

ספר דור רביעי

ביאור רחב על מסכת חולין מרישא עד גמירה ואור חדש על פסקי הרמב"ם ז"ל שאינם מתאימים עם דעת יתר הראשונים טעמו ונימוקו עפ"י דרכו שדרך בהבנת המשנה והגמרה. אשר ביררתי וביארתי בעזה"ת ע"י יגיעה רבה לילה ויום כמעט רובימי חלדי, אני הקטן משה שמואל בן לאאמ"ז הגאון מו"ה אברהם גלאזנר זצ"ל, ונכד של הגאון רשבכה"ג בעל החת"ס זצ"ל, יושב על כסא הרבנות פה ק"ק קלוייזענבורג תע"א זה ארבעים וארבע שנים לטובה.

פה קלוייזענבורג תע"א, בשנת תפא"ר לפ"ק.

M. Glasner Oberrabbiner, Cluj, Rumänien

בדפוס המשובח של השותפים
ווינשטיין & פרידמאן קלוייזענבורג
בשנת תרפ"א לפ"ק

Cluj - Kolozsvár 1921
Druck von Weinstein & Friedmann

מודעה

כבר נודע בשער בת רבים, שבכל מקום שבא בספרותנו שם עכו"ם וגוי לגנאי, הכוונה עלبني עובדי אלילים שבימים הקדמונים, שלא הכירו חוק ומשפט והתגאלו בכל מיני התועבות, אבל לא חיללה על האומות הנאויריות שבזמןנו אשר אב אחד לכולנו, ושומרית דת חוק ומשפט, ואשר אנו חוסים בצלם ואנו מחויבים לדרوش שלום וטבתם כל הימים.

ספר
דור רביעי
על מסכת חולין

פרק	דף עמוד
הקדמה	ב א
פתחה	ז א
פרק הכל שוחטין	א א
פרק השוחט	מ א
פרק אלו טרפות	נ"ט א
פרק בהמה המקשה	פ"ה ב
פרק אותו ואת בנו	צ"ח ב
פרק כסוי הדם	ק"ג א
פרק גיד הנשה	קי"ב ב
פרק כל הבשר	קל"ה ב
פרק העור והרוטב	קמ"ט א
פרק הארווע והלחיים	קנ"ח א
פרק ראשית הגז	קס"ג א
פרק שלוחה הקנו	קס"ז ב

הקדמה

רש"י ז"ל, אשר עשה משה לעיני כל ישראל, ר"ל שעשה משה בכתב כדי שעניינו העדה, המה העמלים בתורה, יעניינו בה תמיד וידרשו בה עפ"י המדות שנמסרו להם, והוא ממש כמו בבראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ, שבראם ומסרם לאדם "לעשות" לשכללם ולהשבחים מדור לדור, כי התורה אשר שם משה לפני בניי, נמסרה להם להשביבם ולשכללם תמיד. ואעפ"י שהتورה חותמה נתנה, ועליה אין להוסיך וממנה אין לגרוע, ואמרו חז"ל אלה מצות כתיב שאין נביא רשי לחדש דבר מעתה, כל זה אינו אלא שלא להוסיך או לגרוע אבל לפרש ולדרשה, נתנו רשות לכל ב"ד הסמוך. גם באזה הוודמי דבריה דגם שם אין בכח האדם לברווא יש מאין, רק למוג ולהתיך כחות ויסודות נפרדים ע"י המצאת הקישור הפנימי והגעלם שביניהם. הרוי דהתורה והבריאה שווין זהה ואין חילוק רק بما שהבריאה נמסרה לכל בא עולם, ותוה"ק לעם הנבחר לבני ישראל, לנו היא, לחבה ולשכללה, להגנות בה בمسירת הנפש, כדי להציג את האמור שבה, שתגלתה לנו אורות חדשות הנוגנות תונן לחינוי הרוחניים.

וז"ל הרמב"ם ז"ל בפ"ב מהלכות ממרים "ב"ד הגدول שדרשו באחת מן המדות כפי מה שנראה בעיניהם שחדין כך, ודנו דין, ועמד אחרים ב"ד אחר לסתור אותו, הרוי זה סותר וזה כפי מה שנראה בעיניו, שנאמר אל השופט אשר יהיה בימים ההם, איך חייב ללקת אלא אחר ב"ד שבימיך" עכ"ל. ומה שמשינו בעדיות צריך ב"ד גדול בחכמה ובמנין כדי לסתור דברי הב"ד הקודם באזמנן, כתוב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ' ב', דזה דוקא בגזרה ותקנה, אבל לא בפירוש התורה. והקשה שם בכ"מ לפ"י דעת הרמב"ם, איך פריך שה"ס אמימרא דאמורה, ממשנה או בריתיא, עד שהוצרך לתרץ אלא אמרי כהאי תנא, ואס לאו מסיק בתיבותא, ולמה לא נאמר דעתך פלייג, כיון דרשתות נתונה לדורות האחרונים לחלוק על הראשונים, וכותב על זה וזה: "ואפשר לאמר דעתם חתימת המשנה קיימו וקבעו שזרות האחורונים לא יחלקו על הראשונים, וכן עשו בחתימת התלמוד, שמיום שנחתם לא ניתן רשות לשום אדם לחלק עלייו" עכ"ל. והנה יש להעיר ע"ז,adam כן הוא כאשר כתוב הכל"מ, איך לא הזכיר גדוול ונוראה כזה, בכל הש"ס בבלי ויורשומי, דבר שהוא היסוד ההוראה שקבעו על עצם שלא לחלוק על המשנה, ואח"כ קבלו כן על הגمرا, וכל זה אין זכר ושרש לכוראה.

ומה שנראה לפ"ד בעין הרם והנשא הלאה, והוא עפ"י מה דאיתא בגיטין דף ס' ע"ב, דתנא דברי" מנין לדברים שבע"פ אי אתה רשאי לאמרם בכתב שאתה מתרצה כתוב לך את הדברים האלה, אלה אתה כותב ואי אתה כותב הלוותות וכן לעיל מני דרש ריב"ג, כתב כתוב לך את הדברים האלה, וכותב כי על פי הדברים האלה, הא כיצד, דברים שככתב اي אתה רשאי לאמרם על פה, ודברים שעל פה اي אתה

יוצר האור ובORA החשך, יתברך וישתבח מן העולם ועד העולם, כי את זה לעומת זה עשה אלקים, כדי שיתגדר בו האדם, להבדיל ולהפריד בין האור והחשך, בין האמת והשקר. כי זה כל האדם כל זמן שהוא חי על האדמה, לרדוף ולדרוש אחר הנster והנעלם והשתוקקתו זאת היא תכליתו ותכלית המותאה למלאות נפשו במושכלות וחירות. כי מי שהשיג תאוותו ואני לו השתוקקות יותר, היו אינס חיות, וימי ימים שאין בהם חפא. כי עיקר החיים מהicia את כל הנברא, הוא התשוקה העצומה למה שמנוח חוצה לו וקשה להשיגו, אין אדם מת וחצי תאוותו בידו. וע"ז אמר החכם מכל אדם, שלוש הנה לא תשבענה וכי ארץ לא שבעה מים (משל לי ט"ז) וגם אמר (כהילת י' ז') וגם הנפש לא תמלא, ור"ל הנה בארציות והן במשכילות, א"א להשיג מלאה כל זמן שהאדם חי על האדמה. ואולי אלה כוונו חיז"ל במדרשי שדרשו על המקרא, וירא אלקים את האור כי טוב ויבדל, שנגנו לצדיקים לעתיד לבא, ר"ל שלעלום יהיה האור האמתי גנו מעוני הצדיקים, ויחקרו ידרשו להשיגו. ובזה ימצאו תענווג חיים וככל זכות קיומם, להתעלות מנצח לגבורה ולשאוף בכווסף נפש להשגה גבוהה מעל גביה בעולם העשי "אשר ברא אלקים לעשوت".

ועיין בראש"ע ז"ל שפירוש האי "לעשות" השרשים בכל המינים שונים להם כח לעשوت כדמותם. ורש"י ורמב"ן ז"ל מאנן בפירוש זה, מסתמא מושום דהכח להוליד, לא מקרי לעשות אלא לפירות ולרבות, וש"י שיק רק על דבר חדש מיסודות ישנות. (עיין רמב"ן על הקרה נעשה אדם) ולכן נדחקו בפירוש האי לעשות. ולענין נראה לקיים פירוש הראב"ע, אבל לא קאי על התולדה הטבעית שלolid בדומה לו, אלא קאי על האדם, ופירשו שמה שברא אלקים, יעשה האדם בשכלו חדשות להוציא הכוחות הצפונות בבריאה לפועלות ידים. וכאשר פירוש העקרים דור דור ישבח מעשיך, שהאדם משבייח את מעשה ה' ע"י המיצאות חדשות, נפלאות שלא שערום הקודמים לו, ועל פעולה זו שפיר שיק לאמר לעשות. ומאוד יומתך לנעוץ בהโซ ההוראה בתחילתתה. כי כמו שהוא בחכמת הטבע, שהאדם בשכלו ותבונתו ממציא חדשות מן היסודות היישנות, כן הוא בחכמת תורהינו הקדושה. כי אם שמעו בישן תשמע בחדש אמרו חז"ל, וכוננות שמן התורה הישנה המכזוי' בידינו, המתגיע בה וממית עצמה עלייה, יכול להוציא חידש שלא היה עוד לעולמים, ובבחינה או אמרו ז"ל שהקב"ה הראה למשה כל מה שתלמיד ותיק עתיד לחדר, כי בכח היה מונח בתורה כל מה שהיה עתידי להתחדר בכל דור ודור. כי האדם לעמל יולד ולראות טוב ולשםו בעמלו, זה במה שמחדר וממציא דבר בצרבי בנ"א הגשמיים, זה במה שמוציא יקר מזולל, או מבאר כל חמירה ומגלה מצפוני התורה, רזי אלקים חיים. זה נרמזו בדברי תורה"ק, וכל היד החזקה ולכל המורה הגדול, שהוא נתינת התורה כפירוש

הקדמה

על הגורות והתקנות שאין להן אלא מקום וsheet, שנגזרו ונתקנו ע"י השתנות הענינים והאנשימים והמצבים כידוע. אלא דריש' ז"ל מיאן לפרש דתושבע"פ שנסקרה למשה בסיני בהדי תורה שבכתב, תהיה קראוה "חדשים" ולכן נדחק לפרש דמשום דברי סופרים כלול גם גוזרות ותקנות لكن מכנה לכל מה שהסופרים אומרים בשם "חדשים" זהה ודאי נדחק גדול. ועל גוף המאמר קשה מאד מה מתרץ על הקושי, וכי לא ה' מצינו ליתן לנו ספר גדול כדי החזקה של הרמב"ם, ואיך מתרוץ הקושי למשה לא נכתבו, במא שמשיב בעשות ספרים אין קץ, ועיי' בתשו"ח סיימן Katz'ב שהקשה כן, שהי' יכול ליתן לנו ספר גדול כולל כל דין התורה בכל ובפרט. ותוס' ז"ל שם בד"ה מפני מה לא נכתבו כתבו וזה': יוגם בהללו'ם לא נתנו כדי שלא ישתכחו' עכ"ל, ועל דבריהם אלו הרבה דייו נשתףך. עי' בחוי' שם ובחוט השני והוא דוחוק דמלבד ממה שזה נגד הכלל دقיל הרמב"ם ז"ל, דהllum"ס לית' ב' מחלוקת, אין להבini דבריהם,adam עלולים להיות נשכחים, למה לא חש לשחתה הני הללמ"ס שנמסרו לו. ובחוט השני רצה לאמר, adam כל תושבע"פ ה' ניתן למשה מסיני, מחמת הרבייה השחחה נופלת בה. אבל עתה דהllum"ס מעט מעיר הוא כמו שנמן הרמב"ם ז"ל בהקדמו לזרעים, ונשלמו באיזו מהן ע"י הבאים אחריו تو אין השחחה מצוי' בהן. ובזה יש ליישב שלא יסתורו התוס' דברי עצם, ובביבמות דר' ע"ז ע"ב ד"ה הלהכה, שכתו שס כדעת הרמב"ם, דעל הללמ"ס לא מצינו חלק. ואם קבלה היא נקל. אבל בכל אלו הדוחקים לא יצאנו עדין מהובכה הגדולה כאשר יראה המעי' בתשוב' הארוכה בחוי' שם גם מה שקשה להו להטוס' למשה לא נאמר הכל בהללמ"ס, הנה הללמ"ס קיל מתושבע"פ שנדרשת ע"פ המידות דהרי אין למדין ק"ו מהלהכה, גם אין לתקן על הלהכה ועיין בטור יוז' סיימן רצ"ד, דספק ערלה בחוי' מיותר מפני שהוא רק מהללמ"ס, והגם שהב' שם השיג עלי', מצינו הרבה מהראשונים שסבירו דהllum"ס ד"ס מקרי, ורק במקומות דעיקר מפורש בקרא, ושיערו מהלהכה לוקין. ואין רצוני כאן להאריך בהז, אלא לבאר בוגת הגמי' עירובין הנ"ל.

אבל דעת, דהנה החלוק הגדל והנגלת לעין כל שבין תורה שבכתב לתורה שבע"פ הוא כי תורה שבכתב נסקרה למשה מלאה במלה, מבראשית עד לעני כל ישראל, ותושבע"פ נמסר לו העניין, ולא המלות, ע"ז אמרו ז"ל כל הנביאים נתנבאו בכיה אמר ה' הוסיף עליהם משה שנתנבא בכה ובזה הדבר, ר"ל הנביאים לא קבלו המלות למשון לישראל אלא העניין, והם מסרו את העניין כפי הבנותם בלשון עצם, וזה "כה אמר ה'", אבל משה התנבא בכה ובזה הדבר, דהינו תורה שבכתב "באה הדבר" ותושבע"פ "בכה אמר ה'", תורה שבכתב מלאה במלה כאשר קבלו, ותושבע"פ העניין בלשון עצמו, והינו דאמרי ח' ז"ל אין שני נביאים מתנבאים בסגנון אחד ר"ל אותה נבואה עצמה, כל אחד ואחד אמרה בסגנון ובלשונו המוחדת לו, ואפילו אם נקבל דברי המלבים בהקדמו לספר ירמי', שכל דברי הנביאים ע"ה דברי ה' המה, שהושמו בפיهم מללה במללה, ושינוי הסגנון רצון ה' היה, אבל בתושבע"פ פשיטא שאין לומר כי ה' מלות מסר למשה, כי המלות א"א למסור רק בכתב, וכאשר עינינו רואות באמת, דהllum"ס לא נמסר לנו רק העניינים, ומה רביינו מסר לנו מה שהבן מקבלת סיני, והנה כל עין הנמסר על פה, בטבעו מונח שינויו בהבנתו מאיש לאיש, דכל אחד מכו尼斯 בו מעט מהשגתנו והבנתו הפרטית, ועיי' ריש' כתובות נ"ז ע"א ד"ה הא קמ"ל ז"ל: "aicaca למייר אלו ואלו דברי סופרים - כתוב הרמב"ם - נקרה כל מה שדרשו עפ"י המידות כי על שם זה נקרה סופרים כאמור בhanggiga ט' ע"ב אינה שוקל אליה שבותורה וועל תושבע"פ קפריך ושם אמר למשה לא נכתבו ולא

רשאי לאמרם בכתב. עיון ברש' ז"ל. ז"ל: "דברים שאמרתי לך בכתב אי אתה רשאי למסרן לישראל על פה" עכ"ל וראיתי בת' שתנקשה בדברי ריש' ז"ל, מה זה דוקא למוסרים לישראל, והלא האיסור הוא לכל אחד לעצמו, ולדעתי נראה דcummo בסיפה, בדברים שעלה פה אי אתה רשאי לכתבן, הוא דוקא למוסרים לישראל ללימוד מהם, אבל רשאי לעצמו כדי שלא ישכח שרי, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בהקדמו ביד החזקה ז"ל שם: "ומיימות משה רבינו ועד רבינו הקדוש, לא חביר שמלמדין אותו ברבים בתושבע"פ, אלא בכל דור ודור ראש' ב"ז או נביא שהי' באותו הדור, כותב לעצמו זכרון השמועות ששמע מרבותיו, והוא מלמד ע"פ ברבים וכו" עכ"ל, הרי דלעצמו היה רשאי לכתוב, כמו כן סובר ריש' ז"ל איפכא ג'ב, דרך למד ע"פ אסור בדברים שבכתב, אבל למד לעצמו רשאי, ומה שאינו רשי לכתוב שלא מן הכתב, היינו משום דכל כתיבה זהה כמלמד לאחרים מבון, והנה הטעם שלא למד אחרים ע"פ דברים שכתב נגלה לעין כל, כדי שלא יפול חילתה איזה שינוי בלשונו. אבל הטעם שלא לכתוב תושבע"פ למד אחרים נאמרו באזה סברות רבות.

ובאמת ח' ז' כבר ישבו על מודעה זו, דלמה נחלקה התורה לשנים, בכתב ובע"פ ולמה לא נתנה כללה בכתב. והוא בוגר' עירובין דר' כ"א ע"ב, אל' ר' ר' להאי מדרבנן דהוה קאי מסדר אגדתא קמי', מי שמעיא לך' חדים גם ישנים' מהו. אל' אלו מצות קלות ואלו מצות חמורות. אל' וכי תורה פעמים פעמים נתנה, אלא הלו מדברי תורה, והלו מדברי סופרים. דרש ר' מה דכתיב, יותר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבהה אין קץ, בני הזהר בדברי ספרים יותר מדברי תורה, שדברי תורה יש בהם עשה ול"ת, ודברי ספרים כל העובר על דברי ספרים חיב מיתה. שמא תאמר אם יש בהם ממש, מפני מה לא נכתבו, אמר קרא עשות ספרים הרבהה אין קץ, עכ"ל הגמרא. והנה ריש' ז"ל מפרש" דברי ספרים" חדים שנתחדשו בכל דור ודור גדר וסיג. אבל תכ"ד חזר זה, דבד"ה ויתר מהמה פירש, לעיל מני כתיב דברי חכמים כדרבנן, אלו דברי תורה שנמסרו למשה ע"פ, שנחalker ברכס חכמי ישראל לאחר שנטמעת הלב ושכח, כדכתיב בסיפהDKRA נתנו מרווחה אחד זה משה, וכתיב בתורי' יותר מהמה בני הזהר ממה שנitin בסיני בכתב שהיא עיקר, בני הזהר באלו שבע"פ, שום הם עיקר, אלא לכך לא נכתבו שאן קץ לעשות ספרים הרבהה בכל אלה עכ"ל. ואח"כ בד"ה עשה ול"ת עשה וכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. ספרים חיבים מיתה על כלם, כדכתיב ופוך גדר ישכנו נחש עכ"ל. והאי קרא ודאי על הגזירות והתקנות נאמר ולא על תושבע"פ והוא פלא. ובפ"י רביינו חנאל הנדף בגלון הש"ס ווילנא ציין לברכות י"א ע"א, דאמרו לו לר' טרפון כדי היה לחוב בעצמך שעברת על דברי ב"ה הרי דלא קאי על גזירות ותקנות רק על תושבע"פ, אשר מזה דבר אכן דר"ט חש להחמיר ולעשות כב"ש שדרשו בשכך שחייב לשוכב, ולא סמך אב"ה שדרשו שעז זמן שכיבת קאי. והדבר מוכיח מתווך הסוגי' כולה כאן דעל תושבע"פ הדברים נאמרים, דמתחלת דריש לעיל מני' חדים גם ישנים, אמרה נסת' ישראל לפני הקב"ה, רבש' ע' הרבה גירות גורתי על עצמי יותר מהה שגורת עלי', וקיימות, ע"ז מביא אח' כ הא דאל' ר' ר' להאי מרבנן שדרש חדש על מצות קלות שהמה דברי ספרים, ודברי ספרים - כתוב הרמב"ם - נקרה כל מה שדרשו עפ"י המידות כי על שם זה נקרו ספרים כאמור בhanggiga ט' ע"ב אינה שוקל אליה שבותורה, שוקל שוקל קלות וחמורות בתורה, ספר שספר אותיות שב תורה וועל תושבע"פ קפריך ושם אמר למשה לא נכתבו ולא

הקשה אם יש ממש בתושבע"פ למה לא נכתבו, ותי' משום עשות ספרים הרבה אין אך, ר"ל דהיה מוכחה בכתב לכל זמן ואמן פ"י חדש משונה מכפי שהי' פנימם, כפי צורך המקום והזמן, דמה"ט נמי קרי לתושבע"פ חדשם, כי תושבע"פ אינה אמת החלטי אלא הכספי, דרך מה שהסבירו עליו חכמי אותו הדור הוא האמת, אבל כשstorim מה שהיא אמת עד היום, נעשה פירושם החדש אמת, כי כן נצטווינו מאותו י"ט שלא נסור מן הדבר אשר יגידו לך חכמי אותו הדור ואפיו יעקרו מה שהי' מוסכם עד עתה, וזה ג"כ הכוונה במה שאמרו אלו ואלו דברי אלקים חיים וכפרש"י שהבאתי. וממנה כאן אותו י"ט אלקים חיים, וידוע מה שאמרו המקובלים "אלקים" במטריאלי טבעי, והוא כמו חי' עולם שבברכת התורה וד"ק.

והן הן דברי הרמב"ם שהעתיקתי למלואה, דס"ל דכל ב"ד בדורו אף שאיןנו גדול מן הקדום אלא קטן ממנו, יכול לחלוק ולפרש ולדרשו הכתובים כפי הבנותם ועפ"י הכללים המוסכמים בין החכמים, שנמרו לממ"ס, כי על הללמ"ס כתוב הרמב"ם שלא מצינו חולק ואפי' ב"ד של יהושע הוה מציל חלוק על ב"ד של משה רבינו בפירוש התורה והדרשות. אמנים זאת כתוב הרמב"ם מעיקר הדין, עפ"י מה שאמרה תורה אל השופט אשר יהי' בימים החם, כدرכו של הרמב"ם ז", והיא באמת הלכתא למשיחא, שאם ב Maherah יבנה בהם"ק ושבו בניהם לבולים ותויזר עטרה לישנה, להיות תושבע"פ רק ע"פ וכי' אסור בכתב. כי זאת שיםסר פירוש התורה לחכמי דור ודור מבלי שייצרכו להשיגו על פירושי בתיאורינו ועיין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דפרש"ת "תורת אמת" היא תורה שבכתב "וחי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן הטיב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גרעון תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתרות אחת פסולת, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכימית התלויה בהינת השופט שבימי, אבל מהאי טעמא גופה, נקראת חי' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החיה של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי' עולם, וכי ליתן חזוק (אויטאריטעת) לחכמי התורה שככל דור ודור, ושלא תפרד האמה לכתות שנות, ציווית התורה פרשת זקו מורה, ז"ל החינוך מצוה תצ"ז "אצל לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפיו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל נעשה כטעותם, טוב לסבול טעות אחת והיה הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כאו"א כפי דעתו, שבזה היה חורבן הדת וחילוק לב העם והפסד האומה למגורי וכוכו" עכ"ל, וכעין זה כתוב הרמב"זעה"ת שם וז"ל "אפיו תהשוש בלבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיני כימין לשמאלי, תעשה כטעותם, ואל תאמר איך אוכל החלב הגמור הזה, או איך אהרוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך זהו אותו האדון המצווה את המצוות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפיו יטעו" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באחד ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסרה ליהושע, לעשות בה כמה שירצה כשי אמר על ימין שהוא שמאלי ועל שמאלו שהוא ימין **כפי הזמן והמקום**, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצה, וכן מסרה לזקנים וכו' וזה אחת מהסיבות, למה לא נכתבה תושבע"פ אבל נתנה **לבי"ד** הגדול לעשות כמו שירצה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש"כ דעת"פ שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסר המLOT לא הענן, ולא נתנו כתוב, זאת מורה שרצונו המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא סתירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מה שתירץ הש"ס על

טעמא, שהטעם מותהפק לפי שניוי הדברים בשינוי מועט" עכ"ל. ומה"ט פסלו עד מפי עך, دقינו דהושמע לא ישמר המLOT רק הענן, וימסור לשליishi כפי הבנתו, ובכל ישונה העדות, וממילא עשרה שעמדו דבר אחד, או ראו עניין אחד בכתב, כא"א מבין אותו בסגנון שלו כפי שכלו ודעתו, כי אין דעתות ב"א שוין.

ומעתה מי שאינו רוצה לעקם האמת, גיע להחלטה, שמה שנמסר פירוש התורה ע"פ ונאסר לכתחלה, הוא כדי שלא לעשותה קioms לדורי דורות ושלא关联 לקשרו ידי חכמי דור ודור לפרש הכתובים כפי הבנותם, כי רק על אופן זה נקבע נחיות התורה, כי שניוי הדורות ודעתותיהם, מצבם ומעמדם הגשמי והמוסרי דורות שינוי דיניהם ותקנות ותיקונים. וראיתי בספר הכתב והקבלה, שטרח ג"כ למצוא טעם ומה נמסר רובי דיני התורה ע"פ, ולא עוד אלא שקשה לו יותר, כי הרבה פרשיות שבתורה נשתנו מכל וכל ע"י התושבע"פ, שהוציאים מפשtotם, ולמה לא כתבה לשון מבוררת שלא תהיינה בה הבנות מתחלפות, וכתבת דלדעתו הוא כדי לנשות את האדם אם יקבל פירוש האמתי של ח"ל, עי"ש מה שהאריך, ובאמת אינו כדי להשיב על דברים בטלים כלו ויפה היתה שתיקתו מדיבורו, וכל ההתחכחות בה, איןו אלא להסיף תימה על תימה, אבל האמת הוא, שהוא חכמה נפלאה ממחמת התורה, שמסירה לחכמי כל דור ודור פירוש התורה, כדי שתהייה התורה חיה עם האומה ומתפתחת עמה, והוא היא נצחיתה, ובזה מתרפרש בטוב טעם נסח ברכבת התורה שלאחריה אשר נתן לנו תורה אמת וח"י עולם נטע בתוכנו" ועיין בטור או"ח סי' קל"ח ושו"ע שם, דפרש"ת "תורת אמת" היא תורה שבכתב "וחי עולם" היא תושבע"פ, ועפ"י האמור מובן הטיב, כי תורה שבכתב נקראת אמת ואמת המוחלתת שאין תוספת גרעון תופסת בה, כי לנין היא כתובה, וס"ת שחסר אותן או יתרות אחת פסולת, אבל פירושה שהיא תושבע"פ אינה נקראת אמת מוחלתת, רק אמת הסכימית התלויה בהינת השופט שבימי, אבל מהאי טעמא גופה, נקראת חי' עולם הנוטעים בתוכנו, כי בה יבא רוח החיה של כל דור ודור לפועלות אדם, אשר על שם זה נקראת חי' עולם, וכי ליתן חזוק (אויטאריטעת) לחכמי התורה שככל דור ודור, ושלא תפרד האמה לכתות שנות, ציווית התורה פרשת זקו מורה, ז"ל החינוך מצוה תצ"ז "אצל לא תסור וכו' ימין ושמאל כלומר, אפיו יהיו הם טועים בדבר אחד מן הדברים, אין ראוי לך לחלק עליהם, אבל נעשה כטעותם, טוב לסבול טעות אחת והיה הכל מסוריהם תחת דעתם הטוב תמיד, ולא שיעשה כאו"א כפי דעתו, שבזה היה חורבן הדת וחילוק לב העם והפסד האומה למגורי וכוכו" עכ"ל, וכעין זה כתוב הרמב"זעה"ת שם וז"ל "אפיו תהשוש בלבבך שהם טועים והדבר פשוט בעיני כימין לשמאלי, תעשה כטעותם, ואל תאמר איך אוכל החלב הגמור הזה, או איך אהרוג האיש הנקי הזה, אלא תאמר כך זהו אותו האדון המצווה את המצוות וכו', ועל מושמות דעתם נתן לי התורה אפיו יטעו" עכ"ל, ובמדרשי שמואל על פרקי אבות בפ"א ד"ה "יעשו סיג לתורה" באחד ז"ל "ולכן אמר שזאת התורה מסרה ליהושע, לעשות בה כמה שירצה כשי אמר על ימין שהוא שמאלי ועל שמאלו שהוא ימין **כפי הזמן והמקום**, בכל אלו הוא שלו, לעשות בה מה שירצה, וכן מסרה לזקנים וכו' וזה אחת מהסיבות, למה לא נכתבה תושבע"פ אבל נתנה **לבי"ד** הגדול לעשות כמו שירצה" עכ"ל, הרי לך מבואר ממש"כ דעת"פ שנמסר למשה מסיני תושבע"פ, כיון שלא נמסר המLOT לא הענן, ולא נתנו כתוב, זאת מורה שרצונו המצווה ית' היה, שלא לעשות קיום לדורות פירוש התורה, למען לא יבא סתירה גלויה בין החיים ובין התורה, וזה הוא מה שתירץ הש"ס על

הקדמה

להלן אצל ישמעאל אל' מה כתיב בה, אל' לא תנגע וכו'. וכאorio' יפלא הא הנ' ג' משבע מוצאות שנצטו ב'ג' המ, אשר בלא"ה חיבים לשמרם, ועינן מה שכתבתיanza בזה דבר נכוון בשביבי אש על הפסוק הנ'ל. וכעת נראה לי דנהנה ברורacial כשם, שלא לפושט העם רק לחכמיהם הנאוירים והישרים לבוטם דבר ה', ולכן בחכמה השיבו כי לא יכולו לקבל התורה מצד הנחו מוצאות שלשה, כי אם תמסר לחכמי האומה לדרש ולפרש בני לאוין, يولיכם רוח אומותם שלול להתיר אסורים, כמו שאמרו על ר"מ שהי' יכול לטהר את הרשות בק"ז טעמיים, וכתיב וירושע אמר אלקים מה לך לספר חקי, ותשא בריתך עלי פיך, ואתה שנתת מוסר ותשלך דברי אחיך, אם ראית גנב ותרץ עמו, עם מנאנפים חלקך (תהלים נ'), ופירים אמרו' הגאון צ"ל כונת הכתובים האלה, דיודע שהרצינו מkor השכל, ודעתינו של האדם משועבדים הרבה לרצונו ונטיתו, וכי שבבו להוט אחר התאותה, بكل ימצא היהר של הבל, וידמה בנפשו כי תורה הוא עשויה. כי בכל ימצא האדם המתעקש, לטובות תאזו לטהר את הרשות בק"ז טעמיים, כמו שאמרו ז"ל בפסחים נ"ב ע"ב ומכלו גיד לו, מי שמקיל לו מגיד לו, זה שאמר' "ולרשע אמר אלקים מה לך לספר חקי" דהינו לדrhoש ולפרש דברי תורה, כי זה מקרי "ספר" כמו שדרשו איה ספר שספר אוותיות שבתורה, ותשא בריתך עלי פיך ר"ל ותשער על הברית שכרתני עמך, למסור התורה ביד חכמי דור ודור כדכתיב כי על פי הדברים האלה כרתי אתך בירתך" ועל אותו הברית סמיכתך לדרש דרישות של דפי, הלא לא עליק ועל כי'ב' הייתה כונתי בבריתות הברית, כי "ויאתת שנתת מוסר ותשליך דברי אחיך" מאחר שלבך נוטה אל התאותה ושנתת מושר, ממליא תשליך את דברי לבאר אותן "אחריך" ר"ל שלא תהי הבנותם נגד רצונך כי תשים אחרי עינייך" אם ראית גנב ותרץ עמו, ואם מנאנפים חלקך" כי הלא תמצא היהר גם על גנבה וניאוף פיך שלחת ברע וכו' ובבן אמר' תתן דפי" ר"ל שבבל פיך תחריב עלמות להתייר איסוריים, ובחכמי התורה האמתאים הנקראיםبني אמך, בני ובוני אומתך, בהם תתן דפי. ומה'ט'/manו חכמי האומות לקבל את התורה, שידעו כי אצלם לא תה' משומרת ומוסיגת מדרשת של דפי, המהפקים לעלעה משפטיו ודברי אלקים חיים. אבל בני אברם יצחק וייעקב המקודשים משרשנו במדות אבותינו הקודדים, בטח ה' למסור לנו תורה הקדשה, מעיטה בכתב ורובה ע"פ, בלי פחד שנפהוך הקURAה על פיה ח'ו, וע"ז אנו מברכים" אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורהנו" שננתנה לנו במקרא" ייתן אל משה ככלתו אר"י מתחלה למד משה תורה ושכחיה, עד שננתנה לו במתנה. שנאמר ויתן אל משה ככלתו (נדרים לח' ע"א), ולפי האמור פירשו דמתהלה עליה במחשבה לפניינו ורובה ע"פ, על כל הדורות הכל בחללמ"ס בili' שהיה לו רשות לדרשו ולפרש ולהחדש דבר, ולכן היה שכחיה, שלא היה בכחיכרונו לשמרו את הכל, אבל אה' נתנה לו במתנה, שלא מסר לו בסיני ריק המדות והכללים, וננתן לו רשות לדרשו בהם בראצנו, וזאת היה בכח זכרונו להחזיק למשמרת עולם, וכמש'כ' בחוט השני הנ'ל.

וთמיה' רבתא יש לי על הרמב"ם ז"ל, ריש הלכות חובל ומזיק, אחר שביאר עין תחת עין, ע"כ פירושו ממון כתוב בהלכה ו' ז"ל: "יאעפ' שדברים אלו נראין מעניין תורה שבכתב, וככלן מפרשין הן מפי משה רבינו מהר שני, כולן הלכה למעשה הון בידינו, וכזה ראו אבותינו דנין בבי"ד של יהושע, ובב"ד של שמואל הרמתי, ובכל בי"ד שעמדו מימיות משה רבינו עד עכשוו", עכ'ל. וקשה

כמו על שאר דרישות, ולמה הריעשו כ"כ על היתר כתיבה. - אבל הדבר מובן ע"פ מה שכתבנו למעלה, דהאי היתר כתיבה איינו כאשר מצה או לאו שערקו, אלא ע"י היתר כתיבה עשו מתושבע"פ תורה שבכתב, דהינו שאסרו ידי הב"ד הbabim אחריהם שלא לחולוק על דרישתם והכרעתם, רק לפרש דבריהם, כמו שפרשין תושב"ב. ואין לנו צרכיים לדחקו של ה"כ מ' ז'ל, אפשר דבשעת חתימת המשנה וחתיות התלמוד קבלו עליהם שלאiba של דור שאחריהם חלוק, כי בהאי כתיבה בעצמו מונה האי קבלה, שלא לחולוק על מה שקבעו בכתב גבלו הראשונים. וקרווא לה עקרת התורה, ומשלו כתבו הלכות לשופרי התורה, מפני גודל העניין המסובב מזה שנייט כח מחכמי דור ודור, לדrhoש ולפרט התורה כפי הבנותם. אבל הכרחה הגדול שאצלום לצד הכבד בתוצאותיו הלהה היה כמו שאמרו מوطב שתעתקר תורה ואל תשתחה תורה מישראל, כי הן אמרו רצון המוצה' יתברך היה בה מה שחלק התורה לשתיים כתוב ובעלפה, כדי שיבא רוח כל דור ודור לפעלת אדם בהבנת תורה"ק ומזכותיה, אבל רק רוח האומה וחכמיה השרו' על אדמתה, וחיה חי' עם שלם ומוגבל מעצמיות מכל צד, שלא נתערב בה רוח איה'כ. רק בקדושת האומה הישראלית המפתחת בארץ הקודש בטח, למסור לה תורה כדי לפרש ולדרשה כפי הבנת שופט כל עת ועת, וזכה לשמעו אליהם איפלו יאמרו על ימינו שהוא שמאל, אבל לא על אומה המפוארה בין האומות וחכמיה מועקים מעול גלות הגוף והנפש, וכל הרוחות שבאותם העולם מנשבות בהם, ומימות את רוח הקדוש שביהם, עד שאמרו ח'ז"ל כל הדר בחו"ל דומה כמו שאין לוALKI. וע"ז רמב"ר ריש פ' שופטים שכטב דלפי דעתו ודעות הרמב"ם ז'ל, אין חיוב כלל למנות שופטים בחו"ל, וממילא מובן דין להניח בידם כת זה שננתה התורה להשופט שככל עת ועת. ורבנו הקדוש וחכמי דורו (ולא תראה ברשי' שבשותות ד' ע"א ד'ה וממנה לא זהה ממוקמה דמשמע מני' דהרביה אחרי רבי נתחרה המשנה. וע"ש ברש"ש מש'כ' בזה וכן הוא ברשי' ב'מ דף ל"ג ע"א ועמדתי משתומים) שראו התפשטות הגלויות וצרות המתרבות על האומה המימות רוחה, דאג על קיום התורה, כי מה תהא עלייה, אם לא יעשה לתושבע"פ קיום לדורות ע"י חיבור בכתב, ופחד שברבות הימים יבא בה רוח זר ומזרע לנו, רוח הזמן של האומות היישלה בנו, ותשתחה תורה אמת מישראל, וכן הסכימו לחבר תושבע"פ בכתב למסרה לישראל כתורה חתומו, כמו משה מפי הגבורה, שלא ישולט בה הוסיף וגרעון אלא לפרש ולאדרשה, כמו שעד אותו הזמן היו מפרשים תורה שבכתב. כי ע"י שננתה המשנה לשישראל המכילה בקרבה כל דיני התורה בכללותיהם ופרטותיהם, א"א שיזיק להם וلتפארתם רוח הגלות העכורה, כמו שהיתה מזקמת תורה שבכתב, הסובלת לטהר עפ' המדות הרשות בק"ז טעמיים. ואחרי רבנו הקדוש וחבורתא קדישתא, באו רבינה ורא'ו, ואחריהם רבוטינו הראשונים הרמב"ם ובعل' השו"ע, ומצאנו כי הם צרכיים לעשיות כחותם, לבנות מבצר לטורת בית ישראל ובכללותיהם ופרטותיהם, פרשתי ע"ג נוסח ברכה ראשונה שבברכת התורה "אשר בחר בנו מכל העמים וננתן לנו את תורהנו" כי יפלא לכאורה דהוא מושע מה שדרשו בע"ז ב' ע"ב על המקרא, ה' מסני בא וזרח משער הופיע מהר פארן. Mai בעי בשער, Mai בעי בפארן, Ar"י מלמד שהחיזירה הקב"ה ל תורה על כל אומה ולשון ולא קבולה, עד שבא לישראל וקבולה. ואיך מברכין אנו שבחר בנו מכל העמים אחר שהחיזירה על כל אומה ולשון ומואנו לקובלה. - ונהנה בספריהם על האי קרא, מוסיף עוד דברים לאמור, דעשוו שאל: מה כתיב בה, אל לא תרצה, אמרו לפניו כל עצמו של אותו אביהם רוצח הוא וכו', הlek' אצל עמו ומואב, אל' מה כתיב בה, אל' לא תנאך וכו'.

דידנים ממש כמפורט בקרא, כמו קיודשי כסף אע"פ דكري ל' ד"ס עיין ריש הכלוי אישות. ובוגר הענן הלא הרמב"ם לשיטתו ס"ל דכל דרבנן אית ב' לאו דלא תסור, והוא דספיקה דרבנן לקולא, משום דכו אמרו דיהי ספק שלהם מותר, וא"כ במא שדרשו מן המודעות לגמרי עשו כדארוייתא, ויש להם לכך זה מקרה דלא תסור כמו לרמב"ג, ודעמי' דקרו דלא תסור ד"יקא על פירושי המקראות קאי. וכל מה שכתבתי בענין זה הוא רק בדרך אפשר, ואם שגיתי חלילה, ה' הטוב יכפר עבدي. ונוחור לעניינו: דעל ידי עשיית קיום לתושבע"פ בכתב אנו אומרים, דאפיו יאמרו על ימין שמאל, דאמרה תורה על אותו הדור, שהמעוט משועבד להכרעת הרוב, קאי וקיים - מיום חתימת המשנה והתלמוד וכדומה, גם מדור לאחרו, שאם דור שאחר חתימת המשנה ימצא שאבעלי המשנה טעו, וכן דור שאחר חתימת התלמוד ימצא שאבעלי התלמוד טעו, אין לנו אלא מה שהסבירו הראשונים הוו לחומרה והן לקולא, וכמש"כ החינוך דומটב לנו לשבול טעות אחת בהלכה אחת, מלסתור חילתה כל הבניון, ואפי' דבר הבניין על חמת הטבע ושאר חכמוות, אין אנו יכולים לאו מה שקבעו להלכה במשנה או בגמרה. וזה שאמרו "יל בחולין נ"ד ע"א וכי להוסיף על הטרפות יש, אין לך אלא מה שמנוח חכמים. ו"ז' הרמב"ם בפ"י מהלכ' שחיטה היל' י"ב ו"ג"ו אין לנו להוסיף על הטרפות אלו כלל, שכש שאירע להבמה חיה ועווף חז' мало שמנוח חכמים הדורות הראשוניים, והסבירו עליהם בתבי דיני ישראל, אפשר שתחתי, ואפי' נודע לו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות, וכן אלו שמנוח ואמרו שהן טרפה, אע"פ שיראה מדרכי הרפואה שבידינו שמקצתן אין מיתין ואפשר שתחתי" מהן, אין לך אלא מה שמנוח חכמים דנאמר ע"פ הتورה אשר יורוך" עכ"ל הזhab. ובוא וראה עד כמה רוחק דעת הרמב"ם מדעת הרשב"א בתשובה סימן צ"ח, שרצה להבהיר המציאות שנראה לעין כל, מכח קבלת חז"ל, אבל הרמב"ם דעת אחרת עמו באמרו מאחר שנטתקבל הדבר בתבי דיני ישראל, וע"י הכתוב夷 העשוי לדבר קioms לדורות, אין לנו אלא מה שאמרו גמרא דאי בדריה לה סמא חיה, דרך דחויב בעלמא ומה שאמר בגמרא גמרא דאי בדריה לה סמא חיה, דהלא גבי רוצח אנו דנין עפ"י אומד קאמר, והרא"י דכן הוא, דכן הוא, ואנו משגיחים על הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ואין אנו משגיחים על קבלת חז"ל בטרפות דבחמה, (עיין מה שכתבתי בעזה בארכיות בפתחה עיקר י"ד לפרך אלו טרפות) וכן תראה מה שפסקין בא"ח סימן שט"ז סעיף ט' דהוא כנה בשבת פטור, וכן בו"ז סימן פ"ד דמותר לאכול פירות וגבינה שהטליעו, כל זמן שלא פרשו התולעים, והני דינים נבנו על הסכמת חז"ל שבת ק"ז ע"ב, דכל אלו מעצמן קרבו ואינו פרין ורבין, והש"ס מקשה שם וכנה אינו פורה ורבה, והא אמר מר יושב הקב"ה ואון מקרני ראמים עד ביצי כנים, ונדחקו לתרץ מינא הוא דמקרי ביצי כנים באממת בזמןנו מוסכם בחמת הטבע, דליך בא"ח בili פ"ו"ר וע"י הטלת ביצים, ומ"מ לא נסתר דינא אפילו להחמיר נגד הכרעת והסכמה חכמוני זיל, בכתמים של נדה פחות מכך תולין במאכולת, ועיין בשו"ת מיעל צדקה דמאכולת שלנו אפילו חלק בגין רבייע אין בדומה, וצ"ל דעתקטנו הרבה, ומ"מ גם בהז"ז אנו תולין בה אע"פ שבטה מגונף האשא קטאת עי"ש, ועיין במשנה יומא פ"ג ע"א ר' מתיא בן חרש אמר דמי שנשכו כלב שותה מאכליין אותו מחצר החבד שלו וחכמים אוסרים. וכתב הרמב"ם בפיהם"ש דאי הלכה כר' מתיא בן חרש אלא חכמים דסבירו דאי עוביין על המצות אלא ברופאה בלבד, ר"ל בדברים הרופאים בטבע וכו', אבל לא בדבר שהוא רק מדרך סגולה וכו' והוא עיקר גדול עי"ש. ועיין בתוס' שבoute ט"ו ע"ב ד"ה אסור להתרפות דמשמעו דלא ס"ל סברת הרמב"ם. ולא ידעתו למה השמיטו כל

לי טובא, דמנ"ל דלא היו דני באיזו זמן מן הזמנים עין ממש, כיון דהוא ז"ל בעצם כתובDBCל דרישות חז"ל, יש כח לחלוק על ב"ד שלפנוי, הלא אין זה הללמ"ס אשר לפי דעת הרמב"ם אין חולק עליהם, אלא דח"ל דרשו כן מסברא ומחרורה תחת חבורה, כמו"כ שם הרמב"ם, ובכען זה בודאי היה כך לאיזו ב"ד באיזו זמן לחולק. אלא דלכאר' כונתו למה שהאריך בהקדמתו לזרעים, הדברים שהיו נוהגים כן מימות עולם, מעולם לא נפל ספק, כמו אם פרי עץ הדר הוא אטרוג או פלפלין וכדומה אלה דפליגו מןין לנ מקרא. והגש שעל זה גופא קשה הרבהה, כמו שהאריך בתשובה ח"י הנ"ל, דמצינו הרבה פלוגות גם בכען אלו, כמו דבני בתירא שכחו אם פשת דוחה שבת, דבר שהוא של ציבור ונעשה בפומבי, ושמאי והל דפליגו בנדה מי מטמאה למפרע או לא, ובפסול זוחlein במקווה, דלשםאי לית לי' כלל, דבר הנוהג בכל יום ובכל אשה ובכל אדם בזמן שנהגו בטומאה וטהרה ור"י ס"ל דגה"ע איןנו נוהג אלא בשיל ימין כדודהה און מספר, כמו שהאריך החוי", ולא עוד אלא דגס באזון השופטים והנביים מצינו ציה, דעינו בראב"ן עה"ת פ' בחקותי, בקרא "דכל חרם אשר יחרם מן האדם לא יפדה מות יומת" ופירשו, דביויצא להרג ואמר אחד ערכו עלי הכתוב מדבר, או שאר דרושים, אבל יפתח טעה בפסקוק זה שנדר להעלות בתו לעולה, ואמרו ז"ל דיפתח ופונח ע"י גדולתם לא רצוי לילך זה לאה, כדי להתריר נדרו ונענשו שנייהם. וכן בזוד המלך רצוי לפסלו מפני שהוא מצד אמו ממאוב ולא מואבית, וכן עד שדרשו עמו ולא עמו נזקי מואב ולא מואבית, וכן עד שדרשו וח' בהם ולא שמיות בהם היו שובטים בשבת ולא עמדו על נפשם אף אם השונא בא עליהם והרגם, ומסתמא דגס בשביל חולה שיב"ס לא חילו את השבת, והם דברים הנוגנים בכל יום. אבל חוץ מכל זאת, כאן גבי עין בעין בשום אופן א"א להעמיד דעת הרמב"ם ז"ל, דהרי האי קרא בנטיגת אשה הרה כתיב, ואם יהיה אסון, וננתת נפש תחת نفس, עין תחת עין וכו', והנה בנפש פליגי אי נשפ מש או ממון, ותלו בפלוגות דר"ש ורבנן, בנטיגותם להרוג את זה והרג את זה, אי פטור או חייב, ואיך יפרנס הרמב"ם פלוגות זו Adams עין עבוי, ידעו באיזו דרך דנו כל בית דין מימות משה עד עתה, למה בנפש סנהדרין ולא דנו דין נפשות, כבש"ס סנהדרין מ"א שהארבעים שנה פפני החרבן בטלו דין נפשות, א"כ גם בעין עבוי נמי לא דנו אז, דזאת רוחה ג"כ דין נפשות, במקצת נפש כל הנפש, וגם אפשר דימות בלקיחת אבר, עין או יד או רגל, ובמלךות פליגי ר' ישמעאל ורבנן דר"י ע"א, אבל עין תחת עין דאתקש לנפש בנפש, אי עין ממש ודאי דזוהה דוקא בב"ד של כ"ג, ובלשכת הגזית, כאשר דין נפשות, אם לא שנאמר דמהו גופא שהיה דין אי בחבות עין יד ורגל כבממו, ש"מ דמעולם היו דני אוטו בממו, וא"כ בנפש בנפש נמי נאמר כן דדנו באמרין שם בהחולב פ"ד ע"א, דר"א אמר עין ממש, ופרק עין ממש ס"ד, דאי פlige על כל הני תנאי אלא דשמי בעין דמייק ולא בדמייק, והני תנאי פlige עליו. ואיך איפיגו אי בדמייק או בדמיזק, כיון דידעו ממעשה בתדי דין שלפניהם, גם זאת הי צריכים לדעת אי בדמייק שמו או בדמיזק. שוב ראיית בהגהת מהר"ץ חיות ז"ל בב"ק פ"ד ע"א שמספר ג"כ דברי הרמב"ם אלו כמו שפרשתי דכוונתו, דזהו כמו הני י寥פות דפרי עץ הדר וכדומה, ומפרש דהיו דקשי עלי ר'יא, איך אמר עין ממש. אבל הקשיות שהקשתי ושהקשה החוי עדיין במקומו עומדות. אלא דבלא"ה יש מבוכה גדולה בדעת הרמב"ם דكري לכל מה שנדרש ב"ג מודות ד"ס ומחלק בינם, להלמ"ס ובכמה מהם ע"כ אנו צריכים לאמר

הקדמה

קושי פלונית על התוס'. ועל הריא"ז קושי פלונית, אלא שמע מינה הם סברו כסברתי, ונראה מי נדחה מפני מי, התוס' והריא"ז או המחברים. ואם אולי יש את نفس תירוץ אחר על התוס' והריא"ז אולת סברתי אשר הסברתי, יודיעני ואודה לו, ובלבך שתרצו כי ג"כ סברא ואפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, אמנים השליליים והמצאות רובם שקר, והם המכxis פניהם האמתות וגורמים בעוליהם להחיזק בשקר בתורת ה'. כי רע בעיניהם להודות על האמת וליעזב החrifיות שלהם **וזאת המכשלה תחת י"ד החrifיפות**. ויזל הריב"ש בתשו' סימן ר' לרבנו מנחים הארוך ז"ל "אמנים תדע ותשכל כי ראוי" לכל חריף ומופלפל לשמור מaad את הדרך עץ החיים, פן בפלפולו ואגב חרופי ה' למיטים מן השירה נטפל, ומה בצע אם חריב פיפיות בידו, הרבה חיל הגודל, חריב החודרת יורדת ונוקבת עד התהום ובהרים מקדרת ותהי האמת נעדרת - הלא כל ייש וכל חוץ להעמיד תורה ביישור על מכונה ולא יכרת מעונה" עכ"ל. ומה שקשה בעיניו שהראתי שהרבר ב"ש נעלמו ממנה דברי התוס', והקשה א"כ גם המל"מ יהיו נעלמים ח"ז, ועכ"ב אמר שצרכיסים לפרש פ"י אחר בתוס'. בחיה, כי הראה לי אחד מתלמידי כי הרגיש שעה"מ שדברי תוס' אלו נעלמו מל"מ. ותמהני על מעלהתו וכי מפני כן עקש לנו את דברי התוס' מפשוטם ח"ז, והקדושים האלה ר"ל הב"ש והמל"מ הם בעלימא דקשות וניחא להו שנוציאו شيئاות, כי شيئاות מי יבין, ולא ח"ז שייגרמו לנו לעוזה היישר ולעוקם דברי התוס' מפשוטם ואמותותם, וכן לא יעשה", עכ"ל הטהור. מתווד הדברים האלה תראה עד כמה בחלה נשׁוּה הטעורה בהאי דרך עקלתו ש כדי לקיים דברי האחרונים נעם הדרך לפרש דברי הראשונים באופן רוחק מן השכל והפשט, ונאמר על ימין שהוא שמאן.

והנה דבריו הקדושים צרייכים Katz ביאור, כי נראה כסותרין את עצמן שכabb שיקבל סברא אפיו מדויק, כי החקוקים רובם אמותיים, והוא סתירה גלויה מני ובי', דסבירא היא תולדה שלילת ואס הוא דוחקה אינה סברא. ולא עוד אלא דבוסף דברי קדשו מתרעם הוא בעצמו, על הדוחק שרווח השואל להעמיס בדברי התוס' להוציא הדברים מפשיטם. אבל דעת כי לעולם הסברא השרה הייתה הגבירה שא"א להסירה ממושלתה, וכדי לקיים את הסברא שא"א להכחישה, נדחקו בלשונות הקדמוניים שהיו מורים לכאר' להיפך. כן היה תמיד מימوت המשנה ולהלאה. כן אנו רואים שעשו חכמיינו ז"ל בעלי התלמוד עם המשנה והבריתא, מאחר שלא היה להן רשות לחלוק עליהם, אם נמצא בהן סתירה למימרא דאמורה, ותירצו חסורי מחסרא וכו', או נעשה כמו שאומר וכו' ונכנסו בדוחוקים בלשונות המשנה כדי להעמיד סברתם השרה והברורה להם. וזה כוונת החת"ס במא שכabb שהדוחוקים רובם אמותיים, ר"ל הדוחוקים בלשון הראשונים שאנו דוחקים בהם, כדי להעמיד סברת האמת של האחרונים, הם לרוב אמותיים ר"ל אמת הסכמייה. אבל כל זאת אנו עושים רק במקרים שניגר עלינו הדריך רק לחלוק ולסתור הסברא, אבל כדי להעמיד דעת איזו אחרון שאין סברתו מוכחת, ורק כדי שלא נושא כתועה נכensis דעתו בעדעת הראשונים נגד משמעויות לשונם או שנחיה את הסברא השרה, ובננה גג על גג להמציא דברים שלא היו ולא נבראו, רק כדי להמתיק לשונו של חכם קדמוני כנגד זה שפק הנגן ז"ל סוללה ויפה אמר אלו هي האי אחרון בחיים עומדים לפניינו, פשיטה שהיינו דוחין סברתו מכח לשון התוס' או הרשב"א, ועתה בשבל שמת ודבריו נקבעו בדףס, הרי הם מוקדשים לנו, ולא נהין לסתור אותם לא מגני ולא מסברא, אין לך שבוע הדעות יותר מהה.

הפסיקים והרמב"ם בכללם, דין זה אסור להאכיל מחרץ הכבד של כל שוטה. ועכ"פ לפי מעמד חכמת הרפואה שבעזמננו, אין זאת מדרכי הסוגולה כמו שדים מהרמב"ם, אלא רפואה בטבע CIDOU מחד הפסיכיסטים, ועוד מלפעים מון האימפרובו של הילדים ננד הבלתי טבעי. ועיין רמב"ן עה"ת פ' חקת על הפסוק ויעש משה נשחשת שכוי, כי הוא מדרכי התורה שכל מעשה נס בתוך נס תסיר הנזק במזיק ותרפא החולי במחלה וכו' עי"ש. ובאמת הוא מדרכי הרפואה לרפאות חולין הארץ בארכס עצמו. הן אמת כי הסכמת חכמי הטבע ג"כ אינה אמת מוחלטת, ואפשר יעמוד דור יותר מושכל ויסטור כל בניין הקודמים, אבל גם זאת אמת, כי אם לא היה הסקמת חכמי התלמוד ע"ה מכרחות אחרות אוננו, הינו דינן על פי מעמד החכמה במקומות ובזמן ההוא, כמו שהראתי דינו דינן רוצח עפ"י אומד הרופאים שככל זמן וזמן. ואם יאמרו שלמה זו אין תרופה, נהרוג את הרוצח, ולא נאמר להם, גמירי די בדרי לי' סמא, שאין אנו מכיריכים אותו עתה כי ע"ז נאמר ואל השופט אשר יהי' בימים ההם וכן פשיטה דאם חז"ל היו עומדים אז על מעמד חכמת הטבע דהוים, לידע שככל בע"ח פרה ורבה, לא היו מתיירין להרג כנה בשבת ולא יכול גבינה מתולעת רק בשביב שדורות הקודמים להם היו סוברים שהני בע"ח מניינו קגביל' ונתנו מעצם וכמש"כ הרמב"ם ז"ל, דב"ד מותר לסתור דברי ב"ד הקודמים בזמןנו אינו גדול בחכמה ובמנין. ואפיו בפירוש הכתובים ומכ"ש בדברים התלילים בחכמת הטבע, דלא היו חששים לסתור דבריהם, מושם דשמא מהם היו חכמים ביותר ויודעו מה שאנו יודעים, דומה בכך, הלא על זה נאמר: ואל השופט אשר יהי' מונע יושג ע"ב עירובין י"ג בערך לא בדלים לא בימים ההם. והרי תראה דאמרו ז"ל בעירובין י"ג בדלים לא קבעו הלכה בר"מ, מושום שלא ירדו לסוף דעתו. אמנים כל זאת אפשר כל זמן שלא הייתה הקבלה והמשמעות בתוכה וחותמה בעט ברזל וצפורה שמיר, אבל מאחר שההכרח העצם הביא לידי כך לעשות לתוכה עפ"י קיום לדורות, אין לנו רשות לשנות אף כקו צל של י"ד בחכמתם והכרעתם הן מה שנגע לפירוש הכתובים, והן מה שנווגע בחכמת הטבע, כי כל תורותם קודש היא לנו, ואין לו זוז ממנה וכמש"כ הרמב"ם בהלכות שחיטה הנ"ל.

אבל דע כי עניין זה אחורי שעברו עליינו אף שנות גלות ונודדים, המיתה בתוכנו את ההגון הישר וכח הביקור, והולדיד דרך פלפול הרחוק מדרך החכמה, כרחוק מזרחה ממערב. וכבר צוחו ע"ז רבותינו גודלי האחרונים אשר ראו בשבר בת עמנון, איך הינו לבו וקהלון עבini כל בעל דעה ישרה. ולא אביה באזה דעת המבקרים החדשניים שאין לי עסק בהם ועםهم וביהם, אבל נאמנו עלי דברי צדיק ונאמן, גדול ליהודים החדרים, עמוד ההוראה שבדור אחרון, ה"ה ק"ז בעל החת"ס צ"ל מה שכabb בעניין זה, והוא בתשובה הנדפסת בסוף חדש מס' כתובות, והוא לרבות אחד מופלפל שרצת לדוחקו לכנוס עמו בפלפולא רבה, ז"ל הטהור: "מאז שמת גדר בפניהם מבלי השב על קושי" כי אם פ"א וכו' ואלפים קושיות מתוגולדים כתבת בעו"ר בבתי מדשאות בכל יום כי לקוצר שככלנו אין אנחנו יודע עד מה וכו'. אמנים לכבודו הגדל אשובך רק על אופן שבילי פלפולו, לא על העיקר. כי מה זה דרכך לא אמרה: תדע מכך קושי מהבר פלוני שהוא סובר כמווני, דאלת"ה לא היה פלוני מקשה מיד, הימנותא קאמינא שגים מעלה ידי חובב וספרון אצלי כמו אותו שהביא ראי' מוננו, אלא שאין שכלי נוטה לקבל הסברא יאמרנה מי שיאמרנה. ואין משוא פנים בהלכה. ועתה שאלה זו יודעוני אלו הוה המחבר ההוא קיים ועובד לפני, והקשה לי קושי שלו, והייתי ממהר לכזב סברתו. והבאתי לי ראי' דאל"כ תקשה

אבל אדרבא יבדקו אחריו עד מקום שידם מגעת, ובלי ספק ימצא דברים רבים שלא כונתי בהם את האמת אשר מחותה שהאדם משוחד מדבריו ומרעיוונו גס אני לא יכולתי להשמר מרשות הטיעות הפרושה לרוגלי כל אדם. אבל כך היא דרכה של תורה, זה בונה והשני בא אחריו ומקבר דבורי, ומוציא הפסולת מתוך האוכל כדי למצא את האמת האהובה מכל, ואם שכלו, והשנתו, וראיותיו מכירויות אותו לסתור בנינו של ראשון, הוא סותרו ואיינו עושה שקר בנפשו ובנפש המחבר, לבנות בנין של'Brien רעיון הזהה, גג על גג, כיizia מזיך להענין ומזיך גם להמחבר ההוא, המctrער בעולם האמת, שגרם ע"י טעותו להחזיק בשקר. וכן אמרו חז"ל במשנה פ"ה דאבות ד' מדות ביישבים לפני חכמים, ספוג ומשפך משמרת ונפה. ומהד הטובה שבכלן נפה שמוציאאת הקמה וקולות את הסלת, דהינו שمبرר את הפסולת מתוך האוכל, ועיין בהקדמת ל��וטי חבר בן חיים, שהביא בשם רב החת"ס ז"ל שמקדק איך נתנים החכמים פסולת לפני תלמידיהם ע"ש מה שכתב. אבל הדבר פשוט שא"א לבר בלבד בתבון, והחכם בעצמו אינו יודע לבקר דבריו עצמו, שלא יתערב בהם פסולת מעט, וזאת היא מעשה התלמיד המשכיל. אבל יש מי שkolot הכל לקברו, כל מה שראה ולמד וקרא ואני מבחין בין טוב לרע כספוג שkolot הכל וגורע ממנו מי שkolot את הפסולת ומשליך העיקר והוא משמרת.

ועיקר תכליתי שאני רוצה להציג ע"י חבירו זה הוא, לממד לבני יהודה קשת, איך צריך לבקר ולהקור ולדרשו בדברי חז"ל הקדושים, כדי למצוא את האמת, כדי להבין עמוק ותובנותם, ובפרט איך צריך לדקדק בלשונות הרמב"ם ז"ל אשר לרוב הוא מפרש הסוגי דלא חכמי צraftת ז", וכן לדדק בין פרשי"י ודברי התוס". כי בכל מקום דפלו תמצוא שכל הסוגי מתרפרשת באופן אחר לכל חד וחוד, ולאו דוקא באוטו מקום דפלו. ועיקר עבודתי הייתה באור שיטת הרמב"ם ז"ל, שלרוב פעמים נתקשו פסקי מפני שרגלים אלו לפרש הסוגי עפ"י פרשי"י ותוס' שלפנינו, ואין איש שם על לב שיש דרך אחרת בפירושה אשר בה דרך הרמב"ם. ואני משכני נפשאי בעיון אחר עיון עד שגדמה שבעה"י כונתי לאויהה הדרך, וממילא פסקי הרמב"ם מוכרים. והרבה פעמים נראה לפום רהיטא כי פסקי הרמב"ם מכונים עם פסק חכמי צraftת ז", ועי"ז נתקשו פסקי מכאן למקום אחר, עד שגם ה"מ לא ידע פשר דבר, והחכמים אחרים כי אמר בכח זה בכח, ממשיכים סברות ומוציאים דין חדש, ואני הרatty כי מעיקרא אין התחלת לשום קושי", כי פסק הרמב"ם בדינא וטעמא, חלק מפסק יתר הראשונים. גם על דברי רשי ותוס' טרחתי הרבה להבינים, ולממצא תמיד סדר ומשטור בפלוגתיהם, וזה חשוב מושך על כל msecata ויתר מקומות בש"ס.

והנה הראש יוסף והלב ארוי, שני מאורות הגודלים על מס' ז', היו לי לעיני, כי לווי שוכתי לראות דבריהם, לא הייתה בא לכמה דברים וככלים גדולים. אבל בכל זאת לא נשאתי להם פנים במקום שמצאתם דבריהם אינם מוחוריים. וביתר האחרונים לא עסקתי בקביעות רק לפעמים, או כשותעורהטי על דבריהם מאחד החכמים או התלמידים, וכן אפשר שהמצאה שברות והערות בחבירו זה, שכבר קדמוני אחרים, ואקווא שלא יחשדי שום אדם, למתעטר בטלית שאיןו של. וכן לעומת זה אם תמצוא סתירה לדברי בספרachi האחרונים ז' הלא זה הדבר אשר דברתי, שאין אנו אחריין וערבאי לדברי האחرونים ז'ל, אף שלא יעלה על דעתך לחשב שהגעתי לגדותם ובקיאותם - כי אין אוכל יטעם כמו"כ הנב"י כן", ואנו אנו משועבדים להם לכבות דעתינו בחזק היד, במקומות

ועיין בנו"ק חוות סימן ל"ה, ד"ה מה שנסתפק ז"ל: "והנה אם החוי היה פסק כן, ואטו כל מה שנמצא בתשו' האחرونים נחליט להלכה, הלא חיך אוכל יטעם, ואם דבריו לא נהירן מאן משיחיה בהו", ע"ל. עוד עיון בnb"ת י"ד סימן צ'ו מה שכתב הגאון ז'ל על הגאון העצום ר' וואלף אלעסקער ז'ל וז"ל: הנה חברו עדיין לא ראייתי אבל את המחבר הכרתי היטב, ואם כי הוה מופלג גדול ועצום בתורה ועצום התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו ובקיאותו, ועצום התמדתו היה דבר פלא בצרורן גודל חריפותו הפוסקים ותראותינו. כי אף שהיה ציס"ע וחסיד ופרש גודל היה לו לב אמרם בגברים, ולא נשא פנים לגדולי הראשונים, והוא נקל בעיניו לסתור דבריהם ולהרשות יסודותיהם, כאשר תראה אשר הוכחתיו בחבירו נוב"ק חקל או"ח סימן ל"ח, ואמנם לע"ה הוא בג"ע העליון בישיבה של מעלה, ובלי ספק הוא משתעשע שם עמהם, אף כי השיג עליהם, כי כוונתו ה"י לש"ש עכ"ל הזהב.

הרי תראה כי עוד בימי הום היו דרכי הלימוד של הגאנונים האמתאים לבורר וללבן להקור ולדרשו אחר האמת בלי שום משוא פנים. אבל מאז וע"ג נפלנו מאה ועשר מעלות אחרוני. כי אין דושר ואין מבקש, אין חוקר ואין מברך ואין סותה, רק בונה גג על גג. כי כל מה שנಡפס שחזור ע"ג לבן עליון אין להшиб, וההדרסה מצוי לכל מאן דהוא, והספרים החדשניים יציצו בעשׂב השדה. ואם המצא ימצא איש אחד יוצאה מן הכל הרוצה בעבר את הקוצים, ולנכש את הפסולת, הרי הוא נדו כיון מרירה, וכקוצץ בנטיעות ח"ו, וע"כ מלאה הארץ חנופה לכבות הדעת תחת יד בעלי זרוע ולשון מדברת גדלות המוכנים בכל עת להכות בשפט אפס, את כל מי שמתנגד לדעתם, וכל דלים גבר בהנים ליחסם אדים המעלת בכל נשק האמת והשכל והסביר, תחת לסתור דבריו בראיות נכחות, ותחת להעמיד למוד גנד למוד, מחשבה מול מחשבה, ומהו מסתפים לצתת נגדו במצח נחושה במלשינות, רכילות לה"ר וכדומה מהאמצעים השפלים של אנשים חסרי מוסר ונעדרי דעת שלמה.

ואני הגבר נסתי בכל אלה, כי רב בו שבתי בימי חי, ותלי"ת לא מצאו בי וב"ב כל און, כי קמו בי לדפני, אבל רק מפני שדרך למודי לא יטעם לחיכם וקשה עליהם לשם הגינוי המבקר דעת שלפני בלי משוא פנים ע"כ חקרו עלי רבים לדפני חנס. ואני על כל גל וגלו נגעתי ראשית תמיד מן השומעים חרפתם ואינם מшибים, אבל בשיטות למודי עמדתי כעמדו ברזל ולא הנחתיה בשבייל ילתם של אלו, ואדרבא בו מצאתי חי רוחני נוחם ונופש על כל התלאות, ותלי"ת לא יגעת לי ריק, כאשר יראה כל המיעין בצד בחבירו זה אשר אני נותן לפני החכמים השלמיים ונבוגים המבקשים האמת ולהבהיר האמת, צריך אני להחזיק טוביה להני המהרבאים, כי ע"י התנגדותם, טרחתני ויגעתי להחזק הענינים בראיות כראוי מוצקות ותלי"ת עלתה בידי. ואל יחשדי הקורא והמעיין בחבור זה, כי אדמה בנפשי שככל מקום שהשגת עיל רבותינו הקודמים לנו ז'ל כונתי האמת, כי רמות רוחא זו הוא בערות מאין כmoה, ובפרט שהוא סותר את דרכי מכל וכל. כי מה שהרבה בתני בנפשי עז להציג הוא בניי על היסוד, שככל אדם עלול לטעת, אפילו הגודל שבגדולים, שהרי משה רבנו גוף טעה במה שדן מעצמו, בשער של אהרון ואחרון העמידו על האמת. הרי אכן אדם בארץ שלא יחתיא המטרה לפעמים, ואין זאת גנאי לשום אדם אם טעה, אם הטעות היא מלטה דלא שכחיא אצל, ועל דא סמיכתי לבקר ולהשיג לפיה שליל ולבנתה. אבל אין רצוני שיבכוו דברי גם גס אחר הבאותם בדףוס ואחרי שתאוסף נפשי, כאשר יעלה ברצון הבורא יתברך.

הקדמה

היי צדיקים וישראלים, תמיימי דרך, וגדלו את בניהם בעושר ובכבוד, על ברכי התורה והיראה. ובבנם אברחים בעודו בילדותו נראו בו טהרת הנפש וזך לבב, כי היה מסור בכל גופו ונפשו ומואדו ל תורה ולעבודה ולגמ"ח, עוד בימי נעורי. חוץ מהתמדתו הנפלאה הצעיר ביראת אלקים, והי לפלא בבית מדרשו של רבו הראשון הגאון האדור מה"ז בער מיקאלаш צ"ל בתהיליותו ובתפלתו שהיתה רטובה מבכי ודמעות בזויות בהמ"ד, והוא למופת לכל בני גilo. גם עוד מימי בחרותו בפ"ב נаг בטבילות, דבר שהי' אז לפלא ויצא מן הכלל. וחוץ מיראותו ודבקותו בה' ובתורתו, הצעיר בענות רוח וטובתلب, יצא מגדר הממוסע. תמיד בקש התחרבות עם חבריהם עיים ודלים, ועשה עמם צדקה וחסד בכל עת. מנגו היה לתת כל שנה בגדיו - חלקוק ועד בגדי העליון - לבחרים עניים. עם חבריו אלה גם אחר חתונתו, כאשר כבר ישב על כסא רבנות בק"ק י"נק, התהלך באהבה ואחותה, זכר אותן שלא זכה לפרנסת מרווחת כמוhow, ושלח להם בכל רוגל ומנה יפה יותר מכדי יכולתו. נפשו הייתה כעפר לכל ולא היתה גנא בעינו, לשמש אורח יהי' מי שייהי, והיה תמיד מן הנעלמים ואינם עלבים.

עוד בימי בחרותו היה מנגו, לרשות הפנסט כל מעשיו מידיו יום ביום. בו בא לחשבון עם נפשו, בו מצא אח"כ מראה חייו הפנמיים, כי אפילו מחשבה לא טובה רשם שמה. ואספра מעשה שהיה כפי שמשמעותה מפי אמרו"ר צ"ל שלמדו אצל רבו האחרון ק"ד בעל הכתב סופר צ"ל, והיה אז בן עשרים, נתן רבו צ"ל עיניו בו לטובה, כי היה מן הבחרים המושלמים במדעים וגם מתנהג בחסידות, ורצה רבו לתהות על קנקנו לראות אם תוכו כברו, لكن כאשר נסע בקץ לירגען על אייה שביעות, קרא לו שיש עמו, חוץ מהבחור המשמשו א"א צ"ל נתרצה בשמחת הלב, להיות בצדתו חדא עם רבו. ויהי היום וא"א יצא מן החדר שדרו בו, בעת שרבו ישן מעט אחר הצהרים ושכח לסגור את הארויז אשר בו הוה מונח הפנסט הנ"ל. וכי בבאו החדרה אחר עבר זמן מה, וימצא את רבו קורא בגליגונוטיו ויחרד חרדה גדולה, וכמעט פרחה נשמהו מבלהה. כי מובן מאליו כי שם נרשמו עניינים שונים ומחשבות שונות, כי באמונה שלמה חשב עם נפשו, ושמרים בסוד ולא הוה מראהו לשום אדם بعد כל הון וק"ז לרבו. (ובפרט שהיה כתוב בו שהוא משתוקק לישא את אחיות רבו. אשר בימים מעתים אח"כ שבקה לו חיים בעודה באבה בתולה בת ח"י שנים). ויפול לפני רבו ויבך ומתחנן לו שלא עשה זאת לקרא הדברים. ורבו לא קם ולא עז ולא השיב לו מאומה. כאשר ראה כי קלטה אליו הרעה מארת המלך, וישב אל חדרו וחשב כי עתה יהי מוכרת לבrho מפ"ב, ונעה שם בבליה. רבו לא קם ממשיכו עד שקרא כל הכתוב בפנסט מרישיא ועד גמרא, וכאשר החלים קרייתו יצא ויבא אל חדר הסמוך ומסר את הפנסט לידי תלמידו ונש��ו על ראשו ואמר לו זהה": "כ"ל יפה ומום אין בז" ומאותו שעה ואילך היה תלמידו זה איש סודו וויעץ הפנימי בכל ענייני הישיבה ושאר עניינים, כאשר שאל אותו גיטו זקני הכהן"ג מו"ה דוד צבי ע"פ צ"ל, האם כשר הדבר עניינו شيئا בטו הבהיר אמר מורתו ר' רזיאל ע"ה לאיש זהה לאשה, השיב לו: דע כי אם היה לי בית שהגייע לפרקה לא היה בא למדה זו לשאול ממני עצה בדבר זה.

התנהגותו בעבודת ה' הייתה בהצענו לכת ובתשוכה גדולה אחר המצאות פ"א לא היה בנסיבות בפסח חזרת (סלאט) שהוא מצוה מן המובהר למרור כմבואר בשו"ע או"ח סימן תע"ג ונתן לטרי"ב הייעזרת ענדר דינר זהב بعد איזו קלחים סלאט. וכשנודע זאת לרבים ע"י המוכר, לעוז עליו בני עירו, ונצטער הרבה על

שדברינו נראה מדבריהם, וסבירותינו אמתית מסברתם. אבל אפילו אם נמצא תמצאה סתירה לחודשינו בראשוני או באיזו מאמר בש"ס שלא הרששתי בהם, ולהם אנו משועבדים ואין בchnerו לחולק עליהם, הלא זה הדבר אשר דבר האדון החת"ס צ"ל בכל מקום שהסבירו ושכל הישר מכrichtה שהוא כך, לא סבירה כרסית אלא סבירה מבוארת לכל בר דעת, אז אנו מחויבים לישב לשון הראשון ההוא או המאמר בש"ס, אפילו בדוחק, למען לא נctrיך לווז מסברתינו הישרה והאמתית, וכאשר דרכו דרכו ז"ל, ודוחקים כללה רובם אמותים, ר"ל אמת הסכמי.

אמנם להלכה ולמעשה, ודאי אכן לוז מדברי והסכמות הפסיקים המקובלים אצלנו מדור דורה, אף שלפי ואורנו והבנטינו יש לפפק בדבריהם אבל מ"מ מהני לנו בירור הפסק הלאה, נגד המוסכם בפסיקים לצרפו במקומות שיש עוד מקום להקל וכדומה. ובפרט נחוץ מאד לידע אצל כל דבר הוראת או"ח, אם הנדונו הוא דאורייתא או דרבנן, ובדבר זה נסתם כל חזון ונתערבו הפרשיות דשמייא יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, וללבן עד מקום מותחין הדרבן, ובש"ס גופי ובראשונים תמצא פלוגות נוראות בהזה. ועל כל זה נתמי לביב בחברי זה, לבדר וללבן עד מקום שידי יד מה מגעת. ובתפלת המשא אסיים יהא רעווא קדם אבואה דשמייא יתברך, שלא אכשל בדבר הלכה, ושלא אומר דבר שלא כרצונו יתברך, ובזאת אבותי הקדושים נ"ע אוכ"ר.

איתא בירושלמי פ"ו דפסחים, כל תורה שאין עמה בית אב אינה תורה, ונראה כונתו כי מלפניו זאת בישראל שرك יחוסי כהונה ולוי היו מורים לעם וכדתכיב בקררא, יورو משפטיך לעקב ותוՐתך לישראל, וכתיב ושתפי כהן ישמרו דעת תורה יבקש מפיחו, כי בשבט הלוי בחר ה' לחיות החכמה העלינה שופעת עליהם תמיד והמה מסוגלים מצד קדושות מקורות ותולדתם לדון ולהזרות. ועיין בתשי' חת"ס סוף חאו"ח מש"כ להגאון מהר"ץ חיוט. ואע"פ שכתר תורה וחכמה מונח לכל מי שירצה לאכאות בו, בכל זאת מצוחה לכתלה עכ"פ בכחנים ולויים, וכן נדרש על הקרא, אל הכהנים הלוויים ואל השופט אשר יהי וכו', מצוחה בכחנים הללו ואם לא ימצא בהם מי שראיין רק אז, ואל השופט. וגם זאת היה לחיזוק תושבע"פ, כי מסתמא בראש כרעה דאבה וילך בעקבות אבותוי, וכן גם אחר שגלינו מארכינו, ונוטל כתר התורה מעיל ראש הכהנים, מ"מ ראיינו שהتورה הייתה מהזרת על אכסני' שלה, דור אחר דור. ויש לדרש סמכין אל הכהנים הלוויים ואל השופט, שופט דומי' דכהנים מה הכהנים מיויחדים, אף השופט שהוא ממיוחסים شبישראל. וזה כונת הירושלמי הנ"ל דכל תורה שאין עמה בית אב, אינה תורה, וכן אמרו במדרש למה נמשלו ישראל לגפן, מה הגפן היא חיה ונשענת על עצים מותים, כך ישראל הם חיים ונשענים על המתים, (מד"ר שמות פמ"ד) וכן מדרכי מחברנו להקדים לפרי שללים, תולדותיהם וקורותיהם למען ידעו מבטן מי יצאו הדברים, ולא אשנה גם אנחנו את מנהגם, ובפרט שמצוות כיבוד או"א לנו מוחיבים בה גם לאחר מותם, מביאתנו לידי כך, בספר מקצת שבחי אמרו"ר הגאון ר' אברהム בן אידל צ"ל שהיה ג"כ רבוי מובחק, גם למען יהי דברי אלה מדריכיו של אמרו"ר הגאון צ"ל מוצקיים וקיימים, לזכור עולם ליווצאי חלצי, בני ובנותי, חתני וכלתاي לבנייהם אחרים, ושמרו דרך אבותם לעשות צדקה ומשפט, ולא יעדדו קריסולם מדרך התורה והמצוות, למען יטב להם ולבנייהם אחריהם.

אמו"ר צ"ל נולד בשנת תקף"ה בכפר קטן סמוך לארצענברג (בסלואווקי) אביו מה"ז יקוטיאל ואמו מרת אידל ע"ה, שניהם

בני לוי. שתולים בבית ה' אלו תשב"ר, בחצרות אלקינו יפריחו, שעומדים ומשמשים בעזירה. וברא הוא כונתו דבני לוי שנטקסו מבטן בטרם נוצרו בקהל גינו מדרגה למדרגה בעלי عمل וטורח הרבה עד שנעשה גודלים בעודם עולי ימים, משא"כ מי שאינו מבני לוי אע"פ שיגעתו ומצתתי תאמיין, אבל רך אחורי גיעה שנים רבות, ורק לעת זקנותו יזכה גדולות. זה שאמר צדיק כתמר יפרח, דהיינו שמתחליל פורחומי מיד כארז לבנון ישגא, בעודו באבו יתרגדל שלו. אבל זה אינו רק בבני לוי המיעדים לכך מהרין ולידה, כי בהם תמצאה, "שתולים בבית ה' אלו תנוקות של בית ובך" אתמול ראיינו אותן בבית רבן בתור תנוקות, ולמחר בחצרות אלקינו יפרחו שעומדים ומשמשים בעזירה פורחומי מיד כארז לבנון ישגא, בעודו תבוקש מפיהם, והיינו יפרחו את אחרים. וכן מצינו בנח ואברהם. כי בנה שהי' חטר מגען צדיקים ושרים למצ ומטושלח, מתחלת ימי היו נקרא צדיק, הצדיק תמים, וכותוב ונח מצא חן בעיני ה' מציאה מצא שהוא צדקו בללא عمل וגעה, אבל אברהם שהי' בן תרכח ה' צדיק לעמוד בעשר נסיוונות עד שקראו הוּא יתברך כי אלהו אלקים כי בעקידה נסיוון העשيري כתיב עתה ידעת כי ירא אלהים אתה. ומה מאד יומתקו זה דברי המדרש סוף פרשת נת, א"ר סימון ג' מציאות מצא הקב"ה בעולם אחרים, דוד, וישראל. אברם דכתיב ומיצאת את לבנו נאמן לפניך, דוד דכתיב מצאתי את דוד עבדי, וישראל דכתוב ענגבים במדבר מצאתי לישראל איתובין חבריו לר' סימון, הלא כתוב ונח מצא חן בעיני ה', אמר להם הוא מצא אבל הקב"ה לא מצא, עכ"ל. והכוונה מבוארת באברהם הקב"ה מצא עין מציאה הבאה בהסת הדעת כי דרשו עליו במדרשי מי יתנו טהור מטהמא, אברהם מתרח, וכן דוד שהי' אדמוני, ואמרו עליו שבן שפהח הוא ומצד אמו מואבי עד שהוחרכו להתרו לבא בקהל, ולדרושים מואבי ולא מואבית, ומיה' יכול לחשב עליו שהי' נעים זמירות ישראל, ولو המלוכה, והי' כמציאה לפני הקב"ה, וכן ישראל במדבר כי עם לויע' יצא ממצאים ובעוד ימים הייתה יהודה לקדשו ישאל משלחותיו, ואמרו במדרשי על והיה בשלח פרעה מי צוח ווי, פרעה צוח ווי בראשותו את העם דגים, נוסעים ביד רמה להיות מלכתה כהנים וגוי קדוש, והמשיל הדבר לבעל שדה שבו תל ומכרו בזול והליך הסיר התל וסקלה ונטעה, עד שנעשה גן הدسים, ולכן מצא הקב"ה מציאה בישראל. ופרקיך מנה דכתוב ונח מצא חן, ומתרץ לי שפיר, היא מצא כי בלי עמל זכה להיות חשוב בעיני המלך אבל הקב"ה לא מצא בו מציאה, כי מעוזד ה' להיות צדיק ונאמן מצד מה שטרחו אבותיו בשביilo.

סדר למדו של אמור"ר ז"ל ה' מס' ר"ה וימתא או סוכה באלו ותשרי, מגילה על פורים, פסחים על פסט, שבועות על חג השבעות, תענית על ת"ב וכלה עם פסקי הרא"ש ז"ל. בכל לילה קודם שעלה למיטה פרק משניות, ובכל יום שעור עיון, חז' משוו"ת הבאים לפניו מהמקשים תורה מפיו. ורבו השני הגאון העצום מהי' שלמה קוווטש ז"ל, כאשר הציע לפניו איזה שאלה בפלפולא רבה בעודו ציר לימים רב בק"ק ינק תצ"ו, השיב לו בז"ל: מובטחני בך שבימיים לא כבירים תה"י מהנשאלים. - מעת שהייתי בן עשר היה לומד עמי כל עניין עמוק שבא לפניו חן בא"ה והן בטיקון עגנות, גיטין וקדושים. ואף שגעגועיו עלי היו גדולים באשר היהתי לו בן יחיד היה דרכו לעוררני משינת הילדים כמה שעות קודם קודם עלות השחר והביא לי למתיות מים לרחצה וקפאפע חם, וישבנו אח"כ למד יחיד, כל דבר בעינן גמור אפילו עניינים העמוקים והרחוקים מדעת לדיים, עד שיכלתי לפלפל אם הרבנים ות"ח שעברו דרך עירנו בשמות גיטין ותק"ע עניינים, שאין יד כל בחור משתמש בהם

שנודע הדבר.

בנסיותיו על הדרך שהי' בימים ההם לרוב בעגלה, הי' תמיד מהיר להתפלל בעשרה, אע"פ שהיה מוכרכ להתעכ卜 עי"ז שעיה או שטים, ולהוסיף לבעל העגלה כמה DINRIN על שכרו. ואך אם לא עלתה בידו אחר כל הטראה להמציא צבור להתפלל, שמה עכ"פ על שחאב לשעות מצואה. והיה רגיל לפרש בזה מאמר נפלא בברכות מ"ז ע"ב אר"ה תשעה וארון מצטרפין, א"ל ר"ג וארון גברא הו, אלא אר"ה תשעה ונראין עשרה מצטרפין, אמרי לה כי מכני וAMENTI לה כי מבדרי, ופרש ז"ל סטוט וחותום, והמאמר צדיק באור, ואמר הו ז"ל בគונת ר"ה שבא לפרש דבריו הראשוניים דהשעה וארון מצטרפין. דהנה הרובה פעמים באים תשעה יחד למניין, ואם יחסר להם אחד הם מתפזרים לבקש, ולהזoor אחר העשيري, ובתוך כך בא אחד, אבל המה מפוזרים אינה ואנה עי"כ נטאפהה החביבה. ופעמים יראים להטאפהה וממתניים על העשירי בחשבם שע"י שיתפרדו בתוך כך יבא אחד ולא ימצאים וילך לו אבל העשירי לא בא ונתבטל המניין, ואלו היו מוחזירים אחורי, היו מוצאים אחד להשלים המניין. שמא תאמר שלאו ולא לא יקבלו שבר כאלו הטעלו בעשרה, ע"ז קאמרו ז"ל שם דף ח' ע"ב מצטרפין, ודבר זה למדנו מן הארונו, דאמרו ז"ל ב"ה דליתא, דט' כה"ג דلوחות ושברי לוחות מונחים באורו, וילפו מזה שיזהרו בזקן ששכח תלמודו, לכל שנאנס ולא עלתה בידו חשבין לי כאלו שעאו, וא"כ גם לגבי תפלה הצבור כל שהי' תשעה והתאמזו להשלים המניין ולא עלתה בידם, ע"י מה שלמדין מהארון מצטרף להחשב כאלו הי' עשרה. ור"ג דלא הבין המליצה הללו, נתקשה בדבר וכי ארונו גברא הוא, ופי' לו ר"ה דבריו דכוונתו על תשעה שנראין כעשרה, והיכי דמי, או דמכני וממתני שעיה או שתים על העשירי ולא בא, או דמבדרי לחזור אחר העשירי עי"ז נטאפהה החביבה, כי בנתים בא אחד והלך לו, כיון שלא מצאים במקומות בכל אופן מצטרפין כאלו הי' עשרה, מרן דילפין מני' חשב לשעות מזוהה ולא עשה מקבל שבר כאלו עשרה. (ועיין Tos' שבת לב ע"ד ד"ה על שקורין לאחר"ק ארנה שכטבו ע"ג דבל דוכתני קרי לי תיבה כמו העובר לפני התיבה, היורד לפני התיבה או"י אשכנן נמי דكري לי ארנו כדאמר תשעה וארון מצטרפין עכ"ל. ולפי פירוש אמור"ר ז"ל, אין مكان ראי דהכא על ארונו דמשה קאי שימוש נלמד חשב לשעות מצוה וכו').

אותי בנו ייחידי כל בחותוי הרוחניים פэр עלי להדריכני ולמדני וכיים בי מצות ושננותם לבניך לדבר בס כל יכלתו, כבר ד' שנים הiliary כאשר התחיל למדני האלפה ביתא ולא רצח למסור דבר זה למלמדי בית הספר החדשנים מטעם הדזוע. וכמה פעמים ספר לי שכשר הראה לי אותן שי"ז ואמר לי: ראהبني שיש לך ראשון והוא נקרהת שי"ז אמרת לי מני ובי ק"ז ממני שיש לך ראש אחד על השי"ז שיש לך ג' ראש הלחצה לענין אחד, ואמר לאמי ע"ה: מובטחני שבנו זה הי' גדול בשראל, כי מי שמע מילד כבר ארבע שנים לימוד ק"ו שהוא הקיש שכלי מדעתה דעתPsi. חז' ממה שלמדתי בחדר חומש רשי" וגמרה, למד הוא ג"כ עמי, וכאשר היהתי כבן תשע כבר ישבי בין הבחרותם לשם שעורי. בחודשו מן העת היא הביא כמה פעמים קושיות ופלפולים ממני, לא פעם אחת שמעתי מאחרוי הדלת אחר השעור באמור לאמי ע"ה "אשר يولדי" רגיל ה' לאמר לי שלא יהיה לבי גס עלי על שמי מצליח בלמידה, ואמר: דע כי אבותיך כבשו לפניך הדריך והמה טרכו ויגעו בעבורך והتورה מחזרת על אכسنיא שלה ופירש בהז דברי המדרש. צדיק כתמר יפרח כארז לבנון ישגא אלו

הקדמה

ויהי מנוצח ממנה. וא"א השיב לה תמיד על תרומותה: אל תdagyi כי בך זה יתבעיד בעזר הש"ת לאילנא רבא. ובעת פטירת אבי ז"ל היה א' מ"ע בת מ"ט שנים. ונשארה אלמנה ל"א שנים, ולא רצתה להנשא שנית רק לשאר אצל, בנה חיה ואצל בתה יחידתה, אחותה היקרה אשת חיל המפורסמת בצדקה מרת מרים גיטל תחיה שדרה בעדש וכעתפה, ונפטרת אמי מורתינו ע"ה ביום י' מרחשון שנת תרס"ט.

והנה מקורות חי אבותי וקורות חי, אלו הייתה כונתי לפרטן ולספרן כלו, הייתי צריך לחבר חבר גדול, אבל לא בא זה חפצתי ורק ראש פרקים נתתי לפני הקורא כדי להודיע כי מגע גדולים אני וגונת הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתית מורת צבי תה".
ונתגלה לי בבית מלא תורה ויראת ה' וכל תורה, מראשית למודין, קבלתי מאמו"ר ז"ל, כי חוץ מאיה חדש שהייתי בפ"ב בסוףימי ק"ד בעל הכת"ס ז"ל לא שמשתי אצל שום רב אחר, ומעט בואי הנה עם אבותי ז"ל כבן שבע שנים, לא עזבתי את עיר רק באקראי, ואני מלא תודה לבני קהלי הן לאותם ב"ב שכבר שבכו לנו חיים והן לאותם שם חים אנתנו ה' אריך ימיהם, כי שלוי ושל אבי ז"ל שלהם. ואיננו רוצה להזכיר שמות פרטיים מכמה טעמיים אבל דרך כלל ארכם בברכה משילשת והוא רועא שיטקיים בהם ובזערם אחריהם הנ בטחות שכפי דברי ז"ל התנבאו נביאנו עליהם, שכן אמרו: כל הטובות שהתנבאו היו למחזקי תורה ומכבדיה וקרأتي שם חבירו זה "דור רביעי" באשר אני הראשון שבדור הרביעי להחת"ס ז"ל, ושמו הקדוש בקרבי, ואקוה שלא ימוש כי בתורתינו אפלו אם שניתי לפעמים, ואעפ"פ שהשגתني גם על דבריו הקדושים, הלא דברי קדשו שהבאתי לעיל היו לי לעיניים ועליהם קסמיינה. וזכותו הנגדו זכות שאר אבותי הקדושים אחורי עמוד לי שלא אבוש ולא אכלם ולא בעזה"ז ולא בעזה"ב, ואזוכה לדסיד ולהוציאו שאר חזשי דהינו על רוב סוגיות הש"ס, וככמה מאות ש"ת ודברי אגדה, שהם אתי בכתביהם ושלא תמיש התורה הזאת מפי זרוי זרע זרعي ע"ע אוכי"ר.

עוד לפני שנעשתי בר מצוה, עד שהגה"ק מהר"מ פאנעט ז"ל מדעת שלח לי כתוב חבר לרבר מצוה נגד רצון אמו"ר ז"ל. ודרך היה לפלפל עם הרבנים שדרשו בבית הכנסת, עד שהגה"ק ר' הל ליכטנסטיין ז"ל, בקש ממוני שלא לעשות כן עמו כי עיקר תכילת דרשו דברי מוסר ולא לפול הלהקה. וועררני למדוד בכל יום ספרי מוסר כי לא המדרש עיקר אלא המעשה. ודברי קדשו בהבט קודש עשו עלי רושם גדול.

אמו"ר ז"ל בר ברב צדקתו גוז אמר להשIANI אשה בן י"ח שנים לקיים דברי ז"ל בן שמונה עשרה לחופה ואני נולדתי ב"ב כ"א אדר ראשון תרט"ז ובשנת תרל"ד בל"ג בעומר נכנסתי לחופה עם זוגני הצדקת המפורסמת בכהן מושיע ומודתית מורת צבי תה".
ואחר שלוש שנים ומחצה עבר ב חנוכה תרל"ח נבחרתי לרב פה קהلت ז"ו, למלאות מקום אבי מורי ז"ל שנפטר ביום כ"ב כסלו שנה הנ"ל בן נ"ב שנים אחורי שישב בברנות ביבנין י"א שנים ופה עירינו י"ד שנים. תנצ"ב"ה ואחותו יגן עלו ועכ"א.

מצדامي אני דור רביעי מהחת"ס ז"ל. זקנתי הצדקת המפורסמת מורת הינדל ע"ה, הייתה בתו הגדולה, ואני מורת מרת ריזל ע"ה, הייתה בכורה לאמה, ואני הייתי הראשון שבדור הרביעי החת"ס ז"ל, אמי מורת ע"ה הייתה בת י"ב שנים בעת פטירת החת"ס והיתה אהובה עליו ביותר, ובכלليل שבת קודש בשעת זמירת אשת חיל, תפס בידה וטיל עמה בחדרו. היא הייתה מוחכמת ביותר ומלומדת אהובה תורה בכל לבה כאשר ראתה זאת בבית אביה והיתה משגחת עליו מaad שלא אבטל זמן. והרבה פעמים הייתה קובלת על בעלה באמירה אליו: רואה אני חן בלמודך עם התלמידים והן בנסיון איןך משגיח על בך ייחיך כראוי. והרבה פעמים הייתה קובלת עלי לפני אמו"ר ז"ל לאמר לו: דע כי לאחר הザרים בעת ישנת, לא למד בך מאומה, כי על דברת Tos' אחד פלפל עם הבוחר החוזר עמו על הפשט, ובזה עברו ב' שעות יקרות, ולמה אתה נותן לו בחור שאינו יודע להסביר לו כראוי,

פתחה

לهمبشر נחירה כלל, ולר"ע לא איתסר להםبشر תאהה במדבר, ובפירוש האי פלוגתא, מחלוקת רשי' תוס' ורמב"ס ז"ל.

וטרם שנבוא לביאור הני שלש שיטות נברת תחהה ענן נחירה מה טיבה כי גם בזה ראיתי מבוכה גדולה.

ורשי' בפ' השוחט כ"ז ע"ב כתוב דאפיקו אי יפלין מושפך את דמו דאין שחיתה לעוף מן התורה עכ"פ נחירה בסמנים בעין, וכונתו דושפך דהכא דכתיב אחריו וכשהו בעפר ע"כ הוצאת הדם ממש קאמר, וכיון דהתורה הקפידה על הוצאת הדם, פשיטה לא שכונתה השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאריך חכמים.

זה החילוק בין זיבחה לשפיכה כמובן, ולכן דיק רשי' ז"ל מושפך דזוקא במקומות הסימנים יש לקיים את זאת, אבל ראיית בתוי"ט על המשנה לפקן פ"ה דהנחר והמעקר שכטב דהנחרה אינה נוגעת בסימנים כלל עיי"ש. ודבריו תמהין מאד, חדא שהוא נגד דברי רבוינו רשי' ותוס' שכטבו בכמה מקומות במס' או דהנחרה בסימנים זהה, ועוד אדם אפשר לקיים ושפך ע"י חתיכת ורידין בלי לנגע בסימנים, באופן דבעמshaה נחירה אין בה מעשה טרפה אלא הוצאת דם הנפש, אז פשיטהASAOR הוה להחנק בשיקcisים שהוא מעשה טרפה שאסור להם במדבר, כיון שלא שיק לנחירה ומילא, דשחיטה היהת אסורה להם במדבר משום דמייד שניקב הושט מעשה טרפה, והי' השחיטה בבהמה בקדשים כמו מלקה בעוף ושינויים בחולין אסורים היו, דבר זו שלא נזכר בשום מקום, אלא ודאי דהנחרה ג"כ בסימנים היה, כי בלא הכרת סימני הצואר אין הדם נשפך בשפע מון הוירידין אלא דכפי הנראה נתמך התוי"ט בדברי רשי' י"ז ע"א ד"ה הנחר ש', דנחרה היינו קרוע לארכיה מנחריים עד החזה עכ"ל, دمشמעו לכארו' בלי נקובת סימנים, אבל יאצ' א"א, דהרי רשי' בעצמו במקומות הנ"ל לא כתוב כן, וגם על משנה זו לפקן פ"א ע"ב ד"ה הנחר והמעקר, מוסיף רשי' ז"ל "סימנים", הרי דקאי גם אגהור ומפרש דנחרה בסימנים, ובדף פ"ה ע"ב ד"ה נחרו פ"י, "חנקו" הרי דבעין סימנים בנחירה, וכן באמת דברי רשי' תמהין بما ש' דנחרה היינו קרוע לארכיה, ומה שמדליק לשון נחירה ואומר כי ישודה מנהרים, לפ"ד נהפוך הוא, דנחרים מלשון נחירה שיסודה "חוור" והיינו נקב, ונקרווא נקי החוטם נחריים על שם שני הנקבים, ונרדף עם "דקורה" יונקירה" וכולן פירושן תחיבת הסcinן או הרומח בחזקה, והיינו דרשׁה וגיטרא, וזה הוה החילוק שבין שחיטה לנחירה כי שניהם עופר במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שאלש שיטות גדלות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אל, ר'יש ור'ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש סובר דפירה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר אתה לאסור להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר

אית' נחוץ לפתוח שער הפתיחה לפרקים הראשונים המדברים מעין שחיטה וטרפה, באשר זכיתו לגלוות עמוקות, בפרט בשיטת הרמב"ס ז"ל, דברים שלא שעורום נושא כלו ומספרשי השיטות, ועפ"י הכללים שהוצאתי פרשתי הסוגיות אנה ואנה, עד שבכל פרטיו הענינים היתי צרייך לכפול הדברים ולהאריך יותר מדי, לכן מצאתי נכון להעמיד בראש ספרי עיקרים אחדים ולברר כל עיקר ועיקר באריכות, ובזה הקלטי לי המלאכה בפנים החיבור שלא אצטרך רק להראות מקום לעיקרים, וכן כתבת שער הכלול בכמה כללים השיקcisים לכל המסכתא וכל הקורא הלומד בחיבור זאת,יפה עשה לעין תחהה בתיה כולה ולהיות הענינים מסודרים בזכרנו ואז بكل יrhoץ בפנים כמובן, וזה החלי בעזירת החון לאדם דעת ומאריך חכמים.

יעיקר א' השחיטה והנחרה

תוה"ק אסורה לנו האבמה"ח והטרפה והנבלה מפורש במקראי קודש, אבל לא פירשה לנו במקרא מלא איך נקשר הבשר לאכילאה, בלי לפגוע באחד מאיסורים אלו, כי הקרה דזוחחת שנאמר קודם שנכנסו לארץ אתה להתר הזביחה של בקר וצאן בריחוק מקום שהי' אסור להם במדבר מכובאר בפשטהDKRA, ואין כאן ציוו מפורשת על שחיטת חולין, אלא מכלא נשמע, וזה דבר נפלא שלא יבוא ציוו מוחלט על ההשר בשאר לאכילאה, ולא עוד אלא כיון דהאי קרא בסוף ארבעים נאמר, ועל אחר כניסתן לאארץ, כל ארבעים שנה במדבר איך אללו בשאר - וקרא דושפך את דמו וכשהו בעפר בחיה וועף הנאמר במדבר מיד במתן תורה, שם לא נתרפש על איזה אופן ישפך הדם, ובאמת שפיכת הדם בכל מקום הוא נטילת נשמה על איזה אופן שהיה, כמו שופך דם האדם בediator ז"פ הנאמר לב"ג, ואל תשפכו דם גבי יוספ, דכלול כל מיני הריגה, אלא דכאן כיון דכתוב וכשהו בעפר ע"כ שפיכת דם ממש קאמר, אלא דסכ"ס לא אייתפרש איך נשפך את הדם, גם לא דבר כאן אלא מהיה וועף, ועicker הקרה ממשום כסוי נאמר, ולא מצין אופן הקשר הבעה"ח לאכילאת אדם אלא בקדשים, דשם כתיב ושותט את בן הבקר, ולילך משם על חולין, חוץ ממה דאין למدين חולין מקדשים, א"א דהא מצין מליקה בעוף קדשים, הרי דקדשים מצוות הקרבתו בכך, בהמה בשחיטה וועף במליקה. ועדין הקשרبشر חולין לא ידענו, ועל מדוכה זו ישבו הני תנאי קדמי, ר' ישמעאל ור' עקיבא במקילתן דף ט"ז ע"ב, והוא היסוד והעיקר לענין הנפלא הלו, ובפירוש פלוגתם לפ"י המתבאר בשkil וטרוי' בסוגי, איך שאלש שיטות גדלות וקבועות, הלא המה שלשה הרוועים רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל שככל אחד ואחד דרך דרך לעצמו, וביאור שיטות תמא בדבשו אל, ר'יש ור'ע פליו בפירוש הכתובים דכי ירחיב ז"א את גבולך וכו', בכל אות נשף תאכלبشر, וכי ירחק מנק המקום ובחת מתפרק ומצאנך וכו' ר'יש סובר דפירה זו אתה להתר בשר תאהה כשייכנסו לארץ שנאסר להם עד עתה, ור'ע סובר אתה לאסור להםبشر נחירה שהותר להם עד עתה, ומפרש בגמ' דפליגו, דלהי"ש לא אישתר

פתחה

לרי"ש מיותר למגורי, על כן כתוב רשי"ז דבאותם מיותר הוא אלא דוורחא ذקרה למיكتب נמי אכילת בשר זביחה, או אתה לא מעת וובהת ולא גיזה ובפסה"מ כתיב או דבא לאסור חולין שנשחטו בעזה, כן כי רשי"זיל בד"ה בשער נחרה לא אישתרי כלל. זו היא דעת רשי"ש, אבל ר"ע דרש קרא דלאחר קרא דברת תאוה כתיב, כי ירחק מנק המקום וכו' וובהת מבקרך ומצאנך כאשר צויתיך, וכאמר ذקרה אתה לאסור להם בשער נחרה משנכנסו הארץ, שעד עתה הותר להם. ולדעתי רשי"זיל ר"ע היתר נחרה במדבר מכלל, דמדיאctrיך לצאות מעטה על האזביחת מכלל דעד השטא אישתרי להם בלי זביחה, ובמה בנחרה ומדקאמר ר"ע ذקרה דזבחת אתה לצאות על האזביחת, ולא להתייר האזביחת בחוץ מוכח דלר"ע גם עד השטא הותר להם האזביחת בחולין בחוץ ذקרה דשחויט חוץ רך על קדשים קאי (וכן פרש"זיל בתורה בפ' שחוטי חוץDKAI אקדשים וכרכ"ע אלא דבר' ראה בקרא דבל אות נפש תأكل בשער מפרש דאתא להתייר להם בשער חולין שנאסר להם במדבר אה"כ מקריבה שלמים, ואת כרי"ש לפי שיטת רשי"ז וא"כ הוא מצוי שטרוי לב"י תורי ודו"ק).

והתוטס' הקשו על רשי"ז דכמו לר"ע Dunnichא לי" דיליף הימור נחרה במדבר מכלל מדחיבת רחמנא באזביחת נשנכנסו לארץ, למה לא ניחא לי" רשי"ז דיליף איש בשער תאוה מכלל דاشתראי בקרא בכ"י ירחיב ה' את גבולך וכו', אבל כבר כתبني,-DDOR המדבר לא ידעו ממשנה תורה עד סוף ארבעים ולא מציע ידעו לא איסור ולא היתרמן מן הכתובים שבפ' ראה אבל הי' מוכרכה משה רבינו לומר להם מפי הגבורה תיקון נחרה לאכול בשער, או איסור בשער תאוה, וכל מה שאמור להם משה במצווי חום הוא תורה שכטבת. והי' מוכרכה לכתבו בד' ספרים בין שאר המצוים והפרשיות שבתורה, ולכן מה שכ' רשי"ז בר"ע דמהאי קרא דכתיב כי ירחק וובהת נפ"ל דעת השטא לא נצטו על האזביחת, היינו אכן DIDUNIN זאת מהאי קרא אבל לדoor המדבר הי' להם מקריא אחר המתיר להם הנחרה והוא קרא דושפּק את דמו דכתיב בחיה וועף והוא נחרה ממש"כ לעיל, וליפא בהמה מעוף מהקיישא דזאת תורה הבהמה והעוף, והא דכתיב רשי"ז דמהאי קרא דזבחת ייליף ר"ע מושם ذקרה דושפּק יש למיליף להיפך נמי וכרכ"ש שפיכה שפיכה משחויט חוץ ולומר דהאי ושפּק שחיטה קאמר או קאמר, דשחיטה חולין בבר וצאן מקדים לפינן וועף מהקיישא להמהנה ננ"ל, ולכן הכל תלוי אה"כ מפרשין האי קרא דכי ירחק וובהת, כי ממש נוקח לפרש קרא דושפּק את דמו, וגם קרא דושחט את בן הבקר דהוא עובודה בקדשים דוקא, ותצע דאם נאמר דלייכא שום קרא אחר להתייר נחרה אלא מקריא דזבחת, קשה נחרה לר"ע מנ"ל דילמא שאר הריגה, וע"כ לומר דמושפּק את דמו ייליף דבעינן עכ"פ נחרה ממילא דמציע ליליף נמי דסגי בנחרה, וכמו למ"ד דין שחיטה לעוף מן התורה דיליף מהאי קרא דבשפיכה בעלמא סגי, וליפא בהמה מעוף בהקיישא ננ"ל.

עשא אונז' כaepernick ושמע דבר נפלא דזבחחים דק"ז ע"א פלאג נמי רשי"ש ור"ע, בדינא דשחויט חוץ בעוף מנ"ל. רשי"ז ייליף איסור שחויט חוץ בעוף מקריא דאו אשר ישחט, לרבות את העוף, ומיליקה בעוף מוגעת מקריא דזה הדבר, ור"ע איסור דשחויט חוץ בעוף ייליף מקריא דDEMIM שפּק, ומיליקת בעוף מוגעת מקריא דאו אשר ישחט, לאפוקי מליקה, והנה כפי שרגלים לפרש פלוגותות כללה, זה למד מפסק זה וזה מאחר בלי שום הכרח פנימי ואין סדר, ופה תראה כי דברי רבותינו זיל בדרשותיהם עמקים וכrai מוצקים, דרי"ש דס"ל כאן דלא אשתרי להם נחרה במדבר, ולא יכול לאכול רך בשחיטה, וליפא שפיר מאו אשר ישחט לרבות שחויט חוץ בעוף, כיוון דזאת הימרה הקשר שוחיטה חולין בכלל, لكن בתורות

בבא סלקינו דעכ"פ נחרה נמי בסימנים והחילוק שבין שחיטה לנחרה שזו במשוכה וזה בדרסה וקרא דושפּק את דמו, ממעט כל שאר מני הרגינות אבל מורה על הכרת סימני החואר עם הורידין כדי שיצא הדם בשפע דרך שפיכה, ועתה נבוא לביאור השיטות.

שיטות רשי"זיל, ר' ישמעהל דס"ל בשער תאוה נאסר להם במדבר, יליף זאת מקריא דשחויט חוץ, ذקרה זה אף בחולין נאמר דאסורה התורה גם את החולין לשוחט בחוץ ולאכלו ורק כשהובה לאקרבו הותרו להם לאכול בשער בהמה. ומיאן רשי"זיל לא אמר דרי"ש יליף איסור בשער תאוה, מדחתיר להם בשער תאוה נשנכנסו לארץ, בקרא דבל כלות נפש תאלכ בשער, אשר כן סברו התוס', דהרי האי קרא נאמר להם בסוף ארבעים קודם כנסו לארץ ממש, ומניין היה להם איסור בשער תאוה במדבר כל הארבעים, ע"כ לומר דאייסור זה אמר להם משה ע"פ, וההיתר נשנכנסו לארץ נכתבה בתורה, ואת דבר שא"א, דכל תושב"פ אינה אלא לפרש הכתוב ולא חדש איסורים או מצות, ואיך נאמר דאייסור בשער תאוה נתון להם ע"פ, הא חדא ושנית איך יבא קרא כתוב להתייר מה שנאסר ע"פ, ولكن ביחס רשי"ז מקריא מלא שבו נאסר להם בשער תאוה, והוא הקרא דאיש אשר ישחוט בחוץ וכו' דומוקי אף בחולין, ומדייף מהכא דבשער תאוה איתסר להם מוכח דלי"ש לא הי' גם במדבר רק השחיטה המכשרת את העב"ח לאכילה, ולא הנחרה קר"ע, דאי קר"ע דהנחרה היתה מכשרת במדבר, מנ"ל דבשער תאוה איתסר להם הלא רק השחיטה בחוץ נאסרה ולא הנחרה דהרי אשר ישחוט כתיב, ואפילו מליקה בחוץ מופיע כאשר אביא הסוגי זבחים לפניו לkeysן, אלא ודאי דלי"ש מועלם לא הותרנה הנחרה אלא שחיטה בעין ויליף שחיטה בחולין, מדתכנית ושהחט את בן הבקר בקדשים והאי שחיטה לאו עובודה היא כמליקה דבונה, דבבבמה שחיטה כשרה בזור למקלה ואילך מצות כהונה, וא"כ האי שחיטה משום הקשר אכילה בעין ומ"ש קדשים מהולין, וא"ת דין דרך שישמך הקרא בדבר הנוהג בכל יום ובכל אדם שחיטת חולין, שנדע אותו ממנה דכתיב בקדשים, לק"מ דהרי לר"ש הי' איסור להם בשער תאוה ולא הי' צריך קרא מיעוד להקשר בהמת חולין, ובחייב וועף דכתיב ושפּק, יליף שפיכה שפיכה משחויט חוץ, דמה התמס דכתיב דם שפּק והוא בשחיטה אף האי ושפּק את דמו ע"י שחיטה קאמר, וכמש"כ רשי"ש שם ד"ה פטור מלכשות דלי"ש גמר שפיכה שפיכה משחויט חוץ, וכן הנחיר והמעקר פטור מלכשות, או דהאי ברי"תא בראש פרק השוחט דיליף מזאת תורה הבהמה והעוף, מה בהמה בשחיטה אף וועף בשחיטה ריי"ש היא, דבלאי"ה אליאב דרי"ש אתיא, דיליף וועף חולין מבהמה קדשים, וכן ס"ל דשחיטה דכתיב בקדשים אינו אלא תיקון נבלה וכן פרש"י שם ד"ה מה בהמה בשחיטה, יוצא מיד נבלה דכתיב ושהחט את בן הבקר עכ"ל. וכל הרואה יראה דריש"י רצה להטעים איך מבואר בשוחט דכתיב בקדשים, הקשר חולין דהרי חזין מליקה בעוף שאינה מכשרת בחולין. וכן הוסיף רשי"ז דהאי ושחט בבהמות קדשים ע"כ לטהר מיידי נבלה את דהרי אינה בכחן ולא עובודה כמליקה, ולר"ע ודאי עובודה הי' במדבר עייןbeknu בדרכנו, וכיון דיליפין מהכא דועוף בשחיטה כמו בהמה הרי האי ושפּק את דמו ע"כ ע"י שחיטה קאמר ושם כתיב נמי חיה הרי דגס חיה בשחיטה, ולא הקפיד הקרא לפרש שחיטה בפירוש משום דעתך קרא על מצות כי סיוי הדם אתה, וכמש"כ דלפי מה שפירותי במקומו עפר למטה ידענן מדרשין האי ושפּק את דמו דקאי על בעפר כלומר ושפּק בעפר וכשהו בעפר עי"ש Dunnichא דכל הקרא על מצות כי סיוי אתה, וכיון לדעת רשי"ש עכ"ב קרא בד' ספרים בעי על שחיטה חולין ולא סגי לי' בקרא דבמשנה תורה דכתיב זבחת, שהא נאמר בסוף ארבעים, אה"כ הא זבחת שבמשנה תורה

הפלאopolא, אך אם נסתפק בדוחקים הללו על האי זבחת, איך
יתישב מה דכתוב רחמנא, "כאשר צויתיך" אצל האי זבחת דלא
אתנא כל לhortות לו הלוות שחייבת. ולי נראה דיש לתאריך קושיות
רש"י דלא"ש האי זבחת למה לי. דלאורו יש לדון אם במדבר
היו מוחיבים בכיסוי הדם בבהמה, ומכיון בוגרמא לךון פ"ד ע"א
דאמר ל' יעקב מינא לרבעא, אמרת חיה בכל בהמה לסימנים
ニימא נמי בהמה בכל חיה לכיסוי, אמר ל' עלייך אמר קרא על
הארץ תשפכנו כמים, מה מים איינו חייב בכיסוי אף דם איינו חייב
מכיסוי. ולכורה האי קרא דפ' כי ירחיב עיין בהגחות מהרש"ש
שם) רק על כניסה לארץ נאמר, וא"כ במדבר באמות הי' בהמה
בכל ח' לכיסוי אלא דבשוג' שס ביארתי בארכוה, דהיא יעקב
מינאה רק לרי"ש פריך דرك לדידי אפשר לומר דהא דכתיב כי
יצוד דדייר הכתוב בהוויה, ממש' כהרמב"ס שם בפ"ז מושום דבר
בקර וצאן נאסר להם במדבר, ולכן דבר רק מה' וועפ', אבל
עלולם אייתרמי ל' בקר וצאן בעלי מומין, דמותר לשוחות בחוץ,
הי' צריכין כיסוי אבל לר"ע דברק וצאן אייתשרி فهو ע"י נחרה,
למה כתוב כי יצוד, اي בהמה בכל חיה לכיסוי עי"ש בארכות,
ולפ"ז ייל' שמעאל דה' חייב בהמה בכיסוי וכעשי דאיתשרי
להו בשר תאווה נפטרה מכיסוי וע"ז נאמר זבחת כאשר צויתיך
בקדשים بلا כיסוי הדם, ה'ג מעתה גם בהמה כבבמה חולין לא בעי
כיסוי, והאי דרשעה דעל הארץ השפכנו דקאמר דרכ' דחו"י בעלמא
אמר ל' להאי מינאה, דהרי כמה פעמים כתיב כן ודרשין מני'
כמה עניינים, דוק ותשכח.

עוז קשה דלפי שיטה זו איך מתפרק ל'ר"ע הא קרא דוכי רחיק ממקום המוקם, دمشמע שהוא נתינת טעם למצות זביחה דלאחריו ולאיסור הנחירה, ואיך תלוי זה בירוח מקום ועין בלב ארי' ז"ל דקמתנהו כן, וכותב דהאי כי רחיק וכי סימנא בעלמא היא, אז נצטו על הzbיחה, ואין זה נתינת טעם, אלא דזה דוחק גדול דלא בירוח מקום, אלא בכינסה לארץ תלוי' המזוכה זביחה. ועוד קשה על שיטות רשי' ז"ל דס"ל דר"ע ילך נחירה מושפך את דמו וכן שכתבנו לעיל, מגמרא גופא דקמasha בשלמא לר"ש היינו דתנן השווות וכוי' נוחר והמעקר פטור מלכסות אלא לר"ע אמרاي פטור מלכסות, עיין רשי' דכתבת דלר"י' ש' ניחא אפלו למ"ד השווות את הטרפה חיב לכסות דשחיטה שאינה ראוי' שמה שחיטה. אבלanca ניחא דשחיטה כתיב עכ"ל, משلون זה ממשע לכאר' דהא דבעינן חז' ושם שחיטה בкусוי ילפין לר"ש מהאי קושי' גופה. וכשה דהא הקושי' שחיטה בкусוי ילפין לר"ש מהאי קושי' גופה. גם לר"ע אללא רק אי אמרין שחיטה שאינה ראוי' שמה שחיטה, והיינו מושום דילפין שפיקחה משחווטי חז' א"כ גם לר"ע אילכא גז' לחיב' דוקא בשחיטה ממש כמו לר"ש, וצ'ל דס"ל לר"ש' דהא דילפין גז' דלבעי שחיטה הוא רק לר"ש דס"ל דאופן המתיר באכילה הוא רק שחיטה, אבל לר"ע דס"ל דאופן המתיר הוא הנחירה ג'כ, א"כ הא גז' על הנחירה הוא דאתא וכמוש'כ רשי' ז"ל בד"ה אלא לר"ע, לדידי' נחירתן זהו שחיתתן כן צ'ל ע"כ, אלא דזה ניחא רק אי אילכא איזו למוד לר"ע ממקומות אחר דנחירה מתרת, אז אפשר לאמר דהגוז' להכி הוא דאתא, אבל אי ליכא לר"ע למוד אחר רק מקרו דושפך ילך לי' דנחירה סגי, כיון דחויזין דס"ל להגוז' ש' א"כ למה לא נלוף באמת גז' שפיקחה שפיקחה לחיבו בשחיטה ממש דומי' דשחווטי חז' וזאת בודאי אין לאמר דר"ע ילך שפיקחה שפיקחה כיון דגם בשחווטי חז' דם שפך לנחירה אתה ואעוף, וכמוש'כ לעיל בבאור האי פלוגתא דזבחים ק"ז ע"א, דבאמת הא דשביק ר"ע דרשעה הפושטה דרי' ש' שם מאן אשר ישחת, ודרש מדם יחשב דם שפך, היינו דוקא כיון דיעידין

ובני' הרואים להקרבה נאסרה הרשותה בחוץ, והמליקה ממועצת מקרים דזה הדבר, כיון דהמלך' אינה מתרת את החולין, והتورה לא אסורה בחוץ רק הקשר המתייר לאכילה. אבל לר"ע דס"ל דגם נחירה התירה בחולין במדבר, סברא גדולה הוא דגם בחוץ תואר הנחירה, כי שחיטה Dok'a למיה לנו. בשלמא בהמה הקפידה תורה Dok'a על שחיטה, ע"ג דבוחז גם נחירה מתרת, משום דברדים בעין Dok'a שחיטה ולא חייבה תורה בחוץ רק עין פנים, אבל בעין Dok'a שחיטה ומפרקת ע"כ' טרפה דבחולין אין המליקה מתרת, וכי תבר שדרה ומפרקת ע"כ' טרפה היא, אבל הנחירה בסוגנים שפיר מכשרה, וכיון דרצה לאסור גם בעור מהכי תמי יקפיד על השחיטה Dok'a שאינה דומיא דפני', גם אינה מוכרת בחוץ, ולכן דרש ר"ע מדם יחשב דם שפק לרבות השחיטה [וללא Dok'a שחיטה אלא ה"ה נחירה ונקט שחיטה כיוון דעתה נאסרה הנחירה נקט מהו דנהיג עתה, כמו דאמרין כאן בסוגיא לעין כייסוי, עתה דנאסраה הנחירה בטל מצות כייסוי ממנה, הכני נמי לעניין שחווטי חוץ במדבר הי' חייבין גם על הנחירה בעופ, וعصוי כיוון דאטסר אתסר ודוי'ך] וגם יחשב וכו', מרבה הכל אף הנחירה והוא חייבין על נחירת חוץ בעופ כמו על השחיטה, וכען אוא"ב, ומשם נשמע דלר"ע גם באוא"ב חייב ה"י במדבר גם לעניין אוא"ב, וממש נטעה דר"ס"ד ע"א דדחייתו לצורך ה"י שחייבתו בנחירה, ע"ג דכתיב שחיטה, ורק בשחווטי חוץ דכתיב ואלפתח אוול מועד לא הביאו,-DDRSHINN דבעין ראי לפתח או"מ, בעין שחיטה Dok'a, אלא דזה לא קאי רק אבקר וצאן, ולא אעופ דביע מליקה בסוגים, ע"כ צרייך לאמר כן דלר"ע נחירות עופ בחוץ חייב, דאל"כ הא כיוון דלר"ע נחירה מתרת, ע"כ צרייך איזו מיעוט למעט נחירת חוץ, וPsiatia דדם שפק אינו ממעט נחירה, דהא ר"ע מושפץ את דמו ילי' נחירה, וכמש'כ' רשי' כ"ז ע"ב דשיפיצה כולל ע"פ נחירה, ע"כ ההייתי צרייך לאמר Dao אשר ישפט ממעט נחירה, וא"כ למעט מליקה דאית' בק"ז מנ"ל, ועוד קשה קצת לאמר דר"ע דרש מאו אשר ישחת דכתיב ברישא למעט מליקה, ומדם יחשב דכתיב מאוחר בקרא מרבה שחיטה, ורש"י שכטב שם בזבחים Dao אשר ישחת כתיב אחר דם יחשב, שלא בדקוק הוא, אלא ודאי דגם ר"ע ס"ל Dao אשר ישחת מרבה שחווטי חוץ בעופ, אלא Dao אשר ישחת ממשע לכוארה רק שחיטה וע"ז כתוב דם יחשב הכלול, גם הנחירה כנ"ל, וכיון דaicaca שנוי ריבויים ע"כ Dao אשר ישחת למעט מליקה את', דלא לית' בק"ז Dai למעט נחירה ומילקה באמות את' בק"ז, Dao יחשב למיה לי ובא זה ולמד ע"ז דשחיטה ונחירה אסורין, ומילקה לא נאסרה. והדברים מוכרים וסבירו לעינים בס"ד.

ודע דאיפלו לר'יש דמרובה, מאו אשר ישחט, שחיטת עוף בחוץ, וס"ל ג"כ דגש על חולין חייב משום שחוותי חוץ לשיטות רשי' שאנו עוסקים בה, ע"כ צ"ל דאיינו חייב על עוף חולין, כי אם אמרת כן אסרת אכילת תורים וב"י במדבר מכל וכל. דבשלמא בקר וצאן נאסר להם בשער תאוה, אבל הותר להם אכילת בשער ע"י הבאה לקרבן ולאכלם שלמים, אבל בעוף הא שלמים ליכא כדרישנו בת"כ ריש ויקרא, ואם מן העוף עולה קרבנו, עולה ולא שלמים, וזה לא מסתבר כלל לאמר, דהתרורה אסירה להם אכילת בשער מבלי מצוא להם היתר באיזו אופן כਮובן, וע"כ בהתייר בשער תאוה לא האזירה תורה רק בקר וצאן, ולא תורים וב"י דהנני גם במדבר לא נאסרו בעוף אלא נסכא בקדושים.

12 היא שיטת רשיי ז"ל, וקשה על דבריו ז"ל, דמש"כ דדר"ש אתה
האי וזחת המיותר למגרמי, או לגיאזה ועובדיה, או לחולין שנשחטו
בעירה, או דאורחא בקרא למכתב זביחה בגבי אכילתבשר, והוא

פתחה

ירחיב ה' את גבולך, ומוחמת זה לא תוכל להביא קרבן בכל פעם שתתוארו לאוכל בשור, ע"כ היתר בשר תאוה, אבל לר"ע גם זה לא צריך נكتب. והחת"ס נשמר מזה באמרו דלא יאכל אדם בשר אלא מתווך הרחבות גבול ולתיאבו, אבל כל המעיין בגורם שם לא מצא רק שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו, אבל הרחבות גבול לא נזכר שם, וגם הרמב"ס פ"ה מהלכות דעות הלכה י' לא הזכיר רק תנאי זה דلتיאבו, אבל אמרו שם יכול יאכלadam מן השוק ת"ל ובחות מבקרך וממצאנך יכול יאכל בקרו ת"ל מבקרך וכו' ומהذا כתוב שם הרמב"ס דלא יzion אלא כפי הצלחתו, ודין לבריא לאוכל בשר מע"ש לע"ש, ואם הוא עשיר יכול בכל יומם. אבל זאת לא נדרש מקרה דכי ירחיב ה' אלקין, אלא מקרה דזוחבת מבקרך וממצאנך, כי קרא דכי ירחיב וכו' קאי על האומה בכלל, ולא על אישוי פרטיו בני אדם, דהרי כתיב כאשר דבר לך, ולא דבר רק על האומה להבאים הארץ נושבת ולאו מעושר ההיד מדבר. ואם הינו דרישים האי כי ירחיב וכו' כדברי החת"ס זיל שהוא ג' תנאי לאכילתبشر, הוה מסתבר אמר דלא נאכל בשרגולה רק בא"י אם שלנו היא, וכאשר באמת מביא האב"ע בשם רבים אומרים בפרשׁת שחותי חוץ דאסור לאוכל בשרגולה. וכיון דאן אלין בשראה, ע"כ דלא דרשין להיות תנאי לאכילתבשר וא"כ לר"ע דק"יל כוותי גם האי כי ירחיב אין לו הבנה, והיא קושי' גדולה על שיטת רשי". ובר מן דין הלא כל רואה מראה דהאי דרשה לדראב"ע היא אסמכתה ודרבען הוא כמש"כ הרמב"ס בהלכות דעות הנ"ל, ואיך נאמר דלר"ע יכול לכדרaab"ע הוא דאתי ולכנ שיטת רשי" זיל אין בידי ליישבה על כנה.

(ב) **שיטות התוס'**. ס"ל לרבותינו בעלי התוס' דהו ר' ישמעאל והן ר' עקיבא סברו דהאי קרא דשותי חוץ רק בקדשים איiri, והא דאמר ר'יש' דבר תאוה אסור להם במדבר מהאי קרא דהתיר להם עכשו שנכנסו הארץ, דכתיב בכל אותן נפשך תאכל בשר, יליפ', דמקלע דעד השטה הוא אסור להם, וכן ר'ע דקאמר בשר נחרה הותר להם במדבר ממשאי דעתכו עתה בכנסתם הארץ על השיטה ילי', דעד עכשי הורתה הנחירה, והגס דדור המדבר לא מצי ידע הני דינים מהני קראי שנאמרו בסוף ארבעים שנה, ורק אכן יודעין זאת מדיוקא דהני קראי, ס"ל להתוס' ע"כ דלים נאמרו הדברים על פה, וממילא הן תיקון הנחירה לר"ע, והן השיטה לר"יש' ע"פ נאמרו במדבר. גם אפשר אמר דחויב שיטתה לר"יש' איליפ' מזאת תורה גם ר'ע אפשר שיטתה היכי כתיבא דמלול"מ לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע ובפרט ללקוט עלי', ודאי דיןлокן על הלכה אלא דתוס' לשיטתייה הנה נחיהaho כי שם בד"ה ועל רוב א' בעוף דרשו בגמטריא של "כאשר" אחד בעוף ושנים ב晦מה ורובה של אחד מהם ע"י, וא"כ רבוי לא צריד להני תנאי, משום דדרש "מכasher" גם בעוף דבעי' שיטתה. אבל אין אפשר לקבל דרשה ולדרשה גמורה, על שיטת עוף מה"ת נגד המפורש בקרא בקר וצאן והיקש מושך חיה אבל עוף מאן דבר שמיל', עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא ר'ע קרא דברא תאוה לכדרaab"ע אתה דדרש דף פ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעוף החת"ס זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עלה, אלא דז' נדרשת מורישה דקרה דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך ואמרת אוכלה בשר, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מזיה שמענו דלא יאכל אדם בשרגולה בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיך מנק וכו'. ומה דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא ר'ע יכול קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עכטד"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרשו על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לומר דהторה דברה ממש אמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישא דקרה דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

כבר דלא ר'ע נחירה מותרת מאיוז קרא, אבל ללימוד זאת שם בודאי א"א, דא"כ אכתבי יקשה לנו מני"ל לר"ע למדרשי מהאי קרא ולאמר ע"כ דנחירה מותרת, מה הכריחו לכך לישבק דרשה פשוטה דרי"ש כדי שיוכל לומר נחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתה דרבי או הכרח אחר לר"ע דנחירה מותרת ועוד קשה דהאי ברייתה דרבי המובאה דף כ"ח ע"א דכאשר צויתך מלמד שנצטויה משה על הוות שחיותה בעין סטמים ומסתמא בהמה, איך נפרשנה, ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה, איך נפרשנה, דהלא הני דיניהם הינה הלכות נחירה לדעת רשי" ותוס', ולא הלכות שחיותה דוקא, דגס בנחירה בעין סטמים ומסתמא בהמה דנפיש חייתה בעין תרתי, ובעו"פ דזוטר חיותי בחדאaggi, כי פשוטא דגס בנחירה בעין כדי להמית הבע"ח, גם קשה עופ בהאי קרא דכאשר צויתך מנ"ל, הא בקר וצאן כתיב. ורש"זיל הרגש שם בזה דכתיב בד"ה ברוב אחד בעוף דלאו מקרה יליף אלא כלומר: שנצטויה על הלכות השחיטה עכ"ל, וכן פירש על האי קרא דכאשר צויתיך, בפירשו עה"ת, דמלמד שנצטויה משה על הלכות שחיטה. אבל אין אפשר לומר לנו, הרי הגمرا מביא האי ברייתה דרבי, על הא דפרק מאן תנא דפליג על ר' אליעזר הקפר ברבי, דס"ל אין שחיותה לעופ מן התורה, דיליף היקש צובייל ואיל לפולני המקדשין חייבות שחיטה, אבל עופ דליקא ריבוי אין לו שחיטה מן התורה, ועל זה מביא רבי הוא דפליג ודרש מכארש צויתך דגס עופ יש לו שחיטה ואיixa צווייל עופ, ואם כן ע"כ דיש כאן לפותא גמורה על שחיטה עופ, ונראה עכ"פ מפשטות ואמתית הדברים דרבי מכארש צויתיך יליף עופ, ואיך נכלל עופ זהה. והotos' שם באמת הקשו למה לא מביא הגمرا הא דבר קפרא דלעיל דדרש למה הטיל הכתוב עופ בין בהמה לדגים וכו', וזה דהו"מ להקשות דהיה להגمرا להבאי בר קפראות'ך דר"א דשניהם דרשו מזאת תורה הבهما והעופ דשניהם צריכים שחיטה זה בשני סימנים וזה בסימנו אחד, ונתקחו עד להפליא דניאח למצויא דרבי הוא, וכפי שככבותי גם מצד הדוקא א"א אמר כן דבלאי"ה אנו צריכים להני תנאי דאל"כ עופ דבמי שחיטה היכי כתיבא דמלול"מ לחוד מעולם לא נדע דין מחודש אלא פירוש הכתובים כדיוע ובפרט ללקוט עלי', ודאי דיןлокן על הלכה אלא דתוס' לשיטתייה הנה נחיהaho כי שם בד"ה ועל רוב א' בעוף דרשו בגמטריא של "כאשר" אחד בעוף ושנים ב晦מה ורובה של אחד מהם ע"י, וא"כ רבוי לא צריד להני תנאי, משום דדרש "מכasher" גם בעוף דבעי' שיטתה. אבל אין אפשר לקבל דרשה ולדרשה גמורה, על שיטת עוף מה"ת נגד המפורש בקרא בקר וצאן והיקש מושך חיה אבל עוף מאן דבר שמיל', עוד זאת קשה על שיטת רשי" זיל שכטב דלא ר'ע קרא דברא תאוה לכדרaab"ע אתה דדרש דף פ"ד ע"א מזה למדך תורה ד"א שלא יאכל אדם בשר אלא לתיאבו - ויפה כתוב ק"ז בעוף החת"ס זיל בחודשי, גם ר' ישמעאל מודה להאי דרשה ולית מאן דפליג עלה, אלא דז' נדרשת מורישה דקרה דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך ואמרת אוכלה בשר, כי תאוה נפשך לאכול בשר, מזיה שמענו דלא יאכל אדם בשרגולה בכל אותן נפשך תאכל בשר מיותר לר' ישמעאל, דהו"ל למכתב מיד קרא דלאחריו כי ירחיך מנק וכו'. ומה דריש דאתא להטור בשר תאוה שנאסר להם עד עתה. אלא דלא ר'ע יכול קרא לכדרaab"ע הוא דאתא עכטד"ק. ודבר פלא הוא שק"ז החת"ס זיל לא הרגש, כי דבריו אלו מהנה קושי' גדולה על שיטת רשי", כי איך אפשר שר"ע שהה דרשו על כל קוץ וקוץ תלי תלים של הלכות. הוכחה כאן לומר דהتورה דברה ממש אמר שלם "בכל אותן נפשך תאכל בשר" ברוב דברים על חנם. ולא עוד אלא גם רישא דקרה דכי ירחיב ה' אלקין את גבולך, מיותר לר"ע. דבשלמא לר"י זה הוא נתינת טעם להיתר בשר תאוה כי

אלאadam נאמר כן הכל בדינא הלכה כר"ע מhabroו, ואיך פסקינו כר"ע וקי"ל יש שחיטה לעוף מן התורה.

ופלא תראה דשם דף כ"ח ע"ב, מביא הגמרא מימרא דרי" ברכינחס דאם אין שחיטה לעוף מן התורה, מdecות ושפך מכלל בשפיכה בעלמא סגי, ופרק אי הכי חיה נמי, ומשיין דאיתיקש לבקר וצאן, ופרק הא עופ נמי איתיקש בהמה בזאת תורה הבמה והעוף, ומשיין הא כתיב ושפך וכו'. והנה כבר הריגש הפלתי והחתת' ס"ל בחדשו הא האי קרא במדבר נאמר, ואז התורה הנתרה גם בבהמה וכרכ"ע, וכמו ש' רשי"ז ל' בסוגי' דברת תאוה בד"ה אלא לכ"ע, דמה"ט פריך שם הש"ס לר"ע לבני כייסוי בנוחר, ואיך ליף מושפך אין שחיטה לעוף מה"ת, וכתו שיהם דהאי אליבא דרי"ש קאמר דלא התורה נחרה במדבר. זה פלא והפלא על הנני גאננס, הרי לא ראו דהגמרא פריך לר"ע לבני נחרה כייסוי אבל לר"יש ניחא והיינו ממש דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, וכמש"כ לעיל מקרא דזאת תורה הבמה והעוף או דילפין שפיכה שפיכה משחוות חוץ לחיב בשחיטה דוקא, כמו שנראה לאור' מלשון רש"י דף י"ז ע"א ד"ה חייב לכוסות, דלי"ש הא גז"ש גופה נמי אפשר דמורה לנ שחיטה ולא נחרה (ועיין מה שנטקשת בדברי רש"י הללו לעיל בדרכינו) הון אמרת שהתוס' כתבו שם דרכ"ה דילפ' ר"מ שפיכה שפיכה משחוות תוך, מ"מ אין מקרא יוצא מידי פשוטו. וכונתם לעלענין דניליף מכח הא גז"ש דבעין דוקא שחיטה, ליכא פלוגתא ביר"ש ור"מ, גם ר"ש אפשר דיוודה לא, דהא רק מכחDDRISH אשר יאלכל, כמעט שחיטה שאינה ראוי' מכסי, אבל הא דלביע שחיטה אינו ממוצע מה, וא"כ קשה על מימרא דרי" ברכנחס, איך ליף מושפך למעט שחיטה, ניליף שחיטה בגז"ש משחוות חוץ, וע"ז כתבו אכן מקרא יוצא מידי פשוטו, שא"א למיליף גז"ש לעניין המפורש כאן הפכו, וזה בודאי בדור אבל זאת אינו בדור, פשוטו של מקרא אינו סובל שחיטה, אמרת הוא דגס שפיכה בעלמא ממשע לויל הגז"ש, אבל כיוון דaicא גז"ש, למה לא נאמר למוד סתום מן המפורש, כמו בכל גז"ש שבש"ס, יהיו איך שייה' ר"ש ע"כ ס"ל דיש שחיטה לעוף מה"ת דהכל היה בשחיטה במדבר, וע"כ דרי" ברכנחס אליבא דרי"ע קאמר אין שחיטה לעוף דס"ל במדבר התורה נחרה ורק כשנכנסו לארץ נצטו על הזביחה בקרא דזובחת מברך ומצאנך, ושם בקר וצאן כתיב, ונתמטעו ח' ועופ. אלא דלח' ايقا הקישא דצבי ויאל לפסומר'ק, ולווער ליقا קרא, וממילא בהתריא הראשון קאי, דכתיב ושפך, בשפיכה בעלמא הייתה הללמ"ס, וכיוון דלעופ ליכא קרא לחיב, ממי לא דבתהתריא הראשון בושפך קאי. אלא דלי"ש קשה מאי פריך הש"ס, והוא עופ איתיקש בהמה בקרא דזאת תורה הבמה והעוף, והאי קרא במדבר נאמר, ואז גם בהמה בנחרה הייתה, והאי תנא דיליפ' שם מהאי הקישא דעופ בשחיטה ע"כ קר"יש ס"ל, דבאמת ממש ליף ר"ש דבעין שחיטה, ואף אם נאמר כנ"ל דלי"ש מגז"ש בשפיכה שפיכה ליף, מ"מ איצטריך הקישא לאחד בעופ ושנים בהמה. ותדע מדברי רש"י גופי' דקן היא, שפריש שם בהמה בשחיטה שנאמר ושותט את בן הבקר, והוא קרא דויקרא הנאמר בקדשים, ולמה לא הביא קרא דזובחת דאייר' בחולין, אלא ודאי ממש דהאי זובחת כשנכנסו לארץ נאמר להם, ואם ממש נלמד חיוב הזביחה בהמה וכרכ"ע, הרי עד שנכנסו לארץ לא נתחייבו בזכיבה, וא"כ איך נלמד מקרא דזאת תורה הבמה והעוף הנאמר במדבר, לעופ בשחיטה כבבמה כיוון דבבמה גופה לאו בשחיטה, لكن הוכרת רש"י זל' לפרש מה בהמה בשחיטה מושחתת את בן הבקר, ור"יש הוא דיליפ' מקדים לתולין לשחיטה, וס"ל נחרה לא

וכמש"כ לעיל, א"כ לא צריךתו ציוו על השחיטה עצמה. ולכאורה' הוה אפשר לומר דلتוס' ע"כ כולהו קראי הכא אותו, להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר, דיש כאן לכאר' סתירה במקראי דקראי דואמרת אכלת בשר, משמע דאומר שלא היו יכולם לאכול בשם כלל וכט"ד דהמקשן על ריש'ו, ומצד אחר חיזין אמרה תורה כי עוד ציד חיה ועופ אשר יאל כל וכו', וכן קרא דכך כאשר יאל את הצבי ואת האיל וכו', דמשמעו דמותר לאכול, ע"כ צריך קרא דזובחת מבקר ומצאנך המודיעו לנו ברור שלא אסור להם רק בהמה דחאי' להקרבה, וכךין דלשיטת התוס' ע"כ צ"ל דהתורה הודיעה לנו אופן אכילתם במדבר, א"כ אנו צרכים למידע הכל באפין ברור. אלא דאפיינו נאמר לנו דכל המקראי ATI להורות שرك בקר וצאן הנה אסור להם, עדין קשה זובחת וכו' כאשר צויתך למה לי כיוון דלא בא להורות לנו בדינני שחיטה שכבר נצטו עליהם כולם במדבר וכמו שהקשתי לעיל לשיטת רש"י זל. ועוד דאי"א לאמר דلتוס' כל המקראות, האלו באים להודיעו לנו איך אכלו בשם בדבר בלי' שייה' בהז' נפ"מ לדידן, דמלשון הגמרא מוכח להיפך, דאמרו לא בא הכתוב אלא להתר לחים בשר תאוה, משמעו צריך דרך היתר על זה לדידן דאל' הינו אסורים בשר תאוה, ועוד דהש"ס עלי אמר בס"ד דעכשו שגלו ייחרו לאיסורן הראשון, וע"כ צ"ל במדבר היה ציוו ע"פ, לשיטה זו, אסור בשר תאוה, וכשנכנסו לארץ רצתה התורה להתר לחים איסור זה, וע"ז באו הני קראי, ודבר זה מבהיל את הרעינו לא אמר, דהיה ציוו שלם על מה שהוא שעל פה וכמש"כ לעיל, ועוד קשה הא לא הייתי צריך להתר ציוו שלם פה וכמש"כ לעיל, ועוד קשה הא לא מיש המוצה ודאי הודיע להם לשראל, שאיסור זה דבשר תאוה הוא זמני, כל זמן שהם במדבר, ועוד תימא דלי"ז ע"כ א"א לאמר דקראי אותו להודיעו לנו אופן אכילת בשם בדבר בלי' שייה' להז' נפקותא, וא"כ קשה בשלמא קרא דבשר תאוה אשמעין דעתה הותר להם, אבל קרא דזובחת המורה לו רק, במדבר הי אסורי רק בבשר וצאן, והא למה לנו לידע דבר שכבר עבר, ודור המדבר שלהם נאמרו הדברים הלא ידעו מה בא הכתוב להתר לחים, וא"כ הא זובחת מיותר למגורי.

ובגונ' פלוגת ר"יש ור"ע דפליגי במה שהיה במדבר כדאמרו בגמרה ר"יש סבר בשם נחרה לא אשתרי כלל, ור"ע סבר בשם תאוה לא אתסר כלל, אך יפלגו בדבר שאין נפקותא לנו כלל בו, וגם הילכתא לימי'א, ולא שיק לישנא דמר סבר הכי ומר סבר הכי, וזה קשה הון לרש"י והון לקטוס'. ולכאורה' היה נראה לאמר דיש נפקותא גודלה בפלוגתא זו והוא אי שחיטה לעוף מה"ת או לא, דלי"ש דבשר נחרה לא אישתרי כלל ומיעולם לא היה נחרה תיקון לאכילת בע"ח, וקרא אתה להתר בשר תאוה של בקר וצאן, ולא לנצח על הזביחה שנצטו עלייה עוד במדבר או ע"פ או מקרא דזאת תורה הבמה והעוף, ע"כ פשיטה דין חילוק בין עופ לבבמה, דמה דכתיב בקר וצאן בקר דזובחת, הוא לא התר הזביחה בחוץ, ולכן דוקא בקר וצאן בעי' התר, אבל עופ לא, דכך כתבנו, דרכ' גם עופ בחוץ חייב, הינו דוקא עופ קדים אבל עופ חולין לא היה נאסר. אבל ר"ע דסובר דבשר תאוה לא אתסר כלל, וכיוון דקראי דזובחת ציווי הוא ולא כתיב בי' רק בקר וצאן, ניהו דעל חיוב האיקא הקישא דצבי ואיל ולבקר וצאן, אבל עופ בהתריא הראשון קיימת וכרכ"א הקפר ברבי' لكمן כ"ח ע"א. וע"כ דקן הוא adam נאמר הכל בשחיטה מן התורה ואף עופ א"כ פרט דברך וצאן למי את הלא זובחת מבקר וצאן כלל ופרט הוא, זובחת כלל, מבקר וצאן פרט, וע"כ הפרט למעט אתה.

פתחה

שם משומם דאנן פסקינו לר"ג' דשחיתות חולין לא בעי כונה, ע"כ דכאשר צויתיך לא קאי אקדשים, דא"כ לעבי כונה. והחთ"ס ז"ל בחדשו חולין ל"א, בלי להביא דברי הב"ח עושה מתרוצז קושי' על ר"ג, שהקשה שם כיון דרוב תנאים לית להו להא דרבנן, ומפרשים כאשר צויתיך בקדושים (cmbואר בהאי רמב"ן) א"כ לעבי כונה חולין כמו לקדושים. [וקושי'תו ע"כ לרבות דס"ל חולין לא בעי כונה, וע"כ הוצרכה התורה קרא בקדושים ונוכל לומר דכאשר צויתיך אתה לאמיר דגש חולין בעי כונה, אבל לר' יוחנן דס"ל לכל חולין בעי כונה ליכא קושי' כמובן, לדידי' הא חולין כאן לא בעי כונה היינו מDSL'ת התורה מתעסק בקדושים וא"כ אי אמרת דכאשר צויתיך אתה לחרות נמי דבעי כונה בחולין, א"כ חולין וקדושים שוין זהה, ולמה לנ' קרא בקדושים הלא בלי קרא נמי היינו אומרים דבין חולין ובין קדושים בעי כונה, כמו דס"ל לר'י'ח' חולין בעי כונה ועין בחידושי לסתו דף ל"א ודז'ק]. וכל הני גאנונים והרמב"ן מכללים לא חלו ולא הרגישו דבחאי דחוינ' דברי רבינו עוקרים שחייבת עוף מה"ת, כי הלא רק רבינו דפלייג ארא'א הקפר דקאמר כאשר צויתיך לא קאי אקדשים, רק אצוי' חדש של שחיתות חולין הכלול גם עוף אבל אי כאשר צויתיך קאי אקדשים, הלא בקדושים לא היה עז בשחיתה, ואם אין לנו קרא על עוף, שחיתה לעוף מה"ת מניל' כאשר כבר בארכנו לעמלה, דהני י寥ותות דלעיל מני', לר'י'ש קאי ולא לר'ע דחויתר להם בשער נהירה במדבר. ולא על חנס הביא הרמב"ס בראש הלכות שחיתה הכל' ד' ברייתא דרבנן, וכן הטור אחריו פתח הלכות שחיתה בדבורי רבנן, והתחילה תניא רבני אומר ואם כדבריהם דרוב תנאים לית להו הא דרבנן, והפשוט והנכון במקרא דכאשר צויתיך דקאי אקדשים וכרמב"ן ז"ל, איך הביאו הפסוקים דברי וסמכו כל הלכות שחיתה על קרא דזוחבת, ובאמת איינו כן אלא דבקרה דזוחבת את בן הבקר כתיבו הלכות שחיתה, וכאשר צויתיך מראה מקום הוא על קרא דזוחבת וכרמב"ן אמרה, אלא דלעומת זה קשה גם להיפך על רבנן איז מצי לאמר דכאשר צויתיך קאי על צויה חדשה על שחיתת חולין, כיון דעתך' כבר נצטו על הלכות שחיתה עכ"פ בקדושים, ולמה בעי ציווי חדש ולא סגי להראות מקום על קדושים ועכ"פ משומם עוף הוא דבעי ציווי חדש, דלא הו בקדושים, אבל עוף מאן דכר שמי' בקראי דכאשר צויתיך, הלא בקר וצאן כתיב, ואדרבה ממוסעת בפירוש בהאי קרא ממש'כ' למ�לה, דזוחבת כל' בקר וצאן פרט ואין בכלל אלא מה שבספרט, ואפלו צבי ואיל דמרבען מהקיsha קשה להולמו נגד כלל ופרט, שהוא מדחה בתורה, אלא דבזה י"ל כיון דמצינו דחיה בכלל בהם ובמה בכלל היה לכמה דברים, אין בהאי ריבוי דצבי ואיל דבר חדש. עכ"פ דבברך צאן אין היה במשמעותו, אבל עוף ודאי אימעת בפירוש דאל"כ פרט דבברך וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

הותר כל בשום מקום אף עוף בשחיטה, נמצא דהאי תנא קמא דר"א, וכן בר קפרא דיליף שחיתה לעוף מדהטייל הכתוב עוף בין בהמה לדגים, ע"כ קר"יש ס"ל שלא התורה להם נחרה כל במדבר, ור"י בר פנחס דס"ל אין שחיתה לעוף מה"ת ע"כ בר"ע ס"ל, נחרה התורה מקרא דושפץ את דמו, וכשנכנסו לארץ נצטו על האביהה, אבל רק בברך וצאן, ולכן הוצרך הקיש על ח' מקרא דאך כאשר יאלל, ולעוף דליך ריבוי לשחיטה נשאר בהיתרו הראשון, כמו ALSO רואים מפורש בגמוא דהא האי ר"י בר פנחס מפיק במרוא דכר"א הקפר ברביבי ס"ל, ובדבריו מפורש דלהכי אין שחיתה לעוף כיון דלא מצא קרא לחיבו, כמו שמצוין באשר יאלל ועוף, או וכו', עכ"פ משומם דס"ל דזוחבת מביך ומצאנך ממעט עוף לחיבו, שאינו מרובה לשחיטה רק וצאן ועל עוף לית לו לימוד לחיבו, וא"כ קושי' הניל' חזקה מאד, Mai פריך הא איליא הקיש איז דזאת תורה הבהמה והעוף, הא האי במדבר נאמר ולהיפך אתה למדרשי מונ' מה עופ' בבחירה דכתיב ושפך, אף בהמה בנחרה. עכ"פ צרייך לאמר כן דאם נאמר דגש דזוחבת מברך וצאן, מי פרט דבברך וצאן הנאמר אחר הכלל דזוחבת, מי אתה לא ממענו דאיתך צויתיך ואכלת וכו', דרכ' עופ' לפותות על ח' ועוף, ומדובר לא שמענו דאיתך צויתיך ואכלת וכו', דכל ולא נצטרך ילפותות על ח' ועוף, ופרט שהוא ממק'א הכל ואתה האי כלל ופרט שהוא מדחה בתורה, נרבה ממק'א הכל ואתה האי כלל ופרט בצד, ודין הכא דנילוף ח' מהקיsha דצבי ואיל ויהי הכלל ופרט דבברך וצאן ממעט עכ"פ, והוא קושי' עצומה לשיטת רשי' ותוס'.

ומתוך הדברים תורה גם כן, איך אין תחילתה לקוות התוס', דמתקשו על הא דקאמר מוא תנא דפליג על ר"א הקפר ברביבי, ומסיק רבינו, והקשו למה לא הביא את בר קפרא (והאחרונים חוסיפו דהיה יכול להביא את ת'ק' דר"א ואת בר קפרא) וזה לא קשה כלל, דהיה יכול לאסוקי פלוגתא ביש או אין שחיתה לעוף מה"ת אליבא דר"ע, כדי הוא אמר ת'ק' הוא או בר קפרא הוא דס"ל עכ"פ קר"יש, א"כ יהי' נצמח מזה דפלוגתא דיש שחיתה לעוף מה"ת תל' בפלוגתא דרי"ש ור"ע, ואנן קר"ע בעינן למפסיק ומילא דהינו מוכרכים לפסק אין שחיתה לעוף מן התורה, וע"ז קשיאל מואן תנא דפליג וכו' וס"ל דاتفاق אליבא דקר"ע דקייל' כוותי' אפה' יש שחיתה לעוף מה"ת, ומסיק דליך תנא אחר דס"ל כן רק רבנן, וכאשר אבאר, והוא עכ"פ שיטת הרמב"ס ז"ל, שהוא דעת שלישית ומוכרעת לסלק כל החומרות ולישב הסוגיות כולן על מכון.

ג) **שיטת הרמב"ס.** וטרם נבא לביאור שיטת הרמב"ס ז"ל בעין הגודל הלאה,اعتתיק לך מה שכתב הרמב"ן ז"ל במנומוקיועה"ת, אקרא דזוחבת ז"ל ש: על דעת רבותינו כאשר צויתיך על מה מהלמ"ס, מלמד שנצטו מה שאל הושט וכו' ודע כי שחיתה בה'ק היא הכרת סימני הצואר וכו', והנה עתה כשבא להתייר בשර החולין, ותאכל אותם בכל אות נפשך, לאמר שיתרים חולין בכל מקומות, ובלבך שייה' זוחין כאשר צוה מתחילה בהיותם כולם קרבנות, וזה פשלתו של מקרא זה על נכוון, ושמא רבותינו נתכוונו להה' במה שאמרו בספרי כאשר צויתיך, מה קדשים בשחיטה אף חולין בשחיטה. והנה מצות שחיטה מפורשת בכאן ומבראותה בדברי רבותינו בקבלה עכ"ל. ואני עומד משותום על המראה הגדולה והנוראה הזה שהרמב"ן ז"ל מדחה דעת רבותינו בעלי הש"ס, דהינו ברייתא דרבנן יפליגן מכל וכל, ולא הרגש כי זה קושי' עצומה על הש"ס וברייתא דרבנן. ותב"ח ז"ל ריש הלכות שחיטה בלי לצין על הרמב"ן הקשה מדעתה דנפשי' למה נפרש כאשר צויתיך נצטו על פה, כיוון דמצינו בפרקו דקאי אקדשים ותירץ

גם מש'כ' הרמב"ן ז"ל דלשון ושות' משמעותי' הפשט הכרת סמני הצואר משא'כ' וצוחת שאין זה במשמעות הלשון, לע"ד אין בין ושות' לוחבת וטבח ולא כלום, דכולם שמנות נרדפים לענין אחד. ואם כדבורי הרמב"ן ז"ל למה לנ' למכתב וצוחת דלבני כאשר צויתיך להראות מקום על ושות' וכו' בקדושים, ה' לו לכתוב ושות' ולא יצטרך לאמר כאשר צויתיך. ועוד ראי' לדבורי מהגמרה לסתו פ"ה ע"א, דפלייג ר"ש ור"מ בשחיטה שאינה ראוי' באוא'ב ר"ש יליף מטבח טבח והכן דשחיטה ראוי' בעין ור"מ יליף משחווי חוץ להיפך וחותמו על ר"מ ומה לא יליף מטבח טבח והшиб יפליגן שחיטה משחיטה, ולא יפליגן שחיטה מטבחה, ומקשה בגורם מאן נפקא מני', הא תניא דבר'י', ושב הכהן ובא הכהן זו הוא שיבת צורה וכוי' הרי דהגמרה דמקשה מאן

נתקשה ז"ל בזה כמו שheckشتני אני דמהני פסוקים דנאמרו להם בסוף ארבעים שנה א"א דיעו מנה, לא אישורبشر תאوة לר"ש, ולא היתרبشر נחרה לר"ע ולכן דברי התוס' א"א להולם, אבל שיטת רשי ניחא ל"ד לדריש' באמת אייכא קרא דחווי חוץ על אישור דבר תאوة, ולר"ע לא בעי קרא על היתר נחרה דכל שלא נצטו על השחיטה, ממילא ידעו לנחוור. אבל לא פירש דבריו דמנין ידעו נחרה בסמנים מטהר ומחייב ולא הריגה בקופץ. וכן קשה זאת על דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דלא נצטו במדבר על שחיטת חולין אלא הי נוחרין או שוחטין שארכ"ם, הרי מבואר דלא ה' להם ציווי מיוחדת על ההקשר בשער, אלא עשו בזה כשר עכו"ם, וזה לכאורה פלא, דشار עכו"ם לא הזהר רק על אבמה"ח, אבל מצו הרגו בקופץ ואשר גם בזמןנו שעשין, שמקין על המוח וממיתין, ואני הלא נזhero גם במדבר על נו"ט וע"כ היו מן הצורך לצוות על איזה אופן נמית הבע"ח כדי לאכלו. אבל דעת דמזה ראי' גמור' למה שכטבתי כבר באורך בקונטרס הלכה למשה, כי גם ב"ג היו מצווין שלא לאכול מטה מלאיה, וגם נוטה למות מחמת מכותיה שהיא הטרפה המפורשת בקרא אשר עליה אמרה תורה לכלב תשליכון אותו, שאין זה ראוי לשום אדם הנברא בצלם אלקים, ומהויב לשומר את נפשו, וכmesh"כ הראב"ע שם כי הטרפה ארסית, ואני אין לתנה לאדם. אלא דמש"כ שם דגרוע מן הנבללה, لكن לא התיר לתנה לגר שבשעריך או למכרה לנכרי,יפה כתוב אם נפרש נבלה נחרה או נתבללה בשחיטה ע"י אחד מפסולי שחיטה, כאשר כן האמת, אבל אם נפרש דאתא קרא על סתם נבלה שהיא מטה מלאיה ע"י חולין או ע"י אפיקת כחות החיים, היא ודאי ארסית כמו טרפה הנוטה למוות עכ"פ. (ונדרב מעניין זה בהאי פותיחה במק"א בס"ד), אבל דעת כי בקרא דאמבה"ח הן בקרא דכתיב גבי ב"ג, אך בשער בנפשו דמו לא תאכלו. והן בקרא דנאמר בסיני ולא תאכל הנפש עם הבשר, מבואר אישור נבלה כמו אישור אבמה"ח. דהרי התורה אסורה לאכול הבשר بعد שנὴנְפֵשׁ דהינו הדם בתוכו, ור"ל דבדף קכ"ח ע"ב ילי' דאמבה"ח מטהמא נבלה מקרא דכי ימות מן הבמה הרי דקרא לאבמה"ח מיתה במקצת. והנה הרמב"ם בפ"ד ממש"א היל' כתוב דבריו מן החי ובשר מן הטרפה חד לאו הו, מכך לא היל' טרפה היה או חתכה בסיכון, ומה ל' כולה מה ל' מקצתה, וא"כ ק"ו אם אסורה תורה אבמה"ח שהיא מטה מקצתה, שלא ע"י הוצאת הדם הנפש, מכ"ש מטה כלה שלא ע"י הוצאה דם הנפש שאסורה, ומזה נדע כי גם ב"ג צריך נחרה להחשיר הבשר, וכסתם לשון השיס' חולין ל"ג ע"א דנקרי בנחרה סני ל' ובmittata היל' מילא, הרי דבעי עכ"פ נחרה ולא הריגה בקופץ ולא מטה מלאיה עי"ש בהגחות רצ"ה חיות ז"ל. וכן הוא בתוס' לקמן צ"א ע"ב בד"ה כמ"ד דב"ג נצטו על הנחרה לתירוץ, ה'ב' שם. וכן כתוב רשי ז"ל דף צ"ב ריש ע"ב לחיד ישנא דבר מטה מלאיה נאסר לב"ג, ובפסיקתא ממעט מטה מלאיה מקרא דמקל רמש אשר הוא ח' הכתוב בפרשタ נח, עיי' בזה לפניו בفتיחה זו אריכות דברים. ועכ"פ אם נאמר כן בגין היטב דברי הרמב"ם ז"ל שכטב דישראל במדבר היו נוחרין או שוחטין שארכ"ם, משומם דגום שארכ"ם נצטו על הנחרה דהינו הוצאה דם הנפש ע"י שינחו במרקם הסימנים. ואפשר לומר ג"כ דלפ"ז לא בעי נחרה דוקא בסימנים דכיוון דהעיקר להוציא דם שהנפש תלוי בו ד' בנחרה לתוך הלב שם נמי יוצא דם הנפש והווחת רשי ז"ל דף צ"ח ע"א מהא דאמרין ניחו דכי תבר שדרה ומפרקת טרפה הוה, דמשמע דא בנחרה מתכשרה, מ"מ צריך להיות בלי מעשה

נ"מ, משמע שאין שום נ"מ במשמעות הלשון בין שחיטה לטבילה וכיון דאין נ"מ בהוראת הלשון, הוא ג"ש טובה אף דיש שניי במבטיא, כמו גבי ושב הכהן ובא הכהן, דהתס' נמי בהמעשה אין שינוי בין שיבת לבאה, דבאה הינו ונוא הכהן אל הבית, ושיבת נמי ובא הכהן אל הבית, אלמא דשחיטה לטבילה וטבילה שווין, דאין רק חילוף זיין בטית כMOVEN, וא"כ ראי' דושחתה זהה ממש כמו זבח. ועיין שם בתוס' ד"ה ורב שמעון וכו', שכטבו דאם לא אשר יכול מטבחה לא גמר, משומם דלא דמי שפיכה לטבילה כמו שחיטה לטבילה, הרי ג"כ מפורש לטבילה שחיטה שווין בעצם הוראתן להקשר הבע"ח שייה' ראוי לאכול משא"כ שפיכה. ולכאורה בלא"ה דבריו של הרמב"ז ז"ל נגד הסוגי' דריש השוחט דחקר הש"ס שחיטה מן הצואר מנין עד שטסיק ולטעמיך או ותו, שהייה דרשעה וחילדה וכו' מנ"ל, אלא גمرا, שחיטה מן הצואר נמי גمرا, אלמא דלאו מלשון דושחת נשמע דכתיב הרמב"ז, דמקובל אצלנו דלשון ושותט הכרת סיימי הצואר, ולא כמש"כ רשי ז"ל דהלהם"ס הוא ועיין תווייט פ"ב דזבחים דגמירים לאו הללמ"ס אלא קבלה בעלמא מדור דור, וכן הני' ה' דברים הפטולים בשחיטה מלשון ושותט וזבח נלמד כאשר אבא בהאי פותיחה במ"א. ורשי ז"ל בעצמו כתוב שם דדרשה מפורש בקרא וכן פסול עקרו לדעת רשי' דאי מועט מושחת ולא וקרע, וכן איןך כאשר אבbar במקומו אלא דגום זבח כן הוא וכדמסיק שם בגمرا גם איזובחת וא"כ עכ"פ נפרק מה שעלה בדעת הרמב"ז לחילק בין שחת לאזבח. אבל שמע נא והטה אזען לשיטת הרמב"ם ז"ל בפירוש העניין הרם והנשא הלאה, ותראה איך כל דברי חז"ל שקולים במאזני משפט צדק, ואין בהם נפתל ועקש, וכל אחד ואחד מן התנאים איך למד המקרא לפוי שיטותו בחכמת אלקות אשר עלי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל היפך דעת רשי' ותוס' דבקרא דשחוט חוץ לא פליגי רישי ור"ע כלל, ושניהם ס"ל דאתא קרא לאסור שחוטי חוץ בברker וצאן דחזי להקרבה אף שהוא חולין, כאשר מבואר בהלכות שחיטה פ"ד ה"ז ז"ל הטהורה: "כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטות חולין, אלא הי נוחרין או שוחטין (האי שוחטין קאי על חייה ועופ) ואוכליו שארכ"ם, ונצטו במדבר שככל הרוצה לשחוט לא ישחט אלא שלמים וכו', עד סוף הפרק". הרי דפסק קר"ע דהוותר להם במדברبشر חוץ, אבל בקר וצאן הרואים להקרבה, לא היו רשאים לשחוט בחוץ אלא לנוחר, או להביאם שלמים. זה הוא היסוד אשר הכל תלוי בו. ואע"פ שgam הרמב"ז ז"ל הלך בשיטה זו, מבואר במה שהבאתי ממוני, וגם בדבר הקודם שם בקרא דכי ירחיב ה' אלקיך את גבולך כתוב כן מ"מ לא זכה לפרש הסוגיות ע"פ הקדמה אמותית זו על נכוון כמו הרמב"ם ז"ל. הנה אי גם ר"ע ס"ל דשחוטי חוץ גם בחולין נאסר להם במדבר, א"כ הרא דוכי ירחק מך וכו' וזבחת מברך ומצענק גם לדידי' אתא להתר למס הזביחה בחוץ, ולא למצוות על הזביחה אלא כיוון דס"ל דבקרא דבשר תאوة לא אתא להתר בשר תאوة דלא אתרס כלל, ע"כ דבשר נחרה הותר להם במדבר וכיון דatzterך עתה להתר להם זביחה בחוץ משומם ריחוק מוקם, מכל דעתה נאסר להתר מטה זביחה דاشתרי להם עד עתה ולא דמהאי קרא ידיעו במדבר דנחרה מכתשת, דהא hei קרא בסוף ארבעים שנה נאמר להם, ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל בסוגי' שם ד"ה שבתחלה, שכטב בשלמא לר"ע ז"ל מדאצטרך למצוות על השחיטה ש"מ דעת השטא לא נאמר דבר, וממילא נחרה דואכלו דודאי לא הרגו בקופץ דהו"ל נו"ט, וע"כ הייתה המיתה בסימנים א"כ ע"י נחרה עכ"ל. והנה

פתחה

פשוט ולא נכון הוא אלא הפשט והנכון הוא כמו שפירשו רבי בבריתאճאש צויתך הוא מאמר בפני עצמו וכאליו היה כתיבճאש צויתך לאזוח ונשפט תיבת לובה משום דלעיל מני כתיב זבחת וקאי נמי אשלה אכאר צויתיך, ולא קאי על זבחת דרישא דקרו דהוא התר ולא צוויי, אלא כאשר צויתיך לאזוח על פה, על הוושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, כי באתי כאשר צויתיך מדבר על כלל האזיהה בכל בע"ח, ולא בברק וצאן בלבד דברך וצאן דאדרך באתי קרא, אהיתר זביחה קאי, והאי היתר לא בעי רק בקר וצאן שהיה נאסר בהם זביחה בחוץ, דחיה ועוף לא היו באיסור זה, כמש"כ למעלה, דאך תורים וב"י, אף דעתית בהו איסור שחיטה בחוץ, הינו דוקא בקדושים ולא בחולין, וכיוון דעתה באתי כאשר צויתיך נאסר להם הניתרה מה לי בהמה מה לי דחיה ועוף, ולא הזיכר רב ה' דברים הפוסלים בשחיטה משום דהם כבר הי, שיערים בקדושים, ולא החריך עליהם הלכה חדשה, וגם נכללים מהם בכלל לשון הקרא דושחת וזבח כאשר נבר לKNOWN, אבל שיעור השחיטה לא נtabar חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק לא מבעי בעוף דליתא בקדושים בשחיטה, אלא אף בהמה לא היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר זביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, מミלא נשמעו דנאסר להם הניתרה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון במא דamar זבחת מביך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרמב"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמרא מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שייה זבחון כאשר צוה מתחלה בהיותם כולן קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודוקדק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או כמש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בהז' בסוגי' דחשוחת בשבת מש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכטווב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

טרופת, מזה הכרח רק שמשמעותה אחרת שאין לה שייכות לשפיקות הדם אסורה אבל שפיקת הדם גופי אפשר דשרי בין בסמנים ובין בלב. נמצא עכ"פ דגס לב"ג נאמרה הנחירה זהה שנאסר להם לאכול בשר נפשו דמו ונשנית בסיני בקרא דאמבה"ח, דפירוש שנייהם איסור אכילת הבשר בלי סילוק דם הנפש ממנו, והן הן דברי ר"ע דאמר, שכאן אסור להם בשר נחירה, שהותר להם עד עתה מקרה דלא תאכל הנפש עם הבשר, דמשמע הא אם תוכיא הנפש מן הבשר תאכלנה.

והנה לפי פרשי ז"ל דלר"ע קרא דשותי חוץ רק בקדושים כתיב, הרי דזבחת לר"ע הוה צוויי על זביחה, וממילא כאשר צויתיך הפריש כmo בקדושים, דעת עתה היתה זביחה רם מצוח בקדושים, כי גם קדושים אם היה נותר אותם, ניהו דנספלו אבל נתהרו מידי נבלה, והיתה השחיטה עניין עבודה דוקא בקדושים עיין לב ארוי בסוגי' זו ד"ה ומידי דברי, דכ" דבמדבר היתה השחיטה עבודה ופסולה בז'ר) ולכן אמרה תורה עתה אני מציך גם על שחיטת חולין, כמו צויתיך עד עתה בקדושים, וממילא דליך צוויי, רק על בקר וצאן שדבר בהם הכתוב, ואיפלו נרבה צבי ואיל מכך היקש, אבל עוף א"א לרבות כלל דאי"כ בקר וצאן דרוה פרט מה קמיעט, וכמש"כ לעיל. אבל אם נאמר דגס לר"ע היתה שחיטת חולין בברק וצאן אסורה במדבר מקרא דשותי חוץ וא"כ קרא דכי ירך וכי זבחת מביך ומאנך, אתה להתייר זביחה בברק וצאן בחוץ, מה שנאסר עד עתה, ולא אתה קרא לצות כלל, אלא מכללא נשמע דכיוון דעתן טעם להתייר זביחה משום ריחוק מקום, ממי לא נשמעו דנאסר להם הניתרה, וא"כ מסתבר לכל נחירה נאסר להם דמאי شيئا בקר וצאן מהיה ועוף דמה דכתיב בקר וצאן, לא על איסור נחירה קאי אלא על היתר זביחה, כי איסור נחירה רק ממילא משתמע, ולא עליו כיון במא דamar זבחת מביך ומאנך ומאנך, ולכן כאשר צויתיך אי קאי איזבחת אין לו פירוש, כי על היתר זביחה לא בעי להראות מקום לקדושים, דפי דעת הרmb"ם והרmb"ן ז"ל דגס לר"ע אתה זבחת להתייר זביחה בברק וצאן, ולא לצות על זביחה, מה זה דמרא מקום לקדושים, והרmb"ן במנוקוי הוצרך משום זאת לחלק בין שחטת לזבח, כדי שנוכל לאומר כאשר צויתיך בקדושים על אופן זביחה. ופלא תראה שכטב שם ז"ל: ועתה כשבא להתייר בשר חולין אמר זבחת מביך ומאנך כאשר צויתיך בחיום קרבנו וко"י, לומר שיתירים חולין בכל מקום ובבלדי שייה זבחון כאשר צוה מתחלה בהיותם כולן קרבנות עכ"ל. האי בלבד וכו' אינו מודוקדק כלל דהרי מהיתר זביחה קמדבר ולא מהיתר אכילה שהיא מותר גם עד עתה גם بلا זביחה, כי נחירה אשטריה להו וגם זביחה לא נאסר הבשר, כי גם בקדושים בחוץ אין איסור על הבשר רק משום דלא נזדק הדם,ומי יתר איסור קדושים, עיין קידושין נ"ז ע"ב בראשי' שם או כמש"כ התוס' שם מדרש דשלבי בשלך, אבל החולין דלית ב' הני טעמי, אף דחיבbert על זביחה, אבל הבשר היה כשר וגם משום כל מלטה אמר רחמנא וכו' ליכא, עיין בהז' בסוגי' דחשוחת בשבת מש"כ שם, וא"כ האי בלבד שכטב הרmb"ן הוא דוחק גדול בקרא, איפלו לפי דעתו דפעל ושחט יותר מורה על חתיכת סייננס מפעל וזבח, ומתרפרש אני מתיר לך זביחה כמו בקדושים גם בחוץ, ונשמעו איסור נחירה מכללא, אבל צוויי מפורשת על זביחת חולין ליכא. ולא עוד אלא דפירוש זה בלאה' קשה להעמידו לדכטווב רחמנא ושחטה, ולא בעי כאשר צויתיך וכמש"כ לעיל. ובפרט כי אם לשון זביחה אינו ממעט נחירה, איך כתבה התורה „זבחת“ על היתר שחיטה והאיסור נחירה והוא ראי' שאין עליה תשובה. ולכן פירושו של הרmb"ן, שכטב עליו שהוא פשוט והנכון לדעתינו העניה לא

בע"ח שידך דין השחיטה בזה לא סמך על ההלכה, ומפרשו בראש ההלכה דע"פ מודה בתורה מפורשים בקרה, וכותב דברך וצאן כתיב בהדי' זובחת מברך וצאנק, ע"פ דלהתיר הזביחה בחוץ אתה, מ"מ מכללא נשמע דברי לזובייה דוקא, דאל"כ למה תלה היטר הזביחה בריחוק מקום, והאי כאשר צויתך עכ"פ אברך וצאן כתיב בהאי קרא ודאי קאי וחוי לפנין מהיקש דצבי ואיל, וועף מדאיתקש לחוי לומר דעתך וחוי חד דינא אית להו דשיפקה של זה כזה במדבר בנחירה, ואחר שנצטו על שחיטה חולין בשחיטה, ודרשה זו מוכרת מן השקיל וטרוי' דהרי פריך למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורהليل' מהיקשא דזאת תורה הבהמה והעוף, והאי קרא במדבר נאמר שיש עדין הוטרה להם הנחירה, ע"כ לומר קושי' הש"ס hei מ"מ נילוף מני', דבכמה וועף חד דינא אית להו, ואם נתחדר מצות שחיטה שניים בשחיטה, וא"כ מכש"כ דיש למילוף מחוי וועף שכטובים יחד בשפיכה וכטוי' דשניהם שוים. והוא דלא פריך הש"ס מהיקש זה, הוא משום דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה דסובר דרל"ע שחוטוי חוץ לא נאסר רק בקדושים, וקרא דזובחת ציווי הוה ולא היתר, ע"כ ולמעט אתה עכ"פ חדא או עוף או חוי, וכן לא מאי הש"ס להקשות דנילך עוף מחוי' אבל אנן דמפרשין גם לר"ע דזובחת להתריר הזביחה בחוץ אתה, ומcáשר צויתיך אנו למדין אתה ציווי על הזביחה בכלל, באופן דיש לנו מקום להכנסי הכל בכלל הזביחה, למה לנו ההיקש דזאת תורה הבהמה והעוף דיאנו מדבר כלל מהקשר איכלה, אם יש לנו ההיקש חי' וועף המדבר מהקשר איכלה, וממיילא כיון דיאנו יודען מכח האי היקשא דהקשר איכלה חי' וועף שוין שפיר, אנו אומרים בכאר צויתיך, כולל הכל אפי' חי' וועף, ולמדין מן הלמוד מבואר שבזכים מ"ט ע"ב, וזה פירוש נכוון ופושט בהאי קרא דזובחת כאשר צויתיך אליבא דרבבי דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה ואשר פסוקין קוותי', והספר שהביא הרמב"ן ז"ל דמפרש כאשר צויתיך בקדושים משום דАЗיל כמ"ד אליבא דר"ע דיאן שחיטה לעוף מן התורה אשר לדידי' מתפרש כאשר צויתיך בקדושים או דס"ל קר"ש לדידי' גם כן מותפרש כאשר צויתיך בקדושים ולמעט כייסוי הדם, מה קדשים בשחיטה בלבד כייסוי, אף חולין בשחיטה ובלא כייסוי, ואשר תראה לפניו הוא העיקר כי הספרי גם במ"א ס"ל קר"ש.

נמצא פסקן של הדברים, דעת התוס' בפירוש פלוגת ר"יש ור"ע נדחה לנמר', מטעמים שביארנו, ו דעת רשי' בפלוגת' זו הו אדעת המ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה אבל דעת הרמב"ם הו אדעת רבבי בפלוגות' דרי"ש ור"ט דלשניהם יש שחיטה לעוף מן התורה, אבל פליגו אי השחיטה מ"ע או רק תיקון הלאו דנבליה, דרי"ש דברשר נחירה לא אישתר כלל השחיטה ואפי' בקדושים אינה מצויה אלא תיקון והקשר הבע"ח לאיכלה, ואפי' אם נאמר דמצווה הוא בקדושים, רק מצד מצות הקרבת הקרבן הוा, אבל לדעת ר"ע דוחנירה התורה להם במדבר, היהת השחיטה בקדושים במדבר מצויה מיחודה, ואחר שננכנו לארץ נעשה מצווה גם בחולין, ונאסר להםبشر נחירה, ומזה נפרק דעת הריצב"א בתוס' שביעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל נבלה דס"ל, דזובחת לאו עשה אלא תיקון הלאו הוא כמו תזבח ולא גיהה עי"ש, ודבריו סותרים דברי ר"ע דהלהכתא כוותיי' לבני ר"יש, דהא ר"ע אומר זובחת לאסור הנחירה אנטא שהי' עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהללמ"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאייה מני

ורגהן האי ר"י בר פנחס דיליף מושפק את דמו דאלל"ע מה"ת הוא ממש כר"א הקפר ס"ל כמ"ש בגמ', אלא שהעמיד הדין הלאה על הקרא דושפיך את דמו הנامر לישראל במדבר, דלר"ע אנטירה רקי' הון בחוי' והון בעוף, וכמש"כ נמי רשי' ז"ל בסוגי' דבשער תאوة, וכונתו אינו למדוד מהאי קרא לחודה. דאין שחיטה לעוף מן התורה, אלא מקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ ממועט חי' וועף, שלא בעו שחיטה, אלא דיש לנו שתי היקשות חדא צבוי ואיל לבקר ואן, שהוא היקש שנאמר לג' במשנה תורה אחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, וש נו עוד היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף שהוא בויקרא, והנה האי היקשא עכ"ר לר"ע אתה, דבכמה בנהירה כמו עוף, אלא כיון דאיתקס לחדדי' ה"ה דלאחר שנצטו על שחיטת בקר וצאן, אפשר למילך לעוף דעתה בשחיטה כמו בהמה מכח האי היקש עצמו ולא נמעט מברך וצאן אלא חי' ולכן קאמר כיון דכאן כתיב נחירה בחוי' ובעוף, וא"כ יש לנו היקש חי' לעוף וועף לחוי'. וזאת א"א שהי' שנחams בשחיטה דא"כ פרטא דברך וצאן אצל זובחת מאית לא מעט, אלא עכ"ז איזלין בתיר היקשא צבוי ואיל לבקר וצאן, ולא בתיר היקשא דזאת תורה הבהמה והעוף משום דושפיך אצל עוף כתיב, ומסתבר יותר להניח הנחירה בעוף, דסליק מני', מלוקמי את' דרוחוק מני', כך מתרפרש השקיל וטרוי' מה דריך והוא עוף נמי איתקס לבהמה, והכוונה שנרבבה עוף ולא חי' דהקרא דזובחת מברך ומצאנק עכ"פ למעט אתה או חי' או עוף.

ואם ננים אלו הדברים, תראה איך צדקן פסקי הרמב"ם שכתב בראש ה"ש ז"ל: „מצות עשה שישחות מי שירצה לאכול בשר בהמה חי' וועף ואחר כך יאכל, שנ' זובחת מברך ומצאנק ונאמור בבבhor בע"מ, אך נאשר יאכל את הצבי ואת האיל, הא למדת שחוי' כבכמה לעניין שחיטה, ובועף הוא אומר אשר צוד חי' או עוף ושפיך את דמו מלמד, ששפיכת דם העוף ששפיכת דם החוי'', עכ"ל. ורבים תמהו, איך מביא על שחיטת עוף, לפותא דושפיך את דמו, אשר מהאי קרא נשמע להיפך בשעלמא סגי' וכמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה, ולמה מיאן הרמב"ם להביא הדרישה דזאת תורה הבהמה והעוף, או דרשא דבר בקרה, דהטייל הכתוב בעוף בין בהמה לדמים, והוא קושי' התוס' על הש"ס, ומה אמר רבוי היה, ולא אמר כהני תנאים דלעיל, ותירוצים דניאחא לי למ Zhao דרבוי סבר יש שחיטה לעוף מן התורה לא יעיל לתרץ לשון הרמב"ם דיאנו מביא כלל הא דרבוי, אלא ממצא לא עצמוני לפותא חדשה, אבל לפי העצתינו דבריו הקדושים מזוקקים כצרכו כסף ומוכחים מן השkol וטרוי', דהנה מהא דרבוי שפיר שמי' חי' שחיטה לכל בע"ח בדרכ' רמז, דכאשר צויתיך סתמא כתיב וקאי על ציווי הזבירה, מ"מ לא מקרי מפושט בתורה חי' וועף, אלא אברך וצאן, עכ"פ מכללא נשמע דיש עליהם מצות זביחה כיון דהוצרכה התורה להתריר הזביחה בהם בריחוק מקום, אבל לומר דכאשר צויתיך קאי אכל בע"ח אין מוכרת, דאפי' אי לא קאי רק על אברך וצאן נמי שפיר מתרפרש הקרה, דגס אברך וצאן צריך ציווי חדש על השיעור של ב' סימנים כאשר נפרש לפניו בס"ד, וא"כ הא נופא דנאמר דכאשר צויתיך כולל גס וחוי' וועף אינו אלא הללמ"ס, ועיין בש"ס וילנא בהגנות ר' דוד לורי' ז"ל על הא דנאמר בגמרא רביה היא ז"ל: מאן תנא דפליג וסביר שחיטת עוף מה"ת, רבוי דדרש כאשר צויתיך והוא רק הללמ"ס, וכן פסקו הרמב"ם בחיבורו ריש הלכות שחיטה, וא"כ מכאן צ"ע על דברי הרמב"ם בתשו' ובסה"מ לרמב"ם שסובר, דהללמ"ס מד"ס וצע"ג עכ"ל הגאון ז"ל, ובמחכ"ת לא דק כי אמרת שרביבינו ז"ל פסק שם בה"ד כרבוי ומפרש כאשר צויתיך קאי על כל הלכות שחיטה לידע באיזה מקום שוחטין ובמה אריך לשחוט וכו' אבל הא דבאייה מני

פתחה

ובפוסקים רק התז' הראש וכדומה דוחה נבללה, ולא זכרו גם ביצה כל דם הנפש דהפרכוס לאו כלום הוא, משומש דקשה לעמוד על הדבר דדם הכוнос בלב נמי דם הנפש מקרי, עיין רמב"ם פ"ו הלכה י' ממ"א, וכן תלו גם הכלש נחרה במיתה ממש, ולא בשיעור הוצאה הדם וכן מסתבר לאמר דושפך את דמו בעין במקום שעלול לצאת רבוי הדם בשפיכה, והוא במקומות הסימנים כאשר בארנו בעיקר א' וזאת נקראת נחרה. ומעתה איך נאמר דעתה נחרה שלא נצרה בתורה מתרת בל' הוצאה דם הנפש המפורש בקרא, אלא ובין יציאת כל דם הנפש או מיתה שע"י נחרה, והוא שימות הע"ח עכ"פ בתוך מעל"ע. כי כן יש למדן מדיין עבד לנו ענני דאמורה תורה, שאמ מות תחת ידו נקם יקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם שאמרו חז"ל שהוא שיעור מעל"ע, הרי לכל שמת בתוך מעל"ע מחמת האתו, מקרי מות תח"י ולאחר מכון זהה מיתה בידי שמיים בהגרמו, שלא חייה התורה על זה בעבד לנו ענני וא"כ בנהירה דבעין מיתה שע"י נחרה פשוטא לכל שלא מת אלא אחר מעל"ע דמיתה צו נבללה מקרי ולא נחרה. אבל משיחתה המתרת מיד, לא איכפת לנו אם ישחה אח"כ כמה ימים. הרי דאיכא בשיחתה קולא גдолה, משא"כ בנהירה אט שהה מותה מעל"ע או יותר קודם שיצא דם הנפש, לא אשטרי במדבר וכשנכנוו לארץ אשטרי ע"י השיחיטה המתרת מיד. ובגינט ורדים נתקשה איך אפשר דיצאנו מקדשה חמורה לקדושה קלה דמפרקסת היהת אסורה קודם מותן תורה (וגם במדבר אליבא דר"ע) ואח"כ אשטרי כי גם בכח"יו שיקי מי איכא מידי כמובא בסנהדרין נ"ט ע"א, וניחא לי באמרו דכיון דע"י שנתקדשו במצב שיחיטה אשטרי אין זאת יצאה מקדשה חמורה לקדושה קלה. אבל בחבورو פרמ"ג סיימן כ"ז נתקשה טובא מנ"ל לח"ל הא היהת דמפרקסת דלמא רק להחמיר צוותה תורה ליזוח ולא לנחוור אבל להקל להתריר איסור אבמה"ח בעודה מפרקסת מניין לנו, ולא מצא מענה לחומר הדבר, אלא לדעת הרמב"ם ז"ל דדרשין מלא תאכלו על הדם שלא לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה (סנהדרין ע"ג ע"א) שהוא דרשה גמורה ולא אסמכatta, הרי נשמע משם דהשיחיטה מתרת מיד. וופר אני תחת כפות רגלי הפרמ"ג ז"ל, אבל במחכ"ת לא נאה לו לאמר דבר זר ומזר ערaza, כי כבר הוודעתי כי כל גדול הוא שדרשות חז"ל נבנו על סברתם ושכלם של אלקי שביהם, ומעולם לא הכניסו בפסק דבר המתנגד אל הדעת והשכל הישר, ואם כן הוא בכל הדרישות מכ"ש בדרישה כזו, אשר בפסק זה דלא תאכלו על הדם שהכניסו בו כמה עניינים כמו לא תאכלו בשר ועדין הדם במזрак, שאין מברין על הרוגי בי"ד, שסנהדרין שהרגו את הנפש שאי טועמן כלום באוטו היום, גם אמרו שם, אתה לא לאחרה לבן סורר ומורה ועל כלם אמרו דין לוקין משום דוחה לא שבלכלות ועי"ש בהגות מצפה איתן, שהביא בשם תשוי הרשב"א והרמב"ן והרבא"ן ז"ל שאפילו למ"ד לוקין על לאו שבלכלות, הני גורינו משאר לאור בכללות ולא לך, משום דכללו רק ברמז עניינים שונים ומעתה איך יעלה על הדעת דסמכו חז"ל להתריך מכך דרשת בפ' קדושים נכתב ובמדבר נאמר, אז עדין לא נצטו על שיחיטת חולין ולא הותר להם מפרקסת, ואיך TABA אז זהה ראי דלא נאכל הנפש עם הבשר ומאך בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, לכל שהוציאו דם הנפש עיר"פ שפרקסת הרי הפרקסט מילא דבר הכתוב לאחר שיחיטה הראש דהוה צאנב הלהטה כי מקריא מלא כתיב גבי כס"ד בחיה וועוף, למד ר"ע דבמדבר סגי להו בנחירה בועלמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומאך בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, לכל שהוציאו דם הנפש עיר"פ שפרקסת הרי הפרקסט מילא כתיב גבי כס"ד פ"י מהל"ט ווא"שכ' ז"ל: "הדים שמנוי מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שיוצא דם הקילוח ושותת כבר כתיב מית' חשב, עיר"פ שעדיין מפרקס צוין שיוצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

שעד עתה בשיחיטה, וכך שנהירה הייתה תיקון ולא עשה, כמו כן לר"ע עיר"פ דבקדשים עשה הוה, אבל בחולין שנצטו עתה עלי' אינה מצה אלא החלפה הקשר בהחשרה, אלא דהא מנ"ל לר"ע, דלאה באמת למצוה צייתה התורה על הזביחה בחולין כמו בקדשים, דהרי אין דומה לתזבח ולא גizia, ועיין בש"ת ק"ד בעל כתב סופר זצוק"ל י"ד סי' ס"ט שהביא שם קושי' עצומה שהקשה ג' אבוי החת"ס זצוק"ל, על הא דס"ל לר"מ דנותן טעם לפגמים אסור, ויליף מגיעולי נקרים, והוא דכתיב לגר תנתנה בנבלה דרישינו מניין הרاوي לגר קרויה נבלה מוקי ר"מ בסРОת מעיקרא, והקשה דהא איכא איסור עשה דאייה זבוחה זודאי קדמה לסרחו, ותירץ הוא ז"ל, דהאי דינא אי איכא איסור עשה דאי"ז תלי בפלוגת' דרי"ש ור"ע ואולי ר"מ ס"ל קריש עי"ש, והגאון ז"ל יפה כיוון דודאי תלי האי דבר בפלוג' דרי"ש ור"ע, ונפרץ הריצב"א כמו שביארנו, ומשי' דר"מ אولي קריש ס"ל, אין זה ספק אלא ודאי הchein הוא, דר"מ קריש ס"ל כאשר תראה מבואר לפניו בפלוג' הבא. ומכח כל האמור תראה כמה הלקוחה גבורתא תלוין בפלוג' ר"ש ור"ע לדעת הרמב"ם, וכן יש נ"מ עוד לעין אח"א וכי המבוואר גם פלוג' נותן טעם לפגם תלי בזה, ועוד נפקותא כאשר נbaar לפניו בס"ד.

ומה שיש מן העיון אי השיחיטה עשה הוה, מניין לנו דאוכל בשר שאיני כאוכל נבלה ובלאו דnablella קא, דלאה רק איסור עשה דאי"ז איכא עלי', אבל נחרה גם עתה שנאסרה לאכילה מכח האי עשה, מ"מ מטהרת מידי נבלה, ביאור דבר זה יבוא לפניו א"יה בעקרים הבאים, גם תראה איך מותר הקרה דבר תאוה לר"ע אשר נראה כמו יותר למורי כמו שהקשתי לעיל.

עיקר ב' השיחיטה מתרת מיד והנחרה אחר יציאת נפש

שנינו בברייתא דף ל"ג ע"א, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נפשה, חותק כיitzתبشر מבית טביחתה וכו' וממתין לה עד שתצא נפשה ואכלו, הרי דהשיחיטה לא די שהמיתה שלל ידה לא מקרי נבלה, אלא שמלקט גם איסור אבמה"ח ומתרת מיד, עיר"פ דכל זמן שפרקסת הרי הואichi לכל דבריה וכמו ששנינו בראש העור והרוטב, דחשוחת בהמה טמאה עד שתמות, אבל בטהורת השיחיטה מתרת מיד. ולදעת הר"ר שמעי' בתוס' בשמעתין פ"ד ע"א דה בعين העמדה והערכה, לכל מילוי חשוב העב"ח כמו ע"י השיחיטה הקשרה. אולס בנחירה אמרו שם בגמרא, דלכרי בנהירה סגי לי' ובמיתה תלייא מלטא, וכל שלא מותה עדיןאית בה אבמה"ח, ולאו דוקא לנכרי אלא אף לישראל במדבר שהותר להם הנחרה אליבא דר"ע פשיטא דלא התירה הנחרה מיד קודם שתצא נפשה, וכו' כ הפלתי ז"ל בסימן כ"ז אות ב'. והוא מוכrho דהלא נחרה לא כתיבא אלא מושפץ את דמו דכתיב גבי כס"ד בחיה וועוף, למד ר"ע דבמדבר סגי להו בנחירה בועלמא, וכן מלאו דלא תאכל הנפש עם הבשר ומאך בשר בנפשו לא תאכלו נשמע, לכל שהוציאו דם הנפש עיר"פ שפרקסת הרי הפרקסט מילא דבר הכתוב כי הדם הוא הנפש וכל שיצא הדם יצא הנפש. עיין בරמב"ם ריש פ"י מהל"ט ווא"שכ' ז"ל: "הדים שמנוי מן המשקין הוא הדם השותת בשעת שיחיטה וכו' אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הם וכו'" עכ"ל, הרי דלאחר שיוצא דם הקילוח ושותת כבר כתיב מית' חשב, עיר"פ שעדיין מפרקס צוין שיוצא דם הנפש. ומה שהוזכר במשנה

כך ע"ה מכיה ובועל ואינו ממתין עד שתתפוייס, ובעל נפש ודאי לא יעשה כן, רק מי שאינו יכול לעמוד על יצרו נגד תאותו, ולכן מטיים שם הפרשה ואכלת בשעריך בכל אות נפשך ר"ל דשני דברים הותר לך אחות לאכול בשעריך חולין הנשחתין ומ' שיצרו מתגבר עליו שלא יוכל להמתין עד שתצא נשפה, יוכל לאכול מיד בכל אות נשפה.

וראה זה דבר נפלא איך מפורש דבר זה במה דעתך באקדישין דף כא ע"ב, והוא מבירית' שמחות דביפ"ת לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר. ומוטב שיאכלו ישראל בשאר תמותות שחוטות, מלאכל בשאר תמותות נבלות, ורש"י פירש שם דקאי על מסוכנות וקריות תמותות שחוטות - וממי לא יפלא על פירוש זה, חזא דמסוכנות היתגר גמור הוא ורק יחזקאל מתפאר שהחמיר לעצמו שלא לאכול בשאר כוס כס. ואיך מדמה זאת ליפ"ת שהתרה תורה בקושי כנגד יצה"ר, ולא עוד אלא דאייה דמיון יש בין הני תרתיDKמדמה אחדדי, אבל המעיין שם במס' שמחות יראה דקאי שם על הפלוגת' דלא"ק צרייך להמתין ביפת תואר ג' חדש ואחר כל המעשים המבוארים בפרשה מותר בה, ורשב"א אומר דע"פ שאינה רוצה מטבילה ומשחררה ומותר בה מזיד, וע"ז קאמר שם דמותב וכו', והגירסאות ממשובשת קצר עי"ש. הר"ד דמדמה לפ"ת תואר שאינו רוצה להמתין עד אחר כל המעשים, לשאר תמותות שחוטות, וע"כ כפירושנו שגם אכן מירי באינו רוצה להמתין אחורי השחיטה עד שתצא נשפה, וחוטך צית בשאר מבית טביחתה, או מותיז את ראשה, וקרי לי' בשאר תמותות שחוטות דעתך בי' תרתי - ובזה נסתלקה גם כן הקושי העצומה שהוקשו כל המפרשים על פרש"י ושיטת הראב"י ריש פרק השוחט, שאסור לעשות גיטרא אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה, והוא נגד המשנה דלקמן דשחט והתייא את הראש דשחיטתו כשרה. ולפי הנ"ל ניחא דודאי מושחת נתמעט גיטרא דפסולה, אלא דהתורה התירה כשנכנסו לאץ כנגד יצה"ר כמו לפת תואר, וכן באמת צרייך לאחר שלא להניח לדקור בסיכון תוך החות אחר השחיטה מטעם השחיטה עצמה דלקתחה צרייך להמתין שתמאות ע"י השחיטה ולא ע"י התזת הרاش.

וכל זאת אליבא דר"ע דנתחודה עשה לזבחו כשנכנסו לארץ, ונתחדשו עמה קולא זו דשחיטה מותרת מיד, אבל לר"ש דמעולם לא התורה הנחרה ומיד במתן תורה היתה השחיטה נבלה כנחרה לר"ע, ואדרבה במדד נאסר להם בשאר תואה מכל וכל, וכשנכנסו לארץ הותר להם בשאר תואה, וע"ז אתא קרא דבעל אות נפשך תאכל בשאר דהיינו בעלי הקרבה, א"כ על הא דשחיטה מותרת מיד אין לנו שום לפופטא, והוה השחיטה לר"ש כמו נחירה להר"ע תיקון נבלה, ולא התר אבמה"ח - והנה כבר הוכתבי לך בעיקר הראשון דר"מ קריש"ס ס"ל ע"כ, דהרי הוא סובר בע"ז דף ס"ז ע"ב דנותן טעם לפגס אסור, ומוקי קרא דنبלה בסרוכה מעיקרא, וזאת דוקא לר"ש דליך עשה דאייה זבחה, אבל לר"ע דאיכא כאשר צויתך לעשה, אין במצוות להיות סרווח מעיקרא כיון דבעודו בمعنى אמו איכא הא夷 עשה, ועינוי בסוגי דטל"כ פשחים מה' במרהש"א שם שנטקsha למלה הזכרך הש"ס שם לעשות ג' פלגותות בין ר"מ ור"ש ור"ע, ולהחדש דר"ע ילי' טע"כ מגעולי עכ"ים אית לוי, דלא אסורה תורה אלא קדרה בי', ולמה לא ניחא לוי' למימור דר"ע כר"מ דנותן טעם לפגס אסור, ולפי הצעטנו תורה כי ר"ע ע"כ ס"ל נונן טעם לפגס מותר, דהה לא מצי מוקי קרא דنبלה בסרוכת מעיקרא כיון דלדי' איכא מעיקרא עשה דאייה זבחה.

ועתה אנך למקום אחר להראות, כי ר"מ קריש"ס ס"ל ולית לי' דשחיטה מותרת מיד. כי בהמה המקשה פלייג ר"מ וחכמים, אי בן ט' חי ניתר בשחיטה אמו או לא. והנה התר שיליל ע"י השחיטה

ועיין בסוגי מש"כ מזאה. ועכ"פ דברי הפרמ"ג תמורהין.

וראית בתשי' ק"ד בעל הכה"ס "יל חי"ד סימן י"ז שנטקsha ג' כמנין יצא לחז"ל דבר זה, דשחיטה מותרת מיד אע"פ שהיא חי' לכל דבריה, וכותב שנטקsha הרבה על הדבר, ונכנס שם בפרצה דחויקה ללמידה דבר זה מהיתר בחודשי ל�מן בסוגי בניינים על הקדמות רעוות אשר תראה בחודשי הלכה דאיין מזמין דף לג' ואין עת האסף פה. ואני בקונטרסי הלכה למשה העלמי דבר הנוטן להשמיעו, והוא דגלמד ממה שאמרה תורה כל בהמה תאכל אשר מזיה לפינן בראש פרק בהמה המקשה דבנ' ט' חי הנמצא בהמה ניתר בשחיטה אמו, ואם נאמר דבשחיטה לא סגי עד שתמאות, איך נותר הولد שלא מות ולא ימות עלעולם מחמת שחיתת האם, ודוי לולד להיות כאמו, וזה נכון מאד, אבל גם אלה מומו עמו, כי גם היתר שליל בمعنى אמו בב"ט חי לא דרשו אלא אחר שידעו ממק"א דהשחיטה מותרת מיד, אבל פשיטה דלא חדו שבר גודל כזה, מכח האי דרשה דע"פ דהוא דרשה גמורה, הר' תורה דר"מ חולק ומוקי לקרה לבן ט' מות ולא חי, או בן ח' חי דהוא כמות וכאחד מאבריה אבל להתир בן ט' חי איי כאן הכרח גמור.

אבל דע כי גם בה פליגו ר"יש ור"ע, כי הקרה דבכל אות נפשך תאכל בשאר אשר ממנו דרש ר"יש דהותר להם בשאר תואה שנאסר להם עד עכšíי, הוא לר"ע מיותר לגמרי, כאשר נתבאר למעלה בעicker א'. והוא דבר שא"א, ولكن צרכין אנו למשכנא נפשנא למצוא איזו דרשה לר"ע בקרה המיותר להזאה, ותל"ית מקום הניחו אביבי להתגדר בו והוא.

דינה כל זמן שהנחרה הייתה מכשרת לא היה המתואה לאכול בשאר ציריך להמתין על המיתה כי היה רשאי לעשות גיטרא ואדרבה כל שמהר להמית את הבע"ח שלא ישא הרבה בהוצאות דם הנפש עדיף טפי. אבל בקדשים שנטקו על השחיטה נאסר להם לעשות גיטרא כי היא המחלקת בין שחיטה לנחירה שנייהם בסוגנים, אלא זו בדרשה, וזה במשמעותו רשי' ז'יל בריש השוחט בפי' דברי הש"ס שאמרו דושחת וזבח, אותו但不限于 גיטרא, והוא האמת לאמתה של תורה כמו שתראה בדבוריינו אלה. וכן בדבר מי שאינו להוט כ"כ על אכילתיו היה מביא שלמים ושותם ורק אחר כל המעשים קבלת זוריקת הדם והקטרת אימורים זכו משלו גבוח לאכול בשאר. וכי שתאב הרבה לאכול בשאר היה נוחרו מושת בה מה מיד דהרי יכול לעשות גיטרא אם רצה שימות הבע"ח ומוטר בשא כשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחרה ולקדשנו מיד. ועתה כשנכנסו לארץ ורצתה התורה לאסור הנחרה ולקדשנו במצבה שחיטה גם בחולין, וגם למי שאינו רוצה להביא לאוהל מועד אפיקו אינו רחוק, כי תואה נפשו לאכול בשאר ואינו רוצה להמתין עד שנעשו כל המעשים הצריכים בקדשים, רק ריצה למלאות תאות נפשו מיד לכון התירה התורה כנגד יצה"ר להתיר אחר השחיטה לעשותה גיטרא אחר השחיטה כאמרים ז'יל, דשחיטה מותרת מיד, וממילא דמצוי חותך גם בעודה חייה מבית טביחתה. וכן דברה תורה כאן נגד שטי כתות, כי ירחק ממק' המקומות ואמרת אוכלה בשאר, והוא הכת אשר הייתה מביאה שלמים אם לא שנותרך המקומות, ועוד כת שני' שתאמר, אוכלה כי תואה נפשך לאכול בשאר ולהוט אחר אכילתיו עד שקשה לעמוד על נפשו להמתין כלל, מ"מ אמרה תורה וזבחת כאשר צויתיך ולא תנchor, ולעומת המתואה אמר דאיינו צריך להמתין עד שתמאות רק, בכל אות נפשך תאכל בשאר מיד, כי השחיטה מותרת מיד, וממילא נשמע שגם גיטרא אחר השחיטה לית לנו בה, אלא הדבר זה לא הותר אלא כנגד יצה"ר והוא ממש כמו לפ"ת דדברה תורה כנגד יצה"ר וכעין שאמרו בפסחים מ"ט ע"ב מה ארוי דורס ואוכל ואינו ממתין עד שתמאות,

פתחה

כולה בנסיבות לא דניהו וכך שידך רק עשה הוה על הזביחה, אבל הלא דל"ת כל נבלה הנאמר ג"כ במת" ב' ראה אנדרה קאתא והוא ג"כ נתחדש שנכנסו לארץ ולכן לא נאמר לאו זה בפ' משפטים כמו שנאמר שם לאו דטרפה, כי באמת לאו דטרפה כולל טרפה ונבלה, דמי לא עסוקין בטרפה אורי והמיתה בטרפה זו. והרי תראה ברמב"ם בפ"ד הי' ממ"א פסק דכל שני לאוין משני שמות אין מצטרפין חוץ מנבלה וטרפה הוואיל והטרפה תחולת נבלה הוה. הרי ע"כ דמלואו דטרפה שמעין גם הנבלה וגם ליקות עליו דהוה כמו בת מבת הבית דין זה כאשר ק"ז דין לוקין מה"ד, אלא זו ועוד יותר, אדם אין אתה אומר כן אלא דבעינן לאו מיוחד אונבלת, איך מצטרפ טרפה ונבלה יה"ד כיוון דשני שמות הם - ומה שכתב הרמב"ם ז"ל שם בהלכ"ו ו' ואל': טרפה זו הוה האמורה בתורה זו שטרפה אותה חית העיר וכו' ואין אתה יכול לומר שטרפה אותה והמיתה אותה, שאם מתה הרי הוה נבלה, ומה לי מתה מחמת עצמה וכו', הא איןנו מדבר אלא שטרפה ולא מתה עכ"ל הזהב אין כוונתו לשולל דטרפה ומתה איןנו בכלל לאו זה, דזאת לא נשמע מהוחצתו, כי מה שכתב אדם מטה הרי הוה נבלה אין הכוונה ונבלה כבר אמרה במק"א בפ' ראה, חדא הלא כמעט כל התורה נשנית במת" מה קשה לי, ועוד דהלא מפרש בדברי עצמו בamaro, דאי' מה לי מטה מלאיה או שברתת חייה, אלא דר"ל דבשלמא אי הקרה מيري ללא מטה נמי, אי דבר הכתוב בהוה כאשר כתוב הרמב"ם לךון, וה"ה אם נתרפה ע"י סבה אחרת נמי אסורה, אבל אם נאמר דמיiri בהמיתה דוקא אין המיתה שע"י חית העיר ההוה, אדרבה המיתה מלאיה ע"י חיה או אפיקת הכהות הוא ההוה, באשר כל בע"ח עומד מות, אבל לא להיות נטרף ע"י חית העיר, ולא עוד אלא דלמא לא נקט נבלה סטם והיא כוללת כל מיני מיתות, וזה שאמר דאם מטה הרי הוה נבלה ולמה אסורה תורה טרפה בשדה ולא סטם מטה או נבלה אבל לעולם טרפה כולל גם הנבלה כנ"ל. ומעטה אם כוונת התורה בכלל רלק לשנות לאו דטרפה שנאמר בפ' משפטים, למה מאייר על הנבלה ולא על הטרפה. ובאמות כפי הנראה נתקשה הספר בזה וקאמר דכל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה. והאחרונים האבני מלואים בתשובותיו, וק"ז בעהchat"ס ז"ל והמלבי"ם ז"ל, כולם כל או"י מפרש לפי דרכו לפי שנתקשה בענייהם. ופלא שוכלים העבירו ענייהם מן הפוטו בתכלית הפשטות, דהספרינו נתקשה לי' למזה במת" מזהיר על הנבלה ובפ' משפטים על הטרפה דהוא תחולת נבלות, דעת' מה"ט לא הוזיר בפ' משפטים על הנבלה, משום דהוא בכלל טרפה, ולכן לא מצא מענה ע"ז אלא לדרש כל לרבות את הטרפה באופן שהאהיר כאן ובפ' משפטים על שנייהם.

ובאמות הספרי איזיל בזה לשיטותי דהרי עייר א' הודיעתיך דהספרי המובה ברמב"ן ז"ל על זבחת כאשר צויתיך דמפרש כאשר צויתיך בקדשים כרי"ש סובר, דבמדבר כבר נקטו על השחיטה, וא"כ הנחירה משעת מת' הוה נבלה, لكن לא מצא פירוש אחר בקרא דל"ת כל נבלה הנאמר במשנה תורה אלא דחויר ושונה הלאו דטרפה שכול נבלה וטרפה, ונשנית במת' מושום נתינה לגר ומיכירה לנכרי, כי רק במדבר שלא הין להם לא גור ולא נכרי אמרה תורה לכלב תשליקו אותו או שmorph שלב הינו נכרי עיין ברש"י עה"ת ובמקילתא ודוק. אבל לר"ע דס"ל דנחירה אשתרי. במדבר שפיר בעין הלאו דל"ת כל נבלה על הנחירה, שלילי לאו זה לא הוה בשער הנחירה אלא בעשרה דזבחת, ונתחדש האי לאו דנבלה ע"י העשה דזבחת, ולכן אמרה תורה על האי נבלה לתהה לגר או למקרה לנכרי, ועל הטרפה להשליכה לכלבים, כי נבלה וטרפה

אמו ילי' שם בגמרה מקרה דפ' ראה, כל בהמה וכו' בהמה תאכלו - ועיין שם בחודשי ק"ז בעהchat"ס ז"ל, שהביא דברי רשי"ת בפ' שミニ, שדרש זאת מקרה דהtram דכתיב כל מפרשת פרשה וכוי' בהמה תאכלו, כתוב הוא ז"ל דכן נדרש בת"ב. ובמחלוקת לא דק שפיר, דהן אמת שבת"כ שם נדרש היהר שליל, אבל הת"כ עצמו שם מביא קרא דפ' ראה, ולא קרא דפ' שミニ, ועיין שם בקרבן אהרן דעמד ע"ז עיי"ש. ובאמת גם בפ' שミニ, מיותר האי תיבת בהמה, אבל שם לא כתוב כל בהמה וכו' בהמה אלא כל בהמה - וכבר כתוב הראש יוסף ז"ל בסוגי' שם, דל"מ דלא הותר ב"ט Chi שחיתת amo רק מות, לא ילי' מבהמה בהמה רק מכל בבהמה, אבל חכמים דילפו שליל ב"ט Chi דיקא מבהמה בהמה, דאפילו ב"ט Chi שהוא בהמה שלמה ויש לה שחיתת עצמה, דד' סמנים אכשר בה רחמנא אפ"ה תאכלו ע"י שחיתת amo - ומעטה הרי שלך לפניך דבקרה דפ' שミニ שנאמר עוד במדבר, דעתך לא נקטו על שחיטת חולין ולא הותר להם אסור אבמה'ח לא ע"י שחיתת ולא ע"י שחיתת, לא רבתה התורה היתר לשיליל רק ע"י כל בהמה, ורק ב"ט מת או ב"ח דזוהה כמות, אבל בט"ח לא, כדי לוולד להיות כמי, ובאו הלא בmittah תל"י מלת', ואיך נתיר ב"ט Chi שהורש בשדה - אבל בשונה תורה בפ' ראה אחר שנטטו על שחיטת חולין, והתחדשה ג"כ ההלכה דהשחיטה מתורת מיד, גם אישור אבמה'ח, נתוסף גם היתר שליל בט"ח, ולכן כתיב כאן, כל בהמה בהמה תאכלו, וזאת דעת החכמים דס"ל קר"ע וכחכמתא, אבל ר"מ דס"ל קר"ש לא מדייק האי בהמה בהמה רק כל בהמה, ואני מרבה רק ב"ט מות והבן הדבר כי הוא עמוק ואמת לאמתה של תורה.

והנה כבר כתבתי עייר הראשון, כי לר"ע שייעור השחיטה ב' בהמה ואחד בעוף הוא ג"כ נתחדש בהלה כשןכנסו לארץ, כאשר העיד רב' דכאשר צויתיך קאי על השיעור וע"כ דלית לי' כהני דרישות שלפנינו מזאת תורה השחיטה והעוף ומאות ראש שכך הוויא או ממה שהteil הכתוב עוף בין בהמה ודגים מבואר בראש השוחט משום דhani תנאים כרי"ש ס"ל ול"ל כאשר צויתיך דאיתא על הללמ"ס אלא כאשר צויתיך בקדשים וא"כ רב' אלבא דר"ע דבעה האי כאשר צויתיך על ההלכה שייעור השחיטה בהמה ובעוף ע"כ דבמדבר גם בקדשים לא הי' שייעור ב' סימנים מעקב. והדבר נכון ומובן אליו דכיוו דבמדבר עדין לא הייתה השחיטה מתורת מיד רק לאחר מיתה שע"י שחיטה והוא עכ"פ תוך מעל"ע כאשר בארנו א"כ שייעור למאי עמי, דאם באמות מותה בפחות מבי' סימנים מחמת ריבוי הוצאות הדם נמי שפיר דמיי ורק עתה שנטחודה ההלכה דהשחיטה מתורת מיד בעינו לעומת זאת מעשה גמורה המיתה ע"פ רוב בשעה מועטות. - ורק עכ"פ הקדמה זו נבון דעת ר"ע במשנה דף ל"ב דסובר לפני חזרה בשחתת את הושט ופסק את הגרגרת או להיפך או שחת אחיד מהם והמתין לה עד שמתה דמחיי האי שחיטה סימן אחד לטהר מידי נבלה ואינה אלא טרפה (ר"ל אסורה באכילה) וממי כחכם יודע פשר דבר זה ומה סבר ר"ע לפני חזרה וקיבלה ההלכה מר' ישבע שככל פסול בשחיטה נבלה, ועיין במחר"ס לובלין שהרגיש ג"כ בפלא זה ולא העלה דבר - לכאורה' עלה במחשבה לפני דר"ע דס"ל דהטור נחירה במדבר הרי דנחירה הייתה מטהרת מידי נבלה וניהו דשנכנסו לארץ נקטו על הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי' נבלת נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסק שניות ה' מטהר ולבוטה דר' ישבע נקט סימן אחד בשחיטה וסימן אחד בפסקה אלא דחויז מהה שזה דוחק גדול נפרק ממה הנחירה מכל וכל שלא טהר מידי' אחד אלאandi דגס לר"ע עכ"פ סימן אחד בשחיטה בעי אבל

ר"ע קודם חזורה, ניהו דאför שנצטו על האביצה הנחירה גם נבללה, מקרה דלי"ת כל נבללה דקי על הנחירה ושהיתה פסולה, מ"מ לגבי שיעור השחיטה של ב' סימנים בהמה, שלא היה נהוג במידבר גם בקדושים. ועתה מתחדש בהלכה, לא אתה הлечה זו אלא לעניין אכילה, כי הקרא דזובחת ואכלת אתה לפרש, אבל לגבי טומאת נבללה כל שנשחט סימן אחד בכתירות, ומות מכח האי שהחיטה תוך מעלה עכ"פ, נתורה מטומאת נבללה כי הלאו דלי"ת כל נבללה לא קאי אלא על נחרית ב' הסימנים, עד שהחיזרו ר' ישבע בשם ר' ירושע שהיה לו קבלה, דהлечה זו דבעי ב' סימנים, קאי גם לפירוש הלאו נבללה, ולא רק עשה דזובחת.

ובא ואראך איך מוכרכה הדבר מלשון המשנה עצמה דקתוין שחת את הושט ופסק וכו', או שחת אחד מהם והמתין לה עד שמתה. הנה האי והמתין לה עד שמתה הוא לכוארה שפת יתר למורי, דPsiṭṭia דرك לאחר מיתה מצי מסטמא משום נבללה, דהא משנה מפורשת היא בראש העור והרוטב, דאפילו שחת ב' סימנים בטמאה אינה מטמא טומאת נבלות כ"ז שהיא חייה, ומקרה מלא דבר הכתוב כי ימות מן הבהמה, עיין לקמן ל"ז ע"א, וכן כתני בפרק קמא שחיתות נכרוי נבללה ומתמא במשא, ולא כתני אחר מיתה דהאי והמתין לה ודאי אין לו פירוש, והולל ומיתה אם רצח לשול מטמא, משום דקסמק על מה דקתוין בעור והרוטב. ולא עוד אלא נטעה דטמא מחיים. אבל לפפי העצינו דבר גדול ממשמעינו באזה דכוין דכל עצימות סברת ר"ע לטהר בסימן אחד הוא משום דבשחיטה במידבר וכן בנחירה לא היה השיעור מעכב, כיון דבmittah תלי' מלטא, ממילא נצמה מזה,adam אחר השחיטה או הנחירה קודם יציאת דם הנפש, היה הרוגה בהכאה דלא שייכא למשעה השחיטה ונחירה, אינה נתרת אלא נבללה תחשב כמש"כ למעלה, אמרו מעתה אם נאמר דआ"ג דנתחודה ההלכה דבעינן שחיטה אחד להתריר, מ"מ סגי סימן אחד לטהר כנ"ל, כי לאו נבללה לא אתה אלא הנחירה או אכולה שחיטה בהפסול, אבל אשחיטה כשרה שחייה במידבר בקדשים בס"י אחד דאתה הлечה ובטלה בימה שאמרה דבעינן דוקא ב' סימנים, לא אתה אלא לאסור באכילה ולא לטומאה, כסבירת ר"ע קודם חזורה, ממילא אדם הרוגה ולא המתין לה עד שמתה נבללה גמורה הו, שלא נאחז החבל בתרי ראיין, לאמר דהשחיטה בסימן אחד מטהרת כמו שהיתה במידבר, ווטהר גם אם ירוגה בקופץ אח"כ��לאו של עתה שנתחדשה ע"י שהוצרכה ההלכה ב' סימנים, וכן בדיק אמור דדוקא בהמתין לה עד שמתה פlige ר"ע ומתרה, אבל בהרגה אחר שחיטת סימן אחד מודה דטמא דבללה גמורה הו והבן.

ועפ"י אלה הדברים תראה איך פלוגתת ר"מ וחכמים במשנה דלקמן דף ע"ד ע"א במצבה ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או לא תלוי' ג"כ בפלוגתת ר"ע ור"יש, דבר כתבתתי לך בעיקר הראשון דר"מ דאית ל"י נותר טעם לפגם אסור ע"כ דכרי"ש ס"ל, דליך עשה בזביחה רך תיקון נבללה וממילא דהשחיטה אינה מתרת מיד, אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה. וכך ב"ט כי אי ניתר בשחיטה אמו או מחמת שחיתת האם, דידיولد להיות כאמן, והאי ולד לעולם לא ימות או ב"ט כי דהוה כמת, אבל חכמים כר"ע דהשחיטה מתרת מיד וכן גם ב"ט כי נותר עע"פ שחיה ייחי וחורש בשדה.

פירוט הנושryn מכל האמור דהאי היתר מפרכסת בפלוגתת שני דכרי"ש וכל הנין תנאים דעימי' דהשחיטה הוא תיקון בעלמא כמו הנחירה לר"ע, לא אשטרי מפרכסת וביעין מיתה שע"י השחיטה, ורק לר"ע דהлечתא כוותי' וכרבוי דכאשר צויתיך אתה לאסור

הנוטה למות וmprcsat, אינה ראוי לאדם הנברא בצלם אלקים, רק לכלב, אבל האי נבללה שנטנבללה בשחיטה שפיר ראוי לנכרי, ואפילו לגר שאותה מצוח להחיזתו. הוצאה לנו מכל זה דל"ר ע"ב ע"כ איכא לאו דבללה על הנחירה או שחיטה פסולה שהיא נחירה ולקמן דף י"ז ע"א הארבתי לפרש דברי ר' רימני ביומא ל"ז ע"ב דקאמר דר"ע וריש"ג קמפלגי בלאו דבללה, דלריש"ג לאו לאו מעליה הוא, ולר"ע לאו מעליה הוא. ופרשטי נגד ר"ש"י ותוס' ז"ל דהכונה, כיון דהאי לאו ע"כ עלبشر נחירה או פסולי שחיטה קאי והאי לאו מתחדש ע"י עשה דזובחת, וס"ל לריש"ג דין לוקין על לאו צזה, ולר"ע לוקין כיון דס"כ נאסר בלאו. ولكن א"א לא אמר דר"ע קודם חזורה הוה ס"ל דליך באבר נחירה ורק עשה דזובחת, ולא עוד אלא דמסתבר לאמר דכל שיטת ר"ע בקרא דזובחת כאשר צויתיך דאתא לחדר זביחה בחוילן נצמחה מכח הקרא דלא תאכל כל נבללה דעתקsha לו, איך אפשר דבמשפטים מהיר רחמנא על הטרפה, ובפ' ראה על הנבללה ועיין רמב"ן ז"ל Uh"ת ריש פ' דברים, דכל מצות שנוטספו במת' ולא נזכיר בד' ספרים, או שלא נהגו בהם עד שנכנסו לארץ, או דלא שכיחי, ובלאו דבללה א"א לא אמר שום טעם למה הניחו עד מ"ת, ועוד איך יצוחה ליתן מטה מאליה לגר וכברי, דבר שהוא סכנה גדולה ועיין גדור ע"פ נמוסי בגין אומה ולשון ובלאה ע"כ הקרא דטרפה כולל גם הנבללה כנ"ל. וכן לא מצא ר"ע מנוס אחר אלא לאמר דנתחודה הלאו הזה ע"י ציווי הזביחה, על הנחירה להשוויה נבללה, ומעתה לא נדע מה עלה על דעת ר"ע לאמר דסימן אחד בשחיטה סגי לטהר מידי נבללה. וראיתי להגאון מהרש"ש ז"ל בהגחותיו על הש"ס דעתם ג"כ בחומרא זו, וככתב דיל' בטעמו דר"ע דנפקא לי' בהקישא דזאת תורת הבהמה והעוף, דעיקרו לעניין טמאה נאמר כפרשי' שם, דומה עוף יוצא מידי טמאה בסימן אחד, אף בהמה כן עכ"ל. ויפה דבר הנביא אבל שכח דל"ר ע"ז דחוית הנחירה במידבר, ע"כ מהאי היקשא על הנחירה לפניו דבסי' אחד סגי לי' בין בהמה ובין בעף, ומה לי באכילה ומה לי בטומאה, כי ב' סימנים בבהמה הוא ההלכה שנתחדשה בכניותם לארץ במשנה תורה לר"ע וכרבוי, ע"כ דלית לי' גם בקדשים דרשת דלעיל דמנין לרבות את הראש שכבר הוויז, אשר מושם לפפי הני תנאים דקדשים בעינן ב' סימנים, דאי אית ל"י למה לי הללמ"ס על ב' סימנים בהמה, כיון דכבר נצטו על ב' סימנים בקדשים, ואי דאתא בחוילן דב夷 נמי ב' סימנים, שלא נטעה לאמר נרו דצטו על הוביחה בחוילן, אינו אלא לגבי איסור נחירה דעד עתה הותר להם הדרשה והעוקר, ומעתה בעינן זביחה במשיכה, אבל עדיין בסימן אחד סגי כמו בנחירה, דע"כ פשיטה דפטור, דהא אינו ראוי לבא לפניהם.

ולכן אין לנו מנוס אחר לאמר דל"ר ע"ז לא היה לו יפותא על שני סימנים בקדשים, ולא היה מן הצורך ליתן שיעור, כיון דבעינן מיתה שע"י זביחות הסימנים, ותווך מעלה עכ"פ כמו שביארנו לעמלה, וגם הוה בעי זריקת הדם והקטר אימורים ביומו א"כ כל שמות ע"י זביחות הסימנים או אפילו סימן אחד הרי מתכשר. ואל אילא הדבר בעיניך דהרי בנחירה ודאי כן היה דלא ניתן שיעור סימן א' או ב' כיון דבmittah תלי' מלטא, וא"כ בשחיטה נמי כן היה וסימן אחד עכ"פ בעי, דושחתו היינו ומשיך לא שייך על נקב בעלא דלא בעי משיכת הסיכון, והרי בפירוש רבי דהלהכה זו א' בעוף וב' בהמה מתחדשה בציוי דשחיתת חולין, ولكن סבר

פתחה

בריש הלכות שחיטה אע"פ שפסק הרב דכל הלל מ"ס הם ומקרה דזבוחת כאשר צויתך, מ"מ כתוב עמוק בשחיטה מהקיים דכי יצד ציד חיה ועוף דשיפיכת דם עופר כדם חיה, ולעיל בעיקר הקודם הארכתי להוכיח זאת דלא על ההלכה קסמרק רב לחייב עופר בשחיטה מוח"ת עי"ש. אבל האמת הוא כי, אליבא דר' ישמיעאל והתנאים דס"ל כוותי איזל הסוגי' דריש השוחט, ולדידחו באמת גיסטרא פסול משום דברען מיתה עי' שחיטה אבל אכן קר"ע ס"ל דכנכנו לארץ נצטו על שחיטת חולין ואז אישתרי להם מפרכסת נגד יצח"ר ר' ומילא גם גיסטרא אישתרי וזה את לפ"ד האמת לאמתנו והניחוי לי מקום להתגדר בו ודוק'.

עיקר ג' שחיטה שאינה ראוי'

בשחיטה שאינה ראוי' כגון שחוטת את הטרפה או שחוט חולין בעירה או לע"ז וכדומה באופן שאין הנחתת ראוי לאכילה מצד איו' אישור שבו, פליגו בה תנאי, ר'ם ור'ש איז שמה שחיטה או לא. ונפ"מ לענין אוא"ב ולענין כס"ד מבואר לקמן דף פ"ה, אבל אמרו שם דלא לכל אמר ר'ם שחיטה שאינה ראוייה שמה שחיטה, דמודה ר'ם שאין מתיירח שחיטה טרפה את ב"ט כי הנמצוא בהמה (דהיינו רבי אליבא דר"מ) ולא לכל אמר ר'ש ששא"ר לא שמה שחיטה דמודה ר'ש דמתהרת מיד נבלה עי"ש בגמרה.

והנה הגם דפרש שם בגמרה, דר'ם יליף משוחטי חז' דשא"ר שמה שחיטה, ור'ש יליף מטבח טבח והכן דלא שמה שחיטה, כבר כתבתי לך כמה פעמים דכל גדול הוא, דדרשות ולפנותוгалו שאין הכרח גמו, דהלא איכא למייר גם להיפק אינן אלא אסמכתאות ועיקר הדין או שידעו מקבלה ישנה איש מפי איש שכן הוא, או שמקח הסברא דנו כן ולכך יש לעניין, דבשלמא סברת ר'ם מבוננת, דכיוון דעתך השחיטה אין בין שום חסרו, רק מצד אחר איכא כמו טרפה או חולין בעירה, למה לא יקרה שחיטה לגבי אוא"ב ושאר מיל', ומהיכי תיתי למימר דלא עבר אלו דואא"ב לא תשחטו או בגב ובתח מושם דאית ב' איסור מצד אחר. אבל טעמא דר'ש דלש"ש צריכא עיינה הרבה ומיאמין לשימושו לאמר דמשום דכתיב גביACHI יוסף וטבח טבח והכן גזה"כ הוא דושא"ר לאכילה, לאו שמשחיטה עליה ופטור משום אוא"ב וכסה"ד וכדומה.

אבל עשה איזנק' כאפרכסת ושמע דעתמא דר'ש הוא, משום דס"ל דכל שחיטה הרואוי לאכילה, אית בה מצוה כדכתיב וובהת ואכלת כאשר צויתך, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל בריש הלכות שחיטה, מצות עשה שישחות מי שיריצה לאכול בשר בהמה חיה ועוף. ואח"כ יאכל וכו' ורק כשחשחיטה מצואה אז התיריה התורה לאכול מיד וכנגנד יצח"ר כאשר הארכנו בזה למעלה, והוא זאת עיין שאמרו חז'יל דכל שנעשה מצותו אין מועלין בו ה"ג, כל שנשחט ונעשה מצותו והותר לאכול ממנו מידי, ולית ב' אבמה"ח, אבל בשוחט את הטרפה וכדומה דאין כאן מצוה לאבות דין לצרוך אכילה, הוה'ai שחיטה כנירה במדבר דלא הותר על ידה איסור אבמה"ח, והא דאיינו מטמא עתה כנירה משום דעת זה איתן קרא מיוחד, דשוחט את הטרפה איינו מטמא, דכי ימות מן בהמה כתיב, מקצת בהמה מטמא ומקטת איינו מטמא, וטו טרפה שחיטה, מבואר בשמעתין ע"ד ע"א. ודוקא לענין טומאת נבלות מהני האי שחיטה, אבל להתריך איסור אבמה"ח לא. וזה דלא כדעת הtos' שבת ק"ו ע"א ד"ה חז' מחובל ומבער ויתר הרשותים ז"ל שנמשנו אחריהם. עיין יוז"ד סימן כ"ז. ומה עשה כי אהבת האמת דוחקני שלא לכובש נבאותי אף אם הוא נגד דעת הרשותים, ודבר זה מוכרכה מכמה סוגיות הש"ס ומtopic פסקי הרמב"ם ז"ל כאשר

הנחריה, ולצotta על השחיטה בחולין, ועל אחד בעופר ושנים בבהמה, אשרתי גם מפרכסת בקרוא דכל אות נפש תאלך בשר, והוא היתר מדויק נגד יצח"ר כמו יפת תואר, ומילא למ"ד אין שחיטה לעופר מה"ת. באמת לא הותר מפרכסת בעופר. והפלתי סימן כ"ז תמה דלא לשתמייט תנא למימר בעופר מפרכסת אסורה, וכי שהראתיך גם בהמה היתר מפרכסת לאו ד"ה הוא. וה"ה לעשות גיסטרא אחר השחיטה אסור להני תנאים, ועיין פשחים י"ט ע"א דרצה להוכיח דלית לי לר"ע רביעי בתרומה וחמשי בקודש, שלא לשתמייט תנא וכו', ופרק אי הכי ניקום ונסמך. ועיין בראש"ש בפיו"כ סימן י"ד, שהביא בשם מהר"ס דס"ל אין שחיטה לעופר מה"ת, וכן בתשי' בשימים ראש המיחוסת להרא"ש סימן ק"ז הביא שם הר"ר ישע' שפסק אין שחיטה לעופר מה"ת, והגמ' דשיטה זו יחידית הוא, דROAD דROAD דPOSEKIM ס"ל יש שחיטה לעופר מה"ת, אבל עכ"פ להקל להוכיח על ראי העוף כשווהה למות, שמשתיר הרמ"א ז"ל בז"ד סימן כ"ג. אני חוכך בזה הרבה, וגם בבהמה לפי מה שחשש הרמ"א בסימן כ"ד על שיטת הרא"ב" דלא לשוו' גיסטרא, וכאשר בארנו שיטה זו מדין שחיטה קאtiny עליה דהסוגי' דריש השוחט אליבא דרי"ש ושאר תנאים דעמי' איזלא, דלית לנו הא דרבבי דדרש מכasher צויתך דאתא על שחיטת חולין, עד דמסיק לבסוף להא דרבבי, וכלל הני תנאים באמתו נתמצעת גיסטראמושחת ולא הותר כשנכנו לארץ, ולא מטעם הבלתי דם באברים עיין ט"ז סכ"ד סק"ב ובראש יוסף ר"פ השוחט) כי קשה הדבר מאד דמשום הבלתי דם באברים נגעו בה, כיון דקרו דושחט ודאי ממצעט גיסטרא. ולפע"ד ברור ממש"כ דהאי קרא דושחט ודאי ממצעט גיסטרא מצד שחיטה עצמה, אלא דלע"ד דהلاقתא כוותי' אשתרי מקרא דכללוות נפש תאלך בשר, ומאן דרא דרכחה לחוש להני תנאים דפליגי אר"ע ובפרט דגס לר"ע לאו היתר גמור הוא דמקרי בשר תמותות שחיטות, והותר מדויק כיפ"ת, ודאי דיפה עושה להחמיר בה, וא"כ מכ"ש בעופר דאייכא גם אליבא דר"ע מאן דאמר, אין שחיטה לעופר מה"ת ואיכא מאן דפסק כוותי' דאיין להתריך בפשיטות להמית העוף אחר שחיטה. ומש"כ הפלתי ז"ל דיל' כעון שכתבו התוס' יבמות לענין עד אחד בעדות אשא. דברבד הדומה יש כח ביד חכמים לעקור דבר מה"ת אף בקו"ע וא"כ כשתקנו שחיטה בעופר התירו מפרכסת, ותמהני על פה קדוש איך יאמר דבר זה. דהתems הינו טעמא דמשום תק"ע סמכו על אשיה דיקא ומינסבא, ומונז חומר שחומרת עליה בסופה הקלת בתחלת מכך הכרח אבל כאן מה ראו על כהה להתריך מפרכסת או להחות על ראייה דבר דאית ב' מה"ת משום נבלה או אבמה"ח, בלי שום הכרח לעקור דבר זה, והדבר צע"ג לדעתו וה' יאיר עני.

אחר כתבי כ"ז ראייני קדוש א' מדבר בענין זה והוא הגה"ק בעל השיב משה בתשי' כ"ג ושם ביאר בארכיות גדול לדלדעת רשי"ו ורבאי ז"ל מדין שחיטה גיסטרא פסולה, אלא כדי לישב שיטה זו שלא תהי' נפרכת מכמה מקומות בש"ס, חידש לו דאן דרבבי ס"ל דשחיטות עופר מהללמ"ס ידיעין, והקרא לא דיבר אלא משחיתת בקר וצאן, אין לנו קרא על פסול גיסטרא אלא בהמה ולא בעופר, ובזה מושבים כל הקושיות על שיטות רשי"ז ז"ל עי"ש שמוקלט דבר זה אף שלא נזכר בשום פוסק, כי מקום הניחוי לו להתגדר בו. הנה יפה כתוב דכל מי שיש לו עיניים לראות ולב להבין ידע, דכל ההתקומות בדברי רשי"ז דלאו פסול שחיטה קאמר הוא על חנס, אלא דמה שהמוציא הגה"ק ז"ל לחלק בזה בין לומר הוא זר, לא בלבד מפני דוחק העני בעצמו, אלא דחלילה לנו לומר דאי לנו שחיטה לעופר אלא מההלה, דז' הי' עופר שנפסל בשחיטה אין בו מלוקות כלל ההלכה שאין לוקין עליון. והרי תראה דרmb"ס

של אחד כמושו שבתירוץ בתרא, הוא דאוריתא לפיכך אתיירוץ קמא דאיתיך בעוף קאי, מפרש עבד רבנן הרחקה ומפרש טעם הרחקה, אבל אתיירוץ בתרא דקאי על רובו של אחד כמושו, לא פירש מידי, ע"כ משום דס"ל דהא מדאוריתא בעין לכתה סימן שלם, וכן הבין הרוא"ש ז"ל לפרש דעת הר"ף ז"ל, דפסק קלשנא בתרא ולא כקמא משום דהני חרי לישנא בדרבן פלייגי.

ושיטה זו היא מחויסת הבנה לממי, לא בלבד שהוא דוחק גדול לומר דמשום דלא אתו למייעב רובא חד עבדו הרחקה שישחוט לכתה ב' סימנים, דהא לפי דעת רשי ז"ל ע"כ מודה לך ל"ב דלכתה בעין שלם דהרי בחדי תנן במתניתן אחד בעוף ושנים בבהמה, ולדעת רשי הוא מה"ת הרוי כבר עשו הרחקה שלא ליעבד פחות מרוב, וכמ"ש אי גם זאת דרבנן אך עשו בעוף הרחקה להרחקה, ובפרט דלרי דקיל' כוותי דבעין בעוף שחיטה ורידין דאייא הרחקה טובא לשוחוט שחיטה שלמה. למה לי הרחקהcoli האי, אלא דקשה אלישנא קמא כיון דאליז ומודה דרובו של אחד כמויו רוק בדייעבד, ושפיר מציא קאי לישנא דידייעבד במתניתן האיא, למה ימציא לא צורך דבעי ב' סימנים בעוף משום דבר שאין זכר בעינן איסור אכילת נבליה, אבל אבמה"ח אייכא כל זמן שטפרקשת שחיטה פסולת דקtiny הינו דאסורה באכילה, דשחיטה פסולת ונבלה תרי מייל נינה, כאשר נברא אייה בעקרים הבאים דרך אחר שחרז ר"ע והודה לר' ישבע, בכל מקום דקtiny שחיטה פסולת היינו נבליה, אבל קודם חזרה לא, וכל המשניות דמקילן נסתמו אליבא דר"ע קודם חזרה, لكن שפיר קתני לשון שחיטה פסולת ע"פ דאין בה משום נבליה. אבל אי גם איסור אבמה"ח לא הוה לא מצוי למתיini כלל האי לשנה דשחיטה פסולת. זה ברור ואמתה לאמותה של תורה.

ולפ"ז ר"מ ור"ש לשיטתייהו פלייגי בששא"ר דבר כtabno דל"מ דס"ל קר' ישמיעאל גם בשחיטה הגונה לא אשטר איסור אבמה"ח דהרי אין בשחיטה מצוחה כל רוק תיקון כמו נהירה לר"ע וא"כ מה בין שחיטה ראי' לאנה ראי' דמה אכפת לו שדבר אחר גורם לה איסור באכילה אבל לר"ש דכר"ע ס"ל מצוחה אייכא באזיחת חולין שנתחדשה כשנכנס לארץ וגס זאת נתחדש דשחיטה מתרת מיד קודם שתצא נשפה א"כ בששא"ר דלית בה מצוחה, ולית בה היתר זה להוציא מיד אבמה"ח, ס"ל דלא שיש אע"פ דמצחלה מן נבלות, כאשר גلتה התורה בשוחט את הטרפה דשחיטה מידי נבליה, אבל איסור אבמה"ח אית בה, ומש"ה מסחרר ל"י לר"ש דבמקרים דבעין שחיטה, שחיטה שאינה ראי' לא מקרי שחיטה, כיוון דaina מתרת איסור אבמה"ח.

והנה רבנו הקדוש נראין לו דברי ר"מ באוא"ב ודבוריו של ר"ש בכשה"ד מבואר בגמרא פ"ה ע"א, הרוי דסובר קר"מ בסברתו, ורק בכשה"ד ס"ל קר"ש מדכתיב אשר יאלל, ולפי העצתיינו לכוארה תומו, דהרי רבוי קר"ע ס"ל, וכאשר בארכו בעיקר א'. ולדיידי' השחיטה מתרת מיד גם אבמה"ח, ושהחיטה טרפה אינה מתרת מיד דלאו מצוחה היא, ולמה הי' על ששא"ר שם שחיטה אבל באמות לק"מ דנראין דבריו של ר"מ לרבי באוא"ב דקאמר בגמרא, היינו דינו ולא טumo כאשר תראה בבאור הסוגי' שם באריכות עיי"ש היטב.

עיקר ד' שיעור השחיטה בבהמה ובעוף

בריש השוחט תנן השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה שחיטהו כשרה, ורובו של אחד כמושו, ומפרש בגמרא דלשון דיעבד דנקט התנא או משום אחד בעוף דלכתה שעין כולו, והנה יש ג' שיטות:

א) **שיטה** רשי ז"ל דהא דבעי ב' סימנים בעוף לכתה לתירוץ קמא הוא רק הרחקה דרבנן, דחששו דלמא לא ATI למייעב רובי דחד, אבל הא דלכתה בעין שלם וرك בדייעבד רובי

ב) **שיטה** הר"ר אושעיא שבתוס' ל�מן לי ע"ב ד"ה החליד דמשיטתו שם נצחה דס"ל דרוב הסימן הוא השיעור שחיטה לכתה hon בעוף והן בבהמה כי מדאוריתא אין חילוק בין לכתה דלייעבד דהו ז"ל מפרש האבעי' דשחטה במעטות סימנים Mai דקאי אשוחט בסכך שאינו חד ושווה בחתיכת מעוט בתרא של סימן הראשון בבהמה וקמסתפק דכיוון דבר חתק רבו הוה כנחתך כלו ומה שמוליך ומביא באוטו מעוט בתרא הוה כחותך ביד או ברגל והוא שחיה' בשחיטה בין סימן לסתמן. מtopic דבריי מוכרכה דס"ל דמה"ת שעור דלכתה הוא ברוב וرك מדרבן משום הרחקה בעין כלו וא"כ הוה האי שחיטה מעוט בתרא כחותך ביד וברגל דאי מיה"ת בעין סימן שלם לכתה איך יעלה על הדעת דכל זמן שעוסק בשחיטה הסימן שהוא מוחיב לשחטו מה"ת כלו ולא רובי בלבד שהי' בו משום שחיה' וכחותך ביד או ברגל.

ולהא' שיטה ג' כ' קשין קושיות הנ"ל ועוד יותר דכיוון דגס הא דבעין סימן שלם הוא מצד הרחקה דרבנן איך עשו בעוף עוד הרחקה להרחקה לישנא קמא אם לא שנאמר דל"ק באמת הא דבעין סימן שלם הוא דאוריתא ולפ"ז פלייגי הנ' תרתי לישנא בדאורייתא והאי דקמבעי' בהחליד או בשעה במעטות סימנים קמסתפק בהאי דינא אי סימן שלם בעין מה"ת או רוק מדרבן.

ג) **שיטה** השלישית והיא המחויסת היא שיטת הרמב"ם ז"ל דס"ל דהכל מדאוריתא אמר דבעין לכתה סימנים שלמים ובס"ל שניים מה"ת דכן כתוב מפורש בפ"א מה"ש הלכ' ט' ז"ל, וכמה שיעור השחיטה ב' סימנים שהם הקנה והושט השחיטה המעלוה שיחתכו שניים בין בבהמה ובין בעוף ולזה יתכוון השוחט וכי עכ"ל. וכן הוא דעת הר"ף ז"ל לפי גרשטינו עיי' בראש' ריש פרק השוחט. והני תרתי לישנא לא פלייגי כלל אלא דשני דיעבד קתני במתניתן א' בעוף ורובו של אחד כמושו וע"ז كما אמר בעל מסדר

פתחה

בביהס"ת אם נאמר דמ"מ איכא מצוה לכתלה שיבא מים גם בביבס"ת, הרי יהי' זאת מצוה בפני עצמה, גם בל' תכלתה לטהר הטמא, וזה א"א דהאי ביאת מים יהי' כמו טהור הבא במים דין בו מצוה, משא"כ בחילצה ובכורים. דעתך מוצות נינהו, דייצא בלי קריאה ונאמרה הקריאה רק למצוה. ולפי"ז נתקשה הגאנן שליט"א איך מצי הרמב"ם לחוק על האיסברא מבורתה, שאפלו היא מצוה אינה מצוה בעצם עשייתה, אלא כמו דעתה אתה לטהר הטמא השחיטה אתה ג"כ לטהר ולהזכיר הביע"ח, וכיון דבשחיתות רוב ובუוף בסימן אחד כבר טהור וכשר מאכילה, מה מושיף תח' המעוות הנשאר שנאמר דמלצוזה לכתלה יחתך עוד.

וחכם אחד חוראה לי, וטס' קידושין י"ג ע"א ד"ה האשה דשם בקרבען يولדת דאגנה אלא להתר בackyת קדשים וביאת מקדש דcen מבואר בשבועות ח' ע"א ذקריםות דילידת ודמצוער כלו באין לטהר ולא לכפר עיי"ש ברשי" וטס', ומ"מ איכא בהו לכתלה ודיעבד וכמש"כ התוס' קידושין הניל' והשבתי לו דלק"מ, דשאני קרבנות דבעלמא מצואה איכא בהבאתו לכט' גם בסימן דבאן להקשר ולטהר נמי אית' בהו בעשייתן מצואה שייה' יותר לרצון, והרי כמה עניינים בקדשים דאגנים אלא למצואה ולא לעכב, כמו שלא להזכיר פחות מל' יום, לשחות לכתלה בכל שרט לסמוך על הקרבון, והקטרת איםרים, דכל אלו למצואה ולא לעכב נאמרו וכי נאמר ذקריםות يولדת ומוציאר אין לדקדק בכל אלו מפני שבאים להקשר. וטס' בקרבענות הבאים לכפר הלא איכא סברת התוס' דכל שנטכפר בלא"ה למה לי למייעבד יותר אלא ודאי ذקריםות שאנוי דבמקום אחר מצינו שבאים למצואה, لكن בכל מקום אית' בהו מצואה חז' מתכלין, משא"כ בטבילה טמאים דלא מצינו בשום מקום מצואה לטבול אלא לטהרת טמאים, וממה שמצינו בכח"ג ביו"כ חמיש טבילות מים אין למדין, כי הוא לתוספת קדשות הים וקדשות כה"ג אבל לטבילה עצמה אין למדום מים שהוא מצואה, וכן סברת התוס' לגבי טבילה שרירה וקיימה וקשה ממילא מ"ש שחיטה.

ומתוך חומר קושי' זו תראה, איך צדקתי בדברי שתכתבתי בעקרים הקודמים, דבאמת זוחחת לר"ע מצוה היא כשרוצה לאכול, ולא רק לתקן האיסור, ואדרבה ע"י מצות זביחה שנצטו עליה בטלת הנחרה ונעשה נבלה, כי הלא דנבלת ג"כ נתחשד ע"י ציווי השחיטה וכמו שהhabati לעיל אשר מה"ט קאמר ר' ירמי' ביוםא דף לד' דלאו דנבלה אינו לאו מעלייא. נתחדש הלאו על הנחרה שהיתה עד עתה תיקון והקשר לבע"ח, ע"י מצות זביחה נתבטל האיסור ונקרה בשר נחרה נבלה, וא"כ אינו דומה לטבילה בטבילה לא היה מעולם תיקון אחר לטהרת טמאים אלא ביאת מים, אבל כאן היה נחרה התקיקון, ורק ע"י מצות שחיטה בטלה. וקדמה השחיטה תחוללה להיות מצוה, ואח"כ נעשית תיקון והקשר. ובני רחימי הרב מוויה עקיבא שיחי' הביא לדברי אלו ראי' נפלאה מגمراה סוכה נ"ג ע"ב דפיגי שם ר' ריבנן אי תיקעה ותרועה אהת הוא או תרתני נינהו, וקאמר בטעמא דרבנן דאמרו תרתני נינהו מדכתיב, ובהקהל את הקהיל תתקעו ולא תריעו, וא"ס"ד תקיעה ותרועה אחת הוא, א"כ פלאגא מצוה עביד, ופלגא לא עביד, ור"י האיסי לסימנא בעלמא הוא דאתא, ורבנן סימנא הוא ורחמנא שווי' מצוה. ופרש"ז ל' שמצוין להקהל בסימן זה ולא באחד עיי"ש, הרי מפורש דנヒו דין אחר תכלית אחרת רק להקהיל, אבל כיון דעתך למייעבד סימן אחר להשיג האיסי תכלית ורחמנא קפיד דוקא אהאי סימנא מכל דעתך איכא בדבר, וא"כ הכא בשחיטה ממש דומה להזה דהנתם, והרי היה עד שנכנסו לארץ תיקון אחר דהינו נחרה, ורחמנא קפיד דוקא אשחיטה ע"כ משום דאיכא מצוה בדבר, ולגודל המצווה אסורה ההנירה שהנירה התקיקון

הש"ס דמתניתין נקט לשון דיעבד או משום אחד בעוף או משום רשא"ב.

וג' שיטות אלו פלגי בהבנת דברי רב בברייתא דדרש כאשר צויתיך מלמד שנצטוה משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בהמה דהרבנן ז"ל ורש"ז "ל מפרשיהם הא דנצטוה על הושט ועל הקנה הינו לכתלה צריך לשחות قول' ועל רוב אחד בעוף ורוב ב' בהמה הינו דיעבד אלא דרש"י הא דעל הושט ועל הקנה קאי אbehame דכל שנים ובუוף כל אחד זה דוחק דהו"ל לפרש פל שנים בהמה ועל אחד בעוף אבל לרמב"ם הפירוש מרווח דין חילוק בלכתלה בין עוף לבהמה ובין דק' חילוק בבריש הפרק דלרבנן ז"ל עוף עופ' בשחיטה ולכתלה, ולא פסק מהני תנאי עוף עכ"ז דשוין הוא עכ"פ בשחיטה ולכתלה, ואנו פסק מהני דההיטיל דילפו עוף מהיקשא דזאת תורה בהמה והעוף או ממה דההיטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגים דלהני הרי יצא מפורש דעוף בסימן אחד לכתלה סגי מושום דהני תנאי כולהו אליבא דר' ישמעאל ואלו כאשר בארתי לעיל, ואנו אין לנו אלא קרבי אליבא דר'יע, דכאשר צויתיך מלמד וכו', והאי הלכה הכוי מתפרשת ולכתלה בעין ב' סימנים שלמים בין בהמה ובין בעוף.

אבל לדעת הר"ר אושעיא ומדאוריתא אף לכתלה לא בעין רק רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, האילכה דקאמר רב' הכי מתפרשת, שנצטוה משה על הושט ועל הקנה דהינו מוקם השחיטה, ולא פוקי בלבד או זנבו ואזנו כדפרק בגמרא ריש השוחט, ועל השיעור כמה צריך לחותך ולשוחט בהם מפרשת הלהלה רוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה, והוא עכ"פ שיעור דלכתלה.

והנה באמת האי בעין לכתלה כל הסימן או רק רוב תלוי בפלוגתת ר' ישמעאל ור'ע. דבאמת בדאוריתא לא מצינו חילוק בין לכתלה לדיעבד באיסורא, אבל במצוות הלא כמו וכמה דברים נאמרו למצוה לכתלה ולא לעכב הן בקדשים והן בחולין כמו קריאה בחילצה, ואגד דלולב דנאמרו לכתלה ולא לעכב, וכן לר"ע דכאשר צויתיך למצוה נאמר ולא לתיקון הלאו, ושללא כריבצ"א בתוס' שבועות כ"ד, וכאש הארנו זהה בעקרים הקודמים, שפיר י"ל דמלצוזה לכתלה בעין שני סימנים וגם שלמים, אבל לא לעכב דידייעבך דסגי ברוב ובუוף בסימן אחד, אבל לר"ש דין בשתיחיטה שום מצוה רק תיקון האיסור, לא שייך לחלק בין לכתלה לדיעבד. והרבנן ז"ל הלא מפורש אומר בריש ההלכתא, דמצצות עשה לשוחט מי שיריצה לאכול בשר והוא קר"ע ורב' דמפרש אליבי' כאשר צויתיך דהלהה אתה למצזה לכתלה על ב' סימנים שלמים הן בהמה והן בעוף.

אליא דהגןון האמתי בעל אור שמח על הרמב"ם שליט"א עורנו דבמצואה שאין אלא הכספי איסור אף למצזה מקרין מ"מ לא שייך בה לכתלה ודיעבד מדאורייתא כמו באיסור דכל מה ליחסו עוד, אתה אלא להקשר ולתקן וכל שנטקן דבר מה לי להוסיף עוד, וסביר או המוכרכות ומוסכמת אל השכל הישר והփשוט, מבוארת בתוס' נדה דף ס"ו ע"ב ד"ה כל הרואין לבילה שהקשוש שם מה לא נבעיא ביאת מים בבייס"ת לכתלה כמו דבעין בילה במנחה וקריאה תורה ובכורים ותרצוי ז"ל: דין סברא נגי' בטבילה שלא הקפידה תורה אלא שיטהר האדם, ואין לומר דלכתלה לבעי' דכיוון דבדייעבך טהור לכתלה נמי לא בעי', ותעללה לו בטבילה אבל בילה ומקרה בכורים וחילצה מצות נינהו, הילכך לכתלה לעיבוד עכ"ל וכונתם מבוארת דאע"ג דטבילה טמאים נמי מצזה היא דהרי בטבילה בזמןנה מצוה וمبرכין עלייה, אבל עיקרה אתה לטהר ומש"ה בשם מצוה תקרה. וכן כל שהשיג תכליתו ונטהר בל' ביאת מים

עורף בצדואר הוא מקום השחיטה עין בחודשינו שם י"ט ע"ב ודינ' ע"י". ושהיה' וחלדה שניהם יש להם סמך בשוחט כאשר נראה ממנה דקאמר ר"ל לকמן דר' לע"א מנין לשחיטה שהיא מפורעת, שנאמר חוץ שחוות לשונה, ופוסל בשוחט כשר אבל לגבי חלדה פסקינו כוותי' אלא כרב דבב' וכו' מוקומות כשר אבל לגבי חלדה גם אנו דרשין זאת, דקראי חוץ שחוות דהוא רק גל"מ בעלמא דשחט משמע בגלו ולא בחלדה, וכן משמע מותוס' שם ל' ע"ב ד"ה החlid דחלדה פסולה ממשום דברינו שחיטה מפורעת. ובפרט דעתך פסול חלדה נראת דהוא מטעם דמסתמא לא מציא שחיט שפיר בלי דרשה או עיקור או שהי' כשתווב הסcin תחת העור, וכען שכתבו הראשונים גבי עיקור דבב' ג' דבשימים עקרים לא מציא שחיט בלי פסול ה"ג בחלדה י"ל וכן וקצת ראי' יש לה מהה לדלא נשנה בשום משנה האי פסול דחלדה רק דרך אגב הזיכרו לפולוגת ר' ישוב ור' דר' לע"ב ע"א ושם כתני בזה": שחיט את הושט ופסק את הגרגרת וכי או שהחליד הסcin תחת השני ופסקו. והנה פסק את הגרגרת דחלקה וראשונה היינו עיקור וכפרש"י שם אבל האי ופסקו דחלקה זו דהחליד את הסcin תחת השני ע"כ אין הכוונה דפסקו דרך דרשה או עיקור דא"כ הינו רשיא ולמה לי החליד א"ו דהאי ופסקו בשחיטה קאמר ומלהטה למעליה וא"כ למה נקט לשינה דמשתמע דפסק בדרשה או עיקור אי לאו להשמענו דפסול דחלדה הוא מטעמא דמסתמא א"א שלא ידרשו או עיקור או ישאה. ועיין بما שכתבתי בהזאת במסנה דר' לע"ב ע"א. ושהי' נמי נתמעט מושחת דומ"י חוץ דהוא בע"א ולא בשתי פעמים ואם נctrיך הלכה לשחיי' הוא על שיעור השהי' ולkolא לדלא תימא דאפילו השהי' מועטות, כל דחו פסולת, ועל תשיבנוadam מץ שחוט מושען דזומיא דחוץ בעינן הר' שם ליכא השהי' כל אין זאת קושי' דא"כ תקשה נילוף דומ"י חוץ דין בו אלא הולכה דשחיטה פסולה בהולכה והבהאה דאינו דומ"י חוץ, אלא דכל כי הני קושיות לך"מ כאשר כתבת לך כמה פעמים דלעולים לא דרשו חז"ל כסומה בארכבה, רק מה שמסתבר להם וראוי להזכיר בקרא. ולכן בשחיטה מסתבר להם, דעתנו שחיטה הוא לכרות סימני הצואר לא ע"י דרשה ועיקור שהוא זירות יתרה להמית מהר, וגם לא להיפך להשות בחתיכה זו יותר מדי, ע"י שישחה בין סימון לסייעו, דנינו דבלי הפסקת השחיטה מצי מוליך וمبיא כל היום כלו, אין זאת פרcka לטעם הנ"ל, דכל אסור לו להפסיק בשחיטה מה לו להוליך ולהביא יותר מכפי הצריך. ועיין بما שכתבתי על המשנה נפלח סcin והגביה דר' לע"ב ע"כ פ' בהא סלקין דאפילו להני ג' הגרמה השהי' וחלדה לא בעין הללמ"ס. וא"כ איך פשיטה לי לש"ס לאמור לכל הני ה' הלכות שחיטה גمراה הנה, עד שמכוכיח מהה דשחיטה מן הצואר נמי גمرا.

אבל כאשר תדקך בפרש"י לקמן דר' ט"ו ע"א ד"ה כלחו תנינא תורה דרש"י ז"ל בעצמו הדר ב' ממה שכתב בריש השוחט, וכבר כתוב השטמי' קב"ק, דרש"י ז"ל היה כותב כמה מהדורות בפירושו על הש"ס, וארע כמה פעמים דבמ"א נשר פירשו של מהד"ק ובמקומות אחר תקנו דהדר ב' מני, וכן גם בעינן זה دقאנ הביא רשי' ז"ל על דרשה משנה דר' לע"א, דשחט והתייז את הראש בב"א שלא הוליך והביא. ופלא דהרי שם כתני דשחיתתו כשרה, אלא דתלאו באם יש כמעט צואר בסcin אשר מזין לדיק הआ בפחות מהה שחויתו פסולה ולמה לא הביא רישא דמשנה דהתייז את הראש בב"א דפסולה. ועל עיקור הביא משנה לע"ב ע"א דפליגי ר' ישוב ור' לע' בשחט את הושט ופסק את הגרגרת דהינו עיקור ולמה מניח משנה דלעיל דר' ט"ו ש"ב דשם כתני עיקר דין דעתך, דבכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה מפני שהן חונקיין

עד עתה. וכך אין זה דומה לטבילה דעיקורה לטהר ולתקון, ושא לא מצינו למיר דלמה הקפידה התורה דוקא אטיבלה במים, דמי יימר דআিকা תיקון אחר בעולם להוציא הטמא מטומאתו, משא"כ בשחיטה דידיינו, מתיקון נחרה שעדי עתה. וזה ראי' נפלאה לדברינו. ולפ"ז כל זאת לר"ע דנחרה היתה מכשרה במדבר אבל ר' שמעאל דס"ל דמעולם רק שחיטה היתה מותרת ומכשרה אין בשחיטה מצוח רק תיקון כמו בטבילה ואין בה לכתלה ודיעבד וכל שרבו של סימון כשר בדיעד ה"ה דלא עיי' לכתלה יותר מה"ת עכ"פ.

ולפסק הלכה חששו הופסיקים לכל השיטות ופסק המחבר ריש סימון כ"א קרמבל"ס דשחיטה המעליה שישחות שניהם בין בבחמה ובין בעוף ומ"מ פסק נמי קר' אוושעא בסימון כ"ג ס"ד דהשוחט בסיכון שאין חד ונתעכט בשיעור השהי' בשחיטת מوطוט האחדו של סימון הראשון זו פסולה. ומתמה הדרישה מובא בט"ז ר' ס"א דלמה מתייר הטור לכתלה לשוחט בסcin שאין חד כיון דפסק קרמבל"ס דלכתלה גם בעוף בעין שני סימנים מה"ת עי"ש מה שנדרך הט"ז. ובמחייב'ת של הניגאנום כאן לא חשו لكمחים, דלפי דעתם היה להם להקשות יותר דאפילו בדיעד פסול גם בעוף דהיכן מצאו השהי' לכתלה ולא בדיעד, אדם צריכין לשוחט לכתלה גם בעוף שני סימנים ממילא בתרא כיון לצריך בדיעד לפסול, כמו לרשי' בשעה ממש בمعוט בתרא כיון לצריך לכתלה לשוחט כל הסימן שובי את בי' השהי' לפסול אף בדיעד. אבל לקושיותם אין שום התחלתה כלל כפי מה שבארנו דהני שיטות אינם מתקיימים גם יחד לדלעת הרמב"ס דבעינן מה"ת לכתלה כל הסימנים אין מקום לשחיי' ר' הוועי' כנ"ל, אלא דין פסקינו כל חומרא אבל לא נאחז החבל בתרי ראשון, דבסיכון שאין חד בעוף כשר לד"ה, דאי לרמב"ס דבמי שחיטת שני סימנים, אין כאן השהי' ואי להר"ר הוועי' דפוסל בשחיי' כה"ג' וו' משום דהוה כחותך ביד וברג'ל, ע"כ דלא עיי' לכתלה כל הסימן ולא שניים בעוף אלא מפרש הולכה דעל הושט ועל הקנה על מקום השחיטה ורוב אחד בעוף ורוב שניים בבחמה הוא השיעור דלכתלה ודוקא.

עיקר ה' פסולי שחיטה

שגור בפי בעלי התלמוד חמשה הלכות שחיטה השהי' וכו' וקראים הלכות מושום דכך נמסרו כן בהלמ"ס וכן אמרו בראש השוחט ותו שהי' וכו' מנ"ל אלא גمرا ג' גمرا. אלא דרש"י ז"ל כתוב שם דכלחו הללמ"ס לאו דוקא דיש מהן שכתבו, כגון רשי' כגן' נתמעט מושחת דהינו ומשך מבואר בגמרה, ומש"כ רשי' כגן' משום דעתך שהוא בסיכון פגום לדעת רשי' ז"ל נמי כתיב כמו דרשה דממון עני מושחת ולא וקרע ואשר תנן במשנה דלקמן חז"ל שאין חותcin אלא קורען מפני הפגימות. ויש לתמונה טובא אם תרתת מהם מפורשים בקרא איך כללים יחד בהלכות שחיטה לאמר מהם רק מהלכה, הלא יש נפקותא ורבתא בזה אם הוא תושב"כ או תושבע"פ ואשר תראה לפניו. אלא דאיי אומר שאם תדקך תראה דכלחו כתיבי ולא בעין שום הלכה אפילו על אחת מהן. דהנה הגימה הרי שחיטת שלא במקום שחיטה וכחוותך בידו או ברגלו הוה וכיון דין ידיעין דשחיתת סימני הצואר בעין וכמש"כ הרמב"ז ז"ל עה"ת דשחט מושעתו בלשח"ק כריתת סימני הצואר, ועד כמה הוא ושת וקנה. זאת לפין מלילקה דאסרה תורה ממול עורף ולא עורף, ולעומת מול

פתחה

וכל הסוגי' שם אליבא דרי"ש אלא, ולידי' ודאי הני הלכות שחייב רק הלהקה בעלמא נינחו, כי אין לשום הלהקה סמך בקרא דושחת שמתפרש מעצמו ומהיקש ידעין שיעורי שחיתות בהמה ועוף, ופשיטה דין לוקין על הלהקה צו' ומכו"ש דין אמר דרוה נבלת לטמא כי הלהקה גופה לא לעניין טומאה נאמר, ולא דרבלה אצטריך לנוחר ומעker דליך שחיתה כלל - אלא אפילו לר"ע לדידי' אתה קרא דזובחת כאשר צויתך לאמר שנצטויה משה על הל"ש, וכן שאמר רב והוא אליבא דרי"ע (עיי' היטב בערך א') הרי לפלא ייחס שרבוי הזכיר בהאי הלהקה דכאשר צויתיך על הושט ועל הקנה ורובי א' בעוף ורובי ב' בהמה, והשmitt מכל וכל הני הלכות שחיתה של השהי' וכו'. ורש"י צל' בغمרא שם ובפירשו עה"ת הרגיש באזה וכותב דלאו דוקא אלא דעתו על הלכות שחיתה וכן הרמב"ם צל' בפ"א כתוב לכל דיני שחיתה נאמרו למשה עפ' ונסמכו אקרא דזובחת כאשר צויתיך, אבל מי לא יודה דברי בברייתא הוה ליה להזכיר עכ' בפירשו ובפרט דמה דמציך ושת' וקנה ושיעורן בהמה ובעוף אין זה הלכות שחיתה, שכן בנחירה נמי בעין ושת' וקנה ומסתמא' ב' בהמה דנפש חיota ואחד בעוף דזוטר חיota כמש"כ רשי' ותוס' כמה פעמים במס' זו דגש נהירה בסימנים בעין - אלא כבר כתבנו בערך ב' דלא' בין בשחיתה ובין בנחירה היה סגי במדבר בסימן אחד בין בהמה ובין בעוף, דהרי בmittah תלייה מלאתא, דהינו בmittah תוך מעל"ע כמו שביארנו שם, ורק כאשר נתהדר איסור נהירה ונצטויה על האזבה בחולין ג'כ', נתהדר עכ' היתר מפרקשת שהיתה אסורה עד עתה, וכן הוצרך לקבוע שיעור שחיתה בהמה ובעוף, כדי שנידע שהוא בטח ראוי' להמית מיד בשהי' מועטת, כי רק אז יש מקום להתייר מפרקשת כմובן, עי"ש היטב, אמרו מעתה לכל זאת לבני שיעור שחיתה דהוא הלהקה מחודשת שנזכרנו לה עתה, אתה עתה הלהקה על פה, אבל בנני ה' הלהקות שחיתה, אם נאמר דעתה נאמרו כמו שיעור אחד בעוף ושנים בהמה, הרי במדבר בקדשים לא היו פסולים הני צורך לחדרם, ועל כן יפה אמר רב דיашר צויתיך אתה רק על שיעור שחיתה בהמה ובעוף שהוא הלהקה מחודשת שנתחדשה עתה שנכנסו לארץ, ונאסר להם הנחירה והותר להם האזבה בחוץ, ולא יכול מיד מהמתת תאונות נפשם לבן הוצרכו הני תורת זכיינו עי"ש, וממילא דין תורה ממש ייש להם כמו דרשה משום דאתא הלהקה לפרש הרא - ותרוי תיויה קחניא הכא - חדא דגס על דרשה ועיקור יש לחזור והיינו בدرس ועקר במקצת הסימנים כנ"ל, דזאת הוה Tosaf' מהלכ' שלא ידענו מקרה, אלא בدرس ועקר כלו או רובו כנ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הרא דושחת, ודל' האי מקצת דרשה או עיקור, ולול הלהקה בס מעשה טרפות לייא, דאי' לחצי חיים בלי הא הלהקה דר' ישב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין אמר דאתא הלהקה לפרש הרא כיון דהקרה מופרש בקרא זל' ומה שמשים שם וצל' "והאכל מבמה מה ששהה או החליד וכדומה לוכה מה"ת דהני אגמר' רחמנא לשמה נבלת הכתוב במ"ת ב' וראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומיעור נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשר נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בערך א'. אבל לאמר דכולל גם פסולין שחיתה במקצת סימנים מניין לנו.

אבל הט אכן ושמע דברי אמות המאים עני חכמים ומגלים סוד הטעוס בעין גדול הלהקה. והוא דברי כתבנו לכל הני הלכות שחיתה כתובים דושחת ממעט דרשה ועיקר וגם שהי' דושחת משמע ומשך ולא ודרש ולא ועיקר וגם בפעם אחת ולא בהפסקה. וכן ממעט חוץ לסימנים דהינו הגמורה, דאנו הכרת טמין הצואר מיל עורף בעין. וחלהה כבר מلتוי אמורה מסוימת דמסתמא עלול לקלקל אם לא יהיה הסיכון מגולה והוא עיין עיקור של בה"ג שכתו צל' דעתמא פסול משום שלא מצי שחית שפיר. ואם תרצה גם חלהה ממעוותת כמו שהי' דזומי' דחץ בעין שהוא בגלי ובב"א, ודרך הלהקה ולא דרך דרשה ועיקור. וא"כ אין לנו צורך לשום הלהקה לידע אלו, אלא דלולי הלהקה לא הינו פסולין שחיתה אלא בכולו או רובו בדרשה וכו', וכן שהי' בשחתת

- אלא ודאי דרש"י צל' המשמש הני משום דשם המדבר מכולו בדרשה או בעיקור דתאי את הראש בב"א כולם בדרשה, ושחתת במגל קציר ומגירה כולם בעיקור ואין זה בכלל הלכות שחיתה דהרי זה נוחר ומעker, ומקרה מלא דבר הכתוב ושחתת ולא ודרש ולא עיקר. אבל מקרה זה לא נדע רק אם כלו כך, אבל אם אכן ריבוי בשחיתה רק מיעוט בפיסול באופן דעתקים ושחתתDKRA דהאי מיעוט בפיסול שיגרום דתאי' כל השחיטה נידונית כנחירה, זאת לא שמענו מקרה רק מהלהקה. וכך מביא רש"י צל' אפסול דרשה סייפה דמתניתן דשחתת והתיי' את הראש דשם לא ימלט שלא ולא דרכ דרשה שחיטת אלא דמחמת קוצר הסכין לא ימלט שלא דרכ במקצת הסימנים וכן הביא על פסול עיקור, שחיטת את הושט ופסק את הרגשת, דתאמ' עכ' לא במגל קציר ומגירה מירי דא"כ איך שחיטת אחד ופסק אחד אלא ודאי בסכך פגום איינו עיקר רק מקטטו כמובן ועי"ש בתוס' ובמש"כ שם - ועכ"פ כאן מתרץ רש"י צל' שפיר דלכלון קרי לי' הלהקות שחיתה דגם דרשה ועיקור במקצת הסימנים א"א לפסל מקרה דושחת כל שחיטת רוב הסימנים בלי' דרשה ועיקור. ואפי' דרס ועקר במעוות קמא, לא מביעי' דלא הוא הוה פסלין שחיתה משום זה לא אמר דתו אין כאן שחיתה, והוא אכן כנחירה, אלא אפילו טרפה אפשר דלא הוה מכח הרא, לויל דאתא הלהקה ופסלה לשחיטה מכל וכל כאשר תורה לפניו איה. וכך שפיר קרי להו לכולן הלהקות שחיטה דרכ' מוהלכה אנו יודעים דמעקבים שחיתה.

אלא דלא' נצمح לנו קושי' חזקה עד מאי והוא, דהרי כלל גדול הוא בידינו לכל הלהקה דלא אתה לפרש ר"ל דבעלדה מתפרש הרא אין לה אלא דין דברי סופרים שאין לוין עלייה, ומכו"ש דלא נאמר דהני פסולין שחיתה יהיו פסולין שחיתה כ"כ עד שתעשה נבלה והלא קרא דושחת שפיר מותפרש מעצמו כנ"ל ואთא הלהקה רק להוסיף איסור, דאפי' פסל במקצת השחיטה פסולת א"כ מלוקות וטומאות נבלה מנ"ל. והפרמ"ג צל' בפתחה לה"ש נתעורר לחזור על שרוי הלהקות שחיתה חוץ מדרשה (ופלא דשכח עיקור דהאו ג'כ' מפורש בקרא) אם יש להם דין תורה לעניין ספקן וכדומה ופשיטה לא' דדין תורה ממש יש להם כמו דרשה משום דאתא הלהקה לפרש הרא - ותרוי תיויה קחניא הכא - חדא דגס על דרשה ועיקור יש לחזור והיינו בدرس ועקר במקצת הסימנים כנ"ל, דזאת הוה Tosaf' מהלכ' שלא ידענו מקרה, אלא בدرس ועקר כלו או רובו כנ"ל, דהרי רוב הסימן שוחט, ונתקיים הרא דושחת, ודל' האי מקצת דרשה או עיקור, ולול הלהקה בס מעשה טרפות לייא, דאי' לחצי חיים בלי הא הלהקה דר' ישב כאשר ביארתי שם עי"ש, וממילא דין אמר דאתא הלהקה לפרש הרא כיון דהקרה מופרש מאלוי. ומה שמשים שם וצל' "והאכל מבמה מה ששהה או החליד וכדומה לוכה מה"ת דהני אגמר' רחמנא לשמה נבלת הכתוב במ"ת ב' וראה לאחר שנאסרה הנחירה על נוחר ומיעור נאמר, דהותר להם במדבר ועכשו נאסר להם בשר נחירה בלאו, וכאשר הארכנו בזה לעיל בערך א'. אבל לאמר דכולל גם פסולין שחיתה במקצת סימנים מניין לנו.

ויתר תימא דלמן אמר הפרמ"ג דהלהקות שחיתה דהינו ה' דברים הפולסים שחיתה נאמרו לפרש הרא דין לר"ש ובין לר"ע א"א לאמר כך, דלא' ישמعال דלא אתה קרא דזובחת על מצות שחיתה כל רקי מושחת דעתקים בקדשים נדע גם בחולין ומכח היקש דזאת תורה בהמה והעוף וכאשר צויתך קאי אקדשים הכל כמו שביארנו בערך א', לא מצינו שום הלהק' על האי ושחתת, כי הכל ליף מקרה, דב' בהמה וא' בעוף כאמור בראש השוחט

חציוו ע"י הכלל שקבל מר' יהושע, כל שנפסלה בשחיטה נבלה. וاع"ג גם ר"ע ידע פסול בשחיטה נבלה, אבל היה סובר זה לא נקרה פסול בשחיטה, משום דשיעור שני סימנים הלהקה מוחדשת היא, ולא באה אלא לאיסור אכילה כנ"ל, מ"מ ר' יהושע אמר כלל רצה לכלול גם פסול בשחיטה המוחדשת, דהיינו שני סימנים, ולפיג אסברא דר"ע לאמור כלל שנתחדשה הלהקה דבעינן שני סימנים בבהמה, שוב כלל שלא נעשה גם סימן השני בהקשר שחיטה, נפסקת בשחיטה מקרי ונבלה הוה כמו נחירה. כך הוא שיטתו של ר"ל. אבל ר' יהושע דהוא בר פלוגתי' בכ"מ, גם כאן דעת אחרת עמו. והוא דלית לי' סברת ר"ל דבענחת ר' דריאה הקנה, דריאה כמון דמנחא בדיקולא דמייא, ולאו דוקא רוב אלא גם בכל הקנה לית לי' סברא זו, ולאו דוקא הריה אלא אפייל הקנה עצמו איינו כמון דמנחא בדיקולא, כאשר הוכחות זאת באורך בסוגי' שם. ומהאי טעמא מצי סבור דלכתלה בעין כל הסימנים בשחיטה, ורק אדייעבד סגי ברוב, והוא מן התורה, בכך מופרשת הלהקה על הקנה ועל הושט ר"ל כולם, ועל רוב אחד ורוב ב' הוא הדיעבד. וכך דאייא תורה שחיטה על כל הסימן, שוב אי אפשר לאמור דמקצת בפיקול מפסיד השחיטה משום דליקא רובה, דהא שפיר מצטרף מייעוט בתרא לרובה. ופשיטה דבמדבר לא נפסל בקרבן בשליל מקצת נהירה שהיתה אז הקשר בחולין, אלא גם עתה אין בו משום מעשה טרופות כמו שביארנו לעיל, ורק בסימן אחד בפיקול אית בי' משום מעשה טרופות, עתה מאחר שהנהירה נאסרה, ואפייל נחר השני לבסוף או לא נחר כלל, אלא המתין לה עד שמתה תוך מעל"ע, מ"מ אסורה באכילה מצד שנתחדשה הלהקה דעתה בעין עכ"פ רוב ב' בבהמה להכשיר, אבל מיד טומאה נתהר. ולפי"ז ר"ע קודם זהרה היה סובר דסימן בפיקול לגמרי הוה טרפה, ובפיקול במקצת אפייל בשני סימנים כשר מה"ת לגמרי, משום דס"ל כלל מה שנתהדר עתה ע"י איסור נהירה ושיעור שחיתות שני סימנים הוא, דנירה גמורה נאסרה בלאו דלית כל נבלה, ונירה בסימן אחד נאסרה רק באכילה, כי מה שהיה כשר בקדשים במדבר לא מצי להיות עתה נבלה. וממילא פיקול במקצת הסימן אין כאן מקום כלל לאסור מה"ת אם לא שנאמר יש טרופות לחץ חיות אז היה מקום לאסור بواسטת מקצת פיקול, אבל מהיכי תיתי לאמר כן בליך הכרת. עד שהחציוו ר' ישבב ע"י הכלל שקיבל מר' יהושע, והוא דנירה במקצת הסימן גם במדבר היה פיקול השחיטה בקדשים, ולא משום טרופות, אלא משום ד"א לנירה שתעשה שחיטה, ורק כלל מעשה טרופות בסימנים נהירה הוה, דמ"ש נקבות השטמן פסוקת הגנוגת, דכוין דנירה בחד סימן שני, ה"ה דנקה"ו נהירה מקרי, דהא לא בעין ומשך בנירה כמו בשחיטה, כי היכי דנאמר דנקב לא מקרי נהירה, הכל מעשה טרופות בסימנים נהירה מקרי, והאי קבלת דר' יהושע לאו מזבחת כאשר צויתיך נצמחה, רק היא ישנה יותר ומקרה דושחת את בן הבקר דנאמר למצוות בקדשים, וגם אז היהת נהירה פוסלת ר"ל כלל שנחרה במעשה טרופות בסימנים تو לא מתכוורת בשחיטה, דין נהירה נעשית שחיטה, כך היהת מתפרקת מצות ושות בקדשים בתושבע"פ. אמרו מעתה דעתה שנכנסו לארץ ונצטו גם על שחיטת חילין ממילא הנהירה פוסلت את השחיטה, כמו עד עתה בקדשים וכיוון דעתה בעין ב' סימנים בבהמה לשחיטה, ממילא גם בסימן השני פוסلت הנהירה את השחיטה.

והוא הסוד הגדול אשר רק הרמב"ם ז"ל היה משיigo במו דס"ל נקיה"ו הוה נבלה מחייבים, והטעם בהזה דכוין דנקב הנהירה, ותו לא מצי להיות נשחתות. דבגרוגת נמי אין לנו טעם אחר, כי לויל את הוה מצי לשחות גם הגרגת שלא במקומות חתק, דלית

בהתיקות הרבה עד שלא נשחתתו רבו בפעם אחת, אבל בעשה כל הני במעטות הסימן באופן דאייא כאן רוב סימנים חשובים שפיר דתהי השחיטה נפסקת משום האי מייעוט זאת לא ידענו מקרים. ולא מביע דלא הוה ידעינו דהשחיטה נפסקת בכך והוה כנהר וננק, אלא דגם איסורה בעלמא לא הוה ידעינו בפיקול מקצת הסימנים לא בושט ולא בקנה. בקנה לא אפילו היה דורס וועקר בשליש האמצעי באופן דבענחת ר' דריש תראה דהרי תראה בהගרים שליש האמצעי כשרה כדאמרין לקמן יט ע"א וכן הלכתא ומטעם דכוין דהני ב' שלישים מצטרפין להיות שחיטה כשרה, לא מצטרף למעשה טרופות. אלא דשאני במקום שחיטה משלא במקומות שחיטה, כמו שכ' התוס' שם, אבל רק מטעם דהלהמ"ס הוא דבמקומות שחיטה הוה פיקול בשחיטה, ואמרין להיפך דאייא כאן פיקול בשחיטה, ואין כאן צירוף לשחיטה עי"ש בחידושי, הרי דלולי הלהקה דפסול במקצת השחיטה מקלקל את השחיטה גם טרופות לא היה במקצת הגרוגת אפייל בשליש אמצעי, ובוישט נמי אי אין טרופות לח"ח והוא הסברא החיצונה וכבר שחת הקנה ואפי' התחל לשחות בושט יש סברא לומר שלא איכפת לנו אי דורס וועקר מקצת מן הוושט בשעת שחיטה דכךחא מעשה קחشب. ומ"ה בעין הלהקה שמקצת הסימנים בפיקול מפסידות השחיטה.

אלא דהא מלטא דامي דבעינן הלהקה על פיקול במקצת הסימנים, ולולי הלהקה אף כשר לאכילה הוה לאו ד"ה הוה, כי הוא פלוגתא רבתא בין ר' יהושע ור' ללקמן דף ל"ב, וכמה פלוגותות שביניהם תלויות זהה. ולא אריך כאן בઆור כל הסוגי' דשם, ושאר הסוגיות המסתעפים ור' רשאי פרקים הראשונים כאן וממי שרוצה לבוא עד תוכן הדברים לאורך ורוחב ועומק הענינים עיין בחידושי בסוגי' שם, ובסוגי' דף כ"ט ע"ב דפלויאי ישנה לשחיטה מתחלת ועד סוף ובסוגי' דמגרות יט ע"א.

ותמציאות היצא מכל הלין סוגיות דרייח' ור' דלית על מדוכה זו, لما יופיקול פיקול במקצת הסימנים כנ"ל, וס"ל לר' דל' דעת מא דהא מלטא הוא משום כלל שנפסק רוב הסימן הוה כמון דמנחא בדיקולא, ושיעור השחיטה באמת גם לכתלה אין אלא רוב סימנים וכדעת הר"ר אושע' שבתוס' שהבאתי בערך הקודם, כלל שחוותך יותר מרוב הוה כחוותך ביד וברגלי, וא"כ מי שדורס או עוקר-April רק במקצת הסימן הרי ליכא רוב הסימן בשחיטה כי מיעוט בתרא לא ייחס שחיטה כלל רק רוב הראשון, ולכן אין חילוק בין דרס או עוקר כל הרוב או רק מקצת מן אותו הרוב, דתו אין כאן רוב בשחיטה. ולפי"ז שלא במקומות הפיקול יכול לשחות שחיטה הוגנת ואין אלא טרפה ורק במקומות השחיטה נפסקת השחיטה דליקא רובו בשחיטה. ולפי דעת ר' לא מלטא את לי' דר' גם קודם זהרה, דע"פ שהיה סובר דסימן אחד בשחיטה וסימן אחד בנירה מוציא מיד נבלה מ"מ היה מודה דב' סימנים רובן בשחיטה ורק מיעוט בפיקול או בעוף סימן א' רובו בשחיטה ומיעוט בפיקול דnable הוה, דכוין דבמדבר בנירה והסימן אחד בשחיטה אחד בנירה מוציא מיד נבלה מ"מ היה מודה דב' סימנים רובן בשחיטה ורק מיעוט בפיקול או בעוף סימן א' רובו בשחיטה ומיעוט בפיקול דnable הוה, מושם דבמדבר היה מכשיר גם באכילה בקדשים, דכוין דבmittah תלי' מלטא אפשר להיות בשחיטה אחר הנהירה, כלל זמן שלא מות לא עשתה הנהירה פועלתה ולמה לא נוכל לשחתה, וגם טרפה לא הוה אז כיוון דנהירה לא נאסרה, וא"כ גם עתה שנאסרה הנהירה אינה אלא כטרפה שחחתה, אבל בשחתת במקצת פיקול גם במדבר היה הקרבן נפסק, דהרי לא נתקיים ושחת א' בסימן אחד דהרי אין כאן רוב סימן בשחיטה כנ"ל. ועיין בדף ל"ב בסוגי' שם דכתבותי דבאמת גם זאת כלל שנחסנת רוב הוה כמנהא בדיקולא ידעינו מואהי הלהקה כלל אפייל במקצת הסימן פוסל. ווי' ישבב

פתחה

يיחדי עיקר מיוחד לבדיקת הסכין, מפני שהוא עניין סגור ומוסוגר בש"ס ופוסקים, והוא מכיון גדול בדייני שחריות כידוע, ובברחבי קונטרס מיוחד לבירור העניין הרם והנשא הלאה, הנזכר בשם „הלה למשה“ ומما שיצא החיבור לאור עולם, ניטען כי בזה תוספת מרובה, שכן אמרתי לייחד כאן בفتוחת חבירי על חולין, עיקר בפני עצמו להאי דין.

הנה בדיקת הסכין לשחריתה לא נזכר לא במשנה ולא בבריתא, ואדרבה תנע במתניתין ט"ו ע"ב, ובכל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה, ואי סתם סכין פסול לשחריטה איך מוציא דוקא אלו שהמה כליא אומנות עשוות פגימות על פניו כל החוד, כיון דגם בסתם סכין העשויה לחזוץ פטולה השחריטה. ומה שאמר בוגרא שם עניין מגירה שניינו, ע"כ אין הכוונה דבסכין עיין מגל קציר ומגירה שניינו, דהא לעומת מגל יד דרישא קתני, וכן כתני בהדי שנים ציפרין, אלא דהש"ס מדיק דוקא פגימה עיין מגירה בעין דפסול. ורק ממירמא דרי' חסדא אמרו בא תראה שמעיין לראשונה חיוב בדיקת הסכין. ואופן שמעותו הוא נפלא מאד, באמרו מניין בדיקת הסכין מהות' שנאמר וחתרתם בזה, והוא קרא דכתיב בשאול המלך, והו"ל להקשות ע"ז דהאי דברי קבלה ולא דברי תורה הוא, ולא עוד אלא דע"כ זה תוס' על דברי תורה, דבתרה כתיב רך ושותט או זבחת ולא כתיב "בזה" ושאול הוסיף ושותטם בזה" הרוי דהתורה לא הקפידה על הסכין לבדוק לא בתחליה ולא בסוף, ורק שאול הקפיד מdadמר "בזה" ואיך קאמר דבדיקת סכין הוא מה"ת, אבל לעומת זאת פריך להיפך, פשטייא כיון דכי נקב טרפה, ומושני עבי בדיקה לחכם אמרינו וכו', עד שלבסוף הסוגי מסיק דבמי בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתנא, וכל שלא בדק כן שחרתו פטולה וכן הלכתא. וכי לא ישוטטם על המראה הנוראה הלאו, דכמה רחוק האי דין בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתנא לעוכבא, מדינה דמתניתין דבכל שוחטין חז' מגל קציר והמגירה והשנים מפני שם חונקין.

אבל עשה אזך כאפרכסת ושמע איך יתפרשו המשנה והגמ' ומתוכם הרבה פסקי הרמב"ם ז"ל. כי רק הוא היחיד והמיוחד שבין הפסיקים אשר העמיק בשכלו האלקין, להבini דברי חכמים והוציא מדבריהם סלת נקי, בירור ההלכה האמתית. ואני הענייג עתי גייעה רבה ונוראה, ובשבבי על מותאי ובהליךתי בביתין, בחצריך וברחוב העיר, בשעת אכילת מזוני, ובבדרי עם הבריות לא הסתhti דעתינו מעוניין, עד שהגעתי עד תכליתו כפי קט שכלי, ונוראות האורות שנגלו לי מן השמיים תליית' בכל מקום שמשכנתاي נשאי למצוא האמת באזכות אבותי הקדושים נ"ע וזה הו"ג י"כ אחד מהענינים האלה. וזה החלilo בעזר הנוטן לעיר כת.

הנה בין לרשי"ג דעיקור דהכלות לשחריטה הוא שוחט בסכין פגום, ובין להב"ג דלא מנה בהל"ש עיקור דסכין פגום, לשינויים סכין לא נזכר כלל. דלבב"ג כתבו הtos' דף ט' ע"א ד"ה כלחו דשותט בסכין פגומה איינו שוחט אלא חונק لكن לא מנאם בהכלות לשחריטה, וכיון פגומה אין שוחט אלא זאת, דמ"ש מדרש דמומיות נמי מושחת ולא ומי חכם ויבין את זאת, גם לרשי"ג נתמעט מגל קציר ומגירה ודרס ומ"מ חשבם בין היל"ש. וגם לרשי"ג נתמעט מגל קציר ומגירה מושחת ולא וחנק, וכגדתנן במתניתין מושום דהן חונקין וכפרשי"ג ז"ל שם דאין חותכין אלא קורעין, ולא נזכר פגימה כלל, ועיין בש"ת ק"ז בחת"ס י"ד סימן ט"ו שכתב שם בזוז הדברים ז"ל: אטו פגימה נאמרו למ"ס עיקור שרהיי נאמרו וכו'. וכיון דלא כלא לא קרא ולא הלכה על סכין פגום, רק דבעינן ושותט ולא וקורע ולא וدرس, לא הי' עליה על הדעת דבנعي בדיקת סכין לעכבר, דהרי כל שאינו מרגיש בשחריתו שקרע רק שהרגיש שקרע או עכבות דבר "ושחת" קריין בי' ואין "וקרע" רק כשהרגיש שקרע או

לן כמאן דמנחא בדיקולא. וזה שורש הפלוגתא דרי' ר"ל, בישנה לשחריטה מתחילה ועד סוף. עיין בסוגי בדרכינו בארכיות דף כ"ט ע"ב. ولكن רבוי דקምפרש הקרא דכאשר צויתיך דעתך עתה מה שוי' אליבא דרי' ע, לא מצי אמר רק מה שנתהדר עתה מההלך' שחייב חולין, והוא דבעינן לכתהלה ב' סימנים שלמים ובדיעבד סגי ברוב א' בעוף וברוב שנים בבהמה דבר שלא היה נהוג עד עתה בקדשים, כי בקדשים בהמה הוא סגי בדיעבד בסימן אחד, ובעוף לא היה נהוג שחריטה כלל, אבל בפסולי שחריטה הון בכול סימנים והן במקצתם, לא נתחדש עתה דבר, ודינם כמו שהיה בדיין בקדשים, ולכן לא האקרים רבוי כאן. וכל המשניות דמקילתו נשנו כר"ע קודם חזרה, ולכן באוא"ב וכסח"ד, לא פטר אלא בנוחר ומערק דלא שחתט כלל, אבל בפסולי שחריטה במקצת הסימנים, דאיןם אלא חומרא דרבנן לפסול, לא להקל אמרו לפטור מכסי אווא"ב, והשותט ונתנבללה בידו דקתני התם, היינו שמת עם גמר שחריטה ולא שנפסלה בשחריטה, ורק לאחר חזרה נשנה האי דין, ועיין זהה שכתבת ש בפ' אווא"ב ובפסקין הרמב"ם שם. דברים המכרים לפרש כן ותורה צמאונך.

וכל זאת אליבא דרי' ע, דנירהה התחלה מכشرת בדיין והשחריטה הייתה מצוחה תחליה בקדשים ואח"כ גם בחולין, אבל לר' ישמעאל דמעולם לא הייתה נירה מכشرת רק שחריטה, מAMILא דהשחריטה לאו מצוחה היא רק תיקון לאו דנבללה, גם אינה מתרת מיד איסור אבמה"ח, רק בmittah תלייא מלטה, כמו בנהירה לר"ע, ומAMILא דמאי היהת בב' סימנים וכדייף את ראש דCKER הותז, ומAMILא דגס לכתהלה לא בעין יותר מרוב, ולא כל הסימנים ואשר תראה באמות מלשון הש"ס ריש השוחט דקאמרו שם אי מה בהמה ברוב שנים הרי דנקט רק רוב שנים גם לכתהלה, ואע"ג דמאות ראש שכך הותז יליפ', משום דגס ריש מקרי כבר הותז. דע"כ לאמר כן, דהרי בDAORETIA א"א חלק בין לכתהלה לדיעבד, וכיון דמקובל אצלנו דרבו כמהו, ע"כ דהוא השיעור דלכתהלה דהיא אין בשחריטה מצוחה רק הקשר ותיקון בעלמא. וכן לר' ישמעאל לא בעין שום קבלה או הלכה על פסולי שחריטה אפילו במקצת השחריטה, כמו שבארנו לר"ל אליבא דרי' ע. ואילו אם אמר דלי"ש נמי לאו מקרה ידע שיעור ומקומות השחריטה אלא מהלכה, מ"מ לא מהלכה הנשענת על הקרא דזוחת כאשר צויתיך דהאי קרא לא אתה לצוות מיידי, אלא מהלכה המפרשת קרא דזוחת את בן בברק כי שם איכא ציוו על השחריטה הון בקדשים והן בחולין. ולידי" פשט ההלכה דעל השועט ועל הקנה היינו מקום השחריטה, ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בבהמה היינו שיעור השחריטה לכתהלה.

וראה עתה כי לרבי אליבא דרי' ע דקסמן האי הלכה על הקרא דוחbatchת כאשר צויתיך, א"א לפרש בעל השועט ועל הקנה היינו לציין מקום השחריטה אתה, דהרי מקום השחריטה כבר ידענו מושחת דבקדים וכומו דכתבנו, דלא אתה ההלכה על שאר הכלות לשחריטה שכבר קבלו ע"כ בדיין בציורי דושחתי, ה"ה וכש"כ דלא בעי עתה לציין מקום השחריטה דהוה קנה ושותט, אלא ע"כ דגס זאת על השיעור אתה דבעינן לכתהלה שני סימנים שלמים, הון בבהמה והן בח"י ובעוף דעת עתה לא הייתה השחריטה נהוגה בח"י וועל. ומזה ג"כראי' לרמב"ם דגס בעוף בעין ב' סימנים לכתהלה, דאי בעוף סגי לכתהלה בסימן אחד, מה חידש עתה דבעינן ב' סימנים שלמים בבהמה לכתהלה, דהרי כבר היה זאת כן בקדשים, אלא ודאי דקאי גםAufן להזכיר לכתהלה ב' סימני ודוק היטב כי הדברים אמתיים ועמוקים תליית'.

בדיקת סימנים, דיווקל לסמן דמסתמא שחיטת שפיר, אבל בשחתת שחיתה מצומצמת צריך ביקור להבחין אם הוא מוחזה או רובה ובודיקה כזו בעי חכם, ולעולם אסימנים קאי ופירוש זה מוכרח עי"ש בחודשי, ומעתה הרוי לפניך דחתת שחיטה מצומצמת בעלי הראות חכם אמר, אלא אדם אריר דחתת שחיטה מצומצמת בעלי הראות לחכם, כי בדיקה כזו בעי הבדיקה יחרה והבנת הלב, עי"ז אמר מתעוזר על דקדוק עצום הלאה. אבל עי"ז בהגחות הגאון רצ"ה חיota זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עי"ז סימן ט"ט סק"ד מה שהכתוב בטעם בדיקת השכין מושם דכתיב ושותם בזה, ודחה הש"ץ מכאן, אמרני עי"ז לא צרך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחלוקת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפניות לשון ר'ח, מפני בדיקת השכין מה"ת שנאמר ושותם בזה, משמע שלא הינו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא היית מסתבר), דה"ק בוגרמא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתמר, עכ"ל הגאון זיל. וכונתו דמוכח האי דקדוק דלא אמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי אמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגשי שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איו קרע שאינו חלק, שמכוח דשם לא חתך רק נקרע טרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו זיל ברכה בסם ומלכות על השחיטה ודאי לצרך לבדוק את סכינו תחלה, אבל לדריש מקרה לצרך לבדוק השכין מהכי תיתי וע"ז משני דבאי בדיקה לחכם קאמריין. תירץ זה לפי פירוש זה בקושית הש"ס צרך ביאור מבון, גם מה דפרק אח"כ, והוא אר"י לא אמרו להראות סכינו אלא מפני בבונו של חכם, ומ שני מדרבן וקרא אסמכתא בולמא הו, איינו מובן, דיוון דאין בהוראת סcin לחכם אלא מפני בבונו של חכם, גם מדרבן אין כאן חיוב ואיך אמר ר'ח מפני בדיקת סcin וכו', דאם בדיקה לחכם קאמר דאין אלו מפני בבונו של חכם, לא שייך לשאול מפני, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מר"י וכי לא ידע דמבדרי קבלה לא יפליגן דינים חדשים, עי"ז בב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATIYA GIYAH VODOK. אבל לדישה דעת הרמב"ס זיל דסל דמשום לתא דאייסORA נגעו BI, ולא משום בבודו של חכם זיל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק השכין שלו ששחתה בה לפני חכם וכי מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו עם אהרת ותיה פגומה ושחתה בה וכו' עכ"ל. והרבבה דיו נשפה לישיב דעת הרמב"ס ולהשוותה עם הגمرا דכאן עי"מ לחם שופטה בפלתי ויתר אחרים, ובחלוקת העלו חספה בידם. אבל האמת יורה דרכו, דנהה הא דבעינן הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' חכם כלשו הרמב"ס, הוא משום דגס פגימה דקה שאין בכח לעקו נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת קרא דשאול דושחתחים בזה, דלא די בשחתתם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרע, אלא דבעינן גם "בירה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהשכין נקרא פוגום, פועל השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה כזו, צרך הבנת הלב וטורח יתריא לבן צרך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין בזה על סתם טבח דלא ידקק קרואו בבדיקה. ולא מפני בבודו של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ס זיל בפייהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ס' ע"א אמר בוגרמא, מא"י לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צרך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקארם אבוי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז זיל לבדוק השכין להראות לחכם. אבל אני כתבת ששם דהרמב"ס זיל ה"י מפרש דברי אבוי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

שנראה בתוך החתק איזו מקום שנקרע ולא נחתך. והרי הדבר מוכחה דכיוון דזהה נקרה,, ושה"ז" ע"כ המיעדים אינם שווים ונרגש או ניכר בין מעשה למעשה. ופלא תראה בלשון הש"ס דפרק פשיטה, כיון דכי נקב טרפה, ולא אמר כיון דכי פגום טרפה, הרוי דפיגמת השכין לא נזכר כלל בהלכה. ובלב אר"י נתעוזר על דקדוק עצום הלאה. אבל עי"ז בהגחות הגאון רצ"ה חיota זיל שכטב וזיל: גمرا פשיטה כיון דכי נקב טרפה, נ"ב: עי"ז סימן ט"ט סק"ד מה שהכתוב בטעם בדיקת השכין מושם דכתיב ושותם בזה, ודחה הש"ץ מכאן, אמרני עי"ז לא צרך קרא, רק על בדיקה לחכם מורה הקרא עי"ש, ונעלם במחלוקת דברי בה"ג ריש הל"ש, שתפס הפניות לשון ר'ח, מפני בדיקת השכין מה"ת שנאמר ושותם בזה, משמע שלא הינו גירסת הש"ס כאן, או שסובר (והוא היית מסתבר), דה"ק בוגרמא, פשיטה כיון דכי נקב טרפה לאו בדיקה אתמר, עכ"ל הגאון זיל. וכונתו דמוכח האי דקדוק דלא אמר פשיטה דכי פגום טרפה, אלא דכי נקב טרפה, מפרש דהכי אמר פשיטה דכי נקב טרפה, דהינו אם ירגשי שמנקב וקורע, או שיראה במקומות חתק שיש שם איו קרע שאינו חלק, שמכוח דשם לא חתך רק נקרע טרפה, ומילא מי שירצה להיות בטוח שלא יקלקל את השחיטה, ובפרט אחר שתקנו זיל ברכה בסם ומלכות על השחיטה ודאי לצרך לבדוק את סcin תחלה, אבל לדריש מקרה לצרך לבדוק השכין מהכי תיתי וע"ז משני דבאי בדיקה לחכם קאמריין. תירץ זה לפי פירוש זה בקושית הש"ס צרך ביאור מבון, גם מה דפרק אח"כ, והוא אר"י לא אמרו להראות סcin אלא מפני בבונו של חכם, ומ שני מדרבן וקרא אסמכתא בולמא הו, איינו מובן, דיוון דאין בהוראת סcin לחכם אלא מפני בבונו של חכם, גם מדרבן אין כאן חיוב ואיך אמר ר'ח מפני בדיקת סcin וכו', דאם בדיקה לחכם קאמר דאין אלו מפני בבונו של חכם, לא שייך לשאול מפני, וגם לא לסמכו על הקרא. וע"כ דזאת קשה לי, דאל"כ מה פריך מר"י וכי לא ידע דמבדרי קבלה לא יפליגן דינים חדשים, עי"ז בב"ק ב' ע"ב ובמקילתון קל"ז ע"א, ובתוס' שם ד"ה ATIYA GIYAH VODOK. אבל לדישה דעת הרמב"ס זיל דסל דמשום לתא דאייסORA נגעו BI, ולא משום בבודו של חכם זיל פ"א הלכ' כ"ו מה"ש: כל טבח שלא בדק השכין שלו ששחתה בה לפני חכם וכי מנדין אותו לפי שיסמוך על עצמו עם אהרת ותיה פגומה ושחתה בה וכו' עכ"ל. והרבבה דיו נשפה לישיב דעת הרמב"ס ולהשוותה עם הגمرا דכאן עי"מ לחם שופטה בפלתי ויתר אחרים, ובחלוקת העלו חספה בידם. אבל האמת יורה דרכו, דנהה הא דבעינן הוראת סcin לחכם, או שיבדק הטבח קמי' חכם כלשו הרמב"ס, הוא משום דגס פגימה דקה שאין בכח לעקו נמי פוסלת השחיטה, והוא ודאי מדרבן דסמכו זאת קרא דשאול דושחתחים בזה, דלא די בשחתתם וכדכתוב בתורה, ושחת ולא וקרע, אלא דבעינן גם "בירה" לשחות בסcin שלם ולא בפוגום בלי השקפה על גודל הפגיעה אי מצי קרע או לא, דכל שהשכין נקרא פוגום, פועל השחיטה והוא מדרבן. ולמצוא פגומה כזו, צרך הבנת הלב וטורח יתריא לבן צרך חכם או קמי' חכם, דלא סמכין בזה על סתם טבח דלא ידקק קרואו בבדיקה. ולא מפני בבודו של חכם. והרי תראה דלקמן ל"ב ע"א במשנה ר"ש אומר אם שהה כדי ביקור מפרש הרמב"ס זיל בפייהם"ש, דהינו ביקור סימנים לאחר שחיטה, ותמהו עליו דהרי בדף ס' ע"א אמר בוגרמא, מא"י לאו כדי ביקור סימנים, ואיכא ראי' דטבח צרך לבדוק בסימנים לאחר שחיטה וקארם אבוי לא, הכי אמר ר"י כדי ביקור חכם, ופרש"ז זיל לבדוק השכין להראות לחכם. אבל אני כתבת ששם דהרמב"ס זיל ה"י מפרש דברי אבוי הכי, לא דבסטם שחיטה אפשר דלא בעי שום

פתחה

טריפות, כן ר"י לא אמר בה מידי, אלא הקשי' נתקשה בימי רבא, וربא ה' המתרץ הראשון ואחריו אחד מבני דורו, רצה להעMISS תירוץ מסוים ר"ל דהה מחלוקת בין מקום חתך שלא במקומות חתך וכאשר נדחה, דמהני תרי' ממורות א"א להמציא תירוץ זה כנ"ל, אמר רחוב"א תירוץ אליבא דר"י, ואמרבו בשםינו كانوا היה נתקשה קשי' זו בבית מדרשו של ר"י, אבל באותה זה אין אלא דרחב"א המשicia תירוץ זה מותוק דברי ר"י המחולק עם ר"ל, בהא דמקום חתך ושלא במקומות חתך, וא"כ בימי ערך לא נתקבל עכ"פ חזורת ר"ע, ומילא לכל פסולין שחייבת במקצת הסימנים אינם לכל היוטר אלא מדרבן אסורים, ולכן שפיר אמר ר"י דלהראות סכךנו לחכם, שהוא על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת, דאיו בה אלה מפני כבודו של חכם, אבל לאחר אשר אמוראי בתראי קיבל חזורת ר"ע, וקבעו כמסמורות נתועים לכל פיסול במקצת השחייבת נבלה כנחרה ממש, שוב החמיירו בפגימה אפילו אינה אוגרת פסולת מדרבנן אף בדיעבד, כי סמכו אקרא דוחתטם בהזאת לפסול סכך פגום, אפילו אין בכך האי פגימה ליקער כלל. ולהאי פגימה כדי להרגש בעי חכם מדינא כאשר ביראי תכל' זאת בארכוה במקומה ומילא שוב הוה הוראת הסכךן לחכם עיקר הדין ומשום ליתא דאיסורה, ועל חכם טרח הפלתי ז"ל לישב דעת הרמב"ם ולומר דמאחר דתקנו חז"ל להראות סכךין לחכם מפני כבודו של חכם, הטבח שעובר ע"ז, נעשה האי עבריה לשטן לו, שיעבור על הפגימה בבלי דעת, כי בפרטאות כלא, א"א לישב חומר עצום כזה, אלא אפילו הינו רוצים לקבל התמחמות הלאו לאמת, הרי הוא נפרק ממה שנתנו הרמב"ם טעם, שאין מראין סכךין לחכם בי"ט, שמא ימצענה פגום וישחינה במשחאת שלה, עיין עוד לפחות בזאת, ולפי תירוץ של הפלטי, מה ניחוש כאן מאחר שעשה כתיקון חכמים להראות הסכךן לחכם, ומה בין ביזה בדיקה שבודק לעצמו ב ביתו, לבודקה שבדק בפניהם החכם, עכ"כ היכן לו סכך בדוק בעי"ט כמובן, והוא תשובה נחיתת לדבריו אלא ודאי בדור ממש, לדעת הרמב"ם, אכן חשש דבידקה בין עכמו ה' בהעbara בعلמא, ומהני רק על פגימה האוגרת, והוא עתה אחר חזורת ר"ע חש פסול דאוריתא שמא יקרע משחו בשוט, ובדיקה לפני חכם תחיה' על פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, שהיא פסולת עכ"פ מדרבנן אחריו אשר סמכו אקרא דוחתטם בזאת דבעינן סכךין שלם שאינה פגום כלל, והוא חומרא שעדיין לא נהגו בה בימי ר' יוחנן כנ"ל וזה ברור. בס"ד, ועיין בחודשנו דף ג' ע"ב ד"ה גמור' אבי לא אמר קר"א, ותמצא עונגן.

ועפ"י הדברים האלה בארתי השיטות בסוגי' דשם, והמה שיטת הרשב"א והרא"ש והוכר בדעת הר"ף מצד אחד, ושיטת הרא"ה והרמב"ם ז"ל שהמה אוזל בחד שיטה מצד שני, ודלא כב"י דסובר דההמבר"ם כרשב"א, כי זה ליתא דהרי הרשב"א פסק מהני אמוראי דחלקו אור"ח, ורמב"ם ורא"ה ז"ל פסקו קר"ח, דחירות הצפורה דהינו הרגת הצפורה פסול בסכךין, אפילו אינה אוגרת כלל, אלא זהה מדרבנן דעתרו חז"ל על סכךין פגום עע"ג דין בכוור השיט, וסמכותו אקרא דוחתטם בזאת, ואזת אחר שקבלו החזרה דר"ע דפיסול במקצת הסימנים נבלה מה"ת הוה עי"ש בארכות ולא הראשונים כאן ר' הני פסקי הרמב"ם ז"ל המיעדים כולם עדות מכונות ע"ז דפגימה כ"ש אינה פסולת אלא מדרבנן.

א') הרמב"ם בפ"א הט"ו וט"ז כתוב ז"ל. היה ה תלם הזה מרוח אחת לא ישנות בה ואס שחתך דרך שאין הפגימה נכרת בה שחייבתו כשרה. כיצד שבדק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פגום וכשותחים אותה בהבא תרגיש שיש בה פגום וכו', עכ"ל. הנה בפסק הלהה נלאו כל אנשי חיל למוצא ידים ורגלים, דהרא"ש

מדרשו של ר"י ור"ל ה' מקשין האי סתירת המשניות מן והודה לו ר"ע על משנה דאלו טריפות נקה"ו ופסה"ג, ה' לבעל מסדר הש"ס לסדר תחלה תירוצים של ר"י ור"ל אמוראי קדמאי ולבסוף תירוץ של רבא אמורא בתראי, כדרכו בכל הש"ס, ולא עוד אלא דהש"ס מדחה דר"ל מעולם לא ה' מתרץ קושי' זו, דהרי אר"ל שחתט את הינה ואה"כ נקבת הריה וכו' ועיין ברא"ש של' ולא ידעינו ה' אהרוןיתא ואיזין לחומרא, ועיין בהגחות מהרש"ש שתמה ע"ז דההדר ב"י מחדא דכעין זה לא מטען בש"ס, אבל כתוב דממה שאמור הש"ס, אלא ארחב"א אר"י, כאן קודם חזרה וכו', ר"ל בזאת דמעולם לא ה' ר"ל מתרץ כלום אלא ר"י מתרץ עי"ש, ומוי לא יבין כי דבר זה עוד יותר דוחק מדברי הרא"ש, דמן"ל הש"ס הא, דר"ל מעולם לא תירץ כנ"ל, דלמה לא נדחה האי מימרא דשחתת הינה ואה"כ נקבת הריה וכו', קמיה האי מימרא דמתרץ בין מקום חתך לשלא במקומות חתך דכפי שכתב הרשב"א דנקבת הריה בין סימון לסייעו, לית לנו כוותי', הרי מסתבר דלא אמורה כל או דהדר בה והכלכתה, הן אמת דכפי שכתב הרשב"א ז"ל דלא גבי הינה עצמו ע"ז מודים דהואוCMDMB"ד, לא קשה זאת אבל אז יותר תמורה למה הביא כל האי מימרא לדחות תירוץ של ר"ל, דבל"ה הוליל, כיון דנספק הינה, מה לי מקום חתך ומה לי שלא במקומות חתך, אם דבר זה פשוט כ"ב, עד שאנו אמורים דאפילו מאן דחולק אדינא דנקבת הריה בין סימון לסייעו, אבל בסימון עצמו מודה גם הוא דר"י דכאן קודם חזרה וכו' לאו ר"י בעצמו אמרו אלא רחוב"א ממשמי, וגם זאת רק בלשון „אללא“ לאחר שדחה דר"ל לא תירץ מיד ואמ ביבמ"ד של ר"י נתקשה קושי' זו דורמינו וכו' ור"י ה' מתרץ דביש"ס, וזה ה' צrisk להעמיד דבוריו בראשא, ולא לסדרו לבסוף ובדר"ל אלא ארחב"א אר"י וכו', אבל עיון לקמן בחדושנו שפירושתי הסוגי' לדעת הרמב"ם, כי ר"ל רצה למצוא טעם להאי הלכה דר' ישוב, דאפילו שחת הרוב בהח嗣 שחייבת, פסול מקצת בדרשה או בעיקר לשעותו נבלה וכוכלה נחרה, וקאמר משום דהאי מיעוט בפיסול מצטרף להשלמת הרוב, דמיעות דכיוון דנספק לא מצטרף להשלים רובה בשחייבת, משום דכיוון דנספק רובה הוה CMDMB"ד ותו לא איצטריך לשחות אפילו לכתילה לא, וכשיות ר' אושיעיא בתוס' ל' ע"ב ד"ה החליד, וא"כ ע"כ המשירות אמרם ר"ל, כי תליות זו בזו, כי רק מכח דס"ל דאיתר פסיקות רוב הסימן הרי הוא CMDMB"ד, מצא אמר האי טעם של ההלכה, למזה מקצת הסימן במיועטו קמא בפיסול פסולת את השחייבת, אבל בזאת לא מתרץ הקשי' מפסה"ג דקתני נמי בין הטרופות דמה"ט גופא הוה לי' ליחסוב לנבלה כיון CMDMB"ד,תו לא מצי שחות הרוי ע"כ דר"ל מעולם לא אמר מלתי' כדי לישב המשינה כר"ע לאחר שהוזה, אלא כדי ליתן טעם ל渴בלת ר' ישוב, וע"ז קאמר אלא ארחב"א אר"י כאן קודם חזרה כאן לאחר חזרה ומשנה לא זהה ממקומה, הנה גם זאת אינם דברי ר' יוחנן, אלא ר' חי בא' למד תירוץ זה, כמה דר"י מחולק ה' עס ר"ל, על מה דאמר חלק בין מקום חתך לשלא במקומות חתך בפיסול במקצת השיט, דר"י לית לי' CMDMB"ד לא הריה ולא הסימן עצמו, ולכן ס"ל דלכתלה בעין לשחות הסימנים כולם, ומילא דגס במקומות חתך מצטרף מיועט בתראי להשלים הרוב בשחייבת, אבל סובר בטעמא דהאי הלכה, דכל שנעשה טריפות בסימנים ואפילו רק נקב בשוט, הוה נחרה מתחילה ועד סוף, ומתיini דלאו טריפות ועד סוף, וה'ה לנחרה מתחילה ועד סוף, ומתיini דלאו טריפות כר"ע עתוי דלית לי' האי הלכה דר' ישוב, זאת אמר ר"י ור"ח בא' הוסיף מדיל"י דממיela לאחר שבימיו כבר נתקבל האי חזרה דהדר ב"י ר"ע צ"ל דמשנה לא זהה ממקומה כמו שהיתה שוני קודם חזרה, אבל כמו דר"ל לא אמר תירוץ על קושי' הש"ס мало

וה"ה אם הסכךן מלא פגימות כאלו דמ"ש, ודין דב"ה דחווחט במגל
קציר דרך הליכתו דטהור מידי טומאה ליתא לדידן כיון דמגל
קציר עכ"פ נרגשות הפגימות גם בהולכה, והוא ל"י שוחט בסכךן
פגום דזהה נבלה מדרבנן, ולכן לא מצי הרמב"ם מיתתי האידינא.
וראה איך הרוחנו פירושו מרוחת בגמרא לדעת הרמב"ם ז"ל, ולא
הווצרכנו לדוחק פרש"ז ז"ל שמחליך בין פגימות דמגל קציר ובין
האי דמסוכסת, כי כל דברי רש"ז ז"ל וראשונים זהה דוחק אחר
דוחק כמו שבארנו שם בסוגי' וDOI'ק.

ב') הרמב"ס פ"ד ה"ז ואל: ישראל מומר לעבירה מן העבירות שהיה מומחה הרי זה שוחט לכתלה וצריך ישראל שיר לבודק את הסכין ואח"כ יתננה למומר זה לשוחט בה מפני שחזקתו שאיןו טורה לבודק, ואם היה מומר לע"ז וכיו' הרי הוא בעכו"ם ושהיתנו נבלה. היל' כתו, מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן העבירות של תורה הרי זה שוחט בין עצמו, אם היה מומחה שאיןו מניח דבר המותר ואוכל דבר איסור, שזו חזקה על כל ישראל ואפיקו הרשעים שביהם, עכ"ל הזהב והמזוקק שבעתים בכל מלאה בlij חסר יותר, ובכל זאת אין יוצא ואין בא בשתי הולכות אלו כאשר אבא בא באה. א') איך מחייב בבדיקה סכין ונוטן לו לכל מומר אפיקו לעבירה קלה נבללה דלא חדש על נבלה כלל, ובא מודא דהאי שמעתא לא דבר רק מומר אוכל נבלות, ולא מומר לשאר שעבירות. ב') ולעומת האי חומרא שמחמיר להצריך בודק סכין וננתן לו גם למומר לקל, מקל בפסול לעדות, דהינו בגין מומר ומוחזק בכך רק שעבר פעמי אחת ואפיקו אוכל נבלות, דשותט בגין לבין עצמו, ואף בודק סכין ונוטן לו לא בעי, דכאן מדייק דרבא דזוקא מומר קامر ולא חדש ע"י פעמי אחת ואוכל נבלות דקאמר רבא בגין מדייק לאמר דזוקא נבלות ולא אסור אחר. ג') בוגרמא אמרו בטועמא דהאי התרא דמותר לאכול משחיתות מומר ולא חיישין לקלקל בשחיטה דלא שבך התרא ואכל איסורא, ומ"מ בבדיקה סכין ונוטן לו בעי, מושום דעתו דהינו עבר פ"א אבל הרמב"ס בחולקה הראשונה במומר לא הזכיר האי טעמא, דלא שבך התרא, ובחולקה השנייה דהינו בפסול לעדות דיןו אלא חדש, אשר לפי דעת הרמב"ס אפיקו בחשוד לנבלות לא בעי בבדיקה סכין כתוב העטם דלא שבך התרא אכל איסורא ונאו הרי שלא צורך הוא דהרי אפיקו בבדיקה סכין דלא שייך בי' האי טעמא, נמי לא בעי עוז"ז לא אמר לנו שום טעם דלמה לא בעי בבדיקה סכין עכ"פ לחשוד לנבלות. ד') דבחשוד לעבירות דהינו עבר פ"א כולל הרמב"ס כל העבירות ואפיקו ע"ז ושבת דגש בע"ז ושבת בעין דוקא מומר, וכאשר כתוב כן בפי' בחולקה ראשונה דנקט מומר לע"ז או מחלל שבת בפרהesi וע"כ דוקא מומרadam לאו דוקא הולל האי דינא בחולקה שנייה בעבירה מן העבירות דזוקא בשאר עבירות, אבל בע"ז ומחלל שבת שחיתתו נבלה, וזה סתרה גלי' למש"כ הרמב"ס בפיהמ"ש על המשנה דשותט שבת שכתב שם שאם היה מיד כשעשה חבורה או עכ"פ בתחלת השחיטה נעשה מחלל שבת, ושוב הגמר שחיתה פסולה הויה, הרי דגש בפי' דין כמור לפסול את השחיטה. ה') עוד הקשו עליו מתוספתא מפורשת דאבל לו גדיין או שנגנוו עין דריש וש"ץ סימן ב' מה שנחדרקו. ובאמת יפה כתוב הפלתי דהרמב"ס דהמיט מה"ט נגנוו ולא כתוב רק שנאבדו, אבל מש"כ ואישום התופסתא לא הייתה מקובלת אצלם וכו', מי הוא זה אשר יבין את זאת, דהרמב"ס לא היה מוכבל התופסתא ומהחדש דין דצרכיך בבדיקה סכין נגד תופסתא מפורשת. ובכל אלו החומרות שפכו הראשונים וגם האחرونים די הרבה, אבל כל בעל ישך שר עכ"פ מוכרכה להזות כי אין ממש בתירוץיהם ובמקומו אריך לסתור את דבריהם. ובפרט

וזל תמה כיוון שהפגימה זקופה מצד אחד, איך אפשר שלא תרגים אכבעו כשהוא יורדת לתוכה, והמעו"ט הלי"ז بعد הרמב"ם לאמור דכוונו דאין הפגימה קורעת בירידתו, אבל ודאי נהגת להבודק, ומיש"כ הרמב"ם ולא תרגיש הי"ו פגימה הקורעת.ומי הוא זה אשר קיבל דוחק גדול ונורא כזה בלשון הרמב"ם זיל שהיא לשון ערומים. אבל חוץ מזה הלא הקשה עליו הלח"מ, דלמה לא מחלוקת הרמב"ם בין פגימה אחת להרבה כמו שמחולק בגמרא,ותירץ דס"ל להרמב"ם דכל שאינה נהגת בהליקתו הו"ל מגל קצר שב"ה מכשירין רקמן במושנה י"ח ע"א בשחתת דרך הליקתו וניהו דשם בוגרא אמור דרך לעניין טומאה מכשירין ולא לעניין אכילה הרי תראה דרמב"ם לא הביא דין זה בהלכות אבה"ט, ע"כ ס"ל דלא קיימת מסקנא הци, ודלא כפרש"ז זיל שם, והגמרה ובריתא דהכא דקאמר דברהה נידון כמגירה הכל כב"ש ודלא בהלכתא.
ויאמר נא המעיין וכי ניחא לי לרמב"ם תלות בי' בוקי סריקי דברים שאסור לשום עם, דבריתא ושקלא וטרוי' סתמא בגמרא אזלא אליבא דב"ש, במקומות דכל גודל בידינו דב"ש במקומות ב"ה איננו משנה, ולא עוד אלא דלא הביא דין דמתניתון דבמגלו קצר דרך הליקתו ב"ה מכשירין, סמך על מה דהביא האי דין דמסוכסת דמבדר רק MPGIMA אחת, ומזה נדע דאין חילוק בין אחת להרבה, אעפ"ד דהבריתא מחלוקת הци בפירוש, ומה דאמרה סכך שיש בה פגימות הרבה תידוע כמגירה,ומי הוא זה אשר יכול לסבול דוחוקים כללו.

אבל לפי הצעתו פסק הרמב"ם הלהז מודוקדק ומכוון להלכה
בלי שום דוחק דהאי משנה דב"ה וב"ש ג"כ אליבא דר"ע קדום
חוורה נשנית וכון הברייתא דת"ר וכן שם במשנה כתני במגל קצר
פיגיומתיה קורעין מ"א והוא שחת לצד השני באופן שידוע שלא
נקראו הסמנים מ"מ גזרו חז"ל לאסור באכילה אבל טומאה לא
גזרו. וע"ז כתנו בברייתא דזה דוקא בפיגיות הרבה דאייכא רוב
בפיסול אם שחת דרך הבאתו והוה נבלה גמורה, וכן גזרו בה גם
בhalicitu אטו הבאה לעשותו כמניראה לאסור לב"ה באכילה ולב"ש
גם לטומאה כנבלת מדרבנן, אבל בפיגימה אחת דאייכא, בזה אלא
פיסול במקצת היסמין, זה גופי' לא הויה ריק פיסול מדרבנן כמו
שbarangנו לעיל, לא גזרו הולכה אטו הבאה, והש"ס מותחלה לא ידע
DMAholeיך ולא הביא מיררי, אך נתקשה מ"ש פגימה אחת מפיגיות
הרבה דהרי גם פגימה אחת דקורען ריק מקצת היסמין נמי פיסולה
השחיטה עכ"פ מדרבנן וע"ז ממשי דכשהוליך ולא הביא דאייכא
חש שנקדרו באמות, אלא דראוי לאזר הולכה אטו הבאה, ולא
גזר ריק בפיגיות רבות כמגל קצר, אבל לא בפיגימה אחת. ואולם
כל זאת קודם שקבעו חזורת ר"ע אבל אחר שקבעו הזרה הרי
כל פגימה הנרגשת עפ"ג שאינה קורעת פסולת השחיטה ומטמא
מדרבנן, א"כ דין בא מגל קצר דמתניתין נפל בבירא מכל וכל דהרי
הни פיגיות עפ"ג שאינן קורעין דרך הליכתן, אבל נרגשות המה
וכל סיכון שפנוי בהרגשה פסול את השחיטה וגם לעניין טומאה
דלא חלקו חז"ל בזרה זו כדי לחזקה ועשואה כפסול בשחיטה
DAORIYTA. וכך לדידן יש לנו nondז דמה דין סכך שיש בו
פגימה הנרגשת בהبات ולא בהולכת הצפורה. ובזה ודאי אין
חילוק בין פיגיות הרבה לפגימה אחת דביבוכ"כ אין בהם כדי
עלקו לא בהלכה ולא בהבאה ואין כאן ריק שחת בסיכון פגום
פיגיות שאינן אוגרות, וכיון דחייב פגימה האוגרת בהולכה ולא
בhbאה התירה הבריתא בשחת בהלכה בלבד הבאה ה"ה לדידן
דלא מקרי שחת בסיכון פגום דאיינו מרגע הפגימה בהליכתן,
ולכן שחייבתו כשרה, אבל בשחת בהבאה שחייבתו פסולת ומדרבנן
pagima הנרגשת ואינו אוגרת אין בה אלא פסול שחיטה דרבנן.

פתחה

ומושום לתא דעתך. ועיין בזה בחודשי לסוגי' דהשותט בשbeta. וא"כ מי שرك פעם אחת עבר הרי ספק שהוא תשובה וא"כ עכ"פ בדייעד שחתוט מותר הנשחת וכאן באמת לא התיר ליתן לו לכתחה לשחותו. ומה שכתב הרמב"ם בפיהמ"שadam שחתוט בשבת במיד מהו שחיטה פסולה לק"מ, דהתמס בשבת עצמו שחח וליכא למימר שהוא תשובה לכך שחיטתו פסולה ומדרבנן אבל אי שחח ביום שלאחריו באמת כשרה דשמא תשובה כל זמן שאיןנו מוחזק למחל שבת. ועתה נבא לחלוקת השני' במאי שהיה פסול לעדות מלחמת עבירה מן העבריות כתוב דשותט בין לבין עצמו אף בלא בדיקת סכך. והטעם לניל', אמנם מאחר דaicא עבירות חמורות מנבלות וגם לנבלות עצמו דהרי הרמב"ם כולל הכל, א"כ ניוו דלענין בדיקת סcin על פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דהוא דרבנן, מקלין בחשוד, אבל הרי חשוד הואナンבלות DAORIYTIA, וא"כ לא יבדוק כלל הסcin וגם יקלקל בשחיטה עצמה, שכן החוץ לטעם דלא מותר ואוכל דבר אישור. וככתוב במקתק לשונו הזהב זהה חזקה על כל ישראל אפילו הרשעים שביהם לדולי דaicא חזקה אלימתו על זה, הרי הוא ספק DAORIYTIA, דשמא לאעשה תשובה, אז ישחות בלא בדיקת סcin כל, גם לא ישגיח לשחות כהוגו, וכן בעינן כאן חזקה דלא שבק היתרא ואכל איסורה, וכי הא夷 טעם גם ארישא דמתיר לעיל גס במומר לנבלות בבדיקה סcin, ולא ניחוש לפסולי שחיטה אלא דמתמיון לכתוב הא夷 טעם לבסו', מושום_DACTRICK לכל שתי הحلכות. והא דלא בעי בחשוד איפלו לנבלות בדיקת סcin איינו מה"ט שלא שבק היתרא והרי מטרח לא טרח לבדוק, אלא מושום דבחשוד אין כאן חזקה שלא יבודוק שפיר, והרי לעיל בחולקה ראשונה כבר כתוב-DDOKA בממי חזקתו איינו טורה עי בדיקת סcin, והאי אין בו חזקתו איינו טורה, רק ספק ובבדיקה סcin זו שהוא מושום פגימה דרבנן די בשאנין כאן חזקה איינו טורה, רק ספק, דהוה ס"ס בדרבן דאך לכתחה אין לחוש.

ולכן באבדו לו גדיו השמייט הרמב"ם נגנוו וכמש"כ הפלתי, אבל מהתוספתא לך"מ על הרמב"ם, דגס היא נשנית קודם שקבלו חזרת ר"ע, דכל פסול בשחיטה נבלה, אז לא היה האי בבדיקה חכם אבשרה ואוטפרא אצרכטה לעכ"פ, ומשנה לא זהה מקומה, ועיין במבוא התלמוד דגס בברייתא שיק לאמר משנה לא זהה ממוקמה ומה"ט לך"מ מה דהקשה בהגנות ק"ז רעך"א ז"ל על יוז"ד סיון ל"ג דאיך פסק הרמב"ם נkeh"ו נבלה נגד תוספתא מפורשת דנקה"ו איינו אלא טרפה דגס האי תוספתא נשנית קר"ע קודם חוזה וזה פשוט וברור.

(ג) בפ"ד היל' ט' מהלכות ייט' כתב הרמב"ם ז"ל, אין ממשחין את הסcin במשחצת שלה אבל מחדדה ע"ג העץ או ע"ג חרש או ابن או אין מוריין דבר זה לרבים כדי שלא יבואו לחדרה במשחצת, בד"א בשיכולה לחתו בדוחק או שנגמה אבל אם אינה יכולת לחתו בדוחק, אין ממשחין אותה איפלו על העץ, שמא יבוא להחשי במשחצת. מפני מה אסור להראות סcin לחכם בי"ט, שמא תה"י פגומה ויאמר לו אסור לשחות בה מושום פגימתה, וילך ויחד במשחצת, וחכם שראה סcin לעצמו הרי זה משאילו לע"ה עכ"ל. והנה הגאנונים ק"ז רע"א בהגחותו לאו"ח סיון ת"ח ויד שאול בי"ד סי"י יח הרעישו על טעם זה של הרמב"ם, דמהכי תיתני ניחוש שימיצאה פגומה כיון דלא עבי בדיקה לחכם אלא מפני כבודו של חכם ויד שאול כתוב הלא ללא נמצאת סcin יפה מעברינו לי' מבואר בגמרא' וברמב"ם. ובמה"ט לא קשו لكمחים בקושיות כלו, הלא הרמב"ם לשיטתי' איזיל דמשום לתא דאיסורה בעין ההוראת סcin לחכם ומושום דעתבים קל' הדעת המה דהרי לר"מ

במה שעורתתי באות ג'). לא ראיתי אף באחד מן המפרשים שיעור על האורות הזאת, שהיא בעצם מורה שלא יכול לרדת לסתו דעת קדשו של הרמב"ם ז"ל, אשר מימות משה עד משה לא קם כמשה.

אבל לפי הצעתינו אין תחילת לשם קושי' וכל דבריו מזוקקים והוא דרמב"ם ז"ל מיאן בפרש"י ז"ל בהא דמייטה לא טrho שפירש Adams ימצא פגום לא יחוור אחר סcin אחר או ישחינו, דפירוש זה נפרד מני' ובו' דקאמר שם בגמרא דחמןן של ע"י מותר מיד מפני שמחלפיין, הרי דטורחא כד' לחילוף חמץ מטיחין וא"כ כ"ש דמטריחון לתקן הפגם או להחליף את הפגום בכשר, ועיי' ריטב"א שנחדק הרבה ליישוב פרש"י ז"ל מכח האי חומרא. אבל הרמב"ם ז"ל חורי כתב שהזקתו שאינו טורה לבדוק, ולא מהמות גודל הטורחא שיש בבדיקה, זאת ודאי לא ניתן להאמר דהיא בבדיקה הסcin טורה גדול, אלא ע"כ כונתו דמחמתן קלות דעתו, איןנו נתון לב לבדוק ביישוב הדעת י"ב בדיקות שהצריכו ח"ל כדי למצאו אף פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, ע"כ משום דאין זה אלא חומרא דרבנן שאינו חושש עליה וידעו מש"כ הר"ר יונה ז"ל דהרבבה יוארת שמים ויישוב הדעת צריך בבדיקה הסcin, וא"כ מומור אפיקו לאיה עבירה קלה שהיה, פשיטא דעת"פ אין בו יוארת שמים כדי לבדוק ביישוב הדעת והבנת הלב למצוא גם פגימה הנרגשת לחוד, דאין בה אלא חומרא דרבנן, וניהם דאפיקו על אישור דהרי חמץ שאינו מאותה עבירה שהוא מומר עליה איןו דוחש דרבנן שעעה"פ לר"ש נמי רק אישור דרבנן הוא, ומ"מ אמרין דמחלפיין, ע"פ שהמה מומרים לעבור אבל יראה DAORIYTIA, וא"כ גם הכא נימא דאע"פ שהוא מומר למשל אשעטני, מ"מ אין חשוד לשחות בסcin פגום מדרבן דהינו פגימה שאינה קורעת. אה"נ אבל כאן הלא על הבדיקה אנו דנין דהינו אי טריך למצוא פגימה צוא, ורק ע"ז אמרו דאין בו יוארת שמים לטrho עליה בשומות לב כדי שימצאנה, כדי שלא יכשל באישור דרבנן. וכן שcn הוא לא חשו להא רק במומר ואפי' לשאר עבירות ולא בחשו לאיפלו לנבלות מושום דחילוק שבין מומר לחשוד הוא דሞמר שעבר ג' פעמים מוחזק אצלנו לעובר עבירה ולא עשה תשובה, משא"כ חשוד אפשר דעתה תשובה, דניינו דגס בפ"א נפסל לעדות, היינו מושום דלעדות בעינן מוחזק בכשרות והאי עכ"פ אין מוחזק בכשרות כי מי יודע אם עשה תשובה, אבל עכ"פ אין מוחזק להיפך לאפשר דעתה תשובה, דהרי תראה דammo בברכות ת"ח שעבר עבירה בלילה אל תהרהר אחריו ביום שהוא תשובה, ופרק שמא ס"ד דמושום שמא עדין יש מקום להרהר אחריו, ומתרך ודאי עשה תשובה הרי דבת"ח אמרין ודאי עשה תשובה, ומינה דבשרар בנ"א עכ"פ ספק הוה. אמרו מעתה כיון דבפסול לעדות ספק הוה לא נחמיר בבדיקה סcin דין בו אלא ספק דרבנן שמא לא עשה תשובה, ולא בדק ביישוב הדעת עד שעבר על פגימה כ"ד שאינה אוגרת ואף דספק דרבנן נמי לא עבדין לכתחה, אבל כאן יש עוד ספק שמא לא היה בסcin פגימה כלל, לכן מותר לכתחה לסיכון עליו בלא בדיקת סcin ונoston לו בפרט אם אין לנו שוחט אחר. וזה שמד"יק הרמב"ם ז"ל בלשונו הטהור בחולקה הראשונה דሞמר צrisk לישראל כשר לבדוק לו הסcin, מפני "שחצקו שאינו טורה לבדוק" מד"יק לכטוב "חצקתו" דזקוק מומר שחצקו שלא עשה תשובה, וא"כ חזקתו שאינו טורה לבדוק, דמקלו גיד לו ויסמוך על בדיקה קלה שדי לפגימה האוגרת ואני די לפגימה הנרגשת לחוד, ואח"כ כתב דሞמר לע"ז ולהחל שבט שחיטתו פסולה לנמרי, ודוקא מומר ולא חשוד, והוא נמי מה"ט דשחיטת מומר לע"ז ולהחל שבות אינה פסולה אלא מדרבן עיין בחודשי הר"ן ז"ל בסוגי' ומ"ש לדעת הרמב"ם ז"ל לדוחית נכרו גופה אינה אלא מדרבן

דקה דרבנן שרי על עץ ואבן, זהה הוה כמו בשאר סכך דאפשר לשמש בדוחק, אין בו משום מתקן מנת, אבל במשחזה שלה לעולם אסור דגם בסכך שרואוי לשמש בדוחק אסור, זהה מלacula ממש מקרי. ומיושב בה גם מה דקה ק"ז רעכ"א זל דחכם איך רואה לעצמו סכך בי"ט שהוא ימצא פגום והוא ל"י מטלטל מוקצה, ולפי הנ"ל לק"מ, דהרי על עץ ואבן יכול לתקן זהה שרי לחכם, ורק אין מוריין כו וرك בע"ה חשש שיחדדה במשחזה שלה אף כדי היה על עץ ואבן, דמסתמא בכל מתקנת במשחזה שלה מעלה עץ ואבן שיש יותר תורה לתקן.

מכל הלין פסקי הרמב"ם זל יוצא מפורש דהאי בדיקה מעולה אפיקמה הנרגשת שאינה אוגרת אינה אלא מדרבן אחרי שקבלו חזורת ר"ע שגورو אומר דעתך פגום פסול השחיטה ע"פ שאיןו עיקר הסימן וסמכותו אקרה דושחתות בהז דלא להשיג על השחיטה שתה"י בדרך משיכה ולא בדרך דרשעה ועיקורו, אלא דגם על הסכך צריך להשיג שלא תהי פגומה, וכל שנקראת פגומה.

וחשיטה פסולה יותר באור השיטות בהז עיין בסוגי' במקומו. וرك זאת אזכיר עוד כאן דהאי בדיקת הרגשה בחוש המשוש נמי סמכותו אקרה דושחתות בהז, כיון דלמדו דבי בדיקה לחכם, ע"כ בבדיקה הרגשה בחוש המשוש ולא בבדיקה ראי' בחוש הראות קאמר, כי דבר ידוע דוחש הראות חזק יותר אצל ההומוניות העוסקים בעבודה גשמית ולא במושכלות, והלוש אצל החכמים בעלי ספר, וחוש המשוש הוא להיפך חלש אצל ההמון עובדי אדמה וכדומה וחזק אצל החכמים בעלי מנוחה וכיון דאבידיקת חכם כסמכון ממשילא בבדיקה הרגשה בעין דהו יתור מוכשרת לה. וזה דברינו אבושא ואטופרא נדחקו הראשונים זל, והתוס' כתבו דבריאו בגנד ושת וטופרא בגנד קנה והאחרונים זל חקרו למה עזבנו אכן בבדיקהبشرא. ולולי דבריהם זל הייתה אמר הבדיקה צריך להיות על תרתי על חדודו ועל חלקו, כי הסכך צריך להיות חד וחולק וכ"כ הרמב"ם בפ"א היה באיזה דבר שוחטין וכי והוא שהי' פיה חד ולא יהי בה פגום, ולכן בעין אבושא להבחן אם חותך היטב שהוא חד כראוי, ואטופרא אם אין בו פגום והכי נהגנו גם עתה לבדוק הסכך על בשර היד אם חותך כראויCID. עוד זאת ראיית להזיך כאן מה שראיתי דבר חדש מק"ז החת"ס זל בתשו' הנ"ל דגימה אית בה משום עיקור או משום שהי', וזה לכארו' פלא, נהי דבמוקם שהוא פגום איןנו חד ואני חותך אבל שהי' כ"ד כזו הרי מדינה אינה פסולת ורק חומרת אחרים היא לפסול בשהי' משחה, ואיך אפשר דבסכך פגום משום שהי' נגע بي'. אבל ניחא לי בשנאמר כיון שאין שיעור לשחיטה ומוליך ומביא כל הימים כלו כשר, ע"כ השוואות מצטרפות לשיעור שהי' בשחיטה אריכתא והוא אבעיא דלא אפשר בגمرا דף ל"ב ע"א. ולפ"ז יש לנו טעם חדש דח"ל חשש על כל פגימה אפילו אינה אוגרת ואני קורעת משום דעתך פגום אינו חד ויש חשש שהי' בשחיטה אריכתא לכן לא פלוג רבנן ופסלו כל פגימה אפלו אינה קורעת ודוק'.

ועוד זאת נשאר לבאר לך, דעת הבה"ג ג"כ כדעת הרמב"ם, וכאשר הבאתי לעיל מוגרות רצ"ח זל שמעתיק דברי הבה"ג שכותב בבדיקה הסכך אנו למדין מושחתות בהז, וממילא שלא קשה על הבה"ג קושי התוס', דלמה לאמנה בין חמשה הל"ש עיקור דבסכך פגומה, הרי מאחר דחכמים פסלו סכך פגומה גם אלא עיקור ר"ל אפלו אין בכך הפגימה לעkor, אין נחשוב עיקור דבסכך, וכן תראה בחינוך שהוא הראה זל של שמנה הל"ש וכגדעת הבה"ג בתוכם עיקור סימנים ממוקם חיבורם בלתי וועל כל הני כתוב דשחיטתן פסולה, ואה"כ כתוב זל, "וג"כ צריך לדעת עניין בדיקת

במשנה דריש גיה"נ אין נאמנים על חלב וגיד ולחכמים דנאמנין משום דהוא איסור תורה ודאי, אבל לטrhoה ביב' בדיקת אחר פגימה דקה שאינה אוגרת חסודים הם דשמא לא יתרוחו בהז. וההילוק בין לבין מומר לאחד מן העברות לדעת הרמב"ם דሞמר חזקתו אין טורה כלשון הרמב"ם, ובtbodyם ספק הוא ודינם כפושלי עדות דספק שמא לא בדקן כראוי על פגימה הנרגשת. ונינוי דשם כתוב דשותט בין עצמו היינו באינו טבח דלא תקנו להראות הסכך לחכם אבל בטבח תקנו. וגם בטבח בדיעבד כשר הבשר אף דלא הראה סכךו לחכם דודוקא ללא נמצאת סכךויפה מכריין אבשרה דטרפה אבל בנאבד הסכך משמעו דרך ולא נדייק מרישא דודוקא בנמצאת יפה לא מכריין הא בנאבד מכריין דכן יש למלמוד מן הרמב"ם זל שכתב, דבלא נמצאת יפה מכריין אבל בשרא דטרפה, ועיין בחודשי ליקון דהרמב"ם לשיטתי' מוכרכה פרש כן, ועל כל בשרא היינו אותו הבשר ששוחט בלי להראות הסכך לחכם שא"ל לעמוד על הסכך לבדקו עתה. שלא מסתבר כלל לאמר דאפיילו הראה סכךו לחכם יקנשו לאסור האי בשר, וכיון שכן מוכחה דבນמצאת סכךו יפה לא מכריין גם על האי בשר דאי' לא ברר השר סכךו והבן. ועכ"פ לק"מ לכל שمراה סכךו לחכם אין בככ כלום אס הטבח לא בדקה רק בהעbara בעלמא מפגימה האוגרת דהרי מו"ט תקנו להראות סכךו לחכם משום דחשודים הם בכך. אבל אם עבר ושוחט ללא הראות סכךו לחכם מעצרינו לי' שפיר. ובזה נסתירה ג"כ ראיית הגה"ק בעל ד"ח צוק"ל שמוכחים מהאי רמב"ם דאם מחייב לש"ב הסכך שהראה בתורת יפה שהוא פגום דלא מעריבין לי', דאל"כ אין חשש להראות סכך לחכם בי"ט שמא ימצא פגומה. והוא קושית הגאנונים הנ"ל אבל אין זה ראי' דהרי מה"ט תקנו הראות סכך לחכם ואיך נעביר את הטבח שעווה כתקנת חז"ל, וא"א לבוא למכלול דהרי בכל פעם מראה סכךו לחכם אבל עתה בזמןנו שתבו הראשונים זל דממנים אנשים ידועים ומווחקים, וגם אינם שוחטים לעצם ומוכרים לאחרים, ולהם מחלו חכמים כבודם, ולרמב"ם دمشום לתא דאסורה ג"כ בטלה התקנה, דהרי רק בטבח המוכר לאחרים תיקנו, וא"כ מי שנמצא סכךו פגום אין ראי' ממש דין לכנסו, אמנים לדינה ודאי הci הוה, דאל"כ לא הנחת בת לא"א וכו'.

אבל מה דקה טובא על הרמב"ם הוא דהמעין שם בرمב"ם ובכ"מ ימצא דשיטת הרמב"ם הוא דכל שנטקלל הסכך באופן שגים בדוחק איינו ראוי לתשמשו, אז גם לחדודה על עץ ואבן אש שלא נתכן לממרי אסור, דהוה תיקון מנת בי"ט. אבל אם לא נתקלל כ"כ רק שם"מ טוב לחדודה שיחתוך יותר יפה, אז על עץ ואבן שרוי ואין מוריין כן לרבים, אבל במשחזה שלו לעולם אסור משום דזה מלאכה גמורה עיי"ש. וא"כ קשה בסכך של שחיטה כל שנפוגם איינו ראוי כלל למלאכתו ומה ל"ע ואבן או משחזה שלה, ולמה לי' לרמב"ם לאמור דילך ויחדד במשחזה הרי בעץ ואבן נמי אסור כל שאינו ראוי כל עלי' בשוו' ק"ז החת"ס זל יוז' סיון ט"ו דנתקהה בהז, ורוצה להוכיח מזה אין שום פגימה יוצאת רק במשחזה שלו והוא פלא, דהוא דין שם על מטלית אבל מה עניין זה לעץ ואבן וחוש שדבר בהם הרמב"ם, הci נאמר בפגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת, לא תסולק על עץ ואבן אתמהה.

אבל אם נאמר דה פגימה שאפשר למצוא החכם אינה פסולת השחיטה אלא מדרבן, אז דברי הרמב"ם מזוקקים עפ"י הסוגי' דביצה דץ י"ט ע"א דכל שנטמא בלבד הטעמה מטבלין אותו בי"ט ופרש"י כיוון דמה"ת חז' אלא מדרבן אסור לית ב"י משום מתקן מנת, ולכן גם כאן בסכך של שחיטה הפגומה רק פגימה

פתחה

דורי רק בהזיר כתב הרמב"ם ז"ל האי או נולד, והא ודאי לא שכך שיויצא אבר וחיזרנו.

אבל שיטת הרמב"ם הלאו מוכחת מדין דין פקועה, דהרבנן ז"ל סובר דין פקועה שהפריס ע"ג קרע טעון שחיטה מה"ת, והוא דבר חדש שלא שערו אדם שקדמוני, ומ"מ כן הוא כאשר אבר בזה, וכל המיעין ישפט בצדך דין הוא.

וז"ל הרמב"ם ז"ל ספריה ממן"א, מצא בה עובר כי אע"פ שהוא בן ט' ח' גמורים ואפשר שיחיטה אינו צריך שיחיטה אלא שחייבת אמו מטהרטתו ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה עכ"ל, והוסיף על דבריו הכה"מ וז"ל, "ושיחיטה זו אינה אלא מדבריהם מושם מראית עין וכותב רבנו בפיהם"ש, ודע שאינו צריך בדיקה, ר"ל שאין הטרפה מפסdetno, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי עכ"ל. וכן הasticsים הרשב"א ז"ל וכו"ו עכ"ל הכה"מ. ומ"מ לא יודה, דהרבנן ז"ל, לא היה רשאי לכתב סתום, ואם הפריס ע"ק צrisk שיחיטה בלי האי תוספת הדבריהם, "מושם מראית עיר", כי בכ"מ תמצא שהרבנן ז"ל מזכיר מאי לאbara מה שהוא מה"ת ומה מדבריהם כמו בכל פרקים, בחלב ודם וגיה"נ ובמkommenות אין מספר, ומכך"ש מה שהוא רക משום מראית עין, איך יכתוב סתום צrisk שיחיטה שהוא לשנה דתנה דמתניתן על קרעו ומצא בה בט"ח טעון שחיטה, והוא מה"ת.

ORAHA אך במחכית של הכה"מ ז"ל, שגה גם במה שתלה ברמב"ם בפיהם"ש דברי התוטס והראשונים ז"ל שכתו דבהתפריס ע"ק דין השיחיטה הכרחית אלא מפני מראית עין, אין הטרפות פסולת בו. וכל הרואה יראה דמעולם לא דבר הרמב"ם מזה.adam כדורי הכה"מ ודאי לא היה הרמב"ם ממשיט דין זה מתחבورو יד החזקה. ז"ל בפיה"מ „זה בט"ח שמוטר לאכלו ללא שחיטה, אין חלבו ודומו מותר אצל חכמים, ודע שאין צrisk בדיקה, ר"ל שאין הטרפות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו בשחוות ע"פ שהוא חי, והלכה כחכמים ע"מ שלא יהלך על הארץ, ובדברי רש"ש שמותיר אפיקו הפריס ע"ק איןם הלכה" עכ"ל, הרי לך מפורש דלא דבר הרמב"ם מהפריס ע"ק עד סוף המשנה רק דבר מלא הפריס דוחשיטה של אמו מתיירטו, מ"מ חלבו ודומו אסור, כי כן הוא שיטת הרמב"ם כדיוע, ומעטה נצמלה לו חקירה, אם תהיאabei בט"ח טרפה מבטן מה תהא עליה, דלפומ סברא חזונה כמו דhalbvo אסור משום דמקרי שור, ולא נידון לעניין חלב כאחד מאבריו האם כמו כן חי"י הטרפות פסולת בו, ע"ז מלמדנו דזה ליתא דגבי חלב נידון כשרו שלם בפ"ע, אבל לגבי טרפות לא, והטעם דכל טרפה הוא תחולת נבלות וחוד לאו הוא כמש"כ הרמב"ם ז"ל פ"ד ה"ז ממן"א, וכך כל שאין הנבלות פסולת בו, אך תפיסת הטרפות שהוא רק תחולת נבלות. ואם נמצא עובר מת לכ"ע שחיטה אמו מתיירטו, ואיך חי"י הטרפה חי"ג רגוע מהמות. דין זה ממשינו הרמב"ם ז"ל לשיטתו דס"ל תלבן אסור. והotos ותור הראשונים דפליגי זה על הרמב"ם, וס"ל דhalbvo מותר, אין מן הצורך שיש אמרו דין טרפות מן הבطن פסול בו, דהוא ק"ו מחלב, אבל לעומת זאת בהפריס ע"ק דס"ל דבעי שחיטה רק מדרבנן, נתווה להם החקירה מה דינו אם נטרף האי בין פקועה לאחר שהפריס ע"ק ברבות הימים אשר הוא חי והחליטו בזה להקשר כיון דוחשיטה גופה אינה אלא מפני מ"ע והטרפות אינו ניכר כ"כ, וכן לא החמירו בנמצאה סיכון פגום. אבל הרמב"ם ז"ל לא דבר מדין זה כלל לדידי טעון שחיטה מה"ת, ופשיטה דטרפות אח"כ פסולת בו.

ועיין בחודשי בפניהם בסוגי שם, דהרבנן ז"ל מפרש הסוגי דר' מרשניא ואבוי פלייגי בזה אי חכמים דרש"ש מה"ת קאמרו או

הסיכון שהריבו חכמים לבדוק אותו עם הצפורן ועם הבשר ובשלש רוחותיה של הסיכון, ואם נרגש בה פגימה אפילו כ"ש השיחיטה אסורה" עכ"ל, הרי מפורש אומר בדיקת הסיכון מפגימה כ"ש ארככתא דרבנן הוא, והשוחט באפי פגימה כ"ש, השיחיטה אסורה ולא פסולה. יותר ביואר הדברים תמצא בסוגי דף י"ז ע"ב עי"ש היטב.

עיקר ז' אבר היוצא ואבר המдолדל ובן פקועה

דין אבר היוצא והmdlدل ודיני בן פקועה מבוארים בפ' בהמה המקשה, אלא דבביאור הסוגיות יש מבוכה רבתא בין המפרשים והפוסקים. ואשר בارتני בפנים דעת הרמב"ם ז"ל בבואר הסוגי היא המחוורת ומתකלת וכל נושא כליו וגם לרבות הראשונים ז"ל, לא ירדן לסוף דעתו, ולא הרגשו מה היא שיטתו, וכך נא עמיד רק מקצת שיטתו בעניינים אלו, שהוא נ"מ רבתא לדינה והוא חדש ומחודש, אבל לדעתואמת וצדק תלי"ת.

הרמב"ם ז"ל בפ"ה ה"ט כתוב וז"ל: עובר שהוציא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם וכו', ואפיו החזר אותו אבר לمعايير ואח"כ נשחת, או נולד הولد וחיה כמה שנים, הרי אותו אבר אסור משום טרפה וכו', עכ"ל, וע"ז כתוב הכה"מ דכלא/or נראת שלא זו יכולה לכל עובר שהוציא ידו גם למ"ל שלא נשחתה אמו קודם לידתו, אבל לפי האמתה הטעות, שא"כ ברוב הבעמות נמצא אישור בהרבה אברים שיויצאים קודם הלידה. ואף שמדובר מוכחה שהיה סובר ברמב"ם כפישוטו, אבל האמת יורה דרכו שלא כיון הרמב"ם זהה עכ"ת". ומכח האי אמת שלל, נתקשה בבי" הරבה, שהשימי הרמב"ם ז"ל הא דר' מרשניא דף ע"ה ע"ב דאמר בן פקועה הבא על בהמה דעלמא הولد אין לו תקנה למ"ד חושין לזרע האב, וכן השמייט הא דאבי דאמר התם הכל מודים בקהליט בו פקועה דשרי דמלתא דתמייה מזכר דכוויי אנשי, ולא ידע הב"י מענה לכל אלו. אבל אני בارتני כמשמעותם בדברים דדברי הרמב"ם כפישוטו וכל גدول ביד, לכל המדחק בדברי ולשון רבנו הרמב"ם ידו על התחותונה, כאשר כתבתי בהקדמה, דהרבנן ז"מ שעשה חבורו משנה תורה, בכונה שלא נctrיך אדם לעין בשום ספר זולתו כדי לידע דיני התורה, היה מוכחה ע"כ לדקדק בלשונו להיות ברור ומובן וטהור מכל סייג, ושלא ישטע לתרי אונפין, כי לולי זאת נפל פטו בבריא מבוגן, ולכן תמיד משכנתני ונשאי, להעמיד דברי הרמב"ם על פשوط משמעו, ותלי"ת בכ"מ ראייתי נפלאות, וכן הוא בהענין אשר לפניו.

דעת הרמב"ם ז"ל דברי היוצא לדעת חכמים דר"מ דף ע"ב ע"א, ע"כ אית בי"י איסור טרפה גם קודם שחיטה ומצד בשדה טרפה, כי רק אז מובן מה שאמרו דוחשיטה מטהר את היוצא מידני נבלה לטרפה. ופלוגת ר"מ ורבען הוא בש' לידה לאברים, או אין לידה לאברים, דר"מ יש לידה לאברים, וכך לא בעין קרא כל לאיסור אבר היוצא דכיון דזהה כלוד, שוב לא נגרר אחר שאר העובר, ולא ניתר בשיחיטה האם, וממילא דזהה לשאר אבמה"ח ומטמא, אבל חכמים דר"מ ס"ל אין לידה לאברים, והיה נגרר האבר היוצא אחר עיקר העובר, اي לאו קרא דובש בשדה טרפה דמרבנן מני" אבר שיוצא חוץ למחיצתו שנאסר טרפה. אלא דהא דין לידה לאברים היא דוקא אם לא נולד לבסוף או שחזר האבר בטלת הלידה הלו ע"פ שנולד אח"כ. אבל בנויל כדרכו אף שהוציא תחולת האבר מה בכ"ק הלא אגלי מלטא למפרע דהכל חד לידה ואני אכן יציא חוץ למחיצתו. עיין מש"כ בסוגי דמברכת ס"ט ע"ב דברים נחמים קלוריון לעניינים תלי"ת. וכן על חנס קמתמה הב"י ז"ל, דהא רוב לידות נמצאת אבר היוצא

ומי הוא זה אשר לא יודע דהאי „אע”פ שלא הפריס עג”ק” שכותב הרמב”ס אין לו שחר, אם נאמר לכל השחיטה בהפריס עג”ק אינה אלא משום מר”ע, דהרי הרמב”ס הכא מכרת דבר דחייבין על תלבו כרת, ומה ל’ הפריס או לא הפריס. דמלשונו משמע Adams הפרס פשוטיא דחיב בcart, וכל החולק על הוכחה זו בדוחקים בדוחים אין תרופה למכת עורונו בעניינו שכלו.

ג’) והוא היותר בולט, דהרבמ”ס פ”ב הלכ”ז מהלכי’ אבה”ט כתוב ו”ל: השוחט את הבמה וכוי’ ואם מת קודם שיפריס עג”ק הרי הוא תהו ששהיתם אמו מטהרטו עכ”ל. ואשותו את הטרפה קאי עי’יש’ בכ”מ. והרי מבואר דאם הפריס עג”ק ומת מטמא כנבלת והא מניל’ לרמב”ס, דמהיכי’ תמי’ נימא דמשום מר”ע גוזו רבנן תומאה. ועיין בי”ד סימן יג טו”ז סק”ד דרצה לומר לכל עצימות השחיטה משום מר”ע אין אלא לכתלה ולא לאסור בדיעבד, ובו”ד החדשות נדפס מנובי ז”ל השגה על דברי הטו”ז אלו, מדברי הרמב”ס אלו דפסק דאפיקו מטמא כנבלת גמורה. ולא חלי ולא הרגיש כי אפיקו נדחו דברי הטו”ז אין לדברי הרמב”ס שום הבנה, דכלל גדול בידינו אפשר טומאה לא מפשיןן, וכאשר אמרו במקילון פי’ עי’ב אם אמרו ספק טומאה לטהר, יאמרו ספק אמרו דלא כרשי’ כמובן. אלא ודאי משום דר’ אשיש ס”ל שלא כאבי’ אלא כר’ מרשיא דבדאוריות פליגי’, ופסק פשיטה לרמב”ס כוותי’ ולפיקד יפה עשה דלא היבא לא דר’ מרשיא ולא דאבי’ משום דר’ מרשיא אלiba דריש”ש אמר למלאי’ ואנן וחושין לפ██וק חכם דפליגי’, וס”ל דמדאוריות טוען שחיטה, ודאבי’ פשיטה דאינו הלכה, אלא כר’ מרשיא דבדין דוריות פליגי’, עיין בחדושים שם בארכיות. ועל אמרת דברי אלו מורים גם שאר פסקי’ ולשונות הרמב”ס וכולם מעידים עדות מכונת דמה”ח טוען שחיטה כאשר תראה מן הפסיקים שאביה באזה.

מעיקר הדין ונוה”ת, וכן אם מת מטמא כשאר נבלה. ואחר שזכינו לידע כל זאת מילא נבן כי הרמב”ס היה מוכರח לפреш דעיקרابر היוצא אינו תלוי בשחיטה, אלא הוא אסור בפ”ע מקרה דובשר בשדה טרפה, דהרי גם אחר שחייבת האם אם הפריס עג”ק טוען שחיטה מה”ת, ולמה יאסר האבר עיון בפניהם מה שהארכנו בזיה ונצמח מאה דגס אבר המודולל כמו אבר היוצא אסור מה”ת, דמחד לפוטא מרביין תרווייו. ורק”י ותוס’ יותר הרשונים דסבירו דברי היוצאה עיקר איסרו מלחמת שאן להולד שחיטה שכבר הותר בשחיטה אמו, ולא בעינן קרא דובשר בשדה אלא האחיזר דלא מהני, لكن מצי סבירו דברי היוצאה מה”ת אסור ולוקין עליו משום אבמה”ת, ואבר המודולל אינו אלא מדרבען, וקרו אסמכתה בעלמא, אבל לרמב”ס דין איסור אבר היוצאה תלוי בשחיטה רק מקרה דובשר בשדה נאסר, لكن חד דינא אית ל’ עם אבר המודולל, ושניהם אסורים מה”ת, אלא דין לוקין עליהם משום דווה לא שבכללות.

ובטעמא זהה מلتאות דיש חילוק מה”ת בין הפריס ללא הפריס על”ק כתבתי בפנים, דהנה כפי שביארנו בעקרונים הקודמים השחיטה במדבר כמו הנחירה הותר להם מפרקשת עי’ שחיטה שנכנסו לארץ שנאשרה הנחירה הותר להם מפרקשת עי’ שחיטה אבל לעומת זה נתן להם שיעור ב’ בבהמה וא’ בעוף דינחו שלא הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא”ש והטור ז”ל השמייטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתית דלא מטעה דידי השמייטה, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצריך שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשמייטה משום דלא מסתבר فهو לחוש לפרטיא עין גבי אוא”ב لكن לא חשו להביאו.

ב’) בפ”ז הלכה ג’ שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו’, ואם שלמו לו חדשיו ומיצאו ח’ אע”פ שלא הפריס עג”ק ואין צrisk שחיטה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ”ל. מדרבנן, דר’ כהנא שם סתמא קאמר הפריס עג”ק אילך בינייהו, עי’ הביא דר’ מרשיא דבן פקועה הבא על בהמה דעלמא הולך אין לו תקנה. ומימרא אז לפום רהייא אין לה שיקות כלל להאי פלוגנטא דרש”ש ורבנן, עיין בחדושי ק”ז החת”ס ז”ל שם, דמתמה הרבהה עי’ א’ אבל הרמב”ס ז”ל קמתרץ ברוחב בינו חומריא זו בפשיותו, דר’ מרשיא דוקא לרש”ש קאמר למלאי’ משום דהוא היה מפרש דברי ר’ כהנא חמיו, דהפריס עג”ק אילך בינייהו מדוורייתא קאמר, וא”כ לדעת חכם דינו אין לו מקום רק לרשי’ שעז חולק ABI וס”ל דגס לחכם אין טוען שחייבת רק מדרבנן משום מר”ע. וכיון דר”א דהוא בתרא לא רצה לקבל הא דרבבה אמראי קדמאי אמרו הלכה קרשי’ וכל מקום ששנה רשי’ הלכה כמותו וחושש להא דר’ יונתן דאמר הלכה קרשי’ במשמעות מעשר. והאי ר’ יונתן גופי’ לא קאמר דין הלכה כרשי’ רק בהני תרי אלא דבאייך אין כאן הכרעה. ואי כל עצימות פלוגנתם רק בדרבנן וממשום מר”ע, אין מקום לפ██וק דלא כרשי’ כמובן. אלא ודאי משום דר’ אשיש ס”ל שלא כאבי’ אלא כר’ מרשיא דבדאוריות פליגי’, ופסק פשיטה לרמב”ס כוותי’ ולפיקד יפה עשה דלא היבא לא דר’ מרשיא ולא דאבי’ משום דר’ מרשיא אלiba דריש”ש אמר למלאי’ ואנן וחושין לפ██וק חכם דפליגי’, וס”ל דמדאוריות טוען שחיטה, ודאבי’ פשיטה דאינו הלכה, אלא כר’ מרשיא דבדין דוריות פליגי’, עיין בחדושים שם בארכיות. ועל אמרת דברי אלו מורים גם שאר פסקי’ ולשונות הרמב”ס וכולם מעידים עדות מכונת דמה”ח טוען שחיטה כאשר תראה מן הפסיקים שאביה באזה.

א’) בפ”ב מהלכות שחיטה ה”י כתוב „דאם יצא העובר חי והפריס עג”ק אין שוחטין אותו ביום אחד ואם שחתט אינו לוקה” עכ”ל. מהא דכתב דאינו לוקה נמי מוכח דעכ”פ איסור תורה אילך הכא דין רך משום מר”ע בעלמא פשיטה דין כאן מלוקות. והא דבאמת אין לוקין עליו, משום דהא אילך כמה אמראים דאמרו הלכתא קרשי’ ושניהם דפסקין להחמיר בשל תורה חכם, ולא סמכין אהאי ככלא דר’ ח’יא דבעל מקום ששנה רשי’ במשניתינו הלכה ממשונית, אבל להקל להלקתו וחושין לדריש”ש. ולא עוד אלא דההא דisor הרמב”ס ז”ל לשוחט העובר בו ביום נמי מוכח דעתו שחיטה מדינה, דהרי ק”ו אילך אם אין הטרופות פועל בו מפני מה שכתו הtos’ והראשונים ולדעת הב”י גם הרמב”ס בתוכם, משום דלא חששו משום מר”ע אלא בשחיטה בלבד, שהוא נכר לכל אם יכנו על ראשו שהוא מנבל, אבל בטroppות וכן על פגימות הסcin לא חששו, מכש”כ דין לחוש משום אוא”ב דין דראה אותו שוחט מנא ידע דנסחטה אמו היום, ואם ידע הרי ידע מסתמא ג”כ שהעובד היה בתוכה וניתר טמה, ורק מפני מר”ע נשחת. ואם מכר הולך לאחר ושחטו בוודאי ליכא מר”ע כלל, דהאי לוקח מנא ידע דנסחטה אמו היום, ומהיכי’ תמי’ יחשדחו בידע ושחת. ואפיו אם נדחק דמ”ש שייך כאן מר”ע, עכ”פ חדש דין שחידש הרמב”ס מדעת”י דנסחי’ שאין דרכו בכך למה לא כתוב יראה לי, כדי רכו הטהור בכל מקום. והרי תראה דהרא”ש והטור ז”ל השמייטו דין זה של הרמב”ס מכל וכל, ידעתית דלא מטעה דידי השמייטה, דהמה לא נחתו כלל זהה לדעת דהרבמ”ס מצריך שחיטה מעיקר הדין, אבל אין ספק אכן דהשמייטה משום דלא מסתבר فهو לחוש לפרטיא עין גבי אוא”ב لكن לא חשו להביאו.

ב’) בפ”ז הלכה ג’ שם כתוב השוחט בהמה ומצא בה שליל כל חלבו מותר וכו’, ואם שלמו לו חדשיו ומיצאו ח’ אע”פ שלא הפריס עג”ק ואין צrisk שחיטה, חלבו אסור וחיבין עליו כרת, עכ”ל.

פתחה

טומאה יש לה חזקת טהרה, והני תרי חזקות מתנגדות דוחקתו שחייטה מה"ת לדינה לא זו בלבד דבון ט' כי שהפריס עג"ק טען אישור אמורת דלא נשחתה כראוי וחזקת טהרה אומרת כראוי נשחתה, וא"כ נימא דל חזקות מהכא, והוא"ל ספק בין לענין אכילה ובין לענין טומאה. וכן ספק הרמב"ס פ"ג הט"ו בנשפט הסימן ולא נודע אם קודם או לאחר"ש דהוה ספק נבלה, וכן בהלכ"י י"ח כתוב דרך כלל דכל ספק בשחיטה הרי זה ספק נבלה, אלא דבאל בדק בסימנים פסק בפ"א ה"יב דהוה נבלה, ומשמע נבלה ודאי. ועיין בתפicha לפרמ"ג ז"ל שהאריך ולא מצא מענה לישיבת דעת הרמב"ס. לכואורה נהפוך הוא דלא בדק בסימנים קיל משאר ספק דהא איןACA כאן רוב, דרוב פעמים שחוט שפיר. וניהו דחרשב"א ז"ל כתוב דהוה רובה דתלי' במעשה, חזקה שלא נעשה מעשה, אבל עכ"פ לא גרע משאר ספק בשחיטה, ולמה לא יהי' גם כאן רוק ספק נבלה, הן לענין אכילה והן לענין טומאה. וכפי הנראה דמה"ט כתבו התוס' שם דמה"ת טהורה וכשרה ממשום דרוב פעמים שחוט שפיר, ורק מדרבנן החמירו לענין אכילה ולא לענין טומאה. אבל מפרש"י שם לא נראה דרך מדרבנן קאמר וכפי שהראתינו לעיל דרשינו כן מקרא, וכפי הנראה אין זה אסמכתא בעלמא, רק דרשה גמורה כי הכתוב מיותר למגרמי וכן דריש תדברי"י הא קרא כן כמובא בירוש"א. עיין מה שכתבתינו שם זהה.

אבל דעת רשי"ו ותוס' הלכו זהה לשיטתייהו, כי התוספות סברו דחזקת אישור דקאמר הינו חזקת אישור שאינו זבוח, כמו"ש התוס' שבשותות ובביצה CIDOU ובמקומוarteriyehו, כי החזקה שבחותם שבבשותות ובביצה CIDOU ובמקומוarteriyehו, דענין חזקה הוא להחזיק את השם טהור טמא אסור מותר וכדומה, ואיפלו עיי' סיבה חדשה. ר"ל אפי' נctrיך לחריש חזקה שבנה שנותחודה, כדי להעמיד הדבר על חזקתו, עשוין כן כמו שתכתבו התוס' בהרבה מקומות בסוגי' דרוב כמו דפטור מן תעיד שהפרה אדומאה טרפה, או חזקת ולד בעמי' חזקת דגרא הביבורה תעיד, דאמו כבר ילדה כדי להעמיד חזקת פטור על מקומו, ואע"פ שהحسابות מתחלפות, כי מתחלה פטורה מן הבוכרה משום דעדין היא בעמי' אמה ולא נפטר רחמה, ואח"כ כשכבר נולדה פטורה, מפני שאמה ילדה כבר, מ"מ כדי להחזיק שם פטור מהזיקין שבנה חזקה חדשה, וא"כ הכא נמי חזקת טהורה דברמה חזקה אלימטה להעמידה גם אחר מיתה בהמה, דאע"פ שהחיה הייתה טהורה מפני החיות המצלת מן הטומאה, ועשיין נחיקנה לטהורה שהיא שחוטה, מ"מ שפיר חזקה הו להחזיק את השם טהורה איפלו מסבה לשבה, ולכן נתקשו דנוקי חזקה להדי' חזקה חזקת טהורה כנגד חזקת אישור, ולהיו ספק שחוטה הן לענין אישור והן לענין טומאה, דליול לגבי אישור בחר חזקת אישור ולגביה טומאה בתה חזקת טהרה א"א, כיון דהוה תרתי DSTORI וכן הוכrhoו לאמר דמשום דרוב פעמים שחוט שפיר מה"ת טהורה ומורתת אלא מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא לגבי טומאה דלא לאפשר טומאה ולמד"ד נבלה ס"ל כיון דהוה תרתי MILI DSTORI השוו מודתויהם לאמר דגמ' לענין טומאה מटמא מדרבנן.

אולם דעת רשי"ז ז"ל היא, דענין חזקה היא לא אמר דלא נתווה השנותות או התחדשות רק להעמיד מעמד מצב כל דבר כמו שהוא כל זמן שאפשר, ואין משגיחין על השם כלל והוא למ"ד נבלה, והכי קאמר בחיה היהת בחזקת אישור אבמה"ח מטעם שלא נשחתה, כי החשותה אף שהיא חי' מוציאה מידי אישור זה, ועתה אמת שמתה לפנינו, וליכא אישור אבמה"ח, אבל המعتمد שלא נשחתה שחוטה, ר"ל שלא נעשה מעשה השחיטה עדין במקומו עומד, וכיון דבחזקת שלא נשחתה מוקנית לה, והרי מותה ממילא נבלה הויה גם לענין טומאה, מה תאמיר והוא היהת טהורה ע"ע וכן דעדין טהורה הוא, זה אינו דהא כדי להעמידה על חזקת טהרתה בעין גנד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

והויצא לנו לדינה לא זו בלבד דבון ט' כי שהפריס עג"ק טען בחסימה כ"ג סעיף ה' להוכיח על ראש העוף כשושחה למות יש לדון בזה בתורת, חדא דמאיחר שלדעota הרמב"ס בעין לכתלה מה"ת ב' סימנים שלמים בעוף ולא רק בבהמה, א"כ מנ"ל לדבוחת שחיתת דיעבד ובפרט בעוף רק רוב סימן אחד שאין זאת אלא מעשה רפואי בעלמא, דגמ' בשחיטה צזו נתרת מיד ולא בעין להמתין ולראות אם יצא נפשה עכ"פ תוך מעלי"ע. ומכך בשחתה מעלי"ע לדעתך ברור דאסור העוף מה"ת ונבלה גמורה הוה, דהרי בארכנו דהא דນיתר הנשחת מיד וגם לעשות גיסטרא, הינו מושום דאן סחדי דאיתר שחיתת ב' סימנים מת בשעה מועטת גם בלא עשית גיסטרא. אבל בשוחות רק סימן אחד וכ"ש רק רוב סימן אחד, ואני רואין אותו חיל פנוי כי אפי' בב' סימנים שחוטאים אם אירע شيء מעלי"ע אחר השחיטה אני נבוק מאד אם יש להתיר אלא דזה דבר שהוא מן הנמנע אבל בסימן אחד ומכך רק ברוב הוא שכיח טובא במקום שלא שחת הוריין ולא יצא ממנה דם הרבה שחי' ימים איך נתיר אח"כ להחות על הראש ונבלה אם גם בגין פקעה שהפריס על גבי קרקע עכ' שחיתת מן התורה. והדבר חדש אבל נצחים על כרחנו מישית הרמב"ס ז"ל ודוק היטב ועיין דף ל' ע"ב בחדושנו ד"ה ולכן.

עיקר ח' כל ספק בשחיטה להחמיר ונשחתה הותרה

מיימרא דר"ה במכילתן ט' ע"א אמר בהמה בחיה' בחזקת אישור עומדת עד שיודיע לך ומה נשחתה, אבל אם נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודיע לך ומה נשחתה נטרפה, ואך באיתיליד בה ריעותא. ומימרא זו מביאה הגמואה על הא דתנא בברייתא, שלא בדק בסימנים נבלה או טרפה לכל ח' כדאית לי' וקאמר דפליג בדר"ה דמ"ד טרפה ס"ל חזקת אישור אמרינו חזקת טומאה לא אמרינו, ולמ"ד נבלה בחזקת אישור קיימת והשתתा מתה עיין בגמרה. והנה שורש מימרא דר"ה נמצא בספרא מובה ברשי"ס פ"ש שנייני: להבדיל בין הטמא ובין הטהור בין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל, צל' בין חמוץ לפורה ובין צבי לעירוד, אלא בין נשחת חמוץ בה קנה לנשחת רבו ובין שנולדו בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה, עכ"ל. ולכאורה הני נמי למה לי' וכי לא ידועין ממקום אחר דבעין נשחת רבו ולא חצין, וכן בטרפאות נקב הלב ולא לבית חללו, או נדרס ולא כdomה הבשר ננד בני מעיים דכשר, או האדים הסימנים עצם וכdomה דטרפה, כי על כל אלה עכ' בא ההלכ' המיוונית, ולמה לי' הא קרא, אבל הפירוש האמתי בדרשה זו הוא, דאתא לחיב בבדיקה סימנים לאחר שחיתה אם נשחת רבו, וקאמר להבדיל בין הטמא ובין הטהור הקדים טמא לטהור, דקודם שנבדוק אם נשחת רבו הוא טמא, דבחיקת שלא נשחת מוקמין, ובין החיים הנאכלת ובין החיים אשר לא תאכל, הינו בנמצא נקובה הריאה או בני מעיים לאחר שחיתה, דמסתמא תלין בזאב או במשוש ידא דטבוח, لكن הקדים הנאכלת, ואם הוא במקומות דאי מוקם לתלות עכ"פ דמ"מ אפשר דעתהacha אחר שחיתה, חיישין מושום דהרי נקוב לפנוי. הרוי לך משחיתת הנני דינים המבוארים בגמרא דקאי ר"ה עלייו, ומובאים בהאי דרשה דספרא. וגם ראיינו דהספרא סובר למ"ד שלא בדק בסימנים נבלה דטמא קרי לי', אם לא בדק אי נשחת רבו, ולא כמ"ד טרפה ואסורה באכילה.

ויש להעיר, דלא כואורה הינו אומרים דלא כמר ודלא כמר, אלא בין לענין אכילה ובין לענין טומאה ספק הוה, דהא אוקי כאן חזקה גנד חזקה, דבכמה בחיה' בחזקת אישור אכילה עומדת, ולענין

הוא כמו בת מבת הבית דלכ"ע לוקין עליו, ולא עוד אלא דמי לא מيري הקרה נמי בטרפה חית העיר עד שמתה ממש, בלי חסרונוابر תחליה, ומה ש' שם בחל' י' ו'ז'ל,, "ואין אתה יכול לומר שטרפה והמיתה, שאם מתה הרה היא נבלה, ומה ל' מתה מהמת עצמה או הכה בסיר' או שברה ארוי והמיתה, הא איןנו מדבר אלא בשנטרפה ולא מתה" עכ"ל, אין כוונתו כמו שביארו האחرونים וכן הוא בפי המלב"ם ז"ל, דנבלת כבר אמרה בפ' ראה, דהרי רוב המצוות והלאו נאמרו בד' ספרים ונשנו במ"ת, וניהם דח'ל' דרכם לדרכו איזה חידוש דין בהאי השנות העניות, מ"מ העיקר שבמ"ת חור על הראשונות, שעל שם זה קורי' משנה התורה, ואשר כ' הרמב"ן ז'ל בריש דברים עי"ש, ובמקום שיש לדרוש דרשינו, וכן כאן יש כמה וכמה חידושים דיןים נדרשות, כמו נוטל'פ' שמותר, ולהקדים נתינה לגר למיכירה לנכרי, וכן להקיש בב"ח נבלה וכדומה, עד שאין זה שום קושי' למה נשנית במ"ת, אבל הלא הרמב"ם בדור מלל, שכותב דאם טרפה והמיתה הרוי נבלה ומה לי וכו' ר'ל דאם נבלה ורוצה לאסור למא נקט שנטרפה עי"תיתי יער, דה"ה מתה מלאיה או עי"סיבה אחרת, כי אין לנו שדיבר כתוב בהוויה, כמו דאמרין בטרפה ולא המיתה, לומר מוכחה דבר מטרפה שלא המיתה אבל ה"ה וכש'כ' כהמיתה שהוא נכלל בלאו זה והשתאות זוכינו לידע, דלאו דטרפה כלל גם את הנבלה, האילו דנבלת שנשנית במ"ת לכארו' מוציא את הטרפה, כמו דאמרין בשמעתין ל"ע ע"א דנבלת ממעט את המסוכנת, ה"ה דיש למעט גם מחסרא אבר שקרובה למות שהוא תחולת נבלות ולמהrina כתוב כאן לכטוב נבלה תמותה טרפה להזיהה נכללו יישבב, אפילו בפיסול במקצת השחיטה, הכל נאסר ר'ע קבלת ר' ישבב, וזה ניחא נמי דציוויתה התורה ליתנה לגר או למיכירה לנכרי, ואלה להשליכה לכלב טרפה שכולג גם את הנבלה שמתה מלאיה או הרגה בkopf, והני אינן ראוי לאדם הנברא בצלם אלקים, וכמ"כ "הרבא"ע עה"ת דטרפה ארסיי וסכנה לאדם לא כללה, ומכם"כ הנבלה שמתה מלאיל' דכל דתוי ונימוסי עם ועם מענישים את המאכילה המתה מלאיל' לאחר וכמ"כ רשי' בשמעתון ז' צ"ב ע"ב שהוא בכלל שלשים מכות שקבלו עליהם ב"ג שלא יוכלبشر של מתה מלאיה, וכן נהרה מגמ' لكمן ל"ג ע"א גם לנכרי בעי נחרה, כמו שמדליק הגאון רצ"ח ז'ל בהגותוי, אבל הנבלה שציוויתה התורה ליתנה לגר או למיכירה לנכירה היא הנבלה המחוודשת שנכננו לארץ דהינו שלא נשחתה קרואוי, וחכם אחד הקשה לי ממה ר' ישבב בסוגי' דמסוכנת, דמסוכנת שר' דאל"כ לאו דנבלת מה ל' השטה מסוכנת אסורה נבלה מבעי, ולידי הלא הלאו איצטרך על הנחרה ושלא נזבחה קרואוי והשבתי לו דהינו קושי' התוס' שמשקהו, דהרי בלאו מסוכנת איכא איסור עשה דאייה זובוחה, ומ"מ איצטריך הלאו כדי ללקות, ותירצ'ו דהוומ'ל ולטעמייך, ובמסקנא הלא יש לו יופוא אחרת להתרтир מסוכנת. ועוד אני אומר דסוגי' מציא את' קרי'ש ככמה סוגי' בשמעתון דאלו כוותי' כאשר הרأتي במקומות, ולרי'ש הלאו דנבלת איינו אלא חזרת הלאו דטרפה כאשר אבר זה, והוא דלרי'ש דם במדבר נאסרו בנחרה וرك השחיטה היתה מוציא את הב"ח מיד נבלות, ע"כ האי לאו דל"ת כל נבלה איינו אלא חזרת הלאו דטרפה שביבשת משפטים, ומה דשינה הכתוב לכטוב נבלה תמותה טרפה. ע"ז איתי תירוץ בספריו שהוא אליבא דרי'ש נשנה כאשר כתבתי בעיקרים

לחדר שנשחתה זאת מנ"ל. ואולם אידך מ"ד דס"ל טרפה ואסורה באכילה סובר דאלין בחזקה בת רshima ומוחקין השם כמו שהי' בili השקפה על הסבה וכלן אף דטרפו אהדי לא אכפת לנו כמו שמצוינו בפ' דטרחות גבי שני שבילין ושני בנ"א דבאו לשאול בזאת דטרהורם שניהם ע"ג אחד ודאי טמא הכא דכוותי',adam נשאל על אכילתת אמרין לע' אסורה, ואם נשאל על נגיעה אמרין לע' טהור דכמו דבשני בנ"א דאים תלויים זב"ז ה'ג שני עניינים בחד בהמה דין לטלות זב"ז, דהרי אם הוא טרפה מצד אחר שפיר נאמר דטרהורה היא כדי להעמידה על חזקתה הקודמת, כמו כן אמרין גם בכשרה ע"פ שאנו אוסרים אותה באכילה מצד האי שחייטה. ומדובר דקלק הלשון טרפה ואסורה באכילה דר"ל דלא גרע מאלו הייתה טרפה דאי ודאי אינה מטמא אלא אסורה הכי נמי בכשרה. ועיין לקמן בסוגי' ומשי' שם. ועתה נאמר דכל זאת לא שיק אלא בלא בדק בסימנים דההספק הוה שמא לא שחט רובה רק מחיצה, והרי לא נעשה מעשה שלמה אלא אסורה החיצית, ובזה שיק לאמר דאוקמין בחזקתה שלא נשחתה, והוא ודאי נבלה כי חזקתה אינה מצי' מתנגדת להה כנ"ל. ואולם בשחט שני סימנים אלא דההספק שמא שהה ודרכ' או שמט הסימן, והספק אי קודם שחיטתה או לאח"ש, כאן לא שיק לאמר דנקוי בחזקתה שלא היהת נשחתה דכמו כן נקי בחזקה שלא היהת נשורת, דמה לי שחיטת המכشرת או נחרה הפסולת, בכוב'כ נתחדשה כאן מעשה או מכشرת או פסולת, מה תאמיר חזקית אינה זובוחה אמרות שלא הייתה המשעה מעשה מכشرת, הלא חזקית טהרה אמרות שלא הייתה המשעה מעשה פסולת, ולמ"ד טרפה ואסורה באכילה בלא בדק בסימנים דאייל בתר שם בחזקתה אה"ג דכל ספק בשחיטה הדין כך, דלנבי אכילה הוה ודאי נבלה ולגביה טומאה טהרה. ואולם למ"ד דלא א Zukin בתר שם רק בתר השבה המעמיד את השם לכל מילן הן לאכילה והן לטומאה ספק הוה, כי כאן אנו דינוי על המשעה אי היהת באופן המכשיר או באופן הפסול, ואין כאן שום חזקה לא לאcano, וכן שפיר פסק הרמב"ם דהוה רק ספק נבלה זהה אמרות וצדוק בס"ד. ולפ"ז לדעת הרמב"ם דכל ספיקות מותרות מה'ת הרוי כל ספק בשחיטה חוץ מלא בדק בסימנים, כאשר ספיקות דאסורים רק מדרבנן, אבל לדעת התוס' הנפוך הוא דלא בדק בסימנים דרוב פעמים שחת טרפה לא הוה רק נבלה דרבנן אבל שאר ספיקות בשחיטה כגון ספק נשחת קודם או לאחר שחיטתה או ספק שהה (עיין מה שכתב לקמן ז' ע"א בתוד'ה סכין דספק שהה וכ' ספק השקל הוה) הרוי זה נבלה ודאי מה'ת, משום דሞוקמין אחזקה איסור עשה דאיינו זובוח ודוק').

עיקר ט' „הטרפה והנבלה"

כבר כתבנו בעיקרים הקודמים דמה שנאמר לאו דטרפה בפ' משפטים, ולאו דנבלת בפ' ראה שהוא מ"ת הוא זורות גדול, ועל כל הני ציווים שלא נאמרו בד' ספרים ונאמרו רק במ"ת, מתייגע הרמב"ן ז'ל בריש דברים ליישב ואומר, או משום דלא דבאמת היניכם מההיארם לישראל עד ערבות מואב במ"ת, או דבאמת לא נהגי בדבר עי"ש. ועתה מה יענה הרמב"ן ז'ל, על ה'iae לאו דנבלת דלא נאמר בד' ספרים טרפה, דלא שיק שום אחד מהני טעמים כmoben, והלא דבר ה'iae.

אבל דע דבהתיר קשור זה פלגי ר'יש ור'ע הנ"ל, דהנה לכ"ע הא לאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמה'ת כתוב הרמב"ם בפ' ד' ה'ז' מ"מ'א דנו"ט מצטרפין לכך ללקות עלי, משום דטרפה תחולת נבלות הוא עי"ש. וע'כ משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, אדם תחולת נבלות אסורה תורה, נבלה גמורה לא כ"ש, והאי ק"ו

פתחה

טוטפה הקיש נבלה לטוטפה טרופה לנבלה¹ ואיזה מן המפרשים מחק „טרופה ונבלה“ דזאת לא נמצא כלל בקרא, הכי יאות למחוק כמה וכמה תיבות מתוך מאמריהם, משום דלא ידעינו לפום רהיטא פשוט הדבר. אבל האי מיכילתא יפה מתרפשת במא שכתבנו לעללה, ועליה קסם הרמב"ם ז"ל במה שכ' בפ"ד ה"ח ממ"א הניל, והכי פירושה, אין לי אלא בשדה, רצה לומר אם טוטפה ע"י דרישת חיות השדה זאת או ארוי, שמצו דיבר הכתוב, בביתינו, ר"ל אם טוטפה כמו סיבה אחרת כמו נקבת הקוץ או חולין וכדומה, מן המכות שאינה יכולהתו לחיות מניין שהוא ג"כ בכלל טוטפה שאסורה התורה, ולא מצי משני דבר הכתוב בהוה, דהא תינוח אם ידעינו דהאי טוטפה חיות השדה זאת בהרשותם קאמר, ומושום דא"ח אסורה תורה, אז שפיר תלינו למימר מה לי א"ח ע"י דרישת הزاد או ע"י סיבה אחרת שארע בבייתו, אבל מניין לו זאת דלמא טוטפה האמורה בתורה מצי לחיות, ומ"מ כל שהטיל אריס בה אסורה התורה מאיזה טעם שי"ה, ואז איך למד ניקב החותם והריהה והדקין מהטלת אריס בגופה, דמנין דחדא פעה בשניהם, ולכן צרייך תחללה לילוף טוטפה ממשום דעתתה למות אסורה תורה שהוא תחולת נבלות, ושיך לאו זה דטרופה לאו נבלה, ולמד זאת מהא דכתיב בפרשת משפטים טוטפה ובפ' ראה נבלה, ע"כ חדא לאו הויה כנ"ל וקאמר „טרופה ונבלה“ ר"ל דכאן בפרשת משפטים כתיב טוטפה דע"כ כולל גם הנבלה, מושום „נבלה וטרופה“ דכתיב בפ' ראה דשם נבלה מפורש וטרופה איתרבי מתיבת „כל“, וצדדרש בספר היל, ע"כ שניהם משום גמר הנבלות נאסרה, זאת משום תחולת נבלות, וזאת משום גמר הנבלות, ומימילא ידעינו דכמו ד Nebula לא חלק בה באיזה אופן מתה, כן לא תחולוק בטוטפה באיזה אופן נעשה קירבה למות, ומה דכתיב בשדה ע"י דרישת חיות השדה, מושום דידייר בהוה, והן הוו דברי הרמב"ם בפ"ד ה"ח ממ"א ע"י"ש, אלא דהא טוטפה ע"כ בנתונה למות קירובה לנבלה מייר, לא יליף שהכניסו לא"י מה שכתבתני שם ותמציא עוגג.

ועל"פ היוצא לנו מזה דגム לר"ש הלאו דטרופה כולל גם את הנבלה, משום דטרופה תחולת נבלות וע"כ בנתנה למות, וע"פ שר"ש שהוא תדברי"ש ס"ל בראש פ' אלו טרופת טרופה חי, אבל כאשר ביארתי בערך י"ד וכן בפ"ט גם למ"ד טרופה חייה, טרופה המפורש בקרא הוא הנטה למות מחמת מכוותיה, ורק בח"ט של ההלכה פליגו אי חי או א"ח והוא דעת הרמב"ם ז"ל כאשר אבא בערך י"ד.

וראה זה איך דברנו אלו מובאים בתוך דברי המכילתא ז"ל, ובשר בשדה טרופה, אין לי אלא בשדה בית מניין ת"ל טוטפה ונבלה, נבלה וטרופה, הקיש נבלה לטוטפה וטרופה לנבלה, מה נבלה במ"ת) אלols הרמב"ם ס"ל דהאי מכילתא דדרש טוטפה ונבלה לנבלה, והוא צרייך בפירוש לית לי הא דרמב"ם דדרשה האי לכלה, דלכרי קאמר הדומה לכלב כמובא ברש"י (והן המכילתא וחן בלשון רש"י) איכה עירובם דבירם, ולולי דמיסתפינו התיי מגיה „ע"נ“ למלמד שאין הקב"ה מקוף וכו' והוא דרך אגדה, ולפי אגדה זו נמי צ"ל דרך, לכלבי מדבר שיצאו עמהם נאמר הדבר, אבל לדורות אמרה תורה, נתינה לגר וכמירה לנכרי, כי לדעת המכילתא הני תרי לאוין טוטפה ונבלה חדא נינהו ורק נשנית בפ"ט) אלols הרמב"ם ס"ל דהאי מכילתא דדרש נשנית, דהנירה לא אשטרי וטרופה, ע"כ דהאי לאו ד Nebula שאמרה להם בכניםstan לא ארץ, הוא במדבר, וזה שכך דיבר הכתוב בהוה, ע"כ. והנה יש להעיר הרבה א") כיון דיל' דבר הכתוב בהוה, כל הדרשה של הקיש נבלה וטרופה ללא צורך, דידייר בכ"מ דאמרין דבר הכתוב בהוה, בלבד שום ילפות' מכח הסברא לחוד אומרים כן, וכאשר המכילתא בעצמה שאמורת כן, דקתני שם כיווצא בה, בשדה מצאה, דה"ה בבייתו, ונטע כרם, הוא הדין שאר אלנות ורש"י ז"ל ע"ה"ת מוסיף עוד, מקרה לילה, ה"ה ביום, אלא שדיבר הכתוב בהוה, ובכל אלו ליכא שום ילפות' ע"ז, אלא דמסבר' לומר דלאו דוקא, וכאנ בעי ילפות' מיוחדת להקש טוטפה לנבלה דבשדה לאו דוקא אלא דבר הכתוב בהוה, אטמהה. ב') אינה כתיב נבלה וטרופה וטרופה ונבלה כדי להקש אחדדי. ובת"ת כתיב דבעלמא כתיב, וע"ז במלבי"ם והוא דוחק גדול, ולא עוד אלא דאי אקרא ד Nebula וטרופה לא יאכל לטמאה בה קסם, מהו לי הקיש הלא שם לא כתיב וטרופה בשדה, אלא סתם טוטפה, ונילוף משם דטרופה בכ"מ בין בית ובין בין נבלה, ג') במכילתא איתא טוטפה ונבלה,

ובכללם גם הטלת ארס של הדורס לתוכה בשר הבהמה אין זה בכלל פירוש הקרא אלא היא עוקרת הקרא ולמה לא חשב בסוטה דף ט"ז ע"א בין הני שלשה, דhalbca עוקרת הקרא, עי"ש ברשי"ע על מה דאמרינו שם דהתורה אמרה בתער וחכמים בכל דבר וא"ל „וא"ת אין זו עקריה אלא תוספה, איברא עקריה היא שלקון אותו על כך, ואסור להכות את ישראל בחנוך" עכ"ל, וא"כanca דכוותי", דהתורה אמרה בנטטה למות עד שאינה ראוי לאדם אלא לכלב, כמש"כ הרמב"ם וההלה מוסיף, נקב כ"ש באחד מאברים הפנימיים אשר בזה הולכת ואוכלת כשאר בראים, ומ"מ לκה על זה, ולכן גם בדורסה קשה כן, דהרי גם בדורסה בעין עד שנטטה למות, ומניין לו דבהתלט ארס בתוך בשר הבהמה ותו לא שתה"י בכל טרפה האמורה בקרא. ודע דאפילו הני תלתא דמנה שט בסוטה דhalbca עוקרת הקרא, דוקא ר' ישמעאל ס"ל כן, אבל חכמים פליגו עלי' ואיתו לה קראי על כל הני שלשה, כן כתוב רשי"זיל שם, וכן כתבו התוס' בשמעתנו דף פ"ח ע"ב ד"ה שוחק, הרי לדידין לא מצינו בשום מקום דhalbca מוסיף על המפורש בקרא ללקות עלי', והפרמ"ג שכتب דהאי הלכה יצא מן הכלל, והוא דבר זר שלא ניתן להאמר, והן אמת כי גם על דברי הרמב"ם זיל יש לתמוהו שכتب דדורסה מפורש בקרא ושאר מני טרפויות מהלכה אותו, ואע"פ שכולן הללמן"ס הויאל ואין לך בפירוש אלא דדורסה החמיירו בספקו ובשר מריני טרפות יש בהן ספקן שמוטרין עי"ש בריש פ"ה מהליש' ודברים אלו חותמים וסתומים הם, א') דדורסה עי' הטלת ארס איה מפורש בקרא, דהרי גם בדורסה בתוך הני ת' מריני טרפויות נמנה, ב') סותר דברי עצמו שלפניו דברים הפרק כתוב וא"ל „כבר ביארנו בהלכ' מ"א שהטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדיבר הכתוב בהווה" וכ"ו עכ"ל הרי דהכל מפורש בקרא,-DDיבר הכתוב בהווה, וגם דדורסה אינה מפורשת בקרא מה היא, כי אפשר לפרש שגורר באזנו או ברגלו או שטרפה וקרעיה כדג, ובعين ההלכה לפרש דהטלת ארס קאמר, ג') אם יניח שיש צד קיל בשאר מני טרפות על דדורסה, אך אפשר ללקות על שאר המינים דהרי ללקות מלוקות הוא הקולא היית גדולה כמו"כ רשי"זיל שהבאתי לעיל ללקות אדם מישראל הוא לא שייש בו מלוקות דלא יוסיף להכותו, ואם מקרים בשאר טרפויות מכח שאינם מפורשים פשיטה דא"א ללקות עליהם, להקל בלאו דלא יוסיף להכותו.

אבל הט אזיך ושמע קושט דברי אמת בהבנת שיטת הרמב"ם זיל בעין גדול הלה, אשר כל הבאים אחורי לא ירדו לסוף דעתו הרחבה, עד שנתקשו עלי', וזה אומר בכח זה בכח, ולא די שלא העילו בתיאורים כלום אלא שנתגadel על ידם, המבוכה עד שנטבעוabis בים הקושיות והספקות.

ו^{ודע} דכל דיני טרפויות שייכים גם בהורג את הנפש לעין טרפה שהרג והורג את הטרפה וכדי שנבין דעת הרמב"ם בטרפota בהמה עתיק עצמנו להלכ' רוצח לראות פסקי שם ונושא אותם לכון דהנה בפ"ד הג' כתוב וא"ל „המכה את חבריו באבן או באגרוף וכיוצא בהם, אומדין אותו, אם אמדחו לחיים נתן ה' דברים ונפטר ואיפלו חלה המכה והכבד ומת מחמת המכה ה' פטור, ואם אמדחו למתה אוסרין את המכה בבייא"ס וממותנים לזה, אם מת נהרג המכה, ואם הקל ונטרפה רפואה שלמה והליך בשוק על רגליו כשר בראים, משלם המכה ה' דברים" עכ"ל והدينם אלו יצאו מתוק הסוגי' בסנהדרין שם, והוא דבעין נפל למשכב, דכל שעומד והולך על רגליו כשר בראים, נפטר הרוץ מעונש מיתה ואס שוכב במשכבו אומדין אותו, אם אומדין לחיים, שאין במקה זו כדי להמית פטורין הרוץ, ואע"פ שהנרצה מת לבסוף, ונראה אכן דמהני חי"ט שאין דני עליהם בטרפוות בהמה, אין

עומדת לכלב, והכי פירשו של הקרא, ובשר בשדה טרפה, שאם לא ה' ממהר ומקדמים לשחתה קודם שתצא נפשה, היהתה מתנבלת ונשלכת לכלב, כי כן הדין נוטן בכל מטה מלאיה, אע"פ שקדם ושותה, מ"מ תשילכה לכלב כמו אם לא הייתה שחטה, דניהו דלפי דשותה חז"ל פעולה השחיטה עכ"פ לטהרה מיד טומאת נבלות, אבל לעניין אכילה אינה עדיפה ממטה מלאיה, ותדע דע"כ צריך לפרש כן לדעת הרמב"ם, שהרי כתוב בפירוש דהקרא מيري בקדם ושותה, והוא מוכרח ממה דקרי לי, "בשר" דהינו דבעה עין בשר, וכמו-DDדרשין בב"ק מ"ב ע"א דלא יכול את בשרו בשווה", ב' בקדם ושותה לאחר שנגמר דין, וע"כ בהכי מיריעת הקרא דמחייבים דאית בה אישור במה"ח, אם תלש ממנה בשר והוא ג"כ מלאו דטרפה אתה, לדידין דפסקין כר"י לKNOWN ק"ב ע"ב, וא"כ מחייבים שני פעמים טרפה א"א, לא משוםஆחע"א אלא משום דלאו אחד הוא, וכמש"כ הרמב"ם דהאי במה"ח טרפה במקצת קרי לי, וע"כ דהאי לאו כולל בשר התולש מה"ח, ובשר של במאמה טרפה לאח"ש שעשה עין בשר, וא"כ איך מצי' לרמב"ם דטרפה בנטטה למות קאמר, משום דאי אינה ראוי אלא לכלב, כיון דהקרא לאח"ש דבר, אלא ודאי דהכי קאמר דמסתמא לא ציוותה התורה להשליק לכלב הרاءו לאדם, והרי במה"ח באמצעות אסור' לב"ג, ושפיר אמרה תורה להשליכו לכלב, ועיין בירושלמי ריש פ' כל שעיה דיליף מהאי קראי היתר הנאה לאבמה"ח, ור' ל' בשר מה"ח מפני שהוא קראי קאי נמי על בשר מה"ח, וכתריגוט אונקלס, עיין בעיקר הבא, וא"כ ה"ה בשר מן הטרפה, מייריע בשר שאינו ראוי ליתנו לאדם, וכמש"כ הראב"ע עה"ת, מפני שהוא ארסי וסכנה לאכלו, וע"כ בנטטה למות מיריע, דאל"כ שפיר ראוי לאדם, ולמה ישילכה לכלב, וכאשר במאם בנטטה שנטבלה בשחיטה למות תורה ליתנה לגר ולמכרה לנכרי.

היוצא לנו מכל האמור, דבין לר' י"ש ובין לר' ע' טרפה המפורשת בקרא היא הנוטה למות וקורובה לנבלות, ואע"פ דרי"ש שהוא דברי"ש ס"ל בריש פ"ט טרפה ח', דהאי ט"ח על הח"ט של ההלכה קאי, ולא על הטרפה המפורש בקרא וכאשר אבאר בעיקר הבא ודוק.

עיקר יו"ד „הח"י טרפויות שנלממו"ס"

הפרמ"ג זיל בפתחה שלו לטרפויות כתוב וא"ל „והנה אף שדרosa נאמра בפירוש ופירשו מהלמן"ס, וכגדמרן ושאר מין טרפאות הם הללמן"ס, אעפ"כ לוקין עליהם שהללמן"ס כך נאמרה, דמה שנ' בכתב טרפה ל"ת, כולל גם שאר טרפויות וכמש"כ הפרח' אית' א' וזה מבואר ממה שכتب הר'ם זיל בפ"ד מ"א, דאין חילוק כלל בין טרפאות ארי או נולד בה מעצמה ולוקה עליוון ודאי" עכ"ל. הנה עירובוב דברים ראייתי כאן, שמתחלת כתיב דכך אתה ההלכה לומר דהקרא דבר שבדקה טרפה כולל גם הני זיין מיני חילאים, ואח"כ כתב דכן מבואר ממה שכ' הר'ם דאין חילוק, והוא סתירה גלויה למה שכتب תחילה, דהרי הרמב"ם כתב דאין חילוק על אייזה אופן געשה נטהה למות, דמה דכתיב בשדה, דהינו טרפה זאת וארי משום דדיבר הכתוב בהווה, וא"כ לא צריך שום הלהקה על זה, לומר דה' השאר מכות העשות אותה נטהה למות שהוא בכל טרפה אבל מה שיש לדון אם לוקין על הח"ט הוא מצד מה שכتب הרמב"ם דהטרפה המפורש בקרא היא נטהה למות מחותמת מכותיה, והוא שתה"י אינה יכולה לעמוד ומוסכנת, כי כן קורא הרמב"ם למסוכנת, ממש"כ שם בהלכה י"א „במה שחייבת חוליה מחמת שתשש כחה ונטטה למות וכו'" וא"כ ההלכה שמנונה והולך הני חי"ט שרובם אין בהם כלל כדי שתה"י נטהה למות,

פתחה

כשרה, אולם אם אמדונו למייתה אע"פ שאינה נתהה למota, אלא הולכת ואוכלת כבראים, ניהו דין באכילתם מלוקות, אבל אסור תורהrica מקרה דזאת החיים, כי אוכל אבל אחר ל"ת, שהוא לאו הבא מכלל עשה, וכמו ברווח דלגי הורג את הטרפה אפילו אינו נפל למשכב, כל שאמדוו למייתה, ההרגו פטור, ה"ה דאסור לאכול מבהמה צו, דחי דוקא אכול, אבל כל שאינה חי, אלא סופה למota ל"ת, אבל גם זאת רק ע"פ אימוד הרופאים בכל בהמה לפי מה שהיא ולפי המכחה שיש בה, כך מתפרשים הכתובים בלי ההלכה, אמרו מעתה דהאי הלכה שעשתה כללים קבועים כדי שלא ליבעי אימוד הרופאים כמו ברוחץ, אין זה פירוש הקרא אלא חומרה כדי שיפטור, דממעטינן הורג את הטרפה מאיש כי יכה כל نفس בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם עד שידעו בואי שהוא טרפה ויאמרו הרופאים שמכה זו אין לה תעללה באדם ובה יmitt"עכ"ל. והנה בהרוג את הטרפה לא בעין נפל למשכב כלים שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בזה شيء ושתו או מותו נקוב, אלא בעין אימוד הרופאים שלפי מעמד החכמה שבכל עת ובכ"מ דין על האי גברא והאי מכח אם יש תעללה באדם או, וכן אפילו אבל והליך בשוק כשאר בראים, כל שהי' בו מכח שסופו להמיתו נפטר הרוץ, אבל לא די בזה شيء ושתו ע"פ שההלכה אתה דהני ח"ט אינס חיין, הרי אפילו להציג את הרוץ לא משגיחין על האי הלכה בטטרופות בהמה לדעת הרמב"ס, ורבים מתפסים לומר דעתם אית' לי מזלא שאני, והוא טועות גמור דמשום שהוא מזלא גרים שלא היה מת, נהרג את אחינו, ולא עוד אלא דא"כ מה מהני אימוד הרופאים שלא ה' יכול להיות, שמא מצד מולו ה' חי ונחרג את הרגו אלא והוא ברווח ממש דלענן רצח האי הלכה של ח"ט לא מעלה ולא מורד, לא להקל ולא להחמיר, ואל תאמר דהרבנן"ס מסברת עצמו חידש כל זאת, אלא הדבר מוכח ממקומו, שם סנהדרין ע"ח ע"א אמר רבא ההרוג את הטרפה פטור, והקשו בתוס' הלא רבא הוא דס"ל בנדזה טרפה חי, ולמה יפטור ההרגו, ותירצ'ו דמ"מ מודה שסופו למota מהבלה זו. מי הוא זה אשר יוכל לקבל תירוץ זה, דהוא נגד הסוגי דריש א"ט,-DDIK מדקתי כל שאינה כמות חי טרפה, דס"ל לתנא ט"ח, וזה מ"ל כיון דגמ לאידך דס"ל ט"ח, סופה שמיומות מהבלה זו, גם הדרשה דזאת החיים, חי אוכל שא"ח ל"ת למה לא אתה שפיר גם למ"ד ט"ח, הלא שיעור של יב"ח לא נזכר כלל, ועיין היטב בחודשנו שם, דא"א לומר דהקרא אתה על ס"ט להתרו ע"י שהיית יב"ח لكن הוכית הרמב"ס מכח חומר קושי ז, דהרוג את הטרפה דקאמר רבא, איינו האי טרפה של ההלכה, אשר בזה איכא מ"ד ט"ח, אלא טרפה ברוצח היינו טרפה ע"י אימוד הרופאים, וכן גם מה שכתבו התוס' ר"פ א"ט ד"ה וכן לטרפה, דיש נפ"מ בעשאו חברו טרפה, וגם בהרוג את הטרפה הכל נפל בבריא דלגי רוצח אין אנו דין עפ"י הלכה זו דטרופות בהמה אלא ע"י אימוד הרופאים הן להקל והן להחמיר ואל תשיבנו ממה דאמרו בסוגי דרוב דלמא במקום סייף נקב הוה, וכן אמרו במקות ר"ע ור"ט אלו היינו בסנהדרין לא ה' נהרג אדם מעולם, שהיינו שואלים שמא טרפה הרג, וכל זאת אי לא אלין בת"ר, וא"כ ילכא חזקת שלם דאתא מכח רוב, וממילא איכא ספק שהוא נקב במקום סייף, אשר הרופאים היו אומדים אותו למייתה, אבל אחר אשר זכיינו לידע דזילין בת"ר ואיכא לכל אדם חזקת שלם, אין הא נקב במוח או בשוט מוציאו מחזקו שהוא שלם ולא טרפה, עד שיאמדונו הרופאים למייתה, אבל האי ההלכה דניקב הושט או קром של מות טרפה הוה, לא מהני להציג את הרוץ, כי גם בטטרופות בהמה כן הדין תורה, טרם שנדע מהלהקה, והוא ממש כמו ברוחץ, דלעboro על הלאו דטרפה כדי ללקות עלי מלוקות, כתוב הרמב"ס דבעין נתהה למota והוא אינה יכולה לעמוד, ומהמת מה שאין לה טרפה, ולoli ההלכה היה אומדיין את בהמה על ידי רופאים כמו שאומדיין את הנרצח, ואם אמדונו לחיים הייתה

וא"כ מניין לנו על מעשה אחרת נמי לומר דהתורה אסרתה, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בחכמota אקלות שבן, שהニー אין מנייני טרפיות קילו, מן מין החית שהיא דרושא ע"פ שכולן כחדר הללמ"ס הם, כי גם על דרושא בעינן הלהכה כמו אשראי, דטרפה כתיב ולא דרושא, אלא אדם נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא אתה, דעתו הטלה ארს נעשה טרפה, אפשר ללקות על דרושא מושם הלהכה מפרש טרפה דקאמר ע"י הטלה ארס קامر, אבל שוב הני שארי מניל', דאפשרו נאמר דארוי מצי ג"כ לנקב האברים הפנימיים קודם שהרגנו, זאת עכ"פ מלטה דלא שכיה כל דכל שאר מנייני טרפיות שכיחים יותר ע"י שאר סיבות קו"ץ וחולי'ם מבון, ולמה דבר הכתוב מטרפה חית השדה, וכן קامر דבדרושא החמיר יותר, דדרושא אפשר להסמיד על הקרא, אבל שאר מנייני טרפות אין להסמיד כלל, אבל באמת גם על דרושא אין אנו לוקין כיון דלא נחלק הני ח' מנייני טרפות אלא אומרם דטרפה המפורש בקרא אינה דרושא דוקא, אלא כל שעשתה נטויה למota ביל השקפה על מעשה מיוחדת, וזה רגיל להעשות ע"י זאב ואריה, כי ע"י קו"ץ וחולי' לא שכיח שתעשה נתה למota, אם לא ממש"כ הרמב"ס שם, בנפלת מן הגג או בזורך ח' לתוך לבה וריאותה, סיבותן كانوا רוחקות מן המჳיותה זו, נגד טריפת האזב בתוך עדרי צאן שהוא מעשה בכל יום, וממילא דהלהכה של הנני ח' מנייני טרפיות ביל השקפה על נתה למota, ותוספת על הקרא והו, ואין להן אלא דין של ד"ס שאין לוקין עליהם, זה דרושא והו אכן, וכן לשאר דין תורה אלא משגיחין בהלהכה זו כמו שהראתיך בדיני רוצח, דלא מהני הא הלהכה לא להקל ולא להחמיר כפי מה שפסק הרמב"ס, וכמו כן מותך סוג' הש"ס בסנהדרין.

ועתה אביה לך כהנה וכנהנה פסקי הרמב"ס, שכולם מעידין עדות מכוונת על זה, הרמב"ס בהלכ' איסורי מזבח פ"ב ה"י כתוב בטעם דפסול טרפה לקרבן מקרא דהקרבה נא לפחתיך, וכותב ה"כ שם המשום דס"ל דמן הבקר להוציא את הטרפה הנאמר בגמ', איינו אלא אסמכתא, והשעה"מ בפי"א מהל"ש תמה עלייו בדבר זה לא ניתן להאמור ע"י"ש, אבל ק"ז בעחתת"ס ז"ל ביו"ד תש"ו ע"ב רוח"ק דבר בוכתבו, דהרבנן סובור דמקרה דמן הבקר אין למעט אלא טרפה המפורש בקרא, דהינו דרושא, ולא שאר מנייני טרפות דעתו מהלכ', וכן בעי קרא דהקרבה נא לפחתיך, ומיסים שם, דאפי' לא נתכוון ה"כ' لها, אבל הדברים בעצם נוכנים למבחן ושירים למצויא דעת, עכ"ל הטהור, ועלא כי לא חלי ולא הרגיש שמתוך דבריו יוצא מא פרוש דיןлокין על שאר מנייני טרפיות חוץ מדרושא,adam לעניין פסול קרבן, נחalker בין המפורש בקרא לשאר מנייני טרפה הבאים מהלכה, ממש"כ דלא מצינן ללקות עליהו, אסור להכות אדם מישראל בלאו, ממש"כ רשי' סוטה שהבאתי לעיל, אלא גם הוא ז"ל עמד באצע הדריך ולא הגיע בעין זה עד תכליתו כי יאמר החותת"ס ז"לadam זרך ח' בלבגה גם כן לא איתמעט להקרבה מקרא דבן הבקר, הלא הרמב"ס כתוב ע"ז, מה לי טרפה ארוי וברורתה, מה לי זרך ח' בלבגה ונתחה למota, ע"כ מודה דבמכתה הנתה למota, כך ל' הסיבה, וא"כ בדרושא נמי אס אין נתה למota לנו, דהרי א"כ אתה אומר דגס בדרושא בנטה למota מיררי, אבל בלא נתה למota צרכין הלהנה על דרושא כמו על שאר טרפיות, כי הטלה ארס אינה מפורש בקרא, והדברים ברורים כשמלה דעת ה"ח' של הלהכה ודרושא בכללים בעי הרמב"ס קרא דהקרבה נא לפחתיך לפסלן לקרבן, וקרא דמן הבקר דמעט את הטרפה, הינו הנתה למota מחמת מכיה ה"י איזה שייה', וכמו בהרוג את הטרפה דפטור דלא קאי על ה"ח' של הלהכה.

עוד זאת בחו"מ סי' רלא"ב סעיף י"א פסק המחבר „המושך בהימה

הלהכה נבנית על הקרא דזאת החיה ניהו דבודאי טרפה אין לזרע מן ההלכה דأتא להחמיר על ידי קביעת הכללים, אבל בספק טרפה הדרין על שורש האיסור, שאסורה התורה בקרא דבעין א"ח, ומחרין האי ס"ט ע"י שחי ב"ח, ותדע שכן הוא דהרי ביתרת או חסר מתולדה בס' הרשב"א באותו תשובהazel ומודה, דיכל לחוות כחול ימים, ומ"מ מסיק הש"ז ז"ל בס' נ"ז סקמ"ח, דגס באלו בספק יתר או חסר מהני שהיה יב"ח להתר עי"ש, וע"כ הטעם ממש"כ ועפ"י התקומות מילין אלו נובא לפרש דברי הרמב"ס בראש פ"ה מהל"ש, דתחליה כתוב „שטרפה האמורה בתורה היא הנוטה למות, ולא נאמר טרפה אלא שדייר הכתוב בהווה כגון שטרפה ארוי יכו"ז עכ"ל הנה לא הזכיר כאן דרושא, כי בתיבת טרפה, לא נשמע הטלה ארס שעיל שיש זה נקרא האי טרפה דרושא, כי שם טרפה על קריעה ושבורה וכדומה נאמרה, גם ממה שכתב הרמב"ס דבעין נוטה למota, מוכח אכן בלשון טרפה הטל ארס, כי הלא בשבייל שהטייל הדורס טפת ארס בגבו של שור ותו לא מידי, איינו נוטה למotaCID, ותדע עוד, שהרי כתוב אח"כ בהל' ב' ויש שם חלאים אחרים וכו' ומשמעותם מנייני טרפות נלמ"ס ואלו הון, דרושא וכו' הרוי דמונה דרושא באלה הכתוב בין החלאים שיתווספו מהלכה, וע"כ דהאי טרפה האמורה בתורה אינה הטלה ארס, אלא טרפה כמשמעותה למota CID קאמר שטרפה ע"י חייטת העיר לאו דוקא, אלא שדייר הכתוב בהווה, דהה אם נטרפה בבית ע"י סיבה אחרת, וכן מבואר הדבר בפ"ד ממ"א, דהאי מה לי, לאו אדרושא אלא אטרפה קאי, כי כן כתוב שם „וכשים שלא תחולק וכו' עכ"ל הרוי לא תחולק בנותה למota בין שטרפה חיה וברורה וכו' עכ"ל הרוי לא מדרושא של הטלה ארס דבר, אלא מטרפה חיה וברורה שהיא המפורש בקרא, ובין שנפלת מן הגג ונשתבררו רוב צלעותיה וכו' וע"ז קאמר דדייר הכתוב בהווה, דכיוון דסכ"ס נתה למota, מה לי אם ע"י טרפת אריה, או ע"י נפילת מן הגג, או ע"י זריקת ח' בלבגה או ריאותה, אבל הטלה ארס שאון זהה נתה למota, איינו מפורש בקרא כמו נקיית הקוץ, ועל שניהם אין בו מלוקות, משום דעתו מהלכה, וכן לפרש את הקרא של זאת החיה שאינו חי לא תאכל שהוא רק איסור עשה בלבד, ולא לאו שיש בו מלוקות, אבל מה שכתב בהל' ש' שם אח"כ ואעפ"י שכולן הללמ"ס הן הואיל ואין לך מפורש בתורה אלא דרושא החמירו בה וכוי הכי מתפרק, אדם נאמר דהאי הלהכה לפרש הקרא דבשוד בשודה טרפה אתה ולומר, דהאי טרפה ע"י שטול ארס מן אכבעותיו, ובין נתה למota או לא טרפה יקרה ואסורה בלאו זה, שוב הני זיין שארי מנייני טרפות, נפלו בבירא, כי تو א"א לומר האי מה לי ודייר הכתוב בהווה, דהאי מה לי און לו מקום אלא אם לא מתפרק האי טרפה דקרא מה היא, אלא שטרפה עד שנטה למota, אז שייך לומר מה לי ארוי ומה לי קו"ץ או חולין, כל שנטה למota ע"י מכבה בכל טרפה הוא, ומשום-DD דידייר בהווה, כתיב בשודה, כלומר ע"י תיתני השדה, אבל אי נפרש כל שהטייל, ארס טרפה, בין נתה למota ובין לא, אך נאמר דהה כל שנקב ושתה או ריאותה נמי הדין כן, את מהה ועין בלב ארוי ריש פא"ט שכיוון לסבירה זו, אלא שהוא כתבה למ"ד ט"ח, אז ליכא האי מה לי, אבל למ"ד תא"ח שפיר איכא האי מה לי, זוממיא לא ראה מקצתו ולא יכולו להסביר שיטת הרמב"ס, אבל זה ליאתא, דכל שאננו מעמידין כללים קבועים ביל תנאי דבעין נתה למota, הרוי הוא גזה'כ להטירף כל שנעשה מעשה זו ביל השקפה על פועלתה, וא"כ הלא גם למ"ד תא"ח, אין הטירוף תלוי בחוית דכל שニック בע"ח אחת מן הני מנייני טרפיות לעולם טרפה, בין חי ובין א"ח, וכל פלוגתכם הוא בס' א' מהני שהיה יב"ח אבל התורה לא דיברה מזה בקרא דבר בשודה טרפה, אם נפרש דטרפה דקאמר על מעשה ידועה כיון, דהינו הטלה ארס ביל שום תנאי אחר,

פתחה

האי הלכה סותרת ועוקרת הקרה ועכ"ב צריך להזדמנות דלאחר שהי' ב"ח א"א ללקות, אבל מהני ההלכה עכ"פ לאיסורה, ובתווך יב"ח מהני למלכות, ואיש מא היה חי, רוב פעמים א"ח, ואיש דשמא רק לתוך יב"ח ולמלכות אתה, ולא לחדר איסור אחר יב"ח, א"כ למה לי הלהכה הלא משה רבינו מסתמא הי' חכם הכלול בכל מיני חכמוות וממילא גם בחכמת הרפואה, והי' ידע להמציא הנני כללים מכח חכמוות אלא ודאי אתה הלהכה לחדר איסורה לאחרר ב"ח שטרפה מ"מ, ויאמר נא הגאון, מנא ידע דמשה היה רופא כלبشر, הלהכה בגמ' המשערת אמרין וכי משה קנייגי או בטלורי היה, ועוד אשאלה ממון, וכי מנ"ל דבאמת הנני ייח"ט לא משה מפי עצמו אמרון, דהא אמרין אלו ח"י טרופות נאמרו למ"ס, הכוונה דכיוון דמקובלים בתוך האומה דאלו טרופות בהמה, עכ"ב הללמ"ס המה, וכמו אמרין בש"ס פעמים אין מספר, ולאחר דטרח למצוא דרשה מקרא, על איזה הלהכה, ולא עלתה בידו, מיסיק אלא הלהכה גמירי לה, אבל דבר שהי' ראוי להאמיר מפי משה עצמו, ולא צריך הלהכה כדעת הדגמ"ר, עד שאם נאמר דעתה הלהכה עליון, צריכין לדוחק ולומר הלהכה חדשן לנ"ז ח"כ נגד השכל, לאstor בע"ח בריא ואולם שנטרפה רפואה שלמה, שמ"מ תasser, מהיכי תיתי נאמר כון, ולא נאמר דעתה ממשה קבלנו הני כללים, אבל הוא לא קבלם מסיני אלא מחכמוות המצאים. אבל האמת כתבנו לעיל דכללים كانوا או אינם מתאימים עם החכמה כלל, כי חכמה הרפואה לא תעמיד כללים קבועים על כל מיני בע"ח אדם ובבמה צפור השמים ודגי הים. ועלILD קטון זקון וגבור באמצע שנותינו, אין זה מדרכי החכמה, וכמו בשאר שיעורי התורה שיעור גדולות בזכר ונוקבה ושיעור יתובי דעתית באכילת כוכבת, דההכמה מחלוקת בין האישים והמאכלים, עיין גיטין סוף המסכתא, יומא בפ' יוה"כ. וכן הוא כאן דהני כללים מהה עכ"מ מהלהכה ולא מחכמת אדם, וממלכות א"א ללקות עליהם משום דברענן נתנה למות כדי ללקות, כמו שבארנו לעללה, יותר ביאור הדברים המצא בחדישנו לפוזרים, כמו לשטור כל הנני ראיות שהביא הפר"ח ז"ל דלקמן על הח"ט, וכדומה.

אבל עד זאת עלי לבאר כי בננטה למות מחמת מכות שהיא המפורש בקרא בעין דוקא מכח שאין לה תרופה דאל"כ הרי תחזר לאייתהן, ואין סופה למות, אולם בננטה למות מחמת מכות ופצעים שונים ושפיכת דם עד שנעשית גוססת בל' ש"ה חסרוןابر מיחוד שהחיקות תלי בה, מה דינה של זו. והנה באדם פליגו באזה בסנהדרין זר ע"ח ע"א ריבי' ורבנן בגוסט ב"י אדריבי' החרגו חייב כמו דהני בוגוסט ב"י' ורבנן סברו דפטור כמו בהורג את הטרפה, וממילא דהה בהמה אי ע"י הכהה חיצונו' נעשית גוססת לדריבי' דמדמה לי' לגוסט בידי שמים הרוי ז' כשרה כמו מסוכנת דעלמא, אבל לרבען דמדמה לי' לטרפה גם בהמה כהגו'ו אסורה. אבל מלכות ודאי ליכא כיון דרך מפעם רוב גוססין למיתה קאתינן עליה, דהרי לרבען שם כלו פטורין והתוס' הקשו שם למה לא יתחייב מי שעשו גוסס ודבריהם צ"ג, כי האמת הוא דבלא אימוד הרופאים ע"ס רוב בעלמא אין הרגין ולא מלקין, אם לא על רוב דאיתחזק ובמ"א הארכתי בה. וזה הוא לדעת הרמב"ס ז"ל עניין נפלה מן הגג דברענן שהיית מעל"ע דלא כמו שסבירו רשי' ותוספת דצלאת מידי חשש ריסוק אברים בעין מעל"ע והוא יוצא מכלל שאר טרופיות דמתברר תוך מעל"ע, ועוד דחחיות מצלת ודלא בשאר טרופות והכל גזה"כ, אלא לדעת הרמב"ס ריסוק אברים הוא טרופות הניכר כשאר טרופיות, אבל גם בILI ריסוק כל שאינה יכולה לעמוד ע"י הנפילה אפיון אין כאן ריסוק אבר מיעוד, אבל יש כאן ווסטת בידי אדם אסורה, דכל הכהה או נפילה נדונן כמו ע"י אדם כמובן. וזאת לרבען דריבי' הוה לטרפה לעין רוצח, והי'

לטבחה ושחתה ונמצאת טרפה וכו' הוה מק"ט וצריך להזכיר לו הדמים" עכ"ל, וכ' שם הנティבות, דהאי מצות „לטבחה" בטור ליתא, דאפילו מכרה סתם נמי הוה מק"ט, דטרפה א"ח ואף לאחרישה או לדלות אינה רואי, אבל המחבר דנקט שמכר לטבחה דוקא, משום דפסק בסע' שאח"כ, דגום בנמצא טרפה מחמת סירכה חוזר נמי המקח, וזה אינו אלא ספק טרפה, لكن כל שלא לך בפרק שטבחה, מצי המוכר טוען, הביא לי ראי' דטרפה ולא הייתה רואי להחרישה, עי"ש, ולא אוכל לקבל בדברים כאלו, וכי בשביל הסעיף שאח"ז כתוב כאן המחבר דין שקר, להוטות משפט, ולכתוב דודוקא במוכר לטבחה הוא מק"ט, ולא במוכר סתם, הא חדא, שנית הלא המחבר לא מודעתה דנפשי' כ' היא לטבחה, אלא העתיק בזה לשון הרמב"ס, והרמב"ס לא הזכיר כלל דין זה דטרפה מחמת סירכה נמי הוה מק"ט ואע"ג דהבי' שם כתוב דמסתימת לשון הרמב"ס ממשוע דבכל טרופות שנמצא דין כן, אפילו אם נניח לו שכן הווא אבל הינו מפני שמכר בפרק שטבחה, אבל איך נאמר דמשום הכי נקט הרמב"ס האי לטבחה דלא נזכר בגמרה, כדי שנדע הדי, שבאמת הוא פשוט אין בו חידוש, דPsiטיא דכל שמכרו לאכילה ראו'י לאכילה בעין, ולעומת זה יקלקל את עיקר הדי דאפילו בלי מכר לטבחה נמי חוזר המקח, במצב טרופות גמורה, ולא עוד אלא דהרמב"ס כתוב שם ז"ל: „המוכר בהמה לטבחה וכוי ומכאן אתה למוד שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקח בו מום אחר וכי' כגון זה, ששחט את הפרה פטור וכוכי" איך הוכיח הרמב"ס די' זה מגמ' דלא הזכירה שמכר לטבחה ויל' דמיiri במוכר סתם ונמצא טרופות גמורה, אז לא קלקל הлокח מידידי במה ששחטה, דהרי אינה רואי' רק לאכילה ולא למלאכה, והוה כמו שוחט את המסוכנת דמקרי מתקן ולא מקלקל, כי בכל יום ויום מתבחשות והולכות ומתמעט שוויה, ואיך נשמע מזה בעיטה מום מוחלט במקח שיכול לתבוע ממנו מועות נתן והഫסד של המום הי' מוטל על המוכר, אלא ע"כ טעמא של הרמב"ס, במה שכתב לטבחה, דאל"כ אפילו מצא טרפה ודאי מיח"ט אין כאן מק"ט, דהאי הלהכה לא נאמרה לדון על פיה שאר דיני תורה וכמו שכתב הרמב"ס בהרוג את הטרפה, כל זמן שלא אמדודה הרופאים מוקמים אחיזת שלם ונרג הרוצה, אפילו הי' הנרצח ניקב קרום של מוחו וכדומה, ה"ה ומ"ש' כ' דמוהני האי חזקת שלם דבבמה, דלא נבטל המקח מחמת הני טרופות של הלהכה, ולכן מה ששחטה הוא מום גמור, דבחזקת שלמה ובראה חזקן.

ואלו הייתה רוצה להראות לך עוד כמה גדרה השערוריה בין האחرونנים, לאיזה החלטות שונות הגיעו, עי' שלא ירדו לסוף דעתו של הרמב"ס בזה, הייתי צריך לחבר חיבור מיוחד לה, אבל עוד דוגמא אחת אביה והמה דברי הדגול מרובה זיל' ריש הל' טרופות, כתוב לישב מה דפסק הרמב"ס כעולה וכרכיש דנראה כסתרה, דהרי עולא אתה לאפוקי דרכיש כדאמר בgem', דקשה למה לי הלהכה על דרושא המפורש בקרא, וגם אינן, הלא משעה רבינו בחכמת הטבע הי' יכול לידע איזה מכח מצוי לחיות ואיזה לא מצוי לחיות, ועכ' דלהכי אתה הלהכה, דאפילו אם אירעichi יב"ח מ"מ טרפה הוה, אבל לקותא דרכיש דלא תא הלהכה, מהני יב"ח להכשירו.

אבל תוך יב"ח אסור גם לעולא, דכל שא"ח ל"ית עכטד"ק.

יפה כתוב הגאון, דכל שקבע לנו הלהכה כללים קבועים מה לנו אם ח' או לא כל שניקב ושתה או ריאותה טרפה אפילו אלף שנים חי', וליקוי על אכילתו מושום אוכל טרפה, אלא דא"כ מנ"ל דמשום אינה חי' אסורה התורה את הטרפה, מה יאמר, דהכי כתיב חי' אכול וرك א"ח ל"ית, ולדעת הרמב"ס והמכילתא קרא דבשר בשדה טרפה עצמו מדבר בננטה למות, או מלכלב תשיליכון אותו, או מדיאתקש טרפה לנבלה דטרפה תחולת נבלו, ואם כן הוא הרי

ולודו סימני טרפה בדגים מהו, אליבא דר"ע לענין טו"א דאמור כל שאינם יכולים לחיות, דושא דוקא בהמה דאית במנה שחייה אמרין תא"ח, ורש"י נראה דgresスマ בדאית במנה טרפות וכן גרס השטמ"ק בගליון ש"ס ווילנא, והוא פלא, דמ"ש דג מקריע, משאר חלאים שאינו יכול לחיות, אלא ודאי דהכי פירושא דג מקרעעו דהוא נתה למוח וגוסט כפרש"י דפרפר פשיטה דמקרי אינו יכול לחיות אבל סימני טרפה כמו ניקבו הדקין כפרש"י שהוא חי"ט של ההלכה, דעתך רך במיניהם היצריך שחייה בדקוקו שחייה כמו נקה"ו, לא מקרי אינה יכולה לחיות לגבי דגים, דעתך דבעין דוקא טרפה האמורה מפורשת בתורה כמו שהיא במדבר והרי לך מפורש הדבר כשלמה, והבן את זאת ותדע עוד דבריש הל"ש מונה הרמב"ם המצוות המובאים בהלכתא זו כדרכו בכל ההלכה, ומונה חמץ מצוות, ג' מצוות עשה, וב' מצוות ל"ת, לשחוות ואח"כ יאלל שלא לשחוות אוא"ב, לכשות דם חיים ועוף, שלא ליקח אם על הבנים, לשלח האם אם לקחה, עכ"ל, ואיך המשיט שלא לאכול בשער טרפה, אשר זיין פרקים קבוע לביאור היא לאו דטרפה בהל"ש, ולמה לא יעד הלכתא מיוחדת לטרפות היכי יש עוד מקום להסתפק בדעת הרמב"ם, דין אלו ביאור של הלאו המפורש בקרא, אלא ביאור ההלכה שנתהודה עם האי ההלכה דכל פיסול במקצת השחיטה פסולת, ואקווה שכלי מי שאוהב האמת יודה כי כוונתי האמת בדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שדעת הראשונים והאחרונים איןנו כן, לא יכולתי לבבוש מלהעלות על הכתב מה שלפע"ד נראה אמת לאמתו בס"ד.

עיקר י"א נקה"ו נבלה

הרמב"ם ז"ל בפ"ג ה"ט מונה שיש נבלות ובתוכם גם נקה"ו פסה"ג דהרי הם נבלה מחיים ואין שחייה מועלת בו ורבים וכן שלמים תמוו עליון, חדא לא ידעו מאין יצא לרמב"ם דין זה, דנייהו דין שחייה מועלת בו, אבל נבלה מחיים מהיכי תיתי וכמש"כ התוס' ל"ב ע"א ד"ה ורמיינו, דמחיים טרפה הו, אלא דין השחיטה מועלת בו, ונעשה אח"כ נבלה, שנית הלא כמה סוגיות מורות נגד דעת הרמב"ם, דבזבחים דף ע' ע"א אמרין, דטרפה חמירא דאסורה מחיים, משא"כ נבלה דין אלא לאח"מ, וכן בשמעתו דף ל"ז ע"א קאמר דין ז"ל לומר היינו נבלה ההינו מסוכנת, כתיב כי ימות מן הבהמה וכו', אינה קרו"י נבלה עד שמתה, ועיין בלב ארוי שם דיפה דחיה בזה מה שהמליצו התב"ש והפלתי ז"ל, לדעינו טומאת נבלה הרמב"ם מודה דבעין דוקא מהה ממש וכדמוכה מתוני" דריש פ' הער והרطب, אבל לענין אישור אכילת נבלה קאמר דמחיים אית בה אישור נבלה, וזה עכ' נדחה מגמר' זו דהרי האי קרא דכי ימות מן הבהמה, בטומאות נבלה כתיב, ומה ראי יש מזה על אישור אכילת נבלה ואפשר גם אמנסוכת יש אישור נבלה, וכן קsha מגמר' זבחים הנ"ל, דשם מאיסור אכילה דבר, וקאמר דטרפה מחיים וnable רק לאח"מ, וא"כ סברת האחרונים אלו לחلك בין אישור לטומאה בטלה ומגבותלה, ובלא"ה אין חילוק זה מתקל בעל דעה ישרה, דנאמר התולש אחר מבהמה שוטטה נקוב לוכה משום אבמה"ח ומשום נבלה לשם שני הפכים בנושא אחד כמובן.

אבל יותר פלא שלא הרגשו כולם שהרמב"ם בעצמו גם לעניין אישור אכילת נבלה בגין מטה דוקא והוא בריש פ"ד ממו"א ז"ל, "האוכל צית מבר'er בהמה שמתה וכו' לוכה שנ' ל"ת כל נבלה, וכל שלא שhot קראו" הרוי זה מתה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דלאו דnable לאכלה נאמרה עלبشر מבהמה שמתה, ועכ' שלא ע"י שחייה, ואח"כ כתוב, וכל שלא שhot קראו", הרוי זה מתה, ר"ל

לענין טרפות בהמה, ולא צריך שהיית מעל"ע דבזה יצאה מכלל גוסט בידי אדם ונעשית גוסטת בידי שמים, וכך תראה שהרמב"ם במ"א פ"ד ה"י, אחר שכטב דין הטרפה, כתוב "בהמה שהיא חולת מוחמת שתחש כחה ונטה למota" וכו', הרי זו מותרת ולמה נטה מומה שמייריך עד עתה, מבהמה שנטה למota מהמת מכותיה, אלא שאין בה חסרון אבר, אלא ודאי דהיא אסורה כטרפה אלא שאין לוין ע"י מטעם דושא תרפה, כיון דין כאן חסרון אבר אלא חולשה כללית, ואין עונשין על רוב גוסטן למיתה ורש"י ותוס' היו סוברים דהינו טרפה של נפלה מן הגג שבא בתוך הח"ט של ההלכה, וכן נדחקו מאד בפירושו, שהתוס' כתבו בסוגי דמסוכנת דנפולה הוה כמחסרא אבר, וממילא צריך לומר שלא דלא כי הוא מושנה משאר טרפיות שאין כאן חסרון אבר, אלא דכל שחמי מעל"ע, חזר להחזרו וכן כתוב רש"י במשנה דריש א"ט דגוזרות ההלכה כך היא, דשארא טרפיות יכולם לחיות עד י"ח וז' רק עד מעל"ע, ושאר טרפיות אינם חזירין להחזרו ע"פ שחיי, אבל נפולה חזורת להחרשה אחרי מעל"ע, וכל זאת לא ניחא לי לרמב"ם, אלא דהאי טרפה שהוא גוסט איןנו מן הח"ט של ההלכה, אלא מן הטרפה המפורשת בקרא, דהרי כל שנטה למota ע"י הכאח היצנונית ע"פ שאין בה חסרון אבר דינו כטרפה לרבען דרייב", ולריב"י דגוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, באמצעות גוסט, ומטרפיות זו שפיר יראה אחר שהיית מעל"ע דכל טרפה של גוסט ב"י א', איןנו אלא אם מות תוך מעל"ע, אבל לאחר מעל"ע דינו כגוסט ב"י ש, ודבר בה נלמד מדי עבד כנעני דammerה תורה, אם מות תי' נקום ינקם. ואם יום או יומיים (שהיא מעל"ע בדרשת חז"ל) יעמוד לא יוקם. הרי כל שימוש הכאח תוך מעל"ע, מות תי' קריין ביה וחיב עלי, אבל בשחה מעל"ע ומות אח"כ, כמו ב"י ש' חשבין לי, עכ"ג דהוה בהגרמתו, ושפיר נשמע מזה לנידון דנפולה דכל שחתה מעל"ע יראה מכלל גוסט ב"י א', וכל זאת אין עניינו כלל לח"ט של ההלכה, אבל מה דאתא בהלכה היא, דכמו דהיל' הוסיפה שאר מיני טרפיות, אף שאינה נתהה למota כך הוסיפה על טרפיות נפולה שהיא נתהה למota ע"י הכאח בלי חסרון אבר, שאם יש בה ריסוק הניכר באבר אסורה, ע"פ שaina נתהה למota כלל, ועל טרפיות זה אין כאן חולק, דאפיילו ריב"י מודה לו, אבל לדעת רש"י ותוס' ע"כ ריב"י מחולק על האי טרפיות של נפולה שאין בו חסרון אבל דלדיידי גוסט ב"י א' כגוסט ב"י ש, וזאת הוו"ל להשמענו בפ' א"ט, כי כפי הגראה כל הח"ט של ההלכה אין בהם חולק ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים תעין בחדושנו בסוגי דנפולה ותראה נפלאות.

ואחריו שהודעתיך את כל זאת תבין ג"כ למה קבע הרמב"ם כל דיני הח"ט בהל"ש, ולא ביאר אותן בהלכ' מ"א שם ה' מקומן, אי הי' סובר הרמב"ם שהמה ביאור של הלאו דבר בשדה טרפה, אבל הרמב"ם סובר דהאי הלכ' הוא תוספת על המפורש בקרא, וסמכותו אקרא דזאת החיה, דרך אסמכתא ולא היתה נארמה במדבר אלא נתהודה עם האי הלהקה שקיביל ר' ישוב מר' יהושע שמקצת פיסול בסימנים הוה פסול בשחיטה והוא מזורמת בקרא דכאשר צויתיך בסיני, דהינו אז שנשטו על שחיטת חולין אבל בשחיטת קדשים במדבר לא הייתה השחיטה נפסקת במקצת הסימנים, וכאשר ביארנו באריכות בעיקרים הקודמים דכוון דהנחירה הייתה מכשורת במדבר והשחיטה בקדשים עבודה היהת, ולמה יפסל במקצת נחירה עי"ש, ומה"ט נמי מתחיל התנא בנקה"ו ופסה"ג שלא כסדר הילוק בהמה, כי הגי ח"ט נתהודה עם האי הלהקה דנקה"ו פסח"ג פסול בשחיטה הוה אשר ר"ע לא היה רצה לקבל נבלה לעניין טומאת נבלה וכאשר ביארנו הכלל במקומו ולכן סיידם הרמב"ם כולם בהל"ש ועיין لكمן ע"ה ע"א דקמבי עי

فتיחה

דף ס"ט ע"ב ותמצית הדברים בקיצור הוא דדעת הרמב"ם דכל דבר שיש לו התחלה והמשך עד הגמר, אם נגמר לבסוף אמרינו אגמלל"מ, אלא דהאי נילוי לא מהני אלא על גוף הענן ולאណון על דבר אחר המסתתק, ולכן גם בגט אשה, כל שembr ליה גטה, ואמר לה אם תנתן לי תוך ל' יום מאתים זו זיה מגורתה, אע"פ שלא אמר מעכשי, ולא חלין הגירושין אלא אחר שנטקיים התנאי, אבל התחלת הגירושין ע"כ מעכשי הוא, דהרי עתה קיים וכותב לה ספר כרויות ונתנו בידה, אלא למעשה זו יש לה המשך, ולכן נילוי אדם קיבלה קידושין בתנאים מאחר, לא תפסו, דהרי היא מעשה קידושין דבר המסתתק הוא, אדם לא חל עתה בשעת המעשה, בטל כי חלף החלק לו, ולא מהני מה שאגמלל"מ שנגמרו גירושיה ע"י שקיימה תנאי, אבל להיפך לומר דזינתה תחת בעלה ונעשה טמאה שהוא נגד הגilio שלבוסוף, זאת ודאי לא אמרינו, וכמו בהקדיש לוה זבין לוה, דהכל מודים דעתך הגilio שלבוסוף לא מהני זבינו וקדשו ה"ה הכא לא נאמר ד"א היהת נשנאת לאחר, וזה ברור כבשמי, וכן הכא בנבלה דכוותי" דכל שחתך צית קודם גמור הנבלות לא מהני הגilio לחיבבו למפרע מושום אכילת נבלה וזאת כוונת הרמב"ם במה שכותב דנקה"ו ופסחה"ג נבלה מחייבים, ר"ל דהוה כמו עוף טמא דעתן במנינו שחיטה, דלא שייך בו טרפה מושום לדסopo להיות נבלה, כן האי בהמה בניקב ושתה, מאחר דסופה להיות נבלה, מיד בשם זה יקרה, ע"ש סופה, אבל לא לחיבב על התולש ממנה מושום נבלה, דכל שפסיק ולא בא לידי גמר, אין כאן נבלה, ואי דהאי צית עכ"פ טרפה יקרה, אה"ג אבל גם בא טרפות נמי האי בשער הנintel שהם טרפה יקרה ולוקה מושום בשער בשדה טרפה. וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

בזה נשלו י"א עיקרים שייעדי על שחיטה וטריפות, ועתה(ac) כתוב עוד פתיחה כללית על כלל ענייני איסור והיתר הנוגעים לכל המשכתי.

فتיחה כללית

דיני מאכליות אסורות מהה מקצוע גדול במצווי התורה, ובריש' פ' תזיער מובא ברש"י דרשה דר' שללאי, דלמה הקדימה התורה דיני מאכליות אסורות בפ' שמיני ואח"כ נדה ועריות בפ' תזיער ואחריו ואמר דכם שיצירת בהמה חייה ועוף קודם לצירת אדם, כן תורתן קדמה לتورת האדם, והאי דרשה צריכה ביאור, דודאי יש לבקש טעם על הקדמת דיני מאכליות לדיני עריות, דכפי הנראה מן העונשים מהה החמורים, אבל מה שתירץ איינו מובן, דהרי הכל תורה אדם ולא תורה בהמה היה ועוף, ומזה עניין יצירה לכך.

ואמרתי לפרש עפ"י מה ששמעתי מפי אאמו"ר"ה"ג צ"ל בשם רבו הגאון מה"ז שלמה קווטש ז"ל על הקרא דארורה האדמה בעבורך, שפרש"י ז"ל דהאדמה שנינה מהה שצטויה להוציא עז פרי עשרה פרי, שייה' טעם עז ופרי שווין, והיא הוצאה רך עז עשו פרי, וכשנתקלל האדם על חטאו, נתקלה היא עמו, ופירש הגאון הנ"ל, דחטא האדם נצחה האדמה, لكن לא קבלה ענשה אלא ע"י שחטא האדם, כי יצירת האדם לבסוף הבריאה אחר שנבראו כל הנבראים, ה"י כדי שיוחלש האדמה ע"י שהוצאה כל צמח השדה וחייתו ארץ, למען יהי קל לאדם לגבור על נפש החומר ולשמור את דרך עז החיים, ובכל זאת ראיינו כי האדם לא יכול לכבות יצרו ונפל בשרות התאה, ועתה אולי אם האדמה הייתה משמרת ציווי הש"ת להוציא עז ופרי בטעם שווה ונחלשה יותר, היה בכך האדם הנברא מadmaha חולשה בתכלית החולשה, לעמוד בנסיוں לבلتיא לאכול מעץ הדעת, لكن אחר חטא האדם נתגלה קלונה של האדמה, ונתקלה עם האדם על ששינתה

שניתנה שע"י שחיטה פסולה כמותה מלאיה חשובה, ואם נאמר דווד מחים איתה בא איסור נבלה בתולשبشر מבית טביחתה, הוליל "הרוי זו כמתה" ויוטר מבורר ה"ל, הרוי זו נבלה, אבל הרוי זה מתה דקאמר, מורה דלאח"מ קאמר, דהרי זה מתה ולא שחותה, והרמב"ם לשון ערומים דבר, וכל תיבה וכל אות בדקוק גדול נכתב, וכל המתווכח להכניס בדברים ברורים אלו כוונה אחרת, ידו על התחרתונה, ובפרט שהוא לא צורך, כי לא ר"מ על הרמב"ם ממה שכתב דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחייבים, כאשר אבאר לך כוונתו בזה והוא.

ধנה כבר הבאתי דעת הרמב"ם דנו"ט מצטרפין לכzieit, מושום דטופה תחלת נבלות, ואין זה תרי לאוין, ולן כל טופה שלא נשחתה ונתבללה לבסוף אגלאי מלטא למפרע דמתחלת נבלה הוה, דכל דבר שיש לו התחלת וסוף, כל שנגמר לבסוף, אמרינו בי" אגמלל"מ, כמו בשחיטה דתחלת הוה מעשה טרופות, ואם ה"י פוסק הרוי משעת שעשה הנקב הראשון בשוט הוה טרפה, אלא כל שגמר השחיטה בהחישר, אגמל"מ דכולה שם שחיטה עלייה, וכן הוא בטרפה שהוא התחלת נבלות, ניהו דאם שחטה נוארה טופה לחוד, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שחותה ומיתה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי" טרפה ונבלה, דהרי חד או עניין אחד הוה, ולא חלון הכתוב אלא משום דאח"ש א"א הנבלות להגmr, משום דשחיטה מטהרת את הטרפה מנבלות, אבל אם באמת לא שחטה ונתבללה הוה נבלה למפרע, וכן מותה לבסוף, אין זו טרפה שמתה ותהי" טרפה ונבלה, דרשתה באה באםצע והפסיקה אבל כל שלא שחותה מותה השיעבוד נכסיו למלה, דמתחיל קניין של המלה מתחלת חוב שיעבוד נכסיו למלה, דהקרקע של המלה מותחת השיעבוד, ואם לא פרע הלוחה לבסוף אגמלל"מ דהקרקע של המלה מותחת השיעבוד, ואתן כל"ע דהכל מודים דהקדיש או זבין לוה, אתה מלה וטריף ופרק, ודבר זה מתבאר בחבורי זאת בהרבה מקומות, אבל אם הלה משלם, פסק הכנין ולא הגע ידי גמר, וזה דלא כתוס' שלא נתחו לזה, וסבירו אפשר להיות טרפה וגם נבלה, ולן נתקשו להו בד"ה ורמינו ה"נ"ל דמה פריך דשפיר מונה נקה"ו ופסחה"ג בין הטרפות דמחייבים רק טרפה והא"כ חל עליהם לאח"מ גם נבלה, ולן נכסיו בדוחקים, גם לפרש מה דאמרו בזבחים דיצה עוף טמא שאיון במנינו טרפה בדוחק גדול, אבל לרמב"ם מופרש כפשותו, דכל שאין בו שחיטה נבלה וטרפה חדא מלטא הוה, דטרפה תחלת נבלות ונגמרת כמשמעותה, כי מחייבים גם לאו דטרפה אין לו מקום לחול דלכן כתיב בשדה טרפה, דלאחר שעבדה כעין בשור דאם חותך צית בשור מן הטרפה בחיה בלא"ה האי בשור בלאו דטרפה אסור, וכדר"י בשמעתן ק"ב ע"ב דבמה"ח הוא בכלל טרפה וכפי הרמב"ם, דהרי בשור טרוף מן הבמה הוה, ואפילו לעניין הלבב ובביצים אין איסורים ממש טרפה, אלא משום יוצא מאבר ובמה"ח, כיון דעתם להם היתר בשחיטה בהמה טרפה כמו שהוחתוי זאת בעיקר אבר היוצא והמדולדל, עי"ש היטב, וכן כל שניקב הושט דהוה להיות נבלה מועלת בה מידי נקרה נבלה ע"ש העtid, דסופה להיות נבלה ולא טרפה, ולא לומר דאם חותך צית ממנה לוכה משום נבלה, דהרי לגבי האי צית שנתה ממנה לא מהני האגמלל"מ דלבסוף דהרי על דבר המסתתק לא מהני האגמלל"מ כמו שביארתי זאת בארכוה בשמעתן בכמה סוגים, ואראך עניין זה ממש ברמב"ם בריש פ"ח מהלכ' גירושין, שפסק שם הרמב"ם דהמגרש ע"ת בתנאי של "אם" לכתבה לא נשא עד שנטקיים התנאי, ואם נשא לתא תצא, עי"ש בה"ה ובכ"מ בשם הר"ן ז"ל שכולם עומדים ומתרמיין על פסק זה, דהרי בתנאי אם תנתן לי, לא נתגרשה עד שתנתן, ואיך כתוב הרמב"ם דלא תצא אם נשא קודם קיומ התנאי, דהרי נתמאה ואסורה לבעל ולבעול, עי"ש שלא ידעו פשר דבר, אבל אני ביארתי הדבר ע"ג בסוגי" דלקמן דף כ"ט ע"ב ובסוגי" דמכברת

ואפלו ח"ש דאסור לר"י מקרה דכל חלב רק דברי סופרים קרי ל' הרמב"ם, וקיל משאר איסורי תורה שאין בהם מלכות, דלענין אחע"א אמרין דגס על איסור עשה לא חל איסור אחר, אבל אח"ש נו"ט חל איסור שבואה, עיין שבאות כ"ג ע"ב, דכל דאתא מרבי הכתובים בעין אסמכתא יחשב ולא כאיסור ודאי של תורה, ורק להחרمير אמרין דאסור מה"ת, ולא להקל ועוד נדבר מעניין זה לפניו, אבל עתה נחקר בטעמא דהא מלטה דכל שאינו נהנה באכילתו לא אסורה תורה, שהוא נגד הסבר החיצונית, דכל כתבי טעמי המצוות שווין דיש במצוין זה של האיסורים לגוף ונפש איזה הפסד וגרועו, כי נאמרadam כרך החלב בסיב או עריב בו דבר מר, שוב אין בו מן הפסד, ואין מולד בז תכונות רעות שעלו להולידimenti שניין ממוני, הכי נבלה סרוחה שאינה לגר, אין מזיק לגוף ונפש כמו נבלה שנתבללה בשחיטה וראוי למאכל אדם, הוא דבר שקשה לקבלו, ולומר דחו"ל קרא קדרשו דאכילה כתיב בהו, ולשון אכילה מורה על דרך אכילתנו, אבל שלכפ"א לאו אכילה מקרי, גם זאת א"א ל渴בו, דהרי בכ"מ אמרין דיבר הכתוב בהו, ולאמעטת את שאינו הווה, וכמו בטרפה ע"פ דיבר מטריפת חית יער, אמרין מה לי וכו' וכן מקרה ליליה, לאמעט מקרה יום, משום דהסבירא נונתנת דין לחלק בין הנושאים, וא"כ אם אין הסבירא נונתנת לחלק בין אוכל כדרכו או משנה באכילתו, ודאי אין מקום למעט שלא כדרכו מDUCTיב אכילה, דהרי דיבר הכתוב בהו, יותר קשה לי על הא דפסקין קטן או"ג אין ב"ד מצוין להפרישו, ולמה הלא אותו הפסד טבעי שגורם אכילות נבלות בגופו של אדם, פשיטה דנורם גם בגוף הקטן ועוד יותר מבוגדול כמובן, וכי בשbill דיןינו בר עונשין מהמת חולשת דעתו לא נפרישחו מן הפסד, הלא לא תעמוד על דם רעך כתיב וכמו שאנו מצוין לשמרו ולהסיר ממנו כל נזק וכל מחלה, למה נראה בחיקוק ידים איך האקי קטן מטמטט את לבו במאכילות אסורת, ואמרו בגמרא טהדרין נ"ה ע"ב בקומה דמיודה היא, תקלה נמי איכא והא דלא נענשה ממשום דרhamna חס עליה.

אבל דע דבר חקר השב שמעתא ז"ל למה החמירו בספק סכנתא ואפלו רוב וחזקה לא מהני, ובספק איסור הקילו דלא נאסר מה"ת כלל, וסמכנו גם מדרבנן על רוב וחזקה, ונחיא ל' באמרו, דבאיסור כל שהתיירה התורה, אפי' אי איתורמי דאכל איסורה הרי הוא אנטו בראשות התורה, ולית לו בה, משא"כ במים מגולים אם מ"מ שתה הנחש מהם יווק וימית, لكن אין לספיק על רוב וחזקה, ע"י"ש, ובער אני ולא אדע, וכי יאמר דין בטבע המaculaות האסורת שום גרעון והפסד אלא משום דהתורה אסרתון, דאי נshall למה אסרתון התורה, וכיון דע"כ לומר דיש טעם לאיסורן, הדירה הקושי לדוכתי דמה"ט הינו מוחיבים לחוש להאי יזק טבעי שיש בהם כמו שאנו חוששן בסכנתא להפסד טבעי שבו, וכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר, דהאי הפסד גרעון הנמשך לגוף ונפש ממאכל איסור איינו כמו ארס הממית מ"ד, אלא adam רגיל ליזון בהם לאט לאט מולידים בגופוuni הני תכונות מדות רעות, אבל בדרך מקרה אין בהם הפסד הניכר, אלא כיון דהתורה דכל שלכד"א הוא רק דרכ מקרה מתרמי דיאכל בכח"ו, וכיון אין מזוין מה"ט לפרוש את הקטן, דכיון דאסור להאכילו בידים, א"א שייאל הקטן דבר איסור רק דרך הזדמנות ובזה אין כאן יזק טבעי.

ולא הוציאה עז פרי עוצה פרי, עכת"ד הגאון ז"ל והוא פרפראות נאה ודפק"ח, והוספה אני לפרש בזה הקרה שם, דוחבא האדם ואשתו בתוך עצה הגן, ר"ל שתלו חטאם בעצם הגן שאין טעם העץ שוה לפניו, ובזה מצאו התנצלות על שלא יכול לעמוד ביצרם.

והנה כשם שבתחלת יצירת האדם השגיח יצר הכל י"ת על חומר האדמה שמננה לוקח, שייה' חלש ומזוק, ולא יעכ' יותר מדי מלהתגבר האדם על תאותיו, כן השגיח על תולדתו לוצאות לו על מזונו שהוא המחלף את חומרו כדיודו שייה' מזוק, כי הנזון ממאכילות האסורת אפלו אין מקללים את טبعו ומדתו כ"ב, אבל בתולדותיו יוצאי ירכו שעשים רושם הניכר, כי אצל התינוק הנוצר, מזונות האב והאם, מהה מקרים את כשרונותיו הרוחניים לטוב או לרע, כי כוחות מזון של האבות מתubevis ומתגים בוולד הנוצר, ועוד זאת כי לגדור بعد העירות והנדגה, מוכשר רק מי שייזון ממאכילות טהורות וכשרות, כי רק אז יש בידו להכני עת יצרו בעין האישות CIDOU, ולכן מתנאי גדר העורוה הוא גדר המזון המחייב ומחליף את חומרו, ויש לרמז זאת בקרא דשה"ש "שריך און הסהר, אל ייחס המזג, בטנק ערמות חיטים סוגה בשושנים" (פ' ז' פסוק ג') שרד ובطن שם מתקבץ מזונו, ואם ישמר את נפשו מהתגעל במאכילות המתוועות, ואל ייחס המזג, אז יהיה بكل סוגה בשושנים, שדרשו חז"ל על פתח נדה, שאם אמרה לו אשתו, כשהשנה אדונה ראיתני מיד הוא פוש. כה המעצור הלאה אין לו רק מי ששממר השר והבטן שלא יכנסו לתוכם מזונות המשגים את האדם ביוטר, ולאה כיון ר' שמלאי בדרשתו, דלמה קדמה תורה בהמה חייה ועוף דהינו דיני מאכילות לדני עורה. ואומר כשם שיצירתן קדמה ליצירת adam והוא טעם להכחיש ולכך החומר אשר ממנו נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא מן הצורך לך את חומרו כדי לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב וכצלם, צרע קודש מוכשר לקבל טהרת הקודש, ומורה"ט נמי כתיב קדשה, הן בטרפה ונבלה והן בב"ח, כמו דכתיב בעיריות קדושים תהיו, כי קדשות האומה תלוי' במצוונה תחוללה, ועל ידה, בגין ערוה, ולכן מצאו חז"ל לגדור ולהחמיר בהני הלאל ואסורי אישות יותר מבשר מזון נברא האדם, כן תורתן קדמה כי גם הוא ממאכילות אסורת להלכתא נבריאת בשרשים וענפים ענפים, ועי"ז נתהווה מובכה גדול ונטשטו הגבולים, עד שקשה לידע מה הוא המפורש בקרא ומה הוא שדרשו והסיפו, ומה הוא גורה וחומרה, והלא יש בזה נפקותא רבתא לידע את כל זאת, למי שרצה להורות הלהקה ולא לאבד מזומנים של ישראל חנם, וכאשר תראה בעיקרים הקדומים, עיקר עבדות בחיבורו זה, לעמוד על הראשי הדרבים ולהגבילים כל או"א לפיה מה שהוא, עד מתי הוא לאו שיש בו מלכות, ועד מתי הוא איסור תורה ללא מלכות, ומתי התחיל הדרבן והחומרה, ובכל ביקורי היה לי הרמב"ם עמוד ההוראה, למורה דרך ולמAIR עני, ועפי" דרכי זאת אפרש פסקי גם בשאר פרקים הבאים בכל המסכתא עד כללה, ואציג כאן רק איזה כללי הנחוצים לידע כדי להבין דרכי חז"ל במסכתא זו, ואסדר דברי עפי"ז אתוות א"ב וזה החליל בעזה"ת.

אות א'

הלכה רווחת בישראל דאכילה שאסורה תורה הוא דока כשנהנה ממנה, דחיך או כל יטעם, אבל אכל שלא כד"א או שנפוג המאכל או כרכו בסיב עד שగרונו איינו נהנה מאכילתו, או שאוכל אכילה גסה שאינו תאוב לאכול עוד, או שאוכל פחות מכך מכאן פ' בכל אלו אין לוכה וחוץ מחצי שיעור גם איסור תורה לכרא,

פתחה

כתב ו"ל: „האיך יגروم שום שטן לפני הצדיקים ע"י שוגג שום דבר עוז"ע כל, וכן כופל רשי' הדברים בדף המשוך דשות דבר עוז לא מסתיע שיכשל בה הצדיק וקושי' התוס' מכל הנז עובdot אין להם התחלה כלל לפי פירושי', עוז בחודשנו שם ותורה צמאןך, ורש"י' באזה לשיטתו" דהכא איזיל דאכילת אישור לעתים וחוקים אין בו משום גנאי, ומה שמשמרו הוא כדי שלא עברו אמיירא דרhamna אפי' בשוגג דבר הץrik כפרה, אבל אין חילוק בין דבר מאכל או שאר עבריה ודוק".

ובזה אמרתי דבר המתקבל בפירוש דברי ר"ש בפ' גה"ג דפטורأكل גה"ג של טומאה מכולם, דעת טומאה הלא אגבנן", ומשום ניד נמי ליכא, דזוקא מי שבשרה מותר אסורה התורה הגיד שלח, אבל לא מי שבשרה אסור, ולפי הצעתנו דלמעלה יש טעם לשבח בדבר זהה, דר"ש דדורש טעמא דקראי סובר, דהא דאסר' התורה אכילת גה"ג, ע"פ שעץ בעלמא הוא ואין בו טעם לחיך משום דמ"מיאכל הגיד עם הבשר כדרכו דמי פתי ייסר הגיד מפני שהוא אין בו טעם, דאיינו עצץ ממש איינו ראוי לכוס, וכיון דדרך"ב"א לאכלו עם הבשר שפיר אסרו כדי שלא יאכל אותו תמיד, כי הא דלא אסור בשאר איסורים אם אין בו הנאת אכילה הווא, משום דבלאי"ה בדילין מנוי לאכול בכחה"יו, אבל בגה"ג דדרךו לאכלו עם הבשר אין כאן חידוש שאסרו, אמנים כל זאת בטורה, אבל בטמה דבשרו בלאי"ה איןנו נאכל, למה יאסר הגיד,adam יקרה דינקר הגיד ממנהתו לנו לא יאכל אותו משום דין בו טעם, דעת הווא, וניהו דבאוכל גה"ג של תורה בפ"ע ואדי דעובר דכינוי דאסורה התורה לא נאמר דזוקא בתוך הבשר אסורה ולא בפ"ע, אבל בגין של טמאה שפיר דרישין כר"ש כנ"ל ומטעם הנ"ל ודוק".

עפ"י האמור למלואה דגרעון והפסד האיסורים ניכר רק למי שרגיל בהם, יש למצוא טעם הגון לעдел"ת אשר נתקשוו בזה הרבה, הלא הל"ת חמורה מן העשה שעובר בל"ת לוכה והmbtel"מ"ע בלא כלים, ולמה ידחה העשה את הל"ת, אבל לפי הקדמתנו הנ"ל ניחא טובא, דחומות היל"ת אינה אלא בשרגיל בה, והוא דלוכה בעבר אף פ"א הוא משום דעובר אמיירא דרhamna, אולם קיומ מכות עשה אפילו פ"א הוא תיקון גדול דהרי הרבה מכות שנוהגין רק פעם בשנה, כמו מצחה לולב ושורף, ולכן שפיר דוחה העשה את היל"ת, דצל המירא דרhamna, אז לא יזיק לו עבירת הלאו פ"א ותועלת המוצה הרי איכא.

אבל מה שיש מן התימא הוא מה שכתב הר"ן ז"ל בפרק לולב הגזול וכן הרשב"א והראב"ד ז"ל, כדי להנצל שלא לעבור על מצות ל"ת, מהшиб האדם ליתן את כל אשר לו, והוקבע האי דין להלכה באוח"ס תרנאי בהגה, והוא פלא לפי הצעתנו דהרי בשביב פ"א שיעbor לא יגיע אליו האי נזק טבאי' שנמשך אחר עבירת הלאו זה שריגיל בו, ולא נשאר רק המירא דרhamna, ולמה לא נאמר דלא אמרה תורה דלא תאכל אלא מזרינו ולא שכופון אותו ומילא לא יצטרך ליתן כל ממונו כדי להפטר מן האונס, ויש לראות אם האנס רוצה לכופו, או לעבור על ל"ת או לבטל מע"ע, או שיתן לו כל ממונו, מה יעשה הלא בשביב קיומ מע"ע אין צrisk לפזר רק שליש במומו, יבטל המוצה הלא עשה דוחה ל"ת, ומוטב לעבור על ל"ת כדי שקיים המוצה, וגם בלאי"ה יש לתמונה הרבה על האי הלכה דמחובי ליתן את כל אשר לו, כדי להנצל מעבירת ל"ת, שהוא נגד בריתיא מפורשת ברכות ס"א ופסחים כ"ה דתנא ר"א אמר, אם נאמר בכל נפשך لماذا נאמר בכל מאכל, ואם נאמר בכל מזאך لماذا נאמר בכל נפשך אלא אם יש אדם שגופו חביב עליו יותר ממומו נאמר בכל מאכל פ"א דבר איסור עשו רושם הניכר בגופו והוא גנאי, אבל רשי' שם בד"ה היכי מסתיעו מלטה למיכל

וזבר זה יוצא מפירוש מותן הסוגי' דעכברא בשיכרא ע"ז דף ס"ח ע"ב דאמרין שם שריצים המאוסים דאסורה תורה חידוש הוא דמאיiso ובדילין גנאי מני', ופרש"י ז"ל ובלאו אזהרה בדילין אינשי מני' ולמה לי' דזהר רחמנא עלי', لكن לאסור נונע טעם לפנים אתה דשרי בשאר איסורין, והתוס' הקשו על פ' זה, דמ"מ לא הוה ידעינו דהאוכלו בלאו, ولكن פירושו דחידוש הווא, דמן הדין הי' להתרין בכל נטפל"ג דעלמא דשרי, עי"ש, ובחידושי ק"ז בעהחת"ס ז"ל על ע"ז יפה כתוב, פרש"י ז"ל מוכרכ מלהון הגמ' דקאמר משום דבדילין אינשי מני', שהוא שפת יתר לפ' התוס', ועוד דמשנה שלמה שניינו במכות כ"ג ע"ב, ר"ש ברבי אומר, רק חזק לבתיו יכול את הדם, ומה אם דם שנפשו של ישראל לפיכך הרבה להם וכו' ע"ז אר"ח בו עקש"י רצתה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך לזכות על אהירות, על שקייטים ופרש"י ז"ל שלא היה צריך לזכות על אהירות, על שקייטים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהם, עי"ש, ולדעת התוספת הלא איצטרך לזכות כדי לידע שיש לאו באכילתן, אלא דחתת"ס נדחק לישיב דעת התוס' דהנתנא קאי על ריבוי הלאוון בדים ובשריצים עי"ש. ואני תהה אם דם חדא לאו איצטרך כדי ללקות עליו גם היתרים הן בדים והן בשארים נדרשו מהה הן באין, דוק ותשכח, אלא דבמחכ"ת אגב שיטפי כתוב בשם התוס' דאיתריך להזהיר בהם כדי ללקות עליהם, וכל המעיין בתוס' יראה שלא האצירו מלוקות, אלא כתבו דאיתריך לאו ואין צורך בלאו, רק כדי לנקות לשток קרא מני', ולא ילקה אדם מישראל חנם, אלא כוונת התוס' דמ"מ איצטרך כתוב לידע שיש לאו באכילתן שם יזדמן לפעמים שיריצה לאכול לרפואה במקומות דליך סכנה, או מלחמת רעבון וכדומה, כדי שידע שיאת אסורה התורה וימשוך ידו ממנה זאת היתה קושי' התוס' על רשי', אבל דעת רשי' וכו' דעת האי משנה דמכות שהביא החתת"ס ז"ל הווא, דבשביל שיידמן לעתים רוחקים שיאכל דבר איסור לא הייתה התורה אסרו אם לא כמו שאמר רחבע"ע דרצה הקב"ה לזכות וליתן שכר טוב להמוני מהם אף דבלאי"ה ה"י נמנע, ומש"כ ק"ז ז"ל שם דלרשי' קשה איך רוצה ללמד דגס נטפל"ג אסור, דהרי מושם דרצה הקב"ה לאcores את ישראל נכתבו, תמהני דהה דקשה לפ' התוס' איך נסיף חידוש על חידוש, הלא כל גודל בידינו דין לך בו אלא חידושו, וכן פסקינו בסיסי ק"ד והוא מושב"א ז"ל דاع"ג דשריצים מאוסים בעצם איסורים, אבל תערובות שלחן מותר, אבל בין לפרש"י ובין לפ' התוס' צ"ל דהסוגי' רק בהו"א רצתה לומר דעתמא דרב משום דבדילין גנאי, אבל רבעא מסיק שם דרב או כר"מ ס"ל דנטפל"פ בכח"ת אסור או דס"ל עכברא בשיכרא אשוחמי משביב, עי"ש הרוי דלא חש מה דרצה לומר בתחילת דשאני שריצים דחידוש הווא, אבל בגין הסברא דס"ל לרשי' דרך הרגילות גורם הנזק כמה הראי' משנה דמכות ונס נצבה, והתוס' דפליינו ע"ז וסבירו דגס אכילת מכח המשנה הנ"ל, ומכך כל הנז עשיות שהקשו לעיל.

ועפ"י דברנו אלו תמצוא שרשי' ותוספות במקילתן דף ה' ע"ב פלגו שם לשיטתן הלאו, דהנתנא' שס"ה צדייקים עצמן לא כ"ש, חידשו מכח כמה ראיות שהביאו דזוקא במידה דבר אכילה אמרו דאיין הקב"ה מביא תקלה לצדייקים, משום גנאי הוא להם שאכלו דבר איסור, ומסתמא כוונתם משום דהאי אכילה עשו רושם בגוף האדם לגנאי, וכן נכנסו שם בדוחוקים לחקל עוד בין מאכל למאכל, אם הוא איסור בעצם או תלוי בזמן, וכל זאת משום דזאלו לשיטתם דהכא, דאפיילו אוכל פ"א דבר איסור עשו רושם הניכר בגופו והוא גנאי, אבל רשי' שם בד"ה היכי מסתיעו מלטה למיכל

עובד אלא מלחמת אונס אדמהנו ולמה יחי חיב, ושות' ריב"ש זיל סי שפ"ז מובא במל"מ שם, האריך הרבה להוכיח דאונס ממון לאו אונס מקרי, ולא מצאתי בכל ראיותיו הכרע אלא מה שהביא האי ברייתא עירובין הנ"ל, ולא ידעת איך יפרש הוא זיל האי דרמב"ם שכ', דכל שאינו כאן רצון איינו חייב בע"ז וה"ה ברוח, ובבנני כיוון דمحיב למסור נפשו ולא עברו, מה לי אם עבר מלחמת אונס נפשות ומה לי מלחמת אונס ממון, ופלא ראייתו עוד כי בדיון דעדים שאמרו אונסין היינו בכתובות דף י"ח ע"ב מחלוקת שם הש"ס בין אמרו אונסין מלחמת ממון לבין מלחמת נפשות, והרמב"ם בפ"ג מהלכ' עדות כתוב סתם Adams אין חתימתם יצאה ממקום אחר נאמני לומר אונסים או מוטעים היינו, ואינו מחלוקת בין מלחמת נפשות למלחמת ממון, אלא שהגמ"י ציין תשובה לרמב"ם אשר שם מחלוקת בזיה אבל מ"מ הדבר לפלא בעניין שבחוоро יד החזקה השמייטו, כללא של דבר ענין זה צע"ג כדי לבררו, ואני לא באתי אלא לעורר כי הדבר קשה לאמרו שمحיב האדם להשאר הוא וביתו בערים ובחורס כל ולא יציל את אשר לו בעבירות לאו, ועיין בתוס' כתובות לע"ג ע"ב ד"ה אילמלי נגודה לחנינה משיאל ועריה הו פלח לצלמא, שהקשו והוא בשחציאו את ר"ע אמר וכו' משמע דבר כל נפשך מيري אפליו היו מיסירין את האדם בירושין קשיין וכש"כ לנוגדי, עכ"ל ובהגנות מהר"י עיבר"ץ כתוב ע"ז, דסיקת בשרו הכא שיש לו קצבה היא, שהרי הוציאו להריגה, אבל נוגדי שאמר רב הוא הכא שאינו לו קצבה. וזה דבר שא"א לעמוד בו עי"ש. וא"כ עניות תמידת כל ימי שהוא יסורין שאון לו קצבה הוא קשה הרבה יותר מנטילת נשמה, ולכן אני אומר שהאי מלטא לאו דרך כלל נאמר, אונס ממון לאו אונס הוא, ודוא"י מי שהוא איש בריא ואולם מלאכתו בידו לפrens את עצמו ואת ב"ב, אם יקחוו כל ממונו אין בהז לא צער הפסד ממון, אבל איןדו דומה לפק"ע אבל איש חלש או חולה וכל בסיס פרנסתו הוא הומו ורכשו שמתפרק על ידו, ואם יקחוו ממונו הרי נפש הוא חובל כי אין לאל ידו להתרפה הוא וב"ב אלא מן הצדקה, ולהשליך את עצמו על הבריות, בogenous דא הרי מן הדין חביב עליו ממונו וגופו ומוגפו כי טוב לו המות, מחייב צער של עניות, ואע"פ שחילוק זה לא נזכר בפסקים, מ"מ דרכיה דרכי נועם כתיב ודוד"ק.

אות ב'

ممלה שאמרנו באות הקדום יוצא לנו, דמה שלא אסורה התורה האכילת אישור שלכדה"ג, איינו מפסיק דלא הקפידה התורה רק על הנatto, אלא דלא אסרו מפני דבל"ה "בדילי אינשי מנין" לאכול באופן זה, אמרו מעתה מי שרצה להתחכם וליזון ברגילות ממאכליות אסורות בדרך היתר זה לאכלן שלכדה"ג או לכרכן בסיב, הרי הוא נבל ברשות התורה, וכמו שכתב הרמב"ן זיל על הקרה דקדושים תה"י דأتא לומר קדש את עצמן במותר לך ור"ל שלא יהי זול וסובא בריבוי הכמות וריבוי משקל, וקרוי לי נבל ברשות התורה, ואומר אני דה"ה דיש להעensis את זה המשביע את עצמו באיסורין ע"ד ההיתר שלא כדרcum, כדי לבא על ציווי השם י"ת בעקביפין, וכן למשל מי שמספריש תוי"מ מתבאותו ומשליך לאבוד, כדי שלא יגיעו ליד כהן ולוי, דלא עבר אלא עשה דעתינה להכהן, אבל כרי מותוקן מאיסור טבל שהוא בmittah, הכי אין זה רשע ערץ, כי מה שאסורה התורה את הטבל באיסור mittah, ועל הנתינה לכך ליכא רק מ"ע בעלמא, ע"ג דין להכחיש דכל עצימות אישור טבל נצחה ממה שרצה התורה להחזיק את השבט משרותו (ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"ב בריש העמוד שכתו וזל, וטבל ע"ג דיןינו בשאלת, כיון דאישרו אין אלא מלחמת תוי"מ

נפשנו ומאנדו, ואם כדעת הר"ן זיל דבעל לאו דעלמא צריך ליתן כל ממונו, בע"ז ליל קרא כלל, ולא עוד דהרי חזון דבהרבה בנ"א חביב עליהם מומן יותר מגוף, וכפי חז"ל בצדיקים כן הוא, דיעקב אבינו נכנס בסוכה כדי להציג פכים קטעים ש收拾, וכיון דנפשו פשיטה דין חייב למסור כל ממונו שחביבו אצלו כנפו או עוד יותר מגופו, והוא תימה רבתא על האי הלהה, שבז' נזכרתי דלא על הר"ן ועד מעמ"י תלונותי, אלא דהלה רוחות בישראל, עי"י עירובין דף מה"ע א"ר מומו, היא הלהה רוחות בישראל, כתום שצרכו על עיירות ישראל אין יצאי עליהם בכל זיין ואין מחלין את השבת וכוי' בד"א שבאו על עסקי מומו וכוי' ושבשת פ' כל כתבי מבואר, דבנפלה דליהקה בשבת אסור לכבottaה ולא להציג שום דבר מחפצי לרה"ר, אלא דהרמ"א זיל באו"ח סוף סימן של"ד כתוב בשם האחוריים דכל זאת בזמניהם, לא היה סכנה נפשות אם לא יכבה הדליהקה אבל עכשו שאנו דרים בין האומות, דיש בזה סכנות נפשות לעמוד בחיבור ידים בפני הדליהקה, מותר ומזכה לכבות עי"ש, היוצא לנו מזה שאם נאה ב"ב לשוב לארץ אבותינו, מוזהרים אנו שלא לכבotta הדליהקה שנפלה בעיר, אלא לראות בחיבור ידים שתהה"י כל העיר לשיפפת אש, ואעפ"י שעני חשוב במת והתורה אמרה וחיה בהם, לא נתיר איסור כייבו בשביל הצלת ביתו והונו ובשביל הצלת כל העיר, והוא תימא רבתא בעניין, וסתור למה דאמרה תורה בכל מדך דוקא בע"ז, הרי דחשוה הכתוב נפשו למאודו, דכל מקום שאנו עד שיהי" מושלך על עברו, ה"ה דין מצווה למסור כל הונו, עד שיהי" החוצה, ולא עד שידעו דבר זה פוגע גם בנפשות ועניות מעביר גם על דעת קונו כמו שאמרו חז"ל.

אבל חוץ מכל זה, גם מצד אחר יש לי תימה רבתא על האי דין לאסור לכבotta את הדליהקה בשבת, דהנה הרמב"ם בפ"ה מיס"ת ה"ד כתוב אז"ל: „ואעפ"כ אם עבר באונס אין מלקין ואין ממיtinyו אותו שאין מלקין וממיtinyו אלא לעובר מרצונו ובעדים והתראה שני וכו' ומפי השמועה למזו"ה „ההוא" ולא אונס ולא מוטעה ומה אם בעכו"ם שהוא חמורה מון הכל העובר אותה באונס איינו חייב כרת ואינו צריך לומר מיתה בית דין ק"ז לשאר מצוות האמורות בתורה וכו', ובעריות כתיב ולנערה לא תעשו דבר וכוכ"ל, והנה הרמב"ם לא חש להא דכתב הרמ"ץ מובה בכ"מ שם לחלק בינו הרמב"ם באזהר מיתת בית דין ק"ז לשאר מצוות האמורות הפטור דאל"כ ק"ז שלו פריכא דשאני ע"ז דכל שאнос בדבר לא עבר כלום שהרי לא קיבל אלהותו ולא עוד אלא דלמה לי" לרמב"ם להביא דרשה דההוא למיועטה אונס, אם נאמר דכל שלא קיבל אלהותו פטור, אלא ודאי דכל שעע"ז בעדים והתראה חייב על המעשה אפיו לא קיבל אלהות בלב לדברים שבלב לא הוו דברים, וכן אין לפטור אלא מפסיק אונס, דאן רצון בعني כדי לחיב, וככל שהוא אונס ע"פ שהוא חייב למסור נפשו, לא עבר בזה רק על עשה דזונקdashתי, אבל הלא דע"ז לא עבר, וכן יליף מזה גם שפסק הרמב"ם בהלכ' ע"ז פ"ג ה"ז דהעובד מאהבה או מיראה דפטור וכרבא בסנהדרין ס"א ע"ב, הארכתי בזה במ"א, ואכ"מ.

אבל היוצא מפורש מתוך דברי הרמב"ם דכל שעובר נגד רצונו רק מלחמת אונס פטור, וא"כ פשוטה לי דה"ה מלחמת אונס ממון הדין כן דמ"ש, הלא אין כאן רצון לעבור ואי דمحיב ליתן כל ממונו כדי שלא עברו, הלא נפשו נמי מחובי ליתן, אלא בכל זאת אם עבר ולא מסר נפשו פטור ממשום רצון בעין ולכא, א"כ ה"ה מי שאינו יכול לעמוד על עצמו למסור כל הונו, נמי לאו ברצון

פתחה

שמתוועב בעניינן אמות הנארוים אסורה לנו בלא חילול ה', מטעם המצויה דקדושים תהיו, וכל שאסור לכל מלן האנוש הנארה בחוק הנימוס א"א להיות מותר לנו עם קדוש, דמי איכא מידי לדידחו אסור ולדיין שרי, והتورה אמרה שהגויים יאמרו, כי מי גוי גדול אשר לו חוקים ומשפטים צדיקים, ואם המה יעדמו על המדרגה יותר גבורה בחוקים ונימוסים, הרי יאמרו עליינו, עם סכל ונבל ולא חכם, ומה"ט לפע"ד יש למחות ביד השוחטים שיש מהם שאוכלים בגין פקועה הנמצאת מטעם הבבמה גם מוכרים לאחרים בתורתו, בשער עגל רך, דבר המתוועב ומואס בעניין כל, ואסור עפ"י חוקי כל מדינה ומדינה בעונש תפיסה, וכן אין להתייר אכילת ומיכרת מסוכנת, אעפ' שפשטה יידה והחזרה לאח"ש, בפרט שלא יצא מיהא טובא, דחא שלא אסורה ההלכה להנות שלכדה"ז והוא משומדבלא"ה בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבינו שיפר לברתא החולנית בגהורקי דעתלה, אבל אם עי' שאסורה ההלכה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמימות שלכדה"ג, ומילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לייש וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי' נבל בראשות ההלכה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי' חן המקדש והיא המתקדשת שניהם נהנין בערלה זו, דהוא لكم בה אש והיא קבלה דבר השווה פרוטה לכל אדם, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי' זו ודוק'.

עוד אביה לך לדוגמא מה דאיתא בכתובות דף ס"ה ע"ב שאמרו שם, אין אדם אין בניו ובנותיו הקטנים, אבל אין אוטם כשהם קטניים קטנים, ועוד כמה, עד שע, ומכאן ואילך עד שיידלו מתקנת חכמים שהתקינו באושא, ודעת הר"ן ז"ל דעד שיש בכל מזונות האשה היא, ולכן אין דבאיון לו אשה פטור מלזון את בניו הקטנים, ועיין במל"מ פ"ב מאישות הלכה י"ד שכabb דהר"ן בעצמו כתוב שהוא היחיד בעזה, וכן הריב"ש תלמידו לא חש לדבריו, אלא שהמל"מ מצא סعد לדברי הר"ן בלשון הרמב"ם שכabb, "כם שאדם חייב במזונות אשתו כך חייב במזונות בניו ובנותיו הקטנים" ולמאי הלכתא אקשנינו עי"ש, ואני אומר כוונת הרמב"ם הי' לתלות חיוב מזונות בניו באשה כדעת הר"ן הול"ל, כך חייב במזונות בנייה ובנותיה שמננו, ולא עוד אלא דהאי, "כם" גופא איינו מודוקדק, דהויל"ל כיוון שחביב במזונות אשתו וכו', ולא, "כם" כמובן, אבל עיין ברמב"ן מה"ת על הקרה דויצאה אשתו עמו שכי' ז"ל, ונראה בעיני שהאדון נכנס למקום הבעל כי חמלת ההלכה על האשה והבנינים שחביבים תלויים להם מנגד ומצדפים לדי' הבעל וכו', ואעפ' שלא הי' הוא מחויב במזונות מה"ת, כמו שתתברר בתלמוד כתובות, אבל כיוון שדרך כל הארץ לפרק אשתו ובינוי הקטנים, צוה האל ברוחמי להיות הקונה כאב רחמן להם" עכ"ל. והנה לכאו' פלא הלא לגמ' כתובות מבואר דעת שירדים לנכסיו לפרקנסת בניו, ורק אחר שיש הוא מתקנת אשוא, אלא ע"כ לומר דסביר הרמב"ן ז"ל, דהאי עד שיש הוא חוק טبعי ונימוסי, ואעפ' שאיינו מפורש בקרא, כופין על זה כמצווה המפורשת בתורה, וע"ס הנימוס הלאה אמרה תורה ויצא מעמו הוא ובינוי עמו, עד שהי' משועבד לאדונו האדון נכנס תחתיו בחיבור זה של פרנסת אשתו ובינוי, וזה כיוון הרמב"ם במקצת לשונו לומר, כשם שחביב במזונות אשתו המפורש בתורה, כך חייב במזונות בניו אף שאינו מפורש בתורה, מפני רק לזמן בשמעתין דף צ"ב ע"א דשלשים מצוות קבלו עליהם בגין ולא מקיימין מהן אלא שלשה, עי"ש.

ולפי האמור הא דכתבו התוס' הניל' דשרצים חדש הוא דהיה להיות מותר לאכול מפני פגמן כל נטפל'ג דעתמא, הוא לפלא בעיני דשאני שקצים המאוזים-shell נפש אדם בר דעה וועל בהן לאכלו והיא הנوتנת לאסרון, אלא דלא צריך לאסרון כמש"כ, דבר נאסרו מכח חוק הנימוס בלי שיצטרכו ע"ז ציווי מיחודה, וכן צ"ל בימה שאמרו נבלה הרואי לאר קרו' נבלה, ושאינה רואי' לגר אינה קרו' נבלה, לא שייה' מותרת לאכלו, כי האוכל נבלה סרוחה, לית דין בר נש, ולא ניתן לחולת רעבון נבלה סרוחה, בשיש לפניו נבלה הרואי' לאדם.

לא חמירי מיניהו" עכ"ל מ"מ ירצה תורה לסוף דעתך של ב"אadam יאסר הטבל בעונש מיתה בייש כל או"א יפריש תום, וכל שהפריש למזה לא יקיים מצות נתינה לכהן, ומילא די במא"ע בלבד ולא איצטרכ לך זהירות בעונש מיתה למי שלא יתנו מעשרותיו לשפט הנבחן, אבל פשוטא דמי שבਮתקוו עשה סדר ומשטר להפריש ולא ליתן לכהן, דגרע ממי שלא הפרש כלל, דהרי עשה התהכחות שלא יגע העין לידי תכליתה שרצה המצווה י"ת.

ומה מאי מתישב בעזה קושי' התוס' החמורה קידושין לע"ב ד"ה המקדש בערלה, שהקשו אמאני אינה מקודשת, הא שרי להנות ממנו שלכדה"ז ונדרקו כל הראשונים בישוב קושי' ז', ועפ"י האמור ניהא טובא, דחא שלא אסורה ההלכה להנות שלכדה"ז הוא משומדבלא"ה בדילאי איןשי מיני להנות באופן זה, וכן אם מתרחש במקרה חולה וכדומה, שרי לעשות רפואה שלכדה"ג, וכן דאמרו בפסחים כ"ה ע"ב דרבينا שיפר לברתא החולנית בגהורקי דעתלה, אבל אם עי' שאסורה ההלכה להנות מערלה וכו', אנו מתחכמים להנות מהם בתמימות שלכדה"ג, ומילא יהי' דמים לערלה ולהחמצ בפסח לייש וליתן בהן ולקיים בהן אש, זאת אסור לנו מה"ת מקרא דקדושים תרי, דאיתא שלא נהי' נבל בראשות ההלכה, לעבור על מצוותיה בעקיפין ותחבולות, ולא עוד דאי' חן המקדש והיא המתקדשת שניהם נהנין בערלה זו, דהרי ראוי להנות שלכדה"ג. והבן את זאת והוא התירוץ האמתי לקושי' זו ודוק'.

עוד תדע דבכל דברים המאוזים שנפשו של אדם קצה בהם, אפילו לא היה ההלכה אסורתן, היה האדם העובר ואכלו יותר מותועב ממי שעובר על לאו מפורש בתורה כי כל מה שנתקבל עליינו בני אדם הנוראים ל佗בה אפילו אינו מפורש בתורה לאיסור, העבר ע"ז גרע מן העובר על חוקי ההלכה, למשל ההלכה אמרה לא ילש גבר שמלת אש, אבל שלא לילך ערום בשוק לא איפרש בתורה שהוא אסור, אבל הוא נימוס וחוק קבוע אצל כל בעלי דעה, ואדם וחווה מיד אחר החטא הרגשו בעצם פחיתות גдол לילך ערום, כחית השדה, ויתבושו ויתפרו עלי תאנא לעשות מהן חגורות לכשותبشر העורה, ועתה אשאך מי שכך משנתנו ומושכב ערומים במטתו, והבית בוור באש עד שמכורח להמלט על נפשו ולרוץ החוצה ואין לפניו רק שמלת אש לכשות ערומי, מה夷' מוטב לצאת ערום בקרית חזות שאיין בה לאו מפורש מללבוש כסות אש שיש בו לאו דלא ילש, ועיין ביו"ד סי' שע"ב בכהן ערומים באוהל המת, ועיין בפ"ת אות ס' בשם הנז"ב דעכ"פ ילש הכתונות והמכנסים, ובענייני פשوط הדבר דצאת ערום עבירה יותר גדולה מלהשאות באוהל המת, או לבישת שעתנו ובדג אשא, כי היא עבירה המוסכמת אצל כל בעלי דעה, והעובר עליה יצא מכל אדם הנברא בצלם אלקים.

עוד משל אחת,بشر אדם לדעת הרמב"ם אין אלא באיסור עשה, ולפנויبشر בהמה נהורה או טרפה של חי"ט, ובשר אדם שיב"ס ולפנויبشر בהמה נהורה או טרפה של חי"ט, ובשר אין איזהبشر יכול האכל הכי נאמר, דיאכלبشر איזה בושאייר תורה עפ"י שמחוק הנימוס שמקובל מכלל האנושי, וכל האוכל או מאכל בשר אדם מודח מלחיות נמנה בין האישים, ולא יכולبشر שההלכה אסרו בלאו, היעלה עוז"ד שאנו עם הנברא עם חכם ונבון, נבעור על חוק הנימוס כזה, כדי להנצל מאיסור תורה אתמהה. ועיין בשו"ת חכ"ז ז"ל סי' פ"ד ע"ד בהמה הנרבעת דמסיק להלכה להתריה באכילה ודלא כב"ח, ומיסים ז"ל, זולת במקום שנטנו הנקרים שלא לאכלה והוא מפורסם ומטעם חילול ה' בעניין הנוכרים, וכדברי ספר החסידים, עכ"ל, ואני אומר דכל

אות ג'

כל גדול בידנו דכל האיסורים בטלים ברוב, חד בתרי ואפי' לאדם אחד ולאכול כל י' החתיכות בב"א מותר מה"ת. ועיין בפתחה על תערובות לפרמ"ג ז"ל, דחקר מנ"ל לח"ל חידוש דין זה, הלא מקרה דארליך, דמיינ'י לפינן דאלענן בכ"ה בת ר' רובה, לא נשמע חד בתרי בטל, כי בסנהדרין אלענן בת ר' רובה דעת, משום דמסתמא הדין עם הרוב, ומינה דה"ה דיש לסמוק על כל דפריש מרובה פריש גם באיסוריין, דגם בהאי דאננו מסופקין עליו אם הוא מן האסור או מן המותר אס הרוב היתר, אמרען דגם האי שיאנו דינן עליו מן הרוב הוा, אבל בטעירב חתיכת הלב בשני חתיכות שומן לומר דעתהך החלב לשמן להיות מותר כמותו היא מאן"ל עי"ש. ולכאור' הי' מקום לומר דהיתר ביטול חד בתרי דומה להיתר דשליך"נ שכטבנו לעלה, דכיוון דהוא מלטא דלא שכח שיאנו אכילה צו, لكن לא קפיד רחמנא על אכילה צו, וכן תערובות דלבטל לכתהלה אסור מה"ת כמו שהעליה הנוב"ת יה"ד סימן מה', וכאשר נדבר מזה עוד לפניוינו, ודרכ' הזדמנות הר' הוא מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, או לילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רח'ב"ע שלא ה' יצירכי לכתב מפני שככתיים דמי.

הקדמה א'. הנה הביאו האחראונים בשם הגאון מהו' משלום טיסמניטץ ז"ל בטעם הדא מלטא, דהרי בסנהדרין בעין רובה מותוך כלו כדיוע, וגם המיעוט צריכין לחתום הפסק כד' שיצא מותוך כלו, וע"כ משום דעתם המועטים בט ברכובא, ואולי שלזה ייוינו ג"כ התוס' בראש פ' המנית, במא שכטבנו, דהמיעוט סנהדרין כמאן דליתא דמי', עי"ש עכטד"ק אלא דלפע"ד לא הואר בזאת כלום, דסכס"כ, אין כאן איסור ברור דאו חיב או זכאי, וכן מקרים את המיעוט שיסכימו אל הרוב, אבל עדין אין למוד מכאן לבטל איסור ברור חד בתרי, ולומר הנפק איסור להיות היתר لكن צריכין אנו להסביר מיא ולהוסיף קמחא כדי להעמיד תירוץ זה.

ודע כי אמת מוחלט אין לנו זולת התורה שבכתב שנמסרה לנו ממשה מפי הגבורה, אבל כל מה שדרשו וחדרשו החכמים בכל דור ודור, אשר מחווים אנו לשמעו ולעשות למצותם, אין זה אמת מוחלט אלא הסכמי', עד שיש כח ביד חכמים הבאים אח"כ לסתור את דבריהם, וכאשר הארכתי בזאת בהקדמה עי"ש, וא"כ הוא בתושבע"פ בכללה מכש"כ בכל פרט ופרט שהבי"ד דן וכמሩע ע"פ רוב דעתו, ע"פ שציוויתה התורה לילך אחר הכרעה זו אבל לאחר מכן או לאחר זמנו, יכול ב"ד אחר או אפילו גם הם בעצם להזכיר להיפך, ונעשה כהכרעתם, וכן האמת הסכמי' מקרי, והتورה גזרה לילך אחריו ע"פ שאינו אמת מוחלט, ומה מאיד יובן בזאת מה דאיתא בשמעון ד"ק"א ע"ב דאמר רב, חס לי' לארען דאבא ב"א דיליספי לי מידי דלא סבירא לי. והוא לכאור' איןנו מובן, למה לא ליספי לי' כיון דלפי דעתו היתר הווא ואוכל בעצמו, ויודיע דמאן דאיסור טועה בהלכה הווא, ולא שייך כאן לומר דמ"מ האי דאיסור שוו' אנטPsi' חד"א דהא לא או מטעם חומרא אנטPsi' קאסר, אלא משום דסבירה שהדין כן, ואם חברו החולק ומתייר, יודיע דחברו טעה בדיון, למה לא יאכיל אותו מהו, אבל לפי האמור

וראה זה בהאי משנה דסוף מכות שהבאתי, כתוב רשי' ז"ל וז"ל "دلע ה' צריך לצות על כמה מצות וכמה אזהרות, על שקצים ונבלות (ר'ל מותות מאליהן) שאין לך אדם שאינו קץ בהן" עכ"ל והנה במשנה שם מביא תחלה,, רשב"ר אומר, הר' ה' הוא אומר רק חזק לבתיוأكل את הדם וכו', ומה אם דם שנפשו של אדם קצה ממנו, הפורש ממנו מקבל שcar, גזל ועריות שנפשו של אדם מתואה להן ומחמדתן וכו" עכ"ל ולמה מיאן רשי' ז"ל גם בדברי רח'ב"ע להשאר אצל איסור דם, ובביא תמורה שקצים ונבלות, אבל כוונתו מבוארת, דמה דקצתני לעיל בדים שנפשו של אדם קץ בו, הוא רק לעומת גזל ועריות שנאותה לחן, אבל בכל זאת אין כאן מיאוס וגועל נש שום אדם לא יאכלנה, לכן רח'ב"ע דקאמר דלא איצטריך לכמה אזהרות, לא מציז אידם, דהאי לא שפיר איצטריך, דיש ב"א שאוכלן אותו, אבל בשקצים ונבלות מדייק רשי' ז"ל לכתוב, דין לך אדם שאינו קץ בהן, עד שמי שאכלן יצא מוגדר אדם, וע"ז וכיוצא בזה קשי' לי למה נכתבו דבלא קרא אסורים מחוק נימוסי אדם, אבל חילתה לומר דהו מותרין אי לא כתיבי, ولكن קשי' התוס' על רשי' דהא איצטריך הלאו בשקצים לידע שהוא בלאו, בלא"ה לק"מ, דגם בלא למפורש, הר' הוא מוזהר עליהם מתרות אדם, וכמו דלא בעינו לאו מפורש על אכילתבשר אדם, או לילך ערום בשוק, דעל כל אלו ודאי בי"ד עונשין ומלךין את העובר וכמו שכפין לנו את בניו הקטנים ע"פ דלא כתיבי, כי על אלו וכיוצא בהם, אמר רח'ב"ע שלא ה' יצירכי לכתב מפני שככתיים דמי.

והנה בעיקרים דלעיל הבהיר דברי הרמב"ם ספר"ד מהלכות שחיטה שתכתב, דישראל במדבר היו שוחטין או נוחרים כשאר עכו"ם, ותמהתי שם עליו, הלא העכו"ם אינם מצוין על נו"ט ולמה ב"ג מצווה אלא דנכנשתי בדוחק מהה לא חשב הרמב"ם בהלכי מלכים גם את זאת בין ז' מצוות שנצטו ב"ג, אבל לפי האמור ניחא בריווח, דהרי רח'ב"ע קא קשי' לי' שקצים ונבלות מאליהן, ומה ניצטוינו כיון דמעצמנו הינו יודעים להבדל מהם, באשר הוא מeos ומשוקע עבini כל אדם, ואין לו תי' אחר אלא דרצה הקב"ה לאזות את ישראל, כתוב בס מה דמילא הוה ידענן וא"כ ב"ג דלא רצה הקב"ה לאזותם באמת לא נאמר להם מה שצריך לכתב, אבל מה שהוא הנימוס באשר הוא אדם, מעצםם צריכין לדודר בהם, באשר המה בכל מה שנפשו של אדם קצה בו, וכן באמת אסורים גם המה באשר המה נבראו בצלם אלקים, וא"כ שפיר בעו נחירה ולא מיתה בלא נחירה, שהוא מתוועב מעצמו בלבד ציווי מפורש, ובכלל דינים הוא לעונש בפלילים כל העובר.

היווץ לנו מכל האמור, דכל המתוועב בעיני אדם כלל האנושי ע"פ שאין על הדבר אחרת מפורשת בתורה, אסור עליינו יותר מאיסורי התורה, ולא מצד חה"ש בלבד כמו שכ' החכ"ז ז"ל הנ"ל, אלא משום דמה שנאסר לב"ג א"א להיות שרי לנו מטעם מי איכה מיד', וכן בשיר אדם או נבלה סרוחה ודאי חמור מחלב וטבל לעניין חשב"ס, ומה דאמרו ביוםא פ"ג ע"א דטבל ונבלה מאכליין אותו נבלה, נבלה שנתנבללה ע"י שחיטה פסולת קאמר, אבל לא המתה מאלי' שעונשין על אכילתתו מצד חוק הנימוס והמוסר הכללי, ובלא"ה הלא ידועה דבר מה מאליה סכנה גדולה הוא לאכלו ואיך יעלה עה"ד דחיז"ל יכוו ליתן חוללה בשר המת, נבלה מאסה המושלת לאשפפה לכלבים טרם שיתנו לו טבל שלא נתkon, וכל המותעך בזאת הוא משפיל כבוד התורה, וגורם שייאמרו עליינו עם טפש ונבל תמותת עם חכם ונבון ודוק' הטב.

פתחה

וק"ו בדיני נפשות שאדם מוחזק בנפשו ואין להרגו או להלקות עפ"י רוב, וכকושי התוספות ריש המנין, וסנהדרין שאני דהמיוט כמאן דליתא כמש"כ שם התוס' ומה שמצוינו באפליו ברובה דליתא קמן איזלען בנפשות אחריו כמו שהקשו בתוס' כבר הסכימו האחרונים כלומ פה אחד, דיאת דוקא ברוב דאיתחיק מלפני האי מעשה במ"א, והוא דיליף מרוץ וудים זוממים איזלען בת"ר דאל"כ ניחוש דלמא במקומות סייף נקב הוה, ואע"ג דהאי רוב ע"כ איתחיק הוא, הכי פירושא, דאי לא איזלען בת"ר לא יתחזק הרוב לעולם, ורק אי בעלמא איזלען בת"ר ואז איתחיק הרוב לשאר מיל, ומילא אי יש לנו לדון עליו בדיני נפשות נמי איזלען בתרי' משום דבר איתחיק לשאר מיל.

מכל האמור יוצאה דהאי איזלען בסנהדרין בין במוניות ובין בנפשות בת"ר, אין הטעם כמו שעלה ע"ד מקצת האחרונים, משום דרוב פעמים הדין עם הרוב, והם מכוונים עפ"י הרוב את האמת, דהרי בין בממון ובין בנפשות לא איזלען בת"ר, ואיך נסימוק על האי רוב להוציא ממון ולהרוג אדם המוחזק בגופו ונפשו ובמנונו, ואם ה"י אמרת מוחלט בדיון והיינו מי קיון האמת הרוב או המיעוט, באמת לא היינו יכולים להוציא ממון ולומרו את דין הרוצח על סמך רוב, דרוב פעמים הרבים מכוכינו האמת, דאי זה רוב דאיתחיק שנלך בתרי' בדיני ממונות ונפשות, אלא איזלען ליכא אמרת מוחלט, אלא אמרת הסכמי, וע"י הסכמת הרוב נשעה ונתקווה האמת, ומילא המיעוט כמאן דליתא, ואת כוונת התוס' בימה שכתו בדבשנהדרין המיעוט כמאן דליתא, והבן את זאת, ומיניה דה"ה בתערבותות איסור והיתר אמרין דהרוב מהפך את המיעוט מאיסור להיתר, כמו בסנהדרין דהרוב מהפך האמת של המיעוט לשקר, כי אם הרוב היה מסכים לדעת המיעוט, היה זאת האמת, והוא אמרין כל דפריש מרובה פריש לא מסנהדרין ידען, אלא מהא חד בתרי בטול, דכינוי דחצין מסנהדרין דהמיוט נתהפק מאיסור להיתר ע"י הרוב וא"כ בט' חניות, אלו כל החתיכות שבתוכם היו נשלכות לחוץ על צבור אחד, היו כולם מותורות, משום חד בתרי בטול מכש"כ דחתיכה אחת הפורשת מאתה מהן שמוטרות, ושמור לך את זאת ועין עוד באות הבאה ודוק.

אות ד'

לפי הצעתו שמעלה נביון מה דקאמר בגמ' מנא הא מלאה דאמרו רבנן דיזיל בת"ר, רובה דאיתקי קמן כגו ט' חניות וסנהדרין לא קמבעי לון כי קמבעי לרובה דליתא קמן כגו קטון וקטנה, ובסוף הסוגי' מסיק דלייל ילווטא אלא אהיכא דלא אפשר, אבל היכי דאפשר עדין לא נדע, מנ"ל دمشقין ארובה דליתא קמן, וככתוב שם רש"י זיל דעכ' לומר או דמהלכה ידען למיזל בת"ר, או דזרז מהמה דמחלק לעיל בין רובה דאיתקי לרובה דליתא קמן, והרבבה האריכו האחرونים לפרש דמעירקא מאקי כסבר ולבושא מאוי כסבר, גם מה דמחלק בין אפשר ללא אפשר קשה לשם, ועין שם בסוגי' מה שכתבתי בזה, ועתה האור ד' לי אוור חדש בענין זה, לירד לעומק מחשובות חז"ל.

והנה הלב ארי זיל שם בסוגי' נתקשה בכל הנ"ל, ועוד הקשה דאיך מדמה הא דר"מ דחייש למיעוטא רקה מדרבנן ומחלק בין אפשר לא אפשר, להא דרצה לילף מדאוריתא ודחה דלמא שאני בין אפשר לא אפשר, ועוד זאת דהאי דחוי' דרב כהנא לדוחות הילופטה דר"א משחיטה עצמה, נתקשה לדנטפה דהוא לילף מהרג את הנפש, ושם נמי יש לדוחות דשמא שאני התם דלא אפשר, لكن מפרש הלב ארי זיל דבhai פירכא דר"כ, לא כל הני

ニחא כיוון דבכל הלכות כלו הכל תלוי בהסכמה חכמים, ואין כאן אמות מוחלט, כל זמן שלא נתקבל ההלכה להורות כן או כן, אם האoser יכול ממנו שאסור מכשול הוא בידו, ועין מה שכתב בזה בשמעון דר' ו' ע"א וד"ק.

הקדמה ב'. המרדכי זיל הקשה איך הולclin בסנהדרין אחר הרוב הא כל דין ודין קבוע בפ"ע הוא וקבעו כמעמ"ד, ותירץ דאינו דניין על הגוף, אלא על הדיבור היוצא מהם והוא ניד עכטוד'ק הקושי' כמו התירוץ גם שניהם צריכים כראין ביאור דלא כור' הקושי' אינה מובנת, דהרי אין אמרין דהדין עם הרוב ומילא המיעוט כמאן דליתא דמי' וכמש"כ התוס' ריש המנין שהבאתי לעיל, ואין זה דומה לט' חניות דליך למינר דהמיוט כמאן דליתא, כיון דנזכר ועומד במקומו, אבל כוונתו על מה שכתנו באות הקדום, דכל זמן שלא ממשו למשמעותו הון, ושניהם יכולים להיות אמת הסכמי, והכל תלי בהכרעה, אם יהי הרוב לכך יכול או לא, וכן שפיר קא קשי' לי איך יקופח המיעוט מן הרוב כיון איזיא קביעו הוא ועומד על דעתו שהוא האמת לפי דעתו, ולא מציא לדוחות רק ע"י ביטול כי לווי זאת באמת הון האמת וכם"כ באות הקדום. אבל התירוץ ע"י הוא דהא דרוב לא מהני לבטל הקבוע היינו דוקא רוב המצווך מקביעות הרבה כמו בט' חניות, דיאת אנו יודעים דלא לך רק מחתת מהם, וכייל להיות מן הטרפה כמו מן הصلة, דלבgi כל אחת עומדת הטרפה נגד ומה תאמר בצירוף כל הנסיבות הוא רוב נגד הטרפה, ע"ז נשיב מי צרפים יחד, הלא רק באחת מן החניות לך ואם לא הי' חילוק בכשרות ביןיהם, הייתה כל אחת נכנתת בספק שמא בה לך. אבל אם איפלו בשתי חניות אחת טרפה ואחת שרפה, והصلة מוכרת כפלים מן הטרפה, זהה ודאי ה' איזלען בת"ר לומר דמסתמא מוכירה לך כרובי הлокין, משום דהאי רוב אינו מצווך מקביעות רבות, ועין ביז"ד סימן קי' בפ"ת אותן ב' שהביא דברי הנוב"ת איז"ח ס"י ע"א דמסתפק בזה, אי בכהג'ו נמי אמרין קבוע כמחצה דמי, או איזלען בת"ר, ומה דסקא אצל הנוב' זיל כמחצה על מחצה דמי, והה דסקא בין קרובותם ריבוי, ואילו הוא ברור דלא שייך זהה קבוע, ויש להביא ראי, אלה מסוגי' דרוב וקרוב, בב"ב דף כ"ג ע"ב דאייתי שם מתיב ר' זעירא, וה' העיר קרובה אל החלל, ואע"ג דאייכא אחריתא דנפשיא מינה, ויש להעיר למה לא פריך משאר עיריות כולם, דהוו רוב נגד העיר קרובות, ולא ה' לחיב העיר קרובה כנד רוב העירות, אלא יביאו כולם יחד דהיאנו כל המדינה, וע"כ לומר דהה לא קשי' לי, משום דכל עיר ועיר קבוע. ואני מסופקים מאייזו עיר הרוצה יצא, והוא כל העיריות קבועות וכמחצחה על מחצה דמי, لكن הקרובות מכריע לצד הקרובות, אבל פריך דילמא אייכא אחריתא דנפשיא, ובאהתו אין לומר קבוע כמעמ"ד דבלא צירוף, העיר האחת רוב נגד הקרובות, וזה ראי' ברורה לפ"ד, דהרי בין קרובות ובין רובה דוחה את הקבוע אמרור מעתה בסנהדרין נמי דומה לעיר דנפשיא, דהרי שתי דעתות עומדות זכי'א, דעת המכביין ודעת המזיכין, ודעת את יוצאת מ"ב' דינים ודעת השנוי' מ"א דינים, ומילא האי דעה חזקה נגד חברתה, ולא שייך בכהג'ו קבוע, זאת כוונת תירוץ של המרדכי דעל הדיבור דהיאנו הדעה אנו דינן, והוא ניד ר'יל דקבע נעשה רק אחר שמתכבדים יחד, המכביים והמצחים, ואז לא איכפת לנו, הקבוע' ואיפלו לדעת המהרי'ק דגס מטעמים שונים מצטרף לרוב, מ"מ מחדא חשבו דהרי אפשר דכולא טעונה אית' בי' לחיבבו או לפטרו, ולכן אין לפניו אלא שתי דעתות חולקות, האחת חזקה יוצאת מרוב, והשני' חלשוה יוצאת ממייעוט, لكن החזקה מכריע את החלושה.

הקדמה ג'. כמו דאי הולclin במנון אחר הרוב משום דחוקת ממון של הנתבע חזק, עד שאין מוציאין ממונו עפ"י הרוב, כן

צרכין לדוחק, דהש"ס חזר ממה דסביר מתחלה לחלק בין איתי קמן ללייטה קמן אלא דכל הני י寥פות דלעיל קמו ווגם נצבו ולא נפרק רק אוקיינטא דר"א ובפניהם בסוגי' ראייתי מקטתי' ולא כולה עי"ש ומה שכתבתי כאן הוא סולת נקייה בעזה"ת.

אות ה'

אע"פ שהבטול חד בתרי הוה ממש שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת איסורeman דליתא דמי, כמו שביארנו למעלה מ"מ לבטל חתיכת איסור בשנים של היתר לכתלה, אסור מה"ת לשוטן כן וכמו שהבאתי מנוב"ת יוז"ס ימי, דהרי אמרין לא אמרה תורה שלח לתבלה, ואל תמהה על החפש שחרי בדארויתא לא מצין חילוק בין לכתחלה ודיעבד, דאנן על מעשה הביטול אמרין שהיא עבריה בידו, וטמא דהא מלטה הו אטגס בסנהדרין רק מדווח אמרה תורה ארליך, וכען שאמרו טומאה דחו"י בצדgorola ולא הותרה, וכן מה"ת מוחיבים לחוזר אחר תורה אם אפשר, כן הא דסמכין אראובו סנהדרין ואון וחושין אדעת המיעוט הו אטדווח, כדי שלא תתפרד האומה ותפרק התורה לקרים, וכאשר הבאתי בהקדמה דברי החינוך בזה, וא"כ ה"ה לבטל בידים איסור בהיתר הו אסור מה"ת, ועיין ברשב"א ז"ל סוג"י דמカリין דף צ"ד ע"א שכטב דמעיקר הדין מטורין ליקח בשיר שבד נקרי בעיר ישראל, ומשום דסמכין אסור למכור להם טרפה שמא ימכרנה לישראל, ורק הלא דמدين תורה קאמר דהוא כמו שלח לתבלה, ואי קשי' לך מקריא מלא דבר הכתוב בנבלה, לגר אשר בשעריך תנינה או מכר לנקרי, אף אני אשבי לך, הרוי כתיב "ואכלת" שהוא שפת יתר, ואוֹתָא לומר דרך דראך יותר, נאמר דזוקא בגין תושב איכא אנכרי, ואט תרצה לדקך יותר, אלא מרכז דזוקא בגין תושב איכא חששא זו שיחזר וימכרנה לישראל, ולא בנקרי שבא מארץ אחרת דממננו לא יקחנה ישראל, דשא מאהה ממוקמו, ועכ"פ הדין דין אמרת דלבטל אסור חד בתרי אסור מה"ת, ובזה מצאו חז"ל סמך לאיזור על דבר שליל"ם שלא יתבטל דכל שאפשר להמתין עד למחר שלא נctrיך לבוא להיתר חד בתרי בטל שהתיירה התורה בקושי, טפי עדין.

אבל כל זאת בתערובות מב"מ דאפילו אם יתבטל באלו רק מטעם חד בתרי בטל קאטיין עלי', אבל בלח כל שאיינו מינו שאיינו שוה עם האיסור לא בשמא ולא בטעמא, לאו מטעם חד בתרי בטל הותר, אלא משום דפניהם חדשות בא לאן ועצם האיסור נשתנה לד"א, ועי"ז פקע ממנו שם האיסור, והוא סברת רבינו יונה ז"ל, מובהה במ"א או"ח ריש סי' ר"ו, דכל שהאיסור נשתנה לגוש אחר גם בל' תערובת פקע איסورو ממנו, אלא דאנן לא פסקין בזה כוותי' כמבעואר שם במ"א, אבל הטעם הו אטום דאמירין בכוכרות דף ו' דכל היוצאת מן הטמא טמא, וכן כל נשנתנה לד"א עכ"פ יצא מן הטמא מקרי ואסור, ואולם איסור זה הוא איסור חדש דילפין מabit העינה, דביבים וחלב מן הטמאים אסורים, ועיין ברמב"ם דכל איסור יוצא אין בו מלכות משום דאין זה אלא כמו איסור ח"ש, ועיין בחודשנו בסוגי' דשחלה קמא בשמעון ביאור ארוך בשיטת הרמב"ם הלאה, ואיפלו לדעת התוס' דדרישה גמורה היא ואית בי' מלכות, מ"מ מודים דאיסור חדש הוא דבלאו דטרפה וטמאה בשיר כתיב, וחלב וביצים לאוبشر נינהו, ובמקומו שם הוכחת' דבר זה מכח כמה קושיות שנתקשו בהן האחرونין, כמו שהקשה הנ"ז באז"ס דבגמ' דחלב תה" אסורה מכח דס נערך ונעשה חלב, כיון דגס דם שבשלה מותר, וכן חקר הפלתי איך נתיר נטלאפ' בחמצ' בפסח, כיון דגס אפרו אסור, וכדומה מוקשיות, ועל قولם אני אומר דאיסור יוצא אסור, וכן אף החמצ' אינו חמץ, אבל יוצא מן החמצ' ואיסור זה חל אחר שפקע עיקר

יליפות דלעיל רצה לטstor כפרש"י ז"ל, אלא רק האי יפותה דר"א, דיליף משחיתה עצמה עי"ש. איך נדחק להעמיד דבורי עפ"י דעת הרמב"ם דכל הספקות מותרות אלא במקומות דאייא לבורורי מה"ת צריך לברר, והורג את הנפש שאין דעל הספק לא נהרג, ולא אරיך כאן בדבורי לסתורם, ולא הבאים כאן אלא מפני שגם בדרכו אלך לפרש דר"כ רק לטstor לפota דר"א כאמור, אבל לא מטעמי' דלב ארי' אלא מטעם אחר כאשר באbar בזה בס"ד.

הנה לפ"י מה שביארנו באות הקדום רובה דאייא קמן דילפין מסנהדרין, היינו דילפינו חד בתרי בטל ונחפק הדامت של המיעוט נתהפק לשקר, מהמות הייתה, כמו בסנהדרין דהאמת של המיעוט, אבל במקומות דלא שיק לבטל את השהרב מカリע את המיעוט, אבל במקומות דלא שיק לבטל את המיעוט מכל וכל, מאיזהطعم שייה', לומר כל דפריש מרובה פריש זאת לא שמענו מסנהדרין, וע"ז קמבעי בסוגי' מנא הא מלטה אמרו רבנן זיל בת"ר, ומפרש כנון קטן וקטנה דלא שיק לומר אמרו סנהדרין והאיילנות מפני שמוועדים המה, יתבטלו ברובה דשאар קטנים, או מיעוט בהמות הטרופות יתבטלו ברוב החשות שבועלם, וויה' המיעוט כמאן דליתא, דזה א"א יכול לעמוד להתברר בהמות עי' בדיקה, ובקטן וקטנה הלא יגדלו ויתברר ולא שיק כאן ביטול כמוון, אלא דנאמר דמסתמא האי קטן וקטנה והאי בהמה אשר הנידון עליהם מהן הרוב ולא מן המיעוט, ולא נctrיך להמתין עד שיגדלו, ולא נctrיך לבדוק ההמה אחר הטרופות, זאת מנ"ל, וניה' דבטי' חניות אמרין בנטמא הלא שיק אחר הרוב, משום כל דפריש מרובה פריש, היינו דזוקא ברובה דאיתו קמן דנצמלה ג"כ מהיתר חד בתרי בטל, דאנן hei קאמרי', אם כל החתיכות היו פרישות מן החניות לחוץ היי יכול מותרת, משום חד בתרי בטל, ק"ו דאיתו שפרשה לחוץ דכשרה משא"כ ברובה דליתא, דלא שיק בו חד בתרי בטל כיון דיש להכיר האיסור כמו שהסבירנו באות הקודם, מניון לנו דגס כאן סמכין אכל דפריש מרובה פריש, וע"ז ילך כל הני י寥פות מקרבנות ומרוצח וע"ז דבלולן ע"כ סמכין אכל דפריש מרובה פריש, דהרי לא מצין למיבדק, מטעמים שונים כדאמרין בגמ', עד דיליף כ"א משחיתה עצמה דנייה דבדקין אחריו הטרופות אבל מה נעשה במקומות שחיתה שמא היה שם נקה"יו, וע"ז השיב ר"כ שכלהות גדול, דאין זה דומה לכל הני י寥פות שלפניו, דבכל אלו לא שיק חד בתרי בטל ובכל זאת אנו סומכין אכל דפריש מרובה פריש, אבל כאן בשחיטה דבאמת מקום החתק אין לו בדיקה, מילא הוה דומי' דט' חניות וכרובא דאייא קמן, אדם הינו שוחטין את כל הבמות שבועלם ובודקין אותן מכל הטרופיות הוי כוון כשרות, דאי משום מקום שחיתה דאין לו בדיקה, הרוי חד בתרי בטל, ואיך יגרע בשוחט אchtת מהן דהוא יציבי באראעה וגירוא בשמי' שמ', ואל תשיבנו דהא דאי"א לבדוק, הוא בעצמו גrms עי' מעשה השחיטה שלו, והוא קלחה מן הקבוע, דהרי קודם השחיטה לא בטלו הטרופות בתוך רוב החשות, הא ליתא, דכל עצמיות הטעם דלא בטלו מהחים משום אפשר לשחותו ולבדקו, ועתה הרוי עשה כן וא"א לאחיז החבל בשני ראשין כמובן וזה הוא דמחלוקת בין אפשר לא אפשר, דבכל הני דלעיל דאפשר לבדוק מצד מציאות הטרופות, אלא דאי"א מצד אחר כמו ברוחץ משום דאיסור לנויל' או ברישא של עולה דאיסור לחתוכו, זה ילי' שפיר רוב מניניו ולא נשוב לחלק בין אפשר לא אפשר, דכל שגלהה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש מה לא אפשר או לא אפשר, אבל כאן האי לא אפשר הוא משום דאי' אפשר, דכל שגלהה התורה דסמכין אכל דפריש מרובה פריש מה נטה, דבז' שפир רוב מניניו ולא נשוב לחלק בין אפשר לא אפשר, בז' שפир רוב מניניו ולא נשוב לחלק בין אפשר לא אפשר, מה הטרופות ניכרת אחר ששחט, וא"כ שיק בו חד בתרי בטל כנ"ל וליכא למיליף מני' במקומות דהמציאות של הטרופות אפשר, דלא שיק ביטול חד בתרי והפירוש הלאה הוא אמת לאמתו לפע"ד ולא

פתרונות

זהו מובן כיון דמונא הוא", עכ"ל,ומי כחכם יודע פשר דבר זה, אבל לפי הקדמתנו שכאלקוות דבר בהם, דהנה מתחלה רצה הש"ס לומר דמונא לא בטל מכל וככל,adam יתערב קב חיטן בט' קבין של חבירו יכול להה וחדי, ואחיכו עליה ומסיק דנייהו דמונא לא בטל אבל איסורה התלויה במונא שפיר בטל, ע"ז משני ר"א דהני מים ומלה לא בטלו משום דשיל"ם, והטעם כיון דעכ"פ מונא לא בטל לגבי קני הבעלים, וא"כ אף בתערובות מבשא"מ ונשתנה הגוש בשמא ובטועמא לגוש אחר, האי שינוי איינו רק בגזלו, אבל לא בשואל, וא"כ עדין נשאר ממונא של המשאל ומה תאמר מ"מ לגבי איסור תחומי בטל ברוב או בששים של השואל, הרי שוב מכך חד בתاري בטל קאתיין עלי' והוא לי' דשיל"ם ולא בטל, זו היא כוונת התוס' ברור כמשמעותם בס"ד.

ובזה השלמתי הפתרונות לחיבוריו זה בעזה"ת ושבח לכל עליון שעזרנו עד כה ויה"ר שאכה לראות חברוי זה יוצא בהדרו מותחת מכבש הדפוס ויתברדרו מיili בעולם עוד בחים חייתי אכי"ר.

האיסור ע"י השתנות עיל"ש, בסוגי" דשללא קמאי, והנה ידועה סברת המורדי מובאה באו"ח סי' ק"כ ס"ב דבתרובות לא מצי חיל איסור חדש لكن ענבים שבתוך הגיגיות שנתקבעו בשבת, היין שיצא מהם מותר לשתו, מפני שבתערובות בא לעולם ולא חל עליו איסור משקין שזיבו, ואע"פ שהוא דשיל"ם, וה"ט דדシリ"ם לא בטל משום חד בתاري בטל לאו היתר גמור הו, אלא בקושי התירה התורה, لكن צרו חז"ל להמתין עד למחר, משא"כ באיסור שבא בתערובות לעולם, אמרין דלא התחיל לחול ולא בעי ביטול, וזה ברור, וא"כ גם בתערובות מבשא"מ כיון דנשתנה בשמא וטועמא לגוש אחר ופקע מנוי" איסור הראשון שחול עליו איסור יוצא, הלא הוא איסור חדש שלא מצי חיל בתערובות.

ומה מאי יובנו בזה דברי התוס' הסתומים וחותמי ביצה ל"ט ע"א ד"ה משום על הא דאמר ר"א דמים ומלה של חברתנה אינהبطلה בעיסה משום דהוה דשיל"ם, והקשו בתוס' והוא דシリ"ם רק במינו לא בטל, אבל בשאיינו מינו בטל, ותירצו ז"ל ,,ויל דאה"ג דלא אמרין לי' אלא במב"מ, והכא גבי תחומי שאני דחמיiri כאלו

דו"ר רביעי

חולין פרק הכל שוחטין

תuttleה נפש הב"ח ועי"ז נקרא האדם משפייע הרי שניהם מקבלים ומושפעים, ולכן רך אדם אשר הוא בבחינת מקלט ומשפייע רשאי לאכול בשם אבל מי שתחרס לו אחת מבחינות אלו ומכש"כ אם אינו מקבל ולא משפייע וגורע מן הבחנה, שאסור לאכול בשם.

וכל זה מromo' במשנתינו דרך הקדמה למס' ז' אשר עסקה בהசר את האילתبشر, "הכל שוחטין ושחיתון כשרה" ר' כל אדם מישראל ראי והגנו לבוא ואוכל בשם „חו"ץ מהרש"ש" שהוא אינו שומע ואין מדבר רמז למי שאינו משפייע ואינו מקבל כי השמיעה רמז להקבלה והדיבור רמז לה להשפה, „שותה" הוא בחינת משפייע ואני מקבל דאייה שוטה המאבד מה שנותנים לו ולשיטה דומה מי שמחזיק את הת"ח ואני משלם מכם חכמה דעת ומוסר השכל הרי כדי זו זוי בצד, „וקטן" הוא בבחינת משלם איינו משפייע כדאמרינן בסוכה דקטן אקנוי קנה ומקני לא מקנה והוא משל לת"ח שמתקבל ומתהנה מאחרים ומחייב טוביה לעצמו ואני משפייע מאור תורהנו לאחררים, וכל הנני שלשה מיני בני אדם ראויין לאכול בשם שמא יקלקלו ולא יתקנו שחיתון ר' כל שע"י לא תuttle נש היב"ח, וזה רמז נפלא וראוי' להתחלה מס' חולין, ובסיומה אומר למן יטב לך ליום שכלו ארוך ליום שכלו טוב.

הנה אנו רואים כי לרוב הזרים והראויין לאכילת בשם מצד מדרגותם אין פרנסתם מצויה וmpska והתורה אמרה כי יריחיב ד' את גבולך ואמרת אולאה בשם ואמרו لكم פ"ד ע"א דלמוך התורה ד"א שלא יאכל בשם אלא לתיאבון מתוך רחבת ידיים ורובי ת"ח הלא אין להם אותה הרחבה הצריכה לאכילת בשם, גם אמרו חז"ל כך דרכה של תורה פת במלח תאכל וחוי צער תח' ובתורה אתה عمل, וא"כ תאמר לבך אני מתייגע ללמידה כדי לדעת איך להזכיר את הב"ח לאכילה ואיך להגע למדרגה להיות ראוי לאכול בשם ולבסוף אני רואה כי אחרים שאינם ראויין אוכלי בשם ול' איינו מגע אף כפל, ע"ז אמר בסוף המשפט כדי להגע את רוח המדוכה הלהזה באמרו כי על שאלה זו מודיעך רך רשעים צלחח וצדיק נגע כל היום וחכמת המשכן בזוי' כבר התכחמו רבים ואנו לנו ע"ז תירוץ מספיק אחר רק לומר למן יטב לך ליום שכלו טוב, ולמן יאריכון מיך ליום שכלו ארוך ובاهאי אמונה צדק יחי' כי היום לעשותם ולמחר לקבל שכרם, ודז"ק.

"הכל שוחטין ושחיתון כשרה" שמעתי מהגאון מהר"י אסא"ז' שהעיר כי כאן בשחיטת חולין משתמש התנאה בלשון שחיטה, ובזחים שմדבר מקדשים משתמש בלשון זביחה, „כל הזחים שניזבחו" והוא הפך הקרא, דקדשים כתיב ושותת את בן הבקר ובחולין כתיב ושותת מברך ומצדך.

הנה דבר גדול דבר השם, דניהם דקדשים הנאכלין לעולם נקרו גם בתורה זבחים ולרוב כתיב בהו לשון זביחה וכמו ושותת פסה אשר תזבח בערב וכדומה הרבה וכן יפה באර התנאה בלשון זביחה על הזחים לשון נופל על לשון, אבל בשחיטת חולין דילפין מקרה דזבחת מביך ומיצאנך וכגדתני רבי בפ"ב דף כ"ח ע"א ודאי הוה לי להtnaa לבחור בלשנא דקרה ולשנות הכל זבחין וביחסתו כשרה. - אבל האמת יורה דרכו דכאשר ביאנו בפתחה וכן למן שם על בריתאת דרבנן דלא ישמעה וחייב תנאים שעמו

משנה: הכל שוחטין וכו', הנה צריך ליתן טעם למה פתח התנא מסכת שחיטת חולין בדיני השוחט ולא בעicker דין דשחיטה ונשחטים וכמו שישידר הרמב"ס ז' דין אלו והתחל במיini בע"ח הטוענים שחיתה ואח"כ מקום השחיטה ושיערה וכי ולבסוף מי הוא השוחט, ועיין מה שאכתב בו בא בראש פ' בהמה המקשה טעם עמוק שהיה לרביבנו הקדוש בזיה, וכך בריש חיבורו אכן במילוי דאגדתה ודרך אגב לנעוז סוף המסכתא המסימית בדרישה דלמען יטב לך ליום שכלו טוב לתחילה.

הנה בפסחים מ"ט ע"ב איתא תנ"י רבי אומר ע"ה אסור לאכול בשם שני זאת תורה הבהמה והעוף כל העוסק בתורה מותר לאכול בשם בהמה ועו"ף וכל שאיןו עוסק בתורה אסור לאכול בהמה ועו"ף והכוונה מבוארת כי הקב"ה לא נתן שליטה לאדם על הב"ח להמיתם ולאכלם רק אם הוא אדם שלם כי ורחוימו על כל מעשי כתיב וצער בע"ח דאוריתיא ואין לאדם רשות להמית הב"ח רק אם ע"י אכילת האדם יתעללה הב"ח מדרגת חי למדבר כי כך היא המדה הדומס יתעללה בצומה, הצומה בחיי, והחי במדבר, ויתרונו וזכות המדבר על החיים תלוי במה שהמדבר משעבד כחוותיו הרוחניים הדעה והדיבור לתורה ולעבודה להיות שלם בגופו במומו ובתורתו אבל עם הארץ של אותו הזמן שהי' רוחוק מהת"ח בדעתו ובמשמעותו מזרח ממערב לא ה' לו רשות להמית הב"ח מפני שלא יתעללה על ידו ואין זה תיקו אלא קלקל, ויפה ביאר ק"ז בעל החות"ס זצוק"ל הקרא במשלאי ע"ז, כי חנם מזורה הרשות עבini כל בעל כנף והם לדם יארבו יצפנו לנפשותם, הכוונה, בעל כנף מקרי הנפש החינוי של העוף המרגשת עצמה הוצרך להuttleה ובמחנה בין מה שטוב לה ובין מה שרע לה, וקאמר אתה בן אדם שאינך כדי לאכול ציד חי ועו"ף בחנוך אתה פושט את הרשות לכלוד בה את העוף, כי"ה ר' כל ע"פ שהב"ח בעצם, לדם יארבו" ומצפים שיבוא מי שראו' ישפוך דם כדי שימצא תיקון לנפשם מדרגת חי למדבר, אבל יטפנו לנפשותם" שלא יצדו על ידך כי מלאיחו חי שלא תתעללה נפשם החינוי בז' ודפק"ה.

ויש לرمז זאת בקרוא „ולא תאכל הנפש עם הבשר" ר' כל שלא תכלת הנפש של הב"ח מכלה עם אכילת הבשר גם את הנפש, ולכן יכול לתקן נפש הב"ח מכלה את התרבות וע"ה מקרי מי שאינו לא בתורה אמר רבי דעתה אסור לאכול בשם וע"ה מקרי מי שאינו לא בתורה ולא במע"ט המחזיקים את התורה כי בצל החכמה בצל הכסף אמר החכם והכוונה כי מי שהוא מחזק את החכמה בכיספו לא ימלט שלא יקבל לעומת זה מאור תורה של המוחזק ממנו כמאמר התנאה בפ"א הי' ביתך ביתך ועד לחכמים והו מתפקיד בעפר רגליים והו שותה בצמא את דבריהם, מילא דהני תורת החכמים והמחזיקים בעם מוקרי ור חממי רבנן המה ראויים לאכול בשם, אבל מי שמחזיק ת"ח וממאן לבוא בחברותם ואינו מתחכם באור תורהם ומדמה בנפשו שיוצא ע"י משפייע להת"ח מזון גשמי מבלי להיות מקלט ג"כ, או להיפך אותו החכם המקלט השפה מן המחזיקים אבל איינו מתאמץ להיות ג"כ משפייע השפה רוחנית על המחזיקים ומחזיק טוביה לעצמו תועבת ד' גם שניהם ואים ראויין לאכול בשם כי היתר אכילת בשם נבנה על השתתפות העניים כי כל אחד מקבל ומשפייע דהאדם ניזון מן הב"ח ונעשה מקבל ולעומת זה

הני תרי לישני דרבינא דלא קיימי רק למסקנא דהכל לכתהלה הוא אבל אי הכל בדיעד לא מצין לאוקמי הריבוי איאנו מומחין או אינו מומזקן כפי מה דס"ל ר宾א בלשנותיו עכ"פ ודוו"ק.

ע"ש משנה, חז' מחרש שוטה וקטן וכו', שיטה הגראע מכון, ולכון יש להעיר למה מעמיד שוטה בין Chrsh וקטן - יש לישב, דלא ברביה דינים נקטם ייחד כדיוד, ויש מהן להחמיר ומוהן להקל, כמו במשנתנו פטולין לשחיטה בין לבין עצם, וממושיר את שחיטתן באחרים רואים אותם ואשמעין דלא בעי כוונה לשחיטה וכדלאקמן י"ב ע"ב, וכן בגיטין כ"ד קתני הכל קשרים לכתוב את הגט, ואפי' חז"ק דהוא לקלוא וא"כ בכל דין ודין הי' צrisk לשנות הסדר, כדי שייה' בדרכך לא זו אף זו, וכדי להשווות הסדר הטיל שוטה באמצע לעמץ יהי' לא זו אף זו בכ"מ במקום שמkill הר' ריש ושוטה ובמקום שמחמיר הר' שוטה וקטן, ואידך כדי נסבה אותו הני תרתי.

ויתר ניל לישב הא סי סדר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס ז"ל אה"ע ח"ב תשוי' ב' דשנין מיני שוטים הם א' חסרי דעת והם ודאי גרוועים מחרש וקטן שהם פחק לכל דבריו משיב וושאול ענין, אבל יש איה שגעון והוא פחק לכל דבריו עפ"י משיב וושאול ענין, אבל יש לו תוספת שגעון בענין אחד, (פיקסע אידיע), וזה עדיף מחרש וקטן ומ"מ פסול לכל מילוי דבעי דעת, עי"ש היטוב, וכן י"ל דכדי לאשמעין דבעל מיני שוטה קאמר, הטילו בין Chrsh לקטן - וזה קרוב לשם טוב - ודוו"ק.

רש"י ד"ה לא שאדם רשאי להמיר דכתיב לא יחליפנו וכוי עכ"ל יש להעיר מהה הביא רש"י ז"ל כאן לאו דלא יחליפנו ולקמן בד"ה וסופג את הארבעים הביא הלאו ימיר, אבל נחיה עפ"מ השכתב המהרש"א ז"ל בתוס' ד"ה וסופג דמש"ה לא לקי שמנונים משום דהוא לאו הנתקע לעשה ולא איתיר הלאו העשי להוסף עוד ארבעים כי צrisk לתרי לאו ללקות עכ"פ חדא, ולפי"ז נחיה דלאו שאדם רשאי להמיר דלא מיררי רקס מאיסור גרידא מבי"ז ז"ל הלאו דלא יחליפנו דכתיב ברישא דלענין איסורה לא איכפת לו אף שנתקע לעשה אבל אהא דסופג את הארבעים מוכרכה להביא הלאו השני דלא ימיר כי הוא גורם המלכות דבלא לאו השני הוה ניתק לעשה ודוו"ק.

תוס' ד"ה הכל שוחטין, כתוב בה' א"י דנשימים לא ישחטו מפני שעדעתן קלות וכי אין נראה דאיילו במוקדי שוחטות לכתהלה דאמרין בפ' כה"פ וכי עכ"ל, ראי' או לא זכיתי להבין דאייך נוכל לומר דאנגב נשים נקט לשון דיעבד דהא נשים נמי שוחטות לכתהלה עכ"פ בעוג' ובקדשים דאייכא קבלת הדם דהוא עבודה בכהן סתמא דמלטה הכהן עומדים שם לקבל הדם ורואה ממילא השחיטה וניהו דאפשר שאינו מדקדק לראות השחיטה לידע אם נשחט כהונן מ"מ כיוון דסתמא דמלטה אייכא עומדים על גבוי שפיר מצי' לשנות דהפסולין שוחטין לכתהלה וגם נשים בתוכו כיוון דאייכא עכ"פ מציאות דשותות לכתהלה בעג'ג מדמייניש שחיטה גרידא לא מיררי הכא אלא מדיני שחיטת קדשים מצד עבודה ואייך נאמר דמשום נשים נקט לשון דיעבד שאינו מדקדק, אולם לפ"ז הגמ"י' בכוונת הלכות א"י דנשימים דעתן קלות לפי שהם רכות לב ומיעודות לעילוף הי' נחיה דלא ביהר' מושך עליון, ולמ"ד בכוו' או מומר נמי יש לאוקמי בדיעד בחותק כזית בשר בכוו' ובבדיקת סכין במוור ובכולחו אייכא רבודה דאיתא דריש' דמי לפרש בדיעד כמוון, משא"כ לתרתי לשני דרבינא דדיעד היינו צrisk לדבוקו או לשאלו מה אתה לאשמעין זהה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתהלה לא צrisk לרבינא, ולהליך בין לכתהלה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק למור דדיעד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך זהה א"ה בסוף הסוגי' דכוכחו רבינא לא אמרו עי"ש, ולא עוד אלא אז אין זה האוקימתא המוזכרת בגמ' וכן שפיר עביד רש"י ז"ל שהשميיט

далא אישתרי נחירה במדבר כל הלכות שחיטה מושחת את בן הבקר ילפין דלדיידי הא ושות משום הקשר אכילה כתיב ולא שיך לעבודה ומה לי קדשים ומה לי חולין ולר"ע נמי דאישתרי נחירת חולין במדבר וחט דוקא בקדשים בקדשים וכאשר כתב אובייחת כאשר צויתיך פירשו כאשר צויתיך בקדשים וכאשר כתב הרמב"ז ז"ל עה"ת וא"כ ג"כ מושחת ידענן הלכות שחיטה בשחיטת חולין, וכאשר אבאר במ"א, אבל אז אין שחיטה לעוף מה"ת, אבל רב' דמפרש כאשר צויתיך על פה בסיני רקס לדידי אין לנו מנו מה קרא דושחת מאומה אלא מקרא דושחת כאשר צויתיך, וכאשר ביארתי זאת בארוכה דרך לרבי יש שחיטה לעוף מה"ת וא"כ לישנא דמתני הכל שוחטין באמות מורה לעוף מן התורה או כרי"ש ודעמי' דלא סברி כלל דקרא דושחת לשחיטת חולין אתה. ובזה הרוחנו נמי דלא צriskין לדחוק כרש"י ורש"א ז"ל בריש פ"ב

דהי' דברים הפויסלים בשחיטה דamar בגמ' דגMRI לחו מוחלכה דלאו דוקא, דהרי דרסה ועיקור מקרא דושחת ידענן, דושחת ולא דרס ולא קרע, דכל זאת ליתא לרבי דהלהתא כוותי' דלא מצינן למילך מושחת דכתיב בקדשים מאומה דהרי מצד ההקשר אכילה גם נחירה סגי ולא בעין שחיטה אלא לא לקדשים מצד עבודה ולא להכשיר, ושפיר בעין הלכתא על כל ה' דברים לרבי ואלייבא דר"ע והא דדרש لكمן ל' ע"ב ושות אין ושחט אלא ומשך הלא תדר"י והוא ריש' קאמר אבל לר"ע אליבא דרבי ליתא לדרשה זו לפסול דרסה ועיקור בחולין דלא מzinן למילך מקדשים וקצרתי כאן ובמ"א הארכטי ומשם תקח להבון הדברים על בוריין ודוו"ק.

הכל שוחטין, פירש"י ז"ל היכי דקתני הכל כולהו מיתוי וכי' והכל שוחטין דמתני פליגו בה אמראי בגמ' למ"ר לאתו' טמא בחולין ולמר לאתו' כותי או מומר עכ"ל עין בראש יוסף ובלב אריה שתמהה על רש"י ז"ל מאחר דנהית להביא האוקימות למה השמייט הני תרתי לשני דרבינא, עי"ש שנחקרו זהה, ולפענ"ד הי' נראה דהנה הא צrisk לרשי' ז"ל להקדמים לנו דהכל ATI לאתו' הו משום דגבג' שkil וטרוי אי האי הכל לכתהלה הוא או דיעבד דוקא ואי לאו דהכל לאתו' אתizia חידוש, אייך מציא אומר הכל שוחטין בדיעד דא"כ מאן לשחוט לכתהלה, ולכון באמות פירש"י ז"ל لكمן ג"כ בד"ה וכל הכל ז"ל: וה'ק "הכל תורת שחיטה נהגת בהן שאמש השחטו אונון הפסולים דמתביב תהי' שחיטתן כשרה" עכ"ל וכן מקדים לנו רש"י ז"ל מיד דהאי הכל עכ"ב ATI לרובי' איזה שוחט שיש למגנס עליון, ומזה נבין איך הגמ' ריצה לפרש הכל שוחטין בדיעד משא"כ הני תרתי לשני דרבינא ז"ל נקט בדק dock רקס אוטו הג' אוקימות דאייכא פרש אלביב'יו הכל גם בדיעד משא"כ הני תרתי לשני דרבינא א"א לפ"ז נקט בדק dock רקס אוטו הג' אוקימות דרבינא ז"ל נקט בדק dock רקס כפ' המסקנא דהכל דהכא לכתהלה הוא, ונחיז' הני אוקימות כסדרון דרב"ע דמוקרי רישא בטמא בחולין אם נפרשנה שהיא בדיעד נוקמי בסכךין קצראה וכאשר אפרש זהה לקמן בס"ד בד"ה אמר רב"ע עי"ש, ולמ"ד בכוו' או מומר נמי יש לאוקמי בדיעד בחותק כזית בשר בכוו' ובבדיקת סכין במוור כבוקחו אייכא רבודה דאיתא דריש' דמי לפרש בדיעד כמוון, משא"כ לתרתי לשני דרבינא דדיעד היינו צrisk לדבוקו או לשאלו מה אתה לאשמעין זהה להתריא דהא פשיטה דאם יודע הלכות שחיטה שמותר לאכול משחיטתו ואי דלא צrisk להיות מוחזק זה אפי' לכתהלה לא צrisk לרבינא, ולהליך בין לכתהלה ודיעבד לענן מומחה או מוחזק למור דדיעד סמכין ארוב זה א"א לפי שיטת רש"י ותוס' כאשר נאריך זהה א"ה בסוף

ובשאר עבודות פסולות ואפי' כהנות עכ"ל, עין באחרונים

אולם אחר העיון אני רואה כי לא עלה על דעת התוס' לומר כן ובפרט אם ה' כוונתם לכטוס בפרצה דוחקה כזו להחמיר בגודלינו מומחה יותר מבהיר'ק נגד הסברה החיצונה ה' מפרשים את זאת בפירוש ולא ה' סומכין בכךן זה על המבחן עצמו, אבל כוונתם פשוטה דהנה לאותן האוקימיות שמת叙述ים האי „וכולן" דקאי אטמא במקדשין או איאין מומחין ואין מוחזקים הרבותא דמותניתן חומרא הוא ולא קולא דודאי פשיטה היאadam אחרים רואין ומיעידין שלא נגע ושות שפיר דמהני לטהר ולהתיר דלא גרע מכל עדות שבתורה דע"א נאמנו באיסורין ומה לי הוא או אחר הרואה את המשעה אלא ודאי הרבותא לחומרא דצרכין אחרים רואין ולא סגי בלא"ה בליטת קמן ולא סמכין לומר דודאי נזיר מליגע או דספק טומאה ברה"ר טהרה ולרבינא דלא סמכין ארוב מצוין אצל שחיטה אבל לעניין חז"ק הוא להיפך הרבותא לכולא דASHMEINUN דלא בעין כוונה לשחיטה ולאפוקי מחכמים דר"ג דבעי כוונה כדלקמן יב ע"ב, אבל הא דבעין אחרים רואין ליכא שום רבota מאחר דכבר קתני ברישא שמא יקללו את שחיתתן וממילא ידעין דבלא אחרים הוה עכ"פ ככל ספק בשחיטה דלהחמיר, ולפ"ז אי וכולן קאי רק רק אחש"ק לחוד מוכח שפיר דין מושרין להם לכתלה לשחיטה באחרים רואין דאל"כ ומה נקט בדיעד דוקא ולא לכתלה כיון דעיקר הרבותא השרוiotא היל"ל רבota יותר דאפילו לכתלה, משא"כ اي וכולן קאי נמי אטמא ואינו מומחין ומוחזקים הרבותא הוא לחומרא דצרך אחרים רואין ואיכא למימור שפיר לדכתלה נמי שחיטן באחרים רואין והא נקט בדיעד לאשמעין דאפיי בדיעד צרך אחרים רואין בליטת קמן ולא סמכין ארוב ודוז"ק כי הוא ברור כמשמעות ופלא על הגאנים זל' שלא נחתו לעומק הפשט זהה.

בטור סי' א' פסק דקTON מומחה ויודע לאמן את ידיו אם שחת בין עצמו כשר בדיעד, ותמהו עליו הא אין לקטן שום נאמנות, ותירץ הפלתי זל' דלגבוי מומחה לא בעין הגדרתו דהא מצא תרגנולת שחיטה בשוק ג"כ כשרה וכן מומר שחסט עג'ג שאין לו נאמנות משות דכיון דמומחה הוא ודאי שחט שפיר ולא חיישין לקלול שאירע לו והג' בקטן שהוא מומחה ויודע לאמן את ידיו, עכט"ק, ופלא גדול בעניין איך דימה הגאון זצ"ל בדברים שאין דומים ורוחקים זמי' כרוחק מארח ממערב, דודאי גדול בר דעת שרצו לשחיטה בהגאון אין קלול יוצא מתי' מן הסתם אבל קטן הגם שיודיע לשחיטה הגונה כיון שאין לו דעת שלימה/man אין למא לנו דלא רצח עתה לקלול בידים כדרcum של קטנים להחבל ולהשחית, וצע", ומכח זה נולד לי קושי על הא דדייק בגמ' שמא קלולו לא כתני אלא שמא יקללו, והוא שפיר נקט שמא קלולו כדי לכלול גם האי דינה של קטן אומן ומומחה שהוא ג"כ פסול לשחיטה מפני שהוא מועד לקלול אשר ע"ז מורה לשון לכתלה כמש"כ התוס' ד"ה התם דקדתני טעמא על הכל מערכין וכן רשי' זל' لكمן על יקלולו, כתוב דמודעים הם לנבל בידים וא"כ טובא אתה לאשמעין במה נקט לשון לכתלה, ואח"כ מצאתי שכונתי בקושי' זו להגאון יריונות שלמה בבית יד שלו ה"יא, ומה שתירץ שם הוא דוחק, ומה שנלעפנע' הוא עפ"י מה שכתבו בחרינה וציע'ג.

שנבדקנו בכוונתם, ולפענ"ד הכוונה דנסים כהנות אינם פסולות לעובדה מטעם זרות אלא מושם שהמה נקבות ולא זקרים כי כהנות אוכלות בתרומה ופטורות פטר רחמן מבכורה הר' דaina זרה ושם במשנה מנה כל מי פסולם לעובדה שהמה כשרים לשחיטה ומהנה זרים ישראליים ונשים כהנות וטמאים ונקט עבדים מושם איןך או ג"כ עבד של כהן דאוכל בתרומה והוא זר, כנ"ל בכוונת התוס'.

אבל אני תמהה עפ"י תוס' חriga י"ז ע"ב ד"ה וסמרק שהקשו דלמה לא נמעט נשים מהקיים דושחת וסמרק דכמו שאין סמכות כך אין שוחחות, ותירצ' דמרבין דנסים שוחחות בקדשים בפ' כה"פ, ועל תירוצים זה תמהני דלא מצין שום ריבוי פרטני לנשים רק ושות והקריבו בני אהרן כתיב מלמד שמקבלה ואילך מצות כהונה אבל השחיטה כשרה בזר וכיון דידיין דלא עובדה הוא ממשיל אמרין דכל הפסולין לעובדה כמו נשים ועבדים נמי כשרים לשחיטה וא"כ באמת עדין קושי' התוס' במקומה עמדת דעתם נשים משחיתת קדשים מהקיים דושחת וסמרק, אבל ה' איך שיהי' מה דנדחקו התוס' כאן למה לי' למיטני' נשים בהדי הנך פסולים הוא פלא גדול הלא איצטריך טובא לאשמעין לאפוקי מקושי' התוס' חriga הנ"ל וציע'ג.

ובגוף קושי' התוס' חriga הנ"ל נראה לי לתרצ' עפ"י התוס' קידושין ל"ז ע"א ד"ה קובלות והזאות שהקשו מהה ל' מיעוטה דבini ישראל ולא בנות ישראל דנסים אינן בסמיכה תיופוק לי' דהוה מ"ע שהז"ג דנסים פטורות, ות"י איצטריך כי היכי דלא נקי שסמכה לשחיטה ולומר דסמיכה נהגת בנשים כמו שחיטה שמרבייןמושחת שחחיטה כשרה בנשים עכ"ל והנה כאן יפה כתבו דאיתרבאי נשים מושחת דניהו דליך רבוי פרטן עליהם אבל כיון דמימילא איתרבאי הוה מצין למידרש היקשא מסמיכה לשחיטה ולהייב בסמיכה שהוא מומחה ולא להיפך להוציא נשים משחיתת כי היכי דאין בסמיכה, - ועיין תוס' ב"ק ג' ע"א ד"ה דומי' דרגל דלעלום הקום ועשה ה' הוא החומרא, עי"ש, וא"כ כיון דיש לנו מיעוטה דבנ"י דלא נדרוש היקשא דסמיכה לשחיטה להייב נשים עכ"ב דנסים שוחחות, ואין להקשות דעתה שידיעין ממיועטה דבנ"י שאין נשים סמכות נדרוש להפק דנסים אינן שוחחות, זה לאו דא"כ לכתוב קרא מיעוטה דבנ"י לשחיטה ולא בסמיכה, גם יש לדורך דרך ולומר עפ"י מה שכתב הריטב"א בסוגי' דמ"ע שהז"ג דלעלום אין לדוש נגד הכלל אם יש לדוש להפק, וא"כ ליל בני ישראל למעט נשים מסמיכה כי היכי דלא נדרוש היקשא לשחיטה לחיבם דהא ודאי נדרוש להפק להוציא נשים משחיתת כי היכי דלא נדרוש נגד הכלל דמ"ע שהז"ג נשים פטורות אלא ודאי דנסים בכל שחיטה מ"מ لكن איצטריך ב"י בסמיכה למיעוטי נשים, וזה עיין מה שכתבו התוס' קידושין ל"ז ע"ב ד"ה ט"ז ט"ז מיחג המצות עי"ש ואפילו לפי הבנת הפ"י זל' שם בכוונת התוס' עי"ש גם כאן ניחא דהא איכא ושחת דכלול גם נשים, ואולי כוונו התוס' חriga זהה במא שכתבו דאיתרבאי ריבוי לנשים בפ' כה"פ וכוונתם דושחת ובני ישראל דכתוב בסמיכה הוה ריבוי בפירוש לנשים, ודוז"ק, אבל עכ"פ דברי התוס' כאן לא נתיעשו איך העלימו עין מנה שכתבו בחרינה וציע'ג.

תוס' ד"ה שמא יקללו בגין' דיק וכוי' וליכא למימר דידיעד נקט מושום טמא במקדשין או אינו מומחין אבל חשי' זל' אפילו לכתלה שחיטין באחרים רואין עכ"ל בתחלת עלה במחשבה לפני דוכנות התוס' להחמיר יותר בגודל אינו מומחה מחשש'יו מושום דבגדול אפשר דלא ידקדו הרואין כ"כ لكن אין ליתן לו לכתלה לשחיטת משא"כ בחשי' מסתמא ידקדו יותר ומצתאי פ' זה בפלטי סי' א' וכן בהגחות ק"ז רעד' א' זל' ליו"ד ואע"ג שיש קצר סתירה זהה מותוס' لكمן ד"ה דליך קמן עיין בפלטי זל' מה שכתב בזה,

וזה נכון. ויתר נראה לי מכאן ראי' לשיטת הטו"ז בס"א סק"ז דברי לי מהני אפי' בסכין קצחה ומש"כ התוס' דרוב פעמים אינו יכול ליאמר אסcin קצחה קαι דלא מסתבר כלל לומר דבסcin ארוכה אינו יכול ליאמר, ולכן בטמא בחולין שחתט בסcin ארוכה אין צrisk שאללה כלל דתלען דלא נגע ובמוקדשין לא ישחות אפלו בסcin ארוכה דשמא גען ויפסול את הקדשים דהוא איסור תורה ואם שחתט בסcin אפלו בקצרה סגי בברוי וצrisk הברי אפלו בסcin ארוכה כאשר אבאר, אלא דבליטה קמן לצrisk אחרים רואין אפשר דלא צrisk רק בשחת בסcin קצחה דבלאה' הוה לי' ספק טומאה ברה"ר או דקשי' לי' תרתוי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' מה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפ"י פירש"י ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דחכל לכתבה ולא שאמם דישאי דיעבד כמו שמקשה הכא על משנתנו לק"מ קושי התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מתפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילך תרתוי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ ורש"י ז"ל מתרץ הכא דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשות ז"ל מה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הכא בתירוץ הגם' דהתם דקנתני טעמא דהתרצן דההט רצח לתרץ ממשקנא דהכא דaicא הכל דיעבד מילא לא צrisk לומר דדריך התנאים הוא זה, ורש"י ז"ל החוץ לתירוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתבה ובמסקנה גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודוד"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בעי' וכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכוי הנה הא דשותל לכתבה ולא קשישין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אינו אלא מדרבנן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש פט"ו מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי' בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן משום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הנגנו ז"ל גמ' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע הי' דינו אמת אלא דקשה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתבה כיון דרוב פעמים נגע וצrisk לומר דלטמא חוליןlica איסור כלל אפיקו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפיורות דשיק בזו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דוגם זה עדיין לא סגי דא"כ עדיין קושי' הגמי' במקומה עומדת טמא בחולין מי למירא דלמה לא ישחות לכתבה דלא אייפת לן אם יטמא, ואילך מותר לאכלו ביל' שאלו זו ליתא לפי דברי הראי' ווגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול ליאמר מליגע וצrisk באמת ברי לי או אחרים רואין, ואילך גופה קמ"ל דבבשר לכא איסור לגרום טומאה למה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא למימרא, אלא עכ' דאין זה תירוץ דמה עני זה לשחיטה ולא שיק למס' ז.

ע"ש הכא עיקר והטם אידי' דתנאי שאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים,ראיini מקשין דלפי תירוץ זה איך נפרש שם המשנה דנקטה לשון דיעבד דמשני הש"ס דמשום טמאים נקט לשון דיעבד ואיך יתכן דנקטה לשון דיעבד שעיניו מודוקדק על שאר פסולים משום טמאים אשר נשנה רק אידי' דהני פסולים, והנראה לפען"ד דההט אין הכוונה כמו בכל מקום דאידי' חדא נקט אידי' לשון שאינו מודוקדק אלא הכוונה דהאי טמאים דקנתני קאי אכל הני פסולים זרים נשים ועבדים שהמה טמאים ג"כ שחתיטון כשרה בדיעבד וכיון שמיירי בכלל טמאים מודוקדק והטב לשון דיעבד, ומישוב בה ג"כ קושי' התוס' אהיל' א"י דלעיל דלא משני דמשום נשים נקט לשון דיעבד דתנאי קודם לטמאים והיינו משום טמאים הוא תירוץ יותר מרוחם מבוון, ולהחci נקט טמאים לבסוף דקאי אכל הני שמנא שם טמאים ודוד"ק.

רש"י ד"ה דיעבד נמי לא שמא ישחו כלומר שהוא עכ'ל, הא

לו דעת ובוודאי אינו חשש אלףוני עור ולא עדיף מכוכתי ולכון שפיר כאמור דעדיין האי לשון לכתבה שמורה קלוקול בידים מיותר, ודעת הטור דקתן המוחזק אצלנו בעל נאמנות כמו שסבירין עלי' להביא עי' בשער ממקולין אפיקו ברוב טבחי עכו"ם ה"ה בשחיטה בין לבין עצמו כשהוא מומחה ורגיל, - ולא חיישין שלא ידקק בשחיטה או שיקלקל בידים ודוק היבט.

תוס' ד"ה התם דקנתני טעמא פי' בקונטרס וכו' ועוד וכו' והוא לשוני' דתנאי לי' משום וספג את הארבעים עכ'ל התוס', הקש' קושי' האחורה הללו לשיטוטם שם בראש תמורה דמפרשים קושי' המקשן שם ע"פ המסקנה דהכא דידע דaicא נמי הכל דיעבד אלא דקשי' לי' תרתוי דיעבד ליל עי"ש ועי"פ דבריהם שם הוקשו הכא לרשי' ומה לא מתרץ ר' יהודה שם כרש"י הכא דמשום וספג את הארבעים נקט דיעבד דסיפה, אבל לפ"י פירש"י ז"ל התם דקשי' הש"ס שם כמו הכא דחכל לכתבה ולא שאמם דישאי דיעבד כמו שמקשה הכא על משנתנו לק"מ קושי התוס' דלפירש"י ז"ל מתרץ ר' יהודה הכל מתפיסין בגמי דaicא הכל דיעבד ממשקנא דהכא, ואילך דל"ל תרתוי דיעבד זאת לא חש להקשות ולתרץ ורש"י ז"ל מתרץ הכא דמשום וספג את הארבעים נקט, אבל לא קשה לרשות ז"ל מה לא מתרץ התם דדריך התנאים הוא זה כמו שפרש"י ז"ל, הכא בתירוץ הגם' דהתם דקנתני טעמא דהתרצן דההט רצח לתרץ ממשקנא דהכא דaicא הכל דיעבד מילא לא צrisk לומר דדריך התנאים הוא זה, ורש"י ז"ל החוץ לתירוץ זה רק לפי הס"ד דהשתא לכל הכל לכתבה ובמסקנה גם רשי' השמיט סברא זו מאחר דמסקין דaicא הכל דיעבדתו ליל האי סברא ומישוב קושי' המהרש"ל כאן ודוד"ק.

ע"ב גמר' אמר רביה בעי' וכי קתני הכל שוחטין אפלו טמא בחולין וכוי הנה הא דשותל לכתבה ולא קשישין שמא גען ויטמא הבשר וגס מותר לאכלו בתרות חולין שנעשה על טורת הקודש ביל' לשאלו אם נגע או לא משום דהא טומאה אינו אלא מדרבנן כמש"כ רשי' ז"ל כאן וכמו שמבוואר בוימא דף פ' ע"ב וספק טומאה דרבנן אפי' ברה"י להקל כמו שפסק הרמב"ם ז"ל ריש פט"ו מabortה הטומאה והוא ממשנה טהרות עי"ש, ולפי האמור מאי אני תמה על הראי' בד"ה שם גמ' אילימה שכטב דלפי האמת בליטת קמן גם בחולין שנעשה על טורת הקודש צrisk אחרים רואין אותן משום דספק טומאה ברה"י טמא, איך נעלם מעני הנגנו ז"ל גמ' ורmb"ם הנ"ל, אולם לפי מה שכתבו התוס' בד"ה דליתא דרוב פעמים אינו יכול להזהר מליגע הי' דינו אמת אלא דקשה לפי דעת התוס' איך שוחט לכתבה כיון דרוב פעמים נגע וצrisk לומר דלטמא חוליןlica איסור כלל אפיקו בחשונטה"ק וכמש"כ בתוס' ד"ה טמא בחולין דזוקא בפיורות דשיק בזו תרומה איכא איסור לגרום טומאה אבל לא בשר, אלא דוגם זה עדיין לא סגי דא"כ עדיין קושי' הגמי' במקומה עומדת טמא בחולין מי למירא דלמה לא ישחות לכתבה דלא אייפת לן אם יטמא, ואילך מותר לאכלו ביל' שאלו זו ליתא לפי דברי הראי' ווגם לפי דעת התוס' דרוב פעמים אין יכול ליאמר מליגע וצrisk באמת ברי לי או אחרים רואין, ואילך גופה קמ"ל דבבשר לכא איסור לגרום טומאה מה לא משני הש"ס כן על הקושי' דלטמא למימרא, אלא עכ' דאין זה תירוץ דמה עני זה לשחיטה ולא שיק למס' ז.

שוב נתישבת לקיים דברי הראי' דניחו דבטומאה דרבנן גם ברה"י ספקא להקל מ"מ ס"ל דשאני הכא דלענין לידונו לטמא טמא תרומה וקדשים דאוריתא הואה ומוחזקין בשער זה להטמא ודאי כשר שפק טומאה ברה"י א"כ גם לאכלו למי שאוכל חולין בטורה נמי אסור דהא משום שפק תרומה נגעה בה ואיך נתיר אותו לאכלו אז יאכלנו עם תרומה ויטמאנה טומאה דאוריתא,

מהני ההכשר, וגם לפי דרכנו זה מושב מה שלא העמידו קשייתם על חולין שנעשה על תורה הקודש דשם אכן הקשר דם חולין שהוא אדו"תא מילא דמקבלת המפרכשת טו"א הגם שהוא דרבנן ודוק.

גמר' הכא עיקר והtems אידי' דקתי נאר פסולים תנא נמי טמא במוקדים וכותב המהרש"א ז"ל במה"ב דלהיא תירוץ צ"ל ע"כ כללות א"י דנשים לא ישחטו לכתהלה ונקט התם לשון דיעבד משום נשים ולא משום טמאים דהא הכא עיקר והtems לא נקט טמאים אלא אידי' שאר פסולים ואיך יתכן דבשביל הא אידי' שנייה נימוקו וטעמו מלכתהלה אדי' עבד אלא ודאי כללות א"י ונקט דיעבד משום נשים, ואני תמה לא"ז אָמַן הכא עיקר דכלוא פרken בתורת שחיטה איררי בין חולין ובין קדשים איך העלים התנה מאתנו עיקר הדין דפ' כל הפסולים ذור שוחט בקדשים ותנה רך טמא, אבל הנראה לפענ"ד דאה"ע לפי תירוץ זה דהכא עיקר אנו מפרשין הרישא דהכל שוחטין בקדשים נמי ומרבין בי כל הני פסולים דפ' כה"פ ובלבב שלא יהי טמאים אבל אם הם גנעתי שוחטנו כשרה והוא דמוקיב בחשעטה"ק והוא משום דאייל לפני האב"א דהתס עיקר, דבלא"ה הרי כתבנו לקמן בתוס' ד"ה חשעטה"ק לע"ז וסביר חשעטה"ק בקדשים דמי אלא מצין למירר ארוכה שלא יען וסביר חשעטה"ק להחלה שוחטן לא פגלו בחולין דהכל שוחטני אפיו בא סכך ארוכה משום דס"ל חשעטה"ק לאו בקדשים דמי עי"ש ומעתה אמר אני דאם הכא עיקר על כרחנו לאוקמי הכל שוחטן לרבות זרים בקדשים וא"כ קשי' לנתרת מתניתן ליל' וצ"ל כללות א"י בנשים לכתהלה לא פגלו בחולין גרידא ולא נתרבו בהכל שוחטין ומילא דלא מצין לרבות נשים גם בשחיטתן כשרה דהאי שחיטתן כשרה לא קאי אני שוחטין דנתרבו לכתהלה דלשנה דשחיטתן הכי ממשע, ושאני טמאים דעתמי איכלן זרים יכולם להיות או טמאים או טהורים כי הטומאה אינה עצומות אלא סיבה מקרית והוה כמו מומחין או מוחזקין דומוקמין לקמן רישא במומחין או מוחזקין וסיפא בלא שחט, לפניו או לא יעדין אי מומחאה הוה כמו כן מצין לאוקמי רישא בטהורים וסיפא בטמאים והכי קתני הכל שוחטן כשהן טהורים אבל לא כשהן טמאים ובודיעבד שוחטנו כשהן טמאים שחיטתן כשרה, אבל רישא באנשים וסיפא בנשים א"א לאוקמי משום לשנה דשחיטתן, ולכן נשנה משנה לכל הפסולים משום נשים דלא נתרבו הכא וכמוש"כ המהרש"א ז"ל זdock.

ד"ג ג' ע"א רשי" ד"ה ואפיו כותוי מוסרין לו בהמה לכתהלה לשוחט דמצוות שהחיזקו בה היא וכו' עכ"ל כתוב הראי" ז"ל דוציא להז אע"ג דעומד על גביו הוא משום דאי לאו דחיזקו במצוות שחיטה הול' כמו מומר להכuis דלאו בר זביחה כמו ש' התוס' לקמן דר' ע"ב ד"ה אלא מומר, ותמהני איך מדמה מומר להכuis לכוטי דל"ל תורה שב"ע פ' דזה לא מקרי להכuis כיון שאינו מחזיק בה כלל, ועוד דאי הוה דינו להכuis א"כ מה אהני לו במא שמחזיק במצוות שחיטה הא ס"כ א"ס דמומר להכuis אפי' והוה מומר להכuis לשאר עבירות וקיי"ל דמומר להכuis אפי' לד"א דינו עכו"ם כמש"כ התוס' גנ"ל וכן פסק המחבר בס"א ע"ה, ובר מן דין געלמו ממנה דברי רשי" עצמו ג' ע"ב ד"ה חוץ מהשוו"ק שכותב שם בסוף וז"ל: אבל להכuis אפיו נמצאת סכינויפה לא דמועוד לנבל בידים עכ"ל מזה מוכח דס"ל לרשי' דמומר להכuis הוי בר זביחה דאל"כ לא ה' לו לכתוב משום דמועוד לנבל בידים אלא דאיו בר זביחה, ובאמת הביא הרמא' בשם ב"י שהכריח משלו הראי"ש דמי שאינו חושש בשחיטה ואכל נבלות ללא תיאבון ע"פ שאינו עושה להכuis אפיו כמומר להכuis, ועיין

dale'a פירשי ז"ל כן במתני' על שם יקלקל דר"ל שמא קלקלו אלא נקט יקלקלו וכוי' משום דבמתני' אינו מוכחה דהאי חוץ אדי' עבד קאי דשנא אהכל שוחטין קאי וכדמורתך لكمן דף י"ב ע"ב דאפיו באחרים רואים אותם אין מושרין להם לכתהלה אבל כאן דאמור בפירוש אפיו דיעבד נמי לא הוצרך רשי" ז'ל לתקון לשון לכתהלה דנקט, ותדע שכן הוא דלא על חנם צין רשי" ז'ל דברי על "דיעבד נמי לא שמא ישחו" ולא סג'י לי לציין רק על תיבת "שמא ישחו" ודוק.

תוס' דה ובמועדין לא ישחוט שמא יגע בבשר, ע"ג דאמרין לקמן מפרקסת ה"ה חי' וכו' מה שלא הקדימו קשייתם על חשעטה"ק ולא עוד אלא דם תירוצים שמא יגע אחר הפירכוכס לא מספיק על חולין דא"כ מה מהני סכין ארוכה, נראה לפענ"ד דלא כוא' יש לתרצ' קשי' התוס' דהחשש שמא יגע בסימנים שכן דרך להעביר ידו על החתק לראות אם נשחטו אם כראוי' וסימנים הנהו כמנחא בדיקולא כדלקמן ל"ב ע"ב אפיו מען דל"ל הא דר"ל שם דשחט הקנה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה בשני סימנים מודה ועכ"פ בסימנים עצמים לכ"ע המהו כמנחא בדיקולי עיין בו"ז סי' כ"ז, ועיין מה שתכתבתי בה בסוגי' דהתס ודו"ק) וכן הראה לי חד מתלמידי שבספר יעב"ץ על מס' חולין באמת מתרץ קשי' התוס' כן, אולם לפי מה שתכתבו התוס' בדיבור הסמוך בתירוץ השני דמיירishi שהעבירה בנהר ועדין משקה טופח עלי' א"א לתרץ כנ"ל דאייך יוכשרו הבני מעיים שהמהו אברים המודולדלים ע"י הקשר של בהמה דלקמן בעור ורוטב דף קכ"ז ע"ב פליגו בה אי בהמה נעשית יד לאבר ואפיו למ"ד דנעשית יד לאבר בהמה בחו' מסיק בתיקו וכן בחולין לא מצי מקשו למה לי סכך ארוכה כיון דפרקסת דהא אפשר לומר דחוושין שמא יגע בסימנים שהמהו אברים המודולדלים ואי משום הקשר הלא דם חולין מכשיר משא"כ בקדשים צריך לומר שהעבירה בנהר הרי ליא הקשר על הסימנים וכך שפיר קשה הרוי מפרקסת חי', ומושב זה גם קשי' האחרונים דלפי תירוץ התוס' שמא יגע אחר הפירכוכס מה מקשה האי טמא דאטמי במאדי דקושי' הגמ' קאי על חולין דאי' הקשר דם ולא צריך לחשש שמא יגע אחר הפירכוכס וכן מושבים שאר דקדוקים וגם קשי' התוס' ד"ה כגון דבדק קромית של קנה כמובן.

אמנס בעיקר קשייתם הרבהה לתמונה הל"א היכי לא ידעו התוס' השני שהוא משנה שלמה דפרקסת מטמאת אוכלין הלא הא דפרקסת היא חי' לא ידען אלא מאותו המשנה דעור ורוטב כמוש"כ התוס' בעצם לקמן דף ל' ע"א והנתן ד"ה היל' ז' והנתן ד"ה באמות צריכה נגר ובר נגר דיפרקיין, ולול' דברי לעיל התייחס אמור דקושי' ז' ושני תירוצים שתירצו מושולבים הם בשני טעימים שתכתבו התוס' בדיבור הסמוך לענין הקשר או תיבת הקודש מכשרתו או שהעבירה בנהר, ונאמר דהה Tos' אכן סברו כדעת הרמב"ם ז"ל דחיבת הקודש אינה מכשרתו אלא מדרבן ולפי מה שהוכח היל' באbur ורוטב הא דפרקסת מטמאת טומאת אוכלין נמי רק מדרבנן לא מסתבר לומר וכיוון דחיבת הקודש אינה צריכין עכ"פ הקשר דאי' הבחירה מצלת מכל טומאה ולפ"ז הי' סברת התוס' דתרתני מדרבן לא מסתבר לומר וכיוון דחיבת הקודש עצמה מדרבנן צריכין עכ"פ הקשר דאי' הבחירה שמא יגע אחר הפירכוכס אבל אלא דרבנן וע"ז תירוץ דחיישין שמא יגע אחר הפירכוכס אבל בא"ע שתכתבו דמטמאה טו"א כמשנה דעור ורוטב סובבים דבריהם לפמש"כ בדה"ק דמיירishi שהעבירה בנהר דחיבת הקודש אינה לפ"ז ג' כמה להעמיד במציאות שהעבירה בנהר כיוון דאי' הקשר דחיבת הקודש אשר אין בה פלוגת', אבל לפי האמור ניחא כדי' שלא נצטרך לומר דהחשש הוא שיגע אחר הפירכוכס, וכן לפי התירוץ שיגע אחר הפירכוכס בלא"ה אין לומר שהעבירה בנהר ועדין משקה טופח עלי' וכל זמן הפירכוכס דהוה חי' לפי סברת התוס' ודאי לא

באחרים רואין אותו אע"פ שבא זו מيري באין אחרים רואין, וא"כ לפיה אוקימטה של אבי הוה פלטינן מהאי דוחק אם הינו מפרשים דוחץ מחשו"ק קאי אלכתלה ובעומד על גביו וספר קאמר שמא יקללו זהה יי' ממש דינו של רבא, וכן לתרץ את כתוב רשי"ז"ל "דחה אדייעבד קיימין" ור"ל דנחו דהיה יותר מרוחח לפרש האי חוץ מחשו"ק ארישא דהכל שוחטין מ"מ כיון אדייעבד דסיפא דשחיטון בשרה קיימין מפרשין האי חוץ נמי אדייעבד אע"ג לצרכין לסביר הדוחק בתיבותו שמא יקללו שימושינו באחרים רואין אותם אשר לא מيري מזה השטא, ותמהני על הראי"ש שהרגיש מופרדים.

בדברי רשי"ז אלו ולא נחתית לדבר פשוט כזה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה המニア כתני דיעבד לאו לשוני אליבא דאבי קatoi וכי אי נמי כל זמן שיכול לתקן ע"י חותך צית בשר וננות לו יש לו לתקן אבל אי ליתא קמן שרי עכ"ל מכאן מוכח דהתוס' חולקים על שיטת הגאנונים המובהה لكمן בראי"ש דהיכי דבדייעבד מותר אלא תיקו שרי לכתלה על סמק שיעשה אח"כ Adams סברו כשיטת הגאנונים איך מוקי אבי הכל שוחטין בעומד על גביו הא גם בלא עומד על גביו יצא וכנס שרי לכתלה על סמק שיהי חותך צית בשר כיון דבדייעבד בל"ה שרי, וזה לזכור דכיון צרך עומד על לא מקרי לכתלה כמש"כ הראי"ש ז"ל لكمן לך צרך עומד על גביו דוקא שיהי מותר לכתלה בלי תיקו, זה אינו דעין لكمן ברא"י בשיטת הגאנונים ד"ה השיטה הב' דאי לאוקמי הכל מומחין שוחטין לכתלה ובאי מומחין וליתא לפניו דיעבד שר דאייך יאמר דהכל מומחין דוקא שוחטין לכתלה דהה גם באין יודיע שהוא מומחה שוחט לכתלה על סמק שיבדקנו עי"ש וא"כ ה"ה הכא איך אמר דוקא בעומד על גביו שוחט לכתלה וביציא וכנס לא יהא גם ביציא וכנס מציח שיתן לו צית בשר, ובראי"ז איכה עירובוב דברים עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר רビינה אמר הכי כתני הכל מומחין שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו' ל"א הכל מומחיקים שוחטין אע"פ שאינם מומחין וכו', ותמייה לי איך סובר רビינה לחלק בין מומחין למומחין מהיפוך להיפוך דבלשנא קמא סובר דלענין מומחין לא סמכין ארוב אפיילו בדיעבד ועלינו מומחין אפיילו לכתלה ובאיתא קמן איון צרך לשאלו ובלב"ב מהף סברתו דעלילוף אפיי בדיעבד חיישין ובמומחין אפיי איתא קמן א"כ לבדו ולא ראיית מי שירגש בהז. **ונלעפנ"ז** דנהנה כאן נגד הרוב דמומחין ומומחין אייכא חזקת אישור דאיינה זבוחה וכבר הקשה הראי"ש لكمן דף ט' ובתה"ב ה' שחייבת דנאמר סמק מיעוט אל החזקה, ותירצוי דהאי רוב עדיף מסתס רוב או משום דהוה רובא דרובא הוה כודאי ולא ומומח נמי מצ' שחתט שפיר, והנה רובא דרובא הוה כודאי ולא מגערע ליל' אפיילו אלף חזיות שכגדוד דמה איכפת לנו החזקה כיון דידעינן בודאי נשנתנה ונסתלקה החזקה אבל אם נאמר דהאי רוב הוה רק רוב פשוט ממילא דמגער לע' החזקה ומctrפה למייעוט להשותטו ספק ואסור אף בדיעבד, וא"כ רビינה הכי ס"ל דרוב דמומחין הוה רק רוב פשוט ורוב דמומחיקים הוה רובא דרובא ומילא משנתה הדין ע"י האי מעילו וגריעותא מהיפוך להיפוך דכיון דמומחין הוה רובא לא צרך שאליה כלל דהאי חזקת אישור אינו יכול לנרע רובא דרובא דהוה כודאי לעשותו ספק אבל מומחין דלא הוה רק רוב פשוט אפיילו בדיעבד לא מהני משום סמסוך מיעוטה לחזקה ובילשנא אחרינא סובר להיפוך לעניין מומחין ומומחין וכל עצימות החילוק אינו אלא אי הוה רוב פשוט או רובא דרובא זהה נכון.

ויש לראות לפ"ז להנץ אמוראי דפליגי ארתי לישנא דרבينا לשיטת הגאנונים דעתו לחו רוב מוציון אש"מ דוקא בדיעבד אבל לכתלה צריך לבדוק את השוחט וכן פסקינו להלכה בש"ע ריש ה' הרוי דפליגי ז"ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מורה דין

בב"י שהר"ז ז"ל חולק ע"ז, וא"כ לפיה שיטה זו צ"ל ע"כ דאף בשאר עבירות מי שאינו חשש בה הוה כמושר להכuis דהה כל טומו של הראי"ש הוה משום דס"ל דאיינו צריך לכיון להכuis את קונו אלא כיון דלא אשגח כלל במצבה זו הי' לפי שיטה זו מהיה כותבי בר כו' דמ"ש וא"כ לכאי' צריך להבין לפי שיטה זו מהיה כותבי בר זביחה, הלא כמה דברים שעב"פ שאינו חשש עליהם וכמו לפ"ע מבואר כאן, אלא ודאי כותי דאיינו חשש מצד שאין לו תורה שעפ' אינו בכלל להכuis אפילו לדעת הראי"ש ולכן דברי הראי מופרדים.

ומה שנלעפנ"ז בכוונת רשי"ז"ל היא דנהנה האי עומד ע"ג דנקט אבי נבי כותני לאו הינו אחרים רואין שבמשנה שם מيري בשחיתת חשו"ק דמודעין הון לקלקל ולכנ הרואה אותו צריך שיהא בקי ומומחה שידע ששתחו כהוגן אבל גבי כותי, לא משום שאינו בקי Katain עליה אלא משום חדש אלפ"ע ולכן סגי שיהא מירתת ומיליא ישחות כהוגן, והגע בעצמך דהה לרבע ביוצאה ונכנס שפיר דמי זהה פשיטה דלא מהני בחשו"ק אלא ע"כ משום דmiratot ושהיט שפיר ומיליא מדרבא נשמע לאבי דלכון צרך עמד על גביו כדי שירא מירתת דהה לא פלגי אלא דלאבי ביוצאה ונכנס לא מירתת כארה כ"כ וצריך עמד על גביו ולרבא אף ביוצאה ונכנס מירתת הביא ראייתנו ממתני' דאיון השומר צריך להיות יושב ומשמר והתמס ודאי לא הוא טעם אלא מושם דmiratot, זה ברור, עין תוס' لكمן ע"ב ד"ה בודק סכין, וכיוון שכן הוא עי"ג לא בעינו שהוא מומחה ובקי וסגי שהחותי יחשוב שהוא מומחה ממיליא שפיר מירתת ושחט כהוגן עי"פ שבאמת העע"ג אינו מומחה ולכן שינה אבי לשונו ונקט עי"ג ולא אחרים רואין דאחרים ממשם שוחטים כי מום המודובר במתני', אבל עי"ג הינו סתם אדם אלא שהחותיסבירו שהוא מומחה וירתת מיני'.

והשתא דאתנית להכא דהאי עי"ג אינו מומחה באמת א"כ יפה כתוב רשי"ז דשחיתה מצוה שהחזיקו בה הוי דאל"כ איך סמכין דשחיט שפיר אם אינו יודע ה' שחייבת דהה העומד ע"ג אינו בקי וזה נכון ברור ועיין עוד لكمן מהז.

ומה דלא פירש"י דASHMUNIN דכותים גרי אמת הון ולאפוקי ממ"ד لكمן דלא מוקי CABBI ורבא משום דכותים גרי ארויות הון, ייל' משום דאיון לסייע דשחיתתו כשרה חיבור לדין דרישא וגם בלא"ה אין די זה דכותים גרי אמת הון שייך למ"ס' זו והכא דיני שחייבת עי' לשוני' ודוד"ק היטב.

ריש"י ד"ה חוץ מחשו"ק דאפיילו דיעבד נמי לא דהה אדייעבד קיימין עכ"ל ויש לדקדק למה לא פירש"י ז"ל כן לעיל באוקימתה דרב"ע ובשאר אוקימיות דלקמן, ונראה לפענ"ז משום דבכל אידך אוקימיות א"א לפרש דחוץ מחשו"ק קאי אהכל שוחטין שהוא לכתלה ונאמור דחשו"ק לא ישחטו לכתלה אבל בדיעבד ש"ד וכשר דמהיכי תיתי נכשי שחייבתו כיון דקANTI דשما יקללו את שחייבת הרוי בדור דגס בדיעבד פסול אבל באוקימתא דאבי דהכל שוחטין מيري בכוטי ועומד על גביו א"כ שפיר הוה מצין לפרש דחוץ מחשו"ק אלכתלה קאי שלא נמסר להם לכתלה לשוחט אפיילו בעומד על גביו שמא יקללו את שחייבת דמודעים הם לקלקל כשיות רשי"ז"ל בהא מימרא דרבא لكمן י"ב ע"ב אבל בדיעבד שחייבתו כשרה ונוקמא כשהאי עמד על גבי הוא באמת מומחה וראיה השחייבת, ומילא הוה דעין דאיון דיני' דמי' מושרין לבני עצמן שחייבתו אסורה דהוה ק"י מהאי דיני' דמי' מושרין להם לכתלה בעומד על גביו, והינו מרווחין הרבה בפירוש זה לפי שיטת רשי"ז"ל כי התוס' לעיל בד"ה שמא יקללו בסוף דבריהם כתבו דלפי ר"ת ניחא דבאן אחרים רואין אותן עסוקין הרוי דפליגי ז"ל צרכין לדוחק דהאי שמא יקללו מורה דין

דעת לית לי' הא דברא דסמכין אמור לאותו דבר דלא שבק התיירא וס"ל דכיון דSSH ב' כהתיירא דמי' לי' ולכן מוקי הרישא בכוטי והסיפה במומר לשאר עבירה דלא SSH ב' ואתה לאפוקי מדר' מ"ס דSSH ל' דמומר לד"א הוה מומר לה' אלא לרבק קשי' למה לא מוקי רישא במומר כשמעת'י' וסיפה בכוטי ולא נctrך להקל בדוחזיך ולא כתיבא כנ"ל וע"ז משני דאה'ג ולדבריו דאבי קאמר אבל הוא בעצמו מוקי רישא במומר וסיפה בכוטי.

אמנם لكمן נайд מזה כי האמת איינו כן והדבר תלוי בשתי לשונות שבגמ' لكمן דף י"ז ומכאן חיל' לשיטת הרמב"ס זל' וכי ביאורנו ועשה אזן כאפרכס לשמעו עמוק עניין הלויה - דהנה כבר באורתי בפרטיה ולקמן במימרא דרבא דעת הרמב"ס בהא דבעי בדיקת סכך משום דמייטה לא טרח היינו שחזקתו איינו מטריח לבדוק בדיקת הריגשת אבשרה ואטופרא על פגימה הנרגשת שאינו אוגרת כי לבדיקה זו צריך יראת שמים לבודק בהבנת הלב וכן צריך להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל חומראו ולפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת אבל קודם לכן לא הייתה בדיקה זו אלא חומראו לכתלה וכן אמר ר' להראות סכךיהם לחכם מפני כבודו של חכם ולא לעכב אבל הרמב"ס פסק דהוא משום לתא לאיסורה ובחנים נתקשו האחרונים על הרמב"ס זה אשר ביאורתי זאת במיקומו - ומעתה אם רבא עדין לא קיבל חומראו לפסול השחיטה ע"י פגימה הנרגשת שאינה אוגרת דינו דבמומר בודק סכך ונוטן לו רק אלכתלה קאי אבל אם שחת בדיעבד מותר בלא"ה כי על פגימה האוגרת איינו חדש כמו שאינו חדש לשחיטה עצמה ועל מה חדש לעבור על פגימה הנרגשת לחוד מלחמת שאינו בודק בהבנת הלב ובמינותו יתרה אינה פוסלת את השחיטה א"כ לא מצרי רבא לאוקמי ריק הסיפה דהכל שוחטין במומר דלא קטני ושחיטתן כשרה אבל הרישא דקטני ושחיטתן כשרה והוא ע"י שבודק סכךיהם אחריו זה אינה דהרי בדיעבד כשר בלא שום בדיקה - ולשון ושחיטתן כשרה ע"י איזה תיקון ממש'כ הטו'ז - ועיין ברא"י שהבאים כמה ריאות לסברת הטו'ז - אבל אם רבא קיבל חומראו ז לפסול השחיטה גם בדיעבד אז שפיר מוקי רישא במומר וmprsh שחיטתן כשרה ע"י שבודק סכךיהם אחריו.

והנה لكمן דף י"ז ע"ב איתא א"ל רבינא לר' אש' אמר לי ר' סמא ב"ד"ר מרשיא משמק דאמרת לי' משמי' דרבא צרכיה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא א"ל אבישרא ואטופרא ואתלת רוחתא לא אמרי איכא דאמרי אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא אמרי משמי' דרבא לא אמרי - ומסתמא עיקר כהאי איכא דאמרי כבכל הש"ס דלשון שני העיקר ולא עוד אלא דהכל ודאי כן הוא דהרי אין פסקינו להלכתא דבעינן גם אתלת רוחתא ואי רבא ור' אש' אמוראי בתראי ודכלא תלמודא לית להו אתלת רוחתא איך נקבע הלכתא דלא כוותחו וא"כ ר'א משמי' דנפשי' אמר האי דינא צריך בדיקת הריגשת ולעכב דהאי צריכה לעכב הוא וכשר ביאורתי שם בסוגי' אבל משמי' דרבא לא אמרה וא"כ לא קשהתו למה לא אמר רבא כשמעת'י' דהרי הוא רק לכתלה בעי בדיקת סכך למומר ולא לעכב בדיעבד ורק ר'א שהוא אמר צרכיה האי בדיקה ולעכב מוקי מותני' בהכי ומוכניס זאת בסיפה דשחיטתן כשרה - וממילא דתו לא קשה על אבוי' שלא מוקי ר'א ובמומר ולא צריכין לומר דלית לי' להא דרבא אשר כפי מסקנת הסוגי' דלכמ'ן הבירית' כוותי' ודלא כר' ענן ואיך נאמר דאבי' כר' ענן דמסקין בתובתא אלא אבוי' קרבה רישא בכוטי וסיפה במו'ר ולאותו דבר כנ"ל.

וזע דלא תיקשה לך איך מוקמינו מתני' קרבה במומר לאותו דבר ודבעי בדיקת סכך גם בדיעבד אם הוא דין מחודש שנתחש

שיטתה, ועתה מה סוברים בהאי רוב אי הוה ככוא א"כ לכתלה נמי לא נctrך בדיקה ואי ס"ל דהוה רוב פשוט בדיעבד איך סמכין כיון דaicca חזקה המתנגדת, ונראה מזה ראי' לשיטת הרשב"א בתו'ב' בדוסף דלעלום האי רוב מציין אצל שחיטה מומчин הוה רק רוב פשוט ומ"מ לא אמרין סמוך מיועטה חזקה המשום דעכ"פ נעשה מעשה לסלק חזקה ואין זה דומה לשאר סמוך מיועטה חזקה דהחזקה מעידה שלא נעשה מעשה כלל עי"ש, ולפ"ז ניהו דהאי סברא מהני אידייעד לאחר שנעשה מעשה להקשר הנשחט בלי בדיקת השוחט אבל מ"מ כל זמן שלא נשחט ואפשר לביר הרוב מבוריין, ועיין עוד لكمן מהז ודו"ק.

גמר' אבי לא אמר כר' אש' לא ס"ל הא דרבא אלא ר' בא מ"ט לא אמר כשמעת'ה לדבורי דאבי' קאמר ול' לא ס"ל התוס' הקשו בתימה הא תרי הכל שוחטין קתני ומפרש רבא لكمן חד לאatoi' כותי וחדא לאatoi' מומר ותירצ'ו בדוחק דהכי פריך דקמ'יתא איבעי לי לאוקמי כשמעת'י - ומ' לא ריגש כמהן הדוחק לומר כן, ולא עוד אלא דא"כ מה פrisk אבוי מ"ט לא אמר כר' א' והווצרך לתרץ דלא ס"ל הא דרבא כיון דאבי' באמת מוקי רישא בכוטי כשמעת'י וסיפה במומר כרבא - עוד קשה מה זה דקאמ'ר, רבא לדבורי דאבי' קאמר רבא חד בכוטי וחדא בדוחק לומר זה דהרי מוקי אידך מתני' בכוטי - עוד קשה איך קאמר הכא לדבורי דאבי' קאמר והא لكمן בפירוש קאמר רבא חד בכוטי וחדא במומר הר' דמשנה ראשונה מוקי בכוטי ואין לדוחק לומר דהש"ס לא מדקדק בסידור דברי רבא והוא באמת משנה קמא מוקי במומר דאה' איך קאמר רבashi' משמי' דנפשיה דמתני' במומר ולא אמר כשמעת'י' משמיה דרבא בעל האוקימטה ונגב גנבי למוה ליה.

אבל דע דפירוש שkil וטר' זו הוא סוד גדול ר'ל סוד דפשט (גם לפרד"ס יש פרד"ס) וכמה הלכתא גבורתא נשמע מן הדא הנה אם נוקי משנתינו בכוטי' שמעין א') דכו'תים גרי' אמתה חן והוא בר זיבחה, ב') דלכתלה בעין עומד על גביו ולא סמכין אחותך צית' בשר אח'כ דלמא משתלי, ג') דבחותך צית' בשר סמכינו עלייה וכרש'ג' لكمן דוחזיך בדלא כתיבא מהני' ודלא כת'ק דבעי כתיבא ואחיך וא"כ איכא רבותא חן ברישא דהכל שוחטין והו בסיפה דשחיטתן כשרה והאי דסיפה רבותא גדולה הוה דמכליע להקל בפלוגתא דת'ק ורש'ג' דלקמן - ואם נוקי משנתינו במומרiacא רבותא דסמכין אמור בבדיקה סכך משום דלא שבק התירא ואכל איסורה אבל דוקא בבדיקה סכך משום דמייטה לא טרח ובדיעבד בודק סכךנו אחריו והמשנה שנייה דלא קטני בה שחיטתן כשרה רק הכל שוחטין אם נוקי בכוטי' נשמע דכו'תים גרי' אמותה חן ובר זיבחה עד שבעומד על גביו שוחטין לכתלה אבל הא דבחותך צית' בשר ונוטן לו דסגי' ודלא כת'ק דרש'ג' לא נשמע - ואם נוקי במומר נשמע דמותר לסמוך עלייו לכתלה דלא שבק התירא ואכל איסורה והאי דבעי בבדיקה סכך לא נרמז כלל אבל בלא"ה הלא דין זה בוני על הסברא דמייטה לא טרח ונוכל להסביר מעצמנו דבר זה דבעי בבדיקה סכך ומילא בדלא בדקנו לו הסכך וחשת אין לסמוך עלייו בדיעבד דמה לי לכתלה ומה לידעבד כיון דרשברא נוונת דמייטה לא טרח - ועתה נזהה אין אם יש לנו הני תרי' משנות דהכל שוחטין וצריכין לאוקמי חדא בכוטי וחדא במומר פשיטה דנוקי הראשונה במומר והשני' בכוטי ולא להיפך כי אם הראשונה בכוטי צריכין להקל כריש'ג' לסמוך אחזיך בדלא כתיבא כת'ק וא"כ מהי' תמי' נוקי הראשונה בכוטי ולכנ' להקל דלא כת'ק וא"כ מהי' תמי' נוקי הראשונה בכוטי ולכנ' פריך תhalb' על אבוי' למה לא אמר כר' אש' ע"פ שיש עוד הכל שוחטין אידך משנה דמץ' מוקי במומר מ"מ הקשי' חזקה גם עליו למוה לא מוקי רישא במומר והסיפה בכוטי' כנ"ל ע"ז משני

בלי בדיקה ע"מ שיבדקנו אח"כ ואישתלי לבדוקו ודאי אסור הנשחת דכיוון דבר דנו על השוחט והנהנוו בספק מומחה מהמת החזקה שהוחזקנוו שלא למד שוב אפלו בדיעבד מעכבות הבדיקה. ודוק' כי הוא נכון מואוד בס"ד.

גמר' ואם שחת ואמיר ברי לי שלא נתעלפת שוחיתתו כשרה, תמייה לי טובא כיון דבברתי לי סגי ע"ג דלא שחת מעולם משום זההוא מומחה ויודע אדם נועלפ שוחיתתו פסולת למה לא יתנו לו לכתחלה לשוחט וגם בדיעבד למה לשאלו ובלייתא קמן מה תפסל השחיטה הלא הלכה רוחות היא דחזקה על חבר שאינו מוציא מתחי" דבר שאינו מתוקן וק"ו אם הוא קילקל השחיטה ע"י עילוף דודאי גיד למי נתן לו לשוחט כדי שלא יכשל בנבלה ובפרט אם הוא בפנינו שאלת ז' ומה דודאי ה' מגיד לנו בלא שאלה והוא שוחטין ושוחיתון כשרה ועיין בראש' פ' כל הבשר בפי' מ' ובמה שכtabתי שם ודוק' היטב.

תוס' דה ואם שחת בודקין אותו ע"ג דaicא ברייתא لكمן דסביר רוב מוציון אצל שוחיטה מומחים וכי ותרצו בדוחק, ולפענ"ד נראה לישב עפ"י מה שכתבת הפ"ז'ל כאן שברת רבינה בליישנא קמא דל"ל רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה דלשיטתי' אצל בוכורות כ'דרובא דתלי' במעשהה לא הו רוב וא' ה' האי רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה הוה תליא במעשהה הלמוד לא אילין בתרי' והנה ידועה סברת הרשב"א בטעמא דרובה דתלי' במעשהה דלא הו רוב משום דחזקה שלא עשה מעשה ידוע ג'כ' סברת התוס' ורא"ש בהא דרוב גנבי ישראל דלא שייך לאוקמי אחזקה רק אדם או דבר ידוע שדני עליו אבל ארובה דעתמא שאין עליו לא שייך חזקה דהא ידען בודאי חלק ממנו יצא מחזקה ורק אי דניינו אadam או דבר ידוע אם הוא מן הרוב או מן המיעוט שייך לאוקמי אחזקה ולומר דניינו דaicא עצמאי מחזקה זו אבל האי ידוע לא יצא מחזקתו וסבירו זו אמתית ומשתמשין בה כל האחرونים.

ולפ"ז הא דלא סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה מומחים זה דוקא כשמכריין השוחט ודניין עליו ובזה מצין למימר דאוקמווה אחזקה שלא למד אבל בבריתא נמצא תרגנות שחותה בשוק דאיון השוחט פנינו ואין מכירין אותו כדי שנידון עליו והnidon הוא רק על הנשחת בהז גם רבינה מודה אמרין אחד מן הרוב שחת דרוב מוציון אצל שוחיטה מומחים וליכא כאן חזקה שלא למד לנ"ל ודוק' היטב.

ובזה ניל לישב על נכוון דעת בעל העיטור מובא כאן בהג"א לכתחלה צרך לבדוקו אם הוא מומחה ואם שחת בדיעבד אפלו הוא לפנינו א'ץ' לבודקו והוא תמורה דכיוון דהוא לפנינו הרי זה ממש לכתחלה, יותר תמורה שהב"י כתוב לדעתה בעל העיטור אין ליתן על סמך שיבדקנו כמו דשי ריק להנשחת הגאנונים, והקשה החבאות שור דאיך פליגו הגאנונים ובבעל העיטור בסברות הפוכות כזו דהא לשיטת הגאנונים הבדיקה חמורה יותר אפלו אי שחת בדיעבד צרך לבדוקו ומ"מ הקילו ליתן לו על סמך שיבדקנו ולבעל העיטור דקיים הבדיקה בדיעבד אפלו איתא קמן אין צרך לבדוקו איך יחמיר שלא ליתן על סמך שיבדקנו, אבל לפי האמור לעלה יש לישב הכל עי' דנהנה סברת בעל העיטור הוא לנ"ל דאם דניין על הנשחת ולא על השוחט שפיר סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה מומחה דהוא רוב גמור אלא דהויל בסברא זו בחד דרגא לעמלה אפלו אם השוחט קמן כיון דלא התחלנו לדון עליו רק על הנשחת לא איכפת לנו מה שהוא לפנינו, והוא כעין סברת הר"ף ז'ל גבי אישטמודען דהאי איזהו דהאי מיתנה הוא דנאמן קרוב או פסלן מצד דלא הו ריק גילוי מלטה בעלה דעדין לא דניין עליו, וא'כ מי שחת אפי' הוא קמן לא צרכין לבדוקו משום דאיון דניין עליו אלא על הנשחת ועל השוחט מהני שפיר הרוב משא"מ, אבל אם נותנין לאחד לשוחט הרי תסוב הנידון עליו אם הוא מומחה או לא וצריך בדיקה משום דלגי' אמרין חזקה שלא למד ואם נותנין לו

תוס' דה רוב מוציון אצל שוחיטה מומחה והוא כשרה אבל אין הפרש דודאי פירושו דהא דהו שוחיתון אף לכתחלה אבל לפרש שיטת הגאנונים ז' בעל בתוס' דה' שמא יקלקל וצע'ג ודוק'.

שיטה הא היא שיטות רשי' ותוס' דה' אמראי נאדו מאוקימתא דרבינה מכל וכל וסוברים דאפלו לכתחלה סמכין ארובה מוציון אצל שוחיטה וא'ץ' למבדק' כלל, וכטבו התוס' דאיון הפרש דדוקא בדיעבד כשר בלא בדיקה ולא אוקומה כרבינה ממש דקשי להו וכולן הא גם לדידחו וכולן קשי' ר'ל דה' מצי לאוקמי הכל שוחיטין הכל מומחים עע'פ' שאינם מוחזקין ושוחיתון כשרה היינו אינו מומחה שחת ולייתא קמן למבדק' שוחיתתו כשרה בדיעבד, ונפלאתמי מאד על הב"י סי' א' דרצה להוכיח מdal הביא הטור שיטות התוס' דגם הם סוברים לכתחלה צרך לבדוקו ומה שכתבו דושוחט לכתחלה היינו על סמך שיבדקנו כדעת הגאנונים והוא תמורה דאי' כ' מה זה שכתבו, אבל אכן לפרש דיעבד היא דהו שוחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מותני' בהכי משום דקשי' להו

הקשה ע"ז דניהו דהאי אוקימתא דרבינה אידחן שפיר אבל עדין יכולן לאוקמי במומחה להיפך מרביבנה (ומה שכותב בראש"ש כרבינה במומחה ר"ל לאופקי אין כלל לענין דינא דמומחה אבל לעולם כוונתו לאוקמי להיפך מרביבנה כן כתוב בעמיע"ט שם עי"ש) ור"ל הכל שוחטין אפילו אינם מומחים על סמך שיבדקנו ושחיתתן כשרה בדיעבד וליתא קמן ע"ז תירץ הרא"ש שלא שיק לומר הכל שוחטין במקום צריך עוד איזה תיקון.

ואם נאמר דרבינו ר' מקצת הכרע חדש האי דין א"מ דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ניחא מה שהעה ה"ב" בדעת בעל העיטור לדידי" אין ליתן על סמך שיבדקנו משום דלשיטתו דיןadox גםمامצע דברי רבינה דהינו דבדייעבד אפילו אתה פנינו און ציריך בדיקה א"א לאוקמי מתני הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתו כשרה בלי שום ממשע עי' איזה תיקון עי"ש היטב, אולם כשרה דמתני לעולם ממשע עי' איזה תיקון עי"ש הרא"ש על גוף דברי הטו"ז אני דין הרבה, הנה הפמ"ג שם כתוב דמבדרי הרא"ש דהינו מוקשטו על הגאנום משמע דלא כסבירת הטו"ז עי"ש וכוונתו דלפי סבירת הטו"ז לא הי' קשה קושי' הרא"ש על הגאנום דלוקמי הכל שוחטין על סמך שיבדקנו ושחיתתו כשרה בלי בדיקה בליטתא קמן דהא שחיתתו כשרה עי' תיקון ממשע, ותמהני על הגאון זיל דלפי הבנתו יותר הי' להקשוט על הטו"ז מtos' גופא שכטבו "דאן לפרש דידייעבד הוא דשחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' להו וכולו" הרי התוס' סביר דמציא לאוקמי שחיתתו כשרה בלי שום תיקון דודאי כך היא הכוונה بما שכתבו דאן לפרש דידייעבד הוא לומר דרצונם לפרש שחיתתו כשרה באיטה קמן ועי' בדיקה דא"כ לא הווצר כלל במשנה דין דרוב מצינו אש"מ ר' אדרבה בדיקה דוקא משרות השחיטה ולא סמכוין אוrob וממש כרבינה ובמה פליגו, אלא ודאי פשיטה כוונת התוס' דנוקי האי ושחיתתו של הפמ"ג מעיקרה היה זה נגד סבירת הטו"ז, אבל באמת קושתו של דקשי' דבמי' ליתא האי דליטתא קמן היא התיקון אשר על ידו יצאו מידי' חיוב בדיקה דכיוון דליטתא קמן לא מטרפין מה שחחת וסמכינו אוrob באבל עיקר סבירת הטו"ז קאי על שיטת הבעל העיטור דסובר ואפלו איתה קמן לא ציריך בדיקה ע"ז כתוב דלישנא דמתני קשה לפרש בכחג'ו, והן אמרת כי גם באזה קשה להלום דברי הטו"ז דמה באיתא קמן לא ציריך הלא זה הוא שיטת הבעל העיטור ואם הבעל העיטור סובר כן למה לא יכנס דינו במשנתנו אלא דיש לפרש כוונת הטו"ז באופן זה דלישן שחיתתו דבמשנה משמע דקאי על האי שוחט עצמו שמיiri' בי' ברישא וכויון דמיiri' ברישא משוחט מומחה איך אמר ושחיתתו על אינו מומחה ובשלמא לרביבנה דמוקי כן מתני לא קשי' משום דכיוון דמציריך בדיקה הרו' נעשה מומחה ושפיר קאמור ושחיתתן של הני מומחה רק שנחזקו אח"כ שהם מומחוין כשרה אבל بلا בדיקה נשאר אינו מוחזק למומחה אין זה האי דרישא ולא שיק לשון "ושחיתתן" אלא דא"כ כוונת הטו"ז אז באמת קשה עלייו גם מtos' כנ"ל דהא התוס' ר' רצוי לאוקמי מתני' כן דחכל שוחטין מומחה ושחיתתן כשרה בגיןו מומחה קמן ולא עוד אלא לרביבנה גופא האי וכל קאי גם בגיןו מומחה ובאל בדיקה כמו שמדיקין מלשון ושחיתתן הינו אותן מומחה כמו כן מצין לדיקק לשון וכולו דקאי ג"כ אהני דלעיל לבן דברי הטו"ז צ"ע להבינים.

ונהדר להא דקמן Adams לא נאמר בטוו"ז גם לדעת הבעל העיטור הי' מסתבר לומר דסובר בהא שיטת הגאנום דמותר ליתן על סמך שיבדקנו ודלא כביעת ה"ב" בשיטת הבעל העיטור אלא דלפי מה שאבאר לפניינו בטעמא דעתית בעל העיטור כנים דברי ה"ב"

וכול" והא באמת כן הוא לדעת הגאנום דדוקא בדיעבד שחיתתו כשרה ולא מצי לאוקמי מתני בהכי ממש דקשי' והוא הכל דמשמעו בא לא תיקון ולדידחו ציריך לתיקון של בדיקה וגם אין הפרש הכל מומחה שוחטין דהא באמת גם אין מומחה מצ שחיתתו על סמך שיבדקנו. ומתוך חומר הנושא עללה בדעתו לפרש דברי ה"ב" עפ"י מה שיש בעיר בדברי התוס' שכטבו דהוה מצי לאוקמי מתני בהכי כנ"ל דהא הש"ס מסיק דהני אמוראי פלייגי אתרתי ליישנא דרבינה ובשניהם לקולא ואם נפרש שלא הקילו הון במומחה והוא במוחזקן רק בדיעבד דליתא קמן אבל לכתהלה ציריך בירור בשניהם וכדעת הגאנום א"כ לא מצי אוקמי מתני בהכי דהא הכל ע"כ לאתו' אתא דבר מה ואיך נאמר הכל מומחה מוחזקן שוחטים פשיטה מאן לשחוטו אי לאו מומחה ומוחזקן, וע"כ דכוונת התוס' לפי מה שאמרו בגמ' דפליגי אלישנא קמא וס"ל רוב מצינו אצל שחיתתו מומחה אבל במוחזקן מצי סברי כרבינה דלא ציריך כל מוחזקן ואז שפיר הוה מצי לאוקמי מתני הכל מומחה שוחטין ע"פ שאmins מוחזקן ושחיתתו כשרה קאי אינו מומחה וליתא קמן כנ"ל ולכך ע"כ ציריך לפרש דכוונת הש"ס במה שאמרו דפליגי ארביבנה וסברי רוב מצינו אצל שחיתתו מומחה הינו אפלו בכתהלה אין ציריך מומחה ולפ"ז לפי מה דמסיק דגס אידיך ליישנא דרבינה פליגו וס"ל לעלופי לא חיישיןשוב לא ציריך לממיר דס"ל במומחה ומוחזקן דאפלו לכתהלה לא ציריך לבדקן אלא בשניהם רק בדיעבד סמכיון ארוב ומ"מ לא מצי לאוקמי מתני בהכי משום דל"ל לרבות בהכל דמתני' מידי' כיוון דלכתהלה ציריך מומחה ומוחזק, וזה אפשר כוונת ה"ב" דיל' דההתוס' לא כתבו דבריהם אלא לפום האי צד דפליגו הני אמוראי רק אלישני קמא ורק במומחה אבל במוחזקן ס"ל כרבינה ואז דאי ציריך לומר דמומחה ומוחזקן לא ציריך אפלו לכתהלה אבל לפ"מ מה דמסיק דגס אידיך קאמור לא ציריך לומר דמקילן אף בכתהלה רק מכריעין לגבי תרתי ליישנא דרבינה הן במומחה הן במוחזקן דיל' דההתוס' לא כתבו דבריהם אלא ציריך לומר נשלפענ"ד לישב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחرونים זה הוא מה שמלפענ"ד לישב דברי ה"ב" אולם דעת כל האחرونים בשיטת התוס' כפושטם דס"ל לדינא דאפלו לכתהלה לא ציריך מומחה והנה הרא"ש יוסף זיל כתוב דדעתה התוס' קשה לשינה דגמ' דבמומחה קאמור רוב מצינו אצל שחיתתו מומחה ובמוחזקן קאמור לעלופי לא חיישין דמשמעו דלא חיישין כל אל בDEL במומחה לייא ר' רוב, וכتب דצ"ל לדעתה ה"ב" אלבא דרמב"ס וע"פ של האתיר רק בדיעבד להתעלף כדעתה ה"ב" אלבא דרמב"ס וע"פ של האתיר רק בדיעבד התוס' סביר דאפלו לכתהלה לא חיישין עכטד"ק עי"ש ולפי דעתך אין הדברים מוכרים כל כי ליישנא דש"ס מודדק היטב דגבוי מוחזקים אפלו ידען דלא שחט מעולם לא חיישין לעילוף ממש דרובי בא"ים מועלפים لكن קאמור לעלופי לא חיישין ולא מצי קאמור רוב מא"ש מוחזקן אבל במומחה ציריך להיות דוקא מומחה אלא דאנו אומרים דמסתמא כל העוסק במלאת האזביה מומחה הוה لكن קאמור דרובי מצינו אש"מ ודז"ק.

שיטה ה"ב הוא שיטות הגאנום מובה בראש"ש דלא נאדו הנך אמוראי אלא מסוף דברי רבינה ורב בלייטתא קמן סמכוין הרוב מצינו אצל שחיתתו מומחה אבל מ"מ שרי ליתן לאינו מומחה לשחות על סמך שיבדקנו אח"כ כיוון דאי נמי מישתלי התירהodialיל, הנה כפי הנראה מדברי הרא"ש חדש הגאנום האי דין קאכל, דמוותר ליתן על סמך שיבדקנו אח"כ כדי לקיים הפירוש אשר שללו התוס' דהינו דלהני אמוראי רק בלייטתא קמן סמכוין אוrob מצינו אצל שחיתתו מומחה ומ"מ לא קשה קושי' התוס' דא"כ לאוקמי הכל מומחה שוחטין ובדייעבד שחיתתו כשרה בגיןו מומחה וליתא קמן דהא לא אוקמי דהא גם אין מומחה שוחט לכתהלה על סמך שיבדקנו ולכך שפיר קאמור הש"ס דנאדו מהני אוקימתא דהכל מומחה שוחטין ע"פ שאmins מוחזקן, אלא דהרא"ש זיל

אי סובר קדושים דמי ואתה לאشمעין דמ"מ מותר לשחות ובסכין ארוכה ולא חישין שמא יגעبشر שפיר שיק זאת לענין שחיתתו אבל אי לאו קדושים דמי ולא בעינן סכין ארוכה אין עניינו לכך, אמנם אם נאמר דהכא עיקר לאשمعין דינה דסיפה בשחיתותן כשרה בקדושים וחולין דרישא אגב גוררא דסיפה נקטה, שפיר מצין למימר דעתך לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי ע"ג שלא שיק לכך כיון דין אגב גוררא נשנית, משא"כ אם התרם עיקר והכא קדשים אגב חולין נקט ע"כ צריך לאשמעין ברישא דהכל שוחטין דין השיק לשחיתה דוקא ודוק' היטב. שוב מצאתי בדברי בראש יוסף.

בסוף העמוד רשי"ד מהות לכתלהanca ה' נראה דעתות הדפוס אילא הכא וצריך לציין "מותרת" וקאי ארישא דברייתא דשחיתות כתמי מותרת וכותב רשי"ז לדהאי מותרת ע"כ לכתלה היא ע"ג דשחיתתו כשרה דמתני דיעבד, ומצתתי אח"כ בהגנות מהרש"ש שהגיה כן, שוב אני רואהidis לקיים הגירסה שלפנינו ולומר דכונת רשי"ז לומר דלא תימא דזוקא בשחת בהמת ישראל דמותר ע"י חותך צית שלא יפסיד הבמה אלא אפיו שוחט בהמות עצמו כדי למכור לאחרים מותר ליקח ממנו לכתלה ע"י חותך צית ונוטן לו ודוק'.

הריא"ש זיל הביא בשם הלכות אי"ד דשחט ולא בירך שחיתתו פסולה, ותמה בהג"א דלא אישתמי לן בשום דוכתא דמש"ה הוה שחיתתו פסולה, ובאמת ביותר הויל' דהא שנינו לפחות סכך לנועצה בכוטל והלכה ושחיטה בדרכה השחיטה כשרה, הרי בפירוש דין הברכה מעכבה, עיין ברמב"ס ריש' השחיטה של' ואם לא בירך בין בשוגג ובין מידד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, בהגמ"י לאפוקי מלמד הדני אתה דפוסל השחיטה בא בירך, והנה מדקדוק דבריו ושל רבנו הרמב"ס זיל אנו למדין טעם מאמן דפוסל כי לא על חנס נקט הרמב"ס הבשר מותר ולא סתם שחיתתו כשרה, והנראה בזה הוא, דהנה כל ברכת המצוות אינם אלא מדרבנן מבואר בברכות ט"י ואעין בהגנות מהה'ץ חיות שם, ושגור בפי האחרונים דחתומים שתקנו חז"ל לברך על כל מצוה עבור לעשיותן כדי לעורר הכוונה כן כתבו הנו"ב ושאר האחרונים, ואני לא כן אדמה דהרי לא תקנו חז"ל ברכת המצוות רק במצוות שבין אדם למקום ולא במצוות שבין אדם לחברו וכן כתוב הרמב"ס זיל בפי"א ה' ברכות ה"ב וז"ל: וכל מ"ע שבין אדם למקום בין מצוה שאינה חובה ובין מצוה שהיא מברך עלי' קודם עשייתה עכ"ל ואם נאמר דתיקון הברכה בצדקה בყור חולים והכנתת כלה וכדומה מתקינות שופר ושאר מצאות שבין אדם למקום שהמעשיה גופה מוכחת דלשם מצאות ד' קעביד דאל"כ לא ה' עשו מעשה זו שכן בה שום צורך ותועלת משא"כ במצוות שבין אדם לחברו רק ע"י הברכה ניכר שעשו לשם מצוה ואפ"ה לא תקנו בהן ברכה, ואל תשיבנו דבמציאות שבין אדם לחברו בין כיון למצוה ובין לא כיון השגנו התכלית המכון משא"כ במצוות שבינו לבין המקום כמו שופר או תפילין אי לאו הכוונה לאו מידי קעביד ולא יצא שתי תשיבות בדבר חדא מה נאמר למ"ד מצאות א"כ כוונה ויצא גם بلا כוונה למצוה, ועוד להלא הרבה מצאות כמו שחיטה וטבילה וכדומה דלכ"ע אפי' בא כוונות מצוה ואפיו דרכ' מתעסק השגנו הנטחת, ס מכין בא בדיקה אפיו הוא לפניינו דזה רובה דרובה ודוק' היטב.

במה שהעמים בשיטת הבעל העיטור דלא יבהיר לי על סמך שבדקנו, עיין לקמן, ולכן יותר מחורור בזה הוא כמש"כ הרא יוסף דהганונים לאו מצד הכרע קושי התוס' חדש האי דין ואקו"ש התס' לא קשה لهו בלאה' דכיוון דלא ניתן לו והוא כווןתו לא קשה מה טעמא לא אמר זה כזה עיי' שהוכיח כן מדברי הרשב"א וא"כ מミילא גם לשיטת הבעל העיטור מצין למימר כן ועין עוד מה שاكتוב לקמן בשיטת הבעל העיטור בס"ד.

אולם יש להעיר על שיטת הגאנונים זיל דלפי שיטות דהני אמוראים מכיריעים הם דלכתחלה צריך מומחה ומוחזק ובדייעבד סמכין ארוב למה לא אמר הש"ס להיפך דנדוד מאוקימות דרבينا מושם דעתה להו דבעינן מוחזקון ומומחה לכתלה ומה"ה לא מצי לאוקמי כרבינה דהא הכל דמתני ע"כ לרביי אתה ומה מורה אי הכל מומחה ומוחזקון דזוקא שוחטין לכתלה והולל להש"ס דפליגו ארביבא בחומרא בהני תרי לישנא ונינה דליקא נפקותא לדינה אם נאמר דפליגו אמורומיין לkolא או אינו מוחזקון לחומרא אבל הטעם דלא מוקי מתני כרבינה יותר שפט ומסתבר אי ה' אומר דפליגו בשניהם לחומרא אז לא מצי לאוקמי רישא דהכל משא"כ עתה שאומר דפליגו לkolא שפר מוקי הכל דרישא וגם שחיתתן כשרה דסיפה אם לא שנ חדש הדין דמותר ליתן על סמך שבדקנו, וממש"כ לפי מש"כ בשם הרשא יוסף דרך מצד וכל דמתני נאדו דודאי דזוק גдол הוא וצ"ע.

שיטת ה' הוא שיטת הבעל העיטור דהני אמוראי נאדו גם באמצעות דברי רבינה דאפיו אי איתא לפנינו א"כ לבודקו ושחיתתו כשרה בדייעבד בא בדיקה, ועיין לעיל בד"ה "תוס' דה" ואמ שחט בודקין אותן" שכתבתה להסביר טעמא דשיטה זו מושםadam דין על הנשחת סמכין ארובא דתלי' במעשה משא"כ אם דין על השוחט, ולפיכך יפה כתוב הב"י בשיטת הבעל העיטור דין אין ליתן על סמך שיבדקנו דהרי כבר דנו על השוחט ואוקומו על החזקה שלא למד שוב אי אישתלי ולא בדק אסרים גם בדייעבד את הנשחת, אלא דלפ"ז ה' לנו אוקימתה מרוחות ואפיקו וכולן דמתני' אתה שפיר דהכל שוחטין מומחה זוקא שוחטין ואפיקו על סמך שיבדקנו אינו רשאי ליתן ושחיתון כשרה אם שחו בדייעבד ולא צריך בדיקה וכולן שוחטו על סמך שיבדקנו וליתא קמן לבודקו צריך אחרים רואים אותם, ויש ליישב דלא שיק דראין במקומות דנתנו לו על סמך שיבדקנו אם לא שהוא בדרך הזדמנות והוא דחוק בלשון ואחרים רואין אותו דהויל' ואחרים רואין בלשון עבר, ומדאמר בלשון זהה משמע דבכמה עומדים שם לראותו, ודוק'.

וזע Adams נאמר דלא כב"י בדעת הבעל העיטור אלא דבליתא קמן לא צריך לאחרים רואים אותם וקשר מטעם רוב יש אתנו לפרש טעמא דבעל העיטור עוד באפ"ה אחר, והוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל בריש ספרו תוה"ב בטעמא דרוב מצוין אצל שחיתה מומחה משום דגס האינו מומחה וכי שחט שפיר ולכן מהני הרובapiro נגד חזקת איסור דבמה, ולפ"ז יש חילוק אם אנו דין על השוחט או על הנשחת, Adams נאנו דין על השוחט ליכא רק רוב פשוט לכון צורך לכתלה לבודקו אבל אם שחט כבר ואנו דין על הנשחת, ס מכין בא בדיקה אפיו הוא לפניינו דזה רובה דרובה ודוק' היטב.

תוס' דה' חולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי האי טעמא הוה מצי למימר נמי לישנא קמא עכ"ל ונלפען"ד ליישב בטוב טעם דלכאו' מה לא נאמר דהא גופא אתה לאשמעין דחולין שנעשו על טהרת הקודש לאו קדושים דמי لكن שוחטין אפיו טמא ובלא סכין ארוכה אלא זהה א"א לומר משום זהה לא שיק הכא לדיני שחיתה ומה בעי בהאי דין הכא דבשלמא

יבדק בסימנים מיד ואם ימצא שלא נשחת כשיור ישלים החתק טרומ שיעור שהי' - אבל לפ"ז נצמה תמורה רבתא איק הוקע הא דיינא דרבא בשוי' להלכה לדין דין דוסרין כל שהי' אפיו משחו. והנראה לפ"ז דהרי لكمן כתבו התוציא דין בדיקת הסימנים ולאחר שחיטה אלא מדרבן מושום דרוב פעמים שחת שפיר אבל הרשב"א כתב דהוא דאוריתא מושום דרובא דתלי' במעשה הו ולא אזלין בתיריה - ואומר אני דלפ"ז אם אנו רואים שנשחטו רוב הסימנים אלא לנו מסופקים מתי נשחטו אם בב"א או בשהי' בינוינו שוב אמרין דרוב פעמים שחת שפיר ולא צריך להשלים אח"כ דין אכן אכן חזקה שלא נעשה מעשה דהרי המעשה מונחת לפניינו שנשחטו הסימנים יכול או רובן ועל הספק אם בב"א או באז"ז שפיר מעד הרוב דחת שפיר דבב"א נעשה ודוק' - ועיין لكمן דף ט' אריקות בעניין זה.

הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהלכ' שחיטה פסק דין פטור מומר לאחד משאר עבירות צrisk בדיקת סכין, ותמהו עליו הא מומר לד"א לא הוות ממור לכה"ת, הנה לפענ"ד הרמב"ם ז"ל נשמר מקושי' ז' דהוא ז"ל איינו מפרש הא דאמרו בגמ' מיטרחה לא טרח כפירושי' ז'יל דאם מצא הסcin פגום לא ייזור אחר סcin אחר רק מפרש מיטרחה לא טרח לבדוקיפה ומישב בא מה דקשה בגמ' לפירושי' דהה מיני' וב' מביא הש"ס ברייתא דחמצן של עובי עבירה מותר מיד מפני שחיליפין הרוי דטטריחין להנצל מעבירה וכאשר הקשה כן הריטב"א ז"ל בחידושים ונחקר לחלק בין טרחא לטרחא אבל לפי פירוש הרמב"ם ניחא דמחמת קלות דעתו לא יתריח את עצמו לבדוק כראוי' ומכלו יגיד לו שהסcinיפה וכאשר כתוב כן הפ"ז בטעמא דהילכ' אי' דנשים לא ישחטו כתחלתה מפני שדעתן קלות והכוונה דישחטו بلا בדיקת סcin כראוי' דזה צrisk הבנת הלב ויישוב הדעת והמה י��לו לבדוק בהעbara בעלמא עי"ש ואם נפרש כן יפה פסק הרמב"ם דהה במומר לד"א דעכ"פ קל בדעתו הוא ולא יתריח לבדוק הסcin כראוי' דהינו בדיקת סcin אחרי פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת שאינה אלא מודרבן כאשר בארטוי בكونטרסי הלכה למשה ועיין لكمן בסcin ובפטיחה בארכיות בודאי דיש לחוש שכל העבר עבירה מיקל בבדיקה זו, וזה דנקט הרבה מומר לנבלות לאשמעין דין פטור מומר לנבלות סגי בבדיקה סcin ולא חישין לקלוק בדיקתה עצמה דלא אמרין דש ב' בתיריא דמי' לי'.

אולם גם לפי דרכו של רש"י ז"ל יש מקום לישב דקדוקו של הריטב"א הנ"ל שלא תקשי מחמצן של עובי עבירה דהא דקאמר מפני שהן שחיליפין הכוונה שמחזרין אחר החלפה אם ימצא בנקל להחליף ללא טרח יתרה וכן בסcin וממי מחזרין לתקנו או להחליפו לאחר מכן אם אפשר בנקל אבל אם לא עלה בידם התקינו או החלפה הכא והכא עושים עשויה פ' רק שפק הוה שמא נשאר להם ולכן בודאי דאית להו חמץ שעעה פ' והוא מירח שמא נראה מהני הא דמחליסין לעשותו ס"ס דשמא לא hei להם חמץ כלל, ואז אףו או לש' אחר הפסח, ואם מידי מש דליך שייעור לisha ואפי' שמא ללחו מון הנקרי בסכfin, ואת"ל שהי' להם חמץ שמא עלה בידם להחליף כי המה מחזירין להחלף אם אפשר, אבל בשחיטה דאייכא חזקת איסור ודאי לא סגי לו בהא דנו אמרים שהשתדלו לשחות בסcin יפה דשמא לא עלה בידם, ובדברנו אלו מצאתי מקום לישב מה דתמהו האחוריים ז"ל מה השמיוט הפסיקים הא דיינא דחמצן של עובי עבירה מכל וכל, ולפי האמור י"לadam הריביתא את' כר"ש חמץ שעעה פ' מותר מה'ת אלא דקנasa קנס לכוא' יש לתמורה اي מיררי דלא ידעין בודאי שיש לו חמץ א'כ בלא'ה מותר לכל שפק דרבנן להקל, ואי דאייכא ודאי חמץ להאי עובי עבירה מה מהני סברת מחליפין כיון דועשה רק

שמכבד עץ ואבן ומה'ט אומרים בהושענא כשמסליקון הד' מיניהם למען דעת כל עמי הארץ כי ד' הוא האלקים אין עוד להורות שלא נתעה ח'יו לכבד את הד' מיניהם כי תשמייש מצוה זורקים וכי בהם משום קדושה ורק מפני כבוד המצוה יתרבך אנו ונוטלים מוחבבים אותם בשעת קיומ המצוה אבל לא חלילה שיגיע להם איזה כבוד או חיבוב, ולכוונה זו כיוונו ח'יל לפענ"ד בתיקון ברכה עובר לששית המצוה לשலול כל כבוד ויקר למעשה וחוץ שעשה בו המצוה, ומכם"ש שיש לחוש בזה במילה וחlichtה שלא יהיה' כמל שם הר גרים ושוחט לשם הרים וכדומה.

ולפ"ז יש לומר דבעל הלכ' אי' הי' חשש דמאחר שתקנו ח'יל ברכבת השחיטה והוא הוזי ולא בזיך הרי יש לחוש מה שחת לשם אחד מכל הני שמנה התנה בפ"ב ולכן פועל השחיטה, מצד תקרובות ע"כ אבל באرك סcin והלכה ושחטה כדרוכה ע"פ' שלא בירך כיון דנופל החחש שחת לשם ע"ז או ד"א מAMILIA השחיטה כשרה דלא עבי כוונה אלא דהרמב"ם ז"ל לא ס"ל האי סברא וכדי לשלו' זאת כתוב הרמב"ם דהבשר כשר לא מיבעי השחיטה ודאי לא נפסקת בכך במה שלא בירך אלא גום הבשר כשר ואין לחוש שנאסר הבשר מלחמת הרהור ע"ז נכו וברור.

ד' ד' ע"א גמ' ולאבי קשי' סיפא אמר לך יוצא ונכנס נמי בא וממצו קרי לי', ולרבא קשי' רישא אמר לך יוצא ונכנס נמי כעומד על גביו דמי עכ'ל, הא דקאמר לאבי דיויצא ונכנס בא וממצו קרי לי' ולרבא קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי, היינו מושום דודאי יש חילוק בין יוצא ונכנס לבא וממצו לדינא כמו שמכוח מהונת מתניתיא דע"י דלבבי יי"ג יוצא ונכנס שרי לכתחלתה ובא וממצו דוקא בדיעבד ולכן מוכחה לומר לאבי דהאי בא וממצו באמת יוצא ונכנס ובעוד שהוא יוצא ונכנס בה וממצו עסוק בשחיטה או בא לבסוף השחיטה, אבל לגבי רבא נהפוך הוא דמלשנא דעומד על גביו א"א להכenis יוצא ונכנס אבל קאמר לדינא שווין הון דמה לי עומד על גביו או יוצא ונכנס דמי להדי לדינא ובשניהם שרי לכתחלתה כמו שניינו גבי יי"ג דיויצא ונכנס לכתחלתה נמי שרי וכאשר כתוב הלב אריה לעיל לרבע דניזה דמודה לחילוק דקאמר אבי הכא גנע והחטם לא נגע אבל הוא סובר דביזא ונכנס מירתת בכ' כמו בעומד על גביו ולכן קאמר לישנא "דדמ'" ומזה ראי' למה שכתבתטי לעיל דהא עומד על גביו דקאמר אין שוחט מומחה המבini אם נשחט כראוי אלא אפי' אינש דעתמא אשר הכותי יה' מורתת ממוני, אך נאמר דעומד על גביו פירשו כמו אחרים רואים אותו דמותני שמעידין על השחיטה א'כ לא צrisk כל לטעמא דמירתת ואיך קאמר דיויצא ונכנס כעומד על גביו דמי הא לא דמי כעוכלא לדינאי דיויצא ונכנס אם מרגע הוא מיטעם מירתת ועומד על גביו היא עדות של מומחה שיפח שחת הכותי, אלא ודאי ממש'כ', ולפ"ז לכוא' תמהני על לשון רש"י ז"ל ד"ה כעומד על גביו דמי ז"ל: ועומד על גביו דקנתני תנא הינו יוצא ונכנס עכ'ל אשר מזה נראה דריש' ריצה לפреш האי דמי כמו קרי לי' דעליל והוא פלא דאייך יקרה יוצא ונכנס בלשון עומד על גביו, ואולי כוונת רש"י ז"ל במא דקאמר הינו יוצא ונכנס לומר דין און בהאי עומד על גביו מעליה תיריה מיזיא ונכנס דין און כמו אחרים רואים אותם ומבניים רק עומד על גביו בלי להשಗיח על מעשייו או איינו מבין כלל מה שעשו ריק שיהי' הכותי מירתת כמו בזיא ונכנס, אח'כ' מצאתי ברטיב"א ז"ל שכתב דמש'ה קאמר לגבי רבא דמי ולא קרי לי' משום דיויצא ונכנס לא מציא קרי לי' עומד על גביו עי"ש וננתני ודוק'.

גמר' גופא אמר רבא מומר או'ג' לתיאבון בודק סcin ונותן לו ומותר לאכול משחיטתו וכו' הקשה הרשב"א ז'יל דהרי אמרי לקמן דף ט' ע"א דלא בדק בסימנים נבלה ואיך סמכין אמרור דילמא לא שחת רובה דעתך אינו תלי' ברצוני ודעתו ותירץ דמסתמא

ומצניעים החמץ לאחיה^ט להחליף אם אפשר אבל אם לא ימצאו מי שמחליף עמו ביל הפסד אוכלים אותו בעצמן דמפני הפסדן יעברו גם על אכילת חמץ שעעה^ט דלא"כ למה לא ימכרו אותו קודם הפסח璪ול ומלשון הביריתא מוכח דמיiri בעובי עבירה אבל דלא"כ ל"ל טעמא דמפני שמחליפין דהא אפילו לא ימצאו מי שיחליף עמו שוה בשווה יקחו בוקר פת מנקרי יימכרו את שליהם בזול כאשר יוכל כיוון דלא חישדו על אכילת חמץ בשום אופן וכיוון שאמר מפני שהן מחליפין הרי מבואר דדוקא כשמחליפין אינם אוכליין אבל אם לא ימצאו להחליף יאכלו בעצם וכן יתנו לאחררים וזה ברור בס"ד.

ע"ב רשיי ד"ה מפני שמחליפין בסה"ד ו"א שאף לעצמו שרי וטעות הוא בידם דא"כ מצין דמים לחמצ בפסח, הנה דברי רשיי ז"ל תמהוין לפום ריהטה וכאשר תמהו עליהם בתוס' דהא לכתחלה עכ"פ אסור להחליף והואתי בשו"ת ק"ז בעל החות"ס זכ"ל או"ח סי' קיב"ב וביתר ביאור בחודשו לחולין כאן דכוונת רשיי ז"ל כי הי"א מהה שיטת הרמב"ן ז"ל בפ' השוכר דמחליפין מותרין משות דין אלו דמיון של איסור הנאה וכדברי הירושלמי קדושין על המשנה דמכרן וקדש בדמיון מקדשות וא"כ ליכא איסור בהחלפה או במכירה ושפיר קשי לי לרשיי א"כ מצין דמים לחמצ בפסח דהא שרי לכתחלה למקרה אלא דבאמת הרמב"ן ז"ל נשמר מזה כמו שכ" החות"ס דעתמא דהא מלטה הו משום דין"א למcor דין לו בעלים והמעות שקיבל מתנה או גול הוה, וכן תראה שם"ט דחיה הרשב"א כאן קושי רשיי על הי"א דין"א למcor דין שלו ולא כמו שדחו התוס' דברי רשיי בכתבם דין זה דיקוא לכתחלה אסור למcor דין וזה ועודאי ליתא דין עבר איסור תורה בהחלפה עצמה אז מAMILא אסרו חכמים החליפין כי היכי דלא להנות מאיסורה וכאשר נבאר בס"ד הדבר לפניו בסוגי' דסכך של ע"ז עי"ש ולכן מצד זה שפיר הקשה רשיי ז"לadam החליפין מותרין אפילו מדרבנן ע"כ דלא עבר איסורה במעשה ההחלפה וא"כ מצין דמים לחמצ, אלא דנפרכים דברי רשיי כמש"כ הרשב"א דין זה מכירה דיןינו שלו, אלא דעתת הי"א שהיא שיטת הרמב"ן ז"ל נפרכת כאשר הארכתי בכמה מקומות עיין בספר שביבי אש במס' פשחים ובגיטין עי"ש ודוד"ק.

תוס' דה מותר מיד, וכו' א"ג כפ"י ר"ת דבצק מيري וכו' והשתתא אתה שפיר וכו' ומותר מיד דקאמר הינו כשיעור לשיה עי"נ במחרש"א ובפי' דבוריו בראש יוסף דזוקא מיד קאמר דמותר דהינו כל זמן שנמצא בזק בידו אבל לאחר שנמצא פת בידיו אסור משות פת עכו"ם דמתירה לא טרח ולא הלחוטות שהי לו בזק והחליף בזק ואפחו זה לא אמרין דכל מה שנמצא בידו עתה תלין דך הי לו והחליף עי"ש ואני בער ולא עדע אדם לא ידעין שנשאר לו חמץ או שנתחמץ לו עיסה בפסח מהיכי תיתני ניחוש בפרט אי הבריתא קר"ש ATI דחמצ שעעה^ט אינו אלא קנסא דרבנן בעלמא ולא עוד אלא אפילו אי ATI קר"י דאיכא חש דאוריתא מ"מ איך קאמר דזוקא מיד מותר אבל כשי לו פת אסור אפילו אחר לשיה ואפוי' דהא לגבי איסור פת עכו"ם פשיטה דספקא מותר ואמרין דשما לא נשאר לו חמץ ולש ואפהacha^ט כדרכ כל הארץ, אבל הא לא קשי דין נאמר שלא ידעין אם נשאר לו חמץ איך מביא סיעיטה לרבעא לפי מה דקאמר בגמ' ודאי מחליפין אין הפירוש דודאי מצאו להחליף אלא דודאי מחייבין להחליף אבל הא ודאי לא ביריא לנו דודאי מצאו מאן דמחליף להו, אלא דסגי בהא דודאי מהזירין להחליף כיון דaicaca ס"ס שמא לא נשאר להם חמץ ואם נשאר اللا מהזירין להחליף ושמא מאי שהחליף להם אבל כאן בשוחט דaicaca חזקת איסור ודאי מה מהני מה שהחזר לשוחט

ספק כנ"ל וספק במקומות חזקה הלא הסכימו האחרונים דאסור גם באיסור דרבנן עין בפרק י"ד סי' ק"י ובשער אחר אחרים מה שפלפו בזה, אולם זיל דריש לשיטתי' באמות ספק במקומות חזקה באיסור דרבנן שרי ולכן שפיר מצי את' האי ברייתא כר"ש ומيري בדאית ל' חמץ ודאי ומ"מ סמכין להקל שמא עלתה בידו להחליף כיון דודאי מחזיר להחליף, אבל לדין דל"ל בהא כר"ש באמות אין לדין זה מציאות דאי ספק הוה איז שרי בלא"ה מכך ספק דרבנן ור"ש במקומות שנמדד ונמצא חסר דلت"ק כל טהרות שנعوا ע"ג בין ברה"י ובין ברה"ר טמאות ודאי ור"ש אומר ברה"י תולין וברה"ר טהור ומסיק דשניות למדוזה מסוטה ור"ש ילך סוף טומאה מתחלת טומאה מה תחולת טומאה ברה"ר טהור אף סוף טומאה כן ורבנן סברו דתחולת טומאה איכא חזקת טהרה ובסוף טומאה איכא חזקת טומאה, והקשו שם בתוס' וכי ל"ל לר"ש חזקה עי"ש שנדחקו אלום מדברי הרשב"א ז"ל כאן בחולין لكمון דט ט"ה אל אבוי למדתי ישוב נכוון לקושי התוס', והוא דעתין חזקה אינו אלא במקומות שמסתפקים מתי יצא הדבר מחזקתו בזה לפניו מגע מגע דמקומין אחזקה דמעיקרא אבל אם נעשה איזה מעשה לסלק החזקה ורק אנו מוספקים אם נעשה כראוי' או לא לא שייך לומר דאוקמי אחזקה ולומר דלא נעשה מעשה אבל כל ספק במקורה תיריה התורה בלא"ה, עי"ש היט, שכותב הרשב"א דזה טעם דר"ש דמתהר ברה"ר אפילו נגד חזקת טומאה, ולפ"ז נאמר דפלוגנת האחרונים אי ספק דרבנן במקומות חזקה להקל או להחמיר תלי בזה אדם נאמר גם בספק במקורה מוקמינן חזקה לעשותו כודאי שלא נשנה אז גם בדרבנן להחמיר אבל אי ספק במקורה מגרע החזקה רק שרי מטעם דכל ספק במקורה שרי מה"ת א"כ בדרבנן אמרין להיפוך דספק שמא נשנה הדבר מהני להתריר, זה ברור בס"ד, ולפ"ז ר"ש לשיטתי' שפיר מהני ספק החלפה להתיר חמוץ של עברי הגם דודאי נשאר להם חמץ אבל אן דפסקין כרבנן גבי מקוה ומוקמינן אחזקה במקומות ספק במקורה ליכא להאי דין דחמצן של עברי עבירה שום מציאות ולכן השמיותו הפסיקים, ודוק"ק היט.

ע"ש תנין דמסייע לך חמוץ של עברי עצירה מותר מיד מפני שהן מחליפין, פירש"י שאין מבערין מפני הפסדן, והקשה בת"ח ובר"י דאייה סייעתא איכא לרבעה החשוד על ב"י הקל לא חשוד על אכילת חמץ שעעה^ט החמור עי"ש וצרכיך אנו להוסיף לבאר הקושי' דנייהו חדשנים נמי ליהנות מחמצ כי ע"כ לתכליית זה אינס מבערין החמצ כדי ליהנות ממנו אחר הפסח אבל עדיין אכילה דחמור מהנהה לא חשי' והה להכחיש אותן באכילת אישור, וניהו דלפי מה שכותב הרاش"י יוסף لكمון ב"ה עוד אבואר לך דהא דמחליף אסור לו החליפין הוא דזוקא במחליף עם נכי ר' אבל במחליף עם ישראל לא דהמעות שקיבל מישראל גול או מותנה הוה עי"ש, וא"כ לכואו יש לומר דמה ליה מחליף עם נכי ר' או ישראל דבכוכ"כ עבר ר' רק אחדא איסורה דמחליף עם הנכי ר' עבר אדווריתא בהחלפה עצמה דנהנה בשעת המקח בקנין החליפין ובחליף עם ישראל ניהו דעבר אלףני עור להכשילו אבל לעומת זאת לא נהנה מאיסורה. אבל זה אינו חדא אדם יודע כל זאת אז יודע דעבר איסור גול וגם אלףני עור וуд דלהכשיל אחרים באכילת איסור חמוץ כמו אכילת עצמו, ולכן שפיר נתקשה.

אבל לפי מה שכתבנו בדבר הקודם לק"מ דהא דאמרי מפני שהן מחליפין אין הכוונה דודאי מוצאים להחליף אלא שמשתדים ומהרין להחליף אם אפשר, והנה מה שאין מבערין מפני הפסדן הינו אפילו אם יכולם למcor בזול ג' אין מבערין

דמיון והתוס' לא בקשו יותר אלא להוכיח דאי'א הרוחה הרבה בין החמץ לחולפיו ואם גם מדרבנן שרו החליפין א' התמי'א יותר גודלה על רשי' ז"ל שכטב דאי'ן כאן אלא הרוחה פורתא דאי'ן לומר דכונת התוס' דלא נארסו החליפין למחליף מה'ת זהה פשיטה כיו'ן דאי'ן תופסן את דמיון מה' לי אחר ומה' לי הוא אלא ודאי' כיו'נו התוס' למה שכתבנו דאם החליפין ה'י מותרין למחליף אף' מדרבנן לא קשה מידי' על רשי' ז"ל דשפיר כתוב דליך' אלא הרוחה פורתא כיו'ן דההחלפה עצמה אית' ב' אי'סור דאורית'א ולכן כתבו התוס' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן ר'ל מעשה החחלפה נמי ר'ק מדרבנן והטעם משום גזרו על החליפין ומילא לא עבר בהחלפה איסור תורה והוה הרוחה גדולה ולא פורתא ולכן הביאו ראי' מרשי' ע"ז דהחלישין אסורן לו מדרבנן אבל רשי' ז"ל ה'י סובר דהאי איסור שאסור רבנן החליפין לא מבטל איסור של החלפה והוא פלוגות' ישנה אם ע"ז רבנן נשנה הדין תורה ויש בזה כמה דעתות ואכ'ם להאריך בזה.

ובזה תבין גם מה שכתבו התוס' אח'כ ו'ל: ונראה שפנותו לרשי' דאסור מדרבנן ממה שכתב כאן דאי'כ מצינן דמים לחמצ' בפסח ואין זה דיוקא וכו' כיו'ן דלכתחילה אסור למכור ע'ל וכו' לא ישתומם על לשונם שכתבנו ונראה שפנותו לו לרשי' וכו' הלא בפירוש כתוב כאן רשי' לדחות ה'יא שumbediac' וכו' וזה ומה שהוכיח רשי' ז"ל כאן דאסורים החליפים דאל'כ מצינן וכו' זה ליתא דהא עכ'פ' לכתחילה איסור בהחלפה וכאשר מתמי'ים האחוריונים ז'ל על האי דברת רשי' ז"ל שאין לו שום הבנה. עיין בראש' יוסף שהביא בשם של אברהם פירוש דוחוק, גם קשה דלפי מה שפישרנו דברי התוס' דרצו להוכיח דלשוי' אסורים החליפים עכ'פ' מדרבנן למה הביאו ממרחיק לחם מרש'י בע"ז כיו'ן שכתב כאן דע'כ' החליפים אסורים מצינן דמים לחמצ' בפסח.

אבל לפי האמור הכל ניחא דהני' ה'א שumbediac' רשי' ע'כ לא ניחאaho להו לומר דמשום הרוחה פורתא בגין איסור אכילה לאיסור הנאה מחליפין דכוון דוibri עבריה הון שאם לא ימצאו להחליף אוכלים גם בעין החמץ אין מסתבר לנו'ר דמחזירין בטירחא אחר הקל הקל כיו'ן דשניהם אסורין מה'ת ואכ' ע'כ לומר דר'ל דמלחליף עצמו שרי' דהינו שלא איסור תורה בהחלפה ומילא ליכא באכילת החליפין אפילו איסור רבנן לא, דהא בהא תל'י'adam מודים דבהחלפה עצמה עברו איסור תורה מה הוועלו באמור דשרי באכילה כיו'ן דבר עבר אדרוייתא בהחלפה וכן כאן רק הרוחה פורתא אלא ודאי' דלה'יא גם בהחלפה לא עבר אמיד' וכאשר בתמתן כן הוא שיטת הרמב'ז' ז'ל ומוקרו מירושלמי קידושין על מנת' דמקdash בערלה שכתב בטעמא דמוכרן וקדש בדמיהן מוקדשת משום דאי'ן דמיון והוא גזל או מותנה בידו משום דס'ל לשיטה זו דאי'ן לאיסור הנאה בעלים כל' ומקר' אינו שלו וע'ז' הקשה רשי' ז"ל אל'כ מצינן דמים לחמצ' בפסח, אלא דלפי האמור קושי' ז' לא ק' מ' דעתמא דשרי למכור היא משום דאי'ן זה מכירה שלא מצי' מוכר דבר שאינו שלו ואכ' ליכא דמים לחמצ' בפסח אלא דרש' ז' לא נחית לטעמא דהא מלטא ולכן הקשה שפיר על האי שיטה, ולכן אין כאן הוכחה דלשוי' החליפין אסורים כלל כי כאן אין כוונת רשי' אלא להוכיח דאי'א איסור תורה בהחלפה אבל מ'מ כתבו התוס' מאחר דרש' ז' סובר בפירוש בע'ז' שם החליפים אסורים עכ'פ' מדרבנן למחליף נראת דוכחותו ה' מה'א דכתב כאן לדחות ה'יא על גוף ההחלפה אסורה ה'ה דהחליפין עצמן אסורים וע'ז כתבו זה ליתא דניחו דיש להוכיח דההחלפה אסורה אבל החליפין אפשר דמותרים, ודוק' היטיב בכל הדברים שכתבתי כי הדברים ברורים בס'ז'.

גמר' לימה מסיע' לע' הכל שוחטין כתוי ואפי' ערל ואפי' דדרש כי חרס היא למיועטי ערלה וכ'כ הרוי דמה'ת אין תופסן

כהונן דשם לא עלתה בידו, אבל קושי' ז' ליתה דודאי סגי כאן במה שמהדר לשותיפ' מה' דאי' איכה חזקה אלימתא דאי' קלkol יוצא מתח'י' מומחה בר דעת ושפיר סמכין דשחת שפיר ולענין בדיקת סכך באמת מה'ט לא מהני מה' שמחזר אחר סכך יפה דלמא לא עלתה בידו ממש'כ' למעללה.

אבל התוס' שהקשׂו דהוה פת עכ'ס' ז' לא סברו דלא ידעין אם נשאר להם חמץ דאי' באמת לא ה' מקשין מידי' דלבבי אישור פת עכ'ס' תליין להקל דלא נשאר להם ואפו בעצם אבל הם סברו דמיiri' בידיעין שנשאר להם חמץ או עיסה בודאי' והוא דתליין בהחלפה סברו דרוב פעמים מצ' מחליף ורובה וחזקה רובה עדיף אפי'ו מדרבנן להאי מ'ד' ולכן אמרו עכ'כ' מירוי הכא' דאנו רוצים ליקח מה' שידיעין שנשאר להם ואכ' בבעק שפיר לוחקין אבל אם נמצא בידם פת וanno יודען שנשאר להם פת אין ליקח משום פת עכ'ס', ויש להם קצת דעת ראי' דביריתא מירוי שידיעין שנשאר להם חמץ מה' דפרק הש'ס ממאי דרי' היא דלמא ר'ש היא וא' דלא ידעין שיש להם חמץ שעעה'פ' איך מצ' אתי' קר'ש דהא אז בל' טעמא דמחליפין שר'י דשחט לא נשאר להם חמץ והוא ספק דרבנן לקולא אלא דמ'ר'מ' ראי' גמורה ליכא דיל' דהכי אמר דלמא ר'ש היא ומירוי בידיעין שנשאר להם חמץ אבל אי' ר'י היא אז מירוי' בל' ידעין ודוק'.

בא"ד ומה שפירש הקונטרס שמרוחין לדידין מיהא שר'י ונראה שמרוחין גם לגבי דידחו למה' דס'ד השטה דהוה דאורית'א דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן וכו' עכ'ל עיין בבב אריה שכתב דגס' רשי' ז'ל כתוב דמרוחין גם לדידחו והוא דדייק' לכטוב בהתריא טפי' פורתא עיג' דאי' הרוחה רב'ה מדורייתא לדרבנן דיק' לכטוב כן למסקנה דמצ' אתי' קר'ש ומ'מ' מ'אי' הרוחה פורתא גם לרש' דלא אכל האיסור עצמו אלא חליפין, ור'ל דהוה תרתי' דרבנן, ולכאו' יפה כתוב בכוכנת התוס' דנראה דהוקשה להם על רש'י' שכתב דאי'ן כאן לדידחו אלא הרוחה פורתא דהשתא דקאמר דאי' אתי' קר'י איכה הרוחה טוב'ה, אלא דמה' שהמליץ بعد רשי' חליsha טובה דההשתא לר'י' קיימין אבל במחcit'ת כל מה שכתב ליתא דהא רשי' ז'ל יפה כתוב דגס' לר'י' ליכא אלא הרוחה פורתא דני'ו דחליפין אינם אסורין אלא מדרבנן אבל ההחלפה עצמה הוא איסור תורה דנהנה בהחלפה שתשתער לחישוג היתר תמורה איסור וכאשר נדבר מזה לקמן בסוג' דס'cin של ע'ז עי'יש', ואם תדייק' בדברי רשי' ז'ל תמצא שכן הוא, דז'ל, ואע'ג' דהשתא נמי' איסור הוא לגבי' דהא מותמי' מחמצ' שעעה'פ' דאי' לא דיהיב' ל'יע'כ'ס' לא ייהיב' ל'י' דידי' וכו' הרוי' דקאי' על מעשה ההחלפה עצמה דהיא איסור תורה ולכן כתוב רשי' ז'ל דאי' כאן אלא הרוחה פורתא מאיסור אכילה שהוא במלוקות לאיסור הנאה שאין לוקין עלי'ו לדעת הרמב'ס' ואפי'ו לדעת התוס' דלוקין על הנאה מ'מ' איסור אכילה הוא גנאי יותר ממש'כ' התוס' לקמן ה' ע'ב' ד'ה' השתא.

אולם התוס' השיגו על רשי' ז'ל שפיר באמורם דמאי'ר שגוזרו חז'ל לאסור החליפין למחליף שוב לא עבר אדרוייתא כלל בהחלפה עצמה דההחליף אסור הנה באיסור הנאה והמעין היטיב בדבורי התוס' יראה יובן כי לכך כיו'נו דז'ל: ונראה שמרוחין נמי' לגבי' דידחו וכו' דבחליפין לא אסור אלא מדרבנן כמו' שפירשו בקונטרס בע'ז' וכו' ויש לדקדק דבתיבת 'דחליפין' אותן הב' יתירה והול'ל 'דחליפין' ומילא הול'ל 'אינם אסורים' בלשון רב'ים ולא, 'לא אסור' בלשון יחיד, ויתר יש לתמוה שהביא ראי' מוש'י בע'ז' שפירש דאסורי'ן החליפין מדרבנן להא לא בע' ראי' דאסור מדרבנן אלא דלא אסור מה'ת זהה מבואר בגמ' עצמה שם דדרש כי חרס היא למיועטי ערלה וכ'כ הרוי דמה'ת אין תופסן

ככופר בכה"ת מ"מ בר זビחא הוא.

ה' הקשו האחרוניים דלאחר דעתותם ר"ע מה נעשה בראיותו מיהושפט שאכל מב"ט טבחי דחאוב דלא מתרץ הש"ס מיד עלי זה.

ו' הרא"ש ויתר הראשונים פסקו כרבא משום דהאי ברייתא דהכל שוחטין ואפיו מומר ע"כ במומר לאוטו דבר מירי וכרבא דהרי איתותוב ר"ע והקשה הלב אריה למה לא סמכו נ"כ על הבריתא דחמצן של עובי עבירה דקאמר בגמ' דאמר לי' רבנן לרובה תניא דמסיע לכך.

אבל הט אכן ושמט פירוש הסוגי לפי שיטת רשי' ורמב"ס ז"ל כל או"א לפि דרכו ותיישבו לך כל הנני קושי' דלעיל כמו חומר בעזה"ת ותחלה נפרש הסוגי לפי שיטת רשי' ז"ל.

הנה דע דפי הס"ד שבגמי לא ידע הש"ס שום חילוק בין מומר לחושוד דהינו בין אכל נבלה פ"א שנקרה חושוד ובין אכל הרבה פעמים הנקרה מומר לעניין דינו של רבא דבשניהם בעי בדיקת סכין ובשניהם סגי לסמוך עליהם במעשה השחיטה עצמה שלא שבק התירא ואכל אישורא דהרי רק אח"כ חידש סברת דש ב' כהתריא דמי' לי' והוא דנקט רבא מומר או דשיגרא דלישנא הוא או דלרבותא נקט דלא תימא דמומר לד"א היה כמומר להאה"ת ואינו בר זビחא ולכך שפיר מביא ראי' להאי דיןא דרבא מבריתא דחמצן של עובי עבירה ע"ג דלא אתחזקו למומרין לאכול חמץ שעעה"פ אלא אתחזקו שאין מבערין מפני הפסן ואם לא ימצאו להחליף לאחאה"פ חסודים לאכול וכאשר ביארנו זאת לעלה דכן מירי האי הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לעRELות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה ואז לאו הינו מומר לעRELות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לעRELות.

ישראל מומר וכו' עד סוף הסוגי' דמסיק לר' ענן בתיבתא.

והנה רבו כאן הקושיות והדקדים ואסדרם אחת אחת.

א' האי ערל דקANTI מוקי במומר לעRELות וקמ"ל לד"א לא הוה מומר לכיה"ת כולה ופרש"י ז"ל ושהיט שפיר - הכוונה לאופקי מד"מ דס"לBBC בביבירות דף ל' חדש לד"א הוה חושוד לכיה"ת (ועין לקמן בראש הסוגי' דהשוחט בשבת בתוס' וראש יוסף שם ובפסקת ודוי'ק) וא"כ אינו חושוד לנבלות ושחיטת שפיר וגם בדיקת סכין אינם צריך לשיטות רשי' ז"ל ומוכח מכאן ערל אל"פ שהוא חמור מנבלה דעתך ב' כרת לא משוי לי' חושוד לנבלה והטעם או כמש"כ הש"ז י"ד קי"ט סק"ב משום דבשניהם מיני איסורים לא אמרין חושוד לחומר עיין בפ"ב מהל' מיליה - אבל אין לפרש דלעלום מומר לעRELות חושוד לבבלות דקל אל כמש"כ הדגול מרבה שם משום דהוה שביק התירא דהרי הגמ' אמריךDKמ"ל דלא הוה מומר להאה"ת ולא דחושוד לנבלות לא שביק התירא - ומtopic כז אני תמה אקרה על הגאון בעל הଘות יד שאל שם ביו"ד שהקשה למה לא מוקי בגמ' האי מומר בבריתא במומר לדבר חמוץ מנבלות כגון חמץ בפסח ודלא כרבא ולא כר"ע אלא ודאי דמומר לעRELות חושוד אנבלות ודלא כש"ז ולא כdagm"r עכ"ד ומהנה נפלאים ממני דלפ"ז מפרש הא דאמר בגמ' במומר לעRELות וקמ"ל דלא הוה מומר להאה"ת דהינו שואה בר זビחא ולא כפרשי"ז דשחיטת שפיר ופירוש זה ודאי ליתא דפשיטה דמומר לדבר אחד לא נפסול מלחשות וכמש"כ הפלתי והראש יוסף צביינתי - אלא דקושיתו סובבת על הגמ' דקאמר אי מומר לד"א הינו מומר לעRELות דלמא מומר לד"א שומר מובלחה ואז לאו הינו מומר לעRELות דאיו חושוד לנבלה והאי מומר לד"א החומר מן נבלה חושוד לעRELות.

ב' בגמ' לא לעולם אימא לך מומר לאוטו דבר לא מ"ט כיון DDS ב' כהתריא דמי' לי' והקשה הלב אריה וכי לא ידע כבר חhilוק בין דבר אחר לאוטו דבר דהרי המביא ראי' מברית' או כבר אמר אי מומר לאוטו דבר הינו מומר לעRELות אלא מומר לאוטו דבר אלמא דaicaca טעם דלאות דבר גרע מל"א ואיך - שאל אכן מ"ט ועיין ב' מש"כ שדריך קרוב לדרכנו.

ג' עוז הקשה הגאון הנ"ל דר' ענן המכוח דינו מיהושפט שאכל מטבח דחאוב, לדעת הרמב"ס דגס במומר לשאר עברות בעי בדיקת סכין יקשה לדנψי' איך אכל יהושפט מטבח דחאוב בלי בדיקת סכין דהרי אמר דלא הוה מפלג מנ"י נפשי' כלל. עיי' שנדחק.

והנה כפי מה שביארנו שיטות הרמב"ס דמיירתה לא טrho בבדיקה והבנת הלב על פגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת וחומרה זו דהינו לפסול השחיטה עי' פגימה הנרגשת נתהוו בימי אמראי בתראי, קושי' ז' לק"מ כמובן, אלא לדעת רשי' ויתר הראונים דמפרשים מיטריך לא טrho לתקן הסכין הפגום מפני שאוכל נבלות לתיאבון ודאי קשה הא מומר לעי' ודאי חושוד לנבלות, וכאשר באර לפנינו ודלא כב"י דבעי דוקא מיני איסורים שווין. וחושוד לנבלות ודאי בעי בדיקת סכין כמו מומר לנבלות לדעת רשי' דמ"ש וכאשר באר וא"כ הקושי' איך אכל יהושפט בלי בדיקת סכין בעי ישוב.

ד' רשי' דה' אלא מומר דקANTI לעכו"ם ואיצטריך לאשמעין משום דאמר מר דחמורה עי' שככל הkopfer בה כמודה בכיה"ת וא"ה סמכין עלי' כר' ענן עכ"ל וכל קמן דקאמר דלא כר"ע משום דאמר מ"ר נפרק דינו של ר' ענן וכדליך דקאמר מומר לנבלות לדעת רשי' מ"ש וכוי ואיך כתוב רשי' דר"ע אהיה בבריתא קאי ואמר דاع"פ דהוה

כבדך בדברי רשי' ז"ל הנחמדים מהב ומפע רב תמצא כדברי דעת הא דקאמר אלא מומר לאוטו דבר פרשי' ז"ל: לנבלות לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דאפיו מצוה דחושוד עליה כי מזמןין לי' התירא סמכין עלי' עכ"ל הרי דליקא רבודא אחרת בדיון של רבא אלא דעת"ג דחושוד לא שבק התירא אבל לקמן כאשר דוחה הא דר' ענן וקאמר כדרכ"ע לא אלא כדרבא במומר לאוטו דבר פרשי' ז"ל: לשחיטה לתיאבון ואיצטריך לאשמעין דלא תימא כיוון DDS ב' כהתריא דמי' לי' וכוי' עכ"ל הרי דעתה נתחדש לך' דרבא מומר לרבותא נקט משום DDS ב' ומ"מ לא שבק התירא וזה ברורו

התירה ואכל איסורה וא"כ למה ניחוש שמעיד עדות שקר וולעבו
על פני עור במקום שאין לו תועלת לעצמו.

אבל מה עעשה שכל אלו האחרנים וגם הראשונים ז"ל עמהם במחכ"ת לא ירצו לדעת הרמב"ס ז"ל שמננו יצא החלוק הלא שבן מומר לחשוד לידע טumo וניימו כי הוא מחמיר מצד אחד להצטרכ בדיקת סcin על מומר אפיו לד"א ולקל מנבלה נמי ומיקל מצד אחר לסמוך על חשוד אפיו לנבלות ולא מצרך בדיקת סcin וע"כ טעמא אחרים הי' לרמב"ס זה לא משומם דሞמר דש ב' דהרי מומר לדבר הקל אפיו חדש אינו לנבלות ומ"מ מצרך בדיקת הסcin אבל דע כי מצאת גם ברא"ש ז"ל שמלחין בין מומר לחשוד מטעם דሞמר דש בי' ז"ל והלcta בא כרבא וכו' אבל מומר לד"א מסקין רקון לא הוה מומר להכח'ת חז' מומר ונסק את הין ולחלה את שבות ולא בעי בדיקת סcin דזוקא עבריין לאחוי דבר, "דש בי'" הוא דקאמר רבא דבעי בדיקת סcin וכי עכ"ל כוונתו מבוארת והוא מודה דעת הרמב"ס בתרתי לא לבד במומר לעבירה אחרת שקל מנבלה דאיינו חדש כלל לנבלה שלא בעי בדיקת סcin אלא אפיו אם הוה מומר לחמור מנבלות דהוה שפיר חדש לנבלות נמי לא בעי בדיקת סcin ובזה לא די במה שכתב דמסקין דሞמר לד"א לא הוה מומר להכח'ת אבל חדש וודאי הוה ואיך מתיר ללא בדיקת סcin לכל מומר חז' ממחלל שבות וע"ז כיון דעכ"פ חדש לנבלות ע"ז הוצרך לחשוד דרבא לא מצרך בדיקת סcin גם באוטו דבר רק למומר ולא לחשוד ומומר זוקא דדש ב' - אבל כל הרואה ישותם הלא רבא לית לי' סברת דש כהתראה דמי' לי'adam אית לי' איך נסמק על גוף השחיטה שלא יקלקל מלחמת שאינו חשש לאיסור נבלה ומ"ש מומר לנבלה מכותי דבעי עומד על גבי או יוציא ונכנס - וכדי שלא להשות גдол הראשונים כתועה בדבר פשות ח"ז מסתני נשאי לירד לסוף דעת קדשו ומצתתי מוקם לישב דבריו ולומר גם רבא מודה לשברת דש ב' כהתראה דמי' אבל דזוקא לתיאבון שהוא דש ב' אבל שלא לתיאבון שאינו דש לאכלו לא הוה כהתראה וכלן שפיר יש לחלק בין מומר לחשוד לגבי אחרים שאין בו תועלת עצמה רק לאחרינה במומר דכל שהוא לתיאבון שהוא לי' כהיתר גם להאכיל לאחרים אינו חשש דהרי במקומות צורך כהתראה דמי' לי' ומילא גם לפני עור ליכא לפי דעתו אבל בחשוד ניהו דלעכטם ה' שוחט בסcin פגום ע"ג דוידע שעבד איסורה משומם דיצרא תקיף עלי' אבל להכשיל את חבירו במקום שלא מגיעו לו הנאה למה לי' ואין אדם חוטא ולא לו.

ותיתתי לי שאחר זמן רב מצאתי בספר יריעות שלמה בבית יד שלו הלכה ה' דה' וכן סברת הש"ך שרצה להעMISS סברא זו בדרכי הש"ך אבל נעלם מעניינו הבדולחים שמדובר הרא"ש ז"ל מוכח סברא זו אבל הש"ך ז"ל אלו היה נוןתו לכך לא היה שותק מלבר סברא מחודשת זו.

ולא עוד אלא שאין ספק אכן דהרא"ש גופא דלוי שהיה רואה ברמב"ס שמלחין בין מומר לחשוד גם באוטו דבר לא היה עולה בדעת קדשו להמציא סברא זו כדי להקל בחשוד שלא לחציך בדיקת סcin כי סכ"ס קושי הפרמ"ג הנ"ל במקומה עומדת דין לדמות שוחט לאחרים לمعد לאחרים כי בשוחט לאחרים בין בשכר ובין בחנם אייכא הנאה ותועלת להשוחט כמו שביארנו לעיל, וממיימת דרבא דזוקט מומר ליכא שום הכרע עתיקר מימרא דרבא לכולא אתה דמותר לסמוך אשחיתות מומר בגין עצמו ומשום שלא שvikת התירה ולא אמרין דש ב' כהתראה דמי' לי' ורך דרך אגב קאמר האי דבודק סcin ונותן לו משומם דעתיא הכי הוה ואיך דמייק חדש לא בעי בדיקת סcin.

ואמתו.

ולפי האמור גם בהא דרי' ענן אייכא ס"ד ומיסקנא בדס"ד סובב הש"ס דר"ע ממשינו דሞמר לע"ז ע"ג חדש לנבלות דהרי מומר לכל הוא מ"מ לא שvik התירה ואכל איסורה ומילא גם בהא דאמר מר חמורה ע"ז וכוי' נמי מתפרש דזונה חדש להכח'ת וכמו שלר"מ דמומר לד"א חדש להכח'ת אבל איינו מומר להכח'ת והוא בר זביחה כאשר ישראאל אלא כאשר מסיק דבר' ענן לא אלא כדרבא הי' מוכרכ לחדר דבדר' ענן טעמא אחרים אייכא לפסול שחיתתו ומשום דאמר מר חמורה ע"ז וכוי' והוה ממש כמו מומר להכח'ת דאיינו בר זביחה ולא קשהתו לאווקמי דלא קר"ע ודלא כרבא במומר לדבר חמורה דכיוון דמומר סתם קאמר וצרכין לשול מומר לא"ז ומומר לע"ז הרי הוא דוחל לאווקמי בהci.

ולכן כמה הראי לרבע מברייתא זו ולפ"ז דרבא אפי' במומר דדש ב' קאמר שלא שvik התירה משומם דל"ל דכתהיira דמי' לי' ומשום דצצלו מומר וחשוד חד דינא אית לחו וא"כ מכם' כחו מרא במה שביעי רבא בדיקת סcin משומם דמייטרחה לא טrho פשיטה דגס חדש בעי בדיקת סcin דמומר דנקט רבא לרבותא דגס מומר סמכין עלי' דלא שvik התירה אבל להקל בחשוד דלא ליבעי בדיקת סcin במומר מהיכי תיתי.

אלא דהמעין בפסקים יראה שלא בין הוה וראש המדברים באזה הוה הרמב"ס ז"ל דמלחין בין מומר לחשוד ופסק דמי' שנפסל לעדות ע"י שעבר איזה עבירה שבשבירות שוחט בין עצמו גם בלי בדיקת סcin והכ' מ כתוב שם דמלשונו מוכח דאפיו חדש לאוותו דבר דהינו שנפסל לעדות ע"י אכילת נבלה נמי לא בעי בדיקת סcin אלא דבב"י סותר את דברי עצמו וכותב חדש לאוותו דבר צרייך בדיקת סcin ובש"ע שלו העתקה דברי הרמב"ס מלה במלה אשר מלשונו ממשמע חדש לא בעי בדיקת סcin אלא דהרמ"א בהגה שדרכו לננות תמיד אחרי המהמיר כתוב חדש לאוותו דבר חשוב כמומר ובאי בדיקת סcin ורשאו נרשם בב"י - וע"ז השיגו הש"ך סק"כ דהרי הב"י בעצמו בכ"מ כתוב חדש לנבות נמי לא בעי בדיקת סcin ומה ש' בבי' דבעי, השכיל הש"ך את ידו לפשר הדבר באמרו לחלק בין שוחט בשכר לשוחט בחנם דבשות בחנים דינו עםיד בשל אחרים ואנן פסקין כרב"ג בבורות חדש על הדבר מעיד עליו דחזקה אין אדם חוטא ולא לו אבל בשוחט בשכר שיש לו תועלת בדבר ודאי חדש אין נאמנו ובאי בדיקת סcin וע"ז אתה הפרמ"ג ז"ל ומחייב לי' אמוחא דמה עניין זה לעדות לאו שוחט מהרין דמטרח לא טrho לתיקן הסcin הפגום ע"ש ולכורה כוונת הש"ך Adams שוחט בחנם אם ימצא הסcin פגום לא ישוחט לו דלמה לי' לעבור על לפני עור חנס בלי דבר, אבל באמות זה ליתא דהשחיטה הוה טרחה גדולה אשר נונתים שכר עליה ואנס נמצאה מי שעושה שירות זה להחboro חנס מסתמא הוא צרייך להחזק לו טוביה או שמצפה ממנו איזה טוביה להבא, ואני לך תועלת גדולה לעצמו מזו והרי תורה באיסורי הנהה כשם שאסור למכרן כך אסור ליתנים לנכרי ומשום דנהנה בנתינה זו מפני לנכרי מחזיק לו טוביה וכן שנינו בנדירים דמודר הנהה אסור ללמדו מקרה במקומות שונים שכר ולכן יפה השיג הפרמ"ג על הש"ך שמדמה העניים הרוחקים זמ"ז כרוחק מזרח ממערב.

ולא די בזה אלא דע"י חידשו הוצרך הש"ך ז"ל לחדר דמומר איינו מעיד בשל אחרים אשר אין לו טעם וגס סטיימת לשון המחבר בס"י קי"ט שהוא מתשובה הרשב"א מורה להיפך שהרי כתוב מי שהוא מפורס בעבירה מעיד בשל אחרים ווגם הסברא אומרת כן דגס במומר נאמן דהרי סמכין על שחיתתו משומם דלא שvik

הרי באותו שעה עכ"פ דין מומר עליו וזה אמת לאמתו של תורה ומה מאי שמח לבני כאשר מצאתי בדברי בס' ירידות שלמה סי' ב' סי' ד' ד"ה ועוד נ"ל ברור ז"ל, "ועוד נ"ל ברור אף שהעלתי בפ"א חשוב מומר לדעת הרמב"ם הינו דנקרא מומר אבל לטעם דבר חשוב מomiduto בודאי עבי מועד ורגע וכוי' וכי נימה משום דאלל פ"א במאיד עשה עוד פעמייד אדרבה אמרין אולי עתה לא הי אוכל וכו' עכ"ל ובזה מיישב סתרת פסקין הרמב"ם באותו עניין עי"ש ועיין לךו בחדושנו בסוגי" דשותט בשבת.

ועתה בא ואראך איך כל מה שכתבתי מוכרכ ובולט מתוך דבריו הקדושים וסידורו הנפלא של הרמב"ם ז"ל כי ז"ל בפ"ד ה"ד, "ישראל מומר לעבירה מן עבירות שהיא מומחה הרי זה שוחט לכתחלה וציריך ישראל אשר לבדוק את הסcin וכו' מפני שחזקתו שאינו טורה לבדוק ואם היה מומר לע"ז או מחל שבת בפרהisa וכו' הרי זה בעכו"ם ושותטו נבלה. הל' ט"ז מי שהוא פסול לעדות בעבירה מן עבירות (כאן כול גם ע"ז ומחל שבת) הרי זה שוחט בין לבין עצמו אם היה מומחה שאינו מותר ואוכל דבר אסור שזו חזקה היא על כל ישראל ואפילו הרשעים שביהם" עכ"ל הזהב.

וכל המדקדק בדברי קדשו יראה כי חוץ מהא דמדיק לכתוב במומר חזקתו שאינו מטריח לבדוק, ולא די לו בשמא אינו בודק הרי שכח ליתן טעם שהיתר לשוחט בין עצמו דהרי גם במומר נבלה מيري והי' לו ליתן טעם ממשום דאיינו מניח ההיתר זהה חזקה אף על הרשעים شبישראל כמו"כ בהלכה שאח"כ ובהלכה זו שמדובר מפסולי עדות ואפילו על הנבלות שוחטין גם בלי בדיקת סcin ע"י כשרים, שם כתוב האי טעמא דלא שביק היתר און בו צורך וגם איינו מספיק דהרי לפי הבנת הש"ז וגם הרא"ש ז"ל שהזכרתי הטעם בחשוד להתריר ממשום דבש' אחרים נאמנו אכן אדם חוטא ולא לו וא"כ تو לא בעין הטעם דלא שביק היתרה ומייקר הטעם ד"א"ח חוטא ולא לו שתק הרמב"ם מכל וכל האם מה? אבל לפי פירושנו אין כאן לא חסר ולא יתר ולא חילוף רק הכל מודקד דבhalca קמא מדבר מן המומרים שאפילו דבר קל נבלות צריכין בדיקת סcin ע"י הקשר ואע"פ שאינו חזוד כלל לנבלה ובודאי בודק הסcin ואם ימצאה פגומה יתקנה דטרחא כל דהו ודאי מטריח שלא יאכל ולא יאכל נבלות ואפילו מומר להנבלות עשויה כן כיון אפשר בטרחא מעות לשוחט כראוי' ובsecin הראו"י מ"מ חזקתו שאינו טורה לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת כדי למוצה פגימה הנרגשת שאינה אוגרת ומפני זהה אינו אלא חומרא דרבנן אין חושש עלייה וממילא גם אינש חושש על זה אלא נבי מומר החזקתו אין טורה לבדוק אבל גבי חזוד ופסול לעדות כיון דאיין כאן חזקה דשמא שב מאולתו והוא ספק דרבנן ולהקל. ולכן לא היה צריך להזכיר בהלכה שאח"כ טעם למה לא נצrik בדיקת סcin גבי חזוד דמהה שכתב לעיל במומר מפני חזקתו וכו' מבואר הטעם מעצמו דבחשוד דליך חזקה לא עבי בדיקת סcin אבל טעם על מה ששוכמץ על גוף השחיטה שלא קקלק ויזהר לשוחט כהוגן ודאי עבי הון במומר והן בחשוד דלגי פסולי שחיטה דאוריתית גם הספק אסור כודאי ופה עשה שהמתין בתנית טעם זה עד הלכה שני' כדי להשמעינו דבחשוד נמי בעין טעם זה דלא שביק היתרה כמו במומר ולפוקי מדעת הרא"ש דבחשוד לא בעין טעם זה דשותט הוה כمعد בשל אחרים ונאמן מטעם אין אדם חוטא ול"ל - וזה אמת לאמתו בשיטת הרמב"ם ז"ל.

ונמצא פסקן של הדברים להלכה דלפי שיטת רשי" ז"ל דוקא מומר לאותו דבר עבי, בדיקת סcin אבל מומר לשאר מייל' אם הוא קיל נבלות לא אבל במומר לחמור שחשוד לנבלות וכן בנפלל

ולכואורה הייתה אמר דיש הכרע ליה מכח הקושי' דלעיל בראש דברנו דאייך אלל יהושפט מב"י טבח דחאכב לא בדיקת סcin דעכ"פ מומר לע"ז חשוד לנבלות ועכ"פ דחויס לא בעי בדיקת סcin אלא דעכ"ז זה ליתא דשותט בשבר הלא גס לדעת הש"ז בעי בדיקת סcin והני ודאי שוחטים בשבר הלא כימי מרשותי אחאב ה'י ומוכרחים לעשות מלכתו אבל רשי" ז"ל באמות נשמר מוקשי' זו במאה שכ' ז"ל, "אחאב וסיעתו חזין בהו דעתבו ע"ז היו ובנבלה לא אשכחן דפרקנו ואייכא למימר דצרא דע"ז תקיף עלייהו" עכ"ל הרי דרש"י ז"ל רצה לתרץ בזה למה לא אצרך בדיקת סcin עכ"פ ותרץ דשאני בזמן אזהה אז יצרא דע"ז שתקיף עלייהו ולא העשה חשודים כלל על שאר עבירות ומ"מ הוכיח דאיינו כמושר לכח'ת אינו בר זביחה דלבבי האידי ודאי אין נפ"מ דאפילו אם מצד יצרו ע"ז מ"מ הרי ככופר בכח'ת למ"ד דכו הוא.

ועתה נבו לפرش הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דהנה כבר כתבנו למלعلا דהראמ"ם מפרש האי מיטרא לא טרח דלא כריש"י אלא שאינו מטריח לבדוק וממאן בפירוש רשי" דמפרש אינו מיטרא לתקון הפגימה שמצוין מושן דטורחא כל דהו צו' ודאי מטריח כד להנצל מאיסור אכילת נבלה דהרי חזין דטורייח להחליפ החמס שעעה"פ כאשר הקשה כן באמות הריטב"א על פרש"י ונתקח חלק בין טרחה לטרחה עי"ש וא"כ פשיטה דאיין לפרש מה שכ' הרמב"ם חזקתו אין טורה לבדוק בפושטו שאינו בודק הסcin כל מפני הטורח, אלא הכוונה שבודק בהעbara בעלמא בלי הבנת הלב באופן שמרגיש פגימה האוגרת אבל לא פגימה שאינה אוגרת אלא נרגשת כי להרגיש פגימה דקה צו' צrisk התבוננות הרבה ויישוב הדעת וכמו שכ' הרבנו יונה מובה ברא"ש לסת' לךו יראת שמים ויישוב הדעת צrisk בדיקת הסcin ומה"ט אין לנו חלק במומרין בין לאו דו"ר ובין לד"א ואפילו لكل נבלות שאינו חזוד כל נבלות כי האי פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת אין בה אלא פסול דרבנן שהחמירו בה אמרואי בתראי כאשר בירנו זאת בארכוה לסת' דף י"ז ובפתחה בעיקר מיחוד שכן הוא דעת הרא"ה והרמב"ם ז"ל י"ז כל שהוא מומר לעבירה תה' מה שהתאי' עכ"פ הוא קל בדעתו ואני מטריח לבדוק בהבנת הלב ויישוב הדעת לא מפני גודל הטורח שיש במעשה זה את אלא מפני קלות דעתו שאינו חזוש על איסור קל דרבנן ושפיר מוכרח הרמב"ם לומר דכל שהוא מומר לאיזה עבירה תהיה' בעי בדיקת סcin. אולם בחשוד עכ"פ שעבר פ"א ואפילו לאו דו"ר לא בעי בדיקת הסcin כי שמא עשה תשובה דנינו דפסול לעדות הוה ממשום דעדות עי' עד כשר בודאי והאי ספק הוה אבל גבי חיש פגימה דקה הנרגשת ואני אוגרת שאין בה אלא פסול דרבנן הספק מותר וכן הוא לעניין בר זביחה דמחל שבותות עע"ז בעי הרמב"ם דוקא מומר ומוחיק בכך אבל בפ"א לא משום דהאי פסול דאיינו בר זביחה איינו אלא פסול דרבנן כמש'כ הר"ן ז"ל בחדושיו וממש'כ לדעת הרמב"ם דאפילו על שחיתת נברה נבלה כתוב שיראה דאיינו אלא דרבנן ולכן בפעם אחת דאפשר דעשה תשובה הוה ספק דרבנן ומוחיק תמצוא מדויק לשון הרמב"ם שכ' במומר, "חזקתו" איינו מטריח לבדוק הרי דזוקא בדאכיא חזקה שאינו שב משא"כ בחשוד אפילו על נבלה אין חזקתו שאינו מטריח רק ספק וספק שר'.

ומה מאד מישב בזה מה שכ' הרמב"ם בפיה"מ לסת' על המשנה דשותט בשבת דאם במאיד הרי שחייב פסולה שרבבים תמהו עליו דהלא בפ"א לא עשה מומר ולפי האמור אין כאן דומור חזקתו עומדת כל כי בין מומר לחשוד אין שום חילוק אלא דומור חזקתו עומדת במרדו וחשוד أولי עשה תשובה דהרי בת"ח אמרין ודאי עשה תשובה ובכל אדם עכ"פ ספק הוה ולכן מי שחייב שבת פ"א ואח"כ שחת בימי החול לא פסלין שחייבתו כנ"ל אבל שחת בשבת עצמו

דינו כמפורט להכweis ובימי ר"א ור"א חדש ולכך בימי הבריתא עדין לא דנו לכותי כמפורט להכweis ודוק".

גמר' שם חוץ ממומר לנסך את הין ולחול שבתוות בפרהסיא. מад אני משותומם מהו לחילול שבת בפרהסיא מה דלא צריך בע"ז שם גם בצעעה הוה כמור לכה"ת. ומה שעלה בדיון זה הוא, דלulos שבת וע"ז שוון וכפרש"י ז"ל דמחל שבת כופר במעשה בראשית אלא דבע"ז גופא דוקא כשועבד מחתמת שמקבל אלהותה דין ככופר אבל אם מכח סיבת אחרת ואיפלו שלא מחותמת אונס בשbill אליה תועלת אין עלי דין ע"ז וכמפורש בסנהדרין ס"א ע"ב אמר העובד עכו"ם מאהבה או מיראה אבוי אמר חייב ורבה אמר פטור עד שיקבל אלהותה עי"ש בסוגי' וברמב"ס ופסקין כנגד דפטור וא"כ שבת ודאי לא חמירה מע"זadam מחל את השבת לא כדי שכופר במעשה בראשית אלא להנתו מהו יי' נידון ככופר. וכן בעין פרהסיא דהינו שעושה כן ביד רמה במקום שהי' יכול לעשות כן בצעעה דזה מורה על כפירה במעשה בראשית אבל בע"ז לא בעין הוכחה שעובד מושם קובלות אלהות דמסתמא כן הוא דאל"כ למה עבדה משא"כ בעושה מלאכתו בשבת מסתמא שלא לשם כפירה עשויה, אם לא שעושה כן בפרהסיא ביד רמה.

והא דמחל שבת דין בע"ז כתוב רשי"ז ז"ל דהאי תנא חמירה לי' שבת בע"ז והוא לשנאה דגמי' עירובין ס"ט ע"ב ר"א אמר הא תנא הוא חמירה עלי' שבת בע"ז עי"ש ומשמע דלאו ד"ה הוא אלא האי תנא ס"ל כן. ולפע"ד עניין זה תלוי בפלוגתת הרמב"ן והרמב"ס ז"ל דהרמב"ן ז"ל ריש בראשית כתוב על הא דקהשה רשי"ז דלא הי' צריך להתחיל התורה אלא מהחדש הזה לכם ז"ל, "יש לשאול בה כי צורך גדול הוא להתחיל התורה בראשית בראשית כי הוא שורש האמונה ושאינו מאמין בה וחושב שהעולם קדמוני הוא כופר בעיקר ואין לו תורה כלל" עכ"ל. אולם הרמב"ס במורה נבוכים דעת אחרית עמו שבפ' כ"ב שם כתוב דלולי שיש לנו הוכחות וראיות פוליסופיות על חידוש העולם מכח המקראות לא הינו מוכרים לאמונה זו עי"ש ועכ"פ לפי דעתו אפשר להיות מצווה ושליט בעולמו גם לדעת אפלטון שהעולם קדמוני. והרי לך בזה תלוי אי כופר במעשה בראשית הוה ככופר בכיה"ת וכעע"ז.

ובאמות' פלא בעין אם כדעת הרמב"ן ז"ל דמי' שמאמין בקדמות העולם כופר בכיה"ת אז גם הבן נה מצווה להאמין בחידוש העולם וא"כ למה לא נצטווה גם הוא על שמירת שבת, ומה תאמר דגוי שלא נצטווה על השבת יוכל להאמין זאת בלי אותן של שביתת שבת אבל מי שנצטווה על שמירת שבת כל שמחלו מורה שכופר במעשה בראשית זאת מכיון הינה וכי נאמר דכופר נמי ביצ"מ אשר שבת גם על יצ"מ הוא יותר והדבר צ"ע ודוק".

אבל חוץ מהה אני נבוך מאד בדיון זה דמחל שבת ינסך את הין במנגו הוא דבר איז שא"א לשמעו דנה ח"ל אסרו יים של גוים מושום בנותיהם ומגען בין שלנו מושום תקרובות עכו"ם ואטו שכשוך שדרך לנסך בכך - ומעתה אם נדונן את המחל שבת ככופר בכל התורה ומשום דכופר מעשה בראשית ונארס יי' מושום בנותיהם מוטב כי אישור חיתון שייך גם במחל שבת כמו בע"ז - אבל לומר מגעו בין שלנו הוה כמגע עכו"ם מהיכי תיתי הלא האי דכופר במעשה בראשית ואומר שהעולם קדמוני הוא יותר רחוק מנסוך ותקורת עכו"ם מכל מאמין ואיך נדונה בה מחל שבת לעע"ז.

ובאמות' דין זה דמגען אסור את הין לא נזכר לא ברמב"ס ולא בש"ע ורוק בתשוו' הרשב"א יש ذכר למו, ובعين הוא מכיון הינה ודוק".

תנוס' ד"ה חכם תימא דהא איצטרך לכדרשין בריש לולב הגzel

לעדות מחותמת שאכל נבלות אין שום טעם להקל שלא יצטרך בדיקת סכין כי התחומות הרא"ש והש"ץ ז"ל אינו כדי להקל ומה שהקלו הראשונים באזה בלאה' קשה מאד הלא לא נמצאו שום חולק על דברי רבינו יונה שהבאתי לעיל בדיקת סכין צריך הרבה יראת שמים ויישוב הדעת והרא"ש בעצמו הביא דבריו לסתם - כי דברי הכל לכתלה בעין סכין חד וחלק בלי פגימה הנרגשת כאשר באאר במקומו - וא"כ איך נאמר דמי שאכל נבלה אפילו פ"א ומכח"כ מי שהוא עבירה מומר לאויה עבירה אחרת יש לו אותו היראה ויישוב הדעת הצריך לבדוק סכין כדי למצוא פגימה דקה והוא תמייה קיימת על כל הני הראשונים שחלקו על הרמב"ס במומר לשאר עברות אבל בחשוד אפילו לאויה תשובה והוא ישראל אשר בחר דעת הרמב"ס ז"ל ומטעמי' דשמא עשה תשובה והוא ישראל אשר מפני שהבדייה ביישוב הדעת היא רק מדרבנן וכדי למצוא פגימה דקה כנ"ל.

ואחר בירור השיטות בעין זה נסתלקו כל הקשות שהעמדו בראש דרבינו כМОבן זולת הקושי' דמה נעשה אנו דלית לו להא דר"ע ומומר לע"ז לאו בר זביחה הוה, בהאי מעשה רב דיהושפט אשר הש"ס לא נחית לתרצה אבל גם זאת לק"מ לפ' מה שהבאתי בתוך הדברים לעיל דברי הר"ץ וכדמוכח נמי בפסק הרמב"ס דהא דע"ז ומחל שבת לאו בר זביחה אינו אלא מדרבנן דע"כ רק מה"ט דוקא במומר פסק הרמב"ס דשחיתתו פסולה אבל בפ"א לא וכאשר ביארנו למעלה וא"כ בזמן יהושפט אכן לא מירר דעדין לא פסלו שחיתת מומר לע"ז ורב ען שהביא ראי' מיהושפט ה' סי' סובר דכל שמן פורש להיתר גם בדברי הנבאים אין כה ביד חכמים לאסרו וכדעת הטו"ז הידענה ודוק היטב.

ד"ה ע"א רשי"ז ד"ה עפ' הדיבור שאני שהקב"ה התירו לו לפי שעיה דכתיב וכו' וכן פ' התוס' ולכארה לפי הס"ד דעדין לא ידע הש"ס מהא דשחיתת מומר לע"ז נבלה, ה' די לומר דהקב"ה ידע דכשר ה' וכמ"כ התוס' על איסור בשר שנטעלם מן העין אלא דיל' דרש"י רצח ליתן טעם גם לפי המסказנא אלא דלא הוועיל באזה דהרי עדין נשאר הקושי' מהו נעשה במעשה רב דיהושפט כנ"ל, וע"כ לומר דעדין לא אסרו שחיתת מומר לע"ז שהוא רק איסור דרבנן כנ"ל אלא דמ"מ סבר רשי"ז דבדבר שהקב"ה בעצמו התיר לאלי' שחיתת טבח דאתaab לא מסתבר כלל שיגזרו ח"ל לאסרו, וכן צ"ל על מה שהקשו בתוס' מבשר שנטעלם מן העין דזאת ודאי גזירה דרבנן עיין لكمן דף צ"ה בסוגי' שם ובמה שכטבנו - ואין לומר דבשר שנמצא בפי עוף הפורה ודאי גרע ואסור מה'ת דזה ליתא דהרי כל המדינה טבח ישראל הוה ואין חיש דאוריתיה וכן כתוב הרаш יוסף ועכ' קושי' הרנוס' נמי סובבת דאן אסר רב בשר שנטעלם מן העין במקומות שהקב"ה בעצמו האכיל לאלי' מה שהביאו אורבים וצ"ע ודוק".

הרוא"ש סוף אות ז' כתוב ועבריין להכweis פר"י שאינו חושש לאבוה הוה בע"ז ואיינו בר זביחה וכו' ואע"ג דתני' בהז בריתא שחיתתו מותרת וכו' והא מסקין קמו בדבורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים עכ"ל וככתב המיעו"ט דהאי ואע"ג דתני' וכו' הוא מלטה באפי' נפשה דמה עין זה להא דלעיל ולפנע"ד להמשיכו שפיר להא דלעיל דמסכים הרוא"ש לר"י דמי שאינו חושש ליבותו דינו כሞמר להכweis שאינו בר זביחה ובמומר להכweis ודאי אין חילוק בין לאותו דבר ובין לד"א כМОבן וא"כ הכותים שאינם חוששין על לאו דלפ"ע ה'י נמי דינים כמוסרים להכweis ע"ז כתוב הרוא"ש דבאמת בדורות האחוריים שעוזם בעכו"ם גמורים וא"ת סכ"ס איך התיר בבריתא שחיתת כותוי כיון דדינו כሞמר להכweis איינו בר זביחה י"ל הלא בלאה' כתבנו למעלה דהא דሞמר לע"ז איינו בר זביחה דרבנן הוה וא"כ הא דמי שאינו חושש בדבר ה'י

עצמם ולהיות שפל בעיני עצמו וכמו שאמרו ז"ל אם כל העולם יכול יאמרו عليك צדיק אתה תהי בעיניך כרע שעדי לכוף את יצרך, אולם לרשע ובעל עבירה היצה"ר מהפך את דרכו כדי שלא יעלה על דעתו לשוב בתשובה אומר לו כבר נפלת ברשות החטאיהם ואין לך ישועתך באלוקים סלה ומה לך לעשות רך אכול ושתה וויטב לך בכל מראה עניין כי אבד תוחלתך מ"ד לכיה"פ תורה נפשך בעולםך בכל אשר תאוה לעניין וא"כ באדם זהה העונה הוא גוריאותך כי מעכברו מושב מדרכו הרע - ומה מאי מתישב זהה לשון הש"ס דקאמר מן הבהמה וכו' כדי שיחזרו בתשובה ותוס' הרגשו בזירות זה שנוטן טעם לתורה וכתבו דלאו טumo דקרה קדרש וכוי אבל לפיה דברינו נכוון מאי שרצונו לתרץ הא גופא דידילמא בהמה דקרה על המתאר את עצמו בהמה דהוא מעליותא קאי וכונ"ל ועי"ז מתרץ הש"ס דכאן מביאי קרבן שתכלית הקרבן לעורר את החוטא לתשובה אין מקום לענוויות יתרה להיות חשוב בעניין עצמו כבבאה כי זה עצת יצח"ר וכן קאמר דכדי שיחזרו בתשובה איך גוריאותך אם הוא בעניין עצמו כבבאה, וזה כוונת המתאר התם אדם ובבאה ר"ל שמדובר מנקים מן החטא וערומין בדעת אז הוא מעליותא אבל הכא בהמה לחודיה ר"ל דכאן המודובר מן החוטא המביא קרבן כדי שיתעורר תשובה ובהזה אם ייחס בעניין עצמו כבבאה גוריאותה הכא מעניini דקרה והכא מעניini דקרה ודוו"ק.

תנוס' ד"ה ר"ג פרשי"ר ר"ג בנו של ר"י הנשיא וכו' ועוד תימא גוזר ר"מ על סתם יננס ולא גוזר על שחיטה דאוריתא וכו' עיין בראש"א ובראש יוסף והנה מדברי התוס' נראת דסבירו דשחיטת מומר לע"ז היה הוה פסול מדורייתא דאל"כ איזה לתא דאוריתא אילא בשחיטתות כותי הלא שוחט בעומד על גביו באופן דעל גוף השחיטה אין להסתפק אבל באמת כתבתני לעיל בשם הר"ן והרמב"ם ז"ל דשחיטת עלי"ז רק מדרבנן אסרו וכו' א"כ לא לך מה לא גוזר על השחיטה כשגורר על יננס דינם חמור מון השחיטה דב"ים אפשר דנטנסך ממש ואז אסור מה"ת אבל בשחיטה שוחט הכותי בעומד על גביו לייכא למירמר שמא שחתל לע"ז דמחשبة הבל דברו לא מהני כמו בפיגול עלי"ז תוס' لكمן ל"ט ע"א ד"ה אלא ותו"ט ב"מ פ"ג משנה י"ב, עלי"כ לומר לנו דהרי גם לאחר שגורר ר"ג על שחיתתנו רק באכילה גוזר אבל לא לעשotta תקרובות עכו"ם ובסתם יננס הלא אסרו גם בהנאה ואס תקשה לך למה לא גוזר על שחיתתם שבינו לבין עצמו לאסרו בהנאה מחשש תקרובות כמו בין זה ילי' כיוון דבاقילה בלאי"ה אסור לא ראו לגוזר על הנאה לחוד - ועיין בראש יוסף שכותב בשם הרשב"א דר"מ לא גוזר על שחיטתה ממשום דס"ל קר"ע דמזור לע"ז מותר לאכול משחיטתו ולא הבنتי דמ"מ כמו שגורר כל יננס למה לא גוזר על שחיתתם ממש לטא ותקרובות כמו ביניים כיוון דאית ל"י דשוחט בינו לבין עצמו יצא ודוו"ק.

תנוס' ד"ה צדיקים עצמן לא כ"ש הקשו מכמה עובדות שמצוינו שנכשלו צדיקים בדבר עבירה וא"ר"י דזוקא במידידי דאכילה שהוא גנאי לצדיק שאוכל דבר איסור משמרו הקב"ה אבל בשאר מיל' לא עכית"ד התוס'". אולם מדברי רשי"ל מוכח דלא ס"ל חילוק זה דהרי כתוב "שם דבר עוז" לא יארע לצדיק אבל לעומת זאת מישיב רשי"ל קושי התוס' באופן אחר דז"ל רשי"ז"ל "האיך גרים שום שטן לפני צדיקים עי' שוג שום דבר עוז" והאי שום שטן אין אנו יודעים מה הוא אבל רשי"ז"ל لكمן בדף הסמוך מפרש את עצמו בד"ה אפשר וzial אי איתא גוזרו חכמים על חערבות דמאי, מסתיע מלטה דיגרים עוז וכוי עכ"ל הר' דהאי דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בעבירה גוררת בעבירה כי העבירה שעבר אדם נעשה לשטן לו להכשילו בעבירה אחרת וא"ת

אי לפני יאוש אדם כי יקריב מכם אמר רחמנא ז"ל לאו משוע דתפקידך לך מהאי קרא דהא מביתו נפ"ל כדאמרין בב"ק קרבנו ולא הגזול אלמת אי לפני יאוש למה לי קרא כלומר וכי יכול להקדיש ביתו אמר רחמנא וכו' עכ"ל ומיל לא יראה כמה מון הדוחק אנו צריכין לשוב לפיה תירוצים ולא עוד אלא דמתוך דבריהם הוסיף חומר על חומרadam מביתו נפקא לנו דלפנינו יאוש אינו קדוש וכמו שאמרו בב"ק לפני יאוש פשוטא ל"ל קרא א"כ למה נайд מזא בלול הגזול והביא על לפני יאוש רחמנא דחכא דמכס אמר רחמנא, אבל לויל דבריהם הכה נפ"ע"ד לישב כל הנני סוגיות באופן אחר והוא, כי מביתו לא מצין למילך אלא דקדושת פה אינו חיל על דבר שאינו שלו כי הקרא דאיש כי יקדיש אק ביתו מקדושת בה"ב משמעי דלית בי רק אמייה בעלמא אבל בקדושת מזבח דאית ב"י מעשה ההקרבה עי' מעשה ודאי אסרו עעפ' שאינו שלו ומנא אמינה לה ממה שכ' התוס' لكمן זף מ' ע"א ד"ה רבוצה דהא אמרין א"א דש"ש ילפין ממה דאין אדם מקדיש דבר ש"ש שהוא נלמד מביתו, וא"כ אומר אני ומינה כמו באיסור דאמרין אבל עשה בה מעשה אסורה זואת מדורייתא דילפין מכל מقدس בע"ז דף נ"ד כו' נמי במקדיש ותיתני לי שכונתני בדבר זה לדעת קדשו של התבב"ש סוף סי' ה', - אמור מעתה דבפ' LOLוב הגזול דמייריך מקרבן שמקריב הגזול לא מצי מביא קרא דביתו להוציא את הגזול דחרי עשה בה מעשה ובודאי חל האיסור הקדש על הקרבן אבל מ"מ קאמר דפסול הקרבן ואני עלה לרצון מושום כתיב און כי יקריב מכם דהאי קרא נמי ממי שמקריב ממש מדבר ואמר דמי שמקריב יקריב את שהוא שלו אבל לפני יאוש דאיינו שלו ניהו דאיו מכם", וכן בב"ק דדרש אם עולה עי' מעשה אבל קרבנו למעט גזול שפיר קאמר אי לפני יאוש ל"ל קרא וכונתו לא כמש"כ התוס' דביתי אמר רחמנא אלא קרא דאמון כי יקריב מכם קסמאן דמכאן נדע דכל שאיןו שלו אפילו הוא מקריבו ואסרו אבל איינו ראוי להקרבה, וכל זאת קודם שזיכינו לידע דגס אחר יאוש דקינה ביאוש נמי פסול ומשום מצווה הבהא בעבירה אבל מאחר שממעיט גם לאחר יאוש דפסול א"כ אלף הוא מקריבו ואסרו אבל איינו לא עיי קרא דק"ו הוא מלakhir יאוש גם הטעם דאיינו מכם לא עיי דהרי לאחר יאוש מכם קריין בי דהרי אילא יאוש וגם שניין רשות ומעשה ומ"מ פסול וא"כ א"יתר האי, "מכם" לדרשו על המקריב שהוא יהי, "מכם" ולא מומר וזה הפ"י האמתי לפע"ז ובסוגי"ד דחתאת גזולה הארכתי ודוו"ק.

ע"ב גמר' וכל היכי דכתוב בהמה גוריאותה הוא והא כתיב און ובבאה תושיע ד' וכו' ומשי הטעם אדם ובבאה הכא בהמה לחודיה - ונלפ"ע"ד בביואר דברי חז"ל, דודאי "בבאה" מושאל על אדם מורה על פחיותות ושלות המדרגה אלא דנטקota רבתא אילא בין המתאר את עצמו למтар את אחר כי המתאר את עצמו "בבאה" הוא מדרכי העונה וכמו שפי' רשי"ז לולמר דכאי רוח וא"כ פריך שפיר מנ"ל לפרש האי מן הבאה דתורתה מכנהו להבאה והוא ממושיע ישראל דילמא מן הבאה קאי למtar את עצמו כבבאה שהוא מדכאי הרוח וכמו שמספרין "אדם ובבאה" דקרא ונקל קרבן אלא מדכאי הרוח שמושיעין את עצם כבבאה דלא נקל קרבן אלא מדכאי הרוח שנאן ואני רוצה בקרים נ"ז קמשני ולא מבعلي גאות שהקב"ה שנאן ואני רוצה בקרים נ"ז קמשני התם אדם ובבאה וכו' ר"ל לדלענין הابت קרבן המודבר בו גם מי שמחזיק את עצמו כבבאה אינו מעליותא דהרי דרכיו של היצה"ר משווים הם ומתהפקים כחומר חותם לפי האדם והמקום והזמן דהנה לצדיק ונקי בא עליו היצה"ר בתחבולה לעורר בו הנאה מגביהו בעניין עצמו זלעומתו צריך לדחפו בשתי ידיים ולהכניע את

דאישתחת שפיר והדמאי מעושר ותירץ דמ"מ כיון דחכמים גוזר על שחיתות כותוי וכן על דמאי הוה אישור דרבנן ודאי עד דהוה מכשול אפלו אם קמי' שמי' גלי' דשחת שפיר ונתענש הטבל והלב אריה לעיל על ר"י דאכל משחיתות כותוי ג"כ מתרץ כ"ל אלabal באן בדמאי כתוב לאחר שזוכינו דלא גוזר על תערובות דמאי שוב ליכא מכשול אפלו בדמאי עצמה אם הוא מעושר והוא עפי' דברי הש"ך בכללי ס"ס שלו אות י"ז שכותב דכל אדר' שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא לא גוזר על התערובות ובטל ברוב וא"כ כיון דדמאי בטבר הרוי דאין אישורו אלא חומרא בעלמא ולא מקרה מכשול אם אירע שאכל וקמי' שמי' גלי' דמעושר עי"ש ודבר גודל דבר הנביא ושיל שתי ראיות ברורות לדבריו, א') מהה שאמרו בגמ' שבת כ"ג ע"א דגם מצוה דרבנן בעי' ברכה ופריך מודמאי דלא בעי' ברכה ומשי' אבי' ודאי דדבריהם בעי' ברכה ספק דדבריהם לא רבא ברכה ורבא אמר רוב ע"ה מעשרין, ועתה אם נאמר דאפלו אי קמי' שמי' גלי' דמעושר מ"מ רבע עלה אישור דרבנן וכל האכלו מקרי מכשול למה קראו אבי' ספק דדבריהם ומה הועל רבא דאמרו רוב ע"ה מעשרין כיון דס"ס איכה אישור דרבנן ודאי על הדמאי שאין להיסרו אלא עי' הפרשה. - ראי' שנייה מהא דשינו במס' דמאי דין מעשרין מודמאי על דמאי אלא מינה ובבה כדי שלא ישרר מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור, ואי נימא דמה"ת הכל מותר ומדרבנן הכל אסור ודאי אין כאן ספק רק ודאי ר"ל ודאי היתר מה"ת ודאי אישור דרבנן - אבל העניין לכך הוא דהא דסמכין ארוב או אחזה מה"ת ולא חיישין אמיינוט או על השתוות החזקה משא"כ בסכנתא שם חיישין גם למיינוט ואפלו למיינוט ואם מה"ת כתוב השם שמעתתא דשאני אישורא מסכנתא דבאיסורה כיון דהתורה לטעמך ארוב וחזקה אפלו אם לפעמים יבא אישור לידי' מן המיעוט מ"מ אין עליו אשמה של כלום דהרי ברשות התורה עשה מה שעשה ואם אכל מהלוב בהמה ואח"כ נמצאה טרפה לא בעי' תשובה כלל כמו בשוחט את הפסח בשבת ונמצא טרפה בסטר שפטור מרבנן משא"כ בסכנתא שאם יידמן המיעוט לידי' יסתכן ימות ולא יועל לו הרוב והחזקקה להצלו ובפתיחה הארכתי בדברי הש"ש אלו עי"ש.

ולפ"ז אם באים חז"ל לאסור שלא נסוך על הריב באיזה עניין אם עבר ועשה או אכל ונמצא שאכל ועשה אישור אז גם מה"ת עשה האישור וחיב' קרבן בדמאי כרת ולא יintel מואהישר עי' הרוב והחזקקה דתו אין זה אнос ברשות התורה, סברא זו כתבה הרשב"א ז"ל בשבועות על הא דאמרו שם בעונה סמוך לסתה אם פירסה נדה בשעת תשמש חיב' חטא ואונ"ג דמה"ת הוה אнос ולא שוגג אבל כיון דרבנן הזהרוו לפירוש ממנה עונה הסמכה לוסטה שוב אין לו התנצלות זו של אнос עי"ש נמצא לפ"ז באיסורי דרבנן כאלו שאסרו מלחמת שחשו על המיעוט אין להם דין אישור ודאי דרבנן דהרי אין לנו צורך בהזאה כי גס מה"ת מזוהר לחוש על המיעוט וממיילא יש באיסורה אלו צד קל הצד חמוץ דאס נמצוא ונתגלה דעבד איסורה ונכשל במיעוט בעי' כפרה מה"ת ואפלו קרבן חטא מביא והוא הצד החמור ואם באמת קמי' שמי' גלי' דמן הרוב הוא אז לא עבד מיד' והרי לא גרע ממה שאמרו אנשים רצה לאכול בשער חירות ועלתה בידו בשער טלה וכאה שנדירה בנזיר ובעה הפר לה שלא בפניה דאמורה תורה ד' יסלה לה - וכן יפה אמרו חז"ל דהפרש דמאי לא בעי' ברכה מפני שאין כאן מצוה ודאית וכן אין מפרישין מודמאי על דמאי אחר מושום לאפשר שvae פטור וזה חיב' מה"ת וממילא מי שאכל דמאי ולא אדעתה לאו מכשול הוא אם קמי' שמי' גלי' דהוה מעושר וכmesh'כ הלב ארוי ז"ל ברוח קדשו וזה אמת לאמתו.

ביבה הראשונה האיך אתה לידי'>Dצדק אם הקב"ה משמרו ע"ז תשוב שלא משמרין אותו אלא משגנה ולא מזוון שעריך לשומר את עצמו, אמרו מעתה במקום שמדובר שאנו מוסופקים על מעשה שעשה הצדק אם הוא מעשה אישור ולא אדעתה או שבעינו הוא היתר וכמו בכל הני עובדות שਮביא כאן דר"י אכל משחיתות כותוי ואנו מוסופקים אי נכשל באיסור או לא ח' לגזרה שגזר ר"ג וכן דר' אסי אכל ביצה המצומקת בין אצל ע"ה ואנו מוסופקים אי נכשל בדמאי ולא אדעתה או שלא גוזר על תערובות ולצד זה שנכשל באיסור צריכין לומר על כרחנו שהאי צדיק עבר תקופה על אליה עבירה בזדון הגם שרווח הדבר מ"מ איינו מן הנמנע דהרי נאמר אין אדם צדיק בארץ שלא יחטא שהרי משה ואחרון חטאו ונענו והאי חטא העשה לשטן לו להכשילו בשוגג, ודאי יותר מסתבר לפשטוט האי ספק ולומר דלא ח' לגזרה ר"ג ולא גוזר על תערובות דמאי ממה שנאמר שעבר תקופה על עבירה בזדון אשר גרים לו השוגג, אבל במקומות שאין לננות ימין ושמאל ובודאי אישור נכשל ע"כ נאמר בעבר תקופה על עבירות מזיד, וכן תראה במעשה דר' יטעהאל שקרה והטה שהביאו התוטס' דהרי בה שאמר ר"י אני אקרא ולא אהה עבר עבירה בזדון שלא ח' לאזהרת חכמים שגוזר שלא יקרא לאור הנר והאי עבירה עצמה הייתה לשטן לו שלבשו קרא והטה וע"ז אמר כמה גדולים דברי חכמים שאמרו לא יקרא לאור הנר כי הודה ולא בוש דמחמת האי גזרה דרבנן שעבר עליה בא לידי הטיה וכן צריך לומר בכל היב עבירות שהביאו התוטס' שמשמעותה עבר תקופה על האיה מזיד שנעשה לשטן לו. ומה מאי מודוקדק לישנא דגמי' דקאמור "היכי מסתיעי מלטא" דמשמע דלעולם אפשר דמסתיעי כך אלא דמהיכי תיתי נאמר דנסתיע במקומות דיש לומר דלא עבד אישורא. ועין בפתחה שכתבתני דרש"י ותוס' לשיטתייהו אזלו בפלוגתא זו ותורה צמאן ודוק'.

ד"ג ו' ע"א גמר' איננו גוזר ולא קובל מניינו אתה ר"א ור"א גוזר וקובלו מניינו ופרש"י ז"ל דבדורו של ר"מ ור"ג לא רצוי לקבל לפי שהי' רגילים בהם בדורו של ר"א ור"א ה' אפשר להם לפירוש עכ"ל ולפ"ע' קשה לומר דר"ג גופה דאכל משחיתות כותוי ור' אבחו דשלח לאתווי חמורה מבוי' כותאי לא חשו לאגירת ר"מ ור"ג מפני שהחומרון עם לא רצה לקבל הגירה מפני קשה לפרש מהם. אבל לפ"ע' נראה לויל דברי רשי' ז"ל לומר דלא קובל הגירה מר"מ ור"ג מפני שהם גוזר מטעם דחייב למיינוט וכמו שסביר/ar אין בגמ' דר"מ לטעמי' דחייב למיינוט וגזר רובה אטו מיינוטא, אבל ר"א ור"א ודאי קרבען ס"ל דלא חייב למיינוט ואפ"ה גזרו עליהם וכך שגוזר על הדמאי ע"פ שרוב ע"ה מעשרין לפיך קובל מהם. ועין תוס' יבמות קי"ט ע"א דה מחורთא ודוק'.

שם גמר' ר"ז ור"א איקלעו לפונדקן דיאי אייתי לקמיינו ביצים המכומקות בין ר"ז לא אכל ור"א אכל אל"ר ר"ז לר"א ולא חייש מושתערות דמאי אל' לאו אדעתה. כפי הנראה אכל ר"א כל צרכו ואח"כ שאלו ר"ז שהרי אח"כ קומתמה איך מסתיעי מלטא וכוי' וקשה טובא איך המתין ר"ז עד שר"א מלא כרסו מהני ביצים ולא עכבו מיד בתחילת אכילה להצלו לביש' את בעל הפונדקן פלא והפלא. אבל הנלפ"ע' דכדי שלא לביש' את אכילה שתק ולא ח' שהביאו להם ומסתמא עמד עליהם כל שעת אכילה שתק ולא ח' מה שחבריו ואוכל אישור דמאי דרבנן וכדאמרין בברכות דלגביו איסור דרבנן גדול כבוד הבריות ובמה שהוא לא אכל לא נתבישי כי לא גילה לו הטעם מפני מה שמי' אוכל זה וכוכן מאי בס"ד ודוק'.

ע"ש גמר' אר"ז אפשר גוזר על תערובות דמאי ומסתיעי מלטא דר"א למיכל איסורה והקשה הרاش' יוסף הכה וכוכן לעיל גבי' הא דר"י אכל משחיתות כותוי דלמא קמי' שמי' גליה דלא עבדו איסורה

לא בעל התובות והאי אשת חבר המשייעת כי אשתו מחייבת לטחון לצרכו כדתנן בכתובות והאי אשת חבר המשייעת לה אפילו נאמר סיוע שיש בה ממש לא עשתה טוביה לבעל התובות אלא להאהה פשיטה אדם שיכיר לטחון תבאות חבירו ישבור לו מס'יע שהאי מס'יע לפועל אין לו דין פועל לאכול מתבאות בעה"ב וז"ב ודוק.

רש"י ד"ה מפני שחוזדה מחלפת והוא הכא דלא לטובה הוא ואיש נכריו הוא ובמש' דמאי קתני לה ולא קתני המתקלקל וכי' עכ"ל לכארוי האי "ובמש' דמאי קתני לה" שפט יתר הוא ולא חדש רשי' ז"ל לכתוב דברים בטלים שאין בהם צורך לפירוש הגמר' אבל באמות דבריו כאן מזוקקים ואין בהם יותר דריש' לשיטת' דפרש הא דמתוך הש"ס התם נמי מורי ואומרה לה דלטובת ברבי רב קמכוונת דיליכ' חמימא ונטקתה לי' למה לי' להש"ס להמציא טוביה חדשה כדי לאכול חמימא כיו' דבר אמר לעיל דמחלפת המתקלקל בחמותה ואי משום דכאן לא קתני בהדי' כמו לעיל הלא הא כדכי ליכל חמימא נמי לא קתני ומה ז' או ז' لكن הזכרך רשי' ז"ל לומר דמש' דמאי קתני לה בהדי' משנה דלעיל ואם דגס בפונדקית מטעס מחלפת המתקלקל חיישין ומה לא כרך ותני הנוטן לחמותה ולפונדקית בחד בבא ע"כ לומר דפונדקית שהיא אורה אצלם לא שייך לומר שתעשה לאיש נכריו טוביה גדולה כזו להחליף המתקלקל אבל טוביה כל דוח להחליף קריira בחומימא תעשה וכן חלקם התנה לשתי משניות ודוק.

דף ז' ע"ג גמר' מוקם הניחו לו אבותוי להתגדיר בו וכי ופרש"י כшибאוו בניינו אחרינו במה יגדל שם עיין במהרשי' ח"א ובמהר"ס על התוס' ד"ה אלא ולפע"ד נראה בכוונות רשי' ז"ל בפשטו דהניחו לבנייהם להתגדל בו כי צורך ותועלת גדול בדבר אם ימצא המנהיג מקום להתגדיר כדי להגדיל שלו כי רק אז דבריו נשמעים אצל המנו העם וכן לא חששו להניח המכשול בשוא"ת מצדם כדי שיבאוו אחרים ויתגדרו בו להגדיל שם ומ"מ לא קשה לרשי' קושי התוס' משבת דרכ' בדבר שיש בו איזה חידוש דין שייך לומר שיתגדלromo של המכשול אבל בדבר פשטוט לכל אין באם אחרים נידולromo ולפניהם שבסצת שמיירי מביעור הבמות שהוא דבר פשוט שיש לבערם לא מאי לומר שהניחו כדי להתגדיר עפ"י ציווי השם וממש' במה שהתריר רב' בית שאן נגד המקובל עד עתה ודאי יש בו להתגדיר ולהתגדל ע"י חידוש זהה שלשה דברים מהו דף נ"א שמנה הא דכיתת נחש הנחוות בהדי' שלשה דברים שעשה חזקי' ולא מיחו חכמים בידו הרי דהיה מקום לבעל דין להחוליך עלי' ודוק.

עמ' גמר' מכאן לת"ח שאמר דבר הלכה שאין מיזיכון אותו וא"ל אין מזיכון וא"ל אין מזיכון וכו' ועיין בה' ק"ז ועל החת"ס ז"ל ולרי' בא"א לפרש כוונת הני שלשות -adam תעין בהני קושיות שמקשה הש"ס על האי היתר בית שאן הנה נחלקות לשישה סוגים اي' הקשה ומ' איכה מ"ד דבית שאן לאו מא"י ובquo' ז' רוצה להכחיש את עדות ר' יהושע מכל וכל דפשיטה דרך ענה בר"מ שאכל עלה של ירך בבית שאן בלי לעשר וע"ז קאמר מدلע דחה רבי את המעד בקושי' ז' למידן דאין מיזיכון את הת"ח שאמר שמוועה מחדשת מלשון ולא יצח החוץ וכפריש"ז לומר לו לא שמעות וחזר בז' ב' פריך והא ר"מ עליה בעלמא אבל או דלמא אבל ולא אדעת' או דלמא הפריש ממ"א כל הני קושיות הם מסוג שני דהינו שאכל עלה של ירך בבית שאן בלי לעשר וע"ז אין בה ממש ללימוד ממנה האי חידוש זהה שאמרו לה אין מזיכון אותו מלשון כי לא יזכה לעולם ד' דהינו לשון ריחוק וכפריש"ז שאין משקצין דבריו כלומר שאין ממש בדבריו למדוד מהם דבר ובקושי' האחזרונה שהקשה ודלמא נתנו עניינו בצד זה ואכל מצד

אללא דמכח דבר אמיתי הלא נצムח לי' קושי' גדולה על שיטת ר"ת דבשmock ע"ב ד"ה והיתר דס' לד"ר מעליה של דמאי אלול ואו של טבל כפרש"ז וא"כ כמה קושי' הש"ס שם ודלמא אלול ולא אדעת' ותירץ הנمرا דהשת' בהמתן של צדיקים וכי' נפרק דהא בדמאי עפ"י מה שביארנו ליכא מכשול לצדק אם באמת מעורר היה. - אבל יש לתרץ זאת דר"מ לשיטתה דחיש למיעוטה בכל מקום אפשר הרה אישור דמאי איסור גמור דרבנן עין Tos' יבמות קי"ט ע"א מחוורתה ולדידי' אפשר דהפרשה בעי' ברכה וגם בתערובות דמאי גזר וממילא דלפי שתו הוה מכשול אם אלול בתרערובות דמאי ולאו אדעת' וע"ג דין הלכה כר"מ בהא דחיש למיעוטה מ"מ לא הוו ספו לי' מן שם' דבר אישור שהוא איסור ודאי לשיטותו וכמו שאמר רב לKNOWN דק' קי"א ע"ב בגב' נ"ט בנ"ט דחס לי' לאזרע' דאבא דליספי לי' מיד' דלא ס"ל, ולכארוי' למה לא ליספי לי' כיון דיודע דכשר ורב טעה בדין ולא שייך כאן שוי' אנפשי' חתיכה איסורא כמובן, אבל כבר הארוכתי בזה בהקדמה דלגביה תושבע' פ' אין לנו אמות מוחלט רק אמות הסכימי ולפנ' כל זמן שלא הסכימו להזכיר חד מ"ד איפלו קמי' שמי' אין כאן הלכה מבורת ויש מקום לשני הדעות ולמאנן דס' לדאסור הוה שפיר לדידי' איסור גמור וממושל אם עבר על דעת עצמו והדברים עתיקים ודוק. ועיין בפתחה אותן ג'.

עמ' גמר' ולחלופי לא חיישין והנתן וכי' הלב אר' הנ"ל הרגיש בדקודוק עצום דמה שייך כאן להקשوت על דינא דהאי ברייתא שהביאה כאן רק להקשوت על הא דאמר דלא גزو על תערובות דמאי, וכותב דלפי האמור ניחא Adams לא גزو על תערובות ה"ה דספקו מوتر כמש' כ' הש"ז שם הנ"ל דכל שלא אסרו אלא מצד חומרא בעלמא גם ספיקא מותר ואני דומה לגבינות עכו"ם עיי' ש' ואני תמה על דבריו דאי' מה משני הש"ס התם כדקתני טעםא וכי' סכ' לא יצא מכלל ספק דמאי יאמר לו' שיתקלקל הלחם עד שיצטרך להחליף - אבל באמות זה הכלל שכ' בש"ז דכל שלא גزو אתערובות גם על ספק לא גزو בדמאי ליתא דעין בכ"מ בהלי' מעשר פ"י ה"ב שכטב דבDMAI כיון שחשו רבנן אמייעוט ה"ה דלא מהני ספק ספק ואין בראש יוסף כאן אבל אני רואה דהראב"ד ע"כ ס"ל כהלב אר' שמשיג שם על הרמב"ם שספק בנוטן לטוחן עכו"ם דאסור שמא החליף בתבאות ע"ה וכותב ז"ל "אי' ואם משום הספק הזה הוה ס"ס אלא שמא החליפים בשלו מותר והא דחיישין בפונדקית בחמותה הוא מטעם האמור בגמ' דלטובה מתכוונות אלא דבר עני ולא אבן, וכי' בשביל דלטובה מתכוונות יצא מכלל ספק וקרוב לוודאי שהחליפה - ולא עוד אלא דלבסוף פריך הגמ' מהא דטוחנת אשת חבר עס אשת ע"ה וכי' השטא מגזל גולה חלופי מבעיא ומה פריך אה' ג' דחוזדה להחליף אבל מ"מ שרי' משום ס"ס כמש' כ' הרaab' ד' - גם לא הבנתי מה שתיקון הרaab' ד' דחחשש הוא שיחליף בתבאות עצמו ומירוח עכו"ם חייב מדרבנן עכ' הר' הרaab' ד' ספק דמאי ומש' מירוח עכו"ם דשניות דרבנן וספקן להקל, וצע'ג' לישיב.

ובגונף דקודוק של הלב אריה "ל' דשפир שייך הכל לא לפי מה שתירץ רפרם דשאני שאור ותבלין דלטועמא וחשוב כבעין נצמ' קושי' ז' דלמה לא ניחוש לחלופי דלפי תירוץ ראשון דעשי לי' משליכי' כמאן דמערב בידים דמי לא קשה דניחוש לחלופי כיון דלא גزو על חערובות דמאי ז'ב' ודוק'.

עמ' ב' גמר' השטא מגזל גולה וכו' הקשה המהרשי' ז' דאייה גולה איכה כאן דהא פועל אוכל מדינה בדבר שלא נגמרה מלאכתו להלה כדאמרינו בפ' הפועל עיי' ש' במה שנדקק לתרץ, ולפע"ד רק' מ דין לאשה זו המשייעת לחברתה בטחינה דין פועל כי

וא"כ הוא מAMILא ליכא שום הוכחה מהאי עובדא שהקב"ה רגלי HISIDIYI ישמרו כמובן. ומעתה אומר אני DRPEFI" ברוב ענותנותו שלא רצה נגליות הדבר DCEDI שלא יכול היה הדבר בחמורו והשיב להם את חמורו שלא יכול דמי לא כל תלה הדבר בחמורו והשיב להם מחומרה אונפהה היהת וכן משמע נמי מגמ' דילן שמביא דברי RFPI" שאמור עניה זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכליין אותן טבל. הרי דתלה הדבר בחמורו שיש בו דעת ורצון ולא שעכבותו מלאכל ממשמי' מפני מעלת רבFI' וגם אמר שמאכליין אוניה DRPEFI' דמי פנוי שהיה ידעה שלא עשרו והוא דמי. וכל זאת אמר רבFI' בענותנותו אבל אכן לא קבלנו דבריו בזה ולא נאמין בדעה יתרה שהחמורו אלא בשביבו עכבותו מלאכל דמי שלא יכול בו הצדיק ועושים ק"ו אם מאכילת אישור של בהמותו נשתרם הצדיק מכשכ' שלא יכול בעצמו דבר אישור. ולכן פרכינן שפיר דהא מאכליין את הבהמה דמי וא"כ איין אכן שום מכשול בעבilo ודו"ק.

דף ח' ע"א גמר' אר"ז אמר שМОאל ליבן סכין וחתט בה שחיתתו כשרה והא איכה צדדין בה"ש מרוחה רוח. וככתבו התוס' DEMACAN המשמע שאם ניקב השוט נגנד מה שחתט טרפה, כוונתם במא כתבו "נגנד מה שחתט" דשלא נגנד מה שחתט פשיטה דטרפה דיש טרפות לחץ חיות ולא עוד אלא אפילו נבלה נמי הוה דהא אותו הנקב משלים לרוב הסימן והוה מקצת שחיתה בפיסול אבל בניקב נגנד מה שחתט דהאי נקב לא מצטרף לרוב לעשותה שחיתה פסולה דהרי כן מבואר لكمן דף ל' ע"א דשחת בשנים ושלש מקומות כשרה ודוקא בהיקף ואפילו זה למעלה וזה למיטה אבל בשווה זה למעלה זה למשטה לא מצטרף עי"ש בתוס' ופוסקים וא"כ נבלה לא הוה דלא שייך לשחיטה כדי לפסלה מ"מ טרפה מיהה הוה מושום דיש טרפות לחץ חיות ולא תאמר דוקא באבר אחר קמ"ל ר"ז דאפילו באותו אבר עצמן הדין כן דעא"ג דLAGBI צירוף שחיתה הא נקב שנגנד מה שחתט לא מצטרף לא להכשיר אם נעשה בסכין כשר ולא לפסול השחיטה אם נעשה בסכין פגום מ"מ טרפה מיהה הוה, אלא דלפ"ז הוה מצין נקה"יו שיהי טרפה ולא נבלה ולמה לא מוקמי בהכי لكمן ל"ב ע"א מתנן" ד אלו טרפות, אבל כד תדייק באמת מוקי בהכי ר"ל שם בamarvo כאן שחתט במקומות חתק וכן שחתט שלא במקומות חתק דהינו הך דכל שלא משלים את השחיטה אינו אלא טרפה אלא דלפ"ז ר"י דFLAGIG ומתרץ מתנן" ד אלו טרפות שנשנית קודם חזרה ס"ל באמת דכל מעשה טרפות בסימנים נבלה הוה דמעשה טרפות בעצמו דין נהירה עליו והוא שיטת הרמב"ם ז"ל דכל נקה"יו נבלה מקריב וכן הוא ברמב"ם לפי גירסת הטור ס"י ט' שנكب היה נגנד מה שחתט פסול השחיטה אבל הב"י הביא גירסה שרך טרפה. ולפ"ז ברור שגירסה מוטעת היא דלשית הרמב"ם אין במציאות שם טרפות על הושט ועל הקנה שהם מקום נהירה ואם תרצה להבין הדבר על בורי עיין בדרכנו لكمן בתוכה הסוגי' ש' ובפתחה וירוח צמאונך.

ע"ז זאת יש לעיר על הא דפרק כאן והא איכה צדדין לפ' שיטות רשי"י لكمן שם בסוגי' דרא"ז לית לי' הא דיש טרפות לחץ חיות איך פריך כאן לר"ז שהוא בעל המאמר והא איכה צדדין ובזוחק י"ל כיון דבשם שМОאל אמר המימרא ואנן פסקין דיש טרפות לחץ חיות שפיר פריך על שМОאל DEMISTAMA ה' סובר כהלה תא יש טרפות לחץ חיות ודו"ק.

ע"ז יש לעיר בהאי עניינה דלקמן דף ל' מבואר דבשחת בשנים ושלשה מקומות דהינו בענים שוחטים ב' סכינים זה למעלה זה ולמטה או שחתט מקצת הסימנים ופסק וחשתט במ"א בלי שיעור שהי' השחיטה כשרה וכן פסקין בי"ד סי' כ"א וקשה לי כיון דמה

אחר היא מסוג השלישי - דהינו שמניח לו המעשה כמוות שהיא גם מודה לו שיש ממש בדבר ללימוד ממנה הא חדש דין כפי הנראה אבל אפשר שר"מ ע"י מחשבתו夷' שבר' את העלה שאכל בדבר זה התלו במחשבה מי יכול לידע מה שבלב חבירו אם לא בחכמה נפלאה ורואה'ק והוא גואה ורמות רוח יתרה לסמוך על עצמו שיפה ירד לדעתו של ר"מ ומ"מ רב' שלא חש לקשי' ז' משום חזו מאן גברא רב' דקמסחיד עלה ופרש'י' ומסתמא יפה כיון ודקדק בדבר זה אין לסמוך אלא על אדם גדול רם ונשא - וכען זה מצין בגמ' דילן שמביא דברי RFPI' לא כיוון דעתה ולבסוף כיון דעתה ומשני חזו מאן גברא רב' דקמסחיד עלה הרי גם שם על המחשבה היה צריך לדון וקסמו עליו דירד לדקדק על מחשבתו משום דגברא רב' הוא - וראה זה כאן איך דקדק בעל הש"ס ליחס את המעד בamarvo העיד ר' יהושע בן זריז בן חמיו של ר"מ לומר דבן הדור הוא כי אביו רוז' ה' בן חמיו של ר"מ ומסתמא מי שזכה לחתנתא קר"מ אדם גדול היה ובפרט שאנו מכירים ברווחה אשת ר"מ שחכמה גדולה הייתה ולכן לא חש רב' לקלב עדותו ולא אמר לו רמות רוחה הוא זה להיעיד שלא נתן עניינו בעצם הוכח והכל בצד אחר וז' מסוג השלי' שהיה יכול להקשות ולא הקשה לנו אמר לן מהחין אותו מלשון זהוחה הלב וכפרשי' גאותך גרמה לך שלא הטית איזו וכי' שלא ירידת לסוף דעת ר"מ לידע אם לא נתן עניינו וכו' ודוק' כי נכו' הוא מאד בס"ד.

ע"ש גמר' אל אתה הולך לעשות רצון קונך ואני הולך לעשות רצון גוני עלייך שלא יעברו בך מיס לעולם - וש להעיר שלא חולק גורני עלייך שלא יעברו בך מיס לעולם - וש להזכיר שלא השיב לו על טענותו אני ודאי עשו ועת ספק עשו אבל מה שנלפע' ז' הוא דבזה שאמר לו אם לא גורני עלייך מצא תשובה נחרית לטענותו מפני שהבינו בשועשה רצון צדיק ג"כ עשו רצון קומו דכיו' שחצדי' גדול כ"כ עד שיוכל לגוזר על הנהר שלא יעברו בו מים לעולם ומשום ותוצר אמור ויקים לך א"כ אם ישמע לו לפלוג מקיים רצון קונו כמו ביהילוכו בדרכו ודו"ק.

ע"ש גמר' אר"ז כמה נפש גברא ממשה ושיתין רבון דאלו התם חד זימנה והכא תלטא - ולכאר' קשה טובא מנ"ל Adams משה היה צרך לבקווע הים שלש פעמים שלא הי' בכחו לגוזר כן עד שמחליט DRPEFI' הי' נפש זכותי יותר ממשה - ולכן נראה דמקאו יש סתירה לדברי הרמב"ם פ"ח מהל' יסוחה' שתכתב ז"ל, משה רבינו לא האמינו בו יישראל מפני האותות שעשה וכו' אלא כל האותות שעשה משה במדבר לפני הចורך עשהם לא להביא ראי' על הנבואה ר' צרך להשקייע את המצריים קרע את הים וכו' והנה אנגדה זו שלפנינו מורה על ההיפך כי האי בעל המאמר סובר ע"כ דהני ניסים כולם נעשוו כדי לחזק אמונה ישראל בד' ובמשה עבדו דלולי זאת היה מקום להציגם על אופנים טבעים וכן לזומנים ולהשקותם בili נס ואם נאמר כן יפה קאמו אלו היה ביד משה לבקווע את הים כמה פעמים בזה אחר זה היה עשו כדי להזק יותר אמונה העם דהרי גם עם עשת שקרוע לא היה בו תכלית אחר אלא כדי לחק את האמונה אלא ודאי דלא נפש זכותיה יותר ודוק'.

ע"ב תוכ' דה' הא איתמר, בירושלמי ובב"ר לא משני מידי אלא השיב להם דמחמורה אונפהה עכ"ל לפע' ז' אין אכן פלוגתא בין הירושלמי לגמר' דידן דLAGBI הירושלמי דמחמורה אונפהה הייתה צ"ל דהאי חמור לאו חמור בעלמא ה' אלא כמו שכתבו הקדמוניים שהי' אותו החמור שרכב עליו אברהם ובעלם ושמועותד לעני רוכב על החמור דעל חמור בעלמא לא שייך כלל לומר דמחמורה אונפהה,

עכ"פ בנסיבות לשורף את הסימן כشيخה לצדדין אלא דמ"מ פריך ר' י' ימיר מר"ז על ר"פ מושם דהוא סבר דעתני סכך פגומה על חודה דכדי שלא תחולוק בין פגימה אסרו חכמים השחיטה בכל סכך פגום משא"כ במלובנת דלא מצפי פסול את השחיטה רק כشيخה הדין דר"ז במקומו עומד דין לחושشيخה ואין על הסכך שם פגום וקשר בדיעבד אבל אין לא חיישין להאי סברא דר' יimir ופסקיןן קר"פ דבעינן בדיקת הסכך גם אתלת רוחתא ולעכובא ומיליא גם על סכך מלובנת שם פסול עלייה ומהני היא דביה"ש מרוחה רוחה סכ"ס לא עדיף מסכך פגומה בפגימה הנרגשת לחוד דPsiטיא שאינה קורעת הסימן ומ"מ פסול השחיטה וזה ברור ואמת בס"ד.

ומה מад מתוישב בהז' קושי" עצומה שהקשה הראש יוסף דאין דחו הר"ז והרמב"ם דינו של ר"ז מכל וכל דהא עכ"פ בעוף ואוז און הגיגרת לבודה יתקשר דהא רק אסברת בה"ש מרוחה רוח פליגו אדר"ז וחישו לצדדין אבל על הא חדודה קודם לליובנה לילכא מאן דפליג וא"כ בקנה להיא שום חשש דאפילו שורף הצדדין דקודם שחיטה רוב הסימן לא איכפת לו וכיון דנשחת הרוב שוב א"א לטורוף אחר שכבר נשחת בהקשר ואון אפילו לשיטות רשי"ז ז'ל דמצוי מפסיל במייעוט בתרא דזה דוקא בהושך דרך קדמתה אבל בפסק הגיגרת לאחר שחיטת הרוב לית לנו בה וכמו ש' הש"ז י"ז סי' כ"ז בשם המהרש"ל ז'ל. ועיין מש"כ אני בהז' לקמן ל"ב. ולפי האמור הקושי" מתרצת שפיר דאן לא מדיחין הא דר"ז לא ריש דבריו ולא סוף דבריו אלא מטעם אחר נדחה דינו ומשום דחכמים פסל כל שחיטה שנחתה בסכך פגומה וסכך מלובנת עכ"פ די פסול עלייה כמו סכך פגומה הנרגשת ואון אונגרת וא"כ מה בין עוף לבמה ותדע דכן הוא דהרי בסכך פגומה נמי מציא להקשוט כן דבעוף ותוופס את הקנה ליתקשר דהרי בידי שמיים א"א לצמצם עין תוס' לקמן כ"ח ע"ב ד"ה לפי דמלטה לא שכיח כלל שבלא כוונת הצמצום יידמן הצמצום מעצמו וא"כ בשוחט את הקנה בלבד עד שmagyu לרוב לא איכפת לנו אם הפגימה קורעת וירק באוטו משחו המשלשים את הרוב ומיהיכי תיתי ניחוש דכשהגעו לאוטו משחו פגע בו הפגימה והשלים את הרוב שע"ז אמרו דאי"א לצמצם ולמה נפסול השחיטה אלא ע"כ כדאמרן דמאחר דח"ל החמירו לפסול הסכך פגומה בין שפსלת השחיטה ובין שאינה פסולת השחיטה אין להקל בין עוף לבמה אפילו באיז' הקנה בלבד והדברים ברורים וקלורי לעיני בס"ד.

ע"ש גמר' רבה ב"א סכך של ע"א מותר לשוחט בה ואסור להחותך בהבשר וכוי א"ר פעמים ששותט אסור במסוכנת ומתחך מותר באטמי דקיימי לקורבנא עכ"ל הנגמ' הנה הא דאסור להחותך בשער ולשותט מסוכנת כתוב התב"ש דהוא אסור מה"ת מקרא דלא ידבק בידך מאומה והביא ראי' מהא דamaro בפסחים אפיק עצי מוקצת ועיל עצי אשרה, אבל בעבר וחתק או שחת דפי דעת הרמב"ם והש"ע הבשר אסור פשיטה דאיינו אלא מדרבן וכן ראיתי בישועת יעקב סי' י"ז בשם הר"ז ז'ל. ואבאר עניין זה הכל הצורך.

הננה הנאה שאסורה התורה באיסורי הנאה הוא דוקא בשנינה בשעת מעשה ובעוודו קיים האי דבר איסור וכגון המרייח בبشמי ע"א או סך גופו בשמן של ערלה וכדומה אבל גרמא של הנאה לא אסורה תורה דהיאנו השוכר את הפועל שכחו רק גורם הנאה מקרי וכן שכר מצווה בה ובבא והוא בשער המתוקן ע"י סכך של ע"א נמי רק גורם הנאה וכן בו איסור תורה אבל השחיטה עצמה ודאי איסור תורה ואע"ג דין במעשה עצמה הנאה הנרגשת כמו סיכה אבל מוה שהדם מתעשר ג"כ הנאה מקרי ואיסור מה"ת דהרי

שוחט תחילה במקצת הוושט איינו מצטרף להשלים השחיטה ששחט אח"כ למעליה או למטה מהה לא יתרוף בהאי נקב שעשה בושט דבלאל"ה פריך הרשב"א וכן הוא ברש"י לקמן כי ע"ב בכל שחיטה דעלמא דהא איכא מעשה טרופות בתחלת השחיטה ואיך מתכשר ע"י מה שהושך להשלים והוא אין טרופות חזר להכשרה ותירצוי דשאני הכא דדרך שחיטה בכך וא"א לשוחט בא"א אבל כאן בנ"ד שפסק משלוחות והתחיל בם"א והאי מיעוט הנשחת על מעלה איינו מצטרף להשלים השחיטה למה לא מיטרפ בהכי ועיין לקמן דף ל' יישוב נכוון ע"ז ודוק'.

הר"ז ז'ל המשmitt האי מימרא דר"ז והרמב"ם פסק בפירוש דלא כוותיה וכתבו הרשaws ז'ל בטума דהא מלטה ממשום דאן פסקין כהני אמוראי דלקמן י"ז ע"ב דמצרכא בדיקה לסכך אבשרה ואטפרא ואתלת רוחתא ור' יmir פריך שם מהא דר"ז הרי דאן לית לנו בה"ש מרוחה רוח, אבל הראב"ד יותר הרשaws ז'ל פסקו כהא דר"ז ממשום דמחלקיים ואומרים דבסכך מלובנת ידוע להזהר שלא יטה לצדדין אבל אם לא יבודק אתלת רוחתא ולא ידע דפגומה לא יזהר מלהטאות אבל לא ניחא להני רашaws לומר דהני אמוראי שם פליגו אדר"ז ממשום דלישנא דגמ' שם "מי לא אר"ז" ממשוע להזהר מירא הוא מקובלת אצל להלכה פסוקה. וכן כאן הלא הביא האי מימרא ביל' חולק ולפע"ד נראה דגם הר"ז והרמב"ם לא העלימו עיניים מכל זה אבל מ"מ יפה דחו דין זה מהלכה ומטעמא שאבואר בהז'.

ধהנה לקמן בסוגי דף י"ז ביארתי דהרמב"ם וכן הר"ז ז'ל כשית הרא"ה ס"ל דפגימה הנרגשת אטפרא אף שאינו אוגרת כלום פסולת השחיטה אבל היא חמורה אמוראי בתראי דלפני כן רק לכתה קפדו שי"י הסכך חלק אפילו מפגימה הנרגשת. והאי דר"פ דצרכך בדיקה אבשרה ואטפרא אצרכת לעקב קאמור ומAMILIA דגס אתלת רוחתא לעקב דאייך המימרא לשתיים אבשרה ואטפרא לעקב ואתלת רוחתא רק לכתה לא לדעת הרשב"א והר"ז ודעמהם דס"ל דזוקא פגימה האוגרת פסולת וכאשר כן נקבע ההלכה בשוו"ע האי אצרכטא דר"פ בדיקת הנרגשה רק לכתה הוא. ועיין תוס' לעיל דף ג' ע"א ד"ה אין השומר דיל' צרייך לכתה הוגם בדיעבד, דבديיעבד אין השחיטה נפסלת אלא ע"י פגימה האוגרת שקורעת את הסימן.

והנה הר"ז ז'ל כתוב בשם הראב"ד ז'ל "דע"כ לא אמר ר"ז אלא בדיעבד אבל לכתה לא ומ"ה אסיקנא דלכתה צריכה בדיקה אתלת רוחתא ור' יmir הוא שא"י לומד לכתה מודיעעב דר"ז ואנן לא ס"ל כוותיה" עכ"ל ודבריו לא כאו"ר אינס מובנים איך למד ר' יmir לכתה מודיעעב ואיך לא השיב לו המסדר הש"ס דאי זה לימוד אבל לפי הצעתו ניחא דר' יmir הכי קאמור דהא מר"ז נשמע דאפילו האוגרת אינה פסולת מן הצד וא"כ ניהו דלכתה יש לבדוק מפגימה האוגרת אבל בדיקת טופרא שהיא מפגימה הנרגשת ודאי לא תבעי לר"ז ודאי אם רואה או ע"י שאר בדיקה שאין בצדדי הסכך פגימה האוגרת ויפה דן אלא דאן לא חיישין לקושיינו ממשום דר"פ ממשום לא פלוג קאמור דכל שבדוק בטופרא אחזודה יבדוק גם הצדדין בהז' אבל הרמב"ם דס"ל דצרכטא דר"פ לעכובי קאמור דח"ל גרוו שיהי הסכך חלק מכל וכל וכל שם פגימה על הסכך אפילו ברי לו שאין הפגימה אוגרת את הסימן שחיתתן פסולת והוא חומרא שהחמירו בימי אמראי בתראי כמו שהוכחת זאת בסוגי שם א"כ אין כאן סתירה מהא דר"ז בשם שמואל שעuden בימי לא החמירו על פגימה הנרגשת על הא דר"פ, ולאחר שהחמירו לפסול כל סכך פגום אפילו אין הפגימה אוגרת מכש"כ שיש לפסול סכך מלובנת שיש

בבריתא סוף תמורה אף של אשירה והרמב"ם פ"ז ה"י מע"ז, כתוב עכ"ס או אשירה שנשraphה אפרה אסור בהנאה ולא כתני השורף את האשרה ועכ"פ משום דגム נשraphה מלאיה או נשraphה גוי אסור האפר אבל הכא בנעל ישראל ואפה הפת וארג את הבד אסורה הפת והבד מדבדנן ומטעם שעבד אישור תורה בשעת אפי' ואירגנה אבל אפה וארג נカリ לא נאסר הפת והבדן וכן יש לדיק משון הרמב"ם ז"ל בהאי דין דשות בסקין של ע"ז שכטב שם בהל' יט' וז"ל, "סקין של עכ"ס וכו' ואם היהת בהמה מסוכנת הרי או אסורה מפני שהוא מותך והרי זה התיקון בעצמו הוא ההנהה ממשי ע"ז עכ"ל הרי ברור מללו דהתיקון בעצמו הוא ההנהה ממשי ע"ז וזה ודאי איסור תורה ומה"ט אסור הבשר שהוא איסור דרבנן, וכן הוא דעת הרשב"א ז"ל שכטב שהבהמה כולה אסורה. וראיתי בס' רຽעות שלמה סי' יו"ד אות ב' שתמה בא על הרשב"א שסתור דברי עצמו שהוא ז"ל כתוב בסוגי' דמצוה לה"ג דאע"ג דיקבל שכר בזה ובבא עברו עשיית המצויה אין זה אלא גורם הנאה דשרי ולמה אסור אכן הבשר של המסוכנת, ולהיפך קמתמה היירוע שлемה על הרמב"ם דאוסר הבשר במסוכנת למה לא תהי גם בבריאת אסור הבשר לאחרים דניהם לדידי' מקלקל הוא אבל לאחרים אין כן רק הנאה ולמה נתיר לאחרים להנות מאיסורה, עי"ש שראה במקצת דעתם ההיתר הוא משום שגורם הנאה מותר אבל לא נחית לעד כי רק אז מותר בלבד עבד איסור בשעת מעשה כמו במצוה ובפועל וכן שאות הבריאה אבל במסוכנת דבר בתיקון זה איסור תורה איסרו חז"ל הגורם ממנה לו ולאחרים כן"ל.

ולא אחד תחת לשוני כי גם מדברי התוס' נראה דלא נחית לדברים האmittים הנ"ל שהקשו בד"ה מותר לשוחט, משבת דשות חייב משום שהוא מתנק לגב' אבמה"ח ולפי הנ"ל אין כאן מקום להקשות דשאני שבת דכל שעושה מלאכה שמניע לאדם הנאה ותועלת ממנה אפילו לאח"ז ועכ"פ שלא נתרבה הנו בשעת עשיית המלאכה שפיר חייב דחרי חובל וمبער הנה המלאכות שביצם הון קלוק וายבוד ומ"מ בכל מלאכות שבת הם שנאיסרו וכמו שאמרו בשבת ק"ו ע"א דכל המקלקין פטורין חוץ מחובל ומבער ולמ"ד שם דודקן בצריך לאפרו ולכלבו מ"מ בשעת המעשה מקלקל יחשבי כי עי' הבורת העצים ונטילת נשמה של בע"ח יפסיד שווי' הקודם אבל כיון דדרך לעשות כן מפני הנאה הבא לו או אח"כ מלאכת מחשבת מקרי אבל אכן לגבי הנאה שגורם הנאה מותרת איסור כל מעשה המגרע אתשווי עכ"פ שגורם לו הנאה אח"ז אין בו משום נהנה וכן שבירנו לעיל ואין לומר דגם התוס' כיוונו לזה בתירוצים כי מסוף דבריהם שכטבו „אבל לעניין הנהה מע"ז לא חשוב כלום שקרן יטר על תקוננו" משמע דמשום שמחשבין שכר נגד הפסד לא חשוב הנהה זהה ליתא דא"כ תקשה קושי' הירועות שלמה לאחרים ליתסר בהמה בריאה דחרי להם ליכא שום הפסד, אלא הטעם דכל שלא עבר בשעת מעשה איסור תורה לפי שאין במעשה ריבוי הנו שוב לא איסרו חז"ל הנאה שבא לאח"ז בהגמות מעשה זו.

אבל מה שיש להעיר הוא מה שהקשה הנאו הנ"ל ני' וכן הוא בלב אריה דבכל שחיטה כיוון דהתחיל לנקב את הושט ומכש"כ בשחט סי' אחד שוב הוה במסוכנת ואני רואוי לא חרישה ולא לנידך רק עומדת לאכילה וא"כ הסוף שחיטה תיקון בדור הוה אלא דבזה ייל' כמו שכ' הר"ן ז"ל כאן דזהה כמו מה ששמענו בע"ז דמה שמשביח בנביה פוגם בצל אבל הגאון הנ"ל הרבה בתימה דזה דעת הת"ק שם ע"ז מ"ח ע"א אבל ר' יוסי פליג ואיסור לזרע תחת האשרה וא"כ קsha טובא מה נтир לשוחט בריאה כיוון דסוף שחיטה תיקון גמור הוה, אבל חד מתלמידי חילק בסברא נcona

מכירה ג"כ אין במעשה עצמה הנאה ממשית לנו"פ ומ"מ ילפין מאו מכור לנכרי יותר הנאה כי בשעת שMOVEDIA את האיסור מושתו ומכוnis את ההיתר תמורה הרי נתרבה הנו וריבוי נכסים הוא הנאה גמורה כי ברבוי נכסים נתרבה כבודו ומוראו אצל הבירות וכן יפה כתוב התב"ש הנ"ל דהשחיטה במסוכנת אישור תורה הוא כי בשעת מעשה נתרבה הנו כי המסוכנת עומדת לכלבים ושוו' מועות והשוחטה רואוי' לאדם ושוו' מרובה אבל להנות אה"כ מן הבשר מותר מה"ת כי הנאה שיש לו באכילתבשר זה אינה אלא נרמא בעלמא מצד הסכך וכן שחליפין ערלה שמכר או החליף מותרין מן התורה דעתך רק גורם הוה לאוטו ההנהה שנאהנה בחיליפה אלא דבכ"מ שעבר בשעת מעשה המכירה והחליפה על איסור תורה איסרו עליו מדרבנן הגורם ממנו כדי שלא להנות מאיסורי שעבר וכמו שאיסרו מעשה שבת כדי שלא להנות מאיסור מלאכה שעשה, ולפי שביארנו לעלה בסוגי' דמחליפין החליפו באיסור זה גם מאיסור תורה שעשה במכירה והחליפה דכיוון דאסרו החליפין שב לא נתרבה הנו והוא כמחליף איסור באיסור וכן אסרו עליו הבשר במסוכנת כשחיתה בסכך של ע"א שלא להנות מעשה איסור שעשה ומילא ניצל גם מאיסור זה כי מאחר שנאסר עליו הבשר לא אהנו מעשי ולא נתרבה הנו. וכן בשוכר את הפעול לעשותו עמו בי"ג וכן במצבה שתקע בשופר של עולה למ"ד מצוה לה"ג לא הי' מקום לאיסר עליו שכרו או לומר דלא יצא כדי שלא יהנה משכר מצוה שהוא גורם הנאה דהרי בשעת מעשה לא עבר מיד כי לא נתרבה הנו כי השכירות אינה משתלמת אלא לבסוף וכן שכר מצוה והמעשהala היה לעול על צוארנו ולא נתנה להנות כמו שפרש' בರ"ה כ"ח ע"א וא"כ אין מקום לאיסר אף מדרבנן מה שנאהנה משכר מעשי. וכן פריך שפיר בריש פ' השוכר על הא דקטני שם שכרו איסור ממתני' דמקdash בערלה דקטני אם מכון וקידש בדמיון מקודשת. ועל חנוך הקשו בתוס' שם דהא מכון וקידש בדיעד קטני אבל לתחילה גם שם איסר לקדש בדמיון ונתקחו לרטר עי"ש דממתני' דמקdash בערלה לא רציה אלא להוכיח דגורם הנאה מותר מה"ת דאל"כ מה בין ערלה החליפין וכיון דמושת מה"ת ניהו דשם איסר תכמים לתחילה לקדש בחליפין ובמכירה אבל כאו בינה ממלاكتו בי"ג לא עבר בחילפה ובמכירה הנאה שכרם שבלא עבדותו בי"ג לא איסור תורה נתרבה הנו מפני שהשכר משתלם רק לבסוף וא"כ אין כאו טעם לאיסור אח"כ את שכרו שקיבל בהיתר ולא מצאו תירוץ לקושי' או אלא بما שחדשו דגזרו שלא ישכיר א"ע לע"א. ואת לדעת שיש חילוק בין חילפי הנאה להאיبشر של מסוכנת או בגד שנעשה ברכרו של ע"ז דבחיליפין לא איסרו אלא למחליף עצמו משום דرك הוא נהנה בהאי החליפה אבל לאחרינה לא איסרו מפני שלא נשתנה החפש בעצמה למליותא לגבי אחريנא ולא נהנה מאיסורא אם יכול מהני פירות שוחלפו בערלה עי' חבירו כי גם אם היו הני פירות נשארים ביד הנכרי היו מוכנים לפניו אצל הנכרי כמו שהם עתה אצל הישראל משא"כ הא בשר והאי בגד דנשנה למליאות' של עטה עי' סכך ורכרו של ע"ז כל מי שנאהה ממנו נהנה מאיסורא שעבר חבירו. אבל הא ברור אצל נכי הואר בגד ברכר של ע"ז שלא עבד הנכרי שום איסור כי הוא לא נצטווה רק שלא לעבוד ע"ז אבל לא על הנאת תקרבות ודאי דשי' האי בגד לישראל כי אין כאו מקום לאיסר הגורם כנפער' ברור ולשון המשנה ספ"ג מע"ז מסיע לי דקטני נטל ממנה עצים והסיק בה את התנור וכי נטל ממנה כרכר וארג בו את הבד וכי ולמה תלה הדין זהה באדם העושה ולא כתני פת שנאהה בעצי אשירה ובגד שנארג ברכר של ע"ז הרי אלו אסורים וכמו דקטני

לאוקמי' יותר בסיכון דמוור להשתמש בו ללא תיקון כלל אבל על החותך לא הי' צריך להאי תיקון ובזה גם ר' יוסי' מודה דחובינן התיקון נגד הקלקל אבל התם דהתקיון של ענבייה אינו נצחים מן הקלקל של הצל מבון והסבירה נכוונה וראוי' לקבלה ממי שאמרה ודוק' היטב בכל הדברים שתכתבנו.

דביה' ש צונן וא"כ קשה דהרי אז בהדחה בעלמא סגי' גם נעיצה לא בעי וכדליך וולכתא בעצנן וע"ז הי' להם לתרץ דהשי' רצהה לתרץ אפלו למ"ד ביה"ש רותה. אבל ניחא דכאשר נכתב אח'כ האי תירוץ שליבנה באור יש לו מעלה נגד התירוץ דפסק בי' גוזא דמץ' מיריב בכל סיכון שייה' והתוס' כתבו לקמן דה' וולכתא דהא דסגי בהדחה הוא רק בשחתה בה באקראי ולר'ת בסיכון שנחתך בה צונן דוקא, וא"כ הכא דרצה לאוקמי בכל סיכון שייה' צרייך דוקא נעיצה.

בא" ותימא דמשמע הכא דבעי לייבון וכן משמע בתוספתא וכו' ותימא דבפ' כל שעיה וכו' עכ' ליל' דבקושי' הראשונה דתסאי נעיצה לא הקדיםו האי דמשמע הכא דבעי לייבון וכו' ולמה הוורכו בגין להקדמה אבל ניחא ולשונם מודוקדק היטב - דהנה הרשב' א' ז'ל מתרץ קושי' התוס' דכאן לא נחותה הש"ס בדיני הגעה ובלאו שמנוניות אבל על שוחט לא מצי פריך דהרי מצי שוחט על סמך שיקלוף את ביה"ש בסיכון אחר שאינו ראוי לשחיטה וראוי לקליפה ודוק'.

בא" משום שמנוניות דאייסורה דنبולות דnbulo בסקין עכ'ל הישותות יעקב מביא ראי' מדברי רשי' דנקט נבלות ולא תקרובות עכו'ם שהוא גם איסור הנהה. לדעת ה פוסק לKNOWN בסוגי' דרביצה דעא'פ' שאין אדם אסור דבר שאין שלו א'פ' בשחתה במת חבירו לע"ז לא תיראה בשחיטה זו אדם כדעת המתירין מה פריך ונוקמא בשחתה במת חבירו לע"ז דליך שום איסור לא תעכו'ם ולא נבלות אבל הסכין נאסר מצד ממשי' ע"ז. ולהז כיוון רשי' באמרו דעא'פ' איך מאש נבלות אפלו אם נוקמי בשחתה במת חבירו לע"ז עכטדי'ק. והנה ראי' להני פוסקים האוסרים ודאי ליכא דהרי הש"ס מוקי בסיכון דפסק בי' גוזא וה' דהוה מצי לאוקמי בשחתה במת חבירו. אלא דאיini אומר דאפיקו במת חבירו שלא אסור בהמות חבירו. מושום דאי'א דש'יש אבל מה שנבלע בסקין שהוא דבר מועט שלא ניתן להשבען לא שייך לומר שלא נאסר מצד שהוא של חבירו, ואם נרצה לישיב ומה נקט רשי' נבלות ולא תקרובות ייל' דכל שנבלע בסקין בשעת שחיטה לא נעשה תקרובות כלל כי בע"ז לא שייך מוקצה ורק בשעת שחיטה נעשה הבמה תקרובות לעכו'ם וא"כ מה שנבלע בשעת האי מעשה שחיטה בתוך הסcin לא נגרר אחר הבמה להעשות עמה תקרובות זהה דבר נכון לפע"ז עיין לקמן בסוגי' דטיפת הלב ק"ח ס"א בעין סברא ז.

וראייתי באחרונים שדנו בשחיתת מסוכנת מצד מוקרי אדם לא נחרה הוה מטה מלאיה ואני רואוי' אלא לכלבים ועיין בפ"ת סי' יוז' א'.

אבל בהיפך יש לעין למה נתיר במתה בריאה לשוחט בסיכון של ע"א ולא נctrיך השלcta דמי שכר הסcin לים המלח ואם נאמר דבאמת צרייך אז ודאי הי' אסור לשוחט לכתהלה כדי להשליך אח'כ דמי הנאת הסcin לים המלח וצ"ע עצה.

תוס' דיה' שליבנה באור הא דתנן בסוף ע"ז וכו' דבענצה בקרקע סי' וכו' טכ'ל. הא דלא העמידו קושיותם על מה מתרץ בהדחה דעל מה שמתירץ שליבנה באור לכארוי' אין להקשות דהרי קאי להעמיד תירוץ' בהדחה ממש הינו שליבנה כאור וכמו שהבאתי למטה בשם הלב אריה ז'ל אדם בחודש ממש מוקי כמו אמר דבאמת דפסח בי' גוזא לא קשה מהא דע"ז דסגי' נעיצה דהרי רוצה

מקצת בפיסול נמי שחייב פסולה וכונראה נידונת כאשר העיד ר' ישוב בשם ר' הירוש לקמן ל"ב "ב" במסנה שם, וכן י"ד מלשון המאמר עצמו דקאמר שהי' דרשה וכוכו שהם פסולי השחיטה שהוא השלילות ולא קאמר הלוות שחותה בתה אחת בהלה והבאה בגלוי בסימנים שאינם עקרוניים ולרש"י בחיתוך ולא בקריעת ובמקומות הסימנים ולאפוקי למעלה או למטה מהן והחילוק שבין לישנא דקרה ולישנא דהלה בולט ומורה באצבע על מה שכתנו דהקרה מדבר בלשון החלטתו "ושחת" וכל שרוב הסימנים שחוטים יצאנו ידי "ושחת" אבל הלהקה מדברת בלשון שלילה "שהי" דרשה מעשה פיסול והבן דבר זה ועוד תדע לך דרמאמר הלה מדבר מפסולי השחיטה במkeit הסימנים דהרי הש"ס פריך Mai קמ"ל כולהו תנינהו ומשנני לא צריכא ששחט לפניו ב' וג' פעמים ושחט שפיר קמ"ל כיון שלא גמור דשהה ודרס ולא ידע ופה מדיק זאת מדקאמר "כל טבח שאינו יודע" ולא קאמר סתם "כל שאיןו יודע" ממשע דעתה הרגיל לשחות ומוחזק אצלינו ששחט שפיר מדבר ומ"מ חיישין זימני דשלאל מדעת אירע לו דרך מקורה דשהה ודרס, ולא קאמר דלא מכך בכיוון שהה ודרס כיון שלא ידע מושום דנינו דלא ידע הלהקה אבל מקרה ידע דכתיב ושחט בפ"א ולא בשתי פעמים ובדרך משיכה ולא בדרשה ולכון ע"ז אין לחוש אבל חיישין דAIRע לו במקורה שהי' או דרשה וז"כ רק במkeit הסימנים ולא רמי עלי' לעיד את זאת וכמש"כ הרשב"א זל דאפיילו מלמדין אותו אח"כ וושאlein אותו אם לא עשה את מה אלה לא נאמין לו מפני שאז הי' מלטא דלא רמי עלי' ואפשר AIRע לו ולאו עדעת' ואם דרש מכל וכל ולא משך הסיכון בדרכו תמייד או פסק בין סימון לסימון לשחותות ודאי הוה ידע להיעיד כמובן - הרי לך מבורר דהלוות שחיטה קרי לי' מה שאירע לו במkeit הסימנים אבל רוח השחיטה הייתה בהקשר - והלהקה זו נעלה גם מר"ע גדול התנאים עד שקامر לקמן במסנה דשחט סימון אחד ועקר או דרש סימון השני אלא טרפה ולא מטמא אלא דלבסוף הודה לקבלת ר' ישוב, וכאשר מסיק שם בסוגי', המשנה דallow טרפה נשנה קר"ע קודם חזרה וכאשר תראה מתוך חדשנו כמה וכמה משנהות במס' זו قولן נשנו קר"ע קודם חזרה דין בפיסול במkeit מעשה נבלחה וכן האי ברייתא דרבנן לקמן שלאמנה הני' ה' הלוות שחיטה קודם חזרת ר' ע"ש נשנית וכאשר ביארתי בדף ל"ב בסוגי' שם האי והודה לו ר' ע"ש ניתוסף למשנה אחריה מות רב עיי'ש. והדברים ארוכים ובפתחה תמצאים בארכאה ותבקשו ממשם והענין כדאי תשחה עלי' עד שתעמדו על אמריתנו ודוק".

ע"ש גמר' תניינהו ופרש"י ז"ל בפ' השוחט תנן לכולו וכו' שחת והתאי את הראש בב"א שלא הולך והביא היינו דרשה שחת את הושט ופסק את הגירgorת היינו עיקור וכו' עכ"ל וכל הרואה ישתומם שמביא על דרשה סייא דמתני' שחת והתאי את הראש דקתני בה דכרה ביש בסכין כמלא ב' צווארין וסנק אדיוקא, הא אין בו פסולה, והנich מלhalbיא רישא דמשנה דמפורש התוי את הראש בב"א פסולה וכן בעיקור הביא המשנה דשחט את הושט וכו' בפ' וזה נח משנה דפרק קמא דקתני חז' מגול קצ'יר ומגירה מפני שהן חונקן. אבל כבר כתבו למעלה דהני הלכות שחיטה דקאמר הכא היא בשחט כהוגן ורק במקצת הס' עשה שני פסלים והן הנה פסולין שחיטה אבל כל השחיטה בדרשה או בעיקור ע"ז לא בעינן הלכה כי הוא מקרה מלא ושחט ולא וודرس ולא וקרע ולכך הוצרך רשי' להביא הני משניות דקתני בהוא דמקצת בדרשה וביעיקור גמי פסול.

אבל התוס' לא ניחה להו בזה והקשו על פרש"י דעיקור הינו
הא דתנו שחת את הושט ופסק את הגרגרת זול ותימא דין זה

שתשميשו לשחות ולחתוク בשר מלעהמיד בסכךין דפסק ב' גוזא
דוקא. ועוד נלפע"ד דבלאה"ה ליכא לתרץ הכא חדשה דקאמר
היינו שליבנה באור עיין ברשב"א ז"ל שכתב דסגי בהגעה ולאו
דוקא נקט שליבנה באור אלא לרוחה דמלתא קאמר כן וא"כ
א"א לתרץ באז האי בחדשה דקאמר כמובן ועיין בלב ארי" ודו"ק.
ודע דהא דקאמר דפסק ב' גוזא לע"ז ופרש"י חתיכת עצים
לא ידעת אייך געשה הסcin בזה ממשי ע"ז כי זה מקרי ממשי
דמשמי כי הcorrות עצים להסיק לע"ז העצים גופן אינם נארסום
כמו ש' רשי" ז"ל הכא דלכ"ע במשמי עכו"ם בעין עד שייעבדו
אייך יאסר הסcin מושם שימוש העצים שהם גופן עדין לא נארסו.
וכ"ע וכעת לא פניתי לעיין ולא באתי רק לעורר את המעיין.
ד ט' ע"א אר"י א"ש כל טבח שאינו יודע הלכות שחיטה אסור
לאוכל משחטו ואלו הן הלכות שחיטה שהי"י וכוי' מדקאמר הלכות
שחיטה ולא קאמר דינני שחיטה מוכחה דהני הללממי"ס הם וכן
אמרו בפי' لكمן ריש השוחט, ותו שהי' וכוי' מנ"ל גמר' וכוי'
ופרש"י הללמ"מ אלא שכטב דכלן לאו דוקא דיש מהן שנכתבו
כגון דרשה דאמירין لكمן ושחט ומשך, והללמ"ס אשארא קאי
וכן כתוב הרשב"א ומה שכטב רשי" ז"ל כגון דרשה מושם דגס
יעיקור דסcin פגומה מפורש כמו דרשה וכמו דקתני لكمן במשנה
דחוץ מגלי קידר והמנירה ובשנים מפני שהן חונקין ופרש"י שאין
חותכין אלא קורעין עכ"ל ואני אומר דגס אייך מפורשים דכו^ן
שhei"י ממוצע מושחת דאמרו لكمן ל' דושחת לפין מץ שחוט
לשונם דבעין מפורעת ובהלה ולא בדרשה וא"כ ה"ה דבעין
בחד זימנא חוץ ולא בהפסק שהי' ואין להקשות דא"כ נימא
דבעין דוקא בהולכה חוץ ולא בהולכה והbabא ע"ז נシיב דאיין
זה קושי" דرك מה שמסתבר נמעט כי ע"ז הולכה לחוד בכל עשה
גיטרא שאו ממעוט מושחת כמש"כ רשי" ז"ל בריש השוחט
ועי"ש בחדשויג, וזה נמעט הולכה והbabא ונctrיך דוקא הולכה
לחוד, חלה הטעם מבואר דא"א לשחות כהוגן בלי דרשה והשי"י
בשנאלד הסcin תחת העור והוא מלטה שחוחש מעיד עלי' והגרמא
הלא שחיטה בסימנים בעין וכמש"כ הרמב"ן עה"ת דמלת ושות
היא חתיכת סימני הצואר וא"כ כתבת הי דמלת וחטף
זה סימנים ולקמן דף כ' כתבת הי דמלת וחטף אין זה צואר ואין
עורף, ידיעין דלעומת זה בשחיטה צואר נגד מול עורף וכן יעיקור
לדעת בה"ג כתבו הראשונים דסימן השמות א"א לשחות כהוגן בלי'
דרשה והשי"י וא"כ קsha טובא האי הללממי"ס למאי אתה, ופלא
תראה כי لكمן כ"ח ע"א דתני' רבוי אומר כאשר צויתיך מלמד
שנctrיך משה על הוות וטל הקנה וכוי' ומוהני הלכות שחיטה בכלל
אין זכר למו ורשי" פ"י שם דלאו דוקא אלא הלכות שחיטה בכלל
ותוס' שם מצאו רמז על אחד בעוף ושנים בבהמה ורובה של אחד
כמוهو בתיבת כאשר עי"ש עכ"ל עכ"פ התמייה קיימת ומה השמייט
רבי הני חמשה הלכות שחיטה ומינה ושת וקנה בעוף אחד ובבהמה
שנים ורובה של אחד כמוhow שכל הנני לכאר' או דיני שחיטה לחוד
המה אלא גם הלכות נחרה כי הלא לדעת רשי" ותוס' גם בנחרה
בעין סימנים מבואר בכמה מקומות בסמ"ז וא"כ צריך נמי לידע
כמה מן הסימנים צריך לנחרה וכמה בעוף וכמה בבהמה ועיין היבט
במה שכטבנו שם בסוגי' וכן רוק בקייזר אני מוגלה לך סוד עניין
זה והוא:

דהנִי הלכות שחייב דקאמר היינו במקצת הסימנים ואע"פ שרוב הסימנים נשחטים בהקשר וזאת לא נשמע מון ושחט דפסול וכאשר נבואר בדברים הבאים לדלולא ההלכה היינו מצינן להכשיר דרש או שהה במקצת הוותש שאיפלו טרפה לא יהי כי ושחט קריינן ב' כל שרוב הסימנים נשחטים אבל ההלכה אתה אדपיפלו בשחט

איך שתקו התנאים במשנה ובברייתא מלהזכיר חיוב זה דרבנן של בדיקת הסימנים לאחר שחיתה, ולא עוד אלא מה נעשה בדיינא דרבא דמומר נבלות מותר לאכול משחיתתו מושום שלא שבך התירה ואכל איסורה ושחית ספר אבל דלא לא שחת רובה ואת אינו בידו דהרי צרך לבדוק בסימנים והרשב"א שם הקשה כאמת ותרץ דמסתמא יבדק בסימנים ואם מצא דלא נשחט רובה יגמור השחיטה תוק שיעור השהיי אלא דסכך"ס מה נעשה לדין דאנו אוסרים כל שהיי כל דחו ואיך פסקינו דין זה דרבא לקבעו בשו"ע, ולעליהם שם ישבתי זאת דרך פלפול בסברא הנה עי"ש.

ב') דמתחללה רצה להביא ראי' כדיינה דשמואל מהא דתנן דריש"א דשיעור שהיי כדי בикור מאי לא כדי ביקור סימני ודחנה ראי' זוCDC ביקור חכם קאמר וקאי אסכין, ואח"כ שאל לא בדק מייא ומביא בריתא דפליגו בה תנאי אי טרפה או גם נבלה ומטמא במשא הרוי מפורש כאן בבריתא זו דין של שמואל, למה לא הביא ראי' לשמו אל מהאי בריתא כמו שמביא תחילת ממשנה והביא הבריתא כדי לפרש מימרא דאמורא דבלא בדק מה דין זה וזה אינו מדרך הגמ' וכמו לא מצאת ביש"ס.

ג') האי כדי ביקור חכםDK אמר הוא תימא רבתא דהרי בדיקת סכין לחכם ורק קודם שחיתה בעין וגם זאת רק מפני כבודו של חכם ומה עניין זה לשיעור שהי.

ד') כאשר מסיק דעתה חכם אמרין מה עניין חכם לכאנ הלא כל שוחט צרכ שיבודק בסכין גם לאחר שחיתה ולא בעי חכם וא"כ יותר הי' לו לתלות שיעור השהיי בבדיקה בסכין שלאחר שחיתה בין שחיטה לשחיטה.

ה') הרמב"ם ז"ל בפיה"מ מפרש כדי ביקור בטח חכם " כדי שיעור בדיקת השחיטה לדעת אם נשחט השיעור שחביב או לא" עכ"ל וכל אנשי חיל עמדו כמשתומים איך אפשר שהרמב"ם העלים עניינו מסווגי מפורשת כאן דדחה הש"ס דלא קאי על בדיקת הסימנים אלא אבדיקת בסכין ולא עוד אלא אדם באמת אבדיקת הסימנים קאי חכם מה עבידתא הא לא בדיקת הסימנים על הטבח אם חכם ואם לאו ואיה מצין להצרך חכם בלבד בדיקת הסימנים.

ועתה בני הט אונז לשמעו קושט דברי אמות ותראה איך שיטת הרמב"ם בולתת מתוך הסוגי אשר בה כל יתר הראשונים נלאו למוצהך דרך ישכן האור.

הנה הרא' ש"ל כתוב ואחריו בנו הטור בס"י כ"ה Adams רואה בשעת שחיטה הסימנים שוחטין לפניו אין צרך יותר והמחבר בש�"ע שינה לשונו וכ' ז"ל,, השורת צרך שיבודק בס"י לאחר שחיתה אם נשחטו רובן או שיראה בשעת שחיטה שהם שוחטין רובן וכוכ' עכ"ל והטו"ז הרגיש בשינה לשון זה שהמחבר מוסיף מدلיל רואה נשחטו רובן יכול לסמוך אראי' בשעת שחיטה אבל במהרייל בשם רבו כ' באמת להחמיר, שראיין ונכוון להעביר ידו על החתק דבראי' אין לבדוק יפה דביה"ש מלא דם, ופשיטא דעל שחיתות רוב אמר הכי עכ"ל הטו"ז. וכפי הנראה מתוך דבריו הרהוריל לא לפреш מלטה דשモאל קטאת, אלא אם הוא מודה לדעת הב"י Adams ראה בשעת שחיטה שנשחטו רובן מדינא לא צרך יותר, אבל מצד חומרא ועצה טובה קامر שייעביר ידיו לתוך החתק, אבל לפע"ד א"א לומר כן כי דעת הב"י הוא לפחות עניין כי לפי שיטתו צרכין לפרש מירמא דשモאל וכי דוקא אם לא ראה בשעת שחיטה שנשחטו הרוב ואיך סתם דבריו לומר הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא בריש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרה והלא כבר מפורשים הם אלא בין נשחט חייו של הקנה ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא צ"ל כתובadam מונה הנשחט לפניו באופן שרוואה בה"ש מפורעת ספר

שייך להל"ש דזה פסול מפני שלא שחתו ולא דמי לשאר הל"ש ויל דמיירי ששחט בסכין פגומה או במגל ואה נקרא פסק את הגרגרת ופסולה הוה מושם דין שוחטין אלא חונקין וכו' עכ"ל עי"ו ב מהרמ"ל שלישיב דעת רשי"כ כתבו דמיירי בסכין פגומה וקרי לי' פסק את הגרגרת אלא דבר אני ולא עד אין מקום תימא מצאו כאן הלא ר"ע שם במשנה באמת סובר דס' אחד בשחיטה סגי לטהר מיד נבלה אע"פ שהסימן השני בפסקה אלא דרי' ישבב החזרו באמרו כלל ממשמי"ר דר"כ דכל פסול בשחיטה נבלה וא"כ אכן כתבו התוס' דלא שיק' זאת להל"ש וניהו דר"ע גם קודם חורה סבר דטרפה מיהה הוה עי"ן בזה لكمן מה שכחתי שם בעניין הנستر הלאה אבל עכ"פ שם שחיטה כד לטרח מיד נבלה גם על סי' אחד איכא - ועוד זאת קשה לי'adam נני להתוס' דכל שכל הסימן בפיסול עי"ע עיקור או פסיקה לא שיק' לא מננות בהל"ש מה העוילו בתירוצים דמיירי בשחט בסכין פגומה דהאaca בגראגרת מירוי דלא מיפסל בסכין פגומה אלא אם הפלס פוגע במשחו המשלים את הרוב דקודות לנו או לאח"כ לא מיפסל ואפיילו לדעת רשי' דקምפרש האיבע' דשחה במיועוט סי' דלקמן על מיועוט בתרא ונאמר דמדאוריתא קמבעי לפסול עכ"פ איבע' דלא איפשטא הוה וא"כ לא מצין לומר דאתה הולכת על סכין פגומה בגראגרת אדם פגע בפגימה במשחו המשלים את הרוב הרי זה כלו פסקו כלו וכמ"כ התוס' בעצם לדעת הה"ג דלא מנה פסק הגרגרת בסכין פגומה בתוק הל"ש מושם דין כאן נשחטה לא חניקה. גם לא הבנתי מה בין דרשה לעיקור ולמה דרשה שיק' לה"ש אע"פ שהוא ג"כ דרוש ולא שוחט וכן כל דברי התוס' לפנין בספר החחות. אולם זאת שכתבנו בגראגרת אין חילוק בין פסקו כלו במגירה או שחתו בתוק הל"ש מושם דין כאן נשחטה לא חניקה. גם לא היא כמו חצי קנה פגום שהוסיף עליו כ"ש בפגימה דוידי כי עוקר כל הסימן יחשב זה ליתא דעתינו لكمן בסוגי' דמוגרמת דפסקינו קר"י א"ר בהගים שליש אמצעי ושות שני שלישיים כשרה ובתוס' שם ע"ב ד"ה שחט ופגע בו נקב והיוצא ממש הוא לכל שמצטרף להשלים את השחיטה לא מצי' מצטרף נמי אל מעשה הטרפפות וכן בשחט שני שלישיים אף שליש האמצעי בהגרמה כשרה ממשום דשליש קמא דמצטרף לשולש בתרא להשלמת השחיטה לא מצטרף לשולש אמצעי כדי להתריף אבל במקומות שחיטה שאני והיינו ממשום האילכה דכל פסול בשחיטה נבלה עי"ש, ובפרטיה יש בעניין זה אריותות כי זאת עיקר הפלוגתא בין ר"י וו"ל لكمן ל"ב ע"ב ומthon פלוגתם והוציא הרמב"ם דין דכל טרפו במקומות שחיטה נבלה ולא טרפה והדברים עתיקים ודוק' היטב.

ע"ש גמר' ואר"י א"ש הטבח צרכ שיבודק בסימנים לאחר שחיטה ע"כ עד במתניתא תנא נבליה ומטמא בשעה הסוגי' הללו כולה מוקשה וצריכה הרבה כדי ליריד לעומקה ולגלות סודה. א') קשה דכפי הנראה הוא נבלה מן התורה דקמסמך האי דין דלא בדק בסימנים להא דר"ה דבכמה בחיה בחזקת אישור עומדת עד שידעך לך במה נשחטה ולולי דמסתפניא היטני מגיה ב' של במה בכ' ולגרוס כמה נשחטה וכי על הסימנים אם נשחטו כשיורו כי תיבת במה אין לו פירוש ולשון הרמב"ם בפ"א הי' ג' עד שידעך לך בודאי נשחטו שחיטה כשרה' וכן דעת הרשב"א ז"ל כאן דלא סמיכין ארובי פעמים שחת ספר מושם דהוה דתלוי במעשה והאי מימרא דר"ה לוקחה מדרשת הספרא על הקרה ולהבדיל בין הטמא ובין הטהור ס"פ שמיini מובא בריש"י שם צ"ל בין חמוץ לפרט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر דהקרה מיותר לגמרי ואיך לא האזכיר האי חייב בדיקה שום תנא ובין נשחט רובו" והאי נראה דדרישה גמורה היא דהרי קامر ואפיילו לדעת התוס' דמה"ת יש לסמוך על רוב פעמים שחת ספר

שהקשו להם הרוי אסור אבמה"ח ע"י המיתה חלף הlek לו, ואיך שיק לטעמו על אישור שכבר עבר ולכן כתבו דחזקת אישור דקאמר היינו אישור אין זוכה ומשום דכתיב זבחת שהוא מ"ע ע"ש.

והנה לכאר' נראה דרש"י בעצמו חזר כאן מנני וב' ממה ש' בתחילת דחזקת אישור הוא אבמה"ח, דבד"ה מר סבר כתוב אז' ו'יל מ"ס בחזקת אישור הראשון עומדת שלא הייתה השותה, וכיון דבחזקת שאינה שחיטה מוקנית לה הרי מותה ומטמא עכ'ל הרי דלא הזכיר כאן חזקת אבמה"ח אלא חזקת אינה זוכה כתוס' - וכד הוויא טליה אמרתית ליישב סתירת דברי רשי' זיל' בדרכ' פלפל הנרגוג בינו עפ' מה שראיתין לקודש זקנ' מ'אוח'ג רעה'א זיל' בהגחותיו לוי'ד סי' כ"ז, שרצה ליישב קושי התוס' על רשי' דאישור אבמה"ח בלאה הרי היל' לו, וכותב הוא זיל' דבשחיטה פסולה עכ'פ' הבני מעיים אבמה"ח, אפילו לדידן דיל' הא דר' דריה לאחר שחיטתה הקנה, כאמור דמנח בדיקולי, ב' סימנים כ"ע מודים דהבנייה מעיים מכמיח בדקולא, וא' כ' חזקת אישור אבמה"ח של בני מעיים מעד שלא שחיטה כראוי, והבהמה כולה נגררת אחרי הבני מעיים עי'יש ולפ' אmortiyitic דכל זאת שי'ך בפסולי שחיטה של שהי' דרשה וכו', אבל בפסול דלא בדקו בסימנים דאיירין הכא לא ש'יך האי חזקת אבמה"ח, דהרי אי לא נשחת רובה ליכא אישור אבמה"ח על הבני מעיים, لكن על עיקר מירמא דר' דקאי על כל ספק שחיטה לעלמא, מפרש דחזקת אישור הוא אבמה"ח, אבל בהא דמר סבר, דקאי על לא בדק בסימנים, והוכחה לפреш דחזקת אישור הוא אינה זבחה אבל אחר שנכנסתי בעומק ענייני מסכתא זו, ראיyi שאין בכל אלו ההקדמות ממש, וכאשר יתבאר לכל המעין בפתחה של' ובחדושים لكمן ל"ב ע"ב.

אבל האמת יורה דרכו שאין כאן שום סתירה בדברי רשי' זיל' - כי מה שפ' רשי' זיל' מ"ס דבחזקת אישור שעשה דאיינה זבחה מוקנית לו עניין לפי התוס' דבחזקת אישור הוא התוס' קרא דזוחת, אבל רשי' כ' אונן לא הזכיר קרא זה כלל, וגם לא כתוב דבחזקת אינה זבחה מוקנית לה, אלא בשחצתה שלא נשחתה, פלוגתת רשי' ותוס' בזה הוא כאשר אבאר דעתינו חזקה דילפין لكمן מגע יש לפרש על שני אופנים, אונן אחד דבכל ספק壬תערר אצלו על השתוות הדבר מכומות שהיא מתחלפת, אמרין שלא נעשה שניין אלא הדבר נשאר כמוות שהי'ה, וא' און אנו מוחזקים את השם טומאה טהרה או היתר וכדומה, אלא מוחזקים המعتمد ומצב בלי השתוות, ולא איכפת לנו השם כלל, אלא אפילו משתנה השם ע"י סיבה מ"מ מוחזקין העומד היין ולא נסתפק壬תערר סיבה חדשה, והמשל בזה איסור אבמה"ח, ע"פ' ש"י המיתה משתנה האי אישור אבמה"ח לאיסור נבלה, מ"מ אם נחזיק במعتمد היין שלא נשחתה ע"פ' שהוא מותה לפניו, אבל מעשה השחיטה נאמר שלא נעשה כהונן והוא היפך למשל אם אנו דינן על הولد אם הוא בכור, לא מצינו למייר דמוקמין האי ולד על חזקת שאינה קודש בבכורה מפני שביעודה במ夷 אמה לא היה בה קדשות בכור, כן גם עתה לאחר שכבר יצא לאויר העולם, דהרי הסיבות אינם שוות דבמעין אמה אין בולד קדשות בכור מפני שפרט רחם בעין ואם נחזיק את השם זה דאיינה קדוש גם לאחר הלידה, צריכין לחדר סיבה חדשה דהינו שלפני ולד זה כבר היה פטר רחם ע"י לידה קדومة, וכן בחזקה לאו להחזיק את השם קתניין עליה, אלא להחזיק המعتمد ולא נחדר סיבה חדשה כדי להחזיק את השם היין.

ודבריהם שכתבתם למדתי מtopic' דברי הרשב"א זיל' יבמות דף ל'

והסימנים נשחטים מכל וכל לא מסתבר כלל להזכיר עוד בדיקה אח'כ, אבל בסתם שחיטותינו אין לנו כי מלוכלך הביה"ש בربוי הדם והרבה פעמים לא נשחתו قولן רק רובן שכן קאמר בסתם דחטבה צריך לבדוק ולא יסмо' על מה שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים قولן או רובן, כי עלול לטעות לפעמים, והוא חומרת שמואל שהחמיר שלא לסמוך על הראי' שבעת שחיטה ומסתמא רק לכתחלה קאמר האי צריך אם באמת ראה בשעת שחיטה שטח שנטח הרוב וכן למדי תליון הרמב"ס זיל' שכתב 'כל טבח צריך שיבדק בס' לאחר שחיטה ואם לא בדק וכוי' הרי זה נבלת אפילו היה השוחט זעיר ומהיר' עכ'ל הזחבות הנה בסיפה לא כתוב אם לא בדק לאחר שחיטה אלא סתום אם לא בדק ממש דברישא לכתחלה מצריך בדיקה לאחר שחיטה דוקא ולא סגי במו שראה בשעת שחיטה, אבל בסיפה כתוב, אם לא בדק דהינו דלא בדק כל לא בראי' בשעת שחיטה ולא בבדיקה לאחר שחיטה, אז הוה נבלת, ותדע שכן כוונת דברי, מדמים שחיט שפיר, וא' דמי'רי דלא בדק לאחר שחיטה אבל ראה בשעת שחיטה נשחטו قولן או רובן, יותר רבודתא הול' דאפיקו ראה בשעת שחיטה נשחטו כהונן מ"מ נבלת הוה, והוא ברור בפירוש דברי הרמב"ס זיל'.

ועל זה רוצה הש"ס להביא ראי' לחומרת שמואל כדרכו להסמיד דין מחודש לשונה וברירתא, ממתני' דלקמן דקאמר ר'ש' כדי ביקור, היא שיעור שהי', ודחה לא כדי ביקור חכם - והכוונה בזה לדעת הרמב"ס עפ' שיטתו, בהא לצריך להראות סכינו לחכם הוא משוע לתא דאיירון, וכתבנו כבר למלעה דלאחר שחחמירו לפסול השחיטה ע"י פגימה כ"ד הנרגשת ע"פ' שאינה אוגרת, עניון חכם מדינה דסתם טובח אינו מטריח לבדוק בהבנת הלב, כי למצוא פגימה דקה כל כך צריכא הרבה ישוב הדעת ומתיונות ומינה דה'ה בכל דבר הצריך הבחינה יתירה על כל שהו בעי חכם, ופרש'י לקמן מ"ד ע"ב דמלטה דתלוי' בסברא מקרי הורה בה חכם, ופרש'י כגון מקיפין בריאה דפעמים אדים טועה בדמיון, וא' כ' ה'ה בשחיטה מצומצמת שקשה להעמיד על הבירור אם נשחת רובה, לא די בבדיקה הטבח אלא בעי חכם, וזה דקמנני לא אלא דאמар ר'י כדי ביקור חכם וקאי הסימנים דאם אירע שחיטה מצומצמת, אבל לעולם אימא בסתם שחיטות סגי ברואה בשעת שחיטה דאייכא רוב הנראה לעיניים, וע' פריך א'ח'כ לא בדק בסימנים והוא בדלא בדק כל או בשחיטה מצומצמת שמיירי המשנה בamarra כדי ביקור חכם ופריך בדיעבד אולי סמכין אשוחט זעיר ומהיר, דמסתמא אכן רובה, ע' ה'ה הביא ברירתא חד אמר טרפה וחד תנא נבלת, ומהאי ברייתא ודאי ליכא הוכחה לדינא דשומאל שהוא עצכטא לכתחלה ומדרבנן, במקומות שראה בשעת שחיטה נשחטו הסימנים כהונן, אלא הא ברירתא קאי על לא ראה כלל או בראה שחיטה מצומצמת ולא בדקה וכאשר נדרש בספר היל' דלחבדיל בין הטמא ובן הטהור היינו בגין נשחת חציו של קנה לנשחת רבו, הרי דמשחיטה מצומצמת המדבר, שלא נתברר אם נשחת רובה או רק חייז', וע' קאמר דנבלת ולא סמכין ארוב פעמים שחיט שפיר - וכאשר אבאר בסmock' במיירא דר'ה, כי במקומות דכתיב להבדיל הוא מ"ע לבודק ולא לסמוך ארובה, כך מתפרק הסוגי' לדעת הרמב"ס ומתיישבות ממילא כל הקושיות שסדרנו בריש' דרבינו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' בדר'ה קמייפילנו וכוי' מר סבר בחזקת אישור קימא והשתא מותה היא ומר סבר בחזקת אישור אמרין חזקת טומאה לא אמרין - הנה רשי' זיל' מפרש חזקת אישור היינו אישור אבמה"ח, אבל תוס' ביצה כ"ה פ"א חולקין על רשי' זיל' בזה,

איסור דaina זבוחה אילא חזקה טהרה דבנה, והיין צריכין למימר אוקי חזקה מול חזקה ויהי' הן לעניין איסור אכילה והן לעניין טומאת נבלות ספק, וזה שלא יחד תנא דהנין תנאי דבריתא לכן כתבו בד"ה ואסורה באכילה, דמה"ת מותרת גם באכילה ומושום דרוב פעמים שחייב שפיר, ואינו דומה לשאר ספק כמו ספק שהה או דרס, דעתה איזו שינוי, כמו הגביה הסיכון באמצע השחיטה ומסופקים אלו אם שהה כשיור שהי' או שחתט בסיכון קוצר בהלכה ללא הבאה ונסתפק אס דרס, וכדומה מן הספקות העולות ע"י איזה שינוי, זה שיק לומר דומוקמין אחזקה איסור של אבמה"ח או אילא זבוחה, וניהו דלעומת חזקה אילא איסור אילא חזקה טהרה, עכ"פ ספק הוה ולדעת התוס' גם ספק אסור מה"ת, אבל بلا בדק בסימנים דיליכא לפניו שום ריווטה לעורר ספק אם נשחת הרוב, אזילין בת"ר רובה דרוב פעמים שחייב שפיר, וכן"ל לדಡעם לא מירוי בשראה שהשחיטה מצומצמת, או שנאמר דאפילו בראה שהאי שחיטה מצומצמת מ"מ אילא רובא, דמסתמא שחיט הרוב, כרוב שחיתות דעתמא, אבל מדרבנן החמירו לגבי אכילה ולא החמירו לגבי טומאה, אלא דהתוס' לא בארו דעת דברי, שבחזקה לא איכפת לו להחזיק את השם אלא שלא חדש סיבה חדשה להוציא הדבר מהה מתחלה.

אבל האופן השני בעניין חזקה, הוא ההיפך ממנו שכתבנו, דלעומם מחזקינו את השם הישן אפילו ע"י סיבה חדשה, כמו בהא דולד הנולד, יש לו חזקה שאינו קדוש ברכורה מעוי אמו, כמו שחזקת טומאה דגברה לא נסתלק עכ"פ שנטהר באפר הפרה, מושום דשما הפרה טרפה היהת ולהיפך לא נחזק שם לאחר אחר, עכ"פ שהסיבה לשני השמות שות, כמו מאיסור אבמה"ח לא נשחטה" אלא דבחיה עכ"פ שלשיניהם יש סיבה אחרת, דהינו "לא נשחטה" כל שלא נשחטה נקרא האיסור אבמה"ח ובmittata אם לא נשחטה נקרא נבלה, מ"מ כיוון שאין השם שווה לא נחזק הסיבה לחודה.

ובזה פליגו לפי פירוש"י זיל הני תנאי דבריתא בהא דר"ה, דמר סבר נבלה ומטמא במשא דכל זמן שלא תוכל להביא ראי' על מעשה השחיטה שנעשה כהוגן אנו מוקמינו את הבהמה בחזקת שלא נשחטה, דהינו שלא העשה האי מעשה כהוגן, ומילא מחזקינו מאיסור אבמה"ח לאיסור נבלה, כי הסיבה שלא נשחטה שוה בשניים, אבל אייך מ"ד דסובר טרפה ואסורה באכילה אבל נבלה לא, סובר דאן השם מחזקינו ולא הסיבה שלא נשחטה, ולכן שם איסור אכילה שהי' לעלה בחיה מחזקינו, שג עתה אסורה כבחללה, ובזה י"ל או דסובר כתוס', דשם איסור הוא איסור עשה דaina זבוחה, או והוא העיקר, דשם אבמה"ח ונבלה כשם אחד יחויבו כי אבמה"ח הוה מטה מקצתה ונבלה מטה כולה, דמה"ט אבמה"ח מטמא נבלה וככברואר לקמן קל"ח ע"ב וכאשר נדבר מזה עוד בכמה מקומות במס' ז', וכן גבי איסור מוקמינו לה בחזקת טהרה, ולגביה טומאה מוקמינו לה בחזקת טהרה, ואני בזה סתירה, דמ"ג אי לא נשחטה קרואו הרני נבלה ואי נשחטה קרואו הרני זו מותרת גם באכילה, דמ"ש מה דשנין במס' טהרות, מובא בוגם פסחים דר' י', בשני ב"א שהלכו בשני שבליין, אחת טמא ואחת טהור, דבבאו לשאול בזאי' שניים טהורין ואפלו בב"א רק מדרבנן טמאים, אבל מה"ת טהורין וכמ"כ התוס' שם.

זו היא שיטת רשי' ורשב"א זיל אבל התוס' סברו בעניין חזקה כאופן השני שכתבנו, דלעומם מחזקין השם, אבל המציגו שם שחזקת איסור עשה שאינה זבוחה ומקרה דזוחבת דאיתא למתוצה, ואפלו להחזיק את השם ע"י סיבה חדשה דשנה נמי מחזקין כאשר מבואר מtos' לקמן בסוגי' דרוב, דומוקמין בחזקת שאינו קדוש ברכורה ע"י שנאמר שאמו כבר הוליד ולד לפני זה וכפניהם להזקota כללו, וכאשר נברא שם. וכך נתקשה לנו כאן, הלא נגד חזקה

דחני איסורים אלו ג"כ ע"י המיטה של הבע"ח ושל הבעל, אבל לא נתהפקו להיתר, כי גם אחר מיטתת הבעל חי איסור ממש נבלה, ואחר מיטתת הבעל אשתו אסורה ממשום יבמה לשוק, אבל האי איסור אשת אח דמלילא נעשה היתר ע"י מיטתת הבעל, אין כאן מקום להמשיך אותו האיסור לאחר מיטתת הבעל, והסבירה ברורה בעיני, אשר על כן אני אומר דעתך הרשות'א אין לה שום ראי' מש"ס וסתירות רבות לפניינו נגעה, لكن קם דיון של הפלתי במקומו דוגם נקה'ו'ו הוה ספק בשחיטה, ועוד נדבר מענין זה לפניינו בסוגיות הבאות בס"ד וד"ו'ק.

ע"ש גמר' גופא אר"ה בהמה בבחיה בחזקת איסור עומדת וכו', נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', כתוב בחדושי ק"ז בעחתת"ס ציל' דרא"ה בראשיא קמ"ל דאלין בתר חזקה ובסיפא דאלין בתר רובה, דברישא ממשיכין חזקת איסור שבחי הבהמה, ובסיפא סמכינן ארוב בהמות כשרות עי"ש, ויפה כתוב דברישא אכן חזקה ובסיפא רוב אלא דחא מלטה דאלין בתר חזקה ורובה אית' בכמה משניות וברירות ולא צרכין בו לא דרא"ה אבל ר"ה רבותא אחררת קמ"ל דברישא קאמר דומוקמין בחזקת איסור עד שיודע לך בימה נשחתה ולעליל כתבנו דה' ראוי להגיה, "בכמה" תחת "במה" כדי לכוון דבריו להא דספרא דדרש להבדיל בין הטמא ובין הטהור על ספק שחט חייו או רובו של קנה אלא דקשה מאד לשולח יד בלישנא דגמ' ובערט שא' צרכין להגיה גם תיבת נשחתה לשלק אותן ה"ה וגם קsha וכי ר"ה ברייתא אתה לאشمמעין אבל האמת עד לעצמו כי דרכן של חז'ל להכניס חדושים דינים ולהסミニים לקרא וכן חדושים דינים של האמוראים להכניס במשנה או ברייתא קדומה וכן עשה ר"ה כאן כי הברייתא מדברת מספק במעשה השחיטה עצמה اي שחט רובה או חז'י דומוקמין בחזקת איסור ונידון כنبלה והוא אבל ר"ה מוסיף דרא"ה גם בנולד ספק בסיכון והוא דינו דלקמן דפליג בזה עם חברו ר'ח דהנשחת בחזקת ראי' ונמצאת לאחר שחיטה פגומה וקמ"ל דע"ג דהנשחת למור לחשיטה עומדת וגם הסcin ה' לו חזקת בדוק והיינו צרכין למור התשא הוא דאיתרע מ"מ ממשיכין חזקת איסור דבמהו למור דברו נגט הסcin ולכו בדקוק גודל קאמר עד שיודע לך במה נשחתה ר'ל באיזה סcin נשחתה אם שלם או פגום וזה רבותא רבתא כי ר'ח באמת מכך ואומר שמא בעצם המפרקת נפגמה ור"ה פועל אפיו בשיבר בה עצמות וכן בסיפא דקאמר נשחתה בחזקת היתר עומדת עד שיודע לך במה נטרפה נמי בדקוק ואומר "במה" ולא "אם" כי הברייתא דרשא זאת מקרה דולחבדיל בין היה הנاقلת לחיה אשר לא תאכל בנולד בה סימני טרפה כשרה לנולדו בה סימני טרפה פסולה וכמ"כ רשי' ז'ל ע"ת ומסתמא הפירוש על ספק דרושא או בישוב לה קוץ מהיים בספק שאירע בה דבר מחיים ואנו מסופקים אם נפסקה ע"י האי ריעותא או לא כי לא על חנס קרי לי' סימני טרפה דבכוכ'כ נטרפה מחיים כי רק מה שנעשה מחיים קרי טרפה וקמ"ל דע"ג דהריוטא לפניינו לא נאמר הרי האי בע"ח בכוכ'כ יצא מן הרוב דהרי רוב בהמות אין להם מים במות או קוץ בשוט מ"מ סמכינן ארוב בהמות כשרות לומר דיניהו דיצא לעניין זה מן הרוב שאין להם ריעותא עדין לא יצא מן הרוב הנסיבות וכאשר כן דעת חכמי קראקא בי"ד סי' ל"א וכאשר נדבר מענין זה באריכות בסוג' דישב לה קוץ בשוט עי"ש - אבל ר"ה לא ס"ל כן אלא כדעת הרמ"א המחריר בנולד ריעותא מחיים אלא בבא זאב ונintel ב"מ והחיזין כשהן נקובים דליקא ריעותא מחיים ולא איתרע הרוב כלל בזה אלין בתר רובה ולכו בדקוק אמר במה נטרפה ממשום דקאי על הספק אם ע"י זאב ולא"מ או ע"י קוץ וחולי ומחייבים וקרי לי' טרפה שלא בדקוק אדם הזאב נקבע לאח'ם לא מקרי טרפה.

חוර לפניך, אולי כבר נתחרס קודם הטבילה, عليك להביא ראי' שכן הי', וכל זמן שאין לך ראי', אמרין השתה הוא דזרה, דהרי לפנין מנגע ליזול בתר חזקה דמעיקרה.

ולבן מאי תמה על הגאנונים השב שמעתא והישועות יעקב סי' נ' וק"ז בעחתת"ס ז'ל י"ד סי' ז' זה שכולם דוחים הא דחידשلن הפלטי בס' ל"ג, דספק נקה'ו'ו הוה ספק בשחיטה, כיון דאם ניקב החותט אין כאן שחיטה, והגאנונים הנ'ל דחו דבריו ע"י הרשות'א הנ'ל, דכוון דלאהני נשחת היה חזקה שאם עשה בה מעשה השחיטה כהונון תתנכר לאכילה, כי בחזקת ראי' לשחיטה הייתה עומדת, א"כ עלייך להביא ראי' שנולד איזה דבר המוציא מהחזקת ראי' לשחיטה. ואיך לא חלו ולא הרגישו דהותס' לא סברו כסברת הרשות'א, אלא אכן מחזקין את שם החזקה ואפיו ע"י סיבה חדשה, וכן מורים כל הני סוגיות שהבאתי לעיל שלא כרשב'א.

והנה השב שמעתא שמעתא ה' פ"ז הרגיש בתימא זו, והקשה מרבייתא דשחט את הושט ונמצא הגרגרת שמטה ואין יודע אם קודם או לאחר שחיטה נשמט, דהוה ספק בשחיטה ופסולה, ולפי סברת הרשות'א דלעולם דינן על החזקה כמו שהיתה קודם שנולד הריעותא, הנה הייתה בחזקת ראי' לשחיטה ואיך נוציאנה מכח ספק, כיון דגוף מעשה השחיטה כהונון נעשה, ומתרץ את זאת עפ"י דברי הרמב"ן מובה בח' הר' ז' ז'ל ריש א"ט, דשומות בשעת שחיטה מש"ה טרפה, משום דאי' דשחט שפיר משום השחיטה אי הסימנים וא"כ בספק שמטה אכן ספק בגוף מעשה השחיטה אי העשה כהונון, ואין דומה לספק נקה'ו'ו דין דין לספק על גוף מעשה השחיטה עי"ש.

הנה מה דלא נתקשה לי' מכל הני דלעיל צ"ל דבנני פשיטא לי' דהספק בגוף המעשה, דאם המקוה חסירה הרי לא טבל כל גופו בב"א, ואם יש עלייו דבר חזק נשאר מקצת גופו בלבד בטבילה, ואם הסcin פגום לא שחתט אלא קרע, וכמ"כ רשי' לcumן י"ד ד"ה שמא בעור נפגמה, ונמצאת שלא נשחתו הסימנים אלא נקרעו וקרו אמר וזבחת עכ"ל, אלא אני רואה דבל זל זאת לא הוועיל הגאון לסלק האי חומר, הון מרביית' דספק שמטה שהקשה הוא ז'ל, והן מכל הני משניות שנמצא בהן סתרה לסבירת הרשות'א, כי אפיו נניח שבכל הני אכן ספק בגוף המעשה מ"מ מה מעורר לנו האי ספק בגוף המעשה, אותו הספק שחחaza לה, והרי האי ספק אפשר לנו אם נעמיד המקוה והגוף והסcin בחזקתו דמעיקרה, ואז נאמר האי גוף ה' בחזקת ראי' לטבילה, והאי בהמה היהת בחזקת ראי' לשחיטה, لكن עלייך להביא ראי' שע"י סיבה חדשה יש על האי גוף דבר חזק, והסימני הבהמה נשמטו - וממש'כ' במקואה ספיק גוף גוגם שעלייך להביא ראי' שנחרס המקוה ונפגם הסcin קודם גמר טבילה ושחיטה נגד חזקה דמעיקרה.

גם הראי' שהביא שם השב שמעתא לסבירת הרשות'א שנראה בעינוי מוכרתות, לא כן עמד', דראיתו הוא ממה דהקשה אבוי ביבמות שם, א"ה בספק קידושן נמי נימא אשה זו בחזקת היתר ליבם עומדת אל תאסרנה מספק, וכן פריך והא אשה זו אסורה היהת בחיה בעלה על אחיו מצד איסור אשת אח וא"כ נחזק האי איסור אשת אח גם לאחר מיטתת בעלה, וכאן איןו מאיסור לאיסור כמו אשת איש ויבמה לשוק, אלא האי איסור אשת אח עצמו נחזק גם לאח'ם מפני ספק קדושי ערווה, אלא ודאי דע"י סיבה חדשה לא נחזק אפיו אותו איסור עצמו, ולפע"ד שאני התם דאיסור אשת אח במקומות שאין לה בנין, כתעת יתרהך להיתר ולמצוות ע"י מיטתת בעלה ואני דומה לאבמה'ח או לאיסור אשת איש דע"ג

ראשות הרבים לילוף מסוטה לטהර ומוגה"כ, אבל ברה"י טמא הכל ספקות דעתם באיסורין דאלין בחו לקולא - וזה ש' רשי"ד"ה הלכתא גמairy לה מסוטה, אז"ל "דרשה"ר ספק טהרה וגזה"כ הוא דהא ברה"י לחומרא אלין וכל ספק איסורה נמי לחומרא בעינן למיאל שם יubar" עכ"ל - ועינן בח' רשב"א שמיישב בה לאבוי מהיכי תיתי לילוף איסורה מטומאה ברה"ר כיון דחיזין דטומאה ברה"י לחומרא, ואח"כ הקשה לרבה לפי פ"ז, וכי לית לי" דבספק איסורה מוקמינן הדבר אחזקי, הנה קושי"ז היא דוגמת קושי" התוס' בד"ה התר מפ' שני נזירים, דמשס מוכח דאפיילו דבר שאין למדוד מסוטה אפ"ה מוקמינן אחזקתי ולהקל, תלינו, אין כאן ראי" והלב ארוי" ז"ל לא עין בגמ' עד שהי" סובר התוס' מסברא דנפשם אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי" אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהচשו בו סי' אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטת שני הסימנים דאל"כ רב"א لكمן כ"ח ע"א דעתך ל"י בעוף דוקא ושת ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגת אשר מינה שמעין עיקור דביה"גadam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלא אי לכתלה בעין שני סימניין, אז שפיר י"ל דראוי לשחיטה בעין גם שניים, ואפיילו לעככ בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי" לשחיטה, ولكن רק רשי" לשיטות" דל"ל עיקור של בה"ג מצ"י סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועינן لكمן כ"ע"ב רשי" ד"ה כל המעכבות בחיטה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין איסורה לסכנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפרט כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי" ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש כן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זה"כ DATA ההלכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהורה, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט ברה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר^{לענין} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון DATA ההלכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דבירה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דבירה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי וע"כ ה"ה באיסורי דיליכא חילוק רשותיות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההlectionata אתה

נראה דקיי על הנקב שבמקום נקב או לא, מפרש"י נמי כן, אך אמר מי חיישין שמא במקומות נקב לשון הגמ' ממשמע לי' דהיא נקב אלא דהספק הוה שמא במקומות נקב, הרי דפשיטה הכניס את שניים, אבל א"א לפרש כן, דא"כ איזה ריעוטא אייכא ומ"ש מלתננייה דהרי היא נקב ולכן העיקר כמש"כ התוס' דמייראי אפיילו יש נקבים שלא במקומות שניים, והביאו ראי' מלקמן דמיכשרינו נקבה הריאה במקומות דמשמשיא ידי' דטבחא, אך אמר שם בגמ' כי היכי דתלינו באב, ואי דבזאת דוקא במקומות שניים תלינו, אין כאן ראי' והלב ארוי" ז"ל לא עין בגמ' עד שהי" סובר דהה Tos' מסברא דנפשם אמרו זאת - אבל אמרת גם מגמ' דהכא מוכחה הדבר כמש"כ הלב ארוי" אלא דלשון הגמ' קשה כנ"ל וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה כולהו תנינהו כבר כתבו לעיל מה שיש בעיר על דברי התוס' ועוד יש לי להעיר על שיטת הבה"ג שהביא, דעיקור סימנים לאו טרפה הוה, אלא שכן אתה ההלכתא דין השחיטה מועלת בסימן השמות, ואפיילו בעוף שהחשו בו סי' אחד אם נשפט האחד אין שחיטה מועלת בשני עכ"ל, והנה לפ"ז עכ"ה ס"ל כדעת הרמב"ם דגס בעוף בעין לכתלה שחיטת שניים ושפט ולא קנה, איך פרנס האי תוספתא דשחת השוט ונשפט הגרגת אשר מינה שמעין עיקור דביה"ג adam בעוף גם לכתלה רק ושת ולא קנה, איך יפסול שחיטת השוט ע"י שמות הגרגת, דבשלא אי לכתלה בעין גם שניים, ואפיילו לעככ בדיעד, אבל אי לא בעין כל שחיטת הגרגת, למה לי ראי" לשחיטה, ولكن רק רשי" לשיטות" דל"ל עיקור של בה"ג מצ"י סבר דבעוף אף לכתלה סגי בס"י אחד, אבל הרמב"ם דס"ל כביה"ג מוכחה לסבור דגס בעוף בעין שני סימנים לכתלה וזה ברור ואמת בס"ד. ועינן لكمן כ"ע"ב רשי" ד"ה כל המעכבות בחיטה, ובמה שכתבתמי שם ודז"ק.

ע"ב גמור' אל' רבא מ"ש ספק סכנתא לחומרא איסורה נמי לחומרא, אל' אבי ולא שאני בין איסורה לסכנתא וכו', בהבנת פלוגתא זו דאבי ורבא, יש במפרשי הש"ס מבוכה גדולה, והיא את מכללי התלמוד ויסודי ההוראה, لكن מוכחה אני להאריך בה, ומתווך דברינו תפרט כל הסוגי' ובפרט דברי התוס' ד"ה התר דצרכין עיונה רבה.

הנה יש כאן ד' פירושים, הפ"י הא' הוא פרשי" ז"ל וכאשר גם הרשב"א ז"ל מפרש כן, והוא דלulos ההלכתא לילוף כל ספק טומאה מסוימת לא בא אלא ארשות אחד, ואבי' ורבא פליגו על אייזה רשות באה ההלכתא דאבי' דיליף איסור מטומאה ברה"ר, להתיר כל ספק דהא דברשות היחיד ספק טומאה להחמיר, זה"כ DATA ההלכתא לילוף מסוטה להחמיר אבל ברה"ר דטהhor אינו נלמד מושום מקום, אלא דכו הדין בכל התורה, לכל ספק להקל, ולפ"ז לא הביא אבי' הא דספק טומאה ברה"ר טהורה, כדי שנילוף מטומאה לאיסורה, דהא בטומאה גופה אין לנו יפותה לטהר ברה"ר, אלא לראי' מביא, כמו דטוהרין ס"ט ברה"ר משום ההלכתא לא אתא לילוף מסוטה אלא ברה"י ונשאר רה"ר^{לענין} אידייא וכמו כל איסורי התורה דספק מותרי, אבל אין לומר דמקללה נשמע דכיוון DATA ההלכתא לילוף ס"ט ברה"י מסוטה להחמיר, ממי לא נשמע דבירה"ר הוא להקל, זהה ליתא דילופותא מסוטה אספק טומאה ברה"י אתה לעשות הספק כוזאי, וудין י"ל דבירה"ר ספק להחמיר ולא כוזאי, אלאDOI דמסברא מקלינו בס"ט ברה"ר לטהר לגמרי וע"כ ה"ה באיסורי דיליכא חילוק רשותיות כל ספק להקל - ורבא סובר להיפך דההlectionata אתה

בדברינו لكمן.

הפי' הב' הוא עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה מותר מה"ת מבואר בשם עיי"ש והפרשן הזה הוא ממש כפי' הרשב"א ורש"י ז"ל אלא לדעת הרשב"א פליגו אבי' ורבה בספק במרקלה ריש ספרו עיי"ש היטב, ובער אני ולא א宾 פלייגי בכל ספק ואפילו בתולדה עיי"ש היטב, דהרי כתבנו לעלה דלאבי' דהלהcta כוותי' דאייך אפשר לומר כן, דהרי כתבנו לעלה דלאבי' דהלהcta כוותי' אפילו מדרבנן מותר כל ספק במרקלה, ولكن שפיר מביא אבי' ראי' דחמירא סכנתא מאיסורה, מס"ט ברה"ר דטהור וה"ה באיסורי כו, ומושום דכל ספק במרקלה טהור, אבל במים מוגלים אסור עכ"פ מדרבנן, אבל לדעת הרמב"ם דילוי אפילו ספק בתולדה להקל מס"ט ברה"ר כמובואר בדבריו איך מוכיח אבי' דחמירא סכנתא מאיסורה מס"ט ברה"ר דהדי גם הרמב"ם מודה דספק אישור עכ"פ מדרבנן לחומרא אבל בס"ט ברה"ר לא החמירו ח"ל וא"כ מנ"ל דסכתא חמירה מאיסורה וצ"ע בעת.

והנה הגנו הנ"ל מכريع כדעת הרמב"ם, מפני שיש לו שני קושיות חמורות על שיטת הרשב"א, ואני אומר דמשום הני קושי' אין לדחות שיטת הרשב"א, כי לך"מ כאשר אבאר בזיה.

הקושי' הרשותה דהרבש"א מדויל ידי' קמשתלים דהא עיקר קושי' הרשב"א על הרמב"ם, מסוגי' דרוב דלקמן, דאייך לפינן רוב מכל הני קרבנות מדלא היישין דילמא טרפה הו, הא לדעת הרמב"ם כל ספק שריא מה"ת ולא בעין רוב' וקושי' זו עצמה קשה גם לדעת הרשב"א דהא שמא טרפה הו, הוא ספק במרקלה ובספק זה גם הרשב"א ס"ל דשרי וכאבי', ואפילו אם נדוח דטרפה מבוטן לאו ספק במרקלה יחשב, מה עינה ליפוטא מפרה אדומה, דהיא בת שתי שנים דיליכא למיחס טרפה מבטן עכ"ד' - הנה פשיטה דגם החשש טרפה מבטן בספק במרקלה יחשב כי כל שניינו הטבע עכ"פ מקרה חדש הוא נגד הרגילות - אבל מ"מ אין כאן התחלת לקושיתו, כי הלא אנו יודעים בבירור שיש בהמות טרפות בעולם ואי לא אזילין בתר rob הנסיבות, יחושו כמחצה ע"מ ועל כל בהמיה אנו מסופקים שמא היא מן אותו הטרפות שישנים בעולם וזה ספק בתולדה יחשב ורק אחר דאלזין בתר רובא אם מכח אייזה סיבה שאריע, כמו ישב לה קוץ בשוט וכdomה, אנו מסופקים שמא ניקב מעל"ע, זאת ספק במרקלה יחשב, ומה שנקט הרשב"א חתיכה ספק הלב ספק שומן ה"ה חתיכה ספק מן הטרפה או מן הכרעה דאסור מה"ת כי אין אנו דעתן על המקרה של הטרפות אלא על החתיכה שכבר נטרפה, אם היא מן הטרפה או מן הכרעה - וזה פשוט וברור, עד שתמה אני על הганון בעל שב שמעתתא אייך שהוא בדבר פשוט זה.

ודע אין ליישב בזה גם קושי' התוס' שהקשו שם בסוגי', דילמא משום דמקומין הפרה שהיא בת שני שנים בחזקת היתר שהיתה לפני שנה, ונאמר כיון דאייכא בטיח ברכות בת שיטים בעולם שהם טרפות, אנו חוששין שמא האי פרה היא חד מאותן טרפות שייצאו מחזקתן ונטרפו, דזה ליתא, דברי כתבנו לעיל ד' ג' בשם התוס' והרא"ש ז"ל בב"מ, דלועם לא שיק' חזקה אלא על דבר ידועה, אבל על דבר שאין אנו דעתן עליו לא שיק' לאוקמי' אחזקה, וכן אם נאמר דהאי פרה הוה מאותן שנטרפו הרי אנו מוציאים אותה הפרה מחזקתה, אבל אם נאמר שאוותן הטרפות נשארו ברוב דעלמא, לא נציא שום פרה מוחזקתה, וכן כתב הנ"ב לענין חקמת ח' דגברא שאנו דעתן, ולא נאמר דהרי ההרוג מונח לפנינו ובכוב"כ אחד נהרג ויוצא מחזקת חיותי', ומה לי זה האיש אשר אנו דעתן עלי, או איש דעתמא, דזה האש הידוע לנו יש להעמידו על חזקתו

חי, אבל איש דעתמא שאינו יודע אליו לא שייך להעמידו על חזקת חיו, כי הרבה ב"א מתים בכל יום והוא אחד מהם. ושמור לך דבר זה כי הוא כלל גדול בענין חזקה.

הקושי' השני' שהקשה השב שמעתתא על שיטת הרשב"א היא. מנדה דף ט"ו ע"ב דתנן שם נמצא על שללה לאח"ז וכו', תנא וחיבין אשם תלוי ותנא דין מ"ט, בעין חתיכה אחת משתת חתיכות, עכ"ל הגמ' והקשה הגנו הנ"ל והא תנא דבריתא דלא כמו, דאפילו סובר דבחתיכה אחת נמי חייב אשם הלא כאן הוא ספק במרקלה דמותר לדעת הרשב"א - עכ"ד' ק' - וגם בזה שגה הגנו במח"ת כי אן נתחרשו שני מקרים, הביאה וראיית הדם, ואן אנו יודיעים היה מקרה קודם ואיה המאוחר, וא"כ ספק זה בספק בתולדה היה שchip ואינו דומה להא ש' הרשב"א דבמוקה שנמדד דהו דוקא לר"ש דאית דספק במרקלה יחשב, כאמור כתבנו לעלה דהו דוקא כמאן דלייא דמי, אבל ל"י דחזקת הדשתה כנגד חזקה דמעיקרא כמו דלייא דמי, אבל הכא דלא שיק' כלל חזקה דמעיקרא כמו שכבון, פשיטה דהאי ספק אייזה מקרה קודם, הביאה או הראי', הוא כלל ספק בתולדה דאסור מה"ת למאן דס"ל דעל חתיכה אחת מביא אשם תלוי - אדם לא תאמיר כן אלא דגם שם שיק' חזקה דמעיקרא תקשה לכ"ע אייך מביא אשם תלוי כיון חזקה דמעיקרא מעידה שלאחר ביאה ראתה, אלא ודאי כמש"כ דבזמן קרוב כזה לא שיק' חזקה דמעיקרא לומר ביאה היה קודם הראי', וזה ברור ואמת בס"ד. **הפי'** ה' הוא פ' התוס' ד"ה התם ומפירושים נצחים שיטם דכל ספק הון במרקלה והן בתולדה אסור מה"ת, בدلיכא חזקה כמו במרקלה לר"ש, אבל במקומות דאייכא למימרו העמד הדבר על חזקתו, בין לאבי' ובין לרבע מקוםין אחזקה, עג' דאיתרעד ע"י הרשב"א, דבגע רך חזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתא לפין, אבל במקומות דנולד ריעותא לא שיק' לאוקמי' אחזקה, זה דהיא לא לא דל"ש, ובכל מקום מקוםין אחזקה, הון נגד חזקה דהשתא והן נגד ריעותא שנולד - ושיטה זו נציחה מדברי התוס', כאשר אבאר בזיה.

דהנה התוס' הקשו לרבעא מפ' שני נזירים דמשם מוכחים דאפילו ספק דליכא למילך מסוימת מתרין מושום דמקומין אחזקה טהרה, ואיך קאמר כאן דהלהcta גמירי מסוימת, דמשמע דכל ספק טועאה ברה"ר דלא מצין למילך מסוימת, כמו ברה"י - ויש לתמה, חדא, דלמה טהורין מחמירין לטמאם, כמו ברה"י ולמה לא הקשו בפשיטות, וכי לית לי' לרבעא דמקומין מלטה אחזקי' במקומות ספק, וכמו שהקשה כן הרשב"א, עג' דמקומין מלטה אחזקה לא בעו להביא ראי' מפ' שני נזירים - דהרי במקומות אין מספר מצין, במשניות ובריתות דמקומין אחזקה, כמו שפי' רשי' לקמן על הא דאמרו שם, מנא הא מלטה דאמרו רבנן אוקמי' מלטה אחזקה, ז"ל, "בהרבה מקומות סמכי' לайл בתר חזקה" עכ"ל.

שניית בתירוצים, דהלהcta איצטריך לספק ברה"ר בدلיכא חזקה, כמו האי דמקווה שנמדד ונמצא חסר לר"ש, אמונם בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, מוקמינן הלהcta אפילו במקומות דאייכא חזקה, ועיין ב מהרמ"ל שהביא קושי' העולם, דלמה فهو האי אריכות, דאייכא החילכתה במקומות דליכא חזקה, דאייכריך החילכתה במקומות דליכא חזקה, דהרי לתרץ קושיטים די באמרים דסוגי' דהכא איזיל בהו"א דלא ידיעין חזקה מקרה, אבל לפי האמת דעתלין בתר חזקם בכ"מ, מוקמינן אחזקה ואפילו מה שאינו דומה לסתה - ואני מוסיף לתמה דעכ"פ ה' לתוס' להקדים בתירוצים עיקר הדבר דלפי המשקنا דעתלין בתר חזקה

אסור מה"ת, אלא דבמקרים חזקה נעמיד על חזקה אפילו איתילך ריעוטא, אלא דבאיילך ריעוטא בבהמה מחייבים בה אيكا פלוגתא ועיין בהז בסוגי" דישב לו קוץ בשוט בארכות.

הפי' הד' הוא פ' הרשא יוסף ז"ל דלעומם כבר ידעו כאן דמקומינוacha, ומה שרצה רבא לאסור הוא רק מדרבנן, וכמו בסכתנא דמחמרין, ולאזה הקשה לוABI מס' ט' ברה"ר דמתהרין אפילו מדרבנן, וע"כ דלא מחמרין במקום חזקה, ושאני סכתנא מאיסורה, ע"ז השיב רבא דמספק טומאה ברה"ר ליכאראי, דהתס הלכתא גמירי לה מסוטה לטהר, לפיך לא רצוי חז"ל להחמיר נגד המפורש להיתר, משא"כ באיסורה החמירו בספקו אף במקום חזקה, פלא דהראש יוסף לא הזכיר כלל דריש"ו ותוס' ורש"א פירושו הסוגי' באופן אחר - ולפי פירוש הרשא יוסף אפשר דפסקין כרבא להחמיר מדרבנן בספק במקום חזקה, ע"ג דמסיק לבסוף להוכיח מהא דעתו דחמיר דחמירא סכתנא מאיסורה, מ"מ עיקר דין של רבא החמירו בספק במקום חזקה לא איפרך, דבסכתנא מחמרין אף נגד רוב וחזקת, אבל בבא צאב ונטול ב"מ דליקא רק רובה לחודא מחמרין, ועיין בהז בסוף סוגי' דרוב בראש יוסף ובפר"ח סי' ק"ז ודו"ק.

ע"ב גמר' מתיב ר' שימי שרצ בפי חולדה וכו' וקשה, תקשה לדנפשה, והוא טומאה ברה"י הוא דספיקו טמא, דהרי לא ידע דברין דוקא דבר שיש בו דעת לשואל, ויש לישב דרבא דס' ל"כל ספק מה"ת להחמיר ע"כ דהילכתא דסוטה רק להקל ATA אריה"ר ולא להחמיר אריה", וכפרשי"י "דברה"י להחמיר כבשר ואסורי שבתורה, ולכן ידע אכן בו דעת לשואל ואני דומה לסוטה, מ"מ פריך ליטמא כמו בשאר איסורי תורה דספיקו להחמיר ע"ז קמשני דהילכתא אתה גם על רה"י לkolא דכל ס"ט ברה"י דוקא בשdomma לשוטה טמא ואם לאו טהור, כמו ברה"ר דת��רמושם דאיינה דומה לשוטה.

וסברת חז"ל דחלקו בין יש בו דעת לשואל לאין בו צrisk הסבר, דודאי הא מלטה בסברא תל"י וכמש"כ התוס', כתובות נ"ד ע"א ד"ה תנאי, לגבי דיני תנאים דבעינן תנאי דומי' דגבוג"ר, דזוקא בדמיון דאית ב"י סברא מדמין, דאל"כ נימא דוקא בקרע מהני תנאי וכדומה עיישי', וכן הכא ע"כ מכח סברא אצריכו חז"ל דוקא דבר שיש בו דעת לשואל דאל"כ נימא דוקא באדם ודוקא באשה וכדומה.

ולכן נלפע"ד בסברא דהא מלטה, דכל שיש בו דעת לשואל, דהוה לי' למידע אם נתמא או לא, הוה האי ספק כספק מחייבת חסרון ידיעה שלא מצפין לס"ס וה"ה דלא מצין להקל בספק כזה, ומושום דכל מלטה דאפשר לידע ולברר ספקו לא סמכין להקל, וניהו דבסטה יש להאהה והbowel ידיעה ברורה, א"א לומר דה"ה בשאר ס"ט בעין ידיעה ברורה לאיזה אדם, דא"כ אין כאן ספק, נשאל להאי והוא נאמן, لكن אמרין דעת"פ בעין ד א"מ באמצע שיחי' במצוות לידע והוא דומי' דסוטה דאם היא או הוא מודיעם, טמאה ודאי ואני שותה ודוק.

תנוס' דהה התם הלכתא, תימא וכו' דבפ' שני נזירים וכו' ואכתי Mai Tiraץ, דהשתא הוה לי' ס"ט ברה"י והוה לי' ודאי טמא וכו' עכ"ל וקשה לי' טובא, דהה התם מביא קרבן טומאה על תנאי, שעולה למי שהוא טמא ובסוף נזירות דעתה מביבין שניהם קרבן תורה, וכיון דיכולים לברר ע"י תנאי וסגי בקרוב אחד, ומה יביאו שנייהם קרבן טומאה, ואין להקשות א"כ מה פריך הש"ס שם, אי רה"ר הוה, כייאו שנייהם קרבן תורה, והא אפשר לברר ע"י קרבן

לא בעינשן דומי' דסוטה, אבל התוס' מקדיםין הא תוספת יתרה, דמסוטה ילפין היכי דליך חזקה וכו' הרי ממשען דזה עיקר התירוץ - אבל כד נדייך אין בדברי התוס' אלו לא יתר וללא היפוך אלא כל דבריהם בדקוק גדוֹל נכתבו - דהא דלא קשי' לחו קושי' הרשב"א, וכי לית לי' לרבה חזקה, ע"כ מושום דפשיטה לחו דהסוגי' דהכא אליל בהו"א דעתין לא ידעתן חזקה מקרה, דלפי סברתם דוגם במקום דאיילך ריעוטא שייך לאוקמי חזקה, גם לאביי חזקה, ספק, כיון דaicaca כאן חזקה כשרות, אלא ודאי דכל האי פלפולה אזלי, קודם שמסיק דאלילן בתר חזקה וילפין זאת מנגע, ולכנן גם לרבה ל"ק, דחשיב לאביי דאסורה מטומאה א"א למילך מושום דההש להביה ראי' מס' ט' ברה"ר להתר האי ספק, קווין דaicaca כאן חזקה כשרות, אבל נתקשה להו דלפאי דלרבעה אתא ההלכתא גמירי לה מסוטה, אבל נתקשה אריה"ר ליליך מסוטה לטהר, נצמתה חומרא בס"ט ברה"ר, דכל שאינה דומה לשוטה ספקו טמא אפילו אيكا חזקה, דאל"כ הילכתא למאי ATA, וזה עיקר קושי' התוס' שהביאו הא דשני נזירים, להקשות מושם דוקא דמי"רו מס' ט' ברה"ר ומורה הע"ז דאין למדוד זאת מושם דומה' ט' לא הקשו על רבא בפשיותם וכו' ליל חזקה וכקושי' הרשב"א - והמהרים ראה מקצתו ולא כלו.

ובזה מתיב ג"כ קושי' חומרה שהקשה הפי' ז"ל על הא דפרק התוס' איך ילפין מסוטה לטהר אפילו ליכא חזקה, והא בסוטה איכא חזקתו טהרה, והקשה הוא ז"ל והא ע"כ הילכתא ATA לטהר אפילו ליכא חזקה דאל"כ הילכתא לטהר במקום חזקה למה לי, וכמש"כ התוס', אבל לפי האמור ניחא, דהלא באיה הילכתא יש לפנינו שני דרכים, האחד שנאמר ATA לטהר ברה"ר אפילו במקומות דליך חזקה ואז הוא גזה"כ בטומאה ברה"ר, להקל נגד כל התורה דספק להחמיר - או שנאמר דהילכתא ATA להחמיר שלא לטהר ברה"ר אלא דומי' דסוטה, אבל בשאיינו דומה לשוטה טמא ע"פ דaicaca חזקה, ואז הילכתא ATA להחמיר, והרי כל בידינו בכל הדרשות דלקולא ולחומרא לחומרא מקשין ולכנן שפיר הקשו התוס' כיון דבסטה איכא חזקת תורה, מהיכי תיתני נוקמי הילכתא להקל אף בדליך חזקה, כיון דמצינן לאוקמי הילכתא להחמיר דבסטה ברה"ר לא נתהר אלא דומי' דסוטה. אבל איינו דומה לנטמא אפילו איפלו נגד חזקת תורה - ע"ז מתרצים דוגם בסוטה כיון דקינא לה ונסתרה איתרע חזקה, ר"ל ניהו דברה"ר אין סתירה מ"מ כתבו התוס' נדה דבלילה ואפללה גס ברה"ר ג"כ קטת סתירה, ולכאורה' אין זה מספיק דכיוון דס"כ אין אין סתירה גמורה איך נילוף לטהר ברה"ר ס"ט בדליך חזקה כלל, אבל לפי האמור, הכى מתפרש תירוץ התוס', דכיוון דבסטה ברה"ר ג"כ איתרע קטת חזקה, שוב יותר מסתבר לאוקמי הילכתא להקל ברה"ר אפילו בדליך חזקה כל מלוקמי הילכתא להחמיר איפלו בדaicaca חזקה, דבר שגム בסוטה ליתא, וזה ברור ונכוון בפי' דבריה התוס'.

ומעתה נבון היטב מה לא הlk הרשב"א בעקבות התוס' לתרץ דהסוגי' דהכא אליל בהו"א קודם DIDUIN חזקה מקרה, מושום דס' ל"כל ספק במרקחה מותר מה"ת, וא"כ בمسקנא מה נעשה עם הילכתא ATA לטהר ספק ברה"ר, דהא למה לי' כיון דכל ספק במרקחה אלילן לkolא איפלו ליכא חזקה.

נמצא לפי האמור, דלדעת התוס' כל ספק הון במרקחה והן בתולדה

הפסד בגופו ונשנותו, לא רק מצד דבר אמיירא דרומנא אלא מצד טבע הענין, וא"כ למה לא ניחוש באיסור כמו בסכינה, וכן מנוס אחר אלא לומר, דההפסד באיסורין אין בא רק בשרגיל בהם, אבל בפ"א לעתים רוחקים אין בהם אלא משום דבר אמיירא דרומנא ועיין אריכות בזה בפתחה ולעיל דף י' ע"ב בהא דאכל ר"י משחיתת כתוי עי"ש ודוק.

ע"ש גמרא אמר השוחט בסכין ונמצאת פגומה אמר ר"ה אפיקו שיבר בה עצמות כל הימים כלו פסולה חיישנן שמא בעור נגמה, ו/or"ח אמר כשרה שמא בעצם נגמה - הא דאמר "אר"ה" ולא "ר"ה אמר" כדרכו בכ"מ דפליגנו תנאים או אמראים, משום דעתך פלוגתמתם בלא שיבר בה עצמות, כי אם או מכשיך ר"ח ותלה שבעצם המפרקת נגמה, אבל ר"ה מוסיף מدل"י אפיקו שיבר בה עצמות נמי, וכן מוכח מدل"א כולל האי,, אפיקו שיבר בה עצמות" בראש המאמר ולומר "השותט בסכין ונמצאת פגומה אפיקו אחר שישבר בה עצמות" וכוי מכלל דינדו פלוגתמתם אף בלא שיבר בה עצמות ו/or"ח מוסיף חידוש דין אפיקו שיבר בה עצמות, וכדברי תמצוא בח"ר רש"ב"א זיל, ולכן להורות ע"ז קאמרו "אר"ה" ולא "ר"ה אמר" דלא תינא דר"ח רק בשיבר בה עצמות מכשיך, אלא על עיקר הדין ובלא שיבר בה עצמות מחולק ותולה להקל דשما בעצם המפרקת נגמה.

אלא דלכאורי ר"ש"י זיל לא פירש בן שחרי כתוב בהא דר"ח שמא בעצם נגמה, "בעצם שיבר בה" - אבל כד נדייק ע"כ ר"ש"י זיל רק בהוו"א מפרש בן דהרי בגמ' למון, והלcta כותוי" דר"ח בשיבר מכלל דפליגו אף בלא שיבר ו/or"ח תולה להקל בעצם המפרקת, אלא דבש"ד לא נחית לדקדק בדברי ר"ה כמו שדקדקנו, וסובר דזוקא בשיבר פליגו, דהרי הגמ' לקמן פריך, אי בלא שיבר נמי פליגו, אלא דאייגם במאי, וממנה אימא בעצם המפרקת איפנס, הרי DSTMS גמר"ה הי' סובר מתחלה, דשما בעצם נגמה דאמר ר"ח, עצמות שיבר בה איקר. ועיין בהגהות מהרש"ש זיל שימוש לשון שמא דאמרו, וכן משמע מהא דמפresher טעמא דפלוגתמת וקאמרו בשלמא ר"ה כשותעת" אלא ר"ח מ"ט אמר לך עצם ודאי פונס, עור ספק פונס, ואין ספק מוציא מידי ודאי, ע"כ עצם שיבר בה קאי, די אמפרקת איקי קאמר דודאי פונס, דודאי לייכא מ"ד דמפרקת בגיןעה בעלמא פונס ודאי אלא דיש לראות למה באמת הדר הש"ס מהא הס"ד כיון דבאמת לית הלכתא קר"ח בהא דתולה במפרקת, ומה נתלה בי' בוקי סרייקה, ולמה לא נימא דרך על מה שמוסיף ר"ה לאסור בשיבר חולק ר"ח, ומשום דעתך דרך שיבירה ודאי פונס.

אבל הט אנק ושמע פ"י הסוגי על אמתה ועל ידה יפתרו כל הספקות הנפולות בענין, ולא אאריך בקושיות ודקדוקים, אשר בלאה"ה מבוארים במפרשי הש"ס ואען ואומר:

הנה בשוחט בסכין ונמצאת פגומה פליגו ר"ה ו/or"ח, אבל בנאבד הסכין بلا בדיקה שלآخر שחיטה, זהה איקא פלוגתא ברשונים, אי גם בזה פליגו ר"ה ו/or"ח, דעת הרמב"ן זיל דר"ח דפושל בנמצאת פגומה אחר שישבר בה עצמות, ה"ה דפושל בנאבד הסכין, לדעתו גם ר"ה מודה דעתם ודאי פונס וא"כ אין לפנינו שום ריעוטה ומה שפושל ר"ה הוא מטעם דאיתሩ הסכין ע"י חתיכת העור שקודם שחיתת גוף הסימנים, עד שאבד חזקתו חזקת בדוק, והבדיקה שלא"ש היא חווית המעבדת אף בדיעבד, ומה שיקט דינו בנמצאת פגומה ולא בנאבד הסכין, משום דנאבד מלתא דלא שכחיה היא, ומה מאי מושב בזה מה שדקדקנו למעלה שלא כלל ר"ה הא דшибר, בראש דברי, משום דאי תשקה שישבר בה עצמות ודאי

טומאה על תנאי, זה לק"מadam מדיניא שניהם טהורין, לא נהיב קרבען טומאה ולמנות עוד נזירות דטהרה, ואין זה בירור כМОבן, אבל להיפך אם כרא"י דניין ומיטמאן שניהם, ניהו דצרכין למנות לשינויים עוד שלשים דטהרה, אבל שעניהם יביאו קרבענות טומאה מהיICI תיתי, כיון דבחד על תנאי סגי וצ"ע ודוק.

ד"ה שאני אומר אדם וכי וא"ת דהכא תלין באדם טמא וכן בפ"ק דפסחים גבי קרדום שאבד בביתו, ואלו בפ"ק דנדחה וכי' עכ"ל, מה שלא הביאו ג"כ הסוגי דלקמן מפ' כסוי הדם דר"מ מטהר העיסה משום דתלין באדם טהור וכמו שהביאו בסוף דבריהם, י"ל בפשיותם משום דמשם אין מוכח דתלין באדם טהור אלא לפי פירוש ר"ת, דרוב מטפחים עבישה קאי אבל לפירוש"י שם דروب מטפחים באשפה לא מيري כללizia, אבל בלא"ה נמי נחיא דלא הביאו הא דר"מ משום דתלון קשה אפיקו אם בכ"מ תלין באדם טהור, אבל כאן כיון דרוב תינוקות מטפחים בעיטה, נctrur וודיעות דאדם טמא והוא לי' רובה דרובה לטומאה, וכך עכ' הרשב"א בתו"ה בריש הלכ' שחיטה דרובה מוציאין אש"מ וזה רובה דרובה משום דמייעוט אינס מומחין ג"כ לפעמים שוחטין שפיר, וא"כ הכא במייעוט זה לא חייש להסמכיו אל החיקה וכיון דבלא"ה קשה על האי פי' של ר"ת דשם, لكن לא הביאו בקושיתם, אבל בתירוצים שפיר כתבו, דוקן צ"ל בהאי דיסטי הדם ודוק.

ד"ה אם יכולת חולדה לשותות פ"י בקי' וכי' הרי נעשית בהם מלאכה וכי' קשה לפירושן, וכי מה מלאכה שייכא בשתייה עכ"ל, והנה הלב אריה זיל יפה תירץ דכוונת ר"ש"י זיל לפ"ה הרא"ש דההשת הדעת עכ"פ מקרי, ומש"ה ציין ר"ש"י מס' גיטין דשם איתא הא דמים נפלו בששלק בהם משקלות ומשום היסח הדעת עי"ש ואני הבאת ראי' לדבריו, דרש"י לאו דזוקא מלאכה קאמר רק כוונתו להיסח הדעת, דהא מלאכה אינה פסולת רק קודם קידוש ולא אח"כ כמבואר במס' פרה ס' פרת חטא משנה ד' וא"כ למה לי' לרשי' להוכיח דהכא קודם קידוש מירוי, די לאחר קידוש טומאה למאי, והא בלא"ה לא מצי מירוי לאחר קידוש דלמה יפסלו ביכולה חולדה לשותות, דהא משום מלאכה והן משום מים חיים לא שידך אלא קודם קידוש, אלא ודאי דמשום היסח הדעת קאמרו, וזאת פועל בין קודם ובין לאחר קידוש והוא ראי' ברורה ודוק.

ד"ה או שירד בה תל בלילה וכו', א"ג לפי שפטל בא מחמת טומאה וכו', עכ"ל ועיין במחרש"א ועיין בלב ארוי' שכ' דגס ר"ש"י סובר די' ליכא למייחש חולדה, לא טומאה איכא ולא פסולת, דהינו באופן דלא שכחו חולדות אבל שאר שרכיס איכא עי"ש היטב - ובאמת לא הבנתי איך אפשר לפרש בענין אחר, דהינו שלפי שיטת ר"ש"י יהיו כוונת הבריתא, די ליכא למיחס לחולדה אפיקו טמא נמי הוה כמו ברישא, אדם כן הוא, מה זה דנקט או שירד עליהםTEL בלילה, דהא בלא"ה טמא ופסול הוה, כיון דליך למיתלי בחולדה, דבשלמא ביכולה חולדה לשותות אמרין דפסולה הוה, ואי לא אפיקו טומאה נמי הוה, אבל האי דיריד עליהםTEL הינו באין יכולת חולדה לשותות, וא"כ טומאה נמי הוה וצ"ע ג' לפ"ע' על רבינו המהרש"א זיל שהעלים עיניוizia וגו' על הלב אריה דלא הביא זאת לראי' ברורה לפירשו ודוק.

ד"ג י"ד ע"א גמר, ש"מ חמירה סכנתא מאיסורה בטעמא דהא מלטא כתוב האוון בעל שב שבעתא דבאסורה כיון דהתורה הרירה הספק, לא עבד מידי אפיקו אי קמי' שמי' גלי' דאסורה אכל, אבל בסכנתא סכ"ס אם שתה הנחש מן המים יסתתק, ואני השגתי ע"ד זה, כי גם באיסורין עכ' יש טעם בדבר למה אסורה התורה החלב והתירה השומן, כי מסתמא נצחה להעbor איזה

על חזותו, וכמש"כ לעיל סברא זו. אבל באמות קשה להשתמש בסברא זו כאן, דא"כ במקואה נמי נימא דין הנידון על המקואה שהוא באלה חסר לפניו אלא על הטעמה, וכך לא נעמיד המקואה על חזותו דעתיקרא, וצ"ע.

ועכ"פ לפי שיטה זו דעור לא שכיח שיפגום, לא חיישין בנאבד הסcin שונפוגם ע"י חתיכת העור, אבל כשנמצאת פגומה ואיתרעו לפניינו מספקין שמא בעור נפוגם, ואפיו שיבר בה עצמות, ודודאי ר"ה לא יחולק לומר עצם איינו ודאי פוגם, אבל מ"מ דומה הא סיון בענין זה, לב"מ שהחזר זאב בנקבים גם שלא במקומות שנייו דאע"פ שהזאב ודאי מנكب בשינויו, אבל מ"מ מקרי נקב שלא במקומות שנייו ריעוטה עד שציריך לומר דבהתמה נשחתה בחזקת היתר עומדת, ולא די לומר נשחתה הותרה וכמבואר בגמ' לעיל, וא"כ הכא ג"כ הנני הרבה פגימות שב██סין, אין מוכרים שבאו כולם משבירת עצמות, لكن ריעוטה איכא, וחוזקת היתר ליכא, דהרי אנו דין ע"י הא ריעוטה על השחיטה עצמה, שכן קאמר ר"ה דפסולה, שמא בעור נפוגמה אלא דלפ"ז צ"ל דאייכא בסcin גם פגימה דקה, אדם רק פגימות גסות, שאין בכך העור לעשותם, הרי הנה כמו נקבים שבמוקם שנייו של האב, והוא נאבד הסcin בלא בדיקה, וזה כשר גם לר"ה וכמש"כ לעילו, ור"ח מחייב דאייכא בעצם המפרקת איפגס לדידי ע"ט המפרקת יותר עלול לפגום מעור لكن תלין במצוין ובס"ד דआצם שיבר בה קאי נמי ניחא לישנא דשמא דקאמר, מושם דאגימה דקה קאי דאפשר נשעה ע"י עור, ורק הפגימות הגסות שבזה מהות בטח מן העצמות, וכן הא דקאמר עצם ודאי פוגם, הכוונה דעלול יותר לפגום מעור ותلين במצוין. ולפ"ז לר"ח גם באב לא בעין טעמא נשחתה בחזקת היתר עומדת, אלא מושם דאפיו שלא במקומות שנייו קרוב יותר לתלות בזאב מלומר שנטרפה מוחים, אבל הש"ס פריך מטבל ועלה ונמצא עליו דבר חזץ דהרי גם שם יותר יש לתלות במה שעסיק באותו מין כל היום, מלומר שנדק בז קודם טבילה, דהרי הוא היה בחזקת שאין בו חיצחה וראוי לטבילה, ומ"מ טמא. ומכח הא קושי מוכחה הש"ס לחזר מהאי טעמא דין כאן ריעוטא, אלא דגס ר"ח מודה דריעוטא מקרי, ובזאב דוקא מושם דבחזקת היתר עומדת שרי, אבל בטבל ונמצא עליו דבר חזץ טמא, מושם דבחזקת טומאה עומדת, אבל חדש לו דהכא קיל מושם דסcin איתרעו בהמה לא איתרעו, וכאשר אבאר לפניו סברא זו, וכן נדרחה הריעוטה מכח חזקת הסcin ולא נגרע ע"י חזקת איסור בהתמה, וממילא דבاهאי מסקנא פlige ר"ח גם بلا שיבר בה עצמות ותולה במפרקת מושם חזקת הסcin, אלא דלקמן איכא תרי אבע"א, דלחד אבע"א דטרף כר"ח לבר מקמייתא צ"ל דס"ל דר"ח דמסkich אף בל שיבר, מושם דעתם המפרקת נמי שכיח ועלול לפגום יותר מן העור, אבל במע"מ לא הוה תלין לקולא לסיכון על חזקת הסcin, וככלעל דפליגו בזה אבוי ורבא וכאשר הארכתי שם, דלפי שיטות הרשב"א לא שייך לאוקמי אחיזה במקומות ריעוטא, אבל אידך אבע"א דר"ח כולל מוגרות תלין בעצם המפרקת בתירiyata, סובר דגס בספק השkol יש לסמוך אחיזה דעתיקרא ולומר דלבסוף איפגס, ומה שתבו התוס' דברראשונות רגיל לייזהר שלא לדוחוק את הסcin משא"כ באחרונה נראה לכל שהוא דוחק גדול.

ומעתה נבין היטב מה דפריך لكمן, דאי כר"ח ולאכשו כי בתירiyata תבעי בדיקה לחכם, ולא פריך כן לר"ה, וכאשר הקשתי לעיל, אדם כאבע"א קמא דר"ח גם بلا שיבר כשר מושם דעתם המפרקת נמי עלול יותר לפגום מעור, אז איכא לר"ח חומרא מה

עוד יותר לא שכיח, ולמה לא נקט דין בנאבד אבל עתה דקאמר נמצאת פגומה סתם דהוא שכיח נגד נאבד ניחא, אלא דמוסיף עוד אפיו שיבר בה עצמות, וממנו תלמד דה"ה בנאבד הסcin, דהינו حق.

ועוד אני אומר דבאה דນמצאת פגומה דקאמר, אפיו לא הי מוסיף האי אפיו שיבר בה עצמות, יש במשמעות, יש בעסקין דגס נאבד הסcin הדין כן, דמי לא עסקין דນמצאת פגומה בפגימה גסה והלא כבר כתבו האחرونים בספריה שחיות,adam נמצא פגימה גסה לאחר שחיתה כשרה, מושם דפגימה זו שאין בכך העור לעשות, פשיטה דלא חיישין לה ואמרין דבעצם המפרקת נעשה, וא"כ ר"ה רק לרוחא דמלטה הויסי האי אפיו שיבר, דלא תדוחק לומר דນמצאת פגומה דוקא בפגימה דקה קامر שאפשר להעור לשעותה, אלא אפיו בפגימה גסה שא"א לעור לעשותה נמי, ומשום דכל שחתק העור איתרעו הסcin וצריך בדיקה והאי פגימה גסה מעכבות הבדיקה, שכן פסולה ואל תקsha דא"כ ליבעי שני סcinים לשחיטה, אחת שיחתוק בה העור והשני ישוחות בה הסימנים דכיוון בדיקת הסcin שלאחר שחיתה מעכבות, ניחוש דלמא מישתלי ולא יבודוק, כמו דחישין לעניין בדיקת השוחוט אם מומחה, ודאי לאו מלטה הוא דכל שחוא חובה בכל שחיטה לא חיישין לשכחה, והוא פשוט.

ונפלאת מאי על הרاش יוסף ז"ל שכטב בראש הסוגי שני טעמים להתריר בנאבד הסcin, חדא דהרי יש לסcin חזקת בדוק ואי דלעומת חזקת הסcin איכא חזקת איסור דבהתמה, הלא הבבמה שחותה לפניך. ובמבחן זה ליתא אדם נאמר דעור ספק פוגם גם חזקת הסcin איתרעו לפניך, דהרי חתק בה עור, כי הא דהרי חזקת הסcin איתרעו לפניך נמי הכוונה דעתשה מעשה שאפשר לסליק האיסור, אבל אם השחיטה הגונה ע"ז אנו דין, דשמא איפגס הסcin השמי ש"כ הגאון, והוא דבנאבד הסcin איכא ס"ס שמא לא איפגס כלל, ואם איפגס שמא במפרקת איפגס, וזה טעות נגלה במחכ"ת, דהרי מיד כשחתק העור נתעורר הספק שמא נפוגמה כיון דעור ספק פוגם ואם היה מסליק ידו מיד היה האי סcin ספק פוגם ואני ראייה לשחיטה ומפרקת מה בעי הכא והוא פלא.

אבל מה שקשה על שיטת הרmb"ז ז"ל הוא ממה דקאמר ל�מן דר"כ מצריך בדיקתא בין כל חדא וחדא, כמוון כר"ה ולפסולי קמייתא דאי כר"ח ולאכשו כי בתירiyata לבעי לחכם, וקשה הלא לר"ה נמי תקsha תבעי בדיקה לחכם, כיון דלדיידי אבד לסcin חזקת שרורות וצריכה בדיקה לאחר שחיתה לעכובי, איך ישוחות את השמי בלי בדיקת חכם, ולא עוד אלא דגס מושם קמייתא לבעי בדיקה לחכם, דמה מהני בדיקת חכם של קודם השחיטה, כיון דבין הבדיקה לשחיטת הסימנים חתק עור, המאבד חזקת הסcin, וזה תמה גדולה.

שיעור הרשב"א והרא"ש ז"ל דר"ה דוקאBNמצאת פגומה קאמר, אבל נאבד הסcin גם לר"ה מודה דכשורה, דלא חיישין לעור שיפגום דלא שכיח כלל, והוא כמו רוב מוציאין אש"מ, דמיועטא כמוון דליתא ולא מצרפיין לחזקת איסור דבהתמה, כן כתוב הרא"ש ז"ל. והנה לפע"ד לא הי צריך לומר דהאי מיעוט עור פוגם אינו מיעוט גמור, דאפיו זה מיעוט כשר מיעוטים, אין להקשوت, לימה סכוך מיעוט לחזקת איסור דבהתמה, דהא כמו כן איכא חזקת בדוק דסcin ומוקמיין חזקה לחדי חזקה, ולא דמי להא דרוב מוציאין אש"מ כמוון, אם לא שיאמר דסובר הרא"ש כיון דהסcin נאבד גם בל"ה אין אנו דין על הסcin לא שייך להעמיד הסcin

דוחזה דהשתא עומד נגד חזקה דמעיקרא, ניהו דגאה"כ הוא ליל בתר דמעיקרא, הינו בשאיינו עומד חזקה אחרת כנגדה אבל לגבי חזקת טומאה דעתבל, כספק השוקול דינין.

ולפי תירוץ זה, הוצרכו לתרץ הא זאמר לקמן מכדי מיתלי תלין, ותלין במפרקה בתיריאת, הא אזן ספק השוקול הו, ואיך תלין להקל, שכן הוצרכו לחיש עולול יותר לפוגם בתיריאת משום דבקמייתא זהיר שלא לדוחוק את הסcin במפרקה כדי שלא יגום הסcin.

הת'' השלישי שלשי דבאמת אין חילוק בין איתרעת הסcin או הבהמה, אבל הכוונה, דאיפלו אי פוגם הסcin, עדין אפשר דנשחת כהונן, לאפשר דלא נגע הפגימה בסימנים, והוא ס"ס, וכתו בדשתא אתה שפיר דפרק בתר הכא, כל ספק לאותוי' מאי וכו', ועיין ב מהרש"א מ"ש דנחיה לחו טפי לפ"י הא תירוצא מבתיירוץ קמא, ועיין ב מהר"ם, ועדין דבריו אינם מבוארם, דהא גם לת' קמא טעמא דר"ח דעתם ודאי פוגם וקרוב לפוגם יותר מעור.

אבל פירוש דברי התוס' הכי הוה, דהנה לפי התירוצים הקודמים אנו צריכין לומר בטעה דר"ח, או משום דמקומין הסcin בחזקתו דמעיקרא, או משום דרגיל יותר לפוגם במפרקה מבעור, כדי שלא תקשה לך ממקואה שנמדד ונמצא חסר. אבל עדין קשה מטבל ועלה דשם איכא ג"כ חזקה דמעיקרא דה"ר אויל לטבילה, שהרי לא הי' חישין שמא הבים שטופ איזה חיצזה מגוףו, ולא ירי' שבדיקה כלל אחר הטבילה, אם אין עליו דבר חזץ, וגם יותר יש לתלות באותו המין שעסוק בו כל היום, ומ"מ מיטמאן אותו, ולכן הוצרך עוד לחלק ולומר דכאן קלי מושם דסcin איתרעת בהמה לא איתרעת, משא"כ בטבל ועלה דעליו גופא נמצאה הריעוטא, אבל עדין אנו צריכין גם לטעמי היתר הנזכרים לעיל כדי שלא יקשה ממקואה שנמדד, דהרי גם שם, המקווה איתרעת ולא הנטבל, וא"כ קשה כאשר מתרצה לא לאויל ספק שהה וספק דרס, כמה פריך ומ"ש, דאיפלו אם נפרש ספק שהה ודרס, הוא באופן דקרויב יותר להיתר מלאייסור, מ"מ לא עדיף מטבל ועלה, משא"כ בסcin דaicא סברת סcin איתרעת ולא הבהמה, אשר בזה חלקן בין הא דסcin להא דטבל ועלה, אבל לפי תי' השילishi שמספר שcin איתרעת, דהו ס"ס שוב אין אנו צריכין לשום טעם אחר, ונאמר דבסcin לא שייך חזקה דמעיקרא כיון דמספקינו על שתי הסיבות שלפנינו, דהינו חתיכת העור ונגעת המפרקה, עי' איזה מהם נעשה, וגם הספק שkol כי אין לתלות יותר במפרקה מבעור, ובכל זאת מתיר ר"ח משום דהו ס"ס וא"כ בספק לשם ספק דרס, דע"כ נמי מה"ת בעין לרבות אותם משום דaicא כעין ס"ס חדא דרוב פעמים שחייב שפיר ומסתבר לומר דעתה כמו כן, ועוד דאיפלו שהה ודרס למלא מקום דaina פסולת כמו בחצי קנה או במיוט בתרא, או דלא שהה כשייר, דאל"כ מה לי ספק שמותה או ספק שהה ודרס, עי' משני מ"מ איכא חילוק דכאן נולד הריעוטא בסcin וכואנו בגוף החיטה, והגמ שכתבו דין חילוק בין איתרעת הסcin לבהמה, ייל דהינו דוקא כדי לתרץ הקושי' מטבל ועלה אין חילוק, אבל לנובי הני ס"ס שפיר יש חלק בינהם, בין ריעוטא דסcin לריעוטא דבהמה, דבסcin בספק הראשון אם ה" פגום מתחלה או לא, אין חזקת אישור דבהמה מעידה דפוגם ה', משום דאפשר דמ"מ שחייב שפיר, דלא נגע כפוגמה במקומות המטרוף, משא"כ בספק שהה ודרס ספק ראשון אי שחת כמו שריגלו או שינה כאן, חזקת אישור דבהמה נגד הא רוב ומוציא, אמרינו סמוך מיעוט לריעוטה חזקת טומאה נגד הני רובי ומוציא, איזה לשוחט אל הסcin, אין להסמיד חזקת אבל בשחיטה דין עניין לנשחת אל הסcin, אין להסמיד חזקת אישור דבהמה אל המיעוט של פגימת העור -อลם במקואה שנמדד,

דילתה לר"ה, דלר"ה ע"כ עצם המפרקת בדרך הולכה אין עולל לפוגם יותר מעור, אלא נאמר גם לדידי' עולל יותר אלא דמ"מ ריעוטא מקרי ובמקומות דליקא נשחתה בחזקת היתר מטרפין, מה רבותא איכא בשיבר בה עצמות, דהא ע"כ בפגימות דקות מירוי, דבגימות כבר כתבנו לעיל לדידי' כנאביד הסcin, אשר גם לר"ה כשר, וא"כ איזה רובותא יותר איכא בשיבר מבעצם המפרקת, דהרי לגבי פגימה דקה אדרבה איכא סברא לומר דבשברית עצם אין עולל לפוגם דקות אלא גסות, אלא ודאי לר"ה עצם המפרקת שהו רך אינו עולל לפוגם וכמו עור, ולכן איכא רובותא בשיבר בה עצמות, דעת"פ גם פגימה דקה עולל יותר להעשות עי' שבירת עצם מעי' עור או מפרקת הרך, וא"כ לר"ה גם בשחיטות רבות שנגע במפרקת ונאביד הסcin כשרות דכמו דעור אין פוגם. כך מפרקת - אבל ר"ח דקאמר בנמצאת פוגמה כשרה, יותר תלין במפרקת מבעור, נצחת חומרא בנאביד הסcin אחר כמה שחיטות, לאחר נגעת המפרקת כלו אסורת, וכך רק לר"ח קשה תבעי בדיקה לחכם ואכשורי בתיריאת, אבל לר"ה דלא חייש למפרקת יותר מבעור לא בעי בדיקה רק לפטולי קמייתא, ולא בעי בדיקה לחכם, וסבירת סcin איתריעי וכו' יתבאר בדיור הסמוך ודוק'.

תוס' דה סcin איתריעי בהמה לא איתרעה הקשו ממקואה שנמדד ונמצא חסר, דשם נמי מיטמאין הטהרות שנעו על גביו, ולא אמרין המקוה איתרעת והאדם לא איתרעת, ותירוצו ג' תירוצים ואבארם אחד אחד.

ת'' הראשון, סברת סcin איתרעת, ולא הבהמה היא, דחזקת אישור דבהמה לא מצי מעיד על הסcin שנפוגם, כי רק דרך הזדמנות באו הבהמה והסcin יחד, ולכן אנו דין על הסcin בלי התיחסות להנשחת, וכל שהסcin יצא בחזקת השירות, מילא נגררת הנשחת אריהה וכשר, משא"כ בטבל ועלה דהריונות באנטבל נולד, אע"פ שהי' בחזקת רואי' לטבילה, מ"מ כל שנותערור הספק עי' שנמצא עליו דבר חזץ, לא מצין להזכיר את הספק שנולד להקל מצד החזקה חזקת רואי' לטבילה, באשר עמודת הנגדה חזקת טומאות - אולם במקואה שנמדד ונמצא חסר, כיון דחסר ואתאי, גם בלי חזקת טומאה של הנטבל און להעמיד המקואה על חזקתו דמעיקרא, ולומר השטה הוא דחסר, דהרי חסר ואתאי לאט לאט, וכיון דבכוב' א' איכא ספק במקואה זו, אי שלם ה' בשעת הטבילה, אומר הטמא, אני ודאי אתה ספק, ואני ספק מוציא מידי' ודאי, ולפי תירוץ זה, אע"פ שריעוטא דסcin ספק השוקול, דין מפרקת עלול לפוגם יותר מן העור, מ"מ תלין לכולא מחמת חזקת סcin לומר דלא איפוגם עד לבסוף, וחזקת אישור דבהמה לא מעלה ולא מוריד, דגנרד הנשחת אחר הסcin, וכן גראה מפי' רשי' דלקמן, דה' מכדי מתלי תלין שכ' וא"ל "דהא ודאי נגעת סcin במפרקת לא פגמה טפי מוער שהרי איןנו מכיה עליו בכח, ואפ"ה תלי בי' לכולא וכו' עכ'ל.

הת' השני סברת ר"ח דתולה במפרקת להקל אינה, מצד חזקה דמעיקרא דסcin דלא שייך במקום דaicא לפנינו שתי סיבות שיכולים לפוגם דהינו העור והמפרקת, לא שייך ביה לומר דסיבת האחורה גורמת ולא הריאונה, דין זה דומה להא דגנע, או שנאמור דבזמן קצר כיה, בין חתיכת העור לנגעת המפרקת, לא שייך לאוקמי אדמעיקרא, אבל טעמו דר"ח משום דעור אין עולל לפוגם כמו מפרקת, لكن תלין במצו אלא דבטבל ועלה דaicא חזקת טומאה נגד הא רוב ומוציא, אמרינו סמוך מיעוט לריעוטה חזקת בשחיטה דין עניין לנשחת אל הסcin, אין להסמיד חזקת אבל בשחיטה דאין עניין לנשחת אל הסcin, אין להסמיד חזקת אישור דבהמה אל המיעוט של פגימת העור -อลם במקואה שנמדד,

לן אם אלף חזקות יעדמו נגדה, כיוון דאין בהמה שום שייכות לשלcin אלא דרך הזרמוות, ומוקה שאני משומש דחסר ואתאי, ובלאו חזקת טומאה של הנטbel איכה ספק על הזמן שבין שני המזciות, וטbel וعلا דטma ואדי הוא משומש דרייעותא נולד בגוף הנטbel כמו שמחליך הש"ס - אמנים כל זאת לר"ח דאית ל' האי חילוקא דשלcin איתרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו בזה כוותי, אלא כר"ח דלא מחלוקת בין נולד ריעותא בסclin לנולד בהמה, וכן נתקשו להו שם בנדה, למה שרפינן תרומה על הנכס נגע, כיוון דaicא תרעה בהמה לא איתרעה, אבל אין לא פסקינו בזה כוותי, דברא, עד שהוחרכו לתרץ, משומש דגזה"כ דטma אף שנחכר בתוך שבעה.

ולפ"ז הא דפסול ר"ה כאן בנסיבות הסclin פגומה באמות רק מספק, כיוון דלא שיך כאן חסר ואתאי כמו במקוה, אלא דקשה טובא על הרמב"ם ז"ל, דבاهי דטbel וعلا פסק בפ"ב ממקוואות דטma ואדי, אם לא שנאמר ממש"כ המל"מ פ"י"א שם לישיב דעת הרמב"ם שஸותר את עצמו ממוקה על החיות, דהרבmb"ס סובר כת"י שני שבגמ' נדה, דגמר סוף טומאה מתחלת טומאה עיי"ש היטב, לפ"ז תירוץ זה בכל ענייני טומאה הספק קודאי - אלא דלפ"ז יש לי השגה רבתא על הרاش יוסף ז"ל שכ' בסוף סוג' דרוב ד"ה הנה קיימ"ל דאoki מלטה אחזקה, דבכ"מ דלא שיך חסר ואתאי פסקינו דמכח תרעה לריעותא לא הוה רק ספק, ולא ודאי, ומתוך זה יצא להציג את ה"כ"מ פ"ה מתרומות ה' כ"ד מקושי' הלח"מ שהקשה למזה ניחא להכ"מ הא דפסק הרמב"ם במניח פירוט להיות מפריש עליהם ונאבדו, דזהה רק ספק, עד שכתב עליו ה"כ"מ דפושט הואר, ועל הלכה הקודמת דהוא דינא של חביתה שנמצא אח"כ חומץ, תמה על הרמב"ם דפסק דזהה ספק, דמ"ש ממוקה, וכותב הרаш יוסף דשפיר עבד ה"כ"מ דלא השיג, דהרי בפירות שנאבדו לא שיך חסר ואתאי, ובפי' הרשב"א בגיטין הינו נגנוו, ולא נרבכו, עיי"ש ואני תמה על הרاش יוסף בזה דמה עינה להא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דטma ואדי, ואית דשאני טומאה דספק קודאי והא ה"כ"מ לא נכנס זהה דהרי הקשה מ"ש חביתה ממוקה, ואולי י"ל גם לדידן דפסקינו דלא כר"ח מהני סברת סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, לעשות עכ"פ מודאי ספק, אלא דהראש יוסף לא יתיישב בזה, כי הוא כתוב שם בפירוש דאן האי סברא סclin איתרעה לית לנו כלל, והכל תלוי רק בחסר ואתאי, ואיך יתרץ הא דפסק הרמב"ם בטbel וعلا דודאי טma, ובסוג' דלקמן עוד נאריך בעין זה ודוי'ק.

ע"ב גמרא מנא הא מלטה אמר רבנן אוקי מלטה אחזקה, הא דלא קאמר, איל בתר חזקה" וכמו שאמר לקמן "איל בתר רובא" משומש דפשיטה לנו מסברא דלא ניחוש להשתנות הדבר, ואשת כהן שהליך בעלה למ"ה, אוכלת בתורמה על חזקת חי של בעלה, דאל"כ לא מצין טהרות אלא נשמרם כל שעה שלא נתמאו וכדומה, ולא עוד אלא דזאת נלמד מהא כתוב ושמרתם בתורמה וקדשים, דביהם באמות פועל היסח הדעת, והוא פסול טומאה כדאמר ר"י בפסחים דף ל"ד ע"א, ש"מ דבשר מיליאLIN בתר חזקה ואמרין דמסתמא לא נשתנה הדבר מכחות שהיא, אבל כאן המכדר במקומות דאיתרעה החזקה עיי' איזה סיבה, או נשתנה לפניינו ואנו מסופקים על העת שבניתים מתי נשתנה, וכך אמר מנא הא מלטה אוקי מלטה אחזקה, דהכוונה במקומות ריעותא, וכו' אמר לעיל גבי מירא דר"ה, מדלא אמר נשחתה הותרה, אלא נשחתה בחזקת היתר עומדת, ש"מ דאפיקו איתרילד בה ריעותא, דהכא דכוותי, אם כי אומר "איל בתר חזקה" הוא מפרשין כמו "איל בתר

אולס כשאני לעצמי הי' נראה בפ"י דברי הגמ', דאמור בטעמא דר"ח סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, דכביר כתבנו למלعلا דבזמןא פגימה גסה, שאין בכח העור לעשותה לכ"ע כשרה דעת' בעצם המפרקת נפוגה, וא"כ המדבר כאן מפוגמה דקה שדרכו של עור לעשותה, והנה לקמן דף י"ז בירנו באריות, דפוגמה הרואו' ליקרע את הסימן אפיקו במקצת צrisk להיות אוגרת הרבה, אבל החכמים נזרו על סclin פגום אפיקו אין בכח הפוגמה לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה וסמכו זאת אקרא, דושחתתם בזה" דב תורה כתוב "ושחת" וקיים על מעשה השחיטה שתה" דרך המשכח ולא דרך קרעה ועיקור, ובדברי נבלה הוסיף, "ושחתתם בזה" דהיכן סclin חד וחלק וכל שחתת בסclin פגום אפיקו אין הפוגמה גדומה כ"כ שמצו לקרוע את הסימן, שיחסיתו פסולה, והוא מדרבנן אלא שעשו כעין דאוריתא, והוא פי' מימרא דר"ח שם דקאמר, מניין לבודיקת סclin מה"ת עיי"ש, ובפתיחה מה שהארכתי בזה, ומעתה כאן דע"כ מפוגמה קטנה וקלילא המדבר, דגדולה וגסה ודיי מפרקת קאתא ולא מן העור, שפיר קאמר, סclin איתרעה בהמה לא איתרעה, ר"ל, דניינו דסקין איתרעה, מ"מ הבמה פסולתו ודיי לא איתרעה ונחתת כהונן, אלא דמ"מ בסclin ודאי פוגמה פסולתו השחיטה, אבל כאן דשמא בעצם המפרקת נפוגה השחיטה כשרה.

וע"ז פריך מבריית' דזה הכלל כל ספק בשחיטה פסול Mai לאו לאותוי' כה"ג דאל"כ Mai Km"ל, וע"כ בפסול דרבנן קאמר, דנמי ספקו להחמיר דnidon כדורייתא, וממשני לא ספק שהה וספק דרש, וע"כ נמי במיעוט סימנים קאמר דהוא אייבעדי דלא איפש, דאל"כ Mai שאני מספק שמותה ולכון פריך ומ"ש, אדם החמירו בספק סclin כו, ע"ז שהי' במיעוט סימנים, למזה לא יחמירו גם בספק סclin כו, ע"ז משני דמ"מ כאן איכא שיינוי בಗוף מעשה השחיטה, אבל בסclin דחשתה הונגת ביל שום שיינוי אין להחמיר כל כך כנפער' עד זוויק היטב כי הדברים עתיקים בס"ד.

עוד לאליך מיין על דברת התוס' אלו - דנהנה בתוס' נדה ב' ע"ב ד"ה התם תרעה לריעותא, הקשו מ"ש מקוה מנגע, דהרי בנגע מטמאין הנכס לתוכן הבית תוכן ימי ההסגר, עיין' שנמצא הנגע חסר בסוף שבעה, ולמה לא נצרכ' חזקה דהשתא דחסר הנגע לפניך עם חזקת טהרה של הנכס, ונטהר אותו, ותירצו דשאני מקוה דחסר ואתאי, אבל הנגע אין דרך להתחסר אלא בפ"א, והוסיפו עוד דבגע נזה"כ הוא, דאפיקו חסר בתוך שבעה, כל שי' שלם בשעת ההסגר טמא כל שבעה, וכ' שם המהרב"ל ז"ל, שהוחרכו לזו החוספה, דיי משומש לדילא בנגע טעמא דחסר ואתאי, עידיין קשיה נוקי חזקת שלם דבגע נגד חזקת טהרה דגברה, וויל' טמא מספק, אבל לא נשרו עליו את התרומה, לפיך הוכרחו לחיש, דבגע האי חזקת טהרה של הנכס, ונטהר אותו, כיון דאנו דניין על שעת ההסגר, אשר אז לא היה שום נפקותא להאי גברא אם הבית טמא או טהור, ואיך נאמר דמשום האי חזקה דגברה שנכנס התsha, נתחסר הנגע בשעת ההסגר עיי"ש במהרמ"ל, ועיין לפקמן בראש יוסף על התוס' ד"ה אדנפיך, שהקשה ג"כ למה לא יהי עכ"פ ספק, מכח דנקוי חזקה בהדי חזקה, ותירוצו של מהרמ"ל לא נירה לי' עיי"ש - ולפ"ז קשיה נמי כאן מה הוועילו בתירוצים דשאני מקוה דחסר ואתאי דاكتי קשא בסclin, ניהו דלא שיך חסר ואתאי מ"מ חסרונו דהשתא שהסclin פגום לפניך, בציירוף חזקת איסור דבבמה יעשה ספק איסור, כקושיותם בגעם שם.

ומה שנראה לפ"ז הוא, דהתוס' סברו בהאי תירוצא קמא, דר"ח חזקה דהשתא ליתא נגד חזקה דמעיקרה, עד דלא איכפת

אחזקה, כמו שמצינו בתרומה וקדשים דהיסח הדעת פסול בהם ולא אזילין בחר חזקה, ונפרש הקרא כפשוטו, דעתמוד על פתח הבית כדי לראות הנגע בשעת הסגר, אלא ואדי מנגע גופה ילפין חזקה, וכאבי דאחורי הדלת מאי אייכא למימר, וזה השיב ראב"י דלעולס "ל" דלא מנגע יליפין חזקה אלא מהלכה, ומאחוורי הדלת נמי יש לראות הנגע עי' פתיחת חלון, ומה דלא מפרשין הקרא דגזה"כ הוא בנגע כנ"ל, משום דגס בלי לעמוד על פתח הבית מציא לביר שלא נחרש הנגע עי' דרא דגברי, لكن עי' הקרא אתה שלא ישחה, ויסגור מיד, נclfפער'ד נכו פירוש הסוגי ואעפ' שהראשונים וגם האחרונים לא נחתו זהה, מקום הניחו ליהתדר בו ודוק".

תונס' דה' וידילמא, אין להקשוט וכו' דלמא הכא טמא מספק, דספק טומאה בהר'י ספקו טמא וכו' שמעתי בבחורותי מפי הגאון מה' ז' נטע ואולף ז' לר'א'ב' דב'ב' שאמר שנעלמו מעיני בעיל התוס' משנה שלמה נגעים ריש פ"ה, דכל ספק נגעים טהור, והוא פלא - וכעת שבתי וראיתי במקור הדין שם, והוא נדרש בתו'כ' מן הקרא, וראה הכהן את הנגע לטמא אותו, דכתיב בנגע אדם, וכן במשנה שם רך מגע אדם מירוי, ואולי לא יליפין נגע בתים מגע אדם, עידיין הדבר צריך תלמוד ודוק".

בא"ד דכל עין טמא הכתוב וכו' ואפילו דבר שאין בו דעת לשאול, והקשה הרاش ישוף והא הבית בעצמו דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ומה זה שכטבו דכל עין ואפילו וכו' ולכאר' ה' הייתה אמרת הכהן את הנגע לטמא, וכן אמר ר' ב' בנדחה ד' ה' ע"ב דכל ס' ט' הבא ביידי אדם נשאלין עליה, אלא דלפ' ז' קשה לי להפץ, ומה זה דבר שאין בו דעת לשאול, דכלים שבבית נתמאו עם הבית ואפילו נחلك לומר דכלים לא עי' אמרת הכהן נתמוא, אלא תחלה נתמוא הבית, וכן הבית נתמוא הכלים, מ"מ פשיטה דגנרגרים הכלים אחר הבית ואם הבית טמא ודאי, מפני שמקרי דבר שיש בו דעת לשאול, גם הכלים שבתוכו נגררים אחריו ע"פ שאין בהם דעת לשאול, וכן שם בנדחה ד'ר'י דכלים המונחים בקרקע נתמוא עי' ספק מגע שרצ שבד האדם, כי נאמר,adam ach'כ נגע הכלים בטהורות לא נתמוא הטהורות מפני שהם דבר שאין בו דעת לשאול אטמהה, וכן דברי התוס' צ"ג ודוק".

בא"ד ומיהא קשה דה' מלטא דמי' למוקה שנמדד וכו' וזה' ג' הול'ל דשבקין חזקת נגע ואזילין בתור גברא דאומקין בחזקת טהרה והרי חסר לפניך עכ'ל, והקשה האר'י, ומה לא קשי' להו דנוקמי הבית בחזקת טהרה ויה' תרתי במקומות חדא ות' כיוון דrangleגעה hei שלם פ'א כבר יצא מיה' החזקה, ומ'ם הקשו התוס' דנטהר הנכנס תוך שבעה מה שחתט דה' הא דאושרין הכלים, ומוכח דפליגו על הא גבוי למפרע מה שחתט דה' הא דאושרין הכלים, ושচכת, דמיטריפין למפרע מה שחתט דה' הא דאושרין הכלים, ולא נעמיד הכלים בחזקת כשרותן וכמו שפי' רשי' בගיטין גבי מוקה שנמדד, דכל טהרות שנעשה על גבוי למפרע טמאות, דה'ינו תרומה ששנשתמשה בכלים שנטבלו במקוה זו, ולא מעמידין התרומה על חזקת טהרתה, אלא נגררת אחריה האדם והכלים שטבלו במקוה חסר, ה'ה הנ' כלים שבשלו בו בשר משחיתות השוחט ששות', נגררו אחרי הבשר שנתבשله בהם, ואם התוס' היו סוברים כן, לא הוה קשי' להו, לאוקמי גברא חזקת טהר ונצחפה לחסרון הנגע שלפניך, דהלא כל שהבית טמא נגרר האדם הנכנס לשם אחריה בבית, כמו הכלים אחר הבשר שנתבשלה בהם, עי'יש.

"רובא" בدلיכא שום ריעותא, אבל כה אמר "דאoki מלטא אחזהה" הפירוש לאחר דיתילד ריעותא, אז נשתנה ודאי, והספק על זמן שבניתים, וזאת יליפין מנגע וכמש'כ התוס' דאפיקו נמצא הנגע חסר בסוף שבעה ועיין עוד בדברנו לקמן ודוק".

ע"ש גמר' ודיילמא כגו' שיצא דרך אחורי דקחוי לי' - והקשה הרשב"א ז' דהא בפשיותו הוה מציא להקשות, דלאחר שיצא החזיר פניו לראות את הנגע, וכן הראש יוסף ז' כיוון בקושי' זו לדברי הרשב"א ולא תירץ מידי, ולפע"ד נראה, כמו דאמרינו لكمון ריש פ' כייסי הדם דושפך וכסה אמר רחמנא יצא זה שמחוסר שפיכה גרידה וכסוי הכי נמי ויצא פריך דילמא דשיכא זה שמחורי דעדיין הראי' הראונה כאן, דהא דכתיב וראה הכהן דרכ' אחורי ראי' קודם החשר, אבל הש"ס פריך דילמא דרואה הינו מתחלה וע"ס ודוק".

רש" דה' יכול, יהיו רשות לך' לבתו ולছור ולסגור הדלת, עכ'ל ועיין ב מהרשב"א שכ' דיבין בראשית דלא לך' לבתו לכתחה, ובין בסיפה דבידי עבד שפיר דמי, סתמא קתני, ומירוי בכל גונא עי'יש ולא ידעתי מה הוועיל בהז' דס' קשה, אדם לא ניזל בת ר' חזקה, מהיכי תיתי נאמר דיסגר עי' חבל ארון מביתו, ומיש'כ' דברייתא סתמא קתני, ליתא, דא'כ מה משמי ראי' בגו' דקימיא דרא דגברי, כיוון דברייתא סתמא קתני, אפילו לא קיימי דרא דגברי ומה לי אי מוקמינן כגו' דקיימי דרא דגברי, או כגו' דחווז לפתח הבית לראות הנגע, דהרי עיקר הברייתא לא מירוי אלא מדין דיסגר מיד כאשר יצא מן הבית ולא ישחה, והוא דנקט שלא לך' לבתו, אורחא דמלטה נקט, אדם אין לו עסק אחר למה ישחה שם, אבל גם בשהי' שס עובר על המוצה דלכתחלה שסגור מיד.

אבל לפען' דהכי מתפרק קושי' הש"ס על ראי' דאי לא אזילין בחר חזקה וצריך לראות הנגע אחר שיצא קודם החשר, מנ'ל לדריש ממה דכתיב "אל פתח הבית" דלא ישחה בהסתגרו, דלמא לעולם מותר לשוחות וממילא גם לך' לבתו ולסגור משם, אך רדרק בעמודו על פתח הבית וראה את הנגע יסגר, ובידי עבד ילק' משם ויסגור מרווח באוון שאינו רואה את הנגע, ובידי עבד פשיטה דלא מעכב הא' ראי', דכל זמן דלא מתילד ריעותא ודאי לא חיישן דבציר לי' שיעורא, כמש'כ' לעיל, אלא שאם נמצא חסר לסוף שבעה באמת טהור למפרע דלא מוקמינן אחזהה, וכן אמרה תורה, דעתמוד על פתח הבית, ומදלא מפרשין קרא הכי, ש"מ אזילין בתור חזקה וליכא קפidea לך' לבתו ולסגור משם, אלא משום שהי', ועי' מתרץ ראי' דלעולס איכא למימר דלא אזילין בתור חזקה, ומ'ם א' לא לפרש הקרא דמשום שרואה את הנגע צריך לעמוד על פתח הבית בשעת הסגר, דהרי גם מביתו יכול לראות עי' דרא דגברי, אלא דמש'כ' מהרשב"א, מושם דלישנא דברייתא וע'כ' לפרש כן, דאי כמש'כ' מהרשב"א, מושם דלישנא דברייתא דסתמא קתני קשי' לי', דודאי מירוי גם לסגור מביתו קשה טובה דהא ראי' איננו חולק על גוף דין דחזהה, שהוא מהללם'ס אלא דלא יליף מנגע וכמש'כ' מהרשב"א בתוס' דה' מנא הא מלטא בדף השמוך, וא'כ אלישנא דברייתא לך' מ', דמאחר דעכ'פ' אזילין בתור חזקה لكن קאמיר טעם, דאפיקו לך' לבתו ויסגור משם עי' חבל, נמי שפיר דמי, אבל מקרה לא מצין למילפ', דשמא אי לאו דיעילן מהלכה אזילין בתור חזקה הוה מפרשיןadam ה' כל הל' לבתו וחזר לפתח הבית, שוב מצאתי שהלב ארי' עמד עי'ז, והביא שכן הקשה הרמב"ן מובא בחו' הר'ז ואין אחד מהם העלה בא' דבר המתקביל, אולם לפי פירושינו ניחא, דהכי קא קשי' לי'adam רק מהלכה ידיעין חזקה, אז שמא בגע גזה'כ הוא דלא סמך

הטמא אחר המקוות והנשחתת אחר הסכין, דהרי בשאיו לפניו לדון על הנובל ועל הנשחתת, לא נוקמי המקוות והסכין על חזקתו דמעיקרא, משא"כ בטהורות שנעשו ע"ג שפיר אמרין דנגרו אחריו הכלים הנטבלים כי כבר החלנו את הנובלים לטמאים ומילא גוררו הטהורות אחרות, הון הנה דברי הטוו"ז שהם ג"כ דברי הריבט"א ומעטה דברי התוס' לא די שאין חולקים על הטוו"ז אלא אדרבה מכונים לדבריו, דהא דלא קשי' להו, לצרף חזקת טהרה של הבית, הון לפ"ד דברינו פשוט, מושום דעתה כשהסר הנגע לפניו הבית טהור בכוכב"כ, ומה איכפת לי בבית, אם היה טמא עד עתה או טהור, ומה תאמר דיש נפקותא לידע זאת, מפני אדם טהור שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או לטמאו, הרי זה כמו שאמרו בכתובות דחיקת אמה לא מהני לבתיה, כן נמי הכא חזקת הבית לא מהני לאדם הנכנס בו, וכיון דלבית עצמו אין נפקותא בדבר, חזקת טהרתו לא מעלה ולא מורד, אבל חזקת טהרתו שנכנס בתוך ימי ההסגר לתוכו, לטהרו או ריק ע"י טהרה דגביא שפיר מעיד על הבית שהי' טהור אי, כי ריק ע"י שניכנס לתוכה אנו באין לדון על שתי החזקות דמעיקרא ודהשתא.

אולם בתוס' נדה מתרצים קושיתם זו, דנימא תרתי לטיבותה לטהור, כמו שאמרין תרתי לריעותא לטמא, דשאני מקוה דחרס ואתאי, משא"כ נגע דרכו להתחסר פ"א, והוא סייפו עוד דבגע גזה"כ,adam שלם הנגע בשעת ההסגר אפילו נתחסר מיד, מ"מ טמא הבית עד סוף השבע, וכבר הבאתי לעיל דברי התוס' אלו ומה ש' עליהם המהרמ"ל והראש ישך כתוב כאן, דברי מהרמ"ל אין מובנים אבל לפ"ד כוונתו מבוארת דהא דמחלקין התוס' בסברת חסר ואתאי, והוא התני' הראשון שבtos' כאן שהוקשו לסכין מקווה, אינו מספיק אלא לתרץ ר"ח דעתך לי' סברת סכין איתרעי בהמה לא איתרעי, וע"ז שפיר כתבו בסברת סכין איתרעי לא שייך אלא במקומות דלולי ריעوتא דסכין, היינו מחליטין לצד חזקה דמעיקרא, ורק אז נגרר הבבמה אחר הסכין, אבל במקווה, בבלא טמא נמי הי' ספק מתי נתחסר, מהני חזקת טומאה דהנטבל לומר ארין ספק מוציאה מידי ודאי, אבל לר"ח דלית לי' סברת סכין איתרעי, כמו שביארנו טumo למעלה, כאשר כן הحلقتא, עדין קשה, ניהו נגע דרכו להתחסר בפ"א ולא חסר ואתאי, מ"מ עכ"פ נקי חזקת טהרה דגביא נגד חזקת טומאה דבבית, והי' ספק ולא נשורף תרומה עליו וכן שחזקת איסור דבבמה עומדת נגד חזקת סכין לר"ה, ונפסקה השחיטה עכ"פ מספק - וע"ז קמשני, דמ"מ נגע שאני דגזה"כ הוא שהבait טמא, אף שבציר הנגע מיד אחר החסגר, ועל זמן מיעוט זהה שבין יציאת הכהן להסגר, ודאי אין לחוש שנתחסר, יותר יש לתלות החסרונו בזמן שבעתימי החסגר - כן יתפרשו דברי התוס' ולזה כיוון מהר"מ שם. אלא דלפ"ז קשה טובא, איך ליף חזקה מגען, דילמא במקומות דאיთילד ריעותא לא מוקמיין אחיזקה דמעיקרא, ושאנו נגע דסמכין אורובה, דבזמן קצר משעת יציאה עד החסגר לא נשתנה, וע"ז ודז"ק.

תנוס' דהא אלא לאו משום דאמרין אוקמיין אחיזקה, ואני לומר דשאני הכא דאלין לחומרא וכו' והקשחה הראש ישך בדיור הקדום, אחזקי' adam הי' הנגע גדול וכו' והקשחה הרה"י טמא ולא מוקמיין דהא גופה קשי', כיון דספק טומאה הרה"י טמא ולא מוקמיין אחיזקה,ותי' דהבית דבר שאין בו דעת לשאול הוא, ויפה דחחה הלב ארוי' תירוץ זה, דא"כ קשה להיפק דאי ספק טהור כמו ברה"ר, ואיך נלמד חזקה בעולם - ועוד הלא כבר כתבנו, בית דין דעת לשאול יש בו - אלא דקושי' אין כאן, דרך ספק השkol אלין בס"ט ברה"ר לחומר וכמו בסוטה דע"י מקרה שאירע נולד לנו הספק דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיון לכל עצימות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ولكن לא שייך לומר דנגרר

ובמחכ"ת של הגאון ז"ל ערבותם דברים ראויים כאן, כי לא ירד לעומק העין, וההקדמה שהניח דהבית טמא מפני שבשעת מציאות הנגע הי' הנגע שלם ובטלת חזקת טהרה דבבית, הוא דבר שלא ניתן להאומר, דניינו דאי בשעת ראיית הכהן את הנגע, החלנו את הנית לטמא, אבל כאשר בסוף שבעה מצאנו הנגע חסר ועלה הספק אצלנו שהוא שמא נתחסר עוד קודם השוגר ומילא החלנו בטעות את הבית לטמא, למה לא נצרף חזקת טהרה דבבית לטהרתו, ותדע ממקוה שנמדד שכן הוא, דהרי כל הנטבלים בתוך המקוה שהיתה שלמה בעינינו החלנו לטהורים, ומ"מ אחר שנמצא המקוה חסר לאחר זמן נתעורר הספק שהוא המקום חסר אז כשבלו הני טמאים, מצרפין חזקת טמאו לאו כבורי כמושג, ומילא גם מה ש' בראש הצלטanos לטהורים, וזה בדורו כמשמעותו, ומילא גם מה ש' בראש דהתוס' פלגו על דטו"ז, ליתא וכארב באאר בזה בס"ד, ובתוך דבריא יתורץ שפיר קושיתו דלמה לא קשי' להו לתוס' שנימיד הבית בחזקת טהרתו הקדومة.

ותחללה נbare רדר דברי הריבט"ז שהם דברי הריבט"א لكمן בפ' כסוי הדם, שכתב דטהורות שנעשו ע"ג נגררים אחר הנטבלים במקוה, וחיקת טהרתו לא מעלה ולא מורייד לשנות את דינם, והסבירו לכארו' מבוארת דאנו דניין על המקוה בשעה שטבלו בו הטמאים אם עדין הי' שלם או כבר חסר כאשר נמצא אח"כ ואז לא היו להני טהרונות שנעשו ע"ג עדין שום שיקיות עם הני הנטבלים, והחלנו עפ"י צירוף חזקה דהשתא עם חזקת טומאה דהנטבלים שהמקוה היא אז חסר ומילא הנטבלים טמאים כמו קודם הטבילה, ואיך יבואו הטהרונות שנשתמשו בכלים הנטבלים אלו לעוד שמלמות המקוה בזמן שלא הי' להני טהרונות שום נפקותא בשלמות המקוה או בחסרונו - אלא דעתו זה יקשה לנו כי האי סברא עצמה נוכל לומר גם לעומת חזקת טומאה דהנטבלים, כי אנו דניין על המקוה מתי נתחסר והחזקת דהשתא אומרת שנתחשר מיד אחרי המידיה והחזקת דמעיקרא אומרת השתה היא דחסורה, ואני לפנין מנגע ליאול בתר חזקה דמעיקרא ולומר השתה היא דחסורה, ולמה לא נימא דהנטבלים נגררו אחורי המקוה, וכל שהמקוה בחזקת שלם, ממי לא נתקשר והחזקת דהשתא אמרת שנתחשר מיד ר"ח דקאמר סכין איתרעי בהמה לא איתרעי דס"ל דהבהמה נגוררת אחר הסכין, וכל שנחלייט מכך חזקה דמעיקרא, דסכין השתה הוא דאיתרעד ממי לא נגרר הנשחתה בה אחורי הסכין, אלא דניון קר"ה פסקין דמצרף חזקת איסור דבבמה לחזקת פגום דהשתא, וא"כ לית לנו האי סברא דגירה, ואיך נאמר חזקה דטוהרה לא מהני להעיד על שלמות המקוה אלא נגררים אחורי הנטבלים, וחזקת טומאה של הנטבלים תהני לגרוע חזקה דמעיקרא של המקוה, ולא נאמר דהנטבלים נגררים אחורי המקוה, אבל דע דברי הבאתי כמה פעמים סברת התוס' והרא"ש בב"מ חזקה לא שייך אלא על דבר ידוע ושאנו דניין עליו, כי דבר שאין לנו שום נפקותא אם הוא כך או כך לא שייך להעמידו על חזקתו שלא נשתנה, ומילא גם בדבר ידוע, שהוא לפניו כל שאין לנו שום נפקותא בדבר לא שייך לאוקמיין אחיזקה.

אמור מעתה סכין שנמצאת פגומה ומוקה שנמצא חסר, ואני מוספקים מתי נפגמה הסכין ומתי נשורה המקוה כיון דהשתא בכוכב"כ הסכין פגומה ואינה ראוי' לשחיטה, והמקוה חסר ואני ראוי לטבילה, מה לי אם השתה נפגמה ונחסר או לפני זה זמן מה ולא שייך לאוקמי אחיזקה דמעיקרא אלא אם יש לנו איזה נפקותא, והיא ששחת בסכין וטבל במקוה ואיז שייך לאוקמי על חזקתו דמעיקרא, וא"כ שפיר מעד חזקת איסור וחזקת טומאה כנגד החזקה דמעיקרא כיון לכל עצימות עין החזקה כאן אין לו מקום אלא לעומת הנשחת והנטבל, ولكن לא שייך לומר דנגרר

אלא כי הא דר"ה באיתילד ריעוטא קמבעי, ומכח"כ להני שיטות דאפיקו איתיילד ריעוטא מחיים נמי סמכין אוורוב בהמות כשרות, דחאה מנ"ל, וממילא גם הנני יליפותות שהביא, אין להם מקום כאן, דהרי האי דינא לא נשמע מהם.

אבל דעת, כי לישיב הסוגי על נכון לא מצאת אלא לפי שיטת הרמב"ס ז"ל, דס"ל דכל הספקות מותרות מה"ת, כמו ס"ט ברה"ר, אשר באזה פליגי לעיל אבוי ורבא, כמו שהבאתי שם בשם השב שמעתה - והרשב"א ז"ל הקשה על שיטת הרמב"ס מסוגי זו, דמה קמבעי מנ"ל דזילין בתר רובה מקרא, דהא ספק השkol מותר מה"ת ונילך מס' ט"ר ברה"ר, ומכח"כ דרוב מותר ואפלו מדרבנן כדי אם אסרו הספק, אבל לדעת הראשונים ספק אסור מה"ת מסוטה, דילפין מינה ס"ט ברה"י לטמא, והה בכל איסורי התורה דבעין למיזל לחומרא, כמו שפרש"י לעיל עי"ש, שפיר קמבעי לי, מנ"ל דיש חילוק בין ספק השkol לרוב, כך צרך לפרש לדעת הרשב"א ויתר הראשונים. אבל קושי הרשב"א על הרמב"ס לק"מ, כי מה דקמבעי לי, מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, היינו לעשותו כודאי, ולא מטעם ספק להקל, ונפ"מ למיזל גס בקיים מצות, ספקן לחומר כאשר אבאו, וכן נגד חזקת איסור, ולמר זודאי נשנה מכח הרוב, تعد שחררי מפרש, דקמבעי לי כגון קטן וקטנה, דפליגו בי ר"מ וחכמים, ולמה לי להביא מפרק לחמו, ולא קאמר כי הא דר"ה דלעיל, דאלכין בשרא בכל יומא בלי בדיקת חי"ט, דהרי אפלו נטלן זאב והחירין כשהן נקובים, סמכין אוורוב בהמות כשרות, וכן אוכליין חלב ולא חישין לטופה, אלא דחאה פשיטה לי, דהרי גם ספק טרפה איינו אסור מה"ת רק מדרבנן, ואיך נהממר ברובה ומכח"כ דלא נבעי קרא על רוב, כיון דאיתן לו לפוטא מטומאה ברה"ר, ספק איסורין להקל ומכח"כ רוב, אבל בקטן וקטנה קמבעי לי כי שם לויל דזילין בתר רובה מכח ודאי, לא הוה שרין לדoor זה, לא מבעי לפי גירסה אחת ברמב"ס, דבאייסור כרת מודה דספקו לחומר מה"ת, וא"כ اي רוב דינו כספק ולא כודאי, איך ידورو זה עם זה באיסור אשתי אח שהוא בכרטת, אלא אפלו נניח גם באיסור כרת הספק שרי מה"ת, למ"ד חתיכה אחת משתי חתיכות בעין, וכאשר כן הحلכה, ומ"מ אס מה"ת אין חילוק בין ספק השkol לרוב ורק דרבנן חלקו לגוזר על הספק ולא על הרוב, במצב יבום לייכא בקטן וקטנה שום מצוה, דשמא הוא סריס או היא אילנות, איך ידورو זה עם זה במקומות דליקא מצוה, ואבאר לך דבר זה - הנה החוו"ד ז"ל בראש בית הספק שלו חידש לנו דבר זה, דרך באיסורין קאמר הרמב"ס דספק מותרין אבל במ"ע בספק לא יצא, אלא דהוא ז"ל נסמך סברתו על מירמא דר' גידל סוטה כ"ט דיליף חילוק בין דבר שיש בו דעת לשאול, לאין בו דעת לשאול מסתירות הכתובים, והבהיר אשר יגע בכל טמא לא יאכל", הא נעבע בספק יאכל, וכל טהור יאכל בשער" טהור ודאי יאכל, ספק טהור לא יאכל, הרי לך דבר כל מקום דיבורה התורה בלשון ודאי, ולכן ס"ל לרמב"ס דבלא תאכל נבלה וכדומה, נמי מתפרש לנו, ודאי נבלה ל"ת אבל ספק תאכל, ובמצוות אמרה תורה אכול מצה נמי כן מתפרש, ודאי מצה אכול, אבל בספק מצה לא יצאת ידי חותך, עכט"ק של החוו"ד והאחרונים התחכמו עפ"י הקדמתו, להמציא בטופה, דכתיב זאת החיה אשר תأكلו, ודרשין חי אכל, שא"ח לא תאכל, נמי ספקו אסור, דחי ודאי אמר רחמנא, עיין בלב ארוי ריש פרק אלו טרפות וכן בכל לאו הבא מכלל עשה - אבל לא כן עמדין, כי כלל גדול בדרשות חז"ל שהעיקר נבנה על הסברא, ולפי סברתם דרשו המקראות, כאשר הראות זאת במקומות אין מספר, גם במס' ז', ועיין בתוס' ליקמן פ"ח ע"א ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו, שתמהו, דר"י ורבנן הפכו סברתם גבי בכור אפלו מקצת בכור, ותירציו

דראשונה עדיפה מן השניה, גם בטומאה כן, ודבר זה למדתי מtos' פסחים ט' ע"א ד"ה ואת"ל, שכתו בת"י האחרון דספק הרגיל מהני להקל אף ברה"י, אע"ג דס"ס לא מהני, וטעמא דהא מלטה הוא, כי בכל ספק טומאה גזה"כ דאלכין לחמיר, ומכח ודאי ולא מספק, וא"כ ס"ס נמי לא מהני, משום ד"א לדzon על שתי ספקות אחת, וכאשר דנין על ספק הראשון אמרין ודאי ולהחמיר, וממילא כמו כן בספק שני ושלישי, אבל בספק הרגיל לצד אחד, דיליכא גזה"כ בכגה"וו, שפיר אזליכן לקולא, וכן הוא בחזקה דמעיקרא נגד חזקה דהשתא דחזקה דמעיקרא עדיפה אזילין בתרה גם בס"ט ברה"י, שוב ראוי כי הראש ישך בעצמו לקמן ב"ה הנה הראת לדעת כתוב בדברי, ופלא שלא הזכיר כאן לישיב קושיתו, ודוק".

דף דף י"א ע"א גמר' מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ראיית ב"ש חתן סופר לדודי הגאון ז"ל שמדקדק למה לא קאמר סטם, מנא הא מלטה דזילין בתר רובה, כמו שאמר לעמלה מנא הא מלטה דומוקמין אחזקה, ואגב שיטפי' לא עיין אז בגמ' כי גם לעיל קאמר כמו מנא הא מלטה דאמרו רבנן.

ורנה לעיל פרש"י זיל במקומות הרבה סמכו על החזקה לאסור ולהתир כי ההוא דלעיל, ור"ל הא דר"ה, דאמר בהמה בחזקת איסור עומדת וכו', ופосל השחיטה בנסיבות הסיכון פגומה, משום האי חזקת איסור, וכבר כתבו לעיל דמש"ה לא קאמר מנא הא מלטה דאמרו רבנן זיל בתר חזקה, אלא דאoki מלטה אחזקה, משום דرك דחזקה דאיתרעו קמבעי לי, ולכן מדויקדק הלשון דאמרו רבנן דהס דחשׂו דין זה ואע"פ שהוא דאוריתא, אבל הכא ברוב דפרשי' דאיידי במנא הא מלטה דחזקה נקט נמי הא, הרוי לא משמע לי לרשי' דקאי נמי אדר"ה דלעיל, דהינו מכח רוב בהמות מאמרנו, נשחתה בחזקת היתר עומדת וכו', דהינו מכח רוב בהיותה, חדא כשרות וצדמור לעיל, דמשמעני אפלו איתילד בה ריעוטה, חדא משום דלא ידע רשי' זיל נפרש הני לפוטות שבגמי, שלא נשמע מהם דאפילו באיתילד ריעוטה אוקמינן בחזקת הרוב, ואמרינו דלא יצא מן הרוב, ועוד משום דלא אמר הא ליישנא, מנא הא מלטה דאוקמינן על הרוב, דlisamu minyi דקאי אדר"ה, דאפילו באיתילד ריעוטה קמבעי, لكن פרש"י זיל דאיידי דחזקה, קמבעי ארוב, וכונתו אממשה בכל יום שאוכלים בשר בלי בדיקה אחריה חי" טרפות וכן חלב, בלי לחוש לטרפה וכדומה, ולא חישין למיעוטה, ולפ"ז ודאי קשה ליישנא, "דאמרו רבנן" דהא מלטה לא מצין מפורש ברובא דליתא קמן, אלא בקטן וקטנה, והוא באמות פלוגתא דר"מ ורבנן, וקשה לומר דעל זה כיוון באמורו "דאמרו רבנן" ודרך פלפול אמרתית דכוונת הש"ס על האי רובה דאמרו רבנן, רובה וחזקה רובה עדיף, וע"פ מה שראיתי בשוו"ת מהרי"א זיל לישיב קושי התוס', דחאה מצין למילך רוב מחזקה, דהרי רובה עדיף מחזקה, וכותב הוא ז"ל דאי"כ לא הוה מצין למימר רובה וחזקה רובה עדיף, כדי לבא מון הדין להיות כנדון, זאת יש להכניס בלשון הגם', דמנ"ל הא דאמרו רבנן זיל בתר רובה, ואפלו נגד החזקה, שאם לא תמציא לפוטא על רוב אלא מק"ז מחזקה, איך תאמר דרובה עדיף מחזקה דהא אמרין דיו וכו'.

אבל הר"ן זיל בחידושיו באמות מפרש דקאי על סיוף של המירמא דר"ה, דמנ"ל הא דאמרו רבנן לעיל דזילין בתר רובה אפלו במקומות דאיתילד ריעוטה, וממילא ניחא ליישנא "דאמרו רבנן" אלא דקשה לפ"ז דקאמר בגמ', דרוב בסנהדרין ותשע חנויות דאיתא קמן לא קמבעי לנו, אלא כגון קטן וקטנה דפליגו בה ר"מ וחכמים, ולמה לא קאמר דרובה בין דאייתה קמן ובין דליתא קמן לא קמבעי לנו, וכאשר באמות מסיק לבסוף הסוגי', שלא אני

ומעתה נשוב למה שהתחלנו ב' לפרש דמש"ה פריך מקטן וקטנה דפיגו בהן ר"מ ורבנו, Adams לא נדעRob מקרה דחשי כודאי, אלא י"ה דינו כספק שמותר בכ"ת, מ"מ עשה דמצות בום ע"כ ליתא בקטנו וקטנה דשמא הוא סריס או היא א"לנות,وضיטה דלא ציוויה התורה לקיים ספק מצוה, במקום ודאי כרת, דין ספק מוציא מיד ודי.

ולפי הצעה הנ"ל נבואר הסוגי לדעת הרמב"ס דכל הספקות מיותרות, וביקע Rob מ"ל מקרה דהוה כודאי וכן קמתמה,ala כתוב אחר ריבים להטות וכיוון Dunn עפ"י Rob סנהדרין אפילו להרוג את הנפש, ע"כ Dror כודאי לכל מיל, ע"ז משיב Dror ואית' קמן לא קמבע לי', נקט גם ט' חניות, ע"ג דבאייסוין גם ספק מותר ולמה לי Rob, דשאי בשר, ספק משוחטה או מנבללה, דאייכא נמי חזקת אישור דאיינא זבוחה, וכן כתבו התוס' נה ד"ח ע"א ד"ה אחר הרוב, גם בט' חניות אייכא על בשער הנמצא חזקת אישור שאינה זבוחה - והדין עם וכמו שהארכנו למעלה דברבר שאנו Dunn שייך לאוקמי אחיזקה, אבל השאר דין הנידון עליהם, לא שייך לאוקם על החזקה, כי רק עפ"י סברא זו דבריהם מבנים, - אבל על רובה דליתא קמן וכגון קיטן וקטנה קמבע לי' וכמו שביארנו לעלעה, Dolli Krav Dror כודאי איך נאמר DIDOR במקום אישור כרת ודאי מצד ספק מצוה.

וע"ז הביא כל הנני לפוטות, מקרבותנות ומפרה אדומה ועגלה ערופה ושער המשתלה, דכל הנני מוצאות, اي לאו Dror כודאי, איך אמרה תורה תקים המוצה Rak בספק DSM טרפה הוה, Ach"c יליף ממכה או"א ומרוץ ועדים זוממין, דכל הנני اي Dror Rak ספקאה הוה, איך צotta ה תורה להרוג את הנפש על הספק, ור' אש אמר דעתיא משחיטה עצמה דامر רחמנא שחות וליקול, ולהוש ולמא במקום נקב קשיט.

הנה גם האי יפותא ניחא לדעת הרמב"ס דכל נקה"ו נבלה, ואין שחיטה מועלת בו, ואם הרוב Rak ספק הוה שהתורה התיירה, כלו הרי אייכא חזקת אישור דאיינא זבוחה, ועליך להביא ראי' שנייה, ממש"כ הפלתי דכל ספק נקה"ו ספק בשחיטה הוה, וכאשר החזקי דברו לעיל וכן נהרא שדעת הרמב"ס נמי כן הוא, כאשר ביארתי במ"א, ודז"ק היבט.

ע"ש גמר' כי קמבעי לו רובה דליתא קמן. בסוף הסוגי כ' רשות' י"ל דהדר מחילוק זה והכל נלמד מקרה אחר ריבים להטות, ויש לראות דאייה סברא יש לחלק בין רובה דאיינ' ובין רובה דליתא קמן, ומה לי ט' חניות דאמרין על בשער הנמצא לפני החניות כל דפריש מרובה פריש, ולא אמר כן על בהמות דעלמא שרובם כשרות, דהאי עולה אני מקריב, או האי קטן וקטנה שאני דן עליהם פירושו מרובה דעלמא ולא ממייעוטם, עיין בהגנות ר"צ חיוט שנטעורה בה ולא העלה כלום.

אבל דע כי הפרמ"ג ז"ל בפתחה לטעורות חקירה א', מניה לנו כלל גדול דכל שלא היה האיסור והיתיר ניכר מعلوم, לא שייך ב' ביטול חד בתاري, כי על כל חד וחדא אני דין שמא הו טרפה, ומה לרוב הכא, וכן הסכים עמו החוו"ד בס"י ק"ח סק"ה, והביא ראי' נפלאה מהא דפרק ל�מן, ור"מ דחיש למעוטה האיך אכל בשראי, ומה פריך, וכי לית ללה"מ חד בתרי בטל, ויתבטלו מיעוט הטרפות שביעולם ברוב הנסיבות ומותרין כולן משום חד בתרי בטל, ואין לומר דאפשר לברר איסورو ולא שייך ביטול, דהא שמא במקומות שחיטה נקב הוה קפריך, וזאת א"א לברר כמוון, אלא ודאי דכל שלא ניכר ההיתר והאיסור מעולם לא שייך ביטול חד בתרי עי"ש. **ולפ"ז** גם כל דפריש מרובה פריש לא שייך, דהרי אין כאן

שאין לדומות הדרשות, אלא מה שהש"ס מדומה, והביאו עוד שם סתירותים אלו, וע"כ כוונתם דלפי סברתם דרשו ח"ל פעם כן ופעם להיפך, והוא האמת, ולכן אין להביא ראי' מדשות ר"ג בנדה שם, שכן דרוש בכ"ת, ובפרט דשם בחד קרא כתיבי הני תרתי, ויש יותר מקום לדיקק רישא וסיפה, וכעין שכטבו התוס' ריש מכילתא, דנדר ונדבה בחד קרא דיקין ששניהם דוקא, אבל במא לא, ולכן גם כאן לא נסמך על הדרשה, אבל נראה מה יאמר הסברא והשכל, אם הספק בל"ת ועשה שוויין, או חלוקים הם זה זהה, ואחר הסברא נלך.

והנה כבר הבאתני לעיל דף ט' דברי השב שמעתתא שմסביר לו מה חמורא סכנתא מאיסורה, שכתב דכל שהתורה התיירה מחייב חזקה או Rob, ע"פ שקמי' שמיא גלייא, דהאי יצא מן החזקה והרוב, מ"מ אין עליו אשמה, כי היא אнос בראשות התורה, וכן שפיר מצין למימר דבכחגו' לא אסורה חזקה והרוב לא יצלנו מן הנזק, אם מ"מ אריר שהמייעוט בא לידיו, ולכן סכנתא לא מהני, לא Rob ולא חזקה, והנה דכוותי' בספק לדעת הרמב"ס דהתורה התיירה, ואפילו אם ידמן דאיסורה אצל אнос הי' בראשות התורה ואין עליו אשמה, ועיין מה שכטבת שט' לתקן דבריו, ועתה אני רואה כי לא הוועתי כלום, כי דבר זה א"א להעמידו, והנה לפי הקדומו, מובן החילוק הגדול שבין עשה ללי' לעניין זה, שכבר כתוב הש"ז ח"מ סי' כ"א בשם היירושלמי דלעולים אнос כמאן דעבד לא אמרין, אלא אнос כמאן דלא עבד, והסביר ברורה, דכל מה שעבד באнос, כיון דחסר מחשבתו ורצוונו לשעות כך, הרי לא נחשב המעשה לכלום, אבל להיפך מי שלא מציא קיים מה שומולט עליו מחייב איזה אнос, שייה' חשוב כמאן דעבד, זאת לא אמרין, וע"פ שאמרו ח"ל, חישב לעשות מצוה ונאנס ולא עשו, מעלה עליו הכתוב כאלו עשו, אין זה אלא לעניין שבר אויל דמחשבה כמעשה, אבל סכ"ס המצווה לא עבדו ולמשל, אם הביא קרבן ונמצא Ach"c טרפה בסתר לא נאמר דין אונס ה' בראשות התורה ותיפור מלhibia קרבן אחר, ולכן חילוק מבואר דבל"ת שפיר מצין למימר דספק שי' רחמנא ואס אריר שאכל איסורה פטור מצד אונס בראשות התורה, אבל במקרים עשה, אם אכל ספק מצה או הביא ספק קרבן, איך נימה דיצא מספק Adams קמי' שמוי גלי' דפסול ה' הרי א"א לומר דכל שמחות אונס לא אכל מצה ולא הביא קרבן, הנה כמו שאכל והביא,อลום חזקה ורובה דהמני נמי בנסיבות עשה, ע"כ כודאי יחשב, ואז מש"ה אמרין דמצוי מביא קרבן שהחזקה או הרוב מעיד עליו שקשר, משום דמצוי לסייע דודאי כן הוא, וניהו Adams מ"מ הוא מן המייעוט לא יי"ח, מ"מ לא בעי למחיש למייעוט דכמאן דליתא דמי, Dror כודאי יחשב, ומימילא דבזה נדוחין דברי השב שמעתתא דהרי בסכנתא נמי נימה הכי דלא צריכין לחוש על המייעוט כמו במצבה אלא ע"כ לומר, דסכ"ס יותר חשו ח"ל על איבוד נש מהמה שחשו על ביטול מ"ע, ממילא לא צריכיןתו לשבתו דהה' שלא על עבירת הל"ת בדיאכט Rob או חזקה, כמו שחשו בסכנתא, ומה'ת באתות גם בסכנתא אין לחוש למיינטוא וכן כהראש יוסף ז"ל דחמירא סכנתא מאיסורה רק מדרבנן הוא ובמ"א הארכתי בעניין זה עיון לקמן פרק אלו טרופות דף מ"ז ע"ב.

אבל היצא לנו ממה שכטבנו דבאמת Rak בל"ת קסביר הרמב"ס דספקות מיותרות אבל בנסיבות עשה הספקות אינו יוצא בהם מה'ת לחומרא בעין למיזל בהו, ומטעם שכטבנו לעיל, דבל"ת פטור מטעם אнос כמאן דלא עבד, אבל בעשה לא מיפטר מטעם אונס, אבל Rob וחזקת מהני גם במאן משום דאיתן לנו יפותא עליהם דהו כודאי וה'ה דמהני בסכנתא מה'ת כנ"ל.

האי דרשה *שיהי* שניהם שוון, זאת, גם המשתלה צריך להיות כשר ליף לפחות מהן לא אין הגROL קבוע לעזאזל אלא בראו'ו לשם, יותר אני קמתמה דלא מצאתי מי שהרגיש בדקודוק עצום הלאה, ומה שהקשה המהרש"א דלמה לא ליף מהא דבעינן שניים שוון שצרכיכם להיות כשרים לק"מ דאי זה אלא למצוה ולא לעכבר כמבואר במשנה ריש פ' שני עשרי, אבל מה שנלעפ"ד הוא, בדברי המהרש"א *יל"י* קושיתינו, והכי פירוש הגמר, מתחילה משקה מהא דשניהם שוון, וליחס דילמא חדא טרפה הוה וא"כ אינס שוון, וכי תימא מה נפ"מ, ר"ל אין זה אלא למצוה ולא לעכבר, ע"ז משב דהלא אין הגROL וכו' והוא לעכבר, ודוק'. שוב ראיית מעין זה בהגחות ר"ץ חיות ז'ל.

רש"י ד"ה וסנהדרין דתנו י"ב מצין ו"א מחייבן זכאי. מה דלא הביא דרוב מחייבן חיב, משום דברמת י"ב מחייבן לא קטלין, והרי אמרה תורה לא תהא אחרי רבים לרעות, אלא דכלאורה מהא דיב"ב מאכאין זכאי, אין ראי' כל דאלין בתר רובא דמקש"כ אי לא ניזל בתר רובא, דלא קטלין לי בשביל המיעוט דמחייבין, אבל כוונת רש"י אידיוקא דמהא דיב' מצאין זכאי נשמע, אדם איכא רובה לחיב דמחייבן אלא דאי צריכין יותר מ"ב ומרבנן עליהם עוד דינים כמובואר בסנהדרין, וכייד שלא להאריך בהאי דינא כתוב רש"י בקיצור דלענין פטור סגי ב"ב, ולענין חיוב צrisk לעיין שם במקומו איך הדין ודוק'.

רש"י ד"ה היכא דלייף שמחובר מבחוץ לצד הגב וכו', מה שלא פי' כן לעמלה גבי רישא של עולה, דקרו אמר נמי היכא דלייף ליל' בה, משום דשם לא הקפידה התורה אלא שלא ניתן לנתחים, וכל שיש קצת חבר בין מבחוץ ובין מפנס שוב לאו לנתחים נתחכו, אבל כאן הקפידה התורה שתהא"י האליה תמיימה, כל שנחתק שוב אינה תמיימה, אפילו אי לא מוחתק לנתחים, לפיכך הוצרך רש"י לפרש האי ליפ' דהכא, הכוונה שנחתק רק מבפנים אבל בחוץ לצד הגב נשר שלם מכל וכל שלא יהי ניכר שום קרע וסדר, כדי שיהי' נופל עליה שם תמיימה וזה פשטוט ודוק'.

תנוס' ד"ה מנא הא מלטא, וא"ת כיוון דאמורין זיל בתר חזקה כיש"כ בתר רובא וחזקה רובא עדיף, ויל' דלראבל' פריך דלא קים לי' חזקה מקרה עכ'ל, ופי' רק מהלכה ואין למידון ק"ו מהלכה, והקשו האחוריים דעתך'ן נלמד דאלין בתר רובא מקרוב, דרוב עדיף מקרוב, ורקוב הלא מפורש בקרא: והיה העיר הקרובה. אלום הרשב"א מתרץ קושי התנוס', דהא דרובא וחזקה רובא עדיף זוקא אחר שידעין רוב מקרה, אבל כל צמן דלית לו ילפota על רוב, לא איזין בתר רובא כלל ומיכש"כ נגד חזקה, ולפ"ז מיושב גס קושי האחוריים דינלוף רוב מקרוב, אלא לדברי הרשב"א זיל סתוימים, דכמו דידעין עתה לומר לומר דרובא עדיף מחזקה ואת ע"כ מכח הסברא, מה לא נסמך אסברא זו גס בלא ילפota ולומר, כיון דאמרה תורה זיל בתר חזקה מיכש"כ בתר רובא עדיף מחזקה, אבל מה שנראה לפע"ד בכוונות דברי הרשב"א הוא: דהנה הא לאוקמינן אחזקה יש לפניו שני דרכיים, או דנאמר גזה"כ הוא זוקי מלטא אחזקי', או שנאמר טעם לדבר זה והוא משום דעפ"י הרוב לא שתנה הדבר מכךותה שיהה וא"כ האיזין בתר חזקה נמי נבנה אסברת רוב, אז ממילא אס הרוב מעיד שנשתנה החזקה, החזקה בטלה נגד הרוב, כי כל עצמיות החזקה היא מכח הרוב, וכיון דהרוב אומר דעתנה מה מהני החזקה, אמרו מעתה כל צמן דלית לו ילפota דההתורה סמוכה למיזל בתר רובא, לא נדרוש טעמאDKרא דמויקי, משום דרוב פעמים לא שתנה הדבר מכמות שהיא, אלא נאמר גזה"כ הוא לאוקי מלטא אחזקייה, וממילא לא מצין למליף רוב מינה, ומיכש"כ דלא מצין למירר

רוב ומיעוט כי היכי דנאמר דהאי מרובה פריש, כי על כל חד וחוד אנו מסופקים שהוא או שמא סריס או איילונית היא, ואין זה דומה לט' חניות דaicא רוב ומיעוט מבורר אלא מחתמת שניכר כל או"א בפ"ע לא שייך בהם ביטול, אבל חתיכה שפירש ונמצאת שפיר אמרין כל דפרק מרובה פריש, שהרי אם כל החתיכות שבכל החניות היו פורשות לחוץ על כרי' אחת היו כל מותירות מכך ביטול ברוב, מכש"כ שחתיכה אחת שפירשה שנותרת, אבל בהמות דעלמא שלא ה' ניכר מעולם הנסיבות והטרפות בפני עצמן, ולא שייך בהו ביטול כנ"ל, גם פירוש חד מיניו לא שייך דען כל חד ואחן נופל הספק שמא טרפה הוה, ואני אכן אלא דרוב פעמים לא מיטרף וזה רובא דליתא קמן, ע"ז קמבעי מנ"ל, אבל בסוף קמסיק דלי"ש וכמו דאלין בתר רובא דאיתא קמן ומכח, ביטול חד בתרי' כן איזין ברובא דליתא קמן ומכח דרוב פעמים לא מיטרף ולא נעשה סריס - ובזה נמצא פשר להא דחקרו האחוריים מניין לנו חד בתרי' בטל דמסנהדרין לא נשען זאת, ועיין בפתחה כללית של מה שהארכתי בזה.

ודע דבזה חזר וניעור מה שהקשה השב שמעתתא על הרשב"א שהבאתי לעיל, דתקשה הרשב"א לנפשיה דהא בספק במרקחה גם הרשב"א מודה דמותר מה"ת, וא"כ האי דלמא טרפה הוה, והוא ספק במרקחה, ודחיתו דהרי הספק הוא אם האי בחמה שלפנינו מן הרוב או מן המיעוט, והוא ספק בתולדה, אבל לפי דברנו אלו שבכאן, הדין עם השב שמעתתא דע"כ כאן אין הספק אם נפרש מן הרוב או מן המיעוט, אז היה דומיי דט' חניות וכרובא דאיתא קמן, אשר על זה לא קמבעי, אלא הספק על כל חד ואחן שמא היא טרפה, ולכך קשה ודאי לדעת הרשב"א, למאי דמקח ספק במרקחה לא חישין, ולא מצד דאלין בתר רובא ודוק'.

עוד יש לחלק בין רובא דאיתאי לדלית' קמן דהרי הא גופא, דרוב בהמות כשרות ורוב קטנים לאו סריסים, אין אנו מודים בבירור גמור, אלא ע"ז נסיון של דורות הקודמים, דראינו בהמות ששתנו שוחטנו שרובם כשרות וקטנים שנטגדו שרובם מולידים ואני סריסים, אבל בכל מקום אין מן הנמנע, שדור אחד מחמת אייה סיבה נשתנה עליו סדי' באשית, וכעת רוב הבהמות טרופות ורוב הקטנים של עתה סריסים, ואע"ג חזקה אלימתא הוא דלא נשתנה הטבע מכמות שהי' מקדמות דנא, מ"מ אינו כרובא דאיתאי' קמן שהוא ודאי גמור ולא בעין חזקה כדי להחזיק את הרוב, אלא דלבסוף מסיק דין חילוק, והוא משום דחזקה דלא איתרע ולא ראיינו מעולם נשנתנה, הוא כודאי.

ומה מאד מישוב בזה הקושי' המפורסמת מאת הגה'ק מה"ז משה ט"ב צ"ל שהקשה דהרי הסוגי' איזלה אליבא דר"ש לפי דעה אחת בתנוס' ד"ה חטא תר' רחמנא, ולר"ש דדורש טעמאDKרא, מסתמא טעמא דאלין בסנהדרין אחרי' רבים, הוא משום דרוב פעמים האמת עם הרבים ולא עם המיעטים, והאי רובא דליתא קמן הוה, וא"כ רובא דסנהדרין נבנה על רובא דליתא קמן. והוא קושי' מושכלת, אבל לפי האמור מיושבת על נכו', דהאי גירועה דאיתאי בכל רובא דליתא קמן, ליכא הכא, דהאי רוב פעים מכונים הרוב את האמת, לא נבנה על הנסיו' כי מיעולם לא נתברר לנו שהרוב כיוון האמת והميعוט טעה, אלא שהשכל הישר מחייב את זאת, דטובים שניים מאחד, והוא ראי' שכילת שחשובה ממש כראי' גשמיית, וא"כ האי רובא, דרוב פעמים האמת עם הרבים, הוה רובא דאיתאי' קמן לפני עיני שכלנו כמו ט' חניות. והבן את זאת ועיין בפתחה כללית ודוק'.

ע"ש גמר' את' משער המשתלה דרחמנא אמר ולכך שני השעררים *שיהי* שניהם שוון. מאד אני תמה למאי הלכתא מביא

לא אמרין, ותדע שהרי חייב לשחותו קרבן פסח אחר, ולכן אין לפטרו אלא מצד טעה בדבר מצוה, וכן פליגו רשי' ותוס' באומר מיותר בשבת, והדברים עתיקין ואכ"מ להאריך בהם, וכעכ"פ לפי דעת התוס' צריכין לפרש גם כאן, דלא הקפידה התורה כשמביא קרבנות בשבת, אף שהמצוות ספק הוה, משום דעתה בדבר מצוה, ואפילו לא עשה מצוה פטור, ואפילו למ"ד בלא עשה מצוה חייב מ"מ לא מצי ליף מכאן רוב, דהרי יש לומר דעתה בדבר מצוה אפילו לא עשה מצוה פטור, ובפקנ"פ דאפילו נגד הרוב וס"ס מיותר לשבת, הוא מטעם דשבת לגבי חשי"ס הותורה ולא הודהה לחילל שבת, והוא מטעם דשבת לגבי חשי"ס הותורה ולא הודהה ודוד"ק.

תוס' ד"ה את' מפרה אדומנה, וא"ת וכו' ויש ללימוד מותך כך הלכה למעשה אדם עשה גבינות מקמה בהמות וכי הקושי' מפורסת ממנה נקטו שעשה גבינות מקמה בהמות, ולא סגי להו לדון על גבינה מאותו הבמה, ועיין בלב אר"י איך מתרץ את זאת, אבל אין דבריו מובנים ממשמע דבאיסור דרבנן בטל חד תרי במבר'ם, וזה ליתא מבואר בי"ד סי' צ"ח סעיף ו' בש"ך וט"ז ופרק"ג שם דוחז"ל לא חלקו בזה כלל, ואפילו באיסור דרבנן צריך ס' ואיך כתוב הלב אר"י, דאי ריק מדרבנן לא מוקמינן אחיזקה שלא נתבררה, בתערובות חד בתרי היה מותר מצד תרתי דרבנן.

אבל יש לךים דבריו בשנאמר דמיירי בעשה גבינה מכל בהמה בפ"ע ולא עירב החלב ביחיד, ואז התערובות של הגבינות הוה יבש ביבש, והוא דלא בטל הגבינה מן הטרפה, בהני דרישות, משום דחויה דבר שבמנין וחטיכה הרואין' להתקבב, ובזה שפיר איכא חילוק בין שהוא ספק איסור דאוריתא או רק דרבנן, ועל כל גבינה וגבינה איכא ס"ס להתיר, ספק שהוא לא נטרפה בהמה אלא סמך לשחיטה וכול' שרשות, ואת"ל דaicא כאן גבינה טרפה, שמא האי גבינה שבידי מן הנסיבות, אלא דס"ס כזה, דחויה ספק אחד בגופו וספק אחד בתערובות לאו ס"ס זה להתייר, אבל עיין בש"ך סי' קי"י סקס"ב וס"ג דבאיסור דרבנן מהני גם ס"ס צו, ואף שיש לחלק דכאן עיקר האיסור סכ"ס דאוריתא מ"מ יש לומר דהתוס' לא חלקו בזה, ודוד"ק.

ועתה הנה לבאר שיטת התוס' ושיטת הר"ש שחולק עמם כמובא כאן ברא"ש ז"ל: הנה דעת התוס' דRK חזקה דמעיקרה שנתרבירה בשעתה ממשיכין נגד חזקה דהשתטא, אבל חזקה שנתרבירה לפניינו לאח"י אלמפרע, כמו בפורה בת שתים של אחר כלות שנה נודע לנו שכשרה הייתה בשעת לידה, לאו חזקה הוה להמשיכה עד ההשתנות, וכן בהמה שנמצאת טרפה אפילו היא בת כמה שניין, לא נאמר השתטא היא דנוטפה, ועד השתטא הייתה בחזקת כשרהה, כי מעולם לא הייתה כשרהה מבורת בשעתה אלא למפרע, וזאת לא מקרי איתחזק, لكن אוסרים הגבינות למפרע דשמא טרפה הייתה מכבר, ואפילו לאחר שזיכינו דאלין בתר רובא, וא"כ גם בלאו חזקה הר' אמרין על כל בהמה מיד כשגולדה, דהיא מן הרוב וכשרה היא, וא"כ נימא כמו ממשיכין החזקה לומר דהשתטא נשנה הנגע ולא קודם לכך, כן ממשיך הרוב לומר דהשתטא יצאה האי בהמה מרוב כשרות, ועד השתטא הייתה בתוך הרוב כשרות, דהרי רובא עדיף מחזקה, ואם ממשיכין החזקה ממשיכ' ממשיכין הרוב, זה בורכת דהא דרבנן עדיף מחזקה, הינו מאמן שאחר הראי', כי רק אז מקרי חזקה, אבל בשעת ראי' יש היהיטה כשיעור, לומר כשהמנצאה חסרה לאח"ז, דהשתטא היא דחסרה, אבל מניין לו להמשיך הרוב דאיינו עכ"פ ודאי, לומר דלא יצאה מן הרוב עד השתטא.

רובא עדיף מחזקה, אבל לא אמר שזכה לו מילך רובה מקרה, אז ודאי לא נאמר דחזקה גזה"כ הוא אלא טעם דחזקה נמי מכח רוב הוא, וממילא רובה עדיף מחזקה ודוד"ק.

בא"ד ולמאי דמפרש ר"ח, דרבנן עדיף מחזקה לא מסברא, אלא ילפין מפרה אדומה דaicא חזקה נגד הרוב וכו', כי מה שהבאתי למללה דף י"ד בדרכי הטו"ז דלעלום נגררו הטהרות אחרי כלים הנטבלים, גם כאן נגרר הטמא אחורי הפרה דהרי חזקה היה להאי טמא שם יזרקו עליו מאפר הפרה יטהר, ומה לי עם חזקה טומאה שלו, אבל כפי שביארנו שם הדבר הזה תלוי אם נאמר רוב הוא כודאי או שספקה הוא אלא דתורה התירה האי ספק,adam אמר רוב כודאי, אז פשיטה דהטמא נגרר אחר הפרה ואין לו דמיון לשאר רוב וחזקה המתנגדים זה זהה דהרי כאן עשוינו מעשה המסליקת את הטומאה והמעשה נעשה כהוגן באפר פרה שודאי כשרה, אבל אם נאמר דרבנן רק ספק מוציאה מידי י"ל דגンド חזקה טומאה לא התירה התורה דין ספק מוציאה מידי ודאי, וכלן כוונת התוס' דמפרה אדומה מוכרכה דרוב הוא כודאי, וממילאlica כאן חזקה המתנגדת, אבל נלמד מכאן דגס במקום שעונמד הרוב נגד החזקה דרבנן עדיף דרבנן כודאי פשוטה דמחה החזקה, וכאשר פרשתי לעיל לדעת הרמב"ם לכל הסוגי ע"ז קאי דמן"ל דרבנן כודאי, וממילא אפילו נגד חזקה, ודוד"ק.

תוס' ד"ה אבל היכי דלייף, מקשיןامي לא ליפ' מכל קרבנות דחויה שבת וכו', ונ"ל דלא מאי להוכיח ממש, דaicא למירר דמספק נמי אמר רחמנא לדלחוי שבת כמו בפקנ"פ דלא הלכו בו אחר הרוב, עכ"ל, הנה לכארו', קושיתם לשיטת הרמב"ם יל"י דהרי כל הספקות מותורות, ולמה לא יכול שבת על ספק קרבן, אלא דבר כtabno לעיל דLAGBI מצות יבום, אי לאו דאלין בתר רובה והוא קטו וקטנה ספק סריס ואיילנות ודאי דלא שרי לדoor זה עס זה, מפני שהאיסור ודאי, דהרי איכא כאן אשת את, אלא דבמקום מצה נדחה, א"כ עלייך להביא ראי', דaicא כאן מצה, וכן הוא בשעת כיוון דחילול שבת ודאי, והמצוות שדוחה אותו ספק, אין ספק מוציאה מידי ודאי, הא חדא, ועוד שנית, דהרי הרמב"ם מודה בספק העומד להתברור דאסור מה"ת, ولكن קושיתם חזקה לכ"ע, אבל לעומת זה תירוצים חלש מאד, דaicא מדין זאת לפקנ"פ שהרי בעצם כתבו דבקנ"פ לא הלכו בו אחר הרוב, משא"כ הכא דפשיטהadam סמך על המיעוט לחילל שבת דחיב, וא"כ מ"ש ספק ממייעוט דשניות ספקה הוה אי לא אלין בתר רובה, אבל דבריהם צריכין תיקון, כי לא משום דספק מצה דוחה את השבת, אלא משום דכל שציויתה תורה להקריב קרבן בשעת אפילו אם נמצא טרפה, הרי הוא פטור משום דהוא אнос מכח ציווי התורה, אלא דבזה נמצא סטייה בתוס' פסחים עג"ע א"ד דהה שחוטו שכתבו קרפיטר לי' לאו משום דעתה בדבר מצוה, ולר"א דבלא עשה מצוה חייב באמות גם בזה חייב ודלא כפרשי' שם במשנה, ובסוגי' שם הראי', כי זאת פלוגתא ישנה בין רשי' ותוס', לדעת התוס' לא מקרי אונס אלא כעין נערה המאורסה דאונס מכך צוותה ממש ואני מוחייב להציג את עצמה בחיות שלה, אבל המקומים מצות התורה לאו אונס מקרי, דaicא יצא ידי מצוה, אם נחשב זאת לאונס, דהרי בכופין לעשות מצוה צריך שייאמר רוצה אני כדי שלא יהיה אונס במעשה, וכל שאיןנו אונס במעשה, איך יפטור בשוחט קרבן פסח בשעת ונתמצא טרפה בستر, מטעם אונס, וכי עדיף יהי' משוחט ונמצא כשר, דפטור מטעם דעתה מצוה וקרבן פסח דוחה את השבת, ולא מטעם אונס, ואם הוא אמרין אונס כמו עבד דמי, הוה מצין למייפרி בשנאמר אכן אם נמצא טרפה הר' הוא כמו שהביא קרבן, אבל כבר כתבנו לעיל דאונס כמו עבד

נקב הוה - ועין ברמב"ס בפ"ב ה"ח מהל' רוצה שכטב, ז"ל „ההורג את הטרפה עעפ" שאותל ושותה והולך בשוק, ה"ז פטור מדיני אדם, וכל אדם בחזקת שלם והרגו נהרג עליו עד שידעו בודאי שהוא טרפה, ואמדחו הרופאים שמכה זו אין לה עללה באדם ובאה מיתת" עכ"ל ולכאורה" תמורה, דמוכח מדבריו דאפילו ודאי טרופות אינה מצלת את הרוצה, עד שאמדחו הרופאים את הנרצח, שלווי זה שהרגו היה מת בללא" מכח האי מכח, אבל עין בפתחה אותן י"ד אריקות בהז שביירתי שיטת הרמב"ס המחוורת והאמיתית ותמצא עונג - ומה שנתחדר לית עתה הוא דמויה פסק הרמב"ס נשמע, ודסובר כדעת הר"ש הנ"ל דחזקת דעתך" מכח רובה, נמי מהני לשליך את הריעוטא הנולדת ואפילו לקטלא, דהרי בנצח שיש לו נקב במותו או בוושטו, עכ"פ ריעוטא גדולה הוה, ומ"מ כל זמן שלא יאמדו הרופאים שהמכה הוה ממייתן בודאי ממייתן את הרוצה מפני שמעמידין את הנרצח בחזקת שלם, והוא מכח רוב, דרב ב"א שלמים הם, ולא מעותדים למיתה מחמתן מכח, וניחוח דהמכה לפניו, אנו אומרים אכן זה מכח הממית ועשה את האדם חסר, אלא מעמידין אותו בחזקת שלם ועעפ" דאין הולclin בדיני נפשות בתר רובא אבל בתר חזקה דעתך", מכח רובה שפיר הולclin, ועין עוד לפחות מהו ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתי" מעדים זוממים וכ"ו וכי תימא דבדקין לי', והתני' בריבי אומר לא הרגו נהרגין, הרגו אין נהרגין - קשי' לי דהאי בריבי למה לי דהרי לא הרגו נהרגין מקרה מלא דכאשר זם כתיב, ואי דלא נטעה哉, דאמרו דוקא הרגו נהרגין שם במקומות דף ה', הי' לו להבאה המשנה שם, דקתני כיוון שנגמר דין נהרגין הזוממין, ומההביא האי דרביבי נרא, דלולי בריבי דהרגו אין נהרגין, לא מצין למילך מעדים זוממים.

והנרא להפ"ד, דבאותם בלאו בריבי ליכא ילפota, דהנה בתוס' ד"ה ודילמא, הקשו שמא חובשין אותו יב"ח לברר שאינו טרפה, ותריצו בתריזע השני,adam הם אין נהרגין אלא לאחר יב"ח, גם הוא איינו נהרג אלא עד אחר יב"ח, דאיון להחמיר עליו יותר מעלייהם אם הוועו, עי"ש, ולפ"ז אם נימא דם הרגו נהרגין אז פשיטה נהרגין מיד דהרי אפשר לבדוק כפי ה"ס"ד דהשתা, א"כ גם بلا הרגו למה לא נהרגין לאחר יב"ח, דשוב אין לומר דגם הוא לא ה"י נהרג עד אחר יב"ח דזה ליתא דהא שיפר הי' נהרג מיד, דהרי אחר שנהרג, אם יוזמו ג"כ נהרגין מיד, ولكن לוילו בריבי, דהרגו אין נהרגין, לא ה"י מצי למילך רוב מה מהרגין העדים, דאפשר דממתניין יב"ח קושי התוס', ונכוון הוה מאד ודוק'.

ע"ש גמר', ר"א אומר אתי" משחיטה עצמה וכ"ו עין בח"י הר"ן כאן ובתוס' لكمן דף כ"ח ד"ה אתה, דאיון להוכיח מכואן דין לישיט בדיקה מבחו עורך הלפota היא מפסח וקדשים, דא"א לקרוע את העור ולבדוק הושט, דאיון לך מום גדול מהה - ולענין קשה ע"ז טובא, חדא דהרי אין זה אלא מום עובר עד שתתרפא העור, וא"כ מצין לבדוק איזה ימים קודם, ואז יתרץק שאין הושט נקוב, ותו ודי לא חיישין שמא ניקב אח"כ, הא חדא, שנית אם נימא דלא סמיכין ארובה, הרי האי בדיקה צורך הקربה הוא, כמו שאין מום בחתיכת העור עי"ס סכך של שחיטה, שהוא ג"כ לא שיק' לשחיטה, ומושם דא"א בלאו הכי, ה"ג בדיקת הושט צורך הקربה הוא ולא סגי בללא"ה ויש לישיב בדוחק ודוק'.

ע"ש גמר' ודילמא היכי דאפשר אפשר, והיכי דלא אפשר לא אפשר, דאל"ת היכי דחייב לחייב למיועטה היכי אכל בשאר וכ"ו, ופרש"י ז"ל היכי דאפשר לא סמיכין ארובה וצרכין לבדוק כל ח"ט, אבל בשוט במקומות שחיטה דלא אפשר סמיכין ארובה, וכן בקטן וקטנה דאפשר להמותין עד שיגדלו, והנך ככלו מושם דלא

אולם שיטת הר"ש, והוא הועיל שברא"ש כאן הוא, ז"ל למאי דמסקין דאלין בתר רובה, כל הבהמות בחזקת כשרותן ואפילו בתוך שנותן, משומן דרוב בהמות כשרותה הן, ורובה עדיף מחזקת, עכ"ל הדברים צרכין ביאור, עיין במעיו"ט ואין דבריו מובנים, דהנה דעת הר"ש הוא, מאחר דאלין בתר רובה, נעשה מן הרוב חזקה מילא, דכל בהמה אנו מחזיקים לכשרה מכח הרוב, וחזקה זו אלימטה היא כמו חזקת גג שראינה שלמה, וכמו שאמרין סוקLIN ושורפין על החזקות דהינו חזקה דעתך" מכח רובה, דasha שבאה ובנה מרכיב על כתפה ונתחזק בעיר שהוא בנה, הרי אח"כ נסקל על ידה כשהכח אותה, וא"כ האי בהמה נמי נתחזקה אצלנו לכשרה, והרי אכלנו מחלבה, והוה חזקה אלימטה להמשיכה נגד השינוי שנמצא בה אח"כ, לומר דהשתा הוא דאיתרפי, וכן יל"פ ריש דבריו הרא"ש, אלא דמה שהוסיף בסוף דבריו, דרובה עדיף מחזקת אין לו פירוש, דא"כ למה לי לומר דמכח רוב, כל הבהמות בחזקת כשרות, תפ"ל דרוב עדיף מחזקת ואם ממשיכן החזקה מכש"כ הרוב, אלא דזה ליתא כמש"כ במלعلا דרוב עדיף מחזקת אבל לא מודאי, ואני הודה ממשיכין ולא החזקה.

ועיינתי בתשי' הרא"ש ז"ל ושם מצאתני פשר הדבר וא"ל שם "אבל השטא דאלין בתר רובה ורובה עדיף מחזקת בכל שעטה ושעתא דאלין בתר רובה" עכ"ל ור"ל דנינו דחזקת בשרשא בשעת ראי"י ודאית היהת, אבל מיד כשהעהף עניין ממנה נעשה מן הוזאי, חזקה שלא תשתחנה מכמות שהיתה, והאי חזקה בטבעה עי' ריבוי הזמן הולכת וחולשת, כמו חזקת חי דכל חיות עד למות, וכן מקווה הנמדד עתיד להתחסר וכדומה, ולכן הזמן ממעט חזק החזקה, משא"כ הרוב, ניהו דגרוע מעד אחד שלא הי' מעולםDOI, אבל לעומת זאת, הזמן לא יחולשנו כי תמיד הוא עומד בתקפו לומר, אני מן הרוב ולא מן המיעוט, וזה שכטב הרא"ש, דמעלת הרוב על החזקה הוא דכל שעטה ושעתה איזין בתר רובה משא"כ בחזקה דידיין דסופה להשנתנות, כמו שהוא בגע, דחשינוי לטובה להתרפות הוא טبعי ועלול הוא לכך, זאת הוא סברת הרא"ש, ומילא לדידי' באמות לא צרכיןתו לעשות מן הרוב חזקה, אלא ממשיכן הרוב דהיא בתקפו עד רגע האחרונה של החשנות, בקי' מחזקת הרוב שעומדת עי' הזמן להשתנות ועלולה לכך.

והנה בנויל ריעוטא מהים, כמו ישב לה קו"ז בשוט, או נמצא מים במות, סתוו התוס' שיטות, כי لكمן דף מג' ע"ב ד"ה קסביר כתבו דביש לה קו"ז בשוט, וכן בספק דרושא, עכ"צ צרכין לומר, דשחית יותר לאיסור מלhitar, כי לויל זאת בעין לאוקמי הבהמה על חזקה דעתך" מכח רובה דכשרה, והוא סברא היפה ממה שכתבו כאן,adam לגבי חזקה דמעיקרה לא מהני חזקה דעתיה מכח רובה, מכש"כ בנויל ריעוטא מהים - והרמ"א ז"ל באמות פסק להיפ' מתוס' דבסי' נ' פסק דבספק טרופות לא סמיכין להתרטח מחזקת דעתך" מכח רוב בהמות כשרות, ובס' פ"א פסק בנמצוא ודאי טרפה אפילו הוגלד פי המכחה, כשרים הגבינות של קודם ג' ימים, והוא כשיתוט הר"ש, ועין שם בפ"ת אות ו' - והת"ש חלק בין ריעוטא שבגופה, כמו מים במות שמסוגל לחיות מונילדת, ובין כאן בשוט שבודאי לא ה"ז אתה, והחו"ד חולק עליו וכי שאין חלק בהז, והרבה פלפלו האחוריים בעין זה בריאות וסתירות, ותלי"ת הניחו לי מקום להתגדר בו, ואם תרצה לעמוד על ראשון של הדברים, תעין لكمן בסוג' דישיב לו קו"ז בשוט מה שכטבתה שם וירוח צמאונך ודוק'.

ע"ב גמר' ר' כהנא אמר אתי" מהורג את הנפש, וניחוש שמא במקומות סייף נקב הוה, וכן אמרין במקומות דף ז' דאמרו ר"ע ור"ט, אלו הינו בסנהדרין לא ה"י נהרג אדם מעולם, דשא במקומות סייף

נפשות ובין מיתה למיתה.

ואני פה אל מה אמרתי לדודי הנגן צ"ל שלא כיוון המטרה בזה, דנינו דודאי אמת לאמתו הוא מה שכ' ההפלה, כי לויל סברא זו לא מצין ידינו ורגלוں בבה"מ, אבל מה נעשה כי בעלי התוס' כאן ע"כ לא נחטו לסבירא זו, דלפי סברא זו, אין התחלת לקוישתם, דהרי כאן אזלין בתר רובא דאיתחזק דלאו טרפה הו, אבל התם בנקלין ונשפים שנטעבו רובה דלא איתחזק הו - ולא היה לו מענה והודה לדברי - ואחר זמן רב כשערתי עוד הפעם על מס' זו, ראיתי כי שגתי, כי התוס' בקושיתם נשמרו מזה, דהרי צ"ל: "הקשה ר' דהaca לפין מרווח וудים זוממים אזלין בתר רובא אף בדיני נפשות, וכן מוכח בפ' בן סורר דף ס"ט וכ"ו" עכ"ל ולא על חנס הוסיפו האי הוכחה מפ' בן סורר, אלא לשולן כאן הביאו מפ' בן סורר דשם מוכח דגס אחר רובה דלא איתחזק אזלין בדיני נפשות עי"ש, וזה נכון וברור בכוונת התוס'.

אלא דלפ"ז מצד אחר יש לתמונה על התוס' דלמה הקשו מהכא ומפ' בן סורר ולא הקשו קושיותם לעיל בראש הסוג' דקאמר בסנהדרין דרובא דאיתי קמן לא קמבעי לו דازלין בתר רובה, ושם המדבר מдинני נפשות, דקרה דאחרי רבים להთוט בדנ"פ כתיב, והי' להם להקשוט מהו בנקלים עם נשפים לא אזלין בתר רובא דאיתי קמן כמו בסנהדרין, ועל קושי' זו גם תי' של ר"ת נפל בבירא. כי אמר הר"תadam נפל מחלוקת בסנהדרין באיזה מיתה ירג, שלא אזלין בהז Achri רבים להmittoo בחמורה אלא דין אותו בקהל, כפי דעת המועטים שבсанהדרין, הלא מקרה מלא דבר הכתוב אחורי רבים להთוט, ומאן מפיס לחידש דבר זה להוציאו מן הכלל מה שבן מיתה למיתה, שלא נלך בו אחורי הרוב והוא דבר זו שאין הדעת סבלתו.

אבל האמת יורה דרכו, שכבר כתבנו לעמלה וכן בפתחה, דביטול לא שייך אלא באיסור בתוך התייר, אבל לא בהתייר בתוך האיסור, ומפטעם דהאיisor שהוא המציאות יכול להתבטל ברוב התייר שהוא העדר, אבל לא להיפך, התייר שהוא העדר, לא יתעלה להיות מציאות עי' הביטול, וכן הפטור לא מצי להתבטל כדי להעות חיוב וכן מוכח מה שאמרו בב"מ דף י' ע"ב, עשרי ודאי א"ר ולא עשרי ספק, כי האי פטור שפקץ מן המניין בתוך העדר, לא להתחייב עי' ביטול מה שסביר נפטר, וא"כ הה' היכי הני נקלים שפטורין ממייחת שרפיה החמורה לא יתחייבו עי' ביטול בנשפים וזה ברור כמשמעותו ע"פ שבعلي התוס' לא נחטו להז דוד"ק.

בסוף סוגיות רוב, אציג פה עוד קוש' אחת שמשמעותי תפ' תה' אחד והיא, דלמה לא יליף דازלין בתר רובא מיבום גופה, אשר מני' המדבר בראש הסוג', בקטן וקטנה דפליגו ר' מ' ורבנן, והרי ממצאות יבום גופה מוכחה דסמכין ארובה, דאל"כ דילמא לאו אחינו גם באחינו מן האם, והשבתי לו דלאכ'ו דהינו ממש קושי' התוס' דבריש הסוג' דלמה לא יליף מכל הקרבנות שדווחן את השבת ולא חיישין לטרפה, אלא דיש לראות דהתירוץ שכתבו הtos' וכן מה שכתבתי אני שם לא שייך הכא, דהרי רק הביאה הראשונה היא המצואה, אבל א"כ אין בדירתם יחד, מצוה מיוחדת של יבום, אלא מצות פ"ר וממצות עונה כאשר איש ואשה, ועל הני מצות ודאי קשות, כיון דאיכא חשש איסור כרת, איך יזרו זה עם זה, لكن הקושי צ"ע.

וכעין זה הקשה הת"ח למה לא יליף רובה, דאל"כ איך נושאים נשים ולא חיישין למזרות, והראש יוסף קמתמה על הת"ח, הלא ממזר ודאי אסר רחמנא ולא ממזר ספק, אבל במחכ"ת לא דק,

אפשר עכ"ה. ורקשה לי טובא, אם קטו וקטנה מקרי אפשר דלא ינשאו עד שיגדלו, למה לא נימא גם בטרפה אפשר שלא לאכול בשר, וההלא ר"א משחיתת חולין קילוף, דהתרה אמרה שחווט ואכלו, והרי עד נח נאסר אכילת בשר לאדם, וכן במידבר לר' ישמעאל נאסר להם בשר תאורה, ולמה הותר להם כשכננסו לארץ, ולא חש שמא במקום שחיטה נקב הוה, עוד קשה דהרי ר' בחנא בעצמו יליף לעיל רוב מהורג את הנפש, והרי דלית לי חילוק זה בין אפשר ללא אפשר, ולא עוד אלא דמדאוריתא ודאי אין שום סברא לחلك בין אפשר לאפשר, דהרי אפילו בין לכתהלה לדיעבד אין חילוק מה"ת, ומדר"מ אין ראי, לפי מה שכתבו התוס' لكمון דר"מ רק מדרבנן היה שיתקשה בכל זה ולא העלה דבר המתකבל.

ולולי פירושי צ"ל הי' נלפע"ד לפרש פ' אחר, עפ"י מה שכ' ק"ז בעחתת"ס צ"ל ביו"ד תשוי' כ"ד על דברי התוס' בכוורות דף כ' שהקשין, למה לא אמרין סמוך מיעוט אינם מומחים לחזקת איסור של הנשחת, ותירצço דהאי רוב מצויין אצל שחיטה מומחים, הנהו כמו סתם ספרי דידיini מגמר גמרי, דגם ר"מ מודה דלמייעוט כי האי לא חיישין, אבל הרשב"א בתו"ב, הקשו על זה דמה עינו להא דבעי למילך רוב מרישה של עולה ומשחיטה עצמה, הרי ע"כ דמייעוט גמור יחשב, ומ"מ לא אמרין סמוך מיעוטה לחזקה, ותוי' החת"ס דודאי כל הטרפויות יחד מיעוט גמור הוה ואי לא אזלינו בתר רובה וצריך לבדוק אחריו כל ח"ט, א"א לחלק ולומר דושט לא נבדק מושם דהיא מיעוט דמייעוטא, אבל אחר דזיכינו למייל בתר רובה ולא צריך בדיקה על שאר טרפויות, ורק על הושט ומושום דמצטער חזקת איסור דאיתנה זבוחה למייעוט נקה"וו, בהז שפיר אמרין דהאי נקה"וו הוה מיעוט דמייעוט ומכאן דליתא דמי עכטדי'ק עי"ש. ומעתה hei קامر ודילמא שאני לו בין אפשר לא אפשר כדי לחלק השאר טרפויות מון נקה"וו ונאמר, דצרכיכון כולן בדיקה מושם דלא אזלין בתר רובה, ונשאר נקה"וו דלא אפשר למידקי לבדו, והוא מיעוט דמייעוטא ולא צריך בדיקה דכמאן דליתא דמי, אבל הני שאר הילפות קיימו במקומות, ודלא כפרשי'.

והראי שמביא מר"מ איינו אלא דהוא ע"כ עבד הци, לבדוק אחרי הח"י טרפויות, ובו שיט סמק', דהמייעוט הוה מיעוט דמייעוט וכמאן דליתא דמי, דלא מסתבר לומר דכל פשח וקדשים בלא בדיקת הח"י טרפויות, נלפע"ד מתוך חומר העניין.

ודע דעל הא דאמר פשח וקדשים מה אייכא למימר יש לתמונה, hei בימי ר"מ, שהי' הרבה אחר החורבן, הקריבו פשח וקדשים, וכבר נתעוררו ע"ז האחוריים, ואולי ייל' דគונת הגמ' הוא, דלאו הי' בא לידי מדה זו, מה ה' עשה ודוק'.

תוס' ד"ה ליהوش, בסה"ד הקשו מנקלין בנשפים דידינו בmittah החקלה, הרי דבדיini נפשות לא אזלין בתר רובה, ותוי' ר"ת דכיוון דבכוכ"כ נהרג בין מיתה למיתה לא אזלין בתר רובה, והקושי' מפורסמת משרות אروسה בת כהן, דילמא לאו אביה היא, ואיך נידונת בשרפיה החמורה, ולא בחנק הכל כא"א דעלמא, וראייתי בס' חותן סופר לדודי הנגן צ"ל שכטב, דעיקר התוי' על קושי' זו הוא, מה שכתב ההפלה צ"ל בסוף פ' ק' דכתובות על התוס' שם, דהא דלא אזלין בתר רובה בממון, היין ברוב הנולד עכשו בהאי נייר שאנן דניין עליון, אבל ברוב שהחזקנו מקדמת דנא, הרי נעשה מרוב חזקה ומהני גם בממון (והוא כמש"כ למלילה שיטות הר"ש והרמב"ס) ובזה מיושבים כל הקושיות שהקשוי יוציא בזה עי"ש, ומילא דמיושבת גם קושי' זו מבת כהן, כי היא נתחזקה אצלנו שהיא בתו של האי כהן עוד קודם ההזנות, וזאת מהני גם בדיי

זהו מומחה משום דבריו והוא צריך בדיקת סכין, נולע"ד. והנה עיינתי בתוספתא בפ"ב וממצאתה משונה ממה שהביאה כאן בגמ' כי "יל", המוצא תרגולת שחיטה בשוק וכן מי שנtran תרגולת אחד מן השוק לשחוט ואין יודע מה טיבו, הולכין אחר הרוב' עכ"ל, הרי התוספתא מירי דעתם הבעלים שחיטה אלא דהשליח לא ה"י מוחזק אצלם למומחה, ויש בהזה רשותה נגד הרישא דעתם תרגולת שחיטה בשוק, כי כאן הבעלים עברו שלא כדין, דהרי אסור לכתלה ליתן למי שאין יודע אם מומחה אם לאו, ולעתם הבעל העיטור אפיו בדייעבד אסור מבואר שיטו לעיל בסוג'ו ואמ' האי שליח מומחה, ה"י לו לידע גס דין זה עכ"פ' לכתלה אין ליתן לשחוט למי שאיןו מוחזק אצלם למומחה, ומ"מ אמרין ב"י רוב מצוין אצל שחיטה מומחה, וחידוש שהפוסקים לא הביאו דין זה, ויש לישיב ודוו"ק.

כבר הבאתי לעיל בד"ק הרמב"ם לא פסק מהאי ברייתא בתרגולת מצא שחיטה בשוק, מפני שדבר זה תלוי בפלוגתא דר"י ור"ח בנו של רישיה"ג דלקמן, אם עשו' להטיל נבלתו באשפה שבבית ושם פסק כר"י לחומרה וממילא דה"ה בשוק אסור, חד דינה אית' להו לתרוייהו, וכמ"ש התוס' ד"ה כי פליגו, דממה דקאמר בב"מ דף כ"ד גדי דר"ת, שמצוין אצל שחיטה בין טבריה לציפורי מוכח כן, אלא דתמותו האחזרונים על הרמב"ם דשבק הסוג'י דשם, דתהייר את הגדי לר"ח כר"ה בנו של ריה"ג שהוא מעשה רב, ופסק כר"י לchromara.

ונוראות נפלתי על הפלטי שכ' ליישב זאת על שני אופנים, או דהכא אילך תרי מיעוטי, מיעוטם אינם מומחים ומיועוט שטיפלין נבלתם בשוק ובאשפה שבבית, משא"כ התם דמיiri ברוב טבח ישראל דודאי מומחה ומוחזקין ה'ו, או דהכא בבע"ב מירי דאין דרכם לטפל בנבלה, אלא להשליכה, אבל התם בטבחים דאין דרכם כל להשליך נבלתם רק מוכרים לנרכמים, עצה"ק ומתמה אני איק מתיישב הסוג'י שם לפ' דבורי שאמרו שם שהתרויה כר"ח בנו של ריה"ג, והרי לפ' חילוק הפלטי גם ר"י בר פלוגתי מודה התם, שנית הלא כאן אמר דפליגו אי אדם עשוי להטיל נבלתו באשפה שבבית ולפי דברי הפלטי, ר"י מטעם תרי מיעוטי אסור ואפיו אינו עשוי להטיל, ועוד זאת לא ידעתן איך אפשר לחלק תרגול ומצוין שחוט בית מותר, והאי ברייתא הלא מירי דעתן צ"ד בין הכא להתחם כיוון בין הכא ובין התם מירי במצוא שחוט וכי יודע אם טבח שחטו או בע"ב, ומה תאמר גדי אין דרך בע"ב שישחו אלא טבח הרי הרמב"ם גם בגין ושם בשוק פסק כר"י להחמיר וע"כ גם הוא ברוב טבח ישראל מירי, דאל"כ בלא"ה אסור, גם חילוקו דברוב טבח ישראל לא צריכה לרוב מצוין אצל שחיטה מומחים מפני שהם מומחים, לא הבנתי, הר"ס ס"כ"ס אילך מיעוט טבח עכו"ם גם מה שכי' לחלק בין טבחים בע"ב דבר תימא הוא, וכי בע"ב אינם חושין על איבוד אוכלין וアイבוד מומונים, ומשליך מה שנספה בשחיטה באשפה, אתמהה, ועיין לקמן צ"ד ע"א דשמעי' דשמדו אל פיסי' לנכרי בתרגולת טרפה, ומה שעשו' להטיל לכלבים באשפה או בשוק הוא מה שמתה מלאה, וכן חושין במצוא באשפה או בשוק, ע"ג דנרא שחוט בסימנים לנ恬בלה בשחיטה תחת ידו, ועיין לקמן בפ' וא"ב וכייסי הדם, על היא דקתיini במשנה, שחט ונ恬בלה בידו, מה שכתבתי שם, וכן מורה לשון הרמב"ם כאן, שכ' שמא נתnable לפיכך הושלך דהאי, "לפיכך" מורה שעומד להשלכה דашפה מפני שנטnable, ונפסלה בשחיטה ע"י סכין פגום או שהי' וכדומה, אין זה סיבה כדי להשליך לכלבים, וכן מורה לשון הגמ' דמנבלה ממש שעומדת לכלבים ולא לאכילת אדם מירי, דאל"כ אין קامر דפליגו אם אדם עשוי להטיל נבלתו הלא היא נפסלה בשחיטה אין דרך כלל להטיל לאשפה אלא לkeys' בה

זהאי דרשה דמזר ודאי ולא מאר שפק, וכן קהיל ודאי ולא שפק, לא מצין למידרש אלא לאחר שזיכנו למיזל בתר רובה אבל אי לא אזיין בתר רובה, לי' לא במציאות לא מזר ודאי ולא קהיל ודאי, דאפיו א"א שבעה במדה"י ולדה אין כאן מזר ודאי, דביאת עכו"ם אינו עשה מזרות, וקהיל ודאי פשיטה דליתא כמוון, لكن גם קושי' זו במקומה עומדת, אלא דעל קושי' זו יש לתרצ', דשמא במקום מצוא התרה התרה איסור מזרות, ומ"כ לדעת הרמב"ם, דקמבעי מ"ל דרוב הוה כודאי, שלא מצי' ללמידה מזה מבון ותל"ם ודוו"ק.

ד"ג י"ב ע"א גמורא, מי לא תניא הרי שמצוין תרגולת שחיטה בשוק, או שאמר לשלווח, צא שחוט, והלך ומצא שחוט, חזקתו שחוט, עכ"ל הברייתא, וכתבו התוס' וכן הר"ן ז"ל בחדשו דברישא אכן למייר דבעליה שחיטה, ובסייעא קמ"ל, אפיו אמר לשלווח, והשליח הلك' ומוצא שחוטה, דשתא שלא ברשות בעלים נשחתה, אפ' חזקתו שחוטה.

והנה הרמב"ם ז"ל בפ"ד הלכ' ז' פס' דינים אלו בזה"ל: "הרי שריאנו ישראל מרוחק שחוטה, והלך לו, ולא ידענו אם אין יודע הר' זו מותרת, וכן האמור לשלווח צא שחוט, לי' ומצא הבהמה שחוטה, ואינו יודע אם לשלווח שחוטה או אחר, הר' זו מותרת, שרוב מצוין אצל שחיטה מומחין הם" עכ"ל, והכ"מ שם, על דין השני, דוכן האמור לשלווח, צין האי דבעי מינ' ר"ד מר"ג, האמור לשלווח צא שחוטה והלך ומוצא שחוט, והא דלא צין הברייתא דין דאו שאמר לשלווח, מושום דהאי דין מופרש ממש' התוס', במצוא השלחין שנשחטו ע"י אחר, והרמב"ם מירי שהבעלים מצוא שחוט, ולפ' ז' גם רישא, הרי שריאנו מרוחק וכו' לאו דינא דברייתא הוא, דמצוין תרגולת שחיטה בשוק, אלא, דין היוצא מtopic השkil וטר' על מירוא דר"ג לעיל מני', דראה אחד שחטת וכו' דקאמר עליה, אי דלא ידע אי לא גמיר אי לא גמיר, למאי רואן רוב מצוין אצל שחיטה מומחין, ופסק הרמב"ם קUSHI' ז', וכמציאות שאמר ר"ג בראה אחר שחטת, אבל הני תרתי דינים שבברייתא השמייט הרמב"ם, והוא שטוף, אבל השלחין שוחט בית מותר וכדפסק בהלהקה שאח"ז באבד לו גדי או משום דפסק בהל' ח' שם כר"י דבמצוא בשוק אסור, וכן באשפה שבבית מותר ובדפסק בהלהקה שאח"ז באבד לו גדי או תרגול ומצוין שחוט בית מותר, והאי ברייתא הלא מירי דעתן צ"ד בשוק, אבל מה שיש לתמותה הוא, דלמה הבי' הרמב"ם כל האי דין דאומר לשלווח דאילך תרתי לטיבותא דאפשר דהשליח שהוא מוחזק אצל שחיטה, והוא נלמד בק"ז מדין הראשו בראה אחד מרוחק שחטת וכו' וכאשר נתקשו התוס' על הברייתא, והוכרחו מכח קושי' זו לפרש דהשליח מצא שחטת אחר, ולא הבעלים מצוא שחוט, זהה נלמד מרישא בק"ז כנ"ל.

ומה שנלע"ד הוא, דaicaca רבותא כאן דاع"פ' דהאי שחטת עבד איסורה, שחטת בהמת חבירו שלא ברשות בעלים, דהרי מזיק הוא וכדאמרין בסוג'י' דסכךן של ע"ז, ומ"מ סמיכין גם זה אarov מזוין אצל שחיטה מומחין, כי זאת לא נשמע מרישא, דראה אחד שחטת מוחזק, דמץ' מירי בבהמת עצמו, וכן לא מהא דאבד לו גדי ותרגול דשחטן בתורת מציאה, והרמב"ם איזיל לשיטתו זהה דס"ל דכל מומר לאייה עבירה שהי' צרך בדיקת סכין מושום חזקתו איינו מטרית לבדוק בדיקה כראוי' ואפיו איינו מומר רק פ"אי כל שבעת שחיטה עובר עבירה דינו בהא כמושמר וכאשר ביארתי לעיל בסוג'י' שם מלטה בטעמא, וא"כ ה"ג דשחט שלא ברשות בעלים הוה דשמא שחט השלחין, ובספק הלא פסק הרמב"ם דשרי' דזוקא וכי שזקתו איינו טורה לבדוק פועל, וכאשר ביארתי שם, וכן מי שראה שאחד שחט בהמתו שלא ברשותו באמות אסור ואפיו

דברנן, ואי דוכלים סברו בפשיטות דתרומה בזה"ז דאוריתא עד שלא נ Nichaa להו לאוקמי כאותו מ"ד דברנן, אין מדחה הרמב"ם סוג" ערוכה זו, ופסק דתרומה בזה"ז דברנן.

ולכן נלפ"ד לישב קושי התוס' הנ"ל לפי דרכו של הרמב"ם, והתוס' לשיטות מוכרחים לתרץ ולהקל בין עיקרו לבין עיקרו מה"ת.

דינהנה רשי עירובין דף הנ"ל ד"ה מת"י, כתוב וא"ל "אבל שליח דקביל עליה מחבריו, אילך למימר, דמייאש ולא עביד, דסביר החוא לא סמך עליה" עכ"ל למדנו מדברי רשי ז"ל, דסבירת ר"ג דלית ליה שליח עשויה שליחותו הוא, מפני שהשליח ידמה בנפשיה שבחנים טרחות, כי המשלח יסתפק אם השליח עשה שליחותו, ולא יסמוד עליו, ולכן בדרבן דספקו מותר, ודאי יעשה השליח שליחותן, דהרי הבעלים בטוח יסמכו עליו אפילו מכח ספק, ואם יקשה לך א"כ לר"ג למה לי בדרבן חזקה שליח עשויה שליחותו תפל' דספק דברנן שרי, עיין במל"מ בפ"ד מזכורות שהקשה כן ותני תירוצים א' בעירובין לא שריף ספקו אלא בהונח וא"כ נולד ספק, אבל ספק הונח לחמייר, ב' דנפ"מ דלקתחה אין להכניס א"ע בספק עירוב, אבל משום חזקה שרי לשוח עירובו ביד אחר עיי"ש, והנה לפי הסבר' של רשי ז"ל נופל תי' הראשו בבירא, אבל עצמיות החזקה שליח עשויה שליחותו לבנה על הסברא, דיעשה משום דהמשלח יסמוד עליו, וא"כ אם ספק הונח אסור אדרבה לא יעשה השליח שליחותי' משום דיחסוב שהבעלים לא יסמכו עליו, ולכן בראכין לומר כפסותו בדרבן סמכין להקל אחזקה שליח עשויה שליחותו ולא בדואריתא, אבל אם ספק הונח מותר יש לקיים סברת רשי' דמש"ה היכי מותר ליתן לו לכתחה עירוב בידו, חזקה אילך דודאי יעשה, כי יודע דבכוכ"ב הבעלים יסמכו עליו.

והנה עיין עירובין דף ע"ו סוף פ' הדר דרש"י ותוס' פליגו בספק הונח, דרש"י ז"ל סובר דמותר וווס' פליגו עליו, עיין ברמב"ם פ"ז מעירובין ובה"ה שם, דהרבנן ז"ל סובר בזה כרש"י דספק הונח י"כ שרי, וכן הובא שיטת הרמב"ם בזה בא"ח מג"א סי' שצ"ד, וא"כ לפי דעת רשי' ורמב"ם ז"ל דספק הונח שרי לא יקשה המ"ה הtos' ד"ה תנאים, דשפיר הביא ר"ש ראי' ממש אחזקה שליח עשויה שליחותו, דנינו דבתרומה דברנן מירוי, אבל הלא ספק עישור בטבל דברנן נמי אסור, דאפילו דמאי אסור בזה"ז וא"כ אילך הסברא דלא יסמוד המשלה, ומ"מ שרי, הרי אחזקה שליח עשויה שליחותו אפילו בדבר דלא יסמוד המשלה וממילא ה"ה בדואריתא, אבל התוס' דס"ל ספק הונח אסור, מוכרחים להקל בין עיקר מה"ת לאין לו עיקר מה"ת - והוא כפטור ופרח בס"ד.

ולפ"ז יש נפקota לדינא בין רמב"ם ותוס' אפילו לפי מה דפסקו ר"ש, דגמ' בדואריתא אמרין חזקה שליח עשויה שליחותו, אבל פסקינו כר"ש צריכין אנו לחלק בין שיבוא המשלה לידי מכשול או לא כמש"ב התוס' דברנן מכשול למשלה גם ר"ש מודה אילך חזקה, אבל לדעת התוס' אפשר דברנן לעיקר מה"ת, סמכין אחזקה או אפילו במקומות דאין מכשול, דמהא דאין חזקו תורום אין ראי' דהרי הוא עיקר מה"ת, אבל לרשי' ורמב"ם דאין חילוק בין ראי' אילך לר"ש מלקט כלכלת של תאימים, דהא מעשר פירות דברנן ומודה ר"ג דחזקאה שליח עשויה שליחותו, וא"י דהרבנן לשיטתי' דמעשר פירות דואריתא, הלא בא"ה הכל דברנן לדידי' כנ"ל, ומה שת' הנו"ב דהרבנן סובר, דסוג' דהנתן סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דואריתא, דהרי פליגי בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דסכ"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא זו דילמא את' כמ"ד דברנן, וגם ר"ג למה לי להדרי ולאוקמה בר"ח חזואה, ולא מתרץ בפשיטות דאת' כמ"ד תרומה בזה"ז

מה שאמרה תורה לגר אשר בשעריך תננה או מכור לנכרי, וכיון דעתך בין טבח לבעה"ב, דשניות מוזהרים שלא להאכיל נבלה ממש לשם אדם, וכאשר ביארתי זאת בארוכה בفتحה, דמה שאמרה תורה לכלב תשילכו אותו לטרפה, והיינו טרפה הניטה למota, מכש"כ במתה ממש דאיתנה ראי' אלא לכלב, והקרא דלגר ולנכרי דכתיב בנבלה היינו בתנбелת בשחיטה ע"י פסולי שחיטה, שהיה ראי' גם לישראל במדבר לדעת ר"ע, עיי"ש, וכך כל דברי הפלטי בזה אין להם קיום כלל.

ומה שפסק הרמב"ם ז"ל לחומרה כר"י ודחה האי סוג' דבב"מ במעשה רב, וכו' האי תוספותה שomba אן דמציא תרגנות שחויטה בשוק כשרה, נלפ"ד פשוט, דהרי דבר זה תלוי במנגנון בני אדם בזמנו ובמקומות, אי דרכם להשליך נבלתם בשוק או לא, וכיון דחיזינו דבזמן ובמקומות של הנני תנאים היה חילוק דעתות בזה, הרי דקישה לעמוד על הדבר, ומכש"כ דין לקבוע הלכתא בזה לדורות להקל, וכך שפיר עבר הרמב"ם דפסק להחמיר, וזה ברור עבini ודו"ק.

ע"ש גמר', אכן שמא שרה ושםא דרס,ראייתי מדקדקים, ולמה לא חיש נמי לחדלה וכמו שאמר לעיל בראש מיכלון גבי חזוש'ק ושםא יחלידו, ונלפ"ד פשוט, דעל חדלה ליכא למחיש רק בחשו"ק, דעלולים לקלקל בידים מפני חסרון דעתם, אבל בר דעת שחויטה מהיכי תיתיב היליד הסכין תחת הסיכון ולחתחכו ממטה למעלה, ואחד מתלמידי עוררני על דברי התוס' לKNOWN ל' ע"א ד"ה או שהחlid הסכין תחת השני ופסקו, שכטבו דנקט אורחא דמלטה, דכשחשט סימון הראשו בהבא, כשחוור ובא לעשות הולכה, תחוב ראש הסכין בין סימון לסייע עכ"ל, והשבתי ל', אדרבה מדבריהם ראי' דהילדה אצל בר דעת הוא יתירמי חדלה בלי כוונה, וכתבו דכשחוור עס הסכין לשחויט אי' יתירמי חדלה בלי כוונה, וכתבו דכשחוור עס הסכין לשחויט סימון שני אפשר שתחוב הסכין בין סימון לסייע אבל גם זאת הוא הרחוק המציגות כਮובן אלא אפשר שאירע כך על צד הרחוק משא"כ לשחווט בכיוון בחילדה תחת הסימנים, אין שום בר דעת עשויה כן, ודוו"ק.

ע"ש גמר' צא ותרום Mai, אל אין חזקו תרום, הנה הרמב"ם ז"ל פ"ד מתרומות פסק כן שאין חזקו תרום, מפני שאין אומרין באיסורין חזקה שליח עשויה שליחותו עיי"ש, והמל"מ רצה להוכיח דהרבנן פסק כר"ג, אמנים יפה השיג עליו הנוב"ק א"ע סי' ב' דהרבנן פ"ס ע"כ כר"ש ס"ל, דאל"כ למה פסק בתרומה דאין חזקו תרום, דלשיטתו תרומה בזה"ז דברנן, וא"י משום דעיקרו מה"ת, וכמש"ב התוס' עירובין ל' ב' ד"ה תנאים, דдин אחד יש לו עם דואריתא לעין זה, ע"כ הרמב"ם ל' הא סברא, דהרי עירובי תחומיין לדידי', דיב' ב' מיל דואריתא נמי עיקרו מה"ת, ומ"מ פסק דחזקאה שליח עשויה שליחותו, אלא ודאי דהרבנן סובר בזה כשיתר הר"י שבתוס' עירובין דבמקומות דאין מכשול למשלה, גם ר"ש מודה אילך חזקה שליח עשויה שליחותו, וממילא הולכה כר"ש נגד ר"ג, וכיון דליך שום הוכחה לפסק כר"ג, אלא דלפ"ז נשארה קושי' התוס' שם בעירובין במקומות על הרמב"ם, דאייה ראי' אילך לר"ש מלקט כלכלת של תאימים, דהא מעשר פירות דרבנן לשיטתי' דמעשר פירות דואריתא, הלא בא"ה הכל דברנן לדידי' כנ"ל, ומה שת' הנו"ב דהרבנן סובר, דסוג' דהנתן סובבת והולכת אליבא דמ"ד תרומה בזה"ז דואריתא, דהרי פליגי בזה תנאים, לא ניחא לי, חדא דסכ"ס מה ראייה הביא ר"ש מבריתא זו דילמא את' כמ"ד דברנן, וגם ר"ג למה לי להדרי ולאוקמה בר"ח חזואה, ולא מתרץ בפשיטות דאת' כמ"ד תרומה בזה"ז

אמת ודוק.

ע"ש גמר' מאן תנא וכו' זرك סcin לנאצה בכותל והלה ושותה כדרכה, ר"ג מכשיר וכו' והא בעינן מוליך ומביא שהלה ובהה כדרכה, ופרש"י זיל דהו"מ"ל בסcin שיש בו חז' לצואר כמלא צואר, דסגי בהלה לחוד, אלא בכ"ד מחדר לאוקמי אפילו באיזמל עכ"ל וופר אני תחת כפות רגליו, אבל פירשו אינו מותקבל בשום אופן - חז' דהלה ובהה כדרכה הוא רחוך הממציאות, ולמה לי' לננוס בפרצה דחוכה, במקום שיש לו דרך מרוחה, דחתה בסTEM סcin שיש בו כמלא שני צואר, ולא עוד אלא דגס על המקשן קשה, כיון DSTMS סcin של שחיטה יש לו האי שיורא, מה עליה על דעתו לפוך והא בעין הלה ובהה - וחוץ מזה אונז הדיןiani אמר דליתא, דבריך סcin אפילו אין לו שיעור נמי כשר, דרך באדם המוליך את הסcin איכא חשש דרשא, אבל בסcin שהולך מעצמו ושחט בדרך הליכתה מה חשש דרשא שיך כאן, ועיי' לקמן לע"א ע"א בתוס' ד"ה חז' לצואר ובראשונים שם ותמצא כי כן הוא, ואפילו לכתהלה נראאה דמותר לשוחט כנ' בהלה לחוד, והרא' מהא דאמרו לקמן דרבא בדק גירה לר"י בר חלפתא ושותה בה יועפה בהדי דפרה, ואיך שחט בה לכתהלה בהלה לחוד, ודוחק לו למור דחתם כדיעבד דמי, דהרי א"א לתפוש העוף, דכמו דה' יכול לצמצם הגירה על הסימנים לשחטן, הי' יכול ליראות בו הגירה במקום שאין עושה טרפה כדי לתפשו, אלא ודמי דדרך זריקת הסcin אין כאן חשש דרשא.

אבל לפ"ד נראאה דחש"ס מדיק לישנא דברייתא דקאמרה, והלה ושותה כדרכה, דהאי "cdracha" מיותרת ומורה ע"כ דחשחיטה היהתה כשאר שחיתות, ע"ז פריך, וזה בשאר שחיתות בעין הלה ובהה, וכאן איך אפשר זאת, וע"ז משני דاضר השחוט להכוטל הקשה ע"י חבות הסcin החזרה לאחריה עד שהלה ובאה כדרכה, ודבר גדול ממשמעין זהה התנא דרך אגב דהו"א דבחזרתה אין כאן כה ראשון של גברא אלא גרמא דיל' וכמו דאמרו לקמן ט"ז ע"א בסרנא דמייא, החלק בין כה ראשון לכח שני, קמ"ל דליתא אלא דכח גברא מיקרי, ובאמת צ"ע אם בכח'יו אוינו מערוב בו כח הכותל, ועיי' לקמן מה שכתבתי שם בס"ד. ועפ"י פ"ז זה ה"י עכ"פ להפוקים להזכיר זאת דאפילו חוץ הסcin ע"י' חבות הכותל על הסימנים דכשר - ואני רואה דהרבמ"ס זיל' אדרבה השמייט את זאת כתוב וכותב זיל': "ששחטה בהליך" והשמייט האי כדרכה, וגם לא הזכיר שהלה ובהה ומסתמא בכונה עשה כן וצ"ע ודוק'.

ד"ג י"ג ע"א גמר' בעי מנוי' שמואל מר"ה, מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול, פרשי' זיל', כלומר מנין למתעסק שהוא שפסול בקדשים וכו' רצה לתיקן זהה דקבי עלי מתעסק בשחיטה מה דינו בקדשים, והיינו כמו לעיל בפלוגתא דר"ג ורבנן זורך סcin, אבל לא תימא דמתעסק בקדשים וסביר שהוא חולין, אבל השחיטה הייתה בכונה, וזה לא כואר' מן התימא דהרי עיקר מירמא זו נשנית בזיכחים מ"ז ע"א ושם קאמר, השוחט לשם חולין כשר, משום חולין פסול, כי הא דבעי מנוי' שמואל מר"ה וכו' ושם פרשי' "מנין למתעסק בקדשים שוחט קדשים" שלא כוונה אלא כמות עסק בדברים אחרים" ויאת מתפרש דהוה מתעסק בקדשים, וסביר לשם דברים אחרים, ולא מתעסק בשחיטה, דלו כוונתו על מתעסק בשחיטה, ומה ל', דסביר דהוה דברים אחרים, דאפילו יודע לשם קדשים אבל אין כוונתו לשוחט, אלא חותך דרך מתעסק - וצ"ל דגס לדעת רשי' מתפרש האי איבעוי על שני אנפין, אלא דחתם, דהמודובר לשם חולין או משום חולין, מפרשין האיבעוי דשםואל על מתעסק בקדשים שאין יודע שהם קדשים, וכן דין דקיי על פלוגתא דר"ג'

בדרבנן שעיקרו מה"ת, אבל מדרבנן שעיקרו מדרבנן, שפיר חזקה מיקרי.

ולפי האמור יש מקום ATI, לקיים פסק של רמ"א זיל' בא"ע סי' ל"ה סעיף י"א שהביא בשם יש חולקין, דבצא וקדש לי' איש פלונית דמותר בקרובותה, משום דחשכה ליכא למיקנס' ותמונה עליו, דמה שכתו התוס' בנזיר ובגיטין דרך מינעם קנס אסור בכל הנשים, היינו משום דמן הדין ישليل בתר רובה אבל אמר איש פלונית, מדינה יש לאסור מצד חזקה שליח עושה שליחותו, ולפי הנ"ל זיל' דודאי לשיטת התוס', דחזקה זו מהני להקל באדר' דין לע' עיקר מה"ת נגד חזקת איסור, ה"ה וממש' כDMA להחמיר באיסור נורה, ולפיכך זוקא באיסור דרבנן גרידא קנס אסור, אבל לדעת הרמב"ס דאפילו באיסור דרבנן גרידא שאון לו עיקר מה"ת, לא מהני האי חזקה, כדי להתיר, ה"ה דלא מהני להחמיר אפילו באיסור תורה ומשום דלית כאן חזקה כלל, והוא כספק השkol נגד חזקת היתר, דשי' גם בדאוריתא, ודוק'.

ע"ש גמר' אבל בתרומה דילמא איש אחרינה שמע ותרם, והוא לי' תורם שלא מדעת וכו', הנה הא DMA תרום כתבו הראש יוסף וכן וכן המל"מ בפ"ד מבכורות דיש לפרשו על שני פנים, או שידעו אכן והע' ב מידת כריו' ונתן הטבות הנהה לשלווח, אז מצא תרום הכוונה שמצוין חסר ממידת הכרוי כדי תרומה ומעשרות, או דלא ידע מידת כריו' ומצא תרום בצד הכרוי צבור קטן כשיעור תרומה ומערש בפ"ע, והנה לדידי קשה על שניהם, על אופן הראשון קשה לי', איך קאמר DMA תרום, מהחותם הכרוי כשיעור תומי', וрок משום תורם שלא מדעת קאתה עללה הלא יותר קרוב, אדם לא תרם השלח שונגניב האי חסרונו, דבכובי' האי תרום שלא מדעת דמחזיק טה"ג לעצמו והלך לו עם התנו"מ, גנב הוא - ועל אופן השני יש לתמוה, הלא הבעה'ב שמצוין מופרש יכול לקרו' שם תרומה ופשיטה DBMKOM דיכול לבירר הדבר, דין לטעוד על חזקה או דהוא רק מטעם סברא, דדרך השלח לעשות שליחותי, ויש לישיב בדוחק ודוק'.

ע"ש גמר' זיל' לכ"י תיכל עלי' כורא דמלחה - עיין לקמן קי"ב ע"א מה שכתבתי שם.

ע"ב גמר' שמא יקללו וכו' א"ר זאת אומרת שאין מוסרין להם חולין לכתהלה לשוחט, ויש להעיר, לפי דעת הרמב"ס ורוב הראשונים, דזובחת מי"ע הוה וمبرכין עליה כמו על הפרשת תרומה וتبילת טמאים, דכוולם הכהרים מהה, איך נמסר להם לכתהלה לשוחט, גם בלי טעם שמא יקללו, דהרי אין להם כוונה לשחיטה וכפי מש"כ התוס' לקמן, אפילו לחתיכת סימנים לא, והוא ממש כמתעסקים, הרי בטלו מי"ע. אבל ייל' דנפ"מ בגין לו שוחט אחר הידוע לאמן את ידיו לשחיטה, ע"פ שידוע להיות עומד על גבי, ואז ודאי אין למנוע מלאכול בשר בשביל בייטול מ"ע רשותית, כמו דמותר לו לאכול פת בגין לו סוכה ולא נאמר שיאכל קלילות ואגוזים, אבל מטעם שמא יקללו, ואחרים הרואין לא ישגיחו כראוי דaicaca לתא דישראל, יש למנוע לכתהלה מאכילת בשר. ולפ"ז ע"כ משום לתא דישראל נגעה בה ולא משום בל תשחית. דבמקרים צורך ודאי דלא שיך בלתשחית.

ולפי האמור מישוב זהה קושי' התוס' על רשי' בריש מכילתין, שהוקשו, דהרי מסיפה דקטני וכולן לשוחטו בדיעבד, שמעין דין מוסרין להם לכתהלה לשוחט, ולפי האמור נחאה DMA שמעין בדאיכא בר דעת לא ישחטו הם, משם ביטול מ"ע דזובחת, אבל שם דקטני שמא יקללו, אשמעין אפילו בדאליכא אחר הידוע לאמן ידיו לשחיטה, דתו ליכא משום ביטול מ"ע, מ"מ לא ישחטו משום לתא דישראל. וזה דבר נפלא בס"ד, והדין היוצא מהה דין

ודו"ק.

ע"ש משנה שחייבת ע"כ נבלה ומטמא במשא. המשנה מעלים לנו דהא מנ"ל, ולא כמו דקתי ל�מן ל"א ע"א נבלה סכך וחיטה פסולה מושום שני ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, וכן הგמ' לא קמבעי מנ"ל, אלום בתוס' לעיל דף י' ע"ב ד"ה כסבר, כתבו דילפין מקרה דזובחת ואכלת מה שאתה זוכה אתה אוכל, ככלומר מי שהוא בר זביחה עי"ש וברא"ש שם, והוא ממש הדרשה המובאה במשנה דנפלה סכך, וזה פלא אדם מכח האי יפותא פסליין שחייבת נקרי ומושום דבעין דוקא בר זביחה המצווה על הזביחה, מכש"כ דנפלה סכך וחיטה דליקא שום כח אדם דפסולה, וא"כ האי משנה דלקמן הוא משנה שאינה צריכה וכי נסבה, ולא דיין בהא, אלא שהתנא המתין בדרשה זו עד להתמס, ולא האכירה כאן שהוא העיקר, דמן הקרא ממוצע מי שאינו בר זביחה, אלא דמק"ו שמעין דנשחה מלאיה שפסולה, ולא עוד אלא למעט נשחה מלאיה סגי, "ובוחת" לחוד, דהרי בכל מקום דכתיב עשיי' המעטינן העשויה מלאיה, כמו גבי סוכה וציצית ומוצות, וא"כ גם כאן, מזבחת ולא הנזבח מלאיה, וכן תראה, שהרמב"ם במתוק לשונו האחיה בפ"ב ה"ב תיקון את זאת וזו"ל "אבל נפלת סכך וכו' פסולה שני ובחות עד שייה' האזבח אדים" וכוי עכ"ל הרי דלא בעין למדרש סמוכין ובחות ואכלת אלא מזבחת לחוד ממוצע נזבחה מלאיה, וע"כ לומר גם התנא כיון ריק להאי ובחות ולא שנזבחה מלאיה, אבל מה שקבעי במשנה דדרש ובחות ואכלת מה שאתה זוכה אתה אויל, האי אויריות דברים הוא, מפני דזובחת אינה מצוה חוביות, כמו ועשו להם ציצית, אלא מצוחה רשותית אם תרצה לאכול لكن מביא התנא גם ואכלת כי ריק בצרוף ואכלת הוה ובחות מצוחה, אבל לגוף הדרשה אין בתיבת ואכלת שום צורך, וא"כ ודאי קשה טובא למה לא הביא התנא האי דרשה על די' דשחיתת נקרי, כי כאן באמת ריק ע"י סמוכין מצין לפחות מעת נקרי, דזובחת לחוד לא נתמעט נקרי ע"פ דודאי מצוחה ובחות לישראל כאמור כמו דלא נתמעט נקרי מעשיית סוכה ע"פ דכתיב חג הסוכות תעשה לך, ולא נתמעט אלא העשי' מלאיה אבל סוכת גנב"ך כשר, ודבר זה מבואר היטב ל�מן בסוגי' דנפלה סכך ועי"ש כדי שלא יצאר כלפם הדברים, וכן אי כדעת התוס' דדרשין האי סמוכין ובחות ואכלת ה' לו להביא התנא כאן דרשה זו, וממילא ה' מיותר כל המשנה דלקמן דנפלה סכך, ומכש"כ הדרש דזובחת למיעוט נזחטה מלאיה, דהרי ממוצע יותר אפילו שחייבת אינו בר זביחה, וחוץ להז הרואה במרקא ימצא שתיבת "זבחת" רוחוק מתיבת ואכלת" עד שאין כאן סמוכין.

אבל הרמב"ם זיל דעת אחרת עמו, כי זיל בפ"ד ה"א, "נקרי שחחת וכי שחייבתו נבלה ולוקה מה"ת, שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחו, מאחר שהזהירות שמא יאלל מזבחו אתה למוד שזבחו וכוי, וגדיר גדול גדרו בדבר שאפילו עכו"ם שע"ז שחייבתו נבלה" עכ"ל ובפיה"מ מבאר דMESSOM לטא דע"ז נגעה בה, ובפ"ב מהלכ' אמרה ט פריש יותר דטומאת מגע ומsha דקתי הכא לאו דאוריתיא, דטומאתה ריק כמו תקורות עכו"ם עי"ש, ונושאי כליו ושאר האחורנים האריכו הרבה בביואר שיטו ולהשוויה בסוגי' דחכא עין בהם.

הננה הרמב"ם נאיך מפי התוס' מטעם שכתבנו למעלה, וע"פ שבתוספתא מבואר בתוס' דקתי בה זבחת, ולא הנקרי והקורף ושנזבחה מלאיה, מ"מ משנתינו עכ"כ פליגנו, דהרי על שחייבת נקרי לא הביאה הקרה דזובחת ריק על נזבחה מלאיה בnposלה סכך, וגם מושום דא"א למעט נקרי מזבחת כמו דאין ממעטינן אותו מעשית סוכה ובציצית נמי אי לאו דבעין עשו' לשמה ה' כשר גם הנקרי,

ורבן בזרק סכך, מפרשין מתעסק בקדשים, מותעס בקדשים, ותרוייוויל כוננה יlf מושחתת את בן הבקר, דושחת מורה דבעין כוננה לעמשה השחיטה, ואת בן הבקר מורה, שבעין שיתכוון לבן הבקר שהוא קדשים, ועין בדבר הנטמן, ודו"ק.

תוס' ד"ה מנין למתעסק, פרשי' למתעסק בסכך להגביהו ולזרוק אותו, וקשה דבכחג'ו אפילו בחולין פסול לרבן וכוי, כוונתם להקשותAdam אין לנו למעט אלא בכחג'ו דזרק סכך שהוא מתעסק ממש, א"כ איד פסלו רבנן מתעסק בחולין אלא ודאי דרבנן ממוטעין אפילו אם נתכווי לחתיכת סימנים דכשר בחולין אבל בקדשים פסול, וזאת גם לר"ג כן הוא, כי לא פליגנו ריק בחולין אבל בקדשים מה דפסול לרבן פסול נמי לר"ג, וכן כתוב הלב ארוי' וכל' כל' מריש פ"א מהלכ' פסה' מ"ד מסתפק בהא זכינחו ר"ג לרבן, מי כתיב וחותכת זבחת כתיב וכוי הרוי דלר"ג, או דלא בעי כוננה כלל, או דבעי כוונת זביחה דוקא, ולכן בקדשים דמתעסק פסול ממילא גם כוונת חתיכת סימנים פסול עד שמתוכוין לשחיטה, ולכן הקשו להם דrho'יל לרשי' לפреш דאפיקו נתכווי להחיה סימנים נמי פסול בקדשים ואולי לר"ג אלא דסוף כל סוף קשה להבין מה קשי' להו כיון דלר"ג באמת לייאן חילוק لكن לא נחות רשי' לפреш את זאת, בפרט דלשון הגמ' דמושחת את בן הבקר עד שתתהי' שחיטה לשם בן הבקר, מוכח כרש"י דאלו לתוס' מושחת ממעוט כל שחיטה שאינה בכוננה לשחיטה ולא בגין הבקר, אלא דהה Tos' נשמרו מזה, דלהכי כתבו דאيكا עוד מתעסק בקדשים, דהינו בשוחט מושום חולין כדארמין בזבחים ותרווייה מושחת את בן הבקר נפקא, עכ"ל ור' דבאמת כאן לא ה' צרך להביא ריק ובחות, ולדרוש מvae דבלא כוונת שחיטה פסול, ולאפיקו אפילו כוונת חתיכת סימנים דג'כ' פסול בקדשים, אבל מושום דמעטינן ג'כ' מושום חולין, ואתם אימעת מבן הבкар, הביא כל הפסוק ודרשו כפי הצורך למעט גם מושום חולין, אף דלא מיירי הכא מהאי מותעס, ואתם כוונתם במה שכתבו, דמושחת את בן הבקר תרווייה נפקא, אבל מאן דמפרש דהרי מושחת א"א למעט מושום חולין, ומ בגין הבкар א"א למעט מתכוין לשחיטה סימנים.

ומה מאי מתישב זהה קושיא עצומה שיש להקשות דלפי מה דמעטינן גם מושום חולין מקרה זה, איך קامر ל�מן ל"א ע"ב דבחולין מתעסק כשר, מדאיצטריך קרא לעכובי במשום חולין דפסול, אבל במתעסק שפיר איצטריך קרא לעכובי במשום חולין דפסול, אבל שפיר בזביחה לעולם גם בחולין פסול, אבל לפי האמור נירה שפיר, דכמו דיש שני יתרומים על שני מיני מתעסק בקרא דושחת את בן הבкар, כמו כן יש בקרא דרצונכם תזבוחו דאתה אלעכוב ג'כ' שני יתורים "רצונכם" אשר מני' דרישין לדעתכם זבחו והוא קאי על עיקר זביחה, והו"י של "תזבוחו" מורה דבעין לדעתכם גם לעין בן הבкар, והש"ס לא האזכיר אלא דלדעתכם זבחו, מושום דהאי לדעתכם קאי על שנייהם, וניהו דלקמן כ"ט ע"ב דרישין מהאי "תזבוחו" שלא יהי' שניים שוחטין גב אחיד, הלא יא' יידיא ה' הא, כי החכמים חולקין עלי, ועוד דהרי אמר שם ר'כ "תזבוחו" כתיב חסר וי"ו הראשון, וא"כ סובל האי שני דרישות, זהה אמת וכוכו ולכן יפה השיגו תוס' על רש"י, לדעתך רש"י דאתה למעט מתעסק כמו זرك סכך, עכ"כ בגין הבкар מטעט ומטבעט גם מושום חולין הכל מהאי, א"כ גם "תזבוחו" ממעט שנייהם, קושית הדרת למקומה, דילמא מתעסק בגוף השחיטה מדין שחיטה נגעה בה ולא מדין קדשים, ופossil נמי בחולין, ולעכובי בקדשים כתיב מפני מתעסק דמושום חולין, ועין עוד בגין בסוגי' דף ל"א אריכות בעין זה

לצערו" קמכווין אסור בהנאה, אלא ודאי דוקא בנסיבות אמרינו כו' דאין עתה דרכם לנסך כלל, لكن לא חיישין אפילו בשופך לפני ע"ז דקמכווין לנסך, אבל בשחיתתו לא שמעין דאיו דרכם ליבוח לע"ז, ומה לי אם מצד מנהג אבותיהם או מצד חקירת עצם עובדים, ותדע שהרי בגמ' אמרו, בהא אמר ר"י א"ר י" און מינים באומות, למאי, אילימא לשחיתתו, השתהא במין ישראל אמרת אסורא, דעכ"ם לא כ"ש, הרי לך בפרקוש דמיין אף בהז' שחיתתו לא חיישין בסתם עכ"ם שמא מין הו, אבל במילוי שוחטים בו שאדווק ורגיל לשחות לע"ז ליכא חילוק.

הן אמרת שחרמבר"ם בפייה"ם כאן כתוב להילך בין עכ"ם לעכ"ם וכותב דהני עכ"ם דיין שאינים עובדין רק מצד מנהג אבותיהם בידיהם, אין שחיתותם אסורה בהנאה, אלא באכילה מצד מוחשבתם לע"ז, אבל כבר תמה על דבריו הלב ארוי זיל והאריך לישב דבריו, אבל ללא יויל דס"ס תקשה לרמב"ם, לא יהי' בהז' שום תקרובות ולא יי"ג אסור בהנאה, והוא בעצם כתוב בפרקוש בפי"א ממ"א דכל תקרו עכ"ם ויי"ג אסור בהנאה ולוקה אכ"ש, משום לא ידבק בדיך מאומה, ולא הוציא שם מן הכלל אלא גור תושב ויישמעאלים שאינים עובדים כלל הרי מוכח דשארא אומות העובדים ואפלו רק מצד מנהג אבותיהם, עושין תקרובות ויי"ג, אבל"כ יותר hei ליה להחטיא אומות שבהז' און, لكن הדבר תמהו מאד שהשמיט הא דינא דמיין לע"ז סתמא אסור בהנאה.

ומה שנלעפ"ד בהז' הוא, דוידי מחשבת ע"ז כמחשבת פיגול, דברענן דוקא דברו ולא מחשבת לבד, עיין תויו"ט בב"מ פ"ג משנה "ב אלום מחשבתו ניכרת מתוך מעשי, או באדיק לע"ז דאיון סחדוי דמחשבתו לע"ז, חשוב כדיבור דתו לא הוה דברים שבבל - והרי תראה ר"א אומר סתם מחשבת עכ"ם לע"ז, ולא סגי לי' בשם חשוב בע"ז, לא חשו לשמא חשוב, והרי חשוב בע"ז, וכן החכמים דפליגו עלי', לא חשו לשמא חשוב, והרי לפחות נבללה, ודיקני אבל איסור הנאה לא, דוקא בנכרי מירין, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנאה, וכן נראת מפרש", אבל נבללה, הא עכ"ם ישראלי בהנאה לא, דוקא לר' ענן, יש לתמונה הרבה, דהרי משנתינו סתמא עכ"ם קתני דמשמע בין נכרי ובין ישראל,adam לא אמר כן אלא דוקא נכרי קאמיר, אבל ישראל מומר לע"ז גם בהנאה אסור, יותר הוויל להגמ' לדיק עכ"ם נכרי נבללה, הא עכ"ם ישראלי בהנאה נמי אסור, וממילא נדע מין עכ"ם דגרע ממיין ישראל, וכדאמר לקמן בגמ' דמיין נכרי גרע ממיין ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' מתני' ממש קרא דזוחחת ואכלת פולש שחיתת נכרי, דלאו בר זביחה הוא וכמו שחיתת הקוף, א"כ הא עכ"ם דקתני במתני' לשון מושאל הוא, וכונתו "נכרי" שאינו ישראל, לא מצי מדיק הא ישראל לע"ז בהנאה נמי אסור, דהרי לא מירין כלל בע"ז אלא בנכרי, ואפלו הוא גור תושב, או נכרי שמקיים שבע מצות ב"ג, אלא דאי גם הא דיקוא הא דמיין לע"ז, נמי אינו מכון כ"כ כבובן.

ולפי האמור ייל דמאחר דמסיק דעתו של עתה רק מעשי אבותיהם בידיהם,תו ליכא סתם מחשבתו לע"ז, ואפלו במין לא, משום דאיו אדוק כ"כ, כדי שנארט סתם מחשבתו לע"ז, ובענין אמרה דוקא, או שמחשבתו ניכרת מתוך מעשי, כגון מקריב ממש לע"ז או מנסך ממש לפני ע"ז, וזה און חילוק בין מין למומר, אלא דעתין שחוויות הסוגי' לא נתישב היטב, ודוקא.

ע"ב משנה השוחט בלילה וכן הסומא שוחט שחיתתו כשרה, הנה הרמב"ם זיל מחלוקת האי משנה לשנים ודין דשותט בלילה הביאו בפ"א ה"ח זיל ואמתו שוחטין בכל זמן בין ביום ובין בלילה והוא שירה' אבוקה נגדו וכו', והדיון דסומא מביא בפ"ד הי' זיל, "הסומא לא ישוחט לכתהלה אלא א"כ אחרים רואין אותן ואס שחיתתו כשרה" עכ"ל, והטעם בהא מבואר כי הרמב"ם בדיון דשותט בלילה, דינא דתוספותא פסק, דשותטין בלילה לכתהלה והוא שאבוקה כנגדו כי זה עיקר הדין מה שרצה התנה להשמעינו,

משום דקרה למצווה כתיב ולא לעכב, ורק עשוי' מלאיה לתמעט וכמו שאבאר בסוגי' דנפלה שכין.

ועל התוספותא גופה יש לדקדק שנקטה בדריך זו ואין צ"ל זו, תחלה נקרי ואח"כ קוף ונזבחה מלאיה, אבל אם נאמר דרכך דרך אסמכתא קתני עכ"ם, כי עכ"ם לאו מזבחת איטמעט, אלא משום לתא דע"ז, אז מסודר הסדר, דלא זו אף זו קתני לא מביע עכ"ם דאית ב' משום לתא דע"ז, אלא אפילו קוף ונזבחה מלאיה דליך האי טעמא, פסול משום דכך אדם בעין.

ומש"כ הראב"ד זיל בהשגתו שם דהמה כבכמה וכאי יחשבו לו, הוא פלא והפלא, הפרוי על המדה יותר מד', וכי לא ידע דבעשיית סוכה הקוף ומלאיה פסולת, ובעשיות גוי כשרה, וכן ביאת בהמה לא אסורה האשה על בעליה, וביאת גוי שעאה טמאה וזונה, ואיך עלה על דעתו, שגוי הנברא בצלם אלקים ומזכה על שבע מצוות המבאים אותו לידי חי' עוה"ב, בקוף וכבכמה יחשב, חיליה לומר כן.

והנפקותא לדינה בין שיטת הרמב"ם לשיטת התוס' לא לבד לעניין טומאת נבלות וכן לעניין גוי שאינו ע"ז, דלרבנן"ם אינו אלא מדרבנן, ולטוס' הכל מDAOРИיתא, אלא דכמה וכמה נפקותות יצאו מפלוגתא זו, כאשר תראה בחודשנו ל�מן בסוגי' דחשוחט בשבת ובסוגי' דישנה לשחיטה מתועס' ל�מן כ"ט ע"ב, עי"ש היטב ויארו עניין.

ע"ש גמר' ר"א הכי קתני שחיתת עכ"ם נבללה הא דמיין לע"ז - הא מיון דנקרי קאמיר, אבל ישראל מומר לע"ז, ע"פ שאינו מון דינוי כמין, ממש"כ התוס' ל�מן בע"ב ד"ה שחיתת מון, דבஹוריות דף י"א מוכח כן, וכותב המהרש"א זיל, דהא דכתבו התוס' לעיל דף ד' ע"ב, דהכא מירין באדוק וע"ז תמיד, היינו דוקא לר' ענן, דממשיר שחיתת מומר לע"ז, והוא עכ"ם מחלוקת בהכי, אבל אכן דיל' הא דר"ע, מומר ישראלי דינו כמין, ולפ"ז, מתני' דקטני שחיתת עכ"ם נבללה, ודיקני אבל איסור הנאה לא, דוקא בנכרי מירין, אבל ישראל לע"ז גרע ואסור גם בהנאה, וכן נראת מפרש", אבל נבללה, הא עכ"ם ישראלי בהנאה נמי אסור, וממילא נדע מין עכ"ם דגרע ממיין ישראל, וכדאמר לקמן בגמ' דמיין נכרי גרע ממיין ישראל, אלא דבאמת לדעת התוס' מתני' ממש קרא דזוחחת ואכלת פולש שחיתת נכרי, דלאו בר זביחה הוא וכמו שחיתת הקוף, א"כ הא עכ"ם דקתני במתני' לשון מושאל הוא, וכונתו "נכרי" שאינו ישראל, לא מצי מדיק הא ישראל לע"ז בהנאה נמי אסור, דהרי לא מירין כלל בע"ז אלא בנכרי, ואפלו הוא גור תושב, או נכרי שמקיים שבע מצות ב"ג, אלא דאי גם הא דיקוא הא דמיין לע"ז, נמי אינו מכון כ"כ כבובן.

עד זאת יש לי תימה על כל הפוסקים והרמב"ם בראשם, שהשטיוט מכל וכל דין זה, דשחיתת מון לע"ז ואסור בהנאה והוא די מוסכם יצא מתוך הבריתא ומדיקוא דמשנה.

שוב מצאתי שהتاب"ש זיל כבר קדמוני בקושי' או וכתב, דבזה"ז שאינם ע"ז אלא מנהג אבותיהם בידיהם, אין חילוק בין מון למומר לע"ז, וכמש"כ הש"ד בס"י קכ"ג בשם הב"ת דהאידנא אפילו חזינן דשפכיה לי' קמי' ע"ז מותר בהנאה, משום דאים יודעים בטיב ניסוק, עי"ש ואני תמה, דא"כ נימה בשוחט לע"ז נמי דלא נאסר בהנאה, ומשם דאיו יודע בטיב עבודה שלhum, והרי בי"ז סי' ד' פסקינו בשוחט בהמות עצמו לע"ז במקומות דליך למינר

רשוי למה לי אחרים רואין אותם דהא סגי אם יש כאן מי שיבדק בסימנים אע"פ שאין מומחה לשחיטה, אלא ודאי משום חשש פסוליה שחיטה לא ישוחט בלילה וכן הסומה.

ובלא"ה אני תמה על פרשי, וכי לא סגי במעבר ידו על החתך ומרגיש שהסמנים כולן נשחתים, אשר להא לא בעי ראי' כלל, וכן יש להוכיח מדברי הרמב"ם, שיש שם בדיון סומה, ואם שחט שחיתתו כשרה, ולא הזכיר ובלבד שפקח יבודק בסימנים ודוק".

ד"ר י"ד ע"א משנה, השוחט בשבת ובויה"כ אע"פ שמתוחייב בנפשו, שחיתתו כשרה - הא דעתה שבת לא מיטסרי, לא שייך להאי מס' שעסקה בדיוני שחיטה, ומוקמה במס' שבת או בתរומות דשנינו שם המבשלה והמעשר בשבת, והי' לו להוסיף שם גם השוחט בשבת, והרי תראה דבאמת לא כתני דעתה באכילה ליוםא, והוא ע"כ משום דלא עסק עתה בדיוני שבת, ולכן צריך לראות מה אתה להשמעינו בהאי משנה דהשותט בשבת, וראיתי בשו"ת מהרי"ק שרש ק"ס שכ', דאתא לאשמעין דשחיתתו כשרה גם בגין אחרים רואים אותו משום דע"ג דמחול שבת, איינו חדש אונבלות, או משום ציווה בהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס הוא דשוחטין בין ביום ובין בלילה, ע"כ צרכין הא הלכה כדי שלא אמר דיללה לאו זמן שחיטה זה האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה דבר שוחטין והיכן שוחטין וכו' שכל אלו הדברים ע"פ ציווה בהן וכוכו" עכ"ל, הרי דהאי ומתי שוחטין, נמי בכל הללמ"ס לפי מה שכתבו בעלי המקובלים דיללה זמן שליטות השדיין והלליין, ונראה כשותט להני, ויש קצת ראי' לזה מדקתני בתוספתא בהדיليلת בין בראש הגג ובין בראש הספינה, דבשניאלו ודאי הרבותה של איזה חישין ששותט לשם הרים וכוכבים ומזלות, או לשם ימים כפרשי"י (ויש לעין מה השמשיט הרמב"ם את זאת) אבל התנא דמשנתינו חבו עם סומה, ונקט לשון דיעבד ומשום דמייר' דומי' דסומה, בגין אבוקה לנגדו כדאמר בಗמ', וממילא שמעין דיללה זמן שחיטה הוא, ובאבוקה לנגדו גם לכתלה מציחט, כי גם התוספתא דבוקה מהני לאור היום, אין בו שום חידוש, אלא דיללה זמן שחיטה הוא כנ"ל, ועיין

עד לקמן במשנה דשותט בשבת מה שכתבתי שם, ודוק".
רש"ג ד"ה לכתלה לא ישוחט בלילה שמא לא ישוחט רובה והוא לא ידע עכ"ל, ויש להעיר על פירוש זה, הלא בלא בדק בסימנים גם בדיעבד טרפה או נבלה כדילעל דף ט' ע"א, ע"כ צריך לבדוק בסימנים אח"כ ביום, ולמה לא ישוחט בלילה, ואם דחישין כיוון דלא מכך בדק מיד, דילמא מישתלי ולא יבדק אח"כ ביום, לי לרשי" לכתוב, שמא לא ישוחט רובה וישכח לבדוק אח"כ ביום, ועוד הלא סומה ע"כ צריךшибדק פכח את הסימנים אחרים, ואת מצי להיות מיד, ולמה לא ישוחט, لكن נלעפ"ד דרש"י הי' סובר דהא צריך לבדוק בסימנים, דוקא בזרואה שלא נשחטו כלל, דאין לסתוך על הראי' שנחתת הרוב, דהרבה פעמים מצי לטעות בזיה, דביה"ש מלא דם גם מתרחב החתק ונדמה שנחתת הרוב, אבל במקומות דלא ראה מיידי, בדיעבד סמכין דמסתמא נשחטו כולם בכך לשלוחט כל הסימנים, ועיין בזה לעיל מה שכתבתי שם בארכיות, ובאמת לשון המשנה נמי מורה דלא צריך שום תיקון ושחיתתו כשרה, דאי צריך בדיקת סימנים, וזאת מדרבען כמש"כ התוס' שם, איך שתק התנא ואקרמר שוחיתו כשרה סתם.

אבל הרשב"א כתב טעם אחר לדכתלה לא שמא ישחה וידرس, כי לא מצי להזהר כ"כ באפליה, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם, שכן בסומה לא ישוחט אלא א"כ אחרים רואים אותו, ואי כדעת

הנה מדברי הרמב"ם אלו יוצאים שני דיןיהם המעוררים פלא, אי, שבפעמים אחת דיננו כמפורט לפסול השחיטה, והוא נגד סתמא דברייתה דלעיל דף ה', דמודבר דוקא ממור לhall שבתות, ונגד

בפיה"ם לרמב"ם כתוב ואיל, "ואמר השוחט בשבת אם הי' שוגג, ולפיקח שחיתתו כשרה, ושמא תאמר למה לא תהא שחיטתת מזיד בשבת כשרה, הואיל ואיינו מחל שבת ואין שחיתתו פסולת אלא אחר גמר שחיתה וכו', דע שימושתיל לעשות חבורה בצדאר הבהמה הוא מחל שבת, קודם שיחחות שום דבר מן הושט והגרגרת, ואם תרצה לבאר יותר מזה תאמיר בשעת שיחחות קצרת מן הסימנים קודם שיגמור השחיטה הוא מחל שבת וכו', עכ"ל.

פסק של עצמו בחיבורו יד החזקה שכותב בפ"ד הי' וט"ו בפיירוש דוקא מומר לchlל, ומחקל שם בין חדש למומר, ב' שבאותו שחיטה שנעשה מומר לא נפסלה השחיטה הלו, ולא אמרין שהמומരות

אבל יש לנו עוד לבאר בדברי הפיה"מ, מה שכך' דמיד בחתיכת העור חיל את השבת, ואם תרצה לבאר יותר יותר עכ"פ מתחלת חתיכת הסימנים, הכוונה בהזאת, דלמ"ד מקלקל בחבורה חייב ללא שום תיקון, הרי חייב בחתיכת העור אף שהוא מקלקל, אבל אם תאמר מקלקל בחבורה נמי פטור עיין שבת ק"ו ע"א ובתוס' שם, עכ"פ בחתיכת השחיטה שעשה מעשה טרפות ודאי חייב, דמעשה טרפות מקרי נטילת נשמה, עכ"פ שלא תמות מהר רק אח"ז, ואית בה תיקון, להוציא מיד' אבמה"ח ע"י שתמות לאח"ז, ומצתית שכן מפרש דברי הרמב"ם גם המנ"ח, ובמ"א הארוכתי בהזאת ועיין Tos' ביארתי והוחטי זאת בארכיות לעיל בסוגי דמומר לשוד דהינו, בין עבר פ"א לעבר ג"פ, הוא מפני דבפ"א אמרין שמא עשה תשובה, משא"כ בג"פ שהוחזק לעבריה זו, הווה ודאי ולא ספק, וכאשר היטב, ומילא לך"מ דכאן בשוחתו שבת ניהו דאם שחת אח"כ ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו מושום דሞמר מושום דלא החזק בו ושם עשה תשובה (ספק מותה, מושום פסולן וכסמ"כ שם בח' הר"ג ז"ל) אבל האי שחיטה שחת בת שבחת ודאי פסולה, דהרי באוטו שעה ודאי לא עשה תשובה, וזה אמת לאמו.

אבל דעת דמחلك הרמב"ם בין מומר לשוד דהינו, בין משא"כ בג"פ שהוחזק לעבריה זו, הווה ודאי ולא ספק, וכאשר ביארתי והוחטי זאת בארכיות לעיל בסוגי דמומר או"ע עי"ש ביוםיא אחרת לא נדון שחיתתו מושום דሞמר מושום דלא החזק בו ושם עשה תשובה (ספק מותה, מושום פסולן וכסמ"כ שם בח' הר"ג ז"ל) אבל האי שחיטה שחת בת שבחת ודאי פסולה, דהרי באוטו שעה וביארי קאתי' כמו דאמרין גיטו וחצרו בגין אחת ובדומה.

ועתה על אידך דינו שמחדר להרמב"ם, דהאי שחיטה עצמה שנעשה בה מומר לא הי' נאסרת, אם לא שנעשה מומר בעשיית חבורה מיד, או עכ"פ בחתיכת השחיטה, והתוס' חולקין עליו בהזאת והוא באמות תמורה דלמה לא נאמר דהמומרויות עס פיסול השחיטה בהדי קאתי' כמו דאמרין גיטו וחצרו בגין אחת ובדומה.

אבל גם זאת לא נתגלה, אלא למי שזוכה לסוד הפשט, כי בדבר זה הלכו הרמב"ם והתוס' לשיטתהו, לדעת התוס' דפסול שחיתת נカリ מקרא דזוחת ואכלת קאטה ואדי כן הוא דכל שנעשה מומר בשחיטה זו נקרהת האי שחיטה שחיתת מומר ולא קרין כאן זוחת, דהרי נעשה איינו בר זביחה עם הזביחה, כי בעין דוקא בר זביחה להקשר את הנשחת, אבל לדעת הרמב"ם דגם נカリ כשר לא זביחה, אלא מצד לתא דע"ז פסול הזביחה וה"ה מחלל שבת מדרבנן דעשה כע"ז והוא פסול מצד אחר שבא אחר ההקשר כי כל אין שלא הושכר לא נפסל, וא"כ אידך קרין ב' וקרא לך ואכלת מזבחו, דרך או נעשה מומר כשנגמר השחיטה ושוב אין לו שהות לפסלה והרי תדקדק בלשון הרמב"ם שכ' "ולמה לא תהי שחיתתו כשרה הוואיל ואינו מחלל שבת ואין שחיתתו פסולה אלא אחר גמר שחיתה" ולא כתוב "עם גמר שחיתה" כי אז באמות הי' בגין אחד והבן את זאת כי הן הן הדברים שנאמרו למ"ס, ועוד נמצאו לפני נפקותות אלו לדינא, התלוים בהאי פלוגתא דרמב"ם ותוס' וכאשר ארץ מד', מהני שתי ראייות שהביאו התוס' דבפ"א לא הוה מומר, האחת הוא מהא דר"ל ל�מן לע"ט, דשותת ע"מ לירוק דמה לע"ז, דהבהמה מותרת עכ"פ שעבדו בס"ף - והנה לרמב"ם אין זה ראי' דכל שנעשה מומר בסוף השחיטה לא מצי מי פיטסל שחיתת, דבשנת שאני שנעשה מומר בחתיכת השחיטה, הראי' השני היא, דלקמן סוף פ"ב דשנים אוחזין בסכך ושותטין ואחד מהם שחט לאחד מכל אלו, ומוקי לי' בישראל מומר ותפ"ל מושום מומר פסול ולמה לי' דשחת לאחד מכל אלו, עכטד"ק - והנה בשוע"ז סי' ב' פסק המחבר כדעת התוס' דשנים שותטין ואחד מהם מומר השחיטה פסולה, אבל הש"ץ שם הביא בשם הרמב"ם דמכשיר, והש"ץ ז"ל לא הבין טעם הדבר, אבל הוא פשוט גם דין זה תלוי בפלוגתא זו שבין תוס' לרמב"ם, דאם מזוחת למדנו דזוקא בר זביחה בעין, כל שפטיכי ב' איינו בר זביחה, שוב לא קרין ב' ואבתה, אבל אי לא בעין בר זביחה, אבל מיטסל ממשום וקרא לך ואכלת מזבחו, כל שפטיכי ב' איינו עובד עז' שוב לא קרין ב' זבחו, דזבחו כל זבחו ממשמע, כמו זבחת דכלו ממשמע ולכך שפיר פסק הרמב"ם דלא מיטסל בשנים שותטין, אלא במחשבת עז' ממש דזאת לא מזבחו יլפין לפסול, אלא ממש דחציו תקרובות הוה, ומה לי' יכול ומה לי' ח齊ו, וזה ברור ואמת לאמתו של תורה בס"ד.

ואחר שפירשנו דברי הפימ"ש על מכונם, נבווא להצלם מקושי' המפורסמת, שהמה נגד הסוגי' המפורשת בכאן, דהש"ס רצה לאוקמי' מתני' במאיז' וכרכ"מ, ואיך מצא הרמב"ם, ידיו ורגליו במס' דתיקון להוציא מיד' אבמה"ח, אלא דהתמס תיקון גמור הווא דהרי הטרפה בלאה"ה אינה עומדת למידי לא לחריש ולא לגדל ולא לאכילת ישראל, אלא לכלבים וכל השחיטה ועשה רואי' לב"ג תיקון גמור הווא, אבל במי שמשפיק בשחיטה או בשחיטה פסולה, ולמה לא יפטור, דהרי לא נעשה מחשבתו, ובגוף המעשה קלקל הווא, והדבר צריך תלמוד.

וא' בגם' ונסבין חבירא למירר ר' יהודה היא, פרש"י עליה דעתם לומר ר' יהוא, וזה פלא והפלא דכל הסוגי' מתחלה וע"ס קאי הכא, דמתני' ר' יהוא, אלא דמזהר למצוא לאיזה ר' קמכווני הני חבירא, עד דמסיק ר' איש דר' דMbps' דממשל הווא, ואיך שיק' עז' לשון ונסבין, דמשמע דס"ד כן, אבל לא קם במסקנא, ויגעתו ומצאת' שחצ'ל'ח בחדשוישו לחולין נתקשה בהזאת, ונתקח מאד לישיב עי"ש.

ב' לפ' המשקנא דר' דMbps' דממשל היא, סתום רב' כאן כר'י, ובמס' תרומות פ"ב מג' סתם כר' מ' דתנה המבשיל והמעשר בשבת בשוגג יאכל במאיז' לא יאכל, ויהי' תרי סתמי' דסתרי אהדי' והן אמת בפי'ם שם מפרש הרמב"ם גם משנה זו כר'י, דבשוגג יאכל למוץ'ש ובמאיז' לא יאכל עולמיית, אבל הא גופא חידוש גדי, דהרי כאן בסוגי' קאמර, דתני תנא קמי' דרב המבשיל בשבת, בשוגג יאכל במאיז' לא יאכל, ומשתיק לי' רב מישום דתני כר' מ', הר' דא' א' לפרש לשון זה כר'י, ובפרט דהוא ממש לישנא דר' מ' בברייתא, אשר ר' יהוא חולק עלי' ואומר בשוגג לא יאכל עד מוץ'ש ובמאיז' לא יאכל עולמיית, ואיך נפרש לישנא דר' מ' סתם בו תנא המשנה בתורות כר'י, יותר פלא בעניין, דתנהא שם כולל מבשיל ומעשר בגין, ובמעשר פסק הרמב"ם בעצמו בפכ'ג הטע' מה'ש דבשוגג

אולם יש לנו עוד דרך לישב האי יי'תורה דיו'ה"כ דנקט, דהנה אם מתני' בשוגג מירি אבל במידת הי' שהיתנו נבלה מצד שחויטת מומר לחל שבות כדעת הרמב"ם כאן בפיה"מ, אז ה'כי מתרפרש המשנה, דהשות בשבת ע"פ שבמציד מתחיב בנפשו לא חישין שמא מיד הוא ותהי' שהיתתו נבלה, אלא תלין דשכח שהוא שבת ושחט בשוגג ולכן שהיתתו כשרה, ומושום דשחויטת מומר נבלה איינו אלא דרבנן כאשר ביארתי זאת במקומו וא"כ נקט יה'ה"כ בהדי שבת לאשמעין דם יה'ה"כ דינו בזה שבת, Adams היה מתחייב בנספו היתה שהיתתו נבלה, וכך אשר פסק התב"ש, וכאשר הוכח כן מרמב"ם ס"פ ג' מהל' גירושין לפי נוסחת הטור מובאה שם בכ"מ עי'יש.

והנה הא דמחל שבת דינו כמור לכה"ת להיות שהיתתו נבלה, לאו כ"ע הוא, אלא כן הוא בברייתא דלעיל דף ה' ושם כתוב רשי' זיל, דהאי תנא חמירה ל' שבת בע"ז וכו', והוא לישנא דגמי' עירובין דף ט ע"ב, ומדקאמר דלהאי תנא חמירה ל' וכו', משמעו דaicא תנא דפליג, ולפע"ד האי תנא דלעיל מנין, דאמר חמורה ע"ז, דכל הוכפר בה כמודה בכחה"ת כולה, הוא פליג ע"כ על הא דשבת בע"ז, והרי הוכפר בע"ז אפילו דמחל שבת זהה כמודה בכה"ת, ונירנו דמן דעובר על כה"ת, ע"פ שאינו ע"ז, נמי דינו כሞר, עיון בדרישה בטור סי' ב' שאני האי דעובר ממש על כה"ת, אבל אם מחל שבת יה' בע"ז, לא הוות מצי למיר, דכל הוכפר בע"ז כמודה בכחה"ת.

והנה ראייתי בתורה תמיימהעה"ת שהרגיש באיה, וכותב דכוונות התנא בהיפך, דכל המודה בע"ז כופר בכחה"ת, אלא דילשנא מעלה נקט, ובמהכ"ת לא דק ולא עין בספר, דשם תרתי קתני, דמודה כופר וכופר כמודה עי'יש, וכיון דקרה דוכי תשוג, אשר ממנה יצא הדרש זהה, ממודה בע"ז מיר, ובכל זאת התנא נחות ללימוד גם היפך, ע"כ לשול אתה שלא אמר שבת בע"ז. ועכ"פ ועין לעיל במקומו, מה שכתבתי בעניין זה דשבת בע"ז. פשיטה דלאו ד"ה הוא, ולכן אני אומר גם מאן דמויקי מתני' בר"י דאסור באכילה ליום א', ודיק' זאת מיתורה דיו'ה"כ נמי לית לי' דשבת בע"ז, דאל"כ הלא יש לפреш האי יה'ה"כ דנקט להשוותו לשובע לעין מיזד כנ"ל.

ונאמר מעתה, דsharp קאמר ונשבין וכו', דהא דרב מוקי מתני' בר"י לא קיימת במסקנתא, דכאשר מסיק ר' חנן בר אמר, דכי מורי להו רב לתלמידיה, מורי להו בר"מ וכ' דרש בפרק' דרש בר"י מפני ע"ה, א"אתו לומר דמויקי מתני' בר"י, והוא פסק בר"מ דלא כסותמא דהכא ולתקל, אבל הני רברבאי דלא שמעו האי מימרא דר' חנן, לא דקדקו יפה במימרא דר'ה, דלא אמר הלכה ממשמי' דרב כמו בכל מקום, אלא דחי' בר רב דרש ממשמי' דרב, והיינו נמי דדרש בפרק' ממשמי' דabhängig, כי כן עשה גם אביו בעצמו, דדרש בפרק' בר"י לאסור באכילה ליום א', אבל להלכה הלא מורה לתלמידי' בר"מ, וא"כ ע"כ מוקי מתני' בר"מ דמושור גס ביומה, יה'ה"כ דנקט, מושום דס"ל לתנא דינן כי האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ואתא לאשמעין דרכ' אגב דיו'ה"כ דיו'ה"כ בזה שבת, דעתיך היה שחויטתו נבלה וכמש'כ' למעלה.

ולפי הצעה הלווא מיושב הרמב"ם כמי חומר, דהא דפרק' ונוקמי במידת וכבר"מ הוא בס"ד דנסבין חבירי', וכך אשר מתרץ לו דשבת דומי' דיו'ה"כ, והוא לפי התנא דפליג על האי תנא דחמירא ל' שבת בע"ז, ולכן מצינו לאוקמי גם במידת אבל לאחר שמסיק להא דר' חנן, דרב רק בפרק' דרש כן, אבל באמת מוקי מתני' בר"מ וכלהקה, אז צרכין לתרץ הא דקתני יה'ה"כ לאשמעין דיו'ה"כ

iacel בו ביום, ובמזיד עד מוצ"ש והוא כר"מ, וכן במא"ס סי' של"ט סק"ז שכותב, לדידין דפסקין הכר"י ה'ה במעשר ד אסור לו עולמית, בה"ש שם מגיה דכן כתוב לדעת הר"י, אבל לדעת הרמב"ם לא עי'יש, הרי דרמב"ם מחייב מחלוקת דעתיה בין מעשר לממשל, מושום דמעשר שבת אין אלא ממשום שבת, אולם בזה נלפע"ד דיפה פסק במעשר להקל, דע"כ גם לר"י א"א לאסור הכר' עולמית, דהא דאסרין מעשה שבת לריה"ס מה"ת ולר"י מדרבנן, לא ה'י חמור משוחט את המסוכנת בסיכון של ע"א, שכן הרא"ש שם בסוגי' דהבשר מותר, ולא דמי לכרכר שארב בו בגד, או לעצים שאפה בהן את הפת, דעיקר הבגד והפת בוצרתו של עתה נתהוו עי' ת裳ימי' ע"ז, משא"כ שוחט בסיכון דלא נשתנה הבשר עי' הסיכון, ואפי' הרשב"א והרמב"ם שחולקים ואוסרים את הבשר, כתוב הש"ז ביו"ד סי' קמ"ב, דזוקא במסוכנת דאי לאו שחויטתו הייתה הולכת לאיבוד, אבל במחתק בשר לחתיות, גם המה מודים דאין לאסור הבשר בשביב האי מעשה דמחתק, שלא שינה כלל את הבשר, וא"כ במעשר שבת נמי אין זה בכלל מעשה שבת כדי לאסור התבואה, דינויו דהוא חילול את השבת במעשה, זה, אבל התבואה לא נקראת בשליל האי המעשה שבת, וכך שלא נאמר שהומוציא אוכלין מרשות לרשות, שייה' אסורי עולמית ממשום מעשה שבת, ומה"ט ניחא ג' כקצת דרמב"ם ה' מפרש האי משנה תזרומות בר"י ולא קשי' לי' דהרי התנא נקט לשינא דר"מ, דיל' דכוון דקתני גם מעשר בהדי ממשל, ובמעשר גם ר"י מודה אין לאסרו עולמית, מוכרכה לשנות סtems בשוגג יאכל ובמזיד לא יאכל, ויתפרש כל או"י דעת דינו, במשבל לא יאכל עולמית ובמעשר עד מוצ"ש, כן ה'י דעת הרמב"ם, אבל סכ"ס פשוטה דמשנה ודאי כר"מ, ואיך סטם רבי' הקדוש שם כר"מ וכואן כר"י.

ג' דכאשר מסיק בגמי' דרב בעצמו מורה לתלמידים בר"מ, ורק בפרק' דרש בר"י משום עמי הארץ, איך פסק בר"מ להקל, והוא מוקי משנתנו בר"י, הלא בלבד ר' מ' ור' הילכה בר"י, וממש'כ' דהוא לחומרא, ואי משום משנה תזרומות דמסתמא בר"מ ודלא כרמב"ם, הלא סתמא דהכא היא האחרונה, דבשני סדרים יש סדר לשניהם, והרי חזר רבי' וסתם בר"י ולהחמיר, ואיך מצי' רב להורות להקל.

אבל עשה אינך כאפרכת ושמע קוישט דברי' אמרת בפירוש האי שkil וטר'.

דהנה בಗוף המימרא דר'ה משמי' דרב דאסורה באכילה ליום א' לא פרשי' דרב דיק' כן מモתני' דהרי' אפשר דרב דינא דעתיה מושום קאמר, ולא קשי' לי' מモתני' דקתני' סטם שחויטתו כשרה, ומצד דהאי תנא בדיני שחויטה קעסק, ולא בדיני מעשה שבת, ומצד השחויטה קתני' דכשרה, ועדין אפשר דאסורה באכילה ליום א' מידי' שבת, דאין לו עתה עסוק בהן, אבל על הא דנסבין חבירי' למימר ר'ה היא, מאיריך ר' בפירושו, דמהא דאמרו ר' ה' היא ולא אמרו "ס"ל כר"י" מוכחה דשמעו דרב מוקי מתני' בר"י, כי על מימרא דאמורה לא מצינו למימר ר' ה' הוא דאי הו'ל להאי בעל המאמר לומר דבר בשם אמרו, וכיון דע"כ מוקי מתני' בר"י, צרכין למצוא בלשון המשנה עצמה שמורה ע"ז, ובפרט DSTMS בר פלוגתא דר' ר'מ ה' הוא, ומהיכי תיתני נוקי מתני' בר"י נגד הכלל DSTMS משנה ר'מ, ולכן קמפרש רשי' דהני' חבירא כיון שלא מצאו להאי דינא טעם ר'ק אליבא דר'י, במקומות דחכמים שהוא ר'מ חולקין עליון, ע"כ דרב מצא במשנה עצמה רמז להאי דינא, דאסורה באכילה ליום א', והוא כאשר קאמר לבסוף הסוגי', משום דשבת דומי' דיו'ה"כ קתני, והאי רמז הוכחה גמורה הוה, דהרי' יה'ה"כ דקתני הוא מיותר למגמרי, וכן כתוב הת"ח ועכ' להכא אתא דאסורה ליום א' כיו'ה"כ.

הבשר של המסוכנת, אע"פ שעבר אסור תורה בהאי שחייה שהוא מותקן מ"מ לא אסרו הבשר, משום שלא ניכר בבשר מעשה השחיטה כמו בגדי הרכור, וא"כ גם בסעודה שבת לא נהמי יותר ולא נאסר עולמית רק במבשלה וכדומה, שניכר בכל המאכל, אבל לא בשוחט, והוא נקודה נפלאה ודז"ק.

עוד יש לי להעיר על שיטת רשי"זיל שכותב לטעם דסוגי' דהכא חולקת על סוגי' דגיטין דין הטעם לר"י משום דקנס שוגגatto מזיד כדאמר בגיטין, אלא אסרו כדי שלא להנות מאיסורה, וכן בעין להמתין בצדדי שעשה וגם אין חילוק בין לו לאחרים, דין משום קנסו שוגגatto מזיד הו"ל לאסור לו עולמית מזיד, ולאחרים יהי' מותר גם בו ביום.

ואני תמה דעתך ר"י קנס שוגגatto מזיד מהא דקנס בנוטע בשבת ולא בשביעית עי"ש בגיטין, ושם א"א לומר דמשום שלא להנות מאיסורה דמ"ש שביעית משבת.

עוד קשה לי מהא דאמר שם בנוטע דיעקר, משמע דאסור גם בהנהה דאל"כ מצוי למקרה, ובמבשלה לא מצין אלא אסרו לו האכילה ולמכרו שרי, ואע"ג דמboveשלה שוה יותר, והנהנה במכירתו, ועיין ברמב"ם פ"ז הל' כ"ג שכותב, "ישראל שעשה מלאכה בשבת אם עבר ועשה בדברון אסור לו להנות מאותו מלאכה לעולם וכו', כיצד ישראל שבישל במזיד למ"ש יاقل לאחרים, אבל לו לא יכול עולמית וכו', וכן כל כיוצא בה"עכ"ל, פתח באסור להנות, וסימן שלא יכול עולמית, אבל לאחרים שרי, משמע דמותר למכור התבשיל לאחרים, עוד קשה לי על הרמב"ם, דהשנית ולא הביא הדין דנותע בשבת דיעקר בין בשוגג ובין בمزיד, ובזה חילוק בדין ממבשלה, ואמת דבנוטע א"א לקנסו באופן אחר רק ביעקר, אבל עכ"פ hei לו להבאים בפ"ע, ולא לכללו בכל כיוצא בה.

עוד קשה לי על הרמב"ם איך מפרש האי מבשלה דתורות כת ר"י, כיון דשם קתני נמי נוטע דבשוניג יקיים והוא ר"מ ולא ר"י.

גם על תוס' גיטין יש לי להעיר, דבגמ' שם פריך ממותני' דמעשר ומబשלה על ר"מ דקנס במטמא ומדמע דרבנן, וככתבו התוס' דמשום DST מסתם מתני ר"מ קפריך, וועררני חתני הרב מששבעש נ"י דהא מעשר וմבשלה כתני בהדי' במשנה, וא"כ ע"כ ר"מ קאמר, דמஸבל קנס ר"י שוגגatto מזיד - ואני הוסיףתי בתיאמה על הגמ' למה לי' להקשות ר"מ אדר"מ, דיו"ר ה"י לי' להקשות דמותני' דמஸבל ומעשר מני, דאי ר"מ קשה מעשר, ואי ר"י קשה מבשלה - וכל זאת צ"ע.

רש"י ד"ה מיחל, המערר שני הואיל ויכול לתקנו באמירה בעלמא, ולומר הרי הוא מחולל על מעות שיש לי בטען הבית, לא התירו לו חכמים לשתו ולסמו' אברירה, אבל בתו"ם וכו' עכ"ל, עיון בתוס' יומא נ"ה ובכמה מקומות עוד, שמתמייחסים על פי' זה, חדא, ללא קביעות מקום אכן מתחלל, ועוד דברי בפ"י קתני בתוספתא, דמפריש אח"כ תשעה מע"ש, ואם לא הפריש הרי שתה טבלים למפרע, כמו שאמר لكمן בגמ' אי אתם מודים לי שמא יבקע הנוד ומצא שותה טבלים למפרע עי"ש בתוס'. ואני אוסיף להקשות חדא, מה מהני לי' חילול זה כיוון תוכן תוי"מ בעי' לסמו' אברירה, שניית דברי גם לחילול בעין בירירהadam אין המע"ש מבורר ולא חיל השם מע"ש עליו אין מצי מתחלל.

אבל אגלה לך בזה סוד עמוק של עניין בירירה, ופלוגתת רשי"ז ותוס' בפירוש דין און בירירה, אבל רק בקיור תמצית הדברים של קוניתרסי על סוגי' דבירירה, והוא:

דהנה בדבר שנטברר, אלא דחרשו ידיעה איقا עד שצרך

שבשת לעין דשחיטה ממור נבלה, שוב א"א לאוקמי בمزיד, משום דשחיתתו ממור ונבלה.

ולפ"ז הרמב"ם דפסק כר"י ודלא כרב, וגם פסק מהאי תנא דהמירה לי שבת ע"ג, ליל הא דנסבין חבירי' דמשום שבת דומי' דיו"כ את' כר"י, אלא דבלאה פסק כר"י, ומשנתינו לא איירי כל בדיני מעשה שבת, וויה"כ נקט משום דומי' דשבת כנ"ל, והאי משנה דתורות מפרש כר"י מטעם שכתבנו למעלה ודז"ק.

ואבאר עוד שיש להעיר על כלกรณ אמוראי דרצה למימר ר"י דהכנה או דכלים או דנרות, ובכל אלו משום מוקצת נגעה בה, וממילא דליך בין שוגג למזיד, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו צריכים להמתין בצדדי שעשה, וגם בחוליו והבריא מותר, וכי לא ידעו הני אמוראי מדין דמעשה שבת, דהוא משנה מפורשת בתורות וברייתא דפליגנו בה ר"מ ור"י הסנדלה, השגורה בפי האמוראים במס' שבת, אבל הוא לא קשי' לי דהרי רב בע"כ ממותני' דיק דשבת דומי' דיו"כ, ולדידחו אינו דומי' דיו"כ בחוליה והבריא, דיל' נינו דגס לדידחו שבת דומי' דיו"כ, אבל לא דיקי' כולי' האי לומר דבעינן דומי' ממש לכל ملي', ותדע שכן הוא, דריש' מפרש מיד דידי' ממותני' דשבת דומי' דיו"כ, אע"פ דהש"ס ע"כ לא ידע זאת, כשהקשה ונוקמי במזיד ר"מ, עד שהמתרך אומר לו דשבת דומי' דיו"כ אלא ודאי. עיקר הדיקוקא שפיר ידע גם המקשן, אבל לא ידע דבעינן דומי' ממש, דכמו יוה"כ בין שוגג ובין מזיד. וזה ברור אבל קושיותה הראשונה כראוי מוצקת היתכן שלא ידעו מאיסור מעשה שבת.

אבל מה שנלפע"ד הוא דהני אמוראי סברו, דשוחט כיון דמקלקל הוא, אלא דמי' מילאכת מחשבת מקרי מפני שהוא רוצה לאכול, לגבי מעשה שבת לא מקרי הנהה, דמי' משכך של ע"א דמותר לשוחט בה אפילו לכתהלה מטעמא דמקלקל, והרי מעשה שבת מטעם שלא להנות מאיסורה Katainu עליה וכמיש'כ רשי' ליקמן בסוגי' זו, لكن מעשה שבת לא שייך רק באוטן מלאכות שמשביבין ומעלון את החוץ בשוויו, כמו מבשל ונותע וכן מעשר, אבל מלאכת נטילת נשמה דמקלקל את שוו' ובאכילה אין כאן רק גורם הנהה לא נאסר, כך סברו הני אמוראי, דלא חשו בשוחט לאיסור מעשה שבת, שוב הראה לי בני הרב האברך נ"י שהגאון מהר"ש אוללמאן ז"ל הקשה באמת איך זה שוחט שהוא מקלקל אסור מעשה שבת, ומיש' משכך של ע"ז דמותר לשוחט בה. אולם לפע"ד נינו דשפיר מישוב בזה מה שהני אמורים לא חשו למשעה שבת בשוחט, אבל על אוקימתא דר"א אין מקום לתמהה, דנינהו דלא מצאו מקום לאיסור בסכך של ע"ז הנגרם הנהה, הלא כתבנו דעליה בסוגי' DST, שהוא משום דבשעת מעשה השחיטה לא עבר איסור DAORIYTA, וגם אדרבנן לא, כיון דמעשה השחיטה קלקל הוא, אבל בכל מקום דעכ"פ חילול את השבת בשחיטה זו, لكن שפיר יש לאיסור לו הנגרם ג"כ וזה ברור ונכוון מאד בס"ד.

עוד ראייתי להעיר במה שرأיתי בספר יריעות שלמה, שכותב דבשוחט את המסוכנת בשבת, דאסורה עולמית, ואפלו בשוגג, משום שלא להנות מאיסורה, וכאן לא שייך עד כדי שיעשה כמושבון, ולכואר' יפה זו, אלא דאי' הרاي אין שבת דומי' דיו"כ לגבי מסוכנת, וממותני' מסתמא במסוכנת איירי, דאיך ידמן שיחוח שבת ושכח שהוא שבת, שהוא דבר זר, אלא ודאי מותך שבחול על ממונו להציגו שכח שהיום שבת ושחת את המסוכנת, אבל מכאןראי' לדעת הרא"ש שהבאתי לעיל, דגס בסכך של ע"ז לא אסרו

לגביה תרומה ומעשר ראשון בלאה צריך לסמוק אבריריה, לפחות לא יסmodal גם אם עשר שני, קושי זו אין לה מקום אלא לדעת התוס' Adams א"ב בלאה טבל הוה, וא"כ מה ליא אם הוא טבל מצד שלא נפרש רק תוי"מ או לו נפרש מאומה, אבל לדעת רשי"י דחכל חל, והיו מתקון, אלא דלמי"ד א"ב אפשר שישתנה תרומה ומע"ש שהם איסורים נפרדים, וכי בשביל שלא יוכל לתיקן שלא ישתה תרומה, לא נתיקן שלא ישתה מע"ש שלא בקדושת מע"ש אתמה, וקושי התוס' מן התוספותה וכן מהא אמר, אי אתם מודים לי שהוא יבקע הנוד ונמצא שתה טבלים למפרע, לך"מ, Adams למד"ז י"ב, אם לא בא ע"י איש סיבה להידי הפרשה, הרוי טבל למפרע, מכם"כ למד"ז א"ב, דמה שאמרינו אפשר שתה תרומה, ודקה בא בא ידי הפרשה, דליך ספק אחר אלא שמא שני לוגון אחרים היו מיעודים להפרש מצד הידיעה הקודמת, דשמא לא ה"י מעותד להפריש מאומה ואח"כ נשנתנה הדבר ע"י בחירה, להא לא חיישין כלל, דהרי הוא ה"י אומר שיפריש, והפריש כמו שאמר, ומהיכי תיתני נאמר, דמ"מ עפ"י הידיעה ה"י מעותד שלא להפריש, ולכן אין כאן חשש אחר אלא שמא שני לוגון אחרין היו מעותדיין להפריש ושთaan ע"י בחרתו החפשית, אבל אם באמת לא בא לידי הפרשה ע"י איש סיבה שייהי, הרי אנו אומרים בטח כן היהת הידיעה הקודמת וממילא דלא ה"י מעותד להפריש כלל ואין כאן תרומה, והדברים עתיקין וחברתי קוונטרס מיום אחד לסוגי"י דבריה המפוזרה בכל הש"ס, ואיזה גרגון מקונטרסי תמצוא גם במסכתא זו בפתחה או במקומו, ודוק"ק היבט.

ע"ב Tos' ד"ה אמר דשותת לי לר"י מוקצת מחמת מיאוס וכו', דחו"י בعلמא הוא דמוקצת מחמת איסור חמור ממוκצת מחמת מיאוס דהא لكمנו וכו' עכ"ל ולפערנ"ד נראה ליישב, דהה דקאמר, אמר דשותת לי, קסמרק על הא דמסיק לבסוף, ודילמא שאני הטעם, דהו דחאו בידים, ור"ל דהכא במוקצת מחמת מיאוס, דחאו בידים ע"י שהשתמש בתוכו, והיה סובר דמידי דמיאיס מק齊ה אישיש מעדותי" לגמר, משא"כ בשחיטה כאן, דין זה דחו"י בידים, והמתרצה, אין, דתנן כל הנורות וכו', לא הבין כוונתו, עד שהשיב לו דודאי בשחדו"ב בידים, כך לי מוקצת מחמת איסור או מחמת מיאוס, אבל כוונתי היה מושום דחאו בידים גרע מחמת מיאוס, אבל מה דאמר لكمנו דר"מ אית ל"י בשוחט מוקצת, ע"ג דלית ל"י מוקצת מחמת מיאוס, ע"כ מושום דר"מ לית ל"י דמיאיס אישיש מעדותי" מידי דמיאוס, וא"כ שפיר קיל מאיסור, אצל לר"י דס"ל דמידי דמיאוס מיאש אישיש מעדותי" למגרי, נר של חרס חמור מבהמה לשחיטה, מושום דהאי הקצה ע"י מעשה, והאי ממילא איתתקצ"י ודוק"ק.

ד"ג ט"ו ע"ב גמר' הלכתא השוחט לחולה בשבת מותר לבריא בפועל, מ"ט כיון דאי"א לכזיתبشر בלא שחיטה וכו' המבשל לחולה בשבת אסור לבריא גזרה שמא ירבה בשביבו, ע"כ, מקשין העולם לפי דעת הראשונים, דרבivo בשיעורא הוה איסור תורה, כמו שמכוכ מגמ' מנוחות ס"ד ע"א דבעי רבא, חוליה שאמודחו לשתי גיגורת, ויש שתי גיגורת בשתי עוקצין, ושלש בעוקץ אחד, הי מניינו מייתין וכו' עי"ש, א"כ כאן בשוחט נמי ייחוש שישחות עוף גדול עפ"ש שסגי לחולה בקטן - קושי זו אין לה התחלת, קרוב קושיות העולם, דהני מקשין לא חזו לקמחייהו, דאיסור ריבוי בשיעורא לא שייך אלא במקומות דיש לחלק המלאכה לשתיים ושלש, כמו בתלית גיגורת, דהוה מצוי לתלשן בשלש תלישות, עפ"ש שתלשן בב"א, הוה ריבוי בשיעורא כמלאכה בפ"ע, אבל בשחיטה שא"א לחלק המלאכה של נטילת נשמה לחקלים, מה לי שוחט עוף קטן או שור גדול, וזה פשיטה כביעה בכווחטא, ודוק"ק.

להתנות, כמו במניח עירוב, אם בא חכם לזרחה, יהי עירובו לזרחה, ואם למערב יהי עירובו למערב, זהה לכ"ע חל, וכגד אמר למלך ר"י, וכבר בא חכם הרוי כבר מבורר הדבר אלא חסרונו ידיעה של המניה אי-כך או עד שצורך להתנות, וזאת אין מפסיד חלות העירוב, אולם אם עדין חכם לא בא, ובידו לובה בשחת בין לזרחה ובין למערב, והוא תולח חלות עירובו בביאת החכם לרוח זה או זה, זהה נפלנו בפלוגטה גדולה של ביריה, דלמי"ד יש ביריה, סבר דגם בהזה הלא אכן ידיעה הקודמת לאיזה רוח יבא החכם, ורק מתנו בני אדם הוא נעלם, ולמה לא חיל העירוב לאו-ו-ו הרוח שכבר קמי' שמייא גלי' שהחכם יבא בו, והסבירו הלאו ליש ביריה, כתובה בראשי' ביצה ליט"ט ע"ב ד"ה הכא במ"ע בסה"ד וז"ל, "ואמרין מר מדידי" קומלא, מים שעלו בצדיו הון המבורין מן השמים לחלקו" עכ"ל הרוי לפניך, שהטעם שאנו אומרים יש ביריה, הוא מפני שכל המעשים הנעשים בעולם, הנה מסודרים גלוים וידועים מז' ומקדם, רק נעלים מאתנו והוה הכל כמו וכבר בא חכם.

ומעתה מה משיב האי מ"ד דס"ל אין ביריה, הלא מובן מאליו, שהוא צוח, הרוי אתה מכחיש בבחירה, הלא יסוד כל יסודי הדת הוא שהאדם חופשי לעשות או למנוע מעשאות כפי רצונו של עטה בili מונע או מכחיש מלמעלה וא"כ החכם בידו ה"י לבוא בשבת לאייזה רוח שירצה עטה בשבת, ואיך תוכל לומר דזהה כדי שכך ברא באה, אלא דבזה יש לנו שני דרכים אשר בהז פליגו רשי"י ותוס', דרש"י לכאן בד"ה אוסרין כתוב וז"ל, "אלמא לר"י ליל ביריה, וחיש שמא תרומה שתה" עכ"ל וכל הרואה ישתומים, איך אפשר דשתה תרומה הלא הוא אמר מה שאני עתיד להפריש הי' תרומה, ואיך חיל על מה שלא הפריש, וכן קמתמה ק"ז הגאנון רע"א ז"ל בהגחותיו למשניות, אבל לפי האמור האי מ"ד כד דן, הלא אנו צריכים להאמין ביידיעה ובחירה גם שנייהם עפ"פ לשם שני הפלכים בנושא אחד, וכמוש"כ הרמב"ם ז"ל בהיל' תשובה, כי לא מוחשבותי מחשיבותיכם ועכ"פ שניהם אמות יש ידיעה הקודמת שאינה מכחשת, لكن יש גם בחירה המבטלת את היידיעה, והינו שפע"י חק היידיעה ה"י החכם מעותד לבוא לזרחה, ועפ"י ידיעה זו חיל העירוב לזרחה, כי מה שאמר יבא החכם לזרחה עפ"כ כוונתו אם כפי היידיעה העולינה מעותד לבוא לזרחה, כי לויל זאת לא מצא העירוב מקום לחול עטה קודם השבת, אבל בכ"ז לאחר בחור החכם מדעת עצמו לילך למערב, ואיך ילך המניה למערב כיון דכבר ה"י חיל עירובו לזרחה, וכן בהפריש תומ"ד דילמא עפ"י היידיעה ה"י מעותדים שני לוגון אחרים להיות נפרשים ועל עליהם שם תרומה, כי על המעותדים לפרוש אמר "שאני עתיד להפריש" אבל בשבא לשותות أولי בחר הוא בבחירה, לשותות אותן שני לוגון שהיו עתידים להיות נפרשים מצד חק היידיעה, הרוי נמצא דשתה התרומה.

הדריך השני הוא לומר, כיון דבחירה מצוי להכחיש את היידיעה, הרוי הדבר מעיקרה מוטל בספק ואני לדון עפ"י היידיעה לומר, דחל אז המבורר קמי' שמייא, מאחר דבחירה מצוי לסתור את היידיעה, וממילא לא חיל העירוב והתרומה על שום אחת מהן, ושני דרכים אלל, מפורשים בתוס' עירובין דף ל"י ע"ב ד"ה אלא מעטה, דסתום Tos' סבירו שם דאין ביריה גינוי דלא חיל כל והוה טבל כדמייקרא, אבל בשם מהר"י כתבו דאי אין ביריה אחת מהן תרומה, או זה או זה, וממילא מותר לכהן לאכילה שניהם אף אי אין ביריה עי"ש, והוא ג"כ שיטת רשי"י כאשר הראיתיך למעלה. **ומאחר** שזכהנו לכל זאת, אין כאן שום קושי" על רשי"י, דשפירות חיל החילול על מע"ש אף למ"ד א"ב דכיוון דבכוב"כ אכן כהן מע"ש או זה או זה, למה לא חיל החילול, גם מה שהקשוינו דהרי

רופא שהמהר"ש נשמר מזה, שהרי כתב „ולאתווי כל nisi בתלוש“, ור"ל למה לי צור קנה ואוכוית, דאי בשביל שלא עבי כל, בחדא סג'ן, אלא ודאי דאייכא בכל חדא איזה רבודתא בעפ"ע, ולפע"ד נראה דיש רבודתא בכל הנ"י דאע"פ דלא בעינן כליל לחולין, אבל סטמא דרך לשוחתו בסכין, ואם יש לפני סכין ושוחט באחד מכל אלו, ה"י מקום לחוש דלאיזה כוונה שוחט בהני, כי ענין שחיטה ה"י עלול למחשבת ע"ז באזמניהם, וכל המשנה ידו על התחרותה, וכן אשמעין דאפילו לכתחלה, ר"ל אפילו יש לו סכין מצי שוחט בהני, וכן שניינו לעיל דשות בראש הספינה, לאשמעין דלא ניחוש לאיזה מחשבה פסולה, וד"ק.

ע"ש גמר' ל"ק كانوا במחובר מעיקרא, וכאו בתלוש ולבסוף חבירו, הנה כתבנו לעיל דעתם דמחובר הוא משום דאייך דרכ' הלכה והבאה בכך, וכן משמעו ממה שכתו התוס' כאן, דמשום שמא ידרוס ודאייך חילוק בין חלוש ולבסוף חבירו למחובר מעיקרא, ובכל זאת אנו רואין, דח"ל לעשו הא פסול מחובר לגאה"כ חק בלי טעם, ע"י שמחליך בין מחובר מעיקרא לתלוש ולבסוף חבירו, אבל כו דרכון של חז"ל במקומות אין מספר, מפני טעם ממש שהי' להם בזה, והרי נראה בשחיטה עצמה כמה דינים אשר על דם נעשה העניין חק יותר מהק פורה אדומה, למשל שהי' פסולת בשחיטה וכי לא יבין את זאת, כי הטעם גלי' לכל, למען לא יאריך לענות נפש הבעה"ח שלא לצורך, ואח"כ בא רבא לקמן ל"ב ע"ז ואמר, השוחט בסכין רעה אפילו כל היהם כוון כשרה, ונען השחיטה עצמה הלא היאabis מינים, כדי שתצא נפשה ע"י שפיקת דם הנפש על הארץ, אשר בשביל זה קראת התורה האי מעשה, גבי היה ווער בלשון שפכת דם שנ', כי יצד וכי ישפך את דמו, ואת שחיטה לר' ישמעאל, וגם לר"ע עכ"פ נחירהabis מינים, עיין רש"י לקמן כ"ח ע"א ד"ה לטורה מידי, ועיין חינוך גבי מצות שחיטה, ולבסוף שניינו במתניתן לפקון ל"ג ע"א דשות ולא יצא מהם דם כשרים עיין שם מה שכתבתי בזה, והנה בא יצא שום טיפת דם, הרי האי מעשה שחיטה מעשה קוף בעלמא, והmittah ע"כ מלחמת סיבת אחרת נתהוו עין ברמב"ם שם ובדרבנו, ובכל זאת אמרו חז"ל דכראה, ועשו ע"י זה מעשה השחיטה לך בלי טעם ולקולא ומה יש תשובה נצחית למה שכתב קודש זקני בעחתת"ס ז"ל בתשי"ס רנ"ד ל"ז, דהא דלא דרשין טעמא דקרה לר' יהודה הינו להקל אבל להחמיר ודי דרישין טעמא דקרה גם לר"ע עי"ש, וזה נפרק מאלף מקומות וחד מהן כאן, דהרי אין לך טעם יותר מבורר מ��תיה שהיא שפיקת הדם, ובכ"מ לא משגיחין על הטעם, ומכלין בשוחט את המ██ונת שלא יצא ממנה אפילו טפה אחת שכירה אם פשתה יידה או רגליה, ולא עוד אלא דגס ר"ש דדורש טעמא דקרה אין חילוק על זה שהרי ר"ש איררי שם במשנה ואומר הוכשרה בשחיטה, והדברים עתיקין, וידועים לירודע בינה, וד"ק.

דף ט"ז ע"א גמר', אמר מר השוחט במוכני כשרה, והא תנאי שחייבתו פסולה, ל"ק הא ברסנא דפרק הא בסRNA דמייא - ופרשי" סרנא דמייא שחיתתו פסולה, שהמים מגליגין אותו ואין שחיטה זו מכח אדם, ותנו לקמן נפלת סכין ושוחט שחיתתו פסולה, דכתיב ובחת וأكلת וכו' עכ"ל - וזה רבות בשנים נתקשה לי, לפי מה דפסקינו כר"י דאשו משום חייו וכתו התוס' סנהדרין ע"ז ע"א ד"ה סוף חמלה לבוא, דלר"י אין חילוק בין מקרוב האש אצל הדבר או הדבר אצל האש, דהכל מעשו מקרו ולא גרמא, א"כ גם כאן אם הוא מקרוב הבע"ח אצל האי סרנא דמייא, וממש"כ אם הוא דוחק את הצואר על הסRNA כדי שישחט, ומה לא קריין ביה וזבתה, ומה ענין זה, להא נפלת סכין ושחטה, דין שם שום כה אדם אלא מלילה שחיטה, וממש"כ המג"א איז"ח ס"ר רנ"ב סק"כ

משנה שם השוחט במגל יד וכו' ובכל שוחטין חוץ מגל קציר והמגירה והשנים והצפורה מפני שהן חונקין - וכ' רשי ז"ל דמפני שהן חונקין אשררא קאי ולא על צפורה, דעתם דצפורה מפרש בגמי מושם מחובר עכ"ל, ויש לראות מה באמת כולן התנא ייחד ובחד טעמא, וכן בחמשה הל' שחיטה, למה לא מנה ששה דהינו שוחט במחובר כמו צפורה, ופלא עניין שלא ראייתי מי שיתעורר על זה.

ואין לומר דפסול מחובר איינו מHALACHA, אלא נלמד מקרה דזוקח את המ████ת, עיין בהගות ר"ץ חיות ז"ל שהעיר בהז מגמי יומא כ"ח ע"א דאמרו שם ואנו מאברחים נקים ונגמור וכן כתוב העורך דאייך למדין מאברחים שלא נצטווה, וכן הוא בירושלמי דאייך למדין מוקודם מ"ת, אלא דזאת ה"י מקום לישב, דלאו ממה שעשה אברהם לפניו, אלא מייתורה דקרה ממש'כ התוס' לפקון ד"ה מנין לשחיטה, אבל א"כ מה השיב ר"ח זריזותיה דקרה קמ"ל, ועיין בהගות מהרש"ש, שתמה מה לא פסלין במילה מחובר מדכתי ותקח צפורה צור עי"ש.

ולכן נראה לפע"ד דקרה דאברהם המובה בגמי אפסול מחובר איינו אלא דרכ' אסמכתה ועיקר פסול דמחובר יפין כמו אפסול דרשה ועיקור, מושחת ומשך כדאמר לקמן בפ"ב דף ל' ע"ב - דהנה لكمן דף כ' ע"א א"ר כהנא מצות מליקה קווץ ויורד, וזה היא מצותה ואם מוליך ומביא נמי כשר, אכן שם פלוגתא והא דבעינן במליקה קווץ ויורד לח"ד לעכב, ולחד למצויה, לא איתפרש מני'ל, כי רק הא דהוא בעצמו של כהן ולא בכלאי איתפרש, דבכלי לא אكري מליקה, וכmesh"כ רשי' לפקון כ' ע"א ד"ה שנ צפורה דבטלוש אפילו מליקה פסולה לא מקרי, וע"כ לומר דכינוי דיבעינן במליקה מחובר, ממילא שמעין דהוא דרשה קווץ ויורד, מפני שאין דרכ' במחובר להוליך ולהביא, אלא דלמ"ד דלא מעכב ומוליך ומביא נמי כשר, או דטפי עדיף, ס"ל דכל כמה דלא ממגעט קרא בהדי' כدمגעט צואר וסכין, כי עביד מליקה שחיטה ר"ל דרכ' משיכה), טפי עדיף, ע"ג דמסתמא מחובר בקציצה ומיטה נאמר גם להיפך, דבשחיטה דבעינן יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהם בעינן תלוש כי רק בתלוש יכול להוליך ולהביא, וקרא דאברהם דרכ' אסמכתה קמייתי וכיון דעיקר פסול מחובר מפסול דרשה ועיקור קאתה لكن כללו התנא בהדי' איןך דנתמעטו מושחת, מפני שהן חונקין ולא חותכין דרכ' משיכה, וכן לא נמנה מחובר בין ההלכות שחיטה לפסול בעפ"ע, לנפער"ד נכון בס"ד, ועיין עוד לקמן ועדין צ"ע וד"ק.

גמר' השוחט דיעבד אין לכתחה לא וכו', ורמיינהו בכל שוחטין וכו', וכותב המהר"ש"ל בדף הסמוך דלרווחא דמלטה מביא האי ברייתא, דהא בלא"ה הוה מצי להקשוט, דמיהיכי תמי צור וקונה לכתחה לא, והדין עמו דהרי המקש מתחיל כן בשלמא מגל יד, אכן איכא לכתחה חש שמא אתה למיעבד באיזיך גיסא, והוא מצי מסיים קושיתו, אבל צור וקונה מ"ט לכתחה לא, אלא דרכ' הש"ס הוא במקומות דיש לפרוץ ממפורש לא קסמך אסביר להקשוט ממנה, וכך בבריטיא מפורש דצור וקונה אפילו לכתחה דאי נפרש בכל דיעבד הוא, ומה השmittה האי מגיל יד, אלא דהמהר"ש ז"ל لكمן משיג עלי' וכו' ז"ל, "וגם תירצeo אינו מבורר שכטב דלרווחא דמלטה פריך מריריתא וכו', זה אינו, דהא כיון דאייצטריך למיתני בכל שוחטין ולאתויל' כל הנ' בתלוש, ע"כ אין הסברא פשיטה בהן, דומי' דכל הני דקתני הכל שוחטין" עכ"ל, ולכאורה יש לתמונה על דבריו הלא ודאי איתת בהו רבותא, שלא נטעה לומר דבעינן כליל דוקא, דנילוף ממ████ת דאברהם, וגם לעניין חולין ליבעי כל, ואח"כ מצאתי גם הרראש יוסף ז"ל לפקון י"ז ע"א כתוב כן, אלא שאני

על"ש גמר', א"ל ויו' דכתוב אופטה קאמר פרשי' ז"ל, על הבקעת וכולה מנותחת לפרקם מפני השינוי הבקעת, ונראה דר"ל בהאי משל,-DDRISHA ZO DROMA LOIYO HATBABA UL AOPETA, MAFNI SHADRASHA MORAH DDURISHA ZO DROMA ABEL MACHLIKU HADRASHA LESENIM DLEGIVI KEDSHIM, BEUNIN CALI LESHITHA ABEL MACHLIKU HADRASHA LESENIM DLEGIVI KEDSHIM, AOPETA HANHALKA, VLOHOLIN UC"P TALOSH BEUNIN, VZE DROMA LOIYO HATBABA UL AOPETA HANHALKA, SHAFSIDA CHORTHA CN HADRASH HAZA, U"Y HAI CHILOK BIYON KEDSHIM LOHOLIN HAFSID TEUMO VCAHER BAMAAT HATOSOS' MATIGUIM BISHIYSH HA'DRASHA UL CNEHA, VDO'K.

על"ש גמר', אמר רבא פשיטה לי תלוш ולבסוף חבירו לעניין ע"ז הוה תלוש וכו', לעניין הקשר זרים תנאי היא וכו', בעי רבא לעניין שחויטה מא' - ויש להעיר למה לא נילוף מחדא על איןיך ולומר דתנאה דעתך דקאמר תלוш ולבסוף חבירו דינו כתלוש, בכ"מ ס"ל כו, והני תנאי בהקשר זרים דפליגו, בכ"מ פליגו, אבל כד נדייק ניחא דהאי תלוש ולבסוף חבירו איןינו לא בכלל מחובר, ולא בכלל תלוש כМОבן, ולכן במקום דהקרה מעריך בפירוש מחובר ממילא נתמעט תלוש ולבסוף חבירו, ובמקום דaicא קרא בפירוש דבעין תלוש נמי ממעוט תלוש ולבסוף חיבורו, ובמקום דלא נתברר הדרשה, ואיאICA למינרו הכי או הכה, איאICA פלוגטא, ולכך בע"ז על ההרים כתיב ולא ההרים, הרי מפורש אומර דמחובר לא, וא"כ תלוש ולבסוף חיבורו מנין למעט, דהרי איןינו מחוחר ממש, אבל בהקשר זרים ממעטין מחוחר ממש ניכר במתובים וכמש"כ רשי' ז"ל בשם ת"כ, "בכל" ריבוי הכל "וכלי" ממעט הכל, لكن אמרינו דבעין תלוש ולא מחובר, וא"כ איןינו מבורר בדראשה עצמה, אי אתלוש רחמנא, או שכל שאינו מחוחר רצה לשול, ולכן פליגו בתלוש ולבסוף חיבורו תנויא, וכן רבא מסתפק ושותאל על שחוויה, דהקרה דבעי כל בקדשים כתיב, אלא מודלא כתיב את העולה אמרינו דגס בחולין UC"P תלוש ולא מחוחר בעין כמש"כ התוס' וא"כ מצי מסתפק על מה קפיד רחמנא בחולין, אי על תלוש דוקא, או שלא יהיה מחוחר, כי בזה תלוי הדין של תלוש ולבסוף חיבורו, ובזה נפרק קצת מה ש' התוס', דוקיח דרש דבעין תלוש לחולין דاز ודאי הוה תלוש ולבסוף חיבורו פסול דהרי ויקח כתיב, דבר הניקח מיד ומוקם ליד מוקם למקום, אלא דבלאי'ה כאן מן התימא הוא דחלקו ח'יל בין מחוחר לתלוш ולבסוף חיבורו נגד הסברא הפשוטה, דעתם הפסול הוא מושם דקרוב לעשות דראשה ועיקור, אשר בזה אין חלק בין הנושאים וכמש"כ רשי' ז"ל לעיל ודו'ק.

על"ב תוס' ד"ה תלוש ולבסוף חיבורו לעניין שחויטה, תימא Mai קמבעי לי' וכו' עיין במוהר"ש"ל שסתומה על התוס' דמאי קשי' להו, דהאי רבא בתלוש ולבסוף חיבורו דמבטל לי' הוא דקמבעי, אבל מתני' מצינו לאוקמי בדלא מבטל לי', וכן הוא ברא"ש ורשב"א עכטד"ק, ואני רואה שרש"י נמי מפרש כו, ש' ז' ו'ל: "ומהאי דלעיל לא משמע לי' לרaba, כדמפרש ואיזל" UC"L ו/or' ל' כדמפרש ואיזל, דשאני סכין דלא מבטל לי', וממילא ה"ה מהני' דמסחר בנוור וקנה מייר'י בדלא מבטל, אלא דתתוס' לא ניחא בזה, מושום דנראה להם דוחק גדול לאוקמי צור וקנה דמתני' בדלא מבטל להו, דשאני סכין דמסתמא לא מבטל לי', ועוד דאי בדלא מבטל לי', מה ש'יך צור וקנה הכא, דהה בסכין הכא דלא ישחויט לכתחה בחיבורו לכוטל, ולכן הוצרכו לתרץ דראשה באמצעות מותני' כר"ת, דלית לי' פסול מחוחר מה"ת, וחיש רק מושום חזש דראשה ומדרבנן, ולכן אשמעין בצור וקנה, אפיילו מחוחר מעיקרא כשר בדיעבד מושום דלייא פסול מחוחר כלל, ובריתא דמכשורת מחוחר אפילו לכתחה, בעופא דכליל, או כר"ז דלצדין קטני, ולפ"ז תלוש ולבסוף חיבורו דמבטל לי' לרבי עדין לא אפשר אי מיפות בדיעבד כמחוחר מעיקרא, או לא וד'ק.

דנוון חיטין לתוכך רחיהם של מים בשבת דפטור מושום דאיינו אלא גראמן, כבר דחאו האחרונים מהאי טעמא שכתבנו, ובגהות ק"ז החת"ס ז"ל שם מחלק, בין מלאכת אפי' ובישול דג'ך רק מקרב הדבר אצל האש, וחיבר מושום דכו הינה במקdash, ובין תהינה שהיota במקdash שחייבת סמנים בידים ממש, לכן פטור, ואני לא יודעת איך הוועיל באזה ליישב דעת המג"א, דמה עינה על הא דתניא בביבה כ"ב ע"א, דמושיף שמן בבר חייב מושום מבעיר, ומלאכת הבערה במשכן ודאי לא הייתה ע"י תוספת שמן בבר, ואחר זמן כשיכא שו"ת מהר"ם שיק לאור עולם מצאתה שהגנוון ז"ל בא"ח סי' קי"ד ישב נמי על מדוכחה זו, ולא מצא מענה אחרת רק לחדר, דהאי שחויטה פסולה דקאמר הכא פסול דרבנן הוה שגוזרו אותו סוף מים לבוא, עי"ש.

ואני תמה על הגנוון ז"ל כי אין מלאו לבו לומר על איסור תורה, שהוא איסור דרבנן מכח קושי', ואפילו היה עצומה נגד פשوطות דברי הגמי' ונגד פרשי'י, וכל הפסוקים לא האזכיר כלל שرك מצד גזרה נגעה בה, נתתי אל לבי לחקור ולדרשו בטעם דהא מלטא, עד שהAIR ד' את עניין למצוא דברי חפץ, להסיר חומר הקושי' בסברא קלה אבל מוכרתת מכח השכל הישר, והוא דודאי דכל המקרב דבר אל האש לא נחשב המעשה כולה לו לבדו בלבד שותפות, דמי יכול להכחיש, דכך האש דלא אתה מחמתוי', נשתחף עם האדם במעשה זו, והמעשה נעשה בין שנייהם, אלא דלגביו מזיק או רוץ, מאחר דבעל האש כבר כליה ח齊ו ונשאר האש ביל' בעליים, והאדם המשתחף עם האש שאין בו רצון, והוא בר דעת ובר רצון, מהຍיבין אותו גם על חלק השורש והבור והנץק, דאם האדם בכוונה הוא חייב בכל הנזק, ובבעל השור והבור פטוריין, דאחריות המעשה מוטל הכל על האדם בר דעת, עי"ש, וכל זאת לעניין חייב נזקי'ן וכן לעניין חייב מלאכת שבת דMbpsל ואופיה חייב גם על חלק שותפו האש, שהי' מוכן מע"ש, לפי שהוא בר דעת, אבל לעניין קיום מצוחה במקומות שמוסטל עליו לעשות דבר מה, והוא נשתחף עם אש או מים לעשות הדבר בשותפות, הרי לא קיים המצווה כתיקונה, כיון דכולה מכח אדם בעין ולא ח齊ה, וכן בשחויטה דכתיב ואחתה אשר מני' ילפין דבעין כה אדם, אם כה אחר כמו מים מעורב בו, הרי לא קריין בי' וצbatchת.

ובסבירא זו נחה דעת, כי היא אמיתית וקלורה לעיניים, אבלראייתי עומד נגדה פסק הש"ז סי' ב' סק"ל, שחולק על המחבר שפסל בכרש ופסול שוחתו בשותפות, והוא ז"ל מכשירו בפשיטות, וכتب שכנע דעת הרמב"ם מדהבאי דז' אווחאין בסכין וכו' בפ"ב ולא המתין להביאו בפ"ד בין שאור פסולי שחייטה ע"כ דזדקה בשוחט לע"ז פסול מצד מחשבת עכו"ם, אבל מצד פסול שחויטה נカリ ליכא, כיון דישראל משתחף עמו, וכן מבואר בתוספתא, עכטד"ק עי"ש בש"ז היטיב - אבל באמת הש"ז במחcit' טעה בדיין זה, וכאשר כבר כתבתי זאת למלعلا בסוגי' דחויחת שבת, דהרמב"ם לשוטתי' דס"ל דחויחת נカリ אינו פסול אלא מקרה דוקרא לך ואכלת מזבחו, لكن כל שישראל נשתחף בזביחה זו שוב לא קריין ב' "זבחו" אבל התוס' וכאשר פסיקין נמי' דסבירו, דפסול נカリ מזבחת קאתא, ממילא גום שותפות נカリ פסול דהרי לא קריין ב' "זבחת" זהה ברור כשם שבחרים - וממילא נאמר דהחותנטה דמכשורת נカリ נמי' שותפות נカリ וכדעת הרמב"ם, ע"כ נמי' בהא דרשה דזקרא לך ואכלת מזבחו כרמב"ם ס"ל, ומה שהביאה החותנטה קרא דזבחת על פסול נカリ וקור וונשחתה מלאיה, האי נカリ כדי נסבה דזקראי לא מצין למעט מזבחת אלא מזבחו וכאשר ביארתי זאת במקומו, וד'ק היטיב.

דומה לי מה שנטנבלת ונטרפה מחדש או שנמצא קודם מנבלה וטרפה של תmol שלושים, וא"כ מ"ש הני דלא קמבעי ל', ומ"ש האי איבריبشر נחירהDKמבעי ל', אבל דע כי כבר הודעתה לך בעיקר א' שבפתחה, דל"ע דבר נחירה אישתר להו במדבר, גם אחר שנצטו על האביהה בכניסתו לארכ לא ה' בשיר נחירה אסור בלאו דנבלה אלא באיסור עשה דזובחת, אם לא אתה לאו דל"ת כל נבלה שנאמר להם ג"כ אז והוא אתה על הנחירה ופסול שחייה, והיא נבלה חדשה שנטהוה ע"י העשה דזובחת, שאמרה תורה כל שלא קיימת בה מצות וזבחת הרוי דינה נבלה, ובזה נבין גמר' תמורה ביומא ל"ז ע"ב, דפליגו ר"ע ורוי' ג' אי עליה מכפרת אלאו דלקט שכחה ופה, ואמר שם ר' ירמי' דפליגו בלאו דנבלה דר"ע סבר דלאו מעלה הוא ורוי' ג' סבר דלאו לאו מעלה הוא וכמו כן בלקט שכחה ופה, ופירשי' ז"ל לאו לאו מעלי', משום דכתיב אחרי לגרת תננה וכי דהוה עשה, ואע"ג דין זה כאשר ניתוק דכאן א"א לקיים העשה אלא קודם עבירת הלאו, מ"מ כיוון דכתיב העשה אחר הלאו, שוב אין ליקין לרוי' ג', וכן בלקט שכחה ופהה נמי הוי, דכתיב אחר לא תלקט, לעני ולגר תעוזב אותם, עכת"ד רשי' ז"ל, והתוס' שם הקשו עליו למה לא נקט לאו דטרפה דכתיב קודם לנבלה דאייא נמי עשה אחריו, לכלב תשליקו אותו, ועוד הקשו דלמה לי כל להביא לאו דנבלה כיון דמצאי אמר בלקט שכחה ופהה גופא, דלאו לאו מעלי' הוא דהא היינו ה'ך, והתוס' שם הקשו עד קושי' עצומה, דהא אין שום סברא שלא ליקות על אכילת נבלה מה שמוס האי עשה שקדמה, וכמ"ש בגמ' מכות ט"ז ע"א, וכי מושום דבר גם עשה עדיף לפטור מליקות, עי"ש מה שנדחקו בהז.

ואני אומר אע"פ שאיני כדאי, כי מעולם לא עלה ע"ד ר' ירמי' לעשותות מנבלה לאו הניתק לעשה, כי גם הלשון „לאו מעלי' ולאו מעלי'א" צוח ווי על פירוש זה, אבל כוונת ר' ה'ו דנבלה היינו נחירה או נתנבלת בשחייה, דעתה זה אמר האי לאו אליבא דר"ע, לאו מעלה הוא לדעת ריוסה"ג מפני שנצמה מן העשה דזובחת, ולא ה'י חמור למלוקות כשאר לאו דעתמא, כי לויל העשה דזובחת נתנתחודה להם, לא היה זה את בכל נבלה, וכן במדבר דנאסר להם הנבלה והטרפה ומ"מ בשיר נחירה הותר להם, וא"כ לא ה'י הלאו חמור מן העשה שהיא סיבתו, ומדומה האי לאו דלא תלקט נמי לאו דנבלה, כי הלאו דלא תלקט נצמה מן העשה של לעני ולגר תעוזב אותם, דלולי דציוויה התורה להנחים לעניים לא איכפת לנו אם מלקט או מניח וכן גם האי לאו לא ה'י חמור מן העשה ללקות עליו, וכעין סברא זו מצין ג"כ בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה"ה לערלה בשתיים שכטבו ז"ל: „וטבל עע"ג דין דאיינו בשאלת רשי' ז"ל פירוש דדריש וקבל שכר הוא, אבל ה'א"ש ז"ל הנה דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל לקבוע בעיא בגמר' הקשה, דלא צורך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ"מ לעניין מודר הנאה עי"ש לא צורך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ"מ לעניין לשונו גם בכל הני בשלמא שאח"כ, אבל כשהתחל להקשות על ר"ע שכבר נתרחק הרבה מבאיור טumo, חזר לשנות טumo דבר תאזה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר' ירמי' דהטם, קמבעי ל' הכא אליבא דר"ע ניהו דמחייב מלוקות לאו דבר נחירה כנ"ל, מ"מ באבריبشر נחירה שהכניסו לא", אולי לא חל הלאו כל דכיוון דנצמה מן העשה דזובחת דהו מוצה אגברא, וכל שלא ה'י במציאות להשחת הרוי אין בו עשה זה, וא"כ על האברים שהכניסו לא מצין למימר דאייא עליהם עשה דאיינה זבוחה, כיון דבריהם לאו בני שחיטה נינהו, והעשה נתחודה עתה שכבר היו אברים וא"כ אולי גם הלאו לא נאמר עליהם, או נאמר כיוון דכל בשיר איינו זבוחה דין נבלה לו, כמו כן הני, וה"ה דהוה מצי למיבעי בהמה שיש לה עיקור

ע"ש גמר' שוחtiny, מאן תנא רביה, ר' ישמעאל ה'יא, דתני' וכו', הנה פלוגתא דרי"ש ור"ע הוא יסוד ושורש של כל המסתכ' הללו כאשר תראה כי כחוט השני ממש פלוגתא או בכמה וכמה עניינים, ובפירוש פלוגתתם איכה פלוגתא נפלאה, רשי' ותוס' והרמב"ם, וכל אחד מהני פירושים צריך ביאור רחב, וקבעתו ליה בפתחה עיקר הראשון, הנקרא „השחיטה והנחירה" ושם ביארתי בארכיה הסוגי' כולה, עם הני שלש שיטות של הני שלשה הרועים, لكن לא רציתי לכפול כאן הדברים, וכל הרוצה לעמוד על עומק הסוגי' הללו לימוד בעיון האי עיקר ויארו עניינו - ולא אחיזר כאן רק על קצת דברים קטנים שלא באו שם ליד' ביאור, ותל"מ.

ע"ש גמר' מתקין לה ר"י וכו' ועוד מעיקרא מ"ט איתסר ממש דמקורי למשכו ולבסוף מ"ט אישתר, משום דמරתקי ממשכן וכש"כ השטא דאריךקו להו מפי, יש לראות, ורבה מה קסביר, והגמ' לא חש לתרצוי, אבל מסתמא נברא רבה ממותו לא יאמיר מלטה בא טעמא - ולפע"ד דעתמא דרביה, דסובר הא דעתסר להם בשיר תאזה במדבר לר"ש הוא משום דעתין לא קיימו מצאות התלויין בארץ ואפילו מצאות שאין תלויין, הרובה מהן לא קיימו במדבר, עי"ן רמב"ץ עה"ת ריש דברים, ורק לא היו ראויין להחmitt בע"ח למלאות תאזה אלא בשקריבו קרבן, אבל שנכנסו לארץ, ונעשה שומרין המצאות בארץ, יותר להם הבשר, אף伊利 להשביע תאזה נפשם ולא הרכבה עי"ן מש"כ בראש מיכלtiny בעין זה, וכן ה'ו"א כשלגו ונבטלו מן המצאות התלויין בארץ, וגם אותן המצאות הנוהגין בחו"ל ובಗלות, רפואיים בידם, וגם כי עיקר המצאות מהה בארץ כמש"כ הרמב"ז ז"ל עה"ת בכמה מקומות, יחוירו לאיסורן הראשון קמ"ל, ומ"מ לא קיבל ר' יוסף צעם זה, לפי מה דמסיק לקמן, גם לר"ש יותר להם במדבר מה דלא חזי להקרבה, מקרא דין דכאשר יאלל את הצבי ואת האיל, הרי דין הטעם כנ"ל. ועיין בח' ק"ז בעחחות"ס ז"ל מה שכתב עין זה ודוק'.

ד"ה י"ז ע"א גמר' בשלמא לר"ע דעתר בשיר תאזה לא איתסר כלל וכי ויל"ד למה בכל הני בשלמא לר"ש דלעיל, לא קמחדר סברתו של רשי' ש, אלא כסמן על המבואר לעיל בבמאי קמפלגי, וכן בהאי בשלמא לר"ע חוזר לשנות טumo דבר תאזה לא איתסר כלל, אבל ניחא, דלעיל מיד כשליק מבמאי קמפלגי לא ה'י מן הצורך לחזור על סברת רשי' ש וכיון שהתחילה כן לא שינוי לשונו גם בכל הני בשלמא שאח"כ, אבל כשהתחל להקשות על ר"ע שכבר נתרחק הרבה מבאיור טumo, חוזר לשנות טumo דבר תאזה לא איתסר כלל, והוא פשוט.

ע"ש גמר' בעי ר' ירמי' בשיר נחירה שהכניסו עמהם הארץ מהו, הנה דלא מצינו כן אלא למסבר קראי, אבל לקבוע בעיא בגמר' הקשה, דלא צורך לא אשכחן, וכן כתוב דנפ"מ לעניין מודר הנאה עי"ש לא צורך לא אשכחן, וזה במאית דרכו ה'י למבעי לחודדי בעלים דבר שאין למציאות כלל, וכן בב"ב כ"ג ע"ב דקבעי רגלה אחת בתוך חמשים ורגלה השנית חוץ לחמשים Mai, ועל דבר זה אפקחו מב' מדרשא.

ולפרש גוף האיבער שהיא מוקשה מאי דריך אני להאריך קצת, דההנה לא קמבעי על כל איסורי תורה כמו נבלה וטרפה שהיה להם בשעת מ"ת מה דינם לאחר מ"ת, וע"כ פשיטה ל' דאסורים

תנן בכל שוחטין חוץ מגול קצר והמגירה וכו' מפני שהן חונקין, והרמב"ם פסק האי דין בא hei לישנא „ובאי זה דבר שוחטין, בין בסכין של מטבחות, בין לצורך או בזכוכית או בקרמית של קנה האגם, וכיוצא בהן מדברים החותיכין, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם וכוכו" עכל, והוא דין דהאי מתני' אלא דתמרות מה דקתי נ' במשנה, חוץ מגול קצר והמגירה וכו' כתוב הרמב"ם, והוא שיהי פיה חד ולא יהיה בה פגם, וזאת על כרחמו רק ע"י בדיקת סכין בהבנת הלב ובישיוב הדעת נוכל לידע כי בסוף הحلכה כתוב „אבל אם היה כמו תלם בחודו של דבר שוחטין בו ואפילו הי' התלם הזה קטן ביותר, שחתותו פסולה" עכל הרי שלא התנה שום תנאי בהאי תלם וכותב אפילו קטן ביוטר דהינו שرك נרגש בלבד, ע"פ שאינה אוגרת שום דבר שחתותו פסולה, ואיה מרווח רב איכא מן המשנה דקתי נ' חוץ מגול קצר והמגירה ובין הרמב"ם שכ' והוא שלא יהיה בו פגם ואפילו קטן ביוטר, דלפי דין זה ע"כ צריך בדיקת הסכין, בדיקה מעולה ביישוב הדעת והבנת הלב, והשוחט בסתם סכין או דבר אחר בלי בדיקה הרי זה גבלה, וא"כ הרי מה דאמר במשנה בכל שוחטין הינו ע"י בדיקה מגימינה כל דחו, וכאשר מפרשין המשנה דהכל שוחטין אליבא דר"א אפילו במומר או"ג אבל בבדיקה סכין, כן צרכין לפרש גם האי בכל שוחטין רק ע"י בדיקה מכל פgam כ"ד, ואין שיקח אח"כ לומר חוץ מגול קצר והמגירה מפני שהן חונקין, ומיו מון בני הדעת לא יודה, כי האי תנן, דעתך האי משנה לא עליה על דעתו לפטול השחיטה בסתם סכין بلا בדיקה, ואפילו לכתוללה, ואין לבן את זאת.

אבל כבר ידעת כלל המסתכת' נשנית אליבא דר"ע קודם חזקה, ולא מיקרי נסילה בשחיטה אלא בשכל השחיטה בפיסול נשחות, ואפילו סימן אחד בפיסול, נתהר מיד נבלה ע"י סימן השני, ופיסול במקצת הסימן לפי שנבראר אפילו באכילה שרי עכ"פ מה"ת, לא מביע בסתם שחתונות דשותט את הקנה תחלה, דלא מצי מיטרפ במקצת ושת בפיסול, אלא אפילו אם ארעה דמקצת הוושט נשחת בדרשה או בעיקר דסכין פגימה קודם שחתית הקנה, ג"כ אין מעשה טרפות אליבא דר"ע שקודם חזקה, דהרי כל מעשה טרפות בסימנים אם גמרן עד שמת הבעל"ח הרי זו נהירה כי הנירה בסימנים היה, וא"כ אין כאן טרפה אלא גבלה, וכאשר ביארנו זאת בארכאה לקמן ל"ב בסוגי" דשם, ולאו דגבלה שנאמר על הנירה, הוא אם לא נתקיים בה מצות שחיטה אבל האי, הלא נשחתה כראוי' ואיך אפשר להיות גבלה ושוחטה, והבן את זאת כי הוא אמרת לא מתנו, וא"כ השוחט נסתם סכין לר"ע קודם חזקה, ע"פ שמסתמא יש בה פgam כמה פגימות מ"מ רוב הסcin לא פגמים, וא"כ רוב הסימנים נשחותים, ושחיטה מעליה הוה, וטרפות לא הוה אלא או שנקייב את הוושט וסילק את ידו, כיוון דלאו נהירה מקרי מAMILא טרפה הוה, אבל כאן שגמר את הסימנים, הלא נהירה לאו טרפה הוה, ואיך יגרע משום שוחטה, ונירה לא הוה, דשחיטה כשרה לא מצי להצறף עם האי מיועט באכילה נירה דזה תורתית דסתרי - ועיין לפחות קמן דר"ט בסוגי" דמוגרמת נמי כען זה, דשליש של שחיטה לא מצטרף עם שליש של הגrama לפיסלה, עי"ש ובמה שכותבי, ولكن ברור כמשמעות דר"ע קודם חזקה וכל המשניות שבמס' זו שנשנתו אליבאי לא ידעו מבדיקת סכין, ו/or"א דמוקי מתני' דהכל שוחטין במומר ובבודק סcin הוא דרך אסמכתא וכמוש"כ שם במקומו.

אלומ לאחר שחרר בו ר"ע וקבעו חזתו שזה hei בימי ר' יוחנן כמו שהוכחתה מרשי" שבותות דר"ע, ופסילין כל פיסול בהבנת פסקי הרמב"ם בענין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למעלה ראש, ונctraco לכינוס בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוגי הח"ס הללו שהיא אחת מהסוגיות יותר סתוםות, ומולבשת בנסיבות הפשט, גורמת להם שלא יירדו לסוף דעת רביינו הגדור הרמב"ם, אשר כל רז לא אנוס ל' וידע מה בחשוכה ונירה עמי' שר'.

סימנים, לדעת בהה"ג שאינה טרפה אלא שאין שחיטה מועלת בה, שהוכנעה לא"י מהו, דהרי עליה לא נאמרה העשה דזוחחת, אם קאי עליה בלאו דגבלה אם כשרה, אבל עתה בהמה בסימנים עקרים, כיוון דהה"ג עליה עשו דזוחחת קודם שעקרו סימנה, או עכ"פ בمعنى אמה אגב אמה, ודאי אית בה אישור גבלה כשרה, ואולי גם אישור עשה דאיתנה זבוחה, ע"ג דהעשה אגברא קאי, מ"מ כיוון קודם העיקור היה עליה אישור עשה דאיתנה זבוחה, שוב לא פקע האי אישור ממנה ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' ת"ר סכין שיש בה פגימות הרבה תדוען כמגירה שאין בה אלא פגימה אחת, אוגרת פסולה, מסוכסכת כשרה וכו', הנה בענין פגימות הסcin חבירתי וחוצאי לאור קנטורס מיוחד בשמו „הלכה למשה" והתמצית ממנה אספתני בפתחה עיקר י' בדיקת הסcin לשחיטה" עי"ש היטב כי אכן אקר בדברים.

הרא"ש זל הביא לשון הרמב"ם זל ש' סcin שתבדוק בהולכה ולא תרגיש שיש בה פgam, וכשתחזר ותבדוק אותה בהבאה, ותרגיש שיש בה פgam וכו', ותמה עליו הרא"ש במסוכסכת כיוון שזקופה היא מצד אחד, אך לא ירגיש באכבעו כשהוא יורד לתוכה, והمعدני יوط המליך بعد הרמב"ם דס"ל קר"ז זל דבירידתו אינה קורעת, וכונתו במה ש' „ולא תרגיש" פגימה הקורעת עי"ש.

והנה אמרת הדבר דגם הרמב"ם קר"ף לא הזכיר הא דמוקי בגמ' מסוכסכת, כיוון דק"מ ארישא דסcin, אבל ללימוד מה דסובר קר"ף ובענין דזוקא פגימה הקורעת, ולא מיפסל בפגימה הנרגשת, הוא דבר בטל, שהרי הרמב"ם ברור מללו דמדובר מבדיקה סcin כדי אוטופרא, וכאמר שירגש בהולכה ולא מיפסל בפיגמיה הנרגשת, בדבריו שפגימה הקורעת קאמור, אלא דלעומת זאת גם על הרא"ש יש לתמורה טובא, אך מצא ברמב"ם רמז רמייא דבמסוכסכת הנשנית בברייתא קמיiri, דהרי הרמב"ם לא הביא כלל, לא דיני דברייתא המחלוקת בין פגימות הרבה לאחת, ולא חילוק שבין אוגרת למסוכסכת כי לא הזכיר כלל גוני לשונות אוגרת ומסוכסכת אלא מרגיש ולא מרגיש, גם לא, הא דמוקי בקיימי ארישא דסcin, גם לא הביא להולכה דברי ב"ה במשנה שאח"ז דהשותט במוגול קצר דב"ה מכשוריין לעניין טומאת נבלות, שהה"ג להביא בהולכה א"ב"ט עכ"פ, וההלך"מ הרגיש בכל זה, ונכנס בדוחק שאין למעלה הימנו וכתב דהרבנן זל קר"ז דלקמן ש' דע"ג דחיה האי דיקא נמי, מיהא דר"י איתא דגمرا גמיר ל' מרבי, דרך לעניין טומאה פלגו, אלא ס"ל דב"ה מכשירין במוגול קצר גם לאכילה, ולא גזירנו הלכהatto הבהא, ולכך גם במסוכסכת הרבה כשר כב"ה, ודלא כי האי ברייתא דאתני עכ"כ כב"ש עי"ש, ומ שמע צאת לדוחות ברייתא וشكיל וטר' שבגמ' לומר דאותי כב"ש, גם לדוחות ממורה דר' יוחנן מריא דכלוא תלמודא דאמר דלא התירו ב"ה אלא לטhor מידי גבלה, ולהקל גנדו וכל זאת בהערבה בעלמא, כי בפירוש לא כתב הרמב"ם דאין חילוק בפגימות הרבה לאחת נגד הברייתא, כל זה הוא כחומר לשנים וכעשן לעינים.

ובאמת אני עומד ומשתומם לראות את המראה הנוראה הלאו, איך גdots הראשונים ואחרונים נסתבכו בסבוך השגיאות בהבנת פסקי הרמב"ם בענין זה, עד שנתרבו להם הקשיות למעלה ראש, ונctraco לכינוס בדוחק אחר דוחק, אבל גם זאת אמרת כי סוגי הח"ס הללו שהיא אחת מהסוגיות יותר סתוםות, ומולבשת בנסיבות הפשט, גורמת להם שלא יירדו לסוף דעת רביינו הגדור הרמב"ם, אשר כל רז לא אנוס ל' וידע מה בחשוכה ונירה עמי' שר'.

הנה הרואה את הסוגי" הלאו בעין בקורסות עומדים ומישתומים, ממשנה

לא צריך דם מושחת דכתיב בתורה שמעין, דמי שירצה להיות בטוח לאכול מזבחו, צריך להכין סכין חלק בלי פגימה, ולכן הוסיף שאל במה שאמר ושותחים זה ואכלתם, וזה מה דפרק הש"ס פשיטה כיון דכי נקב טרפה, עיין בלב אריה שמדקדק על לשון הגם "דחול" פשיטה דכי פגום טרפה, והוא דקדוק עצום וגם רשי' זיל הרגיש בו דוק ותשכח, אבל לפि ביאורנו מדויק הלשון מאד דהכי פריך מה מוסיף לנו הא קרא דשאול, דהרי גם מקרה דושחת, אנו יודען דכי נקב טרפה באופן שביארנו דטרפה זה, וא"כ מי שירצה להיות בטוח יבדוק תחלה סכינו, וא"כ שאל לא חידש לנו כלום, וגם ר"ח אחורי, ע"ז הי' לו לתרץ דלא כן הוא אלא דשאול חידש לנו דלא סמך כלל, לא על הרגשתו בשעת השחיטה ולא על מה שנבדוק אה"כ מקום החתק אלא כל שהסכין פגום השחיטה פסולה, אלא אז יקשה לו מנ"ל הא מהאי קרא דשאול, דהרי שפיר אמר ושותחים זהה כדי שלא נצורך לבדוק, דס"ס לא הי' להם לא יכול אם ימצא קרוועה במקומות אחד, ולכן קמשני בדיקה לחכם קאמירין, כי מהאי קרא אין, דלא סמך על השוחט שיבדק הוא הסכין אלא דעתן בידו סכין נקרא פגום, "דבזה" הכי ממשען, וכבר כתבענו לעלה דף ט' ובפתחה עיקר ו' דכל דבר שצרכך מצומצם על משהו וכל דוחו לא סמיכין אסתם טבח וצריך חכם וכמו בדיקת הסימנים לאחר שחיטה בשחיטה מצומצמת כאשר מפרש שם הרמב"ס כדי בикור והוא מדינה ולעכובי, ולכן ממה דבדק שאל הסכין בעצמו, ולא סמך אתხים, מוכח דסכין פגום פסול השחיטה אפילו אין בכך הפגיעה ליקרע הסימן, אלא נרגשת בהעברת צפורהן על הסכין, דכל שהסכין נקרא פגום, פסול השחיטה דאל"כ אלא דבעינן פגימה האוגרת דוקא שכחה ליקרע הסימן, חכם מה בעי התם הלא למצוא פגימה כזו אין צריך להבנת הלב ויישוב הדעת כי אפילו האוגרת רק חוט השערה דהינו שהחותן השערה נאגר בין עוקצי הפגיעה ואני יכולה לעבור אנה ונאה פגימה כזו בהעברה בכלל בין צפורהן ובין בראיית העין נמצא בקהל ולא בעי חכם, ע"ז פריך והאמר ר"י לא אמרו להראות סכינו להחכם אלא מפני קבועו של חכם, ורק לדבידה על פגימה כ"ד כזו הנרגשת ואני אוגרת אינו אלא סלסל לכתחה, אבל לא לפסול השחיטה בדיעבד, וכך רק מפני קבועו מראין לחכם, אבל בלא ראיית חכם כשרה השחיטה בדיעבד, ע"ג דחישין שהטהבת לא בדוק בהבנה הלב ויישוב הדעת כראוי, ע"ז משני" מדרבנן וקרא אסמכנתה בעלמא", ר"ל דהאי חומרא לפסול גם בדיעבד פגימה הנרגשת שאינה אוגרת, הוא חומרא דרבנן שהחמירו אחר זמן של ר"י ואסמכותו אקרא, ואח"כ מביא הש"ס hei אמראי קדמאי בדקו לי בשמן בא במיא בשארא ובחותן השערה, עד דמסיק אר"פ צריכה בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא. מפשות הלשון ממשען דכל hei אמראי הקילו לבדוק רק אחר פגימה האוגרת דבר מה והמחמיר שבhem hei ראב"י שבדק בחוט השערה דהינו אם הפגיעה אוגרת חוט השערה, וממילא גם זה בעי חכם דאם הכספיו פגימה פחותה משיעור שלחט בה לכתחה הרי אכן האבחנה דקה בין פגימה לש מה שזו כשרה וזו פסול, אבל ר"פ אמר דעתיכא בדיקה אבשרה ואתופרא והוא בדיקת הרגשה ואין זה בדיקת בשארא ולישנא דלעיל שבדקו בה ר"ש ובסורא, דהמה בדק אס הפגימה אוגרת הבשר והלשון והכא אבשרה ולא בשארא קאמר דהוא העברתبشر האצבע על הסכין אם מרגיש הפגיעה בכח המשוער, וכמו אטופרא שעובר בטעורה על הסכין להרגיש בכח המשוער וכבדיקתנו של עכשו, וכן ר"ח דמנה לקמן גם פגימת הסכין בהדי הנך ג' פגימות שמהממה כדי חגידת הצפורה, והאי חגידת צפורה הנרגשת צפורה קאמר ולא שתאנגר בה הצפורה, כאשר

נחרה מקרי ושוב אין שיטתה מועלת בה, וכאשר אbara את זאת لكمן ל"ב, אבל עדין בדיקת סכין לא עyi, רק MPGIMA שיש בכהה לקרוועה את הסימן, אבל בדיקת הרגשה, על פגימה שאינה אוגרת, לא הייתה רק סלסל בעלמא, ולפיכך א"ר יוחנן דלהראות סכינו לחכם הוא מפני קבועו של חכם, והרי תראה, דהרבמ"ס מצרך הוראה לחכם מדינה ומשום לתא דייסורה, וכאשר ביארתי לעיל דף ט' חיל"י דרמב"ס ממה ששמו במשנה לקמן בפ"ב, בשיעור שהי' כדי ביקור חכם ומפרש הרמב"ס בפיה"מ דביקור סימנים קאמר, והדין עמו דבשחיטה מצומצמת דבעינן להבחן בין מחצה לרוב במשהו, הבדיקה זו היא הוראה וצריכה חכם דוקא, ולא סמיכין אטbatch, וא"כ אי בסכין, פגימה דקה שאינה אוגרת נמי פסולת השחיטה ודאי להאי בדיקה, חכם בעינן, אבל בזמנן ר' יוחנן עידיון לא פסל בדיעבד האי פגימה ורק לכתחה נגנו להחמיר, لكن הוראת הסכין לחכם איןו אלא מפני קבועו של חכם, דלהבחן אם יש בו גם האוגר דבר מה או לא בקהל יכול לראות את זאת גם הטבח, ואני בא הבדיקה יתירה, ורק ע"י דרשה דר"ח והבאים אחורי נתהוו האי הלכה, לפסל מכל האיסמכתא דושחתתם בזה, כל סכין פגומה, בין יש בכה הפגיעה ליקרע את הסימן ובין אין בכהה ליקרע, כל שם פגום על הסכין, השחיטה פסולה, וכאשר אbara لكمן שזה שיטת הראי' והרמב"ס ז"ל.

ולפ"ז הרמב"ס לא פסק, לא כמשנתינו דרך מגירה פסולת דהוא כר"ע קודם זהה, וגם לא כבריתא דת"ר ע"פ שהיא כר"ע לאחר זהה, אבל מ"מ לא פסולת מסוכסכת אלא אוגרת, אבל פסק כר"ח דפגימה כדי חגידת צפורהן והוא הרגשת צפורהן איפלו אינה אוגרת כלום פסול השחיטה, וממילא דלא פסק כב"ה דשותט במג' קציר בהליךתו דאיו מטמא, דהלא גם בהליךתו נרגשות הפגימות, וכקושיות הראי' שפסול השחיטה מדרבנן, וגם מטמא כנבהה מדרבנן, אבל בפגיעה שאינה נרגשת בהליךתו אבל נרגשת בהבאתו מכשיר איפלו באכילה וככ"ה במג' קציר, ולא גורגן הלכה אותו הבאה כיון דבלא"ה גם בהבאה אינה קורעת, דכל פגימה הקורעת בהבאתה א"א שלא תרגיש גם בהליךתו, וכקושי' הראי' ש, וממילא דאיו לטלק בין הרבה לאחת ובין באמצעות רישיא דסכינה, וכל הדינים מכונים להלכה כפי מה דמסקין כר"ח דפגימה הנרגשת שאינה אוגרת פסולת מדרבנן, וזה ברור ואמת ועיין עוד لكمן בביור השיטות ודוי'ק.

ע"ש א"ר חסדא מניין לבודיקת סכין מה"ת שני ושותחים זהה ואכלתם וכו' עד א"ר פפא צריכא בדיקה אבשרה ואתופרא ואתלת רוחתא, אbara הסוגי' כפי שיטת הרמב"ס והראי' ז"ל.
הנה בתורה כתיב ושותח, אשר מניין שמעין דדרך חתיכה ולא דרך קרוועה וחונקה בעינן, וכבדתנן במסנה חז' מג' קציר והמגירה מפני שהן חונקיין, ופרש"י שאין חותcin אלא קורען מחייבת הפגיעה, וכבר כתבענו לעלה דהאי משנה נשנית קודם חורת ר"ע ואז במג' קציר ומגירה דוקא פסולה השחיטה, אבל לאחר חזרה גם בסכין שיש בו רק פגימה אחת, נמי מפסיק השחיטה, מפני שקרועה במקצת הסימן נמי פסול, אלא דזאת אם הוא חותך או קורע אפשר לידע, או ע"י הרגש השוחט בשעת השחיטה שהוא יכול להרגשי אם הוא חותך בלי עכבות דבר או שיכשמיגע למקום הפגום הוא קורע, או איפלו אם שחת בלי להשיג עז זה, יכול לבדוק מקום החתק או איפלו אס שחת בלי להשיג עז זה, כדי חתוך חלק והקרועה מגומג ויכול להכיר בין חתיכה לקרועה, כי החתוך חלק והקרועה מגומג - וכן בתורה לא כתיב רק ושותח, וממילא מי שירצה להיות בטוח שי"י השחיטה יכולה חתוכה ולא קרועה, צריך להכין סכין שאין בו פגימה העולוה לקרועה הסימן, וכן ר"ח דיליך ממה דכתיב לגבי שאל דאמר,, ושותחים זהה" דבעינן הכתת סכין לשחיטה, הוא

لتמורה, דעכ"פ הרמב"ס כר"ח פסק ולא כהני אמוראי, וא"כ ממו"ג اي מפרש חגיון צפורהן אוגרת את הצפורן, הר' אייכא כאן שיעור גודל ואיך כתוב בהל"ש דבهرגת פגימה בלבד השחיטה פוסלת ולא נתן שיעור, ואי דמפרש חגיון צפורהן דר"ת הרגת צפורהן, והוא כדעת הראה", איך יכול להשווו לשחיטת הרשב"א דבעינו עכ"פ אוגרת דבר מה דהינו חוט השערה, שהוא כראב"י דבדק בחוט השערה, וכמ"כ "הגר"א צ"ל בהගותיו ליו"ד, הלא ר"ת דקאמר בחגיון צפורהן הרגת צפורהן קאמר ולא התנה כלל שתהיה אוגר כחגיון צפורהן הרגת צפורהן דדעת הרמב"ס כרא"ה דמפרש הא דר"ח דבר מה, וכן פשיטה דדעת הרמב"ס כרא"ה דמפרש הא דר"ח כחגיון צפורהן הרגת צפורהן והגתו נמי דר"ח, והביא שפיר ראי מסכךן של שחיטתה ממשום דתתם ודאי אמוראי בתראי להחמיר אותו נגד הקדמאי ולא להקל, ו��ושי" הרשב"א הלא אוגרת שניינו לק"מ, דהרי הוא חומרא דרבנן שנתווה בימי ר"ח בעל הדרשה של ושותם בזה, דכל שם פגום על הסכין, שחיטתו פסולה והני אמוראי שקודם ذום ר"ח וח"פ עדין הקילו בבדיקה זו לבדוק בשמשא ובמיא ובבשרא ובחותש השערה, וכל אלו הבדיקות קולות הנה נגד בדיקת הרגת השבוטפרא ובבשרא, וכאשר כתוב הפלתי בסyi י"ח שהודיע ע"ז השוחטים שלו, שמי שיש לו הרגת טובה אין לך בדיקה טוביה מהרגשת טופרא בהעbara על חוד הסכין, וכן בדיקת הרגת השבוטפרא היא החומרא היית גודלה בלי ספק, ודמי לסתאה דמכשיר ר"א, אף דגס זאת נרגשת בהעbara השבוטפרא, על זה כתוב הראה"ה צ"ל, דהטעם בהזאת ממשום שאין זה מגוף הסcin, והרשב"א במשה"ב שחק על חילוק זה דס"ס הר' נרגש, וכן ק"ז בעהחת"ס בי"ד סי"ט לעניין מה שמקילן השוחטים שמחליקים הסcin אחר שחיטתה בעור או סמרטוט, באומרים שפגימה בגוף והויהית דאבי ורבה מעולם, ובפרט בדבר גודל זהה שמרבה יגון ואנחתה לחכים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ס מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הרגת פסלת שחיטתה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנgor חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספלו פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגת מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד עינינו זה רבים חללים הפיל והעצומים הרוגיה, אבל אם נחזק כדעת הרשב"א דבעינו דזק אוגרת עכ"פ חות השערה, אז ילכיא מי שלא יՐיגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמטא באמטא לא יותב כדיודע.

תראה מלשון הרמב"ס שאביה, א"כ לפי מסקנת אמוראי בתראי כל פגימה הנרגשת עכ"פ שאינה אוגרת פסלת, לפי שהסcin בשם פגום יקרה ואת פסלו הני חכמים דהינו ר"ח ודעמי, סמכותו אקרא דוחתתם בזה, דבעינו סcin שאינו פגום שבמילא נפל כל הני בדיקות של הני אמוראי בבריא, ומה מודדק בזה הלשון אר"פ ולא קאמר רפ"א כדרך בכ"מ שאידך חולק על הראשון, כי כאן רפ"ח הסכימות חכמי דורו קאמר שחייבו להצריך לעוכבא בדיקת הרגת השערה, וכן עשה הוראת חכם ג"כ אצרכתא לעוכבא ולא רק מושם כבודו, כך מתפרש הסוגי לדעת הרמב"ס שהוא ג"כ שיטת הראה"ה צ"ל כאשר אבא.

דהננה הרמב"ס צ"ל כתוב, והוא שיהי" פיה חד ולא יהי' בה פגום, ואפילו הני התרטט קטן ביותר שחיטתו פסולה, ולא הזכיר כלל שתהיה אוגרת עכ"פ חוט השערה, וכן בהלכות שאח"ז דיבר רק מוהרטת פגימה בהליך ולא בהבאה, אשר מעיד עליו הראה"ז צ"ל דזאת א"א בפוגימה האוגרת, דכל שאוגרת א"א שלא ירגיש אפילו בכך שאינה אוגרת, כמו שהבאתי דבריו לעיל, וכן בחנים רצוי הטויר והבוי להשוות דעת הרמב"ס עם דעת הרשב"א, והבוי כי' דעכ"פ דהרמב"ס לא הזכיר האי תנאי שהזיהיר הרשב"א, דבלבד שתאנgor דבר מה", סתמא כמפרש ועי"ז נתווה כל המבוכה הגודלה בין האחוריונים כאשר תראת. ובאמת לא ידעת מה אדו' כי, הלא כבר כתבתי בהקדמה של דההרמב"ס אשר חיבר חיבורו, כדי שלא יצטרך לשום חיבור זולתו בעניין הלכה, בשום אופן איינו סובל דוחקים כאלו, דקסמץ על המעין בגם', וכדומה, כי דבריו צריכין להיות מבוררים ומובנים לכל קורא אף למי שלא ראה גמר' והויהית דאבי ורבה מעולם, ובפרט בדבר גודל זהה שמרבה יגון ואנחתה לחכים ולשוחטים, ומפסיד הון רב לישראל, כאשר עינינו רואות, איך יתנו הרמב"ס מקום לטעות בפשטות דבריו כי פגימה הרגת פסלת שחיטתה, ולא יזכיר דבריו עכ"פ שתאנgor חוט השערה, כי המרחק בין שנייהם, עכ"פ שאינו אלא כחות השערה, הוא כרחוק מזרחה ממערב, כי כנספלו פגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת, לא נמצא רק אדם אחד מאלף שיהי לו הרגת מעולה בחוש המשוש שימצאה, ועל ידו יפלו השוחטים כזובבים לפניו, כי הוא תמיד ימצא סכינים פגומים, כאשר הנסיון מעיד עינינו זה רבים חללים הפיל והעצומים הרוגיה, אבל אם נחזק כדעת הרשב"א דבעינו דזק אוגרת עכ"פ חות השערה, אז ילכיא מי שלא יՐיגש את זאת בחוש המשוש, בראיית העין, כי אם חוט השער נראה לכל רואה, מכש"כ פגימה האוגרת חוט השערה, שהוא עכ"פ יותר גודלה דאמטא באמטא לא יותב כדיודע.

ועוד אני תמה איך לא חלי ולא הריגש הב"י צ"ל, שהרמב"ס עכ"חolk על הרשב"א, דהרי הרמב"ס בפ"א ה"ד מהל' ביה"ב כתוב יובן את זאת, דדרשה שמנה נמי ממוצע מושחת ולא ודדרס, אשר מה"ט כתוב רשי"ו רשב"א בראש השוחט, דדרשה לאו מחרלה אתה על אלא ממוצע מושחת, אלא שאני כתבתה שם, דההלה אתה על פיסול במקצת סימנים, דלולי ההלכה הי' השחיטה כשרה, וכאשר ביארנו זאת לעיל בארכוה, עכ"פ אין בתרוץ התוס' ממש, וכי היכי דמנה דרשה הו"ל למימני נמי יעkor דסcin פגומה, لكن אין לנו מנוס אחר להנצל מחומר קושי"ז' אלא בשנאמר, דבאמת גם על יעkor סימנים בסcin פגומה אתה ההלכה אלא דפוגימה הראי" לעkor אפילו מקצת ומשהו מון הסיכון, צrisk להיות עכ"פ אוגרת דבר מה, אבל אנחנו מחרמן לפיסול השחיטה בסcin פגומה והוא רוצה לפרש ומסתם קא סטם ואס לדידי' פשיטה לי' דכדי חנירת צפורהן פירשו דאונגרת את הצפורן, א"כ מה מוסיף ביאור אילא במא שכתב, בסcin של שחיטתה, ועל הב"י עוד יותר יש

נקב דהינו עיקור אז טרפה, אבל בדיקת סיכון לא אתרmor, וע"כ דרבנן הוא וסמכותו אקרוא דושחתתם בזה ולכך לא מנה עיקור דסיכון פגומה בהל"ש כנ"ל.

אולם לדעת רשי דעיקר דהיל"ש הוא עיקר דסיכון פגומה, ע"כ אין בשיטת יתר הראויים דחכמים לא פסלו אלא פגימה האוגרת ומפטעם שהוא עקר הא פגימה מקצת הסיכון ולא רצוי לסיכון מהרגשת השוחט או בדיקת הסימנים אם הם חתוכים או עוקרים, אלא דbullet זאת צ"ל הא דעתך שמואל, "עיקור" בין הל"ש אין הכוונה שידוע הטבח, מושחת ולא וקרע וממתני' דbullet שוחטין חז' מגיל יד והמגירה מפני שהן חונקן, אלא דוידע ג"כ דסתם סיכון פסול לשחיטה, וצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, וכל זאת נכלל בתיבת עיקור דמקומו על הסימנים כאמור, אבל עתה אידיין הכתנת הסיכון לשחיטה קאי והיינו משומם דbullet שידוע עיקור פסול הרי מAMILIA יודע דbullet בדיקת סיכון וכקושי' הגם' על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה וכפרשי' שם דאי איכא פגם נקב, וכמה מן הדוחק לסביר את כל זאת, כי לא אאמין שרשי' ודמעי' היו אוכליין משחיתת טבח שהי' יודע אידין חונקן ועוקרין אלא שוחטין בחטיכה, ותו לא, על סמך האי קושי' הגם' פשיטה דכי נקב טרפה מAMILIA ידע האי טבח להוכיח את הסיכון כדינה.

עתה נברר שיטת רשי' זו שהיא שיטת הרשי' עפ"י הבנת הרשב"א זל', והוא דהרי"ף הביא בהלכותיו הני אמרו אי' בדקו בשושא במיא וכוי' ואח"כ הביא מימרא דר"פ לצריכה בדיקה אבשרה ואטופרא והשمي' הא דר"ח דפגימת הסיכון כפיגיות המזbatch בחגירת ציפורן, ומזה דנו הרשב"א והר"ן ודעם זל' דהרי"ף מפרש חגירת ציפורן שתה' הczifron נاجر בין עוקצ' הפגימה, ומkill לפ"ז ר"ח לא לבד נגד ר"פ דbullet בדיקת הרגשה אבשרה ואטופרא, אלא אפיו נגד הני אמרוא דבדקו בכל הני תחבות, ודוא' מיחמרו נגד ר"ח אבל לית הלכתא כר"ח וכיימ"ל דפגימת הסיכון בכ"ש מיהא לאו דוקא כ"ש ממש דהא אוגרת קירין לי', ואוגרת כשם שום דבר ואפיו חוט השערה, אבל בשאינה אוגרת שום דבר ויהינו דמי' לסאסאה, עכ"ל הרשב"א זל'.

ויש להעיר דהרבشب"א לא הביאראי נגד ר"ח רק מהני אמרוא דבדקו אנה ואנה, ולא הביא הא דר"פ דבעינן בדיקת הרגשה אבשרה ואטופרא, אשר עליו אמרו כל הני אמרוא בתראי יישר, (וברא"ש באמת כולן גם ר"פ בהדי הנך ולקמן נדבר מה) אבל ניחא לי דהרבشب"א דס"ל דהאי כ"ש לאו דוקא אלא אוגרת בעין, ע"כ מפרש אצרכטה דר"פ אלכתחה, ואע"ג דלשון צריכה משמע לעכב, עיין רמב"ם פ"א הל' כ"ד ב"כ'ם שם, אין זו קושי', דהאי צריכה בדיקה, הלא אסיכון קאי, וא"כ הפירוש לצריכה בדיקה, ואס' ירגיש איזה פגם אסור לשוחט באיה סיכון עד שיתקנה, ועיין תוס' גיטין ד' ע"ב ד"ה אי מהחיה, ודוק'). דbullet בעינן סיכון שאין בה פגימה הנרגשת כלל, והאי דמי' לסאסאה, דהוא לרשב"א פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, כמש"כ דבשאינה אוגרת שום דבר הניינו דמי' לסאסאה, ס"ל לרשב"א דכשרה רק בדיעבד, ומה שאמר ר"א מאן יhibן לו מבשרא ואכלין, הניינו בדיעבד שוחט כבר. וממצאי כן בריטב"א זל' שכטב וז"ל, "דמתשובת ר"א אנו למدين, שהשוויל הyi שואל אף לדיעבד אי' אכלין מבשרא, די' לא Mai' אהדר ל' ר"א" עכ"ל, ר"ל די' השוויל אלכתחה שאל, אי מותר לשוחט בסאסאה, היה לו להשיב מאן יhibן לו האי סיכון ושותפין בה, וא"כ ר"פ בדיקת הרגשה עבי' בלי' שתאותו דבר מה, ע"כ לכתחה אמר אבל בדיעבד כשר כמו סאסאה, דהינו סאסאה

הסימן רך ואני מותח, וכשmagyu אל הסימן עבר הפגם מעליו כמו סיכון רע שאינו חותך, ומה"ת ודאי אם נבדק הסימנים, ולא נמצא בהם היכר קריעה, או שהרגיש השוחט שלא נתקב בחטיכה וממש"כ במלילה, لكن אין מקום למנות עיקור הסימן, וראה זה מה שכתב הראה"ה בספר החינוך שלו מצוה תנ"א, דשים מבאר כל דין חמשה הל"ש וכותב על כל אחת מהם לשון פסולה, ואח"כ כתב שהחטו פסולה, וכן בدرسא מסיים שחטיכו בסיכון פגום, כיון דאן פסילנו סיכון פגום גם ללא עיקור הסימן, וזה מה שכתב הראה"ה בדיקת הסיכון שהצרכמו חכמים בבדיקה זל' וגו"כ צריך לדעת ענין בדיקת הסיכון השחטיכו חכמים בבדיקה אותו עם הצפורה ובשלש רוחותיה של סיכון, ואם נרגש בה פגימה אפיו כ"ש השחיטה אסורה" עכ"ל והרי שולץ לפניך דהאי בדיקת סיכון מפגימה כ"ש חכמים הצרכו, והשוחט בسانון פגומה צו, השחיטה אסורה ולא פסולה, וא"כ האיך חשוב עיקור סימנים בסיכון פגומה, אי' בלשון זה, הרי נפרש דבעין לראות עכ"פ מקצת הסימן קרוועה ולא חתוכה, ואי' ישחטו שוחט בסיכון פגומה, אין זה מהל"ש דאוריתא, אלא דרבנן, שאסרו כל שחיטה בסיכון פגומה, וזהאמת וצדקה.

ולכן קושי' הרשב"א על הראה"ה דמ"ש האי סאסאה דלא פסללה כיון דסכים איכא איזה הרגשה בהאי סאסאה, לק"מ דסבירת הראה"ה מובנת יפה, כיון דבכוב"כ אין בכח פגימה שאינה אוגרת ליקרע הסימן, אלא דחכמים אסרו כל סיכון אשר שם פגומה עלייה, וכיון דהאי סאסאה אינה מגו' הסיכון (וכפי הנראה הוא סיכון שלא נפל ממנה מה שנקרה בפי השוחטים דרענטיל) הרי אין שם פגומה על הסיכון, لكن כשר לשוחט בו אף לכתחה ולפי דרבנו גם על דברת החת"ס הנ"ל יש לתמוהו כן, דכיו' דאליז' ומודה דכל שעוברת ע"י החלקה בעור אינה פגימה בגוף הסיכון, מה קאמר דהרי עיקור אסור רחמנא יהי העכבה בסיכון או שאר עכבות הר夷' קורע את הסימן, הלא אין בכח האי עכבה ליקרע את הסימן, אלא דאו' באין עליה משומש דשחט בسانון פגום בין אוגרת ובין אינה אוגרת שאסרו חכמים, והאי דעוברת ע"י החלקה שאינה בגוף הסיכון אין על הסיכון שם פגום, ולא איפכת לו וכמו סאסאה כשר מה"ט לדעת הראה"ה.

והנה כפי הנראה ק"ז צ"ל הרגש בזה ולכך הוסיף דעתם דסיכון פגום הוא גם מצד שהיי' דבר שלא ראוי בשום פוסק, וכוכנתו דמקום הפגום, אם גם אין בכחו ליקרע הסימן, אבל עכ"פ אין חותך באוטו מקום וכמו סיכון רעה, ואית ב' משומש שהיי', אבל גם זאת לפלא בעיני', שלא מביע לפדי דינא דגמי', דבעין שייעור לשחמי' כדי שחיטה אחרת, דליך לחוש משומש פגימה אחת או שתים שייעבור השחיטה כשייעור שחיטה, אלא אפיו לפי חומרת האחרונים לפסל בעוף אפיו בנמצא גמי' נמי אין זה דומה לגמי', דשם חיישין שהגמי' מעככ כל הסיכון מלחותך את הסימן עד שייחוץ הגמי', אבל כאן ניהו דבسانון הפגום אין חותך אבל איןו מעככ את החלק החד מלחותך, ולכן כל דבריו תמהווון, ונשוב לעניינו.

הנ'ך רואה לדעת הבה"ג, لكن לא נזכר פגימת הסיכון בתוך הל"ש שנסמכו מיסני, משומש דבسانון עיקור בסיכון פגימה נארמה, וחכמים הושיבו פסל דסיכון פגומה בלי השקפה על עיקור הסימנים, ומינה תראה איך הבה"ג לשיטתי'azel במא שטאפס מירמא דר"ח כפשיטה דמנין לבודיקת הסיכון מה"ת שני' ושותפם בה, וכותב עליו והאו ר"צ חיוט בהגחותיו לש"ס ז"ל "משמעו דלא הי' לפני גירסת הש"ס כאן או שסוביר דה"ק בגמ' פשיטה כיון נקב טרפה לאו בדיקה אתמר" עכ"ל וחכם עדיף מנביא דהרי הבה"ג עכ"ס סוביר כן דכי

א' דמה שכי' בתחילת דבריו, וכפלו לבסוף, כי התורה או ההלכה למלמ"ס דיברה מ אדם יותר שלם בחוש הרגשותו, הוא שגיאה כי לא התורה ולא ההלכה דיבירה כלל מפגימות הסכין ובודיקתו, לא לדעת הבה"ג ולא לדעת רשי", כאשר ביארתי לעיל בארכיה, רק מעיקרו סימנים וכיור הבאתך כן ג'כ' משות' חת"ס ז"ל סי' ט'ו.

ב' ואפילו היה כדבריו, דילכה אתה על בדיקת סcin ברגשות צפורהן, מיל' דמאדם יותר שלם בחוש הרגשותו דיבירה, הלא אדרבה, בכל שיורי התורה כמו כייז ביצה ואגדול וכדומה, אנו הוליכן בו אחר גודל ביןוני כדיוד ולמה כאן נבעי אדם יותר שלם בחוש הרגשותו וה תורה אמרה זוחת מבקרך וממצאנך לכל איך עובד אדמותו, שמסתמא חוש הרגשותו חולשה כדיודה.

ואני אמרתי דבר נאה, דמהאי אסמכתא, "דושותם באזה" יפינן י'כ בדיקת ההרגשה, דכיוון דלפינו מכאן הוראת חכם ולא סתם בטבת, ע'כ בדיקת הרגשה ולא בדיקת ראיית העין בעין, דחוש הראות חזק אצל בעלי עבדה שאינם קורין בספרים, וחוש המישוש חולשה אצלם מפני כבודות ידיהם מן העבודה, ובת'ח' בעלי ספר שעסוקם תמיד בקריאת ספרים ובטלים ממלאכה שנעשית ע' אחרים, הוא להיפך, כי חוש הראות נחלשה וחוש המשוש חזקה אצלם, וזה פרפרות נאה.

ג' אכן על דעת קדשו, לפסל כל פגימה הנרגשת בטופרא מה"ת, וכי לא ראה בגמי' דsharp פגם ושדר פגם ושדר, ושלחו לי' מגירה שניינו, אבל כל hei פגימות שעשה כשרות הי', כי אמר הפלתי שלא היו נרגשות, והוא בעצמו מעיד, שאין לך פגימה קטנה כל כך שאינה נרגשת בחוש המשוש של אדם השלם בהרגשה, ודמי' לסאסאה יוכה שהייא נרגשת לכל אדם וכשרה ואשר מזה מביא הרשב"א ראי' דבעין דוקא אוגרת, אבל נרגשת לחוד לא מיפסל, ולפוגמה האוגרת ע'כ' חוט השערה למה לי אדם השלם בחוש המשוש.

ד' אכן אני אמראי מרוב קדושתם חשוו שאין להם חוש המשוש כראוי, ומה לא חשוו על חוש הראות, ולמה לא בחרו באנשים מוחזקים בחוש הרגשה כיון שהיא יותר מעלה, וגם אכן עלה ע'ה'ך כי בכל הנרדעא ובמערבה כולם היו חולשי הרגשה, עד שהוחרכו לבדוק בשמשא ובמייא.

ויאנני מספק כי כל זה קרה להגאון ז'ל ולשאר הפוסקים שא'כ נכשלו בכךין זה כמו שהבאתי לעמלה, משום שראו דברי הראה'ה שכתב דהני'D בדקנו בתני אופנים מסוימים, לאו אצרכתא אמר, אלא דלרווחא דמלטה עשו כן, הר' דסביר הראה'ה דהני בדיקות מעילות יותר מבדייקות הרגשה דטופרא, ע'י' נتابבלו הדעות חדד אמר דברמתן כן הוא, והפלתי ממציא דלא כן הוא, אלא שחששו שהרגשותם אינה שלמה, אבל באמת מועלם לא עלה על דעת הראה'ה לומר דבר זו כזיה, אבל הראה'ה בתחילת הי' מפרש הוא דר'ח' אמר חגירת צפורה דאגורת צפורה קאמר ונגד זה ודאי החמירו הני אמראי לבדוק בשמשא ובמי' כי' שהמה פחות מאגורת צפורה, אבל תכ'ח' חזר מזה וקאמר דגס ר'ח' כר'פ הרגשות צפורה קאמר, דאיינו מלשון חgorה אלא מלשון חגירה בי'ז ע'י'ש, ואז פשיטה דהוא חממייר מכולם, ופירוש זה בדברי הראה'ה למדתי מtopic דברי המשמרת המשיג עליו, כי תחלה הקשה עליו, דאיין אפשר להשות דר'פ בדר'ח', כיון דר'פ נמי אبشرא עלי, והוא ודאי פחות מחייב צפורה ובר, ר'ח' בדיעבד אוגרת צפורה רק בתחילת עי'ה בעי הרגשות צפורה ובר, וזה ברור ובטול כל המחלוקת ע'ל.

כמש"כ הרשב"א, וכן אין מר'פ כל כך ראי' בדיעבד אפילו אוגרת כ'ש פסולת דאפשר עד אגירת צפורה הכל רק בתחילת, אבל הני אמראי לא חלקו בין תחלה לדיעבד, דהרי בדיקות בדיקה דלכתחלה הוה, דכן נהגו לבדוק את הסcin להכינה לשחיטה, ולא קפדו אבדיקת הרגשה גם בתחילת, אבל בדיעבד נמי פסלו אם נמצא אוגרת שום דבר, וכן מבואר הדבר בთוה'ב' במשמרת שלו, וז'ל: "מייחו לא שתה'י פגימה כ'ד ממש הנראית לשמש פסולת דהא אוגרת אמרין, אלא שאלו ה' נראית שם היבודקין אותה לאחר מכאן, אם תחגור שום דבר ואפילו חוט השערה ובכן הוי פסלין אלו נמצאת פגימה אפילו רק אחר שחיטה" ע'ל הר' דחקילו מצד אחד נגד ר'פ דבעי' בכתלה בדיקת הרגשה אבישרא ואתופרא והחמירנו נגד ר'ח' לפסל באוגרת שום דבר אפילו פחות מועובי הצפורה וכן לעניין לכתלה פסיקין כר'פ, דמצריך בדיקת הרגשה לפסל הסcin פגום אפילו איינו אוגר שום דבר, אבל בדיעבד כשרה השחיטה עד שתאגור הפגימה ע'כ' חוט השערה, וכראב'י' בדק בחוט השערה אם אוגרת, וכמש'כ' הגר'א ז'ל, ועוד לא כר'ח' דאיינו פסל אלא באוגרת עובי הצפורה, אבל עיין בפרמ'ג' במש'ז'אות ב' דמפרש דברי התוה'ב' דר'ל דלאחר שבדק בימי' בשושא דיקות עובי'ה, אז מדדו אותן אם תאגור דבר מה ואפילו חוט השערה ע'י'ש, ואם הפירוש כדברי, דברי הרשב'א נפalias בעניין, דלפ'ז' הני בדיקות במאי' בשושא וכו' ה' מראין להם כל עכבות כ'ד אפילו אינה אוגרת וכמו בשרא ואתופרא דר'פ, וא'כ ע'כ' דר'פ דאם צריכה בדיקה אבישרא ואתופרא פליג עליהם, לומר דאיין לסמו על אופן בדיקתם, וא'כ קשה למה הבאים הר'י' כיוון דהביא דר'פ דעליו אמרו יישר והלכתא כוותי', ויתור קשה קושי הר'ז' ז'ל על hei חכמים, למה فهو יכול האי, כיון דאייא טופרא ובשרה דצבע, והיא הבדיקה יותר מעלה והיותר פשוטה, וכן נוראות נפלאות על דברי מהרש"ל מובאים בטוי' ריש סי' ח'י', דמשום הני אמראי דאו' להחמיר אפילו על פגימה שאינה אוגרת כלל, ואחריו כל האחרונים שפכו סוללה על הב'ח שהקל באיסור תורה להתיר פגימה הנראית לעין שאינה אוגרת, ועין עוד בפלתי שהגען להחלטה אמיתי, דהראש טופרא היא הבדיקה יותר מעלה, יותר אין להחמיר, מפני שפוגמה שאינה נרגשת ממרגש טוב, א'א להכירו באופן אחר, ושכן העידו לפניו כל השוחטים המופלגים שלו, ומישוב לו בזה הרמב"ס, דלא סתר את דברי, דכאן בהלכות שחיטה פסל פגימה בכ'ש, וב herald' בה'ב כתוב שיעורה בחגירת צפורה, הני הרגשת צפורה, והוא ממש בכ'ש והיין כדעת הראה'ה, עכט'ק', וכל מה שכתב עד עתה הואאמת ומכוון למה שבירנו לעמלה, אלא דח'כ' נתקשה לו מה עשה בהני אמראים שבדקו בכל hei שאר בדיקות, דלומר דהני אופני הבדיקות עוד יותר מעילות מבדיקות הרגשה בטופרא, הי' דבר זר עני הפלתי, כאשר באמת כן הוא, עיין כל בר דעת, لكن הגיע לעמצעה נפלאה, לחיש דמפני שכח הרגשה אינה שורה בכל אדם כיודע, וה תורה ודאי מ אדם השלם בחוש המשוש דיבירה, لكن חששו hei אמראים לעוצם קדושתם, אלו אין הרגשות שלימה, ובחרו בדרכים שונים אחרים שא'כ' הרגשה כמו במאי' ומשוא וכדומה וכו' ומשיים ז'ל, כי' עיקר הפגימה אשר לנו במסורת הללמ"ס, היא חגירת צפורה וכו', וזה ברור ובטול כל המחלוקת' ע'ל.

והנה כל הקורא הדברים, משתומם, איך חכם כמהתו הוציא מקולמו דברים בטלים כאלו, ובמחcit'ת שגגה יצאה מלפני השלית בזה, כאשר אbara.

لتא דאסורה, משא"כ לרמב"ם דפסק שיעור פגימה בכ"ש איכא בבדיקה לחכם משום לתא דאסורה, ודבר זה נאה לאמרו בדרך חידוד לתלמידים, אבל איינו אמיית, כי כל הבהיר הזה הוא רק מפני שבדיקת סיכון בעי הבנת הלב וישוב הדעת, אבל מה שיש ביד כל אדם להבחין בהשכמה ראשונה אין בזה שום כבוד לחכם, וכמו בבדיקה סימנים דלא עללה על דעת אדם מעולם לומר شيء כבוד לחכם שיבדק הוא אם נשחת הרוב, אבל עשה אכן אפקsett ושם בירור שיטת הרא"ש ז"ל לפי דעת הטור.

הנה הרא"ש שוברUPI שטראה דהאDACRICH ר"פ בבדיקה אבשרה ואוטופרא היינו ה'ך דר"ת, והבדיקה היא אם איינו בסיכון כדי חנירת צפורהן, ואפילו אם יש בו בחירות משווה פוגמה מצפורהן, מותר לשחווט בו לכתלה, וא"כתו אין לתרומה למאה לי בבדיקה אבשרה ואוטופרא ולא די בראי" בעלמא, דלפי שיטה זו לא בעין השחזה כמו השחזה הפלים שלנו שאנו בהם פגימה כלל, אלא מיררי בסיכון הבהא ממשחזה גדולה כאשר סכניםים שמשחיזים אותם כדי شيء חדים להחזוק בהם, ובtems מסתמא נמצאים פגימות דקות עכ"פ, ולכן בעי בבדיקה מה פגימה שהיא חנירת צפורהן, ושפיר נקט ר"פ לישנא דצרכיה ממש דקאי על סטם סיכון דאית בי פגימות וצריכה בבדיקה להבחן בין פגימה לפגימה שלא תהי' גדולה בחנירת צפורהן ובחינה או צrisk עיון והבנת הלב כמו סיכון חד וחלק המזוהה לשחיטה לדעת הרמב"ם כ"ש, וניהו דכתבנו למעלה גם בבדיקה סימנים, לבדוקו מפגימה כ"ש, ובמיוחד בבדיקה של סטם סיכון אם ארעה שחיטה מצומצמת, בעי הבדיקה יתירה ביישוב הדעת לשער בין מהחזה על מהחזה ובין רוב ומ"מ לא בעי חכם, זולת לדעת הרמב"ם כמש"כ לעלמה, אבל התם איינו מותרמי זאת אלא לעטים רוחקות ומולתה דלא שכיה הא, אבל כאן כל סטם סיכון בחזיות פגום הוא, ולכן שפיר בעין חכם משום לתא דאסורה, או משום כבוד לכל מר כדאית לי, כדי שיבחין בין פגימה שיש בה כדי חנירת צפורהן, לפגימה שהיא פחותה כ"ש מוחגרת צפורהן, ולפ"ז מתרפש הנגמ' דפרק על ר"ח פשיטה דכי נקב טרפה, כפשווט דודאי סטם סיכון בעי בבדיקה מה"ת, דשמא הני פגימות, שמן הסטם יש בו, איתת בהו שיעור חנירת צפורהן מיטירף בהכי, וע"ז מתרץ בבדיקה להחכם אמרינו נמי כפשווטו, דלהראות לחכם קאמר ואסמכתא בעלמא הוא שלא לסמך על הטבה, או משום כבודו של חכם או משום לתא דאסורה, אבל עיקר הבדיקה להבחן בין הפגימות הוא בודאי מה"ת, והני אמוראי דבדקו בשושא ובמיוחד וכדומה נמי בבדיקה קודם שחיטה הוה, והחמירו על עצם אפיקו על פגימה פחותה מוחגרת צפורהן, כי חנירת צפורהן היא מעיקר הדין אבל הם החמורים, אבל יכול האי לא החמירו לבדוק בהרגשות צפורהן ולכן לא אמרו אפי"י כתוב הריטב"א ז"ל ז"ל: וכל מה דאמרינו בהני אמוראי איינו אלא בתקלה, ולא עבדו הכי מדינה ממש, דהא לא נקט חד מיניוו לשנא DACRICH, אלא הני בדקנו והני בדקנו, לנוהג בו חומר בעצמן קרואו לכל בעל נפש לדקדק זהה לכתלה הרבה, שלא לזל בז לא אמרו אצרכתא אלא בשרה וטופרא ואתלת רוחתא, דהא ודאי צrisk לכתלה אבל בדיעבד הכל מודים כר"ח שאיןו נפסל אלא בחנירת צפורהן, ודמי' לساسאה אין בו פגם כלל התירנו לשחווט בו אפי' לכתלה וכו' עכ"ל, הרי כי גם הריטב"א ז"ל שהביא כאן שיטת הרא"ש דהכלcta Car"ch שובר כהני אמוראי החמירו על עצם, ומשום דלכל בעל נפש ראוי לעשות כן, הביא גם הראי"ף ז"ל בהלכותיו הני אמוראי, להתלמד שهماם לימדו וכן יעשו יראי ד' מדקדים במצבות אבל מה שכתב הריטב"א ז"ל DACRICA דרא"פ הוא מדינה לכתלה,

כאמור, והני אמוראי פליגו Ar"ch ופסלו מדינה פחותה מהאי שיורה, ואח"כ כתב הרשב"א שם ז"ל "עוד כתוב כאן לישנא דתଘור בה בצפורה אינה מלשון חגורה וככו" א"כ חז' לומר שפוגמת סיכון בכ"ש, שהצפורה מרגשת אפילו בבל"ה הרי דהרשב"א דן את הראי"ה לחזר מדבריו הראשונים, ולאחר חזרה זו ודאי לא מצינו למיימר דהני אמוראי גם ע"ז החמיריו יותר, דעת כמה ליחמורו ולайл, וגם איך מהני فهو בדיקה שליהם יותר מבדקית ההרגשה, שהיא הבדיקה הייתר מעלה, וכל זאת ברור אמת וצדקה.

שיטות הראי"ף לפי פי הרא"ש ז"ל כפי שהבינו בנו הטור, דלulos הלכתא Car"ch דפוגמה אינה פוסלת אלא בחנירת צפורה ממש, והוא דרשמייט הראי"ף הא Dr"ch מושם שהבאה הוא Dr"p, ז"ל האי"ש ז"ל: "רב אלפס ז"ל לא הביא הא Dr"ch יש שמספרש דעתו שהוא סובר דהן דבדקו בשושא ובמיוחד ר"פ בדק אבשרה ואוטופרא פליגו אדר"ח וכו', ולן נראה כיון דפסק דבעין לבודק אבשרה ואוטופרא, הינו כדי שתଘור בה בצפורה, הילך לא הווצר להזיך הא Dr"ch, י"ש שמספרש ז"ל, מוסיף על דבריהם, כי הם שוחט בבדיקה תראה, כי כאשר הביא הראי"ש הא "יש שמספרש" והנה אם תדקק תראה, דהן אמוראי Dr"ch את ר"פ שהוא הרמב"ז הרשב"א והר"ן ז"ל, מוסיף על דבריהם, כי הם לא הזיכרו בדבריהם, בין הני אמוראי דפליגו אדר"ח את דבוקו דאמיר שצרכיה בבדיקה אבשרה ואוטופרא, רק הני אמוראי דבדקו בשושא ובמיוחד ואשר ביארתי לעיל דבוכונגה גדולה השמייטו האי Dr"p, דלא דבר מבדק הסיכון שלאחר שחיטה כדי לפסול הבדיקה, אלא מבדיקה הצריכה קודם מדרבנן מקרה דושחתתם זהה, ומהז לאicia טטרה לר"ח דדיבר מעיקר שעיר פגימה הפוולט מה"ת לאחר שחיטה, אבל הראי"ש כולל עהמם גם האי Dr"p, וע"כ דלא דקדק זהה Dr"p לא שייך כלל בהדי איןיך, דמש"ה לא אמר "ור"פ אמר" ר"ק אמר ר"p, וגם לשנא לצריכה, שמורה על בדיקה לכתלה ולא שתפסול השחיטה, כי הוי ז"ל סובר, דליך כאן שום בבדיקה דרבנן ולא פגימה דרבנן, ואין חילוק בין לכתלה ובין לאחר שחיטה, וכל פגימה שאין בה כדי חנירת צפורהן אפי' אם חוגרת חוט השערה, שוחטין בה לכתלה, דאל"כ לא הוי מצי לכלול האי Dr"p בהדי איןיך, ולהוכיח ממנה דלא Car"ch, כיון דהוא מדבר מלכתלה ומה עניין זה להא Dr"ch שמיירוי מפגימה הפוולט מה"ת, ומה"ט מצי לתרץ הראי"ף בפשיטות, דכיוון דהביא הא Dr"p לא צריך להביא הא Dr"ch, הרי דתירוץ כבר ה' מונח בכך, במא שכלל בקשי" אט ר"p בהדי איןיך, גם לא דקדק בין אבשרה ובין בשרה ובלשנא, אשר הערטבי זהה לעלה, ומפרש אבשרה כמו בשרה ור"ל דחוות בזוז עור האצבע, כמו שעשין השוחטין לבחון חידוזו של הסיכון, כן ס"ל שהי' בוחנין אם עוקר העור או חותכו, אבל צריכה שיטה זו ביאור רחוב, והראי"ש קיצר מאד, והטור שמספרש כן שיטת אבוי אחד מעמודי ההוראה הוא, וצריכין אנו למשכוני נפשאנא כדי שתהה" שיטתו עכ"פ ראוי להעמידה, כי מאי עומדת נגידו מה שביארנו למעלה דעל חנירת צפורה לא בעין שום בבדיקה של הני בדיקות אלא ברא"י בעלמא סגי' כמו בקרבותנות, וגם מה יענה על הא דהביא הראי"ף הני בדקנו בשושא ובמיוחד ז"ל דפליגו אדר"ח, וממש"כ דקשה על הא דאבי עלי דמי' לساسאה מא, הרי דפליגו על פגימה בלבד שחרונו היה מסתפק ושולאל, כמו שהקשה הרשב"א בטה"ב, וייתר מכל זה קשה בבדיקה לחכם Mai עבדיתא, כאשר כתבנו בראש דברינו, וראיתי לך"ז החת"ס ז"ל בחידושיו לחולין, דאמר פרפרת הנה, דבאמת ר"ח לשפטו דין פגימה פוסלת אלא כדי חנירת צפורה, ס"ל דהבדיקה לחכם אינו אלא משום כבודו ולא משום

צפורהן קאמר, ואיך כתוב דלא פליגו הרשב"א והרא"ש בಗוף הדין, והא הראה"ה והרשב"א ודאי פליגו דלהרא"ה לא שיקד הא תנאי שהנתנה הרשב"א, ובלבד שתאגור בה עכ"פ חות השערה", חדחרישה בעצמו על דברי הטור שהעתיק מרשב"א: "ובלבך שתחזור כ"ש ואפלו בחות השערה" כתוב דלא דק הטור בלשינה, דמשמעו מלשונו אצתפורהן קאי ישיה" חוגר בה חות השערה, דהינו שיגריש הצפורהן בחות השערה, זהה ליתא דלרשב"א בענין שייה" אוגור בה חות השערה ממש, ולא די בהרגשה לחוד, וכן תיקון המחבר לשון הטור, וכתוב "ובלבך שתאגור בה כ"ש ואפלו חות השערה", ועיין בביואר הגר"א ז"ל שציין על זה: „מהא דראב"י“, וכוכנו משום דראב"י בדק בחות השערה נקט הרשב"א שיעור זה, דהיא השיעור היותר קטן שנשמע מהני אמראי, וכל אידך שיעורים יותר גודלים, לא מביע מאן דבדוק במיא דודאי יותר גדול כמובן מאליו, אלא גם הני דבדקו בשושא לבשנא ובבשרה, א"א לפרש לכל פגימה כ"ש בדקנו בראיית שמש כפ"י ראשון בראשי", וכן בלשנא ובבשרא דברוגשה בעלמא פסלן, דכוון דהני מדין דאוריתא מיירוי לפי דעת הרשב"א, הרוי קשיא לחו דהא אוגרת שניינו, ודמאי לסתאה הא התיר ר"א אחרון שבאמוראים והחילוק שמלחקל הראה"ה בין פגימה מגוף הסclin לסתאה שאינו מגוף הסcin, לא ס"ל הרשב"א, ולכן ע"כ דהני נמי אחగירת דבר מה בדקנו, ואם כן ראב"י בדק מחגירת חות השערה, והוא המכמיר בכלום וגם נקט דבר מסוים, لكن הני נקטינו דבעי עכ"פ חגירת חות השערה, אבל להרא"ש אם כרא"ה סובר כבר ביארנו דמנהני אמראי יליכא להוכיח מידיו דהמה הקילו נגד ר"ח ור"פ, שבדקנו שתחיה" אוגרת מידי, אבל אכן כר"ח ור"פ עבדין ומדרבנן פסילין כל שירוגשת בצפורהן, דמדרבנן גם بلا אוגרת מיפסל, ודמאי לסתאה שאני, וכחילוק הראה"ה ז"ל. א"כ פליגו טובא הרא"ש והרשב"א באשעיר הפגימה דלרשב"א אין כאן שום תנאי שתהיה" אוגרת, אלא שירוגיש באצבעו, בחות השערה כלשון הטור, ולאפוקי כסאסאה, וידעו דבר זה אצל השוחטים שמחליך בין שמרגשים אין לעגיל או אין דרעטיל, ובין שמרגש אין קלעפיל אפילו דקה מן הדקה, וזה חילוק גדול שבין הרשב"א והרא"ה בשיעור הפגימה עצמה.

ואע"פ שהראיתי זהה, דלא צדקן דברי הדדרישה במה דכתיב, לדידנא אין חילוק בין הרשב"א והרא"ש דהא סותר את דברי עצמן, שמניגה בטור דבעינן לרשב"א דוקא אוגרת חות השערה ממש, ולא רק הרגשה בחות השערה, אבל פירשו בשיטת הרא"ש דלא כטור נראת נכון דכן משמעו מלשון הרא"ש דסובר בשיטת הראה"ה, וממילא דמחמיר נגד הרשב"א והרמ"ז ז"ל, לדידחו בהרגשה לחוד אין לפסול בדיעבד רק לכתהלה, והיינו דמי" לסתאה שלא התיר ר"א לשוחות בו אלא לאכול הבשר בדיעבד, דלרשב"א פגימה הנרגשת ואין בה כדי אוגרת חות השערה ילפינו מהא דר"פ, אךऋיך בדיקה אבישרא ואוטופרא והוא צרכית לכתהלה, אבל הני אמראי לא החמיר על כתהלה כלל, ובדקנו בהני בדיקות אותן הסclinים שהי' נראה להם פגימות, או שהי' מרגשים בטופרא אם יש בהם כדי אוגרת דבר מה עכ"פ חות השערה, כאשר כתוב כן הרשב"א בשמורת בפירוש, אבל הרא"ש מחמיר לפסול כל פגימה כל הרגשת בחות השערה, ומkill לכתהלה בדמי" לסתאה בשיטת הראה"ה.

ומתווך אלה הדברים תראה, גודל השערורי' שנתחווה בין האחرونנים ז"ל, ע"י שלא ירדו לתוכו עומק פלוגחת הרשב"א והרא"ה ז"ל, דהנה הב"ח אחר שהביא שיטת הרשב"א וודעמי" בדעת הראי"פ, הביא דעת הרא"ש כפי הבנת הטור, וקסמך להקל על שיטתה זו בפוגימה שנראית כיון שאינה חוגרת הצפורהן, עפ"י מעשה דרש"י

ומפרש בדידקה אבשרה ואוטופרא היא מפיגמת פחות מחגירה צפורהן היא לפלא עבוני, כי כפי הנראה הוא אינו רוצה לישב פסק הראי"ש ז"ל, דלפי שיטתו לא מתיחס הראי"פ במה שהשmissת הא דר"ח, דלדי"י לא מצינו לישב זאת כמו שכתב הרא"ש, דנככל בדברי ר"פ דבמי אבשרה ואוטופרא והוא כדי חבירת צפורהן, ע"כ עדין שיעור הפסול בדיעד לא שמענו, אלא דהרייטב"א לא רצה לישב שיטת הראי"פ מבואר בסוף דבריו אלא דרך דרך עצמו כאשר יראה המיעין בו.

ונחזר לביאור שיטת הרא"ש ז"ל, כי הסרנו משיטה זו כמעט כל התלונות, אבל הא דמסתפק בעל האיבעי דמי" לסתאה Mai, אפלו נפרש דלכתחלה ולבעל נש קמיבעי, ממש"כ הריטב"א ז"ל עדין קשה, דמה עלה על דעתו להחמיר אפלו בעלי נש, כיון דגם הני אמראי בדקנו במא ובמשא מצד מדת חסידות ולכתהלה, רק לצאת מהחש פגימה פחות מחגירות צפורהן בדקנו, אבל פגימה בלי חסרון כל מהיכי תיתני להחמיר, והרי תראה דהרייטב"א ז"ל כתוב ודמאי לסתאה מותרת אף לירא שםים, והוא לשיטתו דהני אמראים החמיר על נפשם לכתהלה, אפלו על פגימה בלי שום חסרון, וכך יש מקום להאי איבעי, ואדרבה צריך הסביר למה פשטה ר"א לקלול, כיון דהני אמראים החמיר על עצם בפוגימה בלי חסרון, אבל צ"ל דהרייטב"א סובר בזה חלק, בין פגימה בגין הסclin לסתאה שאינו מגוש הסclin, כשיטת הראה"ה ז"ל, ועוד"ג דיפה דחה הרשב"א בשמורת שם חילוק זה דמי"ש הא מהא, עי"ש אבל צ"ל דרך לשיטת הראה"ה אין חילוק בהכי, והוא ז"ל סובר דמדיינא אסור כל פגם אפלו בלי חסרון, ואם כן שפיר דחאו המשמרת, דמדיינא ודאי אין חלק בין ז"ל, אבל לשיטת הריטב"א דרך מצד מידת חסידות החמירו הני אמראי בפוגם בלי חסרון, צ"ל שפיר דגמים שאינו מגוש הסclin כמו סאסאה שהוא מה שאנן קוריין דרענטיל, וכמו שכabbת הראה"ה ז"ל כיון דלעולים לא שיק בז' חסרון שייה" אוגר אפלו חות השערה, שפיר קאמר ר"א מאן יהיב לנו וכז' זאת יש להמליץ بعد שיטת הריטב"א, אבל לפוי שיטת הרא"ש דגם הני אמראי שהחמירו, לא החמירו אלא ביש בו חגירת דבר מה עכ"פ מהיכי תיתני נחמיר עוד יותר ומה עלה על דעת בעל האיבעי, אבל גם זאת ניחא דנייהו לדעת הרא"ש הני אמראי בדיקה דלכתחלה בדקנו, אבל הלא יש בתוכם בדקנו בשושא ובבשרא ונוכל לפרש בראיית השמש בצל הסclin כלשנא אחרניתא שברשי", ובראה הינו הרגשות בשרא, וא"כ מהם שהחמירו לכתהלה על ראי' והרגשה בלי שום חסרון, וא"כ שפיר קמיבעי דמי" לסתאה Mai, ואחדדר לי ר"א דלא היא, דגם הני בדקנו בשושא ובמי"א, על פגימה שאוגרת בדקנו וכפי שני שברשי", וכן בבשרא שאוגר קטת עור האצבע, אבל בדמי" לסתאה אין מקום להחמיר כלל, וכן צ"ל שהבין הטור ז"ל שיטת אבוי הרא"ש ז"ל.

אבל הדדרישה ז"ל לא ניחא לי בפירוש זה שהוא קולא גдолה, ומדקדק מלשון הרא"ש שכ"י, וכל פגימה שהוא מרギש בצפורהן, הינו שתחזור בה הצפורהן, דמשמע להיפך דכל פגימה כ"ש הוה בחייבת צפורהן אין חילוק בין הרא"ש לרשב"א, לדלת שניות פגימה כ"ש שאוגר חות השערה פסולת, אלא פליגו בפירוש דברי ר"ח, דלרשב"א ר"ח שייעור יותר גדול קאמר, והיינו שתאגור בה הצפורהן ממש, אלא דלית הלכתא כוותי" אלא כאייך אמראי, ולרא"ש ר"ח נמי הא שייעור אמר, ולא פליגו עי"ש.

והנה תיווה גדולה קחזינה כאן, דלפי פירוש הדדרישה שיטת הרא"ש היא שיטת הראה"ה, דחגירת צפורהן דקאמר ר"ח הרגשת

עד תראה, כי גם המחבר ז"ל זיכה כאן שטרא לבי תרי, כי מאחר דפסק כרשב"א כאשר מבואר לכל רואה, לא ה' לו להתריר לשוחט בדמייא לסאסאה לכתלה, דהריש"א בפירוש אמר דדמייא לساسאה, היינו פגימה הנרגשת ואינה אוגרת, ולא חילק ביןותם כמו שחילק הראה"ה, וכיון חד דינא אית להו ממילא לא התיר ר"א, דאמר מאן יחיב לנו מברשה, אלא הבשר בדיבוב ולא השחיטה לכתלה, דרמ"פ דאמר אריכה בדיקת האבשרא ואתופרא אלו למדין שאין לשוחטו לכתלה בסיכון שמרגשים בה פגימה אפילו אינו אוגרת חוט השערה, והמחבר מעתיק בדיון דסאסאה לשון הרמב"ס, משום דברי"ז כולל הרמב"ס עם שיטתה הני ואשונים הרשב"א ודעמי' אבל לא כן הוא כאשר בארץ.

ועתה נשוב לדברי הדרישא, שמשמעות מה שכתב הטור, וכיון שהpagima פסולת צריך לבדוק הסכין תhalbah" וכתב הדרישא, משום דכתיב ושותתם בזה, וכן הוא בבה"ג בראש שוחטות חולין, כמו שצין מהר"ץ חיוט, אבל הש"ץ משיג ע"ז וכותב, והוא בדיקת הסcin גופה DAORIYTA היא, ורק להראות לחכם אמרו רבנן, ולפי הצעתו בבירור השיטות, שניהם ננים לשיטותם, כי האי, וכיון שהpagima פסולת וכוכו"ז הוא ג"כ לשון הראה"ש ולדעת הפרישה, הראה"ש הוא המכמיר ביוטר, וכשיות הראה"ה דהרגשה בעלמא פסולת, והוא מדרבנן כבאיורנו בשיטת ראה"ה שסמכונו על קרא דשותתם בה, אשר שם נדע שרואוי להתחמיר בהרגשת טופרא דמה"ט בעין חכם ממש"כ למעלה וכן שפיר כתוב הדרישא משום דכתיב ושותתם בה, אבל הש"ץ שפיר השיג עליו משום דהלא הטור מפרש דעת הראה"ש דבעין שתងור בה הצפורה, דהוא ודאי פסול תורה, ועל זה שלא תងור בה הצפורה ודאי פשיטה דבאי בדיקה, וכוקשי"ה הש"ס וرك להראות לחכם היא מדרבנן, כמו שבאיורנו לעיל דלפי שיטת הטור פ"י הגمرا ע"כ כפשויטו, וכן שפיר השיג הש"ץ, דעל גוף בדיקה זו לא בעין קרא, ותדי שבדברי בן ה'א, דהנה תראה שהטור הוסיף על דברי' אביו שהרא"ש כתוב "וכיוון שהpagima קורעת צרייך לבדוק הסcin תhalbah", והטור הוסיף "ולא סמוך על מה שיבדק אח"כ", והוא פירוש לדברי הראה"ש, משום דקשיי' ליטור פשיטה כקוקשי"ה הש"ס וכן הוסיף לומר דאין הכוונה להשמעינו עיקר בדיקת הסcin, אלא לצריך בדיקה בתקלה ולא סמוך לאחר שחיטה, ופירוש זה צרכין דוקא לפ' הבנת הטור בדעת הראה"ש, דהבדקה היא שלא תងור שהczefron מש' אבל לפירוש הדרישא, אין כאן שום צורך להוסיף דלא יסמוד אבדיקה לאחר שחיטה, דהא גוף הדין נדרש בדיקה בהרגשת czefron ולא סמוך על הראהיה, דאין כאן חנירת czefron אתה לאשמעין, והוא הון דברי הדרישא.

והנה המחבר בש"ע שנייה מלשון הטור וכותב בסעיף ג' וז"ל "צריך לבדוק הסcin קודם שחיטה ואם לא בדק לא ישוחט", ולשונו נפלא דלא די שנוי הדין אין בו צורך דפשיטה, אלא שמוסיף אחרת אחר זההה,Adam לא בדק לא ישוחט, והש"ץ הרגיש בשזה וכותב בס"ק ה' וז"ל: "צריך לבדוק הסcin קודם, ואין לסמוד על מה שירצה לבדוק אחר השחיטה (טור) ולא כפל המחבר ונראה כמה מן הדוחק לתקן לשון המחבר כדי שייה' מכוון למזה שכתב הטור, אבל לפע"ד נראה דהמחבר שפסק דלא כרא"ש, לא בטור דמייקל עד חנירות czefron ממש, ולא כפי הדרישא, דמשווה את דעת הראה"ש עם דעת הראה"ה, אלא בשיטת הרשב"א דבעין דוקאpagima שאוגרת חוט השערה ממש, אבל בהרגשה לחוד אינה פסולת, אלא כתבו דרישא דהנ' ה' הסcin חלק לנMRI' לכתלה גם בהרגשה לחוד, כי זאת נלמד מר"פ דמצרך בדיקה

שהובאה בבי', במעשה שבאה לפני רשי' דחadh שבדק לאחר שחיטה, ונראה לו פגימה קטנה, ורשי' לא רצה לאסרו, מפני שאין צפורה חוגרת בו, וכותב עליו הפר"ח ז"ל דשתי לי' מארי' שהתייר אישור תורה עפ"י דעת יחיד, ולפי באירנו הב"ח והפר"ח גם גם שנייהם במחכית לא כיוונו המטרה, דאמיתו הוא מה שכתוב הפר"ח דלומר דבעין דוקא חגירת czefron, דהינו שתאנור הpagima את czefron, הוא דעת יחיד דהינו דעת הטור המפרש כן שיטת אביו והוא דרך הראשון בהרא"ה, אשר גם הראה"ה חזר בו, וזה קולא גדולה באיסור תורה עפ"י דעת יחיד, דהינו הטור או"פ שגם הריטב"א סובר כן, כמו שתראה אם תעין בו, אבל לעומת זאת מה שהתייר רשי' ואחריו הב"ח, לא בעין לתולות בשיטה זו, אלא גם לדעת רשב"א ור"ז ורמ"ב ז"ל הדין כן, דכל שאינה אוגרת חוט השערה ממש (ולא חחות השערה כמו שהביא הב"ח שלא בדוק) כאשר בדיבוב ואין כאן מי שאוסר זאת רק הראה"ה בחזרתו והרא"ש לפ' הבנת הדרישא וכפי באירנו גם הרמב"ס סובר כשיטה זו, אבל הם רק מדרבנן, ומהכ מימרא דר"ח ור"פ דהרגשה בעלמא סגי לאסור, אבל ההני אמרוי דבdkו אחריו pagima הנראית או נרגשת להם, אם אוגרת עכ"פ חוט השערה לא החמיר כלוי האי, ולא כמו שסבירו כל האחרונים, דלשית ז' ג"כ החמיר הני אמרוי כי זה טעות גמור במחכית, כאשר באירנו הכל חוץ, וא"כ הב"ח לא התיר איסור תורה על סמק דעת יחיד, רק איסור דרבנן ע"ד הרמב"ז הרשב"א והר"ז ז"ל, והרי תראה בפסקי המחבר והרמ"א ג' שפסקו כהbab"ח, דהלא המחבר בסע' ב' פסק ז"ל: "שיעור הpagima כ"ש ובבלבד שתאנור בה כ"ש אפילו חוט השערה" עכ"ל, הרי נשמר המחבר לתקן הלשון שאינו מדויק בטור וכותב "חוות השערה" ולא "כחות השערה" וכפי הגר"א ז"ל, דמראב"י נלמד שבדק בחות השערה, ולא בהרגשת czefron בחות השערה, גם לשינה שלשון הטור שכתוב "ובבלבד שתאנור", שהאי לישנא מפוקפק, דיש לפניו על הרגשה כפי' הראה"ה והרא"ש, וכותב לשון מבורר יותר "ובבלבד שתאנור", להורות דהרגשה בלבד אינה פסולת עד שתכנס במג' עכ"פ חוט השערה, והרמ"א לא הגיה כלום לכתוב, דאן אין אנו בקיין בבדיקה, ואסרים כל pagima הנראית, ורק בסעיף ו' שפסק המחבר בדסקין הדומה לساسאה שאצבעו מסתובך, שוחtiny' בה לכתלה, מגיה הרמ"א ז"ל וכותב, אין אנו נהגין לשוחtiny' בה לפ' שאין אנו בקיין בדבר, והרי אתה כי לעיל דידייבך קאי ובאים עליון להבחן בין pagima הנראית לאוגרת עכ"פ חוט השערה, בזיה שפיר בקיין, כי כל שאינה אוגרת חוט השערה, ממש אין לאסור בדיעבד, ושפיר סמכין אבקיאוותנו גם עתה, וכן לא הגיה כלום, אבל אכן דמיiri' לשוחtiny' בו לכתלה דהינו להבחן בהרגשה עצמה אם רק מסכט czefron או מוגיש pagima דקה מז הדקה, כתוב דאן אנו נהגין לשוחtiny' בו, והרא"י דכן הוא, דאם יתעקש אדם לומר דמהגזה זו נשמע גם למלחה שאנו בקיין, וכל pagima כ"ד הנראית פולסין השחיטה על ידה עכ"פ לדעת הרמ"א, וא"כ ה' לרמ"א לכטוב ונוהגין לאסור השחיטה בסאסאה, כיון דאן אנו בקיין וחישין דלמא אייכא pagima כ"ד ואיך הינה לשון המחבר וכותב רק אין אנו בקיין ואין נהגין לשוחtiny' בו לכתלה, אלא ודאי דאף בנהרגשת pagima שאינה אוגרת אין לאסור בדיעבד, כפסק המחבר לעיל (ועיין בת"ש י"ח אות יג ודו"ק) וא"כ לא התיר הב"ח, רק מה שהתייר המחבר והרמ"א ז"ל עפ"י הפסק שפסקו בשיטת הרשב"א ודעמי', ואין כאן מקום להרעיש על הפסק גופה, אלא על טעמו כי מתוק דבריו נראה שמסך בפסק זה על שיטת הטור דהוא יחיד, כי לא נחתת הב"ח לחילוק זה בין חוט השערה לכחות השערה וזה אמת וברור בס"ד.

פוגום שיפסול את השחיטה ולבן כל שם פוגום על הסכין, איך פסול בשחיטה וא"כ כל הני אמוראים בדקוקו, ר' דאמר בדיקה לחכם ולעכובא, שהסכין יקרה פוגום בדקוקו, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה בישוב מדרבנן ולא לכבוזו לחוד, ע"כ פגימה הנרגשת ע"י בדיקה בישוב הדעת והבנת הלב קامر, ושיעורה אמוראה ממילא דהיא בהרגשה בעלמא, ועתה דר"ל מנה שלש פגימות פריך שפיר, ולהשוו נמי פגימת הסכין, דיה' שיעור הני דקחשיב איזה שיעור שייה', הלאenan שיעור שנקרא פוגום בעין בכל הני, וממילא גם סכין עליהם והפסיק במירא דר"ל ולא הנicha למירה, "דווכולן כדי פגימת המזבח שהוא בחגירת צפורה", מפני שהאי חנירת צפורה אינו מבורר מה הוא, אי מלשון חgorה, וזה אוגרת בעין, או מלשון חgorה, ואז נרגשת לחוד נמי פגימה יקרה, אבל ממה דמוסיף ר'ח, אף פגימת הסכין שמעין דהרגשת צפורה קامر, דהרי ר'ח בדיקה לחכם בעי ולעכוב, ע"כ מחמיר על הני אמוראי דלעיל, ולידך הרגשת צפורה נמי פסול, אבל מ"מ פריך שפיר על ר"ל ולהשוו נמי פגימות הסכין, דאפילו אם הוא חולק, וסביר כהני אמוראי דלעיל דבעי חגורת דבר מה, ואפילו בעובי צפורה, א"כ גם בהני הדין כן, כי בכולן על שם פוגום אנו פסולין, הנו סכין והן אבני מזבח ואוזן בכור, כי גם בסכין אין לנו בודקין מה שיש בכח הפגימה ליקרע הסימן, אלא מה שמש פוגום עלייה, ע"ז מתרץ, בחולין לא קמיiri דPsiṭṭa לוי' דבקדים לא החמירו חכמים לפסול הקדשים ולהבאים לביה'פ, מפני האי חומרא, דלא לשוחט בסכין פוגום, אפילו אינה אוגרת.

וראה זה איך מודוקדק לשון הרמב"ם בהיל' ביהב"ח, שכתוב דפיגמת המזבח בחגירת צפורה בסכין של שחיטה, כי רק ממה שהוסיף ר'ח סכין של שחיטה להני שלש פגימות, אנו למדין בחגירת צפורה קامر, לאו חגורה קامر אלא חgorה וכדברי הראה"ה ז'ל, והוא אמת לאמת בס"ד.

ואחר אשר זכינו לבאר הסוגי והשיטות היוצאות ממנה נבוא לפסק הלכה.

פסק המחבר והרמ"א.

המחבר תפס שיטת הרשב"א לפסק הלכה, שהיא שיטה אמצעית בין הראה"ש לפי דעת הטור המקיל ביותר, ובין דעת הראה"ה המכמיר ביותר, ולכן פסק בסעיף ב' בדשעור פגימה בכ"ש, ובלבבד שתางור בה כ"ש אפילו חוט השערה, ונשמר המחבר, בלשונו לכתב שתางור בו חוט השערה, ולא שהצפורה יוניש כחות השערה, וכביבאו הגרא"א שכ', דהוא כראב"י דבדיק בחות השערה, דהוא המכמיר בין הני אמוראי דפסקין כותייהו ודלא ר'ח דבעי דוקא חגירת צפורה, ודין זה הוא דין תורה ובדיעבד, אבל בכתבה הלא בעין שיהי הסכין יפה בהרגשת צפורה, וכר"פ لكن כתוב בסעיף ד' צרייך לבדוק הסכין קודם קודם שחיטה ואם לא בדק קודם שחיטה לא ישוחט, וככין בא"ג דהוא מירא דר'ח, דבדיקת הסכין מדרבנן, דהינו בדיקת הרגה דקامر ר'פ שהיא בכתבה, ודלא כפ"י הש"ך, שרצו להעMISS בדרכי המחבר דבר הטור "לא סמכוך אבדיקה שלאחר שחיטה" דלפי פסק המחבר שהוא כרישב"א, אין מקום לדין זה, דהא אכן סכין דפסל בכתבה ולא בדיעבד, וכאשר ביארנו לעיל באורך, ולפ"ז גם דמייא לساسאה הי' להמחבר לפוסק, דין שוחטין בו בכתבה כשיתם הרשב"א, אבל דמ"מ פסק המחבר באזה דשוחטין בו בכתבה, מושם דהמחבר הי' סובר דרמב"ם כרישב"א ס"ל, ופסק דלא כר'ח אלא כהני אמוראי, וכאשר כתוב הב"י בפירוש, דגם לרמב"ם בעין שתางור בו חוט השערה, ומ"מ ראה שהרמב"ם פסק דדמיא לsassaa שוחטין בו בכתבה, דשליטה זו, מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על סכין

אטופרא, דהיא ע"כ הרגשה, וניהו דכתבו מעלה, דלפ"ז לא הי' להמחבר להעתיק לשון הרמב"ם בהא דדמי' לsassaa שוחטין בו בכתבה, דשליטה הרשב"א אין צריך חלק בין פגימה דקה מן הדקה להא דsassaa, אלא שניהם אסורים בכתבה, אבל י"ל דהמחבר שהי' סובר דרמב"ם ורשב"א בחדא שיטה אלו כמש"כ בב", וכיון דרמב"ם פסק sassaa שוחטין בו בכתבה, הרי דע"כ חילק בין הא להא מושם שלא נחא לי' לפרש דר'א דאמר מאן היב לו מבשרא, יהי' כוונתו רק אדייעבד, ולכן פסק בזה כרמב"ם אבל לעולם לשוחט בסכין שמרגש בו פגימה אף שאינה אוגרת כלום אסור בכתבה, ולפ"ז אכן צריך גודל בדיון בדיקת הסכין אטופרא, ורק לצורך לא ישוחט בlij בדיקה זו, ור'ל דאפילו רואה שהסכין יפה ואין בו פגימה אוגרת, כי זאת יכול לראות בהשכה ראשונה מ"מ לא ישוחט בlij בדיקת הצריכה בכתבה אטופרא,adam ימצאה אח"כ פגומה בlij אוגרת חוט השערה תהיה השחיטה כשרה, אבל עבר לשוחט בכתבה בסכין שאסרו חכמ"ל לשוחט בו, ולכן דין זה מן הצורך הוא לכתבו, ואיןנו צריכים שכך מלבדק אח"כ, הרשב"א קאי שלא ישוחט בסכין בlij בדיקה כלל, וע"ז אמר טעם יותר מרווח דעתICA חש אישור גם בדיעבד, או דבעי ליתן טעם גם לשיטת החלקים ופוסלים פגימה כ"ש, אבל המחבר לפי שפסק כרישב"א, שפיר עבד להזירנו שלא לשוחט בסכין שאינה בדוקה אטופרא, אף שראה שאינו בה פגימה האוגרת, שב ראיתי בבא"ג שצין דין זה של המחבר, לא בראי"ש וטור כמו שפי הש"ך דברי המחבר, אלא שהוא מירא דר'ח, וכן הוא בביאור הגרא"א על האידיינא, וגם כתוב שם באות ד' דרחב"א מיקל בשיעור פגימה נגד הראה"ה, ודלא כב"ח דלא נחית לההכל כמו שכתבתני, ושמחתי כמוצא של רב וברוך שכונתי לדעת גאון הגאנונים מאורן של ישראל.

ועתה חל עוד עליינו חובת ביאור סוף הסוגי' דנתקסו בה הראשונים ז'ל, והוא במה דאמר ר'ל שלש פגימות הן, והוסיף ר'ח אף פגימות הסכין, ופריך ואידך, וממשני בחולין לא קמיiri, ואח"כ מסיים המירא דר'ל, וככלו פגימתן כדי פגימת המבה.

וקשה טובא מה פריך ואידך, דלמא ר'ל דלא כר'ח, אלא אחד מהני אמוראי ס"ל, ולית לי דפיגימות הסכין בחגירת צפורה, ועוד זאת למה מפסיק את המירא דר'ל ולא הינו למירה, עד שambil דר'ח שמוסיף פגימת הסכין ומקשה ואידך ומתרץ, ואח"כ מסיים המירא דר'ל וכולן וכו', ולרישב"א מיושב כל זאת דלפי שיטתו אין כוונת המקשן לדליקש נמי סכין של שחיטה בהחדר שיעורה, אלא כאר"א לפי שיעורו, וכדי שלא נטעה זה, הפסיק במירא דר'ח ומקשה עלייו, טרם שמשים דכוון הני שלשה בחגירת הצפורה אלא דלפ"ז נצמתה קושי' יותר גדולה, אז מפי ר'ח לא שמעין כלל שיעור הפגימה, דבמה שהוסיף אף סכין, אין למדוד שיעורה, רק בא להודיענו שיש עוד פגימה אחת, והיתכן דר'ח מרא דשםעתא דמণין לבודיקת סכין מה"ת לא ישמיינו בדיקה זו מה טיבה, ולא עוד אלא דגונ התירוץ, דלאו לדינא איתמר הא דר'ל וגם לא דר'ח, אלא למינינו בעלמא, הוא דוחק גדול דמשפטות מירא דר'ל נראה, עיקר כוונתו למה דסימן וככלו כדי פגימת המובה.

עוד הקשה הריבט"א ז"ל דמה מתרץ בחולין לא קמיiri הלא עיקר שחיטה בקדשים כתיב, ות"י דכיוון דבחולין נמי איתא לא קחשיב, והדוקק גדול ונורא, ועיין בהגנות מהרש"ש ז'ל, אבל לשיטת הראה"ה שהוא שיטת הרמב"ם ז'ל נחא טובא ובל' שום דוחק. דשליטה זו, מה"ת רק עיקור נאמרה וזה נוכל להכיר או בשעת המעשה או ע"י בדיקת החתק אבל חז"ל גרו על סכין

דפסול אף בדיעבד, אלא אפילו לפי פסק המחבר כרשב"א אסור לשוחט בו לכתהלה, דהיינו דר"פ, דמה שלא הרגיש ודאי מהמת חולשת הרגשותו היא כיון שההגימה נראית לעין, וחיללה להתייר זאת לכתהלה, וגם אי אפשר זאת במצבות דהלא חוש הרגשה גדרולה מוחש הראות, וכאשר העיד כן הפלתי ויודיע לכל מי שיש לו עסק עם Chapelim, דמי שהוא שלם בחוש הרגשה, מרגיש אף מה שאינו נראה אפילו אפי' לטוב עין, אבל להיפך שייה' נראה ולא נרגש הוא רק בכך שחש הרגשותו חולשה מוחש הראות שלו, ומה"ט החמירו חכ"ל לבדוק בטופרא שהיה בדיקה המעלוה, ואם נאמר דפגימה הנרגשת אף שאינה אוגרת פסולת השחיטה, אז ה"ה וכש"כ פגימה הנרגשת, ועוד דלפי דברי הת"ש אכן אוגרת חוט השערה לאינה נרגשת בטופרא, וזה דבר או לא ליתן להאמר במחלוקת".

ואספраה בא מה שקרה לי כד הינה טליה עם הגאון הצדיק חכם עדיף מנביא מהר"ס פאגנט צ"ל בעהמ"ח ש"ת שעיר צדק ובבנין צדק, כי הרגשה"צ הנ"ל הי' נקרה רבוי של השוחטים, ובכל מדינת ז"ב לא קבלו ש"ב שלא הי' לו קבלה ממן, והי' מבין נפלא בכל עניין ש"ב, אולם בימי זקנותו הוחלשה לכך הרגשותו כאשר נתודע לו ולשוחטים המופלגים של, וטל יולדות שהיתה בירחיב בנפשי עוז לכתוב לו: ילמדנו רבינו לנו שהרב יעד בתוך הקבלה שהוש"ב מרגיש פגימה דקה מן הדקה, הלא כתוב הקבלה של הרבה הנהוגה בינוינו כמבואר בש"ע ריש הלכה שחיטה, אין יכול לסובב, רק על השווא מומחה בדיןיהם ומוחזק במעשה השחיטה ואין מתעלף, אבל על השחתת הסcin' והרגשת פגימותיו אין הרב אדון בדבר זהה, וכי מי שיש לו הורמנה לדון ולהוראות בדייני או"ה, הוא ממילא מבין על החלף, הלא אין ממנהנו לנשות את הרב על זה, ושאני חכם שבגמי', שהרי אמרו ז"ל בחולין שצרך למדוד כתוב שחיטה ומיליה, אבל בזמננו שאין למדון כל זה, מה להרב אצל הסcin', הנה זאת לשוחטים המומחים וכלך אצל הדיינים, ככל הדברים כתבתי להגאון הנ"ל צ"ל, והשיב לי דבריםCMDR קדומות הרבה, וכtablet לאל תצדך הרבה וכי תקsha על הגמ' שאמרו חכמ"ל להראות סכינו לחכם, ומ"ה מנסה את החקם, ושהיתה שאמרו שצרך למדוד פירוש רשי"ז ז"ל לאמן את ידיו לשחיטה, אבל למדוד הרגשות הפגימות לא הזוכר, וכן הי' מלפניהם בישראל שככל רבו מוסמך להוראה מסמיך שוחטים, וכל המוסיף בה גרע, זאת הייתה תוקן תשובה קודשו, ואני עדין הרהרתי אחריו כמה שנים, עד שהגעתי לימי בינה ואז ראייתי והכרתי שסתירת זקנין בנין, ובבנין נערמים סתריה, כי אם נחמיר בהז' יותר ויותר לא הנחת ש"ב לבני אברהם אבינו, כי יבוא עליו איזה מרגיש אחר, שלם בכח המשיש, והי' חyi השו"ב תלואים מגנד, ובבוקר לא ידע מה הי' בערב ופה עשו הרבה זקננו שבדורות הקודמים, שלא הניחו את השובי"ם להראות סכיניהם לשום עבר ושב, ובדורנו היתום כאשר יבוא איזה רב להעיר או לישוב, תחלת עסקו שנופל על השו"ב להראות לו סכינו, ורבים חללים הפלו בהז' כי פעמים באמת חכם העיר אינו מן המרגישים הנפלאים, וכן השו"ב שלו והוא יושב בטוח תחתיו ופתאות יעבור דרך שם איזה רב שחווש הרגשותו טובעה ושלמה ומריעש על השו"ב שהוא מנבל ומאכיל נו"ט, ואשלה נא, לפי אשר ביאנו השיטות לעמלה, הכי באמות ATA הלהלמ"ס שرك מרגיש נפלא ראוי להיות שוחט? ישתקע הדבר ולא יאמר, כי כן ה"י לפנים בישראל שככל רב בעירו הי' בוחר בשו"ב שמצוין חוץ בעינוי היכי נאמר ח"ו שמנני שאותו הרב לא הי' מן המרגישים הנפלאים, האכיל נו"ט, וכי לא די במונה שהחמירו לפסל סcin' פגום אף שאינו אוגר כלום ונוסיף און דבעין מרגיש נפלא, ולכן מאוד מאד הי' חוץ לתקן בעינוי זה תקנות קבועות, למען לא יוכל לבוא איש

ורמב"ס, דהרבמ"ס הי' מחקך כרא"ה, בין הרגשה בגין הסcin' ובין סאסאה שאינו מגוף הסcin', אבל לעיל ביאנו דזה ליתא, כי הרמב"ס כרא"ה ס"ל, لكن שפיר מחקך בין פגימה שאינה אוגרת, לדמייא לsassaha, אבל הרשב"א דלא מחקך, זה נצמץ משיטתו כמו שביאנו באורך למעלה, והרמ"א שהגיה בהא דסאסאה, דאיין אנו נהגין לשוחט בה, מושום דאיין בקיין לא הגיה לעמלה בדיון פגימה האוגרת דפסולת בדיון, כתוב דאיין אנו בקיין ואסורי כל פגימה בדיון, אפילו אינה אוגרת כלום ורק נרגשת או נראית, מושום דבזה דהיא מדידה ממש איך לא נהי' בקיאים לראות, אם חוט השערה תאגור בין עוקצי הפגימה, אבל כאן בדיון לא סאסאה דקאי אלכתהלה, להבחן בהרგשה בעלמא אם מרגיש סיבוך בעלמא שהיא נדבקת על הסcin' מה שנקרא דרטנטיל או געלנט, או שמרגיש פגימה דקה שהיא מה שנקרא קלעפיל, זה אין אנו בקיין לסמוק לשוחט לכתהלה, ובדיון כל נפקותא כי בדיון שנייהם כשרין, כל שאון חוט השערה נכנס בתוך הפגימה כן הוא פסק של בעלי הש"ע, אלא שהאחרונים החמירו יותר כמו שהראתיך לעמלה, אבל האמת היא דכפי ביאנו, נמי, שיטת הרא"ה שהיא נמי שיטת הרמב"ס ז"ל יותר מסתבר, מפני שהשקל וטריא בגם מתרפרש בעלי דוחק, לויל מה שצריכין לומר גם בקרבתות בעין בדיקת הרגשה שהוא קצת דוחק, והג דלפי שיטם הכל דרבנן בין אינה אוגרת ובין אוגרת חוט השערה כי אין בזה כח לעקו הסמין אבל מ"מ ראוי להחמיר כשיטה זו ולאסור גם בדיון פגימה הנרגשת או הנראית אפי' אינה אוגרת ודלא כב"ח, כי המחבר אלו הי' נחות לידע גם הרמב"ס ס"ל כרא"ה, לא הי' מקל נגד דעת הרמב"ס, שהוא אכן תמיד העיקר אבל מה שהר夷שו על הב"ח שהתיר איסור תורה על סמך שיטת יחיד זה ליתא, כאשר אתה רואה דמה שהתיר הב"ח מתירין גם המחבר והרמ"א,ומי שסומך זהה בשעה"ד למשל בשוחט שאבד הרגשות הטובה ואני מרגיש פגימה שאינה אוגרת כלל הוא מרגיש פגימה האוגרת חוט השערה, שאינו אוסר השומר והכלים בשביב זה שפיר עבד, כי התורה חסה על ממון של ישראל, וע"ז אמרו ז"ל גדל הנהגה מיגע כפי יותר מיא שמותם, ולא אוכל לסייע האי דין בלבתי להביא התבאות שור ולדקדק בהם, ז"ל שם בס"י ח"י סע"י ב' בשם"ה: שיעור פגימה כ"ש, בין עמוקה בין משכה, ובלבבד שתעכב ויסטבך בהם שום דבר ואפיו חוט השערה, ואע"ג בדקה אבשרה ואטופרא ולא הרגש שום עיכוב ואחר"כ מצא בה פגם ממשו ע"י ראי' נגד המשם וכדומה, יבדוק שטח השערה אם נכנס לשם לא ישחות בו ואם שחת אסורה, אבל אין צורך לבדוק אח"ז כי אם כמו שכתבתי لكمנו סע"ז ר"ל דדי בדיקת טופרא ומסתמא אין לחוש שמא יראה במשם) עכ"ל ומ"ל לא ישנותם על דבריו דמשמע מהם,adam מרגיש לא מהני בדיקת בוחות השערה, רק בגין מרגיש אלא רואה, אז מהני בדיקת מידיה בוחות השערה, ובמחייב"ת כי רבה היא, שגיאה יצאה מפני השליט, הון בדין והון בנסיבות, בדעת"ש שם מביא ראי' מרשב"א שכותב במשה"ב, בדיקת טופרא הוא הרגשה בעלמא, וכיון דהביא הך דר"פ ע"כ גם הרשב"א מודה בדיבורו השערה בעלמא טופה, וזה פלא והפלא, והלא הרי"ף לפי שיטת הרשב"א מביא אני אמראי אפסול פגימה בדיון, והוא דר"פ בדיקת הרגשה אלכתהלה, ולא אוכל להבין איך לא ראה הת"ש דהרבש"א כתוב, דהרגשת פגימה שאינה אוגרת הינו sassaha ולא רצה לחלוק כחילוק הרא"ה, וא"כ איך אפשר שהרבש"א פסול פגימה שאינה אוגרת ומזכיר sassaha, וממילא גם להיפך, מה שהתיר השם"ח פגימה הנראית אינה אוגרת חוט השערה, הוא מכשול גדול לא מביע לשיטת הרא"ה והרמב"ס

אשברא דטרפה, כבר תירצז דהכא דוקא בטבח מוכר לאחרים אמרין כן, וב모mr בשוחט באקראי ובחנס נמי בעי בדיקת סכין, אלא דלפי רmb"ם יש להקשوت למה לא סגי גם במומר שיבודוק הוא עצמו הסכין לפני חכם או בקי בדיקת סכין, דהרי הרmb"ם גם במומר כתב דחזקתו אינו מתריח לדבודק, אבל אם אנו רואים שבודק כראוי, לא חשוד לשוחט בסכין שנמצאה פגומה אפלו פגומה בהרגשה לחוד, אלא יתקינה, וכמו שסמכינו עלי על השחיטה עצמה, שידקדק בה לשוחות כהונן, משום דלא שביק היתרא ואכל איסורה, ואפלו איסור דרבנן כמו חמץ שעעה^ט, אינם שודדים אם יכולן להחליף, כמו שביארתי שם לעיל בסוגי, והיא קושי עצומה לפי דעתך על פי הרmb"ם דמיירה לא טרחה לבדוק צ"ע.

ע"ש משנה, השוחט במגל קציר בדרכ'h הליכתו וכיו' עד סוף השkil וטרי' בגני עיין מה שכטבתני בזה בראש הסוגי דלעיל ישב בדור ואמת למה השמייט הרmb"ם ז"ל האי דינה בהל' אבה"ט עי"ש הטב.

ע"ש משנה, השוחט מתוק הטבעת וכיו' לעיל דף ט' ע"א ברש"י ד"ה כולחו תניננו, כתוב בפרק השוחט תנא כולחו פסולי שחיטה, ובאמת זה לאו דוקא, דהרי דין הגרימה תנא הכא בפ"ק, וכמש"כ שם רשי" ז"ל בעצמו, ובן יש ליתן טעם, למה תנא פסול הגרימה, בפ' זה, ואיך פסולי שחיטה בפ' השוחט, ומה שלגוף^ט זה הוא, דתנאה סדרא נקט, בדתחלה מפרש הכל השוחט, דהינו מי ראוי' להיות השוחט, ואח"כ לעולם השוחטין, דהינו זמן השחיטה ביום ובليلו, וכן בשבת שחיתתו כשרה, ואח"כ מפרש בכל שוחטין בין בוצר וכו', ואח"כ מפרש מקום השחיטה בסימנים, אלא דכאן לא מפרש אלא מקום השחיטה בקנה, ולקמן בגמ' דף מ"ג ע"א פליגו רב ושמואל בשוט אי תורבץ הוושט נמי ראוי' לשחיטה, כתוב שם רשי" ז"ל, דרב תורבץ הוושט נמי הוה ראוי' לשחיטה, לא גמירי הגרימה אלא בקנה, אלא דהתמס מסיק, דלא תיצתו להא דכייל יהודה אחוי ממשמי' דרב, אלא ע"פ דנקובת תורבץ הוושט במשחו כוושט עצמו אבל לענין שחיטה, נתנו בו חכמים שיעור. וכפי הנראה גם זה מהללמם"ס, וא"כ שיקד הגרימה מה"ת גם בשוט, וכן קשה למה נקט הכא דינו דוקא בקנה ולא משמעינו מקום השחיטה גם בשוט. והנה אם נאמר דפליגו רבנן וריב"י בהגרים שליש ושחט שני שלישים לכאר' ניחא דבושט ז"ל דכ"ע מודים דפסולה השחיטה, כיון דנקובתו של התורבץ נמי במשחו אבל למ"ד דפליגו בשחט שני שלישים והגרים שליש, ודאי קשה למה פליגו דוקא בקנה ולא בשוט, והתוס' לקמן ד"ה דילמא ריב"י היא, תנבו כמסתפק דשמא פליגו בשוט כמו בקנה, ולא דעתך למה בשוט יהי' רבנן מודים דלא מיפסל בשליש האחרון, אבל יהי' איך שיהי' כפי שתכטנו דעיקר כוונת התנאה להشمיעינו מקום השחיטה איה, איך שכך לצין בשוט עד כמה הוא מקום השחיטה, והכי הוו' למתני מקום השחיטה בעין, בקנה מן הטבעת הגדולה ולמטה, ובוטש מן התורבץ ולמטה, ואח"כ דרך אגב פלוגותת רבנן וריב"י בדין הגרימה, ואיך הניה התנאה מקום לפלוגותת רב שמואל, אי תורבץ מקום שחיטה הוא או לא, והדבר צע"ג לפע"ד.

והנה בגין פסול הגרימה שיהי' אחת מפסולי שחיטה יש לעין, כבר כתבנו לעלה דף ט' ע"א וכן לעיל בסוגי' בדיקת הסכין דהילכה לממ"ס על הני הל"ש לא צריכין אלא דמקצת בפסול נמי פסול, וא"כ בהגרימה למ"ד דפליגו בשליש קמא דמקשיר ריב"י וכאשר איפסק נמי הילכה דעד שלא הגרים ברובה לא מיפסל שחיטתה, א"כ האי הילכתא למאי אתה, ודזאי כל שחט שלא

וז ישחית ויחבל כרצונו באין מפריע, וירבה מחולקות בישראל, והמחמיר ע"ע קדוש יאמר לו אם לא יאללبشر רק בביתי, ולא יפריע שוחטים דכלוא עלמא.

דף ז"ח ע"א אර"ה האי בטבח דלא סר סכיני' קמא חכם ממשתינן לי' ורבא אמר מעברינו ל' ומכריין אבשרה בטביה היא ולא פליגו כאן בשנמצאת סכינו יפה כאן בשלא נמצאת סכינו יפה, והנה הרmb"ם ז"ל בפ"א ה' כ"ז פסק האי דינה בה"ל: "כל טבח וכו' ואם נמצאת פגומה מעברין אותו ומנדין אותו ומכריין עלי כב בשר שוחט שהוא טרפה" עכ"ל וכל רואה ישתומים מה זה שהוסיף הרmb"ם ז"ל שמכריין על כל בשר שוחט שהוא טרפה דמשמעו דגס על בשר שיש בחנות שוחט בסכין אשר הראה לחכם קנסין שלא למכרו עוד לישראל ומ"ל האי חומרא, אבל הדבר נחיא מאד דהיא מכריין בטביה שהוא בנמצאת סכינו פגום למא依 עי' אדם היא במקומות שמכריין פשיטה דמ"ש מנפל טרפה בעיר, ואם במקומות שאין מכריין הכרזה זו למא依, אי שלא למכור לישראל, אותו בטבח רשות עסקין שמאכילד נבלות לישראל מזיד, הלא אין לו אשמה, אבל שלא סר סכינו לחכם, וגם אחר השחיטה לא בדק סכינו ביישוב הדעת כראוי, אשר מה"ט בעין הראות סכין לחכם, דח'ישין שיקיל הטבח בבדיקה זו, וכשיטת הרmb"ם ז"ל, אבל שייה' חשוד למכור נבלות אחר רשכינו סכינו פוגם, מאן דכר, שמי' לא לא דלשיטות הרשב"א דlatent להשחיטה בעין סכין יפה מכל וכל, ז"ל דמיiri הכא בשלא נמצאת יפה לשחות בו לכתהלה, ונינה אפשר דנתקלקל על עי' השחיטה, ובדייעבד שר כל שאינה אוגרת חות השערה, אבל כיון דלא סר סכינו קודם לא תלין בהשחיטה, אלא אמרין דשחט כן לכתהלה בסכין שאינה רואוי, ולכנן מעברינו וקנסין לי' להכריז אבשרה של בהמה זו בטביה, ע"פ שאינה טרפה מדינה, אבל לשיטת הרmb"ם דיאנו כשית הרשב"א כאשר ביארנו לעיל און לנו סכין פוגם של לכתהלה ודיעבד, כי רק דמי לאساسה שוחטין בה לכתהלה, וכל שמרגשין בה פגימה כ"ש, פסול אף בדייעבד, א"כ קשי' לי' האי מכריין Mai עבידתא, لكن מפרש דמזכירין גס על מה שוחט בסכין הבדיקה קמי' חכם. ולרmb"ם לשיטתי' עי' מדינה בדיקה לאחר שחיטה, אפלו בשוחט רק בהמה אחת, עיון בה' כ"ד שם, ודלא כראב"ד וא"כ ח'ישין כי היכי דבאהי בדיקה אחרונה הקיל ולא הרגש, כן הקיל גם בשאר שחיטות, וא"ג דמדינה נאבד הסכין כשר, אבל מכח קנסא נאדו לעיל כל בשר שיש לו עדין למכור, שמכריין לעיל בטביה היא, שוב ראיתי דהריטב"א ז"ל הרגש בהאי מכריין וכן בעט"י, וכתבו דמזכירין על כל בשרא שוחט קרמ"ס, אבל לא הבנתי על הריטב"א, דהוא לשיטתו לא ה' צריך לה, דהא שם בד"ה הקדום מפרש דארכטה דר"פ הוא לכתהלה, ודרא' כחגירת צפורה בדייעבד, א"כ מתפרק שלא נמצאת סכינו יפה לשחות בו לכתהלה, ומשום קנסא מכריין דו"ק הילב.

רש"י ז"ה דלא סר סכינה, שלא הראה סכינו לחכם עכ"ל, אבל הרmb"ם ז"ל כתוב ז"ל "כל טבח שלא בדק הסכין שלו שוחט בה, לפני חכם" וכוי' ועיון בתענית ז' כ' ע"ב ברש"י ד"ה סייר, שמספרש נמי האי מימרא דרא"ה דהכא, קרמ"ס דסר לשון בדיקה הוא, והנה הרmb"ם לשיטתי' דמשום לתא דאיסורא נגעה בה, יפה מפרש, דיאנו חזדיין את הטבח דלא יטריח לבדוק י"ב בבדיקות בכווננות, ויעבור על הסכין בר Hebbara בעלמא, עד שלא ירגע פגומה שאינה אוגרת, וכמש"כ לעיל בשיטת הרmb"ם, ولكن כל שבודק לפני חכם והוא שבודק בכוונות אבשרה ואטופרא ואתלת רוחתא, סגי בהכוי, ומה שהקשו האחוריים דמ"ש טבח ממומר, כיון דגס טבח בעי בדיקת חכם, ואם שחט بلا בדיקת חכם מכריין

דקהני, دمشמע אין חילוק בין נשחת רובה או כולה, וזה ליתא לרבען דרייב"י לדידידו יש חילוק, דבנשחת רק רובה עדין יוכל לפסלה ע"י איזה פיסול דרשא או הגroma, והוא מפני שלכתה בעין שחיתה כל הסימן מה"ת, וכן הוא דעת רשי"ו רומב"ס, כאשר אבא ארץ את במקומו, אבל בשחת כל הסימןתו לא מצי מיפסל אם דרש או הגרים במקומות אחרים, אך ע"פ דיש טרופות לחצי חיות, ולא הוה הסימן מנחא בדיקולא לר"י דהילכתא כוותי, כאשר באրתי זאת לקמן ל"ב, מ"מ כיוון שכבר נשחת הסימןתו א"א לנחרו, כי נחרה אחר שחיתה לאו כלום הווא, ואין זה דומה לניקבה הריאה בין סימן לסימן, דזה מעשה טרופות, אבל בסימנים ליכא מעשה טרופות אלא מעשה נבלות דהינו נחרה, ולאחר שחיתה הסימן א"א לנחרו, וזה הוא דעת הרמב"ס כאשר באրתי זאת בכמה מקומות ודו"ק.

ע"ב גמור' העיד ר"ח בן אנטיגנוס על מוגרמת שהיא כשרה, וכتب רשי"ז ל"ל דהילכתא, לכל עדות הלכתא כרחב"א משום דקאי ר"ג כוותי, ל�מן, על הא דקבוע הלכתא כרחב"א ממש"כ רשי"ז שנטקתה על הש"ס שתלה הקביעות הלכה בדר"ג ולא ממש"כ רשי"ז כאן לכל עדות הלכתא נינהו, ואני רואה כי גם על ר"ג גופא קשה, דבגמי הוקשו לו, כמוון לא כרבנן ולא כרביב"י, והшибב אני לא חילוק ולא בילוק אלא שמעתתא ידענא, אמר חי"ר א"ר מישפיו כובע ולמטה שחיתתו כשרה, ומה לו לתלות בשמעתתא אמרו אי, אשר גם עלייהם סובב הקושי, איך פסקו להקל באיסור תורה נגד המשנה אשר אמרה דמוקם השחיטה בגרגרת, הוא מטבעת הגדולה למטה בין לרבען ובין לריב"י, ע"כ דגם אמרו אי רק על עדות דרחב"א קסמכו, וכמש"כ רשי"ז שם.

אבל מה שנלפע"ד בזה הוה, ל�מן קאמר ריב"ל דמוגרמת לרבען כשרה לריב"י, ומוגרמת דרייב"י כשרה כמנחא פשיטה, ומתרץ מהו דתימיא רחוב"א אדרבען קאי, קמ"ל, ואימא ה"ג, א"כ העיד עלייה מיבעי לי עכ"ל דגמ', ולפ"ז ל"ל דכיוון לכל עצימות העדות אינה מבורת דקאי גם אריב"י, אלא מכח האי דקדוק קל, אדם רק אדרבען קאי, העיד עלייה הו"ל, لكن לא סמך ר"ג לפרש מעצמו עדות זו של רחוב"א, אלא עפ"י שמעתתא דהני אמרו אי, וגם הש"ס לא קבע הלכתא רק עפ"י ר"ג משום דاضשר לפרש עדות דרחב"א, באופן דלא פlige אעיקר מוקם השחיטה, אשר מה"ט הזוק גם ריב"ל לפרש לו דברי רחוב"א, אלא עדין קצת דוחק הלשון שבגמ', "דהילכתא כרחב"א" דהילכתא משיפוי כובע ולמטה משום דר"ג הכי ס"ל בדרחוב"א, ועוד דהו"ל להביא דרייב"ל דהרי הוא המפרש דברי רחוב"א דמחייב גם למ�ה מטבעת הגדולה ודוק".

ד"ט ע"א, א"ר א"ר אס"י מחלוקת בשחיטת שני שלישים והגרים שליש וכו', אבל הגרים שליש ושחט שני שלישים ד"ה פסולה, דכי נפיק חיota בעין רובה בשחיטה וליכא וכו', לישנא אחראינה מחלוקת בהגרים שליש ושחט שני שלישים, דרייב"י סובר מידין דהוה אחצקי קנה פגום, לרבען התם מקום שחיתה, הכא לאו מקום שחיתה וכו' עכ"ל הגמ'.

הנה בסוגי זו יש מבוכה גדולה בין המפרשים ז"ל, ואני טרחתி הרבה לירד לעומקה דהאי הלכה, ותלי"ת עלתה בידי עפ"י הקדומות והעיקרים שליל לבאר כל חמירא.

הנה כבר בארכתי בעיקר ד' כי לעדעת רשי"ו רומב"ס, בעין שחיטת כל הסימנים מה"ת, ורק בדייעבד סגי ברוב, אבל דעת ר' אשיעא שבתוס' לקמן ל' ע"ב ד"ה החליד, דמה"ת לא בעין גם לכתחלה רק רוב הסימן, וכל החותך יותר הוה חותוך בידו וברגלו ולא

במקום שחיתה אין זה שחיטה, אלא דיל' דשאני דרש ועיקור במקום שחיתה, כל שדרס או עקר הרוב אין זה שחיטת אלא ודרס ועקר, ומילא כנור, ולא מהניתו שחיתה במקומות אחרים כיון שכבר נפסלה ע"י נחרה, אבל בהגרמה דהוא מעלה מקום שחיתה שחיטה, הו"א דגס נחרה לא הו, דהרי גם נחרה בסימנים בעין, ושלא במקומות שחיתה רק מעשה טרופות הוה ולא נחרה, וא"כ מצי שחיט במקומות אחר, דהינו למטה ונחויר מידין נבללה, שכן בעין ההלכה דעכ"פ להיות פסול בשחיטה, גם מעלה מקום שחיתה המשווה לי, לנבללה דלא מהנייה בשחיטה לטהר מידין נבללה, וטעמא דהא מלטא, בזה פליינו ר"י ור"ל כאשר בארכתי בفتحה ולקמן דף ל"ב, דלדעת ר"ל כל שנפסק הסימן ואיפלו רק ברובא הר' הוא כמנחא בדיקולא, וא"כ ממילא נס בנפסק לעלה מעלה מקום שחיתה כן הוה, ותו לא מצי שחיט, ולר"י דיל' הא דר"ל, ואיפלו הסימן השחותו נפה אינו כמנחא בדיקולא, ודלא כרשב"א, כאשר בארכתי שם בארכ' היטב, נ"ל דמ"מ לעניין נחרה לא בעין מקום שחיטה דוקא, אלא ה"ה דלמעלה מקום שחיטה נמי נחרה מקרי, ולאחר שנחרה לא מצי שחיטה.

אלא דילפ"ז לר"ל הקושי, דלמה לי הלכה על פסול הגרמה, חזורת ונעורות, כי לר"ל גם בדרסה ועיקור אין כאן פסול אחר, אלא דמאתה שנפסק הסימן והוא כמנחא בדיקולא, ותו לא מצי שחיט, וא"כ בשאר פסולי שחיטה בעין ההלכה רק על מקצת בפיסול, להשミニונו דמצטרף האי מקצת לשאר הסימן שנחתק בהכשר, כדי להשלים הרוב כדי ששוב לא מהני המיעוט הבתרא להכשר, כיון דכבר ע"י רוב הוה כמנחא בדיקולא, אבל בהגרמה, האי הלכה למא ציריך.

אבל לך"מ, דר"ל לשיטתי ע"כ סובר דהגרים שליש ושחט שני שלישים פסול, דהרי בשליש אמצעי כבר הוה הקנה כמנחא בדיקולא, כאשר אבא לרבען, וכן שמואל בעל המירא של החמשה הל"ש, סובר בפירושו ל�מן, ע"י א"ר מישפיו כובע ולמטה שחיתתו בעין ההלכה רק על מקצת בפיסול, ושני שלישים דפסול, ולמ"ד דהגרים שליש קמא כשר, באמות כר"י ס"ל, דלאו כמנחא בדיקולא הוה, ומילא ציריך הלכה גם על רובא בהגרמה, לאשמעין, דاع"ג דלאו מקום שחיטה, אבל מקום שחיטה בתרא להכשר, וכן הילכתא, כאשר תראה لكمן ביאור הדברים ודוק".

ע"ש במשנה ריב"י אומר ע"פ רובה, רשי"ז ל"ל מפרש פלוגותם. בהגרים בשליש האחרון וכלישנא קמא דר"ה ל�מן, והוא מתרץ טעמא חדא דסתמא דלישנא דרבנן, אמרו ע"פ כולה משמע הכי, דגם מיעוט בתרא בהגרמה פסול, דלמ"ד דוקא בשליש קמא פליינו, צ"ל דהיא ע"פ כולה דאמרו חכמים לאו דוקא, ולמיעוטה שליש קמא אתה, כמש"כ רשי"ז ל�מן, שניית דהרי רשי"ז באמות פסק כאוטו לישנא קמא דר"ה, וכרבנן טרפא, ופוסל גם בהגרים בסוף הסימן.

אבל דע דגם להאי לישנא דפליגו בשליש בתרא, מודים חכמיםadam שחיט רובה של הסימנים ופסק משלחות, דכשר וכסטם מתני' דריש השוחט, דרובה של אחד כמווהו דאל"כ לפליו בשחיטת רוב היסימנים ופסק, ומילא נדע, דמי שמצויך לעכובי כל הסימן, דפוסל במיועט בתרא ככל פסולי שחיטה, אלא דנתקשו האחראונים במא שאמרו ל�מן בגמ' דילר"ה דפליגו בהגרים לבסוף, הא דתנןרובא של אחד כמווהו ריב"י אמרו, הרי דרבנן לית להו האי דינא, אולם לפע"ד על גוף הדין שהוא הללמי"ס, כדאמר רב בפ' השוחט, דאתה ההלכה, על הhost ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהרמה, לית מהן דפליג, אלא דהגמי' מדיין לישנא "דכמוהו"

וא"כ אין רשותה כ"כ דמחייב ריב"י במיוטה בתרא נמי משא"כ בהגימה דבמיוטה קמא פסול מ"מ במיוטה בתרא מכיר ומשום דברנו נפיק חיota דCMDMD"ב.

אולס באידך לישנא ד"ה דכל"ט בהגרים לבסוף כשרה ופליגו בהגרים בתחילה במיוטה קמא, צרכין לומר דפליגו בהיפך, דרבנן סברו דרכ רוב הסימן בעי שחיטה, ומיעוט בתרא חותך בשר המת, משום דכמאן דמויה בדיקולא דמי, וכן בהגרים במיוטה בתרא כשרה, אבל ריב"י אבל דיקולא דמי, וכחון בהגרים במיוטה סימן במקומות שחיטה, דמיוטה בתרא לא מצטרף לשחיטה, דכמנחא בדיקולא הו, אבל ריב"י סובר דלאו כמנחא בדיקולא דמי, וביעין לכתלה כל הסימן בשחיטה, אבל כיון דבדיעבד sagi ברוב, لكن בין הגרים במיוטה קמא ובין הגרים במיוטה בתרא כשרה, משום דרובא של אחד כמותו, ומה אמר דעתמא דריב"י דמחייב בהגרים במיוטה קמא, מיד דרואה אחיזי קנה פגום, לאו דודמה לגמרי דרי בחציו קנה פגום sagi בהוספ"ע לעיל כ"ש בדייעבד, ואכן הרוי בעין שני שלשים האחרונים בשחיטה, וכגד אמר ריב"י, מלא חוט ע"פ רובה, הרוי דשאני במקום שחיטה שלא במקומות שחיטה, אבל לגבי שלא לצרכ שלח'ם אמצעי בשחיטה, לשלייש קמא שבଘרימה לפסול, קמדמה האחדדי ואומר, כמו דבחציו קנה פגום חלק השחות לא מצטרף, אלא להקשר ולא לפסול, כמו כן בהגרים שלישי, ע"פ דלהקשיר לא מצץ מצטרף, כיון דלאו מקום שחיטה הוה, אבל לפסול לא מצטרף כלל, דרי אין כאן שום מעשה טרפות כמו שחיטה, הכוונה לזה כיון דלאו מקום שחיטה, ולא מצץ מצטרף להשלים הרוב, במה יתקשר, הלא המיוטה בתרא ודאי לאו שחיטה קחשוב, דרי היא כבשר המת דכמנחא בדיקולא הו, אבל בהגרים בשליש בתרא ד"ה כשרה, דהא תנן רשא"כ, האי רשא"כ מותפרש לרבען ואופן אחר ממנה שייתפרש לריב"י, דרבנן האי כמו כמותו ממש קאמר, דרי לא בעי לכתלה יouter מן הרוב, אבל לריב"י באמת לאו כמותו ממש, דרי בעין לכתלה לשחות כל הסימן, אבל הכוונה דכיאו דגס לדידי"כ שר בדייעבד ברובה, א"כ אין סברא לפסול ע"י הגימה במיוטה בתרא, ולען לשניהם רובה שא"כ דלא מיפות בהגרה במיוטה בתרא אבל לא מחד טעםא כנ"ל.

וע"ז פריך קושי מושכלת, ומאן ליאן דהאי רובה דההט לאו ריב"י אמרו, דילמא ריב"י אמרו וקיי על רובה דשניהם שלישית בתראי, הע"ג דהגרים בשליש קמא כשר וכדין דהכא דקאמור ע"פ רובה sagi, והוא מפני דגם המיעוט בתרא שייך לשחיטה, וא"כ מצין שפיר למיר, דבଘרמים במיוטה בתרא פסולה לריב"י, וכדעת רבנן בלישנא קמא, ומ"ל דהאי רשא"כ קאי אמיטוט בתרא בהגרה, בין לרבען ובין לריב"י, והבן את זאת, כי הוא כפטור ופרחה.

ועתה נבוא לאבר פלוגת ר"ה ור"י בהגרים תחלתו וסוף, וחט שליש אמצעי, דר"ה מכיר ור"י פסול, ועין מהרש"א ז"ל על Tos"ר ד"ה הגרים, ויפה כתוב, דר"ה ע"כ מפרש הא דריב"י דקאמור ע"פ רובא, דבעש גמר הרוב יהיו בשחיטה ואז דומה ממש לחצוי פגום, וכי היכי דשם מהני האי בשחיטה להצטרף להחצוי פגום, כך מצטרף נמי האי שליש קמא של הגימה לשלש האמצעי. **ולפ"ז** לר"ה, בין לרבען ובין לריב"י, לא בעין לכתלה נמי רק רוב הסימן, כי השאר כמאן דמויה בדיקולא דמי ולא פלייגו אלא אם שליש קמא של הגימה, דינו בחצוי קנה פגום, או שאני חיota קנה פגום דרואה מקום שחיטה. ויש להסביר קצת סברת ר"ה דמדמה הגרים שליש קמא לחצוי קנה פגום, ולא מחלוקת בין מקום שחיטה

שייך לשחיטה כלל, ובדבר זה פלייגו ר"י ור"ל لكمן ל"ב ע"ב, דיל"ל דבשחת רוב הקנה, הריה מאן דמנחא בדיקולא מכש"כ הקנה עצמו, וא"כ האי שחיטתו יכול לכתלה למי, והוה כמו כמנחא בדיקולא, וא"כ מטה עמוד ושחוות ה"ג האי קנה כmetaה אמרין لكمן כ' ע"ב, וכי מטה שחיתוך בשער המת, והוה שחיתוך בידו ממש וכמנחא בדיקולא, ולמה יחתוך באבela ר"י רובה, דהאי מיוטה אמרין לקמן כ' ע"ב, וכי מטה שחיתוך בשער המת, והוה שחיתוך בידו וברגלו, גרע מזה דרי האי פסיקת מיוטה בתרא על הבמה אבל ר"י שהוא יצורי, שתהני האי פסיקת מיוטה בתרא על הבמה אבל ר"י שהוא חולק בזה על ר"ל, כאשר ביארתי זאת בסוגי שם ובפתחה, לית לי דריאה כמנחא בדיקולא, וגם הקנה עצמו לא, ודלא כריש"א דסבור דהסימנים השחוטים לכ"ע כמאן דמויה בדיקולא דמי דזה ליהיא כאשר ביארתי שם, ולען לדידי"כ מצין למיר דכתלה בעין מה"ת שחיטת כל הסימנים, כיון דע"י השחיטה עדין לא נפסק חיותם מון הבמה, כמו שהבהמה עצמה חייל כל דבריה, כן גם סימיניה חיין הון ע"י חיבור חזק ואמץ לאברי הבמה, כאשר ביארתי במקומו בראיות ברורות.

ולפי האמור, ר"ה בלישנא קמא סובר דרבנן וריב"י נמי פלייגו בזה דרבנן בעין שחיטת כל הסימן לכתלה ומה"ת ולען פסול בו הגימה גם בסוף השחיטה, דכל זמן שלא סילק ידו מן השחיטה, יכולה חדא שחיטה הוה וכל פסול שארע בה, בין בתחילה ובין בסוף פסולת את השחיטה, וריב"י סובר, דלא בעין לכתלה מה"ת יותר משחיטת רוב הסימן, וכל שנשחט הרוב בהכשר הסימן כמאן דמויה בדיקולא דמי, והוא שחיתוך בשער המת, והא דלא אמר, דריב"י נמי בעי סימן שלם מה"ת, ומ"מ מכיר כאן בהגרה, במיוטה דס"ל כל שכשר בדייעבד, אם פסק מליחותו תוא מצץ מפסל, וכאשר סובר כן בלישנא בתרא כאשר אבא, משום דאי"כ למה לא פלייגו כן בשאר פסולו שחיטה, וכגון בעיקור דסכך פגומה דאייריב"י ב' במשניות לפניו, ז"ה דרואה רבודתא יouter, דאפילו במקומות שחיטה, תוא לא מיפסל אחר שחיטה הוא, הוה כפסק מליחות, וסביראו נזכרת באחרונים, ולומר דבאמת ריב"י לא מכיר אלא בהגרה ולא בשאר פסולו שחיטה, לא מסתבר לי ל"ר"ה, כי באמת אין חילוק זה, דכיאו דלהאי לישנא ATA הלהקה למ"ס, על הגימה בתחלה השחיטה שפותלת השחיטה, הרוי דשייכא לשחיטה כדי לפולה עכ"פ, כמו שביארנו בדדה"ק, וא"כ ה"ה בסוף השחיטה, אבל עכ"פ כדי שלא נטעה כן, הו"ל להעמיד פלוגתת על מה דסליק מנוי, لكن הוכיח מזה דפליגו אי בעין לכתלה שחיטת כל הסימן מה"ת, או sagi ברוב לכתלה, ואז אין שום חילוק בהאי דין בין הפסולים, لكن נקט הגימה לאשמעין דרכ אגב פסול הגרה, ולפ"ז הא דקאמור, דבଘרמים בשליש קמא ד"ה פסולה, דכי נפיק חיota בעין רובה בשחיטה, האי טעמא רק לריב"י איתא דרכ לדידי"נ נפיק חיota ברובה, דהינו חיota הקנה דרואה כמאן דמויה בדיקולא דמי, אבל לרבען דבעי כל הסימן לכתלה, הרוי עדין לא נפיק חיota דקנה כמו דלא נפיק חיota דבמה כל זמן שפרקסת, ואפילו אם נפסק כל הקנה ג"כ לא נפיק חיota, כמו שביארנו במקומו, אבל לרבען לא בעין האי טעמא, דרי פסולת השחיטה גם במיוטה בתרא ומכש"כ במיוטה קמא, מפני של הסימן בשחיטה בעין, ובמקומות שחיטה, ואז זה דומה לחצוי קנה פגום, דודאי גם לרבען כשרה משום שחיטת דההט, וכ"ז דלא עשה מעשה טרפות לא קפידין על פסיקת החצוי גם בפסקול משא"כ בהגימה דליך פליני שחיטת הסימן יכול לא בהגימה - ובזה נמצאת עוד טעם מרוחה, למה פלייגו בהגרה ולא בעיקור דסליק מנוי, משום דבעיקור הלא לכ"ע כשר במיוטה קמא בקנה,

שחיטה פסולה, כמו נkehיו דמתעם שחיתה פסולה קתינו עלה לדעת הרמב"ם, ותו לא מצי שחית מה שכבר נפסלה, אולם לדעת התוס', ודאי קשה טובא להבין דין זה דגע בו נקב, דרישיטם לכל"ע אחר שחיטת הרוב, הגרגרת כמנוחה בדיקולא דמי, צרייך לחלק ולומר/DDOKOA בפסק מקומ שחיתה כן הוא, אבל למעלה ממוקום שחיתה, אע"ג דבכל פסה"ג וטרפה, מ"מ לעניין כמובן ממנה בדיקולא דמי לאו כגרגרת ייחשב, וזה דבר שלא ניתן להאמיר, וכןו שתמה על זה הפלתי שהבאתי בד"ק, ודזוק היבט. ע"ש משנה, השוחט מן הצדדין וכו', השוחט מן העורף שחיתתו פסולה, המולך מן העורף מליקחו כשרה, בגמר' מד"ק דהאי עורף מול עורף אמר, דאל"כ, מי ארי' שוחט אפיקו מולק נמי פסול, וכאו' היה לו למידק יותר משוחט עצמו, מי ארי' עורף אפיקו פנים נמי פסול, דהיא בעין שחיתה למטה משיפוי כובע, ולדעת משנתינו דלעיל למטה מהה בטבעת הגודלה, אלא דיל', דפסול הגרגרה באמת מליקה ידיעין דכון' דאמרה תורה מליקה ממול ערוף, ולא מעירפו, מושום סימנים אמוריה, דבעין משיפוי כובע למטה גם במליקה, וממילא דשחיטה כנגד מול עורף בעין, כי את זה לעומת זה אמרה תורה, מליקה מלאחריו ושהיתה מלפניו, וזה נכון מאד.

והא דקתני, בשוחט מן העורף דשחיתתו פסולה, לכאר' אינה אלא טרפה שחיתה, לפי מה דמסיק لكمן דמליקת עורף בלבד רוב בשאר קamar, דאל"כ, וכי מטה עומד ומולק, א"כ "הה שחיתה מן העורף נמי בא רוב בשאר ואינו אלא טרפה, אבל מ"מ פסולה מטעם מחליד, ודיל' טעמא דמחליד, דהיהם לרבא דלקמן, דיל' דליכא דהיהם לפ"ד, דעם רוב בשאר קאמיר, ואז ס"ל לרבע דליךא תלדה, אבל לאחר מסקנא, דע"כ בא רוב בשאר, ע"כ הוא מחליד הסיכון בין בשאר המפרקת לסימנים, וכמש"כ התוס' لكمן ד"ה מפני שהוא מחליד, וכל מה שכותבת עד הנה מצאתו מבואר בראש יוסף, אלא דלפ"ע"ד, לדעת הייש"ש זל סי' מ"ד, דشبירת המפרקת, אף בא רוב בשער עם פסוקת הסימנים נ"כ נבלה הוה, כמו מפרקת עם רוב בשאר, ומטעמא מיד, והיינו דר"ל ור' אסיד דלקמן דמפרשו, הותזו ראשיהם כו, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם עיון ראש לפ"ע"ד זל סי' מ"ד, דشبירת המפרקת, אף בא רוב בשער עם פסוקת הסימנים נ"כ נבלה הוה, כמו מפרקת עם פסולה, והוא לפי דעת רשי"ז זל لكمן בסוגי' דמסוכנת דבעין פרוכוס לאחר גמר שחיטה, ולא די בפרקוס עם סוף השחיטה, וכאשר אמרו שם בגמ', זה פירש לחיים וזה פירש למתה, דבעין חיית אחר גמר לידה, וכן פסקין בי"ד סי' י"ז קרשי', וא"כ כל שפסק המפרקת ושני סימניהם הרי היא כמותה, וליכא חייות אחר השחיטה, וכן חיית אחר השחיטה בעין, ואפיקו בעוף דסגי בסימן אחד, וכן בבהמה דסגי ברוב שני סימנים, ונאמור/DDOKOA בפסקו הסימנים למגורי הוה כמותה, ולא בפסקת הרוב שלහן, מ"מ הרי לכתה בעין שחיתה כל הסימנים, וגם בעוף כדעת הרמב"ם, והוא מה"ת, אלא דבדיעבד כשרה השחיטה ברובה, ובעווף אף בסימן אחד, אבל ראוי לשחיטה עכ"פ בעין וכמו בבלית המנוחות, דע"ג דין הבילה מעכבות, אבל ראוי לבליה בעין, וכןו אחר שפסק המפרקת, אין שני הסימנים ראויין להשchtת למגרון,adam יופסקו قولן, תה' כמותה, ואין זה שחיתה אלא הריגה.

ומה דקאמר ר"ח لكمן לסייע לעזרי מומתני, דמלך בסיכון מטעמא בגדים, ואי אמרת טרפה הוה, תhani סכך לטהרה מיד' נבלה, לכאר' לפי האמור, מה ראי' מביא שם, דילמא ע"י שחיטת סימנים נעשה מטה וכןו מטמא כנבלה, רק' מ דהא חדש לנו היש"ש דמפרקת עם הסימנים עושה נבלה, הינו אם איתא להא דזעירי, דמפרקת ורוב בשער נבלה, ה"ה מפרקת ושני סימנים נמי

לשלא במקום שחיתה, מושם דכון' דלדידי' כל שנחתת הרוב כמו דמונה בדיקולא דמי, ממי לא בשעת גמר פסיקת רוב הקנה גם מה שמלטה ממקום הגרגרה כמנוחה בדיקולא דמי, אלא דבכלו בהגרגרה גזה"כ דפסול שחיתה הוה, אבל כל שהגמר של הרוב במקומות שחיתה שפיר דמי דכו'וCMD"Z, וממי לא בשעת תחלה וסוף, והಗרים באמצע ע"כ דטרפה, דהרי השלייש בתרא לא מצטרף דהוא CMD"Z, וכך כאשר חזר ר'ה להזכיר זאת את ר'ר", שפיר קאמר לי' ר'ח לא תחדר בז', דא"כ הפסצת לkiemiyata, Adams תזודה דשליש האחרון שייך לשחיתה, א"כ לאו כמו דמונה בדיקולא דמי, ואיך מצטרף לשחיתה, קמא דהגרגרה להשלים הרוב כו'ו דלאו מקום שחיתה הוא, אבל ר'י שפיר פועל באמצעות שחיתה קמא ובתרא בהגרגרה, והקשר באמצעי בהגרגרה ושאר שני שלישים בשחיתה, מפני שישuber דריב"י ע"י סימן שלם לכתה לה, וכך הנני שני שלישים שחיטה מצטרפים להחפיר, ושני שלישים בהגרגרה מצטרפים לפסול.

וראה זה איך שגה הפלתי זל שגיאה רבתא בפירוש הסוגי' הללו, עיון בי' בס"י כ' אות ג', שחולק ביד רמה על ה"כ"מ והש"ך יותר הפסיקים, שכתו בדשלא במקומות שחיתה בין בקנה ובין בשוט לאו נבלה הוה כנספק, אלא מהני השחיטה למטה מקומות הפסיקה כמו בשאר טרופות, והוא זל לפי דעתו הביא ראי' שאין עליה תשובה נגדם, מהא דמכשיר ר'ה בשוחט שלישי אמצעי, מושום דנפיך חיונא בשחיטה, ומסיק בה"ל, וכן ברור דהוואיל דנספק רוב הגרגרת ורובו ככלו בכח'ת, הוועיל כנטיל, ונפסק הגרגרת נבלה עכ"ל, ופלא והפלא שלא שט לבו דהינו פלוגתא דר'י ור'ה, דלה'ה כל שפסק הגרגרת הוה CMD"Z, וממי לא דליקא חילוק בין במקומות שחיתה ובין שלא במקומות שחיתה, אבל ר'י החולק עליו, ואשר ההלכתא כוותי' סובר, דגרגרת שנספק לאו מעלה מקומות בדיקולא דמי, ואפיקו כלו נפסק, וכן כל שנספק למעלה מטען שחיטה, שפיר מצי שחיתת למטה ממשנה ומה שלא מצי שחיתת, בפסק במקומות שחיתה, למטה או למטה מקומות הפסיקה, לאו מטען דכבר דכבר הגרגרת כנטיל דמי, וכסבירת ר'ל, אלא קר'י ומטען דכבר הוה נchorה, ונפסקה לשחיטה, ותדע דהרי ר'י דמכשיר בהגררים שליש אמצעי, והוא כשגמר שליש האחרון בשחיטה, Adams פסק ולא גמר פשיטה דטרפה וא"כ איך יכול ר'י לשחיטה שליש האחרון כיון שכבר איטרף וכנטיל כלו דמי, וזה ראי' שאין עליה תשובה היפך דבורי הפלתי.

הןאמת, שהני הגאנונים מדויל ידי'ו קמשתלמו, כי כולם נמשכו אחרי הרשב"א והוא ג"כ שיטת התוס', דאחר שחיטתו רוב הקנה, עכ"פ הקנה כמו דמונה בדיקולא דמי, אפיקו למאן דל"ל הא דר'ל לבבי ריאת, כי גם בין הראשונים, לא מצאתי זולת הרמב"ם והר"ן בחידושים שם בסוגי' لكمן ל"ב ע"ב, שזכו לידע את זאת, שר'י בר פלוגתא דר'ל לא ס"ל כמו דמונה בדיקולא דמי, לא הריאה ולא הקנה ולא בסימנו אחד ולא בשני סימנים, אבל האמתה כן הוא כאשר תראה שם בחידושים, וכאשר גם סוגי' זו מוכיחה, וכןו דישנה לשחיטה מתוע"ס لكمן כט' ע"ב ודזוק.

ע"ב תוס' ד"ה שחית ופגע בו נקב, ולא דמי לשחט שלישי וכו' ועיון היטב במרהש"א, והדבר מובן ע"פ דברינו לעיל, דמקום שחיתה גרע מהגרגרה לעניין פגע בנקב, חוץ לר'ה והון לר'י, דלה'ה, לפי מה דס"ל עתה דגע בנקב הוה כנעשה לאחר שחיטתו שליש קמא, פסולה משום דעתשה כמנוחה בדיקולא דמי, ע"י הנקב, שלא ע"י שחיתה, ומה יועיל אם יוסיף עוד שליש האחרון, כיון דזהה כבר כמוני בדיקולא דמי לר'י הוגם דבଘרגרה כהג'ו' כשר הוה, דהרי ליל CMD"Z, ומци' משלים רובה בשחיטה ע"י שליש האחרון, אבל בנקב במקומות שחיתה שפגע בו, דזהה כגומר הרוב בפיסול, הוה

מעט קרא בהדי' כדמות צואר וסכין, כי עבד מליקה בשחיטה, (ר"ל דרך משיכה) טפי עדיף" עכ"ל וקשי' לי טובא, דא"כ מניון לו' דקוצץ וירד כשר, ומכח"כ דקשה על המ"ד דקוצץ וירד דוקא, מנ"ל, וראיתי להרש"א שהרגיש בזה וז"ל, "קוצץ וירד אין מוליך ומביא לא, שהתורה חלקה בין שחיטה למליקה, א"ל ר"י כ"ש דמוליך ומביא, דלא אשכחן דחלקה התורה אלא בממול עורף, אבל בהרכותיה, כל שאתמה יכול לעשות מליקה בשחיטה וכו', וניהו דתורתה התירה אפילו בדרישה, כ"שadam הוליך והביא וכו' עכ"ל, ועודין לא איתפרש לנו, أنها התירה התורה בדרישה, ומכח"כ למ"ד קוצץ וירד דוקא, מנ"ל דחיק מליקה משחיטה גם לענין מוליך ומביא, זו במשיכה וזה בחניקה אבל לפע"ד ברור הוא מה שכתבנו למעלה, משנה דשותט במגל קצין, דכל שהוא בעצם של כהן, דהוא במחובר, דרכו בדרישה וכל שהוא במשיכה חדשת היינו ממשך, דרכו בתלו'ש, עי"ש, וכן מליקה שהוא בעצם של כהן, בדרשין מוהקריבו הכהן, כמו שהביא ר"ש ז"ל ע"ב דcashr עכ"פ בדרישה, אלא בלבד מ"ד בדרישה דוקא, כסטמא דמחובר, ולהאי מ"ד גם בשחיטה לא בעינן קרא מיוחד דבעי תלו'ש, DSTAM וחתך שהוא ומשך הוא בתלו'ש, והוא דוקא, וגם לאידך מ"ד דכ"ש מוליך ומביא, כדי שלא תחולק מליקה משחיטה לגמרי, מ"מ בשחיטה לא נאמר, דcashr בבחניקה כדי שלא תחולק מליקה ממשיכה, משום דהסברא נתנתן דמשיכה עדיף טפי מחניקה מיתה קלה, וקרא דאברהם דשחיטה בתלו'ש רק אסמכתא בעלמא וכמ"כ לעיל.

ובזה מישיב היטוב לשון ר"ש ז"ל בד"ה אמר שמואל, שכטב, ומכח"כ קוצץ וירד, והגיה השטמ"ק שנדפס על הדף בש"ס וילנא, "הה" קוצץ וירד", משום דקשי' לי, זהה בגמ' קאמר להיפך, דמוליך ומביא הוה כ"ש מקוצץ וירד, ולפי האמור אין כאן מקום להגיה, דק"ו מצינו למימור, או ממה שמספרש על דבר שאנו מפורש, ומכח הסברא, או להיפך מן מה שהסבירו נוטנת, על מה שיש סמק' בברא, וכן הש"ס שפיר קאמר, מוליך ומביא ק"ז הוא, ממפורש דקוצץ וירד ומכח הסברא דכל שדומה לשחיטה טפי עדיף, אבל ר"ש יפה כתוב, אם שמואל סבר דمولיך ומביא כשר מכח הסברא, מכח"כ דקוצץ וירד כשר דמלמד ממה שהקפידה תורה על המוחבר שהוא מסתמא בדרישה, זה נכו' וברור ודוק'.

ר"ש יי' ד"ה אמר שמואל כל השר וכו', שמואל לא בהל"ש אייר, דא"כ אייכא למperfיך טובא, דאי סבר מוליך ומביא פסול והא אייכא מוליך ומביא ואייכא לתלו'ש, ואיקסבר מוליך ומביא כשר וכו' קשי' סייפה וכו', עכ"ל, עין מהרש"א, שנתקשה הרבה בדברי ר"ש יי' אלו, דאיך קאמר, והא אייכא לתלו'ש, כיון דלעיל כתב, דתלו'ש לא מליקה מקרי, ולא שיק' בו לומר דפסול,iani ואnid ר"ש יי' השטא מהא דכ' לעיל, א"כ גנס אי קסבר מוליך ומביא במליקה כשר, עדין קשה, והאייכא לתלו'ש, עי"ש שנדקק מנד. ולפע"ד נהאה, דהה דכ' ר"ש יי' לעיל, דתלו'ש לא מקרי מליקה כלל, הוא כדי לישיב המ"ד דאתא לימועטן צפורה בוחר, דלמה לא אמר להיפך וכדאית דמperfיש דמלועטן תלו'ש אתה וקאי אורישא, והאי מ"ד ע"כ סובר דمولיך ומביא במליקה כשר כדאמר בגמ' דמה"ט לא אמר למיועטן מיליך ומביא, ולידי' הוא דכ' ר"ש יי' דתלו'ש לא מקרי מליקה כלל, משום דמperfיש בקרא דבעינן בעצמו של כהן, אבל פסול מהוחבר בשחיטה, כמו במליקה, איןנו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיון דיש לפרש כמו שפרש"ז ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שנ מפני שמחוד טעמא פסול כמו צפורה, ואולי לא ניחא להו בזה, משום דנקט שן תחלה, דלperfיש הול"ל לאחר צפורה, כיון דנלמד מצפורה, אבל גם משום הא לא ארוי, דנקט לשנא דמתני דעליל, דקתני והשנים הczporen ואע"ג דהתם בשינוי תושין מיררי, עי"ז תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתבו דהה דהוה מצי לאוקמי במחובר ופסול כמו צפורה ודוק'.

כו, אבל אי ליתא להא דזעירי, אז גם הא דהוואו ראשיהן צריכין הפרש עם רובبشر, ולא נשאר מעורה אלא בעור.

והנה הא דperfיך רבא لكمון, אי קשי' הא קשי' וכי מתה עomed ומוליך, ומתרץ דעתוין כמו דתניא בברית' וכיitz מוליך את העוף, חותך שדרה ומperfekt בלא רוב בשער עד שמגע לסייענים, לפי האמור, האי קושי' ותירוץ שייכין גם בלא עיררי, אדם ימלך המperfekt עם הבשר והسمנים, פשיטה דכמתה היה, דהיוינו הותז הראש ממש, ואנן בעינן גם במליקה חיות אחר המליקה, כמו בשחיטה אחר השחיטה, דכל שמות תחת ידו ממש, אין זה, לא מלך ולא שוחט, אלא הורג, ואע"פ דלשנא דרבא, וכי מתה עומד ומוליך" וdoi משמע דאדזערקי קאי, מ"מ גם גם בלא הא דזעירי, היוינו מוכרכים לומר דמניח רוב בשער כדי שלא יהיה מותת תחת ידו.

ומה מאי מישוב בזה קושי' עצומה, לשיטת הסוברים דר"ל ור' אסי פליינו אדזערקי, ומכח"כ התוס' لكمון ד"ה הותז, איך פרנסו הני אמראים האי ברייתא דכיitz מוליך את העוף, והראש יוסף הוכחה מכח קושי' זו לומר, דהני אמראים לא ידעו מהאי ברייתא, וכן לא פסקין כוותיהו, ולפי האמור אין מבריתיא זו שום סתירה לדבריהם, דבכוב"כ צריך להניח הבשר כדי שלא תהי מותה עם גמר המליקה.

ולפ"ז ר"ח הני קאמר, די אמרת טרפה הוה ולא נבלה, ומ"מ מניח הבשר כדי שלא תהי מותה עם גמר המליקה, תהני לי' סcin לטהר מידי נבלה, אז לא נימא כייש"ש דperfekt עם הסימנים נבלה הוה, אלא ודאי צעורי דperfekt עם רוב בשער נבלה, ומילא כמו כון perfekt עם הסימנים כייש"ש, וכן אפילו אם מניה הרוב בשער מ"מ לא מהני הסcin לטהר מידי נבלה, משום דperfekt עם הסימנים עושים מיתה וכייש"ש ואי תקשה לך בכל מליקה הר' הוהperfekt וסימנים והוא מותה עם סוף המליקה, לא היא כי ברוב סימנים עדין לא מותה, והמיעות הבתרא הוא רק משום מצות הבדלה ולא שייכי לעיקר המליקה.

וכל זאת כתבנו לדעת ר"ש יי' דבעינן חיות אחר גמר שחיטה, אבל התוס' لكمון שם בסוגי' נראה דלא סברו ברש"ז וכן לא דידי' ודוק' צל דperfekt תלדה פסולה השחיטה מן העורף ודוק'.

ד"ג כ' ע"א גמר' ארבעב"ח לא, למיועטן שן וצפורה, לפי פרש"י דמחוברת קאמר, ולמיועט מספיא דקתני, כשר במליקה פסול בשחיטה, הци מופרש, כשר במליקה, דהיוינו צפורה במליקה פסול בשחיטה, משום דבשחיטה בעינן תלו'ש, ומילא מומעט גם שן מהחבר מה"ט גופה, וכן כתוב ר"ש בפירוש, ז"ל, "והכי קאמר כשר במליקה כגון צפורה וכו', וכיון צפורה ה"ה לשן דעתמא משום מחובר הואה" עכ"ל لكن לא ידעתני מה נתקשו התוס' בזה, ואולי הוא תוספות ברש"ז מההדור' בתרא שלא היה לפניהם, כי ר"ש יי' ז"ל כמה מהדורות כתוב כאשר כתוב השטמ"ק בק"ק, אלא דמוה שתיריצו התוס', דלא נקט שן, אלא לומר דלא מיפסל מטעם מהוחבר כמו בשחיטה, איןנו מובן כלל, וגם למה فهو לדוחוק כ"כ, כיון דיש לפרש כמו שפרש"ז ז"ל, דבעל הגמ' מוסיף שנ מפני שטעמא פסול כמו צפורה, ואולי לא ניחא להו בזה, משום דנקט שן תחלה, דלperfיש הול"ל לאחר צפורה, כיון דנלמד מצפורה, אבל גם משום הא לא ארוי, דנקט לשנא דמתני דעליל, דקתני והשנים הczporen ואע"ג דהתם בשינוי תושין מיררי, עי"ז תוס' לעיל ד"ה הא בתולשה, שכתבו דהה דהוה מצי לאוקמי במחובר ופסול כמו צפורה ודוק'.

ע"ש גמר' א"ר כהנא, מצות מליקה קוצץ וירד זו היא מצותה וכו', א"ל ר"י כ"ש מוליך ומביא, ופרש"ז ז"ל, "דכל כמה דלא

העוף, אין בסימנים עוקרים ניכר מעשה דהבדלה, או חיבור בחותאת, אבל למ"ד אין עיקור סימנים בעוף במליקה, אבל בשחיטה יש עיקור, ע"כ דס"ל כב"ג, דין טרופות כלל בעיקור סימנים, וכך ש"ץ הבדלה למטה מן העיקור, אבל שחיטה, הכי אגמרי' דין רואין לשחיטה. ומה שכי' עוד הלב ארוי', דלול'י דברי התוס' אין כאן הכרע לומר דלא ס"ל לרשי' עיקור דבה"ג, דיל' דמה"ט לאמנה האי עיקור, משום דס"ל כרמי' ב", דין עיקור סימנים בעוף, ולא מנה אלא פסוליש שחיטה השיעיכים בין בהמה ובין בעוף, עי"ש, יותר הו"ל, דלא מנה אלא מה דחשוחת צריך לידע, והאי עיקור דבה"ג, לא איכפת לנו אי לא ידע הטבח ממןו, דהרי לא חיישין לעיקור, ולא עבי למיבדק אבתרוי', כדפסקין בו"ד סי' כ"ד, אלא לדפי מה שכתבנו שם, גם לחדרה לא חיישין, דמש"ה קתני שם, כיון דלא ידע שהוא או דרס, ולא כתני שמא החלייד, כמו דקתוינו גבי חז"ק שמא חילידו, עי"ש ודוק'.

תוס' ד"ה לא אמרו, בס"ה, והוא דנקט בהתכלת גבי נו"ט לא יאכלו הכהנים וכו', לאו דוקא, דנבליה לא הוה כדמותם לקמן וכו', אלא כלומר טרפה, וкраנא נקט נבליה אגב טרפה, עכ"ל התוס' כי הנראה גרשו שם בגמ' „אישתרי נמי נבליה“ ולא כמו שהගירסתא לפניו „אישתרי נמי נבליה וטרפה“ וכן כתבו דנבליה דנקט לאו דוקא, אבל כוונתו על טרפה, אבל אי הינו גורסים נו"ט, לא מצין לתרוץ דנקט נבליה אגב טרפה, דהרי רבينا דקאמר אישתרי להו, לא יאמר שקר דרך אגב, אבל אCKERא דזאהיר נבליה וטרפה לא יאכלו, שפיר כתבו DAGב טרפה אזהיר נמי נבליה אף דאי בו צורך.

והלב ארוי' נתקשה דמה' קשי' فهو, למ"ד א"ש לעמ"ת הלא יש לו תירוץ על הקרא, כדאמר שם ר"י דהאי קרא אליו עתיד לדרשו, ועל רבינה לא מצי מקשו, דמסתמא סבר כהכלכתא יש שחיטה לעוף מן התורה, והניח קושיתו בצ"ע, והוא באמתו קושי' עצומה על התוס' ואין לומר דהתוס' לכ"ע קשי' לחו משום דסבירו דין נבליה חל אטרפה משום דין איסור חול על איסור וכמש"כ הננו"ב, עיין בשו"ת ק"ד בעל הכת"ס סי' כ"א ודלא כמש"כ התוס' לקמן ל"ב ע"א ד"ה ורמניה, עי"ש וא"כ אין במליקה רק טרפה מכח שבירת השדרה שקדום דזה ליתה דעתמא דנו"ב הוא משום דנבליה לא מוסף ולא כולל הוה, אבל אם נימה אטרפה אישתרי להנאים ממי לא הוה נבליה מוסף לגבי הכהנים, וא"כ עכ"ג גם נבליה אישתרי להו, ולכאורה' לי"ש דברי התוס' דהכי קשי' فهو, דכיוון דבלאי"ה תירוצו של רבينا דחוק ונמש"כ התוס' שם במנחות דמצותי' בכך שאינו, ואם דלמ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה עכ"ג צרכיו לתרוץ כרוי', אבל עתיד לדרשו, למה לי' לרביבא להמציא תירוץ דחוק שאיןו אלא לחד מ"ד, אבל אם כן כוונתם לא הי' צרכיו לתקן דברי רבינה אלא הקרא דנקט נבליה אגב טרפה, אבל דברי רבינה בלאה' ניחא דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה לנcket נבליה.

וכך הווינא טלי' אמרתי בכוונות התוס' דקשי' להו דמן'ל דאישתרי נבליה, דלמא רק לא נצטו על האביכה ואישתרי להו נהירה אבל נבליה גמורה מניין ואי' דקרה דיחסקל נמי איהי נבליה, דהיאנו בשער נהירה אזהיר להו, הו"ל להקדמים טרפה לנבליה דוזאי טרפה חמור מבשר נהירה בסימנים דאישתרי להו במדבר, אלא דעתה אני יודע דא"א להעמיס זאת בתוס' כי המה לא נתנו לעין זה כשר ביארתי זאת במקומו ודוק'.

על"ב גמור' אמר עירוי נשבר המפרקת ורובבשר ערמה נבליה, פרש"י זיל' ומटמא מיד עע"פ שמרפרכת וכו' עכ"ל, והוא ממש כמיירא דמשמעותו לעין אדם דלקמן דקאמר נשבר המפרקת ורובבשר

עדיף, אמרינו קרא דוקא אמר, אבל עכ"פ לא מקרי מפורש, כדי שנאמר דין זה שחיטה כלל, אלום לאידך מ"ד, דמוליך ומביא במליקה פסול, ע"כ דס"ל ע"ג דאיכא ק"ו דמוליך ומביא עדיף מדרישה, מ"מ פסול דכוון דהקפידה תורה על עצמו של כהן, כ"כ הקפידה על הדרישת כי הינו הך, א"כ גם הוא ע"כ כמפורש בקרא יחסב, דאל"כ הוא לו למימר ק"ו דמוליך ומביא כשר, וע"כ דהאי מ"ד לית לי' סברת רשי' זיל דאי ס"ל מוליך ומביא פסול, והאיaca מוליך ומביא גם תלוש, דלהאי מ"ד תלוש פסול מקרי, אבל שם מליקה עליה, אבל אי ס"ל מוליך ומביא כשר, לא קשי' לי' דהא איaca תלוש, דלהאי מ"ד מהדרין לסבירת רשי', לתולש לאו מליקה היא כלל, כמו דדרישה לאו שחיטה מקרי, ועיין לעיל ט' ע"א תוס' ד"ה כולה תנינהו ובמה שכתבתית שם ודוק'.

תוס' ד"ה אילימה למשמעות עיקור סימנים, לפ' הקו', דעיקור סימנים הוה טרפה תימה וכו', והנה הלב ארוי' זיל רוצה לישב שיטת רשי' זיל, באמרו דגמ' רשי' מודה דלא מהני שחיטה בסימנים עוקרים, ומכח סברא דאי' לא שחתון כראוי' בלי פסול דרשא או שי"י', כדעת הרמב"ן זיל מובא בר"ג, והראי' דכן הוא, דהא בתוספות דנסמטה הגרגרת, ואינו יודע אם קודם או לאחר שחיטה, דקתני זה היה מעשה ואמרו כל ספק בשחיטה להחמיר, עכ' לאו מטעם טרפה Kata'a עליה, דהרי בספק טרפה אמרינו נשחתה התורה, אלא ודאי מודה רשי' דלא מהני שחיטה בסימנים עוקרים, וכל הסוגי' כאן אזהה לעין פסול שחיטה ומילקה שתהיה מטמא, וכן כתוב המג"ש עכ"ט ד' הלב אריה.

והנה ראיינו מן התוספותא אינהראי', דאפשרו לדעת הבה"ג דסימן השמות אין שחיטה מועלת בו, קשה, למה יקרא זאת ספק בשחיטה, לפי מה שדחו האחرونים את דברי הפלתי, ש' דספק נkeh'yo הוה ספק בשחיטה, וכתבו הם דזה ליתא, דוקא ספק במעשה השחיטה עצמה אבל ספק במרקחה אחרת עכ"פ שעיל ידה השחיטה נפסקת, אין זה חמור משאר ספק. טרפות דmockminio אחיקת שרשות, ועיין בהז' היטב במה שכתבתית בזה לעיל בסוגי' דחזקקה, אבל ניל' דהאי ספק אי' נשפט קודם או לאחר שחיטה, איינו דומה לשאר ספק טרפה, דכאן לפניו שני מעשים שמותה וחוותה, ואינו יודע אייזה מעשה קודם, אי השמותה או השחיטה, והוא כמו במלחיף פרה בחמור וילדיה, ואין אנו יודעים, אם המקח קודם לילדיה או הלידה קודמת להחלפה, דלא שיק להעמיד על חזקה דמעיקרה, עיין לעיל בחידושי בזה, זה ברור, ולכן אין שום ראי' מזה, דמפסק שחיטה מיירוי, ובגוף הסברא לומר דעיקור הוא מטעם דאי' לא לשחות כהונן כשיםינם עוקרים ממקום חבורון, הגם שהוא טעם נכוו על ההלכה, אבל קשה לומר דעתם זה העשאו רבינו כפסול ודאי, דאי באמת ריק פסול ספק הזה, נימא בספק נשמטו קודם שחיטה, ס"ס, שמא לאחר שחיטה, ושמא נשתחט כהונן, ועוד זאת, דמתוך הסוגי' דהכא מוכח, דעיקור סימנים הלכתא בלבד טעמא הוה, דקאמר אדרבא אי' יש שחיטה לעוף מה"ת, הכי אגמרי' דבעוף אין עיקור, הרי דעיקור הלכה הוה, ובלא טעם, דאל"כ אין חילוק בין עוף להבמה, גם דחוק גדול לומר, דמשמעותו טומאה אמר למלאתי, ולהאי תנאי דמליקת טרפה מטהורתה מיידי נבליה.

ולפ"ע ז' מקום יותר מרוחה לישב דעת רשי', בשנאמר דס"ל לשמוואל אין טרפות לחצי חיים, וא"כ אם נשמטו הסימנים לאחר שבירת המפרקת ופסיקת החוט,תו לא איכפת לנו עיקור סימנים מצד טרפות, אבל מ"מ פסולים למליקה, כיוון דכבר נפסקו, הרי' הם מובדים מן הראש, ואע"ג דעדין יש בהן חיים להיות נשחתים, אבל למליקה דהבדלה בעין בעולת העוף, ולא יבדיל כתיב בחטא

היה מפרש דהותאו ראשיהן על כל שאר בע"ח כסתםא דמשנה דאלולות, ועוד הלא גם לתוס' צריכין לפרש, הא דפריך רבא וכי מיתה עומד ומלך, דוחטאת קאי אלא דבאות במשנה שם ליתא תיבת „עוף“ אלא בהמה וחיה קתני, וכן גם בתוס' צריכין להגיה כך ולמחוק תיבת עוף, דבלאי"ה אין לגרוס שם עוף, דלמא נפ"מ ייאמר דעוף מטמא מיד, והוא אין לעוף טומאת מגע ומישא אלא טומאות בית הבלתיה וכבר כ' רשי"ז ל' במכות ט"ז ע"ב, דנמלה בשעת בליעתה נעשה מותה, ונינויו דלקמן ק"ב ע"ב ד"ה בכ"ש, כתוב רשי"ז ל' דחיבב משום אבמה"ח בבליעה, וא"כ ע"כ צריכין לחלק בין נמלה לעוף דעוף חיוטא נפייש יותר מונלה, מ"מ הכא בהותאו בראשיהן, פשיטה דחויה זוטר כ"כ שבשעות בליעת מותה לגמרי כמו נמלה בריאה, וא"כ אין שום נפ"מ בהאי דין דחויה ראשיהן לגבי עופ, וכן ליל דבחיה ובהמו בעין שני סימנים ובעוף בחוד סיון, כדין שחיטה מהני לשוטו מות בצירוף מפרקת ורוב בשור אבל כל זאת דוחק גדול לומר, דאביי פריך לי לרבע, ותקשה לך עולת עופ ובי מטה עומד ומלך, כמלתא דפשיטה, דבסיון אחדangi בעוף כמו שני סימנים בבהמה וחיה, ודילמא רבא לא ס"ל לחלק בין עוף לרhma לעין זו, וביע גם בעוף שני סימנים לשוטו מות, וגם בלשון רשי"ז ל' קשה להעmis פירושו של המהרש"א, וראיתי בשפטם"ק שנדפס על הדף בש"ס ווילנא שמגיה ברשי"י „דה הא עופ“ ולא ממש"כ לפניו דהא ודי עופ" ורצה לתקן בזה הלשון. **שיהי** מכובן לתריזו של המהרש"א.

אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שהשיג הראש יוסף על יתר דבריו
ההמරש"א, וכותב דכל מעשה מליקה מולכת וגזה"כ הוא ואין
להקשות, וכי מטה עומד ומלך אלא דקושי' הגם היא, דלא
מסתבר דעתך מליקה חלוק משחיטה עי"ש, א"כ ייל' דהכא הכי
קשה' לי וכי מטה עומד ומלך, כיון דבשים אחד עוף עומד
למota mid, דמש"ה סgi בשחיתות סימן אחד, למה הקפידה התורה
בעולות העוף על שני סימנים, חלוק משחיטה, ועי"ז משני, משום
מצחות הבדלה, וא"כ הפירוש בגמי' אז דברי רש"י מותפרשים כפושטן
עדוף בחד סימן מטה, דהינו שעומד למota תיכף לאחר שחיתות
סימן אחד, ואמאי מעכב את השני, במליקה יותר מבשחיטה, ודוק".
ע"ש רש"י ד"ה כל המעכב בשחיטה, עור איןו מעכב בשחיטה
ונכו', אבל סימנים שחיתה תלה בהו רחמנא, ולכתחלה כולה בעי
קדתנן בהשווות וכו' עכ"ל.

הנה פשיטה דסימן השני עכ"פ אינו מעכ卜 בשיטתה אלא כוונת רשיי ז"ל דעכ"פ בעין שנייהם ראוי לשיטתה, דהרי אפילו נקה"ו מעכ卜 את שחיתת הגරגרת, אף בעוף דהכשו בסימן אחד, וכל שישנו ובהגחות המהרשיש כתוב דברי רשיי אלו שייכין למטה, אל שיטות בשחיתות, כי שם מוקם עי"ש, אלא דרש"ז ז"ל סותר שיטת עצמו, ובמה שכתב כאן, דילכתחלה בעי שני סימנים, ועכ"מ קאמר, יושם בריש השוחט, כתוב דהא דבעי שני סימנים בעוף לכתחלה, אינו אלא מדרבנן, ומושם גורה דילמא לא אתה למייעבד רובה חדח, עי"ז בלב אריה איך נדחק לפреш דברי רשיי דכאן, ולפע"ד נראה דגם כאן אין כוונת רשיי לומר דמה"ת בעין שני סימנים לכתחלה, שכן הוא באמת דעת הרמב"ם, אלא דמה"ה דגזרו חכמים לשחוות לכתחלה שני סימנים, דילמא לא אתה למייעבד רובה חדח, מוכחה דגם שניים מהה בתורת שחיטה גם ביחס,adam לא אמר כן מה שחתת רובה, רק מקצתו, ודילמא לא יהי סימן השני דהינו הושיט אני לה, הא תקנוא, דילמא לא יהי סימן השני דהינו הושיט שחתת רובה, רק מקצתו, והוא נשחת תחילה ואיך יתקשר בשחיתת רוגוב הקנה כיון שכבר אטריף בנקה"ו, וכן יש נמי להוכיח מראב"א ליקמן בהשוחות שס"ל, בעוף ושת ולא קנה בעין, וא"כ קשה, אם נשחת הקנה תחילה הרי הוא מעשה טרפוות ולגביה שחיתה הלא ושת

עמה מטמא באוהל, והא דלא אמר ערי בפירוש ומטמא במשא וכן שמואל לקמן בעשאה גיסטרא, וכן ר"א דאמר ניטל הירך וחלל שלה, לא אמרו רק דנבללה הוה ולא הזכירו דמטמא במשא ורק רשי"י הוסיף גם התם „מטמא עד בחיה“ - אבל באמת אין בה צורך, דמובן מאיilo דכל שטש נבלה עליו מטמא במשא, ורש"י ז"ל ג"כ רק בשביב האי „מיד“ שכותב מצא בו צורך להוציא שלא תאמר דר"ל נבלה לעניין שלא תהני בה שחיטה אבל אינה מטמא מיד, שכן הוסיף רשי"י דכוונתו דהוה נבלה מיד בעודה מפרכסת, כי האי פירכוכס הוה כפירכוכס דזנכ הלטהה, אלא דגס זאת מובן מאיilo וرك לרוחआ דמלטה ואלטוטסת ביאור כתוב רשי"י ז"ל את זאת, דנינו דמצינן גם על נקה"יו ופסה"ג דמקורי נבלה, והיינו דלא מהני בהו שחיטה אבל איינו מטמא מחיים, שאני התם לדעתה התוס' רק על פסה"ג קאמר כן, ולא הוה נבלה לאחר שחיטה ומיתה ומטעם, דוגראת הנפסק כמנוח בדיקולא דמי הוה ולא מציע שחית ל', וא"כ זאת ודי לא שייך בימיachi אחرينא כמוו בנשבר המפרקת או בגיסטרא וכדועה דמ"מ אם עדין היאichi תהני לה שחיתות הסימנים לטהרה מידי נבלה, ואי דלא הוהichi הרוי מטמא מיד, ואם לדעתה הרמב"ס דגס נקה"יו הוה נבלה, ומחייבים לעניין איסור אכילת נבלה, וכמש"כ בתבוק"ש שלדעתו אייכא חילוק בין איסור אכילת נבלה לטומאת נבלות, הרוי ביארנו הטעם ג"כ משום דכל שניקוב הוושת הוה נחרה ותו לא מציע שחית, וא"כ בהני דצערדי ודשומואל לא שייך זאת כלל, لكن כל שאמרו נבלה, ע"כ הכוונה דמטמא מיד, והא דקטני לעיל במתני" שחיתות נקרי נבלה ומטמא במשא, וכן בברייתא לעיל דף ט' בלבד, דלא בדק בסימנים נבלה מטמא במשא, דבכל הני לא מטמא מיד אלא לאחר מיתה, מ"מ קתני מטמא במשא, בשחיתות נקרי פריך באמות בגמ' פשיטא, ומשנין לאפוקי דאיתנה מטמא באוהל, ובלא בדק בסימנים לעומת מאן דתנא טרפה ואסורה באכילה, לאפוקי דלענין טומאה אמרין דשפир שחית, כתני במתניתא דנבלה ודאי הוא גם לעניין טומאת משא, ועיין בראש יוספ, ד"ה הר"ס ז"ל, שכותב דמש"ה לא קשי מתני" היא, דמלך בסיכון מטמא בגדים אביה הבלתי, דמשם אין ראי דמטמא מיד, דאפשר לנור דהוה כמו נקה"יו ופסה"ג, דהוה נבלה מחיים לעניין איסור ולהענין טומאה עי"ש. ובמחcit'ת החליף כאן הסיבה במסובב, והוא סבר משום דהוה נבלה מטמא, لكن לא מהני ב"י שחיתה, וא"כ ה"ה בשאר מילוי מצינן למירר כן, דהוה נבלה מחיים לעניין איסור אכילה لكن לא מהני ב"י שחיתה, אבל באמת נהופ הוא, משום דלא מהני ב"י שחיתה, لكن מקרי נבלה מטמא, וא"כ דוקא בתרפות בסימנים, דאייכא טעם לומר דלא מהני בה שחיתה, אייכא האי מין נבלה שאסור באכילה, ואני מטמא, אבל בשאר מיני טרפות, ומה לא תהני בהו שחיתה, זהה ברור כמשמעותם - ובפתיחה שליו וכן בחודשי לקמן ל"ב תראה, כי גם מה שמחדש לנו התבב"ש והסקימו עמו כל האחרונים, לחקל בין איסור לטומאה, לא מנני ולא מקצת', והוא שגיאה רבתא, שמעולם לא עלה כזאת ע"ד הרמב"ס ז"ל עי"ש ודוו"ק.

רש"י "זה וכי מתה עומד ומלך, דהה ואעוף בחוד סימן וכו', על עין במרחשי זיל דכוונת רשי", דבאה עוף דבר נשר' המפרקת ורוב בשער עמה, עי"ש, ויש להעיד, דהא לקמן קאמר ר"ל. הותזו ממש, ור"א אומר כהבדלת עולת העוף לרaber"ש, והתוס' שם כתבו דקאי על בהמה חייה ועוף במס' אהלוות, הרי דגס בעינן שני סימנים דוקא, וניהו דרש"י מפרש לקמן דארצדים קאי, היינו כדי שלא לעשות פלוגתא בין אין עיר ושםואל, ל"ל ור"א מפרש' המשנה דהותזו ראשיהן, אבל אי ליתא לאערוי, גם רשי"

מכש"כ פרה, כמו שעושין ק"ו מערופה על שחיתה, אבל רשי"ז"ל דעת אחרת עמו, דס"ל דאפיקו ידיעין דתורים גדולים, מדכתיב בעומת ב"י שהם קטנים, מ"מ הו"א דלמצוחה קאמר ולא לעכב, משום הק"ו, אבל بلا החק"ז ודאי כן הוא, שלא בעין קרא יתרא לעכב, ולכן לא קשה לרשי"ז קושי התוס' ד"ה ומה תורדים, דרש"ז לא יסתטרו שני הק"ו, כי גם שנייהם יכולם להתקיים, לעכב לא נפסלו קטנים בתורים גדולים בינה, והכי קامر, ומה תורדים שלא הוכשרו בקטנים, קודם שעשינו ק"ז להיפך, אז תורדים גדולים דוקא גם לעכב, והוא דזאת דתורים גדולים גופא ידיעין מבני יונה, כמש"ב רשי"ז, מ"מ מצין למליל שפיר דברי"ז גדולים לא מעכבו בדייעב וממילא נדע דגム בתורים קטנים לא מעכבו בדייעב, ולכן שפיר כתבו התוס' דרש"ז דבעי למדוד רק לעקובי ה"י ניחא, ולפי פרשי"ז הא דקאמר, שלא לשטמת קרא, הוא דוקא, כמובן, אלא דבזה הקשה המהרש"א, דהא אין מה שום ראי"ז דמעכב, כיון לדלמצוחה עכ"פ עבי דוקא תורדים גדולים וב"י קטנים, מוכרכ לכתוב בכל מקום תורדים וב"י, והוא קושי עצמה, אבל לפע"ד נראה גם דכוונת הגמי הוא, דהרי בכל הקרבנות אנו מוצאים גדולים וקטנים, כמו פר ועגל, כבש ואיל, ומסתמא הגדל חשוב יותר מהקטן, ומ"מ חיזין דפעם מצוחה בגודל ופעם מצוחה בקטן, ובאלו דמביאין קרבן עופות, כגון יולדות זב וזבה ומצורע ושמיעת קול, לא לשטמי בשות אחד מהם, דיצהוה על תורדים קטנים יונים גדולים, כמו שמצואים בקרבותה בהמה, אלא ודאי דהני אינם ראויין כלל לקרבן, ודז"ק.

ע"ב גמר' ת"ר יכול היהו כל התורדים וכל ב"י כשרים, ת"ל מן וכו', פרט לתחלת הציהוב שבזה ושבזה, הנה לפי דעת רשי"ז"ל שביארנו לעמלה, אף לדלמצוחה גם בלאו מיעוטא דמן, והוא ידיעין דבעין דזוקא גודלים בתורים וקטנים ב"ב", ותחלת הציהוב דהוא בריה לא, דהרי איינו לא בכל גודלים ולא בכל קטנים, אבל לעכב לא הווה ידיעין, דכאן לא מצינן למימר, שלא אישטטט קרא לצוחות על תחלה הציהוב, דהא גם בקרבותה בהמה לא מצינן קרא על פlags להיות מצוחה לכתחה, ומ"מ כשר פlags להקרבה (וכאשר מבואר ברמב"ס בפ"א ממעה"ק, וטעמו כתוב ה"כ דילפין מומאים השמיini והלאה ירצה, דפלgas ג"כ עולה לרצון עי"ש) וא"כ היה מקום לומר דה"ה בעופות כן, لكن בעין "מן" למעט תחלה הציהוב דלא, אבל דעת התוס' דכל שאינו למצוחה ה"ה דמעכב, למה לי קרא למעט תחלה הציהוב, כיון דאיינו לא בכל תורדים ולא בכלל ב"י, אלא דהה Tos' לקמן ד"ה כי איצטריך, באמות כתבו דלפי המסקנה דmittotzman אתה לרובע ונרבע, אפיקו אי תחלה הציהוב בריה הווה, לא איצטריך קרא למיעוט, דבלא"ה ממועט, כיון דלאו גודלים ולא קטנים אלא בריה הווה, אלא דליישנא דגמ' לא משמע כלל כן, ועוד דגム לפי דעת התוס' עכ"פ בס"ד ה"י סובר דבעי קרא למעט תחלה הציהוב, ורקשה דהא לפי התוס' כבר ידע לעיל דלא בעי קרא למעט ממש"כ התוס' דה"ה לא לישמעתי, וא"כ בלבד בעי דר"ז הוי"ל להקשות על הברייתא דבעי, מ"מ למעט תחלה הציהוב הא למה לי כיון דלאו תורדים ולאו ב"י נינהו, ואולי ילי"י דמתחללה סבר דלהא גופא בעי קרא, לאشمיעין דבירה ולא ספק הווה, וכן משמע מפי רשי"ז דה"ה אי אמרת בשלא, אשמעין קרא דבירה הווה וכו' עכ"ל, ולבסוף מסיק דאן בנלא קרא, ידיעין דבירה הווה, ולא איצטריך הקרה ע"ז אלא אתה למעט רובע ונרבע, ודז"ק.

ריש"י ד"ה אלא א"א ספקא נינהו, וקרא לא פסלניהו אלא היכי דמחייב תוריין בהדיין או ב"י בהדיין עכ"ל, דברי רשי"ז"ל אלו לית נגר ובר נגר דיפרקיינו, דהא בכל הקרבנות כובה דמצוי מביא או תורדים או ב"י צrisk למעט תחלה הציהוב שלא יביא ביא מצד ספק, היכי נאמר דעתה רשי"ז"ל לומר התורדים וב"י חד מינה הוא וצע"ג.

ולא קנה בעין, וא"כ הוה צריכין להזהר שלא לשוחות לראב"א, רק הושט ולא הקנה וגם לדידון, שלא נינקוב הושט בלי שחיטתה הקנה תחלה, אלא ודאי דגム שניהם יחד ש"יכים לשחיטתה והשנים מן האחד,ఆ"ג דיליכא מצוחה להדר לכתלה על שחיטתה השני, ולפ"ז לרשי"ז"ל דמפרש האיBei ליקמן ל' ול"א בהחלה במייעוט סימנים ושזה בתרא של השני קמבעי לי, כיון דתורת שחיטתה על שניהם, ויש לעין בזה והסבירה בעצמה דחוקה לומו, דשניהם ביחס לתורת שחיטה עליהם, ומ"מ לאBei לכתחלה רק סימן אחד, ודז"ק. **ד"ג** כ"א ע"ב, רשי"ז"ה ובידו הימנית, ואי קשי' למה לי להאי תנא למימר כמשפט חטאבת בהמה, לאוקמא אחתאת העוף דסליק מני וכו', דהא כולהו נמי איטנייה בו וכו' עכ"ל, והתוס' נתקשו הרבה בתירוץ של רשי"ז, ולפ"ז נראה לויל דבורי שניהם, דאי"א לומר דכם שפט אתה לחטא את העוף, אלא אם השווי אשר עליו אתה כמשפט, איינו נוגע לקרבן העוף, אלא מה דשווה גם בקרבותה בהמה, לא שיק' לומר כמשפט חטאאת העוף, והוא חלוק ממוני בכל דיניה השיעיכים לעוף, ושזה רק בדין השיעיכים גם בקרבותה בהמה, ולכן מוכרכ התא"ק לדרש כמשפט חטאאת בהמה, ולפ"ז ר' ישמעאל דדרש כמשפט חטאאת העוף לעין ממול עורף, מציע שפיר למילך גם הני שלשה דיןים מכמשפט, ולא צrisk להוכיח את זאת, דממילא משתמש, ולא צriskין למה שכי רשי"ז"ד ר"י ילי' הני מהקיים אחרינה, ודז"ק.

ד"ה כ"ב ע"א גמר' ת"ר, תורדים גדולים ולא קטנים, ופרש"ז"ל لكمי מפרש Mai משמע עכ"ל, כוונתו בהז, דודאי תורדים שם המין, וככלל בין גדולים ובין קטנים, וכמש"כ גם לקמן ד"ה ואימה בני יונה, דזוקא ב"י דכתיב בהו בני יתרה משמע דזוקא קטנים, אבל תורדים בין גדולים ובין קטנים ממש, אבל לקמן מפרש, דדרשין סמכים דתורים דומי' דבני יונה, מה בני יונה קטנים ולא גדולים, כך תורדים גדולים, ולא קטנים, ומה אמי מתפלא על התוס' ע"ב ד"ה ומה ב"י, שכתו דרש"ז לשון תורדים משמע גודלים, וכאשר הראיתיך זה ליתא, שובי מצאת בהగות המהרש"ש שהרגיש בזה, ועיין עוד לקמן מה שאכתב בזה ודז"ק.

תוס' ד"ה שיכול ומה ב"י וכו', א"נ דהוה מציע למיכתב ב"י ותורדים, דרששתא לא הוה מקיש תורדים לב"י, דאייכא למימר דקאי נמי בני אחורים וכו' עכ"ל, תמהני דהא "או מ"ו" מפסיק בין תורדים לב"י, ולא עוד אלא אדם "בני" קאי גם אתרומים, אז ה"י צrisk לכתוב תור במספר יחיד כמו יונה, וצ"ל דלא דקדקו התוס' לתקן הלשון, וכוונתם אי הוה כתיב בני יונה ותור - אלא דכפי הנראה לא נחתנו התוס' לחלק בין תורדים לתור, דאל"כ ה"י להם תירוץ מרוחה יותר, דאל"ה ה"י כתיב בני יונה ותורדים, לא הייתה ממעט קטנים מון תורדים, משום דבני מציע גס אתרומים, אבל מ"מ הייתה מרבבה גם גדולים, מפני דכתיב תורדים לשון רבים, ולא חור כמי יונה, אבל מש"כ התוס' משום דלא כתיב "בנוי" מפורש גם בתורים, הוא דחוק גדול מבון.

והנה דברי התוס' אלו מישך ש"יכו, להני דברת התוס' שבטעם השני, כי שיטותם הוא, דאם הלשון מבורר דתורים גדולים וב"י קטנים ממש, אז לא בעין קרא יתרה לעכב, כי היכי דלא בעין בשעה דפסח ובפרה אודומה, דזוקא שה לא אל, ולבסוף פרה ולא עגלת, דרך על אופן עשייתו אם כה או כה, אם ליכא יתורה לא עכב, אמרין דרך למצוחה נאמר, אבל על גוף הנקרב לא בעין קרא לעכב, וגם לא נלמד ק"י דאם עגלת כשרה לערופה

ספק אם קיים נדרו, אבל בתחום הציהוב דלא נקרב, הרי זו ספק להקריב, וזהאי חיוב להביא אחרים הרואים להקרבה, ודוק'.

ד"ג כ"ג ע"א ר"ש י"ד ד"ה ואין עלה לו מזבחו, אם הי' מוחיב איל בלבד או כבש בלבד, וטעמא לא מפרש תנא אי משום ספקו אי משום בריה, עכ"ל, הנה לרי"ש דבריה הוה, אפלו אי מצי מקריב איזה שיחה או איל או כבש, נמי לא עלה לו פלגס מזבחו, אבל ר"ש י"ל רצה לפרש השטה המשנה גם לבר פדא שספקא הוה, לכן כתוב Adams מוחיב רק אחד לבדוק או זה או זה, אולם על התו"ט, דפרשך המשנה לפי האמת, קמתמה ק"ז ר"ע א"ז צ"ל בהגהותיו שם, דהא אנו פסקין כר"י דבריה הוה, א"כ שפיר מצי מיר מתני בnodar או זה או זה ומ"מ לא עלה לו פלגס מזבחו והניח הדבר בתימה.

והנה לדידי קשה להיפיך, דאפו לרי"ש דבריה הוה, למה לא עלה לו מזבחו וכן יש לי תימה על הא דפסק הרמב"ם "בריש פט"ז" ממעה"ק, דהנודר קטן והביא גודל, יצא וכת"ק וدلען כרבבי במנחות ק"ז ע"ב, ומ"מ בפלגס פסק דפסק הוה, דשמא בריה הוא ולא יצא, ותמה夷 בין גם אס בריה הוה, ראווי הוא להקרבה כמו שהבאתי לעיל, ובנדרים אלא הוליכין אחר לשון ב"א, וכיון דמי שנודר בקטן, כוונתו כ"ש גודל דיכול להביא, א"כ גם פלגס כ"ש מקוטן, ולא עוד אלא דפלגס בלשון ב"א אין לו מושג כלל, והרי תראה דבמשנה דפירה שס קאמר דר"ט קרי לי' פלגס, בן עזאי קורחו נוקד, ור' ישמעאל קורחו פררכד גסא, הרי דין למושג זה, שם בלשון העם, כי רק מכח הכתובים, דכשב בן שניתו, ואיל בן שניתים, אנו למדין לאחר שנתו מיום ליום יצא מכלל כבש, ושלשים יומם אח"כ נכנס לכלל איל, וממילא תוך אותו שלשים יומם אינו יודע ממה לדzon ב"י, اي בריה או ספקה הוה עי"ש בתו"ט, אבל בלשון ב"א פשיטה לאינים מכירין מושג זה כלל, וא"כ בנודר להביא כבש, להאי לא יכול להביא פלגס הגודל ממנו, דודאי מי שהבטיח לחבירו ליתן לו כבש וננתן לו פלגס תבואה עליו ברכה, ולמזבח נמי הלא גדול במקום קטן שפיר דמי, ולכן היה נראה דהאי בקיי הכא בפלגס, קאי ריק לרבי, דקאמר בנדר קטן והביא גודל לא יצא, לדידי צ"ל, דברケנות, דעת הנודר שייהי כדין קרבנות חובה, ובקרboneות חובה, הלא במקומות דבעי כבש לא מצי מביא איל, אבל אנן דפסקין כרבנן דברי, גדול במקומות קטן שפיר דמי, הרי דנודר בדעת עצמו תלה הדבר, וא"כ אין מקום לומר שלא מצי מביא פלגס לצאת ידי נדרו של כבש, וצ"ע לפ"ע"ד ודוק'.

תוס' ד"ה כי איצטרך וכו', ומורי הר' אהרן תי' וכו' חד למיעוטי רבענו ונעבד, וחדרמייעוטי תחלת הציהוב וקמי' שמ' ודי' גלי' אי קטנים אי גדולים הו וכו', הנה לדעת הר' אהרן גם לספקא אתה קרא, לברר הספק שלנו לצד אחד, אבל תרי מיטוטי לספקא לא, זאת נשאר הספק גם לתורה, זאת א"א דהא קמי' שמ' גלי', אלאותהמגני ذكري לה מה קרי לה, דכיוון דהכא תרי מיטוטי כתיבי, חד בתורים חד בב"י, ולא ידעין איך מהן לרובע ונעבד, ואיזה מהן להחלת הציהוב, א"כ האי מיעוטא על תחלת הציהוב כדי כתיב, אדם נדע ממקומות אחר דתחלת הציהוב בכלל גדולים או קטנים, לא בעין האי מיעוטא, ואי דלא נדע, לא נתחכם מהאי מיעוטא, ושאר אצלנו הספק בתחילת, اي נמעט מן תורותים או נמעט מן ב"י, והקרא ע"כ לפרש אתה ומיסתם קסטום, וצ"ג.

ע"ב גמר', בעי ר"א, האומר הרי עלי לחמי תודה מן החמצץ או מן המצחא, והבאי שיאור מהו וכו', וא"י דר"מ לר"מ מדליק עלי' חמץ הוא וכו' עכ"ל הגמ', הנה כל הראשונים ואחרונים עמלו בפרישותה דהאי שקל וטור', ובكونרטסי "מצה שמורה" הארכתי בביורו האי

תוס' ד"ה והביא תחלת הציהוב, וא"ת וכו' א"ג כיון שהסבירן ליד כהן יצא ידי נדרו, מאחר דמ"מ האחד מהן ראוי להקריב, עכ"ל, בלח"מ פ"יד הלכ' ה' ממעה"ק תמה על דברת התוס', דהא אפלו נפסל בשעת הקרבה צריך להביא קרבן אחר וכגדתנן בראש זבחים, כל הזבחים שנאצחו שלא לשם כשרים, אלא שלא עלו בעלילים לשם חובה, הנה אי משום ראי' זו לא ארוי, כי התוס' רק בנדר כתבו דיצה די' נדרו בהבאה, ומ้อม דלשו נדרו לא משתמע יותר אלא להבאי, כי זה הוא בידו, אבל אם אח"כ הכהן פסלו בעבודתו, או ע"י סיבה אחרת לא בא לידי הקרבה, הוא כבר נפטר מפני שעשה מה שהתקייב את עצמו דהינו להבאיו לעזרה ולמסרו להכהן, אבל באזחים שחיביב התורה כדי לכפר או אפלו למצווה בעלמא, מודים התוס', דמחיב זה לא נפטר עד שנקרבו להלכตน, ועיין במעילה דף יט ע"א, דלפי פרשי' שם פליגו ר"ש ור' כהן בקרבתות חובה, אי נפטר בהבאה לעזרה לחוד, ושם ההלכתא כר"י, דלא נפטר עד שיוציאק הדם, אבל התוס' הכא סברו דבנו"ג גם ר"י מודה, דאחר הבאה אין עליו שום אחריות, דכהנים שלוחוי דرحمנא נינהו, וכיון שקבלו ממנה, הרי קיימ העשה דוחבאותם שמה, ולכן בדקడוק אמר התנא, דלא עללה בעלילים לשם חובה, ולא קאמר לשם נדרו, הן אמרת דריש' שם ממשנה מפרש דלא לשם חובתו ולא לשם נדרו, אבל אתוס' אין כאן תPsiה, אם מפרשים דזוקא לחובתו איןו עללה אבל לנדרו עולה, וגם משלו הרמב"ם שם דכ' "עד שיקריב כמו שנדר" לא ראייתי שום הכרע לומר דכוונתו על ההקרבה ממש, ואדרבה ממה שמוסיף הרמב"ם "כמו שנדר" נראה יותר דסגי במסירה להכהן, כי אם בתר אמרתו אזילו, מסתמא אין אדם מתחייב את עצמו בדבר שאינו בידו,ומי שאמר הרי עלי עולה, יותר משמע דלהבאייה קאמר ולא להקריב, שהוא דבר התלוי באחרים, אבל מה שיש להעיר על התוס' הוא, דהאי הבאה דכאן, שambil דבר שאינו ראיינו ראי, והר' דבון הרא היא, דנעהו דרך מכך ספק לאו בר הקרבה הוא מ"מ אינו ראוי מקרי, ומ"ש ממה דאמרין בפסחים פ"ח ע"ב, בשכח מה שאמר לו רבו, אם קודם זריקה שכח חיבין בפסח שניי לאינים ראויין לאכילה מצד ספק והוא כוזאי לא יצא, והכא דכוותי כל שהביא דבר שאינו ראוי להקרבה מצד ספק, הוה כוזאי דלא קיימ דידי נדרו, אם לא שנחקל דהכא אם הקריב שנייהם, שפיר יצא די' נדרו, لكن גם בהבאה יצא, אף שאין להקרים בתחילת, ולפ"ז תי' קמא שבtos' משיך שייך לתי' בתרא.

אלא דעל הרמב"ם יש לי תימה רבתא, שכ' בפט"ז ה"ב ממעה"ק, וכו' הנודר עלות מן התורים או מב"י, והביא תחלת הציהוב שבהזה ושבזה הרי זה ספק, עכ"ל וכותב ה"כ"מ, דמסופק, אי ההלכה קר"י או כב"פ דלקמן, וא"כ ספק אי בריה או ספקה הוה עי"ש וא"כ ודאי לא יצא די' נדרו, דהא אי אפשר להקריםם כלל, ואפלו הקריםם בדיעבד נמי ספק הוה אי יצא, דשמא בריה והוסול, ואין זה דומה למה שכ' הרמב"ם ברישא, בנדר מן הcabשין או מון האלים, והבאי פלגס, דפסק הוה אם יצא, דשם ראוי האי פלגס להקריב עכ"פ, וא"כ שפיר ריק ספק אם יצא, דשמא בריה הוה, אבל כאן בачלה הציהוב דלכתחה אין להקריב וגם בדיעבד ספק בריה הוה, איך יצא בהבאה זו מספקא, ולא נאמר דודאי לא יצא, וממוש"כ לפ"ז דעת הלח"מ דר商量"ם בעי הקרבה ממש, וזולת זה לא יצא הרי הני לא באים לידי הקרבה ולמה פסק, דפסק הוה, וכן נלפ"ע"ד דמה שכתב הרמב"ם דפסק הוה, היינו דפסק הוה אי מצי להקריב, וממילא באמת חייב מכח ודאי להביא אחרים, והרי תראה דכאן כתוב סתם הר' זה ספק, ולעיל מני בפלגס כתוב הר' זה ספק אם קיימ נדרו, מושום דבפלגס שהוא נקרב בכוב"כ, הוה

בפירוש הקרא דמחמצת דאיתא במכילתא מחמצת היא שאור, ובע"ג קרא משום דאיינו ראוי לאכילה, כי באמת לא נזכר בתורה שהוא מושם דראוי לחם בה עיסות אחרת, אבל לאכול אותו כמות שהוא, מנ"ל, דהרי בכל התורה לא נאסר לאכילה, דבר שאינו ראוי דרבלה הרואוי לגר אסורה, שאינה ראוי לגר לא נאסרה בלאו דרבלה, אבל כאן בחמץ גה"כ הוא, דגש על אכילת שאור איכא כרת, אולם בגמ' דילן אין זכר להאי פירוש המכילתא, דמחמצת יהי' שאור, אלא בדף כ"ט ע"ב שם מביא בריתא דר"ש שאומר דקרא דמחמצת אתה לחמץ שנתחמץ מחמת ד"א, וכתבו שם התוס' דעת' שאור פשיטה, אלא בנתחמץ עי' שMRI יין, והו"א שיהי' כמו תערובות חמץ, אמור מעתה האי כל דכתיב אצל חמוץ, דאיתא לריבוי דבר מה למלכות ולא לכרת, ע"כ דומי' דמחמצת שהיא עיקר הקרא בעינו, וכן למ"ד דהאי ממחמצת הוא שאור שהוא רע לאכילה, ומ"מ חייבה עליו התורה כרת, מסתבר דהאי כל דכתיב אצל אתה על חמץ, רע לאכילה דכוותי, שיהי' עכ"פ בלאו, ולא בכרת כשאור, דחוمرة דשאור הוא משום דראוי, לחם עביה עיסות אחרות, משא"כ בהני מני אומניות שהם רק חמץ ולא שאור, אלא שרע לאכילה הם כמו שאור, אבל אי מחמצת פירוש' חמץ שנתחמץ בשמרי יין, וחיב עלי' כרת ע"ג לדומה לתערובות כmesh'כ התוס', א"כ האי כל דסמק לי' בדומי' אתה לריבוי, והוא חמץ בתערובות דין בו כרת אבל חייב עליו בלאו.

אמור מעתה דר"מ דמרבה נוקשה, ע"כ מפרש הקרא דמחמצת דאיתא על שאור,,וכל" מרביה דומי' דשאור שהוא רע ואינו ראוי לאכילה, דהינו הני דמנה במשנה, ור"מ כולל גם שיור עמהם, ע"כ דגש שיור חמץ גמור אבל רע לאכילה, משום דאיינו לא מצה וגס חמוץ איינו נגמר, ואילו ר"מ בזה לשיטתי" דס"ל בע"ז ס"ח ע"א דעתל"פ' אסור ולפי זאת מגעולי כתומים, ולא חילק בין פגס פורתא לפגס מרובה, ואפילו קדרה בת יומא לדידי' הוה פגס ומ"מ אסור, ולא התיר אלא סרוח מעיקרא מכובאר שם בגמ', וכן גם הא שיור דין בו אלא פגס פורתא הוה לר"מ רע לאכילה, אבל חמץ מקרי, מה"ט גופא דמקצת חמוץ ככל החימוץ, כמו מקצת פגס כפוגם גמור, אלא דלולי היריבו דכל, הוה מותר משום דהוה כסrhoת מעיקרא, חמוץ ואיסרו בגין כאח, אפילו אם נעשה שיור בפסח, שכן קרא לחיב עכ"פ מלקט, ואלו שבדת הוה לר"מ רע לאכילה, אבל חמץ מקרי פגס פורתא הוה לר"מ דסובר דעתל"ג אסור, ה"ה דלא נפסק ע"ג וממש'כ משום דהיא נמי הקיריבו נא לא לפחתיך, וכל זאת לר"מ, אבל לר"י דמסתמא אית לוי' דעתל"ג מותר קר"ש, וכחלכתא, ומחלוקת בין פגס פורתא לפוגם טובה, או הוה ס"ל דשיור חמץ ממור כר"מ, ה"י מוחיב אפילו כרת ובלא שום קרא, אלא ודאי לדידי' אין זה חמץ גמור, ומה"ט גופא דחימוץ פורתא הוה כפוגם פורתא, ולכן יש להסתפק אי בריה או ספקה הוה, ואי בריה הוה פטור מכלום, דהרי לדידי' דעתל"ג מותר, לא מפרש מחמצת שאור, שלא מסתבר כלל לומר דחיבי כרת על אכילת שאור שאינו ראוי לאכילה (ועיין בשוו"ת בית שערים ותנית לי כי הרבה קודם דאייא לריבוי קסmek, אלא קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הוא לגבי תודה, ועוד אי מסופק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקה הוה, כיון דאייא לריבוי בתודה חמץ הוה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה ربטה על תי' זה).

אבל לפע"ד נראה לקיים פרשי' ז"ל, ולא כמו שהבינו קי' החת"ס ז"ל את דברי רשי' על צד הרחוק והדחוק, אלא כפושטן, וכאשר באර בזה בס"ד.

ההנה בפסחים שם איתי, דר"מ ATA כל מחמצת לריבוי' נוקשה, ולר"א אתה לריבוי' תערובות חמץ גמור, ופלוגתתם תלו依 לפע"ד סוג'י וכאן אקצ'ר, הנה הא דקאמר דל"ר' מ חמץ הוה מדליק עלי', ע"ג דכרת ליכא, פרשי' היינו טעמא דליך ברת, דלאו חמץ הרואוי לאכילה הוא, ועל פ"ז זה קשה טובא כאשר הארכתי שם בקונטרסי, ועקר התימה, אם מחמצת שהוא רע לאכילה פטור מכרת, ולולי היריבו דכל מחמצת ה' פטור לנמרי, כאוכל דבר פגס ונפסד, איך יוכשר כזה לגבי חמוץ מהו"ט דין זה רואוי לחמי שבורת לחמי חמץ, דפסולים מהו"ט דין זה רואוי לאכילה, והקייחו נא לפחתיך, וא"כ ה' שיואר אם גם שיואר איינו ראוי לאכילה, ובוח' קי' בעחחות' ס' ז' כתוב, דודאי אין כוונת רשי', דאי' לאכילה, דאי' ועדאי ה' פסול בתודה מחמת קלוקלו, אלא כוונתו דין חמוץ עשו רואוי לאכילה, لكن איינו חייב כרת על חמוץ זה, אבל בתודה לא איכפת לו אלא שיהי' חמץ, וחמצ הוה מדליק עלייה בפסח עי'יש, וכל הרואה ישתומים, איך גאו וחייבים כמותו, יאמר דברים כאלו שאין הדעת סובלתן מכמה טעמים, דו"ק ותשכח.

תוס' דרכו דרך אחרת לפרש, דודאי גם לר"מ האי שיואר לאו חמץ גמור הוא מדליה חייב עלי' כרת אלא בריה הוה, אלא דכוונת הש"ס במה דקאמר, פשיטה דלא יצא, משום מצה אמר, דלענין מצה ילפין תודה מפסח, ופי' זה לא הבנתי כלל, דה"ה משום חמץ פשיטה דלא יצא, דהא לא חמץ הוה אלא בריה, מדאייטרך קרא בפסח לחיב מלכות עכ"פ, ש"מ דבריה היא, וממילא לא איצטרך כלל למייף תודה מפסח, דכל זמן דלית לך ריבוי, איינו לא בכלל חמץ ולא בכלל מצה, ואיך עלה ע"ד ר"ז דקמסתפק לר"י אי ספקא או בריה הוה, כיון דר"מ פשיטה דבריה הוה, מהי' כי תיתני חדש פלוגתא בהז בין ר"מ לר"י, בגין מהות, השיאור, ולא נאמר, דלשניהם בריה הוה, אלא לר"מ דדרש כל, איכא קרא בפסח לחיב על שיואר מלכות, ולר"י דלא דרש ליכא מלכות, ופטור אשיאור משום דלאו בכלל חמץ הוה, אם לא שנאמר, דממה דרב' קרא, למדיין לר"מ דבריה הוה, וכמו שכתבנו לעיל לעניין תחלת הציהוב, כנראה מפי' רשי' ז' האי אמרת בשלמא, שכתב דקרה אתה לאשמעין דבריה הוה, אלא דכאן א"א לומר כן, שהרי במשנה ריש פ' אלו עוביין מונה שם שלשה מני אומניות לשם חמץ נוקשה, ולא מנה שיואר בינויהם, והש"ס מוקי' האי משנה כר"מ דשיאור, והני שלשה ודאי לא מטעם בריה קאתינו עליהם, דהרי הים חמץ גמור אלא פוגמים בטעםם, וכולן מריבין, יחד עם שיואר, וא"כ מנ"ל דמרבה גם שיואר, ונלמד ממנו דבריה הוה, כיון דבענין הריבוי על הני דפוגמים ואינס ראוי לאכילה, עכ"ב דבלא קרא ידע ר"מ דבריה הוה, וסביר דושא שיואר דבריה להני הפוגמים, ומרביה כולן משום דהיא מניינו מפקית, ולא עוד, אלא דזה גופא קשה טובא, דאייזה שיווי יש בין שיואר שהוא בריה, להני חמץ גמור ורע לאכילה נינהו, עד שיליך ר"מ גם שניהם מחד ריבוי, גם תירוץ השני שבתוס', כנראה שיש שם ריבוי בתודה ומנחות, חמץ נוקשה חשוב חמץ לבגי'ו, אין לקבלו, וכיון יתןوابין אותו, דאפילו מצד הדחוק אין לומר כן, שהרי הגמ' כאן לא על האי יתורה קסmek, אלא קאמר מדליק עלי' בפסח חמץ הוא לגבי תודה, ועוד אי מסופק ר"ז, בר"י אי בריה או ספקה הוה, כיון דאייא לריבוי בתודה חמץ הוה, הרי עכ"פ בריה ולא ספקא, והוא תימה ربטה על תי' זה.

אבל לפע"ד נראה לקיים פרשי' ז'ל, ולא כמו שהבינו קי' החת"ס ז'ל את דברי רשי' על צד הרחוק והדחוק, אלא כפושטן, וכאשר באר בזה בס"ד.

ההנה בפסחים שם איתי, דר"מ ATA כל מחמצת לריבוי' נוקשה, ולר"א אתה לריבוי' תערובות חמץ גמור, ופלוגתתם תלו依 לפע"ד

כל הטעמהה בכלי עצם מדרבן, כיון דלענין גולמא דינס כמתכות, משום דדמיה יקרין, למה לעניין פשטיהן עשאום ככלי עץ, ולא השו אותן לכל מיili לכלי מתכות, אלא ודאי דטומאה שלhn דאוריתא, ודוק'ק.

תוס' דה ופosal את המוקה, היינו מקוה חסר, אבל שם אינו נposal בשום עניין וכו', הנה הלשון posol את המוקה לא משמע כן, אלא דהמעיין ב'ב' שם בהגנות אשרי, יראה דב' לוגין מים שאובים בתחליה, קודם שהי' במקוה רוב כשרים, posolין את המוקה מה'ת, למ"ד כולו שאוב posol דאוריתא הוא, (ודבר זה נעלם מעניין הגאון בעל דח' צ'ל בהלכ' מקוואות של), ומעתה לשון המשנה מדויקדק, posol את המוקה שלמה שנמשך לבור אח'כ, והוא posol דאוריתא, וממילא ליתא גם מה ש' התוס' לקמן דבposal דרבנן מיררי הכא, ודוק'ק.

תוס' דה המתמוד ונתנו מים במדה וכו', וא"ת מ"ט דרבנן שפטרו שמורים שיש בהם טעם יין, ואע"ג דלא החמיין, והלא כל איסור שבתורה שלא במינו בנ"ט וכו' והkosher' חמורה ותירוצם אינו מספיק כמובן, וננתי אל לב, ונתגלה לי חדש לדבר חדש Kosher' ז', והוא עפ"י מה ש' הרמב"ם בפי"א מתרומות הל' ה' ז'ל, "בדרכ' שמרקדים את הקמח בחולין, כך נהוג הכהן בתמורה, מරקד לאכול, ומשליך את המורשן וכו'. בהיל' י"ב הסובין של חיטים חדשות אסור מן פנוי שראוי למאכל אדים, ושל ישנות מותר, בהיל' י"ג הנצולות וכו' שמורים של תרומה שננתן עליהם מים, הראשון והשני אסור לארים, והשלישי מותר וכו', עכ'ל, וכל הנני הדינים, הנה משניות ותוספות, והנה מי לא יודה, שבתווך הסובין והמורשן יש הרבה חלקי קמח, ואיך יצאו לחולין עד שימושיכן אתם, וע'כ אתה אמר דתרומה הננתנה לכהן לאכילה ולשתיה ולסיכה, כמו שהתחלת שם הרמב"ם בראש הפרה, רק חלק הרואי לכך נתקדשה בקדושת תרומה, ולא הפסולת שעומדת להתפרק ממנה, ולפ"ז התמוד שהוא הפסולת מן היהן, ודאי דינו כמו הסובין והמורשן מן החיטים, אלא דכיון דרך להוציא עוד מן השمرרים חלקו יין עי' שנותנים עליהם מים, גם להאי תמיד דין תרומה עליו והנה אם בתמורה הדין כן ה"ה בטבל, דלא מazi להיות חמור מן התרומה, וכמש'כ התוס' קידושין ל"ח ע"א בסוף דה' וה"ה, דכל עצימות אישור טבל הוא משום דפתיכי בי' מתנות כהונה ולא חמור טבל מן התרומה, אמרו מעתה אם ישראל מפריש תרומה ומעשרות מן הקמח או מון הפת, וכמש'כ הרמב"ם לעיל מינוי בפ"ה הלכ' י"ח דשפיר דמי, ודאי הסובין והמורשן שהוציא בטבלו מותרין כמו בתמורה, וא"כ הכא נמי בתמוד, לרבען כל שלא יצא יין אלא טעמא בעלמא הרי נידונים הני שמורים כפסולת של יין שאין בהם אישור טבל, כמו בסובין ומורשן של טבל ושל תרומה, וזה נראה לפ"ז אמת ונכון לישב קושי' החמורה של Tos. ודוק'ק היטב.

דף כ"ו ע"ב רשי' משהחמיין אין משיקו במים, דחמרה הוא וכו', וממים מטהרין בהשקה וכו', והיה חיבור ובטלי לגבי מקוה, כתובאה טומאה שזרעה בקרעך, וכו' אבל יין במים לאו זרעה הוא, דעתמא לא בטיל עכ'ל, אבל תיבות דטעמא לא בטיל', אני רואה סתירה למה scl' רשי' בתחלת, כי בתחלת כתוב דחשקה מטעם זרעה הוא שמחברון למוקה, וזה דקודם שבטלו בבייעת דמקוה, גם בשופכן לבור ריקן רבייעת מים, היו נתחרים מה'ת למ"ד מוקה כולה שאובה מטהרתה דכל שהמים נתחרבו לקרען עולם חברו למטענן, וגולםא יש להן דין מותכת, ולענין פשטיהן יש להם לעניין עז, דהאי תלו, אי איתקס לשק, והאי תלו אי דמיה יקרין, אבל אי נשאר עליהם אבל טומאתן בטלה, אבל בין דלא שייך חיבור

בשיעור כר"י, הוא משום דפסק הכר"ש נטפל'ג מותר ואין בשיאור מה'ט גופא משום חמץ גמור, אלא בריה, ולית לנו קרא לריבוי' ומה ששותם חמץ נוקשה דהני ג' אומניות לעבור עליהם, לא משום דרבנן נוקשה מכל מחמצת הכר"מ, אלא הכר"א, דmoruba מכל מחמצת תערבות, וכמו ששנה שם במשנה, תחלה הני ד' מיini מדיניות שעוברין עליון, ונוקשה לממד מוק'ו מתערבותות מהאי מ"ד שם בגמ' ויתר ביאור הדברים נמצא בكونטרסי מצה שמורה, ואכ"מ להאריך בזה יותר, ודוק'ק היטב.

תוס' דה ותאה פרה כשרה בעריפה מק'ו, וה"ה דהו'ם למperfץ הци, אבל חולין וקדשים וכו' ולפע"ד דברי התוס' תמיוחין בזה, דכל חולין וקדשים הנאכלין, א"א לממד מוק'ו מעגלת בעריפה, דדין לבא מה'ד להיות כנדון, ועריפה בעגלת אינה מתרת לאכילה, ואיך נתיר באכילה עי' עריפה חולין וקדשים, ורק עליה דכולה כליל ה' מקום למדוד, אבל עולה איתקס כמה פעמים לחטאתי, لكن דברי התוס' צ'ע. שוב נאכrichti, بما שכתו התוס' לקמן פ"ב ע"א דה' עגלת ערופה דעריפתו זו שחיטתו, ומתרתת מידי נבלה, וחיב משום אוא"ב, וא"כ אין כאן תימה, ודוק'ק.

דף כ"ז ע"ב Tos. דה התורה העידה וכו' הקשה ר"א, מנ"ל דהיאנו מטעם אויר, דילמא מטעם שכלי חרס מצרף שכוכן נוגעים זב'ז' ונוגעים בכל וכו', ולפע"ד נראה אדם משום צירוף כל גם מה שעלה הנודש חוץ מודפוני הכליל, הי' מצטרף להיות טמא, וכך כתיב תוכו דוקא, דמשמע דוקא מה שבתוכו ולא מה שמנוע על הנודש חוץ לתוכו, אלא דשוב נאכrichti דזאת איבעי דלא איפשطا הוה בפסחים מ"ח ע"ב, בכללי שאין לו לבזבז אס מצטרף מה שמנוח עליו, וככתוב הטור והשו'ע סי' שכ'ה, דלכן יש ליזהר כשמצוין בכללי, שלא יצא שום דבר למעלה מודפוני הכליל, אז הוה הצירוף ספק עי'יש, אולם לפע"ד מدلלא קמבעי בגמ' בנסיבות שמנוחות על הנודש בסל חוץ לדופני הסל, אלא קמבעי בכל שアイ לו לבזבז כלל, יש לממד, דבסל כיון דמצרף מה שבתוכו, נגרר אחריו גם מה שעלה הנודש משא"כ בכללי שאין לו דופן כלל יש מקום למבעי, והדבר צריך תלמוד, ודוק'ק.

דף כ"ה ע"א Tos. דה ואפלו כל שטף מציל, פי' בקי' וכו', וקשה לפירושו דא"כ מה חידוש יש בכללי שטף יותר מכל חרס, עכ'ל ולפע"ד נראה פשוט, דכל חרס שאינו בר קיבול טומאה מגבו כלל, פשיטה דמציל, דהרי הגב שאינו בר קיבול טומאה, מפסיק בין הטומאה שבאור החיצון, ובין האוכלין, משא"כ בכללי טומאה מגבו, אלא דחכרשו כאן שהטומאה קלישטא, מקבלין טומאה מגבו, אך לנגי אוכלי שבתוכו דמקבלין שהיא ראשון ומראשון לאונקלין שבתוכו, הוו"א דגב כל שטף לא הא פסק הוה, טומאה גם מראשון לאוכלי שבתוכו, והוא לא נטמא משום קלישטא ומכenis הטומאה לאוכלי שבתוכו, והוא לא נטמא משום כניסה הטומאה, וכל המעניין בלשון רשי' ימצא שלחבי כיון ודוק'ק.

דף ב' Tos. דה מכל דכל עטם מכבלי טומאה, מדאוריתא קבועי לאתוני וכו', עיין במרח"ס זיל שנטקsha, דמן"ל דר"ג דקאמר, כל עטם ככלי מתכות דמי, דמדאוריתא קאמר, דילמא מדרבן, וככל דתיכון רבנן בעין דטעמא תיקני, וכו' דהני דמיה יקרים כמו מותכת, גולמא שלhn נמי מכבלי טומאה, ולפע"ד נראה לישב, דהנה הא דתנון שם במתני' דכלים, דכל עטם פשטיה טהורות, ומכבליין טמאים, אי מדאוריתא קאמר לא קשי' לנו מה לעניין גולמא יש להן דין מותכת, ולענין פשטיהן יש להן דין כל' עז, דהאי תלו, אי איתקס לשק, והאי תלו אי דמיה יקרין, אבל אי

מקוואות הארכתי בשיטות אלו, וכן אין מקום להאריך בזה ודו"ק.

הדרן ערך פרק דכל שוחטין

לקרע לא שיק ג"כ זרעה למים, וא"כ איך מסים רשיי דמשום טעם לא בטל אין זרעה, ואולי כוונת רשיי דאלו לאו טעם הנשאר, הי' נתהף הין למים עיי' ביטול ומילא מהני עליו זרעה, ובאמת יש מי שאומר זרעה ג"כ מטעם ביטול קאותין עליה, ובHAL

פרק השוחט

אבל גובה פלוגתת רשיי ורמב"ם, אי בעין בעוף לכתלה ג' סימנים מה"ת או סגי' בס"י אחד' תלו בפירוש האי הלכה שאמרה לנו רב בבריתא תנ"ל, דרש"י ז"ל מפרש ההלכה „על הוושט ועל הקנה" שבזה מצין מקום השחיטה, שהוא בסימנים ולא בשאר אברים וכמה שיעור השחיטה, ע"ז אתא סיפא דהאי הלכה ואמרה המשום הרחקה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, וזה דוחק גדול, כיון דעתך פ' כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקס רובא, עלי השלים שחתתו תוך שיעור השהיי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוה דרבנן לשחות לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למיעבד רובה, ע"כ החש דיכשיר שלא כדי פחות מרוב בחשבו שהוא רוב, ואז הי' להם לתקן דלא ישר עד שנשחט כל הסימנים, וכמו שאמרינו لكمו קכ"ג ע"א, בטלית שנקרע רובה, בטלית שאינה טבולת יומם דלא מהני עד דמייקרעו כולה גורה דילמא לא אתי למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עיי'ש, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יזדמן שלא שחת אלא מהחזה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור השהיי, ישריר בחשבו שנשחט הרוב, גם לישנא דגמי' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שניים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי', למה לכתלה לא סגי' לי' באחד, והוא לא ידע מגירה זו, והי' לו להקשות סתם בין אbehoma ובין עוף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל דריש' אס ס"ל קר' אושעיא שבתוס' בפירוש האי הלכה דלכתלה לא בעין מה"ת אלא רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה,DOI וαι hei תרי לישנא בגמ' פליגו, דלאבע"א קמא, דמשום אחד בעוף נקט דיעבד, צריכין לפרש דשנים בבהמה שלמים ג'כ' תקנתא דרבנן, ורבנן תקנו שנייהם שלמים בין בבהמה ובין בעוף, ונקט לשון דיעבד משום דריש' ס"ל דשלמים בעין מה"ת, ואז ליל'ק רבן גם בעוף וכן מושם והוא מה"ת, ודבר זה תלי אי ייפניו שחתה לעוף מילופתא דבר קפרא, דהטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגמים, דאי גם לכתלה סגי' לעוף סימן אחד,DOI ואי ייפקין, מאשר ציד חיה ועוף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתלה שניים סימנים, עכת"ד הכא"מ, ובמהכ"ת אין בדבריו ממש, כלל הנוי הדרשות מה לידע מי מן הבע"ח צריך שחתה, כי לא ניחא לי' לרמב"ם לומר דגוף חיוב שחתה בעוף נדע מהללם"ס, ואין לה סמק בתורה שבכתב, אבל דיני שחתה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו'כ' הרמב"ם בפירוש ביה' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן בהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאייה דבר שוחטין וכו' שכל הדברים אלו ע"פ ציהה בהן כשהאר תשבעע'פ וכו' עכ"ל, והוא לוקח ממה שאמר רב, ובחתת כאשר צויתי, מלמד שנצטווה משה על הוושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף וועל רוב שנים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחתה, וא"כ אין למד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם אמר דמקרה ציד חיה ועוף נלמד דשיעור עוף וחיה שוה, איך נאמר דמקרה ציד חיה ועוף נלמד כשר בס"י אחד, מכח ההלכה שתהיה עוקרת הקרא המורה דשיעור אחד לחיה ועוף גם דיעבד.

ע"ש גמר' א"ר כהנא מנין לשחיטה שהוא מן הצואר וכו', עיין ברמב"ן עה"ת, על הקרא דזובחת כאשר צויתיך, ש' דלשו' ושחט פירושו הכרת סימני הצואר, ולפ"ז צ"ל דלרווחה דמלטה קפריך הци, וגס תירוצו דשחיטה מן הצואר גמר', וכו' ג'כ' לרווחה דמלטה אמרה, דהרי תראה דרש"י ז"ל כתוב דלאו דוקא דצע"ג דהלי' שחתה הללממי'ס הם יש מהן שנכתבו כגון דרשה, וכי גמירי הלכתא אשarra וכו' עכ"ל ומה ש' רשיי' כגון דרשה, משום דעיקור לדעת רשיי' דהוא בסכך פגומה נמי מפורש בשוחט ולא וקרע, ואשר ביארתי בפתחה, וכן לעיל דף ט', גם אנחנו שארא איתן לו סמק מפורש בלשון הקרא, ולא בעין ההלכה אלא על מקצת פיסול הסימנים עיי'ש, וכיון דפסולי' שחתה מפורשים בקרא, ע"כ מקום השחיטה ודאי ציריך להיות מפורש בקרא, באמת ע"כ לומר דשחיטה מן הצואר מפורש בלשון ושחט וזבח, דלא"כ דלשון ושחט וזבח הוא כמו והרג בכ"מ שהוא ובאייה

ד' ג' ע"א משנה, השוחט אחד בעוף ושנים בבהמה שחתיטה כשרה, בגמ' פריך דיעבד אין לכתלה לא ושנים בבהמה, עד כמה לשחות ולайл, ומתרץ אבע"א אחד בעוף ואבע"א, ארובו של אחד כמו'הו, ופרש"י אבע"א בעוף אצרכוו רבן לכתלה תרווייהו, משום הרחקה דילמא לא אתה למיעבד רובה חד, וזה דוחק גדול, כיון דעתך פ' כל הסימן בעין לכתלה מה"ת, ואם שחת רקס רובא, עלי השלים שחתתו תוך שיעור השהיי, כדי לקיים המצווה לכתלה סימן שלם, וא"כ איזה הרחקה מצאו כאן, להוסיף מצוה דרבנן לשחות לכתלה שני סימנים, ולא עוד אלא אדם חשו חכמים ע"ז דלא אתה למיעבד רובה, ע"כ החש דיכשיר שלא כדי פחות מרוב בחשבו שהוא רוב, ואז הי' להם לתקן דלא ישר עדין לא הוועילו, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, וכן שאמרינו لكمו קכ"ג ע"א, בטלית שנקרע רובה, בטלית שאינה טבולת יומם דלא מהני עד דמייקרעו כולה גורה דילמא לא אתי למיקרעה רובה, ויאמר רובה הוא עיי'ש, אבל בהמה שאמרו דלכתלה ישחות שניים עדין לא הוועילו, אדם מ"מ יזדמן שלא שחת אלא מהחזה ואין בידו להוסיף עוד מפני שעבר זמן שיעור השהיי, ישריר בחשבו שנשחט הרוב, גם לישנא דגמי' מורה דלא כפרשיי, שהרי המקשן מיד לא הקשה אלא על שניים בבהמה, אבל בעוף לא נתקשה לי', למה לכתלה לא סגי' לי' באחד, והוא לא ידע מגירה זו, והי' לו להקשות סתם בין אbehoma ובין עוף, כיון דמה"ת לא בעין יותר בעוף מסימן אחד, אבל דריש' אס ס"ל קר' אושעיא שבתוס' בפירוש האי הלכה דלכתלה לא בעין מה"ת אלא רוב אחד בעוף ורוב ב' בבהמה,DOI וαι hei תרי לישנא בגמ' פליגו, דלאבע"א קמא, דמשום אחד בעוף נקט דיעבד, צריכין לפרש דשנים בבהמה שלמים ג'כ' תקנתא דרבנן, ורבנן תקנו שנייהם שלמים בין בבהמה ובין בעוף, ונקט לשון דיעבד משום דריש' ס"ל דשלמים בעין מה"ת, ואז ליל'ק רבן גם בעוף וכן מושם והוא מה"ת, ודבר זה תלי אי ייפניו שחתה לעוף מילופתא דבר קפרא, דהטיל הכתוב עוף בין בהמה לדגמים, דאי גם לכתלה סגי' לעוף סימן אחד,DOI ואי ייפקין, מאשר ציד חיה ועוף, כמו שהביא הרמב"ם, אז עוף דומי' דחיה בעין לכתלה שניים סימנים, עכת"ד הכא"מ, ובמהכ"ת אין בדבריו ממש, כלל הנוי הדרשות מה לידע מי מן הבע"ח צריך שחתה, כי לא ניחא לי' לרמב"ם לומר דגוף חיוב שחתה בעוף נדע מהללם"ס, ואין לה סמק בתורה שבכתב, אבל דיני שחתה כולם, נמסרו ע"פ בסיני, כמו'כ' הרמב"ם בפירוש ביה' ד' שם, ז"ל זביחה זו האמורה בתורה סתם, צריך לפרש אותה ולידע באיזה מקום מן בהמה שוחטין, וכמה שיעור השחיטה, ובאייה דבר שוחטין וכו' שכל הדברים אלו ע"פ ציהה בהן כשהאר תשבעע'פ וכו' עכ"ל, והוא לוקח ממה שאמר רב, ובחתת כאשר צויתיך, מלמד שנצטווה משה על הוושט ועל הקנה, ועל רוב אחד בעוף וועל רוב שנים בבהמה, וכפרש"י שם דה"ה לשאר הל' שחתה, וא"כ אין למד שיעור השחיטה מן הכתובים, ולא עוד אלא אדם אמר דמקרה ציד חיה ועוף נלמד דשיעור עוף וחיה שוה, איך נאמר דבדייעבד חלקים המה דבעוף כשר בס"י אחד, מכח ההלכה שתהיה עוקרת הקרא המורה דשיעור אחד לחיה ועוף גם דיעבד.

דם לאריקה, פשיטה דלא נפסל הקרבן בשבייל שלא הוציא כל דמו, כיוון דאיכא די דם לאריקה, ועיין בעמיעו"ט על הרא"ש, ע"כ ר"י רק לכתהלה קאמרה, דעתה בריבוי דם לאריקה, ואמאי פליגו רבנן עלייה, אבל אי רישא בחולין וכדמיסיק, עדין אפשר לומר דר"י אוסר גס בדייעבד, ועיין עוד לקמן ודוו"ק.

ד"ה חצי אחד בעופר, ה"ה חצי כל אחד וכו' ומרישא נמי שמייעא לי' דודוקא רוב בעינן וכו' עכ"ל, לויל דיליכא בחצى מעשה אחד אוושט קאי, דבקנה לא אצטרך כיון דליך בחצى מעשה טרפוות, ופשיטה דמעשה טרפוות עכ"פ בעינן, כדי דליפוק חיוטא, וכן אחד וחצית בהמהנו נמי מותפרש אחד הקנה וחצית הוושט, ולא להפוך, כי חצי קנה לאו כלום הוא, וממילא דלא שמעין האי דין מרישא, דהו"א דהא דקאמר רוב אחד ורוב שניים משום קנה קאמר, אבל בוושט מקצתו הוה כמו רוב קנה דלענין מעשה טרפוות מקצת הוושט ורוב הקנה שווין הון, ולא צרכין לדוחק של התוס', והוא נכוו ואמת בס"ד.

ד"ה שנים בבהמה לכתהלה לא, עד כמה לשוחט וליזיל, ואי משום וורידין אפילו ר"י מודה בבהמה, הויל ומנתחה אבר אבר עכ"ל, הנה לפִי פשוטות לישנא דר"י, דקאמר עד שישחוט ולא קאמר עד שינקוב, ודאי משמע דמدين שחיטה נגעה בה, ודבעינן שפיקת הדם שהוא המmitt, ועיין לקמן מזה וא"כ נפרש דברי ר"י, אז מיליא נם בבהמה בעינן שחיטת וורידין, אלא דלפי דמסיק דאימא עד שינקוב ולא עד שישחוט. אז קיים מירמא דר"ח, דלא אמר ר"י אלא בעופר, וכמבואר כן בגמ' לקמן כ"ח ע"ב, וא"כ הכי הו"ל להתtos' לתרץ קושיותם, ואי משום וורידין הלא איןש בשחיטה, וכן שפיר פריך עד כמה לשוחט וליזיל, ואי דלא מסתבר להו, דהמקסן דהכא כבר נהות, דעת שישחות דר"י לאו דוקא אלא עד שינקוב קאמר, א"כ לא תירצו מידי, דאי לא נחות אלה אז לא נהות ע"כ גס להא דר"ח, דר"י מודה בבהמה, כי אם נפרש שחיטתן בין בעופר ובין בבהמה ודוו"ק.

ד"ה ותו וכו', ונראה כගרטת הספרים ולטעמיך, ור"כ קאמר לה שחיטה מן הצואר נמי גמ' ולא מאזנו ולא מחתמו, אבל אכתי לא ידעין מהיכן מתחילה וכו' עכ"ל ועיין בת"ח שהרבבה להקשות על פירושם, ואני אוסף עוד בתימא, דלפי פירושם הקרא ATA לפרש ההלכה, דהלהה מסורה לנו מקום השחיטה שהוא מן הצואר, והקרא ATA לפרש דמתחילה מן הגרון ולא מן העורף כמליקה, ואני לך כיוצא זהה בכל תושבע"פ, דהכתיב ATA לפרש את הנמר על פה, הא חדא, שנית קשה, דלפ"ז אם מתחילה מן הגרון מציע לעשות גיסטרוא, ואיך קאמר דלא לשוו' גיסטרוא, ולא עוד אלא דילמא דוקא גיסטרוא בעינן, דמה שכתבו תוס' בקושיותם על פרשי", דמיהיכי תייתי ניבעי גיסטרוא, ליתא דשפיר יש להזכיר גיסטרוא, דשחיטה דומוי' דעריפה בעינן, אלא דעריפה מן העורף ובדרשה, ושחיטה מן הגרון ובמשיכה, אבל לעניין גיסטרוא נימא דשניםיהם שווין, ועיין לעיל דר' כ"ע א"כ מל מה אפשר לדמות עריפה לשחיטה טפי עדיף, וא"כ ה"ה להיפך אלא ודאי כיון דכתיב ושות בעינן ומשך ולא ודרס, ע"כ מה"ט הוא כדי שאין גיסטרוא, וכאשר מסביר זאת רשי"ז ל' במתוק לשונו, דמי' שמושך הסכין משכו לדעתנו ופסק כשיריצה, אבל הדורס בכח אינו יכול לצמצם שלא יתיז הריאש וועשה גיסטרוא' וניהו דאן לא פסלין גיסטרוא אחר שחחתה ההלכה והבהאה כהונון, כבר כתבתי לעיל, דהא דוקא לד"ע שנתחדש ההלכה, לאחר השחיטה מותרת מיד, ולכן דוקא התייז את הריאש בدرسשה שהוא בפ"א פסול, אבל ע"י הולכה והבהאה, דאיינו בב"א, כיון דאישטרוי עם גמר חתיכת הסימנים تو לא מייפסל,

אופן שתרצה, א"כ עיקר המצווה מהלכה ידענן, וכעון זה לא מצין, דלעולם ההלכה לא אתה אלא לפреш פרטני דיני המצווה, אבל לא אתה חדש לון מצוה חדשה, ועיין עוד לקמן ודוו"ק.

ע"ש גמר', וקרא למאי אתה דלא לשוו' גיסטרוא, בלשון ראשון פרשי' שלא יחתוך כל המפרקת לשנים, דהיינו משמע חטהו, הוזא את דמו ותו לאו, פ' לקמן חתתו עד מקום שהוא זב ותו לא, אבל בלשנא אחרת פ' דלא לשוו' גיסטרוא, הינו שלא ידרוס, ולפי פ' זה כתב רשי' דמה שאמרו הלי' שהחיטה הללמ"ס, לאו דוקא כולם, דהרי דרשה, מפורש בקרא, הנה לפי פ' הראISON אפילו אם שוחט דרך הלכה והבהאה בלבד דרשה, כל שוחט כל הראISON, הרוי זה פסול, ודורש זאת מלשונו חתתו או חתתו ולא יותר, ואז דרשה לא איתמעט כלל, אלא אתה ההלכה גם על דרשה, ולא כשמיוא וכתנא דברי' לקמן לי' ע"ב, דמעטו דרשה מושחת, וכל המפורשים מתפלאים על שיטת רשי' הלו, דמיהיכי תייתי יופסל החשיטה אחרי שכבר נגמרה ע"י שוחטך אח"כ המפרקת, והתוס' כפי מה שכתבו בד"ה ותו, מפרשין דברי רשי' דלא לשוו' גיסטרוא לחותך גס המפרקת, שאין מצוה בדבר לעשות כן, אבל לא שיופסל אם עושא כן, ולכן קמתמו ע"י מהו לי קרא דמיהיכי תייני ס"ד דבעינן גיסטרוא, והרשב"א בתה"ב כתוב דלאו משום פסול שחיטה נגעה בה אלא מטעם שלא יבליע דם באברים, ולדעתו הוה רקס אסמכתה בעלמא, דעיקר הקרא ATA שלא ידרוס ושלא יעור, אבל א"כ, האי אסמכתה מה בעי הכא, והלה תראה דרש"י ז"ל מתייגע לפרש גיסטרוא שלא יחתוך המפרקת, כדי שיהי' גס דרשה מהלכה ולא מפורש בקרא, ואם כרשב"א דאי זה לא אסמכתה בעלמא ומטעם הבעלת דם באברים, עדין צריכין לומר דקרה כדשווא או כתדברי' למעט דרשה ATA, וא"כ הוול"ל דקרה ATA לדרשה.

אבל האם יורה דרכו דרש"י ביל"ק מפרש דלא לשוו' גיסטרוא דשחיטה נפסلت ע"י שוחטך גס המפרקת, אלא דהסוגי' כאן אזלא אליבא דר' ישמעאל דלמד מושחת דעתך בקדושים חיוב שחיטה גס בחולין, וס"ל דלא אישתרי להם נהירה במדבר ולידי"י לא השחיטה לחוד מותרת, אלא המיתה שע"י שחיטה, וכן שהי' הנירה מותרת לר"ע במדבר, דמפרקסת היהת אסורה משום אבומה"ח, וכאשר ביארתו זאת בארכוה בפתחה בעיקר ב' וא"כ כל שוחטך המפרקת אחר שחיטת הסימנית הרוי לא מחה ע"י שחיטה אלא ע"י הגיסטרוא, דמפרקת ורוב בשער עשה נבלה, צעררי לעיל דר' כ"ע, ואז שחיטת הסימנים לא מעלה ולא מורד, דלא פעלנו מיד, ורק לר"ע נתחדר האילכה כשנכנסו לארץ, דהשחיטה מותרת מיד, ומיליא דלאחר השחיטה הסימנים מצי' עושא כל מה שירצה, כדי שתמותת מהר, ולכן דריש"ז אבל להלכטה מודה הראש מצד פסול שחיטה, והוא אליבא דרי"ש אבל להלכטה מודה דכשרה, אלא דכפי שביארנו בפתחה, גם לר"ע אין זה היתר גמור אלא כמו יפת תואר במלחמה, שדברה התורה נגד יצח"ר, עי"ש בפתחה ותמצא עונג, ולכן ודאי לדידן נמי אין לעשות כן, ואני זהורתתי מאי להשוחטים שליל, שיעכבו מעשה הקצבים שדריכם לדקור סכינים בתוך המפרקת, מיד מכם אחר סיליק זד השוחט, אלא ימתינו עכ"פ עד שיצא דם הנפש, כי כפי שביארתי, אחר יציאת דם הנפש הוה הפירוכס צאנב הlatent והדברים אמיתיים וכיילרין לעינים תל"ית.

תוס' ד"ה השוחט, ונראה דוקא לכתהלה קאמר ר"י וכו', או ר"י בדייעבד נמי Kasar, דלמא לכתהלה רבנן מודו וכו' עכ"ל, ראי' ז' אינה מוכרכת, דאי רישא בקדושים וסיפא בחולין, ור"י לא קמפליג אסיפה דחולין רק ארישה בקדושים דמצרייך שחיטת וורידין משום

בכל הנסיבות, אבל גם שפיקת הדם ממש עד שתצא נפשה בריבוי הוצאות הדם, על מודча זו כבר ישብ הפרט'ג' שנטקה לוי מ"ל לחז"ל דחשתיטה מורתת איסור אבמה"ח, עד שאמרו דעתך חתך כיית מבית טיבתו, מיד אחר מעשה השחיטה אף שעדיין היא חי' לכל דבריה, ולא היה פנאי למעשה השחיטה לפעול בה מאומה, ויתור מהו אתה רואה, דרי"ז דאמר במשנה עד שישוחט את ההורידין, וכן תנא בבריתא המובאה لكمנו, וורידין בשחיטה דברי ר"ז לא הניחו הדברים על פשוטון אלא מגהים עד שינקוב את ההורידין, וורידין מנקבים בשעת שחיטה ולא מטעם שחיטה אלא מטעם איסור דם ולכתחלה, וגם הוא דקANTI בתוספה מובה בתוס' לעיל, דרי"ז פסול בעוף עד שישוחט את ההורידין, לא מפרשינו כמשמעותו דפושל בדיעד ומושם דבעופ עכ"פ, דכתיב ושפק את דמו בעין שחיטת ההורידין, אלא מפרשים בדוחק, לאו דוקא פסול בדיעד, אלא כלומר אסור, עכ"ל, מכל זאת תראה איך רחקו דעתה זו, דבנعي החזאת דם הנפש ע"י שחיטה, רק חזקו במסמורות נטוועים דאחר שנצטוינו על הזביחה לא בעין יותר אלא חתיכת הסימנים בלבד, והוא המורתת מיד, ובפתיחה הארכתי לא רחקו זה עיי' היטב, אלא דכאן דיליף מקרה דושפק את דמו, דין שחיטה לעופ מן התורה, קשה טובא. והא Hai פרשה במדבר נאמרה, ואז נס בהמה הי' בשפיכה בعلמא, לר"ע דהכלתא כוותי, וכן מבואר לעיל דף י"ז ע"א, דפרק שם לר"ע ממותני דלקמן דהנחר והמעקר פטור מלכסות, ופרש"י שם וזיל, "והא על כסוי הדם במדבר נצטוינו, ונחרתנן היהת שחיטתון, והנחר בה"ז נמי בעי' כסויו", עכ"ל אלא כשנכנסו לארץ נצטוינו על הזביחה, hon בבהמה והן בחיה ועווף, וכאשר תנא רבינו בבריתא, וא"כ האיל פוטוא דמושפך, דשבpicha בעלמא סגי, אין לה מקום כלל, שבוט ראיית כי הפלטי זיל בריש ספרו עמד על קלשי' החמורה הללו, וכל דבריו במחלוקת' אינס ראיין לנאו' ממותו, ולכאורה רצתי לומר דהיא תנא כר"יש ס"ל, דבשור תאوة איחסר להם במדבר, ולא ה' נחרה מעולם מורתת אלא שחיטה דילפין חולין מקדים דכתיב ושחת את בן הבקר, אלא דעופ לא נילוף לא מהיקשא ולא משאיר לפוטות מושום דכתיב ושפק, הרי מקרה מלא בשפיכה בועלמא סגי, אבל כפי הנראה לעיל מתוך הסוגי, וכאשר כתבו שם התוס', גם ר' ישמעאל מודה בזכבי ואיל וכל שאינס ראיין למצבה הי' מותר בנחירה, אלא דבר זה צריךacial תלמוד, ועיין בفتיחה.

אלול יש לי תירוץ מרוח על הקושי עפ"י מה שביארנו דעת הרמב"ם, דעל הנחירה לא היה ציווי מעולם, אלא דכל שהמית כדרכם המתים לצורך אכילה, איןו לא טרפה ולא נבלת, וא"כ י"ל דהיא מ"ד אין שחיטה לעופ מן התורה סובר, דהאי ושפק את דמו, ציווי הוה ומצווה כמו הכספי, ופי' הקרא, כי' יצוד ציד חיה או עוף, אז אני מצווה عليك, ושפק את דמו וכסהו בעפר" והנגינה נמי מורה דושפק שידי לשעה דוכסחו, ואני מתנאי המאמר לומר כי' יצוד וכו' ושפק את דמו, אז אני מצווה לך וכסהו בעפר, דהרי האתנהנתה עומדת על תיבת אשר יאכל קודם ושפק את דמו, ואם ושפק אלעלילrai, והוא מתנאי המאמר, הי' בעל המסורה להעמיד האתנהנתה אחר ושפק את דמו, כמו דכתיב, אכלת ושבעת וברכת, והעמיד האתנהנתה על תיבת ושבעת להפרידו מן וברכת שהיא המצווה, זה ברור, וכיון דושפק מצות עשה הוא ושיך לוכסחו בעפר, א"א לומר דרך שיק' הא夷 עשה, ונתקבלה שנכנסו לארץ, דדמי' דוכסחו לעמה"ת, אבל אכן דס"ל יש שחיטה לעמה"ת באממת צ"ל דישפק דמו הוא מתנאי המאמר, ולא כבעל המסורה, שכן מצינו הרבה דbullet המוסורה הוא נגד ההלכה, ויתור נראה לקיים המוסורה גם לדידן לומר, דין ס"ל דהאי ושפק את דמו

אבל לר"יש דיליף שחיטה חולין מן ושחתט, דבקדים באממת איقا פסול בגיסטרא, אפילו ע"י הולכה והבאה ה"ה בחולין כן, וכmesh'כ לעמלה, ודברי התוס' צע"ג ודוד"ק.
ע"ב גמר', אדר' משום ר"י ב"פ, אין שחיטה לעופ מה"ת, שני' ושפק בשפיכה בועלמא סגי, וכתיב רשי' זיל ואין נבלת עופ קורי נבלת אלא במתה מלאיה, או הרגה במקה שלא ע"י סימנים, אבל נחירה או עיקור סימנים כשר בו עכ"ל, וכן כתבו התוס' דף כי' ע"א דה לא אמרן, דנינו דאין שחיטה לעופ מן התורה אבל נחירה בסימנים ודאי בעין, והוכיחו כן מהא דקאמר הכא בסמוך, ואי אמרת אשלי' מה"ת תhani לי' סכך לטהרה מידי נבלת, הרי דבעינו עכ"פ חתיכת סימנים כדי להוציאו מידי נבלת, אלא דיש לראות מני לנו דנחירה בסימנים בעין, הלא בשחיטה נשא ונתן הש"ס, שחיטה מן הוצר מנ"ל, עד דמסיק, אתה מהלה, והרי אמר רבינו ל�מן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה וכו', וא"כ בנחירה נמי צרכין לומר דהיה הלכה על הסימנים ורוב אחד בעופ ורוב שנים בהמה, והוא דבר שקשה לשימוש, דاز כל מה שאמר רבינו ל�מן דנצטווה משה על הוושט ועל הקנה ועל אי' בעופ וב' בהמה הכל הוא ג'כ' הלוות נחירה.

והנה מדברי הרמב"ם נראה דלא סבר באזה קרשי' ותוס', דיה' לנחירה הלכה מיוחדת בסימנים דוקא, זיל בפ"ד הי' "ఈ' כשהיו ישראל במדבר לא נצטו בשחיטת החולין, אלא היו נוחרים ואוכלין כשאר העכו"ם וכו"ז עכ"ל, הרי מפורש אמר דלא היו להם ציווי מיוחדת על הנחירה אלא היו נוחרים ואוכלין כשאר העכו"ם והוא לכאורה פלא, הלא שאר העכו"ם לא נצטו על הטרפה והנבלת, רק על אבמה"ח, ולכנן יכולן להמתה הבע"ת, באיזה אופן שירצו אבל ישראל גם במדבר נצטו על הנבלת בלאו דבשר בשדה טריפה ל"ת, כמו שביארתי בפתחה בעיקר ט', וא"כ איך היו יכולים לנchor ולאכול כשאר העכו"ם بلا ציווי מפורשת, על אופן הכתנתبشر לאכילה, אבל סבירותה מלה"ת אסורה דהוה ק"ו מאבמה"ח, דהוא מיתת אבר הוא מקטצת נבלת וכאשר דרשו כי' יmitt מון ההמה על אבמה"ח שמטמא מכש"כ מטה כולה, אבל כל שמנית הבע"ח לצורך אכילה, כדרך הנרגז בין העמים, לא ה' נקרא נבלת, ורק אחר שנצטו על הזביחה שנכנסו לארץ, נצטו ג'כ' על נבלת חדשה, שהיא כל שהמית בע"ח שלא ע"י שחיטה הונגת נבלת מקרי, וע"ז אתה הלאו דל"ת כל נבלת, אולם להמליך بعد שיטת רשי' ותוס' צ"ל, דמושפך את דמו דכתיב אצל חיה ועווף, אנו למדין דבעינו שימית הבע"ח ע"י שפיקת הדם ממש, דהרי כתיב וכשהו בעפר, והיותך מסוגל לשפיקת הדם מהה סימנים עם וורידי היצור, וכן משמע מדברי רשי' דבסמו'ך, בד"ה לטהרה מידי נבלת, שכותב זיל, "ואין כשר בו" אלא נחירה שהוא בסימנים, כדכתיב ושפק וכו"ז עכ"ל.

ודע דלמ"ד אין שחיטה לעופ מן התורה יוצאים שתי חומרות, א) שביעין דוקא שפיקת הדם ממש, ושחיטה יבשתא פסולת כי' ושפק את דמו כתיב, ועיין ל�מן במשנה השוחט בהמה חיה ועווף ולא יצא מכם דם, דשחיטה יאכל קודם ושפק את דמו, ולא קתני סתם שלשה מיני בע"ח הטעונים שחיטה, לענן דין זה, ולא קתני סתם השוחט ולא יצא דם, משום דקאתא לאשמעין דאפילו בעופ הדין כן, ולא פוקי מהני תנאים דס"ל אשלי' מה"ת, ב) דמפרכסת אסורה לhai מ"ד בעופ, משום דرك בשחיטה התירה התורה מפרכסת ולא בנחירה, דבעין מיתה, אלא שבחזה כתבתי אני כבר לעיל דכל שיצא דם הנפש הוה כמותה, וא"כ הינו ה' דלעיל.

ואם תקשה לך למה לא נאמר, דמצות שחיטה בקרא דזובחת להוסיף אתה ולא לגרוע, דהינו להחמיר ולא להקל, דבעין זביחה

יש שחיטה לעור מן התורה, ואם רוצה לידע שם האי תנא מי הוא הי' לו לפרוק הכי מאן האי תנא דדרש לעיל זאת תורה הbhמה והעוף, ועל זה לא הי' מצי לתרץ רביה דהרי רביה ע"כ לא דרש האי דרשה, דהרי תוליה עיקר שחיטה לעוף בהלה ובקרא לכשר צויתיך, וגם הלשון מאן תנא דפליג א"א הקפר משמען כאלו עדין לא ידע שום משנה וברייתא, דס"ל יש שחיטה לעוף מן התורה דאל"כ הוול"ל, "מאן האי תנא" ולא "מאן תנא" פתרון של כל אלו החומרות תמצאה בפתחה עבוקר א', ולא אכפול כאן הדברים מפניהם גודל האריכות ודוו"ק.

על"ש גמר' ר'א" אמר וושט ולא קנה, מכאן נראה ראי' ברורה, לדעת הרמב"ם ז"ל דכתהלה גם מה"ת בעין שנים בעוף, דאי כדעת רשי' דמה"ת גם לכתהלה סגי באחד, א"כ לר'א"א דהאי אחד המיחוד קאמור וושט ולא קנה, הרי דקנה כעופי אינו בתורת שחיטה כלל, ואיך לא יופסל השחיטה בעוף, אם שחט הקנה תhalbה כדרך רוב השחיטות, הלא עשה מעשה טרופות בקנה קודם שהגעה לושט, ואיך לא אשתמט תנא לר'א"א להזיר שלא לשחוט הקנה קודם ששחט את הושט, אלא דכבר כתבתי לעיל דף ע"ב ברשי' ד"ה כל המעכוב המשעב בשחיטה דגס לרשי' דסני בס"י אחד אפייל' לכתהלה, מ"מ שייכים שנייהם יחד נמי לשחיטה, א"כ גם לר'א"א צrisk' לדחוק כן לדעת רשי', דלא מסתבר כלל לומר דשחיטת בהמה תפיס בעוף, וכן מוכח מרשי' ד"ה לא בהמה שכטב "כלומר הא אפייל' בהמה קאמור וכו'" עכ"ל ואמ' נאמר דמייפסל בעוף אס שחט הקנה תhalbה, לא היה מקום להאי כלומר דדרבהה דוקא בהמה מירי דאיilo מיפסל בשחיטת הקנה תhalbה, אלא ודאי כדאמרו, אלא דשיטות רשי' דחוקה היא, למור אע"פ אין צrisk' קנה אפייל' לכתהלה לא, מ"מ שייך לשחיטה, ודוו"ק.

תנוס' ד"ה אתה כי ממسمס קועי' דמא, פ"ה וכי' א"ג לעניין ספק דרושא, אפייל' לא האדימו הס' אלא משחו טרפה, כדאמר لكمן דרגרת דרוסתו במשחו, דזיהרא מיקלא קל'י עכ"ל, הא דהאריכו התנוס' לבאר דדרושא פosal בגרגרת במשחו, ולא סגי להו בפשיטות, דאי משומם כלבא וקני' בעין דוקא נקב, אבל האדים אינו פosal כלל, אבל אי איכא חשש דרושא, או האדים בלי נקב נמי פosal, משומם דכל שהאדים גם לעניין נקב אין לו בדיקה מאותו מקום שהאדים, לכך הוצרכו לומר דמ"מ הנפקותא הוא בגרגרת דנקב משחו אינו פosal, אבל האדים בדרושא פosal במשחו ודוו"ק.

על"ב גמר' אמר רבא, חיכים ר"י בר' בטטרופות כ"ר, אלמא אחד דקאמר או הא או הא, עכ"ל הגמ'. יש לתמונה, וכי גברא אגברא קא רמית,ומי עדיף רבא ובר' החיכים, מ"ג החולק על לר'א"א, ואומר או ושת או קנה, עכ"כ צל' דמ"מ ממעשה רב קפריך, דמוכח גם למשעה לית מאן דחש לי' לר'א"א, אלא דעדין קשה דהו"ל להביא מעשה בכל יום, דשוחטין עופות ולא בודקין אם נשחט הושט, רק תוקפין אגונDEL ואמ' יוצאת הקנה מכשירין כמו שאנו עושים היום, דמסתמא גם אז הוי יושין, ולמה לי' להביא מעשה שairyע דמסמס קועי' דמא, אבל י"ל דכיוון דכתהלה בעין שני סימנים, או מדאוריתא או מדרבן, ובזמן הגמ' עדין לא פסלו שהי' משחו אפייל' בעוף לא, הי' תמיד בדוקין אם נשחט גס הושט, כדי לגמור, אם לא נשחט תוך שיעור השי', וכמוש"כ הרשב"א ז"ל בראש מיכילתו דר' ג', דמומר מותר ליתן לו לכתהלה לשחות, אף דאי לא בדק בסימנים נבלח, משומם דמסתמא יבודק, ואם מצא שלא נשחט הרוב ישלים תוך שיעור השי', וא"כ כל שחיטות שלhem בעופות נמי הוי דבודקים גם את הושט, וגמר אס לא הי' נשחט, וכן לא הי' מצי מביא ראי' ממעשה בכל يوم ודוו"ק.

על"ש א"ר חיכים יוסף בר' בטטרופות כ"ר, הנה לדעת רשי' דמה"ת

שיך למצות כיסוי, דהרי בעין עפר למטה, ומפרשין הקרא דושפך את דמו בעפר וגס וכיסחו בעפר, דהרי בעפר קאי נמי על ושפך, וכן יש לפреш מה דאמר שם בפרק כיסוי הדם דבעין עפר למטה מדכתיב, "בעפר" ולא כתיב "עפר" דכוonto דאלו קאי רק על וכשה הוויל"ל עפר אבל אי קאי גם אושפץ אז שפיר כתיב ושפך בעפר, והוא דבר נאה ומתΚבל בס"ד ודוו"ק.

ד' כ"ח ע"א גמר', הוא דאמר כי האי תנא, דתני' ר"א הקפר ברבי אומר, מה ת"ל אך כאשר יاقل את הצבי ואת האיל וכו', מה פסה"מ בשחיטה, אף צבי ואיל בשחיטה וכו', עיין לעיל י"ז, ע"א דקאמר שם בשלמא לר"ע היינו דכתיב אך כאשר יاقل וכו', ופרש"י ז"ל, "אך כאשר יاقل עכשו צבי ואיל בטומאה, ר"ל דחא לא עלי שחיטה), כן תאכלנו לבקר וצאן משתכניםו לארץ, שאע"פ שאני מטעין שחיטה לחולין שתמכנסו לארץ, אבל עכשו, אין צrisk' לאכול בטורת הקודש, אלא צבי ואיל של עכשו, שהטמא והטהר יאכלו בקערה אתחת' עכ"ל הרי צבי ואיל דהאי קרא בצבאי ואיל שבמבדר מירידי דלא תעון שחיטה, אבל מה שמקיש לבס"מ של אחר כניסtan, כי פסה"מ במבדר ג"כ לא היו בשחיטה אלא בנחירה וכמוש"כ התוס' שם ד"ה ר"ע, ויל"י בזה מה דקשה, דלפי הגמ' דילן, ذקרה דזוחבת בפסה"מ במבדר וכמוש"כ רשי' כאן, שחיטה בחולין גרידא מנ"ל, אלא דלפי הנ"ל, שוב ילפינו בקר וצאן של חולין מצבי ואיל, דכמו צבי ואיל טען שחיטה לאחר כניסtan, כן גם בקר וצאן של חולין, כי היקש זה דרשה גמורה היא, ודוו"ק. על"ש גמר' רבי היא דתני' רבי אומר זוחבת כאשר צויתיך, מלמד שצטווה משה וכו', הנה יש להעיר הרבה על האי מימרא דרבי.

א' **למה** לא נפרש כפושטא דכאשר צויתיך בקדשים, דהרי כבר נצטו על השחיטה בקדשים, דכתיב ושותת את בן הבקר, והרמב"ן עה"ת כתוב באמת, דכן הוא העיקר, וכן נשנה בספר, וק"ז בעחחת"ס כתוב דרוב התנאים חולקים זהה על רב, ומפרשין כאשר צויתיך בקדשים ואני אומר אם כן הוא אכן הביאו הרמב"ם האי רבי וכן הטור מביאו בראש הל' שחיטה, וכל הדין דיש שחיטה לעוף מן התורה, הלא אין לו סמק' אחר רק האי ברייתא דרבי, כאשר תראה בביאורינו בפתחה ואיך נאמר דפירושו בקרא רחוק וڌוחק, ורוב התנאים חולקין עליו, ואנן מ"מ על האי דרשה קסמכין.

ב' **למה** השמייט רבי עיקר הל' שחיטה שהוא, מה דאמר שモאל לעיל דף ט' ע"א שהי' דרשה חלה הגרמה ועיקור, ומציין להל' שחיטה קנה ושת ורוב א' בעוף ורוב ב' בהמה שהוא ג"כ הכל' נחרה לדעת רשי' ותוס', דגס נחרה בעין בסימנים, ומסתמא בעין שיעור, כמה מן הסימנים צrisk' לנחר.

ג' **איך** מוכנס בקרא דכאשר צויתיך, דקאי מפורש אברק וצאן, גם עוף דלא נזכר כלל בקרא, והתוס' הרגישו בקושי' עצומה הלאו, ורוצים לתרצה עי' שדרשו רשותות וגמטריה של כאשר, ואיה מצינו בכל הש"ס שמצוה ולא דאורית', יהי' נבנה על גמטריה' מושכלת צאו.

ד' **קושי'** תוס' על הגמר', מה לא הביא בר קפרא דלעיל, דדרש מזאת תורה הbhמה והעוף דהטיל הכתוב לעוף בין בהמה לדגים, ומה דלא הקשו דהוומ"ל דתנא דברייתא דלעיל הוא, דלמד מזאת תורה הbhמה והעוף, דאיתא לומר מה בהמה בשחיטה אף עוף בשחיטה, הוא משומם דשם סתמא נשנית ולא נזכר שם התנא, אבל באמת הקושי' על הגמ' יותר עצומה, דמה פריך מאן תנא דפליג עלי' דר'א הקפר, כיון דכבר הביא לעיל כמה תנאים, דס"ל

הדם, וגם ושפק את דמו כתיב בחיה ועוף מן הוצאה הדם ממש קמשתעי וכאשר הארכתי בזה לעופת ומספר אכן מקום טובא לולמר דאורידין קפיד בשחיטה, וכן מפורש בראשי זיל שכתוב בד"ה דרס בהן, זיל, „שהחיטה ממש בעי ר"י או לא, ר"י לא שמי עלי הא דר"ח עכ"ל, הרויadam שחיטה ממש בעי ר"י, איז ליתא לד"ח דמחלוקת בין עוף להבמה, דלאו משום דם הוא, אלא משום דשיך לשחיטה, ואז עכ"ב מה"ת הוא ולעכבר, ואינו דומה למייעוט בתרא, דומה"ת אכן חילוק בין לכתיחה לדיעבד, משום דשם אתה ההלכה דרבבו של אחד כמותו, אבל כאן, אי שחיטה הוצאה דם הנפש הוא, עכ"ב הוורידין מעכבים דבלא ווירידין ליכא שפיקת דם הנפש, וכל זאת פשוט וברור, ודוק".

דף כ"ט ע"א גמר', חדא בחולין וחילא בקדשים וצריכא וכו', יש לתמורה טובא על האי צריכתא, דהאי טעמא לדם הוא צריך, לא מספיק אלא להזכיר לכתיחה כל הסימן, אבל לא לפסול בדייעבד, וכאשר קאמר נמי ליקמן, דairiyi דקאמר עד שישחות את הוורידין בקדשים, אמאי פליינו רבנן עלי, וכתבו התוס' בריש פרקן להוכיח מהזיה, דר"י רק לכתיחה קאמר ולא לעכבר עי"ש, הרוי דהאי טעמא לדם הוא צריך אין כדי לפסול השחיטה, וכן כתוב המעריט על הרא"ש בריש פרקן, וכש"כ דקשה לצד השני של הצריכתא, דקאמר, دائא אשמעין בקדשים דסגי ברוב, הו"א דבחולין דלא צריך לדם, גם בפלגא סגי, ואזאת מהיכי תיתני, דῆמה דשיך לגוף השחיטה, ודאי דין חילוק בין קדשים לחולין, אבל מה שנעל"ד בזה, דהאי צריכתא קאי על ההלכה דקמנני רב"ד דאתא על הושט ועל הקנה ועל רוב א' בעוף ועל רוב ב' בהבמה, דכתבנו לעיל דרישא סותר לסייע. וכן פרשנותו לפי שיטת הרמב"ם ורש"י, دائא לכתיחה ודיעבד בהאי הלהכה, דלכתיחה בעינן סי' שלמים, ובדייעבד דרבא נמי שפיר דמי, וע"ז קאמר עתה, דלולי דASHמעין תנא בקדשים האי הלהכה הכה, על הושט ועל הקנה בקדשים, ומושום מתרצים האי הלהכה הכה, על הושט ועל הקנה בקדשים, ועל רוב לדם הוא צריך, הצריכה התורה שחיטתת כל הסימנים, ועל רוב וכי"ו הוא בחולין, דלא צריך לדם, ואי אשמעין בקדשים סגי ברוב, עדין יש מקום לפреш ההלכה דעת הושט ועל הקנה בחולין, ומופטרש להיפך דסגי בכל דחו, דהיאנו מעשה טרופות, והא דקאמר בפלגא סגי אין הכוונה פלאגא דוקא אלא ה"ה פחות מפלגא, ותדע דבקנה ודאי דגס בפלגא לא סגי, דהא פשיטה דעת"פ מעשה טרופות בעינן, ועכ"ב על הושט קאי משום דמייטרף בפחות מרוב, אבל נקט פלאגא אבל לאו דוקא פלאגא ממש, ובהכי ה"י הלהכה מתפריש יפה, וכדי ליתן טעם דמהיכי תיתני נחילק בין קדשים לחולין, קאמר האי טעמא דבקדים לדם הוא צריך, لكن מסתבר לאוקמי האי הלהכה דקאמר שני שיעורין, שיעור הגודל בקדשים, ושיעור הקטן בחולין, אבל לא דאנן הוה פסלין מה"ט בקדשים בשחת רוק רובה, ובזה תבין דברי התוס' בד"ה, אבל בחולין דלאו לדם הוא צריך, אםא בפלגא סגי, שנטקשו להו, וכקאי מה קשי' לה, דהא אפשר וחצי בהבמה שחיתתו פסולה, וכמו דומוקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, דמדרבנן פסולה, וכמו דומוקמין לעיל אליבא דמ"ד מע"מ כרוב, אבל לפי האמור דהאי פלאגא דהכא, לאו פלאגא ממש קאמר, אלא מעשה טרופות, وكאיஆושט, אין מקום לפסול מדרבנן, דכיוון דגס בכ"ש סגי ליכא למיגזר מידי כMOVEN.

ומה ומה מאד מישב נמי בזה קוש' המהרש"א, שהקשה למה לא משני הש"ס לעיל, דפרק מהא דחצ'י אחד בעוף, על רב דס"ל מע"מ כרוב חצ'י ממש קאמר רב דהוה כרוב, וא"כ א"א לומר בקדשים ממש דם בעין ממשו ונוסף על הרוב, דבහאי ממשו

לא עבי לכתיחה יותר מס"י אחד ורבנן הוא דחושו שהוא לא אתא למיעבד רובה חד, ייל דהכא ליתא להאי חששא, דילכארו' קשה מהא דאמרו לקמן קכ"ג ע"א דבטלית טבולת יום לא חיישין שלא יקרע רובה ויאמר על מתחה או פחות מהחיטה וזה דלאו רוב, משום דלא חס עללה למיקרעה בשופע, וא"כ הכא בשחיטה ודאי דלא חס למישחט ואיך חששו שלא ישחוט רובה, אבל הענין לכך הוא, דחושו שהוא יארע שלא ישחוט רובה ויעבור זמן שהי' להשלים השחיטה, ואז יהי' דררא דמונוא והפסד, דיצטרך להתריף, שכן ידמה על מהחיטה שהוא רוב, ולכן החמירו לשחוט לכתיחה כל שני הסימנים, ומיליאו הוא ורחק שיארע לו שחיטה מצומצמת זו, אמור מעתה כל זאת במקומות שאיןו אוחז הקנה כדי שלא לנגע בשופט, שפיר חששו שהוא יארע לו שחיטה מצומצמת, ולהשלים לא יהי' בידו, משום שייעבור זמן שיעור שהי', ויהי' החשש שהוא נקב הושט או דבאותם נקב הושט ולא יכול להוסיף על הקנה משום שהי' אבל שאוחז את הקנה באופן דבטח לא שיקח החשש שהוא יארע על מהחיטה שהוא רוב והא מצי להשלים כל היום, כי ממן' אי אכן רובה בקנה כבר איתכשר ואי ליכא רובה הרי על חצי קנה פגום מצי להושט כ"ש, כמו שנינו בסוף העמוד בשחת חצי גרגרת ושחה בה וגמרה אח"כ דשחיטתו כשרה ממ"ג, ואי דרש"י דשהי' במייעוט בתרא נמי לחומרה דמסיק בתיקו, מ"מ כאן בספק לית לו בה, זה קרא לי חכמה עד שאמר חכמים ברי וכו'.

ולדעת הרמב"ם דצרכי מה"ת לכתיחה ב' סי' ציל הינו במקומות אפשר, אבל כאן כיון שלא אפשר באופן אחר שרין לי' לשחוט לכתיחה רוק סימן אחד, אלא שלא ידעתו איזה חכמה איך בא האי חידוש דין, ולומר כפשוטו נמצא דבר חכמה בהאי עצה דלשוחט רק הגרגרת בלבד, קשה לקבלו, כי הוא דבר שככל בר ב' רב יכול לאמרו ואולי דחדיש לנו שלא אמר דכל שהוושט איינו ראוי לשחיטה אפיו מחמת חש טרופות איינו ראוי מקרי ומיליא גם שחיטתה הקנה לא מהני דהרי שניהם ראים לשחיטה בעיןן, קמ"ל דהאי ראי מקרי, ויש בעיןן זה חילקי דין ולא כל המקומות שות, עיין דף פ"ח ודווק.

ע"ש עבי ר' ירמי ווירידין לר"י שהה בהן דרט בהן מהו, הלב אר"י רוצה להוכיח מכאן כיון שלא מיטת רשי"י, דהאי בעי בחיליד ושחה במיעוט סי' קאי על מיעוט דהרי שחתון, דפשיטה דורידין לא ר"י, דורידין יעכיבו בדייעבד אם לא שחתון, דפשיטה דורידין לא נאמרו בתורה או בהלמם"ס, אלא ודאי ר"י רק לכתיחה קאמר לשחות את הוורידין, ומ"מ מסתפק ר' ירמי אולי שהי' ודרשה פושל בהם וסימן שהוא ברור ע"ש.

ותמהני על גאון כמותו איך ישגה שגיאה רבתא זו, וגם עירובם דברים ראייתי כאן, דלכתיחה ודיעבד מה בעי הכא, דלפי דעתו, שלא נצרכו ווירידין לא בקראה ולא בהלהה גם לכתיחה לא נצרכו להזכיר שחתון, ועכ"ב רוק מדרבנן אצרך ווירידין וא"כ שפיר אפשר דאך בדייעבד פסל מדרבנן, ואם נניח לו דגס זאת פשיטה דרבנן לא תיקנו שחיטת ווירידין לעיכובי ורק לכתיחה, א"כ נאמר דרב ירמי עליה ע"ד דපלו במה דאצרכו רבנן לכתיחה, אית' ב' פסל שהי' ודרשה לפיסיל, וזה יותר ממה שסביר רשי"י, דרש"י במיעוט בתרא אמר למלאי ודרשה למלאי דאצרכו רבנן לכתיחה, אית' ב' וכאן רצה ר"י לפסל שהי' ודרשה במה דאצרכו רבנן רק לכתיחה אתמהה.

אבל הדבר פשוט כביעה בכותחא דר' ירמי קמסתפק אי ר"י מדין שחיטה קאמר ומיליא הוא מה"ת ולעכבר, ושפיר נצרכו בקראי, דהרי ווחט ואבח דרשיין דבמוקם שאב ווחט חטהו, מן

משום DAGALAI מلتא למפרע דמייקרא שם דם שחיטה עלה, א"כ
איך קامر לעיל דלפוגו בהכשרה דפירה בתרי גברא או בתרי
סודרא, והוא לכ"ע מטמא DAGALIM' משחיטה הוה, ונדחק הרבה,
אבל יפה כתוב בזה הלב אריה, דודאי מודה ר"ל על גוף השחיטה
שאם נגמורת בהכשר, DAGALIM' דכללה שחיטה הוה, ומימלא האי דם
לאו דם מכח הוא, וכן בלא נתקנח עדין, וככל האי דם להכשר
עתה אחר שנטגלת דם שחיטה הוה, אבל בנתקנח שצרכין אנו
לומר להכשר אז קודם הגליוי, בזה סובר ר"ל ור"ח דעתית ל"י
គותני, דלא מהני הגליוי על דבר המסתלק, דאנן בעין שאז
כasher הדם על הדעת יכשיר, ואז עדין לא נתגלה ור"י ורבי
סבירו, דගליוי מהני גם על דבר המסתלק, שנאמר שעשה פעולתו
אז קודם שנטגלת, וכן שפיר קאמרין לעיל בתרי גברא ותרי
סודרא דהוא כמו נתקנח הדם, דהא אזדא ל"י מעשה קמא ואם
אז לא נתמא בשעת מעשה איך יטמא למפרע, כי בזה פליגו ר"י
ור"ל אי אמרין DAGALIM' מדבר המסתלק, אבל לאחר הגליוי, לכ"ע
ישבתי היטב קושי התוס' כאן ד"ה אר"ל שהקשו מאחר דס"ל
רבא באחחים לי כר"ל, דין לשחיטה וכו', למה לא חשב בהדי הני
תלת הלכה כר"ל לגבי ר"י ביבמות ל"ו ע"א, ולפי האמור דפליגו
אי מהני DAGALIM' בדבר המסתלק, הרי הוא ממש אותו הפלוגתא
דחולץ למעוברת שהיא בין הני תלת, כי שם שם פליגו אי מהני
החליצה שכבר נסתלקה קודם הגליוי שהפילה, וא"כ היו הך ולמה
לי לחשו בפ"ע, ופלוגתא זו תמצא עוד כמה פעמים בש"ס כמו
בבע"ח למפרע גובה ועין היטב ל�מן ע' ע"ב בסוגי דמברcart, אבל
עכ"פ היוצא לנו מזה, דר"ל דס"ל דלא מהני הגליוי למפרע על דבר
המסטלק, איך אפשר שיתחייב על שחוטוי חוץ בס"י אחד, מאחר
דמתלי תלי וקאי, עד שיגמור השחיטה, כי بلا גمراה או גمراה
הרבמ"ס הפסול בהא דישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף ובי' פסולה
מענה זהה, בפ"א ה"ח מפסקה"מ כתוב הרמב"ס "שחת מיעוט סימנים
בחוץ וגמרו בפניהם וכו' פסולה ישינה וכו'" הרי דתלי הפסול במ"ד
ישנה וכו' ובגמר' אמרו, דשחת א' בחוץ וכו' בפניהם לכ"ע פסולה
אבל כאן יותר תמורה, דכיוון דפסק כר"י דישנה וכו' הרי מסקין
דבמיעוט סימנים בחוץ לא די שפסול לר"י, אלא חיווא נמי חיב,
ואיך כתוב הרמב"ס דוקא פסול ולא חיב וכו' אין לדוחוק כ"ש
התוס' דלאו דוקא, דא"כ עיקר מקום דין זה ה"י בה' שבגנות, ולא
בפה"מ, ובשגנות לא הזכיר מדין זה כלום, ולא עוד אלא דשם
מבודר להיפך, בפ"ד ה"א שפסק שם בשוחט בהמת קדים בשבת
בחוץ לע"ז חיב שלש וכותב ז"ל: "ובמד"א באומר בגמרא זיבחה
עובד אותה, אבל אם לא הייתה כוונתו לך, משוחט בה מעט
על"ז תאסר, ואני חיב ממשום ש"ח עד שישחט שנים או רוב שנים,
ונמצא כשנמר השחיטה שחת בהמה אסורה לקרבן שאינו חיב
על"י ממשום ש"ח כמו שבארנו" עכ"ל הרי ביאר הרמב"ס דפטור,
משום דבגמר השחיטה אינו ראוי לבא לפנים, אבל לא כמש"כ
התוס' ממשום דהוא שחיטה פסולה, עתה אם הרמב"ס פסק כר"י
דישנה וכו' ומה לא מתחייב על תחולת השחיטה שאז ה"י ראוי
לבא לפנים ואי צריך לגמור השחיטה הרי גمراה בהכשר מצד

יותר לא יצא דם יותר, ועוד דלעיל לא קאי לפреш ההלכה, כי הicy דינמא דהא דקאמר על הושט ועל הקנה מחיצה קאמר ומירוי בחולין דהרי ההלכה דעל הושט ועל הקנה לא מיתפרש אלא כלו או מעשה טרפו, אבל מחיצה מהicy תיתי, וא"כ אינו אלא מדרבן ומהicy תיתי דນפסול קדשים בשביל זה, וזה ברור ואמת ואין צריך לכל מה שנדחקו האחרונים בזה ודוק".

ע"ב גמור א"ר ל' משום לו סבא אינה לשחיטה אלא לבסוף, ור"י אמר ישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף, אמר רבא הכל מודים וכו', לא נחלקו אלא בשחת טימן אחד בחוץ וכי אחד בפנים, למ"ד ישנה וכו' מחייב ולמ"ד אינה וכו' לא מחייב, אמר לו רבא ב"ש, מר לא אמר הicy ומנו ר' יוסף, הicy דשחט סי' אחד בחוץ וכו' אחד בפנים נמי פסול, שהרי עשה בה מעשה דחתאת העוף בחוץ, לא נחלקו אלא בגין ששחט מיעוט טימנים בחוץ וגמרו בפנים, להז מחייב ולזה לא מחייב, עכ"ל הגמ', והיא מוקשה עד מאי אין יוצא ואין בא בה, רשי"ז ל' פ"י דבעוף קאי, והתוס' דחו דא"א לפреш כן, لكن פרשו דבבמה קאי, והי' מייפטר למ"ד אינה וכו', אבל חידש לנו ר' יוסף, דמ"מ מודה האי מ"ד דחivist, משום שעשה מעשה דחתאת העוף, והוא דקאמר רק פסולה לאו דוקא דחivist נמי לכ"ע, ול' הא דקאמר שעשה בה מעשה דחתאת העוף, לישנא דלעיל מניה נקט, והכוונה שעשה שחיטת העוף דעלמא, כיון דמצינו בעוף בס"י אחד שחיטתה מקרי, ה"ה בבהמה שם שחיטה גם על סי' א', אלא דלא מתCSR כי אם בשנים, וכאשר כתבנו לקמן ל"ב בסברת ר"ע, כי סברתו זה קיימת דגש ר' ישוב לא פlige עליה מסברא, אלא דהחויזרו מכח ההלכה, דכל שנפסלהafi במעוט טימנים הוה שחיטה פסולה ולא טרפה שחיטה, וכן בגורם השחיטה כהונן, הדרין לסבירא דגש ר' ישוב לא בהגחותיו שם בסוגי שמביא חזק צ"ל, וכן הבין ע"כ המהרש"ש ז"ל בהגחותיו שם בסוגי שמביא ראי' לסברת ר"ע, מוהאי דכו עשה בה מעשה דחתאת העוף, דאם נפרש כפשוטו דחתאת העוף דוקא קאמר אדרבה הראי' תתhape לסתירה, אלא דמה שכתבו התוס' דפסולה דקאמר לאו דוקא, הוא קשה מאד, דאי אפשר לומר כן, כיון דר' יוסף עצמו משנה לשונו בסוף דבריו מפסול לחivist וקאמר אלא במעוט טימנים פליגו, דליה מחivist ולזה לא מחivist, וכן מצאי בהגחות מהרש"ש שמופלא ע"ז, מאה דלקמן מ' ע"ב, דשותט בשבת בחוץ לע"ז דחivist 'חטאות, והוצרך לאוקמא בחחתת העוף ובבחץ קנה פגום, אבל בזבח בהמה לא, דמכי שחט סי' אחד אסורה ואידך מוחתק בעפר הו, והרי כאן מחivist לכ"ע בס"י אחד בבהמה, ותירצ'ו דשאני הכא דגמר השחיטה בפגם אבל התם כיוון דלע"ז שחטה אסורה בס"י אחד, איידך כמוחתק בעפר וכנטקלקלה בשחיטה יחשב עכת' ד התוס', וכבר צוחו על דברי התוס' אלו, דהלא כמוחתק בעפר דקאמר הש"ס שם, היינו דתו אינה בהמת קדשים הראו' לבא לפנים, אבל לא שהשחיטה תהיה נפסלת ע"ז, דהלא משנה שלימיה הו בא בא"ב ובכיסוי הדם, דשותט לע"ז חייב משום אווא"ב, וכיסוי הדם, ואייך קאמרו דהוה כנטקלקלה בשחיטה, וכן זה דומה למה שכתבו התוס' בד"ה אירע פסול בשחיטתה ודוק", ולא עוד אלא דани רואה, דל"ל דסובר אינה לשחיטה וכו', ע"כ א"א לחivist בס"י א' בחוץ, אם נאמר דצריך עכ"פ לגמור השחיטה כאשר כן הוא באמת, דהנה לפקנו דף לוי ע"א, פליגו רבינו ור' חייא בשוחט והתז דם על הדלעת בין סי' לסי' אי מכשיר או לא, וקאמר דפליגו בפלוגות ר"י ור"ל, דרבינו סובר דמכשיר סובר ישנה וכו', ור"ח דסובר אינו מכשיר סובר אינה וכו', וקאמר שם ר' פ", דהכל מודים היכא דלא נתקנת הדם דמכשיר, כי פליגו בנתקנתה בין סי' לסי', ונתקשה שם בחידושים הר"ן דקיוון דקאמר דלכ"ע בלא נתקנת מכשיר, ע"כ

הקרבן נגד האי גilio, וכן קאמר דהיכי דשחטו ס"י אחד בחוץ, נoho דלגבוי חיויבא דכרת וחטאת דהוה נתנקנה הדם, פליגו ר"י ור"ל כנ"ל, אבל לענין פסול מודים דפסולה, משום דעשה מעשה דחטאתי העוף, וכאשר פירשנו למעליה, דלישון דלעיל נקט, והכוונה דעשה מעשה דשחיטת העוף דלכ"ע שם שחיטה עליה, ושיהיא כשרה, ע"י מהני הגilio כדי לפסול, אבל לגבי חיויבא ודאי פליגו, דהה הוה נתנקנה הדם, אלא דחידוש דפליגו גם במקצת סיימנים, וזה תלוי בפסקת אגמ"ל, אלא דל"ר"י לשיטו, גם על נקב הושט בלבד, שם שחיטה עלי' והאי מותועס"ס סוףDKامر, מתחילה ממש קאמר, דהינו מיד שעשה בשוט מעשה טרופות, ולר"ל לשיטו על נקה"וו לאו שם שחיטה עליה, עלי', ולסוףDKامر הינו בסוף ס"י אחד, אז שם שחיטה עליה, אפילו הפסיק, אלא דשחיטה פסולה תקרה, ולגבוי שחיטה כשרה לבסוף ממש בעין, והוא כפי שביארנו לקמן ל"ב דר"י יליף מההלהכה, דכל פסול בשחיטה נבלה, דכל מעשה טרופות בסימנים שם שחיטה פסולה עליה, באופן שא"א לשחות עוד אפי' שלא במקומות הנקב, מושום דלשתתי" דל"ל כמוון דמונה בדיקולא דמי, גם במקומות הנקב הי' מקום לשחות כראוי, דאיכא רוב חז' מהנקב בצירוף מיעוט בתרא, ומධאמרה לנ הלהכה דבמעוט קמא מקרי פסול בשחיטה, הרי דנקה"וו יש לעלי' שם שחיטה פסולה, רק כה שגמרה ואפי' בהחサー, דכל שנגמר השחיטה, על ההתחלה לאחר שגמרה, מקרי שם שחיטה, אמרו מעתה בשחיטה כשרה נמי, אגמ"ל דנקב הראשוון לא דחיב נמי השוחט, דמקרי שוחט במקומות קרא, דלעולם לא מציא יליף מן הלהכה דמ"ק נמי בשם שחיטה יקרא, לא מבעי הקרבן אלא דחיב נמי השוחט, מושום דמctrף לרוב השוט, כי המיעוט בתרא של הושט א"א לצרפו לרוב, דהוה חחותך בשבר המת, אבל לעולם מצ שחט שלא במקומות הנקב שחיטה המתרת מידי נבילה, וכיון דלאו בשם שחיטה יקרא, לא מיבעי דאינו חייב כרת וחטא ל"ל, דל"ל אגמ"ל ולא מחייב אפי' בסימן שלם בחוץ, אלא דגס כשר הקרבן דניהו דלענין גוף השחיטה, גם הוא מודה אמרין אגמ"ל, אבל לא נתגלה אלא דגס האי מיעוט ש"יך לשחיטה זה לא נתגלה, ואיך יופסל הקרבן ע"י חלק מון השחיטה והותורה אמרה איש ישחט ע"ז לבד לאו שם שחיטה עלי', וכן כשר הקרבן.

ומעתה תראה איך כל פסקי הرمב"ס מכונינים, ומה שאמת ותורתו אמת, דהנה לגבי פלוגות' אגמ"ל, הלא איפסוק הלכתה כר"ל לנבי ר"י בחולץ למעוברת, ומיליא נס הכא בשחיטה דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, אבל לגבי פלוגות' זו אי תחולת השחיטה דהינו נקה"וו בשם שחיטה יקרא אס בפיסול, להיות שחיטה פסולה, ולא תחני לה تو שחיטה לטורה מידי נבלה, אפילו שלא במקומות נקב, וגם לא בפיסול וגירה בהחサー שנאמר לגבי השחיטה עצמה אגמ"ל, דגס על האי מיעוט שם שחיטה כשרה עליה, או לא אמר כן, בזאת הדברן לכלא דר"י ור"ל הלהכה כר"י, וכן פסק בה' שחיטה דשחט מקצת סיימנים ע"י נカリ השחיטה פסולה כר"י דישנה לשחיטה וכו', ומיעוט דגס המ"ק בשם שחיטה יקרא, והוא צבחו של נカリ, אבל ל"ר' לא hei מיפסל בכח, דלא קריין בגין ז' בחוץ על מיעוט סיימנים, ומה שאמר רבא דהכל מודים הינו בס"י שלם ולא במיינט השט כנ"ל, ובפסח"מ פסק נמי דבשחט מיעוט סיימנים בחוץ דמיפסול, משום דישנה וכו', וניהו דלא מיפסל רק בשחיטה ולזה שתקרה שחיטה בעין הגilio של סוף השחיטה, הלא על גוף השחיטה גם ר"ל מודה אמרין אגמ"ל, כמו אמרין בלא נתנקנה הדם, אבל לענין חיויבא פסק דמייפטר ואפי' בסימן שלם, דבזה

השחיטה, ואי דלע"ז, הרי אכן פסקינו שחיטה שא"ר שמה שחיטה, ואחרי העין מצאת תליית' שאיתן כאן שום קושי' והכל מכון דהנה עיקר פלוגות' ר"י ור"ל הוא מבואר מותוק הסוגי', בהתי על הדלתע באגמל"מ בדבר המסתתק, אבל על גוף השחיטה לכ"ע אמרין אגמל"מ, לקרוא כל המעשה בשם שחיטה, דהינו דגס תחולת לאו מעשה טרופות הוה, אלא חלק מחקקי השחיטה, וכך כל שלא נתנקנה הדם מכשיר הדם עתה אחר הגilio, משום דעתגלה דהאי דם לאו דם מכיה הוה כמש"כ לעיל, אלום כדי לחיב על ש"ח לא די ביה דניהם דעתגלה דגס התחולת הי' שיק לשחיטה והיא חלק ממנה, עד שדים הניתן לאו דם מכיה נקרה, אלא דם שחיטה, אבל השחיטה יקרא, לחיב עלי' חטא, וכן בשחט גו' מקצת סיימנים לדעת הרמב"ס ז"ל דלא בעין שחיטת ישראל דוקא, וכן שחיטת נカリ דהוה כה אדם הי' כשרה, אלא דאסורה מקרה דוקרא לך' ואכלת מזבחו, מכאן שזבחו אסור, לכא למייר כמש"כ רשי"ז' ז"ל דפסול גם לר"ל, משום דניהו דלאו שחיטת נカリ הוה, מ"מ פסולה, דהוה לי' כקוז בעלמא, זהה ליתא לרמב"ס דאם לא יקרא בשם שחיטת עכו"ם, אז כשר דלא מקרי זבחו, וניהו דהאי מיעוט עכ"פ אינו זבח ישראל, מה בכח והלא לא בעין זבח ישראל אלא למציה, רק כה אדם בעין והוא איכא וא"כ הוה ג'כ' כשותפי חז' דבעינו זבח נカリ כדי לפסול, ואיך נאמר דתחולת השחיטה זבחו מקרי, משום דמצטרף להיות חלק הזביה, כי הגilio לא פעל רק שתהי' נカリ חלק מן השחיטה, ולא בשם זביה סתם, ולא נזכיר בגם במירא דרבא בהכל מודים, וכן במה דפליגו, רק שחט סיימן אחד, ולא מקצת סיימנים, ובסיימן אחד כבר כתבנו דשםעין מדר"ע דבשם שחיטה יקרא אף בהמתה, אלא דעתינו אינה שחיטה כשרה עד ישיחוט סיימן השני, וכן קאמר דשחט סיימן אחד נカリ וסימן אחד יישראל, הכל מודים דפסולה, דהרי איכא שם זבח עכו"ם גם על סיימן אחד אפי' بلا סיימן שני, והא דקאמר שהרי עשה בה מעשה טרופות, הכוונה דאי לאו דאיכא מעשה טרופות בס"י אחד, ודאי דלא הוה שם שחיטה עלי', אבל כיון דאיכא מעשה טרופות, הוה שם שחיטה על סיימן שלם, ואם תרצה לדקדק יותר אמרנו לך' דרבא באמת ס"ל, דזבחת לגבי ישראל לעכבר נאמרה כאשר נראה מהה שאמר רבא לקמן ל"א ע"ב, בהא זכנהו ר' נתן לרבען מי כתיב וחთכת וזבחת כתיב, וכוי' אכן לא פסקינו ביה כרבא, כאשר מתבואר באורך בקונטרמי מצה שמורה עיישי', וקאמר עוד דבעולות העוף אם מלך סי' אחד למטה וסי' אחד למטה וסי' אחד למטה, משום דעשה דחטאתי העוף למטה, וכמש"כ הרשב"א ז"ל, דמליקה דומי' דשחיטה בהז, וכיון דמצינן שם מליקה על סי' אחד, דמליקה דבעהה שם מליקה עלי', לפסלו בעשאו למטה שלא כמצותו, דכלל הני לא בעין שום גilio, אבל קאמר דפליגו בשחט סי' אחד בחוץ וסי' אחד בפנים, דניהו דשם שחיטה איכא על סי' אחד, אבל לא שם שחיטה כשרה, וכיון לחיב על ש"ח הלא שחיטה כשרה בעין, ואתה שהיא שחיטה כשרה תל"י בהגמר, דאם לא גמורה או גמורה בפיסול, הרי פטור דלאו שחיטה כשרה יקרא אלא שחיטה פסולה, וכן ביה פליגו, למ"ד אגמל"מ על דבר העבר ומסתתק, חייב כרת וחטא על סיימן אחד בחוץ, אם גמורו בהחサー בפינים, ולמ"ד דלא אמרין אגמ"ל לדבר המסתתק, לא מחייב וע"ז קאמר רבבה בש"ד, דר' יוסף לא קאמר הכי, דמשמע לי' מدلלא אמר רבא דלענין לפסול קרבן נמי לא פליגו דפסול, דס"ל לרבעא דל"ר קרבן כשר נמי הוה וזה ודאי ליתא, דהא אמרין בלא נתנקנה הדם לכ"ע מכשיר, משום לגבי השחיטה עצמה כ"ע אית' לה אגמ"ל, ואיך לענין לפסול הקרבן הוה בלא נתנקנה הדם, דעתה שהקרבן לפניך אגמ"ל דעתחט בחוץ סי' אחד שחיטה כשרה, ואיך נכשיר

כמו שסבירו התוס', דמנין לנו לילוף מבחן שחוט,adam ה' הקנה פגום במקצת דין לשחטו במקום אחר ולא עוד אלא דר"ל מרוא דין Hai שמעתא, הוא בעצמו אומר לקמן ל"ב ע"ב' בדבשחט שלא במקומות חתק דין אינו אלא טרפה ומהני השחיטה לטהר מידי נבייה, וקשה היא השחיטה מפורעת בעינן, וכל שנפק במקומות אחד שוב אין השחיטה מפורעת במקומות השני, וניהו דשם פריך ע"ז מאידך דר"ל דס"ל בפסק הגרגרת הוה כמאן דמנון בדיקולא דמי, הרי ביארתי שם, דודוקא מותירוצו על מתני' דפסח'ג' הדר ב', אבל בגין הדין לבבי ושט קם דיני', בדנפק הוושט במקצתו, מציא שחט לעמלה או למטה לטהרו מדינ' נבליה, עי"ש, וא"כ יסתורו הני תרתי מירמות אהדי.

אבל לפע"ד נראה ברור, דהא דפosal לדעת רשי' ב' וג' מקומות אף בדיאכ'א רוב במ"א, היינו דוקא בוושט ובשהתחל במקומות אחד, ולא גמר הרוב והתחילה לעיל ריש ד' ח' ע"א, איך יכול שוחט אשר באבר, דבר הקשתי לעיל ריש ד' ח' ע"א, כי יכול שוחט רב בשחט ב' וג' מקומות בוושט, כפי מה דפסקין דכנגד מה שוחט לא מצטרף לרוב אלא בהיקף, וא"כ האי דחתה תhil בושט ביל' לנמרו מעשה טרפות, בעלמא הוא, והלא בלא'ה הקשו הרשב'א'וגם רשי' לעיל ד' כ' ע"ב, דבכל שחגemo הרוי אגמל'מ' דשייך לשחיטה, אבל כאן טרפות, אלא דכל שחגemo הרוי אגמל'מ' דשייך לשחיטה, אבל כאן בתחיל בושט והניחו מנוקב, וא"כ שוחט לעמלה או למטה, מה שוחט בלא'ה הקשו הרשב'א'וגם רשי' שכך בושט והניחו נקב דלא שייך לשחיטה, אבל התירוץ בזיה הוא, כיון דביהיקף מצטרף למה שלמעלה ולמטה, שפיר שמשחח עליו, מה תאמר, וא"כ יופסל ע"י מה שוחט כנגד הנקב, כמו דהוא פסליין סכין מלובנת אי לאו דביה'ש מרוחה רוח, משום צדדין לעיל שם, שאני התם, דע"י שריפה או קו"ז ודאי מיפסל משום דיש טרפות לחצוי חיות אבל כאן דנעשה בסכין ובדרך שחחיטה, הרי ממי'ן כשר אדם אין טרפות לח'ח' פשיטה דכשר ואם יש טרפות לח'ח', ע"כ לומר דפועל בקרב המיתה גם מה שכנד השחוט, וא"כ הרי הוא מוסיף על השחיטה מה דלא מפסיד, וכמו דאם שוחט עוף בקנה ומkeit' השוטט אפלו ניקב תחלה הוושט, דלית לנ' בה, ולא נאמר דהרי ניקב הוושט תחילת והני מצטרף לשחיטה שנגמרה בקנה בלבד, וע"כ לומר כיון דהוא בוושט ראוי לצרפו לשחיטה.

הרי זה תוספת לשחיטה שאינו מפסיד, וזה אמרת וצדקה.

אמנם כל זאת למ"ד דלא בעינן שחחיטה מפורעת, אבל למ"ד דבעינן שחחיטה מפורעת, ויליף זאת מקרה דח' שחוט, הרי שחחיטה שאינה מפורעת פסול שחחיטה הוה. כמו שהי' ודרשה ואיינ' פסול' שחחיטה, וא"כ האי מקצת חתק בושט לאחר שסילק ידו מן השחיטה, באופן שא"א להוציא עוד על החתק, הרי האי מקצת חתק בושט הוה שחחיטה שאינה מפורעת, וזה פסול שחחיטה כדרשה, ומה מהני שאח'כ' שוחט שחחיטה מפורעת במקומות אחר, כיון דאחר שעירור שהי', שאינו יכול להוציא עלי' הו"ל למפרע שחחיטה שאינה מפורעת, שהוא פסול שחחיטה, ולפ"ז גם בעוף, להאי מאן דפosal שחחיטה שאינה מפורעת, צריך לייזר שלא לנקב את הוושט תחילת כיון דיאכ'א רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד בישובם, לומר כיון דנחתך גם למעליה או למטה ואפלו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש'י' בעצמו ע"כ אינו סובר כו, דהא מפרש על מפורעת אז"ל: "מנולה וכרכרת דהינו במ"א" עכ"ל, ואין טעם זה מספיק ליפסל אלא בדיליכ'א רוב במ"א, אבל בדיאכ'א רוב במ"א אלא דיאכ'א רובל מלהן דהינו שאין בו חתק ליפסל, הכי הול'ל, מפורעת מגולה ונכרת, אבל מלהן דהינו שאין בו חתק חוץ מן הרוב למעליה ולמטה, אז לא מרוחות, אבל מלהן דהינו "במ"א" ש' רשי' מוכיח דכל דיאכ'א רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפوتא מבחן אינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשו

הלהה כר"ל, דעל דבר המסתלק לא אמרין אגמ"ל, דלחיב על מעשה המסתלק קודם הגilio, הוה כמו נתנקה הדם דלא מכשיר, והן הדברים כי הם אמתים תל"י".

ורה'י והרי לך מבורר גם מותז סוג' ז' דר"י ור' פליגו, اي נkeh'יו נבלה דהינו כשחחיטה פסולה, ופסקין קר"י ולא תקsha לך קושי' התוס', דרבא ס"ל בזבחים כר"ל, לגבי אגמ"ל דוקא ס"ל כר"ל אבל לא לעניין אם שם שחחיטה על תחלת השחיטה, ובפרט לפי מה שנראה, דרבא ל"ל כל הא חדש ר' יוסף דגם במשמעותם פליגו, ולא עוד אלא דמוכרח דרבא ל"ל כל, דעל המציאות שם שחחיטה פסולה עלי' דהא הוא מתרץ סתוות המשניות ד' ל"ב ע"ב, דכאן שחחיטה ואח'כ' פסק, דאו פסול בשחיטה מקר', אבל פסק ולבסוף שחחיטה, בדבר אחר גרים לה ליפסל, הרי דהוא סבר דאפי' בסימן שלם שפסק, אין עלי' שם שחחיטה פסולה, ובזה נתיב' השחיטה מה שתמה הראש יוסף על היש'ז' ז'ל, על שהקשה על הרמב'ם ז'ל דהشمיט הא דamaro, בהכשרה דפירה פליגו בתاري גברי או בתاري סודרא, והראש יוסף שפוך עלי' סוללה, דנעלם ממנה, דהרבmb'ם פסק ישנה כי' כר' ז' וזה ליתא לפ' ביאורנו דיפה הקשה היש'ז', דנייהו דלגב'י התחלת השחיטה פסקין קר' ז' דהשחיטה מתחלת ממי'ק, אבל לגבי אגמ"ל הדבר הראשון כיון דזהו מעשה פסקין כר' ז' ולכן לרמב'ם לפסק הראישון טהור כיון דשהחיטה ה'ג בה' טומאות אוכליין, בנית' זם בין סי' לסי', ונתקנה דתולין לא אוכליין ולא שורפין, וזה כר' איש בגמ' דקምר'ש תולין דרי' חייא ה'כ, משום דפסוקי מספקא לי', ישנה וכו' או אינה וכו', הרי דהא דפסקין כר' ז' בחולץ לערברת, וגם בגין שחחיטה, אינו מכח ודאי, אלא לחומרה לא אמרין אגמ"ל אדבר המסתלק, וא"כ א"א לטהר בתاري גברי אלא חולין, וזהת אינו מפורש בגמ', ולכן השמי'ו הרמב'ם, וסמך שנלמד סתום מן המפורש, אולם התוס' שישבו דגס לר'י הגרגרת עצמו כמאן דמנון בדיקולא דמי, וא"כ גם לדידי' נkeh'יו רק טרפה ולא נבלה, וממילא לא הוה לשחיטה פסולה, ולא מציא לפרש דפליגו ר'י ור'יל בתורת'י כנ"ל ולכן הוצרכו ליכנס בדוחקים שונים בפיירוש הסוג'.

ד' ל'ז' ע"א גמר', אמר ר'י אמר רב השוחט בשנים ושלש מקומות שהחיטתו כשרה, והעיר הת'ח'ח, מה עניין מירוא לו לאין, בשלמא לפ' השאלות דמי'ר'י דבין הכל איכא רוב, י"ל דקא אמתני' דקטני' דרובהagi, וקאמר רב דהאי רוב אפיקו הוה מצורף משנים ושלוש מקומות נמי שפיר דמי, אבל לשיטת רשי' דמפרש דדוקא בדיאכ'א רוב במקומות אחד מכחיר ריב, ושמואל פליג גם ע"ז משום דבכח'go' ליכא שחחיטה מפורעת, דיו זה יותר הי' מקומו על המשנה דשנים אווחין בסכין הסמוך בעמוד, וגם יתר הקושיות שהקשה שם על פרשי' עד שמכרע' דעיקר בשאלות עי"ש'.

אולם לפע"ד נראה דרש'י' ושאלות לא פלייגו ושותיהם לדבר אחד נתכוונו, וממילא יתיישב גם קושי' התוס' על רשי', שהקשה כיון דיאכ'א רוב במ"א, הרי שפיר הוה מפורעת, והתוס' דחקו מאד בישובם, לומר כיון דנחתך גם למעליה או למטה ואפלו במקצת, שוב אינה מפורעת, והוא פלא דרש'י' בעצמו ע"כ אינו סובר כו, דהא מפרש על מפורעת אז"ל: "מנולה וכרכרת דהינו במ"א" עכ"ל, ואין טעם זה מספיק ליפסל אלא בדיליכ'א רוב במ"א, אבל בדיאכ'א רוב במ"א אלא דיאכ'א רובל מלהן דהינו שאין בו חתק ליפסל, הכי הול'ל, מפורעת מגולה ונכרת, אבל מלהן דהינו שאין בו חתק חוץ מן הרוב למעליה ולמטה, אז לא מרוחות, אבל מלהן דהינו "במ"א" ש' רשי' מוכיח דכל דיאכ'א רוב במ"א מפורעת מיקרי, וגם הילפوتא מבחן אינו מותפרש שפיר לדעת רשי', אם נפרשו

בהרבה מקומות, דהא דהשחיטה מותרת מיד הוא דבר חידוש גדול, ועכ"פ אין להסיף עליון, וכן אני אומר דנヒו דלאחר שחיטה מיד, מותר לחותך צית בשר מבית השחיטה, וכמו ש兩人 בבריתא דלקמן, אבל מי שחותך צית בשר אחר שחיטה רוב הסימנים קודם שישילק השוחט את ידו, מלגמור השחיטה בכל הסימנים כמוזו עלי מה"ת לדעת רשי ורמב"ם, הרי זה לוקה משום אבמה"ח, דרך אחר שחיטה דלכתחלה התירה המפרכסת, וכן אחר שחיטת רוב הsei ויסליק את ידו באופן דתו לא מצד גמרא מפני פסול שהי", אבל כל מן שעסוק בשחיטה לא, ולול דמיסתפינה, הייתי אמר באמת לא התירה מפרכסת רק בשחיטה שלמה שהיא שחיטה לכתחלה, אבל בשחיטתה דיבעד ברוב הסימנים צריך להמתינו עד שמתה משם, ובזה היינו מבינים מה שחלקו התורה השחיטה לשנים לכתחלה ודיעבד, ועיין בفتיחה עיקר ג' שם לעניין שחיטה שאינה רואיה כתבתתי דאיתנה מותרת איסור אבמה"ח, עיי"ש, ומילא שפיר מיפסל במשמעותו בתרא כמו במק"ד דהרי למי"ד יש טרפות לחיצות, ה"ה דלאחר כל הסימנים כל זמן שהוא חי היה נטרפת עי" נקובת הבני מעיים, אי לאו דלאחר שחיטה מותרת מיד, וכן אם נאמר דלאחר שחיטתה רוב הsei איןנה מותרת מיד שפיר שיק בה גם טרפה וכן פסול שחיטה במב"ת, כנפלו"ד נכון להמליך بعد שיטת רשי ז"ל.

אולם הרמב"ם, ע"ג דס"ל קרשי דלכתחלה בעין סימנים כולם שחוטים מה"ת, ויתר מרשי"ד אפיקו בעוף הדין כן, מ"מ לא ניחא לי לפרש האיבעי במב"ת, ומפרשה כפושטה דבמעות קמא קמבעי בחילה, אבל בשיהי, השיכל לפרש דהאייבעי דשהה במיעוט סימנים קאי על שעירו שהי", דהיא כדי הגבה והרביצה ושהיטה, וקמבעי אי כי שיעור כולה שחיטה, או וכשיעור שחיטות מיעוט סימנים סגי, ושראות, מה ראה על כהה, לפרש הני שתי האיבעות על אופנים שונים, אבל אחר העיון שיטת הרמב"ם בזה ברורה ונכונה.

דרhana בין לרשי, דמפרש האיבעות על מב"ת, ובו לר"ת דמפרשם על מק"ד, קשה טובא, מה קמבעי, ומה קמבעה, זה בחילה וזה בשיהי, ושנים לא קמבעו, לא בדרישה ולא בעיקור דסכי פגומה, ולא דבר הוא, עוד קשה דהרי איכה Tosfa מפורשת דשות מיעוט השוט ושהה כדי שחיטה פסולה, כמו שהקשו שם בתוס' על ר"ת, וכן ס"ל לרמב"ם, דהא פשיטה לי" דפסולי השחיטה פסלו במק"ד, דעת זה ATA הילכה, כמו שביארנו זאת כמה פעמים במס' ז', וכן בשיהי מפרש דהאייבעי קאי על השיעור אם ככל השחיטה, או בשיהי כשיעור שחיטות מקטת סימנים סגי, והרמב"ם בזה לישטי"ייפה קמפרש דבר ביארנו דהא דנקה"ו נבלה הוא מטעם, ועל מקטת השוט נמי שם שחיטה כשרה, ישנה לשחיטה מתחלה ועד פסולה, וממילא גם בשחיטה כשרה, עיין לעיל בסוגי סוף, כי על מקטת הsei שם שחיטה כשרה עלייה, עיין לעניין שעירו דישנה לשחיטה ובמש"כ שם, וא"כ שפיר קמבעי אי גם לעניין שחיטה שהי", בשחיטת מקטת הסימנים משערינו, אבל בחילה מפרש כפושטו, דההיליד במיעוט קמא ואח"כ גמר הרוב שלא בחילה, וא"ג דבשאך פסול שחיטה פשיטה לי" דפסול מקטת כמו בכול לאחר שקיביל ר"ע הילכה שאמר ר' שבב מושם ר"י, מ"מ בפסול תלדה יש מקום להסתפק, משום דכפי הנראה פסול תלדה הוא משום שחיטה שאינה מפורעת, דא"ג דלית לנו הא דשומאל וד"ל דבעו שחיטה מפורעת, היינו דוקא לעניין שחיטות ביב' וג' מקומות, אבל לעניין חלדת הסcin גם אנו בעין שתהי גלו"י הסcin כדי לראות את ביה"ש מפורעת לעינים, וכן נראה משלו התוס' כאן, ד"ה היליד, דקשי' להו, דמה עניין זה להן, ולאחר מכן גבי מתני' תלדה הו ליה להבאו, ותירצטו DAGGER דאכשר רב לעיל שחיטה שאינה מפורעת,

ביארנו זה ליותר דבגרגורת גם ברוב במא כשר, ובושט גם כל הסימן לא מהני מחמת הפסול של המיעוט שאינה מפורעת, והדבר חידוש, אבל לפע"ד ראוי לקביל, כדי שלא לדחוק דוחק אחר דוחק בעית רשי ז"ל ודוק".

ע"ב גמר' עלי ר"ב החליד במיעוט סי Mai, תיקו, פרשי ז"ל דבמעות בתיא קמבעי, וסליק בתיקו, וכן בהג儒家 מספקא לנו דלמא כרבנן טריפאי, וכמ"ד גם בשחת שני שלשים והגרים שליש פליגו, כן הוא שיטת רשי, וריב"ם בתוס' כתוב דהग儒家 שאני דשלא במקומות שחיטה ודאי לא נפסקת, אחר שחיטת הרוב במקומות שחיטה, דהוה כאלו שחיטת ברגלה, ור"ל, דafilו נפרש כרשוי דהאייבעי דהיכא במעטות בתרא קאי, ומ"מ בהרומה ליכא למיבעי כמו בחילה ושהי", דכל עצמיות האיבעי הו, משום דלכתחלה בעין שחיטות כל הסימן, א"כ עדין הוא עוסק בשחיטה, אבל בשגמר שלא במקומות שחיטה, הרי לא גמר שחיטתה, כי מה שחתקה לעלה ממקום שחיטה הוא בחותך ברגלו, ואיך יופסל בשבל זה, השחיטה שכבר נגמרה עי" הרוב במקומות שחיטה, ובער אני ולא אדע דמה עינה הריב"ם, על האי מ"ד לעיל בסוגי דሞגרמת דמפרשן כן פלוגתא דרבנן וריב"י דמנתני' דשוחט לתוכן הטבעת, דבשחט שני שלשים והגרים שליש פסלו רבנן, ע"ג דמודים שאם הריבט"ז ז"ל, פוסק בשחיטת שני שלשים ה"י מתכשר, וכמש"כ שם הריבט"ז ז"ל, ואשר הארכתי לעיל בזה עיי"ש, הרי דסבירתי דהוה בחותך ברגלו ליתא, כי באמת עי"ז אתה הילכה דליפסל השחיטה חשוב מקום שחיטה, דכבר כתבנו דבכל פסול שחיטה, לא בעין הילכה על כולה בדרישה ובעיקור דזאת נשמע מקרה דושחת, אלא הילכה אתא על מקטת בפיסול, ומעתה נולד הספק על איזה מקטת בפיסול אתא הילכה, אם על מיעוט קמא דוקא, או אף על מיעוט בתרא, וא"כ שפיר כתוב רשי"ד Adams כאן מסיק בתיקו, ה"ה לצריכין לחוש לריבן טריפאי ואיליא דהאי מ"ד דאי בהגרים לבסוף פסלו, אלא דהרביב"ם הכי קא קשי לי לרשי"ד דכיו דמסיק לעיל דהילכה כריבי", איך חיש לדעת רבנן טריפאי ואי משום דמסיק כאן בתיקו בחילה, הלא יש סברא לכך בין שאור פסול שחיטה להג儒家, ואי דרבנן טריפאי לא מחלוקת, אבל ריב"י מחלוקת כי"ל ומ"מ בחילה הספק עומד במקומו, אלא דיויתר ה"י לו להקשות על פרש", דאייך מסיק הכא בתיקו, על דבר שנחלקו בה רבנן וריב"י במשנה, וזאת קושי עצומה על רשי".

והנה אי לדעת רשי"ד מדאורייתא קמבעי לפסל או רק מדרבן בזה יש חילוקי דעתות בין האחرونנים ז"ל, דנヒו דהא פשיטה לנו, דמדאורייתא בעין לכתחלה כל הסימן לדעת רשי"י וכמו שכך ג' כהרמב"ם ז"ל, מ"מ לא מסתבר لهו לומר דמיפסל השחיטה במעטות בתרא מה"ת, וכן כתוב מהרש"ל ז"ל גם לרשי"י רק מדרבן קמבעי לי" ליפסל, אלא דלפ"ז נצחת הקושי" אייך פסק רשי"י לחומרה בדרבן בספקא דרבנן, וכ' ע"ז הראש יוסף ז"ל, דמשום חזקת איסור דבכמה, אזין גם בספקא דרבנן לחומרה, והנה גם בזה יש פלוגתא, אלא דלא הבנתי איזה חזקת איסור אכן הכא, כיון דמה"ת יצא בהיתר, ועל איסור דרבנן אנו מסופקים אי אסרי זה"ק ותשכח.

אבל חוץ מכל זה, לא שמעתי מעולם להעמיד על החזקה בספקא-DDIINA, כי החזקה לא יכולעת את הדין, וכן דברי הרוש יוסף תמויהין.

ולכן אין לנו מנוס אחר, אלא לומר דלשיטת רשי"י באמת מדאורייתא קמבעי לי", ואני לתמונה כל כך על הסברא דאייך יופסל במעטות בתרא כיון דאין בו צורך אלא לכתחלה, דכבר כתבנו

והו ל' נקב בעלמא וטרפה, ע"ש, ועין ל�מן שם שכותבי לישב שיטת ר"ת וד"ק.

בא"ד ור' אושעיא מפרש החליד במיועוט סי' הינו לאחר שחחת הרוב האחד והחליד תחת המיועוט שנשאר וחוט סי' השני, ושזה בכליות סי' דלקמן, מפרש דקאי אשוחט בסכין רעה וכו', אבל כאן שכבר חתק רבו הרוי הוא אלו נחתק כלו, וכشمוליך ומביא כל הימים באותו מיועוטא, והוא אלו חותך ביד וברגלו ויש כאן שהי' פסולה, עכ"ל.

כבר כתבנו לעיל, דלシיטה זו צרכין לפרש ההלכה דעתן רב**י** בבריתיא לעיל, "דרוב אחד בעוף ורוב שנים בהמה" הוא השיעור דלכתלה ורישא דלהכה, "ועל הושט ועל הקנה"ATA לציין מוקם השחיטה, ולא שיעורה, ומפירוש זה הצמח האיבעי בחלה כיוון דהאי מיועוט הנשר כפסק דמי, דכמאן דמ"ד, עד שהו חותך בשער המת, והוא כמו עור דלא הוות בכל שחיטה למ"ד תחת העור אינו יודע, וכן מסופק לענין שהי' הינו אם עסוק בחתיכת חיי מיועוטא, יותר משיעור שהי' כיוון דהוה חותך ביד וברגלו, אי שהוא כשהי' בהמה בין סימן לסיון.

ולפ"ז בחלה קםבעי, כמו דמסופק בעור, ולא בדרך את"ל, דהרי אם כשר בעור כשר נמי תחת מיועוט קמא של סימן הראשון, ואם פסול בעור פסול גם כאן, אבל בשהי' לכאור' מאי קםבעי לנו, כיון דלא שיק לשחיטה אף לכתלה, אם שורה בחתיכת דבר דשותט בסכין רעה דקאמר רבא דמליך ומביא כל הימים, אי בעין דוקא חותך תמיד, או סגי בשלא הגביה מביה"ש ומוליך ובמביא תמיד, בין חותך בין אינו חותך, וכמובא בזה ב'دعות בתו"ש עי"ש, ואם נאמר כדעת המקיל, אז לא איכפת לנו אפילו אינו חותך מס' השני, כי' שעוסק בהא מיועוטא, דלא גרוו ממוליך ומביא בלה חתיכת כלל, אבל כל זה דוחק, דחויל' לספק בשחטה בסכין רעה שפעמים אינו חותך כלל מה דינו, ולכן נראת דהני בעלי האיבעוי מסופקים בפירוש ההלכה גופא באיזה אופן מתפרש או דכתלה בעין סי' שלמים ורק בדייעבד סגי ברוב, או דשוערא דרוב לכתלה הוא, ולא עיי' יותר, אלא לא דלפ"ז האיבעוי בחלה ה' בתא"ל דתחת העור כשרה.

ודע דלפ"ז בהני שתי האיבעות הדינים מתחלפים,adam נאמר דבעינן שני סימנים שלמים בשחיטה דכתלה, אז בחלה במעטה בתרא פסול ושבהי' כשר, ואם דסגי לכתלה ברובesi, אז הוא להיפך, דבלילה כשר ושבהי' פסול, וא"כ השוחט בסכין רעה והחליד במ"ת, והוא נבלה ודאי ממנ"פ.

עוד תדע דלシיטה ר' אושעיא חלה ושבהי' ממש, וכן שאר פסולי השחיטה במיועוט בתרא, לרשותי קאי האיבעוי עליהם, לדידי' כשר בפשיטות, דינויו דגם לדידי' מסופק בעל האיבעוי בפשט ההלכה כנ"ל, אבל אפלו אי בעין לכתלה כל הסי' מ"מ מהיכי תיתי יופסל בו שהי' או חלה, וכן לשיטת רשי' דהאיבעוי קאי על חלה, ושבהי' ממש במ"ת, הא' דיןא דר' אושעיא בשחטה בסכין רעה לית לנו בה ושרי לכתלה כיון דריש"י בעין כל הסי' לכתלה הרוי הוא עוסק תמיד בשחיטה, והוא פשوط, ובזה תמה אקרה על הדרישה והט"ז זיל בריש סי' כ"א, שהקשׁו על הטור והמחבר, דפסקו כרמב"ם, דגם בעוף בעין ב' סימנים לכתלה, ואיך כתבו בסי' כ"ד, דבסכין שאינה חד אסור דוקא בהמה ומטעמא דר' אושעיא, אבל בעוף שוחטין בו, ומשמע אף לכתלה, ואמאי כיון דlididro גם בעוף בעין ב' סי' לכתלה, ועמדתי משתומם דלפי הבנטום של הני הגאנונים למה לא הקשו דגם בדייעבד ה' פסול כמו בהמה, דהרי

קמ"ל דאיתנה מפורעת, כזאת פסולה עכ"ל, הרי דפסול חלה, מצה מפורעת גנעה בה, ומעטה יש מקום לומר, דבמיעוט קמא דבלאה עדין אין השחיטה מפורעת, لكن אין להקפיד על חלה הסקין בשעת שחיטתה מ"ק ולכן קמבעי ומסיק בתיקו וד"ק ועין בדיור שאח"ז.

תוס' ד ה' גבי החליד, גבי מתני' דחלידה ה' ראוי להביא, אלא אגבճ אכשיך רב עליל שחיטה שאינה מפורעת קמ"ל דאיתנה מפורעת גנעה התוס' אלו ממש, דפסול חלה מצד שחיטה שאינה מפורעת גנעה בה, וכן כתוב הדרישה בסי' כ"ד, דמקרה דחץ שחותט לשונם, יש סדק בחלה, דמה חץ במשיכה אף שחיטה במשיכה, והפרמ"ג במש"ז מגיה בדברי הדרישה, דמה חץ בגלו依 אף שחיטה בגלו依 עי"ש, ולכוארה יש להעיר בזה, דהה בסוף העמוד מביא הש"ס, דרבא הוה בדיק ליה גירא לר' יונה בר תחליפה, ושותט בה עופא בהדי דפרה, ופרק ודילמא עיבד חלה, וממשני, הרי דעכ"פ גם עי' חץ מציא עיבד חלה, אבל לק"מ דאן הכי לפין מיחס, דכמו שהחץ כשהוא יורה אותו הולך בגלו依 דairo, דלויל' זאת ה' מעוכב מליך למרחוק כובון, כך הולכת הסcin על הצדאר צרך להיות בגלו依 ולא מעוכב בהליךתו על הצדאר, עי' שנחלה תחת הסי' וממילא גם החץ אם נכנס בתוכו הצדאר ושותט הסימנים בחלה דפסולה השחיטה ע"פ שעוד הצדאר הילך בגלו依, כי אכן הולכת על הצדאר למדין מהלכת החץ עד הדבר שפגע בו החץ, ומהא נראה דהטעם של חלה הוא שלא יהי' הסcin מעוכב בהליךתו, וא"כ חלה מחש דרש ועיקור נגעה בה, וכן נראה מלשון המשנה לקמן דקטני, או שהחילד את הסcin תחת הסי' ופסקו, נקט לשינא דפסקו וגמ' פריך Mai קמ"ל תנינא, או שהחילד את הסcin תחת הסי' ופסקו וכו', וממשני אי ממתני' הו"א ה' מלמטה לעלה דלא קעביד כדרך שחיטה, אבל מלמטה למטה דקעביד כדרך שחיטה, אםא שפיר דמי קמ"ל, הרי דבמשנה הו"א דמשום חשש דרשה נגעה בחלה והוא ממטה לעלה, וקמ"ל ר"י א"ר ליישנא דופסקו למטה הדין כן, וע"כ דגס מלמטה למטה עדין איכה הא' חשש דרשה, דאל"כ למה נקט גם הוא לשינא דופסקו ולא קטני ושותטו, וע"כ מותrix מיד' למלה נקט לשינא דופסקו ומושום דרצה להשミニו דגס כאן איכה הא' חשש שא פסקו, וניהו דבכוב'כ נפסלת השחיטה בחלה, כיון דatta הקרה או ההלכה עלייה, מ"מ נקט ר"י א"ר ליישנא דופסקו ממתני' כדי שלא יהיה לבעל דין לחוק ולומר דשאני ממתני' דהוא ממטה למטה ואית בי' טעם שלא שחט כראוי, משא"כ ממטה דליקא טעם זה, כמו שאמר בಗמ', لكن הוכחה לינוקות לשינא דופסקו למור דגס ממטה למטה איכה חשש זה, ולכן כל אופן חלה פסולה, כנלפ"ע"ד נכון ודו"ק.

ד"ה החליד במיועוט סי' מהו, ומפרש ר"ת דהכא עיי' במ"ק וכו', וכן שהה במיועוט סי' דלקמן מפרש ר"ת דבלא אגמר'י פסולי שחיטה אלא הרא"ש זיל בסברת ר"ת דאפשר דלא אגמר'י פסולי שחיטה אלא במיידי דמנבלה ב' ולא במ"ק, עי"ש ומכאן ראי' גמורה דלשיטת ההנוס' נקה"ו אינו נבלה רק טרפה שאיר טרפו, וכאשר אברא لكمן נצמתה שיטה זו, ממה דסבירו ר"ת דאפשר מ"מ בסה"ג אינו אלא טרפה מחיים, רק שאין שחיטה מועלת בגרגרת הנפסק, מושום דהוה כמנחא בדיקולא, וממילא דבנקה"ו דשפир מציא שחט למיטה או למיטה מן הנקב, אינו אלא טרפה, ולכן סובר ר"ת דאפשר לומר דלא אגמר'י פסולי שחיטה במ"ק, ושיטה זו קשה מאד להולמה, וכאשר דחאה רשי' לקמו נ"ב ע"א ד"ה תיקו, שכטב, דאי במיועוט كما בושט ממנ"פ מיטרפה, דכוין דשהה הרי איזל מעשה קמא,

את הראש, והוא דלא קתני התנא בפירוש שחת בhabaa לחוד, ואז לא ה"י צrik להא דהתי את הראש בע"א, מושם דרוצה לאשמעין נמי דלכתחלה לעולם צrik הולכה והbabaa, ואת לא הוה שמעין, מהא דקתני שחת בהbabaa לחוד לשון דיעבד, דבכל הנני דקתני בתמани שחת שני ראשון כאחד, ושנים אוחזין בסכין, נקט לשון דיעבד אף דכרע לעשות כן גם לכתחה מושם דין דרך לעשות כן, ה"ה ה"ו"יא דהאי דשחט בהbabaa לחוד נמי מושם דין דרך לשוחט בהbabaa לחוד נקט כן, אבל לעולם גם לכתחה מציע עביד המכ, אבל עתיה דקתני והתי את הראש, ומושם דbabaa נגמרת עם כל הראש, אבל לויל זיאת ה"ג גס מוליך, הרי ע"כ דלאשמעין אתה דמדינה מוחיב להבאי ולהוליך, דאל"כ, שפת יתר ה"ה דוחתאי את הראש בע"א, ועיין במל"מ פ"ב הילכ' ט' שהבאי חלוקי דעתות בדיון זה אי בעין בסכין ארוכת נמי הולכה והbabaa לכתחה, ולפי מה שכתבנו הדבר תלוי בשיטת רשי"ו רם"ס, דלרש"י נקט והתי את הראש בע"א, כדי להשמעינו זאת, דלכתחלה ה"י מן הצורך להבאי ולהוליך. אבל לרמב"ם ז"ל דודק נקט והתי את הראש, לא נשמע דין זה, ועיין לעיל ד"ב ע"ב בענין זה, ודוק".

הננה הא דנפלה סכין כולל הן דנפלה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד כח אדם, והוא דנפל מיד מושבו ונפל מחיקו, שלו לגבי נקיין ע"י שפט את ידו או שעמד ממושבו ונפל מחיקו, מה שאתה זובח אתה אוכל. משנה זו וכל השקיל וטררי' שעליה צריכה ביאור רחב, וכבר כתבתי לעיל בפ"ק על המשנה שחייבות נカリ נבלה, ובשאר מקומות ביאור שיטת הרמב"ם והתוס' בזיה, ועתה ארכחיב את הדיבור, אבל אודה ולא אבוש, כי גם אחר כל הטורתה, לא עלתה בידי לסלק כל הקשוות והסתירות הנמצאות בענין גודל ועומוק הלאה, וזה החליל בעזיה"ת.

הננה הא דנפלה סכין כולל הן דנפלה ע"י רוח או סיבה אחרת בלבד כח אדם, והוא דנפל מיד מושבו ונפל מחיקו ע"י שפט את המזיק יש להם, מושם דין דמועד לעולם אבל כאן דבעינן כח אדם לשחיטה זאת לא מקרי כח אדם כלל, כן כתוב הרשב"א ז"ל ומדייק כן מודאמר בגמ' טעמא דנפלה, הא הפליה הוא כשרה, הרי דודק הא הפליה כשרה, אבל נפלה בכל אופן פסולה, והסביר דבריו הקדושים נמצא ברא"ש ז"ל, שכ' וז"ל, "טעמא דנפלה וכו' ואע"ג דלא נתכוין לשום חתיכה אלא שנתכוין להפליה וע"י אותו נפליה שחת, אבל אם נפלה סכין מידו בלבד כוונה, הוי כמו שמונחת על הקיר והפלתה הרוח, דלא קרין ב' זובח ואכלת, כיון שלא נתכוין לשום דבר, דעתמא דר"ג דלא עבי כוונה כלל בחולין, מגדל רחמנא דמתעסק פסול בקדשים, ואף להחטיה לא עבי כוונה, דהא לא כתיב וחטכת אלא זובח, ומהו בלבד כוונת שום דבר אלא, מՃכתי זובח דהוי לכל הפלות כמו עשית, וצריך לכוון לשום דבר מעשה" עכ"ל, פי' לדבורי, דנהה בזיבח יש ארבע מדרגות וכולן כח אדם, ומהמ' א' שוחט בכוונת זיבח דהינו לזובח בכל דקדוקי שחיטה כמצוה עליו כדי להתרтир את הב"ח להדיות או לבובה. **ב'** שוחט בסימנים כדי להmittiat את הב"ח, להקשרו לאכילת אדם בין נקרי ובין ישראל, כי בחיים אסור לאכלו, וגם נייחו דלא בעין כוונה ליביחה, שכתבנו דרבנן דר"ג דבאי כוונה להחטיה, לא להחטיה בעלמא, אלא להחטיכת סימנים דיקי, וכוונה זו אין לחשוך עכ"ג דכוונת מעשה אית להו, כמו דשנינו לעיל ע"ב ע"ב דמעשה יש להם ר"ל כוונת מעשה, הינו מעשה שתכליתה ניכרת מיד, כמו חקיקת אגוז למוד בהן עפר, דמיד שנחנק הרי הוא מתוקן למדיידה אבל כוונת חתיכת סימנים כדי שתצא נפשה לאח"ז, ותהי מוכשרת לאכילת אדם, לכוונה זו בעין קצת חכמה, כי איזה חכם הרואה את הנולד, ולידע החילוק שבין חותך בהתאי

לשדי' כל דשיך בו שחיטה לכתחה, פולין בו כל פסול שחיתו אף בדיעבד, והרמ"א בהגה בס"י כ"ג כתוב דפסלין און שהי' וכל פסול שחיתו במעטה בתרא וא"כ גם האי שהי' דשחט בסכין שאינו חד נפסול אף בדיעבד, אלא דאנו פסקין לחומרא כדעת שנייהם, אמן תרי פירושים של רשי"ו ר' אושעיא בא"י האי שהי' דשחט בסכין שאינה חד בעוף כשר ממן' ג', א"י שהי' דזוקה בהמה קמבעי לי' אבל בעוף כשר ממן' ג', א"י שהי' כי האי פסולת, ע"כ מטעם דלא בעין לכתחה יותר מן הרוב, וא"כ בעוף כבר איתכשר בשחיטה הרוב שחיטה דלכתחלה, ורקאי אח"כ לשוחט כל מה שלבו חוץ, ואי דבעינן כל הסוי' לכתחה, א"כ הרי הוא עוסק בשחיטה ולית כאן שהי', ולשיטות רשי"י הלא פשיטא לי' דבעינן כל הסוי' לכתחה, ולית כאן שהי' כלל. ולמה לא ישוחט בעוף בסכין שאינה חד גם לכתחה. - ומזה תראה איך בארים הין אריות רשי"י ר' אושעיא.

אבל על הטור והמחבר יש תימא, דחששו על שיטת ר"א כלל, דכפיバイורו הלא בא מלטא, אי בעין לכתחה שני סי' שלמים, או רובו שליהם סגי, פליגו ר"י ור"ל לKNOWN ל"ב, ומשם נצמה שיטת הרמב"ם דנקה"ו הוה נבלה מפני שפסקין בר"י נגד ר"ל, וא"כ אין מקום כלל לחוש לשיטת ר' אושעיא ודוק".

ע"ש משנה, התי את הראש בע"א פסולה, הי' שוחט והתי את הראש בע"א, אם יש בסכין מלא צואר כשרה, עכ"ל המשנה, הרמב"ם והרמב"ן ז"ל מפרשיס האי בא בתרא, דזוקה בהתי און קפidea עכ"ג דשחט רק בהולכה, דנחו דבבא קמא, האי התי את הראש לאו דזוקה, דכל שלא משך הסcin' ושחט דרכ' דרשה, אפיקו לא התי את הראש רק הסוי' לחוזן ודאי פסולה, מ"מ נקט והתי את הראש מושום, דכן אורחא דמלטה דכל ששחט בדרשה וחתיכות צנון, דרכו להתי את הראש עם הסימנים, וכמש'כ רשי"י ז"ל בראש פרק, עי"ש, אבל בבבא דמיירי ששחט בדרך הבהא ולא בדרשה, אי בעין גם זהה שיור לסקין, لما נקט כלל והתי את הראש, שאין הדריך כן, אלא ודאי דזוקה אם אירע כן שהתי את הראש, בעין מלא צואר, אבל אם נחתכו רק הסימנים נמי כשר, ויש להסביר הדבר עפ"י מה שכתבו התוס' בדף הסמוך דה חוץ לצואר, דין צרייך להוליך כל אותו השיעור, ולא הוצרך שיור זה, אלא כדי שישוחט בריות, ופעמים שהסcin' חריף ושוחטו הרוב בלא הולכת מכלא צואר עכ"ל, וא"כ אין בסכין פחחות מכשיעור אלא חשש דרשה, וזה בעצם מורה דחיש ש האינו אלא בהתי את הראש, וזה עצמו מורה שוחט בדרשה, דבדרך הולכה אין דרכ' לחזון כל הראש, וכמש'כ רשי"י בראש פרקן, لكن חשו כאן בסכין קצר וbabaa או הולכה לחוד, אויל דרש אבל בלא נחתכו רק הסוי' שאין כאן ריעוטה המורה על הדרשה לא חיישין גם בסכין קצר והולכה לחוד דעה דרשה, כיון דאפשר לשוחט בלא דרשה, ואדרבה מדלא התי את הראש, איך הוכחה דצמץם את ידו שלא ידרשו.

ולרש"י יותר הראשונים, דס"ל דגס בשחט רק הסימנים לחוד נמי חיישין לדרשה, צ"ל דהא דנקט והתי את הראש הוא ליתן טעם למה הבאי ולא הוליך את הסcin', כدرיך השחיטה דלכתחלה, لكن קאמר דמשום שאירע דbabaa לחוד התי את הראש, ולא הספיק להוליך וכן מבואר ברשי"ז"ל ז"ל: "וותהי את הראש בהbabaa הראוונה עד שלא הספיק להוליך וכו'" עכ"ל הרי דריש"י כיון לפרש הא דקתני והתי את הראש, לא מושם דזוקא בהתי

דוקא עשויי' לצל, וכదאמר ר"ח סוכה דף ח' ע"א, Mai ההלכתה, אר"ח והוא שעשה לצל סוכה, ופרש"י ז"ל, ז"ל: דעת"ג דסוכה לשם חג לא בעין לשם סוכה בעין וכו"ע כל'. וא"כ הוא ממש כרבנן דר"ג דהכא, ואיך מצינו ידיינו וגלנו בבהמ"ד, דכאן פסקין ברבנן דר"ג דהכא, קר"ו דלא בעין אפילו כוונת חתיכת סימנים לא, אלא כוונת מעשה תהיה מה שתהרי' סגי, ובסוכה לא סגי בהכי, אלא בעין דוקא כוונת עשי' לשם סוכה, דהינו לצל, שהוא כמו כוונת חתיכת סימנים גבי שחיתטה, ובקונטרסי, "מצחה שמורה" הראית, דהירושלמי בסוכה חולק אתלמוד בבלי זהה, ולית לי' דבעין עשי' לשם צל, ולא פוסל רק במעשה מלאיה בלי כת' אדם, וחזרתי על כל הצדדים לישיב גמר' דילן ולא עלתה בידי.

עוד זאת יש להעיר, לגבי טבילה דכתיב בה עשי' כמו בסוכה ושותה,, ורחץ את בשרו במים", ושם ליכא שום מ"ד דנעבי כח גברא, דלכ"ז גל שנתナル ונפל על האדם ועל הכלים טהורין, אלא דלרי' יוחנן דאך לחולין בעי כוונה, מוקמאין ביושב ומזכה מתי يتלש הגל, ועיין מהרמ"ל ז"ל באן ד"ה ברשי' אבל הכא, שכ' דሞצתת שמעינו תרתי דבעין כח גברא וגס דבעין כוונת זビיחה, יותר מסתבר לבני כח אדם بلا כוונה מכונה בלא כח דהינו ביושב ומזכה מתי יפול סכינו עיי'ש. ולא אדע איך נפרנס לפ"ז הדין דטבילה דנהפוך הוא דכח אדם לא בעין, ובכוונה פליגו רב ור"י, ואולי י"ל דשאני טבילה דכתיב, במים יובא וטמא עד הערב, ואשר כתוב הרמב"ם ריש מקוואות, דהאי קרא הרי כתיב "יובא" לכל הטמאים שיבאו במים עיי'ש, ובהאי קרא הרי כתיב "יובא" דמשמעו אפילו ממילא בלא כח אדם, וכעון דדרשין גבי הקשר דכתיב יותן, והוא דכתיב נמי ורחץ, ורחצו דמשמעו עשי' והו"ל למידרש כמו יותן ויתן דגבוי הקשר, דבעין יותן דומי' דעתך, הכא נמי יובא דומי' דוחץ מדעת ונבעי כוונה עכ"פ, ואנן הרי פסיקין רב דחולין לא בעי כוונה, ואפילו בתורמה וקדשים איינו אלא מעלה דרבנן, אולי אין לדמות הדרשות אהדי, ועדין עצ'ג.

ע"ש גמר' אמר נדה שנאנסה וטבלה אר"י א"ר טהורה לביתה, הנה בדיין זה יש לי מקום לעיין הרבה, דהנה בשותה כל שאינו מותכוין לשוחות בדקוקו' שחויטה הרי עלול לקקלול וכמש'כ' הרשב"א ז"ל בריש מכילתו לגבי כתוי, וכן פשיטה לפי דעתך דבטבילה נמי דאית בה דקוק גודל שתה'י כל גופה תחת המים, ולא יצא שער ראה חז' למים, וכמש'כ' הרמב"ם בריש מקוואות, ג"כ הדין כן שאם טבלה בלא שום כוונת טבילה, שחיהשין שמא לא טבלה בחוגו, וכמש'כ' בנאנסה כמו נפלת מן הגשר לתוך המים, שמה"ט לא עלתה לה טבילה, ולכן עכ"ז לומר, דמיירican אין באיכא עומד על גבוי שנטכוין לראות אם טבלה בחוגו, וא"כ קשי' לי, הרי איך באן כוונת הרואה, וזה סגי בטבילה כדאמרין לקמן אילימה דאנסה חברתא ואטבלה, כוונת דחרבתה כוונה מעלייתא היא, אלא דבאה י"ל, דבעין דוקא כוונת בעלים, דמי' שנמסרו בידם כשפקחות מתקנות אותן, הינו מצד בעלים, והם דמהני בידם לטרץ لكمן דדוקא בהני שמנה, חרשת סומה ושנטרפה דעתה, הוא דמנני כוונת המתנקת אותן, אבל בפקחת שנאנסה עי' אחרים לא, אלא משום דלא שכיח שפקחות תהי' נטבות עי' אחרים, لكن יותר ניחא לי' למיר דנפלה מן הגשר או שירדה להקר, אבל ה"הadam נתבלה על כרכה עי' אחרים, נמי לא מהני כוונת אחרים על הפחות. שובראייט שהראש יוסף נתקשה בזה והניח בצע'ע, דלמה לא מחלוקת הש"ס בין פקחות לשוטות, ומה שכתבתי אני נלעפ'ך נכו, ובזה נתיעש' ג' מה שהקשו התוס' לעיל דף י"ב ע"ב, מיש שחיתטה מוגט, דבגט מהני כוונת העומד על גביו בחשו'ק,

הרגל לחותך בסימנים, שהוא ניכר רק לאח"ז, אין בכך סכלה של חשוי'ק. ג' כוונת חתיכת בעלמא בלי השקפה על תכליתה, ובזה אין חילוק, אם כיון לחותך בעב"ח זה, או לחותיכת דבר אחר, או אפילו כוונה הפלת סכין בלי שום תכלית, רק שתפOLF הסכין מידו ויעשה מה שיעשה, כי כל שאיןו מתכוון להמית את הב"ח להתריר או להכשיר, כל שאר כוונות אינם אלא כוונת איזה מעשה, עד שראויל לקרותו כח אדם, בזה פליגו ר"ג ורבנן דר"ג מכשיר בכחג'ו' משום דלא בעי רק כח אדם, וכיון דআיכא כוונת עשי' מקרי כח אדם, ורבנן סברו, דניהם דלא בעין כוונות זביחה להתריר להדיות או לגבוה כמו דבעין בקדשים, אבל הכוונה הפחותה ממנה דהינו כוונת נחרה עכ"פ בעין דהינו כוונת חתיכת סימנים כדי להמית העב"ח כדי להכשירו לאכילת אדם, בלי השקפה על מצות שחיתטה ד' פתח את ידו ונפלה הסכין מידו, הוא כח אדם דרך מתעסק ר"ל מתעסק לגבי פתיחת היד, וניהם דמתעסק לגבי שחיטתה להתריר או אפילו להכשיר כשר, אבל כיון דבעין כח אדם הוה כמאן דלא האי מעשה של כח אדם דמתעסק לגבי כח אדם הוה כמאן דלא עבד מידי, וא"ג דלאגבי נזקין גם זאת כAdam המזיק נידון, ע"ז כתוב הרשב"א ז"ל דשאני דמשום אדם מוענד לעולם מחייבין לי' על מתעסק בעשי' עד שלא ידע שעשה דבר מה, משום חסרונו זירותו, אבל לא להחשב כח אדם במקומות דהקפידה התורה על עשיית אדם, וחוסיפ הרבא"ש ז"לDual זה ודאי קפיד רחמנא דהאי זבחת, עכ"פ כמו ועשית ר"ל דניהם דמעטינן כוונת זביחה וגם כוונת חתיכת סימנים, דהינו להכשיר כנ"ל, מדאייצרך קרא לעכבר במתעסק בקדשים אבל כוונות מעשה בעשיית מעשה כמאן משום דאי אין כאן כח אדם, דכל שמתעסק בעשיית זביחה וגם דלא עבד כלל יחשב, והנה כאן הבן שואל, הלא זבחת כתיב זה וזה עכ"ז מורה דבעין כוונת זביחה ממש, אלא אכן לפינן מקדשים דרך למצווה נאמר בחולין ולא לעכבר, וא"כ לעכבר במתעסק בעשיי בחולין מנ"ל, דמהא דכתיב זבחת אין למדוד כלל, דהרי למצווה לכתולחן זבחת והנה כאן אפילו כוונת זביחה, דלוליא האי כוונה לא קיים המצווה, ואפילו למ"ד מצוות אין צרכיות כוונה, אבל עכ"פ כוונת חתיכת סימנים בעין, שהוא להמית את העב"ח, דאי נעשה המצווה באנו, אבל לר"ג דלא בעי כל זאת, עכ"ז דס"ל דזבחת למצווה לכתולחנה נאמר, אבל לא לעכבר, וא"כ כח אדם לעכבר מנ"ל, אבל דע כי תירוץ ע"ז מבואר בגמ' מכות דף ח' ע"ב, דשם אמרין דחויב עזים למערכה או לסוכה, כיון דאמ' מצא חותב לאו מצוא השთא נמי לאו מצואה, עיי'ש, למدين מהתם, דכל דבר שכיר אם נשעה מאילו, וא"גadam לא נשעה מאילו מצואה איכא לעשותו, כדי לקיים עיקר המצווה, דהוה מכשורי מצואה אשר לר"א דוחין גם את השבת, כמו לעשות איזמל למול ואפילו לעשות פחמן כדי לעשות איזמל, אבל התורה לא יצוה עליו, דהרי לא ציותה התורה לעשות כדי קליים מצואות ולקחתם לכם, והיינו טעמא משום כלל הני, אם נמצאו בידו בלא עשי' שפיר דמי, ואמ' הרוח תשל האתරוג כשר ליטול, אבל בסוכה דכתיב מצואה בעשייתה, דכתיב חג הסוכות תעשה לך, ניחו דכתיב רק למצואה ולא לעכבר, ר"ל אם עשה שלא סס סוכה או אפילו עשה גוי כשרה לישיב בה, אבל נעשית מלאיה שפיר נדע דפסולה, adam בעשי'ו' מלאיה בלא כח אדם נמי כשרה, לא הי' מצואה מפורשת בקרוא לעשותה כמו דלא אמרה תורה עשה שופר, וזה ברור ואמת, ולכן אין ניחה מלאיה עי' הרוח שהפיל את הסcin נמי כשרה, לא הוה אמרה תורה זבחת למצואה אלא תאכלبشر זבוחה.

אולם מה דקיי' לי טיבא הוא, דהכי בסוכה, דמעטינן תעשה ולא מן העשי', ממעטינן ג' עשווי' לדירה או לצניעות דבעין

אשרת עון כרת מבעי, אבל הוא דוחק גדול.
עוד הקשה הראש יוסף זיל, דלמה באמת לא בתרומה וקדוש מה"ט, דהא لكمן רצה לילך ז דילבי עי כוונה, ומתרץ הש"ס דשאני שחייטה ז בקדושים שפסול, מכל דבחולין לא בעי כי קשה להיפך, לרבות לא נילוח טבילה לתרומו קדושים דילבי כוונה - ואני מוסיף בתיאם לא דוכבבש שניית, גם לרבות אתה אכוונה לגבי תרומנו עין לו מסתמא נפקותה אחרית בטוטן יוקודש, ואפלו נימא דאייכא גם לאוכלי חולין אמרה תורה וכובס שנייה מדעת ובכוונה, כד יוכת לתרומת ובהודש.

אבל קושי' הראש יוסף וממילא גם קושתי' לק"מ, דמשיחית קדושים לא נוכל ללמדך רק לקדשים אבל לטבילהת טמאים שהם חולין לצורך קדושים, ליכא למילוי מקדושים, וכן מוכבש אין לומר דרך לך לצורך תרומה וקדושים עבי כוונת טבילה ולא לצורך חולין, כי אין לנו רמז לחלק בין טבילה לצורך תרומה וקודש ובין לצורך חולין, רק לחלק בין קדושים לחולין, כי כן מצינו בשיחיטה דמתעסך פסול בקדושים ולא בחולין, וכן לעניין טומאה, הרשות הדעת פסול בתרומה וקדושים ולא בחולין, אבל לא נאמר דהסה"ד בחולין יפסול את התרומה ואת הקודש בגניעתו, או שלישי בחולין העשה רביעי בקדוש, אבל מדרבנן עשו מעלה בטבילה לתרומה וקלודש דברי כוונה, ולא לעניין חולין, ולkoshiyah למה העלים הש"ס להמשמעינו דפליגו רב ור"י גם בתרומה גופא, דלר"י הוא מה"ת ולרבך רק מדרבנן, יל"י, דנשמע שפיר מותך הלשון אמר רב טהור לביתה ואסורה לאכול בתרומה, ולא קאמר טמאה לתרומה, מכלל דרך איסור דרבנן אכן איסורה לאכול בתרומה ור"י דאמר אף לביתה לא טהורה, ע"כ מדאוריתא קאמר מدلלא אמר אף אף לביתה אסורה, ומכל דגム לעניין תרומה, מה"ת טמאה היא ולא אסורה לאכול מדרבונו.

ומעתה נאמר דרבא שהקשה לר"ג לא דק בלשנא דרבנן כנ"ר והיה סובר דכמו שר"יDubuy כוונה לטבילה מדאוריתא קאמר, כן לרוב דחולק עלייו רק בלבבלה חולק, אבל בתROOMה מודה לו דמה"ת אינה טהורה, לכן הקשהadam לא בעין כוונה מה"ת באיסור כרת, מכש"כ שלא בעין באיסור מיתה בי"ש הקל, וניהו דודאי ידיע דבתROOMה וקדושים עשו מעלה לומר דהוחזק לחולין לא הווחזק למשער, ומהינה נשמע דמה"ת באמות טהור לכל, ואיך עלה ע"ד דרב בתROOMה מה"ח פסול, הה ליתא דחרי לר"י באמות מה"ת פסול לתROOMה וגם לחולין, דכאן מיריע דאננסת בטבלה ולא כוונה כלל, וזהיא אפשר דמה"ת הוא, והני מעלות מיריע בשטבל בכוונה לחולין לא מעשר תROOMה וקדוש, ולכון קשי' לי לרבע adam לרבע לא בעי כוונה לבבלה ה"ה וכש"כ שלא ליבעי כוונה לתROOMה מה"ת, לדידי' משמעו לי' שלא פליג רב אר"י, בתROOMה כלל, וע"ז משני לי' רב"ג וא"ל, בעי חולין לא בעי כוונה כלל, אבל תROOMה בעי כוונה מדרבן ומושם מעלה, ולפליג רב אר"י בתורתוআתא בתROOMה וללבבלה, ומרגש אני בעצמי כי לשון רבא וגם ר"ג דחוק, אבל לא מצאתני מפלט אחר מחומר קשי' רש"ב"א וкосייתי,ומי שכחו רב מפמגני, יבוא ויתרכז הסוגי' בדרכ יותר מרורות. וד"ק.

ע' ב גמר' היכי דמי נדה שנאנסה וטבלה וכו' א"ר פ' לר"ג ב' נפלה מון
ההגשה ולרבנן שירדה להקר, ופרש"י ז' לא לטבול, ונפלה כולה
لتוך המים עכ' ז' וכל הרואה ישתומם, דמה בין זה לנפלה מן
ההגשה, כיון דלמעשה הטבילה לא כיוונה כלל ודורך מתעסק נפלה
כולה לתוך המים, היכי מה שירדה להקר ביל' טבילה, כוונת מעשה

דשאני גט דבעינן דעת בעלים, מAMILא גם להיפך מהני דעת בעלים או שלוחם בכתיבת חז"ק, משא"כ שחייטה דלא בעי דעת בעלים, لكن לא מהני מחשבות וכוונות בעלים בשוחט חז"ק, וכען דאמריןן ל�מן ל"ח ע"א דזה מחשב וזה עובד לא אמריןן, ותיתתי לי שכונתי בזה לדברי הרש"ב "ז' ל" שם, עיי"ש.

אבל אי קשי' לי הא קשי', דהא פסקין בי"ד ס"י **קצ"ח**DKracza שפטותיה או עצמה עיניה, לא עלתה לה טבילה, והוא מימרא דרי' בנדה דף ס"ז ע"א, ואיך יתקיימו הני שני דיןים, שלא קבוע כוונה לטבילה, ואפלו נפהlein הגשך תורה לביתה, והא אכן למיוחש שמא קרצה שפטותיה ועצמה עיניה, ומסתמא כך הוא, דדרך ב"א לעשות כן, אם לא שכיוון לשם טבילת תורה, וכן ואיך לא שייך דaicא רואה מי שכיוון לראות שלא עשתה כן, דהוא דבר שאינו במצוות, שadsם אחר ידע את זאת, והי' נראת מזהראי' לדעת הרמב"ס וдум"י שגרסו שם בנדה, ולית הלכתא כלל הני אמראי, והנ"מ לטהרות אבל לבעה לא כדרא"ל, עי"ש בתוס', וא"כ ר"י לשיטתו' באמת בעי כוונה לטבילה, דאל"כ איכא חשש אגוף הטבילה אם לא קרצה שפטותיה ועצמה עיניה, אבל אין דלא"ל קר"י דחתם אלא לטהרות אבל לבעה לא, שפיר פסקין כרב דלא בעי כוונה לטבילה, אבל לפ"ז פסקי השוע"קשים, דהרי מכבי שטרוי לבני תרי, לפ███ כרב דלא בעי כוונה לבעה, ולפסקוק דבקרצה שפטותיה לא עלתה לה טבילה, ולא עוד אלא דגם לרמב"ס קשה דהא אמרו במותני' שם י"ג ע"ב וכמובא גם כאן, דכל הני שחברותיה מתקנות אותן אוכלות בתרומה, הרי דגם לגבי טהרות לא חישינו לkrיצת שפטותיה ולעכימת עיניה, אם לא שנאמר כיון דיאינו אלא מדרבן, לא החמיר להאכיל להנני נשים שאין בני דעת את התרומה, ואע"ג דאנו מצווין לשמור את התרומה מטומאה, מ"מ הקילו בהני נשים דא"א בא"ה, ועודין הדבר צ"ע ודוק'.

ע"ש גמרא א"ל רבא לר"ג, לר' דאמר טהורה לביתה ואסורה לאכול בתרומה, עון ברת התורת אישור מיתה מיבעי, א"ל בעלה חולין וחולין לא בעי כוונה, עכ"ל הגם' והקשה הרשב"א ז"ל ומה פריך, הלא מצין הרבה דברים דאמרו במס' נדה, דלא נאמרו אלא לטהרות ולא לבעלה ממשום דעתהות חמיריה להו, עי"ש שנדחק מאי לישער

והנה לדידי יותר קשה, דהרי עיקר פלוגתת רב ור"י בתרומה גופא הוא, דר"י סבר לי כתנא דדרש וכבס שניית, מה ראשונה לדעת אף שניי לדעת, כמובן ל�מן בסוגי וא"כ כוונה לטבילה ואורייתה הוא, וכן כי הרשב"א ז"ל, דלא"י בעין כוונה לטבילה מוה", ומימילא לדידי"י/licaa חילוק בין קודש לחול, אבל רב לרטרומה ולקדוש נמי לא בעי כוונות טבילה מה"ת, ואני אלא מעלה דרבנן, וכמובן ברמבי"ס ריש פי"ג מאבה"ט דכוונה לטבילה בכלל מעלות הוא ומד"ס, וס"ים שם ,,אבל מדין תורה הוואיל וטבל מ"מ, הרי הוא טהור לכל" עכ"ל, ומזה נצחה דסובר רב דהאי מעלה עשו לרטרומה וקדוש, ולא לבעה חולין, וכן כמו מעלות העשו בתרומה וקדושים וכקושי" הרשב"א, וא"כ קשה טובא, איך העלים לנו הש"ס עיקר פלוגתת בתרומה גופא, אי כוונות טבילה ואורייתא או מעלה דרבנן והעמיד פלוגתתם, בנדחה לבעה, אבל לרטרומה שניהם שווין דלא עלתה הטבילה, וגם תירוץ של ר"ג בספר החותם, דחשייב לו חולין לא בעי כוונה, הרי רבא לא על דין דחולין הקשה, אלא על דין דתרומה שהוא קיל מנדה ומה בעי כוונה, והו"ל לתוך דתרומה וקדוש עשו בהן מעלה, וכקושי" הרשב"א, וכן דמצינו במעל"ע שבנדחה דתרומה מטמאין למפרע ולא לבעה, והתם LICAA האי טמא דחולין לא בעי כוונה, הן אמרת שהתוס' ד"ה עון כרת, מהפכין דברי המקשן שהוקשה לו עון מיתה

שחוּשׁ לעשׂותה" עכ"ל, וא"כ פשיטה דבשחיטה נמי דינא הכא דכל שנותכוין לשוחיטה עג' דנתכוין לאחרת, ונשחתה חברתה דכשרה וממילא גם בסנהתו שניהם ג"כ מהני כוונה להאהת גם לשניהם, שלא עד מוקם לחק בין שני דינים הלו, ואם כנים אנחנו בדברנו אלו צ"ל דהא דקאמר רバ דבנשחתה אחרת עמה, דרבנן פרה כשרה, בהמה פסולה, זוקא בפרה אדومة הדין כן משום דפוסל בה שחיטת אחרת עמה, משום אותה ולא אותה ואת חברתה, וא"כ כל שוחט את הפרה הרי הוא לגבי אהרת כהיפך כוונה, ולבנין דבעין כוונה לשחיטה, ה"ה דהיפך כוונה פסולת, ובזה פסולה מלחמת מלאכה האחרת ובבהמה כשרה" עכ"ל, ותמה הראש יוסף צ"ל, למה לא פרשי"י דמשום שחיטת שתים נפסלה הפרה, ואני אוסיף לדקדק, למה הוסיף רשי"י תוספת שאינו צריך, לכטוב דבבמה כשרה, דפשיטה ומה"ט גם רבא לא הזכיר רק פסול דפירה לד"ה, אבל כשרות דבבמה הוא מלתא דפשיטה, אבל לפי האמור ניחא, דלכאור' ה"י מקום לומר כיון דפירה נפסלת ע"י שחיטת שנייה עמה הרי אכן סחדי דאיינו רוצה שתתקשר האחרת בשחיטה, אלא רוצה לנוחרה להאכילה לעכו"ם או לכלבים, כי פרה אדومة דמיה יקרים, ומהיכי תיתי רצחה לפסלה בשחיטת הבמה הלו, ונאמר DSTAMA כምפרש דהוה לי היפך כוונה, שלא תתקשר בשחיטה, וזאת מהני לרבען, דבעי כוונה לשחיטה כנ"ל, אבל זה ליתא דאפילו לא תתחשר הבמה ותהי כנזור, נפסלת הפרה עכ"פ מחמות פסול מלאכה אחרת, וכן הפרה לעולם פסולה, והבהמה כשרה, וזה נכון מאד בכוונת רשי"ז"ל, וד"ק.

ר"שי ד"ה ופירות הרי הוו בכ"י יותן, ומקבילן טומאה מכאן ואילך, דאשכחנה לו נפילת פירות (לפע"ד נראת להגיה נטילת פירות) ליטול ידיו בהגבהתן, והוא לי' משקין שסופה לרצון וכו' עכ"ל, וכפי הנראה דלהיפך הוול"ל, דהוה לי' משקין שתחלתון לרצון, כי הרצון הוא כניסית ידי והוצאתו מן המים כדי שיוודחו, ושוב מכשירין את הפירות עעפ' שהמים על הפירות שלא לרצון המה, כי רק תחלת תליות המים בעין שיהי לרצון, אבל נפילתן על הפירות אפילו שלא לרצון מכך.

ועיין בח"י הרשב"א ז"ל, שהקשה על הרמב"ם בפי"ב מטו"א, שפסק דבעין רצון בעלים דזוקא, מהא דקתרני הכא ופשט מי שידייו טמאות דמשמעו אחר שאינו בעל הפירות, ועיין בכ"מ שם שכ' על דברי הרשב"א שאין לדבריו הכרע, ואני תמה דיוטר ה"י להקשوت על הרמב"ם, דמקאו מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כל תחלת תליות המים ה"י לרצון, והרמב"ם דמציריך רצון בעלים דזוקא, עכ' לשיטות' אייל דבעין רצון ומחשבה בשעת תליות המים מון המים, וגם רצון בשעת נפילתן על הפירות, עי"ש בהשגת הראב"ד (ודברי ה"כ"מ שם נפלאים בעין, דהרי בפירוש כ' הרמב"ם כן הלכה ג' שם בדיון כופה קערה עי"ש) והאי רצון בתחלת תליות המים, ודאי דלא בעי בעלים של הפירות, דמה להני בעלים, עם הני מים שעדיין לא נפלו על הפירות, אבל מה דמציריך הרמב"ם דעת בעלים, הוא ברצון השני שבעשת נפילת המים על הפירות, אבל הראב"ד והרש"ש וכן רשי"ו ותוס' דפליגו על הרמב"ם, וס"ל דכל שהמים נתלוון ברצון מכשירין גם بلا שום רצון בשעת הנפילה על הפירות, לא שייך כלל דעת בעלים ואפילו בהאי דין אדם אין תחלתון ברצון וסופן לרצון מכשירין דאי נמי רק מצד שהמים יהיו כתולשי לדעת בעין האי רצון, עיין בהשגה שני' של הראב"ד שם, וא"כ גם אם לא מצד הפירות בעין האי רצון אלא מצד המים שיתחשב עליהם לשום דבר תלוש, עיון לעיל דף ט"ז ע"א רשי"ז"ה לענן הקשר

מרקם, ואין זו דומה כלל לכונת חתיכת סימנים, כי מעשה דחתיכת הסימנים הוא מעשה השחיטה המותרת, אם לא ארע בחתיכה זו איזה פסול מהני פסולין שחחיטה, אלא דהוא כיוון לשטם חתיכת הסימנים בלי השקפה על דקדוק המשעה הלו, אבל כאן בירדה להקר, אין מעשה ולא בכונתה עני טבילה כל גופה כלל.

אבל דע כי מזו דבשחיטה, אי לאו דאתא הحلכה להגבלה בהני דקדוקי שחחיטה, גם על שחיטת פסולה ה"י שם שחיטה עליה, כי הحلכה גורמת שאנו מחקלין בין דכון דכונת חתיכת סימנים לבין כוונת מארה מקרין, דלגי' הכוונה לא נחלק בין מעשה בפועל, כמו כן בטבילה טמאים, דאמורה תורה ורחץ בשרו במים או במים יובא, לoli דרישת חכ"ל, "את כל בשרו" שהי' כל בשרו תחת המים בב"א, במשמעות לשון רחיצה במים, לא הוות מצין לחלק בין שרחץ כל גוףו בפעם אחת במים, או שרחץ גוףו וראשו בהפסקה, כי האי מושג טבילה שלנו, נתהוו עי' הحلכה דבעין רחיצת כל הגוף תחת המים בפ"א, ולכן לגבי כוונה, הוות כוונת ירידה להקר בלי השקפה על תורה שציוויה הרונית אלא נקיות הגוף מזוהמה, כוונת המעשה הכלולת כל מיני רחיצה ואין חילוק בין בפ"א לשתי פעמים, והוא ממש כמו כוונת חתיכת הסימנים בשחיטה, ושומר לך הדבר הזה כי הואאמת לאמתינו, ומתרשים דברי רשי"י כפושטן.

אבל מה שיש להעיר על האי מימרא דר"פ הוא, דלפי מה שביארנו לעיל דגס לר"ג בעין כוונת מעשה הפלת הסcin עכ"פ, דכיוון דכתיב כוונה לכך שמאנו דעכ"פ שהרב"א שהבאתי לעיל דמתעסק ובחחת למצותה, שמעין דעכ"פ כח אדם בעין, וממילא דבעין נמי כוונה לכך לאדם, וכמיש"כ הרבא"ש והרב"ב"א שהבאתי לעיל דמתעסק בכח אדם. לא ייחס עשיית אדם כלל, וכל זה בשחיטה דאייכא קרא דזוחבת דמנין ילפין דבעין עכ"פ כח אדם לעוכבי, אולם בטבילה דאפייל גל שנתלש ונפל על האדם ועל הכלים מטהר, הרי דלא בעין כח אדם כלל, ומה"ט בנפלה מן הגשר נמי עلتה לה בטבילה לר"ג עג' דליקא בנפלה שום כח אדם, ודומה לנפלה סcin ושותחה, וכיון דלא בעי בטבילה שום כח אדם ולא שום כוונה מעשה כוונה זו להקר לרבען מנ"ל, דכמו דליין נפלה מן הגשר דליקא שום כח כשר, נימא דגס לרבען כן הדין דלא פליינו ר"ג ורבנן אלא בשחיטה דלשניהם בעין כח אדם, וממילא גם כוונה לאיזה מעשה, לר"ג סגי כוונת הפלת הסcin ולרבנן בעין כוונת מעשה הממית, דהינו כוונת חתיכת סימנים, אבל בטבילה דלא בעין שום כח אדם לר"ג, מנ"ל דפליגו רבנן עליון, ודבר זה צע"ג בעניין ודוו"ק.

ע"ש גמר' א"ר, שחת פרה ושותח בהמה אחרת עמה וכו', נשחתה אחרת עמה, לר"ג פרה פסולה בהמה כשרה, לרבען פרה כשרה בהמה פסולה, ויש לי מקום יעון איך הדין בשתי חוליין, ונתקוין לאחת ושותח השניה, או שוחט שניים לרבען דבעי כוונה לשחיטה, דהינו לחתיכת סימנים, מה דינה של השניה, ומזהעמיד הרבה דבאי דינו בפרה אדومة ובהמה אחרת, שהוא הלכתא למשיחא ולא קאמר בשתי בהמות חוליין, נשחתה אחרת עמה, דר"ג כשרה גם השני ולרבנן השני פסולה, ליכא למישמע מינה, דבחולין לכ"ע שתיין כשרות, דיל"ל דפסול פרה אתה רבא לאשמעין דתלו בפגולותא דר"ג ורבנן, וכמו שאמר לךן דר"ג איצטראיכא לי', אבל לפע"ד נראה דבבמת חוליין גם לרבען דר"ג אין לפסול השניה, דקשה מאי לומר דבמעשה אחת תה"י אחת כשרה ואחת פסולה, וראי' אלה יש להביא ממה שפסק הרמב"ם בפ"א ה"י מהלי' שבת, "דהי לפניו שתי נרות دولקות או כבויות, נתכוין לכבות את זו וכבה את זו או להדלק את זו והדלק את זו חייב, שהרי עשה מן המלאכה

פסולה, ויש להעיר לפי מה שכ' רשי' ז"ל על האיבען דשהה במשמעות סי', דבמינו קמא לא מצי מביעי דמן'פ' מיטרף, דכיון דשהה אזיל לי' מעשה קמא, וא"כ פסול שהי' דאתה עליו ההלכה להקל ATA, דלולי ההלכה, מיד כסילק את ידו מן השחיטה הוה מטורפין אם ניקב החוט, אפילו بلا שחה כשיור שחיטה או ביקור, וזה דברزر וומר כן, ולא עוד אלא דא"כ איכא מקום להאיבען במ"ק ולהיפך ולומר, דילמא דוקא בשחה בין סימן לא חישב כל דא"כ כבר שם שחיטה עליו וכאש נבר במשנה שאח"ז, אז איכא היא שיוורא שהי' אבל בפסק משלחות אחר מ"ק הוה טרפה מיד, וכן יש לתמונה לפי שיטת ר"ת דלעיל ל' ע"ב דס"ל דבמ"ק קמבעי, טרופות דנקה"ו לא משכחת לה אלא בניקב ע"י קוץ או חוליה, אבל בניקב ע"י סיכון של שחיטה לא מיטרפ לעולם, משום דעתך ז"ו, והכשרו במשם שבידיו שעילו פירות הש"ס וכ' פשוט ידיו ולא כ' מי שידי טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעל אדם דעת מא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוון לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכווין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוך המים כיון דא"א להעלוון בעלי מים שעיליהם, ולכן דכיון דעלם להעלות רק הפירות הראשונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעלה הפירות לדעת, העלה המים שעיליהם ג"כ לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דנייהו דתליתש המים הוה לדעת משום פסיק רישא, אבל אונן בעין גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשוט את ידיו הרי דהעלה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעלה הפירות עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידו הרי איכא פסיק רישא גם זהה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם' דאם ניחא שלא בעין בעלים ע"כ משום דסגי ברכוץ תחללה על תליתש המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומשם דא"א ליטול הפירות בעלי מים שעיליהם, וד"ק.

ד"הנה כבר ביארנו בכמה מוקומות במס' זו, דבניראה בדבר שהותר להם, הי' צריכין מיתה מחמת הנחירה, ולא אישתרי להם מפרקסט אחר הנחירה, ומעתה אני אומר דכל שנחרה ולא מבה תוך מעל"ע הוה נבלה, דmittah שלאחר מעל"ע לאו מיתה שע"י הנחירה הוה, אלא גרמא בעלמא, ודבר זה נלמד מדין בעני, דאמרה תורה אם מת תחת ידו נוקם ינקם, ואם יום או יומיים יעמוד לא יוקם, וזה מעל"ע כפי דרשת חז"ל הרי דכל שמת תוך מעל"ע של ההכהה, מקרי מת תחת ידו, וכל שמוט אחר מעל"ע, לאו מעשו ממש הוא, אלא כמוגרמתו וכן אני אומר בנחירה, כיון דבעין מיתה שע"י הנחירה, בעין המיתה תוך מעל"ע, למען תהיה מיתה תחת יד הנחירה, אולם בשחיטה כיון דהיא מתרת מיד, עוד קודם המיתה, לא איכפת לנו כלל אם יומם יعتمد ח', דהרי איפלו בן פקעה וחורש בשדה כמו יחשב, אחר שנחטה אמו, אמנים אם השוחט ישחה במעשה השחיטה יותר מעל"ע ג"כ נבלה הוה, ולא על חנס אמר רבא בגמ' דשותט בסיכון רעה, אפיקו מוליך וביא כל הימים כלו, ושעור זה דוקא, ולא יותר, כי בשזה יותר מעל"ע קודם גמור, בטל כל adam דבעין בשחיטה, דהרי ההתחלה היה קודם מעל"ע של הגמר ולא מצטרף, ועיין עוד לקמן במשנה הבאה מה שכתבנו שם בעין זה, ומעתה נאמר دائ' לאו ההלכה על פסול שהי' הינו מכשירים לגמור השחיטה גם אחר שפסק, תוך מעל"ע כמו במילא, ומ"ל מ"מ דמי' מאריך כל מעל"ע, ואתה ההלכה דכל שפסק דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת גם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו או לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלה ודו"ק.

זרעים, וא"כ בעל הפירות לא שייך לה כל, אלא רצון שלנות המים כדי שייה' להמים דין תלושים לרצון, הרי דהאי פלוגתא שבין הרמב"ס לראב"ד, אי בעין דעת בעלים דוקא, תלוי בפלוגתא השניה אי בעין גם רצון בשעת נפילת המים על הפירות, ולכן יותר הרו"ל להרש"א להציג על הרמב"ס ולומר דמקאן מוכח דלא בעין רצון כלל בשעת נפילת המים על הפירות, כי הוא העיקר ומילא בטל מה שהצריך הרמב"ס דעת בעליים, דהא כאן לא חישב כל על הפירות, לא הבעלים ולא הא טמא שרוצה להדיח את ידו.

אבל המעניין ברמב"ס יראה שנשמר מוקשי' או דז"ל שם בהל' יו"ד "פירות שנפלו לתוך המים ופשט ידיו ונפלן לא הוכשרו, ואם חישב שיידחו ידיו, והכשרו במשם שבידיו שהמים שבידיו וועל הפירות הרו"ן כתלושין ברכzon" עכ"ל, הנה תראה דהרמב"ס שינה מלשון הש"ס וכ' פשוט ידיו ולא כ' מי שידי טמאות, והוא כדי שלא נפרש דעל אדם דעת מא קאי, אלא על הבעלים קאי, והנה ידועה סברת פסיק רישא במעשה שבת, דכל שמתכוון לדבר אחד ע"כ נעשה עוד דבר אחר הרי הוא ממכווין לשניהם, משום דא"א זה בלא זה, וא"כ מי שמעלה פירות מתוך המים כיון דא"א להעלוון בעלי מים שעיליהם, ולכן דכיון דעלם דעלם להעלות רק הפירות הראשונה דפשט טמא את ידיו להוציא את הפירות הי' להם שפיר הקשר מים, כי כמו שהעלה הפירות לדעת, העלה המים שעיליהם ג"כ לדעת מכח סברת פסיק רישא, אבל לרמב"ס ניחא דנייהו דתליתש המים הוה לדעת משום פסיק רישא, אבל אונן בעין גם נפילתן על הפירות לדעת ולאה ליכא כאן מעשה המורה על רצון ודעת שיתחלחו הפירות מן המים, אבל בחולקה שנייה שבשביל שיידחו ידיו פשוט את ידיו הרי דהעלה מים בידו לדעת ורצון, וכיון שהעלה הפירות עליהם וא"א שלא יתחלחו ע"י המים שבידו הרי איכא פסיק רישא גם זהה ושפיר הוכשרו, ולכן קושי' הרשב"א נתהפק עליו ועל דעתם' דאם ניחא שלא בעין בעלים ע"כ משום דסגי ברכוץ תחללה על תליתש המים, וזאת איכא גם בחולקה הראשונה, בטמא שפשת את ידיו ליטול הפירות, ומשם דא"א ליטול הפירות בעלי מים שעיליהם, וד"ק.

ד"ה ל"ב ע"א נאמר' נשחטה בהמה אחרת עמה לר"ג פרה פסולת בהמה כשרה וכו'. הרמב"ס בפ"ד הי' מה' פ"א פסק, דבנשחטה אחרת עמה הוה כמו נחתק דלעת עמה כשרה, וכותב ה"כ"מ, דע"כ הי' לרביינו גירסת בגמ' והוא, דבנשחטה אחרת עמה לר"גشتין כשרות, וע"ז פריך הש"ס פשטייא, וקמשני סד"א דאותה אמר רחמנא, ולא אותה ואת חברתה, ואפיקו בהמת חולין קמ"ל, עי"ש. ורנה לפ"ד גירסת הגמ' דילך באממת תמורה פאדי דאפיקו נימא דקרו דאותה ממעט גם בהמת חולין, מ"מ עדין מנין לנו Adams נשחטה מלאיה דרך מטעסק, דposelet את הפרה, ולמה לא נאמר דחברתת דומי' דידה מה היא בכוונה אף חברתה נמי בכוונה דוקא, דהרי ושחט אותה כתיב והאי ושחט ע"כ בכוונה, ומילא דהדיוק ולא אותה ואת חברתה נמי בכוונה, אבל לא בנשחטה מילא, דלא קריין בה ושחט את חברתה, אלא ונשחטה, וכליישנא דרבא, ומ"ל כמעט גם זאת וגם הסברא נותנת, דמ"ש פסול מלאכה, דזוקא בחתק דלעת עמה מדעת פסולת, אבל בנשחטה עמה שלא מדעת אינה פסולת, ולמה בשחיטה לא נאמר כן, דושחט כתיב ולא בנשחטה עמה שלא מדעת, ולכן יפה פסק הרמב"ס דלא כי הא שkil וטרי' בין שהי' הגירסה הללו לפניו או לא, כי כן דרכו של הרמב"ס בהרבה מקומות לדוחות שkil וטרי' שא"א להעמידו כהלה ודו"ק.

ע"ש משנה, נפלה סיכון והגביהה וכו' אם שהה, כדי ששחיטה

זהאי הלכה דרי לא איצטרכ' אלא אמצעת השחיטה בפייסול, ללו' ההלכה הלאו לא היינו יודעים דמקצת בפייסול נידונות ככולא בפייסול, וכאשר נברא את זאת לפניו בפלוגטה דרי' ור' ל'bekman דפלגנו לפреш הא מלטא דמה בין מקצת בפייסול כלוחה בפייסול, אבל דאי' לא נתישב לנו איך עליה ע"ד ר' לומר דאם פסק או עקר כל הסימן, ורק אחד מן הסימנים שחת, ולא עוד אלא אדם שחת רק ס"י אחד והניא השני שלם, והמתין לה עד שמתה שתה' ג'כ' טהורה מנבלות, ועיין בהගות המהרש"ש שישב על מדוכחה זו, ונדחק מאי ביישובו, ועוד זאת נפלא ממעני מה בעי ר'ע, אמרו והמתין לה עד שמתה, דחרבי בכל נבלות דעתמא בעין מיתה ממש, וכל זמן שפרקסת אינה נבלה לטמא מבואר במשנה דעתו וורוטב, והרי לעיל בפ'יק קתני שחיתת נכרוי נבלה ומתמא במשא, ולא הוצרך לומר והמתין לה עד שמתה מרוב פשיטתו דעת שלא מתה אין נבלות, ואיך נאמר דהאי והמתין לה עד שמתה שפט יותר הוא ללא צורך, הלא דברי התנא במשנה ספרורים ושוקלים הם, לא פחות ולא יותר, גם הלשון „והמתין לה“ הוא משונה וכי לא די אם הי' אומר "ומתה" אם רצונו לשולש לא תאמר שקדום מיתה תה"י נבלה ומימוא.

אבל ביאור דעת ר' ע קודם חוזרת תמורה בארכונה בפתחה עירק א' וב', ותמצית הדברים כי בדבר בין נחירה ובין שחיטה לא היו מתרין מיד, אלא ע"י מיתה, ותוך מעל"ע של מעשה הנחירה והשחיטה, כאשר כtabנו לעמלה, ומילא לא ה' שיעור בנחירה ושהיטה כמהן מן השינויים צריך לחזור דכל שעשה מעשה המיתה והוא סימן אחד עכ"פ, ומהה על ידה תוך מעל"ע כשרה, ורק אחר שניצטו על זבית חולין ואיתסר להם הנחירה בלוא דنبלה, ונתחדר להם גם היתר מפרקסט, דהשיטה מורתת מיד, לעומת זאת איקבע שיעור ב' סי' בבהמה וס"י אחד בעוף, ומעתה סובר ר' ע, ניהו דלענין אישור אכילה בעינן עתה שני סימנים להתייר, אבל לעניין טומאות נבלות, די סימן אחד בשחיטה לטהר, כמו שהשיטה שבמדובר בא ה' יותר מס' אחד בהכרע, כל שמתה בו תוך מעל"ע, ולכן בדיוקן גדול קאמר, „שהמתין לה עד שמתה“, ר' ל' שמתה תוך מעל"ע, אשר ע"ז מורה לשון „שהמתין לה“ שהמיתה קרובה לה עד שיוכל להמתין עליה, אבל אם שמתה לאחר עד אחר מעל"ע גם ר' ע מודה דنبלה, וכן אם הרגה בקופץ אחר ששחת ס"י אחד כיון שלא ע"י מעשה בסימנים מתה, נבלת הוה (ובמ"א נסתפקת בדין זה), ואם תרצה לעמוד על עיקרן של הדברים למדו העיקרים בפתחה של ר' ע.

על גמור ורמיינו, א"ט בבהמה נקה"ו ופסה"ג וכוכ' הנה בסוג' או יש מבוכה גדולה, ובנה נשורת הפלגותא הגדולה שבין תוס' ויתר הראשונים שנמשכו אחראיהם, ובין הנשר הגדל הרמב"ס ז"ל. והאחרונים ז"ל במחכ"ת לא ירצו לסייר דעת הרמב"ס, עד שהפרמ"ג העמקו והבקי הנורא, בפרט בהלכות אלו כתוב בס"י ל"ג בשפ"ד שלו אותן ה', דהא דמוסכם מכל הפסיקים דנקה"ו נבלה ואין שחיטה מועלת בו, לא ידע מקום להה בש"ס, ומזה דציוין ה'ם הסוג' דהכא, הלא רק בפסה"ג קאמר ומשום דכמנחא בדיקולא דמי, דהסימן עצמו ודאי כמבד"ד (וכונתו על הרשbab"א שכותב כן בסימן עצמו, גם מאן דיל"ה הא דר"ל דלקמן דרייה כמבד"ד מודה) ולכך גם בעור, כיון דשניהם ראוים לשחיטה בעין, שפיר היה פסוקת הרגרת או הושט נבלה, אבל נקה"ו מנ"ל, ואח"כ הביא מותס' בכוורות דנראה דנקה"ו איינו אלא טרפה עיי"ש שסיטים ז"ל, גם מקור הדין דנקה"ו הוה נבלה לא ידענא מנין לנו" עכ"ל ובהගותה ק"ז רעא"ג ז"ל על היי"ד ציין לנו תוספותא ממופרשת, אומרת דנקה"ו רך טרפה ולא נבלה, גם בהא מלטא דנקה"ו הוה נבלה מהচ'ים

על"ש במשנה ר"ש אומר כדי ביקור, ובגמ' מפרש כדי ביקור טבח חכם, ועיין בפיה"מ לרמב"ס כדי ביקור על הסימנים אם נשחטו רובן, ועיין לעיל דף ט ע"א איך יישבתה דעת הרמב"ס, שלא די דלא קשה עלייו מן הסוגי', אדרבה שיטתו מוכרתת, ע"יש היטב, ועתה אני מוסיף להוכיח זאת לא לפרש כדי ביקור הסכין, בראשי' ויתר הראשונים חדא, כיון שלא האזכיר התנा בשום משנה דין בדיקת סכין, וצרכי לבדוקו י"ב בדיקות אבראה ואוטופרא ואתלת רוחתא, איך ניתן שיעור לשחיה' בבדיקה סכין שאין אנתנו יודע עד מה ויתלה תנוי' בדלא תנוי', שנית הלא מסתמא גם שיעור שהי' הללמ"ס הוא כשר שיעורי התורה, וא"כ צרכין לומר גם אופן בדיקת סכין הללמ"ס, וזאת ועוד לא ניתן להאמיר דהרי פליגו לעיל דף ז' ע"ב באופני הבדיקה כמה וכמה אמוראי, ולכן דעת רשי' ויתר הראשונים בזה נפלאים ממוני, אבל ביקור סימנים בשחיטה מצומצמת הוא דאוריתא וכאשר ביארנו זאת שם במקומו, ומספר נתן שיעור לשחיה' כדי שיבקר הסימנים בשחיטה מצומצמת אם צריך להוסיף עוד, או איך רובה וקשר בלבד תוספת, ואע"ג דלרמב"ס בעין בכתיחה כל הסימנים מה"ת, מ"מ בשאינו רואה לשחוות יותר ונוהנו לו שיעור לבדוק בסימנים. ודוק'.

על שמשנה שחת את הושט ופסק את הגוררת וכו', או שחת אחד מهما והמתין לה עד שמתה וכו' ר' ישוב אמר נבלה ר'ע אמר טרפה, כלל אמר ר' ישוב וכו' והודה לו ר'ע עכ"ל המשנה, פלוגתא זו הוא יסוד המשפט שאבענינו שחייבת, וממנה מסתעפים דיןדים ודיני דין, וכור"ע קודם חורה נשנו כל המשניות ולא רק משנה דאי", וכמסיק ר' יוחנן ליקמן, אלא כאשר הראיתיך עד הנה וכן אשר תראה גם בפרקם הבאים אוא"ב וכסה"ד, כולם נשנו קר"ע קודם חורה, כי לא נתקבל בין החכמים האי מאמר דהודה לו ר'ע, אלא אחר זמן רב בדורות שאמר רבבי, כי כאשר הראיתיך לעיל גם בריתאת דרבבי, דתני כאשר צויתיך מלמד שנצטויה משה וכו' שלא הזכירה הני חמישה הל"ש, נשנית כר"ע קודם חורה עי"ש. וכן צריכין אנו למשכנא כדי להבini שיטת ר'ע קודם חורה, אשר כל אנשי חיל לא מצאו פשר דבר, דהא דלא ידע או שלא רצה לקבל כללא של ר' ישוב שאמר משום ר'י, דכל שנספלה בשחיטה נבלה, מובן היטב, כי לולי האי הלכה לא הי' עליה ע"ד שום אדם לדון כנבלה כל פסול בשחיטה, כיון שריאינו שהנחירה מטהרת מדי נבלה במידבר, דהיא אסורה להם טרפה ונבלה, אבל בשער נחירה דאישתר לחם, והיינו אומרים כי נבלה לא נקרה אלא מה שמתה מלאיה או הרגה בקופץ, שלא כדרך הממיטין לצורך אכילה כדעת הרמב"ם, ולדעת רשי" ותוס', גם נחירה בסימנים דזוקא, שבקל נשפק דם הנפש לחוץ, אבל מי נשפק את הדם ע"י נחירה בסימנים לצורך אכילה, אין זה נבלה אלא בשער נחירה דאישתר להם במידבר. - ומה נתחדר להם כשנכנסו לארץ, מצות עשה דזובחת, וע"י האי מצוה נאסר להם בשער נחירה, וא"כ מאז והלאה מי שacula בשער נחירה עבר אהאי לאו הבא מכלל עשה, אבל אלו נבלה מאין דבר שמי, אלא דההלה שאמר ר' ישוב משום ר'י גلتה לנו דלא די שכל שנספלה בשחיטה אסורה במומ"מ, ור'ע דלא ידע או לא יידון כנבלה שמתה מלאיה ומטמא במומ"מ, רק שבחטט סי' אחד בהקשר שחיטה אמר, אבל בפסק כל השינים בפייסול שהוא נחירה ממש מודעה שהיא נבלה, וע"כ צריכין אנו לומר דלא ר'ע, האי לאו דלי"ת כל נבלה הנאמר בפ' ראה לאחר שנצטוין על הזביחה על בשער נחירה כאמור, וכך אשר ביארתי זאת בראיות ברורות דכן הוא, עיון בפתחה עיקר א' וב', וא"כ צריכין לומר,

בדיקולא לנו המיעוט בתרא כחוות בברא רוגרל, ואין לצרפו לרוגרל הנשחתת ולומר דחוץ מן הנקב איכא רוב נשחת בהקשר, لكن הוה נבליה, אבל אם נשחת שלא במקום הנקב, שפיר מטהר האי שחייטה מיידי נבליה, והא דדחה הש"ס האי דר"ל, דמחלוקת כן, בגין נשחת במקום חתך לשלא במקום חתך, היינו בגרgorת דשם אין חילוק, כיון דכל שנפסק פ"א הוה כמנחא בדיקולא, אבל בשוט ודאי קם האי חילוק, וכן הנחלתה של ר' יהושע שפיר מטהר שמי חילוק בין פיסול בשוט, וא"כ הש"ס גם קודם שחדיש ר' ל' תירוץ לחילוק בין מקום חתך לשלא במקום חתך ידע את זאת לבבי ושת, וכן לא פריך רק מפסה"ג, או נאמר דפרק גם מנקה"ו אבל לאחר שתירץ ר' ל' לחילוק בין מקום חתך לשלא במקום חתך לא נשאר רק הקושי" מפסה"ג דבזא נדחה החילוק מכח אידיך דר"ל, אך אמר הריאה כגדמ"ד אבל לבבי ושת, קם תירוץ שפיר ור' הוזכר לתרץ כאן קודם חזורה וכאן לאחר חזורה משום פסה"ג כי גם הוא מודה דעת פ"ה הקנה בעצמו כמב"ד וכמש"כ הרשב"א ז"ל, כך מטהר שיטות אפילו אם נקבע כמה וכמה דוחקים, וכאשר באර בזא.

אי' תירוצם על קושיותם, דהש"ס פריך דהוו"ל למימר עיקר האיסור שהוא נבליה, הוא יותר מדויק וא"א לא קבלו בשום אופן, דהרי התנא מונה והולך הני ח"י טרופיות שנמסרו לממי"ס, ושם ודי נאמר גם נקה"ו ופסה"ג בין הטרופיות, ולמה ישול אוטם שלא למנותם, מפני שאח"כ חל על איסור טרפה גם איסור נבליה, ולא עוד אלא דבשו"ת כת"ס הנ"ל מוכיחה מגמ' א"א דלא חל נבליה אטרפה, וכן כתוב הננו"ב דאיסור נבליה לא מוסיף ולא כולל הוה על איסור טרפה.

ב' התוס' בעצם הגיגשו, כי ממהDDRשו בזחים ס"ט ע"ב נבליה וטרפה לא יאכל, על נבלות עוף טהור, דיצא עוף טמא שאין במינו טרפה, מוכח דכל שא"א לשחותו אין בו משום טרפה, וזה האמת וכאשר נבאר בשיטות הרמב"ם, אבל התוס' נדחקו לפרש האי דרשה, דאין במינו טרפה לחוד קamar,ומי יכול לסבול דוחק זהה, הרי זה מקרי אין במינו טרפה, משום דלאחר מיתה יתוסף עליו גם איסור נבליה, ואיה מ戎מיota זאת בקרא דכתיב נבליה וטרפה, דאיתרבה יותר מסתבר לרומר דבנבלת עוף טמא מיררי, דאיתרבי תרתי נבליה וטרפה לעולם, כיון דאין במינו שחיתה - והמעיין בספרא במקור האי דרשה יראה בלאה, דאין מקום לפ"ה התוס' ככל, דשם פליגו ר' יהודה וחכמים בפירושו דהאי קרא, ר' דרש נבליה, יצא עוף טמא אסור משום טמא ולא משום נבליה, דס"ל א"א ח"א, וטרפה אתה על שחותו, שאין שחיתתו מטהר טרופות נבליה שיש במינו טרפה לאפוקי עוף טמא שאין במינו טרפה, ומעטה אי כפירוש התוס' דאין בו טרפה לחוד אלא גם נבליה, מהה לטרפה, דהא מנבליה לחוד הוה מצוי למדרש מי אסור משום נבליה לחוד, לאפוקי עוף טמא דאיתרבי תרתי משום טמא ומושם נבליה, כמו שדרש ר' מובליה לחוד, וזה ראי ברורה נגד הפירוש של התוס'.

ג' רבא מפרש אלו אסורות קטני, ש מהן נבלות ויש מהן טרופות, ויפה ד"ק הכת"ס הנ"ל מדאמר, יש מהן בלשון רבים, גם נקה"ו בכל הנבלות ולא רק פסה"ג, ואני מוסיף להקשות מ לצורך הgingה אלו אסורות קטני, מוכח נגד התוס' דס"ל דנקה"ו ופסה"ג טרפה נמי הוה, דא"כ למה לי להgingה דלאו אסורות קטני, דשפירות קטני אלו טרופות, דהרי אמת כן הוה דטרופות הוה, אלא דיש מהן, שהם גם נבלות, והכי הוליל' אלו טרופות, אלא דיש מהן גם נבלות, אבל לעקוור אלו טרופות ולהעמיד במקומו אלו אסורות,

כמ"כ הרמב"ם, נובוכים האחרונים ז"ל בפירושו וטעמו, עד שבא התוב"ש ז"ל, ומחלק בין אישור נבליה לאכילה, ובין טומאת נבליה, ולזה הסכימו כולם, אבל באמות במחכ"ת דבר בטל הו, וכאשר מוכח מסוגי" דמסוכנת לקמן ליקמן ל"ז ע"א וכמו שהעיר על זה הלב ארוי שם, ואני הריאתי, כי מפורש יוצאה מפי הרמב"ם דגם אישור אכילת נבליה ליכא עד שמתה הבהמה ממש עיי"ש.

אבל הט אזיך לשמעו פירוש הסוגי ואיך יוצא ממנה כאור נוגה שיטת הרמב"ם ז"ל ותחלה נבואר איך מטהר השוגן לדעת התוס' ואסדר הקושיות שנטקתה על שיטותם, ואח"כ יairo עיניך לראות אויר בהיר בפירוש השוגן לדעת הרמב"ם ז"ל.

הנה לדעת התוס' לאו דטרפה ולאו דבליה תרי לאוין נפרדים הם, וכל בהמה ועוף שנטרפו הרוי תלי מיד לאו דטרפה עליהם, ואם אח"כ מתו بلا שחיתה חל עליהם הלאו דבליה, והביאו ראי' לדין זה מסוגי" דמסוכנת לקמן, ותירוץ בדוחק השוגן" דזבחים דף ס"ט דלא משמע הכיו, וכך קשי' להו מה פריך הש"ס מהא דמנה נקה"ו ופסה"ג בתוך שאור ח"י טרופיות הא ודאי איכא לאו דטרפה עליהם, אלא דבפסה"ג שוב א"א לשחות, וסופו להיות נבליה בין אס תמות שהיא ובין ששחתה אח"כ, כי הגרגורת שנפסקה הוה כמאן דמב"ד ואין שחיתה אחר פסיקה, וכן מבואר ברשב"א בתו"ב דכל שנחתת הסימן, כמנחא בדיקולא דמי"י אפיילו למאן דחולק על ר' ל' דלקמן, בשחתת הקנה ואח"כ נקבה הריאה, כי הסימן עצמו לכ"ע כמנחא בדיקולא אחר שנפסק פ"א, וכן פסקו בפשיטות הש"ך והטו"ז בסע' ז' ודו"ח דברי הב"ח שמסתק אס לסמוך ע"ז למעשה עי"ש, ולפ"ז קושי' הגמ' לא הי' אלא מפסה"י, אבל נקה"ו, הלא אינו מעכ卜 מלשוחות שחיתה הוגנת ולמה תה' נבליה, ועיין בש"ז קדושת דודי בעל הכת"ס ז"ל סי' כ"א שמרפרש ג"כ דעת התוס' דkowski' הגמ' ר' מפסה"ג קאי, אלא דרוצה לדוחק להשווות דעת התוס' עם הרמב"ם דנקה"ו הוה נבליה, אבל זה ליתא כאשר תראה כי הא דנקה"ו נבליה תלוי במה דכתיב הרמב"ם דזהו נבליה מהיים ולא טרפה, ומאחר שהתוס' כתבו כאן בפירוש דמזהיים אין כאן אלא טרפה, מילא לא מציז סברו דנקה"ו הוה נבליה, דהרי שפיר מציז שחת למלחה או למתה מון הנקב, حق אמת דלפי מה שהבין הרראש יוסף דעת הרמב"ם דנקה"ו נבליה דכל טרופות בסימנים מקום השחיטה חמורה וועשה נבלות, ה"י מקום לומר דגס התוס' אית להו הци, אבל מי יכול לקבל ציאות, דעל סברא קלישטא בלי' סוד ושורש נבנה די' דנקה"ו נבליה, שיוציא מהה הרבה קולות כמו לעניין או"ב דMOVTOR לשחות אחרים, וגם שורפין את התרומה על מגעה בנבליה צוז, ואני לרווחה דמלתא הוחתמי דסבירת הראש יוסף ליתא ממה דמנה דמנה הרמב"ם נחלפו עורות הושט בין העין טרופות, וניקבה כנפה וחסרון כאיסור בגרgorת לא מנה, והרי אלו על שם שסוף הגרגורת לפסק ברובו טרפה, וכמ"כ התוס' והרא"ש שם בפ' א"ט, ומ"מ לא מנאן הרמב"ם בתוך הטרופות, אלא הוא נבליה כמו פסה"ג וא"כ מה מה בושט נחלפו העורות בתוך הטרופית, ולמה לא תה' נבליה כמו נקה"ו, אם נימה דכל טרופות בסימנים חמור והוה נבליה, אלא ודאי דזהו ליתא, ועטמא אחרינה אית לרבנן ז' בזא, וכאשר תראה בביורנו, لكن בהא סליקין לדעת התוס' קושי' הגמ' ה' ר' מפסה"ג, אבל נקה"ו לעולם רק טרפה הוה, כמו דמשמע נמי מתוס' בכורות שהביא הפרמ"ג, והוא דקאמר ר' יהושע במשנה כלל, דכל פסול בשחיתה נבליה, והוא לא דוקא בסימן שלם בפיסול, אלא אפיילו במקצת השות דהרי במק' פסלין כל פסול שחייב חוץ מהג儒家, ס"ל להתוס' דהוא מפני שבסמוך החתך הרי נגמר הרוב בצירוף הפסול ולדעת התוס' ה'ה אחר שחיתות רוב הסימן הוה כמנחא

שניהם סימנים הרי הלב כמב"ד, ואנו אמרינו דמפרכסת לאח"ש הר' היא חי לכל דבריה, ותנית לי שכונתי בדבר זה לדברי חדשיו הר' ז"ל كانوا בסוגי ליקמן ע"ב, אלא דבר כtabנו מעלה דהלאו דלא"ת כל נבלה אברש נחרה אתה, וכיון דנהירה בסימנים כל שנספקו הרי הוא נחרה והוא באלו דלא"ת כל נבלה, וממילא דשוב לא מותCSR ע"י שחיטה, ונינהו DCtabnu מעלה דלא"ע גם סי' אחד sagi בנהירה כמו בשחיטה וא"כ איק מטהר ר"ע ע"י שחיטת סי' אחד אחר שכבר נפסק סי' אחד והוה שחיטה אחר נחרה, אלא תנאי התנה ר"ע בדבר „וְהִמְתַּנֵּן לְהָעֵד שְׁמַתָּה“ וכאשר ביארנו היינו אם מתה תוך מעלי"ע, וכן בסתם אין בכך סי' אחד בלי שפיכת דם הנפש להמית את הבמה דנפי חיותה בתוך מעלי"ע, לכן לא קמפה מא ר"ע בשחיטה סי' השני אחר פסקות סי' הראשון, אמנים ר' ישבע הביא הלכה מפי ר' יהושע, כלל פסול בשחיטה, ואפילו במקצת הסימן דהינו בשליש אמצעי של הגורת, ומ"ק של הושט, הוה נבלה, ר"ל שם נחרה עליו, ושוב לא מצי שחוט, וזאת הלכה לפרש קרא דזוחבת אתה, DCtab ב"י כאשר צויתיך, והוא DAOיריתא ממש וליקין עליו, וא"כ נקה"יו ופסה"ג יצאו מכלל שאר טרפיות, כי עלייהם יש הלכה מיוחדת דינידונים נחרה אשר תוו לא מותCSR בשחיטה, ואפילו לעניין טומאה לא, כי הלאו דלא"ת כל נבלה, קאי על כל בשער נחרה, וכיון דההלה מפרש לנו דזוחבת מקרי דזוק אם כל השחיטה היא בהכשר, אבל פיסול במקצת הסי' הוה נחרה, הרי דזקה"ו או פסה"ג יגידו נחרה ולא משום טרפה Katain עלה, אלא משום נחרה דאיין לה שחיטה, אז א"א למנות אותם בכלל הני ייח"ט טרפיות דאיין להם רק דין ד"ס, שאין לוקין עליהם והני הלא אין שחיטה מועלת בהם ומה נבלה ומיטמאין DAOיריתא. וראה זה בכל המסתכתא, לא תמצא שם נבלה על שחיטה פסולה, רק במשנה דשחיתת נכר, קטני נבלה ומיטמא במשא, והוא לדעת הרמב"ם מקרה דזוק לא ואכלת מבחו וטומאתה DRbenן ואיסור אכילה שלה DAOirytA, אבל זולת זאת לא תמצא דקראי לפסולי שחיטה נבלה, והשוחט נתנבלת בידי דפ' אוא"ב וכסה"ד, ע"י"ש שבארתי דהפיירוש הוא שמתה ת"י ולא פרכסה, ולא כמו שפרשי"נ נתנבלת בידו שלא מדעת ע"י פסולישחיטה, כי כל המשיכ' נשנית CR"ע קודם חזרה, ולידי"י כל הני פסולישחיטה במקצת הסימנים, אינס אלא כמו הני ייח"ט, ואין בהם טומאת נבלה, דלענין טומאה לא גזרו כאשר תראה במשנותנו לר"ע, DNFSK סימן אחד רק טרפה הוה ולא נבלה, וטרפה דקאמרו היינו טרפה דיח"ט דאיין בו מלוקות.

עוד זאת אבאר לך כי לדעת הרמב"ם אין נבלה חל אטרפה ולא משום דאיין אישור חל על איסור, אלא משום דחדא לאו הוה, DCtab כתוב הרמב"ם בפ"ד ה"ז ממ"א, כלל שני לאוון אין מצטרפין זע"ז חזז מון נבלה וטרפה, הוואיל והטרפה תחולות היא עיי"ש, והדין עמו דהרי בפ' משפטים מזהיר על הטרפה ולא על הנבלה, משום דלאו דטרפה כולל גם את הנבלה, דמי לא עסקין דטרפה חייתו העיר והmittah, ועוד כיון דהוא תחולת נבלות ק"ו DCtab נבלה אסור, והוא ק"ו כמו בת מבת הבית, דלוקין עליו, וכן דnable אינה אסורה אלא לאחר מיתה דرك איז קורי' נבלה, כי הטרפה רק לאחר שחיטה דמש"ה כתיב בשדה טרפה, ולא טרפה לחוד משום דמיiri דעבד"י כען בש, וכען שדרשו בב"ק מ"א ע"א, ולא יאכל את בשרו דשור הנסקל, בשחוטו לאחר שנגמר דין, ואל תשבני ממה דאמירין בזבחים ע' ע"א דטרפה חמירא מנבלה דאסורה מחייב, הכוונה באזה דלאו דטרפה מתחיל מחייב, ועוד דהרי כולל גם בשר מה"ח וכרי' ליקמן ק"ב ע"ב דאמר האוכל בשר מה"ח מן הטרפה אינו לוקה אלא אחת, וא"כ מה"ט גופא לא מצי חיל לאו דטרפה בעודה בחיותה כי כבר אית בה

הוא לא צריך, גם זאת הוא תשובה נחיתת נגד דעת התוס"ר.
ד' ר"ל מתרץ כאן ששוחט במקומות חתק וכו', ופרק הרא"ש ז"ל, א"ר היל הכי, והא א"ר אל וכו', וכتب הרא"ש ז"ל, "דר"ל שאמר שני דברים הסותרים זו", ולא ידען כי מניינו דאחריתא, הלכך עבדין לחומרא עכ"ל, ועיין הଘות מהרש"ש ז"ל שכתב דזה דוחק גDOI, כלל כהגו"ו הו"ל להש"ס לפרש דהדר ב"י מהאי או מהאי, لكن כתוב מהה דאמר הש"ס, אלא אר"י כאן קודם חזרה וכו', בא לו מר דמעולם לא היה ר"ל מתרץ כלום, אלא ר"י ה"י מתרץ עיי"ש. ואני אומר דזה עוד דוחק יותר, דמנ"ל להש"ס הא,-DDILMA האי מימרא דר"ל דשחט הקנה וכו' נחתה מפני האי מימרא דמתרץ ר"ל כאן במקומות חתק וכו' או דחרור ממנה, ובפרט דאן בלא"ה לא פסקינו כי הא דר"ל, דשחט הקנה וא"כ נקבה הריה דכמאן דמונח בDIKOALA דמי, ולמה לא נאמר דמונח הדר ב"י, אלא דהתו"ס הלא סברנו כמש"כ הרשב"א, דלגביו הסימן עצמו כ"ע מודים דהואCMDMB"Z, אבל אי יותר תמורה, דלמה הביא כלל האי מימרא דר"ל לדחות תירוץ, שאין מזה שום הוכחה דאפשר דהדר ב"י וכלהכתא, ועוד דגוף תירוץ עכ"פ לא נדחה, והוא"ל להקשות סתם, כיון דכבר נפסק הקנה, מה בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, דהרי מכאו דמבד"ז, אם כן הוא דהדר פשטוט לבעל הש"ס, גם בלי מימרא DR"L כלל שנפסק הקנה פ"א שוב הוה מב"ז, והוא תימא רבתא לשיטת התוס"ר.

שיטת הרמב"ם ז"ל:

טרם שנבו לביואר גוף הסוגי" צרכין להקדמות מילין על כל עני שחיתות וטרפות, כפי אשר ראהו הרמב"ם ז"ל בעני שכלו ורווח בינו.

בריש א"ט ובפתחה עicker י"ד ביארתי כי לדעת הרמב"ם כל הני חי" טרופות שננה התנה שהמה מהללם"ס, אין לוקין עליהם, אלא דיון דברי סופרים יש להם משום דלא בא הלכה לפרש הקראי אלא להוציא עלי, דטרפה המפושט בקרא, היא הנטהה למות, דהינו מסוכנת ע"י מכחה שאין לה תרופה, אשר זאת אומדים הרופאים בכל זמן לפי מעמד חכמת הרפואה, כמו ברוצח, וההלה דלא בעי נתה למות, ולא אימוד הרופאים בכל פעם לפי הגוף המוכה והמה מעמד החכמה, הוא חומרא רבתא, שהויספה ההלה על הקראי, אשר אין לו דיון פירוש הקראי, אלא הוספה על הקראי, שאין לוקין עלייה, וכן כתוב הרמב"ם בפירוש בספר המצות שלו, דאיין בחיה"ט אלא איסור DRben, והתפארת ישראל בריש א"ט היביאו, וכتب דבחבירו יד החזקה חזר מניה, אני הראיyi דנפהז הוא, כי אדרבה חזק את הדבר בכל פסקיו, עיין בפתחה היט ובממצא עונג, וא"כ נקה"יו ופסה"ג כשאר טרפיות אס הולכת ואוכלת כשאר בריאות אין בה אלא איסור טרפה שאינו מפורש בקרא ואין לוקין עלי, אם שחיטה כראוי איפלו בפסה"ג, כיון דאייכא ושטי לר"ע קודם חזזה לטהר מידיו נבלה, ואין לומר דהא בעין עכ"פ ב' הסימנים לכתלה, וממילא ראיון לשחיטה בעין גם לעכב, כי גם הקנה הנפסק ראיו להחטט במקומות אחר, כי אין לית לו הא DR"L דבנפסק הקנה CMDMB"Z, וכאשר ביארתי זאת ברור כשם שבחרים, כי חיבור הקנה בשאר האברים כמו קנה לושט, ולמטה עם הכרשתא חזק מאד וגם יכול להתרפא כאשר עינינו רואות מעשים בכל יום ואיך נאמר ע"ז דהוהeman דמונח בDIKOALA דמי, ולא עוד אלא איפלו בפסקת שני הסימנים שכ' הרשב"א דאי לכ"ע כל האברים הפנימיים מב"ז, ביארתי דזה ליתא, והראיyi דנייטל הלב הוה כניטל הרاش דהוה כמתה ומטמא מיד, וא"כ כל ששוחט

שמוספת על המפורש בקרא, ועי' רצה רבעה חלק בין שחת תחלה ואות' כ פסק ובין פסק ואחר' כ שחת, ולפי האי חילוק לא אתא ההלכה על מkeitzet סימן בפיסול כל ואפילו על כל הסימן נמי לא דיין בו אלא מעשה טרפוות בעלמא, אלא על סימן השן שהיא הגמר שחיתה, ואמ' הוא בפיסול הוה לנחירה, ואולי בסימן השני אחר שחיטתו הראשון גם מkeitzet בפיסול פסול, דלולי זאת, הלכה למה לי, אלא דלא ידעתי איך יפרש רבעה המשנה דאי' בעוף דקמתי ג' נקה"ו ופסה"ג, הרי יאמר דפסה"ג בעוף לאו נחירה מקרי, הלא פסולו כמו הקשרו, ואחר הנחירה אין תhani שחיתה, ולי' דלפי מה שביארנו לעיל Adams שהתה מעל"ע, לאו נחירה הוה, וממילא מהני שחיתה איך' לטהרה מיד' נבלה, ובלא' רבעה נפרק בתירוץ והדר ב', ומשי' אלו אסורות כתני יש מהן נבלות וש מהן טרפוות, ורק' דכollow בהאי משנה דאי' הני דאסורות מכח ההלכה דרי' יהושע שהן במלכות, עם הני דעת מההלה ששל חייט' מושום שאף בהן יש מלכות לכי לא חש לערבינחו תחת שם טרפה, ועיין ל�מן מ"ט ע"ב ותוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא שכתו, דרבא הדר לגבי ר' פ', וכותבתי אני שם דסבירת רבעה ה' דלא דעתנו הני חייט' כדורייתא ממש עי"ש, ואולי נהפק הוא ממה שכ' התוס' כי מאחר ששמע רבעה הא דרי' דהכא, חזר מתירוץ דalgo אסורות כתני, ואחר' כ אמר דחלב טמא סותם מפני הטרפוות אין בו איסור של מלכות, ועי' פריך א' כ למה לא מנה נמי דעתה גיסטרא וגיטל הירך וחולל שלא, ומשי' כי כתני נבלה דלא מטמא מחיים, ורק' נבלה דנקרא ע"ש סופה, כתני בכל טרפוות, אבל נבלה ממש שטטמא מחיים, מושום דהפרוכס איינו אלא כזב הلتאה, לא מציא לחשבן בין הטרפוות.

ומה מאי מיושב לדעת הרמב"ם דקדוק עצום, דלמה סיידר בעל הש"ס תירוץ של רבעה שהוא מאמוראי בתראי, לפני תירוץיהם של ר' ר' וורי' אמראי קדמאי, והוא מושום דיש נפקותא רבתא לדינא, דלי' באמת הני חייט' אין בהם מלכות, וקילו מנקה"ו ופסה"ג שהם פסולי שחיתה, אבל לרבעה כיון דהנתנא ערביבו נראה דשותון עכ"פ לעניין איסור אכילה, ולכן לא רצה בעל מסדר הש"ס לקיים תירוץו של רבעה במה שיביאו בסוף בדרך כלל הש"ס, דהacketaa כבתראי, אלא רצה לקיים תירוץו של ר' דכאן קודם חזורה וכןן לאחר חזורה, כי זה האמת דכאשר ביארנו לאו דוקא היא משנה דאי' נשנית כר' ע' קודם חזורה אלא כל המסכתא כן מורה, ומסתמא גם רבעה הדר ב' כמו שהדר מותירוץ קמא אחר ששמע הא דרי', אבל לשיטת התוס' דין שום נפקותא לדינא בין התירוץים של רבעה וורי', התמיה קיימת ומה לא המתין עם תירוץ של רבע עד לאמר תירוץו של ר' וו' והוא נקודה נפלאה.

ועתה נבווא לתירוץו של ר' ר' שאמר כאן שחתת במקום חתך וכאן שחתת שלא במקומות חתך, ר' ר' אומר לנו מלטה בטעמא על האי הלכה של ר' ר' מושום ר' ר' דמש"ה פסול אפילו במקצת הסימן מושום דכל שנגמר הרוב של הסימן, הרי האי מיעוט בתרא כמו דמנוח בדיקולא דמי', ולא בעי' למיחשת אפילו לכתלה לא, וא' כ בהאי רובה קמא פתיכי בי' הפיסול, כמו למ"ד לעיל ייט' ע"א בשחת שיש קמא שליש בתרא, והגרים שליש אמצעי דפסולה בשחיטה, מושום דמיוט בתרא, לא מצי' מצטרף להשלים רובה בשחיטה, לאחר פסוקת הרוב הוה כמדמ"ד וכחותך בריגלו כמו שביארנו שם, ולכן הון נקה"ו והו פסה"ג, אם גמר השחיטה באוטו מקום נבלה הוה לאחר שקיבל ר' ר' ההלכה מושום ר' ר' שכ' פסול בשחיטה נבלה, והאי הלכה, זאת גופא חדשה לנו דרוב הסימן סגי לבכתלה, ואידך כחותך בשחר המת ולכך כל שפטיכי ברוב קמא מקצת בפיסול הוה ככלו בפיסול, אבל אם שחת שלא במקום

לאו זה بلا שום מעשה טרפוות, אם חותך צית בשר מה'ח חייב משומס האי לאו דבשר בשדה טרפה, ואל תשיבנו דמי' נפ"מ לעניין חלב ובצים דאסורים מן הטרפה, הנה לדעת הרמב"ם אין בחלב ובצים אלא איסור עשה, דכל היוצא מן הטמא טמא, וא' כ' א' לומר לאו דטרפה אהלב ובצים כתיב, דכל דליך לאו בבשר ממילא ליכא איסור בחלב, אלא דחלבה אסור מושום דבשרה אסור מושום במה'ח, שהוא ג' בלאו דטרפה בכלל, דהרי בלא' אמרין בבכורות דף ו' ע"ב דחלב דשר' חדש הוא דזהו יוצא מאבמה'ח (וכוונתו איסור יוצא מבשר מה'ח או אבמה'ח) אלא דהתורה התירה, ונאמר דהתורה לא התירה אלא בבחמה שאיסור בשר אבמה'ח יש לו היתר בשחיטה, אבל בנטרפה, איסור בשר מה'ח שהוא טרפה, יש לו המשך גם אחר השחיטה או המיטה שוב אמרין דחלבה אסור מצד יוצא מן הטמא.

ודרך אגב אודיע כי מכח הא מלטה יש לי תימא רבתא על פסק הרמב"ם בסי' כ"ד סע' ט'ו' דעיקור סימנים פסול לשחיטה, אבל אין בו מושום טרפה, וחלב וביצה מותרים, והוא מותשי' הרשב'א, ואני תמה על דין זה, דכיוון דלית לה היתר בשחיטה מנ'ל דחלבה שרי', דלמא לא התירה הלב תורה להב אלא מבurma שאיסור בשר ואבמה'ח יש לה היתר, אבל האי בהמה אסורה לעולם, וצ'ג.

ונחדר מה שהתחנו דטרפה נמי מתחילה מיד ולא איקבע אלא לאחר שחיתה, אולם איסור נבלה אין לו תחילת מחיים כלל רק עם המיטה נעשה נבלה, אולם בטרופות שאין שחיתה מועלת בו, עד שבטה סופה להיות נבלה, אנו קורין את איסורה מיד בשם נבלה, כי מה דחילקו הכתוב לשני לאוין הוא, מושום דטרפה ע"ג שהוא תחלת נבלות, אפשר שלא תבוא לידי נבלות, אם תשחט שחיטה המתרת מידי נבלה, אבל האי שא' לא להשחט, لما תקראי טרפה שיש ג' לא הוקבע אלא לאחר שחיתה, כי מחיים בלבד הци אסורה לחתווך ממנה בשר מהאי לאו גופא, וגם מושום איסור עשה דאיינה זוכה ואמ' ע"ש סופה הלא תהי' נבלה, ולמה תקראי טרפה ולא נבלה, אבל מעולם לא עלה ע"ד הרמב"ם לחלק בין איסור לטומאה, ולומר Adams חתך אבל או בשר מן בהמה שינפק הקנה שלה או ניקב ושתה, שילקה מושום נבלה ונס מושום אשר או במ'ח, דזה דבר בטל ולא ניתן להאמיר, ובפתחה הארכתי' בזה והראיתי' דהרמב"ם בפירוש כתוב דוגם איסור אכילת נבלה אינה עד שתמות מוש עי"ש היטב.

ועתה נבווא לבאר הסוגי', הש"ס מבקש למצוא טעם על האי ההלכה של ר' ישבב בשם ר' ר' למה תה' מkeitzet שחיתה בפיסול נבלה ומתחיל בקושי' ממתנית' דאי' ט' דשם מנה נקה"ו ופסה"ג בין הטרפוות, ואי דאין שחיתה מועלת בנקה"ו ופסה"ג הרי בשם נבלה יקרא האי איסור, ע"ש סופה שתה' נבלה לאחר מיטה בין שחיתה או מטה באופן אחר, כי גם הטרפה מkeitzet נבלות, אלא דנקראת טרפה מושום דאפשר שלא תבוא ליד נבלות, אבל האי ראוי להקרנא נבלה, מושום דוזאי תבואה להיות נבלה, ואע' ג' דבhai מסכתא בתיקו בשר לאכילה קמייר ולא בעין טומאה וטהרה, ולענין אכילה מהו לטרפה ומה ל'Neillה, ואפשר דמה'ט לא דקדק התנא כ' ב', ומה נבלות בהדי טרפוות הא ליתא דהרי אתה רואה דקבוע התנא כאן פלוגתא דר' ישבב ור' ע' אי נבלה או טרפה ה' לו קבועה במס' טהרות (ואי דלמ"ד שחיתה שאינה ראויה שמה שחיטה, הוה ל' ל' למיתני ב' אווא'ב) אבל באמות יש לנו נפקותא גדולה בזה, כי ההלכה של ר' ישבב דכל פסול במקצת שחיטה נבלה, הוה דאוריתא ממש ולוקין עלייה, מפני שאטא לפרש הקרה דווחת כאשר צויתך, ואם לא נקבל ההלכה זו ויהי' נקה"ו ופסה"ג רק טרפה כשאר טרפוויות, אז דינם כד"ס, דין דאין לוקין על ההלכה זו

כשרה עליון, אם גמר השחיטה בהקשר, ואנן כר"י פסקין נגד ר"ל לענין זה אבל לא לענין אגמל"מ עי"ש בסוגי דלעיל כ"ט ע"ב.

ומעתה אין להקשות על הרמב"ם שפסק כר"י, מותספתא שהביא ק"ז רע"א ז"ל, דהאי תוספתא נשנית כר"ע קודם חזרה בכמה וכמה משניות, וזה ברור ואמת בס"ד.

ועיין לקמן בריש א"ט מה שכתבתי ע"ד סידור הטרפויות שהתחילה בקונה ושות ולא בקרים של מות, ומtopic כל דברנו בענין זה יתבאר לך דבפסק נקה"ו רואין להחמיר יותר מבואר טרפויות, לא מפני טעם שכ' הפלתי, דהוה ספק בשחיטה כי ע"ז, פלפלו האחרונים כאשר ביארנו במקומו, אבל מטעם דהאי הלכה דפסולי שחיטה חמירי כנ"ל, וכעין שכ' הרמב"ם דספק דרישה חמורה שאשר טפקי טרפויות מושם דדרישה מקרי מוריש בקרה, ועיין היטב בפתחה עיקר י"ד בזה וד"ק.

תוס' ד"ה והרמיהו, בסה"ד, ויל' דמתני' ד"א"ט משמעו לי לאח"ש, מדקתיyi סייפה כל שאין כמות חיה, ולא כתני כל שאין חיה עכ"ל עי"ן בחודשו ל�מן שם, כי הא夷 לשנאי איצטראך לומר דאפיילו איתרמי דהיא חיה, כל שיש לה אחד מן הטרפויות אלו הרי זו אסורה לנו מכח טרפה, ואם הי' כתני כל שאין חיה טרפה, הנה הדיקוק, הא חיה כשרה, וכן נראה מפרש"י שם שהבין כן הא夷 לשנאי, אלא דהתוס' לא הי' צרכינו לדקדק מהאי לשנאי דתנא דמתני' בלאה"ש מיררי, דPsiטיא כן הוא, דרבנן של הנימטרפויות, וא"א למצוא רക לאחר שחיטה כמו טרפויות דברים הפנימיים וכן דרישה, א"א לעמוד עלייה אלא בבדיקותبشر שכגד הבני מעיים ובדיקת הסימנים עצמן, ולא עוד שהרי התנא אקררא קאי, והקראיبشر בשדה טרפה קאמור וכמוש"כ לעיל דברן לא איקרי אלא לאחר דעתידי' עיין בשרד והטעם דידיירה התורה מבש, מושום דברמת לא חל איסור טרפה מחיים לא מבעי למ"ד בהמה בחויה לאברים עומדת דimentiili תלוי איסור טרפה עד שהליך לו איסור אבר ובמה"ח וכן מוש"כ רשי"ז ל�מן ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, אלא אפילו לאידך מ"ד דלאו לא"ע הרי איכא כאן איסור עשה דיאינה זבוחה, עי"ן Tos' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל ובמהרש"א שם, ואי מושום הלב וביצים, הלא אין בהם אלא איסור יצא מן הטמא, ומה ציר של טרפה, ואי דליקא על הבשר איסור לאו טרפה, לא מצין למימר לציר היוצא ממנה, אסור מושום יצא מון הטרפה, ומה שמן"מ רוב טרפה אסורה, כבר כתבנו לעיל מושום לכל שאין להבהמה היתר אכילה הרי בשירה אסורה ועומדת, וליתן למדוד מהלב דעתמא דשרי' רחמנא, מושום דברכל בהמה דעתמא יש לשירה היתר, אבל הא夷 טרפה לא, אלא דאלו התוס' נחתו למה שכתבנו לא היו מקשין מידי, והיו ידעים, דטרפה לא מצי להקראי רק ע"ש סופו ולאח"ש, דאי איקבע לאו זה דטרפה, אבל מה שלא נטהר בשחיטה לעולם, לא מצי להקראי טרפה ע"ש סופה, אלא נבלה ע"ש סופה, וכדעת הרמב"ם ז"ל והדברים עתיקים הופיע בהם ותמצאים אמתיים לאמתו של תורה וד"ק.

ותלמיד אחד עוררני על הא דאמרו ל�מן קכ"א ע"ב דמפרכס לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, הוαιיל ויכול לגרה ולהעמידה על פחות ממציאות, הרי גם איסור נבלה תלוי אני עומדים משתומות איך אפשר לומר כן הלא אפילו ניטל הירך וחיל שלה הרי זו נבלה ומוטמא מיד מושום דאי הפרקoso אלא צונב הלטאה וממוש"כ ניטל לבה כאשר כתבנו לעללה, ואיך אפשר שתחיתה בהמה, עד שmagar כל בשירה עד פחות ממציאות, ועל חניםicutti למצווא פתרון לחידה זו, וצע"ג.

החותך שפיר דמי להוציא מיד נבלה גם לאחר חזרה ר"ע והינו דין דמשנה ד"ט, ע"ז פריךומי אר"ל הכי, והוא אר"ל וכו', והנה בא הא夷 אידך דר"ל הוה מצי להקשות מני' וכו', דניהו דלענין נקה"ו שפיר יש חלק כנ"ל, אדם גמר השחיטה במקום הנקב נבלה, ואם שחשט לעללה או למטה ממנה איינו אלא טרפה, אבל בפסה"ג, מה בין מקום חתק לא מהני רוב השוט שנשחט כראוי, משום סברתו דבמקומות חתק לא מהני רוב השוט שנשחט כראוי, משום דמעוט בתראCMDMB"ד אחר שחיטת הרוב וא"כ בפסה"ג אין מקום לשחות עוד, כיון דכבר נפסק רובה, אלא דניהה לי יותר להביא מימרא מפורשת מר"ל, דואמור כן בפירוש, ולהכי לא מצי אמר דר"ל הדר מבתריתיא כדי לקיים קמייתא דהרי מקמייתא גופא נפרק מותוך סברת עצמו, ע"כ דמעולם לא אמר קמייתא כדי לתרץ למה תנא התנא נקה"ו ופסה"ג דתירוץ זה לא מספיק אלא על נקה"ו ולא על פסה"ג, אלא דוידי אמר חילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק לדינא ובפ"ע, אבל לא לישיב המשנה דקתו בה נמי פסה"ג, ועל זה מסיק אלא ארחב"א אר"י" כאו קודם חורה וכואן לאחר חורה, ומשנה לא זהה ממוקמה, והנה ר"י מסתמא לית לי הא דר"ל דאחר שחיטתה הקנה הריה CMDMB"ד דמי', וה"ה הקנה עצמו, דהרי אין דבעין לכתהה שני סימנים שלמים, וכאשר כן מוכח מהא דר"י א"ר דלעיל ד"י ט', דפסקין דשני שלשים בשחיטה ושליש אמצעי בהגרמה דכשר, משם דהני שני שלשים הקמא והבתרא, מצטרפין לשחיטה, ולכן שליש אמצעי בהגרמה לית לו בה, אלא דהרשב"א ז"ל, הכריח דע"כ בקנה עצמו גם ר"י מודה CMDMB"ד דאל"כ, למה לי ליכנוס בדוחק זה, דמשנה ד"א"ט שנית קודם חורה, כיון דל"ל להא דר"ל, יש לתרוץ מוחור כמו שאר"ל לחילוק בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, אבל לפ"י ביארנו זה ליתא דמה"ט גופא דלית לי להא דר"ל CCDMB"ד לא מצי לחילוק בין מקום שחיטתה לשלא במקומות שחיטתה, דכיוון דגם המיעוט בתרא לשחיטה יחשב, מה לי הגרים שליש אמצעי, ומה לי פגע בנקב בשליש אמצעי, כי חילוק זה שכתבו התוס' שס ד"ה שחיט ופגע בו נקב, הוא כען חילוק שריצה רבע לחילוק, בין שחת ואח"כ פסק, לפסק ואח"כ שחת, ורק לר"ל דס"ל דבפסיקת הרוב CMDMB"ד, יש מקום לחילוק, אבל ג"כ רק בושט ולא בגרגרת, וכאשר הארכתי שם והבאתי דבורי הפלטי שכטב דגם במקומות הגרמה הוה CMDMB"ד ע"ש, ולכן ע"כ ר"י סובר, דכל מעשה טרפות במקומות הסימנים דינו כנחרה,adam מותה תזוז מעל"ע ממעשה הטרפות בסימנים, הוה כנחרה, ולכן אין חילוק בין נקה"ו לפסה"ג.

והאי הלכה חדשה לנו שלא אמר דנchorה לא הוה אלא כשותה תזוז מעל"ע, אבל אם שהתה יום או יומיים רבים, תה"י רק טרפה ותהני לה שחיטה, ע"ז אתא הא夷 ההלכה דלא היא דכיוון דשחיטה מתרת מיד ה"ה דנchorה פסולת מיד, וכיון דאלו היהת מתה תזוז מעל"ע הוה דינא כנחרה, ה"ה بلا מטה שס נחרה עלייה, והרי תראה דר"י מה"ט גם בשחיטה סובר, דישנה לשחיטה מותע"ס, ועין לעיל דף כ"ט שבאיarti דר"ל ור"י בתורת פליגו שם, אי על מיעוט סימנים שם שחיטה עלייה, אלא דלשחיטה כשרה בעין הגמר בהקשר כדי לומר אגמל"מ, עי"ש בארכיות.

היווץ לנו מכל האמור דר"ל ור"י פליגו בהאי הלכה דר"ל רק ברוב גרגרת אפסל לשחיטה, ומשום CMDMB"ד מונח בדיקולו דמי, ובמיעוט ושת לא נפסל אלא במקומות חתק, אבל ר"י דל"ל כמו דמונח בדיקולא דמי טעמא דההילכה הוא משום דכל מעשה טרפות בסימנים, ואפיילו במקצת השוט שם נחרה עליו, لكنתו לא מצי שחת וממילא גם בשחיטה כשרה על מקצת השוט שם שחיטה

אלא ש"מ דקים فهو לח"ל, דוקא ריאת היא דחויתה תלו בקנה בלבד, ולא ינק משאר אברים ולא בשאר ב"מ וכו', עכ"ל הראש יוסף ז"ל. העתקתי כל אריכות לשונו כדי להארotta שcumutet כל דבר ודברו, הוא שנייה רבתא בפ"ע במחלוקת הנשגבה וascal' עמיד ומשתומם איך לנאו אדר כמותו יקרה כאלה.

הנה דברי חי"ר ר"ן ז"ל שהביא, תיתני לי כי כוונתי להם מודנפשיAi וברכתני ברוך שכונתי לדעת קדשו של גודל הראשונים, והבאתי ראי' מפורשת מרמב"ם פט"ו ממעה"ק, דעתל הלב הוה נintel הרראש אשאין בה שוב שום חיות, עיין ב"ש שפסק שם קר"ש, דחקדייש דבר שמתה בה פשטה קדושה בכלה וכותב כוון הקדיש לבה או ראשה, הרי הקדים עוד לב בראש, וכאשר ידועה כן בין הרופאים שאומרים, אחר געהרנשלאג אפשר עוד לחוית זמן מה, אבל הערצשלאג ממש על אחר, ובזה נדמו דברי הרשב"א שכטב, דבשחיתת שני סימנים לכ"ע כל האברים הפנימיים דמי, וממש"כ פשוטותי" דראש יוסף, דלר"ל אחר שחיתות הקנה גם הלב והכבד כמדמ"ד, דההיפך מזה הוא הפשיות וככיבא בכותחא, דהאי כמדמ"ד, ע"כ לאו דוקא כי חיבור הריאת לגוף הבהמה איינו תליוי ביה"מ, עד כמה מטרץ ע"ז דרבנן האי משנה בפ"ק דהודה לו ר"ע דברי ישוב, ומה מטרץ ע"ז דרבנן האי משנה בפ"ק דהודה לו ר"ע דאי"ט, הרי סכ"ס רבנן דההיפך ע"ז דרבנן האי משנה בפ"ק דהודה לו ר"ע לר"ע, הרי ישוב, ולמה סיידר משנה דאי"ט דלא כהכלכתא, ודלא וכי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי, "והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחורי שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואילו אחר רבנן, שר"ע חור והודה לר"ע ישוב, וכאשר הראיתיך גם האי ברייתא דרבנן חזורה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה נשנית כר"ע קודם חזורה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסביר דבחדא מושב כאשר פלפו ר"ע ור' ישוב ביה"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו כשייטו קודם חזורה, עכ"כ דלא ידעו או לא קבלו האי שמוועה, דהדר ביה"י ר"ע ממה שמנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטו, ועיין שבועות דף ד' ע"א, רשי"י דה ומשנה לא זהה מקומה ז"ל. ומשנה ראשונה ע"פ שחזר מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא יכולת בדורות שאחר רבנן, לשכח מהיפם ולבטלה מביה"מ, והניחו את שתיהן וכו"ז, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי' בבחם להשיכחים ע"י חזורה, והיינו דלא רצוי לקבל החזורה ולא האמינו לשםות החזורה, ועיין בהגות מהרש"ש שם, שכ' דמדברי רש"י אלו מוכרת, דבמי רבי ודורות שלอาจารיו, עדיין לא נכתבו המשניות ע"י"ש, ויהי"י איך שיהי"י האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רבנן ניטוסף על המשנה אחורי שנתקבל השמוועה, דחזר ר"ע להודיעות לקבالت ר' ישוב ממשמי" דר' יהושע, ולכך דברי רש"י ז"ל אכן תמוון עד להפליא ודוק.

אבל מה שכי' הראש יוסף אם תלש הריאת לאחר שחיתות הקנה, שהיא מותרת באכילה, וממילא דגם לדין הדין כן בקנה עצמו, לפי דעת הרשב"א וכל הפסיקים אחרים, דהקנה עצמו לכ"ע כמדמ"ד, דבר זה הוא מבhill את הרעיון, דבזה התיר הראש יוסף אבמה"ח דאוריתיא דאסור הן לב"ג והן לישראל בלאו שיש בו מלוקת, דאפיילו נניח לפרש האי דריאת כמדמ"ד כפשווטו, סכ"ס לא עדיף מבابر המודולד התליוי בחוט השערה, דבעי שחיתה, ומהני לי' השחיטה דע"פ דאין בו שום חיות וועומד ליפול, אבל כ"ז שמחובר בחוט השערה אין בו מושם אבמה"ח, וככדרשין לקמן ע"ד ע"א, כי יפול עד שיפול, וניתרין בשחיטה עין לקמן לע"ג ע"ב בתויס' ד"ה מדלא קברין, שכתבו דמה"ת לא הווי אבמה"ח, כיון שמחוביין hon מעט, מותרין בשחיטהaabrim המודולדים, ואין בהם אלא מצות פירוש בלבד עכ"ל, ואיך עלה על דעת הראש יוסף דלא ליבעי הריאת שחיטת שני סימנים, ושלא תהני עליה שחיטת סימן השני, דמ"ש משאר אברים המודולדים, וכי ה"סובר דבאמת אין לריאת שום חיובו, אחר פסיקת הקנה, ומונחת בדיקולא ממש אמתהה? ולא אחד תחת לשוני, כי גם ק"ז בעחות"ס ז"ל נפל בהאי שגיאת רבתא, שכטב בתשי' י"ח לוי"ד דהא דעת בב"מ. מושם אבמה"ח בב"ג, הינו דוקא בשנשחתו הסימנים כולם, אבל במעורין עדין

אבל זאת אמת, דתולש בשר מפרקסת שנטרפה בושט או בקנה, אין על האי בשר איסור אכילת נבלה, אלא איסור בשר או אבמה"ח, כי כ"ז שהיא חייה, אין בה לא טרפה ולא נבלה, רק התחלת טרפה או נבלה שנקבע לאח"ש ולאחר מיתה ודוק.

ע"ב גמר' ומשנה לא זהה מקומה ופרש"י ז"ל וז"ל: „ומשנה דאי"ט אחר שניסנת בביהם"ד לא זהה מקומה וכו' עע"פ שחזר בו ר"ע וכו' ואע"פ שזו קודמת אליו, אין סדר למשנה ואע"ג דבחדא מס' יש סדר, הנ"מ בסתם ואח"כ מחולקת וכו' אבל במיל'i אחראיתיא לא קפדיין אסידרא" עכ"ל, כל דברי רש"י אלו אינם אלא דברי תימא, דמו הועל רשי" בדוחק העצום הלאה, דגם בחדא מס' מצין למימור דאיון סדר למשנה, עכ"כ קשי' לי לרשי" על רבנן המשניות, אין סדר לשנה דאי"ט כצורתה אחר ששנה בפ"ק דהודה לו ר"ע אין סידר המשנה דאי"ט דרבנן האי משנה בפ"ק דהודה לו ר"ע לר"ע, וזה מתרץ ע"ז דרבנן האי משנה בפ"ק דהודה לו ר"ע, כבר ידע דהדר ביה"מ רגבי ר' ישוב, ולמה סיידר משנה דאי"ט דלא כהכלכתא, ודלא וכי חזרת ר"ע, אבל האמת הוא דהאי, "והודה לו ר"ע" ניטוסף כאן על המשנה אחורי שקבלו החכמים האחרונים באיזה זמן אחר ר"ע ואילו אחר רבנן, שר"ע חור והודה לר"ע ישוב, וכאשר הראיתיך גם האי ברייתא דרבנן חזורה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה נשנית כר"ע קודם חזורה, וכן הרבה משניות במס' זו לפני האי משנה ולאחריה, כי מי שסביר דבחדא מושב כאשר פלפו ר"ע ור' ישוב ביה"מ, עמד ר"ע והודה לו, טועה טעות גמור, כי אליבא דר"ע נסdroו כל המשניות, וכיון דכל אלו כשייטו קודם חזורה, עכ"כ דלא ידעו או לא קבלו האי שמוועה, דהדר ביה"י ר"ע ממה שמנה כל ימי חייו משניות רבות ע"פ שיטו, ועיין שבועות דף ד' ע"א, רשי"י דה ומשנה לא זהה מקומה ז"ל. ומשנה ראשונה ע"פ שחזר מסתימה, מאחר שפשטה ברוב התלמידים, לא יכולת בדורות שאחר רבנן, לשכח מהיפם ולבטלה מביה"מ, והניחו את שתיהן וכו"ז, הרי דשם פירש"י דמה שהי' מקובל בפי התלמידים לא הי' בבחם להשיכחים ע"י חזורה, והיינו דלא רצוי לקבל החזורה ולא האמינו לשםות החזורה, ועיין בהגות מהרש"ש שם, שכ' דמדברי רש"י אלו מוכרת, דבמי רבי ודורות שלอาจารיו, עדיין לא נכתבו המשניות ע"י"ש, ויהי"י איך שיהי"י האי והודה לו ר"ע, זמן רב אחרי רבנן ניטוסף על המשנה אחורי שנתקבל השמוועה, דחזר ר"ע להודיעות לקבالت ר' ישוב ממשמי" דר' יהושע, ולכך דברי רש"י ז"ל אכן תמוון עד להפליא ודוק.

ע"ש גמר' גופה, ארשב"ל שחת הקנה וכו' א"ר לא אמר ר"ל אלא בראיה, הויאל וחוי הריאת תליוי בקנה, אבל בגין מעיים לא, עכ"ל הגם', וכי הראש יוסף ז"ל: „משמע ב"מ הוא דקינוי התליין בשוט, ומשום דיש טרפות לח"ח, אבל כל מה שתליין בקנה כגון הלב והכבד וככדונה, כולחו כמבד"ז, ולאו דוקא ריאת, ואף שפשוט הוא לאoor, אבל הר"ן בח' כי ואינו מחוור דאי"כ הריאת מהתא וαιיך יתירנה שחיתות השוט, וכו' עכ"ל. מה שכתב דאייך יתירנה שחיתות השוט והלא כבר כבר מטה, לכארוי דר"ל, א"כ ניתר לב וכבד בס' אחד, כיון דברך אין בהם חיית וכו', והנה גם בריאת תקשה זאת, אלאaca אמר ר' רחמנא למשה, דבעינן ב' סי' לכל הבהמה, ואה"ג דל"ר, אם שחת הקנה והוציא את הריאת מהבהמה קודם שחיתת השוט, דמותר ידי בס' אחד כיוון שיצא כל החיים, כמו עוף דזוטר חיוני" דיב"ס' אחד, אבל דקשי' לי לר"ז, אי איתני" דלב כבב נמי ניתר בס' אחד כמבד"ז, א"כ ודאי דמתה כל הבהמה בס' אחד, דעקר חיות דבע"ח תליוי בלב, ועיין בשו"ת חכ"ץ ומ"ש שסימן שכנ' כ' רשי" ז"ל, הוא מ"ש על הא דامر ראב"י, ש"מ מדר"ל וכו', מושם ריאת, וממאי לא פ' על ב"מ ממש וכשחט גם הושט,

הכלכלי, ולעומת זה קשה גם להיפך,adam טעמו דר"ל משום דא"ט לח"ח, מה נקט דין בnickba הריא, ולא אמר סתם נקבע בני מעיים וכיר"ז, או סתם נטרפה בהמה, בין סימן לסיון.

אבל לפי ביארנו שלמעלה גם بلا האיא אידך דר"ל, מהא דמחלק בין מקום חתק לשלא במקום חתק, שמעיין דס"ל דלא בעינן אף לכתהלה רק רוב הסימן לשחיטה, וע"כ משום דאחר שנשחט רבו הוהCMDMB"ד, אבל פלוגתא דרבא ור"ז לפי הצעתנו הכי מתפרש, דהנה יש להעיר, כי הש"ס לא מבאר לנו אי הא דיש טרפות לח"ח או א"ט לח"ח, מלטה דתלוי בסבואה היא, או הלכה היא שקבעו זה להקל וזה להחמיר, כי כפי הנראה מדאוריתיא קאמר, דיש טרפות לח"ח למ"ד דס"ל כן, ולא מנזרת חכמים, אולם לפחות נראה ברור דגם האיא דינא תלוי בהסביר וטעמא של האיל הלה שקיבל ר' ישב משום ר"י, דכל פיסול אפילו שמקצת הס"י פוסל את השחיטה,adam כר"ל דאמר דההלה אתה רק אמוקם חתק, ומושום CMDMB"ת כחtopic בידה או ברגלה, וכך לא מctrופ האי מייעוט בפיסול למייעוט בהכרח, להיות רוב בשחיטה, אז אין לנו שום טעם לומר, דה"ה אם באמצע השחיטה ארער טרפות אחרת ב"מ, דנמי אסורה הבהמה, דהרי הסברא החיצונית גוננת דכל שכבר נעשה בה מעשה טרפות ע"י סימן אחד השחותו, שוב לא מיטרופי, ושאני מקצת לפיסול בשוט אחר שחיטתה הקנה, דהרי אין כאן שחיטה כולה אלא פתיכי בה נחרה אבל לר"ז דלא מחלוקת בין מקום חתק לשלא במקומות חתק, ומטעם דבמייע לכתהלה שני סימנים שלמים לשחיטה, והרי גם במקומות חתק אכן ראוב בשחיטה, בצירוף המיעוט בתרא, ומ"מ את ההלה ואמירה, דמקצת נחרה פוסלת גם אחר שחיטת סימן אחד, ה"ה דמעשה טרפות יאטר אחר שחיטת ס"י אחד, דאי אין טרפות לח"ח, כמו כן אין נחרה לחץ שחיטה, ולפ"ז ר"זיפה פריך לר"ל, אם התורת בריאה, הרי יש לך לפרש ההלה מטעם דבכל מkeit פיסול בשחיטה אין כאן רוב, מילא תtier בב"מ ג"כ, דאין לך טעם לומר יט לח"ח, ורבא דאמר, לא אמר ר"ל אלא בריאה, ר"ל דאין להוכיח מר"ל דאית לי א"ט לח"ח, אבל ודאי מודה דעתך סבר א"ט לח"ח, אבל אכן דפסקין כר"ז דכאן קודם חורה וכו' וממילא דלא כר"ל, בהא דריא והנה אחר שחיטת הרוב CMDMB"ד, ומפרשין טעמא דהאי הלכה דמקצת פיסול אפילו באמצע השחיטה פוסلت, מטעם נחרה, ה"ה דטרפות באמצע השחיטה אוסרת דיש טרפות לח"ח, והבן הדברים שהם קילורין לעיניים ואמתיים למביני דבר.

ד"ג לג' ע"א גמור, אמר רבאי ש"מ מדרשב"ל, מזמן לישראל על ב"מ, ואין זמןין עכו"ם על ב"מ וכו', מה דאמר ש"מ מדר"ל, ולא אמר ש"מ מדרבא דמפרש טעמא דר"ל משום CMDMB"ד, יש ראי' לדברנו דלעיל דגם לר"ז ס"ל, דר"ל מטעם CMDMB"ד קאמר, אלא דמליל נשמע דא"ט לח"ח, כמו שביארנו לעיל.

ומה שאמר מזמן ישראלי, דהוא שפת יתר, וכן נהאה דרש"י זיל בפירושו השמיתו, ועיין בפ"ר הגדים על הדף בש"ס וילנא, כבר כתבנו לעלמה, דה"י מקום לומר דגם לישראל ליתסור הריא משום מצות פירוש, כאשר אברים המודולדים, בסתם שחיטות ששוחתני הקנה תhalb, והוה שחיטת הוושט לגבי ריאה וקנה, שחיטה על אברים המודולדים קמ"ל דלא נכנס זה בכלל האיסור, וכמש"כ לעלמה, ומזמןין ישראל עליהם, ועיין מהרמ"ל זיל שambil מקשין סתם, דליהו לישראל נמי אבמה"ח, נמו בחתק בשער קודם גמר שחיטה, וכפי הנראה, גם הנמי מקשין לא נחתו לידע, דהיא CMDMB"ד לאו כנחתך ממש, אלא כאמור המודולDEL, ולכן אין להקשות אלא דתאה בה מצות פירוש דרבנן, אבל מה שתירץ

במייעוט בתוא, הו"ל רק כאברים המודולדים, שאין בהם אלא מצות פירוש מדרבנן, וכבר תפסו עלי הבאים אחריו, בנו הכת"ס ותלמידו המהרא"ס שיק זיל, דהרי בב"ג בmittah תלוי מלטה, ומיתה הריא עשו ניפול, ונדבר מזה עוד לפניו) אבל לפלא בעינן כי כולם לא הרגשו דלהיפך יש יותר תימה, דמה של' החת"סadam נשחטו כל הסימנים, אז אין להם דין אברים המודולדים, אלא כמפורשים ממש, זו קשה מכולם, ואשר בארכנו לעלמה, וכל הרוצה לעמוד על הדבר ילק לביהם"ט, וינסה להוציא מtopic חלל בהמה אחריה הפשטה ופתחת גופה, איזה מן הב"מ שיריצה, אם יהי בכחו להוציא דבר מה בליך תיכה בסכין ana ana, ודבר זה אין צריך לפנים, ובכל זאת נעלם מעוני הגאנז הראש יוסף והחת"ס, וגם מעוני המשיגים, שלא הרגשו בשגיא גדולה צו, וכן ישתקע הדבר ולא יאמר, דבשחיטת הקנה בלבד יותר דבר מה מן הבהמה, ואפילו הקנה לחוד, לא לדין ולא לר"ל, כי לעולם לכחה"פ כבר המודולDEL יחשב כדי ליבעי שחיטה, ואם תקשה לך א"כ ליטרסו הריא לר"ל מדרבנן מאשר אברים המודולדים, וממש"כ לרמב"ם דאיכא איסור תורה באברים המודולדים, ובגמ' משמע דגס לר"ל מותרין לישראל דהרי לא אמר רבאי אלא דין זמןין לנרכי, אבל לישראל שרי גם הריא, ולדעת הראש יוסף והחת"ס לא קשה קשי' זיל דלדידתו הכי פירשו דין זמןין לנרכי על ב"מ, כנסחטו כל הסימנים דاز לישראל שרו, דשחיטה אין עשו ניפול, ולנכרי אסורים משום דמיעה עשו ניפול, אבל בנשחט רק רוב הקנה אז הריא והכל התלוי בקנה הלב והכבד והטהול, גם לישראל עליהם מוצות פירוש, כשאר אברים המודולדים, אבל מי דנינו דשחיטת הוושט מהני עלייהם מוצות פירוש, ולדעת הרמב"ם לא הכניסו את זאת בכלל הדרישה דבשדה טרפה שדרשו על אברים המודולדים, דמעשה השחיטה לא מצי עשה טרפות ודוק".

ע"ש גمرا מתקיף לה ר"ז לרבע, מאחר שנולדו בה סימני טרפה התרת, מה לי בריאה, מה לי בב"מ, והדר ב"י ר"ז עכ"ל הגמי, ופליגו בפירוש האי והדר ב"י ר"ז, רשי' ותוס', דרש"י הדר ב"י מוקשינו, משום דሞודה דיש טרפות לח"ח, וטעמא דר"ל כדרבא, דודקה בריאה קאמר משום CMDMB"ד, ורבאי אמר דילמא לא הדר ב"י, וס"ל דעתם דר"ל משום CMDMB"ד או משום דא"ט לר"ז ניקבו ב"מ בין סימן לסימן, אליבא דרבא קמבעי, דס"ל יש טרפות לח"ח, וכתבו התוס' דריאה, דרש"י לא ניחא לי שייחלוק ר"ז אדר"ל, וכן הביא הטור דעה זו, דהלהתא כר"ל, דלית מאן דפelig אידי בריאה עכ"פ, אלא פליג בשאר בני מעיים מה דינו, וזה תלוי בטumo בריאה, אי משום CMDMB"ד או משום דא"ט לח"ח, אבל דעת התוס' אינו כן, אלא דר"ז פlige אדר"ל משום דס"ל יש טרפות לח"ח, ופליג נמי אדרבא דאמר בטעמא דר"ל משום CMDMB"ד, אלא טעמא משום א"ט לח"ח, لكن פריך, אם התורת בריאה, תtier נמי בב"מ ולכן כר"ז פסקין לחומרא, דיש טרפות לחץ ריא והרא"ש זיל מושך דר"ל וופא אמר תרתי מיל דסתרו, ולא ידעינו הי דאחרונייתא ועבדינו לחומרא. **והנה** הן שיטת התוס' והן שיטת רש"י לפי הבנת התוס', קשה מעד לקבלים, דכבר כתבנו לעלמה בשם הגאות המהרא"ש, דקמתמה דהוויל להש"ס לסימן, דהדר ב"י ר"ל, שנית קשה adam יש מקום לומר בטעמא דר"ל כר"ז, ומושם דין אין טרפות לח"ח, ואז לא יסתרו שני מאמרי, מהיכי תהיי לא נאמר כן כדי להשות שמי

כניפול, מושם דעומד ליפול, ודוק.

ע"ש גמר' בישראל דבשחיטה תלי' מלטה, כיוון דאיכא שחיטה מעלייטה אישטריה להו וכוי, עיין בفتיחה עיקר ב', דהא מלטה דבשחיטה מורת מיד, איתחדרש להו שנכנסו לאرض, ונצטו על שחיטת חולין, אבל בדבר בין נורח ובין שוחט, הי' המיתה מורת איסור אבמה"ח, אבל התולש אבר לאחר נהירה או שחיטה הוה אבמה"ח, וכן כי' הפלתי זל' בריש הל"ש דלמ"ז, אין שחיטה לעמלה"ת, מפרקסט בעוף אסור, וא"כ במדבר הי' צרכין להשליך הב"מ בכל בהמה בין חולין ובין קדשים, לכלבים או לשרפן מושום פסולי קדשים, והוא דבר שאין הדעת סבלתו, ובפרט לפי דעת הרשב"א, דלאח"ש שני הסימנים כל האברים הפנימיים כմגדמ"ז, מה נעשה בקרא מפורש ליתן הקיבה להכהן, וכןו שהעיר ע"ז בשו"ת כת"ס הנ"ל, וכי' שביארנו בעיקר א' ר' ישמעאל לית לי' היתר מפרקסט, ולדידי' מפרקסט גם עתה אסורה, והוא האמת והבאתי ליה ראי' ברורה מהא דאר"ל לקמן ע"ב, דר"מ מחולק באברים כמו בעובר דהוה מגע לנבליה, ושם באירתי מושום דר"מ קר"ש ס"ל, ע"י"ש בארכיות, וא"כ לכל הני נמא, דגס לישראל הב"מ אסורים, כיוון דגס לדידרו במיתה תלי' מלטה וזה דבר שא"א, וכבר כתבנו לעמלה דגס לדידן הי'lein לא אסור הב"מ עכ"פ מושום מצות פירוש דרבנן, דהינו האברים התלויין בקנה ועכ"פ הריה, אך אמות שכפי שביארנו אכן לא ס"ל האה דר"ל, לא בריה ולא בקנה, ולא בב"מ אחר שחיטה שגי סימנים דcmbd"ז, אבל גם לר"ל קשה הדבר לומר, דሊר"י"ש ולר"מ לפי מה שאמר ר"ל, דפליג גם באברים דאסורים, תהיה הריה ג'ב' אסורה מה"ט, ואין לנו מנוס אחר, אלא או' קושתיי לעמלה, דר"ל לא אמר אלא דבתו ריה הוה cmbd"ז, אבל בתור בשר אינוCMDL, או שנאמר כיוון דדרך שחיטה נעשה, לא נידון CMDL לעניין האבמה"ח, ומילא דגס בנחירה כן הוא, דדרך נחירה בסימנים, לא נעשה אבמה"ח עכ"פ שהריה מותה קודם ללב, וכמש"כ למעלה, וא"כ כל המאמר דראב"י דאין מזמן נカリ על ב"מ, לחודז' בעלמא איתמר ולא להלכה, ועכ"פ יפה עשה הרמב"ם זל' דהشمיטו מהלכה, עכ"פ דלא ס"ל האי מי איכא מידי, ואוסר אבר המודולל לבני' ועיין עוד לקמן ודוק.

ע"ש גמר' אבל לנכרי בנחירה סgi להו, ובמיתה תלי' מלטה וכו' ממה דאמר בנחירה סgi להו, מוכיח הגאון רצ"ח זל' בהגחותיו לש"ס, דגס ב"ג נצטוosa שלא לאכול מטה מלאיה ובעי נחירה עכ"פ, ועיין בفتיחה עיקר א' וב' ארכיות זהה, וכן כתבו התוס' לקמן צ"א ע"א ד"ה כמ"ד, וכן רשי"ד דף צ"ד ע"ב בריש העמוד, בחד לישנא שהוא בכלל שלשים מצות שנצטו בעי', ולפע"ד הוא בכלל דינים, דברכלם ודאי הוא מצות שמרת הגוף מכל נזק, ואיסור מאבד עצמו לדעת, ידועה דמתה מלאיה, וכן הטרפה המפורש בקרא שהיא נתה למוט מחמת מכוותיה, שאין להם תרופה, שהמה סכנה גדולה לגוף, וכמש"כ האב"ע, על הקרא דכלבל תשיליכון אותו, ותדע דהרי האי קרא דטרפה כולל גם בשר מה"ח, וכדעת ר"י ל�מן ק"ב ע"ב, וכן ההלכה, וכן תרגום אונקלוס, וכןו שאסור ליתון במאח"ח לב"ג כן אסור לו ליתון בשר מבער"ח הנטהה למוט, וכן הוה בכלל לאו דטרפה, גם הנבלה שמתה מלאיה, או מחמת מכוותיה דקו"ו הוא ולא עוד אלא דמי לא עסקינן דטרפה חית העיר והמיתה אבל הלאו דນבלה שנאמר ב' ראה, שאמרה תורה לגר תנתנה או מכור לנכרי, היא נבלה חדשה, שנצטוינו עליה בכתינה הארץ, דהינו נהורה או נסלה בשחיטה, שהותרה במדבר, וזה ראוי ליתנה לגר או למקרה לנכרי, וכן איתי' בפסקתא דממה שנ' בנח' "ומכל החיה" ממעט, ולא את המטה מלאיה והא דלא הביא הרמב"ם זל' בהל' מלכים איסור זה לב"ג, י"ל כיון דבגמ' דילן לא

המור"ם הוא משולל הינה במחכ"ת, שכטב דכיוון דמייד אחר שחיטת הינה כלה חייתי' דריה, לא מקרי עוד בשר מה"ח עכ"ל, ותמהני והלא כל בשר מה"ח כו' הו, דמייד כשפירוש הוא מות, דהרי דרשינו כי מות מון הבהמה על אבמה"ח, רקמן ע"ד ע"א, אם לא שנפרש דבריו, דכוונתו למה ש' הרاش יוסף שהבאתי לעיל' דכיוון דהוא כמות ממש ומידי, הרי שחיטת הינה לבד סgi לריה, וע"ז כבר מلت'i אמרה לעיל'.

אולם על גוף המאמר דאין זמןין נカリ על ב"מ, כתבנו לעמלה דיש תימא רבתא, דהרי מעולם לא עלה ע"ד ר' לולמר דע"י שחיטת הינה הוה הריה כנפרדה ממש מן הבהמה, אלא דידי' כאשר בשר הבהמה שאינו בה טרפות בנקב, דרך כל זמן שהיא משמשת בתור ריהה המרחפת על הלב ע"י נשימתה אז שייך בה טרפות אם תנקב אבל אחר פסה"ג סבר ר' ל' דבטלה פעהולה שעווה ונידונת כבשר בעלמא, והרי תראה דרבא אמר בטעה דר"ל, מושם דחי' הריה תאלו' בקנה, ולא אמר דריה תאלו' בקנה, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל לא היא עצמה המכricht כוונתו, דפעולתה היא התלו' בקנה, אבל עניין שייה' האבר מודולל בתור בשר, אבל לעניין אבמה"ח הלא עניין שייה' האבר מודולל עד שייה' עומד ליפול ממשות דחייבו לריהה כל כך עד שטרום מיתת הבהמה עומדת ליפול מכל וכל, אבל האי ריהה חיבור גם אחר פסיקת הינה כל כך חזק, עד שאין לחשוב כלל, שהאי חיבור תופרד קודם מיתת הבהמה, כי או שתתרפא או שתתמיית מהר, אבל שתתפרד חיבור הריהמן מון הבהמה מכל וכל ע"י רקבון של החיבורים שלה, וудין תחיה הבהמה, הוא מן הנמנע, ולכן אין לדמותה לאברים החיצוניים שנדללו, כמו יד ורגל שהן עומדים ליפול ממש, בעוד שהבהמה תשאר בהיותה.

ומה שנלפ"ד ביישוב חומר הלאה הוה, דהנה סברת מיתה עשו ניפול הוא, דכל אבר המודולל דאין לו רק חיבור דק לגוף הבע"ח, אם תמיית יתפרד האי חיבור דק וקל, זמן מה קודם המיתה, מחמת קלשوت יניקותו מגוף הבע"ח, וכך חשבינו את המודולל כנפל קודם יציאת הנפש, וא"ת بلا דלול נמי מותים החלה האברים החיצוניים והרוחקים ממשן הראש והלב כידוע, וא"כ נאמר דחרגולים והידים המה כאבמה"ח שנפלו קודם גמור המיתה, זה ליתא, דכיוון דכך דרך כל המתים, שתחללה יצוא רוח החיים מאברים הרוחקים והחיצוניים, וא"כ מאברים הפנימיים, עד שגס הלב והמוח פוסקים מתנוועתם, הרי לא נחלק הגוף לשנים, מפני שדרך המיתה בכך, אבל אם נפסק הרגרט, עד שהריהה הסמוכה ללב, שדרקה היהת למוט לבסוף, מפני חזק החיות שבה, עתה תמות קודם הרבהה כמו היד והרגל, בזה שפיר אמרין, דמיית הקדונהה שלא כדרכה, מושה לריהה כניפול קודם גמור מיתה הבע"ח, ויש לישב בזה עוד קושי' עצומה שנטעור עליה קדוש דודי בשו"ת כת"ס זל' יוז"ד סי' י"ז, דאייך נחיב לב"ג על אברים המודוללים מושם אבמה"ח מכח מיתה עשו ניפול, זהה לפני מקרא דכל אשר יפול מהם במותם, שלישראל נאמור ולא לב"ג, ולפי האמור י"ל, דמכח סברא הנ"ל بلا שום קרא ידיעין דכל של שועמד ליפול, דהינו למוט קודם מיתה הבע"ח, מחמת שנדלול מון הגוף דינו כניתל, אי דאים מעליין ארוכה, עוד בעודם בחיבורים ליטמא המודוללים, דהינו טומאת אבמה"ח שמטמא נבלה, ומושני דאייכא קרא דכי יפול, דילפין מנ' עד שיפול, הרי דלולי הקרא היינו מטמאין אותן כאהמה"ח מכח הסברא דהרי הון כנפולים, מושם דכל העומד ליפול דמי, אלא דאייכא קרא דכי יפול עד שיפול, וכן בעין לעומת זאת קרא אחרינא דכי יפול מותם במותם דמייה עשו ניפול, אבל לב"ג דליקא קרא דכי יפול, לא עניין קרא דבמותם, אלא הדרין לסבירא החיצונית, דכל המודולל הרי הוא

בשחיטה נמי מצין למים ל' שחייבת עצמה שוחחת מושם דאיינו מצווה על השחיטה, אין לו היתר זה דמפרכשת אם שhot הו, אבל אם שhot ישראל שמותר להשוחט ולכל ישראל חבירו, מהו "יהי אסור לנכרי, כיון דשחטה מי שמצווה על השחיטה, והסבירא פשוטה כל כך, עד שנתהפך לקשי' על התוס' שהניחו זאת בתימא, אבל לפע"ד נראה להוכיח התוס' דיפה הקשו, והוא עפ"י מה שראיתי בספר גינת ורדדים להפרמי' זל שהקשה איך אפשר לומר דמפרכשת שהיתה אסורה לב"ג קודם מ"ת (ולפי שכתבנו לעיל גם לישראל במדבר) שמותרת עתה, דזאת מקרי שיצאנו מקדושה חמורה לקדשה קלה, גם זאת הוה מי אילא מידי, כמובא בסוגי' דסנהדרין שם, ותירץ דכיון דכיוון דנטקדשנו במצבות שחיטה, ועי' א' אישטרוי מפרכשת, לא הוה יציאה מקדושה חמורה בקהל, עי'יש, וכן ס"ל להתוס' דכמו דליקא מא"מ מקודם מ"ת לאחר מ"ת, מכח האי סברא דנטקדשנו במצבות שחיטה, ה"ה דליקא מא"מ מישראל לנכרי, ונאמר דרך למי שנתקדש במצבות שחיטה אישטרוי מפרכשת, ולא למ' שלא נצטווה על הזיבחה, וזה נכון.

ומכח הני דברי הגנת ורדדים נדחו דברי האחוריים ובתוכם גם ק"ז בעחתת"ס זל' ביה"ד סי' י"י שסבירו דביצים וחלב של טרפה אסורים לב"ג משום אבמה"ח לדידיהן,lica קרא להתרים, וזה ליתא דהרי כל שאסור קודם מ"ת, א"א שניתר לנו עי' נתינת התורה, וכיון דחלב וביצים אישטרויין לנו, מילא מוכח גם קודם מ"ת אישטרוי, ובאמת אין מקום לאסור, כי מה שאמרו בביברות דhalb חידוש הוא דריש' דזהו לי לאסור מצד אבמה"ח, ר"ל ציר של אבמה"ח ומצד יצא מן הטמא, וכ"ז לישראל אבל לב"ג לא נאסר יצא מן הטמא ולא צירן וווטבן, ודוק'.

בא"ד, ויל' מ"מ אבמה"ח דידיהו אסור משום דבעי שחיטה עכ"ל וכי' הרاش יוסף, דמה שכתבו דעתו שחיטה, הינו עשה דזובחת, ומכח זו נתקשה לו, מש'כ' דישראל עבי צית, והא לגבי איסור עשה דזובחת עובר אף בכ"ש, דהאי ואכלת בקרא שם רשות הוא, וכן נדחך דקיים על הטמאים עי'יש, והנה אפיקו נינה לרחש יוסף הקדמתו, דבאייסור עשה סגי בכ"ש לעבור עלייו, גם לר"ל דח"ש מותר מה"ת, מ"מ לא חז' לקחות' במה דחקשה על התוס' דמן'יל דהתוס' ס"ל הכא דזובחת לעשה אתא,-DDילמא קריצב"א בשבעות שצין בעצמו ס"ל, דין בשחיטה אלא תיקון ולא מצוה, ע"כ הוכיח זאת דאל"כ לר"מ דאליבי' קיימו הכא, דלית אבמה"ח בחיה וועפ', תהי מותר לגמרי לחזור אחר ובשר מהם כדי לאכלו, ולא בעינן האי תיקון שחיטה אלא אם ריצה לאכלו אחר מיתתו, אלום זה ליתא דבריך ביארתי בעקר' א' וב' דבאה אי אובחת מ"ע הוה כתוס' שביעות וביצה או רקס תיקון קריצב"א, הוא פלוגנתא שניה בין ר' ישמעאל לר'יע' ור'ם בהזה קריש' ס"ל כאשר הוכחת שם בריאות ברורות, וא"כ לר"מ לא מקרה דזובחת יפלין שחיטת חולין כדי להיות מ"ע, אלא מושחת, דכתיב בקדשים, וא"ז אין מ"ע אלא תיקון הלאו, ותדע, דבכ"מ הון בביצה והון בשבעות וכן לקמן ל"ז ע"א בתוס' ד"ה השטא מחיים, דקדקו לכתוב "זביחה" ולא "שחיטה" וכן כתבו, "משום דבעו שחיטה", הרי דלא כיוונו על איסור עשה דזובחת, אבל מ"מ עשי שחיטה לר"מ, משום דבשר ואבמה"ח, אסור עכ"פ משום טרפה, וזאת אפילו לר"ל לקמן דקאמר, דלאו דטרפה לא אתה רק אטרפה, ולא אبشر מה"ח, הינו משום דס"ל דלאו דבשר מה"ח נכלל בלבד דלא תאכל הנפש עס הבשר אבל לר"מ דהאי לאו רק אבמה קאי, ולא דטרפה כולן גם חייה וועפ', פשיטה דמכנישין בו גם איסור במ"ח בחיה וועפ', דלית בהוא איסור אבמה"ח, ואע"ג דתנותס' לא נחטו לכל מה שכתבנו, כמו שביארתי בפתחה, מ"מ האמת הוא כן, דל"ר' מ לא הוה שחיטה אלא תיקון הלאו ולא עשה.

זכור בפירוש איסור זה לא חש להביאו, אבל מכללא איתמר, ממה שכי' בפ"ד ממ"א, דטרפה האמורה הינו שנותה למות עד שלא תהי ראו' אלא לכבל, דהינו לאחר מיתה, הרי דמפרש הקרה, לא למוצה, על השלcta הטרפה לאח"ש לכבל, אלא דתורתה אמרה דאותה הטרפה שעומדת היהת לכבל, אם לא היה שוחת אותה, לא תאכל, ואפיקו נפרש דעתו תורה שנשליך את הנטהה למות לכבל, ולא התירה לתתא לגר ולמכרה לנכרי, נמי משתמש דאין ליתנה לאדם הנברא בצלם אלקים, ואני ראו' אלא לכבל, אבל בכל זאת לא שמעין דיה' הנכרי מצווה על נחירה בסימנים, אלא כל שמייתה כדרך המミニטים לצורך אכילה, ואפיקו בקופץ אין לה דין נבלה שמטה מלאיה, אבל ישראל גם במדבר היו מצווים עכ"פ על נחירה בשפיקת הדם, דכתיב ושפק את דמו, וזה שפיקת דם ממש, דהרי התורה חייבו בכיסוי, ומהו הוכיח רשי' זל' בראש פרkon דנחרה בסימנים עכ"פ בעין, דמשם بكل שפק הדם, וכך יש לתמוה על הרמב"ם, שכ' בסוף פ"ד מה' שחיטה, דבמדבר היו ישראל נוחרין ואוכלים כשאר עכו"ם, והוא פלא דשר עכו"ם אפיקו נצטו על המטה מלאיה, אבל לא נצטו על שפיקת דם על הארץ, וכך יוכלים להmitt את העב"ח כפי רצונם, כדי לאכלו, אבל ישראל נצטו על ושפק את דמו, והדבר צ"ע ועיין בפתחה ודוק'.

ע"ש גמר' תנוי דלא כראב"י, הרוצה לאכול מבהמה קודם שתצא נשפה וכו' ואחד ישראל ואחד נכרי מותרין בו, הנה הרמב"ם לא פסק כראב"י, אבל גם לא כי האי ברייתא, דבפ"ט מהלך' מלכים הי' ג' כתוב, האבר ובשר הפורשין מן המפרכשת, עכ"פ שוחט בה ישראל שני סימנים, ה"ז אסור לב"ג משום אבמה"ח עכ"ל, הרי דלית לי' מי אילא מידי, ומ' לא הביא הא דראב"י, דין און זמניין לנכרי על ב"מ, אולם זאת ודאי לך'ם, דחוץ ממה שתמיה תלי לעיל על האי דינא, הלא ביארנו דרי' לית לי' להא דר"ל דכמדמ"ד, לא ברייה וגם לא בקנה עצמו, וא"כ אין כאן משום אבמה"ח, אבל הא דחחה האי ברייתא מוהלכה ודאי קשה טובא, דהרי סברת מי איקא מידי מקובלת להלכה, בסנהדרין נ"ט ע"א עי'יש, והנה פ"ט לפי מה שבארתי בפתחה, דהא דמפרכשת שרי הינו כמו יפה' תואר במלחמה שלא דיברה תורה אלא נגד יצח"ר, למי שהוא להוט לאכול בשר, ולא מazi עומד על נפשו להmittין עד שתצא נשפה, ולעשotta גיסטרא הינו הך, דושחת ממעט גיסטרא, עיון מש'כ' בריש פרkon, וא"כ בנכרי דמצוי שפיר לעשות גיסטרא למה נתיר לו לאכול מפרכשת, וזה ג' כוונת ר"פ דבעי לימייר לי' לראב"י, והא מי אילא מידי, ולא אמר לי' משום דעתמא קאמר, ואע"ג דבריתא מ"מ קתני דאחד נכרי ואחד ישראל מותרין בו, אויל ר"ל דין היב"ג נהרג עליו אבל איסורא עכ"פ אילא, מכח האי סברא הנ"ל, והרי תורה דהרבנן נשמר ולא כתוב דחיב משום אבמה"ח, כמו שכתוב שם בשאר ההלכות אלא דאסור משום אבמה"ח, ומהר"ם שי"ר זל' כאן הרגיש בהזה וכותב ג' דרכ איסור קאמר הרמב"ם ולא חיב.

ועוד נלפע"ד לומר, דמאיחר שכפי שביארנו לעיל ובפתחה האי ברייתא כר"ע ATI דלר"יש לא אישטרוי מפרכשת כלל, עי'יש א"כ לבב' ב"ג דלא נאמר ארליך, לא שייך קביעת הלכתא כר"ע ודלא קריש'ש. וממילא נשאר הדבר בפסק, אי שרי לי' מכח מי אילא מידי, ואיסור לו מספק אבל אין חיב עליו, ודוק'.

תוס' ד"ה אחד עכו"ם ואחד ישראל מותרין בו, משמע דעתמי משום מא"מ וכור' ותימא וכו' והג' שאני עכו"ם דלאו בני שחיטה נינהו עכ"ל, ותיתתי לי כי כוונתי לדעת המעיו"ט, וכן הוא בהגחות מהרש"ש ויתר האחוריונים, דלק' מ' דחתמת ספר קامر דלא תהיורה תורה יפת תואר אלא לישראל דבוני כיבוש נינהו, אבל נכרי דין לו רשות לככוש ממילא אין לו רשות ליקח יפ"ת עכ"ב, וא"כ כאן

הדם, כי השחיטה מתרת מיד, וגם קודם הוצאה הדם מותר לחתק כזית מבית השחיטה, כדלעיל, וזה הוא הפירוש האמיינתי במשנה זו, ומוקם הנicho ליתגדר בו בס"ד וד"ק.

שוב נתישתי, דאפשר לומר דגם הרמב"ס ז"ל לא נעלם ממנו הפטש אמיינתי הלאה, אלא דהוא כבר כתוב בראש הל"ש בפירוש, דמה"ת בעין שחיטה בכל הגו' מינין, וגם פסק דמפרכסת מותרת מיד, בחותך ציטת בשר מבית טביחתה, וא"כתו האי דין דלא יצא מינו דם דהשחיטה מותרת, אין בו צורך, דנסעמו מן הנ"ל, ולכן קامر דיש עוד רשותה במשנה זו דרך אגב דלא חיישין בה למסוכנת, דמה"ט קתני לה סמוך למשנה דמסוכנת, אבל בכל זאת כבר מלתי אמרה דדין של הרמב"ס בזה לפ"ד הוא מכשול גדול, וד"ק.

רש"י ד"ה הוכיחו בשחיטה, מגו דשרי' שחיטה להז בר מידי אבמה"ח, משוי' לי' נמי אוכללה לגבי טומאה, עכ"ל וכ' הרاش יוסף ז"ל, דלפ"ז ה"ה בשחיטה טרפה, ציון תוס' ל�מן ל"ו ע"ב ד"ה שחיטה מכشرת ולא דם, שכתבו מושום דמתורת ברש לאכילה, וא"כ שחיטה טרפה לא, והנה כפי אשר ביארנו בפתחה עיקר י' שחיטה שאינה ראותה אינה מתרת איסור אבמה"ח, אלא מצלת מטומאת נבלות, אין נפקות לא דין בין רש"י ותוס', ומה ששינו התוס' מלשון רש"י וכתבו מושום דמתורת לאכילה, היינו מושום דהתוס' לא נחתו זהה האמת, דשא"ר אינה מתרת איסור אבמה"ח, ועיין היטוב בעיקר הנ"ל וד"ק.

ע"ב גמר' כל הטוען ביאת מים מד"ס וכי' וחכמים אוסרים במעשר, העין משפט, ציון לדין זה, ברמב"ס פ"ג מהלכ' מע"ש ופט"ז מהלכ' טו"א, דבמע"ש כתוב הרמב"ס עדREL כתמא למע"ש, שמע"ש קרווא כמו תרומה, אבל טבול יום ואוכל במע"ש אף שאינו ואוכל בתרומה, עכ"ל. ולא ידעת, אי אפיקלו מכללא נשמע מהאי דין תורה, האי דרבנן דעתו ביאת מים מד"ס, שהשו חכמים מודתוין במע"ש כמו בתרומה, דהרי אנו רואין לעניין טבול יום דהקהלת התורה במעשר יותר מן התרומה, ותדע דגם ר"מ דאמר כאן מותר בחולין ובמעשר, ודאי לא פlige אדין זה שכ' הרמב"ס, דערל וטמא שוין.

וכן בפט"ז ה"ח מטו"א שכ' הרמב"ס, דכל הכתוב בתורה ומדברי קבלה מוהלכות הטומאות והטהרות אינו אלא דיבר הרמב"ס אלא מדיון תורה, ותרומה ומ夷' בלבד וכו', לא דיבר הרמב"ס אלא מדיון תורה, ואין ללמידה מזה, דזה הפסיק בתרומה מד"ס, דגם במעשר פסול, ובפרט לפי מה דמסיק,-DDOK לא גבי אכילת מעשר אסירים חכמים, אבל בנגיעה לא, וכמש"כ התוס' דין הדין, וכdomoch משלוν הברייתא, דחכמים אוסרים, בתרומה, הלא אלו פסולין את התרומה ש"יך לשון מטמאין, וא"כ והו"יל לרמב"ס לפסוק דין זה בפירוש, אבל בנגיעה, וא"כ ראייתי מי שנטעור בזה, ובעיני צע"ג וד"ק.

תנוס' ד"ה, והוא נגעה היא, בסה"ד וי"ל דההמירו חכמים שלא לאכול כשייש ידים מסובות, ע"ג דמותר ליגע, עכ"ל, ותמייה לי דא"כ מה בין יצא מהם דם ללא יציא הלא אכילת תומ"ם בטומאת הגוף, אסור אפילו אם המאכל לא הוכה לקל טומאה, שוב מצאתי שקדמוני בתמי הלא בଘות המהרש"ש ז"ל והנicha בצע"ג. **ד"ט** לה ע"ב גמור', א"ר אשי, אומר הי' ר"ש שחיטה מכشرת ולא דם, ופרש"ז ז"ל דגפ"מ בוגר דם שחיטה על הזרעים שלא הוכשרו, כתוב הרי' ז"ל אבל בשוחט את הטרפה אין נפ"מ, דהרי גם בטרפה מוציאיה מידי אבמה"ח, וכבר כתבנו לעלה, שחיטה טרפה אינה מוציאיה מידי אבמה"ח, אלא דבלאי'ה אני אומר, דכאשר ממשמע

כל זאת כתבתי מכבר, ועכשו אני רואה כי מקומו הוא מוכרע, דהרי טעמא דר"מ, אכן און אבמה"ח נהוג אלא בבהמה טהורה בלבד, אמרו שם בגמ' מושום דלעיל מני כתיב זוחבת מבקך וממצאנך, אמרו מעתה דר"מ ע"כ ליל הא דרב, זוחבת כאשר צויתיך קאי גם על חיים ועוף, וגם לא היקש לצבי ואיל דם חיה בשחיטה דאי'כ גם הלאו שלא תאכל הנפש עם הבשר קאי על כל הגו' דרבנן לשחיטה, אלא ודאי ר"מ לומד שחיטה חולין, מושפץ את דמו דכתיב בחיה ועוף, וילך שפיכה שפיכה משוחוטי חז' ומילא דליך עשה בשחיטה אלא תיקון הלאו, וכאשר יתרابر הכל בארכיות בפתחה, וד"ק.

ע"ש משנה השוחט בהמה חיה ועוף וא"כ ממה דם, כשרים וכו', הטור והשוו' העיבו דין זה בס"י כ"ח, בין דיני כס"ד, והשמיתו בהמה, מושום דמפריש המשנה דANTA לאשמעין דמצות כס"ד איננה מעכבות והוא פלא, וכי אצטיריך זאת להشمינו, ולא עוד אלא דכמה דחוקים צרכין אנו לשובול. א') דשניתαι האי משנה שלא במקומה, דמקומה הי' בפ' כס"ד. ב') דקANTI בהמה בהדי חיים ועוף שלא לצורך. ג') דכל האריכות למונות כל שלשה מיini בע"ח בפרטות, הוא שלא לצורך. ד') למה לא קתני סתם השוחט ולא יצא מינו דם, כמו בכמה משניות דקANTI השוחט סתם, וכי על כל מינים הנשחטים, והרמב"ס ז"ל דרך דרך אחרת במשנה זו, והוא דקאיamesha שלאחריה שדיברה משוחט את המסוכנת, ואתה לאשמעין כאן דבלאי יצא מהם דם אין לחוש למסוכנת להציג פרוכס, אלא דגם בפירוש זה אנו צריכים לשובול דחוק גדול, דהוו'ל לשנותה אחר משנה דמסוכנת, וגם לשנות השוחט סתם ולא למונות המינים בפרטות, ולא עוד אלא דעל גופו הדין אני נבוק מאד, כי הלא הוא ידועה לכל, דבכל שחיטה יבשתא, הבע"ח שווה למות הרבה גם יום או יומיים, עד שניצרכים להכotta על ראשיו כדי שימות מהר, וכך כל שוחט ולא יצא אף טיפול דם אחת, דכן מיררי הכא, אם הוא מונחת מטה מיד, פשיטה דהיתה מסוכנת, דלולי זאת אין במצוות שמשעה השחיטה עצמה היה מידי, וזה דבר שא"א להכחיש, וכן חיללה להכשיר הנשחט שלא יצא מינו דם אם איננה מפרכסת, ולא נתנה סימן חיות כלל, דהאי דין דבירה לא בעי פרוכס, ודאי לא נאמר אלא ביצה דין הרבה, ובשפיכת דם הנפש, מצי להmittת מיד, אבל בשחיטה יבשתא חס מלzechir, ועפר אני תחת כפות רגלי ריבינו הרמב"ס ז"ל, אבל כאן לפי קט שכלי הפרוי על המדה, להתיר נבלה גמורה.

ולכן לפ"ד ברור כמשמעותו הינה התנא בהאי דין, לא להא דסבירו הראשונים, ולא מהו שסובר הרמב"ס, אלא דANTA לאשמעין, שחיטה יבשתא שררה, ולא בעין שפיכת הדם כמשמעות הקרא דעל הארץ תשפכנה כמים ועם עיקר זוחבת הדם דכתיב אצל זהירות הדם, וכטעם נגלה של שחיטה בצוואר מקום החזאת הדם, כמו שכתב החינוך ועין לעיל בריש פרקן, מה שכתבנו בזה, על דרי' אמר עד שיחסות את הוורידין, והשתא שפיר מקומ' דין זה בפ' השוחט, ומהנה כל ג' מינים הנשחטים, לאפוקי ממ"ד דאי'ש לעוף מהו"ת דלדייד' עכ"פ בעוף, ודאי בעין שפיכת דם מנש, דכתיב וشفך את דמו, דוזאי נהירה בלא החזאת דם הנפש, לאו מידיה הוא, דהרי כל עצומות נהירה בסימנים לא ידועין אלא מזכטיב וشفך את דמו, ומוקם הסמנים מוכשר ביותר לשפיכת הדם, כמו שכ' רש"י ז"ל בריש פרקן דף כ"ח ע"א, ואיך נאמר דחתייכת סימנים שלא נתפרק, בלא שפיכת הדם המפורש בקרה תשאי, וכן קامر התנא דאן דס"ל יש שחיטה לעוף מה"ת, ומקרה דכאשר צויתיך, גם בעוף לא בעין שפיכת הדם, ע"פ שבמדבר בשעת התרה נהירה, כל נהירה או שחיטה יבשתא, נבלה גמורה היה, אבל לאחר שנצטוינו על השחיטה تو לא בעין החזאת

האדם בכל משקה להכשיר האזרעים, אלא דברן התולדות שמנה במשנה שם, מצין רוק ומרי גלים וגם ריע וכדומה שהמה משקה סרורה, ובעל משנה אחרונה כתוב שם דכל הני מכשירין ורק מדרבנן עי"ש, אבל על דם שהיות בהמה היה וועז, "א"א בשום אופן לומר דרך מדרבנן מכשירין, אע"ג דהנתנא מונאם בטור התולדות, דהרי דם קדשים דאיינו מכשיר יליף מקרא דעת הארץ תשפכנה כמיים, ולא מצין בש"ס עיין זה לילוף מקרא חדשני דיניס בענין שאינו אלא מדרבנן, ובכל זאת פסקי הרמב"ם עדיין לא נתבררו, וצ"ע זודוק.

דז דף ל"ו ע"א נאמר ס"ד "הואיל ואסירו בגזיה ועובדיה, דמן ליבען קבורה, קמ"ל עכ"ל הגם, התוס' נדחקו מאי לפרש האי ס"ד, דהא גם הגיה לאח"ש מותרת, ורק מעשה הגזיה אסורה מהיכים כעובדיה, אבל לפ"ד נראה לפреш בפסחנות, דחס"ד היה, מאחר דחצינן מאיסור גיהה ועובדיה עדין גם לאחר שהחומר הקדושה עליהם, הו"א דהדים שהיה עומד לזריקת המ abolish עדין באיסורי קיימא, דשאני הבשר דגם בעודה תמים, היה עומד לאכילת אדם אחר הזריקה, וממש"כ העור והצמר שה"י ניתנים לכחן גם בעולה, לכן לאחר שהחומרו מותרין, משא"כ הדם שה"י עומד לזריקת המ abolish, לכן צריך לקרוא דגם זאת יצא לחולין לאחר שהחומרו, והוא נכון לפיע"ד ודוק".

על'ש בגמ', אר"פ הכל מודים, היכי דעת'י לדם מתחלה ועד סוף כ"ע לא פליינו דמקשייר, כי פליינו בנטקנעה הדם בין סיימן לסיימן וכו', כבר הבאתני לעיל דר' כת' ע"ב, מה שנטקנעה כאן הר' ז'ל בחודשו ונמה שהרשיב ע"ז הלב ארייה ז'ל, כי רוח'ך דבר'בו, וכי הוא אהת מכללים הגדולים שבש"ס, דפלוגתא זו אי יונה לשחיטה מותע"ס, היינו פלוגתת ר'י ור'ל בחולץ למעוברת יבמות לו' ופלוגתת אבוי ורבא, בלמפרע הוא גובה או מכאן ולהבא הוא גובה, פשחים ל"א ע"ב, כי הכל סובב אל מקום אחד, אי אמרינו אגלאי מלטה למפרע בדבר שאינו מוכරה להיות כן לבסוף, ואם דיןין על דבר המסתתק ממנה, ולא על גוף הדבר בעצמו, ואבאר לך הדבר.

הנה בכל דבר שיש לו המשך להגמר, כל שגמר לבסוף אמרינו, ב' אגמל^{מ'}, דמיד בהתחלה הוציאו האי מעשה ממעמדו הראשוני, להכינוי למשמעותה המשונה, מהיפך להיפך, כי כל המעשה אפילה נמשך זמן רב, כזו מעשה ייחשב מותען^{ס'}, ובסוף מעשה במיחסבה תחול, ובזה אין פלוגתא, אבל לדון על דבר אחר המסתתק ממנו, ולומר דגש קודם שנגמר דהינו עד שלא נתגלה, הוא כנוגר ונוגלה, באז פליגו, והוא בחולץ למועדרת דהפיילה לבסוף, דהכל מודים דחייבות בחיליצה, ולא אמרין דהניח המת צרע בזock מעי אשתו, ע"פ שלבסוף הפילה, דכל שהפיילה לבסוף, אגמל^{מ'} דלאו צרע של קיימה היה, אלא מעוטד ליפול, וכనפל מעיקרא הרה, ובכל זאת בחולץ למועדרת אייכא פלוגתא, דר"י סובר, וכי היכי דעל גוף חיליצה אמרין אגמל^{מ'}, דהאי לא הניח צרע של קיימת, ה"ה אם נחלצה בשעת עירובה, נמי חיליצה כשרה הויה, מכח אגמל^{מ'}, ור"ל פליג וסובר ניהו לאחר הגילוי רואין דמתחלת לאו צרע של קיימת היה, מ"מ האי מעשה החיליצה צרכיה לחול אז בשעת מעשה, ואז עדיין ספק הי', اي תפול או לא, ועתה שתתברר הספק, מעשה החיליצה כבר נסתתק ולא מציא לחול עתה, לכן אין במעשה זה כלום, וכן הוא בע"ח שנשתעבד להולה ולבטוף בא השדה ליד מלוה, כל שהקדיש או זבין להוה בנטויים, כ"ע מודים DATA מלוה ופרק וטרף, משום דהרי כשלא שילם, ואתא לידי גוביינה, הרי הוא גובה למפרע, דהינו gabiyah הוא מתחילה השיעבוד וע"ס, וממילא נגד האי אגמל^{מ'}, לא מציא להולה להקדיש או לאבן, אבל מ"מ במקדים או זבין מלוה פליגו, דאbei סבר בר"י בחולץ למועדרת, וכי היכי DATA אתה מודה מכח

מסוף הסוגי, האי הקשר שחיטה לר"ש הוא בעצם הקשר דחיבת הקודש, וחיבת הקודש לדעת הרמב"ם מכשיר רק מדרבנן, וא"כ היה שחיטה לר"ש, ור"ש לשיטתי' דס"ל שחיטה מצות עשה ומתרת מיד, ולכן חיבת מצוה זו מכשרת י"כ, ור"מ דס"ל שחיטה אינה אלא תיקון בעלמא, וכפי שביארנו גם אינה מתרת מיד, لكن אינה מכשרה, וא"כ אכן נפקונא גם בבשר הבמה עצמה, אי הדם מכשיר רק השחיטה המכשרה, אז זהה הקשר דאוריתא, ואיל הדם אינו מכשיר רק מצוה ומתרת מיד, מ"מ לא פסקינו כר"ש דמכשרה, משום דלר"ש נמי רק הקשר דרבנן הוא מצד חיבת מצות שחיטה המתרת מיד, אבל אנו ס"ל כיון דמ"מ אסור לאכול ממנה עד שתצא נפשה, ולרמב"ם הוא איסור דאוריתא, لكن לא מישתבר דמשום הא היתר, דיכול לחותן כייזת מבית השחיטה שצורך להמתין עד שתצא נפשה, אמורו דמכשיר, لكن לא פסקינו בהא כר"ש, ודוד"ק.

על "שם גמר" ת"ש, רשות' א"ד המת אינו מכשיר, מי לאו דם שחיטה מכשרת, לא הוא דם חללים מכשיר, עכ"ל הגמ', ופלגיו רשות' ותוס' האי דם המת, אי דם אדו דם בהמה קאמר, ולשני הפירושים צרכין לסביר דוחק אחר דוחק, כאשר יראה כל המעניין בסוגי, ובפסקין הרמב"ם אני רואה שלא חיש לכל הסוגי' דחכא, ודרך דרך לעצמו, והוא בריש פ"י מהל' טו"א, שלא האזכיר דם חל אדם שמכשיר, שכפיו הסוגי' דחכא הוא עיקר הדם שמכשיר, דכתיב דם חללים ישתחה, אשר בזה כ"ע מודים, ולעומת זה כתוב, הדם המניין מן המשקין המכשרים הוא הדם השותת בשעת שחיטה מן הבימה והחיה והעופות הטהורים, אבל דם הקילוח אינו מכשיר שעדיין חיים הן וכו', עכ"ל, והנה זה הוא נגד המשנה דפ"ז דמכשרין, שמנה דם שחיטה לתולדה, ועכ"ב דאב המניין בין השבעה משקין, הוא דם אדם, ומקרה דם חללים ישתחה כתדברי' דלקמן, וממילא דחילוק שבין דם הנפש ובין דם הקילוח, ג'כ' רק בדם האדם הוא, ועל דם האדם כתיב דם חללים, דם שנעשה בו חלל, אבל דם שחיטה המניין בתוך התולדות, ואשר יליף מקרה דעת הארץ תשפכנה כמים, לא מצין חילוק בין דם לדם, וכל דם היוצא ע"י שחיטה מכשר, והרמב"ם בעצמו מנוי וב' כתוב, בניתז דם על האוכל בין סימון ונתקנחת הדם, הרי זה ספק, ופשיטא דם הניתז בין סימון לסייעון, אין זה דם שהנפש יצאה בו, ועדין בהמה בתוקפה וגבורהתה ומ"מ מכשיר, והוא סתירה גלויה מנוי וב', ולא אזכיר לפשר הנה פסקים אהדי, ובגוף תמיחתני, דלא האזכיר הרמב"ם דם חל אדם הוא האב לעניין ה�建, ודם שחיטה בהמה חייה ועוור הוא התולדה, מצאתי במשניות החדשות דפוס ווילנא, במכשרין שם, שעדمد על זה בעל משנה אחרונה, ויגע מאד לתרצוז, וכותב שהרמב"ם מצא משנה בפ"ב בבבכוויס, דקטני שם דושא דם מהלכי שתים לדם בהמה לעניין ה�建 זרים, אשר מינה ממשמע דאדם נלמד מבהמה עיי"ש.

והנה לפע"ד, דהרמב"ם **ה' סובר** דהאי יlfותא מקרא, דעל הארץ תשפכנה כמיים, יlfותא גמורה היא לדעת חכמים דר"ש, והאי יlfותא דם חללים ישתח, אינה אלא למד על דם שחיטתה בהמה, **דזוקא** דם שהנפש יצאה בו מקרי משקה, דהאי קרא דרכ' מליצה נאמר, אבל לעולם אין דרך לשתוות דם אדם כלל, וכען שנ' וישחטם במדבר, עיין ברmb"ז ע"ת על קרא דוחבתת, ש' **דזרך** מליצה נאמר על דם אדם לשון שתויי אבל מ"מ למدين מליצה זו, **דזוקא** דם שנעשה בו חלל דרך לקראו משקה, ונאמר בו שתיה, ובאמת במשמעותו לא האזכיר דם האדם, בגין זו המשקoon, אלא דם סתם קתני, **ואי** **דזוקא** דם האדם קאמר הי' לו לפרש דם האדם, כי בדם סתם לא שמעין דם האדם **דזוקא**, ובדם הקזה קתני, **"לשתייה"** ר"ל דוחשב להשקותו לנכרי, אבל זולת זאת אין דם

ע"ב תוס' ד"ה מתיב ר"י, רש"א הוכשרה בשחיטה, מדרבנן לא פריך דאמרינו דס מכשיר, דהקשר דס חשוב כהקשר מים ויין שהכל משקה עכ"ל, כוונתם שלא תימא דמים חללים ישתה, לא ילפין אלא דס אדים שנקרא משקה, אבל דס בהמה חייה וועף לאו מטעם משקה קמץ כישיר, אלא מליפוטה דעת הארץ תשפכנה כמים, דאיתקס דס למים לעין הקשר, וכאשר כתבנו לעיל דמשנה דמיכשרין דקרי לי תולדה, משמע דאיינו אלא מדרבנן וא"כ הוול"ל נמי מדרבנן דר"ש, שכן כתבו התוס' דזה ליתא, אבל דס מטעם משקה מכשיר כמו מים ויין, דמים חללים ישתה שמעין על כל דס בע"ח דאייקרי משקה, וכאשר כתבנו לעיל לדעת הרמב"ס, אדרבה עיקר היפוטא מדים חללים ישתה על דס של בע"ח קאי, ולא על דס אדים, דלא נאמר אלא דרך מליצה, אלא דלפ"ז אינה מובנת הקושי שהקשו אה"כ מבוצר לגת שכתבו, "וא"כ מא依 פריך וכור"ו ומה שייקות יש לקושי זו להא דלא פריך מדרבנן דאמרינו הוכשרו בדמיה, ודוק".

ד"ג ל"ז ע"א משנה, השוחט את המsocנת רשב"ג אומר עד שתפרקס ביד וברגל וכו' וכתבו התוס' דאפילו לכתלה שרי, ונקט לשון דיעבד מושום דברי לימייני עד שתפרקת עכ"ל, לא זכית להבין, דמה בעו, הרי אפשר לפרש דלכתלה לא ישחות, וישליכנה לכלבים, ולשון דיעבד דנקט היינו שלא ימתין עם החולנית עד שתסתתקן אלא ישחטנה מעט קודם לכן, בעוד יולין עוד להעמידה על הרגליה, וביל"ז כתוב טעם למה לא נחיא להו למיר דלכתלה יש לחמיר כיחזקאל, דאין זה אלא חומרה לאגדולי ישראל, אבל דהתפארת ישראל כתוב באמות דמש"ה נקט לשון דיעבד, ואולי כוונתם דמי שרצו להחמיר שלא לאכול מסוכנת, לא ישחטנה, אלא ימתינה כדי שהנקרים ממייתין לצורך אכילה, וימכרנה לנכרי, ועיין לקמן ע"ב ד"ה גמר' ובב"א מהכא מה שכתבתי שם ודוק".

ר"ש"י ד"ה עד שתפרקס, הרי לא פרכסה, קים להו לרבען דנטולה נשמטה קודם גמור שחיטה עכ"ל, והנה הרע"ב מברטנורא במשניות כתוב בלשון שמא, דעתא נטולה נשמטה קודם גמור שחיטה, וכרש"י משמע נמי בגמ' לסתון, דקאמר רבא, כל שנייה עשו כן בסוף שחיטה, בידועה שנטולה נשמטה קודם לכך, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"ג ממ"א, דכל שלא פירכסה כלל הרי זו נבלה וולקון עלייה, ויש לראות מה באמת היא נבלה ודאית, כיוון דבריאה לא בעין פרוכס, הרי דאפשר שיש בה חיות בלי שתפרקס, אבל מכאן יש ראי' ברורה لماذا שכתבנו למלعلا, על המשנה הקודמת, דכל שיצאה ממנה דס הנפש בשפע, אפשר שתצטא נשמטה גם באמת פרוכס, ואע"ג דאין לא פסקנן לר"א דידי אם זינקה (הטור באמת פסק לר"א ור"ש במצב כתלי ביה"ש מלאים דס), אבל בשופך דס בשפע ובכח ודאי לכ"ע מודים, אין לך פרוכס גדול מזה, אבל מסוכנת דמסתמא אינה מוציאה דמה אלא לאט או לא מוציאה דס כלל, באז כל שאינה מפרכסת, ע"כ דיצה נשמטה קודם לכן, ועיין בפרמ"ג סי' י"ז ובח"ח חת"ס ז".

אבל מהSCI רשי"י דנטולה נשמטה קודם לכן, לכארוי נראה למידק מנוי' דאם יצאה נשמה עס גמר שחיטה שפיר דמי וכדמשמע נמי מרבא דלקמן שאמר בידועה שנטולה נשמטה קודם لكن, אבל הש"ז בס"י י"ז סק"ג פסק דבעין חייה אחר גמר שחיטה, וכן משמעו מרש"י גופא בסוף הסוגי ד"ה בסוף שחיטה SCI ז"ל סוף שחיטה ממש שתפרקס בגין שחיטה דתויה בה חיות אחר השחיטה" עכ"ל, הרי דכל שחחיטה ומיתה בגין אחת נבלה, וראיתי במשניות חדשות דפוס ווילנא בחודשי יתרון האור, פלפול ארוך בזאה, והגאון ז"ל ברוחב בינוו ביאור דכן הוא כדעת הש"ז,

אגמל"ם, דקדושת להו לא מהני מה"ט גופא נאמר דקדושת מלה מהני, אבל רבא קר"ל סובר דעתו דעל גופו הגביה לאחר שבא לידי כך, אמרינו אגמל"ם, כדי שלא יויע קדושת להו נגד האי גilio, אבל קדושת המלה דהוה דבר המסתלק,adam לא הי' חל הרקdash בשעה שהוחזיא הקדשו מפי,תו לא מאי חיל, כי באoir לא מתלי תלוי, להמתין עד שיתגללה מה תהי בהאי שדה, וכן לגבי דבר המסתלק אנו אומרים מכאן ולהבא הוא גובה.

וכן הכא בשחיטה, דיש לה התחלת וסוף, ליכא האי פלוגטא, רבי אומר הוכשר, ור"ח אומר תולין, ומפרש ר"פ פלוגתם היכי דאיתא לדם על הדלתעת מתוע"ס לכ"ע מכשיר, והטעם כיון דלבסוך איגגלי דrai שחיטה זהה, מיליא שחשיטה אוכלה מעשה מותוע"ס, והוא האי דס דס שחיטה מכח האי גilio, ומכשיר עתה, כיון דעדין לא נתקנת, אבל בנתקנה קודם גמר השחיטה, אנו נפלים בפלוגטא דר"י ור"ל בחולץ למעוברת, ורבי דסוביר מכשיר קר"י, ור"ח דסוביר חולין לראות אם הדם עדיין בעין על הדלתעת, סוביר קר"ל, שלא אמרינו אגמל"ם בדבר המסתלק, אבל بلا נסתלק, דהינו לא נתקנת, גם הוא סוביר דעל גופו השחיטה אנו אומרים דמותחלת מותוע"ס, ור"א אמר, דר"ח דאמיר הולין, גם בנתקנה קאמר, ומשום דמסופק בהאי פלוגטא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מותוע"ס או לא, ועל הקדמה והסביר הלאו, נבנית כל הסוגי דלעיל דף כ"ט ע"ב, וכמה סוגיות במסכתא זו כאשר ביארתי כל או"א במקומה עיין בהם ותרוח צמאן.

אבל בא וראה, איך שהלב ארי ז"ל שזכה לגלוות האמת הלאה בפלוגטא זו דרבוי ור"ח ור"י ור"ל, לא ראה באספקלי' המAIRה את העין כולו, עד שקמתמה על הרמב"ס, דפסק בפ"י מטוי"א בנתקנת הדם דספק הוה, וחולין לא אוכלין ולא שורפין, והוא כר"ח אליבא דר' אש, וקמתמה הלב אריה, הלא הרמב"ס פסק כמ"ד ישנו לשחיטה מותוע"ס, וגם פסק דלא קר"ש אלא כת"ק דס שחיטה מכשיר, ולמה פסק כאן דלא כרבי אלא קר"ח, ומשיסים, "והמפרשים לא העירו בזאה זלי צ"ע טובא" וינוי דעת קדשו כי גם הרראש יוסף ז"ל הניח קושי זו בצע", אבל מ"מ הלב ארי' לאחר שזכה להבין עומק פלוגטא זו, לא היה רשאי לתמוה על הרמב"ס בזאה, אבל להיפך הוויל' לתמוה Adams כנים הדברים, דר"י ור"ל פליגו בשחיטה כמו בחולץ למעוברת, אי אמרינו אגמל"ם בדבר המסתלק, כמו שגילה לנו הלב ארי' בrho"ק שעליו הרי צרכין לפסק גם כאן קר"ל נגד ר"י, כמו בחולץ למעוברת ואייך יפסוק הרמב"ס כרבוי, שהוא סברת ר"י ולכך התמיה להיפך הוא מאחר דהאי חולץ למעוברת, הוא מהני תלת מילוי דאמיר רבא שם יבמות ל"ז ע"א, דהלהכה קר"ל לבבי ר"י, וא"כ ה"ה בפלוגטא דיל"ש מותוע"ס, דפלוגטא זו היינו היך, וכאשר באמות פסק רבא בזבחים דף ל' ע"ב קר"ל, דאין לשחיטה אלא לבסוף, ועיין תוס' לעיל כ"ט ע"ב שהקשו למוה לא מנה רבא ארבע מילוי דהלהכה קר"ל לגביה ר"י שם ביבמות, ואני כתבתי שם, דלפי דברי הל"א דהaca הקושי' מישבת, דלא מנה הא משוע דהינו היך דחולץ למעוברת, קשה על הרמב"ס להיפך, איך פסק תולין, ולא פסק דין מכשיר ודאי וכרכ"ח אליבא דר"פ, והא דפסק קר"י ישנו לשחיטה מותוע"ס, עיין ביאור דבר נפלא הלאה לעיל דף כ"ט, ולא אכפול כאן הדברים, אבל מה שפסק כאן תולין ולא פסק כהלהcta דיןינו מכשיר, משום דלא אמרינו אגמל"ם בדבר המסתלק, ודאי צרכיא עיינה רביה, אלא דבאמת יש לראות, כיוון דרבוי קר"י דאמרינו אגמל"ם גם בדבר המסתלק, ור"ח אליבא דר"א ספוקא לי' בדבור, איך פסקינו בחולץ למעוברת ובכל הני שאר מילוי, קר"ל דלא אמרינו אגמל"ם אגמל"ם דבר המסתלק, וודבר צרייך תלמוד ועיון גדול למצוא איזה טעם לחלק בין הקשר לשאר מילוי, ודוק".

אבל אין כאן תחלה קושי' למאן דירוד לעומקה דעת הרמב"ם זיל, ושם בפתחה ביארתי הדבר, דהרמב"ם סובר דטרפה ונבלה חד לאו הוא, דטרפה תחולת נבלות הו, דטרפה א"ח ועומד למות, וכן ג"כ מצטרפין טריפה ובילה לכזאת, משא"כ בשאר שני לאוינו, למשל טמאה וטרפה לא מצטרפין, וכל דבר שיש לו התחלה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל בסוגי' ל"ב ע"ב אריכות זהה, ומה שחייב הכתוב נבלה וטרפה לשני לאוינו, והוא מפני שהחיטה מוחלת בינוים דטרפה ששחתה נטהרת מובלות, וטרפה גופא ג"כ לא נקבע איסורה מחיים אלא לא לאח"ש, דלהכי כתיב גבי איסור טרפה "בשר" דעבדי כעין בשר ע"י השחיטה ומגר אמרין בי' אגמל"מ לענין הדבר בעצמו, עיין לעיל דקה שחרה דבאי כאות, אבל שחיטה, אבל שחיטה דבאים דטרפיה השחיטה זו את זו, דהמיתה אוסרת את הב"ח באיסור נבלה, והשחיטה משרות, שלא חלק, דבשלא גט ומיתה שניהם המה מתרין את האישות, ואינם סותרים אהדיין لكن מצו חליון גם ביחד, כמו גטה וחזרה דבאי כאות, אבל שחיטה, אבל שחיטה את הב"ח באיסור נבלה, והשחיטה משרות לאבנין גט שונעת אלמנה אבל שחיטה ג"כ גירושה, וא"כ ה"ה הכי שחוטה ונבלה הוה ולכך איסורה, כיון דשניות חליון וסוטרין אהדיין, הרי אין כאן היתר נבלה, ולכאורה ה"י ראי' לדין זה דבעין חיות אחר גמר שחיטה, מהא דתנן במשנתנו, בהמה דקה שפיטה ידה ולא החזירה פטולה, שאין אלא הוצאה נשפה בלבד, הרבי דהמיתה עם השחיטה ב"א פטולה, אלא דהרמב"ם עומד לנגיד, כי במסוכנת שלא פרכסה כלל כתוב דזהו נבלה וлокין עלייה וכמו שהבאתי לשונו לעיל ובהאי דין דקה שפיטה ידה בלבד, הרבי דהמיתה כתוב „איסורה“ ולא נבלה ולא מלוקות, וכי הנטה, דיק הרא"ם לשנאה דתנא פטולה, ולא נבלה דין און אלא איסור דרבנן או מHALCA שאון לוקין עליה ואינה מטמא נבלה, וכן ב"מ במס' ז' שקטני שחוטתו פטולה, ולא כתני נבלה, מתרפרש כן, והדבר מובן דכל שטש שחיטה עליה אלא שפטולה, אינה נבלה, וא"כ יש ראי' מכאן להיפך, דהא דבעין חיות בגין שחיטה הוא רק דרבנן, או הלכה, אבל לא מעיקר ד"ת, אלא דין תמה על הרמב"ם דמאיחר הודאת ר"ע לר' ישבד לעיל כל פטולי שחיטה המה נבלה לענין טומאה וע"כ גט לענין מלוקות, למה לא נימא גם על האידי דין, דזהו מהלכה ורק ל"י פטול בשחיטה, קודם חורת ר"ע, אבל לאחר שהזודה גם היא פטול בשחיטה לוקין עליה ומטמא נבלה גמורה, ולהלך בין הנושאים קשה וצע"ג ודוק".

שוב נתישבת דיל"ע קודם חזיה, דסימן אחד נמי מטהר מידי נבלה, א"כ כל שייצאה נשמהה בסוף סימן השמי ודיין דאיינה אלא איסורה, ככל פטולי שחיטה, ולא נבלה, כי בסימן הראשון כבר יצאה מידי נבלה וכיון דכל המשם', נשנית קר"ע קודם חזיה שפירות קתני במשנה רק פטולה ולא נבלה, אבל הרמב"ם שכטב דין זה אחר חזרת ר"ע הו"ל לפ██וק גם בזה נבלה וлокין עליה, ודוק".

גמר' ודילמא ה"ינו נבלה היינו מסוכנת, לא ס"ד דכתיב כי ימויות וכי' מחיים לא איקרי נבלה עכ"ל הגמ', מכאן הקשה הלב ארזי זיל על הא דכתב הרמב"ם ל"דנקה"ו ופסחה"ג והוא נבלה מהיים, שהוא נגד גמר' מפורשת הלו,DDRSHO מקרים דמחיים לא איקרי נבלה אלא לאח"מ, ועל חנס חדש התבו"ש והפלתי זיל לומר, דהרמב"ם מחק בז' איסור אכילת נבלה לטומאת נבלה, שהרי האי קרא בטומאת נבלה כתיב, ואיך יליף הגמ' מנוי דמחיים לייא איסור אכילת נבלה במסוכנת, והניח הדבר בתימא, ואני מוסיף להקשוט גם מגמ' זחים דף ע' ע"א דקאמר מה טרפה שכן איסורי מחיים, משא"כ נבלה, הרי מפורש איסור דגס אכילת נבלה איינו מחיים, אבל בפתחה עיקר יוז"ד הראיתיק שהרמב"ם גופא ס"ל דלאו נבלה ליתא מחיים, כי כן כתוב בפירוש בראש פ"ד מהל' מ"א זיל: „האוכל כיitz מברשר בהמה שמחה וכו' לוקה, וכל שלא נשחתה כראוי', הרי זו מטהה וכו' עכ"ל ומדאמר הרי זו מטהה, ולא הרבי זו כמתה, הרי מפורש אומר דעת"פ בענין מטהה אלא דכל שנפללה בשחיטה, אין שחיטה זו מצלת תהאי' מטהה, אז תהאי נבלה, וא"כ סותר את דברי עצמו במה ש' בפ"ג מהל' ש恢חיטה דנקה"ו ופסחה"ג הוא נבלה מחיים.

רש"י ד"ה למאי הלכתא בסה"ד, שלא תמיין אין איסור חל על איסור, ובתוס' זבחים דף ע' ע"א הקשו והא טרפה ונבלה מוסיף הו על חלב, (כוונתם על מה שכתבו لكمון ק"א ע"א ד"ה מאן האי תנא עיי"ש) ומהיכי תיתני נימא דלא חל, והניחו בתימא, ולפע"ד נראה דכיוון דאמרה תורה, יעשה לכל מלאכה ואפילו לגובה, והוציא את החלב מכל בשר לענין טומאה, עיין פסחים ג"כ ע"א פלוגתא דר"ע ורישא"ג זהה, ה"ה דאיינו בכלל בשר לענין אכילה, لكن בענין קרא

חסרוןابر תאסר ומשום דא"ח וע"כ דאיינו חי מיד קאמר דכל שאינה מחסרא אבר ע"כ רק מסוכנת העומדת למות מיד בכל חייה, אבל בחולה, הרי רוב חולים לחמים, וכאשר מוכיח דמסוכנת שרי, ע"כ דהאי לאו הבא מכלל עשה אמחסרא אבר קאי, וא"ת הלא הוא באלו דטרפה, הלא בשביל זה כתוב הרמב"ם לדלאו דטרפה המפורש בקרא הוא הנטהה למות מחמת חסרון אבר דהיאנו מסוכנת שתמות מיד בתוך מעל"ע, אבל הלא הבא מכלל עשה דחי אכול שא"ח לא תאלל, לא התנה האי לאו חדש דאכל טרפה יחול על איסור חלב, דכיוון שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה חלב, וממיאלא דליך לא כולל ולא מושיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכלבبشر, וכחותרת נבלה בהנהה חלבב ונידה לא הותרו, וממיאלא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתירו בהנהה, ור"ע סובר דחלב בכלבبشر בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטראיך קרא להוציאו מכלבبشر לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמונה על ריש"ג, דקאמר דחלב אינו ניתר בכלב נבלה בהנהה ופרש"זיל משום דחלב אינו בכלבبشر, הלא בלאו דנבלה לא כתיבبشر, ומהיכי תיתי לא יהי' החלב והגיד בכלב נבלה סתום, אבל דעתך"ל לשיטתי איזיל וריש"ג בשיטת בר פלוגתי דר"ע מפרש האי קרא דנבלה שהוא שחזור האי לאו חדש על הנירה שנכננסו לארץ וכיוון דהכא לא כתיבبشر ממיאלא געם חלב וגיד בכלב נבלה, لكن לא איצטראיך קרא להתר הלהב בהנהה דהוא בכלב נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלב נבלה לעניין טומאת נבלה, וממיאלא הו"א דהה לעניין איסור נמי כו' הו, ומכם"כ בטרפה דכתובبشر בפירוש, لكن בא הקרה אבל לא תאכלו הלא איסור חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמעהאל איזיל דקרו דנבלה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וככדריש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה בשתפה, וכאשר ביאנו זאת בעצתו"ס זיל בחדשוין, ומה שתי' שם, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דינוקותא, ואינו כדי להסביר עליו.

אבל האמת כmo שהארכתי בה בفتיחה, דבמדבר נצטו על הנבלה מכלל לאו דטרפה, והאי לאו דנבלה שנאמר ב"מ"ת אחר שנצטו על שחיתות חולין, נתחדש לאיסורبشر נחירה ופסולי שחיתה, כן הוא לר"ע, ולר"ש אם נאמר דנצטו גם במדבר על זביחת דברים שאין ראוין להקרבה, או האילאי לאו דנבלה, הוא חזורת לאו דטרפה, וכאשר נהאה מודרשת הספרי שם, דקאמר לא תאכלו כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה, עי"ש בفتיחה, וא"כ קושי' התוס' קראי מוצקתadam לא צרכין קרא אنبלה אי מסוכנת אסורה, ה"ה דלא צרכין קרא אنبלה, משום דנצטו על הזביחה, וממיאלא כלبشر שאינו זבוח אסורה, ואין לנו תירוץ אחר אלא דבאמת הוה מציא למימר ולטעמך ממש"כ התוס' ה"ה אמרת שהתוס' לא נחתו לכל זאת, כאשר מוכיח מכל הילוך שיטות במסכת' זו, מ"מ כאן ייוננו יפה, ודוק'.

תנוס' ד"ה ודליםא היינו טרפה, בא"ה דוק' דלעיל דפרק הינו נבלה היינו מסוכנת לא קאמר לעבור עליו באלו ועשה כדקאמר הכא, עכ"ל ויפה אמר תלמידי המולג מו"ה שמואל קעפעטש נ"י לדלעיל כיון דדחה הקושי' וקאמר, לא ס"ד וכי לא חשחזק קושי' שבלא"ה איננה מתקיימת, אבל הכא הקושי' דלמא היינו טרפה הינו מסוכנת מתקיימת, שעל ידה נדחה הילפוטא, ביארה כל צורכה, דלמא לעבור עליו בשני לאוין ועשה, ודבר נכוון הוא מאד.

על"ב גמור' ואב"א מהכא, ואומר, אהא ד"א וכי' ויש להעיר, איך נילוף דברי תורה מדברי קבלה, ועד אתה יחזקאל מנא אסורה, ולכן עתה לומוד רוצה להרשות מהאי קרא דמסוכנת بلا שום

מיוחד דאכלו לא תאכלו גם משום נו"ט, ואל תשיבני דלשן הגם' מוכח דלא כוותי, דהרי קאמר יבא איסור נבלה ויחול על איסור חלב, הרי דמטעם אין איסור חלב על איסור בעי קרא דחל, שאני אומר דלעולם חלב לאו בכלב שער הוה, לריש"ג בלא שום קרא, ור"ע מכח דחוציאו מכלל טומאה כנראה שם בסוגי' דחזקי' ור"א, ולא נאסר החלב משום נו"ט אלא מכח האי לאו חדש דאכל לא תאכלו הוה, ומזה' גופה שפיר קאמר בגמי' דיבוא איסור נבלה וטרפה יחול על איסור חלב, דכיוון לאו חדש הוה על חלב, וממיאלא דליך לא כולל ולא מושיף, כיון דגוף הבמה בלאה אסורה לגבואה מטעם נו"ט, והבן הדבר.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דשם בפסחים מסיק דריש"ג ור"ע פליגו, דריש"ג חלב לאו בכלבبشر, וכחותרת נבלה בהנהה חלבב ונידה לא הותרו, וממיאלא דלא צרך קרא לטהר חלב מטומאת נבלה, אלא להתירו בהנהה, ור"ע סובר דחלב בכלבبشر בין להתר הנהה ובין לטומאת נבלה, ולכן איצטראיך קרא להוציאו מכלבبشر לעניין טומאה, ויש לעיין באיזה סברא פליגו, ובפרט יש לתמונה על ריש"ג, דקאמר דחלב אינו ניתר בכלב נבלה בהנהה ופרש"זיל משום דחלב אינו כלב והגיד בכלב נבלה סתום, אבל דעתך"ל לשיטתי איזיל וריש"ג בשיטת בר פלוגתי דר"ע מפרש האי קרא דנבלה שהוא שחזור האי לאו חדש על הנירה שנכננסו לארץ וכיוון דהכא לא כתיבبشر ממיאלא געם חלב וגיד בכלב נבלה, لكن לא איצטראיך קרא להתר הלהב בהנהה דהוא בכלב נבלה, אלא אדרבה להוציאו מכלב נבלה לעניין טומאת נבלה, וממיאלא הו"א דהה לעניין איסור נמי כו' הו, ומכם"כ בטרפה דכתובبشر בפירוש, لكن בא הקרה אבל לא תאכלו הלא איסור חלב משום נו"ט, אבל ריש"ג בשיטת ר' ישמעהאל איזיל דקרו דנבלה במשנה תורה הוא החזרת הלאו דטרפה, וככדריש בספרי שם, ל"ת כל נבלה, טרפה מנין, ת"ל כל נבלה לרבות את הטרפה, וכיוון דהוא חזרת לאו דטרפה בשתפה, וכאשר ביאנו זאת בעצתו"ס זיל בחדשוין, ומה שתי' שם, זאת בעצמו מעיד שהוא מימי חרפו גירסא דינוקותא, ואינו כדי להסביר עליו.

וממיאלא דגטן און על האי בשער קסמן, ולכן שפיר ס"ל דאין החלב והגיד בכלב נבלה דכתיב בי בשער בפ' משפטיים, ודוק' היטב.

תנוס' ד"ה שא"ח לא תאכל, בראש א"ט דרש מהאי קרא דטריפה אינה חייה, והיינו לפי המסקנא דהכא, דלא מחוקמי' במסוכנת, עכ"ל, מה שכי התוס' דלפי המסקנא דהכא אמרת דזאת החיה אם ט"ח או ט"ח, ולא מצין קרא על דבר טבעי שיש לעמוד עליו, ה"א חדא, שנית דעתך"ל לא דעת מה קרי לי טרפה, זיל דען הילכה קסמן דהני ח"י מכות מטריפין, ואתא קרא לפреш הילכה, זאת לא נמצא, ועוד בו שלישיה דלמא נפ"מ לידע זאת, דהני דמנה הילכה שהמה טרפיות, אם מציא לחיות או לא, דהרי המה טרפיות בין חיין ובין איןין חיין, ואין כאן דרש"ב ואחרין לגבי ספק טרפה אי מהני שהיית יב"ח, וכמש"כ הרשב"א והר"ן זיל בראש פא"ט, ואתא עניין דרבנן הוא דמה"ת בלאה ספק טרפה שרוי', לא מבעי לדעת הרמב"ם דכל ספק מותר מה"ת אלא גם לדעת הרשב"א הלא ספק במקרה שרוי', ובגמי' נמי מה"ט לא קאמר אלא רמז לטרפה שא"ח מה"ת מנ"ל, ור"ל דדרישה גמורה ליכא לאשכחוי ע"ז, כיון דמה"ת אין לו שום נפקותא, בין ט"ח לטרפה א"ת. אבל רמז קמבקש למזויא, ומביא קרא דזאת החיה, אשר עיקר הקרה אמרת לאיסור באיסור לאו הבא מכלל עשה, כל מה שאינה חי, וממיאלא נשמע דטרפה א"ת, דהרי לא אסורה התורה אלא א"ח מכלל העשה דחי אכל, הרי דכל שהוא חי אינה אסורה, ולכן עתה לומוד רוצה להרשות מהאי קרא דמסוכנת بلا שום

רבותה דיחזקאל, וא"ג דיחזקאל כהן הוה, הלא גם כהן צרך לפרש תומ"ו ואסור לאכול טבל עכ"ל, ותימא רבתא על התוס' דמשמעו דס"ל דוגם במתנות זרע והלחמים וקיבה בעינן הפרשה ואם לא כובל כל הבמה, וכן כתבו לקמן קל"ב ע"ב, על האי מירא ד"ר", דטבל ממש קאמר דמתנות לפין נתינה נחינה מתרומה ל�מן קל"ו ע"א, והוא בעני פלא והפלא דעתות הפרשה לא שיק, אלא בדבר שאינו מצוין כמו בתו"מ, אבל בזעוז והקבה, שמצוין הם ומופרשים ועומדים, מה שיק כאן להפריש, ועיין בו"ד סי' ס"א ובפרמ"ג שם, שכabb ג"כ כדבריו, דלית במתנות מצות הפרשה, אלא מצות נתינה להכהן, ומה שהביאו התוס' ראי מלקמן דיליף נתינה נתינה מתרומה, אדרבה מהתאם מוכח בדברי, והיינו הז, אבל מה שנראה בעני הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, הוא הנוטה למות דהינו מסוכנת, וע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופה, והוא נודע ע"י אידך קרא דיחזקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נו"ט, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה הרוויות להמית, אבל בכל זאת עמידה חיה ועוף לאימוד הרופא, והגבילה להן המכחות מות מחמת המכחה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לע考ר מה שמספרש בקרא, או שמוכרה ממנו, אלא אתה לפרש לו וכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לקוי' באחת מהני טרפיות שהולכת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אסורים בהמה הנוטה למות מחמת המטרפות, כיון דהתורה התננה בשאנן לה אחת מן הני מכות המטרפות, כיון דטרפה שאסורה, דבענן תרתי, נתה למות, וגם שתה' זאת ע"י טרפה שאסורה, דהרי הת"ק לא פlige אר"ע בדין של ר"י דכאילו אוכל טבלים, עצ"ג ודוו"ק.

ד"ה ל"ח ע"א גמר' א"ח פרטוס שאמרו בסוף שחיטה, Mai בסוף שחיטה באמצע שחיטה לאפוקי תחולת שחיטה דלא וכו', הנה לכאר' הני אמרוא לא פליגו עד מתי בעין שחית' Adams מטה קודם גמר שחיטה פשיטה דnbella, דci מטה עומד וגומר שחיטה, וכן כתוב הראש יוסף, וכן הוא בתבורי' ריש סי' י"ז, דבואה אין כאן פלוגנתא, אלא דפליגו למם בפרקוט באמצע ולמר אפיילו בתחולת שחיטה די, לידע דכל שפירוכסה אז מסתמא חיתה עד לבסוף שחיטה, ולמר בעין דוקא פרטוס בסוף שחיטה שחיטה גם בסופה, אלא דקשה איך מיסתם קסטם, שייעור זמן שחיטה לעניין זה בכמה, דשחיטה הנוהגה בינו אין בה שייעור אלא כמעט כהרף עין מטווע"ס, עד שאין חילוק בין תחולת שחיטה עד סופה אלא כהרף עין, ולעומת זה, מוליך ו מביא כל היום נמי שחיתתו כשרה, הרי נאמר דפרקוט בתחולת או באמצע שחיטה מהני אפיקו שווה בשחיטה שעיה או שתים או יותר, אטמהה, ומאד תמנה שהפוסקים ומפרשי הש"ס לא דיברו מזה כלום ועbero עליו בשתיקה, ולא די בזה אלא שראית, בהגות יתרון האור על המשניות שהביא דברי הבה"ג בחל"ש שכabb ז"ל,, "והלכתי דאן לשחיטה אלא לבסוף וכו' ותו טעם אחריא מהכא, שאמר רבא פרטוס שאמרו בסוף שחיטה עכ"ל וככל הרואה משותום מה עניין זה זה, ואיך תלה הבה"ג פלוגנתא זו לגבי פירוכס, פלוגנתא דישנה לשחיטה, דהרי לכ"ע בעין שחיטה מטווע"ס, וכן שאמרו לעיל כ"ט ע"ב, דבין התחיל ישראל ונמר הנכרי, ובין התחיל הנכרי ונמר ישראלי, לכ"ע פסולה, וכאשר הבה"ג בעצמו כתוב שם כן, ובעל יתרון האור רצה לפרש דהבה"ג על הברייתא קאי, דקטני אומר ה"י ר"מ גועה בשעת שחיטה אין זה פרטוס, הרי דפרקוט שאמרו הוא בשעת שחיטה ומעתה פליגו אימתי הוא שעת שחיטה, למ"ד ישנה לשחיטה מטווע"ס תחולת שחיטה נמי שעת שחיטה קרי לי ולמ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף, לא קאי שעת שחיטה אלא על הסוף,

ידעו דמסוכנת שר' ובפרט דקרה דזאת החיה פשוטו, ATA לאסור מסוכנת שאינה חיה, וחוץ מזה יש לתמורה, מה דחקו חז"ל למצוא היתר למסוכנת שמאסיה בעני כל בעלי דעה ומחוקי כל המדיניות הנאורות עונשין עונש חמור, למי שמוכר בשער מסוכנת העומדת למות ברגעים מסוימים, ואשר השחיטה או הנחירה אינה פועלת מואמה, להצללה מהתנבלות, ומה ראו על כהה להתרי את זאת, ולתלות ההיתר על קנה רצוץ, קרא דיחזקאל דאמר נבלה וטרפה לא אכלי, לפרש על מסוכנת, כי פירוש זה דוחק גדול, וכאשר הקשה המהירוש"א ז"ל, דמה נעשה בתיבת טרפה דקרה, וכי לא מסתבר יותר לומר, דהאי קרא נמי אל"י עתיד לדרכו, כמו אידך קרא דיחזקאל שהזהיר את הכהנים שלא יאכלו נו"ט, והיינו הז, אבל מה שנראה בעני הוא דלפי מה שביארתי בפתחה דעת הרמב"ס דטרפה המפורש בקרא, הוא הנוטה למות דהינו מסוכנת, וע"י מכח באחד מאבריה שאין לה תרופה, והוא נודע ע"י אימוד הרופאים לפי מעמד חכמת הרופאה בכל מקום ובכל זמן, כמו ברוצח דהדין כן, וההלך של ח"ט אתה כדי שלא נצרכז בכל פעם, בכל זאת עדין התנאי העיקרי שתהיה נטחה במות מחמת המכחה, במקומה עומדת, כי ההלכה לעולם לא תבוא לע考ר מה שמספרש בקרא, או שמוכרה ממנו, אלא אתה לפרש לו וכן גם אחר האי הלכה של ח"ט לא הוה אסרין בהמה לקוי' באחת מהני טרפיות שהולכת בשוק ואוכלת כשאר בריאות, וכן לא היינו אסורים בהמה הנוטה למות מחמת המטרפות, כיון דהתורה התננה בשאנן לה אחת מן הני מכות המטרפות, כיון דטרפה שאסורה, דבענן תרתי, נתה למות, וגם שתה' זאת ע"י טרפה שאסורה, דהרי הת"ק לא פlige אר"ע ב דין של ר"י דכאילו אוכל טבלים, עצ"ג ודוו"ק.

מכתابر, אבל יש לנו קרא דזאת החיה, אתה לאסור בלאו הבא מכלל עשה כל שנקראת אינה חי, ומעתה יש לפניינו שני דרכים או לפרש האי, אינה חי על מסוכנת בלי מכתابر ואיז הפירוש אינה חי שעומדת למות מיד תוך מעל"ע, כי עומדת למות אחר זמן רב כמו שלושים יומם או יב"ח אין זה במציאות בלי מכתابر ובלוי שום חסרון, אלא חוליה כללית ורוב חולים לחיים ואיך נידון לומר, לאינה חי, או שנפרש, אינה חי, ע"י חסרוןابر, ואיז מצין לומר, שלאחר זמן תמות מחמת האי חסרון ע"פ שלפי שעה הולכת ואוכלת, וכן יותר מסתבר להו דהאי קרא אתה לאסור באיסור עשה כל הני טרפיות המצוויות הרבה, מלאוקמי' על המסוכנת בלי מכתابر, דהאי לא שכח כלל, Adams ע"י הכהנה נעשה מסוכנת הרוי יש לה דין טרפה, כי הואה טרפה דנפלה מן הנג עיין לקמן במנה שכתבת במשנה דא"ט), ולא נשאר אלא מסוכנת ע"י תשות כחה שהגעה קרובה למיתה, והוא מלטה דלא שכח, וגם בלאי' מייסי בעני ב"א ולא אכלו, ויחזקאל שהתפאר שלא אכל מסוכנת התפאר גם שלא אכל את הטרפה, והיינו טרפה של ח"ט, שלא נתה לשכנת ואוכלת כשאר בראים ובשניהם כאחת יש להתפאר שפיר, דהאי קרא דזאת החיה מורה לאסור את מהני תרתי כמו שביארנו, ואמור ייחזקאל שההוא גם אחת מהנה לא אכל את המסוכנת לא, משום דמאסיה בעניינו ואת הטרפה לא משום קרא דזאת החיה אתה לאסור את הטרפה שהולכת ואוכלת, מחמת שסופה לא תהי ודוק'.

ע"ש גמר' ולא בא בפי בשער פיגול, שלא אכלי מבהמה שהורה בה חכם, משום ר"ג אמרו, שלא אכלי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עיין מהירוש"א ז"ל איך להכenis אלו, בשער פיגול דכתיב בקרא, ונידק מאד, אבל עיין לקמן דף מ"ד ע"ב כי שם פרשטי הדבר בדרך מרוחה ותורווה צמאן.

תוס' ד"ה שלא הורמו מתנותיה, וא"ת לר"י דאמר לקמן דכל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, מה

והותז הראש אפשר שתפרקס גם אחר ההתזה, משום שפעת חיות שבאים החיצוניים מוקדם התזה אבל במסוכנת אם באמת מתה היהת מהמת אפיקת הכה ולא מהמת השחיטה, אז האבירים החיצוניים מייתו בריש ואלא מצו מפרקסים וכל שהיד והרגל מפרקס מורה על חיית הלב ושהלמא הוותז הראש, היה חי עדיין, דאלו בשעת התזה כבר היה מת, מכש"כ שלא היה רגש חיות בידים ורגלים שמתים תחלה.

ולע דהמעין בגמי ותוס' ב"ב קמ"ב ע"ב ימצאו לפום רהיטא סתרה לדברי האmittים האלו אבל بكل יש לישיב, ועל זה וכיוצא בזה צרך למשכן נפשי כדי להעמיד האמת המוסכם ומוחלט על תלו ודוק.

וכאן בסוף הסוגי אני חזר למה שדרשו לעיל ולא בא בפי בשיר פיגול היינוبشر מבהמה שהורה בה חכם, ציינתי לעיל שתעין בימה שכתבתלי لكمן מ"ד ע"ב, וכעת ניתוסף לי ראי' ברורה לדעת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דברייאה לא חלקה תורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, אבל מה שתלי' בשיקול הדעת היינו גמור' דהרי מבואר ביבמות צ"ב ע"א דהרוו ב"יד ששקעה החמה ולבסוף זורתה, אין זה הוראה אלא טעות, והוסמך ע"ז לעשות מלאכה בשבת מביא חטא, אבל ההור בשייקול הדעת דין זה מלאכה או שאין זה הלב שאסורה התורה וטעו, העושה על פיהם פטור ממשום דזה הוראה מקרי, הרי יוצא מזה מפורש אבל שדרך הוראה טעה, אין כאן שגגה להעשה על פיו, אלא הקולר תלי' ב"יד שהורה כן, כי כך גורה התורה לומר ועשית כאשר יורוך ואין לך אלא שופט שבימייך, וא"כ למה ניחוש בהוראת חכם על טעות, משא"כ בדבר התלי' במציאות, שאמ טעה אין זה הוראה, והעשה ע"פ טעותו הייב חטא שפיר יש להחמיר שמא טעה החכם בריאה או במדידה וכדומה, וניהו דין פסקין דיחיד שעשה בהוראת ב"יד חיבח חטא ודלא כר"י דפוטר, עיין ברמב"ם פ"ז משגנות, היינו ממשום אבל שהבי"ד איןנו מביא קרבע העושה מביאו, אבל לעולם גם לדידן קיל להעשה, ממה שעושה ע"פ טעות במציאות.

ועכ"פ אני תמה על הרמ"א בהגה סוף סי' קט"ז, שפסק שם דין זה דהורה בה חכם בדבר שתלי' בסברא דלא כרשי", אלא אבל שhoraה חכם מסברא ולא נמצא הדין בפירוש שהיא מותרת בעל נפש לא יכול ממנו, דמשמעו אבל שנדפס בספר להתר ארע"פ שאותו המחבר מסברא והתיר שפיר דמי, ואין לדבר זה טעם,adam החכם הזה יזכה לדפוס חדושיו נעשה סברתו גמור' ע"י הדפסה ואפלו אם ימצא חולקין עליו מ"מ אם רוב הפסיקים מסכימים להתר שפיר דמי, וכאשר באמת כן הוא ולא שמענו מעולם שבעל נפש יחמיר בדבר כמו בתערובות מין במינו דרשוי" וдумאי פסקין כר"י דלא בטל, אבל אכן פסקין קרבען דבטל, ולא שמענו מועלם, מי שייחמיר זה לחוש לשיטת רשי" ולהמה נחמיר יותר בדבר שחכם מופלג מתר ע"פ סברא שירה ואין עדיין שום חולק עליו לחוש, שמא טעה בסברא, ואע"ג דבזה"ז דין לנו חכם מוסמך מ"מ לא אוכל להבין דלמה נחמיר יותר בהוראת חכם בשיקול הדעת שאין שום חולק עליו אלא שלא נמצא התייר מפורש בדףס, ממה שנמצא מחלוקת בדףס, אלא שהכريع כדעת המתיר, יודעת שיש מקום לחלק בין שאיקבע התייר בפסיקים מפורסמים, ובין סברת יחיד שעדיין לא נתקבל בכל העולם, אבל הסברא השרה נונתת ההיפך, אבל שסבירה הברורה מסכמת להתר, בלי שנמצא חולק עליה, הא התייר יותר ברור וראוי יותר לטמוך עליו ממה התייר שיצא מtopic פלוגתא בין הפסיקים במקומות שאין כאן הכרעת ב"יד הגadol המוסמך אשר עליו אמרה תורה ע"פ הדבר אשר יורוך והדברים עתיקים ועין זהה لكمן קי"א ע"ב בהא אמר רב חס ל"י לרעוי דבא בר אבא דליספי לי מידי דלא ס"ל, ובמה שכתבתני שם וכן

ולפ"ז אין זה טעם אלא סימנא, וכיון דר"מ אומר בשעת שחיטה סתם, ס"ל אין לשחיטה אלא לבסוף, הרי דבסיום השחיטה בעין הפירקס, עכת"ד היתרונו האור, אלא דשגאה רבתאagna בכואן במוחכ"ת, דא"כ איזה ראי' הביא הברה"ג מהא דרבא דפסק כר"מ דבסיום השחיטה בעין הפירקס, להאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף, דניהו דרבא למدين מר"מ דבעין פירקס בסוף שחיטה, אבל בהאי דינה דין דאין לשחיטה אלא לבסוף מנ"ל דפסקין כוותי דרבא, וכר"מ, דהרי בהאי דינה דעתנה לשחיטה פליגו תנאים ואמורים הרבה, וגם גופו הדבר למדין מלשנאות דר"מ דאמר סתם, דכוונתו על סוף שחיטה הוא דוחק גדול כموון.

אבל מtopic חומר הנושא נראה לפ"ז דבר חדש בדעת הבה"ג, והוא דס"ל דלמ"ד ישנה לשחיטה מtopic, כמו דבעוף דויטר חיוטא דבסיום אחד ה"ה במסוכנת דויטר חיוטא טפי, די במקצת הושט, כיוון דשם שחיטה גם על מקצת הושט, וכאשר ביארנו זאת באריכות לעיל ל"ב ע"ב, וניהו דברייאה לא חלקה תורה, ואצריך שני סימנים בבהמה וסימנו אחד בעוף, דר"ע הדר ב"י ממה שאמר, דשחט בה סימנו אחד והמתין לה עד שמתה, והזודה דנבלה הוה גם קודם חורה עכ"פ טרפה הוה, שאני התחם לכל שפסק באמצעות השחיטה והי' יכול לגמורה לא עדיף משהה בין סימן דפסול, משא"כ שאינו יכול לגמור מפני שתוכחת השחיטה פעלה שמתה, כיוון שיש שחיטה על האי מקצת ואין כאן יותר כדי לגמורה ספר דמי, ואף שהסבירא קלישטה, מ"מ מtopic יותר ממה שכי' בעל יתרון האור לפ"ז, ודוק.

ע"ש גמור' אר"ח, מנא אמינה לה, דתנן וכו' אימת אי לימא בסוף שחיטה, עד כמה תח'י ותziel, עכ"ל הגמ', ר"ח היה סובר דפסחה ידה, הוא סימנו הוצאת הנפש של עתה בשעת פשיטת ידה, וכמוש"כ התוס', דזדייק כו' מלשון המשנה דקთני, שאינה אלא הוצאה נפש בלבד, ולכן פריך אי פירקס בסוף שחיטה בעין, מה לא תסגי בהאי פשיטת יד, אלא דזה תימא דהרי הפירקס הוא סימן חיות, ולא סימן להוצאה הנפש,ומי שביעי פירקס בסוף שחיטה, בעי חיות בסוף שחיטה, ולא הוצאה הנפש, וכאשר ביארנו זאת בראש הסוגי' דשחיטה ומיתה בהודיע לא מהני, ומס' תשובה רבא אינה מובנת דלמה ל' למייר, אבל שאינה עשוña כו', דהיא פשיטה והחזרה כמו שפי' רשי" בידוע שנטלה נשמה קודם לכן, דמשמעו אדם נטלה נשמה זאת בסוף שחיטה כפשיטה ידה, הוה שפיר דמי, והלא זה ליתא כפי' שכי' הש"ך וכנראה מפרש"י הכא, אין חיות בסוף שחיטה בעין ולא הוצאה הנפש בסוף שחיטה, עצ"ג ודוק.

ע"ב Tos' ד"ה אלא דמתה והדר לדתוי, והוא דאמר ב' יוצא דופן דעובר מיט בירושא, היינו היכי דמתה עצמה, אבל נהרג לא עכ"ל, והסבירא מבוארת, דבכל מיתה טבעית מחייבת אפיקת הכה, מתיים האבירים הרחוקים ממשכן החיות תחללה, וממוש"כ הولد שאינה גופה ממש, ועודיו הלב והאבירים הסומכים ללכ' יש בהם חיים, במייתה פטאומיות ע"י שחיטה או הריגה, הנפק הוא דע"י שפיכת דם הנפש יומת הלב והראש משכן החיות, אבל אבירים החיצוניים עדיין השפעת החיות שלפניהם פועלת בהם, עד שפרקסים גם אחר מיתת הלב והראש, ומ"ה תנן במשנה דאהלות, בהותז ראייהון טמאים עע"פ שהאים החיצוניים מפרקסים דאין זה אלא כזנב הלטהה, ר"ל דהאי פירקס הוא משפע החיות שקודם לכן, שעדיין פועלת בהאי אבירים החיצוניים, אע"פ שהראש הותז, ומ"ה האמת הלאה יוצא, כי שגגה רבתא יצאה מלפני האחוריונים ז"ל במוחכ"ת, במה שהביא הפת"ש בס"י י"ז דמסוכנת לאחר שהותז ראשיה לא מהני הפירקס שאינו אלא כזנב הלטהה, והוא כיציבא באירוע וגיורא בשם' שמי' אבל שכחו ולא ידעו כי רק בבראה

אין האי שחייבת מכשרת לאכילה שחייבת פסולת יקרה, וזה אמת לאמינו, אלא דעת הרמב"ם יש מקום לתפיסה, שכ' בפ"ג ה"ח דכל מקום שאמרנו בשיחיטה פסולת, הרי זו נבלה, ואם אכל קצת ממנו לוקה משום אוכל נבלה וכו', עכ"ל, ואיך כתוב הוא ז"ל על כל הנני, שיחיטתו פסולת כלשנنا דמתני', וזה אינו, דהני גם לאחר חזרת ר"ע אין אלא איסורין באכילה. אבל לא נבלה, ויל"י בדוחק דהאי כלל לא דכלי הרמב"ם, לא קאי אלא במקומות דהפשטול הוא בגוף מעשה השחיטה, אבל לא אני דבגוף השחיטה אין כאן פיסול, אלא מצד מחשבה זהה, ודוק".

ד"ג ذ"ט ע"א גמר' איתמר, השוחט את הבהמה לארוק דמה לע"ז, ר"י פסולה ור"ל מותרת, ולינו אי מהשBIN מעבודה לעבדה, וליפין חוץ מפנים, והקשה לרשות"א ז"ל דתפ"ל דהוה נבליה מצד השוחט שנעשה מומר לע"ז, כיוון דגס ר"ל מודה דהשוחט חייב וכמ"כ התוס' כאן, והתוס' לעיל בסוגי' דהשוחט בשבת, הוכחיו מכח האי קושי', דבעפ"מ אחת לא נעשה מומר, אולם שם כתבתי, לדעת הרמב"ם החלוק שבין מומר לחשוד הו, ובמומר שהוא רגיל בכך חזקתו דלא שבבתשובה, אבל חשוד ע"י פעם אחת, שפק היה שמא עשה תשובה, וממילא דבשעת השחיטה דעבירה אין חילוק בין פ"א להרבה פעמים ולכן הרשות"א בזה קרמבר"ם ס"ל, ושפיר נתקשה לו אם הוא חייב ע"י השחיטה זו ממשום מקריב לעכו"ם, הרי גם שחייבתו מומר לעכו"ם, אלא דלהרמב"ם לשיטתי' לק"מ דס"ל דשחיתות נכרוי וכמ"כ שחייבת מומר דעשאו רבנן כהניתן נכרוי, אין בו רק מקרה דוקרא לא ואכלת מזבחו, וכל שנעשה עתה מומר ע"י השחיטה זו, לא קריין כי' זבחו, אבל הרשות"א בתוס' ס"ל בהז, דמקרה דזבחת פסלין שהניתן נכרוי, הרי דבעינן בר זביחה דוקרא, א"כ האי דנעשה מומר בגמי' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, לא שהשוחט יזרוק אלא ע"מ שהגוי יזרוק דמה לע"ז, ואיז' ג"כ הבהמה אסורה לר"י, מטעם תקורות עכו"ם, אבל השוחט לא עבד כלום, וכן נפסק האי דין בטור ושוו"ע סי' ד' וכי יתן ויבננו את זאת, דחוץ מן הדוחק העצום, להכנסי כאן נכרוי בעל הבהמה שאין לו רמז עליו בגמי', הרי לא קתני השוחט בהמות נכרוי אלא השוחט את הבהמה, גוף הדין מרפסין איגרא לאראעא, دائ' אפשר לעשות תקורות לעכו"ם, והוא לא עבר עבירה, אלא עע"ז בטהרה, אמתה? דע"כ אתה אומר דבاهאי מהשכחעה עצמה הוא עע"ז דומי' דפיגול דהשוחט ע"מ שיأكلו הבעלים חוץ לזמננו, הרי הוא מגול וлокה, כן ע"כ גם כאן כיון דחייב שמחיתה על האזיקה, מקרי עבודה, וחיביב בין שיירוק הוא ובין שיירוק אחר, ואין לומר דכוונת הרשות"א דהשוחט ידע שדעת הנכרוי לזרוק דמה ולהקטיר חלבה צו אין עע"ז בשחיטה ומ"מ נעשה תקורות עכו"ם, דזה ודאי ליתא, וכדמוכחה ממנה דשנינו בסוף הסוגי' בהני טיעי דיבח דוכרי לטבחין ישראל ואמרו להו, דماء ותרבא לדידן, ופרש"י לעכו"ם, ובשרה ומשכלה דידכו, וקאמר דשרי, הרי ע"ג דהבטח ידע דעתם הבהמה יזרוק הדם ויקטיר החלב לע"ז, מ"מ מותר הבשר, ושרי אפילו לכתה לעשות כן, וכן דברי הרשות"א ז"ל תמורה ולית נגר ונגר דיפרקיינו לפע"ד ודוק".

תנוס' ד"ה ר"ל דמי' מיתה ורשות' דחייב מיתה וכו' ואין לתמוה איך נירג, הא דלמא מימליך ולא זרייך וכו' הכא ודאי לא מימליך וכו' עכ"ל.

הנה לפי תירוץ זה סברו התוס' דחייב מיתה לא בא אלא על

בקדמה של, ודוק".

משנה השוחט לכוטי שחיטתו כשרה, הלב ארוי ז"ל הביא דברי הר"ז ז"ל, שכ' דהלהכה כר"י דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, ומותר אף לכתהלה, והוא דנקט במתני' שחיטתו כשרה לשון דיעבד וכו' וקמתהה על הר"ז, למה לא נימא דلت"ק בדיקת קתני לשון דיעבד, דלפי מה דמוקי בוגמ' אף בדשמיין דחישב, הרי אכן ממשום לפ"ע, וממש"כ לפי ל"ק, דרך בדלא שמעין מיררי, דיש לחוש לכתהלה דלמא חשוב מחשבה לע"ז, עכת"ד ולפע"ד נראה דודאי ליל"ק לת"ק ייל', דרך בדיעבד שחיטתו כשרה, אבל לכתהלה יש לחוש שהוא חשוב לע"ז והשוחט לא שמע, אבל מ踔 דפסקין כר' יוסי דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, גם לכתהלה אין לחוש, ומה ש' הר"ז לתרץ לישנא דדייעבד לת"ק, היינו לישנא בתרא דאף בדשמיין דחישב לית לו בה, שלא ילפין חוץ מפנים, וא"כ אין שום נפקותא לדינה בין ת"ק ל"ק לר' יוסי, ומה ש' הלב ארוי' דיש בהז עכ"פ ממשום לפ"ע, זה אינו, דכיוון דזה מוחשב וזה עובד לא אמרין, לא עבד הנכרי במחשבה זו ולא מידידי, דהרי תנוי בסנהדרין נ"ו ע"ב, בעכו"ם דברים שב"ד של ישראל ממתיין עליהם, אין ב"ג מזוהר עליהם, וכן פסק אין ב"ג של ישראל ממתיין עליהם, אין ב"ג מזוהר עליהם, וכך פסק הרמב"ם בפ"ט ה"ב מליכים, ופשיטה דבזה מוחשב וזה עובד אין בי"ד ממיתין, ואין זה דומה להא דלקמן דשות' ע"מ לזרוק דמה לע"ז, דאפילו ר"ל דס"ל דהבהמה מותרת מודה דהשוחט חייב מיתה, וכך שאמרו בסנהדרין ס"א ע"א דגמרה בר קטלא הוא מידי דהוה משתמש להר, דהר מותר ועבדו בסיף דשאני התם דעבד מעשה שהוא עבודה, וכפרש"י ז"ל שם וז"ל, "והכא נמי לא עבי קרא הויל ושותה צורך זריקה הוא, והוא חשב בשחיטה ע"מ לזרוק, הנה לי' בעובד עכו"ם דהא זריקה بلا שחיטה לא סגי וכו' עכ"ל הרי מסביר לנו רשי' דשחיטה זו ע"מ לזרוק בכלל עבודה היא, ולכן חייב עלייה, אף שלא נאסרה הבהמה על ידה אבל כאן בזה מוחשב וזה עובד, דליקא שום מעשה אלא מחשبة בכלל, כל שלא נעשה הבהמה תקרובות עכו"ם, גם שם עבודה אינה על המוחשב לחוד, ואין זה דומה למה שאמרו דע"ז חייב גם על המוחשב לחוד, כדכתוב למען תפוש את ישראל בלבותם, דהינו קיבל אלהות בלב, אבל כאן הקרבה לעכו"ם הוא וככל שאין כאן לא קרבן ולא מעשה, רק מחשبة בכלל אין כאן חייב לגוי המוחשב וממילאlico ליכא לפ"ע, והלב אריה במחכ"ת שגה בהז, ומה שנלעפ"ד כתבתתי ודוק".

ע"ש במשנה ורש"י פוסל, אר"א אפילו שחטה לאכול לכוטי מחצר הכבד שלפה פסולת וכו', הנה התוס' הקשו מהא דלקמן בשוחט לשם הריס, דמדייק פסולת אין זבחי מתים לא, ולידייק קשה להפוך על לישנא דפסולה, דהרי השחיטה אינה נפסקת בכך ואפילו בשוחט לעכו"ם ממש, למ"ד שחיטה שאינה ראויה שמה שחיטה, וכאשר סתם התנה לקמן בפ' אווא"ב דשות' לע"ז חייב ממשום אווא"ב, ואיך כתני כאן וכן במשניות אחר זו, בשוחט לשם הריס וכן בשוחט לשם עולה, שחיטתו פסולת, שוב מצאתי בהגחות מהרש"ש ז"ל בסוף פרקו על המשנה דשות' לשם עולה שננתעורר בהז ולא ידעתி למה המתין עד המשנה האחרון ולא הקדים קושתו במשנה זו.

אבל באמת אין כאן מקום לתמה לפי מה שכפלתי ושלשתי זאת, דכל המסתכת' אליבא דר"ע קודם זרחה נשנית, ולידייק' שחיטה פסולת אינה נבלה, אלא אסורה כטרפה, ואפילו סימן אחד בפסיקת כנבהה, לענין מלכות וטומאה, וא"כ שיק' לשון שחיטה פסולת על כל דבר המפסדת כשרות הנשחת בשעת מעשה השחיטה, כמו מחשבה זהה, ע"ג דאין הפסול בגוף השחיטה, כיוון דסכ"ס

בשעת שחיטה למה לי להכפיל הדבר אחר השחיטה, וצ"ג וד"ק. **ע"ש** גמר' אלא א"ר שיזבי, לא אמרו בה היתר משום כבודו דרש"ב"ג, ועיין בהගות מהרש"ש, והלב אר"י כתוב, דייסור לא אמרו משום דחם בעצם פליגו ארשב"ג, ול"ל סופו מוכיח על תחלתו, ולא הבנתי דא"כ למה לי דהיתר לא אמרו מושום כבודו, דיוטר הו"ל למימר דמסופקים היו בסברא זו דמוכיח סופו על תחילתו, דכמו דמץ' לחולוק על רשב"ג מצי מסופקים בסברתו, אלא דקוש"ז עוד יותר קשה, לפי המשקנא דרש"ב"ג דהחותנ' נכסיו הוא דהרי שם באמות פליגו רבנן עלייו ולמה לא אמר דמסופקים היו, דהלהתא כמאן לבן לא אמרו בה דבר, ור"ח דלעיל דמפרש משום כבודו של ר"א ורבנן ולא אמר דמסופק ה"י דהלהתא כמאן ייל דלא מסתבר שהיו דמסופקים דאיסור לא אמרו מושום דס"ל קרבען, ד"ל כיון הו"ל לי למימר דאיסור של ר"א, אמר כן גם באיסור דלא אמר מפני כבודן של רבנן, אבל כאן ברשב"ג ורבנן ודאי הי' מצי לומר דמסופקים היו לפסק כמאן, אלא דיש לישיב דברכל מקום שההלהקה רופפת בידך, בדואריתיא זיל לחומרה ובדרבען להקל, لكن א"א לומר דמסופקים היו אבל אי סברו בחכמים דרש"ג, שלא אמרין סופו מוכיחה ע"ת, שפיר דאיסור לא אמרו, מפני שסבירו בחכמים, והיתר לא אמרו מפני כבודו של רשב"ג, אבל להפק א"א לומר דסבירי כריש"ג ולא אמרו מפני כבודן של חכמים, דין חולקין כבוד לרבות במקומות דאייכא אישורה והוא פשוט וד"ק.

ע"ש משנה השוחט לשם הרים וכוי' שחיתה פסולה, עיין במסנה דליעל שכtabתי דכל הנני שחיטתו פסולה, אעפ' שאינה נבלת דהרי שש"א"ר ש"ש, מ"מ קרי לי' שחיתה פסולה ככל שחיטתו פסולה דבاهאי מסכת'DKודם חזרת ר"ע אין בה מושום נבלה, וכן ע"כ אתה אומר בן דהרי, בגמ' קאמר דזבחי מתים לא, מושום דהא להר והא לגדא דהה, ופרש"י דלאו תקרובות מקרי מושום דאין ההר העשה ע"א, אבל מ"מ פסולה מלאכלו מושום דדמי' לשחיטת עכו"ם, וע"כ דرك לאכול גזרו אבל לא לעניין טומאת נבלות דאם אמר דכל שפסלו השחיטה מדרבנן גם לעניין טומאת נבלות גזרו, א"כ גם לעניין תקרובות עכו"ם לאזרו שיהי' אסור בהאה, אלא ודאי במקומות דקטני במסנה שחיטתו פסולה, אין בה מושום טומאת נבלות, וכיר"ע קודם חזרה, דרבנן לא גזרו אלא על האכילה ולא לעניין טומאה וד"ק.

ד"ג מ' ע"א גמר' א"ר"ה הייתה בהמתת חבירו רבועה לפני ע"ז וכוי' ופרש"י ז"ל דלא מבעי הגביה והרביצה דקנאה בהגבבה וונישית שלו וכו', והתוס' הקשו ע"ז, דהא גזלו אינו קונה רק כדי להתחביב באוניסין, אבל לא להיות שלו כדי לאסרו וכמו דאמר גזל ולא נתיאשו הבעלים, שניהם אינם יכולים לקדשו, וכן מוכיח נמי מדפרק ליקמן לר"ג מננסך, והא שם הגביה כדאמרין בגיטין שם דמכי אגביה קניה, עכת"ד תוס'.

והנה לפע"ד דבר זה תלי' בפלוגתא, דבב"ק ד"ג י"א ע"א מסקין דין שמיון לנגב ולגוזן, אבל לשואל שמיון, וכתבו שם התוס' בשם הירושלמי,DDRISHIN CHIMS SHENIM YESHEL VLA MOTIM, וכן בגזלה והшиб את הגזלה אשר גזל כעין שגzel, וכתבו שם וע"ל, "והיינו טעמא, דגנב וגוזן קנו מיד, כשהוחציאו מרשות בעלים, אבל מזיק לא נתחביב אלא כמו שהזיק וכו"ו" עכ"ל, והוחצקו להאי טעמא מושום דאן אפיקו אין כאן שינוי לקוחות, מהי' בין לנגב ולגוזן לשלם ממו, ולא להחיזר את החפש ולשלם הפקת, וכמ"כ התוס' שם ד"ג ע"א ע"ב ד"ה א"ה, ובתוס' ד"ג ס"ח ע"א ד"ה מה טביה, דבסי' אחד או אפילו בשני סימנים שחוטים, אין כאן שינוי לקוחות בכך, ומ"מ אין שמיון המתה לנגב ולגוזן אלא היא שלו, ומשלם בהמה מעלה, וכן כתבו

הזריקה, ואם באמות אירע דלא זרך, דנשפיך הדם וכדומה פטור, והוא תמורה מאד, דاز אינו דומה כלל לפני, דהרי בפיגל לא בעינן שייכל או יקтир חוץ לאמננו, אלא במחשב לאכול מיד לתפוגל הקרבן, והוא חייב מליקות משום מפיגל, ואני לומר דרך לר"ל דלא יlf' חוץ מפנים, כתבו דלא חייב עד שיזרוק, אבל לר"י דיליף חוץ מפנים, באמת חייב על השחיטה בלי שיזרוק, כמו שחייב במפיגל, דא"כ הסוגי שם בסנהדרין אין לה מובן, דהרי פליגו ר"י ור"ל נמי בחיווא דגbara דלרי' חייב ע"ג דמנעל ולא זרייך, ור"ל לא מחייב עד דז裏יך, ואיך קאמר שם בגמ' דלרי' נמי לא בעי קרא לחיווא גברא, הלא בעי לחיבו על המחשה ע"מ לזרוק בשלא זרך לבסוף, וע"כ דלפי תי' זה אין חילוק, דגם לר"י לא מחייב עד זרך, וזאת א"א דשם קאמר דיליף הכל מפנים, הון פסול הבהמה והו' חיוא דגbara, ولكن כרבי התוס' בתי' זה אין להלמס, אלא העיקר כתי' השני, וכן כי רשי' ז"ל שם בסנהדרין בפירוש, דחייב אשחיטה עצמה שהיא עבודה, בין זרך אח"כ ובין לא זרך, והוא לר"י והו' לר"ל, אלא דלרי' צרכ' הדבר הסבר גדול כיון דלא יליף חוץ מפנים למה חשוב זאת לע"ז במא שמחשב מעובודה לעובודה, ומה דקאמר מיידי דזהה אמשתוחה להר, אין הנידון דומה לראי' דבמשתוחה להר עבר עובודה שלמה, אלא דמזהה"כ אין המחוור נאסר ע"י שעבד, אבל כאן החסרונו שלא נאסר הבהמה, הלא בעובודה, שאין מחשבין מעובודה לעובודה, ולמה לעניין חיוא דגbara תחשב עבודה, וכי רשי' ז"ל מה שלגביה התקרובות לא חשב עבודה, ורק אח"כ ז"ל, הויל ושחיטה צרכ' זריקה הוא ונחוב שבחיתה ע"מ לזרוק הו"ל כעובד ע"ז דהא זריקה שלא שחיטה לא סגי' עכ"ל, וכוונתו הוא, דזהה כען מה שאמרו בגיטין נ"ב ע"ב דהגבבה צרכ' ניסוך הוא, ומחייב מיד בשעת הגבבה, עי"ש בתוס' ד"ה מנסך, אלא דגם שם אם אחר הגבבה, חזר בו ולא נסכו דזודאי לאו כלום הוא, אלא דכל שנסכו אחר הגבבה, אמרין דהגבבה נמי שיק' לניסוך, לעניין קמ"ל בדרבה מני', אלא אפיקו אם נחلك ונאמר, דהתס' הגבבה בלי' ניסוך לבסוף לאו כלום הוא, אבל שחיטה שאני דהיא בעצמה עבודה היא, אם חייב שפיר, לע"ז, וכן ה"ה אם חייב בה ע"מ לזרוק דמה לע"ז חייב שפיר, א"כ קשה להיפיך למה לר"ל מותרת הבהמה, הלא שחיטה עצמה במחשבת זריקה מקרי עבודה, והיינו מחשבין מעובודה לעובודה, והדבר צע"ג בעניין ואחיזק בטובות למי שיגלה לי טעמא דהא מלטה וד"ק.

ע"ב גמר' שחיטה ואח"כ חייב עליה, זה היה מעשה בקיסרי, ולא אמרו בה לא איסור ולא היתר, ומסיק בגמ' מושום דמסופק אי אמרין מוכיח סופו על תחילתו, משמע מכאן דמחשבה לחוד בא שום דבר מהני בע"ז, דהרי אפיקו נאמר דסופו מוכיח, ואני מוכיח אלא דמחשבות ה' גם אז כמו שאומר ATA, אבל אין כאן הוכחה על אמרה שבתחלתן, וזה תימא רבתא דנייהו דעל ע"ז מותחיב גם על המחשبة הינו קובלות אלהות, אבל על הקרבנה שיתחייב על המחשبة שחייב להקרבן, זאת לא שמענו,ומי שלא אמר כלום רק חייב במחשبة ע"מ לזרוק, ודאי דלאו כלום כמו בפייגל דבעינן דזק אמירה ולא מחשבה בעלמא, ועיין Tos' לעיל ד"ה אלא, ובחו"ט פ"ג משנה י"ב בב"מ ד"ה החושב, שוב ראייטי שק"ז בעחתת"ס בחודשי נתקשה בהז, ולכאור' לפי דעת רביינו ירוחם דהאי חייב זרך ממש קאמר, ייל דסופו מוכיח דמסתמא דרך המקיבים לע"ז, כן הוא שאומרין, אבל מלשון רשי' ז"ל שכטב דא"כ אמר שיזרוק וכו' וכן מפסק הרמב"ם והשוו' שכתבו שחישב עליה אח"כ לזרוק, משמע דעת השטא לא אמר כלום, שהרי מי שמע מה שאמר אח"כ שיזרוק ה' שומע גם בשעת שחיטה אם היה אומר שחו"ט ע"מ לזרוק ולא עוד אלאAdam היה אומר כן

ואם ירצה הבעלים ליטול הכליל השבור וישלם להם הफחת שומען להם, וכן מבואר ברמב"ם בפ"ג מהל' נזלה שכטב בטעם דהא מלטה שאם רוצחים הבעלים בשברים הדין עמהם, משום דמןוי תקנת הבעלים אמרו אין שמיין ואם הם אינם רוצחים בתקנתא זו שומען להם, וכן הבין הדבר הב"י סס"י שנ"ד עי"ש, ולדעת התוס' דמה"ת אין כל שבור בתורת השבה, ניהו דאפשר ג"כ לומר, דתלי בדעת הבעלים דאים מחובבים לקבל השברים, אבל אם ירצו לקבלם עדין מצות השבה על הגזלן, אבל אז לא ה' מחייב לשלם הफחת, אלא אם הוא האיזקו או בגרמותו, אבל לא בשנאנס ונשבר, כי הוא לא קיבל חיזוב שמירה על הגזלה, וביאור שיטות אלו תמצאו בארכיות בס' שביבי אש, ואכ"מ להאריך בזה ודו"ק.

רש"י ד"ה הייתה בהמת חבירו, לא מביע שלו דמיתסרי וכו', מיهو כי עבד מעשה בגופיו מיתסרי, כדאמרין בפ' ר"ש ע"פ שאמרו המשתחווה לקרקע עולם לא אסורה, חפר בה ברורות שיחין ומעורות והשתתחווה להן אסרו, והג"נ וכו', עכ"ל ול依 יש תימא, קרקע עולם דנאסר ע"י מעשה בגוף הקרקע מנ"ל, והש"ס שם על הא דעולה דאמר, המשתחווה לבהת חבירו, בעשה בה מעשה אסורה, קאמר דיליף זאת מכל אחז, כמו שהביא רש"י זיל' כאן, ועל הא דחפר בה בשו"מ דמצאי אוסר, לא פריך מנ"ל, וחתני הרוב משועבעש נ"י עוררני שהריטב"א נ"ב ע"ב שם, עמד ע"ז וכותב, דמהלהכה לממ"ס ידיענן דעשה בה מעשה בקרקעם עולם נאסרה, ואם קבלה היא נקבב, אבל עין בין רוקא אבדת תאבדון את כל המקומות, באם דף נ"א ע"ב, מוקי לקרה אבדת תאבדון את כל המקומות, באם אין עין למקומות דלא מציא אוסר, תנו עין לכלים שנשתמשו בהן לע"ז, ומאמאי לא מוקי במקומות ממש, כפשוטו של המקרה, ובחר בפה בשו"מ, עוד יש לי לתמהה על הא דאמר שם אמר ראב"ה, כגון שניסך לה יין בין קרנית, שנאסרה הבהמה זהה כמו הא דעולה, וא"כ ה"ה בקרקעם עולם, אם ניסיך יין על ההר וכיוצא בזה, שנאסר הקרקע, דחד דיןיא אית לי לקרקעם עולם עם בע"ח וכמוש"כ רש"י כאו, וכדמשמע בע"ז מותוך הסוגי' וכן מבואר ברמב"ם ריש פ"ח מע"ז, שכ' דכל שין בו תפיסת יד אדם, כמו קרקע עולם ונחרות ואילנות ובועל חיים, ע"פ שנאבדו הרוי אלו מותרין בהנהה עכ"ל, הרוי דכל קרקע עולם עם בע"ח בהדי, וא"כ כל שניסך וקיטר על ההר נאסר ההר, כמו הבהמה בניסך לה יין בין קרנית, וא"כ היא דרשעה שאין ההרים אלהיהם אין לו מציאות, דהרי מסתמא כל העובד את ההר מקריב עליו קרבנות, הן אמרת דהרבמ"ס זיל' השמייט האי אוקימתא, ניסיך לה יין בין קרנית, ולא הביא רק שחתה בה סימן לעכו"ם, והוא מימרא דר"ה דהכא, אבל מימרא דעלוא דמייריה בענבד, וקאמר עשה בה מעשה, ע"כ לאו מעשה שחיתה קאמר, דהרי הנעבד עצמו אין דרך לשחטו אלא להקריב לה קרבנות, ועל זה לא הביא הרמב"ם שום משל איך תהי' בהמה העבדת נאסרה, מזה נראה דסובר הרמב"ס דבעין דוקא מעשה הניכר בגופה, ולכן לא מצא בהמה העבדת שתasar ע"י עבודה, וכן בקרקע עולם כתוב דחפר בה בשו"מ לשם ע"ז משמע דזוקא במעשה הניכר בקרקע נאסרה, אבל ניסין וקיטר עליה לא נאסורה, אבל מ"מ מה דלא מוקי קרא דכל המקומות בחפר בה בשו"מ, ודאי קשה טובא, וכעת צ"ג.

ודע דבאה דחפר בה בשו"מ, הוסיף רש"י זיל' כאן, והשתתחווה להן, והרמב"ס זיל' כתוב, שחפר לשם ע"ז, משמעו דבאה סגי, ולפע"ד תלוי הדבר בחופר אם ישראל או נכרי, דבזה פליגו ר"י ור"ע בע"ז דף נ"א ע"ב ולר"ע דהכלכתא כותתי, ע"ז של עכו"ם נאסרה משועשה ושל ישראל עד שתיעבד, וא"כ זיל' דריש"י ורמב"ם לא פליגו ודו"ק. **בא"ז**, הא סימן אחד לאו דוקא, דה"ה לחצוי סימן וכי' עכ"ל,

כאן טעמא של דבר זה, והוא משום דברמת מיד בהגבגה קנה הגנב והגゾן את החפש, להתחייב בתשלומיין, אלא כל זמן שהחפש בידי בליך פחת, חייבו התורה להחזיר לבעליו תחת תשלום ממון, והאי מצות והשיב מעכב הקניין שאינו יכול להקדישו ולמכרו, והוא שיבים שכתב בקרה, אבל אם נשפט הגזלה, ואפילו במקצת שניין בקנות, כיון שאינה ראוי' להשיב, ד הבעלים איןם חייבים לקבעה, במועד הנפסד, שוב הקניין של הגזלן הוה קני גמור לקבעה, אבל השואל משיכחה שלו איןו כדי לנקנות, אלא כדי לקבל על עצמו אחריות כל היק והפסד ואפילו באונס, וכך שמיין לשואל, ואפילו נשתנה החפש בשינוי הרואי' רקוננות, ומה"ט נמי הגזלן משלים השוויה של הגזלה, כשעת הגזלה בגין החקל ובין להחמיר, והשואל משלים כשתה הייך בגין החקל ובין להחמיר, והארכתי בעניין זה בס' שביבי אש שנדרפס ע"י תלמידי בשנית תרס"ג, ובתוך הדברים כתבתי שם לישב בהז ע"ג קושי התוס' גיטין נ"ג ע"ב ד"ה גזלו הוא, דבגמי' שם פריך אחזק' מהא דגוז חמץ ועה"פ דמצאי אומר לו הרי שלך לפנק, ואילו הייך שא"נ שמי' הייך האי גזלו הוא, וממנו מעלי' בעי' לשולם, והקשו בתוס' איך מדמה הייך דמלילא למזיק בידים, דכל שאין כאן שניין לקנות למה ישם הגזלן יותר מזו השומר, ותירצטו בדוחק דלחזקי' דהיאק שא"ג שמי' הייך אין לך שניין גודל מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' שכחו דברי עצמס שבב"ק הנ"ל, שהרי כי כאן כתבו בשם הירושלמי וכפי הטברטים, דכל שנספסד ונקלה שווי, ע"י הפסד הנזכר לעין אינה בת השבה, דהתרורה אמרה והшиб רק חיים ולא מתים, ואע"פ שא"ג שמי' הייך אין לך שניין גודל מזה עי"ש. וכתבתני אני שהתוס' של שעת הגזלה, ומודוק מaad לשינה דגמור' שם "האי גזלו הוא וממנו מעלי' בעי' לשולם", ר"ל ממון טוב ולא רע, אבל אין הגזל מוחיב לקבל ממנו החפש שניכר בו הפסדו, כי לא להקל אמרו תורה, והшиб את הגזלה, אלא להחמיר שלא מכך להחזיק בגזלה ולשלם ממון, אם החפש עדין בקומתו ובצביונו עומדת, אבל אם הפסדו ניכר, אמורים הבעלים אתה נתכוונות להחפש בשעת שגוזת ונתחייבת אז לשלו'ו במומו, ואין אני מחייב לקבל ממק' החפש שניכר בו הפסדו, משום שהחמיר הthora עליך להשיב את הגזלה עצמה אם היא ראוי' להשיב, והאי איןו ראוי' להשיב.

ומה מад נבין בה מה דאמרו בב"ק ע"א ע"ב, כיון דשחת בה פורתא אסורה איידך לאו דMRI' קטבח עי"ש בהגות מהרשי' של דמיכאן מוכח דאייסורי הנהמה מקרי איןו של, והוא פלא, דהרי אין פסקינו דאומרים בא"ה הרי שלך לפנק, וע"כ משום דאית בעלים לא"ה, ולפי האמור, כוונת הש"ס כך הוא, דכיון דשחת בה פורתא שוב איינו בתורת השבה, וקנאו למפרע ומיליא אסורה בהנהה, וכיון דלענין א"ה חשב כשלו גם לעין תשלאומי ד' וה', אנו אמורים לאו דMRI' קטבח, אבל בטביחה דעתמא ניהו דמתחלת השחיטה אין בתורת השבה, אבל הthora עשו כברשותו לעניין ד' וה', דהרי א"א להתחייב בעניין אחר, וכמו בחמץ דע"פ שאסורה הthora בהנהה ואני ברשותו, מ"מ אמרה תורה שלך אי אתה רואה, דעשאו הכתוב לעניין זה כברשותו, אבל בטביחה לע"ז כיון דע"ז האי בטביחה פורתא אנו אומרים דשלו קטבח, כדי שיאשר בהנהה, איך נחיבו על הגמר ד' וה' שהוא תרתי דסתרו, נלפעד'奴כו.

ועכ"פ מכל הא דאמרן יצא שיטת רש"י זיל' כאור נוגה, דגם כאן בהגביה והרביצה כיון דנעשה גזלן עליה קנאה למרי', אם לא שמעכב מצות השבה, אבל כיון דשחת בה פורתא שוב איינה בתורת השבה מיליא חל אישור ע"ז עליה וקנינו ואיסרו באין כאחת. **אמנם** שיטת הרמב"ם אינו כן, וכוטתי' איפסוק הלכתא בחו"מ סי' שנ"ד ושס"ב, והוא דהא אין שמיין לנגב ולגゾן הוא תקנתא דרבנן,

להעמיד דעה זו מפני חומר הקושי' של הנקה"כ, דוחכיה מתווך הסוגי' גם מקצת קנה די לאסירה לע"ז אלא דנדג שיטת התוס', והנקה"כ עומד הקושי' העצומה, הא לעשות תקרובות בעי אחת מן העובדות, ולא סתם מעשה, ועל חci קנה לא נופל שם שחיטה.

אבל אחר עיון רב האיר ד' את עיני למצוא דעת קדושים, והוא כאשר אבאר באה, דהא דאנן אוורום דאחצוי קנה אין, לא שם שחיטה כשרה ולא שם שחיטה פסולה, הוא ע"י ההלכה, כי יש לנו שתי הולכות שנראות כסותרות, חדא, דכל פיסול במקצת השחיטה נבלה, לקבלת ר' יישבב משום ר' וחדא, דפסוקת הגרגרת ברובא, אבל עד חצי כשר ואיך יתקיימו שני הולכות אלו, דמכח הלכה הראשונה אנו פוטלים בנkehיו את השחיטה, וכאשר ביארנו לדעת הרמב"ם, דשם שחיטה פסולה גם על מקצת הוושט, וא"כ ה"ה בגרירת דמ"ש, ואיך יוכשר השחיטה בחצי גרגרת פגום, אלא כיוון דaicella הלכה דפסחה"ג ברובא, ע"כ לומר דכל שאין בו מעשה טרפה, לאו שם התחלת השחיטה עלייו, אע"ג דמצטרף לרובינו דומה להחיתת העור דלא שייך לשחיטה כלל, וכאשר אבאר בפתיחה עיקר יוז"ד ובריש"ט, בפריש' אט, בפרט אתה הולכת ומטע ורוב קנה פוטל את השחיטה, וכל זאת במקומות דבעינן דיני שחיטה, אבל בשוחט לע"ז, המכ יאמר האמור דזובח לאלהים יחרם, דוקא בזובח עפ"י הולכות שחיטה, אבל הנוחור לע"ז לא עבר מידי, הלא הוכחנו מגמ' דלעיל דך יוז"ע, דגם על הנחירה נופל שם שחיטה וזביחה, כדכתיב הצאן ובקר ישחט להם, והוא נחירה לדעת ר"ע דאישטרி במדבר, ובנחרה, כי היכי דמקצת הוושט מקרי תחלת נחירה, ה"ה מקצת הקנה דמה עניין התחלת השחיטה למעשה טרפוף, כי רק לדין מכח ההלכה אין בתחלת שחיתת הקנה ממשום פסול שחיטה, אבל לויל הא הלהכה, כיוון דשייך להשלמת השחיטה, למה לי מעשה טרפות דוקא, ובפרט לפ' מה שביארנו בפתיחה ובשאר מקומות, לדעת הרמב"ם לא דנין על פי האיל הלהכה דח"י טרפיפות, לשום דבר מדיני התורה, רק לעניין שחיטה וטרפות בע"ח, וא"כ לעניין שוחט לע"ז, ודאי דין שמקצת בין מקצת הוושט למקצת הקנה, ואם על המקצת שם זביחה לע"ז עליו, כך לי ושת כמו קנה ולפ"י של לקאים שיטת רשי' ז"ל שכ' דמכח ישנה לשחיטה מתוע"ס קאתיין עליה, דע"ג דמוודה רשי' דגם במקצת הקנה קאמר, כיוון דשחט בה פורתא, מ"מ למ"ד דעל מקצת הסימן אין שם שחיטה, ה"ה דין עליו שם נחירה, כי הן בשחיטה והן בנחירה בעין שתה"י כדי שתצא נפשה מהר תוך מעל"ע כמו שביארנו זאת במקומו, וממילא גם זאת אמרת, דכל שלא נמר אין ממשום תקרובות, ומישוב הרשב"א שהביא מין, בין שאר פסולים וכותב דכל שהתחילה ולא גמר, אין כאן ממשום תקרובות עכו"ם, דודאי עבודה לע"ז בעין, וכל שלא גמר הזביחה או הנחירה, אין שם עבודה עליו, אלא כיוון קר"י ס"ל דישנה לשחיטה מתוע"ס, וה"ה בנחירה כן נאסירה בהבמה מתחלת הזביחה, ואפיilo במקצת הקנה נ"ל, והדברים קילורין לעיניים ואmittים לאmittio של תורה בס"ז.

אבל דע לדפי האמור דוקא ללא גמר כלל והנヒ והלך לו, אצל גמר השחיטה אפילו שלא בכוננה לע"ז, או אפילו גמר אחר השחיטה בלבד מחשבת עכו"ם, מ"מ חייב המתחיל, והנחתת הוה תקרובות עכו"ם, וכן בשחווטי חזק, בהתחיל בחוץ וגמרו בפניים, למ"ד ישנה לשחיטה מתוע"ס, ועוד בשוו"ת מהרי"א ז"ל יוז"ד סי' ל' מה שפלפל

בזה עס בעל יריעות שלמה ומה שנפלע"ד כתבתתי ודוק"ק.

תנוס' ד"ה כי הא דאמר עולא, לא מייתי סייעתא מעולא וכו', דאי סי' אחד בעי הוול' לפרש עכ"ל, דעת קדש לא זכיתי להבין, והא עולא בענבד מיירן, וממילא הא מי מעשה דקאמר ע"כ לאו מעשה שחיטה הוא, דין דרך לשחות את הנענבד עצמו, ولكن לא מצא

והאי חci סימן אפיilo דקנה כדמות מגמ' דלקמן, דמוקי דוקא בחצי קנה פגום, ואי לאו דפגום נאסר מיד בתחלת חתיכת העור והנקה, אלא דביו"ד ססי' ב', פליגו בזה הטו"ז והנקה"כ ז"ל, שהטו"ז סובר דעכ"פ מקצת הוושט בעין, כדי להקרא עליו שם שחיטה, אבל במקצת הקנה אין שם שחיטה נופל עליו, ולא על חנס נקט ר"ה כיוון ששחט בה דמשמע שחיטה דוקא, והנקה"כ דחיה דבריו מתווך הסוגי' שלפנינו עיי"ש, ופלא שנעלם מעיני שניהם, דבר פליגו בזה רשי' ותוס' בב"ק ע"ב דבגמ' שם אמר, כיוון דשחט בה פורתא אסירה, ופרש"ז ז"ל דס"ד דישנה לשחיטה מתוע"ס, ומתחלה נאסירה, והתו השיגו עליו, וכתבו דאפיilo למ"ד אין לשחיטה אלא לבסוף נאסירה בפורתא שהאיסור תליי במעשה ולא בשחיטה, וא"כ מAMILא נשמע דלדעת התוס' אפיilo מקצת קנה עכ"פ מעשה מקרי, ולרש"י בעין דוקא מקצת שחיטה.

והנה מה שהשיגו התוס' מהא דעולה דברו שעה בה מעשה אסירה, לאו השגה היא, דהרי עולא מנענד מיירן, ושם כנון ניסך לה יון בין קרנית ודאי מעשה עבודה יחשב, כי ניסך הוא אחת מאربع עבודות, אבל ר"ה דמתקרבות מירי' ולחיטה עבודה היא, אבל מקצת קנה דלאו שם שחיטה עליו, ואין כאן עבודה, מרכמי תני דתאסר בזה, ותני לי שקיימתי מדןPsiAi מה שחידשו הגאנונים החו"ז وك"ז בעחחת"ס ז"ל, דעכ"פ מתחלת חיתוך הקנה מוקצת לע"ז הוה, וע"י מעשה גם מוקצת נאסר להדיות כמו תקרובות, כמו בענבד דע"י מעשה נאסרת הבהמה אף להדיות, עיין בה החות"ס באריכיות, אלא-DDבר זה נפרק, ממה דמתרך הש"ס באומר בגמר זביחה עבודה, דא"א לצמץ זאת, אם לא במדידה בדקוק וצמצום גדול, וכן עכ"ב באומר בתחלת השחיטה שרצו לעבוד בגמר זביחה, ואם כדברי הגאנונים הנ"ל, מה הוואיל הש"ס בת' זה, והלא מצד מוקצת תאסר מיד בתחלת השחיטה, דבלאי'ה הקשה הלב ארוי', דלמה לא תאסר כמו בשוחט ע"מ לזרוק לע"ז, ות' דבעינן עיין פנים שהי' המעשה מעשה עבודה, כמו שחיטה או זריקה, אבל בחצי מתיר אין מפגין, וה"ה בע"ז אין אוסרין בחצי מעשה שחיטה, וכל זה תניין אי מצד תקרובות בעין למיסר, אבל מצד מוקצת אמריא לא תאסר, אלא ודאי דגס למוקצת בעין מעשה שמורה על המוקצת כמו גיזה, כמבואר ברמב"ם בפ"ד ה"ד מהלכ' איסורי מזבח, אבל תחלת השחיטה אין מעשה זו שייך למוקצת ולדעת הראב"ד שם, שיש לו נושא אחרה בגמ' ולא עבי מעשה להகשות, הלא נצחים מהז דיש לבטל הקצתו בשחוור בו עיי"ש, וא"כ בלאה"ה א"א לומר דמתעם מוקצת קאתיין עליה, הא עדין הוא ראיי לבוא לפניים, אם ייחזר מהקצתו בסוף השחיטה, וכן עדיין התמייה במקומה עומדת, איך במקצת קנה תה' אסורה מאחר שאין על מקצת הקנה שם שחיטה.

ועל אני מדקדק מלשנאי דר"ה, דברו כיוון ששחט בה סימן אחד, ולא אמר אם שחט, ד্‏רוצה לומר דעכ"פ בעין שיינמר השחיטה, אלא דלמפרע אסורה מתחלת השחיטה, אבל בשפסק במקצת הסימן מלשוחות יותר, אין כאן תקרובות, כי לכאר' כו' מוכרכה משיטת רשי' בב"ק שכ' דשחט בה פורתא אסירה, מיטעם דישנה לשחיטה מתוע"ס, והרי כל שלא גמר השחיטה גם להאי מ"ד ליכא כאן שחיטה, ובזה נחיא נמי דנקט ר"ה סי' אחד, משום דלא נחوت לפלוגתא דר"י ור"ל, אי ישנה לשחיטה מתוע"ס ומלהטא דפסיקה נקט דבסי' אחד מסיק הש"ס לעיל כ"ט ע"ב דלכ"ע פסול בש"ח, אף כشيخו הרשא השחיטה בפנים וא"כ בע"ז נמי דין דנאסר בס"י אחד, כشيخו אח"כ, ולר"י אה"ג נוגם על מעוט הוושט שם שחיטה עליה אם גمراה אח"כ, ונאסר למפרע, אבל אחר כל ה兜ר Ach"A

ע"ש גמור' וארכ"פ אי לאו דאומר ר"ה בהמות חבירו, לא הוה חטא תיובתני מיט' דידי' מצי אוסר דחבירי לא מצי אוסר, ופרש"י והאי חטא דכהנים הוא עכ"ל, והוא לכאר' תמורה דהרי כהנים שום משלחו גבוח קזינו, אבל קודם שחיטה וזרקה אין לכהנים שום קניין בו, יותרו הולול' דשל גבוח הוא דהה קדשים הו, ואולי כוונת רש"י ממש"כ בלשנא אחרינא, דشار' זבחים שיש לבעלים חלק בו שפיר מצי אוסר, אבל חטא דכולה לכהנים אלא שהבעלים שוחטין אותה וכו', מאה משמע דלרש"י לאו משום דעתך' ג' דק"ק ממוון בעלים ממש' התוס', אלא דכל שהבשר לבסוף נאכל לבעלים, מקרי בעלים כדי לאסורה בשחיטתה ע"י, כיוון דנסר להם לשחיטה, ולא דמי לעובד ומוקצת דלא מצי אסרו לרבען דריש' ג', מי שלבו רחב יותר, יישב את זאת ודוק'.

ע"ש גמור' ר"ג ור"ע ור"י אמרין אין אדם אוסר דבר שאין לנו, הנה כי מסכת הסוגי' גם הם ס"ל דבמעשה מצי לאסרו, אלא דבישראל שאינו מומר לע"ז אמרין לצערו' קמכווין, והקשה הפלתי, א"כ מה פריך ר"ג לר"ה מברייתא דשלש חטאות, תקשה לדנפשי', דהא בשוחט חטאתו לע"ז, למאן מצער לי' וכיוון שלא שיק' לצערא קמכווין, כי שחת בה פורתא ליתסר.

ונהראה לפ"ז בזה, דהנה ק"ז בעהחות'ס ז'ל בחודשו כן, מביא דברי הרמב"ז זיל ע"ז שכח שם דף מג ע"ב וז"ל, "אבל האוסר דשא"ש ע"י מעשה לא שמענו אלא וכו', וגם שייה' מעשה ניכר בשינויו שאינו חור לברייתו, דדמי' כמוון דקני לי' בשינויו זוממי' דגאלן' עכ'ל ודבריו תמורה כMOVON, וההת'ס מותרים לומר דברצירות עכו"ם, אינה ראוי' לבוא לפניו, אלא דא"כ, פלא למה שתדראי' לקרבן ציבור, והיינו סברת התוס' דהכא, דليلו בעצם אינו ראוי' להבתאת קרבן, אבל שבת רק איסור מלאכה מעכב, דהרי קרבן ציבור נקרב מושם דדוחה את השבת, ומאחר דב"ה לא נחטו חלק בהכי, איך תפסו התוס' כב"ש דانياה משנה במוקם ב"ה, וכמידומה לי שמצאתי אח"כ בטורי ابن שנטעורה בה, ובתשובה אחת הארכתי וארכ"מ ודוק'.

ע"ב גמור' מחתך בעפר הוא, התוס' ב"ק דף ע"א ע"ב כתבו דלאו דוקא מחתך בעפר, דודאי שחיטה מעלי' הוא למ"ד שא"ר ש"ש, דהא שוחט לע"ז חייב מושום או"ב אלא דכיוון דאסור מושום תקרובות עכו"ם, אינה ראוי' לבוא לפניו, אלא דא"כ, פלא למה לא יתחייב אסימון קמא, כיון דגוף השחיטה נגמרה כהונון, ומ"ש משחט סימון א' בחוץ ומגרון בפניהם דלעיל כת"ט ע"ב, ורש"י זיל כתוב כאן דברים מעורבבים, ומשתמע על השחיטה שפיר נגמרה כהונון, דפקע שם קדשים מינה, דמשמע Abel השחיטה כלל, דחיתוך עפרא ואחר'כ כתוב חלק מהא דלעיל, דהתרם טעמא מושום דישנה לשחיטה מותוע'ס, אבל הכא סימון שני לא אישתחט כלל, דחיתוך עפרא בעמא הוא, ולענין שבת וע"ז מושום נטילת נשמה הוא דמחיב, מדברים אלו משמע דין כאן שחיטה כלל, ואחר'כ מסיים, "אבל לענן ש"ח לאו שחיטת קדשים הוא" בזה חור לדבורי הראשונים דשחיטה הוה אלא דלאו קדשים ננהו, והדרה קושי' לדוכתי' אמאי לא חייב מושום ש"ח, והוא פלאי.

אבל אם תרצה לעמוד על אמתת הדבר, עיין היטב במה שביארתי שיטת הרמב"ס בזה לעיל דף כת"ט ע"ב, ותמצית הדבר, דלענין חיוב חטא לא אמרין אגמל'ם, לפי שהוא דבר שנסתלק קודם הגליו, אבל לענן פסול הקרבן שפיר אמרין אגמל'ם, ובזה הסוגי' וכל פסקי הרמב"ס הכל על מקומו יבא בשלום, עי"ש היטב ודוק'.

ולפ"ז אני אומר דעתינו עוד נפקותא, בין ר"ג לר"ה, דלר"ג דמטעם קניון Katain עלה, דוקא בדייד שהוא דחבירי' ואיז ע"י

הש"ס שם בע"ז מעשה אחרת, אלא דניסך לה יון בין קרנית, דמעשה בגופה דהוה עכ"פ מום, אין זה עבודה, אלא ביטול ע"ז, דכל שפחסה וקטעה בטלה, כמבהיר שמס דף נ"ג, וכן שפיר קאמר דמעשה דעולה ע"כ לגבי לאסור את של חבירו, מעשה כל דהו ישב, כיוון דאיינו ניכר בגופה, וכן גם ר"ה לאו דוקא סי' אחד דהוא מעשה הרבה קאמר, אלא מקטת קנה דאיין בו מעשה טרופות, והוא מום עובר נמי סגי, לאסור של חבירו כן הילע'ד, אבל עין ברשי' לקמן ד"ה ועלא, דמשמע נמי דפרש כתוס', וכן מפורש נמי בתוס' לקמן מ"א ע"א ד"ה ת"ש, דעולה מעשה שחיטה קאמר, ולדידי צע"ג דאית שיק' בעבד שחיטה, שאין דרך עובדותה בכך, וכי שלבו רחב יותר, יישב את זאת ודוק'.

דעת הארץ תשפכנה כמים, דהינו כמים השופכין, שאין לאדם צורך בהן, כן צייתה התורה לשופך את דם הנשחט לאיבוד, ולא לקבלו בכלל כדי ליתנו לכלבו או למכורו לנכרי וכדומה, מושם דחק עכו"ם הוא לקבל הדם בכללי, כדי לעבוד בו ע"ז, لكن הרתקה התורה דבר זה, אפילו הוא עושה כן כדי להנות מן הדם, דלוליו זאת קשה למה אמרה תורה לשופך לאיבוד דבר הרואין להנות ממנו, כי לאחר נשפך על הארץ קשה מאד לגררו כדי להנות ממנו.

ואח"כ סיים הרמב"ם וכותב, ואס שחתו שחתתו כשרה, ואת מוכח מלשון המשנה, דבמשנה דלעיל דשות דשות לשם הריס, וכן במשנה שאח"ז בשוחט לשם עולה, כתני שחתתו פסולה, ובهائي משנה כתני אין שוחטי, משמע אין לעשות כן אבל השחתה לא נפסקת בכך, וכמ"כ זאת הרשב"א ויתר הראשונים, וטעמא דהא מלטא דנינו דaicא חש הרואים שיחשדו דלע"ז נתכוון, אבל אין לא חשידין לאיש מוחזק בנסיבות, מושם דעתך דבר מוכער ואפילו הוא איסור מצד בחוקותיהם לא תלכו, לא נוציאנו מחזקת כשרותו, ואי לדעת הרמב"ם עכ"פ בעי בדיקת סכין, אפילו הוא מומר לשאר עברות לק"מ, דעת המשנה ודאי לא קשה, כאשר ביארנו במקומו, דהאי דינה של הרמב"ם די חדש הוא, אחר שהחומרו לפסול כל פגימה הנרגשת אפילו אינה אוגרת, אבל על פסק הרמב"ם נמי לא קשה דהרי דזוקא במומר בעי בדיקת סכין, ולא بما שעבר רק פ"א ולא רגיל בכך, מבואר זאת אצל בסוגי דלעיל בפ"ק.

אולם בשוחט לתוך הגומה בשוק, כתוב הרמב"ם שם בהל' ו' אסור לאכול משחיטתו עד שיבדקו אחריו שמא אפיקורס הוא, וזה זה יצא לו מרבייתא שהביא הגמ' לקמן, דקתי ניה, ובשוק לא יעשה כן, משום שע' ובחוקותיהם לא תלכו, ואס עשה כן צrisk בדיקה אחריו, אלא דהרב"א הנ"ל בתוה"ב, לא מסתבר לי' הפרש דהאי צrisk בדיקה אחריו דקאמר בגמ', כדי להתריר שחתתו ששחט, ומפרש להיפך דבדיקה זו להחמיר, שאס ימצא בו נמצא בו שמצ פסול, דהרב"א לא ס"ל לחקל בין כל הני דחشب במתני, ולכן גם בשוחט לתוך הגומה בשוק אין לאסור זביתתו, אבל הרמב"ם, דמחלוקת בטעמא דהני דיני המשנה כדלעיל, וס"ל דבשות לתוך הגומה יש איסור ממש בדבר ולא רק מצד חיש הרואים, אלא דאית ב' משום חק לעכו"ם, لكن מחלוקת בין שוחט לכלי ריקן או לגומא בחצרו, דיל' דמסתמא עשויה כן לנוקות חרוץ או להנות כן הדם, שאז בדיעבד שחיות כשרה, ובין עשויה כן בשוק, וגם כדי להנות מן הדם לא, כי אין דרך לנוקות משומר, ולכן כל זמן שלא בדקו אחריו ונמצא נאמן וכשר, חיישין אין שמא מן הוא ושחיטתו אסורה.

ואחר באור הני שתי שיטות אני מפליא פלא והפלא בדברי פרט"ג סי' י"ב סק"ד בשפ"ד שלו, שכותב "ואין צrisk בדיקה אחריו בדיעבד, ונפי'ם באינו לפניו לחומרא וכו' גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא, אותו אס הוא לפניו לחומרא וכו' גם אין מוסרין לו מכאן ולהבא, ובולדין מפטו ומינו עד שבודקין לחומרא וכו' עכ' ותמה אקררא על הני הדברים שבמחכ"ת כד שכב וגויים כתבם, דינה המשנה ברר מלה דין שוחטין, אבל אס שחת שחתתו כשרה, ומסתמא מטבח השוחט למכוור מיררי, ומילא דמותר ליקח מהאי בשרא, שהוא לכתהלה לבבי הלוקחין וכשכ'adam אין לו שוחט אחר, דמותר לו ליתן לשוחט ולא צrisk ליהוש שהוא מין, אלא דלכתהלה צrisk לבדוק אחריו, כדי שאחר שנמצא עליו דבר המעורר ספק

שאסרו רצה לKNOWNה, וכך לעבוד בשלו, אבל בסובב שהוא שלו, ואני מתכוון לKNOWNו גם במעשה גמור ושינוי הניכר אין אס, אבל לר"ה דין טעם האיסור ממשום קניין בין שידע שהוא דחbareי ובו שסובר שהוא שלו, מazi אסר, ומתרוץ מעטה הקושי הנ"ל דשפיר פריך ר'ין לר"ה משלש חטאות, דבשלמא לדידי, לא העשה האי חטא תקרובות ממשום דהרוי שגג גם בשחוותי חוץ, וסביר שהיה חולין והיא שלו, ולכן לא יכול לאיות בה, لكن לא מהני, אבל לדידי דבעיטה כל דהו סגי לאסורה של חברו, ע"כ אין הטעם ממשום קניין קרמבל"ז, ולמה לא תאסר ממשום תרבותות ודוק".

ד"מ"א ע"א גמר' ת"ש ב' אוחזין בסכך וכו', עד הבמ"ע בישראל מומר, עיין לעיל בסוגי דהשות בשבת, על התוס' בראש הסוגי שכתבתי לפרש הסוגי הללו, כיון דבאה שחתיטה שנעשה מומר, אין חילוק בין פ"א לשלה פעם עיי"ש.

ד"מ"א ע"א תוס' ד"ה לאו כל כמיינך, תימא וכו', ויל' דהכי מייתי התם, דכיוון דריב"ב שרי לאוביינהו לכל עכו"ם שיריצה, לרבען נמי דפלו עלייה, שרי לאוביינהו להאי עכו"ם דנסכי, עכ' ואין דבריהם מובנים ועין בתוס' ע"ז שם שביארו יותר, והוא דבשלמא ישראל מומר דנסכי, שפיר חייב לשלם מכח מזק, ממשום דאל שפכו הבעלים את היין נמי חייב, כיון שלא שוה לדידי מידי, אבל נכרי דלידידי לא נאשר היין בהנאה, לא מציא ישראל לתבעו נזקו ממנה, אלא כשמניה היין לנכרי שננסכו, דלו שפכו מציא הנכרי מיפטר, מ"מ כיון דבישראל מומר חייב ממשום מציק חשבין גם בנכרי כדמי הזיקו עיי"ש, אבל עדין איינו מובן מה רצוי להוכיח מריב"ב דמתיר למכוור לכ"ע, ממשום דין אין בכח האדים לאסור דשא"ש, והוא פלי, אולם לפדי הרמב"ז שהבאתה לעיל יש פרש הסוגי דשם כמיון חומר, דכיוון דריב"ב ס"ל דלאו כל כמיוני לאסור ינו של חבירו לאנוס, ומה זה דקרו לאנסו ולא אמר בפשיות, דין אס אדשא"ש, אלא דע"י הגבהה וניסוכו, מכירחין את הבעלים שיקנה המנסק את יינם לאנסם, והוא כמו תולי' ואבון, א"כ שפיר מצין ליקח דמי היין מן המנסק נכרי ע"פ שצרכיך להנית לו את היין, מפני שקנה אותו בעודו שאר, כי הקניין והניסיוק בין אותה כמו SCI החת"ס בשם הרמב"ז, ודזוק היבט כי נכוון הדבר מאד בס"ד.

משנה, אין שוחטין לא לתוך ימים וכו', אין שוחטין לגומה וכו', ובשוק לא יעשה כן, שלא יתקה את הצדוקים עכ' המdiskak בלשון הרמב"ם זיל, ימצא שמחולק טעמא דהני דינים לשנים, כי זיל בפ"ב ה"ה, "אין שוחטין לתוך ימים ונחרות, שהוא יאמרו עובד מים הוא זה, ונראה כמרקיב למים, ולא ישחוט לכלי מלא מים, שהוא יאמרו לצורה שתראתה במים שחת" (וכפי הנראה גרס הרמב"ם במשנה, "אגן" וכගירסת הערוך, ובצלולים景德קם בגם אס, כמו לתוך ימים ונחרות) ואח"כ כתוב "ולא ישחוט לתוך הכלים, ולא לתוך הגומה, שכן דרך עכו"ם וכו"ע עכ' הרוי דבאהני תרתי לתוך כלים ריקנים ולתוכה הגומה, אין הטעם מפני החש של הרואים שנראה כמרקיב לע"ז, אלא ממשום דין דרך העובדים, קיבל בכלי כדי שייעבדו, ויש בכל אחת מהם צד קל הצד חמוץ, דהשות לתוך ימים ונחרות, שהדם הולך לאיבוד, אם לא כיון לעבוד ולהקריב למים, אין לעומת זאת כלום, דמה לי שפכו על הארץ או לתוך המים, אבל לעומת זה איכה חשש הרואים, שייאמרו דלעובודה קמכוין, אבל המכנסו לכלי או לתוך גומא נקייה, אין כאן חש עבודה כלל, אבל לעומת זה המעשה עצמה מורה, שרווחה בהאי דין לכנסו כדי לעבוד אח"כ ונראה כשות ע"מ לזרוק לע"ז כי לדין דין אסור באכילה, ולמכרו לנכרי, שווי מיעוט כ"ב, עד שאין דרך לכנסו בכלי, או בגומא נקי' המעשה עצמה מכוור שעווה כדרך העובדים המכנסים את הדם לצורךizia עבודה ואולי גם הנכרים אין דרכם לאכול דם, ויש להسمיך דין זה אקרה

שחייב לשלם לו כל נזקו והפסדו, כי מגוף הדין אין המדבר שם, אלא בדין דעתך איש לuibד דין לנפשו, ואפילו ע"י חבלה, ותדע דלא נזכר דין זה בהלכות שכירות פועלם, כי שם ה"י מקומו, אי להא אתה, חדיד עם הבעה"ב, שאינו מחייב להחזק משורת שיצא עליו שם גנב, אבל מביאו בהלה' חובל בחברו, המדבר מדין עיבוד דין לנפשו, ובזה נפל בברא ג"כ, מה ש' שם הבאה"ט על בעל שבות יעקב אשתמיותי הגהה הלא, דזה ליתא, וכל דעתן שם במקור הדין יראה דכן האמת, אלא דלפי סברתי שכבתמי לעיל, אולי במקומות דאיכא חשש פסדא רבה בעה"ב, הדין עמו, שלא מטען לחיבור להחזק בביתנו, מי שחשוד בעני הבריות לנגב וצריך להתיישב בדבר, אבל הא פשיטה דומה לא דבר המרדכי והרמ"א בהגהה שם, ודוק.

ע"ב משנה השוחט לשם עולה וכו', שחייב פסולה ור"ש מכיר ופרש"י ז"ל דכל שבא בנדר ונדבה איך מראית עין, דהראוה אמר ער עכשוו הוא מא מקדים ושחטו לעולה, ור"ש לא חייש למ"ה ע"כ"ל, מדברי רש"י אלו נשמע דאן לא חיישין, דלמא בהאי שחייב לשם עלה הקדשה עתה, דנhero דהשותט לע"ז מהני לשוחטה תקרובות, ע"ג דלא הוקצה לך מתחלת, וכן ודאי מי שהי' שוחט בעירה בהמת חולין לשם עולה, בלי להקדישה קודם לכך עולה, אבל השוחט בחוץ שאין דרך כלל לשוחט לא נאמר דכוונתו הי' להקדישה לעולה כדי שיתחייב על איסור ש"ת, DSTAMA לא כיון לכך, ולכן אין כאן אלא משום מרחה"ע, שהראוה יאמר דבהאי אמרה לשם עולה הקדשה, ועיין בטור ריש סי' ה' דמשמע דס"ל דגם אין חיישין שהקדישה עתה ועיין בבב"ח שם) ולכן הוכרת רש"י לרשות דר"ש לא חייש למרחה"ע דהרי גם לת"ק ליכא רק ממשום מרחה"ע, אולם בתוס' בשם הריב"א מפרשים דר"ש לשיטוט דכל שהתנדב שלא בדרך המתנדבים, אין חל ההקדש, ליכא כאן ממשום מרחה"ע, דהמקדיש עולה כדי לשוחטה בחוץ אין זה עולה, והתוס' לא מפרשים לרשות הריב"א דברי הת"ק, והוא לומר דמפרש כרש"י דמשום מרחה"ע קאtiny עלי', דאי הפלוגתא שבין ת"ק לר"ש רחואה מaad, דלר"ש אפילו הקדישה קודם לכך לא קדוש, משום דהקדש ע"מ להקריבו בחוץ הוא, ולרבנן אפילו בשעת שחיטה בחוץ, אם אמרו לשם עולה, איכא משום מרחה"ע, ע"ג דאיכא תרתי, שהוא בחוץ וגם לא הקדישה מכיון אלא בשעת שחיטה, لكن נראת אומרים, כי חזקת כשרותו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנב, וכי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינונו, אם יאמרו העללים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט יכולני בשחיטה שאינה כשרה, אף אין נשוב לו, מי שאמր דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה, וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משחיטות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה דחזקת כשרות דגbara חזקה כל כך, עד שתשי כתידי המכחים זו את זו, בגין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות ע"ג דבודאי חד כת פסולה, ומחייב שאיין להרוג איש וביתו לסלוקו מפרנסתו שהוא עבירה כרכיצה, בשליל חשש לעז ורינונו,ומי שמקיים מצוה זו של הגה"ק ז"ל, ליפסוק רישא דשותט בשליל קול רינונו, חבר הוא לאיש משחית, והוא עצין שאמרו ביום דג"ג דחמירא להם טהרת כלים יותר מהורג את הנפש.

רשיי ד"ה אש תלוי בא על ספק חיוב כרת, כגון ב' חתיכות לפניו, ואכל אחת מהם, ובאו עדים ואמרו,acha מהן של חלב הייתה וכו', עכ"ל מדברי רש"י אלו ממשמע נגד דברי ק"ז בעהה"ס ייל חומ' סי' כי' שכותב, האש תלוי חייב אפילו בדין שיש בין החתיכות של חלב ונכנס במאיז בספק, אם לא שנאמר דרש"י נקט מלתא דעתך, אבל לאכול במאיז אחת משתיים בשידע שיש בהן חלב, לא שכיח שעשה כן, ועיין בשו"ת בית שערין ז"ל בראש ספרו שהביא פלוגתא בזה בין הראשונים.

עוז זאת נשמע מדברי רש"י אלו, ולאחר שאכל, בעין דוקא שני עדים כדי להזכיר בכרבו, דנhero דקודם שאכל סגי להחזק החתיכה לחלב בע"א וכמו שפסק הרמב"ס בפט"ז ה"ז מהלכ' סנהדרין, אבל לאחר שאכל לחיבג גברא בקרבע בעין שני עדים, אבל פשיטה לי

על משרתו שנמנע משחיטתו מיינו ומפטו, דשما מי הוא, ומדובר הרשב"א מוכח בכך כנ' שכ' דהבדיקה לחומרא, ולדעת הפרמ"ג הוא להיפך קודם בדיקה אסור ליתן לו לאבוח, וכן יינו ופטו אסורים, וא"כ הבדיקה לכולא שאם לא נמצא עליו דופי, לא ליחסותו שהוא מין בסטר וכוי' מוכח מרשי" ש' כבודקין אותו כדי שיבדל מפטו ומינו, ופטו ויינו ודאי לגבי דין לכתלה הוא ולדעת הפרמ"ג אסורים קודם הבדיקה, ואיך כתוב רשיי דהבדיקה הוא שיבדל מפטו מיינו, ומזה הביא הרשב"א ראי' דהבדיקה הוא לחומרא ולא לכולא כדי להזכירו, וכך דברי הפרמ"ג משללים הבנה.

ומהה דינא תמצא תשובה נצחית לדברי הגה"ק ועל ד"ח ז"ל תשוי ד' לוי"ד, שכטב דשותט שיש עליו לעז רינונו, ללא שום בירור אם אמת הדבר, מעבירין אותו, והביא ראי' זה מדין משורת שיצא עליו שם גנב, דפסקין בחו"מ סי' תכ"א בהגה, דאפילו תוך זמנו יכול להוציאו מביתו, ואם במוון הקל אמרו באיסור החמור לא כשי' וכו', וסימן שם שמצוה לסלוקו עיי"ש, ומה עינה הגאון להאי דינא דרש"ב"א ורש"י דהכא, וכדאי פסק ההלכתא כוותיהו בשוע", הדבידה אחר השוחט שחתט בתוך כלים או לתוך גומה בשוק, אינו אלא לחומרא, וכך הרי עבר שוחט בתוך כלים או לתוכו הגומא או דרבנן עכ"פ, דאמרו לא ישוחט בתוך הגומא, ואפילו לדעת הרמב"ם דמחמיר, לאסור שוחתו עד שיבדק אותו, הוא דוקא בשוחט בתוך הגומא בשוק, דאיכא רגלים לדבר דלשם ע"ז נתכוון, כמו שביארנו לעיל, אבל בחצירו או בתוך ימים ונחרות, עכ"ג דעבר עכ"פ על איסורא דאוריתא או דרבנן, לא אבדanza חזקת כשרותו, וק"ז בין בנו של ק"ז על לעז ורינונו שלא נתברר דאין מקום להעבירה, וראיתו שהבא משרות שיצא עליו שם גנב, אינו ראי' כל, כאשר הארכתי בתשובה אחת הנדפסת בס' משפט לעשוקים, שם הוכחות בריאות ברורות, דادرבה ממון הקל חמור בזה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל להנתבע ע"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"ז קדושין בסוגי" דע"א, שהביא בשם הרמב"ג ז"ל, דמש"ה אין ע"א נאמן לומר, שמן שטהטען אביכם של הקדש ושל מע"ש המשם, עע"פ שספק איסורא לחומרא, אבל כיוון הקל חמור בזה מאיסורא, והרי ספק ממון להקל לשוחט ע"ג דאית ב' איסורא ועיין בר"ז לשחק חיירו משירתו המוחזק בו, ושאני במשרת גנב, דהבעלים אומרים, כי חזקת כשרותו לא יצילני מגנבותו, אם הוא באמת גנב, וכי ישם לי הפסדי, אבל בשוחט שיש עליו לעז ורינונו, אם יאמרו העללים, מי יכפר לי עוני אם האי שוחט יכולני בשחיטה שאינה כשרה, אף אין נשוב לו, מי שאמר דמותר לסמוך ארוב וחזקה בכל איסורי תורה, ואין צורך לחוש על החלב וביצים שאוכלים בכל יום, שמא מבמה, וועף טרפה הוא, הוא יסלח לך אם אכלת משחיטות השוחט, שהתרה לך התורה, והרי תראה דחזקת כשרות דגbara חזקה כל כך, עד שתשי כתידי המכחים זו את זו, בגין מעידין בפ"ע כל אחת ואחת על סמך חזקת כשרות ע"ג דבודאי ואחר שכטבי תשובי ה"ג, נתעורرت מוחכם אחד, כי ראי' הד"ח ז"ל ממשרת גנב, בא"ה בדotta היא, דין זה הוציא המרדכי מהא דאמרו בבר"ק כ"ע"א, דעבד שמסרב לצאת דעבד איןש דין לנפשי" בלא בי"ד, ויליף המרדכי דה"ה משרת שיצא עליו שם גנב, אין צורך להזכיר בבריתו עד שידין בשבל קול רינונו, אלא מצי למיעבד דין לנפשי, וגם להוכיחו אם לא ירצה לצאת, אבל פשיטה אדם המשרת יתבענו דין, והוא לא יוכל לבירר שבאמת גנב הוא

כשרה, ומשום דע"י שפיקת הדם מצי מיתה גם בלי פרוכס, ותדע שכן כוונתו, אדם נאמר דבלא יצא מהם דם נמי, אפילו ראיינו שלא פרכסה כלל, כשרה, מה לו להוסיף וכן בריהה, כיון דאפילו בחולה, דלא יצא מהם דם הדין כן. ואבקש סליחה מאית רבינו הרמב"ם ז"ל שפלטה קולמוסי נגד דברים קשים שלא כדי.

ולפי האמור תימא רבתא לי על בעלי השיע"ע שהשミニטו דין זה שחידש לנו הרמב"ם, והלא לפי דעת הרמב"ם, יש שלשה מדרגות לעניין פרוכס א) מסוכנת דבעין דוקא פרוכס אבל אם שחתה והלך לו ספק נבלה הוה, ורמב"ם שכתב ודאי נבלה ולוקה, משום דמיירי בראה שלא פרכסה כלל כמבעור בדבריו, ב) לא יצא ממנה דם, دائم ציריך לבדוק אחר פרוכס, אבל בראה שלא פרכסה כלל, ג' וכ"ז دائم נבלה, ג) בראה שאפלו ראה שלא פרכסה כלל, נמי כשרה, ואיך שתקו הפסיקים מכל זאת וצע"ג.

הדרן עלך פרק השוחט

אדם ירצה להאמין לע"א שמצו מביא קרבו על פיו ואפילו לא מהימן עליה כב"י תרי, ודוי"ק.

[שייך לעיל] לשנה דף ל"ג ע"א בהמה חיה ועוף כשרים אחריו ההדפסה ראיתני, כי על חנס כתבתי שם דהרבמ"ם נתנו מכשול לפנינו بما שהתריר בלא יצא מהם דם בלי פרוכס, כמו בבריהה דתנן בשנה שאח"ז, אבל אם היה בחזקת בריהה, אפילו אין בה אחד מכל הסימנים הללו, כשרה" דז"ל הרמב"ם בפ"ד הי"ג ממ"א,, השוחט בהמה חיה ועוף ולא יצא מהם דם, הרי אלו מותרין ואין אומרים שהוא מתים הוי, וכן השוחט את הבריהה ולא פרכסה הרוי זו מותרת" עכ"ל, המדקדק בלשונו הזהב ראה, דחילוק גדול יש בין לא יצא מהם דם לביריה, לעניין דין פריכס, אבל יצא מהם דם, נשמר הרמב"ם ולא כתוב ,,ולא פרכסו" אלא סטם دائم אומרים מתים הוי, והכוונה בזה, دائم צריכין לחוש שהוא מתים הוי, ואין צריכין לחזר אחר פרוכס, אבל دائم שמעו שריאנו הטיב דלא פריכסו, دائم נבלה הוי, ממש"כ שם, דכל שלאי יצא דם ולא נתן שום סימן חיוט אחר השחיטה בטח מתה, אבל בבריהה כתוב ,,ולא פרכסה" הינו דראינו דלא פרכסה, ומ"מ

פרק אלו טרפות

בניקב קרום של מוות, דכפי סדרו של התנאה הולך מראשה לסופה, ועיין בהרמב"ם שי"ג בביואר שלו שכ"ז דלאחר חזרת ר"ע דנקה"יו ופסחה"ג נבלה הוה, شيئا התנאה סדרו ולשונו, אבל לפ"ד דוחק גדול הוא לומר כן, דלאחר חזרה נשתנה סדר ולשון המשנה, שהחיתה שגוררה בפיים מאז ומקדם, ולא תקנה על כנה לשנות נקה"יו ופסחה"ג נבלה, ואם נאמר דבבהאי שהקדמים ושת לרגורת והפרידם מאין, במה דקתני נקה"יו ופסחה"ג, די לרמז את זאת, וחוני חמייו ואיית בהו משום נבלה, למה נזכר הש"ס לעיל ל"ב לישיב לר"ע לאחר חזרה האי משנה, בתירוצים שונים עד שבא ר"י לתרצה, דבאמת קודם חזרה האי משנה, כיון דבבהאי נוסח שהיא לפניו נמי מרמזות, דנקה"יו ופסחה"ג חלוק מאין, וע"כ משום דבנהין אין שחיתה מטהרתן מייד נבלה.

אבל הטע אצק לשמעו מה שמקוסחה ומוסתר היה, בהא דקתני נקה"יו ופסחה"ג בשינוי לשון וקדם לשאר טרפיות שלא בסדר, ופשיטת דפירושי סובב לשיטת הרמב"ם ז"ל, דשיטת התוס"ט נפרכת מכח הני דקדוקים מכל וכל, דכאשר בירנו לעיל ל"ב בתוס"ט ד"ה ורמנחו, לדעת התוס' נקה"יו אין בו אלא טרפות בעלמא, כמו ניקב קרום המות, וא"כ למאי הלכתא חיבר התנאה יחד ושת עם הגורגרת והקדמים הושט עוד לרגורת, ואין לך תשובה נצחית יותר מזה נגד דעת התוס' דנקה"יו אינה פסולת השחיטה, ואין להמליץ בעדים, דעכ"פ במקומות הניקב אם שחת נפסקת השחיטה משום דהאי נקב לא מצטרף אל הרוב, אז עוד יותר בולט הקושי, דהוה לי להקדמים פסה"ג דהוה ודאי אתה לידי נבלות, ולא נקה"יו, דרך אפשר לבוא לידי נבלות, בדרך רחוק מאד, דהיאנו בידע מחייב שניקב החוט שלה, וגמר באותו המקום השחיטה, כי לoli זאת מנין לו

ד"ג מ"ב ע"א לשנה אלו טרפות בהמה, עיין לקמן סוף המס' ק"מ ע"א רשות" ד"ה והוא בהדי כתיב, שכabb דטרפה בעוף לפינן מקרה דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה, ובהגבות המהרא"ש קמתמה, דהרי האי קרא לעניין טומאה כתיב, ולא אתה לאזהרת אכילה, ולמה סני לי לרש"י לומרDKRA דבשר בשדה טרפה כולל בהמה ועוף עי"ש, ובאמת זה ליתא דבשר לשון זכור, והויל"ל ובשר בשדה טרוף, אבל האי טרפה אבמה קאי שהיא לשון נקבה, והפירוש, בשר בשדה של טרפה ל"ת, וקרא דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה, דלפי דרשת חז"ל דקאי על נבלת עוף טהור, הע"ג דນבלה וטרפה לשון נקבה והויל"ל נבל וטרוף, אלא דם נבלה וטרפה הוא שם בפ"ע ונופל שפיר על עוף כמו על נבלת עוף טהור, מפני שגם בעוף אכן נבלה וטרפה, וזאת ידוען אחר דדרשין הקרא על נבלת עוף טהור, אבל לoli האי קרא ודרשת חז"ל, דקאי על עוף, הנה מפרשין כל נבלה וטרפה שבמקרה, על בהמה וחיה מפני שהוא בלשון נקבה, ולא על עוף שהוא לשון זכור, ומישיבים דברי רשות"י, דלעולם לאו דטרפה כולל גם עוף, אבל רק ע"י קובלות חז"ל,DKRA דນבלה וטרפה לא יאלל לטמאה בה קאי על נבלת עוף טהור, דגס בעוף שייך לשון טרפה שהוא לשון נקבה ודוי"ק.

ע"ש נקה"יו ופסחה"ג, דקדקוד האחרונים למה شيئا לשונו מאין, ולא כתני ניקב החוט ונפסק הגורגרת, כמו דתני ניקב קרום של מוות, ולמה חיברים יחד, ויפה כיון בני הרוב האברך מוו"ה עקייבא שיחי" דהדקדק הראשון מישוב ע"י החני دقדי לחברים יחד בו"ו החיבור, شيئا לשונו לשנות נקה"יו ופסחה"ג, כי היכי דלא נאמר, ניקב החוט ונפסק הגורגרת חדא טרפות הוה, כמו נשבר השדרה ונפסק החוט שלה, ועוד קשי" לוי למה התחל בהם, ולא התחל

בידו דأتא ביחוד על פיסול במקצת השחיטה, שהיא נבלה לטמא, והאי הלכה דין דאוריתא אית לה, וגם למלכות לא מצד הני ח"ט, אלא מכח פיסול השחיטה דהוה לנכירה, והיא הלכה דأتא לפרש את מצות אבותה, ואמרה דכל שלא נבחנה כולה שחיטה הונגת אלא מקצתה בפיסול כנוראה תחשב ועל הנchorה יש לנו לאו מוחודש, שלא תאכל כל נבלה אישר לפי האי הלכה קאי, הוא על הנchorה כולה והן על מקצתה, וכך לוקין על אכילתبشر שנחתט במקצת פיסול כמו על בשר נחרה, ואחר שקיבל ר"ע הלכה זו,תו אין לו מקום לנקה"ו ופסה"ג בהדי איןך, דהני לכל הייתר באיסורעשה אסורים, ונקה"ו ופסה"ג בשער נחרה הוה ובלאו ולא עוד אלא דלפי האי הלכה, דאתא מפורש על מקצת פיסול בסימנים,תו לא איצטרך למננות נקה"ו ופסה"ג בכלל ח"ט, (וההלהך בלאי"ה לא באה על פרטיות הטרפויות, עיין לממן בהא דאמר לעלה שמנת מני טרפויות נאמרו למשה מסיני ובמה שכותבי שם) ואבאר לך בנחרה, ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מazi להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, אלא דאמ' בנקה"ו וכmesh"כ רשי' זיל לעיל דף ל', הן אמר שכתבותי שם לישב שיטת בנהירה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי'כ יש פסול שהיי' בנחרה, אדם ניקב הוושט או פסק הגיגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ רשי' זיל לעיל דף ל', הן אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מazi להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאר טרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז'ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למוט לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי' דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למוט לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על ח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה' צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל'י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור המסוכנת, ורק כשנתה חדש היתר מפרכת נתחדש ג'כ' היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

והנה ר"ע קודם חזרה, דסובר מקצת סימן או אפיילו סימן שלם בפיסול אין בו אלא משום טרפה ולא משום נבלה, טumo וניומוקו ה' משום דמעשה טרפות אין בו מלכות אלא איסור עשה לכל היותר, לא מazi מעכב השחיטה ולגרום נבלות לעניין טומאה, ולשרוף עליו תרומה וקדשים, ולכן כל פסול שחיטה במקצת הסימנים לא היה חמור אצלו משאר הטרפויות דין בהם איסור מלכות, דכל שפיסול השחיטה תלוי בהלהך זו של ח"ט, אין דין עליהם לשער דין תורה, כמו שהוחחת, שכן שיטת הרמב"ם לא מazi משוע נבלה לטמא, ומ"מ אף לפ"י דעתו זה, סיידור המשנה דאי'ט להקדים נקה"ו ופסה"ג ולחרום ולהקדים ושת פפני גיגרת, כל זאת הוא להשמעינו כי ע"י הא הלכה דין ח"ט נעשה מקצת פיסול עליה, לא היינו מטירפין פיסולה, ונפ"מ דלולי ששם שחיטה פסולה עליה, במקצת דרישת פיסול בשחיטה, לשחיטה במקצת דרישת או חלדה וכדומה לא מבעי בין סימן לסימן, דין טרפות לחci חיות, אלה אפיילו בתחלת השחיטה לא שייך שם טרפות על מקצת שלא בהכשר שחיטה, אם אכן רובה בשחיטה, ואשר ביארנו זאת בפתחה, וכן בסוגי' דלעיל ל"ב ע"ב, אבל לעניין טומאה לא נקרה נבלה, כיון דיעקר הפסול נבנה על האי הלהך של ח"ט, אבל ר' ישבע משום ר'י הביא הלהך מיוحدת

שבמקום שחיטה נקב הוה, אבל המשנה מותפרשת לדעת הרמב"ם, עיון בעicker יוז'ד, דשם ביארתי, לדעת הרמב"ם, האי הלכה דין טרפויות ג'כ' נתחדשה כשנכנסו לארץ ונמצו על האזביחה, אבל במדבר שהנחרה הוור להם, לא נזהרו על הני י"ח טרפות אע"פ שנצטו על הטרפה בקרה דבר שבדה טרפה, כי טרפה המפורש בקרה כפי שמספרש לו הרמב"ם היא הנטה למות מחמת מכותיה, אבל הני י"ח טרפות بلا נטה למות דהינו מסוכנת לא נאסרו במדבר, ותדע דנקה"ו ופסה"ג נחרה הוה דנחרה בסימנים בעין, מה תאמר דנחרה דוקא בשני סימנים אבל נקה"ו או פסה"ג בבהריה לאו נחרה מקרי, אלא טרפה, אלא דאי'כ יש פסול שהיי' בנחרה, אדם ניקב הוושט או פסק הגיגרת ופסק הנחרה טרפה, וכmesh"כ רשי' זיל לעיל דף ל', הן אמר שכתבותי שם לישב שיטת ר"ת, דיל' דתווך מעל"ע מazi להשלים השחיטה, וההלהך בלאי"ה לא נעשה טרפה אלא לאחר מעל"ע, מהו יגרעו שאר טרפויות להיות אסורות מיד, ולא תהני فهو השחיטה להכשרם בתוך מעל"ע, ולא עוד אלא דמנון היה להם במדבר הני הלוות לממ"ס על הח"ט כי כאשר ביארנו שם בעicker יוז'ד, האי הלכה דין דברי סופרים יש לה שאין לוקין עליה, מפני שאין הלכה זו מפרשת הקרא אלא מוספת על הקרא, אלא דיל' דהאי הלכה אתא לפרש הקרא דזאת החיה דאתא לאסור כל שאינה חי אע"פ שאינה מסוכנת, אלא שסופה למוט לאח"ז מחמת מכחה זו, והוא לאו הבא מכל עשה, אלא דכבר ביארנו לעיל דף ל"ז ע"א באסוגי' דמסוכנת דהאי קרא דזאת החיה מצינן לאוקמי, או על המסוכנת בלי שום מכת אבר, או על הח"ט שסופן למוט לאח"ז וכמו שכ' שם התנוס' ד"ה שאינה, עי"ש בחודשי, של' למה דרשו חז"ל יותר האי קרא על ח"ט מעל מסוכנת, אmons במדבר שהנחרה היתה מתרתת, ה' צד חמור בזה, דמפרכת היתה אסורה, דבmittah תל'י מלטא, ומילא גם מסוכנת מסתבר לאסור, דכל שאין המיתה בא מחמת הנחרה, אלא מחמת סיבת הקודמת לה אין הנחרה עצמה מתרתת, ושאני שחיטה של עתה דמתרתת מיד, וזה נתחדר בכניסתן לארץ עם הצווי דזובחת כאשר ביארתי כל זאת בפתחה, וכן גם המסוכנת אישתרי, אבל במדבר באמות היה הקרא דזאת החיה אחא לאסור המסוכנת, ורק כשנתה חדש היתר מפרכת נתחדש ג'כ' היתר מסוכנת, ואתא הלהלהך על הח"ט, לפרש הקרא דזאת החיה, על מי שאית בה מכח המmittah לאח"ז.

להוסיף, דהינו שלא יועיל בו שהיית י"ב חודש, אבל ביל שהיית י"ב חדש, כל שאינה חיה מכך חכמת רפואית רפואה טרפה, א"כ גם הני בגין נשי ובוכלי, למה לא יהיו טרופות בלבד שהוא י"ב חדש.

(ב) מה פרך הש"ס מבוגר' ושב שמעתתא, דילמא הני נמי כהאי דרכיש, לאו מהלכה נאשרה, אלא מהני בעלי המאמר או מרבותיהם הקודמים ומהני אצלם שהיית י"ב חדש, אבל بلا שהיית טרופות כמו לקוטא דרכיש.

(ג) מה נעשה למ"ד טרפה חייה, הכי נאמר לדידי' באמות ליתא לדריכיש הלא הש"ס אתנה דברי', דעת לי טרפה היה קפריך, והוא אכן ש"ש, ובתוכם גם הוא דרכיש.

(ד) ועל גוף הגוני של הדגול מרובבה, אני עומד ומשתומם דמה עוי ממשה רבינו לעשותו לרופא כלبشر ואפלו בהמה חייה ועוף, עד שלא נדרש להלכה על החית', שהיה משה ממצאים מחכמת הרפואה שבו, והגמ' ליקמן ס' ע"ב צוח וכי משה קנייא או בלטורי היה, ומה עשה הדגמ"ר ברוצח, דשם נמי בעינן לידע אם המכחה שהכח הרוצה יש בה כדי להמית כדי לקיים דין דיבערת הרע מקרוב ברוצח, ולא בא ההלכה לממדנו הטרופות המימות באדם, ולמה לא חיבר משה פרק א"ט באדם, והניח הדבר על אימוד הרופאים, שככל מקום ובכל זמן וכל נידון לפ"ע, ולא העמיד כלים השווין בכל זקן ובחור חולש ובריא.

(ה) ואם נניח שעל משה רבינו היה מוטל החיוב, להעמיד לו הני כללים, לדון בדייני טרופות בהמה חייה ועוף, אלא דזה הכללה הקדימיו, ולהתקלתי שנאסר כל הני אפלו אם חי י"ב חדש ונתרפהו, נגד הקרא המפורשuchi אכול, מנ"ל דבאמת הני כללים לא משה מפי עצמן אמרו ולא מפי הגבורה, כי בכל מקום שנמצא בש"ס עלizia הלהקה שהיא הללמ"ס, הכוונה כיון שלא מצין סמק בקרה ובודאי מוקובל הדבר באומה שכן הדין, ע"כ מהלמ"ס הוא דמפי עצמו, ודאי לא חידוש משה דבר, אלא או שדרשו מן הכתובים עפ"י המדות, או שנmarsר לו הלכה עפ', אבל דבר הרואי' להאמיר על ידו, כפי הבנת הדגמ"ר, מפני לנו דבאמת לא מפי עצמו אמרו, הלא הני חית' ראיינו היו להאמיר מפי משה כי אם אמר דנסרו לו בסיני, הא הלהקה עוקרת הקרא דרכטיב חי אוכל, וכקשי' הדגמ"ר, וכי אמר דהיא לחז"ל עדות ברורה על זה, דהני חית' המקובלים אצלנו לא משה מחכמו אמרו כמו שהיה ראוי להיות, אלא שמען מפי הגבורה, כדי לעקור הקראuchi אכול, ולאסור גם את החינונטרפה, מכח גזרת ההלכה וחוק שאין הדעת סבלתו.

ודע כי גם על הרשות'א בתשו' סי' צ"ח המפורסת, יש לי לתמונה הרבה, ואיל שם בתחלת התשו' "אם ראית ושמעת מי שמייקל וממשיר ביתרת או בכל מה שמננו חכמים בכל הטרופיות אל תשמעו לו וכו', הרי שמננו חכמים במשנתנו חית', נkeh'ו ופסה'ג וכו' וקוני סייפה זה הכלל וכו' ועל זה הכלל סמכו להוסיף, בסוג'ר' וש"ש, ועוד היו מקצת חכמים מוסיפים והולclin בטרופיות, בימה שאינה חייה כפי סברתם, וסומכין על הכלל הזה וכו' ועל הטרופיות האלו הנוספות, סימן לטרפה י"ב חדש וכו', ומכך'ם כל אותן שמננו חכמים במשנתנו בסוג'ר' וש"ש, ומה שמננו חכמים מכלן, (נראה להגיה ובסוג'ר' וש"ש שמננו חכמים מכלן) א"א להם בשום צד לבוא לידי היתר לעולם וכו' עכ"ל.

הנה דבריו ה"ק סותרים זה את זה מנ"י ובו', כי מתחילה כתוב דבסוג'ר' וש"ש למדו חכמים מזה הכלל, ר"ל דזה הכלל יוצא מקרא זאתת החיים, שדרשו חי אוכל שאינה חייה ל"ת, ולכן הוסיפו על הני חית' שנmarsרו למ"ס, ומకצת חכמים רצוי עוד להוסיף, כמו ניטל הנוצה בעורף לר"י, ועל הני הנוספות, וכן על ספק טרפה מהני הייתה י"ב חדש להכשרם, ולבסוף כולל בסוג'ר' וש"ש בתוך הני הרפואה, ואי לפי דעת הדגמ"ר רק להיות טרפה לחולטי אין

הרמב"ם דכל שניקבו הקромים הגיע הנקב לשער הריאה מחמת שהוא ספוגי והוא ממש ניקבה הריאה ודז"ק.

ע"ש נפלת מן הגג, עיין מה שכתבתי זהה لكمן בסוגי' ועל המשנה נ"ז ע"א עי"ש היטב ותרווה צמאונך.

ע"ש ודרותת האב, הא דקANTI דרושא לבסוף, ע"פ שהאי טרופות שיק' בכל אברים הפנימיים וגם بواسט וקנה ולדעת הרמב"ם, האי טרופות חמור משאר טרופיות, י"ל משום דעת שלא מכירים האברים דרושא ברישא, הו"א דבכל מקום שהזאת מטיל אורוסטו טרפה, لكن קתני דרושא לבסוף להשמעינו דרך הניג אברים דלעיל פועל הדרושה ודז"ק.

ע"ש זה הכלל, כל שאינה כמות חי' טרפה, בגמ' מפרש דזה הכלל אתה לרבות הני בסוג'ר' ושב שמעפתתא דלא מנה התנא בפירוש, וכן מבואר لكمן דף נ"ד ע"א, אלא דיש לי בזה מקום עיון גדול, דשם מביא הש"ס ע"ז עובדא דבי' ר"י רישבא דמחו בנגיא, ועובדא דר' פ' ב"א רישבא דמחו בכולי' ומתו, ובכளן אמרו וכי להסיף על הטרופות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים, ופרק זה קחין דמתה, ומשנה גמירי דאי בדרי לה סמי חיה, היוצא לו מסוגי' זו דאע"פ שהנסיו מעיד שמקה זו מミית, ואני אתנו יודע בחכמת הרפואה להעלות ארכוה, כל שלא נמסר לנו מסיני שהוא טרפה, אמרין מסתמא יש למכה זו רפואה שנעלמה מאותנו, וקמי' שמי' גלי' וכן הוא מפורסם ברמב"ם בפ"י שכתב ו"ל, "ואין לנו להסיף על הטרופות שמננו חכמים והסכים עלייה בתני ישראל, דכל מהו חוץ מלון, אפשר שתחיה", ואפלו שעפ"י חכמת הרפואה שבידנו אין תרופה למכה זו, מ"מ כשרה" עכ"ל וא"כ דכל הני טרופיות שבידנו ע"כ נמסרו כולם מסיני, ולא היה כה לשום חכם בשום צוין לחידש טרופות מכח הנסיו, וחכמת הרפואה, דהרי אפשר שיש למכה זו רפואה והוא לא ידע, וא"כ הני שבח שמעתתא, לא הני אמורים חדש מכח חכמתם, אלא קבלה היתה בידם איש מפי איש, דהני נמסרו מסיני, וא"כ האי כלל דמשנתינו הוא ללא צורך כלל, כי למי אומר האי כלל, למי שקיבלה בידו דלקתת בכולי' טרפה לא בעי לי' כלל, ולמי שאין קבלה בידו מה מהני לי' האי כל, כיון שאין להסיף על הטרופיות מכח הנסיו וחכמת הרפואה, ומכיון'כ למ"ד טרפה חייה דודאי בעין הללמ"ס על כל אחת ואחת מן הטרופיות, ובגמ' מוכח דיליכא פלוגתא במספר הטרופיות בין הני מ"ד טרפה חייה או טרפה אינה חייה, אלא אי מהני הייתה י"ב חדש בספק טרפה, וא"כ איך מצא התנא לסמוך על זה הכלל, ולשתוק מן בסוג'ר' ושב שמעתתא.

עוד זאת יש לעיון, הא דודאי טרפה לא מהני הייתה י"ב חדש מוכח ממה דמנה התנא הני טרופיות סתם שחן טרפה, ולא חילק אם כבר עבר עליהם י"ב חדש או לא, והוא מנ"ל, דהרי מקרא מלא דבר הכתיב, חי אוכל ורק שאינה חי' ל"ת, וכתיב הדגול מרובה בגלויו לי"ד סי' צ"ט, דזאת Nadu ממה דANTA הלהקה על הני מני טרופיות, ולא קסמרק על הקראuchi אוכל לחוד, ועל משה רבינו שימצא בחכמת הרפואה מה שיוכל לחיה, ומה שאינו ראוי לחיה, אלא ודאי אתא הלהקה לומר דהני בקוב"כ טרופיות, ובממצאה זו מצא הדגמ"ר ז"ל מקום לישב הרמב"ם לחילק בין טרופיות שנלמשמ"ס, דלא מהני הייתה י"ב חדש, לטרופות דחידש רכיש מחכמת הרפואה, דשם מהני י"ב חדש עי"ש, ובמחייב'ת כל דבריו בזה בטלים ומובטלים, ואין בהם תקומה נגד הביקור השכללי, ואבאר בקיצור.

(א) הר' אמרו חכמים שאין להסיף על הטרופיות מחכמת הרפואה, ואי לפי דעת הדגמ"ר רק להיות טרפה לחולטי אין

וחרמ"ס, ואגימה דקה דבוי חכם קמבעי, דמנין שפוסלת עי"ש, ועוד"פ אנו רואין ממש דדרכם היה להכenis כלאוחר יד תושבע"פ ככלו הוא מפורש בקרא, דרך לעולם על בדיקת סכך קמבעי ל"י דהרי בקרא דושחת ולא וקרע לא כתיב בדיקת סכך, אלא דחשוחת מרגיש בשחיטה עצמה אם קרע או חתק, ומ"מ פריך הש"ס פשיטה שהבדיקה מה"ת מדקטיב ושותת ולא וקרע, עד שמתרכז דעת בדיקה מפגימה כל דחו דבוי חכם, קמבעי לי' וכן ממש הכא, ר"ל סמק זה הכלל דמתני, שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מנה הנ"י דנסרו מסני, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא דין עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbek mun נ"ז ע"ב שרשב"ח שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו דין עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכחים בדבריאות שתהיה בכל טרפה מחמת איה חסרונו באחת מאברהה, נקובה חסורה או שבורה לא שמענו מהאי קרא, וא"כ יפה פריך ר"ל, רמז להני מכות המינויים במשנה שהתנא מכנה אותן בשם דיבור בהו, אבל בהמה שהולכת בשוק ואוכلت כשר בהמות הביריאות שתהיה בכל טרפה מחמת איה חסרונו באחת מאברהה, נקובה חסורה או שבורה לא שמענו מהאי קרא, וא"כ יפה פריך ר"ל, רמז להני מכות המינויים במשנה שהתנא מכנה אותן בשם טרפות מנין מה"ת, ואין להסביר ע"ז ההלכה אתא לפרש הקרה, דהן הנה הטרפות אשר עליהם כיוון הקרה, דהרי בעינן נתה להן עד שתהיה עומדת להשילך לכלב, והוא המשוכנת, ובכל זאת מודה לי בלשון בתמי", מנין ובר בשדה טרפה, אבל ה"י שואל על דבר המפורש בקרא עד שmagia שלתו, אלא רמז לטרפה שאינה חייה מה"ת מנין, וכן ציריך להפוך הדבר ולומר אלא רמז שכל שאינה חייה, שאסור מה"ת מנין כי אם נפרשו כפשו, התשובה אינה מובנת אך אמר ל"י דכתיב זאת החיה ודרשין מנין כי אוכל שאינה חייה ל"ת וספר ידעין טרפיות שננה איין חיין, כי נאמר דקרה אתא לפרש ידעין דהני טרפיות שננה איין חיין, וזה פלא דריש"ז"ל את ההלכה, דבר שלא שמענו מעולם, וראה זה פלא דריש"ז"ל מפרש, לפירושו למתני דקנתני כל שאינה כמו חיות טרפה קמבעי ור"ל ע"ג דאין לדינה שום נפקותא, דהרי הטרפות מנוניים וידועים לנו, ואפיו למ"ד טרפה חייה, לא מצינו שום פלוגתא ביןותם, שי"ה האחד מוסיף על הטרפות והשני מגרע מהם מ"מ רצה ר"ל לידען, מניין לתנא זאת דטרפה אינה חייה, עד שכולל אותן שלא מנאם בהזה הכלל, יותר הראשונים שכפי הנרא לא ניחא להו לומר דרך לפירושו דברי התנא קמצעי לי כתבו, דיש נפקותא לדינה בספק טרפה, אי מהני בי' שהיית י"ב חודש, אבל איך נקבל פירושים כאלו טרפה אינה חייה לעניין ספק טרפה, אין שום נפקותא מה"ת בהז, דברלה"ה ספק אישור להקל מה"ת, ואפיו לעדעת הרשב"א החולק על הרמ"ס בספק בתולדה, אבל בספק במקרה וממש"כ בדאיכא חזקת שורות, לכ"ע שרי מה"ת. **ב)** פריך בgeom' ולמ"ד טרפה חייה מניל', וכן הבן שואל, למה לי' קרא על טרפה חייה, דהרי הוא המכמיר וסובר דלא מהני שהיית י"ב חודש לספק טרפה, כיון דלא דרש חי אוכל שאינה חייה ל"ת, כן הקשה הר"ז ול בחידושיו והמציאו האחرونנים, דיש נפקותא לעניין טומאת לידי ובודמה עיין בהם, וכל אלו הדברים הבל מהמה במחכ"ת, כי כאשר ביארתי בפתחה בשאר דין תורה לא משגיחן כלל על האילכה דחי"ט, אבל חז' מזה לא האיזו הקושי העצומה הללו ממקומה, כי מי הוא זה אשר ס"ל טרפה חייה, כתוב רשי"ז לשמה אותן החכמים דלקמן נ"ז ע"ב, דאמרו לו הרי הרבה מתקיימות שתים ושלש שנים, וא"כ הכי לא די הנסיו שהוא מעשה בכל יום, שוראים מתקיימות שתים ושלש שנים, לומר דטרפה חייה, שוב מצאתי בהגחות מהר"ץ חיות שמתמיהן כן ושאני האי מ"ד דעתך לי קרא על טרפה אינה

דמנה דמתני' וכותב עליהם דלית להו שום היתר, והוא סתרה מופרשת, ואם כונתו דבג"ר וש"ש מוקובלים היו אצל איש מפי איש עד משה רבינו, איך כתוב דסמכו על זה הכלל דמתני' להוסיף על הנ"י דמתני' בסג"ר וש"ש, ומדמה האי הוספה להא דהוסיף ר"י ניטל הנוצה ובודמה, אבל ה"י איך שהי' כיוון דהרשב"א עכ"פ איזל ומודה דמקצת חכמים הוסיף על הטרפות מודעתם וסבירתם, על סמק זה הכלל דמתני', שהוא פ"י הקרה דזאת החיה, מה פריך הש"ס והא אכן בדיקת סכך ר"ש, למ"א דמתני' מנה הנ"י דנסרו מסני, ובג"ר וש"ש המה תוספת מחכמי דור ודור, והחילוק ביןיהם בשחו י"ב חודש, דבנני שהושפטו מהני, ובנני דמנה במשנה שהמה הללמ"ס, לא מהני וכדברי הדגמ"ר הנ"ל.

אבל דע דהאמת הוא דח"ל בשום דין תורה לא דין עפ"י חכמת הטבע רק עפ"י השמואה וקיבלה או מדרש המקראות, ועייןbek mun נ"ז ע"ב שרשב"ח שעשה תחבולות וניסיונות לברר טרפות, קרוא ל' עסקן בדים, ובאמת כל החכמת יסודתם על תחבולות וניסיונות, ואם ח"ל היו דין עפ"י חכמת הרפואה, היו מוכחים להיות עסקנים, ולהעמיד בתני נסיוון, (פערוזכסאנשטיינטאלטען), כמו שעושים חכמי הרופאים, ואע"פ שבימים קדמונים עסקן חכמי התורה גם בחכמת הטבע, אבל הכרעות בדייני התורה לא היתה רק עפ"י השמואה והקבלה, ופלפול הדרשות במקראות, ובפירוש דברי החכמים הקודמים, כי אם היו דין עפ"י מעמד החכמת הטבעיות, היו הדיינים בכל מקצוע התורה משתנים, לפי מעמד החכמה בכל אמן מבון, ובהני מני טרפיות שבידיינו, עפ"י חכמת הרפואה מעולם לא היו מגיעים לידי החלטה כזו, דהרי החכמה אומרת, דבזה א"א להעמיד כללים כלל וכלל לא כי אין כל הגוף שווין, ולא כל המכות שוות, ובכל מקרה ציריך אימוד פרטיכם בכל גוף וגוף ובכל מכח ומכח, וכאשר באמת ברוצח בן הדין, ציריךAIMOD הרופאים ולא מצינן כללים לדון על פיהם, ולכן ההלכה דהעמידה כללים על הטרפיות עכ"פ להחמיר אתה, שכל שיש לה מכח כזו טרפה בלי השקפה על החיות אם תוכל לחיות או חיתה י"ב חודש, וכיון כל שיעורי התורה, כמו שיעור גדלות איש, שהוא י"ג שנים בין חכם ובין טפש, ועיין גיטין דף פ"ט ע"ב, בהאי דנפיק עלה קלא דאייקדי לקטן הנראת בגודל ואמרו עדין לא הגינו לפוגות ראובן, בן גרש ר"ח מובה בראש"ש, ומ"פ"י דאייקדי שנראת מתוק מעשי כגדול בבר דעת, לא ניחוש לקדושין, כי לא הגינו לפוגות ראובן גדולים חקרי לב, להבחן בכל איש פרטיכם מתי הגיעו לדעת שלמה, لكن אין לנו אלא השיעור של שנים וסימנים, וכן לעניין שיעור כוכבת ביתו"כ, דביתובי דעת"ת תלמי מלטה, ועיין בימא דף פ' ע"ב פריך כל העולם בכוכבתה וועוג מלך הבשן בכוכבתה, ובשר שמן בכוכבתה, וללבבי פנים בכוכבתה, ותריצו מה שתיריצו והעיקר דבלל שיעורים וככלים כן הוא, דאי"א להיות מכוון בכל איש ובכל פרט, אבל כדי להשוו הדין נתנו השיעורים והכללים, וכן על חן כתוב הרשב"א ז"ל בתשובה שם דאפיו מאה מעדים על טרפה שהיתה חי, לא נאמין להם נגיד קבלת ח"ל, יותר ביאור העני תמצא בפתחה בעicker י"ד, כי שם הראתי איך חשב הרמ"ס על עניין זה, ועיין بما שכתבנו لكمן נ"ד ע"א ביישוב הקושיות שהקשתי על האי זה הכלל ועל תוספת דהני בסג"ר וש"ש ודז"ק.

גמר' ארשב"ל רמז לטרפה מה"ת מנין, מנין ובר בשדה טרפה ל"ת, אלא רמז לטרפה שאינו חייה מה"ת מנין, דקנתני סיפא זה הכלל וכוי עכ"ל הגמי', האי שקליל וטור"י דומה ממש לשקליל וטור"י דלעיל י"ז ע"ב, דארח"ן מנין בדיקת סכך מה"ת וקמתמה עליו מנין והוא כי נקב טרפה, ר"ל דהא כתיב בתורה ושותת ולא וקרע, הרוי לך מקרה מלא צורך בדיקת לסכין, דאם לא יבודק נקב, וע"ז קמהדר בעי בדיקה לחכם קאמרין, ופרשנוهو שם עפ"י הבה"ג

לא היה התרבות אוסר על הספק את הטרפה, דהוה מוקמינו אותה בחזקת שלם, הא בורכו דבשלא ברוצח, אכן קרא רדי יכה כל נפש אדם, לאפוקי מקצת נפש, ע"כ לא מיפטר אלא בטרפה שאין בו אלא מקצת נפש, וכל שאין סופה למות, לא מקרי מקצת נפש, דעתך חסרוןابر לא מקרי מקצת נפש, אבל בטרפה דילמא אמרת וחסרוןابر אמרת תורה בשדה טרפה לא תאכלו, וניהו דיל' דכיוון דההלה מונה דוקא הנ' מכות, ובניהם אברים, ולא מכת אוזן ועין וכדומה, וגם ממה דנקב ביל שום חסרון פסול בכמה אברים, למדיון דעתמא משום דבהני כל חיות של הע"ח תלי, אבל עדין אין לנו הוכחה דיש בו בודאי כדי להמית, אלא מצין למייר דבנהני אפשר דמיית, ומ"ה אסורה התורה, ועל התורה גופא לייא להוכיחות מה לא סמוכה התורה על חיקת שלם, שלא לאסורה את הטרפה, כי זו קוש' לאלקינו שאין מקשן כלה, כמובן, וכמדומה לי כל ישר הולך יבין מכל האמור לעלעה, אכן להעמיד שיטת התוס' בה, אפילו אם נקבל כל הדוחקים.

ולכן אנו מוכרים להודות, כי ממשה ועד משה, לא קם כמשה רביינו הרמב"ם ז"ל, אשר בעיני שכיו היז והטהור ירד לתוך עומק דברי חז"ל המכוסים והנעימים ולמלובשים לפעמים בעשרה לבושים, הנה הרמב"ם ז"ל קבוע במסמורות נטוועים בפ"ד ה"ז ממאכילות אסורות דטרפה האמורה בתורה היא שטרפה אותה חית העיר ושברה אותה ונטתה למות, והאי נתה למות פירושה שאינה יכולת לעמוד והיא כמו מסוכנת וכאשר מוכחת שם במש"כ בהלה"א, ודבר זה נלמד ממה דאמורה תורה טרפה, ולכלב תשיליכון אותו, הרי דמכה זו שעשו רואי' לככל, אם לא ישחטנה מיד, ועל דין זה שהוא דין תורה ללקות עליו, אין כאן שום מחולקות, וגם לא נצטרך לשום הלכה לפרש האי קרא דכל שנטה למות מחמת מכתابر טרפה ואי לצריך לדעת אם אין תרופה למכה זו ולא תוכל להרפא,لال גם ברוחץ כן הוא עיין רמב"ם ריש פ"ד מהלכ' רוץ ה"ג כתוב "המכה את חברו באבן או באגרוף וכיוצא בהן אומדין אותו וכו' ואם אמודינו למיתה וכו' ואם הקל ונטרפה והולך בשוק על רגליו כשאר בריאות וכו' ונפטר" עכ"ל ובמבחן כל זאת בגמר', וכמו דשם ברוחץ לא בעין כללים קבועים לחיים ולמות, רק סומכין על אימוד הרופאים בין להקל ובין להחמיר, ק"ו דראוי לטעוך על אימוד כזה גם בטroppות בהמה, וא"כ האיל הלהקה לקבע כללים לדzon על פיהם על הטרפה, אין זה פירוש הקרא אלא תוספת, כדי להחמיר על המפורש בתורה, ולא עוד אלא דסתור גם את המפורש, כי לפי ביאור הרמב"ם דבעין נתה למות מחמת המכחה, והאי הלהקה ע"כ بلا נתה למות קامر, דהני ח"י מכות מטרופת, דאי שנטה למות על ידם הוא מן הנמנע ע"י נקב بلا חסרון, בושט או בריאה או בב"מ תהי נתה למות, דעתך מה שאנו אומרים, טרפה אינה חייה י"ב חדש הכוונה שהמכה מתפשטות והולכת עד שיחלה הע"ח וימות, אבל הקרא ע"י נתה למות וرك א תאסר, ולכן ע"כ לומר אכן קרא אחר לאסור את כל שיש לה מכחה שסופה להמיתה ע"פ שאינה נתה למות, כי הלהקה לחוד לא תחדר לו אין יסורי חדש, ועל האיל קאי הלהקה, שלא נצטרך וגם לא נסמן על לימוד הרופאים, אלא נדון ע"פ הני כללים שנמסרו לו, ולכן כך מתפרש שאלה ר"ל רמז לטרפה מה"ת מניין ר"ל להני טroppות של הלהקה דעתך לא אתו לפרש הקרא דבשר בשדה טרפה כנ"ל אלא איזה קרא אחר ומניין, ומהקשן לא הבין או עשה א"ע כלו לא הבין, ופרק מניין ובשר בשדה טרפה, ואלו אפשר לומר דהאי הלהקה אתה לפרש האי קרא, וע"ז משיב לו אלא רמז לטרפה שאינה חייה מניין, ור"ל אלא רמז כל שאינה חייה ע"פ שאינה נתה למות, שהוא ג"כ טרפה מניין, דהרי התניא כן אמר דכל שאין כבואה חי טרפה, ולא ע"י נתה למות,

חייה, מוכרת לומר דכל הני יצאו מן הרוב, לא כמש"כ הרשב"א דשקר אמרו, אבל הני חכמים שראו ויידעו דברמת מותקיניות שתים ושלש שנים, למה فهو עוד דרשה מפורשת בתורה דטרפה חייה,ומי הוא זה שיתרצה את חומר קושי' הללו. ג) בסנהדרין דף ע"ח ע"א, אמר רבא החורג את הטרפה פטור, והקש שם בתוס' והא הוא דס"ל בנודה דטרפה חייה סופו שימושות מחבלת זו עי"ש ולפ"ז חדש דגם למ"ד טרפה חייה סופו שימושות מחבלת זו עי"ש ולפ"ז לא פליינו אלא בהגבלה הזמן, למ"ד טרפה אינה חייה ימות תוך שלשים או תנ' י"ב חודש, ולמ"ד טרפה חייה ימות זמן שאין לו קצבה, ובר עני ולא עדע איך יפרנסו הסוגי' דהכא, דמן'ל לר"ל, דתניא דמשנתנו סובר טרפה איננה חייה, הלא מזה הכלל אין להוכיח זאת, דהרי רוצה לרבות בסג'ר וש"ש שם ג"כ טרופות יפה אמר דכל שאינה כבואה חי, אלא שיש בהאי מכחה, כדי שימושות לזמן מן הזמנים אינם מוגבלים תדע שהוא טרפה, והוא בין למ"ד טרפה אינה חייה ובין למ"ד טרפה חי וגס הקרא דעתה החיה, שפיר נדרש גם למ"ד טרפה חייה, דכל שאינה חייה ל"ת הלא בקרה לא נרמז כלל צורך למות לאיזה זמן מוגבל, וצ"ל דתניא' הכי מפרשים הסוגי', דתתניא דמרבה הני בסג'ר וש"ש באזה הכלל, ע"כ לא מחמתה הרפואה ידע דכל הני טרופות אינם יכולים תוך אלא מקרים, והאי קרא למה לי הלא הטרופות נמסרו לנו מסיני, כי מכח הקרא דטרפה אינה חייה, עדין לא ידענו מאומה. כי מי אמר לנו איזה מכח יכול להתרפא ואיזה ממית ביל חמלה, ולא כמו שסובר הדגמ"ר דלעיל, שם"ר וה"ה החכמים שאחריו יכולים לעמוד על הדבר, וע"כ הני טרופות יכולו צרכין להمسר לנו מסיני, ולמאי נפ"מ ATA קרא דטרפה איננה חייה, אלא ודאי כדי שנדע להזכיר ס"ט בשתיית זמן מה, או יום או שלשות ימים או לי יום או י"ב חודש, וכל זאת ג"כ מה לממ"ס ולכן ע"כ דהאי תניא ס"ל דיש איזה זמן מוגבל, למתי מוכחתת למות, אבל למ"ד טרפה חייה ע"ג דעכ"פ גם לדידי' סופה שתומות מהאי טרופות, אבל קרא AA"ד דתניא ע"ז, דלמא נפ"מ אלא אדם ימצא אדם שיקבל את כל זאת, הלא עוד יותר יפול בסבוך הקושיות חדא דמנין לו דטרפה חייה הלא מחמתה רפואה או מנסיון AA"א לקבוע דינים, ואי דבאמת פריך הש"ס עליו ולמ"ד טרפה חייה מנ"ל, איק אפשרшибא קרא על זה שאין לנו שום נפקותא לדינא, מה נשוב ע"ז, נשוב תירוצי האחرونים דיש נפקותא לענין טמאה לידה וכדומה, והלא זה ליתא לשיטת התוס' דכמו בהרוג את הטרפה פטור גם למ"ד טרפה חייה מפני ששופו למות מחבלת זו, כן הדיון בטמאה לידי דמ"ש, הארכתי בזה להראותך עד היכן מגיעים הדברים אם נחיזק בהאי דוחיק של התוס'. ד) עוד זאת יש מן התימא, דלא כו' למ"ד טרפה חייה אין ודאי כי אלא ספק בפרט דוחיק כז, ולא תירצז בפשיטות מהו להו להתו' ליכנוס בפרט דוחיק כז, ולהי בנסיבות דעכ"פ טרפה חייה אין ודאי כי אפילו ספקה הווה, ותליי בנסיבות מעמד הנטרוף, וכאשר באמות כן הוא, ולכן שפיר פטור ההרוג את הטרפה, דמספק לא קטלינו, וע"כ דזה ליתא דאי טרפה ספקה הווה מוקמינו הנרצח בחזקת שלם, וכאשר כן פסק באמות הרמב"ם בפ"ב ה"ח מהלכ' רוץ וצ"ל "הרוג את הטרפה ע"פ שאוכל ושותה והלך בשוק ה"ז פטור מידיין אדם, וכל אדם הרופאים שלם והרגו נהרג, עד שיודיע בודאי שvae טרפה, ולפנינו נשוב על דבריו, ועכ"פ מפורש אומר דבלא אימוד שבודאי ימות מהאי מכח הינו הורגין את הרוצה מפני שימושידין הנרצח בחזקת שלם, ולכן הי התוס' מוכרים לומר, שלא אלא שואל מ"ל ה"י מת הנרצח מן הטרופה, אי לא זה הרגו, וא"כ אני שואל מ"ל להאי למ"ד דטרפה, ודאי סופה שימושות מחבלת זו, דניהו דיש לו קרא דטרפה חייה כדריש הכא התדברי', מלבדיל כו' אבל ע"ז ששופו שימושות ליל קרא, וממ"ל הא וא"ת דגם לענין אכילת טרפה

כמויה חיה טרופה, ובhalb' שחיתה יתבואר לך איזה חוליא עושה אותה טרופה וכו"ל, הרי דחוליה זה הכלל במסרים ולא בקרה זאת החיה, וע"כ משום דלא משמע לי שתה"י דרש גמורה, וגם מקרה דכלכל תשיליכון אותו נמי לא יצא, דהרי ממש ה"י צרך להיות נתחה למות, ומה שיויצא מקרה דכלכל תשיליכון אותו, כבר אמרו לעלה בהלכ' ח' ז"ל: "נמצאת למוד וכו' ואשרה הנטה למות מחמת מכותיה, ואע"פ שעדיין לא מתה והיא הטרפה, וכשם שלא תחולוק במיתה וכו' כך לא תחולוק בנותה למות, בין שטרפהה היה ושברתה בין שנפלה מן הגג ונשברתו רוב צלעותיה בין שנפלה ונתרסקו אבריה בין שזרק בה חז' ונתקב לבה או ריאתה וכו', הוайл והיא נוטה למות מ"מ הרוי זו טרפה וכו"ל הרוי דמונה כאן כמו וכמה טרפיות הנולדות מקרה דכלכל תשיליכון אותו, قولן מכות גדולות ונאמנות, קופל ומשליש והוא נוטה למות, דהיינו שוכבות בחליה שאין לה טרפה, ומה זה שכabbach' כ"כ, שאמרו חכמים זה ההורג את הטרפה דכתיב, כי יכה כל נפש דוקא מכה שאמדוזין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, ע"פ שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג ע"פ שהלך בשוק ואכל ושתה בשאר בראים, מ"מ פטור הרוצה, וכן בטרפות בהמה, איך טרפה שהיא בלאו בנטה למות דהוא עיין נפל לשכב, ואי-כא אייסור עשה דשאינה חיה לא תאכל אפלו בלוא נטה למות, אלא שמעודד למיתה לאח"ז ועל האי איסור עשה קאי ההלכה שנדון לא עפ"י אימוד הרופאים, אלא עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI וראי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה היא אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפירוש זה בגמר, צרכין ג'כ' לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז' בכוון כסו והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפלו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח, משום דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפירוש, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשما במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

עליה נמר' נפ"ל מאידך תדברי, דתנא בין החיה הנאכלת וכו' זאת החיה, דמה הראה לו בכשרות בטראפיות היה להראות, אלא לפví דמסיק דעתך מאידך תדברי ATI, האי חיה מה עביד לי זהה דתפס הקב"ה וכו', بلا תיבת החיה הוה מצי למילך, וצ"ע וזה.

וה"ה דחוומי"ל והוא התנא מנה נקובים ללא חסרונו שכן טרפה והמה ודאי אינם עושים ממש כמסוכנת הנטה למota, אלא כיוון דמהפץ השała ממן לטרפה שאינה ח' תולה שאלו על האי דזה הכלל, לרמז לנו דלא ממן לטרפה שאינה חיה קמבעי לי, אלא על מה שמספרש בזה הכלל, דכל שא"ח עפ" שלא נטה למota, נכל לקבל האי הלהקה שקבע לנו כללים קבועים, לדון על פיהם שהמה טרפה, וע"ז קאמר דאיך קרא דעתך החיה, דאתא על שאינו יכול לחיות, עפ" שלא נטה למota, ואשרה באיסור לאו הבא מכלל עשה, וכן תמצא ברוצח דלחיב הרוצה בעין דוקא מכח שאומדין אותו למיתה גם ונפל לשכב הוא עיין נוטה למות, אבל כל שעמדו משכבו והולך בשוק ואוכל בשאר בראים, עפ" שאמדוזין למיתה ומות באמות לאח"ז, מ"מ נפטר הרוצה, אבל לגבי הנרצח שסופו ה"י למות אם לא ה"י נהרג עפ"י הכללים הקבועים בהלכה, וע"ז פריך ולמד' טרפה חיה מנ"ל, לא מנין דט"ח, אלא מנ"ל, ובא זה ולימוד ע"ז דלעיל ר"ל נמי מנ"ל, ולא מנין פריך דמנ"ל קרא על הני חי"ט כדי שתבוא ההלכה לפניו, דלמ"ד ט"חDOI וראי פשיטה דלא מצי קאי ההלכה לפרש הקרה דבשר בשדה טרפה, דלכ"ע מירiy בנטטה למות, והיא קושי עצומה, עד שהביא דרשיה חדubar, דדרש להבדיל וכו' ומה דקאמר בגמ' מכלל דט"ח, פירוש טרפה היא אסורה, ולא איצטרך למימר האי תיבת אסורה, דכיוון דקראה לה ט"ח נכל בזה איסורה, דכל שם טרפה לאיסורה נאמר, ואל תאמר דלפירוש זה בגמר, צרכין ג'כ' לסבול הרבה דוחקים, הלא רמזתי לך בריש דברנו כי חז' בכוון כסו והעלימו הענים כדי שיטשטשו הגבולים בין דאוריתא המפורש בקרה ובין שהוא מהלכה או מדרבן וגם הרמב"ם ז"ל רק ברמיזה גילה סודות העלמיים זהה, והרי תראה דטרפה המפורש בקרה העמיד ב herald' מאכילות אסורות וחח"ט הבאים מן ההלכה כולל בהל' שחיתה ולפ"ז לא קשה קושי התוט' על רבא דס"ל ט"ח, ומ"מ אמר דהרוג את הטרפה פטור, דהאי טרפה דקאמר, הוא טרפה שאמדוזין הרופאים למיתה, וכמו שהבאתי לעיל פסק הרמב"ם, דאפלו לדין דפסקין טרפה אינה חיה, כל שלא אמדוזין הרופאים למיתה מחייב את הרצח, משום דהאי ההלכה אין לו דין דאוריתא, אלא כד"ס דלא מליקינו עליו וכמו שבל' הרמב"ם בספר' מ"ש של בפירוש, ולא דניינ בשום דיני תורה עפ"י האי ההלכה ומכם"כ למ"ד ט"ח דלא פטרין הרוצה בשביל נקה"וו של הנרצח בלי אימוד הרופאים, ומה שאמרו לעיל דף י"א ע"ב דילמא במקום סייף נקב ההו, וכן אמר ר"ע ור"ט במקות אילו הינו בסנהדרין לא היה נהרג אדם מעולם, דשما במקומות סייף נקב הזה, כל זאת אמרו אי לא אולין בתר רובה, וליכא לאדם חזקת שלם, אז לא מצין להרוג את הרוצה שמא איכא בהאי נקב להאי גברא כדי להמית, אבל לאחר שזכינו דאלין בתר רובה ממילא אית לכל אדם חזקת שלם, تو לא מazi מציל את הרוצה, נקב בשוט של הנרצח בלתי אימוד הרופאים, וכאשר כתוב כן הרמב"ם שהעתקתי לעיל.

ולהלה היה נראה לרמב"ם ז"ל, דהאי דרשא דעתך החיה אינה אלא אסמכתא בעלמא, ולכן לא הביאה, אבל כתוב בהל' ט' שם ז"ל: "וענין הכתוב שהנותה למות מחמת מכותיה, וא"א לה לחיות מחמת מהה זו אסורה, מכאן אמרו חכמים: זה הכלל כל שאין

בעהחת"ס ז"ל שכותב דרי"י דאית ל' בנדה טרפה חיה באמת ס"ל דטרפה ילפינן מקרא דבוני החיה הנאכלת וכו', וזה הוא לאו, עי"ש לבסוף מ"מ מסיק דלי"י טרפה תרתי משמע, ודבריו דחוקים.

אבל לפע"ד גם לר"י מוכרים לומר דטרפהDKRA על מנת אמרים קאי, דשם בשר הוא לשון זכר, וטרפה לשון נקבה, ואי אברש קאי הוליל ובשר בשדה טרוף, כמו דכתיב עליה זאת טרף בפה, אלא ואדי דהפריש הוא, בשר מן הטרפה, וטרפה אבהמה קאי ולא אברש, עיין בדברו ריש פרקן בדיור הראשון, וכן אף-DDRASHINEN הקרה גם אבמ"ח ע"כ מתיית בשדה ילפינן, וכן תראה בסוף דברי הרמב"ם, דעת"ג דפרש דבמה"ח הינו טרפה במקצתה, מ"מ כתוב „כיוון שנעשית בשר בשדה“, הרי דאיצטראך האי תיבת בשדה כדי לרבות נמי במ"ח, ואע"ג דהאי בשדה אתה לומר טרפה חית העיר והוא הדרושה, אבל מדכתיב „בשדה“ בין בשר ובין טרפה, ולא כתיב ובשר טרפה בשדה שמעין מני תרתי וזה האמת.

וזע דלא כואר' לפי פירוש הקרה דבר של טרפה, ע"כ בשחותה מיררי הקרה כי בשר מקרי אחר שנחיתה וכאשר ביארתי זאת כמה פעמים לעלה בפרקם קמאי, והאי לכלב תשlicoן אותו אברש קאי דאותו נמי לשון זכר, ולא אטרפה שהיא הבמה ואמ"כ דדרשות הרמב"ם דיליף מני הקרה מיררי בנטהה למות עד שאינה ראי' אלא לכלב, נפל בבירא, דהרי הפסוק מבשר הטרפה שלאחר שחיטה מיררי, אבל דע דהרב"ם יליף זאת מדיניותה התורה להשליך בשר הרואי' לגר או לנכרי, לכלב, ולית ל' האי דרשת אגדה דנכבד הכלב מן הנכרי, המובהה ברשי"י בסוגי, דחזקיה ור"א, אלא ממש"כ האבן עצרא דיש סכנה לאדם לאכול טרפה זהה ברור ואמת ודוק'.

תנוס' ד"ה א"ט אי גרשין אלו ניחא וכי עיין במהר"ם שי"ף, וכונתו דהאי וי"ו דואלו ניתוסף אחר חזקה, ופירשו Amiti, אבל אסוף דברי התנוס' יש להעיר שכטבו „אי אכל הנני שחיטתו פסולה דלעיל דזהה פסול דאיירUSH בשחיטה והוה נבלה וכו" עכ"ל, וזה ליתא דלי"ע קודם חזקה כל הנני דקתו שחיטות פסולה אינם נבלה לטמא, כיון דאפיינו סימן אחד בהקשר מטהר מידי נבלה ואע"ג דודאי גם קודם חזקה ידע ר"ע מפסקו שהו"י שהוא בין סימון לסייעון, וכן בכל פסולו שחיטה במקצת סימנים, אבל כל הנני פסולים היו אכלו מהני ח"ט מהלכה שאינם דין דאוריתיא אלא מד"ס, וכן אין בהם מלוקות ולא טומאת נבלות עד שקיבלו בדרכו מושום ר"י וכאשר ביארתי כל זאת בארכות לעיל ל"ב ובשאר מקומות, והתנוס' לא נחתו בכל אלה ודוק'.

ד"ה ניקב הלב באחד ומ"מ ניטל הכבד ולא נשתייר ממנו איצטראך דאפשר להיות ניטל הכבד ונשאר המרה דבוקה בגדי הכבד והסימפונות עכ"ל, ראייתי מי שרצה להוכיח מדברי התנוס' אבל דס"ל כרשב"א טרפות הכבד הוא מצד המרה שסופיה戾ול ולא מצד עצמה, דאל"כ בנסיבות היו להם לתוך איצטראך ניטל הכבד באופן הבעה"ח אין להם מרה או בצעי ואיל שאר המרה במקומות הכבד, אבל ואדי דס"ל דבוחני באמת ניטל הכבד כשר, ועוד יש להוכיח זאת ממה דלא תרצו איצטראך כי היכי לדנדע שניי כב דין טרפה, אבל אי טרפות הכבד מושום מרה היא, דסופה ליטול ניחא אז באמת שניי כב דין כשר כמו שניי כיסי הורדא דתרי רואין לא אמרין, עיין יי"ד סי' ל"ה פלוגתת הש"ז והמ"ב ז"ל בהזאת וכן ישבתי מה שמקשין העולם, לר"ל דນפק הגרגרת, הריאה כאמור דמוני בקובוסא דמי, מה לוי פסה"ג הרי טרפה מצד חסירה ריאה, ואמרתי משום תרי גרגרת איצטראך וככ"ל, אבל האי קושי' האחורה בלאה"ה לק"מ דאי לא דפסה"ג טרפה הוה אמרין לדזרה בריא, ואין כאן שום ריעוטה גם בריאה ודוק'.

יש להעיר למה לא פריך הכא כדעליל ואידך בהאי קרא מה עביד לי, וממצאי בפלטי שעמד בזה ותני' דהקרא שפיר מתפרש למ"יד טרפה אינה חיה לומר לך דאפיינו אירע שהטרפה חיה י"ב חדש, מ"מ טרפה, אלא דרי' ישמעאל דחייש למיועטה לשיטתי'iley מכאן דאפיינו בספק טרפה לא מהני שהיה י"ב חדש עי"ש ועוד תמןני במחכ"ת, אך פלטו קולמוס דבר בטל זהה צה' דלפי דבריו פליגו הני מ"ד, לא בטרפה חיה או טרפה אינה חיה, אלא אי חישין למיועטה ועל זהה וכיוצא זהה אין כדי להшиб.

אבל לפע"ד נראה ליישב עפ"י פרש"י עה"ת, שכ' על האי קרא דלהבדיל, ז"ל „דבין פרה לחמור ובין צבי לערוד א"צ, דהן מפורשין בפרשה אלא בין הטמא והטהור, לנשחט רובה לנשחט חייו, ובין החיה וכי' בין סיימי טרפה לשינוי טרפה פסולה“, והפלתי הביא דברי רש"י אלו וקמתמה, דהרי זה כתתדרבי"י דס"ל ט"ח, ודלא כהlcתא, ואני אומר דادرבה דהוא כמ"ד טרפה אינה חיה, והכל קאי אליה שחיטה בין טמא לטהור הוא שפק אם נשחט רובה או חייו, והוא חזקת איסור א"ז, ולהזכיר באספק, ובין החיה הנאכלת לאשר ל"ת הוא בנמצא נקב במקומות דמשמשא ידא דטבחא, ובין שאין לתלות והרי נקוב לפניך, ורקリ' לשניהם חייה מפני חזקת כשרותו של הנשחט, חזקה דאתני מכח רובה, וכן מקרים שאין לתלות והרי חזקה מכך רובה אומרת דחיה היינו במקומות שאין לתלות עפ" שחזקה מכך רובה אומרת דחיה היהת הרוי נקוב לפניך וחזקה דהשתא חזק יותר, ולא תלין בדבר רחוק, כן מתפרש הקרה למ"ד טרפה אינה חיה, אבל התדרבי"י דקאמר דאתא קרא על ח"ט, ע"כ על גוף הטרפויות מוקי לי, ועליהם אמר קרא להבדיל בין החיה שאין בהם אלו, ובין החיה הנמצא בהם אלו, ושניהם חייה קרי להו משום דט"ח.

אלא דلتדרבי"י קשה מה שהקשה רשי' שם דלהבדיל נון פרה לחמור לא איצטראך דמפורשים הם, כמו כן בין טרפוiot לכשרות ומהו לי הרי כתוב ובשר בשדה טרפה ל"ת, אלא דמכאן נמי וראי' ברורה דליך"ט בעין קרא מיוחד, כי לא נלמד מקרא דטרפה דמייריק לכ"ע בנטהה למות ולא בחיה, ודוק'.

רש"י ד"ה ובשר בשדה טרפה, ואע"ג דילפין מני' בעלמא בשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, מ"מ טרפה ממש טרפה ממש, ובש"ס ווילנא בשטמ"ק מגיה „מ"מ טרפה כמשמעו“ והוא נכון וכמש"כ רשי' ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, דמחלוקתן הכתוב לשנים י"ב בשדה וזה במו"ח וכן בשר קדשים שיצא ממחיצתו, טרפה כמשמעו, ומה שלא הביא רש"י דאתא קרא אבמה"ח וכאשר כן תרגום האונקלס, וכן הוא בירושלמי בסוגי"ר ור"א, מושום לכל הנני אלבא דרי"י קאי דלומד במא"ח, מקרא דבשר בשדה טרפה, אבל כאן מרא דשםעתתא ר"ל הוא דיליף במא"ח מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, וכן לא הקשה רש"י אלא מבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, ובתריווצו דמ"מ טרפה כמשמעו, מישוב גם לר"י.

אלא דהרבמ"ס לכואו' נראה דחולק על פרש"י ותוס' לקמן ק"ב ע"ב, שכ' בפ"ד ה"י ממאכילות אסורות וז"ל „וכן החותך במא"ח וכו' לוקה מושום טרפה, שהרי בשר זה מובהמה שלא נחיטה ולא מתה, מהו לי טרפה אותה היה מה לית חתכה בסיכון מהו לי בគולה מהו לי במקצתה, הרי הוא אומר ובשר בשדה טרפה ל"ת, כיון שנעשית בשדה הרוי הוא טרפה עכ"ל, הרמב"ס מתרץ בפירושו זה קושי' התנוס' שם שהקשו למה לא ליקו על במו"ח ומן הטרפה שניים, כמו בנה וمبושל לגבי פשת, ונڌחו מאי אבל להרבמ"ס מתרץ אבון פשת, דנא וمبושל שני שמות הוו אבל במא"ח הינו טרפה דמה לי טרפה יכולה מה לי מភטה רק טרפה מភטה דלית בה שחיטה, אבל בנטרפה יכולה דלית באמת דילמא באמת רק טרפה מភטה דלית בה שחיטה מנ"ל, עיין בה' ק"ז

הרגל למעלה שום טרפות מצד צמות הגידי, ורק למעלה מון השוק יש מושום חתיכת הרגל, שפיר מצין למימר דרש"א מכשיר, אבל עדין יש לתמונה על רשי"י כיון DSTMS טוגן" דחכא, אלה אליבא דעולה, לא לי"ו לפסק כרב אף דלחומרא הוא ודוק".

ד"ה ופרכינן אע"ג דיכולה ליכות, קשיא היא דאפק"ה איכא למימר דארפהה לא פליג ר"ש, דלאן קמותבין אתנה דבר"י וכוכו, עיין מהרמ"ל, ופלא שלא הביא הברייתא המפורשת ביבמות ק"כ, דרש"א אומר לענין היתרasha יכול ליכות ולהיות, אלא דא"א לומר דכאן בתוספתא שמודבר מבהמה, יאמר רב"א יכול ליכות ולהיות ולחייב כדי לידע שלא להתרIOR אשה ע"ז, ועיין בח"ק"ז אצ"ל שمبיא דברי הרשב"א יבמות, שכ" דהאי תוספתא דחכא משובשתא היא, והכא לא קטני אלא רשב"א מכשיר בלי נתינת טעם, אלא שם ביבמות אמר רשב"א יכול ליכות ולהיות והש"ס בגין הביא תחולת דברי רשב"א מיבות וע"ז פריך מניין דמכשיר לענין טרפה, צ"לDK אמר לה וכו' לרוחא דמלתא קאמר, דהא רשב"א אינו משועבד לתדבר"י, והויל"ל דלמא אטרפהה לא פליג דאפשר ס"ל טרפה חייה.

אלא לש"י א"א לפישך דהאי הביא התוספתא דחכא כצורתה דקטני בה רשב"א מכשיר מפני דיכולה ליכות ולהיות, ומ"מ כתוב כיון דחש"ס לא הביא אלא סוף דבריו דיכולה ליכות ולהיות, קפריך דילמא אטרפהה לא פליג, אבל לפע"ד נראה דהכי קא קשי' לי דלפי הס"ד דרש"א לא אמרו הכא אלא יכולת ליכות ולהיות, הי' סובר דאפשר דהמסדר התוספתא העמיד הכא דברי רשב"א מיבות, משום דהוא סבר טרפה אינה חייה, וא"כ מכללא הבין קא קשי' לי דלפי פליג גם אטרפהה, ולכן פריך דלפי תדבר"י טרפה חייה אפשר דרש"א לא פליג אטרפהה, רק המסדר התוספתא העמידו הכא, ורמז ע"ז דאיןalo דברי רשב"א כאן אלא לקוחים מיבות מдалא קאמר רשב"א מכשיר שהוא הדין, וקאמר רק הטעם דיכולה ליכות ולהיות, וע"ז משני דלא היא אלא דבאמת קתני מכשיר וכו' וכיון דaicaca מאן דמכשיר, מצי תדבר"י סובר כוותי ולא מטעמי".

ודע דמתניתין" דיבמות דמחלך נמי, בין מן ארוכובה למעלה ובין מן הארוכובה ולמטה, יש להוכיח לעולא ארוכובה עליונה אמר, לדגבי אדם ארוכובה דמלטה בשכיבה ולא באזיפה כבבמהה, עיין בשווית ק"ז ציל וא"כ לא שייך לישנא מן הארוכובה ולמטה, אם לא שנדחק כיון דאמר למעלה אמר נמי למטה אף שאינו מודוקך ודוק".

תונס' דה' והא איכא, תימא דלא פריך מניטל צמות הגידיין וכו', ויל' דהוה בכלל בהמה שנחטכו רגלייה עכ"ל, דביריהם מוקשים דבין לרוב ובין לעולא דלקמן, אין לחשוב הני תרתי בחדא, דלא מבעי לעולא, דנחתך למעלה מצוה"ג כשר, ודאי תרתי נינהו, אלא גם לרוב דנחתך בכ"מ טרפה, מ"מ הרי אמר שם נחתך בלא צוה"ג, וצוה"ג בלא נחתך טרפה, הרי שהם שני טרפות הלווקת, וכפי הנראת התוס' נחתו זהה שחררי כתבו בקושיתם, תימא דלא פריך מניטל צוה"ג דתנן בחדי" בפ' בה"מ טרפה, והאי בהדי" דקאמרו הוא שפט יתר, כיון דהוא סיפא דהאי מתני' ועיין ברשב"א ובחר' ר"ץ ציל, דחקשו סתם, ומה לא פריך נמי מצמות הגידיין כדתנן שם בסיפיא דמתניתין, אבל התוס' כיונו לעיל נימא דנחתכו רגלייה היינו ייטל צוה"ג لكن כתבו, דקנתני שם בהדי" צוה"ג בפ"ע, אלא דמ"מ תיזכרו, דהוה בכלל בהמה שנחטכו רגלייה, והוא פלא, אבל כוונתכם כמש"כ בח' הר"ן, דהוה בכל קושי' הגמי' דנקט רישא דמתניתין, אבל כוונת המקשין גם על צוה"ג, ולא צריך לפרש זאת, כיון DSTMS טוגן" לה ברשב"א דמכשיר, הרי מתרוך נמי מצוה"ג, אלא דחר' ציל לא נחיא לא' בזיה, משום דקשי' לי' מסוף הסוגי', דקאמר אלא הנך תרתי דאפקת לא תיפק, והוא נחטכו רגלייה וגולדה, וא"כ עדין

ד"ה דורות הנק באה"ד, טעמא לא משום דסופו לינקב דאי"כ בכל נקובה היה וכוי אלא שהארס שורף וסופה למות עכ"ל, הפלתיyi בס"י נ"ז סובר דכונתם שהארס ממית, ולכן נתקשה לו מגומ' ל�מן דמסתפק בוגרת דרוסטו בכמה, אי כאיסר כקובתו או סגי במשחו משום דמקלי קלוי ואיל, הרי משמע דמקלי קלוי עד איסר, ואני תמה דאי אפשר לומר דהארס הוא הממית, הלא אז אין כאן מחסרא אבר, והויה לי' כמו אכלת הרדופני או צואת תרגנוליס כדלקמן נ"ח ע"ב, אע"ג דמיית בהכי כשר, והוא כמו מסוכנת דודאי מיית דהרי קרי לי' מה"ט אינה חייה, בסוגי' DSTMS מ"מ כשרה, משום דאן בטרפה מהסרא אבר בעין, ושימות מכח האי חסרון, אלא ודאי כוונת התוס' דהארס שורף את האבר והוא כמחסרא משום דבר שרוף מן הארץ הלויה, איינו פועל פועלתו כמו חסר או נקב, אבל לא משום דסופו להתחסר, ומה דמנה בין מיני טרפות דרושא, פירשו, שרופה מן הארץ וקיי אבר שנדרס, ותדע עוד דאי הארץ ממית מה לי מוקם הדרישא היא הוא הלא כל שנקנס הארץ לגוף הוא ממית כמו סם המוות אלא פשיטה ממש"כ ודוק".

ע"ב גמר' והא איכא בהמה שנחטכו רגלייה, הראש יוסף זיל' הקשה למה לא נימא דתדבר"י כר"ע לאחר זהרה לא מנה נקה"ו ופסה"ג בין החי"ט, משום דהני נבלות הוה, ותמורתם נוכל להכניס שתים אהרות, והנה לשיטת התוס' דנקה"ו ופסה"ג טרפות נמי הוה, לא הקשה, וע"כ רק לשיטת הרמב"ם, דאן בהם משום טרפה אלא משום נבלה, וע"כ דלא נמסרנו בהלכה בין החי"ט, זהה אמת וצדיק, אלא דמה"ט גופא מאן דמתקשה לא חל לключи" דכאשר ביארנו הא דכתיב הרמב"ם דהוה נבלה מהים משום דס"ל דכל טרפה תחולת נבלות הוא, דהרי מביאו לידי נבלות, אלא דחילקו הכתוב לשנים משום דאפשר בשחיטה המתרת מיד' נבלה וכן נקה"ו ופסה"ג דאיון להם שחיטה, משום דברם שנחרה על האי טרפות, וכן מיד קרואים נבלות וע"כ אתה אומר דעת' פ' נקה"ו ופסה"ג אינס חיין, דאם נאמר דחמים וטרפות לא הוא אלא שאין שחיטה מועלת בהן, כיון דתחולת שחיטה פסולת איכא בהו, וכسمנים עקרים בה"ג דכשר אלא שאין שחיטה מועלת, וא"כ מ"ש דושט נקב בעלמא שם פיסול שחיטה עליו, ומ"ש פסה"ג דבעינן דוקא רובה, אלא ודאי דבעינן אינס חיין, כי לולי זאת לא מקרי פיסול במקצת השחיטה, ואם נקב בושט אינס חיין ודאי דה"ה בשאר נקבים, כמו נקב הלב שב עיקר משכן החיים, וכן אם פסה"ג אינס חיין, ה"ה פסיקת החוט השדרה.cn הוא דמ"ש, וכן תדבר"י דס"ל ט"ח, לא מצי סבר קר"ע לאחר זהרה, והוא נקודה נפלאה דכל הני אמרואי דס"ל ט"ח אלבא דר"ע קודם זהרה אמרו למליטתי'ו, וצע"ג,

ומה ש' הראש יוסף, דלמעלה ממקומות שחיטה איכא עכ"פ טרפות בשוט וגרגרת, הוא אמת וצדיק וכמש"כ ה"מ והפר"ח, והפלתי החולק זהה במחלוקת טעה טעות גדול, וכאשר ביארתי כל זאת בסוגי' דמוגרמת לעיל דף יט עי"ש ודוק".

רש"י דה' ארוכובה, מקום חיבור השוק והירך, ויש לי תימא רבתא, דכאן פרשי"י אליבא דעולה ל�מן ע"ז ע"א, ודלא כרב שם, DARCOBWA הואה האי דמגמרת עם הראש, ושם פסק רשי"י כרב זהה, דראוכובה עי"ש, והנראה לפע"ד דהאי סוגי' עכ"כ אליבא דעולה אזלה, דשם בסוגי' פריך עולא לר"י, לדידך מאי וכן שניטל צמות הגידיין, ומשני לי' ארוכובה בלא צוה"ג וצה"ג בלא ארוכובה, ופריך והנא נחתך צוה"ג לחוד נמי טרפה, ומעתה י"ל דהאי דרש"א פליג וממושר רק בחוד מנייהו, אבל אם נחטכו רגלייה ממש באופן דaicaca כאן ב' טרפות לת"ק, לא מסתבר לומר דפליג וממושר, אבל אי הסוגי' אזלה לעולא DARCOBWA הואה שכגדו בגמל ניכר, אין בחתיכת

שיעור קייב לחרון גלגולת בשיעור מיתה כיוון דבנקיית הקром לוחוד מת, (וניהו דוידי לען טומאת אוחל דמיiri התם בעין כדי לטהרה חסרון, אבל כדי שנintel וימות אין זה שיעור, עיין בפלטי סי' ל', שכ' דאי עם נקיית הקром מיר' למה לי חסרון עצם, ולא דק בלישני ודוק'). זה ליטתה דהא לתדברי קיימין דס"ל ט"ח וא"כ שפיר נתן שיעור כדי שימות ואעפ' שטרפה הוה بلا שום חסרון ע"י נקיית הקром בלבד, אלא אז גם בחסרון בשדרה י"ל כן דמיiri עס פסוקת החוט, וניהו דפסוקת החוט לחוד טרפה אבל אין מミית אלא עם חסרון חולי' אחת למր ושתיים למר, וראי'ש דamar וכן לטרפה לא ממתני קדייק אלא מסבריה דנפשי' אומר כן, אבל אחר שהקדימו דמש"ה מסדר הש"ס האי דרא'ש בתוך בסג"ר משושים דדייק ממתני דבשיעור מיתה תלי' מלטא דהאו טרפה אינה תהיה ס"ל ושפיר מדייק כן, א"כ קשה גם מגלאת ליפרך בין בסג"ר, ואין להקשות דא"כ בלא"ה לק"מ על תדברי דס"ל ט"ח ולדיד' אין לדיק משם לא לעין חסרון שדרה ולא לעין גלגולת, דחש"ס ידע דיליכא פלוגתא במנין הטרפיות בין הני מ"ט ט"ח וטרפה אינה תהיה וכאשר ביארנו זאת כבר למעלה, זה כוונת דברי המהרא'ס שיף.

ומה שהקשה על שכטו התוס' בתירוצים, ס"ד דאם נקבות הקром וכו', והא לפ' האמת נמי כן הוא ועודadam לפ' האמת איןנו כן לא ה' קשה כלום מעירובין, עיין בזה בפלטי הנ"ל וזה דלא ממש'כ' למעלה.

אבל לפע"ד נראה לפרש בכוננות שכטו ס"ד, כיוון דעתה ס"ד שם מיר' עם נקיית הקром, שבוי ליא' בבחמה שום טרפות בחסרון גלגולת بلا קром, ולכן לא פריך מחסرون גלגולת אבל לפי האמת י"ל דאיKa טרפות באיזה שיעור, ולא שיוערא דמלא מקדח דמתני', דהאי ע"י הקром ובאים קאי, אבל בבחמה מצ' להיות טרפה בשיעורא אחרינא بلا קром, והוא בכל נחבותה הגלגולת, ומ"שפיר הקשו מעירובין דשם אמר דאיKa תרי חומרא DSTARI אהדי' ב글גולת הנצמה מפלוגות ב"ש וב"ה, דמה עניין טרפות הגלגולת בבחמה דע"כ הוא שיוערא אחרינא, פלוגותא זו דמיiri באדם ועם נטילת הקром ודוק'.

ד"ה אפיק חדא ועייל חדא, ולמ"ד חסרון בפנים לא שמייה חסר וחסרון דמתני' לר"ש, דלרבען hei בכל נקבות, צ"ל דח' סוג' כר"ש, דרבנן ליא' רק י"ז עכ"ל, כוונותם מבואר, דניהו דሞקי לתדברי' כייחדי' דלא פסקין כוותני', כמו כרשב"א דמקشير בנחתוכו רגלי', וכר"מ דמקشير בגלויה, היינו כדי' להשווות חי"ט דקאמר תדברי' עס המנוויים במשנתנו, אבל כאן דבלאה' מכניס טרפות חדשות שלא נמנה במשנה, מהה ל' לשוטות מהמס' ובה' כ' דחברים התנא בתירתי, חדא כיוון דרבנן דר"ש ליא' רק י"ז, אלא ודאי דסוג' ס"ל דמתני' ATI' כר"ש שחרורה הריאה הוה בכל חי"ט, אלא דלווי' דבריהם hei נלפע' דדקושיטם לק' מ' דהא באמת גם לרבען אייא חסר או חלי' דאונות, וכאשר באמת מפרש כן הרמב"ס בפיה' מ', והוא דלא אמר בגמ' דמשנתינו דקונטי או שחרורה, על חסרון אונות קאי, נלפע' דמושם דא"כ ל�מן במשנה דallow' כשרות בעוף הוו' לחשוב חסרה ראה דהרי בעוף אינו פסול חסרון אונה, אבל לעולם הحلכה באה ע"כ גם על חסרה ריאה במנין האונות, וכעין זה מצאתי ג'כ' בהגחות מלא רועים, אבל זאת כתבתי בימי חרפי, אבל הדרנאי בי, דבאו' כשרות בעוף לא שיק' למתני' חסרה אונות כיוון דלית בהו מני' קבוע, מה חסרה שיק' בהו, והוא דלא מתרץ הש"ס דחרורה אונות קאי כאשר מפרש כן הפיה' מ' לרמב"ס, הוא מטעם שאבא, דהנה הרשב"א בתשי' שהזכרתי לעיל, איזיל ומודה דחרסר בתולדה מצ' להיות בחויל

הר' אילא צוה'ג, لكن מתרץ הר' ז' כיוון דבחד אבר יחשב לי' בחדא, ולא ידעת מה עינה לניקב הריאה וחסירה, וכן חרותה שהיא בריאה דהכל בחד אבר, וחשב לי' בתלתא, لكن נראה לע"ד דהתו' לא חשו לקושי' הר' ז' דבאמת י"ל דהנק תרתי, נחתכו רגילה וצוה'ג אמר, ולא ח' למ' שמקשה לי' והא אילא גולדה דמילא יבין דאיKa למימר, דסביר לי' כר"מ דמקשיר בגלויה, ועוד הר' לרבען דרא'ש ליא' בריאה חסירה, הר' אפשר דתדברי' כרבנן דרא'ש ס"ל, דחסרון בפנים לש' חסרון, וכמ"כ התוס' בד"ה אפיק חדא, עיין ל�מן מה שככתבתי בזה ודוק'.

ד"ה וא"ר' א"ש וכן לטרפה, באה' ד' א"ג לענן טרפות אדם וכו', לענן הורג את הנפש וכו', ולענן עשה חבירו טרפה עכ"ל, דעת התוס' נפלא ממוני דהרי לבבי רוצח, לא אזלין בתר האי הלהקה של חי"ט, לא ל科尔א ולא לחומרא, דכן מוכח פשוטות לשון המשניות והסוגי' בסנהדרין, וכן מבואר בפסקין הרמב"ס, דאם אמדחו הרופאים למיתה ולא קם ממותו עד שמת נהג הרוצח, אפיק לא נמצא בו אחת מהני טרפיות המנוויות כאן, ולהיפך כל שום ממותו והולך בשוק על משענתו, דהינו משענת בריתו, אפיק עשוו את מן הטרפית, ומת אח'ז לא נהג הרוצח עלי', ולא עוד אלא שכבר הבאתו דברי הרמב"ס בהלי' רוצח, דאפילו הורג את הטרפה, כל שלא אמדחו הרופאים את הנרצח למיתה מכח האי טרפיות, אנו הוריגן את הרוצח, אעפ' שהרג את מי' שהי' בו אחת מה'י', ומכם'כ' טרפה שהרג דהדין כן, דאם הרופאים אמדחו לחים, נהג אעפ' שיש בו מה'י' כי האי הלהקה רק לענן טרפות בבחמה מקובלת, ולא לשאר דיני תורה, כאשר הוכחות זאת מכמה פסקי הרמב"ס, עיין בעicker י"ד, והדבר מוכחה דלמה לא נאמרה האי הלהקה ברוצה שהוא המקצוע יותר חמור, ונלמד משם על טרפות בבחמה חיה ועוף וכן מבואר בסוג' דיבמות הנ'ל ועיין בש"ע אה' ע' סי' י"ז סע' ל"א ול"ב דאי' מעידין על מי' שדקרו'ו וייר' בו חיצים אף בעשאו טרפה, ומה שמחליך ע"פ מירמא דרבא בין סיכון מלובנת לאינה מלובנת, לגבי טרפות בבחמה לא שמענו חלק זהה, ואדרבה מירמא דרא'ז לעיל דר' ח' מ' מוכח אין חילוק די' לאו דחוודה קודם לבונה הוה טרפה, אעפ' שלגביה אדם אמרין דאפשר שיחי', ועם בנחתוכו רגלו'ו קמתמה ה'כ' מ', מהו מעידין, עיין' בב"ש סקץ' א', ועיין בה' ק"ז החת' ס' ז'יל כאן מה שתמה על הב"ח, והדבר צריד עיון, ולהע'ד הי' נראה דרכ' במים ורגלים בראים וחין עד זקנה ושיבתא, ולפע'ד הי' מושתתת דבאליה' מה'ת אשתו מותרת סמכו אס העלו מן המים רגלו' מארכובה ולמעלה, אלא דמן הסוגי' שם לא משמע חci, וצ'ע' דוק'.

בא"ד וא"ת א"כ אמריא לא פריך נמי ולהשוב גלגולת עכ"ל בראש יוסף ז'יל מקשר דברי התוס' אלמעלה, דבלא הקדמות ריא'ש ממתני' דיק', הוה מצינן לתרץ דחסרון גלגולת הוה בכל גלגולת שנחבסה דפריך מני' בשב שמעתא דבחד אבר כחדא חשיבה, אבל עתה הקשו כיוון דמתני' hei, הי' לפרוץ חסרון ב글גולת בתוך בסג'ר ולא לכלו' בנחבסה שהיא שמעתא דאמורא עי"ש ולפע'ד לא הויל בפירישו כלום, דאפילו לא דרייך ריא'ש דחסרון בשדרה טרפה ממתני', מ"מ חסרון ב글גולת ודאי מתני' הוא דהא קטני' כדי' שינטל מה'ח' וימות, אלמא דאיKa חסרון ב글גולת הממיית, אבל ראיתי במר'ס שיפ' ז'יל דזריך דרך ליקרט לקשר קושי' התוס' אשפנוי, אלא דקיצר כדרכו, וכן אבר כוונתו בתוספת ביאור משלי והוא, דבלא הקדמות ריא'ש מדייק ממתני' היינו מתרצים דלא פריך הש"ס מחסרון גלגולת מושם דהתם עם הקром קאמר, ולגביה טרפה הלא נקיית הקром לחוד טרפה, ואי' קשי' לך' דאי'ה

להאמר, דהרי רשי' זיל כתוב, וא"ת תה' לסתורא דרךיש בכל נקבוה, לאו מלטה הוא, דהרי ניקבה הכללי ליכא מ"ד טרפה, וא"כ למאנ מהני הא סיינא, למאנ דלא ידע דבניקבה הכללי לית בה טרפות, הרי מצי פסול נקבה ומילא גם לסתה הכללי ולמאן דידע דלית טרפות בניקבה, ידע גס בלקתה, הא חדא, ועוד איך יחולוק עולא אטדבר'י' דאמר דח'יט נאמרו לממ"ס, לא מביע לפי מה דמשמע מותוך הסוגי' וכאשר מבואר ג'ב בתוס' ד"ה הנך דאפקית בקושיתם, דלית מאן דפליג אהא מניון דח'יט' דקשה אלא אפלו לפוי תירוצם דלרא' תנא דמתני פlige הינו דוקא אמניין פlige דאיינו מכoon, אלא פחת הויה, אבל לא דלא נאמרו פרטימ' כל אלא הכללים, ולומר דעתלא קאמר דחו'ז מן הפרטימ', נאמרו גם הני הכללים, ודאי ליטתא דלמא הילכתא נאמרו הכללים אחר שפרט כל הח'יט, אלא ודאי עולא הוא עדשה הני הכללים מותוך הפרטימ' שהיו מקובלים בידו, ומותוך דבריו שמעין דלא היה מקובל בידו הא דרכיש, ומלשון השיע' שכ' ח' מיני טרפות יש, יש למישמע הци, ומסתמא כן נראה לב', לפרש דברי הרמב"ס שכ' בפ"ה ה"ד וזיל': "ויש שם חלאים אחרים אם יארע לה טרפה והן הלמם"ס, ושמנה מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו'" על' מ"ל מדברת תחלה דחלאים הפטולים נאמרו למשה מסיני, ואח'כ כתוב עוד הפעם וח' מיני טרפות נאמרו לממ"ס, משמע דהאי סיינא דח' מינים עשינו עצמנו, שיצאו כן מותוך הטרפיות הפרטיות שנאמרו למשה מסיני והדברים סתוםים, ומה שהקשו על הרמב"ס דמאי שטרלי לב' תרי, שפסק עולוא וכרכיש, עיין לקמן נ"ד ע"א על המשנה ועל פלוגתא דוד' ור'ל, מה שכתבתי שם, ודוד'ק.

רשי' זיל לא תיפוק וכו' וחליף הינו חסרה ממוקם הראוי' להיות, ובחליף דערותות הושט פרשי' דאין לך נקבה גדולה מזו ואבאר דרש' סובר דיחילוף האונות שהוא מתולדה אין להכנס בכלל נקבה, דיל' לרשי' דחשר בתולדה סופו לינקוב וע'כ דחרסה ריאת טרפות בפ"ע הוה, וכפי שביארנו לעיל חסרה הריאת לא בא בא בהלכה על חסרון אונות מתולדה דמציז חיויות, ואינה טרפה אלא מכח הילכה אחרת דחשר כנטול, כמו יתר כנטול, דבלל הא הילכה דאמר ר'ה כל יתר כנטול גם חסר בכלל והכי מתחפר, כל יתר בחסר וחסר כנטול, ור'ה קיצר בלשונו, וע'כ כן הוא אדם חסר איינו כנטול למה יהיו יתר גרע מחסר, וחסרה ריאת אי אתה בא בכלל הח'יט בהלכה, מתרפרש או בחסרון בפנים לרבען או בחסר מבוזע לר'ש, וכן האי חילוף האונות דזהה בכלל חסרה, איינו אלא לרבען דסל' חסרון בפנים שםיה חסר, דיל' ר'ש אם הוא כנטול ביד הוה נקבה עד הסימוכנות ולא בעין להכניסו בחסר, ומילא הוה לי' לרשי' להכנס גם חסרה אונה בכלל חסרה ריאת בפנים, אבל לר'ש דחרסה ריאת באה על חסרון שבוחז וכו' לרבען אי ס'ל דחשר מפניהם לא שמייה חסר דלא בא הילכה כלל על חסרה הריאת, כל הטרפיות שבריאת צריכין להכנס בכלל נקבה ומטעם דחשר כנטול ומילא אيكا נקב, וכאשר באמת כן כתוב התבור'ש זיל' דכל הטרפיות בריאת בכלל ניקבה הריאת הוה, אבל בחליף עורות הושט גם רשי' מוכರח לומר דבכל נקה'ו הוה דהרי בושט אין לנו הילכה על חסר רק רק, אבל מה דקשי לי טובא הוה דכפי מה שכ' רשי' דזהה כנטולן ממוקמן משמע דרש' מפרש דהאי חילוף העורות בתולדה הוה ולא מחמת חוליה נשנתנה מראיתן, וא"כ קשה מנין לרובה טרפות דיחילוף בשוט שאינו דומה לחילוף דאונות בריאת, דשם שפיר מיצין למימרAdam נמציא רק תרתי בימין ע"ג דאيكا חסרון ובשמאל תלטא אין זה השלהה אלא חשבין דבימין אيكا חסרון ובשמאל אيكا יתר, וחסר יתר כנטול דמי טרפה, משא'כ בשוט דעתלא קשר עור אחת כשר, א'כ חילוף העורות משום מה נתrief, הן אמת דלפי ההסביר של' גם בריאת

ומים, דהרי הידועה לכל, א"א להכחיש, אלא שכ' דכך היה הילכה לממ"ס, דכל שnitel bid טרפה, גם חסר או יתר טרפה, עי"ש, אמרו מעתה, איך אפשר דבתווך הח'יט ATA חסרה אונה כיון דלאה ה'י צרך הילכה מיהודה, דחשר כנטול, ועל ניטל bid טרפה לאצ' בריאה, כיון דנקב בעלמא פסול בה, אבל הרמב"ס לשיטות' לא ס'ל כנ'ל דהרי כתוב דבכ' משבניינו ניטול, חסר בתולדה שר' לדידי' גם יתר כנטול אינו מכח הילכה מיהודה, אבל כמו דחשר טרפה לאו מצד דחשר כנטול, אלא שהוא טרפה בעצם ה'יה יתר כו, ולידי' ל'ק לי' והוא אנו רואין דבון יתר ובין חסר חין הון, דהרי גם בנקובים כן אנו רואין שחין ומ' מתא הילכה שבכל טרפיות הון, ולכן שפיר מצי מפרש דחסרה אונה בכל ח'יט' נאמרה, ולא חש להא דלא מתרץ הגמ' כן, כדרכו בהרבה מקומות.

אבל דע דפריך הש'ס מחרותא קשה טובא דהא ע'כ בכלל חסרה או נקבה היא, וכmesh'כ רשי' בסוף הילכה מ' מהנה חסרה בא כל חסרה או ניקבה נהנו, והרמב"ס מנה חרותא בכלל חסרה, ותדע דעולה רק ח' מיני טרפיות מנה ואין חרותא בכלל, ולא ראיimi מי שהרגיש בזה, אבל מה שנלפ'ע' דהוא דלקמן נ'ה ע'ב מioti עובדא דרבב'ח שאיל בב' מדרשא, ואמרי לי' דיש לתורתא בדיקה אי בידי שמים או בידי אדם היא ע'י מים פושרים, וכותב שם הר'ז זיל' דהאי בדיקה רק בספק אי בי'ש או בי'א, אבל בודאי בי'ש לא צריכא בדיקה, ובודאי בי'א לא מהני בדיקה, דעתלו הדירה ברייא, לא יצאה מכל טרפה ובידי הר'ז מוכרכחים, דכוון דתנא סתם חרותא בי'ש כשרה ובידי' טרפה ע'כ דהילכה כך הייתה, וכלן אין בידנו להקל אפיו הדרה ברייא, כמו בכל ודאי טרפות דלא מרווחי בודאי הדרה ברייא, וא"כ ע'כ הוא טרפות בפ"ע כמו דרושה שכתבו התוס' לעיל דלא מטעם סופו לינקוב או לחסור, וכאשר כתבנו שם בפי' דבריהם, כן אתא הילכה על חרותא בי'א, כי כל מה שאנו מטריפין מושום דסופו לינקוב, ודאי ה'י מהני שהיה י'ב חדש אם ה'י במציאות לעיל שנעשה כן קודם י'ב חדש, דכל שלא בא הילכה בפירוש אלא דאן אמרין דסופה להיות כך, אם חזין דלא כן הוא, למה נטרף אותו, וממש'כ הכא דאייכא חרותא דהדרה ברייא וחרותא דלא הדרה, והאי בי'ש וב'יא אין הילכה, אלא סיינא בעלמא הוה, כל שאנו רואין ע'י פושרים דהדרה ברייא, מה לי בי'ש או בי'א, זה בורר, אבל חרותא איינו ע'ש סופה טרפה אלא הוא טרפה גמורה אם היא בי'א, כי כן אתא הילכה, ועלא דלא מהנה זאת למן טרפות כמו דרושה, מושום דהוא באמת ל'ל דחרותא היא חד מחי'יט דאחו מוהילכה, אלא דהוא כמו לocketה דרכיש, ומה דלא קאמר לאפוקי חרותא, מושום דודאי אמתני לא פlige אלא דס'ל דהוא בכלל חסרה כmesh'כ הרמב"ס, אבל הש'ס מדיק מדלא קטני במשנה חרותא בי'ש כשרה, ובברירתא קטני דב'יא טרפה, ע'כ אלא קטני חרותא בי'ש כשרה, ולא מצד סופה להתחסר אלא, מושום דצמeka שם טרפות בפ'ע המה, ודוד'ק.

ד'ה סימנים שנדלדו ברובן וכו' שנתפרד זו מהה, ויש לי ראי' להאי פירושא דאי כרש' האי תרתי נהנו חד בושט וחד בקנה, ואייכא ח' שמעותתא, ולא שב, ודוד'ק.

ד'ה א'ש נקרה צלע מעיקרה, עיין מה שכתבתי על דבריהם שבכאן, لكمן ד' נ'ב ע'א ודוד'ק.

ד'ג מג' ע'א גמר' אמר עלא ח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני וכו', לאפוקי לסתורא דרכיש ב'פ', ויש להעיר למאי הילכתא נאמרו בסיני הני סיינאים של ד'ן ח'ק נפ'ש, וראיתי ק' ז' צ'ל בחודשו נתעורר בזה, וכ' דהני סיינאים נאמרו לאפוקי דרכיש, וכן נראיה דסוער הפלטי שהבאתי לעיל, אבל במח'כ'ת דבר זה לא ניתן

טרופה אע"פ שחזר להקשרו, והוה זאת כמו ודאי טרפה דלא מהני שהיתה י"ב חודש, אע"ג זאת מורה שנתרפה המכחה ולא ישטור לעולם מ"מ כיון דשם טרפה היתה עליה פ"א, אינה יוצא שם זה לעולם ודוק.

תנוס' ד"ה והוא ארכ"י הלכה כסותם משנה אע"ג דסיפה דאלן כשרות מסיע ליל וכוי עד סה"ד, והקשו המהרש"א ומהר"ם שיר "יל מהא דלעיל דארצי הלכה כרבבי", והא למה לי כיון דסתם התנאה ניקבה המרה, ותרצו כיון דרבים פלייג עלי', לא ארכ"י הלכה כסותם משנה והנה דבר זה בפלוגתת רשי' ותוס' שנוי לקמן נ"ה ע"ב, במה דאמר בלשון יחיד אני שונא אותה דרש"י פי' ייחידי היא דמשמעו דאתני ייחיד ולדעת התוס' הפריש דגוזס במשנה עצמה דברי ר"ש, אבל כל שסתם רבינו יחיד אף ברבים חולקים הלכה כסותם, דהרי ת"ק דר"ש שם סתמא איתתר וסתם סתמא רבים הם, וגם הכא רק סתמא איתתר ת"ק דריב"י בברייתא, ורק ר' לוי המהרש"א רבים דאיין לומר מושם דר"י אמר, מיי אהדרו לי חבריה לריב"י, מוכח דרבים נינחו דהרי ר"ג גופא רק מכח האי ברייתא ידע דפליגנו, ותדע דכו הוא Adams אמר דר"י ידע מקבלה דרבים היו החולקין על ריב"י, ממש"ה הצורך לקבוע הלכה כמותו היל' צrisk להקדמים האי מימרא דמאי אהדרו לי' וכוי ואח"כ לקבוע הלכה כמותו.

ועוד קשה טובא דאייך שנה משנה דברי יחיד כל דהנה לקמן נ"ו ע"ב קתני במשנה דלו ששות בעוף ר"יא אם ניטל הנוצה פסולה וככתבו שם התוס' ד"ה איבעי להו,-DD ברייחי המה וככתב שם הר"ן דאל"כ הו"ל למיתני במשנה דא"ט בעוף ולא באלו ששות, וכן קתראת גבלודא דקתני במשנה דאלן ששות בבהמה, ר"מ מכשיר וחכמים פולסים ולא קתני לי בא"ט מושם דר"מ פליג ומכשיר, ובמשנה דא"ט לאמנה, אלא מה דהוה ד"ה בלי חולק, ואני דיש פלוגתת מרובה בזה הכלל, ויש מזה ראי' נפלאה ומה ש' הרמב"ם בהלכ' ממרמים דעת הללמ"ס לא נמצא פלוגתא ועיין מה ש' בתקדמתה שליל בעניין זה, יה' איך שיחי', עכ"פ חזון דהתנא נשמר למנות בהאי משנה דא"ט דבר דתלוי בפלוגתת דמה"ט לא קתני בה ברמה שנחתכו גילה והגלווה רק כוללם בזה הכלל וכן לא קתני ניטל הנוצה בא"ט בעוף, אפיו לשיטת הסוברים דהיל'נו כגולודה בבהמה עיין לקמן וא"כ קשה טובא איך קתני ניקבה מרעה כייחידה, אבל ראה זה החדש דהאי ניקבה המכחה קתני בין קביה לדקון ומקומה היתה לעיל מני' אחר ניטל הקבד והלא דבר הוא, וכן אין ספק אצלי כי בסוד המשנה באמת לא היתה שינוי מרעה, אלא לאחר שאמר ר' דהלה כרבבי' הכנסותו ושלא במקומו כדי לידע שהוא תופת, ומה שאמר בגמ' לעיל אפיק מרעה ועיל תורთא, לאו אליבא תדברי' דזוקא אומר כן, אלא גם לדידן ולמסקנא צריכין למימר הכי דמרה ייחידי היא, ואפיו ס"ל לרבי כוות', היה מרובה טרפות זו בזה הכלל, כי דבר התלוי בפלוגתת להכנס בתוך ה"יח' טרפות אם לא שנאמר דחרותא בכל ריאה שניקבה היא ולעיל הראתך כי יש בזה פלוגתא.

ומעתה שמע נא דבר נפלא דהנה הרשב"א ז"ל כתוב דטרפות הקבד איינו אלא מושום דסוף המרה ליטול, ולכן בעין zeit במקומות מרעה, והוא לאכ"ר תניא רבתא, דא"כ מאן דפליג אריב"י ומכשיר ניקבה המרה, גם טרפות בכבד לית לי' והוא דבר שא"א לקובלו, דא"כ למה לא פלייג גם בכבד, אבל עכ"כ כוונות הרשב"א דמאן דפושל בכבד אפילו נשתייר כ"ש עד דאיכא zeit במקומות מרעה הוא דסובר דהאי שיור דכזיות במקומות מרעה, מושום הגנה דמרה בעין אבל بلا נשתייר כלום ודאי דאיכא טרפות בכבד בפ"ע

בתלתא בימינו וארבע בשמאל הי' כשר דליך כאן שם חסר אלא שם חליף וחילוף לא שמענו מהלהקה דמייטרף, כי רק ח' מיני טרפיות יש, ויש באמת זה פלוגתא אולם מדברי הרא"ש ז"ל מוכח דבושט משום לקותא וחוליakan עליה ואז שפיר הוה בכל נקוב הכל בשර ש佗פה גרדו, אלא מסתמא לרשי' לא ניחה לי' בזה משום דשינוי מראה לחוד אינו פסול רק בקרים הריאה בלבד ולא בשאר אברים כמבעור בי"ד סי' י' באחרונים שם דבעין דוקא לקותא ממש אבל שניינו מראה לחוד שר, אולם לדעת הרא"ש י"ל דבשני עורות ושניהם נשתנה מראיתן גרע טפי, וצ"ע ודוק.

ד"ה והוא ארכ"י הלכה כסותם משנה, והוא נמי סתמא היא ומאי אלמא דסיפה מרישה עכ"ל ועיין מה שנדחקו התוס' בפרש קושי' הגמר' והנה הריב"ז ז"ל גרס גם באידך מתני' ונשתיר ממנה כ"ש, וצל' דלקמן דף מ"ו גרס דפרק מבריתא והתני' כאית, וכן כתוב הרראש יוסף במשנה לעיל ד"ה בא"ד ניטל הקבד, אלא דקשה להגיה בgeom' וגם לא סגי בהאי הגהה דתנן' תמורת דתנן' דבגמ' הци איתי' ניטלה הקבד וכו' הא נשתייר הימנה כלום כשרה וכוי' ואי דתנן' במשנה דלו כשרות בפירוש דנשתיר כ"ש כשרה לא בעי לדיקוא זאת, ולא עוד אלא דכל השקלול וטורי' הי' ללהעמיד שם על המשנה דלו כשרות דמפורש בה דבשior כ"ש סגי, אבל לפ"ע' נראה דלקמן מתרץ הא ר' חייא והא ר' בר רב' וכוי' וקשה וכי רב' היה סותם מושניות ע"פ תלמידו ובנו דר"ח תלמידו הי' ור' ש' בנו הי', אלא ודאי דהכי פירושו דרש"ר הי' שונה במשנה דלו כשרות ונשתיר ממנה כ"ש כדי שלא יסתטו הסתומות ור' ח' מחייב ומגיה ונשתיר ממנה zeit, ולכן הריב"ז הביא המשנה כמו שנהא רשב"ר, דמסתבר יותר לגרוסן כן כדי שלא יסתטו המשניות האחדדי אבל להלכה פסקין כר'ח דמחמיר, ולכן כאן פריך על ר' יוחנן דאית ליל' הלכה כסותם, איך נקבע ההלכה כר'ח המגיה במשנה השינוי כדי לסתור המשנה הראשונה, ודוק.

ד"ה בקורבן פסול hei ס"ל מושום שהמאכל מתאש שם, ומחללו ונכנס בנקב וכי רצה בזה ליתן טעם לאסור בקורבן יותר מבושט אלא דא"כ מה פריך לע' אדרבה ושת דأكلה בי' וכו' אבל קורבן מניה נייח כדקאי קאי, והוא בקורבן לאו מטעם דזימן מתרמי אחדדי פסליין, אלא מושום דהמאכל מתחחל וויאצא באכלISON, ויל' בדוחק ודוק.

ד"ה איינו קרום ואם ניקב ונסתם וכו' אינה מתקיימת וכו', דהאי סתימה מעיקרה הוא עכ"ל, עיי' בראש יוסף ז"ל שהבין מדברי רשי' דטעמא דלא מהני סתימה דלאח' ז' מושום לכל שם טרפה עליה פ"א, שוב אינה חוזרת להכשרה, אע"פ שנתרפה המכחה וע' מביא יש מי שסובר והוא הרא"ש ז"ל במשמעותו, דטעמא מושום דספסו לסתור הקרים. ולכאר' איה מצא ברשי' דלא סובר כן דהאי בתחלת דבריו כתוב ג"כ דאיתנה מתקיימת, וממה דמסיים דההיא סתימה דמעיקרה היא ולא אמר דהאי סתימה מתקיימת, אין להוכיח דאפשר דרש"י טעמא אמר, מושום דהוא מעיקרה לאו מתקיימת, ואולי מושום דאי רשי' כרא"ש ס"ל דספסו לפסק, לא הי' לי להביא כל הני סתימות של דופן וכבד וחולחות, ולחקל ביןיהם דPsi שמשם כל זמן שהבהמה חי, אבל אם קאמר דגס קרום שעלה מה' מתקיימים לעולם, שפיר כתוב רשי' לחקל ביןיהם דההם מעולם לא הוה שטרפה על האי מכמה שא"כ בקרים שעלה מחמת מהכה ויש להביא ראי' לדעת רשי' ודלא קרא"ש, מהא דאמורין כאן בוושט ניקב אשלכני ז' טרפה מושום דזימן מהnidzon בהדי הדדי' ומה בכך כיון דאי זה אלא לרוגאים אחדים ואח"כ חזרין למקומן, הרי כאן סתימה המתקיימת לעולם, אלא ודאי כל שפעם אחת שם נקוב על הושט, שוב לא יצא שם

בדיקה ודאי בעי ולעכבר, וא"כ מה מתרץ הש"ס דלעולא א"ח לספק דורסה, ס"כ"ס איך נקשר בישק קו"ז بلا בדיקה, שהוא דומה ממש לוודאי דורסה, והוא תימא רבתא.

ועתה נראה, איך מתרפס כמין חומר השקיל וטרוי' לדעת רשי' אם נפרש הבריאות נתרפה, הנה הא דס"ל לרשי' דלאגבי נקב נמי אין לושט בדיקה מבוחץ, נראה דעתמי' הוא, כמו דס"ל בודאי דורסה לא מהני בדיקה, עיין ל�מן ג"ע בע"ב דהתוס' מסבירים דעת רשי', דפעמים מאים הבשר ואינו יכול לשומך על הבחנה, ורק בספק דורסה סמכין משום דאיכא בגין ס"ס שהוא לא דרש כלל, ואת"ל דדרס, שהוא יפה בדקינו, וליאו רושם הארץ בשער ובסימנים, וסמכין אבדיקה קלישטה, וא"כ ה"ג בממסמס קו"ע דמא דלעיל, ס"ל כיון דהאי הוה כודאי דורסה דהרי צוארו נקרע מן הקוצים, וצרך בדיקה אלימטה להוציא מספק שמא ניקב הושט, لكن לא מהני בדיקת חוץ, דשנא נכנס טפת דם בתוך הנקב ואינו ניכר, וכמוש"כ רשי' זל לעיל, ולפ"ז אומר אני דלמ"ד שלא חישין לספק דורסה, מודה רשי' דמהני בדיקה לוודאי דורסה, אבל שלא חיש לספק דורסה, הוא מטעם דמווקיון בהמה אחזקה שרota, ממילא אם בודאי דורסה, חזק החזקת כשרות כ"ב, דמהני גם בשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משה בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דאיכא למשיח שעדיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע'^ד בביואר השיטות הווא, דהנה הרא' ש"ל כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר לਮיבדק' דנקב משה בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא" עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא' ש' הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה שר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו לצריך לברר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא' ש' לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגס לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

ולכ"ע, וא"כ באמת ליכא סתירה בין המשניות דבמשנתנו פא"ט דלא כתני רק טרפיות דלית בהו פלוגתא, כתני דוקא לא נשתייר כלום דזאת ד"ה, וمرة לא נשתייר כזית דוקא משום דהרי פסקינו דאלו כשרות שפיר כתני ונשטייר כזית דוקא ממשנה כריבב', דניקבה המרה טרפה, ומילא אם לא נשתייר כזית בכבד במקום מרה, טרפה מצד המרה ולא מצד הכבד, ולכן הני תרתי דר"י דקבע הלכה כריבב' במרה, וכן בכבד עד דאית ב' כזאת מיש שיכי אהדי והוא נקודה נפלאה, עיג'ג דחשקל וטרוי' דגמר' לא נחות לה.

ומעתה אומר אני דליך'ג ולרמב"ס ז"ל, שלא גרסו ממשנה דלקמן כזאת אלא כ"ש, גם ניקבה המרה און לגרוס ומאן דחויסי מרה ממשנה, הגיה ג"כ כזית ממשנה דאלו כשרות ועיין עוד שם מה שכתבתבי בזה ודוק'.

ע"ב גמר' האי ספק דורסה וכו', עיין מה שכתבתבי בפלוגת רשי' ותוס' זהה, דעל דף כ"ח.

ע"ש גמר' אמר עולא יש לה קו"ז בשוט און חושין שמא הבריא, רשי' ז"ל הביא שני פירושים בהאי לשון הבריאות, א') שהוא לשון נתרפה, ב') שהוא ניקב מלשון וברא אותו בחרכותם, ועיין באחרונים דנקוטא רבתא איכא לדינא, בין הני שני פירושים, והנה על קו"ש הגמ' ומ"ש מספק דורסה כתוב רשי' דהכא בשוט א"א למיבדק' דנקב משה בעור החיצון לא מניכר, והוא לא כאר' כפי' שני, ולבסוף בד"ה חישין כתוב, שמא ב' עורות נקבו והבריא החיצון והוא כפ"י ראשון, ואיך מרכיב רשי' אחר רכשי, ועיין מהרמ"ל מה שנבדק בזה, ולא עוד, אלא דרש"י הלא סובר, דגם לענין נקב אין לשוט בדיקה בחיצון, וא"כ למה לי' למימר דחישין לשם נתרפה, כיון דaicca למשיח שעדיין נקב לפניו ואינו ניכר.

והנלפע'^ד בביואר השיטות הווא, דהנה הרא' ש"ל כ' זול' מ"ש מספק דורסה פרשי' וכו', והכא לא אפשר למלבדק' דנקב משה בעור החיצון לא מניכר, רשי' לטעמי וכו' ולמאי דפרישית דודקה אדומונית של ארס אינו ניכר, אבל נקב מיניכר ב', פריך הци, ומ"ש מספק דורסה דמצרכינו בדיקה, והכא קאמר עולא און חושין, דמשמע דאפילו בדיקה לא בעיא" עכ"ל, ונפלתי מאד, דאיך אפשר שלא ליבעי בדיקה נגד קו"ז התחוב אבל היכי דaicca בכל לבורי ודאי מברירין, אפילו א"ח לספק

דורסה, דשאニー הטעם, דaicca טרחה גודלה לבדוק מכפה דמותא ועד אטמא, אבל הכא מהיכייתי לא נבדק נגד קו"ז התחוב, שוב מצאתה דהראיש יוסף ג"כ קמתמה על פ"י זה, ולא מצא מענה לישבו, אולם לפע"ד נראה دقונת הרא' ש' הווא, דאין חישין משמע דמעיקר הדין א"כ לבודוק, וכך נאנבד בלא בדיקה שר, אבל ודאי מודה לכל שהוא לפניו לצריך לברר, אבל פריך ומ"ש מספק דורסה דשם הבדיקה מעכבה גם בדיעבד, ומה שנבדק הרא' ש' לפרש כן, ולא מפרש דאין חושין דקאמэр עולא, הינו לאחר שבדק ולא מצא נקב מעבר השני, דאין חושין שם נתרפה, משום דא"כ מה פריך ומ"ש מספק דורסה, דשאニー ושאני, דהאי הכא נמצא הוושט שלם, ומהיכי תיתי ייחוש להבריא נתרפה, דaicca חזקה דכמו שהוא שלם עתה לפניו כן ה' מאז, אבל בספק דורסה הרי חושין שע"י הדרסה עתה הווא דROS לפניו, אם נבדק, וכך למאן דס"ל דיש לנקב בדיקה מבוחץ, מוכרכין לפרש דאין חושין דקאמэр עולא, א"ח דעתה נקב לפניו, וניהו דכתבהה כיון דaicca לבורי מברירין, אבל בנאנבד בלא בדיקה כשר, אבל אקי קשי' הא קשי' הא ישב קו"ז בשוט דומה לוודאי דורסה, וניהו דגס לוודאי דורסה מהני בדיקה לדעת התוס' כדלקמן, אבל

תנוס' דה' קסביר עולא א"ח לספק דורסה וכו' וא"ת ואמאי, נימא נשחתה הותרה וכו' והכא נמי כי נשחתה, נעמידנה בחזקת מה שהיתה קודם שנולד בה ספק דורסה וכו' עכ"ל, הפלתי זל' רצה לחדר שהתוס' רך אספק דורסה קא קשי' להן, אבל אישב לו קו"ז בשוט לא, משום דכאן לא שייך נשחתה הותרה, דהוה ספק

בஹמות כשרות דעתמא מカリע האי ספק לצד רוב בהמות דעתמא דכשרות הו, והן הון הדברים שנאמרו למשה מסיני, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד ודוק".

ד"ה שאני התם איתחיק איסורה, ובחתיכה אחת ספק חלב ספק שומן, ע"ג דלא איתחיק איסורה, לא איתחיק נמי התירא, אבל הכא מעיקרה היתה בחזקת כשרה, עכ"ל והנה כפי הנראה לא גרסו התוס"ר, "התם איתחיק איסורה הכא לא איתחיק איסורה" דאמס כנירסא זו, קשה למה לא אמר הכא איתחיק התירא, כדי שלא יקשה לו מחחיכה אחת וכן נרא דלא גרסו כן, מדגרשו שלשון זה לא סובל האי סיפא, "הכא לא איתחיק איסורה" כנובון וכן שפיר כתבו דחש"ס לא הקשהתו מוחתיכה אחת, משום DIDע דהכא אילך להיפך חזקת כשרות, אבל לגרסתה רשי"י ذקammer בפירוש, "הכא לא איתחיק איסורה" לכ"ו קשה דלא די בהז, דהא גם בלא איתחיק איסורה כמו בחתיכה אחת נמי אסורה, והוליל הכא איתחיק התירא, והנעלפ"ד דלאכ"ר יש לתמונה טובא על המקשן שבגמ' דלמה לי להקשות משתית חתיכות, דאיןם דומין כלל להא ספק נקה"יו, ולא פריך מוחתיכה אחת דדומה ממש לספק בשיט דבשניותם על חדא חתיכה דני, אם כשרה או אסורה, והוא תימא רבתא בעני, וכן נרא לפע"ד דע"כ המקשן ידע דהכא אילך חזקת היתר מכח חזקת כשרות דבמהה, וכן נרא דהכא לא קשה מוחתיכה ספק חלב דאסורה, דהתם ליכא שום חזקה להカリע את הספק, אבל הקשה משתית חתיכות שאכל אותה מהנה וחיבע עליה اسم תלוי, ע"ז קשה לו ניהו דודאי אסור לאכול אפילו באחת, אם מוטלת בספק, אבל לחיבע קרבן הלא אילך חזקת פטור דגברא, שמעיד דכמו שקדום האכילה, לא נתחייב בקורבן, כך גם עתה אחר האכילה, כי חזקת פטור שלו, יカリע הספק داخل את של היתר, ואילךames תלוי על הספק בא נילוף מיני חזקה בשום מקום לא יカリע את הספק, ונאר גם ספק קוץ בשות ע"פ דאיילך חזקת כשרות וע"ז קמשני התם איתחיק איסורה ר"ל אייקבע איסורה, וקרוי לי"י איתחיק איסורה כדי להסביר למה לא יカリע חזקת פטור שלו את הספק משום דקדום שאכל כבר איתחיק שאסור לאכול אף אחת מהנה, וכן א"א שיכרי עזקה פטור שלו, מה שכבר איתחיק הי' מקודם שאסור לאכלו, אבל הכא בספק קוץ, על זה אנו דניין אם אסור או לא, וכיון דאיילך חזקת כשרות לא אסרין והוא דבחתיכה אחת לא מתחייב اسم תלוי, גזה"כ הוא דבעניין דוקא אייקבע איסורה משתית חתיכות, וכן נרא דילך נכוו בפשט הסוגי" ודו"ק.

ע"ש גמר' אמר מב"ר דרבינו, מותבニア תיובתא לפני סנאיה דרבא, לעולם הלכתא כדורי ב"ה וכוי' תמייה לי דבלא האי Tosfeta נמי קשה דאיילו מצין לעשות כתרי חומרא דסתרי אהדי וכמו שבאותם אנו עושים דאלין בדורייתא, הכא לחומרא והכא לחומרא, עיין בדיבור שאח"ז, אבל הכא הרי שרין בין לריב ובין לשטואל מל"ג כמש"א בgem', והנעלפ"ד דרב לא קאמר רק תורבץ החושט במשחו, ובעל המירא הוא דמידיק דהיה מקום שחיטה הוא, ומ"מ אבל און מזה הכרע, דاضיר לומר דלאו מקום שחיטה הוא, ובמשחו כמו למטה מקום שישער דאע"ג דהוה במשחו כאשר בני מעיים, מ"מ קאמר בגין' דבכרס קשות ופסלה, וכארש באמת כן מסיק לבסוף דטורבץ במשחו ואינו מקום שחיטה הוא, אבל שמו אל דאמר ברובא פשיטה לדלאו מקום שחיטה הוא כנובון, ומעטה סבר האי מקשן דעתמא דרבא ה' דמסופק בדברי רבי דקאמר במשחו, אי הוה בכלל וشت לשחיטה, ולכן טרי' לי' ואע"ג דאיילא ס"ס שמא הלהקה בשם אל ואיז ליכא כאן טרפות כלל, ואילך אי הלהקה קרב אפשר דהוה מקום שחיטה אפילו מאן דס"ל דלא מהני ס"ס

בשחיטה, וכבר תפסו עלי, דהתוס' יבמות בפירוש כתבו גם בושת דשיכח יותר לאיסור מלhitra, וכבר ביארנו דשיות התוס' הוא דנקה"ו אין בו אלא טרפות בעלמא, והחו"ד وك"ז זל בל"ה השיגו עלי, דאפיילו לדעת הרמב"ם דנקה"ו נבלה, מ"מ ש"ז לאוקמי אחזקה שהיתה ראוי לשחיטה, ואני ביארתי בפ"ק בסוגי' דחזקה ורוב דפליגו באזה רשי" ותוס' עיי"ש.

ובגונ' העניין אי בנולד ריעותא מהים מוקמינן אחזקה כשרות דאיתני מכח רובא, פלייגו באזה הרמ"א וחכמי קראקה מבואר ביו"ד סי' ל' והתב"ש מביא ראי' לדעת הרמ"א דאוסר מהא דאמרו בכתבונות פ"ב דרוב נשים בתולות נשאת והנשאת בתולות יש להן קול, וזה הויאל ואין לה קול אינטרא לה רובא, והכא נמי רוב בהמות כשרות, ולכשרות אין להם מים במוח, וזה הויאל ואית לה מים במוח יצאה מכלל רוב הcessrot, ויפה דחה החוו"ד סי' נ' ראי' ז, דהתס איכא רובא נגד רובא המתנגדות אהדי, דכמו דרוב נשים בתולות נשאות כן הרוב דאין להם קול לאו בתולות נשאות, אבל הכא מאן יימר דרוב דאית להו מים במוח אינם כשרות, ואני מצאתי ראי' מוכרתת נגד הרמ"א וכחכמי קראקה, והוא מגני' ריש פ' שור שנגה, דפליגו שם רב ושמואל במכור שור לחברו זבון, ופרק שם וnochzi אן, אי האי גברא במנון בתר רובא דלרדייא זבון לשחיטה, ומשני לא צריכא בגברא זבון לרדיא הוא או גברא דזבון לשחיטה, ומ שני פלוגתא באדם זבון להא ולהא, וכ' שם הראי' ש' זל וז'ל: "ומוקי פלוגתא באדם שקובונה לשחיטה ולחירישה וכו' וכיון זבון להכי ולהכח, ליכא שמקים עלי' דמלטה לפ' מנהג הקונה, וסביר רב דאלין בתר רובא, ואע"ג דזה האיש קונה זהה כמו בתר הזיה" עכ"ל הזיה, ולכאו' אינו לרדיא מכרע עזת הקונה לצד הזיה" עכ"ל הזיה, ומוקי פלוגתא בעלמא מובן כיון דאן על האי גברא דניין, והוא קונה זהה כמו בתר, דיש לו שדות ווגם בית המטבחים, וא"א למיקם עלייה, לאיזה מהם קזיבין יותר, מה מהני רובא דעלמא להカリע עדת הקונה הלהיא, שיצא מרובא דעלמא כיון שקובונה נמי לשחיטה, ורובא דעלמא קונה רק לרדיא, אבל הדבר מותבאר היטב עפ' מה שתכתבו התוס' לעיל כח' ע"ב ד"ה בידי' שמים א"א לצמצם, דכל דבר שאין האדם מצמצם בכוננה, ממילא הוא איינו מצומצם, דבידי' שמים לא שכיח כלל שיתרמי המצמצם, עי"ש ולכן בכל הני ספקות שאנו אומרים דספק השkol הו, אין הcovona דמצמצם הוא מחיצה ע"מ, זהה פשיטה דליתא אלא ודאי אילך רוב לצד אחד, אבל כיון דאן לא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב קרי' לי' ספק השkol, למשל מחיצה זרים ומהיצה נקבות, פשיטה לנו דאיינו מצומצם דכל בידי' שמים א"א למצמצם, ר"ל דרוב פעים איינו מצומצם. וא"כ האי רוב מעיד דאיילך ע"כ רובא לצד אחד או לזכרים או לנקבות, ולא מחיצה ע"מ למצמצם, ומ"מ קרי' לי' מחיצה ע"מ משום האי ספק גופא, שלא ידועין לאיזה צד נוטה הרוב, אמרו מעתה אי אילך רובא דעלמא, שפיר מכרע האי רובא דעלמא את ספקתנו שאנו מסופקים לאיזה צד נוטה הרוב בהאי יידון שאנו דניין, וזאת הם דברי הראי' ש' זל, דנייהו דהאי גברא איבן להא ולהא, וא"א למיקם עלי' לאיזה צד זבון יותר, אבל זאת פשיטה לנו דאיילך רוב לאיזה צד, כי לומר דcovona במצמצם מהיצה לשחיטה ומחיצה להחרישה, הלא א"א לצמצם וכפי התוס' דהרוב אומר דאיינו מצומצם וכיון דמכורחים לומר דאיילך רוב לאיזה צד, מסתבר לומר דרובא דעלמא מカリע ספק זה לצד רובא דעלמא, והרי תראה דהאי הכרעה הוא רוב גמור אפילו הוציא עלי' ממו, לריב דאל גם במנון בתר רובא מכך"כ דהמי באיסור ליאיל בתר' וא"כ בכל ריעותא מהים כמו במוח, אמות הדבר דיצאה מכוב בהמות כשרות, דין להם מים במוח, אבל כיון דספק הוה אי הני שיש להם מים במוח כשרות או טרפות הוה, ופשיטה לנו דאיילך רוב לצד אחד ולא מע"מ במצמצם, א"כ רוב

וכו' אין הכוונה דברצונו תלי' מלטה או בהטלה גורל חיללה לומר כן, דהרי אנו מוחמירים בדאוריתא, במקום שאין כאן הכרעה, אבל הכוונה הרוצה להכריע כב"ש, והוא בר הבי להכריע, ואז לא עי' לחוש על ב"ה הרבים מפני שرك לדורו מהני הכרעת הרבים, אבל דור הבא אחרים יכול לסתור הכרעתם, כי אין לך כאן אלא شبימיך, ואין דור זה משועבד לדור שלפנינו וכਮבוואר במתנית' דעתיות פ"א משנה ה' ולמה מצירין דברי היחיד ייסמוך ולאין הלהקה אלא כמרובים, שאם יראה בי"ד את דברי היחיד ייסמוך עלי' וכו', ועיין בפי הראב"ד שם שכי' שיכול בי"ד האחורי לקבוע הלהקה כדברי היחיד שבדורות הקודמים, כמו שמצינן באמוראים אחרים, שהם קבעו הלהקה כיחידים הראשונים בכמה מקומות ואע"פ שהמרובים חולקים עליהם, ואם לא שמצו דבורי היחיד הראשון לא היו יכולים הלהקה כב"ה, גם לדורות הבאים, שלא עצמן, לפי שאין בי"ד יכול לבטל וכו' עכ"ל, ולפי דברי הראב"ד לא הי' צרכין להתו', דח"ק יצא נגד השברא דמחודדין טפי, אלא דח"ק יצא לקבוע הלהקה כב"ה, ויתלה את עצמו על ב"ש המועטים, אבל יבא מי שיכירע נגד ב"ה, ותלה את עצמו על ב"ש המועטים,adam אין בי"ד יכול לבטל וכו', ועיין'ש בכ"מ ועיין'ש בהקדמה של אריכות דברים באזה' ודוק.

ד"ה וה איכה עיקור סימנים, לפי ה'ך' דבעיקור סימנים הוה טרפה, תימא דהיכי פשיטה לי' דהוה טרפה וכו', וכי תימא שלא גרע משימות הגרגרת שהיא טרפה, זה דוחק גדול ועוד קמשני דברובו בשירה, אע"פ שבפסה"ג תנן ברובו טרפה, עכ"ל ועיין מהרמ"ל, דምפרש דشمויות הגרגרת אנו יודעים מפסה"ג, וזה לכאר' פלא, דהה איכה תוספתא מופורת מובהה לעיל דף י"ע, דנסטת הגרגרת ואח"כ שחת את הוושט פסולה ולמה לנו לתלות שמוטה בפסקה, ומילא דלא קשה כלל מה שהקשו בתוס' דהה עכ"כ גראגרת גרע דטרפה ברובו, ובתורבץ שניטל מלחי ברובו כשר, דהה גם בגראגרת שנשטת ברובו י"ל דכשר, וכאשר באמת פסיקין כן ביו"ד ס"י כ"ד סעיף ט"א, דזוקנא נשטת כלו, אבל כוונת התוס' הוא, Dunnho דתני בתוספתא, דشمויות הגרגרת טרפה, מ"מ אין זה אלא מכללא, דהה תוספתא לא בדיני טרפה מيري, אלא לאשמעין אתה להב"ג דין עיקור שפוסל בשחיטה, ולרש"י נמי דבפסק נשטת קודם או לאח"ש, שהוא להחמיר ומטעם שביארנו שם, עיין לעיל בחודשינו, אבל לא למדך דין דشمויות הגרגרת טרפה, ועכ"כ לומר דעתיך טרפות שמעין מפסה"ג דקטני במסנה, ותדע Adams אמר דלא נשמע נשטת מנפסק, ולא נזכר דין דشمויות הגרגרת רק בהאי תוספתא, ממילא דשייעורא בכלו ולא ברובו, נשטת כלו משמע וכטורבץ, דבעינן ניטל כלו מלחי, וא"כ הוה טרפות בפ"ע במקומו ושיעורו ולמה לא פריך הש"ס לעיל בין בסג'יר, והא איכא שמוטות הגרגרת, אלא ודאי דהוה בכלל פסה"ג וברובו ודוקא להב"ג דין באשנתה טרפות, עיין כלו, וא"כ בתורבץ הוושט כיוון באמת רובו שניטל מלחי כשר, יכול דטרפה מנ"ל.

ו"ד דריש"י הוא דלא פריך לעיל, והא איכה תורבץ הוושט שניטל כלו מלחי, מושם דברך פריך והא איכא סימנים שנדללו ברובן, והוא כאשר מפרש כאן, באפרך אפרקוי בכח, ומטעם דהוה כניטל כלו, ובזה נמצא יישוב נכון לקושי' שהנחתה לעיל בצע' דלפרשי' DARL'AH ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשות

במקום חזקת אישור, בספקא דדין ואדי מהני, אבל שייך חזקה להכריע את הדינים, אבל הוא רמי עלייה חומרא דרב דהוא במשחו וגם חומרא דשומאל דוזדי לאו מקום שחיטה, ואע"ג דרב הא שפקא הוה, ושפир קפריך דהוה ממש כתרי חומרא דסתרי האידי די' קריב דבמשחו הרי יש ספק שמא מקום שחיטה הוא, ודוק'.

ע"ש מcoli ב"ש ומcoli ב"ה ריש, מחומרה ב"ש ומהומרה ב"ה, עלי' הכתוב אומר כסיל בחושך הולך וכו' והקשה הרשב"א ז"ל, והא אמרו בע"ז בכ"מ דלא איתמר הילכתא, בדאוריתא הלך אחר המחמיר, ובדרבנן אחריו המקיים, ותירץ דהנ"מ במקומות דלא סתרו החומרות האידי, אבל במקומות DSTORO כמו בשדרה וגלגולות צרייך לעשותות, או כmor או כמר בשינויים, ואני כסיל בחושך, ולא אבini בשום אופן מה זה, וכי בשביל השהדים סותרים נקל בדאוריתא בשאן בידינו להכריע, ופוק חי' כל פסקים שבשו"ע ותמצאו דזילינו לחומרא הכא והכא, במקומות שאין לנו הכרעה, אבל לווי' דברי הרשב"א, נלפע"ד דהא דקרי לי' כסיל, לאו מושם דלא איתות לעשות כן, ודואי כל של איזין בידו להכריע מוכרכה למיל לחומרא הכא והכא, אבל קרי לי' כסיל בשביל שאין לו דעת מכרעת, לומר כחד מיניינו ומסתמא נתעוררו האחרונים על דברי הרשב"א אבל אין CUT הפניי מסכים לחפש אחרי דבריהם ודוק'.

תוס' ד"ה אי כשמואל, והוא אמר ברובו אע"ג דשומאל פסול בפ"ק הגרים שליש וחטט שני שלישים וכו', הכא בעי למימר דרבא לא פסול מה"ט וכו', עכ"ל תירוצם דחוק, ועוד דס"ס, למה צוה ר' אבא שישלם רבא דמי תורא למרא, כיון דלשומאל טרפה מצד הגרמה, אולם לפע"ד נראה ברור דשומאל דזוקא בגרגרת פסול, בהגרים שליש קמא ולא בשוט, דעתם הפסול הוא אע"פ דשחיטה לא מצי מצטרף לפסול, מושם דעל שליש אמריע בגרגרת עדין אין עלי' שם שחיטה, אלא בצירוף שליש קמא ולכך האי דפוסל ס"ל להיפך, דשליש קמא דהגרמה לא מצי מצטרף לשילש אמריע להקרה בשם שחיטה וכיון דאיכא כאן מעשה טרפה, ועודין שם שחיטה ליכא, تو לא מהני שליש בתרא להצטרוף עם האמצעי להיות השילש קמא, איכא שם שחיטה עלי', לא מצי להצטרוף להשלים הרוב לטרפות ועיין היטב מה שכתבתני לעיל שם בסוגי' מעין זה, והדבר אמת לאמיתו בס"ד ודוק'.

ד"ז מ"ד ע"א גמ' למלעה עד כמה, עד כדי תפיסת יד, ופליגו רשי' ובה"ג ז"ל בהאי שייעורא אי אצבע אחת או ד' אצבעות, ולוי קשה טובא דנחزو כמו הוא, דהה תורבץ ניכר בסימני כמו שאמרו למלעה, ואיך יפליגו פלוגתא רוחקה צו, מאתה עד ארבע, וממש"כ לפ' פרשי' דלעיל דיננה אמר מבלעתה דיננה שם חכם ושיעור התורבץ פחות משלורה ועדיף מחתתה, איך אפשר דבחוץ הי' שייעור זה ד' אצבעות, וצ"ע.

תוס' ד"ה ור"י היא אמר אין משיחין בב"ק, תימא וכו', ויל' דשאני הטע שלא יצא אלא לכבודו של ר"א ועוד דב"ק דב"ה מסיע קרא, דאחרי ריבים להטtot וכו' עכ"ל האי ועוד שכתבו הוא כמו וועי"ל, או כמו א"נ דהה שני תירוצים המה, דלטירוץ קמא גם נגיד ריבים משיחין בב"ק ושאני ב"ק דרא' דלכבודו יצאה, אבל להאי ועוד אין משיחים בב"ק, אלא במקומות דרבים סוברים כן נגד דחירפי טפי דהסbara באלה קלשתא דהרי הרבים שומעים חריפות של המועדים, כיון דמ"מ חולקין עליהם מסתבר לפסוק לרבים אלא דקשה טובא, כיון דקרא מסיע לב"ה ואREL'AH בלא"ה משמע בין שהמעדים שווין או חריפים טפי הלהקה כרבים איך קאמר הרוצה לעשותות בדברי ב"ש עשו דאפיקו אין משיחין בב"ק אCKER דאREL'AH ליכא ליפלגי, אבל לפע"ד דמה שאמור הרוצה לעשותות

בשר פיגול, אבל עשה איך כاضרессת ושמע ביאור דברי חכמים וחידותם, דהנה לפי מה דמסיק מקרין מורה בה החכם, ודוקא במלתא דתלי' בסברא, ולא במקום דסמק' אגמרי', ופרש' ז'ל מלתא דתלי' בסברא, כגון מקיפין בריהה, דaicא למימר דלמא לא מידמו שפיר וכיו' ופעמים שאדם טועה במראותיהם, ויפה פי' דיין לפרש דעת סברת השכל לא סמכינו כללא טעה, דהרי מצין הרבה פעמים בגמ' אב"א קרא ואב"א סברא, ומזה הוכיח הרמב"ז'ל, דסבירא שרה, שהשכל הישר מעיד עלייה חשובה כמו קרא, וכן אמרי כ"פ, סברא היא למה לי קרא, ולא עוד אלא דגמרא דקאמר היינו מה שמקובל מרבי' וכי לא אפשר לרבי' מכח הסברא אמר למלתאי, ולכן מוכחה לומר, דסבירא דקאמר הכא, היינו הבחנה חשאית וראי' גשmitt דבזה יש לחוש, דלפעמים איינו מכובן דעתו כראוי, לדבר שצרכיך דקוזוק היטב בכוונת הלב, ועיין בח' ק"ז ז'ל שכטב כן בכוונת רשי', ומה'ט בכל כיוצא בזה בעינן חכם דוקא כמו בבדיקה הסכך מגימה דקה הנרגשת ואינה אוגרת ובבדיקת סימנים בשחיטה מצומצמת, כפי פי' הרמב"ם בפיה'ם לעיל ל"ב ע"א, על כדי ביקור חכם, ועיין שם מה שכתבתי זה, ולכן יחזקאל חש על הוראה אז, דלמא, אז כשבדק החכם את הדבר, לא הייתה דעתו עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכו' פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדדי דס"ר דאתא לקמי' דרביה מתרץ לדק מבחוץ, דלחודודי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי',adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רך בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroppות דאי הטעם ברובא, משום דסופו לפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهכי ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهכי אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובה, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחטבת, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroppות כן הוא, אבל רב בטroppות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירה ליה.

ונהנה הת"ח והלב אריה ז'ל כיוונו לד"א, והקשו מה פריך הש"ס ארבעב"ח מיהזקאל, דלמא ס"ל קר"ג דלא אכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה, ותירצ'ו עפ"י התוס', שכתבו דרי' דאמור כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיהأكل אוכל טבלים, ע"כ למ"ד דלא אכל יחזקאל מבהמה שהורה בה החכם, והאי מימרא דרי' רבב"ח אמרה ממשי' ואב' גם רבב"ח מסתמא כוותי' ס"ל, עכת' דהגונונים הניל', אלא דעת דברת התוס' אני תנו, דמה הוועילו בתירוצים, דסכ"ס נפרק ר'י מר"ן, דעת ר'ג לא מציא פיליג והתק' לא פלייג אר"ג לומר הכר"י, דכל שלא הורמו מתנותיה זה לטבל, וגם קושיתם דורי' מה רבותא דיהזקאל, קשה להולמה, דהרי בעצם כתבו דיהזקאל כהן ה', אלא דמי' כהן נמי צרי' להפריש ואסור בטבולו, וזה פלא והפלא דשאני תוי'ם, דaicא מצוה בהפרשה, ומזכה בנתניה וניחדו דכהן מצי מחזיקם לעצמו אבל במצוות הפרשה חייב שלא יהיה טבל, אבל במצוות פשיתא דליך מצוה בהפרשה

זהו סימנים שנדרדרו שתי טרפיות, בשוט וברגרמת, בכל אחד واحد לחוד ולמה מנאן לחדא, אבל לפי האמור לך' מדהה בגרגרת גם אם לא איפרך בכת, טרפה ברובו, משום דהוה בכלל פסה'ג, ורק בושט בעינו בכת, משום דבעינו כלו וזה נכון מאד ודוו'ק.

בא"ז ומיהא ספרים דגרסו מעיקרא לא קשי' וכו' עיין מהרמ"ל, שמספרש דקאי על מה דמקשה הש"ס, והוא אמר שמואל תורבץ הושט ברובו, ואני תמה, איך אפשר שבבה'ג גרס קושי' זו כלל, דכמו דנתקשו בתוס' לדעת בהה'ג, מה פריך מררב"ח, תקשה לדנפשך מוה פריך משמואל דאמור תורבץ ברובו אדשומאל דאמור ניטל מלאי ברובו כשר, תקשה לדנפשך, איך אפשר דפסוקת התורבץ ברובו, כיון דגס זל יכול מלאי כשר, אלא שאין שחיטה מועלת בו, ולא עוד אלא דיוור קשה לרב דאמור תורבץ במשהו, והא ניטל יכול נמי כשר, אלא ודאי דלא גרס בהה'ג האי קושי' בתורבץ הושט ברובו כלל, אם לא לפ' מה שתירצ'ו בתוס' דהויל' ולטעמיך, ולכן העיקר כמו שפי' המהרשות' ואדו'ק.

ע"ב גمرا היה פסה'ג דאתאי לקמי' דרב יתיב וקובדיך לי' ברוב עובי', אמרו לי ר'כ ור'א לרב למדתו ריבינו ברוב חלה. שדר' לקמי' דרבב"ח וכו' פליה דעת ממני ולא אזכיר להבון, אם באמת למד לתלמודיו ברוב חלה, כמה בדק ברוב עובי', ולעיל גבי עובדדי דאבי' עבד הכי, וכן א"א לתרץ כו, כיון דשדר' לררב"ח ולא רצה להתריר, הרי באמת נראה דס"ל ברוב עובי'.

אבל דע, דבשחיטה פשיתא דליך למ"ד דסני ברוב עובי', adam נאמר דגס בשחיטה פליינו, למה לא מיתוי פלוגתיהם בפ' השוחט לעניין שחיטה, וע"כ היינו טעמא, דבשחיטה דרווא רך בדיעבד כשר, ומשום דהוה ככולו,lica למימר דגס רוב עובי' היה ככול, אלו בטroppות דאי הטעם ברובא, משום דסופו לפסק כלו, אלא דשיוערא כך הוא, דבاهכי ימות טרם שיופסק כלו, וכמו דפסלינו בכמה אברים אפי' נקב, משום דבاهכי אינה חייה, لكن יש להסתפק, אויל שייעורו ברוב עובי' ותדע דהרי בברייתא תנא כמה פסה'ג ברובא, ופשיטתא דלא קבעי כמה, דלמא כלו בעין, כיון דסגי בשחיטה רובה מכש"כ דמייטרף ברובא, דין אמר אבוי' לעיל כ"ט ע"א ולא כ"ש הוא, ומה טרפה דבמשחו מיטרפי', היכא דבעין רובה, בעין רוב הנראה לעיניים, שחיטה דעת דaicא רובה לא מיתcsr לא כ"ש, ועיין בפרש' שם, ותמצא דהסברה היא כמו שחטבת, אלא ודאי דבעי' בכמה משום דאפשר במחזה או גם פחות מחציו נמי שם פסוקה עליון, וע"ז תנא דרווא, אבל לא מטעם דהוה ככולו, וכן שיך עדין להסתפק אי רוב עובי' או רוב חלה, ולפ"ז י"ל דהא דלימד רב לתלמודי' רוב חלה, לגבי שחיטה לימד, והם סברו דהה בטroppות כן הוא, אבל רב בטroppות פסול גם ברוב עובי', ומ"מ שדר' לררב"ח משום דלא ברירה ליה.

ודע, דרב נמי לאו מדאוריתא קאמור ברוב עובי', adam מדאוריתא קאמור, יש להקשוט מה פריך לעיל ל"ב ע"ב ר'ל אדר'יל, דלמא ס"ל ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', ובשחיטה הלא בעין גם רוב חלה, ואב' הא דאמור, דרייהCMDMB'Z, הינו בשחיטה דaicא רוב חלה, והוא כבב' ר'ל כרב בטרפה רוב עובי', אבל בטרפה דאפיקו רוב עובי' פסול, עדין מציא שחט שלא במקומות החתק, דלאו CMDMB'Z, והיא נקודה נפלאה, אלא ודאי דרב רק מדרבנן מטריף ברוב עובי' ודוו'ק.

ע"ב גمرا' ולא בא בפי בשור פיגול, אכלתי מבהמה שהורה בה החכם, משום ר'ג נאמרו שלא אכלתי מבהמה שלא הורמו מתנותיה, עיר לעיל בח"א למהרשות' ז'ל, איך נדחק להכניס הני תרתי בלשון

שם בוק' דהדר בי' מאידך שני' דשני מעיקרא וכוכ' עכ'ל, והנה שם בפרש"י ליתא דהדר בי', ואדרבה שפי' דלכן האמין לדבריה, וכמ"ש התוס' לקמן, וע"כ לדעת רשי' כן הוא דהה כתוב שם, דמפני כבודו של רבב"ח טימא לה בתחלת, וא"כ דמעטם כבוד החכם, אינו רשאי להתריר ולטוהר, מה שהברור אסר וטימא, מה לי סברא ומה לי גمرا, בכוכ' איכא זילותא דראשון אלא דעת טעם זה קשה, דמה פrisk הכא ארבעב"ח איך עבר הכא, שהרי המהרש"א הקשה, שמא לא ידע רבב"ח, שרב ה"א אסרו, ותיזץ דקו"ש סובבת על רב דשדררי קמי' דרבב"ח, ועתה אם נאמר אכן כאן מושום לתא דאסורה, אלא משום כבוד החכם, הלא רב ה' מצי למוחל על כבודו, דרב שמחול על כבודו כבודו מוחל, ואולי י"ל דמתחללה דלא ידע הש"ס חילוק בין סברא למגרא, והי' סובר דבכל גונא איכא משום הורה בה חכם, א"כ במקומות שכבר אסר חכם אחד, מן הרاوي לכ"ע שלא לאכול ממה שאחד אסר, כיון דגמ' לדעת המתיר, יש למנווע עכ'פ' לת"ח שלא לאכלו, וכן פריך איך שדר' רב לררב"ח, אבל לאחר שזכה לחילוק בין סברא למגרא, שוב ליכא איסור להתריר מגمرا מה שאסר חברו, אלא משום כבודו של הראשו, וא"כ הכא משום כבודו נמי ליכא דהרי מצי מוחל על כבודו, אבל התם ע"ג דאגמורי סמך לא ה' מטהר לה, אם לא משום דהאמון לדבריה ודוי'ק.

ויש לי מקום עיון על הא דאיובי התם בנדזה, פלוני חכם התיר לי כי מהי, ופרש"י מי שتسويץ עליה שהרתה שהראה דמה ליאו, ואיל' בدم זה שלך הראותי גם אני לפ' חכם וטירח עכ'ל וכ' הב"ח צ'ל בס' קפ"ח, דמה שלא פי' דלפניהם חכם אמרה כו', דכיוון דהחכם רואה את דמה של עתה, לעני מה מספרות זאת לחכם, אבל אה"ג אם אנו מסופקים על דמה של עתה, והיא אומרת כזו התיר לי פ' חכם, דהוה בכל האיבער, וכיון דלא אפשרי לחומרא, וכותב זאת כד' לישיב דברי הטור שם שכ' ואם הבאה לפניו דם, והחזקונה בטמא, או אפילו נסתפקנו בו בטמא או בטהור, והוא אומרת פ' חכם טירח לי כי יצא באז, אין סומכין עליה עכ'ל, הרי דהטור לא כתוב ברשי' דהאיובי הזה אםتسويץ שהרתה עלייה, ולפנע'ך דברי הטור והב"ח תמהיןthead, דין לפרש כל דבhabaha לפניו חכם קמבעי שתהה' נאמנת, א"כ לא תה' צריכה לבוא לפניו חכם כלל, וتسويץ על מה שהראה פ'א דם כזו לחכם, וזאת נשמע דליתא ממעשה דילטא דازלה לגבי רבב"ח ואמרה, דכל יומא הזה דכי לה, הרי דازלה בכל פעע בהא מראה לשאול עלייה, וע"כ דasha העצמה לעולם לא תוכל לטהר דמיה, על סמך שהראה כיווצא באז לחכם, וממש'כ'adam החכם רואה ומסתפק בהאי מראה, דלא מהני הנגדה, שכזה התיר לה פ' חכם, דלו ה' כדבריהadam הוא בר ה'כ' לראות דמים לא יפשות ספקו בשבייל הוראות חברו שטירח, וכן לא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו בזול עכ'ל ונראה כנותל שכר על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'כ'עו, פ' סותרים זא'ז, עיין מהרש"א ומהר"ס מה שנדחקו באז, ובדריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלע'ך, דרש'י צ'ל קשי' לי', למה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש"י כגון מקיפין בראיה, איכא חזדא אבל אם אגמר'ס סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, וללישב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חזדא, דנותל שכר בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמו בון ודוי'ק.

רק בנתינה, וזה על הכהן ליכא, ולמה יהי' לכahn אסור לאכול מפני שהישראל לא קים מצות נתינה, וע"כ כמו שכתבנו לעמלה כיוון דהדין עם הטבח, הרי השחיטה בעצמה בשחיטת פיגול, ולכן גם לכahn אסורה וזה אמת ונכוון.

ולבן נראה דקו"ש' הנוי אחرونיהם הניל' בלאו תירוצים לך'ם, כי לא מיחסקל לנו מקשים על רבב"ח, אלא מהני תנאים דפרשימים בדברי יחזקאל, וצריכין לנו לחוש על שנייהם כי לא פליגו זה על זה בגוף העניים, דיש לת"ח להזהר בשניהם אלא דלמר נראה להכניס בהאי בשר, פיגול חומרא זו, ולמר חומרא אחרינה, ואולי אז ודאי יחזקאל בשניהם היה נזהר ושניהם נקרים בשר פיגול וזה ברור ודוי'ק.

ע"ש גمرا וא"ר חסדאizia שונא מתנות יחה וכוי ויל"ד למו לא כפשוינו שאינו מקבל מתנות, וכמו שהביא עובדא דר"א ור"ז שלא קיבל מתנות, ובתי' ק"ז ל' הרני'ש באז, וכל' דגמ' מי שמקבל שלא לרצונו אלא מצד ההכרח, בכלל שונא מתנות הוה, אבל דכל זה מופרך מעשה דר"א שהביא דלא קיבל ואמר לא קבוע מורה דאייתי, ור"א עני מדוכה הוה, וכאשר מביא החת"ס בעצמו מגמי' תענית, ופלא שלא הרגישי באז, אבל לפע'ך נראה, דaicא עוד שונא מתנות, והוא מי שאומר שלו מדת סdom, לכל מי שאינו נוטל כדי שלא שיש אומרים שהוא מודה גראעה מאד, אבל קבוע שלך כך, אשר תנן עליו בפ'א, יצטרך ליתן, והוא מודה גראעה מאד, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, כלומר יחייה, שהוא תפארת לאדם, ומшиб הרואה טרפה לעצמו, כלומר שווטרן במונו, והוא סימן שאינו מקבל מתנות מהמת שאינו רוצה להנות משל אחרים רק מיגע כפו ודוי'ק.

ע"ש גمرا ר"א כי הוה משדרי לי' אבי נשיאה לא שkil, וכי הוהamazoni' לי' לא איזיל, אמר לא קבוע מרדאייטי, כפי הנראה דרך אחר דאמיני' ליה האדר לי' לא קבוע מרדאייחי, ויל' דבזימן לסעודה שעוד טעם שלא לילך, דכתיב המשלי כ"ג, כי חשב להחום את מושל, בין תבין את אשר לפניך, ושות שיכין בלבך וכוי' אל תלחות את חם רע עיר', וכאשר אמר רב' לרבי, לעיל ח' ע"ב שלא רצה לסעוד אצל אחרים, משום דיש שיש לו ואינו רוצה, ומ' מזמין מפני הבושה, עי"ש בתוס', וכך במנה דהדרי' לי' ולא קיבל, לא ה' צריך ליתן טעם, דPsiṭṭaa דמשום שונא מתנות, כי בקבלת מתנות המבואים לבתו, לא שיק' הא קרא מבון, אבל כשהזמין לסעודה כד' שלא יחשבו שמטעם, כי תשב להחום את מושל וכי נמנע מלזיל, لكن אהדר לי' לא קבוע מרדאייטי ודוי'ק.

ריש' ד' המשום חדשא, שלא לימרו מושום דשרי' ניל' מזיל גבי, ונראה כנותל שכר על הוראותו, ולקמן ד' הרחק מן ה'כ'עו, פ' שלא יאמרו בשבייל כז' זיכחו לאזה, שיתננה לו בזול עכ'ל ודבורי רשי' סותרים זא'ז, עיין מהרש"א ומהר"ס מה שנדחקו באז, ובדריהם לא מתישבים על הלב, ומה שנפלע'ך, דרש'י צ'ל קשי' לי', למה לא מהליך גם כאן בז' מתייר מסברא או מגמ', דבמטייר בסברא דהינו כמו שפרש"י כגון מקיפין בראיה, איכא חזדא אבל אם אגמר'ס סמך הלא גלי וידוע מאיזה טעם היתר, דבעינן רוב חלה, ולא ה' נפסק רק רוב הקיפו, וניתי ספר או חכמים אחרים ונחיז, אי יפה הורה, וללישב זאת כתוב רשי' דכאן מ"מ איכא חזדא, דנותל שכר בשבייל הוראותו דהוא איסור בפ'ע, משום דamarra תורה מה אני בחנם אף אתה בחנים, ולא משום שמא יעוטת את הדין, אבל בדין את הדין וכן עדים שרעידן, נקט רשי' מה דגילין לחשוד, דמשוחד היה כמו בון ודוי'ק.

תוס' ד' ה' היכי עbid ה'כ'י, והא תנ'י' חכם שטימא וכוי, וא"ת דלקמן גבי האי מחתא וכוי, ויל' דההטם אגמרה סמך וכוי, ופי'

שאמרו, הוי זוב לאירוע ולא ראש לשועלים, וכן במוות וחוט שדין ר' ל' למוח שהוא היותר חשוב, ובזפק וושט, שדין ר' ל' לושט היותר חשוב, ומילא נמצא דהכא לחומרא והכא לחומרא ודוק'.

ע"ב גمرا ניקב הלב בית חללו, עיי ר' א' בית חל גודל או לבית חל קטן, ופרש'י חל גודל חל האמצעי, חל קטנו הרבה חללים קטנים יש לו סביב עכ"ל, ולא ידעתי איך המה הנח הילים הרבה, והרשב'א בתוה'ב וכמובה בטור ריש סי' מ' כתוב, דג' הראה גופה, כתבו התוס' לעיל מג' ע"א ד"ה החן דאפקת, נמי מטעים טופו לפ██וק רובא טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש'ך בס' סקי'ד בשם המ'ב בשם כיסי וורדא דכשר, דמשום דיתר כנטול דמי, סוף הוורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, ולק'ם דסבירת המ'ב לא שיך אלא בשני אברים, כמו כיס וורדא, ובכיס לא שיך שום טרפות מצד עצמו, אלא כל שניטל הcis סוף הוורדא ליטל, בזה שפיר שיך לומר, דשני כיסין לא איכפת לו, לא מביע למאן דס' דכל יתר כנטול הוא חק בלי טעם, כי מציichi ימים אין מס' א'כ לא שיך כל יתר כנטול, אלא באבר דאית בי טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפיו לדעת הרמב'ס דס' דכל יתר סוף להנטל, וכאשר באրתני הני שיטות לעיל, מ'ם כל זמן שלא ניטל עדיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחראה אבר עתה, ולא משום טופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש דבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאן פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת במא'ו, ולכן כאן בשני כיסין, כל זמן שהגנה של הוורדא קיימת, לא שיך לומר הוורדא מרגת חולשה, משום דסוף ההגנה שללה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'.

תונס' ד"ה נתמזה מוחי' דין תימא לריב'ס, דמייתי ראי' ממוח דראש, דשיעורו בנקב משהו, למוח דחוות השדרה דשייעורו ברובו, ועיין בת' יישוב נכו ע"ז, אבל לפע'ד בלאה' נרא דלקושי' ז' ואין לה מקום אלא לשיטת הריב'י, דקרמא תתחא לחוד נמי טרפה, אבל לר'ת' דחליל בעילאה, וממש'כ' לדעת הרמב'ס ושאר פוסקים דנקבו תרויונו דוקא, שפיר יליף שדרה ממוח, אדם המוזמא לינקוב שני עורות ז' עג' ז', ורוחקות זו מזו, ממש'כ' שמהני פ██וק עור אחת, ועיין בח' ק' ז' לדוק'.

ד"נ מ"ז ע"א גمرا ניטלה הכבד וכו', הא נשתייר הימנה כלום וכו', ל"ק הא ר'ח והא רב'ר, כי הא דר'ח זרייך לה, ורב'ר מטביל לה עכ"ל, כבר כתבו לעמלה, כי יש לתמורה על האי תירוץ, דלא מתין עין זה בש"ס, לתלות ב' משניות דסתורי אחדדי, חזא בתלמודו דרבי ואידך בבנו של רב'י מסדר המשניות, וחתני הרב מ'ה חייט צבי ר'יך נ"י אמר פרפרות נאה, דשניהם ס'ל צייט, אלא דלמאן זרייך לה ואין הריאה החשובה בעינו, כל נשתייר פוחות מכזית לא נשתייר כלום קרי לי', ולמאן דטביל לה והיא חשובה בעינו, תנא "ונשתייר ממנה צוית", והוא ע"פ מה דאית בביב'ת' ע"ב, דתנן שיר ממננו כ"ש סומך עליו לשבת, ואמר בגם' מי' כ"ש לאו עג' דליקא צייט, לא דאית ביה צוית, ופרש'י ולגביה ככר שלם קרי לי' כ"ש, וא'כ ה"ה דנשטייר כ"ש קרי לי' לא כלום, ולפי דעתך יש לומר להיפך, דבדבר שאינו חשוב אפיו נשטייר כ"ש, ולא כלום קרי לי', יהי איך שייה', אין זה אלא דברי אגדה, ואין לקבלו בתורת אמת, אבל האמת שכונת הש"ס שם גרסו במשנה כן, וכאשר כתבנו לעמלה ודוק'.

תונס' ד"ה עד ועד בכלל, או עד וכל, מדאמר בפרקין ל�מן כל שיעורא חכמים להחמיר, לי'א למיפשט דהני ملي' במשנה או בברייתא, אבל הכא מירא הוא עכ"ל, הנה התוס' בזה לשיטתייהו אלו, דלקמן דקאמר חוץ מכריס של כתמים, פרש'י ז'ל, משום דכתמים דרבנן איזין בשיעורייהו לקולא, אבל איזין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתเบר כלפנים, משמעו דלאו מצד חמורה שדין אותו לפנים.

שלא בשעת וסתה, וכע'פ אין זה אלא חמורה ולא מעיקר הדין ואכ"מ להאריך יותר ודוק'.

ד' מ'ה ע"א גمرا, דא'ר חלבו א'ר נקבים שיש בהם חסרון מצורfin לכאייסר וכו', וכותב הרא'ש ז'ל דהא דמצורfin גם השלם שביניהם, וראיתי בס' ירידות שלמה שהקשה, דלפ'ז היה כאן תרי רואין, דחסרונו כאיסר גופה, כתבו התוס' לעיל מג' ע"א ד"ה החן דאפקת, נמי מטעים טופו לפ██וק רובא טרפה, ותרי רואין לא אמרין כמו שהביא הש'ך בס' סקי'ד בשם המ'ב בשם כיסי וורדא דכשר, דמשום דיתר כנטול דמי, סוף הוורדא ליטל ע"י חסרון הcis, דהוא תרי רואין זאת לא אמרין, ולק'ם דסבירת המ'ב לא שיך אלא בשני אברים, כמו כיס וורדא, ובכיס לא שיך שום טרפות מצד עצמו, אלא כל שניטל הcis סוף הוורדא ליטל, בזה שפיר שיך לומר, דשני כיסין לא איכפת לו, לא מביע למאן דס' דכל יתר כנטול הוא חק בלי טעם, כי מציichi ימים אין מס' א'כ לא שיך כל יתר כנטול, אלא באבר דאית בי טרפות מצד עצמו כמו ברגל, אלא אפיו לדעת הרמב'ס דס' דכל יתר סוף להנטל, וכאשר באրתני הני שיטות לעיל, מ'ם כל זמן שלא ניטל עדיין יש להורדא הגנה הצריכה, ובטרפות הלא בעין מהחראה אבר עתה, ולא משום טופו ליטול וכל מה דפסלין ע"ש סופו הפירוש דבר עתה החולשה ניכרת בהאי אבר שאן פועל פעולתו, וכאשר ביארנו זאת במא'ו, ולכן כאן בשני כיסין, כל זמן שהגנה של הוורדא קיימת, לא שיך לומר הוורדא מרגת חולשה, משום דסוף ההגנה שללה ליטול, אבל כאן בגרגת דחכל בחד אבר שהטרפות תלוי בו, מה לי חד רואין או תרי רואין, וזה ברור ואמת ודוק'.

ע"ש גمرا אר'ש ב'ג' וסימנק' חייתה דמתנה בי' מוחא, ארבע'ח אר'ב'ל, בגנו בביב'ים ניכר, עכ'ל, הנה על האי מי' מירא דריב'ל פרש'י דמתוך שהקרים התחתון של מוח דק מאן, ואין ניכר לממרי ונראה כמות עצמו, הוא נוון לו סימן בביב'ים עכ'ל, ולא פ' כן בהא דרש'ג' דנותן ג'כ' סימן חייתה דמתנה בי' מוחא, משום דהאי סימנא קאי נמי אידיינא عدد דאיןקב תתחא, וקאמר חייתה דהוינו שך, כלומר דהחותות תלוי בקרמא דמתנה, דכל זמן שהמוה מונה בתוכו בלי מפריע, קרי לי' חייתה, ר'ל שהוא משמר החיות, אבל ר'יב'ל לא נתן סימן על הדין רק על מציאות הקром, אבל לא קאמר נמי וסימנק', אלא שרצה לצין מקום הקром התחתון, וע"ז קשה לר'ש' הא קחזינו אותו, لكن מפרש דמשום שהוא דק מאד ואין ניכר, צריך לסמן כמו שהוא בביב'ים, ודוק'.

ע"ש גمرا אר'ש ב'ג' אבריב'ל משום ב'ק, מוח כל מה שבקדרה נדו' כמו, התהיל למשוך נדו' בחות השדרה ומהיכן מתחיל למשוך וכו', ומהיכן מתחיל למשוך דשאל לכאר' אינו מובן דשפיר מצין כל מה שבקדרה הוא מוח, וכאשר יוצא מן הקדרה הוה חוט, וויתר פלא דכאשר נותן סימן בפולין עדיין יש לו מקום ספק, וכנדג' פולין עצמו אינו יודע ומסתเบר לפניהם והוא לחומרא, ומסתמא מיד נגד תחלה הפולין, הוא מתחיל למשוך, דאל'כ לא היה מסתbek ננדג הpolin Mai, ומ'ם קאמר מסתเบר כלפניהם, ועיין לקמן נ'י ע"ב גבי זפק קאמר רב'ל, דגנו של זפק נידון כושט, ופרק' נמי היכא כל שמנתח עמו, והנה המה סברות הפוכות, דכאן במוחו ע"פ שמנתח למשוך חשוב כמו מה שהוא בתוך הקדרה, ובזפק הוא להיפך דכל שהתחיל למשוך נידון חוץ לאפק, אלא דכפי הנראה איזין הכא לחומרא והכא לחומרא, אבל הש"ס קאמר מסתเบר כלפנים, משמעו דלאו מצד חמורה שדין אותו לפנים.

והנלפע' ז' דהאי מקום שהתחיל למשוך, לעולם יש לדון לכך ולכאן, אבל מסתเบר דנספח להיותר חשוב ולא להקל ממונו, וכען

אינו קרום מחמת שכל שפעם אחת שם טרפה עלייה, אינה חזורת להכשרה ולא מפני שישפו לסתור, עיי"ש מה שכתבנו בזה, וא"כ מה מהני האי סרכא להחזירה לכשרותה, עוד קשה מאד, הלשון והסידור דהאי מימרא אליא דרש"י, אך אמר סתם תרתי אונה דויסרין להדדי, ומסתמא כסדרן משמע, וכדרכו לסורך כאשר עיננו רואות דמחודה לשליישת הוא רוחוק המציאות, כאשר גודע זאת לכל העוסקים בבית המטבחים, והול"ל תרתי אונה דויסרין להדדי כשרה, ושלא כסדרן טרפה אבל הוא אומר להיפך דתרי אוני דויסרין להדדי, ליל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן, שהוא דבר דלא שכיח וגם לא מישתמע בלשונו, גם היא ליל בדיקה דקאמר, או"ו מובן וטרפה הול"ל, ועיין ברא"ש בשם הרמב"ז, דעתמא קייחיב, דמש"ה טרפה ממשום דיל"ל בדיקה, אבל סכ"ס יוטר מובן הי' לומר טרפה סתם, ובפרט שיש לדיק אבל בכסדרן אית לה בדיקה, והרי באמת כסדרן לא בעי בדיקה כלל, עיין ברא"ש, וכן משמע מפרש"י שכ' היינו רביותיהם, והדרה בריא, משמע דאפיילו מפקא זיקא לית לנו בה דסופה להיות נסתם, דרש"י ע"כ מוכרכה לסבור כן דאי קודם שנסתם טרפה הוה,תו לא מתசר בשום סתימה בעולם, כמו שבואר לעיל מג ע"א, ועוד קשה על רש"י ומה הוצריכו ח"ל בדיקת הריאה כיון דכל סרכות כשרות חז' מסרכתא שלא כסדרן, שהיא מחדא לשליישת דלא מיחרחש אלא לעתים רוחקים, ולכאו' התייחס אומר לדעת רשי' משום שאר ריעותות דשכחו בריאה תקנו, ויש סמק' זהה ברשי' לעיל י"ב ע"א ד"ה פשת, שכ' שם, ונקבות הריאה ממשום דשכיח בה ריעותא בדקינו וכמו עכ"ל הרוי דנסחר לכתב סרכות אלא ריעותא סתם, אולם לפחות דיל' רעה לפע"ד כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, משום לקמן דר' נ' ע"ב ד"ה מאי, כתוב בפירוש ובסריכי דרייא, אלא דשכיחן, בדקינו בתריריו, אם לא שנאמר דרש"י גם סרכא כסדרן בעי בדיקה, וזה אינו מכובן לשיטת רשי', דאפיילו לא סופו לפסקוק, לא מהני סתימה כנ"ל, لكن שיטת רשי' בכל ענפיה א"א להעמידה לפע"ד.

שיטות התוס' דסרقا בין כסדרן ובין שלא כסדרן ATA בלא נקב, מחמת שוואבות כל מיני משקה, ומ"מ שלא כסדרן טרפה, משום דסופה להחפרק ולקב הריאה, וכסדרן שלא כסדרן שניהם בתרי אונה דסמייכא, אלא כסדרן הוא מחייב לחיתוך, ושלא כסדרן מחייב לחיתוך לנגב, או מגב, ושלא כסדרן דקאי לפי הפשט הפטוט על סדר האוניות, אינו מדויקך לפי פירושים, והרי תראה שכטבו "כסדרן" דוקא באוטו עניין שווכבתת זו אצל זו, ר"ל מחייב לחיתוך, הרי לצריכין להוציא ביאור, כדי להבינו, דזוקא באוטו עניין שווכבות, אם נסרכו מקרי כסדרן אבל לעומת זאת מרוחה לנו, דשלא כסדרן הוא רשכית, וכסדרן הוא לא רשכית, וכיוז את להשוחטים, ולכן שפיר אמר סתם, דיל"ל בדיקה, ואח"כ מפרש והנ"מ שלא כסדרן השכיח, אבל אםaire בכסדרן היינו ריבותיהם, וצריך לפרש כמו שפי' ר"ח שהוא דרך רביעית, וכך מרביעיתיהם, ומה"ט אין סופו להחפרק, אבל אין להפרש דרגילותות להיות, דادرבה שלא כסדרן יותר רגילות להיות, ומ"מ טרפה, ומה שיש מן החומר לפי פירושים בלשון המימരין, הוא מה דקאמר לית לו בדיקה, דבדיקה מה בעיaca, אלא לא חיישין שכבר ניקב, אלא שעטיד להנקב, והול"ל הטעם דסופה לנקב, ועקר זה חסר, אבל העיקר מה שיש מן התימא על שיטת התוס' הוה, האי סרכא הוא בדבר שחוצה לה, וכן מוחט, ושסופה לנקוב, ועיין בי"ד סי' מ' ובפרק"ג שם בשם הלבוש, שלא מתרפין ע"ש סופה, ע"פ שבודאי נקב המחת את הלב מעל"ע, עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, איבל כ"ז שלא ניקב און שכן בדיקת בשר הריאה, וכדקתני במשנה אינו בנקבת הקромים אלא בנקיות בשר הריאה, וכדקתני במשנה

دلישנא דתנא לחוד ולישנא דאמורה לחוד, אבל לפרש"י גם במשניות אנו מסופקים, אי עד ועד בכלל, אלא דבדאוריתא אזلين בחומרה, ובדרבן ל科尔א, כמו בכל שפה דעלמא, מה בין משנה למימרא דאמורה, אבל לשיטתו لكمן בלא"ה קושי' התוס' דהכא לך"מ, דהרי רשי' מפרש لكمן דבכל הנני דקמיהתי מסתפק אי משערין בשוק או בעצב, וזאת פשוטה דאיינו אלא אצימוצים של חוט השערה, ובזה אמר דבדאוריתא לחומרה ובדרבן ל科尔א, ואי הוא בכלל או איינו בכלל, זה ברור, ועיין لكمן דף נ"ד ע"ב וריש דף נ"ה מה שכתבתי שם ודוו"ק.

ע"ש גמי הריאה שניקבה רב ושמואל ורא"א דאמר קרמא עילאה, ואמרי לה קרמא תהאה, ופלא עניין הלא ריאה שניקבה ולא קרומי הריאה שניקבה כתני, ועיין שם בפייה"מ וכן הוא במהר"מ שיפ"ז שם, דלא קטני קרומי הריאה כמו במוח, דקטני קרום המוחות, משום דהטריפות הוא דבר הריאה הספוגי ניקב ומוציא הרוח מותוק הנקב, ואיך עלה עה"ד דחד קרום שניקב טרפה, אלא שריאתי בת"ח כאן של' זיל' "הא דלא נקט מתני" קרום של ריאה כדקתני קרום של מוח, משום דקרומי הריאה דבקון ומחרבון בברא הריאה, וכי חדא נינהו" וכו' עכ"ל ולפי טעם זה יש מקום לומר, דהה"ג ניקב קרום אחד מקרי ניקבה הריאה, אלא דברי התה"ח קשה להולמים,adam הכל ריאה מקרי למה לא נפרש ניקבה הריאה מעל"ע כמו ניקבה הטחול, ור"ש שפיר אמר עד לבית הסمفונות, דיש נקב מפולש שלא נגע בסمفונות, דזאת ודאי כשר לר"ש דבעי סمفונו גדול, זכ"ע.

לכן נראה פע"ד לפרש, דיל"ג ריאה שניקבה דמתני' מיר' שהגיע הנקב לשבר הריאה, דמש"ה כתני ריאה ולא קרומי הריאה, מ"מ קסביר חד מ"ד, בדקינו קרום עלין טרפה, מצד סופו לינקב, ע"ג דהמשנה לא קטני אלא עיקר הטריפות שנאמרו למשה מסיני, אבל אכן מוסיפים כל שסopo לינקב נמי טרפה, אלא דבר כתבנו לעיל דכל שאנו הטריפות בגוף האבר לא פסלין ע"ש סופו, כמו בכיס הוורדא דלא אמרין תרי רואין עיי"ש וא"כ ה"ג אי הטריפות הוא בשבר ולא בקרום, לא שייך להטריף בקרום העליון, משום דסוף התחתון לינקב, ובזה פליגו הני אמוראי, אי הטריפות בקרום או בריאה עצמה.

ומזה יש לתמהוה על שיטת התוס' דלקמן, דסרכות מטעם סופו לינקב מטריפין, איך אפשר זאת כיון דסבירות בשבר שניקב, והבשר עדין אינו מרגיש שום חולשה, וועשה פעולתו לרוח על הלב באין מפריע, אין כאן מחסרא אבר, אלא דתימא זו יש בכמה וכמה טרפיות שאנן מטריפין ודוק'.

ע"ב גمرا וא"ר הני תרתי אונה דויסרין להדדי לית לה בדיקה, ולא אמרן אלא בשלא כסדרן, אבל בכסדרן, היינו רביותיהם עכ"ל הגמ'.

הנה רבים הפירושים במימרא זו, וכל א"א נמצא חומר או בלשון או בעניין עצמו, עד שקשה להכריע ביניהם, ולהלכה אנו מחמירין בכלל, ואבראר בהז.

פרש"י זיל' דכל סרכא הן כסדרן והן שלכ"ס מורה על נקב שהיא ונתרפא, והוא קרום שעלה מחמת מהכה, ומ"מ בכסדרן כשר, משום דשוכבות האוניות צע"ז ואינו מתרפרקות, והקרום הולך ומתחזק, ושלא כסדרן מפרש רשי', דשתי אוניות החיצונות נדבקו בסרכתא ממשעל לאמצעית, או מתחתייה, ועל פירשו הקשו בתוס' הכי עדיף סרכא כסדרן מקרים שעלה מחמת מהכה بلا דיבוק למ"א, ויותר קשה דרש"י סותר את שיטתו, דלעיל דמפרש קרום שעמ"מ

ד"ג מ"ז ע"א א"ז ה' אוני את לי לראייה וכוי' חסר יחר או חליף טרפה, מدلלא החציר וורדא, ע"כ בזמנים לא היו לבתנות וורדא, אלא להני חיוי בריטיא, ומילא לרבא כל דעתה לה וורדא, הוה יתר טרפה, והה לה"ר אן, ומ"מ אנן מטריפין בין חסר ובין יתר וורדא, ועיין בב"ח סי' ל"ה ודוו"ק, ובvikר הענין של חסר יתר וחילוף, יש בהזה ב' שיטות, הרשב"א בתש"ו כתוב, דחסר וכן יתר מתחלת ברייתו יכול לרבות כחול ימים, ומ"מ טרפה דיתר חסר, וחסר כנטול, עיין ש"ך י"ד סי' נ"ז סקמ"ח ובפרט"ג שם, ולכאורה' חסר כנטול, לא מצין אלא דצ"ל דוחה בכלכל כל יתר כנטול והוא קיצור לשון, ור"ל יתר חסר וחסר כנטול, כאשר כתבנו לעיל מ"ג ע"א, ברשי"ד ד"ה לא תיפק ולפ"ז כל יתר וחילוף בראיה, בכל ריאת שנקבה, והחלכה לא אתא אלא על נקבוב, אלא הלכה אחרת אתא על כל יתר חסר וחסר כנטול, ובכל האברים והה בראיה וחסורה ריאת דמתני' כר"ש או כרבנן וס"ל חסרון בפניים שמייה חסר, אבל לא חסרון אוניות דלא אתה אלא בהלכה מיוחדת נ"ל, אבל הרמב"ם בפיה"מ וכן בחיבורו היד החזקה ס"ל, דחסר מן האוניות הוא בכל חסירה הריאת, אתה בהלכה בין ח"ט ועיין לעיל ר"פ, דלרמב"ם לשיטות' דכל היכי דקתני ניטל חסר כשר ע"כ לית ל' דחסר כנטול, ומילא גם יתר חסר איינו הלכה, אלא יותר איינו יכול לחיות כמו חסר דמחליש כה האבר ע"י שיש יתר, ואין אחד מהם יכול לעשות פועלתו כראוי עיין בהגתה מהרש"ש שם, על הא דכל יתר כנטול, ואי דחוינן דחסר או יתר חיין ימים רביבים, לרמב"ם לא קשה לי' כאשר כבר ביארתי זאת לעיל ודוו"ק. ע"ש גמר' האי ביני וביני וכו' וקורין לטבחא ע"י עינוניותה דורדא ופרש"י צ"ל אוניה קטנה על שם קלישטה ואיזומה, עכ"ל הנה מהה ذكري ל' ביני וביני עינוניותה דורדא, הוציאו האחרונים כמה וכמה הלוות, להתרף שניתה מקומה ותוארה, עיין בס"י ל"ה בהגנה וראיתי מקשין, ומה לא נקייד שתהה' אדومة ביוטר דע"ש זה קרו ל' וורדא, ולא נאכל בשרא כלל, ואמרתי דיל"י, דבכל הני עינוניים במקום ותואר שהם מותולדה, יש לומר דהאי לא וורדא היא, אלא יתרת אחרינא והוא חסרה וורדא וטרפה, אלא בשינוי מראה אפשר שנשתנה ע"י חולין וכדומה אין כאן הוכחה לומר דחשרה וורדא, ומשום שינוי זו, אין להתרף כמובן, אלא לאחר האמת הלווה נפלו כל הני חומרות בבירא דכיוון דשם וורדא לא מורה על שום פסול, ומה נדרוש עינוניותה וביני וביני, ובלא"ה אני תמה על הני חומרות הלא כפי דמוכח מגמ' אין זה אונה קבוע, וכי שכתבו התוס' בדורותם באמות רק חיוי בריטיא היו להם, ומש"ה רבא לא האכירה במניין האוניות, ואיך אפשר לחפש טרפיות חדשות ככל, על סמך קנה רצוץ כאלו דכל הרואה בעיני שכלו היישר את השקיל וטררי' לא ניתן בכל הני לשונות מקום לדקדק בהם, הרי אמר האי ביני וביני, יאמר נא האומר איך נזאת מזה Adams עומדת בין ארוכה ובה לאומה, تو לא מקרין ביני וביני, וממה דאמר ר'ה לר"א, וקורין ל' טבחא עינוניותה דורדא, ודאי דליך ממשען מנין מיד', דהרי ר'ה לא ידע מהאי ביני וביני כלל, ורצה למיטרף מאן דאית לה, והשיב לו ר'ה, דכל הני חיוי בריטיא אית להו, ולחזק אין יוצא מידי' ספיק דשמא הלכה כר"ש, ואיך כ' הש"ך טרפות היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספיק ודוו"ק.

ע"ב גמר' אמר רפרם, האי ריאת דדמי' לאופטא טרפה, א"ד בחזותא וא"ד בגשתא וכו' וא"ד דשיעא דל"ל חתוכי דאווי

הראיה שנייקב, וכל זמן שהקרומים קיימים, אע"פ שהלושים המהicos פון לינקוב ע"י האי סרכא, מ"מ כל זמן שלא נקבע הריאת המשמשת בגוף לרוח על הלב כמוז, ואין כאן מחסרא אבר עתה, אלא סופו להתחסר ואם סופו להתחסר אבר טרפה ק"ו ב"ב של ק"ו מסוכנת שסופה להתחסר מכל וכל, שתמותה בעוד שעיה או שתיים, שתהה' טרפה והוא תימה رب תא על שיטת התוס', ועיין בעיקר י"ד ולקמן מ"ח ע"א בחודשו.

ודע דבין מדברי רשי' ובין מדברי התוס' נראה, שלא דיברו אלא מסרכות ממשיות המדברים האוניות יחד, ולא מחוטן דקיו הנמשכים מאותחת לחברתה, דוק ותשכח, אלא דהרמב"ם והטור אחורי כתבו דחותט הנמשך וכוי' ואפי' הוא דק ביותר הוה סרכא והנה לדעת רשי' דסרכא מורה על הנקב, אפשר דגס האי חוט דק, כן הוא מורה, אבל לדעת התוס' דסופה להחפרק ולינקב איך אפשר לומר כן על חוט דק, שבתונעה קלה של הבמה תוכל לפסקו, שבתון תינקוב הריאיה ע"י האי פסיקה, וכל מי שירצה, יכול לנשות את זאת אם יתפרקו האוניות מוזדי, אם יופסק הסירקה או תפרק עמה קרום הריאת, אלא דהרמב"ם מבואר דמעיקר הדין אין לאסור אלא דיבוק ממש ומאחת לשליישת כדעת רשי', כי כן פסק בפ"ח ה"ח, והוא מימרא דרבא, ולהני חוטין היה סגי לחותכן ולבדק בפושרין אם אין נקב, אלא דמצד המנגה אוסרין אותן, כן כתוב בפ"י א"ז עי"ש. ויש עוד שיטה שלישית והוא שיטת הראב"ד ז"ל, דסרכא שלכ"ס מורה על נקב וכרכ"י, אבל כסדרון הכי ריבוטי'יו, ר"ל רגילה לבוא בלא נקב מהמת הפשטות הליחה והזיעה, וכמוש"כ התוס' בכל הסרכות, וזה שיטה היותר מתΚבלת על הלב מצד הדין אבל מה שיש להפליא עלייה, כי קשה להאמין שהסירקה היוצאת מכח הזעה, אינה מתדבקת אלא כסדרון, וסרכא היוצאת מותוך ליהות הנקב מתדבקת דוקא שלא כסדרון, הוא דבר שאין הדעת הבריא סובלת.

ועכ"פ היצא לנו מכל האמור, כי עיקר טרפות הסירכות חותם החומרה עליה, ועכ"פ אינה דאוריתית, דהרי ההלכה שאמרה ריאת שניקבה, א"א להעMISS בה סירקה של התוס', וסירקה שלא כסדרון של רשי' בלא'ה אינה שכיח כל ממש"כ לעיל, ולכן אני תמה אקרה על רבינו הש"ך ז"ל, שכתב ביו"ד סי' פ"א סק"ט, דסרכא גמורה שלכ"ס ודאי טרפה ולא ספק, ואם היה כדבוריו, אז לא הייתה דברה התורה מדרושה משועם דדיירה בהוויה, כמוש"כ הרמב"ם, אלא מסרכות שהמה המכויות כ"כ, עד שהוחרכו חז"ל לתקן בדיקת הריאת, ועד שנטרכ במנה אחת מפני שנדרסה, נטרפות אלפים בהמות על סרכות הריאת, וגם מעולם לא שמע או ראה איש, שבמהות מותה, ולא מצאו לה סיבה אחרת אלא שריאת שללה סרכוה, ובר מכל הלין טעמן שכח הש"ך דאיכא תנא ר"ש במשנה, דאית ל' עד שתנקוב לבית הסምפונות, ולדידי' הלא כל הני טרפיות של סרכות ועוד ועוד, יכול נפלת בבירא כמובן, והרי לקמן דף מ"ט ע"א, כמה אמראים אומרים הלכה כר"ש, אלא דבעל מסדר הש"ס מסיק, דין הלכה כר"ש, והוא לחומרה ומספקא, אבל עכ"פ היסירקה הוא ודאי טרפה ולא ספיק ודוו"ק.

תוס' ד"ה אין מקיפין בבעיה, כשניבורה היכא דלא ממשמשא ידא לטבחא וכו' ע"ס הדיבור, סוף דבריהם הם שפת יתר, דפשיטה דבעה יהודית כשרה, אבל כוונתם, לעומת שיטת רשי' דלקמן כ' ע"א, דמקיפין רק בחדא בהמה ולא מבהמה לחברתה, וא"כ ע"כ מיררי הכא דיש להבמה זו תרי בוועי, לכן כתבו דבתרי בוועי נמי כשר אס לא סמי' להוזדי, והכא ברוחקים מיררי, שוב ראייתי במחרש"א מהד"ב שנטעורר על דברי התוס' והנחים בצע".

רש"י ד"ה המתינו לו. אכן לך דבר שעומד בפני עצמו "פ' חוץ וכו' עכ"ל. שמעתי מקשין, תפ"ל דאפשר היה מחויב למסור נפש גם על שאר מצוות, אבל לא نفس חבירו ואיך יביא את התינוק לידי סכנה בשבייל המצווה שלו, ואני זה כלום כי המצווה על הבן אלא דוחא לאו בר הכי הוא עתה שכן מצווה על האב או על הב"ד ולשיגdal באמת מוטל עליו המצווה, כן הוכחתו ממה שפסק הרמב"ם בהל' מילה פ"ב ה"י, הא דרבא פסחים נ"ב ע"א דאמר ערל הזאה ואיזמל העמידו דבריהם במקומותCRT, הרי ذكري לי מילה בזמןה עשה שיש בה כרת וдолא כרשי" בסוגי' שם דפרש דעARB פסח קאי עיי"ש דא"כ הוויל לרמב"ם להביא האי דין בהל' פסח, וע"כ דס"ל דלulos המצווה על הבן והוא עשה דברת גם מלא בזמןו אלא בתורת זיכיה מלין אותו האב או ב"ז ובמ"א הארוכתי בא, אבל אי קשי' הא קשי' דהרי על עשה בל"ה לא היינו מחויבים להסתכן הילד אפשר בלא דרך דוחי בהם ולא שימוש בהם דרך עבר בקום ועשה בעין לתת כל ממוני כדי שלא לעבור אבל על מע"ש שהוא בשוא"ת, איפלו ממוני הרבה איינו מחויב לפאר, וממש'כ' שאינו רשאי להסתכן בנפשו, ולמה לי לרש"י להא דין לך דבר וכו'. ואולי במצבות מילה שאיני דבלאה"ה דרשו עליה הקרה דעתך הילד אפשר בלא דרך גרדו וחדו"ק.

ד"ה שנשפהה כקייון. בשර הריאה נימוח וכו' וכשישו חציו ריקנית עכ"ל, לא אזכיר להבין למה לי לרש"י כולל האי ולא פי' בנסיבות כיוון שנימוח הבשר, הרי הוא עכ"פ כבשר שרופא גרדו וחסר הכל צ"ע ודוק".

תוס' ד"ה שלישי הביאתו לפני, נראה דבר דברתי זמני הוה חזקה כרב, מדאם המתיינו עכ"ל, דברי התוס' נפלאים כמו שהקשה מההרשות"א זל ומה שתירץ דר"ג גופא רק עיי' מעשה זו נתברר לו אכן למול האדום והירוק, זה פלא והפלא.adam לא ביריא לי מוקודם דבר זה איך התיר כאן למול אחר שיוביל דמן, דשמא אין בירקות ואדיימות סכנה למול, והני דמותו מסיבה אחרת מתו, והוא לבgi האי שלישי מתו אחיו מלחמת מילה ואולי ייל' כיוון דחזי דהני אדומים ומתו, מסתבר לומר דהא גרמא, מלולות בחולה שאין ידועה לנו, צ"ע ועיין בח"ק ז"ל ודוק".

ד"ג מ"ח ע"א גמר' אר"י ב"מ אר"ג, ריאה הסמוכה לדופן אין החושין לה, האי סמכה סרכוה קאמר וכפרשי' דבוקה בצלעות זאת א"א אלא עיי' סיירכא, ובש"ס וילנא בפ' ר' גרשון כתוב בפירוש כלומר סרכוה, ושיתן טעם למה שינה ר"ג להחליף סרכוה בסמכה, ונלעפ"ד דהוא כדי לאשמעין דמייריהaca שלא במקום ריביתא, וכגדמתרץ لكمן דהינו במקום שאין הריאה סמכה לדופן, רק נסמכה עתה עיי' סיירכא וזאת משמעינו שפיר, במה דאמר ריאה הסמוכה לדופן, כלומר שנסמכה לדופן, עיי' וכיוצא בה נאמר ותבחר לשון ערומיים, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל, שמחליך בעין אחר בין סמכה לסרוכה.

והנה בסוגי' זו רבו הפירושים עיין בראש יוסף שסידרים והאריך בהם ואני לא באתי אלא להעיר, כי מtopic סוגי' זו נפרקת שיטת התוס' טרפות הסיירא מטעם סופו לינקב הואה, ולית נגר ונגר דיפרקיינהו, דמה שמחליך הש"ס בין סרכוה מאונה לאונה לסרכוה לדופן אין להעמיד כלל לשיטת התוס', דבר הארכתי בעיקר יוד"ד להראות לך דין להטריף ע"ש סופו אם לא שכבר נחללה האבר ונחלשה כ"כ, עד שראי לומר עלי דמחסרא אבר, דכן יוצא מפורש מtopic סוגי' דמסוכנת לעיל ל"א, דמסוכנת, אף דבטח תמות מלחמת החולוי או אפיקת הכה, כל זמן שאין כאן חסרון אבר כשרה, ואני טרפה דאסרין ע"ש שסופה למות, מושם דמחסра אבר, כן מבואר בגמי' ועי' כוונת הגמי' דמחסרא אבר עתה, די שסופו להתחסור,

הרמב"ם ז"ל פסק בכל הני א"ד דטרפה מספק, אבל בהאי דשיעא פסק דטרפה ודאי, וכ' ה"ב בטעמי' דבכל הני מאן דמטריך בהא לית לי' דאחרינא, אבל בהא דשיעא דל"ל חתיכי דאונן בלא רפרס, הלא חמשה אונן בעינה ולהאי לית לה, ותיתי לי כי קיימתי דבר זה מדנפשי, אלא דקשי לי' דא"כ מ"ד דשיעא רפרס מאין קמ"ל, דהרי אפשר חסר אוננה אחת טרפה, וע"כ לומר דיש איזה סברא לחלק ביניהם, עד דוחוץך להשמיינו דשיעא כולה נמי טרפה, והדרה הקושי' לדוכתי, אבל הנפלע"ד דבאמת בזה פליגו הני אמוראי' על האי מ"ד דשיעא, דלא על חנס בקשרו חשבונות רבות לפרש האי אופתא במשמעותו וכדומה, והניחו היותר מסתבר דשיעא, דיש לו סמק' גדול בדربא עכ"פ, דבענן' ה' אוננות, אלא ודאי דהני ס"ל דהא פשיטא وك"ו מחסירה אוננה אחת, ולגביה את הלכה כרבים, ונדהה האי פירוש ומילא הוה ודאי טרפה, כהני שאר מ"ד, דס"ל דהאי דשיעא ודי הוא, ואני ספקא הוה דלא ידעין לאיזה מהם כיון רfers.

ובא וראה איך מבואר דבר זה מtopic סידרו של רבינו הרמב"ם ז"ל, דבاه"ל ב' כתוב, חסר מניון האוננות וכו' טרפה, והוא מירוא דרבא, ואוח"כ בה"ז כתוב נמצאו שתי האוננות כאגיה האחת ואין נראות בשתיים טרפה, והוא יוצא ממורה דרפרס דדמי' לאופתא, כאשר כתוב ה"מ ואוח"כ בה"ז, נמצאת כולה שתי ערוגות ואין לה חיתוך איזנים, טרפה וכו' עכ"ל הΖבוב, ותמה עליו ה"מ דלמה הקדים דין דשת' אוננות כאונה אחת, היוצא מדין אופתא לדין אופתא עצמו, והניחו בתמיא עיי"ש, ולפי הצעתינו הכל בדיק ובחשכל וברוח"ק שבו מסודר, כי הרמב"ם פסק כהני א"ד דלא מופשי האי דרפרס דשיעא, אבל הא דשיעא נלמד מרבה דבענן ה' אוננות, ומילא שתיים כאחת וממש'כ' ערוגה כולה שאין לה חיתוכי דאונן טרפה, וכן אחר דבר דחסר אוננה טרפה שהוא מפורש במשמעותו דרבא, כתוב דה"ה שתי אוננות הנראות כאחת, דהוה כחסר וטרפה, ואוח"כ כ' דcola ערוגה כאחת טרפה והוא ק"ו מעתים, אלא דלאפוקי אתה, ממאן דמפרש אופתא דרפרס בהכי דלדידי" דע"כ מחלוקת בין חסר לאופתא, דוקא אופתא כולה טרפה אבל שתים לא, דרבא ליכא למילוף, ורפרס דוקא ריאה כולה אופתא קאמר, אבל מאחר דלא פסקינו כוותי אלא כרבים דחולקין וסוברים דשיעא מרבה שמעין, ממיילא הון כולה והן שתי אוננות דשיעא טרפה, וכל זאת משמיינו הרמב"ם ז"ל, עיי' שישידר תקופה די וDISTRICT אוננות אדם היה מהפך הסדר לקבוע תקופה דין דשיעא תקופה, הוה מצין לטיעות דפסק כמ"ד דשיעא מופרט נלמד, ולומד אופתא בשתי אוננות מכללה אופתא, וזה אמת לאמתו בס"ד.

ומזה יש השגה על פסק האחוריים להקשר בשתי אוננות הנראות כאחת עיי' סמפון שבתוכם, ומחלוקת בין כולה אופתא למקצת אופתא, דליה יש מקום להאי מ"ד דרפרס דשיעא קאמר, אבל מאחר דהרמב"ם פסק דלא כהאי מ"ד, אלא לומד דינין דשיעא ההן בשתי אוננות והן בcola מרובה, אין חלק בשום אופן בין שתי אוננות לכולה ערוגה וגם זאת אמת לאמייחו ודוק".

ע"ש גמר' ר"ח חלש וכו' ואייתי קמי' ריאה נשפהה כקייון ואכשרה, א"ר והוא דקימי' סמפון, מנא ידיעין, מיתניין צעה דקוני' וכו' עכ"ל, ויל"ד אדם דוקא לאחר בדיקה צו' יש להקשר, או איז ספר לנו סתם דר"ח אכשרה והעלים מתנו בדקה תקופה, או שציווה לבודקה אי קיימי' סמפון, ועל ר"י דאמר נמי סתם ריאה נשפהה כקייון כשרה, יש לדוחק לאחר בדיקה קאמר, אבל בהאי מעשה רב קשה לומר דשחק ולא ספר לנו בדקה תקופה, והי' נראה דהאי בדיקה אינה מעכבת, ולחומרא אמר רבא צ"ע ודוק".

לשםא דרך הושט נכנס המחת לריאה, אבל כי ניחא ל' לומר גם דרבנן טרפאי מודים דסימפוני נקט ואתאי, אלא טרפי מטעם חסרונו בפנים דש"ח לדידחו דז' בכל נוכל להחריע כהני דמכתשי, מפני דחץ מהני כבר יש לנו רבים דס"ל דחסרונו בפנים לא שמייה חסר, דלעיל התירו ריאה שנשפכה כקיתו מעשה רב וה' שם ר'ח ור'ג וכל גдолיל הדור ושתקי לי' וכן ריאה שנימוקה התיר ר'ג ותני' כוותי' ולית כאן ספק לקבוע ההלכה במכשוריין, אבל אי נאמר דזוקא במחט פליגו, והני דטרפי חשו משום דרוב נבלעים דרכ' החושט, והוא פלוגתא חדשה בין הני תרי כתות של שלשה שלשה, לא ברירה לנ ההלך תא כיון דהוא באיסור דאוריתא, ע"ג דר'י מן המתירין ולגביה ר'ל הלכתא כוותי' מ"מ בשיש עוד חולקין בדבר אין זה כלל לפוסק קר'י נגד ר'ל להקל בדאריתא והרי תרא דרש"י ז'יל לא סגי לי' לקבוע ההלך תא כרבנן דמכתשי עד דמצא עוד טעם משום דר'א ור'א בשיטתייהו דמכתשו איזלו ומעתה הכי פירושא, ולמא דבחסרונו בפנים פליגו, ר'ל דמלטעם חסרונו בפנים טרפו הני שלשה ממילא נדע אכן הלכה כמוותן אלא כהני דמכתשי ומסיק דפליגו בסימפוני נקט ואתאי והוא פלוגתא חדשה, אלא דמ"מ סכמינו אמרן דמכתשי כמש'כ ר'ש'י ז'יל, ועתה תרא כי לא חנים קבע ר'ש'י ז'יל כאן ההלכה שאין דרכו בכך, משום דשייך זאת לפשט הסוגי' כנ'ל, ובכ'ם שתמצא ברש'י קביעת הלכה יש טעם מיוחד בדבר, כי ר'ש'י לא העמיד תבورو אלא לפרש השkil וטרוי' ולא לקבוע ההלךות ודז'ק.

ע"ש גمرا' האי בחברו אמרו, ופרש'י שקשה ואינו מגין אבל להדי בשרא הבשר שהוא רק נכנס בנקב, ואני תמה דמ"ש מקרומי הריאה שנקבו דלא אמרין שהבשר סותם מפינים בפה"מ במשנה בתאמת כתוב והגיע הנקב לבשר הריאה, ושאלתי השוחטים ואמרו לי דבהרבה מקומות לא תבצבץ הריאה אף שנקרעו הקромים, ועמדתי משתומם,adam כן הוא אז ודאי כיון הרמב"ם היה במא שכותב והגיע הנקב לבשר הריאה, אלא שבחבورو לא הזכיר כלל מזה וצ"ע.

אבל מה דקשה יותר מזה הוא, דפרק מהדורא דכנתא שניקב להדי חברי' דמגין עליה, ואמר ר'א טרפות קמדmittah להדי, אין אמרום בטראות זו דומה לו שהרי חתכה מכאן וטרפה וחחכה מכאן וחיה, והוא בעיני הספר החותום, דהתרפות עצמה ודאי אין לדמות, דהרי ראיינו חדש ננד השכל דחוות למטה במקומות צומח הגידין טרפה, ולמעלה ממנה כשרה, אבל כאן מהגנה המדובר, ומספר מצי לחזור ולדרוש מ"ש דבחדורא דכנתא מגין ובסימפוני לא מגין, והוא לחייב כי הכתנתא רק וסותם והסימפוני קשה ואני סותם כאשר כתב ר'ש'י ז'יל, ולא לעשותוchk שאיין להרהר אחריו והוא פלא והפלא בעיני עד שנלעפ'ד דזאת הי' מカリח את הרמב"ם ז'יל לפרש הא סוג'י באופן אחר, ז'יל בפ"ז ה"ג "אחד מסימפוני הריאה שניקב אפילו ניקב לחבورو טרפה" עכ'ל וכבר תמה עליו הראב'ד וכל הבאים אחריו, זה ננד הסוגי' דאמרה דזוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא כשר, ולפע"ד הרמב"ם מכח קושי' הנ'ל היה מפרש הסוגי' הכי, דהא דמשני האי לחבورو אמר אין הכוונה כפרש'י' דחברי' קשה ולא מגין אבל בשרא מגין, ואדרבה בשרא דספוגי' איינו מגין כמו בניקבו הקромים בחוץ דאיינו מגין (ועיין בלב אריה ז'יל שנתעורר ג"כ על ז') אבל קבלה היתה בידם דניקב הסימפוני דזוקא להדי' חברי' טרפה, אבל להדי בשרא לא, ולא משום זהה מגין וזה לא מגין, אלא דהאי טרפות כן נמסר, ופרק' על זה מהדורא דכנתא דמגין ולמה לא מגין גם הסימפוני על חבורו, ע"ז מתרץ לו דאיין לדמות טרפות להדי' דכאן הטרפות כן הוא דלהדי' חבריו טרפה ולא מהני הגנה דסימפוני, ולהדי בשרא ע"ג דספוגי' ולא היה ראוי'

הינו מסוכנת, ואי נבלה החמורה אינה אסורה ע"ש סופה, טרפה הקל מינה לא כ"ש, ועיין בפרמ"ג סי' מ' במשמעות זה אוט ד' מה ש' בשם הלבוש לענין מחט בלב, דשאני חסרונו בגלגול וסירכא בראיה, דהוא דבר המחדש בגופה, משא"כ מחט בסימפונו דבלא דאיון להטריף משום דספוגו לנקב, וקורט של חתיתה דאסרינו משום דספוגו לנקב ה"ט, דהתחליל כבר לשרווף בהטלת הארס, עי"ש, והנה אין ספקacial דגס בסירכא וחסרונו גלגול צריכין לומר דכבר נחלשו העורות כ"כ עד שחשובים ננקובים, דאל"כ לא נדע מה בין סירכא למחת, ועיין בפרמ"ג שם ובסוף פתיתחו לסי' ל"ט, שחקר בסירכא לדעת התוס', אי מצי חי רק עד י"ב חדש או עד כ"ד חדש, ואני אומר דא"א לומר דaicא טרפות דמציע לחיות יותר מיב"ח, דא"כ גם מחסרא אבר רק לאח"ז, וזאת א"א דהרי בעין מחסרא אבר עתה, אלא ודאי דסירכא שלא כסדרן, עי' שימוש דספוגו לנקב העורות כ"כ עד שחשובים ננקוב, וכמו בبشر שרופא גורדו דחויב אינו, ותדע Adams נאמר דרכ' משום דספוגו להתפרק ולינקב העורות טרפה, הלא ידועה דבקל נוכל לחזוך בין הצלעות כאשר הרופאים עושים מעשים בכל יום, ולפרק הסירכות מן הריאה, והרי אמרו כל Dai בדרוי לה סמי וחיה, אין כאן טרפות אפילו אין עושין קו, וכן רשב'א מכיר נחתכו רגלייה משום דיכולה ליכות ולחויות, ואיך נטרוף הסירכא שבקל נוכל לשלקה משום דספוגו לנקב העורות גופה, ואיך דחישין שכבר נחלשו העורות ולא מהני אפילו נטלק הסירכא ממנה, אלא דלעיל כתבתי Adams הטרפות אינה בקרים אלא בبشر הריאה שניקבה כדמשמעו מלשון המשנה, וכփיה"מ לרמב"ם, ג"כ נפרכת שיטת התוס' דז' גם החולשה שבעורות נמי לא מהני להטריף עי"ש, אבל התוס' ע"כ סברו דהטרפות בעורות גופא, וע"כ משום סוג' ז' זוכת דמשום סופו להתפרק אין זה סתימה, ואיך דחישין דאמרין דבר אית ש נקב, ולא דספוגו להיות נקב, וצ"ג לישב שיטת התוס' ודז'ק.

ע"ש גמי' ריבר'י הוה קאייל באטרוי' דר'י בשוקא דטבח, חזינהו להנק דק"י מין צמחי' צמחי' אל' לא בעי מיר אומצא וכ'ו' ופרש'י דרוצה היה לדעת אם יכירנה אס לאו, ובхи' ק"ז ז'יל הקשה מ"ש מהני עובדות דברת הכא, בהני דק"י מינ' קנדי טינרי דקאמר מדמחלתפי שם ולא אמר להו מידי, ש"מ דכשרים, ולמה הוצרך כאן להאי הערמה כדי לידע דעתו של ר'י, עי"ש שנדחק לישב, ולפע"ד נואה פשות דהני צמחי' שמהו מושרא או בוועות קטנות אפשר דבחעברה בעלמא לא הכיר בהם, משא"כ קנדי טינרי שפרש'י' צמחים גדולים וכבדים וטנרי עוד יותר גודלים מהם וכן הוא בראש'א'ש דאל'ו קטנים ואלו גדולים, פשיטה דנפלו בעני כל עובר דרך שם, ואולי ר'ש'י ז'יל כיון בפירושו זה לישב האי קושי' של ק"ז ז'יל ונכון הוא ודז'ק.

רש'י' ד'ה קרים אבל סתימות דפונ סתימה מעלייתא הוא, עיין הଘות מהרש"ש דר"ל דע"י הסביבה אגלאי דההdown ה' סמוך והוא סתימה דמעתיקרא, ולא ידעתלי למה נדחק בהז' דמה יענה לדעת ר'ש'י' בסירכא מחייב לגב או מגב לב בתרי אוני' דסירכא להדי' דמקררי כסדרן וכשר ודז'ק.

ע"ב גمرا' איתמר מהחט שנמצא בראיה וכו' לימת בא קמייפלאו דמור סבר חסרונו בפנים שמייה חסר ומ"ס לא שמייה חסר, יש להעיר, איך קס"ד דבחסרונו בפנים קמפלגו דז' הו"ל לאיפלוי בפשט דחסרה ריאה שבמשנה, אי חסרונו בפנים קamar וכרבנן או חסרונו בחוץ וכרכ'ש כדעליל, והנפען' דזודאי גם בס"ד ידע דנקט פלוגתא זו במחט בריאה כדי להשמענו דמן דמכתשי לא חששו

קפסיק לי, ובישיבת האחونة נפסקו ההלכות הללו הפסוקות סתם בוגמי' עכ"ל, ואני עומד ומשתומם, אם האי הלכה היתה רופפת בידם עד הישיבה האחونة, ור' ביבי ור' ב"א אמרואין בתראי סברו דהלהכה קר"ש, וכן נראה דסבירו רביה בר תחליפה ור' ב"ר אבא דמפרשוי דברי ר"ש דלטפונו גдол קאמර, והמה בשם רב אמרו לAMILתיהו כדעליל מה' ע"ב, ורבנו הקדוש נמי אי חסירה ריאה לר"ש קתני, הרי עכ"פ לא הכריע בגנדו, מעתה יש לחמו על כל הגני טרפיות, בריאה, סיירות ומראות הפסולות דנאמרו סתם בוגמי' נימא דהמה דלא קר"ש, לדידי' בעין עד שתינקוב לבית הסטפונות, דכל הגני משום ניקבו הקורומים או סופו לנקב טרפה, דלא שייך איליא דר"ש, ואיך לא נמצא דמசיר בכל אלו, משום דסובר הלכה קר"ש, ולא עוד אלא דתנקו רבותינו ז"ל בדיקת הריאה משום סיירקה דשכחו, והרי אדרבה היא הנוננת דהלהכה קר"ש, דבעינו נקב עד הסימפון הגדל, כמו דמצין בניטל האס בסנהדרין לג' ע"א, דהאכילה ר"ט לכלבים, וחכמים בינהן דחו דבריו, משום דהheid תודס הרופא, דאין פרה וחזירה יצאות ממצרים, שלא ניטל האס שלה, וכי שם רשי' ז"ל והרי חזין דמתיקיות, והכא דכוויות, דמעולם לא שמענו דמתה בהמה, ולא נמצא לה סיבה אחרת, אלא שריאה שלה הייתה סרכוה או נקובה, ולמה לא תכريع ענין זה את ההלכה, וכבר העיר בשוו'ת מהר"ס שיק ז"ל חשי' ס"ז ע"ז לעניין תחיבת הcarsוס הרגיל בבהמות עיי'ש.

אולס אחר מן רב נתישתי בדבר דלפי מה שמויק מתני' או שחשורה אליאב דר"ש, כתבו התוס' במשנה לעיל, דבחסרוון כ"ש מודה דטרפה, האי כ"ש דקאמרו התוס' בגם' ליטתא, אלא כיון דלא אייתפרש בגמי' חסרוון לר"ש בכמה, ודאי משמע דאפיקו חסרוון כ"ש קאמר, ונראה לומר דהאי חסרוון לאו בبشر הריאה בעין, דלא מסתבר כלל דחסרוון כ"ש בبشر, יעשה מעשה טרפות דהרי חסרוון פנים לא שמייח חסר ובנימוק הריאה נמי, דוקא בחסרוון יותר מרביות בעין, אלא ודאי דחסרוון מן העורות סגי לר"ש, וחסירה דומי' דניקבה קתני וכמו ניקבה בעורות כן חסירה, הן אמת שלכאור' נראת להיפך, דהרייא השניקה קתני וכבר הבאו כ"פ דברי הפיה'ם ודברי המהרא'ס שיר על המשנה שכ' משום דכל שניקבו הקורומים הרי ניקבה הריאה דספוגי היא, ולعلום ניקבה הריאה בעין, וא"כ גם או שחשורה אריה קאי ולא אקורומים, ומחייב' אי אליאב דר"ש, דבנكب בעין עד הסימפון, איך נפרש או שחשורה הריאה על הקורומים לחוד, אלא דלא אדע איך נפרש חסירה הריאה על כ"ש בبشر הריאה, لكن מוטב לקבל דוחק בלשון המשנה מלקלב דוחק בעין עצמו, וכן נחלייט דר"ש בחסרוון כ"ש שבעורות מודה דטרפה, וא"כ גם לדידי' אייכא סיירות ומראות המטרפות כי מקום הסיירקה והמראה תופס מקום, ואייכא כאן חסרוון בעורות, ואפיקו לרשי' דסירaca מחמת נקב בא, מסתמא נקב שמצויא ליהה אינו בל חסרוון כ"ש, וכןו דאי או שחשורה דמתני' דלא קר"ש, אלא מייר בחסרוון בפנים או כמש'כ' הרמב"ם בפה'ם בחסרוון אוננות, לא שמעין כלל דר"ש בחסרוון כ"ש מודה, אבל לפע"ד נראה ברור דכל הגני אמרואין דס"ל דהלהכה קר"ש, ה"ט משום דס"ל דרבי במתני' קתני, או שחשורה אליבי', אבל לויל זאת מהיכי' תיתי יפסקו קר"ש נגד סתם מתני' באיסור דורייתא, וא"כ ממש'ג' ליאقا כאן חולק על הגני סיירות ומראות, דאי או שחשורה דמתני' קר"ש, ואז הלכה כוותי, הרי מודה ר"ש בחסרוון העורות כ"ש, ואי דלא את' האי שחשורה דמתני' קר"ש, ואז לא מודה ר"ש בחסרוון כ"ש, אז בלאה אין הלכה קר"ש, וכלפ"ד ליישב הדבר כפי חומר העצום שב'ו ודו"ק.

וכאשר חזרתי על הדברים בשעת ההדפסה אני רואה כי עדיין

להג' מ"מ אינו טרפה מאיזה טעם שייה' שלא מתגלה לנו כמו בחיתיכת הרגל דאנו רואים ג"כ דבר שמתנגד לשכלנו, דחתוכה מכאן וטרפה וחתחה מכאן וכשרה, ומה שכתב הרמב"ם דאפילו ניקב לחברו איזו ר"ל דלהדי' בשרא מאש'כ' דטרפה אלא אפיקו להדי' חברו דיל' דאיכא הגנה מ"מ טרפה, כי כן נמסר האי טרפה, וידעתי דהשון עדיין דחוק והוא נגד הכלל שכתבנו בהקדמה דבלשון הרמב"ם אין לדחוק אבל אין כלל שאין בו חוץ ודוו"ק.

ע"ש גמר' הא מחותא דאישתחכח בחתווכא דכבדא וכי' אל' ר"א אלו אישתחכח בשרא כה'ג הוה טריף מר וכו', יש לתמונה דשאани דאישתחכח בשרא דלא חיישין כלל דחאה דרכ' בליעת הפה, אלא אמרינו דמחוץ אתה ע"י חיכון בכותל או בקרקע, ועיין בראש' אפיקו בקופה לצד החלל מכשרין משום דע"י שמתחכת אף הקופה עוברת דרך עובי העור בשער וא"כ איך מדמה מוחט בכבדא, דוידי' דרך בליעת הפה אתה לתוך הנגר מוחט בשער הירך, ולא עוד אלא דבעצמו מסיק DSTMS מוחט בכבדא טרפה משום דروب נבלעים הם דרך הושט זורק באליםמא ובקופה לבר מכשיר, ואיך קומתמה על מר בר' דרי' דסביר למיטרפי, ודחי' לי' באלו אישתחכח בשרא דאין לה שום דמיון להאי דינא, צע"ג בעניין ודוו"ק.

רש' ד"ה נקובי נקב, בסה"ד והלכタ כהנץ' רבנן דמכשיר וכי' ועוד דקם לי' בשיטתי'יו ר"א וכי' עכ"ל, וקשה לי איך נשמע מהא דר' אש' דאית לי' כרבנן דמכשיר, דהא בכבדא בקופה לא גנו מש'ה מכשיר משום דא"א דעובר בקופה את הכבד שהוא ולכנן אמרינו דרך סימפונות אתה, אבל ברייא דרכ'ך דלא מחקינו בה בין קופה לבר או לגוי, מצי להיות טרפה לר"א, דאפשר דבר כרבנן דטרפו, משום דروب נבלעים דרך הושט, ויל' ודו"ק.

ד' מ"ט ע"א גמר' הא קשיטה דאישתחכח במרה וכו' והנ"מ בתמורה, אבל דזיטה מיבצע בעז ופרשי'ו, ומאן דטרף במוחט טרף נמי בהא, והקשה המהרא'ש'א, דהא הכא בכבד קיימינו וכו' ומסתמא נכסה המוחט דרך הושט לכבד, כי בכבד לא שייך בדיקה שהיא שלמה, ות' כיון דאישתחכח במרה הו"ל כסימפונה רבה בכבדא וכו' עכת' ד, ואני תמה, דא"כ הלא ליא מאן דמטרף בהא, דהא אמר לעיל שקיים גילמא דטרופה, אבל לפע"ד נראה לפרש, דניהם דסימפונא נקטו ואתאי, אבל כיון דמיבצע בעז, חיישין שניקב המרה והבריא, למאן דחיש שדרך הושט במוחט ברייא לשמא הבריא, ומטרף משום דروب נבלעים דרך הושט, הכא מטרף מטעם שמא ניקבה המרה והבריא, ואע"ג דלעיל לא חייש לשיטת רש' י', לניקבה הריאה והדרה המוחט, אלא דחיש שדרך הושט נכסה לריאה, שאני ריאה דרחה, משא"כمرة קטנה שקרובה לינקב ע"י הא קשיטה דזיטה, ואס כנис דברנו, מישוב בה גם קושי' התוס' שהקשו על פרשי'ו, דא"כ הוה דלא כהלהכתא, דאן ר'ר'י דמכשיר לעיל פסקין, ולפי האמור ניחא, דיל' דאפיקו ר' ר'י דלא חייש לעיל לשמא הבריא, הינו דוקא לגבי החשש דדרך הושט נכסה ברייא, דהוא חשש רחוק אצלו, דניהם דרוף נבלעים דרך הושט, אבל כל הנבלעים דרך הושט הולכים לחוץ דרך הרכשתא כدرיכס, ואפיקו מוחט אם נתעכט בהליךתה לקוץ נתחבה לאיזה אבל שעוברת דרך שם, אבל לא לצאת לשטח היראה, משא"כ כאן במורה שפיר מפי חייש לשמא ניקב והבריא, ותדע דלעיל דף מג' ע"ב רצה לומר, נמצאת אitemר ודחה לי' דכל הגני חיוי ברייא קוצי' אוכלי', וא"כ במנצ'א במרה דלא שייך האי סברא, למאן דחיש בישב לו קוץ בשוט לשמא הבריא, ה"ה דחיש במנצ'א במרה, לשמא נקב והבריא, כיון דуורה דק מעד וצר מעד המוקם ודוו"ק.

ע"ש גمرا יתיב ראב"א קמי' דר'יה ויתיב וקאמר א"ר מלוך ארישב"ל הלכה קר"ש וכו', ואין הלכה קר"ש, ופרשי' ז"ל גמר'

הוא" עכ"ל כוונתו דלא ר"ז לא בירוא לי' האי טעםם דלא מהדק כי באמת קשה להבין, וכי עדיף סתימת ירכים בחלהות או דופן ברייה, שהם שני אברים, מחלב הדבק בשער, ובאמת הרמב"ם בפ"ז הי כתוב בטעמא דחלב טמא, וכל הני דלא סתמו, משום דקשין הן, ומסתמא קושי מחלחות, ודופן וכדומה, הכריחו לפרש כן, ועכ"פ כיוון דליך טעם מבורר בדבר קמבעי לי' דלמא בטמא וטהור תלי' מלטה, מפני איזה טעם הנעלם מתנו, ודוק".

תנוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא וכו' כדר"פ הלכה ומסתבר דרבא נמי חזר בו, דקאמר لكمן חמוץ ובר חמוץ חד סתים וחוד לא סתים עכ"ל עיין בלב אריה שתמה על ראיית התוס' ובאמת لكمן ע"ז ע"א מצינו עוד הפעם, דרבא סמך או"י מטעם דהתורה חסה על ממונים של ישראל, לצרף גידין הריכן להיות חופין על עצם הנשבר, ושם כאשר השיב לו ר"פ כדחכא אמר אישתיק, וכאן לא קאמר, אישתיק, ולפ"ע"ד נראה דחתם כיוון דבאמת ר"י הדר לגבי ר"ל בגידין שsspונ להקשות, ודאי לא מסתבר לסמוך ע"ד יחיד שנדחה, אישתיק והדר ב', אבל הכא נסמך אר"ש במקומות רב, ומשום דחית' לא חשיבא לי' כדורייתא ממש, עיין לעיל ל"ב ע"ב ולקמן שם שכטבונו בהা ביתר ביאור, ומה שרצה רבא לסמוך להקל בסכנת גilio משום דסמק ארבים נגד יחיד, ומ"מ דחה לי' רגצ', ר"ש וסכנת נפשות, כי במקומות סכנה יש לחוש גם לדעת יחיד.

והנה הלב אריה הקשה על ראיית התוס', דאיתרבה, מדמסופק רב בחימצא ובר חמוץ, הי' סותם, עכ"כ ס"ל חלב טמא נמי סותם, ע"כ ידע, הי' חמוץ והי' בר חמוץ, וכ"ו עי"ש, וכן כ' התת"ח, ולא ידעת מה לאי' אריות הלוז, דאפילו נאמר דלא ידע רבא פירושא דחימצא ובר חמוץ, הוועי' להוכיח זאת מכח הדיון סתים ולא סתים, דהרי דאייתרא אינו תותב, ודאשתחא תותב, וכן הקשה התת"ח, דמה לו לאתוני הא דר"י דאינהו מיכל קאכלី וכו', כיוון דאשתחא גרעיני טפי דתותב, כפרש"י, ופשיטה דאשתחא הוא אינוי סותס, ודאייתרא תותב כל סותם, ומכח חומר קושי' זו כתוב, דאי' לאו דר"ג הוויא דתרוריה מוותרין באכילה, וסבירת רשי' דאשתחא דמי' לתותב לאו סברא היא, אלא מכח ריעוטה אחרינא חד לא סתים, עי"ש, ואני תמה, ודואי אמת הוא, מש"כ רשי' דאשתחא תותב קרום, ורק באטען מחובר, וא"כ אפיקו שניהם מוותרין באכילה, וכליישנא בתרא דלקמן, דבאשתחא פליגו, סכ"ס במקומות דתותב איך יסתום, דהרי לא בטהור וטמא תלי' מלטה, ועין لكمן בתוס' ד"ה ודאייתרא, ובגהגת מהרש"ש, וא"כ רבא דלא ידע עכ"פ משום ריעוטה אחרת, וידע דתותב קרום מה לו להסתפק, וספקו גורו יותר מספקו של ר"ז דלעיל, דמסופק בלישנא דרב, אבל רבא אפיקו שניהם מוותרין באכילה, מ"מ אין כאן מקום להסתפק, שמא דאשתחא דתותב יסתום ודאייתרא אינו תותב לא יסתום אתמהה.

ומה שנלפ"ע"ד להתריך הקשר הלאה, שכבר הבאת עיל דפליגו רשי' ורמב"ם, בטעמא דחלב טמא דאיינו סותם, דרש"י" משום דאיינו מחובר בשער יפה, ולרמב"ם משום דהקרום המפסיק קשה ואינו סותם, והנה דאשתחא כי' רשי', דהאי נמי לתותב דמי, דאיינו מחוחר אלא באמצעות הקשת, ועין בהגות מהרש"ש על התוס' ד"ה ודאייתרא, שכ' דלפי דבריהם דבערבה אכןו גם דאשתחא, מיסתם נמי סתים, עכ"כ צ"ל דלאו תותב כי' הוא גם בצדדים, ולפ"ז רבא מסופק בטעמא אי כרש"י אי כרמב"ם דרש"י משום דאשתחא דמי לתותב, עכ"פ אינו מהדק כי' אינו סותם, ודאייתרא דלאו תותב כלל, סותם, אבל אי כרמב"ם משום דהקרום קשה, הנפוך הוא, דאייתרא דקרים ונקלוף, הקרים קשה ואין

התמיה של דלעיל קיימת, דכפי הנראה ברור, דר"ש ות"ק פליגו בפירוש ההלכה שהיתה מקובלת בידם, דלשון זה „הရאה שניקבה או שחסרה“ היה מקובל בידם, ות"ק פירשה הכי, הראה הינו קרומי הראה ומפני שהנקב מגיע לבשר הסוגוי קרי לי' ריאת שניקבה, ואו שחסרה חסרון בפניהם אמרו, ור"ש לא ניחא לי' לומר דריאת קרומי הראה כאמור, וכדקדוק המהרה"ס שין, דמ"ש מקרים המוח דבאה ההלכה על הקרים, لكن מפרש, דעד הסימפונות על חסرون הקריםים בלבד, וזה ברור בעניין ولكن אין בידי למצוא תירוץ לתמיהתוי ודוק".

ע"ש גמור' דתני' כה תברכו את ב", ר"יש אומר למדנו ברכה לישראל מפי הכהנים, לכחנים עצמן לא למדנו וכו', ולכארוי יש לתמונה על קושי' זו דהרי לכחנים אין חלק ונחלת הארץ ומתפרנסים מיתר השבטים מחלב דגון תירוש וצחר שלם, והאי ברכה לישראל הוא כעין אורח מברך לבעה"ב, כן נצטו הכהנים שומרי משמרת הקודש, לברך את העם, יברך וישראל כפרשי' עה"ת שיתברכו נכסיהם והי' נשמרם מן המיקון, וכן יאר, ושלום הכל לאישור וטובת האומה, נשמרם בטח שאנן והשקט, ובאישור וטובת האומה, ממילא מתביברים כהנין, ומה צרכין ברכה לעצמן, אבל הנלפ"ע"ד ברכה הנזכרת לכחנים, היא שיצלחו בתורה ויזכו לאורה האמית', כדי שיידעו להדריך את העם בדדך הנהה למקומם ולבריות, כאשר כל ת"ח צריך להתפלל ע"ז בכל יום, יה"ר שתAIR עני' בתורתך ולא יאמור פי' דבר שלא כרצונך וכו' וע"ז קשא' ברכה לכחנים עצמן לא למדנו, ודוק".

תנוס' ד"ה, והקב"ה מסכים על ידם, ולר"יש לא איתטרך קרא להכי וכו', וזה דוחק, ולפ"ע"ד נראה דגס בזה ר"יש כהנא מסיע כהנא, כי לכארור' דברי ר"ע דקאמר מפי הגבורה לא למדנו צרכין ביאור, דמנין לו שבעין הסכמה מפי הגבורה מ"ש האי מצוה משארמצוות למשל הקב"ה ציווה לעשות מעקה, ע"פ שיפול הנופל ממנה, ר"ל שלא יפול רק מי שראי לפול, והוא כדי לצרף את הבריות, כן כהן לכהנים מקבל פורנסטים מן העם, שיברכו את העם, ואם הקב"ה ימצאים ראויים לברכה ישפיע עליהם, ואם חלילה לא, אבל העניין יתבאר, ע"פ מה שכתב הרמב"ם בהל' נ"כ פט"ו וז"ל, "כהן שלא הוי לו דבר מכל אלו המונעים מנשיאות כפים, ע"פ שאינו חכם ואינו מדקך במצוות, או שהי' הבריות מרנני אחריו, או שלא היה מ"מ בצדקה, אין מונעים אותו וכו', ואל תתחמה ותאמר, ומה תועל ברכת הדירות זה, שאינו יכול הברכה תלוי בכהנים, אלא בהקב"ה שנ' ושמו את שמי על ב' וαι אברכם, הכהנים עושים מצוות, והקב"ה ברחמי מברך את ישראל כל חפציו" עכ"ל הזרב, ולדבוריו כיוון אכן ר"ע בשאלתו, מפי הגבורה לא שמענו, כלומר שלא תאמיר שיש כה בכהן המברך מצד לידתו, יהי' מי שיחי', דזה אינו אלא הקב"ה ציווה להם כן, כדי שלא יהיה כפו' טוביה, שקיבלו מן העם, ונאה לברכים, אבל חלות הברכה תלוי בחפציו' ית' ולא בכהן המברך, זאת דעת ר"ע מבני הגרים שאינו מיחס, אבל ר"יש מיחוסין כהונה, מסיע כהנא, ס"ל דבאמת חלות הברכה תלוי בכחן המברך רע אהרן קדוש ד' ע"פ שמאך עצמו אינו ראוי להאי איתטלא ודוק".

ע"ב גמור' בעי ר"ז, חלב היה Mai, דזקא אמר חלב טהור סותם, והאי נמי טהור, או דלמא, משום דמהדק והאי לא מהדק, ויש לראות Mai קמבעי לי', וכי האי ממירא דרב זהה'ב הוא שאין לדריש טעמא, הון אמת דאבי מהדר לי' כן, אבל איך עלה ע"ד ר"ז למייבעי כלל, וכפי הנראה רשי' ז"ל הרגש בזה ומש'ה' כ' ז"ל, „ולהא דבעי הך בעי, לא אפשר לאי' אכת' טעמי' דרב Mai

דור' אבינה טפח בכרס סמוך לושט קאמר ניחא עכטד'ק, ואינס מובנים לי כלל, דע"כ הכא לא איזל הסוגי' כהך לישנא, אז ודאי דלא פריך מידי, ודור' אבינה מאי, דזהו נמי שייך בדרבה בר"ה, דאמר מפרעתא, כמו דר' אסי אמר מן המיצר ולמטה, והוא פלא. וראיתי בח' ק"ז ז"ל שכ' דהמוהרשה לשיטותי איזל דס"ל ברכורות' כ' ע"ב, דנקה"ו אינו אלא טרפה, אבל אי הוה נבלה איך באנייהו טובא, לענין או"ב וכסה"ד וחלבה וביצתה עכטד'ק, במחכ'ת, טעות פלטו קולמוס, דלענין הלב וביצה לא נקל בנקה"ו גנד שאר טרופות, דהרי אינו מטמא מחיים, וגם בל"ה שגה, דפסוקת הושט גם המהרשה מודה דזהו נבלה כמו פסה"ג, וא"כ הרוי נפ"מ אי נדון כושט או כרסס לבגי פסוקה, אבל חוץ מזה גם גוף הדבר ליתא, דגס בל"ה ר' אבינה אין כאן משום נקה"ו דתהי נבלה, דהרי לעיל מקיים האי לישנא, דטפח בשוט סמוך לכרסס, רק בתורה דמשער טפי, והרי מקום שחיטה אמרו שם אינו אלא עד שישעיר, וא"כ בכוב"כ אין במקומות זהה משום נבלות דלאו מקום שחיטה הוא, כמו בטורבץ הושט דנקבותו במשחו מצד נקה"ו, וענין שחיטה לאו מקום שחיטה הוא, זה ברור, ועפ"י הדברים יש מקום איני לישב קושי' המהרשה (דכפי שבירנו אין בת' המהרשה'א ולא בח' החת"ס כדי להעלות ארכיה), דהנה תראה לעיל דלשמהאל תורבץ דלאו מקום שחיטה הושט ברובא, ומעתה לשמואל ה"ה האי מקום שיעיר, אם אינו שייך לקרס הפנימי, נמי בפסקה ברובא הן אמת דעת לשאול מנ"ל האי טרופות דבשלמא תורבץ הושט הו בכל סימנים שנדרלו ברובן, אבל למטה מנ"ל, אלא דיל' דלמدين למטה מלמעלה, דס"ס הרוי נפסק הושט מן האברים הפנימיים, ואם לשמואל כן הוא, גם לרבי קודם דמסקין לעיל להא דרמי בר יחזקאל, דאמר לא תצתי להני כלל דכייל וכוי' והוא ס"ד דrab תורבץ במשחו, משום דזהו מקום שחיטה, וא"כ למטה במקום דמשער דלאו מקום שחיטה, עכ"פ אין הנكب פסול בו, רק פסוקה ברובא, והסוגי' איזלה הכא אליבא דהאי ס"ד, דכ"מ שאין מקום שחיטה הון בשוט והן בגרגרת ברובא טרפה ולא בנקב, ולכן ספир פריך, ודור' אבינה מאי, כיון דלכ"ע האי מקום שישעיר לאו מקום שחיטה, נדונו ברובא, אי לאו דזהו קרס הפנימי, שוב ראייתך דממקומו הוא מוכרע, דהרי דר' אבינה ממשמי' דרב ע"כ כי הודה אחים דרמי בי"ס"ל, דrab תורבץ הושט מקום שחיטה, וכל שאין מקום שחיטה בהלהם"ס, קרס הפנימי שניקב על האי דלמא הילכתא נאמרה הללמ"ס, טפח אחרון בשוט, דבלאי' היה תדוון הושט לענין טרופות כמו תורבץ וכוקשי' המהרשה'א, מה תאמר דהאי טפח דמשער גס בלי שנטנו בו לחמים שיעור דאיינו מקום שחיטה, לא היה בכלול ושת כלל, א"כ לא הקשה המהרשה'א מיידי איזיק הוה כוشت ולא דר' אבינה, וזה ברור אמת וצדיק, עד שאין התחלת לкосי' המהרשה'א, שוב ראייתך בלב אריה שכ' דהסוגי' דהכא איזלה אליבא דשמויאל עי"ש ודז"ק.

ע"ש גמר' ר' ר' לא בגדולה טפח ובקינה ברובא, א"ר בגיןין ב"י אר'א לא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש וכו', א"ר גניבא אר'א נקדחה כסלע טרפה וכו' עכ"ל הגמ' ממה דמפרש דברי ר'ג, ומפני דנקדרה כסלע, מוכח דהאי דר' הילכתא הוה, ועכ"ד מפרשין דר' לפרש דברי חכמים אתה, דהא דקתו שנקרע רוב החיצונה, היינו בקינה שרובה פחות מטפח, אבל בדאיכא בקרע טפח טפח גס بلا רובה והוא פלא, דלקמן בדרותת הזיאב נמי ר'ב ב"י אר'א הוא דامر, דר' לא בא בא לפרש דברי חכמים, אלא דבחד לישנא ר'ר חולק עלי', וס"ל דלחכמים יאב אף בגסה דרס ועיג'יש ברא"ש דבעל סה"ת פסק מהאי לישנא דפליגו ולהומרא, וכן לא נמצא מכאן דלימה דפליגו וכאו' הכא

סותם, אבל דאקשטא כמו שאינו תותב ממש, כן אינו קשה ממש, מפני שהרי באמצע מוחבר, لكن ע"פ שטמא, מ"מ אינו סותם, כן לפע"ד לישב חומר הסוגי' הללו ודז"ק.

ד"ג נ' ע"א גמר' א"ד דאייתרא לא פליגו דשרי, כי פליגו דאקשטא, רשי' ותוס' ז"ל הביאו מעשה דרבב"ח בפסחים נ"א ע"א, داخل דאייתרא וכו', כתבו דהאי קלישנא קמא שבגמ' דהכא, ואני תמה, אכן פליגו תרי לישנא במצבות צו, דזהו מעשה בכל יום, שאוכלין דאייתרא ואורך דאקשטא משום הלב ואייך אמר ע"ז א"ד דלא היא, אלא דאוכlein גם דאקשטא, וכן אמר האיכא דאמר לשמי'יא כאן, פרשי' דללק' קאי, ומה אמר האיכא דאמר לשמי'יא מעשיות, והוא פלא, והו אמת, שבכמה מקומות בש"ס יש למצוא פלוגתא בעין זו במצבות, אבל אין העין רגיל כל כך כמו הכא דבכל יום שוחטין בנסיבות לרוב, ואיך פליגו איכא אוכלין דאקשטא או נמנעים מלאכלו, צע"ג.

ע"ש גמר' ואין הלכה כרש"ב ג' בטופה, ויש להעיר שלא נacr בברייתא דאייכא מאן דפליג, אם לא שנאמר דבמה דקתו, "רש"ב ג' אמר רשב"ג", נשמע דחבירו חולקין עליו, ודז"ק.

רש"י ד"ה מקיפין בקנה, אם נמצאת פסוקה לאח"ז און קדרה כאיסור עכ"ל, ונדף בಗליון, "יבת לאח"ז מושלל הבנה קצת, ובפרש"י שבראי' ליטתא" האי בעל הגליוון במחכ'ת לא דק, דהנה במקום דMESSMI זיא דטהרא, תלינו לאח"ש ללא הקפה, משום דלעולם תלינו במצבו, וכן להיפך דרחוק במצבות הרבה, דנעשה לאח"ש, לא מהני הקפה על החקל, דהרי האי הקפה אינה בירור של ודאי, כי הוא השערה אנושי שאפשר לטעות בה, שהרי תראה, דריש' לעיל מ"ד ע"ב מפרש, הורה בה חכם, כגון מקיפין בראיה, דאייכא למייר שמא לא אידמו, וכן נראה ממה שהסכימים רשי' לילשנא אחרינא, דמדקה לדקה היינו מואונה לאונה באותה בהמה, ולא מבהמה לחברתה ומטים, "וזאת נראית לי" שאין מקיים כל כך, הרי דגוף הקפה אינה בירור גמור, لكن און סומקין על הקפה אלא במקומות ספק, אבל לא במקומות שהוא רוחוק מהמיציאות שנעשה לאח"ש, ומעתה בב"מ ובראייה דעל נקב כד' און דינן דבקל אפשר דנעשה בבלתי דעת, אפילו במקומות דלא ממשמי' ידא דטבחא, שפיר סמכין אהקה לתלות דנעשה לאח"ש, אבל בקנה דבעין דוקא פסוקה ברובא, או קדרה, שיהי' נעשה זאת בבלתי דעת הטבח, הוא רחוק המיציאות, אלא בהניח הבמה והליך לו, ולאח"ז חזר אליה ונמצא כן, אז יש לתלות, דנעשה ע"י אדם בטל או קטן המשחית, וזה ברור בכוונת רשי' ז"ל ודז"ק.

ע"ש גמר' א"ל לאו אמינה לנו לא תתלו בי' בוקי סריקה וכי' ויל"ד מלטה דאמר ר' יוחנן מרא דכולא תלמודא, איז קרי לי' בוקי סריקין, שלא לתלות בר'ג, ונלפע"דadam מקום הדבק ברובו טרפה, אז נמציא עוד טרופות נוסף על הח'יט' שמנה במתני', אלא דכבר כתבו הtos' לעיל מ"ע"א ד"ה הנך דאפקת, דר' דאית ל' אלו טרופות דוקא, לעיל האי מספר דח'יט', אלא דמצין לרבות בזה הכלל כל מה שנראה לנו, וא"כ לדידי' מצ'י טרופות חדש במקומות הדבק ברובו, אבל רבא לא רצה לתלות בר'ג טרופות חדש וקרי לי' בוקי סריקי לעומת מה דס"ל, דח'יט' דוקא, ובಹם לא נמצא חלחולת במקומות הדבק ברובו, וזה דלא כשית ר' יונה מובא בראש' דגס לר"ג, כדי תפיסה אין הנكب פסול בו, אבל שיעורו ביטול רובי, ודז"ק.

ע"ב גמר' ודרב' אבינה ודבני מערבא Mai, והקשה המהרשה'א ואי דלא כר' אבינה, נמי טרפה, דטפח בשוט סמוך לcars א' לאcars ה'�, הרוי הוא ושת דנקבותו במשחו, ולהק' לישנא דלעל, דהאי

ולא כמשמעותו' כאן, דמשום שמא הבריח, ועיין בפתחה עיקר יoidך כל שלא ניקב מעלי'ע לא נאסר ע"ש סופו, אלא דבלאל'ה אני תמה על פרשי', אדם מצד דעورو דק, א"כ גם בኒקב ע"י חוליל הדיןכו ולמה נקט מחת ולא קאמר סתם בה"כ שניקב מצד אחד כשרה כדי לדיק, אבל בחומס מצד אחד טרפה, ואולי ייל דמשום סיפא דנמצא עלי' קורתם דם, דדין זה שיק' דוקא במחת, ולא בנקב בעלמא, ועיין בת"ח שכתב דרישא דהאי ברייתא אפי'ו בא קורתם דם מטריף, דמייר' בחוץ' הבני מעיים מיד ומצא בה"כ מנוקב, דהא דמקיפין לעיל הינו דוקא לאח"ז, ועיין מש"כ בזה לעיל רשי' דהא מקיפין בקנה, אבל דברי ת"ח אין להם שחר במחכ'ת, דהרי כאן מחת תחובה, ולמה לא נאמר דלא'ש נתבחה מעלי'ע, כיון דליך קורתם דם, וכי מן השחיטה עד אחר הפשטה ועי' נדנוד הבהמה כרגיל, א"א שנתחב המחת להלא אתמה, ודוק'.

ד"ג נ"א ע"ג גמר', הוגلد פי המכחה, בידועה שלשלושה ימים קודם שחיתה וכיו' עיין חוי'ם סי' רלב'ב סע' י"ז וזל' "המוכר בהמה לחבוי לטבחה ושותה ונמצאת טרפה וכו", וכי' הנתיבות ז'ל, "בטור לא נקט לטבחה, ומשמעו אפי'ו מכחה סתם הוה מקה טעות, טרפה או אינה חייה, וא"כ אפי'ו לחרישה הוה מום במקח, זונרא דהא דנקט המחבר לטבחה הוא, משום שכ' בסע' י"ב, דאפי' טרפות דסירכא מבטל המקח, וסירכא הוא רק מכח ספק וכו', ולפ"ז זונרא דזוקא בקנו לאכילה וכו', עכ'ל ואני תמה, איך לא ראה הנתיבות שהמחבר העתיק כאן לשון הרמב"ם כדרכו בכ"מ והרמב"ם לא הזכיר כלל דין זה דסירכא, ומה יענה הנתיבות על הרמב"ם דנקט לטבחה, הון אמרת דהבי' כ' דמסתימת לשון הרמב"ם משמעו דבעל טרפות ואף בסירכא דין הא, אבל זאת ע"כ ליתא, כאשר תראה מותוך דברנו.

הננה הזכרתלי לך כ"פ ובעיקר יoidה הארכתி להראותך, כי הרמב"ם בשום שאר דיני תורה, לא הלך אחר האילכה דחייט, כי סובר דרך לעניין אכילתבשר נאמרה האילכה, וא"כ גם כאן אם לא כדי לטבחה ולאכללה לקחה, ליכא כאן מקה טעות מושום דנמצא בו בה לאח"ש אחת מן החית', כי אנו מעמידים אותה בחזקת שלמה ובריאה, לחרישה ולגדול ולדעת, עד שיאמדודה הרופאים שלא הייתה ראוי' לחיות, כאשר כן פסק הרמב"ם ברוצח דאיינו ניצל ע"פ שיש להנרצח אותה טרפות עיין בערך יoid.

וראה זה מה ש' כאן הרמב"ם בפט"ז ה"ו מהל' מכירה, וזל' "מכאן אתה למוד, שהמוכר דבר שהי' בו מום, ועשה הלוקת בו מום אחר וכו', כגון זה ששחתת את הבהמה פטור" עכ'ל ולפי הבנת הנתיבות דהאי טרפה אינה חייה, ולא יכול לא לחרישה ולא לגדול ולדעת, אינה מום עשה בשחיטה, ואדרבה תיקון הוא זה, כמו בمسוכנות, כיון דאיתנה ראוי' לשאר מיל', אלא ודאי דלגביה שאר דיני התורה אין לנו מושגים על האילכה, ודיןן אותה בבריאה, וכן כתוב הרמב"ם, "לטבחה" דוקא, והטור וב"י לא ירדו לסוף דעתו, אלא דהטור השמייט מוח'ט תיבת לטבחה, והב"י סבר לתקנו بما שעומיס בו דמייר' אפי' בטראות דסירכות שהמה ספקא, והאמת עד לעצמו ודוק'.

ע"ש אל' ר'יס לאבוי, חז' מר האיל' צורבא מרבענן דאתא ממערeba ואמר ר' אוירא שמנין וכו', עיין בפסחים פ"ו ע"ב דאיון דרכ' לקראו לעצמו בשם רב' ורב, ואולי כדי לחזק שמוועתו אמר כן, והא דלא רצה לילך לקראת אבוי, וגם לא נחות מאיגרא לאראעה לכבוד אבוי מריא דאתרא, ולבושא' נזודע דהעלה בידו חספא, ייל דהוא באמת חדוד'י דהני רבנים שבבל אמר בשם רב' דטרף מחת שמנצאת בה"כ מצד אחד, דבר שהוא נגד המשנה דקטני שנייקבה לחוץ' וגם

מסתמא פליגו, דבשלמא בדרוסת האב ייל דת'ק נקט זאוב משום דבר בהווה וכדכתיב זאוב יטרוף וכן הקרא דבשר בשדה טרפה סתמא באב מירוי לפי פ' הרב בן עזרא, דאמירה תורה לכלב בה"ה הידיעה לכלב שומר הצאן שהכbesch מן האב, אבל אין דרך הכלב להציג השור מן הארי, ולכן שפיר מצינן למימר דר' לפרש אתה אבל כאן דת'ק שנקרע רוב קאמර, שהוא לפי דברי ר' בקטנה שבקטנות, ואת לא איצטריך כלל דרובה כcoleה דהרי במתני' קטני פסה'ג ופסוקת החוט ולא קטני ברובא משום דמסתמא רובה כcoleה וכאו' קטני נקרע רוב החיצונה, ושיעור טפח דנחויז מאד לידע לא קתני, ואי הוה קטני שיעור טפח ממילא הוה יעדין דקטנה דליך טפח סגי ברובא, וע'כ דת'ק פlige עם ר' ולא מצאתה יישוב על האי תימא רבתא אלא לפ' שיטת הרמב"ם דנקרע רוב החיצונה לא קאי כלל על אורך הקרע, אלא על עובי הבשר שנקרע ברוב עובי, עיין בפ"ט ה"ה, וטעמא של הרמב"ם שכתבו ה'ם בשם הרשב' א' ובשם עצמו לעפ"ז אינם ראיין לרמב"ם, אבל לפי האמור הוכיח הרמב"ם שיטתו מכח קושיתינו הנ'ל דע'כ סבר הש"ס דת'ק על שעיר עובי קאי, והש"ס מוכיח זאת משום דשיעור רובה באורך א'ץ לאמרו כמו דלא אמר כן בפסחה'ג ובפסיקת החוט, והא דקטני נשתרו רוב צלעותיה, משום דמשונה האי טרפות דכולל אברים הרבה, ועל כן מצינן פלוגות רבות בשיעורייהן, אבל מה שיש לעין הוא לכל הנני לישנא חוץ מבני מעربא דמפרשי דנקרע רוב החיצונה על הכרס עצמו, דא"א לפרש על רוב עובי דהכרס הוא עור דק, ועוד זאת יש מן התימא דשומואל לעיל בריש פרקן אמר בשער החיצונה את רוב הכרס ברובא, כי הוא מפרש המשנה דרוב החיצונה על הכרס עצמו, ואיך נפרש אי ברובו דשומואל, דאי ברוב עובי איזה הוכחה יש לנו לפרש כן, ולומר דלשומואל אין הפ' ברוב עובי כמו מתני' עלبشر החופה קאי, א"כ איך פסק הרמב"ם דלא כשמואל, כיון דהסוגי' לעיל פריך מני' בין השם שמעתא, אלא דבלאל'ה שעורה דטפה אליבא דשומואל ליתא דלא נזכר בשער החופה כלל, ובאמת ייל דאס כל הכרס קרי כרס הפנימי ונקובתו במשהו, אז שפיר בשער החופה אותו מיטרפ' ברוב עובי ובטפח לארכו, כי קרוב להיות הכרס נראה כמש"כ הפסוקים הנ'ל בטעמא דרמב"ם, אבל להנץ הכרס החיצונה בכרס עצמו ברובו, לא מסתבר כלל להטריף בשער החופה כמו בכרס עצמו لكن לשומואל ודאי רק בק:right רובה ממש兼並. קאמר ודוק'.

רש' ד "ה' מא', וכיון דלא איפסיק הלכתא, עבדינן לחומרא וכו' ובסירכא דריהא משום דשכיחן בדקינן אחרייהו עכ'ל, מה דבעו רשי' הכא בזה עיין בלב בשער החופה כלל, ובאמת ייל השכיחון לעשית רשי' הוא, דאם סירכות שכיחו ממילא גם נקבים שכיחו, ולמה לא בדקינן גם אחרייהו, דນפיקת הריהא אינה מעיקר הדין. ועיין בשו"ת כתוב סופר ז'ל שמישיב את זאת, ע"ד הפלפול, שאין דעתו נוחה הימנו, אבל לעפ"ז נראה דעיקר מה שחשו החכמים הוא,adam לא יבדקו אחר הסירכות, יתרבו המכשולים, כי ימכרו הבשר, ואח"כ מי שבאה הריהא לידי, בקהל מצאנה סרכוה ana ana, אבל נקבים אינם נקרים אלא ע"י נפיחה וэтת לא שכיח שינפחו את הריהא לא צורך, ולפ"ז מי שמחמיר בנאבדה הריהא הוא שלא מן הדין, ובהפסד מרווחה לכ"ע כשרה ודוק'.

תוס' ד "ה' מחת אחד טרפה כך פרשי' במא', ואפי'ו את'ל המסס אפי'ו מצד אחד טרפה הואיל ולא ניקב רק חצי העור וכו', עכ'ל שאין סברא שייה' טרפה, הואיל ולא ניקב רק חצי העור וכו', עכ'ל ועיין בראש יוסף שבאמת בראשי' בב"מ שם מבואר טעמא לאסור בניקב מצד אחד משום שעירו דק ולא הוה סתימה במה שנשאר,

נפש, ר"ל אפלו גוסס העומד למות מיד תוך מעלי"ע, כי האי מלה כל, נדרש תמיד לשיער לסבירה כנ"ל, אמרו מעתה, לגבי טרפות בהמה דכחותי, התורה אסורה הנבללה שהיא מושך, והטרפה הנטתה למות מחמת מכות אבר וחסרונו, אבל המסתוכנת מחמת תשות כח כשרה, דאיינה לא בכל נבלה, מפני שעדיין חייה, ואני בא כלל טרפה, מפני שאין בה חסרונו אבר, אולם הנטטה למות מחמת הכהה, או נפולה מקום גבוה ואני יכול להעמוד דהינו הך, דיש לה דין מסוכנת בי"א, וכל שטמדה מעלי"ע יצא מכל גוסס בי"א, דבר זה נלמד מדין מכח עבדו דammerה תורה אדם מת תחת ידו נקום ינקם, ואם יום או יומיים יעמדו לא יוקם, והוא מעלי"ע כמו שאמרו חז"ל, הרי דלאחר מעלי"ע יצא מכל ב"א ונעשה גוסס ב"א ביש' אם עדיין לא קם, ואת היא טרפות נפולה דהינו גוסס ב"א לדומה לטרפה לדעת רבנן דרייב"ב וכל שטחתה מעלי"ע יצאה מכל גוסס ב"א, ואע"פ שעדיין לא עמדת הרי זו גוסס ב"יש' דלא איכפת לך, דמסוכנת בידי שלשים שרי' וכל ששתחו תוך מעלי"ע, טרפה ודאית, משום דרוב גוססין למיתה תוך מעלי"ע, עיין תוס' יבמות ק"ב ע"ב דה' למימרא גוסס מות לאלאר עי"ש, אלא דלפ"ז ריב"ב לדממה גוסס ב"יא לגוסס ב"יש', ומחייב את הרוצח ה"ה דין לו טרפות נפולה כל עיקר, וזה דבר שא"א לכבולו, דא"כ הו"ל להש"ס להזכיר את זאת בטרפות דנפולה פlige ריב"ב, וצריכין לדוחוק דגמ' לדידי' אתה ההלכה לחשבו כטרפה וכמחסרא אבר, וכמש' בתוס' שהבאתי לעיל אלא יתר קשה על ריב"ב הרי ההלכה בטרפות נפולה מורה נגדו, דהרי בסבירה קמייפלגי והוא מדמה לי' לגוסס ב"יא וההלה מדמה לי' לטרפה.

אבל הרמב"ם ז"ל מאיר לנו העינים בזה, דהוא ז"ל סובר דרישוק אברים הוא טרפות כשאר טרפות דעלמא וניכר באברים הפנימיים שנתרסקו ואני היה י"ב חדש בשאר טרפות, אלא דתווך מעלי"ע גם באברים שאין הנكب או הניטול פסול בו, אלא דתווך מעלי"ע עדין לא ניכר האי ריסוק שהוא הפסד צורתו ותווארו, לכן לא מהני תוק מעלי"ע הבדיקה ואחר מעלי"ע דבעי בדיקה לאו דוקא אשר טרפיות אלא גם אריסוק בעי בדיקה, כי ז"ל הרמב"ם בפ"ט ה"ח "וכיצד הוא הריסוק שיתרוצץ האבר ויחלה מחמת הנפילה עד שתפסד צורתו ותווארו" כך פירשו הראשונים ז"ל דעת הרמב"ם, אלא לפי פירושם זה לא ידוע לפרש למה בטמדה תוק מעלי"ע מהני בדיקה, כיון דקים فهو לחז"ל דעד עברו מעלי"ע לא ניכר הריסוק, ועוד נדחק הור"ן הובא בכ"מ שם ז"ל, "בהתני דאמרין חושין לאו למימרא דיבין להו דיני דנפולה ודאית דמתני" דלבעי שהי' ובדיקה, אלא בודקין אותה מיד בלי עמידה ושהי' ולא מחווור, וכי אמרין חושין, משמע שדיינה כדין נפולה גמורה, ואע"ג דאמרין לישנא דחוישין, הינו טעמא מטע מאום דכולא מלטה דרישוק אינה אלא חששא בעלמא, עכ"ל וכעין זה כ' הרשב"א ז"ל, עי"ש וראה עד היכן הגיעו הדברים, שהראשונים ז"ל בדו מלבם טעמא לדברי הרמב"ם, וחלאו בו דברי עצם, עד ש' הור"ן ז"ל, כתוב הרמב"ם וכו' ובאמת הרמב"ם לא כתוב בדברים האלו מועלם וגם לא עלו על לבו, כי דעתו רוחוק מדעתם רחוק מערבע.

ועתה הט איןך ושמע שיטת הרמב"ם בזה, הנה בנפליה מן הגולא عمדה, נעשה מסוכנת בי"א ואפלו אין כאן שום מחסרא אבר, לרבות דרייב"ב מדמו להו לטרפה, וכן דברוצח פטור דהוה כהורג את הטרפה, ה"ה לעניין טרפות בהמה דינה כטרפה, אבל דלייב"ב דחייב ברוצח מושום דמדמה לי' לגוסס ב"יש' כשרה, אבל אין דפסקין שם כרבנן, ממילא גם כאן פסקין דתווך מעלי"ע דינו כטרפה, דהוה גוסס בי"א, וממילא דלא מהני שום בדיקה, ואפלו אין בה שום חסרונו, הרי מצד גוסס ב"יא דינה כטרפה, אבל לאחר

נגד הברייתא ונגד הסברא, דמ"ש בה"כ מכל שאר אברים דבעין מעלי"ע או לחילן, ורצה בזה לנסתום, אי מסברא דນפשם יבינו דמסתמא ראה רבי קורט דם מבוזץ, וממילא דין כאן חידוש כלל, וכיון שלא השינו את זאת, דרך עונש ה"י מטריחן לשם מפיו מה שי' ראוי לידע מדעת עצמן, וכעין זה מצין בפסחים סי' ע"א, דהיל העונתן ה"י מקנטרן לבני בתירא בדברים, על שלא ידעו מסברת עצמן דפסח דוחה שבת, עי"ש ודוק.

ע"ש גמר נפליה מן הגולא אר"ה וכו', הנה טרפות נפולה משאר טרפיות, גם לא איתפרש מה היא, כי כל גודל בידינו דבטרפה בעינן מחסרא אבר כմבוואר לעיל ז"ע בא"ז בסוגי דמסוכנת, ושם הרגשו הותס' בה, וכתבו ונפולה נמי כמחסרא חשובה, וכיון שהוא שיבין את זאת, ורק' במחני' דא"ט כתוב על עניין נפולה, ואין טעם בטרפות שלhalbם"ס הם, כי מלבד חומר זה דלא מחסרא אבר, משונה טרפות זו, ובשאך טרפיותDOI שאל פ"ח' י' חי' אלף שנים לא מותכו וספקן יצאה מידי חשש טרפות עי' שהיית י"ב חדש ונפולה ודאי יצאה עי' שהיית מעלי"ע, מן ודאי טרפות, מה תאמיר דנפולה בעצם הלא א"א להיות טרפה, אלא ריסוק אברים שנתחווה עי' הנפילה, ואת אינו נזכר עי' בדיקה, עי' מהני שהיית מעלי"ע, א"כ הרי נפליה מן הגולא רק ספק טרפות, וכי על ספק אתה ההלכה, הא מוה'תDOI ודיי מוקמין אחיזות כשרות, וכל ששתחו תוך מעלי"ע גם بلا בדיקה יתקשר, ולאחר מעלי"ע פשוטה דהבדקה אינה אלא חומרא דרבנן, שאינה על ריסוק אברים, אלא על שאר טרפיותDOI וא"כ האי טרפות דנפולה אין לה מציאות מוה'ת כלל, ואיך אתה ההלכה עלייה, אבל גם כאן לא יצאו הראשונים ז"ל ידי חותבת באור ולא ירדו לעומק מחשבות חז"ל, והנحو כל זאת לרבענו הגודל הרמב"ם ז"ל, ולבסוף לא ירדו לסוף דעתו כאשר ארץ.

דע דפרטון של האי חידה, נמצא בסוגי' ארוכה בסנהדרין ד"ה ע"א, דשם מבואר דהורג את הטרפה פטור, והורג את הגולא בידי שמיים חיב, וכל זאת ילפין מקרא דאיש כי יכה כל נש' אדם, דמעטה את הטרפה שאין כאן כל נש', אבל גוסס הרי אכן כאן כל נש', אולם בגוסס בידי אדים דהינו בהכרה בט' מקלות ועשאו גוסס, ובא העשيري והמיito, פליgo בה ריב"ב ורבנן, דרייב"ב מחייב דכל דה נש' ממשמע, ורבנן פטרו דכל נש' עד דאייכא כל נש', וא"ר דבhorog את הטרפה הכל מודים דפטור, ולא פליgo אלא בגוסס בידי אדם, דמר מדמה לי' לטרפה, ומර מדמה לי' לגוסס בידי שמיים, וכתבו שם החוס' ז"ל: "אע"ג דקראי קדרשי, איצטרכ' לי' להני טעמא" עכ"ל ודבריהם צריכין ביאור, כਮובן לכל רואה, אבל פ"י דבריהם כך הוא, דהנה בפסחים מג' עב' אמרינו דחויז מר"א, לא דרשו התנאים "כל" אלא דרך אסמכתא, אבל לא ללקות על ריבוי דכל, וכן פסק הרמב"ם בכ"מ דין אין לוקין על ריבוי דכל, אלא שהתוס' שם ובשאר מקומות הוכיחו, דר"ע וכן שאר תנאים דרשו כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"שencia ואיכא למידרש כל גם למלקות, ור"א דרש גם נגד הסברא, עי"ש והוא אמת.

ועפ"י הקדמה זו תתרפרש הסוגי' שלפנינו hei, דהיינו, "כל" לפעמים מרבה ולפעמים ממעט, כמו תאות ד' כל גבה לב, דמפרשין hei והכי כיודע, וה"ג ממעטינו ההווג את הטרפה לפטרו, מפני שאיןו כל נש' רק חצי נש', דמחסרא אבר שהחיות תלי בו, ומרבין את הגולא דהוה גוף שלם, פליgo בסבירה דמי שסבירתו נוטה דהוה כטרפה מחסרא אבר, ממעט אותו מכל, דין זה כל נש', ומאן דסבירתו נוטה לדמותו לגוסס ב"יש' מרובה אותו מכל דאתא לרבות כל דהו

בדרי מפרש ואומר לשלמה נטרסק אבר "א"כ בדיקה, והוא תימא רבתה ואח"כ בהלכה י"ט כתוב נפלת מן הגג ולא עדמה אסור לשחותו אותה, עד שתשחה מעל"ע, ואם שחתה בתוך זמן זה, הרי זה טרפה, וכשחט אותה לאחר מעל"ע, צריכה בדיקה כמו שביארנו, עכ"ל כאן עומד כל רואה משותם, Mai ai Dekmon, דלפי שיטת הר"ן והרשב"א בדעת הרמב"ס, דעתיך טרפות נפולת היא באינה יכולה לעמוד, איך המתוין הרמב"ס בזה עד לבסוף, ולא האזכיר זאת בראש דבריו בהלכה ח', אדם לא עדמה ושחתה מיד טרפה, בין נטרסק ובין לא נטרסק, כי לפי דעתם, היינו דין דמתני' דנפלה מן הגג ושחתה מיד, וכך שפרש"י על המשנה שהוסף, "ושחתה מיד", והרמב"ס אדרבה כתב "ונתسرק אבר מאבריה וכו'" הרי דהוא מפרש כן המשנה, דהרי בהאי "כיצד דין נפולת", דין של המשנה שהיא הללמ"ס, מביא, הא חדא, שנית מה שכתב טרפה" הלא זה עיקר הטרפות של ההלכה שנמסרה כן, דלא עדמה ושחתה מיד טרפה, ומה זה דקאמר "אסור לשחות אותה" שמשמע מזה, דהוא איסור בפ"ע, ואין זה עיקר הטרפות של ההלכה. עוד שאין טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחתה תוך זמן עלי"ע, אכן את מה זה דקאמר "טרפה" דמשמע ודאי והלא רק ספק טרפה הוה, משום ד"א"ל לבדוק תוך מעל"ע, דבשלמא לרשי" דאין ברישוק אברים שום ריעوتה הניכרת, הרי ההלכה כך ATA, וכמש"כ רשי" שאין טעם בטרפות וכן אתה ההלכה, דשחתה תוך מעל"ע, אכן טרפה, ע"פ שאם הייתה שווה מעל"ע, כשרה הייתה מדין רישוק, אבל תוך מעל"ע טרפה וצ"ל משום דרוב גוסטין לימייה מידי. וכמש"כ שהבאתי לעיל מתוס' יבמות הרי זו טרפה, מכח האי רוב. אבל לרמב"ס דבעין דוקא רישוק הניכר באבר. אלא שבתוכך מעל"ע עדיין אין להכיר זאת, איך הוה טרפה ודאי, ולא עוד אלא דמה"ת גם ספק טרפה לא הוה, דהרי נעמיד אותה בחזקת כשרותה שלא נטרסק האבר, וממש"כ לדעת הרמב"ס לכל ספק מוטר מה"ת, וא"כ א"א DATATA ההלכה על דין זה, דשחתה מיד. **בלא עדמה.**

ובבר מנו דין על לשון הגמר' גופא קשה טובא, דלקמן נ"ז ע"א
 אר"א בן אנטיגנוסacha זו ואחת זו צריכה בדיקה. לרשיי מתפרש
 כפשוטו, דעת פ' שהשתה מעל"ע ויצאה מחחש ריסוק אברים. אבל
 צריכה בדיקה מושם שאר טרפויות. אבל לרמב"ס לפי הבנת
 הראשונים, לא הא שיהי מעל"ע אינו אלא כדי שנוכל לבדוקה,
 כי אז כבר ניכר הריסוק, מה מחודש לו ראנ"א לצריכה בדיקה,
 בשיטתו הלא שהיית מעל"ע להכי הוא, כדי שנוכל לבדוק, ולהיפך
 הוול"ל דאתה זו ואחת זו מהני בדיקה, ואי מושם דבמשנה כתני
 סתם כשרה, בעי הוא למימר לצריכה בדיקה, על המשנה גופא
 יש לתמהוה, אם השתה מעל"ע הוה כדי שנוכל לבדוקה, איך שתק
 מחידוש דין זה ולא פירש דבריו דשתה מעל"ע יש לה בדיקה,
 ולא קודם לכון, וכתני סתם כשרה.

כל אלו החומרות והקשרים "א" להתייראה רק ע"פ דרכנו בשיטת הרמב"ם, ונגד דעת הראשונים, אשר עפר אני תחת כפות רגליים, ובכל זאת, אם אכבות נבואתי מצאני עון, כי התורה אמרת נקראת, ואין מחייבים בה, לדעת הרמב"ם בנפלה ולא עמدة שהיא מסוכנת ב"י, ע"י הכאח חיצוני כל מעלה"ע אסורה מצד גוסטת ב"י, דפליגו בה רבנן וריב"ב בסנהדרין, אי דיןינו בגוסט ב"י בא"ש וכשרה או כטרפה, וטרפה, ואנן כרבנן ס"ל דהוא כטרפה ומחסרא אבר, ע"פ שאין כאן שום חסרון באבר פרט, אלא חולשה כללית ע"י רוב המכות או אי-בוד הדם, ואע"פ שם שהתה מעלה"ע, יצאה מיד גוסט ב"י, כמו שביארנו למעלה, מ"מ פטור הרוץ, וטרפה הבהמה, ולא נעמידנה על החזקה שהיתה בריאות וחיתה, שתחיה

ששהתה מעל"ע אפילו אינה עומדת ועדין היא כמוסנכת וגוססת אבל כבר יצאה מוגוסס ב"י", ונעשה גוססת ב"יש" דכשרה, אם לא מחסרא אבר, אבל ע"ז אתה ההלכה, דרישוק אחת מאבריה הפנימיים ע"ז נפילה, היא טרפות כשאר טריפות של הח"ט, ומזה דיברה המשנה דא"ט באמורה נפלת מן הגג, ולא קתני בה ומפרכסת וחתחה תוך מעל"ע, כמו דקתו ליקמן ני"ע בא משנה דא"ט בעופ, דשם קתני ושחתה מעל"ע ושחתה דכשרה, ורק מדוקני נדע דבלא שהתחה מעל"ע טרפה, אבל אין זה מחייב טרפה של ההלכה, אלא טרפה המפורש בקרא, דהרי פטרין הרוץ שרצח את הגוסס ב"י", משום דחויה כטרפה המפורש בקרא, דכי ייכה כל נפש ולא מקצת נפש, הה"ז כאן דאמרה תורה בשדה טרפה, שהוא לדעת הרמב"ם הנתנה למות מכח מכת הדורס, דשם ודאי דלא כתיב כלל דבעין מחסרא אבר, דהרי עשה נטלה למות ע"י הכהה אפילו ולא מחסרא אבר, לדעת רבנן דריב"ב דינו כמחסרא אבר, אבל מה דבעין בטרפה מחסרא אבר, הוא משום דהקרה בכל עני מיiri, משנתינו דיבירה רק מחייב טרפה של ההלכה, לא מצי קתני נפלת מן הגג ובלה שהיא מותה ממש, אבל כי"ז שມפרכסת עדין, כשרה, ולכן משנתינו דיבירה רק מחייב טרפה של ההלכה, לא מצי קתני נפלת מן הגג ומפרכסת וחתחה תוך מעל"ע, זואות טרפה המפורש בקרא, וגם בדיקה לא מהני, דאפילו אין כאן שום חסרון אבר דינה כטרפה מצד מסוכנות ב"י, אבל כאן מיiri בעמדה או שהתחה מעל"ע, דתו ליכא כאן משום מסוכנת ב"י", אבל איתך כאן טרפו דרישוק אחד מאבריה, אם נמצא, שסופה אינה חייה כמו שאור טרפות, והוא מהלכה דח"ט, ומעתה תבין למה לא הזכיר הש"ס, דריב"ב פליג על טרפות דנפולה, לדעת הרמב"ם זה אינו דעתו דפליג על דנפולה מן הגג ומפרכסת וחתחה תוך מעל"ע, לדידי' גם גוססת ב"י" כמוסנכת ב"יש" כשרה, אבל על טרפות דרישוק אבר שהוא מהלכה, לא פלייג, ולכן לדידי' אפילו תוך מעל"ע ולא עמדת נמי מהני בדיקה, ואם לא נמצא אבר מרוטק כשרה, אבל משנתינו לא דיבירה כלל מלא עמדה ושחתה תוך מעל"ע, שהוא לרבותן דריב"ב טרפה המפורש בקרא אלא עמדה ולא הלכה או שהתחה מעל"ע באופן שציאה מסוכנת ב"י", וכאשר אבר לא פרש באיזה עמדת צrisk להיות הבמה, בעוף, דברהמה סתמא דמלטה לא נעשה מסוכנת שאינה יכולה לעמוד מחותמת הנפילה ע"י".

והא לך פסקי הרמב"ם, פ"ט הלכה ח' כתוב זול"ל, "דין נפילה כיצד, בהמה שנפלת ממקום גבוה ונטרסק אבר מאבריה, עד שתпад צורתו ותוארו" הררי דפרש האי דינא דמשנתינו נפלת מן הגג ונעשה בה מעשה טרפות שנפסד איזה אבר צורתו ותוארו שהוא ייכר בהאי אבר, וכן לא פרש באיזה עמדת צrisk להיות הבמה, כדי שנחשוש להאי ריסוק אבר, אבל בהלכה שאח"ז כתוב "בהמה שנפלת מן הגג אם הלכה אין חשושין לה ולא הלכה וחוששין לה" וכי"ל, ועיין בכ"מ שכ' דהוא מימרא דר"י א"ר, עמדה אינה צריכה מעל"ע, בדיקה ודאי ב"ע, הלכה אינה צריכה בדיקה עכ"ל, אבל ראה איך שינה הרמב"ם האי מימרא, שכ' תחלה אם הלכה א"ח ואח"כ עמדה ולא הלכה חשושין לה, והמשמעות דיאינה צריכה מעל"ע, והלא דבר הוא, ואח"כ בהלכה י"ז, כל מקום שאמרנו א"ח לה, מותר לשחות מיד, וא"כ לבודוק שמא נטרסק אבר וכו" עכ"לומי לא ישתומים על שפת יתר, דמותר לשחות מיד, כיון שכ' דין צrisk לבדוק פשיטה דמותר לשחות מיד, ור"י א"ר בהלכה אמר דיאינה צריכה בדיקה, ותו לא מידי, ועוד זאת מה זה שאמר דיאינה צריכה בדיקה, הלא בשחתה מיד, לית לה בדיקה לפיה הבנת הראשונים, ואין לדוחוק דעת שאור טרפות קאמו,

קטני והאדמים הבשר כנגד ב"ע, מقلל דאי לודאי דרושא בדיקה, ומה"ת הוא כן, דהרי ההלכה אמרה כן, דרושא הזאב, וצ"ל משום דעתך דרך דרך הדורס להטיל הארץ בספק שועשה אותה טרפה, וגם לוקין ע"ז לדעת רשי", דהרי ההלכה אמרה כן, ואין לנו לחזור על טעם ההלכה אם מצד רוב או מצד ודאי אמרה, ולכן גם בנפלת מן הגג ס"ל לרשי" דלית לה שום תקנה וע"כ מيري ריסוק אברים, וגם אדם עמדאה או שהתה מעל"ע הלא בשורה מצד ריסוק אברים, וגם הבדיקה דבעי אינה אלא משום שאר טרפות והוא חומרא דרבנן, ולכן הוכחה רשי" להודות שהאי טרפות חידוש וגזה"כ הוא, עד שתכתב שאין טעם בטראות והוא הללמא"ס, ואין להרהר אחריה. אבל הרמב"ם סובר דהוא טרפות שאר טרפות דהינו נתרסק אחד מאבירה ע"י נפילה, ובדיקה ודאי מהני ומ"מ קתני סתם נפלת מן הגג, כמו דקתני דרושא הזאב ובשניהם מהני בדיקה, אלאadam לא בדקיו יש בהם איסור תורה, משום דעתך הרוב אכן בדרושא אלס במקום שעשה אותה טרפה, ובנפולה לכך אשר מירושק, ולכן קתני סתם נפלת מן הגג, אבל כוונתו הוא ונתרסק אחד מאבירה, ובדיקה מהני אפילו בטרם שעמדאה, ולא חישין בדיקה, כי אם נפלת נפילה, כי אם גילה להסתכן עם חמת נפילה כמו עוף בטראות או רצתה בכוטל, ובHAL ט' מפרש הרמב"ם, הלהקה אין חווישין כלל ועמדאה ולא הלהקה חווישין לה, והיינו מתני, כי מתני מيري, או דשחטה מיד דטרם שנתודע לנו אי יכולה לעמוד או שעמדאה אבל לא הלהקה, כי בשניהם צרך בדיקה ומהני בדיקה, כי למסוכנת לא חישין, עד שרוואין שאינה יכולה לעמוד ולרישוק חישין גם בעמדאה, ויש לה בדיקה, ואין זה מירא דרי"ר כמו שכ"כ"ם, דהוא קאי על המשנה דאי"ט בעוף דשם קתני טרפה ורצצתה ומפרכסת ושחטה מעל"ע בשורה, ועליה קאי ר"י א"ר וקאמר, עמדאה א"כ מעל"ע וכו', ופלא דרש"י ז"ל מפרש דקאי על משנתנו דנפלת מן הגג, והרי שם לא נזכר מעל"ע, ואיך מאי עלייה, אלא דרש"י לשיטתי דפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד דוקא, קודם שעמדאה, הרי בהאי ושחטה מיד שאנו מוסיפין על היא דנפלת מן הגג, כבר נשמע דאם שחטה לאח"ז דאי למד, והוא מסתמא מעל"ע אין כאן דין נפולה, ולכן מazi קאי ריא"ר עלייה, לומר דה"ה אם עמדאה יצאה מדין נפולה, ובדיקה עבי משום אשר טרפיות, אבל הרמב"ם דלא מפרש האי דנפלת מן הגג בשחטה מיד דוקא אלא כ"ז שהיא נפולה ולא הלהקה, אית בה חשש ריסוק אברים דבעי בדיקה, וש לה בדיקה ודין דפרש נפלת דבעי שחוויות מעל"ע מצד גוסס ב"י, ולא מצד דרישוק אברים, מזה לא דבר התנא בטראות בהמה, אלא גבי עוף, איך אפשר לפרש ריא"ר, ועל נפלת מן הגג קאי, אלא קאי עופר דקתני שם ושחטה מעל"ע, ואע"פ דבעל מסדר הש"ס העמידו כאן, משום דמסדר כאן כל דין נפולה, מביא גם האי מירא הכא, אבל הרמב"ם, דלא דבר עדין מן המסוכנת שצריכה שהיתה מעל"ע עד לבסוף הלו"ט, והבא דינים היוציאים מן המירא דראי"ר הש"יכים גם לדין נפולה, השמייט הא דאיתנה צריכה מעל"ע, כי מעל"ע מאן דבר שמי"ע עדין, ומהפוך הסדר לומר תחלה דלהקה מוציאה מידי חשש ריסוק, אבל עמדאה ולא הלהקה חווישין לה, לאשמעין דהוא פ"י לדינא דמותני דנפלת מן הגג, ואח"כ בHAL יט' וכ' הביא האי דינא דמפרכסת לצריכה שהיתה מעל"ע מדין מסוכנת ב"י, ודין זה יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, דידיברה מפרכסת כדקתני שם, ופלא ארץ, דשם פרש"י, "עדין היא מפרכסת", כלומר שעדיין לא עמדאה, והוא לשיטות, וכל שעמדאה אין כאן חשש ריסוק אברים, כי עניין ריסוק אברים, הוא מסוכנת ב"י, שאינו מחסרא אבר, אשר בזה פליגו ריב"ב ורבנן, בסנהדרין שם, וכן התוס' שכתבו לעיל ל"ז ע"א, דנפולה נמי כמחסירה אבר דמי ולכל זאת חד שורש להם, כי לדעתם

גם עד לאחר עכ"פ, חדא דלעתיד לא גמרין חזקה, ועוד דהרי רוב גוסcin למתיה תוך מעל"ע, כמו שכותב התוס' יבמות, מ"מ נראה דנינוי דפטור הרוצה, ואסורה הבהמה, אבל מלכות משום טרפה ליכא משום דאי עונשין על רוב כזה דלא איתחזק כמו שאין מוציאין ממון על רוב כזה, ובמ"א דברנו מזה ואכ"מ.

ולכן כ' הרמב"ם הל' יט' בסוף העניין דין זה דנפלת מן הגג ולא عمדה אסור לשחוטו אותה עד שתשתה מעל"ע ולא מדין גופה, כי מה לא זה יש לה בדיקה, ואפילו בחלים לא עליה ע"ד הרמב"ם ז"ל, מה שתלו בו הראשוני, דתווך מעל"ע לא ניכר הריסוק, אלא דמצד מסוכנת בי"א אסורה, וכרבנן דריב"ב וכותב אח"כ שאם שחטה הרוי זה טרפה, דרבנן מדמין גוסס ב"י לטרפה, אבל למלכות לא משום דעתך רוב גוסcin למתיה אין לוקין, וכן דיק לכתוב רק אסור, ומצד רוב גוסcin למתיה, ומה"ט קרי ל"י טרפה ולא ספק טרפה, דהרי מ"מ אילך רוב דטרפה הו, הרוי ממה דאמר תחלה אסור, ואח"כ קרי ל"י טרפה, שמעיין דאית כאן איסור תורה ודאי, מכח האי גוסס, אבל אין כאן מלכות, ואם עדין לא די לך באזה שתודה לי דכך הפירוש האמתי, אךך אל מקום אחר ומשם חרנה ברור שימוש דקון הוא, והוא במאכילות אסורות בפ"ד, דשם ביאור לו הרמב"ם טרפה האמורה בתורה מה היא, והיא שנטטה למות מחמת מכותיה, בין שטרפה חיה ושבرتיה, בין שנפלת מן הגג ונתרסקו אבריה ובין שבא לה חולין מחתמת עצמה, ונקב בה או ריאתה וכו' ואח"כ בהלכ' י"א כתוב ז"ל, בהמה שהיא חוליה מחמת שתחש כחה ונטטה למות, הרוי זו מותרת איך באבר מאבירה המימות איתה, ומה נטו הרמב"ם ממה שדיבר עד וכי עכ"ל, וכן הבן שואל, למה נטו הרמב"ם לתארה בתורה מה היא, מטרפות חיתו עיר, או נפלת מן הגג, הלא גם בטראות חייה העיר אפשר דלא הטיל הארץ במקומות שעשה אותה מחסרא אבר, ומ"מ נתטה למות מחמות המכות והפצעים, וכן דנפלת מן הגג ולא נתרסק אחד מאבירה, ומ"מ נתטה למות ואינה יכולה לעמוד, מכח ההכא ושפיכת דמה, ולמה לי' לציין מסוכנת بلا חסרוןابر דוקא ע"י חולי שבא מעצמה ותשש כחה, כי זאת נדע מ"ק' י' אם ע"י מכת הארי והאב או ע"י נפלת מן הגג כשרה, כשאיו בה חסרוןابر, מכש"כ כשנטטה למות ע"י חולשת חולי כליל שכרה אלא ודאי דהאי נמי כטרפה אסורה, וכרבנן דריב"ב, אלא דאי בה מלכות משום דאפשר שאם לא שחטה היה, וכן א"א לאוקמי הקרא דבר בשדחה טרפה בכחג'ו, דלאו גמור למלכות א"א, דשמא היה עד לאחר מעל"ע, ולאחר מעל"עתו ליכא כאן מסוכנת ב"י, ולא ע"י חית היר, כי לאחר מעל"ע כליה כה המכיה, והמיתה שאח"כ מקרי ב"י בשגרמת של המכיה, והאי דין דעתה למות מחמות המכות ב"י או שאיר סייבה החזוני שדין אחד להם, ואין מילוקת, כתוב הרמב"ם כאן, והוא יוצא ממשנה דאי"ט בעוף, מقلל דאם לא שחטה אסורה, ומושום מסוכנת ב"י או שאיר סייבה החזוני שדין אחד להם, ואין בו מילוקת, כנ"ל. וכל שחולק על פ"ב שנים ארבע, ודין נפולת שבhalbכה בין הח'יט, שנשנה במסנתנו דאי"ט בבחמה מפרש הרמב"ם בHAL ח' דהיא, כיצד נפלת מן הגג ונתרסקו אבריה דהיא נטו שנטטה כורתה ותואר האבר, ובעמדאה או לאחר ששחטה מעל"ע, דיאנה מחשש מסוכנת ב"י, ובזה הלו' רשי" והרמב"ם לשיטותם, דרש"י ז"ל שפרש נפלת מן הגג ושחטה מיד, משום דס"ל לרשי" כשבא הלהקה נפלת מן הגג, ע"כ דיאת הוא הטרפות ללא שום תנאי אחר, כמו דרושא הזאב דקתני במשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ובמשנה דס"ל לרשי" ליקמן נ"ג ע"ב דלא מהני בדיקה לודאי דרושא, ולא ספק אצל דהווחתו היה, ממה דקתני סתם דרושא הזאב, ולא

אולם הרא"ש ודאי מפרש כרשי' דנער לעמוד אבל לא הlk. **ועפ"י** אלה הדברים יש מקום ATI, לישב פסק הקרא"ש ז"ל בפ"ק בדביצה דף ו' ע"ב שכ', דהה דשותחין עגל ביו"ט דוקא כספריס לע"ק, כדמותה בפ"ט נ"א ע"ב עכ"ל, וצוחו עליו כל הבאים אחריו, דאין זה אלא דחו"י בעלהaca ואילא קר"ג, אבל אכן הרי פסקינו הכר"ג, דביה"ר אין בו משום ריסוק אחרים, לא בעין הפריס עג"ק, ולפי הנל"ל י"ל, דהה דانياה יכולת להלא היא ריעוטה גדולה, עד שבכל הנדי דלא חיישין, אם אינה יכולה לעמוד חיישין כנ"ל, אלא דבבית הרחם מיד אחר הלידה, כיון שאין דרכו להלך כלל, גם אינה יכולה לעמוד רק ריעוטה כל דחו הוה, אולם כל זאת אם נשחת מיד, אבל אחר אויה שעות אם עדין אינה יכולה לעמוד, ודאי חיישין, כמו בכל הנדי דלעיל, וא"כ כוונת הרא"שadam שוחטין אותו אחר כמה שעות, כי מסתמא אין שוחטין את הולך מיד בשיאו לאoir העולם, אז בעין הפריס עג"ק ודוק".

תוס' דה ביה"ר אין בו משום ר"א, משוה דאيكا ריעוטה דانياו הולך איצטך לי' לאשמעין, דאי לאו הci פשיטה דאלין בתר רוב ולדות עכ"ל האי, "דא לאו הci" אין הכוונה אם הולך הוא, דאי לא בעו למיר דאלין בתר רוב ולדות, דאפייל בנפולה גמורה מהני הילוך, אבל הכוונה דאי לאו הci אלא שחטה מיד, באופן דאיין ריעוטה דלא הlk, דין דרכו לילך מיד, וכמש"כ לעיל, מ"מ פשיטה דאי מחזיקין ריעוטה, משום דאלין בתר רוב ולדות, ודוק".

הרמב"ם ז"ל מפרש האי מימרא דר"ג באופן אחר, והוא דבית הרחם שנטרסק הרי זו מותרת, ואיזיל בהז' לשיטתי, דרישק דבר הניכר הוא שנפסד צורתו ותווארו של האבר ופושל גם באברים שנייטול אינו פושל בהם, וכן הו"א דהה' בנטרסק הרחם כן הוא, קמ"ל ר"ג דלא, וכי' זה א"א להעמידו מתוך השקיל וטררי' שבגמ', ועיין בכ"מ ובלח"מ, ולאור' קשה על בעלי ש"ע שפסקו האי דנא שהוא להקל נגד כל הפוסקים, דפרשים הסוגי' כפשוטה דעל ולד הנולד קאי, ונינהו דכל הפוסקים הראשונים אין ריסוק הניכר טרפה כלל, מ"מ כבר הסכימו הרשב"א והטור לפסוק בהז' להחמיר כרמב"ם, דבנמצא אבר אשר במראה ותווארו אצל נפולה להתריף, אבל لك"מ, דהה דפושל הרמב"ם האי ריסוק דידי' גם בהני אברים שנייטול כשר, כתוב הכה"מ, לדמד זאת מהא דר"ג דאיתצטך לאשמעין דביה"ר אין בו משום ר"א, ע"פ דינטל האם כשר, מכלל דשר אברים דאפיילו ניטל כשר בהם, ריסוק פושל, וא"כ, כיון שאין לא מפרשין הא דר"ג דקיים על הרחם, לא פסילין בריסוק הרחם, משום דאי שום טרפות פושל בו, אלא דלפ"ז קשה להיפך דלמה פסקינו כרמב"ם בריסוק תחול וכליות נמי, כיון דלא ס"ל כוותי' בפירוש האי מימרא דר"ג, אלא לדידין שנשכחין אחרי הרמא"ז י"ל שכ' בס"י נ"ח דין דאן לא בקיין בבדיקה זו, בלבד' האין נפקותה לדינא בהז' וזה"ק.

ע"ב גמ' אמר אמייר ממשמי' דר"ד, נפילה שאמרו צריכה בבדיקה נגד ב"מ, א"ל מר זוטרא הci אמרין ממשמי' דר"פ, צריכה בבדיקה נגד בית החلل כלו, ופרש"י ז"ל נגד ב"מ שמא נקרע רוח החיצונה או נקבע הדקון, עכ"ל ומסתמא נגד הלב והכבד והריאה והקבה ס"ל לרשי' דלא צrisk בבדיקה, משום שם רוחקים הרבה מיחיצונית הבהמה, וגם לא נחאה לי' לרשי' דמאן דמוסיף נגד החלל כלו שהיה מושמי' הני, דממן' אי איכא מקום להוש גם בהני, אלא אפשר להכניסם בדברי אמייר, אלא דלא מסתבר לי' לרשי' כל שהיה חש ניקוב או קריעה בהני אברים הטמונהים בתוך תוכו של החלל, שכן פרשי' דהוא מושיף דבוי בבדיקה משום שבירת הצלעות או עקירת חוליות השדרה, אלא דקשה לי' לומר

אין חילוק בין טרפה המפורש בקרה ובין ח"ט של ההלכה, ומזה יוצא מהז' דריב"ב דס"ל גוסס בי"א דומה לגוסס בי"ש, פליג על ההלכה דנפלה מן הגג, ורבא דامر בסנהדרין, הורג את הטרפה פטו, אטרפה של ההלכה קאי, וא"פ שהוא סובר ט"ת, עי"ז הוצרכו להמציא דמ"מ סופו שימות מחייבה זו, לזמן זמנים טובא, ורש"י הוכרח לומר דטרפות דנפולה הוא גזה"כ, יצא מכלל שאר הטרפות, אבל לרמב"ם ז"ל אין כאן לא חידוש ולא קושי' וריב"ב לא פליג אטרפות דנפולה דאתה מהלכה, כמו שביארנו ד' והותר, והווצרתכי להאריך כ"כ, ולכפול הדברים כמו פעים כ' יעדתי' שקשה מאד להוציא מלבן של הלומדים כללים ודינים המקובלים מ眞ות הראשונים, ביל' חולק ומפרק, ולא אחפה על הרמב"ם ז"ל, כי בס' על שיטותו יש לתמוהו, והוא דלמה מהני הילוך, להוציא מוחש ריסוק, וצתר לדריש' ותוס' ניחא, דכיוון לדידיו טרפות נפולה היינו מסוכנת בי"א, بلا שום חסרונוابر, אלא חולשה כלל, וממילא הילוך ואיפלו עמידה מוציאה מהיא מסוכנת מבוון, אבל לרמב"ם דתרי מילני נינהו, ולכן בעמدة אף דצאה מסוכנת, אבל לא יצאה מוחש ריסוק, ובעדי בדיקה על ריסוק, א"כ גם בהלכה ליבעי' האי בדיקה, דלא מסתבר דמשום ריסוק אבר אחד כמו תחול או כליה, או אפייל כבד, לא תוכל לילך ברגליה, ואתה ודאי מן התימא, אבל שוב נתיישבותי דיל', דמסתמא אם הנפילה הייתה חזקה כ"כ, עד שגורמת ריסוק הניכר, לא רק אבר אחד נטרסק אלא כמה אברים, ואז מסתבר שפיר דانياה יכולה להלך הילוך יפה, ולכן כל שלחלה שמ' יפה, פשיטה דעכ"פ לא נטרסקו אברים הרבה גם אבר אחד לא שכיח שיתרסק, ולכן אין צורך לבדוק, אבל פשיטה דאם מ"מ נמצא אבר אחד מושך דטרפה, דרך בדיקה א"צ, אבל במנצא מושך ודאי טרפה, ובשו"ע יש פלוגתא בהז' נ"ל נכון מאי לישב התימא הלו, וזה"ק. ועיין עוד לקמן נ"י ע"א בהמה שכבתבי שם ובפתחה עיקר יוז".

ועתה נשוב לבאר הסוגי', אר"ה הניח בהמה למלחה ומזכה למיטה, אין וחושין משום ריסוקי' אברים, עכ"ל, لكمן בעובדא דהאי גדי' דחזי' חשולא באיפומא דגר נפל, כתבו התוס' דמיירי' עכ"ב בא הlk, דאי בהlk, הלא בהלכה אף בדיקה לא עבי', והרא"ש ז"ל כי על האי דר"ג דביה' הרחם אין בו משום ר"א, דבלא עמד מيري', וא"כ מסתמא לדידי' גם ר"ה מيري' בהכי אפייל بلا עמד, והוא פלא בעניין, דכל שלא עמדה, הוא סימן מסוכנת כדאמר כך לעיל לי"ע"ב, וניהו דזואי' בלי שום סיבה המורה על חליה אין לחוש, אם ע"י' כאב עובר אינה יכולה לעמוד לפני שעה, אבל בהניח למלחה ומזכה למיטה ואינה יכולה לעמוד, הרי' גלים לדבר שנפלה, ולמה לא נבעי עכ"פ שהי' ובדיקה, ומ"ש מהא דשוררים מנגחים זא"ז, או נפל לאראעה חיישין וכתבו התוס' ע"ג דליך מאקרים דתורה אלא ארבעה טפחים, מ"מ כיוון דמחמת הכהה נפל חיישין, ולכן נראה ברור דזוקא بلا הלהה אבל עמדה מيري', וכמש"כ התוס', וכן נראה מלשון הרמב"ם, שאחר ש' עמדה ולא הלהה חשובין, כתוב נפלת מלחמת עצמה, וכן הניח למלחה ומזכה למיטה, אין חושין וכן כל הני דחשב בהלכה י"ב, משמע דעל מה שביאר לעיל דעתה ולא הלהה קאי, והרא"ש ז"ל נמי גראה, דרך גלים בבית הרחם קאמר דאפייל לא עמדה לא חושין, דבבית הרחם, הא דלא הlk מיד אין שום ריעוטה דאי דרכו לילך מיד, וממילא גם אינו יכול לעמוד, אינו מורה על מסוכנת דמחמת כאב הלידה רגילות הוא אפייל שתחעלף, ובשעה מועטת חוזרת לבריאותה, אלא שהתוס' כתבו גם בבית הרחם דאי הולך ריעוטה הוה, משמע דבאינו יכול לעמוד חיישין, ולפי' צ"ל הא דמתרך لكمן, הב"ע בהפריס עג"ק, אין היפוי כפרש' י' ננער לעמוד, אלא דהlk ממש עג"ק.

ריאתיחי' שמענו מזה דגש בחדא כהג'יו טרפה, וכמיירתא דרב, ועיין מהר"ם שיף ויתר האחוריים, דחקשו דלמא משום דנבללה נמי הוה, קאמר לו גיסטרא קאמරיתא, ולא משום דבחדא נמי טרפה הוה, אבל עז דהרמב"ס, הון בהל' שחיטה והן בהל' אבות הטומאה, לא הזכיר כלל האי גיסטרא דעתל מעכון ומכאן עס האסיטה, שתה' נבלה מטמא מחיים, והלח"מ פ"ט ה"ב הריגש בזה וכותב ז"ל "עוד אמרו שס בעקררה צלע וקצת חול'י מעכון ואמצעיתה של החול'י" קיימת שהיא נבלה, ולא ראיית שזהירות רביינו בהל' שחיטה, שס ביאור דין הנבלות, ולא ידעת טעם"ו עכ'ל יותרו הול' להקשות דאפיילו ענקריה ב' הצלעות וכל החול'י עמה לא האיך הרמב"ס בין הנבלות, רק כי בפ"ג ה"ט ז"ל, "בהמה שניטל ירך שלה וכו' הרי זה נבלה כמו שנחטך ח齊ה ונחלקה לשני גופות" וכוי' הרוי משלו זה ש'כ, כמו וכוכ' מוכח/DDוקא בנחלקה למזרי דהיינו כל הבשר שבין הצלעות, דרך אז הוה כנחלקה לשני גופות, אבל בעקררת חול'י אע"פ שע"י נחשבים הצלעות עוקרים, כמו שאמרינו ל�מן, דחוליה بلا צלע היכי משכחת לה, מ"מ בשביב זה לא נחשבה הבהמה כנחלקת לשני גופים, דהרי החיבור הנורא של הצלעות והבשר לא נתבטל עדין אבל פי' הסוגי לפי דעת הרמב"ס ז"ל כך הוא, דעל הא דפרק הש"ס, והוא רב נמי גיסטרא קאמר, כתבו התוס' דצ"ל דמעיקרא את' לי הא דבר שפיר, דלמא לא חשב הא דרב גיסטרא, ועיין בלב אריה ז"ל דגש הוא מחזק בסברא הניל' דכל שחברו הבשר שבין הצלעות קים, אין לחשבו לגיסטרא בשביב עקירת חול'י, והיא באמות הסברא החיצונית והפשטוטה, אלא דכל זמן שלא ידע הש"ס פירוש הדבר, היה מקבל עכ' דברי רב כפושטן, דgisטרא קאמരיתא, בגיסטרא ממש קאמר, ולפנ' פריד על רב, והוא הוא נמי גיסטרא הוה, ואע"פ ששניהם עפ' הסבירה החיצונית אינם גיסטרא, אבל כאשר מתרץ דרב בחזי חול'י קאמר, והם שאלו בשתי צלעות עם מקצת חול'י והיינו דרב, אבל דוחא טרף בחדא והם שאלו על שנים, מצד זה ומצד שכגנדו, וסמכו לידע אם דיננו דחדא, מותוק תשובתו אי ירתח או ישוב במעינה רך, ורק באמות השיב להם בריתחא, גיסטרא קאמրיתא, דהיינו ריאתיחי' קאמר דלא נחות לכל אלה הדברים, ודאי לא כיון זהה, אבל עכ'פ' די לא יצא שגנת הורה מלפניו ודוק'.

ד"ה ביהם"ט, כשמפליים וכו' איפלו מקום גבוה, עיין מהר"ם שיף ז"ל מה ש'ב זה ואני עבר ולא אדע, דאם מקום גבוה עשרה הפילהו, הרי לא שייך צפורה נועץ בקרקע, והוא נפולה גמורה וצ"ע.

תוס' ד"ה עמדה א"צ מעיל'ע, בסה"ד ונראה דגרסינן התם, עמדה אינה צrica מעיל'ע וכי' עכ'ל, לפי דעת הרמב"ס שפירשנו דמעיל'ע לא צריך אלא להוציא מידי מסוכנת בי"א, כל שעמדה הרי יצאה מכל מכל מסוכנת, וא"כ ודאי לצריכין לגרוס עמדה א"צ מעיל'ע, אלא דקשה להיפך לרמב"ס, מה קמ"ל פשיטה, דכל שעמדה הרי אין כאן מסוכנת, ולמה נבע מעיל'ע, ויל'י דקמ"ל, כל שעמדה פ"א איפלו חזרה ליפול ואינה יכולה לעמוד, تو אינה צrica מעיל'ע, כבר יצאה מידי גוסס בי"א, ונעשה כגוסס בי"ש כיון דעמדה פ"א מן הנפילה, וכך שכתב הרמב"א ס"י נח טע"י, כל שהלכה אחר הנפילה וא"כ אינה יכולה לעמוד (ברמ"א כי לילך וט"ס הוא) דינה כשאר מסוכנת, ה"ה אומר אני אני יכולה דבעמדה וחורה להיות אינה יכולה לעמוד הדין כן, ודוק'.

ד"ג נ"ב ע"א גמר' א"ר, נעקירה צלע וחוליה עמה טרפה וכו' עד סוף העמוד, לפי המסקנא ר"כ ור"א שאלו על נעקירה מכון ומכאן עם האסיטה, ולא נשאר רק אמצעיתה של החול'י, ורב טרפ איפלו בחד צלע כהג'יו, וממה שהוא להם, גיסטרא קאמריתא, הינו

דאימיר לא ח' לשבירת הצלעות שהוא עלול יותר לשבור מלנקוב הדקין, אבל לשיטת הרמב"ס ניחה טובא דאמיר בדיקה כנגד כל הב"מ האברים הפנימיים קאמר ולא משום נקב או קריעה דלא שכח כלל, אלא משום ריסוק שני צורה ותואר של אחד מאברים הפנימיים, וא"כ האי בדיקה משום טרפות נפולה היא, וע"ז מושך מר זוטרא, כנגד החלל כלו, גם משום שבירת עצמות או עקירת חול'י בעי למיבדק', אע"פ דלא שייך לטרפות דנפולה, אבל הלא מצוי הוא להשתבר או לעקור מן העצמות, וגם מזהodiac ראי לשיטת הרמב"ס ודוק'.

עכ"ל, והנה האי תי' השני הוא אליבא דבר"א שבגמ' אבל לתי' קמא, דבר פליג ארבי"ב י' וסובר דרי" פלייג את' קוזאב בססה נמי דריש, צ"ל כתיה' קמא שברא"ש, אלא דלפי מה שכי' התוס', דרב קמל' דזאוב בססה נמי דריש, מדאמר בבהמה למעלה מזאוב, משמע לכל מן זאוב ולמעלה שוה, איך קאמר מן הנץ ולמעלה בעופות, וזה ליתה, דהרי הנץ אינו דורס בעוף הגס, ועיין בר"ז צ"ל מה שתי' בדוחק קושי' הראי"ש צ"ל, אולם לפע"ד נראה בדור, צל"ק דבר פליג ארבי"ב וסובר דרי" פלייג את' ק, פלייג גם בעופות, דلت' ק אסיתא, ור"ת מפרש עם האסיתא, כי היכי שלא חילוק שמואל אוULA בר זכאי ור"י, דלחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכת' ד התוס', והי' להם לאחיך גס ר' רב, דרב נמי דוקא וחולי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו סחירת רשי' אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דشمואל, דעת חצי חוליתה קאמיר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זויל' „לקמן פלייג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתבררו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דشمואל, משום איןך דקאמיר וכו" עכ"ל, ועיין שם במרה"ל מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאות אני תמה, דמה שלא האצירו ר' דפליג וכאמיר בין נעקרו ובין נשתבררו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב נעקרו, דהינו נשתבררו דקטני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל נעקרו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אכן כר"י פסקין ודלא כshmואל ודלא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא דشمואל שהוא דלא כלחכתא, אבלatti ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גס ע"ב לא יי' אלא לפי ההלכה וארכב, דעת חצי חולוי' מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא יי' אלא לפי ההלכה וארכב, דעת החולי' דהינו מkeit האסיתא טרפה, אבלatti ע"ז זל דause"פ דדברי שמואל דהכא מפרשים דברי שמואל כרשי' לדלעיל, דעת חצי חולוי' קאמיר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרק מבן זכאי דלית הלכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למיפרך סתירה ממשום דהמחברים רבים הי' כידעו, ולישב דברי התוס' לדלעיל, י"ל דפליג דס"ל דشمואל באלו חולוי' קאמיר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר' ר'י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמת אבר זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלכתא כוותי' משום איןך דشمואל ודוו"ק.

עכ"ש גمرا' מיתבי דורות חתול נץ ונמי' עד שתנקוב לחל, אבל דורותה ל"ל וتسברא וכו', הר"ז' ורמב"ס צ"ל מפרשים עד שתנקוב לחל, ואיז יש להם דרישה ועיין בפרשיהם, והנה לדידחו,, אבל דורותה לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישה ל"ל, וتسברא, אלא דלפי הס"ד דל"ל דורותה כל עיקר, ע"כ הי' מפרש עד שתנקוב לחל, מצאך נקב נגעה בה כפרש", דלא"כ דלא"כ דורותה לית להו" לאו לשון הברייתא הוא, אבל הש"ס קמתמה, אבל דרישה ל"ל, וتسברא, אלא דלפי הס"ד דל"ל דורותה כל עיקר, ע"כ בל"ה אם לאחר שנקוב לחל יש להם דרישה, גם בגדים וטלאים, לא מסתבר כלל לומר דבעוף הדק לית לי' דרישה, אבל לאחר שמתרצה לעצמו כאן בעופות כאן בגדים וטלאים, אז מהדרינו לפרש דבנקייב לחל, יש להם לר"ז' ורמב"ס לפרש כן, אבל דלא"ז' ודאי קשה טובא, מה דחק לר"ז' ורמב"ס לפרש כן, אבל מה שנלפע"ד הוא, דמצד מחת בחל הגוף, לא מיסתבר فهو לחוש כלל, דאפייל הגע הצפורה לתוכו החלל, אין ארכו של צפורה הנץ מפסיק, לנקייב אחד מאברים הפנימיים, שהם רכים וטלאים, וחוויזין בכל לאחריהם, ועיין ברמב"ס פ"א ה"ד, דמשמע מleshono דזוקא בנכנס הקוץ או החץ בחלל הגוף ממש דהינו בקוץ ארוך, שחאלק גדול ממנו נכנס לתוכו החלל, ולא עומד בשפת החלל הע"פ שעבר לפניהם, נלפע"ד לדינה.

עכ"ש גمرا' מיתבי וتسברא נץ לא דריש, והא תנן ודורות חתול נץ, הא ל"ק בגין בעופות וכן בגדים וטלאים, עכ"ל ויל"ד, דלמא הילכתא נקט הילכתא דביריתא נץ דלא דריש בגדים וטלאים, כיון דמשנה שלמה תנן, דנצ' דוקא בעוף הדק, ולר"ז' ורמב"ס דמפרשים דכשיגיע

בנעה רכל מכאן ומכאן, שאע"פ שעם האסיתא קאמרו, מ"מ מקצת מזה ומזה של שני חוליות, אבל גוף החולי' קיימות ודוו"ק.

עכ"ש גمرا' איש נעה רכל מעיקרה רכל מ"ב ע"ב מפרש הא דشمואל אסיתא, ור"ת מפרש עם האסיתא, כי היכי שלא חילוק שמואל אוULA בר זכאי ור"י, דלחיד ברוב צד אחד, ולאידך ברוב שני צדדין בעינן עכת' ד התוס', והי' להם לאחיך גס ר' רב, דרב נמי דוקא וחולי' עמה, דהינו חצי חולוי' כדלעיל, והנה האחוריים הקשו סחירת רשי' אהדי, דלעיל מ"ב ע"ב מפרש הא דشمואל, דעת חצי חוליתה קאמיר, והנה משום הא לא ארי', דהרי בתוס' שם כתבו זויל' „לקמן פלייג עלי' בר זכאי, ואומר ברוב צד אחד ונשתבררו ברוב שני צדדים, והכא נקט טפי מלטא דشمואל, משום איןך דקאמיר וכו" עכ"ל, ועיין שם במרה"ל מה שתמה על דברי התוס', אבל חוץ מאות אני תמה, דמה שלא האצירו ר' דפליג וכאמיר בין נעקרו ובין נשתבררו, ברוב שני צדדים, משום דMRI' לא מצי פריך דלחשוב נעקרו, דהינו נשתבררו דקטני במשנה, ولكن כתבו רק בר זכאי, דמני' ג"כ הוה מצי להקשوت, משום דס"ל נעקרו מצד אחד נמי טרפה, אבל זה פלא, דהרי אכן כר"י פסקין ודלא כshmואל וدلיא כבר זכאי, ואיך פריך הש"ס וליחסוב הא דشمואל שהוא דלא כלחכתא, אבלatti ע"ז דבאמת מרוב פריך, וגם חצי חולוי' גס ע"ב לא יי' אלא לפי ההלכה וארכב, דעת חצי חולוי' מ"מ קושי' הש"ס ע"ב לא יי' אלא לפי ההלכה וארכב, דעת החולי' דהינו מkeit האסיתא טרפה, אבלatti ע"ז זל דause"פ דדברי שמואל דהכא מפרשים דברי שמואל כרשי' לדלעיל, דעת חצי חולוי' קאמיר, וא"כ לא הוה מקשין כלום לעיל, דליפרק מבן זכאי דלית הלכתא כוותי' אלא על תוס' ליכא למיפרך סתירה ממשום דהמחברים רבים הי' כידעו, ולישב דברי התוס' לדלעיל, י"ל דפליג דס"ל דشمואל באלו חולוי' קאמיר, הוה בר זכאי המכרע בין שמואל לר' ר'י, והלכה כמותו וכוונת הש"ס באמת אבר זכאי, אלא נקט שמואל אף דלית הלכתא כוותי' משום איןך דشمואל ודוו"ק.

עכ"ב גمرا' מתקיף לה ר'א ולתנייה גבי קולי' בש' וחומריו ב"ה, א"ל רבא, כי איתשל לענין טומאה איתשל עכ"ל לפי מה שהזכרנו כ"פ, לדיעת הרמב"ס, דשאר דיני תורה לא נדון עכ"פ האילכה דח"ט, לכארו' יש לעיין, איך קאמיר אכן דב"ש דסבירו הכא לגבי טומאה, בעין שתי חוליות לטהר, ה"ה גס בבהמה לא מיטופרי אלא בחסרונו שיטם, אלא דגס בלי שיטת הרמב"ס נמי קשה, דלמא בש' ט"ח ס"ל, ומילא לא תלי זה זהה, כמו דאמרין בראש פרשן על בהמה שנחתכו וגליה, עכ"ג דעלינו אדם ס"ל לצדב"י כרש"ב"א, דיכולה לכחות ולחיות, אבל מ"מ טרפה הוה דס"ל ט"ת, וכן יש לתמהה על הא דאמרו בעירובין, דתורי חומרא דסתרי אהדי כגון שדרה וגבלת, דמקרי כסיל בחושך הולך, דלמה יקרא כסיל, אם חושם ט"ח, ואיז ליכא סתירה, וניחו דشمואל קאמיר וכן לטרפה, מושם דהוא טרפה אינה היה ס"ל, אבל בש' מצי סברו ט"ת, ואין כאן כסילות למנן דמחמיר גם בטרפה, ויש לי הרהורי דברים באלה אלא דלא ביררי לי, لكن לא העלטים בכתב וצע"ג ודוו"ק.

עכ"ש גمرا' אר"י א"ר, בהמה מן הזאב ולמעלה, ובופות מן הנץ ולמעלה, ועיין ברא"ש דהקשה, בעופות Mai קמ"ל, דהא משנה שלמה היא, דורות חתול בעוף הדק, אבל למטה ממנה לא דריש, ותי' דאיידי נקט מן הזאב ולמעלה וכו', א"ג כי היכי דASHMEINU בבהמה, דלא תימה אורחא דמלטה, נקט ה"ג איןכא לשינוי בעופות

התוס' בשם ר"ת מפרשים, דורס ואוכל מחיים, ואינו ממתין עד שתומות, ומביא ראי' מב"ק ט"ז ע"ב, דאמרו שם ארוי דרס ואוכל פטור, עי"ש ולפ"ז לא ידעת מה בין האי דרישא, לדרישא דהכא, ולמה לי באמת האי, "ואוכל" דבודROS לחוד הוה סי' לוטמאה, וה"ה דטמטריף, דהרי עופות טהורין אין להם דרישא כלל, כמו שכ' בעצם דאין דרישא לטהורין, ואי דקשי' להו מה קמבי עי' לר"א בשאר עופות טמאים, דהרי מוכח لكمן דרבה מהם דורסים והרבה אינם דורסין, ומכם' דמסיק כאן דכלולם יש דרישא עכ'פ' בדזוטרי מני' לפע"ד נראה גם כן לא קבעי אלא על אותו שדרכם לדROS, אי מטילין ארס, או אי יש כח בארס שליהם למקרי האבר, אבל על מעשה הדרישא בעצםו לא קמבי עס' דידע שיש מהם DorSים, ויש מהם שאינם DorSים, והוא דבר שיש לבירר, וכן בחitious שיש הרבה שאינם DorSים כלל, כמו הדבר והפיל וכדומה, עיין שו"ת ק"ז החת"ס זיל סי' נ"ח, لكن דברי התוס' נפלאים ממי' וצע'ג וד' יאיר עני' להבאים דוד'ק.

ע"ש גמר' ארב'ר'ה א"ר, ארוי שנכנס בין השורדים, ונמצא צפורה בבגו של אחד מהן, אין חוששין שמא ארוי דרסו וכוי' ורב לטעמי' דאמר אין חוששין לספק דרושא עכ'ל הגמ'. ותמה אמי' איך תלוי זה, בפלוגתא דרב ושמואל, אי' חוששין לספק דרושא או לא, ובפרט דאמר אבי' דבמוקום צפורה לכ"ע חוששין, דלמה ניחוש כיון דסביר' מקום הצפורה אין שום ריעوتא ניכרת בעור, הרי אין לך הוכחה גדולה מזו, דלאו ע"י דרושא בא הצפורה לתוכך גב השור, דהרי יש ליד הארי הרבה צפורהנים ואם תtab כולם באוטו מקום לתוכך העור, איך רק האי מקום צפורה לבד ייכר ונראה, ותו לא, וגם בסתם דרושא דאייה שתק ואנו מקרקין, לכאר' יש לעי'ין, למה לא נסמק על בדיקת חוץ שכל העור נגד החלל שלו ויפה בלי פצע וחברה, דבזבחים דר' ע"ב אמרינן, דאיירוב דרישת האיזב בנקבת הקוץ, ופרק' והא hei משיך והאי עגיל, ועינו בתוס' لكمן וכן שם בזבחים, דלמטה מן האיזב אין ניכר להבחן, משמע דלמטה מזאב נמי' עכ'פ' ניכרת החבורה, ומכם' כל במלעלה מזאב, היתכן שלא hei ניכר מקום הדרישא לחוץ בעור השור, אלא דבזה יש לדוחוק, דמי'ר' בלא בדק העור בחוץ, אז צרכין לבדוק בבשר בפנים, אם ליכא אדמיות או רקבון בשור שניגן האברים הפנימיים, אבל בבדיקה בחוץ העור, ואין בה שום רושם דרישא,תו לא צריך יותר, אבל כאן דמי'ר' בנמצאה בשור ח', תחב צפורה במקומות הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא שיאולת האי מקום הנקב, אין כאן ריעوتא אחרית בעור, ולמה לא נסמק על זה שלא לחוש על דרושא, וצ'ל' דאפשר שפיר שלא תחב הארי רק האי צפורה לחוץ העור, ונכנס הארס דרך האי נקב לחול הגוף, אבל שאר הצפורהנים לא נתחבו כלל לתוכך העור והבשר, ואם כנים דברנו, מושבים באזה כל הגני' קושיות שהקשוו התוס' ד"ה רוב על פרשי' דלמה לא ניחוש לשאר שוררים שאין בהם צפורה, ולא באי' למזה לי מקום צפורה כלל, ולפי האמור "ל' דלגבוי כל הגני' חששות סגי' בבדיקה העור בחוץ שהוא שלם ויפה, וראה זה מה שמצאתי און לי בפסק' הרמב"ם זיל דס' ל' בפ"ה היל'א "ספק דרושא אסורה עד שתבדוק כדירושה וזה, כיצד ארי שנכנס בין השורדים, ונמצא צפורה בגבו של אחד מהם, חוששין שמא ארוי דרסו, אין אומרים שמא בכוטל נתחך', וכן שועל או נמי' שנכנס בין העופות, והוא שותק והן מקרקין, חוששין שמא דרס וכוי' עכ'ל וליד' א') למאי הלכתא קאמר, דצריכה בדיקה כדירושה ודאית, ולא די לו לכתוב דצריכה בדיקה לחוד, ב') הלא גם על שאר השורדים איכא חשש דרושא וכמ"כ' הרשב"א זיל, ועי' בטור סי' נ"ז ובע"י וכמו בא בהגמ'י' שם, ולמה שתק הרמב"ם מה', שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

לחול דריש אף בגדיים וטלאים, הא אתה לאשמעין, אבל לרשותי קשה, אולם אם נאמר ממש'כ' למעלה, דלמן דס' לדרי' פlige את'ק, ה"ה בגין פליגו, דلت'ק דריש אף בעוף הגס, וממילא גם בגדיים וטלאים חד דינא אית' להו, אז האי ברייתא את'ק' ר' ר' ולאפקוי מת'ק' וקאמור דינץ אין לו דרישא בגדיים וטלאים, וה"ה בעוף הגס, ואולי מזה הוכח ר' ר' לפרש במתנ' דר' פlige את'ק' דמיהי ברייתה דקתי נץ דאין לו דרישא בגדיים וטלאים נראה כו, ודוק'.

רש'י ד"ה עד שתינקוב לחול, כקו' בעלמא ועד שנקבו הדקיין וכו' עכ'ל. לבאו' סוטר ר' ר' את עצמו במה שכ' لكمן בדף הסמוך עכ'ב ד"ה ב��וץ עד שתינקוב לחול, ופרש'י "אבל הגע לחול יש לחוש שמא ניקבו הדקיין ובבדיקה א"א מפני שאין נקב דק ניכר בהס' עכ'ל וכאן כתוב דלא מטריך עד שניקבו הדקיין, הרי דמוני בדיקה עכ'פ', ולקמן יפה מדיק דלא מהני בדיקה, דהרי מדקתי ניקב בחול, עד שתינקוב לחול, ובדרוסה משיידי הבשר כנגד ב"מ, הרי דשווין הן ניקב לחול עם דרושא ובדרוסה הלא שיטת ר' ר' דלא מהני בדיקה, עכ'כ הפירוש עד שראו' להאדים הבשר, דהריינו שתחיב צפרני נג' חלל הגוף לאפקיע על ריכוי, וכדומה, ואלי' מיירி لكمן שנכנס הקוץ יכולו לתוך חלל הגוף ואז אין לו בדיקה. אבל כאן דהוה מקום ידווע וניכר מודה ר' ר' דיש לו בדיקה, עכ'כ צרי' לומר כו, דכפי' שכתבתני לעיל, ר' ר' הוכח דדרוסה ודאי אין לו בדיקה, משום דההילכה כך אתה, "ודורות הזאב" ובזה סגי' להטרף, וא"כ נקבות חלל הגוף ב��וץ, דאיןנו ממין הטרפות, עכ'כ דבזה יש בדיקה. אבל ב��וץ הנמצא בתוך החול, מסתבר דמן הנגע לבודוק כל החול ניקב כ"ד ודוק'.

ד' נ"ג ע"א, גמר' בעי ר' ר', שאר עופות טמאים יש להם דרישא וכו' הא דלא קבעי בשאר חיות חוץ מארי וזאב לגבי בהמה Mai', לדעת הרא' ש' זיל' באמת ליכא דריש בין שאר החיות, ודעת שאר הראשונים להיפך, עי'ון בטור סי' נ"ז, ונראה דלפי הני הראשונים, צ'ל' דבחיות ידע דדיבר התנא בהווה, ולכן נקט ארוי זאב, דהני שכחיס יוטר משאר חיות לבוא לתוך העדר, עי'ון בב'ק ט' ע"ב ארי דריש וואב טורף, ובשביל זה מצין למינר דר' ר' לפרש הת'ק' אתא, משום דההילכה דיבר בהווה ויתור שכח הוא האיזב שבא על הצאן לטרוף, ולכן אין מקום להסתפק דודאי גס שאר חיתו עיר יש להם דרישא, אבל בעופות לא מצין דינץ וג' יוטר עלולים לדריש, וחוץ מזה נראה לפע"ד דבעויפות טמאים דמשוניים הם הרבה זמ'ז' ביטני טומאה שלהם עד שהتورה לא הזכירה סימנים כלל, אלא פרטם בשמותם, ולכן שפיר יש מקום להסתפק לעניין דריש מה דינס של איינט, דלא הזכיר התנא בשמותם, ע"ז' קפשת לי' רב היל, דיש להם דריש, והוא דפרק' לי' ממתנ' והאנן תנן דרישות הנץ, לאו ר' ר' לא רב היל קפריך, דחא ר' ר' אספיקי מספקא לי' בפי' המשנה, אלא מסדר הגמי' שלאחר ר' ר', ותדע דחא לא כתני, א"ל' והא דקמשני דהני בדכוותיהם או בדרכברבי מני', ואינט בדצוטרי מני' היינו נמי' מטעם דהם עלולים יוטר לדריש, لكن אלים זהיריהו אפיקו בדרכברבי מני', וא"כ בחיות נמי' הדין כו, וכן הוא באמת דעת הרשב' א' זיל', והוא השיטה המחוורת ודוק'.

ודע דהיך דרישא בעופות, כתבו התוס' لكمן דאין זה מה שאמרו, כל עוף הדריש טמא, אלא דשדיה זירוי' כי שליף צפורה, וכמו בזאב בבהמה, ולא ה'יהם לפרש האי דרישא צפראני מון די' והותר בסוגי' הש'ס, דהוא הטלת ארס, כשהוחזיא צפראני מון הנדרס, אבל ה'יהם לפרש הסימן טומאה של דרישא מה היא, והנה ר' ר' זיל' لكمן מפרש דאווז' בצפראני ומוגבה מן הקרקע מה שאוכל, ולפירושו ודאי דאין לו עני' כלל להאי דרישא דהכא, אבל

далא שכיה שאירע ספקה בהם, וכל עצמיות גיטין וקידושין, איתרמו לאדם רק פ"א בחיו מסתמא, לא מצאו צורך להחמיר בספקן נגד חזקה, והרי תראה דהתורה עצמה הקילה בעין מזרות שלא לאסור מזער, אפילו שלא במקומות חזקה ועיין עוד בדיור שאח"ז. ודודו".^ק

ע"ש גמר' קטע רישא חד מיננייהו, נח ריגז', וכתבו הפסוקים הא דלא חיישין שמא דרש אחורינא קודם דקטע רישא דהאי, משום דחזקת אלימטה לאח"ל דאין הדורס מניה את הנדרס מידי עד שיראה נקמתו בפניו, ומה"ט אף בהמית יותר, לא חיישין לנשארים, עיין בט�"ז וש"ד סי' נ"ז ס"ט דאيكا פלוגתא ביה, ולפ"ז בכל סדי"ר כמו באיתו שתק ואינו מקרקרים איכא לעומת רוב ארויות דורסים, רוב הדורסים אינם מניחים הנדרס מידם, עד שיראו נקמתם בפניהם, וכן שפיר אמר בגמ', איכא למימר היכי ואלא"ה, הנה ס"ד"ר, וא"כ קשה דלעיל בנמצא צפורה על גבו של אחד מהם, דקאמר רב לטעמי', דהא בהא מצי מודה שמואל, דהרי איכא תרי רובה להתר, חדא דרוב דורסים ממיתים מיד, ואינם מניחים את הנדרס מידם ועוד רוב דאיון הצפורה נשמטה מיד הדורס, אלא דהא לק"מ דלעומת זה איכא רוב המותחך, און צפורה ישב בגבו. אבל מ"מ קשי', דהאי רוב ארויות דורסין לא הי' לו להזכיר כלל דלעומת האי רוב, איכא רוב הדורסין אינם מניחים הנדרס עד שימושת, ועיין בדיור שאח"ז.

ובגוף הפלוגתא שבין האחורינים אי קטע רישא דתראי או יותר נמי כשר, כתבתבי בתשובה לדילין דאפילו לא וראיינו הנדרס נכנס חיישין דתלין במצוין, ודורסים יותר שכיהן שיירגו בעופות ובצאן, מלבלים או עכברים, פשיטה דאפילו בנמצא כמה מהיט בעדר או בכלוב במקום דלא ראיינו דורס נכנס דכשר, דניינו דבגמור' קאמר קטע רישא חד מיננייהו, והוא דוקא חד ולא תרי, משום דחש"ס הלא סובר ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, וא"כ לא חיישין לדירושה אלא בשראיינו הדורס נכנס, אז ודאי הדין כן דכל שהרג יותר הרי הוא יוצא מן הרוב דנח רוגזיווילו لكن חיישין על הנשארים, אבל הרשב"א ז"ל כתוב דברמננו הכלבים בני תרבות נינהו ולא שכיה שיירגו בעדר או בכלוב ותלין במצוין שדורס נכנס לשם, וכן בנמצא מצועים ללא שראיינו שם דורס נמי חיישין דתלין במצוין וכן רובה השאלה שבאו לפניו בapon זה המה, שלא ראו דורס אלא שמעו רעה בכלוב או בעדר ובדקנו ומצאו, ובזה פשיטה דגס במצאו כמה מותים והנשארים אין בהם שום פצע וחיבורה, שקרים הם, דמי הגיד לנו ריק דורס אחד היה דלמא ב' או ג' היי, או שהאי דורס עליה בכלוב ב' או ג' פעמים בתקלת הלילה, באמצען, ובסוף, ובכל פעם קטע רישא חד מיננייהו. וזה ברור לדינא בלי פקפק לפע"ד ודוק".^ק

תנוס' דה רוב ארויות דורסים, וא"ת איפלו אט"ל צפורה זה מהמתת חיקוך אתה, מ"מ איפלו בשאר שורדים בין צפורה, ובסמוך נמי דקאמר אבוי וכוי עכ"ל, כוונתם דודאי הכא מייריב באיתו שתק ואינו מקרקרים, באופן דבלא צפורה חיישין אדי שניהם שותקים או צוקים דבעלמא לי"ח, משום דאמרין שלמא שי' דקמבעתי אהדי, אך קאמר אכן רוב ארויות דורסין, הא בכח"יו רוב אינם דורסין, אבל כבר כתבנו לעיל דלרמב"ם כל שלא ניכר בשור על שמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשכיחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

ג') הביא דין דהוא שתק ואיננו מקרקרים בשועל או נמי' שנכנסו לבין העופות ובגמ' נראה, דברי שבין השורדים נאמר דין זה, וכן פרשי ז"ל דעל שתיק ואותיב בנינויו, על ארוי בינויו, וכן על איהו קמעועאי, פרשי נוהם, זה על ארוי נאמה, ועיין בראש יוסף מה שכי' על דברת רשי', דיש מי שמספרש דקאי על מהDSLICK, ספק כלבא ספק שונרא, עי"ש. אבל על הרמב"ם ודאי קשה,-DD-דבר מארוי שנכנס לבין השורדים, ולמה לי' להוסיף, וכן על או נמייה וכו', אם גם בארי הדין כן, ועיין בלח"מ שהרגיש בזה כתוב דהה בשורדים, אלא דריהיטה דגמ' בעופות דקאמר לעיל מני', ספק כלבא ספק שונרא וכו', עי"ש ובאמת זה ליתא, דהרי רשי' ז"ל, בארי שבין השורדים מפרש כל hei, ולא קאי אדעליל, ובפרט הרמב"ם שכותב אח"כ בהלכ' י"ב סתם, ספק שנכנס לכאו טורף, או נודע אם זה מן הטורפים וכו', למה לא כתוב גם דין זה, בהוא שחק והן מקרקרים בסתם טורף עכ"פ, וכן דורס שנכנס בין דוקא בשור שעורו חלק, ובארי שמקום הצפורה גדול. אבל לא בכבשים שעירות, ולא בעופות בוגצותם, והדורסים שלהם צפורים קטנות, וכן בשור דוקא בנמצא צפורה יש ס"ר, ורק על سور זה ולא על שאר השורדים, שיכולים לבדוק بكل מבחוץ, וזה שכי' הרמב"ם במתיק לשונו דס"ר צריכה בדיקה כדorousה ודאית, ר"ל דלא סגי בבדיקה חוץ אלא בעי בבדיקה בפנים, כדorousה ודאית, והמציאות בזה הוא כאשר מפרש, בארי שבין השורדים, בנמצא צפורה בגבו של אחד, דאי איכא ספק על אותו השור בלבד, ואני סגי בראיה בעלמא שאין בהם היכר נקב בחוץ, או בשועל ונמייה בין העופות, איפלו אין כאן היכר רושם מבחוץ, משום דבנהין לסמווק על בדיקת חוץ מטעמים שהזכרנו, כנפ"ד בគונת הרמב"ם ע"פ דהפסוקים לא נחתו לה.

אחרי כתבי זאת ראייתי בב"ז בשם הרשב"א ז"ל הובא ג"כ לקמן במהרמל", על דברת התוס' ספק שונרא שכותב, דכל שאיינו ניכר רושם הדרישת בחוץ, א"צ שום בבדיקה פנים, אלא דגס לרשב"א אם ניכר איזה מראה אדמימות או רושם חורה בחוץ, שוב צרייך בבדיקה בפנים, ואני אומר דכל זאת בעופות או ג"ט אבל לא בשור הגدول, שדורס שלו הוא הארי, ואולי גם לא אמר רברבי, שדורס שלחם הוא הזאב, דשם בעין דוקא מקום צפורה נפלא עניין לקמן מה שכתבתבי על דברי המהרב"ם, ועכ"פ חידוש נפלא עניין שהמחבר בשלוחנו הטהוו, לא הזכיר כלום מהא דרשב"א שהביא בעצמו בב"י, זצ"ע ודוק".^ק

ע"ש גמר' איכא למימר היכי ואלה אוקי מלטה אחזקי' והויל ס"ר, ורב לטעמי' וכו', הא אוקי מלטה אחזקי' שלא במקומו הוא, דהכי הוליל, הוה לי' ס"ר ואוקי מלטה אחזקי' עי"ן באחרוניים, ולפע"ד נראה דההש"ס רצה לשולב בהא, שלא תאמיר דרב ושומאל פליגו אי שייך לאוקמי אחזיקת בשורת בណולד ריעותא מחיים, עי"ן לעיל בסוגי' דישב לו קווז בושט, אריכות בעין זה, דאם נאמר כן הוה ס"ר ספקא דאוריתא, لكن לשולב את זאת קאמר תחלה, אוקי מלטה אחזקי' והוא מה"ת לכ"ע, ואח"כ אמר והויל ס"ר במקומות חזקה, ורב לטעמי' דאין חושין איפלו מדרבן, אבל לשמואל חיישין מדרבן, ומתעימים שמבראים לעיל בסוגי' הנ"ל בתוס' ושאר הפסוקים, ומה שהקשו התוס' שם, מפ' ד"א ביבמות דמוקמין האשה בחזקת היתר לשוק ע"ג דעתינו עליה קים, לפענ"ד נראה דלא החמירו חכמים רק בטרפות ושר מאכלות אסורת, דשכיחו טובא, בכל יום ובכל בית, لكن יש מקום להחמיר בספקות שלא יקיilo ראשן באיסורים, אבל באישות שהוא מלטה

שכפי הנראה, הוא חומרא דאמוראי, דלא מzin במשנה וברייתא. **ועיין** בזכחים שם דר"ל מוקי בנפולה וס"ל דהלה נמי צריכה בדיקה, והוא לפי דברינו לכאורה פלא דPsiטיא דהאי בדיקה בהלכה, שהוא מצד איזה נקב או שבירה באברים הפנימיים הוא חומרא דרבנן, ואיך מוקי מותני דכל הזכחים שנתערבו בהכי, אלא דרש"י ז"ל כפי הנראה נתעורר זה וכותב, "וז"ל" וכיון דאיתחץ בה ספק טרופות אין מכניםין אותה לעזרה לשוחטה, משום הקריבתו נא לפחתך עכ"ל, והנה על אוקימתא דאיערב בדרוסה לא כתוב מידין, משום דרש"י לשיטתי ס"ל דודאי דרושא לית לי' בדיקה, וכן מוקי דוקא בודאי דרושא. אבל בספק דרושא, כיון דיש לבדוק, שפיר מצי שרות בעורה דהרי כאן לא איתחץ בה ספק טרופות, כי האי איתחץ שכ' רשי' היינו דוקא בנפולה, שקדום שהלה היתה אסורה ודאי משום נפוליה וause'פ' שהלהacha אח'כ' יוצאה מאיסור ריסוק אחרים. אבל עדין נשארה בספק שאר טרופיות, וזאת קרי ריסוק אחרים. לישן לא יתיר טוב מליתנים או למיכרים לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרים לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרט אל החונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שטס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי התורה אמרה לכלב תשיליכון אותו. עין בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נהרט, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופא הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

ד"ה דרושא שאמרו צריכה בדיקה וכו' פ' בוקין' כוגן ספק דרושא או שדרסה ואין מקום הדרישה ניכר מבחן, דודאי דרושא לא מהני בדיקה, וכן פ' היריב'ם' וכו' עכ"ל, כבר כתבנו למעלה בדיור הקודם ולעיל בסוגי' דנפולה דשיות רשי' והוא כיון דהלהআ אתא על דרושא האב, וכן אנפלה מן הגג, ולא על האדם, הבשר ע"י דרושא, ועל ריסוק אחרים ע"י נפוליה, וכן שכנינו לקמן בא"ט בעף נפלת לאורו ונחמרו ב'ם, ע"כ ישראי' מוכרתת לרמב"ם, דבדיקה בדיקה לרמב"ם, ומהז' ג' כ' דהני טרפה להחלוטין נינהו, ומושום ע"פ רוב כל הנדרס נכנס הארץ לתוכה הגוף, וכל שנפלת מן הגג מטרסקו אבריה, אלא אדם עמידה או שחתה מעל"ע, מוציאה מידי חש ריסוק, וא"כ ס"ל לרשי' דמה'ת לא מהני בדיקה בלבד, והוא כו' נוקמא דנתערב בדירושה שאינה ניכרת כלל, באיהו שתק ואיננו מקרקרים, דלשモאל דהלהcta כו'טי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא הבי' בשם הרשב"א ז'ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א'ץ' בדיקה בפנים כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג' כ' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت מה לא מוקי דאיכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומהז' יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבען דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"ם, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגי' לנ' להטריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה ל" ספק דרושא לאשמעין, דמה'ת ודאי דומוקמין אחזקי' וזה שכתוב בדרכו אסורה, הרי דאי זה אלא חומרא דרבנן, וא"כ שישתפק בדרכו אסורה, הרי עדין הספק שמא מכח דרושא בקדשים ודאי לא החמירו חומרא זו להביא קדשים לביה'פ' ובפרט

ע"ב גמר' אתרי' דשモאל הויה, להאי גירסא הדר ב' רב דאי לא הדר הוול' להכשיר גם באטרוא דשモאל, משום הפסד ממון של ישראל דהוה נדנד איסור, ואין חולקין כבוד לר' בן פרשי' ז'ל ושצת ראי' לזה מהא אמרין בפסחים דף לי' ע"א, דאמר שמואל להני דמאבני כנדי אשוי זיבנא דכנד'יכו, ואי לא דרישא לכ' כר'ש, ופריך ולדרוש להו, ומתרץ אתרי' דרב הויה, וקשה איך מפחדם בדבר שקר שידרשו להו כר'ש באטריה דרב דס' דלא כר'ש, אלא ודאי הכל קאמר להו דאם תמכרו בייקר דאיכא הפסד רב, לא אחולוק כבוד לר' מפני הפסד ממונם של ישראל ודוו'ק. **ע"ש** גמר' ולהנקיינהו ולשדיינו לאשפפה וכו' בת"ז'ל הביא גרסת מקצת ספרים או ניתבינהו לעכ"ם, וכותב דהה' דהוומ'ל דנייבינהו לעכ"ם דמקרי נזדמן, ואין כאן משום עושין שchorה בנוט' עי"ש. ואני תמא על האי גירסא דא'כ מה קאמר, ולטעמי' נישידיינהו לכלבים, וכי הוא יותר טוב מליתנים או למיכרים לעכ"ם, דהרי כל הרואי לאדם, איינו מוכן לכלבים כדאמרין בביצה ז' ו' ע"א דכל דחיז לאדם, לא משליך לכלבים. אבל לפי גירסתנו דלא הקשה שיתנים או ימיכרים לעכ"ם חנקים ניחא דכיון דלא נהרט אל החונקים, הרוא נבלה כמתה מלאיהן, שטס לנרכי אין ליתנים לאכול, דהרי בפתחה עיקר א' עיקר יוד"ז, והוא דלא פריך למה באמת חנקם ולא נהרט, כדי שייה ראו לנרכי, משום דכפי הנראה שמואל בכבודו ובעצמו עשה כו' שחנקם והשליכם לנרהא, וידע המקשן שעשה כן בעצמו כדי שייה בטוח, שלא יאכלם השואל ע"י הוראת האיה חכם המתיר ס"ר רבב, ולכן לא טרח לנחר או"א, אלא חנקם ביחיד שהוא קל יותר, והשליכם לנרהא, אלא דקשי' לי' למה טרח להוליכם לנרהא ולא זרעם לאשפפה כשאר נבלות, ע"ז שפיר קמהדר ולטעמי, למה השליכם לאיבוד ולא האיכלים לכלבים, כדי שלא ילק' סל מלא עופות לאיבוד מכל, אלא כדי לפרשוי מלטה דאמורא עבד הци, ושזה ראי' לגירסת רשי' "אלא אתרי דשモאל הו" ולא הדר ב' רבי, והוצרך שמואל לחזק הוראותו, דאי רבי גופא הדר ב', מה ליל' כולי האי ודוו'ק.

תוס' ד"ה ספק שונרא ס'ק אמר קני', וא"ת דבריש' פ' התערבות ע"ד ע"ב אמרין, גבי נתערבה בטרפה וכו', ומפרש כולהו כר' ינא לא אמרו, דבין נקובות הקוץ לדרושת האב מידע ידי, דהאי משוך והאי עגול וכו' עכ"ל, והקשה המהראל ז'ל, דלמה לא נוקמא דנתערב בדירושה שאינה ניכרת כלל, באיהו שתק ואיננו מקרקרים, דלשמואל דהלהcta כו'טי' בעי בדיקה נגד כל החלל, וכו' דכפי מה שהביא הבי' בשם הרשב"א ז'ל, דכל שלא ניכר בחוץ שום רושם דרושא א'ץ' בדיקה בפנים כלל, ניחא, וכדבריו ממש ג' כ' הש"ך סי' נ"ז סקל"ו עי"ש. ואני תמא, דמה הועילו זהה, דעד"י יש להקשوت מה לא מוקי דאיכא רושם אידמיות בהאי ס"ר, וכן באינץ' שנערב ומהז' יש הוכחה למה שתבנו לעיל, דרמב"ם מן האב ולמעלה בעין דוקא מקום צפורה האב והארה ניכר, ולא רושם אידמיות בעלמא וכן שפיר אמר בגמ', דבען דרושא האב לקוץ ניכר, דהאי משיך והאי עגול, אלא באמות בלא"ה קושיתם לך"ם, דנヒו דאנן ברושים בעלמא סגי' לנ' להטריף ספק דרושא. אבל כבר כתבנו לעיל, דלהכי קאמר לעיל אוקי מלטה אחזקי' והדר אמר הויה ל" ספק דרושא לאשמעין, דמה'ת ודאי דומוקמין אחזקי' וזה שכתוב בדרכו אסורה, הרי עדין הספק שמא מכח דרושא בקדשים ודאי לא החמירו חומרא זו להביא קדשים לביה'פ' ובפרט

ודו"ק.

ד"ג נ"ד ע"א גמר' בתיר דברי הדר פשטה, אחד זה וא"ז במשהו מ"ט זיהורי מילא קלי ואזיל. ופרש"י, "גרסינן" ולא ידעתני איזה יירטא אחרת הייתה לפני רשי' שרצה לשולחה. וכי הראתה האי תיבת "ואזיל" רצה רשי' לקיים שהי' חסר בנוסחא אחרת שלפני רשי', ושלא נטע לפרש דהארס שורף את האבר ולכן אין נפקותא בשיעורו, וכן צרך לגורוס, "ואזיל" לומר דשורף עד רובו של גרגורת דסופו לפסק, וכן משמע מרשי' דלעיל בדף הקודם ד"ה צריכה לבדוק שכ' סופו לשורף עד שתנקוב את בני מעיים, הרי'Dמצד סופו לנוקוב קאtinyן עלי', וה"ה בגורגורת סופו לפסק. אלום דעת התו"ל לעיל במשנה אינו כן, אלא דשריפת אבר הנלקה מן הארס, הוא המmitt ולא מצד שישופו לנוקוב או לפסק, אדם משומס דסופו לינוקוב או לפסק, לא ה"י טרפות בפ"ע, כמו דלא תשיב מראות פסולות בריאה וכדומה לטרפות בפ"ע. ולפ"ע מ"ה דלא תש"י "יל' לקושי" זו הוא מפנ' דלישיטוי' ודאי דרושא אין לו בדיקה מה"ת, משומס דההלהכת אטה על דרושא האזב דטרפה, א"כ שפיר הוא טרפות בפ"ע, אע"פ שטעם הטרפות משומס סופו לנוקוב או לפסק, אבל החוס' ורמב"ס דס"ל, דגש לדאי דרושא אית' לה בדיקה, וכל שלא האדים הבשר או הסימנים מחמת הארס כשר, מוכרים לומר דשריפת הארס הוא שם טרפות בפ"ע ולא מטעם שועשה אותו טרפה, גם רב בעלה ודאי דליקא רוק חד ספק שמא דריש במקום, אבל בעלה ודאי דליקא רוק חד שמעון דרושא במקום ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' "יל' דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואיזהו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכפה.

ע"ש גמר' אל' ר"ל, מנו רב ומנו רב ולא ידענא לי' מכאן יש ראי' למה שכתו' התו"ס' לעיל ל"ח ע"א ד"ה איצטרך דעיקר שמो ה'י אבא, ורק בשם חמימות קרו לי' רב, ושם זה ודאי לא הוה לי' בעודו ששימש בישיבת רבי בא", רק אח'כ בתור ראש ישיבה בבל, קרו לי' בשם רב, כמו ר"י הנשיא בשם רב, ולכן ר"ל לא היה מכירו בשם רב, ואל מנ' רב, דלפי פרש"י דעיקר שמו היה רב מלידתו, קשה לומר דר"ל לא ה'י זוכר את רב שהי' החשוב שבתלמידי רב יי' ויתר גדול בתורה וחסידות מר' יוחנן ודוו"ק.

ע"ש גמר' שמותה ושותה כשרה וכי ר"י אמר יביא ויקיף. הראש יוסף ז"ל הביא כאן קושי' הרשב"א ז"ל דהא לדעת בה"ג, דאי במשמעות הסימנים משומס טרפה אלא מגורת הלהכת אין שחיטה מועלת בהן, לעולם לא ידמו החתוכים, דהא אפילו נשחתה לאחר שחוטה עדין הייתה בחטים חייתי' וחותך השני הוא עתה לאחר שחוטה: והראש יוסף תמה דאפיילו לרשי' דשומות הס' טרפה, מ"מ אין נבלה, דשלא במקומות שחיטה הוא ואטו טרפה אין בה חיות עי"יש. ובמחייב'ת דברים אלו שלא בדקוק כתbam, ואם במקומות שחיטה דنبלה, הכי משומס דאי בה שחיטה קרו נבלה, דהרי רק לאחר מיתה מטמא, אלא משומס דאי שחיטה מועלת בו יותר שכן מקרי נבלה מחיים, כמו שביארנו זאת בעicker יי"ד בארכיות, גם מה ש' כל דלמעלה דלאו מקום שחיטה רק טרפה הוה, בהז איכא פלוגתא, עי"ן לעיל בפ"ב בסוג' דמוגרמת. ואני ביארתי שס דלמאן דס"ל דכל שנפסק הקנה שוב הוה כמדמ"ד ולדעת הרשב"א על הקנה עצמו ליכא מאן דפליג ע"ז, א"כ מה לי נפסק במקומות שחיטה, או מעלה ממקומות שחיטה, כיון דטרפה הוה, ממיילא דכאן דכמ"ד ותו אין שחיטה מועלת בו, וממיילא יקרא נבלה, אלא דלגב' נידון דידן של הקפה, אין שום נפקותא אם טרפה ואם נבלה, דהכא בחיות תלוי מלטה, וכיון דבכוב"כ חייב הוה איז' ידמו החתוכים, אלא דמי"מ לא הקשה הרשב"א על שיטת רשי', דכו'ן דטרפה

אתה, במקומו עומד ואסורה אבל ודאי לרבות דלא יש לספק דרושא לא יاسر אפילו נמצאת האדים הבשר אינה ana, כי מכח סיבות שונוח מצה להיות אדמים בבשר, ראי' השניה הביאו, ממה דרב מורי ב' מכפה ועד אטמא, והנה לעיל בסוג' דישב לה קו"ץ בושט כתבתתי דלרבע גם רשי' מודה דמהני בדיקה גם לו דאי דרושא, וכן הבאתני בשם הגהות מלא רועים אכן עין ב'. ועתה הדריני ב', כי טעמא דריש"י מפני שההלהכת סתם ATA, דרשות הזאב, ע"כ דהוא ודאי טרפה ואין לו בדיקה, ולכן א"א דלשטי פליגו באה רב ושמואל, מ"מ ראי' זו אני מכיר, דתקשה לדנטשיך דע"כ לרב צרך להיות ניכר מקום הדריש, וא"כ למה בעי בדיקה מכפה ועד אטמא, מהו תאמיר דכל שעלה הדורס על הנדרס, גם מודה דבעי בדיקה, דזוקא באיזו שתווק ואיזהו מקרקין פלי, ממש דאי'ה' כעין ס"ס דשמא מלחמת ביעותוא מקרקין אבל לא עלה עלייה, וכמ"כ למעלה משום דכנגד רוב ארויות דרושא איכא רוב דאי'ה' הנדרס נשפט מידם עד שימייתו, ואתה"ל עבד מעשה, שהוא שלא כנגד הב'ם והסימנים דריש, דלא מיטרף בהטלת ארס באתו המקום, אבל בעלה ודאי דליקא רק חד ספק שמא דריש במקום שעשוה אותו טרפה, גם רב בעלה ומctrיך בדיקה, א"כ ודאי דנפלו ראיות התו"ס' בבריא דاضרש דמיiri בעלה ארוי על השור, ולא ראיינו מקום הדריש, ואז צריכה בדיקה מכפה ועד אטמא, אבל בראיינו שדרס דהינו שמייך מקום הדריש לא מהני הבדיקה דאפייל לא האדים הבשר כנגד אותו מקום מ"מ טרפה, וכמ"כ באמת רשי' ז"ל דהבדיקה מהני, או באיזו שחק ואיזהו מקרקין, אי בעלה ראי ולא ניכר מבחוץ מקום הדריש ובاهאי ספק האחרון גם רב מודה דבעי בדיקה, וכן ראיות התו"ס' נגד רשי' אני מכפה.

וזע דבשה"ד כתבו, דגש רשי' לא נקט ספק דרושא אלא משומס אז צרך לבדוק כנגד כל החלל, אבל אם ה'י ניכר מקום הדריש, לא ה'י צרך לבדוק אלא כנגד אותו המקום, אין כוונת שכו הדין לדידן דהרי אנו פסקין כשמואל דחושין לספק דרושא, וממilia צרכיך לבודק כנגד כל החלל, אפילו ניכר מקום הדריש אלא דר"ל, לרבות חיש בלא ניכר מקום הדריש באיזו שתווק ואיזהו מקרקין, ה'ה דלא חיש בלא ניכר מקום הדריש, וא"כ לרבות דקאמר מכפה ועד אטמא, אם ניכרים כמה וכמה פעעים במקומות מפוזרים צרך בדיקה בכל החלל, אבל כבר כתבנו דזה ליתא, דהרי לרשי' כל שודאי נدرس אפילו במ"א, הרי הוא דרושא האזב שאסורה הלהכת, וכאשר הוכחת זאת לעיל ומפרש"י שבפ' התרבותות דלא קשי' לי' למאנן דמוקי לי' בדראות האזב, דהרי אפשר למבקי' אחר השחיטה.

והנה הלב אריה ז"ל בפירושו לדברי התו"ס' אל', ס"ל דספק דרושא בסימנים הוה כספק בשחיטה, לדעת הפלתי דספק נקה"וו ופסה"ג ספק בשחיטה מקרי עי"ש. וכבר כתבתתי במקומו דהאחרונים ז"ל טעו זה טעות גדו' במחכ'ת בחשבם דכל מעשה טרפות בסימנים הוה נבלה לדעת הרמב"ס, דזה ליתא, דזוקא נקב או פסוקה דמקרי תחלה נחרה ונידון בשחיטה פסולה למ"ד ישנה לשחיטה מותע"ס, אבל לא טרפות דלא שייך להחשב לתחלת שחיטה פסולה, והרי תראה דנקה"וו ופסה"ג וכן נחרסה הרגגרת כאיסר ונקבה בנפה, דכל הני לא מנה הרמב"ס בין הטרפיות מפני שהן עניין שחיטה פסולה, אבל נהפכו עורות הושט במרαιו מנה בתוך העי"ז טרפיות, הרי שלך לפניך, דכל דלא שייך לומר דהוה כתחלת נחרה, אין בו מושום נבלות, וכן הכא בטראות דרושא דאי'ה' משומס נקוב או נפסק אלא שם דרושא הוא טרפות בפ"ע, עי' בריש פרkon על התו"ס' ודרושא הען מש"כ שם, ובדייבור הסמוך

זהה אין להוסיף על הטריפות מכך חכמת הרפואה. וראה זה כי הרמב"ם זיל בעצמו נכשל במה שהזuir כאנ שאין להוסיף מכך חכמת הרפואה על הטריפות והוא הוסיף לנו ניטל חי העליון בפ"א הכה"ג. והסביר זאת לחכמי לוניל דין לך כל שאין כמו חיה יותר מזה עיי"ש. אבל דע כי עמקו מחשבות חז"ל ואין כאנ לא קושי' ולא סתירה וגם פסק הרמב"ם על מקומו יבא בשלום, אבל כדי שנבוא למטורת חפצנו צרכיך לפרש המשנה והשקל וטור' שבמועד הלאה כי מתווך פירושנו יתגלה לנו טעמא ופירושא דהא מלטא ולכנ עתתיק עצמנו למשנה.

משנה ואלו כשרות בבהמה וכוי' וכתבו התוס' דוכלהו צרכיכי כדפרישנא בראש פרק. והمعنى שם בתוס' ימצא דפרשו רקי הניא אברים נזכרו בתוך הטריפות והכשרות מגרגרת ועד המסת וביה"כ. דחווא"א נסדקה כמו נפסקה וכן כולן. אבל מהני דקתיות היכי בין השרותות ולא נזכר לעיל בין הטריפות והן הנה תחול כלויות ולהי התחתון והאם לא דברו מאומה, ובאותם קשה למו כתני באלו כשרות פשיטה דכל שלא נשנו בין הטריפות ממילא כשרות דאין לנו להוסיף על הטריפות אבל באמת כתני הני כדי להשמעינו דיש גם בהם אופן המתירף ומכח האידי דיווקה קאמר רבא ניקב הטעול בסומכי טרפה. ורכיש ב"פ דלקתה בכלוי טרפה, וניטל האם או אתה לאפוקי מר"ט בסנהדרין דחשlick בהמה שניטל האם שללה לכלבים או כהני פוסקים דבנימוק האם יש להטריף וניטל לחיה התחתון כשרה, למד מהרmb"ם הא לחיה העליון טרפה. והנה רקמן אר"ז ל"ש אלא שיכולה להיות עיי' המראה והעלטה וכוי' אלא דמהרש"ל זל מוחק מימרא זו שאינה מובהה לא ברי"ף ולא ברמב"ם וכאשר כ' המהרש"ל הוא תוספת על הגילון מן הגאנונים וטעה הסופר וכתבה בפנים. ואני אומר דמאן דגרס לי' בגמי' הי' מי שייה' הוא מוחלך על הרמב"ם בדין דלחיה עליון ולכן מדיק האידי דינא מיותרא דמותני דקתיי ניטל לחיה התחתון כשרה דל"ש אלא ביכולה לחיות עיי' המראה והעלטה וכוי', אבל הרמב"ם דחה האידי מימרא משום דס"ל דלulos יש לעשות את איזה תחבולות להכנס המזון כדיוע ולכן דיק ממשנה יתרה זו דניטל לחיה העליון טרפה ולרמב"ם גם הא דאמרו לעיל מ"ד ע"א ותנא תונה ניטל לחיה התחתון כשרה לא גרים לי' דחווא זל פסק דזוקא ניטל עד הסימנים כשר עיין בכ"מ שם.

мотוך הדברים שאמרנו אנו לנידין דכל הני שב שמעתתא לא מהחכמתם בלבד חדו ולא על סמך דזה הכלל לחוד אלא דלכלו יש רמז במשנה ניקב הטעול ולקתה בכלוי' כמו שפירשנו גולגולת שנחכבה ממה דקתיי נפתחה הגולגולת כשרה ענקרה צלע מעיקרה עם חזי חול'י והוא טרפה מטורבנת מהתני דאהלות וככ"ה ולכן הרכיב צלעות بلا חול'י שלמה טרפה מטורבנת מהתני דאהלות וככ"ה ונימנים שנדללו שלמה. ועיין מה שכתבנו זהה לעיל נ"ב ע"א וסימנים שנדללו ברובן אי כפרשי' ממקום חיבורן בלחי הרי הוא בכלל עיקור סימנים ר"ל כעין עיקור ואי לפ"י ר"ח דנדללו מיחبورם בארכן זאת נרמז ממה דקתיי נקיה' וו' ופסה'ג בו'יו החיבור דASHUMAYIN זהה ובערבעין שייהו מוחברים ייחד בארכן כאמור אחד זה רמז טוב ובשער החופה את רוב הקרים עג' דשומואל עכ' מפרש נקרע רוב החיצונה דמותני על הקרים עצמו כדאמרין לעיל בגמי' מ"מ כיוון דקתיי או שנקרע רוב החיצונהiao תמיד לרבות אתה וכדרשין בריש פ' אווא"ב ואעג' דבלישנא דתננא לא נדרוש ריבויון כאלו אבל האי או דהכא משונה מאי דהרי תרתי טרפיות נינחו ניקב הקרים הפנימי ונקרע רוב הקרים החיצונה ומה זה דקامر או"ז דאייה שיקות שיש בין שניהם אבל אם נאמר דמורז גם עלبشر החופה שנקרע

זהה, הרי הגורגת כמו דמונה בדיקולא, וניהו דבכמה יכולה היה לכל דבריה, אבל הגורגת דווה כدمב"ד הרי חשוב כמת, וכבר המודולל דין לו התקשרות עם הגוף אלא כ"ש שלא חשוב כניפול, אלא עיי' מיתה, וכך לא הקשה הרשב"א אלא לדעת הבה"ג וזה ברור. ופלא על הראש יוסף זל דלא נכון לכל זאת.

וזע דhalb ארוי זל הביא כאן קושי' המהרב"ם שיפ' זל שהקשה דמה מהני הקפה, כיון לאפשר דעתם בין שחיתות הקנה לשוט. ותי הלב אריה, דבאמת זהה פליינו רב ור' הכא, דרב סובר כר'ל, דכל שנספק הקנה כמדמב"ד. וכך קאמר א"א לשמותה שתעשה שחותה דאפיילו אם נשפטו בין סימן לסימן כשר, לאחר שחיתות הקנה אינה פוסלתתו דזהה כמדמב"ד, אבל ר' פlige על הא דר'ל ולית לי' כמדמב"ד, ואפיילו הקנה עצמו לא, ודלא כרשב"א. וכך לדיד' אפשר שנשפטו בין סימן לסימן, ואם תרצה לעמודה הוה לדעת רשי' עיי"ש. וכל ההקדמות אמיתיים, ואם תרצה לעמודה על בוריין של הדברים תעיין היטב מה שכתבתה בזה לעיל דף י"ט ודף ל"ב בפלוגתת ר' ר' ור' בזה. אבל לפרש דרב ור' כאן פליינו בזה, אי שמותה שבין סימן לסימן פוסל, הווא דבר שא"א להעמידו דראי' יבוא ויקיף דקאמר ר'י, אין להלמו והלב אריה כ' דיבוא וישמות במא"א לראות ההשומות אי דומות אהדי. לא הבנתי מה קאמר, דאי' ישמות עוד הפעם סימן השמות, ועוד זאת דקושי' הרשב"א במקומה עומדת, דאי' לר' סימן השחות לאו כמדמב"ד, איך ידמו הני חיותוכים אפיילו אם לאח"ש נשפטו, כיון דגם הגורגת חי כמו אחר האברים, וכך דברי קדרו אינם כדי להקימים. וגם קושי' הרשב"א קיימת, אפיילו بلا בה"ג, כי האמת הוא דר' יוחנן ל"ל כמדמב"ד לא הראה ולא הקנה וצע"ג.

ע"ש גמר' זה הכלל: לאתווי' מי לאתווי' שב שמעתתא דבי' יוסף רישבא וכוי' אל' וכי להוסיף על הטריפות יש, אין לך אלא מה שמננו חכמים וכוי' עכ' הגמ'. ועיין לעיל במסנה דה' זה הכלל מה שתהמאת על הסוגי' דהכא דהרי סouter א"ע מנ' וב' דמתחלה אמר דזה הכללআתא לאתווי' הני ש"ש ועכ' דמוכח זה הכלל אנו מוסיפין כל מה שנראה לנו שאינה כמורה חייה, וכמוש'כ הרשב"א בתשי' סי' צ"ח דעל טמץ זה הכלל שבמשנה הוסיפו החכמים שבדורות הבאים הני ש"ש, משום דבاهני נמי יכולין לחיות ועכ' עיי' הנסינו שעליה נבנה חכמת הרפואה ידעו את זאת. ובתווך כד"ד דחה ריב"ב הא רישבא בשתי ידים אין להוסיף על הטריפות והרי הוא הי' מן התנאים הרשומים שבימי הי' עוד מקריבין קרבע פשח (אוולי לא על האי תנא כיון כאן וכן נראה מרשי' ודוו'ק) וכמה וכמה דורות אחרי חדש טרפיות לרוב כמו הני ש"ש ואין לומר דלהאי מכיה בגינדא נשי' יש תרופה ותחבשות דאי' הכי הוליל', דגמיiro דאי' בדרי לה סמי' וחוי. ומה דמתרך לי' בעל מסדר הש"ס על קושיתו דמקשן והא קחציא דמתנו, גמירי דאי' בדרי לה סמי' וחוי' לאו דעל הני מאורות העי' קבלה בידו בידיו דיש סס לאלו אלא דרך כלל אלomer לו דכל הטרפיות שלא מן החכמים מסתמא כן הוא דיש איזה תרופה למכות אל. וכן מבואר ברמב"ם שהבין כן. זל' בפי' היב"ב לאו, ואין להוסיף על הטרפות אלו כלל של שריאר לבמה או לחיה וועז חוץ מאלו שמננו חכמי דורות הרשומים והסכימו עליהם בבתי דין ישראל, אפשר שתחיה, ואפי' נודע לנו מדרך הרפואה שאין סופה לחיות' עכ'ל, הרי דדרך כלל אנו אומרים כן שמסתמא אפשר שתחיה' עיי' איזה רפואה הנעלמת מאיתנו וא"כ אם התנאי ריב"ב לא ריצה להוסיף מה"ט על הטרפיות שהיו מוכבלים בידו איך הוסיפו האמורים עכ' המשנה דזה הכלל כהנה וכחנה. ואם נאמר דה' גם הני מוכבלים בידם מדורות הקדמוניים, האי זה הכלל למאי אתה, דין לומרadam ישכחו יחיים עיי' זה הכלל

אר' ז"ל החזיק לדוחק, דבר ברור כמשמעותו בצחרים, אכן וככל להכנס נקב או חסרון שע"י חולי בכלל נקבה וחסורה, במקומות שהנקב והחדרון בעלי חוליותם, הרי דכאן החולי הגורם שנטף ומפני שהוא מכאייב יותר וא"כ האילקוטא שם החולי, שהוא מכאה יותר גדולה מן סתם נקב וחדרון, ע"כ תחת סוג אחר נופל, אבל בהני אברים דניקב או נחרט סתם, נמי טרפה, פשיטה דלקתת בכל ניקב או נחרט הוא, וכאשר כתוב רש"י ז"ל שם, על לאפוקי דרך וזה אמת לאמתנו, וברור לכל מבין דבר, אמרו מעטה, מהא דלא מצין בmontini לכתה לא שמעין דלקתת איינו טרפה, דהרי בכ"מ דניקב או נחרט טרפה, מכש"כ דלקתת דהינו נתמסס טרפה אלא ממה דלא נזכר טרפות בcoli' הרי אין לנו להוציא טרפות באבר שלא שניינו טרפות במשנה, אmons אם נזכר באלו כשרות, דעתנו הכלכליות כשרה, דעתה להשמעין דאייא איזה מין מכאה בכלכליות שהוא טרפה, שפיר מצין למוד, דלקתת שהיא מכאה יותר גדולה מנטיל שהוא טרפה, ואין להסביר כי סוג לכתה עדין לא שמעין בשום אבר שהוא טרפה, הא בוכרא, אדרבא לכתה בכולן שיש בהם טרפות, נהוג כיוון דבכל מעתים מנה, אולם עולא דמונה מיני טרפות היוצאות מן כל הטרפות שיש לנו במשמעותה ומפורשות והן מזורחות, אי הי' סובר כרכיש דלקתת coli' טרפה, ויוצא ממה דקתו נילו כשרות ניטלו הכלכליות כשרה, הו"ל למנות ט' מיני טרפיות, וגם לכלול לכתה בינהם, והדברים קלוריין לעיניהם תל"ת.

ואחר הדברים האלה, נבון היבש השקל וטורי', ולא יקשה לנו כלל למה לא קאמר, דפליגו בדרכי, דבאה דרכיש א"א דפליגו, דהרי לכתה דגרע מניקב או כשרה, אין להוציא ממשום דלא דמי' להנני, כיוון דגרא מהני, ובכלל מעתים מנה, רק הא דר מתנא דשך מדוכתי דהוא פחות מנהתק וניטל, אם דמי' לניטול נוכל לרבות אותן בזה הכלל, אבל אי לא דמי' לניטול, אפילו לר"ל דאלו כשרות דזוקא וקאמר דאתא לדבוי' הא דר' מתנא דלא דמי' לניטול, כמו שאמר בגמי' אין הכוונה דלא דמי' כל לניטול, ואין לרבותו בזה הכלל, אלא דאי לאו מתני' דאלו כשרות הו"א לומר דלא דמי' לניטול וכשר, ואתא אלו כשרות לנגולות לו דמי' לניטול, ומילא איתרבי בזה הכלל, וכן תראה מפרש"י ז"ל, "ולניטול נמי לא דמי'", דהא לאו נטלה לגמרי הו"א" ואח"כ כ' בד"ה הנני, ז"ל, "הני נטולי הוא דcarshot ניטל הטחול והכלכליות, אבל נטילת ירך דר' מתנא טרפה" עכ"ל הזהב, הרי שלך לפניו, דרך ממשום דמי' לניטול, מצין להטריפו ממיעוטי דאלו כשרות, ולשון הגמ' נמי מורה על זה, דקאמר "לאו לנקי' דמי' ולא לפסוקי לניטול נמי לא דמי'" משמע דלגיוקבי ולפסוקי לא דמי' כל, וניטול נמי לא דמי' דמיון גמור, עד שבעי לרבותו דזהה בכל ניטול, וע"כ כן הוא אדם נאמר דלמ"ד אלו כשרות דזוקא, פתח פתוח לנו לרבות הכל, אף מה שאינו דומה כלל, לא באבר ולא בסוג המכאה, א"כ איך קאמר לעיל דאין לנו להוציא על הטרפיות שמנו חכמים, כמו שהקשתי לעיל, אלא ע"כ דהאי אלו כשרות ג' לא אתה לרבות, אלא במה שדומה Katz, ויש רמז לרבותו כמו שביארנו, אבל לא מצא הש"ס ת浩ות פלוגתא דרי' ור'יל, אלא בהא דר' מתנא דזהה דזוקא, או אלו כשרות דזוקא, זותה ממד' על התוס' אך מצאו סברנו דמכך אלו כשרות מצין להוציא טרפות כרצונו, ומה נעשה עס מה שאמרו דאין להוציא על הטרפיות שמנו חכמים.

אתרי כתבי ראייתי בח' הרשב"ז ז"ל שכ' ג'כ, דהא דקאמר דמי' לניטול, או דמי' ממש אלא דאייא למיטועי בי' דמי' לניטול עי"ש מミלא דגס אידך דקאמר דליתוטלי נמי לא דמי' ג'כ ה依 ולקתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

והוא משומם דסוף הכרם שנתגלה לינקוב כמו שכתב הב"ח סי' ניחא טובא דקאמר או שנקרע ומרמז עלبشر החופה דזאת נמי משומם ניקב הכרס נגעה בה, והוא דר' מתנא דבוקי דאטמא דשך מדוכתי הוא למד, מנהתכו רגליה, דהרי אמרנו לקמן DDMM' קצת לנוטלה דאי כשר הווה homel באלו כשרות, דרגל דשך מדוכתי ע"ג DDMM' לנחתך כשר, כמו דקתו נסדק הגרגרת שלא נטעה DDMM' לנפקד. **ומעתה** זיכינו שא"א להוציא על הטרפיות השינויים במשניות אלא באחד משני אופנים, או באבר שנזכר בו טרפות ואנו מושיעין מכאה הדומה למה ששננה, כמו הני דבוקי דאטמא דשך, ודנערה צלע וחץ חוליה, וסימנים שנדרדרו, וכן כל הני מיני טרפיות בריאה, סיירכא ומראה ובעות, דכל הני בכלל ניקבה הריאה, או שחרורה המש, או באברים שנזכרו במשנה דאלו כשרות שניטל או ניקב כשר בהם, דעתא לדיווק, דיש מכאה המטריף בהם. ובזה מתיחס היטב דרייב"ב השיב לי' לישעך רישבא, דמחו בגדי נשייה וקטלי, דאי הוציא על הטרפיות ממשום דגה"נ הואابر חדש שלא נזכיר לא באלו טרפות ולא באלו כשרות, لكن אין להוציא טרפות כזו מכח זה הכלל לחוד, ור'ABA דחשיב כמו כן בהאי דמחו בcoli' וקטלי, ע"ג דכול'י תנן באלו כשרות, אלא דאיון לדיק דנתחט טרפה, דמה בין ניטל כולה או מקצתה, ורק לכתה coli' למידק יש למידק ממש דכאייב לה טפי. ועיין עוד בדיבור שאח"ז ומה שיש להעיר על כל הני טרפיות דנטיל כשר בהם ורק ניקב או נליה טרפה, עיין בפתחה עיקר יוד ודוק'.

תוס' ז"הizia לדר' מתנא דאתא' בזה הכלל, מ"ט DDMM' לנוטלי. וא"ת דהכא ממשע בין לר"ל ובין לר"י דלא מרביבן בזה הכלל א"כ דמי' להנץ דמותני, וא"כ האיל דרכיש דלקתת coli' הicy ATI, והא אמרו בראש פרקון דלעולא דאמר ח' מיני טרפות מנו חכמים דאתא למעוטי דרכיש עכ"ל. ועיין מהרש"א, מהר"ס ש"פ' יותר המפרשים, ואני עומד ומשתומם, כי קושי התוס' מרפסין איגרא לאראעה ובתכח"ד סותרים דבורי עצם, דהביאו ראייה מדאמר לעיל דעולא לאפוקי דרכיש, והרי מתחילה כתבו דרכיש כיוון דאיינו דומה להנץ דמותני אין לרבות בזה הכלל ולמה לי' לעולא לומר מדאצטריך לדעולא כדי לשולח הא דרכיש מכלל מצין לרבות בזה הכלל דמותני, אלא דכפי הנראה התוס' הרגשו בזה, ולכן כתבו "دلעולא דח' מיני טרפות שנוחכמים" והוא שינויו לשון מלשון הגמ' דהרי בגמי' אמרו "דח' מיני טרפות נאמרו למשה מסיני" אלא דהה Tos' מפרשים האי דעולא, דלא היה בידו קבלה זו, דבסיינו נאמרו שמנוה מיני טרפות אלא דהוא מדייק מון המשניות, דלא קרוני אלא אני מינימ' דז' חנ'ק נפ"ש, מכלל דמי' אחר לכאה, וא"כ עולא הינו מתני', והנה כן הוא הפ' האמתי בדברי עולא, וכאשר לנו כהנ"ס, כמו שביארנו במקומו, אבל לא הוועלו בזה הכלל, להצדיק את דבריהם, דנינו דלא נזכיר בשום טרפיות שמנו שמות לקותא, מ"ט טעות גDEL לומר, דאיון לרבות לכתה coli' בזה הכלל משומם דלקתת שמש חדש הוא, דהרי לכתה הינו שנותמשס הבשר כאשר כהב הטoor ומחבר, והוא גרע יותר, מניקב או נחתך או ניטל, דהרי כאיב לי' טפי ובכ"מ שהני שמות טרפה, כ"ש לכתה דטרפה, דהרי הוא בשור שרפוא גרדון, וכ"ש מניטול, ועיין לעיל מג' ע"ב בלב אר' ד"ה אמר עולא, דקמתה שם על האו"ה שכ' דניקב coli' ע"י חוליא לא גרע מלקתת עכ"פ אם יש בו חסרון, הרי שפיר הוא בכלל נקבה או חסרה, וכותב שבזוזק י"ל דכיוון דסוג נקבה דעולא ג'כ ע"י מחת וכן חסרה ע"י חיתוך, لكن לא הוה ניקבה coli' ע"י חוליא ולכתה coli' בכלל סוג נקבה וחסורה וכו' עכ"ל, ותמה אי שהלב

דאין צריך לבדוק אחריהם, אבל שלא יعلימו עיניהם מהם, אם ייראו אותם, מלחמת שאים בקיים בהם ובעשיותם, והם לא מכח הכרעתם אמרו דהילכתא כרכיש, אלא דכך נהגו מאז להטריף לכתה בכווי', וכן תראה لكمנו דך נ"ז ע"א, דפרק סתירה מרובادر לבני שמות רץ בעוף, ואמר לי', בר נဟרא נהרא ופשטי, ופרש"י אין מנהג המקומות דומות וכו', וכן שם ע"ב אר"י בר אידי, אילימלلي הוה ר"י באתרא דאורו בה חבורתא להתיירא, לא פירכם עיי'ש בפרש"י, והוא לכואו' פלא, הלא אין חכמה ואין תבונה נגד ד', ואיך הי' שותק במקום שיש חילול השם להתרIOR את הטרפה, וניחיא משום דגם הוא רק לחומריא ומצד מנהגא פסק לאסור, ובזה מיושב מה שהקשה הרשב"א ז"ל, דהרי ר"י ס"ל אל"ט דוקא, ודלא כר' מתנא, ואיך סובר דשותות רץ בעוף טרפה, וניחיא משום דלא מעיקר הדין הי' מטיריך אלא דבמקומו הי' נהוגין להטריף, ולא רצה לבטל מנהגם, וכן הרמב"ם פסק כדרכיש משום דטרפא דמערבא נהגו לאסור לכתה בכווי', כי רכיש ב"פ נמי ממשי' דבר אמר למלתית' והוא מאמוראי בתראי ושמע דבר ה' אוסר, וקורוב הדבר לומר, דבר ה' אסור לכתה בכווי', כמו דאסר שמות רץ בעוף, ושם אמר בעצמו מצד מנהג המקומות עשה כן, ולכן נפתחת האיסור בשמו, ובכך הוקבע הני הלכות מצד מנהג המטרפין, לנפלו"ד נכון.

בזה, אבל הרמב"ם ובעליו ש"ע, לא פסקו כדעת הר"ן ד"ק ותשכח.
 (געazzulleshataptilicurzooang) שאינו מן הדין, ומזה יש ללמידה לכיווץ
 מותוק שהאחד עומד הרי הוא מכיר את חבריו לעשות, והוא כפיה חברותי
 הנגד רצונם, מה שאינם היו מחויבים לעשות, והוא כפיה חברותי
 זילוטוא לת"ח, ואני אוסיף על דבריו, ואם אפשר כולם יעדמו
 רישאיון לעמוד, אדם מקצתו עמידים ומקצתו אינם עמידים אכן
 יותר מחור פ"י הר"ן ז"ל שכ' העוסקין במלאת עצמן אינם
 מפנוי ת"ח, בין לפרש"ז ובין לפ"י התוס' לשון הש"ס דוחוק אבל

וְדֹע דגונָה אֵין עֲוֹבֶדֶת, לֹא יַדְעָנָה מַה בַּעֲכָה וּמִקְומָה הִי' בְּקִידוֹשֵׁין שֶׁשָּׁם מִדְבָּר מְעֻנֵּן קִימָה וַהֲיוֹר, וְאֵי מִשּׁוּם דַּרְכָה לְסִפְרָה דָּבָר נְפָחָא בַּיקֵשׁ לְהַמְצִיא דִינָרָא קוֹרְדָנָא לְשַׁעַר בּוֹ טְרִיפְתָּא, הוּא גּוֹפָא אֵין לוֹ בּוֹ צָרֵךְ, דָהַשׂ סָ אַינוֹ מְבָיאָ סִיפּוֹר מְעֻשּׂוֹת בְּעַלְמָא, אָסָם לֹא שִׁישׁ לְלִמּוֹד מִהּוּ דָבָר מָה, אַיזָה הַלְכָה אָוּ מְדָה טוֹבָה, אַבְלָנְתִיְישָׁבְ לִי בְּמַהּ שֶׁ' קְזִ"ל בְּחִידּוֹשֵׁי, דָגָם בָּרְ נְפָחָה הַיְיָ עֲסָק בְּמִצּוֹהָר, בְּמַהּ דָמְחַיְר אַחֲרָה אֵין מְטַבָּע כְּדִי לְשַׁעַר בּיְ טְרִיפְתָּא,

ר' ש"י "ה אין בעלי אומנות העוסקים במלאתך אחרים וכו' וצריך להזהר ולתת עניינו וכו' והכי תנוי בתוספתא וכו' עכ"ל, רשי ז"ל האריך, כדי לתרץ מה דקרה' דהרי רק בשעת מלאתן אמרו, אבל בשולחני שאינו עסק במלאתנו אלא כיש לפניו מוכרים או לוקחים, והאי בר נפחא לא רצה ליקח מינו אלא לראות האי דינרא דקורדנאי ממדדו, ולא עוד אלא דמסתמא קם ר' חנה פתורהה, בעוד שהיא בתוך ד' אמות טרם שהיע שולחנו, וא"כ צרייך לומר דהיה אז עוסק בקונים או מוכרים שלפנוי, ואת הוול להש"ס למייר ולא לסתום, ולכן הוצרך רשי ז"ל לפרש, דבבעל חניות אין דינם כבעל אומניות, דרך בשעת שעוסקין במלאתם אין רשותן לעמוד, אבל בעל חניות, כל זמן שיושבים בחנות, מקרי עוסקים במלאתם, ואין לו להסיח דעתו מסחרותו, אלא לשאול להעוברים מה הם מבקשים וכדומה, דכן משמע מן התוספתא שהביא רשי ז"ל, דין רשי לעסוק במלאתה אחרת כל עיקר, אפילו בעת שפוני, שהרי נתן טעם לפי שאון עניינו על החנות, הרוי דבעין שייהו עניינו ולבו תמיד על החנות, וזה ברור

מתפרש, דחו"א דלא דמי, אלא דמ"מ כתוב הרש"א, דלקותא
דרךיש דלא דמי כלל, ליל לר"י, ומ"מ הלכתא כרכיש עי"ש, והוא
פלאי, ומה שכתבתי אני נפלע"ד אמת לאמתו, ומקום הנינו ל'
להתגדר בו ודוק".

ע"ב גמרא גופא א"ר מתנה בוקי דעתמא דש' מדוכתי' טרפה
ורבע אמר כשרה, וא"י איפסיק ניבי' טרפה, והלכタ אפסיק ניבי'
נמי כשרה, עד דמתעללא אתעכול, עכ"ל הגם!. ועיין ברשב"א ז"ל
שהביא גירסת הגאנונים והרי"ף ז"ל דרי' מתנה גופא אמר והגמ'
וכו' ולכן קשי' לי' אידק פסקינו הא דרי' מתנה, כיון דרי' ור'ל
פליגו בי', ור' לית לי' דרי' מתנה, لكن מקיים הרשב"א הגירסה
שלפנינו דר' מתנה מטריף גם בלא פיסוק או עיכול ניבי', וע"ז פליג
רי' דאמר א"ט דוקא, דאתא למעיוטי משום דלא דמי' לניטולין,
אבל אכן דرك באיעול ניבי' מטורפינו, שפיר מרביבן באזה הכלל
דהאי ודאי דמי' לניטול או לפסוקי עי"יש. ואני תמה דהרבש"א
ז"ל מודיעל ידי' קמנשתלים, דלעיל הבאתה דברי' קדשו, דס"ל דרי'
ור'ל פליגו אדריכיש משום דלא דמי' לדמתני' דלקתה סיוג חדש
הוא, וא"כ הכא נמי כיון דאייפסיק ניבי' כשר, רך אייעכלו טרפה,
הרי' אין זה בכלל פסוקי או נטולה, וא"י דמ"מ פסקינו כן ודלא
בר'י ור'ל וכמו שכותב דמ"מ פסקינורכיש ע"פ שאיןו דומה, גם
כאן הכי הוליל, אלא דבזה ז"ל דرك נפסקו אמרין דכשר אבל
נטלו לגמרי ודאי טרפה, וא"כ אייעכלו היינו נטלו, וכן משמע ממה
דכי' הר"ן ז"ל דבנטיל הירך לא בעינו אייעכל ניבי' דמי' מכשרין
בדאייפסיק משום דהדראה ברייא, וכוי', משמע דהה' בניטולו הניבים
דלא הדרא ברייא ור'ל הרגל לה ישוב למקומו, והא דנקט אייעכל,
משום דדייבר בהוהה דלא שכיה כלל שנייטלו הניבין במקומות דש'פ
הבקי מדוכתי', אלא דלפ"ז יותר קשה על עיקר סברת הרשב"א
דכי' היכי דבאיעכל ניבי' דמי' לניטולי דהיאנו ניטל הרגל ממוקומו
משום דתו לא ישוב למקומו, עכ' לר' מתנה גם בלא אייעכל ניבי'
ס"ל דלא הדרא ברייא לשוב למקומו, וא"כ למה איןנו דומה לניטולין,
לכן דברוי צ"ע.

ובגוף קשי' הרשב"א ז' להנה הוא ממש ברכיש שכתב הוא בעצמו דעתו ג' שלא דמי' להני דמתני' מ"מ פסקין כוותי' וכן הקשו על הרמב"ס ז', דפסק כעולה דח' מיני טרפוֹת נאמרו למשה מסיני' ומ"מ פסק ברכיש, ואיך מזיכי שטרא לבי' תרי', ועל כל אלו הkowski' נלפעד' בדור דלאו מעיקר הדין פסקין כן, אלא מכח מהנהגא דטביחי דנהגו להטריף, דהרי הרשב"א כתוב דמש"ה פסקין ברכיש, מודאמרין לקמן ארע' שאלותינויה לכולו טרפוֹת דמערבא, ואמר' לי הלכתא ברכיש ב', והני טרפוֹת דמערבא לאו חכמי' מערבא הי' שבচাম্ব হৰিউ হালচা, দ্ৰষ্ট' জ'ল মৰশ মৰি হৰোৱাৰ শল ত্ৰপোত, হ্ৰি শহী মৰণোন্মৰ রক হৰোৱাৰ শল ত্ৰপোত লব্দ, লব্দ চম্বিস সমুচ্চিম বেল মকুচী হৰোৱা, ওহন নহা ত্ৰপোত শবমুৰবা শব্দৰ্মন্ম হীৰু বেকাইস বেত্ৰপোত ওৱা জা শ'হ'রম'স ব'ফ'হ'য'দ' ও'জ'ল "ক'ল তৰ্ব'হ'ওয'ড'ু হৰ'প'ৰ'ত'হ'আ'ল' (ওকাই উল ক'ল উ' ত্ৰপ'ৰ'ত' শমনা শম) ওহ'ই হ'ও বেছ'ক'ত' ক'শ'ৰ'ত' ম'ত'ৰ' ল'ৰ'শ'ৰ'ত' ল'ব'দ'ৰ'ক' উচ্চ'ম' ম'ৰ'ক' ল'চ'ৰ'ই'স' ও'ক'ল', ও'ছ'ই'শ' ব'উ'ন'ি' শ'চ'ল' প'ৰ'ো'ক'স' উল'ল'ম'ৰ' উ'ন'িহ'ম' ম'জ'ন' জ'ল ব'ব'আ'ৰ' ধ'শ'ৰ'ত' চ'ৰ'ক' হ'ই'ত' ব'ক'ি' ব'ক'ল' ত্ৰপ'ৰ'ত' দাই' ল'ৰ'ম' দ'ড'ুক'আ' ব'ত'ব'হ' ম'ৰ'ক' ল'চ'ৰ'ই'স' অ'ছ'ৰ' হ'ই'ত' ব'ক'ি' ব'ক'ল' অ'ব'ল' অ'স' হ'স' শ'ন'ই'স' অ'ছ'ৰ' শ'ৰ'থ'ত' অ'ছ' ক'চ'ৰ' ব'ত'ল' দ'ই'ন' জ'হ'া, দ'ল' ই'ড'ু'ত' ম'শ' , ব'আ'ম' উ'দ'ত' ম'শ'ত'ৰ'ম' ম'ন'ই' ই'ল' র'ম'ב'ס' দ'ই'জ'হ'া, ও'ন'শ'ই' ক'ল' শ'ত'ক'ৰ' ম'ল'চ'ই' ম'ক'ৰ' , অ'ব'ল' ল'প'ע'ד' ব'ড'ৰ'ৰ' দ'ম'হ'া দ'ক'ר'ই' ল'ই' ক'অ' ট'ৰ'প'ৰ'ই' দ'ম'ুৰ'ব'া শ'হ'ন' ন'হ' ত'ব'হ' শ'ব'ম'ুৰ'ব'া, দ'ল' ম'স'ত'ব'ר' 'শ'হ'ই' ম'ৰ'ণ'ই' চ'ম'ক'ই'স' ম'য'হ'ই'ড' উ' ত'্ৰ'প'ৰ'ত' ল'ব'দ', হ'ই' **פ'** দ'হ'ু'ক'স' ব'ত'ভ'ূ'ত' চ'ৰ'ক' ল'হ'ই'ত' ব'ক'াই'স' ব'ক'ল' ত'্ৰ'প'ৰ'ত' , **ע'**

כל שיעורי חכמים להחמיר, ותירצו דלא נאמר זאת אלא במשנה או ברייתא ולא במירא אדמוראי. וזה דבר שא"א לשמעו. ולרש"י אין אנו צרכין להאי דוחק, דהרי גם התם הוא כמו בחפלת השחר, דמספקין על פרשה שנייה אי למעלה או למוליה שדין, ולא שייך כל שיעורי חכמים להחמיר ודוק.

על"ש גמר' ניטל הטחול א"ר עיירה ממשי' דרבא פ"ש אלא ניטל אבל ניקב טרפה. כבר כתבתי בפתחה דטרפות זוגן לקתה בכלל'ו הוא תמיा רבתא בעניין, דהרי כלל גדול בטרפות דעתינו מהсрוא אבר שהחיות תלי בו, וכיצא כלל זה מוסגי' דמוסוכנת לעיל לי"ע, וא"כ ניחו דנאמין לח"ל דטחול שניקב בסומו, וכן לקתה בכלל'י כאב ליטפי וסופו שימות הע"ח מהאי כאב, אבל כיון דניטל כל האבר כשר, הרוי דין באבר זו תלוי החיות, שהרי יוכל לחיות בלבד' מה בכך שאם נלקה האיר אבר דגערע טפי, וראו להמית הע"ח על ידו, הרוי גם בעין כן הוא, ומסתמא ונתאים הרבה מסתכנים בו האדם עד שஸלקין אותו, ומסתמא גם בטחול וכליות כן הוא, אדם מסלקין אותו מציא לחיות, ולמה יטרוף בלקותא שלהם, וכן קשה צאת בניטלו צומת הגידוי, כיון דאם נתתק הרגל מעלה, יוכל לחיות הרוי דין הרגל אבר שהחיות תלוי בו, ולמה יטרוף בנחתוכו צוה"ג, דניחו דאפשר דכאיב ליטפי יmittiy בו, אבל משום סופו למות לחוד לא מטרפין, דהרי מוסוכנת נמי סופה למות וכרהה כי בטרפה מהсрוא אבר שהחיות תלוי בו בעין דהינו שאם חסר אותו אבר אין אפשרות לחיות בלבדו, והדבר צ"ג בעניין.

על"ש גמר' אידי דתננה רישא מותר באכילה, תננה נמי סייפה אסור באכילה. لكمן בראש בהמה מקשה כ' רשי' וכן ר"ע ברטנורא ז"ל דטחול וכליות דנקט במתנני' משום דמידי דלא מיטרפי הוא, ותמה התו"ט ז"ל עליהם, דהוא נגד הש"ס דהכא ולא hei להתיו"ט הגירסה כאן דאב"א ניקב לחוד ונחתק לחוד) אלא כתוב דהא דנטק טחול וכליות משום דאורחא יותר לחתקכם מאשר אברים הפנימיים. ועיין בלב אוריה שהאריך בזה. ועפ"י התו"ט הי' לי מקום עוד לתרץ קושי' הגמ' דאם חתק בין סימן לסימן אין טרפות לחץ חיות, שפיר מותרת בהרומה, ואי דין פסקינו יש טרפות לחץ, כבר ביארנו לעיל ל"ב ע"ב, בזאת ידעין מכח ההלכה שקיביל ר' שבב מן ר', דPsiisol במקצת השחיטה בין סימן לסימן נמי פסולת השחיטה, וא"כ ר"ע קודם חזרה הי' ס"ל כסברא החיצונה דין טרפות לחץ, ומתנני' דבכמה המקשה נמי נשנה קר"ע קודם חזרה, אבל דברי התו"ט קשה לקבלם דמה לי טחול וכליות ומה לי כבד וריאיה, ואיך שייך לומר אורחא על דבר דלא שכיח כלל, שיתחטו אDEM חלקי אברים בהרומה חיה ולהניהם שם. וכן העיקר ממש'כ רשי' והרבע'ט דמשום דמידי דלא מיטרפי הוא. והוא דמתרך הש"ס כאן דאיידי דרישא קתני אסור באכילה, ודאי דוחק גדול. וכן האב"א לפי גירסתנו דניקב לחוד ונחתק לחוד, אבל לפי מה שכתבנו לעיל דטרפיות דטחול וכליות באמת אין להם סמכה במשנה, ורק ממנהגنا נתקבלו להיות אסורים, ואח"כ הוקבעו להלכה ועיין לעיל א' כי מון התמיा, שהגמ' נחתק לתרץ המשנה שלא היה סתירה גלי' נגד האי דינא דרבא, ולא מפני שבאמת התננה דמשנה כבר הי' מיטרף נקובח הטחול, וכן הוא בהרבה מקומות בש"ס דמנכיס דינם שנטחדרו, לתוך המשנה, ומכח"כ לתרץ המשנה שלא הי' היפך האי דין כאשר הראית במסכתא זו בכמה מקומות.

ודע' דבלאו כל הניל' מן התמיाadam דחתיכת טחול עשו אותה טרפה, מה קמ"ל מתנני' דחוותך מן הטחול, אסור גם משום אבמה"ח, הא נמי פשוטא, דהרי שחיתת טרפה גם אולד לא מהני

בכונת רשי' ודוק. תוס' ד"ה אין בעלי אומניות וכו', כדאמרין בקידושין מה קימה שניין בה חיסרון כיס וכו', ועיין במהרמ"ל דכך צרכיך לגרוס, ובגמ' שם פריך ע", והלא נוקב מרגליות שיש בו חיסרון כיס, וע"ז קאמר להיפך, מה הידור דין בו ביטול מלאכה, אף קימה דין בו מלאכה, ואח"כ מקשין להיפך מה קימה דין בו חיסרון כיס עיי"ש, וא"כ התוס' הו"ל לatoiוי' הא דמה הידור אין בו ביטול מלאכה, דבלא זה הרוי אכן בא בקימה חיסרון כיס, וכגון נוקב מרגליות, וגם כאן ע"כ מצד ביטול מלאכה, ע"פ שאין בה חיסרון כיס של פרוטה, קאותינו עליה, והטעם מבואר דאם יצטרך לעמוד, הרוי בפני כל עובר שהוא ת"ח צריך לעמוד ואם רבים הם, יתבטל מלאלתו בחיסרון כיס הרבה, ודוק.

ד"ה כסלע כיiter מכסלע, פ"ה דקאי אפלוגתא דשדרה וגולגולת וכו' וקשה לפירושם דמלתא דפשיטתה הוא, דסלע הזה כיiter מכסלע, דלא כתני בהו עד עכ"ל, וכ' המהרמ"ש ז"ל דרש"י נשمر מוקושי' זו דפרש על סלע, דקאתא לאשמעין, דסלע מצומצם קאמרו דטרפה, אלא דלקמן בדף הסמוך ד"ה התם לחומרא כתוב, אבל כסלע וכייטר דר"ג וכי עיי"ש, וללא והפלא מאחר דזכה המהרמ"ש לראות דרש"י מפרש בכסלע לאשמעין דמשערין במצומצם להחמיר, איך לא הבין דגס בכאיסר לרשי' אין כאן רבותא אחרת, דפשיטתא דשיעורא דשערו ח"ל אטרפה שערו בכאיסר, אלא דהנתנא דמתני' אכשרה קמהדר, וקאמרו דעת כאיסר אפילו מצומצם טרפה כמו יותר מכאייסר, ורק זיין זה עניין לעד ועד בכלל שבמקומות אחרים, כמו לעיל דף מ"ו ע"א וכן בפ' תפטל השחר דעת ד' שעות. ועיין עוד لكمן בראש דף הסמוך מה שאכתב בהז'ה ודוק.

בא"ד, כמה תחסר ויהי' בה אונאה וכו' עיין במהרמ"ל של' דקלולא ולחומרא לא שייך רק בא"ה או בטומאה וטהרה, אבל לא בממון, דקלולא לאחד הוה חומרא לשני, ואי קשי' לך דהא גם בממון אמרין דבספק איזלען לקולא לנtabע ולחומרא לתובע, דהמוחזיא מחבירו עליו הראי' הינו דוקא בספק במצבות, או אפילו בספקא דפלוגתא, דמקח ספק אין מוצאיין ממון, אבל בעיקר קביעות שיעור אונאה, שאין עדין שום נידון לפניו, לא שייך קולא וחומרא כמוון ודוק.

ד"ג נ"ה ע"א גמר' דא"ר אבוח אר"י, כל שיעורי חכמים להחמיר, חז' מגירס של כתמים, וכותב רשי' ז"ל דעתמא משום דעייר כתמים בנדה הוא דרבנן, וכ' בהגותה מהרמ"ש, דלפ"ז לא מקשו התוס' מידי מהא תפטל השחר, דקמבעי שם אי עד ועד בכלל דהא תפלה נמי דרבנן, ולפענ"ד בלא"ה לדעת רשי' אין הדמיון מהכא להתם עולה יפה דהרי מייר' במצומצם השיעור או שיוחק או עזוב והוא כ"ש, ובזה כתוב רשי' אי מצומצם חומרא הוא משעריו במצומצם, דהינו בעוצב ואי קולא הוא משערין בשוחק, וכל הסוגי' כאן מדברת מכך אלו, דוק' ותשכח. וכך שפיר כתוב רשי' דבדרבנן דכל ספקא להקל, ה"ה לעין זה ג"כ לקולא משערין, אבל שם בתפטל השחר, הרוי קמבעי על שעיה שלמה, אי עד ד' שעות עד סוף ג' קאמר, או עד סוף ד' קאמר, וכן הוא بعد ז' לתפטל מוסף, ולא שייך שם כלל קולא וחומרא, כיון דלאו אצמצום דין קמבעי ל', אלא על גוף קביעות זמן התפלה. ובזה נת"ש ג' מה שהקשה המהרמ"ש, דטרם דמסיק הש"ס, התם לחומרא, למלה לא הקשה הרבה לר"ג מתפלת השחר והמוספין, דשם עדועב"כ, ולפי האמור לא שייך הכא לדחתם כלל. ועיין לעיל דף מ"ו ע"א תוס' ד"ה עדועב"כ, שהקשו שם, למה לא פשוט שם מהא דהכא, דאמרו

ביש' הדרה בר' וב' לא, ויש נפקותא לדינה לידע זאת במקומות דא"א לבודקה כגון שנאבדה, اي יש לתלות בכול רעמים שששעה, או שידעו שהבעיחה עי' אדם, אלא דלפ' א', לא ידעתו איך פסקין כהא דר' ז'ל מאחר שפסק הרמב"ם לעולא דח' מני טרפות אמרו למשה מסיני וכותב דחרותה בכלל נקבה ואין זה טרפות בפ"ע וצע"ג ודוק'.

על' רש' ד' הא נשתיר בו בסלע עי' אותו השior מעלה ארוכה עכ'ל, וכן כי בד' כל העור כולו, ואל' כל היכי דנשתיר, ההוא בסלע מעלה ארוכה וחוזר כל עورو לקדמותו עכ'ל, ונראה דרש' ז'ל לא כתוב כן, אלא להני מ"ד דלא בעו מקום מיוחד להאי שיורי ומסיגי בהחאה בסלע, dazu לא מסתבר לומר, דבහאי שיורו כל דחו סגי לחיות, אבל למ"ד דעת כל פניו רוחב השדרה ובראשי פרקים ומקומות טיבורו בעינן, אז שפיר מצין לפרש דבחכי סגי לחיות אע'ג דנשאר חסר, ובאמת המעין בנדה נ"ה ע'יא וראה דaicא בא' לשונות שם, אי בעור גזו מחלף או לא, וא"ד דאין גזו מחליף אמרו, ור' מ"ד דמזכיר משום דקריר בשרא וחוי, וממילא דDrvben sag'i בשירוי לחיות Chi בחסרון השאר עי'יש ודוק'.

תוס' ד' בלשון יחד אני שונה אותה, שבמשנה עצמה הי' שונה דברי ר'ש, אבל אין לפреш דעת' כייחדי, דמה בכ' וכו' עכ'ל הלשון, „אני שונה אותה“ משמע כתוס', דרש' ז' דעת' כייחדי, הци הול'ל, הדאי סתמא כייחדי ATI', אלא דקשה לומר דכל סתמא בעלמא רבים אומרים, דהרי פעמים מצין במשנה בפיוש סתמא, ועיין לרקון דפ' ה' ע'יא דקאמר שם, ראה רב' דבריו של ר' ימ' באוא'ב ושנאו בלשון חכמים, ודר' ש' בססה'ד ושנאו בלשון חכמים, עי'יש, ואם עשה כן כדי לחזק ההלכה לשנות דברי יחיד בלשון חכמים, מכש'כ שה' שונה בכ' משבתת רבים המה, בלשון חכמים ולא בסתמא, ועיין מה שתמיהת עם על עניין זה ודוק'.

ד' נ' ע'יא משנה, ואלו טרפות בעוף נקה'ו ופסה'ג וכו' וכו' רשי' ז'ל ואעפ' דכל טרפות בהמה נגדם בעוף, הני איצטרכא למותני וכו', הנה כל הני דמנה כאן,יפה מתפרשים דאיצטרכא עיין בראשונים. אבל מה ש' רשי' והר' ז'ל דנקה'ו או פסה'ג, ופסה'ג שלא נתעה דבעוף דחויתא מועט מיטרף גם בניקב קשה לקבלו, וא"כ גם פסקות חוט השדרה או נטילת הכבד ליתני, שלא אמר דבעוף דזוטר חיותא גם בפחות סגי. ודוחק לומר דכבר נשמע זאת מהא דפסה'ג, וגם דוחק גדול לומר דנקה'ו ב כדי נקט משום פסה'ג, די פסה'ג היה בו צורך יש לומר כן, אבל כאן דפסה'ג גופה פשיטה אלא כדי שלא נחמיר יותר להטריף גם בניקב קתני, אך מישך זאת אחראי נקה'ו ולשנותו עוד קודם פסה'ג. ועיין בראש' יוסף ז'ל שסתמה נמי על פרשי' ומש'כ הוא ז'ל, דקמשמיינו לר' ע' קודם חורה דף בעוף פסה'ג רק טרפה ולא נבלח, זה ליתא דפשיטה לי דר' ע' גם קודם חורה מודה בעוף, דפסה'ג נבלח, דהרי גם בהמה בשני סמנים נחרורים נבלח הוה גם קודם חורה, דרך בסימן אחד שחותט מטהר ר' ע' וכו' בעוף בנטפק אחד דנירה גמורה הוה, מהיכי תיתי לא תהיה נבלח. ומיש'כ דבעוף דזוטר חיותא הו' א' דביסמין אחד הוה כמת, גם זה פלא דהה בהמה גם בשני סימנים פסוקים, אינה כמותה כל זמן שטפרקסת, ומהיכי תיתי עוף בסימן אחד יהיה גרע בהמה בשני סימנים ואפלו בעוף בשני סימנים אינו כמת בלי שבירת השדרה. עיין לעיל ד' כ' ע'ב ברשי' ד' וה' מטה עומד ומולק ובמהרש' א' שם. ופלא שבעיון זה נתבלבלו הדעות באחרוניים עד להפלा.

אבל דע דתנא דמשנתנו אתה לאשמעין בהא דקנתני נקה'ו ופסה'ג דיש שחיטה לעמיה'ת ولكن נקה'ו ופסה'ג בעוף טרפה

לאכשו, וכదאמריין לךון ע"ה ע"ב, ודלא לכל אר' מ' שחיטה שאינה רואה שמייה שחייטה, דמויה ר' מ' בשוחט את הטרפה דאיתנה מתרת את העובר, ומכח'כ דלא מהני על חתיכות טחול, אבל י"ל דהאי דיא נופא אתה התנא להשמעון, דזאת לפין נמי מקרא דאותה שלמה ולא חסורה, עי' בזה לרקון ס' ט ע'א, ולא קשה נמי דהרי בלא' הא אסור משום טרפה, דבתלש אבר וטרפה בה, האי אבר לא מיטרפ' עם ההמה, אלא הוה אבמה'ח ובמה'ח. עי'ון מה שכתבתי בזה לרקון דר' ק' ג' ע'א, וא"כ אי שוחט את הטרפה הי' מתייר את הولد בן ט' חדשים הנמצאים בתוכו, ה'ה דהוה מתייר את חתיכת הטחול. ולכן י"ל דבאמת בדיקון נקט התנא טחול וכליות, לאשמעין תרתי מיili, חדא דשחיטת טרפה איננה מתרת מה שבתוכה, אפילו לא הוה דרישן אותה שלמה ולא אסורה, וזאת נשמע מחותך מן הטחול והנפ'ם על הولد שבמעי טרפה וכליות נקט לאשמעין דגס בשחיטה כשרה לא ניתר את שנחסר מגופה ודוק'.

ע' ב' גמר' אר'ג שאילתיונו לכולה טרופאי דמערבא, ואמרו לי הלכתא כרכיש ב'פ', ולית הלכתא קר' עירא, ולא אמרן וכו' ויש לדקדק, דכמו כן הומל'ם להפוך דהלכתא קר' עירא, ובኒק'ב בסומכא, ולית הלכתא כרכיש בשלא הגע הלוקוטא למקום חרץ, דהרי במערבא לא אסור אלא בהגע הלוקוטא למקום חרץ ויל'י, דהא דבעין שיגע הלוקוטא למקום חרץ יש להכניס בדברי' ר'כיש, ע'ג' דקאמר סתס לקתה בכל', אבל הא דניקב הטחול טרפה דקאמר ר' עירא סתס, א"א להכניס דזוקא בניקב בסומכ', והחילוק מבואר מעצמו, ודוק'.

על' גמר', ואי אשתייר בה כעובי דינר זב כשרה, והנה לויל דברי הגמ' הינו מפרשין ניקב הטחול מעל'ע' קאמר דכל אבר שאינו לו חلل, מסתמא ניקב מפולש בעין. וא"כ חומרא אתה להשמעין דכל שלא נשתיר כעובי דינר זב טרפה, ואיך קאמר להפוך דאם נשתיר וכו' כשרה, צ'ל דלעולם ניקב מפולש בעין, אלא דכל שניקב עד שלא נשר כעובי דינר זב, הוה נקוב מעל'ע' מפני שישפו לניקוב, וכמו דס' ל' לרשי' לעיל נ' ע'ב בהמס' בתוס' שם ד'יה מחת, עי' קאמר אם נשתיר כעובי דינר הוה הננה ואין סופו לניקוב, וכן נראה מפרש' ז'ל במא' ש' ויש הגנה בנדחה, דס' ל' דלעולם ניקב מפולש בעין אלא דפחות מעובי דינר אינו מגינו, ולאו כיון ג'כ' המחבר בריש סי' מ'ג' ש' זב' ניקב הטחול ניקב מפולש טרפה וכו' עי'יש בפרמ'ג' ודוק'.

על' ט' ר' איזה חרותה, וכל שצמeka ריאה שלה בי' ש' כשרה בי'יא טרפה וכו', עי'ון בחדושנו לעיל מ'ב ע'ב בד'ה, **תוס'** אפיק חדא, שהוחתוי כדעת הר' ז'ל דבידוע שהוא בי'יא לא מהני בדיקת פושרי ובידוע שהוא בי' ש' לא בעי בדיקה, דמש'ה כתני במשנה ובברירותא רק עיקר הדין כפי שאתה מהלכה, חרותה בי'יא טרפה, בי'ש כשרה, וכל שהוא כן, לא נשתנה דינה עי' שהדרה ברייא בפושרין, אבל הבדיקה מהני במקומות דלא ידעין אי בי'יא אי בי'ש, ובזה ישבתاي לעיל היא דפרק, והא איכא חרותה, ע'ג' דכל טרפיות שבריאה בכלל ריאה שניקבה או שחסרה המה, משום דעת'כ על חרותה אתה הלכה מוחצת, דאל'יך מה לי בי'יא או בי'ש, דכל שאינה הדרה בפושרין טרפה וכל דהדרה כשרה, ולפ'ז עלוא דחשב רק ח' מני טרפות ולא חשב גם חרותה, ע'כ ל'ל הא סברת הר' ז', וס' ל' דכל דהדרה בר' עי' פושרין כשרה אפי' בודאי עי' בעיתת אדם נעשה, והוא דקנתני החילוק שבין בי'יא או בי'ש ע'כ לאו הלכה היא, כיון דעיקר חרותה לאו מהלכה אתי' אלא כמו שאר טרפיות הריאה דדמי' לדיזטא או אופטא וכדומה, דכלון בכלל ניקב וחסר הוו, ורק התנא מכח הניסין נתודע לו כי

עוֹף טמָא וּכְוֹי"עַכְלַי, כוונתו, דשם נבלה וטרפה, נופל בין העוֹר ובין אbehmo, והוא תמייד לשון נקבה, עיין בחדשוינו בראש א"ט, וא"כ גם כשרה שאינה טרפה שיק בעוף כמו בבהמה, ולכן התנה דקתני אלו טרפות ואלו כשרותה הון בבהמה והון בעוף, שפיר קתני גם כאן „נפלה וראשה“ הכל לשון נקבה, משום דלא על עוף קאי אלא אכשרות שבעוֹף. אבל הרמב"ם דלא דבר מטרפה וכשרה אלא מעוף, מוכרת לכתוב הוכחה חולדה על ראשו, ופוק חי מה בין הרמב"ם ליתר הראשונים, כי הטורו בס"י לא שת לבו ליאת, וככתב זו"ל, „ועוף של יבשה אם הוכחה חולדה על ראשיה או נגפה וכו“ הכל בלשון נקבה מפני שנמשך אחר לשון המשנה, מבלי לעמוד על טעמא דהאי זרות הלשון ודוו"ק.

והנה על גוף הדין הלוּה, כתבו הר"ן והרש"ב א"ז"ל דלעיל במסנה תנן נפלת מן הגג, והכא דרשעה וטרפה וכו', דהאי כי אורטא, והאי כי אורטא, דבכמה דרכיה להחרסק ע"י נפילה, ועוף ע"י דרשעה וטרפה בכוטל ולא ע"י נפילה, עיין בהם, וזה ודאי אמרת קתני כשרה משום דקיים שמהذا יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל בחוכתה חולדה על דשתטה וצדק. אבל עדין לא נתישב לו למה לא קתני כלה עליל דשתטה וצדק. אבל עדיין לא מושם דרכיה להחרסק ע"י נפילה, גם מעל"ע דכשרה, וזה ה"י האידי דהכא, משנה שאינה צריכה, גם למלה לא קתני נמי עמדת כשרה, דהרי בין עמדה ובין שחתה, יוצאה מיד פסול דרישוק אחרים, ובשניהם צריכה בדיקה משום שאר טרפות, וכל זאת הוא מפורכת דקתני היינו שהיא אינה יכולת לא עפ"י שיטת הרמב"ם א"ל, וכפי פירושי האמתי בדעת הגוף אלא לעיל ל"ז ע"ב, ולא כמו שפרש"י בסוגי דנפולה, ואפרשות קדשו, וכאשר ביארתי זאת בארכזה לעיל בסוגי דנפולה, ואפרשות רק אבן בקיצור, דהאי מפורכת דקתני היינו שהוא אינה יכולה לעמוד והוּה מסוכנת, כדאמרין לעיל ל"ז ע"ב, ולא כמו שפרש"י כאן, „עדין היא מפורכת" דמה בא לשולל, שלא מותה פשיטה, אלא דבָא לומר שהיא מסוכנת גוססת שאינה יכולה לעמוד, ואת אורתא בעוף דחליש ע"י דרושא וטרפה בכוטל נעשה מפרקמת וגוססת, ואינה יכולה לעמוד, והוא מסוכנת ב"י"א, דטרפה בלבד שום חסרונו אשר, כי זה הוא רישוק כללי שאין ניכר בשום אשר, ודיניו כטרפה, וכדאמרין בסנדזרין אליבא דרבנן דריב"ב, דהורג את הגוסט ב"י"א פטור מהרוג את הטרפה, וכל שחתה מעל"ע כבר יצאה מגוסט ב"י"א, ונעשה גוסט ב"י"ש, דלא מיטרפ בהכי אף שעדיין אינה יכולה לעמוד, ודבר זה לא שכיח בבהמה ע"י נפילה מן הגג שתה"י מסוכנת, אם לא שנשתרב אליו אחר מן החיצונים, لكن לא קתני זאת בבהמה אלא בעוף, והוא דלא קתני עמדת שום דהוא ק"ו משחתה דהרי בשחתה לא יצאה מגיססה כל זמן שלא עמדת, אבל יצא מגוססת ב"י"א ונעשה גוססת ב"י"ש, ואת צrisk התנה לא להשמענו. אבל עמדת פשיטה דהרי כל שעמדת אין כאן מוסוכנת כלל, ונעין לעיל מה שכתבתי על מה דאמר ריא"ר עמדת אינה צריכה מעל"ע, אתה לא אשמעין אפילו חורה ליפול ואני עומדת עי"ש. אבל טרפות רישוק אחד מאברה, שהוא מהלכה של ח"ט, והוא טרפות הניכר ויש לו בדיקה, ובין עמדת רישוק אעפ" שציאה מסוכנת ב"י"א, אבל עדין לא יצאה מוחש רישוק אחרים הצריכה בדיקה, יותר הדברים תמצא לעיל בסוגי דנפולה ודוו"ק.

וראית במסניות וילנא, ב글יו „אור גדור“ שהביא נשוי מהר"ס לובלין ז"ל סי' צ"ד ש"כ, דליך קתני ושחתה לשון דיעבד, דלכתחילה איי לסמוך על הבדיקה רק ימתין עד שתלך עי"ש. שתלו דבר זה באילן גדול בלשון הרמב"ם ז"ל, ודבר זה שנגה רבתה הוא במחכ"ת של הגאון ז"ל, דמה ירווח בהאי המתנה עד שילך, וכי יותר כשרה תה"י אז מוקדם הליכה, אמתה, ומה ש"כ הרמב"ם, ש"כ, „אם שחתחה“ משום דמסתמא ימתין עד שתלך כדי למעט בטרחת הבדיקה. אבל לומר דמשום לתא דאיסורא ראוי להמתן נקבה, משום דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנו בה הCY, נבלת

מו"ית כמו בבהמה, דלמ"ד אשלעמה"ת לא נאמר נקה"וו ופסה"ג בעוף דפסה"ג פשיטה דחויה נחירה כשרה, דודאי לא בעי יותר מבשיטה, אלא גם כשרה שאינה טרפה לשון נקבה, ולא עכ"פ תוכן מעל"ע למגור את הначירה בושט הנקבות ואין כאן טרפות אלא מדרבנן, וזאת כבר שמעין מהא דקתני בראש השוחט, דבעינו שחייטה גם בעוף, ומדמנה כאן נקה"וו ופסה"ג בעוף, מוכח דרצה לומר דהאי טרפות גם בעוף דאוריתיא אכן נקייה טרפות שמנת וזה ברור ואמת לפע"ד, ואם תרצה לעמוד על בור"י דהאי ענייא עניין היטב בפתחה ובסוגיות השיעיכים אליה בחדשוינו אנחנו ואנה ודוו"ק. **ע"ש** במסנה הוכחה חולדה על ראהה במקומות שעשו אותה טרפה עיין בהගות מורהיש"ש דקמתה כיוון דמהני בדיקה כדאמרין בגמ' איך קתני סתמא טרפה, והרי בסיוף בדישה וטרפה בכוטל, קטני כשרה ע"ג דבעי בדיקה, הנה לדעת רשי"י דבדיקה זו בשחתה מעל"ע אינה מושם רישוק אחרים אלא מוחש שאיר טרפות שפיר קתני כשרה משום דקיים שמהזה יצא למגורי ע"י שהיית מעל"ע, אבל בחוכתה חולדה על דרישה בדיקה בדיקה מהאי טרפות עצמה של האי הכא, לא מצי קתני כשרה, אלא דלפי מה שסביר רשי"י לדודאי דרושא לא מהני בדיקה וכותבו בטיענו משום דקתני ודרותת הזאב, הרי דהלהך כך אתה דכל שנדurst טרפה, וכן בנפולה אתה ההלכה נפלת מן הגג. עיין לעיל בסוגי דנפולה, וא"כ גם כאן לכאר' איך מהני בדיקה כיוון דקתני הוכחה חולדה על ראהה, הרי דזה שם טרפות מוחלות דאל"כ הוליל ניקב קרום על מותח, כמו דקתני בא"ט כבבהמה, ואיך כ' כאן רשי"י בד"ה הוכחה חולדה דחיישין לנקיית הקרומים, ועל חש הלא מהני בדיקה וכדאמר בגמ', אבל ניחא לי, במה שפרש"י בגמ' בד"ה טרפה, שמא ניקב קרום עכ"ל, ובראש יוסף ז"ל פ"י דבריו, דלפי מה שאמרו דקרום התחתון רכיך, ואגב רוככ"י מפקע פקע בבדיקה האכבע, וא"כ גם אחר בדיקה יכרצ, אין כאן ודאי טרפות אלא דמ"מ קרי לי טרפה, משום דקרוב יותר שניקב בס התחתון, והוא כמו דרושא ונפולה, דטרפה ודאי מכח דקרוב הדבר, שהארס שורף ונתרטסקו אבריה, וא"כ גם בס מהנה יפה קתני הוכחה חולדה במקומות שעשו אותה טרפה ר"ל שההכא הגע עד الكرום התחתון הרכיך, ובזה באמת לא מהני בדיקה להכשיר, אם בטח الكرום העליון ניקב, ומה דאמר בגמ' דמהני בדיקה היינו לברר אם באמת הוכחה במקומות שעשו אותה טרפה דהינו שהוכה קרום העליון, ומ"מ כתוב רשי"י חישין משום דאיינו ודאי גמור, אלא קרוב הדבר כודאי דניקב התחתון ואני לו בדיקה, ויש לי לישב באזה דברי התוו"ט התמהון ש'כ' דמצין למימר דקמ"ל בהא דוחוכת הולדה על ראהה, דבעוף טרפה בנקיית الكرום העליון לחוד, ותמהו עליו הראש יוסף והלב אריה ז"ל, דהרי מוכח מן הסוגי דאין חילוק באזה בין עוף לבבהמה, ולפי האמור, כוונת התוו"ט דהוומ"ל דקמ"ל דבעוף בנקיית الكرום העליון לחוד טרפה, משום דא"א למיבדק"י דלעולם יכרצ, דהרי חזין דסמכין הבדיקה אפילו למ"ד עלייא, ע"ג דלא אינקב תטא, משום דמחמת רככות" לולם יכרצ, הרי דהה כמעט מונע שלא יכרצ בבדיקה, וזאת קמ"ל התנה במ"מ דקתני הוכחה חולדה על ראהה, ולא קתני ניקב קרום של מותח, שנתקשו באזה המפרשים ודוו"ק.

ע"ש במסנה דרשעה וטרפה בכוטל או שריצצתה בהמה ומפרקמת ושחתה מעל"ע כשרה עכ"ל, בכל המשנה דיבר בלשון נקבה, ולא ידעת למה כיוון דעוש לשון זכר, והרמב"ם בחבורו נקט לשון זכר בכל אלן, אבל עיון לקמן דק"ב ע"א, רשי"י ד"ה ג"י ואין שחיתתה נקבה, מושם דרישא אתחיל בה לשון נקבה דתנו בה הCY, נבלת

מיד, אבל בסוגי' דנפולה כתבתי שלא הוועיל בזה מיד, אבל שלא נתברר לנו דאיתנה יכולת לעמוד לא נחזיק ריעותא, ורקשה מאד לומר דהלהכה כך אתה, דנפולה מן הגג ושותה מיד ודדו"ק.

ע"ש במשנה ר"י אס ניטלה הנוצה טרפה, עיין בס"ט בב"י דלמאן דפסק כר"י משום דס"ל דהינו כלודה בהמה ושם חכמים דר"מ פולסין, אלא דקשה מהה שנה רביה לעיל בלשון חכמים, וכן אמר ר"י א"א בלשון ייחד, ולכן באמת הר"ף והרמב"ס ז"ל המשיטו טרפות זו בעוף, ומה שכתו התוס' דלכן לא חשב לו ביתר עליהן עוף, גם ניטלה הנוצה משום דבפלוגותה לא קמיiri ולא זכיית להבון, דהרי מאן דפסק כר"י ע"כ משום דסובר דעתלה הנוצה הוא לעומת גlodah בהמה, ואין כאן יתר וצ"ע ודז"ק.

תוס' ד"ה אבל היפך בהם טרפה, בכלל נקובי דמותני הוא דעתמא משום דסופו לינקוב וליירקב עכ"ל, מלשון הגמ' לא ממש מעכן, דהרי מביא ראי' מקרה דהוא עשיך וכונך, ודרש מלמד שברא הקב"ה כונניות באדם, שאם נהפק מהם אינו יכול לחיות, וכן נראה מפרש"י שכטב שאם ירדו מבסיסןשוב אינס מתויישים, ולא מטעם שסופו לינקוב, וכן כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"י הט"ו וז"ל "בני מעיים וכו' ואם נתהפו עע"פ שלא ניקבו טרפה, שא"א שייחזו כמותו שהיו אחר שנפהכו ואינה חייה" עכ"ל, הרי מפורש אומר דבבנין מעיים שאינס במקומם אין הב"ח יכול לחיות, ולא מטעם שסופו לינקוב. וראיתי למיעוט על הררא"ש, שהביא דברי התוס' דמשום סופו לינקוב טרפה, וככתוב וכן הרמב"ס כתוב זה הדין גבי דין הנקובים בפ"י מוהל"ש עכ"ל, ובמחכ"ת כי رب הוא, שגנה רבה ראייתי כאן דודאי לא אתא הלהלה רק על ניקבו הדקין, אבל ניטלו הדקין מק"ז טרפה, כי רק חסר בתולדה של לרמב"ס לא הוה בכלל ניקב אבל כל שניקב טרפה מכש"כ ניטול, וא"כ יפה סיידר נפהכו ב"מ בין הנקובים, אבל לא מטעם דסופו לינקוב כתוס' אלא ככל שאינו במקומו הוה ניטול, וניטול ק"ז מניקב טרפה והתוס' שלא ירדו לה, המה נפלאים ממנה.

ואולי יש להמליץ بعد התוס' שלא מיסתבר להם סברת רשי'י ורמב"ס דאי'א להחיזרים כמהות שהוא, דזאת לא נשמע מקרה, מה תאמר לכל שהחיזרים בידים אנו חששין שלא החיזרים על מקוםם יפה. עיין בדברי חמודות בראי'ש אותן רע"ד דעתות בזה, סכ"ס כיוון דיש במציאות להחיזרים יפה ומה יטרוף זהה, דהרי הכל דאפשר דברי לה סמי וחיה, אינה טרפה אפילו לא בדורו לה כולם, וכן סברו לכל שנטהפהכו פ"א שם במקום ההיפוך, נחלשה העור וסופו לינקוב ולירקב, אבל דעתה זו דוחק גדול ודעת רשי'י ורמב"ס, דהה כי אתה קרא למרם לכל שנפהכו פ"א שוב אינו יכול לחיות אפילו ע"ז.

ד"ג נ"ז ע"א גمرا, א"ר שמותות יך בהמה כשרה, שמותות ירך בהמה טרפה וכו'. האי שמותות ירך בהמה טרפה בגמרא שלנו נמקה ע"י שני חצאי לבנה, ובଘותה מהרש"ש כתוב שלא ידע למה מחקה. ולפע"ד פשוט. אדם רב בפירוש אמר שמותות ירך בהמה טרפה, א"כ היינו דר' מותנא דבוקי דעתמא דשף מודכת'י ואיך מביא הש"ס בריש פרון בין הני ש"ש הא דר' מותנא, אם כבר קדמו רב בהאי דינא, אלא אדם לא גרסין לי בדרב, הא גופא קשי' דרב דנחתה להשמעינו דין דשותות יך בהמה ושותות ירך וגף בעוף, ומה השמייט שמותות ירך בהמה ולא אמר בה לא איסור ולא היהתו. אבל ניחה לפי מה דמסיק דגם בעוף לאו בפירוש אתmeno דשותות ירך טרפה, אלא דפומבדיתא נהגו בו איסור, ולא התירה

הוא טעות נגלה, ודז"ק.

תוס' ד"ה נבלות והא שחוטה היא, וא"ת והוא שמעין לי' לר"י בפ' חטאת העוף, דשחיטת העוף אינה מטהרת טרפה מתומנתה וכו', ויל' וכי עכ"ל. ועיין במפרשים ובפרט בהගות המהירוש"ש, ותראה כי תירוצים של התוס' גם שניהם מושלים הבנה וקוישתם עצומה וחמיה רבתא, אע"פ שכטבנו רק בלשון "וא"ת".

ומה שנראה לפע"ד זה הוא עפ"י מה שכטבנו לעיל מ"ט ע"ב דרבא ור"פ פליגו אי הח"ט כדאוריתא נידונים שלא שיק להקל בהם מושום דההורה חסה על מומנס של ישראל או נימא דאין אלא מ"ס, וכמש"כ הרמב"ס בסה"מ שלו, והכא הני תרי תנאי ר"י ור' חנימה נמי בהא פליגו, ומעתה ר"י דבדיק בידא ולא חייש למאליל טרפות דקאמר לי' ר"ג ס"ל דכיון דאין לוקין על הח"ט, מミלא דגס לענין טומאה דדרשין נבלה וטרפה דגביה נבלות עוף טהור טרפה כנבלותה, דוקא בטרפה האמורה בתורה מפורשת, דהינו הנטהה למות, ולא הני ח"ט של הלהלה.

ע"ז קאמר בגמ' נבלה והא שחוטה היא, ואיך קאמר לי' ר"ג לר"י נבלות דהרי בין לדידי' ובין לר"י אין כאן נבלות, לדידי' לא דמסתמא ס"ל כחכמים דפליגו על ר"י דשחיטה מטהורתה מידי נבלות, ולר"י לא, דהרי הוא עד מתי אתה מכליה מומנס של ישראל, הרי דח"ט אינם כדורייתא אצל, דאל"כ לא הי' מקליל לבדוק בידא, וזה נכון מאד.

וזע דלפי האמור קשה לכארו' דמ"ש לעיל דפסקין כר"פ ולהזכיר, דחלב טמא אינו סתום, וכן פסקין כמאן דבדק בידא ולקולא, ולא חיישין דאפשר שלו יבצע מחייב עקיימות שני החולדה, אבל ייל דשאני גבי ספקא דבולוגנתה דליך לצרף חזקת כשרות דבכמה כדיוע, אבל כאן בספקא דעתיות אי בדיק שפיר או לא, דאיכא בלא"ה חזקת כשרות דבכמה סמכין אבדקה קלישטא ודז"ק.

ע"ב גמר' דרשת וטרפה בכוטל, א"ר א"ר בר אנטיגנוס משום רaber"י אחת זו ואחת זו צריכה בדיקה, ממש' ביצה לא גרסין האי, אחת זו ואחת זו' וכן נראה מפרש"י שם שכטב "הכי גרסין" ומסתמא להא כיוון לאפוקי דלא נגרוס אחת זו ואחת זו, וכן נראה מدلע'י מפרש כאן מידיד, דההיכי קאי האי אחת זו ואחת זו. וראיתי בפ' ר"ג בಗליון ש"ס ווילנא שמספרש כלומר בין שדרסה או טרפה או ריצצתה וכו', ופ"ז זה אינו מתקבל מכמה טעמיים כמובן. אבל לעפ"ד נראה לקים הגריסטא, עפ"י שיטת הרמב"ס שביארנו והיא דמשנה דאי'ט בהמה תנא דין נפולה בהמה, ומיריע שעמדה דין דרך הבהמה שנפלה מן הגג ולא נשטרב שום אבר, שאינה יכולה לעמוד ולהי' מסוכנת, וכן בעוף קטני ומפרכסת משום דכך דרכיה שע"י ריצצתה כזו תה"י גוססת, והיא צריכה מעלי"ע לצאת מסוכנת ביד' האדם, אבל הון בהמה שעמדה ולא הלהכה אחר הנפילה והן עוף שלא שחה מעלי"ע אחר הריצצתה, תנא בבריתא דצרכין בדיקה משום ריסוק אבר שניכר, וזה פ"י המתקבל על האי דאתה זו ואחת זו, דקאי על שני דיני המשנה, אבל רשי' לשיטתי לא מצי גרס לי' ולפרש כן, לדעת רשי'י כל מה ששנה בח"ט בהמה, סתם טרפה אין לו בדיקה כמו דרשת הזאב, דס"ל שאין לו בדיקה, וה"ה בנפלה מן הגג כן הוא ולכן לרשי'י צריכין לפרש גם שם דלא עמודה, אע"פ שלא קטני ומפרכסת, אלא דרש"י מפרש שם דשחיטה

שיטות רשיי ז", דאמירם מביצים שנולדו ולא מבנים שנמצאו בمعنى האם קמיiri, ולכן אין למאמר ענינו כלל, להא דב"ש וב"ה בעדיות דאסרו ב"ה אפילו ביצה נבלה, ומכיון שהיא ביצה טרפה בין שיחלא-קמא ובין שיחלא-בתרא, דהותם מיררי בונמא ביצה גמורה בمعنى תרגנותל הנבלה, דב"ש מתירין, וב"ה אוסרין מדרבנן. אבל ביצה טרפה הנמצאת בمعنى תרגנותל אח"ש, כאמור דמודדים גם ב"ש דאסורה, שהרי גדרה באיסור, וניהו דבשחלה בתרא אייכא זוז". אבל כיון דבשחלה קמא עכ"פ אסור מה"ת, כל שנמצאת בمعיה לא חלכו בה ואסרו בין שיחלא קמא ובין שיחלא בתרא, משום דלעומם דעתן על האם והביצים שבתוכה בלבד, ואם נתיר הביצה שבمعنى הטרפה, יהיו בעיני המון מלטה דתמייה, וכי היכי דב"ה גזורו ביצה נבלה אותו ביצה טרפה, כך מודדים ב"ש בביבת טרפה דלא מחלקין בין גדרה באיסור לגمراה באיסור, ומודדק שפיר הא דקתני במתני' שם, מפני שגדלה באיסור, דאיתא לאשמעין דאפילו בשיחלא בתרא מודדים לב"ה דיש מקום לגרור אותו שיחלא קמא או דב"ש כתלמידיך ר"א ס"ל, דזוז"ג אסור, וליאכא חילוק בין שיחלא קמא לשיחלא בתרא ושניהם אסורים, ולב"ה כיון דעתן במשמעות תרגנותל הכל אסור, דלא עדיף ביצה טרפה בשיחלא בתרא מביצת נבלה, ועיין בי"ד סי' פ"א סי' ב"ה בגהה דבטרפה שנינהמן מהכירה אפיי בקרוב, יש אוסרין מושם מר"ע, דנראה כאוכל טרפות, הרי דכל הנמצא בתוך הטרפה אפיי מה שבא מחוץ לה אסור, מכש"כ הגדל בתוכה דאיתא ב' מושם מר"ע, והיינו טעמא דב"ה, דאוסרין נמי ביצה נבלה, אבל כל זה בנמצא בمعنى הטרפה, אבל בנולדו הביצים שאין לנו רק על הביצים כי התרגנותל עדיין היה, זה לא גזרין כלל שיחלא קמא או אותו טפנא מרערעא, ומישוב קושי התוס' ותדע שכן הוא, דהנה מטעט איז"ג שהחיר אמייר בשיחלא בתרא, עכ"ב בעודה בمعنى ומעורה בגיןו נמי שרי, אע"ג דאי דינם כשר, וכמשמ"כ הרמב"ם בפי"ז ה"ז ממאכלה אסורת זוז"ל, "יראה לי דהאוכל ביצי DIGIM טמאים וכו', וכן האוכל ביצי העוף הטמא התלוויות באשכול, שעדיין לא פירשו ולא נגמרו, lokha כאוכל בני מעיים שללים" עכ"ל, ר"ל דاع"פ לאחר שגמרו אין לוקה על ביצים מבואר שם בהלכה הקודמת, אבל כל שלא נגמרו זהה לבני מעיים ובכלל בשער המה אבל ביביצי עוף טרפה בשיחלא בתרא לדעת אמייר דזוז"ג הזה מותרין לגمرا, אבל תאמר דכל צמן שמעורות בגיןן נידונים כגון אחד עס העוף, ולוקה עליהם משום בשער טרפה, אך חורן וניעור ההיתר של איז"ג אחר שכבר נארסו קודם שגמרן, אלא ואדי ניהו דנדונים כשר, אבל האי בשער יש לזכור ולנקבה חלק בו, והוה בשער של איז"ג, ואיך קאמר דילשנא קמא דאמירם סבר לי" כראב"י דטרפה יולדת, למما לעולם טרפה אינה יולדת רק טענת, וכמבואר ברמב"ם דזוקא אינה יולדת. ועיין בשוע"ס נ"ז בש"ך סקמ"ה, ושפיר קאמר,adam נמצוא שאינם גמורים בעוף טרפה שחוטה משיחלא בתרא, שכורה ממש איז"ג, וכן הקשה באמת הראש יוסף ז"ל, אלא ואדי דעתך פ"פ מדרבנן אסורת, דכל שנמצא בمعنى העוף, לא עדיף מביצת נבלה דאסורה לב"ה, ובביבת טרפה גם ב"ש מודדים להא גזרה, וכן עכ"פ אמייר רק מביצים שנולדו מיררי, ובנולדו ס"ל שלא נזרו שיחלא בתרא אותו שיחלא קמא אפילו ב"ה לא, ומש"ה לא מצי פריך ר"א אמייר ממשנה עדידיות, דמיiri בביבת טרפה הנמצא בمعنى טרפה, דומיי בדבצת נבלה, דבזה בין שיחלא קמא ובין בשיחלא בתרא אסורה וכקושי התוס' ועיין מה שכתבתי עוד בזאת בתוס' ד"ה ושותין.

ועפ"י הקדמות דברים אלו נbaar הסוגי בס"ד והוא דר"א דפרק אמייר מושווין בביבת טרפה דאסורה, משום שגדלה באיסור האי ושותין אר"א ורבנן קαι, דפליגו בولد טרפה לגביה, וקאמר

בפניהם, א"כ י"ל דר' יודה מעשה ראה בעוף דלא התירה וכלן אמר משמו דין זה בעוף, ומכללה נמי א"א ללימוד מדאמר שמות יד בבחמה כשרה מכלל דבריך טרפה, DID אציגטרך לעומת עוף דקאמר טרפה, משום חשש הריאה קאמר דביד בבחמה ליכא חשש על הריאה ודוד"ק.

רש"י ד"ה נזכר שאינו בקי בתרגגולים אינו רגיל לאכול תרגגולים לפיכך לא ידע אם יש להם ריאיה וכו' עכ"ל. רש"י ז"ל נתקשה, הלא לא ריאינו איינו ריאיה ואיך החליט דאיין להם ריאיה ולא עוד דכמו כן הוומ"ל דאיין להם כבד וקורבן. لكن פירש דלא היה רגיל לאכלן אבל ראה אותן פתוחים וראה כל הב"מ חוץ מן הריאה דנהבתה בין הצלעות בעוף ואננס נראה את אבל אם היה אכלן היה מוצאה בשעת אכילה ודוד"ק.

תוס' ד"ה שמות ירך וד"ה למה ליה לмер. עיין מה שכתבתי זה לעיל נ"ד ע"א, ועיין בלב אריה ז"ל כאן שכתב היפך דברי דתוס' דרב דאית ליה לקתה בכלל מכש"כ דאית ליה דר' מתנא אף באיל עיכל ניבי עי"ש. הן אמת דלפי דברי התוס' לעיל שם י"ל כן, אבל לפי מה שביארתי אני שם אין שום הכרע מזה, דע"פ דאית ליה דרכיש, מצין למעת מא"ט דוקא, הא דר' מתנא עי"ש ודוד"ק.

ע"ב גמר' אל והלא רחל את היתה בשכונתו שנקדר קנה שלה, ועשוי לה קромית של קנה וחיתה, אליל על דא את סמק, והלא הלכה רוחות בישראל, שמות הירך בעוף טרפה, ותרגנותל היתה לי' לרשב"ח שנשנתות ירך שלה, ועשוי לה שופרפת של קנה וחיתה וכו', עכ"ל הגם. והנה הא דחיתה קמפרש רשי' דעל המכחה שנתרפהה קאמר, אדם על התרגנותל קאי, עכ"ד דחיתה י"ב חדש קאמר, א"כ מה השיב לו בתוך יב"ח הוה. אלא דבנני תרתי דנקדר הקנה בכאסיר ונשפט ירכיה, לא ידעתה במחה חיותה בראיה זה חסרון לא יכול למלאות, ונשפט היינו יטול למגורי ממש"כ הלב ארוי, דאל"כ hei שופרפת שעשו לה מה מהני לשומותה. אבל כוונת רשי' ה"י נראה לפרש וחיתה המכחה שהיתה בראיה ושלמה ולא מותנוונת והולכת, כי ה"י סובר דעיקר הטרפות המפורש בקרוא, הרי היא הנטהה למota, וא"כ עכ"פ בהני ח"ט של ההלכה נמי בעין עכ"פ שתהה החולוי ניכרת שמתנוונות והולכת, וע"ז השיב לו דוגם זאת ליתא, אלא דמצוי להיות בראיה ושלמה עד סוף י"ב חדש ולבסוף מותעורר החולוי ומיתה, ומכאן הוכיח הרשב"ז ז"ל בתשי' דבושים אופן אין להכחיש קבלת ז"ל, דטרפה אינה חייה יב"ח אפילו מהא עדים יעידו כנגדה, ואני בפתחה ולשאר מקומות הוכחתה, כי לא כן דעת הרמב"ם ז"ל, דהא דאמרנו טרפה אינה חייה, הוא על עיקר הטרפה שאסורה התורה, אבל הכללים שהעמידה לנו ההלכה, רק "בטעاري" אינה חייה ולא "בפראקסיס" עי"ש. והא דאמרו כאן תוכ' יב"ח הוה דחו"י בעלמא הוא, דהרי אמר לוbek mun ha rabba ha matkayimot shatim v'shalsh shanim, ve'ala dala dama neshah le'r'm u'lebbi dikamro simon l'terifa shelshim yom, akic namer dafliyo b'matziot, dlichad shanim rivot yochal la chayot, ve'ala dala dka d'rik la'yanin sefak terifa fligno, ve'ala gal guf ha maziyot do'dok.

ד"ג נ"ח ע"א גמר' אמר אמייר המני ביעי דטרפה, שיחלא קמא אסורה, מכאן ואילך הוה לי איז"ג ומותר וכו', עד סוף העמוד. הנה סוג' זו עמוקה עדiscal בעלי תריסין נלאו למצוא מבוא לפרשנה כראוי, ורש"י ותוס' כא"א דרך בה דרך עצמוני, ואני בעניי משכנתני נפשאי עליה להבין דעת קדושים ומצאתי כי שיטת רשי' ז"ל היא שיטת הרמב"ם, והיא המתקנית. אבל שיטת התוס' א"א להעמידה מרוביי הקושיות שעלייה, והרבה דוחקים שצרכין לסבול, זה החלי בעזה"ת.

ומהאי פלוגתא שבין תוס' ורמב"ם אי לוקין על היוצא מן הטמא נצחת פלוגתא שנייה ונפקותא רבתא לדינה, והוא ביווצה מן היוצאה, לדעת התוס' כיון דאיתן לו קרא היוצאה מן הטמא כתמא עצמו ולוקין עליו, ה"ה היוצאה מן היוצאה ואפילו עד מהה, דמ"ש, כיון היוצאה כתמא ממש. אבל לדעת הרמב"ם היוצאה אישורה בעלמא הוא ללא מלכות, שוב ביוצאה מן היוצאה לכוא איסור כלל, ולא עוד אלא דרmb"ם רק ביוצאה מן איסור שיש בו מלכות יש איסור, ולא ביוצאה מאיסור עשה, זיל' בריש פ"ג הנ"ל, "כל מאכל היוצא ממין מן המינים שלוקין על אכילתון, הרוי אותו המאכל אסור מה"ת" (ויאין בו מלכות מבואר בהלו") ואח"כ כתב, דחלב אדם מותר באכילה, אע"פ שבשר אדם אסור הוואיל ואין בו אלא איסור עשה. עי"ש וא"כ מכש"כ ביוצאה מן היוצאה דעת הרמב"ם אין בו אלא איסור בעלמא בחזי שיעור, כמש"כ הרמב"ם בהלכ' ז', וחיש מהר מסלך בזה השנתה הראב"ד על הרמב"ם בהל' י"א, ש' הרמב"ם שם, אפרוח שנולד מביצת טרפה מותר, שאין מינו טמא, עכ"ל. ותפס עליו הראב"ד ז"ל בבוטהCMD מדרמת חרב, זיל' "מה ראה לשנות הטעמים שפירושו בו חכמים שהם מתוקנים יותר מוכלים, כי ביצת טרפה אינה ממין טמא ואסורה, והטעם שפירושו בו, לאימת קגביל וכי קמסרחה, וכי מסרחה עפרא בעלמא" (תמורה ל"א עכ"ל). וזה "זיל המליך בעד רביינו שכabbת טumo, כדי להוציא אפרוח של ביצת עוף טמא שיישב עליו עוף טהור שאסור ודאי ולוקין עליו, אין אמרין לאימת קגביל וכי מסרחה. עי"ש בדבורי במח"ט אינם כדאים לו, דהרי בעצמו כתב דבזה גם מלכות איכא, עכ"ב לאו מטעם יוצא מן הטמא, דהרי על הביצה גופא אין כאן מלכות לאו מטעם יוצא מן הטמא, דגננה דר' תוס' ד"ה תרגונתא דאגמא, שיצא ממן, ועיין דנדנה דר' נ"ב תוס' ד"ה קי"ה שכתוב שם וכן לקמן ס"ב ע"ב, בדיעיר דתרגונתא ותרגול דאגמא שני מינים הם, אחד טמא ואחד טהור. אבל הם ה"י במציאות שעוף טהור היושב על ביצי עוף טהור, להוציא אפרוח עוף טמא, דין עוף טמא היה לי, لكن הכי הוויל לה"ה זיל להצדיק את הרמב"ם, לאפרוח ביצת טרפה שרי, מושום דהוה יוצא מן היוצאה, כיון דהביצה עצמו אין בו אלא איסור יוצא, וביצת עוף טמא נמי הכי הוה, אלא דהאפרוח היוצאה ממנה לאו מושום יוצא מן הטמא אסורה, אלא מושום דהוא עצמו עוף טמא ולאחר יש בו מלכות, כי הוא הוה מה שאסורה התורה. אבל האפרוח של ביצת טרפה מין הוה, ואין בו אלא מושום מצד יוצא מאיסור יוצא דשרי, זאת גם לר"ה שבס בתמורה דלית לי סברת דעתית קגביל וכו' וס"ל לאפרוח ביצת טרפה אסור, דהוה לבובה קامر וכשר פרשי' שם, דמש"ה נקט אפרוח ביצת טרפה דהינו יונה. אבל להדיות גם לדידיה שרי, מושום דהוה יוצא מן היוצאה, ומה דקאמר שם הש"ס דעתית קגביל וכי מסרחה, הינו לסתור דברי ר'ה, דקאמר דמודדים חכמים לר"א דהאי אפרוח אסור ליקרב, זאת נדחה בהאי אימת קגביל וכו', ובא וזה כי הרמב"ם זיל מביא האי דינא לאפרוח ביצת טרפה גם לעניין הקربה בפ"ג מהלכ' איסורי מזבח, כמו שציין עליו העין משפט שם בתמורה, ולא הזכיר האי טעמא דכי גביל כבר מסרחה, ואדרבה נראה מתווך דבריו דבלא טעם זה כשר להקרבה, דכתב שם הלכ' י"ז דכל האיסורי לגבי מזבח ולדוחיהן מותרין, חז"ז מولد נרבעת וכו', שלדוחיהן ממונן איסורי למזבח, ואח"כ בהלכ' י"ג כתוב וזיל "בד"א כשנעבדה בה עבירה כשהיתה מעוברת, שהרי הولد מצוי עמה בעת שנפיסה והיה כאחד מאבירה, אבל נתבערה אחר שנעבדה בה עבירה, הרי הولد כשר למזבח וכו', וכן אפרוח ביצת טרפה מותר למזבח" עכ"ל. הרי כולל האי הדין

ושוין בביבסה טרפה דאף להדיות אסורה, וזאת לר"א ניחא ל' ולא מימר קשי' ומטעם שאבאר וכאן אני צריך להאריך קצת, והט אזך ושמע, ותורה צמאונך. הנה ל�מן ס"ד ע"א תוס' ד"ה שאם רכמה הקשו, לאכילה ולמלךות למה לי רכמה, והוא קיימ"ל כל היוצאה מן הטמא טמא, וכן בסמוך שם למה לי קרא דבב היננה על ביצת טמאות ותירצון, דאה"נ דכל הני לא צריך קרא, אלא דביצים שאין דחידוש הוא מושום דעתו מן החי ושרי עי"ש היוצאה לנו מדברי התוס' אל, דכל היוצאה מן הטמא דינו כתמא עצמו ללקות עליו. וזאת נלמד בבכורות דר' ז' מקרא דאף את זה לא תאכלו ממעלי הגירה ומפאריסי הפרשה יש לך מעלה גרה ומפאריס פרשה שאי אתה אוכל ממנה, והוא לדעת התוס' דרשא גמורה, וגליי מלטא שנשאר באסורי' כמו שהיא במעי אמו, דاز' החוחך ממנה אבר פשיטה אסורה מושום טמא, דעובר ירך אמו, ואתה קרא דלא תאמיר כשיצא לאoir עולם פקע שם טמא ממנה, עי' שיש לו סימני טהרה, וכן הוא בביבים לדעת התוס' דכל מון שמוראות בגדיין הרוי הוא כבשר עוף טמא, וכמש"כ הרמב"ם שהבאתי לעיל, ואחר נגמר ונשתנה לביצה לא מהני לסליק האיסור שהי' בה, ולוקין על היוצאה מן הטמא כמו על העוף טמא עצמו דהקרה אתא דלא יצא מאיסרו שהי' עליו קודם שנגמר, ואע"פ דלענין טומאת נבלות לא ידונו הביבים הגמורים שבתוכה כבשר, דחתם הטעם מושום דכפירים קודם המיתה דמי, ומה שאינם אסורים מושום אבמה"ח עי' יש לנו לפותה בסוגי' דבכורות שם, דחלב וביצים אינם אסורים משום אבר או במה"ח, זו הוא בביבים לדעת הרמב"ם זיל אינו כן, אלא דהוא מישב קושי' התוס' בפשיטות, דהני דרישות היוצאה מן הטמא טמא, ודרישת דבת היננה אינם דרישות גמורות ולמלךות, אלא לאיסורה בעלמא וכמו חזי שיעור, וכמובא בפ"ג ה"ו מאכלות אסורות, שכabbת שחלב בהמה טמא וביצי עוף טמא אסורין מה"ת ואין לוקין עליון וכו' וכן כתב בפ"א ה"ה, בהמה טמאה שלידה כמוון בהמה טהורה וכו', הרי זה אסור באכילה שהגדל מן הטמא טמא וכן הטהורה טהורה. ועיין בפרמ"ג ריש ס"ו פ"א שכתוב, לדעת הרמב"ם זיל גם דרשה זו אינה דרשא גמורה למלקות, דהרי עיקר הקרא לאיזר ושפן אחא, אלא דתמייה בעינוי דלא משתמש אחד מן הפסיקים לומר כן עי"ש. וביעני אין כאן שום תימא, דברבה מקומות לא נחתו הפסיקים לדעת קדשו של הרמב"ם זיל. אבל הדבר פשוט בכיא בכותחא, אכן כאן מלכות על היוצאה מן הטמא לדעת הרמב"ם, וא"כ כל נששתנה הדבר לד"א פקע מיניה האיסור שהי' עליו קודם השנווי' אבל נתחדש לעילו יוסר חדש הנקרא יוצא מן הטמא או מן הטרפה שאין בו מלכות, והוא סברת רביינו יונה מובהה בא"ח סי' רט"ז במי"א סק"ג, דמתיר המוסיק שנתחווה מדם החיה, אלא דשפיר חולקין עליו הפסיקים, דניינו דאמת דאייסור דם ליכא, כיון דנשתנה לד"א בשמי ובטעמא. אבל עדין יוצא מן הדם, וכמו שציין עליו חלב למ"ד דם נער ונעשה הלב, اي לאו קרא הוה אסריםן, לא משום דם ממש אלא מושום יוצא מן הדם, וא"כ גרע מדם שבלו חכם אחד, איך הוה אסריםן חלב, המשום יוצא מן הדם, וכמו שצין עליו יוצא מן הדם מותר, דחלב חידוש הוה, ועיין בנו"ב שהקשה לו דודאיינו ראי' לזריקה, ולפי האמור לדעת הרמב"ם לק"מ, הכי משום דם ממש אין על החלב טמא לדעת הרמב"ם, ומחלב לא נגמר דיאו מן הדם מותר, דחלב חידוש הוה, והי' בפ"ו

זה.

בתמורה שם, שכותב ג"כ בთוך דבריו דולד נשתנה שני פעמים, "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחוור לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמיר דאיתא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דاع"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותה ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזה גרע זכר גורם היתר, כן בביבט טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע זכר גורם היתר, דכי היכי דבעיטה עכ"פ רק דין יוצא מן הטמא אית לי, דהרי אין בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת משורחת, אלא דלא מת"י שב האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרוחה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצאים מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, דזרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

דאפרוח ביצה טרפה, עם שאר תולדות מאיסורי מאבה, וכותב עליו "וכך" דשמעו חד דין ואחד טעמא אית לשניהם, וכמו דהני שרנו משום זוז"ג דאנן בחכמים דר"א פסקינו, "הה אפרוח ביצה טרפה דהוה זוז"ג, הביצה והאם, ולא בעין טעמא דכי גבל מסרה אלא לר"א. ואפילו תאמר דהאם דלגייב ביצה לא חשוב כగורם היתר, אני אומר דאפילו بلا זוז"ג שרי לחכמים דר"א, דהתירו ולד טרפה בעיברה ואח"כ נטרפה מושם דעובר לאו ירך אמו, וע"כ לומר דآخر שעשה ולד שלא אישתר לגובה ע"י שינוי זו, כמו אתנן ומתייר, דהשינוי מהני להחכרים למאבה. ועין ביה בהගות מהרש"ש זיל על המשניות תמורה במושנויות דפוס וילנא שכטב כן, דעתת הרמב"ס בכל הני מושם דחשינוי מכשירן למאבה, וכך שפיר כתוב וכן ביצה טרפה דשרי למאבה מושום ה"ט גופא, דכל נשתנה אין פולין יוצא מפסול לגבי מאבה וכחכמים דר"א, ולגביה הדיויט דאייא איסור יוצא, אבל באפרוח ביצה טרפה לא, מושם דביצה גופא רק איסור יוצא יש בו, והוא מון היוצא שרי למגמי נ"ל.

ואחרי הקדמות מלין אלו, נחוור לפרש השkil וטור' שבין אמריר לר"א, כי המה פלייגו במה דפליגו תוס' ורמב"ס זיל שביארנו, דאמיר דאמיר דאיתא קמא אסור, למלוקות קאמיר וכידעת התוס' דע"פ נשתנה לביצה ולא הוותתו ירך אמו, ולא כל בשר בשדה טרפה, ואין אלא יוצא מן הטרפה, מ"מ ס"ל דליה גם איסור יצא, דכן גילתה התורה בטהור היוצא מן הטמא דנדיזו כטמא עצמו, ושאמיר סובר כן, מוכח מסוף דבריו, מധתיר שיחלא בתרא מטעם זוז"ג, ואי הוותה ס"ל יוצא מן הטמא אין בו אלא איסורא בעלמא כדעת הרמב"ס, אז אין בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא איזה גרע זכר גורם היתר, דכי היכי דבעיטה טרפה בשיחלא בתרא אייא זרע זכר גורם היתר, דהרי אין בשר, והויצא מן היוצא הלא מותר לדעה זו וכרמב"ס ועין לקמן בתוס' ד"ה שאם רכמה שצינתי לעיל, בסה"ד, דרצzo לומר דבלא קרא דבת העינה הוות שринן כולחו ביצי מושם דמשכבות זרע קטתו דהוה כנבלת משורחת, אלא דלא מת"י שב האי טעמא לגבי ביצים דמתחלתן מעורות בגידין וחשובים כבשר עכ"ל. וכונתם מבוארת דניינו דתחלת יצירת הביצה מזער המותרת, אבל כשנעשה ממשות ממנה ומעוררת באשכול בגידין הרי הוא כבשר העוף הטמא ממש ולוקין עלה כמו על בני מעיים, כמש"כ הרמב"ס, וא"כ שוב כשנגורת ונשתנה לביצה ולבריה בפ"ע אין להתיירה מושם דנוצראה מזער סרוחה, כיוון שכבר הייתה לבשר, אלא נידונות היוצאים מן הטמא, וא"כ מה בין ביצה טרפה בשיחלא בתרא לביצה טמא או לשיחלא קמא, אלא ודאי אמריר ס"ל דליקון על יוצאים מן הטמא, ולכן בביבט עוף טמא שני הנורמים איסור המה, שלוקין עליו. אבל בביבט טרפה אייא גורם היתר של זרע הזכר, ויש להסביר דגム זאת תלוי במה דכל יוצאים גורם חזק כל כך עד שנשאר באיסורו דמעיקרא. וא"כ גם גורם היתר לא בטל ונשאר בתוקפו עכ"פ שנעשהبشر וכגופו, ולכן ס"ל לאמיר בשיחלא קמא אסור ולוקין עליו, ובשיחלא בתרא מותר מטעם זוז"ג ואפילו בעודו הביצה מעורה בגופה של הטרפה, כיוון שם"מ ניכרין בפ"ע הוות האי בשר זוז"ג ולא נידון כשאר האברים. אבל ר"א דמקשה לי מושווין וכוי פלייג עלי בתרת, בשיחלא קמא ס"ל דאסור ואין לוקין דכל נשתנה לביצה ואינו בשר, איןו אלא יצא מן הטרפה דלא אסורה התורה אלא בשורה. ומהנה נצחה דבשיחלא בתרא פלייג דלא מהני זוז"ג, דהרי גם בביבט טמא או בטהור הנולד מן הטמא אייא האי זוז"ג, דזרע זכר לעולם כגורם היתר נידון (עיין בהגנות מהרש"ש על המשניות

אמו, ולא נטרף הولد עם האם. אבל בבייצה دقוגפה דמי מודה. דשוב כشنגורה ע"פ שפניהם חדשות באו לאן, אסורה משום יצא מעצמו שהיתה טרפה קודם שנגמרה. אבל לאמיר דס"לadel יוצא לוקין קשי' ל"י דע"כ פליגו אף להדיוט, דתו ליכא סברא הנ"ל כמבואר בדברכו לעיל, וא"כ ע"כ הא דמודים בבייצה טרפה בשיחלא בתרא, דבשיחלא קמא למה יאסר ר' יהושע יותר בבייצה מולד, דעתה עדין לא ידע דביצה יותר חשוב כוגפה, מעובר קודם שנגמר, ולכן כשמתרכז לו דמ"מ מיריב בשיחלא קמא, פריך לו מפלוגתת ר' וא ר' דע"כ לאמיר פליגו אף להדיוט, ולמה מודים בבייצה, עד שמשיק דביצה גופה היא, ואנן דפסקין טרפה אינה חייה ואינה يولדת, ומוקמינן פלוגותת ר' וא ר' בעירה ואח"כ טרפה ובعتبر ירך אמו, ופסקין כר' אשיג נגד אמיר, דיויא איננו אלא איסורה בעלמא, ע"כ מפרשין פלוגותת ר' וא ר' רק בלבובה ולא בהדיוט ומטעם הנ"ל, ובבייצה טרפה דלא שייך טעם הנ"ל אסור אפיקו לר' יהושע, דהאי חילוק שבין ולד לביצה דקאמר הש"ס כדי לתרץ דברי אמיר, גם לדין צריכין, כיון דא"א לאוקמי ושווין בבייצה טרפה בשיחלא בתרא דחרתי טרפה אינה, يولדה.

בהא סליקין דהאי סוג' דקאמרה דר' וא ר' פליגו גם להדיוט אליבא דאמיר קאי, אבל לר' אשיג דהלהטה כוותי' לא פליגו רק בלבובה, דלהדיוט לא שייך בולד אסור יוצא לנ"ל, ולכן יפה פרש"י בתמורה במשנה שם, דר' וא רק לגובה אסור. אבל להדיוט לא אלא דעתמא שכ' שם משום דמאיורי קרבוי כדקאמר בש"ס צ"ט, דהאי טעמא קאמר הש"ס לר' יהושע דמודה בבייצה, אבל לר' גס הولد נאסר במעי האם דירך אמו הוא, אלא כשןגמר יצא לאויר עולם פקע אסור זה, משום דעתשה גוף אחד ונשתנה לדבר המותר, ואיסור יוצא בולד שחיה בפ"ע ליכא, רק בבייצה כמו שביארנו ודוק' היטב בכל אשר כתבענו כי הדברים קילורין לעיניים בס"ד.

תונס' ד"ה ושווין, לא כמו שפי' ב��' דקאי אפלוגותת דר' וא ר'ין, אלא קאי אפלוגתא דב"ש וב"ה וכו', וא"ת דהשתא חשבו ב"ה בבייצה טריפה כבשר דאסרו אפיקו ממותה נמכרת בשוק וכו', פי' לדבריהם, דמבייצת טרפה דמודים גס ב"ש, וכן אמיטר דאוסר בשיחלא קמא, לא קשי' לה, דהני לאו משום דחשיב כבשר אסרו, דלulosains בככל לאו דבשר בשדה לאחר שגמירו אלא כיון דקודם שנגמרו בככל בשער היי וכמוש'כ הרמב"ס שהבאתי בדיור הקודם, שוב לא פקע איסורין ע"פ שנשתנו לנווש אחר. אבל לב"ה דאסרו ביצת נבלה אפיקו ממותה נמכרת בשוק, ואע"ג דPsiṭṭia להו דין ביצה בלילה לב"ה אלא איסור דרבנן, דאפילו נחשב הביצה הנגמרת כבשר אינה חמורה יותר מאשר המдолדל, דלית ב"י נבלה אלא אבמה"ח דמייתה עשו נפול, ובבוח"ח בבייצה ליכא דאל"כ כל ביצים דעתמא יהי אסורים, אלא דכל שלא נולד הוה מדרבנן כבשר, והוא בנמצאת בעי נבלה כאמור המдолדל, ואסורה מדרבנן כבשר מדרבנן, ותריצו שני תירוצים, חדא דנייהו דלאגבי חשבוהו כבשר מושום נבלה איך איסור תורה (ר' ל"ל אבמה"ח דהאי ביצה פורש מן הנבלה ע"י מיתה עשו נפול לנ"ל). אבל לאגבוי בשר בחלב של עוף דגוף האיסור איינו אלא דרבנן לא חשבוהו כבשר, כך תי' הבה"ג, תני דגבוי נבלה דבר האיסור חשבוהו כבשר. אבל לגבי בשר בחלב דכל חד שרי וצריך להעתה עתה בשר בחלב לא חשוב כבשר, כך תי' ר"ת, וע"ז הקשו על הבה"ג מפ' הדר וכוי' ולקי שעה לתי הבה"ג דלפי תירצטו לר' מ"ד דאית לוי' לקמן ק"ב ע"א דבמה"ח איינו נהוג בעוף מה"ת א"כ גם ביצה נבלה הווה כמו בשר בחלב גוף האיסור רק דרבנן, דחרתי משום אבמה"ח קאמאין עלה ולא משום נבלה לנ"ל. ואך אפשר דר' מ"י חילוק על ב"ה דמנין מוכח דנוהג אבמה"ח גם בעוף וזה אפשר דגם ב"ש

הדיוט בטל הוז"ג ע"י שנעשה כבשר האם קודם שנגמר, ונאסר כמותו, אלא נשתחנה אח"כ לביצה והלך לו איסור זה, אבל בה תחתיו איסור יוצא מן הטרפה, דלא שייך בולד לנ"ל, אבל שייך בבייצה, אבל לאמיר דמותר הביצה בשיחלא בתרא וע"כ גם במעי האם כשמועורה בגידי, מכש"כ שמותר בשיחלא קשה וע"ז מתרץ דאמיר מוקי האי ושווין בדسفנה מרעא דליך זוז"ג, ופרק לי' אמא לא מוקי בשיחלא קמא, דליך זוז"ג כיון דנעשה טרפה בשעת עיירה, ע"ז מתרץ משום דקANTI שגדלה ולא קANTI שגמרה, וכאות הקשה המהרש"א, דהא לפרש"י לא מצי מוקמי בשיחלא קמא, דלמה לי ביצה, דהינו עיירה ואח"כ נטרפה, דגס בולד דינא הכי, ואין זה קושי דיל' דנקט ביצה כדי שלא צטרך לומר בפירוש דגס להדיוט קامر, דניהם דלגי פלוגותתם אמרינו דר' וא דאוסר, אוסר אף להדיוט, ופליגו לגובה להודיעךacho דר' וא, אבל בהא דשווין לאיסורה בעיירה ואח"כ נטרפה, הו"א דשווין רק בלבובה כי להדיוט יש סברא להתייר משום דש לולד חיות בפ"ע. ולכן נקט ביצה דבזה פשיטה דלהדיוט קامر, חדא משום דלא סלקא לגובה, ועוד אפיקו תאמר דלענין אפרוח שנולד ממנו יש נפקותא לגובה, דהא ליתא דהרי אפרוח ביצת טרפה לכ"ע שרי, דהא מעפרא קגביל כדאמר בתמורה, ולפע"ד נראה, ר' שם דקטעעה לומר דמודים חכמים לר' באפרוח ביצת טרפה, מכח האי ושווין סבר כו, דהוא סבר דפלוגותתם רק בלבובה קאי וממילא דהאי ושווין נמי בלבובה, וביצה לגובה לא סלקא לנו ע"כ באפרוח שלו קامر והוב.

ועתה נפרש לשנא בתרא דרבינו, דלא סבר קראב"י ומתני להא דאמיר בהאי לשנא, אמר אמיר, הני בי עדי דספק טרפה משחינו להו אי הדרי טענה שרין ואי לא אסורן איתבי ר' וא וכו', הנה להאי לשנא לא שמעין לי לאמיר דס"ל בשיחלא קמא דליך על ביצי טרפה, מ"מ איזיל גס האי לשנא בשיטה זו, דכפי הנראה אמיר גופא אמר הני תרי לשנא דהרי אי טרפה היה או טרפה אינה היה פלוגותיא שונה בין תנאים ואמוראים היא, והה"י יולדת ואינה יולדת וכדעליל, וכן נראה מלשון הגמ' דר'acha ורבינה לא פליגו איך אמר אמיר, אלא דמר מתני לאמיר אליבא דמ"ד טרפה יולדת ומתרן דאמיר אליבא דמ"ד טרפה אינה יולדת, ואמימור גופא אמר שניהם להאי מ"ד ולהאי מ"ד, כי לא הכריע בינויהם, אבל ר'acha ורבינה דהכריעו דרב' וא סבר קראב"י דטרפה יולדת, אמר בשם אמיר האי נושא, ורבינה דסבירא טרפה יולדת אמר נוסחא השניה, דאל"כ איך נאמר משום דהוא סבר קראב"י תולה באמיר דאמר הכי, ואידך משום דפליג אראב"י, תולה באמיר דאמר הכי, ולפיקך בהא דשמעין מלשנא קמא דליך סבר דליך איזוצא ליכא פלוגתא, ואם תרצה אמר לך דחש"ס הכא סבר דאם אין לוקין על היוציא ואין בו אלא איסורא בעלהא חכזי שיעור, אין לאסור ספק ביצת טרפה כלל, ועיין לעיל מ"ט ע"ב תוס' ד"ה רב ואיסורה דארוייתא, מה שכחתבי שם, ולכן הוכית ר' וא מדברי אמיר דבעי שהי"י בספק ביצת טרפה, דס"ל דליך על איסור יוצא כמו בטרפה עצמה. אבל לר' אשיג דסbor דאיסור יוצא אינו אלא איסור בטלמא וכחצ' שיעור, ספר מתיש'ב פלוגותת ר' וא בעבור ירך אמו, ודוקא לגובה, דאפילו לר' וא דעובייר ירך אמו, הינו קודם שנגמר ויצא לאויר העולם. אבל לאחר גמרו ויציאתו הרי פנים חדשות בא לאן, והוא דמ"מ אסור לגובה משום דלידי' לא מהני השינוי להתריר לגובה. אבל להדיוט מודה, מטעמא דכתיבנה לעיל בליך דפליגו בנטרפה ולבسو' עיירה בזוז"ג, משום דאיסור יוצא לא שייך בולד כי שמצו' להיות טרפה בפ"ע. אבל בבייצהDOI אסורה משום יוצא אפיקו לר' יהושע דס"ל עובר לאו ירך

ט"ח או ט"ח אבל בגין סברת התוס' כבר כתבו לעמלה, בריש הסוגי' דרך זאת יש מקום לסבירתם אם נאמר דיויצה מן הטמא הוה כתמא עצמו ולוקין עליו, אבל לפי דעת הרמב"ם דasiswa יוצא הוא איסור בפ"ע ואינו בו מלוקות, ונראה יוצא מן הטרפה. מה מהני זאת דיש לוולד חיות בפ"ע הלא לא משום טרפה קתניין עלי', אלא משום יוצא מן הטרפה, ואס תרצה לדקדק יותר ולומר דס"ס האASA דאסורה התורה היוצאת מן הטמא ע"כ משום דיש בו בכך ע"פ שאיןנו נראת דבר מן האס, דלפנ"ד לא על חם נקט הרמב"ם למשל דחלב וביצים של טמאים דומין לאיסור ח"ש שלא בלבד לעניין הדרשות דומין זל"ז, דשניהם מריבוי הכתובים שאינם דרישות גמוראות, אלא גם במחוקם יש דמיון בינהם דכמו ח"ש שהוא החיצי בכמות, כן הני יוצאים מן הטמא, המה חיצי שייעור באיכות, כי כח האס ותוכנותה שורר בולדחה ע"פ שיש לוולד סימני טהרה, וכן בחלב וביצתה ע"פ שנשתנה לנוג' אחר ואין כבשר, מ"מ מסתמא יש בהם כח הבשר טמא שה תורה רצתה, למנעו אותנו מלייזון בהם, מימלא גם בולד טרפה יש בו מליחות האס החולנית ומותמצית גופה שאסורה לנו התורה, אלא דמ"מ ייל' כיוון דהחוויות הוא היפך הטרפות כי הטרפות תחולת נבלות כמש"כ הרמב"ם. והאי ולד הולך ומתחזק, יש סברה לומר דדוחה האי עיפוש וחלהה שקבלה מליחות האס החולנית, וכפי הנראה זה כונתו בגמ' תמורה עי"ש, וכן ספקacial דלסרברא הנ"ל כיונו דע"י שהולך וגדל ומתחזק החווית, פולט חלקוי השקבלה מן האס. מפני שהחוויות הוא היפך החולי, Adams נפרש כפשווטו דמוסיף בכמות גופו לאחר שגולן, מאורייאר א"כ גם בולד טהור הנולד מן הטמא נמי נימא כו, שלא תאסר משום יוצא, והרי עיקר הקרא דיויצה מן הטמא בולד את זאת. אלא ודאי דטרפה שאני שהחוויות הוא היפך הטרפות, והבן דר"א מודה להדיות דשרי דלאו מוגופה קרבוי אלא מאורייר ולעיל הנחתיו בצ"ע דעתם זה לא עבי בגמ' אלא להתייר גם לגובה לרבען דר"א, אבל לפי האמור גם להתייר להדיות בעין האי טעמא דלאו מגופה קרבוי אלא מאורייר כנ"ל.

ודע דיש לי לכוארה קושיא עצומה על הרמב"ם דאית' פרנס הסוגיא דלקמן ס"ט ע"א דמסיק בתיקו בחלב של אבר היוצא, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ה הי"ב ממאכילות אסורת דאסורה החלב מספק, והלא לדידיה אבר היוצא דאי בו מלוקות, והוא ג"כ כאיסור ח"ש איך תאסר החלב ממנו דיויצה לא נאסר אלא מאסיר לאו שיש בו מלוקות לדעת הרמב"ם, אבל ניחא לי כי לרמב"ם הכי מתפרק האיבער בגמרא, דכל חלב דעתמא כאמבה"ח (ור"ל כצר של אבמה"ח) דמי, אלא דשראי רחמנא משום דעתה בהמה התר לאיסור ובמה"ח ע"י שחיטה, אולם האי אשר היוצאה דלית לה היתר בשחיטה, ניהו דלאחר שחיטה אין בו לאו ממש רק איסור בעלמא, מ"מ קודם שחיטה חוזר להיות חלבה היוצאה ממנו כצר של אבמה"ח, ולא כצר של אבר היוצא שלאחר שחיטה, והוא אמת וצדקה בס"ד ודוק'.

על"ב גمرا תנן התם וכו'. אר"ה ל"ש שלא שחייב ביד, אבל חיסר יותר ברגל טרפה נמי הוה, מ"ט כל יתר כניטול דמי עכ"ל הגمرا. בפירוש דברי ר"ה איך פלוגתא רבתא בין הרשב"א לרמב"ם ז"ל, דהרבש"א בתשו' סימן צ"ח ס"ל דכל טרפה מן החית' א"א לחוות בשום אופן, ואפיו מאה עדים יעידו שראו שח' עדי שקר הם נגד קבלת חיז'ל' דטרפה אינה חייה, אבל לעומת זאת בטרפה מבטו, הון יתר והן חסר מודה שאין להכחיש שהחיה חי' חי' כחול' מים, אבל

מודים להם, אלא דהמ לא גרו בביבה לחשבה כבשר, אלא גם על תי' השני של ר"ת יש לי תימא דאין להטעים סברתו אלא בשנאמר, דלבבי איסור אין מוציאין את הביצה מאיסור שהיתה בו בעודה מעורה במעי האם. אבל כפי שביארנו הלא לאיסור נבלת בל"ה אין בה, דהרי עכ"פ מודולד מקרי, ורק מטעם מיתה עשה ניפול נוכל לחשבה כשאר אבר המודולד שנעשה אבמה"ח, וא"כ גם כאן איסור חדש רמיון עליה ולא איסור נבלת כפשות דברי התוס', וקשה להקל בין הנושאים ולכך העיקר כמש"כ התוס' בוועליל, דב"ה גרו בביבה נבלת אטו ביצת טרפה, וביצת טרפה אסורה משום דנגמרה באיסור, אלא דעת תי' זה כתבו דאין נראת להם, דהרי לא גרים שיחала קמא ואטו ביעי דספנא מרערעא, עכ"ל, אבל דכבר כתבתי בדיור הקודם, דקושי' זו לא קשה אלא לשיטם דסבירו דקושי' הש"ס מושווין הוא ממשנה זו דעדיות ועכ"פ דהש"ס לא סבר שום חילוק בין ביצים הנמצאים במיע האם לביצים שנולדו, אבל לפ"ד דעת רשי' ורמב"ם ז"ל דושווין קאי על פלוגתת ר"א ור"י, קושיתם לק"מ, דב"ה גרו על ביצת הנבלת הנמצאה במעי האם משום ביצת טרפה בשיחала קמא, כ"ש שגורו על שיחала בתרא אטו שיחала קמא, אבל כל זאת בנסיבות קאי על שיחала הביצה, דאין הנידון רק על הביצה אין מקום לגוזר הא אטו הא. יותר ז"ל לדידין דפסקין כר' אש' ודלא כאמיר. באמת אין חילוק בין שיחала קמא לשיחала קמא, דשניהם אסורים ואין בהם מלוקות יוצא, ובעת שעדיין הון מעורין במעי האם על שניהם לוקין משום דינידונים כבני מעיים של האם, ורק לאミיר קשה, אלא דהש"ס לא הקשה עליו מב"ה דעדיות אלא מר"א ור"י, ולדינא אין נפקותא כיוון דבל"ה היה הלכתא כאמיר, אבל התוס' לשיטם דס"ל דקושי' הש"ס ה' מב"ה, וגם ס"ל דבאה דקאמיר אמר דשיחала בתרא שררי משום זויז'ג הלכתא כותני, ונפ"מ גם לדידין, דאית לן טרפה אין ילדת באירוע שודאי טרפה טעונה ולידה, או ביתרת שכ"ע היה וילדת, لكن דחו הא תי' השלישי שהוא באמת העיקר, ובזה תבין נמי למה העמידו קושיתם כאן שלא במקומו דכאן לא נאסר הא דב"ה רק הא דשווין, אבל לפ"ד האמור, לויל' אמר דהכא היה ניחא להם דב"ה גרו על ביצת נבלת אטו ביצת טרפה, ולעולם ביצה לאו בשיחала עצמא נאסר ובין בשיחала קמא ובין והוצרכו לתירוץ הבה"ג ור'ת כנ"ל ודוק'.

ד"ה במאי קמיפלגי וכו' ובאידך ד"ה הכה' כל מה שנתקשו להם הוא ולפי שיטם, אבל לפ"ד שיטת הרמב"ם כל זאת לק"מ כאשר ביארנו לעיל בראש הסוגי' ודוק'.

ד"ה והלcta באסה"ד, ולענין ולד הינו טעמא, ע"ג דבעלמא עובר ירך amo הוא, לעניין טרפות שאני דתלו בחיות ההבמה ולעובר יש לו חיות בפ"ע עכ"ל. עיין לבב אריה ז"ל דעפ"י דבריהם רצה לישב דעת רשי' ז"ל בתמורה, דס"ר ר"א ס"ל כן, אבל לא פlige רק בלגבוה, אבל כל זאת אי ס"ל טרפה אינה חייה אבל כאן איזיל הש"ס בין בלשנא קמא ובין בלשנא בתרא כמ"ד ט"ח, لكن לא שיק' סברת התוס' עי"ש ותמונה אני על גאנן כוונון, איך פלטהה קולמוסו דבר בטל ציה, הלא גם למ"ד טרפה חייה כתבו התוס' בסנהדרין ע"ח ע"א דסופו שימות מחבלה זו אלא דאין שיעור קבוע לכמה, אי למד יום או ל"ב חדש או יותר, וממש"כ לדעת הרמב"ם שביארנו דעת טרפה האמורה בתורה שיש בו מלוקות ליכא שום פלוגתא, דבעינן נתה למות מחמתה מכח וחסרון אבר. ואיך עלה ע"ד הגאון לעשות מלאו דטרפהחק כפרה אדומה, הלא הלהקה רוחות הוא בסנהדרין דף הנ"ל ולעיל בסוגי' דמסוכנת דבטרפה בעין מחסרא אבר שהחוויות תלוי בו ואין חילוק בהז' למ"ד

כントול דמי, אך מפרש הרמב"ם "ז"ל הא מימרא דר"ה הci, "לא חסר יותר ביד, אבל ברגל חסר מותולדה טרפה, דעתיך ההלכה אינה על חסר הרגל מותולדה, יותר טרפה דכントול דמי מכח סברא, ואשר כתוב הפלתי בס"י נ"ה וכן בהגחות מהרש"ש כאן, אכן שמתחלק הכח של האבר לשנים נחלשו פועלותם ואפשר שימושה בע"ח ברבות הימים, כמו בניקב משחו בשוט או בדקין, וכך מונה הרמב"ם בראש פ"א מהל' שחיטה שתי חסרים בין הח"ט, שהם חסרים מותולדה, וכותב "חסורה כי"צ, ב' אברים הם שאם חסר ממניינים טרפה, ואלו הן, הריאה והרגלים", ואח"כ בהלכ' י"א כתוב "במה שהיתה חסירה רgel בתקלת בריתנה טרפה, וכן אם הייתה יתירה רgel, שכל היהר כחסר הוא וכו"ע עכ"ל. הרי לך, לדעתך הרמב"ם עיקר הטראות ברגל שבא בהלכה, על חסר בתולדה, ואח"כ מביא נחתק מארכובה ולמעלה והוא ממשנה דבבמהה המקשה אבל זה נלמד מחסירה הרגל בק"ו, Adams חסר בתולדה טרפה, מכש"כ נחתק, והוא דלא קטני ממשנה עיקר הטראות של חסר הרגל, משום דהוא מלטא דלא שכית, ונחתקו רגלי' שכיה יותר ולא נמנה בפירוש בין הח"ט שבמשנה דאי"ט, אלא נכלל בזיה הכלל, ו/or דנקט כל יתור גאל כנתול דמי, לאו דזקא, אלא חסר, ונקט כントול משום דקאי על יתור גאל דקתי נמשנה בבמהה המקשה בבמהה שנחתקו רגלי', אבל במקומות דחסר כשר וניטל טרפה, יותר כשר, והא דלא מוקי הש"ס ריאה שחסירה דמתני' בחסרון אונה מתולדה. כתבתני קצת ישוב לעיל במקומו.

והנה בין לרש"ב "א" ובין לרמב"ם פ"י כנוטול, שנטלו או שחרשו
שניהם, וממילא באבר דבין חסר ובין ניטול ביד כשר, גם יתר
כשר. אבל דעת הרמב"ן ז"ל דעת שלישית, דכנטול דקאמר ר'ה
הינו דהיתרת הוה כנטול ממקומו בעומקו, עד שגמ' יתר תחול
טרפה, והוא פ"י דחוק מאד, ומ"מ לדינה חששו הפסוקים גם על
שיטה זו.

ודע דרש"י ז"ל נמי מפרש כרמב"ם דיתר חסר, אלא דהושך בפירושו וכותב, "והוה ל"י כسمות ירך בבהמה וטרפה" עכ"ל. וכן בבכורות שס כתוב, "ובהמה שניטל ירך וחיל שלה טרפה, וקימ"ל בהמה שנחטכו רגליה מן הארכבה למעלה טרפה, ועוד בוקי דעתמא דשfried מדורכת" טרפה" עכ"ל, ועיין בפוסקים ומפרשי הש"ס מה שכתבו זהה, ולפענ"ד נראה דרש"י ז"ל רצה זהה, כיון שלא נראה לו לפרש יתר כנוטל ביד אלא בחסר בתולדה, ובטרפה הרגל הלא לא מצין חסר הרגל אלא נחטכו רגליה, لكن הוסיף רש"י דהוה כسمות הירך, וسمות הירך משמעו ל"י בין בתולדה ובין עי"ס סיבה שאירע אחר הלידה, וס"ל דהאי שמות ירכו שמנה שם בבכורות דוקא עי"ס סיבה מيري ובלא אייעכל ניבי, כי היכי דלא תקשה והא טרפה נמי הוה עי"ש ברש"ג, ודלא כתוס' שם שכתבו, דמתולדה קامر והוא כשר. אבל רש"י ס"ל דאדරבה בתולדה טרפה גם בא עיכול ניבי, דעתמא דבעינן עי"כל ניבי הוא דבלא עיכול ניבי הדירה בריא, ובנולד כך בירך שמוט לא הדר לעולם, ולפ"ז ר' מתנא דאמר דבוקי דעתמא דשfried טרפה, ולא התנה והוא דאייעכל ניבי, במתולדה מيري, ומני' שמעין דחרsr הרגל מתולדה נמי טרפה, ע"כ גם לרש"י צרייך לומר דעיקר טרופות הרגל של ההלכה בין הח"י טרופות היהת חסנה הרגל, דאל"כ אלא דהילכה היהת על נחטכו רגליה, חסנה בתולדה מנ"ל דטרפה, כיון דדרש"י לית ל"י חבר ברויל רבנו דל"ל יחבר ברויל ודב"ה.

משנה אחזת הדם וכיו' התו"ס' חדשים על המשניות כתוב בשם הרשב"א, הטעם ד�ע"פ שהדברים האלו ממיתין את הבהמה, אינה אלא במסוכנת וכשרה, וצ"ל דלא שמעין אלו ממתני' דמסוכנת דלעיל לי"ז דהתמס במסוכנת מחמות חולשה ואפיקת הכת. אבלanca אשרמעין דאפיינו אילכה בגופה איזה דבר שמיתית אותה, כל

מ"מ אתה הולכת מיהודה לומר דכל יתר כניטול דמי, ור' לע"פ מ"מ אתא הולכת יתיר וחסר אינו כנטול דזה חי וזה אינו חי, אבל לעניין דין טרפה דומה זה להה דשניות אסורים מכח הללמ"ס, והוא גזרה בלי טעם. וחוק מחוקי התורה שאין נהරור אהיריה, ולפי שיטתנו כך מתפרש מאמר הלאה, כל יתר חסר וחסר כנטול, ור' הע' קיצור בלשונו באמורו כל יתר כנטול, וסמק על מה שהתחילה לומר „אבל חסר יותר ברגל“ הרי ذדיבר מהCSR ומיתר, ע"כ הטעם שנתן קאי ג"כ על שנייהם, ולכן ס"ל לרשב"א דאין חילוק בין חסר לניטול ובכך מ"מ דקתוני ניטול טרפה לאו דוקא ניטול דה"ה חסר, ומה דקתוני בכמה טרפיות חסר ובכמה ניטול, וכן הא דח' מיני טרפות שמנה עולא ובתוכם חסורה ונוטלה, האי חסורה ע"כ אין הפרוש חסר מותולדה, דזאת א"א להיות בין הח"ט טרפה כולם אינם חין, וחסר מותולדה שהוא כנטול אינו טרפה בפ"ע אלא בכל ניטול הוא, וגם הולכה בפ"ע היא על כל הטרפיות דכל חסר כנטול, אלא חסורה נופל על ניטול במקצת האבר, ונוטלה הינו כלו, ושניהם ע"י מכחה או חוליה ולא בתולדה וכמו חסירה ריאה שפירוש. אז חסרו בחוץ אליבא דר"ש או חסרו בפניהם לרבען, וניטול הכבד אי לא נשתייר ממנה כלום בעינן, מדויקדק הלשון ניטול ואי אפיילו נשתייר פחות מכך נמי טרפה, מ"מ האי שיור כ"ד לאו כלום הוא, ושפיר קרי לי נטלה הכבד, ולדעת הרשב"א ניחא דלא מוקי הש"ס הא דחסרה הריאה על חסרו אוניות מותולדה, דזאת בכל ניטול וניקב הוא ומשום ההלכה דכל חסר כנטול ואינו להכנסיס בח"ט שאנים חין, כנ"ל.

אבל לרמב"ם ז"ל דעת אחרת עמו, כי הוא לא סבר להכחיש את הידוע לכל, ולומר כי ע"י נקב כ"ד בריאה או בדקין אחת דעתו להמית, דהרי אמרו חכמים לרבי לעיל והלא הרבה מתקיימות שתיים ושלש שנים, ועל המעשה בכל יום א"א חלקו, והטרפה האמורוה בקרא, ודאי דאייה יכול לחיות, כי היא הניטה למota, דהינו אינה יכולה לעמוד מחמת מכח שאמדוזה הרופאים למיתה, כמו ברוצח. אבל הני כללים שהעמידם ההלכה ע"כ אינם „המאקסימוס“ אלא „המניגום“ כי לא להקל על מה שמספרות בקרא, אלא להחרمير עלייו אתה, ור"ל דהני נמי ראיין להמית את הבעה על צד הרחוק, ולכן אין אנו שואלים אחר אימוד הרופאים. אלא חשבינו האי ההלכה כאימוד הרופאים אבל רק „בטעരיע“ ולא לומר ד"א לחיות בנקב שהוא של אברים הפנימיים, דבר שאין הדעת סובלת בשום אופן. אבל לענין ספק טרפה מהני לו האי „טעരיע“ להתייר אחר שהיית י"ב חודש, ויתור מזה תראה כי בש"ד סי' נ"ז סקמ"ח מסיק, גם בספק יתרת מהני י"ב חודש לדעת הרשב"א, דआ"פ דמודה דיCOL לחיות שנים אין מספר, והוא שהוא הייתה י"ב חודש ובספק יתר לא תהני, והוא יציבא באירוע וגירוא בשםשמי', ולכן לרמב"ם כן הוא בכל ספק טרפה, דהאי חומרא של ההלכה שஸירה לנו כלים די לנו אם נטריף ודאי אףלו חין משום דההלהכה כבר קבעה אתון לטרפה. אבל ספקן לא נטריף, אלא אומרים הרי ההלכה על היסוד טרפה אינה חייה נתיניסד, ולכן בספק טרפה מהני הייתה י"ב חודש, אף שאנו יודען דין החיות מכריע באמת, והעד ע"ז הוא ספק יתרת דעת הרשב"א, ורק"כ הש"ד הנ"ל.

מזה יצא לרמב"ם זיל דלא בעין למימור בחסר מתולדה וביתר, דאתא הלהכה מיוחדת כגזרה בלי טעם להטריף מה שאין בו שום חולין וחוי חי' כשאר בראיים, שהוא ג"כ דבר שאינו מתקבל, ואיך המתוין האי הלהכה לממי"ס שיתגלה ע"י ר"ה, ולא נזכר בשום משנה ובריתא, וגם ר"ה גופא לא הזכיר שקיבל האי דיןיא איש מפני ומוהלה למומ"ס, אלא מפרש המשנה וטעמא קאמר דכל יתר

טמאים שאינם ביתנים והרבה מהם רוחקים מן היישוב, ואדם אחד מאלף שכירם בשמותם, דודאי צריך גדול יש לסייענים כדי להבדיל בין טמא לטהור, אבל מה דלא סגי בסימנים והוזכר בבחמות לנקבותם בשמות, שור שה שבים ועייזים וכו' וכן בחגבים דלא סגי בסימנים, צריך טעם, אבל בעופות לא קשי' דלפרש הסימני טהורה ולא בעי למנות כ"ד מיini עופות טמאים, דהרי בעופות גם בס' אחד או ב' או ג' טהורם, אם מכיר הני דעתאים כדאמר לקמן בגם, וכן צריך למנותם אף בשידעין סימני טהרה שליהם אבל בהמה וחגבים דכל שכן להם הסימנים כולם טמאים, הרי שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם אין מן הצורך למנותם בשמותם, כמו דלא מנה מיini הדגים לא הטהורים ולא הטמאים, י"ל דבא לאסור אם יזדמן דרך מקורה שיהי' בהמה או לחגב טמא, אותן הסימנים שיש למיני הטהורים, ולהיפך, להתריר אם יארע בהמה טהורה סימני טמאה, דהינו גמל בمعنى פרה, משא"כ בדגים דלעולם הסימנים מכירעים, והתעם כי בהמה וחגבים הסימנים כשם כן המה סימנים לא טעמים, אבל בדגים, האי סנפיר וקשחת אין אלו סימנים בלבד, אלא טעם החיתר. וכך לא איכפת לנו במין הדג, אלא בסנפיר וקשחת. וראה זה מה שכתב הרמב"ן ז"ל עה"ת בטעם סנפיר וקשחת, שהוא שחדג הי' תמיד מעלה בשיטה העליון של המים עד שהαιיר שולט בערו והוציא ממנה הליחות הגຽות המזיקות, ושאן לו סנפיר וקשחת ישכון בתחום המים, ולרוב הליחות ואפיקת החום, לא ידחה בהם דבר עיי". ודבריו הקדושים בינוי על אדני חכמת הטבע, וקיים לעניין, אבל קשה עליו למה לא חקר גם למצוא טעם על סימני בהמה ועוף וחגבים על כל עוף הדורס טמא כתב טעם), ואם ביקש ולא מצא, עכ"פ הו"ל להזכיר, כי בהני לא ירד לסוף דעת התורה, אבל לפי האמור למלعلا ניחא, כי בהני דמנה התורה בשמותם שהם טמאים או טהורם, הני סימנים אינם טעמים אלא סימנים בעולם, וכל שמנה את שמותם אין לנו לבקש טעם למה אסורה התורה את החזר והתריר את השוע, אבל בדגים דלא הזכיר שום מין לא לטמא ולא לטהור, עכ"ד הני סימנים טעמים המה, וזה ברור בדעת הרמב"ן ז"ל והנפ"מ לדינא כן".

עוד יש למצוא נפקותא, اي הני סימנים טעמים המה או רק סימנים לעניין מה שכתב הרמב"ן ז"ל בריש פ"ב ממאכילות אסורות, דלאו על שאר בהמות טמאות חז' מן המפורשים בתורה, ידיעין מק"ז, ומה הני דרך סימן אחד להם וטמאים, ק"ו הני ב' סימני טומאה, והוא מספרא מובא גם ברש"י עה"ת, והרמב"ן שם חולק עיי". ועתה אם נאמר דעתם הטהרה, מעלה גרה ומפרשת פרשה טעם הטומאה ההיפך שפיר עבדין ק"ו אם חזיר ונמל בימיון אחד טמא, מכש"כ הני בשני סימנים, אבל אם נאמר חזיר וגמל ושפן ואורנבת אסורה התורה, והני רק סימנים נינחו,izia ק"ו איכא לאסור שאר בהמה טמאה בלאו דעלמא רק בעשה אסורם, דכל kali שני סימנים אסורים מכח העשה דזאת החיה אשר תאכלו וכו' אבל בלאו אינם אלא המנויים.

הן אמרת דכפי הנראה חז'ל נשמרו מקושי ז', באשר דרשו בכל הני הפרטים, כי מעלה גרה הוא, והוא שליט בעולמו יודע שאון לך דבר מעלה גרה וטמא אלא גמל ושפן ואורנבת. וכן בחזיר כי מפריש פרשה הוא, והוא שליט בעולמו, דין לך דבר מפריש פרשה וטמא אלא חזיר, לפיקך פרט הכתוב הוא, ופרש"י ז"ל למדך שאון לך לחוש מעלה גרה אחרת, דכל שאר מעלה גרה טהורים עכ"ל. ועיין בתורה תמיימה שתמה על פרש"י דלפ"ז כל עניין דרשה זו אך למוטר דמההכי תיתי להוסיף על הטמאים שנמנם התורה עיי' מה שפרש לפיקך דרכו, אבל סידור קושיתו על רשי' משולל הבנה, והכי הוויל', כיוון דליקא מעלה גרה לחוד רק גמל וחבריו, ומפריש

שאין כאן חסרונו אבר עיי' נקב או פסוקה או שבורה וכדומה, אין כאן איסור, ולעומת זה מהכא לא Nadu דמסוכנת שרי', דכאן לא דיבר מסוכנת ממש שאינה יכולה לעמוד על רגליה, דמה של' הרשב"א ז"ל-DDDD דמסוכנת הכוונה דעת' פ' שטופה למות מחמת האי חולי, לא גרעעה מסוכנת דעלמא דשר', כיוון דין כאן חסרונו אבר. אבל לא דהאי משנה מסוכנת אייר', דאפילו אינה מסוכנת עדין איצטריך לאשמעין דין זה טרפה האמורה בתורה, ע"פ שיש בגופה דבר המעודד להמיתה, אלא דמאחר שיצינו למשנה דמסוכנת דהיא שרי', גם הני דמנה כאן, אם גם הגינו למדרגת מסוכנת נמי שרי', וכן תראה מסידור דיןנים אלו ברמב"ם, דדין דמסוכנת הביאו בהלכ' מ"א, אחר שביאר דין טרפה האמור בתורה, הינו נתהה למות מחמת מכת אבר, כתוב אבל הנטהה למות מחמת תשות כחה אין זו טרפה אבל צריכה פרוכס, אבל האי משנה דאחות הדם והמעונת וכו', כתבה בהלי' שהיטה בפי', בין שאר הח"ט של הحلכה שמקומם בהלי' שחיתה, כמו שביארנו בעicker י"ד, וכتب דהני אינם בכלל טרפות של ההלכה, ולא הזיכר שצרכין פרוכס, כי לא מירוי שהיא מסוכנת עיי' תלאים אלו, אלא שמחולי זאת סוגה למות ומ"מ כשרה, והארכתி בזה ע"פ שהדברים פשוטים, מפני שהחטוי זי' קט"ז לא נחות למה שכטבת, והי' סובר דלכל הני דין מסוכנת ממש יש להם, משום לדמדן מדברי הרשב"א וזה ליתא כמש"כ ודוו"ק.

ע"ש במשנה,أكلה סם המוות או שהכישה הנחש, מותרת משום טרפה, ואסורה משום סכנת פשות עכ"ל. וראיתי בתפארת ישראל שתמהה למי נפ"מ קامر שמותרת משום טרפה כיוון דמ"מ אסורה משום סכנת נפשות, עי"ש שנדחק לישב ומש"כ שם דלו נפ"מ למלקות, למה כתוב דין זה בי"ז. הנה משום הא לא ארוי, דהרי עכ"פ נפ"מ לפסלו לעדות אםأكل את הטרפה, אבל אוכל דבר שיש בו סכנה אין בה לאו שיש בו מלכות אלא איסור עשה בלבד, דושמרתם לנפשותיכם, אבל באמת כבר כתבנו בפתחה לקיים מש"כ הרמב"ם בסה"מ שלו, דעל ח"ט אין בהן מלכות, אבל קושיתו בלא"ה לפען"ד לך"מ, דהניأكلה סם המוות והכישה הנחש, לא נאסר בהמה לעולם ועד, אלא עד זמן מה שאנו משערין שכלה האי סם והאי ארס מתוק גופה, כי לא מישתבר כלל שלעלום תה"י סכ"פ לאכול מבשרה, והוא דלא נתן התנא שיעור עד כמה תאסר, ואמר סתם אסורה משום סכ"פ, משום דבאמת אין זהה שיעור קבוע, ודבר זה מסור לרופאים, אבל עכ"פ אחר זמן רב שבתחיה כלה כי האי סם וארס מגופה ודאי שרי', אבל משום טרפה הייתה אסורה לעולם, וזה ברור לפען"ד ודוו"ק.

ד"ג נ"ט ע"א משנה, סימני בהמה וחיה נאמרה מה"ת וסימני העוף לא נאמרו, אבל חכמים אמרו וכו' עכ"ל, הנה בהמה נאמרו תרי סימנים מעלה גרה ומפריש פרשה, וגם עשרה מינים טהוריים מנויים בשמותם נאמרו במשנהchorה בפ' ראה, והטעם סימנים כלל, אלא מנויים בשמותם בפ' שמיini ובפ' ראה, שמהם שמהם הטמאים קאמר בגמ' מפני שהם מועטים נגד הטהורים שאין להם מספ"ר, וסימנים נלמדו מפי השמועה כדמפרש בברייתא דלקמן, דמנשר ותורין אנו למדין ד' סימני טומאה דעופות, ובדגים וחגבים נמי' בדגים לא תלה הכתוב אלא בסימנים סנפיר וקשחת, ובଘבים תלה בסימנים אשר לו כרעים וכו' גם מנה הטהורים בשמותם, הארבה וכו' והנה הא דלא סגי לי' בהני דמנה בשמותם, והוסיף עוד לציננס בסימנים או מפורשים או מדרישות הכתובים, הוא מובן בפשיות דשותם שלולים להתחפץ, וכמו דאמרין בשבת ל"ו ע"א, דשלשה אישתני שמייהו. ועיין Tos' לעיל כ"ב ע"ב ד"ה איצטריך בסה"ד, דאיצטריך קרא שלא נטעה וכאשר אמרו ל�מן, דסנפיר כתיב שלא נאמר Mai קשחת סנפיר, ומכש"כ בעופות

בשدة טרפה כתיב, וכ כולל גם בשר עוף, אלא דתנה חלק עוף מבהמה מפני איזה שינוי אברים שבhem, וכਮבוואר במשניות דלעיל, וכן שפיר שמעין בא"ט בהמה גם חיה, אבל בסימני טרפה דבקרא בהמה כתיב, אלא דממה דתחיל הפרשה בזאת החיה אשר תאכלו מכל הבהמה, דרישן דחיה בכל בהמה לסייענים, וכדלקמן דף ע"א ע"א, ודאי הדנה דתנה סימני טרפה מוכרת להזכיר בפירוש היה אתה מדרשה דבר כל בהמה היא ולכך דברי ר'ת לפע"ד צע"ג ודוק".

ע"ב בא"ד יש לה טלפים כטלי פחיה, אכתיה אייכא לספקוי בהמה דיש טלפי חיה דומה לטלפי בהמה עכ"ל. עיין בmaharsh"א זיל מה שנדחקו בפירוש דבריהם, והלב אריך ליישם, זיל הארכיך של הארכיות שלו לא ידעתה איך קאמר אבל לא עלתה בידו דאחר כל הארכיות שלו לא מעלים ולא מורידים לא ר"ד טלפי חיה הדומים לשלהם, לא מעלים ולא מורידים לא לאייסור ולא להיתר, דכינון דממה התורה בטהורים, ואון בהמה תורה בהולך חזץ משור כשב ועז, ולהן טלפים מיוחדים שונים של חיה, למה לא מהני טלפי חיה להתריר וטלפי בהמה לאיסור, ולכן לפע"ד הפ"י הייתר נכון הוא פ"י המהารש"ל זיל, דאין כוונת התוס' לומר שיש מין חיה שתಲיפה דומות לשלהם אלא שמצוין פעומים בהם שינוי הטבע בפרטית ולכן חייש ר"ד לשינוי הטבע זהה גם בהמה לאגביה הטלפים, עכ"פ שלא ראיינו בהמה כך, משא"כ בקרים דלא מצינן שנייני הטבע לא בהמה ולא בחיה, لكن הוה קרנים סימן מובהק, ובזה מסולק קושי' המהארש"א מעליו ודוק".

ד"ג ס' ע"א תוס' ד"ה הרכיב שניים דשאים זעג"ז ומהו, וא"ת מתני' הוא, אין גוטען אילן באילן ולא יוק בירק וכו', עיין בmaharsh"א זיל שהביא דעת הרמב"ם זיל, שהשטייט הרכבת יرك בירק, משום דס"ל דמתני' לענין איסורה תנן ולא למלכות, דמדון ק"ז אין עונשין, והכא קמבעי לי למלכות, דכינון דהסכים הקב"ה על ידם כמאן דכתבי בהדי' דמי, עכטד"ק, ולא הרגש המהארש"א דרש"י זיל פריש מהו להרכיב זב"ז, וכן נתעורר ע"ז המהארש"ז זיל, וכאו' יש לתמורה על רש"י, למה לא ניחא לי' לפרש כמשמעות לשון הגם', דקמבעי אי מותחיב בדייעבד בשחרביב. אבל יפה עשה רש"י לפענ"ד, וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם דהשטייט מכל וכל האי דינא דהרכבת יرك בירק, והוא משום דבא"י דלוקין גם על זריעת כלאים בשני מיני זרים כאשר פסק שם הרמב"ם בריש הלכ' כללים, פשיטה דלוקין גם על הרכבת דהוא גרע זרעים, וכמש"כ הכה"מ שם, ואי בחול"ל דמותר לזרוע כלאי זרעים, לאסור הרכבה מכל', דלגי הרכבה אין ק"ז מאילן כמוון, ולא עוד אלא אפילו הוה כתיבי בהדי' למיננו בזועים, לא הוה מצינן לאיסור בחול'ל, דאיתמעט משడ לא תזרע כלאים, דנוגה דוקא בארץ, אדם בשעת הבריאה לא ה' נצטו לצתת למיניו והוא יוציאים בערוביה, מミלא א"א לאסור כלל כלאי זרעים אפיקו בא"י לא, כמוון, וא"כ יפה פרש"י דקמבעי רק אי שרי להרכיב או אסוד מדרבן, וזה תלי בהא דר' חנינא בר פפא,adam השבון כאלו כתיב בציווי בהדי' למיניו בزرעים כמו באילנות, אז ע"כ הרכבה בהן מה"ת. אבל אי לא כתיב בהו למיניו'ו כמו באילנות, איזומוקם לגוז בזרעיםatto אילנות, כך צריכין לדוחק בפירוש האי האיבע, וכיון דרך מדרבנן קמבעי, כל חיקו בדרבנן לקולא, אך שפיר עבד הרמב"ם זיל שלא פסק לאסור הרכבת זרעים בחול'ל ודוק".

ע"ב גמור' א"ל הרבה מקרים שרואין לשรอง, והן הון גופי תורה וכו', כיצא בו, ואת העם העברי אותו לערים, מאן נפ"מ, דלא ליקרו לאחיו גולים עכ"ל הגמרא. עיין מהרש"א חא"ג, דאייכא טעמא שהעביר את העם לערים, כדי לחזק הקניין שקנה את הארץ לפרעה, א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלגי טרפה בקרה סתום ובשר

פרשא לחוד, רק החזיר, איך נוכל להוסיף על אלו כיון דליקא, אלא דלפ"ז קושיתו לך"מ, דאי לאו דגילה לנו קרא דהוא שליט בעולמו, הו"א דהני שמנת המה בלאו ואיך שדומה להם, רק בעשה אסורים וממי לא גם הני שאין להם סימן כלל הבעה, דתו ליכא ק"ו-DDI לבא מן הדין להיות כנדון, כיון דכל בסימן אחד כל שאינים מפורשים אינם אלא בעשה, גם הני הבאים מק"ז לאiah' חמור מהם, ואפיילו נאמר דשייך כאן לומר דכל היכי דמיפרק ק"ז לא אמרין די, אבל עכ"פ בקי"ז צו' ודאי יפה כתוב הרמב"ן זיל דאין עונשין עליו, וליכא איצטריך "ווא"ו" לומר לו דהוא שליט בעולמו וליכא אחרינה בחוד סימון, וממי לא איתן לו למייעב ק"ז על שאר הבהמות דלית להו שום סימן טרפה, שהמה בלאו, אלא דסכ"ס נשאר קשה, ומה פרט להני כלל, ולא כתוב סתום וכמו בדגים, דכל שאון מפריס פרסה, וגורה לא יגר, לא תאלים וטמאים הם לכם, ואולי זיל האם ה"י כתיב כן הו"א דכל שאין לו שום סימן טרפה בלאו, אבל מי שיש לו אחד כמו גמל וחירות, איינו אלא בעשה, אלא דלפ"ז קשה למה באמת לא נימא כן בדגים, דמי שאון לו סנפיר וקשחת בלאו, אבל בסנפיר לחוד ואין לו קשחת רק בעשה אסור, והיינו נפלטים מכו"ז הש"ס דלקמן, סנפיר דכתב רחמנא למה לי, אשר לקושי' זיל לא מצא תירוץ אחר, אלא לדוחק ולומר דמשום יגיד תורתה ואידיר כתוב דבר שאון בו צורך, שאון לך דוחק גדול מזה, וביעני הוא קושי' עצומה לצריך נגר ובר נגר דיפרקייה ודוק".

תוס' ד"ה אלו הון סימני חיה, כל שיש לה קרנים וטלפים, קרנים אתא לאפקוי וכוי' אבל אכתיה אייכא לספקוי בהמה טמאה, لكن בעין טלפים פרסות סדוקות וכוי' ר"ד אומר כל שיש לו קרני חיה אי אתה צריך לחזoor על טלפים, דסביר היה טמאה איין לה קרנים וכוי' עכ"ל וק"ל דל"ד ולרביב דסתם כוותי' בנדה כמו שישים תורה וחוץ ר' הריב"ס, תקשה למה הארכיך התורה בשני סימני תורה וחוץ ר' אה"כ להוציאו הגמל וחבריו וחזר דאית להו חד סימנא, כיון דמציא אמר כל שיש לו קרנים תורה וכל שאון לו טמא דכמה דבחיה טמאה לא נמצא בקרנים, כ"כ בהמה טמאה כן כאשר עינינו רואות. ועיינו במא"א בא"ח ס"י תקפו"ס סק"ג ובמה שהאריכו האחرونים שם, ואי משום דיש עזים טהורים ולא קראים, היה לו להוציאו הני מיין עיזים לטהרה ותו לא, והי' מיתר ריבוי דברים הרבה, ואולי זיל דלא רצה לסיכון שבא לאח"י, דהרי תראה בתוספתא דשנינו, דכל שאון לה שנים למעלה תורה, והتورה לא תלה טהרתו בהן מפי שבאו לאח"ז ודוק".

בא"ד, ור'ת פירש דיש לו טלפים דקאמר לא את' לארוי' שחיה תורה היא, שהרי הכא לא אירוי אלא בסימנים להתריר חלהה לאפקוי מהבהמה טהורה וכוי' עכ"ל, דברי ר"ת בזה נפלאים ותמותים מאד, שהרי האי "algo han simoni chaya" הוא סיפא דtosfta המובאה לעיל, דברישא קאמר שם, אלו הון סימני בהמה כמו בא' בגמי', וכיון דחלקים בחרותי, עכ"כ דבהמה דוקא קאמר ולא כתנא דמשנתנו דקתני סימני בהמה וחיה, ובתוספתא לא קטני נמי דנאמרו מה"ת כמו דתנה תנא דידן אלא סתום, ואיך כתוב הר"ת דתנה דtosfta לא נחות לאורי' סימני טהרה דחיה, דהרי עדין לא דבר מחייב כל רק מבהמה ומה דפרק הש"ס על התוספתא קודם שהניחה למורה חיה בכלל בהמה לסייענים, הכוונה דפרק דלא הוה לי' להלכים לשנים אלא לשנות כמו במתנית' אלו הון סימני בהמה וחיה, אבל השתה דחלקים לשנים בתורי בבותי, פשיטה דבבא האחורה גם לטהר מטומאה קמייר' דאל"כ הו"ל בבבא הראשונה, אלו הון סימני בהמה וחיה כתנא דמתני' ואין זה דומה להא דתנה א"ט בהמה שנכלל חיה עמה דלגי טרפה בקרה סתום ובשר

כל הילפota להוסיף על הניג כ"ד המוני, או מין נשר לדעת רשי", או שאר מינים שיש להם ד' סימני טומאה לדעת התוס', איך אפשר ללקות עליו, הלא האילכה לא לפרש אלא להוסיף על המפורשים אתה, ואית' דבאמת אין לוקין רק על הניג דמפורשים, והני דמוריין מכח הילכה, לאיסורא מר宾ן ולא למלקות, מה פריך הש"ס על מה דקתו במשנה דסימני העוף לא נאמרו, ולא ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כmoben. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם גם היה עבד נאמן לאדונו והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למרא לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא חי' חושב מחשבות ועובד לאדונו עבודה רבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישף גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניון גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

אבל ראה דעת הרמב"ס ז"ל דלא כרש"י ולא כתוס', דהוא ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות הי"ד כתוב ז"ל, "סימני עוף טהור לא נטרש מה"ת, אלא מנה מןין הטמאים בלבד, ושאר מניין העוף מותרין, והמינים האסורים כ"ד הן ואלו הנקו"ו ואח"כ כתוב "כל מיהו באקי במיניהם אלו ובשומותיהם ה"ז אוכל כל עוף שאינו מהם, וכי הוא באקי במקורה וכ"ו" עכ"ל, הרי ברור מילו נגד רשי' ותוס', ואין צרך בדיקה וכן"י. דליכ"ל, רשי' ברור מילו נגד רשי' ותוס', דלית לו לרבות שום עוף לטומאה חזק мало המוני וטומאות בתורה, וכל המכיר בהם ובסמותם, מציא אכל כל עוף שאינו מהם בלי השקפה על הסימנים, והסימנים לא נאמרו אלא מי שאינו באקי כדי שיוכל לאכול עוף הבא לפניו ב"ד סימני טהרה, וכן אם מכיר עורב בשנים ואם מכיר פרס ועוגיה גם בס"י אחד, אלא דלא יצחתי להבין איך יפרנס הרמב"ס הסוגי, לדיד"י אין צרך להגיה בלשון המשנה כלום, דיפה קתני במשנה דסימני עוף לא נאמרו, ונשר לא לסימנים כתיב ודלא כדקתו בברייתא, דנשר לרבות אתה, או מין נשר כרש"י, או שאר מינים כתוס', דהרי לייכא שום עוף טמא חזק мало המפורשים, ופלא והפלא תורה דבעל דbullet יאoted דקדק בלשונו לכתוב, "דלא נתפרשו" והוא לשון אבי, ולא כתוב, "לא נאמרו" בלשון המשנה, ולבסוף כתוב דהני סימנים נתנו חכמים, למי שאינו באקי בהן ובשומותיהם, הרי דסובר דבאמת לא נאמרו כלל hei סימנים בתורה, ואפילו בהלכה לממי"ס נמי לא, דלא מישתבר לומר דהילכה אתה למי שאינו באקי, דהלא כל הקבי יכול לעשות סימנים אלו כדי למסרם לאינו באקי, ואין כאן צורך כלל, שייהי נמסר למשה מסיני.

אבל אחר העיון נראה לפ"ד ביחסו לשון הרמב"ס ולהשווונו עם השkil וטרוי שבגמי', כי יש לנו קרא על סימני עוף בקרוא דוחבדתם בין עוף טמא לטהרה דבsofar פ' שמיני, ז"ל הרמב"ס ז"ל בראש הלכ' מאכילות אסורות, "מ"ע לידע הסימנים שմבדלים בהן בין בהמה חייה ועווף וחגבים שモותר לאכול, ובין שאין מותר לאכלן שני' והבדלתם בין בהמה טמאה לטהרה, ובין העוף הטמא לטהרה, ונאמר ולהבדיל וכו", עכ"ל. ועיין בה"ה שם דבשה"מ עשה הרמב"ס מכל א"א מ"ע בפ"ע, דלהבדיל בין עוף טמא לטהרה היא מ"ע מפורשת בפ"ע, וזאת ההבדלה עכ"י סימנים קאמר, דהוא בדיקה והבחנה חוזית בחילוקין דקון. אבל במקומות דליך סימנים אלא מנויים הטמאים או הטהורים בסמותם לא שייך ע"ז לשון הבדלה אלא לשון הכרה, גם לא צרך להזכיר שנייהם אלא או הטמאים או הטהורים, ולא על חנם דיק' הרמב"ס בלשונו הזhab לכטוב דמ"ע לידע בסימנים שմבדלים וכו' ולא כתוב לידע ולהזכיר הטמאים או הטהורים, ומאחר שזכינו דמהאי קרא יצא דיש גם בעופות סימנים כדי להבדיל בין הטמאים לטהורים, אפילו איןנו

וכפרשי' על התורה שם, מ"מ כל הסיפור הלאה ללא צורך אם לא כדי לאשמעין דהיה חס על כבוד אחיו עכדי"ק. ולפ"ד לא כיוון יפה, דהרי כל הפרשה יכולה שם מלא מסיפורים כאלו מחכמת יוסף ותחבולותיו שליקט כל הכסף והזהב וכונה בהמתם וחיתם לפרעה ולבסוף גם אדמתם, והניא אדמה הכהנים, והכל בעצה ובזמןה עשה, בהשכל ובדעת כדי לחזק העינינו, ולמה לא יספר גם את זאת, דהעביר את העם לערים, שהיא אחת מתחבולותיו חזק הקנון לפרעה לעתיד והוא עצה נפלאה כmoben. אבל מה שנלפע"ד בזה הוא כי חילוק גדול בין כל הניג תחבולות שעשה לטובת המלוכה והמשלה כדי לשعبد העם וכל אשר להם תחת יד פרעה, ובין האי תחבולת האחורה להעביר את העם לערים מכך אל הקצה, כדי שברבות הימים ישתקע שם מנהלתם, ולא ישבו לעולם עלייה, כי אם היה עבד נאמן לאדונו והכל יפה עשה בעתו ולשעתו, אבל תחבולת האחורה הללו עובדה קשה עד למרא לעבר העם מזכה אל הקצה שאין בזה צורך שעלה בהשכמה על דורות הבאים, מחשבה כזו אינה עולה אלא בלב איש תושב הארץ שעינו ולבו להשתקע שם הוא וארצו אחורי ע"ס כל הדורות, כי רק במוח איש זה מחייב להולד מחשבה כזו לחזק ולשכל מולדתו וארצו האדוק בה וככל מחשבוחיו לה. אבל יוסף הצדיק מבחר השבטים, אשר בכיה על צוארו בנימין אחיו על ב' מקדשות שעתיין להיות בחלקו ויחרבו, ואשר ציווה לפני מותו לעלות עצמותיו לארץ אבותיו איך יתכן שהוא חי' חושב מחשבות ועובד לאדונו עבודה רבה, על שם העתיק לדורות הבאים, ואין לך גנאי לישף גדול מזה, ולכן להעביר האי חופה מעליון, גלו לנו ח"ל ארצו השני ומושליו חקר ודרש פעיל ועשה עניון גדול ונורא זה, להעביר את העם לערים, אלא טעם הטעות אותו היה, כדי להסר חופה מעל אחיו שלא ליקרו גולים, לנלפע"ד נכון מאד ודוק".

ד"ס"א ע"א נמר' סימני עוף לא נאמרו ולא והתני' נשר מה נשר מיחיד וכו', אף כל ציוואה בו טמא, חורין וכו' אף כל ציוואה בהן טהorian, אמר אבי לא נאמרו פירושן מדברי תורה אלא מד"ס, עכ"ל הגמ'. ווהסוגי' ארכוה והשיטות בה מרובים כאשר יראה כל המיעין בה, אולם חזק ממה שהרגישו ונתעוררו בה הראשונים והאחרונים מפרשיש הש"ס, לי העני בדעת תמורה הסוגי' מaad, דהנה אבי ע"כ איזל ומודה דלא נאמרו בתורה סימני עוף טמא אלא מנה אותן בשמותם בפרוטרוט במספר כ"ד, דהינו כ"א בשמותם ושלשה מריבוי דלמיינו למינה ולמינהו, כמובן רקמו ס"ג ע"א, ואין כאן שום יתרור ולא שום רמז על סימנים, ואיה כתיבי כדי שנctrיך לפירושן הלא תורין לקרבן כתיביו ולא אייחרו לדריש מוהם סימנים ונשר הלא הוא כאחד משאר כ"א המנוים בתורה בשמותם, בלי שום השקפה על סימנים, ואיך בין מה דקאמר דנשר מיותר דהוה נלמד מק"ז משאר עופות המנוים, דהוא בספר החותם דכלazon שאין לנו בקרוא שום רמז רמזיא על סימנים, איה ק"ו איכא, ובמוועדי נשר לטמאו יוטר מאינך, ולא עוד, אלא דכל הני קושיות שבגמי' דלא כתוב אלו, או אלו, וኒלו בק"ז מאינך דכתיבו, אפילו הוי הסימנים מפורשים, איך נלמד במא מצעינו או מק"ז כיוון דאיין עונשי מה"ד כיודע, מכש"כ כשייך הסימנים אינם כתובים, והני סימנים עכ"י מהלהקה נמסרו לך, דהרי אפילו הי נשר וטורין מיותרים בקרוא ואתא ללימוד מהם סימנים, הלא שניים יש בין תורים לנשר גם חזק мало ארבעה, כמו מה שמשינו במשנה דפירה מובהה לקמן, דכל העופות פסליין את מי חטא חזק מן היונה מפני שמווצצת, ובמדרשי על הקרוא ענייך יונס מה מה שינויים בעניין יונה משאר עופות, וכדומהו שינויים אין מספר שיש למצוא בין נשר ליוונה, וכיון דרך על הילכה נבנה

דיל'ל דלא אמר כן מפני שפ"ע לא שכחו בישוב כדאמר ליקמן, וכל שאינו מכיר אין מיהici תתיייכי פ"ע. אבל לשיטת התוס' דברישא לא דבר מעור שבא בס' אחד דוקא אלא במכיר את כלו, עוד הבא בא בס' אחד בחוץ טהור בלא בדיקה, ואפילו אית ל' עוד בפנים סימן שני ושלישי טהור ודאי יותר קשה דהוומ"ל דעופש אין לו אלא סימן אחד בלבד, כל שמכיר פ"ע טהור. אלא דמ"מ לא עשו מזה תימה אלא כתבו, דהוומ"ל וכוי' משום דגס לדידחו לא דבר מלטאת דלא שכחא, שייה' מכיר דוקא בפ"ע ולא בשאר' ודוק'.

ע"ב גמר' ארכ"פ תרגנולא דאגמא אסירי, תרגנולטה דאגמא שריא, וכתבו התוס' שאון לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור, דقول היוצא מן הטהור טהור, אלא שני מיניהם הם וכוי עכ'ל, אלום בנדה דף י' ע"ב כתבו דלא שיק בעופות יצא מן הטמא או מן הטהור, דהה הביצה בלאה' נשעה תחליה עפרה ומעפרה קגביל האפרוח, כדאמרין בתמורה ל"א ע"א, אלא הבל תלוי בסימנים עי"ש, ולפ"ז יש לומר דהאי חד מינא הוא, אלא דלנקבה יש סימני טומאה, ולצורך סימני טהרה, אלא דגס זאת ליתא, דהרי בקרא סימנים לא כתבי אלא מינויים הטמאים בשמותם, ואם תרגנולא דאגמא אחד מהני המינויים הוא, איך נתר הקבה שלו עפ"י סימנים להקל נגד המפורש בקרא לאיסור אלא דהתוס' בה לשיטתו איזו, אבל דס"ל דמקץ הני סימניםanno מוסיפים לטומאה עוד מילים הרבה אין מספר, והוא למתקות, משום דכלום דרשנה גמורה הוא מנשר וטורים. וכאשר בارتהי זאת בראש הסוגי. ולכן גם להקל מהני האי דרשנה להתריר הנקבה משוש שיש לה סימני טהרה, ולא עוד דאפילו הנשר אם אירע וש לאחד עפ"י מקרה אכבע יתירה הרי הוא טהור, אבל לדעת הרמב"ס שאין לסימנים אלו שום سورש בקרא ורק לאינו בקי אמרו חכמים שיש לבדוק בסימנים, עיין לעיל אין מקום לדברי התוס' אלו, וגם לרשי' דס"ל דילפota נשר וטורין לא אתא אלא לרבות מין נשר לטומאה, אין להתריר בסימנים כלל, כל שהוא ממין הטמאים. וזה ברור ואמתות ודוק'.

ד"ג ס"ג ע"ב גמר' ארכ"י עופ טהור נاقل במסורת ונאמנו הציד לנומר עופ זה טהור מסר לי רב' ופרש' י"ל במסורת, אם זכר הוא באדם כשר שאכלו, או שמסר לו רב' ציד חכם שהוא טהור עכ'ל. הנה אם זכר אדם כשר אכלו לא בעי להיות לא ציד ולא חכם אלא סתם אדם כשר, אבל מסר לו על פה שזה עופ טהור, צריך להיות ציד חכם, דהיינו איש הבקי בהן ובسمותיהם, והוא לאכזר' אינו מובן. ובאמת הרמב"ס י"ל מפרש האי מירמא דר' יצחק באופן אחר שכabb' וזל', וועף טהור נاقل במסורת, והוא שייה' הדבר פשוט באוטו המקום שהה עופ טהור ונאמנו ציד למור עופ זה התיר לי רב' הציד, והוא שיווכח אותו ציד שהוא בקי במיניהם אלו ובسمותיהם" עכ'ל. הרוי דפרש הא דאמר עופ טהור נاقل במסורת, הינו אם הביאו לפניו עופ ממוקם אחר שלא הינו זכר אצלינו, אם שם במקומו שהוא שכיח ואוכלין אותו, זאת מקרי מסורה, ואין צריך לחזור מי התיר לאנשי אותו המקום עופ זה, כי מסתמא עפ' בקי ואוכלין אותו שם, ויש עוד אופן התיר בצד' שמעיד על עופ שאינו ניכר לנו, כי רב' אמר לו שהוא טהור, ואז צריךין לידע שרבו היה בקי בהן ובسمותיהם, דלילי זאת אין סומכין על הגדרתו. וזה הפירוש נכון מאד. אבל רשי' י"ל שפרש דסגי בז' שאחד הי' מי שייה' אכלו ולא בעי להיות ציד בקי, נראה דרצה חלק בין עבד עובדא עצמוני, בלי כוונה להheid, לבין בא להheid, ובסוגי דע"א נאמן באיסורי הארכתי בסברא זו, דיש לה מקום, אבל כאן קשה לחלק בהכי.

והנה בתשובה אחת שנדפסה מהוגה'ק משינאווא צ"ל שא Sorר הבר אוזוות הגדלות שהוא מתרבים אז במדינתינו, הביא ראי'

מכיר שום עופ בעולם ותוארו, שפיר פרק הש"ס על לשון המשנה דקתני דלא נאמרו, ולא תנ'י וכו' והכוונה על הקרא דהבדלים, דע"כ האי ברייתא על האי קרא כסמק, דיליף מנשר וטורין הסימנים, דהני נשר וטורין אינם מיותרים כלל, אלא כיון דהה תורה ציוויה להבדלים בסימנים ע"כ מנשר וחורין מוכרים להוציא הסימנים, והוא דילפין מנשר כל שיצא בהן לטומאה לאו דוקא, דחויז מאלו המינויים אין שום עופ טמא, אלא אגב דמתורין מצין לידע כל עופ שיש לו ד' סימנים דטהור, נקט גם במנשר דכיא צ' בו טמא, עפ' שאון שום עופ חוץ מנשר יש לו ד' סימני טומאה, והני סימנים לא בעין אלא רקים מצות הבדלה כשאינו בקי בהן ובسمותם, ואין הלהכה אלא חכמים הוציאים מנשר וטורין, ולכן מודוקך לשון הרמב"ס שלא הביא לשון המשנה דלא נאמרו, אלא לשונו אבי דלא נטרPsi, אבל מצות עשהrica בהליכרים בסימנים, למי שאינו בקי בהם, כך נלפ' י"ד ברור בדעת הרמב"ס ובביאור הסוגי לשפטו, אבל שיטת התוס' וגם שיטת רשי' דבאמת מרביינו לטומאה היה עופות חוץ מאלו המינויים בתורה א"א להעמידו, כי מכח הלהכה דלא אתה לפреш הקרא אין להוסיף לאוין למלכות, והוא תימא רבתא ודוק'.

תוס' ד"ה הדורס. עיין מה שכתבתי בזה לעיל דף נ"ג ע"א בד"ה גמר' שם ודוק'.

ד"ס' ב' ע"ג גמר' ארכ"ג היה בקי בהן ובسمותיהם, עופ הבא בסימן אחד טהור. לדעת רשי' י"ל קאי אפרס וענינה המדבר מהן לעיל מני' ודוקא בסימן אחד, באופן שאין לחוש רק לפרש וענינה, ומה דלא סגי בקי בהן לחוד بلا שמותיהם דהינו שמכיר בתוארן, כתוב רשי' י"ל, שאם שמו של העוף שזע עליו פרס, אע"פ שאינו דומה לפרש שמכיר ובקי בו, חיישין שמא איינו הוא עכ'ל. ר"ל שמיון פרס מצי להיות גם מי שאינו דומה לפרש בתוארן, וככארה איינו מובן דהא בפרש לא כתיב למיניו, וא"כ רק פרס אסורה תורה, אבל מיין פרס שרוי, ועוד דמה מהני בקי גם בשמותיהם ויידע דהאי לאו פרס שמו מ"מ שמא מין פרס הוא, שנקרה בשם אחר, אבל כוונתו מבוארתadam איינו בקי בשמותיהם, חיישין שמא האי נמי פרס שמו, והוא הפרס שאסורה התורה, והאי פרס שהוא מכיר מכבר איינו אלא מין פרס דשרי. ולכן כל שנקרא פרס כולן אסורה מספק, מפני שא"א לידע לאיזה מהן כיוון הקרא, ולפ"ז קאי האי "ובسمותיהם" לא לבד על פרס וענינה, אלא גם אהאי עופ הבא לפניו בס' אחד צריך נמי להיות בקי בשמו.

אבל התוס' ד' דעת אחרת עם, שמספרים בקי בהן ובسمותיהם על כל הכה' הטמאים ועופ הבא בס' אחד לאו דוקא אלא ה"ה בב' וג' סימנים, הכל טהור, דכיון דמקיר את כולם ואיינו מהם, ואם בא בסימן החיצוני דהינו אכבע יתירה, איינו מחויב לבדוק שמא יש לו עוד זפק וקורקנו נקלף, וגם לא נחיא להו לפרש דבעינן בקיותיהם של הכה' דהא למה לי כיוון דהאי עופ שלפנינו אית ל' שמא אחרינה למאי ניחוש, אי דשמא נחhana שמו, א"כ גם במכיר את הכה' בשמון יש לחוש, שמא מתחייב להא היה שם כון, ורש"י סובר לדחף שינוי השם חיישין, אבל לשני שינוי שמות לא חיישין, עג' דמצין בגמ' שבשכינתי לעיל דשלשה נשתנו שמייהו, ב' כסא הבלילא והבלילא ב' כסא. ולכן פירשו הtos' דכדי שלא נתעה בהן צרי' בקיות השם ג"כ. עוד זאת נתקשו לתוס' דהוומ"ל בסימן אחד טהור והוא שיכיר פרס וענינה. וזאת לרשי' לא קשה דהרי ברישא דיבר מזה בקי בהן ובسمותיהם, הינו פ"ע, בסימן אחד טהור דוקא בסימן אחד קאמר. אבל בסימן דבלא בקי בהן ובسمותיהם, הינו בפ"ע, אז בס' אחד דוקא טמא, אבל בבי' דוקא טהור והוא שיכיר ערב אלא דגס לרשי' הוומ"ל גם ברישא בנוסח זה דעופ בס' אחד טהור והוא שיכיר פ"ע אלא

דכתיב והבדלתם בין עוף טמא לטהורה, והוא מ"ע מפורש להבדיל בסימנים בין טמא לטהורה, כאשר הבאתו לעיל דברי הרמב"ם ריש הכל' מאכלות אסורות, הרי אמרה התורה בפירוש דלא נסмоך ארבוב, אלא נבדיל ע"י סימנים בין טמא לטהורה, וכן שפיר פריך גם בדברים, דלמא בשל עוף טמא נינחו, אבל בטרפה אע"ג דגש שם דרישין להבדיל בין החייה הנאכלת ובין החייה אשר לא תאכל, על החית'ת לተדברי" בירוש פriskון, ועיין ברשי" עה"ת, דאתא להבדיל בין נולדו בה סימני טריפה כשרה, לסימני טריפה פסולה, ועיין בחידושינו בריש פriskון, מ"מ לא נאמר צריך לבדוק אחר היח"ט ולא נסמק ארבוב, דהאי הבדלה מוקמינן בנולד ריעוטא דוקא, אבל לא בסתמו וזאת נרמז במה דקאן הקדים היחה הנאכלת, ולא כמו בטמא דהקדים בין עוף טמא לעוף טהורה, ותדע דאל"כ לא נאכל חלב וביצים לעולם, וזה אמות לאמותו, ובזה נמציא פשר הדבר למה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי מכח רובה דרבב כשרות, אשר ע"ז כרכרו כמה ברכורים הראשונים והאחרונים זה בכיה וזה בכיה, ולא זכו להאי אמת, דמשום מצוות הבדלה שאמרו תורה אין לסמוך במקומות ריעוטא על הרוב, ומקום הניחו לי להתגדר בו בס"ד, האמת ודוק".

ד"ר ס"ד ע"א גמרא אי הכי Mai Datma, אפילו Dat hora נמי. עיין מה שכתבתי בביאור שkil וטרוי זו לקמן בפוגה דף צ"ת בסוגי דביצה אפרוח ודוק".

תנוס' ד"ה שאמ רקמה ואכללה לוקה, מה שיש להעיר על דברי התוס' אלו, עיין היטב לעיל בסוג' דשחלה קמא ד"ח נ"ח ע"א ושם בחודשינו תמצא ביאור רחב לשיטות התוספות דסבירו לוקין על היוצאה מן הטמא, ושיטת הרמב"ם דסובר דין לוקין, כי אלו הילופיות אינם דרישות גמורות אלא כמו דרשיה, דכל חלב על ח"ש, ונicha לדידי' דבעין בביצים קרא מייחד דבת הינה לילוף איסורא, ע"ג דכבר איתך לך על פרה במUi גמל קרא דלא תאכלו מעגלי הגירה ומperfisi הפרסה, בביבורת דף ה' ע"א, דטהור שיוציא מן הטמא אסור, דתתם בשער, אבל ביצה דזה גוש אחר ואינו בשער לא נדע ממש לאסורו, וכן בעין קרא דבת הינה גם על גוש אחר שאייכא בו ממש יויצא, ומהנה נדע גם חלב טמאה שאסורה וכמש"כ הרמב"ם צ"ל בריש פ"ג מאכלות אסורות ודוק".

ומה שכתבו התוספות דביצה Dat hora דביצה ואין בה משום אבמה"ח, ידיעין מתקח לך דרישון ולא לבליך, הרי דביצים מותורות באכילה עיין בחודשינו לקמן דף ק"ט ע"א דזה פלא והפלא, דמקרה זה לא אימעת אלא ביצת טמאה אבל ביצה טרפה דראוי להוליד אפרוחים לא אימעת, וא"כ ה"הadam ביצים אסורות מצד אבמה"ח, מ"מ קרין בי' תחק לך גולד אפרוחים, ואני עומדים לכלבים וצעיג' ודוק".

ד"ר ס"ד ע"ב גמ' אמר חזקיי מנין לביצה טמאה שהיא אסורה מה"ת, שנ' ואות בת העינה, וכי בת יש לה לעינה, אלא זו ביצת טמאה, עיין בהגחות ה' מהר"ץ חי' זל' שהביא בשם בעלי התוס', דיענה בעת זיקנתה נעשה בשרה קשה כברזל מפני שאוכלת אבנים, لكن רק בילדותה אסורה תורה, והוה האי בת כמו בני יונה דפירשו קטנים לאפקיק גודלים, והניח ה' בע"י, דלפ"ז איך נפרנס דרשא זו, דאתא לאסור הביצים, ומזה באמת נ"כ ראי לשיטת הרמב"ם דין כאן מלכות והדרישה אינה אלא כמו אסמכתא, אולם לישיב דעת התוס' צ"ל י"ל דמס' דס"ל דמשו"ה ה' צרך לכתוב בת, דמעצמננו נדע דרך כל זמן شبורה רואיה לאכילה מזוהרים עלייה, אבל כשייקין וה' בשרה קשה כברזל, פשוטה דלאו בר אכילה הוא, וכן הראה על איסור ביצים שלא ATA, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין באיסור ביצים שלו לאיסורא, י"ל מה"ט גופא, דמסתמא בילדותה עדין אינה מטלת ביצים אלא אחר שכבר נתקשה בשרה וזה הו"א

לאISON, מדברי הרמב"ם שהבאים גם המחבר ממה שכותב "והוא שיחי" דבר פשוט באותו מקום שזה עוף טהורה" ו"ול של הנה"ק הנ"ל, "לכאר' שפט יתר הוא, דהא כי מקודם עוף טהורה נאכל במסורת, ומסורת הוא שעוף צהיה" פשוט באותו מקום הלא בסע' ה' הביא פלוגתא זהה, ואיך סתם בכאן שצרכ' שיחי" פשוט באותו מקום, אלא נראה ודאי דכוונתו הוא לבאר, דלא מקרי מסורה רק אם אין שום שינוי ודבר פשוט הוא לכל רואה העוף שזה הוא העוף הנאכל מוקדם, אבל אם אין מרגלים בעוף זהה אין זה מסורה" עכ"ל קדשו".

הנה לא עיין הנה"ק צ"ל בשעה שכ' הדברים האלו, בגמרא ורש"י, דלולי זאת לא ה' קשי' לי" דהאי, והוא שיחיה דבר פשוט באותו מקום וכ"ו" הוא שפט יתר, כי ה' רואה דמאמר ר"י הוא דאמר, דעוף נאכל במסורת, ופרש"י בשוצר שאר אכלו, והרמב"ם לא ניחא בפי זה מפני סיפא דהאי מאמר דאמר, וצ"יד נאמנו לומר וכו', והוא שיחי" בקי' בהן ובشمאותיהם, דמי"ש כאן דלא סגי באדם כשר לאכל, סגי באדם כשר לחוד, لكن מפרש הדבר למה בנולד ריעוטא דוקא מחייבים לא סמכין אחזקה דאתאי עוף שטהרו, אז מותר במקומות אחר שהביאו לשם מאוותו המין לסמוך על מסורת מקום ההוא, אע"פ שאין אנו יודעים עפ"י מי הותר להם לאכלן כיון פשוטותם עפ"י בקי' אוכליס, ומה שכתב הגאנז צ"ל דהרי בסע' ה' מביא המחבר ב' דעתות אם מסתור ממקום למקום, במחכ"ת כד שכב ונינים כתוב צאתה, הלא בסע' ה' מיררי בעוף דשכיח הכא והכא, ובחד מקומות אוכליס אותו ובחד מקומות מננים מלאכלו, יש מחמירים שלא לסמוך על מה שנטודע לו שיש מוקום שאכלין אותו, דאפשר דקאן קיבלו על עצם שלא לאכלו מפני ששייכח כאן עוף טמא הדומה לזה, כן כתוב הרשב"א עיי'ש ומה עניין זהلقאן, דמיiri שבמביין מין חדש לכאנן שלא ראיינו עד הנה, דבזה ודאי לכ"ע מהני מסורת אותו המקום אשר שם שכיח האי עוף ופשוט שם לאכלו, ופשט זה פשוט כביעה בכתובת, ופירשו של ה' צ"ל דמיiri בעוף שנאכל כאן, וקאמר שモותר לאכלו מכוקדם, והוא פשוט שאין הפה יכול לדבר ולא האוזן יכול לשמעו ודוק".

רש"י ד"ה אלא אינו מי ידע בהו, כלום מכירן שלא היה אחד דומה לזה והוא טמא, עכ"ל, גם בפירוש דברי רש"י אלו במחכ"ת טעה הנה"ק הנ"ל צ"ל בתשובתו הנ"ל שה' סובר דהאי שיחי' בקי' בהן ובشمאותיהם קאי על התלמוד המעיד לפניו עפ"מ מסורת רבו, כדי שלא יחלף טהור בטמא עי' דמיון כזוב, ומזה דן ה' צ"ל להמץיא איסור עי' גודל וקטון עי' שם וחס מלחציך פ"י זה, דעל רבו הצדיק קאי,adam אין בקי' בהן ובشمאותיהם ורק בשמותיהם אנו חושין דעל שניים השם יסומך להתריר, אבל באמת הוא דומה בתוארו לעוף טמא, ואסור משום נדמה, אע"פ שיש לו שם אחר מוחמת איזה שניי' שבו, ואסס כן אדרבה מכאן איכא ראי' להיפך דכמו עדי' שנדרמה לעוף טמא הוא טמא כן להיפך נדרמה לעוף טהור טהור, וכן כתוב אבי הגר"ק צ"ל בד"ח תש' מ"ח שכתב על אחד מרבני שרצה לומר דשכנן ונדרמה לא אמרינו רק לאסור ולא להתריר, הבל יצח פיהו, עיי'ש, וכפירושי ברשי" צ"ל נמצא בכל הפסיקים בטור ובש"ד סי' פ"ב סק"ב עיי'ש ודוק".

תוס' ד"ה ודילמא דעוף טמא הוא, וא"ת כיון דעופות טהורי' מרווחות ניזול בתר רובה וכו', ותמהני למה לא הקשו כן למעלה על כל הני מירמות דאמרו שצרכ' להיות בקי' בהן ובشمאותיהם, ולבסוף מיסיק דעוף אינו נאכל אלא במסורת, ולמה לא קשי' להו דנסמוך ארוב טהורם, ותירוצים דיש בנסיבות רוב מטמאים, אינו עולה יפה לרמב"ם דס"ל דרך כ"ד מינים הם ותו לא, ولكن קשי' התוס' בעי' ישוב אחר, אבל התירוץ האמתי על הקשי' הללו הוא, כי מאחר

יש לו סנפיר, אבל התורה לא מצה סמכתה על קבלה זו, עיין לעיל דף ס"א ע"א תוס' ד"ה כל עוף הדורס טמא ובמהר"ס שיר שם, והש"ס שפיר פריך כיון דאמת הוא דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, מהה כתוב רחמנא סנפיר, אבל אי או או קאמר שפיר בעי כתוב קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר מפני שה תורה לא סמכת שנדע האי כלל דכל שיש לו קשחת יש לו סנפיר, זה פשוט ואמת בכוונת המהרש"א וד"ק.

הדרן עלך פרק אלו טרפות

דביצה שלה לאו יוצאה מן הטמא מיקרי דהרי אז כבר בשורה עז בעלא הוא ולא חייבה התורה עליה, ומילא גם ביצים שלה שרי' קמ"ל דמ"מ יצא מן הטמא מקרוי וד"ק.

ד"ט ס"ו ע"ב גמ' ולכתוב רחמנא קשחת ולא סנפיר בתוס' נהה נ"א ע"ב הקשו דלמא או או קתני עד שיפרט לך הקרה ייחדו והקשה שם המהרש"א דא"כ לככתוב רחמנא סנפיר לחוד, ותירץ בתירוץ השני, דעתך קשחת לモציא חחיכת דג שאין לו סנפיר עי"ש, והتلמידים לא ידעו לפרש דברי קדשו, אבל פירוש דבריו הוא דניהם דין ידענו מקבלת אדה"ר או נח, דכל שיש לו קשחת

פרק בהמה המקשה

ע"כ מيري בנשחתה אמו, ומה שחרר זאת במתניתין עיין בתיאו"ט. אילם דעת הרמב"ם ז"ל איינו כן דסובר דבריו לעולם אסור, אפילו נולד אח"כ הولد ולא נשחתה אמר כי כן כתוב מפורש בפ"ה מהלכ' מא"ה ע"ט, וכן הבין הכלבו דברי הרמב"ם, אלא שכ' דכל הראשונים חולקים עליו וס"ל דכל שלא נשחתה אמו ונולד אח"כ אין כאן שום איסור יוצא, אבל הבב"י בסימן י"ד נדחק בפירוש הרמב"ם, כדי להשוותו אם שאור הפסוקים, כי דבר זה אצלם נדחק בכל דבוחציא ידו או רגלו יאסר אותוابر לעולם, והוא מעשה בכל יום אצל הלידות שהולד מוציאה תחילה ידו או רגל, ואחריו נמשכו כל הפסוקים האחרונים ביל פוצה מה ומצפץ ואני בעני רואה כי מוכחים אנו לפרש דברי הרמב"ם כפושטם וכמו שהבינים הכלבו. **הנה הרמב"ם ז"ל** השמייט להא דר' מרשיא דלקמן בדף הסמוך, דקאמר בן פקועה הבא על בהמה מעלייתו הولد אין לו תקנה, והבב"י כתוב עליו דלא ידע למה השמייטו. ופלא הדבר שלא שת ליבו הטהור על שיטת רשי"ז"ל לקמן דף ע"ה ע"ב, שכתב דלפי מה דמסיק רבא, ד' סימנים אכשיר בה רחמנא, לית לנו להא דר' מרשיא, ואפשר דהbab"י לא רצה להעMISS שיטה זו בדעת הרמב"ם ז"ל מפני הקושיות העצומות שבתוס' שם על שיטתה זו, ולאחריו תראה מה שכתבתבי זהה, והנה כל גודל הואacial אפיקו אם נדחק פעם אחת בלשונו לפניו נגד המשמעות הפשט, אבל אם נצטרך לדחוק פעמים, הדרין לכלוא אין הלשון יוצא ממשמעו כי עפ"י שני העדים יקום דבר. ובפרט בלשונות הרמב"ם ז"ל שמסר המחבר נפשו על ברירת הלשון, שלא יכול שום ספק, באשר לא ציון מקור הדין מאין מוצאו, וכונתו היתה שלא יצטרך אדם לשום סוף זולתו כדי שיוכל לדון בדיוני תורה, כמו"כ בהקדמותו בספרו, עד שקראו משנה תורה, ואיך יעלה על הדעת שהרמב"ם לא ישגיח על לשונו ויסמוך על המ夷ין בסוגי' ולכן דרכי תמיד למסור נפשי לקיים פשוטות דברי הרמב"ם ומכו"ש שלא נסבול תרי מלטה Datmeh. והרי תראה כי הנני תרתי מישך שייכו בהדייadam ל"ל להא דר' מרשיא, מכח מיכרא דרבא דד' סימנים אכשיר בה רחמנא, א"כ היא דרך דבר עצמו אסור, דהכלתא כוותי', כדמסיק הש"ס על ריו"ח בר פלוגתי' בתיאובתא, והוא מדדרשין בשר בשדה טריפה כטרפה שאנו לו היהר, ע"כ דמייר אף באן נשחתה אמו, דכיוון דלא מחלוקת בין שחיתות כשרה לשחיתות טרפה ולעלום אמרינן ד' סימנים אכשיר בה וכאשר אבר טעמא דהא מלטה במקומו

ד"ט ס"ח ע"א משנה בהמה המקשה לילד וכו', דין המשנה נבנה על הדין דחולד ניתר בשחיתות אמו, ודין זה נשנה لكمן בנסיבות ודרך אגב מתוך פלוגתת ר"מ ורבנן لكمן דף ע"ב וע"ד, ובאמת דהיה לו לתנא להתחיל בעיקר הדין תחלה, והכי הולל בהמה שנשחתה ולד הנמצא בחוכה מותר באכילה, ואח"כ בהמה המקשה ליד וכו', וכן لكمן נמי לא נשמע דין זה רק מתוך משמעות פلغתת ר"מ ורבנן, ובאמת שהוא היסוד אשר כל אלו הדינים בנויים עליו וח"ל השמיותו ואשמעינו רק מכללא, עיין חדושי ק"ז חת"ם צ"ל במשנה והנרא להע"ד דדרך התנא כך הוא, לבנות על הקדמה מקובלת להם מפי השמועה, לפי שבוקשי התירו לחבר ספר בתושבע"פ נגד המקרא דעתם פי הדברים האלה כרתי אתך בריית [ועיין בהקדמה למסכת ז' בארכות מעניין הרם הזה] ולכו הניח התנא עיקר ושורש ויסוד ההלכה על פה, על השמיעה מפה לאוזן באופן שכל המתחילה ללימוד עם תלמידים הילכה זו, יצטרך להקדמים להם על פה עיקר ושורה האי הילכה, ואח"כ הטעיפים הסטיעפים מתוך המשנה הכתובה. וכן תראה בראש ברורות מתחילה מיימת קוראין את שמע עברית, והשמייט עיקר הדין דחיב אדם לקראת ק"ש ערבית ושרית, עד דפרק הש"ס תנא היכן קאי דקתרניマイימת, ומוטרך אקרה קאי דכתיב בשכבך ובគומך. ובאמת פשطا דקרה לא מيري בק"ש שחרית וערבית, רק על ת"ת דהכי כתיב ולמדתם אותם וכו' לדבר בס שבתק וכו' ככלומר בכל זמן אפשר, אבל עפ"י קבלת ח"ז"ל הוא מצות ק"ש שחרית וערבית, והתחילマイימת כדי שיצטרך המלמד ולהלמוד להקדמים על פה פירוש הקרה ועיקר הדין, דחיב אדם לקרוא שמע שחרית וערבית. ובן מסכת ז' תראה שהתחיל התנא הכל שוחטין ולא בעיקר חיוב שחיתה בהמה היה ועוף מקרה דזובחת כאשר צויתך, מלמד שנצווה משה על הוישט וכו' והטעם לנ"ל כדי שיצטרך הלומד להקדמים עיקר הדין דחיב שחיתה וענינו על פה, קודם שיוכל ללמידה מתוך הכתב כדי לקיים למוד תושבע"פ על פה, ולעשות רוח בין תושב"כ לתושב"פ, שלא יהא נראת כאילו המשנה הוא מן השמים, וזה ברור ונכוון בס"ד.

רש"י בד"ה בהמה המקשה ליד בשעת שחיתה. הוסיף רש"י ז"ל בשעת שחיתה מيري מתניתין בגין הרבה, דሞתר באכילה קאי אולד וא מקום חתק, ובין לריו"ח דקאי אבר גופי' דזרה מהני,

נאסר היוצא אפילו לא נשחתה האם וגם לא החזיר האבר, דא"כ האי,,ונאסר האבר" שפת יתר הוא, כבר כתוב לעיל דבר היוצא נאסר, וגם מה מה יונאסר האבר ואח"כ נולד" דמשמע דaicא דבר בין היציאה להלידה, אלא ודאי כדאמרון דהשחתה של האם או חזרת האבר עשויה טרפה. ולפי"ז מתניתין לא מיריך דוקא בשעת שחיטתו דנימא דוקא נשחתה אמו צריך לאשמעין דמקום חתק מיותר פחציזר כיון דבר עצמו אסור, אבל بلا נשחתה אמו, אבר עצמו נמי מותר, אלא אמרינו מתניתין בכל גוני מיריך, אפילו לא נשחתה אמו ונולד צריך להתר מוקם חתק, דבר עצמו אסור וכן"ל. ורש"י ז"ל דכ' בשעת שחיתה, ג"כ אין הכרח לאמר דחולק על שיטת הרמב"ם אך"ג דלית לי' דר' מישרשיא דיל' כיון דשיטה זו של הרמב"ם מוכרכות מכח מירמא דרבא, דמהדש לן השחציזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילת לדידה, אבל כשהחציזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנקב הושט תחולת כיון דדרך שחיטתה בכ"ץ חשוב שחיטה וישנה לשחיטתה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו אבר אבר מצטרף לרובה, הרי דאמירין אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחציזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מותחלת הלידה. אבל כשהחציזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry ס"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטתה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטתה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושי, משא"כ כאן כיון שהחציזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ודע דלפי באורנו בדעת הרמב"ם ז"ל, הא דאמרו דבלא החזיר מוקם חתק אסור, דינהו דלא יוצא מקרוי ואין בו מושם בשער בשדה, אבל מ"מ לא הותר בשחיטת את אמו דלאו בבחמה הוא, איינו אסור אלא בשלא נשחת הولد אבל שחת Ach"c הولد, מהני שחיטת הولد למקומות חתק ד"ז סימנים אכשר בה רחמנא, דבאה מקום חתק ליכא איסור טרפה, דאל"כ למה לא תועל שחיטת הבן פקועה, ומועליל לי' סימני הولد כמו בגין פקועה הבא על בהמה מעלייתא, ואם בכל זאת פסק הרמב"ם שם בהלכ' י' דמקום חתק אסור בין שחטקו קודם שחיטה בין חטכו לאחר שחיטה ולא הזכיר דאם ח' מעיל לו שחיטת עצמו להתרו, אפשר לאמר דלא יתעורר שחיטת הרמב"ם למלטה דלא שכיח כי הא ישיח' הولد אחר שחיטת אמו ואחר שחיטתת אבר, ולא עוד אלא דגם זהה צריך לחלק בין טרפה בה האי שחיטת אבר או לא, דודאי למאן דס"ל ד' סימנים וכי' ומהני גבי האי מקום חתק, ה"ה דשיך טרפו לתבי האי מקום חתק, ואם לא נשחטו, ואפיקו החזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחטו, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור משוט טרפה וכו', ובהלכה י' כתוב ז"ל,,עובר שהוחזיא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו' עכ"ל. הנה רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מאבר הוצאה ולא החזיר וכותב בין חטכו קודם שחיטת אמו ובין Ach"c, ואח"כ הוסיף לאמר והלכו החזיר אותו אבר ואח"כ נשחטו או נולד הولد, ואי כדוחק של הב"י דגם כאן מיריב נשחטה אמו מה נלקם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו החזיר" לחולקה ראשונה וכותב בין חטכו וכו', ואפיקו החזיר האבר קודם שתשחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהאי אפיקו החזיר אכן חדש דין, נולד Ach"c אף ללא שחיטת אמו, כל שהחציזר אין כאן שס לידי על יציאה זו ודינו כ아버지 הוצאה ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י'ב כתוב,,עובר שהוחזיא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה הכה"מ לשיטתו מפרש הני תיבות,,ונאסר האבר" דהרמב"ם ז"ל היה מחייב כתוב תמורה,,ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך הכה"מ לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב,,ונאסר האבר" כי בשני אופנים מכי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידי, או ע"י חזורה קודם לידי דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזורה בטלה הלידה ומארח שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפреш דברי הרמב"ם דלעולם

אי"ה והה"ג דמהני בן פקועה דנשחתה אמו לגבי הولد, ודלא כר' מישרשיא, ה"ה דאנו מוכרכים לכאר' לאמר דמהני שחיטתת הولد לאבר היוצא ד"ז סימנים אכשר בה, ואיך מסיק הע"ס ל�מן במהו לנמעת את חלבו בתיקו, מושם דין דין לו היתר בשחיטתה אלא ודאי דשאני אבר זה דאסור מטעם טרפה והוא דקרי ל�מן אבמה"ח, הינו כאבמה"ח שנטלש כי מקרה דבר שבדה טרפה מרביבין לי', ואם כן הוא פשיטה שאף بلا נשחתה אמו אין האי אבר ניתר בשחיטתת הولد דבאיסורי" קיימה דין דין השחיטה מותרת אישור טרפה.

ומה דקשי לי להבי ז"ל איך אפשר שאבר היוצא דרך לדידה יאסר לעולם והוא שכיח הרבה הנה כשתקדק בלשון הרמב"ם תראה שלא אסר הרמב"ם אבר היוצא بلا נשחתה אמו, רק כשחציזר ואח"כ נולד, אבל בשלא החזיר לא מקרי יצא חז' למחיצתו, דדרך לדידה יציא, וכל שנולד Ach"c אגמל"מ דציציתابر תחילת לידי הווה, אבל כשהחציזר הרי בטל הא תחולת לדידה, וכען שאמרו ע"ג דמנקב הושט תחולת כיון דדרך שחיטתה בכ"ץ חשוב שחיטה וישנה לשחיטתה מתחילה ועד סוף, ה"ג גבי לידה מצטרף אבר אבר לרובה, עד שאמרינו ל�מן דאפיקו חטכו אבר מצטרף לרובה, הרי דאמירין אגמל"מ דמיד למפרע דמיד באבר ראשון שיצא מתחילה הלידה' אבל כשהחציזר האבר רשותו שיצא מותחלת הלידה. אבל כשהחציזר האבר הרי נתבטל הלידה, ותו לא מקרי שם לידי על יציאה ראשונה זו אף שנולד Ach"c כלו, ובdry ס"ט ע"ב הארכתי בדבר זה עיי". ואין להקשוט הא בשחיטתה נמי אם שחט בשוט במקומות אחד ואח"כ הניחו ושחט במקומות אחר כשר עין לעיל לי ע"א שאני הטעם דבאמת אנו מצרפין גם האי תחולת שחיטתה לגוף השחיטה שנאמר כן אפיקו פסק משלוחו שם עיי"ש בחידושי, משא"כ כאן כיון שהחציזר נסתלק והלך אותו מעשה למורי.

ואביה לשונות הרמב"ם ז"ל להראות כי כנים ואמתיים דברי, ז"ל בפ"ה מהלכ' מ"א ה"ט,,עובר שהוחזיא ידו או רגלו נאסר אותו האבר לעולם בין שחטכו קודם שחחט אמו ובין שחטכו אחר נשחטו, ואפיקו החזיר אותו אבר למעי אמו ואח"כ נשחטו, או נולד הولد וכו', הרי אותו אבר אסור משוט טרפה וכו', ובהלכה י' כתוב ז"ל,,עובר שהוחזיא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד, והרי הוא נקבה, החלב שלה אסור לשתו מספק וכו' עכ"ל. הנה רואה דבהלכה ט' מדבר תחולת מאבר הוצאה ולא החזיר וכותב בין חטכו קודם שחיטת אמו ובין Ach"c, ואח"כ הוסיף לאמר והלכו החזיר אותו אבר ואח"כ נשחטו או נולד הولد, ואי כדוחק של הב"י דגם כאן מיריב נשחטה אמו מה נלקם לשנים ולא הוסיף האי, אפיקו החזיר" לחולקה ראשונה וכותב בין חטכו וכו', ואפיקו החזיר האבר קודם שתשחט אמו וכו', אלא ודאי דבזהאי אפיקו החזיר אכן חדש דין, נולד Ach"c אף ללא שחיטת אמו, כל שהחציזר אין כאן שס לידי על יציאה זו ודינו כ아버지 הוצאה ונשחתה אמו, וכן תראה בהלכה י'ב כתוב,,עובר שהוחזיא אבר ונאסר האבר ואח"כ נולד וכו'" והנה הכה"מ לשיטתו מפרש הני תיבות,,ונאסר האבר" דהרמב"ם ז"ל היה מחייב כתוב תמורה,,ונאסר האבר" יונשחתה אמו" כדי שלא יצטרך הכה"מ לפרש דבריו הסתוםים, אבל אם נפרש דברי הרמב"ם כפושטן, אז בדיק כתוב,,ונאסר האבר" כי בשני אופנים מכי להאסר או ע"י שחיטת אמו קודם לידי, או ע"י חזורה קודם לידי דהן ע"י שחיטת האם, והן ע"י חזורה בטלה הלידה ומארח שכבר ביאר הרמב"ם לעיל בהלכ' ט' אותן שני האופנים שנאסר האבר ע"י, לכן כתוב כאן סתם ונאסר האבר ע"י אחד מב' האופנים הנ"ל, ומזה מוכרכה ג"כ דין לפреш דברי הרמב"ם דלעולם

המודולדים לכא איסור תורה, אלא מצות פירוש מדרבנן וקרא דובשר בשדהDDRשין ל"א אברים המודולדים, אסמכתא בעלמא היא, ולכנ לא מצי סבר, דעתיך איסור דבר היוצא מקרא דובשר בשדה יפינן, דא"כ יהא נמי אסמכתא, ואיך אמרו מגע טרפה שחוותה, דנעהו דגזרו חכמים טומאה לקדשים בטרפה, אבל לא לטרפה דרבנן, וע"כ לאמר דעתיך איסור דבר היוצא בלאו קרא דובשר בשדה ידענן, משום דכל בבחמה כתיב, והאי לאו בבחמה הוא, ולא אצטרך הא דרשיה דובשר בשדה אלא ביצאابر והחיזיר, ע"ג דהשתא הוא בבחמה, כיון שיצא פעם אחת שב לא ניתר בשחיטתם אמו לעולם, ונשאר האי אבר קאילו לא נשחט, מ"מ מטהרו השחיטה מידי טומאה, דלא גרע מטרפה כיון דאיתקס לטרפה, וממילא לא מחקלינו בין החיזיר לא החיזיר וליפינן נמי קולא, דכמו בהחיזיר מהני השחיטה לטהרו מידי נבלה, ה"ה בלא החיזיר תהני לטהרה, ובלאו האי קרא הוה אמרין דהחיזיר מותר אף באכילה דבבחמה הוא, ובלא החיזיר, לא רק דאסור אלא דטמטנא נמי כישאר אבמה"ח וכרכ"מ.

נמצא דהרבמ"ס ויתר הראשונים פליגי בפלוגות הב"ח והש"ך, דלעת הרמב"ס איכא איסור ברור באבר היוצא, איסור דבשר בשדה טרפה, וליתר הראשונים לייא איסור ברור, ורק מפני שאין לו סימנים לשחיטה נאסר. ומהז תראה ג"כ איך מוכרת בדעת הרמב"ס לאמור דגם לא נשחטה אמו איכא איסור הא באה תליי דכיוון דבלא קרא דובשר בשדה הוה מתירין אבר היוצא ע"י שחיטת האם אף בלא החיזיר, משום דנגרר האבר אחר גוף הולוד, דהא אין לידי לאברים א"כ הא דאן השחיטה מועלת לאבר היוצא, הוא מטעם דהוא בשדה, ע"כ דאסור זה הוא הסבה דאיינו ניתר ולא להיפך דאיינו ניתר יהי הסבה לאיסור בשער בשדה, אלא דבלא החיזיר ונולד אח"כ אין יציאה לחוץ למחייבת משום דangelai מלטה דתחלת לידה הוה ממש"כ למעלה בדבר הקודם, משא"כ בהחיזיר הלידה, וכן בלא החיזיר וחתחכו קודם שחיטה, דכיוון דחתחכו אין לידי לאבר ושפיר איכא חוץ מאיסור אבמה"ח, גם איסור בשער בשדה להו טרפה, ועיין בה"ה הלכ' י' שהרבמ"ס השמייט אבעי דנחתך אבר אבר גורס בגמ' למ"ד יש לידי לאברים והוא דלא כהכלכתא.

ודע דהbab"ח ופר"ח בס"י י"ד, פליגו בשוחט את הטרפה והוציא העובר את ידו, אם ניתר האבר בשחיטת העובר או לא. דלעתה הב"ח ניוו דיש שחיטה לולד הנשאר אפלו רק מעיות נשאר בפנים, משום דד"ס יסמנים אכשר בו רחמנא, אבל האבר"י אסורים, והפר"ח כתוב עליו ועל הש"ך דקאי בשיטתי" דטאות הוא בידם, דכל שישولاد סימנים לשחיטה שובי ניתרים גם האברים היוצאים. ולפי באורינו הב"ח לשיטתו יפה כתוב, כי לדעת הרמב"ס ודאי כן הוא, דבר היוצאה אסור מטעם בשער בשדה עוד קודם השחיטה ואייך תנחני לו השחיטה לסלק איסור זה, אבל לאידך הראשונים, דין כאן איסור רק שכן לו סימנים ממילא כל שיש שחיטה לולד, ודאי דניתרים גם האברים שיצאו, דרך זהה איתקס לטרפה דין לו היתר בשחיטת האם אבל שחיטה עצמה מהני לי. ובזה נדחה ראי' הפר"ח דמביא ראי' מואה אמרין גבי אבעי דמהו לחוש לרעעו, אי לר"מ איסור יוצא לייא, אלמא דכיוון דיש שחיטה לולד, לא נאסר אבר היוצאה עיי"ש. ולפי האמור אין ראי', דלעתה הרמב"ס והב"ח דס"ל כן, ר"מ ורבנן בהז ממש פליגו اي אבר היוצאה יש בו איסור טרפה מצד עצמו, או רק איסור אבמה"ח ע"י שכן לו סימנים לשחיטה ור"מ דס"ל דטמטמא משום אבמה"ח ס"ל דאיתקס רק משום שכן לו סימנים וככל, וא"כ אם בן ט' חי הוא, הטעון לדדי' שחיטה, מועלת השחיטה גם לאברים משא"כ לרבותן, וזה נכון מאי גם הראיות האחרות מtos' ורשב"א דף ע"ה ע"ב אינס אסרים להו. והרשב"א ז"ל צ"ל דאייל בשיטת התוס' דבאברים

מן חיי הטעון שחיטת עצמו, אלא דבלא החיזיר פשיטה לו שלא לפוטא דהוה אבמה"ח שלא ניחר בשחיטתו אמו לא האבר ולא מקום החתק, ובבחיזיר בעין לפוטא דבר בשדה, דהינו אבר היוצא שעון שחיטת עצמו, ונשאר באיסור זה כטרפה שאוון לה היתר, גס זה אין לו יותר רק בשחיטת עצמו, וזאת א"א. משום דהולד כבר ניתר בשחיטת אמו והסימנים כשהותין. וכן מבואר ברשב"א ז"ל לקמן גבי האבעי מהו לגמוע את חלבו, מובאים דבריו בש"ך יי"ד סי"מ י"ד סקי"א שמסיק שם על הב"ח דמחלקל בין בן פקועה הבא על בהמה דעלמא, דહולד אין בו איסור רק שאיון השחיטה מועלת בו, והוה כשותפה לדעת בה"ג דחלבה וביצה מותרין, משא"כ באבר היוצא דאית ב' איסור טרפה, והביא הש"ך ז"ל דברי הרשב"א ז"ל שכטב, דבר זא אין בו איסור מחמת עצמו כטרפה, אלא מחמת שאוון לו סימנים להתריו בהם ע"י שחיטה, והרי כל הגוף כבשר מונח בדיקולא והאבר שייצא לבדו נשאר חי וכי עכ"ל, ואני אומר כי הש"ך ז"ל יפה כתוב לדעת הרשב"א ר"ז ותוס', אבל העביר עינוי הבודליך מעל דברי הרמב"ס שכתב בפיrosis בהלכ' ט' הנ"ל, "העובר שהוציא ידו בין חתכו ובין לא חתכו קודם שחיטתם אמו ואפלו הוציא ידו בשער בשדה טרפה", כיון שיצא טרפה, שכל בשער שיצא וכו' שנאמר בשער בשדה טרפה "עכ"ל, הרי דבכען קרא דבשער בשדה על כל אבר היוצא אפלו לא החיזיר, והאי איסור לדעת הרמב"ס בהלכ' י"א דלוקין משום אבמה"ח אבל בלא חתק אין בו אלא משום טרפה, וע"י"ש בכ"מ שצ"ל דמה של' לעיל בהלכ' ט', דבון חץ וכו' איכא משום טרפה, צ"ל דבחתחן איכא תרתי, משום אבמה"ח ומשום טרפה. וכך אשר ארנו למעלה הוכחה הרמב"ס ז"ל לאמר דאית אין איסור טרפה דאל"כ למה לא תהני שחיטת עצמו מאחר דד"ס יסמנים אכשר בה רחמנא, וא"כ פלוגות הב"ח והש"ך הוא ממש פלוגות הרמב"ס והרשב"א וודעימ". ולדעתני נראה דס"ל הרמב"ס דבזה ממש פליגי ר"מ ורבנן לקמן דף ע"ג דר"מ ס"ל אבר היוצא מגעו נבלה, ורבנן ס"ל מגע טרפה שחיטה. והנה ר"מ דקאמר מגע נבלה, ה"ינו אבמה"ח דטמטמא נבלה, וכאמר ר"מ אדם תאמר דמחייב שחיטה לטהר את האבר תתירנו נמי באכילה, וכיון דבاقילה פשיטה שאינה מתירתו, דהא אין בבחמה, הרי דהאי אבר לא נשחט, ממילא שחיטתה עשוña ניפול, והוא האבר כניפול ע"י שחיטתה העובר ומטעמא כשאר אבמה"ח. הרי דר"מ לא בעין קרא מיוחד לאסרו באכילה, אלא דכיוון דמקרה דכל בבחמה לא אתרבי להיתר, ממילא אסור משום אבמה"ח דשחיטה עשוña ניפול, ומהני שחיטה גם לאבר היוצא לטהרו מיד נבלה, כמו דמחייב לאבר המודולל שבגופה, כי כן אמרו לר' מאיר דמדמינו אבר דעובר לאבר המודולל דמתשובת ר"מ בברייתא נלמד, דהינו שאמרו ר' חכמים במשנה טרפה, כונתם על כל מיini טרפה, דהינו יכול טרפה או אבר המודולל, דהוה נמי טרפה לאסר באכילה מה"ת לדעת הרמב"ס, עיין בה"ה כאן הלכ' י"א) הרי דס"ל להחכמים דכמו דשחיטה מהני לטהר לאבר המודולל, א"ג דכטרפה יחשב, ולא שייך להבמה לעין אכילה, כן מהני השחיטה לטהר לאבר היוצא, וע"כ כונתם לאמר, דניהם דלא מקרי כל בבחמה, מ"מ נגרר האבר אחר העובר, ולא גרע מאבר המודולל, דהא אין לידה לאברים פסקין. אמרו מעתה די לאו קרא דבשער בשדה אתה לאסור אברים המודולדים, באמת גס באכילה הוי מטורין ע"י השחיטה א"כ ה"ה אבר היוצא היה מותר באכילה, אי לאו קרא דובשר בשדה הרי דלחכמים בעין קרא לאסור אבר היוצא באכילה, והן אבר המודולל, והן אבר היוצא, מקרה דובשר בשדה אסרים להו. והרשב"א ז"ל צ"ל דאייל בשיטת התוס' דבאברים

דאיסור יוצא לא שיקך רק בנסיבות אמו שחיטה כשרה, וא"כ לענין מה חבורם הכתוב אלא ודאי דלהי טרפה שאין לו היתר.

ע"ש גמרא אבעי' לחו לדברי האומר אין לידי לאברים הוציא ידו והחזרה וכו', עיין ברא"ש דחד"ף ז"ל חולק עם רש"י ז"ל, וס"ל דלהי לישנא דמערבה דפלמי ביש לידי לאברים, גם ר"ג מודה לר' דבר עצמו אסור, ולא מהני חזרה, ומאי דאמר מא' בגיןיו לא על שתי הלשנות קאי, רק על רב ורו"ח. ולפי"ז בא פלוגתא דיש לידי לאברים פסקין כרי"ח, ואבעי' דידן אי מועיל חוזרת לענין רוב העובר או לא, אליבא דהילכתא. והנה לא פירשין הרא"ש ז"ל דלפי' שיטת הר"ף למה מבעי' דוקא למ"ד אין ליה, דהא גם למ"ד יש לידי מל' מבעי', כיון דחוරא אליבא דשניהם לא מהני, והספק שמא חזרה מבטל הלידה לגבי המעוות הנשאר, דעת"ג דהני אברים אסורים ולא מהני להם שחיטת האם, מ"מ אפשר דלמעוט הנשאר מהני, א"כ ה"ה למ"ד יש לידי, איכא למימר הכל. ולא עוד אלא אדם נאמר דיש חילוק בין יש לידי לאין לידי לענין זה דהazar האברים. א"כ למה לא קאמר הש"ס האי איכא בגיןיו. בשלמי' אבל לר"ף דמאי בגיןיו קאי על ב' הלשונות לא קשה כנ"ל, אבל לר"ף דקא依 על פלוגתא ריו"ח ור"ל, א"כ חד נמי איכא בגיןיו. שוב ראייתני כי מהרש"א במחד"ב הרגיש בכל זה והניח ביש לשיב. וכונתו דיש לומר דהא גופי' מבעי' לי' אי איכא בגיןיו דוקא הא למשיר מיעוט אבר שבפניהם, או לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה הרבה וס"ד.

דף ט ע"א גمرا ותבעי לך ק"ק בירושלים פרשי' כגון שוחציא את ידו בירושלים והחזרו, ותבעי למ"ד יש לידי לאברים וכו', עיין מהרש"א והר"ס ורא"י ז"ל, שהארכו בפירוש דברי רש"י ז"ל, ואחרי דברי כולן קשה, איך אפשר למבעי למ"ד יש לידי, דהא כתבו התוס' דהאי ודאי פשיטה לי' אדם נולד כולם או רבו או ראשיו, דטעו שחתת עצמוני, וא"כ למ"ד יש לידי לאברים הרי הוא לגבי האי אבר כמו רובו או ראשו לגבי כל הولد, וכל דהוה כילד לא בעינן קרא דובער בשדה לאסרו, וכמיש"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, נולד כלו לנולד מקצתו, משא"כ למ"ד אין לידי יש מקום למבעי, כיון דרך מכח דהוה בשדה עד שחזרה מהני לשיטת רש"י נאסר, אולי בעזירה או בירושלים לא מקרי בשדה, מגו דהוה מחיצה לבבי שחיתה, הוה נמי מהচ"ט לגבי אבר היוציא. ואולי כוונת הקושי' באממת כך הוא, דכמו דלמ"ד יש לידי ליכא למבעי דמ"ש אבר חבר, ומיש' כלו ה"ה למ"ד אין לידי נמי לא תבעי, דלבבי מחיצת אבר שהוא אמו לעולם מקרי בשדה אפילו בעזירה, דלא מצינו מגו בעין זה רק בחילוק בכמות, אכל לא בחילוק באיכות כמו כן.

רש"י דהא אין לו תקנה, וסימנו אינס סימנים דהא פגלי' כחוותין דמו, וא"נ ה"ל סימן אחד, ובמהמה צrica' ב' סימנים עכ"ל, ולקמן דף ע"ה ע"ב כתוב, דמצד שהי' נגעו בה, דין לך שהי' גדולה מזו. ולפענ"ד דשני טעמיים אלו תלויים באבעי' דלקמן דף ע"ד

מכريعות דדי' זה תלוי באמות בפלוגת רמב"ם תוס' ורשב"א. והש"ד דס"ל בפשיות כדעת התוס' והרשב"א וכן'ican, וכך פסק ב"ח דשותט את הטרפה האבירים היוצאים אסורים, לכאר' מוצי טרי' לב' תרי'. ושיטת הרמב"ם ז"ל הוא לכאר' השיטה המחוקרת בש"ס דכפי' ביאורנו נראה דפליגי בזה ר"מ ורבנן והלכה כרבנן, דמגע טריפה הוא ולא נבלה. אלא דהא אסור מקום חתק לרמב"ם קשה מעד להולמי, דכיוון דלא הוה בכלל בשדרה דהא חזין דחזרה מהני, וא"כ למה יאשר כלל וככל, נימה דמקום חתק נגרר אחר הولد, כמו דהוא אמרין על כל האבר אי לאו קרא דובער בשדרה, ואין לומר דהשתא דaicaca קרא דובער בשדרה לאסור האבר, אמרין מקום חתק נגרר אחר האבר, דא"כ למה מהני חזרה כיוון דנאסר עם היוציא, עי"י במשבצות סימן י"ד סק"ג בשם הלבוש ומיש"כ עליו שם דברים נוגעים בדברינו במעט אלא גם עליו קשה מהו תועליל חזרה. ועיין בדברינו בסוף הסוגי'.

על זאת ראוי לobar דלפי דעת הרמב"ם דבר היוצא עם אבר המודולל חד דינא אית להו, דבשניות איכא איסור תורה ואין בו מלוקות, א"כ לענין טומאה דרבנן לטמא קדשים נמי זה כמו זה ומטמא קדשים מדרבנן. ובאמת בפ"ב מהלכ' אבהת' לא הכך רבניו הגדול באברים המודוללים טומאה זו, רק באבר היוציא, ואולי מארח שלא נזכר בגמרא לא ח' לכתוב, אבל באמת גם לענין זה חד דינא אית להו. ודוק' היטב בכל זה כי הוא פרי' גייעה רבה וס"ד.

רש"י דה' ובשר בשדרה: כלומר חוץ למחיצתו דהינו לאoir, שורח זה הוה לי' מחיצה להתרו בשחיטה וכו', וכל מי שיש לו מחיצה יצא כגון בשער קדשים שיוציא, נמי מהאי קרא נפקא לנו עכ"ל, והראש יוסף עמד על שפת יתר זו ברש"י, שהוסיף האי וכל מי שיש לו מחיצה, והוא באמת פלא והרא"י ז"ל נתקבaza. אבל לי' נראה דרש"י הוצרך ליה דהוה קשה לי', מי עשה רחם זה מחיצה לויל, היתר שחיתה והוא לפותא מכל בהמה, ואיך נאמר דהאי קרא דובער בשדרה קאי על האיל לפותא דעיקרה על רוך דرك אסמכתא נסכמה לкраה לכל ריש"י ז"ל, דמיiri מסימני בהמה טהורה ולא משותה, וכעון זה לא מצינו, لكن כתוב ריש"י ז"ל, דבאמת האי קרא אכל מה שיוציא מחיצתו אתה, כगון בשער קדשים שיצאו, ואנו ידעינו ממילא דהה באבר היוציא אשר מפי השמועה למדנו, דרכם אמו הויל' מחיצה לענין היתר שחיתה, נמי הדין כן, אבל קרא ודאי לאأتي לדבר שלא ידעינו רק ע"פ דנקרא בשר היוציא, והבן את זה כי הוא דבד העומד ברומו של עולם, ומקום הניחו לי' מן השמים תיל"ת. ועיין בסוף הסוגי' בדברינו.

שם שם ע"ב גمرا, מיתבי בשדרה טרפה מה ת"ל פרשי' אטרפה קאי, למה קרא טרפה ומה מלמדינו בכך, הוה לי' למכתב בשדרה לא תאכלו, ותמייה לי' הלא טרפהDKRA כמשמעותו כאשר פרשי' ז"ל בראשו אלטו טרפות, וכן לקמן דף ק"ב ע"ב דהה ובשר בשדרה, וא"ל בשר בשדרה משמע שפירש ממוקמו זהו בשר מה"ח, וטרפה כמשמעותו. אבל כוונת רש"י ז"ל דמדלא כתיב וטרפה ביוו' המחלקת מוכרכה דקאי אלמעלה, ולמאי הילכת' קראו הכתוב להאי בשר היוציא, ומיש"כ דהויל' למכתב בשדרה לא תאכלו, ר"ל לאו זה לחוד וטרפה לחוד, ואם ה"י רוצה לתרבם הרו"ל לחברים בו"י' המחלקת. והתוס' לקמן כתבו, דלהכי אכל במיה"ח ומטרפה אינו לוקה אלא דיא משום דלא כתוב וטרפה בו"יו' ש"מ דחד לאו הוא, וא"כ לכאר' נימה גם כאן דלאוכל מן היוציא ומטרפה, שלא רק לא חדא אתא הא דכתיבי' יחד, ולא לדריש ממנה דשוב אין לו היתר בחזרה, אלא דזה א"א דהי' על אבר היוציא יוציא ואייסור טרפה לדעת הראשונים ז"ל,

והנה לדעת רשיי זל דלקמן זהא דר' מושרשיא ליתא לדרבא דדר' סימנים אכשר בה רחמנא, כתבו שם התוס' זל דלפ' אי כל ההסוגי דהכא עד דמסיק בתיקו במויה למגווע את חלבו תהי' שלא כהכלכתא, דלעת רשיי זל למאן דעתית לי' ד' סימנים אכשר בה רחמנא, גם לאבר היוצא יש תיקון בשחיטת העובר, וזה דוחק גדול לולם, דמה דמסיק בחיקו יהי' שלא כהכלכתא. וכותבתי אני למלعلا דההרמב' ס' שלא הביא הא דר' מושרשיא נמי אית לי' כרש' יי' ועל כן הוכורחה לאמר דבר היוצא שאני דאסור מכח טרפהDKרא דובש בשדה, ולכן אין לו תיקון בשחיטה ואבעית הגمراה דמהו למגווע את חלבו ומה דמסיק בתיקו, אלא אליבא דהכלכתא, ורך הא דר' מושרשיא נדחה מהלהבה, דשם ליכא איסור יוצא, ולכן מהני שחיטה אחר שחיטה, דין חילוק בין שחיטה כשרה לשחיטה טרפה וגם בכבג'יו צריך לסימני האם לולדת שנולד מבהמה מעלי' אמרין נמי' ד' סימנים אכשר בה רחמנא.

ועותה אני רואה כי Moran דאית לי. כרשיי,oran חילוק בין שחיתתה לשחיטה, וכיווןDaniין צריך לה לענין הولد אמרינו שפיר שיש להאמ סימנים דד' סימנים אכשר בה רחמנא, עכ' צ' לדגש באבל היוציא הדין כן, דלית בע' איסור בפני עצמו מושום ובשור בשדחה, והני לאבר שחיתת עצמו משום ד' סימנים וכו'. דהנה טעמא דרשוי צ'ל הוא דלה דד' סימנים אכשר בה רחמנא לית לנו קרא יתירא, אלא אמרינו דהאי קרא דכל בבהמה תאכלו היתירה הוא דרביבי בי' רחמנא, ולא יכול לצמות מה שום חומרא ואיסור, ואכ' ניחו דניתר הولد בשחיתות אמו לא זיק אם אנו צרכיכים לשחיתת עצמו, כגון בשליל של בבהמה טרפה, כי התורה אמרה הولد יכול להיות ניתר גם בשחיתת אמו. וכן הוא לשון רשוי צ'ל לפקון ע"ה דה' ד' סימנים אכשר. ומני' נצחים דע' האיני היתירה דרביבי רחמנא א"א שיצא שום חומרא ואיסור, ולכן רקאמר דף ע"א דמושיט ידו למעי בהמה, אי לא בעינו אויר לשחיתה דמצוי שחת את העובר בפנס, וכן אמרינו נמי דאך אחר שנשחטה אמו ע"פ דסימנים של הولد כשותין, האיני בא אהמה דעלמא והולד מצ שחית אותו ולד, והכל מטעם דוחמרא לא מצי למיליך מהאי קולא דכל בבהמה תאכלו אין מקום להסתפק בולד של אמרה תורה הבא על בהמה מעלייתא, דיש לוולד שחיתת ה"ה עתה. בן פקועה האיני אבר היוציא לי לאו דכתיב היתירה דכל בבהמה אמרו מעתה האיני אבר היוציא לי עשה ע"ז רחם מחיצה תאכלו, לא היינו יוכלים לאסרו מצד בשר בשדחה. דהאי דמחיצת עופר אמו הוא הוא מצד דניתר בשחיתת אמו כל זמן שהוא בתוכה וכמוש'כ רשיי בריש פירקון, עכ' שיך בי' יצא חוץ למחיצה והינו בשדחה. אלא אחריו דרבטה לנו התורה מכל בבהמה דעובר כ"י שהוא בבהמה ניתר בשחיתת אמו אייך עישה ע"ז רחם מחיצה וונצמת האיסור דיויצא חוץ למחיצה כיון דאנן אמרין דמכח קולא זו א"א שיצא שום חומרא, גם דרשה זו דבר בשדחה, לא מצינו לדרשיה, ובפרט דיש לנו לאוקמי קרא על במוח'ח כרוי'ח לפקון קק'ב ע"ב, ועלبشر קדשים שייצאו חוץ למחיצתן כי אייך אפשר לעשותות מכך היתירה דכל בבהמה מחיצה חדשה לאסרו על ידה. וגם חוץ מזה קשה לומר דדרשה דובער בשדחה נבנית על דרשה אחרת דכל בבהמה תאכלו, כי לפי דעתינו לא נמצא זהה הש"ס [ועי' מש'כ לעיל בדברי רשיי בריש פירקון בהז] ולכן אנו מוכרכחים לומר לדעת הרמב"ם באמת לא נבנית דרשה דובער בשדחה אדרשה דכל בבהמה תאכלו, אלא דרכם אמו מחיצה טבעית ההו, וכל היוציא שלא כדרך לידה [כאשר בארנו לעיל דיציאת זו כיון דחazar לאו דרך לידה יחשב] בזה מירקי קרא, ובכחזר אף שלא נשחטה אמו, או בלא החזר ונשחטה אמו, דלא אתה לכלל לידי, מקרי יצא לחוץ למחיצתו הטבעית, ואפילו בלא קרא דכל

ע"א, דחוישת ידו למעי בהמה ושותט בן ט' חי, דאפיילו לרבען מהני השחיטה, דד' סימנים אכשר בה רחמנא, או נימא דرك ביצא לאויר העולם אילכא שחיטה בהמה, ע"ג דד' סימנים אכשר בה, אדם נאמר דד' סימנים אכשר בה הינו דוקא ביצא לאויר העולם א"כ הא דשחיטת amo מהני, הינו משום עדין אין לו סימני עצמו, והוה כבר מאבריה, וכיוון שנשחטה הוויל האיל ובשרא בדיקולא, ואין לו סימנים כלל, ולכן האיל ולבן שנולד מבן פקועה נשחטה amo ג"כ חציו שחוטו, ואין לו סימנים לשחיטה רק חצי סימנים או סימן אחד, ואנן להתייר חציו השני בעינן שני סימנים כי כל צית וצית בעי שחיטת ב' סימנים להתייר, וזה אין לו כמש"ב רשיי זיל כאן. אבל אם נאמרצד השני של האבעי' דשם, דבר ט' חי יש לו שחיטה גם במעי amo מצד דד' סימנים אכשר בה רחמנא, א"כ לע אמר הא דשחיטת amo מהני לויד שיש לו סימני עצמו לשחיטה, משום דבשחיטת amo נחשבים סימני הولد כאלו נשחטו, וא"כ בולד של בן פקועה א"א לע אמר כמש"ב רשיי כאן, דאין לו סימנים, דהרי יש ויש דחא עוד במעי amo הוי לו סימנים אלא דנחשבים כשהותין וא"כ למה לא נחר עתה להוסיף על חציו שחיטה חציו השני להשלמים שחיתתון, לבן צריכין אנו לטעם א דשה"י זה ברור ואמת. אלא דלפי"ז פרשיי דלקמן דעתך שהי' נגעו בה שכתב בן אליבא דר' מישריא תמורה, דכיוון דעתך רשיי הא דר' מישריא ליתא לדרבא אמר ד' סימנים אכשר בה רחמנא, א"כ ע"כ צריך לע אמר דכיוון דשחיטות האם מהני לויד אין לויד סימנים לשחיטה כלל במעי amo, והוה כאחד מאבריה, דכן מוכח מהאבעי' דחוישת ידו למעי בהמה, דקאמור התם לרבענו לאו דד' סימנים אכשר בה רחמנא לא קמבעי לי', דאין לשחות במעי amo, הרי דהש"ס סבר לסבירא פשوطה דשחיטת amo מהני, משום דאין לויד סימני עצמו, ואיך כתוב רשיי אליבא דר' מישריא דל"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, דסימני הבן פקועה נחשבים כשהותין, ומצד שהי' נגעו בה, אשר זה דוקא למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל מה שכתב כאן דסימני אינס סימנים ניחא, דכל שניתר בשחיטת amo ע"כ משום דאין לו סימנים וכבשרא בדקולא ואבר מאבריה יחשב, ומ"ב אח"כ דהא פלייגי כשהותין דמי, אין כונתו על הסימנים, אלא על כל הנוגע דכיוון דשחוט דמי, וכן גם אחר הלידה אין לו סימנים דנחשבים כבשר שחוט, אבל לא בסימנים כשהותים ודוו"ק.

תוס' ד "ה תلتתא לא אמרין, תימא מאי קמבעי ל', והוא זו"ג שר' עכ"ל. עיין באחרוניים ז"ל מה שתרמו על דבר הtos' אל, הא בחד גופא לא שייך זו"ג, שנית הקשו למה לא העמידו קושיותם לעיל דקאמר או דלמא מבלול צערע, הא הו זוז"ג, ונדחקו מאי ל"ישב ונלפען"ד דחדא קושי מתורתך בחרברתא, דלעיל באמת להכלי לא הקשו, כמו שכתבו האחרוניים דבחד גופא לא שייך זו"ג אבל כאן הקשו על סברת הש"ס דתلتתא אסורה לא אמרין, וגרעו יותר מתר אייסורין הא נהפוך הוא, דהא זו"ג שר', והכי נמי אמרין אייסורין מבטلين זא"ז כבזחים ע"ד דאמר ר"ל הפיגול והנותר והטמא שבבלן זא"ז ואכלן פטור, ואיך יגרע משום דיש כאן כמה כוחות מעורבין. והא דהביאו מזו"ג כלל ולא מהאי דאייסורין מבטلين זה את זה הוא, כי היכי שלא נאמר דניהם דבעין מבטلين זא"ז אבל בכחות וגורמין גרע טפי ואין מבטליין, על כן הביאה ראי' זהה ליתא דהא חזינו דזה וזה גורם שר' בנטפען"ג.

להשלמת העניין הנני חוזר כאן בסוף הסוגי', לפוגותת הראשונים והאחרונים ז"ל בעניין איסור יציא, אם הוא איסור מלחמת עצמו מקרה דובשר בשדה, או הוא אסור רק ממשום דין שחיטה מועלת לו ממשום דין כאן סימנים, כיון דזהות העובר בשתיות אמו אשר דברנו מזה לעיל בארוכה.

ובזה נתחזק לי מש"כ לעיל ברשי"י דריש פרkon. דהנה גם בשאר בשדה טרפה דנאמר בדבר בשרה קשה, איך מazi עלי אשר היוצא לאשרו וудין לא hei גוהג כל היתר שחייבת לוולד ע"י האם, שדין זה נתחדש במסנה תורה אחר שנצטו על האזבחה, וכן ע"בDKרא על שאר היוצאים קאי. כמש"כ רשי"ז"ל, ואנן עתה מאחר שזיכינו לדין דכשנכנסו לארץ נתחדש להם היתר שחייבת אם לוולד ממילא נאסר אשר האבר היוצא, וזה אמת וצדקה.

ועיין בעיקר ב' שם ביארתי דבאמת דרשין גם האי קרא דת"כ אהיתר שליל אבל לא ב"ט hei אלא ב"ט מות וכרכ"מ דהרי במדבר אמר דעדין לא נצטו על השחיטה, וב"ט מות גם הנחירה הייתה מתרת, ובפ' ראה כאשר נתחדש מצות שחיטת חולין ומורה היתר מפרקסט, שוב נתחדשה גם היתר שליל ב"ט hei דלא הותר עד עתה ולען כתיב כאן בהמה בהמה.

"ואותה" דכתיב הכא והכא נמי ייל דמחך דת"כ לפינן דחויתך מן הטחול ומון הכליות אסור באכילה, דשלמה ולא חסרה, והאי דפ' ראה אתה על שחיטת טרפה דלא מהני לוולד ואע"ג דששא"ר שמה שחיטה, מ"מ לא מהני להתר הولد מטעם שביארנו דד' סימנים אכשר בה רחמנא لكمן, והוא מושם דששא"ר עכ"פ אינה מתרת מיד אלא שמיתה שאחר השחיטה אינה נעשית נבליה לטמא ממילא האי ב"ט hei שלא ניתר במיתת האם שוב לא ניתר, ולען ייל דהאי קרא דאותה אתא להכיadam הוא שלימה לא טרפה עד שנאכלת היא עצמה, אז ניתר הولد עמה, אבל לא כשהיא חסרה, ואשמעין דהאי שחיטה אינה מותרת מיד ולען שליל בمعنى טרפה לא ניתר, ועיין מה שכתבת זאה לקמן פ"ה ע"ב ולעל נ"ה ע"א ודוו"ק.

ע"ב גمرا אמרת יבא שליש ומכו"ם וחזר ויוצא שליש אחר ר"ה אמר קדוש רבבה אמר אינו קדוש, ר"ה אמר קדוש למפרע הוא קדוש וכו' ורבבה סבר מכון ולהבא הוא קדוש, ואיזדו לטעמי'יו וכו'.

הנה לכארוי ה"י נראת דפלוגתא או דר"ה ורבבה דומה לפלוגת' דבראי ורבבה בפסחים ל"א בע"ח אי למפרע גובה או מכון ולהבא הוא גובה, דכל ענן שיש לו המשך התחלתה וסוף מצינו פלוגתא, אי אמרין אגלאי מלטה למפרע, דמשעת התחלתה הוה כנגמר או לא, וכן הוא בישנה לשחיטה מתחילה ועד סוף או אינו אלא לבסוף וכדומיהן, והכי נמי הלידה מתחלת יציאת הولد ועד ישיצא רובה נגמרה וזה תחילת היציאה כעון שיעבוד של המלה גבי חוב, דמשעת השיעבוד מתחיל קניינו ונגמר בשעת גוביינא, וכן נמי הכא משעה שהתחילה יצאת נשעבד האיל וולד לקדושת בכור, וכשיצא רובה נגמר ההקנין, דאי קדוש לחלוין, ופליגו ר"ה ורבבה בפלוגתא דבראי ורבבה דשם. אלא דא"כ קשה הא חתם אמר דהיכי דמקדייש או זבין לוה, כ"ע לא פלייגי דأتא מולה טריף ופיריק, כי פלייגי בהקדיש או זבין מולה, ועיין לעיל דר"ט עכ"פ שהארכתי בהאי כללא רבתא והסבירתי הדבר כשמלה, דליך' על גוף הענן אנו אומרים אגמל"ם, דאל"כ נקשר כל פסולין שחיטה ושחיתת נכריך עד הגמר שייה' בהקשר, אלא ודאי דעת גוף השחיטה אנו אומרים אגמל"ם אלא עיקר הפלוגתא אי מהני האי גilio למפרע, אדבר המסתלק קודם גמר השחיטה, ולען לא פלייגי בלא נתקנה הדם דוחסcher הדעתה, רק בנתקנה הדם בין סימן לסייעון דהוה דבר המסתלק, וכן בע"ח לא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף הגביה, כל"ע אמרין אגמל"ם, איך נקיים מCKERת הליה נגד הגilio אבל פלייגי בזכין מולה אלא פלייגי זבין לוה דכיוון דעת גוף הנחירה עד שתמות, וא"ת שגם הולד אינו ניתר רק אם מות אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחירות אמרו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י לא אדע איך מציין למידרש היתר שליל ב"ט hei מקרה דפ' וקרא [עיין מש"כ בזאה לקמן דר"ט ע"ב ע"א על המשנה].

בבבמה הוה אסרין לי. ולפי"ז יש נ"מ בין החזיר לא החזיר. עיין בתב"ש סימן י"ד שהביא בשם הלבוש דמקום חתק אסור משום שראה פני השדה, והוה בכל בשר בשרה, והקשה עלי, חדא דא"כ בלי הוציא כל לחוץ עד מקום שרואה פני השדה נמי יאסר, אותו מקום הרואה פני השדה, ובקדשים מצינו שאינו כן דבפתח העוזרה עכ"ג דראה פני חוץ לא מיתסר ממשום יוצא, ועוד הקשה למזה מהני חזירה כיון דנאסר ממשום ובר בשדה, ועיין פרמ"ג שצינתי לעיל. ולפי הנ"ל ייל דהמלחוק בין החזיר לא החזיר דבלא החזיר איכא כאן תחלת לידי, וגם האי מקום חתק הי' עומד לצאת, כי בא עד שפת הרחם, אמרין דזהו כאלו יצא, אבל בחזיר הרי חזין שהאי יצאה לא היהת תחלת לדלה כלל, אלא דחולד שדרכו להתנדוד במעי amo ana ו安娜 וכמה פעמים בכח החזיר עכ"פ ידו לחוץ, ומעטה זה שיצא נאסר דזיה אין דרכו הטבעית כלל שע"י התנועה הפנימית יצא לחוץ ומקרי יצא לחוץ למיחצתו הטבעית, אבל עד שפת הרחם שערו חז"ל דלפעמים דרכו להתתקח, ואין כאן יצאה לחוץ כלל, ומלבוש ומנאית תסתאים שמטמא דרמב"ם ז"ל, וממילא יפה פסק הרמב"ם דמקום חתק נאסר بلا החזיר, ובבחזיר מותר. גם נמצא לפ"ז דאין להתר מוקם חתק בשחיטת עצמו ודלא ממש"כ לעיל דהא איסורי דמקום חתק הוא ממשום ובר בשדה.

ויעש להביה קצת סיוע להאי סברא שכתבתבי בדעת הרמב"ם מהא דבURI ר"ח החזיא עובר את ידו בעזירה, והנה לפ' ציד האבעי' דעוזרה הוה מחיצה נמי לאבר היוצא, א"כ אם שחת בהתמת קדשים בפתח העוזרה וידה לחוץ לעוזרה ה"י נאסר האבר מצד יוצא, הרי דסביר לבעל האבעי', דאיסור יוצא אינו תלי כלל בהתר שחיטה של האם על הولد, ונינהו דבגמרא מודה באמת האבעי' מצד דמיחיצת עובר אמו הוא, הינו דאנן מחיצה טבעית בעין לגבי אבר היוצא כנלעפ"ד לפי חומר הנושא ועכ"פ בהא סלקין דלדעת הרמב"ם ודאי אף بلا שחיטת האם איכא איסורי יצוא בחזיר, ולא ממש"כ הב' ונדחק בלשון הרמב"ם דוחק אחר דוחק ודז"ק היטב.

גמר שם חותך מעובר וכי מנ"ל וכל בהמה מפרשת פרסה וכי הנה פסוק זה בפרשת ראה כתיב אלום בויקרא כתיב כל מפרשת פרסה וכו' בבהמה אותה תאכלו, ורש"י ז"ל שם הביא דריש זה על בהמה דכתיב שם וכותב חיבה זו יתרה היא לדרשיה להתר את השיל הנמצא בהמה, ואח"כ כתוב על אותה ולא בהמה טמאה ולעבור עליו לעשו, והוא פלא דלא דרשין האי דזוקרא כלל להתר שליל, וק"ז בעח"ט בחדושיו ציין ת"כ דדרש כן, אבל באמת זה ליתא דגס הח"כ מביא קרא, ועיין בקרבו אהרן. ולפע"ד דוקא קרא דראה דריש דמיותר לגMRI, דשם מונה והולך שור שה כבשים וכו' ואח"כ כתוב וכל בהמה וכו' ומאי בעי בהז' דכבר פרט כלון ולען דריש דלהתיר שליל ATI, וכל הקרא לדרשיה פרסה ופרשיות כבסוגין, אבל קרא דזוקרא אינן מיותר לדרשיה. אבל רשי"ד דסביר דחתה"כ מהאי בהמה דריש, א"כ למה לא סיים למלטה גם מאותה, כשהיא שלמה כמו שדרש הכא. ודע דלדעתה בלאה לא מצי דריש הקרא בפ' שמיין על היתר שליל ב"ט חי, דהנה האי קרא במדבר נאמר, ובמדבר שעדיין לא נצטו כלל על השחיטה והו נוחרין או אוכlein כשר עכו"ם, כמש"כ הרמב"ם בפ"ד מה"ש, וממייל דאי בmittah תל"י מלטה ואיך נтир ב"ט חי שמספריס עכ"ג קרקע ע"י נחירות אמרו, שהיא גופה אינה נתרת ע"י הנחירה עד שתמות, וא"ת שגם הולד אינו ניתר רק אם מות אח"כ זה ליתא, דהלא מיתה ע"י נחירות עין דדי לולד להיות כאמו ולען לא אדע איך מציין למידרש היתר שליל ב"ט hei מקרה דפ' וקרא [עיין מש"כ בזאה לקמן דר"ט ע"ב ע"א על המשנה].

ושחרור מפקיעין מיד שעובד. והיינו קדושת הגוף כמבואר שם, וא"כ הכא דכווית', דעתה קדושתה אלים ואני מניה לבא לידי קדושת בכור, כמו קדושת הגוף אלים דאיינו מניה לבוא לידי גמר גוביינא, זה ברור ואמת לאמתה של תורה תליית'. ועינן עוד בדבריינו ע"ד התוס' ל�מן.

תוס' דה יצא רובו הרוי יקרב, א"ג דתנן בפ' כל פסול המקדושים, דב"ה מתירין למנות נכרי על הבכור וכו', תמייה לי דלא מבעי לר"ה דמפרש האי דיצא רובו נמי במחתק אבר אחר ומניית, דהוא הני אברים אבמה"ח אלא אפיו מאן דמפרש יצא רובו ואח"כ חתכו נמי, הלא אין דרך לעשותות גיסטרא אלא לאט לאט, ואיכא כאן אבמה"ח עד שתנות ואסור לנכרי, ולא עוד אלא לפ"י מש"כ רשי"ז ל"ל لكمנו דף צ"ב ע"ב וכן התוס' צ"א ע"א ד"ה כמא"ד, דגס בני נח נצטו על הנחירה, ולא אשתרי להו נבלה גמורה שמתה מלאיה, או הרגה בקופץ וכמו שהארכנו בזה בכמה מקומות [ועיין בفتישה למיכלתן] א"כ אין לתהה לנכרי ולא מציא קשי' להו רק מהו אינו משליך לכלבים כמו ברישא, וזה ודאי ליתא דברישא ליכא קדושת בכור כלל, אבל בסיפא דאיכא בכור בעל מום, פשיטה אדא Sor להשליך לכלבים אע"פ דשרי לנכרי דכמו דאיון פודין את הקדשים להאכילן לכלבים, ה"ה וכש"כ בכור בע"מ דאיון לו פדיון ונaccel במומו, דאיון לתתו לכלבים, ומחלוקת קדושתו צריך קבורה: אמם הדין דין אמרת דבלאי"ה לא שרי לנכרי כיוון דאיינו מותר לישראל ממש"כ התוס' דבכור בע"מ שנמצא טרפה נמי יקרר וכן פסק הרמב"ם ז"ל ודוד"ק.

תוס' דה ר"ה והוא דארוי דמותר להטיל מום בבכור קודם שיצא לאoir העולם וכו', והיינו דלא כר"ה עכ"ל וכתב מהרש"א ז"ל ולא דמי' להא דמחתק ומשליך דמעולם לא חל קדושה עלייה ובגמר יציאת הרוב לתנינו הוב לכתו לכלבים, הרי ייכא בתול' מיהא קדושת בכור בעל מום, וא"כ למפרע עביד איסורה שהטיל בו מום עכ"ל, ותמהני הלא لكمנו בדף הסמוך בתוס' ד"ה Mai לאו מחתק ועווה בו מום, ע"ז חרוץ דלא פסיקה לי' להקשות כי, דאפשר לאוקמי בדוחק, אבל לפי האמתות ודאי דלא מוקמיין מנתניתן דוקא בנפל או במחתק וקודם שיצא לאoir העולם, אלא בסוג'ת הלואה, וה"ג לא מהני זיבינה לנכרי להוציא מקדושת בכור שהוא נגד האגמל"ם כנ"ל. ומה מהעצער בזה תראה מעצמך, איך שתיקoshiות התוס' מותייבות מאליהן. שהקשו בד"ה ר"ה מסוג'י דבכורות ליה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דהム דלא כר"ה, אם לא שוחליך בין מכירה לעשיית מום, וע"ז בחידושי ק"ז בערך החת"ם ז"ל שכותב, דהראם"ס ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בבכור ביציאת מעוט הרاش, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנכרי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונכח הרבה, גם הביא שרבה גדיי الآחרונים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, וע"ז בלח"ם במקומו סוף הלכו בכורות. ולפי העצערינו אין כאן תחילת קושי' כלל.

בו, ורק הרמב"ם ז"ל תפסו על אמתותו כאשר תראה שם וכאן. ועתה איך קאמר הרבה הכא דמשום דמכאן ולהבא הוא קדוש, שפיר זיבין והוא האי זיבינה הוה ממש כמו זיבינה דלווה דלכ"ע ATA מלוה וטריף, ולמה לא יית' כאן נמי ההקדש לטרווף מן הולוק, מה דעתה עבד לי מתחלת הלידה.

אבל כד נדייק בהאי ואיזה לטעמייהו דקאמר, נראה דלק"מ דביצה שליש דרך דופן ושני שלישים דרך פליגי להיפך, לר"ה אינו קדוש ולבבה קדוש, ומפרש טעמא דר"ה סבר כל שתחלת הלידה היתה דרך דופן,תו לא מצי מקדש על ידי שלישים האחרוןים אבל רובה סבר דהאי יציאת רובה דרך בית הרחם לא איכפת לנו, בין רוב ראשון בין רוב אחרון. והרי החלוקת מבואר מעצמו, דחתם בשיעבוד, לויה או בשיטתה לכ"ע מתחילה הקני של מלה משעת השיעבוד, והשחיטה מתחילה מנקבות הש Ost, ולכן לכ"ע לענין גופו הגוביינא והשחיטה אמרין אגמל"ם אבל הכא בהא גופא פליגו אי מתחילה שיובוד הקדושה מתחלת הלידה, דלר"ה מתחילה, דאם הלידה היתה בפסול בתחלה' דהינו דרך דופן, שוב לא אתה לדידי קדושה לעולם, אבל לרבה אינו מתחילה כלל מתחלת הלידה, אפשר להיות קדוש ע"י סוף לידה נמי בשני שלישים الآחרוניים, וניהו דאם יצא כדרכו מצטרף גם תחלת הלידה הרוב, מ"מ כל שזיבין לנכרי בתחלה' הלידה, הרי ייכא תחלת בקדושה כלל, והרי זה דומה לחץ קנה פגום, דהרי ע"י שחיטת רוב הקנה מתசור העוף, ומ"מ לכ"ע בחצי הקנה לא מיפסל שום פסול, ולא נכרי, ודי להוסיף עליו כ"ש מכש"ב הכא דלא בעין כלל לצירוף מעוט קמא. ואולי לרבה סגי בשליש אמצעי דרך רחם להשלים לרוב עובר שיצא לחוץ, ולא נקט שני שלישים אלא משום דאורחא בהכי שכך שונפתה רחמה ויצא שליש שני גם שליש האחרוןו ומסתמא יצא כדרכו דרך רחם ולכן שפיר קאמר רבה דזבינת נכרי מבטל הקדושה, דכיוון שאין הכרח שתחול הקדושה מתחלת לידה, אין כאן שיובוד לקדושה בתחלה' הלידה, ושפיר הלה המכירה, וכיון דיש מקום למכירה חול, א"ז تو שיהי קדוש כלל ולא שייך כאן אגמל"ם כמו בשחיטת חצי קנה דלכ"ע לאו שם שחיטה עליו.

אמור מעתה ר"ה דאמר למפרע קדוש, הוא משום דס"ל דהקדושה מתחילה מיד בתחלת הלידה, אינו מוכחה לסבור כאבוי במלפרע גובה, יוכל לסבור כרבא וכחלכת' דמכאן ולהבא, ומ"מ על גופ הלידה ודאי אמרין גם לרבע דאגמל"ם, דמה"ט לא מהני זיבינה הלה, וה"ג לא מהני זיבינה לנכרי להוציא מקדושת בכור שהוא נגד האגמל"ם כנ"ל. ומה מהעצער בזה תראה מעצמך, איך שתיקoshiות התוס' מותייבות מאליהן. שהקשו בד"ה ר"ה מסוג'י דבכורות ליה ע"א, ותמורה כ"ד ע"ב, וכתבו דהム דלא כר"ה, אם לא שוחליך בין מכירה לעשיית מום, וע"ז בערך החת"ם ז"ל שכותב, דהראם"ס ז"ל שפסק כר"ה וגם פסק כהני סוגיות דמותר להטיל מום בבכור ביציאת מעוט הרاش, וכן בהקדשו לעולה קודם שיצא רובו, דלא קדוש בכוכורה, ע"כ ס"ל כמו שישים התוס' דיש חילוק בין מכירה לנכרי להנק, אבל אינו יודע מה הוא ההיילוק, ונכח הרבה, גם הביא שרבה גדיי الآחרונים נדחקו לישוב ולא עלתה בידם, וע"ז בלח"ם במקומו סוף הלכו בכורות. ולפי העצערינו אין כאן תחילת קושי' כלל.

ধהננה עשיית מום להתחייב עליהם הוא דבר המסתתק כמו הבהיר דלעת בנטקננה הדם, ועל דבר המסתתק לא אמרין אגמל"ם דאם לא חייב אז בשעת עשיית המום שוב לא מצי מתחייב אח"כ, ולכן שפיר מותר להטיל בו מום. וקושי' השני מהקדשו לעולה קודם יציאת רובו לא קsha דהרי אמר רבא בגין מ"א הקדש חמץ

עד רבו מצי משליך אותו שליש קמא, אשר דבר זה בלתי מתקין דעתך נאמר חלק מן הבכור הקדוש אינו קדוש, ובפרט לדעתה התו"ש והרואה שדאלכתא כרבבה.

אבל אבל עד דלפי הצעתינו דלמעלה מותפריש הסוגי' כמי חומר בלי שום דוחק. דהנה הא דפשיטה לי' למ乾坤 לירך א"ר"ה, מי לאו מחתך ומנייה יצא רבו דקטני, היינו רבו בת' אחת ולא במחותך, אשר מכח זה נדחקו בתו"ש לאמר דלרבה נמי במחותך והניח מצי משליך עד הרוב, כל זאת המשמעות אינו אלא לר"ה ולא לרבה. ודבר זה למדתי ממתוק לשונו של הרמב"םzel ומפסקיו דהוא ז"ל פסק כר"ה ודלא כתו"ש ורא"ש דפסקו כרבבה, וכtab בפ"ד מבכורות ה"ג וז"ל, "המבררת המקשה ליד חותך אמר אבר ומשליך לכלבים, והבא אחורי בכור וכו'", עי"ש הנה שינה רבנו מלשון המשנה דקטני מחתך אמר אבר וכו', והוא ז"ל השמייט ולא כתב רק פ"א אמר דהבא אחורי בכור, ודלא כרש"י ז"ל דכתיב דפטורה מן הבכורה, דמותניתין גם ארישא קאי, דלגי פטור מן הבכורה אין נ"מ בין שישא ראשון אמר אבר ובין שישא רב כאחת, דהה שני לאו פטור רחם הו. ולא ראיית שום אחד מן נשאי כליו ושאר הבאים אחריהם, לפреш דבר זה המבריל את הרעיון דודאי גם הרמב"ם מודה בפטור בכורהינו תלוי בקדושה, דשם בהלכי אחרית פסק אידיך דר"ה, דביצה שליש ראשון דוף זופן ושני שלישים דרכ רחם דאיינו קדוש, ומ"מ לא עלה על דעתו כתוב בהבא אחורי בכור, הרי ע"ג דלא קדוש הרាសון נפטרה מן הבכורה, דמ"מ לידה הוה ונפטר רחמה. וגאות דהרבנן ז"ל בהלכות בכורות שלו דחיה שיטת הרמב"ם בהזאת מכך קושי' כעין זאת, מההפלת חרתה דם ושליא דפוטרים הבא אחריהם, ומחתך לא גרע מהם לפטור עי"ש.

ואני אפרש בס"ד עומק מחשבות הרמב"ם ז"ל, דהנה לפום הרהיט ופשתות לשון המשנה דקטני, מחתך אמר אבר ומשליך, משמע דתחלתה מחתך אמר אבר ואח"כ משליך, لكن פשיטה לי' לה乾坤 להקשות מי לא מחתך ומנייה, ואח"כ אחר חיתוך כל האברים משליכם לכלבים. אולם יש מקום לפреш מתני' ה כי מחתך אמר אבר עד רבו ולא עד בכלל ומשליך לכלבים יצא רבו ר"ל היא אבר המשלים לרוב עוברתו לא ישליך לכלבים דהרי עתה נתقدس. אלא זאת א"א לומר אליבא דר"ה דמאי טעמא מחתך מקרי, מ"מ כיון דשליש ראשון לא קדוש שב לא מצו חיל קדושת בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדשה, משום דلتנייהו, שב כשיא האבר המשלים לרוב ע"פ דודאי שם לידה עליו, אבל הקדשה tuo לא חיליא, וכן גס את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמקאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון ריאו, ודאי אין חילוק וכל דמكري ילוד הרוי הוא קדוש, ושפיר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקידיש נמי. ותרצוי דודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפ"ז אין במשנה שתי חלוקות ריאו וסיפא, אלא חד דין דמותך אמר אבר עד שיצא רבו, אבל האי אבר המשלים לרוב tuo אין משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים לנו פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדשה ולא אמרין שתתפשט הקדשה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ זופן, דמותפשטות הקדשה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחם אח"כ, דגם האי שליש קמא דרכ זופן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו שלא תתפשט הקדשה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

וממילא המחותך חייב ממשום מטיל מום, וא"כ קשה כל הגני אמרואין ר' יוחנןوابי, דס"ל דגס על דבר המסתלק מהני היגלי למפרע אייך פרנסו המשנה דמותך ומשליך לכלבים, ודוחק לומר דmockי מתני' בנפל, כמש"כ התו"ש רק לתרץ דהגמרה לא פסיקה להักษות, אבל לא לפי האמת והם יסבירו כהאי דוחק גדול, וא"כ לומר דהם ס"ל כרבה דהכא דמקאן ולהבא קדוש, ר"ל דשליש קמא לא קדש כלל, בשוחתך ורק על המעוות קמא קאמר התנא דמשליך לכלבים כמש"כ התו"ש لكمן [ע"י] מה שאכתוב בזה שם]. ולפ"ז ר'ה דס"ל כאן בבעור למפרע קדוש מוכרכה לסבור כר"ל וכרבא וכhalbcta בכל הני דלעיל, דאדבר המסתלק לא אמרין אגמל"ם, ואל"כ יקשה לו המשנה אייך מטיל מוםBBC בבעור ואיך משליך לכלבים אבל רבה דסbor מקאן ולהבא קדוש מצי סבר כרי"ח ואבוי אפילו בדבר המסתלק אגמל"ם, ושאני הכא דשליש קמא לא קדוש ודז"ק היבט.

די ע' ע"א גמר', תנן המבררת המקשה ליד מחתך אמר אבר ומשליך לכלבים, מי לאו מחתך ומנייה ואי אמרת למפרע קדוש יAKER מבעני לי', הנה פירוש קושית הגמר' או צריכה רבבה והתו"ש הקשו אייך ניחה למ"ד מקאן ולהבא קדוש, דס"ס גם ביצא מחותך קדוש בכור בעל מום, דהא גם במחותך חשוב לידה לבנדה דיצא מחותך אמר טמאה לידה, וככמונתניתן דחכא דנטפרה מן הבכורה. ולכאר' ראיות אלו אין מקרים דחאה לעיל דף ס"ח ע"ב ד"ה הוציא כתבו התו"ש דאך דammo טמאה לידה אין מוכרכה דיצא מחותך הוה כיילו. ושפיר קמבעי לעיל אי הוה כיילו וממשנתינו דפטורה מן הבכורה ודאי אין ראי' דחרاي אף לר"ה דמפרש מחתך משליך נמי פטורה מן הבכורה אף דלא קדש הרי דפטור רחם מקרי אף דלא נתקדש שום אבר, אבל כוונת התו"ש הוא דלעיל רק לפרש האבעי כתבו כן, אבל מאחר דלא נפשטה ופסקין לחומרה הצד האבעי דחאה נפיק לי' רובה, הרי דלא מחלקין בכך, כמו דאמו טמאה לידה, כך חשבין הולך כיילו. ומה דפטורה מן הבכורה גם לר"ה, אף דמותך ומשליך דמציז להשליך כל האברים אינו מטעם דלא הוה כייל אלא דר"ה לשיטתי' כל שלא קדוש שליש קמא ע"ג דחא"כ נולד כדרכו שב לא קדוש, דהרי ביצא שליש דרכ זופן ושני שלישים דרכ רחם דודאי פטור רחם ולידה מקרי, מ"מ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא בכור כלל, וא"כ כיון דבשליש הראשון שחתך והשליך לכלבים לא מצו חיל הקדשה, משום דلتנייהו, שב כשיא האבר המשלים לרוב תוע א"פ דודאי שם לידה עליו, אבל הקדשה tuo לא חיליא, וכן גס את זה מצי משליך עד כולם. אבל לרבה דמקאן ולהבא קדוש ולא בעי דוקא שליש ראשון ריאו, ודאי אין חילוק וכל דמكري ילוד הרוי הוא קדוש, ושפיר הביאו ראי' מהא דפטורה מן הבכורה דקידיש נמי. ותרצוי דודאי לרבה מפרשין מחתך ומנייה עד רובה ולא עד בכלל, ולפ"ז אין במשנה שתי חלוקות ריאו וסיפא, אלא חד דין דמותך אמר אבר עד שיצא רבו, אבל האי אבר המשלים לרוב tuo אין משליך אלא יקר, ואין חילוק בין מחתך ומשליך למחתך ומנייה, דמכי יצא רבו ואילך טעוון קבורה, ועד הרוב אף דהאברים לנו פנינו אחר שיצא כל הולך מצי להשליך כיון דנתחטו לפני חלות הקדשה ולא אמרין שתתפשט הקדשה בכלו. כן הוא שיטת התו"ש ורש"י כמש"כ התו"ש. והסביר דחוקה מאי דמ"ש משליש קמא דרכ זופן, דמותפשטות הקדשה בכלו אם יצאו ב' שלישים דרכ רחם אח"כ, דגם האי שליש קמא דרכ זופן קדוש, ומ"ש ההני אברים דנתחטו שלא תתפשט הקדשה עלייהו כמו דנתתקשו שאר האברים אחר הרוב.

ועפר אני תחת כפות רגלי רשי' ותו"ש במצוותה מנינו להרשנו לאמור פירוש מרווח בגמרה, ולא נctrיך לאמור דלרבה מחתך ומנייה

קדושי ראשון, ואמאי לא נימאקדושי שני פסקו את הראשוני שליא יבואו לידי גמר כמו הכא בקדושים עליה דמסקת לקדושת בכור, דהרי קידושין הם קדושים הנוף מבואר בדברים בסוג' דבר פדא. אבל דעתינו זה בארכיה בפסחים בסוג' דלמפרע גובה, ותוכנן דברי שם קידושית הרשב"א ומחלוקת בין קידושין ע"מ שאין המאורסה דמותר קידושין הרשות ריש נערכה עלייה נדרים, דמהני אם הלכה אצל חכם והתייר, ובין שאל על החקם שלא מהני להעמיד הפרה הראשונה דאיתך על מקומה, וכותב הרהר"ז דהאי הפרה חדק קלישטה היא בעצם דאנן תרי מפירין בעינן לבן לא מצי האח'י הפרה להמתין על הגילוי למפרע מה שמתייר החכם החקם דשנין. משא"כ מעשה הקידושין דהוא מעשה שלמה אלא דמצד תנאו מתלי תלוי, בזה שפיר אמרין דמציא להמתין עד שיתגלה למפרע דאי עלייה נדרים והסביר קילורין לעינים וראוי למי שאמרה, וע"פ תורת אמרת זו של הרץ י"ש בתוי כמה חומרות בש"ס, וכן חומרא זו מיישבת דשאני בכור, דמייעוט בכור שיצא הוא בעצם קלישטה, דאנן יוצא רובו בעין, וניהו דאם יצא אח"כ ררובו, אמרין אגמל"מ דהתחל הקדושה מיד. אמנים אם בנתים הקדישה לעולה, אין בכך האי קדושה קלישטה לדוחות ולהמתין עד שתתגלה למפרע אחר יציאת הרוב, וחולפה והלכה לה מחמת קדושות עליה, אבל קידושין דמעכשי הלא הם מעשה שלמה, אלא דמ Dickmach התנאי דעד ל' יום צרכינו להמתין עד שיתברר התנאי, וכל שבאה העת הרי נתגלה אז נתקדשה מכל וכל, ממיילא פקעו קדושים שני, וכן בהקדיש מעכשי ועד ל' יום הדין כן ויפה פסק הרמב"ם דלא חל קדושת עליה והדבר ברור ואמת בלי ספק.

רש"י ד"ה اي נימא רבו ממש ובב"א קמיiri ע"כ ד�ע"ג דשנין לעיל מוחתך ומניה נשעה כדי שיצא רבו שניוי' בועלמא שני אגב דוחוקי', ומתניתין במשמעותה קיימה עכ"ל, ודבריו רש"י ז"ל אלו נפלאים ממוני דסכ"ס הלא לר"ה ע"כ דחקין לפרש מתניתן כן, דנעשה כלו יצא רבו, וא"כ לדידי' Mai ראי' איך מותניתין לדינא של רבא, ולמה לא פירוש רש"י ז"ל בפתרונות דהגרמא אזלא אליבא דרבבה דהכלכתא כוותי', כמש"כ הרא"ש ז"ל דסבירת ר"י ותוס' מסתבר לפ██טורה כרבה, ולידי' מຕפרש יצא רבו יAKER כפשוטו יצא ב"א יAKER גם מה שבפניהם ממש"כ התוס'. אלא דכבר כתבתי דדברי התוס' פלאים ולא זכיתי להבינים, דכיון דהם בעצם כתבו דלרבה במחתק ומניה לא מציא משיליך רק עד רבו, ולא עד בכלל, א"כ ע"כ הא ימציא רבו על מוחתך אבר אבר דלעיל קאי, דرك עד רבו משיליך, אבל יצא רבותו לא משיליך, וליאכ כאן שום דוחוק במתניתין, ולא אייררי מותניתין כלל ביצא רבו ב"א, ורק לר"ה דמציא משיליך אבר אבר עד כולם, אז מוכרכחים אנו לפרש יצא רבו ב"ב", ולדוחוק במחתק ומניה נשעה כדי שיצא רבו הוھ כיוצא ב"ב", ומזה נמי תראה איך יפה עשה הרמב"ם שפסק כ"ה, דהרי סתם מראה דהכא רוצה לפשוט אבעי' דרבא מותניתין אליבא דדר"ה. אלא דעתם נגדנו קושית רשי' ז"ל, דהא לר"ה מוקי מותניתין במחתק ומניה דנעשה כיוצא ב"ב", ואיך קאמר פשיטא, אבל כד תדייק שפיר, תראה כי רך לפפי פרוש רשי' ותוס' ז"ל קשה קושי' זו, ולא לפי דעת הרמב"ם ז"ל, דבשלמא לרשי' ותוס' איכא רבותא בהאה דמוחתך ומניה דזהה כרובא ב"ב", לאפוקי מדרבה דס"ל מוחתך ומניה מותר להשיליך עד רבו, אף אחר שיצא רבו או כולם, אבל לפי פירושנו בדעת הרמב"ם, דגס לרבה לא עללה על הדעת לאמר דמציא משיליך המעוות קמא אחר יציאת הרוב אם החתיכות לפנינו, רק מפרש מותניתין דעת שיצא רבו משיליך, ממש ואילך לא, וממילא אם לא השיליך שוב אינו משיליך, א"כ לר"ה דמפרש דמשליך עד כולם, וסבירא דקאמר דמוחתך ומניה היה כיוצא רבו ב"ב" שניהם פשיטא, דבזה לייכא פלוגתא כלל ויצא מוחותך או

הכל. והרמב"ם ז"ל תיקן לשון המשנה בפסקיו כפי מה דעתה בוגמי' אליבא דר' ה', וכותב מחותך אבר ומשליך וכו' לאמר דכל אבר שמחותך משליכו מיד. אולם לרבה דס"ל מכאן ולהבא קדוש הלא פרשנו לעמלה דלאו מטעם דיל' אגמל"מ אדבר המסתתק וכיר"ל ורבא דפסקינו כוותינו, אלא אדרבא הוא ס"ל קרוי' ח' ובאי', גם אדבר דלייא בעולם שיק' אגמל"מ אלא דס"ל דהקדושה של בכור אינה מתחלת בהכרח מתחלת הלידה אלא מצי מתחלת גם באמצע לידה, כמו ביווץ דופן דמתוך שבני שלישים אחריםinos ע"ג דבתחילה ביציאת שליש קמא ליכא לידה, ולכן ס"ל דמציא מחותך ומשליך, ואפי' אם יולד אח"כ כולו, האי מעוט קמא לא יתקdash למפרע, דע"ג גם אדבר דלייא בעולם שיק' אגמל"מ אבל לא אדבר שאינו מוכרכ לאמר דהתחליל הקדושה מאז, וא"כ לדידי' מותפרשת המשנה שפיר דחדא קתני, מחותך אבר עד רובו, ולא עד בכלל ומשליך לכלבים, אבל יצא רובו אחר שכבר השליך המעוט,תו לא משליך דבחאי אבר ודאי אמרין אם יולד השאר אגמל"מ קדוש דהאי אבר ע"כ צריך שיכול קדושות בכור לחול, ואם ישילכו ויולד אח"כ כלו ונאמר אגמל"מ קדוש היה נמציא דחשlick בכור לכלבים, וא"כ מתניתין חדא קתני וליכא כאן רישא וסיפה, ושפיר פטורה מן הבכורה גם במשליך עד רובו. ולרבה גם בעובר על איסור השלכה ומשליך כלו אבר אשר נמי פטורה מן הבכורה, דהא קדוש למperfער גם בליתנייהו ורק מיעוט קמא אינו קדוש כנ"ל. ואולי גם רשי' ז"ל לא אמר דפטורה מן הבכורה אלא לפי פשוטות המשנה דמתפרשת יותר כרבה, דמחותך עד רובו ומנתניתן חדא קתני, דהא כתוב בין יצא אבר ובין יצא רובה בב"א וכו', אבל לא האזכיר דחשlick ג"כ, אלא דא"א להעמיסן בדעת רשי' כיון דמפרש יצא רובו כאחת וחთכו עכ"ל, וזה דלא כרבה לפ' באורנו.

והנץ רואה כי בראשו הסוגי כתבתי בכך אפשר אולי סובר רבעה כריז'יך ובאיי, אמרינו אגמל"ם בדבר דיליטה בעולם, ועתה לפי באורונו מוכרים לאמיר דרביה סובר כן כנ"ל ודו"ק היבט, ותל"ית כי זכיתי לבאר הסוגי, המוקשה הללו ע"פ דעת הרמב"ם זיל ביל שום דוחק ומה שרש"י ותוספות זיל לא נחתנו להז היא משום דעתך הפלוגתא אגמל"ם דרכו דרך עיין לעיל דף ל"ז בארכיות ובפרט שרשי זיל פסק לעיל כרב דיש לידה לאברים ואכ"א לפرش דברישא הבא אחריו בכור כרמבל"ס ונפל כל הבניין מבואר למעין בדברינו היבט.

אחרי כתבי כל זאת רأיתי בר"ט אלגוי ז"ל בהלכות בכורות להרמב"ן ז"ל פ"ג אות ל"ג שהאריך בבואר סוג' ז' הסתומה, והוא ז"ל וכן בעל دمشק אליעזר שהביא שם ס"ל דהאי פלוגתא דר"ה ורבה, תלוי בפלוגתא דאבי' ורבא דפסחים או דרי"ח ור"ל בחולץ מעוברת ור"ה כריו"ח ואבוי' ורבה קר"ל ורבא, ע"ז נטבעו בהון שפיקות ונסתבכו ב��ישיות וסתירות ומה אומר ומה אדרבר, הלא האמת עד לעצמה וחיך אוכל יטעם להבחין ולשפט אם צדקתי בדבריו או לא. אולם רأיתי שם שהקשה הר"ט אלגוי על הרמב"ס, דפסק בהקדיש לעולה קודם יציאת רובא שלא קדוש בבכורה, וסוחר את עצמו בפ"ז מhalbכות עריכין הלכ' ט' דהאומר הרי זה הקדש מעכשו ולآخر ל' יום אס הקדשו בתוך ל' למאבח איןנו מוקדש, והקשה הוא ז"ל לעליו ניהו אי חזרה הוה ניחא דין חזרה להקדש, ובזה איןנו דומה להאי דהאומר בקידושין אבל אי תינאה הו, הרי הקדשה מותלי תלי וכאי עד שיתקיים התנאא, ולמה לא חל קדשות עליה הקדומה. עיי"ש מה שנדחק בזה. ולא הבנתי למה לא מנסה על גוף הדין, דהרי את מוקדשת לי מעכשו ולאחר ל' יום ובא אחר וקדשה בתוך ל' בקידושין דס' דבין לרבותיו לשטחאל. אי תינאה הוה פקאו בדוני שי' עיי' שגמרא

בבהמה טמא הרועה, אף קודם שיצא ראשו או רבו דאין כאו טומאה בלועה, ולכנן קשי' فهو מאי פרייך מ"ט דת"ק תמיוק ל' דהוה טומאה בלועה. וכבר הרגיש מהרש"א ז"ל لكمן דף ע"ב ע"א בתוס' ד"ה נזירה שמא יוציא הולך ראשו, דהותס' סותרים דברי עצמס דהא ס"ל لكمן דגש ר"ע מודה בטומאה בלועה, ורק כשהוזכיה ידו פליגו ר"י ור"ע, עי"ש שנדחק, ומה שכתבתני אני בזה באריכותם שם, אלא דוחץ מזה גם על רשי' אני תמה איך על דעתו דבעהgil ראשו כפיקה יטמא בהמה נמי בפתחת הקבר אלא יצא לחוץ, וא"כ גם השחיטה לא תועל להתריר דוחשכ בילד, וכן אשר תהי טמאה לידה משעת פתיחת הרחם, ואיך אפשר לומר כן, דהרי בהדי תנן בנדה מ"ב דזוקא הוצאה ראשו חוץ לפזרודר הוא כילד, ובן ט' חי הנמצא בהמה מותר באכילה ולא נוצר בשום מקום דפתחת הרחם לחוד לשויי' כילד, ובבהמה המקשה לילד והוצאה עובר את ידו אין לךفتحת הקבר גדולה מזו, ומה שבחוץ אסור ומה שבפנים ניתר בשחיטת Ammo, ורק לעניין טומאה בלועה קאמר דבעהgil ראשו כפיקה איינו בלועה לעניין נגיעה, אבל להיות כילד מאן דבר שמייה. וכן תראה מתוך פסקי הרמב"ס ז"ל لكمן דף ע". ולכן הני תרתי משניות דבבהמה שמית עוברה והושיט הרועה את ידו, ודasha שמית עוברה ופשטה היה את ידה, מתרשות בכל גוני, בין העגיל ראש כפיקה ובין לא העגיל, בהמה לעולם טהור משות דא"ר דין כאןתו בלועה לנגי' נגיעה, אבל כל שאינו יכול אין טומאה כלל, דהרי יותר בשחיטת Ammo, ואיך אפשר שיתור מה טומאה כבר משות נבלות, ואך בהמה טומאה כן דאתקsha לטהורה, וה"ה מAMILא דא"ר בהושיט ידו לחוץ נמי אינו מטמא, וא"פ' דידו זה לא ניתר בשחיטת Ammo לאכילה, אבל מטומאת נבלות נתהר, וכרבנן لكمן במסנה איינו אלא מגע טפה שחויטה. ופלא על מהרש"א لكمן דכתוב דעל אבר טיצה אין לנו ק"ו, וכי דזוקא מאכילה שעשינו הק"ו הלא גם מטומאה מצינן לעשות דהו, וכי דזוקא מאכילה עינה אלא דרבנן, ולפ"ז שפיר פריך הכא הולך כלו, או חתק האבר אחר שחחיטה, מכש"כ שלא תטמא קודם שיצוא וזה ברור. ובאיתן מתניתן בעובר מות בתוך מעי אשה נמי מתרפרש בכל גוני, אפילו לא העגיל ראש כפיקה טמא, ולכן צ"ל דטומאה זו بلا העגיל אינה אלא דרבנן, ומ"ט דת"ק, דכיוון דמסתמא קתני ע"כ גם בדעהgil ראש כפיקה טהור, וע"כ דליך טומאה כלל על הולך קודם שלילוד ומוניל הא. ומה שהכריחו לרשי' ווילס' לפרש דום בהמה העגיל ראש כפיקה טמא הרועה, הוא מכח מימר' דר"י שם בביברות, דאמר שם ג' פיקות שמעתי בשל אשה שלishi' ושל בהמה של ערב, הרי גם בטהמה שפיקה באשה סוף פ"ה מהלכ' טו"מ, ושיעור כפיקה של סקראיין לעניין ארץ העמים ובית הפרס בפ"א הל' ג' שם, אבל שיעור כפיקה של עובר בהמה השמייט, הרי מבואר לדידיון דס"ל כת"ק דבין טהור ובין טמאה טהור הרועה, אין נפקות' בין העגיל ראשו כפיקה או לא, דבכל עניין טהור, דהא לכיכא אין טומאה כלל וזה ברור כמשמעותם. ומקצת הדברים מצאתי אח"כ בבעה' מ' ז' ונהנתני מאד. ועיין لكمן בסמוך.

ד"נ ע"א האשה שמית ולדה בתוך מעי' וכו' גמ' אמר רביה כסוטומאה בלועה אינה מטמאה, כך טהרה בלועה אינה מטמאה, כל הסוג' עד לבסוף. הנה סוג' זו מקושי' הבנה, הון לפ' רשי' ז' ווון לשיטות התוס', ואבאר דעת שניות מה שקשה עליהם, ואח"כ אב' דעת שלישית שיטת הרמב"ס ז' המחוורת כאשר תראה עיין. הנה דעת רשי' ז'ל, דר"י ור"ע פליגו لكمן בטומאה

מוסorus אמו טמאה. לידה תנן, لكن ע"כ צ"ל דאיכה או רבותה בדיון זה, לגבי מעטן אבר שבפניהם שמשלים את הרוב, או יצא רוב עובר במעטן אבר. וכ"כ התוס' לעיל ע"ח ע"ב ד"ה החזיא ידו וחטכה, דהאבעי' לעניין הנשאר בפניהם, אבל מה שיצא פשיטה דקדווש, דיצא מחותן הרוי הוא כילוד ממתניתן דנדה דאמו טמאה לידי. אלא דיש להקשות דלמא הא קמ"ל דמחתק ומニア הוה כיצא רובו בב"א לעניין חלק שבפניהם, וכמו שפסקו הראשונים ז'ל האבעי' דלעיל לחומרא, דיצא מחותן נאסר מה שבפניהם ולא עיין רובה בב"א ואולי י"ל בזה דאה"ג אלא אז היה נפשט האבעי' דלעיל ממתניתן דהכא, והש"ס רוצה לדחות דאפשר לפרש דלא תשפט לא אבעי' דהכא, ולא אבעי' דהכא, אלא דאתא לאשמעין רוב עובר במעטן אבר. ועיין בר"ט אלגזי' שם בזה. ודוק' היב.

ע"ב משנה בהמה שמית עוברה בתוך מעיה והושיט הרועה את ידו ונגע בו, בין בהמה טמאה ובין בהמה טהורה טהור, ריש"ג אומר בטמא טמא ובטהורה טהור, ופרשי' דטעמא דת"ק דטעמא דתוריוה מפרש בגمراה, ולכאו' לפע"ד טעם מא דת"ק מבואר מק"ו כדאמר ר"ח בגمراה, ובבהמה טמאה ממילא דכינוי דחיזין דהתירה התירה העובר בשחיטת Ammo, ע"כ לאמר דהנה כאחד מאכילה כל זמן שלא יצא לאויר העולם ולא מקרי בהמה כלל, וא"כ ה"ה בטמאה כך דמה שלא ניתר בשחיטת Ammo, הינו מושום דום לאמו אין שחיטה. ותדע דהרי חלב וגיד דשליל מותר מכח כל בהמה תאכלו, והשחיטה ודאי אינה מתרת איסור גיד וחלב, וע"כ אתה אומר דכינוי דנiter בשחיטת Ammo לא מקרי בהמה לעצמו והוא כבר מאמו, וא"כ ה"ה בטמאה חשוב ולדה כאחד מאכילה, ולא קרינו ב' כי ימות מן הבהמה, ולא כי יגע בנבלת בהמה טמאה, דאיו זה בהמה, ועוד ראי' דפרק בגمراה אחר שבאר טעמא דת"ק, ריש"ג Mai טעמא, ומה פריך וכי משועבד הו לא להאי הקישא דוכי ימות מן הבהמה וכוי' לחקל הפסוק לשנים ולאמר דמי'רי מטמאה וטהורה ולהקשי' נונתת גם בעלי שום קרא, דאי על הולך שם בהמה בפ"ע אלא יחשב כאחד מאכילה, והוא הנונתת להתריר את הולך בשחיטת Ammo, וצ"ל דבאותם עיקר הסמוכה בזה על הסברא אלא דרך חז"ל להסביר הכל על הכתוב, ולכן פריך טעמא דריש"ג דמחתק בין טמאה לטהורה Mai. אלא דפלפי' קשה איך יליפ' נגד הסברא הברורה מסמך בעלמא. והנראה נפע"ד בזה דיל' דפלוגתתם תלוי בהאבעי' דרי' הושע'י דלקמן דף ע"ד ע"א, דהו שיט את הולך נונתת ע"כ דקמבי' נמי לרבען דנiter בשחיטת Ammo, ואולי מהני שחחיטה עצמו נמי דדר' סימנים אכשר בה רחמנא, וע"כ לאמר דלאו מצד שהוא כאחד מאכילה ניתר בשחיטת Ammo, וא"כ איך ניתר בשחיטת עצמו, ומה דמסתפק לאמר כן, הוא לפי הילפota דבבהמה הרוי דהתורה קראו בהמה ועיין לעיל ס"ט ע"א דפרק בamat לילפota זו אלא מעתה ימירו בו וכיוון דיש לו שחחיטה עצמו, וא"כ גם מיתה יש לו, לקרווא בו כי ימות מן הבהמה, אלא דבטהורה דגוזה'כ יש לו היתר אפילו לאכילה בשחיטת Ammo, איך יטמא, משא"כ בטמא, ולפ"ז י"ל דמש"ה בעי קרא לת"ק לדרוש סמכין טמאה לטהורה, לאוטו צד האבעי' דדר' סימנים אכשר בה רחמנן, אז אין הטעם ממש דהה כאחד מאכילה. אלא דפלפי' ז' גם חלב וגיד יותשרו בו, דפרק שחחיטה הוא דלא בעי מזאה'כ אבל לכל מיili בהמה מקרי, דהרי יש לו שחחיטה עצמו במעי Ammo ודוק.

רש"י ד"ה ק"ו כלומר אפילו לר"ע דאמר لكمן טמאה בלועה כגון עובר במעי אשה טמאה, הכא מודה מק"ו וכוי' עכ'יל, וכ"כ התוס' בד"ה Mai טעמא דת"ק, ורש"י ותוס' הלו כזה לשיטות, דביבורות כ"ב ע"א כתבו שניים, דבעהgil ראשו כפיקה גם

בלועה, דר"י ילייף מלע פני השדה למעט עובר במעי אשה, - דהיינו טומאה בלועה, לדעה זו, - שאינו מטמא, ור"ע ילייף מבמת בנפש אדם, שעובר במעי אשה טמא, דהיינו דטומאה בלועה טומאה. ולפי"ז אי מתניתין ר"ע היא, החיה טמאה מה"ת, דטומאה בלועה טומאה, והאשה טהורה משום דטומאת בהיס"ת הוא, ואי מתניתין ר"י החיה טמאה מודרבנן, גזרין שמא יוציא הולך לפrozדור, והחיה לא תדע, ובבמה דלעיל ליכא למנזר הכי, משום דרכם של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

אולס לפענ"ד נראה לפרש הסוגי' כמין חומר, וכן פירשה על כרחך גם הרמב"ם ז"ל. דהנה פלוגותת ר"י ור"ע, אין לה שייקות כלל עם הילפוטא דרביה דטומאה בלועה אינה מטמא, אשר לזה כי"ע מודים אבל פלוגותם היא, אי עובר במעי אמו של טומאה כלל, דהרי לא קריין כי אדם כי מוות דלאו אדם הוא, דגמ לעניין רוצח פטור על העוברים. והרי בבמה טמאה נמי שנינו לעיל, דעוברה מות אינה מטמא את הרועה שהושיט ידו להוציאו, וכבר כתבענו למעלה דאפילו העיגל ראשו כפיקה ונפתח רחמה הדין כן, וכן בהוצאה ידו, וכש"כ התוס' בעצם בחד תירוץ, דהרי איתקס לטהורה, וא"כ ה"ה עובר אדם כל צוין שהוא במעי אמו היה ירך אמו וכאחד מאברה. והוא דמצrix ר"י קרא מיחיד להוציאו עובר במעי אמו, או דס"ל כריש"ג דבבמה טמאה, ולכן בעי קרא דבאים אינו כן, או דס"ל שלא מצין למילך אדם מבהמה, וקרא אתה אפי' עם העיגל ראשו כפיקה, דכל זמן שלא נולד אין כאן טומאה כל עיקר, עד שיצא ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כיילוד. אבל ר"ע יש לו קרא דהונגע במת בנפש אדם עובר במעי אמו, והיינו בהעיגל ראש כפיקה, דאל"ה הרי הוא טומאה בלועה. ומה דפרק לר"ע מני"ל משום דר"ע דדורש טעמא דקרה כמבואר בגיטין ריש פרק הנזקין ודאי דחו"ל למייפק מבהמה טמאה דעל עובר ליכא טומאה כלל, וכמו שבארנו לעיל במשנה הקודמת דהסבירא נונתנת כיון דחיזין דמנהני בבמה טהורה שחיטת אמו על הولد, הרי ודאי משום דעובר ירך אמו, וא"כ ה"ה בבמה טומאה וה"ה אדם, ולכן פריך לר"ע אי לאו דאייא קרא מייחד על עובר במעי אמו דטמא, מ"ש עובר אדם מעובר בהמה טמא, ולכן קאמר דדרש הנוגע במת בנפש אדם. ואין זה ש"יך כל לדינו של הרבה פליגי בעובר במעי אמו בהוצאה ידו, דל"ר"ע מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמאה גזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע אע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר"ע גזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבהמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן בשונה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י גזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבמה דחרחים מגולה ליכא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבבוזיא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם بلا הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל י寥וטא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

של גלי, והאשה טהורה דמרגשת עצמה, ורבה דלייף טומאה בלועה דانيا מטמא מקרא דוהאוכל מנבלתם, ע"כ קר"י ס"ל ומוקי מתניתין כוותי.

והתוס' הקשו על רש"י, א"י אכן אמר לקמן דמתניתין דעתבעת לא שמעין לא טומאה בלועה ולא טהרה בלועה דחו"א טעמא משום מגע בהיס"ת הוא, הא עכ"פ במשא הויה ליה לטמא, דהא בטעת הרי הוא חרב כחל וטומאות בוקעת וועל, ולמה לא טטמא במשא, וטהורה נמי למה לא טטמא היא אין הבלעה כצמיד פתיל. וכן קשה על הא דאמרו שעובר וחיה כתשי טבעות דמי, ודלא תימא ר"ע הוא, אשר בכולן פרשי"ז של דעתמא דasha טהורה הוא משום מגע בהיס"ת וקשה הא במשא עכ"פ מטמא כמו שבאי רשי"ז בעצמו בריש הסוגי' מגمرا נדה מ"ב ע"ב. ב') קשי' להו לפירוש"י כיוון דרביה ור"י חדא מלטא אמרו, מהו לנו ב' י寥וטות על טומאה בלועה קרא דנבללה דרביה, וקרא דעל פני השדה דר"י, ועוד איך ניחא מתניתין דasha טהורה אליבא דר"ע, כיוון דאייא עכ"פ טומאת משא. ולכן פרשו דרביה אתה לא שמעין דטומאה בלועה אינה מטמא אפילו טהרה שאצלה, מה דלא נשמע ממתניתין, דהתס אינה מטמא טהרה דעלמא וכן טהרה דانيا מיטמא מטמא דעלמא, אבל מטמא שאצלה מיטמא,, וכשם" שאמור הרבה, הци פרישו שם שהאדם אינו מיטמא מטבעת שלע, כך שתמי טבעות און הטהורה מקבלת טומאה מהחיה שאצלה, ומה דפרק תרוייהו תנינחו, לא קאי על טומאה בלועה דאייא מיטמא, דעל זה לא הקשה כלום, דהא זה לא חדש לנו רביה, אלא מטהירה בלועה קפריך, ור"ע שניהם מודים דטומאה בלועה אינה מטמא, אבל בעבור במעי אמו טומאה בראש כפיקה, דל"ר"ע מטמא (ולדעת מהירוש"א אף מה שבפניהם) מכח הקרא במת בנפש האדם, ולר' ישמעאל אפילו היד שבוחץ אינה מטמא, מקרא דע"פ השדה דגזה"כ הוא עד שילוד אינו מטמא, ולכן שפיר מתוקמי מתניתין כר"ע, דחיה טמאה גזרין אותו הוציא ידו, אבל האשה טהורה דמרגשת עצמה, וכל זמן שלא יצא כולם טומאה בלועה היא ואני מטמא, ולר"י גזרין אותו הוציא הולך ראשו חוץ לפrozדור אז הוה כילד. ולפירוש התוס' הא דקאמר דלא תימא אליבא דר"ע אע"ג דאיין חילוק בין ר"י לר"ע בלא הוציא ידו, דלשניהם טהור מה"ת מ"מ איכא חילוק דל"ר"ע גזרין אותו הוציא ידו, לא קשה מ"ש בבהמ' והוישיט הרועה את ידו דלא גזרין ממשום דבבמה אפילו הוציא ידו ונגע בה הרועה נמי טהור, וכמו"כ לפקן בשונה אחר זה ד"ה וחכמים אמרים בתירוץ קמא, אבל לר"י גזרין ממשום הוציא ראש צרך לחלק דבבמה דחרחים מגולה ליכא למנזר כמש"כ רשי"ז. גם מה דפרק הש"ס ור"ע, עובר בלועה אינו מטמא כדרבה, מנ"ל לר"ע דבבוזיא ידו מטמא גם מה שבפניהם כמש"כ מהרש"א ז"ל, ולרש"י דר"ע מטמא גם بلا הוציא כל מה"ת, ולית לי' כל י寥וטא דרביה מוהאוכל מנבלתה פריך משום דחו"ל למעט ממשמעותיו דעל פני השדה, אף דאיו מיותר כן כתוב רשי"ז.

וכל המעין בצד יודה, דברין לרשי"ז ובtos' צרינים אלו לסבול דוחק על דוחק, וכל הסוגי' כספר החותם ובפרט שיטת התוס' א"א

שם מונה והולך, שדרה משני מותים וגלגולת משני מותים, ואבר מן המת משני מותים ובכולן כתב דאין מצטרפין, ובחלכ' ג' כתוב דעתית מבשר המת וכזית נצל ומלא חפינו רקב גם משני מותים מצטרפין משום דטומאתן ושיעורן שווה. ובהלכ' ב' באבמה"ח של אדם אפלו מdad אחד אם נחלה לשנים אינו מצטרף הרי החלוקת מבואר, בין אם השיעור בא בכמות ובין בא מצד האיכות, נפש או שדרה וגלגולת או אבמה"ח דבנה לא שייך צירוף משני גופין דאי בטל האיכות, זהה ברור ואמת ומעצתי כעון הדברים בדברי התוס' סנהדרין ד' ע"ד ד"ה מנין לרביית עי"ש היטב.

במשנה בהמה המקשה לילד והזcia העובר את ידו וחטכה וכו' שחת את אמו ואח' חותכה הבשר מגע נבלה דר"מ, וחכ' מגע טרפה שחותטה וכו'. הסוגי' מוקשה מdad, והאחרונים ז"ל לא יצאו, "יח' בביורים ובראשונים ז"ל אני ראה פלוגתא עצומה בפירושה, בין רשי' ותוס' ורמב"ס ז"ל כי כל אחד מהם דרך דרך לעצמו בהבנתה ובabar דבריהם כדי ה' הטובה על.

א') שיטות רשי' ז"ל, כפי המבואר בריש פירקן ס"ל לרשי' ז"ל דlam"ד חזרה לא מהני, ס"ל יש לידי לאברים ולמ"ד חזרה מהני, ס"ל אין לידי לאברים, וממילא כן דאותותב י' יוחנן דס"ל אבל עצמו מותר בחזרה, אידח' נמי הא אמר אין לידי לאברים, ומש'ה' חזרה לא מהני, כמו שלא מהני בהזcia ראשו דהוה כילוד אם החזרו. וממילא דלא בעין דרשה דובשר בשדה טרפה לרבות החזרו. ואבര היוצאה, דהא מסברא דכל שנולד לא מהני בי' חזרה ונאר, ועוד דלא שייך בלילה טבעית והכרחית לאמר עליה יצאה חוץ מהחיצה ולהקרא בשם טרפה. ותדע שכן הוא דהרי אמרו לעיל דאיaca בינויו דלשנא קמא ולישנא דמערבא למסיר מיעוט אבר שבפנים, הרוי דלשנא דמערבא איסרין גם מה דלא נשמע מקרא ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש'י ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

הנה לפ"ז אכן דקי"ל רכבר דחזרה לא מהני ויש לידי לאברים, כל עובר שהזcia אבר נידון כולד ולא כאבר מן הבמה ומיד חל עליו איסור אבמה"ח למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת, ולמ"ד לא לאברים עומדת חל עליו אבמה"ח כשיתחתק. דרך בעודה במעי בהמה תנע חותך מעובר שבמעיה מותר באכילה בשחיטת האם, אבל בשיצא והוא כילוד אם נחתק, ה' אבר מן הח' ומצד העובר ולא מצד הבמה, דכיון דכילד דמי איך אפשר לדונו כאבר מן הבמה, והוא תרתי דסתורי. ומאה נצחה דכל שהעובר מת נידון האי אבר היוצאה כנבלה, דהיא אבר לעולם נידון כולד ולא כאמו. וניהו דהולד שלא יצא עדין נידון כאמור שחיטה מגזה'כ דכל בבמה תאכלו, אבל לגבי אבר שיצא ונולד ונפרש מן הבמה, נידון הولد כיוצא אם חי היה אבמה"ח, ואם מת כאבר מן המת והוה נבלה, וזה שכטב רשי' ז"ל בד"ה מגע נבלה دائ' העובר חי הוה מגע אבמה"ח דטמא כנבלה, ואם נמצא מת הוה נבלה ממש, לשיטת רשי' קי"ל יש לידי לאברים וע"כ היה כן. ומה דאמרו בגמר' דטמא דאמ' משום שחיטה עשו ניפול, אין הכוונה כמו במיתה דועשה ניפול דהינו שטמא מיד בעודו בחבورو משום אבמה"ח דהוה לנפל ממש קודם המיתה והשחיטה דזה א"א דהרי כיוון דמצד דכילד דמי קטין עליה, הרי אפלו מיתת האם אינו עשו ניפול דבין לר"מ ובין לחכמים אם הביצה נתנבללה בשחיטה

קמבעי לי', הרי דכל שטבע הדבר כך הוא לא שייך בו משא, ולכן ה' ניחא לי' לאמר דחחי' טמאה מושם מגע והasha טורה, דין כאן משא, ע"ז קmortץ דלעלום טומאה בלועה כמאן דלייא דמי, והחיה טמאה מדרבן, ואון כאן טומאה דאווייתא, ופריך למה לי' למימר כולא האי, ומתרץ דלא תימא אליבא דר"ע דס"ל עובר במעי האש טמא ליה טומה בלועה, ואתה' מתניתן כוות' ומילא נפרק רבה מהר"ע ומסתומים מתניתן, דזה ליתא דאפילו כר"י מצא את' מותניתן, ומושם דגוזרו באשה שמא החזיא ראיו חוץ לפרויזדור, וממילא גם אי' כר"ע את' מותניתן מדרבן אמר, דעתה אתו העיגל ראש כפיקה, אבל מה"ת מודה ר"ע דכל שבולה הטומאה אין כאן טומאה כל עיקר מגזה'כ וקרא דבמתה בנפש אדם, דמרבינו מני' טומאה לעובר במעי האש, היינו בעיגל ראש כפיקה, דלא בעין ילוד וכל שכן הנגעה בלועה מטמא במעג. ומעתה לא צריכנא להאי דוחק של מהר"א ז"ל דלא"ע בהזcia ידו מטמא גם מה שבפנים, דהא במתה בנפש קדרש. דמהר"א שפיר נרך אלה לדעת התוס' דבעיגל ראש כפיקה גם בבמה טמא, א"כ ע"כ קרא דבמתה בנפש את' להוסיף איזו טומאה בולד אדם שאינו בבהמה, ואי דידו שהזcia דטמא, להא לא צריך הקרא, לא מבעי' לפי דעה שני' שבתוס' לקמן ד"ה וחכמים אומרים, דכון הדין נמי בבהמה טמא אין כאן תוספת טומאה באדם אלא אף' לדעה א' דבבמה טרפה אין כאן דבמתה טומאה באדם דטמא מבפנים ע"כ הוכחה לאמר דע' הוצאתה זו גם מה שבפנים טמא, אבל לפי באורנו דבעיגל ראש כפיקה ליהו טומאה בבהמה, שפיר אתה קרא דבמתה בנפש אדם דבאים טמא דלא בעין לידי שלימה, אלא שהי' נראת וגלי' אף שהוא עדין במעיה. וזה היא שיטת הרמב"ם ז"ל ע"כ דכפי שבארנו לעיל ד' ע"ב הרמב"ס פליג על התוס' ורש'י ז"ל וס"ל דבבמה לא איכפת לו העיגל ראש כפיקה, דכל שאיןו ילוד היינו מטמא הן בבמה טהור והן בבמה טמאה, ורק באדם טמא מכח הליפתא דר"ע דבמתה בנפש, וכוות' פסקינו ודוק.

וזע דלמאן דPOSEK כר"ע יש להקשوت לכאר' הא מתוך השקלה טרוי' שבגמ' אינו נראה כו. דהא אמר דפליני ר"י ור"ע בקראי דעל פני השדה, דלא' י'atti לאפוקי ולד במעי האש, ולר"ע לרבות גולל ודופק ור"ע עובר דטמא ילי' מלבמת בנפש אדם, ור"י מוקי האי קרא לרביית דם מן המת, ור"ע לטעמי' דיליף לי' מקרה דעל כל נפשות, וס"ל לרביית מ' מותים דטמא ואון בהאי דינא לרביית מ' מותים דטמא ריש' פ"ד מהלכ' טו' מ', וא"כ איך פסק כר"ע בעובר במעי' ברמב"ס ריש' פ"ד מהלכ' זב' זב' דבלא' הקשו התוס' דלא' אמרו, אבל לק"מ דדבאתת לא תל' זב' זב' ע"כ לומר דר"י מוקי חד לד"א, אבל תרי קראי לרביית דם ל"ל וע"כ לומר דר"י מוקי חד לד"א, אבל און כר"ע ס"ל דבמתה בנפש ATI לעובר במעי אש ועל כל נפשות מת לרביית דם ויש און למסורת וכמוש'כ התוס'.

ועל הא דר"ע דמרבה רביעית דם משני מותים הקשו בתוס' ימא דף פ"ד ע"א ד"ה טומאותו, דלמה לי' קרא דהא כל שטומאותו שווה ושערוי' שווה מצטרפין, ולא מצאו מענה אחרת, רקDACTRICK לבא משני נפלים דאיון בכל אחד רביעית (ועיין מש'כ' בה בסוג' דט'ח' לקמן ק"ח ע"ב ברשי' ד"ה לעולם לא מצטרפין) והכפות תמרים שם תמה לפ"ז על הרמב"ס, ודפסק דלא כר"ע וקאמר דרביעית דם מב' מותים אינם מצטרפין ולא הזכיר כלל דהינו דוקא מב' נפלים, וע"כ דבכל מותים הדין כן ואיך יתרץ' קושית התוס'. אבל לפענ'ך נראה דקושית התוס' לך' מ', דכאן אמרה התורה נפש ונפשות ולא רביעית ותלי' הטומאה בנפש האדם אלא דאן אמרין דשיעור נפש הוא רביעית וא"כ איך צורף זאת משני מותים כיוון דאיון כאן نفس, ור"ע מקרה ילי' מ' מצטרף ותדע שכן הוא דהא הרמב"ס

מת, דעתם אדרבן בזה (וכן לר"ח טעמא דרבנן בעובר ח') אין לו הבנה כלל, כיון דחכמים דר"מ דהלהכתא כוותיהו, ע"כ נמי יש לידי לאברים ס"ל, אך מצו אמרו דהשחיטה של האם מהני להאי אבר הנולד לטהר מידי נבלה, וילפו זאת מטרפה, הלא שפיר צוח ר"מ האי גופה והאי לא גופא, ורק לטרפה ואבר המודלד בה נשחת גופה, אלא דאסור מצד איסור טרפה שהיה עליה מקודם לכאן, אבל האי אבר היוצא לאו גופא, אלא נולד ונפרד מן הבהמה, ואם מהני השחיטה על הנולד נמי, למה לא יתירנו ע"כ דלא מהני על הנולד, וא"כ אך בטהר דבר שאינו גופה ונקרא נולד ע"י השחיטה גופא, ומה שהшибו שיוטר מצלת על שאינו גופה, אין זושובה כלל, דבחותך מעובר שבמעיה אין לייה, וכן ר' מאהן השחיטה על בהמה תאכלו אף באכילה, אבל באבר היוצא דאיכא מכח כל תחמי השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא אין לייה, אך נחلك בין איסור אכילת אבמה"ח לטומאת אבמה"ח לאמר שמח הولد או נתוך האבר. ומכך דקשה באבר דעובר מות, למה לא מטמא מיד לחכמים כמו לר"מ כיוון דכילד דמי, וממי לא תhani השחיטה לטהר כמש"כ התוס' ד"ה וחכ"א, אדם מטמא קודם השחיטה איך TABA השחיטה ותותר ועין לבב ארוי ובמלא הרועים בהגחות הש"ס שתמהו על דמיון הדשחיטה טרפה לאבר היוצא, ובאמת חומר הקושי אין אלא לשיטת רשי"ז' על כאשר בارتני, אבל לשיטת התוס' והרי"ף יותר הראשונים דעתם תראה כי דעת אחרת עmons.

ב') **שיטות התוס'** הו, דפלוגתא דיש לידה לאברים אינה תלי' בפלוגתת רב וועלא בשם ריו"ח اي אבר עצמו אסור או מותר ואע"ג דאיתו בסה בא דקאמר אבר עצמו מותר, מ"מ במא דקאמר אין לייה לאברים הלכתא כוותי' נגד רב, כי רק במערבא אבר בטעמא דרב דבר אסר אור משום יש לידי לאברים, אבל תלמודן קאמר בשם רב דקיליף מקרה דובשר בשדה טרפה דלה מהני חזורה טרפה שאין לה היתר, ומעטה סובר לר"מ כיוון דהאי אבר כאבר דבמה נידון, בין עובר חי ובין עובר מת, כל זמן שלא נשחט אין כאן לא איסור ולא טומאה, ולכן כתבו התוס' בד"ה וחכ"א דקודם השחיטה לכ"ע אדם הנוגע באבר זה טהור, ורק השחיטה גורמת איסור וטומאה ומשום הדשחיטה עושה ניפול. אלא זה לא כואר, אין לו מובן כלל דעת"כ אין הכוונה דהשחיטה עושה ניפול מעיקרה אלא כמש"כ רשי"ז' דאין השחיטה מועלת על היוצא, דכי נאמר דשחיטה גרעה ממיתה, דהמיתה ודאי אינה עושה ניפול לאבר היוצאה כמש"כ לעיל בשיטת רשי"ז', אבל דעת הענין כך הוא דכל שהאבר בחוץ אין לו היתר בשחיטה מקרה דוכל בבהמה תאכל, דמכללא ממשע דמה שאינו בהמה ע"ג דלא הוה כילוד, מ"מ אסר אור משום שאין בו בהמה, ואינו ניתר בשחיטתה. אלא דחזורה הייתה מהני, اي לאו קרא דבשר בשדה טרפה, דמני' ילפין לכל שיצא חוץ ממחיצתו פעת אחת שוב אין לו היתר באכילה כטרפה שאין לה היתר, ומינה דלא מצי להיות חמור מטרפה דיש לו טרחה ע"י שחייה, ה"ה אבר שהחזר לא נאסר אלא באכילה כטרפה, אבל השחיטה מהני עכ"פ על מה שבבהמה לטוהר, וכ"כ הרראש יוסוף ז'יל והדברים קילוריין לענין, ומה מromeim בחידושים הרשב"א ז'יל בשם בעלי התוס' שמפרשים כן דברי הש"ס דלקמן, דקאמר ר' יוסי בר חנינא, Mai טעמא דר' יוחנן אליבא דחכמים האיא את לי' חקנתא בחזורה והאי לית לי' תקנתא בחזורה, ופירושו ז'יל דהכוונה דבאבר היוצא את לי' תקנתא בחזורה, להיות נתהר מטמא גם לר"מ, דבחזרה מודה דלא גרע מטרפה, כיוון דכל האיסור בא מקרא דטרפה. אלא דבלא החיזיר ס"ל כיוון דבלאו קרא דטרפה, כל שאינה בהמה אין השחיטה מועלת בו, ממי לאו ניפול גם לגבי טומאה, ולא שיטמא מיד כל שהבהמה והולד חיים, אלא דהשחיטה משווה להאי אבר אבמה"ח ומטמא אחר

או נהרגה בהתקזת ראהה והיה בה אבר היוצא והולד יצא חי, אין כאן על האי אבר שם איסור וניתר בשחיטת העובר, ואיך חפעול השחיטה על אבר היוצא לעשותו ניפול יותר מ晦ימתה, אלא פירושו כמש"כ רשי"ז' לקלמן דר"ג ע"א ד"ה עשה ניפול ז'יל, עשוה ניפול בשעת שחיטתה הרי היא כניפול ממנה ואין שחיטתה מועלת בו ומשום לישנא דקלמן לקלמן מיתה עשה ניפול נקט לה' עכ"ל. הרי דבפירוש מדיק רשי"ז' לקלמן דשחיטתה עשה ניפול הכוונה בשעת שחיטתה דוקא, דהינו שאין שחיטתה מועלת באבר, ולא כמו מיתה עושה ניפול דהכוונה כאילו נפל קודם לכן, וכמש"כ רשי"ז' לקלמן באוטו הדף ע"ב ד"ה ואינו מטמא, וכיון דשחיטתה עשה ניפול הפירוש בשעת שחיטתה לאמר דין דמנזה"כ פועל להולד שבמעיה הבהמה להיות ג"כ שחיטתו, ממי לאו נשאר האי אבר כבבמה היה שאין לה סימנים לשחיטתה, וכן מוכח מרשי"ז' לעיל דף ס"ט ע"א ד"ה אבן פקעה דכוותה, דבאבר היוצא אין כאן איסור אחר אלא דין לו סימנים לשחיטתה, וזה אפילו לרבן דר"מ דרבנן ט' נמי איכא אבר היוצא, ומכו"ש לר"מ דרכ בון ח' שיק אבר היוצא דהכי הוה דין ח' אין במינו שחיטתה הוא, ואייכא כאן אבר שאין לו שחיטתה ואסור משום אבמה"ח. מ"מ טומאת אבמה"ח ודאי לייכא עלי, דהרי הוא חי והتورה אמרה כי ימות מן הבבמה וכו' הנוגע בנבלתה, אשר מזה למדנו לקלמן קכ"ז ע"ב דאמבמה"ח מטמא, הרי דבעינן מיתה דוקא ולא גרע אבר זה מבן ח' חי דין במינו שחיטתה, מ"מ כל זמן שהוא חי איינו מטמא, ואיךITEM אבר שהוא חי מישום דין לו שחיטתה יותר מבן ח' חי שאין לו שחיטתה, ולכן הא דקאמר לר"מ דמגע נבלה דהינו אבמה"ח, הינו משום דחחטכו ומה דאמרו בגמרא דל"מ אפיקלו בלא חחטו משום דמגע ביחס"ת מטמא או למ"ד חבורו ע"כ כשמת אח"כ, דמסתמא בגין ח' מות מהר אחר שחיטת אמו, ומטמא האי אבר כאבמה"ח דעלמא. ואפיקלו למ"ד בהמה בחו"י לאו לאברים עומדת, האי אבר ודאי לחתוכה עומד, כיוון דהולד ניתר בשחיטתה והוא נשאר אסור לעולם ולכון חל עליו איסור אבמה"ח לכ"ע, ואם אח"כ מות נקבות הושט ופסה"ג לדעת הרמב"ם ז'יל דאית בהם איסור אכילת נבלה מוחים וטומאות נבלה רק לאחר מיתה, והכא דכוותי" איסור אבמה"ח חל עליו מיד ע"י השחיטה שפועלת על הولد ולא על האבר, וטומאת אבר מון ח' ע"י מיתה הولد, דכל זמן שהוא חי החיות מציל מן הטומאה. וכל זאת בעובר חי, אבל בעובר מות כיוון דאבר היוצא כילוד, הרי הוא מיד אסור וטמא משום נבלה עוד לפני שחיטתה דבשלמא בעובר חי כל זמן שלא שחט את האם עדין אין און איסור אבמה"ח לחולוטין, לא מביע' בבר' לרבן דאפשר שילוד כלו ושחיטת עצמוני, لكن לא הוקבע איסור אבמה"ח רק ע"י השחיטה דבבמה, אלא אפיקלו לר"מ דרבנן ח' מירiy אפשר שישחה עד שישלמו ט' חדשים ושחיטת השחיטה עצמוני, רק ע"י השחיטה האם, אבל בעובר מות דהאי אבר לעולם באיסור קיימת, א"כ מה בין לאחר שחיטתה לקודם שחיטתה, כיוון דיש לידה לאברים, והיינו טמא דר"ח דקלמן דקאמר, דבאבר דעובר מות לכ"ע שחיטת עושה ניפול, דהשחיטה אינה מועלת, וממי לאו באיסורה קמא קיימת ונאסר ומטמא מיד כשהוציא את ידו, בין לר"מ ובין לחכמים, כל זאת מוכרכה לשיטת רשי"ז' ז'יל, דעתם אדרבן דאבר היוצא הוא משום דיש לדיה לאברים. אבל מה שא"א להבין לדעת רשי"ז' ז'יל הוא, מה אמר הרבה רביה לקלמן דפליגו בין באבר דעובר חי ובין באבר דעובר

עצמם. וגם בעובר מות לא נקבע איסור אבמה"ח,adam יולד ככל אין כאן אבמה"ח אלא נבלה, ולכן רק ע"י השחיטה ששותת אמו הוקבע איסור אבמה"ח, על האי אבר היוצא בין חי ובין מת, ולגביו עיין זה שהחיטה עשוña ניפול. וזה מקרים דכל בהמה תאכלו ידועין, דמכללא נשמעAdam איןנו בהמה לא תאכלו. ולquin על האי אבמה"ח אף דרך מכללא דכל בהמה תאכלו ידועין, משום דזהה כמו דרשה דתזבח ולא גיזה דהדרה לאיסורה קמא, ואע"ג דלא דמי, דתתם اي לאו היתר דתזבח הכל היה אסור משא"כ כאן, דבלא קרא דכל בהמה היה לאבר היוצא ע"י שחיטה הولد אם יצא חן, אבל י"ל דהכא מכח ההיתר דוכל בהמה נצמה האיסור של האבר ממילא, דכיון שהولد בתוכה כשותת הרי אין כאן סימנים לשוחט, וא"כ ממילא אילך איסור אבמה"ח כאשר בהמה דעלמא, וחמור ממנו דין לעוña היתר בשחיטה. אלא אי מטמא נמי אבמה"ח לאחר מיתה או לא, בזה פלגי ר"מ ווחכים. דר"מ ס"ל כל דין שחיטה עשוña ניפול לעניין איכילה ללקות עליו משום אבמה"ח, ועתה שהוא מות להא יטמא, ווחכים ס"ל שחיטה עשוña חי פועלות הפוכות, דעת" שמכורת את הولد נעשה האי אבר היוצא בכינוי איכילה, ומ"מ לטהר מהני השחיטה גם על האי אבר, וילפו אזת מטרפה ומארב היוצאה שהחזר, דעת"ג אסור מכח קרא דובש בשדה טרפה, דמשם לפינן דבר היוצא שוב אין לו היתר בשחיטת האם, ומ"מ טהור מטומאת נבלה גם לר"מ דלא מצי להיות חמור מטרפה עצמה, וילפו ג"כ קולא מהאי חומרא דכמו שגلتת תורה דלא מהני חזרה, וגם לאחר חזרה השחיטה עשוña ניפול, להאי אבר שיצא פעם אחת, לפינן נמי קולא דרך לעניין איסור עשוña ניפול, אבל לעניין טומאה לא. והדבר מוקשי הבנה, דיין לאו דזהה לנו קרא לאסור אבר היוצאה שהחזר, היו חכמים מודים לר"מ דבר היוצא הוה אבמה"ח, הן לעניין איכילה והן לעניין טומאה, ורק מכח האי חומרא דחויה לא מהני נצמה קולא דעתה שלא החזר את מהנה. גם תשובה ר"מ לחכמים קשה להבין, אך מאמר מה לטרפה שכן גופה, דהא הם מאבר שהחזר ילפו והוא אין גופה, ומודה בה ר"מ דנאסר באיכילה, ונתרה מטומאה ע"י שחיטת האם, הרי גם לר"מ עשוña השחיטה ב' פועלות הפוכות באבר היוצא שהחזר לאסור ולטהר.

ועתה יצא לפניך שיטת הרמב"ם, דעת שלישית ומכרעת.

ג') **הרמב"ם** ז"ל פסק אין ליידא לאברים כדעת הר"ף והתוס', אבל ס"ל דבابر היוצאה לית בי ריק איסורה בעלמא ולא מלוקות, ז"ל בפ"ה הכל' י"א. אבר עובר שייצא וכו' ואם נתרך לאחר שחיטה האוכלינו לתקה, עכ"ל, הרי דס"ל בינו דין ליידא לאברים اي לא קרא דבשר בשדה לאסורبشر שייצא חז' למחיצה הוה השחיטה מתרת גם היוצאה, דנヒו דיןינו בהמה מ"מ הוה נגרר האי מקצת שייצא אחר עיקר הגוף שהוא בפניהם, אך נחלק בגוף אחד לאמר דרובו שחוט ומומתר, ומיעוט אסור משום דלא נשחת שהՃבר זה זר מיד, ולכן ס"ל דין כאן איסור אבמה"ח ומשום שלא נשחת, כי נשחת שפיר וליכא על האבר לא טומאה ולא איסור אבמה"ח, אבל נמ"ל נמ"ל דלפיין טמאה מטהורא אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רביה יש בדבר חלק בין טהורא לטמאה, דבטהורה כיון אפשר בחזרה להיות נתחרה אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דיא"א בחזרה להיות נתחרה.

הaber אבמה"ח דהאי עבר לעולם כחד מאברי האם שלא הועיל לו השחיטה. ווחכים אומרי' בינו דין מודית לנ' דבଘזיר מהני השחיטה לטהר האבר, א"כ ה"ה בל החזר לא נאמר אלא דין הילוק בין עובר מות לחוי דבשניהם מודיה ר"מ דין כאן לא איסור ולא טומאה קודם שחיטה, וחזרה מהני עכ"פ לטהר ע"י שחיטת האם ולכן רק השחיטה עשוña ניפול בין בעובר חי ובין בעובר מות, ובשניהם נידון האבר ע"י השחיטה אבמה"ח. ולכן כתבו התוס' דברועה שהושיט ידו דמתניתין דלעיל ה"ה בהוציא עופר ידו הדין כן דתטור הרועה בגע בו, דכיון דין ליידא לאברים ונידון כבר מן הbhuma, מה לי טמאו ומה לי טהורה, כי השחיטה גורמות איסור וטומאה לר"מ ואיסור לחוזך לבנין. ועיין במוהרשי' ז"ל שכטב דודאייפה כתבו אליבא דרביה לקמן, דקאמר דפליגי בין בעובר חי ובין בעובר מות, אבל לר"ח דס"ל דלא פליגי רק בעובר חי, אבל במת ד"ה שחיטה עשוña ניפול, האי דרועה בפשיטות את' דוקא בלא הוציא אבל בהוציא ידו ודאי מטמאה. ודבורי הקדושים פלאו ממי, דפי דעתו דר"ח בעובר מות מטמא אשר היוצא מיד, ועד קודם שחיטה ולא תל"י הטומאה בשחיטת האם כלל, מה זה דקאמר ר"ח דד"ה שחיטה עשוña ניפול, שחיטה מה בעי הכה, והכי חול"ל אבל בעובר מות ד"ה טמא מיד כשחוציאו, הן אמרת דגם לשיטת רשי' שפרקנו לעיל קשה כנ"ל, אלא דרש"י יש לדוחוק ולאמר דלאו דוקא נקייט ר"ח האי לשניא, בינו דרש"י פליגי חכמים ור"מ בחרתי מתרי טעמי לרבה. אבל לתוס' דהוכיחו שיטם מושום דקאמר בגמרא דפליגי בשחיטה עשוña ניפול, ואין כאן פלוגנתא אחרת איך מפרש האי לשניא דד"ה שחיטה עשוña ניפול דוקא קאמר. ולא עוד אלא דעל גור הסברא קשה, דבשלמא לרשי' דמטעם שלידי לאברים קטניין עלה, שפיר י"ל בעזה לא מצאנו טעם הגון, אבל לדעת התוס' דין ליידא לאברים, ורק מכח דיצא חז' למחייבו קטניין עלה, אבל כאחד מאברי הbhuma יחשב, והוא כה' מכח הbhuma, איזו טעם יש לאמר דמטמא וכאשר באמת כתוב המהרשי' א"ח"כ בטעמא דרביה, דבלא שום קרא אלא מושום דין ליידא לאברים איןו ראוי לטמא, אלא ודאי לדעת התוספות גם לר"ח טעמא דר"מ בעובר מות כמו בעובר מה שמוס דשחיטה עשוña ניפול, וקודם שחיטה אינו מטמא. ומה דפליגי רבנן בעובר חי ומודים בעובר מות, צ"ל דס"ל לר"ח דזוקא בעובר חי פליגי דאיסור יוצא גופה לא נקבע בי עד השחיטה, ולכן מהני השחיטה לטהר עכ"פ, אבל בעובר מות דאיסור יוצא נקבע מיד כשחוציא, ניהו דלא מטמא מיד אפשר בחזרה, והיה' נתחרה ע"י השחיטה דammo, עכ"פ מן הטומאה, אבל כל שלא החזר ונשחתה אמו אין מועלת לטהר. ולפי' בבהמה טמא והוציא ידו, טהור הרועה גם לר"ח לח תירצא שבתוס' / אלא כתבו לבסוף, דיל' דלא לפינן טמאה מטהורא אלא למה שבפניהם, ולא למה שבחוץ וטמא רביה יש בדבר חלק בין טהורא לטמאה, דבטהורה כיון אפשר בחזרה להיות נתחרה אח"כ בשחיטת האם لكن איןו מטמא בחוץ, משא"כ בטמא דיא"א בחזרה להיות נתחרה.

נמצא פסקן של דברים לדעת התוס' דבابر היוצאה שחיטה עשוña ניפול לעניין איסור אבמה"ח, ר"ל דעת' השחיטה והקבע האיסור דابر היוצאה דין בו משום לדה, אבל יש בו משום אבמה"ח, כאשר אבר הbhuma דין נחתק, בינו שהוא בחוץ, ולמ"ד לאברים עומדת אית' בי' איסור אבמה"ח מיד, אלא דעתין לא הוקבע. דכמו דבhbuma דעתית לה היתר בשחיטה, כן הוא נמי באבר היוצאה, אם יצא אח"כ שאר העובר, והיה' לו שחיטת

דטרפה ילפינו דחורה מהני לענין טומאה, וסבירו חכמים דמשם נשמע גם לא החיזיר, ואין חילוק בין החיזיר, ובשניהם אסור ואני מטמא, ואסורים משום אבמה"ח. זאת הוא שיטת הנני יש מפרשים. אבל שיטת הראב"ד ע"כ אינה כן, דהוא מודה בדבר היזוא ליכא איסור אבמה"ח משום דכל שאין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, ה"ה לענין הקשר אכילה אינה עשוה, וכקושי ר"מ לחכמים, אם טהרה מידי נבלה תתרנו באכילה, אלא דיש על האבר איסור אחר דעתא מקרה דבר בשדה טרפה, וא"כ למה לוקין עלابر היזוא דילפין לע"מ מבשר בשדה, ואין לוקין עלابر המודולל, וזאת דהוה רק אסמכתא בעלמא, והחילוק שזה גופה וזה אין גופה, הלא לית להחכמים דק"ל כוותיהו, וכן השגת הרaab"ד ז"ל אין לה מקום ונפרקת עצמה תכ"ד,

ועתה הט אንז' ושמע איך תפרטש הסוגי עפ"י שיטת הרמב"ם ז"ל. דר"מ דסובר דשהיטה עשוה ניפול באבר היזוא בין לענין איסור ובין לטומאת נבלה, ע"כ לאו מקרה דבר בשדה Kata'a עללה, אלא משום דעתך לי יש לידיה לאברים וכיון דהוא כילד אין לו היתר בשחיטה אמו, אפילו בבחיזיר כמו בחוזיא ראשו לדלא מהני חזירה, כל שכבר נולד, וע"ז לא צרך שום קרא ומילא דהאי אבר אם הولد כי הוה אבר מן החי, ואם הولد מת הוה נבלה, וכמו שפרש"י ז"ל דברי ר"מ דאמר מגע נבלה. ואפילו החיזיר קודם השחיטה הדין כן, ובלא שחתט את האם אין שום איסור, דהא לידה הוה, ואם יולד אח"כ הוה כשאר בהמה דעתמא, אלא דשהיטה גורמת, לעשות ניפול. וא"כ קשי לך הרי אתה קרא דכל בהמה לאסור, הלא קרא להתир בא ולא לאסור, באמות הלא לית לי לר"מ דקרו אתה להתир בט"ח, רק בן ח' ח' או ב"ט מות, וא"כ גם بلا קרא דכל בהמה תאכלו, לא הי היתר להאי ולד בשחיטה, ואין כאן Tosafot איסור אם נאמר דשהיטה עשוה ניפול, וא"כ לר"מ באמות איכא באבר היזוא מלוקות, ומשום אבמה"ח או משום נבלה אליו החיזיר קודם השחיטה. אבל חכמים דפליגי סברין אין לידיה לאברים, וכיון דאין כאן לידיה הוה כאחד מאביריה, השחיטה מטהרת ומכשרת גם את האבר היזוא, כמו טומאה בקדשים בין טרפה דעתך בי' מלכות לטרפה דלית בי' מלוקות. ור"מ פריך فهو לפי שיטתו, אם נתהר מטומאה, יותר גם באכילה, והם השיבו לשיטת עצמן, טרפה תוכיח לדידיהו באמות היזאי, דטהר ומתריר איסור אבמה"ח, אבל אסור משום טרפה, כמו דטרפה נתהר בשחיטה מטומאה כן האי אבר. ור"מ דקאמר ע"ז האי גופה והאי לאו גופה, ג"כ לשיטת עצמן אמר כן, דבר המודולל גופה ואי לאו קרא דבר בשדה היה מותר למגורי, لكن שפיר נימא דלא חמיר מטרפה, משא"כ האי אבר היזוא לאו גופה דכילד דמי, ואין זה אבר דאמו אלא אבר דעובר שנולד. וכן שירת אמו עשוهو ניפול, וחכמים ס"ל איננו כילד רק כחותך מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה, וכיון דליך אן איסור רק מצדבשר בשדה טרפה, לא יהיה חמור מעיקר איסור טרפה שהוא מלוקות, וא"פ"ה מהני השחיטה לטהר, מכש"כ איסור זה בא"ס שעיקר הטעם רק בرمץ, ופלפלו בדרשות הכתובים הנה והנה.

דעת הרחוב"ס ז"ל. ולעליל בראש פרkon בברותי דעת הרמב"ם ז"ל כשמלה, דס"ל דאיסור יצא לא תלי בשחיטה דה"ה בחיזיר נעשה יוצא ונאסר, דאל"כ אלא דשהיטה גורמת האיסור, ומקרה דוכל בהמה תאכלו, הרי א"כ בא הכתוב לאסור וזה א"א לפי מה דק"ל ד' סימנים אכשר בה רחמנא, ופרש"י ז"ל דהיתרא ורבתה לו התורה ולא איסורה א"כ א"א שיצמח מהיתר זה שום איסור, ואיך יצמח מהיתר זה איסור דבריו יוצא. ודלא בכ"מ שם שנחקר פשוטות לשון הרמב"ם, ורצה להשוותו עם דעת שאר הראשונים ז"ל, ולא עוד אלא דנטקתה לי הרי רוב לידות הכי הו, שמצויה ידו תחלה, ולא נחתת במקצת דהאי מלטה דרמב"ם רק בחיזיר את ידו ממשום דעתבטלת הלידה. עיין היטב לעיל אריכות הדברים בא.

וראה זה הפלא ופלא איך הרaab"ד ז"ל בהשגתו על הרמב"ם מדויל ידי משתלים. ז"ל על הלכי הניל' „זה שבוש שהרי אמר לעלה שאפלו החיזיר וחטכה אחר שחיטה לוקה משום בשער בשדה טרפה (זה ליתא ברמב"ם כמו שהעיר ה"ה ז"ל), ובמשנה אמרו שחתט את אמו וא"כ חתכה חכ"א מגע טרפה שחוטה אלמא אית ב' איסור טרפה והול'ל איןו לוכה משום אבמה"ח דין שחיטה עשוה ניפול, ואם כל זה מה צורך הואיל ויש בו לאו דטרפה" עכ"ל, ובסוף דבריו נתפס, דהרי איזיל ומودה לדלעת חכמים דין שחיטה עשוה ניפול לענין טומאה, א"א לאמר דשהיטה עשוה ניפול לטניין איסור, וא"כ השחיטה מטהרת וגם מכשרת את האבר, ואין כאן אלא איסור דמרביין מטרפה, הלא מטרפה מרביבן נמי אבר המודולל, ומה בין אבר היזוא לאבר המודולל, וכקושי הש"ס لكمון על ר"מ אליבא דרמי"ח וע"ז מתרכזין שם דהאי גופה והאי לאו גופה, אבל חילוק זה אית לי לר"מ, אבל חכמים אדרבא אמרו הרבה מצלת על שאין גופה מגופה, וא"כ למה לוקין על אבר היזוא, ואבר המודולל אין בו אלא מצות פרוש בלבד, ועיין מש"כ על התוס' שם), והז"ל כתוב נמי בדברים האלה להצדיק את הרמב"ם, דס"ל אבר היזוא ואבר המודולל חד דינא אית להו לבעלי התוס' וודעטם, ומה מה קלוקו בין אבר מודולל לאבר היזוא, משומס ז"ל אבר היזוא לוקין עליו משום אבמה"ח, דכיוון דלאו בהמה היא ממילא השחיטה עשוה ניפול, דהינו שמכשר את העובר וקובע לאבר היזוא באיסור אבמה"ח. אלאadam החיזיר האבר קודם השחיטה ה"ו"א דמהני, ע"ז אתא לפותא דבר, בשדה דכל שיצא פעם אחת שוב אין לו היתר אם נשחת האם, דלעולם חשבין לי كالו הוא בחוץ, וזאת היא דרישה גמורה דין אן איסור חדש, אלא אותו הלאו דאבמה"ח שהיה באבר היזוא קודם שחיזיר, נשאר עליו גם אחר חזרה מכח האי ילפota, וכן שירת מחלקים בין אבר היזוא לאבר המודולל, דbabar המודולל מעיקרה אין איסור אחר, אלא מקרה דבר בשדה דהא אבמה"ח ליכא, כדי יפול מהם בתובם כתוב גבי אבמה"ח, ודרשין עד שיפול ועד שיפול אין איסור אבמה"ח אלא דמייתה ילפינו דהאי קרא דכי יפול לענין טומאה כתוב, והומ"ל דזוקא לענין טומאה בעין נפילה, אבל לענין איסור לא, כמו באבר היזוא דמחלקין בין איסור לטומאה, לאו קושי" הוא דמסתמא כל שהשחיטה מועלת לטהר, ה"ה נמי להתיר אבל באבר היזוא א"א לאמר דטהר השחיטה כיוון דאמר קרא כל בבהמה, והאי לאו בבהמה הוא, ולאמר דמטמא נמי א"א דהא מקרה

כבר נפל, ובabar היוצאה לא הוקבע איסורו, כיוון דאפשר בחזרה כדאמר ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל רק אמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעת פреш דבר, אכן אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המдолדל יש לנו קרא לטליה דכי יכול עד שיפול, ובabar היוצאה יש לנו קרא לאסור דכל בהמה תאכלו, אבל מה שחווצה לה דוחה כיולד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א חלק בין איסור לטומאה, ע"כ לדידי'babar המдолדל גם איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם بلا החזיר ואמו טרפה או בתנבלת בשחיטה, אין כאן איסור על האבר וניתר בשחיטתו הولد, אבל לעומת זה אסורה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הولد, אין כאן שיש לו שחיטה דכיוון דשחיטה האם לא התירה הולד, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם שחיטה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ס ז"לbabar היוצא לעולם אין בו רק איסורה ולא מלכות, ואפיו לא החזיר ונשחתה אמו, אבל לעומת זה אם החזיר ואח"כ גולד, אבל לעומת זה אסורה דבשחיטה או בתנבלת בשחיטה, לעולם אבר שיצא בין החזיר ובין לא החזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למיחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונasar למפרען, ובזה תראה דבמה דפלייגי הב"ח והש"ך והperf"ח בסימן י"ג,babar היוצא ואמו טרפה, הוא תלי בפלוגנת הרמב"ס ויתר הראשונים ז"ל. ובאשר כפי שהארתק, ועוד תראה לפניו בס"ד שתת הרמב"ס ז"ל הוא יותר מחוורות בסוגי' היא העיקר, ומילא אבר היוצא גם בטרפה או בתנבלת בשחיטה, אסורי מן התורה ודוק' היטב בכל זה.

ע"ב ג' מאמי טומאת ביחסת' היא. כבר כתבנו לעלה, דבעבור חי אפיו בבן ח' דוחה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהה כי ימות מן הבהמה כתיב, וכמו דליך טומאות נבלת כל זמן שטפרקסת, ה"ה דליך טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרקסת, דמקרה דכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומשום דשחיטה עשויה ניפול לר"מ אינו עושה מות, וא"כ מה היה דעת המקשן קודם חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפיו בלי חתכו, אבל ע"כ הכוונה بلا חתכה והמתין עד שימות, ואח"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג'כ' ההינו אחר מיתה דaicא משום צער בעלי חיים לחותך אבר מעובר חי שלא לצורך האדם, והאי אבר הרוי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעוברין שייך צעב"ח. ובריש דחთכו קודם שחיטה, וכן לעיל במבררת דקתי מתחך אבר אחר משום דוחתם היא לצורך הבהמה המקשה ליד, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחותך بعد שהולד חי משום צעב"ח.

ד' ע"ג ע"א גמר, ארשב"ל כמחלוקת בעבורין כך מחלוקת באברין, ור' יוחנן אמר מחלוקת באבר דעובר, אבל באבר דבמה ד"ה שחיטה עשויה ניפול. הנה טעמא דר"מ אליבא דר"ל וכן טעמא דד"ה אליבא דרי"ח,babar המдолדל נמי שחיטה עשויה ניפול לא הבנייא ולא ידועنا מה הוא. דנヒו דרב"ח אליבא דרבנן, דהאי לית לי' תקנתה בחזרה אבל טעם זה אינו מספיק. דהא כל עצמיות איסור דבר המдолדל מרביתן מקרא דבר בשדחה טרפה, ואיך יי' חמור מטרפה גופה, דמוני שחיטה לטהרה, וזה קשה גם לר"מ אליבא דר"ל, דמה עינה לפירכא דרבנן אם לטרפה מהני שחיטה למה לא תhani נמי לאבר המдолדל וכאן אין להшиб דזה גופה וזה לא גופה, דהה אבר המдолדל נמי גופה. אלא דלא יוחנן י"ל דלאו מקרא דבר בשדחה אסירין אבר המдолדל, אלא מסברא חזונה דלקמן דף קכ"ז ע"ב, פריך הש"ס אי דאין מעלין ארוכה טומאות נבלות נמי ליטמא, ומפני לעולם דאין מעליין ארוכה והא דלא מטמא משום דכתיב כי יפול עד שיפול. הרי דמסברא החזונה היה לנ' לחשב המдолדל העומד ליפול ואני יכול להעלות ארוכה כלו נפל, ויהי' אבמה"ח מטמא בעודו בחבоро להבמה, אלא דגלי קרא דבעינן נפילה ממש, וסביר ר' יוחנן דזה דוקא לענין טומאה, אבל לגבי איסור הסברא במקומה עומדת, והוקבע איסור כאלו

עד ניחא לדעת הרמב"ס דaicאbabar המдолדל איסור טרפה, וזה לא ראי' בדיבורים שאחר זה.

ע"ב ותוס' ד'ה Mai טעמא דרי' אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני אבר דבמה דמדאוריתא שרי' אף באכילה כדאמרין לקמן, דין בהם אלא מצות פרוש, ויל' דמ"מ עיי', דכמו שגורו עליו חכמים איסור מצות, טומאה נמי הו"ל למינזר, עכ"ל. תורצט לא זכית להבין, הלא אפושי טומאה לא מפשין, וכן' לקמן נדקרו הרבה בחדושי, יותר תימא הלא בטרפה דאוריתא נמי הטומאה רק

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרב"ם ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר"מ לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאי אבר היוצא דהטורפה אמרה דהטורפה לא על האבר המודולדי לאבר היוצא, איז צריכין אנו לפרש דידייע הש"ס ודאי דאיין זאת קושי', ולכן ע"כ צריכין אנו לאבר המודולדי כמו תירוץ הגמר' בתרומות טומאה על המודולדי כמו על הטורפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטהה לחכמים דלא הקשה, מושום לדידיהו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לסתן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרטו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא זה ממש אמו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו מותר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט ח' לרבען, ובזה ס"ל Adams לא שחתטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועכ"פ גם בזו תורה איך נתקחו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניות אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואיית ב' אבמה"ח ולוקין עלי, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, ולכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבען לא פריך דבאמת

מדרבנן, ואיך יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצת קושי', והוא בעני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגותה מלא הרועים מתחמיים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצא ס"ל שחיטה עשו נשיה ניפול, ובאבר דבמה אינה עשו ניפול, ובמ恰'ת של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיין כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבען נמי יש חילוק גדול בין אבר היוצא לאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דברי היוצא השחיטה עשו ייפול לעניין אכילה, ר"ל דאין שחיתתה מועלת להתריר, ובאבר המודולדי מהני שחיתתה אף להתריר, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק בין אבר המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאי אבר היוצא דהטורפה אמרה דהטורפה לא על האבר המודולדי לאבר היוצא, איז צריכין אנו לפרש דידייע הש"ס ודאי דאיין זאת קושי', ולכן ע"כ צריכין אנו לאבר המודולדי כמו תירוץ הגמר' בתרומות טומאה על המודולדי כמו על הטורפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטהה לחכמים דלא הקשה, מושום לדידיהו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לסתן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרטו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא זה ממש אמו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו מותר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט ח' לרבען, ובזה ס"ל Adams לא שחתטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועכ"פ גם בזו תורה איך נתקחו התוס' בפירוש דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניות אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואיית ב' אבמה"ח ולוקין עלי, لكن מטמא ואבר המודולדי גוףה ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, ולכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבען לא פריך דבאמת

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבהמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שישיה' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתה בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכ'ו, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא'כ' פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחותין, ודרשינו בהמה, דין על פי שנחשב הولد כבהמה מ"מ שחיטת אמרו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא'כ' נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנונו לאמור דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבבבמה גמורה בהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בהמה ולא בהמה בהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא'כ' לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשஹוטי ידו למעי האם ושותטו. וא'כ' נצמחה מהו לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז' ל' לקמן משום דעת' קרא להתר את וא'כ' מותר, וא'כ' לעניין זה נמי אי אמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בהמה, שי' נצמחה מהני איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא'כ' מותה אמו, דאי לאו קרא דכל בהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז' לד' הא או דלא אפילו לרבן, שכותב דמכתש'כ' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע'כ' לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכינו על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ' הרמ"א בהגה סימן י'ג'. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת amo מותר, ע'כ' דלית לי' כהאי אבעי דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלבו וגידו דהא אם ניתר בשחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגידו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק' דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא'כ' איך קאמר דלא' מותר בשחיטת amo הותר החלב והגיד, והא כבר נאסר החלב והgid בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى amo. אלא ודאי דלהאי דר' א'ר'א לית לי' להאי אבעי, וס' לד'כ' ע' לא מהני שחיטת עצמו בעודן בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשחתה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלא' מ' דלא היה מהני השחיטה נאסר עתה, ע'י אויר העולם החלב והגיד, ולר' דמהני השחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דיאסר,

אבל מה דקשי' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה لكمן ק' ב' ע'ב לאיסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממ'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלמא גבי לאו דאמ'ה'ח דאייכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, וא'כ' בב' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שעשה ניפול, וא'כ' בב' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה ארוכה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקשי' לי' דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה لكمן ק' ב' ע'ב לאיסור במה'ח, וכר'י שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממ'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועיקר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלמא גבי לאו דאמ'ה'ח דאייכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, וא'כ' בב' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שעיר אחד קריינן ב' כי ימות מן הבהמה, ولكن כמו באיסור נבלה בעין דוקא מיתה למגורי, אבל מסוכנתה שרי' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהיאנו אבר אחד, בעין וכי ימות למגורי ולא שי'ilo לו קצת חיבור לחיות, אפילו עומד לפול, אבל לגב' איסור דטרפה דבשר מן החי, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין ח' איסורה משום טרפה, ה'ה בטירפה מקצתה דהיאנו בשר מן החי, ע'פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

ייפה בדבריו ודוק.

ראשי "ז' קראו שאין צריך שחייב, ומודה ר"מ בהו דאמר מכל בהמה תאכלו, שלא חדשים אייכא ולא אוירא אייכא, הלכך לאו בהמה הוא עכ"ל. ויש להעיר הלא בגין ט' מת שפיר אייכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשיו חי ולא עוד אלא אפילו בשעת שחיטה אפשר דהיה חי, ומ"מ ר"מ מתיר כל שנמצא מעת כפטחה בהמה, וכשמ"כ הרא"ש ז"ל דלא חילק ר"מ בין מת קודם שחיטה למת אחר שחיטה, אלא בין בין מצאו חי ולמצאו מת, ואוי לר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחיטתם אמו, איך מתיר במנצאו מת. וכן נפלאו דברי רש"י ז"ל ב"ה טוען שחיטה, שכטב חדשים גרמו לשוו"י בהמה באנפי נפשי! דזה ודאי ליתא, וכמו שכתב רש"י ז"ל בעצמו ע"ב ד"ה חלב, דמאי בסה"ד, דגהי" נוהג בשליל וחלו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואע"פ שנשחטה אמו והוציאו עכ"ל. הררי דגם לר"מ בעין אוירא דגדי וחלב, אע"פ דלא עבי אויר דליה, וכל זמן דחולד סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמהני שחיטת האם עליו אע"פ שלמדו לו חדשיו וחי, ולא פlige אלא כשמצאו חי לאחר שפטחה הבוטן אחר שחיטת האם, אז לא מהני שחיטתה למפרע. ועיין בחידושי הרשב"א ז"ל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דליך כתבו ובוינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחור אמר הרא"ב הרמב"ז ז"ל תירץ ליישב פרשי"ז ז"ל, דכל דליך שחיטה בגופו מודעה ר"מ, דמתירבி מכל בהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחיטה בגופו לא מרובי לי ר"מ, ונוכן הוא עכ"ל הרשב"א. ובענין לא הבנתי מה חידש לו הרמב"ז ז"ל לישב שיטת רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עליו, לא לעניין להיות צריך שחיטה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאף שהיה חי בשעת שחיטה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחיטות אמו, וחלוו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י ז"ל חדשים לחוד גרמו לשוו"י בהמה באנפי נפשי! זהה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבמנצא עובר מת אפיקו לא נשחטה אמו, אלא נהרגה או נפלה בשחיטה ג"כ און על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגין בנ"ט מותר הגיד למורי, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ס ז"ל בריש פ"ז ממש מא דנפל של מין בהמה טהורה, חלוו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא אמר אפיקו נפל שלמדו לו חדשיו ונולד מת, דהרי בהלכ' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחיטה אע"פ שניתר בשחיטה חלוו אסור ומ"מ דוקא במנצא חי אבל אנמצא מת חלוו מותר. והרי שחיטתה לדידי' לא מהני להתייר החלב, ומ"מ בגין ט' מת חלוו מותר, וע"כ משום שלא יצא חי לאויר העולם אין כאן איסור חלב. ועל דבר זה לא מציז רש"י לפלוגו, דcken מוכח מסוגי דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בהטילה נפל אי אוירא גרים לאסור החלב או לו, ואח"כ קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשיו כי"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי חדשיט ידו למען בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גם בגין ט' מת, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מת אלא ודאי דכל שנולד מת דינו כלו לו חדשין, ומושום לדילא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחוים בעין, וע"כ צריך לומר דהא דכתיב רש"י ז"ל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שכתב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא אייכא, הכוונה בגין ט' חי אוירא מחיים. וכן הא דכתיב רש"י ז"ל לKNOWN אה דאמר ר"י לחלוו כחלב בהמה בד"ה דחושי ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מכך פשיטותי דר"א אר"א, ועיין עוד ליקמן במשנה מה שכתבתי בזה ודוחק היבט.

רש"י ד"ה דעובר ח' דיש במנינו שחיטה מהני שחיתה אף לאבר היוצאה עכ"ל, עיין מהרשות"א ובלב ארוי זיל איך נדחקו בזה ולפען"ד כוונת רש"י זיל דיש במנינו שחיטה בן ט' חי, דאך על גב דפלוגותם בגין ח' קאיי דבן ט' חי לר"מ טעון שחיטה לעצמו, אבל להחמים דס"ל דגס בן ט' חי ניתר בשחיטת האם, ומכל מקום ד' סימנים אכשר בה רחמנא, הריר בגין ט' חי שהוציא את ידו יש לשם סברא לטהרה האבר, משום דיש במנינו שחיטה, ואם כן איך נאמר דמגרע גרע אבר היוצא מבן ח' יותר מבן ט' אחמהה, יציבא בארעא וגירא בשמייא, והטעם נכוו דאלו הי' ממתינים עד שיושלם הט' חדשים היה להאי אבר תיקון עיי' שחיטת עצמו, אבל בעובר מת כיוון דאי אפשר לבא לכלול שחיטת עצמו שפיר מקרי אין במנינו שחיטה וDOI'ק היטוב.

על שם משנה השוחט את הבהמה ומוצא וכו', מצא בן ט' ח' וכו', ר' שמעון שזרי אומר אפילו בן ה' שנים וחורש בשדה. בפיhem"ש לרמב"ס ז"ל זה לשונו: זה בן ט' חי שמוטר לאכול بلا שחיטה, אין חלבו ודמו מותר אצל החכמים, ווד שאן ציריך בדיקה, ר' ל' שאין טרופות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו כשות אע"פ שהוא חי, והלכה שחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ס ז"ל מדבר מטרופות מבטו שנמצאה בהאי בן ט' חי, שלא נסגד בכך אע"פ שהלבו וגידיו אסורים לדעת הרמב"ס כמו שהקדים, הרי דגס אחר שחיטה מהני אוירא להיות הלבבו וגידיו נאסר וא"כ נימא דה' ה טרופות הנמצאה בו מזיק בי', ע"י שיצא לאoir העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במינו שחיטה, וכמו שאמרו באזכרים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיין במינו שחיטה, וכן בן ט' חי הנמצאה בהבמה שחוטה מקרין איין במינו שחיטה מבואר לעיל במשנה ומילא דאיין טרופות פוסلات בו. וסבירא אלימטא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות, דאם מת במעי Ammo ניתר ומכך אמר רק גוטה למות - דהינו טרופות - לא נאסר, מה תאמר דע"י אוירא דיצא חי חל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהיה כשות, וכן השחות אין טרופות נהוגה בו, דהוה אין במינו שחיטה, כך כוונת הרמב"ס ז"ל במנה דכתיב דהרי הוא אצלנו כשות, ומהذا ג"כ ראי' למה שכתבנו לעיל דלית לנו הא דעת ר' הוועשי בהושט ידו למעי בהבמה שחחת בון ט' חי, דאם נאמר דבן ט' יש לו שחיטה במעי Ammo بلا אוירא, א"כ יש במינו שחיטה מקרין, ושפיר היה נטרף במעי Ammo גם بلا אוירא, דזה הכלל כל שיש לו שחיטה טרופות פסול בו, וה' וה' וכ"ש דנובלות פוסلات בו ואיך בגין ט' מת לכי"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחיטה העצמו, וא"כ נהוג בו גם נובלות והבן כי זה ברור לפען".

והנה ה"ה סוף פ"ה מ"א וכן ה"ב ז"ל סימן י"ג אחורי במחcit' לא דקדקו יפה בדברי היפה"מ אלו, וכתבו בשם "הרמב"ם" כאן דברפריס ע"ג קרקע ע"ג דעתו שחיטה משום מראית העין, אבל טרפות אין פוסל בו, והוא שיטת התוטס' לKNOWN דף ע"ה ע"ב ז"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ם ז"ל בפי"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מבואר לכל רואה דלא דבר מהפריס ע"ג קרקע דעתו שחיטה מדרבן שנטרף אחר יציאתו, אלא בגין ט' ח' שניתר בשחיתת אמו, והינו בלא הפריס ע"ג קרקע וזה לא טעון שחיטה כלל, וע"ז כתובadam נמציא בו טרפה - הינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוטס' לא צריך כלל להמשמעות כיון שהם סברו גם חלבו וגידיו מותרין, אבל לרמב"ם דס"ל חלבו וגידיו אסור צרכיא הרבה למייר דעתיפות לא שיק' גבי', וטעמא דמלתא הוא כמו שבארנו ותימא על גאנוני עולם מפרשיה הרמב"ם, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על ולד דלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמר כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין הא היוצא בתיר האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתיר האם אלא בתיר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אייסור חלב,uso"כ דחובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הול נולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד פשיטה יש בו אייסור חלב,oso"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו הול נבלה, ואין בו א"כ חומרו ביצה מקטנו דהינו הhalb וandi'הא חמור ביצה מקטנו לאבר היוצא כאמה"ח לדעת אבומה"ח אפילו בעבור מות חובין לאבר היוצא כאמה"ח לדעת התוס', כמボואר בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, ואין בו נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם נבלה, דאמורה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם באין על האבר כזיתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מוצאה עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח די לولد להיות כאמו, וכיון דאמו לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה' ה' לולד, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות אח"כ, מחמת השחיטה, אפילו מות מיד אח"כuso"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם חי אח"כ ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מואמה על האי ולד, וחכמים ס"ל כר"ע דהשחיטה מצוה מקרה דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפילו חי הול חמש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואמותיים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחיטה לאמו שי לר"מ מכל בבבמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הול כשות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא Bi' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידיים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהוציא אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הול חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הול עדין בمعنى אמו, מ"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, א"כ ה"ה לענין חלב שנתלש מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצא לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי' כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחשבו כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזהה אמה"ח של האם, וזה ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין הא היוצא בתיר האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתיר האם אלא בתיר הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דlidah. אבל דאי קשה מה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אייסור חלב,oso"כ חובין הנתlesh נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הול נולד, וא"כ בגין ט' חי דאליו נולד פשיטה יש בו אייסור חלב,oso"כ חומרו ביצה מקטנו דהינו הhalb וandi'הא חמור ביצה מקטנו לאבר היוצא כאמה"ח לדעת אבומה"ח אפילו בעבור מות חובין לאבר היוצא כאמה"ח לדעת התוס', כמボואר בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דאליו נולד כלו הול נבלה, ואין בו נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמורה בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם זה איינו אלא חומרא בשערא, אבל גוף האיסור חדוא עם נבלה, דאמורה"ח נמי נבלה במקצת הזה, דילפין לעי' מקרה דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמיתה כולה איינו חייב עלابر ממנה שאין עליו כזיתبشر, ומותה במקצת חייב גם באין על האבר כזיתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, דהוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, "ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות אי קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפילו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תחתה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאי שחיטה מותרת לבנה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו' עכ"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, שחיטה

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגבי טומאת נבלות מציל החיות, היינו מושם דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאות אוכלין אעפ"ה שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות מושם דעתך נפשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו מושם קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאות נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקשת יצאה מכל חי, ולכלל מיתה לא באה. והאי חלוקה עשוין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטה, דריבה לטמא טומאת אוכלין ממה שריבבה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחידש, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקשת אעפ"ה שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל אבעי דר"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei פוסק האבעי לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי"י דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר באבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי דר"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, ועכ"ס"ל לרשי"ד דהלהcta כר"ע, שום דהוה מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דלשיטת רשי"ז ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקשת מקבלת טומאות אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקשת דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטורה, וכאשר מפרש שם בטעמא דהא מלטה, אבל טרפה בעלמא אעג' דסופה למות לא, דאפייל בנסיבות אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לישראל ובין לנח, ואין כאן אוכל אסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לבן נה, אבל אתה יכול לומר לא טרפה בעאלכilo לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חייה ומותר לאכללו כלל להמתין עד שימותו, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי דלא אפשר אי מקרי לגבי דגים איינו חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לנבי הני דשicity בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקשת, אבל גבי דגים דוקא מפרקשת ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מביעי לי' היינו מושם לכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקשת שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרעו מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"י פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנן דשינוי בפירוש דמו ציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממיila דלא פלייגי כלל דגס לריו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל היינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הרי"ז והרמב"ם והרמב"ן ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמו ציא ברכ"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתרצ' דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרמב"ן ז"ל מפרש דר"י ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפייל לר"ז לית לי' כרת בדם שליל,DDRISH DDM WCCL HICCI דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגי כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"ז כלל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו שי' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדים הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דשליל, או נימא דם שאינן אעפ"ה דאיין כאן נפש, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואיית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפייל בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותבי' ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרעו ומוציא את דמו, דאי הוה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דר"י חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"י זהה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקיים בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, עכ"ד דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדים הנפש ליתה בדים האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנן דמשמע דהא דקרו ומוסיא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דהו הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דاعיג' דליקא כרת בדים השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדרש דם וככל דם וצ"ע ודוק' היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו מהו לפדות בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד' ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכוזו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתנה נbear פלוגתב בש' וב"ה ור"ע המכרייע בש' ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה יהי בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ היה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabb בבן ט' חי הנמצא במיע טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא מן חיי נוהג בו, דהוא ג'יב בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם ז'יל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו הא, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo ונימוקו עמו מבואר לעיל. דלהמה לא תהני שחיטת האם על הولد להתריר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה דתימא רבתא שאין עליוי תשוי' לאורו! אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו טומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, מאשר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמשכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זו את לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים עיליל דף ע"ג ע"א, לא אם טהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתריר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר' מה שאכתב בזה ודוק היטב.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח למביע' לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאoir העולם ואיסורapiro לר' מ"מ, וה"ג בין לר' יובין לר' דפליגנו בתשל' חלב מ"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' ע"כ. החלב אר' זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאoir העולם דין בזה לידי מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאoir העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בהם לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעלום חדשים לחוד משווי' לי לשור להיות חלבו אסור, מה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירוש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבי' תהי' אליבא דר"ע, דאי אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, וכך שפרשנו לדעת רשי', ולכן לא השיגו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הורג את הנפש, מסוכנתה שר' באכילה וטרפה אסורה והורג את הגוסס חייב והורג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, אבל גוסס מכבלי ט"א. ולכן מפרש הרמב"ם זיל האבי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאת אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר' ר' בטרפה דגער מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיית שלמה בכמהCi מחרסא אבר, ושפיר חשוב כמת לעניין טומאת אוכlein, כמו דחויב כמת לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רצח דמקרגי גברא קטילא. אלא דמה דקאמר בגמי' בצד המקיל דלאה בבהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמת לעניין רצח דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמת לעניין שחיטה והן אמרת דאיסור אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הци איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרא דטרפה האמורה בקרא דהינו נתה למות מחמת חסרונו אבר פשיטה לי' דמקרגי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת השחיטה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתריר את הولد, כיון דכל'ע מהני לטהר מיידי נבלה, כדאמר ר' ר' להקמן, ולמה לא תתריר באכילה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק'יל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר באכילה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שוחט טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכאר' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג' קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתריר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' ק' וטעון שחייבת פשיטה שחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לזרע האב. עוד זאת השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמר אביי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכריי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בкопוי' והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחיה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהיא'נו באמו טרפה שי'ץ' צrisk שחייבת, והי' טהור מלטמא, ואדרבה פסק בהפריס עג"ק גם טמא הוה, והאלקים כי כן האמת בעדעת הרמב"ם ז"ל, אע"פ שלא עלה זאת ע"ד שום ראשון או אחרון ז"ל, אבל מקום הניחו לי אבותי להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דחיה דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדק כל מודים בקהלות בן פקוועה ע"ג קרקע, ובין הא דאביי דהכל מודים בקהלות בן פקוועה עומד שלא במקומו, דחיה דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאתי פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיק' לדרש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמר הפריס עג"ק איכא בגיןו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, ושפריש ג'כ' דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר' מ"ס' ז"ל דדי לולד להיות אמרו, ובאמו גופה בעין שמותה הע"ת עי' השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנראה דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג' ע"א, הינו משום דעתם למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, ועי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכasher בארכוה בפתיחה בעiker ג' דבעין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצ'ר' למ' שלחות אחר תאות אכילה לאכול מיד כמו יפ"ת עי"ש. אבל כל שלא עלה השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי' לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש'כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבעי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפלייגי בתשל' וכו', דלא' דאמר חדשים גרמו היינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש'כ, אלא ודאי לדעת התוס' לייא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפילו לא שחת אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתין כן מגמר', ודבורי הר"א' שעדיין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכייא להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאתים גם בא זה כמבעור למעלה.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר"ל דאמר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבمعنى אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בעדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא' כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו'ח בעין לפרש צד האבעי' דלעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו לר"ל, ודלא' כמשמעות מפשטות לשון התוס', דהאי צד האבעי' לר"י מובן מאלוי, אלא כיון דלר"י ה' צריכין לפרש צד האבעי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"י'ח ובין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעמי אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנヒו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא בע"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני נמי שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבעי', דבمعنى אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד ודוד'ק היטב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' חי הנמצא בمعنى בהמה טרפה דעתו שחייבת, מבעור ברמב"ם בהל' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהל' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ'ם בפ"ב מהל' אבה"ט הל"ז כתוב בשם הר"י קורוקס ז"ל, דחיה דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי' הו טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התימא, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטמא במשא, ומהיכי תייתי, וכי משום דבעי' שחייבת מדרבנן משום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי'. וראיתי בזגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו'ז' דס"ל שהפריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעד לא אסרו מושום מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהפריס ע"ג קרקע מטמא כנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטמא כנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהפריס ע"ג קרקע גם טומאות נבלה אית' בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהפריס טהור. ועוד זאת אני תמה' דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דהפהפריס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואס הפהפריס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קרש"ש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מות קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסורابر היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לארעו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכרח הרמב"ם לאמר דאיסורابر היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזל דלעיל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קרש"ש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצהrik שחיטה להפריס עג' קראקע גם זוטרא אליבא דרש"ש דאיתו דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושום דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסול לפסק, עיין בחודשי הרשב"א זל דקהשה בשם הרמב"ן זל להעליהם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מיותר בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחוט במועט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שסביראה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמך כאן שהה מפסק ולא בטרפה ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ ונתקדשו במצבות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתם אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קראקע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו שחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה,adam מות אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך קראקע ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג' קראקע, ליתה להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"קiac בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו זהה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כפי הכלל שבידינו דבשל תורה הלך אחר המחהmir, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר השחיטה או מדרבנן דהה דר' חנינא אמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיתת בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דה"ה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחוירו לאמר וניהו דבדף י"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אין אלא מפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיין בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במסוכן מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דלהכה קרש"ש בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע"ו, שתמהה באמת איך פסקו הפסיקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטת בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהה דלא קבלו הכלל דלהכה קרש"ש הינו דר' קבל כל בלי יוצא ממנו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחמיר, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולר רק האי דבן פקועה דהה מות דעדתו, ואיך נפסק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קרש"ש, ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קרש"ש משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו זהה, לייכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ז' נבלה גמורה, ואיך נתיר חיללה איסור תורה ע"י פסקי יתר הראשונים נגד דעת הרמב"ם במקומות שאין רואים שלא ירדו לסוף דעת קדשו, ושלפי שיטתו אין כאן שום דוחק בכל הסוגיות ולא עוד אלא אדם לא נשחת רק סימן אחד גם בלאה אין להתריר כלל הכתת הראש כմבואר אצלנו בפתחה ודוק' היטב.

ע"ש רשי' ד"ה הפריס וכו', טעון שהחיטה מדרבנן דעתך לאחלופי לאכול בהמה ללא שחיטה עכ"ל, אין לפרש דוחשו לאחלופי כמו בפסחים דף ע"ה דאין צולין ב' פסחים כאחד מושם תערובות גופם, וה"ה הכא כיון דאין כאן שום היכר, דבקל ברבות הימים יתחלף באחרת, אדם נפרש כן לא נבון הפלוגתא בקהלוט אי חד תמייה'aggi או בעין תרי תמייה'aggi וכן לא נבון הא דרא' דלא חש לדדרישה בבפ"ק דמ"ש טרפה דלא חש לה כיון דאין חש החלפה אלא דהכא תמייה'agen שיאמרו דגס שאר בהמה לא בעי שחיטה, וכן מוכחה דחישין שיאמרו דגס שאחד ינחו או יכה על ראש בהמה ויאכל את בשרו, שיאמרו דבטלה הזביחה והותר הנבלה אחמהה? וכי לא קרובה יותר לחשוב את האיש שאוכל נבלה. וגם למה לא חששו על תערובות גוףן כמו בפסחים וצ"ע.

תוס' בד"ה בן פקועה מה שפירש בקונטרס דהרי הוא כדי שאין לו אלא סימן אחד מצד amo וכו' וגם פירש דר' מרשריא ל"ל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, והכל מגומג דאפיילו היהנה בהמה ניתרת בסימן אחד להכשיר דחויס כל סימן וסימן בח齊ו שחוט וכו', ואפלו למ"ד ד' סימנים אכשר בה רחמנא מודה הכא, דהתס שחיתת טרפה לא הויה שחיטה, אבל כאן הויה כאלו ח齊ו נשחת וכו' עכ"ל. ועיין לב אר"י מש"כ בזא. ואני תמה מאיד על התוס' דאין כאן שום מקום השגה על רשי' ז'ל, דלפירושם דאין כאן סימנים לחץ הولد הצריך שחיתה קשה יותר, הכא יאמרו דמי שיأكل מאותו ולד בלא שחיטה מהיים או לאחר מיתה, צריך לאכול שני זיתים כדי שישתחייב מלוקות, דמי יימר לנו דחلك האב וחלק האם שווין הם בנסיבות, אלא ודאי דאין כאן תערובות בנסיבות, אלא באיכות, וממילא דאין כאן מלוקות כלל על אכילת הولد הזה בלבד שחיטה, והוא כמו כי לעניין חלב דהוה חצי שעור באיכות, ואין לוquin עליו, וא"כ למה לא תhani שחיתה להאי ולד דאיינו זבוח באיכות, ע"י סימני עצמו שהמה ג"כ רק באיכות מקצתם זבוחים ומיקצתם אינם זבוחים, הדאי ולד בר"י בפ"ע הוא סימני ובשרו שווין, ומ"ל להתוספות דהאי בר"י בפ"ע לא מהני שחיתת סימני כמו שהוא, ולכן הוכחה רשי' ז'ל להמציא דעתך שהי' נגע בה דכמו דבשחיי' בנסיבות השחיטה נפסקת, כמו כן נפסקת בשחיי' בחיתת איכרות הסימנים. גם כוה שרצוי לחלק בין האין, לשחיתת טרפה איןנו מובן, דהא גם בשחיתות טרפה מהניولاد לטהר מיידי נבלה, ולדעת התוס' גם להתיר איסור אבמה'ח כמו באמו, דחוינךابر ממנו בעודה מפרקסט אין בו איסור אבמה'ח, הרי דגס הولد שחחות הוא, ואדרבה יותר מקרי שחות בטרפה, עד שלא נדע מה נשאר להתיר בולד טרפה ע"י שחיתת עצמו כמו שתכתבנו למעלה באריכות. וחוץ מזה הלא כל עצימות ההסבר של ד' סימנים אכשר בה רחמנא הוא, ממש'כ רשי' ז'ל דהתיר הוא דרב' רחמנא ולא איסורה, והא סברא המוסכמת עם השכל דאייך נאמר שחיתה המכשרת תקלקל יותר את הولد, מנicher האוסרת, ר"לadam נחר האם היא הولد ניתר בשחיתת עצמו, ואם שחיטה יאסר הولد שלא יהא לו שוב היתר ע"י שחיתתו הוא, ואם הסברא מוכרכות א"כ גם בגין פקועה הבא על בהמה מעלייה אנו מוכרכים לאמור כן, אך אפשר דהשחיטה של האם המכשרת תגרום איסור לבן בתה בדור שלישי. אבל מה שכתבו התוספות דא"כ הסוגי' דלעיל, דמהו לחוש

ריבת כל הני נמי א"כ שהיא מהני לנו עכ"ל הגמר' הרי דבעין כמעט כל הני מגז"ש שהוא מפסח. אלא דנראה דהרבמ"ס ז'ל דחיה האי ברייתא מכח האי דר' אשி כאן. דכפי הנראה ר' אשיה מפרש מתניתן דבכורות דמעט כל השמות הללו משה דכתיב בגופי'DKRA, דאל"כ אלא כברייתא דבן בג הלא תקשה לנפשי' דאמור כאן פודין.

הן אמת דלא אוכל להבין איך פלגי ר"א ומר זוטרא ביזוא דופן, והמשנה בבכורות לאמנה בכל אלו יוצאת זוטרא ביזוא דופן. דומה דקמבעי' שם בנדמה ובפסחים'ק אי פודין, היינו אם היא בכלל כלאים דקתני במתניתן וכן בגין פקועה, אי כפ' התוס' דמצד שהוא שחות קמבעי' הרי הוא בכלל שחות דקתני נמי במתניתן, אבל אי נפרש דמצד יוצאת דופן קמבעי', באיזו מהנהו דחויס במשנה נוכן להכניiso, והוא תימא רבתא אצל, אלא פירוש התוס' ג"כ אין מפשח, דומה פריך ר"א למר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא להעמידו, דומה פירך ר"א לאמר זוטרא מה דעתך דילפת שהיא באן פקועה נמי שחוט הוא, יהי' מאייז טעם שהיה', אם לא שנפרש דחכי קפעריך לי', דבשלמא אם מפשח ממעלינו שחוט, שפיר קמדמיית בו פקועה לשחות דעלמא, דשניות הלא אינם ראיים לפסק אבל אי מסברא קממעט התנא כל השמות הללו, מושום דאינם בכלל שא וכמיש'כ הרמב"ס א"כ האי באן פקועה ניהו דחויס הוה, אבל מ"מ כיון דריהיט ואיזל שה קריין בי'. שוב ראיית ברי"ט אלגזי ז'ל שכtab, דר' אשי לא ידע מהיא ברייתא. והרבמ"ס ודאי לא סבר כן,adam ר"א לא ידעה איך פסק שם כר' אשי דפודין נגד הברייתא. ועכ"פ נבוק אני מעד בפירוש הסוגי' וקשה לי מעד להכניס ברמב"ס כדעת רשי' ורמב"ז, דמטעם יוצאת דופן דניין על בגין פקועה, והוא לא הזכיר יוצאת דופן בדבריו אלא בגין פקועה, ובפרט שהגמר' לא הזכיר כלל שם יוצאת דופן, וממשנה נלמד דביזיא דופן לא מيري'. لكن יותר נראה לךים פירוש התוס' גם לדעת הרמב"ס ז'ל, דמטעם שחותה קמפלגי ומ"מ לא קשי' מיידי ר"א אדר"א דס"ל דחכמים מדאוריתא מצרכו שחיתה בהפריס ע"ג קרקע, דהא דלא פסק ר"א כרש"ש דמתיר גם בהפריס ע"ג קרען, היינו מושום דכיוון דבדאוריתא קמפלגי לא מלאו לבו לפסק לקולא כרש"ש נגד החכמים, אבל כאמור בפדיון הוה חושש לדריש' שלחחמיר שלא לפדות, אם לאו דס"ל דכוון דריהיט ואיזל שה קריין בי', ומר זוטרא ס"ל כברייתא דבן בג בג, דמשה שה קממעלינו בגין פקועה, ולפ"ז ניחא מה שפסק הרמב"ס כר"א ע"פ דחסוני' כמר זוטרא אזלה, כמו שכתבבו הראשונים ז'ל שפסקו כמר זוטרא, ובפרט דהבריתא מס'יעה למר זוטרא, אבל אי נימא דכל עצמיות הפלוגתא הוא מושום דהוה כשחות ואיליא דרש"ש דשמא הלהקה כמותו גם בדאוריתא, וכיון דזה גופה ספק הוא כדאי הוא ר"א לסמווק עליו נגד הברייתא ודוק' היטב.

ועל"פ' יהי איך שיהי' ברור כמשמעותו דהרבמ"ס ז'ל פסק דהפריס עג"ק טעון שחיתה מה"ת, כי רק במקרה זה מחפרשים כל פסקיו, וכל מה שהשミニיט מן הדינים הנראים כבלי חולק בסוגית הגמר', ואן ספק אצלי שאילו זכה הב' לזה ודאי היה פסק כרמב"ס עמוד ההוראה שהוא שקול אצל הב' נגד רוב הראשונים, ולא עוד אלא דכל הראשונים ז'ל אילו הוי נחטו לעומק שיטת הרמב"ס ז'ל לא הוי חולקים עליו כלל, כי הלא לפי דרכם אין קץ לדוחקים שמכרכחים אנו לסביר בסוגיות הללו כאשר בארנו הכל בפרקן, כל אחד ואחד במקומו, וא"כ פשיטה דחיללה לא יכול בגין פקועה שהפריס ע"ג קרקע ולא שחיתה כמו שעשה ר"ש גאון בחופה. אבל עוד יצא לנו מזה דמה שהתיר הרמא' ז'ל בעוף השווה למota אפייל מעלה' להכות על ראשו הוא לפני דעת הרמב"ס

בו גם הבהמה טרפה, אלא אפילו לדעת אידך הראשונים דין בו אלא מצות פירוש מדרבנן, מ"מ מודים מהה דאיינו יכול להעלות ארוכחה, ובפירוש אמרו לעיל דף ע"ג דבר המadolدل אין לו תקנה בהזירה, ור"ל שאינו חזר ומתדבק לנוף ואיך לא תטרף בהמה ע"י חסרון זה שאין האבר תלוי בה אלא בחיבור כל דוחוא שסופו ליפול. הן אמת דהש"ס לקמן מביא מתקיף לי ר"ג לשם אל, יאמרוابر שהחיהות תלוי בו מוטל באשפה ומורתת, ולכאורה הוא הקושי' שהקשתי, אלא דהש"ס יאמרו' משמע דמייקר הדין מצ' קיימין הני תרתי, דבר שהחיהות תלוי בו יהיה נדון כמדולדל, ומ"מ בהמה תהיה' מותרת, אלא ממשום שלא יאמרו מקשה לי' דהויל' דהבהמה אסורה עכ"פ מדרבנן, ועינן לבב ארוי. וזה פלא והפלא דודאי כל שינקר' מдолדל וכן סופו להעלות ארוכחה לעניין טרפות בהמה ודאי חשבין לי' כנפל, דחובור כל דחו צזה ודאי אינו מצל מלחיות טרפה, ולכן עכ' אנו צרכיכם לאמר דהאי, "יאמרו" דקאמר ר' לעו משום אמרה דבריות קאמר, אלא כונתו דהבהמה נאסרת מעיקר הדין ומון הדין יאמרו' אך אפשר דבר שהנשמה תלוי בו מוטל באשפה והבהמה מותרת ודוק.

גמרא א"ר אשיש טרפות קמדmittiyil' זכי' שהרי חתכה מכאן וחיה וחתכה מכאן ומותה. הרמב"ז י"ל סובר אדם אחר פסיקת צוה"ג חתך الرجل למعلיה בשוק חזר להחשו, ומ"מ אם לא עשה כן וחתחה כמהות שהוא טרפה ואין זו דומה להא דאמרו לעיל דאי בדרי לה סמא חי' דכמהות שהוא עכשו א"א לה לחיו. והרשב"א אחריו שהביא דברי הרמב"ז כתוב ויז"ל,, וא"ת שמא כבר התחללה מכתה להמיתה בה (ר"ל פועלתה המミיתה) ותירץ חולין והוא זה ומהשוכנת שראי' ע"כ, והנה בריש פרק אלו טרפות כבר תמהתי על הנני טרפיות דנייקב או לקתה גרע מניטל, וכן לרמב"ז דכל מקום דקתני ניטל טרפה אבל חסר מתולדה כשרה, דצ"ל בכל הנני דיוטר כאיב לה האי לקותה מאלו ניטל כלו או חסר מתולדה, איך מיטרף משום האי כאב אף שסופו למות הלא מסוכנת נמי סופה למותות וכשרה, וטרפה שאני דמחסרא אבר מבואר לעיל בסוגי' דמסוכנת ל"ז ע"א, ומעטה כל שאם ניטל האי אבר או נברא חסר יכול הבע"ח לחיות בלבדו הרי אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, א"כ Mai הוה אם עתה דלא ניטל אלא ניקב או נלקה דכאייב ל"טפי עד דסופו למות, ס"כ אין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו, אלא כמסוכנת אוأكلת סם המוות דכשרה. וקושי' זו קשה לכל השתויות, ולאו דוקא לשיטת הרמב"ז אלא דכינוי דהרשב"א כאן מביא ומשתמש בסברא זו, דכל שאין כאן חסרונו אבר שהחיהות תלוי בו אין כאן דרישת טרפה, אפלו התחללה החולי המミיתה פועלתה, א"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בביבה"ז והיא תמייה עצומה ולית נגר ונגר דיפרקיינה.

רש"י וכלישנא קמא דבר עבדין ולחומרא וכו' ולקמן פסק הלכתא הци אפלו בנשבר העצם וכשכ' נחתך לגמרי עכ"ל, והרא"ש ז"ל הקשה דמאי ראי' איכה מהאי נשבר העצם דלמא בעצם הקולית למعلיה מארכובה עליונה מייר, ולדעתינו נראה דכוונת רש"י ז"ל בזה, דכפי הנראה תלי' פלוגנתא זו דרב וועליא, בהאי פלוגנתא דבר שמואל דלקמן, דהא דלא ניחא לי לעלא לפרש ארכובה בארכובה הנכרת עם הראש, משום דקשי' לי' וכן שניטל צוה"ג כמו שהקשה עולא לר"י, ומה דמתרצה לי', תנא רקובה בא צוה"ג וצוה"ג بلا רקובה, לא ניחא לה משום דנחתכו קתני, ומה נראה דאית ל"י כשםואל דנחתכו לגמרי משמע אבל רב לשיטתי' הלא נחתכו לאו דוקא כמשכ' התוספות لكمן ד"ה ואם לאו, ומעטה כיון דין פסקין لكمן כרב מסתבר דגם כאן הלכתא כוותי', והרי לא קשה למה קתני תרתי נחתכו רגילה וניטל צוה"ג ודוק

לזרעו ולחלבו של אבר היוצא חיה' שלא כהרכתא, וזה דוחק, היא תמייה קיימת כי שם מסיק בתיקו במוחו לגמווע את חלבו, ואיך נאמר דהוא שלא כהרכתא, אבל זאת התיימה הכריחה את הרמב"ז ז"ל לסבור דברابر היוצא מטעם טרפה נגעו בו ולא שייך לשחיטה כלל. וכפי שביארנו בס הני דין דר' מישריא ודרבא דד' סימנים אכך בה רחמנא כולן אינם הלכתא, כי נאמרו רק לדעת אבי' דחכמים דרש"ש מודים דמה"ת גם הפריס ע"ג קרקע נ יתר בשחיתות האם, אבל אין לית לנו זאת אלא קר' מישריא דאמר דיןנו אליבא דרש"ש משום דס"ל דלחכמים בהפריס ע"ג קרקע עיי' שחיטה מה"ת, וכייל' בחכמים כמו שכתבתתי לעמלה בארכיות בס"ד.

תוס' ז"ה דנפל דובא עלי', ע"ג דסביר ררבנן לא אסר ממשום דrostot הزاد וכוי', כבר הבאתה לעיל דנושאי כל הרמב"ז כתבו דין זה ממשי' דרמב"ז בפיהם"ש, והוחתוי זהה ליתא, דהרמב"ז בפיהם"ש לא דבר כלל מטרפות של בן פוקעה שהפריס ע"ג קרקע, אלא מטרפות שנולדה מן הבطن ובובור שהותר בשחיתות אמו עיי'ש. ולפי מה שהוחתני דדעת הרמב"ז דהפריס ע"ג קרקע טעון שחיטה מן התורה, ודאי דלא מצי להביה האי דינא דליתא אלא לדעת יתר הראשוני, דסבירו להו דכללו עלמא בהפריס ע"ג קרקע דמן התורה ניחר בשחיתות אמו, ושחיתתו מדרבנן משום מראית עין לחכמים דר' שמעון חזורי, וצריך לומר דלא מיריעי הכא דעתאו טרפה וכמו שהביא הרשב"א ז"ל בחודשו לדעת מקצת הראשונים.

ד"ג ע"ו ע"א משנה בהמה שנחתכו רגילה וכו' האי משנה אין כאן מוקמה אלא בפרק אלו טרפות וכותב הרמב"ז בפירוש המשניות זה לשונו: וזכור הדין זה בפרק הזה מחמת מה שאמר שחייבתו מתרתו לאותו אבר כמו שנאמר בעובר שחיתת אמו מתרתו ע"כ. ואולי טעות ספר אייכא כאן, דהוא ליה למימר דין שחיתתו מתרתו כמו בابر היוצא מן העובר. דהא דשחיתתו מתרתו ברובبشر קיים פשוטיא, דהא ליכא כאן אבר המдолדל שאין מעלה ארוכה, ועיקר הרבותא דסיפא, הוא האיסור דבלא רובبشر קיים נאסר האבר לרמב"ז מן התורה ולאייך פוסקים מדרבנן, גם לא שייך לאמר דנקט רישא דנחתך טרפה מושם היתר דרובبشر קיים אשר ממילא שמעין, דהא אין זה נחתך. אלא ודאי כונתו משום איסורא דסיפא נקט האיסור דרישא, ומיסיפה שמעין דהאי נחתך לאו נחתך לגMRI קאמר, אלא כל שנשבר העצם ואין עור ובשר חופין את רבו טרפה, דכינוי דMRI בהכי אבר המдолדל שאין שחיתתו מתרתו במקומות שאין עושה אותה טרפה, דהינו למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא גם במקומות שעשו אותה טרפה לא בעין נחתך ממש אלא דכל שאינו יכול להעלות ארוכה חשבין לעניין טרפה נמי נחתך לגMRI דהרי סופו ליפול. והוא דעת רב לקמן, דלמעלה מארכובה ואין רובبشر קיים שנייהם אסורים. אבל לשמואל דס"ל דגס למעלה מארכובה רק האבר אסרו אבל בהמה מותרת, דנחתך דרישא למיטה מארכובה, ודאי קשה מה עניין בהמה שנחתכו רגילה בפרק זה, למיטה מארכובה, ע"כ דין סופו להעלות ארוכה, אם כן ממילא עם הדין דרישא. אלא דיוטר אני תמה בשיטת שמואל, דאי אפשר לומר דבבמה תהיה' מותרת. דכינוי דקותני מותניין דכל שאין רובبشر קיים נידון כבר המдолדל דין שחיתתו מתרתו, מה בין זה לחתך לגMRI, דהרי אמרו לקמן כך' ע"ב דאין מעלה ארוכה והוא ליה' לטמא כאבמה"ח אי לאו קרא דכי יכול עד שיפול ממש, אבל לעניין טרפה פשוטיא דהרי כנפל דהרי כמה וכמה טרפיות אסרים על שם סופן. ולא מבעי לדעת הרמב"ז דבר המдолדל אסור מן התורה מקרה דבר בשדה טרפה דה"ה אם החיהות תלוי

כלענ"ד נכון.

ד"ה ע"ז ע"א גمرا א"ל ר"פ לרבע, ר"ל ואיסורה דאוריתא ואת אמרת התורה חסה על ממון של ישראל. וכן הוא לעיל ד"מ"ט ע"ב ד"ר"פ השיב לרבע כן לעניין הלב טמא אי סותם או לא, והת"ח תמה איך רצה רבא להתייר אישור תורה מושום התורה חסה על ממון של ישראל, וכתבדרבא מספקא לי עי"ש. והלב אר' כתוב דלא הוועיל כלום דוגם בספוקא אין להקל בשל תורה עי"ש מה שנחנק, והקושי' ודי עצומה דכיוון דבשני מקומות מצינו ויכוח בין ר"פ לרבע נראה דרבא לא הדר ב"י מסברתו, רק אישתק דרושא, ולכן נטה כמי שחייב ר' זל דיליכא מפושך בקרא אלא דינדון בדברי סופרים (ועיין לח"מ פ"ח מהלכ' שחיטה הכא' ועיין נמי מה שכתבתית בפתחהanza מה לדעת הרמב"ם באמת אנו לוכה על הטרפיות שאין הבע"ח נוטה למות)DOI ואדי דלא קשה מיידי اي רבא היה רוצה להתייר גם ספק זה משום דחסה התורה על ממון של ישראל אלא דוגם לאינך פוסקים דלית להא דרמב"ם, י"ל דרבא לשיטתו אייל דס"ל טרפה חייה כידוע, וכבר כתבתת בריש א"ט דלמ"ד טרפה חייה און כאן רק שעשה דלהבדיל בין החיה הנאכלת וכו', ולא דטרפה מוקי לי לבשמה"ח כמו שמבוואר בירושלמי ריש פרק כל שעה וכגדתרגם אונקלוס או כדעת הרמב"ם דטרפהDKרא נוטה שאינו חי וכיון לדידי' ליכא אלא לא הבא כלל עשה הי' רוצה להתייר מטעם דחסה התורה על ממון של ישראל ועיין כתבי ק"ז זל בריש א"ט ובחדושנו שם ודוק כי נכון הוא.

משנה שם השוחט את הבמה ומוצא בה שליא نفس היפה תאכלנה, ופרש"י ז"ל ולא אמרין אבמה"ח הוא שגס הוא נ יתר בשחיתת האם, ובגמ' פריך מנא הני מיל', ויליף מכל בבהמה תאכלו לרבות את השלי', ועיין בראש יוסף שכ' דבשין ריבוי דכל שללי' משום דaina בכל בבהמה, ולכוא' קשה דהא לעיל בריש הפרק מסיק דומול בבהמה ילפין היתר לווד ולכון גם בחותך מעובר שבמיעי' מותר באכילה ומהיכי' תיתי נאסר השלי', ואפיקו אי מבהמה בבהמה ילי', מ"מ אין סברא למעט שללי' דלהבותא קאמר קרא דאפילו בהמה בבהמה וכגון ב"ט חי נמי נ יתר, אבל העני הוא כך לפען"ד דבלי' ריבוי שללי' לא הוה שמעין להתיירא

הדרן על פרק בהמד המקשה

פרק אותו ואת בנו

שהוא לצורך גמור למנתנייהו, גם בפני הבית לא הוה תנא כלל, והיה סומך על הסברא ושכל הישר שלא נתעה בסברא, דמה שמצוין בריש שליח הקון סברא דלא לנרוג אלא בפני הבית הוה מפני שאם לא נמצא בו איזו צורך, אז בכל הני פרקים דמקילתן ב כדי נסבי, ואת א"א דכמו כן לא נקט דעתוג בפרה אדומה וכדומה ולכון קמהדר למצוא לכל חלקה שייה' לו באיזו מקום צורך כ"ש עכ"פ, כדי להבין למה שנינו בכל הני פרקים ובזה די למצוא איזו סברא קלישטא, כדי שלא יהיה שלא לצורך כלל, אבל עיקר הצורך שבשבילו נחתת האי תנא לשנות כל הני חילוקים, צריך להיות צורך גמור אשר בעינן למילך מקרה, לוזה דיקיך רשי' ז"ל במתוך לשונו הטהור דבחולין ובמקודשיןDACטריך למילך מקרה וכו' אבל לא כתובDACטריך למינקティינהו דין כאן צורך גמור אלא צורך כל דחו ודוק'.

ד"ה ע"ח ע"א במשנה אותו ואת בנו נהוג וכו' בחולין ובמקודשין, כתוב רשי' ז"ל משום דבלי למייר בחולין ובמקודשין DACטריך למילך מקרה CIDLPEIN, תנא נמי בארץ ובחו"ל דלאDACטריך וכו', והראש יוסף קמתמה על רשי' ז"ל למה לא כתוב כמש"כ התוס' DACטריך דוגם בפני הבית וללא בפני הבית לצורך הוא, וכמובואר בריש פרק שלוח הקון. ואין כאן מקום לתמייתו כלל, ובברי רשי' ז"ל מזוקקים לצריך כסף, וכדרכו בקדושים להיות קולע אל השערה. דהנה רשי' ז"ל בעצמו כתוב בדברו הסמוך בפני הבית DACטריך בתרא מפרש למה נקטינהו. אלא דהענין מבואר דראי הי"א דלא לנרג אוא"ב אלא בפני הבית סברא קלישטא היא, וכמש"כ התוס' בעצם CAN בד"ה אי מה דמש"ה לא צריך קרא לרבות שלא בפני הבית. אלא התנא בעצמו אתה להשミニינו שלא נתעה בסברא, וא"כ די להפקיע את עצמו ולא לגרור אחריו אחרים שאינם לצורך כלל. ר"ל دائ' ליכא בכל הני איזו מהם

כביר נפל, ובaber היוצא לא הוקבע איסורי, כיון דאפשר בחזרה כdadamar ריב"ח בטעמא דרבנן דמודו הכא, אבל לר"ל דקאמר דפלייגי בזה כמו בזה, לא ידעתני פרש דבר, דאין אפשר דפלייגי בזה כמו בזה, דbabar המודולל יש לנו קרא לטהר דברי יפול עד שיפול, ובaber היוצא יש לנו קרא לאסור לכל בהמה תאכלו, אבל מה שחויצה לה דוחה כילוד אסור באכילה, ומעתה אי טעמא דר"מ דא"א לחلك בין איסור לטומאה, ע"כ לדיד"י באבר המודולל גם באכילה מותר, ואי לא דרש כי יפול עד שיפול, א"כ אין לו קרא לאסור אבר המודולל, אלא קרא דובשר בשדה טרפה, וא"כ א"כ יטמא ויהי חמור מטרפה, וא"מ בסבירותה ידע דבר המודולל אסור ומיטמא, ולא דריש כי יפול עד שיפול, וכס"ד דגמרא ל�מן דז' קכ"י, מנען ל"ל דחכמים פלייגי על ר"מ בזה, דהא מדברי משמע דמחד טעמא פלייגי בזה ובזה, וזה ליתא דכאן אין הטעם ממש דשחיטה עשויה ניפול, דגמ לפנוי השחיטה מטמא משום שעומד ליפול לנפל כדמי. ולא עוד אלא דלר"ל א"א לא אמר כלל, דלר"מ יהי האבר המודולל מטמא בעודו בחבورو ומשום דוחה כניפול, דהא ר"ל הוא דאמור לעיל דז' לע"ב דשחט את הקנה, הריאה כמאן דמנחא בדיקולא דמי, ע"כ ס"ל ל"ל דדין כאבר המודולל מכח החיבור שיש לה להגוף, דלא"כ איך תהי הריאה ניתרת בסימן אחד דהסימן השני לנגב הריאה לאו כלום הווא, כמו דאמרו לעיל דז' כי מטה עומד ומולק, ע"כ צ"ל דמשום דבוקה במkeit ולחכי מהני השחיטה, וא"כ ע"כ ס"ל ל"ל דבאבר המודולל נמי מהני השחיטה וא"כ אמר כאן ר"ל, דלר"מ באבר המודולל אסור וטמא דמיד שנתדלל חשוב כנפל ומיטמא משום אבמה"ח, ותקשי איך מהני שחיטת סימן שני להתייר את הריאה, ולא אמר דהריאה ניתרת באמת ע"י סימן אחד ואפילו אם נפסק לגמרי ואני מוערה בהבמה כשרה הריאה, ואפילו אם לא ישחט יותר זה דבר זר ולא שמענו מעולם מי שיסבור כן, (ועיין לעיל בסוגי' שם דראש יוסף ז' שלג' בזה) וא"כ ע"כ דלר"ל גם על אבר המודולל מהני השחיטה ואני אסור אלא מצדبشر בשדה טרפה אי דאוריתא לרמב"ס, אי מדרבנן לשאר ראשוןים. אבל טומאה מאן דכר שמי, וא"כ החמי' קיימת וועומדת לר"ל לשיטתו, דס"ל דע"י שחיטת הקנה הריאה צמאן דמנחא בדיקולא הוה, איך מצי אמר דלר"מ אין לאבר המודולל שחיטה. וצ"ל דבאמת הדר ב"י מהאי דחכא לאחר שזכה לאמר שחיטת הקנה וא"כ נקבה הריאה כשרה, כאשר הדר ממה שאמר שם לחלק בין שחט במקומות חתק או שלא במקומות חתק, עיין לעיל דז' לע"ב ובמה שכותבי שם בס"ד ודז"ק היבט.

יעוד שם גמר, "ל לא אם טהרה שחיתות טרפה אורה ואת האבר המдолדל שבה, דב שגופה וכו', הנה כפי שהעלתי לך דע ע"ה דשחיתות טרפה אינו מסלך אייסור אבמה"ח אין הכוונה כאן עלابر המдолדל בבחמה טרפה, אלא קרי שחיתות טרפה אם בחמה נטרפה או אם האבר נטרף, כי גםابر המдолדל קרווא טרפה, וזה נחיא לדעת הרמב"ם דאיתכא באבר המдолדל אייסור טרפה DAORIYTIA, אבל לתוס' היאיابر דמдолדל בה בל"ה אין לו פירוש, DCIYO דניתר באכילה ע"י השחיטה, איך שייך כאן טומאה כלל והוא ראי' דדולה לשיטת הרמב"ם, ותוס' لكمן נדחקו הרבה רזא ווינו בד"רborach שאחר זה

ע"ב ותוס' ד"ה מאי טעםא דר"י אליבא דר"מ, קצת קשה דשאני
אבל דבר מה דמדאוריתא שרי אף באכילה כדאמרין在京, דין
ביהם אלא מצות פרוש, ויל' דמי' בעי, דכמו שגורו עליו חכמים
איסור אכילה, טומאה נמי היל למינזר, עכ"ל. תרוצם לא זכיית
להבין, לא אפושי טומאה לא מפשנן, וכן העיר ק"ז החות'ס' זל'

תבואהנה לדינא, דלדעת התוס' ורש"י זל אל איכה מלכות באבר היוצא אפילו החיזרו, אלא דלרש"י בעובר מות איכה נבלה ולא אמרמה"ח, ומ"מ בשנייהם טהורין מטומאה כרבה, דגס בעובר מות פליגי, ולדעת התוס' לעולם הוא לך משה שארמה"ח, משום דברן מן הבהמה דניןן לי'. ולעומת זה יש קולא לדעת שנייהם בעובר חי והחיזיר ונולד אח"כ כלו קודם שחיתות האם, אין בזאת איסור כלל. אבל עוד קולא יש גם בלא החיזיר ואמו טרפה או נתנבללה שחיתה, אין כאן איסור על האבר ונינתר בשחיתות הولد, שיש לו שחיתה دقין דשחיתות האם לא התירה הولد, אין כאן שחיתה עשויה ניפול, אבל לדעת הרמב"ם זל באבר היוצאה לעולם אין בו רק איסורה ולא מלכות, ואפילו לא החיזיר ונשחתה אמו, אבל לעומות זו אם החיזיר ואח"כ נולד, או ששחתת את הטרפה או נתנבללה שחיתה, לעולםابر שיצא בין החיזיר ובין לא החיזיר, יש בו משום איסור טרפה שיצא חוץ למחיצתו, כי לא נגמרה הלידה ונידון כיוצא ונאסר למפרע, ובזה תראה דבמה דפליגי הב"ח והש"ך והפר"ח בסימן יג, באבר היוצא ואמו טרפה, הוא תלוי בפלוגות הרמב"ם יותר הראשונים זל. ובאשר כפי שהראתיך, ועוד תראה לפניינו בס"ד שיטת הרמב"ם זל הוא היותר מחומרת בסוגי' היא העיקר, וממילא-abר היוצא גם בטרפה או בנתנבללה שחיתה, אסור מן התורה ודוק' היה טוב בכל זה.

ע"ב גמי אמא טומאת בהיחס'ת היא. כבר כתבענו למעלה, דבעבור כי אפילו בגין ח' דהוה נפל אין כאן טומאה של אבמה"ח דהא כי ימות מן הבהמה כתיב, וכן דליך ממשום טומאות נבלה כל זמן שטפרכשת, ה"ה דליך טומאות אבמה"ח כל זמן שטפרכשת, דמקרה וכי ימות מן הבהמה אנו למדין טומאות אבמה"ח, ומשום דשיטה עשויה ניפול לר"מ אינו עושחו מות, וא"כ מה היה דעת המקשן דקדום חתיכה יטמא. וכן במסקנא קאמר, דלר"מ אפילו בלא חתכו, אבל ע"כ הכוונה בלא חתכה והמתין עד שימוש, ואח"כ חתכו, דחתכו מסתמא ג"כ היינו אחר מיתה דאייכא משום צער בעלי חיים לחתוך אמר מעובר שי לא לצורך האדם, והאי אמר הרי הוא אסור באכילה, ואולי גם בעורבון שייך צעב"ח. וברישיא דחתכו קודם שחיטה, וכן לעיל במכברת דקתי נמי מחותך אמר אמר משום דהתמס היא לצורך הבהמה המקשה לידי, אבל אחר שחיטה אפשר דאסור לחתוך בעוד שהולך חי משום צעב"ח.

שווין הם בדיניהם דאסורי רק באיסורبشر בשדה ולא מלכות, וטומאה דרבנן בשניהם איכה. אלא דהרב"ם ז"ל בפ"ב מhalbנות אבות הטומאה הלא ט' פסק באבר היוצא דמתמא בקודש אבל לא את התורמה, ולעיל מני' בהל' ה' באברים המודולדים כתוב והקשרו בשחיטה ואינם מטמאין כנבלה, ולא האזכר דבקדים מטמאין מדרבנן. ואולי לא חש להזכיר זאת, כיון שלא נזכר בפירוש בגמ' אף שודאי דין שווה. או אולי כיון דכל עצימות טומאה זו מדרבנן ולר"מ לית לי' ב' טומאה אף מדרבנן, כדי הוא ר"מ לסמווק עליו להקל בטומאה דרבנן, שלא לפסול את הקדשים ודוק היטב.

דף ע"ד ע"א גמורא יתיב ר"ז ו' ואינון רב אכלו לזה לנקה ופרש"ז ז"ל אכלו לזה האבר המודולדי, וכותב מהרש"א ז"ל דזדקך לפרש תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי זו, דמה חילוק ביןابر המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאי אבר היוצא דהטורפה אמרה דהטורפה לא על האבר המודולדי לאבר היוצא, איז צריכין אנו לפרש דידייע הש"ס ודאי דאיין זאת קושי', ולכן ע"כ צריכין אנו לאבר המודולדי כמו רשותה לא נזרו רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטורפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטהה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לסתן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרטו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא זה ממש אמו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו מותר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחתטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועכ"פ גם בזו תורה איך נתקחו התוס' בפרש' דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואיית ב' אבמה"ח ולוקין עלי, لكن מטמא ואבר המודולדי גוף ונפש ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבאמת

מדרבנן, וכייך יגזרו על טרפה דרבנן מושום טומאה, דהוה גולג'א. ומה שכתבו בקושיותם קצת קשה ג"כ לא הבנתי, למה הוא רק קצת קושי', והוא בעני תימא רבתא. וראיתי בלב ארי' ובהגות מלא הרועים מתחמיים על התוס' להיפך, דמה קושי' להו, דהא דאמרו لكمון דאין בהם אלא מצות פרוש, הוא משום דשחיטה אינה עשו ניפול, אבל הכא פריך על עיקר הטעם למה באבר היוצא ס"ל שחיטה עשו נשיה ניפול, ובאבר דבמה אינה עשו ניפול, ובמ恰'ת של הני גאנונים, אני אומר שלא בעיין כתבו דבריהם, דלפ"י למה פריך זאת לר"מ טפי מדרבנן, דהא לרבן נמי יש חילוק גדול בין אבר היוצא לאבר המודולדי, דגס מהה מודדים דברי היוצא השחיטה עשו ייפול לעניין אכילה, ר"ל דאין שחיתתה מועלת להתריר, ובאבר המודולדי מהני שחיתתה אף להתריר, ולמה. ועל קושי' זו לא יספיק תירוץ הגמר', האי גופה והאי לאו גופה, דהא רבנן לא ס"ל חילוק זה, אדרבא אמרו יותר מצלת על שאינו גופה וכו', אלא ע"כ דקושי' זו, דמה חילוק בין אבר המודולדי לאבר היוצא לדעת התוס', לא קשה לא לר"מ ולא לחכמים, כי באבר היוצא דאיינו בהמה מפורש איסورو בקרא, דכל בבהמה תאכלו, מכלל דמה שאינו בהמה לא תאכלו, משא"כ באבר המודולדי אדרבה, איכא קרא דכי יפול עד שיפול, דאיינו בו מושום אבמה"ח לעני טומאה, וזה לעני איסור אכילה ובזה שווין ר"מ וחכמים, וכיון דקודם שחיטה כן הוא, למה תھחיטה עשו ניפול, ושאי אבר היוצא דהטורפה אמרה דהטורפה לא על האבר המודולדי לאבר היוצא, איז צריכין אנו לפרש דידייע הש"ס ודאי דאיין זאת קושי', ולכן ע"כ צריכין אנו לאבר המודולדי כמו רשותה לא נזרו רבנן טומאה על המודולדי כמו על הטורפה ומשיין דלא דמי דהאי גופה והאי לאו גופה. ומטהה לחכמים דלא הקשה, מושום לדלידיו אפשר דבאמת גם באבר המודולדי גزو טומאה כמו באבר היוצא.

וראיתתי בתוס' לסתן בדף הסמווק בד"ה אין בהם אלא מצות פרוש בלבד שהקשו, א"כ מה זה דקאמר ר"מ לעיל, לא אם טהרה וכי' ואתابر המודולדי שבה, הלא אבר המודולדי שרי' אף באכילה ומה שייך להזכירו כאן, ותרצוי דהכי קאמר דאבר המודולדי אף דגזרו בי' איסור אכילה, לא גזרו ביה שלא חטא שחייבתו מטהרטו, כמו עובר דבר שאינו גופה, ע"ל. ודבריהם אלו אינם מובנים לי כלל דעת אייזו עובר כוונו דגזרו בו רבנן טומאה, אי על עובר הנמצא בבהמה טרפה הלא היינו טרפה עצמה, דהא זה ממש אמו ואסור מושום טרפה וממילא דמתמא בקדשים מדרבנן כמו מותר באכילה. אם לא שכונתם על עובר בן ח' ח' שהפריס ע"ג קרקע, דבעי שחיטה מדרבנן גם לר"מ כמו ב"ט חי לרבן, ובזה ס"ל Adams לא שחתטו ומוח דמתמא מדרבנן. הרי דגזרו טומאה דרבנן על עובר דבעי שחיטה מדרבנן ועל אבר המודולדי לא גזרו, ואמר בטעמא דזה נופה זה לא גופה וא"כ לחכמים דלית להו חילוק בין גופה לאינו גופה באמת גזרו בזה כמו זה וצ"ע.

ועכ"פ גם בזו תורה איך נתקחו התוס' בפרש' דברי הש"ס והברייתא, ולפי שיטת הרמב"ם ז"ל ניחא טובא דל"מ אליבא דר"י, פריך למה באבר היוצאה טמא ובאבר המודולדי טהור, כיון דשניהם אסורים מה"ת, ומשני האי גופה והאי לאו גופה, ורק דאבר היוצא לאו גופה דכילדות הוה ואיית ב' אבמה"ח ולוקין עלי, لكن מטמא ואבר המודולדי גוף ונפש ואין בו אלא איסורبشر בשדה טרפה, וכן לית ב' טומאה כטרפה. אבל לרבן לא פריך דבאמת

קרינן ביה, דוחה סופה ליפול, דלגבוי איסור במה"ח שהוא בכלל טרפה אין לנו קרא דבעינן שיפול דוקא, ומהכי תיתי לחיק בין נטרף למגורי מן הבהמה או נטרף וудין מעורה במקצת שסופה להתפרק, כיון כלל עני טרפה כן הוא ממש"כ הרמב"ם דוחא תחלת נבלות. והדבר צעיג בעיני ואולי ייל' דחוז'ל דיקו מלשנה דבר בשדה דבעינן דוקא תלוש למגורי עד שישיה' מושך בשדה ובדרך ריבוי לאיסורה בעלמא מרביבנו נמי אבר המודולל, לרמב"ם לאיסור תורה וליתר הראשונים לأسمכתא בעלמא, ודוק היטב.

עוד שם גمرا בא' ר' אושע'י הושיט ידו למעי בהמה ושותט בן ט' ח' מהו, תבעי לר' מ' ותבעי לרבן וכ'ו, כבר כתבנו לעיל בראש פרקון דספכו של ר' הושע'י הוא בהאי דאמרה תורה כל בהמה תאכלו, אי הכוונה דשחיטת סימני האם פועלים על הولد, מושום לכל זמן שלא יצא לאור העולם עדין כאחד מאבריה יחשב, ואין עלייה שם בהמה, אז לא דרשינו בהמה אלא כל בהמה, לכל הנמצא בתוכה כוגפה חשוב, וא'כ' פשיטה דין לו שחיטת עצמו בפנים, או נאמר דעת' שחיטת סימני האם נחשב גם סימני הولد כשחותין, ודרשינו בהמה, דין על פי שנחשב הولد כבהמה מ"מ שחיטת עצמו מטורתו כמו שחיטת עצמו, וא'כ' נאמר גם כן דשחיטת עצמו מהני נמי בمعنى אמו. ומה שמכריכי אותנונו לאמור דבר זר זה, דסימני הولد נחשבין לשחוטין ע"י שחיטת סימני האם, הוא משום צד האבעי אליבא דר' מ' דס' לד' דין ט' ח' טעון שחיטת עצמו כשיוצא, דבכמה גמורה בהמה לא ניתר, והוא בזודאי לא דריש אלא כל בהמה ולא בהמה בהמה, כמו ש' נמי הראש יוסף ז'ל לעיל, וא'כ' לדידי' ודאי ייל' דמהני שחיטת הولد כשஹוטי ידו למעי האם ושותטו. וא'כ' נצמחה מהו לרבן נמי מהני, דהא ס' לד' סימנים אכר בה רחמנא, ופרש' ז'ל ל�מן משום דעת' קרא להתר את וא'כ' מותר, וא'כ' לעניין זה נמי אי אמר דלא' מ' מהני שחיטת הولد בפנים, איך יאמרו חכמים משום דסבירו להו, דקרה אתה להתר ב"ט ח' הנמצא בהמה, שי' נצמחה מהני איסור אם שחיטת את הولد בפנים וא'כ' מותה אמו, דאי לאו קרא כלל בהמה תאכלו הי' מותר, וע' האי קרא נאסר. וזה כונת רשי' ז'ל בד' הא או דלמא אפילו לרבען, שכטב דמקש'כ' לד' מ' דאמר שחיטה שייכא בה ור' לד' דבאהי צד האבעי ע'כ' לאמר דבלאו קרא הי' ראי הولد שבפנים לשחיטה.

והנה האי אבעי' לא אפשרה, והרמ"א בהגה סימן י"ד פסקה לחומרה ותימה על הרמב"ם והתו' וב' השמשיטו, ודוחק לומר משום דין בלא'ה לא סמכינו על ידייתינו שהוא ב"ט שכלו לו חדושיו ממש'כ' הרמ"א בהגה סימן י'ג'. אלומ לפ"ד נרא דלפי מה דאמר ר' אלעזר אמר ר'א, דרא דפליגי ר' מ' ור' בחלב וגיז, הלכו בו לשיטתם ובב' ט' ח' פליגי, דלא' מ' דעתון שחיטת עצמו אסור, ולר' דנתר שחיטת אמו מותר, ע'כ' דלית לי' כהאי אבעי' דר' הושע'י דחכא, דלהאי צד האבעי' דמהני שחיטת עצמו בمعنى האם, איך פליגי בחלבו וגידו דהא אס מיתר שחיטת עצמו, פשיטה דחלבו וגידו נמי איסורין בשליל זה, ע'ג' דליקא אוירא דהא יוצא מת, דכמו דלא בעינו אוירא לשחטה כמו כן וק' דלא בעינו אוירא לגיד וחלב, וא'כ' איך קאמר דלא' מותר שחיטת אמו הותר החלב והגיז, והא כבר נאסר החלב והגיז בעודן בمعنى האם, ואיך תפעול שחיטת האם על הولد מה שלא תפעול שחיטת עצמו שיש לו בمعنى אמו. אלא ודאי דלהאי דר' א'ר'א לית לי' להאי אבעי', וס' לד' מ' לא מהני שחיטת עצמו בעודן בمعنى האם, ולהכי פליגי שפיר לשיטות בנשיטה האם ויצא הב' ט' ח' לאoir העולם, דלא' מ' דלא היה מהני השחיטה נאסר עתה, ע'י אויר העולם החלב והגיז, ולר' דמהני השחיטה על השליל,תו ליכא אוירא דייסר,

אבל מה'ה' או משום נבלה זו את הי' עיקר יסוד פירושו של מהרש"א כאשר בארנו לעיל. ולעומת זה פירושים אין לו שחר במחכת'ה, דחץ מהה שאין דרכו של רשי' ז'ל לכתוב הלכות שאינם נוגעים לפירוש המאמר שעוסק בו, מה בעי רשי' להשמענו, דהא כאן בעל המימרא הוא רב, ורב דס' ל' יש לידי לאברים פשיטה דס' לדוקה עלابر היוצא, ובזה גם הרמב"ם מודה, דהא דפסק הרמב"ם דיןлокין הינו משום דפסק כבר פלוגתא דרב דין לידי לאברים וכן שבארנו לעיל בארכיות. ולא עוד אלא דרש' ז'ל דפרש האי דין לוקה שאין בו איסור תורה כלל, ודאי דלא אctrיך לאשמעין דaber היוצא אינו כן והוא אסור מן התורה, דזה פשיטה דהא לרשי' ז'ל מצד כל בהמה תאכלו נאסר-aber היוצא, דין החיטה מורתה היוצאה ואפלו החזיר נמי מפשיות השקלא וטררי' דריש פרkon משמעו דהוא DAORIYTA, ואלו היה הרמב"ם מפרש כאן מחות פירוש מדרבנן ודאי לא הי' מצי משוה איסור מודולל לאיסור יציא, מכל הלוי טעמי חזוריין, ונראין דברי מהרש"א בכוונות רשי' ובדרבי הגני גאנונים נדחין ודוק היטב.

עוד ראיתי בהגנת הגאון מהר"ץ חיות כאן שהביא בשם הפר"ח סימן ס' ב' ראי' לדעת הרמב"ם, דהיינו איסור תורה באברים המודוללים, מהה שמבוואר בתוספתא סוף ע' ז' דדברים המודוללים אסורים לב' ג', וא'כ' דלשראל אינם אסורים רק מדרבנן לב' ג' מאן אסריינהו. ותמהני למה הביא ממוחך לחומו, ולא הביא גמורה מפורשת לעיל ז' ל'ג ע'א, דאסור לזמן עכו'ם' אבנין מעיים והני ודאי רק אברים המודוללים נינחו ולא נפרדו למגורי מן הבהמה, דאפילו הריה יש לה חבורים הרבה אחר שחיטתה הקנה (ועיין לעיל שם בדרכינו) הרי דאיכא לב' ג' איסור אבמה'ח באברים המודוללים, אבל אמרו שם בטעה דמלטה משום דלעכו'ם' בmittah תל'י מלטה, ומיתה עשו ניפול, ולישראל בשחיטה תל'י מלטה והשחיטה מכשרת גם את המודולל, אבל מה שיש מן העיון הוא דהא מלטה גופה דmittah עשה ניפול ג'כ' רק לשישראל נאמרה. ועיין בתשי' ק"ד הכת"ס ז'ל יוז' ז' סימן י"ז' דרצה לאמר כן, אבל באמות זה ליתא דין בעין דרצה לmittah דעושה ניפול, משום דכי יפול כתוב עד שיפול, ולקמן דף קכ' ע'ב אמרינו דמסבירה הוה אמר'י כל שאין מעלה אווכה הוה כנפל כיו' שסופו ליפול אלא דדרשין כי יפול עד שיפול, ולהכי בעי קרא mittah עשה ניפול, וא'כ' בב' ג' הדירין לטבר' החיזונה דכל המודולל עד שאינו מעלה אווכה הוה כנשל, ולא בעין כלל המיתה שיעשה ניפול.

אבל מה דקש'י ל'י דבשר המודולל או אבר שיש עליו צית בשר, דילפין מבשר בשדה טרפה ל�מן ק' ב' ע'ב לאסור במה'ח, וכר' ז' שם וכן פסק הרמב"ם בפ'ה ממ'א למה לא נכלל בלאו זה בין פרוש למגורי ובין מודולל, דהרי גם במודולל טרפה מקרי, ועייר לאו דטרפה הכי הוה, דנקב בעלמא קרי טרפה, דבשלא גבי לאו דאבסה'ח דאיכא קרא לגב' טומאה, דכי יפול עד שיפול, אמר'י שפיר דגילה לנ' קרא לגב' טומאה עד שיפול, וה'ה לאיסור אבמה'ח הוה נבלה במקצת דהינו בכמה, דאם מהה כל הבהמה הוה נבלה, ואם מות אמר אחד קריין בי' כי ימות מן הבהמה, ולכן כמו באיסור נבלה בעין דוקאmittah למורה, אבל מסוכנת שר' ע'ג' דעומדת למות, ה'ה במתה מקצתה, דהינו אבר אחד, בעין כי ימות למורה לא ש'ה' לו קצת חיבור לחיות, אפלו עומד ליפול, אבל לגב' איסור דטרפה דברן מן הח'י, אדרבה נאמר כמו בטירפה כולה ע'ג' דעדין כי אסורה משום טרפה, ה'ה בטירפה מקצתה דהינו בשער מן הח'י, ע'ג' פ' דעדין הוא מעורה בגוף מ' טרפה במקצתה

יפה בדבריו ודוק".

רש"י ד"ה קראו שאין צrik' שחיטה, מודה ר"מ בהו דאתרבו מכל בבהמה תאכלו, דלאו חדשים איכא ולאו אוירא איכא, הלכך לאו בהמה זה עכ"ל. ויש להער הלא בגין ט' מות שפיר איכא חדשים, דמי לא עסקין דשלמו לו חדשינו חי, ומ"מ ר"מ מותיר כל שנמצא אפלו בשעת שחיטה אפשר דהיה חי, וצ"ל דלא חילק ר"מ בגין מות מות שפתח הבהמה, וכשմ"כ הרא"ש צ"ל דלא חילק ר"מ בגין מות, קודם שחיטה למת אחר שחיטה, אלא בין מצאו חי למצאו מות, ואיל ר"מ חדשים לחוד גרמו דלא לשטרו בשחיטה אמו, איך מותיר במצאו מות. וכן נפלאו דברי רש"י צ"ל בד"ה טעון שחיטה, שכטב חדשים גרמו לשוו' בהמה באנפי נפשי". דזה ודאי ליתא, וכמו שכטב רש"י צ"ל בעצמו ע"ב ד"ה חלבו, דמאי בסה"ד, דגיה"ן נהוג בשליל וחלבו דשליל אסור בגין ט' חי. דקסבר חדשים ואוירא גרמו, ואעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם לר"מ בעין אוירא דגיד וחלב, אעפ' שנשחתה אמו והוציאו עכ"ל. הרי גם דהולד סגור בمعنى האם ליכא איסור גיד וחלב, וה"ה דמנהני שחיטת האם עליו אעפ' שללו לו חדשינו וחוי, ולא פлаг אלא מהני שחיתה לי לאחר שפתח הבטן אחר שחיטת האם, אז לא מהני שחיתה למפרעה. ועיין בחידושי הרשב"א צ"ל דנטקsha בדברי רש"י אלו כנ"ל, והביא דלך כתבו רבותינו בעלי התוס' דלא אסור אלא בחידושים וביציאתו לאויר העולם קודם מיתה וכו' וזה אינו מחורר אבל הרמב"ז צ"ל תירץ לישיב פרשי צ"ל, דכל דליך שחיטה בגפו מודה ר"מ, דמותר מכיל בבהמה תאכלו, אבל בגין ט' חי דaicא שחיטה בגפו לא מרבי לי ר"מ, ונכון הוא עכ"ל הרשב"א. ובענין לא הבנתינו מה חדיש לנו הרמב"ז צ"ל לישיב שיטות רש"י, הלא סכ"ס קודם יציאתו לאויר עולם, ליכא שם בהמה עלי, לא לעניין להיות צrik' שחיטה לעצמו, ולא לעניין איסור גיד וחלב, דהרי מודה ר"מ דאף שהיה חי בשעת שחיטה ורק שנמצא אח"כ מות הותר בשחיטות אמו, וחלבו וגידי מותרין, ואיך כתוב רש"י צ"ל חדשים לחוד גרמו לשוו' בהמה באנפי נפשי" וזה ליתא חדשים ואוירא בעין. ותדע שכן הוא דבנמצא עובר מות אפלו לא נשחתה אמו, אלא נהרגה או נפסלה בשחיטה נ"כ אן על הولد המת איסור גיד וחלב, ולדיין דין בגידין בנו"ט מותר הגיד לאמרין, והחלב אסור רק משום נבלה ולא כרת דחלב, שכן כתוב הרמב"ז צ"ל בריש פ"ז ממש"א דנפל של מילני בהמה טהורה, חלבו כבשרו ואוכל מבשרו כיitz לוקה משום אוכל נבלח' וסתמא קאמר אפלו נפל שללו לו חדשינו ונולד מות, דהרי בהכל' ג' שם פסק בגין ט' חי הנמצא אחר שחיטה עכ"פ שניתר בשחיטה חלבו אסור ומ"מ דוקא בנמצא כי אבל אנמצע מות חלבו מותר. והרי שחיטה לדידי' לא מהני להתרח הhalb, ומ"מ בגין ט' מות חלבו מותר, ואעכ' משום שלא יצאתי לאויר העולם אין כאן איסור חלב. ועל דבר זה לא מציא רש"י לפלוג, דין מוכח מסוגי" דלקמן, דפלייגי ר"י ור"ל בלשון הראשון, בתהילה נפל אי אוירא גרום לאסור הhalb או לו, ואיך קאמר דכל היכי דלא כלו לא חדשינו צ"ע לא פלייגי דלאו כלום הוא כי פלייגי היכי דחוישיט ידו למעי בהמה ותלש חלב בגין ט' חי וכו'. ולמה לא קאמר דפלייגי גס בגין ט' מות, אז כבר כלו לו חדשין, אלא שנולד מות אלא ודאי דכל שנולד מות דינו כלא כלו חדשין, ומושום דליקא כאן אוירא, דאוירא בעודה בחיים בעין, ואעכ' צrik' לא אמר דהא כתוב רש"י צ"ל חדשים גרמו היינו עם אוירא, ומה שחיטב בד"ה קראו דלאו חדשים ולא אוירא איכא, הכוונה בגין ט' חי דaicא אוירא מחיים. וכן הא דכתוב רש"י צ"ל לקמן אהא דאמר ר"י חלבו כחלב בהמה בד"ה דחוישיט ידו חדשים גרמו, וכיון שכלו לו

ולכן נדחה האי ספקו של ר' הושע'י מקמא פשיטותי" דר"א אר"א, ועיין עוד לקמן במשנה מה שכטבת בזה ודוק"ק היטב.

רש"י ד"ה דעובר חי דיש במנינו שחיטה מהני שחיטה אף לאבר היוצא עכ"ל, עיין מהרש"א ובלב Ari'i צ"ל איך נדחקו זהה ולפענ"ד כוונת רש"י צ"ל דיש במנינו שחיטה בגין ט' חי, דאף על גב דפלוגתתם בגין ח' קאי בגין ט' חי לר"מ טעון שחיטה לעצמו, אבל לחכמים דס"ל דגם בגין ט' חי ניתר בשחיטת האם, ומכל מקום ד' סיינטינס אכש בה רחמנא, הרי בגין ט' חי שהוצאה את ידו יש להם סברא לטהר האבר, משום דיש במנינו שחיטה, ואם כן איך נאמר דמגער גרעابر היוצא בגין ח' יותר בגין ט' אחמה, יציבא באරעה וגיוירה בשמייא, והטעם נכנו דאלוי ה' מומתנים עד שיישלים הט' חדשים היה להאי אבר תיקון ע"י שחיטת עצמו, אבל בעבור מת כיוון דאי אפשר לבא לכל שחיטת עצמו ספר מקרי אין במנינו שחיטה ודוק"ק היטב.

עד שם משנה השוחט את הבהמה ומצא וכו', מצא בגין ט' חי וכו', ר' שמעון שזרוי אומר אפילו בגין ה' שנימס וחורש בשדה. בפיהם"ש לרמב"ז צ"ל זה לשונו: זה בגין ט' חי שמוטר לאכול بلا שחיטה, אין חלבו ודמו מותר אצל החכמים, ודע שאין צrik' על שהוא חי, והלכה טרופות מפסידתו, לפי שהוא אצלנו כשותע עכ"פ שהוא חי, והלכה בחכמים על מנת שלא יהלך על הארץ וכו' עכ"ל. הנה הרמב"ז צ"ל מדבר מטרופות מbasן שנמצא בהאי בגין ט' חי, דלא נפסד בכך עכ"פ שחלו וגידו אסוריין לדעת הרמב"ז כמו שהקדמים, הרי גם בגין שחיטה מהני אוירא להיות חלבו וגידו נאסר ורק נימא דה"ה שחיטה הנמצאה בו מזיק ב', ע"י שיצא לאויר העולם, וע"ז קאמר דליתא, דשאני טרופות דאיינו נהוג אלא בדבר שיש במנינו שחיטה, וכמו שאמרו באזכים פ"ט ע"ב בעוף טמא אין בו טרופות, משום דאיינו שחיטה בענין שחיטה, וכן בגין ט' חי הנמצאה בהמה שחיטה מקרין אין במנינו שחיטה, ועוד בגין ט' חי הנמצאה בהמה שחיטה מקרין ומיליא דאיתן טרופות פולשת בו. וסבירא אלימתא הוא דלא תהא טרופות חמורה מנובלות, אך מת בمعنى אמו ניתר ומכל"ש אם רק נוטה למות - דהינו טרופות - דלא נאסר, מה תאמר דעת' אוירא דיאצ' חיל הטרופות, הרי אין זה חי, כיון דהיה כשותע, כך כוונת הרמב"ז צ"ל במה דכתב דהרי הוא אצלו טרופות דאיתן מה שכתבעו לעיל דלית לו הא דבעי ר' הושע'י בהושיט ידו למעי בהמה וחטף בגין ט' חי, אך נאמר בגין ט' יש לו שחיטה בمعنى אמו בלבד ר' הושע'י א"כ יש בمعنى שחיטה מקרין, ושפיר היה נטרף בمعنى אמו גם ללא אוירא, וזה דזה הכלל כל שיש לו שחיטה טרופות פולש בו, וזה וכ"ש דnableות פולשת בו ואיך בגין ט' מות לכ"ע מותר, הא קודם שמת היה בו דין שחיטה לעצמו, ואעכ' נהוג בו גם נבלות והבן כי זה ברור לפענ"ד.

והנה ה"ה סוף פ"ה ממש"א וכן הב"י צ"ל סיון י"ג אחריו במכח"ת לא דקדקו יפה בדברי הפה"מ אלו, וכתובו ממש"י דרמב"ז כאן דבהתפריס ע"ג קרקע ע"ג דטעון שחיטה משום מראית העין, אבל טרופות אין פולש בו, והוא שיטת התוס' לקמן דר' ע"ה ע"ב ד"ה דנפל דובא עלי', וכן כתבו יתר הראשונים אבל הרמב"ז צ"ל בפיהם"מ כאן לא דבר מזה כלל, כאשר מבוואר לכל רוחא דלא דבר מחרפים ע"ג קרקע דטעון שחיטה מדרבנן שנטרכ אחר יציאתו, אלא בגין ט' חי שניתר בשחיטת אמו, והיינו ללא הפריס ע"ג קרקע זהה לא טעון שחיטה כלל, וע"ז כתוב דאם נמצא בו טרפה - ה'ינו מבטן - אשר דבר זה לדעת התוס' לא צrisk' כלל להשמעינו כיון דהס ברבו דגים חלבו וגידי מותרין, אבל לרמב"ז דס"ל חלבו וגידי אסור צrisk' רובה למימר טרופות לא שיק' גבי', וטעמא דמלטה הוא כמו שבארנו ותימא על גאנז עולם מפרש הרמב"ז, שלא דקדקו

על פרשי'י למה מתיר ר"מ בב"ט מות כלו חוץ מדמותו, הרי ניחא ל' דהשחיטה מותרת את בשרו, אלא דקשי' ל' למה מותרת גם הhalb והגיד, זהה פלא, דעת גוף השחיטה איך מותרת הו"ל להקשוט, כיון דלא"מ חדש לחוד גרמו להשוויה בהמה באנפאו נשפה, מה בין ב"ט חי לב"ט מת. ולא עוד אלא דניחה ל' אם ידוע דעתם קודם שחיטה, ומה ניחותא איכא, כיון דכבר כלו חדשיו וחוי ונעשה בהמה בפ"ע לגבי גיד וhalb גם הצריך שחיטה לעצמו, איך חזור ומתקשר הכל ע"י המיתה במעיה, ולמה לא הי' נבלה, כי קרא דכל בהמה תأكلו לא קאי לר"מ על בהמה נגמרת בתוך מעיה, אלא על ולד דלא כלו חדשיו. עוד זאת שהקשה אח"כ לדנפשי' על ריו"ח, איך מהני שחיטתת אמו להתר חלבו, כיון דלא"מ חדשים גרמו להיות החלב לא הבנתי הא הרא"ש ז"ל דחוליק על פרשי' לדרא"מ חדשים לחוד גרמו,oso"ל חדשים ואוירא בעינן, ולמה לא ניחא ל' לרא"ש לאמר כן אליבא דרבנן נמי, דק"וadam ר"מ דס"ל דלא מהני שחיטה לבן ט' חי אמרין דזוקא ביצא חי לא מהני, אבל ביצא מטה מהני, משום דלא היה אוירא בחיות, מכש"כ לרבען דמהני שחיטה גם ביצה חי, דמצין למימר דבעי אוירא להיות קרווא בהמה, וכן נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מירא כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין הא היוצא בתה האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתה האם אלא בתה הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה למה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אייסור חלב,uso"כ דחובין הנintelש נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דairoו נולד פשיטה יש בו אייסור חלב,oso"כ חובין הנintelש נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בגין אבמה"ח חמוץ ביצה מקטנו דהיינו הhalb בחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח פשיטה אפיק בעבור מות חוביןابر היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דairoו נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמבר"ח חמוץ ביצה מקטנו דהיינו הhalb בחוד. דילפין לע"מ מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב על אבר ממנה שאין עליו ציתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר ציתبشر.

אבל דרך ישכן אור בזה הוא מה שהעלתי בפתחה עיקר ב' וכו', דרא"מ דהlek בשיטת ר' ישמעאל דהשחיטה אינה מוצות עשה אלא תיקון הלאו דنبלה, כמו נחרה במדבר לר"ע, لكن אינה מותרת מיד אלא לאחר מיתה שע"י שחיטה, וכל החותך ממperfesta לאחר שחיטה הרי הוא אבמה"ח, וא"כ בשליל בט"ח די לولد להיות כאמו, וכיון דammo לא נתרת מאיסור אבמה"ח רק ע"י מיתה, "ה' ה' לולד, וכיון דהיא ולד יצא חי לאoir העולם,תו אין המיתה אם ימות אח"כ, מחמת השחיטה, אפיקו מות מיד אח"כuso"פ ספק הוה אם מחמת שחיטתה האם מת, וממש"כ אם כי אח"כ ימים או חדשים דפשיטה שאינו ניתר בשחיטה אמו שלא פעלת מואמה על האי ולד, וחכמים ס"ל כר"ע דהשחיטה מצוה מקרא דזובחת ומותרת מיד, כאשר בארנו שם בפתחה בארכוה, וא"כ אפיקו חי הولد חמש שנים וחורש בשדה ניתר מה"ת עכ"פ, גם האם נתרת בעודה בחיה וה"ה לולדת. ועינו עוד لكمון, בסוגי"ד סיימים אפשר בה רחמנא מה שתכנתבי בזה, והדברים עמוקים ואmortים ומקומות הניתנו לי להתנגד בו תליית.

חדש חלבו אסור, ומיהא כי שחיטה לאמו שרי לר"מ מכל בבבמה תאכלו עכ"ל, לדעתינו גם כאן עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא גרמו, אלא דמ"מ צrisk רשי' ליישב מה מותר הhalb של בן ט' חי אחר שחיטה של האם לר"י, כיון דיצא חי ואיכא חדשים ואוירא ע"ז מותרץ רשי' דכי שחיטה לאמו הרי נחשב גם הולד כשוחות וכמת, וחוו ליכא אוירא מחיים, והוא כמו נפל שלא כלו לו חדשיו, דג"כ ליכא בי' אישור חלב. וכן כל מקום שכתב רש"י ז"ל וכן בוגרא חדשים גרמו עכ"כ הכוונה חדשים ואוירא. ורש"י לשיטת"י דס"ל יש לידי לאברים ניחא הדבר מעד בסברא, דכמו בהחוצה אבר וחתוכו דס"ל לרש"י במשנה הקודמת, דאם הולד חי היה אבמה"ח, ואם מות היה נבלה, הרי ע"פ דעיקר הולד עדין בمعنى אמו,oso"מ דנון על אבר היוצא וחתוכו, לא כבר מן האם, רק כבר מן העובר, אם חי ואם מת, א"כ ה"ה לענין חלב שנטלש מן העובר הרי הוא כילד, ואם הוא מן הכלויות הרי הוא חלב הכלויות, כי לגבי האי יוצאה לעולם חשבין העובר ביצא, דמו לי אם חשבין לי"י כאבמה"ח של העובר, או כhalb הכלויות של העובר. אלא דלדעת התוס' שפסקו אין לידה לאברים, וכן אפילו לרש"י אין נפרנס מיירא דרי"ח, אמר תלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, כיון דהוא מרא דשםעתתא דאין לידה לאברים, ולדי"י הא דחוביןابر היוצא כאמה"ח, היינו כאמה"ח דאמו, ואיך נחובין כhalb הכלויות דולד, והוא חררי DSTRO. אלא דגם זה לק", דכי היכי דבחוציא ידו אמרין דזה אמתה אבמה"ח של האם, ולה יש ידים ולא חסר לה מידי מגופה,uso"כ דחובין שיש לה יתר יד, כמו כן מצין למימר שהוא חלב הכלויות של האם, הע"פ שללה לא חסר מידי, ואולי י"ל אדרבה יותר ניחא לרוי"ח דאית לי אין לידי לאברים וכן מצין סבר דתלש חלב מבן ט' חי דחלבו כhalb בהמה, דכוון דשדיין הא היוצא בתה האם, שפיר קריין בי' חלב שור, אבל אי יש לידה לאברים ולא שדיין להו בתה האם אלא בתה הול, והוא עדין לא יצא ולא מקרי שור דבעין אויר דלידה. אבל דאי קשה מה לי בן ט' חי, לימה כן אפילו בגין ח', וגם במתה פשיטה יש בו אייסור חלב,uso"כ חובין הנintelש נמי להלב בהמה, אבל גם זאת יש ליישב, דלulos לא מצין להחמיר יותר באבר היוצא מבא"ם יצא כל הولد ונולד, וא"כ בגין ט' חי דairoo נולד פשיטה יש בו אייסור חלב,oso"כ חובין הנintelש נמי להלב בהמה, אבל בגין ח' חי או בט' מות אפילו נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בגין אבמה"ח חמוץ ביצה מקטנו דהיינו הhalb בחוד. וניהו דלענינו אבמה"ח פשיטה אפיק בעבור מות חוביןabr היוצא כאבמה"ח לדעת התוס', כמברא בדברינו בסוגו"ה הקודמת, וכן פסק הרמב"ם ז"ל פ"ה ממ"א הל"א היינו כיון דairoo נולד כלו ה"ל נבלה, וכן בגין נבלה לאבמה"ח אלא דלאבמה"ח מצרפין גידי ועצמות לצית, נבלה, דאמבר"ח חמוץ ביצה מקטנו דהיינו הhalb בחוד. דילפין לע"מ מקרא דוכי ימות מן בהמה, והיינו קרא דنبלה, וגם שם מצינו דחומר מותה במקצת ממותה כולה, דבמלה כולה אינו חייב על אבר ממנה שאין עליו ציתبشر, ומותה במקצת חייב גם בגין על האבר ציתبشر. **ומא** אני מופלא עד דברי הרא"ש ז"ל, זה הוא ג"כ סובר בדעת רשי' כפשטן של דברים, חדשים דרא"מ משום חדשים דא"כ בט' ז"ל, ולא כמו שפרש"י דטועמא דרא"מ כלו חוץ מדמותו, ולא צrisk לידע אימתי מות א"י מות היכי שרי לר"מ כלו חוץ מדמותו, והלא צrisk לידע אימתי מות א"י קודם שחיטה אי לאחר שחיטה אלא ודאי אפיקו מות לאחר שחיטה מותר, כל זמן שלא יצא חי לאoir העולם. ואל תחתה על רוי"ח כיון דנקרא חלב בוגר חדשים, מהו ניתר בשחיטה אמו, די לולד להיות כאמו, דאי שחיטה מותרת לבה, י"ל דזאה"כ הוא" וכו"ל. וערובוב דברים אני רואה כאן, ולא זכיתי להבינים, דהשחיטה עכ"ל.

באספה בעלמא סגי فهو ולא בעו שום הקשר לאכילה, אין החיות מצלין מלקלול טומאת אוכלין וכמו שסובר ריסחה"ג ב"ט ח' הניתר בשחיתות אמו דמתמא טומאת אוכלין בעודו בחוותו. וניהו דלאגי טומאת נבלות מציל החיות, היינו משום דכתיב כי מות, אבל בטומאות אוכלין הכל תלוי אם הוא מוכשר לאכילה ואין החיות מצלת, וב"ה סוברים גם לעניין טומאת אוכלין החיות מצלת וניהו דבשחתה בה שנים או רוב שנים בהמה, מודים דמתמא טומאת אוכלין אעפ"ה שהוא חי צריך לומר דכל שעומד למות מחמת מסוכנות, ניהו דלא קריין כי ימות משום דעתך עשו בו, אבל איןנו חי מקרי, דהרי טרפה קריין בה אינה חייה כבריש פרק אלו טרפות וכן מסוכנות בדף ל"ז לעיל דרצה לאסרו משום קרא דזאת החיה, חייה אוכל שאינה חייה לא תיקול, הרי דכל שעומד למות עכ"פ איןנו חי מקרי, ורק בטומאת נבלות קפיד קרא אמתיה, אבל בטומאות אוכלין כל שקרוא איןנו ניצל מטומאת אוכלין, ורק חיית שלמה מוחלטת מצלת. וכך אמר חזקה לסתור קכ"א ע"ב, דשחתה בה שנים וудין מפרקסט יצאה מכל חיה, ולכלל מיתה לא באהה. והאי חלוקה עושין דוקא בע"ח שיש בהם איסור אבמה"ח, ודוקא בשחיטה ולא בשאר מיתות, עיין משנה ריש העור וההורוט בטעמא דהא מלטא, דריבה לטמא טומאת אוכלין מהה שריביה לטמא טומאות נבלות. ובלב אר"י דף קכ"א ע"ב רצה לחדר, דברמת אין זאת אלא טומאה דרבנן דגזרו קבלת טומאה על המפרקסט אעפ"ה שהיא חייה, והביא ראי' להז מהה שאמרו ב"ה בדגים עד שימותו ממש, ושכנן פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מטל"א הלכ' ו'. ואגב שיטפי' לא דק שפיר במחלוקת, דעת אמת שהרמב"ם פסק כב"ה עד שימותו, אבל פסק ג' כ"ד נולדו בו סימני טרפות הוועספק ולהחמיר, כיון דמסיק בתיקו, הרי דע"כ מפרש הרמב"ם ז"ל abusive דרכ"ח אליבא דב"ה, ולא בעו ב"ה מיתה ממש כמו שמברואר בלשון הרמב"ם שם, וגם מוכחה דאוריתא, דאל"כ לא hei' פוסק האבעי' לחומרא. והאי דג מקרטע ע"כ אין מפרש קרשי' דיאינו יכול לחיות אלא בתוספת וכאשר עבר, ורש"י דמפרש דג מקרטע דיבש בו כסלו ואינו יכול לחיות, הלא מפרש אבעי' דרכ"ח בנולדו בו סימני טרפות אליבא דר"ע, ועכ"ס"ל לרשי' דהלהכתא כר"ע, משום דהוה מכירע בין ב"ש לב"ה.

אבל דע דרישת רשי' ז"ל דלית הלכתא כב"ה דבעו מיתה ממש בדגים, צ"ל דלב"ה גם בהמה אין המפרקסט מקבלת טומאת אוכלין, וממנה דהעור וההורוט נשנית אליבא דר"ע המכרי, ולכן מפרקסט דהינו מוסוכנת מקבלת טומאת אוכלין, ודוקא על ידי שחיתת ישראל בטמאו ונכרי בטורה, וכאשר מפרש שם בטעמא דהא מלטא, אבל טרפה בעלמא אעג' דסופה למות לא, אבל בנחירה אינה מקבלת טומאת אוכלין, בין לישראל ובין לנח, ואין כאן אוכל איסור אחר מן החיה, בין לישראל ובין לנח, ולא מחמת החיות שבה, אבל בדגים שאתה יכול להאכילו לאחרים, ולא מחמת החיות שבה, אבל כל שהוא מסוכן כמו דג מקרטע, כיון דאין כאן חייה ומותר לאכולו כלל ללא להמתין עד שימותו, מקבל טומאת אוכלין. אבל בנולדו בו סימני טרפה, הוה אבעי' דלא אפשר אי מקרי לגבי דגים איינו חי, כיון דזה יכול לחיות ימים וחמשים, ודלמא דוקא לגבני הני דשיכי בהו תיקון שחיטה מקרי טרפה אינה חייה וכמפרקסט, אבל גבי דגים דוקא מפרקסט ממש, כמו דג מקרטע מקרי איןנו חי, אבל טרפה בעלמא לא, ולפ"ז בגין ט' ח' הניתר בשחיתות אמו, אם נולדו בו סימני טרפה, מקבל טומאת אוכלין, דניהם בדגים מבועי' לי' היינו משום דכל שאין במנינו שחיתה לא מקרי איןנו חי בשביל טרפות אבל בן פקועה יש במנינו שחיתה ואין כאן מקום להסתפק טרפה דינו כמפרקסט שמקבלת טומאת אוכלין. אבל

ע"ב גמר' ארשב"ל לדברי המתיר בחלבו מותיר בדומו, ורוי"ח אמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, איתיב"ר ריו"ח לר"ל, קרעו מוציאה את דמו, אר"ז לא אמר שאינו עונש ברת. לפ"ז פשוטות הדברים ונראה דרי"ח הבין דברי המתיר בדומו דמתיר למגורי קאמר, لكن הקשה לה לי' מתנתנית דשניתו בפירוש דמווציא את דמו, אפילו בגין ח' לכ"ע, וע"ז מתרץ ר"ז דר"ל ודאי לא עלה על דעתו לאמר דdam השليل הआ מותר באכילה, אלא מותר דקאמר שאינו עונש ברת, וממיila דלא פלייגי כלל דגס לריו"ח לית לי' כרת בדם השليل, והוא דקאמר אף לדברי המתיר בחלבו אסור בדומו, לפילוגי על ר"ל היינו לפי הבנתו דר"ל מותר לגמרי קאמר, ור"ל לא חש להשיב על קושי' ר"י ממתניתן, עד שבא ר' זира ומפרש דברי ר"ל. ולפ"ז ליכא מאן דס"ל דם השليل בכרת, וכן דעת כמה ראשונים ז"ל. אבל דעת הרי"ף והרמב"ז ז"ל דודאי פלייגי ר"י ור"ל, דלא מסתבר לו לאמר דרי"ח דמוותיב לר"ל לא הבין דבריו, ור"ל, לא חש לתוך דברי עצמו עד שבא ר' זיר' ופירש. אלא דהרמב"ז ז"ל מפרש דר"י ור"ל אליבא דר"י, דעת לי' דם התמצית ור"ל בכרת פלייגו, ריו"ח ס"ל דם השليل לא גרע מדם התמצית ור"ל פלייג. נמצא לדידן דלא קיל' כר"י בדם התמצית, גם דם השليل אינו בכרת, דרי"ח לא יוכל כרת בשליל רק אליבא דר"י, ור"ל אפילו לר"י לית לי' כרת בדם שליל,DDRISHI דם וכל דם, דכל היכי דליתא בדם הנפש ליתה נמי בדם התמצית. אבל שטה זו קשה להולמה, זלפ"ז לא פלייגו כלל אליבא מאן דמתיר בחלבו אלא משום שהוא ר' יהודה דאית לי' במקומות אחר דם התמצית בכרת, ופליגו אי גם בדם השليل הדין כן והמה לא האצירו שמו של ר"י כלל, ותלו פלוגתתם רק בהיתר חלבו יהי' מי שייה' המתיר בחלבו. וכן דרך הרמב"ם ז"ל דרך שלישי, והוא דפליגי בדם הנקוט בלב אי אסור למאן דמתיר בחלבו, אי דם האברים מקרי כיון דלאו نفس מקרי האי חיותא דלשלייל, או נימא דם שאינן אעפ"ה דאיון כאו نفس, אבל דם הראי להחיה נפש איכא ואיית בי' כרת, וכן פסק כרי"ח דחביב כרת אדם הנקוט בלב, אפילו בגין ח' דחלבו מותר עיון בה"ה, ובלח"מ בפ"ז מטל"א הלכ' ה'. אלא דנסחר לנו לבאר איך מתרש לדעת הרמב"ם ז"ל, מה דאותבי' ר"י לר"ל ממתניתן, דקתני קרעו ומוציא את דמו, דאי זהה מפרש דרי"ח לא הבין דברי ר"ל למה לי' לדחוק ולאמר דלר"י חייב כרת על דם השليل דחלבו מותר. ומה שנראה לפענ"ד בזה הוא דמתפרש שפיר קושי' ריו"ח על ר"ל, דר"י הוה ס"ל בדר"ל דמה דקאמר דמו מותר לצדיין אמר, לדידן דמחלקין בין דם האברים לדם הנפש, ודאי דם השليل עכ"פ אסור בלאו כשאר דם האברים, אלא דאי בו כרת, אבל לר"י דמחייב כרת גם אדם האברים, עכ"ד דם שליל מותר למגורי קאמר, דהא דריש דם וכל דם, וכיון דליתא בדם הנפש ליתה בדם האברים, ואין כאן שום איסור, וכן פריך לי' מתנתנית דמשמע דהא דקרו ומוסיא את דמו דה הוא, והוא לר"ל לאו ד"ה הוא דהא לר"י דהו הוא המתיר בחלבו, באמצעות דמו מותר לגמרי, אלא דר"ז מתרץ לי' דاعיג' דליקא כרת בדם השليل לר"י, מ"מ לאו איכא. ובאמת אני יודע הא לאו מנ"ל כיון דדרש דם וככל דם וצ"ע ודוק' היטב.

ע"ש בגמר' איבעי' להו מהו לפדות בגין פקועה וכו', עיין בה מ"ש لكمן בסוף פרקו ודוק'.

ד"ה ע"ה ע"א גمرا, ב"ש דתנן דגיםمامתי מקבלין טומאה בש"א משיכודו, ובה"א משיכינו, ור"ע אומר משעה שאין יכולין לחיות Mai בינייהו דג מקרטע אייכא בינייהו. בעי' ר' חסדא נולדו בדגים סימני טרפות מהו וכו'. בפירוש הסוגי' פלייגו רשי' ותוס' ז"ל, ותחלתה נbear פלוגתב בש' וב"ה ור"ע המכרייע בש' ס"ל כיון דדגים

דאיינו מטמא, והיינו דאמור ר' חסדא טהור מלטמא ואם מות אסור באכילה, וע"כ משום נבלה. אלא דהפרמ"ג מסייםidis ליעין ב"י אי כן הוא, משום דקשי"ל ליה למה ה"י בעבור זה איסור אבמה"ח, כיון דשחיתת אמו התיר את איסור אבמה"ח בהמה עצמה, א"כ גם בולדחה לכיא אבמה"ח, דמה דפעולת השחיטה על האם פועלת נמי על הولد, אלא אדם לכיא אבמה"ח מה הוא האיסור שיש בו. ואין לומר איסור עשה שאינו זבוחה, דהא באמו מהני השחיטה לסלק גם איסור עשה דאי"ז, דהא שחיטה טרפה שחיטה מעלי' היא, וא"כ ה"ה בולד דליקא איסור זה דאיינו זביחה, וממילא שלא ידענה שחיטה בהאי ולד ומה, כיון דהוא שחות וועמד. ופלא עכ"ל, הרי דעתיא לוי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר ר' חסדא זיל דמסתפק בדבר המבואר בש"ז סי' יג סק"ח, שכabbת בין ט' חי הנמצא במני טרפה שחיטה, שטוען שחיטה מן התורה, וכל שאר טרפיות פסולת בו, כך פשות בש"ס ופוסקים עכ"ל, הרי דעתיא לוי לש"ז זיל דטרפות פסולת בו, וממילא דבר מן חיי נחוג בו, דהוא ג'ב' בכלל לאו דטרפה הוא, וכיון דאית ב' משום טרפה ובשמה"ח, א"כ פשיטה גם אבמה"ח שייך בו, דכל דאית ב' משום טרפה אית ב' משום נבלה, דהרי טרפה מקצת ותחלת נבלות כמש"כ הרמב"ם זיל, ואיך אפשר שתחלת נבלות תפיסול ונבלות גמורה לא תפיסול. וכל דאית ב' נבלות אית ב' נמי משום אבמה"ח, דהוא נמי מקצת נבלות דכי ימות מן הבמה כתוב, ומני לפין לאבמה"ח דאסיר אבמה"ח ובמה"ח טרפה כולא חדא עניאו, כמובן, ולא אהני שחיטת אמו אלא לטהר מטומאת נבלות וטומאת אבמה"ח. אבל איסור אכילה אית ב', כמו בשאר בהמה שלא נשחטה. אלומ מה שמיין הפרמ"ג בזה טumo וניימוקו עמו מבואר לעיל. דלהמה לא תהני שחיטת האם על הولد להתר איסור אבמה"ח, כמו דמנהני על הבמה גופה, וזה תימא רבתא שאין עליי תשוי' לאורו! אבל התשובה האמתנית על זה הוא, דבאמת שחיטת טרפה וכל שחיטה שאינה ראוי' לא מהני רק לטהר מידיו מטומאת נבלה וטומאת אבמה"ח, אבל לא לסלק איסור אכילת אבמה"ח ולאחר מיתה משום נבלה, מאשר שחיטה שאינה ראוי', ובטרפה אין נפקותא דטרפה ונבלה חד לאו הוא לדעת הרמב"ם זיל וכאשר מבוואר בפטיחה בעיקר ג' בארכיות) ואע"ג ذדבר זה חדש הוא ונגד דעת התוס' והרבה מן הראשונים והאחרונים כולם שנמנכו אחריו דברת התוס' שבת ק"ו ע"א אבל בשביב זאת לא נכח האמת האהובה מכל, ועיין בזה הארוכות בעיקר ג' בפטיחה, וממילא דאמור ר' מ"ח חכמים לעיל דף עג ע"א, לא אם טהר שחיטת טרפה אותה ואתابر המודלدل בה וכוי הכוונה דוקא לעניין טהרה מטומאת אבמה"ח, אבל איסור אבמה"ח ודאי אית בהאי עבר המודלدل בטרפה, משום דmittah העשו ניפול, דכיון דשחיתת טרפה גם על עצמה לא מהני להתר איסור אבמה"ח, מכש"כ שלא פועלת זאת על עבר המודלدل. ועיין עוד לקמן על מימרא דר"ח מה שאכתב בזה ודוק היבט.

תוס' בד"ה לדברי המתיר באמצעות הדבר כתבו, אפילו לרבעה דאמור ד' סימנים אכשר בה רחמנא איך לאבמה"ח לעיל, דלמא שאני התם דלא יצא לאויר העולם ואיסורapiro לר"מ, וה"ג בין לר"י ובין לר"ל דפליגו בתשל חלב מב"ט חי, מותקמא הא abusive לעיל וכו' עכ"כ. החלב ארוי זיל נתקשה, הא יציאת חלב לאויר העולם דין בזה מה הוא לעשותו חלב, וכן מפרש דכונת התוס' דמשום דכל זמן שלא יצא החלב לאויר העולם, יש לו היתר בשחיטה מזאה"כ דכל בהמה תאכלו, ובזה רצה להשוו שיטת הרא"ש עם שיטת התוס', והם דברי הרא"ש שנתקשתי בס' לעיל במתניתן עי"ש. ובמחכ"ת על חנם טרכ,adam נאמר דלעלום חדשים לחוד משוו' לי לשור להיות חלבו אסור, מה כתבו התוס'

התוספת מפרשים האי דג מקרטע אילא בינייהו דקיי אב"ש ור' עקיבא, ומפרשים דג מקרטע שkopatz ומגדל בחזק, ולב"ש מקבל טומאת אוכlein ולא לר' עקיבא. ולדידחו לא פירוש הש"ס מתי מקרי איינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא, וא"כ קשה מאי לאמר דר' חסדא דבעי בנולדו בדגמים סימני טרפות דהאבעי תהי' אליבא דר"ע, די אליבי' קמבעי' היה לו לבאר תחללה דמשעה שאינו יכול לחיות דאמור ר' עקיבא קאמר, אם לא שנאמר דמסתמא גוסס קאמר ר' עקיבא דהוא נוטה למות וניכר לכל, אבל גולדו בו סימני טרפות קמבעי, כמו שפרשנו לדעת רשי', ولكن לא השיבו התוס' על רשי' במה דפרש דהאבעי' הוא אליבא דר"ע. אבל הרמב"ם זיל מיאן בזה וסבירא לי' דלר' עקיבא דקאמר איינו יכול לחיות בדגים מכבליין טומאה, היינו מסוכנת היינו טרפה דהרי אנו רואים דטרפה גרוועה מסוכנתה הוא לעניין איסור אכילה והן לעניין הורג את הנפש, מסוכנת שר' באכילה וטרפה אסורה והורג את הגוסס חייב והורג את הטרפה פטור מבואר בסנהדרין ע"ח ע"א, ואיך ישתקפ הכל לאמר דלר"ע דס"ל כי דג גוסס מכבליין, אבל גוסס מכבלי ט"א. וכך מפרש הרמב"ם זיל האבעי' אליבא דב"ה דההכלתא כוותי' דבעינן דזוקא מיתה, אבל גוסס ומפרכסת אינס מכבליין טומאות אוכlein, ומכל מקום מסתפק ר' ר' בטרפה דגעו מוגוסס כנ"ל, אולי מודים ב"ה משום דהרי אין כאן חיota שלמה בנסיבות כי מחסרא אבר, ושפיר חשוב כמות לעניין טומאות אוכlein, כמו דחויב כמות לעניין איסור אכילת טרפה, ולענין רצח דמקרי גברא קטילא. אלא דמה דקאמר בגמ' בצד המקיל דלאה בהמה דוקא פסול טרפות דיש במינו שחיטה טרפה כמות לעניין רצח דהא גם באדם דליקא במינו שחיטה טרפה כמות לעניין שחיטה והן אמרת דאיסור אכילת טרפה לא שייך רק ביש במינו שחיטה אבל שם הטעם משום דבלאו הכי איסור מצד בהמה טמאה ומה עניין זה לכאן. אלא זו זאת גם לשיטת רשי' זיל דאליבא דר"ע מביע' נמי קשה וצע"ג ודוק.

אבל עיין בפתחה עיקר י"א, שם ביארתי דהאבעי' הוא בח"ט של ההלכה, ולא בטרפה האמורה בקרה דטרפה האמורה בקרה דההילו נטלה למות מלחמת חסרון אבר פשיטה לי' דמקרי אינה יכולה לחיות, וה"ה לב"ה לדעת הרמב"ם דכל שהוא טרפה גמורה, אבל בח"י טרפות של ההלכה, דרך ע"י' שנתהדרה ההלכה דפיסול במקצת שחיטתה פסולת נתחדשו הני כללים להחשב בטרפה, על זה קמבעי לעניין טו"א בדגים Mai, עי"ש'.

עוד שם א"רامي השוחט את הטרפה ומצא בה בן ט' חי לדברי המותיר איסור, ולדברי האוסר מותיר, הרבה לדברי המתיר נמי מותיר, ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה פשיטה לשניהם דבשותם את הטרפה עכ"פ לא ניתר הولد בשחיטת האם, אלא פלאגי אי מהני שחיטת עצמו. ויש לעין מה לא תהני האי שחיטת טרפה להתר את הولد, כיון דכל ע"מ מהני לטהר מידיו נבלה, כדאמר ר' ר' להקמן, ולמה לא תתר בacellularה. לא מביע' למ"ד שחיטה שאינה ראווי' שמה שחיטה וכדק"ל לדינא, אלא אפילו למ"ד שא"ר לא שמה שחיטה, הרי האי ולד עושה שחיטה לשחיטה ראי' כיון דמותר בacellularה. ועיין בפרמ"ג סי' י"ד במשבצות סק"ב באמצע הדיבור, זיל: והנה שחיטת טרפה ונמצא עובר, טהור הוא מלטמא מבואר, ולענין איסור לכארו' דיש בו אבמה"ח, שכל העובר בפנים הוא, אמונ יש לעין ב' עכ"ל. לשונו מגומג קצת, אבל כוונתו מבוארת, דמסתפק משום איזו איסור אסור האי ולד, דטרפה א"א לאמר דהא לאו ירך אמו הוא, וגם איך אפשר דשחיתות עצמו תהני להתר איסור טרפה שבו, וע"כ דאית ב' אבמה"ח באבמה"ח בעודו חי, ואם מת בלא שחיטה ממילא דאית ב' משום איסור נבלה, אלא

שאין דרכו של הרמב"ם ז"ל כן, ובפרט דילשנא צורך שחייבת הוא לישנה דעתן שחייבת דקאמר ר"מ במתניתן על בן ט' ח', ור"מ ודאי מדאורייתא קאמיר, ואיך משתמש הרמב"ם ז"ל בהאי לישנא גופא לאמר בהפריס צורך שחייבת. ועוד יותר מזה תראה ראי' נפלאה דרמב"ם מה"ת מצרך שחייבת להפריס ע"ג קרקע והוא ממש"כ בפ"ז שם הלכ' ג' ז"ל: "השותח בהמה ומצא בה שליל וכו', ואם שלמו לו חדשיו וממצאו חי, אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע ואין צרך שחייבת, חלבו אסור וחיבב עליו כרת" עכ"ל. והאי "אע"פ שלא הפריס ע"ג קרקע" ע"כ אתה לאמרadam הפריס ע"ג' קע וטעון שחייבת פשיטה שחלבו בכרת,adam לא תפרש כן כונת הרמב"ם ז"ל אז האי "אע"פ שלא הפריס עג"ק אין לו שום מובן.

אבל עשה אכן כאפרכסת ושמע נא קושט דברי אמת, הנה הרמב"ם ז"ל השמייט הא דר' מרשישי, דבן פקוועה הבא על בהמה מעליתה הولد אין לו תקנה. והבי' סימן י"ג כתוב דלא ידע למה השמייטו הרמב"ם, מאחר דמסופק אי החושין לזרע האב. עוד זאת השמייט הרמב"ם ז"ל כל דין דקלות בן פקוועה דאמיר אבוי, דהכל מודים בו משום דמדכרי דכרי, וכקמתמה הב"י בסימון הנ"ל עליו, וככתב דבשלמא על הר"ף דהשמיוט לא קשה, משום דלא שכוח, אבל על הרמב"ם יש לתמורה דהוז ז"ל אינו רגיל להשמיוט שום דבר מה תלמוד, עכ"ד. ואני אומר דאף על הר"ף לא הוועיל הרב ב"י ז"ל בתירוץ, דהרי הרמא באנה סימן י"ג כתוב, דאפיקו היה בו שאר דבר תימא סגי להתריר בלבד שחייבת, ולמד זאת ממה שהביא הג"א מעשה דרב שרירא גאון דהזה לו שני בגין פקוועות והmittים בקופץ והאקלים בחופה וסגי לי' בהא דהזה בשעת חופה להיות תמייה לאינשי, וא"כ איך השמייטה הר"ף והרמב"ם ז"ל.

והנה בראש פירkon כתבתני דהראם"ם ז"ל דחה הא דרב מרשישיא מכח האי דרבא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל עתה אני רואה דבאמת הא דד' סימנים לית לי לרמב"ם, כי לא הביא כלל הא דד' סימנים אכשר בה רחמנא, דהיא'נו באמו טרפה שהיה' צrisk שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבוי, דבמעי אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד וד"ק היטוב.

להתגדר בו.

דהנה ק"ז החת"ס בחדשו הרגיש ברוח חדשו, דהא דר' מרשישיא המובהך כאן, בין האי דר' בדק מלודים בקהלות בן פקוועה במיינו הפהיס שלא במקומו, דהאי דינא דר' מרשישיא אין לו שייכות לדר' ש"ש עי"ש מה שנדחק בזה בשם תלמיד אחד בדבר זר ורחוק. ואני דור רביעי אחורי ת"ל מצאת פתרון הדבר, דבאמת כן הוא דמייך שיק' לדרש' ולא לחכמים. דבאה דר' כהנא דאמיר הפריס עג"ק איכא בגיןו לא איפריש מי מדאורייתא טעון שחייבת או מדרבנן, יש לפреш ג'כ' דמדאורייתא קאמיר דחכמים דר' מ"ס' לדי' לולד להיות אמרו, ובאמו גופה בעין שמותה הע"ת עי' השחייבת, ר"ל שתה' גוססת על ידה, דנירחו דמפרכסת מותורת מיד וחותך כיitz בשר מבית השחייבת כדעליל לג' ע"א, הינו משום דעתמת למות לאלטר, דכל שנשחטו שני סימנים חזקה אלימתא לח"ל דמת מיד, וכמו שאמרו בגיטין ע' ע"ב דנסחטו ב' סמינו וברח מתירין את אשתו, עי"ש בסוגי' ובתוס' דמת בודאי קודם שיתירוה לינשא, וכן כאן ב' הסימנים ממיתין מיד וכאשר בארטהי בארוכה בפתיחה בעiker ג' דבעין מיתה תוך מעיל"ע. אלא דהתורה התירה נגד יצ'ר' למיל שלהוט אחר תאות אכילה לאכול מיד כי' פ"ת עי"ש. אבל כל שלא פעלת השחייבת לעשותה גוססת, ואם היה במציאות שתשחה מלומות יותר ממעל"ע, באמת אין כאן שחייבת.

דשפיר מבעי לעיל דלא תהני שחייבת בהושיט ידו משום חסרונו אוירא, הלא אוירא אינו מועל רק דלא הוקע איסור הלב, משום דיש היתר עי' שחייבת, אבל אי נחרה שפיר נאסר הלב, משום דאיaca חדשים והם לחוד גרמו, אפילו בנמצא מות אח"כ ולא הוה אוירא כל מוחים, וכמש"כ לעיל במתניתן. וכן לא מתפרש מה שכתו התוס', דהאי אבוי' דלעיל מיתוקמא שפיר בין לר"י ובין לר"ל דפלייגי בתשל' וכו', דלר"י' דאמיר חדשים גרמו הינו לחלב שנטלש וצא לאoir העולם, וזה ליתא כמש"כ, אלא ודאי לדעת התוס' ליכא בחדשים לחוד איסור הלב כלל, עד שיצא לאoir העולם בעוד הولد בחיים, ולכן בנמצא הولد מות אפילו לא שטח אמו אלא נהרה הولد אין בו כרת דחלב, וכאשר הוכחתין כן מגמר', ובדררי הרא"ש עדין בלתי מובנים. אבל מה שנטקsha הלב ארוי ז"ל על הסברא דכיוון דאין כאן לידי, והוה האי הלב כבשר הפרוש מן בהמה ולא כפורש מן הولد,מאי מהני האי תלישה וכיאה להקרא חלב, דא ודאי צריכא עיינה רבא כאשר נתפלאיים גם בא זה כמבעור למלعلا.

שם בסוף הדיבור, ואפילו לר"ל דאמיר חדשים ואוירא גרמו, אפשר דבמעי אמו מהני בי' שחייבת כי היכי דמיהני בי' שחייבת אמו ע"כ. כפי מה שכתבנו לעיל בדעת התוס', דגם לר"י בעין אוירא כדי' שיחול איסור הלב, ודלא כלב ארי' ז"ל, גם לר"ו'ח בעין לפרש צד האבוי' דליעיל, דמיהני שחייבת בהושיט ידו ליר'ל, ודלא כמשמעי מפשיות לשון התוס', דהאי צד האבוי' לר"י מובן מאליו, אלא כיון דלר"י' ה' צריכין לפרש צד האבוי' דלא מהני שחייבת בפניהם, لكن לא כפלו כאן לאמר דבין לר"ל קמבעי' דתהני שחייבת בעי' אס כמו שמנני לי' שחייבת אמו. אלא דגוף דברי התוס' תמהין, דادرבה מה דמיהני שחייבת האס היא הנותנת דלא תהני שחייבת עצמו, דנvhו דד' סימנים אכשר בה רחמנא, אבל לא ב"א, ואיך כתבו דמשום דמיהני שחייבת האס יש לאמר דמיהני שחייבת עצמו. ואני כתבתני לעיל במתניתן דבאמת מהאי טעמא השמייט הרמב"ם ז"ל האי אבוי, דבמעי אמו פשיטה דלא מהני שחייבת לשום מ"ד וד"ק היטוב.

ע"ב גמור' טעון שחייבת, ואס מות טהור מლטמא במשא וכו', ד' סימנים אכשר בה רחמנא. הנה האי דינא דבן ט' ח' הנמצא במעי בהמה טרפה דעתון שחייבת, מבעור ברמב"ם בהל' מ"א, אבל מה דינו אס מות אח"כ בפ"ב מהל' אבה"ט הל"ז כתוב בשם ז"ל בפירוש. אלא דחכ'ם בפ"ב מהל' אבה"ט הל"ז כתוב בשם הר"י קורוקס ז"ל, דהא דכ' הרמב"ם שם ואס מות קודם שיפוריס ע"ג קרקע הרי' הו טהור, שחייבת אמו מטהרתו, קאי אפיקו אמו טרפה עי"ש. והוא אמרת וצדק, אלא דמה שתנה הרמב"ם ז"ל קודם שיפוריס ע"ג קרקע הוא מן התימא, דמשמעו שלآخر שיפוריס ע"ג קרקע אס מות מטהר באמשא, ומהיכי תייתי, וכי משום דבעי' שחייבת מדרבנן מושום מראית העין, נימא דמטמא במשא מדרבנן, אשר זה דבר זר ומ"ל לרמב"ם זאת דגזרו טומאה משום מראית עי'. וראיתי בדגול מרובה בי"ד החדים שהשיג על הטו'ז' דס"ל שהפאריס ע"ג הקרקע רק לכתחילה צrisk שחייבת, אבל בדיעבד לא אסרו מושום מראית עין, מפסיק הרמב"ם זה דבפהיס ע"ג קרקע מטהר באנבלה, אם לא שחייבת, והוא פלא גдол שלא הרגיש הגאון ז"ל דמשום מראית עין מדרבנן, איך מטהר באנבלה. ולא עוד אלא אדם היה הרמב"ם ממציא דבר זה דבפהיס ע"ג קרקע גם טומאת נבלה אית' בי' מדרבנן, היה לו לפסק כן בפירוש ולא להשמיינו דבר זה מכללא, דבלא הפהיס טהור. ועוד זאת אני תמה' דבסוף פ"ה ממ"א שהביא דין דבפהיס ע"ג קרקע כתוב סתמא, ואס הפהיס ע"ג קרקע צrisk שחייבת, ולא הזיכר כלל שהיה מדבריהם

קשה כל הני קושיות למה לא פסק הרמב"ם כר' מרשישא ולא הביא הוא דאבי דהרי ר' מרשישא פליג על אבי כנ"ל וממילא דליתא לדאבי, וגם דר' מרשישא ליתא, דהוא אמר מלתי אליבא דרש"ש, ולית הלכתא קריש, וכן אין הרמב"ם מחק כלל בין אמו טרפה לכשרה, דכל שהפריס עג"ק עבי שחיטה מה"ת, וטמא טומאת נבלות אם מת, היינו אם מות קודם שהפריס עג"ק, כמו שכתב הרמב"ם זל בפירושו. ומהאי טעמא היה הרמב"ם זל מוכרכה נמי לפרש דאיסור אבר היוצא אין תליי כלל בשחיטה, דכל שיצא והחזר או נשחת קודם שהחיזיר באופן דין לעין לידיה, איך איסור יוצא מצד קרא דבר בשדה טרפה, דמשום דין לאבר שחיטה א"א לאמר דהה אליבא דליתא, הרי טעון העובר שחיטה כיון שהפריס עג"ק, ולאמר דהה אבעי בריש פרkon באבר היוצא מהו לחוש להלבו שהוא בס"ד קודם שזכהנו דפליגי רש"ש וחכמים בשל תורה וכארש נרא דפרק ש בתחלת כאשר עבי מהו לחוש לאירועו ותפל' בלא איסור יוצא מהא דר' מרשישא ורק אליבא דרש"ש קאמר למולטי דלית הלכתא כוותי, אבל הוא קמבעי באבר היוצא דאיכא איסור גם לחכמים, אלא ודאי דחש"ס איזיל שם בהאי ס"ד דר' מרשישא הלכתא היא, מ"מ במה דמסיק בחיקו א"א לאמר דלא קאי הא תיקו במסקנא, דכל תיקו הלכתא הוא, ובשל תורה לחומרא איזילנו ולכן הוכרח הרמב"ם לאמר דאיסור אבר היוצאה לא תליי בשחיטה כלל כנ"ל.

וזל דלעיל דפליגי ר' אשוי ומר זוטרא בגין פקועה אי פודין בו, דר"א אמר פודין ומר זוטרא אמר אין פודין. הנה הסוגי' דשם ע"כ קאי לפי הס"ד, דהה קמבעי מהו לפדות בגין פקועה, אליבא דר"מ לא קמבעי, דכיוון דעתו שחיטה בהמה מעלהיה הוא, כי קמבעי אליבא דרבנן. הרי דס"ל להש"ס שם דרבנן ע"פ דריהיט ואיזיל לא עבי שחיטה מה"ת ולאמר דר"א שהוא מרא דשותעתא דהaca דלית הלכתא קריש, ומטעמא דכתיבנה דחכמים פלייגי עלי' להצרך שחיטה להפריס עג"ק קרען מה"ת, פליג עם מר זוטרא אליבא דרש"ש דלית הלכתא כוותי, הוא דבר שאין הדעת סובלתו, והכי הו"ל לר"א למימר למר זוטרא דפודין מושם דעתו שחיטה. אבל ניחא דהרי רשי זל מפרש הא דקאמר ר' אשוי לממר זוטרא מה דעתך דילפת שהה מפסק, דבפסח פסול יוצא דופן. והתוס' הקשו על פירושו דא"כ גם לר"מ דעתו שחיטה אפשר דקמבעי, דאף דעתו שחיטה נוכל לילך מפסק דין פודין ביוצא דופן, ולכנן מפרשים דמטעם דהו כשות קאמר דפסול לפסק, עיין בחודשי הרשב"א זל דהקהה בשם הרמב"ן זל להעליהם, דס"ס יוצא דופן הוא וויפסל נמי לר"מ, ולכן מקיים פרשי"י זל, והא דקאמר בגמרא' בתחלת לר"מ לא קמבעי' הוא מקמא דמסיק הא דקאמר ר' אשוי למר זוטרא, Mai דעתך דילפת שהה מפסק, אבל בתור דמסיק כן, באמת האבעי' גם לר"מ ומשום דאיכא למילך מיותר מיותר בפסק. ואני מהמיה עוד יותר ע"ד התוס' דאיך אפשר דמטעם שחיטה קמבעט, דא"כ שהה מפסק מהו לי, דהרי שחוט במעט משה דכתוב כאן בפדיון בכור, ולא בעין למילך מפסק, וכן נראת מתווך פסק הרמב"ם זל בפ"ב מהלכ' בכוורות הלכ' ח' ז"ל, "אין איןן קרואין" שה. הן אמת דבגמרא' בכוורות י"ב ע"א לא משמע כן, שסביראה על האי משנה דמונה אלו דין פודין, דמתניתן בן בג בג היא דבן בג בג אמר נאמור כאן שהה מפסק ולא בטרפה ולא בכלאים להלן פרט לכל השמות הללו, אף כאן פרט לכל השמות הללו. אי מה להלן אזכר תמים ובן שנה ת"ל תפדה תפדה ריבבה. אי תפדה

זהרי אמרה תורה בchia וועפ', ושפק את דמו שהוא נתילת הנפש ולא מסתבר לאמר דכשנכנו לארץ ונתקדשו במצבות שחיטה שבא להקל כ"ב ולאמר, דלא בעין נטילת נשמה ונפש כלל, ואפיו אין סופה למות מחמת השחיטה מוותרת וטהורה. ואם כן הוא האיל, אם שחיטתת אמו פעה עליו עכ"פ כדי שהיא גוסס ואני יכול לעמוד שהוא סימן הגסיסה, אז יותר על ידי אמו, אבל כל שהפריס עג"ז קרע אחר שחיטה, הרי סימן דלא פעה עליו השחיטה מאומה, די לצד להיות אמו, כי גם בה בעין מעשה המmittת תוק מעיל"ע דוקא, וכך כל שהפריס עג"ק, אפילו ימות אח"כ אין זאת מהמת השחיטה אחרת, אלא מסיבה אחרת, ואל תחמה על דבר זה, איך הקשר הولد מתלי תליי בהמה שיפוריס אח"כ עג"ק אי לא, דהרי גם לר"מ מותלי תליי אם חי היה בשעת שחיטה, דאם מת אח"כ ונמצא מות ניתר למפרע בשחיטת אמו, ואם נמצא חי לא מהני, והci נמי לרבען כן הוא דמתלי תליי אם יפרוס אח"כ עג"ק או לא. ור' מרשישא (חתנו של רב כהנא. עיין בסה"ד) מפרשכו דברי ר' כהנא, ולכן העמיד מסדר הש"ס הא דר' מרשישא בתור דברי ר' כהנא לאמר, דרך ע"ש קאמר ר' מרשישא דינו, כי לחכמים דפליגי וס"ל דבעי שחיטה בהפריס עג"ק קרען, ליתא להאי דינא כלל, ואח"כ מביא דברי אבעי דפליגי, וס"ל בהא דר"כ דהפריס עג"ק איכא בינייהו מדרבנן קאמר, ומפני מראית העי, ולכן הכל מודים בקהלות בן פקועה. ומאר שזכהנו לאה דר' מרשישא ואבעי פלייגי אי חכמים דרש"ש מדורייתא קאמו דבעי שחיטה או מדרבנן, כי הכל שבדינו דבשל תורה הלך אחר המחהיר, אנו צרכין לפ██וק כמו אונד מאחר. ולא עוד אלא אני אומר דהא דר' חנינא דאמר כל מקום שננה ר' ש"ש הלהכה כמותו, והא דר' יונתן דפליגי עלי' וקאמר דלית הלכתא כוותי' אלא במסוכן ותרומות מעשר ג"כ פלייגי אי שחיטתה בן פקועה מדורייתא או מדרבנן דהנה האי דמסוכן אף דהו דבר תורה, אבל כפי מה שהוסיף שם על היוצא בקהל דה"ה מסוכן, ועינו רמב"ם פ"ב מהל' גירושין דמקדים האי דמסוכן להני דת"ק ולהני דחוירו לאמר וניהו דבדף י"ג ע"ב משמעו דרש"ש פלייג את"ק אבל אחזרו לאמר אין אלא מפרש, דلت"ק דוקא יוצא בקהל דהוא קרוב להיות נהרג, אבל סכנה בעלמא דקרוב להנצל לא, אבל בחזרו לאמר שהוסיף גם המפרשليس והיצא בשיריא, אין בזה אלא חשש סכנה, ה"ה דמודים נמי במסוכן מוחמת חולין, דאטו כי רוכלא ליחסב ולזול. ועינו מנחות ל' ע"ב בכל הסוגי' שם, ותמצוא דגס למן דלית ליה דלהקה קריש' בכל מקומות, מ"מ פסקינו כוותי' בתלויות השם בס"ת לחلك בין מקצתו או כלו, וכן עוד שם באיזה דין ועינו ש"ד סימן רע", שתמהה באמת איך פסקו הפסיקים הא דרש"ש בתלויות השם, כיון שפסקו כאן בשחיטתה בן פקועה דלא כוותי', מושום דלית הלכתא כוותי' רק במסוכן ותרומה, עי"ש שכטב דבחבורו הארץ הארץ בזה, ואני לא זכינו לחלק שני מספרו הארץ. אבל לפי העתינו ניחא, דהא דלא קבלו הכלל דלהקה קריש' הינו דר' רק כל בלי יוצא ממנו, אבל יש בידינו לפ██וק כוותי' במילדי דרבנן, או במקומות שמחmir, ולכן האי ר' יונתן דפסק רק בהני תרתי כוותי', רצה לשולר רק האי דבן פקועה דהה מאה"ת לדעתו, ואיך נפסק כיחידי לא גבי רבנן ור"מ דפליגי עלי' להקל בשל תורה ור' אשוי שהוא בתרא חש להאי דר' יונתן ופסק דלא קריש' ע"כ משום דס"ל הכר' מרשישא דרש"ש וחכמים בדורייתא פלייגי, ולא כמ"ד דבל"מ הלהכה קריש' משום דס"לocabyi, דכאן במלטה דרבנן פלייגי.

ומאחר שזכהנו לאה, ליכא בפסקי הרמב"ם שום דוחק ולחץ, ולא

ברייתא מכל וכל, ורובה המבויכה זה אמור בכה וזה בכה, ותמצית דרביהם כי דין דהאי ברייתא קשה להולמה מצד קשיות התוס' דהאי שפיר מצי מכסה ע"ג גירירה, שנית הלא דם היה שנותער בדם בהמה הרי תנו לנו לקמן פ"ז ע"א במתניתון דרויין אותו כאלו הוא מים, אם היה בו מראית דם חיב לכטוטה, והש"ס לא הביא האי ברייתא אלא להוכיח מה דעפר למטה איינו מעכב. ועיין בחודשי ק"ז החת"ס ז"ל שכותב, דהאי תנא סובר דגש לח בלח אין בילה. ובמחלוקת ארשה לאמיר כי לא דבר נכונה, כי מאן דס"ל אין בילה, ע"כ אין הכוונה דלח עומד השני על הראשו שתחתיו כמו ישב ביבש, אלא איןנו נבל בשוה וא"כ אדרבה היא הנותנת לחיב בסיסוי אם שפק דם בהמה על דם היה וכעפ"פ מייד ספיקא לא נפקא דשמא אכן מדם החיה גם למעלה. ואלא ודאי דדם שאינו דשנופל על הארץ ומתפרק מיד נקרש קצת עכ"פ, כאשר נראה הכל, ולכן פשוטו לי להאי תנא דדם שלמטה נשאר במקומו ודם הבא בזמן מה אח"כ - דבר שחייב לשחיטה שתמא איכא שהי"י מיעוט - עומד כולם למעלה ומכתה את שלמטה הימנו. והוא דתנן לקמן דם שנותער בדם הינו בידים או בשפק זה על זה בעודו חם ממש טרם שנקרש קצת.

אחרי כתבי זאת הראה לי תלמידי הה"ג מו"ה אברהם משה נ"י דבריו הטו"ז או"ח סימן תש"ז דס"ל לאסור הbeer שנפל בתוכו מים חמוץים קודם הפסח מושום דעומדים למעלה, וזה דלא כתח"ס. אמנים החת"ס אדרבי הראשונים קסמייך דגש בלי בלילה ביד אמרין בלח יש בילה, וכבר עמד בהזע על דבריו הטו"ז בפרמ"ג שם עי"ש. עוד הקשה תלמידי הנ"ל על הברייתא דהא לח איןנו חזץ ולמה לא יועל כסוי לדם החיה שתחת דם בהמה, והשבותי לו דזה לך"מ דהרי אדרבה אמרו במנחות כ"א ע"א, דדם בין לח ובין בש חזץ ופרק שם מבריית' דלו לחין אין חזץ יבשין חזצין, וחדא מנינו דם, וממשני הא דסביר הא דלא סביר, ועיין י"ד ס"ק צ"ח ובפוסקים שם, הרי דדם שאני משאר משקין וטעם אמר כמש"כ, דבדים איכא ממשות הרבה ודרכו להסתבך וכיון דעתם דלח בלח איןו חזץ הוא מושום יש בילה, ובדים לא שיק' טעם זה רק בעודו כלל. עוד אמרתני בסברא דכפי כמה שפרק"י ז"ל לקמן פ"ח ע"ב ד"ה כלל הצריך לפרט דבעינן הדם נבל בעפר דכיוון דהקפידה תורה על כסוי עפר דוקא, שדרכו לבלו מסתמא מושום דבתוכו הי"י נבל ולא שי"ה רק מכוסה למעלה, א"כ כל שיש דם בהמה למעלה ואין נבל עם דם שלמטה הימנו מעכב הכסוי בעפר דהא לא יהיה הדם דלמטה נבל בעפר רק מכוסה ולא סגי בהכי. ובזה מטורץ נמי היא מין במינו איןו חזץ, אבל לפ"ז ז"ל קמן פ"מ איןו חזץ שיק' רק במקומות שעדרב צריך שי"ה מונח על דבר אחר ומינו מפסיק אמרין דמינו איןו מעכב מלחיות נקרא מונח עליון, אבל כאן דבעי נבל בעפר איך יתקשר ע"י מב"מ איןו חזץ, סכ"ס איןו נבל ואפיו ליכא שום דבר המפסיק עיי חזץ מכסוי גם בלילה בעפר ודוק היטב.

שוב רأיתי דכל הקושי מותלמיidi נ"י הנ"ל לך"מ והוא ממה שנינו בזבחים ע"ח ע"ב, דלי שיש בו יין לבן או חלב והטבilo הולכין אחר הרוב, וכתו שמתוס' דלא דמי להא דתנן הדין והחלב לחין אין חזצין דהכא כיון דהאי דלי יש בו חלב עד רובו לא מחלחל, ולא דמי להחלב דמנה אגבא דיןיא הרוי דבריבוי משקה לא אמרין יש בילה ודוק'ק.

עוד שם בגמר' דאי' זירא כל הרاوي לבילה אין בילה מעכבות בו. ויש לי מקום עיון דהרי בחולין לא בעין שנה הכתוב לעכבר רק בקדושים, וכמש"כ התוס' מנהות ל"א ע"א ד"ה ואם הקדים,

ולר"ע הרי הפסוק מבואר באור היטב דרך בחיה ממש דבר דהא כי יצד כתיב, וכ"כ הריטב"ז ז"ל דמה ממופרש בקרא אין דרכו של התנא לשנות, אבל כאן לאו לפרש בקרא קANTA, דהוא ממופרש ועומד אלא לאפוקי מדר"י ש בר פלוגתי" דס"ל דבשר בהמה אתסר לחם ואיז הוותם בהמה חייב בכסי, אי לאו דaicא יפותאת אחרין' לפטרה, וכדרבא لكمן שהשיב לעקב מינאה. ولكن בדיק נפלא, לא קאמר ממופרש ואיינו נוהג בבהמה לרמז דלא אצטריך, דהרי בקרא מבואר דחיה ממש קאמו, ולא כתני במתניתו הכא אלא לרמז ולהראות מקום לקרא עצמו שמתפרק כז, משום דאשר יצוד כתיב ולאפוקי מדר"יש, דאלו לר"ש ודאי דהוה כתני ואינו נוהג בבהמה, לדידי' מכח הרא גם בהמה היה חייב בכסי, דחיה דכתיב משום דדי' דבר הכתוב בהוה ושמור לך הדבר הזה, כי הוא נקודה נפלאה בס"ד ועיין עוד لكمן.

עוד שם במשנה במאזון ובשאינו מזומן ופרש"י ז"ל משום דלקמן בשלוח הקון אצטריך כתני נמי הכא. והקשו בתוס' דאי' כ' למה לא תנין לי נמי באידך פרkon אלא ממפרשים דמשום דכתיב כי יצד הו"א דוקא באינו מזומן נקט לי במתניתו. ולפי האמור למעלה יש לישוב פרש"י ז"ל דהאי כי יצד דמפרשיין דדיבר הכתוב בהוה כבר ידענו מדקתני דנוהג בחיה ובעוף, ואילו דינימה דוקא באינו מזומן חייב מדקתיב כי יצד, א"כ מנ"ל דאיןנו נוהג בבהמה דלמא גם בבהמה אי מתրמי אינה מזומנת חייבת בכסי, והוא דכתיב היה משום דדבר הכתוב בהוה דחיה דרכה להיות אינה מזומנה ולכך מוכחה דבר נמקה לא מזומן אלא משום דברך שה"ק כתני נמי הכי ע"ג דבר נשמע, והוא דלא כתני בשאר פרקי, משום דברכל הני לא צריך כלל הכא הרי יש צורך, אלא כבר נשמע ממה דקתני ונוהג בחיה ובעוף, ודוק היטב.

עוד שם גמורא, דאי' זירא השוחט צרייך שיתן עפר למטה ועפר למטה, שנאמר ושפך את דמו וכסחו בעפר, עפר לא נאמר אלא בעפר וכו', ופרש"י ז"ל עפר למטה ולא על קרקע קשה. ריצה לשולול בהזע פ"י התוספ' דאמרו בסוף ד"ה צריך שיתן, לצריך עכ"פ הזמנה ז"ל ב' הפירושים. ולפע"ד ב' דעתו אלו תלויים בפירוש דברי ר' זירא דלפי פשטות הדברים דרש ר' הא בעפר דבעינן שייכסו ממלטה וממלעה בעפר לאחר ששפך את דמו, ואתה אי אפשר רק ע"י גיררה אלא דאי' חסר בקרא הגירה דחול"ל ושפך את דמו על הארץ, וגררו מושם וכסחו בעפר, וכיון דלא כתיב הכי, אנו דני' דאפשר לקיים וכסחו בעפר ע"י שיתן תקופה עפר על הארץ למטה, וישוחות עליו ואח"כ ייכנסו מלמעלה וא"כ הוא בעין עכ"פ שיזמין בפה העפר דלמטה דמעיקר המצואה הוא שיעיטוף בעפר לאחר ששפך אלא אדם הזמן עפר דלמטה בתחלת די בכך. אבל יש לפרש דר"ז דרש האי בעפר אשלפנוי נמי והוא كالו כתיב ושפך את דמו בעפר וכסחו בעפר, דגש השפיכה תה' לתוך עפר, וא"כ לא בעין שום הזמנה אלא אם איכא שם עפר תחוות לשוחט לתוכו, מקיים בזה קרא דכתיב ושפך את דמו בעפר ונראה פירוש זה השני יותר מן הראשוני, מדහביה ר"ז האי ושפך את דמו שהוא לפירוש הראשוני לא צורך כלל כמובן. ולעת דף ל"א השמייט באמת האי ושפך את דמו אלא דשם מזכיר במאמרו משום דאיןנו עיקר מקומו. אלא דבשו"ע י"ד סימן כ"ח עושה האי דעה לצריך הזמנה בפה לשיטה העקרית, ועיין עוד لكمן.

עוד שם גמור' ניהו דלמטה לא אפשר למעלה לעבוד כסי, מי לא תניא ריב"י אומר שחתת חיה ואח"כ בהמה פטור מלכסות, בהמה ואח"כ חייה חייב לכסיות הפסוקים הראשוני' השמייטו האי

בסיור דיני הכסוי, מיד נתנה לי אוור גдол אויר בהיר בשחקים. הדנה מתחלט הפרק עד קרוב לסוף מסדר הרמב"ס ז"ל דיני כסוי הדם ולא הזכיר מאומה דחכסי הוא עיטוף בעפר למיטה ולמעלה, ואח"כ בהלכ' י"ד כתוב ז"ל: "השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ יסחוט בו ואח"כ יסחוט בעפר אבל לא ישחוט בכלל ויסחוט בעפר" עכ"ל הזהב. הנה כל רואה ישתומם כאשר יתבונן בדבריו הקדושים. א") דמתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה בדבריו הקדושים. ב") מתחיל השותט צrisk ליתן עפר למיטה ואח"כ כאלו לא דבר עד הנה מצאות כסוי כלל. ור"ז דקאמר לשון זה הוא משום דמדבר מכל המוצה וקאמר דחשוט צrisk שייתן עפר למיטה ועפר לעמלה. וכן תראה מלשון הטור שבריש דבריו כתוב כיצד מכסין נותן עפר תחוור למיטה ועפר תחוור לעמלה ואח"כ מביא דעות אי צrisk האמנה בפה, הרי דהטור מביא ממש מימרא דר"ז אלא שלא אמר השותט צrisk שניתן וכו', משום דהוא כבר עסק בדיון דחייב לכוסות. אבל הרמב"ס ז"ל אחרי כל דיני כסוי מתחיל במימרא בפ"ע השותט וכו' הא חדא. ג") דקדק הרמב"ס ז"ל לכתוב בעפר למיטה „צrisk שניתן" ובעפר לעמלה כתוב "ויאח"כ יסחוט בעפר" והלא דבר הוא דמשנה לשון ר"ז דקאמר ליתן עפר למיטה ועפר לעמלה ועכ"ל דעביד הци כדי להוציא האי עפר למצות בבליה וכו', מה בעי הכא, לפע"ד נראה דגס התם בהא דביבה נמי הפירוש כן, כיון דהתורה אמרה בollowה דמליצה בעין לבול, ע"כ דלא דבר הכתוב ממנה גדולה יותר מס' עשרונים דזה פסול, ולא משום שאינו יכול לבול אלא מטעמא אחרינה דהקפידה תורה שלא להביא מנהה יותר מס' עשרונים, دمشום דא"א לבול למה יפסל כיוון דאי בבלילה אלא מצוה. וכן צ"ל בכל hei שהביא התויס' כמו ושמע אשה דמעטן חרש, אין הטעם משום דבעינן ראיו לשמעו כדי שנוכל לקיים ושמע איש, אלא דמהא דושמעו אישא אנו מוכחים לדבורה תורה מאיש שאינו חרש, אבל החרש אינו יכול להפר מאיזה טעם נסתור מתנו. אלא שהתוס' כאן ד"ה אין בילה לא ס"ל הכא, דהרי כתבו דמסברא קאמר ר"ז דבעינן עכ"פ ראיו ואני בעניי לא אבין האי סברא מה היא, יצ"ע.

ובגוף הענין דר"ז דבעי עפר למיטה אשר עליו בנה מסדר הש"ס יסודו, ולכן קדשים פטורין מכוסוי והפוסקים פליגי אי בעין הזמנה בפה דוקא בעפר למיטה. וב униי יפלא מאי דאיך השמייט רבנו הקדוש במשנה וכן ר"ח ור"א בברייתא האי חלק המוצה ולא הזיכרוו אףלו ברמז רמזיא, אם לא במה דקתי נדיינו נהוג במוקדשין אם נפרש מטעם דלא מצי ליתן עפר למיטה. ועיין בימות ל"ז ע"א אמר ר"א אפשר דאיתא להא דר"ל ולא תנן במתניתן, והיינו נמי מטעמא הנ"ל כיון דידיינו של ר"ל הוא מעיקרי דיני ליצחא, א"א שלא יהיו נזכר ונרמז במשנה, ומיתתי התם מתניתן וברייתא לסייע עי"ש. ועוד דהדרישה דר"ז גופא נראה כעין אסמכתא. אכן יכתב וכשהו עפר, הלא כל מקום דמשתמש בפועל בסה תבא אחריו ב"ית השימוש, כמו סוף פ' במדבר וכוסו בה את מזבח הזהב, שם א"א לאמר עטוף מלמטה. ואפילו אם נאמר כמש"כ לעמלה דהאי בעפר קאי אלשלפני ושבך את דמו בעפר, אין להזאר דרישה גמורה והכרחית כموון לכל מבין לשון והגינוי, ובפרט דדרשין لكمן בברייתא דמי שפיך יסחה, ובמה שפיך יסחה, שלא יסנהו ברגל דכל זאת מורה דמעפר למיטה אין זכר. ולעומת זה גם להיפק קשה דדרשות של אסמכות לא מצינו רק בדבר של טעם שהוא נראה לחכמים משום סיג וגדר או משום נמוס וד"א ואסמכותו אקריא, אבל כאן לפום רהיטא לא מצאת מייזו טעם היה נראה לח"ל להוסיף על הכסוי דלמעלה גם עפר למיטה.

ומתוך עיוני זה אמרתי אלכה אל הבאר באר מים חיים רבינו הרמב"ס ז"ל, כדרכי תמיד אولي מתווך דקזוק לשונו הטהור והברור, אלמד סוד הדבר הסתום הלאה, וכאשר ביןותי בפי"ד מה"ש

הכל גם קדשי בדה"ב, וטעמא משום דמיחה ועופות טהורין אין מספר קמיiri במתניתן, ואין מסתבר כלל במקדשון סתם דהכא מיiri רך מתרירים ובנ"י". ותדע דברי הש"ס על הקושי וליגרר ולכסי מתרץ אי בקדשי מזבח ה"ג. אבל הכא במה עסקיים בקדשי בדה"ב, וקשה איך קאמרו סתם לא במקדשון אי קדשי מזבח בעי כסוי, ואדרבה נהוג במקדשון הוליל, אלא ודאי משום דחיה ועוף כמעט כולם אינם ראויים למזבח זולת שני מינים בעוף, דהינו חורדים וב"י לא חש לדבר עליהם, וסתמא מוקדשין דהכא קדשי בדה"ב הון, וא"כ גם מר בר ר' אשיש ס"ל קדשי בדה"ב עכ"פ נמי בכלל פטור נהוגו, ומדרשה דושפק וכסה מי שאינו מוחסר אלא שפיקחה וכסוי, יצא זה דמחוסר פדיי". אלא דלפ"ז נתחשו ז"ל מהו ליל מר בר"א לחידש דרשה דמה חי" אינה קודש דהא שפיר אמרין לעיל דלא שייך כסוי משום האי דרשה גופה דפטר בקדשי בדה"ב דמחוסר פדיי פטור נמי בקדשי מזבח דמחוסר גיריה. ותרצו דלא ס"ל למր בר ר' אשיש רך מוחסර פדיי דהוא מעשה רביה ובעי בי"ד וכחן. אבל מוחסר גיריה דהוא מעשה כד לא, ובמחכ"ת תירוץ זה לא נתן להאמר, דהרי משנה מפורשת שנינו בגיטין דין כותבין במוחסר קרקע וטעמא משום דוכתב ונתן כתיב ולא שי"י מוחסר תלישה, עיי"ש בתוס' וכן לקמן פ"ט בסוף פרקו, ועל משנה זו בודאי לא יחולוק מר בר"א, ומה בין חלisha לגרירה. אבל לדעת הרמב"ם מר בר"א נאיד מהאי טעמא דלעיל דמחוסר גיריה, משום דס"ל דכל עופר למטה איינו אלא מדרבן, ומהטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, וקרא דר' זира הוה אסמכתה בעלמא ודוק"ק היטב.

ד"ה פ"ז ז"א מצד בר"א אמר, אמר קרא היה או עוף, וכו', הנה הדרשה נראה דחוקה מאד, אבל כבר הודיעיך דכל דרישות כאלה לא באו אלא לחזק סברותם או קבלתם של רובתוינו חכמי התלמוד ז"ל, ועicker הטעםDKDISIM פטורין מכסייו הוא דעתן כסוי הדם שייך לאיסור הדם כאשר הארכיך הרמב"ן ז"ל עה"ת על הקרא שם, כי נפש הבשר בדם הווא, ואני נתתי לכם לכפר על המזבח, ותמצית דבריו שמו הוא כי בקושי התיר הש"ית אכילת בשר בכל, והרי עד נח נאסר ובנה אחר שהקריב קרבנות התיר לו השוחותה, ור' ל' הנחירה) והתיר לו רך גופם אבל דם שהוא נפשם לא, כי און לבעל נפש לאכול נפש, רך נתן הדם לזרוק על המזבח שיבא נפש וכיכפר על הנפש. ואח"כ בא החוו עלי כסיה עכ"פ הדם, כי גנאי שיאינם באים לכפר ולא יהי יכסה עכ"פ הדם, והוא לאדם שימית בע"ח להאנטו ורק בקושי התירו לו, וכן יכסה הוא לאדם ולא חייבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום עכ"פ דם. ולא חייבה תורה רק בחיה ועוף ולא בהמה משום ובמדבר הכל היי קרבנות וגם אח"כ על הרוב בן היה עיי"ש. והנה מש"כ במדבר לא היה בהמה נשחתות לחולין נרו דין זאת אלא לר' ישמעאל דברת תאوة אחרש להס. אבל לר"ע הלא הותר להם לאחר רחלה העמאר, ובספחו והויא יתור ממש לא צורך דרכי הילל במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עופר למטה ועופר למעללה בראמי דר"ז ושפק את דמו ונסחו בעופר עופר לא נאמר אלא בעופר מלמד וכו' ומידתחילה בדיון צריך שיתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונע הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקרוא וזה רמז הג� לדעתינו.

וועוד אריך הכרח גמור לפרש קרמ"ם ז"ל דמר בר ר' אשיש עכ"פ פירוש חדש בהאי דרשה דר"ז, והוא בעופר משמע שעוזם טמון ונבל בעופר קודם הכסוי, ור' ל' וכסהו כשהם כבר נבל בעופר, והוא פלא דא"כ עופר למעללה היכן כתיבא דאפשר לשכות במהו שיריצה רק שהם יהי טמן ונבל תחלה בעופר. ומה גופה דריש ז"ל פירש פעמיים כך תראה, כי הילופוא הלווע עופר למטה הוא דחוקה בקרה בדף אסמכתה. עוד יש לי רמז זה במאמר דר"ז גופא שכופל הא דיש ליתן עופר למטה ועופר למעללה בראמי דר"ז ושפק את דמו ונסחו בעופר עופר לא נאמר אלא בעופר מלמד וכו' ומידתחילה בדיון צריך שיתן משמעינו דהדין נולד קודם הדרש ומונע הטעם שכותב הרמב"ם ז"ל, ואח"כ נסמק אקרוא וזה רמז הג� לדעתינו.

ולעתה אבינו דעת הרמב"ם ז"ל דהוא ז"ל בשום אופן לא רצה לקבל האי דרשה גמורה רק לאסמכתה, מטעם דהדרשה בעצמה חותם האסמכתה עליה וככ"ל, וגם משום שלא נזכר בשום משנה וברייתא האי חלק המזכה מעופר למטה, והיתכן ששכח התנא להשמעינו חידוש דין זה, שנדרש מדקודק כל בקרה, ולכך ס"ל לרמב"ם דין זה המשמש מוצות כסוי כלל, רק מאחר דאמרה תורה לכסטות דם הנשפך מחיה ועוף בעופר ומידרך הדם הנשפך על הארץ שוחרל למרחוק ובפרט אם הקרע קשה ומדרונו קצר. ואז הכסוי קשה מאי צרך לילך כל אותו הדרך ולכסטות דם הנחל, ולכן מסתמא ישחות השוחט לתוך כל או גומה כדי שייהי הדם כנוס במקומות אחד כדי לכסותו בנקל, אבל בזה הלא יש חשחק לעכו"ם מבואר לעיל בפ"ב במשמעותו וגמרא וצדפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ב מה"ש, וכן אמרו ז"ל דהשוחט צרך שיתן עופר למטה שע"י כן יעדם הדם במקומות אחד ולא יצטרך לשוחט לתוך כל או גומה ואסמכתו אקרוא, כדי לעשות חיזוק לדבר זה שלא ישחות לתוך הכליה היה או עוף הצריכים כסוי. ואולם הש"ס קודם דמסיק בטעמאDKDISIM אין בהם חיוב כסוי, להא דמר בר ר' אשיש דמה היה אינה קדשים וכי והיה מבקש למצאותם מה במקדשין לא, מכח הא דר"ז עכ"פ היה סובר דהוא מעיקר מצאות כסוי, ליתן עופר למטה ומון התורה, וכן זאת אלא ס"ד בגمرا. אבל אחר שמסיק להאמת וכאשר תראה לפניו דהוא עיקר הטעם דלא בעי כסוי בקדשים,שוב לא צרכיהם אנו למימר דר"ז דארוייתא קאמר, ומטעם מוצאות כסוי, אלא אסמכתה הוא, ולמען לא ישחות בכל להקל עליו הכסוי, צו לחת עופר למטה,כנ"ל בזרור ואמות בדעת רבנו הרמב"ם ז"ל, ומילא דיפה כתוב ה"כ"מ שם דממה שכותב הרמב"ם אבל לא ישחות בכל וכסהה בעופר, נראה דסובר דלא בעי הזמןה בפה דזה ודאי אמת, אבל לא מטעם אחד, שהחותס' לא עלתה על דעתם דהאי עופר למטה לאו משום מוצאות כסוי קבוע, משא"כ דעתו של הרמב"ם ז"ל דין זה משום מוצאות כסוי כלל, ורק דרך אסמכתה נדרש כך.

מבקר וצאן מיררי, מ"מ האי כאשר צויתך לשוב קאי גם אחיה ועוף שלא הזיכרו בקרה, דהא זכר מבקר וצאן הוא משום דברם היה בעי היתר על האזיפה שנasar להם במדבר משום שי"ח, אבל כיון דשענין מהאי היתר זיבחה אישור נירה שוב גם חייה ועוף בכל האי איסור, דמהיכי תמי תחקל בינויהם. ולאמר דלא נסורה הנחירה רק בבר וצאן ולא בחיה ועוף. ואדרבה הר' בבר וצאן היה מוכרת להתר איסור שי"ח שהיה עד עתה, משא"כ בחיה ועוף דלא נסורה השחיטה גם עד עתה, וא"כ כמו באיסור נחירה וציווי השחיטה קאי הקרה על כל בע"ח, כמו כן נימא נמי דעת הארץ השפכו כמים (עיין בהגנות הרמב"ש ז"ל דע"כ אקררא דבפ' כי ריחיב "את גבולך קאי) כדי לבטל מצות כסוי, לא מבקר וצאן לבד אלא מכל בע"ח שנתחייבו במצוות שחיטה, ומסתבר מלטה טובה, כמו דבמדבר רק בנחירה היה חיוב כסוי בין בחיה ועוף ובין בבר וצאן ורק בשחיטה ומילקה דהיה מצוה לא בעי כסוי, כמו כן נימא עתה שנתחייבו במצוות שחיטה על כל בע"ח נפטרים מכסוי בכלל.

ומתוך חומר קושי זו נפרכים דברי הרמב"ן ז"ל בטעם פטור כסוי דבHEMA משום דרובם נקרבים דהרי להאי מינאה דפיך דלמא בהמה בכלל חיה לכסיו לא שמעין פטור בהמת חולין דהרי הוא בכלל חיה אלא דדיין הכתוב בהוא כי יצוד וכ"ל, ואי מקרה דעת הארץ תשפכו כמים הלא נתחש לפטור מכסוי כל בע"ח מאחר שנתקדשו במצוות שחיטה. אלא ודאי דכל"ע היו גalign בנהירות בהמה במדבר, וממילא וכי יצד דמייר כטבת בהמה לא"א להיות בכלל חיה, וכל דברי יעקב מינאה ותשובה רבא אזדו לדעת י' ישמעאל, דברש בבר וצאן אסור להם במדבר, רק בעלי מומין אשתי ושבחיטה אז מצין למימר וכי יצד דכתוב משום דדיין הכתוב בהוא וכמש"כ בריש פרkon וזה ברור שימוש בצהרים. וכיוון שזקינו להיא עוד יותר מובן לשון המשנה אליבא דר"ע, דקתי נוהג בחיה ועוף ולא קתני ואינו נהוג בהמה, דלר"ע הא דאיינו נהוג בהמה משנה שאינה צריכה היא, וכקושית הריטב"א ואינו לומר דלא פוקי מהאי מינאה וכמש"כ התוס' דלא נימא בהמה בכלל חיה, זהה ליתא דהרי כי יצד כתיב ובהמה בייחות היא ואני נצדota ולא מקרי ציד כלל. אבל לעומת זאת אצטריך טובה לשענין דחיה ועוף בעו כסוי גם עתה אחר שנתקדשו במצוות שחיטה גם בחיה ועוף, דלא נימא כדעת הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע לא היה דרכן לנchor במדבר רק מקריבין קדשים, ומושום הכי דבר הכתוב בהוא ובאמת גם בהמת חולין שנחר היה חיוב בכיסוי, ושוב עתה שנצטו על האזיפה, נאמר על הארץ תשפכו כמים לפטור מכסוי בכולם, لكن קתני ונוהג בחיה ועוף ודוק' הייב כי הדברים ברורים ואמתים לאמתת של תורה תליית'.

עוד שם גמ' על הארץ תשפכו כמים מה מים לא בעו כסוי. מכאן נמי משמן, עדיף למיטה ציוו אלא דרבנן וקרא אסמכתא, דאי דרש גמורה היא, למה לי הקישא למים הר' מהא דעת הארץ תשפכו ולא בעפר תחוות מוכח דלא בעי כסוי, דניזה דאפשר לגרור ולכשה וכקושית הש"ס לעיל, זה אינו אלא דיעבד אבל לכתהלה הלא בעי עפר למיטה, דהרי לעיל ל"יא ע"א דפרק עיל רבא דבדיק גירא לר' יונה בר חלפתא לשוחות עופא בהדי דפרה, והא בעי עפר למיטה ולא מצא שינוי אחרינא אלא דאמין לי' לכולא בקטא ולא משני בפשיטות בגריר לדם ומכסה מוכח דלבתיחה מצוה שישוחוט לתוך עפר תחוות, ואיך יאמר כאן על הארץ תשפכו ומארץ סתם אינו עפר תחוות, וזה הערה נכונה לפ"ד.

עוד שם גמ' אלא מעטה יטבilo בו. תמייה לי, וכי משום דאיתקסם דם למים דלא בעי כסוי כמים, נימא נמי דאין היקש למחזה ויהי

דמחלק הקרה בין חייה לבHEMA במצות כסוי, משום דבHEMA על הרוב קדוש וא"כ מסתבר דעתו קדוש נמי פטור מכסוי, וא"ת א"כ כמו בהמה דפרטתו ולא חלקת בין קדוש ובין איינו קדוש כיון דמיינם קדוש, ע"ז אמר דומי' דחיה לא חלקה בה, ר"ל דכל חיות דמיינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוך הרוב עופות דאין במינם קדוש, וזה יותר מסתבר משנאמר דבתוך מין דתורים וב"י יהי' גנור הרוב שבהן שאין קרבין אחר מערת הנקרבין ודוק' היבט.

עוד שם א"ל יעקב מינאה לרבע קייל חייה בכלל בהמה לסייענים, אםא נמי בהמה בכלל חיה לכסי, א"ל רבא עלייך אמר קרא על הארץ תשפכו כמים וכו' הנה כתבתי לעלה השואל והו רבא דהשיב, אליבא דרי"ש אמרו דבשר תאוא איתסר להם במדבר, א"כ מהא דכתיב כי יצוד יליכא להוציא דחיה דוקא, אפשר לאמר מומין שהוא מילטה דלא שכיח, אבל לר"ע דהוה מצי לנchor וקרא דושפיך את דמו מנחירה דבריך וכמボואר לעיל דף י"ז ע"א, דהרי קרא לר"ע נחירה קאמר א"כ מי יצד דקאמר, כיון דבHEMA נמי מיררי, אלא ודאי דהרי חיה דוקא חיה, כי בהמה גם במדבר היה פטור מן הכלוי, כך כתבתי לעלה. אולם לפי מה שהבאתי בדבר הקדום דברי הרמב"ן ז"ל דגム לר"ע רוב בהמות הי' נקרבין, א"כ גם לר"ע יש לשאול דלמא גם בהמה חייב בכיסוי, והוא דכתיב כי יצוד ציד חיה, משום דדיין הכתוב בהוא, דלא הי' מוחרין במדבר בהמות הראוין להקרבה. אלא דיש להעיר טובה דלמר בר"א והוא העיקר וכמש"כ לעלה, דרך מדרשת דמה היא אינה קדוש ידעין דאין מצות כסיה"ד נהוג בקדשים, וא"כ אם נימא דבHEMA בכלל חיה, נפל כל האי דרש בבריא, והוא גם בהמת קדשים חייב בכספי אחר זריקת הדם, וכמו דפרק לעיל בעוף קדשים, וא"כ כיון דכתיב איך נפרשו, דחו לא שייך לאמר דבר הכתוב בהוא, כיון דגム בהמת קדשים בכלל כסוי.

לכן נראה לפ"ד דלא נהוג כסיה"ד בהמת קדשים לא בעי קרא כלל, דהרי תראה דאפיילו בלאו דאו"ב פריך הש"ס ר"פ אוא"ב מניל דנווהג במוקדשין ע"פ דכתיב בענינה קדשים, ומכם"ש כאן דלא כתיב בענינה קדשים כלל, ולא עוד אלא אדם נאמר דמצות כסיה"ד נהוג במוקדשין ג"ב, וכולל כל מיני בע"ח למזה פרט חייה ועוף כלל והוליל סתמא, איש אשר יספק דם כל חי אשר יאכל, יסחו בעפר ומדפרט חייה ועוף ע"כ דבאה להוציא בהמה, אלא דהרי יעקב מינאה פריך דלמא בהמת קדשים הוא דרוצה לשולול ולכך כתיב כי יצוד ציד חיה ועוף דדבר בהוא, וכמש"כ הרמב"ן ז"ל דבמדבר לא היה בהמת חולין נאכל כלל רק נקדש ונקרב, וכל שנקרב פטור מכסוי ומיליא דגム נחטא וועלת העוף פטורין וכמש"כ הרמב"ן ז"ל שם טעה רבה איכא לפטור קדשים מכסוי, דכל שדומו נזרק על המזבח ומכפר לא בעי האי דם כסוי, כמו שהסבירנו לעיל בדבר הקודם. אבל בהמת חולין אי אירע שהיה נחרה בחוץ, באמת בעי כסוי כך מתפרש שאלת האי מינאה, ועי' השיב רבא דהתורה מיעיטה בהמה מכסוי בהמה דאמרה בפ' ראה על הארץ תשפכו כמים. אלא דלפ"ז נצמת לו קושי' יותר חזקה ועצומה מקושית האי מינאה, דלר"ע דלא היה מצות שחיטה נוהגת במדבר אלא בקדשים, ובחולין הי' נחרין ואוכלין כשאר עכ"ם, ולא היתה הנחירה מצוה כלל אלא תקיון, וכסבירת הריצב"א בתוס' שבועות כ"ד על השחיטה עצמה, וכאשר הארכינו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש וכאשר נכנסו לארץ נתחדרה להם מצוה חדשה לשוחות גם חוליהן, וא"ג דקרה רק

עוד שם גمرا תא"ר כי ירחיב ד"א את גבולך למדעה חורה ד"א
וכוכי עיון מה שכתבנו בזה בפתחה עיקר א' עי"ש היבט.

תנ"ס' ד"ה וליפרךינחו ולכשינחו תימא וכו' ויל' דהכי פריך כיו' שsspופו פדזותו וכו', א"כ לכשינחו ואפלו קודם פדי' ואפלו לא יפדם לבסוף הוה שחיטה ראוי כמו שחיטת קדשים לר"ש וכו', והקשה האחרון זל' דא"כ מה קאמר לבסוף דפטור מכסוי משום דמחסור פדי' והא גם بلا פדי' חייב בכיסוי כל שעומד לפדות ותרצטו דמכל מקום מקרי מחסור פדי'. וכמש'כ התנ"ס לעיל דף פ' ע"ב ד"ה דכל כמה, דודוק לעניין לשוו' אוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים הוה צורך, אבל לשוו' שחיטה ראוי משום דצורך דמי לא. ואנמי אומר במחלוקת לא כווננו יפה bahwa דחתם קאו התנ"ס אליבא דר"ש דס"ל שחיטה שנייה רואיה לא שמה שחיטה, ע"כ שפיר בחבו דכל שלא נזרק ע"פ דעומד לזרוק, עדין שא"ר מקרי ונמי לעניין כסוי לר"ש כל שמחסור פדי' עדין שא"ר היא ופטור מכסוי, אבל תנא דמתניתין ניהו דעתך לי כר"ש בכסה"ד' דרש שא"ר פטור מכסוי, אבל לא מטעמי' דס"ל שא"ר לא שמה שחיטה, דהרי תנא דידן לעניין שא"ר באוא'ב שנה ר"מ בלשון החכמים דס"ל שא"ר שמה שחיטה, אך בכסה"ד' דכתיב אשר יאכל דרש דברענן ראוי לאכילה, וא"כ כל שיש במצוות שיהי' ראוי לאכילה ע"י פדי' אשר יאכל קריון כי כמו באוכל שאתה יכול להאכילו לאחררים, דאשר יאכל משמע דכל שאפשר לבוא לבסוף לידי' אכילה, ואי משום שא"ר הלא אכן כר"מ ס"ל דשמה שחיטה וכלן דעת התנ"ס' קשה להולמה וצע"ג.

תוטוס' דה בעין העמדה והערכה וכו', ומפרש הר' ר' שמעי' דחשתה
בנה שנים או רוב שנים היינו דוקא ישראל בטמאו וכבר בטורה
וכוכו, אבל הכא דבשיטה זו משתרי באכילה לאו בני העמدة
והערכה נהרו עכ'ל, ואע' דגס בהאי שחייה לא משתרי באכילה
דধרי איסור מצד אישור קדשים, מ"מ הרי אישור אבמה"ח אשרי
בשבחיתו, ועכ' דחוshaבה כמותה כן כתבו האחרונים ז"ל, אלא דלפי
מה שרבינו בפתחה עיקר ב' כל שא"ר דלאו מצוח היא אינה
מתירה אישור אבמה"ח והוא כמו נחירה במדבר דאיינה מתרת רק
אישור וטומאת נבלה א"כ ליתא האי סברא דעתיא דמ"מ חוותה
כamountה דדרביה חי חוותה גם לעניין אישור אבמה"ח, מ"מ יש
לקיום שיטת הר' ר' שמעי' בשנאמור דהכא אם אמרות דוחה חי
ובכל העמدة והערכה, ממילא תה' השחיטה לשחיטה דעלמא
המחרת אישור אבמה"ח, ושוב חוותה כמותה ואיך נערכה, והוא
כמו שכתו היחס' בפסחים כה ע"ב ד"ה עליה זכר ודוק.

יעוד שם אמר ר' נחמן כגו' אנו לוין ואוכליין, בבב' ק דף ע' בע"א אמר ר' ז' לא אכילנא הימים בשרא בתורה. ופרש' ז' ל' וללא דקדקתי בדבר, ומשמע דרגיל היה בבראה דתורה בכל יום, וכבדאמור הכא דאנן לוין ואוכליין, והתו' שם פירושו צלאו דוקא אלא שרו' בתענית היה, ואולי גם התו' על האיג נמר' קסמכו דכיו' דאמיר ר' ג' דאנן לוין ואוכליין א' כ' למה באמות לא אכל בשרא דתורה, דא' לאמר דהיה כליה פרוטה מכיסו, כיון דמסתמא היו לוין לו, אלא ודאי יושב בתענית הוה דלולי זאת היה אוכל בשרא דתורה בכל יום.

ש ע"ב גمرا לעולם יאכל אדם וישתה פחרות ממה שיש לו וילبس
ויכסה ממה שיש לו ויכבד אשתו ובניו יותר ממה שיש לו שהם
תלויים בו והוא תלי بما שאמור והי' העולם עכ"ל בפשיותו י"ל
דשפוע שמקובל האדם מהשי"ת צרך לחשב תמיד אולין איינו ראוי
לכל ע"כ יאכל וישתה פחרות ממה שיש לו אבל ילبس ויתכסה ממה

כמים ממש גם לענין טבילהה, ואחרי תראה דכמה פעמים כתוב האי על הארץ תשפכנו כמים, ודרשינו-DD מותר בהנהה כמים, ודם מכשיר כמים פשחים כ"ב ע"א ושם לא פריך אלא מעטה יטבilo בו, אלא ודאי דלא שיק בכעין, זאת און היקש למחוצה, דוחץ כל בשרו במים כתיב, ואין דרך בדם, דין זאת רחיצה אלא לכלוך. ולא עוד אלא דקשה לי לישנא דגמרא' דקאמר דלמא אשאר משקון אבל דם דAKERI מים לא, איך AKRI CANO דם מים, הלא רק שפיקת דם איתתקש לשפיכת מים, ולא דם למים, ור' ל' כמו מי ישופך מים על הארץ אינו צריך לכוסות, כך מי ישופך דם על הארץ, אין בו מצות כסוי וצער'.

עוד שם גמור' ת"ר אשר יצוד, אין לי אלא אשר יצוד, ניצודין
ועומדים מאליהם כגון אוזוין ותרנגולין מנין הנה מלהשוו זה המשמע
דרצה למעט מין עופות מכוסוי דהינו שהוא בייתי ואין דרכו לצוד
אבל צפורים ذרכן לצוד אפילו אם נצודין ועומדים, לא עליה על
דעתו לפטרן מכוסוי וה"ט DIDUD דהאי כי יצוד דבר בהוה כמש"כ
הרמב"ם ז"לומי שדרכו להיות נצוד חיבג גם בגין ניצוד ועומד, אבל
אתה למעט אוזוין ותרנגולין דאין דרכן להיות נצודין והם פטורין
אפילו אם אירע שנצודים דמה"ט גופא דבר הכתוב בהוה ממעטים
הני דאין דרכן להיות נצודין, ולכן דרש ציד מ"מ דכל שאפשר
להיות נצוד בכלל כסוי, וממילא גם אוזוין ותרנגולים בכלל כסוי,
ובין נצודין עתה ובין נתגדו בבית דבי יצוד דבר הכתוב בהוה,
ומשם חיות ורוב עופות שדריכם להיות נצודים נקט לה, ולא למעט
אתה - וכן נראה ממה דלא מציין הש"ס המשנה במזומנים ובשאינו
מזומן ועליו ליתנא הא ח"ר כדרכו תמיד לציין המשנה ולפרשנה ע"י
הבריתא שמשמעותה מסקנה. ועודראי' להנה דברי בפרק

שלוח הקו כתני במשנה, איזה שאיינו מזמין כגו' אוזין ותרנגולין שקנו בפרדס, הרי דחשה אוזין ותרנגולין בשקנו בפרדס לאינו מזמין, ואיך כתני הכא כגו' אוזין ותרנגולין למזמין, אלא דהכא ממין שדרכו להיות מזמין משתעני, והתם בקנו בפרדס במרקחה מירוי ולכארו' ייל דביה מתישיב פרשי"י במשנה דכתיב במזמין ושאיינו מזמין דנקט משום האי דשלוח הקן, ותמהו התוס' עלייו דהא איצטריך כי היכי דלא נימא כי יצוד דוקא בשאיינו מזמין, ולסי הניל ניחא דהא בריית' לא דבר כלל מזמין ושאיינו מזמין, ועוד מותשבים זה דברי הרמב"ם זיל שכתב בפי"ד הל' ב' וזיל כסה"ד נהוג במזמין ושאיינו מזמין, לא נאמר אשר יצוד אלא בהוה"ע עכ"ל. וכ' עליו הלח"מ זיל דזה כתוס', אלא דקמתה מה לאות ריבינו דאיתר יצוד בחיב' למדך דרך ארץ שלא יאלל בהזמנה הזאת כמפורט בהאי ברייתא ולפי מה שבארנו זה ליתא דרמב"ם כרש"י ולא כחוס' ס"ל והפרש המשנה דמזמין ושאיינו מזמין לא איצטריך דהרי דבר הכתוב בהוה, והאי ברียתא דאתא לפרש שלא נמעט מי שאיין דרכו לצוד דהינו אוזין ותרנגולים, לא הוצרך להביא כלל, כיון דכתב בראש הפרק מצות כסות דשחיתת ח' טהורה או עוף טהור וכו', הרי דכלל כל מיני חיות ועופות הטהורים הנשחטים, שוב נתישבותי דההתוס' נמי נחחו לכל זאת, דהרי תראה שההתוס' לא ציינו הברייתא דלקמן להקשوت על רשי", אלא כתבו מדעת עצםDACSTRICK משום דכתיב כי יצוד דלא תימא דוקא מזמין, וכוכו ג"כ להא דרמב"ם זיל דהרי הכתוב בהוה, ולא להא דברייתא דללמוד דך ארץ קאתא, אלא דריש"י ס"ל דנヒו דיש קצח רבותא דמפרשין קרא דדיבר בהוה, אבל מש"ה לא היה כתני במתניתין דהרי הברייתא גופא סמכה על המובן, ולא תשמעינו דף במזמין חייב בכסי', אלא דף במין

אלא היה דורש טעם כלללי, דלמה ל"מ בכל מקום ששא"ר שמה שחיטה ולר"ש לא שמייה שחיטה. אבל עתה דרואה שרבנו הקדוש פוסק כאן כמר וכאן כמר ע"כ דאין טעם הדבר שוה בכל אלו, וכן צריך להמציא דרישות חלוקות לכל או"א כדי שיזדק טעם לפסק רבנו הקדוש, דראה לפוסק כאן כמר וכאן כמר. ומעתה אומר אני דברמה רך אליבא דרבבי בעין הני טעמים ודרישות אבל ר"מ ור"ש גופי לא צריכין לתרי טעמי ולא לדרישות הכתובין כלל, דהנה באוא"ב ובטבח ומכר דכתיב שחיטה וטביחה הרוי מפורש שחיטה ולא הריגה וע"כ מעשה המכשרת קamar. וכן בכסה"ד דכתיב ושפך את דמו נמי ע"כ מעשה המכשרת לאכילה קבעי בין זמן שארצה, ועתה מוכרכח אני למול רך פ"א רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רך פ"א ואו דהגבלה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארץ, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי"ז ל"ש ממשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המצווה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצווה דגס באנשימים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצות בין זמן גורמא לאין הזמן גורמא, אבל בהנק מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לדת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר האחים דברם דבר מל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המצווה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

אבל מה שנראה לפ"ד ברור הוא ממש"כ בעיקר ד' דר"מ ור"ש לשיטתייו אזלו. דר"מ כרי"ש ס"ל, דבר תאوة אסור להו במדבר, ולידי" השחיטה אינה מתרת איסור אבמה"ח ذקרא דכל אותן נפשך וכו' אתה להתייר בשר תאوة ולא מפרכסת וא"כ אין בין שחיטה ראוי לאינה רואי ולא כלום, אבל ר"ש כר"ע ס"ל דבר תאوة לא אייטסר כלל ואדרבה בשר נחירה יותר להלisco לכלהו, עכ"פ א"א לא אמר דר"מ ור"ש שדורשין טעם דקראי פליגי דביבוכ"כ הוא גזה"כ, דודוקא שחיטה ולא הריגה בכלל.

יש לו, משום גודל כבוד הבריות אבל לכבד אשתו ובניו שהוא חיוב אצלו, צריך לחשב תמיד אולי לא יצא י"ח, ע"כ צריך לפחות עליהם יותר ממה שיש לו, והיינו שאמר שהם תלויים לך ואתה וכו'.

עוד שם גמוא החשיב ר"א הקפר בריבי חשובה מה למילה שכן אינה נהגת בלילות כבימים, ועיין בתוס' لكمנו ד"ה מה למילה שפרקא זו קולא וחומרא דכתיבי הוה. ואני תמהני מדוע איך נחשב זאת דانيا נהגת נהגת בלילות קולא, אדרבה חומר' הוא זו דانيا רשאי למול בלילה רק ביום, כי בין כך ובין כך א"א למול רך פ"א ואו דהגבלה התורה אמנה ביום ולא בלילה, הייתה מילא באיזו זמן שארץ, ועתה מוכרכח אני למול בזמן שהוגבל למצזה זו. ובזה השגתי על התוטו' קידושין דף ב"ט ע"א שחשבו מילה ופדה"ב למצזה עשה שהזמנ"ג ומדברי רשי"ז ל"ש ממשנה למדתי שזה אינו דרש"י ז"ל במתוך לשונו הזהב מפרש מ"ע שהזמנ"ג שהזמן גורם לה שתבא, ר"ל לשפטת המצווה היא הזמן כמו לולב שופר וסוכה וכדומה הדזמן מביאן על כל איש ישראלי ומהם נפטרו הנשים כי זה קולא במצווה דגס באנשימים איכא זמן פטור וכן כתוב שם הפ"י דו סברת חז"ל שחלקו במצות בין זמן גורמא לאין הזמן גורמא, אבל בהנק מצות הנ"ל אין הזמן מביאם אלא סבה אחרת כגון לדת הבן והזמן שאמרה תורה לעשיותם הוא חומרא להגבילים דוקא ביום ולא בלילה, ואין זה בגדר מ"ע שהזמנ"ג ובכאן אני רואה סתירה לדברי עיין טורי אבן חגינה דף ט"ז ע"ב ד"ה בני ישראל סומכין ולא בנות ישראל דברים קרובים לדברי רבנו שליט"א. הג"ה מחתני הרב משעבעש נ"י אבל הדבר צ"ג כי סברתי מוכרכות. ועיין כאן בלב ארוי ז"ל דנחיתת חלק בין יום השמייני עדין לא חל המצווה ובין שאיר האחים דברם דבר מל עלי המצווה. הנה לפי פסקו של רמי"א ז"ל בחלו"י מילה ר"ס רס"ב נחפק הוא שהוא פסק שם אדם מל תוק ח' ובוים אין צריך הטפת דם בריתת אבל מל בלילה צריך הטפת דם ברית, ולט"ז וש"ך שם תוק ח' ולילה שווון הן שלא קיים המצווה כלל ועכ"פ חומרא היא זו דלא יצא רק ביום ולאחר ח' וצע"ג.

דף ע"א גسور' א"ר חייא בר אבא א"ר, ראה רבינו דבריו של ר"מ באוא"ב ושנאו בלשון חממים, ודרכ"ש בכסה"ד ושנאו בלשון חממים. וכעין זאת בפסחים מ"ח ע"ב ממשנה דאייזו שיאור וכו', דברי ר"יהודה, וחכ"א זה וזה בכרת, ואייזו שיאור וכו', וברבריתא שם כתני להיפך אייזו שיאור וכו' דברי ר"י, וחכ"א וכו', וכתב ר"ש ע"ל דחכמים דברייתה הוא ר"י דמתניתין וחכמים דמתניתין הוא ר"מ דברייתה. פלא דברי שניה האמת ותלה דברי יחיד ברבנים כדי שיקבו לקבוע הלכה/carbis כרבים מחייבים בסתס' דבזה לא שנייה מייד, שהרבבה פעמים מביא דברי היחיד בסתס' דבזה לא שנייה מייד, אלא דהעלים שם בעל המאמר, להורות דהוא מורה כתוי'. לפיכך הביאו בסתם, אבל כאן במשנה בפיווש לאמר דברים חולקים על היחיד, דבר שאינו כן הוא פלא, אלא דעתך יותר מזה מצינו בפסחים צ"ע ע"א דקאמר באב"ע'א השני והוא העיקר. בכלל קסביר שמדובר הלכה/carbi מחבריו ולא מחבריו וכו' אפילו מחבריו, וסביר מתני' איפכא כי היכי דלהי רבנן לאיסורה עי"ש. הרוי דשינה דברי רבנן. כי היכי דתיקום הלכתא/carbis נגד היחיד, וזה דבר המבהיר את הרעיון דאיתך שרי לשנות האמה כדי לחזק דעתך ושיטו וצע"ג.

עוד שם גמ' מ"ט דר"מ באוא"ב וכו'. הנה אי לאו דברי היה מזכה שטרוי לבני תרי לפוסק באוא"ב כר"מ ובכסה"ד כר"ש, והיה מביא פלוגתכם כאן וכן בטבח ומכר בלב"ק, דבכל אלו ס"ל לר"מ שא"ר שמה שחיטה ור"ש לא שמה שחיטה, לא היה עלה על דעת הדורש טעם לפלוגתכם, לדורש טעם בכל או"א בפ"ע,

ז"ל מביא דברי הספרי, כאשר מובא דרשה זו ג"כ בगמ' כאן, וזאת לכ"ע דהרי הש"ס מתרץ אליבא דר"ש הא דרצה דלמעוט עופר טמא - וועף טמא מ"ט משום דאר לאלילה הא נמי אינה רואו"י לאכילה - ולא אמר דר"ש באמת מעטה מאשר יאכל כל شيئا נמי רואו"י לאכילה - הרי דלכ"ע כך היהת מסורה בידם דאשר יאכל אתה למיעוטה עופר טמא, אלא דבימי ר"מ ור"ש נתהוווה הא פלוגותא בשוחט את הטרפה מה דינה ודוק.

עוד שם גמרא מה נפ"מ הא תדבר"י ושב הכהן ובא הכהן וכוכו, מכאן נחין דברי הרמב"ןעה"ת על הקרא דזוחבת דכתוב שם, דוחשת משמעותא חיתוך סימני הצואר, אבל אוחבת איינו כון, לבן צרייך לכתוב בזוחבת, "כאשר צויתיך" בקדושים. מכאן מוכח דוחשת וטביחה ומיליא זביחה (זהה ממש חד מליה היא אלא זי' וט' מתחלפין כיודע) הכל מובן אחד להם דאל"כ איך קאמר מה נפקא מינא.

עוד שם בגמרא ור"ש נמי ליגמר מש"ח, דנין חולין מחולין ואין דנין חולין מקדשים. ור"מ אטו אוא"ב בקדושים מי לא נהיג. כתבו התוס' דל"ר' ש גם בקדושים אין אוא"ב בשא"ר משום דעתך קרא בקדושים כתיב וכותב הריטב"א דעתמא דר"מ משום דעשה עיקר בקדושים כיוון דבעניאן דקדשים כתיב עי"ש. ולפי מש"כ איני דר"מ מטבוח טבח והכן יליף מיטורא, דאתה יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז ובספר הישר לד"ת מבואר דמוותך יליף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא באקי קרא ובגמרה לא מיתורה יליף אלא כמו דיליף ר"מ מש"ח דש"ש יליף ר"ש מטבוח טבח דלא שחייטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש יליף מטבוח טבח דעא"ג דההטס ע"כ לאו טביחה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עליה, וע"כ אמר דכל המmittot בע"ח לצורך אכילה טביחה או שחייטה קרי לי. וככ"כ הריטב"א כאן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דחצאנ ובקר ישחת להם, ינחר להם מביעי ומתרץ דנחריתן זו היא שחייטן. ושם ביארתי דעא"ג דמושחת את בן הבקר מטבוח טבח דלא שחייטה נחירה משום דעתך עליון שפירושו בדקודק כדכתיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא הלשון לפניו, כל שלצורך אכילה טביחה זהה או שחייטה ספרה בעלמא, כל דקה"ה בלא דוא"ב וכן בטבח ומוכר קרי לי. ומעטה קאמר ר"ש דקה"ה בלאו דוא"ב וכן בטבח ומוכר לשניא דשחיטה דנקיטת אנו דנין אותו כמו שחייטה וטביחה דנאמרו בטוראה דרך ספרה, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כן חיבתה של מיטות לזריך אכילה, וכו' דעתה נתקדשו במצוות תורה על מי שמנית לזריך אכילה בלבד לא שחייטה כשרה, אבל משום שחייטה ממילא א"א להcin לאכילה בלבד לא שחייטה ממשותי הפטוט של האי מצות שחייטה לא ווציא מלת שחייטה ממשותי הפטוט של קודם שנצטו על דקודקי שחייטה, כאמור דאפילו בשוחט לכלבו כל שדקדק בנסיבות שלחוות בלי פסול, שחייטה קרי"לי וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיוון דס"כ"ס שעשו רואו"י לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחייטה יקרא, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחייטה וטביחה היא הכהנת הסעודה, וכדכתיב זבח משפחה לנו, טביחה בטבחה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש שכתב על הא דקאמר דש"ח ששא"ר הו, די בשיר תאوة, איתסר להם ואי קדשים וכו' עי"ש ואיך לא הרגש כיוון דקרו בשר תאوة ג"כ מיראי א"כ גם בחולין נהיג. אבל לפע"ד נואה ברווח דחולין ע"פ שהיה חייב ברת על השחיטה בחוץ, אבל הבשר לא נאסר באכילה והוא דאמר ר' ישמעאל דבשר תאوة איתסר להם, והינו דנאסר להם שחייטה אבל לא האכילה אם עבר ושות. והא דפרק שם רビינא א"ה לעולם שוחטין ואוכלי מבעי לי עי"ש בראש יוסא שעמד ע"ז דלפרשי"ז דהאisor נצחים מאל פתח ואול מועוד לא הביאו מאי פריך. ולפי האמור דאכילה לא נאסרה מעולם, עוד יותר קשה. אלא דבלאי"ה צ"ל לפרשי"ז דלא נחחו

דבmittah תלי' מלטא, וא"כ חילוק גדול יש בין שחיטה ראיי לאינה ראיי, ולכן סבר ר"ש דלא שטחה מכך האי סברא עצמה, דהרי אינה מועלת אלא שלא תטמא ממש נבלה, אבל אינה מתרת אייזו אבמה"ח. ומעטה רבינו ע"פ שסובר כר"ע כאשר באנו בעיקר א' ומ"מ סובר לענין שא"ר ר' בר"מ באוא"ב ע"כ ממש דדרש ג"ש משחווט חוץ דאע"פ דהאי שחיטה גרוועה היא, דaina מחרת רק לחצאי נבלה ולא אבמה"ח, מ"מ שם שחיטה עליה לחיב משום אוא"ב, וטבח בגין כמו שחייב בש"ח על השחיטה דוקא, ולא על הנחירה ע"פ דגם שם אינה מתרת איסור אבמה"ח כיון דאיינו ראיי לאכילה. ובכשה"ד שאמר דאשר יאכל כתיב. והוה האי מ"ט דר"מ דקאמר כמו לקמן דקאמר לא לכל אמר ר"מ דמגיה הש"ס דכונתו על רב אליבא דר"מ, ועין עוד לקמן ודוק.

עוד שם ור"ש מ"ט, א"ר מנין בר פטיש, גמר מטבוח טבח והכן מה להלן שחיטה הראיי אף כאן שחיטה הראיי, והקשה מהר"ס ש"ז זיל שהקשה זיל למה לא יליף מזובחת ואכלת, ובכשה"ד הולל מעל הארץ תשפכנו כמים, וכותב דמכל אלו אין למילף דוכי מפני שמצינו שחיטה הראיי קרי לי' שחייטה, נילוף דשאינה ראיי לא שמייה שחייטה, אלא מטבוח טבח והכן יליף מיטורא, דאתה יאכלו האנשים, וכמש"כ רשי"ז זיל ובספר הישר לד"ת מבואר דמוותך יליף עי"ש. ואני לא אדע איזו יתורה איכא באקי קרא ובגמרה לא מיתורה יליף אלא דיליף ר"מ מש"ח דש"ש יליף ר"ש מטבוח טבח דלא שחייטה. אבל לפע"ד נראה דר"ש יליף מטבוח טבח דעא"ג דההטס ע"כ לאו טביחה ממש קאמר, דהרי עדין לא נצטו עליה, וע"כ אמר דכל המmittot בע"ח לצורך אכילה טביחה או שחייטה קרי לי. וככ"כ הריטב"א כאן. וכן אמר לעיל י"ז ע"א על הא דפרק לר"ע מקרה דחצאנ ובקר ישחת להם, ינחר להם מביעי ומתרץ דנחריתן זו היא שחייטן. ושם ביארתי דעא"ג דמושחת את בן הבקר מטבוח טבח דלא שחייטה נחירה משום דעתך עליון שפירושו בדקודק כדכתיב, משא"כ במקומות דאיינו ציווי אלא הלשון לפניו, כל שלצורך אכילה טביחה זהה או שחייטה ספרה בעלמא, כל דקה"ה בלא דוא"ב וכן בטבח ומוכר קרי לי. ומעטה קאמר ר"ש דקה"ה בלאו דוא"ב וכן בטבח ומוכר לשניא דשחיטה דנקיטת אנו דנין אותו כמו שחייטה וטביחה דנאמרו בטוראהדרך ספרה, דשם הכוונה על הכהנה לאכול גם כן חיבתה של מיטות לזריך אכילה, וכו' דעתה נתקדשו במצוות תורה על מי שמנית לזריך אכילה בלבד לא שחייטה כשרה, אבל משום שחייטה ממילא א"א להcin לאכילה בלבד לא שחייטה ממשותי הפטוט של קודם שנצטו על דקודקי שחייטה, כאמור דאפילו בשוחט לכלבו כל שדקדק בנסיבות שלחוות בלי פסול, שחייטה קרי"לי וניהו דהכוונה לחוד לא מגרע משחיטה לפטרו מאוא"ב כיוון דס"כ"ס שעשו רואו"י לאכילה אבל אם באמת איינו ראוי לאכילה מלחמת אייזו איסור,תו לאו בשם שחייטה יקרא, דהוראות הראשונה והעקרית של מלת שחייטה וטביחה היא הכהנת הסעודה, וכדכתיב זבח משפחה לנו, טביחה בטבחה וכן הרבה. ובזה מיושבת קושית התוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, דלמה לא יליף מטבוח טבח, ולפ"ז א"א למילף מהתס דושפיך את דמו ש"יך לציווי הרי על אונן המעשה קפיד או אשחיטה לר"מ דיליף שפיצה שפיצה מש"ח, או אנחרה לר"ע דבמדבר הותר להם הנחירה, דעכ"פ אני למעוטי הריגה בעלמא, וא"כ אין מקום ליליף מטבוח טבח דבענין נמי ראוי לאכילה, ודוק ועין לקמן עוד בדברי התוס'.

ועיין בראשי"ז עה"ת שמספרש ג"כ אשר יאכל פרט לטמאים והשפתי חכמים שם הnicח בצ"ע שרשי"ז מפרש הקרא כר"מ שלא כהכלתא, דלחכמים גם את הטרפה כמעט מאריך יאכל - ושגהanza כי רשי"

וצ"ל דהאי מסורת דהעמידה אתנה על אשר יאכל תושבע"פ הוא ולא קסמן הקרה ע"ז דהרי אפשר לקרווא האי ושפק דמו אשפינו ולחברו לתנאי המאמר דכי יצוד וכו' ושפק את דמו, אז מצוח וכסהו בעפר لكن שפיר בעינן אשר יאכל להורות ע"ז גופא דמשם ואילך שיקץ ציווי. אלא דלפי"ג גם לר"מ מאשר יאכל דANTA למעוטי עופר טמא נדע דהאו ושפק את דמו שחיטה קאמר, מאחר שמקח האי אשר יאכל אנו למדין דהאי ושפק את דמו שיקץ ציווי, וע"כ הקשר אכילה קאמר, ולא היה צריך רשי"זיל לאמר דמשפיכה שפיכה איליף דשחיטה קאמר, אלא דמ"מ אמרת דר"מ משפיכה שפיכה יליף, דמשחיטה דבר הכתוב ולאפוקי נחירה, ר"ל דלא נימה דעתירה מכשרת בחיה ועופר, וכאשר לר"ע באמות כן הוא אלא דר"ע גם בברker וצאן הכל הוה במדבר, ולדיד"י גם שפיכה דגביה ש"ח נחירה קאמר, דהרי לר"ע מדם יחשב דם שפק דכתוב בש"ח מרביבן עופר, כמובא באבותים ק"ז ע"א (וכאשר בארטוי בארכיה בעירker א' עי"ש הטיב) היינו נחירת עופר, דהרי במדבר הי', דהקשר האכילה היתה הנחירה ומיליקת עופר בחוץ נתמעטת מאו אשר ישחת, כבגמרא' שם, אבל לר"מ דס"ל כריש' כמובא בעירker ד', ומרובה עופר בחוץ מאו אשר ישחת, לדידי' לא אשתרי נחירה במדבר, ע"כ לאמר דהאי ושפק את דמו דגביה כסוי נמי שחיטה קאמר, ע"ג דכתוב סתם שפיכה, וע"כ ממשום דגמור שפיכה שפיכה משוחוטי חז'.

ובדברי אלו תבין מה דקשה טובא, דר"ש ליל' למידרש מאשרiacל דבראו לאכילה הכתוב מדבר, לאפוקי מדרשא דר"מDDRש שפיכה שפיכה מש"ח, תפ"ל דר"ש קר"ע ס"ל, בל"ה לא דרש שפיכה שפיכה מש"ח, דהאי שפיכה דש"ח לר"ע נחירה קאמר, ועל נחירה לא בעינן גז"ש ודשפק את דמו ע"כ למעוטי הרינה בעלמא אתה, וכמיש"כ רשי"זיל דף כ"ט ע"א. ולפי הנ"ל ניחא דאפילו אי נחירה קאמר, מ"מ איכא גז"ש שפיכה שפיכה מש"ח, דכמו דהתם נחירה שאינה ראויה שמה נחירה, דהרי עופר קדשים בחוץ פסול, כך האי ושפק את דמו גם נחירה שאינה ראויה חייב בכסוי, וכן בעינן אשר יאכל לאפוקי מהאי גז"ש.

ומה מאי שי לישב באזה קושית הלב אר"י זיל' דהקשה, איך יליף בסה"ד מש"ח, דזה ודאי חולין מקדשים הוה, דהרי בסה"ד אינו נהוג כלל בקדשים. ולפי הנ"ל ניחא דהרי עיקר השחיטה לר"י'ו, ו/or"מ בשיטתי הילך, לפין חולין מקדשים עיקר השחיטה בקדשים בתיב, וע"כ לילך שפיכה שפיכה מש"ח, דשחיטה קאמר ולא נחירה, כמו שהארכנו באזה בעירker א'. ע"ז לא מzinן להקות חולין מקדשים לא גמרין, דהרי האי שחיטה דכתיב בקדשים. לאו מצד שהוא קדשים כתיב דלאו עובודה היא אלא מצד הקשר הבשר hon להדיות והן למצב, דמשקה ישראל כתיב מן המותר לישראל, וכיון דלגביו עיקר השחיטה שפיר לפין שפיכה שפיכה מש"ח, לא מסתבר לחלק דלגביו שא"ר דוקא בקדשים הוה שחיטה ולא בחולין, ממשום דחולין מקדשים לא לפין, דהרי אין גז"ש שלמחזה. ובפרט דכמו דילפין עיקר השחיטה מקדשים כמו כן כל העסיפים המשטיעפים ממנה שפיר לפין, ואין משיבין חולין מקדשים לא לפין. והוא דהשיב ר"ש כן היינו לשיטתי' דעתירה היתה מעשה מילך בחדות בחולין, ושחיטה דוקא בקדשים, וע"ז לעיל בסוגי' דבר שאותה דבאותה השחיטה היתה אז עובודה שאור עבودת, וא"כ שפיר קאמר חולין מקדשים לא לפין. ו/or"מ שהשיב אתו או"ב בקדשים מי לא נהיג רק לדבריו דר"ש השיב. ומפני זה ראה דבratio של ר"מ באוא"ב עע"פ דגם הוא קר"ע ס"ל, ממשום דגם לר"ע מסתבר למליך או"ב בקדשים מטעם דמי לא נהוג בקדשים, אבל כאן בסה"ד דר"ש לא השיב כלל על גז"ש שפיכה שפיכה, אלא יליף מאשר יאכל דבעינן ראי לאכילה אין להקות על ר"מ איך יליף

מותחה מטעמא דמלטה דר' ישמעאל, דהרי פריך לר"ש צבי ואיל גופי מי קשי, וכמו שהקשה התוס' על רש"י זיל, וע"כ לאמר דר' אחר שתירץ דכי אסר רחמנא בהמה דחי זיהו להקרבה נתגלה לו טעם, דמשום איסור דש"ח קאמר ר"ש דנאסר להם. א"כ גם רבינו דמקש' שוחטין ואוכלין מבעי' לי לא נחית בטעמא דרי"ש אבל לפיה המשקנא והאמת כיון דמש"ח יליך אין כאן איסור אכילה כלל, וכן משמע מרשי' שם שכותב זיל': "שאין יכולן לאכול אלא בשור שלמים ואם ה"י שוחטין בלי קרבן ה"י ענושים כרת שנאמר ואלفتح אורח מועד לא הביאו" עכ"ל. הרי מפורש אומר דאיון כאן איסור אכילה רק שאין יכולן לבוא לידי אכילה מחמת איסור שחיטה שהיא בכרת. ותדע שכן הוא דאפילו בש"ח דקדשים אין טעם האיסור של הבשר משום חיוב כרת דשחיטה עיינו קידושין נ"ז ע"ב דרש"י זיל כתוב על מה שליל בשלך אסור, ממשום דמי' תירטם הרי לא נזרק הדם, ולא יצאו מיד' איסור מעילה, והתוס' הקשו הרי קדשים שמתו יצאו מיד' מעילה גם בלי זריקה, וכתבו בדאמות אין בש"ח איסור. ועיין באחרונים זיל' ובמ"א הארקטיבי בזה, ועכ"פ בחולין בחוץ לכ"ע אין כאן איסור על הבשר, וא"כ שפיר קאמר דרך בקדשים איכא בש"ח שא"ר. אבל בחולין אף דאית בי' כרת אבל איסור אכילה על הבשר ליכא, אלא דלפ"ז נצחתת קושי' עצומה מנ"ל דבאותם מיררי הפרשה גם בקדשים דהוא שא"ר דלמא רק בחולין מיררי ממשום דשחיטה ראי' היא. אבל קדשים בחוץ דשאלה היא באתמת פטור. שוב ראיתי דלק"ם בדבוק הפרשא שם כתוב חוקת עולם לדורותיכם, ועיין לעיל בסוגי' דבר תאوة דהראש יוסף הרגש באזה דהוא מיותר עי"ש מש"כ בזה, ועכ"פ מהאי קרא מוכח דש"ח נהוג גם בקדשים, דאי ריק בחולין לחוד הלא אין איסורו נהוג לדורות דכשנכנסו לארץ אישתרי להו לשחות בחוץ זה נכון ואמת.

על שם גמר' מ"ט דר"מ בכסה"ד גמור שפיכה שפיכה מש"ח מה להלן שחיטה שאינה ראי' שמה שחיטה, אף כאן שא"ר דשחיטה בעינן ולא שפיכה בעלמא, לדלי זאת גם הנחורה והמעוקר היה חייב לכיסות, וכן פרשי"זיל לעיל דף י"ז על הא דמקשה שם הש"ס לר"ע מהאי משנה דהנחורה והמעוקר פטור מלכיסות וזיל' שם: "פטור מלכיסות דכתוב אשר יאכל ושפק וכסה בראי לאכילה הכתוב מדבר, ואפילו למנאן דמחייב בכסוי בשוחט את הטרפה (והוא ר"מ דלא דרש אשר יאכל דראוי לאכילה בעינן אלא למעט עופר טמא) הכא מודה דשחיטה מיהא בעינן דגמר שפיכה שפיכה מש"ח, והתס' שחיטה כתוב' עכ"ל הרי דלשני צדדים גמר' ר"מ שפיכה שפיכה. חדא דשחיטה בעינן ולאפוקי נהgor ומעוקר, ושנית דשא"ר שמה שחיטה וחיבב בכסוי דומי' דש"ח. ואין להקות דאי' אשר יאכל למעט עופר טמא לר"מ דל', כיון דילפין מגז"ש בעינן שחיטה, הלא א"כ ממי לא נתמעט עופר טמא דין אין במינו שחיטה, דבזה ייל' דכל און שאין מפורש במקומו דקרה בטהורים הרואים אונן המיתה, טרם שננדע דקרה מיררי בטהורים הרואים לשחיטה. אבל דקשי' לי הוא דהרי האי ושפק את דמו ציווי הוא, וכן מורה הנגינה שנמסרה מסני דהעמידה אתנה תא על תיבת אשר יאכל, ורוצה להורות באזה דעד אשר יאכל הוא תנאי המאמר, וא"כ בא הציווי ושפק את דמו וכסהו בעפר, וא"כ מזה גופה מוחך דבתרוריהם וברוצה לאכלם הכתוב מדבר, דאי בטמאים נמי איך יצוחה לשפק דם און צד אותו גגדלם לנו או לשאר חמישיו, ודבר הלמד מעוניינוDKרא מצדיה כדי לאכלם מיררי, וא"כ אשר יאכל מיותר לאמר דאם נמצאת טרפה פטור מכסוי.

את ידו, דקאמר ר"מ דוחבר מגע נבלה, עי"ש מש"כ בפלוגותא דר"מ וחכמים, א"כ אי הוה ס"ל דבט"ח ניתר בשחיטת אמו, גם בעמי טרפה הוה דינה המכ, אבל רבינו דס"ל בהא בחכמים דבט"ח ניתר ובשא"ר ש"ש כר"מ, אבל לא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ כל מה שהחיטה ראיי פועלת, אלא מטעם דיליף מש"ח דעת"פ דינה פועלת להתריר איסור אבר מ"מ שמה שחיטה, لكن קאמר דמודה דבמעי טרפה לא ניתר הבט"ח הנמצא בה, ומטעם הנ"ל כדי לولد להיותו אמו. ובזה תבין הטוס' בד"ה אימא, לא מצי למימר דמודה ר"מ ורב"ח חי, דשם אין הטעם משום דשהחיטה לא פעה להתריר הولد לדידי' ליתא האי סברא כלל, דהרי גם על האם אינה מועלת אלא לטהר ולהתריר מיד' נבלה, וזאת גם על אמן דמיון, והיה האי ב"ח חי שרי באכילה אף שאמו טרפה, אבל כיון דאין לו חיים בפ"ע אמרין טרפה כאמו, דירך אמו כל זמן שאין לו חיים בפ"ע: ובזה הוה כטרופת החוזר להכשו דאס היה משולם חדשיו במעי טרפה היה כשר, אבל צ"ז שלא שלמו לו חדשיו טרפה הוה. ועיין לעיל בדף ע"ה בסוגי' צ"ז סימנים מש"כ שם ודוק'.

ע"ש גמור לא לכל אר"ש וכי, לא צריכה לשוחט את הטרפה והיא חולין בעזירה וכו', ס"א הוואיל וא"ש מותר בהנאה אלמא לאו שחיטה הוא כלל. ועיין בלב אר"י קומתמה מהיכי תיתי הו"א דמשום דהוה תרתי טרפה וחולין בעזירה לא תהי' שחיטה כלל ובפרט מה זה דקאמר הוואיל דאמר ר"ש מותר בהנאה, אדרבה כיון דאמר מותר בהנאה הרוי אין כאן משום חב"ע אלא טרפה לחוד, ולמה לא תתריר שחיטה מיד' נבלה, עי"ש מה שנתקה בה.

ולפענ"ד עפ"י מש"כ התוס' ב"ק ע"ו ע"ב ד"ה הוואיל דיש מי שרוצה לאמר דבש"ח גופא אף הוא פסול מצד אחר היה חייב, אי לאו קרא דואל פתח אוROL מועד לא הביאו, ודחו זאת דא"כ ר"ש למה בטרפה חולין בעזירה מותיר בהנאה, דהא חולין בעזירה בלא"ה שא"ר, אלא ודאי דעת"ג דחולין בעזירה שא"ר בהכי חייבה רחמנא, אבל אי יאכיא פסול מצד אחר פטור עי"ש. ואתה הכוונה כאן דהו"א כסבירת היש מי שאומר בתוס' שם, והיה קשה למה מותיר ר"ש בהנאה אלא ודאי דשהחיטה טרפה לאו שחיטה כלל גם לענן טומאה, ודלא כר"י א"ר דשהחיטה מטהרתה מיד' נבלה, וכן קאמר ר"ש דמותר בהנאה. ע"ז קאמר דלייא לאו דשהחיטה טרפה מיד' נבלה, ומ"מ כיון דשא"ר הוא מצד אחר לא עבר אחולין בעזירה. ומה דקאמר בגמר' לא צריכה לשוחט את הטרפה והוא חולין בעזירה לאו דודוקא בכחגו' לא תתריר שחיטה טרפה, אלא דהוא כמו לא צריך, אלא לעומת מה דקאמר ר"ש בטרפה והוא חולין בעזירה דמותר בהנאה דמשם היינו למدين דשהחיטה טרפה דעלמא לאו שחיטה הוא כלל. ומה מאי מישוב בהז' קושי התוס' בד"ה ס"ד"א שהקשו, למה לא נקט שוחט את הטרפה והוא או"ב דפוטר ר"ש. ולפי פירושנו לק"מ דהרי באוא"ב שחיטה ראיי הוא, ופשיטהadam היא טרפה ונעשה שא"ר דפוטר ר"ש, אבל כאן הו"א הוואיל דחולין שנשחטו בעזירה בלא"ה שא"ר לא גרע משום שהוא טרפה, אם לא דשהחיטה טרפה לאו שחיטה היא בכלל ודוק' היטב.

כל מה שכתבת כי כאן הוא טרם שזכיתי ללמידה' בראשית הגא אבל עיין מה שכתבת כי שם דף קל"ו ע"ב ד"ה חומר ברזוע בארכיות גדול. ותמצית הדבר לדעתה הרמב"ם שהשミニט האי Tosfeta מהbabiah בהלכותיו משום דהיא דלא כהכלכתא דרבינו דס"ל שא"ר ש"ש כר"מ ומ"מ בכסה"ד פוטר מקרא דארש יאכל, פטור גם בשוחט שלא לצורך אכילה. ועיין בمعدני יוט' כאן שדחה דברי רמ"י

חולין מקדשים, כיוון שכל דין שחיטה מקדשים יופיע וזה אמת וברור בס"ד ודוק' היטב.

תוס' ד"ה ור"ש אשר יאכל כתיב, אבל אם לא אשר יאכל מטביחה לא גמור, משום דלא דמי שפיקה לטביחה כמו שחיטה לטביחה. לכאר' דברי התוס' אינם מובנים דכל זמן דאין לנו אשר יאכל לא ידועין כלל דמהசער אכילה מייר, דהרי לויל אשר יאכל גם עוף טמא ממש, ומה נילוף מטביחה דהרי הטעם מהכשר אכילה מדבר, והכא אפלו הרגו צריך לכיסות דמו וכיוון דב"כ וב"כ צריכין אשר יאכל להורות דמהחער אכילה מדבר הכתוב ולמעוטי הריגה, שוב יליף ר"ש נז את דבעין ראיי לאכילה ממש, ולאפוקי נמצאת טרפה. אבל לך'ם דקושי התוס' כי מתרפרשת דבלא אשר יאכל למוטוט שוא"ר, אלא למוטוט הריגה בעלמא, וכר"מ דאיתא צריך למוטוט שמיון דאין במיונו שחיטה, נמי הומ"ל דר"ש גמור שפיקה למוטוט עוף טמא דאין במיונו שחיטה וזה ראיי לאכילה ממש, ולדאך מטביחה, ולא היה צריך לדוחוק דר"ש מדמה טרפה לעוף טמא, אף דזה אין במיונו שחיטה וזה יש במיונו שחיטה, ע"ז תרצו דעת"פ דהאי שפיקה נמי אכילה קאמර. מ"מ אין הלשון שפיקוח דם מורה על מעשה מיוחד להכשיר, דכל הריגה בעלמא נמי קרי לי' שפיקת הדם על שם נתילת הנפש והחיות אלא מאשר יאכל ידועין דבחכsher אכילה קמייר, لكن און לעשותו לפוטא משפיקה לטביחה. ועיין בראש יוסף שהקשה לפום סברת התוס' בקושיותם, איך נפרנס הא דראא רבינו דבוריו של ר"ש בכסה"ד, ותירץ דשפיר נראין דבריו בכסה"ד דהוה חולין ולא יליף שפיקה מטביחה חולין מחולין עי"ש ר"מ מה יענה, ולמה לא יליף שפיקה מטביחה חולין הוה דלא שייך כל דיני שחיטה מקדשים משום דענין שחיטה חולין הוה דלא שייך לקדשים. ועתה אני מוסיף מה שהשגב ר"מ לר"ש אטו או"ב מי לא נהיג בקדושים הכוונה דנהיג בקדושים להיות נפסל משום מחותסר זמן, הרוי דאית בי' משום פסול קדשים, וזה שראא רבינו דבוריו של ר"מ אלא דר"ש ס"ל דפסול מה"ז נצחים מאיסור או"ב, ע"כ הוה עיקרו בחולין.

ע"ב גמור לא לכל אר"מ שא"ר ש"ש מודה ר"מ שאינה מתירתה באכילה, ומסיק דאליבא דרבינו דס"ל כר"מ בשא"ר וס"ל בט"ח הנמצא בהמה שחיטה אמו מתירתו בנמצא במעי טרפה מודה דאיינה מתירתו. משמע דלר"ש דשא"ר לא שמייה שחיטה לא אצטראיך כל להשミニון האי דニア דבט"ח הנמצא בהמה דאין השחיטה מתירתו זה תמייא, דמה עניין לה לפלוגותא דשא"ר. דהרי אפלו אי לא שמייה שחיטה מ"מ הו"א דמחייב להתריר הולד ותהי' ממיילא שחיטה ראיי מושום הولد. ובגוף הדין באמת צריך הסבר רב, למה באמת לא תhani השחיטה להכשיר הولد כיון דלגביו איסור טרפה אמרין עוברiao ירך אמו הוא, וכמ"כ התוס' בסוגי' דעליל דף נ"ח ע"א. אבל כבר הודיעתיך בעיקר א' וד' דשא"ר אינה מחרת איסור אבמה"ח ומילא גם איסור נבלה לא, דכל שניין השחיטה מותרת מידי איינה מותרת לא אבמה"ח ולא נבלה, דאבמה"ח נמי נבלה יקרה, כאשר דרשינן לKNOWN קכ"ח ע"ב קרא דכי ימות מן הבהמה על אבמה"ח דמטמא, ולא פعلا השחיטה רק על טומאת נבלות ולא לגבי איסור דאייסור וטומאה תרי מיל ננהו, אמרו מעתה דדי לولد להתריר שום איסור, וכיון דבאמו מה השחיטה רק לטהר ולא להתריר שום איסור, א"כ גם הولد אם מותהר מלטמא, אבל אסור משום אכילת נבלה כאמור שאסורה משום טרפה (وترפה ונבלה חד הוא וכמ"כ הרמב"ם ז"ל דמצטרפין דטרופות תחולת נבלות). ולפ"ז לר"מ דס"ל כר"ש דאפלו שחיטה ראיי אינה מותרת מיד איסור אבמה"ח רק נבלה, וטומאה ואיסור חד הוא לדידי' כמבואר לעיל דף מ"ב ע"ב במשנה דהוציא העובר

גמר, אלא דקרה אתה אפיו ליכא שוחט המתחיל חייב לכוסות, וכמ"כ הרמב"ם ז"לDicevi מזכה בפ"ע ואינה תלוי בשוחט בלבד, ור"ל דלאicia שוחט אייכא כסוי, ולכון גם בסחו"ק צרייך אחר לכוסות. זאת ATA התנה להשמענו^ט 2150 ואגב כסוי נקט נמי בסיפה באוא"ב האי דין אף דשם ודאי א"צ. ואולי גם באוא"ב י"ל דזהו"א דוקא בדאיכא שוחט דלא תשחטו כתיב, אבל בדלאicia שוחט בגין חשו"ק או במתעסך. אז פטור השני. אולם הרמב"ם ז"ל שכתב שם וגם באוא"ב דחשו"ק שוחטו בין לבין עצמן ליכא מוצאות כסוי ולא איסור אוא"ב, ומכללה נשמע דבאחרים רואים אותן חיב מושום אוא"ב ובכיסוי לא חש להביה האי דין באפרוש כנפער"ד ודוו"ק.

שם גمرا ורבנן מ"ש רישא דלא פלגי ומ"ש סיפא דפלגי. הקשה הלב ארוי הירשנא ושנא לרבי דיסטם לעיל באוא"ב כר"מ דשא"ר ש"ש, ובכשה"ד כר"ש דלא שמייה שוחיטה מושום דאשר יאלל כתיב, וא"כ האי שוחיטה חשו"ק דספק הזה ובמקומות חזקת איסור דלכ"ע אסור מן התורה, ולא קרינן בי"א אשר יאלל לנו לכ"ע פטור מכוסוי, משא"כ באוא"ב אע"ג אסור באכילה חייב בששא"ר וזה כאן בספק שחייב דאסור עכ"פ לשוחט אחריהם מספק והביא דעת הב"ח דבכל ספק בשחיטה שאירע פטור מכוסוי מטעמא דאשר יאלל כתיב והאי אסור באכילה מה"ת עי"ש.

ולפער"ד לא נראין הדברים דכל דקמא שמי" גלי" דראוי לאכילה חייב בכיסוי, כי לאו כל אנפין שווין בהא דבעינן ראיוי לאכילה למשל בעירוב או בממשל בי"ט כל שעינו ראיוי לאכילה אפיו מצד ספק אין עירוב, וגם חייב אבישול בי"ט, וכן בקרבו פsch דשכח מה שאמור לו רבו, אם קודם זריקה שכח זה אינו ראיוי לאכילה מהמת ספק כבפסחים פ"ח ע"ב, אבל בגין הכא דבעינן ראיוי לאכילה חייב בכיסוי לא בעינן ראיוי לאכילה ממש דלאו מושום דסופה להיות נאלח חייב בכיסוי אלא הוה כמו אתרוג דאיינו יוצא, אלא אם הוא ראיוי לאכילה ובכען אלו לא אמרינן דספק כודאי אינו ראיוי דהא לא בעינן כלל שביא לדי' אכילה כמו בפסק דאייכא מוצה באכילת פסחים וכן בעירוב דקובע מקום במקומות שישועד וכן מבשל בי"ט דחוור רק לאוי. ובמ"א הארוכתי בכל זה. ותדע דכן הוא אדם כדברי ה"ב ז"ל גם באסור מדרבן לאכול מקרי אינו ראי מה"ת, עיין מל"מ ריש פ"ז מתרומות ובשעה"מ ריש פ"ח מלולב, אך אמר בגנרא לעיל דלמ"ד אין שחיטה לעוף מה"ת, בנורח ומעקר צרייך לכוסות, ואמאי הא סכ"ס אינו ראיוי לאכילה הוה אלא ודאי דכאן כל שאפשר להיות ראיוי חייב לכוסות ודוק. (וממה שכתבתת לעיל לענין שוחט וצרייך לדם לכארו' יש סתירה אבל ילי").

והנה הסוגי הלו כולה מוקשה מרישא ועד גמירה ואין יוצא ואין בא בה כאשר אסדר לפניך החומרות העצומות אשר נופלת בה:

א) **ኮושית התוס'** דאיך אפשר לומר דמשום שלא יאמר דמשום שיחיטה מעלייטה היא, נתיר לאו דואוא"ב בקו"ע, וע"כ כתירוצים DIDU הש"ס דמשום דרוב מעשייהם מוקלקין מעיקר הדין היה פטור מלכסות, ומותר לשוחט אחריהם אלא דשלא נהמר להטעין כסוי צרייך ליתן טעם שלא יאמרו, וא"כ ה"ה באוא"ב. ועיין בלב ארוי שהביה בשם הריטב"א ז"ל דבאמת רק משום חומרה בעלמא ס"ל לחכמים לצרייך כסוי ואסור לשוחט אחריהם, וכן משמעו שלשון הש"ס דקאמר בעלמא רבנן לחומרה. אלא דא"כ הקשה הלב ארוי מה פריך אלא ר"מ Mai טעמא, הלא כבר הטעם אמרו כדי שלא יאמרו שחיטה חשו"ק שחיטה מעלייטה היא, עי"ש מה שנדחק בה. ובסיום דברנו ישבנו קושי זו בטוב טעם, אלא דבאוון אחר קשה

ז"ל, דמפרש טעמא דתוספות דמחייב מושום דלאו באכילה תלה רחמנא. ובאותה הפשט האmitti הוא כן, אלא ששקל וטרוי דהכא לא נחות אלה. עיין בדברי לקמן ותמצאו עונגה.

עד שבסגורה והתניא השוחט וצרייך לדם חייב לכוסות כיצד יעשה או נחרו או עקרו. ש לראות מה קמ"ל בהא דחייב לכוסות פשוטה. וכפי הנראה רשי ז"ל נתעורר ע"ז ומשום הכל כתיב חייב לכוסות ולא יעשה בהם צרכיו ור"ל דהא אתה לאשמעין דכיוון דהתורה צotta לכוסות דמו איינו רשאי לגלותו ולעשות בו צרכיו. (מכסהו ונוגלה דפטור מלכסות נשמע דלאחר שנעשה מצותו אין בו שוב שום חייב והוא כתשימי מוצה אחרים דק"ל דנזרקין דבטל מהם כל קדשות המוצה. מחתני הרוב משעבעש נ"י). אבל לגלותו אסור וכש"כ להנות ממנה הכל הנברין). ולפער"ד נראה דאתה לאשמעין דלא תמייא כיון דאשר יאלל כתיב דמנני ממעטינו גם שעא"ר מפנין שאינו ראיוי לאכילה דמליצה ממי שוחט שלא לצורך דמו, כבhai עובדא ולא נבי עסוי, קמ"ל דכל שהוא ראיוי לאכילה לא אלין בת רוחש把他 וחייב בכיסוי נכלפער"ד נכון. ועיין לעיל כ"ז ע"ב דשם לא פירש רשי"י כמו הכא דכתיב חייב לכוסות על קרחו ושוב איינו ראיוי עוד למלאכה. ולפער"ד דכאן נתקשה למה לא צוה לכוסתו ואח"כ ישליך הדם עם העפר לתוכה הכיתה דזודאי לריחא מהני גם אחר הכסוי, וכן הוכיח רשי ז"ל דאסור בהנאה דכיוון דעתה תורה לכוסתו בעפר דהוה כגון קבורה ממשמע דרצה לאסרו בהנאה, ויש להסביר עוד יותר דהיתר הנאה בדים ליפין מעל הארץ תשפכוו כמים וזאת נאמר בברker וצאן דלא בעו כסוי אבל דם חייה ועו"ד דבעו כסוי אם שחוטן וכשה דמן באמות אסור בהנאה מפני דתורתה אמרה לכוסתו בעפר ולא לשפכוו כמים ופלא דלא נתעורר שום פושק בהז' וצ"ע. והתוס' לעיל לג ע"א ד"ה השוחט וד"ה דם שכתבו דכל דם מותר בהנאה גם של חייה ועו"ד עי"ש. הינו מה שלא כסה כמו דם המכוס בלב וכדומה.

ד"פ פ"ו ע"א במשנה חשו"ק שוחטו ואחרים רואין אותן חייב לכוסות, ופרשי ז"ל "דאםון בראש מכילתן דשחיטתן כשרה אותן אחרים חייבין לכוסות, כדתנן لكمן שחט ולא כסיה ורואה אחר חייב לכוסות" עכ"ל רשי ז"ל, רצה לתרצ' דלא תמייא דמשנה שאינה צרכיה היא דכל דאתה לאשמעין דאחר חייב כדתנן لكمן. אלא דלא ידעת מה הוועיל בז' דכון תנ' מפורש במסנה אחريנא, הן הא דאחרים רואין אותן דתורתה כשרה, והן הא דהרוואה חייב לכוסות, מה בעי הכא לאשמעין ומכ"ש דסיפא באוא"ב היא אינה צרכיה, דPsiṭṭia דאסור לשוחט אחריהם כיון דשחיטתן כשרה. ופלא תורה דתורתו בסימן ט"ז וכ"ח מביא הני דינים דאחרים רואים אותן חייב מושום אוא"ב בשוחט אחריהם וכן חייב לכוסות דם שחיטתן אבל הרמב"ם ז"ל השמייט את שינויים, וע"כ מושום דPsiṭṭia וממשנה שאינה צרכיה היא, אלא דא"כ קשי' על רבנו הקדוש למה הביא הוא דין דא"צ, אשר הרמב"ם ז"ל השמייט מלחמת רוב פשיטותו. אבל דעת דלפי מה שבארתי لكمן שם המשנה דקתני ראה אחר חייב לכוסות, אין ללמידה על שחיטתה חשו"ק דחייב אחר לכוסות,adam נאמר דמצות כסוי גמר השחיטה אין החיב לגמור אלא אי ייכא התחלת המוצה ולא גמורה, שוב חייב כל מי שרוואה למקרה מצד ערבות משא"כ בחשו"ק דהוה כמותעסך דאין כאן התחלת מוצה כלל, ולכיא כאן שוחט אלא נשחת, הו"א דם אחר פטור, אבל בברית' דדריש מואמור אל בני' שהוא זההה על כל ישראל דזודאי לא צריך קרא מיוחד ע"ז, מצד ערבות חייב הרואה למגור מה שפשע בו חברו והניחו בלי

אבל לפי הצעתיו בփיחה בעיקר א' וד' תגלה המכסה ויתמלא הבית אורה, דנהה כמי שהוכחנו ר"מ קריש ס"ל דחירה לא אשטריכ כלל, ולידיי כל פסול שיחיטה אפיו במקצת השחיטה נבלה הוה, דהרי לא שחת רובה כאשר באրתי שם, וא"כ שחיטת חזוק' אע"ג דודאי דרכם לשחות דרך השוחטים מ"מ אין מודוקדים על מקטץ פיסול, כי זה צירק התבוננות וזהירות יתרה שלא יקלקל השחיטה, וכמשמעות' הרשב"א ז"ל בריש מقلtan בשחיטת כתות עיי"ש. ומכך' חשיוק' דין דאין דעתם שלמה שעולמים לקלקל במקצת. ועי' אמר ר"מ מהיב על שחיתתן מושום נבלה, ומשום דרוב מעשיהם מוקלקלים. אולם חכמים דר"מ דכר"ע ס"ל, וקודם שנטתקבלה חזורתו (דהרי כל המשניות נסדרו עוד בימי רבינו קר"ע קודם חזרה מושום דהאי והודה לו ר"ע לא נתקבל מיד וכמשמעות' בפתחה) אין פיסול במקצת ואפיו סימן אחד כלו בפסול רק טרפה ולא נבלה, ובמקצת הסימנים רק דברי סופרים דין לוקין, וא"כ אין לומר דרוב מעשיהם מוקלקלים ועלילם לנchor ולעקור ולא לשחות כלל, דמחייבתי. וכן לרבען חייב לכשות וגס אסור לשחות אחרים דהרי אין כאן נבלה רק טרפה ואסורה באכילה. וניהו דלא"ש גם בזה מותר לשחות אחרים דהוה עכ"פ שעאר' מה"ת, ואפיו בפיסול במקצת דין לאו ד"ס מ"מ לעניין זה כדאורייתא יחשב רק שאין לוין עלייה, דהרי תראה הרמב"ם בפ"ב מהל"ש פסק דחולין שנשחטו בעוראה פטור מלכשות, מ"מ הגי חכמיינו של ר"מ הון רבינו ותבורי, דלענינו שא"ר סברו הכר"מ דשמה שחיטה, ולכנן פליגי וס"ל דאסור לשחות אחרים אבל בכשה"ד דס"ל לרבי קר"ש דושא"ר לא שמייה שחיתה מושום דאשר יאלל כתוב, גם לדידי' פטור מלכשות. וא"כ ברישא כתני סתם דפטור מלכשות בין לר"מ ובין לחכמים, ולא מחד טעמא דלא"מ דס"ל ששא"ר ש"ש גבי כסוי פטור מושום דהוה נבלה ממש, וליכא כאן שחיטה כלל, ולחכמים דהם רבינו ותבורי דלא הוה נבלה אלא אסור מדברי קבלת וכו' חולין שנשחטו בעוראה לדעת הרמב"ם, מ"מ לפטור מכוסי סגי דהרי אסורה באכילה והוא כדאורייתא, אבל באוא"ב דס"ל לרבי ותבורי הכר"מ דושא"ר ש"ש פליגי ואמרו דאסור לשחות אחרים, ומודים דין סופג את הארבעים דאפשר דנהרו או עקרו והוא נבלה.

ולכל זאת קודם שקבל רבינו החזירה דר"ע דהודה לקבלת ר' ישבע בשם ר' יהושע דכל פסול ואפיו במקצת השחיטה נבלה, אבל אחר חזורה זו פשיטא דיש לפטוק הכר"מ הון בכשה"ד והן באוא"ב, ולכנן הורה רבינו תחלת כחכמים ואח"כ חזר להורות הכר"מ, דהינו לאחר שקבל דהודה ר"ע, כי רק בסוף ימי או אחריו נוטס במשנה האי והודה לו ר"ע, כי רק כאשר בארנו בפתחה ובמקומו לעיל ל"ב עיי"ש.

ועתה בין תבין דמתחלת הסוגי' כבר ידע מהא דרוב מעשיהם מוקלקלים גם לרבען, וכמשמעות' התוס' אלא דב"ס' ר' רצה למוצה טעם אחר לחלק בין כס"ה"ד לאוא"ב אבל כאשר מסיק דרבנן בתרתי פליגי, تو לא ניחא לי' בהא דקאמור לעיל דחששו שלא יאמרו, וכאשר באמת הקשה התורמות הדשן ז"ל על טעם זה, דהרי מכסין דס' כוי בחול ואין חושין להתרות חלבו, והלב אורי' רצה לחלק דשם בכוי הספק ידו על כל העולם משא"כ כאן עיי"ש ולפע"ד לא אמר כלום, דהרי בי"ט אין מכסין מושום חש התורת חלבו, ומ"מ בחול לא חששו דהכל יאמרו דמהיות טוב מכסין, ולא מפני שודאי עבי כסוי, וא"כ הכא דכוותי'. וכן קאמור בשלמא לרבען לחומרא, ור"ל דחששו לחומרא דשמא פסול שיחיטה במקצת אין בו מושום נבלה דהרי ממתניתן מוחת דלית ב', מושום נבלה ודאית, וכמשמעות'

دلמה לי' טעמא כלל לר"מ, כיון דמעיקר הדין פטור והלא הגמר' לא חידש לנו באזאת מידי רק דאמרו דלא"מ מעיקר הדין פטור ואת כבר ידענו.

ב') **ויתר** קשה לי דר"מ ורבנן פליגי כאן מהיפך להיפך דר"מ דחייש למעוטי מותר לשחות אחרים, ולרבנן דלא חיישו אסור את מהה'!

ג') **דקאמר** בטעמא דר"מ משום דמחייב היה ר"מ על שחיתתן מושום נבלה, ועי' מקשה מ"ט, א"ר אמי הוואיל ורוב מעשיהם מוקלקלים. מלשון זה מוכח דרבנן לא פליגי על הא דרוב מעשיהם מוקלקלים. דהרי לא אמר דר"מ ס"ל רוב מושמעין מוקלקלי, אלא דכן הוא אליבא דכ"ע. ותடע דר' יעקב א"ר' לא קאמור אלא דר"מ הי' מחייב על שחיתתן מושום נבלה, ועי' בודאי פליגי רבנן וכן מוכח זאת מן המשנה עצמה, דקנתני ומודים חכמים לר"מ שאין סופג את הארבעים, ואי ס"ד דמודים דליהקה מושום נבלה על אכילת שחיתתן, יותר הול"ל דמודים חכמים דליהקה מושום נבלה, אבל למה לא קאמור ר' יעקב א"ר' דעתמא דר"מ משום דרוב מעשיהם מוקלקלי אי' רבנן פליגי עלי' וס"ל דיןינו כן.

ד') **וממילא** נצמתה הקושי' העצומה שבתוס' ד"ה מ"ט דרבנן דלמה לא ילקה לרבען מושום נבלה, דלא די הוכחתי דלעיל דמשמע דהאי רוב מעשיהם מוקלקlein הכל מודים, וגם קשה לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הקשה הרש"ש מודין Mai ס"ל לרבען אי ס"ל רוב מעשיהם מותוקנים למה לא נاقل משחיתתם וא"י ס"ל פלאג ופלגנא למה לא יתחייב על שחיתתן מושום נבלה כיון דספק במקום חזקה מוקמינן אחזקה. ואפיו נאמר כדעת הרשב"א ז"ל לעיל ט' דבמקרה הנעשה ומספקין על המעשה לא שייך חזקה, מ"מ אמרינו חזקה שלא נעשה מעשה מחוקנת עיי"ש מש"כ בארכיות.

והתוס' שתרכזו בהא דרבנן מספקא להו اي רוב מעשיהם מותוקנים או מוקלקלים והשתא לא מהני החזקה מיד, לא אכתי להבון דכל ספק דעתמא דሞקמינן אחזקה הוא כן דלא ידען לאיזו צד הרוב נוטה כי כל דברי שמים "א"א לצמצם ולאמור דמחיצה הци' ומוחיצה הци', ואדרבה בטח אנו יודעים דלאו בנסיבות הוא וכמשמעות' התוס' לעיל כ"ח ע"ב ד"ה לפי שא"א לצמצם, אלא כל שאין אנו יודעים להיכן הרוב נוטה מקרי אצלינו ספק השkol, והחזקה מכירעה הספק לצד החזקה לאמר דעתכו כך היה, כדי להעמיד הדבר בחזקתו, וא"כ דברי התוס' בזה נפלאים בענייני הרי' דבושים אופן אין לאמר דר"מ ורבנן פליגי בנסיבות הרוב הלאה ובמה פליגו?

ה') **דקאמר** בגמר' דרבנן אכולה מלטה פליגי, וזה פלא דבמשנה לא כתני הци' אלא דבכשה"ד לכ"ע פטור מלכשות, ורק באוא"ב מביא פלוגתא דר"מ ורבנן והגמר' לא הגיה במשנה מאומה, ועי' בחדושי החת"ס ז"ל מה שנדחק בהא.

ו') **והוא** יותר זר בענייני, דמסיק דהורה רבינו קר"מ והורה רבינו כרבנן, והוכיח דאחרני ניתא הא דהוראה רבינו קר"מ, וכן אקבוע הלכתא ברמב"ם וש"ע, ויאמר נא כל מי שריגל בדרכי הש"ס, איה נמצאו כמו זה דבמשנה שנה רבינו ר"מ וחכמים, ר"מ לקולא וחכמים לחומרא, דPsiṭṭa וPsiṭṭa דהלהכה כמותם, וחזר רבינו אח"כ, ומה ראה רבנו הקדוש על כהה, לחזור מהוראותו כחכמים ולחומרא ולקבוע אח"כ הלכה כיחידי ולהקל, אם כל עיקר הפלוגות' כפי שפרשו התוס' והראשונים ז"ל, אי רוב מעשיהם מוקלקלים או רק ספקא הוה אי רוב מותוקנים או מוקלקלים, וכל מי שיש לו מוח בקדקו צריך להזות כי סוד כמוס איכה הכא שנעלם מأتנו.

שחייבתן שחיטה כלל ומותר לשוחות אחריםם כר"מ, וברוך שבחור בהם ובמשנתם.

עוד לאליך מילין בהא דכתוב הש"ד סימן כ"ח ס"ק כ"ד, דאמ רצה לכסות דם שחיתתן אסור משום דחישנן שיאמרו שחיטה מעלייה היא, וכתיב דכן משמעו מגמור ואתוס' וכ"כ הב"ח ואני בעני אני רואה ההיפך מהה מדרך השקלה וטרוי שבגמר' דנהה משנה שלמה קתני דפטור מלכסות, אבל לא אסור לכסות, ואיך מינחה הרבותה הגדולה דאסור לכסות כדי שלא יאמרו וכו'. אבל מה דאמר בגמרה בס"ד דרבנן מודים ברישא דפטור מלכסות כדי שלא יאמרו, הינו דוקא אי רישא דברי הכל היא, אז נוכל לאמր כן דבטעמא דרבנן דהם החמירו באוא"ב שלא לשוחות אחריםן אבל הקילו בכסי כדי שלא יאמרו, ומה דלא קתני אסור לכסות משום דר"מ, דהוא לית לי האイ חשש שלא יאמרו, لكن לא מצי קתני אסור לכסות דזה אינו דה. אבל כאשר מסיק דרבנן ארישא נמי פיגוע, וא"כ רישא רק ר"מ אמרו, ולא קתני אסור אלא פטור הרי דר"מ לא חש לשמא יאמרו, ואיך נחולק על ר"מ במקומות דלא פיגוע עליו חכמים. ובזה מיושב קושית הלב ארוי שהbabות לעיל דלמה לא ניחא לי להש"ס למימר בטעמא דר"מ ממשום שלא יאמרו, דזה א"א דא"כ אסור לכסות הול"ל, ודוק.

ראשי דה שדרכו של תינוק לטפח ידיו באשפוז ששרציםמצוין שם, וטמא את העיסה שאנו רואים שנגע בה עכ"ל, והתוס' חולקים על פירושו ומפרשים דהתינוק ודאי טמא בלבד בא"ה, מפני שנשים נdotות מגופות אחרות, אלא דהתיפות בעיסה ספק וע"ז קאי דאיaca למותליadam נטול מן העיסה וננתן לתינוק.

והנה יש לראות על פרשי ז"ל לכארו' קשה מאד, לפי מש"כ הטווי י"ד סימן א' סק"ו ויוטר מבואר ברטיב"א ז"ל, דכל טהרות שנעשו על גבי מקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתאות, וא"ג דהני טהרות הינו תרומה, כמש"כ רשי ז"ל בגיטין, יש להם חזקת טהרה, ולמה לא נעמיד הטהרות על חזקת טהרה שלhon כמו שמעמידין הכלים על חזקתן דעתאים, וכתובו דהינו טמא ממש דבשבעת טבילהת הכלים לא היו לפנינו הני טהרות, ולא נפקא להו מידי اي הכלים נשארו בטומאתו או לא, וממילא אמרינו דעתאים הם מחמת חזקתן, וכן לעולם נגררו הטהרות אחר דין הכלים, משא"כ חזקת הכלים מהני שפיר על נידון המקווה, ממש דעל זמן טבילהן אנו דניין, אם נסתלקה חזקה זו או לא, ואמרין העמד כלים על חזקת טומאתן עי"ש וא"כ הכא דהאי תינוק כבר החזקן לעטמא לפנוי נגיעהו בעיסה, חזקת העיסה מה בעי הכא הלא נגררת העיסה אחר התינוק. אבל לק"מ דזוקא שם במקווה שנמדד ונמצאה חסר דעתה לתרתי לעריאות' אנו מחזקין הכלים או האדם שטבל לוודאי טמא, וכיון דلوודאי טמא חשבין להו, ממילא נגררו הטהרות אחריו הכלים והאדם, ולא יסתור מה שהחלנו כבר לוודאי טמא, משא"כ בהאי תינוק תלוי הדבר اي רוב כודאי יחשב או רק כספק, ובאה באמת פligeו ר"מ ורבנן דר"מ דחיש לمعוטי, אפילו לא חייב ריק מדרבנן וכמש"כ התוס' לעיל י"ב ע"א וכן לקמן בסוגין ז', מ"מ טעמי ממשום דס"ל דמה דאמרה תורה זיל בתר רובה בקושי התירה דרוב רק ספק עושה, אלא דעתה יותר לצד הרוב בלבד המיעוט, וכיון דספקה הו אלא דהתורה התירה האי ספק, אמר ר' מאיר דמדרבנן ראוי לחוש למיעוט, ושוב באיכא חזקה נגדו אפילו חזקה נולדה אח"כ, מ"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה ממשום דם עד עתה היה הדבר בספק ולא החלנו לדאי, אבל רבנן סברו דרוב ודאי עושה וכיון דבודאי יחשב מה איךפתן לחזקה העומדת נגד האי ודאי. וע"ז מסיק הש"ס דהו דר"מ אמרינו סמוך מעוטה לחזקה אבל לא לעשותות מן המיעוט

לעיל מדקתני ומודים חכמים דאיינו סופג, ולא קתני רבota יותר דמודדים דסוגג ממשום נבלה. וממילא עתה דזקינו לה שוב אין תימא דלענין כסוי קתני סתם פטור ממשום דנhydroו דחכמים דס"ל כר"מ בששא"ר לגמרי אף בכשה"ד, חולקים גם ברישא לאמר דחיב לכסות אבל רבני דס"ל לבגדי כסה"ד כר"ש דלא שמייה שחיטה שפיר מסתומים קסטיטים דפטור, דעכ"פ ששאר הוּא כנ"ל, ولكن לרבען ניחא, אלא ר"מ מ"ט. אינו חוששת דלמא פסול שחיטה במקצת אשר זהה עלולים הני חז"ק דאיינו אלא אסור ולא נבלה ועי"ז קאמר ר"י ארי", דמחיב היה ר"מ מלכות ממשום נבלה דהוא כריש"ש ס"ל. ומה דפרק אח"כ מ"ט, והביא דר'امي ממשום דרוב מעשיהם מוקולקין ע"ג דכבר ידע את זאת גם לחכמים כן הוא דבזה ליכא שום חולק, לא הביא זאת אלא ממשום מה דקשי"ל לי דר"מ דחיש למעוטי גם אי הוּא ס"ל פסול שחיטה במקצת לאו נבלה נמי הוּה מחיב ממשום נבלה ממשום מיעוט דשמא נחרו או עקרו ברוב הסימן. כך היה נראה לפע"ד נכו' לפרש הסוגי', שתהא מוסכמת להאי פירוש האמתי במשנה, ובאה דזרורה רבי והורה. אבל אם תמצא שהוא דוחק יותר מדי לפרש כן הסוגי', אני אומר להא הרבה מן האמורים לא נתרצו להא דאמר ר' יותן לתרץ המשנה דאלו טרפות דנסנה קודם זהה, דהרי תורה שם ל"ב ע"ב דרבא ור"ל טrhoו לישב המשנה באופן אחר וא"כ י"ל דגס כאן לא בעו לישב האי משנה באופן שנצטרך לאמור דחכמים דר"מ תפסו קר"ע קודם זהה, עכ"פ לחומרא שלא להתריך לשוחות אחריםם. אבל ר' יותן בעל המירא דהכא דامر בטעמא, דר"מ ממשום דמחיב על שחיתתן ממשום נבלה ודאי כוון למה שבדרכנו לדידי" דס"ל לעיל דמשנה דאלו טרפות דנסנית קודם זהה"ה דכולא מסכתן כנשנית, כי לא קבלו האי זהה עד סוף ימי רבי או הרבה אחריו וכמש"כ רשי ז"ל בשבועות דף ד' ע"א דה לא זהה ממשימה עי"ש במחרש"ש ודוק".

ועפ"י דברינו אלה נבון דברי הרמב"ם ז"ל והם יהיו לי לראי גדולה ועמוד חזק לסמוך עליו פירושי בסוגי' ז', דנהה מפי"ב מה"ש ה"ד כתוב ז"ל: "חיש"ק ששחטו בין בין עצם מוחר לשוחות אחריהם, לפי שאין שחיתות שחיטה כל"י עכ"ל ובפי"ד הלכי י' לעניין כסחה"ד כתוב סתם פטורין מלכסות, ולא נתן טעם ממשום שאין שחיתתן שחיטה, ולא עוד אלא שהעלים עיקר הטעם דקאמר בגمرا, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, דמהה ש'כ' הרמב"ם דאי שחיתתן שחיטה (ומכ"ש לפי גרשטיינו דהוסיף תיבת כלל, וכפי הנראה מאן דמחק תיבת "כלל" ברמב"ם הרגיש בהא ורצה לתקן בהאי מחיקה, כדי שנוכל לפרש כונתו בהא דאי שחיתתן שחיטה, ממשום דרוב מעשיהם מוקולקלים, ולא חיש"ק שמא שחת יפה. אבל לא הועיל באזה כלל, דאם להא מתכוון הרמב"ם, גם בכסי היה לו ליתן טעם זה, דהרי חכמים דר"מ בתוויזיהו פligeו כפי הפירוש הפשט וסבירת התוספת) אין כוונתו לאמר דעפ"י הרוב מוקולקלים אלא דלא תאמיר דאית בי עכ"פ ששא"ר, והוא"י אסור לשוחות אחריםם, קמ"ל זהה אינו דאי זאת שחיטה כלל. ואם כן מתפרש, ניחא מה דלא נתן טעם זה בכשה"ד דשם לא צריך דסגי לפטור אפיו הוה ריק ששא"ר, אבל אי נפרש דכונתו מכח רוב מעשיהם מוקולקלים, אין אנו חוששין ששחטו שפיר הרי גם בכשה"ד בעי האי טמא לפטור מכסי. הרי ברור לפניך דהרמב"ם ז"ל הי' מפרש כפирושנו זהה דרוב מעשיהם מוקולקלים כ"ע מודים, והוא דבר פשוט וכמו שאמר ר'امي הואיל ורוב וכו', ולא קאמר דס"ל לר"מ רוב מעשיהם מוקולקלים, אבל מה דפליגו חכמים אר"מ הוא ממשום דס"ל דהוה עכ"פ ששא"ר וכרכ"ע קודם זהה, אבל אחר שחזר ר"יע ורבי קבל לבסוף האי והודה לו ר"ע, שוב אין

ע"ב גMRI אס אמרו ספק טומאה לטהר יאמרו ספק אייסור להתייר. הקשה בהגחות מלא הרועים, מה פיריך הש"ס דנימא סמוך מעתוא לחזקה, גם כאן הלא נגד חזקת אייסור איכה חזקת תהרה, ולעיל ט' ע"א פליגי תנא באז לא בדק בסימן אי היה טפה או נבלה נמי היה, ודילמא ר"מ כי האי תנא ס"ל דרך טפה ולא נבלה, ואי נתיר לשוחות אחריהן (ור"ל דהה ר"מ ס"ל שא"ר ר"ש) ותירץ דבאמת זאת כוונת הגמר' בתירוץ אדם אמרו וכו' עי"ש וכל הרואה כמה מהדוחק, להכניס זאת בכוונת הש"ס. אבל במכ"ת קושיינו טעות גמורה הוא, דשנה בפירוש דברי התנא רק אמר טרפה ואסורה באכילה, دقונתו טרפה ממש, זהה ליתא, דחרי זה דבר שא"א דאי שחת חhogן אז כשרה נמי באכילה, ואי שחת שלא כהוגן נבלה נמי היה, אלא כוונת האי מ"ד דהה נידון הוא כמו דין דשני שבילין פשחין י' ע"א, דבזא"ז שניהם טהורין, וכתבו שם התוס', דמה"ת אפילו בב"א שניים טהורין דומוקמין כאו"א אחזקה תהרה שלו אף דידיינו בטיח דע"כ אחד טמא, והכא נמי דוכות' קאמר דלענין איסור פסקין לי' דאסור משום חזקת איינו זבוח, אבל לענין טומאת נבלה פסקין לי' דטהרו משום חזקת תהרה, ואע"פ שבתאי איינו כן באמת, כי א"א להיות כן, ומעתה כיון דלענין איסור אמרין דהוה איינו זבוח למה נאסר לשוחות אחריםם, דמה שאינו מטמא הוא רק לענין טומאה, אבל לגבי איסור הרי אינה זבוחה כלל, ולא כטרפה ששוחטה דהוה עכ"פ שא"ר זה ברור ואמת וד"ק היטב.

עוד שם הורה רבינו בחכמים והורה רבינו קר"מ, הי מינינו ה'ז' לאחריות. לפי מש"כ ליל דהוראות אלו תלויין בהא דחזר ר"ע והזודה לוי' ישוב, לכאו"ר אין מקום להסתפק דהי דאחריות, אלא דיל' הלא כמה אמראים רבא ור' ליל לעיל ל"ב ע"ב לא סברו קר' יוחנן דרכי סתם המשניות ר"ע קודם חזרה, וכמש"כ לעיל, ולא עוד אלא אפילו אליבא דרי"ז אולי הדר ב' לר' מהא דהודה לו ר"ע ופסק קר"ע קודם חזרה וד"ק.

עוד שם ת"ר היה כל משמע היה, בין מרובה ובין מועצת וכו', לפע"ד מצד היה קדרש, ולא מחיה לחוד, הצד היה הוא שם דבר על מי שהליך לצד חיוט כפי אשר יעלה בידו רב או מעט וד"ק.

ד"נ פ"ז ע"א ת"ה ושפק וכסה מי ששפך יכסה, שחת ולא כסה וראחו אחר מנין שחביב לכוסות שנאמר ואומר אל בנ"י אזהרה לכל בני ישראל עכליה", הרמב"ם ז' השמייט האי דרשה דואמר אל בני ישראל, וכותב בסוף פי"ד מה"ש וז"ל: וכי שחת יכסה שנאמר וכסהו בעפר, ואס לא כסחו וראחו אחר חייב לכוסות שזו מצוה בפני עצמה הו, ואינה תלוי בשוחט בלבד עכ"ל וכן הטור סיימון כ"ח כתוב בטעמא דהאי דינא, שמצות כסוי הוא כאשר מוצאות עשה שכל ישראל חייבים בהן, אלא שהשותט קודם לכל אדם. ובדרישה נתקשה בדברי הטור, דלמה לי' למתלי' דהוה כאשר מצות עשה, כיון דאייכא כאן ילפotta מיויחדת לחייב כל ישראל (ויתר הול'יל)adam בטעמא דהטור דהיה כאשר מוצאות עשה, מה ל' קרא ומדאצטריך קרא עכ' דאיינו כאשר מוצאות עשה) ותירץ לדולי' סברת הטור הוה לנו מעט מדכתוב שפק' וכסה, דזוקא על השופך אייכא חיוב כסוי ולא היהנו למדין מואמר אל בנ"י, דיל' דקאי אכל שוחות ושותט, אבל השטא מס'יעה הסברא לדריש ואומר אל בני ישראל, דכל ישראל קامر ולהוציא ממשמעות' דושפק וכסה שאינו דזוקא עי"ש וחוץ מן הדוחק הדגול שבדבריו, מהנה נפרכים מכמה צדים. **א'** איזו מועצת אייכא במא שצotta תורה להשופך שיכסה שאם עבר או נанс או שגה ולא כסה שאין אחר יכסנו במקומו, כמו בשאר מוצאות עשה כגון נטור או חמץ דודאי עיקר המצווה על הבעלים, אבל אם לא קיומה מאיוז סבה

ודאי אלא דעתשו ספק השקול, ובטומאה הספק מותר דתינוק בדבר שאין בו דעת לשולח חשבנן אבל באיסור אסור הספק. ובהצעתינו נמצא יישוב נכוון לקושית התוס' ע"ב בד"ה סמוך מעתוא לחזקה, דחקשו מהא דעהר יוחשי פ"ז ע"א דאר"י שם דרבנן עשו תינוק כמו שיש בו דעת לשואל, וקשה הא לרבען בלא"ה שפיר מטמאין משום דלא חיישו למעוטה, ורובה וחזקה רובה עדיף. ולפע"ד נראה ליישב עפ"י דברי השמקב"ץ ב"מ דף י' ע"ב שמדובר שם קושית התוס' גבי קפץ אחד מן המנוין לתוכם למה פטוריין, וככשנהנו דנניido וייהו חיבין במעשר, מכח כל דפריש מרובא פריש, ותירץ הוא ז"ל דאפ"י אי אמרין כל דפריש מרובא פריש, עשרי ספק מקרי אלא דההתורה ספק זה באיסורין דכתיב אחריוRibim להטtot ונהפק האיסור להיות היתר עי' ביטול ברוב, אבל הכא לא נפיק מכל ספק עשרי עכ'ל, ודבריו הקדושים לא נתרשו דמה עני נהפק האיסור להיות היתר לכאו, כיון דמכח כל דפריש מרובא פריש אתינו עללה. ועוד יותר קשה דהרי דבר זה אי רוב כוזאי או רק כספק וההתורה התירו, הוא באמת פלוגתת ר"מ ורבנן מבואר שם בקידושין, דרבנן מיועטה כמאן דלייא דמי, لكن לא סמיכין חזקה להדי מיועט, אבל ר"מ ס"ל דרובא רק ספיקא שהתירו התורה בקושי וחיש עכ' למיעוטי מדרבנן, ועכ' ס"ל סמוך מיועטה חזקה ועי"ש בפרש"ז ולומתא כדברי, ואיך מתרץ השמקב"ץ קושי' התוס' אליבא דר"מ דלית הלכתא כוותי. אבל חדא קושי' מתורתך בחרברת, דהה דامرין רבנן מעוט כמאן דלייא לכואו' בעו הסבר גדול, דמהיכי תיתי נימא הци, דין ברוב מעלה על המיעוט אלא דזה ג'il יותר מהא, אבל לא שהמעוט כמאן דלייא מכל וכל, אלא דחכמים למדנו דבר זה מביטול חד בתרי דשם אמרין נהפק האיסור להיות היתר, הרי דהמעוט ברובא דלייא קמן כמאן דלייא, ולכן מסתבר לאמר דגס ברובא דלייא קמן המיעוט כמאן דלייא, דהרי למשל ברוב בהמות כשרות אמרין שפיר כל דפריש מרובא פריש בודאי משום דכל הבהמות שבulous יחד כלם כשרים מכח ביטול חד בתרי. והנה כל זאת כשהמעוט הוא האיסור והרוב ההיתר, אבל בהיפך אם המיעוט ההיתר והרוב האיסור אז לא אמרין נהפק היתר להיות איסור וכמו שכתב הר' ז' זיל בנדרים דרכו של איסור להבטל ואין דרכו של היתר להבטל, והסביר הוא דלעלום האיסור המציגות והיתר העדר, ולכן המציגות יכול לההבטל עי' הרוב להיות נעדר וכמאן דלייא, אבל להיפך לההבטל ביטול ולעשות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, אמור מעתה דגס כל דפריש מרובא פריש איינו מכח ודאי אלא משום דספק כזה התירה תורה משום אחרי רבים להטtot. וזה כוונת השמקב"ץ ז' דהה קפץ לדיר הוא הפטור וההuder, ואני רוצים לעשותות מהעדר מציאות מהיתר איסור זאת לא אמרין, ואכ' לעולם ספיקא הוה דرك במקומות שישיך נהפק, דהינו באיסור שיתעורר בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב אבל בהיתר לתוך איסור כמו הכא דפטור קפץ לתוך רובה דחיבוב לא שייך נהפק וממילא דגס כל דפריש מרובא פריש נמי איינו אלא מספיקא, אבל התורה אמרה עשרי ודאי ולא עשרי ספק, דהה במצויה איירין ועיין בפתחה כללית שדברנו מזה הרבהה וד"ק.

ולפי האמור גם הכא בתינוק באשפה כפרש"ז ז' דהרי המיעוט הטהורים שהם העדר, לעולם לא יתבטלו ברוב הטמאים שהם המציגות, וממילא גם כל דפריש מרובא פריש אפילו לחכמים דר"מ רך ספיקא הוה, והוא אמרין סמוך מיועטה לחזקה אי לאו דשאלו כדבר שיש בו דעת לשואל. אלא דההתוס' לשיטתם דסבירו דרוב ומיעוט דהכא מטפוח בעיטה מيري לא מצי לתרץ הци וד"ק.

דמיםים דם כל בשר לא תאכלו, ומה ענין אכילת דם לכסי או לא כתעם הרש"ם ז"ל, וזה ברור ואמת בדעת חז"ל שדרשו הא וואמר אל בני ישראל לאזהרה לכסי. ועיין מש"כ במשנה זה דבר נפלא בחוש"ק שוחטו ודוק"ק.

ד"ג פ"ז ע"א תנוי אכן, ושפק וכסה בימה ששפך בו יכסה שלא יסנו ברגל, שלא יהיו המצות בזיות עליו. ויל"ד מה זו שאמר שלא יהיו המצות בזיות עליו דרך כלל, ולמה לא קתני שלא יבזה את המוצה, דהינו הכספי ומה שמכסה ברגל. והנראה לפע"ד כי מחייב הטע אמורים, כי הדם הוא העצם הייתר עלול וממהר להבאיש ועפשו מקלקל האיר, וגופם מחלות רעות, וע"כ צותה התורה לכיסותו בעפר שהוא יותר מוכשר לבטל האדים המזיקים והבאצלין היוציאים מן הדם הנשף. ואם נאמין לטעם זה, תה"י מצות כסוי הדם, כען מצות וכסית את צאתיך. ואם נאמר טעמיים כאלו במצות ה' יתברך, תtabזה המצוה בעיניו כמובן, וכן דרש שכסה ביד דיקי ודלא כדרך המכיסים דבר מואס ברגל, כי יש טעם כמוס ותיקון הנפש בקיים מצות ה' שלא נחלגה לנו, וכן עליינו לכבד את המצות מצד קדשות המצוה. ורא"י דכו הוא ממה לדלמוד מה, בשבת כ"ב ע"א שאסור להרצות מעות נגד נ"ח, ולהרבה פוסקים אפילו מרוחק ואיזו בזין אייכא באזה, עד שלמדו מה הוא א דין מכסין ברגל, אלא ודאי כדאמרו, דמשם ילפין דבעינן לכבד המצוה ובעינן דוקא ביד ולא ברגל כשר דבר מואס, ומזה שפיר ילפין גם להרצאת מעות נגד נר חנוכה דמורה על אי כבוד. ובזה נבון נמי למה דוקא כאן בכסי גلتה התורה שלא היה המצות בזיות עליינו עד שאמרו שם בשבת, אבוחון דכלחו דם אבל לפה האמור ניחא דכאן בכסי המעשה בעצמו שהוא לכיסות דבר מואס ועלול לעיפוש, היה הדרך הרגיל לכיסות ברגל ומ"מ הקפidea תורה לכיסות דוקא ביד כדי להראות כבוד לא להמעשה אלא להמצוה בה, וכ"כ הרמב"ם ז"ל במתוך לשונו הזהב בסוף הל"ש ו"ל: וכשיכסהו לא יכסה ברגלו וכו' שאין הכבד לעצמן של מצות אלא למי שצוה בהו בה וכו' עכ"ל ודוק"ק.

עד שם גמרא אבעי' להו שכר מצוה או שכר ברכה, כבר נתעורר בל"ת הא תורתיא אייכא מצוה וברכה. והנראה לפע"ד בគונת האי אבעי', דהכי Kmסתפק מצוצה עצמה כיון דאיתא בשיליח ושלוחו של אדם כמהתו. אך אפשר לחטפה מן המחייב בה, דהרי הוא שלחו ונייה דבתורותם שלא מדעת בעליין עשה כלום, ועוד דחתם ג' מודות בתורמים ואמר בעה"ב שהוא רוצה ליתן חוות או יותר, ע"כ צרך לעשותו שליח בפירוש, אבל בכסי או במילה וכדומה דבלאה"ה א"א לבטל המעשה, מסתמא ניחא לבעלים כדי שייהי שכר של המצוה שלהם אלא דמ"מ אפסדי' הא מצוצה בו יותר מבשלוחו. וכך בברכה אייכא ספק דהרי אמרו גודל העונה יותר מן המברך וכע"פ מביך, וא"כ מה אפסדי', ועיין ש"ך ח"מ סימן שפ"ב דהעהלה באמות דביברך בלחש מיררי, דאי אייכא עונה הרי הוא יותר או כمبرיך. ועיין בחדושי ק"ז החת"ס ז"ל שהקשה א"כ מ"ט אמר דנ"מ לעניין ברכות המזון, ולא אמר בפשיות דנ"מ בעונה אמרנו יפה דחיה דברי הש"ך ז"ל, אלא דלא בהר למה באמות ישלים שכר ברכה במקומות דהנzel ענה אמרן. אבל באמות לק"מ כאשר בארתי במקומות, דהא גדול העונה יותר מן המברך, היינו מן המברך בלבד עונה, אבל לא מן המברך בדיאכאה עונה. דהא דעתנה גדול מן המברך משום דשםוע ושותם עוננה וגם ענה אמרן, אבל מבריך בלבד עונה לית ל' רק אמרית הברכה לבד בלבד שמייעת אמרן, משא"כ בדיאכאה עונה דגס למברך אית ל' תרתי מברך וגם שומע עניית אמרן דהוא בעונה אמרן, וא"כ סכ"ס אייכא אייזו יתר

שייה, ודאי דחייב על כל ישראל לבعرو ובפירוש אמרו ז"ל בחמש דהכל מצוין עליו לבعرو. ואין לך בדעתך דבמחץ אייכא לאו דב"י, דלאו הא אין בו מעשה, ומה לי לאו זה או ביטול מצות עשה, ועוד לדעתך רשי ז"ל כל שהבעליהם לא ידעו מחמצץ ולא ראויהם עוברים כלל. **ב'** לפי דעת הפרישה הכי הול'ל בברייתא יכול ראהו אחר פטור, ת"ל ואומר וכו' אבל בבריתא כתני,, מנין" ואיך פריך מנין במקומות דבכל המצות הכי הוא, וכל עצימות ספיקו כאן דשמא אתה ושפק וכסה למעט כל ישראל אתה והול'ל יכול וכו'. ג') הפרישה לא העמיד קוישתו על הרמב"ם ז"ל שהמשמעות ג' האי דרש דואמר אל בנ"י, ותרוץ נפרק מלשון הרמב"ם, דמדבריו משמע די לאו דכסי מצוה בפ"ע אלא גמר מצות שחיטה לא הייתה מוטלת על כל ישראל, והוא מניל דמ"ש מכל המצות שלא קיימה בעלייה שחייב כל מי שבידו לקיימה לתוך המועות וכמוש"כ הטור, וא"כ מנין לרמב"ם לאמר דמצות כסוי מצוה בפ"ע, דלמא גמר מצות שחיטה היא, ומ"מ כל שלא גمرا השוחט חייב הרואה לגמורה.

אבל האמת יורה דרכו דהרבנן והטור לדבר אחד נתכוונו דקשה להם על הבריתא למה לי ילפota דואמר אל בנ"י דהרואה חייב לכיסות פשיטה דמ"ש משאר מצות עשה, לכל שלא שעאה מי שחייב בה חייב כל מי שיש בידו לקיימה מצד ערבות, וצ"ל דאיצטריך האי קרא דמצות כסוי מצוה בפ"ע, ולא גמר השחיטה, וניהו דב"כ וב"כ מחייב הרואה לכיסות וכקושיתינו, אבל הנפקותא הוא אדם שחת חשי"ק או זרך סכך לנעה בគותל והלהקה ושחיטה כדרכח, דבහני אופנים לא נתקיים מצות וובה, ומ"מ הנשחת כשר (ובפרט לדעת הרמב"ם ז"ל דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק") דבכל הני מה"ת. עיין מש"כ בסוגי דנפלה סכך ל"א ע"א ודוק) דבכל התחלת, ולא ליכא כאן שיחב על השוחט למגור הרואה ליכא שום חיוב כאן שוחט אלא נשחט, א"כ גם על אחר הרואה ליכא שום חיוב למגור. משא"כ אי מצות כסוי מצוה בפ"ע היא אז בכל הני אייכא חיוב כסוי וזאת ילפין מואמר אל בנ"י דמצות כסוי מצוה בפ"ע היא ואינה תלוי' בשוחט בלבד, ואפילו ליכא שוחט אייכא כסוי. ולהא כיון גם הטור דנגרר בזה אחרי דברי הרמב"ם בכהו שכתב מצות כסוי היא כשר מצות עשה שכיל ישראל חייבים ר"ל שאינה גמר מצות שחיטה שאז היה החוביל ארואה רק מצד ערבות למגור מה שפשע בו חברו, וממלא בשחיטת חשי"ק דאין כאן שוחט בכוננה ולא בר חוביל היה פטור גם הרואה מלכסות, וע"ז אתה קרא דואמר אל בנ"י דהוא מצוה בפ"ע ואינה גמר מצות שחיטה. וא"כ טעם של' הרמב"ם הוא פירוש למה לי קרא ודוק"ק.

ועיין זה אי מצות כסוי הוא מצוה בפ"ע או גמר מצות שחיטה תלוי בטעמי המצואה של הרמב"ן והרש"ב ז"ל, דדעת הרמב"ן ז"ל בטעם המצואה הוא, משום דאין לשפוך דם בע"ח לצורך אכילת אדם בלבד, שלא לצורך גבוח בלבד, ולכן צווה הש"י לתכיסות דם היה ווער שאינם קרבים על המזבח, ולפי טעם זה הכספי הוא להראות שהאדם מתבאיש על שפיכה זו ומכסה את דמו, וכדכתיב באחוי יוסף שאמר יהודה מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו. דכו דרכ הרוץ לכיסות דם הנרצח מפני הבושה או המורא מעונש. וא"כ במקומות דליקא שופך כגו' במתעסך וזרק סכך ובחשו"ק דאין להם מחשבה ושחיתון חשובה כמתעסך מבואר לעיל י"ב ע"ב, ליכא כאן מקום למצות כסוי. אבל לדעת הרמב"ם שכתב דעתם המצואה הוא הרחיקת אכילת דם שאינו קרב לגבי מזבח, ולפי טעם זה ודאי הכספי מצוה בפ"ע הוא, ואני תלוי' בשחיטה כלל, וקרוא ומתניתא מסיע לרש"ב דהרי האי קרא דואמר אל בנ"י דאםרו ז"ל שהוא אהירה לכל בני ישראל על הכספי, באיסור דם קמיiri

חייב לברך וכותב דמלשוון הגמור' דקאמר שאם חזר ונתגלה חייב לכוסות, וכיון דمحובי לכוסות מAMILIA או ע"י עצמו חייב להכשות, דהא בסוכה לג"ג ע"א מסיק דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחווי אצל מצות ולחומרא אמרין ולא לכולא א"כ ספק ברכות להקל עכת'ז. והדבר נפלא עד מאי דהרמב"ס ושאר פוסקים לא האצירו כלל דבר גדור כזה דהאי חייב לכוסתו היינו מספק ובלא ברכה, ועל הש"ס גופא שי לתמורה דאייך יסתפק ר"פ במקום דקתני בתמאנתן חייב לכוסות, ולא מצינו כיין זה בש"ס שהתניא יסתפק בדין ועין באחרונים שם בסוכה שנתפלו באזה.

אבל מה שנראה לפ"ד באזה הווא דהנה רש"י זיל בד"ה הא אידח' לי' פירוש זיל וואזיל, והוא אידח' לי' מכספי, דהא כסחו ונתגלה פטור מלכסות' עכל'. והוא פלאי מה מביא ממש דהא בכשה בעצמו העשיה מצותי'. ובসוכה לג' ע"א באמת לא פירוש כן אלא דכתוב על הא אמרין והוין בה כי חזר ונתגלה אמרاي חייב לכוסות כיון אידח' אידח' ופרש"י זיל הויאל ואידח' ע"י הרוח מכסי של מצוה כדקאמר, דכי לא נתגלה פטור מלכסות ע"כ והוא הנכוון דקושית המקשן יתמה מנוי ובדי זכין דבלא נתגלה פטור הרוי דנדחא, איך שבוי ה'י נרא אбел לפוי פירושו כאן אין הקושי' מצד דחווי, אלא כיון דעתכסה מה לי ע"י אדם ומה לי' ע"י הרוח, דהרי כבר נעשה מה שראו לעשות, ונשלם כוונת המצוה יתברך, ואי שבaille' דעתה דבוסוכה קפריך "כיוון אידח' אידח'" והכא פריך "והא אידח' לי'", הרוי שלך לפניך דשם כונתו למיפורך זכין דע"י הרוח נדחה מכסי איך יהי' חזר ונרא, ולבן אמר כיון אידח' אידח'. אבל כאן פריך למה לא נימא דכבר נעשה מצותי' ברוח כמו בכשה בעצמו, דמ"ש דסכך' סתקיימה כוונת המצוה בה' שיתכסה הדם פ"א, ובהכי סגי דוכשו מעוטא הוא נ"ל. ומה דקאמר לישנא דואה אידח' לי' ולא קאמר והא נעשה מצותי' כיוון דאין כאן מצוה רק התכלית של המצוה נעשה וע"י נדחה זה מן המצוה. ואם כן הוא הפירוש כאן בקושית המקשן והא אידח' לי', גם בתירוץו של ר"פ דאין דחווי אצל מצות צרכין אנו להכנסיס כוונה אחרת מה דחשיב ר"פ שם בסוכה על הקושי' דהואיל ואידח' אידח', והכוונה כאן דאין דחויב אצל מצות דכל שכסה הרוח והרוח חזר ונגלה המשם כמו השב חשבים ושלח תשלה, דבכל פעם הוה מצוה חדשה, ולא שיד' כאן דחויב כל וכסבירת הרא"ש זיל ס"פ אלו מגלחין לגבי שבת, דבכל רגע אילך יובט חדש דלא שיד' דחויב, ואי דבכסחו בעצמו פטור, שם אילך מיעוטא כדامر בגמור' והסבירו הוא דכל שכסה פ"א אין דרכו להתגולות עוד, משא"כ ברוח המכסה דרכו לגלות כמו שכסחו הו"ל כמו שליחות הקן דרכו של האם לחזר אל קנה. ותדע דהש"ס לא על דרשה דהשב כסוך, דהרי פריך מ"ש מהשבת אבדה דהשב אפי' מאה פעמים, ומ שני התם לא כתיב מיעוטא הכא כתיב העניין אסבירה נבנה, והאי מיעוטא דוכסחו קאי דוקא על כסוי של עצמו, או אפילו של חז"ק ונכרי, אבל בכשה הרוח דרכו לגלות כמו לכוסות הדרין לסבירתיו, להיות כמו השבת אבדה ושלוח הקן. ומעתה מה דקאמר שם דר"פ גופי ספקא לי' אי יש דחווי או אין דחווי, הינו בשאר מצות אבל בכסי' ציל ע"כ דלא שיד' כלל דחווי, דכל שהרוח כסחה וגללה, הוה כהשבת אבדה דאפיילו מאה פעמים חייב לכוסות, וכסתימות לשון המשנה דאמרה

להמברך בדאיقا עונה נגד העונה ועל אותו חטיפה חייב 'זוהובים' וזה דקמסתפק שכר מצוה ומשום למצוה בו יותר מבשלוחו, אבל שכר ברכה לא דעונה כمبرך או שכר מצוה לא, דמשום האי פורטה מצוה בו יותר מבשלוחו לא משללים מדי', אבל שכר ברכה משלים משום דהמברך בדאיقا עונה גדול מן העונה ומשום האי יתר משלים. ובזה נ ditchן נמי דברי הש"ץ זיל שמכוכיח מדברי הרא"ש זיל כאן, שמחליך בחטף מצות מיליה בין חטפו מן האב דחביב, ובין חטפו משלוחו דפטור דומה מוכחת אכן לעשות שליח למול, דאל"כ הרי סכ"ס חטף המצוה מן האב אם חטף משלוחו שהוא כמהותו. ולפי הנ"ל ליתא דהרי בחתיפת מעשה המצוה אין אלא משום למצוה בו יותר מבשלוחו, וזה הפסיד האב בכו"ב, ואיל דחטף זאת מן השlich' ע"ז כתוב הרא"ש זיל דבדבר בעלמא, אבל השlich' זכה במצוה דנינו דהאב מסתלק ע"י דבר בעלמא, אבל השlich' לא זכה בה להיות טובע הפסדו מן החוטף ודוו"ק.

עד שם גمرا כסחו הרוח חייב לכוסות. ארבעב"ח ארי' ל"ש אלא שחזר ונתגלה וכו', ויש להכenis זאת בלשון המשנה דאל"כ הול"ל כסחו הרוח חייב לכלותו ולכסותו, אלא ודאי קאי' אשלהעלת כסחו ונתגלה פטור מלכסות והני מיili אם כסחו בעצמו, אבל כסחו הרוח חייב לכוסות כנתגלה. אלא דעת גוף הדין אני תמה כיון אדם נתגלה חייב לכוסות למה לא יתחייב לכלותו ולהביא עצמו לידי חיוב שהיא עליו מותחלה. וק"ז הוא ממה שאמרו חסידים הראשונים הכניסו פירוטיהם דרך חצירותם כדי לחיים במעשר והרי שם לא היה חייב מתחלה כלל, מכ"ש הכא דהיה מוטל עליו החיזוב לכוסות והרוח חטף ממנו המצוה, ולמה לא גילהו כדי ליקות במצווה שהיתה כבר מוטלת עליו, וחכם לב יקח מצות כתיב. וע"פ שיש חילוק בין מעשר לכסי, דחתם לא נפרש המעשר אבל כאן הרוי נתכסה הדם, ורצון הבורה ב"ה נתקיים בלאדי עשייתו, ואין מקום לעשות עוד, אלא דזה ע"כ ליתא דהרי אם כסחה בעצמו וחזר ונתגלה פטור, ובכסחו הרוח וחזר ונתגלה חייב, הרי מוכחת מהא דכל זמן שלא כסחה הוא לא נעשה רצון הבורה.

אבל דע כי כבר אמרתי לך כמה פעמים דנקוט כלל גדול בידינו, דכל דרישו שדרשו זיל כען אלו הייתה סברתם או קבלתם האב, והדרשה להסמייך לקרוא התולדה, וכן גם כאן שאנו רואים דבהתשב אבדה ושילוח הקן ובתויחה בכלם אנו דורשים אפיילו מאה פעמים, וכך בכסוי דורשים וכיסרו דסני בפ"א, ואע"פ שazar ונתגלה פטור, העיקר הסברא שיש חילוק בין הנושאים, וע"ז סמכו לדרישן כאן ה'כ, וכען ה'כ, והסבירו מבוארת לכל שופט בצדק דבכ"מ מדרך שיחזור הדבר לכמות שהיה לא סגי בפ"א. ובהמה שדריכה לברוח מבית בעליה, או האם המשתלהת מקנה דדריכה לחזר ולברוח, לחזר ולשוב אל קנה, והתויחה דרכה שלא תתקבל בפ"א עד שיתמיד המוכחים בתוכתו, וכן מסתבר דעת שנסיג התכליתencia חיויב בהתמדת המעשה הלו אפיילו מאה פעמים. אבל בכסוי הדם לא כל שנטכסה פ"א אין דרכו להתגולות רק ע"י סבה דלא שכחיה, ולכן לא מסתבר שיתחייב השותט שיחזור אחר הדם, אם אירע שענין דוכסחו בכשה' א"ד אמרו דוכסחו מיעוטא הוא הוכח אפיילו מאה פעמים וכך בכסה' א"ד אמרו דוכסחו מיעוטא הוא דסאי בפ"א, אמנים כן בכשה' הרוח כמו שהרוח מכסה' כך דרכו לגלותו, כי כן דרך כידוע, וא"כ שפיר אמרו דבכח' חייב לחזר ולכסותו. ולפ"ז דוקא אם חזר ונתגלה ע"י הרוח אבל אם ע"י סבה אחרית נתגלה באמת פטור מלכסות, וכן אם כסחו נכרי או חשות'ק ע"פ שazar ונתגלה פטור מלכסות, ודבר זה חדש הוא ולא עלה ע"ד שום פוסק.

והנה הפר"ח בסימן כ"ח חקר באם הוא גילה בכשה' הרוח אם

החייב אנו דנין, אם חזר או לא, וכן משמעו מילשון הש"ס שם בבכורות, בлокח ציר מע"ה דקאמר ואי משום מעוטי מים שבציר בטלי ברובאו, וקאמר ר' דימי ל"ש אלא לטבל בו פטו, אבל לקדרה חזר וניעור, ופרק אבוי וכי טומאה שבטלת חזרה וניעורה, ולא פריך וכי מים שבטללו חזרו וניערו הרי דודאי חזרו להיוות מים ע"י שמאלא מין את מינו, אלא דהטומהה שדבוקה במרקחה עליהם והלכה ע"י הביטול איך חזרה וניעורה. ולכן קאמר ר' ר'פ' לחalk בין קדשים לכסי, דבכשי החייב לא מציז ליבטל, כיון דחזר להיוות גם נתחדר החייב לכסי דין דחויה אצל מצות, משא"כ בקדשים לא מהני היא דחזר להיוות דין כיון דפקע מנין הקשר זריקה שבפטומהה ומכם"ש באיסור דם חזורים וניעורים, וזה כמו קדשים לכל שנכח אינו חזר ונראה ה"ה כל שפקע האיסור והטומהה איך יזרו למוקמו וכקושית אבוי שם בבכורות, וע"ז תרצהו דמ"מ גם בהזה יש לחalk בין קדשים לאיסור וטומאה, דבאמת לא פקע למורי לא האיסור ולא הטומהה וה"ה גם ההקשר לזריקה, אלא מתלי תלי, עי"ש בבכורות פלוגתת רשי"ו ותוס' בזה, ולכן באיסור וטומאה שפיר נטעררו ע"י התוספות, אבל בקדשים לא מהני כיון דנדחתה פ"א דשוב אינו חזר ונראה.

ובאמות כשאני לעצמי היתי מחלוקת באיסורין עצמן, בין אם האיסור מקרי או עצמי, כגון ינ"ס דהאיסור מקרי דין דפ"א בטל אסור, רק מה שננטנסך לע"ז, בהז שיך לאמר כיון דפ"א בטל האיסור ניהו דחזר וניעור היו בתורת יין, אבל לא בתורת איסור, והוה האי יין כיוון דעתמא דשתי, וכן לעניין טומאת המים ניהו דבקדירה חזרין להיוות מים, אבל הטומאה שהיתה במרקחה דבוקה בהם, כבר אזלא לה ואני חזרת, אבל כגון דם וחלב הרי כל דם וכל חלב ל"ת כתיב, ואין זה איסור במרקחה אלא בעצם, וכל שינקראה דם וחולב בהמה רביע עלייהו איסור תורה בכען כיון דעל העצם אמרין חזר וניעור איך נפריד האיסור מן העצם, אבל חזר להיוות דין הרי הוא בלא תאכלו, כן היתה הסברא נונתנת, אלא דא"א לישב הסוגיות בהז שנראה שבعلي התלמוד לא חלקו כו ודו"ק.

תנוס' ד"ה רואין אותו כאלו הוא מים, והקשה הרר"ש מوردין, דבಹקומץ הרבה מפרש טעמא דרבנן ור' מדקטיב ולקח מדם הפר ומדם השער, גלי וידעו שדם הפר מורה מדם השער, מכאן לעולין שאין מבטילין זאת, ור' אומר מכאן למיין במינו שאיןו בטל. והשתא היכי מוכח דאפשרו מבטילין עולין זאת ומב"מ בטל,anca לא בטל שאפלו היה דין הפר מים, היה ניכר אקדמיות דין השער. ויל'adam דין הפר היה מים לא יהיה' בדם השער מראית דין גמור וכו' עכ"ל. ומיל' לא ישתומם על הדוחק הגadol הלאה, דלאמר דין השער לא ניכר אקדמיות גמור בימים שכגד דין הפר. ולא עוד אלא דתירוצים נפרק מלשון הש"ס שם, דהרי הדבר ידע שדם הפר מורה מדם השער, וכי בשבייל שהוא מרובה עדין לא סגי ליבטל דהרי רואין כאלו הם מים, וע'כ' תאמר דהאי מרובה דקאמר דמורובה כ"כ דלא ניכר אקדמיות דין השער, וכי קרוא דבר ידוע, הלא אינו ידע מב' צדדים, דלפי דעתך ידוע להיפך דין השער בימים כפי דין הפר אדום הרבה, ולא עוד אלא דהאי מראית דין אינו משוער במתניתין עד כמה מקרי מראית דין, ואיך מציא קאמר ע"ז שהוא דבר ידע שאין בדם השער בימים כדם לשאר איסורי, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, כדי לאו דחזר וניעור מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דЛОקה ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים לעם מים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

חייב לכיסות ולכך כל שחזר ונתגלה ע"י הרוח חייב לכיסות בברכה אבל אם הוא אלה או נתגלה ע"י סבה אחרת, אין כאן מצות כסוי כלל, כמו בכשו בעצמו ובכ"ל והא דמקשה בעצמו, וחזר ונתגלה אף ע"י הרוח דפלוור משום דהא גופא שיהי רוח מנשב בחזק שוגלה כסוי עפר שבארץ הוא לא שכיח, אבל כשהו הרוח הרי כבר איכה רוח המכסה והוא המגלה אין זה כסוי העומד. היוצא לנו מזה לדינא להלכה ולמעשה כל שכחו הרוח והרוח גלו ודי כיסה בברכה כסתם משנה וכסתימת לשון הפוסקים, אבל אם גלה בעצמו או נתגלה ע"י סבה אחרת ודאי יש לחוש ולכיסות ולא נסוך על סברתינו נגד סתיות לשון הפוסקים שלא נחתו למה שכתבנו, אבל חילתה לברך על כסוי זו באשר גם הפ"ח וכמה אחרים שאחריו מסכימים שלא לברך, ולפי הצעתנו אין כאן ספק מצוה, אלא ודאי לאBei כסוי כלל.

ועפ' דברינו נדחה מה שראיתי בת"ח ז"ל שכتب דממה דקטני במתניתין כשהו ונתגלה פטור מלכיסות, לכ"ו' משמע דודוקא אם נתגלה בדיעבד, אבל אסור לגלותו לכתלה, וא"כ הוה אסור לשוחות ברחוב העיר מקום דרישת הרבים, אבל נראה דמתניתו אורחא דמלטה נקט, דאפשרו לכתלה מותר לגלוות כיון דמיוט קרא דחזר ונתגלה פטור מלכיסות, אלמא דכשי לחוד עשה מצוה, דכל שמכוסה אפשרו רגע יצא לה המצווה. וא"ג דגבוי נר חנוכה נמי קייל הדלקה עשויה מצוה וכבתה אין זוקק לה, מ"מ אסור לכבותו תוך השיעור שאני הטעם דפרוסומי ניסא בעין וכו', עכ"ד, ולפי דברינו ליתא דגס כסוי, ממש כדי נ"ח הוא, דין זוקק לכוסתו אם נתגלה אבל אסור לגלוותו וכן ברוח מצוי' לגלוות אין הטעם פוטרו מלכיסות פ"א כמו שבארנו לעלה. וואי' לזה מהא דלעיל פ"ה ע"ב דאמר ל"י צא טורף כפרש"ש, שלא עשה יתרחיב בכסוי, שוב אסור לו לעשות צרכיו כפרש"ש, אבל לכיסות ואח"כ ממנה צרכיו ואי דהוה שרי לגלותו מיד, היה יכול לכיסות ואח"כ לאורוק הכל לתוך ביבותא דמייא, אלא ודאי דבעין שישאר מכוסה. וחילוקו של הת"ח בין נ"ח לכסי לא הבנתי, דהלא הקושי' הוא כיון דהתם מושום פרוסומי ניסא בעין שידליק עד שכילה רgel מון השיק, למה לא הוקקו להחזר ולהדילק אם כבנה, וכן לנו מנוס אחר אלא לא אמר דכל שאי עול לכבות לא אטרicho, והיינו טעמא כסוי נמי וכ"ל, והוא אמת וצדק וברור לדינא בס"ד ודוו"ק.

עוד שם גمرا ומ"ש מהא דתניתא השוחט ונבעל הדם בקרע חייב לכיסות, ופרש"ש חייב לכיסות ע"ג שלא חזר ונתגלה, ופלא להבין דמה ס"ד דגס הכא בכשו הרוח יהי' חייב לכיסות אחר שכבר נתקassa, ואיך אפשר לאמר כן דמה מהני הטעם על כסוי, דהא בא ר' יוחנן הוה מפרשין מתניתין דכסחו הרוח חייב לכיסות דר"ל שחייב לגלותו ולכיסות, אבל לכיסות מה שכבר מכוסה מהיכי תיתי וצ"ל דהומ"ל ולטעמייך, ודוו"ק.

ע"ב גمرا' א"ר חי' בר"א א"ר' לא שנו אלא שנפלו מים לתוכן, אבל נפל דין לתוכן מים, ראשון וראשון בטל. א"ר פפא לעניין כסוי אינו כן, דין דחויה אצל מצות. מבואר מדברי ר'פ' דלעולים אמרין חזר וניעור בכל מקום, אלא דגבוי קדשים לא מהני האי דחויר וניעור, משום דכיון דנדחתה פ"א שוב אינו חזר ונראה, ולכן לא ידעתלי לכוא' לפרש קושיות התוספות מהא דЛОקה ציר מעם הארץ דאמרין שם חזר וניעור. ותירוצים שמחלקיים בין קדשים מה מהני היא דין דחויה אצל מצות מהא דLOWKA ציר מעם הארץ דאמרין, דהיא הינו דאמר ר'פ' ממש, דאי לאו דחזר וניעור למים ואני חזר להיוות דין לעולם. אבל ניחא לי בשנאמר דודאי על העצם כ"ע מודים דחזר וניעור דהרי מראה דין לפניך, וכן באיסורי אכילה הרי חיך אוכל יטעם. וכן רק על האיסור או

בפרקם הבאים. אבל מוח שנראה סתירה לדברינו הוא מה שאמרו מצות אין מبطلות אז"ז, מhalb שהיה כורך ומרור, ומ"מ אמרו בפסחים קט"ז ע"א דבזה"ז דמצה DAOРИיתא ומורור מדרבנן, ATA דרבנן ומובל ליה לדאוריתא, מזה לא כואר' מוכח דרישות מובל מצוה ורכך מצוה לא מובל מצוה, ומילא גם בעולין נמי דוקא עולין אין מבלתיין אז"ז. אבל דם חולין מבטל דם עליה. אלא דמשם לא מchein להקשוט, דהרי התוס' בזבחים שם הקשו קושי' חמורה על הא דמרור דרבנן מבטל מצה DAOРИיתא, דהרי חזין DAOΡו אין מבלתיין והו יצאה בה י"ח בפסח (והתוס' לית להו DAOΡו) איננו מבטל הדגן והוא צואת דהרי מסוג' דשם מוכח דלאו מטעם דמתעם גיררה אתינו עליה דהרי מסוג' דשם מוכח דלאו מטעם גיררה אמרינו, דא"כ לא הוה פריך מדי) ותרצו דמרור הו מבטל למורי טעם מצה עיי"ש. והגמ' דתירוץ זה פלא בעיני דא"כ מה מהני היא דמצות אין מבלתיין אז"ז, דכל שבטל כ"כ שאין כאן טעם מצה, איך יוצא, ולא עוד אלא דמלטה דPsiיטה הוא אם אוכל צוית פת אישור עם צוית היתר דלוכה על האיסור, ולמה לי מצות אין מבלתיין אז"ז, אבל יהי' איך שיחי' כיוון דהאי סוג' דחתם בלאל"ה אינה מובנת א"א לסתור בה דבר הנרא לאמת בפי המשניות וסוג' דזבחים דו"ק היטב.

וכדאי להזכיר כאן דבר שכלי שימושתי מפה קדוש כבוד הגאון האמתי מרבעיאן צוק"ל, לפреш מאמור הגמר' יומא ל"ט ע"ב ת"ר ולא תפטעו בהם ונטמאתם בהם, אדם מטמא עצמו מעט, מטמאין אותוו הרבה, והוא מספרא סוף פרשת שמיני. ופרש"י מניחים אותו ליטמא הרבה, ופירוש הגאון ז"ל עפ"י הרמב"ן הנ"ל, דהביטול תלוי ברצון הבעלים, וא"כ מי שאוכל שכךים ורמשים בעין,תו גם בביטול ברוב אסור לדידי, דלא ריצה בביטולם. ועיין יומא ס"ד ע"א דרש רב כי משחטם בהם מום בס, דבtems משמע בעיניהם הוא דלא מרוץ אבל בתערובת מרוץ. הרי דבtems דמיותר ההא דחו"ל למכותם בס אתה לא אמר בעיניהם דוקא. עיין זבחים ע"ז ע"ב ובתוס' שם, ולפ"ז גם הכא אמר ולא תפטעו בהם בעיניהם,adam תפטעו בעיניהם, אז ונטמאתם בס גם בתערובת ודפק"ת.

ע"ש גמר' ר"א מנරbil אמר בצללתא דדמא, ר"ע מדייפטא אמר הענוש כרת והוא דaicא צוית. וכתבו רשי"ו ותוס' דבעין צוית דם גמור, ועיין בת"ח שנטקsha הרבה בהז דכוין דהאי צלلتא דדמא ראוי לזריקה, הרי כדס גמור יחשב ולמה לא יתחייב כרת על צוית ממנה, ולא עוד אלא דרי' רמי' וכן במתניתא רק ענוש כרת ומטמא באהיל קאמר, והגמר' הוסיף והוא דaicא צוית והוא דaicא רביעית, וא"כ מה קמ"ל דעונש כרת ומטמא באהיל, וחci ס"ד דלא, כיוון דaicא צוית ורביעית. ועיין בריטוב"א שכטב דמיiri בדאיכה הרבה צלול ולבן ומיעט דם גמור עד דהוה יותר מכדי אכילת פרס ואס היה מערוב במים כה"ג לא היה עונש כרת ולא מטמא באהיל, אבל האי צלلتא אפלו הלבן עכ"פ דם הוא שלא יתבטל בדם הנמור בו עיי"ש. ולא הבינוותי דבריוי הקודושים ז"ל, דהרי אפלו הדם גמור כל שושואה באכילתיו יותר מכדי א"פ פטור, ואיך יתחייב בהאי צלلتא כיוון דעכ"פ שושואה בסTEM אכילה יותר מכדי א"פ. יותר היה נראה לי עפ"י הריטוב"א, דהכי קאמר והוא דaicא צוית ורביעית בכדי א"פ, ואיך חייב על כל צוית ורביעית מותן התערבותות דרך אז אנו דנין הכל כדס, אבל בפחות מכך דם גמור בתוך א"פ לא חשבינו ליה לדם גמור, כיוון דלאו כברירתא הוא ונעשה צלلتא. ועדין צ"ע.

ד"ף פ"ח ע"א דתוס' ד"ה ור"י סבר דמו ואפלו מקצת דמו תימא דפס"ק דבכוורות סברותם ה甫כה וכו', لكن נראה שאין לדמותה הדרשות אלא מה שהש"ס מדומה וכי עכ"ל, מכאן ראי' מה שהזכיר פעם אין מספר, כי רוב דרישות חז"ל מיסודות על

מים ולא בטל מה"ת, דהרי מכסיון בברכה קאמר, וזורך את הדם ומ珍惜ין הקרבן, ועל מה הטבע דין זה דראין, שוב מצאת ש"ז החת"ס ז"ל בחדשו ישב על מדוכה זו, ואח"כ עיינתי בסוג' דזבח' ע"ח ע"ב ושם בחדשי שיטה מקובצת הנdfsים חדש בהשומות וקמתהה על עניין זה, דמה בין חזותא לטעמא והרי הש"ס פריך אר"ל ונשער במב"מ כמו בשא"מ הרי דמדומה חזותא לטעמא, וא"כ איך מצינו ידינו ורגלינו בההמ"ד, דהרי פסקינו הני שתמי הון דזבחים והו בכסיוי דאמורין רואין ואין מבלתיין ברוב, ובאייסורין קי"יל מב"מ בטל ברוב בעלמא עכ"פ מה"ת, ולמאנ דמציריך שניים הוא מושג גזירה מינו אטו אינו מינו.

אבל מה שנראה לענ"ד בזה הוא, דהנה כל שלא נודע התערבות לא שייך ביטול כאמור בי"ד סיון צ"ח וכ"י, וראיית ברמ"ז בחדשו לע"ז טעם נפלא להא מלטא, דביבטול בעין דעת בעליים ויש להסביר העניין כי הא דאמורין אחרי רבים להחות בקושי התירה התורה, כדי שלא יגרר הרוב אחר המעוות, וא"כ כל דלא איכפת להו לבעים בביטול, באמת לא בטל, והיינו טעמא דהיתר בהיתר לא בטל, וכן אייסורין דין מבלתיין ז"א כי דפסקינו כר' אלעזר שם בזבחים ודלא כר"ל, דסכ"ס אסור לאכול אי משום האי איסורא אי משום האי. ואי דעכ"פ לאeki זה דוקא לר"ל דס"ל התיראת ספק לא שמה התורה, אבל לר"א (ובירושלמי הוא ר' יוחנן דפלייג אר"ל) דס"ל שמה התורה, אין שום נפקota בביטול ולכן שפיר לא בטל. וזאת מה שאמרו רבנן דעלין אין מבלתיין ז"א. ור"י לית לי' האי סברא דרצו בעין לbijtol לך' וליפ" דמבע"מ לא בטל. אמרו מעתה דרבנן דעלין אין מבלתיין ז"א, מכ"ש דרישות לא מבטל מצוה שאין לו צורך בביטולם, דמה איכפת לי' אם יסחה הכל או יזרוק הכל, וכל עניין bijtol אין אלא דלא צrisk לחוש על המיעוט אבל לא איזנו רשות עליו במקומות דלא הפסיד מדי. והרי היינו טעמא דח"ל שאסרו דשל"מ, משום דבקושי התירה התורה לסמו על הרוב, ושלא לחוש על המיעוט, וא"כ במקום שאפשר להמתין עד למחרה למה יהיה נחא לי' בביטול האיסור. וכל זאת בDALIA ר' רוב דבעין למסימק על אחריו רביים להחות, אבל בDALIA כ"כ דאי היה אינו מינו היה בטל בעצם מיעוטו דלא היה נותן טעם או בדבר שאינו אוכל דלא היה ניכר חזותא דתו לא בעין היתר דחاري רבים להחות, אלא משום דחשוב כאלו הוא נאבד מן העולם, לרבען דלית להו סברת ר"י דמבע"מ מתחזק ואיינו בטל לעולם במעוטו, אז לא בעין דעת בעליים לביטולו ולכן שפיר אמרו הון בכסיוי והן בזריקה דכל זמן דAli היה בימים ניכר חזותי' ולא בטל בעצם מיעוטו, מציז ריק ומץ מסכה, וממילא מהויב בעשותו דמייכי תייתי ריצה לבטול כדי בטל מצות עשרה, ולפсол את הקרבן ועיין כאן בלשון הרמב"ס שכטב אם ניכר מראית הדם חייב לכסתות הכל. והאי תיבת "הכל" לפום רהיטא הוא שfatת יתר וכי לא היה די לאמר חייב לכסתות, וככלשון המשנה ולא לחנס הוסיף הרמב"ס ז"ל תיבה זו, אם לא להביניינו למה לא יתבטל חד בתרי' לגבי חזותא, כמו באיסורים לגבי טעם, דלא אמרין רואין ולתרא' זאת קאמר האי "הכל" ר"ל מה איכפת לי' אם יסחה הכל, ולכן חייב משא"כ באיסורין דפסיד הרוב אגב המיעוט. ואי קשי' לך' א"כ בDALIL' נמי לסגי בששים דאי בטל בעצם מיעוטו י"ל, כיוון דביבטול בעין דלאו מטלום לא בטל אלא מכח אחריו רבים להחות, לא פlige רבנן בגזרותם בפרט מהר דרי' סובר בלאל"ה מב"מ לא בטל כלל, لكن אסור בDALIL'

ובזה יש לישב הסוג' דזבחים, וגם פסקי הרמב"ס המוקשים מאי עיי"ש, אלא דלא רצתי להאריך כאן בזה ועוד חזון למועד

אלקי אביך, להכير גודלות הבורה ב"ה, יותר מבן שפלות עצמו, כי לעומת גודלה ונציחות הבורה ב"ה. מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו, וממילא בטלו כל המדרגות של בני עניינו, כמו שלעומת עשרו של מילאRADUR לא יחשבו מי שיש לו מאותים, שהוא קרוב יותר לעשרו ממי שיש לו רק מנה ואעפ"כ שניים לעניינים גמורים שווים יחשבו. ועיין במד"ר ריש ויקרא דקרה לעונתנותי דמשה רבינו דעת, וקאמר שם דעת חסורת מה קנית, דעת קנית מה חסרת, וב恰עתיו מובן היטיב כי עונתנותי דמשה היה נצחת מעדתו כתיבגב' אשר ידעו ה' פנים אל פנים ולעומת גודל השגתו היה אומר על עצמו ונחנו מה דלא חשב לכלום, אבל אברהם שלא הייתה השגתו גודלה כ"ב בהשגת משה רבינו, כתיב ב"י ואנכי עפר ואפר והבן.

עוד שם גמורא אר"י מה דכתיב האמנים אלם צדק תדברון משרים תשפטוبني אדם, מה אומנתו של אדם בעזה^ז יעשה עצמו כאלים, יכול אף בד"ת כן ת"ל צדק תדברון, יכול יגוס דעתו ת"ל משרים תשפטו ב"א. ועיין בפרש"י ומהרש"ז א"ל שכטב עלי שהוא דוחק, ולפע"ד הא יכול אף בד"ת כן ע"כ איינו כפשווטו, דמהיכי תיתי לאפתח פיו בד"ת דכתיב בהו ודברת בם, אבל הכהנה אם טוב לו לעשותות עצמו אלם כגון יראה חברו עובר על לאו או עווה אסור ג"כ ישוק ת"ל צדק תדברון, וזאת נקרא צדק דועשה צדקה אם מוכיחו וממלמדו און אותו במזון רוחני, וע"ז אמר צדק תדברון. יכול יגיס דעתו באשר הוושם למוכיח אחרים, וידון את העולם לכף חوب, ת"ל משרים תשפטו ב"א, ואל תדונ את חברך עד שתגיע למקומו, והו דן את כל אדם לכף זכות ודוק".

עוד שם גמורא יצא זה שמחוסר תילisha קביצה וشرפה. והתוס' רצוא להוכיח מזה מק"ו לפסול גט שנכתב על קלף גדול ואח"כ חתכו, ולפע"ד נראה דגם האידי דרשת דמנה יلفו להתריר עפרה בהנהה, אינה אלא סמק בעלמא לחיק הסברא, דמסתמא לא רצתה תורה^ה לאסור קרע עולם של עיר הנדחת, רק המטלילין והבתים שהם תלוש ולבסוף חברו, ועיין לעיל דף ט"ז ע"א דדרשין בע"ז אלהים על ההרים ולא ההרים אלהים אבל השתחווה בבית אסרו, דלגי ע"ז מקרי תולש. וכיון דברתם הייתה דלא אסורה תורה בעיר הנדחת יותר מן המשתחווה להר لكن סמכו זו את אהווא דרשת כדרכם בכ"מ שלא בגלות שברטם רק לסמוך הכל אקרא, וא"כ מהייכי תיתני נילוף מכאן לפסול את הגט שנכתב בתולש על קלף גדול, בשבייל שהוא מחוסר חותיכה. שוב ראיתי בשטמי'ק הנדפס על הגליון בש"ס וילנא שכתב ווז"ל, "יצא זה שמחוסר תילisha שאינו חשוב עיר הנדחת" וננהתי עד מאד ודוק".

עוד שם איתבי בשופר של ע"ז לא יתקע לאו אם תקע לא יצא. משמעו דלא קשה לי בלאו האידי דיקוא, למה בשופר לא יתקע בו לכתהלה, ובupper עיר הנדחת מכיסין בו דמשמעו לכתהלה, משום DIDDU לחקל דבשופר ולולב דבאים לרוצות מאיס הוא ואפ"י שאמור בחדשה כתבו התוס' לדכתהלה לא משום דמאיס למצה, אבל לגבי חיליצה כתבו התוס' לדכתהלה לא חיליצה בין חיליצה בכסיוי לא חיישין להא דמאייס. אבל קשה לי לחקל בין חיליצה לכסיוי באשר דרישו לעיל ושפק וכסה שלא יכנסו ברגל מושום ביוזו מצוה וכי היכי דכסיוי ברגל הוה בזוי, ה"ה בעפר עיר הנדחת וע"ז. ואולי הא דקתויני מכיסין בעפר עיר הנדחת היינו דוקא בלית לי אחר. והרמב"ם פי"ד הי"ג כתוב מותר לכסות בעפר עיר הנדחת משמע מדבריו דሞת לכתהלה, אבל דהלה"מ כתוב שם דupper עפרה אמר, וכתרוץ זעירי בגמר. אבל היכ"מ שם כתוב דמשום מללה^ה, וכתרוץ רבא. ולכאור מסתבר יותר דאפר שריפתה אמר כדרבא, דאי צעררי ובupper עפרה, מה עניין זה לבן הלא בהלכות כסיה^ד, ושיך בהלכות ע"ז ושם בפ"ד הי"ג כבר פסק

סבירתם ושכלם האלקי, או על קבלתם, כי רק אם נאמר כן נוכל לקבל מש"כ התוס' דין לדמות הדרשות האהדי רק מה שمدמה שה"ס ומשום דלא תדע אם הסברא נותנת גם כאן לדירוש כך, או שהיה העניין מקובל כך באומה מאז ומקדם, ווრחו למצוא סמך לדבר בקרה, אבל הקרה לעולם איינו מוכיח כלל כי הלא אפשר למדרש כך או כך, וזה ברור ואמתות וכל שאינו מקבל הכל הזה לא יצא מסבך הקשיות לעולם.

ע"ב דתוס' ד"ה מצינו אף שקרוא עפר, וא"ת דהכא פליגו ב"ש ובפ"ק דביצה תנן דמודדים וכי שפיר כירה מוכן הוא, ותירץ ר"ת דאפר כירה שבא מן העצים מגדל צמחים ולא דמי לאפר פרה וטלית דלא מגדל צמחים. ולא ידעתני מניין לר"ת לאמר דאפר ואוכלי גרע מאפר עצים לעניין מגדל צמחים דהסבירא החזונה אינה נותנת כן, אם לא שמכח הקושי הוכיח דע"כ כן, והדבר קשה מאד דמקרה מלא כתוב עפר עתה ועל עפר תשוב הרי דע"כ פ' לא גרע עפר הנעשה מבשר מעפר דעלמא, ומלעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש מבשר גרע מאפר עצים. ומלעומת זאת גם על פ' ר' שמואל דפירוש דבאמות ב"ש דוקא עפר קامر, ואפר נמי לא חזי לכסיוי של העיר, איך אפשר דפליגו ב"ש וב"ה בדבר הרגיל ונעשה בכל יום ובכל בית לשחות ולכסות ואיך נתהוו בימיהם פלוגתא בדבר הרגיל ממשתמא הוה כ"ע מכסין באפר שהוא מצי בכל בית ואיך יחולקו ב"ש על דבר הנהוג בכל ישראל לאמר שבטעות נהגו כך ודבר זה צ"ע בכמה פלוגות כעין זו וצע"ג.

ד"ט ע"א גמורא לא מרכיבים מכל העמים השק ה' בכם אמר להם הקב"ה לישראל חקנני בכם שאיפלו בשעה שאני משפייע לכם גודלה אתם ממעטים את עצמכם. ופרשי ז"ל לא מרכיבים פפי שאין אתם מרבים עצמכם אלא ממעטין וכו' עכ"ל, וכפי הנראה מפרש רשי ז"ל דהאי לא מרכיבים הינו ה'ק, עם כי אתם המעת, והכהנה שאין אתם מרבים רק ממעטים את עצמכם והוא דוחק כמובן. ולולי פרשי נראה לי הכהנה דקשי לי לבעל המאמר בהאי קרא,adam כפשווט אין הלשון לשון ערומים, די אמר לא תעעה שמחמת שאתם הרוב השק בכם דהרי אתם המעת, פשיטה Adams הם מיעוטי עמים איך עלה על דעתם שמחמת רבוי השק בהם. לכך מפרש הци דהאי דברה ה' בנו להיות לו לעם סגולה ולקיים אותן בתורה ומיצות יתרות על שאר העמים, ע"כ מחתמת הנסיבות הנועלות שמצוין בנו, אבל החשך שבק בנו איינו מכיון כשרונותינו במדות ודעות טובות שבנו אם היינו מתגאים על זה כי אז יצא שכנו בהפסדנו ותוועת ה' כל גבה לב, ורק מפני שבכל זאת שמדרגתינו גבוהה על שאר העמים, אנו מכנים עצמנו לידע, כי עדיין לא יצאנו י"ח, וכך שאמיר יעקב איבינו ע"ה קטנטני מכל החסדים. וכל מה שנתקרנו אליו יתברך יותר גודלה עונתנותנו, לכן השק ה' בנו. וזה שאמיר לא מרכיבים דהינו מצד שאתם עומדים מעלה בשלמות האדם נגד העמים נגד השק ה' בכם, עע"פ שאמתה הוא דהרי מה"ט בחר בנו לתת לנו את תורה, אבל לא מצד האי יתרון השק בנו, אלא משום דכי אתם המעת, דבכל יתרון שבכם אתם המעת וממעטים את עצמכם והוא פירוש נכון לעפ"ד.

ע"ז שם א"ר ואי תימא ר"י גדול מה שנאמר במשה והארון ממה שנאמר באברהם. באברהם כתיב ואנכי עפר ואפר ואלו במשה ואחרון כתיב ואנחנו ממה. הכהנה בזאת דעתינו בגודלי עולם העמידים בראש המין האנושי אין להבין בפשיטות שמדמה שקר בנפשו, שהוא פחות וגורע במדרגה מוחטבי עצים וושאבי מים, כי אין זאת בגדר מציאות שיטה בכך, ואיך נבין ה"ה דכתיב במשה שהיה ענו מכל adam אשר על פני האדמה. אבל העניין הוא כך דכל מה שהאדם יותר משתמש במושכלות ומגין למדרגת דע את

מש"כ התוס' סוכה ל' ע"א ד"ה משום במאצע הדבר וצ"ל: „אלא טעמא דכתותי מכתת שיעורא אתרוג נמי בעי שיעור כאגוז או בכיבזה, דאע"ג דאמרין لكمן טעמא משום דלא גמר פירא, מ"מ בעינן דמיינר לקייתה, דמה"ט פסילון ל�מן פפלפין" עכ"ל ועיין שם במחר"ס ולכאור' אינו מובן, מה לי אם משום דברינו גמר פירא או משום דברין מינר לקייתה, דזה כאן בשל אחרה כמו דגנמר פירא אף דעתך לשรอง, כ"ב מינר לקייתה. אבל העניין לפי האמור-DDוקא שיעורא מכתת ולא איקות הפרי ולכך שפיר כתבו התוס' דאי בעין שיעור כאגוז או כביצה ממש גמר פירא, אין לומר משום דכתת שיעורי' לא גמר הפרי, זה באיכות האתרוג הוה, כמו דמיינר אתרוג בן מוגמר פרי מקרין, אבל אי משום דמיינר לקייתה דין זה באיכות הפרי, אלא בכמות וגודל הפרי, בזה הלא אמרין שיעורי' כמו שאינו דכתותי מכתת, אלא דזה גופי' ודאי טעמא בעי דלמה לעניין איקות הדבר לא אמרין דזהו כמו שאינו מחמת שעומד לשรอง, רק לעניין שיעורי' וצ"ע עתה.

הדרן עליך פרק כסוי הדם

הרמב"ם צ"ל אפילו בפירות האילנות שמוטרין משום דכתיב תקבוץ ושרפת, יצא זה שמחוסר תילשה, אלא גם על המימרא גופא בגמ' קשה, דאי בעפר עפרה ומשום דמותר בהנהה דאיינה בכלל עיר הנדחת, מה קמ"ל בכיסוי הוליל בעפר עיר הנדחת מותר בהנהה, וממליא נדע דמכסין בו. ולא עוד אלא מהא דמכסין בה לא נשמע כלל דמותר בהנהה, דזה אפשר משום דמצות לאו להנות נתנו, ומכ"ש הרמב"ם דפסק בראש הלכות שופר ובכמה דוכתא דמצות לאו להנות נתנו, ודאי דלא אתה לאשמעין דמכסין בה משום דמותר בהנהה, אם לא שאמר דalo הוה בכלל עיר הנדחת היה עכ"פ אסור לכנות בו בתחילת משה דמאייס קמ"ל דמותר בהנהה, אבל הא ודאי קשה דלא שיק האידי דינה כלל לכיסוי אלא לדין עיר הנדחת דכל שהוא מחומר לא נאסר כלל, וצ"ע עתה.

עד שם אר"א הכא השთא הטע שיעורא בעין ועיי כתותי מכתת שיעורי' וכו', יש להעיר למה דוקא השיעור מכתת אבל אתרוג לווב שופר ايיכא, דכיוון דעתך כל העומד לשรอง כשרוף דמי אתיין עלה, אין כאן אתרוג לווב שופר כלל, אלא אף, והכא ודאי שיעורא דוקא דכתותי מכתת קאמור, אבל פרי הוה. ובזה תבין

פרק גיד הנשה

גם במחומר לא יעלה כיוון דנוסף לזה דאיינו בכללبشر גם איסור אכילה להדיות יש עליו لكن צריך לחלצו, ועיין מה שאכתב עוד בזה לקמן בד"ה הסמוך ודוק'

ע"ש ונוהג בבהמה ובchia, עיין בחדושי ק"ז בעהחת"ס צ"ל שהביא דברי הרשב"א בתשו' דוגה"ג של אדם נמי אסור דעיקר המשעה באדם הוות, אלא שהעשה"מ צ"ל כתוב לדעתה הרמב"ם דבשר אדם אסור בעשה א"כ גידו מותר כמו בבהמה טמאה לר"ש אבל משנתנו דל"ל טעמא דר"ש דמי שבשו מותר וכ"ג שפיר בבהמה בחיה עי"יש, ואני אומר דא"כ למה לא קתני במתניתן ונוהג בבהמה בחיה ובאדם, אבל כבר כתבתי בפתחה כללית של' דבשר אדם לא יכול הוא יותר מתועב ומשוקץ מכל לאוין שבторה, ולא היה צריך לאשרו, כי הוא יוצא מכלל אדם מי שאכלו, ולכן לא קאי איסור אכילת גיד, אגיד של אדם דבלאה"ה אין שום אדםأكلו, ובפרט שאיסור גה"ן הוא לאחר נאסר כדי שננקר הגיד מן הבהמה ונזир אותו מעשה, ומה"ט קאמר ר"ש דאיינו נוהג בטמאה כיון דבשרה אסור ממשילא דלא ינקר הגיד ולמה לי' לאשרו, והת"ק דפיג נמי לא פlig אלא אברהמה טמאה משום דלבני יעקב נאסר ועדיין בהמה טמאה מותרת להם ולא מסתבר לי' לומר דע"י שנתנה תורה ונאסר הטמאה שיתור הגיד שכבר נאסר מז, אבלبشر אדם דאסור לב"ג כמו לישראל כי גם הוא נברא בצלם אלקים, ומזכזה על הנימוס והמוסר הכללי ממילא דלא קאי איסור גיד על גיד האדם, וזאת ברור בעניין ודוק'.

ע"ש ונוהג בירק של ימין ובירק של שמאל, וגם' קאמר מתני' דלא כר"י דאמר אינו נוהג אלא באחת דהינו בשל ימין, והלב ארי' צ"ל מדקדק למה שתיק רבוי מהודענו שר"י פlige וסובר דאיינו נוהג אלא בשל ימין כיון דבלאה"ה מביא בהאי משנה דעת ר' דאיינו נוהג בשיליל, הנה מלא מעכין זה בש"ס דרב' במתניתן ה比亚 הלכה

ד"ט ע"ב משנה גיד הנשה נהוג וכו' בחולין ובמקדשין וכתב רשי"ז צ"ל ולקמן פליגו בה, איך לא מ"ד אפי' בעולה ואיכא למ"ד בקדשים הנאכלין עכ"ל, ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג"כ וצ"ל: "ומה שארם מוקדשין ואפילו עללה ששורפני אותה ע"ג המזבח, מוציאו ומשיליכו" עכ"ל. ורבים תמהו דא"כ מה פריך הש"ס מוקדשין פשיטה, דזה טובא קמ"ל קרבען דרבבי וכ"ה דלקמן דגה"ן חלצו לתפות, ועיין בראש יוסף צ"ל שכ' דדין זה לא שיק הכא בפרקון עסקקו מאיסור אכילת גה"ן לאדם, וכונתו דבלאה"ה כל הנני דמתניתן שלא לצורך נשמו בשליל האי דנוהג במקדשין וא"כ מוקדשין עכ"פ צריך להיות לצורך מענין אכילת אדם דשיך בהאי פירא והוא נכוון, אלא דקצת קשה, דא"כ איך רצה הש"ס לומר דאיתא לאשמעין דמקדשין חיל ואיסור גיד, או אי אין בגידין בנוטן טעם, דאיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא, דכל זאת לא שיק كانوا להאי פרק דמדבר מאיסור גיד ולא מאיסור מוקדשין.

ולכן אני אוסיף על דבריו, ואומר דלא שמעין מהא דנוהג במקדשין אי קרבען אי כרבי, דהא גם לרבי שפיר שייך למיתני נוהג במקדשין דאם פרשו לא עלו דرك במחומר קאמיר עלה, דמתניתן סובר יש בגידין בנוטן טעם כמו שנאמר דרכ' דלקמן והוה גה"ן בכל בשר ומה שמעט מועשית עלותיך הבשר והדים גם גידין עכ"ג גידי צואר דאים כבשר אבל גה"ן הרי הוא כבשר ולכך מה דקאמיר רב' במחומר דוקא יעלה ולא בפירוש הינו משום דאסור באכילה וכתיב משקה ישראל למנה מהו המתור לישראל. ולכן לא מציא קאמיר דמשום דנווהג איסור גה"ן לעניין הקרבה כתני נוהג במקדשין דרא אין להעלותו כשפירות ודיי דאיון זה עניין גה"ן כלל דכל מה שאסור באכילה אסור להקרבה ואי' קרבען דחלצו לתפות זאת לא נשמע דדילמא כרבי ולא עולה בפ"ע כשפירות אבל הרמב"ם בפיה"מ שפיר כתוב לדידין דס"ל אין בגידין בנוטן טעם עכ"ג דשair גידין ועכמאות במחומרים עלו אבל גה"ן לרבען

גה"נ' שהוא אסור, דעשה דוחה לא תשעה לא נאמר אלא בדרך הגדמנות באופן שידעינו בודאי דעתך כאן עשה, ודרכ מקרי עומד ל"ת כנגדה בהז שיק עשה דוחה לא תשעה, אבל בענין שלulosם כן הוא, אם בפירוש אמרה תורה שיקים המוצה ע"י עברית הלאו אז מצותי בכך וכמו יובם במקום כרת או מליקה בערך קדשים, דין זה בגדר עדילתי, אלא מצותי בכך וליכא כאן ל"ת כלל, ואי לא אמרה התורה בפירוש, אז אין לא נעשה עדילתי בכח'יו, לדדרבה אמר דין כאן לעשה, וכמו כאן דאמרה תורה ואכלו אותו אשר כיפר בהם, לא עללה על דעתינו דהעשה הללו כולל גם גה"נ שבתווך הבשר, דמהיכי תיתי נאמר דין כאן ל"ת וממצותי בכך, ועיין לממן בדף הסמוך, דרבינו אומר דעתך קרא דוחקה הכהן את הכלל, לרבות גה"נ שבתווך, מיד דהוה אהלב ודם, והшибו לו חכמים דשאני חלב ודם מצותי בכך, משא"כ בגיד הנשה בתוך הבשר, ומעתה זו שאמר מוקדשין פשיטה, ואיד דהווא"ד עדילתי, וכי משום דקדשי פקע איסור גיד מני', ר"ל אדם נאמר דנאכל הגיד עס הבשר תמיד, הרי דעתך איסור גיד לגמרי, ומהיכי תיתי, דעל זה בעין קרא מיוחד, אפילו לרבי דלקמן, ודוק', ובגוף הסברא כוונתי לדברי ק"ז בעחתת'ס צ"ל בחדשו עיי"ש.

עוד י"ל בכוונת המקשן דאמר משום דקדשי וכו', שלא תאמר דעתך לאשמעין אפילו לר"ש דס"ל כל שבשו איסור גיד מותר, הינו דוקא מין שבשו אסור, אבל לא קדשים, וכמש"כ התוס' לממן ק"ג ע"א ד"ה ומור סבר, לעניין אבמה"ח בטרפה, لكن קאמר דגם זאת פשיטה, ולא איצטראך התנה להשמייננו.

ודע כי יש להעיר מהא דאמרו במכות כ"ב ע"א, דהמניג שור פסהמ"ק לוכה משום כלאים, עיין בפרש"י שם, דהוא חולין וקדשים מהם שני מינים, ועיין ברמב"ם ספ"ט מהל' כלאים ובמל' מ' שם, וכע"פ אס קדשים חשב מין בפ"ע, למה באמת לא נימא לעניין גורע' דהוה כמי שבשו אסור, וכע"פ רבותא אייכא באמרו דנורא במקדשין וצ"ע ודוק'. ועיין עוד לממן בדף הסמוך.

ראשי ד"ה איסור גיד נהוג בבחמה משעה שנוצר עכ"ל, עיין בראש יוסף וכן בהגהת מהרש"ש שלא ידען, מה הוץך רשי"ז לפרש כו, כיוון דקוושי הש"ס גם בלאה' קשה, דהרי לא מצי מקדיש הבחמה קודםليل שמוונה לילדתה כדלעיל פ"א ע"א, לילה לקדושה ויום להרצאה, וא"כ לעולם גיד קדימים. אולם לפער' נראה שלא ציין רשי"ז על לשון הגמי' איסור גיד, ועיין בשטמ"ק שנדפס אצל הש"ס ווילנא שmagia בלשון רשי"ז, להוסיף על החיזון, "איסור גיד" גה"נ נהוג בבחמה" וליראה דליך כאן ציוון כלל, רק להקדמה בעלמא כתוב רשי"ז ל"ד דהסוגי' איזלה כאן בשיטה זו שגיד הנשה נהוג בבחמה משעה שנוצר, ודלא כר"א א"ר דלקמן, והקדמה זו צריכין כדי להבין השקיל וטררי' שלפנינו כמובן ודוק'.

ד"ה יש בגידין בנוטן טעם בשר, ואשמעין האי תנא וכו', ואחת משום מוקדשין שיש בו טעם וננהנה מן המוקדשין וכו', עכ"ל. הנה בדקודק גדוול נקייט רשי"ז ל"ש שננהנה מן המוקדשין ולא שאכל בשר קודש, אע"פ שקיים למ"ד יש בגידין בנוטן טעם כבשר, משום דלאו של אכילת בשר קודש ליאך רק בדבר שראו' למאבחן או להחנים, עיין היטב ברמב"ם ריש פ"יא מעעה"ק, וריש פ"א מהל' מעילה ובמל' מ' שם, ולאו דמעילה אע"פ שהازהרה שלו הוא, מלא ציטת, וכן תראה מותוך הנוקודה נפלאה שבפיה"מ לרמב"ם בכריות דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

בסתם ובלי חולק ובברייתא איתא פלוגתא בהאי הלכה, וא"כ בכל אלו מקומות יש להקשوت מה השמייט רבנו הקדוש דעת יחיד החולק, והרי שינוי בעדיות פ"א דלמה מזכירין דברי היחיד וכו' ע"כ הי' לרבי טעם מיוחד במקום שלא הזכיר הולך, אבל כאן קשה לי' לבב ארוי ז"ל דכיון דהזכיר במשנה זו דברי ר' דפלייג בשליל וקאמר דיןנו נוהג משמע דביתר דין המשנה מודה זהה אינו דהרי פלייג גם אם אהא דנורא ביריך ימין ושמאל, דיןנו נוהג אלא בשיל ימין. ועיין בלב אריה מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש וחולבו מותר בגמ' לממן מפרש דהאי וחולבו מותר חלבו דעתיך קאמר ומה"ת מותר אבל אסור מדרבנן דישראל קדושים נהגו בו איסור, יש להעיר איך שתק רבנו הקדוש מהאי אישור וקטני סתם וחולבו מותר דמשמע מותר למגרמי, והנפער' בזה עפ"י מה שהביא היב' בסס'י צ"ט בשם הרשב"א בתורה'ב' דמסופק אי' שמננו של גיד אסרו מושם לתא גיד או מושם לתא דחלב ובביבמות כתוב הרשב"א ז"ל בחחלה דמשום לתא דחלב נגעה בו, ונוארה דעתיך זה תלוי בפירוש משנתנו דקתני חלבו מותר מה היא דאי מפרשינו חלבו דעתיך, ומה קרי ל' חלב ובברייתא כתני שמננו, אלא ודאי דהנתנה שחמייט דישראל קדושים נהגו בו איסור קרי ל' חלבו כדי להשלים האי חסרונו דבזה משמעינו דראואה להמנע מלאלכו משום דנוראה כחלב ובפרט דמתניתן ר' מ' דדייק בשמא, אבל בתנא דברית' דקתני בפירוש דנהגו בו איסור קרי ל' שמננו מפני שכך הוא, וא"כ אז יש הוכחה גמורה דמשום לתא דחלב נאסר שמננו גיד, אבל אם נפרש חלבו מותר דמתניתן אחלב דשליל אז ליכא שום הוכחה ונוכל לומר דמשום לתא גיד נאסר שמננו ודוק'.

והנה ראש' ז"ל מפרש דחלבו דשליל קamar ורב"ט הנמצא בהמה, והוא כר"א אר"א לממן צ"ב ע"ב, אבריתא דפליגו ר' מ' ור' י' בגיד וחלב של שליל, ועיין בתוינו' ט' ובראש יוסף כא, וצ"ל דריש' ז"ל ס"ל דרא"א גם משנתינו מפרש כ, והוא דחלבו מותר לאו ד"ה אלא סיומה דפלוגתא דת"ק ור' והוא דלא קתני בדברי ת"ק דחלבו אסור, משום דרב"ט חי הנמצא בבחמה ועל עסקי שחיתה קמיiri, בלבד' אין די זה שיקן לכואו ושנו'י' כבר לעיל בפ' בבחמה המקשה, דלר' מ' טעון שחיתה, וא"כ פשיטה דנהוג בו איסור גיד וחלב, אין זה שליל אלא בבחמה מעלי', ולא נשנית כאן אלא בשבייל דברי ר' דקאמר אי' נוהג בשבייל וחלבו מותר, דזאת לא נשמע מדברי חכמים לעיל במשנה דקאמרו שחיתת אמו מטורתה, דהרי עדין אפשר גיד וחלב שלו אסור, דדי' לוולד להיותו כאמו, וכקושי' הראי' ז' ז' התם, ולכן קיצר התנה דמשנתינו בדברי ת"ק, שלא הובאו אלא בשבייל בר פלוגת' ולא קאמר רק נוהג בשבייל שצרכיך שחיתת עצמו, וממילא נדע דברי ר' דקאמר אי' נוהג כחלב בשלייל, ובשביל שהוא מעלי' אבל בדברי ר' קמפרש נוהג בבחמה, ובשביל שהוא שליל ושהיתת האם מטורתו, קמפרש בהדי' דהר' גיד והוא חלב מותר, אלא דלפי פירוש זה קשה טובה, אך שינה רבינו הקדוש טעמו מלעיל להכא, דלעיל בעסקי שחיתה מאן דמטיען שחיתה הוא ר' מ', ומ"ד שחיתת אמו מטורתו מה החכמים, וכך הוא להיפך, דבבורי ר' מ' שנה סתם בלשון ת"ק ודבורי חכמים דלעיל, בדברי ר' יהודיה. ומכח קושי' העצומה הללו נצחים כמה שיטות בעניין זה ומובאים לממן בראש יוסף בסוגי' דר"א, ועיין שם שאכתב גם אני בעניין העמוק הליה, ודוק'.

ע"ש גמר' מוקדשין פשיטה ממשום דקדשי' פקע לי' איסור גיד מני' האי משום דקדשי' וכו' לכארוי' שפת יתר הוא ודאי הי' להקשות סתם פשיטה, אבל לפער' נוראה, דבא לשולן קושי' השאגת ארוי' המפורשת שהקשה דינמא עשה דאכילת בשר קודש ידחה ל"ת דגה"נ. והקושי' לך' מ' דמן'ל דaicא עשה כלל על

בשר נתقدس לצורך הקרבה או אכילה, וממילא ايقا עלי' נמי לאו דמעילה משא"כ בגיד דמתחלה יצא מכלל שאר הבשר דלא חל עליו לאו דכליל תהי' לא תאכל, אלא לאו דמעילה לחוד, ולא עוד אלא שאנו נובך מאד גם בלאו דמעילה אי אית ב', דעתו בתוס' ישנים בריתות יג' ע"ב, שהקשו שם איך מתחייב על נותר וטמא אשם מעילות, כיוון דלא שוה מדי להקדש, ותירצויDKDS הגרף שאני דלא פקע, ועיין שם בהגחות ק"ז בערךת"ס ז', ועיין Tos' מעילה יי"ד ע"א ד"ה הבל מודים, וכע"פ האי גה'י דמתחלה עומד לחלו' לאו דמעילה מנ"ל, ולכן נהרא דאסורה בעלמא קאמר ולא מעילה ממש, וא"כ ודאי דהאי איסור עומד בפ"ע חולוק משאר הבמה, ואולי מכך לאלו דלא תאכל באש תשרף דדרשין מנ"י בפסחים כי"ד ע"א דבאה ליתן ל"ת על כל פסהמ"ק, והאי גה'ג' הוה פסהמ"ק מתחלת הווייתו וכע"פ אין בו מושום כולל בשארبشر, ובזה מיושב נמי מה שיש להקשות דהאי מוקדשין דנוהג בגין נמי פשיטה דמה אתה לאשמעין, אי דיש בגידין בנותן טעם לה לא משנה שלמה لكمון ריך שנתבשלה בה גה'י' ואי דמקדשין חל על איסור גיד הלא כולל דחל הוא משנה שלמה בכיריות כMOV' כאן, ובפרט ש את איינו שייך כלל לפפרקן שעוסק בדינני גה'ג', אבל אם אמר דהאי איסור מוקדשין איסור פרטני דווקא בגין ספר שייך הכא. וממהות שתירצוז בtos' דאסור מוקדשים חמורים באכלו בטומאה, נמי איך למשמע מנ"י דס"ל דאיقا על גיד איסור אכילתبشر קודש, ולא לאו דמעילה דנהנה מן ההקדש כדכתוב רשי' ז', דבhai לאו ליכא קרת גם באכלו בטומאה, דהקדישה איינו אלל קדושות בדק הבית ודוק' היבט.

שוב ראיינו דא"א להעensis בדעת התוס' דמקדשין איגיד לאו כוללו הוה, דהרי בדיבור שאח"ז כתבו בפירוש דמקדשין איגיד כוללו חומרו הוה.

תוס' ד"ה אלא קסביר ולא ה"י יכול להקשות והתנן איינו נהוג בטומאה וכו' אי אף' הי' יכול לדקדק ממש דיש בגידין בנותן טעם ניחא לי' למיפורך מירך שנתבשלה בה גה'ג' שנומי' קודם עכ"ל, וכל הרואה ישתומים ודקרו לה מה קארו לה, וכי לא יידעו התוס' המשנה דירך שניוי' קודם ממשנה דנוהג בטהורה שהוא מצעי האחורייה בפרקון, עד שנshawו וננתנו להקשות ולתרכז תחלה דלא מציא למפרק ממשנה דנוהג בטהורה, ורק בא"ג נתחדש להם דקושיותם מעיקר' ליתא דהרי הש"ס פריך ממשנה דירך שניוי' קודם וזה פלא והפלא לפום רהיטא. אבל חילילה לחשוד לעבלי Tos' שכתו' דברים של מה בcz. שוב מצאתה שלב אר' עמד בזה ונתקח מאד בישוב דבריהם עי"ש, ואין דרכנו לדוחק בדוחקים ולהעמיד פילא בקייא דמתחטא.

אבל דע כי קושי' התוס' כראוי מוצקת, דהאי ממשנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, סיומה דמשנתינו הוה, דהרי מנוגה ואני נהוג דיבר והפסיק בשאר דין דגה'ג' עד שישים לבסוף מה שהשאריך כאן במשנתינו, וא"כ פשיטה דהאי ממשנה דנוהג בטהורה וממשנתינו דנוהג במוקדשין חד תנא אמרה והי' לו להקשות יותר מסויימה דמשנתינו ממה שמקשה ממשנה דירך דאפי' העיפה דהוא אליבא דתנא אחר נשנה, ומ"מ תירצוי לבסוף דאפי' העיפה לי' להקשות ממשנה דירך השוני' קודם ואני אוסף מיא ואוסף קמחא להמתיק תירוץ התוס', והוא דנהנה דהא דנחلك היא ממשנה לשנים להפסיק בין כל הני נהוג בשאר דין ולשנות בסוף הפרק דנוהג בטהורה ואני נהוג בטומאה, ע"כ טעמא עי'. ויל' בטומאה דהיא מלטה דרבינו הקדוש רצה להורות לנו, דכל סתמי דהיא פרקא חד תנא אמרה, וכעין שאמרו בנדרים פ"ב ע"א, דמייתור דקתני דברי ר' יוסא שמעין דכולא פרקה ר'י אמרה, ומפרש שם הר'ז'

בגיד הנשה שאינו עומד להקריב למזבח אלא חלו' לתפות, אין בו רק לאו דמעילה דאיقا גם בדשן, עיין ברמב"ם בפ"ב דמעילה, וכן בדיקון נקט רשי' ז'ל דבאכילת גה'ג' של מוקדשים איقا לאו דנהנה מן המקדשין, ולא לאו דאכילתبشر קודש.

ומכאן נפרק סברת התוס' פשחים דג' ב"ב ע"א ד"ה ור"ש, שכתבו דבגיד הנשה למ"ד אין בגידין בנותן טעם מודה חזקי' דאיقا הנהה במשמע, כיוון דלא שיכי כי באכילה, ור'ל דניהו דלאו אכילה גמורה היא אבל עכ"פ טעם קליש' באכילה, וכמ"ש"כ הרשב"א ז'ל מיחסב אכילתנו עכ"פ כשאר הנהה, ולא כאוכל קליפי ערלה וקשה של כלאי כרם, דלא עבד מידי, דחתם עץ ממש הוא, ואין באכילתנו שום הנהה, משא"כ בגין הנשה דעת בא' קצת טעם כן מופרשים דברי התוס' שם. אבל נפרכו מהא דקامر אכן דודקן אי יש בגידין בנותן טעם אייכא איסור מוקדשין אגיד, אבל אי אין בגידין בנותן טעם ליכא איסור מוקדשין ולסברת התוס' הלא שפיר איך איסור אכילה שהוא בננה בשווה פרוטה, גם בדילא טעם גמור בגיד, דעכ"פ נהנה מקרין, אם לא שנאמר דהתוס' כתבו זאת רק שחזק' מazi לתרץ כן דעת ר'ש שאסור גה'ג' בהנהה, אבל אין לא סבירא לך סברא זו והוא דוחק ודוק'.

תוס' ד"ה ואתה איסור מוקדשין וחיל איסור גיד וاع"ג דתנן لكمון איינו נהוג בטומאה וכו', איסור מוקדשין דחמור דעת בא' כרת אם אכלו בטומאה חיל עכ"ל.

והקשה המהרשי' ז'ל דהא דאיינו נהוג בטומאה מצין לפרש כר"ש, דמי שבשו מותר וכו' וכמ"ש"כ התוספות בעצםם لكمון בד"ה בולדות קדושים, ותירץ דמותוך הסוגי' דהתרטט משמעו דרך לר'ש' שאית לי' האי סברא דפטור בגין של טמאה לממרי אבל לתנאי דמתני' דפטור רק מגיד ולא מטומאה, מטעם אין איסור חל על איסור קפיטר ומיש"כ התוס' דגמ' לתנאי דידן מצין למימר דעתמא כר"ש, הינו דכיוון דמצוי למיחדי כן ניחא לי' יותר להקשות ממותני' דניזיר עכ"ד, ורק שלי טובא חדא, דהכא נמי הרוי מקשה הש"ס דא"כ מוקדשין נהוג בגין מבעי' לי', דהוא קושי' יותר עצומה מלהקשות מאינו נהוג בטומאה, דמצוי מڌי' ל"י דטעמא כר"ש, אבל יותר קשה דנהנה הראש יוסף ז'ל הקשה ג'כ' על קושי' התוס' דמה קשי' להו, הלא הכא מוקדשין כולל הוה על איסור גיד, ותירץ, דלפומ' סברא דהשתא דגידי חל משעה שנוצר ומן' איינו חל בטומאה, ע"כ משום דלי' להאי תנא איסור בת אחת, א"כ ה"ה דל"ל כולל עכ"ד, ודבורי נפלאים ממן דא"כ מה הקשו בד"ה בולדות קדושים, דאמאי לא פריך מאינו נהוג בטומאה אלמא דטומאה קדים, הלא איינו מוכרת דהרי גיס איסור בת אחת לית לי' כמ"ש"כ הרוש יוסף וע"כ לומר דתנן דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת, דל"ל איסור בת אחת, וא"כ קושי' הרוש יוסף הדרה למקוםה, וממילא גם קושי' המהרשי' ז'ל יותר נכון לומר דהמ乾坤 סבר דעתמא דתנן דלקמן כר"ש, מלומר דלי' איסור בת אחת.

ולפי חומר העניין ענה מה שנראה לפע"ד לישיב דברי התוס' מוקשי' הרוש יוסף החמורה, והוא דכבר כתבנו לעולה דעל גה'ג' עכ' ליכא איסור אכילתبشر קודש דכל שאינו בכלל כליל תה' איינו אלא תאכל, אלא אית בא' לאו דמעילה, כיוון דמ"מ נתקדש בכל הבמה, ואע"פ ששאר הבשר עומד ליקרב בעולה או לאכול להנינים בחטאת ואשם, והאי גיד מתחלה עומד לזרוק ולענין מה נתקדש, והרי תראה בעור העולה אמרה תורה שניתנה להנינים וחולין הוה ואני מועלין בה, וצל' דמ"מ נתקדש בכל שאר הבשר ונידון קדושים פסולין מתחלה הקדשו ונתקדש מיד רק למיעילה ולא לשום צורך הקדש כלל, וא"כ ס"ל לתוס' דלא שיך כאן איסור قولל, דהרי איינו דומה קדושת שארبشر לקדושת גה'ג' דשאך

אי טעמא כר"ש אין כאן חשובה של כלום, ויפה כתוב הת"ח שהוא דבר שבידילי מני' אינו לא בעי התורה לאשרה, אך לא נחתו למה שכתבנו, וס"ל דר"ש סמנה ולא טעמא אמר, אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דאייה הקרא על האי סמנה ובפתיחה תראה כי שיטת התוס' בלאייה נפרכת מכמה מקומות ודוח'ק.

שוב נתיבותי שיש ליישב דברי התוס' ע"פ שר"ש טעמא ולא סמנה אמר, דנヒו דעתם איכא שלא נאסר גה"ן של טמאה נאסר גם של טמאה לא מסתבר עתה להתריר דא"כ נמצא דיצהה מקדושה חמורה לקדושה קלה ומ"מ איכא מיד' וכי כאשר אמרו בسنחרין. ותדע שכן הוא דהרי בגדי הנשה של נבלה וטרפה גם ר"ש מודה דלוקה ומטעם דرك מין אסור ממיעטין והוא גופא צרך טעמא, די משומם דבלאה לא יאלכו, גם בנ"ט שייך, אלא ודי דכל שפעם אי ה' חל לא נתיר בשבייל שנופל הטעם ה"ג לר"ש בטמאה שנאסרה לב"י לא נתיר עתה ע"פ שנופל הטעם, אז יצאו מקדושה חמורה לקלה מה שא"כ לת"ק דמשום אחע"א קטתין עליה, סכ"ס נשאר הגיד באיסור מצד איסור הקדום והבן כי נכון הו.

ד"ה איסור גיד איכא בסה"ד, א"ג לא בעי לשוני הци, משומדاقتתי תקשה לי דא"כ אין מוקדשיין נהוג בגין מביי לי' והשתאות דקאמר דקסבר אין בגיןנן טעם, הוומ"ל אין מוקדשיין נהוג בגין מביי לי', אלא עדיפני מינני פריך עכ"ל, ודבריהם צרכין בגין, אם התרצין לא מוקדי קושי התוס', משומם דידע דיש להקות עליו קושי ז' או ממש. אבל פירוש לדבריהם כך הוא, דהרי שקייל וטורי רצח להראות דא"א לאוקמא רבותא בהאי נהוג במוקדשין לא למ"ד יש בגיןן כנ"ל, איך קאמר מה שאמר שג'כ יש להקות עליו ומתחילה תחליה ביש בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ואח"כ בגיןן בגיןן טעם ומדחה, ועי"ז הקשו והלא יש לאוקמא כאוקימוטה קמייתא ביש בגבנ"ט אוקימוטה מתקימות דס"ל אחע"א דל"ל כולל, ע"ז קתרצדו דוגם זאת אינה מתקימת דהרי יש לדוחות דא"כ אין מוקדשין נהוג בגין קמבעי לי' וαι קשי' לך א"כ איך קמנסה לאוקמי כמ"ד אין בגיןן בגיןן טעם ואיסור גיד איכא ואיסור מוקדשין ליכא שיש ג'כ לדוחות כנ"ל אין זה קושי', דהרי לכך מתכוון להראות דוגם אין בגיןן בגיןן טעם א"א לאוקמי כי כך דרך הש"ס ודוח'ק.

בד"ה אם יש בה בנ"ט תימא, דילמא אסורה משומם שמןו של גיד וכו', ולפ"ז הר"ס אתה שפיר, דפ"ז דין להחמיר ולאסור בשמננו של גיד, כיון דגיד עצמו אינו אסור עכ"ל, להסביר שתורת הר"ס צרכין דברי הרשב"א דבגדי איכא עכ"פ טעם קליש, אלא שטעם קליש אינו אסור, אז יש מקום לומר דין להחמיר בטעם דשmeno יותר מבטע גיד עצמו, אבל אם נאמר דכלי' ממש הוה, ואני מוציא שום טעם, לא שייך לומר דין להחמיר בשמננו יותר מבגדי כובן. וגוף דברי הר"ס עכ"פ הרשב"א ז' ביבמות ס"ל דשmeno של גיד משומם לתא דחלב נאסר ולא משומם לתא דגיד לית להוא מקום וכבר הבאתינו דבריו לעיל ועשיתוי סמכוכין לדבריו אם מפרשין הא דחלבו מותר דחלבו דגיד קאמר עיין לעיל. אלא דלפי שיטה זו ממשיא מיושבת קושי התוס', דמתני' דירך א"א לפרש דמשום שמןו קאמר דהרי סתם ירך קאמר הן דבמא והן דחיה, ובchein דחלב גמור שר"י מכם' שמןו של גיד ודוח'ק.

בד"ה בולדות קדשים עסקין וא"ת והיכיantu בההדי', ואיסור גיד אינו חל עד שהוא בן ט' כי כדאמר ליקמן ר"א אדר"א, מחלוקת בין ט' ח' והלך ר"מ לשיטתי' ור"י לשיטתי' וכו', ויל'

ז' לדע פירוש המשנה דנוהג בטהורה ואני נהוג בטמאה, שלא כאמור דר"ש אמרה דס"ל אין בגיןן בנותן טעם ומ"מ אין נהוג בטמאה מכיון דכלבשרו מותר וכו' ומילא חלקו האי סתמא אסתמא דירך השינוי קודם, דס"ל יש בגיןן בנותן טעם, لكن כתני האי דנוהג בטהורה לבסוף פרkon לשברו עם תחלתו, ולאשמעין דכלוא סתמא דהאי פרקה חד תנא אמרו, ומילא תדע דעתם אדינו נהוג בטמאה הוא משומם דאחע"א, דכמו דמשנה דירך לאו ר"ש אמרה, כמו כן משנה דאינו נהוג בטמאה לאו ר"ש היא, וכן שפיר מקשה הש"ס ממשנה דירך עכ"ג ממשנה דנוהג בטהורה סיום דמשנה ראשונה, משומם דמזה גופא נדע דכלוא פרkon חד תנא אמרה, וא"כ נקא המשנה השינוי קודם, והבן כי הדברים קילורי לעיניים תל"ית.

בא"ד ומה שמקשה ר"י וכי לא מסתבר למימר דאח"כ פקע ממוני איסור גה"ן עכ"ל וכותב הרראש יוסף דודוקא לטעמא דר"ש יש להשיב כן, דכיוון דכן נתנה המצואה אף בהמה טמאה דבשרה הייתה מותר, ותו לא נשנית המצואה בסיני ודאי דלא נשנית דינה משומם דבבמה טמאה נאסר בשירה, אבל אי מצד אחע"א קאתינו עלה, אז לא נוכל להשיב דלבני יעקב נאסר אף בטמאה דהאי מותרת להם ושוב לא פקע גם אצלוں שבבמה טמאה אסורה דאמאי לא, כיון דנתחדרה ההלכה דבבמה טמאה בשירה אסור ובכל מקום אחע"א מAMIL דאיסור גיד לא מצי חיל אטמאה, וכן קמתמה על הת"ח שלא נחות זהה לקמן דך קע' ע"ב ד"ה והלא מבני יעקב נאסר עיי"ש. והנה כוונת הרראש יוסף ז' מבוארת דוחולק בין טעמא דר"ש דמי שבשרו מותר, אין טעמא אלא משומם דאחע"א דהאי טעמא דמי שבשרו מותר, אין טעמא אלא סימנא בעלמא, וכן כל שאסורה התורה אז לבני יעקב נשאר באיסורי דמהיכי תיתי נאמר נשניתה הדין דגה"ג ע"ז שבטל הסימן, אבל טעמא דאחע"א טעמא ממש דכל שאסור מצד אחר לא חל עליו איסור אחר דהלא די במה שמזהר ע"ז מצד אחד, כי רק מצד הדוחק אמרין דאותו שני לאין על עני אחד כדי ללקות שתיים, וא"כ שפיר מצין למימר כשותחדרה ההלכה לישראל דבבמה טמאה אסורה נשניתה הדין ופקע איסור גה"ן מטעם. אלא דלפ"ז אין לומר כן בשום אופן, דהאי סימנא היכי כתיבא, אדם נאמר דלר"ש איתרת האי אשר על כף הירך מה שלא הוזכר ליקמן בגמ' ולא ברשי"ע עיי"ש וא"כ לדרשא אתה למעט ע"כ בבהמה טמאה לאחר מ"ת, דלבני יעקב לא צרך קרא דלא אימעת להם שום דבר, וא"כ מה משיב לו ר"י והלא מבני יעקב נאסר, אלא ודאי דלא מייתורה דקרה קדרה דהרי הקרא דאשר על כף הירך איצטריך כדלקמן בדף הסמוך לכל מר וממר כדאית לי', וגם איצטריך למיעוטי עוף דלית לי' כף, וא"כ ר"ש עכ"מ מסברא קאמר וכאשר ביראנו לעיל דכיוון דאית ל' אין בגיןן בנותן טעם קשה לי' איך אסורה תורה עץ בעלמא לאכול וכאשר אמרין בע"ז דר"ח עכ"ב בשרצים המאוסים דבדיל' אינשא מני' ולא בעי קרא לאסרו, ולתרצ' זאת נאמר דגה"ג שנאי, דמ"מ לא יסלק אוינו שום אדם מון הירך ואיכל אותו מתוק שאר הבשר, וכן שפיר בעי קרא לאסרו, ונזכר מה דכלבשרו אסורתו לא איצטריך קרא לאסoor הגיד דבלאה לא יכול אותו אפילו פירוש מן הירך דהרי אין בו טעם ועץ בעלמא הוא, ועיין בה בפתחה מה שכתבתבי בארכיות בפלוגת רשי"ו ותוס' בע"ז הנ"ל. עכ"פ אמת וצדק דר"ש עכ"ב טעמא קאמר ולא סימנא, דהרי ליכא קרא מיותר ע"ז, וא"כ הוה האי טעמא ממש בטמא דאחע"א, ולפ"ז דברי הש"ס ליקמן דך ק' ע"ב דקאמר, דיקא נמי דקתני אורי וכו' כפשטוא את' דעכ"ב טעמא דת"ק משומם אחע"א, ועי"ז משיב ר"י דחמור חל ספר, אבל

דказמר שמו אל ד"ה ממש קאמר, וכן יותר ניחא לומר דאחלבו דגידי קאי וכדי לאוקמא ת"ק דר"מ הווא, כאשר סתמי דמתני' ו/or מפליג בניד על ר"י בתרתי דלא מבעי בגין ט' חי דהרי בעי שחיטה בפ"ע, אלא אפילו בפחות מזה משום דהשחיטה לא תתייר איסור הקדום לה ובחלב לא מיריר תנא דמתני' אלא מחלבו דגידי שהוא מותר לד"ה אלא דלפי שיטה זו נשאר הקושי' דמה קאמר הש"ס הכא ולקמן דהא דנוהג בשליל, דהינו דאיסור גיד משעה שנוצר, פליגו ב' ר"י וחכמים, והוא גם ר"י מודה דאיסור משעה שנוצר, אלא דס"ל דהשחיטה מתרת אותו, ע"ז חידש לנו הרשב"א בסברא, דכל איסור שיש לו יותר ע"י שחיטה לא מקרי חל לענין איסור חל על איסור, ומבייא רא"י לזה ממה דאמור ר"י בשילוי פרkon, אבל חלב מן החיה ומון הטרפה לוכה שלש, ואוקימני' בשנטרפה עם יציאת רובה, דכוון בהדי הדדי קאטו, והא ר"י לעיל בפ' בהמה המקשה שמעין לי' דתלש חלב בגין ט' חי לוקה דחדשים גרמו לי' הרוי דאיסור חלב קדים, אלא ודאי כיון דיש לו יותר בשחיטה מיתלי תלוי ועומד, שמא תשחת האם ולא מקרי חל לענין איסור חל על איסור עיי"ש, מי יתן ויארו עניין להבין דברי קדשו, כי מהה לפע"ד מופרכים מכח הרבה טעמי.

א') אין מדמה שני עניינים שאינם דומין ורחוקין זמ"ז כרחוק מזרח ממערב, דלקמן קאמר שפיר אבמה"ח וטרפה חלין על חלב בהדי הדדי, דיניהו דחלב חל עד במעי אמו בשלמו לו חדשין, מ"מ כל שלא הוקבע עדין לחלווטין דהרי יש לו יותר בשחיטה לא מצי מעכב שאר איסורים מלחול, אבל לא למד מזה להיפך דמוקדשין יכולים לעכב איסור גיד מלחול משום דמתלי תלוי והבן.

ב') הרי מוקומו מוכחה חילוק זה דאל"כ אין חל אבמה"ח על טרפה וחלב בנטרפה עם יציאת רובה, הא אבמה"ח מותלי תלוי דהרי אפשר בשחיטה ואפילו בנחירה ומיתה, אז הlkן לו איסור אבמה"ח.

ג') הרי מוקדשין בקדשים הנאכלים נמי מתלי חלי דעת ידי שחיטה וזריקה תועת הבשר לכחנים, וקדשים קלים גם לזרים ומה לי אם השחיטה מתרת או שחיטה וזריקה מתרת, וכמו שהקשו התוס' לסתן בדף הסמוך לדלמה לא חל גיד אוולדות קדשים, כיון לאחר זריקה מותר הבשר ותירוצים דבעין חל מחייבים לפי סברת הרשב"א ליתא, דכוון דאיסור מוקדשין מותלי תלוי שפיר חל גיד מיד בשעת לידה עכ"פ, דהרי הוא קבוע נגד מוקדשין דמתלי תלוי ועומד, עד הזරיקה המתרת איסור זה, ولكن דברי הרשב"א באזה לא ידעתם להולמים.

ולענין ההלכה יש באזה ד' שיטות עיין ברשב"א זל' ובראש יוסף לסתן דר' צ"ב ע"ב ובמה שאכתוב אני באזה שם בס"ד וד"ק.

בא"ד א"ג ניחא לי למפרק ממתני' דניזיר, דמשמע בהדי דלאו בהדי' אותו עכ"ל, בפשיותו לא מצי לתרצ' דניחא לי' יותר למפרק ממתני'ון מליפרך מדברי אמרוא, דהא ממתני' דניזיר לא שמעין דאיסור גיד וחלב תלוי בחדשים, רק שהגיד לא בא עד שנטקשו ראי'ו, וא"כ ודאי יותר ה"י לו למפרק ממיירא דאמוראי כדי להעמיד האמת, דבעין שלמו לו חדשיו עכ"פ, ولكن הוסיפו דלא פריך מר' יוחנן דלעלי, אבל כתני בהדי' דגידי דינו כhalb וモתר בגין ח', וממילא התדע דהתוס' לא רצוי לתרצ' רק קושי' השני', אמא לא פריך מר' יוחנן דלעלי, אבל כתני בהדי' דגידי דינו כhalb וモתר בגין ח', וממילא התדע דהתוס' לא רצוי לתרצ' רק קושי' השני', אמא לא מראהר"א דאמר דר"מ ור"י הלאו לשיטות לא מצו לתרצ' דניחא לי' יותר לפרק ממתני'ון דניזיר זהה אינו, דהא ראהר"א בפירוש אמר דר' צ' דלא בעי שחיטה לית בי' גיד, אלא דהרבש"א זל' כתוב גם על קושי' זל'

זהא דשרי ר"מ בגיד דשליל בגין ח', היינו לאחר שחיטת האם דנימתר בשחיטת אמו וכו', עכ"ל. והנה אבא בקיור שיטת התוס' דהכא, והוא בניד וחלב לעולם חלין עוד במעי האם עכ"פ בגין ט', ולטיווץ קמא איסור גיד משעה שנוצר, ומ"מ השחיטה מתרת hei ני איסורים מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, ולא פליג ר"מ ור"י אלא על עסקי שחיטה, דלר"מ בגין ח' דוקא מתרת שחיטת האם את הولد, אבל בגין ט' חי בעי שחיטה בפ"ע ולר"י גם בגין ט' חי יותר בשחיטת האם, ולפי פ' זה דברי הת"ק דקאמר נוהג בשליל, אין בהם שום רשותה דהרי אין זה שליל לר"מ, דהרי בהמה מעלי' הווא, וכבר כתני פלוגתא זו בגין ט' חי לעיל בפ' בהמה המקשה, ולא איצטריך הכא אלא לר"י דקאמר אינו נוהג בשליל דניטרין הגיד ובחלב מגוזה"כ דכל בהמה תאכלו, דלא שמעין זאת מדעליל, דממה דניטר הולד בשחיטת האם, עדין איכא למימר דידי' לוולד להיות כאמו, וכקושי' הרא"ש זל' לעיל בסוגי' דשם, ולהכי ניחא דלא נקט בדברי ת"ק וחלבו אסור, דבדברי ת"ק בללא' אין כאן שום רשותה, ולא נקטה אלא מושום דברי ר"י המתר גיד וחלב ע"י שחיטת האם, ולכן' איכא מתרת בגין ט' חי יותר קשה בו, אבל לשיטה זו קשה מאד איך שניהם ריבינו הקדוש טעםו מלעיל עד להכא דלעיל שנה דברי ר"מ ביחס ודברי ר"י בלשון חכמים, ועכ"כ כדי לקבוע הלהכה כחכמים, ולא עוד אלא דר"ש שורי מוסיף עוד אפילו בהפריס עג'ק, וכך שנה דברי ר"מ בסתם הרוי דרצה לקבוע הלהכה כוותגי' דהשחיטה אינה מתרת בגין ט' חי יותר קשה דהנתא הי' יכול לסתום סתם ואני נוהג בשליל והיינו יודעים דלכל מושר ומר' כדתאי לי', דלר"מ קרי שליל בח' או ב"ט מת ולר"י קרי שליל אף בגין ט' חי.

אלום הרשב"א זל' בחודשו הביא בשם תוס' שיטה אחרת, והוא דר"א אר"א לא אמר דהלו לשירתם רקס בחלב, אבל בגין גיד דר' מ' מכל בהמה תאכלו, עכ"פ שנאסר משעה שנוצר. ואין זה כתירוץ שלפנינו שמלחקים ג' בין גיד לחלב, דזוקא בחלב בעין ט' חדים, מושום דכתיב חלב שור כשב וע, ולא איקרי שור עד שגמרו חדשין, אבל גיד איכא משעת יצירה, דאפילו לפני תירוץ זה עדין מתרפרש הא דראאר"א דקאי בין אחלב ובין אניד, דהלו בפלוגתם לשיטתי'ו, דעכ"פ שאיסור גיד חל משעה שנוצר, מ"מ ניתר בשחיטה בין לר"מ ובין לר"י, לזה בגין ח' ולזה אף בגין ט' כי לשנים השחיטה מתרר אסורים אצל השיל, לר"י גיד וחלב, ולר"מ עכ"פ גיד. אבל האי שיטה שהרביא הרשב"א זל' סובר דלר"מ באמת איסור גיד דחל משעה שנוצר לא פקע ע"י שחיטה, אפילו בגין ח' מושום דידי' לוולד להיות כאמו, ואני חלב בגין ח' דעדיין לא מקרי חלב שור, ורק ר"י דמתיר אף ב"ט אע"ג דאייקרי שור, מצד גזה'כ דכל בהמה תאכלו, ה"ה דמתיר גה'ג מה'ט, ולפ"ז התנאו דידן סתום באזה כר"מ דנוהג בשליל הון גיד והוא חלב, דיניהו דלגביו שיטה שנה דברי ר"י בלשון חכמים דגס בגין ט' חי יותר בשחיטת אמרו, אבל לגבי גיד וחלב סתום כאן כר"מ, דאינו מתריר איסור גיד וה"ה חלבו, והא דלא כתני נמי דחלבו א Sor, ייל' משום דלא דמי, דגידי איסור אפילו בגין ח' ועוד פחות מזה, אבל חלב איינו אסור עד שהוא באזן ט' חי, ולא עוד אלא דיל' דהאי ת"ק דנוהג בשליל, איינו ר'ם בר פלוגתא דר"י בעסקי שחיטה, אלא מהני חכמים דסבירו בשחיטה קר"י, דבן ט' חי יותר בשחיטת האם, אבל איסור גיד שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב ד"ה מותר, שהוא מעשה שנוצר לא פקע ע"י השחיטה ולכן בחלב ד"ה מותר דבנין חדשים ואוירא, וכמוש"כ התוס' לקמן בד"ה מבורת אלא דלפי דרך זה, קשה מה פריך لكمן מדראר"א אדשטיול דאמור דחויבו מותר לד"ה, הלא יפה אמר על ת"ק דמשנתינו דפליג א"ר' בגין, מודה בחלב כנ"ל, אבל לעולם ר'ם פליג נמי אחלה עכ"פ בגין ט' חי ומושום דעתון שחיטה, ויל"י בדוחק דמשמע לי' דד"ה

מיהא אשוו להחדי, מר לא מכשר ומר לא מכשר, הוה ל' רבי חד במקום שניים עי"ש וכן לא מצי פריך והא hei תנא איינו נהוג בטמאה ס"ל דהרי ה' הוא מה שהחידש התרצן דלכן חלקן התנא לשנים, משום דס"ל כר"י לענין נהוג במוקדשי ולא לענין טמאה ודוק"ק היטב כי נכוון הוא בס"ד.

ע"ש גמר א"ר י"פ ולא פליגו כאן להלכותו וכו' והקשה בראש يوسف ובבלב ארוי ז"ל דמה קמ"ל ר' דנוהג להלכותו פשיטה וכקושי' הגמ' בריש שמעתין, וככתב הלב ארוי ליישוב עפ"י התוס' דלפקן ק"ג ע"א, שהקשׁו לרבען דס"ל כל שבשו אסר אין אתה מצוא על אברהם, בטרפה נמי נימא דלא חל אבמה"ח, ותירצ'ו דהאי לא אתה למיעוטי אלא מין שבשו אסר, דהיאנו טמאה אבל לא טרפה, וא"כ הכא דכוות' אתה ר' לאשמעין לאפוקי אליבא דר"ש דדרש כל שבשו מותר גידו אסור אבל בטמאה שבשרה אסור גידה מותר, דמוקדשין לא, דין זה מין אסור, אלא דא"כ למה לא מתרצ'ו הש"ס כן לעיל על הקושי' פשיטה עי"ש ועיין לעיל מה שכתבת' בהזה. והנה יותר יש לתמונה על הרמב"ם ז"ל שכתב בריש פ"ח ממאה"א וזל, "גה"ן נהוג בבהמה וחיה הטהורים ואפי' בנ"ט שלhn נהוג בשליל ובקדושים בין קדשים האכלין ובין קדשים שאינם האכלין עכ"ל, ועיין בה"ה שם ובלח"מ בפ"ז מעעה"ק, דודאי לא נהות כאן הרמב"ם ז"ל לדינא דהקרבה למזבח, אלא לומר דלוכה על אכילת גיד בין בין קדשים האכלין ובין קדשים כאלו כתבת' זאת, והוא פשיטה הוא ועליו אין לתרץ אתה לאשמעין דלא נימא מי שבשו אסור אין גה"ן נהוג בו, דהרי כבר כתבת' דנוהג בנבלות וטרפות שלhn, ובלי"ס לאתה כיון נימא כל שבשו אסור וכו'. אולם לפ"ז מה שכתבנו לעיל יש לתרץ זאת דתחלתה דמכין אסור יחשב, וכמו שהבאתי לעיל דחויש בשור פסהמ"ק לוקה משום כלאים עי"ש, וכל זאת ניחא ליישוב הגמ' והרמב"ם ז"ל אבל הש"ס לא מצי לתרץ משנתינו דנוהג במוקדשין כן, משום דהרי התנא דמשנתינו לית ל' הא דר"ש, דהא ס"ל יגבנ"ט וטעמא דאיינו נהוג בטמאה משום דאח"ע"א וכ מבואר לעמלה, ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר ורבי מחבורין דתהיira לא איצטריך קרא לרובי' כי איצטריך קרא לגה"ג במ伙bor וכו', קשי' לי טובא דהאי איסורה דלא ליקרב מקרא ממשקה ישראל ע"כ סברא היא דלא ליקרב למזבח מה שהמקריב בעצמו אינו יכול דאל"כ עד דאתא חזקאל איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דירך דאיינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרשה"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טума בעי, וכתבת' לעמלה דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, ומילא נדע דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנורו טעם, ומהנה דירך סותם כמ"ד יש בגידין בנורו טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבנ"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רב"י כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

דסוגי' שלנו דלא כראאר"א ודוק"ק.

בד"ה והאר"י לא נצרכה אלא לנפל וכו' תימא דבניזיר גרשין בכל הספרים כדאר"י, משמע דר"י לא אמר אהאי דניזיר וכו' עכ"ל, תימא צו לא נמצא בשום מקום בתנ"ס, אבל כוונתם לתמונה על בעל הגמ' למה לא הביא עיקר המאמר אשר עליו סובב ר' וע"ז תירצ'ו דעיקר מימרא דר"י על משנה דהאלות איתמר והיא אחר משנה דניזיר שניית, וגם לא היו שגורות נגעים ואהלוות כ"כ בפי התלמידים כדיוע לבן הביא משנה דניזיר ור' כאשר עסק באלהות הקשו לו ואמר שם מה אמר, וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין זה עין בפסחים דף ל"ז ע"א ודוק"ק.

ד"כ צ' ע"א גמר אלמא איסור מוקדשין קדמים בח' ק"ז בעחהח"ס ז"ל הקשה והא קיימ"ל אבלו ואין בו כזית חייב משום דגידי בר' הוה, וא"כ כשנטקشرو אבריו בגידין מסתמא אין בו כזית והוא עניין קדשים חצי שייעור ושפיר חל גיד על חצי שייעור קדשים, עניין קדשים חצי שייעור ושפירות חל בד"ה וולדות קדשים שהביא קושי' זו, ומסיק דכיוון דהוה שייעור לג"ה הוה נמי שייעור להקדש כמו בשבת עי"ש, והנה יפה כתוב לתרץ שם איך מייניריו מפקית דנימא דגידי איכא וקדשים לייא, דכאן לא שייך הי מייניריו מפקית דודאי איכא להפקיע קדשים דאיינו אלא חצי שייעור, אבל מה עינה כאן דקרו מגדיד לא חל משום קדשים קדמים. אבל לפ"ז אין מקום לקושי' זו דאה"ג דכל מן שאין בכל הגיד כזאת דאייכא גיד על קדשים אבל אם אח"כ נתגדל ונעשה כזית ודאי שלא לקי אגיד, כיון דלקי אקדשים וכ מבואר לפנינו בסוף פרkon בסוגי' דאייסור חל כזאת בטוב טעם וא"כ איק קתני סתום דנוהג במוקדשין, הicy נוקי וזה בא ברור בעזיה"ת ודוק"ק.

ע"ש אימר דשמעת לי' לר' בטמאה וכו' וככתב המהרש"א דלפי מה שהזכירו התוס' לתרץ לעיל דלא ה' יכול להקשות מאינו נהוג בטמאה, ע"כ משמע להו דהאי תנא דמתני' ס"ל הכי כססתמא דמתני' דסיפא, א"כ הול"ל בשתיות יותר והא תנא דידן צ"ל שכן איסורה נהוג בב"ג, דהא הוא סתם דאיינו נהוג בטמאה עכת"ד, וכוונתו כפי מה שכתבת' לעיל על דברת התוס' דשם דלמה הקשה ממשנה דירך דאיינה מוכרכחת חד תנא אמרה, ולא הקשה ממשנה דאיינו נהוג בטמאה, דהוא ודאי סיומה מלטה לכל הנני נהוג דודאי חד תנא אמרה, ועפ"ז יפה הקשה המהרש"א דהו"ל להקשות כאן, איק תרצה לומר דמשנתינו תנא אמרה דס"ל בטמאה כר"י, והוא הוא מסיים דבריו ואיינו נהוג בטמאה. וזה קושי' הנה ראי' למהרשה"א ז". אבל לפ"ז נראה לתרץ בטוב טעם, דכבר כתבנו דהא דחק התנא האי משנה לשנים, והניח חד נהוג ואני נהוג, לשנותו בסוף פרkon טuma בעי, וכתבת' לעמלה דכיוון להודיעינו דכולו פרkon חד תנא אמרה, ומילא נדע דהא דאיינו נהוג בטמאה לאו ר"ש הוא ומטעם שבשו אסור גידו מותר, דהרי ר"ש ס"ל אין בגידין בנורו טעם, ומהנה דירך סותם כמ"ד יש בגידין בנורו טעם. אולם ייל עוד טעם אחר ולהיפך דמש"ה חלק המסדר משום דלאו חד תנא אמרה, וכואן סתם כר"י, ולגביה טמאה סתם כר"ש, ואין כאן תרי סתמא דסתורי אהדי, דהא גם ר"ש מודה דנוהג במוקדשין, וניחו דלא מטעמי" דר"י משום דגידי חמוץ ונוהג בב"ג, אלא מטעם דאגבנ"ט, מ"מ כיון דבדיון דנוהג שווין שפיר סתם רב"י כאן כר"י, דנוהג במוקדשין וכן מצינו הרבה פעמים בש"ס כעין

התוס' למה שכתבו לקמן בד"ה קדשים דאיסור כרת, דכל שאיןו
חל מחייםתו לא חיל, או דבלאי"ה מסתבר דג"נ חל מחיים נמי.
ואני אומר דכל הפירושים בדבר התוס' נפלאים וא"א להולמים,
וכבר כתוב בראש יוסח ז"ל דהרבב"ם ז"ל לית לי' סברת התוס',
דאלא"כ אין לא מכךיר חידוש זה (אע"ג דהרבב"ם פסק דאגבנערט),
מ"מ הלא ס"ל דאוכל גה"נ של נבלה לוקה שתים, א"כ לא מצי
חיל גיד על מוקדשין, דמקודשים לא פקע אף כשנטקתה הגיד,
כיוון דஅחסבי' לאכילה נגי' גיד).

ובאמת יש לתמוה איך עלה בדעת התוטו' לומר דכל שלא חל מחיים לא חל לאחר שחיטה, דהלא גם טרפה למ"ד בהמה בחיה לאברים עומדת כתוב רשי' לKNOWN ק"ג ע"א ד"ה וכגון שנטרפה, ז"ל ור' ל' סבר אין איסור טרפה חל על ההמה עד שתישחט דאיסור מיתלא תלי וקאי, וכי פקע איסור חיות את' איסור טרפה וחיל' עכ'ל, ועיין בעicker י"ד ו'יא אריכות דברים והרי תורה דכתיב ובשר בשדה טרפה דלא דברה התורה אלא כשבודה עיןبشر דהוא לאחר שחיטה, כמוDDRשינן ב'ב"ק מה' ע"א ולא יכול את בשרו דשור הנסקל, דמיירי שהחטו לאחר שנגמר דין, וא'ב'ה בגדי ע"פ שנאסר משעה שנוצר ונתקשה היינו להיות מיתלא תלי עד שיתוקן הבשר לאכילה דהיו לאחר שחיטה אבל בחולש הגיד מחיים מהכי תיתי נאמר דילקה ממשום במאה"ח ומושם גיד, אבל בקדשים דגם לאחר שחיטה קודם זריקה דאית על בשרו איסור קדשים וудין לא מצי חיל איסור גיד בזה יש מקום לומר דכל שלא חל כבשאר בהמות מיד לאחר שחיטה שוב לא מצי חיל, ועיין מה שאכתוב בדייבור שאח"ז ודוד"ק.

תוטס' דה קדשים דאייסור כרת מי שמעת לוי, משמע דאפיילו שלמים לאחר זריקה דשרי אף לזרים, בעי למימר דלא חיל אייסור גיד כל וכוי' מدلא אשכחו דחוי' אלא ב厸ברת עכ'ל ומאד אני תמה מה המתינו בקושיותם זו עד הכא ולא הקשו כן מדי כשמתרץ הכא בולדות קדשים עסקין ובהדי הדדי אתו, והוו' להקשות למה לי בהՃדי אותו דחא וולדות קדשים עכ' שלמים הם וכמוש'כ רשי' זל, ואכ' לאחר זריקה דליך אייסור קדשים דנאכל לארים למה לא הי' גידם אסור, וכמוש'כ דאחר שתטר תירוץ ומסיק דמ' מאייסור קדשים קדימה דקשה מה בכ' מ'ם הלא לאחר זריקה שפיר איך איסור גיד. ולמה נטרו בקושיותם עד הכא, ובגוו' קושיותם כתבנו בדיור הקודם דיל' דחא דקאמר אייסור גיד חי' אמוקדשין היינו בין שחיטה לזריקה, די' לא חי' אז לאחר שחיטה שוב לא מצ' חי' לאחר זריקה דזומי' דשאר בהמות בעין וארכיכיו לדוחק של התוטס' דבעינו ישיחול אייסורי מחריים.

ועוד נלפע"ד לומר דזהירות אינה מתרת אלא מה שראוי לאכילה, דהרי תראה בעור העולה אי לאו קרא מפורש דלכחנים תה"י הייתה קדושה לבודק הבית וא"כ גה"נ נמי אי נאמר דאחר הזריקה חל איסור ניד שוב אין הזריקה מתירתו לאכול ונשאר איסור מוקדשין על הגיד ודז"ק היטב.

ע"ב גמר' מתני' דלא כר"י, דחני' ר"י אומר אינו נהוג אלא באחת והודעת מכרעת את של ימין, איבעיא להו מיפשט פשיטה לי', ומאי דעת דעת תורה, או דלמא ספוקה מספקא לי' ומאי דעת דעת נוטה, עכ"ל הגמר', יש לתמונה איך אפשר לספק בשל שמאל זקרא סתמא כתיב ולא בא ליסותום אלא לפרש ודוחק גדול לומר דמספקא לי' דלמא איכא רמז בתורה על של שמאל אלא דאנן לא ידעין לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתין דaicaca מ"ד בשمال וודרש מקרו עי"ש דaicaca חולפי גראות על של שמאל אלא דאנן לא ידעין לדרשו, (אולם במד"ר פ' ע"ח איתין דaicaca מ"ד בשمال וודרש מקרו עי"ש דaicaca חולפי גראות שם) אבל הנראה לפע"ז

בפ"ע אתה, ואע"פ דרבינו קאמר דעתך קרא אמחubarim דאיסורא הכוונה דהקרא דבר ממחubarim כדרכו, אבל אכן ממילא ידעינו גונה"ג דכללبشر מהריב אפילו בתולש, מדכתיב ועשית עלותיך הבשר, והוא נמי בשר מקרי אלום ר"ה דס"ל מסתמא בחלכתא אבגנט", ולא הוה בכללبشر וכרכבי ס"ל בסתירתה הנ' פסוקים, א"כ קרא דועשית עלותיך הבשר לימיוטא גה"ג אתה, צריך לחלקו מגזה"כ, ולא כשאר גידין ועצמות, ואולי משום דתרתאי אית' ב', אינו ראוי בעצם וגם איסורה רביעי עלי', והא דהשיב לר"ח ממשקה ישראל הוא לעומת קושיתנו מי כתיב לא יacct המזבח, שלא ידע כלל דaicא חילוק בין גה"ג לעצמות ושאר גידין שאננים נאכלין, השיב לו ממשקה ישראלי למנחה, אבל לעומת מתמעט מועשיות עלותיך הבשר, ולא גה"ג אבל שאר גידין ועצמות במחubarim יעלו מקרה דוחקתייר הכהן את הכל, ומישיב בהזה ג"כ שלא פליגי ר"ה ור"ח בפלוגתא דתנאי. ולא תאמיר כי הסוגי"ר רק בדוחק מתפרקן, כי על דוחק כזה כי"ז בעהחת"ס ז"ל הדוחקים רובם אמרתיכם, וכאשר ביארתי דבריו הקודשים בהקדמה.

ויש להביא ראי' לפירושנו גם מריש' ז"ל שכותב על הא דר"פ דלא פליגו דלהעלוטו אין גה"נ נוגה דלא כתיב ולא יאכל המזבח, וכותב המהרש"א ז"ל דלא מצי להביא דברי רבוי מוחקтир הכהן את הכל, דע"כ לא ידע מברייתא מדקאמר לא פליגו. וצריך להוסיף עוד על דבריו דס"כ ס' למה לא נימא דר"פ השיג מעצמו דעת רבי דיש לרבות גה"נ במחובר מוחקтир הכהן את הכל, ולא ידע דרבנן פליגו ע"ז, אלא דא"כ היתכן דר"י וממש"כ ר"פ דמןפרש בדבריו יסתומים דלהעלוטו לכ"ע שרי נגד הכלל דמשמeka ישראל למנחה משוםDDRשינו כן מסתימות הכתובים וא"כ היתכן לכל הנני אמרואי קמאין ובתראי דלא ידעו מברייתא זו לא ידעו ג"כ מקריא דמשמeka ישראל עד שפשט בעיניהם דמותר להעלוטו וע"כ לומר דה"י סברא פשיטה בעיניהם דעל מחובר בבשר לא שייך ממשמeka ישראל ומעטה איך נאמר דמלטה דה"י פשות בעיני כל הנני אמרואים חזר בו הש"ס מנוי ובו' ומפרש פלוגתת רבוי ורבנן נגד האי סברא החיזונה אלא ודאי הפירוש ממש"כ.

ואם נניסஅנחנו בדרכנו סר מהר התמיה הרתיה שטמה הלח"מ ז"ל על הרמב"ם ז"ל בפ"י ממעה"ק, דהרבנן ז"כ שטרלי לב"י תרי דפסק הרבה וכסתם משמעות המשנה בזבחים דפרשו לא יעלו, ומ"מ פסק דגה"ן חלצו לתופוח, דלפי האמור כן הוא לר"ה, דג"כ ס"ל הרבה אבל אית ליה אגבנרט' ודווק' היטב.

תוס' ד "ה אלמא איסור מוקדשין קדים, אומר ר'ית מושן דמתחללה הכל בשר והבשר עצמו מותקsha אח"כ ומתלבן ונעשה גיד וכו', עכ"ל, ותמה תמייה עצומה בהגחות ר'ץ חיות ז"ל, הלא און כחוורת ר'וי ס"ל דבחר לבסוף אזליין בגדיין שטוף להקשות, וכן בעצמות הרכין הנאכלין פסק הרמב"ם דחייב בפסח מושום שבירת עצם בפסח, ולמה לא יהיה חייב מושום גיד ע"ש סופו עי"ש, ואני גברא רבba קחיזיא, אבל תמייה גם צורתה ליתא, דאן רק גידיין שכבר נטלבנו ועל עצמות שכבר תואר עצם עליהם אלא דעתינו רכין הון, אמרינו דnidionim ע"ש סופן, אבל כאן מד"יק הר'ית לומר דמתחללה הכל הוא בשר ואין זיך לתואר גיד כלל, רק אח"כ מטלבינו ומתקשה קצת עד שנופל עלייו שם גיד, וכן מורה לשון הש"ס דקאמר שלא נתקשו אבריו בגדיין, כי אין כאן גידיין שעושין פעולתם לקשר האברים מושום דעתינו רכין הון כבשר ממש, ואז לכ"ע נידונים כבשר, וזה ברור ואמת.

בא"ד ואע"ג דהשתא ר"ל דאיין איסור גיד חל על מוקדשין על איסור אבמה"ח דלא חמיר כמוקדשין חיל וудוד דאי"א לאיסור גיד בע"א עכ"ל. ועיין במחרשות"א וביתר האחרונים ז"ל, אי כוונת

חכמים מחמות חומרא בעלמא לא בעי ס', ובטל ברוב עיי"ש, והרי תראה דדמאי וכן חמץ שעעה פ' בטילים ברוב, ומ"מ שמנו של גיד בעי ס', ולא עוד אלא שהח"ז והטו"ז מתמיהים על המחבר בס' כי, דלמה לא אוסר הירך מצד איסור דבוק והן אמרת דהפרט מגשם הביא ממנה ז"ל לתוך, דשmeno של גיד קיל ויפה כתוב לתרץ המחבר שהרי הוא ז"ל בכ"מ שלו כאן המליך על הרמב"ם בשmeno של גיד מה"ט, אבל האמת איינו כן,adam ה"י קיל לא הי ציריך ס', והי" דינו כדמאי וחושעה פ', והרי תראה דעת מימרא דר"ז דבנוח ישראל החמיירו על עצם ויושבת ז' נקיים על טיפת דם חרודל, מברכין על הטבילה לנדה גמורה, הרי דקבלה שבכלו המון העם על עצם לתוספת קדושה, הרי הוא עכ"פ כשר דרבנן דשייך לומר עליו וציווין, ואולי עוד חמוץ יותר מדרבנן בעלמא דהרי הוא כגדיר, (הארכתי בזה لكمון דף צ"ז ע"א על המשנה הנוטל את גה"ע להוכיח דלא כחת"ס שסובב דקבלה חומרא הוּה לנדר דאוריתא עיי"ש ומיעיר איסור גיד אתה למועד דאתא מכבלי יעקב ובניי לדעת הרמב"ם ז"ל גם אליבא דרבנן ואין להאריך בזה יותר). אבל דעת הרמב"ם ז"ל כפשוטו, בכל הנני קורומים וכן שמנו של גיד לא החמיירו בפסח להוציאם קודם צלי' מפני דהמה רך מדרבנן אסורים, וטעם בעיקר הוּא ג"כ מדרבנן לדעת הרמב"ם, והוא תרתי דרבנן במקומות מצוחה לצלתו שלם, והפלג הראב"ד ז"ל, adam היו מביאין לפניו פסח זהה, הי' חבטו בקרקע לפני אינו אלא גוזמא בעלמא, וחיללה לחשדו שהי' עבר עשה דאכילת פסחים ואלאו דבל תותירו, משום האי איסור קל شبקלים, ואולי נזהר כתוב "לפנוי" וכונתו כדי לייסר את הצולה המביאו, אבל אח"כ הי' מגביחו ואכלו.

והנה ה"מ ז"ל לא מצא ראי' לדברי הרמב"ם ז"ל כי ראויito שambilא שם לא הבנתי, אבל לפע"ד מוכח כן מהכא, דהרי ר"ת מפרש בדביגת הנשה ואelibא דר"י אמר, ור"א מוקי בשmeno של גיד, וע"ז נשנה במסנה דישרפו בששה עשר עם הנותר, ואם נאמר דהה' מסיר את הכל לפני הצלוי, הרי הי' מצי להוציאם בעוד יומם בע"פ ולשרפן מיד קודם שיבואו לידי נותר, דהרי תרומה תורה שירפה בתחלת שיש מושם דאסורה מדרבנן, ולמה ימוציא עד שיישעו נוחר, וניהו דכל שאסור לו חכמים לאכול ודאי דלא עבר אלא דלא תותירו, דכל שאינו בכל ואכלו את הבשר איןו בכלל לא תותירו, אלא דאי"כ גם שרפה לא תעבי, ונשדי'יו כמו שאר עצמות וגידין לאלו בשר נינחו כמבואר בגמ' והרי תראה דרש"י ז"ל נתעורר ע"ז, ובדר"ח דקרו אמר דעת הגה"ז קאי כתוב ז"ל, "ותתרו'יו בעו שרפה לכל חד ודוד מספקין לי' בהתריא, והוא נותר שפיר וכו'" ולקמן בשmeno של גיד כתוב ז"ל והלך עכ"ל משיר לה משום מנהגא, ושרפה בעי הויאל ומדאוריתא בר אכילה הוּא עכ"ל, הרי לך דכל דין נותר יש לו וא"כ למה לא יבער את הקורומים והחותמים וגה"ג ושמנו קודם שיבואו לידי נותר, ובפרט גה"ג דיבגבנ"ט דהה' הוּה בכללبشر ונעשה נותר ושם ודאי נותר גמור הוּה דהרי רק מספק מיניהם מלאכל גם שניהם, ומה ימוציא עד שייהיו נותר ויעבור על לא תותירו במקומות דיקול לעברו לפני זה, אלא ודאי משום דמצוחה הוּה לצלותו שלם, וזה נראה לפע"ד ראי' נcona ומכורחת לדעת הרמב"ם ז"ל, ממילא נלמד דאפילו גה"ג לר"י דיש בו טעם והוא איסור תורה, לא חששו להיסרו קודם צליה ומכש"כ שאר הקורומים דרבנן ודוד"ק היטב.

ע"ש גמר' ח"ש אכל מהז' כזית ומזה כזית וכו', כבר כתבתי לעיל שאין זה תוספתא כמו ציון בעל מסורת הש"ס, אלא משנה שלמה בפרקן لكمון צ"ז ע"א אבל בתוספתא איתוי פלוגתא זו בין ת"ק לר"י בסוגנו אחר והוא "האוכל מגה"ג כזית הרי זה חייב ר"י פטור איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

דר"י לשיטת"י דס"ל לבני יעקב נאסר, שפיר מצי לסתוקי בשל שמאל,adam לבני יעקב נאסר אז אין זה כיוו, אלא סייר המעשה דבini יעקב קבלו על עצם שלא לאכול את גה"ג, וכיוון דכתיב עד היום הזה אנו ידעים דהקב"ה הסכים על ידים, ושאר איסור זה לעולם, וא"כ לא הי נחוץ ליכתוב בתורה מאיזה גיד המדובר, אם של ימין או של שמאל, הלא פשוט איסורו בעם קודם מ"ת, ואם של שמאל געתך ולא אכלו של שמאל, עד מ"ת למה להם לפרש יותר, אבל לחכמים דס"ל דבשיני נאמר והוא ציווי כאשר ציווי התורה אין מקום להסתפק בשל שמאל כלל, אם לא שנאמר דשניות נאסרו כדעת המשנה.

וכתב הרاش יוסף ז"ל דהמשך לשון האיבעי הוא, دائ אמרין ספוקין מספקא לי' אפשר דמתני ר"י היא, ר"ל דלא פלא ארישא דלאיסורא קאמיר דתתו'יו יהו איסורין עכ"ל, אין כוונתו דרישא ר"י אמרה ונוחג דקרו אמר לאיסורא קאמיר, דאי"כ כי פשיטינו דמיישט פשיטה לי' נימא דחכמים דפליגו ספוקין מספקא להו, ומספק קאמרו דנוהג בתרוי'יהו, אלא ודאי דזה ליתא דנוהג ממשמע מכח ודאי, ועוד דהרי בהדי תנן لكمון צי' ע"א (ובמסורת הש"ס בדף הסמוך נסמן תוספתא פ"ז והוא טעות) דأكلה מהז' ומזה כזית ומזה כזית סופג שמנים, אלא דכוונת הרаш יוסף הוא לומר דר"י נמי מודה דעכ"פ לא אכלין לתרוי'יהו, لكن לא חש התנא להזיכר כאן דר"י פלא, וסמק אמרתני דלקמן דקתני ר"י אומר אינו סופג אלא ארבעים, ועיין בלב אר"י בריש פרקן דנדחק ליישב למה לא תנן דר"י פלא דאיינו גזהג אלא באתה כמו דתנא דפליג בשליל. ולפער"ד במאמת נראין דברי הרاش יוסף ז"ל גם לר"י לא אכלו גיד של שמאל אף' אי מפסיק פשיטה לי' דשל ימין מטעם דלא אותו לאחלהפי ובפרט דכפי שראיתי במד"ר פע"ח דר' יוסי ס"ל דנוהג רך בשmeal עיי"ש כי איך נוכל לציר לעצמו פלוגתא דתנאי בתראי ר"י ור"מ בדבר הנוהג בכל יום ובכל מקום אם פלוגתם ירכות או רק הימנית אלא ודאי דלא אכלו שניהם אלא פלוגתם הי' اي מעיך הדין כן הוא או רק מצד ספק או חומרא בעלמא, ועיין עוד لكمון מה שנכתב בזה בס"ד וד"ק.

דפ"ז ע"א גמר' ר"א אמר לא נצרך אלא לשטנו של גיד דתנאי ופרש"י ז"ל, "מהכא לא חפותו וכו' והוא לא כאו' פלא הלא אין מאמתני דגידיון והעצמות ישרפו פשיטין, אלא מר"ח דקרו דמלש למתרני מונני ר"י היא, ופשיטות זו לא נדחה מהא דר' אשדי דמיישט למתרני בעניין אחר. אבל ניחא לי' דודאי מר"ח אמרה בתרא א"א לפשוט ספקתנו אי ר"י דעת תורה או דעת נוטה קאמיר, דלר"ח מנ"ל הא, אלא מה דפשיטין מר"ח הוא משום דר"ח גופה פשט לעצמו דודאי ר"י דעת נוטה קאמיר, מדקתו במשנה דפסחים דהגדין ישרפו ואין פירוש אחר במסנה זו, אלא דשנית אליבא דר"י, וספוקין מספקא לי', וממילא אי מצינן לפרש המשנה באופן אחרתו ליכא למפסיק מדר"ח, שהוא בעצם לא ידע בבירור דעת ר"י, אלא מכח האי משנה דפסחים, דלא מצי לפרש בא"א ודוד"ק,

ודע הרמב"ם ז"ל בסוף הלכ' ק"פ כתוב, דהה' צולין את הפסח שלם, ולא היו מנקרים כשאר בשר, אלא דבשעת אכילה הי' מסירין גה"ג ושאר קורומים והראב"ד ז"ל הרעיש עליו, והכ"מ שם מצדי'קו באמרו, כי הלא גה"ג אין בו ליתן טעם ולא קאמיר רק על שmeno של גיד, דאיינו אלא מצד ישראלי קדושים נהגו בו איסור, אבל שאר קורומים האסורים מדרבנן ודאי גם להרמב"ם ז"ל בעו ניקור קודם צליה עיי"ש, איך נדחק בלשון הרמב"ם. הנה מה שרצתה ה"כ"מ ז"ל החלק בין שmeno של גיד לשאר קורומים האסורים מדרבנן, לפע"ד ליתא דהרי תראה שהשmeno של גיד בעי שישים בתערוכות ככל שאר איסורים, וכבר כתוב הש"ז ז"ל בדיינו ס"ס אות י"ז, דבר שאיסרו

והלב ארוי וק"ז בעחתת"ס ז"ל הביאו כאן דעת הזוהר ק"ש גשה"ג מן שיש"ה גידין מכון לילאו דשתי אחיות מן שיש"ה ל"ת, ושרו של עשו לא הי' יכול לו עד שהגע להאי גיד, וא"כ הוא, ודאי לא נגע רק באחת ולא בשתיים, אלא דבמד"ר שצינתי כבר לעיל איתני, דר"י אומר באחת מהן נגע ואחת נאסרו ור' יוסי אומר באחת נגע ושתיין נאסרו, אלא דח"כ כתוב שם אית תנא הדעת מכרעתה שהוא של ימין כר"י, ואית תנא הדעת מכרעתה שהוא של שמאל כר' יוסי, מ"ד של ימין ויגע בclf' ירכו, ומ"ד שהוא של שמאל כי נגע בכף ירך יעקבclf'ל, ועיין במפרשי המדרשים שם, זה בכיה וזה בכיה הנחות ותיקוניהם, אבל מדברי قولם clf'פ' זה יצא ברור דליקא שום מ"ד דבשניהם נגע, אלא דמ"מ נאסרו בשניהם. ועפ"י המקובלים ניחא דהרי בבהמה וחיה ודאי אין האברים והגידים מכונים למספר רמ"ח ושות"ה כמו באמון, כי היכי דנימא דהאי גיד שנגע בו ביעקב תאסר כנגדו בבהמה ולכן כיוון דנאסר ע"ש המאורע נאסרו שניהם, אבל דעת חכמי תלמודינו קשה להלום וד' יair עני וד"ק היבט.

שוב נתישתי שיש ליישב תלמודנו עפ"י דברי המהorer'ם שיפ' שהבאתי לעיל, דין דרך המתאבקים לשום שתி ידיו למיטה, אז שכנגו נצח אותו לעלה, אלא דבזה לא הוועיל אלא לתרץ למה שכנגו נצח אותו לעלה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir למייר דמאחריו' אתה, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד אחת אי'cascricir בתרווי'יו, אבל עפ"י דברים י"ל דהאי סברא גם איד מצ' להשלפו למימר דבמתאבק פנים אל פנים ס' ידו אחת לא מצ' להשלפו למיטה מטעם שכטב המהרמ'ש ז'ל, ולכן ס'ל לחכמים דר' דע"כ לומר מדאחריו' נשוי' וכיוון שכן מסתמא לא חס עליו להכותו רק ביד אחת על ירך אחת רק בשתי ידים על שתי ירכות, והוא הנכו'ן ודוד'ק.

ע"ש בגמ' אמר יוסי ב"ח דבר שלח ביעקב ונפל בישראל, דבר שלח ביעקב זה הג'ג', ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל. ועיין ב מהרש"א ח"א שנראה שמספר שלח ביעקב על מעשה המלאך שנעשה את ידיו של יעקב, וע"י האי מאורע שפשת איסרו בישראל בסיני, ובמחכ'ת לא דק בהז כי כל השופט בצדק הון לשון הגמ' והן פרשטי' ז'ל, וכן לשון הקרא בעצמו כפ' הדרשה הללו מורה, דר'יל דבר שלח ביעקב זה איסור הג'ג' ופושט אח'כ איסרו בכל ישראל, ומילא קאי האי כמ"ד נה"ג נאסר לב'ג' גם אם ימירא זו דרי' יוסי ב"ר, ומושב בזה ג'ב' קושי' התוס' ד"ה כמ"ד, ומה שקשה מכאו על שיטת הרמב"ם ז'ל דס"ל דלכ"ע התחיל האיסור בבב' אלא דרבנן עכ' נשנית בסיני, עיין לקמן בסוגי' דאייסור חל על איסור מה שכטבו בזה, ודוד'ק היבט.

תנוס' ד"ה כמ"ד נה"ג נאסר לב'ג' דלא לא נאסר אפ"ה הי' מקיימין שחיטה וכי' clf'ל, ולפע"ד נראה דגהה'ג' שאני דבפירוש אמרה תורה דנאסר ע"ש המאורע, ועל כן לא יאכלו ב"י את נה"ג, אין לומר דאבות קיימו את הציווי הלאה מדנפשם, קודם המאורע ואין זה דומה לשארמצוות ולא תעשה אף דנזיר אצלם זכר ליציאת מצרים וכדומה, מ"מ יש לכולם איזה תועלת ותיקון גוף ונפש בעצם וากילת מצה ואיסור חמץ וחוכית, שנצטו עליהם עוד במצרים טרם יצאו, וכן אכילת קרבן פסה ובכולם כתיב, טעם של יציאת מצרים שלא הספיק בזקם להחמי ופסח ע"ש שפסח על בתיב ב"י ועכ' דיש בקיום איזה עניון חז' מן הזכור הלאה, משא'כ' בגין הנשה דכתיב ב' עכ' לא יאכלו וכי' וכיוון דאבות לא קיימה השבטים מנ'יל ודוד'ק.

בא"ד א"ג פרעaho בה"ש הינו נחרה שנצטו על הנחירה clf'ל, ובחדושים הרשב"א כי' דלא למא דמאכיל אותן אבמה'ח'. אבל התוס' בפירוש כתבו דנצטו על הנחירה, ועיין בהגותה מהרש"ש שתמה איה נצטו על הנחירה, ועיין בהגותה ר'ץ חיות מה שכטב

עד שאכל משניות" הרי לך מפורש דר"י ספקי מספקא לי' דאל"כ הוליל עד שאכל مثل ימין. וא"כ ע"כ הסיפה דתוטסתה, דאל' ב' גידין מב' ירכות מב' בהמות וכו', אשר מינה פושט הש"ס דר"י מיפשטו פשיטא לי' דשל ימין, ג'כ' או הפירוש כמו שסביר הש"ס, אלא דאל' כל הד' גידין, וכפשות לשון התוטסתה, ועיין לעיל פ"ג ע"א דרש"י ז'ל תיקון הלשון תחת "מב' בהמות" כתוב "של ב' בהמות". ועיין בראש יוסף שכטב דהאי מב' ירכות הוא שפת יתר Adams אמר מב' בהמות, ממילא נדע שהוא של ב' ירכות ימנית, דאל'כ ב' בהמות למה לי. אבל אנחנו נפרש כפושטא דאל' כל הד' גידין, ומירי שאין בכל חד צית' כדמוקי בגמ', ואין זה דוחק כי התוטסתה קאי על החלוקה הקודמות שם אכלו ואין בו צית' חיב, ר' פוטר עד שיהי' בו צית', וע"ז כתני אח'כ האי חלוקה דאל'כ ב' גידין, דلت'ק לוכה פ' ואע"ג דאל' ד' גידין לא לקי ד', או משום דבתורתהacha אחת לא לקי רק אגופין מחולקים, או נאמר דעל בר' לא לקי על כל בר' וביי, כל זמן דליך צית' דהא דבר' חשוב הוא לחיב פעם א', ע"פ שהוא פחוות מכזית דכיו'ן דאל'ו אהשבי' אבל באכל ב' או יותר ובין כולם אין בו אלא צית' לא לקי תרתי, והוא נכו'ן בסברא. (דנעה' דבריה דחביב משום דהתורה אהשבי' אבל מהכי' תיתני לא נבעי נמי מחשבת האוכל). ולר' אינו חייב אלא חדא דרך שני גידין של ימין או של שמאל מצטרפין לצית', ואני כאן אלא חד לאון, וזה ברור לפע"ד בគונת התוטסתה, ועכ' כו'ר דבעל מסדר הש"ס לא הי' שני לפני האי ריש דתוטסתה כמו שהיא לפנינו, ולכן לא נחות לפרש כפירושנו וудין צ"ג. ודע כי מה שכטבו דגופין מחולקים אף בתורתהacha אחת לוכה שתים עיין בזאה בראש יוסף כאן, ומה שהביא בשם מל'ם ריש הלכ' א'ב דגום בהמות ש"יך גופין מחולקים, ואפי' בשחו'ין לדעת התוס' זבחים ע"ח ע"א ד"ה והפיגול. ולפע"ד דהכא בגיד הנשה ואליבא דרבנן דמחייבי מכח בר' אף פחוות מכשיעור לכ"ע הוה שני גידין משתי בהמות גופין מחולקים, ובפרט לפי מה שכטבו התוס' לעיל דגידי בעין שנאסר מחחים, דודאי הוה משתי בהמות לכזית אליבא דר'י, בזאה יש מקום עיון גדול, לפי סברת רשי' ז'ל لكمון ק"ח ע"ב דאי' מכל התוין להקרא שם איסור, עיין לקמן מה שכטבتي בזאה ודוד'ק היבט.

ע"ש גמר' וטעמא Mai, לא קאי אמה שאמר ר'י דאיינו נהוג אלא באחת, דהרי פשיטה דקרה מורה על אחת דbullet סיפור המעשה רק מירך אחד דיבר, אבל בעי וטעמא Mai, על דעת מכרעתה של ימין, וכן פרש' ז'ל במתוך לשונו הזהב, וטעמא Mai פשיטה לי' לר'י דשל ימין', ור'יל דהא דנווג באחת לא בעי טעמא דהרי רק באחת נגע ותקע ירכו האחת כפושטא דקרה, אלא דלפ' פלא והפלא על מה סמכו חכמים דס'ל דנווג בשנייהם דמה שאמר בגמ' ר' ורבנן מאחוריה אתה ונשי' בתרווי'יו, אין זה מספיק כלל ללקות על תרווי'יו, על השערה צו' בלי' שום רמז בקרה ונגד פשوطות הכתובים, ולא עוד אלא שהיא ג'כ' נגד הקרא דזיאבק איש עמו, הци' דרך המתאבקים כן הוא, אטמה? וגם זאת לפלא בעני' למה לחו למימר מאחוריו' אתה, והלא גם מפלגנים מצ' נשוי' בתרווי'יו אתא' ונתשי' בתרווי'יו ולא עוד אלא דגס על דרשת ר'י "דהירך" יש לתמונה Adams פשיטה אליה מכח פשوطות הכתובים דرك באחת נגע ותקע ירכו ושל שמאל כמו בשל ימין, אז האי הירך דכתיב בצוויי אין בו הכרע כל דשל ימין הוא, דהרי קאי האי ה"ה הידיעה על אותו הירך שנגע בו.

נאסר להם בחולין, אם נאמר האבות קיימו כל התורה, איך יוכלبشر חולין כלל. אלא ודאי האי פרע להם ביה"ש על הנחירה קאמר וכבר"ע, דהותר לישראל במדבר נחרה אלא דנחררת עוז"ז אסורה להם מצד לתא דעתך לעצם, וכן קאמר לטבותיהם יטבוחו בעצם, ולר' ישמעאל צל דחיה שאינה ראוי להקרבה שחת ליהם.

ומצינן עוד כעין אגדה זו, על הקרא דشا נא כליך, דאמר יצחק לעשו חודד סכינך ושותיו יפה שלא תאכלינו נבלות, כמה שמשינו אין משחיזין את הסכין אבל משיאנו אותה על גבי חברתה, והוא ממדר' מובה ברשי"ע ה"ת ושמעוני מקשין דמביא ראי' לסתור, דsha אין לו לשון הש恊זה דהרי קתני אין משחיזין אלא משיאנו אותה ע"ג חברתה, והגס שאין זה אלא אגדה דרך רמז בעלמא מ"מ היכי אפשר ליישבה שתה"י מכונת להלכה ודאי שפיר דמי.

והנה כפי שכתבנו לעמלה בלאה א"א לומר דברות הקדושים נזהרו על דקדוקי השחיטה שלא יהיה הסכין פוגם דבר שלא נצטו עליו במדבר לאחר מ"ת עד שנכנסו לארץ. אבל גם בנחירה אפשר לקלקל בשחוטך בסכין שאינו חד עד ששותה הרבה במעשה נחירה, ובאופן שהבע"ח מות תחת ידו ועיין לעיל פ"א ע"ב במשנה השוחט נתגנבה בידו, שביארנו שם שהפירוש האmittiy הווא שוחט ושותה השחיטה נטה שנטגנבה בידו, וזה הי' נבלה גמורה גם במדבר כל כך בשחיטתו עד שנטגנבה בידו, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' שהנחירה אישתרי להם, וגרע מנותר ומעקר דקנתני אח"כ ע"י' והרורה צמאן. וא"כ גם בהאי אגדה נפרש שיצחק אמר לעשו חודד סכינך שתה"י חדה כי בסכין שאינה חדה יכול לנבל ע"י' ששותה הרבה בשחיטה, ולזה די במשיאה ע"ג חברתה כיudo, אבל להוציא פגימות הסכין ודאי לא מהני מיידי להשיאה ע"ג חברתה אלא צריכה משחיזות וזה פרפרות נאה ודוק' היטב.

ע"ב גמר' א"ר ע"ש אלתי את ר"ג ואת ר"י וכוי' שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של ר"ג, כתיב וירוח לו המשם, וכי שימוש לו לבדוק זרחה וכוי' מה ששאל זאת דока ביריד מקום קיבוץ בהמות, אמר אמרו"ר ה"ג צ"ל עפ"י המדרש הידוע, אדם האדם אין ראי' שירוח השמש, משמשים המזלות בשביל ובזכות הבהמות, ולכן שאל שפיר וכו' לו לבדוק זרחה השמש, דין לומר דברצוטו, שלא פשט ידו בגזיל כדעליל, זרחה השמש, דהרי כמו בהמות אייכא בשוקא ובסבילים ראוי' לארוח השמש.

ע"ש ויפגע במקום כי מטה לחרן אמר אפשר עברחי על מקום שהתפללו אבותוי ואני לא התפללת מייד היב דעתו למיהדר וכו', ופי' אמרו"ר ה"ג צ"ל כי יעקב שהי' טמון י"ד שנים בבית מדרשו של שם וuber, כפי הנראה חשקה נפשו בתורה כבן עזאי, ומאוס בכל תהליכי העווה' ובquo' נערת לציווי אביו ואמו לילך לבית לבן וליקח שם אשה וيعסוק בהווית העולם, ומספר עתה כי מטה לחרן וuber את הר אלקים מקום מוקדש לתפילה מאברהם ויצחק אמר, היכי א' כאשר היתי אדוק בתורה בביham"ד של שם ה'י אפשר לי לעבור על מקום קדוש כזה בעלי להרגיש קדושתו, וממה שיאירע לו שעבר בעלי להרגיש קדושת המקום זו על עצמו כי מחשבתו לא טובה לילך לבית לבן וולעסוק בהווית העווה' א', כבר עשתה פירוטה, החללו והפרידו מדיקות קדושתו, וכן ירב דעתו למיהדר לביהם"ד, כי שם ביתו להיות איש תם יושב אוהלים, ומה לו לעסוק בעסקי העולם המחללים אותו מקדושתו, מיד וילך שם כי בא המשם והראה לו הקב"ה בחלומו כי מחשבתו לא טובה היא, כי פרוש ממחמודי העולם מכל וכל, ולהתדבק רק במושכלות אין זה תעוזת האדם בעווה' א', והוא מדרגת מלך אלקים שאין לו יצר, אבל שלומות האדם הוא לחיות חי' חברותי, ולשם זה חי' שעה

בזה, ואני בפתחה של לי ובהרבה מקומות בתוכה המסקנת' הארכתני הנבלה שמתה מאלי', דהרי אבמה"ח הוא רק מיתת אבר ומטמא כנבלה כדריש בדף קכ"ז ע"ב לקמן דכי' מותם מון הבהמה, ק"ו מותה יכולה דגער מאבר מות, וכתיב' בב"ג א' בשור בנסחו דמו לא תaccelו כל זמן שדמו בו לא תאכלו הון בחיים וחון במתה רק ע"י' הסרת הדם תאכלו, והוכחתி שכן דעת הרמב"ם ז"ל שכטב בסוף פ"ד מהל"ש דישראל במדבר לא נצטו בשחיטת חולין אלא היו נוחרים ושוחtiny כשר עכו"ם עכ"ל, הרי דישראל לא נצטו על הנחירה אלא כשר עכו"ם, וע"כ דsharp עכו"ם נמי נחירה בעו, דאל"כ הרי על הנבלה נצטו ואפי' על הטרפה, ואיך כתוב שנוחרים כשאר עכו"ם ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועיין ב מהרש"א ח"א שכטב שדקך לומר נבי הג"נ טול בפניהם ובגי' שחיתה לא קאמר טבח בפניהם כי בשחיטה לא סגי בהכי דהרי שחיטת נכרי נבלה אפי' בע"ג, אלא פרע להם ביה"ש שיחטו בעצם ע"י' ש, שצין על מש"כ בח"ה, והוא דטבוח טבח אין צוויי וכפרש"י בחומש שהוא כמו לטבוח מדרלא כתיב וטבח, אבל והכו ציווי הוה, ולפ"ז ניחא דלא קאמר בטבח, שלא רצה שיטבח האיש אשר על ביתו בעצמו, אלא שיתתקן בה"ש לטבוח בטבח הון בעצם, והדבר נכון מאי בלשון, ומכח"כ בלשון הש"ס דקאמר פרע להם ביה"ש, ולא קאמר שחוטם להם או בפניהם, אלא דכל זאת אי שחיטה ממש קאמר, אבל אי נפרש כתירוץ השני שבתוטס', דנחירה קאמר אז הלשון פרע להם ביה"ש מדקדק, דלא בעי לפניהם אלא להראות דלא הרגה בקייפז ושלא מטה מלאיה וקרא דקאמר לטבוח ולא טבח, י"ל דلطבוח מי שרגיל לטבוח דמסתמא לא האיש אשר על ביתו הי' הטבח, אבל נטילת הג"נ דלא נהגו בו במצרים, גם יוסף לא מסר זאת רക לנאמן ביתו שהי' נאמן אצלו על ניקור הגיד, אלא דמחcit' של מהרש"א ז"ל לא דק במנה שכטב שחששו על שחיטת נכר שזו נבלה, דהרי טעמא דהא מלטה לדעת התוטס' והראשונים טעמא מדכתיב וזבחות ואכלת, ודרשין דדока המצווה שלא לא נחירה ראוי' ליזביחה, ולא נכר שיאינו מצווה. וא"כ אז דגם הם לא נצטו על הזביחה ולחומרה הי' להם דין דין ב"ג, מה בנים לשאר ב"ג, ואם הי' מחייבין שלא לאכול, מזביחת איןנו מצווה, גם מזביחת עצם לא הי' רשאין לאכול, אבל דברי נקונים בשנאמר דלא היו אוכלים משחיתות מצרי מקרא דוקרא לך ואכלת מזביחו, ומטעם לתא דעתך ע"ז כמש"כ הרמב"ם ז"ל, ואז שהיו ע"ג גמורים אפי' בהנאה אסור כמבואר לעיל דף י"ג ע"ב, וא"כ הוא, אז גם אי נפרש דנחירה קאמר שנצטו על הנחירה שפיר קאמר דפרע להם ביה"ש שנחירות לעצם כי גם נחירה שלהם לע"ז, דקרה דוקרא לך ואכלת מזביחו לאו דока זביחת שחיתה כשרה קאמר כמובן זה אמת וצדך.

ובלאה אני תמה מאד איך אפשר לפרש דחכא שחיתה ממש קאמר, דהרי אנו קיימ"ל כר"ע דישראל במדבר אכלו בשור נחירה ולא נצטו על שחיטת חולין עד שיכנסו לארץ, וא"כ היכי יאמר דabortות החמירו על עצם יותר מדור המדבר, להיות נזהר שלא לאכול נחירה, מה שأكلו ישראל במדבר, ולא עוד אלא דהוא חומרא דעתה לידי קולא דהרי לא הי' רשאין לשחוט חולין במדבר משום ש"ח ואם האבות קיימו כל התורה, ודאי קיימו גם זאת שלא לשחוט חולין אלא קרבנותיהם שהיה מבאים גם א', כדכתיב גבי יעקב ויזבח זבחים לאלקי אביו יצחק ע"י' ברמב"ן ז"ל, ולר' ישמעאל נמי דנחירה לעולם היה אסור אלא במדבר גם שחיתה

שהמצבה אבן אחת, והמצבה נבנה מאבני הרבה וא"כ האי מצבה שהעמיד יעקב דינו כמצבה, דהרי מאבנים מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי ראו' גם לאחר מ"ת, להיות בבית אלקים, ולעולם מצבה שנואה מעיקרה הייתה מאייה טעם נסתר, ויעקב שניני מצבה שלו הייתה מצובח ודוחק כי הוא כפchor ופרח בס"ד.

ד"ג צ"ב ע"ב גמר' שאין שוקלין בשר המת במקולין, וכ' רש"י צ"ל שני פרושים בשר המת של אדם, ואני שמעתי בשר בהמה שמותה עצמה. ופי' השמי מסתבר הן מצד הענין והן מצד הלשון, שלא שמענו מعلوم גם בימי הביניים והישנים שהוא"ע היה אוכלים בשר אדם, ובין התוצאות שעשו הגויים לא הזכירה חותורה תועבה הלו, וא"פ הרמב"ם צ"ל כתוב דבר שר אדם אין אלא בלאו הבא מכלל עשה, זאת החיה אשר תאכלו, לא משום שאין מתוועב כשר מאכלות האסורים, אדרבה התורה לא הי' צריכה להזהיר ע"ז, לא לישראל ולא לב"ג דמווזהرين ועומדים מעלהיהם, אך הנברא בצלם אלקים לא יاقل בשר אדם המת וכמש"כ הרמב"ז צ"ל דהרביה לא האיהira התורה עליהם כמו שלא לך האדם עורם וכדומה. וגם בלשון בשר המת לא משמע אדם דאי הויל' בשר אדם, וממילא הוה ידעינו דמת קאמור, ומה שלא קאמור בשר המתה ותהה הפירוש בשר מבהמה שמותה, משום דרצה לכלול גם בבהמ"ח, אין שוקリン במקולין, וכן קאמור בלשון זכר המת וסובב על הבשר דכל בשר מת הן מבהמה שמותה כולה או מקצתה עד שלא מתה, רק הבשר בשר מת קרי לי' ועיין לעיל צ"א ע"א בתוס' ד"ה כמ"ד ומה שתכתבו שם ודוחק.

ע"ש גמר' ואני נהוג בעוף, והוא קחיזין דעתית לי, אית' לי ולא עגיל, ופי' רשי"ז צ"ל ואני דומה לפה. ולקמן צ"ו ע"א דאמר שמואל שלא אסורה התורה אלא שעל הקף שנ' על כף הירך, פריך לבסוף והאי כף מעבי לי למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה ולכאורה תמורה דהרי מAMILא נשמעו למיועט� עופ דכיון דאמרה תורה שלא נאסר אלא מה שעלה הקף, הרי ממן שיש לו כף דיבורה, אבל כוונת הגמי' דילמא רק למיועט� עופ קאתא, ומ"ל לשمواל לדריש שלא אסורה תורה רק במין שהוא דומי' דאסד שיש לו כף, ולא הי' צריך לכתוב בצדיו, אלא ע"כ לא יאכלו בי' את גה"ג כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה, ונשאר האי, "אשר על כף הירך" שצביי לדריש לדושמאלו. ולפ"ז למיועט� עופ אין לנו יותר כי כל הני כף הירך דכתיבי לצרכו איקתבי דכך הי' המעשה, אלא דמסתבר דדמי' דמעשה נאסר לזכר המאורע דока, במין שיש לו כן לאופקי עופ. ועיין עוד בדיבור הסמוך ודוחק.

ע"ש בעי ר"י עופ ועגיל, ואית' לי' לכהמה ולא עגיל, מהו בתור דידי' איזלין או בתור מני' איזלין תיקו. והקשו הראשונים למה לא פשיטין מתפליין דדרשין ידכה יד כהה ואיזלין באיטור יד בתור דידי'. ויש בזה כמה תירוצים ושיטות היוצאים מהם. ובשם אחרים כתוב הרשב"א צ"ל דשאני הכא דיש לספק שנайл בתור מני' מפני שנאסר ע"י מעשה, ומה יעקב ומינו שיש להם כף, אף כל שהוא ומינו יש להם כף עיי"ש, ועיין בח' ק"ז בעחתת"ס צ"ל, שהניח דעה או בצע"ג דהרי לפ"ז בבהמה ולית לי' פשיטה איזלינו נהוג ממ"ג דאי כתפליין הרי איזלין בתור דידי', וא"י דבעינן דומי' דמעשה הרי שם יעקב ומינו אית להו כף והאי בהמה הרי לית לה. ולפ"ז נראה דודאי היא פשיטה דדמי' דיעקב בעינן ואשר ביארנו למעלה דלאו מיותרא קמעט עופ, אלא משום דהמעשה הי' שנגע בכף, וכן

ברשות התורה והמצוות, ולקיים בכל דרך דעהו, כדי לקשר הגוף והנפשה, וזה שהראה לו בחלום „והנה סולם מוצב ארצה" "סולם" כינוי לאדם בעזה"ז עולם העשיי, שהוא עולה או יורץ תמיד כה הולך הוא למעלה או למיטה כידוע, והנה עיקר עמידתו ומצבו של אדם הוא ארצה כי לא לתהו ברא לשבת יצרה, אבל ראשו מגיע המשימה, כי התקין עצמן בפראזדור כדי שתכנס לטרקלין, והנה מלאכי אלקי' עולים וירדים בו" ר"ל דמלכים תחלה הם עמידים במדרגה אל האדם אבל לבסוף יירדים בו, כי האדם השלים המקימים בכל דרך דעהו כנ"ל, גדול ממלאכי מעלה, וכאשר מבואר כאן בgeom' בסוף העמוד דחביבן ישראל לפניו הקב"ה יותר מלחה"ש וכו', וא"ת גודל הנסיך וכי יכול לעמוד בקשרי מלוחמות היצור, אם לא שמתבודד עצמו בד"א של הלכה, ע"ז הראה לו „והנה ד' נצב עליו לשמרו", וכאשר קץ משתנו אמר „מה נורא המקום הזה" ר"ל הדרך הזאת נוראה ואוים לחבר שנ הקצוות והי' האוהל אחד "אין זה כי אם בית אלקים" הלא סכ"ס הכלכלי אשר עליו סובב הכל הוא להגיע למדרגות נפשי חלל בקרבי, ושלא יהי' לו אלא לב אחד לאבוי שבשים „זה שער השמים" והשער להישג מדרגה זו, יהי' דרכי זאת אשר אני הולך חRNA, לישא אשה ולעסוק ברעות צאן לבן הדבר הזה הוא נורא ואוים, כי מי יודע אם אזכה ע"ז להשלמה התכליות ולכך נדר נדרו. והוא אגדה נאותה ודפח"ח.

ע"ש גמר' ייקח מאבני המוקם, וכתיב ויקח את האבן וכו', וכתבו התוס' דעל פי פשוטו יש לפרש שלקה אבן אחת מאבני המוקם עכ"ל, אלא דאי' כקשה מה ראו' צ"ל לדירוש מלמד שנטקבצו כל אותן האבנים אל מקום אחד וכו', אבל הנראה לפ"ז דלאו מכח סתירות הכתובים קדרש אלא משום דקשי' לי' כיוון דה' שם אבני הרבה דהרי כתיב ויקח מאבני המוקם, لما העמיד המצבה דזוקא מאותו אבן ששב עליו אבן שנסתמש בו הדיטו, יותרה הי' לו ליקח אבן אחר שלא נשמש בו אדם מעולם, שהוא כבוד שמים יותר ולכן קדרש דנטקבצו כל האבנים של אותו מקום ונעשה אבן אחת עד שלא נשאר שם אבן. ותடע שכן הוא הכוונה דאם כפי מה שרגילים לפרש דמסתירת הכתובים קדרש, מה זה דקאמור שנטקבצו כל אותן האבנים, הלא יעקב לך רק אינה אבני ועשה אבן כמי מרזב סביב לראו' כמו שכתב רשי"ז צ"ל בחומר. וא"כ רק אותן האבנים היו מרבות זעם זו והמה היו מקובצים ע"י יעקב, אלא ודאי כפרושנו כן הוא, דכל אבני המוקם ההוא, וכפי מה שכתבו המקובלים דהני אבני המזבח שנעתק עליו יצחק, הי' לכולם השtopicות זו שעלי' יניח צדיק ראשו. ויל' דנטעורה יעקב לשום אותו האבן למצבה מלחמת ענותנותו, והוא לא החזיק את עצמו לקדוש אלקים שהיה האבנים מריבות עברו, עד שנעשה להם נס זה שובלעו באחת, ותלה המריבה והנס באשר הרגישו שיעמיד מצבה, וכל אחת הי' רוצית להיות המצבה הלו. ובاهאי אגדה אמרתינו לפרש באופן נאה מה שאמר יעקב, והאבן הזאת אשר שמותי מצבה יהי בית אלקים, עיין בפרש"ז צ"ל וברמב"ז צ"ל, ולפי הנ"ל ייל' דהרי מצבה נאסר במ"ת, כדכתוב לא תקום לך מצבה, אבל אמרו צ"ל דאהובה הייתה בימי האבות ונעשה שונאה אח'כ' מפני שעשו עכו'ם חק לע"א, ובאמת הדבר קשה מאד דהרי כ"כ מזבחות בני, כדכתיב ואת מזבחות תתוצון ומבלעם אתה למד שערך כמה וכמה מזבחות, וכל מעשה קרבנות בעצם נהוג הי' בעע"ז כדכתיב, למען לא ישבחו עוד לשעריהם, וכתיב ויאכלו זבחים מתים ישתו יין נסיכם, ואני חילוק ביןינו לביניהם, אלא שהם מקריבים ויזבחו לשדים, לא אלה, ואנו מקריבים לשמים לאין סוף ב"ה, ובכוננה המבוארת במפורשי התורה. וא"כ מה בין מצבה לשאר מזבחות אבל לפ' האמור כאן דכל האבני עפ"י נס נבלעו באחת, והרי החלוק בין מצבה למזבח כתוב רשי"ז צ"ל בחומר

ניתר בשחיתות אמו דשנאו בלשון חכמים, וכן בגדיד הנשה סתם כר"מ דנוהג בשליל, ושנה דאיינו נוהג בשליל בלשון יחיד ור' יהוד' אומר אינו נוהג בשליל, ואם תלוי זה זהה לרואה"א הרי זה רבנו הקדוש מפרק לפרך, ועי' חומר אלו הקשי' נתהרו ד' שיטות בהלכה סידרים ופירש הרاش יוסף ז"ל על נכון, ואלו הן א') ר' אפרים פסק לכך זה כר"מ גם בשחיטה דבן ט' חי בעי' שחיטה מה"ת ושיטה זו א"א להעמידה כלל דכמה סוג' מורים דהלהכה זהה עכ"פ כר"ג, דבן ט' חי ניחר בשחיטת האדם. ב') שיטת רבני הceptorsים דפסקין כר"י הן בשחיטה והן בחלב וגדי דעתךין בבן ט' חי ע"ז שוחיתת האם, ונהי' דתולש הלב מבן ט' חי חלב בהמה, היינו משום דיצא לאויר העולם, והא דרבינו סותר את טעמו לשיטות לעיל כר"ג וכאן כר"מ, הוא משום דבגדי פלאג אי אסור משעה שנוצר או בעין ג' כח' חדש כחטיב ב' שור או דמוצא מכלל שליל הוכיחו חכמים עי"ש) וא"כ הכא דכוותי' כיוון דלא גلتה אי בעין לאידך ספקא אי סגי בדומי' דידי' או דמיינ', כיוון דaicא סברא ללימוד מתפלין דברת דידי', ואיכא סברא דבעין דומי' דמעשה שאירע, האי ספקא במקומו עומד, דאולי יש להכריע מכח הסברא לכך או לכאן ולכן לא קמבעי להתר שנים אלא או זה, ודוק' היטב כי נכון והוא בס"ד.

ודע דהא דזילין בתפליין בתר דידי' ואיתור מניח בימין של כל אדם, האי הלכה הוא נגד הקבלה, כי עפ"י הסוד האי ידכה יד כהה אמרה תורה, אינו אלא סימן אבל הטעם הוא מאפני שמאלו נגד הלב, וכמו שאמרין כן בה"ר הנדפס בכל השידורים ודוק'.

הפרמ"ג בס"ה הביא הכהנה ג' שכתב בשם הבה"ג דגה"ג נוהג בח"ד דחיה בכלל בהמה, ותמהו עליו דהרי לא נזכר בתורה בהמה רק גה"ג סתם עד שאפי' בשל עוף הי' נוהג, אי לאו דמגעטינו מכף הירך דאיין לו כף, ועיין לבב אר"י כאן שמרתץ בדרך רחוק ודחוק, ולפע"ד נראה דכוון דדמי' דיעקב נאסר הי' סברא לומר לכארו' דזוקא גה"ג של בהמה ועוף שהוא יותר דומה לאדם, דהרי מקריבין קרבנות רק מבהמה בקר וצאן ועוף, והוא עני נפש תחת נפש כדיוע, והבהמה שהוא ממין תרבויות מסוימת הקרא לאדם, כדכתיב אדם ובבהמה תושיע ד', ועיין לעיל דף ה' ע"ב, שדרשין אלו בני אדם ממשימים א"ע כבבמה, ופרשי' דכאי רוח, הר' דהאי בהמה בקרוא דזוקא בהמה, ולא חייה כי רק הבהמות המה דכאי רוח, והנביא מוכחים את ישראל אמרו ידע שור קונוּחוּ וחמור אבוס בעליו, ישראל לא יידע, لكن הי' מקום לומר דזוקא בהמה שיש לה יותר דמיון לאדם אסירה תורה ולא חייה שאינה בת קרben, מפני שאין לה דמיון לאדם, וכן אמר הבה"ג דלא אמרין כן, כיון דבעניי אכילה לטימנים ולשחיטה, חייה בכלל בהמה, לא מסתבר להוציאו כאן חייה מכלל בהמה, על סמך סברא קלישטא כנ"ל לישב דבריו שלא לעשותו כתועה בדבר פשות ודוק'.

ע"ש גמר' ונהוג בשליל, א"ש וחלבו מותר לד"ה, חלבו דמאי, וכי' וארא"א מחלוקת בין ט' חי וחלך ר"מ לשיטתי', ור' לשיטתי' ולא חלבו דגיד וכו', ומסיק דעתם חלבו דגיד קאמר ומונתי' מחלב דשליל לא דבר, רק הבריתיא כולל גם החלב עם הגיד חד דינא אית להו, ותלוי בפסקות ר"מ וחכמים בעסקין שחיטה בפרק בהמה המקשה. והנה יש כאן מבוכה גדולה בין הפסיקים כי הסוג' והמשניות סותרים אחדדי. דנהנה הסוג' דכאן מביאה דברי ראה"א בלי חולק עד שמקשה מני' עלי' דsharp, וועל' ע"ה ע"א קאמר ר' יוחנן דתולש הלב מבן ט' חי, חלבו כחלב בהמה, וכיון דaicא איסור חלב במעי אמו, די לולד להיות כאמו, ואיך תתייר השחיטה בולד מה שאינו מתיר באמו. ושנית והוא יותר קשה, דלעיל בהמה המקשה סותם רבני הקדוש הכר"י דבן ט' חי

אבגבע"ט עי"ש בדבריו הק'.
ו אני אומר דעת כזה וכיוצא בה נאנו דברי ק"ז זכ"ל שהבאתי בקדמה, החודדין רובם שקר והדוחקים רובם אמת, ואף כאן אע"פ שדברי הר"ן זיל נראין דחוקים ממד אמיטים הם וסבירות הני גאנוני בתראי, למדו מהם במרוחות וק"ו על גה"נ שאינו ב"ט שקר הוא. כי לעולם כלל זה תקח בידך דלא דרשו ח"ל בפרט דרישות דחוקות רק לחיזוק הסברא השרה או לקיים דבר המקובל בישראל ביל' חולק, אבל חלילה לחדר דעת נגד הסברא עפ"י דרישות אלו, ולכן אין לומד גה"נ של שליל לאסור, לא מסוגי' דחוקים ולא מדברי הר"ץ בדים, אף דנראה כק"י, דבפסחים שפיר קאמרו דאי' להתריר גה"ע בהנהה מכח קרא דנבלחה נגד הכלל שבידינו דכל לא תאכלו א"ה במשמעו, רק למ"ד יש בגידון בנוטן טעם, וע"כ בכל בשר הוא אבל למ"ד אבגבע"ט דילמא באמת טעם מודה להוציא הגיד, וגם בהזהה לא ס"ל כן, אלא דגה"י מותר בהנהה אע"פ שאין בו טעם. ועיין בהז במקומו לקמן. וכן בדים הסברא נוננת דחילוק גדול איכא בין גיד וחלב לדם, דגיד וחלב דבר מסוימים ומופרש לעצמו הו, ואיין לבמהacha ד' גידין ושתי חלב הכליות וכיוון דהשחיטה משווה לויל' כירך אמו וכחד מאבירה, אין נאמר דיש להבהמה או כפל בגיד וחלב, משא"כ גם שאינו מסוים ודם אברים אסור עכ"פ בלאו, ולכן לא מסתבר שבשביל שנותר הולוד בשחיטת האם שייתור הדם שבתוכו יותר מדם שאר אברים שאסור, ולחזק סברא האmittות הללו, המציא הר"ן זיל דרשה דחוקה ממשותה. והרי תראה דלעיל ד' ע"ד ע"ב פליגו ר"ל ור"י בהז, ולר"ל למאן דמתיר בחלבו מותיר נמי בدمו, ומסיק לומר שאין בו כרת ר"ל בדם הכוויס בלב, אבל בלאו בשאר דם החמצית אית' בי לכ"ע, והרי לך הסברא לפניך וכל שאין לפני כל זה, חדש חידודין אין מספר והכל הבל. והנה כפי הנראה הלב ארי' זיל נשמר מזה דמש"ה הביא דברי הר"א"ש כדי לולד להיות כאמו, וע"כ מגזה"כ התיר חלב וגיד, וסביר הלב ארי' כיון דבלאי"ה הא שרויתא גזה"כ ביל' טעם, ממילא די לומר דחלב בכל תאכלו ולא גיד דין לך בו אלא חידושי". אבל באמת הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, אלא סתם ונוגב בשליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי", וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באבגדים עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי" וambilא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואנן כיון דפסקין בהזהה כסותם מתני' גם בחלב בן ט' ח' הדין כן. והוא אמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב אינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור מחוורת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בן ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהז בחדשי בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו היותר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בגין ט' ח' דוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שחלילה לאכול אחרים של שליל ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

באי"ז משות דלא מקרי חלב דאיינו בעמוד והקרבב וכו', עיין בראש יוסף זיל' שמתוך דבריו יוצא דמפרש דחלבו מותר אפילו בגין ט' ח' הנמצא בהמה, ואפי' אי ת"ק ר"מ הוא, דמצרך שחיטה לויל' זה, ומזה'ה קשי' להו לתוס' מ"ש גיד מחלב, ולא מצץ לתרץ דשאני חלב דלא מקרי שור דהרי האי בגין ט' ח' לר"מ שפיר איקרי שור, וקמתמה הראש יוסף על הת"ח דמתרכז קושי' התוס' כנ"ל אבל התוס' תירצ'ו דאיימת מהקרבה, ולכן גם באכילה מותר, ולכן קשי' לי' לראש יוסף מ"ש מחלב בעל מום. ואני אוסיף ומ"ש מיציא דופן דמלידה פסול להקרבה, וכי עלה ע"ד להתריר חלבו. אבל כל דבריו בזה אינם אלא דברי תימוה דאם ת"ק דמתני' ר"מ הוא אז ודאי משליל דידי' קמיiri דהיאנו ב"ח הנתרב בשחיטה אמו, ולא בגין ט' ח' דלא נקרא אצלו שליל, ורק ר"י דקאמר אינו ונוגב בשליל אפי' בגין ט' ח' קי' אמר, לדידי' עדין שליל קרי' לי' משות דניתר בשחיטה אמו, ואפי'ה שפיר קאמר שמואל דחלבו מותר לד"ה, כל או"א בשליל דידי' לר"מ ב"ח ולר"י ב"ט. ולא עוד

באישור כרת אין להקל נגד דעת הרמב"ם זיל, אפילו הוא היחיד כי פסקי המה סולת נקייה מנופה ב"ג נופת, ואבאר בזה.

הנה לפע"ד נראה ברור דהרמב"ם זיל hei מקיים הני תרי משניות דראין בסטורין וגם דברי ראהר"א, ומ"מ אין כאן שום קושי' דראאר"א שפיר קאמר דר"מ ור"י דברייתא דפליגו בגין ובבן ט' ח' של שליל, לשוטתי'הו איזלו ועל עסקי' שחיטה פלייגו ובבן ט' ח' אבל בגין ח' לד"ה הן גיד והן חלב מותר, דניהם גיד איסור משעה שנוצר, דליקא שום טעם לומר דבגיד בעין חדשים, מ"מ השחיטה מותרת דאן לומר דר"מ פלייג וסובר דאין השחיטה מותרת כלל, וכקושי' הרא"ש זיל לעיל, דדי' לויל להיות כאמו, דא"כ, איך כולל גיד וחלב בהדי', לומר בשינויים דנוגב בשליל, דהרי חלב אינו נהוג אלא בגין ט' ח', והגיד הרי נהוג משעה שנוצר, אלא ודאי דגס ר"מ מודה בהא לר"י, דכל שהשחיטה פועלת על הولد, גם גיד וחלב מותר, ולכן שפיר כולל הני שנייהם בהדי', דניהם דבגיד מתיחיל האיסור משעה שנוצר, וחלב רק מב"ט מ"מ אין נפקota בזה, דהא עד שנעשה ב"ט השחיטה מותרת, ורק ב"ט נאסרו שנייהם, משום דעתו השחיטה ואי דנפ"מ בתולש מן הولد שבਮיעי אמו, דבחלב עד ב"ט מותר, ובגיד אסור, ממציאות רוחק כזו אשר בו פלייגו ר"י ור"ל לעיל בפ' בהה"מ לא דברו התנאים, והאי נהוג ואינו נהוג בשנמצאו בمعنى בהמה לאחר שחיטה קamaro, אבל אם נאמר דר"מ פלייג אגוף הדין דאין השחיטה מותרת אסורים שכבר חלו, א"כ האי נהוג בשליל בגין אפי' ב"ח ופחות מזה, וחלבו אסור אינו אלא ב"ט ואיך כולם יחד, ולכן שפיר קאמר ראהר"א דזוקא בגין ט' ח' פלייג ולא הזoir ר"מ, אלא סתום דמשתנו דלא דיבר מחלב רק מגיד ולא הזoir ר"מ, והוא נהוג בששליל, הוא תנא אחר דחולק באמת על האי סברת ר"י ור"מ דהשחיטה מותרת איסורי', וס"ל דגה"נ כיון דחל מחייבתו באבגדים עי' השחיטה, ורבי סתם כוותי' וambilא דברי ר"י החולק בהזהה ייחיד, ואנן כיון דפסקין בהזהה כסותם מתני' גם בחלב בגין ט' ח' הדין כן. והוא אמרין לקמן ק"ג ע"א בנטרפה עם יציאת רובה דאיסור חלב ומאה"ח וטרפה בהדי' קאי' דמוכח דאיסור חלב אינו חל עד הלידה, "יל' כיון דאם הולוד הי' מת קודם יציאת ר"מ, א"כ לענין איסור חל על איסור לא איקבע איסורי' עד שיצא לאoir עולם. הן אמת דיש לדון אם בבן ט' ח' החלב אסור בעוד במעי אמו, אין מהני המיתה קודם הלידה להתריר האי חלב שהי' אסור מחוורת, אלא דחקירה זו איקא גם בשחיטה עצמה לר"מ, דבן ט' ח' טעון בשחיטה בפ"ע, וא"כ אם בשעת שחיטה הי' בגין ט' ח' מה מהני מה שמת אחר השחיטה קודם קריעת הבطن. ועיין בהז בחדשי בפ' בהמה המקשה שם. ועכ"פ שיטת הרמב"ם זיל היא לפ' ביאורנו היותר מחוורת, וצריך לחוש עליה עכ"פ להחמיר באיסור כרת דחלב. ובגיד הלא דעת הר"ף והרמב"ם שוין ואיסורים אותו משעה שנוצר, ולא בגין ט' ח' דוקא, لكن יש להזהיר להשוחטים שחלילה לאכול אחרים של שליל ביל' ניקור הגיד. וכבר עורתני ע"ז את הגה"ק בעל יטב לב מסייעת זיל' מבואר בחשובותיו אבני צדק סי' כ"ב, והוא רצה להצדיק דין, אבל לפע"ד אין זה כדאי להקל באיסור תורה שיש בו מלכות ודוק' היטב.

תוס' ד"ה אילימה חלבו דשליל וא"ת ומ"ש דבגיד פלייגו ובחלב מודו. עיין בלב ארי' זיל, שרצה להמציא דלמ"ד אבגבע"ט, אין גה"נ בכלל כל בהמה תאכלו, כמו שאינו בכלל נבלה כדאמר בפסחים, וק"ז זיל' בחדושיו כיון ג'כ' לסביראו או לחזק שיטת הר"ף, וכtablet סברת הר"ן זיל, דdemo אינו בכלל כל בהמה תאכלו מפני שיכלון קיים הקרה באוכלון ממש, לא מוקמי קרא בדים עיג' דקרה אוכל כל דם לא תאכלו, וא"כ ק"ו לגה"נ למ"ד

יווחנן דבר משיעור שבון הכל והוא צוית ואפי' לעברו, ולא מליקין כלל, ולכן עבי כאן לקבוע הלכתא דלא תימא כיון דלפי דברי מר זוטרא הר' בעינן לידע הא שיעורא דכשעורה גם לר' דאמר בכזית דה'ינו לענין צירוף ב' ו' מקומות דלא מצרפין פחות מכך, קמ' ל' ננייה זו ודי אמרת כן הוא מ"מ הלכתא ג' כ' קר'פ' דיש חילוק בין לעברו ובין להלכותו דכשעורה לחוד מעברין ומ' גם גם בכזית דמליקין בעינן ודאי דבכשעורה במ"א עכ'פ' דפחות מכםורה לא מצרפין לכזית. וללא תורה דהרמב"ס ז"ל משנה הא דאמרו בגמ' בב' ו' מקומות וכותב אף' במקומות הרבה, ולכאו' רצה לשולב זהה בכזית מצרפין גם פחות מכםורה וצ'ע'ודו'ק.

ע"ב ותנו' מدلآل קא בר'ין אבמה'ח ינחו', מה'ית לא הו' אבמה'ח כיון דמחוברין הון מעט וכו' עכ'ל. והנה יש לי מקום עיון גדול בעינן זה, דאם דאמר המודלדל אף דלא מצי הדרא בריא וסופו ליפול וליסרת, אין בו ממשום אבמה'ח עד שיפול ממש'כ' התוס', אלא דבר זה לאו מסברא בעלמא ידעין אלא מקרא לפיןן, דלקמן דק' ע"ב פריך הש"ס, טומאת אוכlein אין, טומאת נבלות לא, היכי דמי אי דמעליין ארוכה אף' טומאת אוכlein נמי לא ליטמא ואי דאן מעליין ארוכה, טומאת נבלות נמי ליטמו, וקמשני לעולם דין מעליין ארוכה, ושאני טומאת נבלה דר חמנא אמר כי יפול עד שיפול, תנ'ה האבר והبشر המודלדלין בהמה ומעורין בחוט השערה, יכול יטמאו טומאת נבלה, תל' כי יפול עד שיפול וכו' עכ'ל הסוגי' שם, הרי לך דהקרה אתה להוציא מסברא החיצונה, ולומר דהאי חיבור בחוט השערה שסופו ליפול בקרוב, ואין במציאות להעלות ארוכה שמנהני להציג מטומאת נבלה והנה היא לא קשי' לי דענין דלענין טומאת אבמה'ח גلتה התורה דבעין דוקא עד שיפול, אבל לענין איסור אכילה מנ'יל דלא מקרי אבמה'ח עד שיפול או עד שתנותם בהמה ותהי' המיתה עשוה ניפול, דילמא שאני טומאה מאיסור, דכבר ביארתי בפתחה עיקר יי'ד וכן בסוגיא דמסוכנת לעיל דף ל'ז דאיסור וטומאה חד דינא אית' לחו' ודלא כדעת האחرونים דתלו בוקי סריקה ברמב'ס ז'ל, חלק בnable בין טומאת נבלה לאיסור אכילה כי מש'כ' הרמב'ס דנקה'יו' ופס'ג' נבלה, הינו תחלת נבלות ולא ללקות עלبشر התולש ממנה גם משום נבלה עי'יש בארכיות ותרזה צמאונך ודבר זה גם מהכא מוכח דbabma'ח דמטמאCN נמי דין טומאה ואיסור שווון בו, דכל שידען דאינו מטמא מילא גם איסור אכילת אבמה'ח ליכא אל מוצות פירוש דרבנן לדעת התוס', ואיסור בלי מלוקות מריבו הכתוב לדעת הרמב'ס ז'ל. אבל מה דקשי' לי הוא דבר מה'ח דאית' לדין דפסקין קר'י לקמן ק'ב ע"ב, מקרא דבר בשדה טרפה, למה לא נימא דכל שעומד ליפול בנopol דמי וטרפה הוה כטרפה עצמה אסורה, עכ'פ' שעדיין חיה משום דסופה למות, כמו כן האיبشر המודלדל ממנה דהוה ג'כ' טרפה במקצת ממש'כ' הרמב'ס ז'ל בפ'ד ה'י מ'מ'א, דהחותוך בשר מה'ח הר' יוטו הבשר טרפה מה לי כולה מה לי מקצתה עי'יש, וצל' דמש'ה כתיב בשדה למד עד שנעשה בשר בשדה וכל שעדיין מעורה אף' בחוט השערה לא מקרי בשדה, כי לפי פ' הרמב'ס ז'ל דמש'ה טרפה ובמה'ח חד לא הוא משום דעתינו שווה דהאי טרפה כולה והאי מקצתה, באמת האי בשדה לכואו' שפת יתר, אבל אתה לומר דהאי מקצת בעין ממש בשדה וכדי שלא תאמר דדרשה יבשתה היא בלי טעם, תשבור לך העניין כי הא לאו דטרפה עם לאו דnable מישך שיכ'ו, דמש'ה כתיב הרמב'ס שם הי' ז' מצטרפין לכזית דטרפה תחלת נבלות עי'יש אלא דחלוקן הכתוב לשנים ממש דטרפה אפשר דלא תבא לידי נבלה עי' שהשחיטה מבטלת הנבלות, אבל עכ'פ' בעין אפשר בוא לידי נבלות עי' מיתה بلا שחיטה. ועיין בפתחה שם שביארתי מה

אלא דלפי האי ס'ד מאן לימה לנ' דהאי תנ'ק ר'מ הוא דכיוון דלא פליגו כאן בעסקי שחיטה מצי להיות תנא אחר דס'ל בשחיטה כר', אבל פלייג עלי' בגיד וס'ל דבunning הלב שור וכמוש'כ' בעצםכו תירצו התוס' כת'ה, משום דבunning משעה שונצרא. ומה שלא בריש פרken. ותירוצים דילפין מאמש, איינו מובן, דהרי לעיל דף ע"ה ע"א בעצם כתבו הא דיכול איינו בעונש ואזהרה, לאו מהכא ילי', אלא מכל בבחמה תאכלו ועיין שם בלב אריה ודוק'.

ומה שנראה מトンך דברי הראש יוסף דל'ר'ם כל שה'י חי בשעת שחיטת האם עכ'פ' שמות אח'כ' קודם קריית הבطن נבלה ההו, גם זה ליתא כי כל שנמצא מות עכ'פ' שבשעת שחיטה אפשר דה'י חי גם לד'ר'ם מוהני שחיטת האם לטוחו. ועיין בהז' לעיל בפ' בהמה המקשה מה שכתבנו בזה ודוק'.

תוס' ד'ה גוממו עם השופי פי' בקו' הלב הגבוה וגיד הנראה על השופי גוממו ומשילכו מופיע מוש'ע וכו', ולפ'ז לא פליגו וכו', עיון בלב אר'י ז'ל, ולפ'ע'ד נראה עוד להוציא על דבריו דשמננו של גיד הוא מסתמא לעמלה ולטטה, והגיד מכוסה בשומו, ומושום מראית העין שכותב רשי' ז'ל איינו גומס אלא מה שלמעלה מן הגיד, אבל לא שלמעלה ממנו ודוק'.

תוס' ד'ה עלוא אמר וכו', אלא קסביר רב דהא דפליגו תנאי ביש בגבנ'ט בקנקנות הוא דפליגו וכו' עכ'ל, ועיין במהרשב'א ז'ל ואני בער ולא אדע, אם אגבג'ט אקנקנות קאמר האי תנא דלקמן דף צ'ט ע"ב, لما יאסרו הקנקנות ולא הגיד, דכפי הנראה הא דקאמר רב דלא אסירה תורה אלא קנקנות שבו מצד הדוחק אומר כן, משום דהgid אין בו טעם, אבל למ'ד גטם בקנקנות ליכא טעמא, لما יפרש הקרא דקאי אקנקנות אם לא שנאמר לדידי' א' אקנקנות קאמר דבכל גיד המה, ורק רב דס'ל יגבג'ט קאמר דקנקנות דוקא, אלא דל'ז' למה לא נפרש דברי עולא דקאמר עז' הוא והتورה היiba עליו, דמודה להא דרב דגט הקנקנות בכל גיד אלא דס'ל דאפי' למ'ד יגבג'ט ובקנקנות כרב, מ'מ' גם הגיד שהוא עז' בעולא אסור רחמנא, ומ'ל' לאב'י דלעולא גיד ולא קנקנות וצ'ע' בעת ודוק'.

ד' צ'ג ע"א **תוס'** חתכי' ומלהתי', בסה'ד, מדנתן הבה'ג' שיעור לשהיית מליחה כשיעור צלי' עכ'ל. כוונתם דמהא דשומואל דמליחה הר' הוא כרותה און ראי', דיש לפרש דמליח לאורה קאמר ולא מליחה לדקרה, אבל מבה'ג' דילף מושואל דשיעור מליחה כשיעור צלי' מוכח דפרש הא דשומואל דמליח לדקרה קאמר, ובגוף שיטת ר'ת עין لكمן בסוג'י' דכבד ובמה שכתבנו שם ודוק'.

גמר' אמר טבח שנמצא הלב אחריו וכו', עד והלכתא להלכותו בכזית לעברו בכםורה עכ'ל הגמ', ידוע דלא שייך הלכתא במקומות דליך מחולקות, וכפי הנראה מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דעת הרשב'א ז'ל נמי אמר מר זוטרא ולא מר זוטרא אמר, ומ'דעת הרשב'א ז'ל דמור זוטרא אתה לאפלוגי אדר'י, דבמי' צוית במ'א, אולם הר'י' ז'ל פסקו כמר זוטרא וכר'פ' דמפרש, דר'י' ורב יהודה לא פלייג אר'פ', לא פלייג ולפ'ז נשאר הקושי' דגמי' קאמר והלכתא מכל דפליגו, ועיין במהרשב'ל ז'ל דרוצה לתרץ זאת, אבל דבריו אינם מובנים ומסתמא טעות הדפוס ערבעבו דבריו עד שהמהו מושללים הבנה. ואולם לפ'ע'ד נראה לפרש דוזוטרא מר זוטרא לא פלייג אר'פ', אבל דממה דאמר דשיעורא דרב יהודה בכழורה הוא במקומות אחד ושיעורא דר'י' בכזית הוא אפי' בב' ו' מקומות, נצחה ממילא דאפשר לומר דלא כר'פ', דלעולים לעברו ולהלכותו חד שיעורא הוא, אלא דקאמר של מ'א בעין עכ'פ' בכழורה, אבל בין כולם גם לעברו בעין צוית, אלא דפחות מכםורה לא מצטרף לכזית, ור'

דר"י לסתון ק"ב דבמה"ח נמי כתיב בהאי קרא, הרי מחלוקת הקרה לשנים בשר בשדה וgom טרפה ל"ת, הרי שלא קאי בשר אטרפה, שפיר מציין למילש מטropa כקושי הפ"י, אלא דלר"ש דאית ל"י כ"ש למלקות, ע"כ לא בעי קרא מיוחד אברש מה"ח, וכמ"כ רשי"ז צ"ל לסתון ק"ב סוף ע"א, דלהכי פלגינוו קרא לאבמה"ח ובמה"ח לחביב אברע ע"פ שאין בו שיור בשר, ואברע ע"פ שאינו אבר, ולר"ש גם בבשר לא בעי שיור, וא"כ שפיר קאמר לר"ש גה"ג אסור בהנהה, אלא לדידן מותר בהנהה מקרא דטרפה עכט"ק מימי חרפ. ובמתק"ג גירסה דיניקותה היא, וכל דבריו באז אינס אלא חמוץין. כאשר אברע לך חדא: קרא דכלבל תשליקו אוטו לכ"ע ע"כ אברע דכתיב ברישא דקרא קאי, ולא אטרפה דהרי אותו בלשון זכר כתיב ולא מציא קאי ריק אברע, ולא אטרפה שהיא לשון נקבה, ועיין לסתון ק"ב ע"א בראש"י ד"ה ג' ואין שחיטתה ממש. ואין להקשوت באבר המודולל דסופו ליטמא כשיפול נימא עכ"פ דגם בעודו מעורה במקצת טרפה הוה ולא תחני שחיטתה רק לטהר מן הטומה ולא להתר בacellular, זה ליתא דכל שבשר מוה"ח ליכא איסור טרפה לאחר שחיטתה איך נחلك בין אבר בשר, דע"כ השחיטה אינה מתורת איסור שהיה עליו כבר ואם בבשר המודולל ליכא איסור ה"ה באבר המודולל ובא וראה כמה עמקו מחשבות חז"ל והכל בחבונה ובבדעת עליון היהיב חכמה לחכימין, ודוד"ק היטב.

תוס' ד"ה נאמנין עליו ועל החלב בסתם חלב איירי וכו' ופליגו, דר"מ סבר דעתן נאמנים בגיד הנשה לצריך חיטיטה וכוכו, ולר"י נאמנים בגיד משום דלא בעי אלא גימה ובחבל נמי וכו' עכ"ל, ועיין בלב ארוי ובוח"ק"ז בעחתת"ס צ"ל, דשניהם קמתמהו איך סמכין אנן אטברים, כיון דפסקין כר"מ דבעי חיטיטה, تو ליכא תנא דקסמך אナンמנות הטעבה, דעתמא דר"י משום דלא בעי חיטיטה. ולפע"ד נראה דרבינו דסTEM וחוCMIM אומרים עכ"ב בחיטיטה כר"מ סובר, ומ"מ לעניין נאמנות הנקור קסמך כר"י, דאל"כ איך סתס לסתון כר"מ נגד hei חכמים דהכא דמתני, אלא ודאי דרבינו הכריע לפסק כר"מ בחיטיטה וכרכ"י בנאמנות, ואולי hei תרתי לשנאה בגמר פליגו בהא, דל"ק דמחני, הא דאמר ר"י חזו ר' לומר נאמנים ארישא הי' סובר דנאמןות תלוי בפלוגנתה דר"מ ור"י לעניין חיטיטה, ומעיקרה סבר רבינו כר"י ואח"כ חזר בו וסתם כר"מ לצריך שיטול את כולו, ואנן לא משועבדים לפסק כהכרעת רבינו במשנה השני כר"מ, אלא סברנו כר"י ולכן חזו לומר נאמנים, דהרי איכה תורי מ"ד אליבא דר"י, אי אמר הלהקה כסתם משנה, עיון ריש פ' א"ט. ואידך לשנאה סובר דהלהקה כסתם משנה, והני תרתי סתמא לא סתמן אחדדי, דלענין חיטיטה סתם רבינו כר"מ ולענין נאמנות כר"י ודוד"ק היטב.

משנה שלוח אדם ירך לנכרי שגה"ג בתוכו מפני שמקומו ניכר. אגב אורחא שמעין ממשנתינו דגה"ג מותר בהנהה, וכדדייך כו' בפסחים כ"ב ע"א, והביא הרא"ש צ"ל כאן פסק הרמב"ם צ"ל דגה"ג מותר בהנהה, אלא דחכמי לוין נתקשו בפסק זה שהוא נגד הסוגי דפסחים שם דתולה דין זה במד"ג יגבגנ"ט משום שהוורה נבלה ליתנה לגר או למקרה לנכרי, היא וחלבנה וגידה הותר, אבל למ"ד אבגנ"ט לא חותר גה"ג בכלל נבלה א"כ אסור בהנהה, וכאשר באמת ר"ש אוסר גה"ג אף בהנהה וכיון דרמב"ם צ"ט ס"ל כר' אבחו ופסק אבגנ"ט, וכדאיפסקי הلتכתא לסתון צ"ט ע"ב, אין מוצי שטרי לב"י תרי ופסק גה"ג מותר בהנהה, והרבה דיו נשפהה לתרץ פסקי וזה ולא אביה כאן רק מה שכתב ק"ז בעחתת"ס צ"ל בחדשו מימי חרפ, והוא עפ"י קושי הפ"י בפסחים דנילוף היתר הנהה מטropa, דהתם הרוי כתיב לכלב תשליקו אוטו, וגה"ג אפי' אין בו טעם הרוי וראי לכלב עכ"פ. ותמי הצל"ח דבטropa דכתיב בשר בלא"ה אין הגיד בכלל, כיון דלית ב"י טעם, אלא

שנית מה של' דלר"ש ע"כ קרא דלא תאכל הנפש עם הבשר רק אבמה"ח אבל בהמה"ח לית לי' כלל, די' בשר מה"ח אסור, لما לי לאו דאבמה"ח זה איכא כ"ש בשר באבר, דבר זה קשה לשמען, דלא לישטמט תנא לומר דליך לאו אברש מה"ח והוחתחו דא"כ לד"ש למה חלקו הכתוב לשנים כקושי רשי"ל לעניין אינה מכרצה. לא מבуй' לר' יקר שבתוס' שbowות דבתערובות מודה ר"ש דלא מחייב א"כ דליך אברא סברת אחשב, דבעינן לאו מיחיד לאבמה"ח כמובן אלא דגס בלא"ה יכו דלקברן גם לר"ש בעי צית וرك למילוקות סגי בכ"ש, משום דחשב"י ע"י שאכלו בziejיד, א"כ פשיטה דאף לדידי' לא חל איסור אכ"ש בתחלת בייתו לעולם, והתולש כ"ש בשר מה"ח, ודאי שלא מחייב על אכילתיו, כיון דבשעת תלישה לא חל עליו האיסור. וזה אמתה.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב פסק הרמב"ם צ"ל הוא, דלפי דרכו בפיה"מ לסתון במשנה דונוג בטורה, דבון לר"י ובין להחכמים קרא, דע"כ לא יאכלו ב"י את גה"ג, לבני יעקב בניין, או שנאמר דע"כ מיחסקין בהאי איסור מטעם שנasar לבני יעקב, או שנאמר דע"כ נשנית בסיני, דלולו זאת אין אנו מוחיבים לקיים מה שנasar קודם מית' עיי"ש, א"כ ליכא מהאי קרא שום קושי' א"ר' אבחו דהרי הוא יליף דכ"מ דכתיב אכילה גס הנהה במשמען, או מנבלה או מטropa כמובואר שם בסוגי, והוא דרשא מיתורא דקרא ולא מציא קאי על האי, ע"כ לא יאכלו ב"י את גיד הנשה, שהוא סייפור המעשה של קודם מ"ת, וא"כ גם ר"א ודאי מודה דבנוי יעקב לא החרו אלא על אכילת גה"ג, ולא על הנהתו, וממילא אכן דלא אכילין או

לאכילה הן במכר והן במתנה הן בשלמה והן בחתוכה, והתוס' ל�מן אצלו לפי ההלכה דאגבניט'. גם החלוקת שבן מכר למchnerה הגם שהביא כן בשם הדרישה לא שמי לעיל דאמ המקביל מתנה מתכבד יותר בירך שלמה ממילא שאווי' מתעללה,ומי שלוקחה כדי לכבדה במתנה לאחר יתנו יותר עברו הירך שלמה מחתוכה. ובגוף סברת התוס' אני בעניין בער אני ולא א宾, איך מקרי צאתה הנהנה מן הגיד מה שהירך שלמה ולא ניטל גידה, הלא אם לא היה להירך הגע' נמי הייתה שלמה, כי הלא לא הגיד עשויה אותה שלמה, אלא אם ה' מוכחה להוציא ממנה הגיד, היהת מתקלקלת ומי שמע מעולם הנהנה צו. ומה דוחוכיח הש"ס בפסחים מהאי משנה דגה'ג' מותר בהנהנה הוא משום דהאי תנא סובר יגבניט', וא"כ שפיר מוכחה מהא דשולח אדם ירך לנכרי שגה'ג' מותר, ומה דפרק שם על היפוטוא מנבליה הנחיא למ"ד יגבניט' אבל למ"ד אגבניט' מא"ל, לא פריך איך מותר לשלוות ירך לנכרי דלמ"ד אגבניט' בלא"ה מותר לשלוות דאיתו שוה יותר בשbill הגיד שבתוכה, אלא דהगמ' פריך, הכי נאמר דלמ"ד אגבניט' תה' גה'ג' באמת אסור בהנהנה, אם יש לו בו צורך להשליך לכלבו או לעשות ממנה רצעה וכדומה. ועיין עוד לקמן מה שכתבתי על דברת התוס' שם. שוב ראייתי דהראש יוסף ז"ל לקמן בעצמו הריגש במה שכתבתי.

בגהגות מהר"ץ חיות ציון כאן ירושלי פ' כ"ש והצל"ח שם דמפרש דבריו דמוקמי מתני' בנבלות ובנבלות דוקא גה'ג' מותר בהנהנה מטעם דר"ש מי שבשו אסור גידו מותר. ולא ידעתني איך מתרפרש האי מפני שמקומו ניכר והק"ע קמפרש דמותר אפילו במקומות שמקראיין, דישראל חבירו יכיר שנבליה היא דהרי לא ניטל גידה, והוא פלא דידלמא חתק לי עכו"ם ואח'כ' ייכרנה לשישראל, ועיין לקמן בד"ה גמר' חיתוכא דעתו"ם מה שכתבתי שם ס' זולת זאת אין דין זה שיק בפרקון דעתוק בדיני גה'ג'. גם לשון בגיד של נבלות דקאמר, איינו מודוקדק, דיויתר הוול"ל בಗיד דטרפות דהוא יותר שכיח מnbולות. ולפנ' פירוש זה בירושלמי קשה להולמו ודז'ק.

רש"י ד"ה ירך שלמה משמע. אין זה ציון, דגבמ' לא כתני תיבת ירך כלל, אלא רשי' ז"ל כתוב דלא ידע מי הכרתו זהה, ולמה דבעל הגמ', והרש"ב' ז"ל כתוב דמקדייק מהתיקני, "מפני שמקומו ניכר" דע"כ בשלמה קמיiri. ותלמידי הרבנן מוויה שמואל קופטש עיי' השיב עיי' דלשון "מפני" שהוא בחרטלו מורה דע"כ ירך שלמה ממשען דאי ירך בין שלמה ובין חתוכה, הי' לי למייתני, "אם מקומו ניכר" ולא, "מפני" ולכן יפה עשה רש"י ז"ל שהי' מדקדק נפלא שכתב, ירך שלמה ממשען, דרך אז מצינו כתני מפני שמקומו ניכר, יפה דבר, ומ"מ אומר אני דשפיר תפיס הרשב"א ז"ל, כי פרשי' ז"ל בה הפלאopolא, כי האי, "חתוכה לא" דקמדייק הש"ס, אין הכוונה על חתוכה מן הירך, שלישי או רביע, דהרי חתוכה בויז' ולא חתוכה בייז' קאמר, כי באמת בין יכולת למקצתה אין נפקותא כי אותו חלק של הירך דהוא הকף מוקום מושב הגיד, אם אינה נפרעת לעומת הגיד, ניכר שפיר כמו בכולה, והא דנקט ירך דודאי כולה, ולא מקצתה משמע, אין בויה דיק של כלום דהרי ממתנה דבר התנא, ואין דרך לשלוות אלא ירך כולה, לאו מקצתה ממנה, אבל הדיק הוא דמיiri ע"כ באינה נפרעת במקומות הגיד כדרכ' שפורען אותה כדי לנקרה, וגם חתוכה כולה קאמר, אלא שנפרעת ומילא אין חתוכה ממונעיט מיריך דכולה ירך, דהאי חתוכה נמי כולה ניכר, ותடע שכן שנפרעת, אבל ממיוט מהה דקמדייק מפני שמקומו ניכר, ולא דבנטנה מתכבד כשHIRיך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא זה דקמדייק במשנה שהגה'ג' בתוכה, שיטה דבירך שלמה שאינה מפרעת, הגה'ג' בתוכה, והכי הוול"ל שלוח אדם ירך לנכרי מפני שמקומם גה'ג' ניכר אלא ודאי דאיכא ירך שאין גה'ג' בחוכו, והיינו

כ"י משום דנאסר לב"ג, או כרבנן משום דע"כ האי איסורה דבנ"י נשנית בסיני ע"פ, פשוטה דלא ניתוסף איסור הנהנה אח"כ, שלא נשнич אלא מה שנאסר לבני יעקב ולא יותר, ור"ש דאסר גה'ג' בהנהה ע"כ שלא סבר בהזה כפי' הרמב"ם ז"ל, וכמו שהבאתי לעיל צ"ב ע"א, אלא דהרבמ"ם נגד הרמב"ם ז"ל, מסתמא מצ'י חיל'י ממקומות אחר, עד שלא חס לא להא דריש' ולא להני שkil וטרי שבגמ' דנראה דלא כוותי, וכאשר במקומו הארכתי, והראתי דקרה מסיע לעי' דהרי מס'ים "עד היום הזה" ולשון זה ע"כ מורה דאיינו ציווי אלא סיפור המשעה שלא אכלו. ועכ'פ' האי פסק דגה'ג' מותר בהנהה אף' למ"ד אגבניט' לפ' שיטותו דלב"ע הקרא בעקב נאמר ולא בסיני, שיריך וקאים ודז'ק היטוב.

וזע לדידי בלא"ה קשי' לי על הסוגי' דפסחים הנ"ל דמקשה מגה'ג' ודם דאי אפשר דהני איסור גיד וחלב ודם יה' הא הלא אז כל בהמה מקצתה איסור הנהנה יש בה מחיים דגס גה'ג' ע"כ מחיים נאסר כמש'כ התוס' בריש פרkon ומכם'כ דם וחלב ואיך התירה תורה לחROSS וולדוש בשור דכתיב לא תחרוש בשור ובchromו ייחדי, אבל בשור לחודה ספר דמי, ולא תחסום שור בדיש', אבל לדוש بلا חסימה שפיר דמי, והרי נהנה מגה'ג' וחלב ודם ואל חשיבנו דሞטור מצד זוז'ג, דאפי' למ"ד זוז'ג אסור איינו אלא מדרבנן, דזה טעות גדול דפשיטתה דמי שמסיק תנורו בעצי הקדש ועצי היתר ביחסו, או החורש בשור של הקדש ושל חולין ביחס דמעל מה'ת משום דנהנה מן הקדש, דהרי אישתרשי לי' הא שוי' של עצי הקדש, או מלאכת השור של הקדש, דמה מהני לי' שננהנה גם מן החולין להציגו מיד' איסור נהנה מן הקדש, ורק אחר העשה אם דינן מה דיננו של התנור המוסק או שדה החROSS, באיה ליכא איסור תורה כלל להנות מהם, אף' באלו זוז'ג דאפי' ביחס הקדש או שור הקדש לחוד אין זה אלא גורם הנהנה דשי'ת, כמו חלפי איסורי הנהנה דע"פ שהחלפה בעצמה הוא איסור תורה, אבל החליפין מותרים אבל מדרבנן אסורים הן החליפין והן התנור המוסק והשדה החROSSה, בدلיכא זוז'ג אבל בדאיכא זוז'ג עצי איסור ועצי היתר פלוגתא הוא וכאשר הארכתי בהזה בסוגי' דשוחט בסכך של ע"א לעיל דח' ח' עיי'ש, וא"כ פשוטה לי' דאמ גה'ג' וחלב ודם היו איסורי הנהנה, דלא הי' רשאי לחROSS וולדוש בשור, וא"כ מה פrisk הש"ס והרי גה'ג' באמת דגה'ג' מקרי להתירם בהנהה ומכם'כ דקשה לר"ש דס'ל באמת דהיא דשי'ת, אסור בהנהה, איך נהנין משור בחיו לעבוד עמו או לרקב עליו, וביעני צע'ג וד' יאיר עניין.

שוב נתישתי דעל ר"ש לא קשה מיד' דהוא ע"כ ס"ל דגה'ג' לא נאסר מחיים, כיון דדרש כל שבשו מותר גידו אסור למיועטו גיד של טמאה, ה"ה דקאי על זמן נמי דכל זמן נמי דכך אוכל ולא גידה, ע"כ מיריך הדיק חזקי' ור'א שהביא דעת הירושלמי דלר"ש גם גה'ג' של נבליה מותר לטמאה דכל שבשו אסור גידו מותר. ומה דבעין קרא להתיר חלב ודם בהנהה אין קשי' כ"ב, שלא סמך הקרא ללימוד הירך הנהנה מכללא וכעון זה מצינו הרבה הרכבה פעמים ודז'ק.

כתב הרראש יוסף ז"ל דהא דנקט שלוח ולא מוכר דעתא לאשמעין דרכ' אגב דגה'ג' מותר בהנהה, ובמוכר הלא כתבו הטעון ל�מן צ"ב ע"ב ד"ה והלכתא, דין הנכרי נותן יותר בשbill הגיד אלא דבנטנה מתכבד כשHIRיך שלמה ולא חתוכה עכת'ז', ולא זכית ליריד לסוף דעת קדשו, הלא תנא דידן יגבניט' ס'ל בכלא פrisk, א"כ בכל גוונא איכא הנהנה כשהגיד בתוכו כיון דראי

דחtick ל' ו' מזבון ל', חתך לחתיכות ולא בכוונה לרמות שהיא מנוקרת, אלא דעל ידי שנחתך לחתיכות אין מקום הגיד ניכר, ואთא למיזון מנין, ע"ז משני דחיתוכא דעכו"ם מידע ידיע, ר"ל כל שלא ניכר מקום מושב חתך הגיד, על הספק שמא בא חתוכה מיריך מנוקרת לא יקחנה, ואם הוא מקרי הדת שמקלו יגיד לו, אין אלו אחריאן לו כאשר כן מתרפרש לדעת הרשב"א ז"ל, אז ליכא שום הוכחה דኒוקור הגיד יהי סימן בשולח לחברו ע"י עכו"ס, דהרי התם המחליף מתכוון לפרטעה כמו אותו הירך שבידך, ומינון לנו שאין בידו לדמות חיתוכו לחתך דישראל. אלא ודאי דרבו של רשי"ז ז"ל היה מפרש קושי"ג הגמי דחתוך ל' ו' מזבון ל' בכונה אמר, משום דדיבר התנא בהוהו, ולא לדיק מנין דבאוון אחר אסור, והג' א"א למידק דחיתוכה אסור, משום דמסתמא משילמה דבר, ولكن יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדייק אלא משום דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור חתך לחתך, וזה ברור לפע"ד בס"ד.

ועפ"י הדברים האלו נפלאתי עוד על דברת הרשב"א ז"ל בריש הסוגי" שכתב דמה דנקט התנא דינו דחתוכה לא, בשולח לנכר, ולא נקטו בישראל בתנא דבריתא משום דatta לאשמעין, דלא תימא דהאי שילוח לנכריו הוא כלפי פנוי, שלא קפדיין מבואר בגמי ע"ז דף י"ד ע"א ודף ח' ע"א, קמ"ל דהכא קרוב הדבר וכודאי משווין לי, וכשה דתנן בגין שאבד בה כלאים לא ימכרנה לנכרו, שמא ייחזר וימכרנה לישראל עכת"ד, ועיין בהගות מלא רואים, דהקשה לפאי מה פריך הש"ס דילמא חתיך ל' ו' מזבון ל' דהרי זה איינו כודאי עכ"פ, וא"כתו הוה לפני פנוי. ואני תמה למה לא הקשה דעתיך מנין, הלא התם בע"ז מסוחרים דיבר שקרוב לוודאי שימכרו להעובדים, ומ"מ מותר מושם דחشب לפני פנוי, ואיך כתוב כאן הרשב"א דבשות דורך דורך לנכרי חשב יותר כודאי מהתם אתמהה, הלא בשולח דורך לנכרי קמיiri דאין דרכו למוכר, ואם אויל ימכרנה, הלא הרבה נוכרים לפני למכרה, וכן הוא בגין שאבד בו כלאים דמסתמא סתם קונה בגין חדידי לעצמו קנוו, ולא למוכרו לאחרים ומ"מ חשוב שמא ייחזר וימכרנה לישראל, ואיך סבר הרשב"א לתוך זאת במה שכתב דהכא כודאי יחשב, והוא הפלא ופלא.

אבל מה שנראה לפע"ד ביישוב קושי הרשב"א ז"ל מסווגי דע"ז דלפניהם שרי, הוא דלא אמרו חילוק זה בין לפני לפני דלפניהם, אלא במקומות שהעשה שלא כדין עשו, ועובד עבירה במצויד, ואנו אם מקרביין לו הדבר הר夷 עוברים אלףני עור, משום מסיע, באופן דרך בתורי עברדי דנהרא עוברים אבל בחוד עברא לא, כדאמרין בריש ע"ז, ה"ה בלפניהם נמי שרי דכל שהוא עובר עבירה, אין אלו אחריאן לו, אלא בחוד לפני שלא להוציא כס יון לניר ואבמה"ח לב"ג, אבל לא שלא להוציא לאחר אפייל קרוב הדבר שמננו הגיע לניר ולב"ג, דאלפניהם לא מקפידין במקומות דין בעמעהה שלנו אלא מסיע, ועיקר העבירה על הניר והב"ג שעוברים בשאט נפשם, אבל כאן מיריך דישראל הלקחו בהיתר גמור אכלו, כי שרי לי לסמוק על החתך הלהזה לומר דעתך גידה, וכן בגין שאבד בו כלאים, דשרי לישראל ליקח מן הנכרי דין לו לחוש על חוט של כלאים שאבד בו, וא"כ מי שמכרנו לנכרי אם אח"כ יגיע לידי ישראל וכיישל בו, כל הקולר תלי בצוארו והרי הוא העושה כל האיסור, ר"ל דמבטל איסור לכתלה, דהרי ע"י שמסר האי בגין והאי ירך מפורעת שנראית כמנוקרת ביד הנכרי, הרי הוא כמבטל איסור לכתלה, והוא איסור אדרוייתא עין בנוב"ת י"ד סי' מ"ה ועיין היטב מה שכתבנו בזה בפתחה הכללית.

והרי הרשב"א ז"ל בעצמו כתוב דברין מカリין ובין אין מカリין תקנתה הוה אבל מעיקר הדין אסור למוכר וモטור ליקח מהם ובודאי די אדרוייתא קאמור דעתו של דהוה לעין לתקלה

כשהיא מפורעת, ומ"מ נקרא ירך וא"כ איך מצי לידע מיריך דמיירி באינה מפורעת, אם לא ממש דקתני מפני שמקומו ניכר.

ומה דקתני לשון "מנני" שהוא בחחלתה, ולא לשון "אם" הו, משום דמסתמא אינה מפורעת, דכל שהגה"ג בחוכה למזה היה לו הפרעה דיותר מתכבד בה כשהיא שלמה ולא נפרעת, ועל התאמר א"כ מהא דקתני שגה"ג בתוכה לדין דבשלמה מיריך, ולמה לי מפני שמקומו ניכר, הא בוכרא דנייהו דמסתמא בשלמה מיריך, אבל א"כ נודוק מנני" דחיתוכה אסור לשולח וכמו שכתבו לעיל, דלא מצין למילך דחיתוכה וחילק ממנה אסור, ע"ג דמתני"ג כולה ירך קאמור, משום דדיבר התנא בהוהו, ולא לדיק מנין דבאוון אחר אסור, והג' א"א למידק דחיתוכה אסור, משום דמסתמא משילמה דבר, ולכן יפה העיר הרשב"א ז"ל על דברי רש"י, דלאו מיריך קדייק אלא משום דעתמא קתני מפני שמקומו ניכר, וזה ברור ואמת בס"ד.

ודע דמה שכתבתי דחיתוכה מן הירך נמי מותר לשולח, אפייל אם איינו ניכר אי ניטל גידה או לא, ר"ל שאפשר שנייטל ע"פ שאין האי חיתוכה מפורעת כי הפרעה מסתמא אינה ניכרת בכל חיתוכה וחיתוכה, מ"מ מותר לשולח, הואאמת וצדקה דמה דקתני במותני טעמא דמנני שמקומו ניכר, לא תידוק מנין, אדם לא ניכר לא לכאן ולא לכאן אסור, דזה ודאי ליתא, דכל שאין לlokח מן הנכרי איזה הוכחה שהחיתה מן הירך המנוקרת נתחתה, מהכי תיתני יאלנה, והרי תראה דהראב"ד ז"ל מובה בח' רשב"א ז"ל ובראי"ש ז"ל, מוכיח מהא דחיתוכה לא, דיש לסמוך על כל אדם מעלה מא שニיקר כמו בשיטתה עי"ש, הרוי דמש"ה אסור לשולח משום דמדינא שרי לסמוק על מה שראהו שהירך חיתוכה כדרך שפורהין הטבחים לנקרה, דמסתמא גמר ניקورو ויודע לנcker, אבל כל שאין הוכחה כלל שעסוק אדם בניקור האי בשער, פשיטה אסור ליקח ולאכלו, ביל בקי שיראה אם אין בחיתוכה זו חלק מן הגיד. והא דקתני במותני מפני שמקומו ניכר דלא ניטל גידה, או אם שלמה אין בנסיבות אלא או שתהיה ניכר דלא ניטל גידה, או אם היא מפורעת בדרך שפורעין לנקרה שתהיה נראית כמנוקרת, אבל לעומת בחיתוכה שאפשר להסתפק אם בא מיריך מנוקרת או אינה מנוקרת נמי שרי. ולפ"ז הא דפרק בגמי ע"ה שלמה נמי לא לשידר לי" דחיתיך ל' ו' מזבון ל', נמי אין הפירוש דחתוך לי" דכיון דגוי מציל לחיתוך ומזבון חיתוכה חיתוכה דזא פשיטה דלא קזבני מנין דעכ"פ ספק אכן, אלא דהש"ס קפרק דהכרי הרוצה למקרו לישראל יפערעה בכיוון לרמות את הлокח שיהי סבר שהוא מנוקרת ומוכנת לו מיד לאכללה. שלא יצטרך להוליכה למunker שיש בו טורח והוצאה, אמתה דאי"כ נהפק הוא דאפי"ח חיתוכה לשידר לי" דכיון דגוי מציל לחיתוך חיתוכה דישראל, מAMILיא אין לסמוק אלא דהש"ס לא חש להאריך והקשה אפייל שלמה לא או אדו"פ לא פשיטה חיתוכה שרי דחט טעמא איתם בשניהם דמציצי מחותוך ומזבון יש לאסור בשניהם, ומAMILיא גם להתיר בשניהם וע"ז קמשני דאפא"ח חיתוכא דעכו"ם שאינו בקי במושב הגיד לא יכולו המקומות, ומידע ידיע לכל המכיר את מקום מושב הגיד, דין אין זה חתיכת ישראל המנקר, ואם האי לוקח גם בזה אינו בקי, כי גם הוא אינו יודע לו בזון מקום מושב הגיד, אז מסתמא לא יקחנה ואכלנה בלי להראותה למבחן ולא צריכין לדוחק שכ' הרשב"א ז"ל על דברת הראב"ד הנ"ל, דב"ס"ד קודם דמטורץ דחיתוכא דນכרי מידע ידיע, באמת ה"י סובר דמשום קל הדעת אנו צריכין לחוש שלא לימкор ירך שאינה מנוקרת משום דידייקין מן המשנה דחיתוכה לא, דזה ליתא כמש"כ לעיל דמשנה מש"ה נקט שלמה, משום דין דרכך לשולח חיתוכה. והרי תראה דרש"י ז"ל בשם רבבו הוכחים מכאן דኒוקור הגיד סימן מובהק הוא לשולח לחברו ע"י נכרי בלי חותם ואם ה"י מפרש קושי"ג הגם'

ודוק' היטוב.

ד"ג צ"ד ע"א גמור' רבע אמר אנפקא אמר לי' לאשköוי והוא אשköיה חמורה מזינה, לא ידעתاي איזה גניבת דעת איכא כאן, דמיל' דנקרי לא הריגש שהוא מזינה, ואם הוא באופן דאי אפשר להרגיש, וכי מהחייב הוא להגיד לו שהיין מזון, הלא אמרו ליקמן במקום דאייהו מטעה אנטשי' לית לך בה, ורוב משתיין אז הלא הי' חמורה מזינה, ואנפקא חיא משמעו, ושפיר נגנב דעתו דנקרי מצד ציוו' דשומאל, דעתעו לסביר שהוא חייא ולא מזוגא, אלא דלא משמעו הכא ממה דמשני ליקמן אנטפקא חייא משמעו. משמעו דעת השთא לא ידע זאת, ולא עוד אלא דלא קמנשי מיידי זהה עדין מוכח מהיה אנטפקיד דאסור לגנוב דעת, אטס מותר לגנוב דעת לא עבר על דברי, דהרי הי' מצי סבר דגס שמואל רק כדי לגנוב דעת הנקרי אמר בפni הנקרי לאשköוי אנטפקא, ע"פ' שכונתו הי' על מזינה, אלא ודאי דשלא בפniו אמר לו, וא"כ הדרא קו' לדוכתיה במוה גנוב לי' דעתטי. ותלמייד מהוי שמואל קעפטש נ"י השיב ע"ז דרכם הי' למזוג בשעת שתאי' והוא אשköי' מזוגא מכבר ובזה אטעה. וככון הוא דכן ממשע בפסחים דף פ"ג ע"א במשנה שם והמיחם באמצע כשהמשם עומדת למזוג, ופרש' שמחממי בו חמין שמזוגין בו את היין עיי'ש. ובלאו הци מוכח דעתעו דהרי מזינה הי' בחמין ויין חייא ודאי לאו חם הוא, וע"כ דעתנו לו מזינה קרירה, דלויל' זאת הי' מכיר מן החמיימות שהוא מזוג ודוק'.

ע"ש בגמי אל יסרב אטס בחברו לסעוד אצליו יודע בו שאינו סועד וכו', ואל יאמר לו סך שמן מפה ריקן. עכ"ל הברית', ורש"י ז"ל הוסיף שידע בו שאינו סך דגנן לי' דעתו, כסבר שיש בו שמן עכ"ל, וקיים לי' וכי על חנס משנה התנה מלעיל לדחכא, דלעיל קאמר העמים יודע בו שאינו סועד, יודע שאינו מקבל. וכך הניח דבר זה על רש"י ז"ל להשלימו, גם למלה הפסיק עס דבר אחר, "ולא יפתח לו חיות המכורות לחנון" ואח"כ קאמר "ולא יאמר לו סך שמן מפה ריקן" שהוא ג"כ ענין אחד אם הא דלא יסרב בו לאכול. ועוד זאת דרש"י ז"ל בעצמו סותר את דבריו מנוי וב"י, דמסיים ביעמוא דגניב דעתטי, דקסבר שיש בו שמן, דהא באלא"ה גניב לי' לדעתאי אפי' הי' בו שמן, כיון דידעו בו שאינו סך. אלא דרש"י ז"ל נתקשה לו אותו בשופטני עסakin דמי פתי יאמר לחברו סך שמן כשהפח ריקן, דהא אפשר שייתפס לשקרן, لكن הוץרך רשי' לפרש דחכא נמי מיררי כדעליל, דודיע בו שאינו סך. אבל לולי שאינו כדי ארשני לומר, דלא כן הוא דהרי שניינן גדול יש כאן בדברי התנה, דלעיל קאמר "אל יסרב", וכאן "אל יאמר", אבל העניין כך הוא, דכלל גדול מכללי דרך הארץ, דמסרבין לקטו, דהינו לחברו כמותו או לקפן ממנו, ולא מקבלו מיד עד שייפזר, וכן קאמר דוקא אל יסרב בו ביש לו, אבל יודע שחברו לא יסועוד ולא יקבל, אבל פעם א' שרי למימר לי', ע"פ' שידעו שלא יסועוד ולכך באזה גניבת דעת, דהרי חברו יכיר בו שאינו רוצה שישעוד אצלו כיון דלא יסרב בו כדרך כל הארץ, ולא יאמר לו אלא משפה ולחוץ הרי לבו בל עמו. משא"כ בפרק ריקן אפי' פעם א', לא יאמר, וע"פ' דבעפעם א' לא הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו עכ"פ' במה שסובר חברו, שיש לו שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טובה יקבל. צ"ל דמהנהו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, ואע"ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

ע"ב דת"ח וע"ה שבאים לדין מותבין לת"ח, וע"ה אומר' לו ייב

וכו' ע"ש, דלאור' קשה איך מתקים בכך תשפטו עמייך, שלא יחדר את האחד נגד חברו, אבל לפי האמור ניחא טובא, דהאי מיתבין לת"ח ר"ל שஸרבין בו לישב, ואות עושן לת"ח שהוא יידונו כתבריו של הדין, וא"כ בפעם' לא סגי דהרי לבג'ת ת"ח לא מקרי הדין גדול, וכאשר אמרין שם בגמ' בע"א שלח לי' ר' יוסף עלא חברנו עמיית בתורה ובמצוות. וע"כ בcn מיררי, דאי באמת הדין גדול בחחלה, הררי סגי נמילבצ'ורבא מרובנן באומר לו תיב, אבל בע"ה דלגב' וdae מקרי כל דין גדול, סגי באומר לו פעם אין דהרי אין מסרבין גדול, ואם בכל זאת הוא קאי, לית לך בה, דסביר לת"ח ופעם א' לע"ה, שפיר קרין ב' בצד תשפטו עמייך ודוק'.

ע"ש גמר' כיון שראתה אמו עלתה ledge ונפללה ומתה, אף הוא עללה לגג ונפל ומתה. הא דלא אמר שהփילה את עצמה, וכן בכ"מ שמדובר ממאבד עצמו לדעת נקט האי לישנא זיל' דרצה זהה ולומר דבשעת מעשה עצמה, כבר איינו שפוי בדעתו, וכאלו מעצמו נפל ולא חיב אלא על ההסתמה שמתהלה, כשהיא עדיין דעתו צלולה, ונפ"מ דכל שעווה מעשה ע"ז מקרה נורא שאירע לו בפתע פתאום איינו נידון כמאבד עצמו לדעת עין בי"ז ובאחרונים בהה ודוק'.

רש"י ד"ה אין מוכرين טרפה לעכו"ם בסתם א"כ הודיעו שהיא טרפה דתו לכא גניבת דעת, ובמקומות שאין מכריזין דליך למכיר שמא ימכרנה לישראל וכו', עיין בראש יוסף זיל' וזה דוחק נдол לפריש דברי רשי' דלאוקימתא דר' אש"י דמוקרי כולה במקומות שאין מכריזין קאי, ובפרט דכתב דליך למכיר שמא ימכרנה וזה ולהתא לדר"א עדין איכא למכיר שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה ליתא לדר"א עדין איכא למכיר שיראה ישראל ויקחנה, וגם מה שטס'ים רשי' זיל' דהכי מתוקמא ליקמן, דליתא דהרי איכא אבוי' ורבא דמוקמי האי מציעטה במקומות שמכריזין. אולם לפע"ד דהכי פירשו דבסטם קאמר, אבל בהודיעו שהיא טרפה דליך גניבת דעת שרי למכור אם הוא במקומות שאין מכריזין, דליך למכיר שימכרנה לשישראל אחר דזאת לכ"ע הדין כן, דהכי מתוקמא ליקמן דהינו דחכל מודים ביה אט הודיעו גם הוא במקומות שאין מכריזין דשרי, אבל באלא הודיעו אפי' הוא במקומות שאין מכריזין איכא משום גניבת דעת, ולחד מ"ד דהינו ר"א גם משום שמא יחוור וימכרנה להרואה.

ע"ב גמר' אחד מפni האננסין, לכאור' איינו מובן דאם הוא אנס ליקח בשער על כרחו של טבח ביל' לשלמי, גם אם לא ישלחjis הריאל זה את הנקרי יעשה כן, ואולי זיל' דגס האנס רק מצד ההכרח עושה כן, ועלול הוא שאם יקבל דינר מן הישראל ליקח לו בשער שעד שmag' לאיטלי' יוציא את הדינר לצרכו כגון נחנכה, ומחייבת פחד משלחו יקח הבשר ביל' מעות. אלא דמפרשי' לא משמע כן שכתב שמעכבו את הדינר בידו. ואולי זיל' דניזה דהוא אנס ליקח מה שצורך לו ולמכרו כדי להשיג מעות אלא הי' חומס סוחרים בעדו ליקח ולמכרו ביל' לשלם, אבל לשבר דלא צרך לי' לא הי' עולה כחצ'ר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רשי' זיל' בכך כתוב דברים שלא לצורך. ומה שנראה להפ"ד בפי' דברי רשי' זיל' אלו הוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל' בשבותות דף י"ח, דע"פ' דלפרוש ממשתו עונה סמוך לוסטה איננה אלא איסור דרבנן וקרא אסמכתא בעלמא, מ"מ אםaire שבא עליה אז ופרשה נדה חיב חטא על

טרפה אכרזוי הוה מכרזוי עכ"ל הגמ' ורש"י זיל' הוסיף על זוז'ל: "ומדלא אכרזוי לאו טרפה היא ויאכל ומה בכ"ל" ועמדתי כשעה חדא משתומם על האי תוספת שנראה כו'לו מיותר רק כמחזר על מה שאמרו בגמ'. ואון דרכו של רשי' זיל' בכך כתוב דברים שלא לצורך. ומה שנראה להפ"ד בפי' דברי רשי' זיל' אלו הוא עפ"י מה שכתב הרשב"א זיל' בשבותות דף י"ח, דע"פ' דלפרוש דבעפעם א' לא הטעהו עכ"פ' במה שסובר חברו, שיש לו על אמרה פעם א', ומ"מ הטעהו שרוחה שיסוך, שהרי חברו לא יסוך שמן, ומה שקריא זאת גניבת דעת במה שמטעהו שיש לו שמן דומה הנה מגע לו מזה, ואיזה החזקת טובה יקבל. צ"ל דמהנהו במה שידמה בנפשו. שיש לו פת בסלו שמן לפני לסוך, ואע"ג דהאי הנה באמת יש לו, מ"מ מカリ גניבת דעת.

המשנה והבריתא, וא"י דנחות רשי' ז"ל דמץ' מתרצ'ו דמתנה' במקום שמכריזין מיריעי, א"כ גם לר' אש' מצין למימר כן ולא נצטרך לומר דפליגו המשנה עם הבריתא. ולפע"ד נראה ליישב דלית לרשי' ז"ל דודוקא לר"א מוכרכין לומר דפליגו, ולא לאבוי ורבא. דלאכאר' קשה דנראה דרישא במקום שאין מכריזין, ולכן קאמר דאסרו לישראל ומותר לנכרי מ"מ לפלוג בדידי' ר"ל בנכרי גופא במקום שמכריזין גם לנכרי אסור חותכה, ומדפליג רק בין ישראל לנכרי ש"מ דلنכרי לעולם מותר. אלא דיש לתרץ דהרי זאת מציעתא שמעין רשי' לאבוי ורבא במקום שמכריזין אלא שairyע להם טרופות וקאמר דאסרו למכור לנכרי נו"ט, מילא נדע בואתו מקום גם ריך חותכה אסור לשולח, דשما ימכרנה לישראל, דהרי מהאי סיפא שמעין דחישיןן אלפוני דפלפני, וכמש"כ הרשב"א וכאשר הסברנו לעיל בטעמא של דבר, ولكن לדידיה לא קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא דפערומים אסור לשולח ריך חותכה גזאת שמעין מסיפה וכן יתר קמ"ל במקום שאין מכריזין מותר, ולא חישין שמא יתננה לו בפני ישראל. אולם לר"א דcolsה בריתיא במקום שאין מכריזין ומצעיתא קאמר דא"ה אסורה למכור בסתרם לנכרי נו"ט דשما הרואה העומד שם באיטלי' דשם מתאפסים הרבה לוקחי בשר, יטעה לומר דכשר הוא, דאל"כ ה' הטבח מטעחו כמש"כ רשי' ז"ל וברישא דליקא רואין לא חייש, וא"כ לדידי' קשה לפלוג וליתני בנכרי גופא, במקום שמכריזין אסורה דם בלבד רואין אין ידמן לו לפקח ישראל, וזאת לא נשמע מציעתא דשאני שם באיטלי' דשם אין רeba לוקחי בשר, משא"כ בשולח מבתו לבית עכו"ם אויל לא חישין השעכו"ם יליך ויקש לו קונה, אלא ודאי דלית לי לר"א דחתוכה דעכו"ם מידע ידייע, ולכן גם במקום שמכריזין באמות מותר לשולח כי ישראל לא יקח ממנו כל זמן שלא ידע מי חתכו, וכאשר כתוב הרשב"א ז"ל בדבשנקא אם ס"ל חותכה דעכו"ם לא ידייע, אז לא כמש"כ רשי' ז"ל חותכה דבב"ה תנא דבריתיא דבל מקום חישין שיקחו ממנו, ולכן יפה קאמר התנא דבריתיא דבל מקום מותר לשולח לנכרי וא"כ פлаг אתנה' דמתני' דחיש לשמא יתננה בפני ישראל אחר, והוא לא חייש במקומות שאין לוקחי בשר מזוין רקתני' במקום שמכריזין דקאי לפרש הרישא דלווי זאת למה לא כתני' ולא ימכור אדם טרופות לנכרי מפני שני דברים וכי' כמ"ש בסיפה וכו' אבל לפי אкомותא דר"א לי בדין זהبشر מפני ב' דברים וכו' אבל לפי אkomותא דר"א רצה לפרש הרישא, דהא דהתרתי לך לשולח חתיכה לנכרי ולא חששתי לא מפני גניבת דעת ולא לשם ימכרנה לישראל אחר, משום דהני שני חששות אינם אלא במוchar בשר טרופות ונובלות במקולין, בדנו"ט במקומות כשרות אפי' בסטם אין ממש גניבת דעת, משא"כ בירך במקומות שאין מכריזין ושלא במקולין שלא שכיח שהנכרי ימכרנה לישראל למה איכפת לי' بما שהיא מנוקרת, וכן ממשום שמא יחוור ומכרנה אינו אלא במקולין, ואם תקשה למה לא רקתני' דינו בירך חותכה ובמקולין אז אסור מפני הני ב' טעםיים לק"מ דהרי התנא מביא מה שאמרו חכם'ים, והם אמרו דבר זה בהמה שמצו'נו"ט מצוין, אבל ירך פרועה שלא ניקרוא מיעוט דלא הכריזו דגס אז לאו טרפה היא, ודבר נאה ומתקובל היא לפרש דברי רשי' ז"ל שלולי זאת אין להם מקום ודוי'.

תוס' ז'ה אמר אבי תימא לאבוי ורבא ור"א, בראשא היכי משדר לי' חותכה וכו' ויל' דלית להן שינוי' אלא שינוי' קמא דאoki במקומות שמכריזין וחיתוך דעכו"ם מידע ידייע, ומתווך כך נתקש' להו על רשי' דפי' אמלטה דר"א דפליג תנא דמתני' אתנה' דבריתיא, דהרי ר"א נמי מצי לתרץ כשינוי' קמא דלעיל, דמייר' במקומות שמכריזין עכתי' דבריהם. ופירוש לדבריהם דברחרתי' קמתמו על רשי' ז"ל דלמה לא פי' גם אליבא דאבי ורבא איך קמתרצ'ו סתרת

נתבטל, וא"י משום קבוע קאמור הרשב"א הו"ל לפреш כנ. וגם דינו שהמציא דבela נודע ליכא קבוע אפיו אם נחיה לו שכן הוא (הרא"ה מפלפל עלייו). לא הבנתי למה דין זה ללא נודע, דהרי נודע למוכר הטבח שמכר דמה שלא נודע להלוקחים, اي גם זה לא נודע מקרי אז גם בט' חניות איך קאמור דבלוך מהות דמקרי קבוע, דהרי ע"כ הא לוחך לא ידע בשעת לקיחת דבאתה מהנה מוכרים טרופות, دائمו ברשייע עסקינו דיעד והלך ליקח באחת בלי לשאל אי כשרה אי טרפה, ולכן דינו של הרשב"א לא שייך אלא בנודע אייזה טרופות בסתר שלא ה"י ניכר ונודע לשום אדם, עיין בפסחים פ"א ע"ב אייזה טומאת התהום כל שלא הכיר בה אחד בסוף העולם, הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת התהום ומסתבר דהכא נמי דכוותי ה"ו, וזה לפ"ד ברור עד שניי תמה שלא ראייתי מי שהרגיש בזה וד"ק היטב.

על"ש גמר' אמר רב בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור וככתבו התוס' דחומרא בעלמא הוא, ומושום עובדא דלקמן, אלא שכתו הachableים ז"ל, דב"ד דבעל השקיל וטרי' ע"כ סבר דמדיאן קאמור רב ולא שגאר הוא ע"י מעשה שאירע, דלא"כ מה פריך מכל הני משנהיות וברייתא שנשנו קודם רב ועין בה' ק"ז בעהחות"ס ז"ל שרצה לתרץ בזה פסק הרמב"ם ז"ל ואני תמה מאד איך ס"ד דבר מדיאן קאמור דחיישין על בשר שהניח ומצאו אח"כ במקומו, על החלפה של עורבים. וכי לא ידע מכל הני ברייתאות מובאות בפסחים דף יוי"ד ע"א דפלייג בהניח תעש ומצא עשר או עשר ומצא תשע, אבל מצא המספר כמו שהניח לית מאן דחש להחלפה וגם בחזר ויתר כתבו שם התוס' דודוקא בקשורים יחד פליגו, אבל בלא"ה מה שחרר אחת אין זה כעורה אצלנו הספק שהוא נמי אחירינה נהנו, וכן פליגו התרם רב ורשב"ג בשדה שנאבד בה קבר אס מצא אח"כ קבר, אס חיישין שהה קבר אחר והוא משום דלא ידעין המקום כי נאבד מקומו. אבל כאן שמא הبشر במקומות שהניחסו שנחוש להחלפה מהיכי תתי, ע"כ חומרא בעלמא היא שחדיש רב ומה פריך מ"ט חניות ומיתר משניות. ולעומת זה קשה גם להיפך אדם רב רק רק מצד חומרא גוז לאסור בשר נתעלם מן העין איך קאמור בשם רב סתם, בשר כיוון שנתעלם מן העין אסור, דלשוון זה משמע דידיינה קאמור ולא גוזר שגאר רב, וכמו דלעיל דף ה' ע"ב דקאמור ר"ג וב"י' נמנו על שחיתות כותוי ואסרוו, ומסתמא גם רב לא עדיף מר"ג הנשיא ולא ה"י יכול לגוזר מעצמו דבר גדול זהה, לאסור בשנמה"ע בלי' למנות עליו חמי דורי ואיך לא הזכיר זאת בכל התלמוד. ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דהרי מצין הרבה פעמים בש"ס שדרכם היו לתלות גירותם וחידושיהם דינם גדול מדורות הראשונים, וכן שסמכו דבריהם אלஇיא מקרה שיהי' נראת כדורייתא, כן עשו לתלות דברי אמראים במשניות וברייתאות הקודמין להם הרבה, כדי שיקובל הדבר בעם, ולכן שנה רב בדורי יחיד בלשון חכמים וכן מצין בפסחים דף כ"ז ע"א דsharpאל החילוף רב בחכמים, כדי לקיים ההלכתא כייחיד נגד רבם, וכאשר הארכתי בזה בכמה מקומות במקילתן ועין לעיל בראש המ██' בסוף האוקמתות מה שכתבנו בזה. וא"כ ה"ג חשו חכמי התלמוד אמוראי בתראי, שלא קיבלו גירות רב ובית דינו שגארו על בשנמה"ע, لكن אמרה ממשו בדרך החלטה דאסור, כאשר הוא גוזר ישנה מתנהי קמאי שעיל זה שייך שפיר לומר אסור סתם, דהרי כבר אישטרש איסור זה מזמן כביר, ע"ז פריך מ"ט דמיהימן לעיל, וממשנה דמיכרין נמצא בשר ח' דמנה נשמע אכן זה איסור קדום עכ"פ. ולא פריך מהני ברייתאות דפסחים שהבאתי לעיל, דזאת פשיטה לי' דבשנמה"ע חומרא וגזרה דרבנן הוא, دائمא פשיטה דלית כאן מקום לחוש אפיו בקולא טבח נקרים, דכל שמאצאו במקום שהניחסו בלי' שום

תעשה שambilא לידי גניתת דעת והוא דוקא במקום שמכרין ולא הכריזו, וכן שמא ייחזר וימכרנה לשישראל וד"ק היטב.

תוס' ז"ה אינחו דקמטעו אנפשיהו פ"י בכו' וכו' לכך נראה דהתמס בסתם אסור משום דאיו לאורח לאסוקי אדעת' דמכורות לחנוני אבל הכא וכו' עכ"ל, ועל הא דמוכר לו בחזקת שחוותה לא השיבו התוס' כלום, והיינו טעמא משום דזה תלוי בהני אוקימות דעליל, דלאביי ורבה דמוקי האי דלא ימכור לו נ"ט במקומות שמכרין ולא הכריזו, ועוד גם בסתם איכא גניתת דעת דלא הוה לי לאסוקי לנכרי שהיומי אירע להם טרופות ולא הכריזו, אבל לר"א דמוקי גם האי דינא במקומות שאין מכרין ודאי מודו התוס' דצריך לאוקמי כשאומר לו בפירוש שהוא כשרה, וכמש"כ לעיל בשם ר"ת אלא דריש' ז"ל שכטבת דהתמס במוכר לו בחזקת שהייא כשרה שלא אליבא דוד"א כתוב כן, דלדיי אפיו בסתם נמי איכא גניתת דעת וד"ק.

ודע דלאביי ורבה דמציעתא מיר' במקומות שמכרין ולא הכריזו, אלא שאירע להם טרופת לא דקאמור שמא ייחזר וימכרנה לשישראל ולא קאמור שמא שלח ישראל את הנכרי ליקח לו בשר משום דלהא לא צריך לחוש, דהרי אסור לשלחו נקרי לאיטלי גם במקומות שמכרין ולא הכריזו מפני טעם אנשיין וד"ק.

דף ז' ז"ה גמר' אמר רב, שבביל שוטה זה שעשה שלא כהוגן נאסר את כל המקולין עכ"ל הגמי', כפי הנראה מפי רשי' ותוס' ז"ל, הא נכי דיבין לי' הא טבח מן שר הטרפה, בעל מקולין הי' ולקחו כדי למיכרו, והמקום ההוא ה"י מקום שאין מכרין או מקום שמכרין ולא הכריזו הימים, באופן שלא ה"י רשאי למוכר לנכרי מון הטרפה באותו היום, והוא עבר ועשה שלא כהוגן, אלא דמ"מ קאמור דלא נאסר שאר המקולין נקרים, מיחמת חיש שמא גם לשאר בעלי מקולין מכר כמו שמכר לה, אבל מאותו הנכרי שמכר לו פשיטה דאסור ליקח אפיו יש לו גם בשר כשר במקולין שלו כיוון דאיתחזק אצל טרפה, ולישנא בתרא אי לא דאמרין דלצערוי קמכוון דמש"ה מותר נמי ליקח מאותו הנכרי, והוא אסרים את כל המקולין, דהוה חיישין כי היכי דמוכר זהה מכר נמי לאחירינה, והנה יש לראות דס"כ' למה נאסר כל המקולין בשליל בהמהacha שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפי' טרפה אחת בעיר במקומות שנטרפה, דהא דאסרים למוכר אפי' טרפה אחת בעיר במקומות שאין מכרין, או דבשביל טרפה אחת המכרים בעיר כדי שלא יקוחו בכל המקולין נקרים, הינו מושום תקנה להטבעים, דלוליז את שאסו ליקח לא ה"י רשאי למוכר טרפה לנכרי מושום דלא אמרה תורה שלח לתקלה והוא מה"ת דאסור לבטל איסור לכתלה עין ברשב"א בסוגי' דמיכרין לעיל, ובפתחה של' אבל כאן דהאי דמוכר טרפה بلا הכרזה כבר מחר דזה שמכר מליקח בשאר מקולין אחר שכבר נתבלתי, ואולי מאריך דזה שמכר הוא מבטל איסור לכתלה, ולמי שנטבטל בשביבו אסרו חז"ל כמבהיר בו י"ד סי' צ"ח, וא"כ הכא דהני מוקלי נקרים בייטול כמבלט בשביל הישראלים שרגילים ליקח אצל המקולין, אבל יותר נראת המקולין נמי קבוע הם, וכמש"כ התוס' בד"ה ובנמצא וכמש"כ המהרש"א ז"ל, וא"כ מדיאן אסור ליקח אצל מוקלן ואע"פ דקבע שעינו ניכר הוא, עכ"פ מדרבנן הוה לי' קבוע גם בכחג'ו.

אולם הרשב"א ז"ל הביא בשם תוס' שיטה אחרת בזה, והוא דודאי לכתלה ליקח אסור כיוון דמיהימן לנו דמוכר את הטרפה הוה ל"י במקומות שמכרין והכריזו אלא על מה שלקחו קודם שנודע קאמור דלא נאסר דכל שלא נודע בשעת לקיחת עכ"פ שנודע אח"כ לא מקרי קבוע למפרע עיי"ש. והנה מה דמדמה זאת למקומות שמכרין והכריזו הוא פלא ממש"כ למעלה, דהתמס תקנתא הוה כדי להתיר המכירה, אבל לא להציג את הלוקחים מאיסורה שכבר

הר"י החלק על רשיי ומפרש דלענין אכילה קבעי ודוק".

ועתה בא וראה עד כמה נכנסו התוס' בדוחקים וdochki דוחקים מכח שיטה זו דבט' ציבורין לעין אכילה מيري דע"י שיטה זו והכרחו לומר דראה שלקה הנכרי מן החנות באמת אסור דמקרי נולד הספק במקומות הקביעות כמו הtems בעכבר, ומהז נצחים להם קושי מפ' התערבותות, אכן מהני ניכבשינהו דנייניזו, דהרי ראה שניניגידו מן הקבוע ונכנסו בדוחק גдол דמיירி באופן שלא ראה, ע"ז קשי' להו עוד ע"ס הדיבור, ועיין לבב אר' מה שתמה עליהם. אבל כל זאת לשיטת רשי' ז"ל בפסחים דלענין בדיקה אחריו מيري לא צרכין כלל, כי הכל יבא בשלום על מקומו בעלי שום דוחק והוא דאפיילו ראה ישראל שלקה הנכרי מן החנות, כל שאין לו נפקותא בזה אין לומר דנולד הספק במקומות הקביעות, דנולד הספק לא מקרי אלא כצרכין לדון עליו, ולכן דבעכבר מקרי נולד הספק במקומות התערבותות, משום דיש להישראל נפ"מ אי חמץ אי מצחה שכול כדי לידע אם צריך בדיקה אחריו, אבל בנכרי שלקה בשר באחת מן המקולין, ע"פ שראהו ישראל אבל כל זמן שלא לקחו מהם אין לו נפ"מ ובזמן שלקו ייש לו נפ"מ כבר פירוש, דיןנו שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיעד ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולהק אסירין לי'adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתוב כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מيري, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גزو כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות ניד ואיך פריך דנכבדו ביד ניד ניטל אחד מהם ואומר דמרובא פריש ואית שפיר דמי, שלא שיק לומר נולד הספק באחת הקביעות, וכלו אסורים דהרי בע"ח לא בטלו מדרבנן מפני חшибותן, וכיון דלא ביטל האיסור מה בכך שראה ביטול הקביעות דהרי לא הינו נפ"מ על שום אחד מהם, עד שאחר דבר ניד ניטל אחד מהם תורה הוא כמו שביארנו בפתחה, ואיך פריך דנכבדו בידים אלא ודאי מושם דבזה לא ביטול האיסור אלא הקביעות, וכיון דלא ביטל האיסור מה בכך שראה ביטול הקביעות דהרי לא הינו נפ"מ על שום אחד מהם, עד שאחר דבר ניד ניטל אחד מהם ואומר דמרובא פריש ואית שפיר דמי, שלא שיק לומר נולד הספק באחת הקביעות, דהרי אז כלו אסורות הין, ואיך לומר ניד מידי עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעמוד רשי' ז"ל בפסחים ודוק"ק בכל זאת.

אחרי כתבי מצטיili ראי נפלאה וברורה בירושלמי שקלים פ"ז הלכ' ב' המובא ג'כ' בפוסקים, והוא דאחר שהביאה הבריתיא טט' חניות דבלקח מן הקבוע וחושש לטרפה ובנמצאת הולclin אחר הרוב, א"ר יוחנן שם הנמצא ביד גוי כנמצא בפלטיא, פי' ומותר דחולclin אחר רוב הטבחים, ופרק מעשה שאירע חד ארכמא ה' חותך מן סוס' ונפיקן לברא למקרו וא"ר יוסי דר' יוחנן רביה ג'כ' בראה אותו יוצא ממוקולין של ישראל עי"ש.

והנה ע"כ מيري דלא ידע ישראל אם מחותן שמכרין טרפה או משאר חניות יצא, אכן בידע דמחנות של כשרות יצא מאי למיימרא ולא עוד אלא דרי' הלא כנמצא בפלטיא קאמר וע"כ דASHMUNIN דכמו דבנמצא בפלטיא סמכין אבל דפריש מרובה פריש, כמו כן

שינויו ודאי האי שנמצא הוא שהניחו, אלא דרבנן גרו, אבל מאחר דאמרו ממשי' דרב דבשנמה"ע אסור, ע"כ גזרה קדומה הוא ואי אפשר לפרנס hei ברייתא ומשניות, וע"ז קמדחיה דאפשר לאCKER לאCKER ביד עכו"ם ובעומד וראהו ולא דכו האמת, אלא דכו דאי נצחים ביד עכו"ם בדוחק דגזרת בשנמה"ע ישנה hei, שפיר קאמר בשם כאן הוכחה מוכרכחת דגזרת בשנמה"ע ישנה hei, אבל עולם רב סתום אסור כדי לקבלו מני' כאלו הוא גזרה ישנה, אבל עולם דמיישטע שנאסר מכבר, ולפ"ז יש לקיים הא דמתוך החות' ז"ל הנ"ל דעת הרמב"ם ז"ל, דס"ל לפ' האמת דרב גזר על בשנמה"ע, אין אנו צריכים חלק בין נתעלם מן העין לנמצא ביד עכו"ם, ועיין עוד לקמן ודוק".

תוס' דה ובנמצא הלא אחר הרוב, וא"ת דבמקומות שמכרין והכריו מושם טרפה אחת אסירין כל המקולין וכו', עד שמסיק לבסוף דחקנתא בעלמא הוא שעשו חכמים במקומות שאין מカリין שלא לנקות מן עכו"ם לכתבה הארץ ע"פ שרוב טבחין ישראל וכו' עכ"ל, וכונתם בל"ס Leh מה שכתבת הרשב"א ז"ל בסוגי' דמכרין לעיל כדדי שנוכל למוכר טרפות ונבלות לנכרי שהוא אסור מעיקר הדין משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה, הזרכו לתקן שלא לנקות בשר מן הנכרי. ומשמעו فهو דהאי תקנתא רק אלכתלה הי' אבל מי שכבר קנה ומחייב בנתערב לו ואפיילו חד בחד, כיון דרוב טבחין ישראל מוקמין עיקירה דדיןיא, ובאמת תמהו לומר כן, דהרי לא נקל במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכריו, יותר מבשנמה"ע אחר גזירת רב, ואסרו אפיילו בדיעד ואפיילו בתערבות חד בחד כדמותה מעובדא דלקמן, וכאשר אבאר שם בהוט' דה אסיק תרין ואולי גם התוס' לא בינוו להתייר שלקה, אלא לומר דעתך התקנה הייתה שלא לנקות ומילא מי שעבר ולהק אסירין לי' adam לא קיימי הא לא כימי הא מבון, ואיצטריך לכתוב כן כדי שנדע למה בט' חניות מותר בנסיבות אע"פ דאתה מוכרת בשר טרפה, וא"כ או במקומות שאין מカリין או במקומות שמכרין והכרז היום מירי, ואיך מותר בשר הנמצא. ע"כ לומר דלא גזו כך שלא לנקות מן הנכרי. אבל בשר מושליך הנמצא הינו על עיקר הדין דסמכין ארובה. אלא דמה שיש לתמהו הוא, דא"כ איך מוקי הש"ס לתרץ הא דרב בנסיבות ניד ואיך פריך דנכבדו ביד ניד ניטל אחד מהם ושרי' זאת במקומות שמכרין טרפות במקומות הרי' דשם איכה תקנה ע"כ שלא לנקות מיד עכו"ם, ודוחק גדול לומר. גם זאת בעמוד רואה קמו' לי', דהרי הש"ס חידש זאת لكمן, משמע דברית' דט' חניות מירי בנסיבות ניד עכו"ם ממש, ועיין בפלתי' שהרגיש בזה ולפ"ז אין לנו מנוס אחר אלא לאמר דהאי ברייתא דט' חניות לפי מה דמוקי לי' בנסיבות ניד עכו"ם, מيري בנסיבות מוקם דליך שום תקנה ומדינה אסור למוכר טרפה, ומותר ליקח מן הנכרי, והאי אחת המוכרת בשר טרפה הוא טבח נכרי שטובח ומוכר לנכרים, ומ"מ מותר ליקח מיד נכרי מושם דרוב טבחין ישראל ודוק". ועיין בבב אר' שמספרש דברי התוס' כפושטן adam ליקח מותר בדיעד ולפ"ז נראה כמש'ג.

תוס' דה הכא נמי שנמצא ביד עכו"ם, וא"ת דאמר בפ' ק דפסחים ט' צבורים של מצחה וαι' של חמץ ואתא עכבר וشكل וכו' דמה לי' נמצאו בפי עכבר ומה לי' נמצאו ביד עכו"ם עכ"ל. התוס' לשיטתייהו בפסחים שם הקשו כן דס"ל דלאכליה קבעי, וא"כ לא נולד לנקות רק כשמוציאים מפי העכבר או שנפל מפי, ואז הינו היך שנמצא בשר ביד נכרי' אבל לרשי' ז"ל שפירוש שם כפושטו דלענין להצריך בדיקה קמיiri, א"כ שאני עכבר בחמצ, מנכרי בשר, דמיד שלקה העכבר מן הציבורין נולד הספק לעניין בדיקה וכגד אמר שם לעיל שמא לטול חולדה בפנינו וצריך בדיקה אחריו, ועיי"ש בתוס' ותמצוא שסידרו התוס' קושי' רק אחר שהביאו דעת

איתמר עלה רב אמר מותרות משום נבלה ולוי אמר מותרות באכילה, וכך הקשו האחרונים ז"ל הרי דרב בפי אוסר בשר הנמצא במקומות טבוח ישראל משום חשש שבאיו מרובה דעתם, ואיך מסיק מכך דרב לאו בפירוש איתמר אלא כלל לא ק"ז בעחחות"ס ז"ל כתוב, דבאמת כאשר מסיק דמקלא איתמר גם זאת דמפרש רב האイ חתיכות מותרות משום נבלה י"כ לאו בפירוש שאמרו אלא כלל, ודבר גודל דבר הנביה זה, אלא בל"ה קשה לשון הש"ס דקאמר דמידי הוא טעמא אלא לרבות כי' כל מקום שמצוין כן הוא על אופן דין חדש מישיב הקושי, אבל כאן הלא רב כדי לתרץ דין דבשנה"ע הוכחה לפרש האי מותרות דלעין טומאה אמר. וא"כ האי מידי הוא טעמא אלא לרבות אינו מדויק, והכי הוליל רב מותרך לך מותרות משום נבלה קאמר ואיתמר נמי הכי וכו'.

ד') הקשו ג"כ האחרונים ז"ל, הלא لكمן קאמר רב דאל תהי שוטה בחזרום, הרי בפירוש אסור בשנמה"ע בחזרום ודאי לאו סימן הוא במקומות דבעי היכר מדינא, כמו שבאיו התוס' لكمן מגני' ארכוה באלו מציאות, ורק לבג' חומרת בשנמה"ע מהני סימן כל דחו כמו חזרום, ואיך קאמר דרב לאו בפירוש איתמר ודורי הראש יוסף ז"ל בהז אינן מובנים לי.

ה') ממה דאמר רב, עבדי נמי הכי ואסרינהו ניחלי, אך נשמע דאוסר בשנמה"ע וחיש להחלפה, דשאני התם דעתן תרי במקומות חד וכפי הנראה הרגשו התוס' בהז, אלא דקשי' להו יותר דממה דקאמר עבדי נמי הכי, אדרבה מוכח דalo עלה רק חזא לא הוה אסור לי' ומתרצים בדוחק גודל, דהרי ראה שלא היה שם עורב ולמייחס שמא קודם לנו שדא עורב ראש במים אין כאן חשש, וא"כ הוה לי' לעלות שניהם דמחייבתי שלו נאבד במים ואידך עלה, כך מתפרשים תירוצים וכי לא יודה זהה דוחק גודל, Adams חישין להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא למה לא ניחוש גם בגין שי' במים ראש אחר ואדרבה דורך המים להולך מה שנארק בתוכו להלאה, וכן עד שבאי הסל, שט ראש שנפל ממנו להלאה וראש אחר שבא ממקום רחוך אריע עתה לאן ועלה בסל שלו, אבל אם יהיבנה להו לומר דלא נשמע להיפך, אבל עדיון קשה מנ"ל דלו הוה מיתרמי בראש אחד ולא ראה אם לאו ערוב היא כאן דהוה אוסר, דדילמא דוקא מושם דעלו תריין, ואיכא כאן בטוח ראש חדש שלא ידע מאין בא, אי מכאן ואי מעלמא, ואין כאן אף' מכללא דרב חייש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא והוא קושי' עצומה שאין לIALIZED הימנה. ולא עוד אלא דקשה לי' ע"כ כאן בהאי עובדא איך ח' בשנמה"ע כל דורי בחזרום קאמר רב בעצמו דהוה סימן לגב' הומר' דבשנה"ע, וא"כ ה"ה חתיכה מסוימת כמו ראש ורגל דהוה סימן, דעין שם ב"מ דף כ"ג ע"ב דכמו דפרק آخرווים דליהו סימן להחזר או אבדה, כמו כן פריך את חתיכות דליהו סימן או דפרק או דאטמא, הרי דשותין הון חזרום או חתיכות מסוימת דשניהם לגב' אבדה דבעין סימן גמור לאו סימנים נינהו אבל לבגי' חומרת בשנמה"ע גם שניהם סימנא הוה דמ"ש היא מהא דבעי ר"ה מרוב בחזרום ולא בעי בחתיכות משום דשם במתני' חזרום קתני' ברישא, נקט הוא נמי חזרום אבל אה"ג דבעי נמי בחתיכות ותדע ע"כ חזרום וחתיכות שות הון דאם תאמר דחרוזים הוה עדיף מחתיכות למה סייד התנה שם לקתני' הרי אלו שלו חזרום ואח"כ חתיכות דהוה זו ואצ"ל או והו"ל להקדמים חתיכות ואח"כ חזרום אלא ודאי דשווין הון ורב לא גזר רק רק חתיכות בשר בעלמא דלא ידע מאייה חלק הבימה הוא אבל בידע דראש או גרג' או מאטמא הוה סימן וכאשר פריך ובב' איתך אכל בשרא ונשוי בסימנא כי הוא דרב' הדוחת ל' את לת קרנא לכתהלה ודאי עשה סימן גמור אבל לאוסר בדיעבד

בנמצא ביד נכרי כן, וכיון דמיירי בראה יוצאה מחד מן המקולין הרי ראה שלקה מן הקבוע, ואיך נאמר כאן כל דפריש מרובה פריש כמו שבນמצא בפלטיא, אלא ודאי דכל זמן שלא ה' נפקota לישראל במה שלקה הנכרי, ע"פ שראהו יצא מן המקולין דין בשר שנמצא יש לו וזה את אתה ר' לאשמעין ולאפוקי מישית התוס' דראה לחוד גורם לעשותו ספק נולד במקומות הקביעות והואראי' שאין עליה תשובה ודז'ק היטב.

מהדורה בתרא בסוגי' דבשנה"ע

בעברי עוד הפעם בעין עיוני על סוג' העומקה הללו האיר ד' עני וראיתי אויר בהיר או מצחצח ורק ע"פ פירושו זה אנו הולכים בהרחבה בכל שקל וטרוי' בלי דוחק כאשר אבא, ואסדר תחלה מה שיש מן החומר בסוגי' זו טפי' פירוש רשי' ותוס' והוא:

א') אמר רב בשר כיון שנתעלם מן העין אסור. דבר פשוט הוא דרב החמיר חומריא תירה לחוש להחלפה במקומות דליך שום ריעוטא נמצא במקומות שנייה, וуд כאן לא פלייג תנאי בפסחים דף י"ד אלא בהניח מנה ומצא מאתים או בהיפך, ורק בקשורים יחד וכמש"כ התוס' שם, אבל מצא כמו שהניח מאן דכרשמי' שהיה' חחש אחלפה, והרי בתרומה וקדש' דפוסל היסח הדעת, היישין על נגעת טומאה ומשום דכתיב וקדש' דבעי' שימור וע"כ דרב חומריא על ההחלפה לא חישין, ע"ג דבעי' שימור וע"כ דרב חומריא תירה החמיר לאסור בשר בהיסח הדעת, שמא הוחלש בנבלה, וא"כ קשה מאי מה פריך לי' ממשניות וברייתיות שנשנו מכבר ובמה שכתבתי למלعلا דמלשונו דקאמר אסור ממשמע לי' ע"פ דהו גזירה קדומה לא נתקorra דעת, דעתין אין מקום להקשות דאפשר דהני נשנו קודם האי גזירה ומהנה לא זהה מקומו, ואין זה כמו בשאר מקומות שמרתץ תחלה בשאר אופנים ורק מצד הדוחק מסיק דמשנה נשנית קודם ולא זהה מקומה (עיין לעיל דף ל"ב ע"ב ובמה שכתבת, שם זהה) דבכל הני מקומות גזירה הוה, וממילא בטעות נשנו והי' מן הרואי לתקן הטעות אבל כיוון שכבר היזיר בפי הלמידים לא ה' יכול רבנו הקדוש לשכחה, אבל כאן בגזירה לא בעו המשניות הקודמים שום תיקון דבלאי'ה כל גזירה דלא נתקבלה ולא נפתחה בתוך העם לאו גזירה היא, וכל שנטקבלה ונחפיטה לא תבטלה בשביל שבמשנה שניתנית קודם הגזירה שנו' היתר, וכן כאן אין שום מקום קושי' ממשנה או בריתיא השנו' קודם האי גזירה, שלא זהה מקומה גם אחר הגזירה.

ב') **תירוץ** הש"ס נמצא ביד עכו"ם שאני אין לו מובן, ניהו דביד עכו"ם שפיר משתمر מן העורבים שלא יהליפו, אבל האי עכו"ם שאמן מן העורבים דשדו קיבל. וכך מעשה דלקמן דשדו עורבים כבדי וכוליתא במעלי יומא דכפורי, וק"ז הוא אם חישין להחלפת העורבים על בשר שהניח והעלים עינו ממנה, מכש"כ דבנמצא ביד גוי דניחס שמא ממה שבאיו העורבים בא לידן. ומה שכתב רשי' ז'ל שהיתה בחזקת משתרער מראיה דהרגיש בקושי' ז' ורואה לתרץ זאת ולומר דሞקמינו האי בשר שהיתה בחזקת משתרער כמו שהוא עתה ביד אדם כז' ה' מלפנים, ובא לו מיד אדם המשמר ולא מן השוק, אלא אדם מכח חזקה זו לא ניחוש שהגוי מצאו בשוק מכש"כ'Dמצאו במקומות שהניחו דאייא חזקה טובא דכאן נמצאו וכאן היה, ומהיכי תיתי הוחלף ע"י עורבים שלא ראיינו, וזה תימיא רבבתא.

ג') על קושי' האחونة ממשנה דשקלים נמצא בגבולין אברים נבלות חתיכות מותרות, קמתרץ מידי הוא טעמא אלא לרבות הא

להם וגם למייעוט לא יחשב, שכן לרוחח דמלתא הביא מעשה שהוא, ולכן מסיק דרי"י לא התיר בשר הנמצא ביד גוי אלא בראו שלקו מהן המקולין באופן דיליכא רק חשש שהוא מנו"ט לך ועל זה מהני הרוב וכמוש"כ בועללה דלא שייך בנכרי לך מן הקבוע והא דמתיר בנמצא לפטלי" ע"פ דבזה שוב איכא חשש בשר טמא שנפל מן הנכרי שיש לו נבלות הטמאים ביבו וכמעשה שהי"ל כיון דבריך שרובה ישראלי דרים בה הוה נמצא בפטלי" תרי רובה דמסתמא מישראל נפל שהמה רובים בעיר, ואית"ל שמעיינט הנכרים נפל הלא גם המה רוב בשר שבידם מן המקולין הו, ובתרי רובה המיעוט כמאן דליתא, וכמובואר בכתבונות דף ט"ז ע"א דמעלה עשו בייחוסין שלא לסמך ארוב כשרים אלה, אבל ברוב העיר ורוב סייעת רוחקים מעליין ליחסין, וע"ז קאמר בירושלמי דרב כי אתה לבבל וראה שמקילין בשער שביד עכו"ם שאסור מדינה משום מיעוט בשר טמא, החמיר עליהם לאסור גם מה שנטעלם מן העין ולהושך להחלפה במקומות דיליכא שום ריעותא, וממילא אין צרייך לומר דעת עורבים שהביאו מעלמא חס, אלא החלפה שבכאן ע"י נקרי שיש בידו בשר טמא, ואולי משום לא פלוג גזר נמי בגיןך שאין זה מן הטמאים, כל שאין לו סימן ואפשר דוחולף אסור, וממילא אוסר גם בשר הנמצא בשוק, ע"פ שיש תרי רובה ומשום לא פלוג אבל מן הברייתא דט' חניות וממשנה דشكלים דקטני התיוכות מותירות לא קשה דהרי חומרא דרב הוא שלא ה"י בזמן הקדום.

אולם הגמ' דילן דעת אחרת עמה, דגס היא ידעה דמה דאסור רב בשנמה"ע הוא חומרת עצמו שחייב, ובס"ד שהקשה עליו מהא דרב דמקולין וטובי ישראלי דבשר הנמצא ביד עכו"ם מותר, אוili באמת סבר דעתמי" דרב בירושלמי דחייב משום דראיה מקילין בשער שביד עכו"ם, וע"כ דבשר ביד עכו"ם אסור מדינה, אבל המתרצה דקאמר נמצא ביד עכו"ם שאיני מגלה לך טעמי" דרב דלעולם בשער שביד עכו"ם המשתרם מיותר דלמיינט טמא לא חישין כמו למיינט טרופות, אבל בשער הנמצא איכא איסור מדינה והוא להיפך מסברת הירושלמי, ומטעם דחווש לרוב בשער דעלמא שהוא נו"ט ועי' עורבים המבאים, ואיל' דאן זה מצוי, עין בפי' כתובות הנל"ד"ה שם ומדאוריתא, שכותב דע"ג דלא איזלין בתר רובה דעלמא נגד רוב שביר, אבל עכ"פ מיינט עושה, וא"כ ה"ה אם איכא הוה פלנא בעיר מצטרוף האי מיטוטא לפלנא, וכן רובה בעיר דעושה האי מיינט בצירוף מיינט שעבור פלנא, וכן כתבת הרץ"ז לעיל בסוגי" דביבים, דף ס"ג ע"ב, דמיינט טמאות ומיעוט טרופות מצטרופין להחליש הרוב, וכן ה"י סברת רב דבשר הנמצא בשוק עכ"פ שרוב בשער שביר כשר, אבל חשש הבאת העורבים מрова דעלמא שהוא טרופות ונבלות מגרע הרוב, ועשה ספק ואסור, וכי' לחזק האי דינא דבשר הנמצא אסור מדינה ומושום חשש עורבים המבאים מרווחא דעלמא, אוסר רב כל בשער שאינו ביד המשומר. וראה זה בפי' רשי"ז עיל דעל דינא דרב בד"ה אסור מפרש סתם שהוא נתחלף בנבלה ולא הזכיר עורבים ואח"כ על המתרצה נמצא ביד עכו"ם שאיני כתוב אבל בשער המונח שמא עורבים חלפו, ולא כמש"כ התוס' מיד על רב דעתמי" שמא עורבים חלפו, דהמקשן ודאי לא ידע מה"ט עורבים מדרפרק מבשר הנמצא ביד עכו"ם דאין כאן חשש עורבים, כיון דהוא ביד המשתרם, וחזקה אלימטה הוא דכמו שהוא עתה ביד המשתרם כן בא לידי מיד המשתרם. אלא דלפי דרכנו לא היה לי' לרשי"ז עיל כתוב "אבל בשער המונח וכו'" אלא "אבל בשער הנמצא וכו'" כי עתה מאחר שגור רב לאסור אפילו בשער המונח על שלחנו משום שהעלים עינו ממנה, פשיטה דגס בשער ביד עכו"ם כmorph, דמסתמא איכא העלמת עין במקולין וגם ברשות הגוי, דהרי תראה דחש"ס

ודאי דסגי בסימנה דחתיכה מסוימות כמו דסגי בחרואים וייתר נראה לומר דחש"ס טרם שמסיק דרב פשוט לי לריה דחרואים הוה סימן לרוחח דמלת' קאמר דعبد סימן מעלי' אתלת קרנא אבל לעולם בהיכר חתיכה מסוימת חלק הבהמה הוא ג'כ' שפיר דמי' ועין באות שאח"ז ודוק'.

ו) **ממעשה** דרב דקאייל לב' רב חנן חתני' וכו', ולא עלים רב עני' מיניה דהאי חייתה דתלי' הקשו בתוס' דמקאן מוכח דרב אסר בשנמה"ע, ותירצו דכלמה רוב טבח עכו"ם, וכי חישין קומתמה הראש יוסף ז"ל דמה בכך דרוב טבח עכו"ם, ורב רק לעורבים חושש להחלפה עכו"ם דהא ה"י נתפס כגבג, ורב רק לשארם דבחדדי דאותיא כ"ע לאפי' אבל הביא בשם הת"ח דה' מתירה שיצאו כולם ויה' טרודים ולא יאה העכו"ם נתפס כגבג עכ"ל, סוף הדברים לא מצאתי בת"ח שלפני, אבל לפע"ד לא הוועיל זהה כלום, חדש החלפה בנכרי לא שיק אלא בנסיך לו דבר بلا סימן ולא יכול להחזיקו לעצמו, אז קטין עלה בחשש החלפה טוב ברע, אבל במקומות דלא מסרנו לו מידי, אם איינו נתפס כגבג ונכנס לבית למה יניח אחרת תחתיה ואם יש לו מני מחזיק בשניהם, ואולי יל"ש זאת בשנאמר דמחליף כדי שלא יתעוררנו בעליו לחזור אחריה הגנבה וה"י נתפס אח"כ בגנבה שבידו, אבל סכ"ס גם بلا נתפס כגבג לחוש להחלפה בלי' שום ריעותא, ודאי דאיינו מדינו אלא משום חומרא דרב דחש בבשר שנמה"ע להחלפת עורבים, וה"ה ברוב טבח עכו"ם להחלפת עכו"ם במקומות דאיינו נתפס כגבג, אבל بلا חומרא דרב, ודאי אין מקום לחוש שעכו"ם ה"י לו בהמה ביוז גרוועה מזו והחליפה, דחשש זה ממש רחוק כ"כ כמו שיש דחלפה עורבים, ولكن עדין קושי' התוס' במ"ע, למה לא מדקדק מהאי מעשה דרב אוסר בשנמה"ע מחש החלפה, וזאת בפירוש נשמע ולא מכללה, ולתרץ כל זאת נראה לפע"ד פרש הסוגי" לולי פרשי" ותוס' ז"ל באופן אחר והוא.

דבעל מסדר הש"ס ידע שפיר מיד דאסור בשןמה"ע מצד חומרא שהחייב הוא אוסר כן, וכמובואר בפירוש בירושלמי דשקלים דרב ראה דמקילין בעין לקיחת בשר מן הנכרים, והחייב עליהו, אלא דירושלמי וגמר' דילן פליגו בטעמא דרב, דבירושלמי מוקי להא דאר"י שם דבשר הנמצא ביד גוי כמנמצא בפטלי', והוא שרואו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ומושם דמקשה לי' התם ממעשה השה', חד ארמאי מקטען מן סוסי' ומפיק ברא. ויש להעיר וכי משום دائירע שנכרי מכיר נבלה שבבתו תו לא נסמק אrose בשער כשר שביר, ומה חידוש מצא בהאי מעשה כדי לאסור בשער הנמצא ביד עכו"ם, ושנית קשה דאם דוחש למיעוט נבלות שבבית הנכרי, מה בمناقה בפטלי' מותר, ולא עוד אלא דהא דקאמר ר"י דמנמצא ביד נקרי כמנמצא בפטלי' מותר נפרש כמו שאמר שם ר' יוסי תלמודי" דראו אותו יוצא ממקילין של ישראל, ע"כ הפירוש דלא ידעינו אם מרוב כשרים או מיעוט טרופות, ובדאכיא אחת מוכרות נו"ט דאל"כ Mai קמ"ל, וכמש"כ למעלה בתוס' ד"ה ה"ג בנמצא, ואם כן הוא מ"ש ראה ומ"ש לא ראה, דהכא והכא איכא מיינט נבלות ופלא בעני' שכל הפסיקים הביאו דברי הירושלמי וכדי לישב שיטת הרמב"ם ז"ל, ולא נתעוררנו לפרשים, אבל לפע"ד נראה עפ"י מה שכתבנו לעיל דף ס"ג ע"ב בתוס' ד"ה הא דאיכא עשה דוחבדלטס ובעין דזוקא הבדלה ע"י טהורים משום דאיכא עשה דוחבדלטס ובעין בת"ר מושום עשה דובבדלטס ולא מהני כל דפריש מרווחא פריש, וא"כ ס"ל לירושלמי דבמקומות דאיכא חשש בשער טמא לא איזלין בת"ר מושום עשה דוחבדלטס ולא הביא האי מעשה דנכרי אחד מכר בשער סוס וחמור דמאייס משום שלא תאמר דגס העכו"ם נזהרים מברשות סוס וחמור דמאייס

ואשר הש"ס מסיק דמסתבר דפרותא דעכו"ם ה' מודהшиб רב דייסורה שכחיו טפי, והרי גזירת שחייבת כותים אמרין לעיל דף ה' ע"ב דר"ג ובית דיןנו מןו עליהם ולא קבלו הגזרה עד שבאו ר' א"ר ואישום בגויים גמורים, וכן שאור גזירות ה' נמנים עליהם חכמי הדור, ונשאו וננתנו בדבר עד שיצא אישור חדש לעלמא, והיתכן דגזרת בשנמה"ע שהוא גזרה כבודה עד דפרק הש"ס ורב היכי אכל בשארא, רק כל אחר יד נתהווה מעובדא שהיה ומכללא דלא ביריא לו כלל דעתיך רב, והוא מן הנמנע, ואדרבה לפ"י רשי"ו ותוס' זיל' דינא דבשנמה"ע שאסר רב נשמע מכללא דהאי עובדא ודאי דרב דין קامر ולא חומרה וגזרה שגזר הו,adam אמר דרב גזרה ולא דין קامر אז פשיטה דרכ בפירוש מציא אמרן כן ולא מכללא, ולכנן לרשי"ו ותוס' ע"כ רב דין אמר. ולכנן תמהני מאד על הב"י ויתר הפסיקים שתמהנו על הרמב"ס זיל' דאיך הניח סוג' דילן ופסק כירושלמי, דאפילו לפ"י שיטם דהסוג' דילן ס"ל דרב דין קامر, ולכנן פריך לי' מכל hei משניות וברייתנות, כיון דברי ירושלמי מבואר דבר גזירה קامر, שהחמיר עצמו, הלא ירושלמי נסדר בדורו או קרוב בדורו של רב, כמה מאות שנים לפני הbabli וא"כ פשיטה דזהה יותר דסמכא לידע מה דקאמר רב, אי דין או גזרה קامر ואין זה דומה לשאר פלוגות בסברא או בקבלה בפירוש המשניות דאנן אחריו תלמוד בבלי גירין נגד הירושלמי, אבל במה שהיעיד הירושלמי דרב אתה לבבל וראה מקילן והחמיר לעליה, ע"פ שהגמ' דילן לא ידע מיה וסביר דדין קامر רב, לא נדחה עדות ברורה של הירושלמי שנסדר אז בזמנו של רב, מפני השערת תלמודא דילן דין קامر רב, וזה ברור ואמת, אלא דלפי פירושינו גם הbabli לא עלה על דעתו דרב מדינה קامر לחוש להחלה בשר המונח על שולחנו לפי שהעלים עניינו ממנה, זהה דבר שאין הדעת סבלתו, דבעל התלמוד טעו בהכא, אלא הפירוש האמתי הוא כמו שביארנו, ומוקם הניחו לי' מן השם להחדר בו תליית' וד"ק.

ע"ב גמרא אמר רב בעדי נמי הכלי אסרים ניהלי תמהה לי הלא באברים כתני במתני' דשלקים דובלות, לכל בשאר המושליך איתרעו הרבה ממש"כ רשי"ז, דכו דרך הנבלות לחכמה לאברים ולהשליכם לאשפה, ופשיטה דה' להנה, וא"כ האי ראש הנמצא בימים אפילו נבלה הוה דראש ודאי בחתיכה ניזון כਮובן. והוא תימא רבתא בעני אם לא שנאמר דרכם ה' לילך לנחר בראש ומיעין לחלים ולהדים וכן נראה מירושלמי שלקים הנ"ל שהביא האי עובדא באופן זה חד בר נש איזיל ע"י מישוגה אסקופתיה בגו נחרה ומפרש שם הפני משה אסקופתא הוה הראש והרגל ובני מעיים עיי"ש וא"כ אין بما שמנצאה ראש ריעוטא כמנצא בשוק כי עלול הוה בשעת רחיצה בנחר שיפול מידו לתוכה המים ואין זה דומה לנמצא בשוק דשם ע"כ אבידה הוה ואין דרך לאבד מה דבעי שמייה וכמש"כ לעלמה אבל ברוחץ האברים בנחר שפיר דרכו לאבד. ואולי אלה כיון רשי"ז' במה שכabbת וכי עבדי נמי הכלי כלומר אחרים הוו נמי התרם בראשיא עכ"ל דדברים אלו לפום רהיטא אין להם פירוש דהלא יפה מפרש וכי דרך הוא כן שמאבד חוץ ישראלי אירין, אבל אם רצה רשי"ז' לתרץ קושיתני נחאה, כדידי שלא תקשה דבלא"ה אברים נבלות ע"ז כתוב דאמן לא ניחוש לעורב כרב, תלין דאחרים הוו כאן בראשיא ר"ל בראש כדי לחללו ונפל בימים, כמו שאירע لها, ולא ניחוש להשלכה בנחר מחמת שהוא נבלה. ודוק' היטב כי נכון הוא מאד בס"ד.

לא מצא ממציאות על רב דהיכי אבל בשרא אלא בשעת' ופרש"י מיד כشنחתו, או בצריך וחותום או בסימנה וא"כ בנסיבות בשידור ביד עכו"ם,/licא חד מכל הני הרי דחויה בכלל אישור בשנמה"ע, ועיון בלב אר' שנטעורה ע"ז, אלא דלפי דרכנו דכמו לדעת הירושלמי חומרא דרב ה' משומ שמקילין בבשר שביד נקרי, אבל כיון דרב גזר על בשנמה"ע ממילא גזר גם על בשאר הנמצא, א"ג דזאת מדינה ה' שרי, כן נמי לתלמידא דילן דרב גזר על נתעלם מן העון משום בשאר הנמצא בשוק, אבל גזירתו כולל ודאי גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם ולכנן הויל' לרשי"ז' לפרש, אבל בשאר הנמצא אסור מדינה מחשש עורבים הנוסף על מיעוט טרפות שבעיר דומה"ט גזר רב גם על בשאר המונח, אלא אחר שגזר גם בשאר הנמצא ביד עכו"ם אסור דגרען מבשר המונח על שולחן כמובן, וכמוש"כ בפסיקים ובזה יצא כנוגה צדקו של הרמב"ס זיל' דפסק בין בשאר הנמצא בשוק ובין הנמצא ביד גוי ואפילו נתעלם מון העין אסרו חכמים, דיבין לירושלמי ובין לש"ס דילן אחר גזירת רב הכל אסור אלא דשני התלמודים פליגו בטעמא דרב אי משומ דס"ל דבשר הנמצא בשוק אסור מדינה ולכנן גזר או משומ דס"ל בשאר הנמצא ביד עכו"ם אסור מדינה, ולכנן גזר אבל לדעת שניהם אחר גזירתו אסור הכל כנ"ל, וזה תורה הרמב"ס זיל' תורה אמת ומוסכם עם השכל. ועתה נשוב לפירוש הסוג', ואחר שזכה דעתמא דרב משומ דחחש לרובא דעתמא שmgrע הרוב שבעיר, והוא מדינה אי' בשר הנמצא בשוק שאינו ביד הרוב ומשמי לי' דבנסיבות דקנית דקניא דבנסיבות הלך אחר הרוב ומשמי לי' ביד גוי קמייר, דהאי מדינה קודם גזירת רב שרי, וא"כ פריך לי' ממשנה דמיכשין מבשר מבושל ומתרך לי' בעומד ורואהו, וא"כ פריך לי' ממשנה דשלקים דשם תנן בהדי' דחתיכות הנמצאות מותרות, וא"כ מדינה בשאר הנמצא מותר, ומה ראה רב לאסור גם בשאר המונח על שולחן מצד גזירה, ע"ז ממשני מידיו הוא טעמא אלא רב רב באמות מפרש האי מותרות דרכ מושם נבלה מותרות אבל באכילה אסורים מדינה, ומשום חשש רובה דעתמא שעשו פלאג ובוטמאה על פלאג לא החמיר לצרף תרי מיעוטה לגרען הרוב, אבל באיסור אכילה חששו מדינה וא"כ שפיר ATA רב לשיטתי' וגזר גם על נתעלם מן העין כנ"ל, ע"ז אמר והוא דרב ר' לא דאתמר דרב מפרש המשנה דחתיכות מותרות משומ נבלה ולא באכילה, לאו בפירוש אתמר ולא כמו שפי' רשי' זיל' הרגש דהא דרב משמע דקאי אמאיDSLICK מני' ולא אדרב דלעיל, אבל לפ"י דרכנו שהוא דעת הרמב"ס זיל', האמת כן הוא דקאי על האי דרב דמפרש המשנה דחתיכות מותרות וקאמר דלאו בפירוש אתמר, אלא מכללא משומ דבאהי עובדא אסור להני תרי רישי אבל אי ה' עולה חדא לא ה' אוסר, וע"כ או דה' קודם גזירתו שגזר על בשנמה"ע, או דלפי שיטת התוס' בד"ה בחורותים דסימן כל דהו מרבני, אבל אסור משומ דעתה עוד אחד עמו והוא מדינה משומ דחווש ארווא דעטמא, הרי דמפרש ע"כ האי חתיכות מותרות, רק לענן טומאה ולא לאכילה אמרו. אבל מירא דבר כיוון שנמה"ע אסור דבאהי עובדא אמרו, ולכנן לא קשה מעובדא דקאייל לבי רב חנן חתני' ולא מהה דקבי עלי' ר' החורותים Mai, ע"ז לא עלה על דעת הש"ס דלאו בפירוש אתמר דרב גזר על בשנמה"ע, ותמה תמה אקרא על רבוינו גדויל האחרונים זיל' שסבירו לתרץ הסוג' באמרים דלמסקנא דהאי דרב דבשנמה"ע מכללא אתמר, הדר בי' מכל הני קושיות דלעיל, דהר' רב גזר על בשנמה"ע מכח האי עובדא דלקמן, אם הגירסה הללו נcona בתוס'. דמי שמע גזירה חדשה וקשה כגזרת בשנמה"ע נלמד מכללא מעובדא דהאי גברא,

כלל, כמו הכא דסימנים אינם אלא כרוב דרכי המיעוט מתרמי סימון כסימן, לא נהרג על הרוב, משא"כ אם המעשה נעשה בטוח אלא ממץ' אחר אנו רוצים לפטרו דילמא טרפה הרוג, או דלמא לאו א"א היא, כל שע"פ הרוב הוא כשר והיא א"א הרי הוא נכנס לעבר על איסור שענשו מיתה ולא מצי טעון דילמא האי גברא או אתנא מן המיעוט ודוק".

משנה הנוטלגה צריך שיטול את כלו ר"י אומר כדי לקיים בו מצות נטילה, ופרש"י צל דהוה פלוגתת ר"מ ור"י בבריריתא דלעיל צ"ב ע"ב "דרם" א"ה ג"נ מוחטט אחריו בכל מקום שהוא וחותך שמנו מעיקרו ור"י אמר גממו עם השופי וא"כ פליגו בעומק אם צריך לחוטט או שדי במה שלמעלה וכאשר ישמעו נמי מלשון הגני' דאמר שמואל לבר פולי דהוה גאים לי', חות' ב' טפי, אבל באורך הגיד לא פליגו, ושניהם מצי סבררי דלא אסירה תורה אלא מה שעלה חכ' כשמואל בגני' או שנייהם מצי סבררי דבעינן כלו באורך הגיד, וניהו דבריריתא לסתן פlige ר"י עם ת"ק באכלו ואין בו כזית, ומפרש פלוגתתם בהא דשמואל דרבנן ס"ל שלא אסירה תורה אלא מה שעלה הכהן, ולר"י אסירה תורה דכולה ירך רבינו הקדוש וכי הראה לא ידע מפלוגתא זו, דהרי לא הביא דבר ר"י שהחוק על הא דأكلו ואין בו כזית, ואדרבה מדהבאי באדכל מהז' כזית ומהז' כזית דפליג ר"י ואומר אינו סופג כלל הארבעים, ובמציאות באכלו ואין בו כזית סתם דחיבב, הרי מבואר דעתך ד"ה הוא. ולא עוד אלא אכן נאמר דרבינו הקדוש מביא פלוגתת ר"מ ור"י בחטיטה דרבנן, והשמייט פלוגתתם בעיקר דאוריתא אי דוקא מה שעלה הכהן או דכולה ירך, ועיין בפוסקים דאיכא מבוכה גדולה באזהר, ולפי הפסיק פסקינו כשמואל ופסקין דבעי חטיטה כר"מ, נגד הכלל דר"מ ור"י הלכה כר"י. ובאמת לשון ר"י כדי לקיים בו מצות נטילה קשה מאד להולמו, לא בלבד מה שנטעורה הר"ן והרש"ב"א צ"ל דלא נתן לנו שייעור במה שאמר כדי מצות נטילה, אלא דהאי מצות נטילה מה היא, וכי יש מצוה בניקור גיד וחלב עד דקרה לי' מצוה. ומה שנראה לפע"ד זהה דר"י לשיטתי' דס"ל לבני יעקב נאסר, והיינו דיעקב ובניו נהגו באחת כמעשה השהי', ועיין לעיל בריש פרקון מה שכתבת זיה והבאתי דעת חכמי המדרש וכן הוא בזוזה"ק דלכ"ע לה נגע המלאך אלא באחת וכפשתות הקרא Dunnע בכף ירך יעקב ותקע כף ירכו הרי לפי ע"ז אין בעצם הגיד שום איסור המזיק באכילתו דמ"ש גיד ימין לשמאלי, אלא דמשום זכר נאסר, וא"כ עיקר הזכור הוא בנטילתנו שהוא מעשה בפועל, כי רק הפעולה מעורר המחשבה ולא המניעה וכבדרשין זכור את יום השבת לקדשו בין או עכ"פ בפה, ולכן קרי לי' מצות נטילה, דעיקר הלאו נאמר רק כדי שינטול הגיד, ועיין מעשה הניקור נזכר אותו המאווע וניהו דודאי לאו מקרי ללקות על אכילתו, מ"מ הלאו נאמר כדי לקיים בו מצות נטילה, ולכן כל המוסיף בנטילה גורע דדומי' דמעשה בעינן גיד אחת ולא שתים, ולכן גם החטיטה עס' שמננו הרי הוא מגרע הזכור, וזאת שמענין מהא דאמר כדי מצות נטילה, אבל ר"מ דס"ל נהוג בשתיים מושום דlisrael נאמר האי לאו ככל לאוין שבתורה, ואע"פ שנכתב במקומו לידע מאיזה טעם אסירה התורה גה"ג אין בשbill' זה עיקר טעם התורה לעשות זכר להאי מאורע, הרי כמו כן כתיב בשבת כדי לזכור יצ"מ וכן בתפилиין ועוד, hei נאמר דין בכל אלו המצאות שורש וטעם רק לעשות זכר ליצ"מ, וכך סברנו חכמים דנוהג בשני היררכות ויש ג"כ מקום להחמיר בחטיטה וישראל קדושים נהגו איסור בשמננו, וכל זאת רק למ"ד בסיני נאמר, וכיון שאין כרבנן דר"י דבשו' פרקון ס"ל, דבשיני נאמר לנו דרכה ר"י מהלכה גם בהא דאינו נהוג אלא בاثת, וגם בפלוגתת חטיטה כנלפער"ג לפי חומר העניין ואם שגנית

ע"ש גמר' בעי מני' ר"ה מרוב בחרזין Mai, אל תה שוטה בחרזין. הנה דעת התוס' דהאי חרוזין לענין אבודה לאו סימון, וכדקדקתי במשנה בב"מ דחרוזות של דגימות הרי אלו שלו, ובתוספותא קתני דשל דגימות ושל בשר, הרי דחד דינה אית' להו, אבל לגבי בשנמה"ע דהוא חומרא בעלמא סגי בסימן כל דחו, אבל בהג"א כתוב דודוקא בשל דגימות דדריך לחזור אותם לאו סימון דעלמא, והאי בבשר דאין דרכ' בחרזין הוה סימון כאשר סימון דעלמא, והלב אר"י דתוספותא שהוא נגד המשנה דב"מ לאו דסמכה הוא, והלב אר"י צ"ל מוסיף לדחות שיטת התוס', דאם האי חרוזים לאו סימון הוא לענין אבודה, מה זה שהשיב לו בחרי אף אל תה' שוטה בחרזין, ואני תמה עלי'ו דלהפוך הוא דאסר ממן הוה סימון באמת מה עלה על דעת ר"ה לשאול כאן באיסור דרבנן בעלמא דלא להוי סימון, ובפרט דלאידך לשניא בניחותא אר"ה אמר רב דבחרזין הרי זה סימון, ומה שכתוב דמתני' דבב"מ דקתני' חרוזות של דגימות וחיתוכות של בשד דודוקא דגים ולא בשר, צ"ל דאה"י דאן דרכ' לחרז ר' רק דגימות קטנים אלא דגס בceptors כן הוא עין לעיל ריש דר' דקתני, וכן מצא בידו דקוררי של צפרים ופי' רשי' חרוזות עופות, וא"כ י"ל דתוספותא ג' כה הא בשד דקתני צפרים קטנים קامر דדריך לחזור כמו דגים קטנים ודוק".

ע"ש ר"ח בר אבון איתבְדֵל' כרכשא ב' דנא וכו', בכל הני עובדא דבעי סימונא או טב"ע, ודאי סימונא מעלי', ולא כמו סימוני בחרזין, ותדע דהרי דומי' דתכלתא קאמר, ובתכלת ודי מיינא צrisk סימון, דלא שיק רוב טבחין ישראל בהז, וע"כ או דברוב טבחין עכו"ם מירו, או אליבא דרב בשד הנמצא אסור מדינה וכמוש"כ לעיל ודוק".

ד' צ"ו ע"א תוס' ד"ה ולא מהדרין בטב"ע תימא דשאני התם דחישדין לי' דלמא משקר דהא לצורבא מרבען מהדרין בטב"ע. והנראה להפע"ד בזה דהנה חד מן חריריא הקשה לי' קושי' עצומה דהה שפיר מציין להחזר בטב"ע גם לעם הארץ דחישוד לשקר ע"י שמניחים לפנינו כמה מן כלים כאלו, ואנו מסמנים אותם ואם הוא יכיר את האבודה בין כמה שאר כלים הדומים ע"כ טב"ע אית' לי' ב'. ולא מצאת עינה לתרץ קושי' זו אלא בשנאמור, דאפשר כסומא בארכובה פגע בזה ואין לומר דאיכא רובה נגד האי ואיך מסתיע ע"י דפצע בזה דהרי הוה קבע וכמע"מ דמי, ואין כאן הוכחה, אלא דעדין איך הוכחה דאין לא ח' לעצמו שמא לא יגע באבודה, ונמצא הוחזק לרמא, אלא דזה אינו דהרי אפשר לטעות בטב"ע דהרי טב"ע כל דחו קאמר, דבנני כלים דמייריה התם שדומים ממש אחד לחבריו א"א מסתמא אלא טב"ע כל דחו (ופלא על התוס' שכתבו דהה בטב"ע גמור דוקא מהדרין זהה ליתא) וכיון דבקל אפשר לטעות לא הוחזק לרמא וזה שקאמר דמהא דלא מהדרין לע"ה אבודה בטב"ע ועל אופן הנ"ל, מזה מוכח דבטב"ע כל דחו עכ"פ יש לטעות, וא"כ גרע מסימנים דניהם דגס בסימונים ריעותא דרצונו שיזירעו לו אבדו' אטעת' להכירה בדמיון שוא, ולא משום שרוצה לשקר שאינו חדש כיוון דהוא ת"ח אלא משום דהרצון מוקור השכל CIDOU ודו"ק".

תוס' ד"ה פלני' דהאי סימונא והאי קטל נפשא לא קטלין לי' וא"ת והלא משיאןacha עפ"י סימונים וכו' ועיין באחרונים שמיישבים קושי' התוס' דכל דבר שהוחזק ע"י סימונים או ע"י אחד, שפיר סוקlein ושורפין עליה, ועיין בזה באריכות ביריעות שלמה בבית יד שלו וגם אני הארכתי במקומו בענין זה בתכלית הארכות.

ועיקר החילוק הוא דבמוקום דהמייעוט אומר שלא עשה מעשה

לענין לעבור על המנהג זהה ברורו. ומה"ט הקיל הרמב"ם ז"ל במשמעותו של גה"ג לענין קרבן פסח שפסק בפ"י ה"א מהלכ' ק"פ שצולח הפסח כולם בעלי להוציא גה"ג וכותב שם ה"כ מ דיןודה דמותה דחויטין וקורנות האסורים אף" מדרבנן צריך להשירו ולא לאכלו אבל שמננו של גיד שאינו אלא מנהג קדושים בפסח לא נהגו עי"ש, ולפי דברי החת"ס ז"ל אדרבה שמננו של גיד ה"י חמור משאר קורנות וגידין שאסורים רק מדרבנן אלא ודאי ממש"כ דהקבלה ה"י שלא ה"י חמור משאר איסורי דרבנן וזה ברור לפ"ע"ד וכן ה"א דלא הזכיר התנא במשנתינו מנהג דשמננו של גיד לאסרו אין לנו מנוס אחר מלומר דיןוה דפסח כר"מ לענין חיטה שהוא מדרבנן אבל לענין שמננו שאינו אלא לר"מ מנהג קדושים ור"י חולק וכגדsmith על השם הגמ' דלעיל, דקרויר והוא בשמננו של גיד מיפילג פליגו, ורק לר"מ אסור מושם מנהג, ובזה לא רצתה רבינו הקדוש לסתום כר"מ, והניכת הדבר על המנהג kali לקבוע הלכה במשנה בדבר זה, מה"ט גם הרמב"ם ז"ל לא כתוב בפירוש שצורך להסביר שמננו של גיד רק בריש הפרקכנ"ל ודו"ק.

תנוס' ד"ה מ"ט מדרבנן בריה היא וא"ת ומ"ש וכי' ויל' דהינו טעם הדני כי אמר רחמנא לא תאכלו גיד עוף טמא ואמבו"ה, כאלו פירש בין גדול ובין קטן וכי' ויפה מפרש הראש יוסף ז"ל כוונת התнос' דגה"ג ועוף טמא דוקא שלם מקרי ולא חסרים ומילאichi דחיב' גם אקטן כל שהוא שלם, ואם אינו שלם בעין צית דוקא משום דכתיב אכילה, ולדעת התוס' דלקמן בדיבור שאח"ז בכל הני לאווי דשרצים דלא כתיב אכילה באמות אינו לוקה אלא כשאוכל שלמים, אלא דבזה הרמב"ם ז"ל פlige עליהם שהרי כתוב בפ"ב ה"ב ממא' האוכל כי משרץ המים לוקה מה"ת שני אל תשקצו את נפשותיכם בכל הארץ השורץ על הארץ וכי', וכן בנבראים באשפות ובגופי הנבלות האוכל מהן צית לוקה שנ' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל הארץ הרומש על הארץ וכי', הרי מפורש אמר דלוכה על צית מהם ע"ג דלא כתיב בהני לאוין לשון האכילה אלא דמ"מ לא פlige על טעם התוס' בבר"י דלוכה בשלם גם פחות מכזית, משום דשרץ ורומש על הארץ שלם משמע, אלא בסופר דלא מסתגר כלל לומר דבשביל דעתא רחמנא להחמיר לחיב על בריה שלמה גם בפחות מכזית דנצחמו מזה קולא, דיפטור באוכל צית מברשות נגד הני טמאים דכתיב בי' מברשות לא בשרצים כמה מלקיות, لكن שפיר כתבו באוכל צית בהו אכילה, רק אלווי דאכילה, ולא אלווי דלא כתיב בהו אכילה, דהני לאוין רק אלווי דאכילה, ועוד הרמב"ם והתוס' אזלו בה לשיטתם, דהתוס' סברו דaicא תאכלו, והרמב"ם והתוס' אזלו בה לשיטתם, דהניכת דוקא אל הרמב"ם ז"ל הנוספות אפשר דוקא אשלים קפיד רחמנא אבל הרמב"ם ז"ל דס"ל דליך רק חד לאו וחד מלוקות, ורק בהצטרכות העוניים לוקה ג' ד' ה' וגם שיש מבואר שם בסוף הפרק, לכן לא מסתגר לי' לומר דברון דעתא בי' רק חד מלוקות, דלא לוקה על צית ממנהו משום דחומר דוקא רחמנא עלי' באוכל שלם גם בפחות מכזית הוא חד, ועוד הרמב"ם הלא פסק כר"ש דדורש טמא דקרה, סובר דעתם החשוב של בריה הוא מטעם חשיבות, וא"כ באוכל צית דלא בעין חשיבות למה יפטור וכאשר אבא.

דרנה לפי דעת התוס' הא דחיב בבר"י אל"ש גאה"כ בלי טעם הוא ולכן ס"ל דברין לחומרה ובין לקולא אמרי' דהთורה קפיד דוקא אמר' שלמה אם לא במקומות דכתיב בה נמי אכילה, דעתא דחיב נמי אכיזית ממנהו, ולפי שיטות הביאוראי' לדבריהם מגמי' שבויות כ"א ע"ב דקאמר מפרש נמי כבר"י דמי' דסבירו דמפרש כבר'י, ובבר'י למפרשי ר'ל דמשום דמפורש בקרוא שרך שלם, لكن אף בגין בו צית חיב' ה"ה במפרש בשבועה. ותמה תמה אקרה הלא פ"י רשי' ז' שם דמשום חשיבות קאמר דמפרש דומה בבר'י העי' שמספרש כ"ש אחשב' הוא פירוש מוכרכה שם, דהלא תחלה

ד' הטוב יכפר ודוי'ק.

ודע דיש להעיר עוד דלמה המשmitt רבני הקדוש מכל וכל הא דשמננו של גיד דהוא מנהג ישראל קדושים, כי במה דקמני צרך שיטול את כולם ודיילו מותר ומפרש ר"י א"ש לעיל דעל שמל שמננו קאי כתני בפירוש וחלבו מותר כתני בפירוש ר' ז"ל דשמננו של גיד משום ומותר לד"ה, וועל כתני לדעת הרשב"א ז"ל דומו זה בשמא שקראו לתא דחלב החמיר על עצם, ייל' דמרומי' מנהג זה בשמא שקראו חלב, אבל הלא הרשב"א ז' ייל' יחיד בדבר זה, ובתוס' וכן ברמב"ם מבואר דמשום לתא דגיד נאסר. והיתכן שישתווק מאיסור זה המנהג בכל מקום ובכל יום והתוס' לעיל צ"ב ע"ב ד"ה גוממו עם השופי, כתני דומה שהנו לאסור שמן היד הוא כמו חומרא דר"ז דבנות ישראל דחומרו על עצמן לישב ז'ל על טיפת דם כחרדל דאמרו בנדה ס"ז ע"א, דהיכא דחומר או חומר, לפ"ע"ד נראה דמנהג של שמננו של גיד דקאמר עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, מנהג קדמוני מאד ה'י, ונתפשט בכל האומה דלולי זאת לא ה'י קרא עלי' ישראל קדושים נהגו בו אישור, והרמב"ם ז' ייל' ריש פ"ח כולל חלבו וקונוקנות כתוב עליהם שהם מד"ס, ותנא דמשנתינו הזכיר הקונוקנות במה דקמננו משום ר' ז' דצרכיך ליטול את כלו, וושםיט החלב שעל היד, ופלא על הרמב"ם ז' דגס הוא הנם שהזכיר החלב בריש הפרק אבל בהלכה ז' שהביא האי דינה' דמשנתינו כתוב ז' והשmitt דוחזק שמננו מעיקרו דקמנינו בבריות'. ועל כלום עכ"ל, והשmitt דוחזק שמננו מעיקרו דקמנינו בבריות'. ועל השmittות רבינו הקדוש נראה לפ"ע"ד.

דרנה ק"ז בעהחת"ס ז' ביו"ד חשי' ק"ז כתוב ע"ד חלב שהלבינו עכו"ם אם נניח דהלהקה כרבב"ז דבאיון דבר טמא מצוי אין אישור הרוי אנו קבלנו עליינו לאסור בכל מקום, והרי הוא דאוריתא ככל קבלה של פרישות ומצד נדר עי"ש.

ואם כדבורי כן הוא ה'י מקום לומר דהנתא דמשנתנו לא כלל' עם הקונוקנות מה"ט גופא, דהני דרבנן בעלמא אבל מנהג ישראל קדושים הוה כדאוריתא, והשארו על המנהג, ולא עוד אלא דקמנינו בפירוש וחלבו מותר לידע, דרך מצד מנהג אית' ב', וממילא דחומר מן קונוקנות דאיינס אבל מדרבנן, אלא דבגוף דברי החת"ס אני נבוך מכך כי הלא בעצמו כתוב שם דינוי דכל מליל קיל כשר אייסור דרבנן הינו משום דכך קיבל שי' אייסור עליהם קוקלי אסורי דרבנן, אבל לעבור ע"ז, הרי הוא עבר על נדר דאוריתא עכ"ל, ולדעת קדשו לחולה מאכילין גיד החיצון והקונוקנות טרם שמאליכין לו שמננו של גיד דהוא חמור מאיסורי דרבנן, אולם במחכ'ת של ק"ז צ"ל דבר זה ליתא, כי כמו שאזיל ומודה דלכל מיל ודאי כדרבנן יחשב, כי כך קיבל על עצם שלא ה'י יותר חמור מגזרת חכמים, ה"ה לענין לעבור נמי קבלו שלא ה'י חמור העובר על מנהג קדושים, מעובר אגירת חכמים, ומנא אמינה לך דרכ' ה'ז, דרנה הרמב"ם ז' בריש פ"ד מהלכ' שבעות כתוב דהנשבע שלא לאכול הימים ואכל פחות מכזית הרוי הוא כאוכל חצי שעור מנבלות וטריפות וכיוצא בו, והמל'ם שם חקר מ"ג אי כוונת הנשבע ה'י גם על חצי שיעור הרוי הוא לוקה, וכמפרש חצי שיעור, ואי כוונתו רק על סתם אכילה שהוא בכזית ה'י חצי שיעור היתר גמור, והביא שם דעת הרץ ז' שבאמתה ה'י סובר כן דבשבועה ונדר חצי שיעור מותר למגמי', אלא דחזר בו והחסכים לדעת הרמב"ם ז' וטעמא דהא מלתא דעתה התורה הרי לך דלענין לעבור על השבועה יש ג' מציאות שי' רק איסור בעלמא דרבנן, או איסור תורה בלבד לא מלוקת כאשר חצי שיעור באיסורי תורה, וא"כ ה'ה כל מנהג שקבלו העם על עצם ג' לא רצוי להיות חמור מגזירות ותקנות חכמים גם

בקרה ודוק.

תוס' דה ור"י אכילה כתיבה ב"י באמצע הדיבור, ויל' דודאי לאלו דשרצים דכתיב בלשון אכילהeki ממשום כזאת שץ, אלא שיש לאו דשרץ דלא כתיב בהו אכילה כגון אל תשڪז. עכ"ל. כבר כתבנו לעיל מהרמב"ס זיל' בפירוש כתוב דמשום לאו דאל תשڪזuki אכיות דשרץ המים, ורק חד לאו אית בהו, ומתרץ קושי' לה Tos' לפי שיטתו דרך הatzotות עניינים שונים אפשר ללקות כמה פעמים עי"ש, וצ"ל אף דלא כתיב אכילה סטמא כמפורט דאל תשڪז באכילה קאמר, ואעפ' דפסחים דף כ"ה קאמר נפ"מ לעניין שלא כדרך הנאות דאסור בלאיו דלא כתיב בהו אכילה האי להחמיר הוא, אבל להקל ולומר דלא מחייב אכיות עד דאכל יכול לא, וכמוש"כ למעלה ודוק.

משנה ירך שנתבשלה בה הג"ג וכוי כיצד משערין אותה כבשר בלבד, הנה הרמב"ס זיל' בפייה"מ מפרש דר"ל שיטועם בהיק טעם הגיד בירך כמו שימצא אדם טעם הבשר בלבד, והוסיף עוד לפ' שהבשר נוטן טעם בלבד יותר מבשאר צמחים והאי תוספת דברים הוא, מפני מה שאמר ר' ר' ל�מן כבשר בראשי לפחות הרי דיש חילוק בין הצמחים לעניין קליטת טעם בשער שנתבשלה בתוכם, אלא דלא עיקם בעצמו פלא והപלא, דלפי פירושו דבעין שירגש ממש טעם הגיד, אז הא שיעור כבשר בלבד מעתה הינו על חזק הטעם קאי והוא לקולא, שלא סגי בהרגשת טעם כל דחו, אלא כטעם הנרגש מן הבשר בלבד אשר זה בעצמו כמעט מן הנמנע, מפני שהגיד עכ"פ לכ"ע בעצמו טעמא קלישטה, וכמה מן הגיד בעי כדי שייה' האי טעמא קלישטה נרגש בשער, ואעפ' דלפי סברת הרמב"ס טעמו חלק מטעם הבשר, אבל מ"מ קרוביים הטעמיים כמו כבד ולב ובשר דמボואר בב"י סי' צ"ח דנידונים כאינן מינימ, דחלוקים בטעמים, אבל מ"מ טעמים קרובים הם, ואם יבושל בשר וכבד ולב קשה להרגיש כבשר טעם הכבד והלב, ולהיפך טעם לב וכבד בשער כדיוע לכל, ואיך אפשר שירגש בירך טעם הגיד בחזק טעם כמו בשער בלבד, אפי' אם לא נאמר דcola הירך קאמר, ולא די לו בזה אלא שמוסיף הרמב"ס זיל' דנקט התנה לפת משום דבו נרגש טעם הבשר יותר מבשאר צמחים, וא"כ הוא עוד תוספת קולא, דבעין שיטועם בחיק את הגיד בירך חזק כ"כ כמו שמרגש הבשר בלבד וא"כ הוא לא אסור לעולם ומניין לתנאה קולא זו דלא סגי בטעם הנרגש סתם, בין אי טעם בעיקר דאוריתא ובין דרבנן, ותעד דהרי בע"ז שנשנית קודם חולין, קתני שם במסנה דף ס"ז ע"ב ג"כ בנותן טעם, בגין שנפל על תנאים ושם לא קתני האי כיצד משערין, הרי דלא בעין ע"ז שום שיעור דכל שמרגש טעם בחיק ולידע ולהבחן שיש כאן תערובות יין, אסור ממשום טעם בעיקר ואם כן הה'anca אם ירגש טעם הגיד בשער אסורה, ואי דמאי טעם לי', הלא ר"י אמר לנו ל�מן דעתם לי' קפיא ארמא. עוד קשה לי לפ' הרמב"ס זיל' מה יענה להני בנ"ט דקתני בסיפא, גבי גיד בין הגידין וחטיכה בין החתיכות, דחתם ע"כ ליכא לפרש שירגש בחיק דהרי מין במינו ממש הוא, ולפירושו א"א לפרש דבמ"ב שירגוו בששים כמו שכתב רשי זיל' דהאי גזרה תערובות מינו אינו מינו דלבעי ט' כאשר אמר רבא ל�מן עכ' לא ה' בזמן המשנה לפירוש הרמב"ס זיל' דבשר בלבד הינו הרגשת הטעם ממש, דהרי כל תערובות ה' נידון בפ"ע, ולא שיעור מסוים לכולם, וכי בשר אויל אפי' עשר פעמים בשער ה' סג'י, כדי שלא ירגש טעם חזק של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לרדרשו דאיתא לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וחויה ולא אעוף שאין לו כף, צ"ל דלהרווחה דמלתא לרדרשו דהרי כף הירך, אבל אה"ג דבלאה' רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עופ, במקום שיש פירוש מרוח

פריך על הא דאמרו רבנן היאק מצין באוכל כ"ש שהוא חייב, והרי נמלה ומשמי בריה שאני, ואח"כ פריך והרי מפרש, ומתרץ מפרש נמי כברי' דמי, ועתה לפי פי' התוס' דברי' נמי כפרש, הדרה קושי' ראשונה לדוכתי' והרי נמלה, ומה מתרץ בר' שאי, היינו דמפורש בתורה לחיב, הרי אותה מבקשת לדעת אסורה כ"ש משום שחיב ב'כ'ש, והרי מצא מפורש בתורה לחיב אנסלה דע'כ' מה דמפורש בתורה אין זה טעם לאסורה, וא"כ עכ' מה דהשיב בר' שאי הוא טעם על התורה, למה אסורה כ"ש משום דהוא בר' ואין לו דין כ"ש מלחמות חшибתו, וא"כ כי מתרץ על והרי מפרש דמפורש נמי כברי' דמי, הפי' כמו שפי' רשי זיל' דע'כ' שאסור על עצמו כ"ש אחשב' לאכילה, ובלא'ה עכ' לר'ע דדורש טעמא דקרא כתלמודי' ר'ש כמובא בגיטין סוף פרק השולח, טעמא דنمלה הוא משום דברי' חשוב ומילא דליתא מה שכטבו התוס' דשרץ וגיד בין קטן ובין גדול משמע אשר מזה נצחה דאפילו גדול בעין כלו מצד גזה'כ וכאשר הראייך דהרמב"ס בפירוש פסק להיפך, אבל הילפotta דחיב אבר' כ"ש הוא מלוא דרמשים דהמהם כולם קטנים פחותים מכיצית, וכאשר כתוב רשי זיל' במקו' ט' ע"ב דרומש על הארץ על הנקי הקטנים קאי, ולא מסתבר כלל דשאمرةה התורה דאל תשڪז באכל הרושם על הארץ, דכוונתה על הרבה רמשים ביחס, ומזה נדע דברי' שלמה חשובה ככזית, אם הוא דומה לנמהה בכל פרטיה, וזאת אפילו למד' דלא דרש טעמא דקראי, דכאן חידוש הזה נגד כל איסורי תורה דבעין בית, ומהיכי תיתני נימה דרמשים יצאו מזה מכלל שאר איסורי התורה, אם יש טעם מספיק לפניו דברי' חשובה גם בפחות מכשיעו. וכփי הנרא גם התוס' לא נכנסו בכל האי דוחק אם לא משום האי שkill וטר'י דכאן דמשמע מני' דלשון אכילה מבטל חשיבות הבריה, וכלקמן בדיור שאח'זיל' באכל הרמב"ס זיל' לא שلت ליבו להאי שkill וטר'י דלא אמר אלא לרווחה דמלתא לפרש פלוגתת ר' ורבנן על צד הרוחק דפליגו בדשモאל, והנה היה המקום איתי' להשות על דרך פלפול האי שkill וטר'י עסקו לפרש דבפלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס זיל' כפי עיקר הסוגי' שנשנית במקומה, ולא חיש על מה שאיתمر במא' שלא במקומו נגד זה, וכך אין עיקר עסקו לפרש דיני בריה, אלא קאי אמיומו דשםואל לומר דבלוגתא שנה, ובפרט שהרמב"ס זיל' בלא'ה פסק בפ"ד באכל צפורה תורה בחיה בכ"ש ממש, ומשם נבלה עי"ש, ועיין מה שכטבתי בה ל�מן בסוגי' שם ודוק.

בשה' ז וא"ת ור'ש דחשב חטה בר' היאק תרומה עלה בק"א וכו' אכתי ערלה וכלאי הכרם לא לטלו עכ'ל, הקשה לי תלמידי הרב הגדול מהו'ר' אברהם משה ני' והא ערלה וכלאי הכרם דעומדים לשרפפה וכותוי מיכתת שיעורייו לא שייך בהו חשיב' בר' ומה קשי' להו ואמרת לי לו דלא קשה מידי דע'י ביטולתו לא עומד לשרפוף, והוה שפירח בכם שכתבו התוס' ל�מן ק' ע"א לעין חטיכה הראוי' להתקבב, דכל שראי' להתקבב אחר הביטול אעפ' שהי' אסורה בהנהה מתחלת אינה בטלה, והה' לעין בר' ודוק'.

ע"ב גמרי' והאי כף מבעי לי' למיעוטי עופ' דלית לי' כף, תרי' כף כתבי'. ועיין לעיל צ"ב ע"ב בעי' דרי' מה שכתבתבי בהא, אבל עדין לא נח דעתך כי אכן נאמר דקראי דאיתא על כף הירך למיעוטי עופ' כתיב, דתמורה זאת היה מצוי לכטוב בפירוש את נה'ג של בהמה, וא"כ פשיטה דיויתר מסתבר לרדרשו דאיתא לצין עד כמה לא נאכל הגיד וקאמר אשר על כף הירך והוא הפירוש הפשטוט, וממילא שמעין דקיי אבמה וחויה ולא אעוף שאין לו כף, צ"ל דלהרווחה דמלתא לרדרשו דהרי כף הירך, אבל אה"ג דבלאה' רק"מ דנוקי כל הקרא למיעוטי עופ, במקום שיש פירוש מרוח

ועתה נזהה איך מתרפרש האי משנה לדעת רשי זיל. הנה רשי זיל.

ה' מוסכם אצלם דשיעורبشر בلفת כמו הוה, ולכנ לא האכיר התנא שיעור מצומצם, וממילא דבמ"ט דמשום לא פלוג נמי בעין ביטול כמו אינו מינו, נמי כל או"א ה' משער כפי השערתו דבר בلفת, וכן במשנה דקתי ניד ביגידן בנ"ט, ודאי ג"כ אשיעורא בשער בلفת קסמרק, ואל"כ גם כן הוליל מצד משערין, ומ"מ כתוב רשי ז"ל דלקמן בגין מפרשין דבמ"ט משערא בששים, לא שכונת התנא בטוח הי' על שישים זהה ע"כ אינו, دائ לרביינו הקדוש ה' מוסכם שיעור זה דשים, לא ה' כתני כבשר בلفת, כי לפרש אתה ולא לסתום, אלא דרש"י ז"ל כתוב כן לפריש הסכמת אמוראי בתראי, דשים סגי בכל האיסורים, אבל בזמן המשנה כי היכי דבאיינו מינו ה' משער כאו"א כבשר בلفת לפי השערתו כן ה' במ"ט, והטעם דחומריו גם בתערובות מב"ט בלח שללא סגי ברוב חד בתראי, עיין באזה לקמן. ועכ"פ לדעת רשי ז"ל משער דCBSR בلفת הוא מהלכה על כל תערובות משא"מ, ואע"ג דaicא איסור חזק מן הבשר ונוטן טעם בפחות משער בשער בلفת, מ"מ לא הקפידה תורה על האי טעם דהוא לעלה מכשעור בשער בlfת, אבל מדרבנן לא מהני שיעור כבשר בlfת, אלא להחמיר, דפחות משער זה לא נתיר שום תערובת, אבל תערובות דאפשר שנרגש האיסור בתוכו גם אחר שיעור זה אסור מדרבנן, ולזה ה' צרך עוד קפילה, אלא דבגדי בירך גיד בלא"ה טעם קליש הוא אוקמי אישעor של halacha ולא עיין זען קפילה. ועיין עוד לקמן ודז"ק.

תנוס' דה' אם יש בנ"ט הרי זו אסורה לאו בגין חודי משערין וכוי ולפי ר"א שמפירוש דלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג אלא בב"ח ATI שפיר, ואח"כ כתבו דמשמע קצת דין הרוטב ולא שרחרתיות מסיע לבטל הגיד, והאי לפ"י הקונטרס ניחא וכו' עכ"ל, הנה כפי שבארתי לקמן בסוגי" דטפת חלב, להוכיח דעת רשי ז"ל כפי פ"י הט"ז בס"י צ"ב, דלulos יצא הבלועה מחתיכה שמקצתה ברוטב גם לשאר הקדרה, ומ"מ נעשה האי חתיכה נבלה, מושום דברך ראשון שהוא רתיחה שלא רוטב לא מazi להתפשט רק בהאי חתיכה ולא חוצה לה, ורק אחר שהבלועה נכנס בחלק התח瞳 שבחתיכה שברוטב מתחילה כח הרוטב להוציאיה שם וזה לא מקרי סופיה להתפשט עיי"ש, א"כ אי בשאר איסוריין אין חתיכה עצמה נ"ג כדעת ר"א אז לא שייך הכא לומר דרך בירך מישערין מטעמא דרש"י ז"ל דלקמן דשם מבב"ח מיריד דאית ב' מושום חתיכה עצמה נ"ג, אבל הכא גיד בירך אינו עושה נבלה, וא"כ מה שכתו התוס' לפ"י רשי ז"ל דלקמן ניחא הינו אי ס"ל שלא כר"א ואמרין חתיכה עצמה נ"ג גם בשאר איסוריין, וזאת ה' להם לפרש ולא לסתום, יצ"ע.

אולם איכא מאן דגרס במתני' אם יש בו בנ"ט ולא בה עיין במשניות, ואי אין כאן ממשמעות כלל דבריך לבדה משערין, דהרי אם יש בו אגיד קאי ודז"ק.

ד"ה עד שמנגע גיד לאו דוקא עד שמנגע לייד ממש, דהא צרכש שנייה כדי קליפה סמוך לגיד, ואפלו כדי נטילה וכו', הא דלא קאמר דעת ולא עד בכלל, ובפרט דיל"פ דקוול עד הגיד ממש, אבל אינו אוכל האי קליפה ממש דאו ה' מוכחה דסגי בקליפה, וזה ליאתא דהרי עיין נטילה ממש'כ התוס' ודז"ק.

ז"ל סובר דעתם הגיד והבשר שווין, ואפלו אין שווין ממש מ"מ להרגיש זען טעם גיד בשר אפלו למ"ד יגבנ"ט הוא דבר רוחק וכמ"כ לעלה,ומי הוא זה שיבחין בשער הירך אם נתשל בעינה או בלא גידה. וממש"כ בשmeno של גיד דודאי חד טעמא אית' עם הבשר, וא"כ מעיקר דין תורה הרוי זורק את הגיד ואוכל את הירך חד בתרי בטל, וזאת אפלו למ"ד מב"ט לא בטל, דהרי שוה בשמא בעין וגיד עם בשער אינו שוה בשמא וגם לא בטעה, ומ"מ קתני בגין ועכ"פ מדרבנן הוא וצרכין לחקר חדא מפני מה גרו להצריך יותר מרוב, ומה בין תערובות יש ביבש דהנחו על דין תורה להיבטל ברובה, וכאשר פריך לקמן על גיד בין הגידין וחתיכה בין החתיכות דlibtel ברובה, ובכל בלח ניחא לי' דבעין בנ"ט, ושניתה היאך משערין האי בגין בגיד עם הירך, ד"א לעמוד על טumo, אלא דעת קאמר התנא כיצד משערין אותה כבשר בlfת. ופירושי ז"ל דרואין كالו הירך לפת והגיד בשער ושיעור זה הללמ"ס כשאר שיעורו תורה, וכאן הבן שואל חדא דהלא רשי ז"ל פסק בסוגי" דזרוע בשלה לקמן דעתם כעיקר לאו דאוריתא, וכל הדרישות בהזאה אלא אסמכתא בעלה, ואיך בא הללמ"ס לשער הטעם דבלא"ה אינו אסור מה"ת, ולא עוד אלא דכל שלא נרגש הטעם בlfת הערובות שאנו דנין עליה, מה איכפת לי' שאלו ה' בשער בlfת עיין זה ה' נוטן טעם הלא אכן טума בעין וחיך ואוכל יטעם.

אבל דע כי כפי שראתה לפניינו בביורנו בשיטת רשי ז"ל הוא, דעתם הנרגש עד איזה שיעור, הוא אסור מה"ת, דיליפות זרעו בשלה ילפotta גמורה הוה, ורק הטעם שלמעלה מאותו השיעור והוא טעם קלש, אינו מה"ת רק מדרבנן אסור, וhilfotata ע"ז מנזר או מגיעולי כותים מהה אסמכתאות וכן ביאור הגאון בעל כנפי יונה בספר הנעים על יוז"ד בסימן צח עי"ש בארכיות, ועין עוד לקמן מזה, ועכ"פ גם לדעת רשי ז"ל טעם גמור של איסור אסור מה"ת, ע"ז אתה ההלכה כדי להגביל איזה טעם איסור ואיזה מותר והגביל זה את אמרים בשער בlfת, ולא כמו שפירוש הרמב"ם ז"ל שאם נרגש בהחיך כמו שרגש הבשר שדרכו ליתן כדי להטעם הלפה, אלא הוא שיעור על כמהות האיסור וההתיר ור"ל שייהי האיסור בכמות נגד ההיתר כמו שדרך ליתן בשער בתוך הלפה, ועכ"פ שבזה עדין אין כאן שיעור מוצמצם כי לאו כל אדם שווה בזה ויש חילוק בין עשיר לעני ובין בשער כדיודע ומה שכתו התוס' דCBSR בlfת הוא שווה עם שיעור ששים קשה לשמעו מכמה טעמיים, אולם כפי הנראה האי שיעור ששים לא ה' מוסכם אצלם עד סוף ההוראה שבתלמוד וכאשר תראה לקמן בביורנו ולכן קתני עיקר השיעור של ההלכה שהוא בשער בlfת ומהא גופא דקתי ניד כבשר בlfת שיעור שאינו מצומצם ידע רשי ז"ל דע"כ הלכה היתה בידם, דשיעוריו חכמים לעולם מצומצמות כפי האפשרי, דעל זה אמרו במנחות ק"ג ע"ב כל מודת חכמים כך הוא מ"ס חסר קורוטוב אינו טובל בו וכו' ואי שיעור זה חכמים אמרוה ומדרבנן בעין כך, ודאי לא היו תולין זאת בכבר בשער, שעדיין צרכין אנו לידע וכמה הוא זה כתוב רשי ז"ל על גיד שנרגש בשער הירך בין הירך דלקמן מפרש דיל"ט במ"ט שיעורו בששים, ולא כתוב כן לעלה בכבר בשער. ונס אמר לא פירש כן על בנ"ט אלא בד"ה כולן אסורות ממשום דבאמת בזמן המשנה עדין לא

אלא ודאי נזכר באן ע"ש אומנתו שהוא נהנות, וזה נכון מאד, אבל נשאר עליינו לobar למה צריך לכל זה, ואם אכן אומן שלא מרע חזקתו למה לי לפי תומו. אבל דעת כי מאחר דאנן מהדרין בברר אחר ששים אי אית' בי טעמא קליישטה שאסרו חז"ל כל שטועם לפי תומו ואינו מותכוון לכך, לא סגי לנו בסתם ב"א, אם אחר טעימה כלאחר יד ולפי תומו יאמר, שלא הרגש אותו הטעם שאנו דניין עליו דכיוון שלא נתכוון להבחן בטעמיים, מלטה דלא רמי' עלי' הוה ולא אדעת' וכלען ביעין דוקא שידע בשעת טעימה שיש נפקותה בטעמיתו אז ודאי סגי גם בסתם ב"א כל שלא הרגש וכן בתמורה סגי לי' בסתם כהן, וכל שנווון לקפילה אומן הוא מפסיד ממשן של ישראל חנן, אמנים בתרומות דיסורא מה געשה אם ליתנה לקפילה אומן שייטעמנה ויאמר לנו כפי אומנתו אם הריגש הרי הפרשנו על המדה להחמיר יותר מדי, ואם שנטעמנה לסתם נקרי הלא איינו נאמן לנו בהגדתו שלא הרגש. מלטה דעבידי לגלי לא שיק' אכן דבשתם ב"א איכא דרגש ואיכא דלא מרגש, כי חוש' ב"א חולקים, כמו בבדיקה שכין דין כל אצבעות שוות, כן בחוש החיך הטעם. ואם נתנו לו לטעם כלאחר יד ולפי תומו לא סגי בהכין, דכל שלא כיון להבחן איינו מרגש כ"כ כמובן, ולכן נתנו ר' יוחנן דחכים בטרפות ובכל מייל עזה טוביה ומושכלת, לדלition לקפילה ארמאית דליתעמעה לפ' תומו מפני דאומן הריגל בטעמיות המאכלים להבחן בין הטעמי' גס בטעם לפ' תומו בלי כוונה להבחן בין הטעמיים, ירגש עכ"פ כסותם ב"א בכונה ואין מدت הדין לקו אם נשמק על הגדתו, ולכן אמר לטעמי' דהינו לפ' תומו, ודיקי' קפילה ארמאית שהוא אומן להבחן. כדי שהי' טעימתו שווה עם שעימת סתם אדם הטעם בכונה, כדי להבחן אבל אחר שכבר טעים שפיר מצין לשאול אותו בתורת אומן מה שהרגש כי הגדתו אינה צריכה להיות מסלפ"ת דכיוון דהוא אומן שפיר סמכין אחזקתו שלא מרע אומנתו כמש"כ התוס, ולכן דקדק רשי' זיל שלא האזכיר "מסיח" רק דסמכין עלי' לפ' תומו ר'ל בטעימה לפי תומו, דהרי מלשון וליטעמע' נשמע רק דהתעימה תהיה' כלאחר יד ולפי תומו. וא"כ אח"כ דושאlein אותו בתורת אומן זה שהרגש והוסיף רשי' זיל שפיר דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, אלא דנפ"מ למלה תא אחריתא Adams יודיעו שבדבר או"ה צרכין יש חשש שכדי להכחיל יאמר דלא הרגש ולא יפסיד אומנתו בכך, כי הכל יודיעיםDDRם כן להכחיל, ובזה דברי רשי' זיל שפיר מזוקקים ומוציאר' כזהוב וככסף וחכמת שלמה דבר בו, בפירשו של הני שלשה תיבות דליתעמעי' קפילה ארמאית. ומה מאד מישוב בזה קושי' התוס' שהקשו על הא דרבא דעתך על ההריבית' לשאול, בשלמא תרומה טעם לי' כהן, אלא בב"ח מאן טעם לי' שהקשו להם למה לא קמתמה רבא על כל הני משניות דקתיini בהו בנוט' בתערובות יי"ג ובב"ח, ולפי האמור בשיטת רשי' זיל ניחא, דבכל הני ידע לאפשר לסמוך אומן נקרי שיחמיר שלא יפסיד אומנתו, ואי דבאותן שהוא מרגש יותר ימצא שיחמיר שלא כדין, שאני היכי דאפשר מהיכי דלא אפשר, אבל כאן בברייתא דקתיini תרומה ובב"ח בהՃדי, משמע לי' דושאlein הני דעתן טעם בב"ח כנ"ט בתרומה, ואם נctrיך בב"ח אומן המבחן בטעמיים הרי איינו שווה האי נ"ט עם נ"ט בתרומה, דעת לא צרייך אומן אבל השטא דאמר רשי' דסמכין אקפילה ארמאית בטעמי דלפי תומו, אז שפיר שווין הן כנ"ל, ואע"ג דלפ"ז חסר בדברי רבא האית' בתיבת "טלטעה" דמיינ' לפינן כל זאת כנ"ל, אין זה קושי' דכיוון רק אמר דשמען מר'י דסמכין אקפילה ארמאית א"כ באופן הnal' קאמר, די' בתורת אומן ומשום חזקה דלא מרעה אומנתו אין הרובותא דפשיטא, דהרי על האי חזקה סמכין בכ"מ אלא ודאי דהרבותא דסמכין בטעימה שלפי תומו, ודוק'.

בד"ה אף' מראש אינו באה"ד, ובלא"ה נמי כיון דלא אפשר האיסור להתפשט חוץ לציר שרי, שלא אמרין חתיכה עצמה נ"ג ואוסרת את כל החתיכות אלא במקום שהאיסור מתפשט בכל החתיכה וכו', על"ל, בטעם דהא מלטה כתבתה דבר יקר לקמן בסוג' דטפת חלב, וישבתי בזה סתרת הטור והמחבר מס' צ"ב לסי' ק"ה אשר נלאו האחرونים למצוא פשר הדבר עי"ש ותורה צמאונך.

ד"ג צ"ז ע"א גמר' ובחلب אסור, והוא ארבע'ח עובדא הוה קמי' דר"י וכו', הראש יוסף הביא בשם הח'ח' זיל שהקשה למה לא פריך בלא"ה סתירה על ר"ה מעובדא דר"י, עי"ש מה שכתבו האחرونים בזה, ולפע"ד נראה פשוט עפ' מה שכתב הר"ץ זיל בשם הראה זיל דבחלב בצלוי דמפעפע רע מע מבישול ולא מהני שישים, מושום דאיינו מפעפע בשואה. והנה סברא זו נכונה לפי מה דפסקין דרותה דעתלי אין כרתויה דמboseל, אלא דחלב שאיני דמפעפע, וא"כ שפיר ייל דחלב איננו מפעפע בשואה אלא הולך בשביב הנוח לו יותר ana ana ולא מתפשט בשואה, אבל אם נאמר דכת הצל' בכח הבישול,תו ליכא לחلك ולומר דעתלי אין מוליך הטעם בשואה דמ"ש כיוון דכתות צלי' ובישול שווין הן. וכך קודם שמסיק דעתלי שאני דמפעפע, לא מצי מקשה אר"ה מהאי עובדא דר"י, דיל' דשם הוה שישים נגד החלב דחויש הוה, ורק'ל' בסיפור דהאי עובדא דר' תימא צלי' איןו כמboseל אלא חלב דמפעפע, וא"ז הי' אסור בצלוי ע"פ דעתו בו סמך וכדעת הראה, דעתו מפעפע בשואה, קמ"ל דגם בצלוי מהני שישים דהוה כרתויה דמboseל, אבל מאחר שחדיש לנו דעתלי איןו כמboseל אלא חלב דמפעפע, שפיר פריך מעובדא דר' דתו ליכא לתרץ דהיה בו ס', דהרי בחלב דעתו מפעפע בשואה, לא מהני שישים כנ"ל וצריך לתרץ בחוש הוה ר'ל חלבו בחוש ואינו מפעפע, וכפי' ר'ת בתוס' דה' בחוש הוה. ולאידך פירוש שבתוס' דחויש הוה דעתה בה סמך, ציל' דקמ"ל נגד דעת הראה הניל', דמוני ס' אף בצלוי ואע"פ דחויש פחות מרווח דמboseל, מ"מ מפעפע החלב בשואה אלא דלפ"ז קושי' הת' הדרה לדוכתי' ודוק'ק, אח'כ' מצאת שקרוב לדברי כתוב הלב ארי' זיל'.

ע"ש גמר', ואמר להו ליטעמעה קפילה ארמאית, ופרש' זיל זיל, נחתום עכו"ם ואשמעין דሞתר לסמוך עלי' לפ' תומו ולא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה עכ' מהא דפרש קפילה נחתום עכ' דלאו ע"ש האי מעשה קרי לי' כן, אלא דבעין אומן הידוע להבחן בין הטעמיים ומ"מ בעין לפ' תומו ולא סמכיןacha, דאומן לא מרע אומנתו, ופירוש זה הוא פלא והפלא, חדא דלמה צרייך אומן ולא סגי באינו נוגש לשסתם בני אדם, ובפרט לדעת רשי' זיל' דעתם עלי' לאו דאוריתא ומכ'ש אם נאמר דآخر שישים קאמר דעת קפילה, דודאי רק דרבנן הוה עיטה שלآخر ס', ולמה לען להזכיר אומן המרגש יותר מסתסם ב"א. שנית אמאי בעין מסלפ"ת ולא נשמק דלא מרע אומנתו כמש"כ התוס' ומה שהוסיף רשי' זיל דלא יודיעו שצרכין לו לדבר או"ה, הוא סותר מה שכתב תחלה לפ' תומו, דהרי מסלפ"ת הינו שלא ישלו כלל, רק כלאחר יד יציאו לפע"ד בזה. הנה תחלה נאמר דרש' זיל' ה' לפרש דעת רשי' זיל ובכל מה שכתב בזה באחרונים זיל לא נח דעת' זה מה שנרא' לפע"ד בזה. והרבה דיו' נשפץ מדקך שיתו מלשון הגמ' דמלא קאמר יטעמנחו לקפילה, אלא "טלטעה" משמע מלאיו ולפי תומו, וממלא גם קפילה עכ' אומן קאמר ולא על שם המשעה העשויה עכשו קראו כן, דכיוון דהיא כלאחר יד ולפי תומו טעם ולא בתורת ציווי לידע ולהבחן בטעם המאכל איך קראהו קפילה בשבל עשיית דבר שאינו מותכוון לכך.

חדש הוא דלא אסורה אלא קדרה ב"ג, מ"מ דין חדש הוא לא אסור פליטת כלים, טעם הבא מן הטעם, ולא למדין ריק על הני איסורים שעלהיהם קאי הקרה לצווות להגעיל, ולא ב"ח דתתירה בעל ולא תרומה דין איסורו שוה בכל, וה"ה נמי כי יון לנזיר ודלא כמו שכתו התוס' בפסחים ובניאיר בסוגי דעתם עיקר דה"ה כי יון דהרי ציווי דהעגלת kali מדין כמו kali חלב או בשער משום דמה ענין זה למלחמת מדין ממש"כ לבועל, ה"ה kali יון לניאיר נמי אין לו שיקות למדין, וא"כ למד"ד דיליף טעם בעיקר מגעולי עכו"ם, באמת לא יליף רק לאיסורי טמאה ונ"ט ודם וחלב שישראל נזהרים בהם ולא עכו"ם, אבל בשער או חלב או תרומה לר זיין לניאיר טעם בעיקר מה"ת עכ"פ בפליטת כלים לא שמענו לדעת הראה"ה עכ"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי זו כרוב קושי העולם, אין לה התחלה כלל, دائ ריק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' זו עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא DAGב ציווה להם להטבילים מטומאות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהעלה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וכרא דוטה אסמכתא בעלמא, אלא אפיו לדעת הרשב"א ז"ל שדאורייתא הו ואנאמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתחש בהם חלב תஹורה, מה נבעי העגלה לטבילה. עכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעיל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכך יפה קאמר הראה"ה ז"ל, דככל מיין לא דברה מהתירה בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשביב זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדורה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביב שאינס דומי' דכלי מדין אהמהה. וה"י עולה בדעת הראה"ה ז"ל סובר בכתשי פ"ו לוי"ד, דחקיר אפיי א"ש ז"ל שהביא ק"ז בעהחת"ס ז"ל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר אפיי אי בכל האיסורי טעם בעיקר דאורייתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכן החלב, אבל טעם kali לתוכן חלב שהוא טעם מון"ל, ואפיו מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ איך נאמר דיתהווה ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי" בסבירתו, אבל כתוב דסוגי הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה ז"ל סובר כן שפיר כתוב דבתתירה בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס אז עדיין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדיין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' לוי' דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדורה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, והוא דאסרה תורה כל מדין ונאמר דלאו לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחות מכך"פ, וכיא

ע"ש גמר' דתני קדרה שבישל בה בשער לא יישל בה חלב ואם בישל בגין וכון תרומה. ועיין בראשו יוסף שהביא דברי הרמב"ם בשם הראה"ה ז"ל דמייתורה דהאי רישא דפשיטה הוא דלא יישל חלב בקדורה שבישל בה בשער מדקדק הראה"ה דאתא לאשמעין, דודק בא בתו ימא, אבל באינה ב"י מותר לכתחה ולא גארינו אותו ב"י, משום דתתירה בעל, והנה בתרומה לא כ' מיד דלמה יהי' מותר אינה ב"י דהרי כאן לזר איסורה בעל ועיינתי ברטיב"א גופא, ומצתתי שכתב דתתיה בא בעל אינו דומה לכלי מדין.

ולכאור' אין מובן לדבריו, הרי אדרבה מקשין העולם איך יליף טעם בעיקר מגעולי נקרים, דלמא משום ב"ח ציווה להגעיל דכל"ע ב"ב"ח אמרין טעם בעיקר, אבל באמות קושי זו כרוב קושי העולם, אין לה התחלה כלל, دائ ריק משום kali חלב כדי לבשל בהם בשער, וכן להיפך ציווה התורה להגעיל, ומה המתין בפ' זו עד מלחתת מדין, הלא בכל בית ישראל יש kali חלב ובשר ואם רוצה להשתמש בהם להיפך צריכין הגעה, ואל תשיבני דאה"נ אלא DAGב ציווה להם להטבילים מטומאות עכו"ם ה"י מוכרת לצווות גם אהעלה דזה ליתא, דהרי טבילת כלים לדעת הרמב"ם ורוב הראשונים אינו אלא מדרבנן, וכרא דוטה אסמכתא בעלמא, אלא אפיו לדעת הרשב"א ז"ל שדאורייתא הו ואנאמר שכלי תשימוש צריכין תחלה העגלה קודם טבילה, אז ואדי לא דברה תורה אלא מ כלים שנשתמש בהם איסור אבל נשתחש בהם חלב תஹורה, מה נבעי העגלה לטבילה. עכ"פ ברור הדבר דמשום בשער או חלב לא ציווה התורה להגעיל רק משום בשער או חלב שאסורים בעצם משום טמאה וטרפות ונבלות ולכך יפה קאמר הראה"ה ז"ל, דככל מיין לא דברה מהתירה בעל, וממילא דלא דברה מתרומה בעל, דודאי לא ה"י בתוך kali מדין, אלא דתימא גדולה היא, דמה רצה בה לומר, הכי בשביב זה לא נצריך מה"ת הגעה בקדורה ב"י מבשר לחלב ומתרומה לחולין בשביב שאינס דומי' דכלי מדין אהמהה. וה"י עולה בדעת הראה"ה ז"ל סובר בכתשי פ"ו לוי"ד, דחקיר אפיי א"ש ז"ל שהביא ק"ז בעהחת"ס ז"ל בתשי' פ"ו לוי"ד, דחקיר אפיי אי בכל האיסורי טעם בעיקר דאורייתא, מ"מ לא אסורה תורה אלא טעם הבא מון המשם, וכן יקדש להיות כמותו, וה"ה ב"ח, טעם הבא מון הגדי לתוכן החלב, אבל טעם kali לתוכן חלב שהוא טעם מון"ל, ואפיו מאן דיליף מגעולי עכו"ם הרוי אין בה אלא עשה דתעבירו באש, ולא לאו ללקות על האי טעם היוצא מן הכליל, וא"כ איך נאמר דיתהווה ב"ח מפליטת כלים עי"ש דרבו החת"ס צ"ל קלסי" בסבירתו, אבל כתוב דסוגי הש"ס וכל פסקי הפוסקים לא חלקו בה, בין טעם הבא מון המשם ובין טעם הבא מן הכליל. ואם הראה"ה ז"ל סובר כן שפיר כתוב דבתתירה בעל לא מצי להיות ב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס אז עדיין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדיין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' לוי' דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדורה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, והוא דאסרה תורה כל מדין ונאמר דלאו

תוס' דה"ר א"ר וכי' ואמר רבנן בס' באמצעות הדיבור, ור' אפרים ה"י דוחה דחכא אייריב בחמורה חדתא בעינבא וכו' ויש לי מוקם עיון בזזה דאם נאמר דרבא ס"ל במ"מ בשמא אבל שוה בטעמא י"ה יהודה דמ"מ לא בטל, א"כ באינו שוה בשמא אבל שוה בטעמא כחמורה חדתא בעינבא, מה בעי ס' ולא סגי ברוב כמו תערובות יבש ביבש, ואי משום גזירה תערובות מינו אותו מינו, לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, וליתסר בשמא והואיל' י"ל עפ"י דברי הריטב"א ז"ל ע"ז ע"ג ע"ב דס"ל דהא דקאמר רב ושמואל דכל איסורי שבתורה במשהו מדרבנן אמרו, ואפיו לרבען דר"י, וא"כ לא שייך לגוזר אינו מינו בשמא אותו מינו בשמא, דזה גזירה לעזירה אבל אותו אינו מינו בטעמאlica רק חד גזירה, דעתם בעיקר דאורייתא. וכשאני לעצמי אפיו לר"י לא ידעת מניין לו לא אסור תערובות מ"מ מה"ת, דהרי חצי שיעור בתערובות לכ"ע לא אסור אלא מדרבנן וא"כ בכל תערובות פחות מכך"פ, וכיא

בב"ח, ולכן לא בעי הגעה kali בשער לחלב או להיפך מה"ת, אלא דגס אז עדיין קשה בתמורה מ"ט לא נלמד לאסור טעם היוצא מן הכליל לתוכן חולין, כיון דכאן איסורה בעל לגבי זו. שנית עדיין קשה דאם אלה כיוון הראה"ה וס"ל דבאמות אין איסור מה"ת לבשל חלב בכל שער וכן להיפך מה"ט דתתירה בעל, וא"א ללימוד מכליל מדין רק איסורה בעל, כי מכח טעם בעיקר א"א לאסור רק טעם מון המשם ולא טעם מטעם, וא"כ נפל פיטתא בברא דמה קשי' לוי' דתתנא מה קמ"ל באמרו דקדורה שבישל בה בשער לא מדרבנן אסור וצריך להשמעינו איסור זה באיזה משנה או בריתיתא, ולפע"ד באמת נראה דהאי ברייתא מש"ה נקט ב"ח ותרומה הני דלא ה"י בכלי מדין להשמעינו דין בהם איסור תורה לבשל, כיון דהוא פחות מעט"כ, והוא דאסרה תורה כל מדין ונאמר דלאו

בתרי בטל לתנאי דמתני' דאית ל' כרבנן דרי' דמ"מ בטל, ואיך אפשר דאתא הלכה על תערובות גיד בירך ביחיד שייעור לאסרוгалו הי' בשר בלפת, ובשאר תערובות מב"מ או טעםם קרובים כמו בשר שור עם כבד ובשר, קם דינה דכל שלג נרגש בטל מה"ת ברוב, כי לית לנו שום הלכה לאסרו תערובות מב"מ, רק בגין בירך, הרי יש דברZR יותר מזה. וכבר כתבנו במשנה דעתך רשי' זיל דישיעור דכבר בלפת הוא הללמ"ס, אין לו מקום כלל אלא בשנאמר דעתם עיקר עד איזה שייעור הוא דורייתא, ולמעלה מהו השיעור אין הטעם אסור מה"ת, ואתה הלכה אוסר תערובות מב"מ במשהו מה"ת, דעיקר הפלוגתא דרי' ורבנן לאו לעניין אכילה איתשל, ובאיסורי אכילה דקאמר דרלי' אוסר במשהו, וכדלקמן דף ק"ט ע"א באמת רק מדרבנן קאמר וממה גזר רב בחמץ בפסח אינו מינו איין ראי' כ"כ דהרי מצינו הרבה גזירה לגזירה והרי להרבה פוסקי' ובראשם הרמב"ם טעם בעיקר גופא אינו אלא מדרבנן ומ"ג גוזו במ"ב להצrik ס' אותו מיינו. ומהאי דברי הרטיב' ואמשאר פוסקים ראשונים ואחרונים נראה דרלי' מין במיינו במשהו מן התורה, והדבר צרי' תלמוד.

ע"ב גמר' הני אטמהתא דאיימליך בי' ריש גלותא בגידה נשוי וכוי' מכלל דכורותה דצליל קאמר קשי' ובכ"מ דקאמר בגמי' קשי' יש לו תירץ, וכך אין איכא תירץ מרוחה, עפ"י מיה שכטבו התוס' לעיל דרבניה ע"כ משום שמנו של גיד אוסר, דמסתמא לא יחולק על ההלכה שקבעו לעיל דין בגידין בנותן טעם, וא"כ ייל דס"ל לריבניה דשmeno של גיד מפעפע חלהב, וכן אוסר גם בצל ור' אתה סבירו ליה דכחוש בטבעו ואינו מפעפע, או כדעת הר"ם שהביא התוספות דשmeno אינו אוסר יותר מן הגיד ודוק'.

ע"ש אר"א אר"י, כל איסורין שבתורה משערין כאלו הן בצל וקפולות, הא שייעורא רק על האיסור לחודא קאי וכמו שפרש' זיל והא דנקט תרתי בצל או קפולות, משום דאם ההיתר מהד מהני משערין האיסור בשני, אבל במשנה דוחיב שייעורא לאיסור וליתר, לא ערי רק חדא לכל חד כבשר איסור בהיתר של לפת, וכותב רשי' זיל דהאי שייעורא דבר בטלפת רק לגד הנשה נאמרה, ורק לגד בירך, וכן לא סגי בשיעורא דגדי בלבד לומר דזהה כבשר, דהרי גם ההיתר הירך בשר הוות וכן אתה הקבלה גם לשיעור הירך דהוא כטלפת, אלא דזאת רק לגבי גה"נ דקליש טעמו כן הוא, אבל בשאר איסורין משערין האיסור כבצל או כקפולות, וההיתר כמהות שזו, ומיליא דליינא ליתן שייעור מסויים מהאי שייעורא דרי' לומר, שהוא שישים או מאה, דהרי דבר זה תלוי עדין בהיתר מה הוא, ומיליא גם בתערובות מב"מ, אין השיעור שהוא לר' דהרי רואין האיסור כלו בצל וההיתר תמיד כפי מה שהוא, כן מתרפרש ע"כ לדעת רשי' זיל, והוא פלא והפלא, חדא דהלא במתנית' תנא אח"כ גיד בין הגידין וחתיוכה בין חתיכות בנט"ט, ולא קתני כיצד משערין את אלו, ולדעת רשי' בעין כאן שייעור אחר לא מבעי בחתיכת נבלה ודג טמא בין חתיכות היתר, אלא אפילו בגין גיד בין הגידין,adam נאמר דשייעור בשר בטלפת דוקא לגיד בירך ATA, ומושום דגידי קליש טעמי' א"כ בשחהיתר ג"כ גידין דקלישון בטעםם, אין כאן מקום להקל נged שאשר תערובות מב"מ, ואין בחתיכה בין החתיכות בעין האיסור כבצל למה בגין גיד בין הגידין לא נשער כמו בחתיכה בין החתיכות, וכיון שכן איך סתם לנו התנאה לכתוב בנ"ט ולא מפרש כיצד משערין כמו שפרש בירך שנתבשל בה גה"נ הא חדא, שנית קשה טובא על גוף העניין, איך אתה הלכה על גיד בירך לשער כבשר בלפת, כיון דבאמת אין הגיד בירך נרגש אם מפני שיטעם הגיד בטעם הירך והוא מב"מ בטעמא, או אפילו אין שוויון ממש אלא דגדי טעםא קלישתא ואני נרגש בירך שהטעמים קרובים עכ"פ, הלא דין מב"מ אית ל', דכל שלא נרגש הטעם הרי חד

של הביצים מצטרפין לבטול והיה הקילפה של הטמא, א"כ ד' בسمך ולצרכו האיסור כמו בכח, קמ"ל דלא, אבל מה שכתבו התוס' דמשום דআיכא ביצה טמא דלא אסורה כדאמר איןשי דמי' בעלמא הוא עכ"ל, דבריהם אינם מובנים ממשמעו דקאו אמסקנת הש"ס, דבביצה אפרוח קמיירין וע"ז כתבו דהוו"א להקל גם בביבה שיש בו אפרוח, משום דשאר ביצים מיא בעלמא נינהו. ואין לה מובן כלל דמהיכי תיתי נקל בימה שיש לו טעם גמור משום הני דלית בהו טעם, ואם נדחק בלשונם ונאמר דכוונתם בס"ד דביצה טמאה אמרו ואתא לאשמעין לאפוקי ממה דאמרו אינשי גם זה ליתא דמה עניין זה לכאן בהאי מירמא דנראה בעילע דעיקר דאתא לאשמעין הוא דאין האיסור עללה במניין הששים, ועוד זאת דלמה לא פרשו התוס' לפि המסקנה דביצה אפרוח קאמר מה אתה לאשמעין, ולכן דברי התוס' לפני הספר החותום, ולוי נראה דלפי המסקנה דביצה אפרוח קאמר, אתה לאשמעין שלא תאמר דדומה לכח, דאיו כלו אסור דהרי האפרוח אינו ממלא את כל החל דין כי גם פרש הרבה כדיוע ותסגי בני"ט והוא, להשלים הסמק כמו בכח קמ"ל דלא, וכלפ"ע"ד נכון מאך.

ודע דרש"י ז"ל פירש ביצה בס' ביצה של עוף טמא, והקשה הראשiosa ז"ל למה לא ביצה טרפה או נבלה, והנה תלונתו איינו כנגד רשי"ז ז"ל כי הלא הגמ' אמרה כן כאשר מריש דהה"ע בביבה אפרוח קפריך אבל טמאה לא, הר' דהה"ס הי' סובר אדם לא בביבה אפרוח אז בביבה עוף טמא קמיירין אבל מה ראי לשיטת הסוברים וכאשר הכריע גם הרמ"א ז"ל בריש סי' ק"ט דכל שבטל ישב ביבש חד בתاري, تو לא נאסר גס בנטבשoli יחיד, דאין איסורו חזר וניעור עיי' הבשול כל שנtabטל ביבש ונחפק האיסור להיות היותר עיי"ש, ולכן לא מאי מיררי כאן בביבה טרפה ונבלה דהרי שבטל חד בתاري ולמה לי שים בבישול, דהרי ביצה טרפה אינה נכרת בתוך שאר ביצים, אבל אי בביבה עוף טמא או כפי המסקנה בביבה אפרוח קמיירין, שפיר בעי' ס' דהרי היא ניכרת ואני בטלה בגין הביצים הנסיבות ודוק'.

ע"ב גמר' האי צויתא תרaba דנפל בדיקולא בדשרא סבר ר'א לשערוי' במאי דבלע דיקולא וכו', האי פלאג' דזיויתא דתרבא וכו' סבר מר בר"א לשערוי' בתלתין פלאג' דזיויתא וכו', נ"ל דהנ' תרתי עובדי משיך שייכי אהדי, דמר בר"א כאשר ראה דאבי הי' משער ההיתר במא דבלעה קדרה, והאיסור לפיה שנצטמך כמו שפי' רשי"ז ז"ל, הי' סובר דעתמו בהז מה שמוסד דהאי זיויתא דחרבא שנצטמך ונעשה חצי שיעור, لكن יש להקל בשיעורי ע"פ דבשעת נפילת הי' זית שלם, ולכן בשנפלו רק חצי זית דחרבא, הי' ריצה לשער בתלתין. אבל לא הי' טעם אביו כן, עיין בהגנות מלא הרועים מה שכתב בזה ודוק'.

ע"ש גמר' א"ל אבואה לאו אמינה לך אל חゾל בשיעורין דרבנן, הפירוש הפשטוט הוא דלא תゾל בשיעורין שהן דרבנן, במקרים שיש להקל כמו כאן דלא נפל אלא חצי שיעור שבאייסור ג'כ' רק דרבנן, ולא הי' צריך להזכיר האי קולא דחצי שיעור דפשיטה דלא ריצה לשער כל האיסורים בתלתין אז לא הי' קורא זול, אלא חולק ממש על שיעור שקבעו חכמים, וכיון דקרה לי' זול נדע דמשום שיש מקום להקל ריצה למיעט בשיעורי, אבל רשי' ז"ל לא ניחא לי' בהאי פירושא, דהרי הוא ז"ל סובר דכבר שבלפת שהוא שיעור שים הוא הללממי'ס, ומפני שטעם עתיקר עד ס' הוא דאוריתא, וכן שכתב רשי' ז"ל לעיל בדף הקודם בד"ה במאי דבלעה קדרה, וכיון דאייפלגו לישנא ואיסורה דאוריתא היא אזלין להומרא" עכ"ל, וכן קשי' לי' איך קאמר כאן דשיעורין דרבנן ולא יזל בזון,

ליקח תמורהبشر טמאה בשור טהורה וצ"ע.

ע"ש א"ל ר'א לאבוי ולישערינה בפלפלין ותבלין א"ל שעירו חכמים דאיו נ"ט באיסורי יותר מבצל וקפלו. תשובה זו צrica הסבר דהלא איכא פלפלין ותבלין דאסירי, וא"כ מה דאו חכמים להחמיר עד בצל וקפלו ולא יותר, ולפע"ד כוונת המתרצה הוא דלא החמיר חכמים אלא עד בצל וקפלו נאכלים בעינא והוא שפיר בכל איסורים, משאכ' פלפלין ותבלין דאיו בכל איסורים שאסורים בעינא רק בתערובות, ולא אותו למיטע' בהו לשערם בתערובות שאר איסורים, דהרי איסורים מתחילה בתערובות כי בעינא אינם ראויים לאכילה ודוק'.

ע"ש, אר"ג גיד בששים ואין גיד מן המניין וכו', כתוב הרاش יוסף ז"ל דהא דנקט ר"ג hei שלשה גיד כחל וביצה, י"ל דס"ל כר"י דכל אסורים שבתורה כבצל וקפלו, אלא דבגיד דקליש טעמי'ס ב"א, וכח דחלב שחותה דרבנן הקילו בו יותר וסגי בנ"ט של היהר, וביצה דלא יהיב טעמא قول' האי הוה כמו גיד בס', והוא אפילו לפיה דמקי בביבה אפרוח איינו אלא איסורה דרבנן עי"ש. ודבריו במחcit' לא מהוירין חזא דלקמן אמר לי ר'א לבריה אל תזאל בשיעורא דרבנן, וא"כ מהיכי תיתי ר'ג פlige אהא דר"א, ושנית האי ביצה למלה לי, דהרי כבר כתני כחל דמשום דהוה ר'ק איסור דרבנן סגי בס', ואדי דבכחל גס הכלח מצטרף לס' הוא מטעמא אחרינא משום דהיא עצמה אינה יכולה ממש'כ האיסור במשים, ור'ג הלא אמר אחד מהם הי' ובזמן רבא, ומהיכי תיתי נימא דהוא עדין החזיק בהא דר"י דבעינו כבצל וקפלו, ולכן יותר נראה דר'ג כרבא ס' דכל איסורים שבתורה בס' ובין איסורה דאוריתא לאיסורי דרבנן לא חלקו בשיעורין וכדר' אשי דלקמן, דלא תזאל בשיעורא דרבנן, אבל כל דברי ר'ג לא סבבו רק אם סמק חז' מן האיסור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מכיוון עם השיעור כבשר בلفת, חז' מן האיסור קאמר. דהרי מצינו דחז'ל אמרו במקומות אחד שעירו זה של ששים שמשם נלמד אחד מן ששים יש בו ממש וכמו שאמרו בברכות נ"ז ע"ב חמישה אחד משים, ואלו הן וכו', עיי"ש. ואמרו בנדירים ל"ט ע"ב כל המבקר את החולה נוטל אחד משים בחלו ולבן בעין סמק חז' מן האיסור דاز' אינו יחשב בעוצם מיעוטו. ורמז הנה אמרתי דנותן טעם ראשית התיבות נ"ט.

ומעתה يتפרשו דברי ר'ג הכהי, דתחלתה קאמר גיד בס' ואין הגיד מן המניין והוא גופא אתה לאשמעין, דשיעורא דכבר שבר בلفת דקתני בתמנני" דהוא סמק, היינו בלבד מן האיסור, ונקט גיד משום דעל'י קתני בתמנני" דשיעורו כבשר בلفת, וממילא וממש'כ' בכל איסורי התורה כן הוא, אבל אין לומר דגיד נקט משום דעתמא קלישטה הו"א להקל בו, דהרי משנה שלמה הוא דמשערין כבשר בلفת, הרי דבשר נבלה בلفת שוה בשיעורו עם גיד, אלא נקט גיד משום דתහנתה עליו קאי לומר כבשר בlfת, וכן נראה דסבירו התוס' ז"ל שהעמידו דבריהם על ביצה בס' לכתוב וה"ה בשאר איסורים, ולא נקט ביצה אלא שלא תאמיר מי' בעלמא היא, ולמה לא נתקשׂו על הא דגיד בס' דקאמר, ע"כ דסבירו דגיד נקט משום דתහנתה בגיד קאמר כבשר בlfת וה"ה שאר איסורים ואח"כ קאמר דבכל חילוני כולה איסור רק החלב הכנוס בתוכה עללה לכך ולכך ומctrף עם הנ"ט של היתר להשלים הששים. ואח"כ דביצה איינו כן אלא בה בעין סמק לבד ממנה שאר איסורים, ואי ביצה טמאה קאמר וכס"ד שבגמ' צ"ל דהו"א כיוון דהקליפות

משערין במדידה במים כדיודע, והוה בסמך כשאר איסורין, אבל כאן מيري בתערובות שנראות לפני האומדן שותה, ואז צריך ס"א דין לאסמן זהה על האימוד. אבל דבר זה קשה מאד לקבל מכמה טעמים, חדא דעכ"פ הוו לפרש דבכחיק קמיiri, ושנית הלא אין זה דין אלא עצה טובה אם לא ירצה לטורוח ולמודד דלא מסתבר כלל לומר דיاسر לחלוטון התערובות שיש בו ששים, ולא הני מדידה כמו שמהני בביבצים שאינם שותה, ועוד בו שלישיה דאם באמות לפי האימוד שותה הביצים, למה לא סמכו על זה הלא מב"מ דבלאי"ה כל עצימות הששים אינם אלא חומרא בעלמא אינו מינו, וגם רק לעומת הפליטה אנו דין דבלאי"ה רק מחומרא דלא ידענין קמא נפיק בעין ס' נגד כל הביצה, וכל זאת אינו שוה להם עד שהושיפו עוד ביצה אחת, והוא דבר שאין הדעת הבריאות סובלתו היא חדא. ועוד אני תמה מהה אקרה על רבותינו הראשונים ז"ל, הלא אי אפשר לבשל ביבצים שלמותם ללא מים, וא"כ גם המים מצטרף לבטל האסורה ולא עוד אלא שוגם הקЛОפות בין של היתר ובין של איסור מצטרפים לבטל כמו שכתב הש"ץ ז"ל "בסי פ"ז" סקט"ז ומפרש בזה דהני אמוראי דרצו לשער במ"י ומ"ה אביצים קאי, ומשום דחשבו הקЛОפות בהדי היתר, וא"כ בלא"ה צרכין אנו למדידה, כיון דaicaca כאן מים וקליפות, וכיון שאנו מודדים און בגין שום מקום למדוד על שיירוב ביביצים ביןוניות, רק למדוד את כל הקדרה נגד שיעור הביצה האסורה, אם יש בה סמק והוא יותר קשה על שיטת הראשונים ז"ל, ואון לי מקום לישב עד שייאיר ד' עיני למצוא דעת קדושים.

ועתה נבוא לבאר דעת הרמב"ם ז"ל ושיטתו. וצריך אני להעתיק כל פסקי הרמב"ם ז"ל אותן באות בהאי עניינה ולדקדק בלשונו שומן של גה"ג שנפל לקדרה שלبشر משערין אותו בס', ואני שומן הגיד מן המניין, ואע"פ שומן הגיד מדבריהם הוואיל וגה"ג בריה בפ"ע החמירו בו כאיסורי תורה וכוי' הלכ' י"ח אבל שנותבשהה עם הבשר בששים וכחלה מן המניין, הוואיל והכחלה מדבריהם הקלו בשיעורו, הלכ' י"ט ביצה שנמצא בה אפרוח שנשלקה עם ביבים המותרים, אם הייתה שם ששים ואחת והיא הרי הן מותרים, היהת שס' בלבד נאסרו הכל, מפני שהיא בריה בפ"ע עשו היכר בה והוסיף בשיעורה, הלכ' כ', אבל ביצת עוף טמא שנשלקה עם ביצ' עוף טהור לא אסורה אותם, וכו"ו עכ"ל. והריני לבאר פסקים אלו שהוציאה הרמב"ם ז"ל מתוך האיסוגי. הנה דעת הרמב"ם ז"ל דר"ג ע"כ ס"ל כהכלכתא דאגבנ"ט, ומה שאמיר גיד בששים ע"כ אשmeno קאי, וכן הוא דעת הריף ז"ל, ולא עוד אלא אי אגיד עצמו קאי, ולפרש שיעורו לפי התנאה דמתני' מה לי ייד ומה לי שאר איסורים, ואני לומר גדייך איצטרכי לי שלא תאמר דעכ"פ קליש טעם, וסגי לי בפחות, הלא משנה שלמה הוא דמשערין אותו כבשר בلفת, ובלא"ה הלא מפשטות לשון האי מימרא דר"ג משמע דעיקר חידושו הוא אי האיסור מן המניין של ס', או חז' לאיסור בעי' ופשיטה בשבב קליל שטעם הגיד אם רצוי חיז"ל להקל לעלי' לא בחדר מול ס' מקליין אלא בעשרות או שלשים וכדליך, וכן בחל נמי מה"ט לא ייחא לי לרמב"ם ז"ל כמה שכתחבו התוס' ובהשות הראב"ד מתכוון על דבריהם, דמשום שאין הכחלה גופא האיסור רק משום החלב הכנס בתוכה, שכן בצו רחא מן שיירוב ס' דאי מה"ט בצו רח' להם להקל עכ"פ על שלשים. וכן ביצה לא ניחא לי לומר דמשום גודל וקטון הוסיפו חדא, וכמוש"כ למעליה דחאי חדא פחות או יותר לא משווה החילוק הגדול שבין גודל וקטון בששים ביבים, ולכן ס"ל לרמב"ם דחאי תוספת וגרעון של אחת בששים אינו אלא משום הכריא דבברי' שאינה בטלה בעצמה מפני חשיבותה עשו היכר להוסיף חדא על הששים, ובאישור דרבנן שלא יחלפו

הלא שיעור זה דאוריתא כמו שאר שיעורין שבתורה, ולפיכך כתוב רשי"ז כלomo אפיו במידי דלא מיתסר לדאוריתא לא תזאל בשיעורי עכ"ל, ולפי פירושו צרכין להפסיק בין תיבת "בשיעורין" לתיבת "Drvbn" ועוד זאת קשה לפרש"י כמו דמר בר ר"א רча להקל בשיעור דאוריתא משום דnidzon בעצמו רק אישור DRVBN, ה"ה דחק בנדזה DRVBN כמו כתמים דלא בעין מ"ס של מקווה וכדומה, והוא דבר קשה לשמעו. אבל אם נפרש דחאי שיעור שים באמות רק שיעור DRVBN הוא, והוא כמו מהה בתמורה ומאתים בערלה וכלי הכרם, אז ניחא דרכ בנהני שיעורים רча להקל במקומות שהאיסור אינו אלא DRVBN, וע"ז אמר לי' אבוחה דגם בשיעורין שהן DRVBN, אין לאל בהן במקומות איסור DRVBN וד"ק.

ודע דכאן יש לי מקום עיון רב בדבר אני ולא אדע מה לי בין נפל כזית תרבה לדיקולה דבשרה, לנפל חצי אית' דכל שאין בתערובות כל כך אישור שהיה כזית מן האיסור בתוך כדאי"פ, לעולם רק חצי שיעור הזה דהרי לא מציא אלן מן האי תערובות כזית מן האיסור בתכבד"פ. ועיין בש"ת מהר"ם שיק ז"ל יוז"ס קי"ח שהשואל חקר בטעם עתיקר ע"י חצי שיעור אס הוא ג"כ דאוריתא ולוקין עליו, והשיב לו הגאון דמסתemat לשון הפסוקים נשמע דאין חוליק, וכן נראה מרשי"י פסחים בסוגי" דמשרת, וכן ס"ל לר"ת דעל כל כזית של התערובות מבשא"מ לוקין, והוא ז"ל הסביר זאת בטוב טעם עי"ש, וא"כ ה"ה בתרבה בبشرה שהוא מב"מ, כיון DRVBN אצרכיו גם במ"מ בלח בלח שים וכאשר כתני בפירוש במשנתינו דגידי בין הגידין וחתייכה בין החתיכות בנ"ט, והוא בס' כבשר בلفת דלעיל, וע"ז ודאי דלא פלייג מר בר ר"א, וא"כ גם שם ליכא רך חי שיעור מן האיסור, ולמה בעין סמק ולא די בתלטן, והדבר צרי' אצלי עיון גדול וד' יאיר עניינן ודוק.

ע"ש גמר' דבי' נשיאה אמרו ביצה בסמך אסורה, בס' ואחת מותרת, הא דהפסיק מידי ביצה דלעיל בעובדא דנפל כזית דתרבא, וכחצ'י איתא דחרבא - ובלב ארי' הרגשיז זהה - נראה לפע"ד דהאי חומרא דביצה נצמחת מהא אמר למלعلا דאל תזאל בשיעורא DRVBN ובعين סמק ודעמי' מושום גודל וקטון או מטעמא בביבה או מטעמא דרמב"ז ודעמי' מושום הכירה דבריה, אבל אי הוה אמרין דהאי שיעור דסמק לאו דוקא, ומוצמצם קאמו, דהרי ר"א רча לשער האיסור כמו שנטצטמך והיתר כמותה שי' קודם ובחצ'י שיעור רча בר' להקל עוד הרבה יותר, אז אין מקום לחומרא זו של שים ואחת בביבה, וממוש"כ אם נאמר דביצה אפרוח רק אישור DRVBN ממש"כ הראש יוסף ז"ל דודאי ניחא שהביא האי דינה בתר דמסיק דלא תזאל בשיעורין DRVBN.

ובטעמא דהא מלטא דהחמירו להוסיף אותה על סמק בביבה כתוב הרשב"א והרא"ש ז"ל בשם הרמב"ן ז"ל, דמשום שהביבים אינם שות בגודל וקטון וטעם זה בעין לפלא יחש, חדא דחאי תוספת לכולא יתhapeק הלא אם הביצה האסורה היא מן הגודלות מה תת כחה של תוספת חד ביצה ופשיטה דלולי האי חומרת חכמים לא הי' עולה על דעת שום אדם לשער שים בביבים עפ"י המניין כסומה בארובה אם האיסור גדול וכן להיפך אם הביצה האסורה קטנה, מה החמירו قولוי האי להזכיר ס"א במקומות דלפי המדה הי' דיבארבים למשל, ומה תאמיר דכל חומרא זו באמות לא נארה אלא במקומות שלפי אומד שות הנה האסורה עם המותרים, וכאשר כן משמע קצת משלו הרשב"א ז"ל עי"ש. ואם נאמר כן hei מושב שלא יסתטרו המימרא DRVBN דלעיל דביצה בסמך והברייתא דקתני סתם בנ"ט, להא דריב"ל דבעי ס"א מן הנסיבות, משום דלעיל מيري בסתם תערובות דמסתמא אין הביצים שות, ואז

שמא כרבא וכל ששה בsuma בעי ששים, ע"פ דבטעמא איןו שוה, וטעם קפילה ולא הרגיש, לדעת הרמב"ם סגי בזה מבשא"מ, אבל אם שווה בשמא לא סגי בקפילה בלבד, ובמי ששים והענין מובן היטיב עפ"י ביאורנו בפתחה דכל תערובות מבשא"מ עי התערובות לח שבבל ונעשה גוף אחד, הרי הוא עתה מב"מ, אלא כיון דשמא של האיסור נשתנה וכייל עתה שמא של היתר שהוא העיקר בהאי תערובות, פקע איסורי" שהי' עליו, ואי דיאסר מכח יצא מן הטמא ודלא כרבנו יונה, הרי זה איסור חדש ולא מצא חיל בתערובות כדברי המרדכי עי"ש ותמצאו נחת, ולפי הקדמה זו, כל שווה בשמא ולא בטעמא, כמו חמרא עתיקה בחדთא, לא סגי לנו בטיעמת קפילה עד דאייכא ששים, גם לדעת הרמב"ם ז"ל דהרי עי התערובות נעשה מב"מ, ושמא לא נשנה, כי היכי דינמא דפקע איסورو הראשון, זה אמת וברור, ולכן כאן דכוותי כיון דגם האי אפרוח בשם ביצה יקרה כל זמן שלא יצא האפרוח לאויר העולם, لكن לעניין ששים דין מב"מ אית' לי', ומה עמקו בהז' דברי ז"ל דקמפרשו הא דקתני בתוספתא, ביצ' טהורות שלוקן עם ביצים טמאות בביבה שיש בה אפרוח, ואמאי קרי לי טמאה כיון דאית ב'י אפרוח קרי לי' טמאה. ולא על חנס קרי לי' ביצים טמאות, אלא להודיעך דהאי בגין' דקתני היינו ששים ככל תערובות מב"מ דבעי סמך דוקא ולא סגי בקפילה, משום דבשמא שותה הנה, דביצים קרי להו, ועניין בראש יוסף ז"ל ד"ה ע"ש גמר' שכותב ז"ל: "ודע דנו"ט דקתוני היינו שיערא אס', דומי' דרישא ביצים שלוקע שם ביצים טהורות דהוה מב"מ פירושו נ"ט בס', ה"ה נ"ט דסיפה אית' לנימור כן, ובDAL"C בטלילא קפילה לכתוב דבדאika רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמר דאיון ס"א והיא, היכי הוא ז"ל נמי בDAL"C ביטא איירוי, אבל בדאika קפילה ולא הרגיש טעם האפרוח מותירות הביצים שנשלקו עמה גם בפחות מס', והיתכן דהרבנן ז"ל יסתום דבריו לכתוב דבדאika רק ס' בלבד נאסרו הכל, ולא יציר אדם אייכא קפילה ואמר דאיון בהם טעם אפרוח דמותרות, אם לא שיאמר דע"י האי תוספת חד על הששים עקרו דין קפילה בביבה אפרוח מכל וכל וזה דבר זר לא ניתן להאמר, ולא עוד אלא DAL"C לא היה הרמב"ם ז"ל כתוב בשמו של גיד שנפל לקדרה שלبشر כמש"כ לעיל, אם דגס באינו מינו גזרו להצrik ס"א משום בר', אלא ודאי כמש"כ דגס ביבית אפרוח שוה בשמא עם שאר ביצים, וכן החמירו עוד להצrik ס"א וממילא בנשלקה בתשליל אחר איןו מינו הדין בגין' ע"י קפילה בכל שר.ar איסורי התורה, ודלא כ"ז פרמ"ג ז"ל, אם לא שיאמרו מאחר דאן עפ"י הסכמה הרמ"א ז"ל בראש סי' צ"ח אין סומקין על קפילה וצריכין תמייד ס' גס באינו מינו, ממילא בביבה אפרוח בעין ס"א משום חומרא דבריה, אבל לאחו' חומרת הרמב"ם בביבה אפרוח משום בריה וחומרת רשי' ז"ל להצrik ס' גס באינו מינו, ע"ז אמרו חז"ל כסיל בחושך הולך.

ועדיין נשאר לנו לבאר בשיטת הרמב"ם ז"ל דאי' פרנס הרמב"ם ז"ל הסוגי' דמיורה דר"ג והתוספתא בביבה שיש בו אפרוח דין כשר מא"מ דבעי ס' חוץ מן האיסור ותו לא, דהרי ר"ג בפירוש אמר כן בביבה בס' ואין ביצה מן המניין, והתוספתא נמי דקתוני בה בגין' דהוא ששים ותו לא, דבשלמא לאין הראשונים מר"ג לא קשה דעתך מיריב בביבה בשאר תשליל ולא עם ביצים, והתוספתא דקאמר בגין' דהיא נמי ס"א דבבצים ס"א הוה כס' בשאר איסורין, דהאי יתר ביצה משלים הקוטן וגודל, משא"כ לרמב"ם ז"ל ר"ג לא מצי מיריב בשאר תשליל, דהרי איןו מינו בקפילה ולא בס' והתוספתא דקאמר בגין' ט', ע"כ דלא בעין יותר משיעור ששים שהוא בגין' ט', דרmb"ם ודאי מודדין הביצה האסורה ומ猝פין להיתר המים והקליפות לבטל, אלא דמשום בריה בעין תמורה

באיסור תורה גראו אחת מששים, להכירה בעלמא, ואע"ג דהאי טעם דהכירה לא האזכיר הרמב"ם ז"ל רק בהאי תוספת חדא בברוי, אבל בגרעון חדא בכח כתוב סתם דהואיל וכחן מדביריהם הקילו בשערורה, נלמד סתום מן המפורש דכוות קולא זו הוא העשות הפרש בין דאוריתא לדרבנן, דלולי זאת אין להאי פחת מששים על נ"ט דאין בו תועלת אלא במצביות רוחקה שום טעם, ואשר מה"ט כתוב עליו הרaab"ד ז"ל "ויש נוון טעם טוב מזה" אבל אם נאמר דלהכירה כדי להבדיל בין איסורי תורה לדרבנן אין טעם טוב מזה, כי כל שאנו עושים מדרבנן דאוריתא יש בו ממשם בל Tosfot, וכאשר כתוב הרמב"ם ז"ל סוף פ"ב מממרים באומר בש' עוף בחלב מה"ת, ועיין בש"ך בסוף סי' רמ"ב בהגנת הוראות אויה' אותן ט' ذרכיך המורה להודיעו לשואל אם אסור מצד ספק או מצד חומרה שאין האיסור ברור, עי"ש בטעמא, ומה שלא נהגו כן כדי ביוזן. ואכ"מ להאריך בזה. ועכ"פ דעת הרמב"ם בהאי תוספת וגרעון בן הוא. ועפ"י הקדמה זו מפרש מימרא דר"ג הци, גיד ר"ל שמננו של גיד שהוא דרבנן מצד מנהג קדושים, ה"י ראווי להתבטל בגין' של היתר כמו חל אלא דכיוון גיד ברייה הוא, וה"ה לשmeno הדבוק בו, لكن הוסיפו עליו חדא להכירה, שלא נבטל הגיד חד בתاري ביבש, ולכן בעין ס' בלבד מן הגיד כאיסורי תורה. ובדקדוק נдол כתוב רבינו ז"ל שמננו של גיד הנשה שנפל לתוך קדרה שלبشر, דהאי שלبشر הוא לא כוארה שפת יתר דכן הדין גם בנפל לקדרה של ירקות או שאר תבשילן מבשא"מ, ומדנקת קדרה שלبشر הרי מוכת דרכ במב"מ הדין כן כי שמננו של גיד עס בשאר מב"מ הוא, וכמובא בפי המשנה לרמב"ם ז"ל עלי משנתינו ומזה נסתור מה שכותב הש"ך ז"ל בס' פ"ז סק"ז לדעת הרמב"ם בביבה בעין ס"ב, הוא בתבשיל הביצה בשאר התבשיל, והפרמ"ג ז"ל כתוב עי' דהוא פשוט, ובמחכ"ת של הני שני עמודי ההוראה זה ליתא, ופלא והפלא שלא השו על דברי הרמב"ם ז"ל שכותב בפרק שמא בה אפרוח שנשלקה עם ביצים המותירות, ומסתמא סבבו דלאו דוקא נקט שנשלקה עם ביצים ודיבר בהוויה דאיון דרכ ביצה שלמה בתוך התבשיל, אבל מה יענו על הא דשmeno של גיד דודאי דרכו יותר לתתו בתוך ירקות להטיעם, מליתנו לתוך קדרה שלبشر ולמה הוסיף הני תיבות שלبشر, ולא כתוב עכ"פ סתום שמננו של גה"נ שנפל לתוך קדרה, ה"ה מה שי"י אלא ודאי דהאי תוספת אחת משום בריה לא שייך אלא בתערובות מב"מ. ולא בשא"מ, והטעם פשוט וمبואר דהרבנן ז"ל ס"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר וסמכווה אקרא דזרוע בשלה וכאשר אבר דעתו ז"ל לפניו בסוגי' דזרוע בשלה, אבל מבשא"מ הוא תמיד בגין' דהיא בקפילה, ורק במקומות דלייכא קפילה סמכין אשימים עפ"י הסכמה הרמ"א מ"מ נאמר וסמכווה אקרא דזרוע בשלה וכאשר אבר דעתו ז"ל לפניו בסוגי' דזרוע המשניות והבריותות לא ידעו משיעור זה מבשא"מ כלל, וכאשר מבואר דעתו ז"ל בפט"ו שם, ואכ"ח האי תוספת אחת להכירה אין לו מקום אלא בתערובות מב"מ דשם תמיד בעין ס' וווסיפו על ברוי' עוד אחת בתערובות אינו מינו דעיקר בקפילה ואם אין בו טעם מתירין גס בארכבים, ועוד פחוות מזה, ורק במקומות דאריע דלייכא מי שיטועם משערין בס', מפני שאז בטח לית ב' טעם, ומה מקום יש כאן להוסיף חד להכירה, ולא עוד אלא דבאיינו מינו לא נבואה לעולם לבטל בריה שלמה דהרי ניכר האיסור, ולכן כל עצמות טעמו של הרמב"ם ז"ל לא שייך אלא מב"מ, ולכן נקט קדרה שלبشر אצל שמננו דגדי, ודוקא נקט ביצים אצל ביצה אפרוח, משום דזוקא מב"מ אייכא האי תוספת חד להכירה, ואל תשיבו נדביצה שיש בה אפרוח ביצים מבשא"מ הוה דלא שווה בטעמא. דהנה לדעת הרמב"ם ז"ל דעיקר שיעור ששים על מב"מ נאמר, וכאשר ביאור בתחילת ובהלכה כ"א הרי מב"מ איזלן בחר

דמרבנן „מכל“. ודע דבלאה נמי לא הבנתי דברי הראש יוסף זיל במא שכטב דאם משום נבלה אין כאן בריה. הלא לרמב"ס קאי ולרמב"ס זיל הלא גם בנבלה איכא בריה כמו שפסק בפ"ד ה"ג עי"ש.

והשתא דאתنين להכא נאמר דרי"ג קאמר ביצה בס', ולא בעי ס"א מיריע בבייצת אפרוח עוף טהור דמסתמא כך הוא כמובן, דהרי בייצת טמא ניכרת ואין דרכו לשלקו אפי' אינה אוסרת בטעםא דמייא בעלמא היא, אבל דכיוון דעתמה מה ישולנה וגם איסור שישבדר לבשל טמאות ונ"ט דשמא יבא לאכלו, וס"ל לרי"ג דגם מה שאסור מריבוי הכתובים כמו חצץ שיעור כדרבנן יחשב, וכמו שכתבנו לעיל דף מ"ט ע"ב בתוס' ד"ה רב ואיסורא דאוריתא, לישב דעת רבא דרצה להקל בח"ט כמו בשאר דברי סופרים, משום דמלוכה אותו עי"ש, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל בחצץ שיעור אף דודאי ידע וסביר כרי"ג בחצץ שיעור אסור מריבוי הכתובים, וכן סגי לי' בס' כמו בשמננו של גידת ותחליה אמר דין דשמננו של גיד וכחל שנדע דבאיסור דרבנן הקלו לפחות חדא וסגי בנז"ט ט"ת והוסיפו חדא בגין משום בריה, ואח"כ קאמר דביבוץ אפרוח טהור נמי כדרבנן דניין לי' ולכן בס' והוא סגי, כמו בשמננו של גיד, אבל אנן דלא פסקינו לא קרבה דלעיל ומחייבן בס' ח"ט כמו בשאר איסורי תורה, וכן מר בר ר"א לקמן דרצה להקל לענין שיעור ס' קר' אשוי, لكن שפיר פסק הרמב"ס קר' חלבו אמר ר"ה, דביבוץ בס' והיא אסורה, בין בטמאה ובין בטהורה, דשניהם אסורים מה"ת. אולם בתוספתא דקთני דביבוץ בנ"ט ודאי דלדעתה קודם האי גזרה שהגزو להוסיף חדא על הביצה משום בריה דלדעתה הרמב"ס זיל בלאה"ה מוכחה לנו ר' כון, דהרי לדעתו גס בגין ציריך להוסיף חד משום בריה, ואיך יפרנס משנתינו דקთני בגין בין הגידין בנ"ט דהינו שישים והרי התנא דמשנתינו סובר יש בגידין בנותן טעם והוא לוי' דאוריתא, ולמה לא בעי ס"א כמו בביבוץ להכירה דברי, אלא ודאי דהמשנה נשנית קודם האי תקנה, ובזה נתבאר שיטת הרמב"ס זיל על נכוו, וגם הסוגי מתישבת שפיר בס"ד. ועוד זאת הראשונים כאן דומה שהקשה הפלתי זיל ואחריו יתר האחראנים על התוס' ד"ה ביצה בס', ומה לא כתבו דרי"ג אחא לאשמעין לאפיקי מדר' חלבו אר"ה דסגי בס' והיא, ולא בעין ס"א והיא. קושי' בדotta היא, דאי לאפיקי מדר' חלבו הוליל' ביצה בס' והיא מותרת, וכלשונו ר' חלבו, אבל מדקאמר ביצה בס' ואינו ביצה מן המניין, הרי הרבותא דאן ביצה מן המניין של ס' ולא דלא בעי ס"א וזה פשוט.

ע"ש גמרא ארחב"א אריב"ל משום בר קפרא כל איסורין שבתורה בס' וכי כל איסורין שבתורה במאה, ושניהם לא למדוה אלא מازוע בשלה וכי הנה סוג' זו מרישא לסייע עמקה וסתומה, ויש בראשונים זיל ומכח"כ באחרונים זיל מבוקה נדולה ואני העני בעדעת אתנהלה לאטי לבאר שיטת רשי"ו ותוס' והרמב"ס זיל כל או"א לפידרכו וארכא כי שיטת הרמב"ס זיל היא השיטה המחוורת שאפשר להעמידה קרובה לה שיטת רשי"ז, והרוחקה ממנה שיטת התוס' שאין להעמידה כלל, וכאשר כן הוא ברוב המקומות כאשר ביארתי בחבירוי זה.

ואתחיל בביואר שיטת רשי"ז ולוז היא: האי דרצה דזערע בשלה דרצה גמורה היא, ולהצריך בכל חערובות לח בלח שיטים או מאה לכל מר כדאית לי', משום דזוקא שלמה צויתה התורה לבשל האיל עם הזורע ולא חלק בשתי קדרות, משום דאי אוסר הזורע את המתבשל עמה פחות מששים, כי כן כתוב רשי"זיל בפירוש لكمן בד"ה הא חומרא זיל: „דלא תימא ליבטן ברובה וכו' ומוה איל נזיר דאקיל גבי', לא אקל אלא במאה או בששים,

ששים בזקוק ששים ואחד בזקוק, וא"כ במקום דקתני בנט"ז א"א להכנס האי תוספת אחת על סמך הא חדא, שנית הלא הרמב"ס זיל בשמננו של גיד נמי בעי תוספת אחת משום בריה, אלא דכיוון דהוא רק מדרבנן ובדרבען בעלמא כמו בכח וצדומה סגי בנז"ט ט"ת לפירשו, لكن סגי בשמננו של גיד בס' והוא, וא"כ בבייצת אפרוח לפי מה שפסק הרמב"ס זיל בפרק ג' ה"ח לחלק בין בייצת טמא לביצת טהור דביבוץ עוף טמא שהתחיל האפרוח להתרוקם בה לתקה עליה משום שרך העוף אבל בייצת טהור אין בו אלא מכת מרדות מדרבנן עי"ש, וכאן כתוב סתם בייצת אפרוח דב夷 ס"ב והי לו לחלק בין בייצת עוף טמא לטהור דביבוץ רשי"זיל דמשום טהור סגי בס' והוא, ולא עוד אלא דלפי שכתב רשי"זיל דמשום נבלה קטינן עלה, אז גס בר' אינה, וכיוון דאין זה אלא נבלה דרבנן הוה לי' בנז"ט ט"ת ככח, ועיין בראש יוסף מה שהאריך בהני עניינים, אבל לישב דעת הרמב"ס זיל לא העלה כלום כאשר יראה כל רואה.

אבל מה שנראה לפע"ד בזה הוה, דלהרמב"ס זיל האי בייצת אפרוח טהור לענין זה כדאוריתא, דהרי דומי' חצץ שיעור הוא דלומד מריבוי הכתובים מכל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם כדתני' לעיל ס"ד ע"א. והא דקאמר שם דהוא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, משום דאפילו ביצא לאoir העולם אסור כז' שלא נפתחו, וזאת ודאי רק דרבנן בעלמא ופליגו בה ראב"י ורבנן בביבוץ דף ז' ע"ב, אבל ביצת שרייקמה שכתב עליו הרמב"ס דמקין אותו מכת מרדות אם אלה, הוה איסור תורה בחצץ שיעור, דהרי מריבוי דכל Kata'a, ותדע דהרי שם בהלכ' שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה קורט דם, אם על החלמו אסורה כולה ביצה, ולא כתוב דמקין עלי' מכת מרדות כמו שכתב תחלה בביבוץ שרייקמה, וכן דרכו בכל מקום לכטוב מכת מרדות רק על דרבנן שנדרש ונסמוד אל הכתוב שהוא שאחרי כתוב הרמב"ס זיל דין נמצא עליה כען שלוקין על לא גמור מלכות ארבעים, וכן תראה שכתב בפ"ז הטז' זיל: „יראה לי שכל אלו החוטין והקרומות איסורן מדברי סופרים ואם תאמיר שהן אסורה מה"ת בכלל כל הלב וכל דם אין לוקין עליהם אלא מכת מרדות, והיו בחצץ שיעור מה"ת ואין לוקין עליו" עכ"ל, הרי משמע מדבריו דעל דברי סופרים ממש גם מכת מרדות ליכא אלא במקום שדרשו כן מריבוי הכתובים, וגם משקל וטרוי" שגבג' מוכח כן דפרק.htm על הא דפרש רבא על ביצת השוץ שאם ריקמה ואכליה לוקה עליה משום שרך השורץ על הארץ, אי היכי Mai Ari' דטמאה אפי' טהורה נמי, דתני' כל השוץ השורץ על הארץ לרבות אפרוחים שלא נפתחו עיניהם, ומתרץ מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא. ויל"ז הלא לדעת הרמב"ס זיל דכל דאתה מריבוי הכתובים אין בו מלכות, מה פריך טהורה נמי דהא עכ"פ אין לוקין אותהה כיון דאתה ריק "מכל", ועכ"ב לומר דהכי פריך כיון דאתה מריבוי דכל, אפרוח שיצא לאoir העולם לראב"י, עכ"ב דרייקמה אית בי' מלכות דעל ריקמה לא בעין ריבוי כלל,adam בעין הריבוי על ריקמה באפרוחים שיצא מנ"ל, ועכ"ז מתרץ דבאמת גם לראב"י לאו מריבוי דכל אסור באפרוח אלא מדרבן וקרא אסמכתא בעלמא, וריבוי' דכל אריקמה אתה ולאeki ריק מכח מרדות כמו בחצץ שיעור. ועכ"פ יצא לנו מכל הנאמר לדעת הרמב"ס זיל בריקמה דאתה מריבוי דכל ולוקין מכת מרדות עליה הוה דאוריתא בחצץ שיעור, וציריך ס' כשאר איסורי תורה, כמו שאמר ר"א لكمן ועוד בחצץ שיעור אסור מה"ת, וממילא דהאי תוספת חד משום בריה שייך נמי בבייצת אפרוח טהור. וזה דלא כרשי"זיל שכתב דמשום נבלה נגעה בה ואז לא ה' בה משום בריה ממש'כ הראש יוסף זיל, אלא משום שרך נגעה בה

הזרוע נגד האיל. כיוון דאיכא הללמ"ס לשיעור ביטול האיסורים כבשר בלפת. אולם בהז"ל דלא מצינן הלהקה צו שתחדרש לו איסור נגד מקרה מלא אחריה רבים להטוט שמה נשמע ביטול איסורים חד בתרי וכמו שאמרינו בגמרה דמדאוריתא חד בתרי בטל ופירש"ז ל' מקרה אחריה רבים להטוט, לולי הילפota דזורי בשלה, וכן בעין הילפota' דזורי בשלה להוציא ביטול איסורים מקרה אחריה רבים להטוט, ולצמצם השיעור בכמה ATA הלהקה דכבר בבלפת, אלא עדין קשה כיוון דمزורי בשלה גם השיעור נלמד למ"ב' ולמר במאה, מה מוסיף תחת לנו שיעור אחר כבשר בלפת, שאינו מבאר יותר אלא אדרבה סותם יותר כמובן, ולא עוד אלא כיוון דלפי באירינו לשיטת רשי"ז, הא יילפota' דזורי בשלה עיקרה על תערובות מב"מ אתה, דלמ"ד טעם עיקר DAOיתא רק על מב"מ אתה ולמ"ד טעם עיקר דרבנן מבשא"מ מב"מ דלא בטל ברוב, ובענין נמי ס' כמו מב"מ דמ"ש אמר הא שיעורא דכבד בשלה און לו מקום כלל, דחרי הא דבעין יותר מרוב בביטול האיסורים איינו כדי לבטל טעם הנרגש במבשא"מ, אלא גס במינו בעין יותר מרוב ולא אותו איינו מינו, רקADRבה איינו מינו נשמע ממענו גנ"ל, ומה זה דקאמר התנהא לשינה דבנ"ט כל ותולה אותו בשיעור בשלה בטלת כיוון דעיקר ביטול האיסורים דבעין יותר מרוב מזורע בשלה נלמד שהוא מב"מ, ושם נתינת טעם לייא, והוא חומר עצום על שיטת רשי"ז, והרבה יגעתו לישבו, ולא עלתה בידי, אבל מ"מ ברור אצל דשיטה רשי"זיל כן הוא, דעיקר יילפota' מזורע בשלה על מב"מ הוא דבעי ס' או ק', אלא דלי"ז דס"ל מב"מ לא בטל וכאשר כן ההלכתא לדעת רשי"ז, פליגו בי' אבוי ורבא לקמן איך יילפין מזורע בשלה דלאבי קתני בברייתא זה היתר הבא מכלל איסור למיעוט שאר איסורים מב"מ כמו מזורע בשלה נלמד דלא בטלו, מ"מ יילפין לרaben דר"ז דבמ"ב לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' בלח בלח, ואז באמת האין יילפota' מזורע דלא ההלכתא הוא, אולם רבא מפרש באט, אלא דמחולק לר"ז בין נתערב המשמש לנטרעך רק הטעם דר"ז דיליף מב"מ לא בטל מדים הפר ודם השער, אין לא אלא בתערובות המשמש, אבל תערובות הטעם بلا ממש לא שמעין, וכן כתוב רשי"ז בפרקוש לקמן דף הסמוך בד"ה אין בהן בנ"ט, דכי בעין אחד ומאה (בתורתה) היכא DAOיסרא בעינה, כgon חיטין בחיטין אבל היכא דליתא בעינה לא בעין ק"א, וכתבו שם התוס' דלפירושו צ"ל דהסירו הגрисין מתוך העדשים. הרי דדרשי"זיל אין חילוק בין תערובות מב"מ לשא"מ לעניין ק"א, ובק"א די אפיקו במב"מ, כיוון דלא נtabשלו נtabשלו בעין ק"א, אבל בטל כל זאת אם נימוח המשמש, אבל קר"ז, ובמבשא"מ סגי בק"א, אבל כל זאת אם נימוח המשמש, אבל בטעמא بلا ממש סגי בסמך, הן במינו והן בשא"מ, כן הוא שיטות רשי"זיל, ומשום דס"ל דעתמא אינו עיקר גס לעניין מב"מ, אולם בקדשים דאית קרא דחתאת יקדש להיות כמוות כל הנוגע בהם, הרי דעתם עיקר בקדשים, ממיילא במב"מ דלא בטל כלל אין חילוק יי' טעם לעיקר, וזה הוא דקאמר הברייתא זה היתר הבא מכלל איסור בקדשים דעתם עיקר, והוה לי' מזורע עס האיל מב"מ, ע"ג דמסלק המזורע אחר הבישול, ולא נשאר רק הטעם שיצא ממנה מ"מ בקדשים דעתם עיקר הויה לי' לאיסור ומ"מ התיירה התורה ודן אותן כחולין, דעתם אינו עיקר אבל חולין שפיר גמرين מני' דהרי מ"מ הקפידה תורה לבשלה שלמה עם האיל, ולא להחלקה לשתי קדרות משות דעכ"פ ס' או ק' בעין גם בטעם, ומכך' בעיקר אפיקו אינו שוה בשמא דיש לו ביטול, לא סגי ברוב אלא בעין ס' או ק' ולא מצד שנרגש הטעם בחיך דהרי

כ"ש באיסורי אחרים" עכ"ל ועיקר הילפota' הוא על מב"מ אלא דרבנן אפיקו שוה בשמא, ולר"ז דמ"ב' מזו בשמא לא בטל, במ"מ שהוא בטума כמו חמורה חדתא בעינבא, ועיין ברשב"א זיל דזורי בשלה באיל נמי הוה דמויה הזרוע לגבי איל חמורה חדתא בעינבא. וממיילא במבשא"מ נמי בעין ששים דמ"ש, ואפיקו אי נס בפחות כבר בטל הטעם מ"מ לא גרע משה בטума דבעין ס', אלא אם נרגש הטעם גם אחר ס' תלוי בפלוגתא דעתם עיקר, ולמ"ד טעכ"ע DAOיתא אסור, ולמ"ד טעם עיקר לאו DAOית' מותר מה"ת אבל מדרבן עכ"פ אסור מצד טעם עיקר, ולפ"ז הא דקאמר דכל AISORIN בתורה בס', לא בטלון בס' אמר, אלא דעט סמך זיל בד"ה איסורין מה"ת, ולא בטלון ברובא, ולפ"ק פרשי"זיל בד"ה בס' דהיכי דבדיקנא ולא יהיב טума, או במ"מ דליך למקים אטומה בעין סמך, וממיילא שמעין דבדיקא סמך בטל מה"ת, אפיקו כי היב טума למ"ד טעם עיקר לאו DAOיתא, וזה שכטב רשי"זיל בד"ה ושניהם לא למדחו, דמהאי יילפota' שמעין גם ביהיב טuma, אבל רבנן אחמור ואמור דרבנן לא בטל, וכן בעין נמי קפילה ולא תקשה מהאי דרבנן בדליך Kapila אמר רבא סגי בס', וכן מר"י לעיל דקאמר ליטעמי' קפילה ארמאקי ואמר רבא דשמעין מני' דסמכין אקפילה הרי ממש דבדליקא סמך ולקולא סמכין, Dai בדיקא סמך ולכיא קפילה נמי מותר דקאמר רבא מה רבותא דסמכין אקפילה וכאשר נתקשו בכל זאת על רשי"זיל בכל המפרשים הבאים אחריו, אבל לפ"י באירינו לק"מ, דהאי סמך דריב"ל שלמד מזורע בשלה, איינו האי סמך דקאמר רבא לעיל, דאמר רבנן בסמך, Dai דריב"ל הוא דבעין ס' מה"ת, ומילפota' דזורי בשלה, אבל עדיין לא סגי בס' מדרבן במבשא"מ דעתמא לא בטל, והיינו נמי דרי"ז דכלכילת באילפס דاع"פ דה' הצרך מוה"ת, אמר דלטעמי' קפילה ארמאקי, וכן בבריתיא דקדדרה שבשל בה בשר וכו' דאפיילו איכא ס' בעין קפילה ואשמעין דסמכינו אשש דרבנן אקפילה ולקולא, אבל הא ס' דקאמר רבא איינו דבעין ס' אלא דסמכין אששים ולקולא בדליך קפילה, והוא נתחדרש בזמן אמוראי בתראי כמו שפרש"זיל לעיל על הא דרבנן דאמր רבנן אקפילה ולקולא, אבל הזיך רשי"זיל בד"ה ס' ע"א פסקין הילכתא בכל שיטים זיל, עכ"ל הרי דלא הזיך רשי"זיל הא דריב"ל דהכא, אלא הא דאייפסוק הילכתא בע"ז וכן כתוב רשי"זיל על הא דאר"ז כל AISORIN שבתורה משערין בצל וקופה, הינו קודם דאייפסוק הילכתא בששים, הרי דסובר רשי"זיל Dai דהאי פסק הילכתה מאמוראי בתראי בע"ז שם, הוא לקולא ולהזומרה אבל בימי ר' יוחנן ורב"ל אכתי לא אייפסוק האי הילכתא ועכ"פ לkolola לא, והי' צרך קפילה גס בדיקא ס' ובדליך קפילה הי' צרך לפי האומד בצל וקופה, חז' מגה"ג דסגי בס', כפרש"זיל על הא דר"ז משום דמתני' היא דכבר בשלה שלמה ועכ"פ רבא דקאמר אמר רבנן בס' הינו דסגי בס' בדליך קפילה בכל איסורין ולא בעין יותר ולקולא זו נתהזה ע"י האי קביעת הילכתא מאמוראי בתראי.

וז"ע כי האי כבשר בלפת דלפי רשי"זיל הללמ"ס זהה, הון אם נאמר דרכ עלי גיד בירך אתה וכפשתת דברי רשי"זיל, והן כפי ביאורנו לעיל כל AISORIN אתה, אפיקו אם נאמר דהינו שער שיטים, לא יתתיشب שפיר עס האי מימרא דריב"ל, משום בר קפרא, לפי מה שפרש הש"ס דשניהם ילו' מזורע בשלה, יילפota' גמורה על ס' או מאה, למאי הילכתא אתה שיעור דכבד בלפת ולא עוד אלא אדם נאמר דשיעור כבשר בלפת על כל AISORIN אתה, עכ"פ דהני תרי לשינה דריב"ל גס בשיעור בשלה בלפת פליגו אי בס' אי בק', וא"כ מנ"ל להש"ס לתלות פלוגתת בזורי בשלה ולומר דמשם למדוה שניהם דמה"ת לא סגי ברוב, אלא בעין כשיעור

מבשא"מ בנן' ומב"מ שא"א לעמוד על טumo יבטל ברובו", ואח"כ מפרש תערובות מבשא"מ כיצד, אם יש טума וממשא דהינו כיitz בצדא"פ אסור מה"ת אבל פחת מזה ע"פ שנרגש הטעם איינו אלא מד"ס, ולוקה רק מכת מרדות ואח"כ מפרש דין תערובות מב"מ בהלכ' ד' וצ"ל, "נפל חלב כלו לhalb האלי" ונnoch הכל, אם ה"י חלב האלי" כשנים בחלב הכליות הרי הכל מותר מה"ת אבל מד"ס הכל אסור עד שיאבד דבר האסור בעוצם מיעוטו ולא ה"י דבר חשוב שעינו עומדת כמו שתיבאר, הלכ' ה' ובכמה יתעורר דבר האסור ויאבד בעוצם מיעוטו כשיעור שנטנו בו חכמים, יש דבר שישعروו בששים, ויש שישعروו במאה ויש שישعروו במאתיים. הלכ' ו' נמצאת אתה למוד, כל אישורין שבתורה וכו' מבשא"מ בנן' בטל בס' מושום דבריו מינו גם העיקר והמשש שנימוח בטל, וא"כ אין חילוק בין קדשים לחולין במושם".

שיטת התוס', עיקר מימרא דרב"ל דכל אישורין שבתורה בס' או במאה על תערובות איינו מינו ולבטל טעם הנרגש בחיך קאי, ובמקומות דיליכא קפילה ארמאו, ורק באיסורין שאסורים גם לזרים, ולא בתורמה ולא בין לניר, דכל דיליכא טעם הנרגש אין צריד יותר ושורי, והא דatzricho גם במ"מ בלבד ס' הוא רק ממשום דלא פלוג רבנן כן כתבו הראשונים ז"ל ولكن כתבו התוס' בד"ה ומ"ד בס' דלענין מבשא"מ דעתם עיקר דאוריתיא לאו דרשא גמורה היא, דהרי זרוע עם האיל מב"מ הוה דבטל מה"ת ברוב, אלא ס' או מאה קבלה היתה בידך, ואסמכותו האי קרא, ואם באמות טועמים ואין בו טעם גם בפחות סגי, ואם אריע דיש בו טעם אחר ס' ודאי אסור מה"ת, אלא כתבו בתוס' לחומרא דקים להו דוביור מס' לממר וכ' לממר פוסק הטעם - ואין כוונתם כמו שראה משלו, דלענין מב"מ דרשא גמורה הוה דלבעי ס' או ק' דהרי כתבו דמדאוריתיא בטל ברוב, ולא כמו שפרשיי לולי לפותא זרוע בשלה, אלא דרך החילטה כתבו דמה"ת בטל ברוב - ומ"י חכם יבין את זה חדא דסכך"ס עיקר הדין לריב"ל הוא לkolא דסמכינו אס' או ק' במושם" וליקא קפילה, דמסתמא ליכא טעם הנרגש, ואת אסמכותו אקרה זרוע בשלה שהוא מב"מ, ואין לו עניין כלל למה צריךין לדעת דהינו דב"ס או ק' אין הטעם נרגש בחיך.

ומה שכתבו בד"ה ולהומרא ז"ל "ועוד דזימן פוסק בפחות מס' או ק' וא"כ הא דילפין לאסור עד ס' וכ' חומרא בעלמא הו"ע צ"ל אין מובן כלל דלפי שיטותם אם באמת פסק הטעם לא בעניין ס' או ק' דהינו בטעם קפילה ואומר שלא מרגיש, שנית קשה טובא במ"מ שכתבו הראשונים ז"ל דמשום לא פלוג הצריכו כן איך חמור מב"מ דבטל מה"ת ברוב יותר ממושם" מ"סגי בקפילה, גם לא שיק לא פלוג כלל, כיון דבדאיכא קפילה לא בעניין ס', הרוי מב"מ כמו איכא קפילה דמי, אלא דבזה אוי רואה שהתוס' לא סברו דמ"ב"מ אותו מינו גרו להצריך ס' או ק', אלא מעיקר הדין הצריכו ס' או ק' במ"מ וכאשר כן הוא ג"כ דעת הרמב"ם ז"ל כמו שאבאר לפניו אבל חוץ מכל הנ"ל שיטת התוס' כעشن לעינים וכחומר לשנים בפירוש הסוגי בהא דתני בבריתין, זה היתר הבא מכל אישור ודבר רבא דקאמר לא נצרכה אלא לטעם עיקר דקדשים אסור, דנדחקו בדוחקים לא פשוטים, אלא נפלאים ורחוקים הן בלשון הש"ס וזה בסבירות, וכאשר יראה כל רואה ואין מן הצורך לבאר כל זאת.

120 שיטת הרמב"ם ז"ל: דמה"ת חד בתורי בטל במ"מ וכן מבשא"מ אי לית ב' כיitz בצדא"פ דהינו טעה ולא ממשו מותר מה"ת, דעתם עיקר לאו דאוריתיא, אלא מדרבנן אסור במ"מ עד ס' ובתרומה עד מאה ובערלה וכלי הcars עד מאתיים, ובאיינו מינו כל זמן שיש בו טעם האיסור דהינו שנרגש בחיך. כי כן כתוב בראש פט"ו ממ"א ז"ל: „דבר אסור שנתעורר בדבר מותר

והא דקתני במתני" כייז משערין כבשר ב:left הרכבת ז"ל בפיה"מ מפירושו דעל איינו מינו קאי. כי הגיד נרגש בירך אלא דהתנא נותן לנו שיעור על הרגשת הטעם, שהי' נרגש בחיך כ"כ כמו שנרגש הבשר שנותן ב:left. אלא מה דקשה טובא לרמב"ם ה"איך מפרש מה דקתני אח"כ במשנה, בגין הגידין ובתחכימה בגין החתיכות בנן' ו' דאין ה שיעור דהרי בגין מינו בטיעינה

המשנה החמירו יותר לאסור באינו מינו כל טעם הנרגש וסמכו על געולי עכו"ם דאפיקו פליטת כלים אסור, ואז נתחדש ג"כ הא אסמכתא דזרוע בשלה ולשאר כל תערובות מב"מ בס', ולכן הא משנה דCBSR בפלפת במבשא"ם ובו"ט במב"מ לאו הלכתא הו, אלא במבשא"ם אסור כל טעם הנרגש אפיקו כל דחו, ובמ"מ בעין ס' כדי שיבוטל בעוצם מיעוטו, ומזה סמכו אח"כ אמראי בתראי להתריך גם תערובות אינו מינו בדליך קפילה בביטול ס' או ק' או מأتים להשות שיעור הביטול באינו מינו כמו במנינו כי מסתמא הטעם כבר בטל עוד קודם שיעורין אלו, כך דעת הרמב"ם זיל ומיל שלבו רחב יוכל לסלק החומרות מרשי"ו רומב"ס על אופן אחר כדי שלא נצרכך לכל מה שכתבנו אחיזק לי' טבות ואberta.

ע"ב גמור'ומי לפינן מינה והתני' זה היתר הבא מכלל איסור זה למיעוטי Mai וכו', והתוס' הקשו דהרי שפיר אמר זה למיעוטי שאיר איסורי תורה דאי מבלתי כתיחה, עיין בראש יוסף זיל שכתב דהותס' סברו ביטול איסור לכתיחה אסור מה"ת, וכדעת הראב"ז זיל והוא אמרת וצדק דארתי רבים לכתחות בקושי התירו ההוראה, ומהיכי תיתני לכתיחה לטבל, עיין בفتיחה מה שארכנו בה, אלא דלא פ"ז יש לישב קושי' התוס', דהכי פריך דאי נימא דילפין מהכא ביטול ס' או ק' דעדיף מרובה וכאשר הסביר הרמב"ם זיל דנאנך בעוצם מיעוטו והוא כמו דליתא, א"כ נימא דבלט ביטול בס' שרי גם לכתיחה עכ"פ מה"ת, דנינו דביטול חד בתרי לא, אבל בס' שפיר דמי אף לכתיחה, וזה נכון מאד, אולם בלא"ה נראה לעפ"ד לישב קושי' התוס' דהרי ביטול איסור לכתיחה אפילו הוא דאוריתא, עכ' אינו אלא דעת איסור בביטולו, אבל לא שייחי התערובות אסור אחר שביטול, וא"כ כל זאת לא שייך אלא בכונתו לטבל, אבל הכא דמצותוי בכך לבשלה בהדי האיל, וליתנה אח"כ להחן, לא שייך כלל לומר דעת איסור ביטולו, ואין זה דומה לשאר איסורין כמו איסורי מלאכת שבת, אך שלא בכונה חייב במקומות דאיaca פסיק רישא דהכא עיקר האיסור כוונת הביטול כדי לאכול האיסור ע"י תערובות והמעשה של הביטול בלי כוונה זו אין בו איסור של כלום (ותדע דאל"כ איך מצין למילך טעם עיקר מגעולי עכו"ם דאפיקו אי טעם עיניך לאו דאוריתא שפיר צייתה התורה להגעליל כל"י ב"י כדי שלא יתנו הבלעה טעם במתבשל דהרי הוא מבטל איסור לכתיחה ומיל' דאם בישל בלא הגעללה דהתבשיל נאסר, וניהו דאיינו כוונתו לבטל מ"מ הנה פסיק רישא וכמבלט בכונה, וכן אמרה תורה להגעליל אבל לא לאסור בדיעבד כשבישל בלא הגעלתן) ומ"מ קאמר בגמ' דזרוע בשלה חידוש הוא ופרשי"זיל לכתיחה התיר לבטל איסור דנייהו כיוון דעתו כן לבשליה יחד ודאי דלא עבד איסורה כלל כי"ל אבל מ"מ על האי מצוה לבשל יחד שפיר אמר חידוש הוא דעתו תורה לבשל איסור עם היתר ודוק' היטב.

ד"ה צ"ט ע"א גמור' רבינא אמר לא נרכה אלא למקום חתק ופרשי"זיל דבעלמא בכל איסור והיתר המוחבורים כגון הוציא העובר את ידו וכגוןابر המודולל כוון איסורין כדאמרין בפ' בהמה המשקה ס"ח ע"כ"ל, ואני עומד ומשתומם דלעיל שם ליכא שום זכר מאבר המודולל לאסור מקום החתק, רק באבר היוצאה ומשמעות דמה שעומד על שפת הרחם ע"פ דאיינו בכלל יצוא להיות נאסר מצדבשר בשדחה טרפה, אבל גם בכלל כל בהמה תאכלו אינו, להיות ניתר בשחיתת האם וכמ"כ שם רשי"זיל בפירוש, וא"כ באבר המודולל מאן דבר שמי' "שייה" מקום חתק שלו אסור. שוב ראייתי שהראש יוסף זיל נתעorder בזאת וצינו דברי הרשב"א זיל לעיל נ"ז ע"א, ובושא"ו י"ד ס"ב והנה הרשב"א באמת כתוב כן ולומד דבר זה מהא דרבינא דהכא דבכל איסורין

תלו ושיעור ששים לא נזכר כלל, ולא עוד אלא דלישנא דבנ"ט לשיטת הרמב"ם זיל אינו מובן כלל כיון דעיקר שיעור ס' או ק' אמר"מ נקבע ומשום דאיינו ניכר בנסיבות התערובות מחמת עצם מעו"ו ולא משום דהטעם של אינו מינו נאבד בס' ועוד זאת דבפ"ב דערלה תנא שיעור ק' בתמורה ומאותים בערלה וכלאי הכרם, ולמה השםיט שיעור ס' בשאר איסורין, וזאת גם לשיטת רשי"זיל קשה דסובר דהאי ק' ומאותים הן במנינו והן באינו מינו. רשי"זיל סובר דשיעור ס' עיקר אמ"ב איקבע א"כ מה ראה התנא להשמיט שיעור ס' בשאר איסורין הן במ"מ והן באינו מינו. ולדעת רשי"זיל אין לקושי זום ישוב לפע"ד. אלא דבלאי"ה יש לתמונה על הרמב"ם לפ"י פירושו bahwa כיון דהיא על חזק הטעם דבעינן שיטיעום מה השםיט דין זה בחיבורו יד החזקה, ניהו דהנתנא על ירך שנתבשלה בה גה"ג קامر, ואנן איתן לנ' אבן"ט, מ"מ במאמר דבעינן שיטיעום טעם האיסור כבשר בפלפת, על כל תערובות מבשא"ם קאי, ולא דוקא איגד כהן, והרמב"ם בחיבורוADRABA סתם וקאמר בהלכ' כ"ט דתרומה טעם לי' כהן, ושאר איסורין סמכין אסטעמיט קפילה עכו"ם, ולא האזכיר כלל דציריך שיטיעום טעם גמור כמו שדריך ליתן בשר בפלפת להטעומו משמעו דכל טעם שנרגש אסור ודלא כתונתי' דדוקא כבשר בפלפת בעין.

ולכן קרוב בעניין לדעת הרמב"ם (ולא לרשי"ז) דבזמן חיבור המשנה, דהיאנו תנאים הראשונים באמת לא ידעו משיעור ששים, הן במ"מ ומכלש"כ במבשא"ם ובמנינו מינו ה' בטיעמה וכבשר בפלפת, ולא כל טעם כל דחו אסור, והדבר מסתבר, דהרי למן דיליך טעם כעיקר ממשרת צmockים במים כדי לעשות מין לשותות, וכן אם מבב"ח ילפין טעם עיקר הרוי אמרין לKNOWN ק"ח ע"א דלאו כל שהוא קאמיר משום דדרך בישול אסורה תורה, והכוונה בזאת דידייבר הכתוב בהווה בדרך שads מבשל בשר בחלב, וא"כ כמו דממעוט כ"ש דאי טumo נרגש כלל, ה'ה ממועט טעם קלוש דהרי דרך בישול אינו כן, אלא כדי להרגיש טעם גמור, ורק אי מגעולי עכו"ם כייל, אז אפיקו בפליטת כלים שהוא ודאי רק טעם כל דחו, ולא בדרך המבשلين או השורין אסור, אבל תנא דמתני' דבשר בפלפת קאמיר דהיאנו בדרך שmbshlim בשר כדי להטיעם הפלפת, עכ' טעם גמור הנוטן בכונה לתוכן המאכל אסור, ובב"ח פשיטה דכך הוא אפי' למן דיליך מגעולי עכו"ם, וא"פ' הוא דאוריתא כדעת הר"ת מ"מ בב"ח דרך בישול עולם הוא, וא"כ הוא במבשא"ם, דלא דפליטת כלים רק מדרבנן בעולם הוא, וכאשר הארכנו בזאת לעיל בהרא דקדדרה שבישל בה שער עיי"ש. וא"כ הוא במבשא"ם, דלא מקרי תערובות האסור רק אם נתערב איסור כפ"י דרך המבשלים להטיעם המאכל בכונה, וגם זאת לדעת הרמב"ם זיל רק מדרבנן, דכן מבואר בריש דבריו בפ' זה דכל שהאיסור פחות מחד בשהה שהוא פחות מכך א"כ פ' אין לוין עלי, אפיקו אצל כל הקדרה, וא"כ במ"מ דמה"ת בטל ברובא חד בתרי, ודאי די' ה' אם אסרו לפי ערך אינו מינו שהוא דרך המבשلين ליתן טעם ולא יותר, וכן קתני שפיר במתני' גם בגין בין הגידין וחתייה בין החתיכות בנ"ט, ור"ל כערך בשר בפלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעינן להרגיש דמפרש כבשר בפלפת על חזק טעם הנרגש בחיק דבעינן להרגיש כבשר בפלפת, פשיטה דאי זה ס' ולא קרוב לו, וממילא דהאי בנ"ט דסיפא שהוא במ"מ נמי ע"כ קאמר אלא לפ"י ערך בשר, ולדעת רשי"זיל לא כתני במשנה דערלה שיעור שאיר איסורין במ"מ בפלפת, ולכן לא כתני במשנה דערלה שיעור שאיר איסורין רק כבשר בפלפת משום דאיuno מינו ובמ"מ ה' נגרר אחר אינו מינו, אבל בזמן אחר יסוד

ודו"ק.

מקום חתק אסור, אבל בגין דלעיל אין זכר לדבר זה, גם מה שציין סי' ס"ב אני לא מצאת דין זה לא בטור ולא בשוו"ע והדבר צע"ג

דורי לא נזכר שיעור ס' לא במשנה פ"ב דערלה ולא הכא, רק שיעור כבשר בלפת באינו מינו והוא הרבה פחוות מס' ובגיד בגידין בגיןCSI כשיעור בשר בלפת, והוא כדי שלא תחולוק בין השיעורין ממש כשייטת התוס', אלא אכן ס"ל כבירית' דריש' לישום בר קפרא דבשר אייסוריין מצאו חז"ל ג"כ סמך להצריך במ"מ ס', כמו שמצאו בתורה טעם על מאה, מקרה דעת מקשו ממן, וא"כ הוא, פריך שפיר על תנא דמשנתינו, וليبוטל ברובא וברובא ממש דבביש ביבש ליכא טעם להצריך שיעור של אינו מינו וכדעת התוס' וכן מתפרש מה שהביאו סוג' דב"מ ד"ב מ"ב דקאמר על מעשר דבטל ברובא, והיינו לפי סברת תנא דמשנה, אבל אכן דבעינן ס' במב"מ מעיקר הדין, שוב ממילא גם ביבש בעין שיעור זה, והראב"ד צ"ל דנדחק לפреш דברובא דקאמר בגמ' ברבייה קאמר, הוא משומם דמסתמא בשיטת רשי' צ"ל איזיל, דס"ל דבנ"ט כתני במתנית' היינו ס', ושיעור דכבר בלא פה דזוקא על גיד בירך נאמר, וא"כ גם התנא דמשנה סובר דבעינן ס' במב"מ, ולישנא לנו"ט מושאל ואין מודקדק, וכמשמ'כ למעלה בשיטת רשי' צ"ל, וכן צרכין לדוחק דהא דפרק וליבוטל ברובא ברבייה קאמר, אבל לרמב"ס צ"ל אין צרך לשום דזוקק לנ"ל ודו"ק היטב.

תנוס' ד"ה שאני חתיכה הויאל וראו' להתכבד, בסה"ד, וי"ל דהכי פריך וכור' א"כ לא לתני חתיכת ב"ח, כיון דכבר אשמעין הכא דחתיכת איסור לא בטלת משום דזהה דבר שבמנין עכ'ל, התוס' לשיטתייהו דסבירו לעיל דגס חתיכת חטא טמאה זהה חתיכת הרואה להתכבד שפיר כתבו דה"ה ב"ח נלמד מנבלה, אבל לפי דעת הרשב"א והריטב"א צ"ל שכתבו, דחתיכת טמאה הוה חתיכת שנארה מכח בלעה, וכוונתם לדעתינו דחריל"ה לא מקרי אלא בשנאסרה מתחילה ברייתנו, כמו בריה לא מקרי אלא מה שנאסר מתחילה ברייתנו, וכן גם ב"ח לא נלמד מנבלה, דהרי ע"י בישול ובליעת הטעם נאסר, ולolio' איסור הנאה הוה שפיר בטלת, אבל גם לפי דעת התוס' י"ל דאייצרך לאשמעין חתיכת ב"ח, למ"ד אפשר לשחות מותר, דהרי פלוגתא דתנאיiac באזה لكمן ק"ח עי"ש. ולהאי מ"ד ודאי דאית ל' דין כחתיכת שנארה עתה קודם שנשחתה אסורה בהנהה, עיין ברא יוסף צ"ל שחקר לדידן דפסקין בכל איסוריין חתיכת עצמה נ"ג, למה לא תה' לחתיכת שנארה ע"י בלעה, ומ"מ קאמר התנא דלא בטלת כיון דכמות שהיא רק ע"י בלעה, ומ"מ קאמר עצמה נ"ג בשאר איסוריין חוץ מב"ח אינו אלא מדרבנן, מ"מ גם באיסוריין דרבנן אסירין התערבותות משום חתיכת הרואה להתכבד, ולפע"ד נראה מושום דחתיכת שנארה ע"י בלעה ע"פ דנעשה נבללה וביעין ס' נגד כולה, מ"מ לא מציא איסור בפליטה רק כשאסור דמעיקרא מצח הולך עמו, הרי דלא לכל מיili חשובה כಗוע האיסור, וכך גם לעניין חתיכת הרואה להתכבד לא נחשבה כगוע האיסור, אבל בב"ח אפילו למ"ד אפשר לשחות מותר ולא מציא איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על כיון דאסורה בהנהה כगוע האיסור תחשב לעניין חתיכת הרואה להתכבד, ודו"ק.

בסוג' דחתיכת עצמה נ"ג עיין מה שכתבנו لكمן בסוג' דטפת חלב ד"ה ק"ח.

על' ב' משנה נהוג בטהורה ואני נהוג בטמאה. הלשון דאיינו נהוג משמע דלית ב' שום איסור גיד כלל דלא נאמר איסור גיד על טמאה, והנה אם המשנה קר"ש,-DDRASH מיל שגידו אסור וברשו

ע"ב גמר' כיצד משערין אר"ה כבשר בראשי לפטות, הון לפ' רשי' צ"ל וחן לפ' הרמב"ס צ"ל בפיה"מ, ר"ה לקולא קאמר דרש"י כתב דבעינן בראשי לפטות בשר הרבה כדי לטעם טעם בשר, ממה דבעינן בגין הלהפת, וכן הרמב"ס צ"ל מפרש דהטעם נרגש בלפת דהינו בראשי הלהפת יתר מבשר חמחים ואנן בעין הרגשת טעם הגיד בחיק, ולכן בעין ייד הרבה כדי שירגש טעמו בירך, וכעכ"פ לדעת שניהם ע"כ זאת השיעור פחות מס', דכיוון דאן לפי הסכמה אמרוין באיסוריין אששים במקום דלאיא קפילה בכל האיסורים, ע"כ דבש' לא נרגש שום איסור חוץ מדברים החריפים שאינם נאכלין לבדן, אלא מתחלה עומדים לתבל ולהטעים המאכלים וא"כ א"א לומר דישורא דבשר בלפת יהי' מכון עם ס', ומילא א"א לפרש גם בגמ' דסיפה בגין הגידין ובחתיכת בין החתיכות בס', כמו שפי' רשי' צ"ל במתנית', ע"כ לומר לדעת רשי' דלא פירש כן אלא לפי מה דחHAMIRACH' כה"כ להצריך ס', וזה סתרה גלו' לפירושו בהא דריב"ל דלעיל דלמד מזרע בשללה, דהוא דרש' גמורה לדעת רשי' צ"ל דס' לעולם בעין, וכאשר הארוכתי באזה לעיל אבל לדעת הרמב"ס צ"ל ודאי כן הוא דחכמי המשנה לא ידעו מחומרא או דס' בשאר איסוריין רק מחומרא דק' בתרומה وك"ק בערלה וככלאי הכרם וכמש'כ' למעלה ודו"ק.

תוס' ד"ה אגבגנ"ט למאי דקימ"ל גה'ג אסור בהנהה וכוי' עיין בזה מה שכתבנו לעיל בריש פרקן ודוי'ק.

ד' ק' ע"א גמר' וליבוטל ברובא, בר'iani, וכתוון התוס' בד"ה בר' שאני ודבר שאינו בר'יל ולא חתיכת ראו' להתכבד בטל ברוב, ואפיקו איסור דרבנן לייא' וכו' והרא'ש צ"ל אל שרי' לא שיל שילוגתת הראים הרשב"א והרא'ש צ"ל המובאות ברשב"א צ"ל, דגס יבש ביבש עי' ס' ואעכ"פ שהב"י כתב דכן נראה גברא לאכול שלשתן. ולא חשו הטור ובעל' שוי' לשיטת הראב"ד צ"ל המובאות ברשב"א צ"ל, דגס יבש ביבש עי' ס' ואעכ"פ שהב"י כתב דכן נראה דעת רשי' ורמב"ס צ"ל. והרא'ש יוסף צ"ל כתב דלא מצא כן ברשב"י. ואני אומר דאלו ה' נחתו וירדו לסת' דעתם של רשי' ורמב"ס צ"ל, ודאי דהיו פוסקים כמוותם בפרט לחומרא. דהרי באירנו למעלה דעת רשי' ורמב"ס צ"ל כתב דלא שווין זה שווין דעתך רקי' קביעה שעוזר ס' הוא על תערובות מב"מ, כמו תרומה במאה וערלה וככלאי הכרם במאתיים, כן כל שאר איסורי תורה בס' במב"מ וסמכווה על קרא דזרוע בשלה, ע"כ טעם צ"ל להצריך יותר מחד בתרי' משום דאחרי ריבים להטוט ריק בקושי התירה התורה והצרכו ס' ק' ומאתים כדי שיבוטל האיסור בעוצם מיעוטו, לא בטעם דהרי במ"מ בלאה' לייא' העין עומדת עלי' כמשמ'כ הרמב"ס צ"ל, והוא בנסיבות שאין הריבוי ניכר, הכל כמו שביארנו לעל' פשיטה דאיין חילוק בין לח' ליבש ביבש, כמו בתרומה וערלה דליך' גם ביבש בעין ק' וק"ק, ה'ה בשאר איסוריין בס' דין חילוק. כי רק לשיטת התוס' דעיקר שיעור ס' על אין מינו מינו גרו' להצריך ג' ס', אז שפיר מחלקים בין טרבותות לח' ליבש, אבל לשיטת רשי' ורמב"ס צ"ל אין כאן מקום חלק כלל. ומאחר שכפי שביארנו למעלה שיטות הרמב"ס צ"ל היא מהוורת גם רשי' צ"ל בפירוש הסוג' נתה עליה עכ"פ באזה דשיעור ס' על מב"מ הוקבע, ונלמד מזרע בשלה לא ידעת אייך נוכל להקל גדים. ולפי ביארינו דלעיל לדעת הרמב"ס צ"ל משנתנו באמת לא סברה שיעור ס' בשאר איסוריין רק ק' בתרומה وك"ק בערלה,

חומר מקרי וכמו שמדובר ביבמות דף ה' ע"ב שלא מצין למילוי העזה דוחה לא תעשה ממילה ותמיד שכן ישנו קודם הדיבור הרי דחומר מקרי מה שישנו קודם הדיבור. אלא דשם ביבמות ראייתי בהגנות הגאון ר"צ חיות ז"ל שהקשה והא גם יום נהג קודם הדיבור ביהודה, והביא שם דברי הריטב"א שכטב דעתו"ג יהודה ואבות נוהגן ביום, לאו מטורת חיוב אלא כמו שקיים אברהם אבינו כל התורה וכותב הגאון ז"ל דבזה ניחה דהרבמ"ס פ"ט ה"א מהלכ' מלכים דמונה והולך המצות של אר"ה ונוח ואבות, השמייט יבום, ופלא על הגאון ז"ל דהעברי עניינו דהרבמ"ס שם האזכיר מעשר ביצחק, ותפלות שתכננו האבות, והלא אלו ג"כ מצד עצם עושים ולא ע"י ציווי השם, ולא עוד אלא דגה"ג כתוב הרbam"ס ז"ל שם, דיעקב חדשו, ולא כמו מילה שנצטווה עליה אברהם אבינו, עי"ש בכ"מ שכטב ג"כ דמלשון הרbam"ס מוכח כן, וא"כ קשה למה נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקدل, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דניין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני hei איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אחות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד זהה אח'ז, אין אמרין דאיinch אheid ללקות או להביא קרבן על שניהם, זהה שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים זהה איז' שלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

ומה' ט' בהני איסורים שבטבחם באים בהדי כמו לאו דנדרכים דאמרו ז"ל דליה חמש וששבע במכות דף ט"ז, אין להקשוט להמה לוכה משום כל hei ולא נאמר דלאיסורה בעולמא נאמרו, ולא ללקות תרתי ושׁ שבע, ונפקא מינה לקברו בין רשיים גמורים, או בחולה שיב"ס, להאכיל אותו הקל הקל, זהה ליתה דכל שאסורה התורה ממליא לוכה משום דבר אמיירא דרחמנא, ולא שייך לחלק בין מלכות לאיסורה רק בהזדמן במרקחה, שני איסורים כנ"ל ודוק' היטוב.

ע"ש אר"י והלא מבני יעקב נאסר וудין בהמה טמאה מותרת להם עיין בת"ח ובראש יוסף דמוכרח מגמ' דmutsum חמוץ קתינו עלי', אבל אין לומר כיון דבני יעקב נאסר גם בטמאה تو לא חשטרי, זה אינו וכיון דבמ"ת נתחדשה ההלכה דבחמה טמאה נאסרה גם דאיinch אח'א, ממילא דלא חילג גיד אטמאה, אלא דלפ"ז קשה טובא הפיה"מ לרbam"ס דמפרש, דלעלום גם לרבן נאסר גה"נ לבני יעקב, אלא דפליגו אר"י באמרים שאין אנו מקיימין המצות שנצטו קודם מ"ת לאבותינו, אלא מפני שנתחדשו בסיני, כמו אבומה"ח ומילה וכן גה"ג, ויש לתמורה סכ"ס מה השיבו רבנן לר"י דשפיר מציא מודה להו בכלל זה, אבל מ"מ כל שנצטו קודם הדיבור

יותר ניחא, אבל אי התנה דמשנתינו מטעם אין אח'א סובר, דאיינו נהג בטמאה ובאשר באמרת מסיק כן בגמ' אז לכאר' יש לראות, והא דזוקא לעניין מלכות אמרין דאיינו חל ע"ב דלקברו בין רשיים גמורים אח'א, ואיך אמר כאן דאיינו נהג دمشמע דלא שייך כלל איסור גיד בטמאה, ולא עוד אלא דקשה יותר לפי מה אמרין שם ביבמות דבקטן שנתקדל בשבת אתה אישור טומאה וזרות ושבת בהדי, כמו כן נאמר דקטן שנתקדל hei בהמות טמאות דאייכא בעולמא עתה נאסרו עליו היום וגם אישור גיד שליהם עמהם דהא לגביה בהדי הדדי קאתו, ושוב הוה מושיף ומיגו דחל איסור של גיד טמאה אקטנים שנתקדל הי'ם כל אcolo עלמא, וכן מיד בשעת מ"ת יש לומר כן דהא בסיני כל אישורי תורה בהא הדדי נאמרו, וזה לא הי' טומאה קדים והי' אסור אהאי דור גם גיד של טמאה, ולמה לא יהיו כן לעולם. - כן יש להקשות לכאר' - אבל עד כל hei איסורים אשר בטבע העניין עלול באים באח'י, כמו גיד אטמאה דלעלום טומאה קדים קודם שנתקשו אברוי בגידין, או נו"ט איגיד דלעלום גיד קדים או בב"ח אחלה, דלעלום הלב קדים וא"א בעניין אחר, אשר מה"ט אנו אמורים דהתורה עצמה לא אמרה איסור גיד אטמאה, ולא נו"ט אגיד, ולא בב"ח אחלה, מפני שהتورה לא יסור דבר ויחזר וייסור אותו עי' שינוי שיתהוו אח'כ, שבז אין כאן האיסור שני לשום דבר גם לקברו בין רשיים גמורים לא, דהרי האי לאו לא קאי כלל על אותו חלק שנאסר מוקדם מצד טبع העניין, ומילא לא שייך לומר בקטן שנתקדל, וכן בשעת מ"ת דacho בהדי הדדי, כיון דאננו הגוף הללו דניין, אי נאמר איסור גיד הטמאה, כיון דבטבע העניין לעולם טומאה קדים, ולא אסורה תורה גיד שנאסר תמיד קודם שנעשה גיד, ושאני hei איסורים שדברו בהם ביבמות, כמו אחות אשא ואשת אחוי, או שבת טומאה וזרות, דין בהם קדימה בטבע העניין, כי לפעמים האי קדים ופעמים האי קדים ורק כשאיירע שניות בהם יחד זהה אח'ז, אין אמרין דאיinch אheid ללקות או להביא קרבן על שניהם, זהה שייך לומר אבל לאיסורה בעולמא שפיר חל וממילא בקטן שנתקדל חל נמי ללקות כיון דבמקורה באים בהדי הדדי, משא"כ באיסורים שבטבע העניין באים זהה איז' שלא אסורה התורה מעיקרא השני על הראשון שקידם לו בטבע, וזה ברור אמת וצדקה ולפנינו נדבר עוד מזה בס"ד.

חחי דכתיב בנה לאפוק מטה מלאיה, והוכחות דעה זו מכמה ראיות מוכחות כראוי מוצקות, יש לעיין מהו לא יכול נבלה אטמאה או גה"נ וכדומה, מצד אישור מוסיף לב"ג, וצ"ל דברמת לא דברו אלא מנבלה שהוא בשער נחרה, או נשחטה בפייסול דהני נתחדו לקרו נבלה שנכנסו לאرض ונצטו על השחיטה, כאשר ביארתי זאת בארכוח שם בפתחה, וזאת רק ליישרל נאמרה, אבל מטה מלאיה באמות חל גם אטמאה ודוך.

ד"ג ק"א ע"א גמר' מאן תנא דאישור כולל באחע"א לית ל' ואיסור כולל באיסור חמיר אית ל', הנה רשי"ז מלפרש דה"ג מקרי מוסיף, דכמו אדם האיסור מוסיף גברא מקרי מוסיף, ה"הadam מוספי היה חומר כמו הנה, מוספי מקרי וחונס' הקשו עליו מלכון קי"ז ע"ב דפרק לשימוש וסביר שמו אל Achu"a, והאתם בב"ח אחלה הוא אומר מוסיף משום דאטור בהנה, אבל ודאי בחומרא זו לא משווה לי להיות אישור מוסיף, אלא דהרמב"ס ז"ל בפייה"מ בכירויות בנודה נפלאה שלו, מישב קושי' ז' ע"י שמכרע בין שתי שיטות הללו אמרו דלulos אישור הנה מקרי מוסיף, אבל דוקא אם היא אישור הנה נצמה מן אישור אכילה, רק הנה אישור בפ"ע, כמו בהקדש דאישור מעלה אין תלוי באיסור אכילה דהא מועלין גם בעור וקרן העולה, וכן אמרין כיון דאישור הנה חל על כrhoה, דין-can מישעכnu מלחול, וכן מושך עמו גם אישור אכילה לחביב תרתי, אבל בב"ח ושאר אישורין הדומה לו, דכל עצמיות אה"ג נמשך מאיסור אכילה, ואם אין כאן אישור אכילה אין כאן אה"ג, אך נאמר מגו דאיתו סוף הנה וכו', אדרבה מיוג דלא חל אישור אכילה גם אישור הנה ליכא, ואין זה אלא אישור חמור בעלמא ולא מוסיף. והנה הסברא הלו באמות נודה נפלאה וראוי למי שאמרה, וכן מוסבר עניין מוסיף ברשי"י כאן דוק' ותשכח, ומיה"ט אישור כרת לא מקרי מוסיף כמו שנראה מדברי התוס' שהקשו על רש"י ז"ל, דῆה פריך הש"ס לקמן לר"י ניהו דאישור כולל ליל, יבא טומאות הגוף שהוא בכרת ויחול על טומאותبشرשהואבלאו, דלמא ר"י מוסיף אית ל', אבל חמור ליל, אבל מה דקשי' לי על סברת הרמב"ס ז' הו, דהא בימות שם אמרין דמודה ר"י לענן לקבעו בין רשותים גמורים דחל, וא"כ גם בב"ח נימא דהא לעניין לקבעו וה"ה לעניין להאכיל לחולה שב"ס הרי חל, ומילא דאטור בהנה, שוב הוה מוסיף דמיוג דאיתו סוף הנה איתו סוף גם אכילה ולמלךות הון אמת דלפי מה ש' הלח"מ בפ"ט ממ"א הלו' וכו', דכל שאין מלכות על הנה לא מקרי מוסיף, לא קsha מידי אלא דדברי הלח"מ תמהון, דהוא ז' רצה לתרץ בזה דעת הרמב"ס שפסק בסוף פ"ד דהקדש הוה מוסיף מצד אה"ה, ובב"ח פסק שלא חל אחלה ואנבלה, וכן מחלוקת כ"ל והוא פלא, כי לא ה' באותה שעה נגד עניini הגאון, דברי הרמב"ס בנודה נפלאה שמותרין קושי' ז' באופן הינ'ל, הרי דלא מחלוקת הרמב"ס בין אייכא מלכות על הנהא או לא. וא"כ קושתי במקומה עמדת דכוון דחל לקבעו, הרי אייכא אישור הנה נמי ושוב אייכא מוסיף. אבל כבר כתבנו בריש דברנו דלא שייך הא דקבעו דחל אלא באיסורין דבאי דרכ' הזדמנות זה אה"ז וה' א' אפשר לבוא להיפך, אבל כಗון בב"ח אחלה ואנבלה דלulos חלב ונבלה קדים ואשר מה"ט אין במציאות לעולם شيء' בב"ח תחלה וא"כ חלב ונבלה בזה אין כאן שום אישור גם לקבעו, לא, וזה ברור.

ואמ' כנים אנחנו בדברינו נצמה לנו ישב נכון על שיטת רש"י ז"ל לסתן דפרק בגמי וריוסה"ג אישור כולל ליל, והתניא שבת וויה"כ וכו', ופרש"י ז' דע"ג דאישור ב"א הוה, מאן דלית ל' אישור כולל גם אישור ב"א ליל, והקשו בתוס' דהא מבואר בגמ' יבמות לייג ע"ב, דיויתר מסתבר אישור ב"א מאיסור ב"א מօיסור כולל. ולפי הצעתו

איסור טמאה, אלא דהרמב"ס סותר א"ע בזה דבפ"ב בסופו, הביא מימרא דר"ז בריש נמלות והביא אחת שלמה עד שנעשה צוית לokaה ש, חמש מושום נמלת ואחת מושום צוית מנבלת התמאים, וה"ה הניח סתירה זו בצ"ע, והכ"מ כתוב בכוונות הרמב"ס דלאו דברשרצים קאמר, ולא לאו דນבלה והלח"מ תמה עלייו מאהר דברבר חייב על כל שמות המפורשים בתורה, איה הא לאו מיוחד עלبشرשרצים. ולפ"ע"ד נראה לקיים דברי הכהן ז' לדלא"ה יש להרומה דאפילו נימא דאישור חל על אישור לאו דນבלה גם בשרצים המואסים כמו נמלת מני"ל דהא אמרין בע"ז דף ס"ח ע"ב, דלאו דשרצים חידוש הוא משום דבדילא אינשא מני' מחמת מיאוס ואיך נחייב עוד משום לאו דນבלה דלא כתיב בהוא בפירוש, בפרט בלאו דນבלה דלא כתיב ב' י' לגר אשר בשערך תנתנו הרי דבעין ראי' לגר והני שרצים הלא אינם ראוי לגר מקרי, מצד דבדילאי אינשי מינייהו, ועיין ברמב"ס שם הלו' כ"א ז' זה שאמרנו בפרק זה שאוכל כיון שאכל כיון מבריה גודלה וכו', אבל האוכל ברי' טמאה בפ"ע הרי זה lokah אפילו היה פחותה מן החדרל וכו', ואפילו סרחה הבריה ונשתנית צורתה, הואיל ואכללה כולה lokah עכ"ל, וכותב ה' דמה שכותב ואפילו סרחה הברי' וכו' הוא בשלא סרחה והבאישה עד שלא תה' ראוי' לאדם, אבל אם סרחה כ"כ כבר ביאר רביינו בפ"ד דכל שאכל אוכל האסור אחר שהסריה והבאיש שבטל ממאל אלם ה' פטור, וכן הוא דהלהקה קר"ש דאמר נבלה שאינו ראוי' לגר אוינו קורי נבלה כמו שתבהיר שם עכ"ל. ואני תמה על דבריו ז'ל, דῆה ראי' מובללה, אדרבה ממשראי' להיפך דהרי בשרצים המואסים גם ר"ש מודה דעתלפ"ג אסור כמボואר שם בגמר' ע"ז הינ'ל, וכן יש להוכיח מפסיק המחבר ביו"ד סוף סי' ק"ד ש' דדברים המואסים כנלים וזובים ויתושים שלם אדם בודל מהם למיאosen אפילו נתרבו בתבשילו וণימחו גוףן לתוכו אם ההיתר רבה עלי מותר, והוא מריש'א' שכטב דבהתני אין לך בו אלא חדושן לאסרו בעין מגזה' אבל לא לאסרו תערובתן, וא"כ ה' להחומר נמי, דכל שהוא בעין אפילו סרחה אסור, דאיון ללמדן מובללה דבעין ראוי' לגר, כיון דהרי בלא'ה אין ראי' לאדם ומ"מ התורה אסרתן, וכבר חולק הפרח' בס' ק"ג על האי ה' וכותב דבהתני שרצים אפילו נסרחו לוקין עליהן, וכפשתות דברי הרמב"ס ז'ל. ולפ"ז קsha טובא לאו דນבלה בעין ראי' לוגר, והני ראי' לאדם בלא'ה ליתא, דהא בנסיבות נמלים שאינם איינו לוגר, ואל תשבבו דהאי אינו ראוי' לגר, דוקא בסרחה שנים עליון לוגר, ולא למעט שרצים הנימאים בטבעם זהה ליתא דהא אח'כ קאי, ולא למעט שרצים סרחה מעיקרה, ולר"ש שם בע"ז קאמר דלר"מ אתה קרא למעט מהאי קרא סרоч מעיקרא לא צrisk קרא, וא"כ לכ"ע קsha נהמעט מהאי קרא איסור נבלה משרצים המואסים שאינם ראוי' לגר, אבל ודאי למ"ד אהע"א לא צrisk למעט, ולמ"ד אהע"א באמות נמעט הן סרחה והן שרצים המואסים דשניהם אינם ראוי' לגר. ומוכרחים אנו לומר דאייכא לא מוחך לבשרשרצים, ולפ"ע"ד נראה לבאר זאת עפ"י מה שכטבו התוס' מכות ט"ז ע"ב ד"ה רישק ט' נמלים. דמש'ה בעין אחד חי דהינו שלם ולא סגי בכזית, משום דאייכא כמה דכתיב דלא כתיב בהו אכילה, כמו ואל תשקצו את נפשותיכם בכל השרצ וכו', ועל אלו לא וכי עד שאוכל שרצ שלם, וא"כ י"ל בהני שרצ לא יאכל, הוא לאו מוסיף על צויתبشرשרצים, ומישום שכם רצץ, ושלם ומילא שפיר דעת הרמב"ס ז'ל וכפירוש הכהן ז' לדזוק.

וזע עוד דלפי מה שהארכתי במ"א (עיין בפתחה עיקר יו"ד וו"א) דນבלה שמתה מלאיה גם ב"ג מצווה עליה, וכבדרש בפסקתא מכל

היתה שלא לחדש חדים, ולא נחאה לי' דלעומם הגזירה הייתה על יהוה"כ לבטו, אלא דהמה עשו עצות בנפשם שלא לחדש חדים, כדי שלא יצטרכו למסור נפשם על יהוה"כ נראת מזה דכל שהיתה הגזירה על יהוה"כ, לא הי' רשותם להנצל ממשית נפש ע"י ביטול מע"ש כל קידוש החדשים, אלא דקשה אם לא גזרו על יהוה"כ, למה קבועו על שבת דזוקא להתענות בו ולבטל עונגה שבת, ולא קבועו באחד מימי החול, וצ"ל דכוונת הריטוב"א ז"ל דלעומם כוונות הגזירה הי' לבטל המעודדים וגזרו על הב"ד שלא לחדש החדשים כדי שיבוטלו המעודדים ממילא, ומ"מ לא הי' צרכין למסור נפשם ע"ז, כיון דעיקר הגזירה הי' על העשה דקה"ח והמעודדים ממילא יתבטלו, או אולי י"ל דעתע"פ שלא קדרו החדשים מ"מ לפי החשבון נפל יהוה"כ על שבת, ולכן ציוו לשמרו בתורת יהוה"כ שלפי החשבון אף שלא נתקדרו החדשים. ובזה הי' ניחאה מה דקשי' לי' דמהה אתא ר' יצחק לאשמעין דבריה"כ כזה דלא חייב חטאת עליו פשיטה, דודוחק לומר דקדרתא לאשמעין לאפקוי מקושי' התוס' ד"ה יהוה"כ, דתירוצים פשוט כ"כ עד דלא איצטרכ' ר' יצחק למימר, וממילא שפטור, אבל אם נאמר דבאמת לפיה החשבון נפל יהוה"כ דהאי שתאת אשבת, רבותא גדולה קמ"ל, דכל שלא קדרו הב"ד החדשים נתבטלו המעודדים ולא מהני החשבון לקבוע מועד ודוק.

ע"ש תני אמרו לו לר"י וכי נאמר ע"כ לא יאכלו בני יעקב וכו' ולא נקרוו בני ישראל עד סיני אלא בסיני נאמר אלא שכתב במקומו לידע מאי זה טעם נאסר להם עכ"ל הגמר' כבר כתבתי לעיל דלפיה"מ לרמב"ם דגס לרבען נאסר נה"ג לבני יעקב ע"כ הא בריתיא משושבתה היא, והוכחת הרמב"ם ז"ל הוא ממה כתיב "עד היום הה"ד דאי"א להיות ציוויו". עתה אני מוסיף בתמיון על האי בריית', דהנה הש"ס פריך מתייב רבא, וישאו בני ישראל את יעקב אביהם, ובଘחות ש"ס וילנא הקשו דהיה לי' להביא עוד פסוקים קודמים כמו ויבאו בני ישראל לשבור אוכל ועוד שם, וכל זאת איינו אלא דקדוק בעלמא, דבמה שנדחק הש"ס לתרץ ולהלך בין קודם מעשה ולאחר מעשה מתישב הכל, אבל אני תמה אקרה מה יענו למקרה מלא במעשה דידיינה שהי' קודם המעשה, והתמס כתיב כי נבלהudo עשו בישראל, הרי דגס המעשה נקרוו י"ר ישראל.

עוד אני תמה דלעיל דף צ"א ע"א איתתי, אמר ריב"ח Mai dictibet דבר שלח ביעקב נפל בישראל דבר שלח בעקב זה נה"ג, ונפל בישראל שפשת איסרו בכל ישראל, עיין ב מהרש"א שמספרש דבר שלח ביעקב קאי על המעשה שאירוע בעקב עם המלאך, ופשט בישראל כי סיבה זו גורמת שנאסר גה"ג לישראל, והוא פלא והפלא דמה זה שказמר, זה גה"ג" והויל"ל "זה חקicutת כף הירך" וכן קאמר בכל י"ר ישראל" ולא ذי לו לשנא דקרה שנפל בישראל, ורש"י ז"ל בפירוש כתוב דעיקר הדרש הוא זכר הנשלח בעקב, דהינו איסור גה"ג שנטപטש, "בכל י"ר ישראל" מדייק האי בכל ישראל לומר, דנhero דרכ' יעקב הנהג כן, נתפסת איסורו לא רק על בניו לחוד, אלא שנשאר חק עולם בכל ישראל, והמהרש"א ז"ל נראת דרצה לפרש האי מימרא אליבא דרבנן דסבירו בסיני נאמר, אבל זה ליתא וצ"ל דמה דקאמר ש"ס על איזיך מימרא דריב"ח דדרש טבוח טבח והכך, טול גה"ג בפניהם אתה כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג, קאי נמי אמיירא הקודמת, והש"ס קאמר לה הא, "כמ"ד גה"ג נאסר לב"ג", ולא ריב"ח, אלא דלפ"ז מה השיבו כאן רבנן לר"ג, והא לא נקרו בני ישראל עד סיני, והא גם לר"י הפירוש בקרא, "על כן לא יאכלו בני ישראל את גה"ג עד היום ההז'" ר"ל מאז שאירוע המעשה ועד היום ההז', אינם אוכליין, ועתה כבר נקרו י"ר ישראל כאשר כתוב משה את התורה, וכיון שהוא מספר שמאז ועד היום אינם אוכלייןיפה קראו אוטם בני ישראל בשם של עותה, כמו דכתיב ונפל בישראל,

دلעיל י"ל, דהש"ס מוכיח דרישא"ג ע"כ ל"ל ב"א, כמו דל"ל כולל דהנה התוס' יבמות ל"ג ע"ב ד"ה אר"י כתבו דנבלה מקרי חמוץ שכן מטמאה, והנה התוס' לשיטתה ידו דגם אה"ה רק חמוץ מקרי ולא מוסיף, ואולם לדעת רשי"י ורמב"ם דא"ה מוסיף מקרי, ומה לא נימא גם טומאה מקרי מוסיף מיגו דמוסיף טומאה חל נמי לבני אכילה ואיך אמרו חכמים שהמו ריוסה"ג, דנבלה אגיד לא חל, והקדש ושור הנסקל חל אגיד, וידעת מה שב' הנז' בזה וכן הטעם המליך, אבל אין סברתם דתרי מיili נימנו מתקיימת לדעת הרמב"ם אדרבה הנה גבי הקדש מש"ה מוסיף מקרי, משום דלא תלי באכילה. אבל הנכו בזה הוא דلسברת הרמב"ם לנו לא מקרי טומאה מוסיף אגיד, משום דבאמת אי נבלה לא חיל אגיד, גם טומאה ליכא דגיה"ג של נבלה אינה מטמא, ובאמת סוברכו ריוסה"ג בפסחים בסוגי דחזקי"ו ר"א ומושום דאין אישור נבלה חל אגיד עי"ש בגמי ובאחרוניים, וא"כ שפיר לא מקרי מוסיף, אמן אם יש במציאות דיחול נבלה אגיד באיזה אופן, שוב לעולם איכא טומאה עכ"פ דהרי אז חל לקברו בכל אנפין ממש"כ לעיל, וממילא דהוה מושיף. אמרו מעתה בנבלה שנטנבללה עם יציאת רובה של הולך דאתא גיד ונבלה בהדי הדדי אם נאמר דבב"א חל איכא מציאות אישור נבלה אגיד ושוב גם בשאר נבלות חל עכ"פ אגיד לקברו, וממילא דמטמא נבלה, וכיון דמטמא הוה מוסיף, ואיך קאמרו חכמים דנבלה אגיד לא חל כיון דמוסיף אית להו, הר'י גם נבלה אגיד מקרי מוסיף מכח טומאה, אלא ודאי דהין חכמים גם בא לית להו ולא חל נבלה אגיד אפילו דגס טומאה ליכא אגיד, ולא רובו, וכיון דלעומם גיד קדימים ממילא דגס טומאה ליכא אגיד, ולא מקרי מוסיף ולכון שפיר פריך משבות ויה"כ דרישא"ג עכ"פ כי הicy דל"ל כולל ל"ל נמי אישור ב"א והבן.

אלא מה דקשה לי על הרמב"ם ז"ל הוא איך פסק במבחן חלב או נבלה בחלב, דלוכה על בישולו ולא על אכילתו דלמה לא מקרי מוסיף כיון דחל אישור בב"ח לגבי בישול הר'י חל נמי לגבי אכילה וכח דישנא בגמי ל�מן דף קי"ד ע"ב אבל דעת הרמב"ם ז"ל בא"ה בעניין תמורה טובא דהוא ז"ל מביא שם בהלכ' ב' אישור אכילת בב"ח מכך' מ��בישול דשתק הכתוב מאכילה מפני הבישול הבישול שהוא אחת מצורכי אכילה, ורק' אכילה עצמה והוה כמו ששתק מבת מאחר שאסר בת הבת. ולפי"ז הי' לו לפ██סikan כהאי לישנא וכחאי מ"ד דקאמר מזלאeki אכילה גם אבישול לא לקי, אך אפשר ללקות אבישול אם כל עצימות הבישול לא נאסר אלא מפני האכילה, והוא פלא והפלא לית נגר ובר נגר דיפרקיינהו ודוק.

ע"ב גמור' והתנני שבת ויה"כ וכי הנה שיטת התוס' הוא דהש"ס ידע מיד דשבת קדמים מושום דקביעה וקיימת, ולכון פריך וכי ל"ל לריוסה"ג כולל, דהא מהחייב איזה"כ מושום כולל, וקשה לי דאפילו אם נימא כן מ"מ קשה, מה פריך הש"ס דהנה לקטנים שנטנבלו בהאי יהוה"כ, ליכא למימור דשבת קדמים דהא עליהם לא חל שבת רק בעשרה בתשרי כיון דלולי שהוא עשרה בתשרי עדיין לא בא כלל גדולות, וכיון דלהני עכ"ב בא שבת ויה"כ בב"א, שוב הוה מוסיף לכ"ע מיגו דחל אהני שנטנבלו היום, וזה הערת נפלאה.

ע"ש אלא א"ר, שמאדה הוה ושלחו מותם דiomא דכפורי דהאי שתא שבתא הוה. והקשה הריטוב"א בשם התוס' איך אפשר שבטלו יהוה"כ מושום גורה, והא בשעת גורה אפילו אעוקתא דמסאנאי יהרן ואל עברור וכו', ותירץDKידוש החודש בבי"ד עשה הוה, וע"ז עברור ואל יהרג והואה"ע גרוו שלא לקדש חדשים עי"ש. כוונתו דכל שלא קדשו ב"ד חדשים, ליכא מועדים כלל. והוא דוחוץ לומר דהגורה

למה באמות לא נאמר כן, דכמו בשורצים אם אכלו כלו אף בכ"ש חייב משום ברוי', ובדאיכא כמה זיתים חייב אבל כאיז מಡתיב בי אכילה, אבל הטעם מבואר דבשרצים אתה אכילה לחיבב אכיות בשער ממנה, דודוקא בכלו בעינן גם עצמות וגידין כדי שייה' שמו עליון, דבחסר עצם או גידתו לאו ברוי' הוה, אבל באבמה"ח אם נאמר דעתך ברוי' חייב אפותות מצית בין הכל, אכילה דעתך ב夷' למה אתה, ע"כ אכיות בשער דבמץתו לא מצין לצרכ' עצם וגידין, דהה לאו ברוי' הוה ולכיות בשער לא צרך קרא, דהה חייב משום ב夷' אף דלא תלשابر רק בשער לחוד, וכל זאת אי איכא קרא לחוד אברשות מה"ח, אבל אי לא הי' קרא רק אבר מה"ח, ודאי הוה אמרינו דין חייב אבר בכ"ש בין הכל, ואכילה דעתך ב夷' אתה אכיות בשער ממנו.

ולפי האמור האי מימרא דרב לאו ד"ה הוה, אלא תלי בפלוגת' דרי' ור' ל' לפון, דודוקא לר' ידבמה"ח אתה מקרא דבר בשדה טרפה, מצין למייר דbamha"ח בעי בזית מפני דעתך ב夷' אכילה, משא"כ לר' דבון אבמה"ח ובין בשער מה"ח, את' מקרא דלא תאכל הנפש עם הבשר, ואיצטיך אכילה דקרא משום ב夷' ח' דבעי בזית, ע"כ באבמה"ח חייב אכ"ש משום ברוי' אפי' بلا בזית, כאשר ברוי' דלא בעי בזית, דעתיו דהה לא תאכל אשניהם קאי, מ"מ לא גרע מאכילה דעתך בשער עצמו, דמחלקין לומר דעל שרצ' שלמה חייב בכ"ש, ולא קאי לשון אכילה אשרצ', אלא אתה לאסור באוכל מקטתו מה דלא כתיב בקרא, מכש"כ הכא דמפורש בקרא גם בשער מה"ח, דשפיר מצין למימר דלושן אכילה דעתך משום ב夷' ח' אבל באבמה"ח חייב בכ"ש משום ברוי', ומיוישב זהה מה שתמנה התווית' מובא בראש יוסף על הרמב"ם והרשב"ט זיל שכתבו, למ"ד באבמה"ח צרך בזית, דהה ד"ה הוה דלא מצין מאן דפelig אהאי מימרא דרב. ולפי האמור תלי זה בפלוגתא דרי' ור' ל', ועינן עוד לקמן בסוף פרקן מה שאכטוב זהה, אלא דרלטב"ם דעה אחרת איכא בהאי דינא וכאשר אבראר שם ודוו"ק.

אחרי כתיב כי ריאתי בראש יוסף לעיל דף צ"ז ע"א בסוף העמוד ד"ה ועוד אפשר לפרש שכתב דמדברי רשי' דהכה משמע דחולוק על התוס', וס"ל דbamha"ח לאו ברוי' מקרוי, כי הרבה יש לחלק בין מה"ח לאבמה"ח צרך בזית, דהה ד"ה הוה דלא מצין מאן דהה דעדיין קשה דעכ"פ הוה לי לרשוי הפרש, דרב אתה לאפוקי דלא תימא דברי' הוה כמו גה"ג, אבל באמות ניחא דא"כ מה קאמר רב משום אכילה כתיב בעי בזית, דהה בגיד הנשה נמי כתיב אכילה ולא בעי בזית, וכמו שאמרו חכמים לר' לעיל דאכילה כתיב כדי לחיבו על בזית בדאיכא בו הרבה בזיתים, מה תאמיר דהכה באבמה"ח ליכא למימר כן ממש"כ התוס' שם, וכמו שהסבירו לעיל, ע"כ מצין למימר דעתך ב夷' הוה, ומ"מ בעינן בזית כמו בגיד הנשה לר' ידבמה"ח אכילה, אלא ודאי ס"ל לרשי' דלאו ברוי' הוה, ולא אתה לאשמעין דלאו ברוי', דזה פשיטה לך, ומ"מ הווע"א לחיב בכ"ש, משום דחלוקן הכתוב לשני לאוון בשער מה"ח ואבמה"ח, והואו"א דבזה חלוקין דבשר בעינן בזית ובابر סגי בכ"ש, וכן קאמר רב דזה ליתא דאיך יתחייב בכ"ש כיוון דעתך ב夷' אכילה, אלא החלוק הוא דbabar מצרפינו גידין ועצמות משא"כ בשער, ואי לא דעתך ב夷' אכילה, הוה מהיבין אכ"ש ולא מטעם ברוי', אלא מטעם דחלוק הכתוב ממש"כ רשי' זיל' וכן תראה דידייך רשי' זיל' לקמן בריש' ע"ב בד"ה בmittata בכ"ז ו"ל, "בנבלת אכילה כתיב ב夷', וכל אכילה בכזית בר מאבמה"ח דרב' קרא וקפיד אבר לר' ידרשי' זיל' מדייק לומר דאפי' נחייב באבמה"ח בכ"ש, לא מטעם ברוי' נהייהו אלא מטעם דרב' קרא דקפיד אבר בגידין

הענין צע"ג לפע"ד.

ד"ג ק"ב ע"א גמר' כל שאתה מצווה על דמן אתה מצווה על אבריו, והני טמאין נמי וכו', הרаш יוסף זיל' העיר כאן דלר"א דאיתיך קרא לאסור אבמה"ח של טמאייס, מנ'יל דאמה"ת נהג עתה בב"ג, דהה נשנית בשביל דבר שנתחדש בו, דלולי קרא לא הי' אבמה"ח בטמאים משום דआחע"א, ולא מצין תנא שיאמר דב"ג מותר באבמה"ח עי"ש והנה לפי סברתו גם לר' קשה קושי' זו דהה התוס' ד"ה ור' הקשו, מה פריך לר' זיל' קרא, דלמא ר' מוהقا יליף דאייסור חמוץ חל, ותירצ'ו דמהכא א"א למילך דהה מושך הוה דנווהג גם עתה בב"ג משא"כ גה"ג, ועתה אם נאמר דגס אבמה"ח איןנו נהג עתה בב"ג לא הוה מושך רק חמוץ, ושפיר מציע יליף מוהقا על גה"ג דחל על הטמאה, ולא עוד אלא גם לרבען דס"ל דאיינו נהג אלא בטהורים בלבד, דלמא אתה קרא ללימוד דआחע"א ולא מקרי נשנית בסיני, משום דמשנית שביל דבר שנתחדש בו. אבל קושי' חדא מתרצת בחברתא דהה דआחע"א סברא חיזונה היא, דכמו שאמרו בע"ז דף ס"ח ע"ב דשרצים חידוש הוא דבלא"ה בדילאי אינשי מני' ולמה אסורה ההנורה, ה"ג בדבר דבדילי מני' מהמת איסור שאסורה התורה, לא בעי לאסורה עוד הפעם, וכן אמרו בלאיו יתרא, דכל היכי דאייכא למידרש לא מוקמין בלאיו יתרא, וכיון שכן מהיכי תיתי נימא דbamha"ח איןנו נהג בב"ג ונשנית כדי לחיב על הטמאים שהוא חידוש, אם מצין למידרש קרא כרבנן דלהתיר אתה בטמאים ודוו"ק.

שוב נתישבותי דקושי' הרاش יוסף זיל' במחכ"ת בדotta היא. דהנה בסנהדרין שם פריך למה נאמר דנאורה ולא נשנית, לישראל נארה ולא לב"ג, ולא נאמר אדרבה לב"ג נארה ולא לישראל, ותירץ הש"ס משום דליך מיידי דרישראל שרי' ולב"ג אסורה. והנה התוס' לעיל דף ל"ג ע"א כתבו דר"ם דהה דאיך דbamha"ח נהג אלא בבהמה טהורה בלבד ולא בחר' וועפ', ע"ג דליך מיידי דרישראל שרי' ולב"ג אסורה הכא בלאה אסורה לישראל משום דלא נשחתה ואע"ג דליך אכית בשער באבר (זה דהויל' משום ב夷' ח' לר' דאתא מקרא דבר בשדה דבלא"ה רק לר' קאי תירוץ זה וזהו) דחצ'י שיעור אסור מה"ת, ולר' דחצ'י שיעור מותר מה"ת אויל באמות לית לי' כלל דמי איכא מיידי עי"ש. ומעטה קושי' הרаш יוסף לית לי' מקום, דbamha"ח אפיקו לא ה"י נשנית בסיני נמי הוה נאמרה לב"ג ולא לישראל, דהה ליכא להקשות מי איכא מיידי דהה אסורה לישראל מצד א"ז או ב夷' ח' עכ"פ בחצי שיעור, ואי לר' הלא ל"ל מי איכא מיידי, וא"כ הכלל דנאורה ולא נשנית לישראל נארה ולא לב"ג ליתא לדידי', וזה ברור כשםש. וממיילא דנדחו כל דברי הרاش יוסף דלקמן בד"ה רישא בישראל וסיפא בב"ג שנתקשה לי' בעין זה באבמה"ח מנ'יל דנווהג בב"ג עי"ש ודוו"ק. **ע"ש** גמר', אמר רב באבמה"ח צרך בזית, מ"ט אכילה כתיב ב夷', פרשי' זיל' ע"ג דתורי קראי כתיבי, חד לאבמה"ח וחוד באבמה"ח, לא תימא דאייטרבי אבר ע"ג דאין בו שיעור וכו', והעיר הרаш יוסף זיל' דלמה לא כתיב רשי' דמשום דbamha"ח בר' הוה לא בעי שיעור, וכמו שבאמת הקשו התוס' לעיל צ"ז ע"ב ד"ה ור' יותר ה' לו להקשות דרש"י טעמא לסתור קאמר, דנהפוך הוא דמשום דחלוקן הכתוב לשני לאוון אבמה"ח וב夷' ח' ידעינו דבעינו באבמה"ח בזית ולא מהיבין אכל שהוא מטעם ברוי', כי על קושי' התוס' תירצ'ו שם דא"א לחיב באבמה"ח בכ"ש משום ברוי', דכיוון דאיינו חייב רק באכלו כלו אפי' איכא ד' וה' זיתים لكن אכילה כתיב ב夷', ע"כ אכיות אתה עי"ש, והדבר צרך ביאור דסכ"ס

ולא נשאר לנו לבאר, אלא איך אפשר דוחיים בלי שום תלישה תהיה עליה איסור בהמה"ח דأتא מקריא דטרפה, דהינו בשර בשדה שיצא חוץ למחיצתו, וזו לא נקרהת בשר ולא יצאה חוץ למחיצתה. אבל דעת דלכאו"ר כמו כן תוכל להקשוט על המ"ד בהמה לאברים עומדת, הלא האיסור הואابر שנתפשט מה"ח, ואמרין לפחות דף קכ"ח ע"ב, ד'אבמה"ח מטמא נגבלה, ויליף לי' מՃכתי ובכי מותם מן הבהמה החיה, הרי ד'אבמה"ח הואابر המתמן בהמה החיה והאי נאמר ד'איכא איסור זה עליה כל זמן שהאבר חי, אבל צ"ל דהלא כל בעל חי עומד ג"כ לאכילה ואמ' לא הי' לנו תיקון שחיטה של אחר כניסתו לארץ, או נחרה של מדבר לא הי' מציאות לאכול בשר, רק או מה"ח או מנבליה, וכיון שכן הרי' ביל ציוו ה תורה עומדת כל בהמה לאכילה או חיה או מותה, ושניהם נאסרו לנו והוא חדא איסור, ומctrף ר'ל'כ' מז'ת' כמו שבירנו, אלא דלמ"ד אינו לאברים עומדת סובר דעתמות ונידין אינם עומדים לאכילה בili חיתכת' אבר, ולפ"ז אינו אומר דהא פלוגתא אי לאברים ולא לאברים עומדת תלי באידך פלוגתא אי אבמה"ח ובמה"ח מחד קרא אתה, או מחרי קראי, או ר'ל' סובר לאברים ר'ל' לשיטותם, דלרי' דאית ל' תני קראי אבמה"ח ואבמה"ח ס"ל שפיר לאו לאברים עומדת, דנヒו עומדת לאכילה או חיה או מטה מ"מ לאו לחותך ממנה אבר עם עצם וגידין, ר'ל' סובר לאברים עומדת כיון דעכ"פ לאכול חי עומדת כתם לאכול מת, ובמה"ח ואבמה"ח מחד קרא אתה, מה לי בשר ומה לי אבר, ומעתה דברי רשי' צ"ל מזוקקים שכותב דבاقלו ואית ב' כזית לא גרע מבהמה"ח ר'ל' דזאת א"א לומר דלא תהי על בעב"ח לא איסור אבמה"ח ולא במה"ח דהרי' עומד לאכילה עכ"פ, ומה לי מת ומה לי חי, דהא לר'י מצטרפין וחדא איסור הוה, ומה תאמר דכיו' דאמורה תורה תיקון ע"י שחיטה או נחרה,תו אינו עומדת לאכילה לא חי ולא מת, זה ליתא לכל שמחסור תיקון מחוسر מעשה הוה, והרי' ربיעה עליה איסור כל זמן שלא נתקנה, וש' לי' כמה הרהורי דברים זהה וכעת אין להאריך יותר, ועיין עוד לפחות דזוק' היטב.

הטול בס"י ס"ב כתוב ד'אבמה"ח נהוג בטהורים ולא בטמאים ובין אית' ב' כזית ובין לית' ב' אסור, ותמונה הב' צ"ל למה לי להשמעינו גם פחות מ贗'ת אסור, ומ"ש משאר איסורי תורה דחצ'י שיעור אסור מה"ת, וגם מש"כ דאיינו נהוג בטמאים לי'א נפקותא לנו בהאי' דאיין דינן דיני מלקיות, דבכוב'כ' אסור, ועל קושי' הרשונה היבא הלב ארוי' בשם פרמי', ג'adarבה יש להקשוט למה באבמה"ח יהיו' חצ'י שיעור אסור, כיון דלא שייך בו חי' לאצטראופி, דהא חלקו בחוץ פטור, ואני תמה דהא עכ"פ איכא גם בהאי' חצ'י שיעור קצת בשר דפשיטה דעתך ועצם לחוד לא מקרי חצ'י שיעור, וא"כ איכא משום חצ'י שיעור בהמה"ח. אבל חוץ מזה נראה לפע"ד דהטור כאן דבר גדול אתה לאשמעון, דכיו' דכתב דאיינו נהוג בטמאים, הר'י דנתנות לנו לדיני מלקיות, וכמש"כ הפרמ"ג' דנקותא גם לדידן לעניין פסולי' עדות. וחוץ מזה יש כן נפקותא גדולה לעניין להאכיל לחולה שב'ס' דמאכליין אותו הקל הקל,adam יש אבמה"ח מן הטמאים ומן הטהורים שאין בו כזית בשר רק בצרוף גידין ועצמות, וצריך לאכול כלו למילוי כרס, דמאכליין אותו אבר טמא דלית' ב' איסור מלקיות, ולא אבר טהור דאית ב' מלקיות, וכן קאמר נמי דאבר שאין בו כזית אסור, ר'ל' שאם תלש אבר שאין בו כזית יש עליו איסור אבמה"ח כיון שהוא עכ"פ אבר שלם, ואם אצל שני אברים כאלו ודאי חביב מלקיות, דנヒו דבחلك אבר בחו' פטור הינו טעמא דבטל מנ' שם אבר וה תורה הקפידה דזוק' על אבר שלם כמש"כ התוס' לעיל צ"ו ע"ב, אבל בשני אברים שלמים דאית בהו כזית בין שניהם ודאי מצטרפין דהא איכא אכן אבר

ועצמות כבריתנא הוה אמינה לחיב בכ"ש ודזוק' היטב.

ע"ב גמר', ת"ש נטל צפור שאין בו כזית ואכלו, רב' פוטר פרשי' צ"ל רב' פוטר מפרש ואזיל דקסבר אין אבמה"ח בשלמה דלאו או בר מקריא, ומיהו אי איכא כזית הוה מחיב דלא גרע מבשר מה"ח דמיחייב עליה בכזית, דהא נמי בשר הוא, עכ"ל. וכותב המהרש"א צ"ל ואיל': ולא ידעת מי הכריחו לה, דהא אי איכא כזית בשר הוה חיב משום נבליה. כמש"כ רשי' ב' אל' הון הלוקין, בהאי דט' נמלים ואחד ח' דחיב אף משום נבליה, דכשבלו'ו הוא מות וכוי' עכ"ל, ואני תמה על תמייתנו דאיך אפשר לומר הכא דבכיות בשר ה' חיב משום נבליה ממשום דמת בבליעתו, דא"כ איך מחייב רשב"א ממשום אבמה"ח דכיו' שמת בבליעה והוה נבליה, הר' אינו אבמה"ח, אלא ודאי דזוקא בנמלים כתוב רשי' דבבליעתו מת משום דזוטר חיota טובא וגוסס נמי כמת' ייחשב, וכמו דקמבע' לעיל דר' ע"א בណלו'ו בדגים סימני טרפה אי חשוב רשות' חותמי'ו, אבל עופר דבב' שחתה מעתה דבבליעתו הוא מות ממש. אבל לעומת זו שיטת רשי' צ"ל דחיב משום במה"ח גם לרבי דס"ל לאו לאברים עומדת, חוץ ממה שהקשו עליו התוס' קשה להולמו, דמה שכתב דלא גרע מבמה"ח דהא נמי בשר הוא, תמהו מאי לא מביע לר'י דיליפ' במה"ח מבשר בשדה, דיצה חוץ למיחיצתו טרפה קרי' לי', הר' כ"ז שלא נחלש מון הח' אי' קרא בשדה וכטרפה, אלא אפי' ל' דיליפ' מלא תאכל הנפש עם הבשר, דבר שchodא ונפש לחודא לחיב על אבמה"ח ועל במה"ח הלא בשר לא מקרי עד שמת, וכמו דדרשין ב'ב'ק ובפסחים על ולא יכול את בשרו, אפי' עבד'י כען' בשר, דהינו' שחתו לאחר שנגמר דין, הר' דבש' לא נקרה מהיים, ואיך מצין לחיבו בבלע צפוך חי' משום בשר מה"ח.

והנה כדי לבאר לך שיטת רשי' צ"ל בהז' צריך אני להאריך קצת. ודע דעפ' מה שישuber רשי' כאן דבמה"ח לכ"ע איכא מוחיים מובן שיטת רשי' צ"ל הידעו' דחזקת איסור בהמה דקאמרין הוא איסור אבמה"ח, וכן גם בנטבנה ביהו'כ' פוטר ר'ש' משום דלא מצי חיל' יו'ה'כ' איסורזה הקדום, והתוס' שבעות כ'ה ע"א, וביצה כ'ז ע"א, הקשו עליו והא אבמה"ח חלף הlek לו ע"י המיתה, ולמה לא יכול יו'ה'כ' נבליה בהדי', ולכן כתבו' דחזקת איסור הינו' אינה זבוחה משום דכתיב וזבתה וסימנו שם בביבה' דבזה נחיא גם למ"ד בהמה בח' לאו לאברים עומדת, דלשטי' יקשה מה נעשה להאי' מ"ד דהכלתא כוותיה, דאייה חזקת איסור איכא לדידי'. אבל אין ספק אצלי' דרש' צ"ל בשיגרא דליישנא נקט אבמה"ח וכונתו במ"ח, וכן הוא רגילותן לקרא גס במ"ח בשם אבמה"ח, וכן בירושלמי ריש' פ"ב פסחים דקאמר אבמה"ח מותר בהנהה, מקריא דבשר בשדה טרפה לכלב תשיכון אותו, וכונתו ודאי' לבמה"ח, ובמה'ח הלא לדעת רשי' דהכא ליכא מ"ד דלא חל מל' מחיים, וכיו' שכן מישב ג'כ' קושי' התוס' העיקרית שהקשו דהא בינו' שמת הלק' לו הא איסור ואתא תמורתו איסור נבליה, ולפ"ז לא קשה דהא במ"ח וטרפה אליבא דר'י דהכלתא כוות' חדא לאו הו, דאית' מקריא דבר בשדה טרפה, וכבר כתוב הרמב"ס צ"ל בפ"ד הלכה י"ז דבליה ובמה"ח מצטרפין לכזית משום דחדא איסורה קחשיב, דטרפה תחולת נבלות, וא"כ ה'ה' במ"ח עס נבליה נמי מצטרף משום דח' לאו הוה על טרפה וכן מבואר ברמב"ס שם בהליך הנ"ל דבליה ובמה"ח מצטרפין וא"כ לעניין איסור חע"א נמי כחדא יחשיב, וכן לעניין חזקת איסור, ולא שייך לומר דהאי איסור במ"ח הlek לו ואთא תחתו נבליה או טרפה, דכיו' דמצטרפין לכזית הר' דהינו' ה'ק, והוא ברור כמשמעות דכך ס"ל לרשי' צ"ל.

ומבוישל, וחילוקם דשם כתיב ויו' וכך נבלא ויו' דחוק. והרי תראה הרמב"ם באמת באבר היוצא פסק דאיו לוקה מבואר בפ"ה הلق' י"א, והטעם כתוב ה"ה דס"ל דחידינא עס אבר ובשר המודולל דנפקא לי' נמי מרביוי דבשר בשדה, והכל אסור מה"ת ואין בו מלוקות, ולפ"ע' דאיו בכל אלו מלוקות מושום דהוא לאו שבככלות, דאיו לוקין עליו, וכן תראה שהרמב"ם לא האזכיר נמי האי לאו דבשר קדשים שיצא חוץ למחיצתו, עיין במכות דף י"ח ע"א, ומסתמא ס"ל דחיה דקאמר שם דללקין נמי מושום בשדה דבשה טרפה,atti כמ"ד לאו שבככלות לוקה עליו, וכן כאן דבון ר"י ובין ר"ל ס"ל דלוקין אלו דבמה"ח, ע"כ דהאי לאו מעלי' הוא לר"ל מלא תאכל הנפש עם הבשר ודר"י מبشر בשדה טרפה, ואני דומה להני דמרביבן מבשר בשדה דלית בהו מלוקות, אלא דהאי במה"ח ממש בכלל טרפה הוה, מכח מה לי וכמו' שכתב הרמב"ם וכי להבין הדמיון איך עולה יפה נאמר, דנהנה שתדקדק בלשון הרמב"ם תעמוד משתומות בלי לידע כונתו, כי זיל שם "וכו החותך במה"ח וכו', שהריبشر זה מבהמה שלא נשחטה ולא מותה, מה לי וכמו' עכ"ל, הנה איזה טעם קאמר כאן למלוקות על במה"ח שהאי בשער מבהמה בלבד נשחטה זה איינו מספיק אלא לאסרו מכח עשה דיא'ז, ומה שאמר "ולא מותה" בודאי איינו טעם לאסור, אדרבה הוא טעם להתריר כי הבהמה בריאה ושלמה ולא חסר לה כלום, כי עושה חליפין, ולמה יהי' בשער זה אסור בלבד מושום טרפה, ואי משום דבשר זה בעצמו נטרף, ויש עליו שם טרפה הלא זה מה שאמר אח"כ מה לי טרפה כולה ומה לי מקטנו, אבל דעת כי באמת האי בשער בשר מות הוא ומון הראווי להקרא נבלה דהינו נבלה במקצת דמה לי מותה כולה ומה לי מותה מקטנו, כמש"כ הרמב"ם לעניין טרפה, והש"ס לקמן דף קכ"ח ע"א יליף דבמה"ח מטמא נבלה מקרא דכי ימות מן הבהמה אפילו מקטת ופרק א"כ במה"ח נמי, ומשנין דזוממי' דבמהה בעינן שאינו עושה חליפין, הרדי דולי אזת הוה קרי לי' לבמה"ח נבלה, דהרי עתה מותה, אלא הן אבר והן בשער מה"ח א"א להכenis תחת סוג נבלה, כי סתם נבלה היא דמתה מלאיה מחמת מסוכנת, כמו שאמר לעיל דף ל"ח ע"ב, אבל כל שמית בעפ"ח לצורך אכילה ע"י מיתה הנוהגה אין זה בככל נבלה, עין מזה באריות בפתחה להלכ' שחיטה דברים קילוריין לעניינים, אלא דלאו דלא"ת כל נבלה אתה לגנות לנו, דכל שלא נשחטה כראוי' בשם נבלה תקרא, ולכן כתיב כל נבלה, ורק משם אנו למדין דבשר נהירה דאישתרי להם במדבר אחר כניסtan לארץ שנצטו על הזביחה דינו נבלה, וממילא מזה מצין לומוד דכל בשער שלא ניבח דינו נבלה עכ"פ לעניין אישור אכילה, ובזה מצאת פירוש הגון לدرשת הספריDDRUSH כל נבלה אין לי אלא נבלה טרפה מנין ת"ל כל נבלה, והרבה פירושים נאמרו בדרשה זו ואני הארכתי בזה בקונוטרט הלהכה למשה והעלתי דהיריבו דכל אתה על שחיטה פסולה דהינו במקצת הסימן, דאיו בזה אלא מעשה טרפות, מ"מ אמרה תורה דבשם נבלה תקרא ומשם אנו יכולים ללמד נמי במה"ח דתהיי בכלל נבלה, אלא דיא'א לומר כן דזאת אסור גם לב"ג, ואיך אמרה תורה לגר ולנכרי תנתנה ואכלת, ולכן הוכרכו חז"ל לחיש דבמה"ח איינו מטמא כנבלה, ומשום דעשה חליפין, להוכיחו בלאו, וכן הוכיחסו בכלל טרפה, וכען שאמר ר"ע קודם חזיתו לעיל במשנה ל"ב ע"א בשוחט סי' אחד דטרפה, משום דס"ל נינו דמהני לטהרה מיד נבלה אבל כל שלא נשחטה כראוי', עכ"פ בלאו הוה כמו טרפה, וזה שכתב הרמב"ם זיל דהאי בשער מבהמה

ואיכא כאן אכילה, ושפיר חייב מלוקות עליהם אפילו אכלן באז"א, וזה נכון מאד בס"ד. ומה שיש להעיר עפ"י מה ש' רשי' זיל לKNOWN ק"ח ע"ב בסוגי' דטפת הלב דבח"ש א"א מכל התירן להקרא שם איסור, ואיך יחול מתחלה איסור אבר אחצי' שיעור עיין מה שכתבתבי באזה שם בסוגי' וירוח צמאונך ודוק'.

תוס' דה שאין בו כזית באמצע הדיבור, ועוד דא"כ אמא לא חיל עליה איסור אבמה"ח כי כיוון דליך מאטרפה אלא לא"ש, דבפ"ב דיומא וכי מ"מ חיל אחצי' כזית עכ"ל, הנה רשי' זיל ביום א פי' דודקה באכל ח"ש, אבל אם אלל שיעור שלם לא לקי מושום השבועה, כיון דחייב מושום טרפה, וכן הוא ברמב"ם ובשו"ע י"ז רlich ס"ד, ועיין שם בהגותות אמרי ברוך שתמה על דין זה. ועיין בספרישביבי אש בלקוטים שבררתי כי הדין דין אמיתי ומוכרת, ותמצית הדבר הוה, כי הא דחל אח"ש הוא דוקא שלא ה' בעדו לאכול רק ח"ש באופן דאפילו השלמים אח"כ איינו חייב מלוקות, וח"ש זהה אין בו איסור רק מכח ריבוי לכל חלב, ושפיר ח' עליו איסור מלוקות מצד השבועה, אבל באוכל ח"ש וודעתו להשלים תוך כא"פ גם לר"ל הוא אסור מה"ת ובלא ריבוי לכל, וכן הוה בירושלמי תורות פ"ז דמודה ר"ל בעדו להשלים דכוין דמצטרף תכדיא'פ, עכ"פ לומר דאיסור אית' ב' בחזי שיעור, דלא"כ הרי היתר באיסור לא מצטרפין אפילו במקומות דammerין היתר מצטרף לאיסור אלא באוכל בב"א, ולא בזיא"ז כמובואר בגמ' פסחים מה' ע"א, וכן כאן כל שאכל צאית מון טרפות ונבלות אפילו אכלו באז"ז תוך כדי אכילת פרט פטור על השבועה כי ניהו דחל אחצי' שיעור דוקא ח"ש שאכל בלי כונה להשלים לכשיעור עי"ש באירועים קילוריין לעניינים ועכ"פ הדין דין אמיתי. וכן ל"ק קושי' התוט' על רשי' זיל און דכל שצירוף עוד ח"ש מטרפה אחרת ואכל שיעור שלם בשער טרפהתו לא מצי' מחייב מושום אבמה"ח גם על הא ח"ש של אבמה"ח והבן.

ד"ה ובשר בשדה טרפה זה במה"ח, מדכתיב בשדה דריש דמשמע שפרש מקומו, ועכ"ג דאיצטרך לשער שיצא חוץ למחיצתו כדאמר בפ' בהמה המקשה ס"ח ע"א, כולהו דריש מיני, עכ"ל, המשיך דבריהם דלא תימא דבמה"ח הוא עין טרפה, וכן שסובר הרמב"ם זיל בפ"ד הל' י"ד, דמסביר לנו מה לי טרפה כולה ומה לי מקטצתה ומה לי טרפה ח' או חתכה בסכין, דחתוט' וכו' רשי' זיל מיאן בזה עדניין טרפה הוה חוליל רע המmitt את הבע"ח אח"י, וכמש"כ הרמב"ם זיל בעצמו דטרפה תחולת נבלות ובמה"ח הנפוץ הוא, דהאי אמרין לעיל ל"ג ע"א דהרוצה שיבリア חותך כזית בשער מבית טביחחה, ואיך נדמה זאת באיכות לשער מן הטרפה לומר חד עניין הוא ובחפז עלה בדעתו לומר דבאות ר"י לשיטתי' איזיל בזה, דהוא ס"ל ט"ח CIDOU, וא"כ שפיר מדמה במה"ח לטרפה, והחותס' לא מצי' סברנו כן מפני שבסנדדרין ע"ח ע"א כתבו, דגם למ"ד ט"ח סופו למות מבלה זו, אבל הרמב"ם זיל לא ס"ל בזה כתוס', עין בזה באריות בפתחה להל' טרפות, ובריש אלו טרפות, אלא אדם לנו איך פסק הרמב"ם כאן כר"י ולענינו טרפה פסק דאיינה חיה כר"ל, ומוצכי שטרוי לב' תורי, ונתתי אל לב' לברר דעת הרמב"ם בזה אולם טרם עננה חליקי אברר שהרמב"ם יפה עשה למאנ בפירוש רשי' ותוס' מפני תרי קושי', חד מה שהקשוו התוס' בדיבור שeah"ז דלמה לקי על במה"ח לר"י, דהאי הוי לאו שבככלות, ותירוצים איינו מספיק, דניינו דבשר בשדה כולן כל מיני יוצא כלאו בעפ"ע נגד טרפה, מ"מ כיון דבשר בשדה כולן כל מיני יוצא מהחיצתו, במה"ח ובשר קדשים שיצא מהחיצתו ועובד שהחיציא את ידו בשעת שחיטה, דהכל כלל בהאי לאו דבשר בשדה, איך ילקה, הא הוה לאו שבככלות. ב' קשה קושי' התוט' שלחא"ז, דלמה לא ילקה על במה"ח ובשר מן הטרפה שתים, כמו בנא

זה האיבע הוא מצד שאבמה"ח חידוש הו, וכן בעינן דוקא בב"א והנה כבר כתבנו לעיל לדעת התוס' דאבמה"ח בר"י הוה אין כאן שום חידוש דמצרפיין גידין ועכומת, דהא בכל נמי הדין כן, אדם יחסר ממנו עצם שהחיהות תלי בותו לאו בר"י מקרי להתחייב עליו אלא האי חלק משאר בר"י דבעל שאור בר"י חייב אכ"ש, וכן בעינן דוקא כיוזת, מושום דכתיב ב"י אכילה, ושאר בר"י דכתיב ב"י נמי אכילה, אתה שאם יש הרבה זיתים שחיבב אכיזת ממנו, אבל כאן א"א לומר כן, דכלzeit ממנו איך נטרף גידין ועכומת, ואי דaicא מבשר לחודא צוית לא בעי קרא, דהרי הוא במא"ח וככתבתי לפ"ז לר"ל דאבמה"ח ובמא"ח מחד קרא נפקאתו באמת קאי אכילה דכתיב ב"י אבשרה מה"ח, ולכן חיבב אבר שלם גם פחות מכך ודלתא כרב דלעיל, א"כ קשה מה חידוש יש באבמה"ח יותר משאר בר"י וצ"ל דבאמת לר"ל לאו מכח חידוש קאתא עלי' אלא דbullet בר"י ס"ל כן דחלקו מבוחץ בטל מנין שם בר". ומה דקביי דוקא באבמה"ח אליו לר"י קבעי, לדידי' אבמה"ח בעי צוית גם בחלוקת מבוחץ חיבב כמו בכל האיסורין ודוד"ק.

ע"ש גמר' ר"י' א' חיב הרי' נהנה גרון בכזית, ורל"א פטור אכילה במעיו בעינן. האי פלוגתא דר"י ור"ל לא איתפרש במוה פליגו בשולמא ר"ל ניחא דבעי אכילה שלמה שינה גרון ועם מעיו, דזרך אכילה כך הוא, עיין בשו"ת ק"ז בעל כת"ס צ"ל או"ח סי' צ"ו שכתב דלגביו נשבע שלא לאכול לכ"ע לא עבר עד שבعلתו במעיו, דבלשוון ב"א ודאי אכילה לא משמע הנאת גרון לחוד, וכן ביהו"כ דביתובא דעתך" תל"י וכן בבהמ"ז דתלי הקרא בשבעה לכ"ע אכילה במעיו בעינן עי"ש, וא"כ קשה טובא מנ"ל לר"י דאכילה ذקראי משונה עד דكري לי' אכילה בהנת גרון לחוד.

אבל מה שנלפע"ד דסבירת ר"י הוה, מאחר דהלהלמ"ס ATA דישעור אכילה בכזית ואמרין בימוא דף ע"ט ע"ב, דישעור שביעיה בכביצה ושיעור יתובה דעתך" בכתובת ששני שיעורים אלו הם יותר מכך, הרי דבאכילת צוית לית ב"י לא כדי שביעיה ואף לא כדי יתובה דעתך" ולא דאי דסגי בהנת גרון לחוד לחיב מלוקות על פעול מאומה, אלא ואולי ר"ל סובר למ"ד התם ביוםא כמהו בלג רגערנטא איסורין. ואולי ר"ל איכא יתובה דעתא בכזית لكن בעי אכילה דהוא פחות מכך, וא"כ איכא יתובה דעתך" רק בעי אכילה במעיו דוקא להיות מיטבא דעתך". ולפ"ז נדחיס דברי הכת"ס צ"ל מה שהחיליט דבנשבע גם לר"י בעין אכילה במעיו כלשונ"ב"א אם נאמר דבלשונ"ב"א איכילה במעיו אז ממילא גם שיעור יתובה דעתך" ממשע להו, ונבעי עכ"פ שיעור כוכבתה, אלא ודאי דלגביו שבעה אינו אומרים דכוונת הנשבע על מה שהחישב אכילה בתורה וראי' ליה ממשה שכתב הריב"ש ז"ל מובא במל"מ היל' שבעות ריש פרק ד' דח"ש שבועה אסור ואני לוקין עליו שנטקsha לו ממ"נ אי כוונתו ה"י גם אח"ש, ללקות עליי כמו בפרש, ואי דלא כיוון רק אכיזת, הרי אין כאן איסור כלל, ותירץ דאמדיין כוונתו לעשות איסור זה כשאר איסורא תורה עי"ש, וא"כ לענין זה נמי כיוון דbullet איסורי תורה הנאת גרון אכילה יקרא, ה"ג לענין שבעה, זה אמרת ונכוון בס"ד ודוד"ק.

ראשום מה ע"ד מה שכי התוס' שבעות דף כ"ד ע"ב ד"ה דמומי לה כד"ה, דלאו ח"ש חל שפיר השבועה גם לר"י, אף דח"ש נבלות אסור מה"ת. וממש"כ לר"ל דס"ל דאין בו אלא איסור דרבנן, והרשב"א חלק עליהם והביא ראי' מהא דאמרו ריש פ' יה"כ, לר"ל כיוון איסור מדרבנן אין חל השבועה, ופרש"י מושום דaicא לא חסר, ומසיק דמ"מ חיל', משמע דלר"י פשיטה לי' דלא חל

שלא נשחתה, ומון הדין הי' לו דין נבלה, דכל נבלה אפילו מקצת נבלה, דמה לי מטה יכולה או מטה מקצתה, אבל כיוון דהבהמה גופא לא מטה וממעטין אותו מטומאה דזוקא אבמה"ח מטמא דהוה דומי' דבכמה דאיינה עשו חליפין לנון האי מה לי וכוי' דהוה שיך לומר על נבלה, אנו אומרים על טרפה, אבל עיקר סמכית דרש זה הוה מושום דכל שלא נבחה ע"כ בלאו הוה, כמו נהירה ושיטתה פסולה, דלא הי' בכלל נבלה קודם כניסtan הארץ, ואח"כ כנבלה תשחוב, ה"ה במא"ח ודוד"ק היטיב בכל הדברים שתכתבתי.

ד"ג ק"ג ע"א גמר' רבא אמר כגון שתלשابر ממנה וטרפה בו, מר סבר לאו לאברים עומדת, אישורابر וטרפה בהazzi קאטו, ומור תימא רבתיא יש לי כאן, דאי אפשר לומר לאו האבר הנטלש אשר על ידו נטרפה הבהמה, ה"ה בכלל טרפה, הלא אין טרפה לאחר מיתה, ומה להאי אבר הנטלש עם הבהמה, ובשלמא לר"י שפיר מחייב משום טרפה דהא עכ"פ טרפה הוה משום במא"ח, ולוקה על האיר אבר הנטלש ע"כ נקט מון הטרפה הלא בלאה"ח חייב אפילו לא נטרפה הבהמה משום אבר, ומשום במא"ח, קושי' זו בכב"כ קשה, וע"כ לומר לדרבוטא דר"ל נקט מן הטרפה, אבל לר"ל למה לי' לרבע למימר דמש"ה אינו חייב אלא אחת משום לאברים עומדת ולא חל טרפה אבר, תפ"ל דעל האבר הנטלש לא מתפשט האיסור טרפה שהוא דוקא על בע"ח מחייב, וכעת איני יודע פשר הדבר ולפע"ד לית נגר ובר נגר דפרקנו.

תוס' ד"ה מר סבר ר"י וכ"ו משמע דאי לאו לאברים עומדת דאייסור טרפה קדים, לא אתא איסור אבר חייל עלה, ע"ג דאייסור מוסף הוא ותימא וכו', ולפע"ד נראה ליישב קושי' התוס' דהנה תראה דלעיל בדף הקודם, דפרק הש"ס לר"י למה לו קרא, ליתי איסור אבר ולחול איסור טומאה שכן איסורו נהוג בע"ג, ולמה לא קאמר הש"ס שכן מוסף הוא לב"ג, כמו שכתבו שם התוס', لكن אני אומר דהא דס"ל לר"י דבכמה בח"י לאו לאברים עומדת וליכא איסור אבמה"ח אבמה בעודה בחיה היינו דוקא לישראל דנטקדשו במצב זביחה, עד שאיפלו בלאו דל"ת הנפש עם הבשר, לא הייתה הבהמה עומדת לחזק ממנה אבר ולאכול משום דאנו ביצה בעין لكن מהיים ליכא לאו על אכילת אברים כיוון דבלא"ה אינה עומדת לכך, אבל בע"ג אי לאו דאשרה תורה אך בשפנסו דמו ל"ת הייתה עומדת לחזק אברים ולאכול ממנה, لكن לכ"ע לאברים עומדת ומעתה ניחא דאייסור אינו אלא חמוץ ולא מוסיף, למ"ד לאו לאברים עומדת, מושום דלב"ג חל קודם תילשה ולישראל רק בשעת תילשה ודוד"ק.

תוס' ד"ה דאייסור הלב באמצעות הדיבור, ונראה לפרש דזוקא נקט תלש והוציאו וכו', אוירה דבכמה הוא דלא עלי אבל אוירה דלב בעי עכ"ל, כל המיעין בסוגי' לעיל דף ע"ה ע"א יראה, דין לסברא זו שום קיום, לומר דלא מקרי הלב עד שיצא החלב לאoir עולם, וכי בשביב שהוציא החלב חלב שור מקרי אטמהה דהא הولد עדין לאו שור הוה, וגם השקיל וטררי של ר"י ור"ל מחלב ושתי כליות האמורות באשם לא מתיחס, אלא לפי דעת הרשב"א דמש"ה בעין אוירה דחלב, דכ"ז שהוא בעי אמו יש לו היתר בשחיטה, ולא איקבע איסורה לענין אחע"א, אתה שפיר, והראש יוסף וצחה להכenis זאת בדעת התוס', והלשון אינו סובל זאת, אבל גם שיטת הרשב"א ז"ל בזה מוקשה ועין לעיל ריש פרק מה שכתבתבי זהה ודוד"ק.

ע"ב גמר' בעי מני רשב"ל מר"י, חלקו מבוחץ מהו, ופרש"י ז"ל

בית הוצר בחלוקת, ובמוחק אותן יתר כדי לתקן התיבת, ולמה בעין דוקא ע"מ לחפור וע"מ לכתוב, אלא היינו טמא, מושום דפותח בית הוצר אין על המשעה הללו שם קרייה כי שם קרייה אין נופל אלא על קלקלול ולא על תיקו וכן מוחק אין נופל על מהיקת אותן יתר, כי זאת בשם כתיבה יקרה, כי שם מחקה הוא דוקא על קלקלול שיק, הרי ע"ג דהמשעה שוה כאן וכאן, מ"מ תלוי' שמה בכוננה ותכילת המשעה וה"ה בזומר עצים לא מקרי קצר אלא ע"י מוחשבתו שצרכיך לעצים כך מתרפרשים דברי התוס', ובחדושים להלכ' שבת ישבותו בזה חומרות רבות, ולענינו כאן נמי הכי הוה לבב לאו דלא תסור, דלא מצי עבר אלא ע"י מוחשבתו וכוננותו לעבור על לא תסור כי לויל' זאת המשעה בעצמה אינה מורה על לא תסור כמוון.

ובזה מיישב ג"כ מה שהקשו על הרמב"ם דס"ל דבכל דרבנןencia מושום לא תסור, למה שפרקנו להקל. ומה שתירצו דך תקנוencia מושום לא תסור, למה שפרקנו להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עקש דספקון הוי להקל כבר העיד ע"ז הרמב"ן ז"ל שהוא דרך עקש לומר כן, ויפה כיוון דחשכל הפשות מתנגד זהה, אבל מ"מ שיטת הרמב"ם ז"ל לא נפרקתו, כי מה שכותב הרמב"ם דבכל דרבנן אית' ב' מושום לא תסור, היינו דוכחות לגוזר ולאסור הוא נזכר מלאו דלא תסור, וכל העובר על דבריהם בכוננה זו לעבור על לא חסור, עבר על האי לאו. אבל מאן דבר סתום, ולא כדי לעבור על לא תסור, עבר אישור דרבנן ולא על לא תסור דאוריתיא שלגביה לאו זה מתעסק הו, כי כל שחסר הכוננה אין במשעה עצמה יותר מעבירת אישור דרבנן, ותדע שכן הוא לדעת הרמב"ן ז"ל דלאו דלא תסור על דרישות חז"ל קאי שדרשו הכתובים ופירושו התורה, א"כ בח"ש שאסור מה"ת מכח ריבוי דכל חלב עבור עליו על לא תסור, גם לדעת הרמב"ן ז"ל קsha איך חל על ח"ש אישור שבועה, כיוון דאית בי, תרתי אישור בעלמא מכח ריבוי הכתובים, וגם לאו מפורש דלא תסור אלא ודאי דלכ"ע בלאו זה אין עבור אלא במתחווין לسور מדבריהם ולא בסתם עובר. וזה אמרת לאמתו של תורה בס"ד.

הדרן ערך פרק גיד הנשה

旄וס דaicaca איסור תורה. ואני תמה בין לר"ל ובין לר"י, איך חל דדרמבר"ם על כל תושבע"פ וגם על תקנות וגזרות דרבנן קאי באלו דלא תסור, איך חל על לאו מפורש איסור שבועה, ועיין באבני מלואים בתשובותיו סוף חיבורו סי' י"ד שנתקשה בזה בספר זהור הרקייע, ולא העלה כלום ליישוב עי"ש. ולפע"ד נראה דהא ידוע דהן לצאת והן לעבור עכ"פ כוונות מעשה בעין, אבל بلا כוונות מעשה זהה מתעסק ולא יצא ולא עבר דכל שאין כאן כוונות מעשה כמוון דלא עבד דמי. והנה בכל לאוון כמו לא תאכל נבלה וטרפה, אם אכן גו"ט בלי שום כוונה הריaicaca כאן כוונות מעשה, ובחלב שmbia חטא ואפיilo במתעסק חייב בחלבים ועריות שכן הנה והנתת אכילתיו משוה לי' כמעשה, אלום בלא דלא תסור מטיב הלא זה, דין כאן כוונות מעשה אלא במתכוון לסור, דהינו לעבור על מה שאמרה תורה לא תסור מן הדבר אשר גידוד לך, ואפיilo ידע לעבור איסור דרבנן, כל שאינו מתכוון לעבור על לא תסור, אין כאן כוונות מעשה דלא תסור, דגביה לאו זה הוה מתעסק, ולא מהני בהזאה גם אם נהנה וגם לא פסיק רישא, ואסביר לך הדבר יותר בדברי תוס שבת ע"ג ע"ב ד"ה וצרכיך לעצים שכותבו ז"ל "נראה דאפילו לר"י דמחייב אמלאה שאצל"ג, בעין צרכיך לעצים, דלא מקרי קוצר אלא בעין זה, מידי דהוא אקורע ע"מ לתפור ומוחק ע"מ לכתוב וכו"ל ועיין בהගות ק"י רעך"א ז"ל במשניות שם שהתפלא על ראיות התוס' שאינן מובנות, וכתבתני אני בחדושי פירוש לדבריהם, כי סברתם הוא דיש מלאכה שرك הכוונה עשו אותה למלאכה זו ולולו הכוונה איןנו נופל על האי מעשה שם מלאכה זו ולכן הזומר איןנו חייב מושום קוצר אלא בשצרכיך לעצים, כי לויל' שמתכוון לעצים העש בעצמה מורה על נוטע, ולא על קוצר, ואני דומה לקוצר עשב השדה, אפי' איינו צרכיך לעשבים מ"מ קצירת עשב מקרי קוצר, בין צרכיך לעשבים שכיוון לך, ובין לא צרכיך להם ולא כיוון לך אבל זומר עצים לא מקרי קוצר רק ע"י הכוונה שצרכיך לעצים, ולסבירה זו הביאו התוס' ראי' נפלאה ממה דלא מצאו לחיב אמלאת כורע אלא בעווה אותה ע"מ לתפור ובמוחק רק אם עשה ע"מ כתוב, והלא יש קורע שהקריה בעצמה היא לצורך כגון פותח כתוב,

פרק כל הבשר

נicha ל"י לומר דאטו אין קתני אסור, וה"ט מושום דכל דaicetrak לאשמעין דהן בכלל העינוי דקרה אין רשי לכלול מה דחייב עליו עם הני דין בהם אלא אישור בעלמא מד"ס, ולכתוב על כולם לשון אסור זה ברור.

והא דקטני אסור לבשל והשמיט אכילה והנהה כתוב הרשב"א ז"ל דילשנא דקרה נקט ולבשל ולאכול קامر, ואני תמה ע"ז הלא ג"פ לא תבשל כתיב ומני' ילפין מכח אם אין עין חד לאכילה וחוד להנהה וחוד לבישול אבל לישנא דלא תבשל לא משמע אכילה ואיך סגי ל"י לתנאי לשנות לבשל לחוד והשמיט אכילה והנהה, ולא עוד אלא דלקמן דף קי"ג ע"א תנן בשיר ברמה טורה בחלב בהמה טורה אסור לבשל ואסור בהנהה, ולמה כפל שס אסור לבשל מה שכביר תנא בריש פרkon ואיך דאגב הנהה קתני א"כ גם אכילה היל לו לשנותו, אבל הפירוש האmittiy הוה, דכאן רק מאיסור אכילה

משנה כל הבשר אסור לבשל בחלב וכו' בפ' יהה"כ קתני יהה"כ אסור באכילה ושתייה וכו' ופרק שם בגמר' אסור והא ענו שכרת הוא עי"ש וכאן לא פריך אסור והוא ענו שמלכות עליו משום דהתמס דכתיב ועניתם את נפשותיכם ואתה התנא לפרש מה הוא האי עינוי דכיוונה עליה התורה ושפיר פריך אסור והא ענו שכרת הוא, אבל כאן דמפורש בקרא לא תבשל, והתנא לא אתה כאן אלא לפרש דלאו דוקא גדי בחלב אם אלא כל בשר בכלל האי לא תבשל הוא איינו צרכיך לדקדק ולומר על כל בשר מזוחר שלא לבשל, כי לא נחתת כאן לומר אסור אלא דכל בשר בכלל האיסור המפורש ושhai איסור המפורש יש בו מלכות פשיטה דמ"ש האי לאו משאר לאו התורה, אבל אין לומר מושום דכולל כאן גם היה ועו"ר ואס"ר ע"ט מתני' אז אינם אסורים אלא מד"ס, ולכן קתני רק אסור ולא קתני מזוחר, דהא שם בפ' יהה"כ נמי מונה והולך כל החמשה ענוים ומ"מ פריך אסור והא ענו שכרת ולא

נאמר בזה, עיין לעיל בראש הסוגי' דנוהג בטמאה שכתבותי שם, אכן כתני אין גה"ג נוהג בטמאה, דהיינו לשון משמעו דגם ל夸בו אין כאן אישור גיד כלל, וא"כ גם גם בב"ח שלא אסורה התורה כלל בחלב ובבליה הרי אין כאן אישור כלל, וא"כ איך אפשר שאסורה התורה הבישול שהוא אסורה רק כדי להרחיק את האדם מלאכלו, אולם י"ל דשאני בב"ח דס"כ איסור המפורש הוא הבישול ולגביו בשול גם חלב ונבליה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א וכיוון דמקלל והגבלה מכלל אישור אכילת בב"ח מצד אחע"א אלא דآن מוציאין את החלב בשול אלא לא לחוצאים,תו גם מכלל אישור אכילה איינו יוצא אלא מכלל מלוקות אבל איסורה איכא דהרי בכל בישול המה, והבן ולפניהם נדבר עוד מעין זה ודוק.

תנוס' ד"ה כל הבשר תימא דלא תני וכו' בחולין ובמוקדשין וบทוספתא תני فهو וכו' עכ"ל ועיין באחרונים מה שכתבו בה, ולפע"ד נראה דבקדים הנאכלים פשיטה דחל כיוון דלא אחר זיקת דמים נאכל לכחנים ולבעליים וממילא חל מכח מוסיף לשאר בני אדם, ואיבשר עליה פשיטה דאיינו חל כמו דלא חל אחלב ונבליה, ואי דס"ל לתוספתא דחע"א או כמ"ד לזמן מתקדי אכישול הוויל' תחלת אסורה בהנהה ואח"כ ואסורה לבשל מקריא שלishi שבפ' ראה, והתדבר"י דבאמת מנה הנהה אחר אכילה ובישול לבסו"ר אין הכרע לומר דס"ל דמקרא השני לפנין הנהה ולוקין עלייה, כי י"ל מאחר שמנה לבשלה איסורים דעת בב"ח לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך היא אכילת בב"ח כנ"ל לא רצה להפסיק בין אכילה להנהה דמשיך ע"פ' שהנהה את רקס מקריא השלישי ואינו אלא מדרבנן כנ"ל, וכן מסתבר לומר דהרי בגמ' לזמן יש כמה י寥פותות ודאי דלא לקי על איסור הנהה דבב"ח דוק ותשכח ואיך נשווה באזה פלוגתא בין תדרי' לשאר התנאים והאמוראים, דבר שלא נזכר בגמ'.

אבל מה דיש מן העיון הוא על הרמב"ם שישדר תחלה איסור בישול ואח"כ איסור אכילה וכן בס"מ שלו שכתב מצוח קפ"ו שלא לבשל בב"ח, מצוח קפ"ז, שלא לאכול בב"ח, והוא נגד סיור/DTDתדרי' ומשנתו, אבל האמת יורה דרכו כי לדעת הרמב"ם הון דרשית דתדרי' והוא שאר הדרשות שבגמ' לזמן אינם דרישות גמורות לחיב' עליהם מלוקות. וכן בחר בדרש המדרש רבה שלא נזכר כלל בגמר' כאשר תראה שכטב בהלה ב' ו' ו' לא שתק הכתוב מלאסורה האכילה אלא מפני שאסורה הבישול, כלומר ואפילו בשולו אסור ואצ"ל אכילתו כמו ששתק מלאסורה הבת מאחר ששאר בת הבת" עכ"ל הרי דהרבנן"ם מיאן בכל הגי י寥פותות שבגמ' מושום דאסמכות נינחו, ולמד איסור אכילה מאיסור בישול שנאסר מפני שהוא אחד מצורכי אכילה מכש"כ אכילה עצמה, וא"כ מוכרכה היה להקדים איסור בישול שהוא המפורש בקרא והוא האב ואיסור אכילה שהוא התולדה אחריו.

אבל מה שיש להעיר הוא, דאין פסק הרמב"ם בהלה ב' ו' כמ"ד דהמברש **מלך** או נבלה בחלב דלוקה על בישולו ואיינו לוקה על אכילתו, דהוא לכוארה סתריה להאי דמדרש רבה וא"כ בחלב או אכילה נלמד ממה דאסורה התורה אפילו בישולו וא"כ בחלב או נבלה בחלב דליך איסור אכילת בב"ח אין לוקה על אכילתו ניהא בשנאמר דהרי רק מטעם דחע"א אין לוקה על אכילתו אבל לעולם איכא כאן איסור אכילת בב"ח לענין לקברו בין רשיים גמוריהם. אלא דלפי מה שכתבנו בראש פגעה"ג דהרי לקברו לא נאמר אלא במקום דרך דרך לא מציז חיל אלב יש במציאות שיחול אם הוא יהיה קודם, כמו דאות אש ואשת אש, דלפערם זה קודם אלה, ולפעמים להיפך. אבל במקומות שא"א בשום אופן שיחול בב"ח על חלב או נבליה הרי אין נאמר איסור זה כלל בשול נבליה או חלב, ולא שיק לומר דחל ל夸בו וכו' כיוון עצימות האיסור לא

רק משום דמיילך עלי' שליח, לא מצי סברו דגזרו על עוף, (עיי"ש בנדרים בהגותה הגאון ר' יוסף חנינא לפא מיזישל ז"ל דברי טעם, דממה דנקט התנאה שם ועופות, אחר שאמר דאסר בכל מני בשר ובלב וכבד וקורבן מוכח דעוף לאו בכלל בשר אלא דמיילך עלי' שליח) וכן אין זה פלוגתא חדשה ר' דרייה"ג מצי סבר כהני תנאים דעוף לאו בכלל בשר וממיאלא דליך מקום לגוזר, עיין עוד לקמן מה שכתבתי שם.

היווצה מן האמור דיפה כתוב הלח"ם ז"ל, דודוקא לר"ע לא בעין בעור טעמא דמיילך, אבל לא מטעמי" דהינו משום דאסר בב"ח, אלא נהפוך הוא, דר"ע דאסר בב"ח מדרבנן וכדי שלא יטעו לומר דגדי בחלב אמו ממשמעו זוקא, ע"כ ט"ל דיאניש קרו גם בשר עוף סתם בשר, ולא בעי שליח למילך כלל, ולכן קתני תנא הכאawai דיאנא דנודר מן הבשר דממה דאסר גם בשר עוף וכרכ"ע שמעוני גם לעניין נדר דאסר בכל בשר חז' מזדים וחגבים, וגם לעניין מלכות בשר עוף בכלל בשר אבל לריושה"ג וה"ה להני תנאי בנדרים דפלוغو שם בנדרים, בשר עוף לעניין נדרים כבשר דגים דמיילך עלי' שליח, ותלו בפלוגתא דר"ע ות"ק דידי' במתניתן דנודר מן הירק. והש"ס דהכא דפריך רישא לסיפא דרישא דרישא עוף מה"ת כפי היס"ד דלא כר"ע, ובסיפא קאמר דעוף בכלל הנדר והוא כר"ע דמיילך עלי' שליח (ועיין בלב אר"י שנטקשה בזה לדעת הרמב"ם דבעוף לא בעין מילך עלי' שליח) הכי פירושאadam התנאה סובר דעוף בחלב דאוריתא ודלא כר"ע, איק קתני בסיפא דעוף בכלל בשר לנדרים דכמו דאמרין לקמן דרייה"ג פלייג ארא"ע דעוף אינו בכלל בשר בלשון בא", מסתמא גם האי תנא ס"ל כן דאי לאו תנאה סתם לו כאן כר"ע דעוף אינו מן התורה אלא מדרבנן, הרי ר"ע יחיד בדבר הזה דעוף בכלל בשר סתם דהן ריושה"ג והן רש"ג ות"ק שלו בנדרים, לא ס"ל כר"ע לעניין זה, וע"כ דעתם מילך עלי' שליח קאמר דבשר עוף בכלל נדרו, וכרכ"ע דמתניתן דהנודר מן הירק, וא"כ רישא רבנן דעוף בחלב דאוריתא, וסיפא אליבא דר"ע דמיילך עלי' שליח מני' הוה, ולא ר"ע גופא דר"ע לא מצי אמרה, דהרי לדידי' עוף בלאה" אסורה בnder דכלול בשר אלאandalibava דר"ע דהנודר מון הירק נשנית ומשום דמיילך עלי' שליח. ולפי האמור למ"ד דרישא דלא כר"ע, אלא עוף אסור מדאורייתא בamat התאוי סייפה דהנודר מן הבשר לא שייך הכא ולא חש הש"ס להביא ראי" ל"א דאמר דרישא נמי ר"ע הוה, מהא דקטני הנודר מן הבשר ודוק"ק היטב.

גמר' הא עוף אסור מדאורייתא, המהרמ"ל מדקדק למה לי' דיקוא מסיפא, דהינו ממה דקאמר חז' מבשר דגים וחגבים, כיון דMRIsha שמעין דהיא כל הבשר קתני, והכי הול"ל, כל הבשר ואפיו עוף, ולפע"ד רק"מ דאם עוף מדאורייתא אסור לא שמעין דעוף בכלל בשר בלשון בא"י לעניין נדרים כמש"כ למעלה וא"כ גם בדברי התנאה בא"ה להכenis עוף בכלל בשר ר' מדיוקא דחו"ץ, אלא אי קsha הא ksha, דחיה ודאי בכלל כל הבשר, וא"כ מחיה הול"ל דמתניתן דלא כר"ע, אלא דחיה לחודה לא מצני נקט דאי משמע להיפיך, דעוף אינו בכלל כל הבשר, וזה ליתא מדוקא דחו"ץ, והא דלא נקט חיה ועוף כבר הקשו בתוס', ודוק"ק.

תנוס' דה הנודר מן הבשר בגמי' מוקי' כר"ע, ובנדרים פריך דדגים נמי מילך עלי' שליח ומוקי' מתניתן דהכא במאן דכאיב לא' עינה וביניא דהקה וכו' עכ"ל, הנה שם בנדרים לא הבא משנתינו כלל, אלא אבריתא קאי דפלוغو בה ת"ק עם רש"ג, והת"ק אסור בעופות ומתייר בדגים ופרק מ"ש עופות דקאסר משום דמיילך עלי' שליח, דגים נמי, וקמשני כנ"ל וכמה מון הדוחק לאוקמי הבריתא דנסנית בנדרים דמיירי ביום דהזה ור' קא' מותר

תק דבריתא ודאי לאו ר"ע הוא דילדוי עוף בכלל בשר גם בלבד טמא דמיילך עלי' שליח, וגם למלכות. ולא על חנס קטני ר"ע דינו במתניתן שם בירק ולא קטני בשר דהוא עיקר מאכל האדם וכארשר בamat קטני בבריתא דת"ק ורש"ג אלא ודאי דלגביב בשר לא קאמר ר"ע מלתי' וכארשר אבא.

דראה זה דבר נפלא בדרכי הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א הלכ' ד' ואיל' וכו' "וכן בשר חיה ועוף וכו' ואסור באכילה מד"ס כדי שלא יפשטו העם וובאו לידי איסור בב"ח של תורה, ויכאלו בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה, שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בחלב amo ממש, לפיכך אסור כל בשר ממש" עכ"ל הזאב, וכל שדרכו להעמק בהמה שלומד ישנותם על האי אריכות דברים בכלל, כי אין דרכו של הרמב"ם ז"ל בכך זה לפרש טעם חז'ל, שלמה גזרו, מפני שבונן מלאיו שעשו גדר וסיג משמרת למשמות, כדי שלא יגעו באיסור תורה, וכן תמצא לעיל מני' בפ' ח' בגה'ג כתוב שאינו אסור מה"ת אלא מה שעיל הקף אבל שאיל הגיד וכן חלבו של גיד אינו אסור אלא מד"ס ולא פירוש טעם האיסור, וכן בפ' באיסור דם כתוב, דודם האדם האיסור מד"ס. וכן בפ' הט"ז כתוב יראה לי שכאל החווינו והקרונות אסוריון מז"ס, ולא פירש טעם האיסור משום דמובן מלאיו, כדי שלא יבואו לאכול האיסור עצמו. ומה ראה הרמב"ם ז"ל כאן לפרש טעם איסור ח' ועוף בב"ח. ולא עוד אלא שהרמב"ם לא סגי לי' במא השכטב, כדי שלא יפשטו העם ויבאו לידי איסור בב"ח של תורה" אלא שהוסיף דברים "שהרי אין משמעו הכתוב אלא גדי בשר שור שב ועז בחלב, לא ה' מקום כתיב בתורה מפורש ל"ת בשר שור שב ועז בחלב, אבל האמת דבדביו ז"ל, הלא תראה דבאייסור חלב לא מצאו מקום לאסור חלב היה אטו חלב בהמה, ולא דם דגים וחגבים אטו שאר דם - ודם אדם משום בשרו אסור. - הרי דאי מקום לגוזר ממיינו על שאינו מיינו. ומה ראו על כהה בב"ח לאסור בשר חיה ועוף אטו בשר בהמה, لكن המציא הרמב"ם ז"ל חידושא רבה, והוא דלהוציא מלבו לפреш הקרא כמשמעותו גדי בחלב amo ממש, וכטעמא דרבנן עזרא דמשום אכזריות אית' ב', ובאיו ראי' לדביריהם מהה שחייה ועוף מותרים, דאם גדי בחלב amo לאו דוקא אלא כל בשר חיה ועוף בחלב אסור, אלא שדיבר הכתוב בהווה. למה אוכlein בשר חיה ועוף בחלב ולא יהיו משמעו להו דג"פ גדי אותו למעט חיה ועוף ובמה טמאה כדלקמן. לכן הוצרכו לאسرן, וזה ברור ואמת בדתות הרמב"ם ז"ל, ופירוש זה מוכרכ בדעת ר"ע דס"ל חיה ועוף אינים מה"ת, דלוליז' זאת אין לנו טעם למה אסור בחיה ועוף בב"ח יותר מבחלב חיה. אמרו מעתה אי בלשון העם בשר עוף לאו בכלל בשר הוות, למה אסור בעוף, כדי לאסור בחיה מה"ט שכתב הרמב"ם, אלא ודאי דר"ע גם עוף בכלל בשר בלשון העם, ולכן הוצרכו לאסור גם בעוף וממיאלא דלבבי נדרים ג"כ עוף בכלל סתם בשר הוות, ולא תלי בחמלכה. ותדע שכן הוא דלקמן דף קט"ז ע"א מסיג באב"א, דריוסה"ג ור"ע פלייג בעוף אי אסור בדרבן או לא, ועיי"ש בראש ר' יוסף שכתב דלהאי אב"א בחיה גם ריושה"ג מצי סבר דמיינעט אלא דאסרו מדרבן, אבל עוף דלא דמיינעט בשר מהה לא איזו, ועיי"ש בלב אר"י שנדחק לפרש במא פלייג ר"ע וריושה"ג ודבורי אין ראיים למי שאמרם במחכ"ת.

אבל יפה הקשה דכיוון דע"כ פלייג בחיה כDMINORSH בדבירות מהיכי תיתי לומר דפלוغو עוף דאי בדבירות רמי', אבל לפ' העצטנו בדתות הרמב"ם ז"ל ניחא טובא, דר' ר"ע מצי סבר דגזרו על עוף משום דלא ס"ל דבאי המלכה אלא דגס בסתם הוה בכלל, אבל רש"ג דמתיר בנדרים בשר עוף וכן ת"ק שלו דאסר

הטור והשוו"ע ע"פ שהביאו לשון הרמב"ם, כיוון דהර"ז ז"ל בפירוש כתוב-DDOKA בנדור על אותו הימן, ה"י להם לפреш. ולפער"ד נראה כדעת הרא"ש ז"ל דבאמות קשה טובא לדעת הר"ז ז"ל אכן נאמר דלא כיון לאסור דגנים מושום דהוא על יום הקזה נדר שבלא"ה איינו אוכל. והרי חינן שהוא רוצה לאכול דאל"כ למא נפ"מ, וכיון דרוצה לאכול אדרבה מסתבר יותר בכךור את עצמו מלאכול דגים, כיון דתאב עליו לאכלן גם ביוםא דקהזה. אבל לדעת הרא"ש ז"ל דקיים על שאר יומא ניחאה אלא דלעומת זה קשה כיון דנדור על ימים רבים למה נוציא דגים מושום, דהיום איינו אוכל בלא"ה וצ"ע.

תנוס' ד"ה הא עוף אסור מדאורייתא וכו', ונראה דהא דס"ד שהוא דאוריתא מושום דסמק אסיפה דגזר העלהה אותו אכילה וכו', אבל אין לומר וכו' דהא הנודר מן הבשר אין כל בשיר שהוא וכו' עכ"ל, עיין במהרמ"ל ובמהרמ"ש ז"ל, שדברי התוס' תמהים והא בסיפה דנדור מן הבשר לא קטנה איסורה כלל, וגם לומר דידייק כד"ר יוסף דאי מדרבנן, לא הוא גרו על העלהה שהוא גזיל"ג, קשה לשמעו, דמה מתרץ ר"א מהן ד"ת ומהן ד"ס וכולה ר"ע היא, הלא יעקר חסר מן הספר דהרי לו לתרץ איך גור כאן גזיל"ג וכדמתרצ אבוי.

והנה לפען"ד בהא דכתבו, דא"א לדיק מהא דקטני כל הבשר כוונתם הכי הוא,adam נאמר כן, אז הנודר מן הבשר נמי בעין למימר דושא עוף לבמהה ע"ג דלא קטני בפירוש, דאל"כ אין כאן מקומו כדהקהה הראש יוסף ז"ל וכדי שלא נסבול דוחק כזה שסבירא כאן דין הנודר דלא שייך הכא וגם איינו שווה בדין עם בב"ח, נסbold יותר דוחק קטן מזה, דקטני כל הבשר אסור יש מהם ד"ת וש מהן ד"ס, אבל אי דיקא מצד איסור העלהה היל, אין ניחאה, דע"כ נסbold האי דוחק גדול דלא שווה דין בב"ח לדין נודר. ומה דלא חש ר"א לתרץ איך גרו אהעלאה בעוף דרבנן נראה לפען"ד דבר נכון עד מאי, והוא דהרי הש"ס דמדייק מהוז מבשר דגים, דעתו אסור, ולא מרישא דכל הבשר, כבר כתבענו לעיל דהרי סובר דעתו לאו בכלל סתם בשר הוה, ואם בכל זאת נאמר דאסור מדרבנן, אז נפרש המשנה הכי "כל הבשר אסור בבל" הינו בשיהה, ומזה"ת, "חו"ץ מבשר דגים וחגבים" דשי' לנמרי אבל בשיר עוף נשמע מדייקא דאסור מדרבנן, ע"ז ודאי קשה א"כ למה גרו עליו גזיל"ג, העלהה אותו אכילה, אבל ר"א דקמתרצ כולה ר"ע הוא מושיר עוד ואמר דעתו נכלל בראשא דכל הבשר ומשום דאייקרי בשיר סתום וכדעת הרמב"ם ז"ל לעיל, וטעם הגירה כדי שלא טעה העם לפреш גדי בחלב אמו כדכתיב, שכן הצריכו לאסור כל הבשר ואפיilo עוף, מפני שבפי העם גם עוף בכלל בשר, וא"כ כוונת האי גורה ה"י שייהי בעיני העם שוה כולם אסורים מה"ת, ואם ה"י העלהה אסורה בבהמה ומורתת בעוף שוב הדר החשש שיימרו מה"ת גדי בחלב אמו דוקא, וכן שפיר לא חלקו בגורת העלהה לא מד"ת ולא מד"ס, עיין באחרונים שנטקתה להם על אריכת דברי ר"א אבל לפי האמור ניחאה דרוצה לומר שלא טעה כדעליל דמסיפה דחו"ץ שמעין עוף אסור, וזה עכ"ז ודאי דאוריתא, דאי דרבנן ומה גרו אהעלאה, אלא דMRIsha נשמע עוף, ומ"מ הוא מדרבנן וככלו בחדי דאוריתא מטעם הנ"ל, וממילא לא קשה איך גרו גזיל"ג, והוא דלא גרו גם אבישול והנה לדעת הרמב"ם ז"ל לפי טעם הנ"ל, ממשום דכל שנגزو אכילה שוב לא שכיח כלל שיבשלו, רק דרכ' מקרה בנפל עוף לחלב רותח, ועל מלatta דלא שכיח לא חשו על טעם הנ"ל משא"כ העלהה אם ה"י מותרת עילו בצל

בדגים, ובפרט דקטני בהדי חגבים, ובଘבים פשיטה דמותר בכ"מ, וכמ"ש"כ הפסיקים, אבל משנתינו דאין לה עסוק בדברים, והביהה דין זה דנדור מן הבשר הכא מושום שיוי הדין דהכא והכא כל הבשר אסור, ודגים וחגבים מותר, לאוקמי דמותר ביוםא דקהזה או בדכאייב לי עינה, הוא דבר זר עד להפליא, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין באמות פליג אש"ס דילן בהז, וס"ל דבר דגים לעולם מותר, ועיין בר"ז נדרים דף הנ"ל ד"ה והא מן ירך נדר, ובגהגת הש"ס בעליפה עינים שם. ובאמת עניין יפלא מאד איך אפשר לומר לשון נדרו, דאייך איינו מושום דמיילך עלי' שליח יהי' במשמעותו לשון נדרו, דאייך נפרנס המשניות דסוף פ' הנודר מן המבושל, הנודר מן היין מותר בין תפוחים והנודר מן השמן מותר בשמן שומשיין, וכתב שם הר"ז דכל שיש לו שם לווי' לא מקרי יין ושמן סתם. ופשיטה דבכל הני מימליך עליהם שליח. אדם רוצה לשחות יין אפילו על שכר מימליך השלח, והצריך לשמן להדליק או לבשל אם לא נמצא שמן זית יקח אישׁ שומן אחר מהה שימצא ומ"מ פשיטה לי לתנא דמותני" דבלל נדר איינו אלא מה שנקרא יין ושמן סתם ולא מה שמוסיפין לו שם לוויי, וא"כ בדגים נמי ניחeo Adams לא ימצא בשר يستפק בדגים דהמה קרובים לשר, אבל מהיכי תיתי היו בכלל נדרו. ועוד זאת דהרי לנגי בב"ח דאמרין דגדי בחלב אמו לאו דוקא אלא שדיבר הכתוב בהווה, ולכן אסרים מה"ת כל בשיר שתתבשל בחלב, ואפי' חי ועוף ובהמה טמאה היו בכלל, אלא שיצאו מן הכלל עי' י', פעים גדי שכותב בתורה מבואר לקמן קי"ג ע"א במשנה שם, ולמה לא בעין מיועטא על בשיר דגים וחגבים (דلم"ד היה ועוף אינם מה"ת קשה לומר דמעטם דגים וחגבים מוקיש דבבלחה וכיריס"ג לקמן) הרי דדים וחגבים איינו בכלל בשר כלל, ובDALICA שום מיועטא נמי ידענין דלא הוא בכלל בשר כלל, ואיך נאמר דהוה בכלל נדר מושום Adams רוצה לאכול בשר ולא ימצא, יאכל דגים ולא ירך או קטניות יותר קרובים לשר מן ירך וקטניות, והוא פלא והפלא בעיני. ושוב דקדקתי בשלוון הרמב"ם בפיה"מ כאן שכ' וזול, "כבר באנו במקומות מנדרים, שעיקר אצלנו בנדירים היל אחר לשון ב"א, אבל בזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר מן הבשר אסור אפיilo בשר דגים וכו'" עכ"ל ומיל לא ישנותם על לשון הלאה, שבזמן שחברו המשנה היו עושין שהנודר וכו', ועכ"פ כפי הנראה בעיליל דגם הרמב"ם ז"ל הרגיש בזירות דין זה, דהנודר מן הבשר יהי' אסור בדגים שאינם מין בשר כלל וכמו חגבים, ולכן כתוב שהיה דבר זה גורה חדשה להכניס דגים בכלל בשר, ור"ע רק בנודר מן הירק אסור בדלקוני משום דירק כולל גם דלעוני אבל דגים בכלל בשר כלל, ולכן נחקרו לפרש היתר דגים דקטני במשנה ובבריתא ביוםא דקהזה, ולא שבסיסוד המשנה שהיא ישן נושא מתפרש כן, אלא דהמשנה לא זה מקומה, גם אחר שהכניסו דגים בכלל בשר לעניין נדריס, מפני דיש מקום להיתר זה ביוםא דקהזה והבן את זאת, כי עיין זה צrisk לפרש בכמה מקומות וחד מהם הוא בריש מיכלתו דכמה אוקמות שבגמ' הכנין בריבוי דהכל שוחטין דינים חדשים שנתחדשו זמן הרבה אחר יסוד המשנה, ודוק'.

ודרך אגב אכיע' כאן מה שיש לי מן התמיा על הפסיקים הטור והשוו"ע שסתמו דבריהם ביום"ד סי' ר"ז בהא דמותר דגים ביוםא דקהזה, אי דוקא בנדור רק על יום אחד והוא יומי דקהזה, או אפיilo נדר על שלשים יום או סתם נמי, ובדבר זה אני רואה פלוגתא דהה"ז ז"ל שם בנדירים כתוב בפירוש, דדוקא בנדור על יום הקייזה, אבל מלשון הרא"ש שם משמע דה"ה בנדור לכמה ימים, כיון דהיום לא מציא אכל דגים, ומילא אין כוונתו בלשונו על הדגים, וכן נראה מלשון הרמב"ם שכ' ואם מראין הדברים בעת שנדר וכו', אבל

בעירובין, והוא הרי ס"ל דרב"ח בעור מה"ת עי"ש. ולפי ביאורנו זה ליטתה דר' יוסף קמפרש רישא דמשנתינו דכל הבשר רק אבהמה קאי ומדוקא דחוץ מדגים וחוגבים קמידיק הא בשער עוף אסור, הינו דפלוغو בי" ב"ש וב"ה כדמפרשוו איזיל וכמוש"כ למעליה, וא"כ ליכא כאן סטמא דב"ה אוסר דהרי מני וב"י אמר דר' יוסי קאמר לוי יש חולקין עליו ולא משום מביא גאולה קאמר לה, אלא לידע דלאו ד"ה הוא אלא דיש חולקין וס"ל דנהפהוך פלוגו ב"ש לחומרא וב"ה לכולא, והוא תנא עדויות דפ"ד, וממילא צרכין אנו לפסקן כמותו, ממש"כ הראב"ד, ובפרט שהוא במילוי דרבנן דהעלאה וגופא בכוכב"כ אינו אלא מדרבן. וא"כ ר' יוסף להלכתא ס"ל דעוף בחלב דרבנן כב"ה אליבא דת"ק עדויות, וממילא דמותר להעלתו על השולחן וזה נראה ברור ונכוון מאד ולא נצרך לומר דאמוראי פלוגו אי בשער עוף בחלב דאוריתא או דרבנן דבר שלא הזוכר בפירוש בגמי' ודוק"ק. ועיין לקמן קי"ג ע"א מה שכתבת שם על המשנה המעליה את העור עיין שם היטב.

וראתاي כאן בדברי הלב אר"י ז"ל שכותב להתנצלותו דבריהם אבינו ע"ה דאיתך העלה לאורחים שלו בן בקר, עם הלב וחמאה כיוון דקיים א"א כל התורה כולה ואפלו עירוב תבשילין כמשׁח'זיל, והביא בשם הפסוקים דמה שקיימו האבות התורה הי' אצלם כדרבן כיוון שלא נצטו עלייה, ומאחר דאמרין דבחול"ל לא גרו על העלתה חלה משום דליקא דאוריתא, ה"ה לאבות קודם מתן תורה דליקא בב"ח דאוריתא, אין מקום לאזר העלה אותו אכילה עכת"ד. ואני בער ולא אבין, א"כ איך קיים א"א גם עירוב תבשילין יותר משמרת דרבנן דהרי כולן גוזרות והרחוקות נינחו שלא לבוא לפגוע באיסור תורה, ועירוב תבשילין בפירוש כתוב הרמב"ס בראש פ"ו מיו"ט דנתקן כדי שלא יבא לבשל מיו"ט לחול והוא טעםא דר' אש"י בגמי' ריש פיו"ט עי"ש ודוק"ק.

תנוס' ד"ה ונינתן לכל כהן שירצתה, פ"י ב��' אפי' אינו מחזיק בתורת ד' ואין נראה לר"י וכו', וחשיב בהדי'יו הזروع והלחאים והקבבה ואמרין לקמן שאין ניתנות למי שאינו מחזיק בתורת ד' עכ"ל כוונתם דרש"י ז"ל לא ה"י לו להזכיר כאן האי קרא דلتת מנת לכהנים המחייבים בתורת ד'. דמה"ט חلت ח"ל נמי אינה ניתנת אלא למחזיקים ומתק"ו,adam חلت הארץ דאוריתא דתביעת הכהן עליה יותר חזקה, אמרה תורה למי שאינו מחזיק בתורת ד', מכך' מה שצוטטו בה אינה אלא מדרבן, שלא רצוי חז"ל להזכיר בה ידי' עובי ריש ויתבטל מצות נתינה ודאי יותר טוב ליתנה גם למי שאינו מחזיק, וכן אם הוא עני ובלא"ה צרי' ליתן לו בתורת צדקה, אבל חلت הארץ דיש בה משום טומאה שאינה משמרה כראוי בכל אופן אסור ליתנה לע"ה שאינה משמרה בטירה לכך ס"ל להתוס' ז"ל, אלא דלשון המשנה,, ונינתן לכל כהן שירצתה" אינו מדויק לשליטם דהרי אין לו ברירה, דהרי אין לנוינו כהן אחר, והכי הול"ל ונינתן אף לע"ה וצ"ע ודוק"ק.

תנוס' ד"ה עוף וגבינה אין בשער וגבינה לא, תימא דהיכי פריך מגבינה אחר בשער, אבשא אחר גבינה וכו'. הנה מפרש"י ז"ל מוכחה דס"ל דאין חילוק דבד"ה ללא קינוי הפה כתוב "שם אכל זה ובקש לאכול זה וכו' אבל בשער בהמה בעי' קינוי כדלקמן, שלאichi נדבק כלום מן הרשות בחניכיו" עכ"ל מזכותם סתם אכל זה, ולא פיש' גבינה וכו' בסה"ד שכותב סתם,, "מן רשותו" ולא כתוב גבינה, הרי דבון בשער ובין גבינה תחלה צרי' קינוי ונטילה וסגי בהכוי, ובכוי מתפרק הסוגי' על נכוון ורק ר'ח' דמחקל לקמן בין בשער תחלה לנגבינה הוא חידש לו דבבשר תחלה צרי' המתנה. ולפע"ד ברור דאיסור זה דקאמר ר'ח' הוא חומרת אמוראי, וכיון

עת על השולחן עם החלב.

ועפ"י האמור מיושב ג"כ ממש"כ הרמב"ס ז"ל פ"ט הלכה כ' דהעלת עוף אסור משום הרגל עבירה שייכל זה עם זה, אע"פ שעוף בחלב אסור מד"ס עכ"ל ועיין בלח"מ שהקשה הא בגמי' אמרינו אי שרית לאסוקי עוף וגבינה אותו לאסוקי בשער וגבינה ובאליפס רותח דאייכא בב"ח דאוריתא. ועיין באחרונים ז"ל מש"כ על פרשי' במתנית'. ולפע"ד נראה לפי האמור דהא דמתרך אבי בגמי' כנ"ל הוא אליבא מה דס"ל הש"ס בתחלת הסוגי' דעוף מדוקא דסיפה דחוץ מדגים וחוגבים אסרים, אבל אליבא דר'א דקאמר דמתנית' דכל הבשר כולל גם עוף ומטעם הרמב"ס ז"ל לא צרכין כדי שלא יטוע למורה דגדי בחלב אומו דוקא ודוק"ק.

ד"ר ק"ד ע"ב. משנה העוף עולה עם הגבינה על השולחן ואיינו נאכל דב"ש וב"ה אמורים לא עליה ולא נאכל. התניס' הקשו דזה הווע מחלוקות אחר הסTEM דלעיל, דכל הבשר אסור עלות על השולחן. ובאמת לפי מה שכתבנו למעלה דהש"ס ממש"ה מדיקמן דעוף מדגים וחוגבים" דעוף אסור ולא "מכל הבשר" משום דס"ל דחוץ מדגים וחוגבים סתם, דיש לו שם לויי' כמו דגמים, וא"כ הכי פירושא דמשנה כל הבשר, דהינו בשער בהמה אסור עלות חוץ מדגים וחוגבים שמותר לעלות. וזאת לד"ה, עוף פלוגו ב"ש וב"ה. אלא דלפ"ז צרכין לומר דמתנית' דלא כר"ע, דהרי חיה ודאי היה בכל כל הבשר, ואיך קאמר דאיינו עולה לד"ה כיון דגם חיה איינו אלא מדרבן לר"ע, ולפ"ז ליתה ג"כ מה שכ' התוס' דפליגי ה"ה בחיה, ולא נקטו בלשונים משום דלא שכיח,adam בחיה נמי פלוגו היה לי' סTEM ואח"כ מחלוקות. וממילא צרכין ג"כ לומר דב"ש וב"ה פלוגו בעוף אי דאוריתא או דרבנן דאי לשניםיהם דרבנן ופליגו אי גרו כאן גזל"ג או לא, וכדabei' לעיל, הרי שניהם ס"ל דחיה מד"ת ועוף מדרבן וזה דלא כחד תנא דלקמן קי"ג ע"א, דلت"ק היה ועוף מה"ת, ולר"ע חיה ועוף רק מדרבן, ולריוסה"ג חיה מה"ת ועוף מותר אף מדרבן כדמסיק בסוגי' שם, דבמקומו של ריוסה"ג היו אוכליין בשער עוף בחלב, וכאן בין ב"ש ובין ב"ה סברו דחיה מול"ת, ועוף מדרבן, אבל אי פלוגו בעוף בהמה וחיה. וכל זאת לר' יוסף והס"ד שבגמי' לעיל, דעוף אינו בכלל כל הבשר, אבל לר' אש"י דטורץ דעוף בכל כל הבשר ויש מהן מדורייתא ויש מהן מד"ס עכ"ל לומר דהוה סTEM ואח"כ מחלוקות לעניין העלה, אי גרו גזל"ג עוף אותו בהמה ממש"כ התוס' ודוק"ק.

ע"ש גמר הא קמ"ל מאן ת"ק ר' יוסי כל האומר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. לכארו' תמייה לי דהרי בא"ה צרי' לומר דר"י קאמר לי' דלא תימא ד"ה הוא דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא דרך ר' יוסי אמר כן, אבל יש חולקין ואמרין דפליגו להיפך וב"ש לחומרא וב"ה לכולא, עיין בריש פ"ה מעדריות בתומי"ש סTEM תנא דפ"ד שם לית לי' דהני נמי דקחشب ר' יוסי הוא מוקלי ב"ש, ולדעת הראב"ד באמת אין לפסקן לא כר' יהודה שם ולא כר' יוסי, אלא כתנאו DSTEM בפ"ד דלא כוותי'יו חוץ ממה שמצוין במא" דסטם כר' יודא ור' יוסי עי"ש וצ"ל דהכא כיון דרביש פרקו סTEM כר' יוסי דהרי קתני כל הבשר אסור להעלות ועוף בכלל כן פסקין כוותי' עע"פ דהוא נגד הסTEM שבעדיות דפליג ר' יוסי. וממילא כאן לא הביא שהוא לא כר' יהודה שם ואמר דבר בשם אמרו מביא גאולה לעולם. והשתא דאתינא להכי לא צרכין אנו למייר דר' יוסף ס"ל בשער עוף בחלב דאוריתא. עיין כאן בהגות הגרי"ב שסתמה על הבה"ג שס"ל דמש"ה שרי' ביעא בכתחאה משום דעוף בחלב דרבנן, הלא ר' יוסף קאמר לי' שם

חוּמָרֶתֶם, וְכַעַן שְׁכַתֵּב הַטֵּי דְמֻלְתָא דְמִפּוֹרֵשׁ בְּקָרָא לְהַתִּיר אֵין כָּחַ לְחַכְמִים לְאָסְרוֹ, כִּنְהָדָר הַזָּה דָלָא רְצֹו לְהִיּוֹת מְפּוֹרֵשׁ בְּמִימְרָא דָרְיַי הַפְּךָ חֻמָרֶתֶם רַחַ, אֲבָל בְּאַמְתָה רַי אָמַר סְתָם וְלֹא כְלָום, עַל שְׁנֵיהֶם, דַעֲדֵינוּ לְאַהֲיָה הַיִלּוּק בְּינֵיהֶם, וְכֵל מַיְשָׁאנוּ מַתְעַקֵּשׁ אֶלָא מַבְקֵשׁ אֶת הַמְתָהָת, יָדָה שְׁהַדְבֵּר כֵּה הוּא וְדוֹקָק.

ע"ש גמר' א"ל ר' אתה בר' יוסף לר'ח בשיר שבין השנים מהו קרי עלי הבשר עודנו בין שנייהם, לפירושי ז"ל השאלה ה'י עלبشر שבין שניים, אפילו לאחר ששות, שלא לאכול בגינה עד שיטלנו מפני שעדיין חשובبشر, וע"ז קרי עלי' האי קרא, דאלמא מיקרי בשיר, עיין בפסקים, ופירוש זה לפלא בעניין דע"כ שאל אם לא חשב אחר שיש נתעכל דמיד ודאי חשוב בשיר, דהרי אמרתו דלא הויה עיכול, פ' גה'ג דאפילו חזר והקיאו מתחייב על אכילתו דלא הויה מעוכל, וכשכ' מה שנבחר בין השניים דלא הויה מעוכל, ולכן ע"כ לפרש דשהל אלאחר שיששות, וא"כ מה השיב לו מן הקרא דבר שודנו בין שנייהם, דלא מוכח מיד' אלאחר ש, ולא עוד אלא דהקרא בפשיטתו לא מייר' כלל בשיר שנבחר בין שון לשון, אלא פירשו הדבשר עדין בפיקח דהינו בין השניים שלמעלה ושלמטה עיון ברשי"י בחומש, טרם יכרת כתורומו עד לא פסק, ד"א אינו מספיק לפוסקו בשינוי עד שנשנתו יצאה עכ"ל ולד"א דהינו שלא הספיקו לעלוס הבשר, ודאי אין מקום לדרש זה שבגמ' אלא דגם לפי התרגומים שפירושו דלא פסקו מלאכול ג"כ און המדבר מבשר שבין שן לשון כמובן, ועוד קשה לי דמ"שDKMSופק אבשר ולא אגבינה אם נמצאת שנבחר ממנה בין שניינו ועדין הוא שם לאחר שעות אי שרי לאכול בשיר בלי ליטול הגבינה שבין שניינו דמהיכי תיתני נימא בגבינה חשוב במעוכל בין שניינו ואפילו מיד, דהרי אחר גבינה מותרת לאכול בשיר מיד אחר קינוח והדחה, ודוחק לומר דע"י קינוח והדחה א"א שתשאר בין שניינו רק בשיר ולא גבינה. ולכן יותר מסתבר שיטת הרמב"ס ז"ל דס"ל דעתמא דר"ח דאמר אלכ' בשיר אסור לאכול גבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח כמו גבינה אלא דמהרמ"ל ויתר המפרשים נתקרו להו, דא"כ מה שאל לי ר' אתה בשיר שבין השניים מהו, כיון דעתיך חוב השהיאי שבין בשיר לגבינה הוא מetus בשיר שבין השניים שאינו סר בקנוח, ואני תמהני לכארו' עוד יותר דלפי שיטת הרמב"ס דלאחר שיש באמת חשוב במעוכל, ואין צורך להסירו וקשראל רק דאפילו בלעו והקיאו לא הויה עיכול, אבל לפע"ד נראה דהפרוש בגמ' לפי שיטת הרמב"ס כך הווא דר'acha בר"י הקשה לר"ח בשיר שבין השניים מהו כלומר אויל' אינו חשוב ואין זה אלא כ"ש ואינו כדי לחש עלי ולאסור בשבל זו לאכול גבינה אחר קינוח, וע"ז השיב לו דרך מליצה והבשר עודנו בין שנייהם, דחשוב וכדי לאסור בשבל האי כ"ש שבין שניינו ולא דרך ראי' הביא האי קרא, אלא דרך מליצה זהה ונראה לי ברור ונכון לפי שיטת הרמב"ס ז"ל ודוק'ק.

ע"ש גמר' א"ל הנ' להיכא וכו' וכותב המהרש"א בח"א אפשר שהרגיש בו שרצה לגנבן עכ"ל, וכותב בהגותה מהרש"ש זוז' ול"ז מה חדש על פרשי'ו' שהיה גנבן עכ"ל, ולפע"ד כוונתו של המהרש"א להקשות למה לא קיבל אבי תשובה אריסי, דאמר לי' מ'ר, וע"ז כתוב דאפשר דהיא לאבי' איזה הוכחה דלאו אמות קאמור שוב עיינתי בעין יעקב ושם הגירסה בדרכי המהרש"א, "אפשר שהרגיש בו שאינו אומר אמת אלא שגנבן" ונהנתאי ודוק'ק.

תנוס' ד"ה לסעודת' אחראית אכילה לאו בסעודה שרגילין לשות, אחת שחרית ואחת ערבית, אלא אפי' לאלטר אם סילוק השולחן ובירך מותר דלא פלוג רבנן עכ"ל, מה שהזכירו להו,

איסור דבר שסנהה"ע ذקאמר רב לעיל צ"ה ע"א דאסור, ומבואר בירושלמי דבר גזר על זה, ועיין שם שהארכתי בזיה. וכאשר ביארנו בראש מכך תלען דהא דפוסלן השחיטה בנסיבות פגימה שאינו אוגרת רק נרגשת חומרא זו חיש לן ר'ח באמרו ר'י שלפני עי"ש, והכא דכוותי' דאיך יעלה על הדעת דדבר שלא נזכר בשום משנה או בריני'תא, ואדרבה ההן מבריני'תא דאגרא והן מבריני'תא דפליגו בה ב"ש וב"ה דלא דיברו אלא מקינות והדחה ונטוי מוכח דז' לא ה'י חומרא זו דהמיתה ולומר דחיחת המתה נברא והן מבריני'תא בשר תחללה ולא האצירו התנאים ומה שדיברו מן קינות והדחה סטם נוקמא על מציאות דבתחללה גבינה הוא דוחק שאין הדעת סבלתו, ומה דפרק' לקמן ארי' דאמר „ולא כלום" מר'ח דאמר אלכ' בשיר אסור לאכול גבינה וגם יתר ביאור הסוגי', עיין לקמן בדבר הסמוך ודוק'ק.

ד"ה ק"ה ע"א גמר' בעיא מינין ר'א מר'י, כמה ישחה בין בשיר לבינה א"ל ולא כלום, איני והוא ארכ'ח וכו', אלא כמו ישחה בין גבינה לבשר א"ל ולא כלום עכ"ל הש"ס וכל השקיל וטרוי הלה כולה מוקשה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה, הכי לא ידע מבריני'תא דב"ש וב"ה, דבעי' קינות והדחה, ומילא מילא מילא דבכחא סגי דקשה מאד לומר דלא ידעה מאחר דהוא מלטה דנוהג בכל יום ובכל אדם ופוק חז' מה עמא דבר, וע"כ דקבעי לי' כמה ישחה כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דהאי ר' אסיד דקבעי כמו ישחה בין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דלפי מה דפסקו דבון בשיר לבינה בעין שהי' השמשו דבースה אחריתא מושום טעם המשך מן הבשר בתוך פי' כדעת ר'ש"י או מושום בשיר שבין השניים כדעת הרמב"ס. עדין לא נדע שיעור שהי' שבין גבינה לבשר כדי שלא יצטרך קינות והדחה, דכיוון דגבינה אין כאן מושך טעם ולא גבינה שבין שניים, אבל מ"מ מיד אסור לאכול בשיר אחר קינוח עד שיקנח ידית, וכמה ישחה שלא יצטרך קינות והדחה. גם מה דקאמר הש"ס דעל גבינה ואח'כ בשיר שאל, קשה טובא למה לא של גם על בשיר ואח'כ גבינה הכי האי מימרא דר'ח כבר היהתה מפורסת וידועה, עוד פלא ר'ח לא אמר שיורא אלא אסור ורק מעשה דמר עוקבא ידיעין דאביו המתין מעלי'ו והוא הקיל עד סעודתא אחריתא הרי דלא ה'י להם שיעור מבורר על האי המתה, וא"כ ר' אסיד דבעיא מר'ב' ר' יחנן כמה ישחה בין גבינה לבשר, והшиб לו ולא כלום, והיינו בקינוח והדחה כדעת רוב הפסוקים, איך לא של אל לו כמו ישחה בין בשיר לגבינה דלא סגי בקינוח והדחה. ומtopic' חומרה הנ' קושיות אני אומר דלאו מר'ח ארי' קפרק' איני' דר'י בamat עדין לא החמיר חומרא זו דר'ח, להמתין אחר אכילת בשיר רק ה'י ד' לו בקינוח והדחה, וכבריני'תא דב"ש וב"ה דקאמרו סטם על בשיר וגבינה באכל, אכל אחת ורוצה לאכול אחוריו השנ'י, וכפרש'י ז'ל לעיל, אלא דעל מאן דקאמר מימרא זו דר'י ביביהם'ד להלכה קפרק', איני והוא ארכ'ח הרי דסבירו על עצם שלא לאכול גבינה אחר בשיר ובתורת איסור כמ"ש ר'ח ואיך נקבע תשובה ר'י לר' אס' בגמ', וע"ז השיב לו דעכ'פ' תלי בין גבינה לבשר, דבזה לא החמירו להמתין והרי תראה דבדורות הפסוקים הוסיף חומרא גם על גבינה קשה להמתין כmoboa ברמ'א בהג'ה סי' פ"ט, וכאשר הראותיך בכמה מקומות בש"סSENDUCH לישב במאמרות הראשונים להשוותם עם חומרות שנתנו ארכ'כ, כדי שלא ה'י מפורש היפך

ראשונים קרי מצוה, והשנאים חובה, דחחיו נצמה ונתווה מילא מן הראשונים שהם מצוה ודוק.

בנ"ד ובה"ג פירוש הראשונים שהם מצוה משום סרך תרומה טעוני ברכה, אבל אחרים ששם לצורך אדם אינם טועני ברכה, ומכאן כי הר' שאין לצורך על ק"ש שלפני מותו וכי"ל, ולכאר' תמורה עשית מעקה וקביטת מצוה מה מרביתם עליהם, ובכל הלא כל המצות נצטו לטובת האדם כמפורט בתורה כמה פעמים, ואולי לא אמר בהה"ג כלל זה אלא במצבים דרבנן ולא בדורייתא מפני שבדרבנן אנו יודעים הטעם בבירור, אבל בדורייתא הלא חזץ מן הטעם הנгла, יש בהן סוד ממש, ועיין מה שכתבי בזה לעיל צ"פ פ"ז ע"א לעניין מצות כסוי הדם ודוק.

ע"ב גמר אר"ג לא שנן אלא בין תבשול לתבשול, אבל בין התבשול לבניה חובה, הנה לדעת ר"ש שבתוס' וכן הוא דעת הר"ף והרמב"ם ז"ל, אין חילוק בין תבשול לבשר ממש, התבשול נמי התבשול של בשר כאמור, אלא דלפ"ז צריכין לדוחק דברין התבשול לבניה היינו לבניה תחללה דבתבשול תחללה הלא בעין שהי"י עד סעודתא אחריתא, והנה אם נאמר לדעת התוס' דלעיל דסודה אחריתא אפילו מיד ועיי"ט סילוק שלוחן ובה"מ, ומ"מ צריך קינות ונטוי" ונדעת השו"ע שהבאתי לעיל, לא הי" צריכין בתוס' לדוחק כאן דבגינה תחללה דזואה קמיiri, דהא גם בתבשול תחללה מציא מיר"י ובסילוק השולחן כ"ל. אלא זה ליתא דכיוון דעתכ"פ בעין ברכת המזון הרי עבי נטוי" מצד מים אחרים, ולמה לי נטילה ב"פ ודוק. עוד זאת יש להעיר על שיטה זו דתבשול היינו בשר מה קמ"ל ר"ג דבין לבניה לשבר צריך נטוי, הלא כבר נשמע זאת מביריתא דאגרא ובפלוגתא דב"ש וב"ה דלעיל, לפי הסוברים הדחחה היינו הדחת ידים. ואולי לאפוקי מהא דר' יצחק דלעיל דמחלק בין לילה ליום, ואז לא הי" קורא אותו חובה, ואולי מה"ט השםיט הרמב"ם ז"ל הא דר' יצחק דקאמר דסגי בעיננו בעלמא, ועיין בס"י פ"ט בש"ך סק"י עיי"ש ודוק.

צ"ט ע"א גמר כי אתה ר' דימי אמר מים הראשונים האכלו בשר חזיר וכותב רשי"ז יול שחוניין ישראל ה"י מבשל ומוכר בשר שחוטה לישראל, ונבלות לנכרים, ולזה שלא נטיל ידיו האכלו בשר חזיר, ומהרש"א ז"ל נתעורר על דברת רשי"ז שמתחליל בנבלות ומיסיים בחזיר, וכותב דריש"ז רצה לתרץ איך נשא וננתן בדברים אסורים لكن כתוב דמוך נבליה וטריפה שנזדמן לו מרותם בהמותינו, ועתה אירע שנזדמן לו בחובו וכדומה בשר חזיר עיי"ש. ולפנ"ד נראה ברור לדינא אפילו בנזדמן לו דרשאי למכוון לנכרי, מ"מ לבשלו ולהאכילו לנכרי כדרך אקסני פשיטה דאסור דזה לבשל ולמכרו מבושל הוא מסחר חדש ולא הותר לו בשבייל שנדמן ובפרט דבבישול קרוב החשש שמא יבא לאכלו, שוב ראיתי בפתח"ש ססי קי"ז וז"ל: ונראה קצת דהה" דאסור לבשל בשר טרפה שנזדמן כדי למכוור לכוטי מפני שקשה למכוור בשר יה"זישין לתקלה עכ"ל, ולפנ"ד מה שנראה לו קצת הוא אצל ברור כמשמעותו כנ"ל, ולא מטעם דקרוב להascal באכילתו לחוד, אלא משום דלבשל ולמכור מבושל הוא מסחר חדש, שלא הותר לו בנזדמן לו טו"ז בתוך בהמותיו ודוק. אבל מה שנראה לפנ"ד בכונת רשי"ז יול הוא, דרצה לומר דהאי גברא שהי' מזלאל במשום הראשוני חטא כאן בכפלים, דהה' לו לחוש שלא יכירו מהו שראה ישראל ואכילה נבליה וטריפה אצל האי חנוני שמאלכי ישראלים ונכרים וכמוש"ב מהרש"א ז"ל, דنبילה וטריפה שכחיהם אצלו, אבל על בשר חזיר לא הי' לו לחוש דהוא לא שכיח, ובמה שבישיל ומוכר באמת איסורא עבד, עיין בהגות מהר"ב מרנשבורג ז"ל ודוק.

دلכאר' קשה דהרי אביו הי' שווה מעיל"ע ולמה נימא שבנו מор עוקבאה הקיל נגד אביו לאכול ע"י סילוק שלוחן וברכת המזון. אבל לפע"ד נראה דהחותס' לא פירשו, עד לאחר מכן השתא, כמו שפרש"י ז"ל דהינו מעיל"ע, אלא דסתם סעודת בשער ה"י בערב וכדכתיב בערב תאכלו בשער, ובבוקר תשבעו לחם, ושזה מן הערב עד הבוקר, כי השתא ר"ל עונה אחת חצי היום דהינו י"ב שעות, וא"כ אכן נפרש דמר עוקבאה הקל בסעודתא אחריתא דהינו חד מן הערב עד הבוקר, ואם לא דוקדק על צימצום השעות שהיא עונה שלמה י"ב שעות, ע"ז לא הוה קامر דהוא חלה בר חמרה, ולא עוד אלא אדם בשביל שעעה קללה לא הי' משנה ממנה אביו, אלא ואדי דהוא הקל לאכול עוד בערב בגיןה אחר בשער ע"י סילוק שלוחן ובה"מ.

אלא דהותח' הקשה על שיטת התוס' דא"כ הוא הרי אין זה אלא להכירה בעלמא, שלא לאכול בשר וגבינה יחד בלבד קינות והדחה, וא"כ גם בגבינה תחללה וא"כ בשר ה"י לו להחמיר עד סעודתא אחריתא, ועיין בלב אר"י מה שכתב בהז, ואני תמה על הניגאנום איך עלה על דעתם לתלota בוקי סריקה בתוס', שהמציאו טעם סעודה אחריתא להכירה, הלא כבר עשו חכמים הכירה טובא שלא להעלות על השולחן בשר וגבינה יחד, ולמה לי עוד היכירה דסילוק שלוחן, ואדרבה אם יעשה סילוק שלוחן ישכח בקינות והדחה הכי סילוק השולחן יזכירו. ולא עוד אלא דלשון התוס' מוכח דלא כוותייו דהרי כתבו דמשום היכירה עבדו כדי שלא יאכל בלא קינות דא"ג אסור צריך כלל. אבל לפע"ד נראה ברור דכונות התוס' דא"ג אסור רבנן לאכול באוטו סעודה גבינה אחר בשר אף קינות והדחה הלא משומם היכירה עבדו כדי שלא יאכל בלא קינות דא"ג אסור צריך כל. אבל דלשון סג' בsilok שלוחן, וא"כ דעת התוס' כתובו דמשום היכירה עבדו כדי שלא יאכל גבינה אחר בשר שמי' או משומם בשר שבין עד סעודה אחריתא, משומם מושך טעם קרש"י, או משומם בשר שבין שניים רמב"ם, מ"מ לא נזרו רק עד סעודה אחריתא דעפ"י רוב ישחה בין סעודה לסעודה עכ"פ שיש שעות, אבל מ"מ אם לפעמים יתואה לאכול גבינה מיד די לו בsilok שלוחן וברכת המזון לצאת ידי תקנת חכמים שאסרו רק בחדא סעודתא, ויש להם סמק גדול ממיימת דר"ח גופא, דאמר סתם אבל גבינה אסור לאכול בשר, ולא יhib שיעורא למלאה, וע"כ בחדא סעודתא אסור, וכל שלא אבל בחדא סעודתא לא עבר אתקנת חכמים, וח"ל עפ"י הרוב עשו תקנות, וכאשר מצין כזה הרבה הן בתורה והן בש"ס, לא הריך כאן בהז.

ודע דלפי שיטת התוס' דסודה אחריתא אפילו מיד ע"י סילוק שלוחן ובה"מ סג', אני מסתפק ושותל אי גם בלבד קינות והדחה מוהני, כמו שהי"י דשש שעות לרמב"ם דודאי לא בעי קינות והדחה, או נאמר דרכך לחומרה א"ר חסידא דגבינה אחר בשר אסור עד סעודה אחריתא, אבל לא להקל דלא נצרך קינות והדחה עיי' שsilok שלוחן וברכה ובש"ע כתוב צריך קינות והדחה והדבר צריך אצל תלמוד ועיין בראש יוסף ז"ל מה שכתב בהז ודוק.

תוס' דהה' מים ראשונים מצוה ואחרונים חובה בברכות דרש תרוייהו מקרא מוחתקדשים, אלו מים ראשונים, והייתם קדושים ALSO מים אחרים וכו', עכ"ל לפי מה שכתבו דמה שאמרו שם שהמוזהoms פסול לעובדה, כך ידים מזוהמות פסולים לברכה, היינו להם כיון דהדבר ה"י עליהם חובה ליטול אחר הסודה לפיקד נוחבות כמוهما, י"ל גם להפקיד כיון דמים ראשונים מצוה דאין לאכול בסתם ידים דהו מזוהמות, א"כ מכש"כ דלאחר אכילה נוחבות מזוהמות לעניין ברכת המזון, ומדוקדק הדבר בקריאה דוחתקדשים הוא הצוויי למים ראשונים, וממילא והייתם קדושים מפונקים שידים שלאחר אכילה נוחבות אצלכם מזוהמות, וכך

ס"י ד' בשם תשוי הרשב"א ז"ל שלומד מהאי מירמא דבר דעתו של שחרית בעי כל וכל דיני נטילה לשעודה. וופר אני תחת כפota רגלי הראשונים ז"ל, אלא דלפער"ד אדרבה מדלא אמר מותנה אדם על נטילת שחരית רק אמר גוטל אדם וכי' משמע דלא דבר מנטע"י לתפלה דלא בעי דיני נטוי כבשעודה, וסגי גם בмеди דמאנקי כמו צורו באין לו מים, ונלמד מקרה דארחץ בנקיון כפי, וכמבואר שם בב"י לדעת הרא"ש והר"ן והמרדכי ז"ל, אלא גוטל אדם שתי ידיו שחרית לסעודה שחരית ומותנה עלייהן על כל סעודות היום, ומילא מישיב קושי התוס' מהא דערבי פסחים דקאמר שםDKידוש הוה הפסיק בין נטוי לשעודה, דשאני הכא דהרי לא הפסיק בין נטוי לשעודה שחരית, אלא בין שעודה לשעודה וע"ז קאמר רב דמאנקי תנאי, דהרי הוא כיושב בסעודת כל היום מבוקר עד ערב. ולפי פירושנו כל הדינים היוצאים להפסקים מכח שסבירו דאנטילת הנקיון של קימה בבוקר קאי נופלים בבירא. וחיליל מלשון הרמב"ם ז"ל דס"ל בפ"ז מברכות ה"ז, גוטל אדם ידיו שחרית ומותנה עלייהן כל היום ואני צריך ליטול את ידיו לכל אכילה ואכילה וכ"ל בהאי תוספת דברים, "ואין צריך ליטול בכל אכילה ואכילה" אתה לאשמעין דמנטוי לאכילה דבר ולא מונטילת שחരית לתפלה זהה ברור לפער"ד ודוק". שובראיתי בהגחות מהרש"ש ז"ל שום הוא ז"ל הרגישי במה שכתבתני וננהנתי.

ד"ר ק"ז ע"א גמר' א"ד בשעת הדחק אין שלא בשעת הדחק לא, ופליגו אדרב, וא"ד אפיקו שלא בשעה"ד נמי והיינו דרב. קשי' לי לפי דעת הרמב"ם ז"ל שם הלכ' י"ח דע"י כריכת מפה מצי אכל בלא נסי', איך שיקש עשה"ד דהרי לכל אדם מסתמא יש לו מפה, אם לא שנאמר דקשה לאכול במפה, וא"כ שעה"ד דקאמר הכא שעה"ד כל דחו קאמר, ולפ"ז יש לומר דרמב"ם ושאר פוסקים דעתךשו על הא דרב מערבי בזה, דלשתת התוס' והוכrhoו לתרץ דרב מים בסמוך פסחים כדעליל, והוכrhoו למלעה דרב בנטוי לסעודה שחരית הרמב"ם ז"ל כפי שביארנו למלעה דרב בנטוי לסעודה שחരית קמיiri, ובזה לא שיק הפסיק בין שעודה לשעודה, וא"פ' בלא שעה"ד כלל מצי מותנה על כל סעודת היום בחוד נטילה, لكن האי שעת הדחק דקאמר כאן שעה"ד כל דחו קאמר, ולא הוצרכו לכרכוך. ידיו במפה שקשה לאכול מאכל בידים כרכוכות במפה CIDOU ודו"ק.

תוס' ד"ה Mai לאו, עיין בראש יוסף על דבריו זה ובסוף דבריו קמתמה על הרמב"ם ז"ל שכ' דלט אדם ידיו במפה ואוכל תרומה אבל לא חולין על טהרת הקודש או על טהרת הקודש, וזה הרמב"ם ז"ל סובר חולין על טהרת הקודש בחולין גמורין הון, ולא קודש דמי דכך כתוב בפ"א ה"ט, חולין על טהרת תרומה השליש פסול בהן, ועל טהרת הקודש הרי הון בחולין גמורין, ובחולין גרידא הרי סובר הרמב"ם דמותר לכרוך ידיו במפה והניח הדבר בצ"ע. ואני אומר במחכ"ת של הרראש יוסף ז"ל דכך לא חש לקמחוי, אבל עצימות הפלוגתא אי חולין שנעשה על טהרת הקודש רק כקדשים דמי, או לאו כקדשים דמי, והוא אם אכן נדו בי' דין קודש שהשלישי שלו עשה רביעי בקודש, או אפיקו הוא עצמו אם צריך לייחר שלאיטמאו, ומה"ט בראש מיכלון מוקי רביה ב"ע מותני" דהכל שוחטין בחולין שנעשה על טהרת הקודש ובטמא שחתט דוקא למ"ד בקודש דמי, דרך אין אסור לו ליתן לטמא לשוחט בסיכון קצרה שמא יעבשר ויגרום טומאה לחולין שדים כקודש מלחמת הבעלים שנוהגים בו דין קודש, אבל למ"ד לאו קודש דמי, גם בעליו אינם מוציאין לשומר את חולעו שלא יטמאו, אבל אם באתות נטמאו, ודאי דאסויים לו לאכלן מפני נדרו שקיבלו ע"י לאכול חולין עטה"ק, ולכן

ע"ש כי אתה רבין אמר ראשונים האכלו בשר נבלה, עיין בראש יוסף ז"ל שכabb דמסתמא לחומרא קאמר, ובבלה חמורה דאית בה גם עשה דaina זבוחה, ולא ידעתה הכרחותו להה, והא אדרבה הש"ס קאמר אח"כ דר' אבא מתני חדא מהני וחדא מהני לחומרא, הרי דחזר חמור מבלה, שנית נעלמו מעני קדשו לפי שעה דברי הרמב"ם ז"ל בפ"ב ממ"א דבכל הטמאים הון בהמות והן עופות אכן חוץ מן הללו גם לאו הבא מכלל עשה דאותה תאכלו ויל' בדוחק ודוק".

ע"ש חמיט בטרי" וכו', וככתב רשי ז"ל דבחמי טרבי כ"ע מודים דין נוטlein ממשום דלא היו להם שעת הכהר, ובעני פלא, דבמלטה דרבנן דידיינן טעם תקנות שנתקלק בעין ה' לו שעת הכהר או לא, ובפרט לפי מה שנבאר בדיבור הסמוך לעיקר נטילת ידים לתרומה ה' משום נקיות לדעת רשי ז"ל, וכן מים ראשונים ואחרונים גם שנייהם חד טעמא איתו להו, וא"כ כמו דבמים אחרים בחמי לא מפני שמליביען את זהומה כמש"כ רש"י ז"ל לעיל, או מפני שאינו יכול לשפשף בהן כמש"כ הרמב"ם ז"ל בפ"ק מברכות, כמו כן מים ראשונים ומה לי שעת הכהר הכא. ולטעם שככתב הרמב"ם שם דחמי טריה מפני שאינם ראיין לשנית בהמה ואיינם בכלל מים ניחא ודוק".

ע"ש א"ר אידי וכו' נטילת ידים לחולין מפני סרך תרומה וועוד משום מצוה אמר אבי משום מצוה לשמעו דברי חכמים, ופרש"י ז"ל משום סרך תרומה שהידים שנויות הן לפסל אל את התרומה, אבל חולין לא מהני فهو שני לפסלו, וכדי שירגלו ואוכלי תרומה ליטול ידים הנגיהו בחולין, ועל מצוה לשמעו דברי חכמים פי' שתקונה עכ"ל, והתוס' הקשו והלא משום סרך תרומה תקונה, וא"כ מי' עוד ויל' דתקנו מפני נקיות עכ"ל. והנה רש"י ז"ל כתוב בשבת דף י"ד ע"א על הא דאמרו שם גוזרו טומאה על הידים מפני שעסקניות הם, דנוגען במקומות טנופות וגנאי לתרומה שנמאסת בכך, ודלא כמו מ"ד דמשום טומאה ממש נגעה בה, דהרי אם נעג באב הטומאה הרי גם אחר נטילה מטמא את התרומה מה"ת, וגם מיש' ידים מכל גופו, ועוד מה מהני נטילת ידים לנבי טומאה, אלא נבעי טבילה כל הגוף עי"ש, הרי לדעת רשי ז"ל עיקר נזירת טומאה על הידים לבני תרומה מושום נקיות היהת שלא יכל מאכל מסואב והרחיבו דבר זה גם על חולין דודייא ננאי לאדם השלם לאכול מאכל מסואב אפי' הוא חולין, אלא דממה שגוזרו טומאה על הידים להיות שניות מוכח לעיקר תקנות ה' על אוכלי תרומה שהמה הכהנים, ומפני שטומאה וטהרות חמורה להם, כמו שאמרו ביוםאי גזו טומאה על הידים, ומילא בחולין דלא מהני לחו טומאה שנייה, ובפרט לאוכל בימי טומאותו עכ' לומר דמשום סרך תרומה שיהי רגיל בנטוי, אמרו גם בחולין ליטול ידו לשעודה שהוא עיקר אכילת אדם, אבל באמת עיקר טעם ז"ל ה' הי' משום נקיות שלא يتכלך המאכל עי' ידים העסקניות, הון בתרומה והן בחולין והן בכחן והן בישראל, אלא שלבשו דבר זה בטומאה מפני שירדו לסוף דעתו של המון העם, שאם גלה להם עיקר הטעם שמנפי נקיות תקנו ליטול ידים לא יהי'. נזהרים בה וכאשר גוזרו טומאה על הספר כדי שלא יניח אצל האוכלי ומשום עבריים שיקלקלו הספרים, כמו שאמר שם בשבת ומה דלא סגי לי' לומר דמשום סרך תרומה לחודא נתקנה, ותרומה משום גנאי לקדשים וכדמשמע נמי שם מלשון רש"י ז"ל משום דא"כ די' לתקן נזוי' להננים לחוד ולא לכל העם ודוק".

ע"ב גמר' אמר רב נוטל אדם את שתי ידיו שחരית ומותנה עלייהן כל היום כולם. עיין בתוס' ובשאר פוסקים וմדברי כולל נלמד דס"ל דבר קאי אנטילת ידים של שחר לתפלה, עיין בב"י או"ת

להתפשט בכל הקדרה ועין.

והנה אני רואה ברשי"ז ד"ה אם יש בה בנ"ט מבואר, דרש"ז סובר שמקצת החתיכה ברוטב מיריר וככבות הט"ז DAOסורת שאר החתיכות בלי ניעור משום דפלות החלב מהלך התחthon שבה לחוץ דז"ל רשי"ז ל"א אם יש בה בנ"ט באוותה חתיכה כלומר שאין באותו חתיכה בלבד ס' לבטל הטיפה, מיד נאסרת החתיכה וכ"ו עכ"ל. האילו שכתוב רשי"ז ל"ה לא פלא לאיל צ"ז ע"א מפרש האיל בנט"ט דמתנני דר"ל שאין בה ששים, והוא לעיל צ"ז ע"א מבואר דבנ"ט בכל מקום בקפילה ורק היכי דיליכא קפילה, או ליאכ לא מיקם אטומה משערין בס'. וכי רוצה רשי"ז ל"ה לאוקמא מהני בדיליכא קפילה אהמהה? ועינו לעיל בתוס' ד"ה אבל שחקשו אמראי לא פריך אמתנני דטפת חלב מאן טעים לי. והנה קושי' ז' הקשו רק לשיטות דמשנתינו מיריר בחתיכה כולה חוץ לרוטב אבל לדעת רשי"ז ל"ד מיריר במקצתה ברוטב וככבות הט"ז לך"מ, דהאי בנט"ט דמתנני ע"כ ליאכ לפреш בעיטות קפילה דהא אפשר דלא טעם טעם חלב, ומ"מ אסורה החתיכה דהא כש מגע החלב לחלק התחthon שבתוכו הרוטב יצא וויאצ, ומ"מ החתיכה כבר נאסרת חלק התחton מן העליון כמש"כ הט"ז. ולכן צריך ע"כ לפреш האיל בנט"ט בס', משא"כ בסיפא דמתנני מניח רשי"ז ל"ב בנ"ט כמשמעו דבניעור בתחלת מיריר ואיז שפיר מס' טעים לי קפילה. ולשיטת התוס' דבכלה חוץ לרוטב מיריר וניעור דסיפה הוא לבסוף הוא להיפך דנט"ט דרישא הוא בקפילה ונ"ט דסיפה הוא בס' דיקו, דהא מב"מ הוא וביע ס' כנגד כל החתיכה ודז"ק. וכן נראה מtos' כאן שסבירו כן בשיטת רשי"ז ל"ה מא דהיבאו ראי' לשיטות והקשו על שיטותו של רשי"ז ל"ה מלקמן אמרין, אי לא ניעור ולא כיסה כלל, מבול בעל מפליט לא פליט, ואי כפי' הרמן"ז ל"ד לרשי"ז מקצתה ברוטב אינה אוסרת השאר בלי ניעור כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב לא הביאו מידי מלקמן, דויאי היכי הוא דלא פלט החלב לחוץ גם במקצתה ברוטב, אלא ודאי דגס התוס' הבינו כן דעת רשי"ז דמולפלט החלב ואסורה השאר בלי ניעור, ומ"מ נעשה החתיכה נבליה תחלה נג"ל. ולכן שפיר הקשו מלקמן אמרנו מבול בעל מפליט לא פליט וaina אוסרת השאר בלי ניעור וזה ברור ונכון ועין היטב بما שכתי לפקון ד"ה גמר' אמר רב.

אבל הר"ן ז"ל דעת אחרת לו בשיטת רשי"ז ל"ל, דהוא לא האזכיר כלל בשיטת רשי"ז שהחתיכה מקצתה ברוטב ומ"מ אוסרת כל שאר החתיכות ע"י פליטת טעםبشر לחוד, דכיוון דחנ"ג הרי הבשר בעצמו גוש האיסור ומץ אסורה בפליטות טעםبشر לחוד, ולית לי סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאסורה אלא במקרים שאיסור עצמו יכול לילך שם, והוא דאיון הקליפה איסורת את השני', הטעם דלא הויה דרך בישול דומי' דבב"ח, ומה אמרין לפקון אי דלא ניעור מבול בעל מפליט לא פליט היינו בס' ד' אפשר לסחטו מזור עי"ש בארכיות. והנה מובן דפי דרכו האילו מדבר דכתיב רשי"ז ל"ה אשר הארכתי בו לעיל מוקשה ועומד הוא.

אלא דלעומת זה ניחא טובא מה שכי רשי"ז ל"ל, ובשאר חתיכות פליגו אמוראי בגמ' אי איסרנן או לא, והוא פלוגות רב ושמואל באפשר לשחטו, והקשו כל האחרונים ז"ל דהא למ"ד אפשר לשחטו מיותר גם האיל חתיכה הנאסרת חזקה להיתרה וכmesh"כ רשי"ז ל' בעצמו בפירוש פלוגות אפשר לשחטו, וכן בסוף הסוגי'. ולפי דעת הר"ן דרש"ז ג' מיריר בחתיכה שכלה חוץ לרוטב ניחא, דהיינו לכ"ע באיסורה עומדת דלא נפלט החלב כלל, ופליגו אם פליטת עצמה של מוחל בשאר אוסרת השאר אבל לפקון ובסוף הסוגי' מיריר בעניעור לבסוף דאי יוצא החלב לכל מותרת. וכן נראה שהוא דעת הרמב"ם ז"ל בפ"ט ממ"א לפי מה דמפרשים דבריו שאסורה בלי

כאן דיש לחוש דגם במפפה לא יהי נשמר יפה מנגיית ידו ויבא לידי אכילת חולין טמאים אשר אסור לדיד"ז מחמת גדרו לאכול חולין בטהרה, לבוי היא מלטה ודאי לכ"ע כקדש דמי, וזה ברור כמשמעותו' ז' ודו"ק היטב.

ע"ב גמר' אמר שמאלו התירו מפה לאוכל תרומה ולא התירו מפה לאוכל טהרות. כבר הזכרתי לעיל שיטת הרמב"ם ז"ל דחולין גרידא התירו מפה, אבל יתר הראשונים ס' ל"ד חולין גרידא ודאי לא זהיר כן כתוב הרא"ש ז"ל ועיין בראשו יוסף לעיל ע"ד תוס' ד"ה מי לא כביצה שכتب דלדעת התוס' אפללו לכחנים דהתירו להם מפה דזוקה לתרומה אבל לחולין לא, ובאמת שיטה זו קשה להולמה, דזה מקרי יציבי באירוע וגיורי בשמי' שמי', דכל עצמיות נט"י חולין תקנו אטו סרך תרומה, ואיך תהי' חולין עוד חמור מתרומה ואך לכהן, ועיין בלב אר' ז"ל שהביא ראי' דלשיות הרמב"ם ז"ל מהא דבב"ז דבב"ז אוכל אח' במכמת מאכלי אי בעי נט"י לאוכל והרי הוא חמור מפה, ואיך קמבעי תחלה להתיר לאכול בל' נט"י בחולין דאסור במפפה עי"ש. אלום לפע"ד נראה דלשיות התוס' דבחולין גרידא אסור אף לכחנים, אין הטעם מפני שחולין לא יהיה זיהר כmesh"כ הרא"ש ז"ל, אלא דלפי מה דאמרו לעיל בדף הקדום דנט"י חולין מפני סרך תרומה, ועוד משום מצוה דמצואה לשם דברי' חכמים, הרי אכן בחולין יתר על תרומה, מצות חכמים בלי טעם, והיינו בפתח דקובע סעודתו עליו תקנו נט"י גם בלי סרך תרומה, ولكن לא התירו לא מפה ולא אוכל מחמת מאכלי, והה בפתח של תרומה לכחן נמי דין ה כי, והוא דהתירו מפה לאוכל תרומה, היינו תרומה דאיינו פת וככמעה דר' צדוק דאל כותבת נכלפ"ד ודז"ק.

ד"ה ק"ח ע"א. משנה טיפות חלב שנפלה על החתיכה וכו' הנה פליגו בפירוש משנה זו רשי"ז ותוס' אי בחתיכה שבתוכו הרוטב מיריר או בחתיכה שכלה חוץ לרוטב, ומזה יוצאים דיןדים שונים, גם נמשך פלוגותם או בכל השקל וטרוי', لكن אורחיב באה הדיבור ואבאר את שיטות ונוס הסוגי' לפי שיטת כאו"א כדי' ד' הטובה עלי.

דעת רשי"ז דבחתיכה כולה חוץ לרוטב מיריר לא בפירוש אटמר אלא שתוס' כתבו כן לעיל ד"ה צ"ו בשם רשי"ז, והאחרונים דקדקו מדברי רשי"ז ל"ל أنها ואגה להוציא ממשמעות דבריו שכן הוא, גם בפירוש שיטת רשי"ז יש פלוגות בין הרמן"א והט"ז ז"ל בריש סי' צ"ב דהרמן"א סובר לדעת רשי"ז במקצת חתיכה ברוטב הוה הדין כמו לדעת התוס' בכלה חוץ לרוטב עצמה נאסרת אבל אינה אוסרת את השאר משום דזה הבל מפעפע רק עד סמוך להחלה שברוטב אבל לא בכלה כדי שתצא ממנה לשאר חתיכות שבקרה. אבל הט"ז חולק וסובר דרש"ז במקצתה ברוטב איכא תרי חומרות דבחתיכה עצמה נעשה נבליה ואסורה גם השאר בלי ניעור משום דחלק התחton שבחתיכה אסורה השאר שבקרה. והכוונה דויאי כשמגיעה החלב לחלק התחton שבחתיכה שהוא בתוך הרוטב מוליך הרוטב את החלב גם לחוץ, ולכן מן החלב לא נסר חלק התחton שבחתיכה דכבלעה כך פלטה החלב לחוץ בשוה לשאר חתיכות שבקרה, אבל חלק התחton נסר מחלק העליון מכח איסור דבוק, וחילק העליון נעשה נבליה ע"ג דסופה החלב להתפשט לחלק התחton ומשם לכל הקדרה משום דבاهאי כח המתפשט בחלק העליון לא מציא יוצא לחוץ לשאר חתיכות כיוון דיליכא רוטב, וניהו דחלב המגע לחלק התחton שבחתיכה תפשת עי' הרוטב גם לחוץ, מ"מ חילק העליון נשאר באיסרו כי לא מסרי מתפשט דרך הילוכו, אלא אם מיד בכל הראשון מציא

דלא קיימא הכי במקננא, משום דלא מסתבר לומר דגדי אסור וחלב מותר, כיון דשניהם היתר ותירובתן אסרן, ואיך יאסר האחד והשני בשירותא קיימא, لكن אמרינן דלעולם שניהם אסוריין, והא דנקרא האיסור בתורה על שם הגדי לשיעורא אתה דגס החלב נשרuber בכזית גדי ולא כמשקה בריבועית. אמננס כל זאת ניחא אי ליכא חילוק בין בשר לחלב מצד אחר, אבל אם נאמר דבבשר איכא חלב ממש, אבל בחלב ליכא רק טעמא ולא ממש שפיר נאמר דעתם עכיר הא מנין לנו ובשלמא אי ילייפין טע"כ ממ"א ניחא, אלא מבב"ח עצמו איך נילוף דלמא באמות החלב אינה אוסרת מהמת דלית בה רק טעמא בעלמא ולא ממש שפיר נאמר בפסחים שם באמות כתוב דהילופוטא הוא מבשר שהבשר בעניא אלא שטעם החלב נבלע בו עיי"ש. והרואה יוסף ז"ל כתוב דבאמות ליכא חילוק בין בשר לחלב ובשניהם רק טעמא ולא ממש איכא, דהא רשי"ז"ל בסוגי" דזרועו בשלה כתוב דלולי יילופוטא על טע"כ הוה בטל חד בתורי מקרא דאחרי רבים להtotot, והנה לעולם החתיכה לא תקבל חלב כמוות שהיא רק פחות ממנה וא"כ מצד העצם הרי בטלה החלב ברובו בשר, ורק מצד שנרגש הטעם אסורה. והנה במ"א כתבתוי דדבר זה אינו מוסכם, כי לפי מה ש' הרשב"א ז"ל בסוגי" שטעם עדי שנרגש הטעם הוה כניכר האיסור ובניכר האיסור לא שייך ביטול, א"כ ליתא הא מלטאת דחלב בבשר רק טעם מקרי ולא ממש, ולא עוד אלא דלפי מה שכותבו התוס' והראשונים דבב"ח היתר בהיתר הוה ולא בטל והוא זכ"ש אינו אסור, משום דדרך בישול אסירה תורה ובעין טעם, וא"כ במקומות דאיכא טעמאתו לא מצינן למימר דעתם של תליה, דהא היתר בהיתר לא בטל. ותו קשי' לי טובא על הא דכתב רשי"ז"ל דהילופוטא הוה דכי מסלק מה מותוק זה לאחר בישולו, אין כאן אלא הטעם עכ"ל. והוא פלא דהא אנן כרב וכרי"ס"ל, דאפשר לסתחו אסורה, וא"כ אפילו מסלק גם הטעם עדי' שמבהיר החתיכה אח"כ במקומות, נמי נשארה באיסורה הראשוון ואיך נילוף מכאן טע"כ בכל איסוריין.

ואחר העיון נראה לפע"ד דאן הכי גמרין טע"כ מבב"ח, דחזינן דאיסור בבב"ח נתהוווע עי' נתינת טעם זה בהז דזוקא דרכ בישול אסירה תורה, ואם הי' מתבשלים בחלב לא נאסר הבשר מחלב שחווצה לו לנבה, וא"כبشر שנתבשל בחלב לא נאסר הבשר מחלב שבקדרה בתוך הקדרה רק מחלב שנכנסה לתוך החתיכה ונתבשל מהתוך הקדרה רק ממהול לא נאסורה מן החתיכה עצמה שנתבשל מהתוך הקדרה רק ממהול שיצא מן החתיכה לתוך החלב ונתבשל בה, וא"כ לא תבשל גדי בחלב אמו עכ"ה הכוונה על טעם הגדי שנתבשל בחלב אמו כי הגדי עצמו אינו אסור מוחמת שנתבשל בחלב רק מחמת שחhalb נתבשל בתוך הגדי ולכך מה ש' רשי"י, דאם הדרינו זה מזה אין כאן אלא הטעם המכונה להסביר דפיעול הבישול אינה נিcritת רק בהא דבכל אחד נשאר טעם, ועל זה הקפידה תורה, וקרי לי' גדי בחלב אמו היינו טעם הגדי בתוך החלב. וממילא ליכא להקשות ג"כ דילמא משום היתר בהיתר דלא בטל, והא כאן על הטעם אנו דינן אם הוא עכיר דאי טעם לאו עכיר, לא איכפת לנו דלא בטל, דסוכן כל סוף ליכא למילך דהא דאסורה תורה לאכול הבשר לאו בו חלב ממש איכא לא כתוב דהא דרבבה אי נחשב החלב משום דניכר בו החלב ואני בטלה דהא דרבבה אי נחשב החלב כעומדת בפ"ע שרוי' דהא שניהם היתר וכל האיסור לא נתהוווע רק ממה שנכנס טעם החלב בבשר, ומה שהזכיר רשי"ז"ל איסור אכילה ומג' פעמים לא התבשל, ולא די לו באיסור בישול לחוד אי מני' ילייפין, זה לק"מ دائן דיליפין איסור אכילה ומג' פעמים ל"ית, לא הוה ידענן כלל דדרך בישול אסירה תורה ומשום טעם שנכנס מאחד לחברו, כי אם פעלות הבישול נאסירה באכילה, תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ניעור כל הקדרה עד ס', ומ"מ תולה האיסור בטיעמת החתיכה אי יש בה טעם חלב או לא, הרי עכ"ח דחתיכה כולה חוץ לרוטב דמהני טעימה, ואפ"ה אוסרת השאר בלי ניуור. אבל כפי אשר הוכחתתי מדברי רשי"ז"ל אין דעתו כדעת הר"ו, אלא דבכלה חוץ לרוטב אינה אוסרת וכן איקבע הלכתא בש"ע סי' צ"ב, דבלא ניуור אינה אוסרת את השאר אלא בסיסי ק"ה סטרו בעלי השו"ע את טעמים, דשם סי' ז' פסק הטור והמחבר דחתיכת בב"ח מקרי גוף האיסור ואוסרת את חברותא בצל' כדי נטילה, כמו חתיכת נבלה וכל מפרשי' השו"ע נלאו למצוא פשר איך זכו שטרו לבב' תרי. ומקומות הניחו לי העני להתגדר בו, כי לפע"ד שני פוסקים אלו שריין וקיימין זה אצל זה וליכא שום שתירה בינם.

דינהיפה דבר הר"ז ז"ל לכואו' להסביר על סברת התוס' דאין הנאסר יכול לאיסור וכי כיון דהוא כוגוף הנבלה מה תח' כה בhalb' עמו טעם האוסר ובפרט בבב"ח הלא ליכא אוסר לחוד, ונשאר לחוד, כי שניהם נעשים איסור מכלל היתר עי' מעשה הבישול, ונשארים באיסורים גם אחר שנחסטו זה מזה, ולמה לא הי' בכח האחד לאיסור ביל' הלוויית השני, ובפרט שמכח מב"מ קאתין עלה, וא"כ טעם הבשר לחוד הוא האוסר ולא טעם החלב שעמו, ואם נאמר דבunning גם טעם החלב עמו הרי אין כאן מב"מ לא בטעמא ולא בשמא.

אבל הנראה לפע"ד הסבר חדש בהא דאין הנאסר יכול לאיסור אלא במקומות שהאיסור יכול לילך שם, והוא דכלל מונח אצלו נושאו להתפשט לא נעשה נבלה, כי כל דרך הילoco אינו אוסר, כמש"כ התוס' לעיל דף ק' בד"ה שקדם, והסבירו מבוארות דינו נ דין כל דבר על שם סוף תכליתו והנחתו וכיון דהאי טפה שנפללה על גג החתיכה לא תנוח עד שתתפשט בכל החתיכה, אנו דין עליה רק אחר הנחתה, ועפ"י סברא זו אני אומר גם לאיזיך גיסא, אם הטפה אוסרת החתיכה מפני שיש בה כדי ליתן טעם בכל החתיכה, אותו המוחל שלبشر שעומד להתפשט חוץ לחתיכה מלאו לא נידונו עם החתיכה להיות נבלה עמה כיון דעתם להפריד מן החתיכה ולילך לדרך החוצה, لكن אעפ' שהחתיכה נעשה נבלה, אבל האי מוחל שעומד לצתת ממנה לא נאסר עמה, ולכן שפיר אין החתיכה שכלה חוץ לרוטב אוסרת את השאר, כי מה שנפלט ממנה בעוד שמנוחת שם בקדרה בלי שום סיוע הרוי היע עומדת להתפשט ולא נאסר מעולם, ושפיר פסקו כן בסיסי צ"ב, דשם מיררי מהאי דינא החתיכה שבתוכה הקדרה שנפל עלייה טפה חלב, אבל אם לך החתיכה משם ומקרובה אצל חתיכה קרירה על הגללים ודאי דגוף האיסור הוה ואוסר המוחל היוצא גם ביל' חלב, כי האי מוחל לא הי' עומדת להתפשט מלאו רק עי' מעשה שלו, שAKER פסקו לאוסרת נבלה דמ"ש חתיכת בב"ח משאר איסור עיקרי, ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים בס"ד.

גמר' אמר אבוי טעמא ולא ממשא בעלמא דאוריתא דאי ס"ד דרבנן, מב"מ מ"ט לא גמרין וכו', ופרש"ז"ל טעמא ולא ממשא מקרי היכי דסליק האיסור ולא נשאר רק הטעם, וכמו טעם כעיקר בפסחים מ"ד ע"ב דשרה ענבים בהםים שהמים לא קיבלו רק הטעם, ולפ"ז הילופוטא מבב"ח לאו מבשר אתי' דבו נכנס ממשא של חלב, אלא מחלב שנאסרו עי' שקיבלה רק טעם הבשר, אבל ע"ז קשיה תרתי דא אבוי העמיד דבריו על משנתינו דאיסר החתיכה מחמת הטפה שנבלע בה, הרי דסובר דזה ג"כ טעמא ולא ממשא מקרי ולא עוד אלא דמחלב לא מצין למילך, דחלב שנאסירה לא נזכר בתורה, עד שבגמר' רצוי לומר דבר באמת אית' לי' גדי אסירה תורה ולא חלב, משום דכתיב ל"ת גדי "בחלב" ולא "עם חלב" אלא

ומעתה נשוב לדברי רשי' ז"ל דלפ"ז איך נאמר דמשחו חלב בהרבהبشر, בב"ח מקרי, כיון דעתכם החלב נשתנה ונעשה בשר, חלב מאן דרך שמי' ומה'ט ג"כ אין לומר דהיתר לא בטל, וכמיש'כ הטע' ז" מובה בש"ך ריש' רצ'ת, דכל שננטערב ואינו עומד בפ"ע שפיר בטל, ולא שייך כאן היתר בהיתר לא בטל דהא לאו מכח ביטול חד בתרי Katain עלי', רק מכח נשתנה עצם לעצם אחר בשמא ובטעמא, ואנו בשר בחלב בעינן וליכא ואי' קאמר אבוי דאפשרו ליכא נ"ט נמי והוא תימא רבתא, ודברי הש"ך שם נפלאים ממנה לא הבננים ודוק'.

אבל הנראה לפ"ד, דאביי דלא דרייך בישול אסורה תורה הי' סובב, דמיד בתחילת הבישול קודם שנותנים טעם זה בזה נאסרין, ובתחילת הבישול הלא עומדים בפני עצם וכמו טפת חלב שעל החתיכה קודם שנבלע ונופשתח. ואיז בב"ח מקרי והיה אסור ע"פ דאחר שנבלע בתוך החתיכה תסתבל שטם מקרי ריש' רצ'ת, מ"מ באיסורה עומדת כמו בנסחת א"כ אמרינו אסור, חלב, כמו בנאסר קודם שנבלע. ועי' השיב לו רבא דדריך בישול אסורה תורה, ר"ל דלא נתהוו איסור בב"ח עד שנתבשל זה בזה כל צרכו, ואיז אי אפשר שלא יהיה נבלע אחד בזוך חמירין, וממילא בכ"ש חלב ליכא כאן בב"ח, דהכל נשתנה לבשר. ועיין בפלתי ריש' היל' בב"ח שמספרש דברי רשי' ז"ל בד"ה אמר לי' רבא, דכוונתם מגדל אסורה תורה כבוש רך בישול הרוי דהקפידה דוקא שתנתן טעם זו בזה, כי רשי' ז"ל לשיטתי' דכובש דוקא בציר וחומץ הוה כמבושל ע"י'ש, ודבורי רשי' ז"ל מטהין בדבריו דוק' ותשכח. ולפ"ז צריך לפרש מה דקאמר מ"ט לא גמרינו דחודות, אי חדש כי ליכא נ"ט נמי האי חידוש ע"כ האי לחודה והאי לחודה שרוי, ולאו מטעם חדש קאהה עלה רך דשאני היתר בהיתר דלא בטל, ונאמר דע"י הטעם הנה ניכר המשם, ובאותם רך בשר אסורה תורה ולא חלב, ע"ז פריך א"כ כי ליכא נ"ט נמי כנ"ל, ומה מעד מישוב בזה קושי' התוס' מהא דפסחים דלא קיימה בהאי חדשא מושום דהנתם כבר ידע דדרך בישול אסורה תורה ורק מכח חידוש לא רצתה למילך מני', ועי' שפיר מודה לאילם נמי הכה הוה, אבל כאן לאו מעד חדש קאתא עלה רך כיון דהיתר בהיתר הוא לא בטל ודוק' היטב.

גמר' אמר רב כיון שנתן טעם בחתיכה ע"ג וכו', הנה כבר דברנו בריש דברנו מפלוגות רשי' ותוס' בפירוש המשנה ומילא דפליינו נמי בפירוש דברי רב. ואסדר כאן כמה דקדוקים קשים ואיך נתישבו לכל מושך כדאית לי'.

א') מלישנא דרב דפתח כיון שנתן טעם משמע דקאי אמתני. וכן כתוב הרץ ז"ל, ואיך יפרשו התוס' דברי רב באיה, לדידיהו לא קאי אמתני רך מימרא בפ"ע היא כמו ש' הרשב"א ז"ל. ב') דלישיט התוס' הלא ע"כ מייר רך בגיןו לבסוף, ולמה לא דקdock הגמ' עליו, אלימא לא ניעור כלל וכו' כמו שדקדוקו ל�מן על הבריית' ולא עוד אלא שאמורא צרך לפרש דברי, ולמה קיצר בלשונו ולא הזכיר תנאי של ניעור לבסוף. ג') דפרק למא פליינה מעירא ליכא און ליט ל' סליק ואח' נזכר לפרש דברי רב, ופרק ומאי קסביר ולהיפיך דרך הש"ס לפרש תhalbה המימרא ואח' שקיים וטור' בה ממי'. וגם לישנא ומאי קסביר בו' מורה דקאי אדלעיל מני' וחוזר על הנשכותות. ד') מתרץ אי דנפל ברוטב רכה ה"ג, אלא דנפל ברוטב עבה, ופי' רשי' ז"ל רוטב עבה דק של בשר ושומן דהכל מין בשר. וזה למה לי דהא די בשיאמר דליקא ברוטב שישים, וכמיש'כ התוס' באמת על הבריית' דלקמן דמשמע לי' דמיiri בלית ברוטב שניים. ה') ברשי' ד"ה ומאי קסביר באיסור שנבלע בהיתר, והוא פלא דהא מבב"ח המדבר כאן, וזה היתר בהיתר ולא איסור בהיתר. וכן ל�מן בד"ה אלא קסביר פרשי' ז"ל ואשמעין אף היתר

טע"כ Mai בעי הכא, כי כל עצמיות טע"כ לעניין איסורי אכילה אמר, ואפיו ילפין איסור אכילה מל"ית כל תועבה, נמי לא מצינו למילך טע"כ מבב"ח, כי איסור אכילה בב"ח אין לו שיקיות על הבישול, רק ע"י שנעשה תועבה בבישול נאסר האכילה, אבל אי מ' פעמים ל"ת ילפין איסור אכילה הרוי דעיקר האיסור האכילה וכמיש'כ הרמב"ם דהבישול נאסר מושם דהוא מצורכי אכילה, וא"כ שפיר אמרין דאנטינט טעם זה בזה קפיד רחמנא כי זה הנחינת טעם משוו' לי' לאיסור, וניהו דאח' אסור לעולם אפיו נסחט גם הטעם, אבל האיסור נהווה ע"י נתינת טעם, ועיין היטב במה שכתบทי כי הדברים עמוקים ואמיתיים בס"ד.

רש"י ד"ה אי חדש הוא וכו', ואפיו כל דחוא בב"ח הוא וכי' עכ'ל. והנה תימא מקרי, דהא כל עצמיות ביטול מני' בנינה, על דכל נשתנה שמא וטעה בטל שם העצם ומילא פקע שם האיסור וכasher אבאר.

דהנה מעולם תמהתי להבין מה בין תערובות מב"מ לשאינו מני' בלבד בלחביות ממשים, עד שלר'י מב"מ לא בטל ואני מני' בטל, וכן לדידן דבר שיש לו מתירין דמתערב ונבלל זה בזה למשל יי' בימים הרי הכל נתהפק למים ונעשה האוסר והנאסר הכל מים, והרי אכן מב"מ איסור והיתר, ולמה יבטל לר'י, וגם לדידן בדבר שיש לו מתירין. ולמה לא נאמר גם בזה עד שתאכלנה באיסור תאכלנה בהיתר, או עפ"י סברת הרץ ז"ל מושום מב"מ הרוי עתה הכל מן אחד הוא כי הכל מים ועל מודוכה זו ישבות הרבה שנים עד שהAIR ד' את עני, כי העני נכו מעד, Adams נתערב יי' בזאתה מים פקע ממנו האיסור שהי' בו מתחלה, כי ע"י שינוי העצם פקע האיסור, ואע"ג זה הוא סברת ריבינו יונה המובה בא"ח סי' ר'ז' במא' שם, דנשתנה לדבר המותר שרי, ואנן לא פסקין בהא קר'י הניל', כאשר הארכו בזה האחוריים להרבות עליו קשות. הטעם דלא פסקין כוותי' אינו מושום דל' סברתו, רק ה"ט דלא ס'ל כוותי', מושום דאמרין ניהו דפנים חדשות בא לאן ופקע איסורה מני', אבל נאסר מצד היוצא מן הטמא טמא כמו דילפין זאת במס' בכורות ד' י' מקרה, וזה איסור חדש שחל על האי פנים חדשות אחר שפקע מני' האיסור השוין, ולכן אין נסח נשתנה לד' אבל נאסר מצד הותר, עפ' דפקע מני' האיסור ע"י נשתנה לד' את איסור שהוא יוצא מני' נסח שאסור ככל היוצא מן הטמא, וכל זאת איסור שהוא בעין אבל בתערובות שפיר נשאר בהיתרו ולא חל על עליו איסור של יוצא מן הטמא כסברת המרדכי הידוע דבתערובות לא מצי חיל' איסור חדש וכבר כתבתי דבר זה בפ' גה' ובפתיחה כוללת עי'יש והסביר נפלא ומושכלת הוא, דהא התורה אמרה אחורי רבים להחות ובטל איסור בהיתר חד בתרי, וכיון Adams יכול האיסור יתבטל מני' וב'י אין יכול כלל כיון דאין רגע אחת שיקרה שם איסור עליו דהוא בתחום התעריבות לח בלח, וא"כ הוא אין אנו באים להתייר תערובות אינו מני' מכח ביטול חד בתרי, דהא מעירא ליכא כאן איסור הצריך ביטול, כי איסור הראשוןخلف הילך לו מלחמת נשתנה בשמא ובטמא לד' א', והאיסור החדש של יוצא מן הטמא לא ה' מקום לחול, לכן שפיר בטל לר' יהודה וגס לית ב'י חומר דדבר שיש לו מתירין לרבען, משא'כ בתערובות מב'ם דלעולים Katain עלי' רק מצד קרא דאחורי רבים להחות, ואשת בקשי התריה תורה וכמו בטומאה אי דחו' היא בציבור אמרין דכל כמה דמצוי להדר אטורה מהדרין ה"ג בביטול חד בתרי צריכין להמתין עכ' פ' מדרבנן עד למחה. והוא הון הדברים שנאמרו למשה מסיני בס"ד.

לsoftmaxו מותר וע"ז מכירע רב' בלא ניור מתחלה אלא לבסוף ר"ב' ובניעור מתחלה ועד סוף כחכמים אבל במקצתה ברוטב לא מיiri הכא, אבל במשנתנו מיiri בהכי ולכן אסור את כל הקדרה גם بلا ניור לרבות ודוק' הטב. אבל לדעת התוס' רב' אמר די' לעצמו וחולק אמשנתינו, כי לדעת התוס' בעין ניור כדי שיאשר כל הקדרה, וכן מפרשימים הרישא דלא נזכיר ניור, דאיינו אסור רק החתיכה אבל אין לפреш המשנה דלאסור כל הקדרה קאמר ומיר' בגיןו, כמו שמשפרשים ע"כ ר' דביריתא, ע"ג דלא הזכיר ניור דאם נפרש משנתינו כך דלאסור את כל הקדרה קאמר, הרי סותר האי סתמא, סתמא דרך שלמעלה, ואין לומר דרב' סובל הא סתירה ממשום דבר' ס"ל כמו שכטבנו כן לשיטת רשי', לדעת התוס' זה ליתא דהא בעין ניור, ולמה לנו לפреш המשנה דמיiri בגיןו בלי הכרח, ונבוא מבוכחה שיסטרו תרי סתמי האדי. אלא ודאי דרישא דמשנתינו בלא ניור מיר' ואסור דקתני רק אחותיכה בגיןו לבסוף אשר אין זכר לו במשנה ויצטרך לדוחק DSTOMS קר' נגד סתם שלפני זה, אלא ודאי לרבות בלא ניור, لكن מוכרכ להפרש דאסור את הקדרה קאמר, וכיון דקאמר DSTOMS נחיא לי' לתלות בהאי דקדוק כדי לאוקמי מתני' קר' דס' ל' כוותי'. וכן אמר דבלא מצינן כאשר פריך, וכי לית לי' לרבות סליק קושי' עצומה הוא דלא מצינן לדחות דמתני' מיר' בליקא ס' ברוטב, דהא כל חיל' דרב' דמתני' קר'atti, משום DSTOMMA קתני', ומסתמא מיר' בכל גוונא אפיקו, איךא הרבה חתיכות, ואם נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גוונא, כמו כן מוכרכים לאוקמי לעניין רוטב בכל גוונא. ועיין ברשב'א צ' ותמצאו שם כי כיון ליה, بما ש' והינו דשמעין מהא דרב' דלי' סלק, דהא בקדרה זו רוטב הרבה יש בטל את החתיכה, (וברבש'א כתוב "את הטפה" חמורתו, "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח' שיטת התוס' כתוב וז"ל: "ולפי פירוש זה לא שמענו מידברי רב' שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה הרץ צ' לנ'ל. ומעתה א"א לתרץ דמיiri דרוטב מועטה דליה בה כדי בטל החתיכה, لكن קאמר אי ברוטב רכה ה'ג' ר'לי' אם היינו מוכרכים לומר דאייכא רוטב ע'כ אפי' רוטב הרבה יש דלי' סלק, דכיוון דמיiri בדאיכא רוטב ע'כ מאפי' DSTOMMA אסורה כתני' ה'ג' היינו מוכרכים לומר לעניין רוטב, אבל מאן לימא לנו דאייכא רוטב כלל, דהא רוטב לא הזיר במשנתינו ואיכא למימר דליקא רוטב כלל, דהא רוטב לא הזיר במשנתינו ואיכא למימר צ' דיקא רוטב עבה וכפירוש' צ' דק של בשר ושומן דחכל מין בשר הו. ואין זה דוחק כיון דלא הזכיר רוטב במותני' משא'כ חתיכות שנזכרים אס' נוקמי דיש מספר להם פחות מס' זה יהי' דוחק כיון DSTOMMA קתני'. כך הפירוש לדעת רשי' צ' דרב' מפרש המשנה. ומה מאי מישוב לפ"ז גם הוא דלקמן דקאמר מבלע בלע מפלט לא פלט אשר מאה הוכיחו תוס' לשיטותם, דהאי ברית' ע'כ מיר' בכולה חז' לרוטב גם לרשי' דהא רב' מוקי לה בגיןו מתחלה וע'כ משום דבלא בגיןו כלל איינו אסור אפיקו החתיכה עצמה דבלא ניור כהן הדין לרשי', דאיינו אסור אלא כדי נטילה ור' דחיב' שמיא לא נייר יפה דהיאנו שלא שתקע החתיכה כולה ברוטב רק מקצתה, וכן שפיר אוסרת את כולן וכך שפיר קאמר הגמ' דבלא ניור כלל מבלע בלע מפלט לא פלט, ר'ל מבלע בלע רק במקצת חתיכה וכפירוש' שס' דחחלב עומד בגגña של חחיכה דין לומר דרב' מוקי גם הבריתא במקצתה ברוטב כמו רב' משנתנו, דא'כ מנ'ל דרי' גוזר שמא לא ניור יפה, דהא לא נזכר בדרכיו ניור כלל, אלא ודאי דרב' מוקי הא דר' בכולה חז' לרוטב ובניעור מתחלה וגוזר שהוא מוקי הטענה בבר' מוש'כ' הש"ץ' שמא לא ניור יפה וחכמים מתיירין אפיקו ניור בסוף DSTOMS אפשר

שהה נשעה איסור להיות כאן שיעור גדול לאסורה אחרים הרבה עכ'ל. וזה אינו דהה בא בבר' קיימין ואשמעין דבר' נעשה עצם האיסור לאסורה את הקדרה מצד מין במינו אם רב' אם הרבה זהה תימה רבתה והאחרונים הרגישו בשוי' דקדוקים האחרונים עיין בהם מה שנדחקו בזאת. ואען אני את חלקי בעזה'ית.

הנה לדעת רשי' צ' דרב' מפרש משנתינו אתה, ואומר דאסור דרישא לאסורה את כל הקדרה, ע'כ בלא ניור קאמר, דהא בל'ה קשה, איך יפרש משנתינו אליבא דרי' DSTOMS לא בטל, והכתוב הר'ן צ' סתם מעלה במשנה דיריך כרבנן DSTOMS בטל, וככתוב הר'ן צ' דרב' כיוון דCKER' ס'ל, ה' מדקדק בלשנא DSTOMMA קאמר DSTOMS סתם אסורה, ולא קאמר עד שישים, DSTOMS כאן קר', ועתה אם נאמר דבלא ניור לא נאסר רק החתיכה בלבד קאי, ולמה לי' לאוקמי לפреш שפיר המשנה דאסורה אחותיכה בלבד קאי, ולמה לי' לאוקמי בגיןו לבסוף אשר אין זכר לו במשנה ויצטרך לדוחק DSTOMS קר' נגד סתם שלפני זה, אלא ודאי לרבות בלא ניור, لكن מוכרכ להפרש דאסור את הקדרה קאמר, וכיון דקאמר DSTOMS נחיא לי' לתלות בהאי דקדוק כדי לאוקמי מתני' קר' דס' ל' כוותי'. וכן אמר דבלא מצינן כאשר פריך, וכי לית לי' לרבות סליק קושי' עצומה הוא דלא מצינן לדחות DSTOMMA קתני', ומסתמא מיר' בכל גוונא אפיקו, איךא הרבה חתיכות, ואם נוקמי מתני' לעניין חתיכות בכל גוונא, כמו כן מוכרכים לאוקמי לעניין רוטב בכל גוונא. ועיין ברשב'א צ' ותמצאו שם כי כיון ליה, بما ש' והינו דשמעין מהא דרב' דלי' סלק, דהא בקדרה זו רוטב הרבה יש בטל את החתיכה, (וברבש'א כתוב "את הטפה" חמורתו, "את החתיכה" והוא טעות סופר דמוכח) וכאשר הביא אח' שיטת התוס' כתוב וז"ל: "ולפי פירוש זה לא שמענו מידברי רב' שיש לו לא אמרין סלק אלא ממה הרץ צ' לנ'ל. ומעתה א"א לתרץ DSTOMMA דרוטב מועטה דליה בה כדי בטל החתיכה, لكن קאמר אי ברוטב רכה ה'ג' ר'לי' אם היינו מוכרכים לומר דאייכא רוטב ע'כ אפי' רוטב הרבה יש דלי' סלק, דכיוון DSTOMMA אפיקי' DSTOMMA קתני', משום DSTOMMA אסורה כתני' ה'ג' היינו מוכרכים לומר לעניין רוטב, אבל מאן לימא לנו דאייכא רוטב כלל, דהא רוטב לא הזיר במשנתינו ואיכא למימר DSTOMMA קתני', צ' דיקא רוטב עבה וכפירוש' צ' דק של בשר ושומן דחכל מין בשר הו. ואין זה דוחק כיון דלא הזכיר רוטב במותני' משא'כ חתיכות שנזכרים אס' נוקמי DSTOMMA קתני'. כך הפירוש לדעת רשי' צ' DSTOMMA קתני', דהאי ברית' ע'כ מיר' בכולה חז' לרוטב גם לרשי' דהא רב' מוקי לה בגיןו מתחלה וע'כ משום DSTOMMA קתני', נייר כלל איינו אסור אפיקו החתיכה עצמה דבלא ניור כהן הדין לרשי', דאיינו אסור אלא כדי נטילה ור' דחיב' שמיא לא נייר יפה דהיאנו שלא שתקע החתיכה כולה ברוטב רק מקצתה, וכן שפיר אוסרת את כולן וכך שפיר קאמר הגמ' DSTOMMA קתני', DSTOMMA קתני' לא ניור יפה, דהא לא נזכר בדרכיו ניור כלל, אלא ודאי דרב' מוקי הא דר' בכולה חז' לרוטב ובניעור מתחלה וגוזר שהוא מוקי הטענה בבר' מוש'כ' הש"ץ' שמא לא ניור יפה וחכמים מתיירין אפיקו ניור בסוף DSTOMS אפשר

ע"ב גופא חצי זית בשר וחצי זית חלב שבשלן ע"ז, א"ר לוכה על אכילתו וAINO לוכה על בישולו וכו', בבא מירוה גדולה, ולוי אמר אף לוכה על בישולו וכן תנא לוי וכו'. הנה אמרתני לכארו' דפלוגתת רב לוי תלוי באפשר לשחטו אי אסור או מותר. דנהנה רשי' זיל מסביר לו סברת רב דאיינו לוכה על בישולו דא"א מכל התירון להקרויה שם איסור. ור"ל דעתה דהתורה אסירה גם חצי שיעור היינו בפרט משיעור שלם אבל להעשות איסור חדש בעין שיעור שלם, והנה כאן אם נאמר אפשר לשחטו מותר איaca שיעור שלם, דהני שני חצי זיתים יחד כחדא איסור חמיבי, ואם יתפרדו זמ"ז פ�ע איסורן וכל זמן שהם יחד איaca כאן שעיר שלם, ולכן מחביב לוי ואה"ג דמודה ברבע זית מכל אחד דלא נתהוויה שם איסור עליהם כדי לצרפן עם חצי זית בב"ח ללקות עלי, ורב דסבור אפשר לשחטו איסור סובר לכל או"א איסור בפ"ע הוא, لكن בעין שעיר שלם מכל אחד. ואמרתי ליישב בהז דעת הר"ף זיל שלא הביא בהכלותיו הא דבר דחענגן ואפשר לשחטו איסור, מושום דס"ל דלויג עלי, וכיוון דתני בברייתא כוותי דלויג הכי הלכתא ממילא גם אפשר לשחטו מותר, אולם אכן דפסקינו כלוי בשני חצאי זיטים דליהקה על בישולו ופסקין ג"כ קרב דאפשר לשחטו איסור נ"ל דסבירא לנו דלויג על גוף הסברא דא"א מכל התירון להקרויה שם איסור, כי באמת מצינו כמה פעמים בש"ס היפך סברא זו, ולאחר דר"צ ע"א דפליגנו ר"י ורבנן בגין הדבר שאין בו כזית, וקאמר שם דאכל שני גידין ממשני בהמות, לר"י דאיינו סופג רק מ' מושום דמיירי דין בכל אחד כזית, הרי שלא בעין זית שלם להקרויה שם איסור, וכן אמרינו במכות דף י"ז ברискט ט' נמלים והשלימיו לכזית דחביב אף ממשום נבללה, הרי דשם נבלה חל על נמלה שהיא פחותה מכזית, ומctrיך לכזית למלקות. והוגם שמצאתני שהתוס' משתמשים בסברת רב הנ"ל, והוא ביוםאי דף פ"א ע"י ד"ה כל שטומאינו, שכתבו דעתיך לרבייעית דם הבא משני נפלים, שלא ה"י בכ"א שעיר שלם, אבל דברי התוס' אלו בל"ה תמויהין כאשר כתבתת לעיל דף ע"א ע"א ד"ה ועל הא דר"ע עי"ש דבר יקר מאד זוד"ק.

רש"י "ה לעולם לא מצטרפי בסוף הדיבור, לפ' שאן מצטרפין מכלל היתרון לקורת שם איסור עד שיהי' בכל אחד לייעשות איסור לעצמו עכ"ל, נראה לאכזר' מזה אדם יש שייעור באחד ואין בשני ג"כ לא מוץ ליתסר', אלא דלא מפורש ברש"י אם לא נעשה איסור כלל גם על אותו שיש בו שייעור, או שرك אותו שאן בו שייעור נשאר בהתרו, וזה נפרק מהא דפרק לעיל על רב בכזאתبشر שנפל לתוך יורה של חלב אמר מותר דלפי רשי' זיל מאי פריך, והא בכזאתبشر א"א ליכנס כזית חלב וכאשר כן כתוב הראש יוסף זיל דלעלום החתיכה רוב והוה נגד הבלועה שבתוכה, וא"כ שפיר קאמר רב לשיטתו דחלב מותר משום דלית בה כזית אם לא שנאמר דאם החלב לית בה כזית, גם הבשר לא מיתסר', ועכ' רב לאו כזית ממש קאמר רק לאפוקי פחרות מכזית, אבל לעולם הוא כ"כ בשר שיובלע בתוכו כזית חלב. אבל אין לומר דבאמת לא נאסר מה"ת רק מדרבן ומדרבען ודאי נעשה גס חצי שייעור איסור, דבר לא קאמר רק דאיינו לוכה, חדאadam ליכא רק איסור דרבנן הא בטל גם במינו ממש' כ התוס' לעיל צ"ט ע"ב ד"ה זעה בעלמא הוא, ולא עוד אלא דלמה נקט רק כזיתبشر והא גם בפחות מכזיתبشر אסור מדרבן, והל"ל מעטبشر בירוח גדולה של חלב או חצי זית בשר, אם לא שנאמר דבאמת הבשר אסור מה"ת בדאייא כזית אף דחלב לא נאסרה רק מדרבן ואתה רב לאשמעין רבותא דעת' פ' שהכזיתبشر אסור מה"ת, מ"מ החלב מותר אלא דקושי' ראשונה במקומה עומדת דלא הוה פריך מיד' לרבע. והנה בגין

מקרי, רק כאשר אישורין יחשב והוא פשוט וברור. והנה לפ' הקדמתנו מבואר דבר סובר חענ"ג גם בשאר אישורין דאלת'ה, אך נאסרו כל החתיכות דהא צריך ליתסר המוחל של החתיכות המתירות מוחל של חתיכת בב"ח, ואى בשאר אישורין לא אמרין חענ"ג המוחלים נאסרים ולא גנישים נבלה, ושוב כשנכנטו בתוך החתיכות לא צריך רק ס' נגד מוחל של חתיכת האיסור ומץ' ליבטל דמוחל עם בשאר מושבאי"מ הוות, א"כ לעולם לא נטרך יותר מס' נגד החתיכה, וזה הוא שרצו להוכיח כאן דרב סבר גם בשאר אישורין אפשר לסתחו אסור ונוכנים דברי רש"י ז"ל שפ' באיסור שבבלע בהיתר, וגם מה ש' ואשמעין דaicaca כאן שייעור גדול לאיסור אחרים הרבה כנדzo, היינו דהאי מוחל של היתר ג"כ העשה אישור ואיכא כאן שייעור גדול לאיסור כל החתיכות מצד מושבאי"מ,adam לא נאמר בשאר אישורין אפשר לסתחו אסור לא העשה המוחל נבלה, ואיך יאשר החתיכות מן המוחל, (ויעדעת שיש סתרה לדברי ברש"י ד"ה אמא, אולם אולי תיבת חלב שברשי"ט ט"ס הוא ודוק) אמנם כל זאת מוכחה, אי אית ל' לרבות סלק, אבל אי לית ל' סלק נסתור כל הבניין אז מצינן למימיר דלית ל' לרבק בשאר אישורין אפשר לסתחו אסור והמוחל היתר העשה רק אסור ולא נבלה, ומ"מ אסור כל החתיכות אם נכנס בתוכו משום דלא אמרין סליק, וועלם המוחל באיסורו עומד בבחלה דהוה מב"מ מוחל היתר על מוחל אישור ולא מץ' החתיכה לבטל מוחל האיסור, כיון דaicaca בהדי גם מוחל היתר שנאסר מצד מ"ב, ולכן צריך להקדים דבר אית ל' סלק ואח"כ פריך ומאי קסביר באפשר לסתחו.

והא דפרק לכאן וסביר רב אפשר לשחטו אסור, מכזית בשער שנפל לתוך יורה של חלב, אך אמר רב דחלב מותר הרי דגם בב"ח לית לי' אפשר לשחטו אסור אה"ג דזהו מצי פריך ולטעמק, בב"ח עצמו ע"כ אית לי' אפשר לשחטו אסור אלא דמשני לי' האמת ודונ"ק.

שם גמר' והיא מתר כזאת בשר שנפל לתוך יורה של חלב, אמר רב בשר אסור וחלב מותר, ואס"ד אפשר לסתורו אסור חלב אמראי מותר. והנה האחרוניים נבוכו הרבה דנטקשה להם, הא האי חלב מותר. שבתוך הcliffe בשר מקשור הוא עם החלב שבזורה, ווספה לה התפשט בתוכה, ואיך נעשה נבלה כלל וכמו דלא אמרין נעשה נבלה הבלוע שבקדירה, ונחקרו מאי לומר דהבלוע בקדירה מקשור יותר ומה שבקדירה מבלו שבחתיכה, והנראה לפע"ד bahwa דחכא ע"כ החלב שבתוך הבשר נגרר אחר הבשר דהא "אי שהבשר בלבד אסור ולא החלב, כי האיסור ב"ח הכי נחחוו, שניהם יחד נאסרו, וניהו דכל אחד נעשה איסור בפ"ע, כאשר נבואר לפנינו בס"ד, מ"מ צריך לחול האיסור על שניהם וכיוון דבליעת החלב פועלת על הבשר ליתשר, ממילא נאסורה היא עמו, ולא עוד אלא שיש לומר כיון דהחלב פועלת לחיש איסור חשבין אותן כנה ע"פ שהיא דרך הילוכה. וכען שכתבו התוס' שבת י"א ע"א ד"ה לא יעמוד, דבליעתו זו היא הנחתו, וכן כתיבתנו כשהוא מהלך זו הנחתו, ובכל הני טעם מא שמוס דכל שבעת הילoco נתהוו דבר חדש, מקרי שם הנחה לעניין שבת, ה"ז כיון דהחלב פועלת לאסור הבשר מקרי שם נח, כדי שתאסר גם היא. ועפ"י אלה הדברים נפרק ג"כ דין של ר"ש המורא בתוס' לחייב להאריך ב' שעשיהם ובד"ב

תוס' ד"ה אפשר לסתור מותר בדיעבד פ"י בדיעבד וכו', אבל לכתחילה אין מבטליין אישורCDF' ב��וי עכ"ל, ואני נבוך בזה דכיוון דבר'ח שניהם היתר, אי אין חענ"ג איזה ביטול אישור איך כאן, והדבר צריך תלמוד, ועיין מה ש' ל�מן ק"ט ע"ב בסה"ד של Tos' ד"ה אינו עובר ודוד"ק.

להתир על תבלין הנאסרים מדם להתרין בס' דהא תבלין האוסרין מדרבנן נמי לא בטול באלו כל אמן שנרגש טעם. וצ"ל דהתוס' סברו כיון דעתיך האיסור שנאסר הרוטב דווריתא אלא דהא דעתשה כנבלת הוא דרבנן, זה חמור מזיעא דעתיך האיסור אין אלא דרבנן, אבל זה דוחק גדול דהא דעתיך האיסור דווריתא הכא אין אלו אותו הטעם בשר נבלת שנרגש ברוטב, אבל הרוטב בעצם לא נאסר מה"ט מעולם, ואפיו לר"ת דלוקין על קצת מטעם בעיקר, הינו משום דלוקין על הטעם כמו על העיקר, אבל לעולם החיתר לא נהפק לאיסור, ורק מדרבנן גם ההיתר נעשה כנבלת, וננהפק לאיסור ואייסור זה אין לו שום שייכות לדוריתא, ואיך יאסר מטעם מב"מ אי באיסור דרבנן לא אמרו מב"מ לא בטול וצ"ג וד"ק.

הרמב"ם ז"ל בפ"ט הלכ' י' מהלכ' מ"א כתוב, וכן אם נפל חלב לתוך המرك או לכל חתיכות ולא נודע לאייה חתיכת נפל, נוער את הקדרה כולה וכי עכ"ל, וראייתי בהගות ק"ז רע"ק ז' צ"ל ביו"ד סימן צ"ח שמתמה ע"ז הרבה, אכן מונע הקדרה שמא ימצא בו אח"כ טעם ויתחייב משום בישול בב"ח, דמגניס חייב משום מבשל בשבת, והיה בב"ח, לפע"ד הי' גראה דהרמב"ם לשיטתי' איזיל בזה, דהוז ז' לביא בראש הפרק הלכ' ב', איסור אכילה מק"ו מבישול, ור"ל דהתורה הרחק אכילת בב"ח כל כך, ואפיו בישול שהוא צורך אכילה נמי אסור לנו. ומלקין על האי ק"ו משום דהוה כמו בת מבת הבית, עי"ש. ומעתה אין אומר שלא אסורה התורה אלא בישול שהוא לצורך אכילה, אבל שלא לצורך אכילה לא אסורה דאלת"ה רך הבישול בעצם אפיו שלא לצורך אכילה איסור, איך נילוף אכילה מק"ו ויהי כמו בת מבת הבית אכילה אבל אם נאמר דרך לצורך אכילה אז שפיר הוה כמו בת מבת הבית, עי"ו, וכן אם נינער כדי לבטל טעם החלב ולא כדי לאכלו אין זה בגין מבשל בב"ח לחיב עליו, וכן גם לעשות מלוגמא לצורך חולה שבב"ס מותר לבשל לדעת הרמב"ם ובזה יש ליישב מה דקשי' לאחרונים על הש"ך בס"י פ"ז סק"ז עי"ש עי"ש וד"ק.

ORAITHI לרשותו כאן דבר פלא שראיתית בדברי לב ארוי בסוגי' זו דרצה לתרץ קושי התוס' ד' דהא חדש הוא דבאמת משום דכלאים נמי הכי הוה עדין חדש מקרי כמש"כ התוס' לעיל דף ס' ד ע"ב, אבל כוונת הגמ' שם בפסחים' כלפי מה שאמרו חכמים דמשרת לטע"כ ומכאן אתה ذן לכלאים בשלש ולערלה בתורת, עי"ז פריך לילוף מבב"ח, ואי חדש הוא עכ"פ לכלאים דנמי חדש כמותו נילוף מבב"ח. ודבריו במחכ"ת שגיאה המה, דהא אי מבב"ח לא מצי למילוף משום חדש הוא, אז גם חתיכות בב"ח לא תאשר תערובות אחרת בנ"ט דכל שנעשה כבר בב"ח כאשר איסוריין הוא, וכן שנבלת אינה אוסרת בטעמה כ"כ בב"ח, וא"כ ככלאים נמי אין איסור את חערובות וזה ברור. ולעומת מה שהביא ראי' מתוס' לעיל ס' ד ע"ב דגם בתורי מיל אמרינו חדש הוא, כבר כתוב ק"ז ועל חת"ס צ"ל לחלק בין הנושאים דשני מיני חדש איכה, א') מה שהוא חדש נגד הסברה והascal, וזהו לעולם בחידושים קאי אפיו נמצאי אלף פעמים, שנית חדש מצד שלא מצינו כיוצא בו, וזה נמצא עוד אחת בטל חדשו, וכן התוס' לעיל מיריע בחידושים נגד השכל, היתר מכל איסור, שפיר כתבו דאפיו נמצאי כמה פעמים חדש מקרי, אבל הגמ' בפסחים מיריע בחידושים אלא מצין כיוצא בו, וד"ק.

ד"ה ק"ט ע"א משנה הכתול קרעו ומוציא את חלבו בגمراה אמר לפרש המשנה כיצד קרוו ארי' קרוו שתי וערב וטחו בכותל. ווא"ג דבסייעא בלב נמי קאמר האי לישנא קרוו ומוציא את דמו, והם

הדיין אי לרוב הבשר אסור מה"ת הגם שהחלב לית בה כזית יש פשוט ממשנתינו דתנן טפת חלב, וסתם טפה פחות מכזית היא ומ"מ הבשר נעשה נבלה, אלא דהאי לאו דיקא הוא דהאי טפה ע"כ לאו דוקא, דהא בגיןור את הקדרה דסיפה קתני עד שתתנו טעם בכל הקדרה ולפרשי' ז' לדאטפה קאי ובגינור בתחילת הרוי דאפשר דיש בה ליתן טעם בכל הקדרה, ועיין.

תוס' ד"ה אמר, חלב נבלת היא, מכאן הי' מדדק ר"ש, דלמ"ד מב"מ לא בטיל צריך תרי שישים וכו', הנה הא דסגי בתרי, ס' הוא משום דאמורין קמא קמא בטיל, ולא חזר וניעור, דאל"כ לא תסגי אפיו בהרבבה פעמיים שישים, דהא נכנס וויצא רוטב הרבה בתוך הנבלת שנעשה איסור, וא"כ גם חד שישים ומהו והוא קמא בטיל, אלא מי צריך לומר, דנדג חתיכת האיסור הנראה לעיננו לעולם צריך שישים, ולא אמרין קמא קמא בטיל, משום שלא תחולק בביטול האיסורים, בין לח לבש, כי בלח שנפל בפ"א לא שייך קמא קמא בטיל, ולכן לעולם צריך ס' נגד חתיכת האיסור, אבל נגד הרוטב שנבלע בחתיכה וחזר וויצא שאינו נראה לעין כבכל דחו תסגי, כי קמא קמא בטיל, ושאני חלב היוצא מהו לי ס' בכל דחו תסגי דילכיא אינן מינו כלל ולא שייך ק"ק בטיל, דכל שהוא מחלב מצי אוסר זבל להצרי' ס' נגד הרוטב מנין וצ"ע לפע"ד. עוד שניית נתקשה לי טובא על שיטת ר' שמואל דלפי דעתו מהו מהני ס' בחתיכות להתרין הרוטב דכיוון דרוטב נאסר מצד מב"מ וצריך לומר סלק את הרוטב והחתיכות מבלתיו רוטב הנבלת, הלא החתיכות ניכרים בפ"ע, ואיך יבטלו הרוטב שתבזוז הרוטב, וצ"ל דהמוחל היוצא מן החתיכות בתוך הרוטב הוא יבטל את רוטב הנבלת, אבל מני' לדחתיכות יפלטו כל כך מזור שייהי ס' נגד הרוטב שלפלטה החתיכת איסור דמאן מפיס לשער זאת, וכל זאת צ"ג וד"ק.

שם בא"ד וקשה לר"י לדבריו דמשני גדי אסורה תורה ולא חלב, הלא בעלמא חתיכת של יותר נעשית נבלת מדרבנן וצriger' ס' כננד כולה, דמדאוריתא לא צriger' ס' וכו' עכ"ל. הא דידי'קו דבעלמא חענ"ג רך מדרבנן ולא מדאוריתא צriger' ביאור, וראייתי שהאחרונים הרגישו זהה. אבל לפע"ד גראה דהתוס' רצוי לשולש שלא לתרץ עפ"י סברת הר"ן דחענ"ג דוקא דומי' דבב"ח דמני' לפינן, וא"כ אם גדי אסורה תורה ולא חלב הרי' דבלח לא מצינן חענ"ג ממילא לא אמרין כן גם בשאר אסוריין, אבל התוס' לא ניתא להו דרבנן עשו זאת דוקא דומי' דבב"ח, אבל אי מדאוריתא הי' וילפotta גמורה מבב"ח אז הי' היחילוק בין לח ליבש מוכרת, דהא גדי אסורה תורה ולא חלב, הרי' דבחלב דהוה כשאר איסוריין לא אסורה התורה ההיתר שקיבל טעם מן האיסור, אבל אי דרבנן הוא אין מן הסברה לומר דוקא ביבש אמרין חענ"ג ולא בלח לנפער"ד כוונת התוס' וד"ק.

בא"ד אלא ואדי כיוון שהחלב הנפלט מן הבשר לא נ"ג אלא מטעם בשר המעורב בו, אין לו דין חלב טמא וכו', ומכאן, יש להוכיח דתבלין הבלווע מחלב ודם ונפלו לקדרה מטבחין בששים, וא"ג דנותנים טעם אפיו באלו, דאינו חמור מן האיסור הנבלע בהן עכ"ל. והנה ראייתך בברוך טעם ז'ל ש' דיש לחלק בין הנדן לראי' דנייהו דלענין מב"מ איזלין בתר האוסר, אבל כל שןרגש הטעם מנין לנו להתרין, ודבורי טעם הם. אבל אני הוסףתי עוד להקשות, דלמה להו להtos' לחפש זאת הסברה דין הנאסר הי' חמור מן האוסר, דבלא זה היו יכולם לדוחות דין של ר"ש, דניהם דנאסר הרוטב מן החתיכה, אבל הא דנעשה נבלת הוא רק מדרבנן כאשר כתבו בעצם, ובדרבנן הלא כתבו לעיל דף צ"ג בד"ה זיעא בעלמא דמ"ב מ שפיר בטיל, וממילא לא היו באים לדון

אלא שדרכם היו להסמיד דין שחדשו על המשנה, כמו שסבירו דבריהם על המקרא ואשר הארכתי בזה בפיחחה, וכן הוא הכא דהתנה בכל מאמרו לא כיון אלא להשמעינו, דחלב שחוותה אין בה בב"ח מה"ת אבל יש בה מדרבנן, ובגוף דיו החולב רק תיקונו של לכתלה כתני, דקרווע ומוציא את חלבו, אבל אם צלאו או בשלו ללא תיקון מה דין, מהא לא דבר התנה לא בפירוש ולא מדוקין ודוק.

ע"ש גמור א"ל יתלא לר"ג מכדי כל אשר לנ רחמנא שרוא לנ כוויותי, אסור לנו דמא שרוא לנו כבדא וכוי, א"א גירושה בחוי בעלה וכוי, הנה הנני קמאי דחשב איתו שהוא שינוי טבעי וספר קאמר דזכותתו שורא לנו אבל בא"א ואשת אח וכחות דלית בחוזא שניוי טבעי משאר נשים אלא איסורה דרווע' עליהו ממתקים אוטם, כמו שבסוף נדרים, דס"ד דניאח לי דלא למות בעל, דמים גנובים ימתקו ולחם סתרים יונעם, וא"כ לא שיך כלל שרוא לנו-CN דכל דשרא הווע כשר נשים, אבל ייל דכל הנני דחשב מן העיריות גם במה דשרא-CN דבון יש בהן קצת איסור דגורשה קראו התורה איש אחר דהוא מכניס לביתוasha שבעה מצא בה ערות דבר, אשת אח במקום מצוה אם אין כוונתו לשם מצוה הרי הוא פוגע בערווה, יפת תואר הלא לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר, ואין כאן היתר גמור אלא דלפ"ז בגורשה לא הי לו לומר בחוי בעלה. דמהאי לשינה משמע דאית בה עדין צד"A. אלט זאת בלאה" קשה דהרי גם מיתת הבעל דמתיר בעין קרא מבואר בפ"ק דקיודישן וכקדתני במשנה וקונה את עצמה בגט ובmittat הבעל, ומכאן נראה דmittat הבעל הוא היתר טבעי, ובתוס' היבאו בשם הקליר שכנגד א"א אמר היתר יפת תואר, וכנגד כתנית לא אמר מיידי והכל עשה עפ"י הירושלמי. כוונתם לפע"ד דעפ"י הירושלמי ריש קידושין דין גירושין לב"ג ועיין שם במראה פנים שתמה על הרמב"ם פ"י מהלכ' מלכים, וא"כ ה"ה מיתה הבעל אינה מתרת, ולכן אמר הירושלמי, גם ביאה ראשונה לא אמר משות דעתך הירושלמי, אם לא הותר עד אחר כל המעשים והרי היא גיורת ודוק.

תוס' ד"ה אינו עובר בסה"ד, ושי להעמידו לפ"י הקוי שיש במים ס' וכוי ועיין בהגנות מהרש"ש שנתקשה לו, דמ"מ מה פרץ הש"ס והוא כתני שבשלו דיעבד והא בבישול אפי' בדיאכ'ס' בימים איכא עכ"פ ביטול איסור בב"ח של כל לכתלה, ואני גברא רבה החזינה אבל קושי לא חזינה דהרי הא בב"ח בתערובות בא לעולם ולא אתה כל לדי איסור ואין כאן ביטול איסור לכתלה ועיין לעיל מה שכתבתי בדף ק"ח ע"א **תוס' ד"**ה אפשר לסתותו מותר ודוק. **דף ק"י** ע"ג גמור' ורב בקעה מצא וגדר בה גדר, דרב איקלע לטטלווש וכוי אמר לא גמירי דבב"ח אסור, אייעכ' וקאסר להו כללי. ויש לתמונה וכי מקרה מלא לא ידעוו, דלא תבשל גדי בחולב אמוני, ולא עוד דמה מקום יש כאן לדoor גדר דדי הי למדם מקרה ואין זה דומה לבשר שנטעלם מן העין דאסור להו רב כדעליל נ"ה ע"א, ומובהר בירושלמי דמפני שהי' מזולאין ליקח בשר מן הנכר, דשם ידענו ונשמרו מאכילת נבלות וטריפות, אלא שלא חשו בנמצאה ביד עכו"ם, אבל כאן דלא גמירי כל איסור בב"ח מה ראה להוסיף חומרה וכפי הראתה רש"י ז"ל נשמר מזה, וכותב גם כאן ד"ה בקעה מצא כלומר ראה שהי' מזולאין באיסור בב"ח משמע מיני' דעיקר האיסור נודע להם אלא דלאו בו ולן ראה לפע"ד באמות ידעוו מקרים, אלא דהיו מפרשים קרא כדכתיב גדי בחולב אמוני, וכמש"כ הרמב"ם ז"ל ריש פ"ט דמה"ט אסרו חז"ל גם בשר ח' ועוף, עיין מותר. ולפ"ד נראה דהש"ס קומתיב מושם דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכניס דבריו במשנה לאסור להם גם כחלי, ודוק.

לא בעין שתי וערב ולאacho בכותל דבריהם מוציא כדרכו קאמר, דבלב שדמו כניסה בתוכו, מצי להוציא בידו הדם אחר הקרייה, אבל בחול דחלה מובלע בשער הכהל, במה יציא החלב, והרי מוציא את חלבו קתני, וע"כ בטוח בכותל, וכיון דעתה בכותל עיין מובן מאליו דקרווע אחד לא סגי להוציא חלב המובלע בתוך הבשר כולם ודוק.

ע"ש הלב קרעו ומוציא את דמו לא קרעו אין עובר עליו וכותב רשי זיל דבגמי' כריתות מוקי לה בלב עוף שאין בדמו כזית, וכן הוא דעת הרמב"ם זיל דס"ל דם שבשלו נמי עובר עלי, וע"כ דמשום דיין בדמו כזיות פטור הכא, ומיררי בלב עוף שאין בדמו כזית. ומאוד אני תמה דחווץ מן הדחוק הגדול והנורא דרישא דחל מיררי בבחמה וסיפה דלב מיררי בעוף קשה טובא, מה אתה לאשמעין דעל חצי שייעור דם דיינו עובר עלי, מה שיטי הכא, הלא בכל איסורי תורה הדין כן ד齊ת בעין, והנראה לפע"ד בזה הוא, דआ"פ דבגמי' שם בקריות דקאמר בלב עוף דיין בו כזית, דמשמע דבכל הלב אין בו כזית, אין הפירוש כן, אלא שאין בדמו כזית וכאשר כתבו רשי' ותוס' הכא וכן הוא ברמב"ם זיל שכותב שאון בו כזית "דס" חסיף תיבת דס" לשלון הגמ', וע"כ לפרש אתה דיין ר"ל דמיiri בעוף שאון בכל הלב כזית דזה לא הי' צרך להשמענו הכא דPsiṭṭaa דמ"ש מחלב ושאר איסורים דבעין כזית, ועל פחות מכשיעו אין עובר עלי, אבל הכא אתה לאשמעין דלא מצרפין בשער הלב לדם הכנוס בתוכו, מפני שנידון הבשר כשומר לדם וכאשר מצרפין בפירות השומר לפני להשלים לכזית או לככיפה לעין טומ"א, עיין מנוחות דף ע"ב וברמב"ם פ"י דמ"א ובפ"ד מהלכ' טו"א, لكن קמ"ל כאן דבשער הלב איןנו נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. וא"כ משנתינו דקתני כון ועיין נידון כשומר לדם הכנוס בתוכו. והרשות מלהתא דפסיקה ובשרו של לב בהמה נמי אינו עובר, אלא דבעוף מלהתא דפסיקה הוא דליך שום עוף שדים הלב יהי' בו כזית ודוק. ועיין מה שכתב ליישב דברי רשי' זיל במא שכתב דיינו עובר עלי יוסף מה שכתב ליישב דברי רשי' זיל במא שכתב דיינו עובר עלי להיות בcartת דמשמע הא מלכות אילו בלוות איסור ודוק. דרבנן לעולם ילכיא מלכות על בלוות איסור ודוק.

ע"ב גמור א"ר ז"א ר"א אינו עובר עלי ומותר וכו' וא"ד אינו עובר עלי ואסור. הנה הא דקתני במתני' דאם לא קרעו אין עובר עלי ודאי בכל אנפוי קמיiri בין בצליל ובין בבישול ואפילו עם שאר בשר, דהכי עיקר הרבותה דמתני' הוא להשמענו דבחולב מטה לית בה איסור בב"ח מה"ת, דממעטין מחלב ALSO ולא בחולב שחוותה לקמן קי"ג ע"ב, ודבר זה לא קתני במשנה זולת הכא ומדקתני הכהל קרעו ומוציא את חלבו עכ"פ שמעין דאיכא בחולב שחוותה איסור בב"ח מדרבנן, דמבלש בשר בחולב שחוותה דאסור לאכלו עכ"פ, אבל מדין הכהל עצמו שבישול או לא באלה קרייה מה דין, מיה כי הנראה לא דבר התנה כלל, ولكن רב דקאמו מותר או אסור לאו לפרש משנתינו ATA, אלא דין קאמר, והוא דנסמך אלישנא דמתני' דאיינו עובר עלי ומותר או אסור, היינו דלא תקשה ולא תידוק ממתני' דלשנה סובל ההיתר כמו האיסור דהרי האי אינו עובר דקתני דמשמע מני' הא איסורה איכא, הלא בעיקר אכילת בשר בחולב שחוותה ודאי עכ"ע איכא איסורה, וכן גם בכחל בהדי בשרא עכ"פ אסור מדרבנן, וכמש"כ התוס' ד"ה הא איסורה איכא. אלא שנՃקו לפרש הא דפרק הש"ס מדיוקא דמתני' ארבע דאמיר מותר. ולפ"ד נראה דהש"ס קומתיב מושם דרב העמיד דין על לשון המשנה, אבל באמות אין כוונתו כלל להכניס דבריו במשנה

המצאות מסויע לאבדון האומה בכללה, כי אם רבים יהיו העוברים גיען הנזק גם להמקיימנו המועטים מטיב הענין כנ"ל, וכן שפיר כופין על הממצאות, אולם מצוה שמותן שכחה בצדה, הלא יצאה מן הכלל לידונו בפרט שככל המקימה גיען לו שכר בעולם התהיה ליום שכלו טוב וארוך, ואז אין ערבות ואין אחד תלוי בחבירו, וכל או"א פרי מעלה יאכל, ומה לי ולו לכופו שקיים מצוה זו על כרחו, מצוה שאין אישור האומה בכללה תלוי בה דליה יצאה מן הכלל להיותה נידון בפרטן. והדברים עמוקים ואמתיים תלי'ת.

ובזה תבין מה שסבירobar ברמב"ז ע"ה בתכמה מקומות וכן ברש"י עה"ת על הקרא דושמות את דברי אלה על לבבכם, דעתך קioms ההוראה והמצאות הוא בארץ דוקא שנראה לך או'ר' כתשרה מפורשהbekבלת חז"ל דמצאות שאינם תלויים בארץ נהוגות בין הארץ ובין בחו"ל, מבואר בקידושין בפ"ק. אבל לפי הנ"ל כוונת הרמב"ז ז"ל, דעתך ההוראה לכו עלי קיומה מי שאינו רוצה בה הוא דוקא בארץ, כי רק בשיטתה האומה על אדמתה תלוי האומה במעשהה היחיד, אבל בגלוותה כא"א נידון בעזה"ב, כי שכר מצוה ונעשה בהאי עלמא ליכא, רק על האומה בכל דרך טبعי ולא דרך קביעת שכר ווניש, ולמה נכו' בשוטים לעובר אם לא ממש"ש רשי"ז לאחר שתגלו תהיו מצויניגים במצוות כדי שאם תחזרו וכוי' ור' ר' לפ"י דברנו שוגם בגלוות מוטל עליינו החזיב לראות כלל או"א קיים המצוות אפילו על כרחו, מפני שאנו מצפים בכל יום לשוב לארץ אבותינו ולהיות עם אחד קשר אחד באחד וערבים זה זה.

ובמה שכתבנו יש תשובה נצחית למזה שהתפלא ק"ז בעל החת"ס ז"ל בתשובה אחרונה בחו"ד שכתב ז"ל: אך א"א לי בשום אופן להאמינו שתהיה גנותינו אחד מעקר הדרת ואשם יפל היסוד תפול החומרה חיליה, ושנאמר אלו הי' ח'וי חטאינו גורמים שיגרש אותנו גירוש עולם, וכדס"ל לר"מ בעשרות השבטים שהם נדחים לעולם, המפני זה ראשאים לפרוק על מלכותיהם, או לשנות קוינו של העזים רשי"ז לאחר לפרש דקאי על כלל האומה, ובטעמא דהא מלתא י"ל דקיים התורה בכללה וע"י ריש פ' בחתקי ד"ה ונתי האומה בטבעה ודלא ממש"כ הרמב"ז ז"ל ריש פ' בחתקי ד"ה ונתי משכני בתוככם, וכאשר הארכתי בזה במ"א, דכל שהאומה גדורה בעריות ובמאל ומשתה, ומולמדה בדעתות ובמדות נשמר את דרך הצדק והיושר, מגעה לה כל טוב וכל אושר, וושבת לבטח בארכיה בגין מפריעו, והכל בטבע העניין, ולכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, דכל יודי התורה לא בדרך שכר שנקבע להם מאת השם ית' אלא הוא מונח בטבע העניין, וכל זאת בכל התורה וכל האומה, אבל במצוות פרטית לא שייך לומר דאם האומה יחזיק בהאי מצוה ייחידית, תארכיך ימים על הארץ הטובה לרجل מצוה זו מבון, ולכן ע"כ לומר דהאי הבטהה דרך שכר סגוליל ולא טבע נארמה, וא"כ ממילא דקאי על היחיד דכיון דהוא שכר המגעה למקיימו שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל או"א נידון מעצמו, ולכן ספר קשי' לי ר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכחה מזה דשכרכו אחר התהיה ומעתה מאד עמקו מחשבות האי גברא רבה דאמר דכל מצוה שמותן שכחה בצדה אין ב"ז של מטה מזוהרים עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף לקיום המצוות למי שאינו רוצה בהן צורך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחובבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאנו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דלעיל מובן הדבר, אבל איזור האומה על האדמה הצעתינו דלעיל מובן הדבר, אבל איזור האומה על האדמה תלי' בקיים התורה והמצואה, ולכן כל ייחיד המבטל קיומ

ע"ש גמר' דתני כל מ"ע שמותן שכחה בצדה אין ב"ז של מטה מזוהרים עלי', ופרש"י ז"ל דליך פי' מתן שכחה לומר אם לא תקיימנה זהו ענסו שלא תוטל שכר זה, עכ"ל. לך או'ר' נרא דאין לו שום עונש אחר גם מיד' שמים לא, רק שנטש שכחה קיימה קיבל שכר דאי' הזה האי מצוה רשות בעולמא דמי שירצה לקיימה יקבל שכרומי שלא יקיימה לא יטול השכר אבל לא עבר אמיירה דרמחנא, ואזאת אי אפשר לומר כן מכמה טעמיים מבון, ובפרט שלשון הגמ' סותר פירוש זה דהרי אמר דין ב"ז של מטה מזוהרים עלי' ולדיקא אתה אבל ב"ז של מטה מעניש על ביטול מ"ע זו כמו בשאר מ"ע דגעש על ביטולה, דהרי אפיו על ביטול לבשת בגדי של ד' כנפות אמרו ז"ל, דגעש בעידנא דריתהא ע"ג הדוח רשות של לא לבוש בגדי של ארבע כנפות, ולכן קשה למה באמת אין ב"ז של מטה מזוהרים עלי' לכופו לקיים מ"ע זו, כמו שאר מ"ע כיו' דגס עליה נגעש בידי שמים על ביטולה, הרי הוא עבר אמיירה דרמחנא בשב ואל תעשה.

ולולי פי' רשי' ויל' הייתה מפרש הци, דבר אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, דהיום לשוטים ומהר לקל שכרם, ז"ל מזוהה בהאי עלמא ליכא, וזהה על ביטולה, שמצוין בתורה דכל יהודיה התורה על קיומה, וזהה על ביטולה, שמצוין בתורה על כלל האומה קאי, ולא על היחיד המקיים או העובר, כי דין היחיד הוא בעולם הנשומות אלא שיש פרטיהם יוצאים מן הכלל עין מה שהארכתי בזה בספר שביב אש בפ' בחתקי, ומ"ע שמותן שכחה בצדה היא ג"כ פרט היוצא מן הכלל, וכי על היחיד העשו ואשר מוכח מהאגודה דסוף אכילתון דתני ר' יעקב, שכר מצוה שמותן שכחה בצדה תחיה המתים תלויות בה, דר' יעקב במעשה ראה שאמר לו אביו להביא גוזל ומי ובחזרתו נפל ומות וכו', עי"ש הרי דמחלוקת בין שר יודי התורה דכתיבו על כלל קיומ התורה דקאי על עזה"ז לפני התהיה, ועל כלל האומה ולא על היחיד, ולכן לא קשה לי' למה יש כדי אבוד בצדקו ורשע מאריך ברשעתו, אבל במצוות כבוד אב ואם ושלוחה הקון דמתן שכחה בצדה, לא ניחא לי' לפרש דקאי על כלל האומה, ובטעמא דהא מלתא י"ל דקיים התורה בכללה וע"י ריש פ' בחתקי ד"ה ונתי האומה בטבעה ודלא ממש"כ הרמב"ז ז"ל ריש פ' בחתקי ד"ה ונתי משכני בתוככם, וכאשר הארכתי בזה במ"א, דכל שהאומה גדורה בעריות ובמאל ומשתה, ומולמדה בדעתות ובמדות נשמר את דרך הצדק והיושר, מגעה לה כל טוב וכל אושר, וושבת לבטח בארכיה בגין מפריעו, והכל בטבע העניין, ולכן יפה אמרו חז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא, דכל יודי התורה לא בדרך שכר שנקבע להם מאת השם ית' אלא הוא מונח בטבע העניין, וכל זאת בכל התורה וכל האומה, אבל במצוות פרטית לא שייך לומר דאם האומה יחזיק בהאי מצוה ייחידית, תארכיך ימים על הארץ הטובה לרجل מצוה זו מבון, ולכן ע"כ לומר דהאי הבטהה דרך שכר סגוליל ולא טבע נארמה, וא"כ ממילא דקאי על היחיד דכיון דהוא שכר המגעה למקיומו שלא מדרך הטבע, אלא שהוקבע לו שכר זה לא תלי הדבר בכל האומה וכל או"א נידון מעצמו, ולכן ספר קשי' לי ר' יעקב היכן אריכת ימי של זה והוכחה מזה דשכרכו אחר התהיה ומעתה מאד עמקו מחשבות האי גברא רבה דאמר דכל מצוה שמותן שכחה בצדה אין ב"ז של מטה מזוהרים עלי'. דכל מה שאנו מצווין לכוף לקיום המצוות למי שאינו רוצה בהן צורך טעם, דמה שמורגל בפיינו לומר דמצד ערבות מחובבים לעשות כן הוא גופא בעי טעמא דמה לי ולמי שאנו רוצה לעשות סוכה או להניח תפילין דבר שאינו מגעה שום נזק לאחרינה, אבל כפי הצעתינו דלעיל מובן הדבר, דהלא איזור האומה על האדמה תלי' בקיים התורה והמצואה, ולכן כל ייחיד המבטל קיומ

מצوها האחרונה הלאו לכבודם משליהם אין לכוף בשוטים עד שיאמר רוצחה אני, משומש דמתן שכחה בצדיה ואני כאן משום תיקון ואישור האומה, והרי כאן בהכא מيري דהרי כפתחתו, ואיבא לנו לאב ושבן הלא הי' יורדין לנכסיו וישכוו מי שישראל את אביו ואמו, אלא ודאי דהיא להם משליהם ורצה לכפונו עד שיאמר רוצחה אני, כדי לקבל שכר מצوها, ע"ז השיב להם שפיר דמי' שמתן שכחה בצדיה אין בי"ד של מטהה מוזהרין עליה, אבל היירושלמי מيري ביש לבן ואין לאב שכופין הינו שירודין לנכסיו, זאת ודאי עשוין מפני תיקון העולם, וכן הוא בהשחת העבות וכון בצדקה שהקשו התוס' דירודין לנכסיו ע"פ שע"ז זה עדיין לא קיים הוא המצווה, אבל להתכלית המגעה לאחררנא השגנו ספר, ובשביל שככו אין אנו אחריאין, רק במצבה שאין מתן שכחה בצדיה שהיא לתכלית אישור האומה בכללה כופין בשביב האומה, ולא בשביב שיקבל הוא שכרו בעזה"ב, ודוק'.

ד"ה כבда מה איתין כי, אומר ר"ת דכולא חק שמעתא איiri בכבד שלא נמלח וכי שכך נהוגן העולם לבשל אחר צלייה וה"ה דשייר אחר מלילה וכו' עכ"ל. תמה אני מאיד דמבייא ראי' ממנהג העולם דמבלשין אחר צלייה, על היתר בשישול אחר מלילה, דמסתמא לא היה העולם נהוג היתר בשישול אחר מלילה, כמו שתכתבו בסוף דבריהם בשם הר"ף דכל ישראל נהוגן שלא לבשל אחר מלילה, הרי ממנהג העולם דין דאיינן ריק צולין מוכח נגד ר"ת, ואיך פשוטיא לי' להתריך דבר שנגנו בו איסור בימי כמו בימנו דין מבלשין כבד אחר מלילה, עצ"ג.

בג"ד דשיעור מלילה פי' הבה"ג דהוה כשיעור צלייה משומדמליח הרוי הוא קרותה דצלי וכו' עכ"ל. הא דבעו לאותיו דברי הבה"ג ולא סגי לי' בגין' דאמיר שמואל מליח הרוי הוא קרותה דצלי. עיין לקמן קי"ב ע"א בתוס' ד"ה הנ"מ דין דאיינן נאכל מלחמת מלחו, דיש שיטה דזדוקא מליח לאורחא עין עיבוד הוא דהוה קרותה דצלי אבל מדברי הבה"ג שמעין דין奴כו, אלא גם מלילה לקדרה שאנו מולחין הוא קרותה דצלי ודוק'.

והנה בסוגי' או דכבדא יש מובכה גדולה בין הראשונים אי בלא מלילה קבוע, או אפילו במלילה ומושם דכולאDMA. ועיין בראש יוסף ז"ל שסדר השיטות וביאור טעםם ונימוקם, אבל לפע"ד לא יצא ידי חובהתו כי באור סוגי' זו תלוי ביסודו עני מליחתبشر אשר לתוס' ויתר הראשונים לי' להם שיטה לעצם, ולרמב"ס ז"ל שיטה לעצמו ורש"י ז"ל בינותם נוטה לכך ולכאן. ولكن שיטתו בסוגי' או סתומה, ואשר גם הראש יוסף ז"ל כתוב דלא ברירין דבריו עין בסי' ע"ג ואבאר שיטתו זהה.

הפרמא"ג בפתחתו להלכ' מליחת חקר, אי מליחתبشر שאנו מולחין חייב דאוריתיא או דרבנן, ותולה הדבר בפלוגתא אי דם שבשלו או שמלו דאוריתיא או דרבנן עי"ש. וכאשר אבר או אילו לדעת הרמב"ס ז"ל, ע"פ דסל' קרשי' דם שבשלו ושמלו עכ"פ אסור בלאו מה"ת, או אף' בכרת, מ"מ חייב מליחתبشر אין אלא מדרבנן, דם הנבעל בשבר אין לו דין דם אברים שהוא בלאו כדאית' בכריתות כ"א ע"א, דם הנבעל בשבר שאינו בנוס בחותין או בשאר חלול שבברים, אבל דם הנבעל בשבר שאינו בנוס במ"א אינו בכלל זה, כאשר אבר או דבר זה ה' בהעלמת עין של הראשונים ז"ל נמי, והוא פלא והפלא בעני.

הנה בבריתא ובגמ' שם לא נזכר אלא דם הטחול דם הלב דם הכליות ודם האברים. והאי דם האברים דומי' דם הטחול והכליות המכונס בעركי וגידי האבר קאמר, ולא דם הנבעל בשבר דין על האי דם ה' כוונתו הויל' דם הנבעל באברים ולא דם

משפט הארץ שיה' ביה"ד של מטה מחויב לכוף על קיומה, רק היתה עני פרטיו לכל או"א פריוואטאכע, כמו כל הדחות שבזמננו שאין מושלי הארץ כופין על קיומם באמרים שהוא געויסטעןאנאכע שאין מן הראו' לכוף על אמוןוט, ועיין ברמב"ן עה"ת ריש פ' שופטים שכחוב בשם הרמב"ס וכן הוא ז"ל הפסים על ידו דהकמת שופטים אינו אלא בארץ ולא בחו"ל עי"ש, הכי אית' לך עיקר גדול מזה. הבן הדריך ויפה אמר תלמידי מורה שמואל קפעטש נ"י דלא על חנס אמרו ז"ל תפח רוחם של מוחשי כיוץ, דמפרש רשות ז"לadam לא יבא בחשובים מחייבים כח האמונה על ביאת המשיח, ואם כדברי החת"ס ז"ל דאין זה עיקר מעיקרי התורה לא הי' מקהל מחשי הקיוץ בתפח רוחם ר"ל. ודוק' היטב בכל מה שכתבנו ועיין מה שכתבת בתוספות ד"ה כל מ"ע.

תוס' ד"ה טלית שאולה מדאוריתיא פטורה לעולם וכו' ולענין ברכיה נראה שאין לבך על השאלה וכו' ואעפ"כ המברך לא הפסיד עכ"ל. הנה המהרה"ס שף ז"ל כתוב דהთוס' דברço מטלית שאינה מצויצת דallow בטלית מצויצת ודאי מברך דאדעתא דמי'רי השאליו כדי לצאת בו עי"ש, אולם לשון התוס' לא משמע דמי'רי בטלית שאינה מצויצת, אבל עיין בא"ח ריש סי' י"ד בט"ז שם דרך במי ששאל טלית לתפללה וכנהוג אכלנו שלא לבשו בכל יום אמר הרואה"ש ז"ל סברת דמסתמא אדעתה' דהכי שואל לו, שיהי במנתנה עמליה' כדי שיצא בו ידי מצוח, אבל אם שואלה לצורך לבישה בעלמא עע"פ שהטלית מצויצת, ליכא האי און סחד. ולכן אף בטלית מצויצת שפיר כתבו התוס' דין לבך, דמי'רי בשאלת סטם ולצורך לבישה. ומ"מ סיימו דהמברך לא הפסיד דאפיילו בכחוגו כיוון דדרך העולם לבך על טלית מצויצת שוב גם בשואל סטם אמרין דעמליה' נתנו לו כדי שיוכל לבך עליון כרגיל כנפיע"ד בכוונת התוס' ודוק'.

בד"ה כל מ"ע וכו' ואית' והרי צדקה וכו' ועיין בו"ד ריש סי' ר"ס בט"ז שהקשה מהא דכופין בהשחת העבות, וכן מירושלמי דכופין את הבן לזו את האב, ונכנס בדוחק גדול חלק בינו אם הביה"ד רוצה לכוף, או שמחוויבים לכוף, ועיין בחו"מ סי' ק"ז בסמ"ע דבאמת דוחה האי דהשחת העבות מוקמי' דהאי גמר' דין. ולפע"ד לויל שאיינו כדי היתי אומר דין לא קושי' ולא סתירה. דעינו בשטמ"ק ב"ק פ' הנזול שהקשה כיוון דפריטות בע"ח מצוה למנה לא מכין אותו עליה עד שתצא נפשו כמו בכל מ"ע, וכמו סוכה ותפלין, ותירץ דכיוון דמצינן לירד לנכסיו ולשלם חבו למה לו להלquitנו, ויפה דבר הנביא, דב_socה ותפלין נמי הינו מושיבים אותן בסוכה ומניחים לו תפילין בזרוע ובראשו, اي המצווה הייתה מתקיים אף נגד רצונו אבל בהני מצות כל שהוא נגד רצונו ועל כrhoו, אין כאן מצוה, דאפיילו למ"ד מצות א"כ, אבל היפך כוונה ומכח"כ על כrhoו הוה כמו מתעסק דלכ"ע לא יצא, כי כוונת מעשה עכ"פ בעין ולכן אין לנו תקנה אחרת אלא להלquitו עד שיאמר רוצה אני ואיז חשבין לי' כעשה מרצונו וכמו שהסביר זאת הרמב"ס ז"ל CIDOU, משא"כ במצוות פריעת בע"ח ניהו דאמ' יורדין לנכסיו על כrhoו, לא קיים המצווה לקבל עליה שכרך דאנוס כמו דלא עביד דמי'. זה עוד גרע מאנטס דהרי לא עביד כלוס, אבל מ"מ תכלית המצווה שישלם חבו ושהתובע לא יזק השגנו וזה די לנו כי בשביב שככו לא נכו' אותו בשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל. וכמ"כ למעלה ומכאן ג"כ ראי' דעיקר העrobotות הוא משום דכל יחיד צריך לסייע לאישור האומה אבל אין כופין כדי שיזכה האי יחיד לחחי עזה"ב כי מה לילו. ומעתה במצוות כבוד אב ואם איכה ג"כ תרתי דבאן לו לאב ושיש לבן נזון משל בן, ואיפילו יש לו לאב מצוה על הבן לכבדם משליהם ובשוטים רק בשביב תיקון העולם ננ"ל.

בשעת שחיטה, ודם הכנסת מתחליה וכן כתב החינוך מצוה קמ"ח, דאף לפי גירסת הר"י"ף ורmb"ס דם הנבלע בשער הלב בל"ת מה"ת, ולפע"ד זה ליתא וא"א להיות מטעם האמור לעמלה, וכל המעיין בדברי הרמב"ס זיל יודה לדברי, שהרי הוא זיל כתוב בפ"ז הד' וא"ל דם התמצית ודם האברים, כגון דם הטחול ודם הכלויות ודם ביצים ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה ודם הנמצא בכבד, אין חיבור בין עליו ברת וכוי עכ"ל. הנה הקדים הרמב"ס דם אברים וועשו כלול ואח"כ כתוב פרטיהם כגון דם הטחול וכוי' ודם המתכנס ללב בשעת שחיטה, והוא משום דפרש מה דעתך בגמ' תנא והדרותנן דר"ל דהאי דם אברים דתנא לבסוף הוא הכלול ומה דקתני תחילה הנה הפרטיהם ובכל כלל ופרט אלו אמורים אין בכלל אלא מה שבפרט, ומיליא דם הנבלע בשער איןו בכלל דם האברים כי בכל הני פרטיים שמנה הדם כנוס בעורקים וכו' ובDEM המתכנס ללב דבדים כנוס מيري ולא בנבלע בשער הלב הרי לך מפורש דדעת הרמב"ס דם הפרט מן הבשר לאח"מ אין בו לאו מה"ת, ורק מדרבנן אסורה והצריכה מליחה או צלי', ולכן פסק הרמב"ס זיל שם הלכי י"ב, דהרוצה לאכול בשער חי מולחו יפה משום דלית לי' חילוק זה שכתבו התוס' והראשונים אחריהם בין פירוש ולא פירוש, דמה"ת אין כאן איסור כלל ומדרבען אסורה לאכול הבשר קודם שנוצאיו מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא לדעת הרמב"ס דם שבשלו ושמלו עbor עלי', אין מה"ת חיוב מליחה על בשער לקדרה, כי דם הנבלע בשער אין דם אלא חמץ בשרא ורק דרבנן אצרכוה מליחה, וכי שנראה באמון המשנה עדיין לא נטאש חיוב זה למלאות בשער לקדרה, דאל"כ היכתנן שרבנן הקדוש העלים במשניות שלו, כל עניין חיוב מליחת בשער שהוא דוורייתא, ונוגה בכל יומם ובכל אדם, ויפה אמר תלמידי הרבנינו מ"ה "חיזקאל ר"ב נ"י" דאי חיוב מליחת בשער לקדרה הי' דוורייתא, אך שתק הקרה מהכרז זה ואסור לנו דם שבברים ומටיר לו לאכול בשער בכל אות נשנו, ולא אמרה לנו אך נ בשל בשער שנבלע בדם, וכי גרע זאת מהכרז כל מדין דנאמרה לו, ונכוון דבר. ולאחר דעת ריש"ז זיל שסביר דם שבשלו אסור מה"ת וגורס דם דידי' אסור בלבד, דהינו המובלע בשער, הוא לפלא והפלא, הרי הוא דם דורי במה יתכרז דכל מה שפולחת אפיו אחר צליה, הרי הוא דם דורי כבד שנימוח נידון כל המחו"י כדם ואיך נאכל אותו הפליטה היוצאה ממנו והבן הדברים ודוק"ה ייטב.

ד' קי"א ע"א גמר' אל האי נמי לא תبعי לך, דאנא וינאי בריה דרבבי אמר איקלן לבי יהוד' בר"י דר"ש בן פזי וקריבו לו קני' בקבופיה ואכלנא עכ"ל, ומדמסים ואכלנא משמעו דלא מהא דקרויב להו בבי' יהוד' בר"ש ב"פ מוכיח אלא מהא דכלו הוא וינאי בר"י דר"א. ולא ידעת מה ראי' מעצמו ומחבר' הדומה לו וצ"ל דאבי ר' זריקה ראי' מועבדא דהיו מאכלין ואוכלין באין מפריע, אבל לעיל שאמר אנא שלקי לי' לר' אמי ואכל ה' מביא ראי' ממעשה רב בר סמוכה, משא"כ כאן דהן בי' יהוד' המאכל והן ר' זריקה וינאי לא היו ראי' לסמוק עליהם מצד הוראה שלחן אלא מכח עמא דבר ומסתמא כך מנגג בני מערבה הי' ודוק"ק.

ע"ש אמר להו קרעו שתי וערב וחתוכא לתחת וה"מ כבדא אבל טחלא שומנא בעלמא הוא, ופרש"ז דאקרעה שי"ע וערב דבעי בכבדא משום סمفונות, בטחלא לא עבי. אלא דלפ"ז מה זה דקאמר דשומנא בעלמא, ולכן כתוב רשי' זיל דקדרה שרין, וא"כ תרתי קامر דלא בעי קריעה משום דאין בו סمفונות, וגם צלי' לא בעי ושרי' לקדרה במילחה שאיבר בשער, משום דאין כולו דמא כבדא, ועיין בתוס' בר"ז ובמורש"א לעיל בתוס' דיה כבדא

האברים ולא עוד אלא דם הנבלע בשער הול"ל אבל עין זוחים כי ע"א דקאמר ש"מ דם המובלע באברים הוה דם ובתוס' ד"ה ש"מ ובהගהות מלאכת יוט' ובהגהות חشك שלמה שהביא דברי הרשב"א בתו"ב בית ג' ריש שער נ' דלהתחייב מלוקות קודם שפירש קאמר, ודחי דילמא משום שמנונית, והביא מהה ראי'DKודם שפירש מותר, וא"כ הא דלא קאמר כאן הנבלע משום דז' הוה משמעו דבעודו נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון דף י"ד ע"א ד"ה ונסביר דקודם שפירש בעודו נבלע בשער מותר, ורק לאחר שפירש אסור אלא דדבר זה הוא תימא רבתא בעניין, דאיסור דם ית呼וו לאח"מ ופירש מהן המשמע דבבאו דבבאו נבלע אסור, וזה ודאי אינו, אלא לאחר שפירש, וכן הוא שיטת התוס' במקילון דף י"ד ע"א ד"ה ונסביר שאינו דם הנפש, דם שפיר יש לו מקום על דם הכנסת באברים שאינו דם הנפש שהוא אסור בעודו בחיים בכל מקום שהוא כנוס, ומניין לו לרבות דם שהוא מובלע בשער שאינו דם וכמבואר בגמ' הנ'ל אשר ממנו לומד התוה"ב, דכל זמן שהדם מובלע בשער אין עליו שם דם, ולא עוד אלא שיש לי להביא ראי' ברורה שדים הנבלע בשער אפיו פירש אח"כ לא נאשר מה"ת דעין כאן בחודשי ק"ז בעהחות"ס צ"ל שהביא קושי' חמורה דכבדא מנ'ל דשרי' דהרי כולה דמא ואמרין בבכורות נ"ה ע"א דזיכרותא דדמא כבדא, וכדאמר ר' יצחק כבד שני מותה מטמא במת ברביית, וכן פסק הרמב"ס זיל שם, וא"כ כי היכא דחקר בבכורות דף י' דחלב מנ'ל דשרי' למה לא חקר על כבדא דכולא דמא, מנ'ל דשרי', והביא בשם הלבוש דהיתר כבדא דעין מזכותיב באיסור דם עי"ש, והוא תירוץ דרך על דם הראו' לשפיקה נאשר דם עי"ש, מספיק ואמות עצק אלא דלא הבנתי איך ניחא להו בכבד שני מותה משפיק ואמות עצק ראי' לשפיקה למה לא תאסר, והרי לא עלה ע"ד אדם מעולם לאסור כבד לאחר שני מותה, והרי ר' יצחק נמי רק לעניין טומאת מות קדרון מיחוי' דכבד כדים, אבל לא לעניין אכילה, וע"כ לומר דכל שלא נאשר מהים לא אסור לאח"מ, וכאשר כתבו התוס' ריש פ' גה"ג לעניין גיד, דכל שלא נאשר מהים שוב לא תאסר, כן הוא בחלב ודם. אלא דדבר זה תלי' בගירסת רשי' וריש"ז זיל בגמ' כריתות הנ'ל, דפרק שם על רב דקאמר על דם לב דבמה חיוב ברת, מבריתיא דקתני דם הלב בהדי הני דהוה בל"ת ואין בהם ברת, ומשיini הא דקתני, אין חייבים עליון, בדים דידי' כי קאמר רב בדים דאתא מעלמא כך הוא גירסת רשי' זיל, ופירש דם דידי' היני דם הנבלע בשער הלב, ואח"כ קאמר בגמ' דהינו דם האברים, אלא תנא והדרותנן, וא"כ לפי גירסת זו מופרש בגמ' דם הנבלע הון בשער הלב והן בשאר בשער הוא בל"ת, וע"כ לאחר שפירש קאמר, וכדמוכח מגמ' זבחים הנ'ל. אבל גירסת הר"י' והרמב"ס זיל הוא להיפיך בדים דגופי' חייב ברת ובדים דאתא מעלמא רק בל"ת, ופירשו כך הוא, בדים הכנסות בלבד שהוא משכך דם הנפש חייב ברת, אבל דם הלב דקתני בבריתיא דהוא רק בל"ת, הוא דם המתכנס ללב בשעת שחיטה, וע"ז פריך הא קתני דם האברים, ומשיini תנא והדרותנן, הרי דלפי גירסת זו הון בכרת והן בלאו איןו אלא דם הכנסות בעודה הבמה בחיים, כי בשעת שחיטה ואפי' אח"כ כל זמן שפירש כתי' תחשב, וכל שנעשה אז מכוнос וראו' לשפיקה הרי זה בלאו, אבל מדים הנבלע בשער לא דיבר כלל, ואדרבה מדלא מוקי' הא דקתני דם הלב בל"ת דם הנבלע בשער הלב, מוכרכ דעל האי דם דאיינו מכוнос ואינו ראי' ושפיקה רק אחר שירוש ע"י מליחה או בישול, אין בזה איסור תורה וכמו בכבד שני מותה אח"מ, שמורתת משום דם. ועיין בפרמ"ג במשבצות ריש סי' ע"ב שהביא גירסת רשי' וריש"ז זיל וככתב דרש"י ריק ב' מני דמים יש לב, מה שכנוס בו ומה שנבלע בבשרו, אבל לר"י יש ג' מני דם דם הנבלע בשרו', ודם המתכנס

אלא שהתורה ציוותה לעשותה כהסכמה זו, אפילו למי שלפי דעתו האמת אינו כן, וא"כ כל זמן שאין כאן הסכמה המכרחת, אפילו קמי' שמי, גלי' דהאמת כמוון דמקיל, מ"מ לנבי מאן דס"ל אסור הוול' לדידי אישור גמורadam יקרעו הלהקה כמותו הרי באמת אסור אף אילו קמי' שמי, ולפי' ז' כל זאת רק למאן דהגעע להוראה וודעתו מכרעת אבל לתלמיד שלא הגיעו להוראה לא נאמר אסור להאיכלו משום טעות' שנגרר אחר המחרמיר, ומסתמא לאיה כיון מהר"ם שי' פ' ז' בדברי.

אבל מה דקש' לי הו, דע"כ הא אמר שמואל, לרבע יhib לוי' ואכל היינו מדעת רב הדודיעו לו שהוא נ"ט, דאל"כ מי רבותא דאלל, וכיון שכן מה זה דקאמר רב חס לוי' וכו' והלא הדודיעו וייתר הוול' חס לוי' לא יכול מה דלא סבירא לי. ואולי לפי מה שכתבנו בדברוקודם ז' דלעומם שמואל נתן לרוב בלי להודיעו, ומושום דלא ידע שמואל מהא דרב דאוסר, ומ"מ הוכיח לתלמידיו וכפרש' ז' ל, וא"כ סיפא דצונן ע"כ נמי בהכי מיيري ודוק.

ע"ש גמר' והוא דרב לאו בפירוש אמר אלא מכלא אמר וכוי, ולא היא שאני התם דנפיש מררה. וכתבו התוס' כלומר מכוא אין להוכיח, אבל הוא בפירוש אמרה כדמוכת בסמוך, עכ"ל. והוא פלא דעתך אמר הש"ס דהאי דרב לאו בפירוש אמר. אבל לפער' ז' נראה דכוונת הש"ס דרב גופה המציא את דין דנ"ט בר נ"ט אסור מהאי עובדא שאירע לו דאייתי בקרים דף יג ע"ב דכל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה וכו' בפרש' דכ"ע בעו מני', והוא דוחק דמי' שרב משאר גдол הדור בעירו אבל עיין ברמב"ם פ"ב ה"ד מהל' דעות שכ' דרב אמרו עליו שלא שיחה בטלה כל ימי' והכ'ם שם כ' דאיינו יודע מוקומו. ולפע' ז' אם איינו מפורש במ"א למדום מהכא, דקאמר כל היכי דיתיב רב לא סגי בא הוראה משום דגש מישחת חולין שלו היה לומדין הלכה משום דברור להם שלא שיחה בטלה מימי' ולכן לא נמנע מלישיב ביוםא טבא עת שכורות בין תלמידיו והעם והוא נכו מאד לפער' ז' וא"כ שפיר לפינן גס כאן ממה שאמיר יהיב טמא قول' האי דלהלכה אמר כן ואולי הוא בעצם ידע חלק דהאי מררות' קגרים, אבל כיון דאייכא דיחב טעמא, גزر על כל נתבי' ועיין איסורبشر שנעלם מן העון דלעיל צ"ז, דרב אשר מצד גארה עפ"י עובדא, וכו' לעיל במה שכתבנו שם. ושוב מצאת' שכונתי בפי' זה לדברי הר"ן ז' וננהANTI ובזה ניחא דאמר חס לי לזרע' דאבא בא דלייספי לי מידי דלא ס"ל, דכבר תמווהו איך יוכחש שמואל לומר שקר. ולידי עוז קשה דאמר חס לי לזרע' דאבא וא"כ שפיר שדבורה הסמוך אבל לפני האמור ייל', דכיוון דשמואל חסיד גדול ה'י, ולמה לי قول' האי, וכו' בלאה לא סי' למיר דלא עבד שמואל איסורה, דזואי אסור לעשותן כן גם לאיש פשוטו, וכאשר נכתב בדיור הסמוך אבל לפני האמור ייל', דכיוון דלאו בפירוש אמר לא ידע שמואל דרב אוסר נ"ט בנ"ט, וכן נתנו לאכול אבל רב אמר דמסתמא הי הקב"ה משמרו שלא יבא מכשול לידו שיתן לרוב דבר שלפי דעתו אסור לו, וכן קאמר חס לי לזרע' דאבא שחסיד גדול ה'י שיבא לידי מכשול. ועיין עוד لكمון ודוק'.

ע"ש גמר' אל חס לי לזרע' דאבא וכו', וככארה יש מן התימא למה לא יאכיל לאחרים דבר שברור לו שהוא מותר, ועיין מהר"ם שיר שנטעורה דמלعلا אמר ר' ג' גאמו לשבא, וככתב דבר שבא לא חשיבא לר' ג' כ"ב. ובפשיטות און לדבריו הבנה ולפי מה שכתבנו לעיל דבר מצד גורה וחומרה קאסר ייל' דהוה קבלחה בכל גדר וסיג ואסור לדידי' משא"כ בהא דבר שבא דתלי בפלוגתא דתנאי לעיל אבל עיין לעיל דף י' ובפתחה של שביארתי העניין שבתנאי דבאמת אין לנו בהלכה אמת החלטי במקום דaicaca פלוגתא רק אמרת הסכמי,

בתערובות בא לעולם נמי נחshaw טכ"ע וככינר. זכ"ע ודז"ק.

ד"ג קי"ב ע"א גמר' ומ"ש לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, ופרש"י כתהמודוד לי כור של מלך בשכרי וכוי ולעל דף י"ב ע"א הוסיף רשי", ציל דבדיחותא בעלמא הוא, אולם לפע"ד נראה דהיא תיכול אכילה קאמר, וכוונתו כי יש שני מיני שואל אחד המסתפק בסברא, ושואל על עניין הדומה, משום דמסתפק מפני שיש לחلك בסברא, שני שואל סתם ואע"פ שלא ידע שום סברא לחלק בין הנושאים, מ"מ שואל על שני דברים הדומים אלו יש חילוק ביןיהם והוא לא ידע, והנה בכל מקום שתמ冤א האי לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, הוא על אופן שאל באיז' עלי שני עניינים הנראים לדומים, ומ"מ יש חילוק ביןיהם, וכאש הרשיב המשיב באחד לאייסור ובשני להיתר, חזיר ושאל ומ"ש. מזה נשמע דהשואל שאל סתם בלי שעלה על דעתו שיש חילוק ביןיהם, וא"כ קשה מה עלה על דעתו לשואל, ולא פשט לעצמו מן הראשון על השני, ועיין במהר"ס שיף צ"ל שנטעורה ע"ז, אבל הוא מה שהשאיב לו לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, כי יש שואל ע"ה שלא נסמך על עצמו לדמות מלטה אלא ייש הפרש בין הנושאים, והוא לא ידע, ואם אח"כ באמת השיב המשיב משונה בשני מה מה שחייב על הראשון, שואל ומ"ש, כי לא מחכמתה שאל על השני, אבל אם הי' השואל בעצמו מסופק בסברא אם יש לדמותם או לחلك ביןיהם, לא הי' חזיר ושואל ומ"ש. והנה השואל בלי טעם הוא כמאל טפל בלי מלח, כי המלח ממתיק ונוטן טעם במאכל, ולכן כאשר שאל ומ"ש ונתגלה שהוא שואל סתם ע"ה, בעלי להסתפק בסברא אלא משום שאנו סומך ע"ע על לדמות מלטה למלאה, הרי שאלתו היתה כמאכל טפל בלי מלח, לכן השיבו לו לכ"י תיכול עליה כורא דמלטה, לרמז לו שאלתו היתה חסורה מלח שאל בלי טעם ודז"ק.

ובגוג' אישור לאנוחי כדא דמלטה נבי כדא דמכמכתא אני תמה דהחשש שייפול מן המכמכתא לתוך המלח ואח"כ ימלוח קדרתו, איינו מביאו לשום אישור דמסתמא איכא ס' בקדירה נגד המלח שנונתנים לתוכו, ומכח"כ נגד הקותח שנתעורר במלח, ואפלו לפי מה שכתבו התוס' שימולח בשר, עיין בלב אורי' שגם זהה מסתמא ס' נגד הכותח, ואיך יאמר על דבר כזה שבשותם אופן א"א לבוא לידי אישור, דאסור להניח זה אצל זה. ואולי משום מבטלון אישור לכתהלה הנעה בה דהיא איתי לאיסורה בענין, אלא דם זאת אין כאן, דהרי לא ידע ולא כיון לבטול, ובפרט בב"ח דשניות היהiler לא שייך כ"כ אין מבטלון זה בהזאה לכתהלה, עיין לעיל בסוגי' דטיפת הלב מה שכתבו זה. ואולי מה"ט הי' לרמב"ס ז"ל שיטה וגירסה אחרת זהה, והוא דין שאין להניח זה אצל זה בסמוך ממש, מפני שהמלח שאב טעם הקותח, ונמצא מבשל בשר במנא שיש בו טעם חלב, וניהו דודאי בטול טעם החלב בקדירה, אבל הלא אין אסרים ליתן אף' מעט חלב בתוך הקדרה לכתהלה, והאי ודאי הוא שושאב טעמו ואיינו חשש שהוא יפול, כמו לפ"י רשי' ודז"ק.

ע"ב רב מורי ב"ר אימליך לי' בשר שחוחטה בהדיبشر טרפה, אתה لكمמי' דרבא, אל' הטמאים לאסור צירן ורטבן. והנה מה דאייבע' לי' לרבות מריה הי' משום דשמעין מהא דר"ג דלעיל, דזוקא דגיט ועופות שלוחיו יחד נאסרו הדגים, משום דרפו קרמייהו, אבל בשר עס, אמר בלאו, וכמছ"כ רשי' ותוס' ולכן איסתפק אי דזוקא בשר כשר הדין כן, ומטעם דדם מישרך שريك אבל טרפה לא, או דלמא ל"ש. אבל בצריך היוצא מן הטרפה אסור הא ודאי פשיטה לי', דהרי משנה שלמה היא, מובאה לעיל צ"ט ע"ב, דג טמא צרו' אסור, וא"כربא לא השיב לו מאומה, דעיקר חסר מן הספר, דה' לו להסביר דחוליק ציר מדם,داع"ג דבדים אמרין מישרך שريك או כבלעו כך פלטו, אבל ציר טרפה לא, עיין באחרונים. ולפע"ד

שלא נמנעו מלישא זה מזה, ולהשתמש בכלים זה מזה, והוא דבר הכרחי מצד קיומ האומה באחדותה, דאס יהיו נמנעים להיות לעם אחר במטה ושולחן, ברבות הימים יטמעו לגמרי בין האומות,adam בישבעם על הארץ שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות הזקן ממרא שרצה לעשות התורה לשתי תורות, ולקרועו אחדות האומה, כאשר האrik בזיה החינוך שהבאתי בפתיחה. מכש"כ בגולות שאנו מפוזרים בין האומות ואין לנו קשר אחד המאחד אותנו רך התורה הזאת, כי אין לנו לא ארץ ולא לשון שהמה סימני קישור כל אומות העולם וכדכתיב למשמעותם לשפותם בארצותם בגויהים. דPsiṭṭia דיש לנו לשמר אחדות האומה בדתה שלא תעsha אגודות אגודות.

ו"ד דבאמת יש לתמונה על מה שמספר הש"ס מתני' דקתרני דלא נמנעו מפני דואדיינו דהוא כמעט מן הנמנע, הרי תורה דב"ש וב"ה פליגו בפסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל וא"כ לב"ש לרוב ראשונים הוא פסול דורורייתא, ולא כתבת הד"ח צ"ל שוף' דזוחlein לטורת מקוה, וכפי שכתב הד"ח צ"ל שוף' דזוחlein מטהרין היו נשים נדות ובניהם בני נדות, ואיך שיד' כאן הודה ומכח"כ בתשומש כלים לעניין טומאה וטהרה, דלב"ה הטובלת בזוחlein היא טמאה נדה כמעיקרה, ובעה בעל נדה וממילא כל הכלים שימושים בהם טמאות, ואיך יעלה על הדעת דיש לספיק לשאול כלים טהורים מבני ב"ש, שלא יעלה על הדעת להשגיח על מקומות שלם שלא יהיו זוחlein, ומלאה דלא רמי' אדעתיהו כדי שיודיעו זאת לבני ב"ה ומכח"כ שאחר זמן שרבו המחלוקות בין תלמידי ב"ש וב"ה, ועד זמן האמוראים ולמשל פלייגי ב"ש וב"ה להעיל י"ח ע"א בשוחט בingleton קציר הליכתו ובdry' הקודם פליגו אמראי בשיעור פגימה ועייש' מה שכתבתני בארכיות בסוגי' דשם, ועכ"פ אכן אפיקא פגימה הקשרה לאחד ופסולה לאידך, וממילא דמאן דמייקל לא בדק הסכךן על פגימה הקשרה לדעתו כלל לא, ואיך שיד' כאן הודה את חבירו המחמיר, ונזכר מזה דבימי האמוראים ידע כלל להזיהו את חבירו המחמיר, ובכך מזה דבימי האמוראים עכ"פ כבר נמנעו מלאכול אחד אצל חבירו, והוא נגד האי משנה דקתרני דרך החלטה דלא נמנעו זמ"ז וכדמפרש לבריתא לקים מה ש' האמת והשלום אהבו והענן צrisk למוד ועין גודל, ודז"ק.

בענין נ"ט בנ"ט עיין בفتיחה לרפרמ"ג הילכ' בב"ח בסוף ד"ה טכ"ע, שכתב שמסתפק בקדירה شبישול בה בשר ואח"כ חלב אי דאוריתא או דרבנן וכותב דתלוי' בפלוגתא אי טכ"ע בשאר איסורין דאוריתא או דרבנן עיין מה שכתבתני אני לעיל בדף צ"ז ע"א, דאפילו למ"ד טכ"ע דאוריתא ויליף מגע"כ, מ"מ בב"ח רק דרבנן, דלא מבעי אי לפינן מגע"כ דליקא אלא איסור עשה, מההכי תיתני נימא דנעשה בב"ח בטעם היוצא מפליטת כלים, אלא אף' לפינן טכ"ע מפשרת וлокין עליו, מ"מ בב"ח דרך ביישול אסורה תורה, וכי דרך ביישול הוא דמי שרצו לבשל בב"ח יקח קדרה של בשר ויישל בה חלב אטמה, ולכן פשיטה לי' דבישול חלב בקדירה של בשר אפילו נרגש בה טעם בשר, אין זה בב"ח שחיהבה תורה על בישולו ועל אכילתתו וא"כ כל עצמיות פלוגתת רבי ושמואל בדגים שעלו בקדירה אפילו לאכלו בקדירה רותח כל' ראשון, איןו אלא חומרה בעלמא באיסור דרבנן. אבל אני תמה לפ' הכלל שככל לנו המרדכי ופסקין כוותי' דבתערובות בא לעולם לא נתהוו איסור חדש, א"כ בלא"ה אפילו הי' בדגים טעם בשר ממש אם יכנסו בו טעם חלב איך יתרהו איסור בב"ח בקדירה הדגים שם היתר, כיון דבתערובות בא לעולם, וצ"ל דהמרדכי לא אמר אלא בתערובות מב"מ שאינו ניכר, אבל בתערובות איינו מינו חשוב בכינר האיסור בפ"ע, ולא מקרי בתערובות בא לעולם. אלא דלפ"ז גם זאת תליי אי טכ"ע בעלמא דאוריתא או דרבנן מנ"ל דלגי

על'ש גמור' א"ש משום ר"ח השופר מפרקתה של בהמה קודמת התוצאה נפשה וכו', עיין בفتיחה שהוחתתי דיש באזה בלאה קצת איסור כמו יפת תואר, שלא התיירה אלא מצד הדוחק נגד יצה"ר עי"ש הטיב.

על'ש משנה המעלה את העוף עם הגבינה על השולחן אינו עובר בלבד ופרשי" ז"ל לדידוקא איצטך, הא אוכל עוף בחלב עובר, ועיין בראשו יוסף ז"ל שכותב דמדלא פירוש כמסכת הגמי', דאיינו בא לידי ל"ת וכאשר פפי נמי הבע"ט במסניות, ממשמע דס"ל לרשי", דרך דרך דחווי בעלמא קאמר אימא אינו בא לידי ל"ת, אבל העיקר החתנה סוטם דבר עוף בחלב דאוריתא, ולכאורה יפה העיר דינהו דדרכו של רשי" ז"ל לפרש המשנה כס"ד שבגמרא במקומם שהפשתות כן הוא, ע"ג דבמסקנא לא קיימת הכי, מ"מ כאן אי הוה ס"ל לרשי" דבר עוף בחלב לאו דאוריתא, ע"כ ממשום דמפרש מתני' שהח' ז' כרי"ף וכפפי הרא"ש ז"ל, דר"ע לפреш דברי ת"ק ATA, ת"ק שבמשנה שח"ז נמי ריק בשאר בהמה קامر ולא עופ, וא"כ יותר ה' לי לרשי" ז"ל לשתווק מלפרש המשנה שמתפרשת מיד בגמי', ולכתוב דהה גופה לא איצטך ובגמ' מפרש. אלא אחר העיון אני רואה דבאמת ליכא הוכחה מפרש"י דס"ל להלכה דעוף דאוריתא, דהנה על הא דקאמר בגמ' אימא אינו בא לידי ל"ת, פרשי" ז"ל כלומר אין לחוש שם יאלנו ויעבור עליו צח' ע"א דאי נמי אכל ל' לא עבר עכ"ל, והוא לא כארו' מן התיאמא דאי קאמר התנא דמותר להעלות עוף עם גבינה על השולחן, והוא כב"ש ודלא כב"ה דמתני' בריש פרKen. אבל מהז איכא ראי' ברורה למה שכתבתי שם ד"ה ע"ש גמור' הא קמ"ל מאן ת"ק ר"י, דל' יוסף דעוף לאו בכל סתם בשאר, ليת לנו הא דברי ר' יוסי דב"ש וב"ה פליגו ב"ש לכולא וב"ה לחומרא, אלא בסותם מתני' דעדויות דלא מנא הא בין הני דב"ש לכולא וב"ה לחומרא אלא הנפק הוא דב"ש לחומרא ואוסרים העלה וב"ה לכולא דמתירין, ולפיגי אי בשאר עוף בחלב דאוריתא או דרבנן, ולען האי סוגי' דהכא אליבא דר' יוסף אזלה לפרשי" ז"ל ולאיבי' פליגו ב"ש וב"ה אי בשאר עוף בחלב דאוריתא, אלא דאן לא ס"ל כר' יוסי דקאמר ז' מוקול ב"ש. אלא בסותם מתני' דעדויות דו' נמי מחומריב"ש, וממילא להלכתא פסיקין כב"ה ולכולא כמשנה דעדויות, ממשום דלא סתם לנו התנאanca כר' יוסי. ולכן הש"ס כאן פריך לפפי פשtotת המשנה דבאכילה איכא ל"ת דבר עוף בחלב דאוריתא אדם נפרש משותינו כן הרוי סתם כל התנא כאן כר' יוסי דו' מוקול ב"ש ומחומריב"ה, ועי' קמשני אימא אינו בא לידי ל"ת ואשמעין דמותר להעלות סתם כאן כמשנה דעדויות ודלא כר' יוסי דפרקון, ולען יפה פרשי' במשנה כפשות המשנה וודאותי כב"ה דלעיל אליבא דר"י, ולאפוקי מות"ק דעדויות, אלא בגמי' במסקנא לא קיימי הכי, והוא ההלכתא דעוף לאו דאוריתא ומותר להעלות, ונדהה אקומהה דר' אש' לעיל בריש פרKen דכל הבשר כולל גם עוף ויש מה"ת ויש מדרבנן, ומ"מ אסור להעלות גם עוף דהרי סתם גמר' לא ס"ל כן אלא כר' יוסף, זו היא שיטת רשי" ז"ל, אולם שיטת הררי' והרמב"ז"ל דתפסו תירוץו של ר' אש' לעיל ופסקו דבר עוף רק מדרבנן ומ"מ אסור להעלות עם הגבינה, ע"כ מפרשים הא דמסיק הכא אימא אינו בא לידי ל"ת, שלא להתר הعلاה אתה כפרשי"י, אלא דלשםעין דבר עוף אין באכילהו איסור תורה וכרכ"ע, וכדי שלא תעטה לומר מר דת"ק ס"ל דעוף דאוריתא וכפשות לשניא דמתני' דריש פרKen דכולל עוף בכלל הבשר, אשמעין דיש מהם דאוריתא ויש מהם דרבנן, וממילא גם חיה מדרבנן דכ"ע לפреш דברי הת"ק אתה. שוב עיינתי בפי'ם לרמב"ז וממצאי כדברי ז"ל, "ומה אמר אינו עובר עליה

מכאן ראי' גמורה להא דכתבנו למעלה, דdam הנבלע בשאר אפיו יוצא אינו מה"ת דאין זה בכלל דם האברים, ולא נאסר מה"ת אלא דם הכנס באברים, וכך הוחתתי דכן דעת הרמב"ז"ל, ולען כל הני סברות דdam מישرك שרייך וכל זמן דטריד לפלוט אפיו ציר אינו בולע דם, אשר עליהם סמכין במליחת בשאר עלبشر, לא נאמרו אלא ממשום דעיקר איסור דם הנבלע בשאר שאינו כנוס אין בו איסור תורה. ולען בטרפה דצירו ודמו היוצא ממנו הוא אסור מה"ת, לא קסמכינו אנחנו סברות שאין להם יסוד. ולען רב מורי דקביעי, ה' משום דה"י מסתפק ציר של בשאר טרפה אסור מה"ת דציר דגים דקתני במסנה דאסור הוא באמצעות רק מדרבנן דיזיע באعلماء וכגדאמירין לעיל דף הנ"ל, ועי' השיב לו רבא שפיר, הטמאים לאיסור צירן ורוטבן שהוא מה"ת, וממי לאין להקל בצריך טרפה כמו בדים כשרה הנבלע בשאר שאינו אלא מדרבנן. ודע דלדעת הרמב"ז גם צירן ורוטבן של הטמאים אינם לוקין עליהם, ודלא ממש' כתוס' כאן דדרשה גמורה היא, כי לדעת הרמב"ז ז' כל שנלמד מרובי הכתובים אין בו מלכות, ודינו בחצי שיעור דחשב איסור תורה אבל אין בו מלכות, אבל מ"מ חמור הוא יותר מאיסורי דרבנן באعلماء וכגדומוכח מהא דלעיל צח' ע"א דאי ר' אש' לממר בריה לאו אמיינא לך אל תזיל בשיעורא דרבנן, ועוד הא אר"י חצי שיעור אסור מה"ת, ולען ע"ג דאין לוקין על ציר טרפה, אבל מ"מ אסור הוא יותר מדם הנבלע בשאר דהוא דרבנן ממש, נכלפ"ד נכון בדעת הא"ה דבאסור דרבנן אמרינו בכל ד"ה בגמי' מיתבי, דהביא דעת הא"ה דבאסור דרבנן אמרינו בכל האיסורים סברת אידי' דטרוד לפлот לא בלו' וככלעו כך פלטו. וקמתהמה עליו, דא"כ מה פריך מציר של דגים שהוא מדרבנן לציר של טרפה שהוא דאוריתא עי"ש. ובאמת חילוק זה בין ציר דגים לציר של טרפה רק לתוס' סברו, אבל לדעת הרמב"ז בשנייהם אין בו מלכות ואסורים מרובי הכתובים שחמורים אצלנו בשל תורה וחצי שיעור כנ"ל.

תוס' ד"ה ורוטבן וכיפה שלhn, וא"ת ותפ"ל ממשרת ליתן טכ"ע וכו' עסה"ד, וש' לי תימא רבתא על האי דוחקא שבתוס' שכ' דאיצטך קרא על שתוי' שהוא כאכילה ברוטבן, ועל ציר הוו"א דוקא כשהקפהו ואכלו. הלא لكمן ק"ד ע"א ד"ה לרבות את השותה, כתבו התוס' דמיידי דשתיי' כגון יין ושמן לא איצטך קרא דשתיי' בכל אכילה, ורק בmedi' דאיינו עומד לשתיי' כמו חלב ובנלה וחמצץ דהוה שלא כדרך להמחות ולשתות בהা צריכין נשפ' לרבות את השותה. א"כ אי ציר ורוטבן אסורים הרוי הון עומדים לשתייה ומהיכי תיתי בעין להקפות הציר, ורוטבן נמי הלא הבשר עומדת לבישול כמו לצלוי, וכיוון דטכ"ע ממילא הרוטבן אסורה בשתייה כי עומדת לך, ושאני גור' החלב והחמצץ שהמחה שאינו עומד להמחות ולשתות, אלא דדבר זה קשה גם על הסוגי' דלקמן עי"ש בתוס' ד"ה היכי דלאו איסור הבא מאליו, ובמהרש"ז ז' ושם ואאריך בזאת ברצות ד' ודוק'.

על'ש גמור' א"ר מרשטי' אין מחזיקין דם בבני מעיים וכתבו התוס' דאי לאיסור מכח זה למולו בני מעיים עם שאר בשאר וכו' דהכא דם מישرك שרייך ואני להתר מטעם שריקה אם ה' שופכין דם בשעת צלי' דזוקא דם הנפלט נופל על הציר וכו' עכ"ל, כבר מلتאי אמרה דלדעת הרמב"ז ז"ל דם הנפלט מן הבשר אין בו איסור תורה, ואם כן הוא שפיר מחלקין עפ"י סברות דקוט וshedufot קדים, בין דם הנפלט עי' צליה ומילחה, לדם הנשפך על הצלוי, אבל לדעת התוס' יותר הראשונים דם הנבלע בשאר איסור מה"ת בלאו לאחר שפירוש, פלא מאייך סמכין על סברות כאלו למולו בשאר על בני מעיים ודוק'.

יתירה ומפקיע, ואח"כ כתב גדי ולא את הבהמה טמאה ולא קשי' ל' דוחה בכלל גדי, וא"כ اي רק תרי גדי כתיבי היינו מוקמינו גדי השני להוציא את בהמה הטמאה ולא את החיה הטהורה שהיא בכלל בהמה טהורה, וא"כ למה לא תיקו רשי' ז"ל גם זה להקדים בהמה טמאה לחיה, אם לא שנאמר דלulos בהמה טמאה שפיר היה בכלל גדי כמו חיה בכלל בהמה אלא דמ"מ מסתבר למעטה משום דאסורה בלא"ה וזאת אפילו למ"ד אסור חל על איסור מ"מ במקומות דআיכא מייעוטי מסתבר לאוקמי על דבר שנאסר בלא"ה ולפיכך באמות מעיוט דבharma טמאה באחרונה אתה דכל זמן שישמעט דבר אחר לא נמעט בהמה טמאה, ורש"י ז"ל לא חש לבאר זאת דבharma טמאה ע"פ דוחה בכלל גדי יתמעט מיתורא משום דאסורה בלא"ה משום דזהאי גלי לככל ומתבאר מאליו ודוק"ק. ועיו' עוד لكمן מה שנכתב בהאי מייעוטי דבharma טמאה בסה"ד ז"ל "אבל בהמה טהורה דלאו גדי כגון פרה ורחול איתרבאי מקראי" כדכתני בברייתא בגמ' עכ"ל, וכתיב בהගות מהרש"ש ז"ל ז"ל. Ancini לא מצאתי מקומו אליו, ולפ"ע בדורו דרש"ז ז"ל את"ר דלקמן קי"ד ע"א קמכוון, דילוי הלב פרה ורחול מיתורא דקראי דחלב אמרו, וכתיב שם רשי' ז"ל דהאי תנא ע"כ לית לי' דגדי אף פרה ורחול במשמעותו, אלא גדי דוקא אלא דמיתורא דגדי תלתא זימנה לירף בשער חיה ושאר בהמות (ועיין במה שכותבת שס) וכן יleaf נמי מיתורא דammo על הלב פרה ורחול, וכן שפיר כתוב רשי' ז"ל כאן דילוף מיתורא דקראי לרבות גם פרה ורחול אלא דלקמן כתוב דמיתורא דגדי גדי יleaf לחיה ולשאר בהמות, ודלא כר"ע דילוף מיתורא דגדי למייעוטי חיה ועוף ובharma טמאה, ע"כ ר"ע סובר המשמעות גדי כולל גם טלה ועגל, אלא דיל"ג דגס ר"ע ס"ל גדי דוקא של עזים משמעו, ומ"מ ממעט עוף וחיה ובharma טמאה, דכיו' דגדי דוקא, ובעינן לריבוי פרה ורחול, שבו ממילא נתמעטו אלו, אלא דמלחש רשי' ז"ל לא משמע דכיון לך, וכעכ"פ לדעת רשי' ז"ל הא דקרו'ר בנם', דגדי גם טלה ועגל, לאו ד"ה הוא, ודלא כתוס' لكمן ד"ה בחלב פרה ורחול, ובאמת גם רישוס'יג דילוף מבלה לחיה, וממעט עוף מחלב אם, ע"כ דלית לי' דגדי פרה ורחול במשמעות דאי ס"ל כן, ומה ליה' לי' היקשא דנבללה כלל, כיון דגדי כולל כל מין בהמה, ועוף לאו גדי הוא, ודוק"ק.

גמר' מה"מ א"ר אלעזר, אמר קרא וישלח יהוד' את גדי העיזים וכו' ויש להעיר והא התם וכן בקרא ואת עורות גדי העיזים, כתיב בפירוש צאן. לך נא אל הצאן. ואשלח גדי מן הצאן, וא"כ א"א למליף מיתורא עזים אלא דסתם גדי קאי נמי אטלה שהוא מן צאן כי צאן כולל עזים ורחלים, וכמוש"כ התוס' لكمן קל"ז ע"א ד"ה מננה"ם, שכתו' דעיזים נמי אקרו צאן, שנ' לך נא אל הצאן珂ח לי' משם שני גדי עזים עכ"ל אבל מנין לך לומר דגס פרה דהינו עגל בכלל גדי, דהוא בקר ולא צאן, ואולי י"ל דלפי מה דמסיק דתרי מייעוטי כתיבי עזים העיזים, יleaf מינ' דגדי כולל רחול וגם פרה, ומושב קושי התוס' דחקשו ל"ל תרי מייעוטי, דבאמת גם למאן דשני כתובים הבאים כאחד אין מלמדים, נמי איצטרכ' עוד חד מייעוטי, והש"ס קיצור בלשונו, ועודין הדבר צריך אצל תלמוד רדו"ק.

בל"ית ר"ל אין בא לידי ל"ת לפי שבר עוף בחלב עצמו מדרבן הוא כמו שיתברא"ר עכ"ל הרי דרך זאת אתה לאשמעין דעוף דרבנן ומה דלא כתני כן בפשיות משום דרצה עוד לאשמעין דמ"מ אסור להעלותו וכבר עשי דלעיל ריש פרkon גוזרינו גל"ג וזאת נשמע מדקתי אין עובר ממשמע הא איסורה איכה.

ולפי האמור יש להלכタ זו ג' שיטות. דעת הר"ף והרמב"ס ז"ל דבשר עוף דרבנן, ומ"מ אסור להעלותו, דעת התוס' דבשר עוף דאוריתא כר' יוסף דמריש כן משנה פרkon, וכן מתפרש משניות אלו דהמעלה את העוף אין עובר, אבל על אכילתיו עובר, וכן בשער בהמה טהורה והה עוף ולא פוקי רק טמאה, וב"ש וב"ה פליגו בפלוגתא דת"ק וע"י, ופסקין כת"ק וככ"ה אליבא דר' יוסי ולחומרא, ודעת רשי' דעת שלישית דר' אשוי נדחה וכיימ"ל כר' יוסף, דת"ק ור"ע פליגו בעוף אי דאוריתא אי דרבנן, אלא דב"ש, וב"ה דפליגו נמי בהכא לא קיימ"ל כר' יוסי, דו מוקול ב"ש ומחרומי ב"ה אלא כת"ק עדויות דב"ה לkolala דבר עוף לאו מדאורייתא, ונדחה האי כת"ק דחכא ודוק"ק היטב.

על' משנה בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה אסור לבשל ואסור בהנהנה הנה בריש פרkon דקתן נמי לשון דאסור לבשל, מ"מ שם לא דבר מבישול אלא מאכילה בלבד לדעת הרמב"ס ז"ל, דלא נאסר הבישול בח'י ועוף אפילו מדרבן לא, ולישנא דקרה נקט, אבל כונתו על אכילה, וכן כולל שם כל הבשר גם ח' ועוף וכדאמר ר' אשוי, דמותני לעולם ר"ע הוא ויש מהן מה"ת ויש מהן מ"ס, אבל כאמור מאיסור בישול ממש ומאיסור הנהנה דשני איסורים אלו נלמדו מדכתיב ג"פ האי לאו דלא לבשל טהורה בלבד, אולו אינם נהגין אפילו מדרבן בחיה ועוף אלא בבהמה בלבד, אולו המב"ח ז"ל בריש הל' בב"ח קמתמה, איך נדחה במשנה דריש פרkon דקתן כל הבשר אסור לבשל דלפי דעת ר' אשויatti כר"ע, ויש מהן מדרבן דהינו חיה ועוף דرك אכילה קامر ולא בישול, והביא דברי הרשב"א בריש פרkon דמריש בבישול ואכילה קامر, ועיין בפר"ח שם שדוחה דברי הב"ח ויפה כיון,adam נפרש דלעיל בישול ואכילה קامر ומילא ההנהנה א"כ כאן דעיקר דין' אלו לא אשמעין דאיתנה נהג רק בטהורה ולא בטמאה לא הוה לי' להזכיר כלל והנהנה אלא סתם בב"ח נהג בהמה טהורה ולא בטמאה, ואס רצה דרך אגב להשמעינו דבב"ח אסור גם בהנהנה ונקט אגב הנהנה גם בישול אז ה"י לו לנקט גם אכילה ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דאין לוקין על הננת בב"ח איך השמייט העיקר ונקט הטעול ועיין לעיל בריש פרkon שהארכתי בפירוש המשנה הללו עפ"י דעת הרמב"ס ז"ל ועכ"פ מדרבן ליכא אין לוז' מפסק הרמב"ס, והש"ע דבחיה ועוף אפילו מדרבן ליכא איסור בישול והנהנה ואעפ' שבהעלאה גזרו גם בחיה ועוף, עיין לעלה מה שכותבת טעם נכון להז'ה ודוק"ק היטב.

רש"י ז"ל ד"ה פרט לעוף ולחיה ובharma טמאה, עיין בהගות הרש"ש שכטב דרש"ז ז"ל הקדים עוף לחיה דמייעוט הראשון יותר מסתבר לאוקמי עופ' שאינו בכלל בהמה ויפה דיבר אלא דאו דהו"ל להקדים גם בהמה טמאה לחיה לכאיו דיתור מסתבר למעט דהרי רש"י ז"ל על חיה כתוב ע"ג דחיה בכלל בהמה מ"מ אתה קרא

ואיך לא הזכיר הרמב"ם דאייכא יתירה להוציא טמאה, ואדרבה כתב דלא אסורה תורה אלא הטהורה בלבד, משום גדי משמע ולד שור כשב ועוז ולא טמאה ולא עוד אלא הקדים הרמב"ם בהמה טמאה לחיה וועוז, היפך לשון ר"ע להורות לנו דהכל נתמעט מגדי לחוד שאינו יכול אלא ולד שור כשב ועוז. ולעיל כתבנו דיש לתמונה מנ"ל באמת דכולל גם ולד השור דילמא רק ולד הצאן כשב ועוז בהמה דקה, ולא ולד הבקר בהמה גסה, אולם ניחא לי בשנאמר דגמ האי דרש דדרש ר"א מפרט גדי העזים מכל דגדי סתם גם פראה ורחל במשמעותו, אינה דרש גמורה, דהרי תורה גם בעגל כתיב כ"פ בתורה עגל בן בקר וגעלת בקר ובשערירים כתיב שעורי עזים הци נאמר דעלם שער סתם כולל כל מיני בהמה, אלא ודאי דגם כאן סמכו חז"ל על הסברה הפשוטה,DKRA נקט גדי אבל ה"ה שאור מיני בהמות, דין שום טעם לומר דזוקא בשער עז בחלב אסורה תורה ולא בשער רחל ולא בשער פרה, ורק דרך סמק בעלמא דרישו כן, והוציאו את החיה משום דמסתבר דעת בהמה ביתוי קפיד הקרא, והוא ממה שדיבר בלשון הווה גדי בחלב אמרו, כי בחיה וועוז כתיב כי יצוד ציד חיה או עוז, אלא שתלאו ברמא"ד מזכותיב גדי העזים בי"ה' מכל דסתם גדי בל מין בהמה במשמעותו, אבל העיקר על סברתם סמכו, וכן צרכין לומר ברוב דרישות כאלו, וכאשר ביארתי זאת בפתחה ובהרבה מקומות במקילתן ודוק' היטב.

ע"ש גמר' אתרمر המבשלה בחלב ר"א ור"א, חד אמר לוקה וחוד אמר איןו לוקה וכו', אכילה כ"ע לא פלייג דלא לך, כי פלייגו אבישול וכו', הנה כפי הנראה פלייגו אי עיקר האיסור הוא האכילה, ומושם חומר האיסור אסורה תורה גם הבישול שהוא הכנה לאכילה, וכגדעת המדרש הרבה שהביא הרמב"ם ז"ל בראש פ"ט ממש"א, אשר מה"ט יליף אישור אכילה פלייג דהוה כמו בת מבת הבת,adam אסורה תורה הבישול שהוא מצרכי אכילה, כ"ש אכילה עצמה, והוא לפ"ז אישור בישול הרחקה מאכילה כמו בל יರאה ובל ימצא בחמצז, כתוב הר"ז ז"ל בראש פסחים שהוא הרחקה מאכילה. ואם כן הוא כל שאין לוקין על אכילתו, איך אפשר ללקות אכילה כדכתיב, אבל אם נאמר דאישור בישול הוא אישור בפ"ע לא מביע לפ"ז דעת הראב"ע והרמב"ז ז"ל מצד אכזריות אסורה תורה, וכיין אותו ואת בנו ושילוח הקן דודאי עיקר האיסור הבישול, ואיסור אכילה נגרר מאישור בישול אלא אפיילו לא נדרש טעם, אלא קרא כדכתיב, אלא דמשום דכתיביו ג"פ בתורה לא תבשל, ונוקמי הני תرتית היתרים לאיסור אכילה והנה וכתדברי" דלקמן, אז שפיר איכא למימר דמבשלה חלב בחלב ניהו דלא לך אכילה, משום דआח"ע, אבל איסור בישול האיסור בפ"ע לקי שפיר עיין לעיל בראש פרקן מה שהארכתי בזה, ועפ"י הדברים תמהתי על הרמב"ם ז"ל דמצחה שטרוי לב"י תרי, דפסק המבשלה בחלב לוקה על בישולו ואני לוקה על אכילתו. ולא הביא האי תדברי" דגנולד מג' לא תבשל בישול אכילה והנה אלא דברי המדרש הרבה לא שתק הכתוב בהווה ר"ל דהה' ההזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשור וכו' מותר לבשל", ובhalb ח' וכו' בשער חייה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמימורא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דבריך בהווה. ולכן מミילא איתמעט בהמה טמאה, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טמאה אף לעוז עע"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טמאה משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טמאה לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא זהה כאשר כתבו הפסיקים כיידין, וכן חייה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי,adam לא תאמר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טמאה מיתורה ממש וכדמשמע מפשטות לשון ר"ע ו邏輯 וטרי' שבוגם'

ע"ב גמור' אמר שמואל גדי לרבות את החלב וכו', עד סוף הסוגי הנה תמצוא בדרשות אלו ריבויין ומעוטין, והמבוכה גדולה, DR"ע במתני' דרש הני שלשה גדיים למעטיה חיה וועוז ובהמה טמאה, ושמואל דרש אותם לרבות חלב ומתה ושליל ולמעטיה טמאה, וכפי המבואר בוגם' משום דסביר אחע"א וילף מהכא, ומ"מ ממעט טמאה ולאו משום דאחע"א דאפיילו מבישול קממעט כמש"כ המהרש"א ז"ל, ולא איתפרש טעמא למה מרבה חלב ומתה וממעט טמאה ולר"ע מסיק לקמן קט"ז ע"א, לחלב ומתה לא צרך קרא, דס"ל בעלמא אחע"א וכן לשיל דגדי מעלי' הוא לא צרך קרא, והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לאו איתתרו כולחו. והנה אנו ס"ל להלכתא דאחע"א ובאמת אחלב ומתה לא חל אישור אכילת בב"ח, ור"ע גופה הכי ס"ל עיין לעיל ק"ב ע"ב ובתוס' שם, ואחריו כל זאת עדין קשה מנ"ל למעט חייה דהוא בכלל בהמה, דכמו דממעטין בהמה טמאה אף דבלא"ה אאחע"א דאפיילו בבישול מותר, ממעט גם חלב ומתה מבישול, דמסתבר למעט כמו בהמה טמאה, דהאי אסור והאי אסור, ולא נמעט חייה דהוא בכלל בהמה, ולעומת זה קשה להיפך למ"ד בחלב בתיבר כיוון דאכילה לא לקי אבישול נמי לא לך, למה לי מייעוט בחלב כיוון דאכילה לא מחייב קמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה אהמה טמאה. ובכל מה שכתבו האחرونים ז"ל בזה לא יצאו מסובך הדוחקים והקושיות כאשר דרישין לקמן קט"ז ע"ב לאיסור אכילה ועוד לא דחני תלטא לאוין דרישין לקמן קט"ז ע"ב והנה ובישול, וחובה דרשת זו להלכה בטור ואכ' נפלו כל הני דרישות דחכא בביבא, דכיוון דעיקר הלאוין מצרך צרכיכי, א"א לדרש לא לרבות ולא למעט, משום דכתיב גדי ולא כתיב בשער, אלא חדא דרשת ולא תלתא דבאמת תרתי לא שינוי לשונו בלי שום כוונה, ואפיילו חדא דרשת לא מצין לדכתיב גדי ולא כתיב בשער, דהרי אין אמרין דלאו דוקא גדי ריך, אלא גם עז זקונה וכן לאו דזוקא בחלב Ammo, אלא בחלב אחותה בין גדולה ובין קטינה, אלא שדיבר הכתוב בהווה, דדריך לבשל בחלב דיקי' בשער הרך ולא הזקן, וממיילא קרוב להתבשל בחלב Ammo דמוכנת לפניו, ואכ' אך מצין לדירוש מגיד ולא בשער, ומחלב Ammo ולא חלב סטם, כיון דהכל נכתב משום דדיבר הכתוב בהווה. מכל הליינו טעמין אין לנו מנוס אחר אלא לומר, לכל הני דרישות אסמכות בועלמא נינהו, וכדי להגדיל תורה ולסלסלה, אבל הדינים היוצאים מכל השקיל וטורי' נבנו על הקבלה ועל פשטות פירוש הכתוב, וכו' תורה בפירוש מפסק הראב"ם ז"ל בענין זה ז"ל בראש פ"ט ה"ג ממש"א "אין איסור מה"ת אלא בשער בהמה טהורה בחלב בהמה טהורה שני' ל"ת גדי בחלב Ammo, וגדי הוא כולל ולד השור ולד השה ולד העז, עד שיפרט ואמר גדי עזים ולא נאמר גדי בחלב Ammo אלא שדיבר הכתוב בהווה (ר"ל דהה' ההזקנים שבמיינן בהמה וה"ה חלב שאינו מאמו) אבל בשור וכו' מותר לבשל", ובhalb ח' וכו' בשער חייה וועוז וכו' אין איסור אכילה מה"ת וכו' עכ"ל, מסידור הדברים וטעמים שכתב הרמב"ם ז"ל תורה שלא השגית על הנני דרישות גדיי המזוכרים בוגם' דרנה כתוב דלשון גדי כולל כל שלש מיני בהמות טהורות שור כשב ועוז כי הولد מהם נקרא גדי, אם לא שפרט עזים וכמימורא דר"א בוגם', ומה דלא כתיב בשער בהמה או בהמה לחודה בחלב סתם משום דבריך בהווה. ולכן ממיילא איתמעט בהמה טماء, והקדים הרמב"ם ז"ל בהמה טماء אף לעוז עע"פ דעוף פשיטה יותר למעט מההמה טماء משום דעוף וחיה עכ"פ מדרבענן אסורים באכילה, ובהמה טماء לית בה איסור בב"ח מדרבענן ויש נפקותא זהה אשר כתבו הפסיקים כיידין, וכן חייה וועוז נתמעטו מגדי דעוף דחיה בכלל בהמה אבל לא בכלל גדי, adam לא תאמר כן אלא גדי הוא ולד רק מאיזה מין שהיה', אכ' גם ולד רק של הטמאה בכלל וצרכין להוציא בהמה טماء מיתורה ממש וכדמשמע מפשטות לשון ר"ע ו邏輯 וטרי' שבוגם'

דרך לבשל בחלב, משום שהוא רך ומתבשל בבישול קל כמו החלב ומסתמא מתבשל בחלב אמו שמכונת לפני. ובזה השקיל וטררי מתרפרש כמין חומר דהכי קامر, בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, ר'ל אמו דוקא ואפיו מינו לא, דלפום פשوطות הלשון שהוא דוקא הרוי טעם כמו אותו ואת בנו וכמו זהותם דוקא אם ובנה, ולא זקנה ולידה דעתמא ה'ג' דוקא גדי בחלב אמו ולא בחלב אחותה וממש'כ לא בחלב מין אחר, ولكن פרה ורחול מנין, ע'ז' משיב דאייא ק'ו'adam בקרובים שלא נאסרו בהרבעה אסורה התורה מושם תערובות מינימים ממש'כ ברוחקים שנאסרו בהרבעה אסורה התורה תערובות בשר בחלב. ע'ז' קامر דמעיקרא דדינא פירכא ר'ל דק'ו' דידך נבנה על הקדמה מוטעת, DATA שברת דחתums מושם תערובות מינימים, אז יותר מסתבר לאסורה הרוחקים מן הקרובים,-DDILMA הטעם מושם אחוריות של מעשה הבישול, אז נהפוך הוא DDIKO גדי בחלב אמו שנאסרה עמו בשחיטה מושם אותו ואת בנו, נאסר עם חלבה בבישול וחדר טעמא אית' לאותו ואת בנו ולבישול בב'ח, וכן קامر הלשון דמעיקרא דדינא פירכא דמה שאתת מהזיך לקל הוא החומר, ומה שאתה מהזיך לחומר הוא הקל, דהה דנאסר עמה בהרבעה קולא הוא לגבי ב'ח, וע'ז' קامر ת'ל רק ביהו כנפטע'ד נכו' ובورو בס'ד.

שוב ראייתי בחודשי ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהעיר קצרה בינה שכתבנו וכותב דהאי בריתא ATI' קר'ש דדורש טעמא דקרו וציין גמר' ערוכה קידושין ד'כ' ע'ב. ובענייני פלא לפ' מה שכתב ק'ז ז'יל בעצמו בתשובותיו ליו'ז סי' רנ'ז, דפשיטה דלקולא דוקא לא דרשין טעמא אבל לחומרה ודאי חישין אטטעמא דקרו עי'יש. וא'כ שם דמיירי בדיני ממוןנות בתמי ערי חומה לנאלל לחצאיין, איך נסמוד אקי' דנייפרך עפ'י טעמא דקרו, להוציא מזה ולהיתן לה. ואכן בב'ח דרצין למדוד חלב פרה ורחול מק'ו, הלא בלאה קשה וכי עונשין מה'ז, עד שפרק זה אתני ולמה לי קרא, אלא ודאי דהאי ק'ו' לא אתה אלא לגלות לנו פירוש הקרה, אי גדי בחלב דוקא וכפשות מושמעות' או דלמא דבר הכתוב בהווה, וכל הבשר בכל החלב אסורה תורה, ולפשות ספק זה גם לדידן דלא דרישין טעמא דקרו, צרכין אנו לחזור אחר הטעם, כי רק ע'ז' הטעם מצין לעיד פירוש האmittiy ודו'ק היבט.

ע'ב גמר' איר אש' מנין לב'ח' שאסור באכילה שי' ל'ת כל תעובה כל שתבעתי לך הרי הוא בבל תאכל. תמהני על סידור הש'ס דהקדים דברי ר'א אחרון שבאמוראים לפני ר'ל ור'י וכמה תנאים בבריתות דיש להם שאר לפוטות. אלא דבלאי' הקשו האחרונים ז'יל דהה הוה לאו שבכללות ואיך לokin על אכילת בב'ח. וראיתי בח' ק'ז בעחתת'ס זצ'ל שהביא דברי הכל'ם ריש פ'א מהל' טומאת מות שכתב, דברי ר'א דילפין מל'ית כל תועבה זה הון דברי המדרש הרבה שהביא הרמב'ם ז'יל ש', שאסור הבישול וכש'כ האכילה והוא מהאי קרא דל'ת כל תועבה ועפ'י הדברים כתוב החת'ס דצרכין ג'פ' לא TABSHUL וגו' ל'ת כל תועבה, דמג' פעמים לא TABSHUL לפנין אכילה והנה באם אין עניין ולא הין לוקין, אבל כיוון ילפנין מלואו שבכללות דל'ת כל תועבה שוב ילפנין למלך גם מלאו דלא TABSHUL באם אין עניין, ממש'כ התוס' ב'מ עי'יש, ואם כנים הדברים אז יי'ל דכל הילופיות דלקמן לא מצין להלכות, דכל הני או שהוא מריבוי

וחצי זית חלב ודאי לקי ודוק'ק.

גמר' מיתבי המבשלה וכו' הפגול והנותר והטמא שבשלו בחלב חייב וכותב המהרשי' א ז'יל דאייא לאוקמא דזוקא בבישול דלא היה אלא חד אישור ח'יב, מ'מ' איכא לאוותב ל'ק דאייא מאן דסביר דאבישול נמי לא לקי עכ'ל, והנה לפי מה שביארנו לעלה בפרק גה'ג' בחלב בחלב אמרין דלא דבר הקרה רק מבשר הגדי ולא מחלב, וכן גם אבישול לא לקי, אבל באיסור שבא על הבשר דרך הזדמנות לייא מ'ד דלא ילכה על הבישול דאייא אלא חד איסורה, לא הוועיל המהרשי' א כלום בתירוץ, דכאן בפגול נותר וטמא לכ'ע' לך אבישול, אבל צ'ל דחש'ס לא מצי לתרץ דאבישול ולא אכילה קאי, משום דאי פשיטה, ומה קמ'ל דחביב אבישול כיון דליך אלא חד איסורה, ואי שלא תאמר מדלא לך אכילה דבישול אבישול נמי לא לקי, וה לא איסורה חל גם לעניין אכילה לך בראו בין רשעים גמורים, ומהיכי תיתטי לא ילכה אבישול. ולא עוד אלא דלפי סברתנו דלעיל גם אכילה מצי לך, באוכל zeit מתערובות הבשר והחולב באופן דליך שיעור בשר לגבי פיגול ונותר וטמא, אלא ודאי דמה דקתני בברית' גם אכילה, והיינו באוכל zeit בשר מפיגול ומ'מ' חיב תרתי אפיגול ואב'ח' ומשום דהע'א ועיין בהגחות ביאור מהר'ם שיף ז'ל שכ' דמפרש'י נמי משמע דלא כמהרשי' וא הוא אמת ודוק'ק.

רש'י ד'ה, ומור אמר חד ואכו', דאס לא התירו בו משום אכילת חלב אלא משום בב'ח, אינו לוקה דלא ATI' איסור בב'ח וחיל איסור חלב עכ'ל, גם מכאן איכא ראי' דאפילו לאיסורה לא חיל, Adams נאמר דלאיסורה חל אם לא התירו BI' משום חלב מהה לא לוקה משום בב'ח. אלא דלפ'ז בכל הני איסורים שבאו רק דרכ' הזדמנות ייחד כמו בשר פיגול בחלב אי לא אתרו BI' משום פיגולilkha משום בב'ח, ודבר זה לא הזכיר שום פוסק וצ'ע ודוק'ק.

גמר' ת'ר בחלב אמו אין לי אלא בחלב אמו, בחלב פרה ורחול מינין, אמרת ק'ו' וכו', ת'ל בחלב אמו וכו' עכ'ל. הנה הון לפרש'ו' והו לתוס' האי שkil וטררי לפלא בעניין כל רואה ולא נמצא עניין זה בש'ס, וגם קשה מאד לדודוש מחלב אמו אפלו מייתורה לפרט ר'א דקאמר, ורחול, היפך משמעות הלשון מכל וכל, וגם לשון ר'א דרצה לתקננו, מעיקרא דדינא פירכא משונה מאד הגם שרשי' ז'ל ר'א דרצה לתקננו, אבל לפ'ז לא תיקון כלום, דלא מצינו לשון זה בש'ס הגם דפרק אונתלה דינא דוק'ק ותשכח.

אבל לפ'ז לפרש הסוגי עפ'י מה שהזכירנו בריש פרkon, וכן לעיל בדף הקודם DIS שמי טעמים בעניין ATI' בב'ח או ממש'כ הראב'ע' והרמב'ן ז'יל דמצד אכזריות נעה בה וכעין שחיתית אותו ואת בנו, או מצד תערובות מינימ וכעין כלאים ושתגען.

והנה אם נאמר דמצד אכזריות נעה בה, אז עיקר האיסור הבישול כי הוא המעשה המתוועבת לפנין המקום, ואז לא ידענו טעם לאיסור אכילה, כי אותו ואת בנו ושילוח הקון ודאייאת BI' יותר אכזריות, ומ'מ לא אסורה התורה אחר המעשה את הנשחת ואת הניקח כדלקמן בדף הסמו'. ואיך יאסר הכא המתבשל, שניית אם מצד מעשה אכזריות אסורה התורה הבישול, אז ודאי מסתבר לומר דאמו דוקא ואפלו מינו לא, וכאשר כתוב באמת האבן עזרא ז'יל בתורה עי'יש. אולם אם מצד תערובות מינימ וכעין כלאים נאסר, אז עיקר האיסור הוא האכילה והבישול נאסר רק אגב אכילה ומצד הרחקה מאכילה, וכductus המדרש הרבה שהביא הרמב'ם ז'יל, ואז מסתבר לומר דכש'כ גדי בחלב אחרית ואפלו שאינו מינו, כמו פרה ורחול, דהרי כל שרוחקים יותר, מסתבר יותר לאסור וממילא צ'ל גדי בחלב אמו דכתיב הוא משום דזקי דבר הכתוב בהווה. דוק'גדי

דלים ככתבן אתה, וממילא בעין ילפota דאותו דכתיב בטרפה וכדמפורש בפסחים בסוגי' חזקי' ור' אבוח, זיל דלא חש כאן להאריך וקסמך אסוגי' פסחים שנסדרה קודם סוגי' דהכא, אלא אז לא היה לו להביא כלל האי בריתא דפליגו בה ר'ם ור'י, אלא דברי' אבוח דמדפרט בנבלת היתר הנאה, מכלל בשאר איסורי אכילה אסורים גם בהנאה. ואולי ייל' מושם דפסחה ذקרה נראת לדברים ככתבן וכרכ'י, لكن איצטרך להביא הבריתא דר'ם מפרש דלא אתה לדברים ככתבן, ומה דפרק תחלה מ"ט דר'י' מושם דאם אין לנו הכרע לפרש לדברים ככתבן, אין לחיש איסור מכירה לגר, ואיסור נתינה לנכרי' דבלאי' ה' יעדין ממש'כ התוס' لكن יותר מסתבר לדרוש כר'ם ואתה הקרא לאסור שאר איסורים בהנאה, ולפ'ז ייל' דר'י' אי לאו דעתך ל' אוטו בטרפה דאייתר, "מושם דס'ל חשב'ב לאו דאוריתא, באמת הי' מסתבר לי' נמי לדירוש כר'ם, אלא כיון דעתך ל' אוטו על שאר איסורים דאסורים בהנאה, אייתר ל' האי דנבלה על דברים ככתבם ודוד'ק.

ד"ג כת'ו ע"ג גמר' אלא מעטה מעשה שבת ליטסרי, עיין בח' ק"ז בעהchatת'ס זצ'ל דהסביר בטוב טעם דבמלاكت שבת אין המלאכה מתועבת דהרי בנעשה ממילא או מעיש' ונגמרת בשבת מותרת, ורק אשביות גופו של אדם קפיד רחמנא, והתמהה על התוס' שהוצרכו לחלק בין שבת לבב'ח מושם דבשבת איינו ניכר שעשה מלאכתו בשבת, אבל בב'ח ניכר, והוא דפרק הש'ס דמעשה שבת ליטסרי מושם דלא נחות לחלק בין גוף העני מותועב או היוצא ממעשה המתועבת, עד שדרשו מהיה, היא קודש ואין מעשה קודש, וכד'ק ממש כתוב גם הלב ארוי' בתוס' ד"ה חרוש עי"ש, אלא דני תמה אם המקשן לא הבין החלוק בין הנושאים המבוואר לכל מבון, מה לא השיב לו התרצין שאין כאן תועבה ובלא קרא, וממילא דלא הי' מקשה לי' מחורש בשור וחמור ומחוםס פי' פרה, יותר קשה דבב'ח מאן אמר לנו דילמא קפיד רחמנא על מעשה האדם שהוא מעשה אכזריות, וכטעם האבן עזרא והרמב"ן ז'ל. וכך נראה לרוץ חדא קושי' בחברתה דהמקשין שפיר השיג החילוק הנ'ל, אלא דבב'ח גופא לא ברيرا לנו אם העני בעצמו מתועב או מעשה אדם בשבת, וכיון דר'א מ"מ יל'ן איסור אכילה מל'ת כל תועבה, הרי דאפילו אם המעשה של אדם מתועב גם היוצאה ממנה בכל תועבה היא, ואז באמת לא הי' לנו לlokות על אכילת בב'ח, אלא באכל מה שבישל באיסור בישול, וכמעשה שבת, אלא דמ"מ שפיר אמר ר'א בסתם דבב'ח אסור באכילה ונעשה מאליו, וכן דשנינו תפת חלב שנפלת על החתיכה, ואפי' נעשה מאליו, וכיוון שזיכינו לדרשא זו, שב נפשט דבב'ח טעונה דבב'ח שהוא מעשה טעם אמרה תורה לא תשבל, וכן שפיר מושם דלא ידענו מאייה דבב'ח, דאית לך קרא פריך א'כ מעשה שבת נמי ליתסר, ע"ז קמשנה, דאית לך קרא דהיא קודש ואין מעשה קודש, וכיון שזיכינו לדרשא זו, שב נפשט לנו טעונה דבב'ח שהוא מעשה טעם באכילה תורה לא תשבל, דאל'כ למה אמרה תורה לא תשבל, וכן שפיר המשיך כאשר הקשה לו מחורש וחומס, השיב לך ק'ו' משפט להתייר, לרוחא דמלטה קאמר ל' האי ק'ו', דבלאי' ה' כבר נפשט לנו דرك אם העני בעצם הוא תועבה כבב'ח, שיק' הללו דל'ת כל תועבה, ולא אם על מעשה האדם קפיד מטעם שביתת גופו או שלא להתחזיר וכדומה, אבל דרך הש'ס לטעמך אילפota תמיד, והרי תראה דהש'ס פריך אח'כ מאותו ואתם בנו ומשילוח הקן דליתסרו, שכתב רשי' ז'ל בעצמן דלא קשי' דמצוי למילך משפט דשתי, ולפי ביאורנו הי' מציא לדוחות מסבירה דין כאן תועבה בגין העני וכמעשה שבת. ודע דלפי הדברים קושי' התוס' ד"ה היא קודש, דלמה ל' לר'י הסנדLER קראDKודש היא לאסור מעשה שבת, תפ'ל מל'ת כל תועבה, וכן קושי' המהרש"א ז'ל דלר'י הסנדLER תקשה חורש בשור וחמור הגם' בכך לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'ם פסקין,

בעלמא, או באם אין עני או בהיקש וסמכים, שכל הני אין דרישות גמורות למלכות כМОון, ולכן כולם צרכין להא דר' אשן ולאיסורה, ואני אח'כ הני דרישות למלכות, כך ה' מקום לומר אלא דודח גדול לומר בהצטרפות לאו שבכללות בלאו שבאים אין עני איכא מלכות, דהא דלא מלקין אלא שבכללות ואלאו דבאים אין עני, הכל טума, מושם דלא ברירה לנו דהכא אתה, וא'כ ה' בשני דרישות דלא ברירה לנו נמי לא מלקין, ואני זה דומה להא דכתבו הפוסקים דשני סימנים שאינם מובהקים חשבו כסימן מובהק, דהתמס שני הסימנים מורים על עניין אחד, אבל כאן אין הדרש האחד מורה על אמונות הדרש השני כМОון, וגם מה שהביא ק'ז החחת'ס ז'ל ראי' מותס' ע"ז ס'ו ע"א, אין עניינו לכאן כМОון לכל רואה, ובבלאי' ה' קושי' התוס' דשם לפע'ד ל'ק'ם, שהקשו לר'ם דקאמר איסורי'ן מצטרפין לכזית מושם ל'ת כל תועבה והקשוי, הא הויה לאו שבכללות, נראה דסבورو דל'ר'ם נמי מותפרש הרא דאתה להוציא לאו על כל איסורי' אכילה שבתורה, והוה לאו שבכללות לכון נתקשו, אך אפשר ללקות עליו אבל לפע'ד ל'ול שאני כדי אני אומר דל'ר'ם לא אתה הקרא להוציא לאו חדש בכללות, אלא אתה למדנו שככל איסורי'ן מצטרפין לכזית ואין זה לאו שבכללות והבון. וחוץ מכל זה בעדעת הרמב'ס ז'ל פשיטה דין להכניס את זאת, דמה שהכח'ם שם בס' פ'א מותס' מ כתוב, דמהא דל'ת כל תועבה קאמר, דלא בא הכתוב לאסור אכילה וכו', גם הוא ז'ל הדר' ב' מיד, שכתב עז' מושם דכדי' שלא יבא לאכול, אסורה התורה אפיקו הבישול והוא האמת דלולי זאת, מה עניין זה לבת הבית שהביא הרמב'ס ז'ל. ובחנוך תמהו על הרמב'ס ז'ל, ומה הניי כל הדרישות בשב'ס' והביא מהרחק לחומו ממדרשי רביה. דלפע'ד ברור דרmb'ס ז'ל ה' קשה, דכלכל הני הדרישות דעיקר הלאו אתה לבישול, ואין לנו לאו מפורש על אכילה, אלא או לאו שבכללות דל'ת כל תועבה, או הני באמן אין עניין, או סמכין, דעל כל זה אין כדי ללקות, ואין לנו מנוס אחר אלא לומר כדעת המדרש רבה דעיקר הלאו לאכילה אתה, ובבישול נאסר רק אגב כדי להרחק מן האכילה. ובאמת על טעמי הש'ס דילן עוד יפלא, מנ'ל Adams נפל מאלי'ו תפת חלב על החתיכה או שבישלו עכו'ם דלא ניכר הבישול, שי' ה' אסורה באכילה ולוקין עליו, דלא מביע לר' אש' דדריש מל'ת כל תועבה כל שתעבותי לך הוא בבל תאכל עולמית, בכל שקשה מאי דמה שכתב רשי' ז'ל הרי הוא בבל תאכל עולמית, הענינים שהוא בין שבא בעבירה ובין שלא בא בעבירה, הוא דודל, דמ"ש ממעשה שבת ומחרוש בשור וחומס פי' פרה, דבכל הני דפרק ליטסרי, כיון דליך לאו מפורש אכילה, מסתבר גם לומר עכ'פ' דעיקר האיסור באכילה בלשון בישול כמו במעשה שבת ואתו בנו וכדומה, אלא דבנני לא אסורה התורה האכילה, וכעין טעמא דרבנן דקנסו במעשה שבת הוסיף אכילה, ובפרט לתדרבי' דדריש מג'פ' ל'ת, הרי שלא להנות מאיסורה, והויה בבל ארוי' שכתב כן באמת, ולכן כתוב לצרכי' גם דהוציא רחמנא איסור אכילה בלשון בישול, מה לא נימא דמש'ה הוציא בלשון בישול דרכ' ששביר לאו דלא תבשל אסורה התורה האכילה, ועיין בבל ארוי' שכתב כן באמת, ולכן כתוב לצרכי' גם לדר' אש' כדי לידע שאפיקו לא בא בעבירה אסור. אבל מי לא יודה שדוחק לחבר שני אכילה בלשון בישול, מה לא נימא דמש'ה הגם' יפה עשה הרמב'ס ז'ל דתפס לעיקר דברי' המדרש הרבה, ודוק' ה' הטוב.

ע"ש גמר' אין לי אלא באכילה בהנאה מניין, כדרא' א, דאר' א כל מקום שני' וכו' כדרך שפרט לך בנבלה וכו', דתני' וכו', הנה הגם' בכך לא סיימה למלאה, דהרי אכן כר'י נגד ר'ם פסקין,

לי' איסור הנאה, וכן כי' הרץ ז"ל והנה מפרש"י ז"ל משמע, דלא כמנהרש"א ז"ל, שהרי כתוב בד"ה אבל בהנאה לא, קמ"ל מהאי קרא דעתiba אזהרה דידי' גבי פסק דמה פ██ת מבושל אסור באכילה ובנהנה, דכל קדשים שאינם מכח כל פ██ול בקדושים באש תשרף, ואיقا קרא אחרינו עיין בפסחים כד ע"א, אבל הלאו דאל תאכל ממנה נא ובשל מבושל במים רק באכילה קמי, ודטע דהרי יכול נא ומboseל בהדי', ונא ודאי רך באכילה קאמיר, דהרי איינו בשרפאה אלא שיצלהו כל צרכו, וא"כ למה לי לרשי' לכטוס בדוחק במקומות שיש לפניו דרך דריל' איסור הנאה מד' אבואה יליף, משא"כ לרבי ממש'כ המורה"ש א"ל לנו נראה לפע"ד דהכא ר"י פריך לריל' כעורה זו ושינה רבוי, ובירושלמי פ██חים ריש פ' כל שעה מבואר, דידי' לית לי הא דר' אבואה, וא"כ לדידי' לא מצי הש"ס להסביר דאה"ה מדר' אבואה קיליף, וכן גם אליבא דריל' מוכרכ רשי' ייל' לומר, דריל' לית לי דר' אבואה, דאל"כ תקשה עליו קושי' ר"י, כעורה זו ושינה רבוי. אבל לדידן שפיר מצין למייר דרביה"ה מדר' אבואה נפקא.

ע"ש גמר' דברי' תנא, ל"ת גדי ג"פ אחד לאיסור אכילה ואחד לא"ה ואחד לאיסור בישול האי סדר ודאי איינו מדווקדק דאה"ה מן שלishi' יליף כਮובן והנתנא דמתניתני' סיידר בריש פרkon איסור אכילה ובמשנתנו דהכא איסור בישול ואיסור הנאה, עיין לעיל בריש פרkon מה שכתבתني בזה בארכיות ודו"ק.

ע"ש גמר' תנוי איסי ב"י אומר, מנין לבב"ח שאיסור כאמור כאן כי עם קדוש וכוי' אין לי אלא באכילה בהנאה מנין, אמרת ק"ו וכוי' لكمון בערך הסמוך יליף ר"ש מהאי היקשא דבב"ח לטרפה איסור אכילה והיתר הנאה, והתוס' لكمון נתערכו ע"ז, אכן מציא יליף אה"ה מק"ו, כיוון דאיתקש לטרפה ע"ז'ש ואין גז"ש למוחצה, ותריצו דהאי סובר דאהני גז"ש ואהני ק"ו, ובעהן יפלא, דאפילו אפשר לומר אהני גז"ש ואהני ק"ו, הינו דוקא במקומות דאיaca ק"ז גם بلا גז"ש, אבל הכא הלא פריך הש"ס ומה לי גז"ש נילוף הכל מק"ו מערלה, וקמתרץ דק"ו פריכא הוה מוחרש בשור וחמור וחוסם פי פרה, ורק אחר דaicא גז"ש אכילה חורן ונעור הק"ו, ואיך נאמר דק"ו כזה שהוא נפרק חורן ונעור ע"ז'ש, נגד הגז"ש שאינה למוחצת. גם תירוץ השני שכתבו התוס' נראה לדוחק גדול בעניין, אכן נאמר דאתא ק"ז שאינו אלא היקש שכלי, ואינו מוקובל לדרשו לדוחות דרשה דגז"ש המקובלת להקישי בב"ח לטרפה המפורש בקרא, ומכח ק"ו נайд מזה ונקייש לבשר קדשים שייצאו חזץ למוחצתו שהוא נגד הכלל דלמה שטהור שברא מקשין. אבל מה שנראה לפע"ד להוסיף קצט קמחא ומים על תי' התוס' דהנה ייל"ד דר' אשி לעיל קאמר מנין לבב"ח שאיסור באכילה, וריל' קאמר מנין לבב"ח שאיסור. והוא משום דר' א"ל ילי' תחללה רק איסור אכילה מקרה דלית כל תועבה, ואח"כ אה"ה מדר' אבואה, אבל ריל' דיליף מייתרא דמboveש שניהם איסור אכילה והנה יחד لكن קאמר סתם (ומזה ג"כ ראי לפרש"י ז"ל דלא מר' אבואה יליף אה"ה אלא מפסח גופא) וא"כ איסי ב"י דיליף נמי רך איסור אכילה מגז"ש ובעי ק"ו על אה' למה לא קאמר כר' אשי מנין לבב"ח שאיסור באכילה וקאמר סתם מנין לבב"ח שאיסור. אבל ניחא בשנאמר דהאי תנא קסמן וכל דר' אבואה דכל מקום שנאמר לא תאכל אכילה והנהה, لكن גם ובשר בשדה טרפה לא תאכלו נמי כול הנאה כאכילה עד שצרכיך קרא דילכלב תשיכון להתר הנאה ולהוציאה מכלל אכילה. ומעטה הגז"ש דקושׁ דמוראה לו לדלא תאכל דכתיב בטרפה נתנו גס בבב"ח, שפיר מצין לומר לאיסור באכילה ובנהנה דהרי בכ"מ דכתיב לא תאכל אכילה

ליתשרי, דלפי הנ"ל לא קשה מידי, דלר"י הסנדל דאית ל' קרא על מעשה שבת ליתשר, היינו אם עבר הוא במאיד ש' שם מחלייה מות יומת, אבל בשוגג ומכו"כ בענשה מלאיה לא, הרי דגס לדידי' נשמע אכן כאן תועבה בעין זה, וממילא Nadu' דגס היוצא מן התועבה כמו בחורש בשור וחמור אין לאיסור, ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' מדאסר וחמנא מחוסר זמן לגבוח מכל דלהדיות שרי ומאד קשיא לי הלא מחוסר זמן דהתמס דלא ריצה תוך שמותן ימים איינו אלא לגבוח, ואין זה אלא פ██ול קדשים ואיך הוה לפינן קדשים מוחלון לעניין זה וכפי הנראה התוס' ד"ה מדאסר, רצוי לתקון זאת, אבל לא זכיתי להבין איך נתקון ודז"ק היטב.

ע"ש שילוח הנקו ליתשר, ופירשי' כשבא לפניו אחר שעבר ונTEL וחיבורו שלח ליתשר עולמית, וריל' אחר שלחה, והוא תמורה לא'ר', אדם שלחה הרי תיקון הלאו, ולא נבדה בה עבריה, אבל רשי' לשיטתי' لكمון קמ"א ע"א, דלמ"ד קיימא דוקא תכ"ד יכול לתקון, אבל לאחר מכן לוכה ומשלח עי"ש ניחא, דהרי מי שבא לפניו כבר עבר הלאו ואין בידו לתקן, ומ"מ חייב בשילוח ובכחה"ו ליתשר, ומושני דלא אמרה תורה שלח לתקלה, אבל מה עינה רשי' למ"ד בטלו ולא בטלו, הרי כל שלוח אפילו לא עבר אלאו כי לא נגמר הלאו עד שבטל העשה בידים, וא"כ לא מתרץ מידי, דכל שלוח אין כאן תקלה, ועיין لكمון שם בסוף ע"ב מה שכתבתני עוד בזה ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' אר"ל מנין לבשר בחלב שאיסור וכו', כאן הי' לי' למיימר ר"ל אמר מהכהא, אלא דכבר כתבנו לעיל דבלאי'ה אין דרכ' לסדר ר"ל אחר ר' אשוי, ולכן התחיליל כאן מחודש אר"ל, ובטעמא דמלתא דהקדים דברי ר"א לפניו כל הני אמוראי קדמאי וברייתות, עיין לעיל מה שכתבנו בזה ודז"ק.

ע"ש גמר' אל' ר"י כעורה זו ששנה רבוי וכו' ב"ח ק"ז צ"ל נדחק לתוך, דלמה לא פריך ארבע אשוי כעורה זו ששנה רבוי, ולדידי' לא קשיה מידי, חדא דהרי ר"י לריל' פדיך שהי' הרבה קודם ר"א, ועוד דודאי יותר מסתבר לילוף מל"ת כל תועבה דהוא לאו מפורש על כל שתיעובי לך, מלדריש באם אין עניין לאו דכתוב על עניין אחר, אבל ר"ל וברייתא דרבבי שניהם דריש בלאו של עניין אחר, באם אין עניין דקאי אבב"ח, אלא דרבבי דריש מלאו דלית' בدم המיותר למגרי וריל' דרש מתיבת מboveש שמיטור, וא"כ שפיר פריך לי' ר"י דאם ריצה לדרשו באם אין עניין, יותר מסתבר דריש דרבבי דריש דאייכא לא תאכלנו לאו גמור ודז"ק.

ע"ב גמר' ורבי בהנאה מנין לי', נפקא לי' מהכהא, נאמר כי עם קדוש אתה לה' אלוקיכם ונאמר להלן, ולא יהי' קדש בבי' וכו', והא דלא יליף מאנשי קדוש תהיו לי דכתיב בטרפה כדלקמן דאייסי בן יהוד', משום דעת איסור אכילה לא צריך קרא דכך דכתיב אצל מלא תאכלנו דכתיב בדם, ולכן ע"כ דאיתקש לקדש דכתיב אצל עריות ולאיסור הנאה, ובזה מיושב קושי' התוס' דלמה לי קרא דלא תאכלנו הא מהאי היקשא דקדש קדש מצוי למלך גס על אליסור אכילה, دائ' לאו האי דלא תאכלנו הוה אמרין תפסת מרווחה לא תפסת ודיליף קדוש מטרפה לאיסור בב"ח באכילה, ולא להקישי לקדש דעריות ולאיסור גס בהנאה, אבל עתה דעל אכילה כבר איתת לנו קרא דלא תאכלנו, ע"כ ההיקש הוא לקדש דעריות ולאיסור הנאה. ועל תירוץ התוס' דבלא קרא על אכילה ה"א דהנתת הגוף בלא אכילה אסר הכתוב, נתלבטו האחוריים ז"ל עיין מהרמ"ל והראש ישוף, והוא איינו מובן, והוא דלא קאמיר דרבבי ילי' הנאה כדר' אבואה דכ"מ לא תאכל איסור הנאה כשם עיין במו"הש"א משום דבעניini דכם כתיב הרוי הוא כדים ולא משמע

הנאה במשמעותו, אלא כיון דבעניינו דטרופה כתיב הוה מקשין אותו לטרופה, לומר כי היכי דפרט כאן היתר הנאה ה"ג גבי בב"ח הדין כן, אע"ג שלא פרט היתר הנאה בפירוש, וכמש"כ המהרש"א לעיל גם דרשה דרבוי דלא תאכלנו דכתיב בדם, מסתבר להקש לדם דמוותה בהנהה, ועי"מ מהני שפיר הק"יו מערלה שלא נkish בב"ח לטרופה, ולא מקרי זאת גז"ש למחרצה, דהרי גז"ש מהני על כלו ליתן הללו דלא תאכל על בב"ח, ורק הפרט דכלבל תשליכו לא ניתן אבב"ח, ואם תרצה לדקדק יותר הרוי אותו כתיב בטרופה שאתה כמעט חולין שנשחטו בעשרה שהוא טרפה שהוא חוץ למחציתו כמו שפי' רשי"ז "ל בסוגי" חזקיה ור"א וא"כ האי אותו מצי למעט גם בב"ח ומשום הק"יו מערלה, וכל את שמעין מהה דקאמר סתם מני ללבב"ח שאסור, לומר DSTם אכילה גם הנאה במשמעותו, אי לאו דפרט היתר הנאה. אולם ר"ש דבריינא דלקמן לית ל"י דר' אבוח וס"ל דכל אכילה שבתורה רק אכילה ולא הנאה במשמעותו. (עיין Tos' בסוגי" חזקיה ור"א שם). ולכן עכ"ג גז"ש קודש קודש אתה דבב"ח טרפה דלא תאכל בטרופה רק אכילה במשמעותו וכמו דאי"ה להוציא א"ה אטרפה עי"י איזה דרש דהרי מפורש היתר הנאה בו ה"ג א"א להוציא א"ה אבב"ח דאיתקס עי"ג גז"ש לטרפה. כן לפע"ד לתקן קצת תי" התוס' ודוק".

ובזה יל"י מה שראיתי בהגהו ש"ס ווילנא בפסחים כ"ד ע"ב לאייסי ב"י דיליך הנאה בב"ח מערלה וכ"כ לא יאסר אלא בא"י ולא בחו"ל כערלה וכ"כ שאינם אלא באرض ולפי האמור ניחא דכיוון דעתפ"א אינו טרפה להיות מותר בהנהה שוב אמרין דאכילה כולל גם הנאה וכ"ד אבוח ודוק".

תוס' ד"ה כ"כ יוכיחו בסה"ד, וייל דאי זה קרי הותר דדוקא חלב דכתיב כל חלב דמשמעות דאפי' דחיה, והדר שרא דחיה וכו' וכ"ז בעחתת"ס צ"ל הביא קושי" עצומה מהגאון ר"ד דייטש צ"ל, מש"ס מנוחות ה' ע"א דקאמר טרפה הותר מכללו במליקת עוף, ובטרפה לא כתיב כלל. וככתב הוא צ"ל דודאי אי הוה מוציא עוף בין חולין ובין קדשים מכלל טרפה, הוה שיק' סברת התוס' דאי זה הותר מכללו כיון דלא כתיב בטרפה כל בש"ר, אבל הלא רק קדשים צא, וזה פשיטה דעוף חולין בכל טרפה, ולכן שפיר מקרי יצא מכלל אישור משום דבלא כל נמי בין חולין ובין קדשים בכלל. וסימן זה ברור בעזיה"ת עי"ש. ולענין עדין התמיה במשמעות עומדת, דהא גופא קשי' כיוון דציוותה, תורה למלך עוף לא היו עוף בשדה טרפה רק מבהמה מיררי ולא מעוף, כי היכי דלא יהו עוף קדשים יצא מכלל טרפה שהוא עכ"פ חידוש. ולא עוד אלא דקושי' זו קשה גם بلا סברת התוס' דאיפלו נימא דבלא, "כל" נמי מקרי יצא מן הכלל שאני טרפה דמשמעות הקרא באמת בהמה מיררי, דהרי דבר הכתוב בהווה בטרפה חית העיר והוא בבהמה דוקא ולא בעוף ולא עוד אלא דלשון טרפה שהוא נקבה אbehמה קאי, ולא עוף שהוא לשון זכר עיין ברש"י לעיל ק"ב ע"א ד"ה ה"ג ואין שחיטתה מטהרתת. ועיין לעיל בחודשנו דף נ"ו על המשנה דאלו טרפות בעוף מה שככתי שם. ואולי ייל דלמא"ד וכדפסקין דיש שחיטה לעוף מה"ת מהקיsha או מהלכה וכמו שביראננו בפתחה בארכוה, עכ"פ מליקה בעוף קדשים חדש הוא, וכן גם לעניין טרפה לא נימא דיצא על כל עוף דלא מיפסל בו טרפה, אבל למ"ד אין שחיטה לעוף מן התורה באמת טרפות בעוף מנ"ל דאסור מה"ת, והדבר צע"ג ודוק".

תנוס' ד"ה המعمיד בעור של קיבה, תימא דגם' מפרש טעמא דאסרו גבינות עכו"ם מפני שמעמידין אותו בעור קיבת נבלה. מי ארוי נבלה אפי' כשרה נמי וכו' עכ"ל. וככתב מהרמ"ש צ"ל דלפי מה שכתב הרמב"ם יותר ראשונים צ"ל, דאיסור מעמיד לייכא בב"ח משומם דהיתר בהיתר הוא לך"מ, דבעור כשרה לייכא איסור אלא בנ"ט אבל נבלה אסור משומם מעמיד. והנה כפי הנראה הותי לא גורסו במתני' תיבת כשרה, וכן הוא בהירותה ה"ח דתנית כשרה נמקח, וא"כ מתני' דקנתני סתמא דמעמיד בעור של קבה שהוא בגין' בין כשרה ובין נבלה קامر וכו' פשיטה דגס נבלה קامر, דהרי דבר ברישא מקבה של נבלה שהיא אסורה, וא"כ קתני המעמיד בעור של קבה, ומסתמא אDSLיק מני' קאי, אלא דה"ה

ע"ב רשב"י אומר משום ר"ש בב"ח אסור באכילה ומותר בהנהה שני' כי עם קדוש אתה נמי ואנשי קודש תהיו לי וכו' ויש להעיר למה לא דרש ולא יהי' קדש בב"י כרבוי דלעיל, ולא אסור בהנהה, ואיפלו לפי מה שככטו התוס' לעיל דמג"ש זו לא נדע אלא

ממאליהו ולא גרו משום כשרה, אך פ' דעתך משום בב"ח ממש"כ התוס' ע"ז שם,-Decioן דהוא בא בישול ואין בו אלא איסור דרבנן אף' בנ"ט, אך לא שיך כאן זירות הרחקה, ואולי גם כיון דהיתר בהיתר הוא לא שיך לנוזר משום הרחקה מעכו"ם כמובן, והא דקთני והלctaא אין מעמידין בעור קיבת נבלה, לכתלה קאמר אבל בדיעבד כשר, והה בכשרה אלא משום סיפא נקט נבלה או אולי בכשרה אף' לכתלה כשרה משום דין בו בישול וגם נ"ט אז אין באוטו קונסטלאב ע"פ שנעשה מעור נבלות איסור, כיון דליך מצד מעמיד, אך בגבינות עכו"ם אסור הגבינה אבל לא האי קונסטלאב דין בו אלא אותו תמצית השלי"מיהו ששהוא המעמיד, ולא באתי בזה אלא לעורר ולהלכה ולא למעשה קאמינה ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"א רשיי ד"ה תיתסר כל אלית כבש באכילה, תמהני למה לא תיתסר כל אלוי אפיו של שור ועז, ואולי ייל' דאלית כשב באמת יותר שמנה בטבעו מלאית שור ועז עין בפסחים צ"ו ע"ב ברשיי ד"ה ואם, שהביא בשם יש מפורשים, דעת אין לו אלה אלא שכתב דעתו הוא בידם דין ייל' קרא למיועטו. ומסתמא השני י"מ לא כחשו המציאות הנראת לעין כל, אבל דברו דאל' שמנה מקרי אל' דחלבו האלי' מקרי כדאמר ר' אש缸א, וגבי עז והה' בשור אינו שמנה ומסתמא מש"ה באמת אינה קרבה בשור ועז, וכן יפה פרשיי דרך אלית כבש תיתסר, אבל ממה דמתרך הש"ס עלייך אמר קרא כל חלב שור כשב ועז דבר השוה בשור כשב ועז, אין להביא דיש חילוק באלי' בטבעו בין מיני הבהמה, וכוכנות הש"ס דבעין חלב השוה בשור כשב ועז שיוקרב לגביה, וכאשר כתיב בתיר הכי אשר יקריב ממנו לד', דמני' לפנין דרך מה שנקרב לד' קראו חלב ודרש הכא דרך מה שנקרב משור כשב ועז נקרא חלב אבל מה שקרב רק מכבש לחוד לא איקרי חלב ודודוק.

המהר"ם שיפ' זיל בסוף הפרק הביא דברי הג"א בראש פרקן מובא בב"י סי' צ"ב וקמץך דעתו להתריך כבד מטוגנת בחמאה-Decioן דהוא בב"ח דרבנן בטל ברוב, וכל המעיין בי' שם יראה דמפרש דברי הג"א דחותיכת עוף שנתבשלה בחלב בטלה ברוב, אבל לא דחלב מועט בטלהبشر עוף, דזה לא ניתן להאמר دقמעת מין הנמנע שייהי' נבלע בחתיכת חלב כפי ערך הבשר מחיצה על מחיצה, וכן דברי המהר"ש זיל צ"ע.

הדרן עלך פרק כל ובישר

בכשרה דיןיא ההי הוה. וכך סברו התוס' דיןיא חילוק בין עור נבלה לכשרה, דבשניהם בגין אסור ובלא נ"ט מותר, אלא דהקשה המהר"ש זיל לזמן בסוף הסוגי' דקבע הלכתא, אין מעמידין בעור קבת נבלה, דהא בכשרה נמי אין מעמידין, וכך לא שיך תירוץ התוס' עי"ש, ועיין לבב ארוי מה שרצה לתרץ זה, וכפי אשר כתבנו דלගרת התוס' דקתוני סתמא בעור קבה במתני' וככל גם קבת נבלה, הרי מוכח גם להיפך ממנתני' דאפילו בקבת נבלה אם אין בה בנ"ט לית לנו בה וזה תימא גדולה דהא מעמיד של איסור לכ"ע ואסר אף בלבד נ"ט.

אבל דע דהא מלטה דמשום מעמיד קאסרין גבינת עכו"ם לא נזכר בגמ' אלא שהרמב"ם זיל כתוב כן בפ"ג הי' ממ"א זיל: „אבל בימי חכמי המשנה גזו על גבינת עכו"ם וכו', ואם תאמר והלא עור הקביה דבר קטן הוא עד מאי בחלב שעמד בו, ולמה לא יבטל במיעוטו, מפני שהוא המעמיד הגבינה וככו"ם ובפ"ט הט"ז מחלוקת בין מעמיד בעור קיבת נבלה לעור קיבת כשרה, דלבוי מעמיד בעין דלהוי איסור, וכן נארה הגבינה משום נבלה ולא משום בב"ח, אבל הראב"ד זיל מشيخו שם וסובר דשאני גבינות עכו"ם שלא הלו בו חכמים אחר נתינת טעם, משום שלא פרוצו להתחבר עם העכו"ם. וקשהתו, למה לי טעמא דמעמידין בעור נבלה תפ"ל דהה' בכשרה, אינה צריכה תירוץ עי"ש, ועי"ש בכ"מ ובלח"מ שפירשו דבריו בדרך דחוק ורוחוק. ויהי' פירוש השגת הראב"ד איך שיחי', לפע"ד נראה דלעולם LICAA CAN מעד מצד הבשר, כי הבשר אין בו שום כח להעמיד החלב להיות גבינה, אלא דבעור קיבת עגל יונק יש בו עוד טור הנקרה בלשון אשכז'ו שלימייהו, והיא נבלעת מן אותו תמצית החלב שעגל יונק, וכשמייבשין את העור אותו השלי"מיהו נקלפת בעור שלם, והוא כנד' כיס הקורקבין בעוף, וכן בדקיו יש עור זהה, ובווי"ד ריש סי' מ"ז פסק שלא כרשב"ג דס"ל בגמ' חולין דף נ' ע"א דסותם, דשם איקבע הלכתא דלא כוותי', ובסי' מ"ט לעין קורקבן יש פלפל באחרונים, אם אותו חיס' שקולפין הנשים עם המאכל שבקורקבן הוא העור השני עי"ו בפ"ת שם בשוו"ת ק"ז בעהchatת"ס סי' נ'. ולפע"ד אפילו למ"ד דהינו העור השני מ"ט ודאי פשיטה דין לעור זה דין בש, לא לעין נבלה ולא לעין בב"ח, והוא המעמיד את הגבינה, וכן לא שיך כאן לאיסור מצד מעמיד באיסור, והוא דאמרו בע"ז ליה ע"א דמשום דאייקום איקומן חשוב לי' כבעינא היינו בקייבת עגלי ע"ז, ומכם דאית בי' משום מעמיד נבלה או בבשר ומצד בב"ח, רק איסרו גבינת עכו"ם מפני שעמידים בעור בנותנים בזוך החלב כל עור הקביה ואתה בי' משום נבלה, ואע"פ שבטל גزو' משום הרחקה

פרק העור והרוטב

הכל שוחטין אפיו טמא בחולין ועי' סכך שלא נגע בבשר, וכן קתני בפ"ב דר' ל"ג דהשוחט ולא יצא דם כשרים ונאכלין בידים מסואבות, לפי שלא הוכשרו בדם. וכן שפיר שיך להאי מסכתא דיני טומאת אוכלין. אם לא שאמר דקשי' فهو למה לא סידר התננה האי פרקה אחר הפרקים העוסקים מעניini' שחיטתה מיד, והמתוין עד אחר גה"ע וכל הבשר. אלא דלשונם משמע דעת עיקר הפרק דין עניינו לכך קמקשו ודודוק.

ד"ג קי"ז ע"ב משנה העור והרוטב וכו' התוס' בקשר למצוא קישור להאי פרקה לשלהמעלה ונכנסו בדחוק גדול לקשרו עם הא דתנאה בפ' בחמה המקשה, שלאינה מטמא טומאת אוכלין ולא טומאת נבלה, ומהזה נראה דקשו להו דמה ענין פרק זה למסכתא חולין שאין עסקה בטומאות וטוהר. אלא בעסקין הכלש אכילתبشر, ואולם לפע"ד שפיר שיך למס' זו דלמאן דאוכל חולין בטהרה יש לידע דיני טומאת אוכלין וכאשר בריש פרקן לרובה ב"ע קתני

נקראת ערוםה כי הקליפה הדבוקה שהיא הסובין הוא בכלל האוכל, וניהו דודאי אינו אוכל בפ"ע אבל בתוך הקמיה נאכל, אבל התוס' שכתבו דהאי דכתובות דחטה נקברת ערומה, דהיינו קאמר אף כשנקברת ערומה, ע"כ ס"ל דחטה בקליפה ההינו קליפה הדבוקה ונעשה סובין במכחת קאמר, ואע"פ שתוס' ודאי מודים דהאי קליפה נאכלת בשעת הדחק עכ"פ בתוך הקמיה, וא"כ בלוא שומר שפיר מצורף וכן אל וגידין וקרנינים וטיפים דמנני, ונאכלים בשעת הדחק בפ"ע, אבל הסובין רק מעורב בקמיה נאכלין נאכלים בשעת הדחק בפ"ע, ואבל מזוהה נאכלת שהקליפה החיצונה עומדת אבל בפ"ע לא. ומעטה בחטה שלמה שהקליפה החיצונה עומדת בפ"ע, לא היותה נחשבת כאוכל לולו שהיא שומר לחטה. עיין בה' ק"ז צ"ל שסתומה על התוס' שכתבו דלפעמים נקברת ערומה. הכי אורעין קמת, ולא הבנתי חמייתו, הכי חטה קלופה מהאי קליפה הדבוקה נשאה קמיה הלא החטה גם בלי הא קליפה גוש אחד הווה וביע פירור ע"י טחינה ואי דקשי לי דرك לקלפה כלל מסלקין אותה הקליפה אבל חטה שלמה אין דרכה לקלפה כלל ואיך קאמר שלפעמים נקברת ערומה הנה התוס' נשמרין מזוהה שלא כתבו כאשר העתיק החת"ס ז"ל „לפעמים ערומה" אלא כתבו „אף אם נקברת ערומה" וכן במנחות ע"ב ד"ה כדרכם כתבו „אפיקו היהת נקברת ערומה" והיינו בשארע שהחטה קלופה ונזרעת כד' מ"מ יצאת בכמה לבושין, ובאמת יש לתמזה על התוס' מה הカリחו לכнос בדוחק זה, לפרש נקברת ערומה אפיקו ערומה כשאיירע כד', ולא מפרשין בפשיות דלגביה הלבושים שמוציאה אח"כ, נקראת החטה ערומה אף שדבוקה בה הקליפה החיצונה, לאחר שהיא נחשבת כאוכל מחמת שהיא שומר ומctrף להשלים השיעור אבל הני לבושים שיוצאים עליה בשבולת אין מctrף מושם שומר כדלקמן דף קי"ט ע"ב דין שומר ע"ג שומר. ואולי סברו התוס' דחוץ מקליפה הדבוקה אין להחטה רק לבוש אחת וכן נראתה מדברי חת"ס שהביא מאחד מן החיצונים שרצה לומר דכוונת ח"ל על טירקישון וויטצען שהוא יצא בכמה לבושין על הגבעול. אבל באמת זה הייתה דדוק ותשכח שם לחטה יש כמה לבושין י' או ד' כאשר בדקתי ואחד מתלמידי אמר לי שבספרי הפלאנצלעלערע כתוב שיש לו חמשה לבושים וח"ל נזהרו בלשונם לכתוב כמה לבושים מושם דקשה להעמיד עליהם כמה הם, עכ"פ אין כאן מקום לדברי האי חיצוני כל. ומה שכתב החת"ס דטירקישער וויטצען אין מוציאין אותו לזרעה בשום קליפה ואפיקו קליפת סובין אין עליי קורא אני עליי במחכ"ת, שמתוך דברי בריבי ניכר שאין בקי בתרגולים, כי קליפת סובין ודאי יש עליי כמו לחטים, אלא שמחמת גודל הנרעין היא מועטת לערך הקמיה.

ודע דעת הרמב"ם ז"ל נמי כדעת רשי ז"ל, דבחלכ' טו"א פ"ה ה"ד כתוב אז ול' וממן לשומרי אוכלין וכו', חטims בשעוירין וشعוריים בקליפיהן וכו"ל. הנה משנה הרמב"ם מלשון הברייתא דקתני בכלוں לשון „בקלייפיהן" וכותב אצל חטims „בשעויריהן" ועיין בערך ערך "סער" ש夷יר נקרא המוץ של התבואה (ולפי דעתך צ"ל בשעריהן בי"ד ולא בו"י) ודוקא לחטין יש להם הני לבושים חזק הקליפה הדבוקה, אבל לשעוירין אין להם רק קליפה אחת הדבוקה בגרעון, אבל היא קשה ועבה, משא"כ בחטה שהיא דקה ורכה וכם"כ רשי ז"ל במנחות, ושם בסוגי יש לעין טובא בפירוש השkil וטרוי וגם במנה דמחלק בשעוירא בין לחות ליבשות שברש"י יש שני פירושים וברמב"ם פי' השלישי היפך מדעת רשי ז"ל, ואין כאן מקוםו להאריך בזה.

תוס' ד"ה ולא שומר לטומאה חמורה, וא"ת דאמר בפ"ש משקיין

ע"ש העור והרוטב והקליפה והאלל והלצמות והגידין והקרניים והטלפים וכו', על הסידור הזה יש לעיר דפתח בעור, והניא האלל והעצמות וכו' שהם כולן חלק הבהיר, אלא שאינם בשער וקתני הROUTב והקליפה שאינם שייכים כלל לבמה, והוא שבעת בישול מתחברים לבשר להיות מאכל אחד. והוא דקדוק עצום לכואו' אבל מזוהה נראה לפ"ד דהוכחה הש"ס דתניא להא דת"ר שומרין לטומאה קלה ולא שומרין לטומאה חמורה. דבاهי עור דתקני במתניתן יש לפרש שני פירושים האחד דמיירי בעור הרך או שלקה וכדאמר רבב"ח לעיל ע"ז ע"ב על הברייתא דקתני בנבלתה ולא בעור ולא בעצמות וכו', דלא נכרה אלא שעשאן צקי קדרה וכאשר נדרב מזוהה לפניו. וזאת מctrף לטומאת אוכלין ולא לנבלות דלאו מאכל גמור הוה אלא ע"י הדחק נאכל עם הבשר, ולגביה נבלה נתמעט מבנגבלתה אבל לבבי טוב"א אין לנו מייעוט, لكن מצורף עכ"פ אע"ג דבפ"ע גם בל' מיעוט אינו מאכל גמור. שנית מצין לפרש דהאי עור גמור ובל' שליקה ולא מצד שנעשה אוכל ע"י שליקה אלא מצד שומר לבשר מctrף לטוב"א, אבל לא לנבלות וכדרשין מקראי בגמרא' דשומרין לטומאה קלה ולא לטומאה חמורה. והתניא בסידורו רצה להשמענו דמצד שומר קדרף, لكن הפסיק בין העור לאל ועצמות וגידין וכי' דהני יכול בראוין לאכול ע"י הדחק כדמפרש לקמן בגמ' וכן הוא בפיה"מ לרמב"ם, אבל העור לאו מה"ט מctrף אלא מצד שהוא שומר לבשר, וכן הפסיק בינוים ברוטב וקיפה וסידר תhalbת העור מצד שומר, הROUTב והקליפה שהם טפחים לבשר, ואח"כ האל וכו' שכולן יש לאכלו בדוחק. וזה נכון וברור בס"ד ועייןbekמן בדיבורים הסמוכין ודוק'.

גמר' שומרין לטומאה קלה מנ"ל דתני' וכו' כתבו התוס' דלהכניס ולהוציא לא צrisk קרא דנפיק בק"ז מיד כדמיסיק בגמ' וכי איצטרך לצירוף עכ"ל. תמייה לי טובא דהרי לקמן קי"ז ע"ב קאמר בנבלתה ולא בקהלית שחומה, וכותבו שם התוס' דע"פ דשומר הוה בסתוים, כגון חטה בקליפה התם מרביבין מקרא דצעע זרע וגו', אבל גלי קרא דשומר לא הוה אלא בשאפר דגע עכ"ל, וא"כ שפיר איצטרך קרא להוציא ולהכניס ע"י שומר סתוים כמו חטה בקליפה שלא נאמר דזהו כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא ואין כאן ק"ז מיד דזהו בಗלי, ואין ללמד אלא על שומר בಗלי, וכן עור שיש עליו כוית בשר. אלא דמו"ט גוףא מטורץ שפיר דילפנין דשומר לנבי טוב"א מctrף, די' אינו מctrף גם להוציא ולהכניס, לגבי חטה הסתוים מכל צד לא הי' מהני, דהרי הוא טהרה בלווע, והוא כמו קולית נבלה דאיתנה מטמא, אבל אי השומר מctrף הרוי הוא חשוב כאוכל והוא הכל בगלי, וכן בקהלית נבלה דאין השומר מctrף ממש, ממילא גם להוציא לא מהני, מושם דזהו טומאה בלווע אבל בחטה דהשומר מctrף שפיר מכניס ומוציא דכינוי דכאוכל יחשב הוה בಗלי. וכן נראה לפ"ד דכל הסוגי דהכא דקאמר דשומר להכניס ולהוציא לא צrisk קרא אלא לצrisk לאו דזוקא, דלפי מה דשנינו לקמן דשומר סתוים בנבלה לא מהני אף להוציא, ממילא דקרא דצעע זרע לצrisk אתה וככל' ודוק'.

ע"ש גמרא' כדרך שב"א מוציאין לזרעה, חטה בקליפה וכו'. הנה רשי' ותוס' ז"ל פליגו בפירוש האי קליפה, דריש' מפרש דקליפה העליונה שהחטה מונחת בה בעוד שבולת, אבל הקליפה הדבוקה בחטה שמננה נעה סובין בטחינה הוא אוכל גמור, ולא בעין לפוטא דמctrף ומטעם שומר. ולפ"ז מה דאמרו בכתובות דחטה נקברת ערומה ומוציאיה כמה לבושין העליונה שבבולת ואת כפשוטה דעתה ערומה נזרעת ללא קליפה העליונה שבبولת ואות

לייתי הנך מזוערים בק"ו, משום חומר שיש בהן, דא"כ מה זו דקאמרתו לוי ליתני הנך מתנוור, דהא כבר אסיק אדעת' דאי'א איזה חומר בחנות מה שאינו בזעירין עי"ש. ואני בער ולא אדע, היכי כוונת המהרשות'א דזערעים נילוף מק"ו משניהם בע"א, דזה ודאי ליתא דהא הנך שנים הוה להו שני כתובים הבאים כאחד, ואין מלמדין והוא מדה בתורה ומיעוטא, הנך אין אחרינה לא ואפלו בק"ו א"א לממוד, אלא כוונתו דלפמי מה דאמרו לעיל דבר כל אחד מהני תלת יש חומר מה שאינו באחרינא, הלא יש ללימוד חדא מתרתי בק"ו והצד השווה, דהינו זערעים מנבליה בק"ו, ומה נבליה שאין טומאותו מרובה אית' לי יד ק"ו זערעים שטומאותו מרובה, ואם נפרק מה נבליה שכן טומאתה יצאה מגופה, נשיב תנור יוכיח, ואם נפרק מה לתנוור שכן מטמא מאורי נשיב נבליה תוכיה, וחזר הדין וכו' אלא מה דיש להעיר על המהרשות'א הוא, דילמא רשי' ז"ל נמי כיון לכך, ומה שכנה בדכל הנך דקאמר תיתיב ב"א קאמר, כוונתו על חדא מתרתי במה הצד כנ"ל, וקרוי לי' בגין אב משום דפרכינן עלי' פרכנא כל דחו, כיון דהוה חדא מתרתי וכדעליל דף קט"ז ע"א, ואשר כתוב רשי' ז"ל כאן ד"ה מה להןך שכן מיטמאן ודוק'ק.

ע"ב גמר' ואב' א"סbara, מר סבר הקשר תחלת טומאה הוא, ומ"ס לאו תחלת טומאה הוא, לכארו' נרא דפליגי בהא דאמר ר'ה בר' ר'דר' לעיל, פירות שלא הוכיחו כתנוור שלא נגמרה מלאכתו דמי, דאין זה קולא דזערעים, אין מקבלין טומאה ביל הקשר מים, דכל זמן שלא בא עליהם מים, לא נגמרו מלאכתן, ולפ"ז ודאי אין כאן מקום לדמות הקשר לטומאה לעין יד, דמה ייעיל הקשר יד לפירות שצרכין לגמר מלאכתן ביאת מים, אבל לסתם גמר' דלעיל דחשב הקשר מים לקולא, דקליל רחמנא בזערעים, דاع"ג דגנמרו מלאכתן לטומאה מ"מ בעי הקשר מים, ואח"כ נגיעה הרשות' יש מקום לומר תחלת טומאה הוה ביאת המים, וממילא כמו דבטומאה סגי בוגיעת היד ה"ה בביאת מים, ובזה ניחא נמי אדקטני בבריתא שהביא לסייע לר' ר' וכש שאון מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, כך אין מקבלין הקשר אלא לכשיטלשו שנטקשו בתוס' למו תולה הקשר בטומאה ולא בהיפיך טומאה בהקשר שהוא קדום, וא"א שקיבל טומאה קודם שיוכשר, ולפי הנ"ל ניחא דגמ דין זה תליי בסbara הנ"ל,adam הכרה דלעיל דביאת מים גמור מלאכה היא, א"כ מה לי אם באו המים עליהם אחר התליה או קודם התליה שמוך לה, דהרי התליה וביאת מים שנירס מצד גמור מלאכה בעין, ומה לי אם זה קדים זה, אבל אם תחלת הטומאה הוא אז רק אחר התליה בעין בטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה הוא, لكن קאמר כמו לטומאה, והוא משום דהקשר תחלת הטומאה דלא מהני כו דמהה"ט נמי לא מהני הקשר במוחobar כמו הטומאה דלא מהני כו נרא להפ"ע ד' נכו, אלא דקצת קשה דלמה לא פריך מהיא ברייתא על ר'ה בר' ר'דר' לעיל, ואדרבה כפי הנראה נתקבלו דבריו ביל' חולק.

ו"ד דהא דאמרינו אין מקבלין טומאה אלא לכשיטלשו, פרש"ז ז"ל בשם תוו' כ' דאם אתה אומר מוחobar טמאן טימאת את הכל וכו', וככטו התוס' דמילא בהקשר נמי כו הוא, ולמה תלה הקשר בטומאה, ותוירצו בדוחק, עיין במהרשות'א ואני רואה דבר חדש ברומב"ס, דבפ"ב ה"א מטו"א כתוב, דאוכלי הגדים מן הקרקע אין מקבלין טומאה עד שיעקרו, אבל כ"ז שמחוביין אפלו בשורש קטן שיוכלי לחיות ממנו אין מקבלין טומאה עכ"ל, ולא נתנו טעם לדבר כמו של' רשי' ז"ל, ואדרבה מזכות הרמב"ס ז"ל כ"ז שיוכלי לחיות משמע דהטעם הוא משום דחחיות מציל מן הטומאה, וכן בע"ח דכתיב כי ימות מן הבהמה הרי דחחיות מציל מטומאות

מיפקד פקידי ולא נתמאו המשקין עם האוכל, ואמאי לא נתמאו ב涅געה הטומאה לקליפה משום שומר, ויל' דאין שם משקין עליה עד שיצאו לחוץ עכ"ל. והקשה המהרשות'א ז"ל ذקרו להו מה קרו להו, דודאי מה"ט לא נתמאו המשקין עם האוכל שבתוך האג, וכפרש"ז ז"ל שם וכוונתו דבלא קושייתם צ"ל כן, דעתין אין שם משקה עליהן להיות נתמוא עם האוכל, דהרי האג בעצמו אוכל הוא ומתקבל נתמאה, ומה הוסיף בקשיתם שהקשו דיטמאו המשקים שבתוך האג מצד שומר כיוון דבלא"ה נתמוא האג ע"כ דרכ' משום דעתין אין תורת משקה עליהן ואוכל נמי לא הוה משום דעומד לשוחות ולהיות משקה. וע"ז כתוב ק"ז צ"ל בחודשו דלק"מ, דיל' דמש"ה לא נתמאו המשקין המפוקדים בתוך האג, משום דהוה טהרה בלועה ומגע בית הסתרים, ולכן הקשו דכיוון דהאג שומר למשקה והשומר בגלי שוב אין כאן טהרה בלועה, דכיוון דשומר בגליו תו לא מקרי ביה"ס. ולא זכית להבין, דסכ"ס גם بلا שומר הלא האג נתמוא, משום דהוא אוכל, ולמה לא יטמא גם המשקה שבתוכו בהדי, וע"כ לומר דלא מהתמאח בחדא משום דלאו אוכל דכוותי חשבי בהדייהו, ואין חיבור לו כמש"כ שם רשי' ז"ל, וא"כ גם שומר לא מהני לטמא דשומר מחובר לאוכל בעין כאשר כתוב כן הרמב"ס ז"ל בפ"ה ה"ד הנ"ל ז"ל, "ומניין לשומר אוכלין שהן מהתמאין עם האוכל כשהן מחוברים בהו" הרי דבלא חיבור עס האוכל לא מיטמא עריכן لهذا דמטעם טהרה בלועה ומגע ביה"ס לא נתמאו המשקין המפוקדים דכיוון דלאו כחדא גופה חשבין המשקה בהדי אוכל, אין יטמא אלא ע"י נגיעה בהיה"ס, ומגע בית הסתרים לאו מגע הוא, ואפלו לרביבא בפ' בהמה המקשה לעיל ע"ג ע"א, דחוורי אוכלין כמו דמפרט דמה, ולא הוה מגע בבית הסתרים, באוכל ומשקה מודה דמגע בבית הסתרים מקרי, ועכ"פ המהרשות'א ז"ל יפה השיג ודוק'ק היטב.

ד"ה ק"י"ח ע"א גמר' שומר דכתב רחמנא למה לי. והיינו דעל כל ער' זרע, ממש"כ רשי' ז"ל ש"מ לצרף, והנה לדעת הרמב"ס ז"ל וכמבעור בתו"כ דלהתמא טומאת עצמן לא בעין שיעור, דאיפלו כ"ש מקבל טומאה, וכאן בקרא הלא לך מסומאת אוכלין שתיטמאו דיבר הכתוב, וכדיםיים וכי יתן מים על ער' ונפל מבטלם עליו טמא הוא לכם, וקשה לומר דברים איינו עניין שדין אוכלי טמאים שטמאין ממי שומר או אוכלין אחרים למאן דאוכלי מטמא אוכל, דזאת הוה לי להש"ס להזכיר. אולם לפי מה שבירנו לעיל, גם לרמב"ס בעין הכא צירוף דכיוון דהשומר בתבואה שסובב את כל האוכל אי לאו דמצטרף הוה טהרה בלועה וביה"ס. ובזה תבון מה שכותבו התוס' ד"ה שומר, דכיוון דיד מכניס ומווציא ושומר מכניס ומוציא, שוב לעין צירוף לא בעין תרי קראי אהכנסה ואהוציאה, הכוונה לזה דכיוון דלא מקרי טהרה בלועה ע"י שהשומר מצטרף, הרי דהוא אוכל ממש ולא שייך לומר בשומר שהוא מאן מכניס ומוציא, אלא כל זמן שלא ידעין שמצטרף לשיעור האוכל, אבל לאחר שזכינו שמצטרףתו הוה לאוכל ממש ולא שייך כלל McMannis ומוציא. ועיין בלב ארי' מה שכותב על דברי התוס' ודוק'ק היטב.

ר"ש ז"ה תנור מטמא אוכלין מאויריו וכו', כל הנך דקאמר תיתיב מני' בبنין אב קאמר, וכ' המהרשות'א ז"ל לא ידעת' מי הכריחו לכך, דהא שפיר מציין למייעבד ק"ו מהןך פירכות דקאמר תלמודא, ועיין בבב אר' דקמתמה על המהרשות'א דאיך אפשר לומר דהא דקאמר

תמה על המגיה במל"מ שרצה למדוד לעניין ברכה דלהוי כמו קבלת טומאה שלא להתחשב אף שהוא בריה, עי"ש. והנה יפה העיר, אבל לא הסביר החלוקת שבין טומאה לצירוף, אבל ההסביר הוא דחישות באיסור נמי לא מהני אלא אם תחולת ברית' הוה באיסור, עיין לעיל צ"ו ע"א בסוגי דבירה בתוס' ובפוסקים, וא"כ ה"ה בטומאה כך ד"א ליהיות טמא טומאה חדשה מצד בריה, כמו ד"א לחול איסור חדש על בריה בפחות מחייב, אבל לענין צירוף שומר לכביצה הרוי אילך שיעור ביצה מתחילה ברית', וכן אף אין צירוף שומר לפחות לפחות מחייב אבל מצד חישות בריה, מהני גם לפחות מחייב, מפני שהצירוף מתחילה ברית' הוה וד"ק.

ע"ב רשי"ד ה"ה חיטין בקהלpiton וכו', וה"ה לאוכל שחלקו, וה"ג הוה מצי לתרוצי בריה שני אלא תירוצא דחיקא הוא עכ"ל, בנסיבות שטמ"ק על הדף בש"ס וילנא כתוב, דהאי וה"ג וכו' עשה"ד לא נמצא בספר כי, ועיין בח' ק"ז צ"ל דምפרש דברי רשי" דלשוני נמצא בספר כי, ומ"מ לעניין שיעור טומאה איסור חשיבא בריה בירנו גם ר"ה בריה דרי" לית לי" האיסורה, אבל צ"ל בחייב דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פליינ', אי דרשינו גם אלף פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דחישת תחולת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בריה דרי" לית לי" האיסורה, אבל בחר הרמב"ם צ"ל בהקשר דלא סגי במוחבר בטעמא דא"כ הקשרת את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, משום דבאמת אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחישות מחייב והשemitת הרמב"ם צ"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא ביעין האי הוכחה דהה כיון דלא מתקבל הקשר במחובר, ממילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי התוס' אבל מה דקשה על האי הוכחה בהקשר שתכתב הרמב"ם, הוא מהה שכתב המהרש"א צ"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פרי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמי עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמי, ואדרבה בימי קוצר חיטים גשמי סימן רע המה, אולם צ"ל דהרמב"ם צ"ל סובר אדרבה היא הנונתת דלא דבר מגשים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנשש שלא לרצון, אלא דלושן הרמב"ם צ"ל משמע דאפילו הגשמי הרציני להשלמת הגערין הי' מכשיר דזען כבר אילך רע אלא לא נגמרה וצ"ע וד"ק.

תוס' ד"ה שומר אוכל שחלקו וכו', וא"ח ואמאי לא משני דין שאין השומרים מצטרפין, וממיiri כגן שיש בין כל הגערין כביצה בלא שומרון, והשומרון מכנים ומויצאי וכו' עכ"ל, לפי מה שכתבו לעיל בריש פרkon דשומר האזרעums שמכסה את כל הגערין אי לאו מצטרף לאוכל לא הי' מכניס ומויצאי, משום דזהו טהרה בלועה ראיינה מקבלת טומאה ניחא, שלא מצריך כן וד"ק היבט.

ד"ג ק"כ ע"א גמר' א"ל אבוי הוא עצמו יטמא טו"א, והתוס' כתבו דהוומ"ל הוא יטמא טומאת נבייה, כתבו בא"ג דבאמת טו"ג לא מטמא, דaicא מיili טובא דמטמא טו"א ולא טו"ג, כדתנן השוחט בהמה לעכו"ם ומperfekst utכ"ל, והמהר"ם לובלן צ"ל קמתמה, מה ראי' היא זו הדתם במיתה תל' מלטא דהתורה אמרה כי ימות מן הבהמה, והוא באמות קושי" עצומה על התוס', אבל מה שנלפע"ד באזה, דתנותס' סברו דהא דאמרה תורה כי ימות עד שימות, דכ"ז שperfekst אין בה טו"ג אין הטעם משום דחישות מחייב, אבל משום דעתך אין אוכל גמור, דנתקשו להו כמו שהקשה הלב ארי' לקמן בדף ק"כ ע"ב ארי', דכיון דחישות מחייב מן הטומאה מה לא יכול נמי מטומאת אוכל, אשר מכח קושי' או מסיק הלב ארי' דבאמת טומאה זו אינה אלא מדרבןן עי"ש, אבל התוס' לא ניחא فهو באזה, וס"ל דחישות מחייב משום דלא עבדי כתיןبشر עד שמתה למורי, ולכן שפיר יש מקום לחלק דرك לעניין טו"ג לא מקריبشر, וכו', בריה שניי, עיין בלב ארי' דאף דברי' איןו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לעניין צירוף שומר שפיר מהני בדייה, ולכן,

גבילות, ועוד"פ שוגصط וperfekst מ"מ כל זמן שהוא חי אין כאן טומאה, מכש"כ בטו"א שהוא טומאת נגעה בהאה מוחוצה לה שלא תטמא כי' שמחובר לקרקע שהוא חיות הצומח, והא דבשחיטה כשרהperfekst מטמא טו"א, עיין לקמן קכ"א ע"ב בלב ארי' ד"ה שם ורי"א ישנה לאברים דבאמת אין זה אלא מדרבןן ועיין מה שאכתב אני בהזה לקמן בס"ד. אבל בריש פ"ב לעניין הקשר כתוב דבעין ההקשר דוקא אחר שנעקרו מוקהך שחדבר ידע הוא שאין לך זרע שלא בא עליו מים כשהוא במחובר, לא נאמר וכי יתן מים על זרע אלא לאחר שנעקרו האוכלן וכו' עכ"ל, הנה כאן הביא האי טעמא שכתבו רש"י ותוס' מזה משמע שלא דלא דהקשר תחולת טומאה מציל מטומאה כמו כן מהקשר שהוא תחולת טומאה, והוא לאכו"ר דלא כר"י דס"ל יש יד להקשר כמו לטומאה וכאשר כן פסק הרמב"ם צ"ל, אבל בהזה צ"ל דכיוון דבגמ' איכא תרי אב"א, ולחד בקרא פליינ', אי דרשינו גם אלף פני, א"כ לא ביריא לנו אי ס"ל לר"י דחישת תחולת טומאה, וכאשר ביארנו גם ר"ה בריה דרי" לית לי" האיסורה, אבל בחר הרמב"ם צ"ל בהקשר דלא סגי במוחבר בטעמא דא"כ הקשרת את הכל אבל בטומאה לעיל לא כתוב טעם זה, משום דבאמת אין זה טעם אלא הוכחה דהדין כן הוא, אבל הטעם הוא משום דחישות מחייב והשemitת הרמב"ם צ"ל הוכחה כיון דaicא טעם במלטה, ולא עוד אלא ביעין האי הוכחה דהה כיון דלא מתקבל הקשר במחובר, ממילא א"א לבוא לידי טומאה וכמושי התוס' אבל מה דקשה על האי הוכחה בהקשר שתכתב הרמב"ם, הוא מהה שכתב המהרש"א צ"ל דברי התוס', דהיא איצטריך קרא דכי יותן מים על זרע לאחר שנגמר פרי ונעשה זרע, וזה אין מוכחה שיפלו גשמי עליהם, ואני מוסיף עוד דהלא אכן בית מים לרצון בעין, ולאחר גמר פרי אין צורך בגשמי, ואדרבה בימי קוצר חיטים גשמי סימן רע המה, אולם צ"ל דהרמב"ם צ"ל סובר אדרבה היא הנונתת דלא דבר מגשים שנפלו על פירות גמורים בעודם מחוברים אז הנשש שלא לרצון, אלא דלושן הרמב"ם צ"ל משמע דאפילו הגשמי הרציני להשלמת הגערין הי' מכשיר דזען כבר אילך רע אלא לא נגמרה וצ"ע וד"ק.

ע"ש גמר' איר אין יד לפחות מחייב, עיין ברש"י ותוס' דפליגו אי בעין כביצה אוכלן במחובר דוקא, או סגי לי' ב涅געה בעלמא לארון, ועיין בלב ארי' מה שהארון זהה. והנה יש לפע"ד ראי' ברורה דלא בעין חיבור לצירוף אוכלן, מהה דאית בהפסחים מה ע"ב, אמר עלא ל"ש אלא בעריבה אבל בבית חיבר לבער, מ"ט זימינן דמכניס להו ונפלו לגבי הדדי הרוי מפורש אומר, דגבוי חמץ דעובר אכיזת דוקא, סגי בנגעת שני חצי זיתים, ולא עבי חיבור גמור, ואין לומר דבל יראה וחיבור ביעור תלי באיסור אכילה, וכיון דaicila עבור באוכל בהפסקה רק שהיה' בתוך כדי אכילת פרס, لكن גם חיבור ביעור חל על כיון מרדיך, אלא דהא איןו דא"כ אפילו אינו מונחים יחד סמכים צל"ז נמי יעbor ויתחייב בבעור, והרי הש"ס לא קאמר אלא משום דזימינן דכינוי אהדי דמזה משמע דמדאוריתיא לא מתחייב בבעור בשאים נוגעים החלקים צב"ז, ומ"מ בדכנים לחו איז איכא חיבור ביעור מה"ת. אולם באמת הדבר צריך טעם דמה לי אם השני חצאי זיתים מונחים סמכים ווגעים אהדי או רוחקים זמ"ז כיון דברשותו המה, ואפשר לאכלם תזוז כדי אכילת פרס, וצ"ע כתע וד"ק.

ד"ג ק"ט ע"א גמר' ת"ש על כל זרע זרוע כדריך שב"א מוצאיין וכו', בריה שניי, עיין בלב ארי' דאף דברי' איןו מקבל טומאה בפחות מכביצה, אבל לעניין צירוף שומר שפיר מהני בדייה, ולכן

חייבים עליו משום חנוך מהקיים למצה, ובמצה הרי כתיב להם עוני, ודחה מכח האי ברייתא דהמזהו וגוינו, אלא "ט" דמי פירות אין מחייבין עיי"ש, ו"ט" האי הקישא לא מהני אלא על גוף ענין חמץ ומצה להשווים, אבל לא לענין פרטני דיניו דכתבי בקראי אחרינה, ולכן אין הוה מקשהaca מ"ש מצה מחמצז דהרי בשניות כתיבocab אכילה, לא ה"י מספק לו התירוץ דבחמצז אתה نفس לרביוי ולגלוות דאכילה דקאמר הד"ה שתיה דיא עדיין לא מיתרך אמריא לא נקי ש biome מצה לחמצז, דכמו דהאי אכילה כולל גם שתיה ה"ג במצה כן הוא, לכן קאמר מיד דהא לא קשה לי' דנקש מצה לחמצז לענין זה, דהרי במצה כתיבocab קרא אחרינה לחם עוני ולגביה זה לא מהני ההיקש, אבל קשה לי' דהא בחמצז אכילה כתיב ומניין לנו לומר דה"ה שתיה. וממה שאמרנו ג"כ מוכח דהאי יפותא דעתך רק גלו מילתא בעלמא הוא, דאכילה דקרא כולל גם השתייה ולא דילוף זאת ורק מריבוי, וכמש"כ בדיור הקודם ודוק"ק היטב.

ע"ש נבלה לא אתה מנין שכך ענווש כרת, האי פרכה קלישטא טובא ואני דומה לשאר פרכה של קולא וחומרא, דהרי בחלב אפלו כרת וחטאת נמי מתחייב על השתייה, הרי דהוה ממש באכילה אפלו לכרת וממש"כ בмеди דלית בי' אלא לאו ולמלכות וצ"ע.

תנוס' ד"ה מה להנץ בסה"ד, ואפלו למ"ד לאו לאברים עומדת הי' באיסור שאינה זבוחה, עיין בבב ארוי מה שכ' לענין אישור אינה זבוחה בעוף דנסתפק הפרט"ג אי אית' בי' וממש"כ דהכא ל"ל קיימין דס"ל אין שחיטה לעוף מן התורה, עיי"ש. ואני בל"ה ביארתי בפתיחה דבכל הני קראי דכתבי ב"ד ספרים שנאמרו להם במדבר לא שיז' כלל לאיסור עשה דאי', דהרי במדבר לא נצטו על הזביחה, ואפלו נחרה לדעת ר"ע דהאלכתא כוות', ואולם בל"ה נמי יש לחמה על התוס' שכתו בלא ה' להם שעת הcores מכך אישור אבמה"ח או עשה דאי', הלא האי קרא דນבלת עוף טהור לא דבר כלל מאיסור אכילה, אלא מטומאת אדם באוכל נבלות עוף טהור, ולגביה טומאה ודאי ה' לה שעת הcores דאבמה"ח נמי מטמא לנבלה, היינו דוקא בהמה ובגנעה מדכתיב כי ימות מן הבהמה וכדלקמן קכ"ח ע"ב אבל אבמה"ח דועף לא שמעין דמטמא בבית הבליה ודוק"ק.

ע"ב גמר' ובכוורים גופיהו מנ"ל דתני ר' יוסי, פרי, פרי אתה מביא ואי אתה מביא משקה, הביא ענבים ודרכו מנין ת"ל תביה. הנה האי ברייתא מתחלת הבאה מדברת וקאמר דין מביין רק פרי ולא משקין היוציאים מהם, חז' מן הענבים ובכ"מ שם, גם משקה שלhn, עיין ברמב"ם ריש פ"ב מבכוורים ובכ"מ שם, ולכן תימא רבתה הוא שביבא ראי' לסתור, ובלא"ה כל הסוגי' קשה להולמה, שמערב הדברים, כי מיחוי של חמץ חלב ונבלה וזה רצח לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפי האמור לעלה ה' לי מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למ"י שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולגן המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, ולכן הכא דקתני דהמזהה וגוינו דלא יצא ידי' חובה מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, ולכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה' ע"ב רצח לומר דהנילוש במ"י פירות אין

לא פריך דאף טו"ג יטמא וכן כתבו דלא ברירה להקשות כן, אבל לא דס"ל דבאמת אין בשום של נבלה משום טו"ג, ודוק"ק.

ע"ש גמר' תנן התם וכו' אלא המה את החלב וגוינו, אכילה כתיב בי', אר"ל אמר קרא נש לבנות את השותה, ואני תהה איך יתחייב חטאת על ריבוי צו דהוא פחות אפי' מאייסור עשה, וקרי לי' לרמב"ם דברי סופרים, כמו ח"ש, דלענין אחע"א לא חשבין ח"ש כאיסור אינה זבוחה מבואר בתוס' וברמב"ם בסוגי' דאחע"א, ועיין בלח"מ ריש פ"א מחמצז ומוצה שהביא דברי הרמב"ם בפ"ג מאבה"ט דכתב הטעם בהמזהה נבלת עוף טהור דמטמא את האכלו משום דשתיה בכל אכילה, וכן משמע מסתימת לשונו בהלכ' ח"מ דכתוב אחד האוכל ואחד הממזהה ושותה דמשמעו דשווין ה'ן מצד שחייה בכל אכילה, וקמתמה הלח"מ שזה נגד דברי הש"ס כאן דיליף ר"ל מנפש דחייב גם על השותה, ולא מטעם שח'י בכפל אכילה וכמש"כ התוס' הכא דבמידי דאכילה לא מצינו דמיליף מותירוש וצ'ה, ונתקח הלח"מ לומר דגם הרמב"ם ז"ל ס"ל להא דר"ל דמכח קרא דນבלת גליין דגם במידי דאכילה שתהיה בכל אכילה. ואני תהה איך לא הרגש דהראם"ס ז"ל דסובר דכל מה אתה מריבוי הכתובים אין לוקין עליהם, לא מצי מחיב כרת וחטאת ומלקות מכח האי דרשאה דນבלת לרבות את השותה, וכן נראה ברור דדעת הרמב"ם דהאי י寥וטא דשבועות מזכיר לי' לתירוש וצ'ה אכילה מהני גם לחלב וחמצז וכדומה, כל שהמזהה גופ המאכל עד שעשו משקה דשתיה בכל אכילה, אלא לעומת ההוו"א דין דרך אכילה צו כדרך אכילתון, דריש ר"ל האי נפש לרבות השותה אבל גם בלא קרא מסתבר לומר כן דכיוון דיש הרבה בא"ה שאין להם شيئا' וממנים מאכליהם להקל אכילתון, לא מסתבר כלל לומר דזה מקרי שלא כדרך אכילתון, ותடע דהרי לגבי בישול שבת וכן בישול בב"ח סגי' כמאכל בן דורותאי, עיין בפתחה בב"ח לפרט"ג ואע"פ שרך לבן דורותאי וחבריו ראי' לאכול, אבל לרוב בא"ה הוא קשה לলעתס, מ"מ לא מקרי שלא כד"ג, וכן אמרה תורה בפסח אל תאכל ממנו נא, ולא מקרי אינו ראי', רק מה שבטלת דעתו אצל כל אדם כמו אוכל חלב חי בפסחים כ"ח ע"ב וכן מכם"כ דהמזהה חמץ או חלב וגוינו דלא מקרי שלצד"ה ניון ור�� רוחא דמלטה אסמי' ר"ל דבר זה בריבוי דນבלת והגם דמשתוחיות הסוגי' דבעי' נפש בחלב ובחמצז ובנבלה ובעbid צריכותא משמע דדרשה גמורה, הרמב"ם ז"ל לא שת לבו זהה, מפני הכלל שבידו שMRIובי הכתובים אין לוקין ואין מביאין חטאת ודוק"ק.

ע"ש גמר' בשלמא אם מצה היא וכו', לחם עוני אמר רחמנא וכו', וכתו בתוס' דהוומ"ל נמי אכילה כתיב והוא באמת קושי' עצומה על בעל המסדר, דלמה לי' להביא ממරחק לחמו ולא פריך מני' ובו, מ"ש חמץ ממצה דהכא כתיבocab אכילה והכא כתיבocab אכילה, והתח' רצח לומר מכך זה דלגי מצוה יוצא נמי בשלא כד"ג וכבר דחו האחוריים את דברין, דודאי אין חילוק בהז בין עשה ללי". והנה לפי האמור לעלה ה' לי' מקום לתרץ דנייהו דבעין קרא על המחאה דלא מקרי שלצד"ה ניינו למ"י שיש לו טוחנות ללוועס המאכל בעין קרא, אבל למנן דלא יכול לעוזס ולגן המה את הגוש כדי לשוטתו פשיטה לדידי' כדרך הנאותו מקרי, ולכן הכא דקתני דהמזהה וגוינו דלא יצא ידי' חובה מצה שתמא למי שאינו יכול ודרכו לעשות כן וא"כ לא סגי לי' לומר דמשום אכילה דכתוב במצה לא יצא, תינח למנן דיש לו شيءים לעוזס אבל למנן דאי לו ודרכו להמחות מאכלו למה לא יצא, ולכן הוכרח לומר דמ"מ לא יצא מושם דלחם כתיב והמיחוי לאו לחם מקרי אולם גם בלאו האי סעמא נחא דבפסחים לה' ע"ב רצח לומר דהנילוש במ"י פירות אין

דנינז מדים השחיטה על הדעת בין סימן לסימן, והאי דם ודאי
ניתז בחים דהרי הוא בין סימן לסימן, וכי מטה עומד ושות וכך
יכשיר לדעתו דברין גם בשחיטה דם היוצא לאחר יציאת דם
הנפש שכבר מטה, והוא תמייה רבתה. ועיין לעיל שם שכבתבי
בזה ועוד"ק. אבל דע דמ"מ מותוק האי סוג' נצחים קושי' עצומה על
שיטות הרמב"ם דסביר דשחיתות נカリ אינה נבללה מהו"ת, לדעתו
מה ל' בין בהמה טמאה לטהורה, ובין ישראל לנכרי וצע"ג ליש'ב.
ע"ב גמר' אמר חזקי' הוαιיל יכול לגוררה ולהעמיד על פחות
מכזית, עיין בבב ארוי ז"ל דזוהו דבר הנמנע קצת שיאכלנה כולה
ועודין תהי' מפרכסת. ואני תמה על לשונו שכבתב שהוא נמנע קצת,
הלא כבר באירנו לעיל דף ל"ב ע"ב ובשאר מקומות דניתל הלב
לחוז מטה גמורה הוה כמו הותז הראש, ואיך יעלה על הדעת
לאכול כל בשרה עד שלא תשאר אפילו קצת בשר והיא עדין
חי' ומפרכסת. ולכן נראה לפע"ד דכוונות חזקי' הוא לומר שלא
שייך כאן סופה לטמא טומאה חמורה כמו בנבלת עוף טהורה,
דהאי כאשר הוא עתה מציב לטמא טומאה חמורה ע"י אכילה, אבל
בהמה מפרכסת דחוויות מציל מן הטומאה, אע"פ שסופה למות ואז
תטמא אין זה מקרי סופה לטמא טומאה חמורה, וכאשר לסברא
או כיוננו בתוס' ד"ה ולהעמידה, ולחזק סברא זו כאמור הוαιיל יכול
לגוררה וכו', ור"ל דאלו ה' במציאות לגרירה חתיכות חתיכות לא
היתה באהה לידי טומאות נבלות כלל, וניהו דאינו במציאות מ"מ
מהני דעתה בעודה בחיותה לא מקרי סופה לטמא טומאה חמורה.
ומפני שסבירא זו דחוקה יפה עשה הרמב"ם ז"ל-DDחה מהלכה
ודו"ק.

ע"ש גמר ומי אמר חזקיי הכהן, והא איתמר וכו', חזקיי אמר אינה לאברים מיתה היא וכו' יצאה מכלל חייה ולכלל מותה לא באיה עכ"ל הגם'. והנה הת"ח קמתמה דלחזקיי למה לי מחשבה כלל כיוון דזהה אוכל גמור לב", והלב אר"י מוסיף בתימה דמ"ש במכרי דעתמא לא, כיון דאין בה אישור אבמה"ח. והוא נדחק מאד עיי"ש. ואני מוסיף בתיאר דמ"ש שחיטה דהא נפסקו או נעקרו הסימנים נמי הדין כן. אולם לפע"ד נראה ברור דהא דס"ל לחזקיי דשחט בה שנים יצאה מכלל חייה דוקא בשחיטה הוגנת הדין כן אבל שחה ודרס ומכ"ש נחר או עקר הסימנים אינה אלא כתפופה בעלמא, ולאו דוקא אליבא דר"י אמר כן לקמן בגמ' אלא חזקיי נמי מודה לה, דעיקר טעםא דחזקיא הוא מדרשי לו לאכול אחר השחיטה מיד קודם שתצא נפשה (וכאשר ביארנו בفتיחה דהיתר זה לר"ע מוכח מקרא עיי"ש) מזיה דן דשחיטה הוגנת משווה לה כienia היה עכ"פ, لكن אין בה משום אבמה"ח והתנה במשנתינו אשמעין דה"ה בטמאו כשחט ישראל או בטהורה כשחט נכרי דיש בו צד שחיטה או מצד השוחט או מצד הנשחט, משוו"י לי ואוכל לטמא טו"א ומミילא ה"ה שלא לחיבב אבר מה"ח ו/or אסי מבאר לו דבעינן נמי מחשבה להאיילה כדי שתוחשב אוכל לגבי טו"א, ומミילא גם שלא תחא בה משום אבמה"ח. או נאמר דלה לא בעינן מחשבה כלל, דהמעשה שחוותך ממנה אבר לאכלו חשוב יותר מחשבה, אבל כל זאת רק במעשה שחיטה הוגנת ובישראל בטמא ובעכרי בטהורה, אבל בשחסר אחת מהני תנאים אין בו אלא מעשה טרופות בעלמא, ע"ג דנפסקו שני הסימנים, וכח"י תחשור הוא לירוי יו"א והוא לירוי אישור ארמה"מ

אבל מה דקשה על דעת חזק' הווא, דכיוון גם לדידי' רק בשחיטה הוגנת הדין כן, ומכח גזה'כ דהתירה התורה לאכול מיד בעודה מפרקסת, מנ"לധה דין כן גם לגבי טו'א והעמדה והערכה ולגביה הרבעה דכל מילוי חשיבא כאיתנה חייה, דלמא רק לגבי איסור

שכנסו כדאמר ר'ה, דاز מטמא גם טומאת נבלות, אלא קאי על אל דת'ק דמצטרף לטמא טו"א, ועי' אמר בגמ'adam חישב עליו גם בפ"ע מטמא טו"א بلا צירוף, ודוק' ועיין עוד לקמן בדף הסמוך.

ע"ש גמר' א"ר אסי שונין ישראל בטומאה ועו"כ בטהורה צרכין מהשבה והקשר מים מ"מ"א, מפשטות העניין נראה דהאי מחשبة היא להאכילה בעודה מפרקסת, دائית לאכילה לאחר פירוכוס בלא מהשבה נמי עמדו לאכילה, ועוד دائית מהשבה לאכילה אחר, פירוכוס אידך משוויל יי' אוכלא קודם פירוכוס. אלא דמתוך דברי הרמב"ם צל' לא נראה כן, שכותב בפ"ג מאבה"ט ה"ד, דישראל שחתת בהמה טמאה לעכו"ס, ה"ז מטמאה טו"א כ"ז שማפרקסת. ואינה צריכה מחשبة שהרי ישראל שחתה לאכילת עכו"ם, ואין לך מהשבה גזולה מזו, ואינה צריכה מחשبة שהרי סופה לטמא טומאה חמורה עכ"ל. והכ"מ תמה עליו ומה פסק דלא קר' אסי לעניין ההשר, וכקתרץ דס"ל דנדחה מכח סוג'י לדם שחיטה, וכקושי' התוס' ליקמן ד"ה ולהעמידה פחותת מכזית. אבל על הא דפסק דלא צריך מחשبة לא הקשה כלל, ועיין בלב אר' שהתעורר בזה ליקמן בד"ה בפרש"י ד"ה אל' מודה חזקי'. ובאמת לך"מ דהכ"מ הי' סובר דהאי מחשبة דקאמר ר' אסי אינה להאכילה בעודה מפרקסת, אלא סתם להאכילה לעכו"ם, וכן עכו"ם בטהורה סתם להאכילה לישראל וכפרש"י ליקמן ע"ב ד"ה מטמא טו"א ודלא כתוס' שם ד"ה ועו"כ והא דקאמר ר' אסי לצרכיון מחשبة ע"ג דמסתמא כן הוא משום דהוא לא האזכיר שחתת היהسرائيل לעכו"ם והעכו"ם לישראל, אלא שונין לישראל בטמאו ולעכו"ם בטהורה, וכן מוכרכה לי' לומר לצרכיון מחשبة והיינו שישחות הישראלית לצוריך עכו"ם והעכו"ם לצוריך ישראל, אבל הרמב"ם שכותב בפירוש דישראל לצרכיון לעכו"ם וכן עכו"ם לישראל שפיר קאמר דלא לצרכיון מחשبة אחרת דהינוzx מחשبة דקאמר ר' אסי, וכן לא נתקשה לי' להכ"מ רק על מה שפסק דלא בעי הקשר מים ממש דסופה לטמא טומאה חמורה. דזה דלא קר' אסי.

אבל מה דיש להעיר על האי פסק של הרמב"ם "ול הוא דאין לא בעי הקשר מים לגבי עכומ"ם בטהורה, לפי מה שכתב הרמב"ם "ול בפ"ב ה"י מאבה"ט, דשחיתות נカリ אין בו טומאת נבלות, א"כ אין סופה לטמא טומאה חמורה. וביח' ק"ז צ"ל כתוב בפשיטות דהדין כן דנカリ בטהורה צריכה הקשר ותמה אני א"ק לא הרגש כי הוא נגד פסק הרמב"ם דפסק בפירוש דנカリ בטהורה אינה צריכה הקשר. אבל מה שנראה לפע"ד לישיב דעת הרמב"ם שלא יסתורו פסקיו, Dunnio דאין סופה לטמא טומאה חמורה מ"מ אינה צריכה הקשר מים מסוימים דם השחיטה מכשרתו, דכיון דשחיתת נカリ מוח"ת שחיטה הוה לטוהר מידי נבלה שוב לידיון הדם כדם שחיטה להחשיר. והן אמרת דהרבנן "ול כתוב בפ"י ה"ג מטו"א דאף בדם שחיטה דם הקילוח איינו מכשיר מפני שעדיין חיים הן אלא דם השותת לאחר קילוח, וא"כ אין במציאות שיוכשר הבשר בעודה מפרקסת מדמה, דם הקילוח הוא דם שהנפש יצא בו, וכמש"כ הרמב"ם "ול בפירוש בפ"ו מ"מ", וא"כ לאחר שיצא דם הקילוח הוה כמתה גמורה ומטמא טו"ג כי הפרkos אחר יציאת דם הנפש איינו אלא כפרקוס לאחר התזות הראש, שאינו אלא צונב הלטה אלा דברת תמהו הראש יוסף והלב אר"י על פסק הרמב"ם בזה עיין לעיל דף ל"ו ע"א דהא דמענטש שם מדם חללים ישתה דיצא דם הקילוח הינו בדם הקזה, אבל לא דם שחיטה דמקשיר מקרה דעל הארץ תשפכנו כמים עי"ש בלב אר"י היטב. ואני הוסיףתי בתימא על הרמב"ם "ול דמנוי" וב"י הביא את הדין

מתה כל מה דפorsch ממנה ודאי גם بلا קרא כנבהה תחשב, דהא גם היא עומדת למות מיד.

ועיין בח' ק"א בעהחת"ס צ"ל של' לפי דעת הרמב"ס דנקה"ו^ז נבלה מחיים אלא שאינו מטמא מחייבים, וממש"כ שחת בתניים וכי לפ"ז בנכרי בטהורה וምרכסת ואכל כזית ממנה יש בו איסור אבמה"ח ואיסור נבלה עכ"ל. ואם בדבריו כן ה'י, אז אפילו לר' יוחנן נמי הדין נוטן דברש מן המpercסט כזו שכבר אית עלייה איסור אכילת נבלה אלא שהחיות מציל מן הטומאה אם חתך ממנה כזית בשר קרי ב'י כל אשר יגע בנבלתם לטמא, דהרי על האי בשר שם נבלה הוה ואין בו חיות כדי שתצליל מן הטומאה, ואין זה דומה לשארבשר מה"ח שאין בו טומאה, דהרי אין עליו שם נבלה, משא"כ על בשר זה שלוקין עליו משום נבלה. אבל דעת ר'ז צ"ל נמישך בזה אחריו מפרש הרמב"ס אשר ביארתי בפתחה ובסוגי" דמסוכנת לעיל ד' י"ע, שבמחלוקת לא נחתנו לדעת הרמב"ס כי הרמב"ס בפירוש כתוב גם לגבי איסור אכילת נבלה בעין דוקא מטה גמורה, וכאשר מוכח כן מסוגי" דמסוכנת עיין בלב אר' שם, אלא דעת הרמב"ס דטרפה ונבלה חד לאו הוא וכאשר כתוב פ"ד ממ"א, דמצטרפין מה"ט משום דטרפה תחולת נבלה ולא חלקון הכתוב לשנים אלא משום אדם שחט את הטרפה ולא בא הנבלות ליד גמור, מ"מ לוקין גם על הטרפה לחוד שהיא תחולת נבלות, אמר מעתה בנקה"ו ופסחה ופסחה"ג דתו לא מציע שחיתת המטהרת מידי נבלה, הרי מיד קרי נבלה ע"ש סופה, ככל דבר שסופו להיות נן בלי ספק, לכ"ע אמרין אגמלל"מ, ואי גם בסנקה"ו בנקה"ה הלא יכול לגרה החיטיות כמו שאמר חזקיי כאן עד שלא Tabא לידי נבלות לעולם, הלא הרמב"ס ז"ל דחיה זאת מולכה כמו שהבאתי לעיל, וס"ל דמקרי סופה לטמא טומאה חמורה, ולא בעי הבשר, וכmesh"כ למעלת דזה דבר שא"א תשחיתה כל כך, אולם אם חתך כזית ממנה האי כזית ודאי יצא מן הכלל של הבעיה, דהרי האי כזית הוא בשר מה"ח ולא נבלה, אבל טרפה הוה אלא דבמה"ח וטרפה חד לאו הוה וכרכ"י לעיל ק"ב ע"ב, וכמו שפסק הרמב"ס ז"ל, אבל בחותך אחר ממנה הרי זה טרפה וגם אבמה"ח, שהם תרי לאוי דלא סטרו אהדדו, אבל אבמה"ח ונבלה מהה תרתי דטרפו וא"א לעבור על חד אבר בשני לאוין אלו, דנבלה הוה בשר מן המת, ואבר מה"ח הוא מן החי דוקא. וכל זאת לר'ז צ"ל דpercסט תקופה לאחר שחיתות הסימני" עדין היא חי כי, ילכא בהמה שנחשתה בפייסול, לא משום נבלה וגם לאינה חי, וכל דבר, אבל לחזקיי דמשועי לח לאחר שחיתות הסימנים חייל, וכל זאת לר'ז צ"ל דpercסט תקופה כ"י ימות וזאת גם לאיסור אכילת נבלה אין זורה עד שתמות לנמי, דהרי לדידי" יצאה מכלל חייה, ואין בה אלא איסור אינה חי מיד, דהרי לדידי" יצאה מכלל חייה, ואין בה אלא שנספלה, לא ה'י בה לאו רק איסור עשה דאי"ז, ואתמן התמייא לומר כן, אבל אם נאמר דחזקקיי כל שיצאה מכלל חייה גם בלי שום קרא בשר הפורש ממנה נבלה ולא בשר מה"ח ממש"כ למעלת ניחא טובא, ולכן יפה כתוב רשי"ז ז"ל דזוקא גוררו לחיטיות קטנות בפחחות מכזית ודוק' היטב כי הדברים אמיתיים וקילוריים לענין בס"ד.

גמר' ר'יא האל וכו, אר"ה והוא שכנסו, ופרש"י ז"ל דעת"י שכנסו גלי דעתך דלא בטליה מעירקא, אבל נתכנס מאליו, וכן שכנסותו תינוקות וכו' עכ"ל, הנה ה'ה אם כנסו גדול בכוננה אם איינו המפשטע במpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל חייה אלא דעתך לא באת לכלל

אבמה"ח התירה התורה, ואי כדי שלא תהי גזה"כ לפינן ממש לכל מיili יצאה מכלל חייה, סכ"ס גזה"כ הוא דזוקא בשחיטה הונגת יצאה מכלל חייה אבל בנחירה או עקירה לא ע"ג דבטבע הענין אין שום נפקותה בהז אישחט או נחר ועקר, ועין עוד לקמן אליבא דר' יוחנן בהז ודוק'.

ע"ש ר'י אמר ישנה לאברים, לאו מתה היא. פי' אלאichi לכל דבריה לענין אבמה"ח וכן לענין הרבעה ולענין העמדה והערכה, אלא לענין טו"א בלבד הוה כמתה וכן שלא תצליל הבלועין בתוכה באחול המת כדלקמן. ועין בלב אר'י דקמתמה למה לא תצליל החיות גם מטו"א, ומ"ש מגדים ובן פקועה דין טעונים שחיטה, ומ"מ החיות מציל מטו"א וכmesh"כ התוס' לעיל פ"א ע"ב ד"ה הוαι, ולכן יצא לחדר החדש דהאי דמקבל טומאת אוכלי בעודהpercסט באמות רק מדרבנן הוא, הוαι ונראית כשהוחטה, ומ"ה בנהירה אינה מקבלת טו"א דאקדמי אדאורייתא דחחיות מציל, ומוסלק בהז מה שעמד בו הראב"ד ז"ל פ"ג מטו"א, אבל לחזקיי דס"ל דpercסט אינה כחיה באמות מקבל טו"א מה"ת עכ"ק עי"יש. ואני תמה דלפי דבריו לחזקיי באמות אין חילוק בין שחיתה לנחירה, ובין טמאה ונכרי לטהורה ושישראל וזה ודאי ליתא כמו שביארנו, והוא ז"ל לשיטתי" איל שכתב למעלה דגס לחזקיי אסורהpercסט לב"ג באיסור בעלמא כמו אבמה"ח של עוף לרמב"ס. וכל זה דזוקא אחר דזוקא ואחריו כל הדזוקים עדין לא יתישב ומה נקרי בטמאה לא מהני מחשבת עצמו לאכלה להיות משוווי"ו אוכלי. הא חדא שניית קשה לי על דבריו דמשמעו דלא קשי לי על ישראל בטהורה כלום וכן ניחא לי דמדרבנן החמירו בישראל ולנכרי בטהורה דנראה כשהחיטה כשרה דמקבל טו"א מה"ת, ובאמות לפ"ג קושיתו זו ליתא דגס בשחיטתה כשרה באמות קושיתו ז"ל לשיטתי" איל שכתב למעלה פ"ד ע"א ד"ה בעין העמדה והערכה דסביר, דבשחיטה כשרה באמות אינה כחיה לא לענין הרבעה ולא לענין העמדה והערכה דבתיהו התורה לאכול בחותך כזית ממנה בעודהpercסט, גلتהلن דחשחיטה הכשרה משוווי לה כמתה לגמרי וממילא לכל מיili, אבל מה עינה לדעת הרמב"ס ז"ל דס"ל דגס בשחיטה כשרה הוה כחיה לכל דבריה כמבואר מותו פסקיו בפ"א מהל' א"ב ובפ"א מאבה"ט עי"ש. וא"כ טו"א למה נתמא מה"ת ולא נראה לפע"ד דבון לחזקיי" ובין הא שאר מיili הוה כחיה". וכך נראה לפע"ד דבון לחזקיי" ובין ר'י, הא דpercסט הון בטהורה והן בטמאה בשחיטה כשרה עי"יש ישראל דטמא טומאות אוכלי מה"ת הוא, וא"ג דלשאר מיili הוה כחיה, מ"מ המעשה והמחשבה משוווי"ו לי אוכלי, וכן לדומות זאת לדגמים ולבן פקועה, דלא נעשה מעשה להשוותו אוכל, ובפרט לדעת הרמב"ס ז"ל דבון פקועה שהפריס עג"ק בעי שחיטה מה"ת כאשר ביארתי במקומו, דליך מזה שום ראי"ו דוק'.

תוס' ד"ה הוαι ויכול לגרהה ולהעמידה חפות מכזית, פ"ה וכוי ולא ה'י צריך לפרש כן אלא אפיילו חחיכות גדיות ובלבד שלא יי' אברים, דבמה"ח לא מטמא וכו' עכ"ל. ולפע"ד נראה דבדקדוק גדול פי' רשי"ז ז"ל דזוקא חחיכות קטנות דהא לחזקיי קיימין כאן דס"ל דיצאה מכלל חייה, וא"כ אין כאן לא אבמה"ח ולא במא"ח אלא נבלה, ורק בשר מה"ח אמרין דאיינו מטמא דגס אבמה"ח לויל קרא דכי ימות מן הבמה דמנוי" דרשין لكمן קכ"ח ע"ב דבמה"ח מטמא נבלה לא הוה ידעין דאית בי טומאה, אבלpercסט לחזקיי" דיצאה מכלל חייה אלא דעתך לא באת לכלל

הקריעה, ג"כ לטהורה תחשב ואינה מטמא הטהרות שנגעה בה, משום דסופה להקרע לגמרי ונידון ע"ש סופה הן לענין קבלת טומאה שלא ליטמא חלק אחד בגעית הטומאה של חבירו, והן היהות טהורה בעודה מחוברים לקרעים במקצת, משום דחרי עסק הוא בקריעה, ורובה כולה משום דסופה להיות כן, אלא אם נפרש המשנה כן, אין מקום לדברי ר"ג דאמר ל"ש וכו', דהה לא מיררי כלל מקרייה כדי לטהרה דהרי ה"ה בטלית טהורה דשובה אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, ומה שיק' לומר דחס עליה לקורואה כיון דחצין שהתחיל ולא פסק מלקרוע עד שגמר כל הקריעת אלא דבנתים נגע שרעץ בה או אם היא טמאה ונגע טהרות בטלית זו קודם גמר הקריעת. וכן אין מוכרים לפירוש ז"ל דמיירי דוקא בטלית טמא וקורואה כדי לטהרה מטמא, ורובה סגי לטהרה כי בטלה מטורות בגדותו אינה עומדת לתשミשה הראשונה, וע"ז אתה ר"ג לומר דזוקא בגין טבולה יומם דלא חס עליה סגי ברוב, אבל בלא אטבלה אייכא למיחש שיקרא רק מחיצה וידמה בנפשו שכבר קרע רובה, דהרי חס עליה ואני קורע אלא מה שצרכיך כדי לטהרה, אלא דלפирוש זה רבו הדקדוקים והקשיות, חדא מה זה דקעתי טלית שהתחיל לקורואה ומה שכתבו התוס' דטהורה למפרע מתחילה הקריעת, האי דינא בעצמו יש לתמורה עליון, אדם מוחשבתו לבטלה מטורות כל' מהני א"כ גם בלא התחלת הקריעת תהני למפרע כשחישב עליה לקוראה ולבטלה, וא"כ דבענין דזוקא ביטול ממש מה מהני תחלת הקריעת כיון שעדיין עומדת לתשミשה ולא עוד אלא דהמשנה בעצמה אומרת כיון שנקרע רובה שב אין חיבור, הרי ברור מללו דרך אחר שנקרה רובה אין לו חיבור. וכפי הנראה רשי ז"ל הריגש בחומר לשון זה דטילת שהתחיל בה לקורואה, ורצה לתקן בו מה שמספרש דבא לקוראה כדי לבטלה מטורות טלית. אלא דאי"כ הוסיף על חומר דלפ"ז אם היה קורואה לא כדי לטהרה אלא מטעם אחר או שנקרעה מעצמה, נמי הدين כן דטהורה, דהרי שוב אינה עומדת להשתמש בה לתשミשה הראשונה. ולמה קתני התנא האי לישנא דהתחיל בה לקורואה. ואני לנו מנוס אחר אלא לומר אדם נקרעה מעצמה לעולם סגי ברובה, אבל אם הוא התחיל לקורואה כדי לטהרה בעין כולה זוקא מחששא דר"ג, דילמא חס עליה ולא אני למייבוד רובה, אבל מ"מ גם בזיה סגי ברובה בטלית טבולה יומם ומזה הוכיח ר"ג דינו דכיון דהתנא אתה לא אשמעין אפילו בהתחיל לקורואה כדי לטהרה סגי ברובה ולא חיישין שחס עליה ולא יקרע רובה, ע"כ בטבותל יומם מיררי. ומילא יודה דוחק על דוחק, דמסתמא מתפרש המשנה להיפך, גם בתחלת לקוראה סגי ברובה, ואיך נכנס בדרכי התנא היפך מזה דבאמת חיש דחס עליה ובענין כולה, אלא דבטבותל יומם סגי ברובה כמו בנקרע מעצמה שנית גם היא דקעתי אינו חיבור לפי פרש"י ז"ל אינו מודקדק כלל, הלא אין זה הטעם דין כאן חיבור, אלא משום דבטל מטורות טלית, כמו כי חרס שניקב כמושcia זית טהור, שבת דף צ"ה ע"ב. והכי הול'ל כיון שנקרע רובה בטלה וטהורה. אלום דעת הרמב"ם ז"ל חלק הרבה משיטות רשי ותוס' ז"ל בפ"כ מג' כלים בסופו, טלית שהיא מדรส והטבילה וקודם שייריב שימושה להקרע ממנה קרע, כיון שנקרע בה רובה אינה חיבור וטהרה כולה וכו' שהרי הוא קורע והולך וכו' עכ"ל. דעתו ז"ל לפרש הא דקעתי במשנה דהתחיל לקורואה דהינו שקורע חתיכות פחות מג' על ג', וא"פ שעדיין לא לא גמר הקריעת, כיון שנקרע הטלית לחתיכות נתגר גם המיעוט שעדיין אית בקי דמי מופורת. דומה שכתב שררי הוא קורע והולך מוכח דקורע לכמה חתיכות, וממה שכתב "וטהרה כולה" והוסיף תיבת כולה דלא נאכ'r במשנה שמעין דהקרעים נפרדים לגמ' קבלת טומאה, וכן אם טמאה הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

בעצמו שאין כאן גilio דעת דלא בטליה, לא מהני להחשב בשם לטמא טומאות נבלות, כאשר מסביר לו רשי ז"ל דמחשבה שאח"כ מהני דוקא לשוו', אוכלה לקבל טו"א, אבל לא לשוו' באבל והיות מטמא כנבה, ולכן צ"ל דמה שכתב רש"י באבל ה"ה נכס מסאי' ע"י תינוקות אורחא דמלתא נקט אבל ה"ה כנסו אחר שלא הפיט, ומילא דזוקא בפלטו סכך אבל בפלטו היה לא מהני היהו הנכס לשוו' בשם, דכאן לא שיק' גilio מלטה למפרע, אלא דלפי מה דמייך דר"י אליבא דר' ישמעאל אמר למלאי, דס"ל דעור לא מבטל, א"כ בפלטו היה בלאו כינוי מטמא כנבה וرك בפלטו סכך עניין כינוי מטמא דבטלה, וא"כ לכ"ע דהעור בעצמו פלאו סכך מהני הени' לשוו' נמי בשם, ולידי' כל שמתכנס באבל המבטל הני' חציא יתי' בשם, אין לדין דר' יהוד' שום מקום, אבל הרמב"ם בפ"א מאה"ט פסק כר"ע מ"מ פסק הא דר"י וכדמפרש ר"ה והוא שכניםו, וככתב דבין פלאו סכך מהני' הינו' ימי' בשם, ולידי' כל שמתכנס ע"י גודל ומדעת אפילו איינו המפשיט מהני' וכבר השיגו הראב"ד ז"ל, ועין בכ"מ ובלב ארוי מה שכתבו בזאת. והעיקר דהרבנן ז"ל מפרש דהגמר' במסקנא דקאמר ור"ה דאמר כר"ע על כל פלאו סכך מהני הени' לשוו' סובר דהעור מובלן, מהני הени' מירמות קאי, וא"ג דר"ע סובר דהעור מובלן, ואם נתכנס באבל מהני' לשוו' בשם לטמא טומאות נבלות, ואם נתכנס באבל מהשבה מאליו אפיו טו"א איינו מיטמא וכדאמיר לעיל, והסוגי' מתפרש בדוחק, אבל גם לפרש"י ז"ל הסוגי' אין לו פירוש מרוחה, וכאשר נדחקו התוס' בקושיותם כאשר תראה ודוק' היטב.

דפ' קכ"ב ע"א משנה אלו שעורותיהם כבשרן וכו', ר' יהודה אומר וכו', גירסת הרמב"ם וכן איתי' במשניות ר' יוסי. ואולי משום איזה דר' יהוד' גרשין תרי פעומים ר"י למה לי, אבל זה ליאת דלעיל רק הא דאך עור חזיר הבור, דברי ר"י המה, אבל עור חטרת וכו' חזיר לדבורי ת"ק, ורק הפסיק בדברי ר"י שחולק על הא דמדייק הת"ק בחזיר דזוקא של ישוב, להוסיף אף חזיר הבר, וא"כ חזיר בדברי ת"ק, וכן הוא بما שתנא אחרי דברי ר"י בתרא, וכולן שעבדן וכו' שהם דברי הת"ק סתם מתני' אלא שהפסיק בדברי ר"י שחולק על הלטאה. אבל דברי ריב"ע שאומר שמנת שרצים וכו' הניח לבסוף אחר שישים דברי הת"ק, כי לא רצה להפסיק כל כך בדברי הת"ק, ומישב בזאת מה שדקדק מהרש"ש בהגותיו ודוק' היטב.

תוס' דה עורות אביו ואמו שטיחין, וא"ג דמות אסור בהנאה וכו', מ"מ לא י"ג נזרו רבנן מושום ה"ק חשא וכו', והא דלא קשי' להו כיון ד אסור בהנאה למה להו לגוזר טומאה, דבימוא כ"ג ע"ב אמרו דחמירiy להו טהרת כלים יותר מהורג את הנפש ועיין פשחים פ"ה ע"א.

תוס' דה עור הראש של עגל הרך על מעשה הי' שואל וכו' ואני מסתפק ושואל אם בימי ר'יל ור' עדיין הי' נהוג טומאות וטהרות וכעת אין הפנאי לחפש אחר הדבר.

דפ' קכ"ג ע"א גמר' תנן התרטט טלית שהתחיל לקוראה כיון שנקרע רובה שב אינו חבור וטהורה עכ"ל, הא תיבת „וטהורה“ ליאת במתני' דכליס, והברטנורא שם מפרש אינו חבור דאם נטמא הקצה האחד לא נטמא הקצה השני, והכי פירושה של המשנה טלית טהורה שרצויה לקוראה לשננים, כיון שהגיע לרוב הטלית ואז נגעה טומאה באחת מן הקצוות, לא נטמא החלק השני, א"ג דעתין לא נחלקה לשננים, כיון שעיטה עתה לחלקם לשנים הוה רובה כולה ואין להם חיבור לענין קבלת טומאה. אלא דכאן הוסיף הש"ס תיבת „וטהורה“ ומילא דתו א"א לפרש המשנה כן, אלא דעתין יש לומר דתרתי קאמיר דכיון שהגע לרובא שב אין לו חיבור לענין קבלת טומאה, וכן אם טماء הייתה ונגע טהרות אליה קודם גמר

והא דלא פריך מכל שחיקות דעתם דקי"ל דרבאaggi, דלייזר דילמא לא אתו למייעבד רובה, מושם דהתאם לא שייך לומר דחס משלוחות הרוב כמו בטלית דחיש מלקרוע, אבל גבי עולת העור שפיר חיש משום דאסור להבדיל כולן עיי". ולכאורה" דבריו תמוין, דס"ס אמר יארע דלא שחת רך מהכח הסימנים יהיו חס להטריף את הנשחת, ודמה על המכחשה שהוא רוכ ושפיר הי' מקום נגור דינבעי כל הסימן, והי' מקום ליישב זאת עפ"י דברי הרשב"א ז"ל בראש מיכלון שכ' על הא דרבא אמר, מומך אוכל נבלות מותר לאכול משחיטתו עי' בדיקת סיכון, משום דלא שבך התירה ואכל איסורה והקשה הוא ז"ל עדין ניחוש דילמא לא שחית רוכ הסימנים דבזה לא מהני מומכח דהרי לא בדק בסימנים נבלה, ותירץ דמסתמא יבודק מיד ושילים את הרוב אם ימצא שעדיין לא נשחת, וא"כ ה"ג י"ל דלא מצאו כאן ליגזור משום דלא חיש לשוחות אפיקו כולן, ואם ימצא מצומצם הלא תוק שיעור שהי' יכול להשלים, ולא יכנס בספק, ואם בשביל שיארע שיחיה בבדיקה הסימנים עד לאחר שיעור שהי' הוא מלטה דלא שכיח ולא גרו בה. אלא דא"כ נצמח לנו קושי עצומה על פסק בעלי השוע"י בי"ד ריש סי' כ"א, דסגי ברוב מצומצם עי"ש בטו"ז הא לדידן דמחמרין בשהיי' משה ומכש"כ בעופר דלכמה פוסקים מעיקר הדין במשהו, איך נסmock ארוב ולא נגור דגזר ר"ג הכי בטלית שאינה טבולת יום דבעינן דוקא קריעת כולה, משום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוכ והוא קושי עצומה.

וז"ע דהא דפסק המחבר דרוב מצומצם נמיangi והוא דעת הר"ג והרשב"א ז"ל וכמו שהביא שם הטו"ז בלא"ה מן התקמא, לפ"י מה שכתב הרמב"ם ז"ל בפי"ה"מ לעיל ל"ב ע"א ר"ש כד"י ביקור (טבח חכם למפרש בגמ') דהינו ביקור השחיטה לדעת אם נשחת השיעור שחיב או לא עי"ש, ואני ביארתי שט' דיפה דיבר הרמב"ם ז"ל בזה דבשחתה מצומצמת קמיiri דבעי הבנת הלב ודקדוק עצום לשער אם הוא מכחשה או כ"ש יותר, וצריך דוקא חכם כמו בבדיקה הסיכון על פגימה כל דחו הנרגשת ולא אוגרת, והרמב"ם ס"ל דמשום לתא דאייסורה ולא משום כבונו של חכם בעין דוקא חכם, וא"כ הוי לו להמחבר לחוש לדעת הרמב"ם לחומר באיסורה דאוריתא, ולהתנות עכ"פ דבעי להביא שחיטה מצומצמת לפני החכם. אבל הקושי דלעיל דלמה לא נctrיך כל הסימנים כמו הchiyi דבעינן קריעת כל הטלית דהרי ודאי חס להטריף בהמתנו כמו שחס ליקרע הטלית באמות לק"מ, אלא דברי המהרמ"ל ז"ל במחייב נדרים וקושתו אין לה מקום.

דינהה הא דגזרו על טלית שאינה טבולת יום דבעינן קריעת כולה ולאangi ברובה ואפיקו רוכ הנראה לעיניים לא, (זה מוכח מדלא מוקי בסתם טלית ורובה רוכ הנראה לעיניים קאמר) ע"כ אינו אלא במלטה דבידו הוא לעשות דהרי מצי לקרועה כולה אם רוצה לטהרה, וממילא גם בדיעבד אם לא עשה כן ונגעו בה טהרות נטמאו, אבל כיון דגזרו טומאה עלייה עד שנקרועה כולה הוא דבר דעתא ממילא, אבל לפסול דבר מפני גירה כזו במקומות שלא ה"י חס בעשיי', אלא דראייך רק שלא נגמר ולומר דמשום דילמא יאמר על מכחשה שהוא רוכ, זה דבר זר דהרי בזהangi להצrik רוכ הנראה לעיניים, או שיכריע בדבר איש אחר שאינו חס על הפסוד, אבל אין לו טעם לאסור ולהפסיד מכל וכל ולבן בכל שחיטה דעתם לא מצי פריך מיידי דלכתחלה בעין באמות כל השני סימנים, ולדעת הרמב"ם אפיקו בעופר וכדמבעואר בריש פ' השוחט דרבא כמו שהוא אין אלא בדיעבד, ואי בדיעבד כיון דהוא לא מחמתה שהי' חיש עלייה, לא שחת כולם אלא מחמת שאירע כן ע"פ שכונתו הי'

מעיקר הטלית, והעיקר הרבותה הוא דהנשאר במשמעותו והוא כדי מעפורת נמי טהור, וכי האי "אינו חיבור" על המיעוט של הטלית שעדיין לא נקרע לקרעים, שג' הוא אין לו חיבור מפני שהוא קורע והולך, וחשוב גם האי מייעוט כרוך בחתיות פחות מכדי מעפורת ונתרה ע"ש סופו. ועיין במיל"מ שם שכתב לדעת הרמב"ם צrisk להגיה בגמ' בדברי ר"ג, וקרע לה כולה" וכן "גזרה דילמא לא אתי למקראה כולה" והמל"מ שכח לומר דמס תיבת "גזרה" צריך למחקיה דהא עדין באמת לא קרעה כולה, ולא שייך לומר גזרה אלא חיישין דילמא יחווש על הטלית בגמר קריעתו ושאיר כדי מעפורת ממנה. וגם לשון "אינו חיבור" קשה לשמעו, דיתור הויל"ל שוב סופה להקרע וכקרוע יחשב. וגם אחר כל ההגחות והדוחוקיס, המימרא דר"ג גופא קשה לשמעו, דכיוון דקרע רוכ הטלית לקרעים בכונה לקרועה כולה, איך ניחוש דבמעירות האחורי יחוור ממחשבתנו מפני שחל על המיעוט אחר שלא ה"י חס על הרוב וגם הסוגי' משולל הבנה דמה קשי' מעולת העוף ומפשיט בהמה לשוטח וכאריך האריך בזה המיל"מ וצע"ג וד' יאיר עני ועיין עוד לפניו ודוק'.

ע"ש גמר' ארבע"א, ל"ש אלא בטלית טבולת יום וכו'. והנה מאיד יש לתמונה איך מצרי ר"ג להכניס במשנה ברורה דקתני טלית שנקרועה רובה תורה, דמיiri בטלית טבולת יום דוקא, ובטלית דהמים קשים לה דוקא אשר אין זהו שום רמז רמייא בלשון המשנה, וכל זאת בלי שום הכרע, דעתמא גזרה דילמא לאأتي למיעבד רובא הוא גזרה חדשה, והיתכן דהנתנא שלא הזכיר גזרה זו כלל, ישנה סתם דטלית שנקרועה רובה תורה ויסmock על המבין שיבין מדעתו דנפשיה, שכאן יש מקום לגורר דחס ולא יקרע הרוב וידמה בנפשו דאייכא רוכא, וקורא אני על זה וכיווץ בזה, דברי הגמ' ל�מן דך קכ"ד ע"א, האלקים אי אמר לי יהושע בן נון מפומי לא ציתינא לי'.

אבל כבר ברرتاي לך כל גדול בזה בהרבה מקומות בש"ס, והעיקר לעיל נ"ה ע"א בסוגי' דבשר שתנטעלם מון העין דרב אוסר בשר שתנטעלם מון העין, ומובואר בירושלמי דעפ"י מעשה שראה רב מקילין בשבר ליקח מון העכו"ם, עמד וגזר על כל בשר שתנטעלם מון העין ובכל זאת בש"ס דילין מקשה על רב מכמה משניות וברייתות ומתרכין להסכים עם גיורת רב, והוא דבוקש כתוב הטוי י"ז ריש סי' קי"ז דכל דמפורש להיתר בקרה אין כה ביד חז"ל לאיסרו, כן הוא גם לגבי אמוראים דין להם כה לחיש איסור נגד היתר מפורש במשנה או בריתא, ולכן מקשין על איסורו של רב דאמור סתום בשנמה"ע אסור ולא קאמר דגזר תיקון כן להוראת שעה או לעירו זמנו מצד תקנה אלא איסור לכל העולם ולכך זמן קאמר וכזאת א"א לחחד אס מפורש להיפך במשנה או בריתא הקודמת לו בזמן, ולכן הוצרך לשנות שאין היתר זה מפורש משום דיש לדחוק ולפרש המשנה להתחאים עם דינו ואעפ"פ דPsiṭṭa דמעולם לא כיון התנאה זהה, אבל די לו בדוחק זה שלא ה"י מפורש להיפך, וכן כתบทבי בריתא פ' כל הבשר לעניין דמקי מותני בדכאייב ל' עינא עי"ש, וחדר מלמידי אמר לי שמובא בשם הגאון ר"ג ווילנא ז"ל שכתב בדברי על כל hei חסורי מחסרא והכי כתני شبש"ס וכדומה מון הדוחוקיס, שהם על דרך אסמכתה ונחנתי מאד, אבל אפילו לא זאת נמצאת זאת בשום ספר עד הנה. האמת עד לעצמו, כי לולי עד لكمנו מה שאכתוב בזה ע"ד פסקי הרמב"ם ז"ל ודוק'.

ע"ב גמר' עולת העוף לרaber"ש ליגזר וכו', וכותב המהרמ"ל ז"ל

ועוד אני אומר דיפה דחה הרמב"ס ז"ל האי תירוץ שבש"ס דברותמה דרבנן מيري, כי על תירוץ זה יש תימה רבתא, דא"כ ר"ג העמיד דין על משנה דכלים שהוא בסדר טהרות האחרון שבסדרי משנה, ואמר לא שנו וכו', למה לא העמיד דבריו על משנתינו הקודמת לומר לא שנו יותר מכדי אחיזה תהיר אלא בטומאה דרבנן, אבל בטומאה אורתיתא בעיןcola, והוא הוכחה גמורה דלא מוקמן באמת המשנה בטומאה דרבנן. ובלא"ה כבר כתבנו לעיל דעתך הגזירה ר"ג בשם רביה ב"א חדש לנו, ולא הייתה בימי המשנה, ועיקרו שקל וטרוי הוא כדי שלא תהיה משנה מפורשת נגדו, וא"כ הוא אין לנו לקבל האגירה רק במקרה דהינו בקורס טלית כדי לטהרה, אבל לא נלמד מטלית על מפשיט עור וכען שאמרו קנסא לא יפלין אפילו הוא דומה, כן גירה מגירה לא נילוף אלא דעל ר"ג פריך ממשם דאמר דין בו לשון לא שנו, וכען הוא מפרש המשנה כן, א"כ יפרנס המשנה ומפשיט, ומה תאמיר דהתרם לא גרו, א"כ מנ"ל דבטלית גרו, אבל כיון דאנן באמות אמרינן שהగירה היא חדשה שנתחדשה בימי אמראים, אע"ג דר"ג אמרה בלשון לא שנו. וכען מימרא דרב דמביא הש"ס לעיל צח' ע"א בלשון אסור בשר שנמה"ע אסור ולא הזכיר דהוא גור עלי עד שפרק בשביב זה עליו ממשניות ובריותות כמו כן הכא, אבל באמות הוא גורה חדשה, ולא נילוף מטלית על מפשיט בטומאה, אפילו לא נדע לחلك בינם, דהרי חזין דר"ג בטלית קאמר ועל משנתינו לא קאמר מיד', ודז"ק היטב.

רש"י ד"ה בטרפה בסה"ד והיא מטמאו אם נוגע בה כדםפרש ואיזיל. ד"ה מטמאה במקודשין, ככלומר אם של מוקדשין היא עכ"ל. הנה רשי ז"ל מפרש דהאי אמר אבוח דشمואל דטרפה מטמא במקודשים, היינו אם הטרפה מוקדשין היא ואז מטמא את האדים ואת הטהרות אפילו חולין והחרכה ליה משום דכאן טהור בטומאה דהינו אדם טהור. אבל דבר זה הוא פלא והפלא, דמה ראו ח"ל ליגוזר טומאה על הטרפה אם היא מוקדשין אין בזה שום מעלה בקדושים ולשון הגמ' כאן ולעיל דר"ג ע"א, רק אמר טרפה בת טמאה היא, אין דכאובה דشمואל אמר טרפה ששחתה מטמא במקודשין, משמע דלא כרש"י, דאי כרש"י דזוקא בטומאה קדושה אמר דמטמא, הכי הוול"ל הב"ע בבהמה קדושה וכדאבוה דشمואל. וכן הרמב"ס בפ"ב ה"ח מאבה"ט כתוב בפירוש דלא כרש"י וז"ל: "טרפה ששחתה ע"פ שהיא טהורה מה"ת, אם נגע בה הקדש נתמא מד"ס, וזה מעלה יתירה שעשו בקדוש" עכ"ל הרי דלא הזכיר כלל שהטרפה צריכה להיות קודש ומטמא אח"כ גם את החולין. וכן פרשי ז"ל צע"ג, ובגמ' צרכין אנו לדוחקי דטהור בטומאה היינו טהרות קדשים ולא אדם טהור דהוא ודאי לא נתמא מן הטרפה.

והנה חד מתלמידי הקשה על הא דכאובה דشمואל למה לא מינה התנא בפ' חומר בקדוש בין הני מעילות קודש יתר על התרומה, דטרפה מטמא את הקודש ולא את התרומה ואם נאמר כדעת רשי"ד דהכא הי ניחא דין זה מעלה בקדוש כשאר המעילות שמנה שם. וגם קושי זו צרכיה נגר דיפרנקנו ודז"ק.

ד"ר קכ"ד ע"א גמור' אל כלקים אי אמר לי יהושע ב"ג מפומי' לא צייתנא ליה. עיין בחדושי ק"ז בעחתת"ס צ"ל שהביא דבר הרב"י י"ד סי' רמי'ב דמוכחים מכאן, דין לאמר אף' אמרה משה רבינו. וככתב הוא ז"ל דין מוכחים מהכא מידי, אבל אמר משה מפי עצמו ומסברא דנפשי' דבר שלא נשמע איינו מחויב לקבלו, אבל הכא עולא משמי' דר"י אמר ואהא אמר אף' אי יהושע בן נוע משמי' דמשה אמרה לא צייתנא לי, אבל אי משה רבינו משמי' דרב'

על כל הסימן לא נاصر לו בדיעבד ואם יש לו שחות להשלים תוק שיעור שהי' ודאי מחייב לעשות כן, ולידיין דמחמרין בשהי' משחו, מה יעשה ולא נاصر מושם זה את הנשחט, אם יש כאן רוב הנראה לעיניים או אם החכם יאמור דaicא רוב מצומצם, משא"כ על עולת העוף לרابر"ש פריך, מאחר דאסור להבדיל וחוסר שלא ימלוק כלו, ה"ל לתוך שימליך לכתחלה עכ"פ רוב הנראה לעיניים וכארש כתבו התוס', דע"כ בלא"ה צרכין לפреш כן, דהרי אסור להבדיל, וגם זאת לא מכך לממיר דקשי' לי' שנפסול בדיעבד אם לא מלך רוק רוב מצומצם, דמהיכי תיתי נבייא קדשים לביה"פ משום האי גורה, וע"כ הקושי' אינה אלא שהול"ל דימליך לכתחלה רוב הנראה לעיניים, וא"כ בשיטתה דעלמא דבאות הדין כן נדרש להדר לשחות כל הסימנים מה ה"י לו להקשות, זה ברור ואמת לפע"ד, ובזה נבון ג"כ דברי התוס' ד"ה דילמא לא ATI למייעבד כדי אחיזה שהקשו. דמאי פריך הא לא חיס עלה דמשפט הבמה ורוצח שהי' כולה מופשט וכו', והוא ג"כ תמהוה לכאר', דניהם דלא חס מלחשיט אבל אם אירע טומאה בנתים שנגעו טהרות או אדם טהור בעור שאינה מופשת רק כדי אחיזה, הוא ייחס שלא יטמא וי Amar שהו יותר מכדי אחיזה, אלא ודאי כדארן דז"ל לא גרו או דיבעד רוק אלכתילה במקומות דעהשה בזמנים וחס לעשות גרו, וכיון דז"ל לא נספיק על זה כיון כלל דיכול לעשות יותר, וכך נספיק על תרצו דגム בכאן איכא שפיר דכאן בהפשטה דלא חס מלחשיט יותר דהרי רוצח להפשיט כולה אם הוא מפשיט יותר מכדי אחיזה, ומניח כך למה לא נספיק לומר דעתה כל הנוגע בעורה המתפשט טהור, דהרי הוא יותר מכדי אחיזה, מה תאמיר דילמא ידמה על כדי אחיזה שהוא יותר כדי שלא יצטרך להפשיט יותר, דהרי כך לי' אם ישוט קצת יותר או לא, ואי דנגור בדיעבד אם נגע דיש לו נפקותא שלא יהיה טמא, על דיבעד לא נזרו כלל כנ"ל ולכן תרצו דגム בכאן איכא משום חיס דרוצה להניח כך זמן מה דנוזו לו לטלטל ולהפשיט אם לא הופשט הרבה, וכך יש מקום לנזרו שלא יתרה בהפשטה זו דחס עלה שלא להפשט בשופי אלא בזמנים עד שיפשיט את כולה וממילא אם נגע בה טהרות קודם שהופשט כולה טמאים כמו בטלית. הן אמרת כי עדיין יש לבעל דין לחולק ולומר דשאני טלית דהקרעה היתה כדי לטהרה ולכן שייך לנזר שיקרע כולה אם ירצה לטהרה ולא רובה, אבל כאן בהפשטה לא כדי לטהר העור הוא מפשיט אלא הוא מפשיט כדרכו ומפסיק בנתים, או דירע בשעת הפשטה נגע אדם טהור או טהרות באיה עיר וא"כ לעולם הנידון כאן אדיעבד ולא אלכתילה, וא"כ לא ה"י פריך הש"ס מיד' מהאי משנה דמשפט בטומאה. ואולי באמות מה"ט לא שת הרמב"ס ז"ל להאי תירוץ דמתרץ הש"ס דמיiri בטומאה דרבנן ופסק סתם דיותר מכדי אחיזה טהור, משום דבאות אין דומה כל הא דמשפט להא דעתית, דשם גרו על הקרעה שיקרע יותר אם רצחה לטהרה וכן אין שיגזרו על הפשטה כיון דאין מפשיט כדי לטהר אלא דח"ס לא נחתת זהה ומדחה בדוחק. ובלא"ה הלא לפי תירוץ התוס' כפי שפירש דבריהם המה"ס לובלין ז"ל, לא שייך חס בהפשטה אלא ברוצח להפשטה עתה ולגמר הפשטה לאח"י, וא"כ בסתם מפשיט שמפשיט והולך עד גמירה דלא שייך חס אם נגע טהרות בעור בעודה לא הופשט רק יותר מכדי אחיזה, למה לא נתהר, וא"כ למה לי לאוקמי בטומאה דרבנן כיון דמצוי לאוקי בסתם הפשטה ולומר דכיוון דaicא מציאות שייה' חס מלחשיט יותר מכדי אחיזה שכן גרו בכל גוונא, זה דוחק עד להפליא, דמנ"ל זאת כדי להקשות על ר"ג וע"כ גם לפ"י דבר הtos' צרכין לומר, דאה"ג קושי' הש"ס לא קשה מה"ט ורק להרואה דמלתא תירץ ומוקי בטומאה דרבנן.

ע"ש משנה קולית המת פרשי ז"ל טמא דהא עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא כדכתיב או בעצם אדם עכ"ל, אין רצונו הפרש האי טמא דקתני במתני' אז הוו"ל לצין על תיבת טמא דקתני במסנה בערך הסמוך, כי מה דקתני במתני' הנוגע טמא, או דהפרירוש הוא דחאה לאפקוי דמאהיל אינו טמא או קר"י דמפרש נוגע היינו מהายיל כדלקמן בגמ' ורש"י ז"ל לא נכנס כלל עתה לפرش דינא דמשנה רק להקדמה כתוב על קולית המת בטמא, כלל עצם כשלורה במת בטמא במגע ובמשא, והכא דקתני בקולית המת דהנוגע בו טמא, ודאי לאו האי דינא אתה לאশמעין, חדא דין דרכו של תנא לשנות במסנה דבר המפורש בקרא, דין זה תורה שבע"פ אלא מקרה מלא, ולא עוד אלא דמ"ש קולית דעתך, הלא בכל עצם הדין כן וכשלורה מכל עצם מטמא במגע וחמי הדור, וא"כ מה לי משה ומה ליהושע,adam נאמר דיהושע חממו ית' שהותשבע"פ תהיה נמסר לך ע"פ הענן ולא המלות, יישר אל ע"פ הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל, ואפילו כתעות של חייל הדר, וא"כ מה לא משה ומה ליהושע,adam נאמר דשהני מצי להבין דברי משה באופן שלא כיוון משה, כ"ב נוכל לומר שם השה הבין התורה שבע"פ כפי שכלו והבנתו ולא כיוון האמת, אבל משום זה לא תפוג תורה, כי האמת הוא כמו שהבין משה כי גזרה חממו ית', וכן הוא ביהושע אם לא שנאמר דשהני משעה דלא מצי טעה במשמעותו מושום דכתיב בי' בכל בית נאמנו הוא ועין בהקדמה של מה שכתבתי בעניין הנעללה הלאה באריכות ודוק".

תוס' ד"ה אבל פלטו סכין בטל וא"ת וכי אין לדידי ר' יהודה פlige אר"י ור"ע וס"ל בכזית אפילו פלטו סכין לא בטל וכ"ל, ולא אדע א"כ למה לי כינוי סייש כזית במקום אחד, ועין לעיל בסוגי' שם ובמה שכתבתني ודוק".

ד"ה שם תחובים בקיסם והסיטון, וה"ה بلا תחובין ונגע בהן דטמא וכו' אלא משום דפליג ר"ע אר"י וכי עכ"ל עיין בלב אר"י שסתמה דנייהו דאמת דהדין כן לר"ע, מ"מ לר"י בכחגו"ו אינו טמא דהא אין נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ איך שייך לומר ומודה ר"ע לדלאן מודה עי"ש. ואני בער ולא אדע, דגם עתה איך שייך ומודה ר"ע בתוחבן בקיסם, כיוון דלר"ע גם במגע מטמא משום דס"ל נוגע וחוזר ונוגע, וא"כ מי קמ"ל דሞדה מטמא במשא פשיטה, כיון דמטמא במגע למה לאITEM באמשא. ועין ברמב"ם בפ"א ה"א מאבה"ט, דפסק באמות דדוקא באמשא מטמא אבל לא במגע משום מאבה"ט, והוא אוכלי עיי' אדם חיבור, וא"ג דברishi דברי שהביא דין דשני חזאי זיתים על העור, כתובrical של שניינו מטמא במגע אין מטמא באמשא, עיין בכ"מ שסתמה על לשון זה כי הטעם ברישא הוא משום דהעור מבטלן וכגדמייק בגמ' אבל לויל זאת אפשר דמטמא באמשא ולא במגע וצ"ע ודוק".

ע"ב גמור" אל ערובא פרח וכו'. אל אני היום סמכוני באישיות וכו' עיין בלב אר"י וחודשי ק"ז זצ"ל. ואני אומר מלטה עדיף מהא דמייניהו בס"ד, והוא ספרי המקובלים כתבו, דלאון דאדוק בדבוקות למלחה ית', מריאן לו תמיד הדרך אשר ילך בה והמעשה אשר יעשה. והנה הארי רביה בר"ה הי' עיר' מטוריה הדרשה וקשה לו לחשב לשואל דבר דבעי טעמא כמו שפרש"י ז"ל ולמנוע לימוד למי שבא ותאב לשימוש הוא אכזריות, כמו למני שמנוע בר ומazon לרעב המשכים לפתוחו. וכך ר' בר"ה נובך בדבר אם יפה עשוorman המנוגע התשובה להאי שואל מחתמת חולשת גוףיו או לא, והראו לו מן השמים ערובא פרח לפני ונתקררה דעתו בזאת, כי ידועה דערוב הוא המתאכזר גם נגד ידיו וכדכתיב ולבני ערוב אשר יקרחו, וכן אמר לר' אורא סבא ראה ערובא פרח וזה סימן שנוננים לי להתאכזר נגיד לבلتיה השב לך למדך מפני שיש לי לחוש על גופי העייף מטוריה הדרשה והוא דבר נחמד בס"ד.

תוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא לכאור' הפירוש הפshoot הדחש"ס מדיק מהายיל לא דאל"כ פשיטה מטמא במגע וכי מקרא אתה לאשמעין, אלא דא"כ מאי קמורתץ דליך צוית בשר הרי הדרא קושי' לדוכתני' מאי קמ"ל דלא מטמא במגע אין מטמא במגע משום עצם והן דלא מטמא באוהל משום דליך צוית בשר או מוח, אלא דהה"ח ז"ל מקיים פ' זה בגמ' עי"ש, אבל התוס' לא סבורו כן דהרי הקשו דילמא באמות איכא גס מהายיל, ולא קתני לי' כמו דלא קתני מטמא באמשא. ולפי מה שכתבנו למלחה נិיחא, דלא פריך הש"ס מצד פשיטה דע"כ מהายיל לא, ד"י' דנקט לי' קולית המת כדי לתאריך איך גוזו על שם נוגע יותר מישמש נבללה. וע"ז קתני דעשהה כkolilit המת. אלא דלפ"ז קשה להלום תי' התוס' על קושיותם. וגם מגמי' דלקמן ומדבר התוס' דלקמן נראה דבעין למוצה איזה רבותה בהא דkolilit המת דוגע בו נטמא וצ"ע ודוק".

תוס' ד"ה נוגע אין מהายיל לא באמצעות הדיבור וא"ג דלא הוה אוחל דומי' דוגע, דוגע בכ"מ טמא אבל מהายיל לא מטמא אלא בכגד המוח וכו' עכ"ל. וקמונתמה המורהש"א ז"ל דהרי לעיל גבי שני עצמות וועליהם שני חצי איזים מוכח גם במנוחים השניים חז' לאוחל אלא שרראשי השנים נכנסו לאוחל נתמא משום דיד ושומר מכenis טומאה לאוחל, וא"כ ה"ה הכא דHASHOMER מכenis הטומאה אם

דנוגע בחזי שعروה עצם ומאהיל על חזי כזית בשר דליקא כאן שום טומאה וכיון שכן ע"כ האי נוגע בקולית המת מצד נוגע במות נמי אית בי, דלא"כ דרך מושם נוגע בעצם הוה נשמע דנוגע בעצם מצטרף עם מאהיל על המת בדאליכא בכל או"א חזי שיעור, וזה ליתא כדכתיבנא, וזה כוונת התוס' דאי הוה קתני דין זה בשר מן המת, לא הוה ידעינו אלא בשר המת דטמא באוהל כמו במגע, אבל בקהלית אי אית בי חזי זית מוח המתקשש, הו"א דגנעה בו ומאהיל על חזי זיתبشر אחר, אינו מצטרף כי האי קולית לא מצי לבוא לידי טומאת אוהל אלא ע"י צירוף והוא אמינה דבכהגו"ו אינו מטמא וכען שכתבו התוס' לעיל קכ"א ע"ב ב"ה ולהעמידה על פחות מכך, דאע"פ דעת חזי זית אחר מצטרף, מ"מ בסופה לטמא טומאה חמורה לא סגי בחזי זית עי"ש, וה"הanca הוו"א דאין כאן גנעה במוח מושם דאפשר ליטמא באוהל ע"י צירוף, קמ"ל דמ"מ מצטרף, אלא באמת אני מסתפק טובא בדיון זה אם מצטרף בכחגו"ו, דחא האי גנעה בעצם שתהיה חשובה כגנעה במוח עצמו הוא מטעם שומר דמקניש ומוציא, וזה אינו בעצם סתום מכל צד דהוה טומאה בלועה, ורק מטעם דטמא בוקעת ועולה, והנה לא מבעי לפי מה שקיימנו לעלה הלב אר' דלא מהני זאת לשוי' שומר להכenis ולהוציא פנוי שرك עולה למעלה ולא להמשיך לצדדין, אלא אפילו נאמר כדעת הגהות רעך"א ומהרשות' שמקיימין דברי המהרש"א דמהני ג"כ להמשיך הטומאה, ושפיר היה נוגע בעצם כנוגע במוח, מ"מ כיוון דכל זאת נבנה על הכלל טומאה בוקעת ועולה ולכן אין להזהה בטומאה בלועה, אבל כאן בחזי זית מוח המתקשש בתוכו אין שיור טומאה, מנ"ל לומר כל בית טומאה בוקעת ועולה, ואין זה דומה להא ועולה, ואין זה דומה להאידלקון ע"ב דאמר ר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים דמיירי נמי בחזי שיעור, ומ"מ אמרין דמצד הללמ"ס טומאה רצוצה בוקעת ועולה עד לרקע גם בחזי זית הדיון כן, דשאני התם דaina בלוועה אלא רצואה וגלו', יכול לנוגע בה ומהני האי דרוצואה דהוה האיר כמלא ממנה ואם נוגע בידו אחת בחזי זית ומאהיל בידו שנייה על האי חזי זית שבין המגדלים, חשבין כגע בעיטה שלם ב"ב, אבל כאן בקהלית דסתום והסתימה משווה את הטומאה לטהרה דגניעת בית הסתרים אינו מטמא, וצריכין אנו לשלק האי סתימה ע"י שנאמר דהטומאה בוקעת את העצם הסותם וmpsik, כיון דרך חזי זית איכה דין בו טומאה, מנ"ל דאמירין בה נמי דבוקע את העצם ועולה, והדבר צריך תלמוד ועינו רב לפע"ד ודוו"ק.

ע"ב גמר' אר"ז בטומאה רצוצה בין ב' מגדים עסקין וכו' סוג' זו מקשי הבנה. א"י מה לו לר"ז לנוד מן הפשו ומובואר במשנה עצמה דרישא מיררי במאהיל הוא עצמו, והוא הוה כען מגע ומctrף, וסיפא באוהל דהמשכה כדקתו ודבר אחר מאהיל עליו ועל בחזי זית, וכדרבא לפקון. ב') למה לא הביא הש"ס באמת אוקמתא דרבא הכא, כדי לקיים תירוץ ר' יוחנן דנוגע היינו מאהיל, כי כן הוא דרך השקיל וטרוי' בנל מקום. ולא עוד אלא דחא אבוי' ורבע לא היה להביא כלל כאן לתרץ סתירת רישא וסיפא דהאי משנה, רק על הברית' דר' יוסי ושם על הברית' לא הביא אוקמתא דר"ז. ג') משלו הנג'י, "מאן האי תנא דקי' לאוּהָל נוגע" משמע דקי' אתיירוץ דר"ז דלעיל דמוקי' נוגע דמתני' דהיאנו נמי מאהיל, והרי לפי פי' רשי' ותוס' ע"י תירוץ של ר"ז נדחה תירוץ דר"ז, דהרי דוקא בטומאה רצוצה קרי לאוהל נוגע ולא כמו שפי' רשי' זל דלר"ז ליכא סייעחא דהרי רישא דוקא בטומאה רצוצה קאמר דמצטרף אבל בשאר טומאות אוהל קתני סיפא דלא מצטרף. ואם נפרש דעת אוקמתא דר"ז בטומאה רצוצה

מאהיל עליו אפיקו שלא כנגד המוח, ועיין בהගות ק"ז רעכ"א ז"ל בהגהות על המשניות ובגהות מהרש"ש ז"ל, דאע"ג דכל שא"א ליגע לא מטמא משום שומר, מ"מ כאן דאפשר לבוא לידי מאהיל כנגד המוח משום דטומאה בוקעת ועולה, והוא כמו מגע כדאר'י, ומהרש"ש מוסיף דגם לולי ר"י, וכיון דאתא לכל טומאת אוהל סגי כאן, כיון דעת טומאת אוהל דין. אלא דכל דבריהם ז"ל נדחים בכוונה שכתב הלב אר' ז'ל. ואני אסביר את דבריו הקודושים דשאני הכא, דהרי האי עצם אף שהוא שומר מ"מ כיוון דהוא סתום מכל צד הר' הוא מעכבר מלטמא, דטומאה בלועה הוא שאינה מטמא כלל. אלא אדם אין כאן פותח טפח קיימ"ל דטומאת מת בוקעת ועולה, אבל רק עולה ולאצדדין ואנו בעין כאן שקודם שבוקעת לעלות לחוץ תמשוך לאורך העצם כדי שתבוא לתוכו האוהל ועת א"א דהרי הסתימה של העצם מעכבר את הטומאה מלטמא ולכן אויר העצם החலול בלי מוח לא נטמא מן הטומאה כיון שטומאה בלועה היא, אלא בוקעת ועולה למעלה וכיון שהיא חוץ לאוהל מאן יכנסה לתוכו האוהל. והדברים אמיתיים וקילוריים לענין ולכן קושי' המהרש"א על התוס' לך"מ ק"ז בעחתת' ס' זל בחדשו כאן לא זכיתי להבini ודוו"ק.

בא"ד וא"ת ולשוני לי הא מנין ר' יוסי דל"ל טומאה בוקעת ועולה لكمון בשמעתון, ושמא לא מסתבר לי לאוקמא קר"י עכ"ל וכותב המהרש"א זל דה"ה דחוומ"ל דגם ר"י מודה כאן בקהלית דהוה כמות בסוסתו כמש"כ התוס' لكمון, ועיין لكمון על דברי התוס' במהר"ל זל מה שכתב ביה ובאמת ע"כ הש"ס דהכא לא נחות להאת דלמה לי ליפורך וא' דaicא כיitz מוח טומאה בוקעת ועולה, דבר דתלי בפלוגתא, ולא פריך הא מת בסוסתו הו, דבר דהכל מודים בה ובוגוף סברת התוס' עיין لكمון מה שאכתב בזה ודוו"ק.

בד"ה ואי מוח שבפנים מעלה ארכוה מבחו' פי' ה'ק' אע"ג דליך מוח כל זה דחקו וכוי עכ"ל, והנה רשי' זל בעצמו כתוב لكمון בד"ה נבליה כיוון דמתתקשח הוא בסה"ד דהשתא גרע מוקלית שיש בה בכעדה מוח לח, דההיא מעלה ארכוה הוא עכ"ל, והתוס' כאן הוסיף על דברי רשי' זל תיבת, "כלל זל תיבת" מה שליחא בראשי' שלפנינו וא"כ גם הכא כוונת רשי' זל במה שכתב, "אע"ג דליך מוח" ר"ל שעור זית אבל עדשה ע"כ איכא דלהכא קתני קולית. ולא עוד אלא בדליך מוח כל א"א לאוקמי, דא"כ מה קמ"ל, והרי הש"ס ג"כ מהדר לפרש האי קולית המת שיה' בו שום רבותה ולפי דרכם של תוס', דרש"י זל מפרש דבלא מוח כלל קאמר דאיינו מעלה ארכוה, י"ל דחקרו של רשי' ה'י ממה דפרק הש"ס, ותו קולית נבליה קולית השרצ' כי נקבו אמאי מטמא. ועיין בגליון הש"ס שכ' דעיקר הפירכא מנבליה, ושרץ דנטקט הוא שיגרא דלישנא, ולפי פרש"י זל אין צורך זה כיון דמיירי בלית ב' מוח כל דבאיית ב' מוח בכעדה לכ"ע מעלה ארכוה לבשר בחוץ ודוו"ק.

ד"ה אה' מוקדשין וכו', פירוש בשלמא אי אירוי בדאליכא כיitz אש' מוקדשין, אפילו למ"ד בפסחים נותר בככיבת דכל חד אירוי בשיעור דידי' וכו', יותר הול"ל דלמ"ד נותר בככיבת ה'ה האי קולית המת מצי מיררי בככיבת,adam בכזית אינו מטמא באוהל ה'ה בככיבת ודוו"ק.

תוס' ד"ה ומאי נוגע דקתו הינו מאהיל וקמ"ל דנוגע הינו מאהיל ומctrפין, וא"ת ולתני כיitz מן המת וכו', י"ל דלא הוה שמעין מהכא וכו', כל דברי התוס' מוקשים וקשיים להולמים עיין במהר"ל זל ובת"ח ובלב אר' מה שהאריכו בדיבור זה, ולפע"ד בפירוש דבירהם הוא, דחא דנוגע ומאהיל מצטרפין ודאי אינו אלא בוגע ומאהיל על בשר המת דטמא באוהל, אבל פשיטה

ו"ע דבמהרש"א איכא טעות סופר דמוכח, בסה"ד חיבת "אינה" צריך למחוק והלב אר"י העתיק הטעות כמוות שהוא.

תוס' ד"ה מאן תנא דפליג עלי' דר"י, ר"ש היא פ"ה וכו', וקשה החותם אפלו ר"י מודה בין לאבי ובין לבבא, דהה לעמלה מטפח אוול להמשכה היא, ועיין בלב אר"י שדברי התוס' אינם מודוקדים דמנ"ל דלמעלה מטפח קמיiri, אלא דאייא לאוקמי לאבי בהכי, ולרבא בפשיותו אתה שפיד דהה מאמורש אוול מהמשכה, וכן הוא בחידושי הר"ץ עכ"ז, ואני אומר דלגביו אוול להמשכה אין חילוק בין לעמלה מטפח או למטה, וכן בטורמא רצוצה דכל שהוא ע"י המשכה שוב בטל הרצוצה ואין כאן מגע וכמוש"כ התוס' לעיל בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

בナ"ד ונראה לפреш, דאםאי דקאמר לעיל מאן האי תנא דחישב לאוהל נגעה ר' יוסי מככל דאייא דפליג עליה, וקאמר מאן הוי האי תנא עכ"ל, ולקי שטה טובא גם על פירושים, דמנ"ל דר"ש פלייג דמدادמר דבתרוד רקב ליא מגע רך אוול ומשא, ליא למשמע מני"י דפליג לומר דאוול בטורמא רצוצה או בפחות מטפח או לרבע אפי' לעמלה מטפח אינס מצטרף עם נגעה, דספר מצי מודה להא דר"י יוסי, אבל הוא נגעה ממש אתא למעט, ואתה גם ר"י מודה כדלעיל, דהרי לא מצי נגע בכלל ועיין לעיל בלב אר"י שהרגיש בזה צ"ע וזוק"ק.

ע"ב ר"ש"י ד"ה ואינה מטמא במגע שאינו נגע בכלל והיינו דפליגי דר"י דמלא תרוד רקב מטמא במגע דקרוי" לאهل מגע עכ"ל, דברי רשי" אלו צרכין עיון, דבמה דפתח לא סייס דהתחל דאיינו מטמא במגע ממש דאיינו נגע בכלל זה גם ר' יוסי מודה, ואיך כתוב שוב והיינו דפליגי דר"י וכו' ועיין לעיל ודוק"ק.

תוס' ד"ה בnbתלה ולא בדורות סחומה מהאי קרא נמי ממעיטין וכו' וקשה וכו' ע"פ דשותר המהוי בסתו (ולא בסתו) כgon חטה בקליפה התם מרביבן מקרה ذרען אשר יזרע וכו' עכ"ל, עיין לעיל בריש פרkon במה שכתבו ותמצא פירוש נכו' לדברי התוס', והוא כי התם מרביבן שומר, לא להכניס ולהוציא דזה נדע מק"ו DID אלא לצרף בעין האי ריבוי, וכיון דהשומר מצטרף להיות כאוכל שוב מה איכפת לך מה שהוא סותם את האוכל כיוון דהשומר עצמו כאוכל יחשב, משא"כ כאן בדורות נבלה דלטומאה חמורה לא מצטרף השומר להיות קוריبشر, אלא להכניס ולהוציא שוב מעכבר הסתימה מליטמאו, דהרי הוה טומאה בלועה שאינה מטמא עי"ש היטב, ואע"פ דלשון התוס' דהכא אינו מורה על עניין זה שכתבנו אבל הדבר בעצמותו אמת לאמתיו אם כיוננו התוס' לכך או לא, כי האמת עד לעצמו ודוק"ק.

ע"ש משנה עבר חציו בשר וחציו אדמה וכו' עיין בפייה"מ לרמב"ס ז"ל שאע"פ שמצוות בע"ח זה דבר מתמיה הו, מ"מ שמע מגידים אין מספר שרואו בעיניהם בריה זו, ועיין בתפרט ישראלי שכטב נגד המלගים והמקחישים מציאות האי בರיה שמצוה בספר מחכם מחכמי האומות המפורס שמצוה בבריה זו בארץ מצרים ושמה בלשון מצרי דיפוס ואקווליס ובלשון אשכנז שפריגנומי. והתו"ט שם כתוב לדעתו האי ברייה הוא טענה גדולה על מאימני הקדמות. והתפארת ישראל כתוב דכוונתו דאם נהיה חיota חדשה מדומה בלא פוי' הוא כוין מעשה בראשית.

קפרייך, ומאן האי תנא, ע"ז קאמר דר' יוסי הוא דקאמר דמלא תרוד רקב מטמא במגע ובמשא ובוואל, ע"כ האי נוגע מהาย הוא ובטורמא רצוצה כדר"ז ודמחיין דאהלות, א"כ מאי פריך והא כתני מהาย, הלא כבר ידע דאייא תרי מיני מהาย, מהาย בטומאה רצוצה ושאר מהาย. ז') הלא הסברא בעצמה דחוקה מאד דנייהו דטורמא רצוצה בוקעת ועולה, מ"מ אס מכnis אצבעו בין שני המגדלים, ודאי לא טמא כלו נוגע בטומאה, ודוקא מהาย דהינו עכ"פ כמעט טפח בעין, וא"כ איך יצטרף אפלו מאהיל דהינו שעה ממש דאית ב"י נמי צד נגעה, מ"מ שיעורא אין שווה דבגעה סגי מן הצד ובכ"ש מן גופו, ובטורמא רצוצה בעין דוקא כרוחב ואוריך טפח מגוף ולמעלה דרך מהาย, וכיון דאיין שיערו שהוא איך מצטרף, דמ"ש מהא דעתך בה במעליה י"ז ע"ב דכלל, אמר ר' יהושע דכל שטומאותו ושיערו שווין מצטרפין, ואפילו טומאותו ולא שיעורא שיעורא ולא טומאותו אים מצטרפין, ואפילו לצד הקל שבשניהם, וכן פסק הרמב"ס בפ"ד הי"א מטו"א, ולמה יצטרפו כאז נגעה עם מהาย, כיון דין שיעורן לעניין הנגיטה שווה. ובאמאי תראה שהרמב"ס ז"ל בסוף פ"ד מטומאות מת לא חילק כלל, ולא פסק לא כר"ז ולא כאבי ולא כרבא אלא דכל נוגע ומายיל אינס מצטרפין, והמעין בפיה"מ לרמב"ס בראש פ"ג מהאלות יראה שיש לו שיטה אחרת בכל הסוגי" דהכא, והאמות איגד שקשה לי העיון בעניין זה, באשר לא עסקתי הרבה בטומאות וטהרות ונגעים ואהלוות ולכן י"ה דברי בזה מועטים ודוק"ק.

תוס' ד"ה קסביר ר"י טומאה אינה בוקעת ועולה וא"ת וכו' ויל ע"ג דסביר ר"י טומאה טמונה אינה בוקעת, מודה בדורות סתומה שמטמא באוהל כמו מטה בכשותו דמוודה ר"י דמטמא עכ"ל, ואני בער ולא אדע דמת בכשותו אינס סתוום ובלעה, ולכן אין הcessות מפסיק, אבל האי קולית דסוטם את המוח מכל צד והוה טומאה בלועה שאינה מטמא, ובוקעת ועולה לית ל"ר, א"כ איך יטמא ואפילו ה"י שיק בעצם שהוא לבוש בתולדה ביטול, כמו בכשות מ"מ לשויי" האי עצם כמו בשר ע"י ביטול א"א כמו שפרש"י ז"ל לעיל קכ"א ע"ב ד"ה והוא שכנסו, ועוד בשאר מקומות דבטול מהני לשויי" אובל אבל בטומאה חמורה לשויי" בשר לא מהני מחשבה, ולכן דברי התוס' צ"ג בעניין ודוק"ק.

דפ קכ"ז ע"א גמר' ורמי דר"י אדר"י דעתן הכלב שאכל בשר המות ומית הכלב ומוטל על האסקופה רמי"א וכו', הנה מדקפני מוטל על האסקופה משמע דאלו בתוך הבית לעולם הבית טמא, וכן ממה דאמר ר"מ מביא את הטומאה ואני מביא את הטומאה נמי משמע, דטומאה חזק בית וצריך להביא ע"י אוהל הצואר שהוא פותח טפח. אבל ר' יוסי דקאמר רואין את הטומאה אם הוא מכנד המשקוף עכ"ב דתלי אי הטומאה בבית, ולכן לא כתני מביא ואני מביא, אלא הבית טמא והבית טהור, ומהנה מוכיח דר' יוסי סובר דטומאה רצוצה וטמונה בוקעת ועולה. אלא דמוהרשי" ז"ל נתקשה בזהadam צואר הכלב חשוב דבר המקובל טומאה, למה לי טומאה בוקעת ועולה, תפ"ל-DD בדור המקובל טומאה אין חוץ מפני הטומאה עיין במרהש"א ומהר"ס' ומרהר"ס' לבילין ולב אר"י ז"ל שהראיינו בפירוש דברי התוס' והגמ', אולם לפער' דהא דזא דבדבוקעת ועולה טומאה איננו חוץ מפני הטומאה הוא משום דכיוון דמקובל טומאה מן המת ממילא לא מצי חיז' אולם האי בשר המת בתוך הכלב כיון שהוא טומאה בלועה ורצואה, אי לאו דבדוקעת ועולה לא מצי מטמא את בשר הכלב טו"א, דטומאה בלועה אינה מטמא דהרי מגע בית הסטרים הו, וא"כ שפיר חוץ מפני הטומאה וזה ברור ואמת בעניין, ומקום הניחו לחתוגדר בו ודוק"ק היטב.

קאמר יוшибו חلد כי אדם יש גם בים ודו"ק. ע"ש גMRI כל תשחשיש ועיבורן שווה, ופרש"י שימוש שניים פנים כנגד פנים כגון אדם, ובבכורות אמרינו דאי בכל בע"ח שימוש שניים פנים כנגד פנים אלא אדם דג ונחש ושמעתיה שיש מכון תשובה להאמרות שהאדם שרשו מן הקוף וברבות העתים נזדקך דהרי האדם והקוף אין תשמשון שווה.

ע"ש משנה האבר והבשר המודולדים בהמה מטמאן טו"א במקומן וכו', ובגמ' מדיק הא טומאת נבלה לא, ויש להעיר למה לא קתני זאת בפירוש כמו דעתنا באידך משנה ל�מן, האבר והבשר המודולדים באדם טהורין מטה האדם וכו' והכא נמי הדין כן, ולמה השמייט כאן עיקר הדין דבר המודולDEL אין בו מושום אבמה"ח ע"פ שאינו מעלה ארוכה וועוד לפול. ונראה לפע"ד עפ"י מה שבאי בעלמא על המשנה דפוס ווילנא ז"ל הר'ם בכריתות פ"ג נסתפק ר"ע בזה ושאל לר"ג ור"י ע"ז, והכא פשיטה לי, פ"י הראב"ד בפי התו"כ בתור דשמעינו ר"ע מינינו קבעינה במתני' ואגמירינה לתלמידיו עכ"ל, ועיין בתו"ט שם על הא דרואין אלו ק"ו מאדם ז"ל, ובפ"ט דחולין לפינן לה מקרה דכתיב כי יפול עד שיפול ולא דטרח למכתב מלטה בא"ק, שהרי כתבתי שם דעתיך קרא למיתה עשו ניפול ואבר המודולDEL מAMILIA משמע"ע עכ"ל. ופלא והപלא איך לא הרגש דא"כ מה נסתפק ר"ע ומה השיבו לו ק"ו מאדם, כיון דעתך לך קרא על מיתה עשו ניפול, וע"כ לומר דהו ר"ע והוא ר"ג ור"י לא ידעו מהאי דינא דmittah עשו ניפול, אלא שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדנו יחשב, ולמדו ממוני להמה מק"ז ועפ"י סידר ר"ע, שאליבי' נסdro כל משניות, הני תרתי משניות דהכא, חדא בהמה וחדא באדם וכיוון דגוף הדין שמעו באדם ובלי לידע מנין, ובמה למדנו י"ז, لكن שפיר עבר ר"ע דבבמה תנא דמתמא טו"א ולא תנא בפירוש טהורים מטומאת נבלות, וסמק רך אידיוקי כדי להשמעינו דעיקר האי דינא באדם שמעניא ורך ממש נלמד מק"ז אבמה. אולם התנאים שאחריהם צכו לילופטא דכי יפול מהם במותם דmittah עשו ניפול דהרי בסיפה קתני דמותה הברמה האבר מטמא משום אבמה"ח ולא משום נבלה וז"ו דברי ר"מ כדקתי נאית ז"ה דהה ר"ע שהוא סידר רישא דמתני' וכן הוא במסנה שאח"ז דהה "הבריתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביצת השער, יכול אפילו לא ריקמה תיל השער וכו', והוא נגד המשנה דאלוי ה"י בעי בביבא שקהרים צלול ונראה השער מטוכה לא מקרי סתוםה. אולם הבריתא כתני להיפך דהטמאים אתא לרבות ביצת השער, יכול אפילו לא ריקמה תיל השער וכו', והוא נגד המשנה דאלוי ה"י בעי כוונת התנאה דבבירה היא למוד טורה על לא ריקמה הו"א אבל לעין אכילה דיש לנו יפותא דכל היוצא מן הטמא טמא, כמו כן נימא גם לעין טומאה דהיו צא מן הטמא מטמא כמו הטמא וביצת השער בטמא כמו השער במוותה ע"ז מביא הדרשה דהטמאים לרבות ביצת השער והוא לאכילה דאסורה כמו השער אבל יכול לעין טומאה נמי כן תיל השער. ובאמת כל אלו הדרשות אסמכות הננה, כי העיקר נבנה על הסברא והשכל הישר דלענין טומאה שאני דמחייב לכיא טומאה נמי כו תיל השער. וא"כ לעין טומאה לא שייך וצוא מן הטמא דהרי לעין טומאה זהה יוצא מהתורה לך לכיא טומאה ביצת השער כלל והארה גרגשין הכא בבריתא גם קולית השער, עיין בבב"א דבתו"כ ליתא, ובאמת אין כאן מקום לקולית השער דמה עי קרא דמות הוה כבשר אתמהה ודז"ק היטב.

ד"ג קכ"ז ע"א ת"ר כל מה שיש ביבשה יש בים חזץ מן החולדה, אר"ז Mai קרא האזינו כל יוшибו חلد. ולכורה תימא דהרי גם אדם לא נברא רק על הארץ ולא בים אבל עין ב מהרש"א ח"א של' דבמאמור זה דימה את האדם לחולדה שאין לו ישוב אלא בארץ, ואם מביא מבול לעולם יכלת מן האדם כלו וגרע משאר בע"ח שנשאר מינים בים. ועדין צ"ע ודז"ק.

שוב ראייתי בgem' בכורות דף ח' ע"א, הדולפנין פרין ורבין בני אדם, אר"ז Mai Dolfenin בני ימא פרשי' דגס יש בים שחצין צורת אדם וחצין צורת דג. ועיין בתו"כ פ' שמיini על קרא דאדם כי מות באוהל למיועדי הסילונית שהוא דג שחציו אדם. וא"כ שפיר

בנהו משניות ר"ע שנאן, והוא לא ידע מדין דמייה עשוה ניפול ודוק'.

ע"ש גמר' נשחתה הבהמה הוכשרו בדינה וכוי' במא' קמיפלגי וכו' לכאורה' נראה דהפשט כמו שאמר ר"א בסוף הסוגי' דבחיטה מכשרת ולא דם פליגו דלר"מ דהדים מכשיר נתשר גם האבר והבשר המודולל דבחיטה נעשית יד לאבר, אבל ר"ש דסובר בחיטה מכשרת ולא דם, לגבי הקשר השחיטה לא שיק' יד, בשלהמא בהקשר משקין ייל' דכל דנפל מים על היד חשוב כלו נסל על האוכל בעצמו, אבל לגבי הקשר השחיטה, כיוון דאין השחיטה מתרת האבר והבשר לדעת הרמב"ם מה"ת ולדעת התוס' ורש"י מדרבנן, הרי הא'i הקשר א"א לבוא כלל על הא'i אבר ואיך תhani מה שנותר הבהמה להכשר את האבר, וסבירא זו ברורה כל כך, עד שקשה לומר דהני אמוראי קר"א אמר כי חילקו על סברא זו. וא"פ שהתוס' כתבו כן דהני סברו גם בשחיטה שיק' יד להכשר לויל' דבריהם הי' נראה לי, דאפילו נאמר דיידעו מהא ברייתא דלעיל דף ל"ו ע"א דלר"ש השחיטה מכשרת ולא דם, מ"מ נראה להם דר"ש כאן דמהדר לדברי ר"מ דאומר הוכשרו בדינה, לדבורי קמשיב דאפילו לשיטוך דהדים מכשיר לא הוכשרו האברים והבשר המודוללים ומטעמים דקרוaro הני אמוראי כאו"א לפי דרכו, Dai משום דס"ל השחיטה מכשרת ולא הדם כבר נשנית לעיל במשנה ובברייתא דעת ר"ש, ומה שיק' הכא ולא עוד אלא דהשון נמי מורה דאהכשר דם דקאמר ר"מ קפיג' דהני המודוללים לא הוכשרו, מדקאמר לא הוכשרו דמשמע הם לא הוכשרו אבל הבהמה הוכשרה Dai משום דआזכיר הקשר דם פלייג הוליל' לשחיטה מכשרת ולא דם וממילא הוה שמיין דלא שיק' על המודוללים הא'i הקשר וכסבירת ר"א דעל זו לא פלייג שום אדם כנפיע"ד ודוק'.

ד"נ קכ"ח ע"א גמר' רמ"א אם אווח' בקטן וגadol עליה עמו הרוי הוא כמוחו, התוס' הביאו המשנה בטבול יום שם אם אווח' בגדויל וקטן עליה עמו. ולפ"ז צריך לומר דרי' יוחנן לאו דוקא באוח' בקטן ואין גдол עליה עמו אלא באוח' בגדויל ואין קטן עליה עמו נמי לר"מ הויה כמחובר וזה לא משמע הכא. עכת"ד התוס', והוא לפלא בעיני דהרי' באבר המודולל אפילו מחובר בחוט השערה סגי, ובכל אופן קתני במתני' דהוכשרו בדינה לר"מ ואיך אפשר לומר דבעינן לר"מ דוקא בחיבור שה아버 עליה עמה. ועיין במשנה כיריות פ"ג שם הගירא, "עד שהוא מניח בו כשבורה" אלא דהתוס' חדש מגניה, "כשבורה" עפ"י הש"ס ותו"כ ובאמת מכאן משמע דבעינן unic' פ' חיבור כדי שהקטן יעלה עם הגדויל וצע"ג.

שוב נתיבתי דגם באוקימיאת דרביה דמויק' ביש יד לאבר ע"י בהמה צריך לעיין איך קתני דהוכשרו מטעם יד הלא בחיבור כ"ש בחוט השערה שאין האבר עליה עם הבהמהஇיה יד איכא כאן כיוון דלא מיטלטל ע"י הבהמה וע"כ דעפ"י הרוב דבר דאיינו מודולל עד בחוט השערה או אולי הא'i בחוט השערה חז' מן העור קאמר דעתך לא שיק' כלל לבשר וצע"ג.

ע"ש ר'আتا בר'י' דרב איקי אמר בנתקנעה הדם בין סימן לסייע קמיפלגי. אקורטמא זו דבר תימא עד להפליא הוא, דחוץ ממה שצרכין להכנס במשנה דברים שאין עליהם שום רמז, דמיירי בניתי' דם בין סימן לסייע על המודוללים ונתקנעה קודם גמר השחיטה, עד מן התימא מה שייכות יש לפולותא זו אם ישנה לשחיטה מתוע"ס או אין לשחיטה אלא לבסוף לכאן דאין לו עסק בדיני שחיטה, ועיין באזכאים לי ע"א דרבא ס"ל לר"מ אין לשחיטה אלא לבסוף ודוק'.

לגמר' וצע"ג ודוק'.

ע"ב גמר' תניה האבר והבשר המודוללים בבהמה יכול יטמאו טומאת נבלה וכו', כתוב הת"ח נקט בשער ע"ג דבר שר כי פול נמי אינו מטמא, לאשמעין דדוקא טו"ג אבל טו"א מטמא עכ"ל לא ידעת מה ליה לשמיינו את זאת, וכי לא נדע זאת מאבר דמ"ש בשער מאבר לעין טו"א, ובלא"ה נראה דהיא, "ואפה"ה טו"א מיטמו" אינו משלו הברייתא אלא דהgeom' מוסיף זאת לתרץ המשנה, דאפ"היפה קאמר התנא דמטמא טו"א. אבל לפע"ד נראה לומר דנקט בשער דמטמא עכ"פ בקדשים כשר טרפה, וכדעליל קכ"ג ע"ב, ואע"ג דטומאה זו רק מדרבן, מ"מ שפיר כללו בהדי אבר לומר, יכול יטמאו טו"ג האבר מזורייתא והבשר מדרבן בקדשים. ולעיל נמי קאמר לשון רבים אי דאין מעLIN אורוכה אפילו טו"ג נמי ליטמו. וכי על אבר ובשר ומתיישב לפי תירוץ ולא לפ' תי' הת"ח ודוק'.

ע"ש גמר' מסיע לי' לרחב"א וכו', והחולש מהן בשבת חיב, עיין בת"ח שכטב דלא אגופה דדין מאסיע, דдельמא נמקו לא הוהCMDOLDELMIM, אלא אהא דקאמר דיש דבר דהויה כתולש לעין טו"א ולא לשאר מייל, מייתי, ראי עיי"ש. ולפע"ד לא נראה כן דהרי' הש"ס לא מכח סתירת הדינין פריך מ"ש לגבי טו"א דחשוב כתולש ולטומאות אבמה"ח חשוב כמחובר דעתך לך"מ, דהרי' בראש פרkon כתני לגבי מפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה, אבל לגבי נבלות חשובה כחיה, דריבבה לטמא טו"א ממה שריבבה לטמא טו"ג כדקנתני במתני' שם, אלא דפרק אי דמעלה אוורה הרוי הוא מחובר ממש ולמה יטמא טו"א ואי דמיירי ללא מעלה אוורה, ותלי רק בחוט השערה, למה לא נחשבזו לתולש יטמא משום אבמה"ח, ע"ז קאמר דעתך לך' דכי יפול דעתך נגד הסברא החיצונה. וא"כ הוא, אי לאו דשומאל מהכי יליף נמי לעין שבת דחשוב בצמכו כמחובר, באמת מנ"ל הא'i דינא לחיבו החטא נגד הסברא החיצונה, אלא ודאי דמשם יליף ע"ז קאמר מסיע לי'. ועוד זאת אי כדעת הת"ח הרוי התוס' הקשו למה לא הביא סייעטה משנתני ותירציו משום דאין מפורש במשנה דריש מטמא טו"ג אלא מדיוקין, ועדין קשה למה לא מביא המשנה דריש פרkon דשם מפורש במפרכסת דמטמא טו"א ולא טו"ג, דלגביו טו"א חשובה ממשהה ולגביו טו"ג כחיה, וצ"ל משום דמשם ליכא סייעטה על גוף הדין. אבל הא ודאי אמרת דעתך אין ראי' דצמכו הוה כמחובר, אבל מהכחא שפיר איכא ראי' מודוללים לעין טו"א, דאפשר דהויה כמחובר יותר מחוחר ממה שמחוחר מודוללים לעין טו"א, ע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' האבר התלוי בחוט השערה, וע"ז מביא אח'כ לימה מסיע לי' מונסתה דירקות שצמכו באיביהם וכמוש"כ התוס' דה' לימה. באופן דמסיע לי' הראשו הוא על סוף דינו דהחולש מהן בשבת חיב, ור"ל דמקרא דכי יפול עד שיפול נוכל למילך לכל מייל דאפילו חיבור כל שהוא חשוב כמחובר, ואת פשיטה ואיל' דצמכו אין חיבור פחות מחיבור אבר לגוף התלוי בחוט השערה, אבל עדין אפשר לומר דצמכו הוה כמחוחר יותר ולא קיבל טו"א וע"ז מייתי מתופסתה דירקות שצמכו, ודוק'.

תולס' דה' דרhamna אמר כי פול עד שיפול תימא מי' משמע כי יפול לעין זה וכו'. הנה רשי"ז'יל' כ' דאיינו קורי נבלה עד שיפול והוסיף תיבת מובלותם דלא מכி יפול נוכל למילך לכל מייל דאפילו נבלה כל זמן שיש לו קצת חיות, וכען זה ממש פי' לקמן במתני' דaber ובשר המודוללים באדם טהורם פרשי' משום דכתיב כי ימות ודבקות מעט מצליל מן הטומאה וכן פי' הברטנורא, והתו"ט' נתקה שם ופי' כתוס' דהכא, דמוני יפול מהם במותם קדרש. ועיין שם וכן לעיל במשנה מה שכתבת דכל זאת ליתא דהרישא

והרמב"ם עיין לקמן.

אבל מה שיש להעיר דמן"ל דבר אחר הון מה"ח והן מן הנבללה לא בעין כזית בין הכל בצירוף גדיין ועכומות, דילמא לעולם כאית. בעין וכמו לעניין אכילה דקאמר רב לעיל ק"ב ע"א דאמבמה"ח צרייך כזית אכילה כתיב בי, ולמה יהי חלוק שיעור טומאה משיעור אכילה באבר, וממצאתה שהעיר בזה בעל משנה אחרונה במשניות ווילנא שם באוחלות פ"א מ"ז, וסימן ז"ל "וז"ל דעיקרו הלכה היא וכן משמע פ"ז דעדות שהשיב ר"א לא אמרו אלאابر מה"ח ולא חיש לקיי דילפי חכמים מושום דהלהה היא ואין דינן ק"ו מולכתה" עכ"ל ולכאורה אדרבה מר' יהושע דין בקיי והלכ' כמוותו נשמע דאית ל' קרא, יישוב ע"ז עיין בדיבור הסמור.

ועכ"פ היוצא לנו מן האמור דלר"א דס"ל באדם דוקאابر מה"ח ולאابر מן המת, ע"כ גם בבהמה ס"ל וכן דוקא אבמה"ח מטמא אבל מנבלה לא אם נאמר דגס בבהמה עיקרו מהלהה, עיין בדיבור הסמור.

ע"ש גמר' אבר מה"ח דמטמא Mai קרא אר"י א"ר, וכי ימות מן הבהמה, והאי מביע לי לאידך דרי"ר וכו', א"כ לכתב רחמנא מבהמה Mai מן הבהמה ש"מ תרתי עכ"ל הש"ס ומיא לא יכיר דין דרשאה צו כדי לסמוך עליה לשຽוף תרומה וקדשים וללקות ולהייב קרבן על טומאת מקדש וקדשו וההרטש"ש בהגחותיו כתוב וז"ל "לכתוב מהבהמה וכו' אם זה דקדוק, ק"ל קרא דפ"נ מהעהוף למנחו וכן מהבהמה למינה ועוד קראי טובא" עכ"ל, ועיין בתורה תמיימה על דרשאה זו שהביא דברי הרמב"ן ז"ל בסה"מ שכתב בכל מקום דקאמר בגמ"י, Mai קרא" הוא דרבנן והקרא איינו אלא אסמכתא בעלמא, ותמה לפ"ז דחאה הכא ואדי מדין תורה אבמה"ח מטמא ולכן כתובatz"ל דעיקר דין זה מהלהה ומ"מ רצה הש"ס לסמכה אקרה, והוא ממש"כ בעל משנה אחרונה שהבאתי לעיל, ומעתה לר"א דל"ל באדם רק אבמה"ח ולאابر מן המת, ה"ה בבהמה ליח לי" דברן מן הנבללה תטמא, ולפ"ז הוול"ל לקמן דפריך על ר"ש דמתחר ממ"י דס"ל קר"מ דמטהר אבר מן הנבללה, כמו שמתרכז לקמן על דמתחר באדם ויל"ו ודוו"ק.

ע"ש גמר' וכי ימות מן הבהמה וכו' זו טרפה ששחתה, בפ' בהמה המקשה ובפתיחה הוכחתוי, דاع"פ דשחיטה כשרה מטהר את הטרפה מטומאות נבלה אבל אבר המודולד בה לא ניתר, כי גם החותך אבר ממנו אחר שחיטתה אית' ב' אבמה"ח, כי רק מיתה מוציאה מיד' אבמה"ח, ודבר זה הוא נגד דעת התוס' ויתר הראשונים, אבל מ"מ האמת כן הוא כאשר ביארתי שם בארכוה דוק ותשכח.

ע"ש גמר' בין רבינו לר"ע איכא בגיןיהן ארוכובה, עיין בתוס' ואני תמה דחאה כי כל הנוגע בנבללה כתיב וקיים נמי על אבר דמרביבן מוכי ימות מן הבהמה, ומובלטה ממעטין לעיל ולא בעכומות, ואיך אפשר שארוכובה שאין עליו בשער כלל תטמא כיון דעת עצמות אין עליו שם נבלה, וצ"ע ודוו"ק.

ד"נ קכ"ט ע"א גמר' אמר אבי הרי אמדנו כופת שואר שיחדה לישיבה טומאותו לאו אורייתא והתוס' התמייה, דא"כ אמאבי בטלה מתורת חמץ ומותר להניחה בביתו וכותב ק"ז ז"ל דמיiri בביטול דסגי מדאוריתא, ולא הבנתי דהרי כיון שיחדה לישיבה הרי לא כיון עלייה בביטול חמוץ, אם לא שנאמר שבפירוש ביטול הא חדא, אבל יותר תמורה דהרי משמע דשרי להשתמש בה בפסח לישיבה ואין לך חזירה מן הביטול יותר מזו, אלא דיל' דלגי חמי' דההורה גילתא ביטול בלב ובמוחשה מהני להנצל מלאו

ע"ש עיי' הרבה בהמה מהו שתעשה יד לאבר, עיין בת"ח ובהගות המהרטש"ש דהן לעניין טומאה והן לעניין הקשר קמבעי, וכן משמע מדברי הרמב"ם ודלא כרש"י שכטב דהיכא דהוכשר במים לאחר לדולו קמבעי אם גגע טומאה בבהמה מהו שתעשה יד להכenis טומאה על האבר בעודה בחיה, והנה מה ראה רש"י ז"ל בכיה לחلك בין טומאה להקשר, אולם לפע"ד רש"י ז"ל והוכיח זאת מונטני די בהקשר נמי קמבעי, הלא נפשט ממתני דקטני פלוגתנות ר"מ ור"ש ולדעת רבה בעל האיבען בבהמה נעשה יד לאבר קמיפלגי, א"כ למה נקט פלוגתנות נשחתה הבהמה ונתקשרה בדמייה, ולא נקט נכרהה הבהמה בחיה ע"י מים, כי הלא הרישא דקANTI מטמאן טו"א במקומו וצריך הקשר מבחייה קאמר, והויל' להביא ע"ז פלוגתנות ר"מ ור"ש אי הקשר מים ומגע שרך על הבהמה מהני לאבר, ומAMILא נדע דהה לאחר שחיטתה בהקשר דס דפליגו אי מהני על הדולדלים, וכי לישב זאת הוכיח רש"י ז"ל דלגי הקשר ודאי דלא הוה הבהמה בחיה יד לאבר, لكن לא פליינו אלא נשחתה הבהמה. וטעמא חלק בין טומאה לעניין זה ודאי קשה, אלא דרביה בעל האיבען ע"כ הי' סובר איזה סברה, החלק וזה שמידיק רש"י ז"ל וז"ל "רבה אוקים פלוגתינו לעיל בבהמה נעשית יד לאבר, עיי רבה וכו", ולכאורה לרוב אוקימות דלעיל צ"ל דעתא דר"מ הוא דס"ל בבהמה נעשית יד לאבר, אבל להנץ מ"ד כיון דר"ש החולק טעמא אחרת איית לי ובפרט לר' אש' דהוא אוקימתה הייתר פשוטה ממש"כ למעליה, ר"ש חולק מושום דס"ל שחיטתה מכשרה ולא דס, ולדידחו באמת האיבען דרביה אם בהמה בחיה נעשית יד לאבר אליבא דר"מ מציא קאי נמי אחשר, דלדידחו לא מצין למיפשט ממותני" כלום כמובן, ולכו' הרמב"ם צ"ל דמסתמא פסק קר' אש' אוקימתא בתראי' בגמר', שפיר כתוב אדם בבהמה בחיה נעשית יד לאבר אפילו אחשר מסתפק בגמ' ודוו"ק.

ודש דאפילו נעשה הבהמה בחיה יד לאבר לעניין הקשר וטומאה לא סגי ביאת מים ונגיעה שרך על עורה, דהרי העור רק שומר לבשר ושומר ליד ודאי לא אמרין מ"ז דושמר על גב יד דלא, אלא צריך ביאת מים במקומות הדולדול על צד הבהמה, אבל בשתיית מים קשה ודאי לומר דליהו הקשר על המולדלים ודוו"ק.

ע"ב גמר' מותה הבהמה: Mai איכא בין אבמה"ח לאבר של נבלה וכו', הנה גם שניהם מטמאן בכל שהוא וכדנתן בפ"ק דאוולהות דאייריים אין להם שיעור הון במת והן בנבלה ושרצים, והנה באבמה"ח דרש לקמן מקרא דכי ימות מן הבהמה דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא אבל מנבלה לא פריך הש"ס מנ"ל דמטמא, וצ"ל דמק"ז מטמא כמו במת ותלו בפלוגתא דר' אליעזר ור' יהושע כדלקמן סוף פרקון דר"א לא שמע אלא אבמה"ח ולא אבר מן המת, ור"י אומר ק"ז מה חי שהוא טהור אבר הפורש ממנה מטה שהוא טמא לא כס"כ, וא"כ בבהמה נמי רך לר' יהושע אבר מנבלה מטמא ומוק"ז מאבמה"ח, ואס תקsha לך א"כ איך אפשר דבר מנבלה יהי חמור מאבמה"ח דהא די לבא מן הדין להיות כנדון, ואס בשער הפורש מן אבמה"ח טהור איך בפירוש מאבר מות יהי טמא, לא מהכמה שאלת את זאת, דהרי באבר שיש עליו כזית בשער לא בעין ק"ז לטמאתו, דהרי לא גרע מכזית בשער דנבלה בעלמא דמטמא, כי רק על אבר שאין עליו כזית בשער בעין הק"ז מאבמה"ח, אולם לפי פ"י הרמב"ם בפיה"מ דלקמן וכן פ"י הרעב"ט במשניות, דר"ש דמטהר בצעית בשער ועכט כשוערה היינו בפירושים מאבר מן המת יש מקום לקושי' או אלא דבר התמייהו רבים וכן שלמים על פיה"מ

התנה דסיפה, אינו מטעם מיתה עשוה ניפול אלאadam כי מות כתיב, דמזה יש לדrhoש דכל המודולל אינו מטמא, כיון שלא מות גמור מקרי וכען דדרשין בנזיר מג ע"א במתעם לאפקי גוסס הרוי דאפיילו קצת חיות מציל ה"ה האי חיבור כ"ד של האבר מציל דיאנו בכל ימות דבעין מיתה ממש, וניהו דעת בשר לא צריך קרא אבל כיון דלאחר מיתת האדם הבשר נמי מטמא נקט גם בשר.

ו"ג דיש מקום עיוון, דמנין לנו באדם דבמה"ח טהור דהרי על אבמה"ח שהוא טמא, לא כמש"כ התוס' כאן דמנבנין אב משרצים ובמהמה ילפינן אלא מקרה דבחلل חרב וכמו שהבאה כאן הלב ארוי גמור" ארוכה כ"ג והוא מספרי ואשר כתוב הרמב"ס ז"ל בפ"ב מהל' ט" דבחלל חרב זה אבמה"ח שפלטו חרב וקשה טובא אבר מי כתיב כאן, ולמה לא קאמר ה"ה חרב שפלטו בשר מן האדם דהרי בהמה נמי פריך לעיל נימא דגס במה"ח מטמא, ודrhoשו הני תנאים כא"א למעט בשר מה"ח אבל כאן איזה מיעוט איכא למעט במה"ח באדם, אבל אם נאמר אדים כי מות כתיב ובעין ריבוי דחלל חרב דומי" דאדם ואז הוה ממש כדעליל, וא"כ הוה ניחא בפשיטות מה דנקט רשי ז"ל לאדם כי ימות כתיב, דבעין האי דרשנה כדי לטהר הבשר אחר מיתת האדם, דקתני אח"כ דמת האדם הבשר טהור דלא סגי לי בטעמא דמיתה עשו ניפול, אלא בעין עוד דרשזה זו דאמ"ד כי ימות לטהר במה"ח ודוק".

ע"ש גמר' א"ל ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקו"ח וכו', כתוב במגילת תענית פשחא עירא דלא למספ"ד הא רביה למספ"ד וכו', במשנה עדויות ליתה האי ראי' דמגילת תענית, והנה כבר כתבנו לעיל דע"כ עירק הנני דינים דאמ"ח מטמא הון בהמה והון באדם הללמ"ס שם וכע"פ הני תנאים הראשוניים ודאי לא ידעו לא מדרשה דחלל חרב באדם, ולא מדרשה דמן הבמה דהרי ר"א אמר שמעתי שאמה"ח מטמא, והיינו מפני השמיעה ולא מדרש הכתובים ור' יהושע השיב לו דבר המת איכה ק"ו, ומה זה תשובה הלא אין למדים ק"ו מהלכה, ואם אבמה"ח הלכה אז אין זה מספיק ואיכא ק"ו על אבר מן המת, אבל הווסף לו כתוב במגילת תענית וכי ושם הוא יותר מק"י, והוא כמו בת מבת הבת דלקין עליו CIDOU, וה"ה דקען זה ילפין שפיר גס מהלכה, ומ"מ השיב לו ר"א כך שמעתי מן החי ולא מן המת דאי ללימוד גם זאת מק"י ודוק".

ע"ש השתה דأتית להכי בין ת"ק לר"ש נמי כזית בשר ועצם כשבורה א"ב, ופרש"י ז"ל דעת בשר ועצם הפורש מאמה"ח קמתרה ר"ש בשניהם, וכר' יהושע דמתרה בשניהם, ות"ק מטמא באחת מהן או כר"ע או כר"ג, ועיין בתינוי"ט דנראה דוחק דהיה" כאן ההלכה קר"ש נגד ר"מ, ולפ"ע"ד עוד יותר דוחק לומר דיפלגו תנאים האחוריים בפלוגת תנאים הראשונים ר"א ר"ר ור"ג בעדיות פ"ו, יותר דוחק דהרי בדברי ר"מ לא נשמע כלל דמטמא בחדא כר"א או כר"ג דאדربה אם מתרה בשניהם כר' יהושע יותר ניחא ואיך קאמר ר"ש מתרה דבר דלא שמעין מתנה שלפנוי דמטמא ודרכי התינוי"ט דאי כאן דוחק אחר אלא דיהי ההלכה קר"ש נגד ר"מ תומוהים מאריך והאת הכריח להרמב"ס בפיה"מ ואחריו הברטנורא לפרש דעת אבר מן המת קאי. אבל כבר צוחחו על פי' זה כולם כאחד, דכיות בשר מאבר מות הינו כזית מן המת, ואיך אפשר לטהר ויפה דחחה הלב ארוי" דברי התינוי"ט זהה, וכתוב שאין מז מצין דר"א מטהר אבר מן המת ומטמא אבמה"ח, וכותב שאין דמיינו עליה יפה, דתתס באין באברים כזית ומ"מ מות מהי מק"ו וכמש"כ לעלה מושם דאי למדין ק"ו מהלכה, אבל הכא הלא כזית בשר מאבר מות הינו הך דהרי הוא מן המת.

דבל וראה מכש"כ שיחוד לשיבה תהני לבטו מטורת חמץ, אלא דלפ"ז אין זה אלא לשיטת רשי" ורמב"ס ז"ל דקרה דתשביתו אتا לביטול, אבל התוס' דסביר דביטול הוא מטעם הפקר ולא מקרי, לא שיקן האי ביטול מטעם הפקר, דהרי משתמש בו ושוב מצאתי מקצת דברי בלב ארוי" ודוק".

ע"ב א"ל אמצעיתא, נשחתה בהמה הוכשרה בדמי' וכו' ועיין בבב ארוי, ולפ"ע"ד נראה דלנכרי ודאי לא שייך לומר מיתה עשו ניפול, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה ולא לב"ג, אלא דלב"ג בלבד, כי האי דרשנה לשישראל נאמרה לא בלאה"ה, דהרי מכח סברא פשוטה פריך לעיל קכ"ז ע"ב אי דאין מעLIN ארכוה טומאת נבלות (זהינו אבמה"ח) נמי ליטמא, הרוי דס"ל להש"ס דכל שאין האבר מצוי להעלות ארכוה כתלוש דמי לענן אבמה"ח, אלא דקרה כתיב כי יפול עד שיפול, וזה ודאי רק לשישראל נאמרה אבל לב"ג אהדרין לשברא חיצונה דכל שעומד לפול כנפול דמי, אלא דיש לעין בדבר דהרי בשחיטה ניתרים המודוללים מה"ת לשישראל, וממילא גם לנכרி מכח מי איכא מיד, וע"כ לומר דגס לנכרי בעין עד שיפול דמכך מי איכא מיד אנו מוכרים לומר דגס לנכרי נאמר האי דין דעד שיפול אבל אס מיתה בהמה ודאי לב"ג מותרין כנבלה עצמה, דמיתה עשו ניפול מנ"ל אצל ב"י, וא"כ קשה טובא איך קאמר הש"ס דאסיפה קאי אמתה בהמה הבשר צרך השר, וע"ז פלאג ר"ש דאי זהائق הרואי' לאחרים, ואמאי איכא מיתה לב"ג ואין לנו מנוס מקושי" ז, אם לא שנאמר דמסברא נמי מיתה עשו ניפול, ורק דרך אסמכתא סמכו דבר זה אקרה דכי יפול מהם במתום ודוק".

משנה האבר והבשר המודוללים באדם טהורין, ופרש"י ז"ל דכי מות כתיב והברטנורא במשניות מוסיף, "אדם כי מות כתיב" והתינוי"ט קמתרה כיון דבסמוך קטני דמת האבר והבשר טהור דמיתה עשו ניפול, ממילא שמעין דבר ובר המודוללים טהורים עיי"ש, ולא עד דהא אין לנו קרא על מיתה עשו ניפול באדם אלא בהמה, ומשם ילפינן גם באדם, ולפי מה שכתבנו לעיל סברא היא ולא בעי קרא, אבל כל זמן שהוא הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א לילוף בעין דוקא ניפול, אבל כל זמן שהוא הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א מותר דע שיפול הוא נגד הסברא החיצונה, ולכן א"א מותר דע מיתה שהתנה השמיית האי דינא לעיל בהמה, ולא קטני בפירוש האבר והבשר המודוללים בהמה טהורין, כמו דקען באדם מוכח דהני משניות ר"ע שנאן דלא ידע כלל מדרשה דמיתה עשו ניפול, דהרי שאל לר"ג ור"י בפ"ג דכՐתיות עלابر המודולל בהמה מה דינו והשיבו לו דשמעו באדם ומשם יש ק"ו על בהמה, ולכן העמיד התנה שהוא ר"ע עירק דין זה באדם, ובכמה נלמד מק"י, והסיפה דמתני" דלעיל וודהכא לאו ר"ע אמרה דהוא לא ידע ממיתה עשו ניפול, עיין היטב לעיל, וכעת אני רואה עוד ראי' לדברנו אלו, דהרי האי "בשר" דנקט התנה אינו מדויק, דהרי עיקר דינו הכא הוא, דהჩיבור הכל שהוא מצל מון הטומאה, והרי הבשר גם אם לא מהני החיבור טהור הוא וזה מטהר מה"ח אינו מטמא, ולמה קטני כלל בשר בהדי אבר, ואי מושם סייפה דמת האבר הבשר טהור, הלא גם זאת לא צורך, דאי היה קטני רק האבר מטמא מושם אבמה"ח דנסמע מזה דמיתה עשו ניפול, ממילא דעת דהבשר טהור, אבל אם נאמר דר"ע אמרה והוא לא ידע ממיתה עשו ניפול, אז ניחא דליידי" אם מות האבר והון הבשר המודולל מטמא מושם אבר ובשר מון המות וריך כל זמן שאדם חי גם שענים טהורין, ולכן פרש"י ז"ל מודדק היטב שכטב דעתמא דהאי תנא קמא שהוא ר"ע, ולא

במגע ובמשא ואוהול כמוות, והוא שיהי שלס כבריתו בשר גידין ועצמות" וכוי עכ"ל והנה עיניך רואות כי באבמה"ח מביא הרמב"ם דרשה דבחל חרב, אבל על אבר המת כתוב סתם דמטמא כמוות בלי להביא דרשה דאו במת דכתיב שם על אבר מן המת, ואין ספקacial דבכוונה השמייט האי דרשה מושם דפסק קר' יהושע נגד ר"א דקאמר ק"ו מן חמי מכש"כ מן המת. הרוי דסובר הרמב"ם דר"א ור"ג נס שנייהם ידעו ודרשו האי בחלל חרב על אבר המת מוצד צית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכא בגין אבמה"ח לאבר מון המת היינו לאבר מון המת שאין עליי צית בשר אשר זאת אית בי טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליי בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליי שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צית ע"פ שהזית בשר מעתים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי עליי שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב מצטרך לטומאת בשר המת דבניע שעור כזית דזה מקרי אין שייעורו שהוא צית בשר של האבר הי מוחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שייעורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז"ל לפי חומר העניין, ובפרט מאחר שפרש"י ותוס' אמר א"א לקבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון שכבר נתישב טעם דר"ש דס"ל קר"א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע גם בלא"ה תהיו קחצינה בהני פסקי הרמב"ם שכותב דחល חרב היינו שפלטו חרב דאל"כ מה לי חרב מה לי אבן או דבר אחר ובאמת בגמ' שם בנזיר מובללח לחוד קדריש, דחល בכ"מ הוא הנהרג ע"י אדם ולמה לא קאמר במתות שכולל הכל גם במתות מיתה טבעית, لكن דרשין בחלל זה אבר הנחלן מן החי, (כך גירסת רשי' שם) וחרב דכתיב אתה דחרב הרי הוא בחלל, וכך אצל גונע לא כתיב חרב, דחרב מטמא גם באוהול, אבל בחלל כתיב דקאי על אבמה"ח שאין בו כדי להעלות ארוכה, ולא ידעתו למהamina אין דריש חז"ל.

עוד זאת בהלכ' ג' באבמה"ח כתוב חסר מן העצם של האבר כ"ש הרי האבר יכול טהור חסר מברשו אם נשאר עליי כדי להעלות ארוכה בחו"י ויתרפה וישלים ה"ז מטמא במגע ומשא ואוהול, ואם לאו מטמא במגע ובמשא ואני מטמא באוהול. ובHAL' ד' אצל אבר מון המת כתיב, חסר עצמו אם נשאר עליי בשר כזית מטמא כמוות שלם חסר הבשר ולא חסר העצם אם נשאר עליי כדי להעלות ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור"י דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' או במתות" דכתיב שם על אבר מן המת, והוא מוכחה לדרוש אדם בתל קאי על אבר הנחלן מן החלל א"כ האי או במת נמי על אבר מון המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח"כ בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במתות" דרשין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלורה או בתל זה אבר הנחלן מה"ח ואני בו כדי להעלות ארוכה או מטה"ח שהרשות כהן דהרי הני רק במגע ומשא בו כדי להעלות ארוכה, הרי הוא כשר עצמות המותים, והיינו דבעי עכ"פ שיעור עצם כשלורה וזה ליתא, לכל שהוא אבר לא עyi שיעור, ואפיו בפחות משועורה מטמא במגע ובמשא. וכמודומה לי דלאת כיוון הראב"ד ז"ל בהשגתנו וא"ג דלשונו מגומג, והרבה טעויות נפלו בו, ולא כמו שהבון הכר"מ דהשגת הראב"ד קאי על שישאר בו כזיתبشر, אלא על שפסק הרמב"ם דחסר מן העצם או מן הבשר דתהור או אין בו כדי להעלות ארוכה, וזה אינו והוא עצמו לא פסק כן לקמן ננ"ל ודוק"ק.

בא"ד אבל אי מבניינא דשרצים ודבמה"ח אמרו לי לר"א מ"ט כורבה בשר וממעט עצם עכ"ל, ועיין מהרש"ל ומהרש"א ז"ל ואני הלא כבר כתבתי למעלה דר"א דבר מון המת טהור ה"ה אבל מונבלת דעתור דמ"ש. אבל מה דקשי' לי הוא דאמאי מבניין אב ילפנינו, איך שיק לדרוש פסוקים לאוקם על הבניין אבל תורה שבכתב איך יפרש דבר שהוא מפני השםועה תושבע"פ כי צאת לא

אבמה"ח איכא גס באבר שיש עליו בשר הרבה, דהרי הבשר بلا רק באבר שאין עליי כזית בשר, כי רק אז איכא עליו שם טומאת אבר טהור ורק בהדי אבר מטמא, אבל טומאת אבר מון המת ליתא מות מצד צית בשר, ולכן מה דקאמר מה איכא בגין אבמה"ח לאבר מון המת היינו לאבר מון המת שאין עליי צית בשר אשר זאת אית בי טומאת אבר מן המת, אשר אז חל עליי בהפרידו מן המת, ואז בטל ממנו שם טומאת בשר המת, כיון דחל עליי שם חדש דהינו טומאת אבר המת, שהבשר שבו חלק מן האבר, ולכן בשםפריש האי בשר מן האבר ומוחברו לבשר מן המת להיות צית ע"פ שהזית בשר מעתים מצטרפין מבואר ברמב"ם בראש פ"ד מטו"מ, אבל האי בשר מן אבר המת שהי עליי שם טומאת אבר דלא בעי שיעורתו לא מחייב מצטרך לטומאת בשר המת דבניע שעור כזית דזה מקרי אין שייעורו שהוא צית בשר של האבר הי מוחלה מטמא בצריך עצם וגידין גם פחות מכך בין הכל, ולכן אבר המת ובשר המת מקרי אין שייעורו שווין ולא מצטרפין לדעת ר"ש כנעלע"ד ליישב שיטת הרמב"ם ז"ל לפי חומר העניין, ובפרט מאחר שפרש"י ותוס' אמר א"א לקבלו מרוב הדוחק, והדוחק מתגדל בשנתבונן דלמה לי להש"ס להאי השתא דעתית להכי, כיון שכבר נתישב טעם דר"ש דס"ל קר"א ומזהר באבר המת, והבן.

ודע דלפי פי הרמב"ם ז"ל לפי מה דמסיק דר"ש מטהר בשר הפורש מאבר המת שאינו מטמא מושום בשר המת, ממיילא גם במשנה דלעיל דמטהר דלעיל דמטהר ר"ש בnbella נמי מפרשין כן דבשר הפורש מאבר נבלה איינו מצטרף לטמא מושום בשר נבלה, והש"ס לא חטא להאריך ולהזכיר אשלה מעלה בדבר שמילא משתמש ובפרט שלידינה אין כאן נפקota דין הלכה קר"ש ודוק"ק.

תוס' ד' היא כזית בשר הפורש מה"ח ר"א מטמא, לכוא' נראת דבר האדם מה"ח מב"א דשרצים ובמהמתו וכו'. כבר כתבנו לעמלה שתפסו האחرونנים ז"ל דמעני בעלי התוס' נעלמו גמר' ארוכה נזיר כ"ג ע"ב שהביא הש"ס שם ברייתא מספרי דדרש בתל חרבacea באבמה"ח שפלטו חרב. אבל האמת שהתימא חוותות עליהם דאיך עלה על דעתם דר"א ור"י דפליגו באבר המת אי מטמא ידעו מהאי דרשה, דהרי בהאי ברייתא דרש ג' או במתות" דכתיב שם על אבר מן המת, והוא מוכחה לדירוש אדם בתל קאי על אבר הנחלן מן החלל א"כ האי או במת נמי על אבר מון המת קאי, וכן גבי טומאת נגעה דכתיב אח"כ בקרא, ועל הנוגע בעצם או בתל או במתות" דרשין שם דף צ"ד ע"א, "בעצם זה עצם כשלורה או בתל זה אבר הנחלן מה"ח ואני בו כדי להעלות ארוכה או מטה"ח שהרשות כהן דהרי הני רק במגע ומשא מטמאין ולא באוהול, ואי ר' אליעזר ור' יהושע ידעו מהאי דרשה, אי קאמר ר"א שלא שמע רק מאבמה"ח דמטמא ולא אבר המת, ואי השיב לו ר' יהושע מק"ו אם הוא מופרש בקרא, זה כמו זה דמאנן דדרש בתל על אבמה"ח מוכחה לדירוש או במת עלי אבר מן המת.

אבל ראה זה פלא והപלא כי תמיית סיובבת נס על הרמב"ם ז"ל, דז"ל בפ"ב ה"ג מט"א, "aber שנחתק מן האדם הריח הוי הוא כמית שלם וכוי שאברים אין להם שיעור שמי' כל אשר יגע ע"פ השדה בתל חרב, הדבר ידוע שדין חל חרב כדין חל אבן, או חל שאר דברים מפי השםועה למדו שלא בא זה אלא לטמא נוגע באבר שפלטו חרב וכו', הלכה ד' אבר הפורש מן המת מטמא

דיפליגו ר"מ ור"ש בפלוגתא דתנאים הראשונים הוא ג"כ דבר זר שלא מצין כמווהו, ואשר כתבנו לעללה דמה"ט נайд הרמב"ם והברטנורא מפי זה ודוק.

הדרן עלך פ' העור ורוביון

נמצא, וכן גם נאמר דמהלכה ידעו דאמנה"ח מטמא, ג"כ לא שייך לדריש פסוקים לפרש את ההלכה שהוא תושבע"פ ודוק.

תוס' ד"ה בין ת"ק לר"ש צוית בשור ועטם כשוורה א"ב, פ"י או עצם כשוורה דבתרויהו ליכא למימר לת"ק טמא וכו' ובלאי"ה נמי איך יחולוק הת"ק שהוא ר"מ על כל הנני תנאים הראשונים ר"א ור"י ור"ג בעדיות שמייה"נ דלא חדוד מיניהם, אלא דאפיילו הא גופא

פרק הארץ והלחיים

בחול' נמסר ההוראה לכוהנים להיות מורי משפטים ותורה לישראל, וכאשר הבא ק"ז בעחתת"ס אצ"ל בתשובה אחרונה לא"ח בשם הגאון מהרצ"ח ז"ל והגם שהוא דחאו, לפחות מכאן איכא ראי' ברורה לדבריו, ולא עוד אלא שהפסק מסיים לעמוד לשרח וכוי' כל הימים. ודורש בספרי כל הימים בין הארץ ובין בחו"ל. וראיתי בתורה תמיימה שכותב דוגמא הדבר לנשיאות כפים שצורך להיות בעמידה עי"ש. ובמחלוקת מכבוזו דבר בטל דבר דדרבה דחרי מאן דיליף בנ"כ שהוא בעמידה משום דכתיב בפ' עקב לשרטו ולברך בשמו, מה שרוט בעמידה אף ברכיה בעמידה, הרי מוכח דנ"כ לא מקרי שירות, וכן הא כתיב לעמוד לשרת ומאן דיליף מלאה עמדו לברך את העם, מה להלן בעמידה וכו' מוכח נמי דס"ל דנ"כ אין זה עבודה ושורת דאי עבודה היאala בעבודה בישיבה מחוללת כמובואר באזכים ט"ו ע"ב. אבל הדבר ברור לעמוד ולשורת הגם דעיקרו בעובד בביהמ"ק קאי דלכןBei עמידה וכפרש"י עה"ת שם דאיין שירות אלא מעומד, אבל כיון דמסיים כל הימים דקאי על חול' ושלא בפני הבית רצה לרבות שירות הכהנים באזה"ז דחוא לא לדון ולהורות, וממילא הן פנויים ממלאכה וועוסקים במלאת שמים, והוא מפרש דלא דן האי גז"ש. אלא דתרומה מ"מ ממעוט דasiswa טבל וצריכין להחזקת העס. אבל לא שיך בחו"ל, ובמתנות ורה"ג ותרומה שהוא בכרת ובmittah ודא' לא שיך בחו"ל, דהנתן שמייה"נ דהנתן שאן דמיטריך התנא לתת טעם דאפיקי מק"ו, אבל בנטינה נתינה דהוא גז"ש דאיין אדם דן מעצומו לא צריך לתת טעם למה לא דן גז"ש ז, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטריך התנא להשמיינו כל האי דינא, דאי היה מקבל מרבו ודאי הי' שונה אותו וכל דשתק מנ"י הרי הוא מפרש דלא דן האי גז"ש. והש"ס דקאמר לקמן דראשית הגז והה מתנות הם לצורך אפיקי מדרא' אילעאי, אין הכוונה דהנתן שאן לאפיקי מדהא, אלא אכן דשמיינו דרא' אלו למדין דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש ז, מפני שרבענו הקדוש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמענו איינו ראי' דהרי במס' עדויות מלא המסכתא מן ההלכות שקיבלו עי"ע עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ש ז מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, ועכ"פ הא פשיטה לי דהנתן לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התליות בארץ רבותא הרבה רבה אית' בהו להשמיינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצויה, זה משפט הכהנים מנת העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשרת בס' ד' הוא ובנו כל הימים ויזוע לכל והכי דרטעט המוצה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טמא דקרא, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשרת בס' ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככהן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשרת עד שבאמת יש לחמו על התנאה דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דחוא תלוי בארץ, תפ"ל דאיון בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דחוא מלטה הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק' התורה, דגם

תוס' ד"ה תיתני מלכות ויתום הוומ"ל נמי תיתי מכלאים וטרפה וכו', רבים מותמיים על התוס' הלא טרפה פטורה ממתנות כدمבוואר لكمון. ולפע"ד פשט דעיקר דקדוק

ד"ל ע"א משנה הארץ והולה"ק נהוגין בארץ ובחול' וכו', ופרש"י ז"ל דמשום דעתו למייר בחולין ולא במוקדשין נקט להו, ומהרשה"א התמיה על רשי"ד דהלא בראש פ' שילוח הקון אמר דברראשית הגז איצטריך בחול' לאפיקי מדרא' אילעאי והה במתנות כפרשיי ז"ל שט, ועיין באחרונים מה שהאריכו בהז, ולפע"ד נראת בפשיות דלאפיקי מדרא' אילעאי דדורש נתינה נתינה מתורומה לא איצטריך התנא לאשמיינו, דבלאי"ה נדע דהנתן לית לי' דאי אית' לי' האי דרשה אשר מכחה נפטר בחול' נגד הכלל שבידנו דמצואה שאינה תלוי בארץ נהגת גם בחו"ל, אז הי' מחייב להשמיינו זאת, ולא עוד אלא אתה התנא להשמיינו לאפיקי מהאי דרשה דעתינה נתינה מתורומה הויל' לפרש זאת כמו שמספר לחולין ולא במקדשין שהי' בדין וכו' ת"ל ואtan אוטם. מה תאמר שאני ק"ו אדם דן מעצומו צריך התנא לתת טעם דאפיקי מק"ו, אבל בנטינה נתינה דהוא גז"ש דאיין אדם דן מעצומו לא צריך לתת טעם למה לא דן גז"ש ז, דהרי כל שלא קבל מרבו איינו יכול לדון. אם כן הוא ודאי דלא איצטריך התנא להשמיינו כל האי דינא, דאי היה מקבל מרבו ודאי הי' שונה אותו וכל דשתק מנ"י הרי הוא מפרש דלא דן האי גז"ש. והש"ס דקאמר לקמן דראשית הגז והה מתנות הם לצורך אפיקי מדרא' אילעאי, אין הכוונה דהנתן שאן לאפיקי מדהא, אלא אכן דשמיינו דרא' אלו למדין דהנתן לא דרש האי נתינה נתינה, ובאמת אני נבוך אם נדחה עיז' ר' אילעאי דע"כ קיבל מרבו גז"ש ז, מפני שרבענו הקדוש לא קיבל דהרי לא ראיינו ולא שמענו איינו ראי' דהרי במס' עדויות מלא המסכתא מן ההלכות שקיבלו עי"ע עדות ואפיילו של גרדים, ולמה לא נקלט דברי ר' אילעאי שמעיד שקיבל גז"ש ז מרבו אפיילו לא שמעה רבינו הקדוש, ועכ"פ הא פשיטה לי דהנתן לא יקבע הלכה פשוטה שאינה צריכה, רק כדי שלא יבא אחד ידרוש גז"ש.

אולם לפע"ד במתנות וראשית הגז אף שאינם ממוצות התליות בארץ רבותא הרבה רבה אית' בהו להשמיינו שנוהגין גם בחו"ל: והוא מפני שהפרשה שם בפ' שופטים שמצויה, זה משפט הכהנים מנת העם ונתן לכוהן. הארץ והולה"ק ואח"כ ראשית דגnek וראשית גז אאנך תחן לו מסיים כי בו בחר ד' אלקיים מכל שבטיך לעמוד לשרת בס' ד' הוא ובנו כל הימים ויזוע לכל והכי דרטעט המוצה מפורש בקרא לכ"ע דרישין טמא דקרא, והרי מקרא מלא דבר הכתוב דמש"ה תנתן כל אלו לכוהן כי אין לו חלק בארץ רק עומד לשרת בס' ד'. ומעתה מהיכי תניית נתחייב ליתן בחו"ל שכולנו שווין ככהן עם שאין לנו חלק בארץ, ואין הכהן עומד לשרת עד שבאמת יש לחמו על התנאה דמשנתינו מה ראה על כהה לחיב בחול' במתנות ורה"ג גם בתרומה מה לן טעם לפטור משום דחוא תלוי בארץ, תפ"ל דאיון בחו"ל שום טעם ליתן לכוהן. אולם טעמא דחוא מלטה הוא לפע"ד כמו שנראה מפסק' התורה, דגם

לי, אבל עין בדיבורים הבאים ויתגלה לך סוד הענן על בורי' ודודוק'.

ע"ש גופה אר"ח וכו', אב"א משום דכתיב זה, ואב"א משום דזהו ממו שאי לו טובען עכ"ל הגמ', ולכאו' תימא רבתא אייא כאן דבכ"מ דקאמר תרי תירוצים האחד איינו סובר את השני, אבלanca הרוי דקאמר משום דכתיב זה, ע"כ נמי סובר דזהו לי' ממון שאין לו טובען, דעל זה א"א לחוק דמן יתבע ולמי ישלים, וא"כ האי „זה” למה לי ולומר דבמカリ כהונה וכגדמרין גיטין דף לי ע"א דזהו כמו אתה לדידי, ושפיר אית ל' טובען ועל זה אתה קרא דזהה לפטרו. דזה פשיטה ליטתא, דכיון דזהו כתאו לדידי דכהן, אמא יפטור התורה את המזיק ואת האוכל. והנה כפי הנראה התוס' הרגשו בחומר קושי ז', ולכן כתבו דאייא בין הני תרי לישני דלישננא משום דין לו טובען ניהו דין יכול לתבעו בדיונים, בדיוני שםים מיהא מחיב, אבל לילך'DDRISH לי' מ'ז'ה' אפי' בד"ש נמי לא מחייב עכ"ל. אבל הר"ז ז' דעת אהרת עמו דנטקשי' לע' על מה דקאמר משום דזהו ממון שאין לו טובען דמאי אר'י מזיק אפי' אתניינו נמי אין להם טובען, ולכן פ' דהכי קאמר בגין דמנתנות כהונה ממון שאין לו טובען הוא, ניהו וכי אונניינו בעניינו מחייב משום מצוה, כי ליתניינו אין לו טובען הוא, ולא דין ממון הלך פטור לנמר, ולכן לא נתחוור לי' מה ש' התוס' דלאצאת ידי' שםים חיב, דכיון דליך כאן מצוה דהרי ליתניינו שוב אין כאן שום חיוב אפילו לצאת ידי' שםים, מיהא משום מידת חסידות ודאי מחייב גם לשני הלשונות וליכא שום חילוק בין הני תרי לישנא, אלא משום דאייצרך „זה“ לדרשה אחריתא, לכן קאמר ובב"א עכט"ד של הר"ז ז', וכל דבריו אינם אלא דברי תימא, דলפי פירושו עיקר חסר מן הספר, דהא דזהו ממון שאין לו טובען לא מצליל לי' בדאיתניינו, וממילא גם בליתניינו לא מצליל לי', אלא משום דבליתניינו אין מצוה, וזה הול'ל, "משום דמנתנות אין הוא מיותר ומורה היפך דעת הר"ז דהויל'ל", "משום דמנתנות אין לו טובען", אבל מדקאמר „ממונו“ משמעו דאית בה דין דין גם בדליתניינו, אלא שאין לו טובען, ובגופ העניין דין עם התוס' דנייהו דודאי יפה כתוב הר"ז דגס באיתניינו הול'ל אין לו טובען אבל מ"מ מצינו לכופו משום מצות נתינה שעלי' וכמו שכופין על כל המצוות דעתמא אם אין רוצה לקיימן, אבל מה שכתב בדילחניינו דשוב ליכא גמ' מיעקרא רק מדין מזון לא מזון בלא"ה לא הי' עלי' חיבור גם מיעקרא רק מדין מזונה זה שיק' לכחן שיתבענו, אפילו הי' יחיד בעולם - (דכך כוונתו) זה ליטתא, דמכח המזוחה שעלי' נתהווה חיוב ממונא לגבי השבט, דהרי אכן פסקין כמ"ד בקידושין דף י"ג ע"ב דמלואה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמי, ונשתבעדו נכסיו למזויה זו המוטלת עלי', עד שגס לאחר מותו יורדים לנכסיו, וכן פסק הרמב"ם במחושרי כפורה פ"א הי' ג' האי דינא וז"ל „האהשה שהביהא חטאנה ומטה יביאו הירשים עלתה הע"פ שלא הפרישה אותה מחיים, כבר נשטעבדו נכסיה לקרבן והשיעבוד דין תורה היא" עכ"ל, והנה תראה דחטאנת אם לא הביהא ומטה אין להביה דזהו לי' חטאנת שמתה בעלייה, ומכם"כ שעאן להפריש עליה מהדרה מתים וחופשי מון המצוות, אבל עולתה מביאין ואפי' מפרישן מונכסיה שהנicha, ועיין בשבועות דף ח' ע"אDKRBN YOLDAT AIINA BAHA ALA LEHCHSHERA LAACOL BKDASHIM, וא"כ כיון שמתה אין לך בטל המזוחה יותר מזו, ואיך כופין את הירשין להפריש עליה שהיתה אמת מחייבת מצד המזוחה וכדי להכשירה לאכול בקדושים, עתה אחר שמתה ואין כאן מצוה ואין דמץ' המזוחה שהי' עלי' בחוויה נשטעבדו נכסיה להאי עלה, כי מלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר ונתחוויה דבר זה כתוב על

התוס' על הש"ס הווא, דהנה בביברות שס כתני תחלה דלקוח פטור ממערש, ואח"כ כתני במשנה שאח"ז הכל נכני לדיר להעתשר חז' מן הכלאים והטרפה ויזא דוף ומחוסר זמן והיחסים ונטקשו להו למה בחר התנא אחר ל Kohod דנסנית קודם לכלים שאחריו ודילג את כול רוק נקט יתום דקמני בסוף ולא קשי' לחו רוק שתרומות יתום הול'ל כלאים או תרתי מאותו המשנה גופה חז' מליקות דלא כתני שם בהדי איןך, אבל מעולם לא עלתה ע"ד התוס' שיאמר תתי טרפה. אבל לפע"ד דקדוקם לך' מחתנה נקט ל��' דקמני תחלה ויתום כתני לבסוף משום דבאמת פריך מכולם והוא כמי דאמר מליקות וכו' עד ויחום רוק מקצר ואומר לךו ויתום, ועיין בה' ק' ז' שרצה לטרץ דברי התוס' دمشقת טרפה דמותרת בשקף טרפה בתוך העדר בטל מה'ת ברוב ומזכירין ג' ע"ג מזבח, ומ"מ איינו במעט דעשורי ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק. דבר זה במחכ"ת איינו, וכאשר הארכתי בזה בפתחה דודק א בקפץ מן המנויים שכבר נפטר ממעשר בהז אמרין דלא מהני הביטול משום דלעומם הביטול משווה את המזיות להעדר ולא להיפך מן ההעדר לא יתהו מזיאות, ולכן כל שפטור שהוא החדר לא יתריב ע"י ביטול שחיי במצוות, אבל טרפה שפטורה ממעשר אינה בעצם פטורה אלא דהטרפות הוא הפסול אותו מהתעורר ממחמות איסורו וזה הוה מציאות, דהינו איסור הטרפות וכל שנתבטל וuber הטרפות ונעשה מותר באכילה ואףלו להקרבה ממש'כ החת"ס ז' בעצמו מהיכי תיתי לא יתריב במעטר, כי כל שנסתלק המנעה הרי הוא כשר הבהמות שבעדר, וזה ברור ואמת לאמתו בס"ד.

ע"ב גמר' אי אגואי כא מעיל חולין לעזרה, ק' ז' בחדשיו קמתימה איך אפשר דכל זובי' זבח בריחוק מקום יביאו חז' ושוק לעזרה, אלא משׂו'ה הותר לו בשר תאזה משום כי ריחק ממך המוקם, ואפי' למ"ד דלא דרש כן לעיל יי' ע"א, אבל דרכיה דרכי נועם כתיב עי"ש. ובמחכ"ת לק' מ"ד דהאי תנופה אפי' בקדשים אינה אלא למצוחה ולא לעכב ומכם"כ בחולין ולכן בריחוק מקום יתנס להחן ויאכלם בני תנופה, אבל הש"ס מדיק שפיר דאם בחולין אין לתנופה שום מציאות, אז מוכח דלא נאמרה מצות חז' ושוק בחולין כלל, וזה פשוט וברור ודוק'.

ע"ש אלא „זה“ למה לי, לד"ר ח' דאר"ח המזיק מנתנות כהונה או שאכלן פטור משללים. מנתנות דקאמר הכא הינו זרע ולהלה"ק וכן כתוב הרמב"ם בראש פ"ט מבקרים דלארעד ולהלה"ק קראו חכמים מנותן סתם, וכן מוכח בפרקון בלשון הגמ', ויש ליתן טעם בקראייה זו משום דלעומת תרומות ומעשרות וחללה וביכורים דבכלן אייא בהן מצות הפרשה אשר על ידה נתקדשו ואין לבעלים בהם אלא טה'ין של מצות נתינה, קראו זרע ולהלה"ק מנתנות שאין בהם מצות הפרשה ורק נתינה בלבד והוה מנתנה ממש, דקדושה לית בהו, וראשית הגז דכוותי' אלא דין זה מידי דאכילה, לכן לא קחشب בהדיינו דין ואיך ונקרה ראשית הגז, והנה אם טעמא דר"ח מקרא דזהה כדאמר בחד אב"א, ניחה דקאמר עירק דין על זרע ולהלה"ק, ושאר מנתנות כהונה נילוף מנניינו, אבל אי טעמא משום דזהה ממון שאין לו טובען כדי אב"א שהוא העיקר, וכאשר פסק נמי הרמב"ם בפ"ט ה"י' למה אמר ר"ח דינו בהני ולא בכל מנתנות כהונה והכי הול'ל, כל מנתנות כהונה שאכלן או היזק פטור מלשלם, וכן מוכח מנו פסק הרמב"ם שהביה דין זה רוק בכואן שכטב עבר ואכלן או היזק או מכרו איינו חייב לשלם, ולא עוד אלא שפמא שפסק בריש הלכ' מעשר האי ברייתא דלקמן מניין לע"ב שהליך פירוטיו טבלים וכו' בסתם ודלא אקומה דגמי' בדאותו לדי' בטבליינו, מוכח דלא מטעם דין לו טובען פטור

שביירנו לעיל, ולא הזיק שיעבודו' של חבירו אבל כאן דהbulimus כבר נסתלקו וקיים מה שנצטו לעני ולגר תעוזב אותם, מי שבא ולוקט שלא כדי וא"כ מזיק את הענים הוא וחיבת מדין ממען אלא שאין לו טובין, וא"כ מהכי תית לא יתחייב ב"יש אם לא שנאמר דעת מעשה עני המותחلك בתוך הבית קאי דחתה"ג נ"כ לבעלים, אבל גם בעזה אני אומר בשעה שהבהעה"ב נוון לו הרי סילק את עצמו ממנו, והאי עשיר שמקבלו במקומות שעומדים שם עניים גוזל ענים הוה בלתי ספק, דבראותו רגע שהבהעה"ב סילק את עצמו הרוי הוא ממון עניים ולפ"ז הוא דקאמר ר"ח מدت חסידות שניי כאן ע"כ הפירוש לצ"ש ולא מדת חסידות בעלמא. והסוגי בלא"ה תנוה כאשר קמתהה לעלי' החל ארי' ז"ל דמה זה דקאמר מדר"א ליקום וליתוב, הלא החכמים לא פליגו עלי' מטעם דהוא ממון שא"ל טובין, אלא משום דעתו הוא באותו שעה, ומצד הדין מגיע לו כשר עניים, עיין בח' ק"ז ז"ל שהביא הרושלמי לדידי' הוה ממון של"ת דענין העיר יכולן לתבעו, וצע"ג וד' יאיר עני ודוד'ק.

אחרי כתבי כל זאת ראיتي בח' הריטב"ז ז"ל שכטב ז"ל, "ודוקא הוא ודכוותי" ר"ל מזיק מתנות כהונה ודכוותי' אבל המזיק הקדש עניים או שאכלו חיב לשלים דמוניא הוא גמור וכו', מי שיש בידו ממון עניים הרוי הגابر שלון יכול לתבעו ממנו וה"ה כל אחד מן העניים וכו' וזה דבר ברור והוצרכתי לכטבו מפני שטעו בו מקצת חכמים" עכ"ל ולא הבנתי איך פרנס הסוגי' דפריך מלשו"פ אמרו ישלים דמ"ש הא משאר ממון עניים וצע"ג.

ע"ש ת"ש מנין לבע"ב שאכל פירותיו טבלין, וכן בן לו שאכל מעשרותיו טבלין שפטור מן התשלומיין, ת"ל ולא יחלו וכו', הא משעת הרמה ואילך מיהא משלם וכו'. כאן אני עומד ומשתומם הרוי תרומה, עכ"פ דלאأتה ליד כהן התורה חייבה בפירוש בקרא דאיש כי יאכל קודש בשגגה ויסוף חמישתו עליו, ונתן לכחן את הקודש עין ריש פ"י מתרומות במיל"ם שט, וניהו דזה בשוגג נאמר הלא במידת בלא"ה פטור משום דאיינו לוקה ומשלים, ז"ל הרמב"ס בפ"ו ה"ו שם זר שאכל תרומה בזדון וכו' ואינו משלם דמי מה שאכל שאינו לוקה ומשלים עכ"ל. אלא אפילו בדלא אתרו בי' ונידון לגבי תשולמיין בשוגג וחיביו מלוקות שוגג חיבין בתשלומיין, מ"מ לא פריך הכא מידי כי לדעת הרמב"ס ז"ל ביארתי שט בסוגי' דאוכל תרומה חמץ דגס באוכל תרומה במידת אף שלא הגע ליה כהן חייבה עליה התורה לשלים, כי הרמב"ס שם בפ"י הייח' פסק בדיון באוכל שוגג בין באוכל מזיד משלם, ואינו משלם אלא חולין מתרוקנים. עכ"ס'ל דבשוגג רק החומש לכפירה אתוי, אבל הקרן מחזיב גם במידת, והקרא מסיע' לע' דכתיב ויסוף חמישתו עליו ונתן לכחן את הקודש, והוא מהופך דהויל' ונתן לכחן את הקודש וחמישתו יוסף עליו, כמו דכתיב והשיב אשמו בראשו וחותמישתו יוסף עלי, אלא ודאי דאתה קרא למדנו דרך כפירה אתא אבל הקרן משלם גם במידת באוכל אתרו בי', וכן משמע מהה שכתב הרמב"ס בהלי' ה' אכל תרומה במידת וכו', משלם את הקרן ואינו משלם את החומש עכ"ל. וכי אידעליל דבריש פ' דבר מאלל תרומה בשוגג שדיבר מתרומה בין הנעה ליד כהן או לא וכן שכ' שם המיל"ם ואח"כ דבר מאכל במזיד שחייב רק הקרן ולא החומש, ואי הוה ס'ל דבמיזיד הוה לי' ממון שאין לו טובין ורק בהגע ליד כהן חייב מדין גזלן, לא הוה רשאי לכתוב סתם אבל תרומה במידת אשר עד עתה דבר מתרומה אף דלא אתא ליד כהן, ובסוגי' שם האררכי' בדבר זה בתכלית הארכיות. ואם כניס דבורי הרמב"ס נבון הינו היטב למזה דבר ר"ח רק מתרונות לפטור האוכל והמזיק מושלמיין ולא דבר מותו'ם משום דבתרומה לעולם חייב,

נכשיה, ואע"פ שע"י מיתה בטלה המצווה, אבל החוב כדקימא קיימא, וא"כ הכא ממש דכוותי' הוא דכיוון דבדאיתנייהו בעין היה עלי' חיב מצוחה ליתנס להכחן דהינו לאחד מן השבט הרוי נשאה עלי' כתוב לגבי השבט משום דמלואה הכתובה בתורה הוה כתובה בשטר, וכך דהגבוה זכה בחוב עולה של היולדת דין עלי' אלא משום מצוחה להכשרה באכילת קדשים, מ"מ נשאה זה שחייב לשלם כי הני מתרונות מכח המצווה הי' משועדים לשפט הזה על נכסיה להוציאה מירושה כמו כן אחר אכילת או איבוד המותנות, הרוי האוכל או המזיק נידון כמזיק שעובדו של השבט שחייב לשלם כי הני מתרונות מכח המצווה דתנתן לו, וזה ברור כמשמעותם שלם וכן הוא דעת הרמב"ס ז"ל שכטב עבר ואכלו וכו' אין חייב לשפט מפני שהוא מזיק שאין לו טובע ידע עכ"ל הרוי כתוב פירוש דآخر דליתנייהו הוה לי' ממון שאין לו טובע ידע, אבל גול השבט איכא, וממילא דבי"ש חייב, אבל מה שיש מן התימא על התוט', הוא להיפך דכיוון דכל זאת אמרתך לא לישנא דמשום דזהה ממון שאין לו טובען, איך נאמר דמן דדריש מ"ז, פוטר גם מדיני שמים, דקשה מעד לדרש הקרא לפטור מגול השבט שלא יצטרך לצאת ידי שמים, דה"ה דהויל' דאתה קרא לפטור גם במכיריה כהונה אי אכלו, עכ"ג דאיaca טובע שלא יצטרך לשלים, וכן יותר נראה בא כדעת הר"ז ז"ל דליקא לדינא שום נפקותא בין הני תרי לישנא, אלא דקשי לנו דכיוון דכלכ"ע הוה לי' ממון שאין לו טובען, למה קאמר בילשנא קמא דדריש מזוה לפטרו דרשאה שאינה צרכיה, אבל מה שנראה לפ"ד דלשנא קמא הי' סובר כיון דמתנות אלו חולין נינחו גם אחר נתינה וביד הכהן למכרן למי שיריצה, וא"כ הויא דמה לי הן ומה לי דמיון ואשר פסקין בחומר'ם סי' רמ"א דהחרצת דמים הוה חרזה ואפי' בגזלה ס'ל להתוט' ב"מ קט"ז ע"א ד"ה וחיב משום ב' כלים, דמקיים מצות והשיב בחזרת דמים יצא, אלא דהרמב"ס לא ס'ל כן דבריש הלו' גולה כתוב דבנשך הצעלה נמי איינו לוקה משלום אבל העשה דזהב לו קיים ובכמה סוגי' האררכי' בזה וא"כ שפיר מצי לקיים האי מצוחה גם בתשלומי ממון וממילא דכופין אותו לקיים המצווה בדמיון, וכן בשי' קרא דזהה דאיינו המצווה אלא בעודן בעין אבל בתשלומי מעתות ליה מזויה, ואידך לישנא סובר דמסברא ידען דהמצווה דוקא בהן ולא בחלופין, עכ"ג דהכהן מצי להחליפן ולמכרן וזה נכו' בפירוש הנני תרי אב"א, אבל לעניין דינא שווין, דצאת ידי שמים מחזיב ליתוב. לאיזה כהן או לכמה כהנים את שווין ודוק' היטוב.

ע"ש ת"ש בעה"ב שהי' עובר מקום למקומות וצריך ליטול לקט שכחה ופהה ומעשר עני, נוטל ולכשיחזר ישלים וכו', הפר"ח הביאראי' משקל וטורי' זאת לדעת הר"ן דאך עצת י"ש פטור, ואני בער ולא אדע והוא כאן עכ"ג ה' הר"ז מודה דחייב עכ"פ עצת י"ש, דבשלמא במתנות דליתנייהו ביד הבעלים סובר הר"ז דליקא עליהם חוב ממון ושיעבוד לשפט, אבל חוב מצוחה וכל שנאבדו מן העולם ובטל המצווה, לית כאן דין ממון כלל, אמונם בהני מתרונות עניים דהbulimus כבר סלקו ידיהם, והוא הפרק לעניין, מי שבא ליטול שלא כדי פשיטה דגוזל את העניים, ואין לפטור אלא מיטעם דאין כאן טובע פרטוי, וא"כ עכ"פ לצאת י"ש ודאי חייב ומה"ט גם על התוט' סובב תמייתי' שכטבו דל"ק דפוטר ר"ח מקרה דזהה פריך שפיר דלהה לא פטור גם הכא לממרי, והוא פלא במתנות פטור הקרן את הטבח משום דלית בה עדין דין ממען דלית לי' להאי לישנא מלאה הכתובה בתורה כתובה בשטר וכמו

טבליים, אם מלחמת שהוא חייב להן צריך להוציא עליהן מעשרות" וכיו"ע^כ, הרי מובהר דחייב מצות מעשרות על המוכר, וה"ה אם ללח בيت המלך את הטבל בחובו דהוה נמי מכוכר. וא"כ מה פריך הכא ל"ח שהוא מדבר ממתנות שנאבדו מן העולם, דיליכא כאן חיוב תשלומיין מצד גזל השבט, משום דהוה ממון שאין לו טובעין, אבל כאן במוכר או נלקח מבית המלך בחובו, דהוה מכוכר והתבואה עדין קיימת ואיכא כאן חיוב מצותתו^מ, כדקתני דחייב לעשר לאו מצד ממונו של כהן ולוי Katainun עליה אלא מצד חיוב מצות מעשר. ורש"י ז"ל נראה דהרגש בזה ורצה לתוך הדבר בפירושו שכטב ז"ל, "קתני מיתה אם בחובו חייב לעשר אלמא יש לו טובעין דאי לאו דין הוא שישלים לו, ע"כ מאי חיוב מצוה איכא הא לא פש בגבי מידיה" עכ"ל. אבל לא זכית להבון אי ליכא כאן חיוב מצוה, איך קתני חייב לעשר דהינו לתקון מן הטבל שבידו על הטבל שלקק בית המלך, והוא געשה תרומה ומעשר וכן כתב הרמב"ם, "צריך להוציא עליהם מעשרות" ואיך אפשר לעשר דבר שאין עליו חייב מצוה וرك מדין גזל השבט, אז ליכא רק חייב תשלומיין ממון, ולא חייב להוציא עליהם מעשרות מן הטבל שבידו דהרי מائق טבל לכחן ולוי. ובלב אר"י ז"ל קמתמה להיפך דמה פיריך הגמ"ע ר"ח דהא כאן קודם הרמה מיריא דין לכהנים שום אכות בהם. ואיך עליה ע"ד המקשן דחייב כאן משום מזיק לכהן דהרי לעיל כבר דרשו דאוכל טבליו פטור דין להם זכות עד אחר הרמה.

אבל לפ"ע^ד כך הון הצעת הדברים. דהנה בב"מ פ"ח ע"ב דרשו עשר תעשר ואכלת ולא מוכר, חובות זרעך ולא לוקה, הרי דמוכר ולוקח שנייהם פטורין מעשר פ"ב מעשר ז"ל, "אינו חייב להפריש מה"ת אלא הגומר פירוטיו לאוכלו לעצמו, אבל הגומרן למכרן פטור מה"ת וחיב מדבריהם שנ' וכו"עכ"ל, עיין במניח מצוה שצ"ה שכטב דמפשטה דגמ"י בב"מ נראה דמוכר טבל פטור, אבל דעת הרמב"ם הוא דתלוי במחשבתו בשעת גמר מלאכתו, ולא ידע מנ"ל לרמב"ם זאת עי"ש. ולפ"ע^ד לא עליה ע"ד הרמב"ם לפטור האוכל אחר שמרן למוכר, ולהיב המוכר אחר שמרן לאכלן, אלא משום דחייבתו^ו בא בגמר מלאכתן מבואר זאת בכל הש"ס, ולא מסתבר דהתורה יתנו מכשול לפניו שיחזק בטבלו כל השנה, ישרר בכל פעם ופעם דדומה זה להא דאמרו חז"ל לא אמרה תורה שלח תקללה, כמו שתכטבו מזה בפתחה דע"פ דבטל האי צפור ברובה דעתלמא, מ"מ לא יצוה התורה לבטל לכתלה, ואף כאן ע"פ דהא דלא להשות איסורא דחיישין לתקלה הוא רק חשש דרבנן, אבל התורה לא יתרה את בפירוש בדבר שהוא נהוג בכל איש ובכל יומ תמייד, שישחה טבלו בвитו כל ימות השנה, ויעשר בכל פעם שיטחו לזרconi ביתו, ומרקא מלא דבר הכתוב עשר תעשר את כל התבאות זרעך היוצאה השדה שנה, דמשמע דרבוגי ונשנה ישר בפעם אחת, וכן כתיב ראשית דגנך וראשית גזע צאנך תנין לו, וראשית קרווא משום דהוא מופרש תקופה, וכלן קאמר הרמב"ם דתלוי במחשבתו לעניין שיוכל לעשר על הכל בעת עשיית הגורן, בעבור שהוא גומרן לאכלן, ולא נאמר דצרכך להמתין בהפרשתו עד שיתברר אם באמות יאכלן, וכן להיפך כל שגומרן למוכר אין כאן חייב מעשרות ומותר לאכול מהן ארכי כמו קודם הגומר, וכן שפסק כן הרמב"ם ז"ל בריש פ"ד אבל לומר דאם גומרן לאכילה שוב חייב גם אם מוכרן אחר^כ, או שיפטור בגומרן למוכר אף שמתיחס להחזק לעצמן, לא נשמע מזה. ואבאר יותר דהרמב"ם ז"ל לשיטתי מוכrhoה hi לטלות זאת במחשבתו כנ"ל, דהנה הוא פסק בריש פ"ד דין הטבל נקבע למעשרות מן התורה עד שיכניסנו לביתו, שנ' בערתי הקודש מן

ובמעשר אי טbel לתרומות מעשר הרי זה טbel ואי מותוקן הרי כבר הוא ביד כהן ולוי. لكن תימא רבתא הוא איך פריך מהאי דיקא הא משעת הרמה ואילך חייב על ר"ח. ולא עוד אלא דקשה טובא למה לי לפרק מדיקא כל ולא פריך מהא דבעי קרא לפטור את האוכל פירוטיו טובולן מתשלומיין, הרי דלית לי הא דר"ח דהוה לי ממון שאין לו טובעין, דלר"ח ודאי לא בעי קרא והא דלישנא קמא בעי קרא דוזה, כבר בגיןו למלעה משום דהו^א דבמתנות חולין דאיו בהם קדושה, אמרין מה לי הוו ומה לי דמיון, אבל כאן בטbel ותרומה לא שייך זאת. וראה זה פסק הרמב"ם ז"ל ז"ל בפ"א ה"ה מהלכ' מעשר „האוכל פירוטיו טובולן וכן לוי שאל העשר בטבלו ע"פ שהן חייבין מיתה לשמים, אין משלמיין המתנות לבעליהם שנ' אשר ירימו וכו' ובוח"ל מותר לאדם להיות אוכל והולך תחלה ואח"כ מפרש תוו"מ עכ"ל ועיין בלב אר"י שקמתמה על הרמב"ם דלמה לי קרא דאשר ירימו, הא בל"ה פטור מפני המתנות לבעליהם שנ' אשר שכ' עפ"י שם חייבין מיתה לשמים אין מובן דמשמע דמתנתה זה ה"י מקום לחיבור בתשלומיין, ובאמת נהפוך הוא דהרי איכא מ"ד דאף מיתה ביב"ש פוטר מתשלומיין. עי"ש איך נדחק ותולה א"ע בשינוי לשון הרמב"ם דכאן כתוב „אין משלמיין“ ובhalb' בכורים אצל המתנות כתוב „אינו חייב לשלם“, דקדוקו נכון מאד אבל תירוצו אינו עולה יפה. אבל דעת הרמב"ם ז"ל ברור מללו ומפרש הבריתא לפי שיטתו, דס"ל דתרומה ע"פ שלא הגעה לכך, האוכל בין בשוג ובין בזמיד משלים פירות חולין, אלא דבשוג נעשה התשלומיין קודש מגז"ב, אבל בזמיד לא נעשי קודש. ומעתה הו^ו א דגס בעודה טbel כיון דפטכי בי תרומה כדאיתני בגמי ועיין בתוס' קידושין ל"ח ע"א ד"ה וה"ה לערלה בשתיים, ישלם האוכל התרומה שבו בפירות כמו בתרומה שהורמה, וע"ז ATA קרא דאשר ירימו דין לך בהן כלום עד שירימו ממש, וזה שכ' הרמב"ם ז"ל, „ואעפ"י שהן חייבין מיתה לשמים“ הרי לך דחויבין אוכל טbel כאוכל תרומה לעניין עונש לשמים, יכול דגס לעניין תשלומי תרומה האוכל טbel כאוכל תרומה דבון ובין בשוג ובין בשוג ישלם פירות הראיון כפי מה שאכל, מ"מ „אין משלמיין המתנות לבעליהם“ ובדקדוק עצום שינוי לשונו ולא כתוב פטור או אינו חייב דזה פשוט אינו חייב משום גזל השbat דהרי הוא כשאר מזיק מתנות כהונה או שאכלן שפטור, אבל כאן ה"י מקום לומר דaicא משום תשלומי תרומה דמשעת הרמה ואילך באמות משלם הוו בשוג וו^ז בזמיד ולא משום גזל השbat דהרי בזמיד גם בתרומה פטור אלא באוכל דוקא מצד הקרא וזר כי יכול קודש. והרי תראה דבריש פ' עשר מתרומות כתוב ג"כ זר שאכל תרומה משלם קרו וחווש ולא כתוב חייב לשלם, ובhalb' ה' כ' אכל תרומה בזמיד וכו' משלם הקרא וחווש ולא משלם החושש ולא כתוב חייב לשלם. וזה ברור ואמת בכוונות הרמב"ם ז"ל, אלא דפ"ז אין אנו יודעים לפרש הסוגי בכאן דמה פריך הכא לר"ח כנ"ל וצ"ל דרשוגי באמות לא ס"ל דאוכל תרומה בזמיד צרך לשלם פירות מצד אוכל כמו בשוג דזה תלוי בנסיבות תנאים ואמוראים אי גם הקרן שייך לכפרה או לא אבל הרמב"ם לפי ההלכתא מפרש ספר הבריתא כנ"ל, ומミלא לא שייך כאן הא דר"ח כל ודוק היטב.

ד^ט קלא"א גمرا^ט ת"ש הרי שאנסו בית המלך גרנו אם בחובו חייב לעשר, ואם באנפרוט פטור מלער. קוש"ז או קשה מאד להולמה, דהרי חייב לעשר קתני ולא חייב לשלם, וכיון דמצאו מעשר מטבל אחר טbel שבידי, דהרי הוא כמוכר, ואישר פסק הרמב"ם ז"ל בפ"ז ה"ט מהל' מעשר ז"ל: „אין פורען חוב מן הטbel מפני שהוא כמוכרו“. וכתוב הכך^מ שם, שדין זה נלמד ממה שיבוא בסמוך והוא בהלכה י"ד ז"ל „מי שלקוו בית המלך את פירותיו והם

דכל שמוסר מתנות לתנוקות להוליכם לכהן ודאי אין מקפיד על כהן ידוע רק שיגיע ליד כהן כדי לתקן בהמותו, כי מאחר שדרך הכהנים לחזור אחר מתרנות ולחוטפן וכאשר אמר אבוי לקמן קל"ג ע"א מריש היה החטפנא מתנתה הרוי דכהנים היו נגליים בכך, ולכן אם הבעה"ב hei מקפיד שיגיעו דיקי ליד כהן ידוע hei מוסרנו ביד גדול היודע לשמרן מן הכהנים הלהוטים לחוטפן, אבל מי שמסרן רקטען מסתמא לא ציווה לו כלל לתתם לכהן ידוע אלא לכהן שימצא ראשון, ולכן אין באזה לא משום גזל הכהן שלחו אליו, ולא משום טו"ה של הבעלים, וזה נראה לפ"ד ברור בכוונת רש"י זל' ודז"ק.

וע"ד הפלוגתא שבין הב"ח והש"ך זל' בס"י ס"א, אי לוי בר קבולי מתנות זהה למ"ד דאיינו בכלל עס, עיין באחרונים מה שהאריכו בזה, והנה הסברא גותנת דגם ללו שאין לו חלק בארץ ועומד לשרת שם בקדוש, וعليו נאמר ירו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ואשר התורה כתה לו מעשר חבות הארץ, שרואו ליתן לו גם חלק במתנותبشر, כי לא על הלחת לבדו יחי' האדם, ומה דכתיב וזה משפט הכהנים מאת העם אם עם איןו כולל שבט לו דיינו בכל העם, מפני שהוא עומד לשרת בקדוש, א"כ שפיר הוא בכל כהנים לעומת העם וכדכתיב ובני דוד הכהנים. והוא דלא אמר אי לא איקרו עם מיחטו נמי ליחטו, דבכוב"כ לאו שפיר עבר כדלקמן קל"ג ע"א, דדרש ונtru ולא שיטול מעצמו ודז"ק.

ע"ב אמר לך רב, תנאי היא, דתני וכוי דמר סבר איקרו עם ומר סבר לא איקרו עס. לכארו' hei מכאן ראי' נגד הב"ח הנ"ל דלפי דעתוadam לא איקרו עס הוא בכלל כהנים, למה לא אמר דמן דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים בכלל כהנים, אלא דזה ליתה דא"כ אידך דמוקי אלויים ס"ל דיינו לא בכלל כהנים ולא בכלל עם הקгал, א"כ רב דספוקי מספקא לי' דלא כמוון, ואם אמר דרב ספוקי מספקא לי' בהאי תנא דמוקי יכפר על עבדים ולא אלויים אי משום דחוו בכלל כהנים אי דחוו בכלל עם הקгал, דاز לא הוה לי' לרבע לפ██וק כהאי תנא כיון דלאידך ודאי לא הוה בכלל כהנים או עס וביטה פטור ממתנות, ולאידך אפשר דאפיון בכלל כהנים המה ואיך קאמר מסתומים דלא שקין מני' דחא בדין הוא דלא שקין מני', אלא דעל רב גופא קשה דילמא באמות האי תנא דדרש יכפר על עבדים ס"ל דלוים הו בכלל כהנים וצע"ג ודז"ק.

ד"נ קל"ב ע"א גמור אר"ה בר חייא Mai חיב נמי, דקאמר חיב בחצי מותנות, עיין בלב אר"י שהקשה דמ"ש מספק ויבם שבאו לחלוקת בנכסי סבא דאמרין דהכל של יבם משום דאין ספק מוציא מיידי ודאי בפ' החולץ. וכעין שהקשוח התוס' ריש מס' בע"מ, בזה אמר כולה של' זה אמר ח齊ה של' עי"ש מה שהאריך, ולידי' לק"מ דשאני התם דלולי האי ספק היה היבם היירוש ייחידי, וכן בע"מ שם דלולי האי טענת ח齊ה של' hei אידך מכח מציאתו זוכה בכולה וכן שיעץ לומר דין אין הספק יכול להחליש את הוראי שהי' לולי הספק, אבל בכבי' הבא על התתיששה מה תאמיר דלולי הצבי ה' האי ולד' כולה שה, הלא לولي הצבי לא hei נולד מידי, כי בלא אב אין הרינו ולידה, וא"כ האי ספק ספק דמעיקרא הוא והשיות נולד במומו עמו בספק זרע האב שהוא צבי וזה ברור ואמתה ודז"ק.

משנה בכור שנטערב במאה בזמן שמה שאוחטין את כולו פטור את כלם, ותימא רבתא תמהתי הלא מה"ת חד בתרי בטל אפי' בע"ח, וא"כ ליכא כאן שום קדושות בכור ומותרין قول' בגניה ועובדיה ולמה לא יתחייבו قول' במתנות כיון דقول' חולין גמורים מהה לכל מיל' מה"ת עכ"פ, ובעינוי מתחתתי את ספרא דק"ז החת"ס

הבית, ולכן כתוב דאפיון נקבע בששה דברים בגורו, איןו לוכה על אכילהתו עד שיקבע בכניסה לביתו. והנה עיקר הפרשת תומ"ה הוא בגורו, והרי הרמב"ם ז"ל בעצמו פסק בפי"ב הי"ז מתרומות דין ישראל חייבן ליטפל בתרומה ולהביאה מן הגורו לעיר ומון הדבר לשישוב, אלא הכהנים יוצאים לגרנות וישראל מותנים להם חלקו שם. והוא מברייתא סוף פרקן, ומעתה איך יתאמתו שני דברים אלו, הלא מה"ת אין הגורו קובל לתומ"ה אלא הכנסה לבית, ואיך יפריש בעודם פטורין, אלא ודאי דכל שגורר מלاكتון כדי להכנסים בבית שוב וכי מפריש עליה מה"ת ועיין במנ"ח. אבל גומון ע"מ מבית השוב אפילו אפיקו לבסוף אחר שגמרן לאכילה, ולא מודה הרמב"ם ז"ל, אם מוכרכן לבסוף אחר שגמרן לאכילה, והרPsi איז, דפטרו מה"ת וכן משמעו מלשונו שנ' בפ"ד הנ"ל "וכן האוכל מפיירות שדעתו להוליכן לשוק אחר שנגמרה מלاكتון, איןו לוכה אלא מכת מרדות כמו שביארנו שאין הגומר למכור חייב במעשר אלא מדבריהם עכ"ל. והנה אחר שנגמרה מלاكتון שכותוב עכ"ז קאי אוכל מפיירות, וכמו דאמר האוכל פירות אחר שנגמרה מלاكتון. ונגמרה מלاكتון היינו כניסה לבית דאי קודם لكن בלא"ה איןו אכן מלקות על טבל. וא"כ ה' לו לכתוב,,שהיה דעתו להוליכן לעדיין דעתו להוליכן לשוק" עתה הרי דס"ל דזוקא אם עדיעתו גמור למקות על טבל. וא"כ ה' לא שדעתו להוליכן לשוק" עתה הרי דס"ל דזוקא אם עדיעתו להוליכן לשוק פטור מה"ת באוכל ארעי, אבל אם חזר ממחשבתו, עכ"פ שבעשת גמר מלاكتו הי' דעתו למוכרן, לא מהני האי מחשבה שנטבעלה לפטרו מעשר. ועכ"פ ה' האי דין דקתני כאן בבריתא, דאנס המלך גורנו בחובו דחיבב לעשר, עכ"ז רק מדרבנן חייב, דהרי הוא כמכרו לו ומוכר פטור מעשר ואפי' תפיש דרכי הרמב"ם כמו שהבון המנ"ח, דזוקא אם חישב בשעות גמר מלاكتו למוכרן, אז פטור מה"ת, אבל חישב לאכלו חייב הלאanca הא ננס את גורנו כתני, והוא קודם שהכניםו לביתו שלדעת הרמב"ם אין כאן חייב מעשר מה"ת עדין.

ולפ"ז ה' סובר המקשן דהא דחיבבו רפנן את המוכר לעשר הוא מטעם גזל שבט, שלא יפסידו הכהנים חלוקם וא"פ דעתך לא הורמו ובטבל ליכא משום גזל השבט כדלעיל, התם כבר נאכל וליכא לחיבבו בהפרשה ונתנית תומ"ה, لكن גם תשולםן לא תקנו חכמים דהא בלא"ה איכא עלי' חיזוב מיתה על אכילהו אבל הכא כיון דהittel בעין ואיכא לחיבבו בהפרשה ונתינה חיבורו רבנן, משום שלא יפסידו הכהנים חלוקם. ולכן פריך במתנות נמי ניהו דליתנייהו וא"א לחיבבו בנתינה, אבל כיון דליך איסור באכילתון הויל לחזיל לחיבבו מדרבנן בתשלומי המתנות משום פסידא דכחון, דהוה כמוכר, כמו שחייבו מדרבנן לעשר במו'ר או אנס בחובו, דהוה כמוכר, עכ"ז משני דשאני התם דקמشرطני לי', ור"ל דלאו משום שלא' הי' כאו'א מוכר דכחון חייבו לעשר במו'ר, אלא משום שלא' הי' לא שירש תומ'ה, לכן הוכרח חזיל לחיבובו והולקה בתומ', אבל כיון במתנות הרוי הוא עובר אבטול מ"ע אם אוכל או מזיך המתנות, וא"כ אין כאן מקום לחיבוב בתשלומין כדי שלא יאכלם דהרי בלא"ה לא יבטל מ"ע בידים לנפלע"ד לפי חומר העניין ליישב הסוגי' וממלא מתוڑת קושי' התומ' דהא גם באוכל מתנות אישטרשי לי', כМОבן ודז"ק היטב.

ע"ש גמר' ההוא ליוואה דהוה חטף מותנתא, ופרש"י ז"ל כשהיו התינוקות מוליכין הזרע והלהו"ק לכחן, חוטפם מידייהם עכ"ל, עיין בח' ק"ז זצ"ל, דבעי רשי ז"ל בהזה שלא' הי' גזל גמור לא מצד הכהן שנשלח לו, ולא מצד הבעלים שיש להם טו"ה, ולכן קאמר דשלח עי' תנינוקות דלא צי' לכחן עי"ש. ובעינוי תמורה לומר דכל שולח אדם מתנה לחברו עי' קטן אין בו משום גזל אהמה, אבל לפע"ד נראה

אף פסחמה"ק וכו', אל' למאי מגדמת להו, אי לחולין אווא"ב נהוג בו, ואיל' לקדשים אווא"ב נהוג בו, אל' אי הכל' גבי חלב נמי נימא הכל' וכו', לאו מי אמורת אך ולא חלבן אימא נמי אך ולא אווא"ב, עכ"ל הנמו' הנה היצא לנו מתוק האי סוני' דלאו מצד קדושה אסור הגיהה ועובדת פוטרין אותן ממכורה וממתנות, דאי' כ' למה לי אך חלק לדגבי אווא"ב וחלב אין לו דין צבי ואיל' וכאשר פריך שם דברין חולין ובין קדשים הני נהוגין בהן, אלא משום דמגזה"כ פסחמה"ק שעאן הכתוב צבי ואיל', ועין שם בתוס' דמה"ט מונחיג שור פסחמה"ק לוקה משום מנaging כלאים. וכן מה"ט אין פודין בפסחמה"ק פטר חמоро, והתוס' הקשו שם דנימא נמי דלבעי CISIOI בשחיטה, ותרצוי משום דכתיב בפסחמה"ק על הארץ תשפננה כמים, עי"ש. ואל יהי הדבר הזה איז בעיניך איז נאמר משום דאיתקסח לצבי ואיל' לעניין בכור ומתנות דפטורין דנאמר דהקרא משוה אוטם לחיה ממש עד שנTier חלבן ואויא"ב ונצרך CISIOI הדם בשחיטה, דיפה דרשוי חז"ל כן אדם נאמר דחדך דפסחמה"ק עדין צד קדושה יש בהן דיסורים בגיהה ועובדת, ולכן אין בכורה ומנתנות נהוג בהן, האי הקישא צבי ואיל' הו היא הפך האי טעמא דהרי צבי ואיל' לא שייך בו לעולם שום קדושת קרבן ופסחמה"ק משום דעתך איכא עליו צד קדושת קרבן, אין בו משום בכור ומנתנות והוא"ל להקישן לקדשים להשמעינו, דמצד שעידין יש עליו קדושה דין' שהוא לעניין בכור ומנתנות כקודם שהומנו ונפדו, אבל לא להקישן לצבי ואיל' שאין שיק' בהם שום קדושת קרבן, ולכן הוכרכו חז"ל לדירוש דהתורה עשאן צבי ואיל' ולא מצד קדושה שבתמים דאסורים בגיהה ועובדת, אלא מגזה"כ, וכן הו"א לכל מיל' כן דין' חייה עליהם לעניין חלב ואויא"ב וכיסוי אשר על כל זה בעינן מיעוטים. ופלא והפלא אני רואה הרמב"ם ז"ל דלא נוחות לזה, ז"ל בפ"ה המכורות ה"ח כל הקדשים וכו' ואם קדם מום עובר להקדשן או שהקדשן תמיימים ואח"כ נולד מום קבוע ונפדו, פטורין מן הבכורה שהרי לא יצאו לחולין לכל דבר מפנייהם אסורים בגיהה ועובדת עכ"ל וזה נגיד הגמ' הנ"ל דדרשין מכצבי ואיל' דזהה צבוי ואיל' משום צד קדושה דאית בהו, והרי בהא דין' פודין בהם פטר חמור דאמרין בכורות דף י"ב ע"א נמי מטעם דזהה צבוי ואיל' והרמב"ם בפ"ב מבקרים ה"ט כתוב פודין בגין פקועה אבל לא בפסחמה"ק שהרי נאמר בהן צבוי ואיל' אין פודין אף פסחמה"ק אין פודין בהן עכ"ל, וכיון דבחדאה באם בסוף פקועה נקט דין דפסחמה"ק, ע"כ חדך טעמא אית' ברו' בזה פודין ובזה דין פודין, והרי בגין פקועה פליגו ר"א ומיר זוטרא לעיל דש ע"ב اي'שה מעלה היא או לא, ופסק הרמב"ם ז"ל קר"א דכיון דרحتיט ואזיל' שה מעלה קרין כי ע"ג דלענין אכילה כבשרה בדיקולא חשוב ופלן פודין, אבל בעין פקועה לאין פודין דלא הוה הש מעלה, דהרי איתקסח לצבוי ואיל', ואיך שינה הראב"ם ז"ל טעמו הכא גבי בכורה לכתוב דמשום איסור גיהה ועובדת געה בה, ובמתנות בפ"ט מבקרים שתק הרמב"ם ז"ל מכל וכל ולא כתוב שום טעם אלא הדין סתטם לקדשים שהקדש חמימים ואח"כ נולד בהם מום ונפדו, הרי אלו פטורין מן המתנות עכ"ל, ודרכו בהז געלם ממנו ומיתן ואצתה להבון דעתך. אבל ממשנתנו יש ראי' ברורה לדעת' התוס' התורה עשאן צבוי ואיל', דהינו כמי הביטול ברוב מהני לחיבתו במתנות דניהם, ובכורה וממילא לא מאי הביטול מטה' במתנות דניהם, דהינו גיהה ועובדת פקע ממן ע"י ביטול, אבל הוא דפטור מן המתנות לאו מטעם איסור גיהה ועובדת הוה, אלא מכח דעשאן הכתוב בחיה, דלא שייך במתנות, וע"ז לא מהני הביטול לעשותו שה מעלה כנ"ל, וכיון דזיכינו לידע דבבכור בע"מ לא שייך ביטול לעניין מתנות לחיבוב, שוב לא שייך ג"כ כל דפריש מרובה פריש דכל דבר שלא נ לבטל חשוב לי קבוע וכמחזאה על מחזה דמי,

ז"ל ומצתתי שהוא ז"ל יש על מדוכה זו, וככתוב ז"ל הנה צל"ע הא מה"ת אפי' בע"ח ודבר חשוב בטל ברוב ואי ה' התערבותות או"ה ה' בטל אפי' היתר באיסור דס"ל לרמב"ן בعلמא אין דרך היתר להבטל מ"מ היינו להבטל ולהזכיר ההיתר לאיסור אבל כל דפריש מורה פריש אמרין וכו' האמנים מבואר בחו"מ סס"י רל"ב, בהאי דינא ממש חזקת ממון של בעליים עדי', וזה בכלל אין הולcin בממון אחר הרוב (ר"ל דלא אמרין כל דפריש מרובה פריש), אך מ"מ מבואר لكمון קל"ד ע"א אפי' בספק השקל לא מהני חזקת ממו' של בעליים נגד מתנות כהונה דאמרין צדק משליך ותנו לו, מכש"כ היכי דרובא מסיע לכחן וכו', וצע"ג לפע"ד ואין לי מקום לישב קושי' זו אלא לומר כיון דעתך פ"פ מדרבנן בע"ח לא בטלו נמצא אסורים כולם בגיהה ועובדת מדרבנן הם פטרוה מתנות שלא יבואו לזלزل בגיהה ועובדת וכו' עכ"ל העתקתי לשונו הטהורה כדי לדקדק בו, כי לפע"ד במחכ"ת לא כיון כאן האמת, כי היתכן שחכמי התלמיד יעברו בשתייה על משנה כזו שלא לפרש דעתם דפטורי משום גירה, ועקרו חז"ל מצות נתינה בשוא"ת, מחש ניזה ועובדת, וגם גורו הגורה קשה להולמה, כיון דמה"ת באמת מותרין כל' בגיהה ועובדת, איך יעקרו מ"ע דאוריתא ולעשות גורה לאורה והרי לעיל בכוי לא פטרוה מלכוסות דמה כדי שלא יאכלו חלבה וחיבב בכיסוי בחיה ואיסור חלבה כבמה והחחות' הס הרגיש באיה וככתב דעשו חיזוק לדבריהם יותר משל תורה. אבל לא מצין דוגמא לה שאיעקרו מ"ע כדי לעשות חיזוק יתר משל תורה, ועכ"פ עזין זה ה' ה' לגמ' לפרש בשкол וטורי' ולא לשוטק מני' וגם הרשונים ז"ל לא היו מניחים לכך לאחד מן האחرونים שבאחרונים להתגרר בו.

אבל דע דהאמת כמו שכ' החת"ס בשם הרמב"ן, דהיתר באיסור לא מabitל ואיסור הארכתי בהז בפתיחה, וכן לעיל בריש פרקו על התוס' ד"ה תיתני, דלעולם לא נעשה מהיתר שהוא ההעדר להתחפה ע"י ביטול לאיסור שהוא המציגות, ואת נלמד מהא דאמרו בב"מ בקפץ אחד מן המניין לתוכה דcolon פטורין מעשר משום דעשרה ודאי אמר רחמנא ולא עשרי ספק, ולא שדרשין זאת מקרה ובמעשר בהמה דוקא, אלא דבכ"מ דאי' חד פטור ממצותה ונתערב בכמה שחיבטים שוב א"א לקיים המצווה ודאי אלא ספק, אלא דיש חילוק בדבר אם הפטור הוא בעצם זאת שייך סברה הנ"ל, דאי' להעשות חיוב מן הפטור ע"י ביטול, אבל אם הפטור הוא ע"י איזה פסול או איסור שוב כל שנטבל הפסול והאיסור, מילא נעשה ראוי' למוצה, ומה"ט בריש פ' כל האזכרים בטropaה שנתערב בזבחים פריך ונבטיל ברובא וככשניהם דניידי', משום דטרפה הוה פסול לגביה מקרה דמן הבקר לחוץיא את הטרפה, ולא בעצם איינו ראוי' לקרבן, וכן כל שע"י הביטול נסתלק הטרפות לגבי האיסור, שוב ממילא ראוי' לקרבן. וא"כ לכארו' הכא דכוותי' דבקדשים אין מתנות נהוגין בהן משום דמייעט רחמנא קדשים ממתנות ומעתה אם נטבל הבkor בשאר בהמות חולין עד שפרק הקדשנה ממן מכל וכל והותר בגיהה ועובדת, ממילא חזר להיות כחולין גמורים, ולמה לא יתחייב במתנות דהרי המניעה של קדשים נסתלק. אבל הtot איזך ושמי דבכור שהומס וכן כל פסולין מקדשים שנפלטו דפטורים מבכורה וממתנות, לא משום צד קדושה דאית בהו פטורין מבכורה וממתנות, אלא משום דאיתקסח לצבוי ואיל' דהינו דהתורה אמרה דפסח"מ מהנה כחיה ממש לעניין הני דברים, דע"י בבכורות דף ט"ו ע"א, דקתני הותם בבריתא דמה צבוי ואיל' פטורים מן הבכורה וממתנות, אף פסחמה"ק כן, ואח"כ קאמור אי מה צבוי ואיל' חלבן מותר אף פסחמה"ק חלבן מותר ת"ל אך חלק ואח"כ פריך ר"פ לאבוי אי מה צבוי ואיל' אין אווא"ב נהוג בהן

בו, הגם שרהיט ואזיל כשה מעלה והבן.

וְדָע עוד דגש מרשי"ז^ט יש להוכיח DSTOVER כדעת הרמב"ם דפטור בכורה ומנתנות בפסח"מ הוא מטעם קדושה דעתית בהו, דהיינו איסור גיזה וعبادת, DRISHI פרkon במשנה שם ד"ה כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן בסח"ד כתוב וז"ל קסביר הא תנא קדושת דמים מדחה מן הבכורה, דין קדושה חלה על קדושה עכ"ל. ועיין בטז"ז יונ"ד סי' ס"א סק"א דנטקשה לי' בדמתנות הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ובאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה היהות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראוי ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דnidon חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמר איתי ראי^ג דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה לקמן דפרה בחזקת פטורה קיימה, וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדבריס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שיך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על hei חיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרו מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר במתנות הרוי דומה ממש לפרה של גר דמה לי אם מצד דמה לא נתקע שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כלון פטורין ואין בו אישור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו אישור גיזה וعبادת בגיזה וعبادת מה"ת. אבל בכור תס שנטערב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גס על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מה"ת כהה דכללו לךן. ועתה שנטערב ופקע הקדושה מנני ומה לא יתחייב בנתנות, אלא דיון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולו ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

והנה הא דכתב הטור והשו"ע סי' ס"א ט"ו, "ואינה נהגת בקדשים ולא בכור", הוא חתום וסתום מאד, בכור ודאי בע"מ קאמר, דברו תס הוא יכול לכחנים ומאי לימירא דין כאן חיוב מנתנות ובקדשים אם נמי בע"מ קאמר למה חילוק לשנים, הכי הול"ל בפסולי המוקדשין אין נהגות ונכלל בזה גס בכור בע"מ ועד טעמא אית להו דנטקשה לצבי ואיל. אלא ודאי דהאי קדשים הינו קדשים תמיימים ודינא דמתני קאמר דקתני בחולין אבל לא במוקדשין, וכן ציין העין משפט על האי דינא לגבי חלב ואיל ואיל ופקע כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גס לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותפם לעניין אבמה"ח שלא נפדה

וא"כ כל שלקה הוה כלכך מן הקבוע ולא תימא דהרי הוא קבוע שאינו ניכר דאינו אלא מדרבען, דזה ליתה דעתא דעתא קבוע שאינו ניכר רק מדרבען, משום דמה"ת בטל מAMIL הוה הקביעות רק דרבנן אבל בהיתר באיסור דההтир מה"ת לא נטבטול ולא נתהפק להיות כאיסור, שוב הוה לי' קבוע דאריתא וכמחצה על מוחצה דמי. וראוי ברורה לאז המשנה סוף מעלה בנפלת פרוטה של הקדש לתוכו הcis דלב"ע מועל בשוציא חדא פרוטה מושם דסביר דמבייא אשם תלי על ספק מעלה עיי"ש והרי שם רוב המעות חולין ואפילו אף פרוטות אבל כיון דלא בטלה האי פרוטה של הקדש מה"ת ומטעם שבאיור דאריתא בריש פ' שלוחה הקון, שוב הוה קבוע וכמחצה על מוחצה עכ"פ שאינו ניכר. זאת ממש כמו כאן. ואתה הוא הדין דמשנתינו דהאי בכור בע"מ דהוה פסחא"ק דnidon חייה לעניין מנתנות לעולם נשאר כמהות שהוא פטור מנתנות, אף שנתבטל איסורו של גיזה וعبادת ברוב מה"ת, אבל מה שהשווה התורה אותו מגזה^ב להיות חייה לעניין מנתנות עדין במקומו עומד. וכך כל או"א מן השוחטים יאמר לךן אמר איתי ראי^ג דידי לאו פסחא"ק הוא דחשוב חייה לעניין מנתנות, וככל המוציא מחבירו עליו הראה. ומה שכתוב קאי צ"ל דלו יהיו ריק ספק מ"מ בנתנות כהונה אמרין לקמן דלא מהני חזקת ממון צדק משלך ו吞 לו, במכח"ת גם באז לא כיון המטרה, דהרי הש"ס מחלוקת בין פרה קיימת, ועיין דפרה בחזקת פטורה קיימת, וכמה בחזקת חיובא קיימת, ועיין מה שכתבו בזה לקמן בס"ד, ותוך הדבריס דהאי חזקת פטור וחזקת חיזב לאו חזקה ממש קامر אלא דקרה עני ורש הצידקו דדרשין וכוי' דצדך משלך ו吞 לו, מוקמין במקומות דאייכא חיוב מבורר או"ג דנולד לנו ספק אם זה שיך להאי חיוב או לא, כמו בקמיה דאייכא כאן חיוב לקט עליה, אלא שמוספקים על hei חיטים אם נפל לפני קצירה או בשעת קצירה. ע"י אמרין צדק משלך ו吞 לו אבל במקומות דאייכא ספק אם יש כאן חיובא כלל, כמו בפרה של גר דשמא נשחתה קודם גירות, זה הדרין לדין המוציא מחבירו עליו הראה דכל ספק ממונא לכולו לנתקע גם בנתנות כהונה, אמרו מעתה כאן בנטערב פסחא"ק בשאר במתנות הרוי דומה ממש פרה של גר דמה לי אם מצד דמה לא נתקע שהבעל הפרה הי' פטור מפני שעדיין לא נתגיר או שאולי הפרה חייה ואינה בת חיובא, והרי כאן טועו כל או"א שמא שחטתי אני דבר שאין בו חיוב מנתנות וליכא כאן חזקת חיובא כלל כמו בגר. וזה פשוט ואמת לאmittion בס"ד. וכך הדין דמשנתינו דין אמרות מה"ת דכל שנטערב בכור בע"מ כלון פטורין ואין בו אישור גיזה לא ישלם עבור הבכור בע"מ מושם דנטבטול ואין בו אישור גיזה וudad ופקע הקדושה מה"ת. אבל בכור תס שנטערב ודאי מה"ת הי' חייב בנתנות גס על הבכור, דהרי מה"ת בטל ברוב חולין ופקע הקדושה מנני ונעשה חולין וממיela חייב בנתנות בכור תס לא איטקש לצבי ואיל ופקע הקדושה מה"ת כהה דכללו לךן. ועתה שנטערב ופקע הקדושה מנני ומה לא יתחייב בנתנות, אלא דיון דמדרבען בע"ח לא בטלו וכולו ירעו עד שישתאבו, אין לדין זה מציאות.

וְדָע דלענין פודין פטור חמור דפסק הרמב"ם ז"ל קר"א דפודין בגין פקועה אייכא מאן דגרס ברmb"ס דין פודין וכמר זטרא עין לעיל בפסקים ובפרשניש הש"ס שם. והנה באמת יותר מסתבר לפסק דין פודין דמ"ש מפסחא"ק דאלין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא לצבי ואיל, ע"ג דלענין שאר מיל שעה מעלה הוא ודיננו ג"כ כשהיא לגבי חלב ואיל ואיל ופקע כיסוי ומ"מ אין פודין בהן מושם דהשווה התורה אותן לעניין בכור ומנתנות ואיל גס לעניין כלאים להחשב כהיה, מכש"כ בגין פקועה דהוה כשותפם לעניין אבמה"ח שלא נפדה

لطבה אינו יכול לדוחתו ולומר לו לך לבעלים, ואני יכול להבון כוונתם בזה, סכ"ס כיון דעתו להבעלים הרי אינו יכול ליתן לכהן התבאו ובלאי"ה הלא אמרו لكمן דין לכהן לתבעו חלקו בפה ולא עוד דהרי י יכול לדוחתו שיתנתנו לכהן אחר, ולעיל ד"ר מ"ד ע"ב כתבתי על האDDRשו מה אמר יחזקאל ולא בא בפי בשיר פיגול, שלא אכל מבמהה שלא הורמו מתנותיה, דמש"ה קרי לי בשיר פיגול כיון דהדין עם הטבה, והכוונה שהטבה מזוהה שלא ישנות לבעלים עד שיחי בטוח שיתנתו לכהן, וכל ששותת בל' שחששב על הכהן שיגיע לחלקו, הוא השחיטה כעין פיגול, דהמחייב פוסלת בקדשים עיי"ש, וכיון שאין זה אלא חומרא בעלמא שמשתבח בי חזקאל لكن לא הביאו הרמב"ם ז"ל להלכה, כלפ"ד וד"ק.

ע"ש גמר' דרש רبا מאת העם, ולא מאת הכהנים מאת זובי הזכה הי אומר אפיקו טבח כהן במשמעו. והנה רשי ז"ל פירש אדם כהן נעשה טבח למכור חייב מה"ת ליתן מתנות לכהן אחר. והתוס' הקשו עליו דאי"כ איך פטרוهو שנים או שלושה שבועות, ועיין בראשונים שתירצ'ו זאת, אבל ק"ז ז"ל קמתמה דעכ"פ מ"ש מתרומות תבאותו דסגי בהפרשה, אבל איןנו נותן לכהן אחר, ולעיל תנין בפירוש דין מוציאין מכון לכהן.

ומה שנראה לפ"ד בזה הוא עפ"י הכלל שהזכירתי כ"פ דח"ל DRשו המקראות להשווות לסבירתם, והנה נראת עד כמה רחוק הדמיון של תומ"מ מן התבואה, למתרונות מזביחת האצת. דבתבואה לפי שהקרע נחלהkt היתה שוה בשווה ונמכתה לחלוין, סתמא דמלטה לא הי' לשום בעל הקרע יתרון גדול למכור לאחרים, וכן פטרוهو את המוכר למגורי כמו שהבאתי לעיל DRשת חז"ל בב"ב פ"ח ע"ב, ואכלת ולא מוכר תבאותزرעך ולא לוקח. ולעומת זה הבשר הנפק כי סתמא דמלטה אין בעל הבמה שוחט לעצמו כי חז' ממה שהוא טרחה יתירה וצריכה אומנות לשוחט ולפשות ולחלק לחתיכות, אין לב"ב אחד צורך לבהמה שלמה, בפרט לשור, וכן כאן לא הקפידה תורה לחיביך דוקא בשוחט מעדרן מבקרו וצאנו למיועטה לוקח, דהרי לא כתיב מאת העם זובי בקרים וצאנם כדי למיועטה לוקח וזובה, אלא מאת זובי הזכה סתמא כתיב, שם הטבחים הלווקחים בהמות בשוק מן המגדלים בקר וצאן ועל הטבחים הטיל את החיקוב ליתן המתנות לכהן, ואין זה חס על הטבחים אלא על העם המוכר לטבח, כי הטבח מחשב שווי' של בהמה לשחיטה כמה ליטרא בשר יש בה למכור וכיון דהמתרונות מגע לכהנים ינכה זאת משוי' וזה פשוט, ומעטה אם הכהן טבח יפטר מליתן מתנות, הוא יקח את הבמה בשוק ביותר ממה שיחק אותה הטבח ישראל, מפני שלדי' שווי' יותר, ואם יקח בשווה עם חברו ישראל, אז הוא יירוח יותר במסחרו מן הישראל חברו וזה דבר שאינו מן הרואין, ולכן אנו לחלק ולומר אם בעל הבמה שוחט כאשר באקרי ארעה זאת דשותט ומחלק היתר לשכניינו, אז הישראל חייב במתרונות והכהן פטור, וכן שהוא בחוח"מ של התבואה, אבל אם טבח הלווקחים בהמות ומוכר בשבר באיטלי, אז מה לי כהן ומה לי ישראל, כי אין הכהן הנוטן רק הבעלים של הבמות, או לוקחי הבשר כי הטבח מנכה לבעל הבמה מן דמי שווי' את משקל המתנות, או טיל את מחרים על הלווקחים, ורבא הנקיס את זאת במלות הקרה הפלא ופלא דהקרה הטיל מס זה על העם דכתיב מאת העם ר"ל אם באקרי ישחות בעל הבמה מבקרו וצאנו, או יקח לעצמו לאכול ולחלק לשכניו, אז יצאו הכהנים מחייב זה, ולכן דרישן מאת העם ולא מן הכהנים, ואח"כ אמר ומאת זובי הזכה שם הטבחים שאומנותם בכ' ליקח בהמות ולמכרן באיטלי ובאה גם הכהנים בכלל. ומה מאי מושב בזה קושי הרטוס' על רשי ז"ל דהני

דאותם נתמעטו ממתנות, ובכור בע"מ משום דאיתקש לצבי ואיל. ומה שכותב שם הטו"ז סק"א דרש"י כתוב הטעם דין קדושה חלה אקדושה הוא פלא והפלא דרש"י ז"ל כתוב כן אקדמי בה"ב דקדושים מום קבוע להקדשו, וגם זה ליתא אלא הטעם ממש"כ התוס' בביברות דמתה העם כתיב ולא מאות הגבוחה, דהוה כשותת לכהן ולעכו"ם, אבל אקדושים תמיימים הטעם דכתיב אותם. ובאמת כל עיקר דין זה דין נוהגות בקדשים לא ידעתו למה הביאו הטoor והמחבר, דהרי אין קדשים נוהגים בזה"ז והרי תראה דכל הני בחולין ובמקדשים ובחולין ולא במקדשין דהאי מסכתא לא הזכירו הטור והשוו"ע כלל דוק ותשכח ורק הרמב"ם האקרים, וכן כאן במתנות נמי השמיטו בעלי השו"ע את יתר דיני המשנה בעניין קדשים, כמו דיין שכותב הרמב"ם בפ"ט ה"ב כל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונpendo חיבטים במתנות, וע"כ לומר דהביאו כאן דין נוהגות בקדשים אותו בכור קתני, וזאת הי' בעוכרי הטו"ז וכן הפרישה על הטור שכותב ג"כ הטעם דין און קדושה חלה על קדושה כדי שיחי' חד טעמא לבכור בע"מ עם קדשים תמיימים. אבל מאחר שהברתת דזה ליתא, שני דין ממש' טעמיים הם. א"כ באמת לא הי' להטור והשוו"ע להביאו כלל האין דין נוהגות במוקדים, כמו שלא הביא זאת, לא באוא"ב ולא בגה"ג ולא בראשית הגז ולא בשילוח הקון, והוא תמיा רבתא על הטור והמחבר ונתן מקום לאחرونים לטעויות זה חד טעמא אית' לקדשים תמיימים ולבכור בע"מ וד"ק.

ע"ש במשנה בזמן שמה שוחטין את כולן וכו', אחד שוחט את כולם וכו', מלשון המשנה משמע דהכל תלוי בשוחט אם מהה שוחטין או אחד שוחט, אבל של מי המה כך לי אם של אחד או של מהה, ולזה הי' מקום לפיה שאמר רבא דהדין עם הטבח, א"כ אם שחט הוא לכל מאה בעלי הזבח לא מצי מיפותרי אלא מחדא אבל אין כולן צריך ליתן לכהן דהרי אין כאן ספק לגבי הטבח בשחט רק אחד שהוא בכור והשאר כולן חיבטים. אלא מלשון הרמב"ם ז"ל מבואר לנו כן שהוא ז"ל شيئا' מלשון המשנה וכותב ז"ל, "ברמת קדשים שנפסלה במומה ואינה חיבת במתנות שנטערבה בברבות אחרות אפילו בזמן חיבת באה בזמן שכלה בהמה מהם לאחד כול פטורים וכו', היה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל אחת מהן בלבד" עכ"ל, הנה ברור מילו בחולקה ראשונה דאם כל בהמה יש לו בעל אחר. ככלו פטוריין בין שוחט אחד את כול או כל או"א שוחט לעצמו, כי לא דבר מן השוחט כלל, אלא אם של בעלים הרבה הימה וניהו דהדין עם הטבח, מ"מala השוחט לכהן ולנכרי פטור, מפני שרך אז דין עם הטבח אם שחט למי שחייב במתנות, ומעתה אם בעל הזבח מצי פטור את עצמו באומר דילמא הzech של היא הבכור, הרי מAMIL גם הטבח אין עליו שום דיין, אלא דבחולקה שנייה לשונו אין מודוק שכותב היה האחד הוא השוחט את כול, דמשמעו דתלו בשוחט והכי הוליל' ה'י' כול של אחד לא פטור אלא מתנות אחת בלבד, אלא דמ"מ פירוש דבריו הוא דאם של אחד המה ואחד הוא השוחט את כול הינו דשלו המה, אבל מעשה הזכה מצי עבדי מה שוחטין וד"ק.

ע"ב גמר' מר רבא זאת אומרת דין על הטבח, לעיל קאמר אליבא דר"א דיליף זאת מאת זובי הזכה, וכותב בחודשי הר"ן ז"ל דה"ה לרבען דר"א נמי DRשו מדכתיב זובי ולא זובי, משמעו فهو תרתי דשותט. אלא דани רואה דהרמב"ם ז"ל השמשת הא דרבא דין עם הטבח, וקשה לומר דס"ל דלית הלכתא כוותי דהרי לא מצין חולק עליו בגמר'. אלא דלפ"ע"ד מש"ה השמיטו משום לדיניא אין שום נפקותא בדבר דהרי כתבו הרשב"א והר"ן ז"ל דלאו לממר דין טו"ה לבעלים אלאadam כהן בא לתבעו

ודוק"ק היטב.

ע"ש גמר' וארא"ח כ"ד מתנות כהונה כל כהן שאינו בקי בהן אין נותנן לו מיתה, ולאו מלטה היא דתני ריש"א אומר כל כהן שאינו מודה העובדה וכו' ופירש"י שאמר בלבו דברי הבל הן ולא צוה המקום וכו', ולכן אמר תמורה דמןיא ידעינו שאומר כן בלבו כדי שלא ניתן לו חלק בקדושים, ואולי מה"ט ארא"ח כל כהן שאינו בקי בהן דמןיא כלל בקי, מסתמא משום דאיינו מודה בה, והש"ס דוחה ולאו מלטה היא, אלא בעין היכר אחר דאיינו מודה בעובדה דמאלל בעובדה וכדומה. והוא שלא מפרש ריש"ז"ל דבאומר בפה מלא משום דעתמא דמלטה כהן מקבל מתנות כהונה וכל מהיתו מקדשי ד' לא גלה את לבו להכחיש בעובדה אלא שמחשבתו ניכרת מותוק מעשו וד"ק.

ד"ר קליג' ע"א גמר' בדק לנו ר' יוסף האי כהנא דחטיף מתנותא חובי קמחבב מצוחה או זלאיל' קמיאלל במצויה, לא הבנתי איך מצוחה קעבד כהן בקבלת ואכילת צורע ולהחימס וקבה כי אכילת תרומה מצין דאיקרי עבודה בפסחים ריש דף ע"ג, אמר לו הרי הוא אומר עבודות מתנות את כהונתכם וזהו הקרב ימות, עשו אכילת תרומה בגבליין בעבודת ביהם"ק, משמע דוקא אכילת תרומה, אבל לא אכילת צורע והלו"ק שהוא חולין ונأكل גם לנכרי ולכלבים, ולעיל דאמר ר"ח מתנות כהונה אין נאכלות אלא צלי וברחידל מ"ט אמר קרא למשחה לדולח, דמייה משמע דאכילת המתנות למצויה יחשב גם עליון אני דן דמןיל', דהאי קרא קאי נמיamatנות צורע והלו"ק כי שם כתיב בפ' קרא, "ואני הנה נתני לך את משמרת תרומותיך לכל קדשי ב"י לך מתנות למשחה ולבניך לחך עולם" ושם מונה והולך כל המתנות כהונה, אבל מזערע ולחימס וקבה אין ذכר למו, כי היא מצוחה מהמודשת במשנה תורה פ' שופטים, וכל הגני דמנה בפ' קרח אית' בהו קדושה ונאכלות דוקא בטהרה ולכהנים או לב"ב דוקא, אבל הני מתנות מן הזובי זבחיהם חולין גמורים, ונאכלין אפילו לכלבים מנ"ל לר"ח דאיכא באכילתן שום מצוחה כדי לדרשו האי למשחה דכתיב בפ' קרח על תרומה וקדושים, גם על הגני מתנות חולין דכתיבו בפ' שופטים, ולהיפך נמי קשה לי אי אכילת הגני מתנות מצוחה איך רשאי למקרים לנכרי ולבטל מצוחה זו בידים, וצ"ע בעת ודוו"ק.

ע"ש גמר' ביוון דשמעنا להא דתני הצניעים הושינוי את ידיהן וכו' משקל נמי לא שקיןנה לבר ממעלין יומאDCFורי לאחיזוק נפשאי בכחני, ולפרוס ידיה אונס"י לעידניתה עכ"ל, הנה הרמב"ם והטור השמייטו כל השקיל וטרוי ופסקו האי דינא בזה"ל, "לא יחתוף הכהן המתנות ולא ישאל בפיו אלא א"כ נותנין לו בכבוד ובזמן שהם רבים ב biome"ט הצניעים מושכין ידים והגרגנינים נוטלין, ואם ה"י כהן צנענו ואין מכירין אותו שהוא כהן ה"ז נוטל כדידי שידוע לכל שהוא כהן" עכ"ל הרמב"ם, וקרוב זהה ממש לשון הטור, ועיין מה שהאריכו בזה הדרישת הב"ח והתו"ז ואחריהם הלב ארוי"ז, ובאמת הסוגי תמורה מад, דהא דאבי לא שkil מפני שמעה האי ברייתא דצניעים מושכין ידיהן בתילוק לחם הפנים לכאן" אינו מספיק כלל, דלמה לא שkil אם שלחו לו לבתו בדרך כגד, וע"כ לומד דלא הי הדריך לשלוט המתנות לשום כהן אלא מתחלקות בשוק של טבחים שיש מתאפסים הכהנים, כמו בלחה"פ שנטאפסו בערלה, ומה דשקל במעלי יומא ואחראה כתבו התו"ז משום דהאי יומא המתנות מרובות, והכהנים מתאפסין, ואלו לא הי נוטל הי אומרים שאינו כהן עכ"ל ור"ל שאז מפני רוב המתנות לא היו חוטfine משום דהיא מתנות לרוב כדי שיגיע לכל או"א ככל הצורך ולכך אז הלכו גס הצניעים שמשכו ידים כל השנה, אבל במעלי

ב' וג' שבועות דפטרוهو לכחן הינו בدلالة קבע מסכתא כדאמר בgeom' ואז מדין תורה הי פטור לעולם, דהרי הוא כשותח עצמו ומחלק היתר לשכניו בלי להיות טבח קבוע למכור באיטליין, אלא כדי שלא יתחכם לעשותו בן תמייד הטילו חכמים עליו לשלם אחר ב' וג' שבועות לפי ראות עיני השופט והדין, אבל בקבוע מסכתא דחיב מיד הוא דין תורה דהרי הוא בכלל זובי הזבח שהמה הטבחים. והוא נכון ואמת בס"ד.

ע"ש גמר' ואמר רב"א ארוי' כל האוכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים, ולית הלכתא כוותי. כבר כתבתني לעלה דכיו שחדין עם הטבח הרוי מהשhot מושם דלעתה ריש"ז"ל דבאמור בפה לו, בידעו שאינו נותן מתנות, ולכן שחייבנו פיגול אלא דלית הלכתא כוותי, ואולי משום דלעיל דף מ"ד ע"ב ר' נתן אמרו דבשר פיגול דקאמר חזקאל, הוא בהמה שלא הורמו מתנותיה, אבל הת"ק פליג שם ואמר שהוא בהמה שהורה בה חכם, והתוס' כתבו דכלו אוכל טבלים ממש, דמתנות ילפין נתינה מתרומה. ולא זכתי להבין דהא גם בתרומה אין הנתינה מעכבות להיות הכרוי טבל, רק ההפרשה מעכבות וכאן הלא המתנות המה מופרשים ועומדים, וליכא אלא מצות נתינה ואיך יהי חמור יותר מן הטבל דשם הנתינה אינה מעכבות, וכאן תעכ卜, ואולי כוונת התוס' לומר דמן אוכל מן המתנות עצמן קאמר אלא דז' הווליל' כלו אוכל תרומה, וצ"ע ודוו"ק.

רש"י ד"ה כהן אומרם לו עשה סוכה שעשה לולב שאין בהם חסרון כיס כולי האי. ועיין בלב ארוי, ועיין ב"ח ק"ז ז"ל שכטב דריש"ז"ל רמז למה שכ"ה הש"ז י"ד קני"ס קי"ג דבמ"ע אין צריך לבזבז יותר מחומש. ולפע"ד לא זה כיוון ריש"ז"ל, דהרי גם בהני מצות מצי להיות עני ואני השוו בפ' לעשרות, והרי שנינו בע"פ דאפי' עני הנוטל מן התמחוי, מוכר כסותו ליקח ארבע כסות, אבל בשאר מצוחה לעשרות סוכה או לולב, אין העני מחייב להוציאו הוצאה שאין לפ' יכלתו, אבל כוונה אחרת היתה עם ריש"ז"ל, דהרי מי שאינו עשה סוכה לולב וציצית מפני חסרון כיס, אבל לפ' אומדן סיפוק בידו לעשרות, הרי יורדין לנכסיו וושין לו סוכה ולוקחין לו לולב וציצית ואין מכך צורך להלקות עד שתצטא נפשו, וכאשר שניינו שם בכתובות פ"ו ע"א לענין פריעת בע"ח דגובין חובו מנכסיו, וא"כ כאן נמי נמי הכי, דעתוון לו סוכה לולב וציצית, וכן פרש"ז"ל דכיוו דהני מצות לית בהו חסרון כיס כולי האי, כי היכי דנייא דמנפנ' חסרון כיס נמנע מלעשותון, אלא ודאי דבוצעת בהם ואינו רוצה לקיים ומילא אפילו נעשה לו סוכה לא ישב בה, ואפייל נושיב אותו ע"כ בה מ"מ לא יצא ידי חובתו, דעא"פ שגילה דעתו דלא ניחא לי לקיים המצוחה לא מהני הכפיה, דעא"פ דאין מצות צ"כ אבל היפך כוונה מבטלה لكن מוכרים להכותו אותו עד שייאמר בפיו רוצה אני, ואז מחשבתו הרעה נתבטלה ע"י אמרה שלו, וכהסביר של הרמב"ס ז"ל הידוע, משא"כ בפריעת בע"ח דאן סהדי דרך מחמת חסרון כיס אינו רוצה להזכיר מצות פריעת בע"ח, ומילא כל שאינו יורדין לנכסיו ופורען את חובו שוב ממי לא ניחא לי בזכות המצוחה דבכוב"כ מעותיו אבודין. ובלא"ה כתבתני שם דתכלית המצוחה שישיג המלואה מעותיו השגנו גם אם הוא לא קיים המצוחה המוטלת עליו, משא"כ בסוכה וכדומה אי לא קיים הוא המצוחה אי אכן תכלית זולתו. אורם במצבה דאיכא חסרון כיס הרבה, באופן שלפי האומד משום חסרון כיס הוא נמנע הרי אם נרד לנכסיו ונינח לו הלולב באلف זוז ונותנים בידו, ע"כ אין סהדי דרוצה בגוף המצוחה רק מחמת חסרון כיס לא רצה בה ולמה נלקח אותו במקומות דאפשר לבוא לתכלית הנרצחה ללא מכות

האי הסבר עדין קשה לי כאשר פריך הש"ס מאידך ברייתא דעתך מהני למה לי לתרץ דפלוינו אי ע"ש שירא הוא דיויתר מסתבר לומר דלא"ע לאו שירא דלשו ע"מ מורה על תנאי, אלא דלמאן דמהני ס"ל דנעשה כאמור ע"מ שתtanן ל' המתנות.

אולם התוס' ס"ל דתנתני באזה, בין אם אמר ע"מ שהם שלוי, ובין שאמר ע"מ שתנתנו לי, לא מהני משום דהוה מתנה ע"מ שכתוב בתורה, דתורה הרשותו ליתנים לכל כהן שירצה, ואת קשה מאד להבון אם לא שאמר דכוונת התוס' דהוה כמו כוכר הטו"ה לכחן זה שהוא אסור מן התורה, כמו שפסק הרמב"ם בפי"ב מטורמות ה"יח דאסור לכהנים ולווים ולסייע בבהיה"ג ואסור לכהנים לחטוף תום"מ ואפילו לשאול בפיהם והכי דמוכר ע"מ שיתנו לו המתנות עוד גרע מזה דמカリח את הלוקח ליתן לו המתנות, אלא דלשו התוס' לא שמען כן, ולשון הרמב"ם סתום שכותב,, הוואיל ולא שיר לו בהן שותפות לא קנאן בתנאי זה" ולא קמפרש מ"ט לא קנאן בתנאי זה וצ"ע ודוק.

ע"ש גמר' אמר רב ל"ש אלא שקל לעצמו אבל שקל לו הטבה הדין עם הטבה וכו', הכהן במתנות כהונה נגילת קמיפלגי וכו', עכ"ל. הנה הרמב"ם פסק כהא דר"ח דלעיל, דמייק מתנות כהונה או שאכלן פטור, אלא דחויסיף ג"כ או מכרן, ומסתמא אפילו הם עדין בעין, אדם כבר נתאכלן מה חידוש אתה לא שמעין דמ"ש אכלן בעצמו ממכרן לאחר והליך אכלן, כי קשה לומר דמשום דממכרן מקרי אישתרשי ל' ולא באכלן וכmesh'כ התוס' לעיל, דבאכלן לא מקרי אישתרשי ל', דה' מצי להתענותadam ה' הרמב"ם סובר שיש חלק בזה אלא שהוא דוחה חילוק זה מסברא דעתPsi, הוליל ויראה לי דה' מכרן כדרכו בבל"מ. וכיון שכן קשה טובא איך פסק אדם מכרן במשקל נותנים לכחן ומזכה לטבח מן הדברים, דהא הטבה כבר גזין ופטור משלם, ואיך יה' להאי לוקח בח על הטבה להוציא ממנו ממון. ובעצמו כתוב בהלכ' י"דadam עבר ולתקון ה' מותר לאכלן מפני שמתנות כהונה נגילות, צ"ל בדוחק דס"ל לרמב"ם דניהםadam מכרן הטבה מותר לlokח לאכלן העשרי, אבל כאן במתנות אי לשיעורא מקכוון למה לא אמר חז'ן מן המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא המה עומדים מוכרים לו ולא צרייך להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרייך לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצمرן כאשר פסק הרמב"ם והש"ע, لكن כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכזון שיזכה הלוקח בכל הבהמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דיקי לו ולא לאחר, כנפער"ד נכון לפי חומר הענן.

ע"ש משנה ג' שנתגיר וכו' ספק פטור דהממע"ה, האי ذكري לי ספק, משום דליקא כאן חזקה דמעיקרה דליימא השთא הוה נשחתה דין אנו יודעים למצום הזמן, לא של הגירות ולא של השחיטה וכן ליכא כאן חזקה דהשתא לומר דפרה השתא הוה דאישתחה דבמו כן נימא דגם השתא הוה דאגיר, והוא ממש כמו לעיל דף י"ז ע"א בשחת את הזושט ונמצאת הגרגרת שמטוה, ואני יודע אם קודם או לאחר שחייטה נשפט דהוה ספק והקהל דעת שני מעשים אלו מוספקים איזה מהם קודם לנו ליכא כאן חזקה דמעיקרה ועיין לעיל בחודשנו שם, ומה דקאמר לקמן פרה בחזקת פטודה קיימת לאו דוקא וכאשר אבאר לקמן דלית לי

ע"ש גמר' אמר רבא הכא פרה בחזקת פטורה קיימה. כמה בחזקת חיווא קיימת. הנה כתבתי לעיל דבפרה אכן ספק השקול דעת שני המעשים של הגירות והשחיטה שנעשה בזמן אחת בקרוב וכmesh'כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

יוםא דכיפורין הילכו כולם, אלא דא"כ למה נתן אבי כדי לאחזקי בכחני, תפ"ל דהיל כמו כל הצניעים שהילכו אז מפני שהי' די' סיוףוק כלום. אבל הנראה לפע"ד בהז דהן אמת שביניהם ההז ה' המתנות מרובות لكن הילכו גם הצניעים, אלא דע"י שהילכו שוב ה' בא לידי חטיפה, ואולי כדי להקדים עד שלא היה דרך כבוד לעמוד שם ולקבל מתנות ומ"מ עמד אבי שם כדי לאחזקי נפשי' בכחני, אלא דא"כ גם על שאר צניעים סובבת הקושי' דפריך הש"ס ולפרוס כפיו, ולא יצטרכו לבוא לידי ביון, וכן צריכין אנו לחלק בין שאר כהנים לאביי, דודאי סתם כהן שאינו אדם מסוימים ונכבד בעירו אם עלה לדוכן בין אחיו הכהנים מלטא דלא רמי' על הצבור הוא, לידע אם הוא ג'ב בתוכן העולים, או לא, וכן כל הצניעים היו מוכרים לקבל מתנות בעיוה"כ כדי לאחזקי בכחני ולא מהני فهو הדוכן, אבל על אביי דהוה הי' מסוייא ונכבד בעירו, פריך שפיר דעליתו לדוכן ודאי עשרה רושם על הצבור, והוא לא היה בטל בתוך שאר הכהנים פשוטי העם וע"ז הוצרך לתוך דאונס' לי' עידנא ולפ"ז יפה הוציא הרמב"ם ז"ל מתוך האי שkil וטררי' דודק בא מקום דaicca חש בזין כבוד הכהן יש למשך מלקבב, אבל אם מכירין אותו ר"ל שאין איש מסוים ראוי לקבל כדי לאחזקי נפשי', ודוק' היב.

ד"ג קל"ד ע"א גמר' ע"מ אחוזץ קרמית, חז' שירא ע"מ לאו שירא, עיין בקיד"ס ס"א סע' כ"ט ב"ד וט"ז, מה שתמוהו על הרמב"ם ז"ל שפסק כאן דע"מ לאו שירא והתנאי בטל, ובפ"ז מעשר בבן לוי שמכר שדה לישראל ע"מ שהמעשר שלו פסק דשפיר קיים התנאי והמעשר של המוכר דשיורי משייר בשדה וכמובאר בגמ' ב"ב, והאחרוניים כולם נתקנו מאי לישב סתרה זו, וגם אני עננה חלקו, והוא דהתנס בשדה לא ה' מצי למוכר לו חז' מחלוקת העשרי שבו דאי לא ה' הלוקח חורש וזרע וקוצר את חלק העשרי, והאי מוכר הלא רצה לקבל התבואה מכלק העשרי בלי עמל וטורח, וכן שמספר אמרין דלעולס לשירא מקכוון ומה דאמר בלבשו ע"מ משום דהרי רצה שהлокח יעבד את כל השדה וייתן לו מפרות חלק העשרי, אבל כאן במתנות אי לשיעורא מקכוון למה לא אמר חז'ן מן המתנות שאינו מוכר לו, כי הלא המה עומדים מוכרים לו ולא צרייך להлокח לתקן בהם מאומה, כי השחיטה צרייך לכזיתبشر כמו לכולה והמתנות גופו אין מולגן אותן ואין מפשיטין אותן, אלא יתנו לו בעורן ובצמרן אשר פסק הרמב"ם והש"ע, لكن כאן ע"מ דקאמר לתנאי איכזון שיזכה הלוקח בכל הבהמה, אבל ע"מ שיתן המתנות דיקי לו ולא לאחר, כנפער"ד נכון לפי חומר הענן.

אולם בגין הדין דלא מהני כאן תנאי דעתך, יש כאן פלוגתא בין רשי' ותוס' דריש' ז"ל כתוב דהטעם מפני שהמתנות אינם שלו אלא של הנים ורק הטו"ה שלו, וכן לא מצי לאתוני' שיתנס דיקי' לו.ומי כחכם יודע פשר זה דלא מבעי אי טו"ה ממון דמצוי שפיר להתחייב ליתנים להאי כהן ולא לאחריתא דהרי מצוי ליקח סלע מכו' ביתו של כהן בשביל טו"ה, אלא אפילו אין ממון מ"מ למה לא מצי להתחייב שיתנס לו כיון דהוא דבר שבדו לעשות.

אבל הנראה לפע"ד דלשטי' אי הוה מתנה ע"מ שיתנו לו המתנות הוה מהני שפיר, אלא דכיוון דאמר ע"מ שהמתנות של תיב שווא דבר שא"א שהרי אין להוקח אלא טו"ה ולא גוף המתנות, ואין אפשר שיהיו שלו דהлокח יסלק את עצמו מהם והוא מילא שלו זה א"א, גם אם הлокח יסלק מהם הרי' הם של השבט, וכל כהן הקודם בהם זכה בהם, וכמו בכל המתנות שאין בהם טו"ה לבעים וכmesh'כ התוס' לעיל קל"א ע"א ד"ה יש בהן טו"ה, אלא דאחרי

להפרישה כדי לתקן העיטה מאיסור טבל, עיין בתפארת ישראל על המשניות שנ복 בזיה. וא"כ אין כאן פסידה דממונה, ומ"מ דוקא בספק איסור מיתה חייב להפריש ולא בספק איסור לאו, אלא דיל' דסובר רשי' דכי היכי דמהני סברת פרה בחזקת פטורה קיימה לסלק הא夷 עשה דעתך מלך ה"ה דעתך ספק איסור לאו, ולא ס"ל כמו שכתבנו דין כאן שום חזקה אלא דעל חיוב צדק משלך גופא אנו מסופקים אם יש עליו דבאמת סבירה זו קלישטה דהרי עתה באשר דין עליו הרוי הוא גור וחייב לקיים צדק משלך וע"כ הפ"י דפרה בחזקת פטורה קיימת כמו שכתבנו לעיל במשנה דבכור שנתעורר וצ"ע.

ע"ב גמר' א"ל לעני ולגר תעוזב אותך ולא לעורבים ולא להטלפים, יש להעיר נינו דפטור מן העשה, אבל הלא דלא תלקט מנ"ל דלתיא, אבל מזה יש ראי' ברורה למה שכתבת לייל דר' י"ז ע"א לפרש הגם' יוניא אמרין שם דלא תלקט וכן לאו דנבלת לאו לאי מעליה נינהו דלא כפרש' ותוס' משום דעתך לעשה, אלא משום דכל עצמיות הלאו נצמה מן העשה עי"ש היב. וא"כ גם כאן ניחא דכל דיליכא עשה דתעוזב אותך ממילא דיליכא לאו דלא תלקט ודוק'.

ועיין בהגנות מהרש"ש מה שתפס על הש"ך י"ד סי' של"ב שכותב דרך בחול' דמתנות ענים אין אלא מדרבנן. דסידור לשון הטור אטעתתי. וכ"ז צ"ל בחודשו כתוב דזהאי דרשה תוספתה היא ולא הביאה הש"ס משום דלית הלכתא כוותה דין דרישין לא תלקט לעני להזיהר העני על שלו, אבל בחול' דרבנן מקלין כהאי תוספתה ולוי דזרע בקשר חול' הוה עי"ש. והנה לומר דלית הלכתא כהאי תוספתה משום דרישין לא תלקט לעני להזיהר על שלו הוה דבר שאין, כי דרשה זו דלעני ולא לעורבים היא פשוטה. ומסתבר ולא נדחית מפני האי סמכין דלעני אדלעיל קאי אלא תלקט, ולא עוד אלא משום דדרשין אדלעיל הци יוצאת המקרא מידי פשוטה דאי'א עשה דלעני ולגר תעוזב אותך, וממי לא נשמע במקום דיליכא ענים אין כאן מצות עזיבה, וכל המעיין בלשון הרמב"ם ז"ל יראה שאין זה דרשה משום איזה יי'טור, אלא מכח הסברא מפרשן הקרא כך. ועוד זאת אי משום דרבנן הי' מшиб לו ר' ששת דלא לעורבים ולא לטלפים, מה פריך לי' מותרומה וממתנות דדאוריתא הם, لكن ודאי דברי הש"ך תמהין ועומדים ודוק'.

הדרן על פרק הזרע והחלים

ואין אנו יודעים גם על אחת מהם צמצום הזמן לומר דגירות נעשה בחזות היום והספק על השחיטה אי קודם החות או לאחריו דاز הווה מוקמינן הפרה בחזקת חי ולآخر החות אישחת אם לא היפך דחשיטה הייתה בחזקת גיטתו ואמרין דלאחר החות אי קודם אי לאחריו הווה מוקמינן אותו בחזקת גיטתו ואמרין דלאחר החות אי תגיגיר אבל האי ספק דמתני' מיררי באין אנו יודעים שום אחת מהם מתי נעשה לנו ספק השkol מקריב, וכן בקמה דאנו מסופקים על הנני חיטים שמצונו בחתונותים אם המה לקט או לא, הוא ספק השkol ומ"מ קאמר רבא דמנני שהתורה אמרה עני ורש הצדיקו צדק משלך וזה לו, ע"ג דבר שאמר ממן כל ספק להקל להנטבע, אבל לגבי עניים אמר התורה הסתלק גם מן הספק, אבל זה דוקא אם עכ"פ הגברא בקח חיובא בודאי, אבל כאן בגר על זה גופא אנו דין אם הי' עליו האי חיובא דעני ורש הצדיקו, באין לא אמרה התורה שיחמיר על עצמו. ולפ"ז האי פרה בחזקת פטורה והמה בחזקת חיובא שניהם לאו דוקא, אלא אגרבר קאי דבפרה הגברא גופא הי' פטורה אף' מקריא דעני ורש הצדיקו, ואם כן הוא, אז לכואו' יפה הקשה ק"ז צ"ל לעיל על המשנה דבচור שנטערב במאה דלמה לא יתחייב כולם משום עני ורש הצדיקו, דהרי עכ"פ ספק הוה ולחומרה במתנות כמו שאמרו כאן. וליתא מהו שכתבתני למללה דהתמים דומה לפרט, דהרי אין כאן חיוב ברור כלל משא"כ בקמה דאי'א עכ"פ חיוב על הקמה, דלפי ביאורנו אין הכוונה משום דאיכא חיוב לקט על הקמה דהרי רק אז איכא חיוב אי איכא לקט על הנני חיטים און מסופקים אי מלקט קאטו. אבל מ"מ נראה לי דקושי ק"ז צ"ל לעיל לך' מדהתם כיון דעכ"פ איכא חד גברא בטח דפטור למגרבי, כל או"א מציך אני הוא, ולא שייך עני ורש הצדיקו אלא במקומות דלא נוציה בודאי ממעון שלא כדי, אבל בהני מאה ששותחים כיון אדם נחיב כל או"א ודאי נחיב אחד מהם שלא כדין ונגוזל את האחד בודאי, בה לא מסתבר דמשום עני ורש הצדיקו לעות את הדין נגד אחד בק�"ע, וזה ברור לפע"ד בס"ד ודוק'.

ע"ש א"ל אבי והרי עיטה, א"ל ספק איסורה לחומרה ופרש' ז"ל שיש בה עז מיתה הלך לא סמיכין אחזקה יש למדוד מדברי רש"י אלו בספק לאו לא איזין לחומרה והוא פלא אלא דיל' דכאן כיון דאי'א חזק פטור כדאמרין פרה וה'ה עיטה בחזקת פטורה קיימת, הי' סובר רשי' ז"ל דלא מסתבר להחמיר בספק, אלא דלפי שביארנו לעיל אין כאן שום חזקה רק ספק השkol. ובאמת לא בעי ליתן חלה כהן אלא מצי מכחה, אלא צריך

פרק ראשית הגז

דיתנו מן המובהר, אבל הקושי' מעיקרא ליתא דהרי פסוק זה במשנה תורה כתיב ומסתמא לצרכו הוכפל מצות נתינת תוי'ם, וכן לא כתיב חלב אלא קרי' לי' ראשית משום דבעינו מן המובהר, וכן כבן שום יי'טור וגס הספרי לא כיון לומר דמכאנו אנו ילפינו דבעינו מן המובהר, אלא דמפרש תיבת ראשית. אמן מצות ראשית הגז היא מצוחה מחדשת במשנה תורה דלא נמצא בפ' קרח שモונה שם כל המתנות, ובודאי אתה האי שם ראשית דיתנו לו מן המובהר שבגיהה, אלא דלא נמצא דרשה זו לא בגמ' ולא בספרי,

דף קל'ה ע"א משנה ראשית הגז וכו' הא ذקי לי' ראשית או דאיתא על הזמן שיהי' מן הקודם בזמןן, או באיכות שיהי' מן המובהר. והנה על ראשית דגנד' דרישין בספרי שיאין תורמיין אלא מן המובהר, וכן פסק הרמב"ם ריש פ"ה מתורות דאן תורמיין אלא מן היפה, אלא שambil קרא אחרינה מפ' קרח בהרימכים את חלבו ממנה. וראיתי בת"ת עה"ת דנתערור ע"ז, וככתב דזהאי לאו, ואידך לעשה, ולא נראה כן מרמב"ם שיהי' בלאו ועשה. ובלא"ה לא ידעת מה הוועיל בתירוץ הלא כמה פעמים כתיב שם בפ' כל חלב דגן תירוש ויכהר ואת חלבו ממנה וכdomה, הרי איכא עשה טובא

להתורא לא כתוב קרא כבימות ריש דף ע"ח, וכותב עוד משום דוחה מהבב"ע, הנה טעם זה האחרון לא הבני תדרי בשופר של עליה לברט דמעל דנפקא לחולין יצא כדאמרין בר"ה כ"ח ע"א, וליכא משום מהבב"ע, והכא בגז עלה להחזיק בגזיה הרי מעל ויצאה הגזיה לחולין, ולמה יפטור משום מהבב"ע הא חדא, שניית לא שמענו מעולם לפטור אדם מהיובה דרמי' עליה משום מהבב"ע אלא אמרין לא יצא וציריך לקיים המצווה בדבר אחר, אבל לפטרו מהיובה דעתיו פשיטה דלא, שלא יהי חוטא נשכר. כמו שלא נפטר את הנושא נשים בעבירה ואפילו חיבי כריתות מלמול ולפדות את בנו דנולד בעבירה. ומה שאמרו הרוי שגוז סאה חיטים טחונן ואפאו וمبرך אין זה אלא מנאץ כבר כתבו דלא אותו חז"ל לפטרו מברכת המזין או מברכת הנהנו בשלב שלחמו בא מן הגז אל לומר שלא יעלה לרצון לפני יות' אבל לעולם חייב לבך. והכא ודאי פשיטה דלא יפטור מליתן לכחן הגזיה משום דבר עבירה במא דגוז אכן קדשים, אבל טעונה קמא די לחתירה לא כתוב קרא נכון הוא, וא"כ הא צאנק ע"כ לאו למיעוטי קדשי מזבח אתה, אלא דמ"מ הדין דין אמרת דפטוריין אדם נמעט מצאנק צאן שותפות של ישראל או של נכרי כדלקמן אז ממילא דשל קדשים נמי איתמעט דלא גרע משאר שותפות דאפילו לריו"ג קדושים קלים ממון בעליים הם, מ"מ הרי עכ"פ אית לגבוה חלק בהן עד שלא מקרי צאנק. וא"כ לכארוי קשה למה לא מצי מيري בקדשי מזבח ובעבר וגוז, והקרא באמת לא אתה אקדשים אלא אשותפות וקדשים קדושים ורק ממילא נשען ממיעוט דשותפות א"כ גם התנה די לאשמעינו עיקר הדין דשותפות ישראל או נכרי פטור אשר זאת נלמד מקרה צאנק, וקדושים ממילא נשען, וגם אין לפреш דלא במוקדשין היינו בפסחמן"ק, דפסחמן"ק לא נקראו קדשים דחולין מהה כל דבר, אלא אסורים בגזיה ועובדיה, אולם התוספתא דלא קתני האי דאי נוגה במוקדשין שפיר עבי הני תרתי דקדם ממון להקדשן ונפדו דחיבי ברה"ג, כדי לדיק>Dבלא נפדו פטורין ומיטעם שפטור במתנות, אלא דרש"י ותוס' שם בבכורות פליגו בהא דקאמר בגמ' שם דקדושת דמים נמי מדח"י הפירוש דילפין קדושת דמים מפסחמן"ק דנתמעט ודאתקשו לצבי ואיל, והתוס' סברו דמאת העם כתיב ולא מאת ההקדש, וכאשר הארכתי בזה למלعلا בפ' הזרוע. ואח"כ קתני דבהקדשן קדם לממון ונפדו דהיא ינו פסחמן"ק דפטור ואע"ג אסורים בגזיה מ"מ הקרא דאיתקשו לצבי ואיל לאו לרה"ג אתה אלא לכל שאר מילוי ומילא גם רה"ג בכל דבר, ואיל, ובקדשי מזבח בעבר וגוז דפטור לרש"י קו"ו הוא מפסחמן"ק, דהרי רק מצד קדושת איסור גזיה ועובדיה פטור להו מכש"כ בלא נפסלו למצבח. ולתוס' מאחר דאםעט שותפות או דישראל או דרכי ה"ה קדשי מזבח דעכ"פ אין צאנק מקרי.

ואחרי הצעת הדברים יש לתמונה על הרמב"ם שהביא המשנה וגם התוספתא והוא לפלא בעיני, דהאי דין דקהדי' בה"ב שנפדו שחיב, לא הי' ציריך להבאים מושום דפשיטה ולדיוקא דבלא נפדו פטור ל"צ דהכי מפורש אומר כן בהא דאי נוגה במוקדשין דמפרש הרמב"ם דקהדי' בה"ב קאי. והדין השני בפסחמן"ק בעבר וגוז דפטור, שהוא מטעם דאית ב"י צד קדושה כי כן שיטת הרמב"ם ז"ל בשיטת רש"י וכמן שביארנו בפ' הזרוע לעיל, וא"כ מכש"כ קדשי מזבח שלא נפסלו וקדשי בה"ב שלא נפדו דפטוריין מושום קדושה דאית בהו, ולא בעינן מיועטה דעתך והרמב"ם הביא על פטור דקהדי' בה"ב משום דין זה צאנקו, ובאמת אין זה צורך דטא"ל משום קדושה שבו פטור ומגמ' דדרש מצאנק למיעוטה צאן קדשי בה"ב איכא ראי' נפלאה נגד רש"י והרמב"ם ז"ל, דפסחמן"ק דוקא אימעטו משום דהתורה קראן צבי ואיל וכמש"כ התוס' שם בבכורות, אבל

ולעומת זו כתוב הרמב"ם בהכל' ט"ו, "רה"ג מצותה בתחילת, ואם הפריש בין באמצע ובין בסוף יצא" עכ"ל, והוא מותספתה כאשר הביא שם ה"כ". ויש לתמונה למה לא נדרש גם האי ראשית בגז כמו ראשית דכתיב בדגו דבעין מן היפה והmobach, ולא על הזמן שגוז בתחילת יתנו לכחן.

ומה שנראה לפע"ד בזה הוא, דמכאן אייכא ראי' למה שהסבירו הפסיקים האחרונים ذריזין ומקדימין למצווה עדיף מצווה מן המובהר. וכך יותר מסתבר לדריש ראשית בגז דיתן לו מיד CID שגוז CSI נתיינה לכחן ולא ימיתין עד גמר הגזיה כדי ליתן לו מון המובהר שבגיאה אבל בדגו דבעין מירוח ודגן א"א לומר בראשית קאי על הזמן שיתן לו בתרחלת המירוח דהרי אין תורמי מונה שנגמר מלאכתו למה שלא נגמר מלאכתו כמו שפסק הרמב"ם תרומות פ"ה ה"ד, וכך מוכרכין לדריש דעל איכות התבואה קאי שתהי' התורמה מן המובהר והיפה ואולי גם פשוטות לשון ראשית יותר משתחמע על הזמן כמו בראשית ברא ראשית ממלכתו. ומ"מ הדין ذריזין ומקדימין עדיף מצווה מן המובהר נשמע מקרה זה, דכיוון דציויתה התורה להקדים הנטינה ולא הקפידה יותר שהיא מולבו. וליכא מלטא דלא רמייה באוריינט ודוו"ק.

ע"ש בחולין אבל לא במוקדשין הרמב"ם בריש פ"י מהל' בכורים מפרש, "יכיז הרוי שהקדיש בהמות לה"ב וגווזין, יכול יהי' חייב לפדות וליתן לכחן, או שהקדיש בהמה חוץ מגזיתה יכול יהי' חייב בראשית הגז, ת"ל צאנק אין אלו צאננו" עכ"ל ועיין בכ"מ מה שהביא בשם הר"י קורוקס שתמה עלי, ומה שכתו האחים ז"ל.

וגם אני ענה חלקי כדיורים הבאים ביישוב הני פסקי הרמב"ם אבל כתע אוורר על קושי' חדש שלא נתעוררו שום אחד מן האחרונים ונושאי כלוי, והוא דהרבנן'ס הוסיף עוד מה שלא נזכר במשנה. דכל הקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו שחיבים ברה"ג, אבל אם קדם הקדשן את מום ו_nfdu פטורין מורה"ג. והכ"מ ציין לדין זה משנה דריש פ' הזרוע ופ"ב דבכורות כי לעין זרוע והלו"ה"ק, וכן לעין בכורות תנא התנא דמשניות הני דיןין, ובגהה שם כתוב דהנתנא דמתני לא נהות לאשמעין דיןין אלו ברה"ג, אבל מוקדם בתוספתא שהרמב"ם הביא ממש לשון התוספתא. והנה הא דעתן דין לא נחות לדינים אלו ברה"ג כמו במותנות לעיל ובבכורות, י"ל משום דחיב רה"ג בקדושים בה"ב שנפדו שהן חולין גמורין לכל דבר אפילו לגזיה ועובדיה ולהאילן לככלבים, אין שום חידוש ולא קתני فهو לעיל ובבכורות אלא לדיקא דקדום שנפדו אין נוגה בהן וכגדמדייך כן שם בבכורות י"ד ע"א דalgo ברישא דמתני' דקטני נוגה בחולין אבל לא במוקדשים מחייב מיררי, מבואר במשנתינו לעיל דלא פוקי מקו"ו אתה, אבל כאן בראשית הגז דהאי אבל לא במוקדשין עכ"ב אקהדי' בה"ב קאי דקהדי' מזבח אסורים בגזיה וכמבואר בgem', א"כ האי דין אדים נפדו ופקע קדושתייה למניין דחיב הוא משנה שאינה זריכה. ודין השני דקדם הקדשן את מום וnfdu דהיא ינו פסחמן"ק דפטוריים מרה"ג הרי היא הך קדשי מזבח דפריך עלייהו בגמ' טעמא דכתיב צאנק ולא של הקדש וכו' הא לאו בני גזיה ועובדיה נינחו, והרי פסחמן"ק נמי אסורים בגזיה ועובדיה מה"ת אולם התוספתא לא קטני כלל האי רישא דמתני' דנותג בחולין ולא במוקדשין (ופלא והפלא דבפ' הזרוע לא קטני מזינה בפסחמן"ק א"כ לרישום) דהמשתתף עם הכהן צריך לרשותם קטני בפסחמן"ק א"כ לרישום) וכן קטני בקהדי' בה"ב שנפדו דחיב, ומילא נדע דבשלא נפדו פטור. והא דקטני דבפסחמן"ק שנפדו דפטור ע"פ אסורים בגזיה מ"מ בעבור וגוז משמעינו דפטור ומה דלא נחא לי' להש"ס לאוקמא מתני' בקהדי' מזבח ובעבור וגוז, כתוב בה' ק"ז ז"ל, משום די

שיהי', ה' מקום לומר דאסור ללבוש בגד ממנה קודם שנtran לכהן חלקו. אלא דיש לעין למה לי לרמב"ם ליתן האי טעמא בהמה שלא הורמו עתנותיה דהרי בטבל דגון איתן לו קרא דולא יחללו את קדשי ב' י' אשר רימנו, שמשם ידעינו איסור טבל, אבל כאן הלא לית לו קרא, ומה דעתא מ"ד דהאכל מבהמה שלא הורמו מתנותיה כאלו אוכל טבלים כתבנו לעלה, שהוא מצד השחיטה דחידין על הטבת, וכל שלא ה' רשאי לשוחות עד שידע שייתנו המתנות להן שחיטתו פיגול לא ירצה וצ"ע ודוק'.

ע"ש גמר' ה"ב"ע בקדשי בה"ב וכוכ' ס"ד"א ליפורוט וליתוב לי וכוכ' עכ"ל הגמר', האי אוקמתא ע"כ לית לי להא דרבא לקמן דיצה מאחוsur גוזזה פ"ד" ונתינה דהרי מקרא דצאנך ולא של הקדש קממעט, וזה נראה לי טעמא דרמב"ם ז"ל דהשמיít הא דרבא, דהרי הוא לא חס לפירכת הש"ס וקבעו העמדה והערכה, ויפה כתוב באזה ק"ז צ"ל ד"ע"ג ד"ס"ל לרמב"ם דקדשי בה"ב בכל העמדה והערכה, אבל הגיזה עומדת לגוזג נגוז דמי, וכוקשי התוס' דהוה מקדייש עצים ואבנין. אע"גadam הקדיש בהמה סתם כל המחבר לה בכל הקדשו, אבל לעניין העמדה והערכה אין הגיזה בכלל, וא"כ קיימת האי אוקמתא ונתמעט מצאנך, וכאשר כתוב הרמב"ם דלאו צאנו הווא ע"כ דל"ל דרבא ופסק כאוקימתא דגמי' דמצאנך נתמעטו קדשי בה"ב, ואי קשי' לך, הלא לעניין כייסוי הדם וכן לעין כתיבת גט במחובר פסק הרמב"ם כהאי דרשיה דקרא, דושפיך וכסה יצא מחוסר פדיי, וכותב ונתן יצא מחוסר קיצחה. ולפע"ד נראה לדדרשה זו אין לה מקום אלא בשני פעלים זאת, ושפיך וכסה, וכותב ונתן וכדומה, דזאת מורה על תכיפות שני המעשים שלא יהיו צורך להפסיק בינוים באיה תיקו וכן מצאתי כתוב בת"ת עה"ת בפ' אחריו על דרשיה זו דושפיך וכסה עיי"ש, אבל כאן ברה"ג דכתיב הראשית גז צאנך חתו לו, אין מקום לדרשיה זו ולכן לא פסקו הרמב"ם ז"ל, ודוק'.

ע"ש אר"מ ב"פ משום ר' ניאי הכא במקדייש בהמותו בה"ב חז מגיזותי' וכוכ' דאמר חז מגיזה וכחישה עכ"ל, גם כאן תפסו על הרמב"ם ז"ל שכטב בהקדיש בהמותו חז מגיזותיה, והشمיט הא דכחישה. ולפע"ד נראה דכל שמקדייש צאנו חז מגיזותיה היינו דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז להקדש, דהרי לא אמר חז מצמירה אלא מגיזותיה שהוא הצמר התלוש, וע"כ כוונתו לנוז תחלה, וא"כ הא דאמר בגמי' דאמר חז מגיזה וכחישה לאו דוקא, אלא דהוא כאמר דיגזו תחלה ואח"כ ימסור הצאן הנגוז, וזה נכון מאי אולם מכח זה נצחה לי קושי' עזומה על הרמב"ם שפסק בליך גז צאנו של עכו"ם דפטור דוקא בליך אחר שנגן עכו"ם, אבל לך הצאן לנוזן ע"פ שחזרן הצאן לעכו"ם אחר הגיזה חייב, שכן החזיב אלא בשעת הגיזה עיי"ש בכ"מ וכוונת הרמב"ם ז"ל מבוררת, דמי שליך לנוז צאן של עכו"ם, הרי הצאן שלו מקרי עד אחר הגיזה, דהרי אכן כחשץ צאנך ולא יכול בעל הצאן לעכב כהן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, דPsiטיאלי דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכהן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי אינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכהן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל"ר, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממינו מאייה

חדשין הן של מזבח והן של בה"ב לא נתמעטו מה, וכמו שהארכנו למעלה בפ' הזروع ולכן בעין כאן קרא דצאנך למיועטה קדשי בה"ב וגם קדשי מזבח בעבר וגוז אלב הרמב"ם מזכה כאן שטרוי לב' תרי לפ' שיטותו ננ"ל וצ"ע ודוק'.

ע"ש משנה מלובן ולא צוא, ופרש"י שלא נתלבן עדין כלו. כוונתו دقינו דקתיini מלובןPsiטיא דלא צואו لكن מפרש דלא נתלבן כלו ודוק'.

ע"ש לא הספיק ליתנו לו עד שצבעו פטור ופרש"י ז"ל דקני' בשינוי והוא לי מזיק מתנות כהונה או שאכלן עכ"ל, הנה הגם דבגמי' ב"ק ס"ו ובשאר מקומות הbia האי דינא לעניין שינוי קונה, מ"מ נראה לפע"ד דלא שייך כאן לומר דקני' בשינוי דהא גם לפני השינוי דידי' הוא, דהא רק מצות נחינה עלי, ולא עוד אלא דעכ"ב בצבעו כל הגיזה דוקא פטור כמש"כ התוס' בבב"ק וכן ביאר המל"מ בפי' ה"ה מבקרים, וא"כ איה קני' שידי' בשלו, ועוד דלא משמע כלל שצבעו כדי לוזל השבט, אלא אירע שלא הספיק ליתן עד שצבעו, וכי נימה דבפקdon נמי יקנה הנפקד את החפש ע"י' שינה ויכול להחזיק בחפש של חבריו ושילם שווו אתמה? אבל הכוונה כאן דכל שנשתנה שצבעו לא נקרהתו גיה, וממילא פקע החזיב נתינה ממשנו, דגוז אמר רחמנא ולא צמר צבעו דלא נקרה גז. וממilia שמעין מני' דלענין גזלו נמי תו לא קריין בי' והשיב את הגזלה אשר גזל עein שגאל, ולכן מה שכטב רשי' ז"ל דקני' בשינוי לאו דוקא אלא נפטר ממצות נתינה ע"י' השינוי והא דלא מהני השינוי, לפטו'ם ואפילו יון ונעשה חומץ דודאי שינוי גמורה היא, משום דחתם אישור טבל לא פקע ע"י' שינוי ומזה אيكا ראי' גמורה נגד דעת רבנו יונה שמתייר אסורי ע"י' שינוי ומכאן מוכח דליתא והחולוק שבין אישור טבל לחזיב נתינה הוא דיסורי תורה אישורי החפツא נינהו ולא פגמו ע"י' שינוי, משא"כ מצות שהמה חיזובי גברא כל שנשתנה החפשתו ליכא חיזיב אגbara, ולפי מה שביארנו במ"א באיסורי חפツא ג"כ רק מטעם יוצא מן הטמא טמא לא מהני השינוי, ולדעת הרמב"ם דאין באיסורי יוצא מלוקות אלא אישור בעלמא באמות יש לעין בין טבל שנעשה חומץ אי אيكا בי' לאו מעלי' של טבל וצ"ע. ווד דמה שלא הקשתי על טבל דגון אדם טחינו ואפאו דודאי שינוי גמור הוא דשאני טבל דגון דכל שאסורה תורה אכילת טבל כדרכך אכילה אסרו דהינו לאכול הפת ממשנו או התבשיל כדרכו אבל בין ונעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן ע"י' הפרשה, ולפ"ז ביון טבל שנעשה חומץ יש לעין אם יכול לתקן ע"י' הפרשה, כי על חומץ אין כאן מצות הפרשת תומ", ורק אישור טבל עלי' מצד יוצא מיין טבל וצ"ע ואכ"מ להאריך ודוק'.

ועל מה שכטב רשי' ז"ל דהזה לי' למציק מתנות כהונה שפטור מלשלם, הקשו התוס' לקמן קל"ע ע"ב דא"כ הא דר"ח מתני' היא ומה קמ"ל. ולפע"ד נראה פטור דריש"י ז"ל פטור ממצות נתינה לכחן קאמר, וכמו בשאר מזיק מתנות כהונה, ור"ל דאינו מחויב ליתן מן הצמר, אבל לעולם אפשר דחביב לשם, DPSITIALEI דא"א לקיים המצווה בתשלומיין אלא בגיןה דיקי, וכמו במתנות זרע והלוה"ק דלעיל בסוף הפרק דבמקרים שאין שם כהן מעלה אותו בדים וואכלין מפני הפסד כהן, משמע דמשום מצות נחינה לכהן ליכא. ולא עוד אלא שאני מסתפק ברה"ג אי אינו טובל, עד שמקיימים מצות נתינה לכחן, לפי מה שכטב הרמב"ם בפ"ט הי"ד לעניין מותנות ויל"ר, "ברמהו שלא הורמו מותנותיה מותר לאכול ממנה. שאינה דומה לטבל שהרי מותנות כהונה מובדלין והמתנות עצמן אסור לישראל לאכלן אלא ברשות כהן". וכוכ' עכ"ל הנה נתן טעם לדמה פסקינו במתנות דאין לטבל דאסר משום דהן מובדלין וועמידין, ולפ"ז ברה"ג דעל כל הגיה מוטל חזיב נחינה ממינו מאייה

ומצאנך ולא של שותפות, ר"ל כיוון דחייבא דברא תלו בKENIN צאן, וכואנו אין כאן KENIN בכמויות אלה באיכות.

ועתה נחזה בשותפות עכו"ם מה דינו, הנה באין מגייע כשיעור על חלקו של ישראל פשיטה דפטור לכ"ע ובלא שום קרא, דבר אשר נאמר דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, והן אף נאמר דעתם כאשר כאו"א מתחלק הקניין בנסיבות, אין כאן חיבך מבון, וע"כ הא דמעטינן שותפות עכו"ם לכ"ע כפי האי ס"ד שבגמר' רק בדאיKa כשיעור לישראל בהאי שותפות. ועתה נראה לפי דרך הראשון שהחכמים מחייבין בישראל גם בדיליכא שיעור לכאו"א ומוטעם דשם השותפות הוא מושג בפ"ע, שפיר פטור בשותפות עכו"ם אפילו מגיע לישראל כשיעור מה"ט גופא דהרי בהאי מושג השותפות פתיכי בי טכו"ם דלאו בר מיעבד מצוה הואה אבל לר' אללעיא דפטור בשותפות ישראל בדיליכא שיעורא לכאו"א, משום דיש קניין פרטיכי בנסיבות לכל שותף ושותף בשותפות עכו"ם בדאיKa כשיעור לכל או"א אין כאן טעם לפטור את חלקו של ישראל, אם לא מגזה"כ, ולכן יפה מופרש כפשוטו מה דפרק הש"ס ולר' אללעיא שהותפות העכו"ם מנ"ל אף דבר דרש מצאנך לפטור שותפות דישראל משום דהאי שותפות דישראל לית בי שיעור לכאו"א, אבל היא שותפות דנכריอาทיה בי" שיעורא ומסבראה הי' חיבך אלא מגזה"כ פטור, ולהחכמים דמחייב בשותפות ישראל בדיליכא שיעורא פשיטה דפטורין שותפות עכו"ם גם בלא קרא מה"ט גופא דהרי השותפות מושג בפ"ע ופתיכי בי עכו"ם אבל אם נפרש דelogתתם בדאיKa שיעורא לכאו"א ופליגו בהאי סברא, אי שותפות מושג בפ"ע או לא דלחכמים דמחייב בשמגעיו שיעור על כאו"א ופוטרין בדיליכא שיעור לכאו"א, ע"כ משום דס"ל דכל שותף יש קניין בפ"ע בחולקו הגם שאינו מצווין ומ"מ פוטרין בשותפות עכו"ם הגם דיש לישראל כשיעור חמץ אזן לחלקן, הרי זה מגזה"כ מלטה בלא טעמא ור' אללעיא דפטור אפילו בשותפות ישראל משום דשם השותפות מושג בפ"ע והتورה לא חייבה רק אישים נפרדים. הא דפרק הש"ס ור' א שותפות דעכו"ם מנ"ל הפירוש,adam אין לו קרא למיעט שותפות דעתכו"ם דלמא צאנך למעט שותפות דעכו"ם, אבל דישראל חייב震اع"פ שהשותפות מושג בפ"ע מ"מ חייבה התורה.

והנה כמה דקತני בבריתא בהמות השותפות חייב ולא חייב ע"כ דעת האדם קאי והי' לו לומר חייבין, וכן הוא ברמ"ס שכטב השותפות חייבין ברה"ג, ע"כ בכוונה כתני ה כי, שלא נטעה לומר דמייר' דבין הכל איכא רק חמץ צאן וחיבין השותפות כמו אישichi ברא"ג, لكن כתני חייב, ותו לא ציד' לפреш דהינו דוקא בדאייכא שייעורא לכל חד וחד, אבל הרמב"ס שכ' השותפות חייבין הוזק לפרש והוא שיהי בכל חלק מהן כשייעור. ע"ז עוררנו בני הרב מוח' עקיבא שחי' ופה דבר, וכן יש ראי' אלה ממוה דפרק המש' מ"ט דר' אלעאי ולא מ"ט דרבנן, די פלוגתם ה' באין בין הכל רק שייעור חמץ, אז אדרבה עפ' סברא החיצונה ה' לו לפטור ומאן דמחייב בעי טעמא. ולפ' זה לחכמים אליבא דרבא בשותפות ישראל חייב בדאייכא בחלק כא"א כשייעור, אבל בדיליכא כשייעור רק בגין הכל פטור, ובלא קרא כלל דכיון דחובבין כאו"א לבע"ב בעפ' הרי אין לו שייעור ולמה יתחייב ולכן תמהני על ה'כ"מ שכ' דהרמב"ס למד דין זה מדין חלה בעב' נשים שננתנו לנחתום, וכבר צוח הלב אורי ע"ז, דאדרביה בחהלה בעיסת השותפות חייב כמבואר ברמ"ס בעפ' ה' מבקרים, והוא ע"כ אפיילו כשבין הכל רק שעור אחת עיין בלב ארי. ולא עוד אלא דוגם במתנות זרע והולאה'ק חייב בהמות השותפות, ולמה יפטור כאן ברה"ג, אבל באמת לך' מ"ד בלא שום קרא פטור כל שאין כשייעור לכל חד וחד כי על השותפות לא מצין להטייל חיווא רק במקום דאיכא קרא

כאן אנו רוצים לחיב את המקדש דחצאן שלו שיפדה את הגיהה
ויתן מגיה של צאנו כיוון דבידו הוא לפות, ואילך דקשי' לי' כיוון
דבעשут הגיהה הגיהה של ההקדש ופטור, אך יתרהיב לפות, הלא
קשה' ז' קושי' התוט' הוא בד"ה רה"ג לפרק וליטוב ל', דקושי' ז'
קשה אקומוטא דלעיל וה"ה אקומוטא דרבא, וכק' ז' תפס בצד
ראשונה של הקושי' דלא הקדש חלקו של כהן כמו במכר, אלא
דמ"מ בלא פדי' לא מazi ליתן לכחן גיהה אחת מבני הגיווות משום
ברירה עיי'ש, ובמהכח'ת כד שכב ונויים כתוב דבר זה, דברירה לא
שיך אלא בשאנו דניין על הדבר קודם שהוברר כמו בשני לוגין
שאני עתיד להפריש, אם מותר לשותות על סמך שיוברר אח"כ,
וכן הוא בכלל ברירה שבש"ס, אבל לאחר שהוברר לכ"ע מהני
אפיקו אלמפרע ומכ"ש אלהבא דלית כאן משום חשש ברירה והוא
פשות יותר מביעא בכותחא. ואפיקו אם כי כדברי ק' ז' ג"כ
לא הוועיל בתירוץ כלום, אז קשה דה' להמשנה חלק במוקדשין
כמו במכרadam שיר לעצמו חיב המקדש ליתן מגז ששיר, ואיך
קונטי סטמא דבמקדשין איינו נהג.

ועכ"פ מתוך הדברים נזכר לנו תירוץ מרוחק למה השמייט הרמב"ם "יל הא דרבא, דהרבנן" סובר דרבנן ע"כ לית לי' דלא מכיר או מקדיש חלקו של כהן, אבל הרמב"ם דפסק בפיורוש בפ"י כי בלוח גז צאנו של חבריו הנזוז, משומש דחזקאה אין אדם מוכר מתנות כהונה, ואם לא שייר הלויק חייב להפריש עי"ש, א"כ ממילא דינו של רבא נדחה וחייב בהקדיש הגיאה ליתן לכחן חלקו שלא הקדיש, ועיין עוד מה שאכתבו בסוף פרקנו בס"ד ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא צאנך למאי אתה לכדתני בהמת השותפין חיב' ברה"ג, ור' אלעאי פטור מ"ט דרא", א"ק צאנך ולא של שותפות ורבנן למיעוטא שותפות עו"כ וכו' עכ"ל הגמ', הנה האי בהמת השותפין דפליגו בה חכמים ור' אלעאי לא יידענו מה היא, אם גם בגין כל השותפות יותר מחמש רוחות הצירכות כדי להתחייב נמי חינבו חכמים, ור' אלעאי פטור משום שלא מגע לכל שותף כדי להתחייב אבל בדיליכא בשותפות חמיש לכל שותף גם ר"א מודה דחיבין, וטעמא דחכמים דמחיבי אף בדיליכא שייעור לכל שותף, משום דהאי שותפות אנו מחשבין כבר' שיש לו כמה ראשון אבל הוא איש אחד, ובשלו אשכנז איינע יורדי ישע פרازן, וכאשר אבאר לך מ"ט חשבין איך שחקלו ללקחות, דהינו שכאו"א לקחו מן השלישי, דהינו השותפות, ובשותפות שאינו עומד להתחalk רך אחר שנים הרבה ועד אותן זמן לוקח כל או"א מן השותפות כי צורכי ביטו, ולבשו באים להסביר ומתחALKים עס הנמצא אז. אפילו למ"ד יש ביריה הדין כי, כי הלא הגיזות אין עומדות להתחalk בין השותפני, הרי דיש לכל הגיזות רק בע"ב אחד והוא השותפות, ולכן חיב'ו חכמים דרא"א גם בליכא רק חמיש בכל השותפות. ויש דרך אחרת לומר בדיליכא בכל השותפות רק חמיש להחכמים פטורין כמו לר"א משום דס"ל דהשותפות אינו בעל קניין בפ"ע, אלא גם בגין עומד להתחalk בפירוט השותפות מיד, מ"מ לעניין הקניין שם כא"ו"א לבדו נקרא עליו כי חלקו למחצה שליש ורביע, וכך כל שאין מגיע לכל או"א כשייעור אין כאן חיבור לא על רבובן ולא על שמעון, אבל בדיליכא שייעור לכל או"א מחיבין מה"ט גופא, דהרי יש לכאו"א בפ"ע חמיש, הגם שאינו מצינוizia חמש הם שלו, אין בכך כלום דיש קניין גם בדבר שאינו מצויין במקום, ור' אלעאי פטור אפילו ביש שייעור לכאו"א ומכח"כ בדיליכא שייעור משום דס"ל דין קניין בנסיבות לשום אחד אלא שם השותפות נקרא על הכל, והתוורה לא ציווה מצוותה אלא לאישים מיוחדים, ולא לשוחות שתוא בריה בפ"ע שיש לו כמה ראשין, וממעט זאת

שחלקו כלקוות, וכמו שאמרו באחין שחלקו דאין מביאין בכוראים דהוה כלקוות וחוזרין ביובל, וא"כ בתורה מה"ד א"ב הוה אחר החלוקה כא"א כלוקח ופטור מה"ת, אלא דמדרבנן חיב, אבל לא לוקח מן הנכרי דפטור אף מדרבנן מבואר ברמב"ם ריש הל' תרומות ובשו"ע סי' של"א. אלא דמה שאמר רבינו דטבל וחולין מעורבין זב"י, זה אינו אם נפרש אין ביריה היינו דאין כל חטה וחטה שאין בו חלק של שנייהם, כי מאן דמפרש כן, אז עד חלק שבلت מתחלך אנו אומרים כן וכאישר כתבנו על מעלה דאנו משווין הני תרי שותפין נכרי וישראל כאיש אחד דשם השותפות על כל חלק קטן שבקטנים דאין להז ואין להז כלום בנסיבות, אלא באיכות הנקין יש לכל א"א חלק, וכאישר חלקו בנסיבות אנו משווין כא"א ככלו הם קונים מן השוק שבאו לкупנות מן השותפות, וא"כ אין כאן חיוב תועמ"מ לא על חלקו של נכרי ולא על חלקו של ישראל, ואפילו מדרבנן, כי לקחו מן שותפות גוי וישראל שהיה פטורין. אבל הא תנא דאמר דטבל וחולין מעורבים זב"י, מפרש האי דאין ביריה בע"א וכמו שכתו התוס' גיטין ס"פ השולח דاضר שחלקו המגע לו בשעת חלוקה ה"י מעותד לחבירו, ועתה נתחלו ואפשר כלו או מקצתו נתחלף, ואין אתנו יודע עד מה, אז ודאי יפה כתוב המהרש"א דלחומרא צרכין לעשר כל חלק וחולק, אבל לא די בחזי אלא לפיו כלו, והנה דבר זה דברירה הווען עמוק עוקם מיל' ימצענו ואני כתבתתי ע"ז קוונטרס מיוחד ועיין גם מה שכבתבי לעיל בפ"ק ז"ד בסוגי' דשותט בשבת מזה, ותמצית ענין ביריה תלוי בידיעה ובחירה הנראה כסותרים א"ז, ולכן אין בהזקיעת הלכתא אלא דבדאוריתיא פסקין א"ב ולחותمرا, ובדרבנן פסקין יש ביריה ולוקלא ופסקין הדיניםanca בעינן תועמ"מ קשה להולמים, ולא אריך עתה בהז ודו"ק.

ע"שواب"א תרווייה לר' אלעאי מצאנך נפ"ל, שותפות דעכו"ם מיט' משום דלא מייחדא לי' דישראל נמי לא מייחדא לי'. לפ"ד נראה דהני תרי לשנא אי דשל ישראל דומה של עכו"ם ומיצין למייעוטי מחד קרא או לא, נמי תלוי בסברא שנזכרת לעליהם דאמ' אמר דשותפות אין לשום אחד חלק בנסיבות אלא באיכות, א"כ מה לה שותפות ישראל או שותפות עם נכרי דכיוון דאין לשום אחד חלק בנסיבות, הרי לא מצי מתחייב אפילו אי אילא כאן שיעור גдол לחייב שניהם, אם ה"י נפרדים אבל כ"ז שהשותפות קיים אין לחיב האישים הנפרדים כיון דאין לשום אחד חלק בנסיבות רק על כל חלק קטן שבקטנים שם של השותפות עלי, אבל אם בכל השותפות אנו מכין לכל א"א חלקו בנסיבות לפי ערך חלקו, אלא שאין חלקו מבורר היה הוא, אם בczפונה או בדרומה ואם צאן זה שלו, אי אידך אבל אית' לכל אחד חלק בנסיבות אז יש לחלק בין שותפות ישראל לעכו"ם ובאופן שיש בכל הנסיבות כדי לחיב שניהם, אז בישראל חיים גם שנייהם, דמה איכפת לי דאין חלק כא"א בישראל חיים גם שנייהם, סכ"ס לכל אחד יש לו בנסיבות כל כך כדי לחיבו, מבורר מוקומו, סכ"ס לכל אחד יש לו בנסיבות כל כך כדי לחיבו, משא"כ בשותף נכרי כיון דכל זמן שהשותפות קיים אין חלקו של ישראל מבורר אין כאן מקום לחול החוב על החוץ, דעת הספק לא מצי חיל חובה, ע"ג DAGGERA מצי חיל, אבל אחפצא לא מצי חיל ודו"ק.

ד"נ קל"ו ע"א גמר' מנתנות ע"ג דכתב רחמנא ונtru, איך לא מימר ילף נתינה מרה"ג וכוי' כתוב רחמנא מאת זובי הזבח וכו', אה"נ מאת זובי הזבח ליל' לכדרבא וכו', ותמונה על הרמב"ם ז"ל שכטב דבהתמן השותפי חיבת במתנות דמתא זובי הזבח כתיב, ועיין לבב אר', וכבר כתבתתי לעללה בארכיות דפרק לרבעה מצין למילך מתורמה וכן מרה"ג לחכמים דר"א, אם נפרש דחכמים מהיבין גם באין בכל השותפות יותר מחמש צאן, אבל

מיוחד ע"ז, וכך הביא הרמב"ם קרא במתנות מאת זובי הזבח וכאשר נבאר לנו בס"ד, וכך כאן ברה"ג דליך קרא לחיבור בשותפות בגין שיורר לכוא"א, פטור מסבירה. אולם בשותפות עכו"ם ובדאיכא שיורר לישראל דנטמעט לפי מה שאמר כאן מצאנך לחכמים, מזה לא הזיכר הרמב"ם כלום, ואדרבה נהא דחיבך דרכ לרבעה אתה צאנך למעט שותפות דעכו"ם דאע"ג שהוא נגד הסברה לפי מה שביארנו, אבל כיון דאין למעט מצאנך ד"א רק שותפות דעכו"ם, מוקמינן הקרא להכי גם נגד הסברה, אבל לפי הני אוקימות דלעיל וכאישר פסק הרמב"ם כלום, צאנך אתה למעט צאן שהקדיש להב"ב לא פליגו חכמים ור' אלעאי בדרשה דקרה כלל, אלא דחכמים מחיבין השותפות בין של ישראל ובין של נכרי ובדאיכא כשיעור לכוא"א כמו בחו"מ דדרשו דגנד על דיגון עכו"ם דלא, ומהיבין גם שותפות עכו"ם בלבד שמ קרא ור' אלעאי הוא דדרש דגנד וצאנך הן שותפות עכו"ם והן שותפות ישראל לפטור, ומטעם דלא מייחדא לי' כדאמר בגמי' لكمן בא"א האחורי, דוחד קרוא נפקא, "ל דלמאן דאיצטראך קרא דגנדן וצאנך ננ"ל גם ר' אלעאי לאו אקרא לבד קסמק לפטור אלא דמסבירה אין צווי שותפות שהוא מושג בפ"ע, ועיין עוד لكمן מה שאכתוב בישוב פסקי הרמב"ם ז"ל ודוד"ק היטב.

ע"ב גמר' ור' אלעאי איידי דהאי קדושת דמים והאי בדה"ג פסוק فهو והדר ערבי להו. בני הרב הנל' שיחי' עורני לפי מה שכבתבי בראש פרקן דהני תרי ראשית אין פירושם שוה, דראשית דגנדן היינו מן המובהר שבדגנדן וראשית גז צאנך היינו תחולת הגיזה, ולהקדמת הזמן קאטא ע"י'ש, נחאת טובא למה כפל האי ראשית. וipher כיוון פלא דחש"ס לא נהית להז, כי כפי הנראה הוא פשוט. ומה דקאמר לעיל לא נכתב לא ראשית ולא וכו', אין ר'ל דיכתוב גז צאנך بلا וכו' דהרי עיי' לחבבו עם ראשית שבתחלת הקרה, אלא דזוי'ו של ויצהרך הוא הנוספת דהווא"ל לכתוב ראשית דגנדן תירושך יצחרך וגז צאנך תחן לו, והוה מיתר ראשית השמי וכו' דו"חך. אבל מה דקשי' לי הואה אדם לא ה' כתיב ראשית אצל גז צאנך רק נסמק על ראשית שבראש המקרא איז היינו דורשים צאנך כלל, דהרי תראה דלא דרשין תירושך ויצהרך רק דגנדן וע' משום דנקט הני בסוף שום דגנדן, א"כ גז צאנך נמי כן הואה ורק ע"י שהפסיק בראשית מצין למידרש צאנך כמו דגנדן. וצ"ע ודוד"ק.

ע"ש ואב"א שותפות עכו"ם בתמורה רבנן חיובי מחייבי וכו', ופרשי' דחלקו של ישראל חייב וחלקו של נכרי פטור, דגנדן ממש דפליג דמי וכותב המהרש"א דלרשב"ג דס"ל יש ביריה כל זה ניחא, אבל לרבי דאי ביריה, בשל נכרי למה פטור למורי אם לקחה ישראל, ובשל ישראל למה עשר על הכל, כיון דבעל חטה וחטה יש לשניהם חלק, ולמה נימא ממש דפליג דמי. ועיין בח' ק"ז צ"ל שכטב ע"ז וז"ל „ולפע"ד לא נחית רשי"י לך. אלא הכי פירשו, בשלמה בתמורה אפשר למיליג הדגן, יהיו יש ביריה או א"ב, עכ"פ עתה חלקו הדגן ומקרי דגנדן ממש מאילך ע"ג שלא הוברר למפרע, והח' עי' اي הוה כתיב ראשית גז ה' דומה לרראשית דגנדן מכיוון שחלקו הגז הוה גז של ישראל, אבל הכא כתיב צאנך ותלי' צאנך ולא בגזיה וכו' עכ"ל, הנה כאן הודה ק"ז ז"ל להא דכתבתி לעיל דלא שיך ביריה אלא לדוק על הזמן שקדם הבירור, אבל לאחר שהוברר ודאי דמהני הבירור. אלא דכאן לא העיל בהז דמה שכתוב בתמורה כתיב דגנדן והרי אחרי החלוקה הרי הוא דגנדן גם למ"ד א"ב במכח' זה להיא דהא גם בתמורה ומעשרות כתיב תבאות זרעך אשר מני' ממעתיק בב"מ פ"ח ע"א, ולא לוקח, ואכלת ולא מוכך, וא"כ למ"ד א"ב והוה להז הני שותפין

הצאן קני לולוח עולמי, רק עד אחר הגזיה ובשניהם קנווים לו כדי לגזון דהינוו שלא יוכל המוכר לעכב הגזיה מפני חשי דעתן, ולומר לולוח שימתין עד שישחט הצאן. אבל לדעת הרמב"ם מובן היטב החילוק דבלוק גז צאנו אחר שנזון אין לו שום שייכות עם הצאן, אבל לך כדי לגזון הרוי הצאן משועבד לו לגזיה ומקרי גז צאנך, אלא דלפי פירושו עיקר הדין דמתניתין הוא משנה שא"ז דומהיכי תיתי הו"א דמי שלוך גזזה תלושה מן העכו"ם יהי' חיב ברה"ג, אבל גם לפירושו צ"ל דלקח הגזיה מן העכו"ם קודם שנזאה לאחר גזיה דהינו שעהכו"ם ימסרים לאחר גזיה והוא"א דרך שליחותי דלקח קעבך, והוא"ג גם כאן הצאן משועבד לולוח לגזיה קמ"ל דלא ודוו"ק.

ודע דקשי התוס' דלקמן ע"ב ד"ה שהמתנות נוהגות, דליתני נמי הא דלקח גז צאנו דפטור, בין חומריו זורע והלו"ק לרה"ג. לפירוש הרמב"ם לק"מ ודוו"ק.

תוס' ד"ה אמרת רמותה חיבור עלייה מיתה וחומש, וא"ג דברה"ג לא שייכא בי' אכילה הנאת רה"ג היא אכילתה עכ"ל. וудין אינו מתיישב דהא אין כאן הנאה של כל"י ועל מה יוסיף חומש, כיון דמציא ליתן אותה עצמה לכהן, ובאל"ה נמי קשה כיון שכבר מיעוט דאין רה"ג טובלת, הרי ע"כ ממש דאין בו קדושת תרומה דמשום דفتיכי ב"י טובלת. ע"כ לומר דדרך הש"ס להסמיד אקריא גם מה דפשות בלא קרא, והא גוף דרה"ג אינו טובلت נמי לא בעי קרא, Adams אמר דטובלת תרוי מתרומה דחררי לא כתיב בי' הפרשה אלא נתינה ובתרומה לאחר הפרישה אף דלא נתנה לכاهן הכרוי מותוקן, וכאן יהי' כל הגזיה טבל, עד שיתן ראשיתה לכاهן, אלא גם זאת רק לרוחוא דמלתא קמסמץ אקריא, ובזה מישוב מה שהעיר הלב אר"י דלפי מה דדרש כאן מראשית דאיינה טובלת, איך קאמר לעיל דלא איצטריך ראשית אלא ממשום דהאי קדה"ג והאי קד"ד ודוו"ק היטוב.

ע"ב גמר' חומר זורע וכו', וליתני אמר רבינא ה"מ ר"ש ר"ש פטור את משא"כ במתנות, אמר רבינא ה"מ ר"ש ר"ש פטור את התרופות מרה"ג.

הנה הרמב"ם ז"ל פסק דרה"ג נוהג בתרופות, וכותב הר"ץ ז"ל דלא כאר"י הו"ל למיפסק כר"ש מאחר דתנאי דמשנתינו סתם כוותי, ועיין בלב אר"י מה שהאריך בזה להצדיק את הרמב"ם, דמכח סוג'י דנדזה דחה השקאה ולפי דעת כל הפוסקים שהעבiron עינם משיטת הרמב"ם כאן ובהלכ' כיסוי הדם, כי אני אומר דעת הרמב"ם ז"לograms במתנות חיב בטרפה בכברשה. דנהה הרמב"ם לא הביא דין זה דפטור בטרפה במתנות הנם שהוא דין מפורש כאן בגמ' ובספרי דדרש מאת זובי היזבח ולא את הטרפה, ולעומת זה משתייחסות לשונו משמעו דגם בטרפה חייב, דכן כתוב בראש פ"ט מבקרים מ"ע ליתן כל זובה בהמה טהורה לכהן, ואם דוקא בשחיטה ראוי' לאכילה קאמר, מה לו להוסיף האי טהורה על מגן דהלא אין זובי הנטמאה, אם לא שכונתו למדינו דכל שזובי בהמה טהורה ע"פ שהיא טרפה כיוון הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו גםוז חיב ופרשי ז"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם ז"ל אינו מפרש כן אלא מתניתן בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגזון ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי"ז ז"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרכ ע"ד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו ע"ד שלא גזזה ולקחה לגזוז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

לפי ההלכתא שהוא דלא כרבא, החכמים לא מוחייבין ברכה"ג אלא בדיאכאה שיעורא לכל שותף ושוחף, ובתו"מ חיבבו השותפות ואפיקו של עכו"ם כיון דלא בעין שיעורא, ומשום דס"ל דכל שוחף יש לו חלקו בכמות נ"ל, וא"כ מה"ט גופא ה'ין לפטור במתנות בהמה משום דאין לכל או"א אלא החצי, לויל הקרא דמתאות זובי היזבח, וכן הדין בחלה ומשום דכתיב ערישותיכם, והלב אר"י ראה קצחו של הדברים ולא כולם ודוו"ק.

ע"ש גמר' אלא גנד למאי אתה למיועטי בתי' כנסיות ובותי מדירות, נתעורرت עלי' על מה דפסק הרמב"ם ז"ל בפ"ד מהל' בה"ב ה"ג דבහיכל ה'ין ג' אמות מעקה והוא ממשנה מדות, ולהלא כאן מעיטין בתי' כנסיות ממעה, וכבר עמד בזה המלבים' וכון המני' מצה חקמ"ז והוא הקשה, דיוטר יש למעט של הקדש כדדרשינו בכ"מ היכי דכתיב ב"י חיס הקניין לך, ולא של הקדש, וכלא כאר' ה'ין מקום לומר דמשום הא לא אר'י, דהרי גגון וועלויות לא נתקדשו, אלא דזה ליתא דנייהו דלא נתקדשו קדושת עירא והיכל, אבל קדושת בה"ב הלא הי' עליים, دمشל הקדש בנבו אבל אמרתי לישב דבלאי"ה קשה הלא מעקה סגי בי"ד טפחים כאשר מבואר בשיע"ע ולמהו כאן ברכבל ג' אמות, אלא דשם במשנה וברמב"ם איתני דג' אמות מעקה ואמהacha את טס של ברzel כמו סייף ע"ג המעקה שביב כדי שלא יניחו עליו העופות והוא נקרא אלה ערבית רשי' שם במשנה כתוב כי ה' חד מאי והעופות חותcin רגילהם על האי טס ולפ"ז ניחא נהו דפטור ההיכל ממעה, אבל לעשות מזיק בידים פשיטה אסורה. וידוע דאריך האדם כשמגביה את ידי הוא ד"א עירובין מ"ח תוס' ד"ה גוף של אדם ג' אמות, וא"כ היו מוכרחים להגביה את האי כליה ערבית עד ד"א, כדי שלא ליתן מכשול לאוותם המשתמשים שם בגג שלא יחתכו ידים, ומה דאיית בספריו בית לרבות גג ההיכל ע"י' במלבי"ם שהוא ז"ל מגיה בית פרט לאולם עי"ש, והדבר ברור דכן הוא.

ודע דרש"י ז"ל כתוב בטעם דמיועטה בתי' כנסיות ומדירות, משום שאין חלק לאחד מהם בו שף לבני עבר הים הוא, ועוד שאינו בית דירה עכ"ל, והנה טעם הראשון אין בו טעם דהרי מש"ה לא כמעט מגג שותfine מדקתי כי יפול הנופל ממנו, ור"ל דחו"ל לא דרשו מלטא ללא טעמא דכו"ן דמובואר טעם המצווה בקרא דעשית מעקה הוא כדי שלא יפול הנופל ממנו, מה לי בית מיוחד לאחד או לשניים, וממילא גם לרבים ואפיקו של כל העולם אין לבנות בית ללא מעקה, כדי שלא יפול הנופל. אבל הטעם השני קרוב לשימוש דאיינו בית דירה, ולכן אין משתמש על גנות של בתי' כנסיות ומדירות, אלא לעתים רוחקים וממילא דגס בגג ההיכל ע"פ שהאמנים ה'י' מניחים כליהם שם מבואר בפסחים ذר ס"ז ע"א מ"מ תשמשם שם ה'י' ארעוי וחושש נפילת קלישטה, ויש לרמז זאת בלשנא דקרה דכי יפול הנופל כתיב, והנופל מורה על התמידית שהוא עלול ליפול וזאת דוקא בתשmiss קבע ולא ארעוי, ודוו"ק.

ע"ש גמר' והתנן הלוקח גז צאן ע"כ פטור מרה"ג, הא צאנו לאגוז חיב ופרשי ז"ל דהлокח גז קודם שנזאה פטור, אבל לך העדר قولו ע"פ שגדלה הגזיה אצל עכו"ם חייב, אבל הרמב"ם ז"ל אינו מפרש כן אלא מתניתן בלקח הגזיה אחר שנזון עכו"ם דפטור, אבל לך הצאן כדי לגזון ע"פ שחזרין הצאן לעכו"ם אחר הגזיה חייב ע"י". והנה גם רשי"ז ז"ל لكمון סוף פרקן הוכחה לפרש דרכ ע"ד שנזאה מכר לו הצאן ואח"כ חזרת לבעליה ומ"מ בлокח גז צאנו מפרש דאפיו ע"ד שלא גזזה ולקחה לגזוז דפטור. וקשה מאד לחلك בין הני שני אופני המכירה, כיון דבשניהם אין גוף

ומוכרח לשנות דהשותט את הטרפה פטור ולא השוחט וננתנה בידו. הרי ברור דגש כאן פליגו ר"מ ור"ש כמו באוא"ב ולא הביאה פלוגתא זו כאן כמו שלא הביאה בפ' כסוי הדם משום דקסקמה על מה שהביא פלוגתא זו בפ' אוא"ב כי חד טעמא חד דינה בכל הנני שלשה אוא"ב כסה"ד ומנתנות, דבשותט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש. ע"כ הא שקליל וטררי שבגמי כאן לאו דסמא הוא. ואל תמהה על הדבר שהרמב"ם דחה השקליל וטררי שבגמי לומר, דשלא בדקוק פריך הש"ס וליתנא וכו' דראה זה בהאי עניינה ממש דכוותי הפלא לפלא, שכל הפסוקים הראשוניים העבירו עניינם הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב ובפ' השוחט כ"ז ע"ב דהשותט וצריך לדם חיב לכסות, כיצד עשה או נחרו או עקרו. ולא ראיית בשום אחד מן המפרושים והפסוקים שיריחסו, כי הרמב"ם ז"ל השמייט האי דינה שהוא תוספתא מופרשת בפ' כסה"ד ומובהה בגמ' בשתי מקומות. ובין משפט ציון הרמב"ם בפי"ד בין שני חצאי לבנה. והוא פלא והפלא דלא הביא לא האי דינה דהשותט וצריך לדם, וגם לא הא דשותט לרפואה לעכו"ם ולכלבים דחיב לכסות, שנשנית ג"כ בתוספתא דשם וכאן בפ"ט מבקרים לעניין מותנות הביא הרמב"ם האי דינה שבתוספתא. והראב"ד ז"ל כתוב עלייו דנלמד מדין דהשותט וצריך לדם חיב לכסות, והכ"מ תמה עליו דלמה צריך ללמדו משם, כיון דהוא מפורש כאן בתוספתא, ולא חלי ולא הריש דבכתה"ד גופא אשר גם שם מפורש בתוספתא השוחט וצריך לדם וכן השוחט לרפואה וכי' דחיב לכסות, לא הזכיר הרמב"ם ז"ל כלום מדינים אלו, ואני אומר דעת"פ דהרי"ף ז"ל הביא ג"כ האי תוספתא דהשותט וצריך לדם חיב לכסות אשר מזה נראה דפסק במוותה, ומשום דגם הש"ס לעיל פ"ה ע"ב הביאו ומקשה ממנה על רבי דאל לר' חייא שkol עופא ושוחט על בובייתא דמייא, והוצרך לתרצ' דאמר צא וטורף לחוד מ"ד, או צא ונחר לאייך מ"ד. מכל מקום הרמב"ם שלא הביא לא דין זה ולא דין דשותט לרפואה, ע"כ דחאה מהלה ולגביה כסה"ד דיקי והדין עמו כי ד' עמו שהלהה כמוותו בכ"מ וכל הפורש ממנה ומהלכתיו כאלו פורש מן החיים.

דהנה כבר ביארתי לך לעיל דהתוספתא לא ידעה ולא סברהαι הכרעה דרבינו עיקר שנה באוא"ב ר"מ ובכתה"ד ר"ש. ושם בכסה"ד ביארתי דבאותם עיקר פלוגתא ישנה של ר' ישמעאל הני קראי הוא, אלא דפלוגתת תלוי בפלוגתא דבב"ה שונא ר' ישמעאל ור"ע דר"מ כרי"ש דלא הותר נהירה מעולם, רק שחיטה היהת גם במדבר ומהז נצמת דלית ל' ג"כ היתר מפרקסט, אלא ס"ל דבעין מיתה שע"י שחיטה, ולא מתרת השחיטה איסור אבמה"ח אלא מטהרת מיידי נבלה, ומהז נצמת ג"כ סברתו דבין שחיטה ראו"י לאינה ראו"י אין שום חילוק, דשניות מטהרים מיידי נבלה, ובשניות איכא איסור אבמה"ח כ"ז שפרקסט, אבל ר"ש קר"ע ס"ל דבמדבר הותר להם הנחירה, אז הייתה תלוי בmittah אבל שנכננו לארץ ונצטו על מצות ואחבות ואייטסר להם הנחירה נתחדש להם ההיתר לאכול מיד בעודה חי כיון נשחתה אבל היתר זה לא ניתן להם אלא בשחיטה הראו"י דאיכא מצוה, אבל לא בשוחט את הטרפה דיין כאן מצוה לאזבות, ומילא איכא חילוק בין שחיטה הראו"י שמתרת מיד איסור אבמה"ח ובין שא"ר שאינה מתרת מיד עד שתממות עי"ש, ובפתחה עיקר אי' בארכיות.

ולפ"ז אכן דקיימ"ל קר"ע נגד ר"י"ש הוה לנו למיספק קר"ש נגד ר"מ בשאר"ר דהרי תלויין זב"ז ופלא ראיית כי בתוספתא בק' פ' מרווחה קתני בשוחט שחיטה שא"ר דחיב בד' וה' דברי ר"מ אבל חכמים אומרים עד שישחות שחיטה הראו"י לאכילה. הרי לך דתוספתא

על זה שום פוסק או מפרש ורק בתורה תמיימה על התורה ראיית כי המחבר מתמיה על הרמב"ם שלא הביא דין זה דטרפה פטור מן המנתנות השני" בספריו, וכן בסוגי שלפנינו בפתרונות, עד דפרק בלי להביא האי ספרי וליתני חומר ברא"ג ממתנותן כאלו היא משנה שא"צ דטרפה פטור ממתנות.

והנה רשי"זיל מפרש דטרפה אינה בכלל מותנות דכתיב תנתנו לו ולא לכלבו, והר"ן ז"ל מגיה ונתן לכחן לו ולא לכלבו. ולכארו' גם רשי"זיל העביר עיניו מהאי ספרי, אבל עין לעיל בריש פרק הזרווע בהגותות מלא הרוועים שיפה כתוב בזה דסתם ספרי ר"ש דס"ל ששאר"ר לש"ש ומילא מתמעט מזובייח האבה. שחיות טרפה, אלא דחש"ס אן דפרק על סתם מונ"ד דאת"י ר"מ ע"ב דס"ל דגש דחש"ס אן דפרק על פ"ה לעיל ע"ב ובפ' השוחט כ"ז ע"ב דס"ל דהמציא מצין לפחות זביחת טרפה, لكن הוכרח רשי"זיל להמציא האי דרש דלו ולא לכלבו, דגש ר"מ ס"ל. אלא דבאמת לא הוועיל כולם בזה אן נאמר דהוא דרשה פשוטה עד שהגמ' סמך עליה בפשיטות ליפרק וליתני וכו' למה לי' לספרי שהוא ר"ש לדרוש זאת מזובייח והוא נדרש לכמה דרישות, וגוף התיבה בלא"ה איננו מיותרת כלל ולמה להזכיר זביחת טרפה, אלא דבאמת אם מציא למידרש נתן לכחן, לו ולא לכלבו. ולא עוד אלא דבאמת אן לית לו דרשה זו דגש בתרומה רצה הש"ס פסחים ל"ג ע"א לידרוש תנתן לו ולא לאورو, ופרק עלי' והחורים מן הטמא על הטהור תרומתו תרומה ומכם"ב מן הטמא מנ"י וב"י דלכתחלה צrisk לעשות כן, אסור לתרום מן הטהור על הטמא, ומשי"ע ז"ל דלא ממוטין אלא דבר שלא הייתה לה שע"כ וכגון דחומר במחובר עיין תוס' יבמות פ"ט ע"א, ועיין ברמב"ם דלא פסק האי דינה כלל, דבנטמא קודם חייב הפרשה שאין תורמין ממנו, כי נדחה האי תירצ'ו דלו ולא לאورو, ממה שדרש שם ר"ה ברדר"י אמר קרא ראשית שהי' שריריה ניכרין עי"ש וא"כ איך אפשר דהש"ס סמך להקשوت בפשיטות דפטר ממתנות מונתן לכחן דדרש ש"ה בדרדר"י דחו"י נגי תרומה. ולכן אין לנו מנוס אחר אלא לומר דאדරשה דספרי קסמך להקשות וליתני וכו', והגמ' לא נחות בהאי שkil וטרדי דרשה דספרי דיחידי דהינו ר"ש. ותנא דמותני שהוא ר"מ לית לי' דרשה זו ומילא ליכא חומר בזה ברא"ג ממתנות, דבשניות חיב בטרפה כך היתה שיטתו של הרמב"ם ז"ל בדור כשם בザחים וחולין מן התוספתא.

דהנה התוספתא בפ"ה הביא פלוגתא דר"מ ור"ש בשוחט את הטרפה או שוחט ונמצא טרפה, דר"מ אסור משום אוא"ב, ור"ש מותיר, ואח"כ קתני השוחט לרפואה לאכילת עכו"ם ולאכילת כלבים אסור משום אוא"ב, השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, ובפ"ז קתני השוחט עכ"ל כאן לא הביא פלוגת ר"מ ור"ש בשוחט וכו' פטור מלכסות עכ"ל קתני השוחט וננתנה בידו מותר משום אוא"ב, כי מושם נלמד גם לכך כי בשוחט את הטרפה פליגו ר"מ ור"ש, דאל"כ אלא דהתוספתא ידעה וסבירה כהאי הכרעה באוא"ב, תנא השוחט וננתנה בידו דפטר מלכסות, אשר מני' משמע אבל בנמצאת טרפה חיב לכסות, והקדמה זו אמת לאמתה ואין לפkap עליה בשום אופן, אמור מעתה בפ"ט שהביאה התוספתא כמו כן ממש כלשון שבפ' כסה"ד "השוחט לרפואה וכו' חיב במתנות השוחט וננתנה בידו וכו' פטור מן המתנות" אם אכן במתנות לכ"ע בין לר"י' ובין לר"ש פטור בשוחט את הטרפה, הלא הי'

מודה בשוחט לרפואה ולכלבים דאיינו בכלל שא"ר, لما משמענו זאת בב"ק שאון עיקר עסקו בענייני שחיטה רק דרך אגב, והשmittiy זאת כאן במקילתן שהוא עיקר עסקו בדייני שחיטה. אולם אם אמר דרבנן דדרש בכשה"ד אשר אכן פוטר גם בשוחט לרפואה ולכלבים השmittiy מדעת האי דיןא, דאי הוה קתני לי במקילתן הוול' למיטני באוא"ב כמו בב"ק לגבי גנוב וטבה דר"ש פוטר בשני אלו, ובמשנה דכסה"ד וחכמים פוטריין בכל אלו ובאמות ר"ש ששנה כאן בלשון חכמים לא הזכיר זאת בפירוש כל דהרי בכשה"ד לא הימחולק עס ר"מ מעולם כ"א באוא"ב, ומשם אינו למדין דפליגו גם בכשה"ד וכאשר באמות בתוספתא לא נזכר פלוגתם רק באוא"ב ואנו ידעין מAMILא דגמ בשאר דיני תורה לר"מ בכ"מ שא"ר ש"ש, ולר"ש בכ"מ שא"ר לש"ש. וא"כ רבינו דחידש דכסה"ד בלא"ה פטור מכיסוי ממשום דאשר יאלל כתיב, לא רצחה לתלות דבר זה בחכמים דבר דר"ש גופא לא אמרה, דמן"ל לרבי דס"ל לר"ש דהאי אשר יאלל אתא למיעוטא כל שוחט שלא לצורך אכילה ולשנות דין שוחט לרפואה באוא"ב ולהשmittiy בכשה"ד ודאי לא רצחה זאת נשמע מזה דשוחט לרפואה חייב בכיסוי כמו באוא"ב لكن שיכל את ידיו והשmittיו הן באוא"ב והן בכשה"ד. ואחריו נמשך הרמב"ם והשmittiy האי דיןא בכשה"ד וכן השוחט וצריך לדם, ממשום לדעת רבינו פטור בכל הני מכיסוי, וזה אמת לאmittתו שכן דעת הרמב"ם. והטור והשו"ע אלו הי' נוחותים להה ודי לא העמידו דין או לה חייב בכיסוי, ובברכה אשר לדעת הרמב"ם הוא ברכה לבטלה. ומוקם הניחו לי להתגדר בו ודוק' היטיב.

אחרי כתבתי כ"ז, ראייתי בח"י ק"ז ל"ש שכטב ג"כ דהרבנן"ם וגם הראב"ד משמע דס"ל בטרפה הייב במתנות, אלא ש'ך' דתחן לו דדרש אשר יאלל נ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד אשלעמה"ת עי"ש בתוס' ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד יעשה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפנו, וכן לא נוכל להתרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א שלא מביע טוף דלא בעי כייסוי, אלא אפילו נחרו לאפוקי למ"ד אשלעמה"ת דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוול' טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ קר' ישמעהל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דرك אליבא דר"ע מצי אמר כי, מהאי תוספתא ATI כר"מ, אלא דגמ שם צ"ל דחש"ס שקל וטררי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאייה לך"מ, עיין שם במה שכתבתי, ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד,

על"ש גמר, וכל אשר יעבור תחת השבעת פרט לטרפה שאינה עברת, ופרש"י ז"ל כגון נתכו רגליה מן הארכובה ולמעלה, ומני' לפינן שאר טרופות, ובתוס' התמיוחו דגמ מן הארכובה ולמטה אינה עברת, וכתבו שמא באמות גם היא אינה נכתנת לדיר להתעשר, וכל זאת פלא והפלא אדם נימא כמו שעלה ע"ד התוס' דא"פ מן הארכובה ולמטה נתמעט, מה עניין זה אצל טרופות דהרי הכל תלוי ביכולתה לעבור, ואם כפרש"י דזוקא מן הארכובה ולמעלה התימא שבתוס' במקומה עומדת, דלמה דזוקא מן הארכובה ולמעלה וה"ה שאר טרופות, דלמה כפשוות דגמ מארכובה ולמטה וממייל דאיין לו עניין לטroppות כלל, אבל דעת דגמ מכאן אייא ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם ז"ל שביארנוו בטיהה לטroppות, טרפה המפורשת בקרא היא שהוכתה מכיה שאינה יכולה להתרפא ממנה ואיינה יכולה לעמוד מחמתה על רגליה, כי רק אז היא ראוי' לכלב דאיינה עומדת לכליום רק לכלב, אבל בהוכתה מכיה שאין לה תרופה וסופה במותה ממשנה אחר עידן וידני, אבל הולכת ואוכלת כאשר בראות אני אסורה בלאו דטרפה, אלא מכיה העשה דחיה אכל שא"ח ל"ת, שעליה בא ההלכה של ח"ט וא"כ בכל מקום שהקרא ATI לטעט טרפה לא על טroppות של הלכה אתה אלא על הטרפה המפורשת בקרא אשר מה"ט כתוב ג"כ הרמב"ם דטרפה אסורה לבובה מקרה דהקרבו נא לפחתיך, אע"פ דגמ' ממעניין את הטרפה מקרה דמן הבקר ממשום דהאי מיעוטא אטרפה המפורשת בתורה ATA, אבל לאסור מה שאנו קורין טרפה צריך קרא דברי קבלה דהקרבו נא לפחתיך עי"ש אריכות דברים זהה. וא"כ הכא דכו"ת' הוא דהנה חז"ל בכל דרישותיה השთפות עכ"פ הסברה, וכן דכל אשר יעבור, אמת דיש שני דרכים לפניינו או למעט טרפה

הכריע להלכה כר"ש בכ"מ ושנאו בלשון חממים. היפך מסברת רבינו שהכריע בכ"מ קר' מאיר ורוק בכשה"ד כר"ש אבל רבוי מ"מ פסק כר"מ ולא מטעמי אלא משום דראיה לפסוק כמותו וללימוד מש"ח דשנא"ר ש"ש, ומ"מ פסק כר"ש בכשה"ד ג"כ לא מטעמי דר"ש דס"ל שא"ר לש"ש, אלא משום דעתך אשר יאלל וראה רבוי לפרש האי אשר יאלל לא למיעוט עוף טמא דזוקא, אלא ה"ה טרפה שא"ר לאכילה, וא"כ גם כל שאין כוונת השוחט לצורך אכילה נמי יש כמעט דהרי בטרפה לאו מצד שא"ר קאtiny עלה, דהרי אנו למדין מש"ח דשם שחיטה, אלא משום דלא לצורך אכילה שחיטה, ומ"ש אי מazi יאלל ממשנו או לא מazi אכל ממשנו, ולכן קושי הגמי על רבינו איך אמר לר"ח שקול עופא ושות על בוביאת דמי' מtosftata הנ"ל לא קשה מיד, דהרי התוספתא לא ס"ל האי הכרעה דרבינו אלא דר"מ ור"ש בכ"מ פליגו, אי שא"ר ש"ש או לא, וליכא שום חילוק בין כסה"ד לאוא"ב דהאי לא יאלל גם לר"ש רק למיעוטה עוף טמא הוא דאתא דאיון במיינו שחיטה, וא"כ שפיר סבירה לי' לתוספתא דבשוחט וצריך לדם או בשוחט לרפואה לכ"ע חייב לכיסות, וכן שחייב באוא"ב בשוחט לרפואה כdmפורש בתוספתא אולם לרבי דפסק בכשה"ד כר"ש ולא מטעמי, אלא משום דדרש אשר יאלל דاع"ג דשוחט את הטרפה שמה שחיטה כמו שילפין מש"ח, אבל כאן לא חייבה תורה בכייסוי אלא השוחט כדי לאכול ולא כדי להשליך לכלבים, וא"כ מה לי אם משליך לכלבים ממשום שהוא טרפה או משום דהוא שחטה לצרכם. ולא צרכנنا לתרץ דברי רבינו, וכך וטורף או צא ונחרור אמר לר"ח. והש"ס לא נחות-zAה אבל האמת כן הוא דרבינו צא ושותות אמר דהיא לשיטתי'DDRASH אשר יאלל נ"ל כל שלא לצורך אכילה לא בעי כייסוי. וכן לעיל כ"ז ע"ב דפריך מהאי תוספתא על המ"ד אשלעמה"ת עי"ש בתוס' ד"ה בשפיקה, ובראש יוסף שם דהאי בריתיא ע"כ כר"מ ATI דהרי קאמר כיצד יעשה נחרו או עקרו, ולא קאמר טרפנו, וכן לא נוכל להתרץ כמ"ש בגמ' פ"ו ע"א שלא מביע טוף דלא בעי כייסוי, אלא אפילו נחרו לאפוקי למ"ד אשלעמה"ת דהרי קאמר או עקרו ותמורתו ודאי הוול' טרפו עי"ש, וכבר ביארתי דר"מ ע"כ קר' ישמעהל ס"ל, וממילא גם עוף בעי שחיטה דזוקא ולא נחירה, והיינו דגמר ר"מ שפיקה מש"ח, ומה פריך הש"ס למ"ד אשעלמה"ת דרכ אליבא דר"ע מצי אמר כי, מהאי תוספתא ATI כר"מ, אלא דגמ שם צ"ל דחש"ס שקל וטררי בלי לשום עין ממי על מי פריך ובאמת הקושי בלאייה לך"מ, עיין שם במה שכתבתי, ומה"ט השmittiy הרמב"ם האי תוספתא בכשה"ד, ויש לי עוד ראי' נפלאה לדעת הרמב"ם. מהה דרבינו הקדוש השmittiy במשניות דואוא"ב וכשה"ד את הדין דשוחט לרפואה וכי' דבאמת אייא באזה רבותא שלא תאמר דר"מ ור"ש פליגו גם באזה מטעם הנ"ל, דהנה כל השוחט שלא לצורך אכילה אין כאן מצות זבחת, וכן כתבו התב"ש והפר"ח דאיין צריך לברך ברכת השחיטה, והי' מקום לדבשחיטה שאינה של מצוה, אין כאן יותר איסור אבמה"ח, וממילא הוה כשותט את הטרפה דפליגו בה ר"מ ור"ש, וכן יפה עשה תוספתא להשミニינו דבזה ליכא פלוגתא, דכל שס"ס מותר לאכול ממנה מתרת גם מיד, והדבר מובן דכל של שיאלכל ממנה אגמל'ם דשחיתתו מצוה הוה, וממילא דיניה שחיטה הרואי' גם לעניין באוא"ב, וכל שאר מילויו. אם כן קשה למא השmittiy תנא דידן את האי רבותא להשミニינו, ואל תשיבנו דתנאי דמשנתינו לא חס להשミニינו זאת מרוב פשיטתו הרוי אראך דב"ק דף ע' ע"א במשנה כתני לה באזה"ל: „גנוב וטבה לרפואה או לכלבים והשותט ונמצאת טרפה השוחט חולין בעירה משלם תלומי ד' וה' ר"ש פוטר בשני אליו", עכ"ל. ומלי לא יודה שהוא תמייה רבתא, אולם מצא בו צורך להשミニינו דר"ש דפוטר ממשום דס"ל שא"ר לש"ש

שאני טוענת הטבל וטריפות הנשכנות שהמה סיבות ע"י מאורעות
ואין הסברה נוותנת דתורתה הוצאים מן הכלל בשליב סיבה שאירע,
אבל גז שור שאין מינו ראוי ללבישة מסתבר להוציא שפיר, והקרא
asmachta בעלמא ודבר זה הוא כלל גדול בדרכי חז"ל כאשר כתוב
כאן הרמב"ם בפיה"מ, ושמור לך כלל זה בכ"מ ודוח"ק.

ע"ש גמר' בשלמא לב"ש תרתי נמי איקרו צאן, אלא לב"ה מ"ט,
אר"כ אמר קרא עשוויות וכו', הנה צאן כל גודל בדרכי חז"ל כאשר כתוב
בשות אופן על אחת מן המין لكن צרכיך אנו לידע כמה בעינן כדי
לחייב ברה"ג, ואמרו ב"ש דמארח דמצין בדברי הנביא שקורא
שתים צאן ואין לנו לקבלה מכמה חיבט מסתמא כל שנופל עליהם
שם המין צאן חיבט והוא שתים, ולכן פריך הש"ס שפיר, בשלמא
ב"ש שלא למזהו מהאי קרא דישע' רק שוגם על שתים נופל לשון
צאן והחייב ברה"ג לא למדדו ממש, אלא דכיון שלא גלחת התורה
כמה מסתמא גם שנים חיבטים כיוון דקרו צאן ניחא. אבל לב"ה
שמבאים קרא דושמאלו, דחמש צאן עשוויות, מה רצוי בהזאת דבר
הויכחו ב"ש דגש שנים איקרו צאן ומכח"כ חמץ, אבל מניין דבעינן
דוקא חמץ, וע"ז קמתרץDDR שיבת עשוויות שמעשיות את בעליין
עשויות מצוה. והנה כאן ודי קשה דאי נילוף מדרבי קבלה שעיר
חייב רה"ג, ועוד אתה שמואל מנא ידע, וע"כ לומר דודאי היה
שיעור זה הקלה בידם כשאר שיעורי התורה, אלא דכאן מצאו רמז
על האי שיעורא אבל מה דקשי"ט טובא הוא, דעת ר' יוסי קלסלי"
רבי דקאמר ד' מדכתיב וארבע צאן תחת השה, עליו נשארה קושי"
הגמר' שהקשה על ב"ה מ"ט, דהלא ב"ש יפה בבררו דגש על שנים
ונופל לשון צאן, וכי מצין לדחות זאת משום דמצין בתורה על
ארבע ג' לשון צאן אתמתה? ואולי מה"ט דחה הרמב"ם זיל
קלוסי" דרב, וגם דברי ר"י שאמר שמי שטענה מחגי זכר'י ומלאכי
אמרה מהלה ופסק כב"ה דבעינן חמץ. אבל מ"מ צרכיך אנו
ליישב סוג' הש"ס פריך על ב"ה מ"ט, ולא פריך על ר' יוסי מ"ט.
ואולי ייל דיל' יוסי באמת לא הי' קבלה מהלמלמ"ס כשר שיעורי
התורה, ולכן קאמר דהתורה דלא נתנה שיעור ע"כ סמכה Dunnud
מקרא ארבע צאן איז דמקרה ד' דבחפות מארבע לא מצין בתורה
דיה"נ נקרא צאן, ואי דמקרה דישע' שמעין דגש שנים איקרו צאן,
אבל עד אתה ישע' לא נקבע זאת בלשון האומה לקרוא לשנים
צאן. וудין לא נתקרה דעתך בהזאת וצ"ע ודוק"ק.

ע"ב ותוס' ד"ה עד שבעעו פטור, עיין מה שכתבתי ע"ז במשנה
ברשי" שם, והנה הא דהביאו התוס' מפרש"י מכ"ש שפירש שקדום
שגיא חמץ צאן צבע, והעביר לעליי קולמוס דמשמע מתוס', דלפי
פי' זה לא הי' קשה קושיות מה קמ"ל ר' מתני' היא, זהה אינו
דטעמא דרש"י זיל שמק פירוש זה, משום דבגמי ליקמן פליינו ר'ח
ורגב"ה בגז' ומכך, ר'ח מחייב ורבנן"ה פטור, ופלוגתא זו על האי
משנה איתмер, דהרי הציוון שבגמ' הוא, לא הספיק ליתנו וכו', ופליגו
בפירוש המשנה דר'ח מפרש אפילו בצעעו אחר גמר הגזיה ופטור
משום מזיק מתנות כהונה כشماعت' דאלו משום דצעעו קודם חיובא
מעט מעט, בהזאת נפטר הגז' ומכך חייב, ורבנן"ה ס"ל דמתני'
בעצעו מעט מעד קודם דأتה לידי חיובא בגז' ומכך פטור, וכן
מחק רש"י פירוש זה שהוא דלא כר'ח אלא דלפ"ז מישבת קושי"
התוס' דהרי ר'ח מפרש המשנה כشماعت', אבל אין הכרע זהה,
דהרי רבנן"ה פליין, וקרוב לדברים אלו כתבו התוס' בעצם אלא
שלא ביארו דבריהם כלל ה蟲ך, דהינו דשני מ"ד דלקמן פליינו
בפי' המשנה וחדר מיניהם ר'ח בפרש המשנה כشماعت', ודוק"ק
ועיין עוד בדיור שלآخر זה.

ד"ג קל"ח ע"א גמר' איתמר גז' ומכך ראשונה ר'ח'א חייב רבנן"ה
אמר פטור. כבר כתבתי בדיור הקודם דר'ח כشماعت' אמרה

המופרשת בתורה שהיא אינה עוברת, או נא' קרא כדכתיב דאפילו
אינה עוברת מלחמות חתיכת רgel למטה מן הארץ והיא זולט זאת
שלמה וביראה נמי אינה מטעשת, אלא דפירוש האחrown הלה הוא
נגד הסברה, דהרי אין בחתיות רgel זהה אלא מום בעלמא, והרי
במעשר בהמה לא הקפידה תורה על המומין דבפירוש אמרה לא
יבקר בין טוב לרע, וכל מום רע נכנס לדיר להתעשר, ולמה נוציא
דווקא פיסח, וכן פשיטה לחז"ל דעל הטרפה אתה, ומזה כתוב
לעbor לאפוקי אינה עוברת מושם דכל טרפה אינה עוברת.

ומה מאד מיושבת זהה ג'כ' קושי התוס' ד"ה למילף צאן צאן
מכוכר, שהקשוו דל"ג גז' לחיבט טרפה ברה"ג דמהיכי תיתני לא
ינרג בטרפה, ותויזט לא זכויות להבון דאם נאמר דאי זה גז' ש
רק גילי מלטה בעלמא היאך פוטר ר'ש מכח האי גiley מלטה
טרפה מריה"ג נגד הסברא החיצונה. אבל לפ' האמור למלטה
דמטרפה שאינה יכולה לעמוד מחמת שהיא גוססת ועומדת למות
מעיטין ניחא, דהנה בתוספתא כתני רה"ג נהוג בטרפה אבל לא
במותה ומסתמא הטעם דמתה לאו צאן מקרי אלא בשער, וכדרשינו
בב"ק שלא יכול את בשרו דושא"נ אתה בעבדי" כעון בשער, הרי
שור או צאן לא מקרי אחר המיתה, נידון כמתה ופטור מריה"ג, ובאמת
אין דרך לגז' אלא צאן העומד על רגליו, אבל לא המושב על
הארץ וכן שפיר בעינן גז' ש Robbins דטרפה שאינה עומדת על
רגליה אינה חשובה כמותה לעין זה. וכאשר ביארתי בפתחה
לדעת הרמב"ם טרפה ונבלה חד לאו הוא, ובפ' משפטים דכתיב
טרפה ולא נבלה משום דטרפה שהיא תחולת נבלות כולל נבלה
ג'כ' ובמשנה תורה דכתוב נבלה ולא טרפה משום דכל, מרבה את
הטרפה חדשינו בספר. וכיון דnable פטורה מריה"ג, שפיר בעינן
ג'ש לרבות דטרפה חייבת, ודוק"ק היטב.

ד"ג קל"ז ע"א גמר' מנח"מ, אר"ח אחיא גיזה גיזה, וכתבו התוס'
ע"ג דדברי תורה מדברי קבלה לא ילפין, גiley מלטה בעלמא
הוא וכו', ובפיה"מ לרמב"ם כתוב ג'כ' דאי זה אלא רמז בעלמא,
אלא לפ' שאצלם אינו ראוי למלbos צמר אחר צולט צמר כבשים,
לכן מעיטין, וכבר ביאר זאת בתקלת חיבור זה עי"ש. והנה
מכאן ג'כ' תראה כי חז"ל על סברתם סמכו לרבות ולמעט ותלו
הדבר באיזה דרישה כמות שהיא, וראה זה דפרק כאן ונילוף גיזה
ניזה מבוכר, ומתרץ דנאמר תנן לו ולא לשקו, הנה כבר כתבתי
למעלה דלגי תרומה לא דרשינו תנן לו ולא לאورو, אבל באמת
גם כאן רק דרך רמז בעלמא מшиб דמתן לו נידחה הילposta
מכוכר, דהנה בבכור דכתיב לא תעבוד בבכור שורך ולא תנז
בכור אכן, מסתבר דידי' הכתוב בהווה, משום דרך לעבור
בשור, ולגוז הצאן, אבל ר'ה ומכח"כ כעשה בכאן וגוז' השור,
פשיטה דחילל את קדושות הבכור בהזאת, אך אם שהוא כדרכו
אסורה התורה, מכח"כ עבודה וגיזה שלא כדרכו, אבל כאן ברא"ג
הסביר נוותנת ההיפך, דמה שהוא הווה לגז' חייבת התורה
לייתן להכון, אבל ממה שאי' דרכו לגז' מהיכי תיתכי. ובכל
זאת פריך הש"ס נילוף גיזה גיזה מבוכר, ולא מшиб לו שהנושאים
מורים על ההיפך, אלא דמשיב לו תנן לו ולא לשקו, וזה
עיקר הטעם אלא העיקר הוא דהסביר נוותנת ההיפך, והנה לעיל
כתבנו דבמוניות לא מ齊ין למעט טרפה מכח תנן לו כמש"כ רשי"י
ז"ל, דמ"ש מתרומה דלא דרשינו כן, ואע"פ דכאן דרשינו לו ולא
לשקו, אלא דבאמת הכל תלי בסברה, ובittel ומוניות בשינויים
שיהי' לכחן לחם ובשר לשבוע ולא לארו ולא לכלבו, כמו אבל
ברה"ג דהתקלית ה' שייה' לכחן להלבש גופו, ולא לשקו אבל

לפי הרמב"ם ז"ל בהא דלעיל דהלווקח גז צאנו של עכו"ם דמייר שאחר שגazon, דמסתמא בחד גוונא מיيري עם הסיפה דהלווקח גז צאנו של חבירו ובכאן ע"כ מيري שלקה הגז אחר גיזוזין אט קודם נזיזון כמו שפי' רשי ז"ל, מ"ש בעכו"ם דפטור ומ"ש בחבירו דחיב, דחרבי בשינויים הלוקח שהוא הגז פטור דין לו גז שהרי מכון, והרי גז צאנך כתיב, והמורט פטור דין לו גז שהרי מכון, ולא אתה לכל חיב כל מפני שלאחד אין לו גז ואחד אין לו גז, וזה ראי' ברורה לשיטת הרמב"ם ז"ל ודוק' היטב.

וראיתי להזכיר כאן מה שرأיתי בפתח יו"ד שכ"ב אות ב' וז"ל, "כתב בר"י על אודות האשעה שהפרישה חלה והנחתה עצלה, אדהכי בא עזף ואכל החלה שהפרישה. הדבר ברור דעתן שהי' נוגנים החלה לכחן, הייתה חיבת באחריותה כמו ברה"ג סי' של"ג ס"ה. והיתה מחויבת להפרישנית וכוכ' עכ"ל". וכל רואה ישנותם כי הוא שגנת הוראה, דחרבי הלכה רוחות דאפשר מזיק בידם מת"כ פטור כר"ח. ושאני ברה"ג דליך מצוות הפרשה רק מצוות נתינה מצד המצווה חיב באחריות. אבל בחלה שהיא כתרומה, אין כאן השיטה אחר הפרשה והוא פשוט ודוק'.

הדרן עליך פרק ראשית הגז

למלת"י דס"ל דמייך מתנות כהונה פטור, וכך מצי לפרש המשנה דהפטור הוא משום מזיק מתנות כהונה, אבל אין לו הכרח לפреш כו, כדי זה והה ס"ל גז ומכר ראשונה פטור היה מצי לפреш המשנה כו, צבעו לאט לאט קודם דאתא לידי חיבא, ולא תקשה לי' דבלא"ה נמי פטור, ואפלו צבעו בב"א משום מזיק מתנות כהונה, דהא ליתא דעתך מזיק מתנות כהונה לא מיפטר אלא בצעע כל גיזוטיו שיש לו, אבל שיר קצת בלי צביעה חייב ליתן מן השior גם על מה שצבע כמו אמרין גבי מוכר אם שיר לעצמו עליו ליתן משום דמסתמא לא מכר חלקו של כהן, וה"ה בצעע הדין כו דמי"ש, ולכן לא נפטר משום מזיק מת"כ אלא בצעע הכל, אבל צבע קודם שבא לידי חיבא מה שצבעתו לא מתחייב. וממילא רנ"ה דבאמת מפרש כן המשנה שפיר מצי מודה להאי דינא דר"ח דמייך מ"כ פטור אלא דמתני' לא מיירי בדלא שיר כלום ללא צביעה, אלא דשירר ומ"מ על מה שצבע קודם שהי' חמש גיזות בב"א פטור ליתן מהאינו צבואה עליהם, ומש"ה לא מזכיר כאן הש"ס דר"ח כמשמעותי אמרה למלאי ודוק'.

ע"ש גמ' הלוקח גז צאנו של חבירו וכו', מאן תנא דהיא דaicא שיוורא גבי מוכר בתור מוכר אולין וכו', ומסיק רבא דעתמא דמתני' הוא דעתנות דבחן מסתמא לא מזוני' אישי. הנה מזה ראי' ברורה

פרק שלוחה הקן

אלא בנקבות כתוב הלב ארוי ז"ל דין זה קולא בשח"ק, דכיון דמצوها בשנים אם ובנים הא אב ובנים ליכא בעופות. ותמהני עליו הרי אם רובצת על בגין עצמה דוקא,لالא גס על בגין חברחה נמי, וא"כ אם אירע שעוף זכר רובץ על בגין ה"י אפשר למצות שה"ק, ומ"מ פטור דבעני נקבה דוקא ולא זכר ודוק'.

ע"ש גמ' במוקדשין אמראי לא, דאמר קרא שלח תשלח את האס במני שאחיה מצווה לשלווחו, יצא זה שא"א מצווה לשלווחו אלא להביאו לידי גבר. התוס' הביאו בשם רשי"ד דעתמא משום דלא אמרה תורה שלח לתקלה. והקשו דלשניא לא משמע הци' ור' ל' דהollow'ל כל שאתה רשאי לשלווחו יצא זה שאינו רשאי לשלווח לתקלה. ויתר ה' להם לתמורה, דלמה מביא קרא דשלח תשלח ליה, דבלא שום דרשעה מקרא, הול'ל דמקדשין לא, דלא אמרה תורה שלח לתקלה. ועוד זאת דפלפירושים דפשטי' דקרה קדריש, דמשמע דבמידי דיכול לשלווח ולא במה מצווה להביאו ליד גבר סכ"ס למה לי האיך דרשעה כיוון גם איסורה איכה ומסתמא לא אמרה תורה שלח לתקלה. אבל מה שנראה לפע"ד דבלא"ה קשה למה לא נימא בקדשי בה"ב, דיפרנקנו יישלחנו וכאשר פדייך כו בריש פרק רה"ג, ליפריך וליתיב ה'ג ליפריך ולשלוח, ולכן שפיר משלוח כאן דרשעה לאפוקי שלא מחייב ליפריך תחילה וקדרש שפיר משלוח תשלח שהמקור בחיבור הציווי מורה שעומד לשילוח ולא להביאו תחילה ליד גבר או בעצם או לפדותו, ואי דנימא שישלחנה אף שהוא הקדש, ע"ז כתוב רשי"ז' דPsiṭṭātlā אמרה תורה שלח לתקלה, אבל הדרשעה בעין דלא נימא ליפריך ולשלוח, ומושב שפיר דבעוף והרג את הנפש סני לי' בהא מצווה להביאו לב"ד

ד' קל"ח ע"ב משנה שלוחה הקן נהוג וכו' בחולין אבל לא במוקדשין ופרש"י בגמ' מפרש היכי מוקדשי. ור' ל' דמפרש אייזה מציאות איכא דיה' שיק' מצוות שה"ק במוקדשין ויפור, משום דבאי להביאו לידי גבר ולא לשלווח, וכדפרק אח'כ הש"ס בדף הסמוך הני מוקדשין היכי דמי. אבל אין לפреш אבל לא במוקדשין משום דבאמת ליכא מציאות שיתחייב במוקדשין. דhair לא משום מוקדשין איינו חיב אלא מטעם אחר וכדמפרש בגמ' ודוק'.

ע"ש חומר בכח"ד משה"ק וכו', ולכאורה' מה עניין בסה"ד לשח"ק עד שהתנאה מעמיד זה כנגד זה. אבל ניחא לפי מה שכתב הרמב"ן ז"ל בפ' כסא"ד דהטעם ג"כ מצד אוצריות כי אין לאדם לשפוך דם בע"ח גם לצרכו, ובquo' התירה התורה אכילת בשר לאדם, ובשר בהמה על הרוב נזרק הדם על המזבח ומשולחן גבוה קזci בבשר לאכול, וחיה ועו"ש שאין במנינו זולת תורים וב"י שמרקיבות ציוויה התורה עכ"פ לכוסות דם הנשפק מהם עיי"ש. וא"כ הוא דומה מצוות כסא"ד בטעם לא ממצוות שה"ק שהוא ג"כ מצד שלא נתאזר ליקח ולאכול האם על הבנים, וכמ"כ ג"כ הרמב"ן ז"ל במקומו. ולכן קאמר דכסה"ד נהוג בין מזומנים ובין באינו נהוג אלן אבל שה"ק רק באינו מזומנים, והוא דקאמר דשה"ק אינו נהוג אלא בעוף ולא בחיה, ולכאורה' איך שיק' בחיה, אבל ר' ל' דבחיה לא הקפידה התורה לשפוך דם דחיה ובניה בב"א, כי אווא"ב לא אסרה התורה אלא בשור ושה, ושה"ק הוא כען אווא"ב, וכאשר מדומה הש"ס לעיל דף ע"ח ע"ב. ועל מה שהקשו התוס' דליתני חומר בכח"ד דנוהג בין בזכרים בין בנקבות, ושה"ק אינו נהוג

מעילה מן דבר שמי". אבל כשהגעתי לשקל ולטרוי דהכא, ראיתי כי הקושי מעיקרה אין לה מקום, דהרי אמרו כאן דל"ד הארץ ומולאה, וכל היכי דאיתני להקדש ב"גיא דרhamna איתני, ואפיו עוף שברח למדבר ומטבע שנפלה לים הגודל לא זכה בהן המוצא, ולא נפקע מקדושה מושום של' הארץ ומולאה וא"כ הר' ביטול חד בתרי עדיף מזותו של ים אטמרה. וכך כל של הקדש אין לו מציאות לצאת מרשות נבוה בכל מקום שהוא. ובאמת hei מציא הש"ס לפrox על רב ור"ל דלא נחטו לסבירא הלו, מהאי משנה דנפלה פרוטה של הקדש לתוך הכיס דמעולין בה, אלא דבלא"ה הדר ר"ל וקיבול דברי ר"י.

ויש להוסיף הסבר על הדבר כי אכן לא שייך ביטול בשל גובה, לכל הארץ ומולאה לד' ולולוי Dunnן הארץ לבני אדם היו מועלין בכל. וכך אמרו חז"ל בברכות לישוב סתרת הנני שני כתובים, כאן קודם ברכה וככאן לאחר ברכה, הרי דלהנת מעוז'ץ צרך הורמנה ורשותא כי הכל לגביה. ומעתה איך יתבטל מה שבאמת הקדשו לגביה, בחולין שהוא ג"כ של גביה, אלא דהתורה התרה לנו ודי להפקידו את עצמו ולא שיגורר את של גביה עמו ור"ע דס"ל דמעול אפיקו בהוציא פרוטה אחת מן הכיס עין לעיל קל"ב במשנה דברו שנתעורר במאה שבארתוי דכל שלא בטל היה קבוע אף שאינו ניכר. ואם תשאל אל"כ בנאבדה מطبع של הקדש בעולם, אסורו כל המטבחות שבועלם, מחמת האי תעירבות ע"ד שיפדוו בכ"מ שהוא, לא מהכממה שאלת את זאת דדוקא במקום דאיתיחס איסורה אמרין כל קבוע עם"מ, אבל לא שמא בא האיסור לכך ידי או ליד חבירו והוא פשוט ועכ"פ העניין הוא עניין נעלם דבקדש לא שייך ביטול מה"ת ומקום הניחו לי להתגדר בו תלית ודוק.

ובני הרב מו"ה עקיבא שיחי אמר ד"יל דמש"ה פרוטה של הקדש אינה בטלה ברוב מושום דבכל בטל דעת בעלים כאשר כתוב הרמב"ן בח"ע ז"ז ובהקדש הרוצה שיתבטל היינו שיפקע שם הקדש וכי ניס לרשوت הדירות היינו המעילה ובמידה הלא איןיו יצא לחולין אל"כ א"א לבטל דבלא דעת בעלים לא מתבטל דעת בעלים וזה מעילה במאיד ודף"ח ודוק.

ע"ב גמר ת"ר כי יקרה ק"צ לפניך מה ת"ל לפי שנ' שלח תשלח יכול חוזר בהרים וגבועות כדי שימצא קו וכו'. מכאן הוכיח החוי" שהבאתי לעיל דאפיו אינו רוצה ליקח מאומה מצואה עלי לשלה את האם ולוקח את הבנים, דהרי דרש כי יקרה כדי לפטרו שלא יחוור בהרים וגבועות אחר מצוא זו. ואני תמה דהרי היא מה שאמרו שלא תאמור שהיא מצואה החלטות לחזור אחריה מפני כתיב שלח תשלח וכפרש"ז וא"ז דאי היתה חיובית ומוחלתת, אבל להכי כתיב כי יקרה שלא אמר כך, וממילא גם אם יקרה איינו מחייב לשולח האם רק אם רוצה ליקח הבנים. והחוי" הביא שם דבריו הואה"ק שטעם המצואה כדי העיפה תצער ותפרח ממוקם למקום לבקש את בנייה. ועי"ז יתעוררו רחמי המקום ית' על בניו שבגלות עיי"ש. אבל ידוע כי הטעמים שעפ"י הסוד עפ"י רוב לא התכוונו אל ההלכה כי כן הראותך בגה"ג דעפ"י זהה הוא לתקן חטא של שתי אחיות שנשא יעקב שהוא מכון לגה"ג בין השס"ה גידין שהמה נשגד השס"ה לאוין, וזאת יצדק לר"י דסובר גה"ג איינו נהוג אלא באחת ולא לחכמים דנוהג בשתייה, וכן טעם התפילין על יד כהה מושום דהוא נגד הלב איינו כהלה דלפי טעם זה באיטר יד הוא לך למיזיל בתר שמאל דעלמא, וכן הרבה, וגם מדברי חידושים הר"ן כאן מוכח דלא כחו"ז ודוק.

בלי דאית בי שלח לתקללה, דבಹקדש באמות ליכא עלי שאין בעליך, לא מצות פדיי ולא מצוחה להביאו ליד גובר אלא משום מצותהשה"ק קאמר דה"י עליו מצוחה לפודתו כדי לקיים מצותהשה"ק כמו ברה"ג אי לאו קרא דמחוסר פדיי ודוק.

ד"ג קל"ט ע"א גמר' אבל במקדיש תרגולתו לה"ב דקדשות דמים בعلמא הוא כיון דמרדה פקעה קדושתיהו, והקשה הר"ן בחידושיו, וא"ת וקדושה שבחו להיכן הלכה, ות' ביוון דנטיאש הגיבור מהמות שמרדו הוה כהפרק עיי"ש, ואין לפרש דמכח יאוש קאטינו עלי', דהרי כיון שניכרת ובאותה ליד המשתרם כלתת האישוש, ושוב חיב להחזר דהרי בייאוש בעינן אתה ליד זוכה דוקא וכן בקהדש אס נימא דקינה מצד יאוש הר' הימעה דקינה מזו הרהקדש, אבל הכוונה דזהה כהפרק גמור ווד קודם שבא ליד זוכה יצא מרותות הקדש, כי ברחה ומרדה הוה כמו זוטי של ים דפקע מינין שם בעלים עוד קודם דאתא ליד זוכה, וכן מוכח מהה שכתבו התוס' דאווזין ותרגולים שברחו מבעליהם הוה הפרק והחזקק בהן זוכה בהן, ולא מטעם מציאה אלא מטעם הפרק ממש ודוק.

ע"ש גמר' אלא דחزاן בعلמא ואקדשי', ובה' ק"ז הקשה דילמא בתוק ד"א אקדשי', והנה לפ"ז דעת החוי"י תש"ס"ז דחויב מצות שילוח היא החלטות אף שאינו רוצה ליקח מזומה, בלבד לא מצי מיריב בהכי, דמיד כשחזי הקן מוטל עליו חובא דשה"ק קודם דاكتשינו, וככפריך הגמר' אנטל האם ואקדשה, מעיקרה אי חיב בשולות מקמי" דאקדשי' ובגוף דברי החוי"י עין עוד لكمן מה שאכתב באזה ודוק.

ע"ש גמר' ושמואל אמר כל היכי דאיתני ב"גיא דרhamna איתני דכתיב לד' הארץ ומולאה, והכי הלכתה דר"י נמי אמר הци' ור"ל בר פלוגתני קובל'י אחר דשםע' מורי' ולכן משנתינו בקדשי' בה"ב שמרדו ולילדי דاكتשין הוה אף שמכיר המזומה אווזין ותרגולים וכמוש"כ התוס' דבחולין הוה אף שמכיר המזומה זוכה בהן, דהאי מרידה דازלו שמרדו בבעליהם, כל המחזק בהם זוכה בהן, הוה כמו זוטו של ים לעלמא לחלוון שלא לחזור עוד لكن שלחים, הוה כמו זוטו של ים דכל המציג ממנו זוכה, מ"מ לגבי הkadsh דלה' הארץ ומולאה לא זוכה דכל היכי דאיתני ב"גיא דרhamna איתני, ומסתמא ה"ה בnfלה מطبع של הקדש בזוטו של ים, מי שモציאה לא זוכה בה, וצריך להביאה ליד הגזבר כי לעולם אין הkadsh מעילות או עי" פדיין, וזה אמת או עי" מעילה בשוגג ש מביא קרבן בסוף מעילה או עי" פדיין, וראה זה מציאה מצאתי כמוש"א של רב לישוב בזה עצמה וחמורה שנטיגעו בה בעלי התוס', ואחריהם כל המפרשים ולא מצאו מענה המתישבת על הלב, והוא בסוף מעילה דשנינו במשנה פרוטה של הקדש שנפלה לכיס, או שאמר פרוטה בכיס זה הקדש דמעול לר"ע שהוחזיא את הראשונה ולהחכמים כשהוחזיא כל היכיס, והקשרו בתוס' למה לא בטל האי פרוטה של הקדש כשאר איסור דעלמא עיי"ש. וכל הנאמר בזה אין לו שום התחלה, ועיין בשוו"ת מהר"ס שיק ז' ל' יוז' ס' ק"ל שפה העיר דלא די שחקה דמה"ת בטלת האי פרוטה ברוב, אלא דין מהני פדיין על דבר שכבר בטל ופקע איסורי', ואין לו פדיין על מה לחול והוא אמת וצדק, וגם כל מה שדנו דמוננו דאחרים א"א ליבטול ג"כ בורכא הוא דודאי גם ממונו של בירבו שנפל לכיסו שפיר בטל, אלא דמחיב לשולומי כמו בכל עלי"י שוויי עי" שינוי או יאוש דזלה דמוננו עלי לשולומי, אבל החפש עצמו שפיר קנה עי" ביטול, דכל שאינו ניכר הוה לנפל איזוטו של ים דמי יוציאנו, אלא כיון דנתענש בממוני של בירבו אישעתבד לשולומי לי' שוויי מכיסו, וא"כ בפרוטה של הקדש נמי ניהו דבמי לשולומי להקדש כמו להדיות אבל

ובגוף הקושי יותר ה' להמקשן להקשות למה לא יליף מחלב דהתרה התורה כדי ליפ בלבירות דף י' ע"ב, ודילא הפה טרפה הוה, אבל לפיה שבאירטוי בסוג'ו' דרוב מהיתר איסורים לא מציא למיליף כלל, דילמא מכח ספקא לקולא וכמ"כ מחלב וביצים לדעת הרמב"ם אין בהם אלא איסור בלא מלוקות חazzi שיעור, דוידי פשיטה דספקא שלחן עכ"פ מה"ת מותרין ודוק'.

ע"ש עופט רובץ וכו', בשלמא עופט טמא וכו', כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך, ה' תקה לך ולא לכלביך, והיכא איתמר דר"כ אהא דתני, אס טרפה חייב בשילוח אפרוחים טרופות פטור משילוח, מהנה' מאר"כ אמר קרא תקה לך ולא לכלביך עכ"ל הגמ', ותמייה לי, ומה העמיד ר"כ דרישתו דליך ולא לכלביך על הברייתא ולמעט אפרוחים טרופות, ולא על המשנה דעופט טהור רובי על ביצים טמאים, שוב ראיתי שהת' הקשה בהזח וחזרו אינו מספיק דהרי מדקנינו דנוגה בטהור ולא מטמא נמי נשמע דעתך טרפה חייב.

אבל מה שנראה לפע"ד באזה דלפי מה שכתבתי למפללה בפ' רה"ג קל"ז ע"ב, על הא דדרש תנתן לו, ולא לשקו, דאע"ג דלו ולא לאورو בתמורה לא דרישין, וכן נתנו להן ולן לכלביו גבי מתנות זרע ולזה' נמי לא דרישין, דרמב"ם חייב אף בטרפה במתנות, מ"מ לו ולא לשקו דרישין, ומשום דלא ממיעין אלא מני שאינו ראוי להיות נוגה בו, אבל ממיעין דבר שرك במרקחה אינו ראוי לנחינה כי מסתבר דלא פלוג התורה לפטור מהפרשת תרומה ע"י שאירע סיבה שנטמא הטבל או לפטור ממתנות ע"י שנמצאה בהמה טרפה דעת העופט דיבר הקרא, אבל לו ולא לשקו דממעין מין שאינו ראוי לבגדים, כונן שעור עי"ש לעיל, וא"כ קשה אייך ממעט כאן מותקה לך ולא לכלביך אפרוחים טרופות דזוקא בגין עופט טמא יש למעט שהוא מין טמא, אבל לא אפרוחים טרופות דרך עי"ש סיבה נטרפו. אבל י"ל דשאני הכא דעופט טהור שה' רובי על בגין עופט טמא בלי עשיית אדם אלא ממילא דהרי באינו מזומן דבר כתוב, הוא כמעט מן הנמנע, והמשנה דקANTI דין זה הוא על מציאות רחוק אם אירע שאדם הושיב עופט טהור של לדרשו עי"ז, וממילא נדע גם דין זה דביצה עופט טמא, ולא שייך כאן לומר דבר שהוא רק בדורש הקרא ע"י במקום הפקר על בגין עופט טמא של הפקר. אבל לדריש הקרא ע"י במקום שיש למעט אפרוחים טרופות שהוא עכ"פ יותר שכית, ודאי עדיף לדרשו עי"ז, וממילא רקי במרקחה איי מעת דדרבה האי מקרה הוא האזורה שכית מין המין טמא דהוא לא שכיח כלל שיזידמן כן. וכי להשミニינו זאת لكن העמיד ר"כ דרישתו על הברייתא שדיברה מאפרוחים טרופות ולא על המשנה שמיירி מביצי עופט טמא וזה נכון מאוד בס"ד ודוק'.

ע"ב גמר' א"כ ציפור למעוטי עופט טמא למה לי. לפי מה שהבאתי לעיל בשם הרמב"ן ז"ל דכמה תנאים לא ס"ל דצפור טהור במשמעותו, א"כ להני תנאים באמת גם אם טרפה אינה חייבת לשלהה, עפ"י כתוב קודש זקני ז"ל דמה"ט פוטר הרמב"ם מלוקות גם בסам טרפה, מושם דלא ברירה לי הא מלטה. ולא אוכל ליריד לסוף דעת קדשו, דאייך רוחה לפרש דמה שכי' הרמב"ם בHALCI י"ב בשחת מקצת סיימנים וכו'. ואס לא שלח איינו לוכה, דקאי נמי אדלעיל מנני' בהליך י"א דהיתה האט טרפה חייב לשלהה. זה ממי' ליתא דאי מפרש כדעת הטור דשחת מקטצת סיימנים אס קאי אז ודאי לעיל מני' באט טרפה הו"ל לומר דאיינו לוכה, ונדע ממילא גם בדיון שלabhängig ואס נאמר דהאי גרע, מושם דהוא עשה טרפה, עי" מעשיינו אינה בת שליחות, א"כ קשה איך סמך הרמב"ם בירושא באט טרפה על הסיפה בעשאה טרפה לכתוב שם איינו לוכה. ואס נפרש כדעת ה' מ' וכאשר כן האמת דרמב"ם נמי

ע"ש מנה"מ, אר"י דאמר קרא כי יקרה כן ציפור לפנייך, עופט ממשמע לנו בין טהור ובין טמא, צפור טהור אשכחן דאיירי צפור, טמא לא אשכחן דאיירי צפור. תמייה לי איה משכח דטהור איקרי צפור לחוד, אדרבה בכ"מ דבעין טהור כתיב ב' טהור או טהורות, ובמקום דדייבר בין מטהור ובין מטמא כתיב ציפור סתם, אלא דהרבמ"ז דכתיב טהור או טהורות למלטה אהיריתא אתה. אלא דהרבמ"ז עה"ת מביא דאייכא באזה פלוגתא דתנאי, או שם צפור כולל הוא שם עופט בין טהור ובין טמא, ונפ"מ לדינא ה' עופט טרפה אי חייב בשילוח או לא, ועיין בה' ק"ז ז"ל ועיין בדברנו זהה לקמן ודוק'.

דפ' ק"מ ע"א גמר' אי טרפה בהדי' כתיב ופרש' נו"ט לא יاقل לטמאה בה ובגהותו מהרש"ש קמתמה דהרי האי קרא לעניין טומאה זההיר כמו שפרש' בעצמו שם עה"ת ולמה סגי לי מקרא דבשר בשדה טרפה ל"ת. ואני אומר דיפה כתיב רשי' ז"ל מקרא דבילה וטרפה דازהיר על טומאת נבלות עופט טהור דיש במינו טרפה שמעין דשיך טרפה בעוף, אבל מקרא דבשר בשדה טרפה לא שמעין דסתמא דקרא בהמה איירידי דפי' המקרה הוא בשר בשדה מן הטרפה דבשר לשון זכור אבל קאי על בהמה שנטרפה ואח"כ שחתה שלא נאכל מבשר של בהמה הטרפה. ולכן רק מקרא דנו"ט לא יاقل לטמאה בה נדע דבעוף טהור יש טרפה ודוק'.

ע"ש טרופות מוחית נפקא הניחא למ"ד טרפה חייה וכו'. עיין במה שכתבת בריש פרק אלו טרופות זה.

ע"ש בגמי בשלמא עופט טמא וכו' אבל עופט טהור רובי על בגין עופט טהור הוא, כדאמר ר"כ תקה לך ולא לכלביך. ב' ק"ז ז"ל הביא קושי' מספר שיחת חולין דילוף דאלין בתר רובה מכוה דאמירה תורה תקה לך ולא לכלביך, ואי דלא אלין ב"ה, דלמא הביצים שתחתייה נגמרה לאחר שנטרפה אמה, והיא נשלחת וא"א לבדקה עי"ט טעינה שנייה. והנה קושי' זו היא במחכ"ת שיחת חולין וייתר מזה שיחה בטלה, כי ביצים טרופות אינם פטורין משה"ק, דהרי במשנה רק רובי על בגין עופט טמא, ולא בגין טרפה פטור, ורק באפרוחים טרופות קתני בבריתא דפטור, ובביצים מוזרות קטני במתני' דלקמן דפטור ומשום דאין בני קיימת דהינו שאים יכולים להוציא אפרוחים, דעיקר הביצים לגדל אפרוחים, ומאחר דביצות טרפה מגדל אפרוחים כשרים, וכאשר פסק הרמב"ם בפ"ג ממי' הא"י אפרוח שנוול מבייצ טרפה מותר שאן במינו טמא עכ"ל, אין למעט מותקה לך ולא לכלביך דהרי שפיר ראייך לגדל אפרוחים ואין שום פוסק הזכיר ביצים טרופות אלא אפרוחים טרופות ומטעם לך ולא לכלביך. ותדע דמתני' דיבר מביצ עופט טהור והברייתא דיברה מטטרופת נקעה אפרוחים ולא ביצים וזה ברור ואמת.

ולפי האמור יש לתמורה נס אתו' דעיל ס"ד ע"א ד"ה שאם דקמה שכתבו דביצה דשרי' ולא הוה אבמה' ח' יעדין מותקה לך ולא לכלביך, והוא פלא שוב רב ראיתי ב' הרין ז"ל ש' ביצים מוזרות שאין אפרוח נולד מהם ובDSL פנא מאראעא ואצ'ל אס הביצים נוצר בהם אפרוח שזיה איינו חייב לשלח דכיוון דהביצים אסוריות קרי ב' תקה לך ולא לכלביך, אלא ש' לא שams ה' יכול לשום הביצים תהיך עופט חייב לשלח עכ"ל, ושמחתי כל הון וכמוץ שלל רב שכונתי לדעת קדשו והוא האמת דכל שרואין מהן אפרוח אף אס אסורים באכילה שפיר קרין ב' לך ולא לכלביך ודוק'.

לדרוש אלא עוד פ"א, וא"כ לא ה' התנא נקט ד' וה' דאי אדרשה קסמייך ליכא לריבוי רק פ"א דהינו תרי זימנא, ואי דממילא נדע דה' ה' יותר ויתור אז ה' לו לתנא לנוקוט אפיל מאה, אבל לא ד' וח' שאון זה הפלגה נגד תרתי, ולכן הוצרך להוציאן מטעות דלא מריבוי דתשלח מרבה חדא ואידך מסברה, אלא שלא שלח לחוד הרבה משמע ונקט התנא ד' וה' לרמז על הריבוי חדבזה יידע גם על מהאה. ופלא אני רואה כי הרמב"ם ז"ל כאן הביא המשנה כצורתה מלאה במלחה ולא שת ליבבו על האי פירושא דרבא דבגמ' דמשלח לחוד קמרבנן ואפי' מאה פעמים, ובhalbכות גולה ואבדה פ"א ה"ד שינה מלשון שהוא ממש כמו案 עפ"י תיקונו של רבא ז"ל: „החוירה וברחה אפי' ק' פעמים חיב להחזר שנאמר השב תשיבם השב אפי' ק' פעמים וכור' עכ' הלала דבר הוא. ומה שנראה לפע"ד וזה וצריך לישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

בשחת מקצת סימנים של האפרוחים, וכפרשיי, וא"כ הא דאיינו לוקה כאן הוא משום דהוא איבעי' שלא איפשטי'. ומה שייקות יש לזה עם הדין של אס טרפה השני בהלכה הקודמת, ולכן אין ספק שהרמב"ם לא חש להני תנאים דלא הזכיר בוגמ' כאן משום דסתם מתניתין נמי מסיע להאי ברייתה Adams טרפה חייב בשילוח, דכיוון דקתוינ במשנה עוף טמא פטור משליח הדיקוק מני" דעוף טרפה חייב, וכאשר בתבנו למעלה דעוף טמא על ביצים טהורים במקום הפקר הוא כמעט מן הנמנע, ואי התנא ה' סובר דה' עוף טרפה פטור משילוח ה' נקט מה דשכיה יותר. ועל מה שיש להפליא, הוא הופיע הפימ' ש' לרמב"ם שכ' דצפור נופל רק על עוף טהור שי' כל צפור טהורה עכ' ל', והוא פלא דדרבנה מהאי קרא קשה על כלל זה וצריך לישבו כדמטרץ בגמ' לטעות בשוחטה מצורע אתה ואיך מביא הרמב"ם ראי לסתור וצ"ע.

ומה שכ' ק"ז ז"ל כאן דף ק"ס דהכ"מ כיון במה שכטב דהගירסה האמיתית ברמב"ם הוא דשcht מקצת הסימנים. (והג'ה שם לא הבין מה תילקו), שכונתו משום דסימנים לשון רבים עכ' אפרוחים קאי, אך אס דהכשרה בס' אחד, לא הוול"ל דעוף השרו מקצת סיימון דאושט קאי, לא הבנתי מה רצה זהה שכ' דעוף השרו בס' אחד, דהרי הרמב"ם הוא דס' לעי' בעי לכתיה שנוי סימנים שלמים ומה"ת, אבל ודאי דכאן מקצת ולא מרוב דבר, וממילא דלא קאי על הקנה רק על השותט, אבל בשביל זאת מ"מ דרך לדבר על ב' הסימנים אפילו אם המדבר מונחת אחד משום דהקרה הנוחת תחללה, והרי שהה במיעוט סימנים והחליד במיעוט סימנים דלעיל ד' ל' ול"א ולמן דמפרש דמייעוט קמא קאי, נמי כתני סימנים לשון רבים, ולא קאי אלא השותט, דבנה לית לנו בה. אבל כוונת ה' לאמוקי מגירסת הטור שהבאיה, "שהחט במיעוט סמניה" דלפי גירסא זו עכ' אס קאי הגיה ה' מ"מ, "מקצת סימנים" דז' אפשר לפרש דאפרוחים קאי ודז'וק.

ע"ש במשנה היו שם אפרוחים מפריחין או ביצים מוזרות פטור משלוח וכו', מה אפרוחים בני קיימת אף ביצים בני קיימת. ור"ל אפרוחים בני קיימת לאפיקי טרופות דאים בני קיימת ונוטעטו מתקח לך ולא לכלביך, אף ביצים בעין ראוין להolid לאפיקי מוזרות, ואע"ג דהתנא דמתני' לא תנא בפירוש אפרוחים טרופות לפטור, נשמע זאת מהא דקתוינ עוף טהור על ביצי עוף טמא דפטור, חד טעמא איקא דליך ולא לכלביך ובדאמר בגמ' לעיל, עין ברמב"ם ז"ל שכטב בהלכ' ט' וצ"ל: „היו אפרוחים טרופות הר' אלו בכיביצים מוזרות ופטור משלוח", עכ' ל'. ולא הבנתי הלא אפרוחין טרופות נטמעטו מתקח לך ולא לכלביך, אבל ביצים מוזרות נפש היפה תאכלם, אבלطعم הפטור משום דאים ראוין להolid ולא בני קיימת נינחו, ואיך תולה הרמב"ם אפרוחין טרופות בכיביצים מוזרות. וצ"ע כתעת ודז'וק.

ד' קמ"א ע"א שלחה אפרילו ב' פ' וה' פעמים חיביב, שנ' שלח תשלח את האס עכ' המשנה, וכצורתה תנן נמי ב' מ" ד' ל' לעניין השבת אבודה. והאי מדרבנן דאמר לי' לרבע ואימא שלח חדא זימנא תשלח תרי זימנא, ה' סובר דד' וה' דנקט היא דזוקא ולא יותר, لكن פריך דמן"ל לרבות מיתורא דתשלח יותר מתריז' זימנא, דאי ידע דהאי ד' וה' לאו דזוקא ואפילו מהא פערם נמי מה פריך דילמא באמות לא מצין לרבות מיתורא רק עוד הפעם, אבל מ"מ נדע מזה דה' מהא פעמים דמ"ש, כיון דלא יצא בפ"א וצריך עוד העש הפעם לשלח מה ל' פעמים ומה ל' מאה פעמים, אלא דלפי' ה' די לתרץ לו דהאי ד' וה', לאו דזוקא דה' מהא ולעולם מרים בי תשלחה דלאו ליכא ועשה איכא, ולפי' דברי החכ'ץ, הלא בPsiות הול"ל דכל שנוטל רק האס ליכא לאו רק עשה. והנה אני רואה כי

אם מצوها קלה שהיא כאיסר וכי' או על שלוחה האם קאי הלא ה' מוכרכה לשולח שלא ל蹶ה, ואפיו שלא בתורתה הרי הוא רשאי ונפסק לעדות ולשבועה, ומה הוה ל' למיעבד אלא ודאי או דקיי אליבא דריי, והוה מצי ליקח האם לטהרת מצורע או אף' לאכילת רשותם בלא הבנים, ולא עבר אלא אעשה כי אליבי' דוקא בלקיחת שנייהם איכא לאו דלא תינח וכדעת החכ'צ' הנל', או דרבנן על המניעה מכל וכל קאי והוא מצי לשולח האם וליקח הגולות, והוא נמנע מהז והפסיד כאיסר שוו' הגולות.

ועתה אריך אך אין פסק הרמב"ם ז"ל מכונים לכל מה שכתנו דהנה בראש הל"ש בשມונה המצוות כתוב "שלא ליקח האם על הבנים, לשלח האם אם לקחה עמו הבנים", הרי דלא הזכיר שי' שה'ק מצואה מוחלטת, וגם לא מצואה תנאית דהינו אם ירצה ליקח הבנים וכמו שחייבת האם ירצה לאכול אלא שהיא המתknת עויתו אם לקחה, וכן מבואר בפסקו בפי' שכתב הлокח האם על הבנים (והיינו מעל הבנים) ושותה לוקה על שחיתת האם שנ' וכי' (דהינו מושם דעת' שחיתה ביאל המ"ע בידים זאת אפילו למ"ד בטלו ולא בטלו) וכן אם מטה קודם שישלחנה לוקה (והיינו למ"ד קיימו ולא קיימו דפסק כוותי'), "ואם שלחה אחר שלקהה פטור", פטור אבל אסור כמו אסור להחותר ע"מ שישראל הנוטר וזה ברור בדבריו, והוסיף בהלכה ב', וכן כל מצות ל"ת שנתקע לעשה וכו', הרי ذكري ל' מצות ל"ת מה שלקה האם קרי ל' ניתוק לעשה מה שלחה אחר שלקהה, אבל ממ"ע בא לא שעבר תחלה אין זכר במון, ואדרבה כתב בהל' ג', "בא אחר וחטף האם מידיו או שברחה מידיו שלא מדעתו לוקה שנ' שלח תשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ'ל, הרי דמפרש האי תשלח המiyor בקרא, שאם לא קיים בעצמו העשה המתknת עויתו לוקה ע"פ שנותק'ים העשה ממילא, וזה נגד הגמ' שמספרת האי תשלח בלקיחה ע"מ לשלה דליך לאו אלא עשה, וחייב על העשה אפילו אצידק ל' לטהרת מצורע שהוא חמורה, הרי שלך לפניך לדעתה הרמב"ם זה ליתא, אך ניחא דרשאי, לעבור על לאו דלא תח ע"מ לקיים העשה המתknת הלאו, כמו דלא דמותר לגוזל או להותיר כדי לקיים והשיב, או באש תשרוףו, אלא העשה בא כאן שאם עבר ולכך לתקן את הלאו שעבר. הרי דפסק בחכמים דליך כאן עשה בלי לאו, אבל איכא עשה המתknת את הלאו, ובhalbca י"ט הביא דין של המשנה האחרון וז"ל, "אסור ליטול אם על בנים אפילו לטhor בהן את המצורע שהוא מצוה, ואם לך חייב לשלה, ואם לא שלח לוקה שאין עשה דוחה ל"ת ועשה וכו'" עכ'ל, הנה לא האיך כל דינה דליך ע"מ לשלה דליך רק עשה, ומ"מ עשה למצורע החמורה לא דחיה עשה דשה"ק, מושום דכתיב תשלח יתרא כסוג'י דיון, רק המשנה כצורתה דאפי' לטהר מצורע אין לך, ואם לך ל蹶ה, וauseג' דהרבמב"ם אית ל' קיימ' ולא קיימ', מ"מ הלא מפרש דמאי לתקן הלאו כי' שהאמ ח' בידו, וא"כ לעולם איכא לאו ועשה העומדת לתקן, וכן נתן טעם לדבר משום דאי עשה דוחה ל"ת ועשה, והכ' מ' תהמה עליו וכתב דרבנן דס' מל' משלח ואני ל蹶ה תח' דלא תחת, אין כאן אלא ל"ת ולא עשה, והרי ה'ק' מ' השיג לדעתה הרמב"ם שפסק בחכמים קודם שלח אין כאן שום עשה אלא ל"ת צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימיים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקיחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא ל蹶ה, אלoms לר' יהודה דשלח מעיקרא ממשמע איכא מצוה החלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשלה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' אזלה האי עובדא דסוף פרקן, بما שעלה לברא להביא נזלות ושלוח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו ע"פ' שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דברי קתני בה ומה

גם החוי' ה' מפרש על הבנים עם הבנים כח'צ'adam קרשי' דעל האם לחוד אזהיר שלא ליקח מעל הבנים, איך מצי לפרש שהעשה דשלח תשלה היא עשה מוחלטת, אך ישלח בלבד הטענה לא תח האם מעל הבנים, וא"א לשלח בלבד בלבו אלו דלא תחת, אבל הקרה לא מתישב בשום אופן הכוי, דהיינו הול' תחלה המוצה המוחלטת דשלח תשלה את האם, וא"כ הלאו דל'ת האם מעל הבנים להחיק בה לאכלה, וכ"פ אם הקדמים הלאו דלא תח האם להחיק בה דוקא, כי עיקר(acziorot) של האי מעשה הלקיחה הוא משום שמסלול אותה מן יליה שמרחפת עליו לשמרן, וכאשר כתוב הרמב"ם בהל' ז' ו'ל: "לא אסורה התורה אלא לצד אותה והיא יכולה לפרוח בשביב הבנים שהוא מרחפת עליהן שלא ילכו, שנ' והאם רובצת על האפרוחים" וכי' עכ'ל, וא"כ טרם שנעד ההיתר דשלח תשלה לצורך לקיחת הבנים, ודאי הינו מפרשין לא תח האם מעל הבנים כלל, אלא ע"כ דחווי' ג'כ' ה' מפרש דל'ת האם על הבנים עם הבנים, וליכא לאו רק בלקיחת שנייהם, ואם מדויק העשה אחריו הלאו לומר, אבל שלח תשלה את האם והבנים תח לך אם תרצה, ואז השילוח הוא החלטי ולא תנאי שאם תרצה ליקח הבנים אז תשלה האם, אלא שלח תשלה לחלוtin ואם תרצה תח לך הבנים. ומעתה אני אומר כי בדבר הזה האם פירוש על הבנים הוא עם הבנים או מעלה הבנים היא היא הפלוגתא שבין ר'וי ווחכים במשנה שאח'ז', דריי' אומר הנוטל האם על הבנים ל蹶ה ואני משלח, ומפרש בגמ' דסובר שלח מעיקרא משמע והיינו דמפרש דשלח הבנים הוא עם הבנים, ולכן כל שעבר על זה ולחק האם על הבנים גם שנייהם עבר אלiao זה ותו ליכא שום מצוה כדי לתקן את הלאו, דמה דכתיב אח'כ שלח תשלה את האם ואת הבנים תח לך מעיקרא משמע, דהינו עשה מוחלטת לשלה האם, ואם ירצה יכול ליקח את הבנים ואין לפרש דחכל רשות שאם תרצה תוכל לשלה את האם וליקח את הבנים, דא"כ גם להיפך שפיר דמי ליקח את האם ולשלחalo להניה את הבנים דגס אז לא עבר אלiao דלא לחק האם עם הבנים, ולכן ע"כ הפ' דשלח תשלה למ"ע אתה, ואם לך האם והניח הבנים או שלח עבר אהאי עשה, אבל החכמים דפליגו אר'וי ואומרים משלח ואני ל蹶ה, ודנו אותו לתקן הניתק לעשה כדקטני במתני', מפרשין הלאו דל'ת האם על הבנים כפרשי' מעל הבנים, והלאו מוחלט בלקיחת האם לחוד עbor, لكن מוטב שלא יגע בקון זה כלל, והעשה דשלח לא בא אלא לתקן הלאו אם נטל האם מעל הבנים, וכמו והשיב את הגזלה דבאה העשה לתקון הלאו דלא תגוזל, כן מתרחש גם כאן הקרה דשלח תשלה אם עברת ולקחת, אבל ודאי מוטב שלא ליקח כלל האם מעל הבנים, כמו בכל לאו הניתק לעשה דלא נימא דaicא רשות גוזל כדי לקיים והשיב, או להוtier מבשר הקדשים כדי לקיים מצות שריפת נותר, וכן הדין נוטן לפי הטעם המוסכם ברמב"ם ואבע'ז' יותר מפרש טעמי המצוות, כי מצד שלא נטאזר בלקיחת האם מעל הבנים שהוא צער גדול לה, וא"כ המניעה היא המוצה ועליה קבעה התורה השכר למען ייטב לך והארכת ימיים, אבל שלוח האם מעל הבנים ולקיחת הבנים הוא תיקון הלאו שעבר בלקיחה, ואין על זה האי שכר כי די בתיקון שלא ל蹶ה, אלoms לר' יהודה דשלח מעיקרא ממשמע איכא מצוה ההחלטה בלקיחת האם מעל הבנים לשלה, ועפ' טעם הזוהר שהבאתי לעיל, ואליבי' אזלה האי עובדא דסוף פרקן, بما שעלה לברא להביא נזלות ושלוח את האם היכן אריכות ימיו של זה, כי אליבא דחכמים לא על האי תיקון הלאו ע"פ' שהיא עשה, נאמר האי שכר. ותדע מלשון המשנה גופה דברי קתני בה ומה

לא קשהaimא חשלח תרי זימנא ותו לא, אלא להיפך קשה מה קמ"ל פשיטה Adams חזרה איכה הלאו דלא תחק מקודם, ומוק"ו כמו שכתבנו בריש דברינו ולכן ה' די לרמב"ס לשנות הדין כמו שהוא במסנה מבלי להוסיף עליו מאומה, משא"כ שם בב"מ לענין מצות השבת אבידה דהיא מצוה החלהית שם מבאר כתירוץ של רבא ודוק' היטב בכל הדברים שכתבתי כי הן קילורין לענין ואמייניטים להלכה בס"ד.

גמר' ותו לר"י דאמר שלח מעיקרה משמע אפילו עשה נמי ליכא לפי מה שביארנו למעלה לר"י דשלח מעיקרה משמע, הרי הוא מצוה החלティ ליקח את האם מעל הבנים ולשלחה, כאשר קתני במתנ"י אמר הריני נוטל את האם ומשלח את הבנים חיב, ובמשנה שבמשניות קטני חיב לשלח, והנה שתי הגירושות אמיטיות דלחכים דר"י דאמרו משלח ואין לוקה למ"ד קיימו ולא קיימו, וכפרש"י תנך כ"ז אם לוקה האם ולא שלחה מיד חיב מלכות וחיב לשלח, ולר"י דס"ל שלח מעיקרה משמע חיב לשלח אצל איןו לוקה וכדעת החכ"ץ זיל, דהרי לא לקחה עם הבנים, וא"כ מייקאמ, ותו לר"י אפילו עשה אין כאן, אבל ניחא בשנאמר דהא דאמר דתשלח אתה להיכא דubar וסקלי' לאם דלאו עבר', היינו לחכים, אבל לר"י מירידי דשקל גם שניהם האם עם הבנים, ואז לר"י לוקה ואני משלח, אלא דלר"י לא צרכין לאוקמא תשלחblkach שיחסם אלא דתשלח אתה שאפילו לஹרת מצורע לא יקח האם לחודה, דין בה אלא עשה עבר על שלח, וכחכ"ץ וכתרוץ של מ"ר בר"א דאמר כגון שנטלה ע"מ לשלחזה דהוא לחחים, נכלל גם לר"י דלא צרכין לדידי' כלל לומר דעתה אלא דמעיקרה אין כאן אלא עבירה עשה אם נוטל האם בלבד הבנים. אבל רשי זיל לא פירש וכן ונתקח טובא hon בקושי' הגמ' לפרש דלר"י בנטלה האם לחוד ג"כ לוקה ואני משלח, ואם לוקחה ע"מ לשלחזה גם לר"י לא עבר אלא, וממילא גם לא על העשה.ומי כחכם ויבין את זאת, ואמת דlisnana דגמ' דחוק לפ' פירושינו אבל מ"מ האמת כן הוא ודוק'.

תוס' ד"ה לא צרכין דubar וסקלי' מכאו קשה לפ' ריב"א וכו', קושי' התוס' קשה להולמה, דהקשה לדעת הריב"א דהלאו לעולם נרחה ולא נשאר רק עשה, לעולם צרכין קרא דתשלח להורות דכאן ליה אם עבר ולקחה לטהרת מצורע, והוא פלא דס"ס אין זה יותר מעשה דתשלח ואיך נלקה עשה אפילו כתיבא כמה פעמים, וצ"ע ודוק'.

משנה הנוטל אם על בניים ר"י לאוקה ואני משלח בתוספתא הגירסה נוטל האם מעל הבנים, ולפי ביאורינו לעלה גירסה זו מושובשת דר"י איןו לוקה אלא בנטול שניהם.

ע"ב **גמר'** עד כמה משלחה, ופרש"י אם נטלה. ולא ידעת מה רצתה בהז' ואולי יש לומר דחוק לחייבים קמבעי ל' דס"ל דשלח לאחר שuber ונטלה סגי לי' עד שתצא מת'י, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע בעין שלוח לחלוין, והטעם דלחכים דכבר עבר אלאו דלא תחק, אלא שמתוקן בשילוח, כל שיצאה מת'י, כבר קיים העשה ויכול אח"כ לתפשה, אבל לר"י דשלח מעיקרה משמע מצוה הכרחית היא והוא מטעם שכטב הזוהר כדי שתחזרו ותבקש את בניה ויתעוררו ע"י זה רחמי שמיים על ישראל בגלות, א"כ לא נגמר העשה במה שיצאה מת'י כਮובן אלא דקשה להכניס זאת בכוונת רשי זיל, כיון שלא הזכיר מכל זה מאומה וצ"ע.

אולם הרמב"ס זיל לא מפרש כפרש"י דأتא לאשמעין דסגי בשיצא מת'י ומותר אח"כ לתפשה דלא האזכיר מזה כלום אלא

מהלכ' דלאו סמכה הוא, וממצאי בח' ק"ז זיל שכ' על הא דאמרו בגמר' שנטלה ע"ד שלח דלאו ליכא וכו', אין להשתבש וללמוד מהו זה דמותר לכתילה לעבור על הלאו לקיים העשה, ומותר להחותיר ע"מ לשורוף הנורת, ولكنות חמץ בפסח ע"מ לבعرو וכו' איך קאמר שנטלו בידו לשחו דלהרמב"ס צrisk ליטלו בגפו או ברגלו ולשלחו, ולרש"י נהי דסגי במקיש על הקון שתפרחת, מ"מ אס משלחו בידו שפיר דמי ואז אחר שהיתה בידו לשלהה נדע לו שהוא צrisk לטהרת מצורע, ומסיים וזה אמת ברור ונכוון ואל תשח相反, והנה לא ידעת מה תיקון בכל דבריו, אמת דלדעת חכמים אין כאן עשה הקודמת להלאו, אלא דהאי שלוחה הוא תיקון הלאו שעבר, כמו שrifת נותר, אז א"א ליטול האם מן הבנים בלי לעבור אלeo דלא תחק, דמי התהי לו השילוח בעצמו הוא ע"כ ע"י עברית הלאו נעשה, ואיך נאמר דלא עבר אלeo ע"י שלוחה מעל הבנים שהוא ג"כ לקייה מעל הבנים, אלא דהוא כעbor אלeo ומקיים התקון בב"א, ואולי גרע דהוא מצוה הבא בעבירה וליכא תיקון כלל, וכע"פ פשיטה דלהרמב"ס זיל סובר דהאי דברי מר בר"א לאו דסמכה הוא, וכן למ"ד קיימו ולא קיימו לפי דעת הרמב"ס איכא תיקון הלאו כ"ז שמשלו, אשר על כן לא פסק הרמב"ס כהאי תירוצא שבגמ' דקרה דתשלח אתה לחיב בשילוח בדאייה עשה לחוד נגד עשה דמצורע, וקרא דתשלח אתה לדעת הרמב"ס על חטף אחר מידו או ברחה מידי דלא תיקון בזה הלאו, וק"ז זיל בעצמו הרגש לעיל מני' בזה, בד"ה לדבר מצוה מנין תיל' תשלח, שכ' דאי הוה רבע סובר לצrisk לאחזה בגפה או רגליה ולשלחה בידיו, אשר זאת נפקא לרמב"ס מתשלח לא ה' צrisk לשינוי כל heiени דחיקא, בנטלה ע"מ לשלחזה גם כל שינוי דשים דלעשות שלם בין איש לאשתו וכו' עכ"ל. הרוי לך ברור ואמת דלהרמב"ס הי' מדחה כל השקיל וטרוי הלאו מהלהכה, וגם הר"ף זיל לא הביאה. ולכן תמה אקרוא על יתר הראשונים, החינוך והטור ואחריהם הבית יוסף בשוע' כולם, מסידור דבריהם נשמע דaicca בשעה' מצוה החלティ, שהה אינו אלא לדעת ר"י דסובר שלח מעיקרה משמע, ונמשכו כולם אחר פשוטות הסוגי' שלפניו וגם אחר האי' אגדה דסוף פרקן יותר לשנות שבגמ', דמשמע דaicca מצוה בשילוח הkon עכ"פ כמו שחיטה למי שרוצה לאכול, כן במי שרוצה ליקח הבנים שומרת לכתילה ומזכזה עליו ליקח האם ולשלחה תחליה ואח"כ יקח הבנים וכל זה אין אלא לר"י ולא לחחים, וזה הפלא וכל, והב' בכם שלו בעצמו הרגש לדעת הרמב"ס ליכא עשה כ"ז שלא לוקח, ומ"מ לא שת ליבו בפסקין שוע' שלו על האי עני גدول וקבוע הלהכה נגד דעת הריב"י והרמב"ס זיל, וגם המשנה עצמה מסיע לרמב"ס, דהרי בכל הני דין תני במשנתינו הטעם משום שני' שלח תשלח, ובמשנה אחרונה דלא יטול האדם אם על הבנים API' לטהר את המצורע לא מסיים משום שני' שלפניו. ועתה דלא צrisk להאי דינה דרשיה דתשלח שאמרו בגמ' שלפניו. ונשוב למה שהחילנו דלהרמב"ס זיל גם בהאי דינה דשלחה וחורה API' ד' זה' פעמים לא שת לבו לתקן המשנה עפ' תירוצו של רבא דאפי' מהא פעמים ומשלח לחוזא, כי לפי ביאורינו לדעת חכמים איןו כאן מצות שלוח אלא תיקון הלאו שuber וטוב מזה ולא יטול, לא האם ולא הבנים, א"כ באמות ציל שום יפותה שלא יטול האם אחר שחורה על בניה פשיטה דהלאו במקומו עומד, ואות שאיון כאן מצוה אלא תיקון מושמע דצrisk בידי שמיים לא צrisk לשחו, ואס לא אז נלקה על הלקיחה, ומהשנה באמות בין לר"י ובין לחחים נשנית, ולחחים שפסק חכמים לא חז להאריך על הלאו כשותה, ולכן צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול בהאי פירושא דרבא דעיקרו צrisk רק לר"י ולא לחחים, דלא יטול

והנה קושי זו גם לחכמים קשה לכטורי' דכל שלוח לבסוף הרי תיקו הלאו וליכא תועבה, ומ"ל יותר אם לkerja וחיטה דבר השיר מותר כמש"כ הרמב"ם בריש פ"ג, וניהו דרש"י דלמ"ד קיימו ולא קיימו בעין דוקא תכ"ד אבל אח"כ לוכה ומ"מ משלח ניחא, מ"מ לרמב"ם דס"ל דמצוי לקיים העשה כל זמן שהאמ קיימת קשה, וגם לרשי' קשה למ"ד בטלו והרי כל שלוחה ליכא תועבה, ע"כ לומר דריש' שם שהקשה שה"ק ליתסרה הי' סובר, אע"פ שנטתקן הלאו ע"י שלוחה היינו דנפטר מעונש מלכות אבל מ"מ איסורה דעדב עבד ומקרי תועבה אף דאיינו לוכה, הכי נמי י"ל לר"י לפי מה שביארנו לדידי' בנטול האם בלא הבנים עbor רק העשה דשלוח וועליו לשלו כלazon שהיא בידו, זאת קתני במשנה דאמר הריני נוטל את האם ומשלחת את הבנים דחיב לשלוח, וזה בין לחכמים ובין לר"י וא"כ גם לר"י עבר אעשה במה שלקחה ע"מ להחיזק בה ונעשה תועבה ומ"מ אמרה תורה שלוח גם אחר שעבר אעשה - כן יש לדחוק - ודוק'.

ד"ג קמ"ב ע"א משנה לא ייטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצווע. האי דין נשנה לכ"ע בין לר"י ובין לחכמים לר"י דשלוח מייקרא ממשע א"כ כל שנטול אם על בנים עבר בלאו ועשה בב"א, ולא אתה עשה דמצווע לדוחות לאו ועשה וליקח האם לבדה דליקא לר"י אלא עשה דשלוח, גם זאת נתמעט לר"י מותשליח יתרה כמש"כ במלعلا, ולהחכמים דליקא עשה מייקרא אלא לאו דלא תקח, מ"מ כיוון דאם לcker איכא עליו עשה לתקן הלאו חשוב בעשה ול"ת, ולא נדחה מפני עשה דמצווע, ולידיחו לא צרך תשלוח על זה כמש"כ לעיל, והמחלוקת מוכיחה כן דכמו דבדיניהם של מעלה קתני במשנה משום שנאמר שלח חשלח, ה"ג הוול"ל אהאי משום שנ' תשלוח ואפילו לדבר מצווה, אלא ודאי דבלא שום דרישה קאמר דאיינו נדחה מפני עשה דמצווע משום דזהה עשה ול"ת, וכן פסק הרמב"ם וכמו שהארכנו לעיל.

ואח"כ אמר ומה מצוה קלה שהיא כאיסר וכו' גם זאת מתרפרש לכל או"א באופן אחר לר"י מתרפרשת, אם משלח האם ואני נוטלה, שלא ה' עbor בנטילת האם לחוד רך עשה והוא מקיים העשה ומשלחה אינה נוטלה אבל על שאינו נוטל האם עם הבנים גם שניהם ומיניהם הרי ביטול מ"ע, לדידי' יש חיוב הכרחי לשלוח אבל לחכמים כל שלוח את האם ושלחנה ונטל את בנייה, איינו מגיעו לו שכර דהרי אדרבה עבר עבירה בליך לא שתקנה ע"י השילוח וכל שעבר ל"ת וקיים אח"כ העשה המנתקת הלאו איינו מן הדין שיקבל שכר,ומי שלא עבר כלל כשבא הלאו לא יוכל שכר, אלא גם כאן הכוונה אליבא דחכמים שמי שקרה לו קן ציפור והניחו ולא נגע בו, לא באם ולא בבניה מקבל שכר זה הקבוע לו על שקיים מצוות ל"ת דלא תקח האם מעל הבנים, וכאשר אמרו בקידושין סוף פ"ק דמי דעתך לנו עבירה וכבש צרו ולא עברה נוותנים לו שכר אבל קיים מצווה בידים. כן כmortפרש האי משנה לפ"ז דעת הרמב"ן שהארכתי בו לעיל ודוק'.

גמר' תני ר' יעקב אומר אין לך כל מצוה ומזכה שמתן שכרה בצדה שאון תחה"מ תלוי בה. עיין بما שכתבתי בארכות בעניין זה לעיל דף ק"י ע"ב ודוק'.

קישור סוף המסתכתא לתחלה תמצא בריש מכילטן

שכתב בהלכ' ג' ו"ל "בא אחר וחטף האם מתחת ידו ושלחה, או שברחה מות"י שלא מדעתו לוכה, שני שלח התשלח עד שישלח עצמו, והרי לא קיים העשה שבה" עכ"ל, והכ"מ ז"ל עמד על הלכה זו ולא צין אליה מקומה בוגם". ולפע"ד נראה ברור דהרמב"ם ז"ל מפרש כן דברי רב יהודה דאמר, כדי שתצא מות"י דהינו שישלח הוא בעצמו ולא אחר שחטף אותה מות"י או שברחה שלא מדעתו, ודרש זאת מקרה יתירא דתשלח ודלא כרבא דלעיל דדריש חכמים דליך אפי' לדבר מצוה וכמו שהארכתי לעיל והוא לדעת חכמים דליך מציאות עשה بلا לאו. ولكن אתה תשלח על האי דין אadam עבר ונטליה יכול לתקן הלאו דוקא ע"י שלוח מתחת ידו ממש, אבל לא מתוקן הלאו אם אחר חטף ושלח או ברחה מעצמה, אבל לר"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע אם חטף אחר או ברחה מידו הרי לא עבר אלאו, דלא לךה עם הבנים ואעשה נמי לא עבר דהרי סכ"ס נשלחנה מילא, ולר"י ודאי אתה קרא דתשלח אפילו לדבר מצוה דידי' בלקיחת האם לחוזא אין כאן אלא ביטול עשה דשלוח, והו"א דעשה דמצווע החמורה תדחה עשה דשלוח ולפ"ז גם אידך מימרא דבמה משלחה חד אמר ברגליה חד אמר בכנפה ג"כ לחכמים נאמר, וב עבר ולכך אבל לר"י אי לך האם עם הבנים כבר עבר ולוכה ואין משלח, ואם עדיין לא לך יכול לקיים מצוות שלוח גם במקיש על הקון שתפרח האם, שהאי תשלח לר"י לא אתה שבעין דוקא מתחת ידו, אלא דאפילו לדבר מצוה כנ"ל, וא"כ בכל גוונא שתפרח נתקיים העשה ודוק'.

ע"ש גמר' האי דגינחו לבגה ושלחה ואח"כ תפשה נגדי ר"י וכו', עיין במל"מ פ"ג הי"ד מהל' עבדים דקמתמה מכון על שיטת מקטצת ראשונים דאפילו בלאו הנחיק לעשה כמו הענק תעניק כיון דמתן שכחה בצדיה אין ב"ד קופין עלי', אך נגדי ר"י להאי. ותמה אני על תמייתו דשאני הטעם דהלאו אין בו מעשה ובלא"ה אין לוקין עליו, וחקרו אי קופין על העשה מצד שמ"מ מנטקה ומתקנת הלאו, או גם בזאת אמרין דאיון קופין כיון שמתן שכחה בצדיה, אבל כאן הלא עבר הלאו דלא תקח שהוא בקו"ע ופשיטה דкопין על העשה לתקן הלאו. וכאשר באמת ציווה עלי זיל רבבי לה גדרה ושלחה, ומה נגדי ג"כ הלא פריך עליו הש"ס ומשני דברבן ומכת מרודות משום דתחכם לעבור על הלאו ולתקן ברמיה, זה פשוט וברור ואין כאן מקום להקשות מיידי ודוק'.

ע"ש גמר' וליחס לחשדא. ורקשי לי הא לא הורה רבא מידי דהרי אל האי לא ידיע לך מתני' היא דאפי' ביצה אחת חייב לשלוח, ואי דתימה עוף טהור הוא הלא גם זאת דרך מתימה קאמר, הרי לא ידע האי גברא דעוף טהור חייב לשלה משמע דתימה ה' מפ魯סם לכל דעוף טהור הוא, והי' אוכלין אותה אם לא שנאמר דמאחר דברך לך חייב לשלה תלו בפלוגתא דר"י ורבנן, لكن מקרי הוראה מה שחייב רבא ושלחו בחכמים ודוק'.

ולהשלמת העניין אציע כאן קושי' אחד הנה שהביא ק"ז ז"ל מבנו הגה"ק מוי"ה שמעון זצ"ל בעודוILD שעשוים וכן היא בהגנות ק"ז רעכ"א ז"ל על המשניות והוא דרש"י דס"ל שלח מעיקרא ממשע וכל שלוח לוכה ואני משלח, נשאר קושי' הש"ס לעיל קט"ו ע"א שה"ק ליתסר מצד כל שתעבטי לך, ותירץ הש"ס דשם שלא אמרה תורה שלח לתקלה ליתה, דרש"י לא אמרה תורה שלח אלא קודם שנעשה העבירה והניא הקושי' בצע"ע עי"ש.

א מ ר ה מ ח ב ר

מקום ATI להציג פה הערכה מבני הרב מ"ה עקיבא שיחי' והשיכת לסוף סוג' דשיכלא קמא פרק אלו טרפות ואיזהו תשובה שערכתי אליו בעגין אבל המודול השיכת לסוג' דנוהג בטמאה סוף פגה'ן.

של טרפה ובלא מלכות אין מקום לאיבע' הגמ' מהו למגווע חלבו וכוקשינו דבאסור דלית בי' מלכות לא שייך ב' איסור היוצא מן הטמא, ואין לתרץ כתירוץ הנ'ל, דהוא ציר של אמה'ח דהא איסור אמה'ח כבר אזהה לה עי' שחיטת האם גם מאבר היוצא לשיטות הרמב'ס וرك בנוולד כיוון דיש איסור אמה'ח על הוולד כלו יש מקום לאיבע' דכיון דלהאי אבר היוצא אין לו היתר אכילה אחר השחיטה ממילא החלב שלו קודם השחיטה אין מותר חלב דעלמא והוא ציר של אמה'ח.

וראה זה דבר נפלא דהרבמ'ס בהי'ב כת' באזה'ל: עobar שהוציא אבר ונארס **"ואח'ב נולדי"** ותק מלמר או נשחת כמו שכתב בהיל' ט', ובש"ע יוז' סי' י"ד כתוב עobar שהוציא אבר ונארס **"אחר נשחתה"** ולא נקט נולד, והוא ממש היפך לשון הרמב'ס ומ' לא יודה כי שנייה זה בלשון הש"ע מלשון הרמב'ס יסודו בפוגות' הש"ע והרמב'ס במה שכתבתי לעיל, והצעתי דבר זה לפני הגאון מראדמישל וקלסי' מאד.

אלא דלפי מה שהוציא אמו'ר הגאון שליט'א בחיבורו דלשיטת הרמב'ס כל שהפריס עג' קרע בעי' נמי שחיתה מה'ית עין היטב בפניהם אז לשיטתו ליכא חילוק בין הנולד או נשחתה אמו'ר דכל שנתגדלה ונחלבת ממילא בעי' שחיתה ויש היתר לאיסור אמה'ח של אבר היוצא נמי ולא נשר רק איסור של טרפה שאין בו מלכות, ולפ' צ'ל דהרבמ'ס באמת לאו דוקא נקט נולד וה'ה לנשחתה אמו'ר וגדר הולך שהוא כמו נולד להרמב'ס דבכל אופן בעי' שחיתה מה'ת, ועיין בבי' סי' י"ד שכותב על הטור שהביא לשון הרמב'ס בנולד, וכותב עליו הב' דה'ה אם נשחתה אמו'ר והוציאווחי' וח' ורבנו חד מאנניחו נקט עכ'ל והוא פלא דרך אי נאמר דרמב'ס כשהוציאווחי' ח' ונתגדל בעי' שחיתה מה'ת אז שפיר יש לומר נולד וה'ה נשחתה דמ"ש כיוון דשניהם דין אחד יש להם אבל להב' דלא ס'ל כן בשיטת הרמב'ס וס'ל דבנשחתה האם עע'פ' שנתגדל הולך לא בעי' שחיתה מה'ת אז בנשחתה באמת החלב מותר וכוקשינו. ואיך אפשר לומר דהרבmb'ס נקט נולד וה'ה נשחתה הלא נולד בעי' שחיתה מה'ת ונשחתה האם לא בעי' רק מדרבנו ואי' אפשר לכלול היא בהא, שני דברים שונים והוא פלא ודוק'.

תשובה א'

ב"ה מוש'ק פ' ויצא תרע'ה לפ'ק קל'ב יצ'ו

הי' שלום בחילך שלוחה בארמוןתייך לך אהובי בני רחומי' הרה'ג ח'וב' טובא מופלג בהפלגת חכמים ונבונים בש'ת מ"ה עקיבא שיחי' רב דק'ק ט'ם והגילדות

אחרש'ה וכו' וע"ד מה שרצית לישב קושי' החמורה שהקשתי' איך קאמר בחולין ק'ג ע"א דלא'ם תלש אבר וטרפה בה דaicא על האבר אמה'ח וטרפה משום דבחדி הדדי קאחו הלא

אמר בן המחבר הגאון שליט'א! הקושי' שהקשה אמא'ר הגאון שליט'א לשיטת הרמב'ס דס'ל דאיסור יוצא מן הטמא לא שייך רק באיסור מלכות אבל לא באיסור שעשה א'כ הלא החלב מותר כיון דאיינו אלא יוצא מן הטמא שאין בו מלכות א'כ פרנס הא דיבע' בಗמ' חולין ס'ט מהו למגווע חלבו של בהמה דאית לה אבר היוצא. הנה קושי' עצומה הלווא הקשייתי מדונפשיי וכשצחתי היה בצל אדמור' הגאון העצום מראדמישל שליט'א הצעתה לפניו והשיב לי ממש בדברי אמא'ר הגאון שליט'א דוכנות הש"ס היה דכיון דאיין להאי אבר היתר עי' שחיתה ממילאתו הווה על החלב של האי אבר היוצא שם איסור של ציר אמה'ח כמו על חלב דעלמא אלא דחלב דעלמא כיון דאית לוי' היתר עי' שחיתה מותר אבל חלב של אבר היוצא כיון דאיין לו היתר עי' שחיתה לא פקע מיני' איסור של ציר אמה'ח. ואני הבאת ראי' מכרחות לאמתת סברא זו.

דנהנה הראשונים ז'ל פלגי اي האבר היוצא איסור אמה'ח יש בו או איסור טרפה, עיין בפמ'ג סי' י"ד במשבצות ס'ק'ב שהאריך בהז' לבאר שיטות הראשונים ז'ל ותמצית דבריו היא דלשיטת הרשב'א וב'י משום אמה'ח נגעה בי' ומשום דלא הועילה שחיטת האם להאי אבר היוצא, ולרמב'ס ליכא כלל משום אמה'ח דשחיטת האם מועלת לסליק איסור אמה'ח אפילו מאבר היוצא אלא דין טרפה יש בו מקרה דבר שבדה טרפה בשר שיצא חוץ למחיצתו. ולפנ'ז' נראה דבזה גופא תלי' ג' מה דפליגו ב'י' ושאר הראשונים בהא אי נולד הולך באבר היוצא بلا שחיטת האם אי אית לוי' תקנה להאי אבר עי' שחיטת עצמו של הולך או לא, עיין ברמב'ס פ' מה' מ"א ה'ט שכותב שם דבנשחת או נולד הולך אותו האבר אסור משום טרפה, וכותב עליו ה'כ' מ' דעתו הוא לומר בדעת הרמב'ס דבנולד بلا שחיטת אמו'ר יהא ג'כ' אסור וכשיטת הכלבו אלא דבנולד כיון שיש לו שחיטת עצמו השחיטה מועלת גם לאבר היוצא, וכוונת הרמב'ס שכותב נולד היא שהוציאו את הולך ח' לאחר שחיטת האם עי'יש', ולא זכיית להבין דברי ה'כ' מ' ולפנ'ז' נראה ברור דבר זה תלי' בהא דאיתו שיטות הרשב'א ודעמי' מצatz איסור אמה'ח על אבר היוצא דודאי לשיטות הרשב'א ואבל לשיטות הרמב'ס ממצatz איסור טרפה קאtiny עלה שפיר י'ל דבנולד כיון דיש לו שחיטת עצמו ממילא ניתר האבר עצמו דמ"ש, אבל לשיטות הרמב'ס ממצatz איסור טרפה קאtiny עלה איך תועל שחיטת הולך לסליק איסור טרפה של אבר היוצא.

ואם כנים אנחנו בדברים הללו נצמחה מזה נפקותא גדולה לגבי חלב של אבר היוצא דלשיטת הב'י' ורשב'א אין שום מקום לאיבע' הש'ס על חלב של אבר היוצא בולך הנולד דכיון דיש לו שחיטת עצמו ומהני לסליק גם איסור אמה'ח של האי אבר היוצא ממילא גם חלבו מותר, וע'כ לומר דאבי' הש'ס היה דוקא בנשחתה האם באופן דגס הולך ניתר דז' ליכא תקנה להאי אבר היוצא ואיסור החלב מצatz ציר של אמה'ח וככ'ל. אבל לרמב'ס ממצatz איסור טרפה קאtiny עלה היא להיפך דבנשחתה האם כיון דאיתו אמה'ח אזהה לה גם מהאבר היוצא ואין כאן רק איסור גרידא

בדיקולא ואני בקונטראס הילכה למשה השגתי על גוף הדין הילאה מושום דברתני דלידין גם הקנה אינה כמון דמנחא בדיקולא אבל באבר המודולל דליך ע"מ כמנהא בדיקולא ע"פ שהשחיטה מועלת מנגזה"כ גם על האבר אבל טרפות לא שייך בו כדמות מר'יל הרי בחיבור זה לא מהני להיות נטרף לא הבמה ולא הריאה עצמה ע"ג דפסקין יש טרפות לחץ חיות ואם לא מהני נקבות הריאה על עצמה מכש"כ דנקות הדקין לא תhani עלי' שתאסור והטעם מבואר דהא אפיו חצי חיות אין בו אלא דמגוז"כ מהני השחיטה עלי', ולכן כל פסה"ג אין הריאה נטרפת עם הבמה אלא וזה אבר המודולל, וכן אנו מוכרים לומר לדעת הרמב"ז'יל בסוגי' דרכוביה דר' ע"ז דחתוכו מכאן ומיתה וחתוכו מכאן וחיה מה תה' באותה חתיכת רgel במקום צוה"ג אם חתק אח"כ למעלה הכי נאמר גם אותה החתיכת חורת להכשרה אלא ודאי דלא נארה מצד טרפה לעומם.

ובפרט לדעת הרמב"ם דאייכא על אבר המודולל עכ"פ איסור תורה לאכלו א"כ ייל' דגס אינה זבוחה אית' כי אלא דלא הוה במאח' חלקות עלי' מאחר דהבהמה נשחתה ולא שייך לומר דנטשל מה'ח ואפיו לדידן דאייכא בו מה'ת שום איסור יש לומר דאייסור עשה דאיינו זבוחה لكن אין באבר זה משום דהאי איסור בשרשיו אין על החפש אלא חיברא דגברא דאמרה תורה אם תרצה לאכול מצוחה עלי' לזבוח ומהאי מצוחה דגברא נתהווה איסור על הבשר דהינו איסור עשה דאיינו זבוח ולכך כל שקיים המצוחה ושותט את העב'ח ניחו דלא פעל על אבר המודולל באובייחתו כלום אבל חיבוא דגברא נתקיים וממילא ליכא איסור על אבר המודולל, ולפ"ז גם באבמה'ח גופא אויל' ליכא איסור עשה דאי' עדשה לא שייך ורק אגררא לשוחטו וכל שאפשר לקיימו עדין איך הי' על האבר שנטשל איסור עשה ובזה הי' מקום לישיב קושי' התוס' שבעות כ"ד ע"א ד"ה האוכל שהקשו איך חל איסור אבמה'ח על עשה דאי' ודוק' הקיטב.

תשובה ב' בעניין הנ"ל להנ"ל

אחדש"ה וכו' ומה שכתבת דלפי דברי איך תה' באבר המודולל אם מטה הבמה ע"י הכאה על ראש או תחיבת סcin בלבה באופן שמתה בפ"א האם לא נאמר כאן מיתה עשו ניפול, הנה לא דקדמת בלשונך כי בהכאה על ראש או תחיבת סcin בלבה אינה מטה מיד אלא בתאי' ראש או חתק כל הלב מגופה כי אז מטה מיד והפורוס הוא צנגב הلتאה.

הנה בזה יפה הערת ותית לי כי בשעת כתיבת תשובי הראונה עליה בדעתך חקירה זו אבל יישבתי לי את הדבר עפ"י מה דאמרו בחולין ל"ז ע"ב דאפילו בעשאה גיסטרוא א"א דלא לה הי מסכנת פורטאות מקמא דלייפסק לרובה וא"כ ה"ה בתזאת הראש וחתיכת הלב מגופה ג"כ איכא קצית המשך למשה ועד דשייך לומר דביהי רגע כמיירא קודם גמר התזאה נעשה האבר המודולל ניפול והוא אמרת ונכוון.

ומה שכתבת עוד הנה יירבו דברים ראייתי כאן כי בפירוש כתבותי דל"ל דניקבה ריאה בין סימן לסייען כשר ה"ה דלא נטרפת ע"י נקיית הדקין וכן פסה"ג דטרפה הבמה אבל הריאה לא נטרפת עמה וכקושית אייל פשיטה דרייה אסורה מצד אבמה'ח דמיתה עשו ניפול, ואפילו שחטה הלא שחיטת טרפה אינה מטהרת מידי אבמה'ח וכמו שהוכחות דבר זה בארכיות בקונטראס הילכה למשה.

כל שנטשל האבר איך יתחייב מושום טרפות הבמה שאון לאבר שום שייכות בה והלא אבמה'ח וטרפה של ח"י טרפות המה דברים המתנגדים זל"ז וא"א לבוא בב"א דטרפה הוה לי' מחייבים דכן אמרו בגמי' חולין דר' ל"ב ע"ב ובחים ע' וא' ואבמה'ח היא לאחר מיתה דכן דרישנו קרא לאבמה'ח בחולין דר' קכ"ח ע'ב וכי ימות מן הבמה זה אבמה'ח דטמא כנבה לאיך יחול טרפה של בע"ח על אבר מות שנפרש ממנו.

וע"ז השבת לי דכוונת הש"ס אינו שטלשו למגורי בב"א אלא שעאו תחללה אבר המודולל ונינויו דעדין לכיא אבמה'ח אם תה' נשחתה אבל עכ"פ כמו למ"ד לאברים עומדת דמקרי אבמה'ח בעודה שלמה ממש דעומדת לאברים ה"ה למ"ד לאו לאברים עומדת עכ"פ באבר המודולל מודה דהרי עומדת לפול אלא כיון דעתין מעורה עד שהשחיטה פועלת עלי' להתרו מה'ת עכ"פ ממילא ה"הadam ג'ב, ותדע דכן הוא דהא גם בכל אבר המודולל דקייל' דמיתה עשו ניפול יש להקשות איך יש אבמה'ח לאחר מיתה אלא ודאי דאבמה'ח עוד מחייבים חל גם למ"ד לאו לאברים עומדת דהאי אבר המודולל ודאי לאבר עמד עכ"ד.

ולפום ריהטה יפה כתבתת ודבר שכלי אמרת אבל אחרי העין נראה דאיין מקום לדבריך, ובסוף דבריך אתה נتفس דהאי דמיתה עשו ניפול הכוונה דרביע אחט קודם המיטה חשבין שהאבר או נפל מן הח'י אבל בשחיטה לא חשבין כניפול רגע קודם השחיטה דהא לא עשה דבר אבל במיטה טבעית ידוע דברים החיצונים מותים תחללה ואח"כ הלב והראש ולכן האי חיבור קל של אבר המודולל שהוא עכ' אבר חיצוני לאבר חיצוני יופרד קודם מיתת הלב והראש משכנן חיזוק, וכלל זה תקח בידך דבכל מקום שדרשו חיז'ל' ה' להם סבירה שכילת על העניין דאפילו למאן דלא דריש טעמא דקרה אבל דרישות ח'ל' צרכין טעמא דריש וחקירה וכל זמן שלא הגענו לטעמא דמלטה נשחש באפיליה, וכן הכא עכ"פ שדורשין כי יופל מהם במותם על מיתה עשו ניפול ואין שהחיטה דה' דרומנה כי האי דריש היא מאי דריש רוחקה מאי דריש השבירה היא נפלאה ואמתית, ומעתה לדבריך מה בין השחיטה למיטה הלא שניים מיטלים איסור אבמה'ח, ר'ל דלאחר מיתה או שהחיטה לא שייךתו אבמה'ח ואם במיטה אנו אמורים דלא מהני לאבר המודולל משום דבר חל למפרע מה לא נאמר כן בשחיטה, אלא ודאי דאפילו למ"ד לאברים עומדת אין הכוונה דאייכא איסור מוחלט מחייבים אלא דאייכא איסור לחתק ממן אבר ואם לבסוף לא נחתק ונשחת או מות אין כאן שום איסור ללא חתיכה ומ"מ באבר המודולל חשבין כחתק רגע קודם מיתה, וזה ברור.

וממילא גם מה שכתבתת דבابر המודולל גם למ"ד בהמה לאו לאברים עומדת מודה דלאבר עומדת זה אינו דכין דמחסור חתיכת דעד שיפול אמרה תורה ואפשר בשחיטה מהיכי תית' לומר דלאבר עומדת דהינו לחתיכת מחייבים או למיטה אבל אפילו נניח לך' סברתך מ"מ קושי'ת במקומה עומדת דאי' דחלול איסור טרפה על אבר המודולל והוא מוכרכ ממה דאמר ר'ל דר' ל"ב דשחטת הינה ואח"כ ניקבה הריאה כשרה דרייה כמן דמנחא בדיקולא דמי' הריאה דרייה כיוון דהיא ל"ל כאשר המודולל לא מיטרפי תו אס נקבה וע"ג דשחיטת הוושט מועלט עכ' גם על הריאה להתרה מ"מ תו לא מיטרפי בנקייתה וא"כ ק"ז דלא מטרפי הריאה בנקיית הדקין, ונינוי דאנן ל"ל להא דר'ל הינו משום דאנן לא ס"ל דلغבי קנה גם כמן דמנחא בדיקולא אבל עיין בו"ז סי' כ"ז דلغבי קנה גם לדידןתו לא שייך טרפות כיוון דקנה גם לדידן כמן דמנחא

חחי ולפר"ח נ饥ר בשחיטה עצמו וכו' עי"ש. הרי דהפרמ"ג עכ"פ דרך לכאו' כתוב דברו שנמצא במעי טרפה שנשחתה אכן אבר מן החי ואם הדין כן בעבור ה"ה באמו דכל מה שפעלה השחיטה על אמה פולה גם על ערבה, ואיך אפשר דברמה ליכא אבר מן החי ובולדה איכא, ועכ' למור דעל הولد איכא אבר מן החי דאייה איסור יהי' דהא איסור אינה זוכה נמי ליכא דהא נשחתה אמה והוא עמה ומכם"כ לר"מ דס"ל שחיטה שאינה רואה שם שחיטה אבל האמת עד לעצמו שחיטה אינה פעולה אלא שלא תטמא כנבלה אבל איכא אבר מן החי בעודה מפרקסת וכן בולדה כל מן חי ואמותה אסורה כנבלה, היא גם ולדה משום נבלה אלא דאיינו מטמא כי איסור נבלה ואבר מן החי וטומאת נבלה ואבר מן חתירה מיini נינהו וממילא גם באבר המודלד מהני שחיתות הטרפה על האבר להוציאו מיד' טומאת אבר מן החי כי טומאת אבר מן החי לפין מקרה דוכי ימות מן הבבמה וכל שעיקר הבחנה לית בה טומאה בmittata שחיטתה ה"ה באבר המודלד בה נמי ליכא טומאת אבר מן החי דח' דינא אית' לחו אבל לגבי איסור אבר מן החי לאכילה לא מהני שחיטתה כמו דלא מהני על אמה ומה דנסתפק לי' להפרמ"ג פשיטא לי' והוא אמת לאמינו וכל החולק ע"ז מתעקש ומשתבש כי ללי זאת לא מצין ידנו ורגלו בבהמ"ד במירמא דר'ח בגין פקועה בטהור מלטמא וטוען שחיטה וכאשר הארץ בזה וממנו אין לו.

כ"ד אביך הנאמן דש"ת

ה"ק משה שמואל גלאזנער

אב"ד דפה קהלתנו והגליל

ומוה שככetta דהק"ו פריכא דשאני ניקבו הדקין דהבהמה נטרפת לכון נטרפת הריאה עמה אבל בניקבה הריאה דהבהמה אינה נטרפת משום דכמאן דמוני בדיקולי דמי איך טטרף הריאה, הנה הלא ע"ז סובבים דברי דאס ניקבו הדקין יפלו גם על הריאה עע'פ דכמאן דמוני בדיקולי דמי משום הדלול והחיבור מעט שיש לה א"כ ק"יו שהנקב בריאה עצמה תפעול עלי' עכ"פ ואיך אפשר שתכחש הריאה זהה ק"יו שאין לו פירכא לפען"ד.

תשובה ג' בעניין הנ"ל להנ"ל

חדש"ה שמחתי במכתבך בראותי כי עדין לא נח דעתך ולא שקטה רוחך במא שכתבתי ולא נסגת אחר גס אחרי דברי כבושין שככetta לך על קשיות ערך כי כך דרכי החכמים שאין מחניפים בתורה ומקבלים האמר ממי שאמרו ודוחין השקר ממי שאמרו, והנה לפי דעתך מציאה מצאת נגד מה שכתבתי דאיין אבל המודלד ניתר בשחיטת טרפה מאיסור אבר מן החי מהא דאיתא בדף ע"ב ע"א דאמריו להם ר"מ אם טהרה שחיטת טרפה אותה ואת אבר המודלד בה וכי' ובדף עי' ע"ב מוכיה מזה דאיון שחיטתה עשויה ניפול הרוי דאיין כאן איסור אבר מן החי ושוב כתבת דמיליא נפל פיתה מכל וכל בבירא דגם מה שחדרתי שחיתות טרפה לא מהני זו דכיוון דמוני על אבר המודלד להתריר איסור אבר מכם"כ על עצמה, וככתבת שנעלם ממנהו לפי שעה אותה סוג'.

ופלא עלייך איך עלה זאת על דעתך הלא הבאת ב麥כתבי בריתיא זו, והנה אוראך כי כפי הבנתך גם מפרמ"ג געלאה הסוגי דז"ל בס"י י"ד במשבצות סק"ב: והנה שוחט טרפה ונמצא אבר טהור הוא מלטמא מבואר ולענין איסור לכאו' דיש בו אבר מן החי לכל העובר בפנים אמן ש לעיין בי' ואמ השcia עובר את ידו היא מחלוקת, היב' והש"ך סברו דאיון תקנה לאותו אבר והוא אבר מן

ת' ו' שי ל' ב' ע'

נעשה ונגמר עי' מסדרי האותיות העוסקים במלאת הקודש

ה"ק יחזקאל שרגא שפיטץ מכפר אמבאץ

ה"ק יהושע וויסי מעיר קלוייזנבורג

ה"ק מרדכי פארקאש מעיר קלוייזנבורג

ועי אומן-מכונות: ה"ק יעקב צבי שאלאמאן מעיר קלוייזנבורג